МАЛОРУСКО-НІМЕЦКИЙ

СЛОВАР

уложив

Евгеній Желеховскій

ц. к. професор ґімназиї в Станїславі.

ТОМ I.

(А—О).

RUTHENISCH-DEUTSCHES

WÖRTERBUCH

verfasst von

Eugen Żelechowski

k. k. Gymnasialprofessor in Stanislau.

BAND I.

ЛЬВІВ, 1886. LEMBERG,

З друкарнї тов. им. Шевченка, під зарядом К. Беднарского. | Druckerei des Szewczenko-Vereines, Geschäftsleiter K. Bednarski.

ПІДГОТОВКА ЕЛЕКТРОННОГО ВИДАННЯ:
«ІЗБОРНИК» http://litopys.kiev.ua/
28.XI.2006

МАЛОРУСКО-НѢМЕЦКІЙ СЛОВАРЬ

Томъ I.

Серед обставин, як мало котра книжка, появляє ся сей Словар; бо коли мав він бути, сказавбим, надгородою за кільканайцятилїтні труди автора, являє ся він по смерти автора і, по части бодай, в иншій формі і під чужим именем. Покійний Евг. Желеховский почав працювати над ним вже в раній молодости бо єще в часї своїх студій університецких, і опісля все збирав і доповняв материяли, аж в кінци по десяти роках труду рішив ся укладати і видавати. Так отже від 1882. року почав виходити сей „Словар“ випусками, правда поволи, бо покійний автор і сам почав занепадати на здоровю і силах, аж недуга все, хотяй незначно, змагаючи ся, підкосила нарештї єго житє з початком 1885. року. І так лишило ся дїло недовершене, бо сам покійний автор встиг ледво цїлий І. том видати а з другого тому приготовив був по части, а навіть почало ся вже було друковане слів починаючих ся буквою *П*, — для прочої части дїла зібраний був материял, але не уложений. За се дїло приняв ся я по желаню и поручню покійного Евг. Желеховского, который на пару годин перед смертію прикликавши мене до себе передав менї всї зібранї материяли і просив прочу часть дїла уложити і видати завзиваючи однако, щоби в укладї самім нїяких змін не робити. Так отже підняв ся я уложеня прочої части Словара, а позаяк оставший ся материял треба було єще доповнити, то я доповняв користуючи ся єще именно Збірниками слів Закревского, Піскунова, Верхратского (в „Знадобах до словаря южноруского“, і „Початках до уложеня номенклятури и терминологиї природописної, народнёї..“ I—VI.), Маґури (в Галичанині I. 3. 4.), дальше, при букві *Т*, найновійшим трудом К. Шейковского; крім того було єще много материялу незужиткованого в рукописях, які Вп. Земляки з ріжних сторін понадсилали були і пізнїйше все єще надсилали. Як використав я ті материяли і о скільо відійшов від методи покійного автора і може погіршив дїло — се осудят другі, — бо конечно: si duo faciunt idem, non est idem...

Се лише сказати мушу, що з під руки покійного Е. Желеховского дїло булоби инше вийшло: покійник задумував додати обширне передне слово і обяснити уклад і засади словара і ин. — се все мусит тепер конечно відпасти, а що найгірше, то не можу тепер подати того, що конечно повинно було бути і здавалоби ся що моглоби бути подане, именно повний спис скорочень, при чім особливо належалоби при кождім авторі подати докладно всї твори автора, з котрих винято слова до словара. Се именно є конечне при именах таких авторів, від котрих посїдаємо по кілька або і більше окремих творів. Але сего власне я тепер доповнити не можу, позаяк не позістали по покійнім авторі иїякі записки, з котрих би видно було, які якого автора твори були

через него переглянені. Длятого то я мусїв ограничити ся на саме найкоротше обяснене скорочень ужитих в словари, котре в найбільшій части відносит ся лише до самого имени автора, або до збірників або до одного звичайно одинокого якого твору.

З тої самої причини мусїла вийти і друга недокладність, именно що до спису имен помічників сеї праці, котрого залишити иїяким способом не годило ся, позаяк і з записок таких помічників увійшла до словара дуже значна часть слів або окремих значінь, призбираних звичайно з уст народа. Остав ся вправдї по покійнім авторі спис имен Вп. помічників, але за его повність я нїяк ручити не можу, и протоє прошу, єслибим чиёго имени не подав, щоби увзглядняючи се моє прикре положене, ласкаво менї се простив.

Єще мушу згадати словом о доповненях, котрі обіцяв покійний автор подати а котрих велику потребу і я признаю. Однако тепер ие міг я сего доповнити, позаяк бажаючи раз укінчити дїло, по при занятях мого уряду не встигавєм збирати недостаючі єще слова, окремі значеня і фрази. Належит ся менї єще пояснити, длячого на заголовнім листї II. тому побіч имени п. Желеховского і моє имя уміщение. Се сталося ие так з тої причини, що я в більшій части уложив і видав сей II. том словара, як що мусївєм ту піддати ся воли родини померщого, котра сповняючи послїдну его волю желала собі сего.

Не можу також не згадати з подякою имен тих Добродїїв, котрі будь радою будь материяльною підмогою допомогли до довершеня сего дїла. Я именно обовязаний дуже за сьвітлї ради дрови Омелянови Огоновскому, проф. львівского університету, котрий по при численних і ріжних своїх занятях не пожалував труду і менї жаданих пояснень ласкаво удїлити, а також п. Остапови Левицкому, проф. реальної школи в Станїславі, як і п. Юлїянови Котецкому, проф. ґімназиї в Станїславі; а в загалї до довершеня дїла допомогли материяльно ласкавими жертвами Др Фр. Мікльосіч, б. проф. віденьского університ., котрий на саму вість о маючім ся видавати „*Малоруско-нїмецкім Словари*“ дарував на цїль видавництва 50 зр., дальше Високий Сойм Галицкий, котрий запоміг видавництво два рази ухвалюючи підмогу грошеву (500 и 200 зр.), також Вп. Владислав Федорович, властитель Вікна, як і оо. Стефан Качала з Шельпак і Теод. Стадник з Сущина, Вп. Апольон Ничай і др. котрі жертвували на цїли видавництва далеко більше понад цїну пренумерацийну, а наконець всї Вп. Земляки, котрі поспішили з предплачуванєм сего дїла, — всїм сим Добродїям складає ся ту прилюдна подяка; а признане належит ся Зарядови друкарнї товариства имени Шевченка у Львові за точне і сумлїнне виконане порученої праці.

В Станїславі в вересню 1886.

СОФРОН НЕДЇЛЬСКИЙ.

А. Обясненє скорочень і знаків.

a. adj. = adjectivum
adv. = adverbium
aug. = augmentativum
Bein. = Beiname
bes. = besonders
Bdtg. = Bedeutung
c. = (generis) communis
coll. = collectivum
comp. = comparativus
conj. = conjunctio
d.; dim. = diminutivum
dadh. = dadurch
dah. = daher
dgl. = dergleichen
dh. = durch
eig. = eigentlich
entspr. = entspricht, entsprechend.
etw. = etwas
euphem. = euphemistisch.
f. = (substantivum) femininum
g.; gen. = genetivus
geh. = gehörig
gew. = gewöhnlich
gr. = grossrussisch
hucul. = huculisch (Mundart der Huzulen)
imperat. = imperativus
impers. = impersonal.
Inf, (inf.) = infinitivus
instr. = instrumentalis
int. = interjectio
(iron.) = ironisch
links. = linksseitig
(łemk.) = łemkisch (Mundart der Лемки)
m. (substantivum) masculinum
N. = Name
n. = (substantivum (neutrum)
Nbfl. = Nebenfluss
num. = numerale; *num. card.* = numerale cardinale; *num. ord.* numerale ordinale.
oh. = ohne
opp. (oppos.) = oppositum
Pflnze, Pflze = Pflanze
pl. = pluralis, plurale tantum
pol. = polnisch
poët. = poëtisch
praep. = praepositio
praeter. = praeteritum
pron. = pronomen
ptc. prtc. = participium
Rdrt. = Redensart
Reimw. = Reimwort
rum. = rumänisch
s. = siehe; s. d. f. = siehe das folgende; s. d. v. = siehe das vorhergehende...
sc. = scilicet
scherzh. = scherzhaft; *Scherzw.* = Scherzwort.
serb. = serbisch
Spitzn. = Spitzname
sprichw. sprichwörtl. = sprichwörtlich
st. = statt
tatar. = tatarisch
th. = theils
u. = und
ungr. = ungarisch, ungarisch-ruthenisch
übhpt, übrhpt = überhaupt
v. a. = verbum activum
v. n. = verbum neutrum
verb. = verbunden
verw. = verwandt
vgl. = vergleiche
vhg. = vorhergehend
viell. = vielleicht
Vocat. (vocat.) = vocativus
Vrbdg = Verbindung
W. = Wort
z. = zu, zum, zur
zsgzg. = zusammengezogen
Zustzg. = Zusammensetzung
zw. = zweifelhaft
§ = вираженє тривіяльне,
† = слово застаріле,
* = образово (переносно).

Б. Обясненє скорочень имен авторів і творів з котрих увійшли слова до словара.

А-Г. = Артемовский-Гулак Петро, (в: „Руска Библіотека Онышкевича, І. Львовъ 1877).
АД. = Антонович і Драгоманов: „Историческія пѣсни малорускаго народа, Кіевъ 1874. 1875.

Ал. = Александрів Степан („Вовкулака“ в „Южный русскій Зборникъ, Харьковъ 1848“).
Аль. = Зоря Галицкая яко Альбумъ на годъ 1860.
Б. = Білик Иван.
Бор. = Борковский Олександер; (*Бор.*). = Борковский Ол. з записок з уст народа.
Біл. = Біловерский Василь (в: „Основа, южно-рускій литер-ученый Вѣстникъ, 1861. 1862. С. Петербургъ).
В. = Верхратский Иван.
Ваг. = Вагилевич Иван.
Вах. = Вахнянин Наталь (Анатоль).
ВБ. = Володимир Барвіньский.
ВГ. = Василь Гоголь (в: „Руска Библіот. Онышкевича І. Львовъ 1877).
Веч. = „Вечерницѣ“, литературне письмо для забавы и науки, Львовъ 1862. 1863.
Вол. = Волян Василь.
ВШ. = Володимир Шашкевич: „Зільникъ“. Львовъ 1863.
Га. = Галька Игнатій: „Народнѣ звычаи и обряды надъ Збручемъ“, Часть І. Львовъ 1861; часть ІІ. 1862.
Га. = „Галичанинъ“ литературный сборникъ, І. 1—4. 1862—1863
Гам. = К. Гамалія.
Ган. = Гаякевич Клим.
ГБ. = Ганна Барвінок.
Гл. або *Гл. б.* = Глібів Леонид: Байки, 1863. 1872. 1882.
Гн. = Гной душа въ господарствѣ, въ Вѣдни 1848.
Гол. = Головацкий Яків; *Гол.* з дописаним числом = Головацкий: „Народныя пѣсни галицкой и угорской Руси“. Часть І. ІІ. ІІ. а. в. С.-Петербургъ 1878; *Гол. гр.* = Головацкий Я.; „Граматика рускаго языка“, Львовъ 1849.
Гр. = Гребінка Е. П. („Полное собраніе сочиненій“ 1862, томъ V.).
Гуш. = Гушалевич Иван: „Поезіи“, Львовъ 1861.
ГШ. = Григорий Шашкевич: „Мала граматика языка рускаго“, Вѣдень 1865.
Д. гр. = Дячан Пилип: „Методична граматика языка малорускаго“. Львовъ 1865.
До. = Добряньский Антін.
Др. = Драгоманів Михайло; *Др. с.* = „Малорусскія народныя преданія и разсказы. Сводъ Михаила Драгоманова“, Кіевъ 1876.
Еф. = Ефименко: „Сборникъ малороссійскихъ заклинаній, П. Еф.“ — Москва 1874.
Зак. = Закревский Николай: „Старосвѣтскій Бандуриста. Словарь малороссійскихъ идіомовъ, составилъ Ник. Закревскій“, — Москва 1861.
Зап. = Записки югозападного отдѣла Императ. русск. Географ. Общества. томъ І. за 1873. Кіевъ 1874; т. ІІ. за 1874. Кіевъ 1875.
Зап. В. або *Зап.* (*Вер.*) = Остап Вересай...
Зар. = Заревич Федор.
Зг. = Згарский Евгений.
Иг. = Игнатий з Никлович: „Казки“, зобравъ Игнатій зъ Никловичь, Львовъ 1861.
Ил. = Ильницкий Василь.
ІГ. = Іеремія Галка: „Збірникъ творівъ Іереміі Галки“ Одесса 1875.
К. = Куліш Панталеймон; *К.* (*Досьв.*) = Куліш: Досвігки: *Кч.* = Куліш: „Чорна Рада“; *К.* з дописаним числом = Куліша: „Записки о Южной Руси“ І. ІІ.
Кв. = Квітка Григорий Основяненко, (в: Руска Библ. Онышкевича“ т. ІІ.),
Кл. = Климкович Ксенофонт.
Кн. = Коніський Олександер.
Ко. = Котляревский И. П. („— изданіе подъ редакціей С. П. Катранова, Кіевъ 1875).
Ков. = Ковальский Василь.
Кр. = Кропивницький: „Збірник творів М. Л. Кропивницького“, Киів 1882.
КС. = „Кіевская Старина“
КУ. = Корнило Устиянович.
Кух. = Кухаренко.
Л. = Лавренко Д: „Пісні про ко-

хання", Київъ 1864.

л. с. = „Про ліки своєнародні", Київ 1875.

Ласт. = „Ластівка", збірникъ Е. Гребінки, С.-Петербургъ 1841.

ЛД. = Лука Данкевич, (Лука з Ракова).

Ле. = Леонтович Павло.

Лев. = Левицкий Іосиф: „Граматика языка русского въ Галиціи", въ Перемышли 1850.

Левч. = Левченко Михаил: „Опытъ Русско-Украинскаго Словаря", составилъ М. Л. Кіевъ 1874.

Лїр. = „Лѣрвакъ зъ надъ Сяна", 1852.

Лук. п. = Лукашевич; „Малороссійскія и червонорусскія народныя думы и пѣсни". С.-Петербургъ 1836.

М. = Марко Вовчок. („Оповѣданя, С.-Петербургъ 1861. 1862. 1865, I—III. „Вечерницѣ" 1863. Ч. 10).

+*М.* = Мирний.

Мак. = Макаровский Михайло, (в: „Южный русскій Зборникъ", Харьковъ 1848).

Макс. = Максимович Михайло.

Марк. = Маркевич Николай.

М+Б. = П. Мирний та І. Білик; Хиба ревуть воли jak jасла повні? Роман з народного житя, Geneve, 1880.

Ме. = Метлиньский Амвросий, („Южный русскій Зборникъ", Харьковъ 1848); *Ме.* з дописаним числом = Метл. Амвр.: „Народныя южнорусскія пѣсни", Кіевъ 1854; „Думки и пісни зъ замітками и словаремъ", у Харкові 1839.

Мл. = Млака Данило, (= Изидор Воробкевич, Демко Маковійчик, Морозенко).

Мог. = Могильницкий Антін, (*Мог. Ск.* = Могильницкий: Скит Манявский).

Мор. = Мордовець Данило, („Малорусскій литературный сборникъ", изд. Д. Л. Морд. Саратовъ 1859).

Мх. = Мох Рудольф.

МШ. = Маркіян Шашкевич.

Н. = Номис — („Українські приказки, прислівъя и таке инше....", С.-Петербургъ 1864).

На. = Наумович Иван.

Нав. = Навроцкий Володимир.

Не. = Нечуй Иван (= Іван Левіцький); *Не. п.* = Нечуй: „Повісті"; *Не. хм.* = Нечуй: „Хмари"; *Не. (Виг.)* = Нечуй: „Украинські гетьмани: Виговский и Юр. Хмельницкий"; *Не. бур.* = Нечуй: „Бурлачка"; *Не. кож.* = Нечуй: „На кожемяках".

ОБ. = Олександер Барвіньский.

Ог. = Огоновский Омелян; *Ог.* з дописаним числом = „Studien auf dem Gebiete der ruthenischen Sprache", von Dr. Emil Ogonowski, Lemberg 1880.

Оп. = Опатович Стефан: „Оповіданя зъ свят. писанна", I. С.-Петербургъ 1863.

ОП. = Олена Пчілка.

„Осн." = „Основа", южно-русскій, учено-литературный вѣстникъ, С.-Петербургъ 1861. 1862.

Оц = Осадца: Граматика рускаго языка.

П. п. = „Пословици и поговорки Галицкой и Угорской Руси", С.-Петербургъ 1869.

п. хв. = „Про хвороби и якъ імъ запомогти", Київъ 1875.

Пар. = Партицкий Омелян.

Пет. = Петрушевич Михаил.

Піс. = Піскунов Ф. („Словникъ живої народнеі, пісьменної і актової мови руських югівщанъ Россійскоі и Австрійско-Венгерскоі цесарії", изд. 2. Кіевъ 1882).

Под. = Подолиньский Сергий: „Житя и здоровля людий на Украіні", 1879; „Ремесло и хвабрики на Украіні", Женева 1880.

Пол. = Поляньский Михайло.

Пот. = Потебня.

„Пр." = „Правда", письмо наукове, літературне і політичне, Львів 1867—1880.

Пт. = Петренко Михайло Николаевич.

Ну. = Пулюй Иван.
Р. = И. Я. Рудченко („Казки", I. II.); *Р. ч.* = Рудченко: „Чумацкія народныя пѣсни", Кіевъ 1874.
Ра. = „Рада", украіньский альманахъ, I. II. 1883. 1884. Кіевъ.
Раєв. = Раєвский П.
Розм. п. зем. с. = „Розмова про земні сили", Комаровъ.
Ру. = Руданьский Степан.
Рус. Дн. або *Р. Дн.* = „Русалка Днѣстровая", у Будимѣ 1837.
С. = Стороженко Олекса.
Сб. = „Этнографическій Сборникъ" С.-Петербургъ 1853—1858.
Св. = Сьвѣнціцкий Павлин (= Павло Свѣй, Д. Лозовский).
Сьв. = „Сьвіт", ілюстрована літературно-політично-наукова часопись, Львів 1881. 1882.
СМ. = Сильвестер Метеля.
„*Сн.*" = „Снѣп", украіінський новорочник, видав Александер Корсун, в Харкові 1841.
Ст. = Старицкий.
Т. = Танячкевич Данило.
Те. = Терлецкий Володимир.
Тор. = Тороньский Александер.
У. = Устиянович Николай.
Ф. = Федькович Іосиф.
Фр. = Франко Иван (= Джеджалик, Мирон); *(Фр.)* = Франко, з записок з уст народа.
Це. = Целєвич Юлїян; *(Це.)* = Целєвич Юл. з записок з уст народа.
Ч. = („Труды етнографическо-статистической експедиціи въ западно-русскій край, снаряженной импер. русск. географич. обществомъ. Югозападный отдѣлъ. Матеріялы и Изслѣдованія собранныя д. чл. П. П. Чубиньскимъ. Томъ I. выпускъ 1. 2; томъ II.—VII. С.-Петербургъ 1872—1877).
Ш. = Шевченко Тарас, „Кобзар", Прага 1876.
Шар. = Шараневич Изидор.
Шй. = Шейковскій К. „Бытъ Подолянъ", I. II.; „Опытъ южнорусскаго Словаря" *А—Б.* Кіевъ 1862; *Т.* Москва 1884.
Шл. = Шевченка листи: „Основа" 1861. X.; „Правда" 1875.
Щог. = Щоголев Я.

Gr. = Gregorowicz Jan.
Kol. = Kolberg O.: „Pokucie, I. II.
Kst. = „Poezyi Platona Kosteckoho", Lwiw 1862.
Luts. gr. = Lutskay: Grammatica slavo-ruthena, Budae 1830.
Lw. gr. = Lewicki J.: Grammatik der kleinrussischen Sprache. Przemyśl 1834.
Łoz. gr. = Łoziński: Gramatyka języka ruskiego (małoruskiego), Przemyśl 1846.
Mi. = Miklosich Fr.: Vergleichende Grammatik der slavischen Sprachen, I—IV.
R. = „Ruskoje wesile, opysanoje czerez J. Łozińskoho, w Peremyszły 1835.
Term. = Deutsch-ruthenische Terminologie...
TP. = Tymko Padura: „Pyśma", Lwiw 1874.
W. = „Nowyi poezyi małoruski, Lwa Eug. Węglińskoho, Lwihorod Peremyszl 1858.
W. gr. = Wagilewicz Jan: Gramatyka języka małoruskiego, Lwów 1845.
Wa. = Wacław z Oleska: Pieśni polskie i ruskie ludu Galicyjskiego, Lwów 1833.
Witw. = Witwicki Sofron: O Hucułach.
ŻP. = Żegota Pauli: Pieśni ludu ruskiego, Przemyśl 1839.

Спис Вп. помічників, котрі через присланє материялів лексикальних причинили ся до збогаченя „Малоруско-нїмецкого Словара“:

Вп. Алексевич Антін,
„ Базилевич Едмунд,
„ Барвіньский Іосиф,
„ Барвіньский Олександер,
„ Белей Иван,
„ Бережницкий Юлїян,
„ Білецкий Василь,
„ Боднар Гаврило,
„ Борковский Олександер,
„ Бурачиньский Андрій,
„ Бучиньский Мелїтон,
„ Волчук Иван,
„ Гарасимович Илярий,
„ Гладилович Дамян,
„ Глодзїньский Антін,
„ Горалевич Лев,
„ Грушкевич Зенон,
„ Геник Кирило,
„ Гурґула Андрій,
„ Давидович Кароль,
„ Данкевич Оділльо,
„ Дольницкий Антін,
„ Дудрович Омелян,
„ Дуркот Иван,
„ Сверский Сидір,
„ Жегалович Иван,
„ Желеховский Антін,
„ Заклиньский Корнило,
„ „ Леонид,
„ „ Роман,
„ Зворецкий Н.
„ Зубрицкий Михайло,
„ Кахникевич Кирило,
„ Кирчів Богдар,
„ „ Павло,
„ Кіс Михайло,
„ Климкович Володимир,
„ Кобриньский Николай,
„ Ковцуняк Николай,
„ Ковч Григорий,
„ Коритко Иван,
„ Король Петро,
„ Котецкий Юлїян,
„ Кочиркевич Лев,
„ Крушельницкий Максим,
„ Кузїв Иван,

Вп. Кузьма Григорий,
„ Кулїш Панталеймон,
„ Кумановский Петро,
„ Куницкий Кассіян.
„ Левицкий Иван (Нечуй),
„ „ Николай,
„ „ Остап,
„ Лещишак Никифор,
„ Литвинович Роман,
„ Лукашевич Николай,
„ Мандичевский Иван,
„ Медвідь Семко
„ Миськевич Филярет,
„ Мох Рудольф,
„ Навроцкий Володимир,
„ „ Кость,
„ Насальский Юлїян,
„ Негребецкий Антін,
„ Павлик Михайло,
„ Подлуский Николай,
„ Подляшецкий Захарий,
„ „ Кароль,
„ Попель Иван,
„ Порох Василь,
„ Ревакович Тит,
„ Рожаньский Гнат,
„ Сельский Юлїян,
„ Смольницкий Теодор,
„ Сосенко Ксенофонт,
„ Стояловский Иван,
„ Сумик Андрій,
„ Устиянович Николай,
„ „ Корнило,
„ Федькович Іосиф,
„ Франко Иван,
„ Цар Михайло,
„ Цегельский Богдан,
„ Целевич Юлїян,
„ „ Теофіль,
„ Шашкевич Григорий,
„ Шимчук Д.
„ Шмериковский Остап,
„ Шухевич Володимир,
„ Яворский Вінкентий,
„ „ Иван,
„ „ Олександер.

Азбука.

а, б, в, г, ґ, д, е, є, ё, ж, з, и, й, і, ї, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я.

г=ɦ; ґ=g; е=ɛ; є=je, ё=jo, обі мягчат попередну согласну; и=ɥ, (на кінци слова по к, х також = е), на початку слова =і; й=j; ї=ji і мягчит попередну согласну; ю=ju, і я=ja, обі мягчат попередну согласну. Знак ь мягчит согласні, як: дь, дзь, зь, ль, нь, сь, ть, ць. — Знак ' означає що попередна согласна не мягчит ся а остає ся твердою.

A.

A, erster Buchstabe (Азъ); als Vorschlaglaut u. Anhängepartikel zu verschiedenen anderen Partikeln u. Interjectionen; beim Singen (dsgl. я) zur Ausfüllung der Silbenzahl in Versen *Ог.* 158, 1—9.

I. А! *int.* ah! ach! ei; ha! da! a так? ah so? so ist es?! das ist was Anderes! а — а! ah ja so! ei! lass! а óа! а о! a was! alles eins'!; 2) а—а! лю́леньки, — — коти́но! beim Einwiegen u. Einsingen der Kinder; 3) а ви́ш! *int. Мх.* = а ви́диш!

II. А, *conj.*, und (dsgl. я); 2) aber, hingegen; 3) sondern; 4) а-вже́ж *P.* I. 59 allerdings, ja wohl, fürwahr; а так freilich so; 5) а то́ sonst, nämlich; da doch *P.* I. 121, widrigenfalls *Ог.* 158, 5—6. 208. 209, 3; 6) а та́м und weiter, s. А да́льше, а вiдта́к *C.* I. 117; 7) а так *Ч.* V. 963 deswegen, daher, also; 8) а-хиба́-що? s. Аби-що?

А́ажу́р, *m. Не.* abat-jour, Lichtschirm, *m.*

А́а́хта, *f. C.* Hauptwache, *f.* s. [Одвах.

А́а́т, *m.* Abt, m. s. Опат.

А́а́ти́са, *f.* Aebtissin, *f.*

А́а́тский, *a.* zum Abte, zur Abtei geh.

А́а́тство, *n.* Abtswürde; 2) Abtei, *f.* s. Опа́тство.

А-бе́! *int.* pfui!

А́е́тка, *f.* das ABC, Alphabet, *n.* 2) ABC-Buch, *n.* Fibel, *f. Шй.*

А́е́тло, *n.* Alphabet, *n. Шс.*

А́е́тний, *a.* s. Азбу́чний *Шс.*

А́и́, *conj.* dass, auf dass, damit, um zu —; аби́ не полю́дски damit nur nicht so wie es sein soll; аби́-м так здоро́в бу́в! soll ich so gesund sein! аби́х = аби́-м, аби́х так жи́ла! so wahr ich lebe! *Ог.* 157, 7; аби́ й та́к, то, — mag es auch so sein, so doch —; аби що: най тобі абищо́ *euphem.* Fluch „hol dich der —"! аби то він пішо́в? але де́! was? er sollte hingegangen sein? nicht möglich! Аби́як, *adv.* аби́ й як, то —, wie immer, mag dem sein wie es will, nichts destoweniger. Аби́яки́й, аби́ й яки́й, *a.* wer immer, wie immer geartet, was immer für einer, *Ог.* 162,2. 165,6. *Mi.* IV. 257.

А́и́р! *int.* Scheuchruf gegen Schafe.

А́о́, *conj.* oder, entweder — oder; 2) або що? nun denn, was nun, was denn doch? або ти́ що, або я́ що, або ти́ що не зна́ти що? 3) а́о́ж (= а́о́ж нї?) *bejah.*: ja, ja so, ja wohl.

А́о́й, nun denn, à propos.

А́омо́вня, *f.* Wiederhall, *m. Gr.* 16.

А́рико́са, *f. Не.* Aprikose, *f.*

А́рю́кати, s. Авру́кати.

А́солю́тизм, *m.* Absolutismus, *m.* Willkürherrschaft, *f.*

А́солю́тний, *a.* absolut; unbeschränkt; willkürlich.

'А́шит, *m.* Abschied, *m.* Entlassungsurkunde der Soldaten, *f.*

А́шито́ваний, *a.* verabschiedet.

Ава́! *int. ungr.* s. Ов! (bei d. Verwunderung); *dav.*

Ава́к, *m. gew. pl.* ungar. Ruthenen-Abart im Tavarnaer Thale.

Авантю́ра, *f.* aventure, Abenteuer, *n.* 2) Unruhe, *f.*

Авантю́рний, *a.* abenteuerlich, reich an Abenteuern, *Cm.*

Ава́ч, *m.* rother od. schwarzer Ochs mit weissem breitem Querstreifen.

Авди́тор, *m.* Auditor, *m.*

Авдито́рия, *f. Кн.* Hörsaal, *m.*

Авдо́тка, авдю́шка, *f.* s. Голи́ця 3).

Аво́! аво́сь! *int.* da! da sieh! [girren.

Авру́кати, *v. a.* s. Воркота́ти

Австéрия, *f.* Einkehrhaus, Gasthaus, *n.*

Австрáлїя, *f.* Australien, *n.*

Австрáльский, *a.* australisch.

Австрúец, -úйца, *m.* Oesterreicher, *m.*

Австрúйский, *a.* oesterreichisch.

'Австрия, *f.* Oesterreich, *n.*

Авто-да-фé *Ш.* II. 102. Autodafé, Ketzergericht, *n.* Ketzerverbrennung, *f.* [Verfasser, *m.*

'Автор, *m.* Autor; Schriftsteller,

Авторитéт, *m.* Autorität, *f.*

Авторитéтно, *adv.* im hohen Tone der Autorität. [lerin, *f.*

Автóрка, *f.* Autorin, Schriftstel-

Автóрский, *a.* Autors-, schriftstellerisch.

Автóрство, *n.* Autorschaft, *f.*

Авýкать! *int.* vom Heulen.

Авýл, s. Аýл.

Авулóм, *adv.* s. Загалóм, *Шс.*

Авýрр! *int.* v. Knurren d. Hundes.

Агá! *int.* ja! ja so! nun da! ah so! 2) nun noch das, ah! ага-гá! wie doch sehr, o wie! [stossen.

Агáкати, *v. n.* „ага“! rufen, aus-

Агéл, *m.* runde Hürde für Schafe.

Агéт, *m. Ч.* VII. 574. Gauner, Schuft, *m.* [über dich!

Агúй, агúй, агí — на тéбе! pfui

Агúкати, *v. n.* „ані“ rufen.

Агúл, *m. P.* II. 129. Teufel, *m.*

Агúля! *int.* Scheuchruf gegen Gänse.

Агля́цький, *a. Кв.* II. 6. s. Англúйский.

Агíвка, *f.* s. Гаївка.

'Агнець, -нця, *m.* бóжий, Lamm Gottes, *n.* Christus, *m.* 2) Hostie, *f.* Opferbrod, *n.*

А гóв, а гóу! *int.* beim Anhalten der Pferde; 2) = а що там?! (Entgegnung des Anrufes). [2) s. Агúй.

Агýгу! *int.* vom Girren der Taube;

Агýш, агýша-нá! *int.* Scheuchruf gegen Hühner. [Тúса.

Аґ, *m.* Agh, nördl. Nebenfluss der

'Аґрест, áґрус, *m.* Stachelbeere, *f.*

I. Ад! — ад! *int.* ja, ja! 2) sieh da!

II. Ад, *m.* Hades, *m.* Unterwelt,

Адáм, *m.* Adam. [Hölle, *f.*

Адáмовий, *a.* Adams-; 2) -а головá Feld-Mannstreu, *f.* (Eryngium campestre); 3) -е реóрó, Sumpf-Baldrian, *m.* (Thysselinum palustre, Valeriana dubia).

Адамáшок, -шка, *m.* Damast, *m.*

Адамашкóвий, *a.* damasten.

Адвокáт, *m.* Advocat, *m.*

Адвокáтский, *a.* Advocaten-.

'Адде, *adv.* dahier; 2) *int.* sieh da! *Ог.* 217. [а+тъ+де].

Адé! *int.* hieher!

Адéлї, s. А und дáлї *M.* I. 43.

Аджé-ж, то — nun doch, doch wohl, eben doch; wie denn anders, so gut, ganz wohl, gewiss doch, sicher.

'Адзимка, *f.* ungesäuertes Brot [ἄζυμος].

А-дзýски! *int. Ш.* II. 43 s. А-зáсї!

Адúй, адїт, адїтко, адїтетко! = А дивúно, а дивíт! *Ог.* 166.

Адмирáльский, *a.* Admirals-.

Адрес, *m.* адрéса, *f.* Adresse, *f.*

Адресувáти, *v. a.* adressieren.

Адтýй, *adv. Гол.* III. 455. s. Звíдти.

Адукáт, адункáт, s. Адвокáт *Gr.* 16.

А-é, а-éк *bejah. Part.* s. Аúй.

'Аер, áер, *m. s.* Шувáр.

Аж, *conj.* bis, bis dass; 2) dass, so dass, dass sogar; ажéби auf dass, damit *Ог.* 212, 9; 3) аж-аж-аж! so sehr dass, dass —; аж гéть, так що аж ну ganz und gar, gar sehr; аж-óсь, аж-ту da, bis endlich unerwartet; ажéнь, аж-óнже, аж тогдú *Фр. Wgr.* 126 erst, dann erst, erst dann; 4) аж, áже *У.* wenn, falls; *b)* doch *Кн.*

Аз, *n.* kirchenslav. Name des ersten Buchstabens in der азбýка: А; нї 'Аза не тúмити в чимóсь *Кн.* keine Idee, keinen blauen Dunst wovon haben.

Азáртник, *m. Ко.* 362 Hazardspie-

А-зáсї, *adv.* s. Зáсї. [ler, *m.*

Азбýка, *f.* ruthen. Alphabet, ABC, *n.*

Азбукóвець, -вця, *m.* ABC-Schüler, ABC Schütz, *m.*

Азбýчний, *a.* alphabetisch.

Азбýчник, *m. B.* Buchstabenheld, *m.*

'Азот, *m.* Azot, *n.* Stickstoff, *m.*

Азотúн, *m.* salpetrige Säure.

Азотúнок, -нка, *m.* Stickstoffoxydul, *n. Пол.*

Азотúстий, *a.* stickstoffhaltig.

Азóток, -тку *m.* Stickstoffoxyd, *n.*

I. Ай! *int.* ei! oho! 2) oh! ach! au weh!

II. А й́, *conj. Luts. gr.* 161. *Oz.* 209. s. 'Але; ай ми вúбач verzeihe mir doch! 2) ай він er auch; 3) Ай, s. Алé und áле.

'Айóо, s. 'Або *Oz.* 159. [garis).

'Айва, *f.* Quitte, *f.* (Cydonia vul-

Айвóвка, *f. Ko.* 119. Quittenbranntwein aus Krim, *m*

Айдá, *int. III.* II. 107. s. Гайдá!

'Айно, *int.* ja! so ist es. *Oz.* 158, 1. 2) áйнож? *Zap.* wohl doch?

'Айкати, *v. n.* „ай“ rufen.

'Аир, aip s. Аер.

'Аист, *m. He.* s. Бýзьок.

Академíк, *m.* Akademiker; 2) Student, Hörer an d. Academie, Universität, *m.*

Академíст, *m* Schüler einer Ritterakademie; 2) Akademielehrer, *m.* Mitglied e. Akademie, *n.* [Universitäts-.

Академíчний, *a.* akademisch,

Академíя, *f.* Akademie, *f.*

Акáфист, *m.* kirch. Gottesdienst zu Ehren der. heil. Dreifaltigkeit, Christi, der. heil. Jungfrau u. mehrerer Heiligen. [Фисти enthält.

Акáфистник, *m.* Buch, das акá-

Акáция, *f.* (falsche) Akazie (Robinia pseudoacacia).

Акварелíст, *m.* Aquarellmaler, *m.*

Акварéля, *f.* Aquarell, *n.*

Аксáміт, *m.* Sammt, *m.* чóрний як — sammtschwarz.

Аксамíтка, *f.* Sammtband, *n.*

Аксамíтний, *a.* sammeten, sammetartig.

Аксіóмат, *m.* Axiom, Postulat, *n.*

Акт, *m.* That, Handlung, *f.* 2) Act, Aufzug, *m.* 3) *pl.* áкта Acten, Actenstücke, *pl.* [Schauspieler, *m.*

'Актор, *m.* Thäter, *m.* Acteur,

Актóрка, актри́са, *f.* Schauspielerin, *f.* [betreff.

Актóрский, *a.* den Schauspieler

Актóрство, *n.* Schauspielerwesen, *n.* -stand, *m.* -leben, *n.*

Акýла жерýн, *m.* s. Пажéра людоїд; 2) — великáн Riesenhai, *m.* (Selache maxima).

Акурат, (акурáтнїсько) *adv.* акурáтний, *a.* accurat, genau, pünctlich.

Акурáтество, *n.* Vollmacht, *f. Gr.* 16. [igkeit, Pünctlichkeit, *f.*

Акурáтність, -ости, *f.* Genau-

Акустúчний, *a.* akustisch; — рожóк Hörrohr, *n. Пол.*

Акýш! *int.* Scheuchruf gegen Pferde.

Акушéрка, *f.* Hebamme, *f.*

Акушéрский, *a.* Hebammen-.

Акушéрство, *n.* Hebammenkunst, *f.* [Betonung, *f.*

Акцентóване, *n.* Accentuirung,

Акцентувáти, *v. a.* accentuiren, betonen.

Акцúза, *f.* Accise, Gefälleinnahme, *f.*

Акцúзник, *m.* Accisenbeamter; Finanzwachmann, *m.*

Акционéрка, *f. Kн.* Besitzerin der Actien, *f.* [Actie, *f.*

'Акция, *f.*, Action, Handlung; 2) Аль, s. Але *Oz.* 209, 3.

Альбíйка, *f.* s. Корúтце, (alveus).

Альбóм, *m.* álьбум, *n.* Album, Stamm-, Gedenkbuch, *n.*

'Але, *conj.* aber, allein, hingegen; doch, jedoch; 2) sondern; 3) áле-áле ah! apropos!; 4) алé? wirklich?; ой алé warum nicht gar, nichtsdestoweniger *IT.*; але-нáк *adv. Гол.* doch wohl, fürwahr. [singen.

Алилýйкати, §. *v. n.* „алилýя“

Алилýйко, *m.* Spitzn. der ruthen. Geistlichen. [Gott den Herrn).

Алилýя, *n.* Hallelujah! (lobet

Алíти, *v. n.* sich röthen, *K.*

Алькúр, *m.* (d. алькúрик), Nebenstube, *f.* Seitenzimmer, *n.* Alcoven, m.

Алмáз, *m. III.* I. 224 Diamant, *m.*

Алмáзний, *a.* diamanten.

Алó! *int. Mx.* s. Анó!

Алóй, *m. K.* Aloe, *f.* [doch.

Альóсь = але-óсь da nun, da

Альт, *m.* Alto, *n.* Altstimme, *f.*

Альтáна, (d. альтáнка), *f.* Gartenhaus, *n.* Laube, *f.*

Альтемóáс, *m. Hic.* gewisser mit Gold stark durchwebter Stoff.

Алтúн, *m.* Dreikopekenstück, *n.*

Альтúст, *m.* Altist, Altsänger, *m.*

Алýн, *m.* Alaun, *m.* schwefelsauere Kali-Thonerde.

Алýнка, *f.* Alaunerde, *f.*

Алунúк, *m.* Alaunstein, *m.*

Алчóá, *f.* † *V.* Dürsten, *n.*

Алчýщий, *a.* hungrig, *K.*; lungernd. *He.* [d. Alumnen, *f.*

Алюмнáтик, *m.* Beisteuer für

*

Алю́мнус, *m. pl.* -мни Alumnus, Seminarzögling, *m.* [Kälber.
Алю́шки! *int.* Scheuchruf gegen
Ама́н! *tatar. int.* des Beifalls: „bravo". [zin, *n.*
Амо́а́р, *m.* Niederlage, *f.* Maga-
Амо́і́тний, *a.* ehrsüchtig, ehrgeizig.
Амо́і́ция, *f.* Ehrgefühl, *n.* Ehrgeiz, *m.* [tar, *n.* 2) Kanzel, *f.*
Амо́о́на, *f.* Lesepult vor dem Al-
Амо́ро́сити, амвро́зити, *v. n.* den Tag d. h. Ambros. feiern *H.* 78. *Га.* II. 42.
'Амінь, *m.* Amen; так ему́ бу́де — dort wird sein Ende, sein Tod sein.
Амія́к, *Под.* амо́ніяк, *m.* Amoniak, *n.* [krugförmiges Fläschchen.
Ампу́лка, *f.* Ampel, *f.* kleines
Амро́с, Омро́с, *m.* Ambrosius.
Амуні́ция, *f.* Munition, *f.* Schiessbedarf, *m.*
Аналі́тика, *f.* Analytik, *f.*
Аналіти́чний, *a.* analytisch, zergliedernd.
Аналь*о*ґі́я, *f.* Analogie, *f.* [lich.
Аналь*о*ґі́чний, *a.* analog, ähn-
Анало́й, *m.* Analogeion, Lesepult, *n.*
Ана́рхія, *f.* Anarchie, *f.* [setzlos.
Анархі́чний, *a.* anarchisch, ge-
Анате́ма, *f.* Fluch, Kirchenbann, *m.*
Анатемізува́ти, *v. a.* mit dem Bann belegen.
Анато́мія, *f.* Anatomie, *f.*
Анатомі́чний, *a.* anatomisch.
Ана́фте́ма, ана́хте́ма, *f.* анафте́мский *a.* s. Ана́те́ма.
Ана́ция, *f. Гр.* V. 322 Noth, *f.*
Ан-о́а́! *int.* sieh da! *Oz.* 217.
Ано́а́р s. Амо́а́р. [Würgengel.
'Ангел, *m.* Engel, *m.* -губи́тель
'Ангелик, а́нгелчик, *m. dim.* Engelein, *n. У.* [frau.
Ангели́ця, *f.* engelgleiche Jung-
'Ангельский, *a.* engelhaft, englisch, Engel-. (*n.* s. Ангелик.
Ангела́, -ля́ти, ангеля́тко, -тка,
Ангіль, s. 'Ангел; він мняко́го а́нгіля er ist weichen Herzens.
Англи́єць, -и́йця, англяни́н, *m.* Engländer, *m.* [ländisch.
Англи́йский, *a.* englisch, engel-
Анґеля́нія, *f. Шс.* s. Анґлія.
Анґеля́нець, -нця, анґеляни́н, *m.* s. Англи́єць.
Анґеля́нка, *f.* Engländerin, *f.*
Анґеля́ньский, *a.* englisch *Шс.*
'Анґлія, *f.* England, *n.* [wirten.
Андаґу́вати ся, einander be-
Андара́к, *m. Ч.* VII. 439 Unterrock der Frauen aus gestreiftem Wollzeug.
Анде! *int.* sieh da! *Oz.* 217.
Андрі́й, Андрійко, *m.* Andreas.
Андрі́ів, *a.* des Andreas; — мі́сяць Monat December (am 12. d. M. heil. Andr.)
Андрія́н, *m.* Adrian.
Андро́н, *m.* Andronicus; 2) андро́ни, s. Мандро́ни.
Андру́сь, Андру́нь, Андру́х, Андру́шко, *m.* Andreas.
Андрусі́вщина, *f.* Friedensvertrag zu Андру́сів im J. 1667 zwischen Polen u. Russland.
Ане то́, geschweige denn, sonst nicht *Oz.* 209, 3; 2) а не то́, то — und falls nicht, so —. [anisum).
'Аниж, *m.* Anis, *m.* (Pimpinella
'Анї, а́ни, *conj.* nicht, nicht einmal; а́нї — а́нї weder — noch; 2) а́нїж nach Compar.: als, denn; 3) анї же *K.* nicht im Mindesten, ganz u. gar nicht.
Анкра, *f.* Ankerknoten, Haken, *m.* Klammer, *f.*
'Анна, Анни́ця, *f.* Anna.
Анничкий, *pl.* Tag- und Nachtkraut, *n.* blauer Wachtelweizen, *m.*
I. Ано́! *int.* s. Ану́!
II. 'Ано, *conj.* aber, sondern; аноле́м nur aber *Oz.* 209. *Шс.*
Анони́мний, *a.* anonym.
Анони́мність, -ости, *f.* Anonymität, Namenverschweigung, *f.*
Анта́о́а, (*d.* анта́о́ка), *f.* Handhabe, *f.* Oehr, *n.* Henkel, Bügel, *m.*
Анта́л, (*d.* анта́лок, -лка), *m.* Viertelfass, *n.* Tonne, *f.*
Анталю́з, *m. Ч.* III. 23, e. Zaubermünze. [та́м.
Анта́м, *adv. Гол.* III. 455. s. Он-
Антере́в, *m. Ф.* Art. Kleidungsstück der Suczawer Zigeuner.
'Антик, *m.* Antike, *f.*
Антиква́рня, *f.* Antiquariat, *n.*
Антими́нс, *m.* geweihtes Messtuch auf d. Altare.
Анти́па, *m.* Antypas. [*Ш.* II. 35.
Антипа́па, *m.* Gegenpapst, *m.*

I. Анти́пка, (-пко) *m.* — бе́зпя́тий Teufel, *m.*

II. Анти́пка, *f.* Art Holz zu Pfeifenrohren verwendet. [geh. *Піс.*

Антипко́вий, *a.* zu анти́пка II.

Антипа́тия, *f.* Antipathie, *f.*

Антипати́чний, *a.* antipathisch.

Антиукраїнка, *f. Кн.* nicht national gesinntes Weib. [selgesang, *m.*

Антифо́н, *m.* Antiphonos, Wech-

Антихрист, *m.* Antichrist, *m.*

Антиципа́тка, *f.* Anticipationsschein, *m.* [lich, *K.*

Анти́чний, *a.* antik, alterthüm-

Антін, -о́на, Анто́сь, Анто́х, Анто́шко, *m.* Anton. [Antonie.

Анто́нїя, Антоніна, Анто́ся *f.*

Антропоморфі́чний, *a.* anthropomorphisch; -морфо́ваний *Не.* personificiert.

А-ну́, а-ну́же, а-ну́ко, а-ну́но, а-ну́тко! *int.* auf! heda! frisch zu! nun denn. *Oг.* 166; 2) ану-я́к? wie doch? wie denn? ану́ж мене́ поки́не gesetzt nun den Fall, er verlässt mich unverhofft. [teufel, *m. Oc.* (62.) V. 81.

Анцио́лот, *m.* Wasser- u. Sumpf-

Анцихри́ст, s. Антихри́ст.

Анчо́ус, *m.* Anchovis-Sardelle, *f.*

Апара́т, *m.* s. Фело́н.

Апети́тний, *a.* appetitlich.

Апельси́н, *m.* Apfelsine, *f.* (Citrus aurantium sinensis).

Аподикти́чний, *a.* apodiktisch.

Апокалїпти́чний, *a.* apokalyptisch. [stelbuch, *n.*

Апо́стол, *m.* Apostel, *m.* 2) Apo-

Апостоло́ване, апосто́льство, *n.* Verrichtung des Apostelamtes, Bekehrung, *f. BB.*

Апосто́льский, *a.* apostolisch.

'Апти́ка, (*d.* апти́чка), *f.* Apotheke, *f.*

Апти́кар, *m.* Apotheker, *m.*

Апти́карка, антикаро́ва, *f.* Apothekerin, *f.*

Аптика́рский, *a.* Apothekers-.

Аптика́рство, *n.* Apothekerkunst, *f.* [zubereitet.

Апти́чний, *a.* in d. Apotheke

'Араб, араби́н, *m.* Arabe, *f.*

Ара́бія, *f.* Arabien, *n.*

Ара́бка, *f.* Araberin, *f.*

Ара́бский, *a.* arabisch.

Ара́ва, *f.* Schaar, *f.* Sippschaft, *f.* Rudel, *n.*

'Арак, *m.* Arak, Reisbranntwein, *m.*

Ара́пин, s. Араб, *Cm.* [ра́ра, *pl.*

Араші́, *pl.* Deichselstangen bei d.

Арѕа́т, арѕо́т, *m. Pu.* 11. Arbeiter in der та́ба, bei dem Fischfange am unteren Dniepr *Пот.* III. 15.; 2) obdachloser Landstreicher.

Арѕата́р, *m.* Arbeitgeber (in dem арѕа́т), *m. Mi.* II. 89. [d. ap.) *Піс.*

Арѕата́рка, *f.* Arbeitgeberin (in

Арѕа́тний, *a.* zum арѕат geh.

Арѕа́тниця, *f.* Arbeiterin, *f.* (in d. ap.) [ѕат verdingen, *Піс.*

Арѕатува́ти, *v. a.* sich zum ap-

Аре́на, *f. Ш.* II. 184. Kampfplatz, Fechtboden, *m.*

Аре́нда, *f.* Pacht, *f.* Pachtzins, *m.* 2) verpachtete Branntweinschenke, Wirtshaus, *n.* [Pachtjude; 2) Schenkwirt, *m.*

Аренда́р, аренда́тор, *m.* Pächter,

Аренда́рка, *f.* des Schenkwirtes Frau; 2) Pächterin, *f.*

Аре́ндний, *a.* Pacht-, *Под.*

Аренду́ване, *n.* das Pachten, Verpachten, *n.* [pachten.

Арендува́ти, *v. a.* pachten, ver-

Аретій, *m.* Widder, *m.* (aries).

'Арешт, *m,* Arrest, Beschlag, *m.* Haft, *f.* 2) Gefängnis, *n.*

Арешта́нт, *m.* Arrestant, Verhafteter, Sträfling, *m.*

Арешта́нтка, *f.* Arrestantin, *f.*

Арешто́ваний, *ptc. АД.* I. 208. ausgerüstet, s. Решту́вати; 2) arretirt, gefangen. [haften.

Арешту́вати, *v. a.* arretieren, ver-

Аристократ, *m.* Aristokrat, *m.*

Аристокра́тка, *f.* Aristokratin *f.*

Аристократи́чний, *a.* aristokratisch.

Аристокра́цтво, *n.* Aristokratie, Magnatenherrschaft, *f. K.*

Аритме́тика, *f.* Arithmetik, *f.*

Аритмети́чний, *a.* arithmetisch.

Аркада, *f.* Bogenwölbung, *f.*

I. Арка́н, *m.* Art hucul. Tanz der Männer allein, *Ф.*

II. Арка́н, *m.* Schlinge, *f.* Strick, *m.* (um Pferde zu fangen).

'Аркуш, (*d.* аркуши́к), *m.* папе́ру

Papierbogen, Bogen, *m.*; 2) óляхи Blechplatte,-tafel, *f.* 3) вáти ein Stück Watte; аркýшами bogenweise; 4) s. 'Артос, *Gr.* 16.

Аркушéвий, *a.* Bogen-, Folio.

Армáш, *m. Ф. Пр.* III. 117. Zigeunerhäuptling, *m.*?

'Армев, *m.* s. Армелúстий (вíл).

Армéйский, *a.* Armee-.

Армелúстий, *a.* — вíл weiss u. roth gestreift.

'Армія, *f.* Armee, *f.*

Армóване, *n.* Armirung, Rüstung, Bewaffnung. *f. Пйс.* [sten.

Армувáти, *v. a.* armiren, ausrü-

Арнаýт, арнáвт, *m.* Arnaute, *m.*

Арнáутка, *f.* Spät-Heidekorn, *n. H.* 10.; 2) Art Weizen.

'Арнїка, *f.* Berg-Wohlverlei, *n.* (Arnica montana).

Арóмат, *m.* Geruch,-Gewürzstoff; 2) Wohlgeruch, Aroma, *n.*

Ароматúчний, *a.* aromatisch, wohlriechend, -duftend.

Артéль, s. Артїль.

Артерияльний, *a.* arteriell.

'Артизм, *m.* Kunstsinn *m.*

Артúкул, *m.* Artikel, Aufsatz, *m.* Abhandlung, *f.* 2) Norm, Satzung, *f.*

Артúст, *m.* Artist, Künstler, *m.*

Артистúчний, *a.* artistisch, künstlerisch.

Артúстка, *f.* Künstlerin, *f. Ш.л.*

Артїль, *f.* Gesellschaft, Association der Arbeiter, *bes.* der чумакú, *f. (vgl.* Вáлка). [артїль.

Артїльщик, *m.* Mitgenoss einer

'Артос, áртус, *m.* geweihtes Osterbrod [ἄρτος].

Арýля, *f.* Arlberg; земля́ передаруля́ньска Vorarlberg, *m.*

'Арфа, *f.* Harfe, *f.*

Арфя́р, *m.* Harfenspieler, *m.*

Арфя́рка, *f. Фр.* Harfnerin *f.*

Арх- s. 'Архи-, архі-.

Архаíчний, *a.* archaistisch, *K.*

Архалýк, *m.* kurzer Sommerrock, *Пет.*

Архáни, *pl.* s. Орлáни, *pl.*

'Архи-, áрхі-, Archi-, Erz-, Ober-Hohe-. [bischof, *m.*

Архиерéй, *m.* Erzpriester; 2) Erz-

Архиерéйство, *n.* архиерéйщина, *f. Не.* Amt, *n.* Würde der архиерéй-en.

Архикня́зь, *m.* Erzherzog, *m.*

Архимандрúчний, *a.* Archimandriten-.

Архистратúг, *m.* Oberfeldherr als Bein. der Erzengel Michaël u. Gabriel. [ἀρχιστρατηγός].

Архíдíло, *n. Ф.* Meisterwerk, *n.*

Аршáк, *m.* аршакóм *adv.* im zahlreichen Gefolge, — їхати *vgl.* Вáлка.

Аршéник, *m.* Arsen, *n.* (arsenicum). [Meter.

Аршúн, *m.* Arschine, *f.* = 0·71142

Аршúнник, *m.* Ausschnitthändler, Ellenreiter, §. *m. Кн.*

Ая́! *int.* Ruf gegen Schweine, *Пйс.*

Ая́н, *m.* sauere Ziegenmilch.

Ая́ниця, *f.* Fass für den ая́н *n.*

Аса́! *int.* Scheuchruf gegen Schweine.

Асаýл, асаýленко etc. s. Осаул etc.

Ась-é́к, es scheint. [Wohnsitz, *m.*

Асистóрия, *f. Пйс.* Residenz, *f.*

Аскéт, *m.* Ascet, Strengfrommer, *m.*

Аскетúчний, *a.* ascetisch, streng-geistlich.

Аскéцтво, *n. K.* Ascetismus, *m.*

Асмодéй, *m.* Asmodi, Eheteufel, Dämon der Unkeuschheit, *m.*

Аснáч, *m.* Arbeiter auf Schiffen, *m. Mi.* II. 333.

'Аспис, *m.* kleiner eiserner Amboss zum Stiefelbeschlagen.

Астатúчний, *a.* astatisch. [*f.* (Aster).

'Астер, *m. pl.* áстри, Sternblume,

Ат, ать, *C.* I. 44 lassen's, vom „Dabei bewenden lassen" s. Най, нехáй Wgr. 130. [мáн *Зак.*

Атаман, атаманьство. s. Ота-

Атáсь! *int.* Scheuchruf gegen Enten.

Атеістúчний, *a.* atheistisch.

Атерúнка, *f. Пйс.* s. Краснопíрка.

'Атлас, *m.* Atlas, *m.* (Seidenzeug).

Атласóвий, *a.* Atlas-, atlasartig.

Атмосферúчний, атмосфéрний, *a. Пол.* atmosphärisch, Luft-.

Атó, *conj.* denn *C.* I. 13; 2) sonst *K.*; 3) und dazu, auch, nunmehr *M.* II. 13; а то вже in der Folge, hernach; 4) атóж? атóж нї? warum denn nicht? wie anders denn? ja wohl, ja so, ja. *(vgl.* аóóж). *Кч.* 72; 5) *Сб.* I. 317. warum nicht gar? nein, mit nichten.

Атóмець, -мця, *m. Ф.* kleinstes
Атóмний, *a.* Atom-. [Atom.
Атпрýсь! *int.* Scheuchruf gegen Katzen.
'Атра, *f. Пис.* s. Невíстка.
Атрáмент, *m.* Tinte, *f.* [petenz, *f.*
Атрибýция, *f.* Attribution, Com-
'Аул, *m.* tatarische Hütte.
'Афини, *pl.* s. 'Яфини.
Афтéмний, *a.* — день ewig verfluchter Tag *Ф. Пр.* V. 217.
Ах! *int.* ach! oh!
Ахинéя, *f. gr.* s. Дурнúця.
'Ахкати, *v. a.* seufzen, stöhnen.
Аць, in Vrbdg: аць штúри nur vier, nur etliche.
Ацí óa! *int.* Scheuchruf gegen Hunde.
Ацю! *int.* s. Асá!

I. Ач! *int.* = óач! sieh da! da! *II.* schau!
II. Ач, *adv. Л. ер.* 135 s. Аць, nur.
III. Ач, *conj. Гол.* III. 545 s. Ащ, áще; ачéй, ачéйже *У.* vielleicht; -не doch wohl nicht? *Ог.* 215.
Ачхúй! *int.* vom Geräusch beim Niesen.
Ащ, áщ-óи, (áще óи) *conj.* wenn, falls, *Гол.* III. 438. 450. *Ог.* 213, 10.
Ая́, ая́кже, bejah. Partik. ja, so ist es; 2) warum nicht gar?
Ая́й! *int.* der Furcht.
Ая́йкало, *m.* der „ая́й" ausstösst, der Furchtsame, *Шй.*
Ая́кати, *v. a.* „ja" sagen, bejahen, bestätigen.

Б.

Б, zweiter Buchstabe (Бýки).
I. -б = — óи als Bestandtheil des Conjunctivus (Conditionalis): óýлиб = óýли óи sie wären; 2) óи, б' auf dass, damit; angehängt an Partikeln z. B. коб' (кобú), гдеб' (гдéби), щоб' (щобú) *Ог.* 212, 9. [128. *Ог.* 56.
II. 'Б=об, о, *praep.* б'лавку *Зап.* II.
I. Ба, ja, ja so. *(vgl.* абóж, атóж wie nun?); aha! freilich, allerdings; 2) ja sogar; 3) óа й тáк nun eben, aber auch so; 4) da aber; 5) óа-ле, ще и — *Мх.* ja, aber noch dies; 6) оттúм бо й óа! *Ш.* II. 153 warum nicht gar! 7) óа-óа! o dass doch! 8) óа! s. Гóдї *Кч.* 96; 9) óа (й) s. Та *Гол.* II. 29. *Пот.* III. 57 s. Бай III.
II. Ба, *Не. Пр.* XII. 608 = óач, óáчиш, чи ти óа? *Ст.*
Бáба, *f.* altes Weib, Vetel, *n.* 2) Weib niedrigen Standes; 3) Grossmutter; 4) Hebamme, *f.* 5) * feige Memme; 6) Babe, eine Art hochgebackener Osterkuchen, Topfkuchen, *m.*; 7) Ramme, *f.*; Rammklotz, Rammbär, *m.*; 8) Plutzerbirne, *f.*; 9) Schneemann, *m.*; 10) Kropfgans, *f.* (Pelecanus onocrotalus); 11) тíснá — Art Knabenspiel; 12) *pl.* óáби Siebengestirn, *n.* Plejaden, *pl.*; 13) alte steinerne Mäler in Südrussl.; 14) Art Weisschwämme; 15) Doppelschwaden, *m.*
Бабáйка, *f. Не.* Ruder, *n.* [mota).
Бабáк, *m.* Murmelthier, *n.* (Mus mar-
Бабáх! *int.* s. Бубýх.
Бабáхнути, *v. n.* jäh stürzen.
Бабéць, -бця́, *m.* s. Бабúк.
Бабéшки, *pl.* s. Бебéхи, *Шй.*
Бáбин, *a.* des alten Weibes; 2) der Grossmutter; * -а дочкá verhätscheltes Töchterchen; -е лíто Altweibersommer; -і черéва *Не. (Виг.)* 28. Sümpfe, *pl.* -вéчер s. Щéдрий в. wann die Weiber щедрýють. -син Kebskind, *n.* Bastard, *m.*
Бáбúнець, -нця, *m.* Vorhalle, Vorlaube, *f.* in d. Kirche eingangs wo der Ort für Weiber bestimmt ist; *(opp.* чоловíчник.) [menkunst verrichten.
Бáбити, бабувáти, *v. a.* Hebam-
Бáбиця, *f.* s. Бáба; 2) Steinkraut, *n.* (Alyssum campestre); 3) Art Krankheit. *Мог. Сж.* 56. [Стрекóза.
Бáбич, *m.* s. Бабíй; Männchen der
Бабúшник, *m.* Graukresse, *f.* (Berteroa incana). [ling, *m.*
Бабíй, *m.* Weibernarr; 2) Weich-
Бабíти, *v. n.* weichlich, feige Memme werden *КУ.*
Бáбка, *f. dim.* s. Бáба; 2) Wegebreit, *n.* (Plantago); 3) Dengeleisen,

n. Dengelstock, *m.*; 4) mehrere Fischarten mit abgeplattetem Kopf. *Пет.*

Ба́бкова́ті, *pl.* Wegerichartige (Plantagineae).

Ба́бля́ти ся, s. Ба́брати ся.

Ба́бни́к, *m.* (*d.* ба́бничо́к), *m.* Topf, (Form) zum Backen der ба́ба́ (Topfenkuchen), *m.*

Ба́бня́, *f. coll.* das Weibervolk.

Ба́бодя́р, ба́болю́п *Шй*, *m.* Weibernarr, *m. Левч.*

Ба́брати, *v. a.* besudeln; 2) -ся krabbeln, wühlen; hineinpfuschen, в чім.

Ба́бру́н, *m.* ба́бру́нка, ба́бри́ська, *f.* Marienkäfer, *m.* Sonnenkälbchen, *n.* (Coccinella).

Ба́бски́й, *a.* zum (alten) Weibe geh., weibisch; -е лі́то s. Ба́бине л.

Ба́бство, *n.* s. Баб ня́, *Кч.* 238.

Ба́бу́нечка, ба́бу́ня, ба́бу́ся, *f.* s. Ба́ба 3); Mütterchen, *n.*

Ба́бча́р, *m.* Holzklötzchen, worein das Dengeleisen eingeschlagen wird, *n.*

Ба́бчика, *f.* s. Ба́бка 1) *У.*

Ба́бчин, *a. Wgr.* 52. s. Ба́бин.

Ба́бчити ся, s. Зба́бчити ся.

Ба́бчу́к, *m.* rothe Zwergmandel, (Amygdalus nanna).

Ба́бю́к, *m.* Groppe, *f.* (Cottus).

Ба́бячий, *a.* den Weibern geh., weibisch.

Ба́вина, *f.* s. Ба́вна.

Ба́вити, *v. a.* unterhalten, ergötzen; warten (das Kind); 2) aufhalten, hindern; -ся sich unterhalten, s. amüsieren; spielen, tändeln; 2) sich aufhalten, verweilen, weilen.

I. Ба́вка, *f.* s. За́бавка.

II. Ба́вка, *f.* s. Ба́лка I.

Ба́вна, *f.* s. Бавовна.

Ба́вний, *a.* aufhaltsam, viel Zeit fordernd, zeitraubend; 2) zaudernd; *mürrisch. *Пет.* [sam, *Левч.*

Ба́вно, *adv.* saumselig, säumig, lang-

Ба́вниця, ба́вничка, *f.* Kopfbinde, *f.*

Бавовна, *f.* Baumwolle, *f.*

Бавовник, *m.* Baumwollenstande, *f.* (Gossypium). [webe.

Бавовня́нка, *f.* baumwollenes Ge-

Бавовня́ний, *a.* baumwollen-.

Бавуна, s. Бавовна. [*Нар.*

I. Бага́, *f.* Begierde, Sehnsucht, *f.*

II. Ба́га, *f.* Welle, *f.*

Багаба́ч, *m.* puddingähnliches Gebäck (штру́дель).

Бага́н, *m. Не* s. Возило.

Багатаре́ва, *a. f. P.* II. 148 багати́рша, *f.* Frau eines Helden, *f.* 2) Heldenweib, *n.*

Бага́тє, *n.* angeschürtes Feuer.

Багате́нний, *a.* überaus reich, *Ру.*

Бага́ти, *v. a. W.* s. Забага́ти, бажа́ти *Пет.* [329.

Багати́р, *m.* reicher Mensch *Ш.* I.

Багати́рка, *f.* reiche Frau, *Шс.*

Бага́тьмо, *n.* Menge, *f. Мі.* II. 233.

Бага́то (бога́то), *d.* ба́га́тенько, *adv.* reichlich, viel; 2) wie viel?

Багатолі́чний, a. vielzählig, zahlreich, *Шс.* [Anzahl, *Шс.*

Багатолі́чність, -ости, *f.* grosse

Бага́цько, ба́га́цьо, s. Бага́то.

Багівни́цї, *pl.* Najaden, (Najadeae), Fluviales *B.*

Бага́й, *m. pl.* напа́ли ба́глаї überkam Faulheit; *(vgl. Ле́жні). АГ.* 161; -ба́ти faullenzen.

Баглі́вий, *a.* faul, träge, *Шс.*

Ба́гна, *f. N. e.* Berges.

Багни́стий, *a.* sumpfig, kothig *Левч.* [*m. Ш.* II. 20.

Багни́ще, *n.* Sumpf, Moorgrund,

Багні́тка, *f.* Kätzchen, *n.* (amentum), *B.* [(Juliflorae).

Багнїтко́ві, *pl.* Kätzchenblüthler

Багнїтува́ти, *v. a. K.* vernichten, vertilgen (?).

Багно́, *n.* Sumpf, Morast, *m.*

Багнова́тий, *a.* sumpfig, Sumpf-.

Багнови́ця, *f.* s. Багно́.

Багно́вище, *n.* Sumpfgrund, *m. B.*

Багну́лька, *f.* Udore, *f.* (Udora accidentalis). *Пет.*

Багнюка, *f. aug.* s. Багно́, Калю́жа.

Багнявий, -ня́ний *a.* morastig, sumpfig.

Багня́чка, *f.* Sumpfboden, *m.*

Баговина, *f.* баговине, *n. coll.* Schleimling, *m.* Zitterolge, *f.* (Nostoc commune, Tremella nostoc); -зеле́не grüne Wasserpflanzen, Tang, *m.*

Баговиновáти, *pl.* Gallertlange, *pl.* (Nostochineae).

Бага́нка, *f. Гк.* 57. Pfütze, *f.*

I. Ба́гор, *m. instr.* ба́гро́м *Ф.* Purpur, *m.* Purpurfarbe, *f.* Purpurroth, *n. КУ.*

II. Бáгор, *m. pl.* бáгри Radfelge, *f.* 2) Fischerziehhacken, *m.* [Scharlach, *m.*

Багрéць, *m. M.* III. 81 Purpur,

Багрúвий, багрúй, *a.* braunroth.

Багрúна, *f.* Sumpf, *m.* quellige Stelle *Шет.*; 3) amerikan. Nachtschatten, *m.* (Phytolacca decandra).

Багринíти, *v. n.* purpurroth gefärbt sein *Мл.*

Багрúти, *v. a.* purpurroth färben.

Багрíй, *m.* dunkel braunrother Ochs.

Багрíнь, *f.* Purpurroth, *n. Ст.*

Багровéць, -вця́, *m.* Wiesenknopf, m. (Sanguisorba officinalis) *Шет.*

Багрóвий, *a.* purpurroth.

Багрóвище, *n.* Stange am Hacken: бáгор 2), *f.* [purbraun, *B.*

Багровобрунáтний, *a.* pur-

Багрýля, *f.* Art purpurrother früher Pflaumen.

Бáгря, *f.* dunkel braunrothe Kuh.

Багрянéць, -нця́, *m.* s. Багрéць; 2) s. Обáрінок.

Бáгряний, *a.* purpurn.

Багрянка, *f.* Kieferharz, *n.* 2) -широкоýста weitmündige Purpurschnecke, (Purpura patula).

Багýл, *m.* Pack. *n.* Ballen, *m. Пис.*

Багýльник, багýн, *m.* s. Бредуг.

Багчúй, багтúй s. Багáти. [лéць.

Бáґа, *f.* Schmergel, Tabaksschmadder, *m.* Tunche, *f.*

Бáґари, *pl.* breiter Riemengürtel.

Баґáнча, *f. pl.* Bärlatschen, *pl.*

Бáґнет, *m.* баґничáйка, *f.* Bajonett, *n.* [sehen *T.*

Баґнéтний, *a.* mit Bajonett ver-

Баґóнчі, *pl.* Art Schuhe.

Бадá, *f.* Hindernis, *n. Пис.*

Бадайдáк, *m.* (?) *Ос.* (61) XI. 32.

Бадúле, бадилó, *n.* бадилúна, *f.* Stengel, *m.* (caulis). [minutus).

Бадилярка, *f.* Zwergmaus, *f.* (Mus

Бáдїка, (*d.* бáдїчко), *m.* Benennung eines an Jahren älteren Mannes, Bruders u. A. (bei d. Huzulen). *Шет.*, Hauswirt, *m.*

Баднýти, *v. a.* stossen, *C.* I. 235.

Бадóня, *f.* Tiefe im Wasser, *f.* Höhle, *f.* Loch im Grund eines Gewässers, *n.*

Бадьорúстий, бадьóрний, *a.* rasch, flink; 2) geckenhaft.

Бадьóрити ся, sich geckenhaft benehmen, s. spreizen.

Бадя́га, *f.* Flusswasserschwamm, *m.* (Spongilla), *Шет.*

Баéвий, *a.* aus Boi (einer Art locker gewebtes sehr haariges Wollzeug).

Баéня, *f. V.* s. Воробжка.

Бáжанє, *n.* Wunsch, *m.* Begehren, Trachten, *n.*

Бажáнт, *m.* Fasan, m.

Бажáти, *v. a.* wünschen, begehren, begierig sein.

Бажúти, *v. a. Гол.* I. 159 [бáжу, -жиш, -жить], begehren, lechzen; бáжить ся *impers. H.* 54 s. Забагáє ся.

Бажíти, *v. a.* s. Бажáти.

Бажнúй, *a.* begehrlich, begierig, sehnsüchtig, *Пар.*

Базь-бáзь! *int.* Lockruf für Schafe.

Бáза, *f. Др. c.* 356 s. Хлїв.

Базалýче, *n. Шй.* Gerümpel, *n.*

Базáр, *m.* Bazar, Marktplatz, *m.* 2) Jahrmarkt, *m.* Messe, *f. M.* I. 115; * 3)—людúй *Ш.* II. 51 e. Menge Leute.

Базарúнок, (бacap-), -нка, *m.* Marktwaare, *f.* Geschenk vom Markte, *n.*

Базарúско, *n.* Platz eines базáр; 2) Dorfplatz, Anger, *m.* [вáти.

Базарувáти, *v. a.* s. Ярмаркувати.

Базарчýк, *m.* zum базáр geh.

Базúч, *m.* s. Базíкало.

Бáзї, *pl.* Launen, Grillen, *pl. f.*

Базíкало, *m.* Plauderer, *m.*

Базíкати, *v. a.* plaudern, plauschen.

Базїчня́, *f.* Plauderei, *f.* Geplauder, *n.* Plausch, *m.*

Бáзька, *f.* s. Багнíтка.

Бáзький, *a.* wollig, flaumig, *Шет.*

Базúнк, *m.* базúнче, *n.* Hollundergesträuch, *n.* [Lämmchen, *n. Шет.*

Бáзя, *f.* s. Бáзька; 2) Schäfchen,

I. Бай, *m.* Märchenerzähler, *m.* 2) *pl.* s. Бог зéмний. [любáти ся etc.

II. Бай, баювáти ся s. Баль, ба-

III. Бай, (= бá и), *conj.* und auch, und so auch, und dazu; (s. Ба = та(й)); бá й ще що не стáло es fehlte noch, warum nicht gar!? 2) aber.

Байбáк, *m.* s. Бабáк.

Байбáра, *f.* Stock, *m.* Stange; Peitsche, *f. Левч.*

Байбарáк, *m.* weibl. Oberkleid, *n. Ш.* I. 374. kurzer Oberrock der Huzulen, *Шет.* [selbstsüchtiges Privatleben.

Байбáцтво, *n. Кн. Пр.* VIII. 10.

Байбі́рство, *n.* s. Знахі́рство (до худóби) s. Бай I. 2).

Бáйда, *f.* grosser Brotschnitt.

I. Байдáк, *m.* einmastiges Fahrzeug, Barke, *f.* Boot, *n.*

II. Байдáк, *m.* freier Platz.

Байдáра, *f. Ш.* I. 239 Boot mit Seehundsfell bedeckt, *n.*

Байдáчний, *a.* Schiff-, млúн (*f. C.* II. 116) s. Байдáчник.

Байдáчник, *m.* Schiffmühle, *f.*

Байдачóк, -чкá, *m.* бороздáтий gefurchte Käferschnecke, *f.* (Chiton tulcatus). [plauschen.

Бáйдиґи плéсти albernes Zeug

Бáйдик, *m. pl.* бáйдики бúти müssig sich herumtreiben, faulenzen. [бúти.

Байдикувáти, *v. n.* s. бáйдики

Байдрáк чортóполох *m.* Eselsdistel, Krebsdistel, *f.* (Onopordon acanthium). [tia arvensis).

Байдрáчка, *f.* Sternkopf, *m.* (Knau-

Байдýже, бáйдуженьки, байдýжливо, *adv.* gleichgiltig; *compar.* бáйдужíйше *Ш.* I. 274.

Байдýжість, -ести, -ости, *f. Не.* Gleichgiltigkeit, *f.* [дýже.

Байдýжки, *als pl. adv.* s. Бай-

Байдýжливий, *a.* gleichgiltig, theilnahmslos *M.* III. 105. [stoff (s. Бáя).

I. Бáйка, *f. M.* II. 77 Art Kleider-

II. Бáйка, *f.* Märchen, *n.* Fabel, *f.*

Байкáр, *m.* Märchenzähler, *m.*

Байкúй, *a. Левч.* s. Говiркúй.

Байкíвниця, *f.* Märchenbuch, *n.*

Байкóвий, *a.* s. Баєвúй. [*Шіс.*

I. Бáйла, бáйло, *m.* Wahrsager, *m.* s. Бай I. 2).

II. Бáйла, *m. f.* s. Шýтий, *Пет.*

Байлáш, *m.* Versuch, *m.* Probe, *f.*

Байлúчити, байлувáти, *v. a.* versuchen, probieren. [чувáти.

Байлувáти, *v. a. Рч.* 113 s. Би-

Бáймуд, *m.* Tölpel, Lümmel, *m.*

Бáйно (= бa-áйно), s. Ба 1); абóж, ай *Ог.* 158, 1.

Байóрок, -рка, *m.* Fadengold, *n.* 2) grobe mit Draht umsponnene Saite.

I. Байрáк, *m.* Waldthal, *n.* Waldschlucht, *f.* Gehölz, *n.* 2) Niederung vom Gesträuch bewachsen, *f.* 3) *coll.* geschnittene Holzruthen, *K.* „Хата“ 198 *Зак.*

II. Байрáк, *m.* tscherkessisches Sattelzeug.

III. Байрáк, *m.* grosser Schäferhund.

Байсá, *pl.* s. Балáки.

Байсамíна, бальсамíна, *f.* Balsamine, *f.* [cher Sohn.

Байструк, *m.* Bastard, uneheli-

Байстручка, *f.* uneheliche Tochter.

Байстрá, -áти, *n.* uneheliches Kind.

Байтáла, *m. f.* dummer Kerl, Tropf, Bengel, *m.* [bengelhaft, plump.

Байталовáтий, *a.* ungeschickt,

Бак, *conj.* doch wohl, nun *K. ч.* 139.; doch, *Левч.* s. Пак, *Пет.*

Бакáй, *m.* Loch im Sumpfe, *n. Шй.*

Бакáль, *m.* s. 'Озеро *Ч.* II. 256.

Бакалíйщик, *m.* Verkäufer von

бакáлія, *m.* [keiten *pl. f.*

Бакáлїя, *f. C.* Leckereien, Süssig-

Бакалáр, *m.* Volksschullehrer, *m.* („bacca laureatus“).

Бакалáрство, *n.* Schullehreramt *n.*

Бакáн, *m.* rothe Cochenillfarbe.

Бáкати, *v. n.* на щось die Schuld auf etw. wälzen. [бa-я-ти].

Бáки, *pl.* сьвитúти комý — jmdm sehr schmeicheln, Augendiener sein; забóити комý — jmden übertölpeln, berücken, bethören.

Бáкир, на бáкир *adv.* schief, auf die Backe, auf einer Seite (von d. Kopfbedeckung); * пiшлó на б. ist zum Verfall gekommen.

Баклáга, *f.* s. Боклáг.

Баклажáни, *pl.* s. Помідóри.

Баклáн, *m.* Wasserrabe, Scharbe, *m.* (Carbo cormeranus); *Мор.*; 2) Haliaeus carbo, *Пет.*

Баклýші бúти s. Бáйдики б. *Зак.*

Бакосьвíт, *m.* Schmeichler, Augendiener, Gleissner, *m.*

Бакýн, *m.* starker gemeiner Tabak.

Бакуняр, *m.* Schmuggler des бакýн, *m.*

Бáкша, *f.* s. Баштáн. [tierkugel, *f.*

I. Бал, *m. Не. Пр.* VI. 294 Ballo-

II. Бал, бáль, *m.* Ball, *m.*

III. Бал, *m.* Gerede, Geplärr, *n.* Faselei, Fabel, *f. II.* бáли точúти *Кн.* Allotrien treiben, die Zeit vergeuden.

Бáла, *m.* Bengel, *m.*

Балабáйка, *f.* Art Instrument Schellen, *pl. P.* I. 18.

Балабáн, *m. pl.* Art Krapfen, *Кух.* 2) сóкіл — Art Jagdfalke, *m.* (Falco laniarius).

Балабáньский, *a. H.* 165 вус— eines Eisenfressers, Bramarbas-.

Балабíй! *int.* Lockruf für den Stamm-[widder.

Балабóлька, *f.* бáлабóнчик, *m.* kleine Trommel, Schelle, *f.*

Балабýрка, *f.* s. Мандибýрка *Гол.* I. 199.

Балабýх, бáлабýшок, -шка, *m.* [kleines Laib Brot.

Балаган, *m.* Barake, Bude auf Jahrmärkten, *f. Мак.*

Балагýр, *m.* Spassmacher, Possenreisser, *m.*; 2) Märchenerzähler, *m.*

Балагýрити, *v. a.* Späße treiben, lustige Dinge zum Besten geben.

Балагýрний, *a.* -а годúна *Ко.* 64 spasshaft, lustig.

Балагýла, *m.* jüdischer: 1) Reisewagen; 2) Fuhrmann, *m.*

Балáй, на галáй на — aufs Gerathewohl, blindhin u. schnell, stracks.

Балáкайло, *m. K.* Schwätzer, Plauscher, *m.*

Балáканка, *f.* Geplauder, *n.* Partie Plausch, *f.* [schen.

Балáкати, *v. a.* plaudern, plau-

Балáки, *pl.* Ч. III. 46 leeres Geschwätz, leere Formel, Plausch, *m.*

Балакливий, *a.* plauderhaft, gesprächig, geschwätzig.

Балакня́, *f.* s. Балáки. [leutselig.

Балакýчий, *a. Кух.* gesprächig,

Балáмкати, *v. a.* frei hin u. her bewegen; -ся frei hängen u. schwingen.

I. Баламýт, *m.* Futtersack, *m.* 2) s. Скумóрия. *Не.* [führer, *m.*

II. Баламýт, *m.* Betrüger, Ver-

Баламýтити, *v. a.* irre führen, verführen, verwirren; faseln, schwindeln.

Баламýтка, *f.* Verführerin, *f.* 2) Branntwein, worin Tabak eingeweicht wurde, *m.* [irre führend.

Баламýтний, *a.* verworren, confus,

Балáндá, *m.* langsamer, unbeholfener Mensch; 2) fader Plauscher.

Балáндати, *v. a.* s. Балáмкати.

Баландíти, *v. a.* plaudern, *Мх.*

Балáнці, *pl.* müssige Streiche, *Ки.*

Баласúнів, -ова, *m. N. e.* Nebenfl. des Чéремош чóрний; 2) N. der entspr. полонúна.

Баласýри, *pl.* Glas-Ohrringe *pl. f.*

Балафýт, *m.* s. Ручник. [kleid *n.*

Балахóн, *m.* Art weibl. Sommer-

Балáчка, *f.* Geplauder, Gerede, Gerücht, *n. Др. c.* 229.

Балвáн, s. Болвáн.

Бáлда, *f.* s. Бáлта II.

Балéрка, *f.* Ort u. Gerüst wo Bretter gesägt werden.

Балéтник, *m.* Balletmeister, *m.*

Балéтниця, *f.* Ballerine, *f.*

Бáлець, -лця, *m.* Kopftuch der Frauen, *n. Гол.* III. 321. *ZP.* I. 115. *Пет.* 2) Hochzeitsbrod im Hause der Braut, *n.* s. Коровáй. *Гол.* III. 369. 395.

Балúга, s. Белéга.

Бáлище, *n.* Ort wo eine бáлка früher war.

Бáлїя, *f.* Waschtrog, *m.*

I. Бáлка, *f.* Niederung, *f.* Thal in d. Steppe, *n.*

II. Бáлка, *f. Левч.* s. Бáльок.

Бáлмус, *m. etw.* ungehörig Dichtes, (v. Speisen); побúти на — tüchtig zusammenschlagen; *gräulich misshandeln.

Бáлмуш, s. Бáмуш. [Бальовúй.

Бáльний, *a. Не.* s.

Бáльо, *m.* in d. Kinderspr. s. Бýблик; 2) *ühpt.* Geschenk.

Бальовáти ся, Tanzfeste mitfeiern, Tanzbälle besuchen.

Бальовúй, *a.* Ball-, ballmässig.

Балóвниця, *f. H.* 179. verzogenes, verhätscheltes Töchterchen, Favoritin, *f.* [Ungezogenheit, *f. Левч.*

Баловня́, *f.* бáловствó, *n.* Unart,

Бáльок, -лька, *m.* Balken, m.

Баловéць, -вця́, Art zusammengedreheter, schwacher Tabak. [hung, *f.*

Бáлощі, *pl.* Verzärtelung, Verzie-

Бальсáмник, -мировéць, *m.* Weihrauch aus Bosswellia serrata (*od.* floribunda), *m.* [lachen, *pl. Gr.* 16.

I. Бáлта, *f.* s. Болóто; *pl.* Koth-

II. Бáлта, бáлтúна, *f.* s. Тóпір, топорéць. [*m.* Gastmahl, *n.* 2) s. Бáлощі.

Балувáне, *n.* Ч. III. 5 Schmaus,

Балтаґóн, *N.* e. полонúна.

Балувáти, *v. n.* Schmaushalten, *Пис.*; 2) s. Пестúти *Ир.* II. 210; чим sich womit stets abgeben.

Балутабéньки, *pl. s.* Балáки.

Балáки, *pl.* s. Балáки.

*

Баляндра́си, *pl. Ко.* 13 s. Бала́ки.
Баляндра́сник, *m.* Spassmacher, Spassvogel, *m. Кч.* 128.
Баля́р, *m. Сб.* I. 308 s. Соки́рник.
Бал я́с, *m.* s. Шум.
Баля́си, *pl.* Geländer, *n. Не.*; 2) Schnörkel, *pl.*; 3) * — точи́ти Narrenpossen treiben, *Пет.*
Балясува́ти, *v. n.* ausgelassen froh sein, Späße treiben.
Бам! бам! бам-бала́м! *int.* vom Klingeln u. Läuten.
Бамбиля́ти, *v. n.* vom schwachen Geläute der Dorfglocken, *Фр.*
Бамбу́лька, *f.* Bläschen, *n.* 2) Zitternadel, *f. Пет.*
Бамбу́льбчник, *m.* — водяни́й Aldrovanda vesiculosa *B.*
Бамбура́, *m. f.* grosses, grobes Ding.
Бáмкати, *v. a.* klingeln, läuten; 2) schwingen.
Бáмуш, s. Бáнуш.
Бан, *m.* Art Wasserlilie.
Бана́, *f.* Sehnsucht, *f.* Weh, Heimweh, *n. Зар.* [dummes Zeug.
Баналю́ки, *pl.* Albernheiten, *pl.*
Бáнан, *m.* ра́йский Paradiesfeige, Adamsapfel, Banane, *f.* (Musa paradisiaca).
Бáнда, *f.* Bande, Schaar, *f.* 2) Musikbande, *f.*
Бандажува́ти, *v. a.* bandagiren, Verband anlegen, verbinden.
Бандала́, *f.* grosse schwarze Stangenbohnen.
Бандз, *m.* s. Бу́льба. [beiten.
Бандикува́ти, *v. n.* langsam ar-
Банд бля, *f.* Reimwort zu дóля: böses Schicksal *H.* 36.
Бáндор, *m.* Anführer einer Bande, *m.*
Банду́р, *m.* Schenkwirt; Kuppler, *m. Шй.*
Банду́ра, (*d.* банду́рка) Ziter, Laute, Mandora, *f.* 2) Bengel, Lümmel, m.
Бандури́ст, *m.* Sänger u. Spieler auf der банду́ра.
Бандурúха, *f.* Gattin eines банду́р; Bordellhälterin, *f. Шй.*
Банду́рний, *a.* zur банду́ра 1) geh., Ziter-.
Бáники, *pl.* gebratene пироги́.
Бани́та, der in Bann Erklärte, Geächtete *K.* [baden, ausbrühen.
Бáнити, *v. a. Др. c.* 356 waschen,
Банїтувати рóзумом, s. Баламу́тити.
Бáнка, *f.* Guldenbanknote, *f.*
Бáнька, *f.* jedes kleine bauchige (gew. steinerne) Gefäss, kleiner Krug; 2) Schröpfkopf, *m.* 3) Wasser- od. Seifenblase; 4) halbe дїлéтка; 5) * *pl.* Augen, — ви́тріщити die A. aufreissen, sich vergaffen. [glotzenden Augen.
Банькáтий, *a.* банькáч, *m.* mit
Банкíвка, *f.* Banknote, *f.*
Баньковáтий, *a.* Blasen- *Пол.*
Банковéць, -вця́, банкови́к, *m.* Theilnehmer an e. Bankinstitute, *T.*
Банкóвий, *a.* zu e. Bankinstitute geh., Bank-. [sen, *n. T.*
Банкóвість, -ости, *f.* Bankwe-
Банкротува́ти, *v. a.* bankrottiren, Bankrott machen. [Fallirte.
Бáнкру́т, *m.* Bankrottirer, der
Банкру́тство, *n.* Bankrott, *m.* Falliment, *n.* [sehnsüchtig.
Банли́вий, *a. Bax.* wehmüthig,
Бáнність, -ости, *f.* Sehnsucht, Wehmuth, *f.*
Бáнно, *adv.* sehnsuchtsvoll, schwermüthig; менї б. ich sehne mich mit Herzeleid nach etw. за чимóсь.
Банóване, *n.* Sehnsucht, Wehmuth, *f.* das Sehnen.
Бáньский, *a.* Salinen-.
Бáнство, *n. Ст.* Verwaltungsbezirk eines Ban, *m.*
Бант, *m. Ст.* Schlupfe, *f.*
Бáнта, бантúна, *f.* Bandholz, Querholz je zwei Dachsparren verbindend; 2) *pl.* Hühnersteige, *f.* 3) *Ос.* (61) VI. 36 s. Вергу́н.
Бантува́ти, *v. a.* Querbäuder anschlagen; 2) stören; anstossen, stöbern.
Банува́ти, *v. n.* за чим sich nach etw. mit Herzeleid sehnen; sich grämen, traurig sein; за дóмом Heimweh haben; на гóлову Kopfweh haben.
Бáнуш, *m.* Kukurutzpolenta auf Rahm gekocht, *f.*
Бáня, *f.* etw. Bauchiges: eine Kuppel, ein Gefäss; 2) warmes Bad; Badestube, *f.*; 3) Saline, Salzsiederei, *f.* Salzwerk, *n.*
Баня́, -ня́ти, *n.* s. Збаня́.
Баня́к, (*d.* баня́чбк) *m.* eiserner Topf.
Баня́с, *m. КУ.* I. 194 s. Знаха́р.
Баня́та, *pl.* Бáники.

Бар, *m.* feuchter Ort zwischen zwei
Бараба́н, s. Тараба́н. [Hügeln.
Бараба́нний, *a.* Trommel-; -а бо-
ло́нка Trommelfell, *n.*
Бараббли́ско, *n.* Feld, wo Kartoffeln angebaut waren.
Бараббо́лька, *f.* Knospenzwiebel, *f.* Wurzelknöllchen, *n. B.*
Бараббольча́к, *m.* Feigwurz, *f.* Warzen-, Hahnenfuss, *m.* (Ranunculus ficaria).
Бараббо́ля, барббо́ля, бараббіль, бараббі́н, бараббо́ня, *f.* s. Бу́льба.
Бара́к, *m.* Baracke, Bretterhütte, *f.*
Бараліжний, *a.* lose, frei, müssig.
Бара́н, *m.* Widder, *m.* на бара́на взя́ти s. На корко́ші; 2) Hirschkäfer, *m.* (Lucanus cervus); 3) *pl.* бараны́ Sturzwellen, *f.*; 4) Wehrpfähle, *m. pl.*; 5) Schafpelz, *n.* [2) Widderdieb, *m.*
Бара́нар (-ня́р), *m.* Widderhändler;
Баране́ць, -нця́, *m. dim.* s. Бара́н; 2) Bärlapp, *m.* (Lycopodium complanatum).
Бараня́на, (*d.* бараня́нка), *f.* Schöpsenfleisch, *n.* [pelz, *f.*
Бараня́ця, *f.* Fussdecke aus Schaf-
Бара́нїй, *a.* Schöpsen-, -нї ро́ги, *pl.* Art essbarer Schwämme.
Баранї́ти, *v. n.* о́чи — glotzen.
Баранкова́тїти, *v. n.* sich verdrehen, runzlig, kraus werden.
Бара́нник, *m.* Widderhirt, *m.*
Баранча́, бараня́, -я́ти, *n.* männliches Lamm.
Бара́нчик, *m. dim.* s. Баранча́; 2) Stiel der Kürbisfrucht, *m.*; 3) weibl. Schamglied, *n.* 4) Moorschnepfe, *f.* (Scolopax gallinula); 5) *pl.* Schlüsselblume, *f.* (Primula).
Баранчу́к, *m. aug.* s. Баране́ць 1).
Бараня́чий, *a.* s. бара́нїй.
Бараня́чка, *f.* Keulenschwamm, Ziegenbart, *m.* (Clavaria flava).
Барасу́лї, *pl.* Art grössere gelbe Korallen.
Барахта́тися, sich herumwälzen (im Wasser); 2) * sich heftig sträuben, s. spreizen.
Бара́шка, *f. gew. pl.* Haarlocke, *f. He. n.* 137 s. Дрібни́цї; krauses Lammfell; 3) s. Чабара́шка.
Барашкува́ти, *v. n.* nichts thun nur plaudern, schwatzen.
Барбо́ак, *m.* s. Га́рус (?).

Барбо́льки́, *pl.* Braunwurz, *m.* (Scrofularia nodosa).
Барбо́ля, s. Бараббо́ля. [barbatus).
Барбу́н, *m.* Meerbarbe, *f.* (Mullus
Ба́рва, *f.* Farbe, *f.* -цїса́рска Militärrock, *m.* Livreé, *f. Зак.* 2) Duft, Reif, *m.* (an Pflaumen); 3) s. Бо́рса.
Барви́стий, *a.* farbig, bunt *Ф. Пол.*
Барви́ти, *v. a.* färben.
Барві́н, *m. Мл.* s. Барві́нок; — листо́к *Га.* I. 100 s. Барвінко́вий.
Барвіне́ць, -нця, *m.* Bein. des вінє́ць s. *d. f.* [tergrün.
Барві́нко́вий, *a.* aus Sinn-Win-
Барві́нок, -нка, Sinngrün, Wintergrün, *n.* (Vinca pervinca).
Ба́рвний, *a.* Farben-.
Барвуросзї́ва́ючий, *a.* farbenzerstreuend, *Пол.*
Бард, *m. У.* Barde, *m.*
I. Ба́рда, *f.* s. Бра́га.
II. Ба́рда, (*d.* бардї́на, бардї́чка) *f.* breite Axt der Zimmerleute; 2) s. Ба́йда (хлі́ба). [Ба́рда II. 2).
Бардя́ґа, *f.* grosse Brotkrumme, s.
Бардинкий, *pl.* s. Остру́жки.
Барз *adv. pol.* s. Ду́же. [Brust.
Ба́рза, *f.* schwarzes Schaf mit weisser
Барзї́й, *m.* schwarzer Widder mit weisser Brust.
Бари́ла, ба́рилка, *f.* Fass, *n.* 2) Art ovales Osterbackwerk (штру́цель, коля́ч). [bauchig wie ein Fass, *Левч.*
Бари́лькуватий, *a.* voll, dick,
Бари́ло, (*d.* бари́льце) *n.* Fass, Fässchen, *n. III.* II. 227.
Ба́рин, *m. gr.* Herr, Edelmann, *m.*
Ба́ринїн, *a.* des ба́рин, der бари́ня.
Бари́ня, *f. gr.* Edelfrau, Herrin, *f.*
I. Бари́ти, *v. a. Me.* 8 s. Бороня́ти,
II. Бари́ти, *v. a.* aufhalten; себе́ sich u. einander aufhalten *Me.* 327; 2) ся lange wo ausbleiben, säumen.
Бари́ш, *m.* Gewinn, *m.* (Agio, *n.*) Mäklerlohn, *m.* Trinkgeld; 2) s. Моропи́ч *Ч.* IV. 649. 675.
Баришівне́, *n. a. s.* Mäklerlohn *m.*
Ба́ришний, *a.* gewinnvoll.
Баришівни́к, баришни́к, *m.* Mäkler, Faktor; 2) Wucherer, Plusmacher, *m.*
Баришни́цтво, *n.* Mäklerei, *f.*; 2) Plusmacherei. [der St. Баришпіль.
Баришпо́лець, -лця, *m.* Einw.

Баришува́ти, *v. a.* Mäklergeschäfte treiben, feilschen; 2) aufkaufen.

Барі́нє, *n.* Aufhalten, Säumen, *n.*

Ба́рка, *f. Ш.* II. 181 Barke, f. 2)

Барка́н, *m.* s. Парка́н. [s. Ба́лта.

Барка́с, *m. Ш.* I. 239 Barkasse, *f.* Boot, *n.* Nachen, *m. Мор.*

Ба́рки, *pl.* Achseln, Schultern, *pl.*; 2) gewisse Theile des Webstuhles.

Барлі́г, -ло́га, *m.* Lager von Wirrstroh, schlechtes Unterlager. [Schweinen.

Барло́житися, sich lagern (von

Ба́рма, *f. Н.* 90. *АД.* II. 153. Dienstlohn, Dienstgehalt, *m.*; 2) Kleidung, *f.* Putz, Staat, *m. Гол.* I. 150. *Ст. (Зак.).*

Барна́, *m.* dunkelbrauner Ochs.

Барна́к, *m.* Krümmung an der Гирлі́ґа. [braun.

Барна́стий, *a.* -а коро́ва dunkel-

Барно́ха, *f.* s. Барна́стий, -а, *f.*

Ба́рок, -рка, *m.* s. Орчик.

Баро́чний, *a.* -і дро́ва Scheitholz, *n. Левч.*

Бархано́вий, *a* aus Barchent.

Бархат, *m.* Sammet, *m.* [Sammet.

Бархатка, *f.* weibl. Kleidung von

Бархо́тний, *a.* aus Sammet, sammten. [Паничч.

Барчу́к, *m.* Sohn des ба́рин, s.

Баршипо́лець, -лця s. Баришпо́лець (aus Боришпіль).

Ба́рщина, *f.* Frohndienst, für den ба́рин, *m.* 2) Herrenstand, *m.*

Бас, *m.* Bass, *m.* Basstimme, *f.*; 2) Bassgeige, *f.*

Басаври́нок, s. Базари́нок.

Басама́н, *m.* blauer Streif vom Schlage; в ба́самани́ ausgestreiftem Tuch.

Басамани́ти, *v. a.* ба́самани́ machen. [s. Стя́жка.

Басаму́нка, *f.* Band, *n.* Schärpe, *f.*

Баса́н, *m.* — зеле́ний *IT.* Art breiteres Wollenband; 2) Sohafleder, *n. Зак.*

Баса́нь, *f.* gedeckte ringsumlaufende Gallerien in Dorfkirchen, *Зап.* II. 143.

Баси́стий, *a. m.* Spieler auf der Bassgeige, *m.* [ten an den цимба́ли.

Ба́ска, *f.* eine von den 6 Basssai-

Ба́ська, s. Варва́рка.

Баска́к, *m.* tartarischer Vorgesetzte, Steuereinnehmer.

Баскали́ти, (-ли́чити) ся, *Ко.* 70 sich reissen, sich überstürzen *Зак*; 2) sich sträuben, s. spreizen, *K.*

Баский, *a.* muthig, verwegen, ungestüm, rasch *C.* I. 243. [tuch.

Ба́сма, *f.* schwarzes seidenes Hals-

Ба́сня, *f. pl.* Klatsch, *m.* eitles Gerede, Gewäsch.

Басо́к, -ска́, *m.* kleine Bassgeige.

Басо́ля, *f.* Art Bassgeige, Violincelle, *f. Шй.*

Басува́ти, *v. n.* Bass spielen, Basstimme singen, 2 * кому́ jmdem überall beistimmen, schmeicheln; 3) galoppiren (v. Pferde) *Ш.* II. 24.

Басю́ка, ба́сюра, *m. aug.* s. Бас 2).

Бата́ва, *f.* s. Бато́ва, *Зак.*

Бата́вий, *a.* rauflustig, störrig.

Бата́лія, *f.* Bataille, *f.* Kampf, *m.* Schlacht, *f.* [Butterfass, *m.*

Бателе́в, *m.* Stempel, Schlägel im

Ба́тенько, -нька, *m. dim.* liebes Väterchen.

Ба́течко, *m.* Pathe, *m.*

Батечка́ня, *f.* Pathin, *f.*

Батисто́вий, *a.* aus Battist.

Бати́тель, *m. Ос.* (62) IX. 66 derjenige, welcher ба́тує, s. Батува́ти.

Батівня́, *f. К. Шр.* II. 320 mehrere Pferde zusammengekoppelt u. mit Gut, mit Beute beladen.

Батіг, -огá (*d.* ба́тіжо́к, -жка́) *m.* Peitsche, *f.* 2) *pl.* ба́тогá Knorpelsalat *m.* (Chondrilla juncea); 3) ба́тіжки́ сьвятого Ива́на, — Петро́ві Cichorie, *f.* (Cichorium intybus).

Батіже, *n. coll.* Ranken, *pl. f. Ст.*

Ба́тка, *f.* farbiges Feld, Streifen in e. Stoff, *m.*

Ба́тьків, -кова, -кове des Vaters.

Ба́тькі́вский, *a.* väterlich, Vater-.

Ба́тькі́вщина, *f.* väterliches Erbtheil, Vatererbe, *n.*

Ба́тько, *m.* Vater, *m. pl.* -ки. [der, *m.*

Батькоба́йця, *m. Фр.* Vatermör-

Батькова́йство, *n.* Vatermord, *m.*

Батькогу́бець, -бця, *m. Ру.* s. Батькоба́йця.

Батькувати, *v. n.* Vater, Oberster sein; 2) *P.* II. 7. *H.* 69 auf den Namen d. Vaters jmdn schimpfen, fluchen.

Ба́тьо, *dim. m.* s. Ба́тько.

Бато́ва, *f.* Carré, *n.* dreigliedrige Colonne, Phalanx, *f. Шй.*

Батóвня́, *f.* s. Батівня́.

Батожи́льно, *n.* Peitschenstiel, *m.*

Батóжити, *v. a.* peitschen, geisseln.

Батóжник, *m.* der sich nur mit Peitschen u. Pferden abgibt (Sportsmann), *m.*

Батра́к, *m.* s. На́ймит.

Батра́чка, *f.* s. На́ймичка.

Батува́ти, *v. a. K.* I. 291 fesseln; peitschen; 2) zum Kriegsgefangenen machen, *K.*; 3) Pferde zusammenkoppeln; 4) in Stücke theilen; 5) e. dreigliedriege Colonne bilden; 6) *Ke.* II. 46?

Батýра, *f.* s. Батíг.

Батури́нка, *f.* Weib aus d. St. Baturyn; 2) Art weibl. Kleid nach dem Baturynerschnitt.

Батýсь, *m.* s. Бáтько.

Бáтчин, *a.* des бáтько.

Батю́та, *m. f.* kindischer Jüngling.

Бáтюшка, *gr. m.* Pfarrer, *m.*

Бах! *int.* vom Knall, *n.* Schlag.

Бáха, *f.* Bausch, *m.* Falte, *f. Шет.*

Бахáнтский, *a. W.* bachantisch.

Бахáстий, *a* bauschig, faltig.

Бахмáт, *m.* Saum-, Lastpferd; 2) Streitross, *n.* [schig, schlecht liegend.

Бахмáтий, *a.* vom Kleide: bau

Бахмýтка, *f. Ko.* 116 Art Salz.

Бáхнути, *v. n.* vom Schall des Gewehrschusses, *Py.*

Бáхра, *f.* s. Бáгор II. 1).

Бахрáма, *f.*—шовкóва *C.* Art seidener Kleiderstoff; 2) Franse, Borte, *f. Шет.*

Бáхта, *f. Me.* 404. 406 s. Бáшта.

Бáхур, *m.* §. Kind; 2) uneheliches Kind; 3) Buhler, Geck, *m.*; 4) Landstreicher, *m.*

Бáхурка, *f.* Buhle, Maitresse, *f.*

Бахурувáти, *v. a. Ko.* 42 sich herumtreiben, herumstreichen.

Бацькýн, *m.* Spitzn. der Litthauer (v. бáцька, бацюхно = бáтько).

Бацнýти, *v. a.* losfeuern, einen Puff machen; 2) schlagen.

Бáчене, *n.* das Sehen.

Бáчити, *v. a.* sehen; на щось worauf sehen, aufmerken, Acht geben, Rücksicht nehmen; 2) meinen, менí бáчить ся mir scheint; бач! sieh! sieh da!

Бачли́вий, бáчний, *a.* umsichtig, achtsam, aufmerksam. [*f.* das Aufmerken.

Бáчність, -ости, *f.* Umsicht, Obacht,

Бáцькати, *v. a.* stossen, stechen.

Бáша, (*d.* бáшенько), *m.* türk. Pascha, *m.*

Бáшка, *f H.* 217 *(tatar.)* Kopf, *m.*

Башмáк, *m. gr.* Schuh, *m.*

Башмáшниця, *f. He.* Schuhmacherin, *f.*

Башни́к, *m. K.* Thurmwächter, *m.*

Бáшня, *f.* s. Бáшта.

Бáшта, *f.* Bastei, *f.* Bastion, *n.* Wachtthurm, *m.*; 2) dicke Tanne, *Gr.* 16.

Баштáн, *m.* Garten, wo Kürbisfrüchte, Melonen, Gurken angebaut werd.

Баштани́на, *f.* Produkte eines бáштан, *pl. n.*

Баштáнний, бáштанóвий, *a.* zu бáштан geh. *Зак.*

Баштáнник, *m. M.* III. 103 Gärtner, bes. Melonenzüchter, *m.*

Баштовúй, *a.* zur бáшта geh.; 2) *m. a. s.* Thurmwächter, *m.*

I. Бáюр, *m.* Schnurband, *n.* (aus Wolle geflochten).

II. Бáюр, на бáюри s. На-коркóші.

Баю́ра, *f.* Pfütze, Lache, *f.*

Бáя, *f.* Art Lodentuch, *n.*

Бáяти, *v. a.* erzählen, байкú sagen.

Бгал, *m.* ausgefalzter eichener Block, worauf die Schlittenkufen gebogen werd.

Бгáти, *v. a.* biegen, unterbiegen, -schlagen; 2) kneten, zurechtformen (коровáй) *Зак.*; 3) в óклад — *Пр.* II. 269 in den Register der Steuerpflichtigen eintragen lassen; s. Пхáти.

Бгачкúй, *a.* biegsam.

Бджолá, *f. s.* Пчолá.

Бджоляни́к, *m.* Erdgrube, in welcher die Bienenstöcke überwintern, *f.*

Бе! *int.* pfui! 2) vom Blöcken der Schafe; анї бе анї мé (не знáв) er weiss weder A noch B.

Бебéх, *int.* vom jähen Doppelfall.

Бéбехи, *pl.* Gedärme, Eingeweide, *n.*; 2) Deckbett u. Kissen.

Бебéхнути, *v. a.* dreinschlagen; -ся hineinstürzen *C.* I. 144.

Бебря́ний, *a. s.* Бобрóвий *Ш.* I. 362.

Бевзь, *H.* 122, *Ш.* I. 86, бéвзень, *M+Б.* 87, *m.* eitler Tropf, Trottel, *m.*

Бéвка, *f.* dünner Mehlbrei.

Бéвкнути, *s.* Бóвкнути. [*Фр.*

Бегемóт, *m.* Flusspferd, Nilpferd, *n.*

Беговáтий, *a.* brummig, auffahrend; grob.

Бе́гчий *P.* I. 39 s. Бі́гчи, бі́чи.

Бе́ґа, *f.* s. Бі́ґа, джаґа́н.

Беґарі́, в — зби́рати Geldbeiträge von der Gemeinde beheben.

Беґа́рник, бе́ґарош, *m.* Vagabund, *m.*

Бе́ґас, *m.* Taugenichts.

Беґеча́ти, *v. a. Фр.* meckernd sin-

Беґоні́ти, *v. a.* blöcken.

Бе́дї зби́вати, s. Ба́йдики би́ти.

Бе́дра, *f.* s. Коза́.

Бедра́тий, *a.* mit gut entwickelten, starken Hüften.

Бедре́ниця, *f.* Hüftweh, *n.* (dolor ischiacus).

Бе́дрик, *m.* s. Бабру́н.

Бедри́нець, -нця́, *m.* Bergpeterlein, *n.* Hirschwurzel, *f.* (Peucedanum cervaria).

Бедри́ця, *f.* Schenkel, *m.* Hüfte, *f. Кл.*

Бедрінє́ць бедри́ч, *m.* gemeine Bibernell (Pimpinella saxifraga).

Бедро́, *n.* Oberschenkel, *m.* Hüfte, *f.*

Без, *prap. c. gen.* ohne; in Zusammensetzungen: ohn-, un-, -los, bar-, *Ог.* 206; 2) weniger: двайцять без двох (=18); 3) не без то́го ohne Zweifel, gewiss, vermuthlich; без кінця́ -мі́ри unendlich *Ог.* 184.

Бе́зба́ч, *adv.* (= без ба́ченя) ohne zu schauen, blindlings; s. По-за-очи (в сьвіт) auf's Gerathewohl.

Безбере́жний (-бе́ріж-) *a.* uferlos, grenzenlos; unermesslich gross und weit *Не. Фр.*

Безбі́дно, *adv.* ohne Noth, ohne Mangel.

Безбіле́тний, *a.* ohne Billet.

Безбо́же, безбо́жество, *n.* Gottlosigkeit, *f.* Atheismus, *m. K.*

Безбо́жний, *a.* gottlos, ruchlos.

Безбо́жник, *m.* der Gottlose, Gottesleugner, Atheist, *m.*

Безбо́жницкий, *a. K.* der Gottlosen, gottlos.

Безбо́жність, -ости, *f.* Gottlosigkeit, Ruchlosigkeit, *f.*

Безбо́кий, *a. Ч.* IV. 60 mit eingefallenen Seiten; mit e. kleineren Seite.

Безборо́дий, *a.* unbärtig.

Безборо́дько, *m. Cm.* bartloser (junger) Mann.

Безбо́язно, *adv.* furchtlos.

Безбула́вний, *a.* ohne Feldherrnstab, ohne Hetmansinsignien *Кч.* 345.

Безва́жний, unwägbar, imponderabel.

Безва́жність, -ости, *f.* Unwägbarkeit, *f.* [werthlos, unbedeutend.

Безва́ртний, безва́ртностний, *a.*

Безва́ртність, -ости *f.* Werthlosigkeit, Geringfügigkeit, *f.*

Безве́рхий, *a.* ohne Gipfel, o. Giebel, o. Dach; — коза́к *Ш.* II. 260 ohne Reitpferd?

Безве́ршки, *pl.* Gamander-Ehrenpreis, *m.* (Veronica chamaedrys).

Безве́щний, *a. Зг.* nicht materiell, abstract.

Безвзгля́дний, *a.* s. Абсолю́тний; 2) rücksichtslos.

Безвзгля́дність, -ости, *f.* Rücksichtslosigkeit, *f.*

Безвзя́тно, *adv.* s. Безпла́тно.

Безви́глядний, *a.* aussichtslos.

Безвиглядність, -ости, Aussichtslosigkeit, *f.*

Безви́мінно, *adv. У.* unbedingt.

Безви́нний, *a.* unschuld., schuldlos.

Безви́нність, -ости, *f.* Unschuld, Schuldlosigkeit, *f.*

Безви́хідний, *a. Не.* ohne Ausweg u. Rettung; 2) grenzenlos.

Безви́хідність, -ости, *f.* Lage ohne Ausweg, *f.*

Безві́де, *n.* Wassermangel, *m.* Wassernoth, *f.* 2) wasserlose Gegend.

Безві́дний, s. Безво́дний, *K.*

Безві́дно, *adv. Св.* bewusstlos. [вѣд-].

Безвідра́дний, *a.* trostlos.

Безвідра́дність, -ости, *f.* Trostlosigkeit, *f.*

Бе́звік, *m.* Ewigkeit, *f.*

Безві́ле (-ля), *H.* 29 Mangel der Freiheit, *m.* Sklaverei, *f.* [вол-].

Безві́льно, *adv.* unwillkürlich.

Бе́звість, *f.* [вѣд-] unbekanntes Land; в бе́звісти піти́ verschollen sein.

I. Безві́стний, *a.* unbekannt, *У.*

II. Безві́стний (-во́ст-), *a. B.* grannenlos, grätenlos. [II. 403.

Безві́тре (-я), *n.* Windstille, *f. Mi.*

Бе́звіч, *adv.* [оч-] blindlings, ohne zu schauen *K.* [II. 403.

Безві́че, *n.* Verstümmelung, *f. Mi.*

Безві́чний, *a. Ру.* sehr kurz lebend.

Безвла́дний, *a.* kraftlos; 2) unbeweglich; 3) beharrend, träge.

Безвла́дність, -ости. *f.* Kraftlosigkeit; 2) Bewegungslosigkeit; 3) Trägheit, *f.* Beharrungsvermögen, *n. Пол.*

Безвла́стіе, *n.* *У.* Anarchie, *f.*

Безво́дний, (-від-), *a.* *АД.* I. 111 mit Wassermangel, wasserlos, ohne Wasser; wasserarm.

Безво́нний, *a.* geruchlos.

Безво́нність, -ости, *f.* Geruchlosigkeit.

Безворо́тний, *a.* *КУ.* I. 151 ohne Rückkehr, nicht zurückkehrend.

Безвреме́нно, *adv.* *gr.* *Др.* *c.* 225 allzu früh, unzeitig.

Безвсти́дний, *a.* schamlos, unverschämt.

Безвсти́дник, *m.* schamloser, unverschämter, frivoler Mensch.

Безвсти́дниця, *f.* schamlose Dirne.

Безвсти́дність, -ости, *f.* Schamlosigkeit, Unverschämtheit, *f.*

Безвті́шний, *a.* *М.* II. 198 freudenlos.

Безвті́шність, -ости, *f.* Trostlosigkeit, *f.*

Безгамо́ульний, *a.* s. Невгомо́нний.

Бе́згар, *m.* Uibermass, *n.*; 2) sehr hoher Preis; 3) Uibergewicht, *n.* [plump.

Безга́рний, *a.* übermässig gross;

Безга́рність, -ости, *f.* s. Бе́згар.

Безгла́сний, *a.* *У.* s. Безголо́сий.

Безглу́зде, *n.* Unsinn, *m.* Thorheit, *f.*

Безглу́здий, *a.* hirnlos, kopflos, unsinnig.

Безглу́здник, *m.* ein Hirnloser, Thor, *m.* *У.*

Безго́дний, *a.* unzeitig, ungünstig.

Бе́зголїв, *m.* *К.* бе́зголо́ве, *n.* Mangel des (Ober)hauptes, *m.* Anarchie, *f.* *К.*; 2) Tod u. Verderben, Unglück, *n.*

Безголо́вий, (-гла́в-) *a.* ohne Kopf, kopflos; enthauptet *Ш.* I. 324. II. 74.

Безголо́сий, *a.* oh. Stimme, stumm.

Безгоміне, *n.* Lautlosigkeit, *f.*

Безгрі́ше, [грош-], *n.* Geldmangel, *m.* *Левч.*

I. Безгрі́шний, *a.* ohne Geld (als Wortspiel mit d. f. II.).

II. Безгрі́шний [грѣх-], *a.* ohne Sünden.

Безґрунто́вий, *a.* unbefeldert.

Бе́з-дар, бездаре́мне, *adv.* *Зап.* II. 518 s. Да́рмо, ду́рно.

Безда́рний, *a.* ohne Begabung, unfähig, *Кн.* *Шет.*

Безда́рність, -ости, *f.* Mangel an Begabung, Unfähigkeit, *f.*

Безде́нок, -нка, *m.* Tümmel, *m.*; 2) Bienenbeute ohne Boden, *f.*

Бездержа́вний, *a.* politisch unselbständig, p. abhängig, *ВБ.*

Бездержа́вність, -ости, *f.* Mangel an politischer Selbständigkeit, politische Abhängigkeit, *ВБ.*

Бездиха́нний, *a.* athemlos *КУ.*; 2) ohne Geist, leblos, todt *Ш.* I. 239.

Безді́йно, *adv.* *ОБ.* unthätig.

Безді́йство, *n.* Unthat, *f.* *Ил.*

Безді́ле, (-ді́лля), *n.* *Н.* 35. *Ч.* V. 827 s. Бездо́ле. [*f.* *Ил.*

Безді́ле [дѣл-], *n.* Unthätigkeit,

Безді́льний, *a.* arbeitsscheu, träge *Ч.* V. 1202; 2) *У.* vergeblich, umsonst, *adv.* *Кое.*

Безді́льник, *m.* Missethäter; Lump, Gauner, Strolch, *m.*

Безді́льнича́ти, *v.* *n.* *Ке.* II. 168 ein бездільник sein.

Безді́льність, -ости, *f.* Unthätigkeit, *f.*

Безді́тний, *a.* kinderlos.

Безді́тник, *m.* kinderloser Mann; Hagestolz, *m.* *B.*

Безді́тниця, бездітки́ня, *f.* kinderlose Frau, *Ог.* 98.

Безді́тність, -ости, *f.* Kinderlosigkeit, *f.*

Безді́тский, *a.* *У.* s. Безді́тний.

Бе́здна, *f.* bodenlose, grundlose, Tiefe, Abgrund.

Бездо́бний, *a.* unmöglich, vergeblich.

Бездога́нний, *a.* tadellos, unbescholten.

Бездога́нність, -ости, *f.* Tadellosigkeit, *f.*

Бездо́ле, *n.* *С.* I. 67, böses Schicksal, Unglück, *n.* hartes Loos.

Бездо́лець, -льця, *m.* ein Unglücklicher.

Бездо́льний, *a.* unglücklich, unselig.

Бездо́льність, -ости, *f.* Unglück, Missgeschick, *n.*

Бездомі́вник, *m.* d. Obdachlose *Гол.*

Бездо́мний, a. ohne Haus, obdachlos. *Ш.* I. 370. *Фр.*

Бездо́нний, *a.* bodenlos, grundlos,

Бе́здорож, *f.* бездоро́же, *n.* sehr schlechter Weg; 2) Unweg, Irrweg, *m.*

Бе́здрик, s. Бе́дрик.

Бездýме, *n.* *B.* Gedankenlosigkeit, *f.*

Бездýмно, *adv.* *Ст.* gedankenlos.

Бездýхий, *a.* leblos, *Ст.*

Бездýше, *n.* Herzlosigkeit, *f.*

Бездýшний, *a.* geistlos, seelenlos *Ч.* II. 245; sinnlos.

Бездýшність, -ости, *f.* Geistlosigkeit, *f.*

Безжа́лїсний (-жа́лостний), *a.* unbarmherzig; grausam, schnöde.

Безжа́лїсно, *adv.* ohne Leid, o. Schmerz.

Безжéнець, -нця, *m.* unverheiratheter Mann, Junggesell, *m. Ил.*

Безжéньство, *n.* Ehelosigkeit, *f.* Coelibat, *n. Ил.*

Безжéнний, *a.* unverheirathet, ledig.

Безжи́вний, *a.* leblos, ohne Lebenskraft.

Безжи́вність, -ости, *f.* Leblosigkeit, *f.*

Беззáвистний, *a. КУ.* neidlos.

Беззагадóчний, *a.* nicht räthselhaft, *Шу.*

Беззазóрний, *a.* tadellos, verdachtlos, gottlos, verrucht.

Беззазóрність, -ости, *f.* Tadellosigkeit, *f.*

Беззакóнний, *a.* ungesetzlich; 2) Беззакóнник, *m. У.* Missethäter, Bösewicht, *m.*

Беззакóнство, *n.* Gottlosigkeit, Verruchtheit, *f.*; 2) Sünde, Missethat, *f.* Frevel, *m.*

Беззакóнщина, *f. К.* s. Беззакóнство.

Беззапáшний, *a. В.* geruchlos.

Беззаплáтний, *a.* ohne Lohn, ohne Entgelt. [*Term.*

Беззасáдний, *a* ungegründet, Беззáхистний, *a.* obdachlos, schutzlos.

Беззащи́тний, *a.* schutzlos.

Беззащи́тність, -ости, *f.* Schutzlosigkeit, *f.*

Беззбрóйний, *a. Мог.* s. Безоружний.

Беззвúзний, *a.* ohne Zusammenhang, lose, *Фр.*

Безздорóвний, *a.* kränklich, *Б.*

Безземе́льний, *a.* ohne Land, ohne Grundeigenthum, *Шл.*

Беззмúслиця, *f.* Unsinn, *m.* Absurdum, *n.*

Беззóрий, *a.* ohne Sterne, sternenleer, *Ст.*

Без'и́менний, *a.* ohne Namen, anonym.

Без'и́менність, -ости, *f.* Anonymität, *f.*

Без'и́нтересóвний, *a.* selbstlos, anspruchslos, ohne Entgelt.

Без'истві́е, *n. У.* s. ? Нїкчéмність.

Без'їжя, (-є), *n.* Hunger, *m.* (inedia).

Безкалúчити ся, sich zieren, s. sträuben, *(К. in d. Ausg. v. Ке.* II. 18.).

Безкáрний, *a.* ungestraft, ungeahndet, straflos.

Безкáрність, -ости, *f.* Straflosigkeit, Zuchtlosigkeit, *f.*

Безквáсний, *a. К.* ohne Sauerteig, ungesäuert.

Бéзкет, *m. Не. Пр.* XII. 142 s. Бéшкет, Wirrwarr, *n.*

Бéзкінча, *f. Св.* Unendlichkeit, *f.*

Безклопóтє, *n. Не.* Sorgenfreiheit, *f.*

Безкожýхий, *a.* ohne Pelz.

Безколíнець, -нця, Schmiegen-, Blaugras, *n.* (Molinia caerulea) *Нет.*

Безкомірковúй, *a.* zellenlos.

Безконéць, -кінця́, *m. МШ.* Dasein ohne Ende, *n.* Unendlichkeit, *f.*

Безконéчний, *a.* endlos, unendlich, grenzenlos.

Безконéчність, -ости, *f.* Unendlichkeit, *f.*

Безконéчник, *m. Не.* — на писанкáх der krumme gewundene Linienzug ohne Ende; безконéчником *adv. М.* I. 50 endlos.

Безкóристний, безкористолю́бний, *a.* uneigennützig; 2) unerspriesslich, *Шар.*

Безкóристність, -ости, *f.* Uneigennützigkeit, *f.*

Безкоровáйний, — син, *a.* безкоровайчу́к, *m. Н.* 169 unehelicher Sohn, Bastard, *m.*

Безкоролéвє, (-лíвє, -лíвство), *n. Ил. К.* Zwischenreich, Interregnum, *n. ОБ.*

Безкорóнні, *pl.* Kronenlose (Apetalae).

Безкóстий, *a.* ohne Knochen.

Безкрáйний, *a. Зар.* s. Безкрáїй.

Безкрáйність, -ости, *f.* grenzenlosigkeit, *f.*

Безкрáїй, безкрíїй, *Ог.* 206 *a.* endlos, grenzenlos, unermesslich, *Ш.* II. 34.

Безкрáїна, *f. Ст.* grenzenloses Gebiet.

Безкри́лий, *a.* ohne Flügel, unbeschwingt.

Безкри́лцї, *pl.* Flügellose, *pl.* (Aptera).

Безкритúчність, -ости, *f.* Mangel an Kritik, an kritischem Sinn, *К.*

Безлáд, *m.* безлáдє, *n. Ки.* 9 Unordnung, Zerrüttung, Anarchie, *f.* Unfug, *m. Term.*

Безлáдний, *a.* ohne Ordnung, zerrüttet.

Бéзлист накорíнний, Ohnblatt, *n.* Schmeerwurzel, *f.* (Monotropa hypopitys).

Безли́стий, *a.* blätterlos.

Безли́чний, *a. ГШ.* unpersönlich, impersonell; 2) * *Н.* 121. *Ф. У.* sohamlos, unverschämt, frech.

Безли́чник, *m.* s. Безли́чний 2).

Безли́чниця, *f.* s. Безли́чний, -а, *f.* 2).

Безли́чність, -ости, *f.* Unverschämtheit, Frechheit, *f.*

Безлі́сний, безлі́сяний *Ст. а.* waldlos, waldarm.

Безлі́тний, *а. Ч.* III. 11 unendlich, ewig *Гуц.*

Бе́злїч, без-лі́чу [лик-], *adv.* unzählig, über die Massen, *К.*

Бе́злі́чний, *а.* zahllos *Зар. К. Фр.*

Безлю́де, *п. ТР.* 147. *Гуц. Ш.* II. 94 Menschenleere, Einöde, *f.*

Безлю́дько, *т.* Menschenfeind, -hasser, *т. Левч.*

Безлю́дний, *а.* menschenleer, öde, wüst.

Безлюдні́ти, *v. n.* sich entvölkern.

Безлюдува́ти, *v. n. Ки.* 63 menschenleer sein, öde bleiben.

Бе́змаль, без-ма́ла, *adv.* mit geringer Ausnahme, fast.

Безма́ток, -тка, *т.* weisselloser Stock.

Безме́жний, *а.* grenzenlos, unermesslich, *У. КУ. Фр.*

Безме́жність, -ости, *f.* Grenzenlosigkeit, Unermesslichkeit, *f.*

Безмилосе́рдний, *а.* s. Безми́лостний.

Безми́лостний, *а. У. В. КУ.* erbarmungslos, unbarmherzig, schonungslos.

Безми́сльний (-ми́сний) *а. Фр.* gedankenlos.

Безми́сльність, -ости, *f.* Gedankenlosigkeit, *f.*

Бе́змин, (-мін), *т.* Schnellwage, *f.* Desmer, *т.*

Бе́змір, [мѣр-], *т.* Unermesslichkeit, *f. Св. Фр.*

Безмі́ре, *п.* Grenzenlosigkeit, *f. Ми.* II. 403. *Шіс.*

Безмі́рний, *а.* unermesslich, masslos; grenzenlos.

Безмі́стний, *а.* ohne Stelle, ohne Anstellung, *Ст.*

Безмо́вний, *а.* sprachlos, lautlos, stumm.

Безмо́зкий (-зг-), *а.* hirnlos, gehirnlos, unvernünftig, *С.* I. 147.

Безмо́стий, *а.* ohne Brücken.

Безмяте́жний, *а.* † *У.* ruhig, friedlich.

Безнаді́йний, *а.* hoffnungslos.

Безнаді́йність, -ости, безнаді́я *Шл. f.* Hoffnungslosigkeit, *f.*

Безнапа́стний, *а. М.* II. 135 sorglos, sorgenfrei.

Безнапри́мний, *а. Пол.* s. Астатичний.

Безнаре́мний, *а. КУ.* I. 150 leidenschaftslos.

Безнасліднний, *а.* erblos, heimfällig.

Безнастанно, *adv.* ohne Unterlass.

Безнача́ток, -тка, *т. МШ.* Dasein ohne Anfang, *п.*

Безневи́нний, *а.* unschuldig, schuldlos, unverschuldet *АД.* I. 187. *Ми.* II. 403.

Безневи́нність, -ости, *f. Ст.* s. Невинність.

Безнитóчний, *а. В.* ohne Staubfäden.

Безногави́чник, *т.* der ohne Unterhosen ist.

Безно́гий, *а.* ohne Fuss, ohne Füsse, fusslos.

Безно́сий, *а.* ohne Nase.

Безоборо́нний, *а.* ohne Befestigung, *К.* wehrlos.

Безоборо́нність, ости, *f.* Wehrlosigkeit, *f.*

Безоблачний, *а.* wolkenlos, *Фр.*

Безоблачність, -ости, *f.* Wolkenlosigkeit, *f.*

Безовочний, *а. К.* fruchtlos.

Безовочність, -ости, *f.* Fruchtlosigkeit. *f.*

Безогля́дний, *а. В.* rücksichtslos; unverhohlen, *Пар.*

Безодві́тний, *а. Макс.* die Antwort versagend, schweigend; 2) rechtlos *К.*

Безодголо́сно, *adv. М.* II. 199 ohne Wiederhall, dumpf.

Безо́день, *а.* безо́дня, *f. а. s. Ч.* I. 40 s. Бе́здна.

Безодмі́нно, *adv.* unveränderlich, ohne Abwechslung; ohne Unterlass.

Безодмо́вний, *а.* ohne Widerrede, sanft.

Безодмо́вність, -ости, *f. М.* III. 80 sanfter, stiller Charakter, Geduld, *f.*

Безо́дній, *а.* s. Безо́нний *Ог.* 206.

Безодпочи́нно, *adv. М.* III. 30 rastlos.

Безо́кий, *а.* eines Auges beraubt.

Безокра́сний, *а. К.* ungeschminkt.

Безопові́дний, *п.* unangemeldet.

Безору́жити, *v. a.* entwaffnen, *Др.*

Безосно́вний, *а.* unbegründet, grundlos.

Безосно́вність, -ости, *f.* Ungrund, *т.* Grundlosigkeit, *f. Шар.*

Безоспо́рно, *adv. Ил.* unstreitig.

Безо́стий, *а.* ohne Gräten s. Безві́стний II.

Безосяжний, *а.* unfassbar, unermesslich.

Безпазо́рний, *а.* ohne Krallen, *Пол.*

Безпа́льок, -лька, *т.* безпа́лький, *а.* ohne eines Fingers.

Безпа́мятний, *а.* ohne Gedächtnis, vergesslich *ВБ.*; 2) sinnlos; 3) unbedacht, sorglos.

Безпа́мятність, -ости, *f.* Gedächtnismangel, *т.* Vergesslichkeit, *f.*

*

Безпáрий, *a.* nicht in einem Paar, allein, *Cm.* ungepaart.

Безпашпóртний, *a.* ohne Reisepass.

Безпéка, *f. Ф.* s. Обезпéка; 2) Furchtlosigkeit, Verwegenheit, *f.*

Безперевóдно, *adv.* unerschöpflich, ununterbrochen.

Безперерúвний, *a.* -а дробь *Кн.* [Kettenbruch, *m.*

Безперерúвність, -ости, *f.* Continuität, *f.*

Безперéстань, (-áнно) *adv.* aufhörlich, *Ог.* 115.

Безперестáнний, *a.* unaufhörlich, ununterbrochen, unablässig.

Безперестáнність, -ости, *f.* Unaufhörlichkeit, *f.*

Безпéрéч, *adv. IT.* unstreitig, unbedenklich; *Ог.* 115 widerspruchlos.

Безперéчний, *a.* ohne Widerstand; unstreitig, sicher, unleugbar.

Безперéчність, -ости, *f.* Unstreitigkeit, Unleugbarkeit, *f.*

Безпéрий, *a.* unbefiedert.

Безпéчити, *v. a.* bürgen, versichern, garantieren.

Безпéчний, (-пéшн-), *a.* sorglos, rücksichtslos; 2) sicher, fest, ohne Anstand.

Безпéчність, -ости, *f.* Sorglosigkeit; 2) Sicherheit, Festigkeit, *f.*

Безписьмéнщина, *f. K.* Ungereimtheit, *f.*

Безпитá (-é), *n. АД.* I. 335 Durst, *m.*

Безпідстáвний, *a.* s. Безосновний.

Безпіхвúчний, *a.* ohne Scheide, *B.*

Безплáтний, *a.* unbezahlt, ohne Entgelt, gratis.

Безплáтність, -ости, *f.* unbezahlter, freier Genuss.

Безплемíнний, *a.* s. Безрíдний.

Безплóдний, *a.* unfruchtbar, fruchtlos.

Безплóдність, -ости, Unfruchtbarkeit, Fruchtlosigkeit, *f.*

Безплóтний, *a. Фр.* körperlos.

Безповéрхий, *a.* ohne Stockwerke, *Фр.*

Безподобéнний, *a. Кл.* ungleichlich.

Безподóбний, *a.* unförmlich.

Безподóбність, -ости, *f.* Unförmlichkeit, *f. Нар.*

Безпожитóчний, *a.* nutzlos, *До.*

Безпозвонóчний, *a. pl.* -і животúни wirbellose Thiere, (Evertebrata), *Пол.*

Безпóкій, -кóя, *m.* Unruhe, stürmische Zeit, *f.*

Безпокóйний, *a.* ruhelos, unruhig.

Безпокоїти, *v. a.* beunruhigen, stören.

Безпóльний, *a.* ackerlos, unbefedert.

Безпомíче, *n. T.* s. Безпомóчність.

Безпомíчний, безпомóгий *Cm.* безпомóщний, *a. Кв.* II. 104. hilflos.

Безпомóчність, -ости, *f.* Hilflosigkeit, *f.* hilfloser Zustand.

Безпопíвский, *a. Др.* ohne Pfaffen.

Безпопýстний, *a.* unnachsichtlich, *Term.*

Безпорóчний, *a.* s. Непорóчний.

Безпóртkий, *a.* ohne Hosen, *Фр.*

Безпорядно, *adv.* ordnungslos, verworren.

Безпосáжний, *a.* ohne Mitgift.

Безпосередний, *a.* unmittelbar.

Безпосередність, -ости, *f.* Unmittelbarkeit, *f.*

Безпощáдний, *a.* schonungslos.

Безпощáдність, -ости, *f.* schonungsloses Verfahren.

Безправе, *Term. K.* безпрáвство *Ф. n.* Gesetzlosigkeit; 2) s. Беззакóнство.

Бéзправильний, *a.* regellos, *Гол.*

Безпрáвний, *a.* widerrechtlich, ungesetzlich, unrechtmässig, unbefugt, *Term.*; 2) rechtlos.

Безпрáвність, -ости, *f.* Ungesetzlichkeit, Unrechtmässigkeit; 2) Rechtlosigkeit, *f.*

Безпредíльний, *a. Зг.* grenzenlos, schrankenlos.

Безпредметóвий, *a.* gegenstandlos, *ВБ.*

Безпризвýчний, *a. Гол.* nicht accentuirt, accentlos.

Безпримíрний, *a.* beispiellos.

Безпристрáстний, *a.* leidenschaftslos, ruhig, neutral.

Безпристрáстність, -ости, *f.* Leidenschaftslosigkeit, *f.* Gleichmuth, *m.*

Безпристроéвий, *a. B.* unorganisch.

Безпритýлий, *Cm.* безпритýльний, *a.* obdachlos.

Безприхúльний, *a. K.* ohne Zuflucht, obdachlos.

Безпричáстний (-чáсн-), *a. M.* II. 199. III. 29. theilnamslos, gleichgiltig; 2) unversehrt.

Безприю́тний, *a. Ко.* 316 ohne Fach u. Dach, obdachlos, ohne Zufluchtstätte; hilflos, *Ш.* I. 386.

Безпробу́дний, *a. K.* nicht aufzuwecken, n. zu erwecken.

Безпромі́нно, *adv.* unabänderlich, unfehlbar, unwiderruflich. [tet, dunkel.

Безпросьві́тний, *a. ІГ.* unerleuch-

Безпроти́вний, *a.* unweigerlich, *Пар.*

Безпу́тє, безпу́тство, *K. n.* Irrweg, *m.*; 2) Ausschweifung, *f.* Vergehen, *n.*; безпутя́, *adv.* vergebens, nutzlos.

Безпу́тиця, *Марк.* 105. schlechter Weg, Unweg, *m.*

Безпу́тний, *a.* unwegsam; 2) * ausschweifend, liederlich.

Бе́зпя́тий, *a.* ohne Ferse.

Безра́дний, *a.* rathlos, unberathen.

Безра́дність, -ости, *f.* s. Непора́дність.

Безрахунко́вий, *a.* ohne Rechnung, ohne Buchführung, *ВБ.*

Безре́брий, *a.* ohne Rippenknochen, rippenlos; 2) hagerdünn.

Безрелі́ґі́йний, *a.* irreligiös.

Безрелі́ґі́йність, -ости, *f.* Irreligiosität, *f.*

Безри́бє, *n.* Mangel an Fischen, *m.*

Безри́бний, *a.* ohne Fische, fischarm. [Безро́га.

Бе́зріг, -ро́га, *m.* ohne Hörner, *s.*

Безрі́дний, *a.* ohne Familie, verwaist, verlassen, *МШ.*

Бе́з-рік, на-бе́з-рік, *adv.* (= на через рік) über ein Jahr, *Ог.* 230; *gew.* = niemals, s. Безвік, *Мі.* II. 403.

Безробі́тє, *T. n.* безробі́тниця, *f. Под.* Arbeitsmangel, *m.*

Безробі́тний, *a.* arbeitslos, *Фр.*

Безро́ботиця, *f. Фр.* s. Безробі́тє.

Безро́га, *f.* Schwein, *n.*

Безро́да, *m.* безроди́нний, *a. ВБ.* s. Безрі́дний.

Безро́жець, -жця, *m.* Ohnsporn, Ohnhorn, *n.* (Aceras anthropophora).

Безро́жий, *a.* Schwein-, *Ф.*

Безрозли́чний, *a.* indifferent, *Пол.*

Безрозсьві́тний, *a.* lichtlos, lichtleer, von undurchdringlicher Finsternis, *Фр.*; rettungslos, aussichtslos.

Безрозсу́дний, *a.* unüberlegt.

Безрозсу́дність, -ости, *f.* Unüberlegtheit, *f. Пар.*

Безрозу́мний, *a.* unverständig, *До.*

Бе́зро́т, *m.* Ohnmund, *m.* (Phascum).

Безрука́вий, *a.* ohne Aermel, aermellos. [schuhe tragend, *Зг.*

Безрукави́чний, *a.* keine Hand-

Безрука́вка, *f. Ч.* IV. 702 Jacke ohne Aermel, *f.*

Безру́кий, *a.* ohne Hände, ohne eine Hand, mit abgehauenen Händen.

Безря́дність, -ости, *f. Те.* Unordnung, Verwirrung, *f.*

Безсамовіжий, *a.* unbewusst, *Др.*

Безсьвідомий, *a.* bewusstlos, ohne Bewusstsein, unbewusst.

Безсеби́лий, *a.* bewusstlos, *vgl.* Обезсеби́ти, *Gr.* 17. [*m.* Einöde, *f. K.*

Безсе́да, *f.* Platz ohne Ruhestätte,

Безсерде́чний, *a.* herzlos, ohne Gemüth, gefühllos, *Фр.* [Herzlosigkeit *f.*

Безсерде́чність, -ости, *f. Фр. K.*

Безсере́жний, *a. Ш.* I. 376. ohne сере́жки?

Безси́ле, *n.* Kraftlosigkeit, Schwäche, *f. T.* [kraftlos.

Безси́лий, безси́льний, *a.* schwach,

Безси́льність, -ости, *f.* Kraftlosigkeit, Schwäche, Indolenz, *f.* [den.

Безсильні́ти, *v. n.* schwächer wer-

Безси́лок, -лка, *m.* Schwächling, *ГБ.* [ganz schwaches Mägdelein.

Безси́лочка, *f. dim. M.* III. 144.

Безсисте́мний, *a.* ohne System.

Безсисте́мність, -ости, *f.* Systemlosigkeit, *f. T.* [ohne Befruchtung.

Безсі́менний, *a.* ohne Samen,

Безсла́ва, *f. ТР.* 265; безсла́ве, *n. Ш.* II. 76. Ruhmlosigkeit, Schmach; Entehrung, *f.*

Безсла́вий, *КУ.* безсла́вний, *a. Ш.* I. 58 ruhmlos; 2) ehrlos, ruchlos.

Бе́зслих, пі́ти в бе́зслихи verschollen sein. *На.*

Безсло́дно, *adv. Ки.* spurlos.

Безсло́зний, (-слез-), *a.* thränenlos, *Не.* los *ВБ.*

Безсло́вний, *a.* ohne Worte, laut-

Безсло́вно, *adv. Ру.* s. Безусло́вно.

Безсме́ртіє, *n. У.* безсме́ртність, -ости, *f.* Unsterblichkeit, *f.*

Безсме́ртки, *pl.* Immortellen, *pl.* (Xeranthemum).

Безсме́ртний, *a.* unsterblich.

Безсо́блазний, *a.* unanstössig.

Безсо́блазність, -ости, *f.* Unanstössigkeit, *f. Пар.*

Безсóвістний, *a.* gewissenlos.
Безсóвістність, -ости, Gewissenlosigkeit, *f*,
Безсоглáсність, -ости, *f. Ков.* Missklang, *m.* Disharmonie, *f.*
Безсóннє, *n. TP.* 169 wacher, schlafloser Zustand.
Безсóнний, *a.* schlaflos.
Безсóнниця, *f.* und *pl.* Schlaflosigkeit, *f. Под.*
Безсоромíтно, *adv.* schamlos.
Безсорóмний, *a.* schamlos, unverschämt. [losigkeit, Unverschämtheit, *f.*
Безсорóмність, -ости, *f.* Schamlos
Безспóрний, *a.* unstreitig, unbestritten, *Term.*
Безсребрéник, *m.* der Uneigennützige (gew. v. heil. Kosmas u. Damian); 2) безсрéбники польскі, Tag Allerheiligen (1. November.).
Бестúда, бестúдница, *f. Кв.* II. 97. schamlose Metze, liederliche Dirne, Prostituirte. [Бест- s. Безвст-.]
Бесторóнний, *a.* unparteiisch, parteilos, unbefangen.
Бесторóнність, -ости, *f.* Unparteiliohkeit, *f.* [стрáстний.
Безстрáстний, *a. У.* s. Безпри-
Безстрáшний, *a.* furchtlos, *Ру.* [*m.*
Безсýде, *n. K.* rechtlose Zustände, *pl.*
Безсумлíнний, *a.* бесумлíнність, *f.* s. Безсóвістний etc. [II. 179.
Безсýмний, *a.* ungetrübt, froh *M.*
Безсумнíвість, -ости, *f.* Unzweifelhaftigkeit, *f. Пар.* [heit, Sorgenfreiheit, *f.*
Безсýмність, -ости, *f.* Ungetrübt-
Безсущество, *n. У.* das Nichtsein.
[Безсч- s. Безщ-.] [schick, *n.*
Безталáне, *n.* Unglück, Missge-
Безталáнний, *a.* unglücklich.
Безталáнница, *He. д.* безталáнночка, *f. M.* I. 71 die namenlos Unglückliche.
Бестúнний, *a.* ohne Hürde.
Бестїлéсний, *Пар.* бестíльний, *He. a.* körperlos, unkörperlich.
Бестїлéсність, -ости, *f.* Körperlosigkeit, Unkörperlichkeit, *f. Пар.*
Бестолкóвий, *a.* sinnlos, unsinnig, *He.* [heit, *f.*
Бéстолоч, *f.* Ungereimtheit, Dumm-
Бестрáвє, *n.* бестрáвиця, *f.* Grasmangel, *m.*
Бестрáвний, *a.* graslos, unbegrast.
Бестрепéтний, *a.* ohne Furcht, *K.*
Бестúмний, *a.* gedankenlos, ohne Begriffsvermögen.
Бестúмність, -ости, *f.* Gedankenlosigkeit, *f.* Unverstand, *m.*
Безувáти ся s. Бізувати ся.
Безувíрний, *a. s. K.* s. Бузувíрний.
Безугáвно, без-угáву, *adv. Под.* ohne Unterlass, ununterbrochen, *Лекч.*
Безýздний, *a. KУ.* zügellos.
Безýлька, *f.* Nebenfl. d. Рúбниця.
Бéзум. *m.* Thor, *m. Фр.*
Безýмє, *n. Ч.* II. 492. Thorheit, *f.* Unsinn, *m.*; 2) Verführung, *f. (vgl.* зóбезýмити ся).
Безýмен, безýмний, *a.* unvernünftig, unsinnig, thöricht, toll.
Безýмиця, *B.* бесýмниця, *f. H.* 247 Thorin, die Thörichte, 2) bethörend.
Безумóвно, *adv. T.* s. Безусловно.
Безýмство, *n. K.* Thorheit, *f.*
Безýмствувати, *v. n.* sich thöricht, verrückt zeigen. [erstem Kalb.
Безýнка, *f.* zweijährige Kuh mit
Безупúнний, *a.* ohne Unterlass, unablässig.
Безурядний, *a.* anarchisch, wüst, *K.*
Безýсий, *a.* ohne Sohnurrbart.
Безусипли́во, *adv. M.* III. 30 schlaflos, ruhelos, rastlos, ohne zu ruhen.
Безусловний, *a.* unbedingt, bedingungslos. [dingtes Verhältnis.
Безусловність, -ости, *f.* unbe-
Безуспíшний, *a. У.* vergeblich, fruchtlos, erfolglos.
Безуспíшність, -ости, *f.* Vergeblichkeit, *f.* Fruchtlosigkeit, *f.*
Безýхий, *a.* ohne Ohren.
Безучáстний, *a.* theilnahmslos, *Фр.*
Безформений, *a.* formlos, unförmlich, ungestaltet.
Безхáтник, *m.* der Obdachlose, *K.*
Безхáтній. *a.* ohne Hütte, obdachlos.
Безхвóстий, *a.* ungeschwänzt, schwanzlos. [(Ecaudata).
Безхвóстки, *pl.* Froschlurche, *pl.*
Безхúтрий, *a.* ohne List, arglos, *Ст.*
Безхлíбє, (-я), *n.* Brotmangel, *m.* Hungernoth, *f.*
Безхлíбний, *a. АД.* I. 111 Brodmangel leidend, brodlos; 2) unfruchtbar.
Безцáрний, *a.* ohne König, *Др.*

Безці́льний, *a.* ziellos, zwecklos, planlos. [losigkeit, Planlosigkeit, *f. BB.*
Безці́льність, -ости, *f.* Zweck-
Бе́зцїн, за — um den Spottpreis, spottbillig.
Безці́нний, *a.* werthlos.
Безці́нність, -ости, *f.* Unschätzbarkeit, *f. Term.*
Без-ча́су́, *adv.* unzeitig, zu früh.
Безчелува́ти, *v. a. Га.* II. 54 unmässig sein.
Безчерешко́вий, *a.* mit ungestielter (sitzender) Blüthe (sessilis).
Безче́сте, *n. Ке.* II. 34 *Ш.* II. 236 Unehre, Schmach, Schande; Ehrenbeleidigung, *f. Ос.* (61) VI. 166.
Безчести́ти, *v. a.* entehren, schmähen, beschimpfen.
Безче́стний, (-чє́сн-) *a.* ehrlos, unehrlich; -е де́рево s. Топо́ля.
Безче́стник, *m.* d. Ehrlose, Niehtswürdige, Schurke, *m. Ф.* [lichkeit, *f. Шар.*
Безче́стність, -ости, *f.* Unehr-
Безчи́нє, *n. Макс.* Unthat, Missethat, *f.*
Безчи́нний, *a.* unthätig, arbeitslos.
Безчи́нність, -ости, *f.* Unthätigkeit, *f.* [liche Anstellung.
Безчино́вний, *a. Бїл.* ohne ämt-
Безчинува́ти, s. Дармува́ти.
Безчолові́че, *n. Ко.* 139 Entmenschung, *f.* [lich, *КУ.*
Безчоловічний, *a.* unmensch-
Безчувстве́нний, *До.* безчу́йний, *Т.* безчути́вний, *К.* безчу́тний, *a.* gefühllos, empfindunglos.
Безчувстве́нність, *До.* безчу́йність, безчу́тність, -ости, (-чу́вн-) *f.* Gefühllosigkeit, Unempfindlichkeit, *f.*
Безшабе́льний, *a.* ohne Säbel *Ку.* 226.
Безше́лестно, *adv. B.* geräuschlos.
Безшапко́вий, *a.* ohne Mütze.
Безшта́нько, *m. C.* I. 185 der Hosenlose, Sanseulotte, *m.*
Безшу́мний, *a. ГШ.* geräuschlos.
Безща́сний, *a.* unglücklich; elend.
Безща́сниця, *f. Ч. V.* 473 *ІГ.* die Unglückliehe. gemaeh, *n.*
Безща́сте, *n. M.* I. 44 Unglück, Un-
Безщотокра́тно, *adv. КУ.* unzählige Male.
Без'язи́кий, *a.* ohne Zunge, *Ш.* II. 22.
Без'язи́чник, *m.* Einblatt, *n.* Natterzunge, *f.* (Ophioglossum vulgatum).
Бе́йбае, s. Бе́льбас.
Бе́йкане, *n.* das Schreien „а бий!“ zum Verscheuchen des Raubthieres.
Бе́йкати, *v. a.* e. Raubthier durch Schreien verscheuchen.
Бе́кас, *m.* лїсни́й Waldschnepfe, *f.* (Scolopax rustieola). [sehnepfensehrot, *n.*
Бекаси́нник, *m. C.* I. 237 Wald-
Бе́кати, бе́кнути, *v. a.* blöcken, mucksen.
Бекет, *m. Ку.* 308 Vorposten, vorgeschobener Waehposten.
Бекеша, бекешка, *f.* Pekesehe, *f.* weibl. Pelzkleid; eng anliegender Uiberroek mit Schnüren u. Quasten besetzt.
Бе́кса, *m. f.* Greiner, Heulmeier, *m.*
Бе́льбас, *m.* feistes, bausbackiges Kind; Bengel, *m.*
Бе́льбахи, *pl.* s. Бебе́хи. те́льбухи.
Бе́лебень (-бинь), -бня, *m.* höher gelegener Platz; Bühel, *m.* Anhöhe, die dem sehleehten Wetter ausgesetzt ist, *Левч.*; 2) das Ende, der Ausgang eines Dorfes.
Беле́ґа, *f.* Viehketh, *n. Gr.* 17.
Белелю́га, *f.* s. Су́кровиця.
Белелю́жити, *impers.* vom garstigen Wetter.
Беле́на, (— бараббля), *f.* knolliger Naehtschatten (Solanum tuberosum).
Белендї́ти, *v. a.* s. Баланді́ти.
Беленова́тї, *pl.* Naehtsehatten-Gewächse, Tollkräuter, *pl.* (Solanaceae).
Бе́лех, *m.* Schuster; 2) Gerber, *m.*
Белзе, *adv. Ч.* III. 399. ?
Белькоту́н, s. Лепету́н, *Левч.*
Бельме́с, *m.* s. Бовва́н.
Бе́мул, *m. H.* 122 s. Ду́рень, Lümmel, *m.* [nediet.
Бене́дьо, Бепе́гда, Бе́нько, *m.* Be-
Бене́ря, *f. H.* 280 s. Лихо, трієте?
Бе́ндю́ги, (*d.* бендю́жки) *pl.* Art niedriges Fuhrwerk mit zwei Rädern; 2) Last-, Streifwagen, *m.*
Бендю́жний, *a.* aufgespreizt.
Бензи́на, *f.* Benzoëbaum, *m.* (Benzoïn officinale). [собі.
Бенїтува́ти, *v. a.* s. Марикува́ти
Бе́нкарт, *m.* s. Байстру́к.
Бе́нкет, *m.* Bankett, Festmal, *n.* Schmaus, *m.*

Бенкетáр, *m. K.* Zecher, *m.*

Бенкетóвáнє, *n.* das Schmausen, Zechen. [gelage halten, schmausen.

Бенкетувáти, *v. a.* Festmal, Fest-

Бенкéтник, *m.* Schmauser, *m.*

Бентéжити, *v. a. K.* beunruhigen, behelligen, Unrecht jmdem zufügen.

Бер, *m.* Steig, Fussteig; Fusssteg, *m.*

Берóениця, *f.* Fass, *n.* (bes. für Käse). [101. 102.

Бéрва, *f.* Stegbrücke, *f. Гол.* III.

Бервенó, *m. Гол. гр.* 79 Stamm, Block, Balken, *m.*

Бервíнок, s. Барвíнок. [Wacht, *f.*

Бéрда, бердóв, бердóва, *f.* s. Вáрта,

Бердéш, -иш, *m.* Streitaxt, *f. Св.*

Бердúнка, *f. dim.* s. Бáрда.

Бердúш, *m.* Art Weissfisch (Leuciscus cultratus). [berkämmen, *m.*

Бéрдник, *m.* Verfertiger von We-

I. Бéрдо, (*d.* бéрдечко), *n.* Weberkamm, *m.* Weberblatt, *n.*

II. Бéрдо, *n. Ч.* II. 93 todte Hand od. todter Fuss.

III. Бéрдо, *n. pl.* бердá Abgrund, *m.* tiefe Schlucht; 2) Steile, Jähe, *f.*

Бердулéць, -льцá, *m.* — ри́жий, rostfarbige Alpenrose, Schneerose, *f.* (Rhododendron ferrugineum).

Бéрдя, *f.* Stegbrücke, *f.* Balken, *Пет.*

Береббúйка, *f.* s. Берóениця.

Береборчáстий, *a. Сб.* I. 357 -а скáтерть gemustert. (?)

Бéревна, *f. Кл.* Pfahl, *m.*

Бéрег, (-ріг, *d.* бéріжок), *m.* Ufer, Gestade, *n.* Strand, *m.* Küste; 2) Rand, Saum, *m.*; 3) Hügel, * бéрега пустúти ся das Ufer verlassen: allen Halt u. alle Rücksicht in Ausgelassenheit verlieren, ausser Rand u. Band gehen. [göttin, *f.*

Берегúня, *f. Не. Пр.* IX. 499 Ufer-

Берегíвка, s. Берегýлька.

Берегóвий, *a.* s. Бережнúй.

Береговúна, *f.* Uferstich, *m.* Uferlandschaft, *f. Не.* [stelze, *f.* (Motacilla).

Берегýля, берегýлька, *f.* Bach-

Берегтú, s. Беречú, (бéрегчú).

Берéжа, *a. f. s.* s. Жерéбна, trächtig.

Бережáнка, *f.* Strändling, *m.* (Litorella), *Пет.*

Берéже, *n. coll. IГ.* die Ufern, *pl.*

Бережúна, *f.* s. Бéрег; 2) s. Зарíнок.

Бережúстий, *a.* mit wohl entwickelten, weiten od. hohen Ufern, *Ч.* IV. 438 *K.* [samkeit, *f.*

Бережíнє, *n.* Hut, Abwehr, Acht-

Бережнúй, *a.* vom Ufer, vom Rand; -éсíно von trockener, sonniger Wiese, Hügelheu; -á водá *МШ.* Trink- Land-Süsswasser, *n.*

Бережнúк, s. Побережнúк. [gel.

Бережóк, -жка, *m.* bewaldeter Hü-

I. Берéза, *f.* Birke, *f.* Birkenbaum, *m.* (Betula alba). [лядникú, *m.*

II. Берéза, *m.* Anführer der ко-

Бéрезень, -зня, *m.* Monat April.

Берéзина, *f.* Birkenholz, *n.*

Березíвка, Березóва, *f. Гол.* Nebenflüsschen der Бáчка u. Стир; b) Nebenfl. des Прут; 2) Branntwein *m.* worin Birkenknospen eingethan worden (als Heilmittel); 3) Art grosser Hechte die im Mon. Бéрезень laichen.

Берéзка, *f.* Zaunwinde, *f.* (Convolvulus sepium) *IГ.*

Березнúк, (*d.* бéрезничóк), бéрезнúк, *Ч.* III. 429 *m.* Birkenhain, *m.* Birkengehölz, *n.* [lern, *pl.* (Betulaceae).

Березовáті, *pl.* Birkenartige, El-

Березóвень, -вня, *TP.* 55 Березозóл, *m.* s. Бéрезень. [des Стрий.

Березóвець, -вця, *m.* Nebenfl.

Березóвий, *a.* birken.

Березовúця, *f.* Birkensaft, *m.* Birkenwasser, *n.*

Берéзто, *n.* Birkenrinde, *f. Пет.*

Березтúнка, *f.* Heideerde, *f. Пет.*

Берéка, *f.* s. Богорóжник 2).

Берéлик, *m.* kleiner Bohrer.

Беремíнний, *a.* s. Бременний, *Пар.*

Бересклéт, *m.* warziger Spindelbaum (Evonymus verrucosus).

Бéрест, *m.* langsticlige Rüster (Ulmus effusa). [holz, *n.*

Берестúна, *f.* s. Бéрест; Rüster-

Берéстник (-нúк), *m.* Rüsterwald, *m.* Rüstergehölz, *n.* [rüstern.

Берестóвий, *a.* aus Rüsterholz

Береченéска, *f. N. e.* полонúна.

Беречú, бéрегчú, [берегý, бережéш], *v. a.* hüten, bewahren, bewachen — ся sich hüten s. Стеречú.

Бержýля, *f. Bein.* einer Kuh.

Берихвíст, -óста, *m.* Glareola melanoptera.

Бéріг, s. Бéрег.

Бе́ріжно, *adv.* s. Обере́жно.

Берізка, *f. M.* I. 157 Flachsseide, *f.* (Cuscuta epilinum).

Берки́ць, *int.* beim jähen Falle kopfüber: ritsch!

Бе́рковець, -вця, *m.* Gewicht von [10 Pud.

Берку́т, *m.* Steinadler, *m.* (Aquila fulva), *Нет.*

Бе́рлик, *m.* Mütze, *f. V.*

Берли́н, *m. gr.* Eilwagen, Omnibus, *m.*

Бе́рло, *n.* Stab, *m.* Scepter, *n.* [лі́г.

Берло́га, *f. Ш.* II. 27 *Ст.* s. Бар-

Берлоно́сець, -сця, *m.* Scepterträger, *m. Кл.* [тати ся.

Берта́ти ся, Ч. III. 7 s. Обер-

Бертя́нска ріка́, *Гол.* nördl. Nebenfl. der Ти́са.

Беручки́й, *a. Левч.* s. Бмки́й.

Берфело́, *n.* берфе́ля, *f.* durchlöcherter Halter des Kessels am Henkel in d. Sennhütte (коли́ба).

Бер[illegible]е́, *n. dim. Wgr.* IX. s. Бер.

Бе[illegible]ги, бесе́ги, *pl.* Doppelsack, Quers[illegible]k, *m.* (bisaccium).

Бе́седа, *f.* herumziehendes u. schmausendes Hochzeitsgefolge, *Шй.*

Беседува́ти, *v. n. P.* I. 170 schmausen, sich unterhalten, ~~festiren~~; 2) s. Бе́сїдувати, *Ке.* II. 150.

Бесекýр, *m.* Art Pflanze. [*n.*

Бе́сїда, *f.* Spraohe, Rede, *f.* 2) Casino,

Бе́сїдиця, *f.* s. Бе́сїда.

Бе́сїдка, *f. dim.* s. Бе́сїда; 2) kleines Schreiben, Liebesbrief, *m.* [lig.

Бе́сїдливий, *a.* gesprächig, redse-

Бе́сїдувати, бе́сїдити, *v. a.* sprechen, reden.

Бесїжни́к, *m.* Einbeere, *f.* (Paris quadrifolia); — огоро́дний, Malve, *B.*

Бескеди, *pl. C.* II. 182 Felsen, Berge, Bergklüfte, *pl.* [*Левч.*

Бескéдина, *f.* schroffer Bergabhang,

Бе́скид, *m.* Beskid, *m.*; Gebirge bhpt, *n.*

Бески́дский, *a.* Beskiden-, Beskids-. [auf den Gebirgen Vieh weiden.

Бескидува́ти, *v. n.* im Beskid,

Беспе́ка, *Ф. Пр.* III. 278 s. Безе́ка 2).

Бестíйский, *a.* bestialisch, *Фр.*

Бе́та, *f.* s. Кебе́та. [Бе́тюг.

Бете́га, *f.* Krankheit; *f.* 2) *pl.* s.

Бете́жний, *a.* krank.

Бе́ти, s. Бíчи, бíгати *R.* 138.

Бе́тка, *f. Сб.* I. 300 s. Гриб.

Бе́тюг, *m.* Kehricht; Kaff, *n.* Auswurf vom Getreide, *m.*

Бех, *m.* s. Беши́ха; 2) Wasserschierling, *m.* (Cicuta virosa). [II. 143.

Бе́хати, *v. a.* wuchtig schlagen, *Ке.*

Бецько́м, *adv.* — поснýти fest, stark einschlafen.

Бецма́н, *m.* s. Байта́ла.

Бе́цок, -цка, s. Бе́льбас 1).

Бечíвка, *f. K.* Seil, *n.* grober Spagat.

Бе́чка, *f.* aufgeblühete Weide, Weidenreis, *m.* s. *d. f.* (s. Би́чик, би́чка).

Бечко́вий, *a.* -а недíля Palmsonntag, *m.* (s. Бичкови́й). [heitsstoffe.

Беше́ги, *pl.* ansteckende Krank-

Беши́ха, *f.* Rothlauf, *m. Пот.* III. 15.

Беши́шник, *m.* Heilkraut gegen бешúха: Chenopodium hybridum.

Бе́шкет, *m. K.* böser Streich; Unehre, Unbill, *f.* Leid, *n. Нет. Пот.* II. 29.

Бешмéт, *m.* Art Oberkleid, *C.* II. 18.

Бештани́на, *f.* Schelten, *n.*

Бе́штати, *v. a.* schelten.

Бжук, бжун, *m.* Rosskäfer, *m.*

Бжуни́ти, *v. n.* summen.

Бжур, *m.* Zwergattich, *m.* (Sambucus ebulus). [ker, *m.*

Бздик, *m.* старúй — Farzer, Stän-

Бзди́ни, *pl.* бздо, *n.* Farz, Furz, *m.*

Бзди́рка, *f.* s. Здúрка.

Бздíти, бзднýти, *v. n.* farzen, Winde lassen, fisten.

Бздьóха, *f.* Pferde-Lausfliege, *f.*

Бздун, *m.* s. Бздик; 2) Blattwanze, (Cimex baccarum); 3) Landwanze, *f.* (Geocoris). [coperdon), *Нет.*

Бздýнка, *f.* Stäublingpilz, *m.* (Ly-

Бздю́х, *m.* бздю́ха, *f.* s. Бздун 2), 3).

Бзенéць, -нця, *m. N. e.* Berges.

Бзик, *m.* Biesfliege, *f.* [nigra).

Бзина́, *f.* Hollunder, *m.* (Sambucus

Бзюк, *m.* s. Бжур.

Би [бы], *conj.* s. Щоби́; 2) -би (-б) als Bestandtheil des Conditionalis: давби würde geben; angehängt anderen Conjunctionen u. Partikeln: колúби, слúби, я́кби, бода́йби, чомýби, се-б, щéби u. A. *Ог.* 212,9. 213,10.

Бúвний, *a.* im Uiberfluss, reichlich.

Бивнувáти, *v. n.* чимóсь *B.* Uiberfluss an etw. haben.

Бúга, *f.* Lüsternheit, Leidenschaft, *f.*
Бúгар, *m.* Stock, Knotenstock, *m.*
Бúгасень, -сня, *m.* Bengel, Trottel, *m.*
Бúги зóивáти s. Бáйдики бúти.
Бúдзати, бúдзкати ся, s. Гéдзити ся.
Бúдзень, *m.* s. Кéдзень.
Бúдзкавка, *f.* Bremse, *f.* (Oestrus); 2) Pferdelausfliege, *f.* (Hippobosca equina).
Бидлúна, *f.* s. Товáрина, Hornvieh, *n.* (Schaf, *n.*)
Бидлúчий, s. Товáрячий. [рина.
Бидлú, -úти, бидлúтко, *n.* s. Товá-
Бúзóач, s. Бéзóач.
Бизíвно, *adv.* sieher, zweifelsohne.
Бик, *m.* Ochs; Stier, *m.*; 2) Ponton, *m.*: мíст на бикáх; 3) на бикá, *Зап.* I. 326 Art Fesseln.
Биль, *f.* Ereignis, *n.* Begebenheit, Geschichte, *f.* *У.*
Бúле, *n. coll.* Stengeln, *pl.*
Бúлень, -лня, *m.* s. Бúяк.
Билéнець, -нця, *m.* острогáстий fliegenblüthiger Nacktständel (Gymnadenia conopsea). [*f.* Staude, *f.* Pflänzehen, *n.*
Билúна, (*d.* билúнка, билúночка),
Билúсько, *n.* Ort wo Unkraut wächst, *Ч.* III. 77 *ŻP.* I. 21. [dern.
Билúти, *v. a. Зг.* plauschen, plau-
I. Билúця, *f.* *Ш.* I. 328 wahre Begebenheit; (*opp.* небилúця).
II. Билúця, *f.* Stengel, *m.* s. Билó, *Гол.* I. 211; 2) s. Чорнóбíль.
Билúчний, *a. Baг.* aus wirklicher Begebenheit.
Билївнúк, *m.* Reehenbohrer, *m.*
Билó, *n.* Stengel, *m.*; 2) *K.* Klöppel, *m.*
Бильцé, *dim.* s. Билó, *pl. Oc.* (61) V. 58. [Band.
Бúнда, *f.* (gemodeltes, gemustertes)
Биндéк, бúндюг (-юк), *m.* Hummel, Erdhummel, *m.* (Bombus).
Бúндерево, *n.* brauner Steinkriecher (Lithobius forficatus).
Бинджýк, *m.* Faulenzer, *m.*
Биндочкóвий, *a.* zur бúнда und кíснúк geh.
Биндюги, s. Бендюги.
Бúнька, *f.* Elisabeth. [Бренíти.
Бúнькати, *v. n. Гол.* III. 349 s.
I. Бúньо, *m.* Liebkosungsn. eines Ochsen. [(„Bebe“).
II. Бúньо, *m. Wgr.* 26 s. Плáкса
Бир! бúр! *int.* Lockruf der Schafe.
Бúрва, s. Бровá.
Бúржа, *f.* Börse, *f.* Börsegebäude, *n.*
Биржéвий, *a.* Börsen-. [scher.
Биржовúк, *m.* moskowitischer Kut-
Бúрів, -ова, *m.* s. Вíйт; *pl.* бúрóве Gemeindebeamten, *pl.*
Бúрка, *f.* Schaf, *n.*; 2) Schaffell, *n.* шáпка - Schafpelzmütze, *f.*
Бúркати, *v. a.* die Schafe mit („а-)бúр!“ locken, treiben.
Бúрфи, *pl.* Leitersprossen, *pl.*
Бúрче, *n.* Steuereinnahmetaxe, *f.*
Бирюкувáтий, *a.* misstrauisch, versteckt.
Бирю́чина, бирю́чка, *f.* Rainweide, *f.* (Ligustrum vulgare).
Бúря, *f.* s. Бúрка 1).
Бисáги, s. Бесáги.
Бúсер, (*d.* бúеерок), *m.* Perle, *f.*
Бисéрник, *m.* — еереброúнець, Kaisermantel, Silberstrich, *m.* (Argynnis Paphia).
Бисéрниця, *f.* — рíчнá Flussperlmusehel, *f.* (Margarita margaritifera).
Биеерóвий, *a.* perlen; -а гóлка *Ст.* sehr fein.
Биекéти, *pl.* s. Бескéди.
Биссóнка лускáта, *f.* sehuppige Steekmuschel (Pinna squamosa); 2)—знаменúта (P. nobilis).
Бúстрень, *m.* reissender Strom *K.*; 2) rieselnder Bach, Quelle, *m.*
Бúстрий, *a.* reissend schnell; scheu, wild; heftig, sehnell; feurig; * scharfsinnig.
Бистринá, бúстрінь, *f.* Sehnelligkeit eines Stromes; Stelle wo die Strömung heftig ist, Stromschnelle, *f.*; 2) Fahrwasser, *n. C.*
Бистринú, *f.* *K.* s. Бúстрень.
Бúстриця, *f.* Wildbach, Wildriesel, *m.*; 2) Name vieler Flüsse; 3) *pl.* ungarisehe Pflaumen.
Бúстрість, -ости, *f.* s. Бистротá; 2) Sehnelligkeit, *f.*
Биетровóдий, (-вóдний) *Ст. Макс.* *a.* schnell u. reissend, fluthend, strömend.
Бистрогля́дний, *a.* scharfsehend, scharfsichtig, *T.* [Scharfsichtigkeit, *f*
Биетрогля́дніеть, -оети, *f.*
Бистроидýчий, *a.* sehnell vergehend, *Макс.* [Sehwingen, Flügeln.
Бистрокрúлий, *a.* mit sehnellen

Быстроо́кий, *a.* s. Быстрогля́дний. [schwimmend.

Быстропла́в, *m.* sehr schnell

Быстропохо́дний, *a.* schnellfahrend, *Кл.* [sinnigkeit, *f.*

Быстрота́, *f.* Scharfsinn, *m.* Scharf-

Бы́стря, *f. Ст.* s. Бистрина́.

Быстря́нка, *f.* Art Fisch: Alburnus Baldneri.

Быстря́ночка, *f.* Bein. der ри́чка *dim.* reissend schnell fliessend, *Ч.* V. 577.

Бит, [бы-], *m. Ч.* IV. 657 Stand, Zustand, Umstand, *m.* Verhältnisse, *n. pl.*

Быть, *f. V.* Dasein, Leben, *n.*

Би́тва, [би-], *f.* Schlacht, *f.*

I. Битё [бы-], *n. M.* III. 19 Zustand, *m.* Leben, *n.* [Züchtigung, *f.* s. Би́ти.

II. Битё, *n.* das Schlagen, Prügeln, *n.*

Битёвний, *a.* ро́зклад — *V.* Schlachtordnung, *f.* [breche, *f.*

Битёльня, *f. Не.* Hanf- Flachs-

Би́ти, [бю, бёш, бе], *v. a.* schlagen, stossen, prügeln; на кого́ auf jmd. losschlagen, losstürmen; в дзво́ни die Glocken läuten; напи́ток бе́ до голови́ steigt in den Kopf; би́ти това́р Vieh schlachten; — ся sich schlagen, kämpfen, raufen.

Битли́вий, *a.* rauflustig, händelsüchtig, kriegerisch, *Не.* stössig, *Левч.*

Би́тка, *f. Luts. gr.* 158 *МШ.* s. Бійка, би́тва; 2) би́тка-ши́ло *Ос.* (61) XII. 31 s. Пи́тка. [*Н.* 110.

Битько́, *m.* Schläger, Raufbold, *m.*

Битко́м, *adv.* ganz voll, gedrängt, *Пет.*

Битови́й, *a. Не.* Lebens-, Zustands-.

Битóк, -тка, *m.* Alles womit man schlägt, Art Spiel mit Nüssen, *Ч.* IV. 43.

Битопись, *f. Кн.* Geschichte, Lebensschilderung, *f.*

Битува́ти ся, im Glück, im Wohlstand leben. [Böses (?).

Битя́нщина, *f.* etw. Unseliges

Бицма́н, *H.* 178 s. Бецма́н.

Бич, *m.* Peitsche, Geissel, *f.*; 2) Stock, *m.* Ruthe, *f. P.* I. 6. [sen.

Бича́, -а́ти, *n. pl.* бича́та kleine Och-

Бича́р, *m. П. n.* 121 s. Бич.

Бича́чий, би́чий, *a.* des Stieres.

Би́чик, *m.* Gerte, Ruthe, *f.*

Бичи́на́, *f.* Ochsenziemer, *m. Рч.* 233; 2) Ochsenhaut, *f.*

Бичиня́, -я́ти, *n.* Бичівно́.

Бичі́вка, *f.* Fangriemen, *m.*

Бичівни́к, *m.* Stange, woran das Zuggeschirr des Beipferdes angeknüpft wird, *f.* Ziehseil, *n.*

Бичівно́, *n.* Peitschenstiel, *m.*

Би́чка, *f.* s. Ба́зька, шу́тка.

Бичко́вий, *a.* s. Бечко́вий, неді́ля Palmsonntag, *m.* [Ochsen, *pl.*

Бичня́, *f. Ко.* 64 Ochsentrift, *f.*; 2) *coll.*

Бичо́ва, *f.* s. Бичі́вка, *Др. c.* 68.

Бичови́й, *a.* — кінь beigespanntes Pferd, Beipferd, *n.*; 2) -і кора́лї e. Korallenschnur mit gleichgrossen Korallen.

Бичо́к, -чка́, *m. dim.* junger Ochs; 2) Art Fisch: Gobius; -гоне́ць; -кругли́ш; -кова́ль *B.* 3) *Ос.* (61) V. 35 gerösteter u. gestampfter Hanfsamen.

Бичува́ти, *v. a. Ме.* 460 beim Fahren bergauf od. auf schlechtem Wege zum Pferde- od. Ochsengespann noch mehr Zugthiere zuspannen; — ся einander also beim Fahren helfen; 2) geisseln, peitschen.

Би́шва, *f.* Gerberfass mit 2 höheren u. oben dhlöcherten Dauben, *n.* [ник.

Бишу́шник, *Др. c.* 27 s. Бешу́ш-

Бия́к, *m.* kürzerer Theil des Dreschflegels, Schlägel, *m.*

Бі, s. Бігме́.

Бі́б, *g.* бо́бу, *m.* Bohne, Saubohne, Bohnenwicke, *f.* (Vioia faba); *да́ти кому́ бо́бу jmdn tüchtig abprügeln; 2) s. Бараба́ля. [*Днѣстер*; 2) e. Städchen in Gal.

Бі́берка, *f.* linker Nebenfl. des

Бі́ки, *pl.* Gewürznelken, *pl.*; 2) Schafunrath, *n.* [*n.* heil. Schrift, *f.*

Бі́бле́йщина, *f. Кн.* Bibelwesen,

Бі́блиця, бі́бля, *f.* s. Бу́блиця.

Бі́блійний, *a.* biblisch.

Бі́бліоте́ка, *f.* Bibliothek, *m.*

Бі́бліоте́чний, *a.* aus, von der

Бі́блія, *f.* Bibel, *f.* [Bibliothek.

Бібни́к, *m.* -трили́стник, Sumpf-Fieberklee, *n.* (Menyanthes trifoliata).

Бі́бр, *g.* бобра́, *m.* (Castor fiber); бобра́ для се́бе ви́ти *Мак.* gutes Geschäft worin machen, sich viel einbringen.

Бі́бу́ла, *f.* Fliesspapier, Löschpapier, *n.* [licher Stoff.

Бібули́на, *f.* dem Fliesspapier ähn-

Бібули́стий, *a.* wie Fliesspapier aussehend.

*

Бів, *m. Зап.* II. 380 s. Лéбідь.

I. Біг, *g.* бóга s. Бог; бíг дав es ist da; дáсть бíг es ist nicht da.

II. Біг, [бѣг-], *g.* бігý, *m.* Lauf, *m.* das Laufen, Rennen; бігóм, бігцéм im vollen raschen Lauf, eilend; на бігý mitten im Laufe; у бігáх *Кв.* II. 309 fort auf der Flucht.

Біганúна, *f.* das Hin- u. Herlaufen, geschäftiges Herumtreiben.

Бігáня, *f. N. e.* Berges.

Бíгати, *v.n.* laufen, rennen; 2) (—ся) läufisch sein, rindern, stieren.

Бігáчка-крівавúця, *f. Ст.* s. Бігýнка 1), червíнка.

Бíгкий, *a.* leicht beweglich, leicht rasch gehend, *Левч.* [Flüchtling, *m.*

Бíглéць, *m. Кл.* der Flüchtige,

Бíглий, *a.* flüchtig, der entläuft, desertirt, Flüchtling, *Мог.*

Бігля́к, *m.* s. Бíглéць.

Бігмá, *adv.* schnell laufend.

Бíгмати ся, s. Божúти ся s. *d.f.*

Біг-мé! *int.* bei Gott! ja so mir Gott! *Пот.* III. 15.; Бігмéж-то-ну!

Бігóвиско, *n.* Laufbahn, *f.*

Бíготня́, *f.* s. Бігання́.

I. Бігýн, *m.* s. Богýн I. (сальцéсон).

II. Бігýн, *m.* Ansatzstück, *n.* Zapfen, *m.* worauf sich etw. dreht z. B. die Thür; Thürangel, *f.*; 2) Pol., Erdpol, *m.*; 3) Laufer, Läufer, Renner, *m. Гол.* I. 376 * an e. Schnellwage, *Пол.*; 4) Flüchtling, *m. Др.*

Бíгунéць, -нця́, *m. dim.* s. Бігýн; 2) *P.* I. 116 ein aufgewecktes, munteres Kind; 3) — пісóчник Feldsandläufer, *m.* (Cincidela campestris).

Бігýнка, бíгýчка, *f.* rothe Ruhr; 2) schütte Naht.

Бігунóвий, *a.* Polar-.

Бігцéм, бíгцї, *adv.* в бíгцї бíчи schnell laufen.

Бíгчи, бíгти, бíчи s. Бíгати 1).

Бíґа, *f.* Pickelhaue, *f.* Spitzhammer, *m.*

I. Бідá, (*d.* бíдка) zweirädiger Karren zum Wasserholen.

II. Бідá [бѣд-], *f.* Elend *n.* Noth, Armut, *f.* Trübsal, *n. pl.* бíди böse Leute.

Бідáга, *IГ.* бідáха *Кн.* 404, *m.* armer Mensch, a. Schlucker, a. Tropf; Unglücklicher, *m.*

Бідáцкий, *a.* armselig, *Зар.*

Бідáшний, s. Бідолáшний.

Бідúло, *m.* scherzh. Name eines Armen.

Бідúти, *v. a.* schmähen; 2) in Armut halten; — ся, Noth leiden.

Бíдкане, *n. K.* Noth, *f.* Bedrängnis, *n.*

Бíдьканий, *a.* gequält, geplagt.

Бíдкати ся, бíдкувáти ся, *P.* I. 192 Leid empfinden, bedauern; за ким sich bekümmern um jmdn, sich für jmdn abmühen, *III.* II. 12. 2) unglücklich.

Бíдний, *a.* arm, elend, dürftig;

Бíдник, *m.* armer Schlucker, der Dürftige.

Бíдни́ти, *v. a.* bedrücken, quälen, *K.*

Бíдни́ця, eine Arme, arme Frau.

Бíдни́вство, *n.* s. Бíдність.

Бíдність, -ости, *f.* Armut, Dürftigkeit, *f.* Elend, *n.*

Бíдно́та, бíдночíя, бíдóта, *f.* grosse Armut; 2) *coll.* die Armen.

Бíдня, бíдня́га, (*d.* бíдня́жка), *m. МШ.* Armer, Unglücklicher, *m.*, -я́ти, *n. Гол.* III. 364. 368.

Бíдóвий, *a.* gefährlich.

Бíдолáйчик, *m.* Reimw. zu зáйчик s. Бíдолáха.

Бíдолáка, бíдолáха, бíдолáшечка *МШ. m. f.* armes, verlassenes, unglückliches Wesen.

Бíдолáшний, *a.* arm, elend.

Бíдóма, *f. Гол.* III. 469 s. Бідá II.?

Бíдонька, бíдочка, *dim.* s. Бідá II.

Бíдорáка, s. Бíдолáка.

Бíдрó, *n.* s. Бедрó.

Бíдýшка, *f.* venerische Krankheit, Lustseuche, *f. Пет.*

Бíдяний, *a.* s. Бíдний.

Бíжакú, *pl.* Läufer, *pl.* (Cursoria).

Бíжóá, s. Божóá *Кв.* II. 34.

Бíждéрко, *n. У.* Götterbaum, *m.* (Ailanthus glandulosa).

Бíждéрник, *m.* Tamariske, *f. B.*

Бíжкий = чиберáчки, *Ч.* III. 478 Trippeln u. Schäckern, *n.*

Бíз, *Др. c.* 1 s. Без, ohne.

Бізóвно, *adv.* gewiss, wahrlich, *Пет.*

Бізувáти, *v. a.* [bizony] s. Потверджáти: behaupten; не бíзýю ся ich kann nicht versichern, i. k. n. einstehen; etw. über sich nehmen, vermögen, im Stande sein, sich stark gesund fühlen; — дарáбою, e. Floss regieren, *Пет.*

I. Бізу́н, *m.* Steuermann eines Kahnes, Flösser, *m.*

II. Бізу́н, *m.* Ochsenziemer, Knüppel, *m.* го́лий як — ganz nackt, *Пет.*

I. Бій, *gen.* бо́ю, *m.* Schlacht, *f.* Kampf, *m.* [Furcht, Respect.

II. Бій, *gen.* бо́я: має бо́я er hat

Бійзко, *adv.* s. Бо́язко.

Бійни́й, *a.* s. Буйни́й, *Ог.* 47.

Бі́йся, бі́йте ся *imperat.* zu Боя́ти ся.

Бік, *gen.* бо́ку, *m.* Seite, Flanke, *f.* * ви́йшло єму́ на оде́н бік, лі́зе єму́ бо́ком ist ihm schlecht bekommen, hat genug an dem (auszustehen, zu leiden); 2) бік, *praep. c. gen.* s. По́біч, *Ст.*; 3) на єім бо́цї diesseits, на тім (тамтім) бо́цї jenseits.

Бі́ка, *m.* Zuchtstier, *m.*

I. Біль [бол-], *gen.* бо́лю, *m.* Schmerz, *m.* Weh, Leid, *n.*

II. Біль, [бѣл-], *f.* Weisszeug, *n.* Wäsche; 2) Leinwand, *f.*; 3) Flachsgarn, *n.*; Ч. III. 113; 4) Splintholz, *n.*; 5) *m.* Pfeffersehwamm, *m.* (Agaricus piperatus).

Біла́вий, *a.* s. Біля́вий.

Біла́вка, *f.* бі́логоло́вець, -вця, *m.* s. Мо́рон.

Біла́н, бі́ла́ш, *H.* 90 *m.* s. Бі́лий.

Біла́ний, *a.* weisslich fahl.

Бі́ле, *n.* Weisszeug, Linnen, *n.* Wäsche, *f.*; 2) s. На́бі́л.

Бі́лень, *m.* Monat Juli, *Gr.* 17.

Бі́лене, *n.* das Weissen, Tünehen; 2) das Bleichen.

Бі́леник, *m.* gebleichte спідни́ця.

Бі́ленький, бі́ле́еенький, *a. dim.* sehr weiss, schön weiss, rein, nett; -a (горі́вка) reiner Branntwein.

Бі́лий, *a.* weiss; 2) — день heller Tag; 3) -а неді́ля *Марк.* 4 Charwoehe, *f.*; 4) Бі́ле мо́ре † Name des Archipelagus; 5) = сні́г der Sehnee: бі́лий розболі́в ся der Schnee thaut auf; 6) silbernes Zehnkreuzerstück.

Біли́зна, *f.* s. Біль II. 1) u. Бі́ле; 2) s. Бі́лина 2).

Бі́лик, *m.* Weissling, *m.* (Pieris); — глоди́нець Heckenweissling; — ріпи́нець Rübenweissling; — ріпа́чник Grünader; — ріжу́шник Aurorafalter.

Біли́ло, (*d.* бі́лі́лечко) *n.* weisse Sehminke; weisses Kopftuch der Frauen.

Біли́на́, *f.* weisse Haut; 2) Rappe, *f.* (Aspius rapax).

Біли́ти, *v. a.* weissen, weiss übertünchen; 2) bleichen.

Біля́ця, *f.* s. Бі́лка 2); 2) Laube, *f.* Uklei *m.* (Aspius lueidus); 3) земля́ — Art weisslieher Kreideboden; 4) Hausmarder, *m.* (Mustela foina).

Бі́лі́нка, *f.* s. Білосли́ва.

Бі́лість, -ости, *f.* die Weisse, das Weisse, das Weisssein. [schimmern.

Біли́ти, *v. n.* weiss werden, weiss

Бі́лка, *f.* weisse Hornhaut im Auge *C.*; 2) Eichhörnchen, *n.*

Бі́лка́тий, *a.* mit grosser weisser Hornhaut im Auge.

Бі́лко, бі́лько, *n.* s. Біло́чниця.

Бі́лковий, *a.* eiweissartig.

Бі́лко́вина, *f.* Eiweiss, *n.* eiweissartiger Körper, (albumen) *Вол. Фр.*

Бі́льма́к, бі́льма́ч, *m.* Starblinder, *m.*

Бі́льма́тий, *a.* starblind.

Бі́льма́чок, ма́чок — -чка, *m.* Ackermohn, *m.* (Papaver Argemone).

Бі́льмо́, *n.* der graue Star.

Бі́льни́й, *a.* schmerzhaft; бо́лї -і heftige, quälende Sehmerzen, *Ру.*

Бі́ло́ба, *f.* Bleiweiss, *n. Вол.* [по́ле.

Бі́лобере́же, *n. K.* s. Килимеке

Бі́лобо́кий, *a.* weiss an beiden Seiten. [Bart.

Бі́лоборо́дий, *a.* mit weissem

Бі́лобро́вий, *a.* mit weissen Brauen.

Бі́лова́стий, *a.* s. Біля́вий. [alba).

Бі́ловерба, *f.* weisse Weide (Salix

Бі́лови́нники, *pl.* Art Winteräpfel.

Бі́ловус, s. Бі́лоус.

Бі́логли́няний, *a.* kreiden.

Бі́логоло́вий, *a.* weissköpfig.

Бі́логоло́вка, *f.* mit weissem Kopf; 2) Schwanzmeise, *f.* (Parus caudatus).

Бі́логри́вець, -вця, *m.* weissmähnig; 2) Ringdrossel, *f.* (Turdus torquatus).

Бі́логру́д, (-гру́дець, -гру́дик), *m.* mit weisser Brust; 2) Seeschwalbe, *f.*, 3) Eisvogel, *m.* (Aleedo ispida).

Бі́логу́бий, *a.* mit weissem (unbehaartem) Gesicht, Mund, *Кух. Ос.* (61) XI. 20.

Бі́лода́нчик, *m.* in den гаївки́: wahrsch. N. eines heidn. ruthen. Gottes.

Бі́лоду́пець, -пця, *m.* Braunkehlchen, Pfäffchen, *n.* Todtenvogel, *m.*

Білоза́рка, *f.* Zaunlilie, *f.* (Anthericum). [funkelndes Sternlein.
Білозі́рочка, *f. dim. Ме.* 121
Білозо́р, (*d.* білозі́рець -рця), *m.* Falke, *m.*; 2) Studentenröschen, *n.* (Parnassia palustris).
Білозо́рий, *a. Левч.* s. Ясноо́кий.
Білозу́б, *m.* Leucodon, *B.*
Біло́к, -лка́, *m.* Eiweiss, *n.*
Білокли́н, *m.* weisser Ahorn.
Білокопи́тий, *a.* weisshufig.
Білоко́с, *m.* seidenes gemustertes Gewebe, *Зак.*
Білокри́лий, (*dim. f.* білокри́лонька) *a.* mit weissen Flügeln.
Білокри́лець, -льця, *m.* -кри́лка, *f.*) Buchfink, *m.* (Fringilla coelebs).
Білоку́рий, *a.* blond, *Левч. Пет.*
Білоли́кий, білоли́ций, *a.* mit weissem Gesicht, Antlitz.
Біломайму́рний, (-мармуро́вий), *a.* aus weissem Marmor.
Білому́ха; (*d.* -му́шка), *f.* Blaukehlchen, *n.* (Lusciola suecica).
Білоні́г, -о́га, *m.* glattes Bruchkraut, (Herniaria glabra).
Білоно́гий, *a. f. dim.* білоно́жка, mit weissen Füssen. [mis Sapa).
Біло́ок, *m.* Blei, *m.* Blicke, *f.* (Abra-
Білопле́чий, *a.* weissarmig, mit weissen Schultern. [ster, *m.*
Білори́зець, -зця, *m.* Weltprie-
Білоро́гий, *a.* mit weissem Geweih, *Кч.* 213.
Білорожево́вий, *a.* weisslich rosa.
Білору́дь, *f.* Weissbleierz, *n. Вол.*
Білорукави́чний, *a.* weisse Handschuhe tragend, *Зг.*
Білору́кий, *a.*; *f. dim.* білору́чка, mit weissen Händen (von feinen, verzärtelten, arbeitsscheuen Mädchen, Städtlern u. A.) [braun, *K.*
Білорума́ний, *a.* weiss und roth-
Білосли́ва, *f.* weissfrüchtige Pflaume.
Білосні́жний, *a.* schneeweiss, *Ру.*
Білота́, *f.* s. Білість.
Білота́рчик, *m.* s. Білода́нчик *Гол.* III. 156. [Schnurrbart.
Білоу́с, білоу́сий, *a.* mit weissem
Біло́ха, біло́шка, *f.* weisses zarthäutiges weibl. Wesen, *Пет.*
Білоха́тий, *a.* mit weissen Hütten, *Ш.* I. 263.

Біло́чник, *m.* Gänse- Fingerkraut, *n.* (Potentilla anserina).
Біло́чниця, *f.* weisse od. harte Augenhaut, (sclerotica).
Білоши́йка, *f.* mit weissem Hals.
Білува́нє, *n.* s. Біль II. 1).
Білува́ти, *v. a. P.* II. 150 die Haut abziehen, schinden.
Білу́га, s. Білю́га.
Білужи́на, *f.* Hausenfleisch, *n.*
Білу́н, *m. Вол.* s. Біль II. 5); 2) Stechapfel, *m.* (Datura stramonium).
Білу́ха, *f.* s. Білоли́ций, -я, *f.*
I. Бі́льце́, *n. Кн. Пр.* IX. 814. 815. Geländer, *n.* Latte, *f.* (*vgl.* бильце́).
II. Бі́льце́, *n.* Art Leinenstickerei.
Бі́льцї, *pl.* weisses Baumwollengarn.
Бі́льша́к [бол-], *m.* der Aeltere an Jahren. [grösser werden.
Бі́льша́ти, бі́льши́ти, *v. n. МШ.*
Бі́льшеба́рвність, -ости, *f. Вол.* Polychroismus, *m.*
Бі́льшелі́тний, *a.* mehrjährig.
Бі́льший, *a. compar.* zu Вели́кий.
Бі́льшина́, *f. Кл.* Majorität, Mehrzahl, *f.*
Білю́га, *f.* Hausen, *m.* (Accipenser huso); 2) s. Бі́ле 1).
Білю́х, *m.* s. Бі́лик. [an *Ог.* 184, 2.
Бі́ля, *praep. c. gen.* neben, bei, nahe
Біля́вий, *a.* weisslich.
Біля́вка, бі́лява́, *f.* blondes Mädchen, Blondine, *f.*; 2) * *m. f.* Geliebter, Geliebte; 3) — голова́та Schwamm-Rosenspinner, *m.* (Liparis dispar); — золотогу́зка, Goldafter, *m.* (L. chrysorrhoea.
Біля́вша, *f.* Libelle, *f.* (Libellula).
Біля́к, *m. АД.* I. 219 козак — in weisser Kleidung von Leinweind, dah. niederen Ranges (*opp.* кармази́нник), *Шй.*; 2) Art Hasen; 3) s. Біль II. 5).
Біля́нка, *f. Ч.* 59 weisser, feiner Teint (*opp.* весня́нка 4).; 2) s. Біль II. 5) Agaricus subdulcis.
Біля́р, *m.* Bleicher, *m.*
Біля́стий, *a. Б.* s. Біля́вий.
Бімо́ува́ти, *v. n.* sich stolz geberden.
Бір, *gen.* бо́ру, *m.* Wald, bes. Nadelwald, *m.* II. 299.
Біржани́к, *m.* s. Збіржани́к, *Ке.*
Бірува́ти, *v. a.* s. Бізува́ти, (без-).
Бірчий, *a. m. s.* † Abgabeneinnehmer, *m. K.*

Бірúч, *m. K. (Mema* V. 25) Aufrufer, Verkünder, *m* (?) [fel, *P.* I. 3.

Бíс, *m.* Teufel, *m.* з бíса zum Teufel: -не дéрево Tamarix tetrandra, s. Бисерóвий.

Бíсик, *m. dim.* s. Бíс; бíсики пускáти *C.* I. 53. *Ko.* 9 verführen, bethören.

Бíсити, *v. a.* ärgern; —ся rasen, toben, toll sein.

Бíсний, *a. II. n.* 13 s. Бíснувáтий.

Бíснувáтий, *a.* vom Teufel besessen, rasend, toll. [Raserei, Wuth, *f.*

Бíснувáтість, -ости, *f.* Tollheit,

Бíснувáтися, rasend werd., rasen.

Бíсовий, бісóвский, *a.* teuflisch, dämonisch; Бíсова Арáпія ehem. Name Bessarabiens. [Gesinde, *n.* teufl. Sippe, *f.*

Бíсóвщина, *f.* teufliches Handwerk,

Бíсурмáн, *m.* Bisurman, Muselman, Ungläubiger, *m.* [geh. s. Турéцкий.

Бíсурмáньский, *a.* zu Бíсурмáн

Бíсýрка, бíсяка, *m. C.* I. 243 s. Бíс.

Бíта, *f.* Gerber, *m. Oc.* (61) 219.?

Бíчний, *a.* von, an der Seite, seitig, Seiten-.

Блавáнка, *f. Ч.* IV. 434.?

Блáват, блáватень, -тня, *m.* blaue Kornblume, (Centaurea cyanus); 2) *gew. pl.* blaues Seidenzeug.

Блаватáс, *m. IГ.* s. Блавáт 2).

Блавáтний, *a.* blau; 2) склеп — Schnitt-Tuchwaarenhandlung, *f.*

Блавýчити, *v. n.* müssig sitzen, faulenzen.

Благáнє, *n.* das Flehen, *K.* [bitten.

Благáти, *v. a.* flehen, flehentlich

Благáч, *m.* благáщий, *a. M.* II. 117 inbrünstig, flehentlich bittend, flehend.

Благéнький, *a. dim.* zu Благúй: nichtig, unbedeutend.

Благúй, *a.* gütig, gutherzig, nachsichtig; Блáго, *adv.* wenigstens, zum Wenigsten (-добре и то): — менí тíлько ich bin schon damit zufrieden, ist für mich ein Gewinn; комý тотó блáго? wem kommt das zugut?

Блáгість, -ости, *f.* Güte, Gnade, Nachsicht, *f. Ko.* 344 *K.*; 2) Wohlfahrt, *f.* Gedeihen, *n. У.*

Благобúт, *m. КУ.* s. Добробúт.

Благовúдний, *a. Пар.* scheinbar gut.

Благовíст, *m.* grosse Glocke; 2) das Läuten zur hohen Messe. [schaft.

Благовíствóванє, *n.* frohe Botschaft

Благовíствувáти, благовістúти, *v. a.* frohe Botschaft verkünden, das Evangelium predigen, *Ш.* II. 139.

Благовістúтель, *Ш.* II. 221, благовíстник, *m. У.* Verkünder froher Botschaft (vom Erzengel Gabriel *Марк.* 3) * Blumenkranz als Bote des Frühlings, *m.*

Благовíстний, *a.* heilverkündend, glücklich; 2) von dem am Feste Mariä Verküudigung (благовíщенє) Geborenen: schadhaft, unbrauchbar, fatal, unglücklich, *Шй.*

Благовíщенє, *n.* Verkündigung der h. Jungfrau Maria, *n.*

Благовíщний, (-вíсн-), *a.* zu Благовíщенє geh. *H.* 9.

Благовóленє, *n.* † Wohlgefallen, *n.* Gunst, Gnade, *f. Ш.* II. 245 *K.*

Благовóнники, *pl.* Buccogewächte, *pl.* (Diosmeae).

Благоговíйно, *adv.* † *K.* mit wahrer, tiefer Frömmigkeit. [дáтний.

Благодáйний, *a. КУ.* s. Благо-

Благодарéники, *pl.* Reimw. zu варéники *H.* 237 s. *d. f.*

Благодарúти, блогодáрствувати, *v. a.* † s. Дякувати.

Благодáрний, *a.* † s. Вдячний.

Благодáрність, -ости, † *f.* s. Вдячність.

Благодáть, блогодáтність, -ости, *f.* Gnade, Wohlthat, *f.*; 2) Segen, *m.*

Благодáтка, *f.* Gottesgnadenkraut, Purgirkraut, *n.* (Gratiola officinalis).

Благодáтний, *a.* segenvoll, gesegnet, holdselig. [günstigen Tage, *B.*

Благодéнно, *adv.* vom glücklichen,

Благодúш, *m.* Bartgras, *n.* (Andropogon) *B.* [308, *m.* s. Добродíй.

Благодíй, *У.* блогодíтель, *Кв.* II.

Благодíлє, *n.* s. Благодáть.

Благодíя, *f.* s. Добрóдíйство.

Благодýшіє, *n.* † *Макс.* Gnade, *f.*

Благодýшне, *adv. Ш.* II. 166 gutherzig. [keit, *f.*

Благолíпє, *n. K.* † Pracht, Herrlich-

Благонóсний, *a. КУ.* Wohlthat, Rettung bringend.

Благоподóбно, *adv.* † *K.* ganz entsprechend, schicklich, correct.

Благополу́чно, *adv. gr.* glücklich.

Благопристо́йний, *a. Пол.* wohlanständig. [* edel, hochherzig, *Ш.* II. 25.

Благоро́дний, *a.* edel-, freigeboren; Благоро́дність, -ости, *f.* Adel, Edelmuth, *m.*

Благослове́нє, (-ниѥ), *n.* das Segnen, Weihen; 2) der Segen.

Благослови́ти, *v. a.* segnen, weihen; 2) lobpreisen; 3) — ся до вітця́ и до ма́тери, *Га.* I. 9 den Vater u. die Mutter um den Segen zum Kranzwinden für die Braut bitten; 4) благосло́вить ся на сьвїт es dämmert der Tag, der Morgen.

Благости́нний, *a. K.* segenreich.

Благости́ня, *f. K.* Gnade, Gunst, *f.* gutes Werk, Wohlthat, *f. Ч. V.* 1167.

Благотвори́тель, *ш. Не.* s. Доро́дїй.

Благотво́рний, благотворя́щий, *K. a.* wohlthuend, segenvoll, segnend.

Благоуха́нний, *a.* † *Ш.* II, 217 wohlduftend.

Благоче́сте, *n.* s. Правосла́вїе.

Благочести́вий, *a.* s. Правосла́вний; 2) gottesfürchtig, fromm, *Ш.* II. 251.

Благоче́стно, *adv. K.* ehrwürdig, ehrlich.

Благочи́нний, *a. m. s. gr.* Aufseher über mehrere Kirchen; Dechant, *m.*

Благува́ти, *v. n.* helfen (in der Krankheit).

Благу́тити, *v. n.* irre reden.

Благу́щий, *a.* s. Блага́щий.

Блаже́нний, *a.* † selig, glückselig, glücklich.

Блаже́нність, -ости, *f.* блаже́ньство, *n.* Glückseligkeit, Seligkeit, *f. У.*

Блаже́ньствувати, *v. n.* † *Шл.* glücklich sein.

Блажі́вка, *f.* Nbfl. des Стри́вігор.

Бла́жко, *m.* Blasius.

Блажкува́ти, *v. n.* leichtlebig sein.

Бла́зен, (-ень), *g.* -зня, -а, *m.* Narr, *m. Кч.* 139.

Блазни́ти ся, *Мх.* s. Соблазня́ти ся.

Блазнува́ти, *v. n.* den Narren spielen, närrisch Zeug machen, Possen spielen.

Блазню́к, *m.* s. Бла́зен; 2) Minderjähriger, *m.*

Бла́кіть, *f.* блакіте, *n. Ст.* Bläue (des Himmels), *f.* Azur, *m. Левч.*

Блакі́тний, *Ш.* I. 58, блакі́тяний *Ст. a.* blau, himelblau, azuren, *Левч.*

Блам, блан, *Wgr.* IX. *m.* zwei Hälften Pelzwerk; 2) Sack eines Rauchwerks, *m.* [Pelz gefüttert, gebrämt.

Блане́ний, *ptc.* серда́к, *Ф.* mit Бланя́р, s. Болонка́р.

Бля́ня, *f. Ф.* Pelzverbrämung; hucul. Pelzkleid, *n.*; 2) бля́на, *Пет.* s. Боло́на; 3) Waldanflug, *m.*

Блат, *m. B.* s. Була́т. [шняни́н.

Блах, *m. gen. pl.* Бля́хи s. Доли-

Блевати́ни, *pl. П.* 14 das Ausgeworfene, Ausgespieene, Auswurf, *m.*

Блевузни́ти, *v. a. H.* 256 s. Варня́кати.

I. Бле́кіт, -оту, *m.* Gleisse, Hundspetersilie, *f.* Gartenschierling, *m.* (Aethusa cynapium).

II. Бле́кіт, -оту, *m.* Geblöcke, *n.*

Блекі́тниця, *f.* s. Гадю́чка бор. *Вол.* [(Carex palleseens), *B.*

Бле́кнїй, *a.* -я осо́ка bleiche Segge,

Бле́кнути, *v. n.* verbleichen, verschiessen. [cyamus niger), *Ш.* II. 27.

Блекота́, *f.* Bilsenkraut, *n.* (Hyos-

Блекота́ти, *v. n.* s. Белкота́ти; 2) s. Блея́ти.

Блена́, *f.* s. Блекота́.

Бле́нда, s. Бли́нда.

Бле́ндати, блендиля́ти, бле́нькати, *v. n.* s. Блуди́ти; — сьвїтом; 2) нога́ми schlendern.

Бленови́на, *f.* Hyoscyamin, *n.*

Блеск, *m.* Glanz, Schimmer, Prunk, *m.*

Бле́скавий, (-лиск-), *a.* leuchtend, funkelnd, glänzend. [Flitterkram, *m. BB.*

Бле́скіт, -оту, *m.* Glanz; Flitter,

Блеста́ти, блести́ти, *v. n.* s. Блиста́ти etc.

Блесте́нцї, *pl. Вол.* s. Блищі́.

Бле́стний, *a.* funkelnd, *B.*

Блєт, *m. Зап.* II. 428 s. Блат, то́пір.

Блєхова́ти, *v. a. Гол.* III. 60. ?

Блєшня́вий, *a.* на бчи, *Гол.* III. 220 blendend, flimmernd (?)

Блея́ти, *v. n.* blöcken, möckern.

Блида́ти, s. Белендїти.

Бли́жнь, *f. TP.* 45 s. Близна́.

Бли́жнїй, *a.* nahe anliegend, sich nahe befindend, *C.* II. 138; der Nächste, *compar.* бли́жнійший, *R.* 99; *superl. Ч.* II. 532. 533.

Бли́жчати, *v. n. Левч.* Близи́ти ся.
Близ, -зу, *m.* Nähe, Nachbarschaft, *f. Ч.* III. 159 *Мог.*
Близь, бли́зень, *adv.* s. Бли́зько.
Бли́зень, -зня, *m.* Schmeichler, Schwindler, *m.*
Бли́зець, -зця, *m.* s. Близнюк.
Близина́, *Не.* бли́зкість, -ости, *f.* Nähe, *f.*
Близи́ти, *v. a. Ко.* 324 nähern, nahe bringen; — ся *C.* II. 239 sich nähern.
Бли́зький, (-зкий), *a.* nahe, nachbarlich; *adv.* бли́зько.
Бли́зна́, *f.* Narbe, Wunde, *f. B. КУ. Пет. Зак.*
Близни́ти, *v. n.* Zwillinge gebären.
Близни́ця, *f. Ф.* Doppelgewehr, *n.*; 2) Zwillingsschwester, *f.*
Близнова́тий, *a.* narbig, mit Narben bedeckt, *B.*
Близню́к, *m.* s. Близня́.
Близня́, -я́ти, *n. gew. pl.* бли́зня́та, *(d.* -тка), Zwillinge, *pl.*; 2) alles Zweifache, Doppelte: Doppeltopf, *m.* zwei zusammengewachsene Früchte u. A.
Близозі́ркий, *a.* s. Близору́кий.
Близо́мий, *a. H.* 223 *M.* s. Близький.
Близору́кий, *a.* kurzsichtig, *Пол.*
Близору́кість, -ости, *f.* Kurzsichtigkeit, *f.* das Kurzsehen.
Бли́зцї, *pl.* s. Близня́та.
Бли́кати, бли́кнути, *v. n.* schwach flackern; 2) blinken, glitzern; 3) чимо́сь winken.
Бликото́ря, *f.* Melkziege, *f.* s. Плекотора.
Бли́мавка, *f.* Irrlicht, *n. Фр.*
Бли́мати, бли́мнути, *v. n.* blinzeln, glupen, finster u. versteckt blicken; 2) flackern, flimmern, *Фр.*
Блин, *(d.* бли́нець, -нця), *m.* Plinse, *f.* Pfann-, Waffelkuchen, *m. Ог.* 81.
Блинда́, *f.* starker Hautausschlag.
Блинда́р, *m. Не.* Bettler.
Блиск, *m.* Glanz, Schimmer, *m.*
Бли́скавиця, *f.* Blitz, Wetterleuchten, *n.*
Блискави́чний, *a. K.* Blitzes-, Бли́скавка, *f.* s. Бли́скавиця; 2) Laube, *f.* (Alburnus lucidus); 3) Johanniswürmchen, *n.* (Lampyris noctiluca); 4) silbernes Zehnkreuzerstück; 5) *pl.* бли́скавки silber od. goldfarbige Glaskorallen.
Бли́скавник, *m.* Blitzschleuderer, *m. Ру.*
Бли́скальце, *n.* Blendwerk, *n.* Flitter, *m.*
Бли́сканка, бли́скавка, *f.* Bachstelze, *f.* (Motacilla).
Бли́скати, *v. n.* blitzen; wetterleuchten; 2) glänzen, funkeln, schimmern.
Блискобо́кий, *a.* mit funkelndem Auge, *Фр.*
Блискону́ти, *v. n. M.* II. 76 s. Бли́снути.
Блискотли́вий, *a.* glänzend, schimmernd.
Бли́снути, блисону́ти, *v. n.* blitzen, erglänzen, *C.* I. 147.
Бли́тва, *f.* Runkelrübe; 2) Erdbeerspinat, *m.* (Blitum), *Пет.* [den, *(Ф.)*
Бли́хавити, *v. n.* die Zeit vergeu-
Блища́к, *m. Левч.* falsches Gold od. Silber, Flittergold, *n.*
Блища́ти, *v. n.* glänzen, funkeln.
Бли́ще, *n. N. e.* Berges. [(блискýнка).
Блищи́ця, *f.* s. Бли́скавка 2)
Блищі́, *pl.* Glanze, Glanzerze, *pl.*
Бліг, *gen.* бло́га s. Обліг.
Бліде́нь, -дня, *m.* Borax, *m. Вол.*
Блїди́й, (-дни́й), *a.* blass, bleich.
Блі́дість, -ости, *f.* Blässe, *f.*
Блі́дниця, *f.* Bleichsucht, *f.*; 2) Knotenblume, *f.* (Leucojum vernum).
Блїдні́ти, (-дну́ти), *v. n.* blass werden, verbleichen.
Блїдова́тий, *a.* etwas blass.
Блїдоли́ций, бліднолúкий *Кч.* 211 *a.* weiss od. blass im Gesicht, bleich.
Бли́ма, *f.* blinzelnde Dirne.
Блїх, *m.* Bleiche, *f.* Bleichplatz, *m.*
Блїха́р, *m.* Bleicher, *m.* [chung, *f.*
Блїхо́ванє, *n.* das Bleichen, Blei-
Блїхова́ти, *v. a.* bleichen.
Блїхо́вня, *f.* Bleicherei, *f. Пол.*
Блїя́ти, s. Блеяти.
Блок, *m.* Rolle, *f. Пол.* [Spitzen,) *Не.*
Бло́нда, *f. pl.* Blonden, (seidene
Бло́ня, *f.* Stück Ackers, *n.*
Бло́ска, *f.* s. Блощи́ця.
Блоха́, *f.* Floh, *m.* (Pulex irritans); 2) — вре́дна Sandfloh, (P. penetrans); 3) *Ч.* IV. 40 Art Fangspiel.
Блоха́р, *m.* der viele Flöhe hat.
Блохо́вник, *m.* Polei-Minze, *f.* (Mentha pulegium).
Бло́шка, *f.* во́дна Wasserfloh, *m.* (Daphnia pulex); 2) — зе́мна s. Коза́вка.

Блóшник, *m.* Flohkraut, *n.* (Polygonum persicaria), *Пет.*

Блошни́ця, — осóка, *f. B.* Floh-Segge, *f.* (Carex pulicaris).

Блощвá, *f.* Wanzentod, *m.* Wanzenkraut, *n.* (Cimicifuga foetida).

Блощи́нник, блощи́чник, *m.*—багóнник, *m.* Sumpf-Porst, wilder Rosmarin (Ledum palustre), *B.*

Блощи́ця, *f.* Wanze, Bettwanze, *f.* (Acanthia lectularia); 2) — краси́ва gezierte Schildwanze (Cimex ornatus); 3) — ягíдна (Cimex baccarum); 4) — чортополóха (Tingis Echii); 5) — сíра graue Baumwanze (Pentatoma grisea); 6) — підкóрниця (Aradus); 7) — щи́тник (Scutellera); 8) — вóдна Wasserwanze (Coryxa striata), *pl.* -ї вóдні (Hydrocores); — зéмні Landwanzen (Geocores).

Блуд, *m.* das Herumirren; 2) Irrthum, *m.* Versehen, *n.* Fehler, *m.* 3) Unkeuschheit, Unzucht, *f.*; -ом ходи́ти, в блу́дї х. Unzucht treiben; -ом повéсти когó jmdn irre führen; блу́дом пітú auf Irrwege, auf Abwege gerathen.

Блудáти, s. Блудúти, блукáти.

Блу́ден, (-ень), *a. Ф.* ein Verirrter, Irrender, *TP.* 199.

Блу́дець, -дця, *dim. m. Ч.* III. 419 [s. Блуд.

Блудúло, *n.* Irrlicht, *n.* [2) fehlen.

Блудúти, *v. n.* irren, fehlgehen;

Блу́дний, *a.* irrig, fehlerhaft; 2) sündhaft, unzüchtig, unkeusch, *Ш.* II. 253.

Блу́дник, *m. K.* der Unzüchtige, Unkeusche; 2) Rothkehlchen, *n.* (Lusciola rubecula); 3) Labyrinth, *n. Ил.*

Блу́дниця, *f. ІГ.* unzüchtiges Weib, Hure, *f.*

Блудодíйство, блудодíяне, *K.* блу́дство, † *n.* Unzucht, Unkeuschheit, *f.*

Блудя́га, *m. f. P.* I. 86 Landstreicher; пішóв у блудя́ги er wurde L. s. Бродя́га.

Блудя́жка, *f. Мак.* s. Блу́дниця.

Блу́кане, *n.* блуканúна, блукáнка, *f. Ил.* das Irren. [hen.

Блукáти, *v. n.* — ся irren, irre ge-

Блу́чка, *f.* s. Волíчка.

Блювáк, *m.* Art giftiger Schwämme.

Блю́ване, *n.* Erbrechen, Vomieren, *n.* напирáє на — reizt zum —.

Блювáти, *v. n.* sich erbrechen, s. übergeben, чим.

Блювáчка, блювотá, *f.* das Erbrechen, *B.* [*ГШ.*

Блю́вне срéдство, Brechmittel, *n.*

Блювúк, *m.* brechenerregende Kopfbeere, Brechwurzel, *f.* (Cephaelis ipecacuanha). [brochene, Auswurf, *m.*

Блювотúна, *f.* -не, *n.* das Er-

Блю́до, (*d.* блю́дечко), *n.* kostbare Schüssel, Teller, *m*, *H.* 29 *Кв.* II. 46.

Блюдолúз, (-лúзець), *m.* Tellerlecker, Schmarotzer, *m. Ш.* II. 21.

Блю́зниця, *f.* Weib das Garstiges spricht, Zoten reisst.

Блюзнýти, *v. n.* im Strahl hervorschiessen, -brechen, *Гол.* III. 20.

Блю́нути, *v. n.* s. Блювáти.

Блю́са, *f.* schmaler Lederstreifen zur Deckung der Naht in Pelzen.

Блюстúтель, *m.* † Bewacher, Aufseher, *m. K.*

Блю́ти, s. Блювáти.

Блютовúна, s. Блювотúна.

Блю́хнути, *v. n. B.* s. Блю́знути, бýхнути. [dulcamara).

Блюш, *m.* Alpranke, *f.* (Solanum

Блющ, *m.* Epheu, *m.* [*pl.* (Araliaceae).

Блющиковáті, *pl.* Ephenartige,

Бля, *Oc.* (62) IV. 75. 78. 82 s. Для.

Бля́вкнути, *v. a. Кч.* 28 ein ungeziemendes Wort fallen lassen.

Бля́ґýзкати, *v. a.* Lappalien, Dummheiten vorplauschen, d. Narren spielen, *Кн.*

Бля́кіт, -оту, *m. Св.* s. Бля́кіть, *f.*

Блят, *m.* Weberblatt, Riet, *n.*; 2) s. Обýх, блат; 3) Platte, Tafel (eines Tisches u. A.) *f.*

I. Бля́ха, *m. У.* Benennung der ungar. Ruthenen bei den верхóвинцї; *pl.* Wlachen s. Блах. [Blech, *n.*

II. Бля́ха, блéха, (*d.* бля́шка), *f.*

Бляхáр, *m.* Klempner, Flaschner, *m.*

Бляхáрня, *f.* Blechfabrik, *f.*

Бляхáрский, *a.* Klempner-.

Бляхáрство, *n.* Klempnerhandwerk, *n.*

Бляхмáн, *m.* Dunst, Nebel vor den Augen; -á пускати, -ом óчи занéсти кому́ blauen Dunst machen, vorschwindeln, mit Vorspiegelungen hintergehen.

Бляхóваний, *a. Ко.* 161 in Relief, in erhabener Arbeit.

Бляхувáти, *v. a.* mit Blech bedecken, belegen.

Бляшаний, *a.* von Blech, blechern.
Бляшáнка, *f.* Blechdose, *f.* Napf, *m.*; Art Geräth zum Fischfang im Winter.
Бо, *conj.* denn; 2) da, weil; бо инш', — не *KY.* I. 172 denn anders, — nicht; 3) doch; áле-ж бо aber doch.
Бобавéць, -вця, *m.* Art Fabaria, *B.*
Бобáйка, *f. N. e.* Berges.
Бобáк, *m.* s. Свищ. [aus Hafermehl, *pl.*
Бобáльки, (-альчакú), *pl.* Klösse
Бобáчик, *m.* s. Дівýнка.
Бóбор, бóбир, -óра, *m.* Art Jagdspiel *Ч.* IV. 40; 2) Kaulbars, *m.*
Бобúрець, -рця, *dim.* s. Бобúр; 2) Squalius borysthenicus.
Бобівни́к, *m.* кружали́стий, doldenblüthige Blumenbinse, Wasserviole, *f.* (Butomus umbellatus); 2) Bitter-Biberklee, *m.* (Menyanthes trifoliata); 3) Bachbunge, *f.* (Veronica beccabunga); 4) Zwergmandel, *f.* (Amygdalus nana).
Бобковéць, -вця, лавр —, *m.* edler Lorbeer, (Laurus nobilis).
Бобкóвий, *a.* vom бобковéць.
Бобóвий, *a.* Bohnen-; -е дéрево Bohnenbaum, *m.* (Cytissus laburnum).
Бобовúна, *f.* бобовúне, *n. coll.* бобóвинка, *f.* Bohnenstroh, *n.* Bohnenstengeln, *pl.* [feld, *n.*
Бобовúско, (-вúще), *n.* Bohnen-
Бобóна, *f.* Забобóна, *Нет.*
Бобрóвий, *a.* Biber-. [storeum).
Бобровúна, *f.* Bibergeil, *n.* (ca-
Бобровни́к, *m.* Biberjäger, -fänger, *m. K.*
Боброїд, *m.* Biberesser, *m.*
Бобруни́ця, *f.* s. Бабóрун. [geläute.
I. Бов! *int.* vom dumpfen Glocken-
II. Бов, *m.* tiefe Grube im Flusse.
Боввáн, *m.* grosse Masse ohne deutlichen Umriss, Klumpen, *m.* alles Riesige; 2) Götzenbild, *n.*; 3) * ungeschlachter Mensch, Lümmel, Bauerklotz, *m.*
Бовванíти, *v. n.* als grosse Masse undeutlich heranziehen, herabdrohen (von Wolken). *Зак. Пот.* II. 25.
Бовгáр, *m.* Rind- Ochsenhirt, *m.*
Бовгáрка, *f.* Hürde, Stallung für Ochsen, *f.*
Бóвдрик, *m. N. e.* Berges.
Бóвдур, *m. P.* I. Rauchfang, *m.*; 2) Fischerstange mit e. Kopfstück; 3) * s. Боввáн 3).

Бовдýрити ся, in hohen Säulen (Wolken) sich erheben, *Фр.* [лáмкати.
Бóвкати, бóвкнути, *v. n.* s. Ба-
Бовкýн, *m.* Zugochse im Einspänner, *m.* бóвкуном mit einem Zugochsen; einzeln, Solo-. [scherstange, *f.*
Бовт, *m.* бóвта, *f.* Störstange, Fi-
Бовтáти, *v. a.* schütteln, schlagen, umrühren; * plaudern, schwätzen; — ся sich plätschern.
Бовтáч, *m.* s. Бовт.
Бóвтиці, *pl.* s. Дармовúси (auch vorne u. aus der Wolle); 2) Metallknöpfe, *pl. m.* [Wasser, *m.*
Бóвтненє, *n.* Schlag od. Fall ins
Бóвчити ся *impers.* von umwölktem Himmel u. thauigem Wetter; 2) vom nahenden Ungewitter.
Бóвфа, s. Бóльфа.
I. Бог, *m.* s. Богýн 1).
II. Бог, *m.* Gott, *m.* бóга рáди, б. дíля, *Шл.* um gotteswillen; 2) семний — Wahrsager, Zauberer als Heilkünster, Wunderdoctor, *m.* бог-да-прóсти Gott vergelt's! бог мáє Gott hat es, wir nicht: ist nicht da; *(praeterit.* бог мáло *Не. д. м.* 138); 3) *pl.* богú, *Ч.* I. 23 Heiligenbilder, *pl. C.* I. 144.
III. Бог, (Буг, *Левч.*) Fluss Boh.
Богáд, *m. Ч.* IV. 143 s. Посáг, посáд.
Богáтество, *n. Гол.* III. 269 s. Богáцтво. [bar.
Богáтий, *a.* reich, reichlich; 2) kost-
Богатúня, *m.* s. Богатúр 1).
Богатúр, (бaг-), *m.* e. Reicher; 2) Held, *K.* II. 52, Ritter, *m.* s. Лúцарь.
Богатúрство, *n. Фр.* Reichthum, *m.*
Богатúти, [богачý, -тúш], *v. a.* reich machen. [reich werden, sich bereichern.
Богатíти, [богатíю, -тíєш], *v. n.*
Богáтка, пшенúця —, *f.* englischer Weizen, (Triticum turgidum), *B.*
Богáто, s. Багáто.
Богáцкий, *a.* des Reichen.
Богáцтво, *m.* Reichthum, *m.* Wohlhabenheit, *f.*
Богáч, *m.* der Reiche; 2) s. Косáч, *B.*
Богáчий, *a. Ч.* V. 1194 s. Богáцкий.
Богачúще, *m. aug.* s. Богáч.
Богáчка, *f.* die Reiche, reiche Frau.
Богдáн, *m.* Theodor, Theodat; 2) богдáн, богданчýк uneheliches Kind, *Mi.* II. 390.

*

Богда́нка, *f.* unehelich geborenes Mädchen, *Mi.* II. 271.

Боги́ла, *f. Ш.* I. 215 s. Буги́ла (?).

Боги́ня, *f.* Göttin, *f.*

Боги́нин, *a.* der Göttin.

Богоббя́йний, *Зг.* богобоязли́вий, *Ш.* II. 11, богобоя́зний, богобоя́щий, *a.* gottesfürchtig.

Богоббя́йність, *Зг.* богобоя́зність, *У.* -ости, *f.* Gottesfurcht, *f.* [Gott walten.

Боговáти, *v. n. Гол.* III. 225 als

Богови́тий, *a.* gottähnlich, göttlich, göttergleich, *Кл. КУ.*

Бóговíщ, *m. У.* Verkünder Gottes, *m.*

Боговя́зний, *a. Бѣл.* gottesfürchtig, fromm.

Богодáвець, -вця, *m. Ч.* II. 239 von Gott gegeben (Theodatus).

Богодáнний, *a. IГ.* gottgegeben, göttlich. [geistert, von Gott eingegeben.

Богодухновéнний, *a.* gottbe-

Богозневáга, *f. K.* Gotteslästerung, *f.* [ний, *K.*), *a. ОБ.* gotteslästernd.

Богозневажли́вий, (-зневáж-

Богомáз, богомáзник, *m.* schlechter Maler; 2) *gew. pl.* schlechte Heiligenbilder. [Gottesmuter, *f.*

Богомáти, *f.* (-мáтїр), *g.* -мáтери

Богоми́слий, *a.* gottberathen, *Ру.*

Богомíлє, [мол-], *n.* das Beten, Andacht. *f.*; 2) Wallfahrt, *f.*; 3) jüdisches Betgewand, *He.* [fromm.

Богомíльний, *a.* Gebet- *K.*; 2)

Богомíльниця, *f.* Betschwester, bigottes Weib, *Mx.*; 2) Wallfahrerin, *f.*; 3) *Bein.* des jüdischen Bethauses, *АД.* II. 28.

Богомóлка, *f.* fromme Pilgerin, *He.*; 2) — хи́ща Fangheuschrecke, Gottesgrille, *f.* (Mantis religiosa). [in Gott.

Богому́дрець, -дрця. *m.* der Weise

Богоневíстная, *a. f.* s. † Gottesbraut, *f.* [hasser, *m.*

Богоненави́дник, *m. K.* Gottes-

Богонóсець, -сця, *m.* von Gott Erleuchteter, Gott Tragender, *m.*

Богоотступ́ник, *m.* Gottesleugner, Abtrünniger, *m.*

Богоподóбний, *a.* gottähnlich.

Богоподóбність, -ости, *f.* Gottähnlichkeit, *f. Фр.* [rung, *f.*

Богопочи́танє, *n.* Gottesverehr-

Богоприя́тний, *a.* gottgefällig.

Богопроти́вний, *a.* gotteswidrig.

I. Богорóдиця, *f.* s. Борóдиця.

II. Богорóдиця, *f.* Muttergottes, Gottesgebärerin, *f.*

Богорóдичний, (= рóдицький), *a.* zur Muttergottes geh. -а трава́ Thymian, *m.* (Thymus Serpyllum).

Богорóдний, *a.* gotterzeugt, *Кл.*

Богорóжник, *m.* Mehlbeerbaum, *m.* (Crataegus aria, Sorbus a.); 2) Elsbeerbaum, (Pyrus torminalis).

Богорóстка, *f.* Traganth, *m.* (Astragalus glycyphyllus).

Богослóв, (-óвець, -вця,) богослóвник, *m.* Theolog, Hörer der Theologie, *m.*

Богослóвіє, (-слóвство), *n.* Theologie, *f.* Curs des theol. Studiums, *ЕВ.*

Богослóвский, *a.* theologisch. [lich.

Богослужéбний, *a.* gottesdienst-

Богослужéнє, *n.* Gottesdienst, *m.*

Богостóтний, *a.* gottähnlich, *Кл.*

Боготвори́ти, *v. a.* vergöttern, *K. He.*

Боготóчний, *a.* von Gott fliessend.

Богоубíйник, *m. IГ.* Gottesmörder, *m.* [*АД.*

Богохрани́мий, *a.* gottgeschützt,

Богохульбá, *f.* бóгохýльство, *n. Пар.* Gotteslästerung, Blasphemie, *f.*

Богочéстіє, *n.* † Religion, *f.*

Богочоловíк, *m.* Gottmensch, m.

Богоявлéніє, *m.* Erscheinung Gottes, *f.*; 2) Fest der Taufe Christi, *n.*

Богоявлéньский, *a.* zum Feste der Taufe Christi geh.

Богуми́лий, *a.* gottgefällig, Gott angenehm, *Шл.* [ство geh. *He. Пр.* IX. 607.

Богумíльский, *a.* zu Богумíль-

Богумíльство, *n.* e. Art religiöser Sekte, *He. (Пр.* IX. 892).

Богýн, *m.* Magen, Pansen, *m.* (rumen); 2) — бóровий души́стий Art Seidelbast (Daphne Cneorum).

Богуслáвє, *n.* Stadt Богуслáв mit Umgebung, *He.*

Бодь! *int.* vom Stechen.

Боддáй, [бог+дай], *conj.* dass doch, wenn doch, soll- (v. Fluch); 2) wenigstens doch, *Ог.* 200.

Боддáк, *m.* Distel, *f.*

Боданýти, s. Боднýти.

Боддáче, *n. coll.* Distelgewächse, *pl.*

Боддéнка, *f.* боденчй, -я́ти, *m.* Fässchen, *n.*; 2) s. Масви́чка.

Бо́дець, -дця, *m. Ил.* Motiv, *n.* Antrieb, *m.*

Бодли́вий, *a.* stössig.

Бо́днар, *m.* Böttcher, Fassbinder, *m.*

Боднари́н, *n.* Sohn des бо́днар.

Боднари́на, боднарі́вна, *f.* Tochter d. бо́днар. [Böttcherhandwerk treiben.

Бодна́рити, боднарюва́ти, *v. n.*

Боднари́ха, боднарчу́чка, *Гол.* III. 213 Gattin des бо́днарь.

Бодна́рский, *a.* Böttcher-.

Бодна́рство, *n.* бодна́рка, *f. На.* Böttcherhandwerk, *n.* [nern).

Боднýти, *v. a.* stossen, (mit d. Hör-

Бо́дня, *f.* grosses Fass, grosser Bottich (mit Verschluss).

Бо́дрий, *a.* wacker, rüstig, *Ке.* II. 59.

Бодри́ти ся, muthig, rüstig, wacker auftreten.

Бо́дрість, -ости, бодротá, *f.* Wachsamkeit; Rüstigkeit, Lebhaftigkeit, *f.* Mutb,

Бодя́к, *m.* s. Бода́к. [*m.*

Бодя́н, *m.* spitzhörniger u. stössiger Ochs; 2) Stern-Anis, *n.* (Pimpinella Anisum).

Бодяні́вка, *f.* Anis-Branntwein, *m.*

Боєва́не, *n.* Turnier, *n.*

Боєви́й, *a.* Schlacht-; 2) vom Schlagen, *Ке.* II. 333. [feld, *n. Ки.* 173.

Боєви́ще, *n.* Kampfplatz, *m.* Schlacht-

Бо́єць, *gen.* бо́йця, *m.* Kämpfer, Duellant, *m. Ки.* 298. [erung, *f.*

Божба́, *f.* Eid, Schwur, *m.* Betheu-

Божевіле, *n. Зар.* Wahnsinn, *m.* [вол-]. [sinnig.

Божеві́льний, *a.* irrsinnig, wahn-

Божеві́льник, *m.* der Wahnsinnige, Verrückte, Narr, *m.*

Божеві́льня, *f. Шс.* Irrenhaus, *n.*

Божéник, *m.* Gehilfe eines Dorfschulzen. [s. Бог II.

Бо́женька, *f.* бо́женько, *m. dim.*

Бо́женькати ся, s. Божи́ти ся; 2) zu Gott seufzen. [lich, Gottes-.

Бо́жеский, божествéнний, *a.* göttl-

Божествéнність, -ости. *f.* Göttlichkeit, *f.* [keit, *f.* göttliche Natur.

Бо́жество, *n.* Gottheit; 2) Göttlich-

Бо́жий, *a.* göttlich, Gottes-; 2) heilig; — чоловік blinder, singender Bettler; — во́лок Hirschkäfer, *m.* (Lucanus cervus); -а доро́га Milchstrasse; 3) на бо́жій доро́зї in der Sterbestunde; -а коро́вка Marienkäfer; Gold-Raubkäfer; Maiwurm, *m.* -а роса́ Sonnenthau, *m.* (Drosera); -а трава́ Bockhorn, *n.* (Faenum graecum); Bandgras, *n.* (Phalaris picta); -а трійця (кро́вця) Berg- Johannisblut, *n.* (Hypericum montanum); -е де́рево Nabwurz, *f.* (Artemisia Abrotanum); -е ті́ло Christophskraut, *n.* (Actaea spicata); 4) на Бо́же да́ти zu Kirchenzwecken opfern.

Бо́жик, *m. Зг.* s. Бо́жок.

Божи́ти ся, betheuern, Gott zum Zeugen anrufen, schwören.

Божи́стий, *a.* весь день — *Фр.* den ganzen Tag hindurch.

Бо́жичка, *f.* Gottes-, Heiligenbild, *n.*

Божи́ще, *n. До.* s. Бо́жок.

Божівни́к, *m.* s. Прися́жний (in d. Gemeinde).

Бо́жість, -ести, *f. Ру.* s. Бо́жество.

Бо́жка, *f.* s. Богúня; 2) Fasten, *n. Gr.* 17.

Божка́р, божкода́йло, *m.* Frömmler, Mucker, Scheinheiliger, *(Ф.).*

Божкоро́дїти, *v. n.* Hokus Pokus treiben, *(Ф.).*

Бо́жкувáти, *v. n.* fasten.

Бо́жник, *(d.* божничо́к, -чка́), *m.* der Winkel im Hause, wo die Heiligenbilder stehen, Glasschrank mit Heiligenbildern, *m.*

Божни́ця, *(d.* божни́чка), *f. Ч.* IV. 420 s. Бо́жник; 2) jüdisches Tempelhaus; 3) Mythologie, Götterlehre, *f.*

Бо́жо, *adv. Н.* 64 = по бо́жому glimpflich.

Бо́жок, -жка, *m.* Götze, heidnischer Gott; 2) — свúнний s. Богу́н 1) *(B).*

Боз, *m.* Hollunder, Holler, *m.* (Sambucus); 2) — туре́цкий Flieder, *m.*

Бозина́, *f.* s. Бзина́. [(Syringa).

Бозино́вий, *a.* aus Hollunder.

Бо-зна́-що, „Gott weiss was".

Бозни́к, *m.* s. Базни́к.

Бо́зя, *f. dim.* in d. Kinderspr. s. Бо́женька oder Бог; 2) Feuer, *n.*; Sonne, *f. Фр.* [*Сьв.* (81) 129].

Бой-дíвка, *f.* Jungfrau mit männlichem Sinn, *f.* Mannweib, *n.*

Бо́йе! *int.* (= Бо́гу е́й, е́й-Бо́гу) wirklich bei Gott, *Ог.* 160, 4 *(B).*

Бо́йка, *Зг.* бойки́ня, *Зар. f.* Weib eines Бо́йко.

Бо́йкий́, *a.* tüchtig, wacker, kampflustig, tapfer, kriegerisch; 2) kühn, keck; 3) flink, *Пет.*

Бойкі́вский, *a.* zur Бойко, *(pl.)* geh.

Бойкі́вщина, *f.* Wohnsitz d. Бо́йки.

Бо́йко, *m.* Name der Ruthenen im Gebirgsstrich zwischen den Flüssen Стрий und Лімниця.

Бойку́н, *m.* драчли́вий Kampfhahn, *m.* (Machetes pugnax) *Пол.*

Бо́йний, *a.* Kampf-, Kriegs-, Schlacht-.

Бойни́ця, *f.* Schiessscharte, *f.*, *K.*

Бо́йня, *f.* Schlachthof, *m.* -haus, *n.*

Бойски́й, *a.* s. Бо́йківский.

Бо́иско, бо́ище, (боіско, боіще), *n.* Dreschtenne, *f.*; 2) Kampf, *m.* Fehde, *f.* das Ringen, *M.* II. 81. [ки́й, *Ш.* I. 396.

Бойчі́йший, *a. compar.* zu Бой-

Бойчу́к, *m.* junger Бо́йко.

Бо́йчиха, *f.* s. Бо́йка.

Бо́їти, *v. n.* sieden, *(B).*

Бока́нь, *m.* s. Повнобо́кий.

Бокаса́ пітй, *Гр.* seitwärts treten (v. störrigen Pferde).

Бока́та, *f.* s. Бука́та. [Berglehne.

Бока́ч, *m. Ф.* зеле́ний bewaldete

Бо́ки, *pl.* ско́ки й бо́ки ausgelassenes frohes Springen u. Hüpfen.

Бокі́вня́, *f.* Zahl von 500 zusammengepackten Fischen.

Бо́кла, *f.* Schwimmwanze, *f.* (Corixa).

Бокла́ва, *f. Wgr.* XI. s. Бокла́г.

Бокла́г, бокла́й, *Др. c.* 232, *(aug.* бокла́жи́ще, *d.* бокла́жо́к), *m.* Wasserschlauch, *m*; 2) Fässchen, tellerförmiges hölzernes Geschirr.

Бокла́жка, *f.* s. Бокла́г; 2) *pl.* ähnlicher Form Winteräpfel.

Бокла́тий, *a.* bauchig, *Зг.* [spiel.

Бо́кло, *n. Га.* I. 138 e. Art Oster-

Бокобороди, *pl.* Backenbart, *m. Пол.*

Боковий́, *a.* Seiten-, seitlich; на бокову́ auf die Seite sich zum Schlafen legen, *Кн.*; 2) von Aussen.

Бокови́ця, *f.* Begleitung, Accompagnement der Bassgeige u. A.

Бокопла́вці, *pl.* Seitenschwimmer, *pl.* (Pleuronectae). [(Gammarus), *Пет.*

Бокопри́жка, *f.* Flohkrebs, *m.*

Боко́ри, *pl.* Flösse, *pl. n.*

Бокорі́йка, *f.* schmaler Riemen.

Бокохі́д, -о́да, паву́к — *m.* seitwärts laufende Spinne (Thomisus).

Бокре́йда, (-та), *f. Гол.* III. 400 s. Покре́йта.

Боку́ри, *pl.* Riemengürtel, *m.*

Бо́кша, *f.* Kuh von solcher Farbe wie Бокши́й, s. Бочу́ля.

Бокши́стий, *a.* mit weissem Fleck auf der Seite.

Бокши́й, *m.* schwarzer od. brauner Ochs mit weissen Seiten, od. weiss mit schwarzen od. braunen Seiten.

Боль, *f. Кн.* s. Біль, *m.*; 2) боль, *m. Ф. (Пов.* 65) der Kranke, Sieche.

Бола́, *f.* schwere Krankheit, *f.*; 2) Geschwür, *n.*; 3) Typhus, *m.* [derer, *m.*

Бо́лбот, *m. Не.* Mauldrescher, Plau-

Болбота́ти, *v. a.* undeutlich sprechen, plappern. [chend, plapperhaft.

Болбота́ли́вий, *a.* undeutlich spre-

Болва́н, s. Бовва́н.

Болванопокло́ньство, болвохва́льство, *K. n.* Götzendienst, *m.*

Болга́р, Болгари́н, *m.* Bulgare, *m.*

Болгарови́тий, *a. K.* mit bulgarischem Gegräge.

Болга́рский, *a.* bulgarisch.

Болга́рщина, *f.* Bulgarismus, *m.*; 2) Bulgarien, *n.* [Gott sei Dank!

Бо́ле, бо́ли, *adv. Гол.* s. Добре; 2)

Бо́ледь, *adv. Ф. Пр.* III. 120 s. (?) Либо́нь; — що, gottlob dass —.

Бо́лезний, бо́лесний (-естн-), *a. M.* I. 100 schmerzlich, schmerzhaft.

Боле́зность, (-лесн-), *f. Др. c.* 29 Krankheit, *f.*; 2) Schmerz, *m.*

Болесни́ця, *f. V.* s. Бо́льниця.

Бо́лещі, *pl. M.* Leid, Weh, *n.* Schmerzen, *pl.* [mal, ebengut, dass —; dennoch.

Бо́ли, бо́ле, *adv. Га.* II. 54 doch ein-

Боли́голов, *m.* (-ва, *f.*) Wasserschierling, *m.* (Cicuta virosa); 2) Taumellolch, *m.* (Lolium temulentum); 3) Stechapfel, *m.* (Datura stramonium.)

Болиму́ха, *f.* бода́ща, *f.* Stechfliege, *f.* (Stomoxys calcitrans). [s. Бігмé!

Болів-бим! *int.* der Betheuerung,

Боли́жно, *adv.* müssig; nutzlos.

Бо́лїзько, *adv.* s. Бо́лесно, (-ий).

Бо́лїзнь, *f.* Krankheit, *f.* [ний.

Бо́лїзний, *a.* kränklich, s. Бо́лес-

Болїзнува́ти, *v. n.* viel leiden, siechen.

Боли́нє, *n.* Schmerz, *m.* Weh, *n. Ст.*

Боли́ти, *v. a.* [болю́, боли́ш, бо-

лúть] wehe thun, schmerzen; болúть мене головá der Kopf thut mir weh; тóс менé б. das schmerzt mich; 2) *v. n.* [болíю, болíеш] Schmerzen leiden, dulden, krank sein, siechen; 3) над ким mitleiden.

Болїтцé, *n. dim.* s. Болóто.

Бóлїчь, *f.* Schmerz, *m. Ст.*

Бóлько, *adv. Ч.* V. 442 s. Бóлесно.

Болкýн, *m. N. e.* полонúна.

Бóльница, *f.* Krankenhaus, *n.*

Бóльно, *adv.* s. Бóлесно, *Л.* 94.

Бóльность, *f.* Schmerz, *m.* Leiden, *n.* Krankheit, *f. Л.* 80.

Бóлоз, *m.* grosse Schlange, *Gr.* 17.

Боломýтня, *f. Ч.* IV. 204 Betrügerei, *f.* s. Баламýтити.

Болóна, *f.* Haut, *f.* Häutchen, *n.*; 2) Pergament, *n.*; 3) Papierbogen, *m MШ.*

Болонáстий, болонúстий, болонковáтий, *a. B.* häutig.

Болóне, *n.* Blachfeld, *n.* Ebene, *f.*; 2) Au, Trift, Weide, *f.*; 3) Glacis, *n.* s. Оболóне. [chen, *n.*

Болóнка, *f.* Membrane, *f.* Häut-

Болонкáр, *m.* Glaser, *m.*

Болонкокрúльцї, *pl.* Hautflügler, *pl.* (Hymenoptera).

Больóньский, *a.* Bologneser-.

Болончáтий, *a.* dünnhäutig, *Пол.*

Болонúчка, *f.* Hauttang, *m.* (Ulva).

Болотáвка, *f.* s. Берегýлька.

Болоткувáтий, *a. Под.* s. Болóтний.

Болотнéча, болотня́, *f.* tiefer Koth.

Болóтний, болотнúстий, *a.* sumpfig, kothig, Sumpf-.

Болóтник, *m.* sumpfige Trift; 2) болотня́ник, Pfuhlschnepfe, *f.* (Limosa).

Болотнúця, *f.* Blumensimse, *f.* (Scheuchzeria), *Цет.*

Болóто, *n.* Koth, *n.*; 2) Sumpf, *m.*; 3) sumpfige Wiese.

Болотю́к, *m.* ставовúй, Schlammschnecke, *f.* (Limnaeus stagnalis).

Болотянúк, *m.* Sumpfteufel, *m.*

Болохóвець, -вця, *m. Ч.* IV. 84 Jäger, Weidmann, *m.*

Болувáти бокáми, *Гол.* III. 221 s. ? Носúти бокáми.

Бóльфа, *f.* s. Болячка 1).

Болю́чий, (-щий), schmerzhaft, wund, *Фр.*

Бóля, *f.* in d. Kindersp. s. Барабóля.

Болячка, *m.* s. Болячка 1).

Бояри́н, s. Бояри́н.

Болячка, *f.* Geschwür, *n.* schwärige Beule; 2) Gebärmutter, *f.*; 3) mehrere innere Krankheiten.

Болячий, *a.* krank, leidend; der Kranke, *Ш.* I. 152.

Бóмба, *f.* Bombe, *f.*

Бомбáр, *m.* Maikäfer, *m.*

Бомбардувáти, бомóувáти, *v. a.* bombardieren, beschiessen.

Бóмбель, -бля, *m.* Bläschen, *n.* Zitterperle, *f.*

Бомбóвий, *a.* Bombeu-.

Бомбýшка, *f.* — росúй Tropfen, *m. У.*; 2) *pl.* Stecknadeln in d. Haube.

Бóмкати, *v. n.* summen.

Бóмок, *gen.* бóмка *m.* Viehbremse, *f.* (Tabanus bovinus). [s. Бóднарь etc.

Бóндар, *n.* alle Wortbildg. бóнд-,

Бонк, *m.* s. Бéнкарт.

Бонтóжок, -жка, *m. Ч.* IV. 534 ein Theil der weiblichen Bekleidung.

Боня́к, *m.* s. Повня́к.

I. Бор, s. Борґ.

II. Бор, *gen* бóру, прóсо — Kolbenhirse, *f.* (Setaria italica).

Бóра, *f.* s. Бóрва.

Борбá, *f.* Kampf, *m.* das Ringen.

Борборóси, *pl. Ф.* mürrische Reden, böse Grillen.

Борборосíти, *v. n.* plärren.

Бóрва, *f.* борвíй, *m. B.* Nordwind, Sturmwind, Orkan, *m.* [1048.?

Борговéнький, *a.* вíл — *Ч.* V.

Борґ, *m.* Borg, *m.* das Borgen.

Бордю́г, (-ю́х) *m.* Schlauch; Sack aus Ziegenhaut, *m.*

Бóре, *adv. Wgr.* IX. s. Бóле, бíльше.

I. Бóрець, -рця, *m.* Kämpfer, Ringer, Faustkämpfer, *m.*

II. Борéць, -рця́, *m.* Trichter, *m.*

Боржáва, *f.* nördl. Nbfl. der Тúса.

Боржí, боржíй, *comp.* zu Бóрзо.

Бóрзий, *a* бóрзо *adv.* schnell, geschwind, rasch, flink.

Борзина́, *f.* s. Бистрина́.

Бóрзість, -ости, *f.* Schnelligkeit, Munterkeit, *f.* [derschösse, *pl.*

Бóри, *pl.* Falten, Runzeln; 2) Klei-

Боривíтер, -тра, *m.* Rüttelfalke, *m.* (Falco tinunculus).

Борика́ти, *v. a.* auseinanderwerfen, -wühlen; — ся з ким mit jmdem ringen, sich herumschlagen.

Борисла́в, *m.* Städtchen in Ostgalizien; 2) Breslau, *n.*

Бори́тель, *m.* s. Бо́рець.

Бори́ш, s. Бари́ш.

Боришéнний, *a.* Mehl-.

Борі́дка, *f.* kleiner Bart; 2) *gew. pl.* bartähnlicher Gespinnstzipfel an der Flaschreche; dgl. Боро́диця.

Бо́ркати, *v. a.* s. Підо́ркати.

Бо́рки, *pl.* Backenbärte, *pl.*

Борла́к, *m.* борла́нка, *f.* Kehlkopf, *m.*

Бормота́ти, *v a.* murmeln, brummen.

Бормоту́н, *m.* s. Бурми́ло.

Борня́, *f. Mic.* s. Боро́а.

Боровéць, -вця́, — бу́рий, *m.* brauner Kiefern-Rüsselkäfer, (Hylobius pini).

Боровúй, *a.* Wald-, bes. Nadelwald-; 2) *m. s.* Forstheger, *m.*

Боровúк, (-вни́к), Edelpilz, *m.* (Boletus edulis); 2) wohlriechender Seidelbast (Daphne cneorum).

Боровúна, (-ви́ця), *f.* Ч. IV. 596, 389 s. Бір, *g.* бо́ру.

Борода́, *f.* Bart, *m.* Kinn, *n.*; 2) untere Spitze der Axt; 3) * ля́цька — niedriges Gras, das von der Sense nicht gegriffen werden kann; 4) Спа́сова — bei der Ernte stehen gelassene Kornähren: Спа́сови на бо́роду.

Бородáвка, *f.* Warze, *f.*

Бородавка́ня, *f.* s. Роп'у́ха.

Бородáвник, *m.* Waldrebe, *f.* (Clematis); 2) Löwenzahn, *m.* (Leontodon taraxacum); 3) Knäuel, *m.* (Scleranthus annuus).

Бородавча́тий, бородова́тий, *a.* [warzig, *Пол.*

Бородáнь, бородáй, бородáч, *m.* der Bärtige.

Бородáтий, *a.* bärtig; mit grossem Bart.

Бóродиця, *f.* Kaputze, *f.*; 2) s. Борі́дка.

Бородúш, *m.* Uiberbart, *m.* (Epipogium Gmelini).

Бородýха, *f.* Bartflechte, *f.* (Usnea barbata).

Бóрозда́, *f.* Furche, Rinne, *f.*

Бороздúти, *v. a.* Furchen ziehen; 2) * кому́ *II. n.* 11 jmdem in die Quere kommen, Winkelzüge machen.

Бóроздка, борозéнка, *f. dim.* s. Бóрозда.

Бороздкóваний, *Пол.*; борóздчастий, *B. a.* gefurcht.

Борóздний, *a.* s. Борóзний; 2) der jmdm böswillig in die Quere kommt, schadet.

Бороздувáти, *v. n.* Umwege machen.

Борозéнний, борóзний, *a.* der in der Furche gehende z. B. Ochs beim Pflügen, rechtseitig eingeschirrt (*opp.* підрýчний).

Борознá, *f.* s. Бороздá.

Борознúк, (-ня́к), *m.* Engerling des Maikäfers, *m.*

Борóйлик, *m.* Hirschkäfer, *m.*

Борóк, бірóк, *g.* -рка́, *m. dim.* s. Бір Wäldchen *n.*

Боролїжний, (-лїзний), *a.* s. Баралїжний.

Борона́, *f.* Egge, *f.*

Борóнє, *n. Кн.* 168 das Ringen, s. Борóнення, *n.* Vertheidigung, Beschützung, *f.*

Борóнець, -нця, борони́тель, *m.* Vertheidiger, *m.*

Борони́ти, *v. a.* beschützen, vertheidigen, wehren, bewahren; 2) hindern, hinderlich sein, *Кв.* II. 19; 3) eggen.

Боронувáти, *v. a.* eggen.

Бороня́к, *m.* кінь — Pferd für die Feldarbeit, *n.* [wie bei einer Egge.

Борóняний, *a.* zur Egge geh.,

Борóстати ся, sich herumwälzen.

Боротьбá, *f.* s. Борóа.

Борóти, *v. a.* bekämpfen; — ся ringen, Kräfte messen.

Борошéнний, *a.* s. Мучни́й, *Левч.*

Бóрошно́, *n.* Mehl, *n.* Poudre, *Ш.*

Борошня́к, *m.* s. Хрущ а́к мучни́й.

Бóрсати, *v. n.* und — ся sich hin u. herwerfen, s. herumschlagen, *Не.*; * sich plackern, s. rackern; 2) wackeln; 3) *v. a.* Bundschuhe anziehen, *Пет. b)* s. Низáти, силя́ти, *Gr.* 17.

Борсýк, *m.* Dachs, *m.* (Meles Taxus).

Борсýчий, *a.* Dachs-.

Борт, *m.* борть, *f.* Höhlung im Baume, *f.*; 2) Ч. III. 392 Waldbienenstock in e. hohlen Baume, *m.*; 3) Falz, *m.* Furche, Rinne, *f.*

I. Бóрта, *f.* inwendig wurmstichiger, fauler Fichtenstamm.

II. Бóрта, *f.* Borte, *f. Mог.*

Бортúти, *v. a.* falzen, aushöhlen, *Пет.*

Бортї́ти, *v. a. II. n.* 16 wühlen, stossen; aufwerfen.

Бо́ртник, *m. H.* 138 Bienenzüchter in den бо́рти 2); 2) — ме́двідь brauner Bär; 3) — струг Hohlmeissel, *f.* Hohlhobel, *m. Шет.*

Бо́ртниця, *f.* ausgemeisseltes Stück [Holz.

Бортня́к, ме́двідь — *C.* s. Бо́ртник 2).

Борта́ний, *a.* -е де́рево, *K.* Baum mit wildem Bienenschwarm.

Борухáтий, *a.* wirr, struppig. [Beten.

Бо́рухи відправля́ти vom jüdischen

Борчáстий, *a.* mit бо́рки, behaart.

Борче́вка, борше́вка, *f.* Bärenkraut, *n.* (Heracleum sibiricum).

Боршáн, *m. Гол.* III. 253?

Борщ, *g.* борщу́, säuerliche Suppe von rothen Rüben u. Grünzeug od. auf Grund des Sauerteiges von Kornmehl, *Пот.* III. 116.

Борщі́вка, *f.* Grübchen am Bart, *n.*

Борщівни́к, *m.* s. Щеро́ач.

Борю́кане, *n.* Rauferei, *f.*

Босáк, на босака́, босако́м, бо́сиком, босячко́м, *adv.* barfuss.

Бо́сий, *a.* barfüssig; -ий віз nicht mit Eisen beschlagen; бо́сої ноги́ слїд пи́ше er geht barfuss einher.

Бо́сини справля́ти, von d. Juden: wann sie bei Sterbefällen barfuss zu Hause sitzen; 2) barfuss gehen, *H.* 219.

Босови́ки, *pl. Левч.* s. Пантофлї.

Босоні́г, (-ніж), *adv.* barfuss, blossfüssig, *H.* 207.

Босоні́жка, *f.* barfüssiges Mädchen, „Barfüssele", *M.* III. 135.

Босоно́гий, *a.* barfüssig.

Босо́рка, *f.* Zauberin, Hexe, Wahrsagerin, *f. Шет. Пот.* II. 31; 2) босоркáня s. Ропу́ха, чарі́вка; 3) s. Опири́ця.

Босорку́н, *m.* s. Опи́р.

Босота́, *f.* Blösse der Füsse; 2) Armuth, *f.* [ну́ти.

Бости́, [бод у́, бодеш], *v. a.* s. Бод-

Боста́ник, *m.* Art Pflze.

Ботáнїк, *m.* Botaniker, *m.*

Ботанїзува́ти, *v. a.* botanisieren.

Ботані́чний, *a.* botanisch.

Бо́тва, ботви́на, *f.* Mangold, Runkelrübe, *f.* (Beta vulgaris und B. cicla).

Ботви́не, *n. coll.* Blätter des Mangolds, *pl.*

Боті́лий, *a.* dick, fett, wohlbeleibt.

Боті́ти, *v. n.* fett, stark, dick, derb werden, *Пот.* III. 38.

Ботю́к, *m.* Stamm zum Sägen bestimmt, *m.*

Бо́хи, *pl.* s. Околіт, *pl.*

Бо́хон, бо́хонець, -нця, *m. (dim.* бохоня́, -я́ти, бохоня́тко, *n.)* Laib, *n.* (Brod).

Бочáнка, *f. B.* Tonnenschnecke, *f.*

Бочáстий, (-чи́стий) *a.* -а коро́ва s. Бочу́ля.

Бочи́ти, *v. n.* ausweichen, auf die Seite gehen; — ся sich verdrehen, auf eine Seite neigen; * на ко́го auf jmdn scheel, missgünstig blicken.

Бочі́й, *m.* s. Бокшій.

Бочі́лка, (-ча́лка), *f.* бочо́нок, -нка, *m. Др. с.* 253 Fass, *n.*

Бо́чка, *f.* Fass, *n.* Tonne, *f.*

Бочкови́й, *a.* Fass-.

Бо́чок, -чка, *m. gew. pl.* бо́чки Poschen, Seiten am Kleide, *pl.*

Бочу́ля, *f.* dickbauchige Kuh; 2) weissseitige Kuh.

Бо́цїй, боцяни́стий, *a.* s. Бочáстий.

Боювáне, *n.* Kampf, *m.* Schlacht, *f. Cm.*

Бою́рок, -рка, *m.* schmaler Gürtel.

Боягу́з, *m.* § der Furchtsame, Feigling, *m.*

Боязки́й, s. Боязли́вий.

Боязли́вець, -вця, *m.* бояли́вий furchtsam, ängstlich, zaghaft.

Боязли́вість, бо́язність, -ости, *f.* Furchtsamkeit, Schüchternheit, Zaghaftigkeit, *f.*

Бо́язнь, *f.* Furcht, *f.* [*f.*

Бо́язно, *adv. Ш.* I. 200 ängstlich.

Боя́к, *m.* Fechter, Kämpe, *m. Cm.*

I. Боя́н, молочáк — *m.* aufrechte Wolfsmilch, (Euphorbia procera).

II. Боя́н, *m.* Name des altruthen. Sängers im Слово о полку Игор.

Боя́нство, *n. Ф.* Dichterkreis, *m.*

Бояри́н, *m. pl.* боя́ри(-е) Edelmann, vornehmer Herr, *pl.* die Grossen; 2) Freiersmann, Brautwerber, *m.*

Бояринува́ти, *v. n.* als бояри́н bei d. Hochzeit sein. [*H.* 175 s. Па́нї.

Бояри́ня, *f.* Frau eines Bojaren,

Бояри́шник, *m.* einsamiger Weissdorn, (Crathaegus monogyna).

Боя́рство, *n.* боя́рщина, *f.* Stand —, 2) Hof u. Sitz eines Edelmannes, *m.*; 3) боя́рщина Frohndienst, Robot, *m.*

Бо́ясть, *Левч.* s. Бо́язнь.

Боя́ти ся, fürchten, befürchten, sich fürchten; bange sein.

Бра, бря! *vocat.* zu Брат=брате! *A-Г.* I. 155, 162 s.

Брáга, *(d.* брáжка), *f.* Maische zum Branntweinmachen, Branntweinspülicht, *n.* Schlempe, *f.*; 2) Branntwein, *m.*; 3) Art Dünnbier aus Hirse, *n.*

Браговáр, *m.* Kessel für die Maische, *m. Шс.*

Брáвий, *a.* wacker, tapfer, brav.

Бражний, *a.* zur брáга geh.

Бражник, *m.* Maischkufe, *f.*; 2) * Schlemmer, Trunkenbold, *m. Шс.*

Брáзда, *f. Ф. Пр.* III. 117 s. Бороздá.

Бразúлець, -лця, *m.* s. Блощúнник.

Бразолíйний, *a.* in Bresil bemalt, gefärbt.

Брáзолія, s. Брезúлія.

Брай, *m.* Holzspatel zum Füllen der Fässer mit Schafskäse, *f.*; 2) Handramme zum Festschlagen, *f.* [lung, *f.*

I. Брак, *m.* Mangel, *m.* Ermange-

II. Брак, *m.* Brack, Ausschuss, Auswurf, *m.*; 2) Auswahl, Aushebung, Assentirung, *f.*: до брáкý йти, в брáкý бýти. [Ehe, *f.*

III. Брак, *m.* † *Ш.* II. 222 Heirat,

Бракóклен, *m.* s. Чорнóклен, *Нет.*

Браковúтий, *a.* mit e. Gebrechen behaftet.

I. Бракувáти, брáкнути, *v. n.* fehlen, nicht vorhanden sein.

II. Бракувáти, *v. a.* bracken, auswählen, ausschiessen. [die Hanf reisst etc.

Брáльниця, брáля, *f.* Arbeiterin,

Брáма, *f.* Thor, *n.* Pforte, *f.*

Брáмний, *a. m. s.* Thorwächter, *m.*

Брáмурт, *m.* Art rothe Farbe, *Зак.*

Брань, *f.* † Krieg, *m. K.*; 2) Kriegsmacht, *f. Ф.* пекéльнї — (?)

Брандебýри, *pl.* Schnüre bei d. Husarenuniform, *pl. C.*

Брáнджя, (-жа), *f.* Branche, Art, *f.*

Брандихвíст, -хвóста, *m.* Niederträchtiger, *m.*

Брандýшки, *pl.* білї — Milchstern, *m.* (Ornithogallum umbellatum).

Браné, *n.* das Nehmen, Greifen, Lesen, Reissen s. Брáти.

Брáнець, *g.* брáнця, *m.* Recrut; 2) Kriegsgefangener, *m.*

Бранзолéта, *f.* s. Браслéт.

Брáник, *m. B.* Wappenträger, *m.* (Pygaera bucephala).

Брани́ти, s. Борони́ти, *Л.* 89.

Брáнка, *f.* die Kriegsgefangene; 2) Recrutirung, Assentirung, *f.*

Брáньский, *a.* стáроста *R.* 2 (51) s. Стáроста Brautführer, *m.*

Брáнтка, *f.* Gewehrzündloch, *n. Пол.*

Брань-трава́, *f.* Sperrkraut, *n.* (Polemonium coeruleum).

Брáскіт, бráскотáти s. Брáскіт etc.

Браслéт, *m. Не.* Armspange, *f.* Bracelet, *m.*

Брат, *m.* Bruder, *m.*; наш брат unsereiner, unser Landsmann, u. Standesgenosse; за пáя(е)-брат in zunahetretender Vertraulichkeit; чоловíк не нáшого брата, *Кч.* 124 nicht unsereiner; 3) брат з сестрóю dreifarbiges Veilchen, Stiefmütterchen, *n.* (Viola tricolor), s. Брáтки; 4) * s. Чéрево.

Братáк, брáтач, *m.* s. Друг.

Братáн, -áнець, (-нця), -áнич, -áнок, (-нка), *m.* Brudersohn, Neffe, *m.*

Брáтане, *n.* Verbrüderung, Freundschaft, *f.* [ter, Nichte, *f.*

Братáниця, -áнка, *f.* Brudertoch-

Брáтати ся, sich verbrüdern, fraternisieren. [pfanne, *f.*

Братвáн, *m.* братвáнка, *f.* Brat-

Братé, *n. coll. Me.* 465 s. Брат *pl.* брáтá, брáтú *gen.* брáтий, брáтів.

Братéрский, *a.* s. Брáтнїй.

Братéрство, *m.* Brüderschaft, innige Freundschaft, *f.*

Брáти, [бéру, берéш], *v. a.* s. Взя́ти; nehmen, fassen, greifen, fangen; — конóплї Hanf reissen; 2) на рóзум überlegen, beherzigen; 3) — ся до чóго, за що sich an etw. machen, sich worüber hermachen; *b)* кудáсь sich wohin richten, wenden, s. wohin begeben; m. d. *inf.* im Begriffe sein, sich aufmachen; *c) Ш.* I. 173 heiraten, sich vermählen; *d)* берé ся в зелéне hat einen Stich ins Grüne, zieht ins Gr.; *e)* нїчó єгó не берé ся es verfängt bei ihm gar nichts, kann ihm nichts anhaben; 4) берé мене охóта, страх überkommt mich die Lust, die Furcht u. s. w.; *f)* з вíдки — ся woher kommen, herrühren.

Братигубля́чий, *a. KV.* brudermordend.

Брáтик, брати́ня, братíй *(d.* братíечко), брáтко, братóк, брáтчик, бра-

ту́ха, *m.* s. Брат, Brüderchen, *n.* lieber Bruder. [тичків, *a.* des Bruders.

Бра́тин, бра́тнин *IГ.*. бра́тів, бра-

Брати́ща, *pl. coll.* Brüder, *IГ.*; *sing. coll. Кч.* 352.

Братівство́, *n coll. K.* Brüder, *pl.*

Братівшли́вий, *a.* wählerisch im Essen.

Брати́вщина, *Шй.* братови́зна, *Зак. f.* Nachlass des Bruders, *m.* Brudersvermögen, *n. Піс.* [derlich.

Бра́тній, *a.* des Bruders; 2) brü-

Братоби́й, -бо́я, *KУ.* бра́тоби́йця (-тови́йця), *m.* Brudermörder, *m. Фр. ВШ.*

Братова́, *s. a. f.* des Bruders Gattin, *f.* [mörder, *m. KУ.*

Братогу́бець, -бця, *m.* Bruder-

Братолю́біе, *n.* Bruderliebe, Nächstenliebe, *f. Ш.* II. 173.

Братолю́бний, *a.* bruderliebend.

Бра́тство, *n.* бра́тчина́ *f.* s. Бра́цтво.

Бра́тский, *a.* brüderlich; 2) zu Брацтво geh.

Бра́тчики, *pl.* (бра́тки), s. Брат з сестро́ю, s. Пере́стріч, *B.*

Бра́тця (бра́цця), *pl.* zu Брат.

Брацика́ти ся, sich plätschern.

Бра́цтво, *n.* Bruderschaft, bes. Kirchenbruderschaft, *f.*

Бра́шень, -шня, *m.* s. Брат.

Бра́чний, *a.* † *K.* Ehe-.

Брачня́, *f.* Paarungszeit, Balgzeit, *f. B.*

Бре, бо́рье, *Фр. Пот.* III. 15 *vocat.* zu Бра́т, = бра́те, s. Бра! бря!

Бре́вкало, *m.* s. Прожо́ра, *Піс.*

Бре́вкати, *v. a.* viel u. schnell fressen. [Wahnwitz, *m. Под.*

Бред, *m.* Delirium, *n.* Wahnsinn,

Бре́да, *f. KУ.* böse Göttin des Träumens, der Träumerei.

Бре́день, (*d.* бреденьо́к), *m.* Art Fischernetz mit dem man watet, *Левч.*

Бредня́, s. Бридня́.

Бреду́, 1 *sgl.* s. Брести́. [ник.

Бредуле́ць, -лця́, *m.* s. Блощи́н-

Брез, (без) s. Че́рез, *Ог.* 184.

Бре́згати, *v. n.* чимо́сь *B.* verachten.

Брезиліа́ї, *f.* Brasilienholz, Fernambukholz, *n.*; 2) Brasilienspäne, *pl.* Bresil, *n.* (Caesalpinia brasiliensis v. echinata).

Брезилькові, *pl.* Caesalpinieae.

Брезкулька, s. Брязкі́лка.

Бре́мя, -ени, *n.* Tracht, Bürde, Last, *f.*

Бреме́нний, *a.* trächtig, schwanger.

Бреме́нність, -ости, *f.* Trächtigkeit, Schwangerschaft, *f.*

Брендо́лити ся, putzsüchtig sein.

Брендуля, (-ду́ша, -ду́шка), *f.* Frühlingssaffrau, *m.* (Crocus vernus); 2) putzsüchtiges Weib.

Бре́нене, *n.* das Summen.

Брени́ця, Wiesenmücke, *f. B.*

I. Брені́ти, *v. n.* falb, reif werden; 2) sich bereifen, schimmelig werden; 3) strotzen, schwellen; prangen.

II. Брені́ти, *v. n.* summen.

Бре́нька, *f. B.* Xylota pipiens.

Бре́нькати, бре́нькнути, бренька́ти, *v. n.* klimpern, klingen.

Бренька́ч, *m.* klingende Münze.

Бре́нькіт, -оту, *m.* das Klimpern, Geklimper, *n.*

Бре́нний, *a.* † *Гол.* vergänglich.

Брескинови́й, *a.* Pfirsich-.

Брески́ня, *f.* Pfirsich, *f.* [Holz.

Бре́скли, *pl.* nicht ausgetrocknetes

Брести́, [бреду́, бреде́ш, бреде́], *v. n.* waten, hin-eingehen (ins Wasser, dh. e. Sumpf); 2) * phantasieren, ohne Sinn reden, schwatzen.

Бретна́ль, *m.* Brettnagel, *m.*

Бре́ус, *m.* vierschrötiger Mensch, plumper Bengel.

Бре́ха, s. Брехáчка.

Брехáти, [бре́шу, бре́шеш], *v. n.* bellen, belfern, klaffen; 2) * lügen; verleumden.

Брехáч, брехýн, брехуня́ка, *Др. c.* 167 Lügner, Verleumder, *m.*

I. Брехáчка, бре́хля, брехýха, *Шл.* брехýнка, *f.* Lügnerin, Verleumderin, *f.*

II. Брехáчка, *f.* s. Мо́рон, *B.*

Брехе́нька, *f.* s. Побрехе́нька.

Бре́хіт, -оту, *m*, Gebelle, Gekläff, *n.*

Брехли́вий, *a.* viel bellend; 2) lügnerisch, lügenhaft, verlogen.

Брехли́вість, -ости, *f.* Lügenhaftigkeit, Verlogenheit, *f.*

Брехня́, *f.* Lüge; 2) Verleumdung, *f.*

Брехуне́ць, -нця, *m.* s. Брехýн; *Bein.* der Handlungscommis. [*Зак.*

Брехуні́вка, *f.* „Lügnerdorf", *Кв.*

Брець-ві́нок, -нка, *m.* Kugelranunkel, *m.* (Trollius europaeus), *Пет.*

Брешко́, *m.* s. Брехýн.

*

Брид, *m.* бри́дь, *f.* das Abscheuliche, Garstige, Schmutzige; *Н.* 171, *Мог.*; 2) Absoheu, Ekel, *m.* Canaille. *f. КУ. ІГ. Ф.*

Бри́джий, *a.* weiss gefleckt.

Бри́дити, *v. a.* кому́сь щось ekelhaft machen; — ся чимо́сь sich ekeln, Ekel vor etw. haben, etw. verabscheuen.

Брида́ї́, *m.* unfläthiger, garstiger Mensch.

Бри́дкий, *a.* garstig, hässlich; 2) [abscheulich.

Бри́дкість, бридли́вість, -ости, *f.* Garstigkeit, Hässlichkeit; 2) Abscheulichkeit, *f.*

Бридли́вий, (-дни́вий), *a.* abscheulich, ekelig; 2) der sich leicht ekelt, *Левч.*

Бриднá, (*d.* бридéнька), *f.* Geschwätz, *n.* Plauderei, *f.* Grillen, *pl.* lustige Unterhaltung, *Гл. б.* 76.

Бриднявий, *a.* s. Брідня́вий.

Бри́жа, *f.* ein Theil des Papierdrachens; 2) *pl.* бри́жі Besatz am Halse u. an den Aermeln beim Frauenhemde, *m.*

Бриженя́та, *pl. n.* s. Бри́жа, *pl.* 2),

Бри́жик, *m Bein.* des чи́жик, *ЧIV* 37.

Бри́жка, *f.* Schnalle, *f.* s. Пря́жка.

Брижова́ти, *v. a.* kräuseln, falten; бри́жова́тїти, *v. n.* gerunzelt, faltig werden (am Rande v. Tuche).

Брижова́тий, *a.* gekräuselt, gerüllt; -е полотно́ ungleichmässig gewobene Leinwand. [xotes).

Бризгу́н, *m.* Schützenfisch, *m.* (To-

Бризк, бризьк, *m.* Spritzstrahl des Wassers, *m. K.*; 2) Fleck, *m.* — гря́ї, *Не.*

Бри́зкавець, -вця, *m.* Spritzfisch, *m.*

Бри́зкати, бри́знути, (-зга́ти), *v. n.* spritzen, sprengen.

Бризлели́на, s. Брусли́на.

Брик! *int.* zu Брика́ти.

Бри́ка, *f.* grosse Fuhr, Lastwagen, *m.*

Брика́р, *m.* Lastwagenfuhrmann, *m.*

Брика́рский, *a.* zur бри́ка geh.

Брика́ти, *v. n.* muthwillig herumspringen, -laufen; * übermüthig werden, sich überheben; — ся *Ш.* I. 380 sich spreizen, störrisch sein.

Брикли́вий, брику́чий, *a.* störrig; v. Mädchen: spröde, wild, muthwillig, launig.

Бри́кнути, *v. n.* aufspringen.

Бри́кси, *pl.* Розигри.

Брику́ха, *f.* munteres Mädchen, *Левч.*

Бриль, (*d.* бри́лик, *Ш.* II. 217), *m.* Hut, *m.* Hütlein, *n.*, -невиди́м, *P.* I. 98 unsichtbar machender Hut, Zauberhut.

Бри́ла, *f.* Klumpen, *m.* Scholle, *f.*

Брилї́ве, *n.* grobes Gestein.

Бри́лка, *f. dim.* Klümpchen, *n.* бри́лька, *C.* II. 123 Erdaufwurf, *m.*

Брилкова́тий, *a.* derb, *Пол.*

Брилова́тий, *a.* in Klumpen, in Schollen. [(Entimus imperialis).

Брили́нтиця, *f.* Brillantkäfer, *m.*

Брилянто́вий, *a.* Brillant-.

Брими́ти, *v. n.* dröhnen.

Брина́віти, (*Ф.*) Брени́ти I. 2).

Бриндза́р, бриндзе́й, Hummel, *m.* (Bombus).

Бриндзи́ти, *v. a.* Brinse machen.

Бри́ндзя, *f.* Schafskäse, Schmierkäse, *m.* Brinse, *f.* eig. u. * о́йти бри́ндзю in Dürftigkeit leben.

Бриндува́ти ся, *Гол.* III. 143 sich stattlich kleiden.

Бриндю́шка, *f.* Брендю́ля 1).

Бриндя́к, *m. Шр.* XII. 453 Finanzwachmann, *m.*

Брини́ти, s. Брени́ти II.

Бринта́ло, *m.* s. Бретна́ль; 2) Glockenschlägel, *m.* [II. 447, 464 *Ог.* 90.

Бри́стрий, *a.* s. Бистрий, *Зап.*

Брит, *m.* Stück, Theil des Stoffes woraus die спідни́ця zusammengenäht wird.

Брить, *f.* Schärfe, Schneide, *f.*

Бри́тан, *m.* Dogge, *f.* (Canis mast.).

Бри́тва, *f.* Rasirmesser, *n.*

Бритва́нник, *m.* Trollblume, *f.*

Бри́твати, бри́ти, брити́ти, *Ф.*, *v. a.* rasieren.

Бри́тїнь, Art Pflze.

Бритький, *a.* scharf, haarscharf.

Брицарі́, *pl.* Hemdmanchetten, *pl.*

Бри́ця, *f.* Borstenfennich, *m.* (Setaria glauca).

Брич, *m.* s. Бри́тва.

Бри́чка, брича́, бри́чечка, *dim.* leichter ungedeckter Reisewagen.

Бри́шка, s. Бри́жка.

Бри́шкати, *v. n. Ке.* II. 9 s. Брика́ти sich viel ausnehmen, sich gebahren, muthwillig ausgelassen sein.

Брі́вка, брі́вонька, *f. dim.* s. Бро́ва.

Брід, *gen.* бро́ду, *m.* Furt, Untiefe, *f.* Watt, *n.* [sumpfig, kothig.

Брідня́вий, *a.* -а доро́га *Ваг.*

Брінний, *a.* -á ка́ша aus Bor II.

Бріх, *m. (lemk.)* s. Живіт.

Бріч, *g.* бро́чá, *m.* — краси́льний Färberröthe, *f.* Krapp, *m.* (Rubia tinct).

Бро́вá, *f.* Braue, Augenbraue, *f.*

Брова́н, бровáч, *m.* mit grossen Brauen.

Бро́вар, *m.* Bräuhaus, *n.* Bierbrauerei, *f.*

Брова́рник, *m.* Bierbrauer; 2) Brauknecht, *m.*

Брова́рниця, бровáрня, *f.* s. Бро́вар.

Брова́тий, *a.* mit dicken Augenbrauen.

Бровкó, *m.* Mensch od. Thier mit grossen Augenbrauen; 2) Name e. Hundes.

Бро́вник, *m.* Ragwurz, *f.* (Orchis); Insectenstendel, *m.* (Ophrys).

Броди́ло, *n.* Ferment, *n.* Gährungsstoff, *m. Под.*

Бро́дженє, *n.* das Herumwaten, Herumstreichen.

Броди́ти, [бро́джу, бро́диш]. *v. n.* waten, herumwaten; 2) herumschlendern; -streichen.

Бродо́к, бродо́чок, -чка, *m. dim.* s. Брід; 2) Bächlein, *n.* [bund, *m.*

Броди́га, *m.* Landstreicher, Vaga-

Броїти, *v. a.* — злóе Böses thun, Unheil stiften; — игри́ Possen treiben, Unfug machen, scherzen.

Брок, *m.* Stück Eisen unter dem Mühleisen, *n.*

Бро́мка, *f.* Mittelborte in d. Leinenstickerei, *f.*

Бро́на, *f.* Waffe, *f.* ? *K. Ис.* LXVIII.

Бронда́ти, *v. a.* kneten.

Бро́нза, *f.* Bronce, *f.*

Бронзо́вий, *a.* broncen.

Бронзо́вник, *m.* Broncearbeiter, *m.*

Бро́нич, *m. B.* Mannsschild, *n.* (Androsace septentrionalis).

Бро́ня, *f.* Panzerhemd, *n.* Harnisch, *m.*; 2) Rüstung, *f. C.* I. 119; 3) Pferdegeschirr, *n. Ч.* III. 296.

Броси́нка, *f.* Spore, *f. Пол.*

Броси́ти, *v. a.* wegwerfen; verschleudern.

Бросквúня, *f.* s. Брескúня.

Бро́сня, *f.* Sporengehäuse, *n.* (sporangium), *B.*

Брость, *f. Ч.* V. 509 Schössling, Reiser, *m.*; 2) Knospe, *f. Пот.* III. 116.

Бростáти (-ти́ти) ся Knospen treiben, Zweige bilden.

Бро́сте, *n. coll.* s. Брость, *pl.* bes. 2).

Бростóк, -тка, *m. K.* Baumstamm, Porst, Fruchtzweig, *m. Зак.*

Бростувáти, *v. n.* sich mit бро́сте nähren.

Бротáти, *v. a.* zügeln, zäumen, s. Наоброта́ти, оброти́нка.

Брохáтися, *Др. с.* 3 s. Бóвтати ся.

Бро́хнути, *v. a.* wuchtig werfen; — ся hinabfallen, *Ру.*

Броч, s. Бріч.

Брочевáті, *pl.* Krapppflanzen, *pl.* (Rubiaceae).

Брочи́ти, *v. a.* färben, röthen.

Бро́чка, *f.* Ackerröthe, *f.* (Scherardia).

Бро́чок, -чка, *m.* Blutthierchen, *n.* (Haematococcus).

Бро́шеня, *n.* Bersten, Sprossen, *n. B.*

Бруд, *m.* Schmutz, *m.* Unreinigkeit, *f.*

Брудúти, *v. a.* beschmutzen, besudeln.

Брудни́й, *a.* schmutzig, unrein.

Бружмéль, *m.* s. Брусли́на.

Брузумéнт, *m.* Possament, *n.*

Брук, *m.* Stein-Pflaster, *m.*

Брукáр, *m.* Pflasterer, *m.*

Брýкати, *v. a.* s. Брудúти.

Брýква, брýков, *f.* Kohlrübe, Steckrübe, *f.* (Brassica oleracea napobrassica).

Брукувáти, *v. a.* pflastern.

Брýль, *m.* bewaldeter Gebirgsrücken.

Брунáтка, *f.* Art Erdäpfel mit dunkler Hülse.

Брунáтний, *a.* braun, rostbraun.

Брунáтно-синявосúрий, *a.* bräunlich-schiefergrau, *Пол.*

Брунéлька, *f.* Brunelle, *f.* (Prunella vulgaris).

Брунет, *m.* s. Чорнобóровець.

Брунéтка, *f.* s. Чорнобúривка.

Брýнька, *f. Не.* s. Брость 2); Kätzchen an Pflanzen, *n. Цет.*

Брус, *m.* Balken, Block, *m.*; 2) Wetz-Schleifstein, *m.*; 3) Felsklippe, *f.*; 4) * roher ungeschlachter Bengel.

Брусáк, брудáк, *m.* Brotsack, *m.* Bündel, *n.* [вáти.

Брусáти, *v. a. Wgr.* 80 s. Пакувáти.

Брусачá, -úти, (-чáтко), *n. dim.* s. Брусáк. [Брус 2).

Брýсик, брусóк, -скá, *m. dim.* s.

Брусúти, брусувáти, *v. a.* wetzen, schleifen, schärfen; 2) *Кв.* II. 46 essen.

Брусленúна, *f.* das Wasser unter dem Wetzsteine (in d. Schleifmaschine); 2) s. Брусли́на.

Бру́слик, *m.* бру́сле, *n.* Brustlatz, *m.* ärmellose Leibjacke, Weste, *f.*

Бруслі́на, бру́слевіна, *f.* Spindelbaum, *m.* Pfaffenhütlein, *n.* (Evonymus europaeus u. verrucosus).

Бруслі́нчик, *m. B* Hyponomeuta evonymella.

Бруснаки́, *pl.* Aepfelfrüchte der Бруснáтий, *a. Не. Пр.* XI. 168 -а борода́ wie e. бру́с 1)aussehend, struppig.

Бруснáчка, *f.* Art Apfelbaum mit süssen Früchten.

Брусни́ця, *f.* борі́вка — s. Гоґо́з-

Брусова́ти, *v. a.* де́рево das Holzmaterial bezimmern, behauen, *Шет.*; 2) s. Брусúти.

Брусова́тий, *a.* ungeschlachtet, roh, bengelhaft, grob.

Брусту́рник, *m.* Art Pflze; (Blatt der Tabakspflanze, *n. Gr.* 17).

Бруховé́щина, *f.* Zeit u. Geschichte des гетьма́н Бруховéцкий, *K.*

Бручúха, *f. N.* e. Berges.

Брушля́к, *m.* s. Бру́слик.

Брюха́тий, *a. gr.* grossbäuchig.

Брюха́тки, *pl. B.* Bauchpilze, Balgpilze, *pl.* (Gasteromycetes).

Бря́жка, *f.* rechter Nebenfl. des Днíстéр.

Бря́зкало, *n.* Klapper zum Rasseln, *f.*; 2) Thürhammer, *m.*

Бря́зкúти. *pl. K.* I. 178 Schellen, *pl.*

Бря́зкíлка, *f.* бря́зкота́ло, *n* Schelle, Klingel, *f.* Schellenglöcklein, *n.*

Бря́зкотíнє, *n.* s. Бря́скіт.

Бря́зку́н, *m. Ки.* 68 der klingt, klirrt, rasselt.

Бря́зку́тка, *f. Ч.* III. 112 schwirrende Geissel.

Бря́зну́ти, *v. a. P.* I. 34 stark schlagen; 2) s. Бря́знути; 3) klirren, *M.* I. 108,

Бря́зуле́ць, *m.* s. Бредуле́ць, *Пет.*

Бряк, *m.* Geklirr, *n.* Klang, *m.*

Бряки́ня, оря́бина-, *f.* Els-Vogelbeere, *f.* Elsbeerbaum, *m.* (Sorbus torm.).

Бря́ма, *f.* s. Бра́ма, *Ки.* 5.

Бря́мка, *f. Зап.* I. 345 Rundung, Zarge bei der Банду́ра 1).

Бря́нщина, *f. K.* I. 56 = Браничина Epoche der Theilungen Polens, wann am rechten Dnieperufer das Geschlecht der Branicki eine bedeutende Rolle spielte, *АД.* II. 32.

Бряск, *m.* Glanz, Schimmer, *m. V.*

Бря́скíт, -оту, *m.* Gerassel, Geklirr, *n.*

Бряскота́ти, *v. n.* rasseln, klirren.

Бря́чка, *f.* s. Спря́жка.

Брящáти, (брясча́-), *v. n.* klirren, rasseln, rauschen, *Вас. МШ.* [klinge, *f.*

Брящóт, *m.* Schwert, *n. Кл.* Schwert-

Бу́ба, (*d.* бу́ка). *f.* kleine Verwundung, Verletzung, kleiner Schmerz; натра́фити кому́сь на бу́ку *V.* jmds schwache Seite herausfühlen; 2) kleines Geschwür.

Бубáр, бубарчу́к, *m.* s. Байстру́к.

Бу́бати, *v. n.* schmerzen (Kindrspr.).

Бубáчка, *f.* Geschwür, *n.*

Бу́бен, -бна, *m.* s. Бу́бон; 2) der kleine Junge, Knirps, *m.*

Бубенáк, *m. Гол.* III. 124 Trommelschläger, *m.*

Бубенéць, нця́, *m.* Trommelchen, *n.* Schelle, *f. M.* II. 190.

Бублéйниця, бублéшниця, *f.* Semmelverkäuferin, *f.*

Бублейничáти, *v. n.* бублéйниця sein.

Бу́блик. *m.* mit Fett eingemachter Bretzel, Kipfel, Semmel, *m.*

Бубликóвий, бу́блишний, *a.* zum бу́блик geh.

Бу́блиця, *f.* Art Weissfisch (Leuciscus rutilus).

Бу́бник, *m.* Wiedehopf, *m.* s. Бу́дуд.

Бубнúти, *v. a.* trommeln.

Бу́бнова горá, *N.* e. Berges.

Бубня́вити, *v. a.* näseln.

Бубня́віти, *v. n.* an- aufschwellen, gequellt werden.

Бубня́стий, *a.* voll, aufgeschwollen.

Бубóвник, *m.* Klappertopf, klingender Hans (Rhinanthus major).

Бу́бок, -бка, *m N.* e. Berges.

Бубóкало, *m.* s. Бу́бник.

Бу́бон, -бна, *m.* Trommel, Pauke, *f.* „слáвні бу́бни за гóрами“ wer weit herkommt, hat gut lügen.

Бубóнний, *a.* Trommel-, -а я́ма s. Бубóнниця. [melhöhle, *f.*

Бубóнниця, *f.* Paukenhöhle, Trom-

Бубонíти, *v. a.* trommeln; 2) undeutlich, dumpf hinmurmeln.

Буботáти, *v. n. B.* s. Бубонíти 2).

Бубýрити, *v. a.* 2) -ся s. Бýрити.

Бубýх! *int.* vom jähen Sturz.

Був, *praeterit. sgl.* von Бу́ти, (бу, беш, бе, бем(ь). бе́те, бут = бу́ду etc. *Ог.* 148); бува́, *Ос.* (61) V. 21 s. Буде; може бува́ зайде́те до це́ркви vielleicht geschieht's, dass —; 2) = бува́е

von Бувáти; бувáйте, бýдьте здорóві! seid, bleibt gesund, lebt wohl!

Бувáль, *f.* s. Бувáльщина.

Бувáла, *f. Ив.* 58 s. Булáва.

Бувáлець, -льця, *m.* s. Бувáлий.

Бувáлий, *a.* der lange gelebt u. in der Welt sich viel herumgeschaut hat, dah.: erfahren, weltkundig.

Бувáлиці, бувáльці, *C.* I. 131 *pl.* бувáти в бувáльцях vielgereist sein u. dah. reiche Erfahrung haben.

Бувáло, бýло, *neutr. praeter.* v. Бувáти, es geschah oft; 2) ehemals, vormals, *Ог.* 204, 3.

Бувáлость, *f.* Vielgereistheit, Weltklugheit, *f.*

Бувáльщина, *f.* Vergangenheit; 2) Geschichte, *f.*; 3) wahre Begebenheit, *Ш.* I. 328 *vgl.* Билúця, *Не.*

Буванíти, *v. n.* s. Бовванíти.

Бувáти, *v. n.* oft sein, geschehen, sich zutragen, vorkommen; у кого́ zu jmdm oft zum Besuch kommen; 2) s. Бýти.

Бувван, *m. Ру.* Altar, *n. Пр.* V. 100.

Буг, *m.* rechts. Nebenfl. der Weichsel.

Бýга, бýга, *m.* s. Бугáй; 2) с. Плáкса.

Бугáй, *m.* Stier, Zuchtstier, Stammochs, *m.*; 2) Rohrdommel, *f.* Moorochse, *m.* (Ardea, [Botaurus] stellaris); 3) Art Kinderspiel s. Вовчóк.

Бугайни́к, *m.* s. Королúця, королька (Pflze). [s. Бугáй.

Бугáло, *m.* огнéнний, *Ч.* I. 1, 92

Бýгаш, *m.* wüster Wald, *(Ф.).*

Бýгиль, бугúла, *f.* Kuhpetersilie, *f.* (Anthriscus silvestris).

Бугíр, -гóру, *m. Фр.* Sturmwind, *m.*; 2) Hügel, *m. Ко.* 242.

Бугláв, *m. B.* s. Болúголов.

Бугóвий, *a. K.* des Flusses Буг.

Бугорчáтка, *f.* Tuberculosis, Lungensucht, *f.* [гáй (Ardea stellaris).

Бýгу, *int.* vom Geschrei des Бу-

Бугýн, s. Богýн.

Бýда, *f.* Bude, Hütte; Pottaschehütte, *f.*; 2) Halbverdeck auf einem Wagen, *n.*

Будáра, *f.* Flussbarke, *f.* Kahn, *m.*

Бударажити, *v. a. K.* I. 178 Barken, Kähne ausrüsten.

Бýддень, *gen.* бýдня, *m.* Werkeltag, *m.* s. Бýдний, *pl.* бýднї, *C.* II. 30.

Будженúна, (-нúця), *f.* s. Буженúна.

Буджéнка, *f.* (einjährige) kleine geräucherte Zwiebel.

Буджулíв, *m.* Gefäss für die Salzsohle, *n.*

Будз, *m.* s. Бунда 1).

Будúльник, *m.* Wecker, *m. Кл.*

Будúло, *n. У.* Triebfeder, *f.* Reizmittel, *n.* [d. Räths.) *Шй.*

Будúмір, *m.* Name d. Hahnes (in

Будинкóвий, *a.* des Gebäudes.

Будúнок, -нка, *(d.* будúночок), *m.* Gebäude; 2) Haus, *n.*

Будúтельний, *a.* erregend, *B.*

I. Будúти, *v. a.* wecken, aufwekken; erregen. [chern.

II. Будúти, *v. a.* s. Вудúти, räu-

Бýдище, *n.* Ort wo eine Бýда (Pottaschehütte) gestanden, *m.*; 2) Будóва, *Левч.*

Будівля́, *f.* s. Будóва.

Будівни́й, *a.* Bau-.

Будівни́чий, *a. s. m.* Baumeister, *m.*

Бýдка, *f. dim.* s. Бýда; 2) Jahrmarktsbude, Krambude, *f.*; 3) Wächterhaus (bei d. Eisenbahn); 4) gedeckter Passagierwagen. [Бýдка, bes. 4).

Будкáр, *m.* Eigenthümer einer

Бýдькó, *m. H.* 110 der zu lange wo aufbleibt, verweilt, der viel in der Welt sich herumgetrieben hat u. viel von sich spricht; 2) der Vielgereiste, Erfahrene, *C.*

Бýдь-коли, *adv.* wann immer.

Будь-куда́, *adv.* wo und wie immer, *У.* [so gütig.

Будь-ла́ска, habe die Güte, sei

Бýдлї-де, *adv. Не. Пр.* XII. 415 wo immer.

Будля́че, *n. coll.* Disteln, *pl.*

Бýдний, *a.* — день gewöhnlicher Arbeitstag, Werkeltag s. Бýддень.

Бýдни́к, *m.* Bewohner einer Бýда; 2) Wächter; 3) Pottaschesieder, *m.*

Будóва, *f.* Bauwerk, Gebäude, *n.*; 2) Bau, *m.* Bauart, Baulichkeit, *f.* [*Пол.*

Будовéць, -вця́, *m.* Baumaterial, *n.*

Будóвник, будовни́чий, *m.* Baumeister, Baukünstler, *m.*

Бýдра, *f.* s. Розхíдник, (Glechoma).

Бýдьсїм, *Ос.* (61) VII. 119 s. Бýцїм *Ог.* 200. [*Ог.* 200.

Бýдьто, *conj.* als ob, wie wenn, als.

Будувáти, *v. a.* bauen, einen Bau ausführen.

Будула́вка, *f.* Fass, *n. Gr.* 17.
Буду́чина, бу́дучність, -ости, *f.* Zukunft, *f.*
Буду́чий, бу́дущий, бу́дучний, [*ГШ.*. *a.* künftig.
Бу́есть, *f. ІГ.* бу́ество, бу́йство, *n. КУ.* trotziger Muth, Uebermuth, *m.* Vermessenheit, *f.*
Бужани́н, *m. pl.* Бужа́не Einwohner vom Flusse Буг.
Бужбони́ти, *v. n.* geräuschvoll [fliessen.
Бужде[а́рня, *f.* grosses, unförmiges Gebäude.
Бужени́на, -и́ця, *f.* geräuchertes Schweinefleisch, *n. Пот.* III. 99.
Бу́за, *f.* Getränk aus Wasser u. Mehl, *n.*; 2) Bodensatz, *m.*
Бу́зьдерево, s. Ди́вдерево.
Буздиґа́н, *m.* Streitkolben, *m.*
Бу́зимок, -мка, *m. Не.* junger einmal überwinterter Stier; 2) noch nicht überwintertes Kalb, *(B.)*
Бузина́, *f.* s. Бзина́, боз. [Бузина́.
Бузи́нний, бузино́вий, *a.* aus, von
Бузи́нник, *m.* säuerliches Getränk aus Hollunderbeeren. [den.
Бузирува́ти, *v. a.* Knaben schäu-
Бу́зївок, -вка, *m.* s. Бу́зимок.
Бу́зьків. *a.* Storch-; — оге́нь Kuckucksblume, *f.* (Lychnis flos cuculi).
Бу́зько, *m.* s. Бу́зьок.
Бузкови́й, *a.* Flieder-, *M.*
Бузни́к, *m.* s. Базни́к. [на́ geh.
Бузни́чий, *a.* zu бузни́к, бу́зи-
Бузова́ти, *v. a.* schelten; 2) prügeln, *Пет.*
Бузові́р, бусові́р, *m.* s. Ungläubiger, Ketzer, *m.* [lose; s. Бузові́р.
Бузові́рка, *f. Кв.* II. 111 die Ruch-
Бузові́ровий, (-рский), *a.* s. Бісурма́ньский. [losigkeit, *f.*
Бузові́рство, *n.* Ketzerei; 2) Ruch-
Бузо́к, -зка, *m.* Fliederstrauch, *m.*
Бу́зьок, -зька, *m.* Storch, *m.* (Ciconia alba).
Бузув-, s. Бузов-.
Бузу́н, *m.* Salz aus Salzseen, *n. Пет.*
Бу́зя, -я́ти, *n.* junges Störchlein.
Бу́й, † *Пот.* III. 38 s. Бу́їй, бу́йни́й; бу́й-голова́, *m. Ш.* II. 102 tapferer Kämpe. [Büffel, *m.* (Bos bubalus).
Бу́йвал, бу́йвіл, -ола́, бу́йвол. *m.*
Буйвали́ня, (-ли́ця), *f.* Büffelweibchen, *n.*
Буйво́лин, *a.* des Büffels, *C.* [sen.
Бу́їй, *a.* † *Кч.* 130 thöricht, ausgelas-
Буйко́, *m.* Name des Hundes.
Бу́йло, *m.* s. Бу́йвал.
Буйни́й, *a.* üppig, üppig emporschiessend; 2) geil, ausschweifend; 3) übermüthig; 4) von „fetten" grösseren Lettern, *K.* [wind, *m.*
Буйни́стер, (-не́стер), *m. У.* Nord-
Бу́йність, -ости, *f.* Uippigkeit, Geilheit, *f.*; 2) Uibermuth, *m.*; 3) Ausgelassenheit, *f.* [den, *Ст.*
Буйні́ти, *v. n.* heftiger, stärker wer-
Буйноси́лий, *a.* strotzend von Kraft, *КУ.*
Бу́йрян, *m. Ф.* s. Бурія́н. [*m.*
Бу́йтур, *m. K.* wilder Stier, Auerochs,
Бук, *m.* Buche, Rothbuche, *f.* (Fagus silvatica); 2) Knüttel, Stock; *gew. pl.* Prügel, Stockstreiche, *pl. m.*
Бу́ка, *f.* (бу́лка), 30 Klafter des Strohgeflechtes für Hüte in Form des länglichen Semmels aufgewunden.
Бука́та, *(d.* бука́тка), *f.* Stück, *n.* Schnitt, *m.* (des Brodes).
Бука́шка, *f.* Blattlauskäfer, *m. Кн.*
Бу́ква, *f.* Buchstabe, *m.*; 2) *coll.* Samen der Buche, Bucheckern.
Буква́льний, *a.* buchstäblich, von Wort zu Wort.
Буква́рь, *m.* ABC-Buch, *n.* Fibel, *f.*
Буква́рний, *a.* zum бу́квары geh.
Буквє́нний, *a.* ви́раз Buchstaben-, algebraischer Ausdruck.
Бу́квиця, *f.* Zehrkraut, *n.* (Betonica officinalis); 2) — бі́ла Schlüsselblume, *f.* (Primula).
Бу́кель, *m. Не.* s. Пу́кель.
Бу́ки, *pl.* Name des Buchst. Б (б).
Букі́вка, *f.* Buchfink, *m.* (Fringilla coelebs). [(Harpyia fagi).
Букі́вни́ця, *f.* Buchenspinner, *m.*
Букла́к, *m.* Krug, *m.*
Букла́ія, *f. Га.* I. 107 *Гол.* III. 685?
Буко́вий, *a.* Buchen-; -а щітка s. Їжовє́ць к. [Buchenbaume.
Буковє́нний, *a. Ч.* III. 459 vom
Буковє́ць, -вця́, *N.* mehrerer Berge.
Бу́ко́вина, *f.* Buche, *f.*; 2) Buchenhain, *m.*; 3) Land: Bukowine, *f.*; 4) *N.* e. Berges. [Einwohner v. Bukowina.
Бу́ковинець, -нця (*d.* -винчик),
Буко́вник, *m.* s. Буковина́ 2).

Буколі́чний, *a.* bukolisch, idyllisch.
Буко́рія, *f.* weibl. Riemengürtel an den Enden mit angenäheten Nägeln.
Буку́т, *m.* s. Ботю́к.
Бу́кш, *m.* Räderbüchse, *f.* Stossring am Wagenrade, *m.* [Räder versehen.
Букшува́ти, *v. a.* mit Büchsen die
Бу́кшпан, *m.* — всезеле́ний Buchsbaum, *m.* (Buxus sempervirens).
Букшпано́вий, *a.* aus Buchsbaum.
Букште́лї, *pl.* Bogengestell, Bogengerüst, *n.* [herrnstab, *m.*
Була́ва, *f.* Stab, *m.* Keule, *f.* Feld-
Булаве́нний, *a. m. s.* Keulenschwinger, *m. Py.* [Шпи́лька.
Була́вка, *f. dim.* s. Була́ва; 2) s.
Була́вний, *a.* Stab-. [(Clavicornia).
Булавники́, *pl.* Keulenhörnige, *pl.*
Була́ний, *a.* falb, fahl.
Була́т, *m.* Stahl, *C.* II. 255; *Schwert, *n.*
Була́тка, *f.* бліда́ blasser Kopfständel, (Cephalanthera pallens).
Була́тний, булато́вий, *a.* stählern.
Булахі́вка, *f. Зап. B.* I. 17 Gasse, *f.* Gau, *m.*? [*f.* Erdäpfel, *m.*
Бу́льба, бульбе́я, бу́ля. *f.* Kartoffel,
Бульба́нька, бульба́шка, *f.* Wasserblase, *f. C.* I. 103 Glasbläschen, *n. Шол.*
Бу́льбиско, *n.* s. Бараба́лиско.
Бульбу́ки, (-бу́чки), *pl.* e. Pflanzenart. [chen, plätschern.
Бульбу́лькати, *v. n.* Blasen ma-
Бульбя́ни́к, *m.* Todtenkopf, *m.* (Acherontia Atropos).
Бульбя́нка, *f.* Kartoffelsuppe, *f.*; 2) Kartoffelstengel, *pl.*; 3) Winterzwiebel, *m.*
Бульви́нка, *f.* s. Бараба́лька, *B.*
Бульвоно́сний, *a. B.* knollentragend.
Бульви́ниця, *f.* s. Бу́льбиско.
Булди́мок, -мка, *m.* kurzes Gewehr, Stutzgewehr, *n. Шй.*
Бу́льдок, *m.* Bullenbeisser, *m.*; 2) *pl.* Art stumpfendende Stiefel.
Були́жник, *m.* Kieselschiefer, *m. Вол.*
Бу́лка, *f.* Semmel, *f.* Weissbrod, *n.*
Бу́лька, *f.* Blase, *f.* Bläschen, *n.*
Бу́лькнути, *v. a.* herausplatzen (im Reden).
Булькоті́ти, *v. n.* dh. das Springen der Blasen ein Geräusch verursachen,
Бульба́н, s. Бовва́н. [brodeln.
Бу́лочка, *f. dim.* s. Бу́лка.
Бум! бум! *int.* bum!

Бума́га, *f. gr.* Papier, *n.*; 2) Schriftstück, *n.*
Бума́жка, *f. dim.* s. Бума́га; 2) Papierrubel, *m.*; glatte Stelle bei бі́льце́.
Бума́жний, *a.* papieren; 2) aus feiner Leinwand.
Бу́мкати, *v. n.* klimpern.
Бу́нда, *f.* Oberkleid aus grobem Tuch, *n.*; 2) kurzes Pelzkleid.
Бунджу́лїв, *m.* lange Pfeife ohne Bodenansatz, u. ohne Löcher.
Бунда, süsslich schmeckender Schafskäse, woraus Brinse gemacht wird; 2) kurz geschorener Knabe.
Бундю́жити (-дю́чи-) ся, sich stolz spreizen, s. geberden.
Бундю́жний, бундю́чний, *a.* von Stolz aufgeblasen, hoffärtig.
Буні́ти, *v. n.* summen, schwirren.
Бу́нкош, фо́кош, *m. ungr.* s. Ке́лев.
I. Бунт, *m.* Bund, *n.* Bündel, *n. pl.* бу́нти, *Зап.* I. 345 sechs gröbere Saiten der бандура. [Empörung, *f.*
II. Бунт, *m.* Aufruhr, Aufstand, *m.*
Бунта́р, *m. Ha.* Aufwiegler, Stören-
Бу́нтик, *m. dim.* s. Бунт I. [fried, *m.*
Бунтико́вий, *a.* in Bündeln.
Бунті́вни́й, *КУ.*; бунтли́вий, *Ст.*; бу́нтовли́вий, aufständisch, aufrührerisch, sich empörend, rebellisch, unruhig.
Бунтова́ти, aufwiegeln, zum Aufstande bewegen; — ся, Aufruhr, Aufstand machen, sich empören.
Бунто́вник, *m. II.* Aufwiegler, Aufrührer, Empörer, Rebell, *m.*
Бунто́вниця, *f.* Aufwieglerin, *f.*
Бунто́вство, *n.* s. Бунт.
Бу́нчик, *m.* s. Бунт I. бу́нтик, *Шй.*
Бунчу́жний, *a. m. s.* Träger des Бунчу́к, Fahnenträger, *m.*
Бунчу́к, *m.* der Rossschweif als Kriegsfahne, *Шй.*; 2) s. Зух; 3) s. Урви́тель.
Бунчукове́нко, *m.* Sohn des Бунчуко́вий товари́ш.
Бунчуко́вий, *a.* — товари́ш, Stabsofficier, Gardeofficier, *m. Шй.*
Буня́к, *m.* Summer, *m.* Hummel, *f.* (Bombus). [Баня́с, *КУ.*
I. Бу́ра, *f.* s. Бу́ря.
II. Бу́ра, *f.* s. Бу́рда II. 2).
Бура́к, (-ря́к), *m.* rothe Rübe; на до́гад бурякі́в anspielend, das Gespräch hinlenkend, *Кв.* II. 20.

Бурако́вий, *a.* aus rother Rübe.
Бурачи́не, *n. coll.* Rübenblätter, *pl.*
Бурачи́нка, *f.* s. Бурако́вий бо́рщ.
Бура́чки́й, *pl.* Rübenspeise, *f.*; 2) Art rother Aepfel.
Бурачко́вий, *a.* dunkelroth.
Бура́чник, *m.* Borretsch, *m.* (Borrago officinalis).
Бура́чо́к, -чка́, *m. dim.* s. Бура́к.
Буро́ула́нка, *f.* Kartoffelsuppe, *f.*
Бу́рва, *f.* s. Бо́рва, *Шй.*
Бург, бурги́ *pl. Oc.* (62) VIII. 30?
Бург, бургува́ти, s. Борґ etc.
Бу́рґіш, *m.* s. Буркут.
I. Бурда, *f.* schlechtes Getränk, Jauche, *f.* schlechte Speise; 2) Art Knabenspiel, Matsch (Kartenspiel), *Шет.*
II. Бу́рда, *f.* Händel, Streiche, *pl.* вправля́ти —; 2) Verweis, *m.* Rüge, Schmähung, *f*; 3) *m.* Händelmacher, *m Шет.*
Бурде́й, бурді́й, *m.* Zigeunerzelt, *n.* Erdhütte, *f. ГШ.*; 2) s. Бу́рдель.
Бурде́йка, *f.* die Prostituirte.
Бу́рдель, *m.* Bordell, *n.*
Бурдю́г, s. Бордю́г.
Буревісник, *m.* Sturmschwalbe, *f.* vogel, *m.* (Thalassidroma, Procellaria).
Буре́й, *m.* Sturmwind, *m. Ке.* II. 151.
Буре́ки, *pl.* Mehltäschchen in Rindfett gebacken, *pl.*
Бу́рий, *a.* graubraun.
Бури́тель, *m.* Ruhestörer, Aufwiegler; 2) Zerstörer, *m.*
Бу́рити, *v. a.* verwirren, stören; zerstören; 2) empören, aufrühren, aufwiegeln; — ся ungestüm, aufrührerisch werden, sich empören; кров — wallt; на́питок — gährt, arbeitet.
Бу́рич, *m.* Bärenfenchel, *m.* (Meum Mutellina) *B.*
Бури́шка, бу́рочка, *f.* s. Бу́льба.
Буришка́ти, *v. a. Ф.* mit Mühe, wider Willen etw. hintragen. [chen, *m.*
Буриша́нник, *m.* Kartoffelku-
Бу́рище, *n. aug.* grosser Sturm.
Буріннік, *m.* бурі́нниця, *f.* Heckenbraunelle, *f.* (Accentor modularis u. Sylvia). [braun werden.
Бурі́ти, *v. n.* braun schimmern, grau-
Бурк, *m.* s. Брук; на бу́рку сиді́ти ohne Anstellung bleiben, brodlos sein.
I. Бу́рка, *f.* kurzes Kleid aus grober Wolle, Filzmantel, *m.*; 2) Art Kaputze.
II. Бу́рка, *f.* s. Мандибу́рка.
Бурка́ли, *pl.* glotzende Augen.
Бу́ркати, *v. a.* schütteln, rütteln; 2) s. Буркоті́ти.
Бу́ркнути, *v. a.* mürrisch, barsch im heftigen Tone antworten, *He.*; 2) losschiessen.
I. Бурковáти, s. Бруковáти.
II. Бурковáти, *v. n. K.* mit gedämpfter Stimme mit Anderen sprechen.
Бурковúна, *f. Me.* 82 *K.* II. 246 s. Бу́рка I.
Буркоті́ти, (-ота́ти), *v. n.* aufbrausen, moussiren, *B.*; 2) murren, schnurren.
Буркотли́вий, *a.* viel girrend.
Буркотня́, *f.* Gemurmel, Geplärr, *n.*
Буркýку! *int.* vom Girren der Tauben.
I. Буркýн, *m.* unwillig girrender Tauber; Holztaube, *f.* (Columba oenas); 2) Murrkopf, *m.*
II. Буркýн, *m.* — окла́дник Honigklee, Steinklee, *m.* (Melilotus officinalis); 2) — зі́лє Käseklee, *m.* Siebengezeit, *n.* (M. coerulea). [II. 2).
I. Буркуни́на, *f. Л.* 93 s. Буркýн
II. Буркуни́на, *f.* s. Бурковúна.
Бу́ркýт, *m.* Sprudel, Sauerbrunn, *m.*
Буркото́вий, *a.* vom бу́ркýт. [*Шет.*
Буркута́ти, бу́ркоті́ти, *v. a.* girren (v. Tauben); 2) brausen, kochen, brodeln, sprudeln, *C.* [Буркýн I.(?)
Буркуто́нець, -нця, *m. H.* 290 s.
Бу́ркýха, *f.* mürrisches Weib, Zänkerin, *f. Mi.* II. 291.
I. Бурля́к, *m.* s. Борля́к.
II. Бурля́к, (-а́ка), *m.* obdachloser geringer Mensch; 2) Taglöhner, *m.*; 3) Landstreicher; Wegelagerer, *m.*
Бурлакува́ти, бурля́чити, *v. n.* als Бурля́к leben.
Бурля́цкий, *a.* des Бурля́к.
Бурля́цтво, *n.* obdachloses, unachtsames Leben; 2) *coll. pl.* v. Бурля́к.
Бурля́чка, *f.* alleinstehende, obdachl. Frauenperson; 2) Landstreicherin, *f. He.*
Бурли́вий, *a.* s. Бурни́й. [ли́ти.
Бурлида́ти, *v. n. Ч.* II. 249 s. Бур-
Бурлі́й, *m. Кч.* 311 Raufbold, Renommist, *m.*
Бурлі́ти, *v. a.* brausen, tosen, (v. Sturmwind) *Ке.*; 2) wühlen, *K.*; 3) spuken, *Фр.*
Бурля́к, *m.* -ом ли́зти *Ф. He.* (65), 199.

Бу́рма, *f.* Revolution, *f.* Aufruhr, *m.* *Шс.*
Бурма́к, бурми́й, *m.* Revolutionär, *m.*
Бурми́ло, Brummbär, Tölpel. [*Шс.*
Бурмо́сити ся, *v. n.* schmollen.
Бурмота́ти, -и́ти, murmeln; murren.
Бурни́й, *a.* stürmisch, ungestüm, gewaltig, heftig; — дух *K.* Sturmwind, *m.*
Бу́рнус, *m.* *Ш.* II. 216 Art Oberkleid.
I. Бу́рса, *f.* s. Бу́ра, бу́рда II. 2).
II. Бу́рса, *f.* Erziehungsanstalt für arme Schüler, *f.* [gling einer Бу́рса II.
Бурса́к, *m.* бурсачена́, -я́ти, *n.* Zö-
Бурса́цкий, бурсо́вий, *a.* zur Бу́рса II. geh.; 2) scholastisch.
Бурса́цтво, *n. coll.* Zöglinge einer Lehranstalt, einer Бу́рса II. *Ш.* I. 225.
Бурт, *m.* *P.* I. 29 *Ш.* II. 44 Haufen, Erdhaufen, *m.* Vorwerk, *n.* *Зак.*; 2) s. Брус, Seitenbrett, *n.*; 3) Bord, *m.*; 4) *pl.* бу́рти Salpeterhütte, -siederei, *f.*
I. Бу́рта, *f.* *Ос.* (61) VI. 38 Abtheilung der Колядники́.
II. Бурта́, *f.* Wasserstrudel, *m.*
Бурти́сь! *int.* vom geräuschvollen Hinstürzen, *Шй.*
Бурті́ти, *v. n.* sprudeln, fluten.
Буртува́ти, *v. a.* wühlen.
Буру́лька, бурульба́шка, *f.* Eiszapfen, *m.* Klümpchen, Bläschen, *n.* — бі́лкова́та кули́ста, *Фр.* Eiweissklümpchen, *n.*
Буру́н, *m.* Welle, Woge, Brandung, Brandwelle, *f.* *Др. с.* 289. *Зак.*
Бурунду́к, *m.* Sichelklee, *m.* deutsche Luzerne (Medicago falcata).
Буру́нька, *f.* лю́лька - aus wellenähnlich fladerhafter Baumwurzel gedrechselt.
Бурх, *m.* *K.* = Петербурх (-бург).
Бурхани́на, *f.* s. Бу́ря, *Ст.*
Бурха́ти, *v. n.* *II.* sprudeln, fluten.
Бурхли́вий, *a.* *Ру.* s. Бурли́вий, бурни́й.
Бурхо́вець, -вця, *m.* *K.* Einwohner des Бурх (=Петербурх). [(=на бу́рку).
Бурхо́вий, *a.* *H.* 201 s. Бурко́вий
Бурча́к, (*d.* бурчачо́к), *m.* *H.* 268 s. Бу́ркут; 2) reissender Bach, *Лекч.* *Шй.*
Бурча́ло, *n.* Brechfliege, *f.* (Musca vomitoria).
Бурча́ти, *v. n.* murren; murmeln.
Бурчимуха, *f.* Biesfliege, *f.* (Oestrus).
Бурчи́н, *m.* *Ч.* V. 884. 885.?
Бурштин, *m.* Bernstein, *m.*
Бурштинка, *f.* Cigarrenspitze aus Bernstein, *f.* [gewitter, *n.*
Бу́ря, *f.* Sturm, Sturmwind, *m.* Sturm-
Буря́н, *m.* буряни́на, *f.* *P.* I. 208 Unkraut, *n.* *Пот.* III. 89.
Буряні́ти, бурянова́тіти, *v. n.* verwildern (v. Pflzen), *Гол.* I. 197, mit Unkraut verwachsen.
Бурянни́к, *m.* Art kleiner Bären, der von Beeren lebt. [verwachsen.
Бурянува́тий, *a.* *K.* mit Unkraut
Бу́сель, -сля, бу́сько, *m.* Storch, *m.*
Бусь! *int.* *v.* Fallen: bauz!
Бу́льки, *pl.* schierlingsblättriger Reiherschnabel, (Erodium cicutarum).
Бу́сти, *v. a.* s. Бости́.
I. Бут, *m.* rothe Rübe (Beta vulgaris); 2) Blattgemüse, *f.* *Пет.* [*Пет.*
II. Бут, *m.* Schutt, *n.* Brechsteine, *pl.*
Буть, *v. n.* s. Бу́ти.
Бута́, *f.* Stolz, Hochmuth, Uibermuth, *m.* Anmassung, *f.* Muthwille, *m.*
I. Бута́ти, *v. n.* s. Буя́ти. [len.
II. Бута́ти, *v. n.* „Бути́“ (бутів) spie-
Бутви́на́, *f.* бутви́не, *n.* Blätter der rothen Rübe, *pl.* *Не.* Beisskohl, *m.*
Бутві́не, *n.* Vermoderung, *f.* *Пол.*
Бутві́ти, *v. n.* faulen, modern.
Бутво́ра, *f.* *Шу.* wüstes Gebahren, Verbissenheit, *f.*
Буте́, *n.* *T.* das Sein, Dasein, *n.* Existenz, *f.*; 2) Anwesenheit, *f.* *Лекч.*
Буте́й, (*d.* буте́сць), *m.* Schafhirt, *m.*
Бутеї́ти, *v. a.* Schafe mischen.
Бу́тель, -тля, *m.* grosse Flasche.
Буте́лька, Bouteille, Flasche, *f.*
Бутелько́вий, *a.* Flaschen-.
Буте́я, *f.* Schafherde, *f.*; 2) 10 od. mehr Stück Rindvieh.
Бути́, *pl.* Art Knabenspiel.
Бу́ти, [бы́ти], *v. n.* (*sgl.* був; *pl.* бу́ли: war, waren) sein, werden, existieren, leben, fristen, bleiben; — з ким на ре́чах Unterredung haben; она́ бу́ла з ним sie war ihm willfährig; нехай бу́де як бува́ло soll bleiben beim Alten; бу́де (бува́) vielleicht, es trifft sich, dass —; b) бу́де wird genug sein.
Бути́н, *m.* бути́на, *f.* dicker abgeschälter Baumstamm; 2) Waldpartie, *f.* Holzschlag, *m.* [Holzschlag, *m.*
Бутинар, бути́нник, *m.* Arbeiter im
Бути́нок, -нка, (*d.* бути́ночок), *m.* Halbstiefel, *m.*

*

Бутири́нє, *n.* Schutt, *m.* s. Хмиз, *Пс.* Gerümpel, *n.* *Шй.*

Бути́ти, *v. a.* Grund aus Steinen legen, *Цет.*

Бутівка, *f.* dünner Stab beim Knabenspiel Бути.

Бу́тїль, *f.* Moder, *m.* Verwesung, *f.*

Бути́ти, s. Бутвіти; 2) sieden, brodeln; gähren; 3) *ausgelassen sein.

Бутли́нка, *f.* Flaschenmonade, *f. B.*

Бу́тля, *f.* s. Бу́тель.

Бутни́й, *a.* ausgelassen, muthwillig, trotzig, keck, stolz.

Бу́тність, -ости, *f.* Ausgelassenheit, *f.* Muthwille, Trotz, *m.* kecker, unbändiger Sinn, Uebermuth, *m.*

Бутóк, -тка́, *m.* *Ф.* Leben, Fristen, *n.*

Бутóра, бу́тра, *f. C.* II. 162 Reisegepäck, *n.* Speisevorrath, *n.* *Цет.*

Бутори́нє, *n. coll.* s. Бутóра; Einrichtungsstücke, *pl.*

Бутю́к, s. Ботю́к.

Бутура́н, *m.* Katarrh, *m.* [bringen.

Буфалува́ти, *v. n.* Unwahres vor-

Буха́н, *m. aug.* s. Бóхон, бóхонець.

I. Бу́ханець, *m.* s. Бóхонець.

II. Бу́ханець, -нця, *m.* Schlag, Streich auf den Rücken, *m.*

Буха́стий, *a.* bauschig.

Бу́хати, бу́хнути, *v. n.* knallen, platzen; 2) *v. a.* stossen, schlagen; 3) пóломінь auflodern, prasseln; 4) mit Gewalt ausbrechen, ausspruden.

Бухи́кати, *v. n.* keuchen.

Бухи́нка, *f.* s. Бóхонець; колáч.

Бухкоти́ти, *v. n.* vom Dröhnen der Trommel, *B.* [ohne Hausflur.

Бу́хня, *f.* armselige (baufällige) Hütte

Бухт, *m. gew. pl.* Pfannennudeln, *pl.*

Бу́хта, *f.* Bausch, *m.* Falte, *f.*; 2) Fleisch- Bauchseite der Haut, *f.*

Бу́хчити, *v. a.* s. Бу́хати.

Буцега́рня, *f. C.* I. 140 Stadtwachstube, *f.* Arrest, *m.*

Буцьва́н = мараб́у, *m.* Marabu, *m.* (Ciconia Marabu).

Бу́цики, *pl.* Art Mehltäschen (пиріжки́). *Зак.*

Бу́цїм, бу́цїм-то, *conj.* als ob, als wenn, wie wenn, gleichsam als ob, *Ог.* 200.

Бу́цкати, *v. a.* s. Ту́цати, *Зак.*

Буцма́н, *m.* бу́цма́тий, (-ани́стий), бу́цме́й, бу́цми́ло, *m. a.* bausbackig.

Бу́цьо, *m.* in d. Kinderspr.: Apfel, *m.*; 2) Rind, *n.* Ochs (би́ньо).

Бу́ча, *f.* Unruhe, *f.* Tumult, *m.* Anfechtung, Fehde, *f. P.* II. 22; -у зби́ти, підня́ти Hader machen, Heidenlärm machen.

Бучáвіти, *v. n.* s. Бутвіти.

Бучевúна, *f.* Fagine, *f.* [holz, *n.*

Бучúна, *f.* Bucheuhain, *m.*; 2) Buchen-

Бу́чний, *a.* s. Гучний; 2) tüchtig; 3) s. Бутний, *Пот.* III. 38.

Бу́чок, -чка, *dim.* s. Бу́к, *m.* Knüttel, Stock, Prügel, *m.*; 2) kleiner Bienenstock, *Левч.*

Бучу́ля, s. Бочу́ля.

Бу́шдерево, *n.* Korbweide, *f. Gr.* 17.

Бу́шля, *f.* Storch; 2) Fischreiher, *m.*

Бушóвник, *m. BB.* Plünderer, *m.*

Бушува́ти, *v. a.* stöbern, wühlen.

Буявíти, *v. n.* sich frei erstrecken, s. hinziehen, *M.* [рáк, буерáк, *Me.* 92.

I. Буя́к, буя́рок, -рка, *m.* s. Бай-

II. Буя́к, *m.* s. Бугáй, *Цет.*

Бу́яне, (*d.* буя́нечко) *n.* Ausgelassenheit, *f.* Uebermuth, *m.* Frechheit, *f. He.* Schwärmerei, *f.*

Буя́нетвувати, *v. n.* ausgelassen sein, Unfug treiben, Händel suchen, *He.*

Буя́ти, *v. n.* üppig wachsen; wuchern; 2) frei, ausgelassen sich herumtreiben.

Бю́чиця, бю́чниця, *f.* Schlagader, Arterie, *f. Пол.*

В.

В, dritter Buchstabe [Вѣди, вѣдѣ]; 2) als gehauchter Einsatz z. B. вóко, ву́вязь, *Ог.* 59, 60. Daher das in diesem Bereiche unter B Fehlende s. unter entsprechenden reinen Vocalen; 3) zur Vermeidung des Hiatus, z. B. така́ встановá = т. установá, *Ог.* 62.

В, [въ. во, ві], *praep.* 1) *mit d. Accus. Mi.* IV. 395—402, *Ог.* 116: in, nach; *a)* von der Richtung u. vom Zwecke: в селó пíти, идú в бóжу пу́ть geh' in Gottes Namen; ви́брати ся в дорóгу auf Reisen gehen; в Делятúн nach der St. Delatyn, *B.*; в пожúток zum Nutzen;

в примíр пітú кому́ zum Beispiel, zur Nachahmung für jmdn dienen; β) von Zeit, Mass, Wert, Art u. Weise: в день, bei Tage, в сéреду am Mittwoch, раз в рік einmal im Jahre, в рік потóму ein Jahr darauf, в той чáс damals, в хлóпа (завóільшкий) mannshoch, в два лíктї zwei Ellen, в одно́ з ним, оба́ в éдно́ beide zusammen, zugleich; в сей (тот) час allsogleich; в óрíд so viel dass man darin waten kann, в мíру im rechten Masse; в-зад rückwärts; γ) bei Verben u. verbalen Subst.: вíрувати(віра)в Бóга an Gott glauben, грáти (гране́) в кáрти Karten spielen, — в кóбзу (на кóбзї); удáв ся в бáтька ist dem Vater nachgeschlagen, хрестúти (у)в унїя́та *K.* I. 138 als Unirten taufen lassen, в сїдло́ сїдлáти коня́ satteln; дзвонúти в дзвóни Glocken läuten, приїхати в гóстї (als—); óрáти в дру́жки (zur —); итú в після́ (als—); пітú в опри́шки (unter die —, zu—); вдавáти ся в тýгу, в розпýку; в нóги пáдати (до ніг п.) s. В-, s. У. *Mi.* IV. 402; 2) *mit d. Local. Mi.* IV. 656—661, *Oz.* 116 von Ort, Zeit, Art, Weise u. Umstand: in, *vgl.* У, ві [во]. *Oz.* 81, 176—177, 194—195: в рáнцї, в вéчері, в зóрях mit Anbruch der Morgenröthe, в тáйнї im Geheimen, в двох beide, в гóстях als Gast; в недýзї, в дóбрім здорóвлю, в страху́; в яки́х гро́шех? в яки́й цїнí? zu welchem Preise? s. В-; 3) *in Zusammensetzg.*: ein-, hinein- *Mi.* IV. 198.

Ваб, *m.* вабь, *f. У.* Köder, *m.* Lockspeise, Aetzung, *f.* Lockherd, *n. Пет.*

Вáба, *f.* Lockung, Verlockung, Täuschung, *f.*; 2) Reiz, *m. Mi.* II. 46 *Cm.*

Вáбець, -бця, вáбик, *m.* Locker, Anlocker, Lockvogel, *m.*; 2) Lockspeise, *f.*; 3) Lockpfeife, *f. Пет.*

Вабúло, *n.* вáбка, *f.* s. Вабь.

Вáбити, *v. a.* locken, anlocken, ködern, reizen.

Вабли́вий, вабни́й, *B. a.* verlockend, reizend, anmuthig.

Вабли́ти, s. Вáбити, *Шіс.*

Вава-ву́рр! *int.* vom Girren der Taube.

I. **Вáвка**, *f. Гр.* s. Вáлка; 2) s. Лáвка,

II. **Вáвка**, *f.* Geschwür, *n.* [*Oz.* 69.

Вавóрити, *v. a.* verwöhnen; 2) Aergerniss haben.

Вáврик, Вавро́, *m.* s. Лавро́.

Вавцíр, вавчáр, *m.* N.e. alten Katers.

Вáвчити, *v. n.* miauen.

Вагá, *f.* Wage, *f.* Hebebaum, *m.*; 2) Schwere, Last, *f.* Gewicht, *n.* у вазí стáти schwanger werden; * Bedeutung, *f.* Belang, *m.* за вели́ку вагу́ стáвити щось, *C.* etw. hoch schätzen; 3) Rücksicht, Schonung, *f.* Rückhalt, *m.* жаль вагú не знáє; не мáєм вагú wir kennen kein Pardon, *Ш.* I. 14; взáти вагу́ на одúн óік, s. Переважáти.

Вáгавий, *a.* wankelmüthig, unentschlossen.

Вагáн, *m. Ko.* 31 hölzernes Essgeschirr, Trog, *m.*

Ваганúна, *f.* Belästigung, Scherere, *f. Cm.*

Ваганúцї, *pl. Ч.* I. 132 s. Нагавúцї.

Ваганóк, -нкá, *m. dim.* s. Вагáн; 2) Waffelkuchen, *m.* [ken tragen.

Вагáти ся, unschlüssig sein, Bedenken

Вагú, *pl.* Zügel, *pl. Ф.* s. Важкúй, віжкúй.

Вагівни́к, *m.* Wagbalken, *m.*

Вагíвни́ця, *f.* Wage, *f. K.* [trächtig.

Вагíтний, *a.* schwanger, *P.* I. 209;

Вагове́, *n. s. a.* Art Abgabe, *K.*

Вагови́й, *a.* nach dem Gewicht verkäuflich, *Зак.*; 2) — друк, *Ч.* V. 1052, VII404Hebestange, *f.* Hebebaum, Hebel, *m.*

Вагóвистий, *Фр.* вагови́тий, *a.* gewichtig, *T.*; 2) schwerfällig, wuchtig.

Вáгом, *adv. Кв.* II. 157 nach Gewicht, abwägend; 2) вагóм = повóли langsam, gemach, *Фр.* [ren.

Вагони́ти, *v. a. KV.* II.103 erschwe-

Вагонíти, *v. n.* lasten, *KV.*; 2) schwanger gehen, *K.*

Вагота́, *f. АД.* I. 334 Last, Schwere, *f. K.*; 2) Gravitation, *f. Фр.*; 3) — ни́тима specifisches Gewicht, *B.*

Ваготíти, *v. n.* lasten, *Фр.*

Вагóтний, *a.* Gewichts-, *B.*

Вагувáти, *v. a.* щось Leid um etw. haben; 2) — ся zweifeln, unentschlossen sein, s. Вáжити ся.

Вáдь, nun, am Ende. [*m.* Wunde, *f.*

Вáда, *f.* Gebrechen, *n.* Fehler, Schaden,

Вáдас, *m.* Weidmann, Jäger, *m.*

Вáдити, *v. n.* кому́сь schaden, schädigen, hindern; 2) на когóсь gegen jmdn aufwiegeln, hetzen, *M.*; 3) — ся sich zanken, hadern.

Вáдкий, *a.* до чогóсь fertig, geneigt zu etw., gierig nach etw., lüstern; 2) вáдко

мені́, *adv.* mir ist übel, ist schlimm, *Зак.*

Вадли́вий, *a. Нет.* s. Звадли́вий.

Ва́дно, s. Ла́дно, *Ог.* 69.

Вадьова́ти, *v. n.* s. Бізува́ти.

Вадро́, *n. Ф.* s. Ведро́.

Ва́є, *n. coll.* Weidenreiser, *pl.* ва́ї, *pl.* geweihte W. am Palmsonntag, *Ф.* [βαΐς].

Важевни́ця, *f.* Hebebaum, *m.*

Ва́женє, *n.* das Wägen; 2) Wanken; 3) Wagen, *n.*

Важе́нний, *a. K.* schwer, drückend, [pressend.

Ва́жити, *v. a.* wägen; 2) * erwägen; 3) *v. n.* сво́їм житє́м sein Leben wagen; ein Gewicht haben, wiegen, gelten; 4) *v. a.* durch's Ueberzeugen bewegen, *K.* I. 178; 5) *v. n.* на щось nach etw. trachten, worauf erpicht sein; — ся wanken, schwanken, überlegen; *b)* sich unterstehen, wagen.

Ва́жка, *f.* Wagschale, *f.*; 2) s. Важки́ 1).

Важка́ти, *v. a.* Pferde zügeln, lenken.

Важки́, *pl.* Lenkseil, *n.* Zügeln, *pl.* (im Pferdegeschirr); 2) s. Коромисли́ці.

Важки́й, *a.* schwer, schwerwiegend, gewichtig; 2) schwanger, *Левиц.* Ва́жко, *adv.*

Важко́, *m.* N. e. Hundes. [2) * wichtig.

Важли́вий, *a. M.* schwer drückend; Ва́жний, *a.* schwer; 2) wichtig, gewichtig; bedeutend; 3) ernst. Ва́жно, *adv. C.* I. 6 s. Тя́жко.

Важни́к, *m.* Salzwäger, *m. B.*; 2) Reibkeule beim Oelschlagen, *f.*

Важни́ця, *f.* das Hebezeug, die Stütze für die Hebestange (beim Schmieren der Wagenachsen); 2) Wage, *f. K.*; 3) *m. f.* * der sich wichtig macht, Grossthuer, *H.* 107; 4) Grossthuerei, *f. Левиц.*

Ва́жність, -ости, *f.* Wichtigkeit, Ernsthaftigkeit, *f.* [steht, *Зак.*

Важня́, *f.* Ort, wo die Magistratswage

Важча́ти, *v. n.* schwer werden, *Левиц.*

Вазь, *f.* das Trachten, das Erpichtsein, *vgl.* Ва́жити на щось 5). [коля́дник, *m.*

Ва́йда, *m.* Anführer der Gesellschaft

Ва́йка, *pl.* s. Я́йці.

Ва́йкати, *v. n.* kläglich schreien.

Ва́йло, *int. Ф.* o Weh!

Вак, *m.* abgestecktes Ziel, *Kol.* I. 197.

Ваканць о́вий, *a. Ко.* 68 vacant, dienstfrei.

Вака́р, *m.* Kuhhirt, *m.* [vacca].

Вака́ти ся, s. Ва́жити ся *b), (Ф.).*

Вакацийний, *a.* die Ferien betreffend, Ferien-.

Вака́ції, *pl.* Ferien, *pl.*

Вакелия, s. Векелия.

Вакири́стий, *a.* vom Schafe: weiss, rings um die Augen m. schwarzen Flecken.

Ва́кса, *f.* Haarwichse, *f. C.* II. 167.

Вакува́ти, *v. n. Зап.* II. 523 müssig liegen, m. hängen etc. unbeschäftigt bleiben, земля́ вакує bei zu schüterer Saat; 2) offen, leer, erledigt, frei, vacant sein; 3) unschlüssig sein *(Ф.)*; 4) *v. a. Зап. (Вер.)* I. 8 s. Гаїти.

Вакула, *m.* Bucolus. [Су́вій.

I. Вал, *m.* s. Валови́на, *K.* I. 15; 2) s.

II. Вал, *m.* Wall, Erdaufwurf, *m.*; 2) Welle, Meereswelle, *f. IT.*; дощ паде́ вала́ми in Strömen; 3) Schwaden, *m.* s. Ру́чка; 4) s. Ва́лиско.

Ва́лал, *m. ungr.* s. Село́.

Валя́ндати, (-анта́ти) ся, з кимо́сь mit jmdem sich herumschleppen, sich plagen, *Ки.* [*C. IIic.*

Валя́нтанє, *n.* Säumen, Zögern, *n.*

Валянти́рош, *m.* Faulenzer, *m.*

Валаса́ти ся, *pol. K.* I. 10 s. Волочи́ти ся. [Schmerz winden, *(Ф.).*

Валаструва́ти, *v. n.* sich vor

Ва́лах, *m.* Entmanner, Verschneider; 2) Walach, *m.* verschnittenes, castrirtes Pferd; 3) Hammel, *m.*

Валаша́йник, *m.* s. Ва́лах 1). [den.

Валаша́ти, *v. a.* wallachen, verschnei-

Вала́шка, *f.* verschnittene Sau.

Валашо́к, -шка́, *m.* s. Ва́лах 3).

Вальбі́йка, *f.* s. Валове́ць II.; Hundenapf, *m.* [ний, *pol.*

Вале́бний, *a. Wgr.* VI. s. Веле́бВа́леджи, *conj. Łoz. gr.* 122 doch.

Вале́жник, *m. coll.* gefallene u. von der Erde bedeckte Baumstämme, *Oc.* (61), X. 29, Windbruch, *m.* Lagerholz, *n.*

Ва́лєра ходи́ти, *(Ф.)* ruhelos wie ein Verdammter umhergehen.

I. Ва́лець, -лця, *m.* Walze, *f.*

II. Ва́лець, -лця, *m.* Walzer (Tanz), *m.*

Ва́ливо, *n.* Trog im Schweinstalle, *m.*

Валивоки́й, *a.* mit weit aufgerissenen, gaffenden Augen.

Ва́лик, *m.* Walze, *f. Cm.*; [2) Bengel.

Вали́ло, *n.* Walkstampfe, -mühle, *f.*

Вали́ньска гора, *N.* e. Berges.

Ва́лиско, ва́лище, *n.* harte Anschwellung des Euters bei der Kuh.

I. Вали́ти, *v. a.* umwerfen, nieder-

reissen, zerstören; 2) tüchtig schlagen, zuhauen, prügeln; з пушóк tüchtig kanonieren; 3) на що hinauflegen, laden, schieben, viel werfen; — ся (валя́ти ся *P.* II. 16) einfallen, einstürzen; *b)* umzufallen drohen, baufällig sein; *c)* sich wälzen.

II. Вали́ти, *v. a.* das Tuch zum Kar[dätschen bereiten.

Вали́бка, *f.* s. Затýла.

Вáлїв, -лова, *m.* s. Вáливо.

Валівни́ця, *f.* Regenschauer, *m.*; 2) s. Валовни́ця.

Валíй, *m. Зап.* I. 286 Walker, Walk[müller, *m.*

Вáлка, *f.* Partie, Compagnie der Arbeiter, bes. der чумакú, *f.* [fahren, *Зак.*

Вáлькою нéсти ся ungestüm rasch

Валкúй, *a. Левч.* schwankend, wackelnd, hinfällig.

Валківни́ця, *f.* Rolle, Mangel, *f.*; 2) Walkerholz, Walkerbrett, *n. Пет.*

Вáлько, *m.* Valentius.

Вальковáтий, *a.* walzig.

Валковéць, -вця́, *m.* Walzenrüsselkäfer, *m.* (Magdalis), *B.*

Валькóвий, *a.* валькóваний, *ptc.* s. Валькувáти 2).

Валькувáти, *v. a.* Wäsche rollen; walken; 2) стїну́ aus Klumpen von Stroh u. Lehm bauen. [s. Навáльний.

Вáльний, *a.* tüchtig, gross; schwer,

Валобíк, -бóка *m.* etw. Ausgehöhltes.

Валобóй, *m.* Wellenschlag, *m.* Brandung, *f. KУ.* [land, *n.*

Валовáтий, *a.* -а земля́ Wellen-

I. Валовéць, -вця́, *m.* s. Валовúна; 2) Strähn, *m.* [лїв, вáливо.

II. Валовéць, -вця́, *m.* kleiner Bá-

Валóвий, *a* aus Валовúна, вал I. 1).

Валовúна, *f.* grobes Gewebe, Sackleinwand, *f.* Packtuch, *n.* [Ochsen).

Валовúтий, *a.* sehr faul, träge (v.

Валовúця, *f.* s. Валовúна.

Валóвище, *n.* s. Вáлиско.

Валовнúця. *f.* Heuschwaden in kleine Haufen zusammengeharkt; 2) grober

Валовúний *a.* aus Валовúна. [Faden.

Вáлок, -лка, (*d.* вáлочок -чка), *m.* Walze, Rolle, *f.*; 2) Mangelholz, *n.*; 3) übhpt Stück Rundholz.

Вáльок, -лька, *m.* Klumpen Bundstroh mit Lehm eingemacht zum Ausflechten der Wände in Gebäuden, *m.*

Вальóрний, *a.* giltig.

Валочковáтий, *a.* walzenförmig,

Валóчний, *a.* gewandt. [*Пол.*

Вальс, *m. Ш.* I. 71 s. Вáлець II.

Валувáнє, *n.* Gebell, Gebelfer, *n.*

Валувáти. *v.n.* stark bellen; 2) — ся (вівця) s. Відóйркати ся, *Gr.* 29.

Валýйко, валýн. *m.* s. Скрипýх, *Пет.*

Валýн, *m.* s. Óбло́м, *Пол.* Geschiebe, *n.* erratischer Felsen, *Пет.*

Валýша, валю́ша, *f.* Walkmühle, *f.*

Вальцьовáтий, *a.* walzenförmig, *B.*

Вальчáтий, *a.* -і рукавцí Puffärmelchen, *pl. n.*

Валю́га, валю́ка, *m.* Faulpelz, *m.* валю́кою müssig, faul liegend.

Вáлюш, *m. gew. pl. C.* II. 116 s. Валýша, Фóлюш.

Вáлява. *f.* grosser Haufen; 2) Schutt, Trümmerhaufen, *m.*; 3) Schlachtfeld mit Gefallenen bedeckt, *n.*

I. Валя́ти. *v. a.* s. Вали́ти zum Fallen bringen, umstürzen, з ніг — *АД.* I. 117; 2) коня́ — umstürzen zum Zwecke des Verschneidens, wallachen.

II. Валя́ти. *v. a.* beschmutzen, besudeln; — ся sich beschmutzen; 2) sich wälzen, по пíд лáви, п. п. плóти — ся in d. Verkommenheit u. Erniedrigung leben.

III. Валя́ти, *v. a.* не валя́йте собí сьмíх з мéне! wollet ihr nicht über mich lachen! [V. 473.

Ванóерéць, -рця́, *m.* s. Имбíр, *Ч.*

Вандáк, *m.* Reisesack, *m.*

Вандзáр, *m.* kleines gefülltes Gebäck, Törtchen, *n.* [plärren.

Вандзáрити ся, weinen, greinen;

Вáндри, *pl.* Wandern, Reisen, *n.* s. Мандрíвка.

Вандрівни́й, *a.* Wander-, reisend.

Вандрівни́к, вандрівéць, вця́, *m. Левч.* Wanderer, *m.*

Вандрувáти, *v. n.* wandern, reisen.

Ванїльóвий, *a.* Vanillen-.

Ванкúр, *m.* s. Алькúр.

Вáнна, *f.* Wanne, *f.* [laria majalis).

Ванни́к, *m.* Maiglöckchen, *n.* (Convall-

Вáньо, Вáня, *m.* s. Иван, *Top.*

Вантáжити, *v. a.* einpacken; aufladen, belasten.

Вантýх. *m.* Pansen, Wanst, *m.* (rumen.) *B.*; 2) Wollsack, Ballenstock, Ballen, *m.*

Вáнцин, *m. N.* e. Berges.

Вáпень, -пня, *m.* Calcium, *n.* Grund-

stoff des Kalks, *m. Пол.* [haltig.
Вапни́стий, *a.* Kalk-, kalkig, kalk-
Вапне́ць, *m.* Kali, *n. Пар.*
Вапни́ти, вапнува́ти, *v. a.* kalken,
Вапно́, *n.* Kalk, *m.* [weissen, *Пар.*
Вапнови́д, *m.* Skalenoëder, *m. Вол.*
Вапно́к, *m.* Calciumoxyd, *n.*
Ва́пня, *f.* s. Вапно́.
Вапня́к, *m.* kohlensauerer Kalk. [*Пар.*
Вапняне́ць, -нця́, *m.* Kalkspath, *m.*
Вапня́р, *m.* Kalkbrenner, *m.*
Вапня́рка, *f.* Kalkgrube, *f.* [стий.
Вапняни́й, вапни́стий, *a.* s. Вапни-
Вапоре́ць, -рця́, *m.* Süssholz, *n.*
Вапри́ни, *pl.* s. Вепри́ни.
Вар, *m.* ausgekochter, ausgesottener Saft aus gedörrtem Obst; 2) s. Ва́рка (пи́ва), *Зап.* II. 505; 3) s. Квас 2); 4) siedendes Wasser; 5) Sonnenhitze, Schwüle, *f. Ки.* [ри́ти.
Вара́, *f. H.* 210 Köchin, *f. vgl.* Ва-
Варати́н, *m.* Nbfl. d. Че́ремош, *Gr.* 7.
Варати́нниця, *f.* s. Голи́ця 3).
Варо́а́, *f.* das Auskochen, *B.*
Варва́ра, Варва́рка, *f.* Barbara.
Варва́рити, *v. n. H.* 78. *Га.* II. 42 den Tag der heil. Варва́ра feiern.
Варві́дня́, *f.* Wirrwarr, *m.* Geheul, *n.*
Варві́дувати, *v. n. Шй.* heulen; 2) варво́дити, Wirrwarr anstiften.
Ва́рдзель, *m.* birkene Einfassung des Mühleisens im unteren Mühlsteine.
Ва́рга, *m. Гол.* III. 251 *ungr.*?
Ва́рґа, *f.* Lippe, *f.* s. Гу́ба.
Варґа́тий, *a.* варґа́ч, *m.* mit grossen schwulstigen Lippen. [Lippen, *n.*
Варґу́ля, *f.* Weib mit schwulstigen
Ва́ре, s. Ве́ре; ва́ре?! ist das möglich? ist das denkbar?!
Ва́рене, *n.* das Kochen; 2) варе́не, *n.* варе́не, *n. s. a.* etw. Gesottenes (Früchte), *He.* [Kuchen, *m.*
Варе́ник, *m.* варени́ця, *f.* Klösse, *f.*
Варену́ха, *f.* Art gekochter Branntwein mit Honig, u. Pfeffer, Art Glühwein, *m.*
Варе́ся, Вари́шка, *f.* s. Ори́ся.
Варе́ха, варе́шка. *f.* Kochlöffel, Schöpflöffel, *m.* [learia officinalis).
Варе́шниця, *f.* Löffelkraut, *n.* (Coch-
Ва́риво, *n. Ч.* I. 10 etw. Gekochtes, Speise, *f.*; 2) Küchenvorrath, *m.* (mit Ausnahme d. Fleisches) *Ч.* VI. 326; 3) das Kochen, Kochkunst, *f. Фр.*
Вари́ти, *v. a.* kochen, brauen; sieden; вари́ть es ist sehr heiss; — ся* *M.* II. 9 sich langweilen. [*Под.*
Вари́мість, -ости, *f.* s. Стра́вність,
Вари́стий, -а піч Kochofen, *m.* Küche, *f.*
Варівки́й, (-вни́й), s. Варки́й 2).
Ва́рій, *m.* s. Ва́риво 1).
Варі́йник, варі́нник, *m.* Kochtopf, *m.*
I. Ва́рка, *f.* Gebräude, *n.* (soviel Bier als auf einmal gebraut wird); 2) Siederei, Bräuerei, *f.*
II. Ва́рка, Варва́ра, *f.* Barbara.
Варки́й, *a.* zart, weichlich, schwächlich; 2) Vorsicht erheischend, gefährlich, gebrechlich. [scheinlich.
Ва́рко. ва́ркось, *adv.* vielleicht, wahr-
Ва́рмія, *f. Лекс.* s. Армія.
Варна́к, *m.* nach Sibirien verbannter Züchtling, Sträfling, *m. Ш.* I. 237 II. 116.
Варни́й, *a.* Koch-, Küchen-, *B.*
Варня́, *f.* Küche, *f.*; 2) Salzsiedewerk, Salzsudwerk, *n. B.*
Варня́кати, *v. a.* näselnd, undeutlich sprechen; 2) albernes Zeug faseln.
Варняни́й, *a.* Koch-, *B.*
Варови́на, *f.* Leistenbruch, Bruch, *m.*
Варови́тий, *a.* Leistenbrüch leidend; 2) s. Варки́й. [Branntwein, *Ч.* IV. 466.
Варо́ха, *f.* mit Honig gekochter
Варста́т, *m.* Werkstätte, *f.* — ткацки́й Weberstuhl, *m.* Weberbank, *f.* — токарский Drehbank, *f.*
Варстато́вий, *a.* auf, in einer Werkstätte ausgeführt, verfertigt.
Варт, *m. Кн. Пр.* IX 192 Wert, *m.*
Варт, ва́ртий, *a.* wert; würdig; ва́рта щось es ist was wert; 2) genug wozu stark, fähig.
Ва́рта, *f.* Wacht, Wache, *f.* [bude, *f.*
Варта́рка, варта́рня, *f.* Wächter-
Вартівни́к, *m.* Wächter, Hüter, *m.*
Варті́вня, *f.* Wachzimmmer, *n.*
Ва́ртість, -ости, *f.* Wert, *m.* Geltung, *f.*
Вартови́й, *a.* wachthabend, Wacht-.
Вартови́к, *m.* Wachposten, Wachmann, *m. Лекс.* [tig, *He.*
Варто́вний, *a.* bedeutend, wich-
Вартовни́чий. *s. m. a.* Wächter. *m. K.*
Ва́ртостний, *a.* wertvoll, bedeutend, Wert-. [haben, gelten, kosten.
I. Вартува́ти, *v. n.* einen Wert

II. Вартува́ти, *v. a.* bewachen, hüten.
Варту́га, *f.* Bande (der Räuber), *f. У.*; 2) Herde (von Schafen), *f. У.*
Варту́нок, -нку, *m.* Wert, *m. Ф.*
Варува́ти, *v. a.* hüten; собі що bedingen; 3) — ся sich hüten, Acht haben, sich wahren, *M.* II. 20; Bedenken tragen, *Me.* 329. *Шет.*
Вару́нок, -у́нку, *m.* Wasserwehre an den Ufern, *f.* (від води́).
Вару́цкати, *v. a.* besudeln.
Вархля́к, *m.* wildes Ferkel, Mittelschwein, *n.* [Zank, *m.*
Вархола́, вархольня́, *f.* Hader,
Вархо́лити, s. Верхо́лити II. [pict.)
Варца́б, *m.* Malermuschel, *f.* (Unio
Варца́би *pl.* Wälle vom zusammengeharkten Heu, *pl.*; 2) Fensterrahmen, *pl. m.*
Варца́бниця, *f.* Damen-Schachbrett, *n.* [hocbgewachsenen Mann, *Пет.*
Варя́г, *m. H.* 273 vom starkgebauten,
Васа́г, (*d.* васажо́к, -жка́). *m.* Kutschkasten, Wagenkorb, *m.* [Salz beladen.
Васа́ч, *m. Ч.* II. 14 ein Wagen mit
Васи́ль, Васи́лько, Ва́сько, Васю́та, *m.* Basilius. [лько.
Василе́нчик, *m. dim. Ф.* s. Васи́-
Васили́ми, *pl.* Gebirgszug hinter der Чо́рна Гора́, *m.*
Васили́на, Василиса, *f.* Basilissa.
Василиск каптура́стий, Haubenbasilisk, *m.* (Basiliscus mitratus).
Васи́лько, -лька, васи́льчик (га́йзуо́—), *m. B.* Basilienkraut, *n.* (Ocimum basilicum). [Васи́льок, von B.
Васильо́чий, *a. M.* III. 138 des
Ва́ський, *a.* eurem Lande angehörig, euer Landsmann, s. Ваш, *Ог.* 72.
Васнь, *f.* Zank, Zwist, *m. (B.).*
Ва́ть, *conj. ungr. У.* entweder — oder.
I. Ва́та, *f.* Art Fischernetz mit kleineren Maschen, *m.* Wate, *f.*
II. Ва́та, *f.* Watte, *f.* Steppfutter, *n.*
Ватаг, *m.* Oberhirt, Senne, *m.*; 2) Räuberhäuptling, *m.*
Ватага, *f.* grosse Masse, Wucht, *f.* Haufen, *m.* Rotte, Bande, *f. Ш.* II. 119; 2) Herde *f.*; 3) Gesellschaft Fischer, *f.* Fischerdorf, *n. He.*
Ватаже, (-я), *n. coll.* s. Ватаг; 2) * Schlagwörter, *pl. H.* VI. [ба.
Ватажела, *m.* älterer, oberer Дружба.
Ватажка, (-жко, -жок), *m.* s. Ватаг.
Ватажкувати, *v. n.* Ватажко sei
Ватажний, *a.* der ватаг ist.
Ватажник, *m.* s. Ватаг. [Schar,
Ватажо́к, -жка́, *m. Кв.* II. 1(
Ватаство, *n.* Anführung, Oberbefehl eines Ватаг 2).
Ватась, *m.* Schütze, *m. vgl.* Ва́дас 2) s. Ватаг. [Hütte,
Ва́терь, ва́тра, *f. Ф. Пр.* X. 125 huzu
Ва́тлити, *v. a.* mit Heisshunger etw
Ва́тній, *a.*? [fressen
Ва́тра, *f.* Feuer, *n.* Herd, *m*
Ватра́к, *m. Ф.* improvisirte Sommerküche, Feuerstelle; 2) Lycaena Hippothoë, *B.*
Ватра́н, *m.* ватра́лка. *f.* Schürstock, *m*
Ва́трище, *n.* Feuerherd, *m.* [*Шет*
Ватрі́ти, *v. n.* verbrennen, veraschen
Ватуйка, (-у́лька), *f.* Ziege auf der Vorhut, *f.* [die noch nicht gelammt
Ватуйни́к, *m. coll.* Schafe, Ziegen
Ватуля, *f.* Mutterschaf mit erstem Lamm, *n.*
Ватуша́рка, *f. N.* e. полони́на, *Gr.* 6.
Вахла́й, *m.* Trottel; Pfuscher, *m.*
Вахлакува́тий, *a.* trottelhaft.
Вахлю́к, вахля́к, s. Верхлю́к.
Вахля́р, *m.* Fächer, *m.*
Вахлярова́тий, *a.* fächerförmig, *B.*
Ва́хня, *f.* Schellfisch, *m.* (Gadus aegl.).
Ва́хта, *f.* Wacht, *f. Ш.* I. 326.
Вахци́мо́ра, *f.* Wachzimmer, *n.*
Ваць! *int.* Lockruf für Schweine.
Ваш, -а, -е, ва́ший, *pron.* euer, der Eurige. Ва́ше, Вашéцї Ihr, Euerehren; з вашéцї v. Bürgerstande. [Ваша честь].
Ва́шин, вашинець, -нця, *m.* der Eurige, *Шет.* [sprechend, *H.* 50.
Ва́шеський, *a.* dem Вашéцї entВо-, s. unter Уо-, Об-.
Во́давити, во́давля́ти, *v. a.* vermindern, schädigen: здоро́вля s. Зо́давити.
Во́агнути, *v. a.* begreifen.
Во́аришувати, *v. a.* gewinnen, profitieren, *Кн.*
Во́ача́ти, *v. a.* einsehen, bemerken; во́ача́е ся комусь jmd glaubt zu sehen, jmdm scheint, kommt vor.
Во́ачли́вий, *a. T.* до когось aufmerksam, rücksichtsvoll.
Во́га́ти, *v. a.* hineinlegen, -stecken, -setzen, *Ш.* II. 79. [*v. a.* s. Уо́безпеча́ти.
Во́езпеча́ти, (-чи́ти, -чни́ти, *T.*)

Вбезпе́чене, *n.* Sicherheit, *f. K.*
Вби, *conj.* s. Оби, кбби, *Гол.* III. 241. 242.
Вби́дли́ти, вби́тли́ти ся, sich wo angewöhnen, einleben.
Вби́ра́льник, *m.* Werkzeug zum Abschaben der Haare von der Haut, *n.*
Вби́рка, *f.* Stutzerin, *f.* putzsüchtige. I. Вби́тки, *pl.* Art Spiel. II. Вби́тки, на — s. На-зби́тки.
Вби́ток, -тку, *m. M.* II. 75 Verlust, Schaden, *m.*
Вби́тчити ся, *ГБ.* Verlust, Schaden leiden, verlieren, sich in Unkosten setzen.
Вбі́й, не на — *Ф.* nicht zu verwerfen, tadellos.
Вбі́йно, *adv.* в оббрі — *Гол.* III. 37 reichlich zum Schlachten.
Вблага́нє, *n. K.* Versöhnung, *f.*
Вбогоду́хий, *a.* arm im Geiste, *Ш.* I.
Вбо́гше, *comp. adv. M.* s. Убо́жше.
Вбожа́ти, *v. n. Левч.* s. Убожи́ти.
Вбо́ще, *n. H.* 59.? s. Уболїва́ти.
Вболїва́ти, *v. n.* над кимо́сь, *K.*
Вболо́на, *f. Гол.* III. 232 s. Оболо́на.
Вбо́ркати, *v. a. He.* zähmen; zahm, kirre machen.
Вбрести́, *v. n.* hineinwaten.
Вбреха́ти ся, sich hineinlügen, sich hineinschmuggeln, *КУ.*
Вбри́кнути, *v. a. H.* 65 s. Ко́пнути.
Вбриндува́ти ся, *Ч* III. 319 sich ankleiden.
Вва́га, *f. He.* s. Ува́га.
Вва́жити, *v. a. Кв.* II. 160 begreifen, verstehen.
Вва́жливий, *a.* aufmerksam; rücksichtsvoll, *He*; вва́жливо, *adv. M.* II. 153 mit Obacht.
Вва́лиско, *n.* s. Ва́лиско.
Вверну́ти ся, sich Rath schaffen; 2) fertig werden.
Вверта́ти, *v. a. Ме.* 30 einwickeln.
Ввертїти, *v. a.* hineinbohren; 2) hineinwickeln.
Вверх, *adv. Кн.* in die Höhe, hoch, aufwärts, *C.* II. 146.
Ввиджи́ти ся, ввижа́ти ся, кому́, s. Привиджувати ся.
Ввили́ти, ввильну́ти, ввиля́ти, *v. n.* sich herauswinden und sich fort machen, verschwinden; *Ausflüchte machen, sich entziehen.
В-ви́скоки, *adv.* in weit ausgehohlten Sprüngen, im Gallop.
Ввиха́ти ся, geschäftig sich hin u. her tummeln.
Ввібра́ти ся, s. Скінчи́ти ся, *M.*
Ввідати, *v. a.* s. Увідати, *M.* II. 130.
Ввіжли́вий, *a.* aufmerksam, *Зг.*
Ввійти́, *v. n.* s. Уйти́, уходи́ти.
Ввірити ся, s. Наввірити ся.
Ввітхнене, *Фр.* s. Вітхнене. [вий etc.
Ввічли́вий. Ввічли́вість, s. Вічли́-
Ввбдини, *pl. Ч.* VI. 20 s. Ви́від (der поліжни́ця).
Вволи́ти, ввольни́ти, *Ч.* V. 161 *v. a.* — во́лю den Willen erfüllen, *МШ. Л.* 17, 15 zu lieb thun.
Вворожи́ти, *v. a. Ф.* hineinzaubern.
Вгав, -ву, (уга́в), *m. H.* 229 das Aufhören, Unterbrechung, *f.* Unterlass, *m.*; 2) Ruhe, Rast, *f. M.* II. 88.
Вгава́ти, *v. n.* sich legen, aufhören, *Кв.* II. 160 не — ohne Unterlass etw. thun; ніжки́ не вгава́ють, *Ме.* 85 tanzen rastlos.
Вгада́ти, вга́дувати, *v. a.* errathen, ahnen, *Ш.* I. 142; 2) e. (gute) Wahl treffen.
Вгаджувати, *v. n.* s. Вгоди́ти.
Вга́дливий, *a.* scharfsinnig, mit Beobachtungsinn, *Кн.* [sinn, *m.* Klugheit, *f.*
Вга́дливість, -ости, *f. Левч.* Scharf-
Вга́дно, *adv.* errathbar; 2) на тім — es ist das sicher, zutreffend.
Вга́йка, *f. K.* s. Га́йка.
Вгаладди́ти, *v. n.* з чим womit gut treffen, gut auskommen.
Вгамо́ва, *f.* Beschwichtigung, Bezähmung, Beruhigung, *f. Пс.* [на́ти ся.
Вграджа́тися, за чим, s. Упомино-
Вграздити, *v. a.* gutheissen, gewähren, *Ру.*
Вгаяти, *v. a.* verzögern, versäumen.
Вгили́ти, *v. a. He. (n.)* 139 verschaffen, einschmuggeln.
Вгина́ти, s. Угина́ти; від кого́ jmdn meiden.
Вгі́ддя, (-е), [= Угі́дє], *n.* guter, günstiger Platz.
Вгі́дний, *a.* entsprechend, genügend; [2) emsig.
Вглубли́вий, *a.* sich gern vertiefend, *B.*
Вгляд, *m.* Einsicht, *f. Св.*
Вгляда́ти, вгля́нути, *v. n.* в щось einsehen, Einsicht nehmen; — ся в зе́ркалї sich im Spiegel beschauen.
Вгнї́ви́ти ся, *M.* I. 30 s. Загнї́вати ся (на кого́).
Вгнї́ждувати ся, sich einnisten sich bequem im Sitzen machen.
Вгну́тий, *a.* — кут hohler Winkel

Вгов, s. Вгав.

Вгóвкати, s. Угóвкати.

Вговóрювати, *v. a.* über jmdn Rede führen, jmdn anklagen.

Вгóвтати ся, sich einleben, sich angewöhnen.

Вгóда, *f.* Gefallen, *n.* Geneigtheit, *f. M.* II. 109, 111 на вгóду кому́ jmdm zu Gefallen, 85.

Вгóден, *a. P.* I. 125 tauglich, fähig.

Вгоди́ти, *v. n.* кому́, на кого́, *Кн.* jmdm zu Gefallen, recht thun, jmdn befriedigen.

Вгоді́вле, *n.* Mastung, *f.*

Вгодли́вий, *a.* willfährig.

Вгóдний, *a.* gefällig, beliebt.

Вголоси́ти ся, *КУ.* II. 171 s. Обізва́ти ся.

Вгонóба, *f. K.* Beschwichtigung, *f.*

Вгоноби́ти, (-нобли́ти), *v. a. K.* jmdn für sich willfährig machen, gewinnen; beschwichtigen.

Вгорóд, *m.* s. Горóд Garten, *Ш.* I. 53.

Вгороди́ти, вгороджувати, *v. a.* hineinstossen, -schlagen, *Ш.* II. 81; 2) hineinflechten.

Вгóрский, s. Угóрский.

В-гóстях, als Gast, zum Gaste, *АД.*

Вгрожéний, *ptc.* mit Gewalt, Zwang gekommen, eingeführt.

Вгрузну́ти, *v. n.* einsinken.

Вдавни́ти ся, *H.* 132 s. Задавни́-

Вда́ка, *f.* на вда́ку, чи *Oc.* (62) II. 55 ist fraglich ob; vielleicht nicht einmal.

В-да́лї, *adv.* in der Ferne, *Лїр.* [*T.*

Вда́лощі, *pl.* Fähigkeiten, Vorzüge, *pl.*

Вда́ля, *f. Ст.* s. Да́лечінь Entfernung, *f.* Abstand, *m.*

Вданя́, (-е́), *n.* s. Да́ване.

Вда́рити, s. Уда́рити; вдаря́ти ся ву́ту, *Ч. V.* 402 in Verzweiflung stürzen.

В-дармúцю, *adv.* s. На-да́рмо, *Се.*

Вда́ти, *v. a.* s. Уда́ти, vermögen, können, treffen; 2) — ся в що sich ins Mittel legen; *b)* в кого́, на кого́ jmdm nachschlagen, ähnlich werden; *c)* gelingen, gerathen.

Вда́тний, *a.* gelungen; 2) günstig.

Вда́ха, *f.* s. Вда́ча; не-вда́ха, *Ке.* 140 Misslingen, *n.*

Вда́ча, *f.* das Gelingen, guter Erfolg, Glück, *n. Кн.*; 2) Eigenthümlichkeit, *f.* Naturell, *n.* Beschaffenheit, *f.*

Вда́чність, -ости, *f.* Güte, *f.* günstige Ertragfähigkeit.

В-двíйню, *adv.* zwei zusammen.

Вдвíре, *n. Ф.* s. Подвíре; на — s. На-двір, *Ке.* II. 27.

В-двох, *adv.* beide zusammen.

В-двóю, *adv. Мх.* doppelt.

Вден, *Гол.* s. Одéн.

Вдера́ти, вдéрти, *v. a.* s. Удéрти; 2) *v. n.* Reissaus nehmen, ausreissen; 3) — ся sich hineindrängen, einbrechen.

Вдéржливий, *a.* enthaltsam; 2) nachsichtig.

Вдéржливість, -ости, *f. K.* Rückhalt, *m.* Nachsicht, *f.*

Вдиви́ти, *v. a.* zum Staunen bringen, staunen machen, verwundern, *He.* — ся в кого́ seine Blicke auf jmdn heften, ihn unverwandt ansehen; dadch einer Gesichtstäuschung unterliegen.

Вдúвлюване, *n.* Beschauung, Einsichtnahme, *f. ОБ.*

Вдивовúжа, на-вдивовúжу zum Erstaunen, staunenswert, wunderbar, sonderbar, seltsam.

Вдигну́ти, [вдижу́, -же́ш], *v. a.* einfädeln, (ни́тку до го́лки).

Вдівство́, *n. M. Ha.* Witwenstand, *m.*

Вдíльність, -ости, *f. Зг. Пр.* II. 29 Tüchtigkeit; Klugheit, *f.*

Вдíяти, *v. a.* anrichten, verursachen.

Вдоба́рити, *v. a.* § s. Второ́пати.

Вдóбний, *a.* passend, entsprechend.

Вдобру́хати, *v. a.* gütig machen, beschwichtigen, besänftigen, *Зг.* [Witwe, *f.*

Вдова́, вдовúця, (*d.* вдовúчка), *f.*

Вдовéць, *g.* вдівця́, *m.* Witwer, *m.*

В-довж, *adv.* der Länge nach.

Вдовúн, вдовúчин, *a.* der Witwe, Witwen-.

Вдовíвна, *f.* Tochter der Witwe, *f.*

Вдовíрене, *n. ВБ.* s. Удостовíрене.

Вдовíти, *v. n.* Witwer, Witwe werden.

Вдóволь, (-вíль, *Фр.*) *adv. C.* II. 171 reichlich, im Ueberfluss, satt.

Вдоволéне, *n.* Befriedigung, *f.*

Вдоволи́ти, вдовольни́ти, *v. a.* befriedigen, zufriedenstellen, genügen, Genüge leisten.

Вдовóльно, *adv.* genügend, zufriedenstellend, befriedigend.

Вдову́шки, *pl.* Sternkopf, *m.* (Knautia, Scabiosa arvensis).

Вдогíдний, *a.* gewogen, günstig, gnädig, *Зг.*

Вдоли́ти, *v. a. Др. c.* 172 schlecht machen?

*

Вдомáшнити, *v.a.* heimisch machen, einbürgern, *Кл.*

Вдоптáти, s. Удоптáти.

Вдорóжувати ся, den Weg antreten, aufbrechen, ankommen; дощ вдорóжує ся beginnt zu regnen.

В-дóсьвіта, *adv.* s. Дóсьвіта.

Вдосконáлене, *n.* Vervollkommnung, *f.* *Фр.* [*M*+*Б.* 267.

В-дóсталь, *adv.* zur Genüge, satt,

Вдóхати ся, ausser Athem kommen.

Вдохновéне, *n.* Begeisterung, *f.*

Вдохновéнний, *a.* (-éнно, *adv. C.* II. 263) begeistert; pathetisch. [geistern.

Вдохновúти, вдохновлáти, *v.a.* be-

В-дрýге, *adv.* zum zweiten Male, abermals.

Вдýмати ся, вдýмувати ся в що sich worüber in Gedanken vertiefen, *Фр.*

Вдýнути, *v. a.* einhauchen, -blasen,

В-дух, *adv.* allsogleich, *Мх.* [-geben.

Вдухóвлене, *n.* Vergeistigung, *f.* *Зг.*

Вдухопéлити, *v. a.* *К.* schlagen, klopfen. [matisch, *T.*

Вдушлúвий, *a.* lungenschwach, asth-

Вдягáти, вдягнýти, *v. a.* anziehen, ankleiden.

Вдя́ка, *f.* s. Вдя́чність; 2) Dank, *m.*

Вдя́чен, вдя́чний, *a.* dankbar; вдя́чно, *adv.* dankbar; 2) willkommen.

Вдя́чити ся, gelingen, gerathen.

Вдя́чність, -ости, *f.* Dankbarkeit, *f.*

Веґéра, (-ря), *f.* Art Tanz, *Ко.* 97 *Кв.* II. 197. [*T.* vegetabil, vegetativ.

Веґетабíльний, веґетатúвний, *a.*

Ведерковé, *n. s. a.* Accise vom Eimer, *f.* *Зак.* [ten.

Ведловáти, *v. a.* die Gebühr entrich-

Ведмеденя́, -я́ти, ведмедчá-áти, *n.* Junges vom Bären. [s. Медвéдик.

Ведмéдик, *m.* junger Bär, *Ш.* II. 28

Ведмéдский, *a.* Bären- *Ш.* II. 28.

Ведмедчýк, *m.* Rossameise, *f.* (Formica herculanea); 2) Maulwurfsgrille, *f.* (Gryllotalpa vulgaris).

Вéдмíдь, (мéдвíдь), *m.* Bär, *m.*

Ведмíжúна, *f.* Brombeer-, Himbeerstrauch, *m.* (Rubus corylifolius).

В'едnáти, *v. a.* für sich gewinnen, gewogen machen.

В'éдно, *adv.* ineinemfort.

I. Вéдро, *n.* heiteres Wetter, *Пет. У.*

II. Ведрó, *n.* Eimer, *m.*

Ведрóвий, *a.* einen Eimer fassend.

Веду́, ведéш, ведé etc. *praes.* s. Вéсти.

Ведýта, *f.* *ТР.* 155.?

Вéжá, *f.* Thurm, *m.* Gefängniss, *n.* *Ч.* VI. 105; 2) Wagen, *m.* Wagenburg, *f.*; 3) Hütte, *f.* *Пот.* III. 41. 42.

Вежáстий, *a.* *Ог.* mit Thürmen versehen, thurmförmig, thurmhoch.

Вежúця, *f.*—глáдка kahles Thurmkraut, Waldkohl, *m.* (Turritis glabra).

Вéжочка, *f.* *dim.* kleiner Thurm; 2)—сверликовáта, вежáлька, *B.* Thurmschnecke, *f.* (Turritella terebra).

Вéза, *f.* s. Вéжа, *Зак.*

Везерýнок, -нка, *m.* Bildnis, *n.* Abbildung, *f.* *Ш.* II. 105, *pol.*

Вéзти, [везý, везéш], *v. a.* fahren, führen; — ся s. Їхати.

Вéкати, *v. n.* „Be!“ schreien.

Векéлия, *f.* Zündschwamm, *m.* *Gr.* 29.

Вéкла, *f.* s. Тéкля. [selrechtlich.

Векслóвий, *a.* Wechsel-, wech-

Вéкша, *f.* s. Вúвірка, *Пол.*

Велóлюд, *m.* Kameel, *n.*

Велéóний, *a.* *Ф.* „würdig“, „d. grosse“

Велéóність, -ости, *f.* *K.* Hochwürden,

Велегláсний, *a.* † sehr laut, *K.* [*f.*

Веледýшний, *a.* *Кл.* s. Великодýшний.

Велелíпний, *a.* † prächtig, *K.*

Велелюдний, *a.* menschenreich, volkreich, Ш. II. 64 *K.*

Велерúóок, -óка, *m.* *N.* e. Berges.

Велерічúвий, *a.* mit Wortgepränge, hochtrabend, *Ш.* I. 349.

Велерічúти, *v. a.* *T.* grossrednerisch auftreten, hochtrabend sprechen.

Велеслáвний, *a.* *B.* hochberühmt.

Вéлетень, s. Вéлитень.

Вéлетнїй, *a.* gross, riesig, *Ст.*

Вéлеч, велúчень, *m.* etw. sehr grosses.

Вéлéць, -льця́, *m.* Art Fisch.

Велиґдáн, *m.* grosser Bengel.

Велижúрувати, *v. n.* s. Розкошувáти, *Ч.* VII. 575.

Великáн, *m.* Riese, *m.* [gantisch.

Великáньский, *a.* riesenhaft, gi-

Велúк-день, *g.* великóдня, *m.* Osterscnntag, *m.* Osterfest, *n.* Ostern, *pl.*

Велúкий, *a.* gross; bedeutend, wichtig, besondere, schwer.

Велúкість, -ости, *f.* Grösse, *f.*

Вéлúко, *adv.* *K.* II. 49. *M.* II. 100

sehr, überaus, viel, hoch. [wohlgeboren.
Великовельмо́жний, *a.* hoch-
Великово́їн, *m. P.* II. 185 grosser Krieger, Held, *m.*
Великовче́ний, *a.* gross-, hoch-
Велико́дний, *a.* Oster-.
Велико́дниця, *f.* strenges Fasten in d. 3 Tagen vor dem Ostersonntage.
Великоду́шиє, *n.* великоду́шність -ости, *f.* Grossmuth, Edelmuth, *m.* Hochherzigkeit, *f.* [hochherzig, edelmüthig.
Великоду́шний, *a.* grossherzig,
Великоземе́льний, *a. K.* Grossgrund-.
Великоимени́тий, *a.* hochgepriesen, hochberühmt, hochgeboren, *C.* II. 206.
Великокля́ви, *pl.* Grossschnäbler, *pl.* (Magnirostres).
Великоли́пний, *a.* † prächtig, *Пол.*
Великоли́с, *m.* Hochwald, *m. Зар.*
Великоли́тний, *a.* langdauernd, viel-, langjährig, alt, *Ш.* I. 240, *K.*
Великолю́де, *pl.* Riesen, *pl.* Riesengeschlecht, *n.* [sprächig, *M.* II. 34.
Великомо́вний, *a.* redselig, ge-
Великомо́вність, -ости, *f.* Redseligkeit, *f. Иіс.* [tyrer.
Великому́ченик, *m.* grosser Märtyrerin, *f.* grosse Märtyrerin. [mächtig.
Велико́нний, *a. МШ.* riesig, gross-
Великопі́стний, (-по́стний), *a.* zum великий піст geh.
Великори́б, *m.* s. Кит.
Великоро́дний, *a.* hochgeboren, *M.*
Великорозу́мний, *a.* übergebildet,
Великору́с, *m.* Grossrusse, *m.* [*Не.*
Великору́ский, *a.* grossrussisch, russisch.
Великоу́мний, *a. ГШ.* genial.
Великоу́хий, *a.* grossohrig.
Вели́нний, *n.* sehr gross, *(B.)*
Ве́лит, ве́литень, -тня, *m. Н.* 113 *Не.* Riese, *m.*; — зьвір ein riesiges Unthier, Ungeheuer.
Велите́ньский, *Не.*, вели́тский, *Гол. Кл. a.* riesig, riesenhaft, ungeheuer.
Ве́личьо́зний, (-цю́зний, *Фр.*) *a.* s. Величе́зний.
Ве́лич, *f.* Grösse, etw. Grosses; -ри́ба sehr grosser Fisch; 2) Grossartigkeit; Erhabenheit, Hoheit; Herrlichkeit, Pracht, *f.*
Велича́вий, *a.* grossartig, herrlich, prachtvoll, *C.* II. 142.
Велича́вість, -ости, *f.* Grossartigkeit, Herrlichkeit, *f. Кн.*
Велича́йко, *m.* Prahler, Prahlhans, *m.*
Велича́йний, *a.* prahlerisch, ruhmsüchtig.
Велича́ти, *v. a.* lobpreisen, mit Lob erheben, hochhalten, rühmen; — ся sich rühmen, prahlen, sich brüsten.
Вели́чє, (-чиє), *n.* Pracht, Herrlichkeit, *f. K. Марк.* 139.
Величе́зний, величе́нний, *K. a.* überaus gross, sehr gross, bedeutend.
Вели́ченький, *M.* вели́чкий, *a. (B.)* (sehr) gross; ziemlich gross.
Вели́чество, *n.* Majestät, *f.* [*n. III.*
Величина́, *f.* Grösse, *f.*; 2) Format,
Величи́ти, *v. a. Мог.* s. Велича́ти.
Ве́ли́чний, *a.* grossartig, erhaben; 2) prächtig, prachtvoll; majestätisch, *Ш.* II. 219; ansehnlich; твоє́ таке́ вели́чне das Deine hebst du so sehr hervor, lobst übermässig.
Ве́личність, -ости, *f.* Grossartigkeit, Erhabenheit; Majestät, *f. K.*
Вели́ниє, вели́нє, *n. Кв.* II. 161. *C.* I. 101 Gebot, *n.* Befehl, *m.*
Вели́ти, *v. a.* gebieten, befehlen, auftragen; 2) s. Воли́ти. [nehmend, hoch-.
Ве́льми, *adv.* sehr, überaus, aus-
Вельми́сльний, *a.* hochherzig, *Пол.*
Вельмо́жа, *m.* der mächtige Herr, Herrscher; Magnat, *m.* [nehmes Fräulein.
Вельможа́нка, *f.* hochadeliges, vor-
Вельмо́жество, *n.* Herrenleben, *n.* Herrschaft, *f.*; 2) *coll.* Herren, *pl. Кч.* 199.
Вельмо́жність, -ости, *f.* machtvolle Stellung, Macht, *f.*
Ве́льо, *adv. ungr.* viel.
Ве́на, *f.* Blutader, Vene, *f.*
В'е́нно, *(d.* в'е́нночко) *adv.* s. В'е́дно, заедно, *Ог.* 87. [*Пов.*
Вено́зний, *a.* venös, der Blutadern,
Ве́пер, -пра́, *m.* Eber, *m.* männliches Schwein; 2) rechts. Nbfl. der Ви́сла.
Ве́прик, *m.* junger Eber, Ferkel, *n.* Frischling, *m.* [(Ribes grossularia).
Вепри́на, *f. gew. pl.* Stachelbeere, *f.*
Вепри́нниця, *f.* Stachelbeerspanner, *m.* (Zerene grossulariata). [*f. B.*
Веприя́к, *m.* Stachelbeerblattwespe,
Вепро́вий, *a.* Eber-, Schwein-.
Вепрови́на, *f.* Schweinefleisch, *n.*

Вер, s. Вир.

Вербá, *f.* Sahlweide, Buschweide, Weidenbaum, *m.* (Salix); 2) Osterpalme, *f.*; 3) *He.* Palmsonntag, *m.* на вербý am P.

Вéрбе, *n. coll.* s. Вербá.

Вербéнонька, *f. dim.* s. Вербá.

Вербéрець, -рця, *m.* s. Имбéрець, *Ч.* V. 761.

Вербéцúрка, *f.* Amtsgebäude e. Werbebezirkes, *n.*

Вербéцúрник, *m.* Schriftführer bei d. Assentirungscommission, *Ф.*

Вербúна, вербúця, *f.* Weidegebüsch; 2) Weidenholz, *n.*

Вéрбич, *m.* s. Вéрбниця, *Ч.* I. 237; 2) der Frost am Samstag vor dem Palmsonntage, *Ч.* III. 12.

Вербíвка, *f.* Gefäss aus Weidenholz, *n.*

Вербíвник, *m.* Weiderich, *m.* (Lysimachia).

Верблюд, s. Велблюд.

Верблюдка, *f.* Kameelhalsfliege, *f.* (Rhaphidia), *B.*

Вербля́ниця, *f.* s. Вéрбниця.

Вéрбний, *a.* -а недíля Palmsonntag, *m.*

Вербнúк, *m.* Weidegebüsch, *n.*

Вéрбниця, *f.* Vorfrühlingszeit, wann die Weiden blühen u. es noch schneit u. graupelt, *f.*; 2) Palmsonntag, *m.*

Вербнякóк, вербнúк, *m.* Weidengehölz, *n.*

Вербовáнець, -нця, *m.* Art Volkstanz, *ŽP.* II. 156.

Вербовáті, *pl.* Weidengewächse, *pl.* (Salicineae).

Вербóвий, *a.* Weiden-, aus Weidenholz.

Вербовúна, *f.* Salicin, *n. Нет.*

Вербóлúст, *m.* оман — weidenblättriger Alant (Inula salicina).

Вербóлúз, -лóзу, *m.* Lorberweide, *f.* (Salix triandra); 2) Korbweidengehölz, *n.*

Верботéрнь, *f.* Sanddorn, *m.* (Hippophaë rhamnoides).

Верботóчник, *m. B.* s. Вербúк.

Вербувáти, *v. a.* werben.

Вербýнкóвий, *a.* zum вербýнок

Вербýнок, -нку, *m.* Werbung, Anwerbung, *f.*; 2) s. Вербовáнець.

Вербúк, *m.* Weidenbohrer, *m.* (Cossus ligniperda). [(Cerambyx moschatus).

Вербúнка, *f. Зол.* Weidenbock, *m.*

Вéрвечка, *f. dim.* s. Верéвка, *H.* 245; 2) Schlinge, Thierfalle, *f. Нет.*

Верг, *m.* — ґóнтів Schichte von fünf Schindeln, *f.*; 2) Wurf, Schub, Anschub, *m.*

Вергáти, вергчи, *v. a.* werfen, schleudern, *Кн.*; * schaudern, *Gr.* 29.

Вéргник, *m.* Werkzeug zum Flechten der лáптї.

Вергýн, *m. gew. pl. Oc.* (61) VI. 36

Вéре, als Einschiebsel gebr. wie das deut. halt; 2) wahrlich? unmöglich! *(B.)*; 3) ist es wahr?

Вереéй, *m. Ч.* II. 15 s. Воробéй.

Верéвка, *f.* Schnur, *f.* Seil, *n.* Strick, *m.*

Веревóчник, *m.* Seiler, *m. Нет.*

Веревчáтий, *a.* strickähnlich, *Нет.*

Вередúти, *v. n. МШ.* schaden; 2) — ся stolzieren, hoffärtig sein *(B.)*; *b)* вереденúти ся laut schreien.

Вередлúвий, *a.* keiflustig; schädlich, *Зг.*; 2) eigensinnig, hartnäckig, grillenhaft, launig, barrock, *He. Нет.*

Вередúк, *m.* Ackertäschelkraut, *n.* (Thlaspi arvense).

Вередúця, *f. M.* I. 26 s. Вúгад-чиця.

Вередováнє, *n.* Eigensinn, *m.* Caprize, *f.*

Вередóвець, -вця, *m.* Wiesenraute, *f.* [(Thalictrum flavum).

Вередувáти, *v. n.* sich unausstehlich gebaren, viel auszusetzen haben, eigensinnig, launig sein, „Grillen fangen"; 2) ausgelassen sein, Unwesen treiben.

Верéй, *m.* † *K.* Riegel, *m.*

Вéремє, (-я, *dim.* веремéнце), *n.* günstige Witterung, schönes Wetter; Wetter übhpt.

Веремíнний, *a.* -а *Gr.* 29 s. Веремéнний.

Веремíя крутúти комý hart jmdm zusetzen, *Кч.* 13.; hie u. da plötzlich anfallen, angreifen, *Пот.* III. 67.

Верéнва, *f.* Garbenschichte im Scheunenraume, *f. Ч.* VII. 575.

Вереníще, *n.* s. Веретúще.

Верéнка, (-рéнька), *f.* kleine вереténка.

Верентюх, веренчýк, *m. Зг.* s. Веретúнка.

Вéрес, вéрic, *m.* Besenheide, *f.* (Calluna vulgaris); 2) — мáчир, *m.* Sumpfheide, (Erica tetralix).

Вересáч, *m.* Heideplatz, -strich, *m.*

Вéресень, -ня, *m.* Mon. September, *m.*

Вéресíнь, *m.* s. Вéрес 1).

Вéреск, *m.* Geschrei, *n.* Heidenlärm, *m.* das Kreischen, *Левч.*

Верескléд, (-клéн), *m.* s. Брусли́на.

Верескливий, *a.* schreiend, kreischend, *ВБ.*

Верескýн, *m.* s. Крикýн, *Нет.*

Верéсло, *n. Luts. gr.* 154 Stengel des Kürbis, *m.*

Вересни́к, *m.* Pomatia ericetorum, *B.*

Вересну́ти, *v. n. Др. с.* 76 gellend aufschreien.

Вересова́ті, *pl.* Heidenartige (Ericaceae, Ericineae).

Вересови́ско, *n.* Heidegrund, Heideboden, *m. Пол.*

Вересча́г, *m. Левч.* s. Верещáч.

Верéта, *f.* grobes breites Sacktuch, Bettdecke, *f.* верéтами лїтáють шпáки in ausgebreiteten Schaaren.

Веретéльчик, *m.* Dorngrundel, *f.* (Cobitis taenia).

Веретени́стий, *a.* spindelförmig. *B.*

Веретéнниця, s. Веретíльниця.

Веретéно, (*d.* веретíнце), *n.* Spindel, *f.*; 2) Mühleisen, *n.* Mühlstange, *f.*; 3) Aehrenspindel, *f.*; 4) Achse der Töpferscheibe, *f.* [(Veretillum cynomorium).

Веретéнце мóрске, *n.* Meerspule, *f.*

Веретени́ти, *v. n.* drehen, Ausflüchte machen. [сьóго — в.!

Веретúння, ? *H.* 135 нї з тóго, нї з

Веретíль, *f.* Meerspule, *f.* (Veretillum), *B.*

Веретíльник, *m.* веретíльниця, *f.* Blindschleiche, *f.* (Anguis fragilis). [netz.

Верéто, *n.* Art kleines dichteres Fisch-

Веретя́жь, *f.* Thürkette, *f.* Kettenhäkchen an d. Thür, *n. Пет.*

Веретя́нка, *f.* Oberkleid aus gröbster Leinwand, *n.* grober Kittel.

Верéчи, *v. a.* s. Вергáти.

Веречковáтий, *a.*. *Кн.* („*Рус*“ 23)?

Верещáти, *v. a.* stark schreien, kreischen. [рікá links. Nbfl. des Днїстéр.

Верещúця, (-щúця), *f.* Верещúцка

Верéя, верія, *f. Wgr.* 26 Thorflügel; 2) Thürpfosten, *m.*

Вéрженє, *n.* Wurf, *m. Пол.*

Верзíнє, *n.* Traumgebilde, Hirngespinnst, Märchen, *n. M.* III. 130.

Вéрзти, *v. a.* albernes, loses Zeug sprechen, faseln; 2) верзé ся в снї vom unruhig. Schlaf, schreckhaftem Träumen.

Верзýн, *m. Ко.* 246 *C.* Art Fussbekleidung, s. Лáптї. [ren, *Кч.* 67.

Верзя́канє, *n.* das Plauschen, Plär-

Верівни́чий, *a.* Seiler- *B.*

Верлáнь, *m.* s. Горлáнь, горлáч. *Зак.*

Вермúвка, *f.* Geliebte, Geliebteste, *f.* [врѣл + мúлка?]

Вермáнка, *f. Марк* 104.?

Вермáний, *a. Зак.* s. Румáний.

Верниво́да, *m. Ч.* II. 266 fabelhafter Riese der das Wasser hin u. her rückt.

Верни́гора, *m.* Berggeist, Bergriese,

Верни́на *f.* Span, *m. B.* [Rübezahl, *m.*

Вéрно, Stabreimwort zu перевéрнено.

Вернýти, *v. a.* s. Вертáти; 2) *v. n.* wirbeln, пóлем *III.* I. 39; wälzen, *K.*

Вернякати, s. Варнякати.

Верпúна, s. Вепрúна; верпинкú, *pl.* Stachelbeeren, *pl.*

I. Вереть, *f.* s. Верствá.

II. Вереть, *f.* Geschlecht, *n.* Stamm, *m.* Zeitgenossen, *pl.* gleiche Alterstufe, *(B.)*

Верстá, *f.* Werste, (russ. Meile), *f.*; 2) Werstpfahl, *m.* Meilensäule, *f.*

Верстáти, *v. a.* дорóгу, *K.* den Weg zurücklegen; Feldzug machen.

Верствá, *f.* Schicht, Lage, *f.*

Верствáк, *m.* Altersgenosse, *m.*

Вéретний, *a. У.* -і лїтá von gleichem Alter. [gemessen, *III.* I. 351.

Верстóвий, *a.* nach Wersten (officiell)

Верстóк, -тка́, *m.* з молокá, *Не.* „Oberes“, obere Sahne. [Umkehren.

Верть, *int. M.* I. 134 vom schnellen

Вертáк, *m.* Drehtanz, „Dreher“, *m.*

Вертáти, *v n.* zurückkehren, -kommen; 2) *v. a.* zurückgeben; 3) sich erbrechen. [Hohlbohrer, *m.*

Вéртель, *m.* Bratspiess; 2) Bohrer,

Вертéлка, *f. Зар. (Рус.* 3) s. Вертíлка? [redo).

Вéртень, *m.* Schiffsbohrwurm, *m.* (Te-

Вертéп, *m.* Höhle, Schlucht, *f.*; 2) Puppenspiel, Marionettenkasten, Dreh- Schaukasten, (um Weinachten): крýтить ся як лáлька в вертéпі, *Пет.* [klüftet, *Пет.*

Вертепúстий, *a.* höhlenreich, zer-

Вертéпити, *v. n. Зар.* sich herumdrehen. [ken; (вертопúти, *Пет.*)

Вертепíти, *v. n. У.* rasen, toben, zan-

Вертéпний, *a.* z. вертéп 2) geh. *Др.*

Вертúголов, *m.* (-вка, *m. f.*) der den Kopf dreht s. Вертопúйка.

Вертикáльний, *a.* s. Прямовúсний, *Пол.* [Roller, *m.*

Вертúлець, -лця, *m.* Rollmuskel, *f.*

Вертúпорох, *m.* s. Гонúвітер, *(B.)*

Вертúшів, -ова, *m. N.* e. Berges.

Вертíлка, *f.* Kreisel, *n.*; 2) Kunststück, *n.*

Вертѣ́ти, *v.a.* bohren; 2) s. Крути́ти; 3) wedeln.

Вертки́й, *a.* betriebsam, rührig, unternehmend, s. d. folg. [drehbar, munter.

Вертли́вий, *a.* leicht sich drehend,

Вéртло, *n. Оц.* 55 s. Вéртель.

Вертлю́г, *m.* Seilerwerkzeug zum Drehen, *n.*; Drehring am Wagen, s. Колúворіт; Zapfen, *m.* Spindelpfanne, *f.*

Вертьóга, *f. Ч.* II. 407 Art Gefäss.

Вертóла, *f.* Pfuscher, Stümper, *m. Нет.*

Вертóлити, *v. n.* pfuschen. [rin, *f.*

Вертóлиця, *f.* Pfuscherin, Stümpe-

Вертопрáх, *m. Фр. Св.* s. Вертúпорох.

Вертóчина, *f.* Bohrmehl, *n. ГШ.*

Вертошúйка, *f.* Wendehals, *m.* (Iynx torquilla), *Вол.* [Vögel u. Fische, s. Вúтер.

Вертрáх, *m.* Art Fangvorrichtung für

Вертýн, *m. H.* 293 in d. Räthsel: Schwanz, *m.*; 2) Zierbengel, Gauch, Geck, Stutzer, *m. Не*; 3) s. Зáвертка я́олочна; 4) Drehwurm, *m.* Schafsquese, *f.*

Вертýнка, *f.* Kokette, *f.*

Вертю́х, (*d.* вертюшóк), *m.* Reibkeule, *f.*; 2) s. Насáд (в вóзї); 3) * der sich unaufhörlich bewegt, nicht still sitzt; Dreher, *m. Пол.* [terebrans), *B.*

Вертя́к, *m.* Bohrassel, *f.* (Limnoria

Вертю́чий, *a.* unbeständig, unstät, wechselnd, wandelbar.

Верх, *m.* der obere Theil, Gipfel, *m.* Spitze (des Berges), *f.*; 2) Schornstein, *m.* Esse, *f. P.* I. 30; 3) вéрхи́, *adv. P.* I. 69 сїв верхи́ stieg zu Pferde; верхáми, *Ш.* I. 41; сі́ли на два вéрхи zu Pferde von zwei Reitern; верхóм їхати zu Pferde reiten; — итú *Зар.* an der Spitze gehen; — плúсти auf der Oberfläche schwimmen; верхóм übervoll, bis zum Rand; по верхáм oberflächlich, *K.*; верх *praep.* mit d. *genit.* α) über, auf, oberhalb, auf dem Gipfel. *Ог.* 204. 2. β) darüber, über das Mass s. Повéрх; 4) * верх вéсти в чім *Зг.* s. Перéд вéсти; чий тýтка верх? wer hat hier die Oberhoheit, die Herrschaft, wer ist hier tonangebend? [fel, *m.*

Верхвúк, *m.* oberer Schössling, Wip-

Верхíвє, *n. coll.* das Obere, die oberste Schichte, die Gipfel (der Bäume); 2) Quellengebiet, *n.* Quellenbezirk, *m.* (des Flusses). [ten, Reiter, *m.*

Верхівни́й, *a. pl. Др. c.* 305 berit-

Верхівни́ця, d. ob. Fläche (d. Ofens).

Верхíвочка, *f. dim.* Spitze, Krone, *f.*

Верхівчóвий, *a.* -а кошýля, *Гол.* III. 493 *ungr.*?

Верхíвщина, *f.* Art Abgabe, *K.* [*(B.)*

Верхлю́к, верхля́к, *m.* Wildferkel, *n.*

Вéрхний, *a.* ober, von oben, oberst; oberhalb gelegen.

Вéрхник, *m.* s. Верхня́к.

Верхни́на, *f.* „Oberes", Rahm, *m.*

Вéрхни́ця, *f. Гуц.* Bergspitze, *f.* Gipfel, *m.*; 2) Gewölbe des Backofens, *n.*

Вéрхність, -ости, *f. Нет.* s. Верхóвність.

Верхня́к, *m. Зап.* I. 345 das obere Gewölbe, das Dach bei der бандýра; Decke, *f.* Deckel, *m.*; 2) oberer Mühlstein, Läuferstein; 3) übhpt oberer Theil einer Vorrichtung, der Töpferscheibe, des Butterfasses u. dgl. [rock, *m. B.*

Верхня́нка, *f.* Oberkleid, *n.* Ober-

Верхоблáчний, *a.* -а горá über die Wolken ragend. [Верблю́д. *(B.).*

Верхоблýд, (-блю́д), *m. МШ.* s.

Верхóване, *n. Гуц.* s. Верховóдство.

Верховáти, *v. n. Ф.* на кого́ über jmdn Oberhand gewinnen, herrschen, над ким, *Гуц.* [хóм (v. Schüttmass).

Верховáтий, *a.* hoch; 2) = з вер-

Верховúй, *a.* vom Gipfel, v. Wipfel, v. Giebel, von der Spitze, oberst; 2) — кінь Reitpferd, *n.*; 3) der zu Pferde reitet, Reiter, Reitersmann, *m.*; 4) s. Вер-

Верховúк, *m.* Reiter, *m. K.* [хóвний.

Верхóвина, *f.* Hochland, Gebirgsland, *n.*; 2) Gipfel, *m. P.* I. 4.

Верхóвинець, -нця, *m.* Gebirgsbewohner, Gebirgler, *m.*; 2) — окáтець Alpenfalter, Apollo, *m.* (Doritis Apollo).

Верховúнщина, *f.* Gebirgerthum, *n.*

Верховúцї, *pl. N.* e. Berges.

Верховíтє, *n. АД.* I. 121 die obersten Zweige, Wipfel des Baumes, *K.*

Верховлáдний, *a.* die Oberherrschaft habend.

Верховлáдність, -ости, *f. Кл.* Oberherrschaft, Hegemonie, *f.*

Верхóвний, *a.* der Obere, Ober-.

Верхóвник, *m.* der Obere, Oberhaupt, *n. K. Фр.* [Oberhoheit, *f. Нет.*

Верхóвність, -ости, *f.* Obrigkeit;

Верховóд, верховóда, (-вóдець, -дця, *Фр.*), *m.* Anführer, Führer, Tonangeber, *K. Не.* Häuptling, *m. C.*

Верховóда, верховóдиця, *f.* Laube, *f.* (Alburnus, Aspius lucidus).

Верховоди́тель, *m. T.* oberster Leiter, Director, *m.*

Верховоди́ти, *v. n.* над ким, кому́, кимóсь an der Spitze sein, anführen; regieren, lenken, jmds Oberhaupt sein, *M.* II. 78. [Häuptling, *m.*

Верховóдник, *m. MШ.* Anführer,

Верховóдство, *n.* (-вóдність, -ости, *f.*), Oberherrschaft, Hegemonie, Suprematie; Oberleitung, *f. У. К. Пет.*

Верхогля́д, *m.* eitler, oberflächlicher Mensch.

Верхогля́дка, *f. M.* I. 27 Weib von eitlem, oberflächlichem Sinn, *n.*

I. Верхóла, *m.* Pfuscher, Stümper, *m.*

II. Верхола́, *f.* Händel, *m.* Affaire, *f.* Hader, *m.*

I. Верхóлити, *v. n.* pfuschen.

II. Верхóлити, *v. a.* aufreizen; 2) foppen, *(B.)*; 3) *v. n.* zanken.

Верхолу́диця, *f.* s. Верховóдиця.

Верхосушни́к, *m.* gipfeldürre Bäume, *pl.*; 2) Gipfeldürre (Krankheit), *f. Пет.*

Верхотвóрець, -рця, *m.* Schöpfer des Weltalls, *m. Ш.* II. 168.

Верхоу́мка, *f. M.* I. 27 s. Верхогля́дка; 2) Klüglerin, *f.*

Верч, *(d.* вéрчик), *m.* верчá, -áти, *n. Ч.* IV. 221 Verzierung aus Teig am коровáй; kleinerer коровáй 236.

Вéрша, *f.* Reuse, Fischreuse, *f.*

Верша́ва, *f. Кл.* s. Вершина́, вершóк.

Верша́к, *m.* Baumstamm vom dünneren Ende, *m.* [felröhren.

Вéршва, *f.* ordinäres Leder für Stie-

Вéршений, *a. K.* vollkommen.

Верши́на, *f.* oberster Punkt, Theil; Oberfläche; Firste, *f. C.* II. 242; 2) Quelle, *f.* Quellengebiet eines Flusses, *АД.* I. 244.

Верши́нний, *a.* End- *Пол.*

Верши́ти, *v. a.* den Gipfel aufsetzen, bilden, zuspitzen: стіжóк in eine Spitze aufschichten; 2) — суд *K.* ein Rechtsurtheil bestätigen; 3) *v. n.* над кúм s. Верховóдити; 4) — ся in eine Spitze auslaufen, enden, sich thürmen, *C.*

Вершíль, *m.* Oberschwelle, *f.*

Вéршка, *f. dim.* s. Вéрша; 2) *breites Maul: настáвила вéршку vom zudringlichen Weib. [kel, *m.*

Вершкóвий, *a.* — кут Scheitelwin-

Вершля́г, *m. Гр.* V. 322 Verschlag-Vorschlaghammer, *m. Пот.* II. 30.

Вéршний, *a.* nicht voll.

Вéршник, *m.* Reiter, *Cm.* Vorreiter, Berittener, *m. C.* II. 57.

Вершнюк, *m.* Baumpieper, *m.* Spitzlerche, *f.* (Anthus arboreus).

I. Вершóк, -шка́, *m. K.* $\frac{1}{16}$ des Аршúн.

II. Вершóк, -шкá, *(d.* вершéчок), *m. Ч.* IV. 22 s. Верхúна; 2) Gipfel, *m.* oberste Spitze, s. Верх. [fläche, *f. Пол.*

Вершóчний, *a.* End-, -а площа End-

Верюга, *f. H.* 246 s. Дерюга. [ний.

I. Весь, *g.* вéсю, *m. B.* s. Укрíп водя-

II. Весь, вся, все aller, alle, alles; all, ganz. [aus ganzer Seele.

Весдýшно, *adv.* aus ganzem Herzen,

Весéла, *f.* s. Веселúця.

Весéлечко, *n. dim.* s. Весло́.

Весéлий, *a.* froh, heiter, lustig, fröhlich; munter. [равéль 1) u. ж. selbst.

Весéлик, *m. Ч.* III. 7 *Bein.* des жу-

Веселúки, *pl. Kst.* Freudenschreie, -rufe, *pl. m.*

Веселúти, *v. a.* erfreuen, fröhlich machen, belustigen, ergötzen; — ся sich freuen, lustig sein.

Веселúця, веселúчка, веселíвка, I. весéлка, *f.* Regenbogen, *m.* [сíлé.

Веселíйко, весельцé, *n. dim.* s. Be-

Весéлість, -ости, *f.* Fröhlichkeit, *f.* Frohsinn, *m.* [werden, sich aufheitern.

Веселíти, веселíшáти, *v. n.* fröhlich

II. Весéлка, *f.* — воню́ча Eichelpilz, Ruthenpilz, *m.* (Phallus impudicus); 2) — чортовá Ph. caninus. [froh wehend?

Весéльне-бýйний, *a.* вíтер, *Л.* 125

Весéльний, *a.* Ruder- *Ру.* [gend.

Веселозвýчний, *a. Де.* frohklin-

Весéлощі, *pl.* Vergnügungen, Freuden, Zerstreuungen, freudige Weilen.

Веселýха, (-лúх, *m.*, -лúха), *f.* Gartenfrosch; 2) Laubfrosch, *m.*

Весельчáк, *m.* Spassvogel, Lustigmacher, *m. Пет.*; „lustige Person", *Фр.*

Весéлчин, *a.* der весéлка I., Regenbogen-.

Весéнний, *a. Лір.* s. Весняний.

Весíвка, *f.* s. Веселúця, весéлка I.

Весíлé, *n.* Hochzeit, *f.*

Весíльний, *a.* Hochzeits-; весíльно, *adv. Ж.* III. 3 Г в домý — viel Hochzeit feiernd.

Весі́нний, *a. Не.* s. Весняни́й, *К. ГБ.*
Ве́ський, *a. МШ.* s. Весь, вся́кий.
Весле́нник, *m. Нет.* s. Весля́р.
Весло́, *n.* Ruder, Steuerruder, *m.* Ru-
Весло́ва́ти, *v. n.* rudern. [derstange, *f.*
Весло́вий, *a.* Steuer-, Ruder-.
Весло́н, *m.* Ruderwanze, *f.* (Velia), *B.*
Весля́р, *m. Оз.* Ruderer, Schiffer, See-
fahrer, *m. TP.* 25. [*n.* (Argonauta Argo).
Весля́рка папі́рна́та, *f.* Papierboot,
Ве́сьмир, (-мір), *m. Нет. Вах.* Welt-
gebäude, Weltall, *n.* [jahr, *n.*
Весна́, *f.* Frühling, Lenz, *m.* Früh-
Весне́вний, *a. W.* s. Весняни́й.
Ве́сник, *m.* шафра́н — Frühlings-
saffran, *m.* (Crocus vernus).
Весні́вка, *f.* Primel, Schlüsselblume,
f. (Primula veris); 2) Feldlerche, *f.* (Alau-
da arvensis). [lingszeit gehalten.
Весно́ваний, *ptc.* durch die Früh-
Веснови́й, *a.* im Frühling.
Веснува́ти, *v. a.* ве́сну (und *v. n.*) den
Frühling zubringen, Frühlingsarbeiten
auf dem Felde verrichten.
Веснува́тий, *a.* — ві́л beim Früh-
lingspflügen schwach, hinfällig (schlecht
überwintert). [temporaria).
Весну́ха, *f.* Grasfrosch, *m.* (Rana
Весну́шка, *f.* s. Весня́нка 4).
Весня́ний, *a.* Frühlings-.
Весня́нка, *f.* s. Весні́вка 1); 2) Früh-
lingsfliege, *f.* (Primula phrygena); 3) Früh-
lingslied, *n.*; 4) *gew. pl.* весня́нки Som-
mersprossen, *pl.*
Вессьві́т, *m. W.* Weltall, *n.*
Ве́сти, *v. a.* [веду́, веде́ш], führen,
leiten; jmdm den Weg weisen.
Вети́ти, *v. a. Wgr.* 94 übertreffen;
2) s. Верхово́дити.
Ветлина́, *f.* ве́рба — Korb-, Band-
weide, *f.* (Salix viminalis); 2) Dotter-
weide, (S. vittelina); 3) ветли́нка, *f.*
(Gorgonia viminalis), *B.*
Ветли́нка, *f.* Nbfl. des Сян.
Ве́тошь, *f.* das Alte, Alterthümliche,
Veraltete, *H.* 95.
Ветошній, ветохний, *a.* veraltet,
alt *(B.)*; abgetragen (одіж).
Ветву́шка, *f. Ко.* 83. 135 s. Витву́шка.
Ве́тхий, *a.* † alt, *Ш.* II. 219, *Кч.* 160
з де́ньми hochbetagt. *Зак.* abgenutzt,
morsch [ten Testam...
Ветхозаві́тник, *m. КУ.* vom Al-
Ветша́ти, *v. n.* veralten, *К.*
Вех, *m. Н.* 106 s. Паламарь; 2) Frosch-
eppich, *m.* (Sium latifolium).
Вехá, *f. Ос.* (61) VI. 19. Wiesenraute,
f. (Thaliotrum flavum).
Ве́чер, (-ір, -ор). *m.* Abend, *m.* до́брий
в.! und ве́чер д.! guten Abend! *P.* I. 14;
ве́чером, abends. [essen, *n.*
Вече́ра, (-ря), *f.* Abendmal, Abend-
Вечери́нка, *f. Не.* Abendunterhal-
tung, *f.* Soirée; 2) s. Ве́чер.
Вечері́ти, *v. n.* Abend werden, däm-
mern (ве́чер -іє).
Вече́рка, *f.* — госпожа́нка, *f.* Nacht-
viole, *f.* Frauenveilchen, *n.* (Hesperis ma-
tronalis). [puscularia), *B.*
Вечерники́, *pl.* Abendfalter, *pl.* (Cre-
Вечерни́ці, *pl.* s. Вечери́нка 1).
Вечерни́чити, *v. n.* Abendfeste fei-
ern; lustig leben. [dienst, *m.*
Вече́рня, вечі́рня, *f.* Abendgottes-
Вече́ряти, (-ра-), *v. n.* Abendmal
einnehmen, zu Abend essen.
Вечі́рка, *f. КУ.* Abendstern, *m.*; 2)
pl. s. Вечерни́ці.
Вечі́рний, *a.* abendlich, Abends-.
Вечірни́ця, *f.* Abendstern, *m.*; 2) *gew.*
pl. s. Вече́рка госпожа́нка.
Вечірні́йко, *m. dim. (Вец.* I. 215)
Abend, Sonnenuntergang, Westen, *m.*
Вечори́на, *f. Ч.* IV. 596 s. Ве́чер.
Ве́ша, *f.* s. Ве́рша. [jahr geht, *Дев.*
Вешня́к, *m.* Mühle die nur im Früh-
Ве́шта́не, *n.* das Herumschweifen.
Ве́штати ся, herumschwärmen,
-schweifen; s. Скита́ти ся.
I. Вещ, *f.* Sache, *f. Ч.* V. 482. *К.*
II. Вещ, Art Fisch.
Вещество́, *n. Пол.* Stoff, *m.* Materie, *f.*
Вжа́лувати, s. Пожа́лувати. *Лір.* 21.
Вжарну́ти, *v. a. Ч.* V. 739 s. Вна-
Вжах, *m.* s. Жах, *М.* [ли́ти.
Вже́, *adv.* schon, bereits.
Вжесто́чити ся, — се́рцем *Макс.*
sein Herz verhärten. [bendig werden.
Вживи́ти ся, Leben bekommen, le-
Вжи́вок, s. Вжи́ток.
Вжи́лий, *a.* nicht mehr jung, ältlich.
Вжи́ти ся, вживі́ти ся, *P.* II. 177
sich hineinleben, -finden; 2) zum Gedei-
hen kommen.
Вжи́тний, *a.* s. Розкі́шний; вжи́тно,
adv. Ст. genussvoll, angenehm.

Вжи́ток, -тку, *m.* s. Пожи́ток, *C.* I. 229; *pl.* вжи́тки s. Доста́тки, *Левч.*

Вжито́чність, -ости, *f.* s. Ужито́чність. [* weich, nachgiebig machen.

Вжува́ти, *v.a. KC.* IX.585 zerkauen; В-забро́д ходи́ти, *Рч.* 11 zum Fischfange an den Don als Arbeiter gehen.

В-за́-велиці́ собі́ що ма́ти, sich etw. zur Ehre anrechnen.

Взáвеличний, *a.* Ehrgefühl habend.

В-зáвід, *Гол.* I. 110, в-зáводи, *Ф. adv.* s. На-в-зáводи. [III. 46.

Взагаря́ти, *v. n.* sich anzünden, *Гол.*

Взад, взадгу́зь, взáдусь, (-сть), *adv.*

Взáєм, *adv. У.* s. Поспóлу. [rückwärts.

Взаїмний, *a.* gegenseitig, Gegen-.

Взаїмність, -ости, *f.* Gegenseitigkeit, Reciprocität, *f.* [nahme.

Взáміт, *adv.* ohne Wahl, ohne Aus-

В-за-óчи, *adv. Левч.* s. По-за-óчи.

В-зáперті, *adv.* im Gefängnisse, *Ш.* I. 222. [men.

В-зá-спіл, *adv.* insgemein, zusam-

В-за-трóє, *num.* s. В-трóє, *В. Фр.*

Взбільшкий, *adv.* s. Завбільшкий.

Взбýдженє, *n.* Erregung, *f. Пол.* [*m.*

Взбудúтель, *m.* Erwecker, Erreger,

Взбудúти, взбуджáти, взбýджувати, *v. a.* wecken, erwecken, erregen.

Взбýханє, взбýхненє, *n.* das Ver-

Взбухáти, *v. n.* verpuffen. [puffen, *Пол.*

Взбýхуючий, *a.* schlagend, — ſas schlagendes Wetter.

Взвáр, s. Узвар. [чити.

Взвидáти, *v. a. АД.* II. 123 s. Бá-

В-звиж, *adv. Мх.* s. Звиж, *Mi.* IV. 403.

Взвúчений, *a.* gewohnt.

Взвіз, *g.* взвóзу, *m. Oc.* (61) V. 72 Auffahrt, *f.* s. Вúвіз. [nach aufwärts, *m.*

Взгін, *g.* взгóну, *m.* Auftrieb, Druck

Взгляд, *m.* Blick, *m. Гр.*; 2) das Aussehen; 3) Rücksicht, Beziehung, *f.*

Взглядúти, *v. a.* erblicken, zu Gesichte bekommen, *Mi.* IV. 200.

Взглядний, *a.* bezüglich, relativ, respectiv; specifisch; *adv.* взглядно beziehungsweise, respective, *Oг.* [träг.

Взглядно-суперéчний, *a. Ил.* con-

Взгóнка, *f.* Sublimation, *f. Пол.*

Взгóнність, -ости *f.* Steigkraft, *f. Пол.*

Взгордíти, *v. n. Top.* stolz, hochmüthig werden. [beim Pflügen, *Mi.* II. 286.

Взгріх, *m.* ausgelassene Ackerstelle

Взгряни́че, *n.* s. Узгряни́че, *K.*

Вздвíре, *n. M.* s. Подвíре.

Вздúманє, *n.* s. Здýванє.

Вздимáти ся, sich aufblähen; s. Здувáти ся, здýти ся, *Mi.* IV. 200.

Вздихáти, вздóхнути, *v. n.* seufzen, *Mi.* IV. 200. [längs, entlang, *Mi.* IV. 199.

Вздовж, (-ш). *adv.* der Länge nach,

Вздрíти, s. Узрíти.

Вздрóганє, *n. Пол.* Zuckung, *f.*

Вздрогáти, *v. n.* s. Здригáти ся.

Вздря́чка, во вздря́чку сказáти щось ins Gesicht offen sagen. [blasen.

Вздýтий, *ptc.* aufgetrieben, aufge-

Взúванє, s. Завíванє.

Взивáти, *v. a.* s. Називáти; 2) auffordern, aufrufen.

Взигráти, *v. n.* † aufhüpfen, jubeln; взигравáти ся кому́, *Лір.* 12. jmdn verhöhnen?

Взирáти, *v. n.* на когóсь Rücksicht nehmen, worauf schauen, achten, *Ст. К.*

Взúрити, вздрíти, *v. a.* erblicken.

Взúскане, † *n.* Gewinnung, *f. Пол.*

Взискáтель, *m. gr.* Forscher, *m.*

Взискáти, *v. a.* † suchen, nach etw. trachten, *Ш.* II. 267; 2) дáни на кимóсь, *КУ.* von jmdm Tribut fordern.

В-зїмку, *М.* I. 102 s. В зимí.

Взір, *g.* взóру äusseres Ansehen, das Aeussere s. Нóзор, *Левч.*; 2) Muster, *n.* Vorlage, *f.*

Взлéт, *m.* Aufflug, *m.* [den.

Взлúти ся, böse, erbost, zornig wer-

Взлич, *adv.* ins Gesicht; — менé, in meiner Gegenwart, *Mi.* IV. 199.

Взлíсе, *n. Кв.* II. 254. 264 s. Узлíсе.

Взлїтáти, *v. n.* auffliegen, sich aufschwingen.

Взмагáти ся, взмочú ся mächtiger werden, an Kraft zunehmen, sich

Взміцнúти, s. Зміцнúти. [steigern.

Взнак, за-взнакú, *adv. Левч.* zum Andenken; дáти ся комýсь взнакú, sich jmdm fühlbar machen.

Взнáнє, *n.* Erkenntnis, *f. Св.*

Взнáти, *v. a.* erkennen, erfahren, zur Kenntnis von etw. gelangen. [*f. Top.*

Взнéсенє, *n.* Erhöhung; Erhabenheit,

Взнéслий, *B.* взнéсений, *Top. a.* erhaben, hehr, gehoben. [mich in Arsch!

Взни, взний мя (— в гузúцю)! leck

Взор, *m. W.* Blick, *m.*

*

Взорéць, -рця́, *m.* Muster, Beispiel, Взóрник, *m.* Modell, *n.* [*n.* Vorlage, *f.*
Взоровзíр, -óру, *m.* Muster, *n.*
Взоровзíрний, *a. He.* musterhaft; 2) bildschön. [mustergiltig, *Term. Ле.*
Взорóвий, *a.* Muster-, musterhaft,
Взорóдум, *m. K.* Ideal, *n.*; 2) Anschauung, *f.* [genröthe, *Oг.* 195.
В-зóрях, *adv.* mit Anbruch der Mor-
Взрив, *m. Пол.* Explosion, *f.*
Взриváти, *v. n.* explodieren.
Взрид, плáкати на — laut schluchzen.
Взри́ти ся s. Вгля́нути ся.
Взрíд, *g.* взрóду, *m.* Wiedergeburt, *f.* das Aufkommen, *Св.* [mögen, *n.*
Взрóк, *m.* Gesichtsinn, *m.* Sehver-
Взрокóвий, *a.* Gesichts-, Seh-.
Взрост, взріст, *m.* das Gedeihen, Wachsen, *Пол.*
Взростáти, *v. n.* aufwachsen, gedei-
Взрóщенє, *n.* s. Взрíд. [hen.
Взрýшенє, *n.* Rührung, *f.*
Взрýшити, *v. a.* rühren, *Top.* [Stiefel).
Взувáти, взýти, *v. a.* anziehen (die
Взутé, *n.* das Anziehen (der Stiefel).
Взянýти, *v. a.* einhauchen, *B.*
Взя́ти, [вóзьму (вíзьму), вóзьмеш], *Mi.* IV. 200, *v. a.* nehmen, fassen, greifen — когóсь по сóбі jmdn unter seine Botmässigkeit bringen; — си́лу an Stärke zunehmen; взя́ло ємý нещáсте *P.* I. 81 das Unglück begann ihn zu verfolgen; чия́ вíзьме? wer gewinnt die Wette, die Oberhand? взя́ла менé дýмка про когóсь der Gedanke an jmd beschäftigt mich, *K.*; 2) — ся: з вíдки von woher kommen; — кудáсь: (на прáво nach rechts) die Richtung, den Weg einschlagen; *b)* eintreten: як зи́мно ся вóзьме wann die Kälte eintritt; *c)* werden: снíг взяв ся водóю ward, schmolz zu Wasser, *vgl.* Поня́ти ся, брáти ся; слóво взя́ло ся плáменем, *Ш.* das Wort ward zur Flamme; *d)* взяв ся вчи́ти begann zu lernen; взя́ли кричáти begannen zu schreien, *vgl.* Стáти; 3) das *Imperf. de conatu* ausdrückend: взяв тай (и, да) пішóв er machte sich auf den Weg, *Oг.* 144. 200.
Взя́ха, *f.* взяхáр, *m. H.* Nehmer, *m.*
Ви [вы, вас, вам], *pron. pers. 2 pl.* ihr; 2) Sie *(pl.)*: Ви пáне Sie, mein Herr.
Ви- [вы-], in Zusammensetzungen: aus-, heraus-, auf-, ab-, er-, ver-: bei Verben von vollendeter, perfecter Handlung, *Mi.* IV. 201.
Вибавúтель, *m.* Retter, *m.*
Вибáвити, вибавля́ти, *v. a.* erretten, retten; 2) детúну такý велúку gross warten, pflegen, anfziehen.
Вибáганка, *f.* launiger, sonderbarer Wunsch, Laune, *f.*
Вибагáти, вибáгнути, *v. a.* aus-, ersinnen; begreifen, errathen; 2) tolle, eigensinnige, grillenhafte Wünsche haben, sich gebaren. [rische, Launige.
Вибáгливець, -вця, *m.* der Wähle-
Вибáдувати, *v. a.* ausfragen.
Вибáжний, *a.* mit launigen Wünschen; вибáжно, *adv. Зар.* ausgesucht, mit Comfort.
Вибáйкувати ся, *M.* III. 50 sich aus den Fluten herausarbeiten, auftauchen.
Вибáлушити, вибалýшувати, *v. a.* § — óчи die Augen aufreissen, glotzen.
Вибандурити, *v. a.* ausweiden (das Wild); auswaschen, *Шс.* [лаяти.
Вибанїтувати, *v. a. H.* 74 s. Вибарянчáвий, (-чé—), *a.* wählerisch, launig, capriziös.
Вибарянчáти (-чé-), *v. a.* собí wählerisch, launig sein.
Вибáтькувати, *v. a.* когó (jmdm seine Eltern) lästern, schimpfen; fluchen.
Вибачáти, вибáчити, *v. a.* щось комý entschuldigen, verzeihen, vergeben, nachsehen; 2) *v. n.* sich ohne etw. bequemen. [zeihung, *f.*
Вибáченє, *n.* Entschuldigung, Ver-
Вибáчний, *a.* бýдьте вибáчнї entschuldigen Sie, verzeihen Sie (Ihr).
Вибель, -бля, *m.* runder Balken, s. Виблáк. [wahlberechtigt, wählbar.
Вибéральний, виберáтельний, *a.*
Виберáти, *v. a.* s. Вибрати. [fen.
Вибéштати, *v. a.* ausschelten, -schimp-
Вибúванка, *f.* s. Вибíйка.
Вибúвáти, вибúти, *v. a.* ausschlagen, -stossen, -prügeln; einschlagen, -werfen (вíкна); erbrechen (двéрі); вибúй си тóє з головú schlage dir das aus dem Kopfe; 2) — дúмку Leinwand für die farbig drucken; 3) [illegible] tiefe Bücklinge machen; 4) — ся з сúли *P.* II. 193 sich entkräften, an Kraft sich erschöpfen, ermatten; — ся зі сну schlaflos werden.
Вибичувáти, *v. a.* durch Vorspa-

nen eines Beipferdes forthelfen; — ся auf diese Art fortrücken.

Ви́біжка, *f. B.* Ausflug, *m.* Excursion, *f.*; 2) — лугова́ Wiesen-Rispengras, *n.* (Poa pratensis).

Ви́бій, *g.* вибо́ю, *m. gew. pl.* s. Вибо́іна; 2) das Aufsteigen des Terrains.

Ви́бійка, ви́бойка, *f.* Art gedrucktes Tuch, *Ko.* 14. *K.*; 2) grob gedrucktes Weiberkleid aus Leinwand.

Ви́білити, вибі́лювати, *v. a.* ха́ту weiss tünchen; 2) шма́ти s. Ви́прати; 3) полотно́ bleichen.

Ви́бір, -ору, *m.* Wahl, Auswahl, *f. pl.* вибо́ри die Wahlen; 2) Verwandtschaft, Affinität, *f.*

Ви́бірка, *f. K.* Auswahl, *f.* Auszug, *m.*; 2) *pl.* Ausschuss, Auswurf, Abfall, *m. H.* 90. *Oc.* (61), X. 63. [ereinnehmer, *m.*

Ви́бірчий, *a. m. s.* до пода́тків, Steu-

Ви́бірний, *a.* ausgewählt, *Др.* Wahl-*He.*; auserlesen, *Нав.* s. Чільни́й; 2) Abgeordneter, Delegat, *m. He.*

Ви́блеск, *m.* Abglanz, Abbild, Widerschein, *Зар.* Glanz, Schimmer, *m. M.* III. 68.

Ви́блиску́вати ся, schimmern, glänzen. [ben, ausspeien (dh Erbrechen).

Ви́блювати, *v. a.* von sich wiedergeben

Ви́бо́їна, *f.* ausgefahrenes Loch auf der Strasse s. Ви́бій.

Ви́бо́їстий, *a.* -а доро́га mit ausgefahrenen Gruben; -а земля́ Terrain von häufig aufsteigendem u. abstürzendem Charakter, *n. (B.).* [mann, *m.*

Ви́бо́рець, -рця, *m.* Wähler, Wahl-

Ви́бо́рний, *a.* ви́бо́рно, *adv. M.* III. 76 gewählt, trefflich, ausserordentlich gut, köstlich.

Ви́бороздити, *v. a.* Furchen machen.

Ви́борсати, ви́борсувати ся, sich herausarbeiten. [betreffend.

Ви́бо́рчий, *a.* Wahl-, die Wahlen

Ви́бра́нець, -нця, *m.* der Ausgewählte; 2) der ausgehobene Rekrut, Soldat, *K.* [*pl.* 2).

Ви́бра́нство, *n. coll.* s. Ви́бра́нець,

Ви́бра́нчик, *m.* s. Ви́бра́нець 2).

Ви́брати, ви́бера́ти, *v. a.* herausnehmen, wegnehmen; — село́ vom Tatareneinfall: menschenleer machen, entvölkern, *K.*; — о́чи ausstechen; 2) auslesen, auswählen, wählen, erkiesen; 3) — ся sich herausarbeiten, *P.* I. 41; *b)* — в доро́гу sich auf den Weg machen; *c)* schön aufwachsen, gedeihen; *d)* sich treffen, щасли́ва годи́на, день, *K.* I. 280.

Ви́брик, *m.* muthwilliger Sprung, Streich, Excess, *m.*; 2) launiger Einfall; ви́бриком, *adv.* rasch hinspringend, froh hüpfend. [froh springen.

Ви́бри́кувати, lebensfrisch hüpfen,

Ви́бричити ся, *Ф.* sich glatt rasieren.

Ви́брост, *m.* das Schiessen, Sprossen der Blätter, *B.* [densatz.

Ви́брудок, -дка, *m.* kothiger Bo-

Ви́бря́кувати, *v. n.* klirren, rasseln.

Ви́бува́ти, *v. n.* ausgehen, ermangeln; 2) ausdienen, aushalten, s. Ви́бути.

Ви́бутїти, *v. n.* s. Постуде́нїти (на дворі). [sturz, *m.*

Ви́бух, *m.* Ausbruch; — кро́ви Blut-

Ви́бухáти, ви́бухнути, ви́бу́хувати, *v. n.* ausbrechen, hervorplatzen.

Ви́бучкувати, *v. a.* ausprügeln.

Ви́буялий, *a.* üppig aufgeschossen.

Ви́буяти, *v. n.* üppig aufschiessen, aufwachsen.

Ви́ва́бити, *v. a.* herauslocken. [ung, *f.*

Ви́ва́га, *f. Пс.* Rettung, Hilfe, Befrei-

Ви́важáти, ви́ва́жувати, *v. a.* s. Ви́важити; 2) *v. n. M.* II. 34 hin u. her denken, erwägen, unschlüssig sein, zögern: до́вго ви́важа́ла по́ки зва́жилась — — bis sie sich entschloss.

Ви́важити, ви́ва́жувати, *v. a.* ausheben; две́рі — aus den Angeln h.; 2) * retten, helfen, *Пс.*

Ви́валива́кий, *a.* s. Валива́кий.

Ви́валити, ви́ва́лювати, *v. a.* aus-heraus- durch- einschlagen; -reissen; 2) heraus- ausstrecken, -langen язи́к.

Ви́вар, *m.* ви́варка, *f. B.* das Auskochen; Absud, *m.*

Ви́вара́чáти, *Фр.* s. Ви́бара́нчáти.

Ви́варити, *v. a.* auskochen, absieden.

Ви́ва́ряне, *n. Пол.* das Versieden,

Ви́ва́ча, *N.* e. Berges. [Absieden.

Ви́вернений, *ptc.* umgekehrt, verkehrt; * -а ки́шка verkehrter, verrückter Kopf.

Ви́верниця, *f.* ½ s. Ви́вертень.

Ви́верт, *m.* Stelle, wo ein Baum vom Winde ausgerissen wurde, *pl.* umgestürzte Bäume.

Ви́вертáти, ви́вернути, *v. a.* umkehren, umwerfen, umstossen, umstürzen; 2)

verkehren, über den Haufen werfen; — ся umstürzen, umfallen. [*m.* Rahne, *f.*

Ви́вертень, *m. coll.* Windbruch,

Ви́вертїти, вивéрчувати, *v. a.* heraus- ausbohren; 2) herauswickeln; — ся *Кв.* II. 330 sich herauswinden.

Ви́вертка, *f. B.* Korkzieher, *m.*; 2) ви́вертки, *pl.* Bohrspähne, *pl. ГШ.*

Ви́вершити, вивéршувати, *v. a.* s. Верши́ти; 2) ausführen, vollenden, *K.*; 3) — ся почéрез верх überlaufen (вода́).

Ви́вести, виводи́ти, *v. a.* ausführen; 2) s. Ви́від (да́ти) I. 4); 3) — в по́ле hinters Licht führen, hintergehen; — з ро́зуму berücken; 4) ausbrüten; 5) — ся ausgebrütet, geboren werden; vorkommen; *b)* nicht mehr da sein, schwinden; *c)* sich rechtfertigen, sich ausweisen, sich legitimieren: — ся слу́шним сьвідо́цтвом (сьвідо́цтвом) *АД.* I. 233.

Ви́винути, вивива́ти, *v. a.* ausherauswickeln, losmachen, herauswinden; 2) но́гу, *H.* 226 s. Ви́вихнути; 3) чим womit umher schwingen.

Вивисшáти, ви́висшити. (-вишш-) *v. a.* erhöhen, erheben, höher stellen, vorziehen. [Auszeichnung, *f.*

Ви́висшенє, *n.* Erhöhung, Erhebung,

Ви́вити, s. Ви́винути. [*f. Св.*

Ви́вих, *m.* Ausrenkung, Verrenkung,

Ви́вихнути, вивиха́ти, *v. a.* ру́ку, но́гу verrenken, verstauchen.

I. Ви́від, -воду [вед-], *m.* Ausführung, Deduction, *f.* Schluss, *m.* Resultat, *n. Не. Фр.*; 2) Ableitung, Deduction, *f. Ил.*; 3) s. Ви́вод 1); 4) — поліжни́цї Führung der Wöchnerin nach 2 Wochen in die Kirche u. Verrichtung des reinigenden u. segnenden Gebetes daselbst dh den Geistlichen; — молодо́ї ähnliches Ceremoniell in Bezug auf die Braut nach der Hochzeitnacht: до ви́воду привéсти, бу́ти, ви́від да́ти.

II. Ви́від, -іду, [вѣд-], *m.* Auskunft, Erkundigung, *f.*

Ви́відати, ви́відїти, вивíдувати, *v. a.* aus- erforschen, versuchen, probieren; kennen lernen; — ся sich erkundigen. [späher, Spion, Kundschafter, *m. Зак.*

Вивідáч, ви́відець, -дця, *m.* Aus-

Ви́відка, *f.* Untersuchung, Studie, *f. K.*

Ви́відний, *a.* Auskunfts-. [her, *m.*

Ви́відник, *m. Ог.* Kundschafter, Spä-

Ви́відниця, *f.* Auskunftsbureau, *n.*

Ви́вíжати, *v. a.* kennen lernen. [*m.*

I. Ви́віз, -возу, *m.* Ausfuhr, *f.* Export,

II. Ви́віз, -возу, *m.* Hohlweg, Eng-

Вивíльга, *f.* s. Вíльга. [pass, *m. Мог.*

Вивінóванє, *n.* Ausstattung, *f.*

Ви́вінувати, s. Відвінува́ти.

Ви́вірка. *f.* Eichhörnchen, *n.* (Sciurus).

Вивіря́ти, ви́вірити, *v. a.* — пра́вди у кого́ *Не.* die wahre Stimmung erforschen, jmdn auf die Probe stellen.

Ви́вісити, *v. a.* aushängen.

Ви́віска, *f.* Aushängeschild, *n.*

Ви́вістувати, ви́вістити, *v. a.* aufdecken, a. Tageslicht bringen, offenbaren.

Вивíтрювати ся, па́мять лю́дска: schwinden. [(Geum urbanun).

Ви́вішник, *m.* Benedictenkraut, *n.*

Ви́віщувати, *v. a.* vorhersagen, verkünden, *M.*

Вивія́си, *pl.* s. Викрута́си.

Ви́вíяти, *v. a.* auswehen, -schwingen, ausworfeln.

Ви́власти́ти, вивла́щувати, вивла́снювати, *Фр. v. a.* expropriieren, *ГШ.*

Ви́вла́щенє, *n.* Expropriation, *f. Term.*

Ви́вод, *m.* Rauchfang (als Ableitungsröhre), *m. Не.*; Ausweg, *m.*; 2) das Ausbrüten, Ausbrüten, *K.*; 3) ви́водом, *adv.* gedehnt, gestreckt.

Виводи́ти, *v. a.* s. Ви́вести; ausführen, ableiten, *Ил.*; 2) звича́ї abschaffen, aufheben, *Не.* [liges Ausbrüten.

Ви́водок, -дку, *m.* Brut, *f.* einma-

Вивóженє, *n.* Ausfuhr, Ausführung, *f.*

Вивóжечка, *f. dim. Гол.* III. 121 Art Vogel.

Вивозни́й, *a. pl.* -і́ воли́ ein überaus starkes Ochsenpaar, das die grösste Fuhre von der Stelle rückt, *K.*

Вивозо́вий, *a.* Ausfuhr-, Export-.

Вивола́ник, *m.* Raufbold, *m.*

Виволїка́ти, s. Ви́волокти.

Вивольня́ти, *v. a. Под.* frei machen.

Ви́волежити, *v. a.* s. Вложи́ти, *Зак.* hin u. her (bei der Nase) führen.

Ви́волока, *f.* Schindmähre, *f.*

Ви́волокти, ви́волочи, *v. a.* herausziehen, -schleppen.

Ви́волочка, *f.* das Herausziehen, das zutage Fördern, *Под.*

Ви́воріт, -оту, *m.* das Umstürzen, Umwerfen, Umstossen; 2) Kehrseite, *f.*

на — umgekehrt, verkehrt, von der Kehrseite; 3) s. Ви́вертень.

Виворічáти, *v. a.* на кого́ Unwahres gegen jmdn vorbringen, aussinnen.

Ви́воротний, *a. Кн.* -і підхóди verkehrt proportionirte Verhältnisse; ви́воротно *adv. TP.* 5 verkehrt; schwankend, hinfällig.

Ви́вовувати, *v. a.* im Kriege erkämpfen, erbeuten.

Ви́вчас, *m.* das Ausruhen, Erholung, *f.*

Ви́вчасувати ся, sich gut ausschlafen, ausruhen, sich erholen.

Ви́вчити, s. Ви́учити.

Ви́вшина, *f. N.* e. Berges.

Ви́вязати, вива́зувати, *v. a.* heraushervorbinden, -lösen; раху́нок ausführen, auflösen; — ся das Kopftuch schön umbinden (v. Frauen); *b)* з чого́ sich herausbringen, *Top.*, seine Aufgabe lösen; *c)* sich entwickeln, *Пол.* [gemergelt.

Ви́вялий, *a.* abgewelkt, welk, ab-

Ви́вялити, *v. a.* ausmergeln, trocken, siech machen. [reiben.

Ви́габа́ти, *v a.* misshandeln, auf-

Ви́гад, *m. Ст.* Erfindung, Phantasie, *f.*

Ви́гадати, вига́дувати, *v. a.* aus-, ersinnen, erdenken, erfinden; Witze, Spässe zum besten geben.

Ви́гадка, *f.* Erfindung, *f.* Phantasiespiel, *n.* Witz, Spass, *m.* [geistreich.

Ви́гадливий, *a.* spitzfindig, witzig,

Вигадни́ця, *f.* Spassmacherin, Witzlerin, *f.* [ling, *m. Кч.* 94.

Вига́дчик, *m.* Spassmacher, Witz-

Вига́дчиця, *f.* übertrieben mäkelndes, tadelsüchtiges Weib.

Вигажа́ти, вигоджа́ти, *v. n.* на когóсь з чим auf jmdn mit etw. zuwarten.

Ви́гаїти, *v. a.* anfräumen, ausleeren;

Виганя́ти, s. Ви́гнати. [ordnen.

Ви́гар, *m.* ви́гариско, *n.* Brandstätte, *f.*

Вига́рбувати ся, sich mit Mühe herausarbeiten, *Фр.*

Вигиба́ти, *v. n.* s. Ви́гинути.

Ви́гикнути, ви́гикати, *v. a.* s. Ги́кнути; §* gesund geniessen, wohl gespeist zu haben. [mung, Windung, *f. Левч.*

Ви́гин, *m.* Bug, *m.* Bengung, Krüm-

Вигина́, *f.* Beuge, Biege, *f.* [biegen.

Вигина́ти, ви́гнути, *v. a.* ver-, aus-

Ви́гинистий, ви́гинчастий, *a.* biegsam, geschmeidig.

Ви́гинути, *v. n.* umkommen, gänzlich (nach einander) verloren gehen, verschwinden. [samkeit, Geschmeidigkeit, *f.*

Вигинча́стість, -ости, *f.* Biegs-

Ви́гідь, -годи, *f.* s. Вигóда. [fertig.

Вигідливий, *a.* hilffertig, dienst-

Вигідний, *a.* bequem; gelegen.

Ви́гін, -гону, *m.* Trift, *f.* Viehweg, *m.*

Вигінне, *n. s. a.* ви́гінщина, *f.* Hutgeld, *n.* Hutlohn, *m.* (beim ersten Austreiben des Viehes auf die Weide).

Ви́гладa, *f.* Schliff, *n.* Ausfeilung, *f.*

Вигла́джувати, ви́гладити, *v. a.* ausglätten, glatt machen. [den.

Ви́гладнїти, *v. a. Гуц.* glatt wer-

Ви́гляд, *m.* Aussicht; 2) Ansicht; 3) Gestalt, Form, *f. Др. c.* 94. *Фр.*; 4) s. Ви́зір. [rausgucken, *n.*; 2) Aussehen, *n.*

Вигля́дане, *n.* Hinausschauen, He-

Ви́глядáти, *v. a.* ausersehen; 2) jmdm entgegensehen, ersehen; 3) *v. n.* aussehen, heraus- hinaussehen; hervorscheinen, hervorragen; aussehen, das Aussehen (Anschen) haben, scheinen.

Ви́глядити, *v. a. Фр.* s. Ви́глядати 1); aussuchen, herausfinden.

Ви́глядїти, *v. a.* s. Ви́глядити; 2) дїти, *Не.* warten, aufziehen, pflegen.

Вигля́ти, *v. n.* s. Виля́ти, ввиля́ти, *IT.* (II.) 126.

Вигна́нець, -нця, *ГШ., К.*, ви́гнанник. *Це. m.* der Verbannte, Exilirte.

Ви́гнати, *v. a.* aus- vertreiben, fortjagen, verbannen; 2) — ся в гору́ hoch im Wuchse aufschiessen.

Ви́гнути s. Вигина́ти; ви́гнутий кут erhabener Winkel.

Ви́говорити, виговóрювати, виговоря́ти, *v. a.* aussprechen, -sagen; ви́говорити ся з чим unachtsam, unwillkürlich beim Sprechen ein Wort fallen lassen; * herauslocken, -rufen, *P.* I. 30; 2) vorwerfen, aussetzen.

Ви́говір, -ору, *m.* Aussprache, *f.*

Вигóвщина, *f.* Zeit u. Geschichte des гетьма́н Вигóвский, *K.*

Вигóда, *f.* Bequemlichkeit, Gemächlichkeit, *f.* вигóду комýсь зробúти jmdm e. Gefälligkeit, einen guten Dienst erweisen, leisten; 2) Gelegenheit, *f.*

Ви́годити, *v. n.* кому́ чим jmdm womit aushelfen. [Sohn, *Кл.* Pflegesohn, *m.*

Ви́годованець, -нця, *m.* Zögling,

Ви́годовка, *f.* ви́годуване, *Не. n.*

Aufziehen, *n.* Pflege, Erziehung, Bildung, *f.*

Ви́годувати, *v. a.* aufziehen, gross pflegen, erziehen; 2) wohl nähren, mästen.

Ви́гоїти, *v. a.* heilen, ausheilen. [den.

Ви́голодати ся. ausgehungert wer-

Ви́голоджений, *a.* ausgehungert.

Ви́голос, *m.* Verlautbarung, Aussage, *f.*; 2) Ausdruck, Accent, *m. T.*

Виголоси́тель, *m.* Ausrufer, *m.*

Ви́голосити, **виголо́шувати**, *v. a.* verlautbaren, aussprechen; — бе́сїду, сло́во, річ eine Rede halten, vortragen.

Ви́голошене, *n.* Vortrag, *m.* Pronuntiation, *f.*; das Ausrufen, Ausruf, *m.*

Ви́гонистий, *a.* -е по́ле Viehtrift, die dem Viehwege am nächsten gelegen ist; 2) hoch aufgewachsen.

Ви́горіти, *v. n.* ab, ausbrennen.

Ви́горлати ся, auslärmen.

Ви́городити, *v. a.* * себе́ sich frei machen, sich losmachen.

Ви́горувати, *v. a.* доро́гу das Terrain der Strasse erhöhen.

Ви́готов, *m. Др.* **ви́гото́вление**, *n.* das Fertigmachen, -stellen, Ausarbeitung, Ausführung, *f.*

Ви́готовити, **виготовля́ти**, *v. a.* fertig machen, f. stellen, ausarbeiten, ausführen. [sikalischer Vortrag, *Ст.*

Ви́гра, *f. Ру.* Kampfpreis, *m.*; 2) mu-

Вигра́ни, *pl.* Musikinstrument des mythischen Donnerfürsten in d. коля́дки *Пр.* IX. 175, VIII, 26; 2) s. Орга́ни.

Ви́грати, **виграва́ти**, (-грив-) *v. a.* ausspielen; (lange u. schön) spielen: на ду́дці, на скри́пці; 2) Oberhand gewinnen, das Spiel gewinnen; 3) со́нце ви́грало. (*v. n.*) *Ст.* die Sonne ist schon hoch aufgegangen. s. Гра́ти.

Вигра́ш, *m. Кн.* Gewinnst, *m.*

Ви́грашка, *f. Ш.* II. 117 Spiel, *n.* Unterhaltung, *f.*

Вигрива́ч, *m.* Gewinner, *m.*

Вигрі́ва́ти, **ви́гріти**, *v. a.* auswärmen; — ся на со́нци, до со́нця sich sonnen.

Ви́грівки, *pl.* das Sichsonnen.

Ви́губа, *f.* **ви́губи́ти**, **вигуби́ти**, *v. a.* vertilgen, ausrotten.

Ви́гук, *m.* lauter, gellender Schrei, *M.* III. 131 Geschrei, *n.* Lärm, *m.* 56; 2) Ausruf, Zuruf, *m.*

Вигу́кувати, *v. n.* laut schreien, lärmen, rufen.

Ви́гулити, *v. a. Ф.* ent-, -auslocken, erlisten; 2) **вигу́лювати ся** sich aufheitern, *Пар.* [vortauchen.

Ви́гулькнути, *v. n.* plötzlich her-

Ви́гуляти ся, sich satt austanzen.

Ви́ґвінчувати, *v. a.* mit Schraubengang, mit Gewinde versehen.

Виґуля́ри, *pl. P.* I. 18 s. Окуля́ри.

Вид, *m.* Aussicht, *f.* Aussehen, *n.* Gestalt, Form, *f.* Schein, Anschein, *m.*; 2) Schein, *m.* Zeugnis, *n.* Reisepass, *m. C.* I. 48 II. 189; 3) коро́ткий вид Kurzsichtigkeit, *f.*; 4) вид пода́вати, *Ч.* II. 21 den Schein geben, zeigen, zu erkennen geben; 5) на вид beim Anblick; ans Tageslicht, offenbar, öffentlich; на два ви́ди der Ausgang, das Resultat ist ungewiss *(B.)*; для ви́ду, *K.* pro forma, äusserlich; з ви́ду, *Левч.* äusserlich, von aussen. [дане.

Вида́вание, *n.* Herausgabe, *f.* s. Ви-

Видава́ти, s. Ви́дати.

Вида́вець, -вця, *m.* Herausgeber; 2) Auszahler, *m. K.*

Ви́давити, **видавля́ти**, *v. a.* auspressen, -drücken; 2) aus-erwürgen.

Вида́вни́к, *m. Кн.* Herausgeber, Verleger, *m.* [Видавни́к.

Видавни́цтво, *n.* Verlag, *m.*; 2) s.

Вида́вница, *f.* Verlegerin, Herausgeberin, *f.* [leger-.

Видавни́чий, *a. K.* Verlags-, Ver-

Вида́вство, *n. T.* s. Видавни́цтво.

Ви́давцем, *adv. He.* theilweise (nach Art des Schaffners), in Portionen.

Вида́вця́, *m. ungr. Гол.* III. 414 Hochzeitsvater der Braut, *m.*

Ви́дайкати, *v. a.* durch unablässiges Rufen „дай! дай!“ abmüssigen, abdringen. [fung, *f.*

Ви́даление, *n.* Ausweisung, Abschaf-

Ви́даленець, -нця, *m.* ein Abgeschaffter, *m. Term.* [sehen hat.

Вида́лець, -лця, *m.* der Vieles ge-

Вида́лий, *a. M+B.* 358 der Vieles in der Welt gesehen hat, kundig.

Ви́далити, *v. a.* ausweisen, abschaffen.

Вида́льщина, *f.* (gesehene) bekannte Sache.

Ви́да́не, *n.* das Ausgeben, Ausliefern; 2) Ausgabe (кни́жки); Ausliefe-

rung, *f.*; 3) das Heiratenlassen; дочка́ на ви́данню heiratsfähige Tochter.

Ви́дати, видава́ти, [вы-], *v. a.* ausgeben, verausgaben, auslieferu; * verrathen; — дочку́ (за́-муж) zur Gattin geben, verheiraten; — кни́жку herausgeben; — ро́зказ erlassen, geben; — квіт ausfolgen, ausstellen; 2) — ся sich verrathen, herauskommen, sich zeigen, ans Licht kommen; *b)* — на по́ле sich ins Freie begeben; *c)* за кого́сь sich für jmdn ausgeben; sich ausnehmen; видає́ ся мені́ es scheint, kommt mir vor.

Вида́ти, [вид-], *v. a.* sehen, zu sehen bekommen; — ся (з ким) sich oft sehen; ви́дано, чи то —?! war es je möglich (zu sehen)?! *P.* I. 2.

Видатко́вий, *a.* Ausgabs-.

Вида́тний, *a.* -е зо́ріже reichlichen Ertrag gebend; 2) hervorragend, in die Augen fallend; вида́тно, *adv. ГШ.* mit Hervorhebung, mit Nachdruck, nachdrücklich, genau.

Вида́тність, -ости, *f.* Ertragsfähigkeit, *f.* (reichlicher) Ertrag, *Фр.*

Вида́ток, -тку, *m.* Ausgabe, als Aufwand, *f.* Kosten, Unkosten, *pl.*; 2) Ausgabe, Publication, *f. Ст.* [*f. Левч.*

Ви́да́ча, *f.* Ausfolgung, Auslieferung,

Видвига́ти, ви́двигнути, *v. a.* hervorschieben, emporheben.

Ви́двигнене, видви́гуване, *n. Фр.* das Hervor-, Emporheben.

Видді́лити, *v. a. Ос.* (62) VIII. 14 jmdn an einem besonderen Erbstück anI. Ви́ден, *a.* s. Видний, *К.* [setzen.

II. Ви́ден, s. Ви́нен schuldig.

Ви́депутувати, *v. a.* als Deputirten aussenden.

Ви́держалий, *a.* ausdauernd, *B*

Видержа́лість, -ости, *f.* Ausdauer, *f. Шар.*

Ви́держати, виде́ржувати, *v. a.* und *v. n.* ausdauern, aushalten, ertragen.

Ви́держимий, *a. Пол.* aushaltend, ausdauernd. [dauer; 2) Tragkraft, *f. Пол.*

Видержи́мість, -ости, *f.* Aus-

Ви́держка, *f. gr.* correcte Ausführung, Vollendung.

Видерка́си, *pl.* s. Дра́ча.

Ви́дибати, *v. a. T.* s. Нади́бати.

Видибу́ля́ти, *v. n.* wankend hingehen, hintrotteln.

Ви́дивити ся на ко́го (щось) jmdn verwundert anschauen.

Ви́димий, *a.* sichtlich, augenscheinlich, *M. Кч.* 40; *adv.* zusehends; ви́димо-невиди́мо unübersehbar viel, *P.* I. 75.

Ви́дихане, *n.* Athmen, Leben, *n.*

Ви́дихати, *v. a.* щось здоро́во etw. wohl geniessen, gut bekommen.

Ви́дище, *n.* со́нне, *Ск.* Traumgesicht, *n.* Erscheinung, *f.* Gespenst, *n.*

Ви́дїдичити, *v. a.* enterben.

Ви́дій, -дію, *m.* Gemelke, *n.* (soviel auf einmal gemolken wird).

Видійник, *m.* Milchpächter, *m.*

Ви́дїл, *m.* Abtheilung; 2) Facultät, *f.*; 3) Ausschuss, *m.* Comité, *n.* [zutheilen.

Видїлити, видїлювати, *v. a.* aus-,

Видїло́вий, *a.* Ausschuss-; -а шко́ла höhere Bürgerschule. [lösung, *f. ОБ.*

Видїлюване, *n.* Ausscheidung, Ab-

Ви́дїне, *n.* das Sehen, *Пол.*

Ви́дїти [ви́джу, ви́диш], *v. a.* sehen; — ся з ким sich (einander) sehen; 2) s. Повиди́ти ся; *impers.* ви́дить ся мені́ mir scheint, mich dünkt; ви́диш *adv.* wohl, augenscheinlich (eig. du siehst es) *vgl.* Віда́й, ба́чиш, *Mi.* IV. 154.

Видки́й, *a. Пет. В.* s. Ви́дний; ви́дко, — ся s. Здає́ ся; 2) man sieht, ist sichtbar; 3) es ist hell, licht.

Ви́дків, s. Ві́дки.

Ви́дло, на-ви́длї, *adv. Левч.* s. Навидно́цї, Ви́дно. [ziehen, *Ст.*

Видля́ти, *a.* часу́ in die Länge

Ви́дма, *f.* — пісько́ва Sanddüne, *f.*

Ви́дьмище, *n. Кл.* Gespenst, *n.*

Ви́дмо, *n. У.* Erscheinung, *f.* Gespenst, *n.* [durchwehen.

Ви́дму, -дмеш, -дме s. Ви́дути;

Ви́дний, *a.* sichtbar; licht, *M. ТР.* 185 ви́дно, *adv.* mit d. Accus. man kann sehen, ist ersichtlich, es erhellt (з того daraus); що ті́льки — *P.* I. 25 ist kaum noch zu sehen. [дні́йшого о́ка.

Видний, *a.* gut, scharf sehend: ви-

Видни́ти, *v. a.* о́чку das dno herausnehmen.

Ви́дниха, *f.* s. Ви́дра, *C.* II. 165.

Видні́вка, *f.* bodenloses Fass.

Видні́й, *compar. adv.* zu Ви́дно st. видні́йше. [ganz sichtbar.

Видні́сенько, *adv. dim.* ganz hell,

Видні́ти ся, *Не.* (kaum) sichtbar

werden; 2) ansehnlich, bemerkenswerth, merkwürdig sein; 3) durchscheinen; видні́є der Morgen dämmert an.

Видно́, *n. B.* Anblick, *m.* Aussehen, *n.* Ansicht, *f.*; 2) lichter Ort. [locker werden.

Ви́добріти, *v. n.* vom Acker: gar,

Видобува́нє, *n.* das Hervorbringen, Gewinnung, Darstellung, *f. Пол.*

Видобува́ти, ви́добути, *v. a.* herauslangen, -bringen, zum Vorschein bringen, herausziehen; 2) — ся sich herausarbeiten, sich mit Mühe losmachen.

Ви́довжити, *v. a.* langstrecken, verlängern, *Пол.*

Видови́ско, *Ст.* видо́вище, *Біл., n.* Anblick, *m.* Aussicht, Ansicht; Landschaft, *f.*; 2) Schauspiel, *n. K.*

Видозмі́нний, *a.* veränderlich.

Ви́доптати, видо́птувати, *v. a.* mit Füssen austreten. [ren, hinfallen.

Ви́дохнути, *v. n. P.* I. 194 crepie-

Видо́чок, -чка, *dim.* s. Вид. [ris).

Ви́дра, *f.* Fischotter, *f.* (Lutra vulga-

Видра́нїя, *f.* s. Дра́чка.

Ви́дробець, s. Ви́ступець; ви́дробцем in kleinem, zierlichem Schritt.

Ви́дрочити ся, s. Ґе́дзити ся, зо́и́дзити ся.

Ви́друстїти ся, s. Ви́спати ся, *(B.).*

Ви́дужати, виду́жувати, *v. n.* Reconvalescent sein, genesen.

Ви́дум, *Св. m.* ви́думка, *f.* Erfindung, Fiction, *f.* das Ersonnene; 2) Einfall, *m.*

Ви́думати, виду́мувати, *v. a.* erausinnen, erdichten, ausdenken. [sinnt.

Ви́думця, *m.* Erfinder, *m.* der aus-

Ви́думщик, *m. Др. c.* 208 toller Spassmacher. [доптати.

Ви́дупкати, *v. a. Ч.* IV. 225 s. Ви́-

Ви́дуплавити, *v. a.* hohl machen *Пол.*

Ви́дурити, виду́рювати, *v. a.* erausschwindeln, entlocken.

Ви́дуркати, ви́дурняти, *v. a.* jmdn einen Thoren heissen, ausschelten.

Ви́дути, видува́ти, *v. a.* ausblasen, -wehen, -pusten; — гу́би die Lippen stolz aufwerfen, schnippisch thun.

Видю́к, мак —, видю́х, *m.* видю́ха, *f.* s. Зірка́тий мак, *Зг. Ч.* III. 225.

Видю́щий, видю́чий, *a.* sehend, *Ш.* II. 73; 2) sichtlich, augenscheinlich, *Ке.* II. 136. [Grabe, *f.*

Ви́дякуванє, *n.* Abschiedsrede am

Ви́дякувати, *v. n.* кому́сь Dank, *m.* Abschied sagen.

Ви́жадати ся на що, чого́ sich heiss nach etw. sehnen, etw. ersehnen. [etw.

Ви́жадний, *a.* чого́ sehnsüchtig nach

Ви́жвати, *v. a.* auskauen, aussaugen.

Ви́жга, *f.* ausgebrannter Ort, *Mi.* II. 27; 2) das Ausbrennen, *Пс.*

Вижёвий, *a.* ґранат, *Ф. (Вес.* I. 85.)?

Ви́жел, -жла, (ви́жлець, *Вол.*), *m.* Spürhund, *m.* (Canis sagax).

Вижён, (-жін), -ёну, Schnitterarbeit, Ernte, *f.* [жáти].

Вижива́ти, ви́жити, *v. n.* neu aufwachsen, verharschen (unter dem Schorf an der Haut); не мо́гу з то́го ви́жити ich kann damit nicht ausleben, auskommen, reicht mir nicht zum Leben; — ся *He.* schon Alles verzehren, aufzehren, verbrauchen; darben; 2) *v. a. P.* I. 60 jmdn ausweisen, vertreiben, verdrängen, fortschicken; з до́му кого́сь vom pickenden Spechte *Oc.* (62) X. 17 jmdn vom Leben rufen, jmdm den Tod verkünden.

Ви́живити, вижи́вля́ти, *v. a.* ernähren, unterhalten.

Ви́живлене, *n.* Ernährung, *f.*

Вижи́вне, *n. s. a.* s. Стра́вне.

Вижига́ти, *v. a.* ausbrennen.

Вижида́ти, *v. a.* erwarten, erhoffen; ab-, zuwarten. [ringen (шма́тє).

Вижима́ти, *v. a.* auspressen, aus-

Ви́жимки, *pl. ГШ.* ausgepresstes Zeug.

Ви́жки, *adv.* s. За-ввишки́, *Wgr.* 160.

Ви́жлик, *m. dim.* s. Ви́жел; 2) flinker Bursche. [schlürfen, -saufen, *Ко.* 216.

Ви́жлоктїти, ви́жльопати, *v. a.* aus-

Ви́жмок, *m. Зах.* s. Ви́жимки.

Ви́жний, *a.* ober.

Ви́жмякати, *v. a.* s. Жмяка́ти.

Вижо́ване, *n. s. a.* † Beschaugeld, *n.*

Ви́жолобати, *v. a.* aushöhlen, -falzen, -meisseln. [lung, Rinne, *f.*

Ви́жолобок, -бка, *m. Вах.* Aushöh-

Вижчéнько, *adv. Др. c.* 216 *dim.* s. Ви́жше, ви́жче.

Виз, *m.* Hausen, *m.* (Accipenser huso).

Визáнтия, *f.* Byzantium, Constantinopel, *n.*

Византи́йский, *a.* byzantinisch.

Византи́йство, *n.* Byzantinismus, *m. Ш.* II. 211.

Визáряне, *n.* das Ausstrahlen, Ausstrahlung, *f.*

Визаря́ти, *v. a.* ausstrahlen, *Пол.*

Ви́збирати, визбира́ти, визбира́вати, *v. a.* ganz sammeln, nach-lesen.

Визбі́рний, *a. Левч.* s. Ви́бораний.

Визва́тель, *m.* Herausforderer, *m.*

Ви́звати, визива́ти, *v. a.* heraushervor- aufrufen; heraus- ausfordern; — ся hervor- auftreten, *Кв.*; *b)* sich anmelden, sich erbieten, *Кч.* 127.

Ви́звіданє, *n.* s. Ви́слїдженє.

Визві́жити, *v. a.* s. Звіжити.

Ви́зьвіздити ся, mit Sternen besäet sein; sich aufheitern, *Шар.* [s. Ви́зволенє.

Ви́звілок, -лку, *m.* (від ма́йстра)

Ви́звірити ся на кого́сь wie ein Thier böse werden, ergrimmen.

Ви́звол, *m.* Aushilfe, *f.*; 2) Ertrag, *m.*; 3) Befreiung, *f. ОБ.*

Ви́зволенє, (-ли́не), *n.* Freisprechung, Befreiung, Erlösung, Rettung, *f.*

Визволи́тель, *m.* Befreier, Erlöser, *m. ІГ.*

Ви́зволити, визволя́ти, *v. a.* frei-, losmachen, ру́ку, *M.* I. 142; befreien, er- auslösen: з невóлї; — з терміну, з нау́ки einen Ausgelernten lossprechen, freigeben; — ся з терм. freier Arbeitsgeselle werden; ви́зволений, *ptc.* befreit, freigelassen; ли́сти ви́зволенї, *АД.* I. 209 Freiheitsbrief, Freibrief, *m. К.*

Ви́зволка, *f.* gelöstes Geld, *Левч.* s. Ви́ручка.

Ви́зворотка, *f.* Aufsuchung der Mittel bei Verlegenheit wegen Zahlung; Ausflucht, List, *f. Левч.*

Ви́згати, *v. n.* knirren, *M.* III. 81.

Ви́здоровіти, *v. n.* виздоро́влювати ся, *T.* genesen, gesund werden.

Виздрівáти, *v. n.* reif, zeitig werden.

Визи́на, *f.* Hausenfleisch, *n.*

Визи́ране, *n.* das Hinausschauen, Herausgucken.

Визира́ти, *v. a.* und *v. n.* ви́зирнути, *v. a.* herausschauen, -blicken, hervorgucken; — ся sich beschauen (im Spiegel), *K.* [nutzen, ausbeuten, exploitieren.

Ви́зискати, визи́скувати, *v. a.* aus-

Визи́скувач, *m.* Aussauger, Exploiteur, *m. ВБ.*

Ви́зїв, *m. B.* Ausdünstung, *f.*

Визїва́ти, визївну́ти, *v. a.* ду́ха den Geist aushauchen, ausathmen, auf-

Ви́зір, -ору, *m.* s. Вікно́. [geben, *K.*

Визна́вець, -вця, *m.* Bekenner, *m. Пар. Фр.* [weis, *m.*

Ви́знак, *m.* Verzeichnis, *n.* Aus-

Визна́ка, *f. Ст.* Abzeichen, Merkmal, *n.* Auszeichnung, *f.* Vorzug, *m.*; визна́ку вчини́ти Erwähnung thun, *Фр.*

Ви́знамок, -мка, *m.* Gepräge, *n. Пар.*

Ви́знанє, визнате́, *n.* Bekennen, Bekenntnis, Geständnis, *n.*

Ви́знати, визнава́ти, *v. a.* kennen lernen, erfahren; erdulden, erleiden; 2) gestehen, bekennen, *M.*; 3) кого́сь angeben, verrathen; 4) vorausbestimmen, verkünden, *Ч.* III. 327; — ся bekannt werden, *M.* II. 118. *Ф.* [Bedeutung, *f.*

Визнача́нє, *n. Под.* s. Значі́нє,

Визнача́ти, ви́значити, *v. a.* bestimmen, anweisen, zutheilen. [bar.

Ви́значний, *a. B.* merklich, bemerk-

Ви́зов, -зову, *m.* Herausforderung, *f.*

Ви́зорити ся, *Шар.* s. Ви́зьвіздити ся.

Ви́зріти, *v. n.* reif werden, reifen, *C.*

Ви́зубити, *v. a.* schartig machen.

Визува́ти, ви́зути, *v. a.* ausziehen (чо́боти). [(Pneumodermon) *B.*

Ви́зявок, -вка, *m.* Hautkieme, *f.*

Ви́зявнути, *v. a.* aushauchen, *Ф.*

Ви́ймanка, (*d.* ви́йма́ночка), *f. Гол.* III. 214.? [rausnehmen, hervorziehen.

Ви́йма́ти, s. Ви́няти, *v. a.* aus-, he-

Ви́йна, *f. H.* 181 s. Ву́йна.

Ви́йо́мка, *f. Кв.* II. 255 Confiscirung, Contrebande, *f.* [Виходи́ти 1—5).

Ви́йти, [ви́йду, ви́йдеш], *v. n.* s.

Ви́йсте, *n. Не.* Aufgang, *m.* Erhebung, Fahrt, *f.* [Emigrant, *m. Левч.*

Ви́йшлий, *s. a. m.* Auswanderer,

Ви́йшов, *m.* Nbll. der Ти́са б.

Ви́їзд, *m.* Ausfahrt, Abreise, Abfahrt, *f.*; Ausflug, *m.* Auffahrt, *f.*

Виїзджа́ти, виїзди́ти, *v. n.* oft ausfahren, verreisen, s. Ви́їхати.

Ви́їздка, *f.* Ausfahrt; на село́ Landpartie, *f.* Ausflug, *m.*

Виїмко́вий, *a.* річ -а *T.* Ausnahme; exceptionell, Ausnahms-, besonders, *Це.*

Ви́їмок, -мка, *m.* Ausnahme, *f. Пол.*

Ви́їсти, виїда́ти, *v. a.* heraus-, ausfressen; ganz verzehren.

Ви́їхати, *v. n.* ausfahren; fortreisen, verreisen; — з чим womit ausfahren,

ausrücken, на торг etw. auf den Markt bringen; * etw. zum Besten geben.

Ви́ка, *f.* Wicke, Futterwicke, *f.* (Vicia sativa).

Ви́кабаняти ся, § sich stolz auf[richten.

Ви́кабужати, *v. a.* ausmischen.

Ви́кадити, *v. a.* ausräuchern.

Ви́казати, вика́зувати, *v. a.* aussagen, nachweisen, ausweisen, darlegen; на ко́го, кому́сь, *He.* gegen jmdn eine Anzeige machen; — ся чим sich womit ausweisen, s. bescheinigen.

Ви́казити ся, *M.* nacheinander allesammt wüthend werden u. dadurch zu Grunde gehen.

Вика́зний, *a.* Ausweis-, Legitimations-.

Вика́зчик, *m. He.* Spion, Kundschafter; Berichterstatter, *m.*

Ви́каню́чити, *v. a.* dh. zudringliche Belästigung etw. erreichen.

Ви́капати, *v. n.* tropfenweise auslaufen; *v. a.* ausströpfeln; ви́капаний та́то, -а ма́ма, wie zwei Tropfen einander ähnlich, dem Vater od. der Mutter ganz u. gar ähnlich.

Ви́карабкати ся, викара́бкувати [ся mit Mühe aufklimmen.

Ви́карати, *v. a.* strafen, züchtigen *Ч.* IV. 56; ви́караний 555 gestraft, gewitzigt.

Ви́кати, *v. n.* до кого́ mit „Ihr" anreden, ihrzen, *Ог.* 111. 2) mit „Sie" anreden, siezen.

Ви́квітувати ся, *T.* quitt werden, [sich begleichen.

Викида́ти, вики́дувати, ви́кинути, *v. a.* hinaus-, herauswerfen; 2) ви́кинуло кому jemd bekam einen Hautausschlag; 3)* — шту́ку яку́сь e. Kunstück machen, einen Streich spielen; 4) ви́кидати кирни́цю einen Brunnen reinigen (v. Schlamm); 5)* що́ тя з па́мяти ви́кинуло! sollst das Bewusstsein verlieren.

Ви́кидиш, *m.* Auswürfling, *m. Пол.*

Ви́кидка, *f.* Spass, *m.* Posse, *f.*

Вики́чувати, *v. a. P.* II. 120 s. Ви́корчувати.

Ви́кишкати, *v. a.* austreiben §.

Вики́шувати, *v. a.* dh. Gährung hervorbringen. [2) verbrauchen.

Ви́кільтувати, *v. a.* ausfolgen (*B.*);

Викінча́ти ся чим, *Пол.* in etw. enden, ausgehen, sich endigen; ви́кінчити, *v. a.* vollenden, beendigen. [den.

Ви́кіпчити, *v. n.* crepieren; verschei-

Ви́клад, *m.* Auslage; Gebühr, *f.* 2) Vorlesung, *f.* Vortrag, *m.*

Викла́ти, *v. a.* auslegen; erklären; vortragen; викла́даний, *ptc.* s. Ви́ло́жистий. [Vorstellung, *f. M*+*B.* 201.

Ви́кладка, *f.* Auseinandersetzung,

Ви́кладниця, *f.* Pflugbrett, *n.*

Викладча́стий (-ча́тий), *a.* Auslege-, zum Auslegen, -ко́мір *He.*

Ви́кладчик, *m.* der Vortragende. *Фр.*

Викла́жа, *f.* Ausladung *f.*

Ви́клик, *m. M.* III. 56. Ruf, *m.*

Викликáне, *n.* Aufruf, *m.* Proclamation, *f.*

Викликáти, викли́кувати, ви́кликнути, *v. a.* herausrufen, *M.* II. 188.

Виклина́ти, *v. a.* in den Bann thun, bannen; verwünschen.

Ви́кліт, -оту, *m.* das Sichausbrüten.

Виклю́чувати ся, ausgebrütet werden. [picken, aushacken.

Ви́клювати, ви́клюнути, *v. a.* aus-

Виключа́ти, (-чити), *v. a.* auswickeln; ausschliessen; — ся sich aus der Schlinge (клю́чка) auswickeln, sich herauswinden. [clusiv.

Ви́ключний, *a.* ausschliesslich, ex-

Ви́ключність -ости, *f.* Exclusivi-

Ви́кляти, s. Виклина́ти. [tät, *f. BE.*

Ви́кнути, s. Зви́кнути. [nen, *C.*

Виковéрзувати, *v. a.* listig ersin-

Виковиря́ти, *v. a.* ausscharren.

Ви́колисати, *v. a.** erziehen.

Ви́компонувати, *v. a.* verfassen, ausfertigen, *K.*

Ви́кон, *m.* Leistung, *f. Пол.*

Виконáвець, -вця, *m. BE.* Vollzieher, Vollstrecker, *m.*

Ви́конати, *v. a.* vollziehen, vollstrecken, ausführen, leisten. [ausgraben.

Ви́копати, вико́пувати *v. a.* heraus-

Ви́копитити, *v. a.* но́гу im Hufgelenk verrenken.

Ви́копсти, *v. a. Luts gr.* 158. 163. ausstechen. [decken.

Ви́коптити ся sich mit Russ be-

Ви́коренити, ви́коренувати (-ко-ри́нюв-), *v. a.* mit der Wurzel ausreissen, entwurzeln, ausroden;* völlig ausrotten; — ся *C.* II. 77. die Lebenswurzeln verlieren. [hacken, abholzen (лїс).

Ви́корчувати, *v. a.* ausroden, aus-

Ви́косити, вико́шувати, *v. a.* ausabmähen.

Ви́кот, óчи на ви́котї, *Кн.* herausstehende, grosse Augen.

Ви́котець, -тця, *m.* † Entführer der Leibeigenen, der der geheimen Flucht Vorschub leistet.

Ви́котити, вико́чувати, *v. a.* herauswälzen, -rollen.

Ви́кохане́ць, -нця, Pflegesohn, Zögling, *m.*

Ви́кохати, вико́хувати, *v.a.* aufziehen, pflegen, warten.

Ви́кочелати. *v. a.* s. Ви́котити.

Ви́кочене, *n.* † Entführung, *f.* Raub eines Leibeigenen, *m.*

Ви́кочувати, *v. n.* eine Höhe erklimmen, ersteigen.

Ви́кпити, *v. a.* ablocken, abschwindeln.

Викрада́ти, ви́красти, *v. a.* wegstehlen, entführen.

Викрапа́ти, *v.n.* zu träufeln anfangen.

Ви́красити, *v.a.* anfärben, ausmalen.

Ви́красок, -ска, *m.* водяни́й Aquarell, *n. Пар.*

Ви́крепити ся, Muth fassen, *Кн.*

Ви́крив, *m. Св.* -уст Verziehen des Mundes, schiefes Maul.

Викрива́ти, ви́крити, *v. a.* entdecken, aufdecken.

Ви́кривити, викривля́ти, *v. a.* krumm, schief machen, biegen; krümmen; verziehen, verdrehen; чо́боти — schief treten; 2) — ся кому́ jmds Worte höhnisch nachsprechen.

Ви́крик, *m. Фр.* Aufschrei, *m.*

Викрика́ти, ви́крикнути, *v.a.* laut ausrufen, lärmen, jauchzen, johlen.

Ви́крикник, *m.pol.He.* Ausrufungswort, *n.*

Ви́кроїти, викро́ювати, *v. a.* herausschneiden, zuschneiden.

Ви́круглити, *v. a. Левч.* s. Заокругли́ти.

Ви́крут, *m.* ви́крутка *f.* Entwinden, *n.* 2) Ausflucht, Ausrede, Rabulistik. *f.*

Викрута́сом, *adv.* schwenkend, rings um sich drehend (beim Tanz).

Ви́крутень, -тня, *m. H.* 60. der sich herauswindet, abgefeimter, pfiffiger Kerl, Rabulist, *m.*; 2) *pl.* ви́крутнї 18. 22. *He.* Kniffe, listige Ausreden, pfiffige Behelfe, *pl.*

Ви́крутити, викру́чувати, *v. a.* aus- herausdrehen, -winden, -ziehen, шма́тє ausringen; — ся sich rings drehen; з чого́ sich herauswinden, -wickeln.

Ви́крятати ся, sich herausarbeiten, sich herauswinden, *V.*

Ви́кулений, a. stark gewölbt.

Ви́куп, *m.* Loskauf, *m,* Loskaufung, Einlösung, *f.* Lösegeld, *n.* [Ви́купити.

I. Викупа́ти, *v. a. Кв.* II. 161. s.

II. Ви́купати, *v. a.* baden: — ся sich baden.

Ви́купити, вику́пувати, *v. a.* auskaufen, loskaufen; alles nach u. nach wegkaufen.

Ви́купний, a. zum Loskaufen bestimmt, zum Loskauf geh.; einlösbar.

Ви́курити, вику́рювати, *v. a.* ausräuchern; лю́льку eine Pfeife ausrauchen.

Ви́курувати, *v. a. Ч.* II. 334. s. Ви́лїчити.

Ви́кусити, вику́шувати, *v. a.* heraus- ausbeissen.

Ви́кутати, *v.a.* mühsam erwirken, anschaffen.

Виль, *int. Ко.* 161. s. Гульк.

Ви́ла, *pl.* grosse Gabel.

Ви́лабудати ся, sich mühsam herausarbeiten, з чого́сь.

Ви́лагодити, *v.a.* bearbeiten, fertig stellen.

Ви́ладити, *v.a.* zu Stande bringen, fertig machen; 2) кого́ abordnen, beordern.

Вилази́ти, *v. n.* на де́рево heraufsteigen, -klettern; 2) hervorkriechen; 3) ausfallen, ausgehen (воло́сє).

Ви́лазка, *f. K.* Ausfall, *m.* (aus e. Festung); 2) Oeffnung, *f.* Loch zum Durchkriechen, *n. Левч.*

Вила́нї, *pl.* eiserne Mistgabel, *(B).*

Ви́латати, *v. a.* кого́, кому́ скіру durchprügeln.

Вильгота́, *f.* s. Во́хкість.

Ви́лет, *m. П, n,* 71. Ausfliegen, *n.* Ausflug, *m.* на ви́летї о́ути im Sprunge begriffen sein, baldigst ausgehen sollen.

Ви́лечко, *n. dim.* s. Ви́льце.

Ви́лив, *m.* Ergiessung, *f.* 2) das Ausgiessen.

Вили́ване *n.* s. Ви́лив 2).

Виливати, s. Ви́лляти.

Ви́лизати, вили́зувати, *v. a.* auslecken; — ся sich heil lecken.

Ви́линяти, *v.n. H.* 28. s. Полиня́ти; ausgehen, ausfallen (v. Haaren).

Ви́лисїти, *v.n.* ganz kahl werden.

Ви́лиск, *m. B.* Glanz, *m.*

Ви́лиско, *n.* Gabelstiel, *m.*

Вили́скувати ся, glänzen, schimmern.

Вили́тель, *m. B.* Giesser, *m.*

Ви́лити, s. Ви́лляти; ви́литий ausgegossen; 2) s. Ви́капаний.

Ви́лиці, *pl.* Unterkieferknochen, *pl.* [Unterkiefer, *m.*

Ви́лицювати, *v. a.* tüchtig ins Gesicht schlagen, hinausohrfeigen.

Ви́лізти, *v. n.* s. Вилазити.

Ви́лім, -лому, *m.* Ausbruch, *m.* Bresche, *f. МШ. Пар.* ausgebrochenes Loch.

Ви́лїнити ся, s. Лінúти ся. [fliegen.

Вилїтáти, ви́летїти, *v. n.* aus-heraus-

Ви́лїтка, *f.* Flugloch, *n. Пол.*

I. Ви́лїчити, *v. a. Не. Пр.* XI., (1), 85. von einer Summe abrechnen, abziehen.

II. Ви́лїчити, *v. a.* heilen, curieren.

Ви́лка, вилкú, *pl.* kleine Gabel; Tischgabel, *f.*; 2) gabelförmige Doppel-Keimlappen; *pl.* 3) *N.* e. Berges.

Вилковáтий, *a.* gabelig, gabelförmig.

Ви́лляти, ви́ляти, *v. a.* ausgiessen, vergiessen; — ся sich ergiessen.

Вилóб, з вилóá s. З-лóба, Лоб.

Виловатий, *a.* gabelig. [*m.* Patte *f.*

Вилóга, (*d.* ви́ложка) *f.* Aufschlag,

Ви́лóжистий, *a.* — кóмір geeignet zum Ueberklappen, zum Ueberschlagen, od. Ueberlegen.

Ви́ложити, *v. a.* s. Викладáти.

Вилóжник, *m.* Exponent, Potenzexponent, *m.*

Вилóжнúчий, *a* Exponential-.

Ви́ломити, вилóмлювати, *v. a.* heraus- ausbrechen; *) — ся Routine gewinnen; з чóго sich etw. abgewöhnen.

Вильóти, *pl.* aufgeschlitzte Aermel des кунтýш.

Вилохвóстець, -тця, *m.* пушúстий haariger Springschwanz, (Podura villosa).

Вилохвóстий, *a,* gabelschwänzig.

Ви́лощити, *v. a. M.* II. 31. glätten, einen Glanz geben.

Ви́льта, ви́ля соломяна, *Ф.* (*Новобр.*)?

Ви́лубити, *v. a.* лубó das Bast abschälen, abbasten, *Gr.* 55.

Ви́лудити, *v. a.* s. Лудúти, heraus- hervor- entlocken, *Ф.*

Ви́лужковане, das Auslaugen, *Пол.*

Вилýзувати ся, sich herausschälen,

Вилуковáстий, *a.* ausgebogen. [*B.*

Ви́лупити, вилýплювати, *v. a.* aushülsen, ausschälen, ausklauben; aushacken, *Пол.* [seweises Bübchen.

Ви́лупок, -нка, *m.* klügelndes, na-

Ви́луск, *m. Ст.* Knall, *m.*

Вилýскувати, *v. n* knallen, poltern.

Вилучáти, ви́лучити, *v. a.* ausschliessen, ausscheiden; — ся *M.* II. 128. frei, erübrigt werden.

Вилучáти ся, *Ч.* IV. 1. krummen Rücken bekommen s. Лукувáти ся.

Ви́лущити, *v. a.* aushülsen, ausklauben, auslösen.

Ви́лущок, -щка, s. Лущáк. [(vigilia).

Ви́луя, *f. Ч.* III. 2. verdorb. s. Вілія

Вильцé, *n.* junges Bäumchen, welches in das Hochzeitbrot (коровáй) eingesteckt wird, *Марк.* 106. [rispig.

Вильчастодíльний, *a. B.* gabel-

Ви́люднити, вилюднúти, *v. a.* entvölkern; ви́люднїти *v. n.* menschenähnlich werden, ordentlicher Mensch werden, *H.* 286. *Кн.* 2) mannbar werden, gross aufwachsen, *Ч.* VII. 575. [*m. Левч.*

Вилю́га, *f. Левч.* Krümme, *f.* Bug,

Вилю́к, *m.* Ч. I. 90. ?

Ви́ля, *f. serb.* s. Русáлка, *Ф.*

Вилягáти, *v. n.* massenhaft auftreten, sich ausbreiten, sich setzen; 2) (зóíже) sich lagern.

Ви́ляски, *pl.* Schall, *m.* — роздаю́ть ся vom Wiederhall des Klatschens, des lauten Küssens.

Вилúти, ввилúти, вильнýти, *v. n. Ме.* 123 ausweichen, Ausflüchte machen, „um den Brei herumgehen"; 2) *Ч.* I. 67 sich tummeln; 3) höhnisch sprechen, *K.* (*Ис.* 84). [(Perla), *B.*

Вилúчка, *f.* Afterfrühlingsfliege, *f.*

Вимáгане, *n.* Forderung, Anforderung; Erpressung, *f.* [erheischen.

Вимагáти, *v. a.* fordern, verlangen,

Ви́мазати, вимáзувати, *v. a.* ausstreichen; 2) anstreichen.

Ви́манити, ви́мантачити, ви́мантити, *v. a.* betrügerisch entlocken, abschwindeln. [zehrt, elend aussehen.

Ви́марнїти, *v. n.* abmagern; abge-

Ви́мацяти, *v. a.* herausfühlen; — кого́ jmdn auf den Zahn fühlen, *ГШ.*; * entdecken, herausbringen. [citieren.

Ви́менути, *v. a. H.* V. anführen,

Вимерáти, ви́мерти, *v. n.* aussterben, erlöschen. [frieren.

Вимерзáти, ви́мерзнути, *v. n.* aus-

Ви́мерхати ся, hungrig, durstig, ausgemergelt werden.

Ви́мести, *v. a.* ausfegen, auskehren.

Ви́местити, вимещáти, *v. a.* щось на ким, кому́, *Кн.* sich an jmdn wegen

etw. rächen, wofür Rache nehmen.

I. Виминáти, ви́мняти, *v. a.* auskneten, auspressen. [weichen; meiden.

II. Виминáти, ви́минути, *v. a.* aus-

Ви́мисл, *m.* Erdichtung, *f.* etw. Ausgedachtes; Einfall, *m.*

Ви́мисливий, *a. M.* I. 122 wählerisch, mäklerisch, übertrieben tadelsüchtig; 2) überdelicat.

Ви́мислити, вимишля́ти, *v. a.* aussinnen, erdichten; 2) an jmdm etw. aussetzen, mäkeln, *Me.* 370. [lich.

Вимúсльно, *adv. Пол.* sinnig, künst-

Ви́мівка, *f.* Ausrede, Ausflucht, *f.*

Ви́мізернїти, *v. n.* s. Ви́марнїти.

Ви́мізкувати, *v. a.* herausdenken.

Ви́міл, *m. Mi.* II. 8 ausgewaschene Stelle.

Ви́мілити, *v. a.* schlämmen, *Пар.*

Ви́міна, *f.* Austausch, Tausch, *m.*

Ви́мінити, виміня́ти, *v. a.* aus-, umtauschen; 2) wechseln, umwechseln.

Ви́мінка, *f. У. В.* Bedingung, *f.*

Ви́мір, -іру, *m.* [мѣр-] Ausmass, *n.* Ausmessung, Dimension, *f. Ил.*; 2) Getreide, das man in der Mühle kauft u. dortselbst mahlt; 3) G. als Mahlmetze.

Ви́мірене, *n.* Ausmessen, *n.*

Ви́мірити, ви́міряти, вимірювати, *v. a.* messen, bemessen, ausmessen; 2) *v. n.* genau hinzielen.

Ви́міркувати, *v. a.* ermessen; — кого́ jmdn durchschauen, jmdm etw. abmerken.

Ви́мірний, *a.* Mass-, Ausmass-.

Ви́міт, -ету, *m.* Auswurf, *ГШ.* — мо́рский Seewurf, *m. Term.*

Вимітáти, s. Ви́мести.

Вимітáч, *m.* Feger, *m.*

Ви́мітити, вимітувати, *v. a.* wegschaffen, eliminieren.

Ви́мітка, *f.* ein Gespenst, das sich nach dem Aberglauben von Dorf zu Dorf hintragen lässt, *(B.).* [tionsmethode.

Ви́мітний, *a.* — спо́сіб Elimina-

Вимічáти, *v. a. M.* auszeichnen, ausnehmen. [стити.

Виміщáти, вимісти́ти, s. Ви́ме-

Ви́мкнути, ви́мика́ти, *v. a.* herausziehen, -reissen; — ся entschlüpfen.

Вимóва, *f.* Aussprache; 2) Beredsamkeit; 3) Bedingung, *f.* [*Term.*

Вимовúтель, *m.* Ausgedinger, *m.*

Ви́мовити, вимовля́ти, *v. a.* aussprechen; 2) комýсь щось jmdm etw. vorhalten; 3) собí що sich etw. ausbedingen; 4) — ся s. entschuldigen; *b)* — ся з чим unwillkürlich ein unstatthaftes Wort fallen lassen.

Вимóвний, *a.* beredsam, beredt, *Wa.* 16; 2) mit Vorwürfen verbunden, *Ч. V.* 1020.

Вимóвнина. *f.* Ausgedinge, *n. Term.*

Вимóга, *f.* Erfordernis, Postulat, *n. T.* Anforderung, *f.*

Ви́могчи, *v. a.* щось вíд кóго abnöthigen, erzwingen, *Пар.*

Ви́мóклий, *a.* ausgewässert; bleich.

Ви́мокнути, *v. n.* durchweicht, durchnässt werden.

Ви́молити, *v. a.* erbeten, erflehen.

Ви́молоднїти, *v. n. Не.* zum Jüngling werden.

Ви́молот, *m* Ausdrusch, *m.*

Ви́молотити, *v. a.* ausdreschen.

Ви́моргати, *v. a.* dh das Winken, Blinzeln mit den Augen etw. sich verschaffen, jmdn sich erobern.

Ви́мордувати, *v. a.* alles ermorden, dh Morden ausrotten.

Ви́морити, *v. a.* lange hungern, aushungern lassen.

Ви́мостити, вимóщувати, *v. a.* auslegen, auspolstern, *Ш.* II. 198.

Ви́мотати, вимóтувати, *v. a.* ausabwinden, abhaspeln; * entwenden.

Ви́мудрiшки, *pl. Нав. Пр.* III. 311 Schnörkel, *pl.* Zierat, *m.*

Вимýдрувати ся, mit List sich herausmachen; ви́мудрований, *ptc. K.* erkünstelt, gekünstelt, gesucht.

Ви́мул, *m.* Bachfahrt, *f. ГШ.* [spülen.

Ви́мулити, вимýлювати, *v. a.* aus-

Ви́мус, *m.* ви́мушене, *n.* Abnöthigung, Abmüssigung, *f. Пар.*

Ви́мусити, *v. a.* щось вíд кóго s. Ви́нудити, *Пар.*

Ви́мучити, *v. a.* quälen; щось вíд кóго mit Pein von jmdm etw. abnöthigen.

Ви́мя, -мени, *n.* Euter *n.*

Ви́мяти, s. Виминáти I., ви́мняти; ви́мята (вівцí) mit verdorbenem Euter.

Винá, *f.* Schuld, Verschuldung, *f.*; 2) ви́ни, *pl.* Strafgeld; винý брати з кóго exequiren; — звали́ти на кого́ die Schuld auf jmdn wälzen.

Ви́нагорода, (-надгор-), *f.* Entlohnung, Remuneration, *f.* Preis, *m.* Prämie, *f.* *Гол.*; Vergeltung, *f.* *C.* I. 192 Entschädigung, *f.*

Ви́нагородити, (-ро́джувати), *v. a.* belohnen, vergelten, entschädigen.

Ви́наєм, -найму, *m.* *Гол. гр.* 215 Vermiethung, *f.*

Винає́мник, *m.* Vermiether; Pächter, *m.*

Ви́найдене, *n.* *Пар.* Aufsuchen, Auffinden, *n.*; 2) Erfindung, *f.* *ОБ.*

Винайма́ти, (-мити), *v. a.* vermiethen; miethen, in Pacht nehmen.

Ви́найм лене, *n.* s. Ви́наєм.

Ви́найти, ви́находи́ти, *v. a.* erfinden; aufsuchen.

Вина́р, *m.* Weingärtner, Winzer, *m.*

Вина́рня, *f.* *К.* Weingarten, Weinberg, *m.*

Ви́народовлене, *n.* Entnationalisirung, *f.*

Ви́народовити, (-вля́ти), *v. a.* entnationalisieren; — ся in e. anderen Nation aufgehen.

Винату́жити ся, sich anstrengen, [*Фр.*

Ви́нахід, -ходу, *m.* *Св. На.* ви́находка, *f.* *Фр.* Erfindung, *f.*

Винахо́дець, -дця, (-хо́дник, -хо́дчик), винашéлець, -лця, *m.* Erfinder, *m.* *Пар.* *Пол.* *ОБ.*

Ви́нен, ви́ннен, ви́нний, *a.* schuldig.

Винд ю́к, *m.* Magen, *m.*

Вине́ць, -нця́, *m.* Weinbergslauch, *m.* (Allium vineale).

Ви́никати, *v. a.* ausschnüffeln.

Вини́ти, *v. a.* beschuldigen, anklagen; — ся в чимóсь, *Ки.* seine Schuld gestehen.

Вини́ця, *f.* *Ч.* I. 110? [gestehen.

Ви́нищене, *n.* Vernichtung, Vertilgung, Auszehrung (тíла), *f.*

Ви́нищити, вини́щувати, *v. a.* vernichten, vertilgen, auszehren.

Вині́вка, *f.* Weinfass, *n.*

Винїжéночка, *f.* *M.* III. 61 verzärteltes, verzogenes Mägdelein.

Ви́нїжити, *v. a.* verzärteln, verziehen, verweichlichen.

Винíсний, *a.* kostspielig.

Ви́нний, *a.* Wein-, *Ч.* IV. 178 weinig, angenehm säuerlich, weinhaft.

I. Ви́нни́к, *m.* Branntweinbrenner, Arbeiter in der Branntweinbrennerei, *Ки.* 187; 2) Saufer, *m.* *Гол.* III. 393.

II. Ви́нник, *m.* Schuldner, *m.*

Винни́цкий *a.* Branntwein-, *Ки.* 258.

Винни́ця. *f.* Weinkeller, *m.*; 2) Branntweinbrennerei, *f.*; 3) s. Парíчка; 4) Apfelbaum mit weiniger Frucht.

Винничкú, *pl.* Weinlinge, weinige Aepfel.

I. Ви́нно, *neutr. a.* von Ви́нен schuldig.

II. Ви́нно s. Ви́дно. *Ог.* 87.

Винно́вий, *a.* s. Ви́нний.

Винногоро́дець, -дця, *m. dim.* s. Виногра́д 3).

Винножо́втий, *a.* weingelb. [fel.

Виннюха, *f. pl.* Art weinsauerer Aep-

Вино́, *n.* Wein, *m.* [*ОП.*

Винова́р, *m.* Branntweinbrenner, *m.*

Винова́т, винова́тий, *a.* schuldig, schuld (— то́му daran —).

Винова́тець, -тця (винова́лець), *m.* *К.* der Schuldige, Beschuldigte; 2) Schuldner, Schuldenmacher, *Ос.* (61) X. 38; 3) Verbrecher, *m.*

Винова́тниця. *f.* die Schuldige, *Левч.*

Винова́цтво, *n.* *К.* Schuld; Anklage, *f.*

Вино́вен, *a.* *Гол.* I. 357 s. Ви́нен, [вино́вний.

Вино́вий, *a.* Wein-, *Ме.* 354; 2) s. Виногра́дний, *Ч.* IV. 71; weintragend, *B.*

Вино́вний, *a.* schuldig, *Зг.* (то́му — daran —).

Вино́вник, *m.* der Schuldige, *Нав.*

Вино́вница, *f.* die Schuldige, *Вах.*

Вино́вність, -ости, *f.* Schuld, *f.*

Виногóрска, *s. a. f.* *N.* e. Berges.

Виногра́д, *m.* Weinrebe, *f.* (Vitis vinifera); 2) Weintraube, *f.*; 3) Weingarten, Weinberg, *m.*; 4) gekochtes Obst, *Ч.* IV. 12.

Виноградáр, *m.* Weingärtner, *m.* *К.*

Виногра́дина, *f.* Weinstock, *m.* *К.*

Виногра́дний, виногра́довий, *a.* des Weingartens, Weinberg-, der Weintraube; 2) reich an Weinstöcken, rebenreich, *Ру.* [ten, Weinberg, *m.*

Виногра́дник, *m.* *К.* *Не.* Weingar-

Виноградньова́ті, *pl.* Rebenartige, (Ampelideae). [ногра́д.

Виногра́дячко, *n.* *dim.* s. Ви-

Виноді́л, *m.* Weinbauer, Winzer, *m.*

Винозóр, —сóкіл, *Др. с.* 170.? [*Под.*

Винокíл, -кóлу, *m.* s. Виногра́д 3).

Винокýр, *m.* *Др. с.* 167 Branntweinbrenner, *m.* [дець, виногра́д 3).

Вино́нька, *f.* *dim.* s. Винногоро́-

Винороднний, *a.* weintragend, *B.*
Виноряти ся, *Зг.* hervorquellen, ausströmen.
Вино́с, *m.* Leichenfeier, *f.*; 2) s. Прихід, *Под.*
Виносити, винести, *v. a.* aus-, heraus- hinaustragen; * ertragen, erdulden; 2) * erheben, sehr rühmen, preisen; 3) *v. n.* betragen: кілько бу́де виноси́ти? wie viel wird es betragen, zu stehen kommen? 4) — ся з ві́дки sich davon machen, sich aus dem Staube machen; *b)* sich überheben, hochmüthig, stolz sein; *c)* з чим s. Вирвати ся (з пусти́ч сло́вом).
Виносли́во, *adv. M.* erträglich, leidlich.
Ви́носок, -ска, *m.* der in zarter Kindheit ins Kosakenlager Сїч gebrachte u. darin erzogene Kosak.
Винота́ка, *f. K.* Kelter, *f.*
Виноха́д, *m. Oc.* (61) X. 27 Passgänger, Zelter, *m.* кінь — s. Инохо́дець *K.* II. 50.
Виночерпій, *m.* Schenk, Weinschenk, *m.*
Ви́ночувати ся, d. Nacht zubringen.
Винóшувати, s. Виноси́ти.
Ви́ну, *adv.* † *K.* stets, immer.
Винувáтель, *m. K.* Kläger, Ankläger, *m.*
Винувáтити, *v. a.* anklagen, schuldig erklären, *K.*
Ви́нудити, *v. a.* abnöthigen, erzwingen; ви́нуджений, *ptc.* erzwungen, gezwungen, affectirt, *Пар.*
Винштáк, *m.* Schuster, *m.* (?)
Виня́те, *n. B.* s. Ви́їмок.
Ви́няти, винима́ти, вийма́ти, *v. a.* aus- herausnehmen, hervorlangen, herausziehen; 2) ви́няти го́род, *Oc.* (61) II. 7 mit Sturm einnehmen, erstürmen; 3) — ся, *K.* II. 31 sich losmachen, sich absondern, e. Ausnahme machen; *b)* ausfallen, vorfallen, sich ereignen; erscheinen, sich zeigen, (mit d. *Nom. des Praedic.*), *Кн.*
Винятко́вий, *a. T.* Ausnahms-.
Ви́няток, -тку, *m.* s. Ви́їмок.
Ви́обіськати, *v. n.* s. Сьока́ти.
Виобража́ти, ви́образити, *v. a.* собі щось sich etw. vorstellen, sich wovon einen Begriff bilden.
Ви́ображене, *n.* Vorstellung, Darstellung, *f. Ил. Ган.*
Виобра́зниця, *Ил.* виобра́зни, *K. f.* Vorstellungsvermögen, Wahrnehmungsvermögen, *n.* Phantasie, *f.*; — твірча Einbildungskraft, *f.* [dern, Abscheidung, *f.*
Ви́осібнене, *n. Фр.* das Sichabson-
Ви́острити, *v. a.* scharf machen, schleifen.
Ви́пад, *m.* Los, *n. K. Пр.* II. 341.
Випада́ти, I. ви́пасти, *v. n.* ausfallen; — з па́мяти entwischen, dem Gedächtnisse entfallen; 2) vorfallen; 3) випада́є мені́ steht an, ziemt, schickt sich für mich, ich soll; — на ме́не фа́ллт auf mich zu, entfällt s. Припада́ти. [*Не.*
Випадко́вий, *a.* zufällig, jeweilig,
Випа́док, -дку, *m.* Fall, Zufall, Vorfall, *m.* Ereignis, *n. M.* II. 166; 2) Resultat, *n.* випа́дком, *adv. Не.* zufälliger Weise, — ви́пасти, *Кн. Пр.* XI. (2) 101.
Ви́паздерити, *v. a.* tüchtig prügeln, durchhecheln, *(B).*
Ви́палити, випа́лювати, *v. a.* ausbrennen; знак einbrennen; цеглу, горшки́ brenuen, ausbrennen; 2) зо стрільо́й abfeuern, abschiessen, losschiessen.
Ви́пар, *m.* Dunst, Dampf, *m.* Ausdünstung, *f. Зг.*; 2) Sublimat, *n. Пол.*
Ви́параїти, *v. a.* zudringlich etw. verlangen.
Ви́парити, *v. a.* ausbrühen, ausbähen; 2) * durch-, ausprügeln, *Ш.* II. 53.
Ви́парованє, *n.* Ausdünstung, *f.*
Ви́парувати, *v. n.* ausdünsten, verdampfen.
Випаса́ти, II. ви́пасти, *v. a.* weiden, hüten; 2) fettmästen, ausmästen.
Ви́пачесувáти, *v. a.* aushecheln.
Ви́пеленити, ви́пеленувати, *v. a. На.* aus den Windeln heben, auferziehen; — ся sich auswickeln, hervorgehen, *Зг.*
Випера́ти, ви́перти, *v. a.* heraustreiben; 2) — ся кого́сь, чого́сь jmdn verleugnen, einer Sache entsagen.
Ви́передити, випере́джувати, *v. a.* кого́сь jmdm zuvorkommen, jmdn (weit) hinter sich lassen; *v. n.* voraneilen, Vorsprung gewinnen.
Ви́передки, бігати на — um die Wette laufen.
Ви́пестити, *v. a.* mit Zärtlichkeit grossziehen, zärtlich auferziehen.
Ви́пивка, *f. Не.* Zechgelage, *n.*
Випина́ти, ви́пняти, *v. a.* herausrecken, -spannen; 2) — ся sich ausspan-

nen; sich aufblähen, stolz werden.

Ви́пис, *m.* Auszug aus e. Sohrift, *m.* 2) Verzeiohnis, *n.*

Ви́писати, випи́сувати, *v. a.* auf-, ausschreiben, ausziehen, Auszüge machen; 2) — ся viel u. pikant schreiben; *b)* sioh ausschreiben (ausstreichen, aussohliessen) lassen (aus einem Verzeichnisse, *Ш.* I. 392.

Ви́писка, *f.* (ausgeschriebene) angeführte Stelle, Citat, *n. K.*

Випи́счик, *K.* s. Випи́щик.

Ви́пит, *m.* das Ausfragen, Erkundigung, *f. Піс.*

Ви́питати, випи́тувати, *v. a.* ausfragen; — ся Naohfrage anstellen, sich erkundigen.

Ви́пити, випива́ти, *v. a.* austrinken, ausleeren; 2) auslesen (weiohe Getreidesaat von Spatzen).

Випи́щик, *m. K.* der aus dem Kosakenregister Ausgeschriebene, Gestrichene, Ausgetretene.

Випіка́ти, *v. a.* ausbrennen.

Ви́пір,-ору, *m.* Lohkuohen, Lohkäse, *m.*

Ви́пірний, *a.* Loh-, Gerb-.

Випіря́ти ся, ви́пірити ся s. Пірити ся.

Ви́плавити, виплавля́ти, *v. a.* aussohmelzen.

Ви́плавка, *f.* Schmelzen, *n.*

Ви́плакати, *v. a.* durchs Weinen erbitten, erlangen; 2) о́чи sioh die Augen ausweinen, sich müde weinen; — ся sioh ausweinen, sioh satt weinen.

Ви́плат, *m.* на ви́плат, gegen Ratenzahlung.

Випла́та, *f.* Bezahlung, Auszahlung, Gebühr, *f.* Lösegeld, *n. Кн.*

Ви́платити, випла́чувати, *v. a.* auszahlen.

Випла́тний, *a.* auszahlbar, Auszahl-.

Випла́тник, *m.* Auszahler, *m. Пар.*

Ви́плекати, *v. a.* gross-, aufziehen.

Ви́плести, *v. a.* ausflechten.

Ви́плив, *m.* Ausfluss, *m.*

Виплива́ти, ви́плисти *v. n.* heraushervorschwimmen, auftauohen; 2) ausfliessen, auslaufen; 3) entspringen, hervorgehen.

Виплїта́ти, s. Ви́плести.

Ви́плїтка, *f. pl.* enge Streifen, Bänder an den Enden der Haarfleohten.

Ви́плодити, випло́джувати, *v. a.* aushecken, ausbrüten.

Ви́плодок, -дку, *m.* Ausgeburt, *f.* Ausbund, *m. Зак.* [herausspuoken, -speien.

Ви́плювати, ви́плюти, *v. a.* aus-

Випля́шувати, *v. n.* tanzen.

Ви́пнути, ви́пняти, s. Випина́ти, ви́пнутий, *ptc. Не.* convex.

Виповіда́ти, ви́повісти, *v. a.* aussagen, Alles hersagen; 2) kündigen, aufkündigen: поме́шкане. [digung, *f.*

Ви́повідження, *n.* Aussage; 2) Kün-

Ви́повітрити, *v. a. Левч.* durch Pestluft vertilgen.

Ви́повнити, виповня́ти, випо́внювати, *v. a.* ausfüllen, erfüllen; — ся sich ausfüllen, voll, glatt werden.

Ви́погодити ся, heiter werden, sich aufheitern.

Випозича́льня, *f.* книжо́к Leih-[bibliothek, *f.*

Випозича́ти, (-жич-), випози́чити, *v. a.* ausleihen; комý сь, у когóсь.

Ви́пользувати, *v. a. Под.* s. Ви́лїчити, heilen.

Виполі́кувати, ви́полокати, (-лоск-), *v. a.* auswasohen, -spülen.

Ви́полонити, *v. a.* ausrotten, vertilgen, *M*+*Б.* 41; 2) gefangen nehmen, *K.*

Ви́полоти, випо́лювати, *v. a.* ausjäten.

Ви́полоч, (-чина), *f.* ausgespü[Stelle, Laohe, *f*

Ви́полювати, *v. a.* erjagen.

Ви́попередити, *v. a.* когó übe holen, jmdm zuvorkommen.

Ви́порожнити, *v. a.* ausleeren, leer [machen.

Ви́порок, -рка, *m.* s. Ви́порток 2).

Ви́пороти, *v. a* auftrennen; dh Auftrennen, Aufschlitzen herausnehmen.

Ви́порохнїти, *v. n.* hohl werden.

Ви́порпати, *v. a.* aussoharren.

Ви́порснути, *v. n.* herausfallen.

Ви́портох, -тка, *m.* missrathenes Wesen, gemeiner Taugenichts; 2) Frügeburt, *f.* [stäuben, -stöbern.

Ви́порхати, *v. a. Ме.* 464 heraus-

Ви́постити, *v. a.* ausfasten.

Ви́почати, (-чи́ти, -чива́ти), *v. n.* ausruhen, rasten. [s. Ви́лицювати.

Ви́почелюстковати, *v. a. Пар.*

Випра́ва, *f.* Zurichtung, Verbesserung, Bearbeitung, *f.*; 2) — скіри Ledergare, Gerber-, Kürschnergare, *f.* das Ausgerben; 3) — стїни́ der Anwurf des Mörtels an die rohe Wand; 4) — дочки́ Ausstattung einer Tochter (noch ausse

der Aussteuer), *f.*; 5) Expedition, Absendung, *f.*; 6) Feldzug, *m.* Campagne, *f.*

Ви́правка, *f.* ***M.*** II. 15 Uebung, *f.* (im Militär), das Exercieren; Abrichtung, *f.*; 2) s. Випра́ва 1) u. 2).

Випрáвляти, ви́правити, *v. a.* zurecht machen, auswirken, *P.* I. 37; zurichten, zubereiten; (ски́ру) gerben; (стїну́) mit Mörtel anwerfen; (кого́ в доро́гу) mit allem Nöthigen auf den Weg zur Reise versehen, equipiren; abschicken, abordnen, abfertigen; (зби́тки) Streiche spielen, Unfug treiben; aufführen, anstellen, ausrichten; —ся sich rechtfertigen, sich entschuldigen, *M*+*Б.* 202.

Ви́правотити, ви́правувати, *v. a.* durch Process erlangen. [rectur-.

Ви́правщицкий, *a. H.* II. Cor-

Ви́прати, *v. a.* aus-, reinwaschen.

Ви́прижки, *f.* Sporenschleudern, *pl.* (Elateres), *B.*

Ви́прискованє, *n.* das Ausspritzen.

Ви́прищити, *v. n.* sich aussetzen, ausschlagen (v. Geschwür) *C.* I. 146.

Випрівáти, ви́ріти, *v. n.* durch Erhitzung wund werden.

Ви́пробувати, *v. a.* erproben, prüfen, als bewährt finden.

Ви́провадити, випровáджувати, випроводи́ти (-ваджáти), *v. a.* heraus-führen, -bringen; кого́ з о́лу́ду jmdn auf den rechten Weg führen; в доро́ві geleiten, begleiten; щось з чого́сь herleiten, ableiten; 2) — ся ausziehen, in e. andere Wohnung ziehen.

Ви́продати, випро́дувати *v. a.* gänzlich ausverkaufen; — ся alle seine Habe ausverkaufen.

Ви́просити, випро́шувати, *v. a.* aus- er- losbitten; кого́ за две́рі zur Thüre hinausbitten-, weisen; — ся sich freibitten, s. losbitten, s. befreien.

Ви́простати, ви́простувати, ви́простити, (*К.Н* 288) *v. a.* gerade, aufrecht machen, stellen; доро́гу *K.* den Weg bahnen, ebnen; 2) — ся gerade aufrecht stehen, sich stellen, sich aufrichten u. sich losmachen, ***M.***; ви́простовано *adv. Пол.* wagerecht.

Ви́простник, s. Ви́пручник.

Ви́прохати, s. Ви́просити.

Ви́прощений, *a.* s. Півпо́вний.

Випру́га *f.* Kiel, *n.* *B.*

Випругова́тий, *a.* kielartig, gekielt.

Випру́жниця, *f.* Kielschnecke, *f.* (Cavinaria) *B.*

Ви́прудити, випру́джувати, *v. a.* austreiben, verjagen, *C.* I. 56.

Випручáльний, *a.* spannbar, streckbar.

Випручáти, *v. a.* ausrecken, ausstrecken, -spreizen; ***Ш.*** I. 142; auswinden, *C.* випру́чувати ся, sich —.

Ви́пручник, *m.* Streckmuskel, *f.* Strecker, *m.* [spannen, ausschirren.

Випрягáти, ви́прягти, *v. a.* aus-

Випряжний, *a. АД.* I. 144. ко́ні ausgespannt u. frei weidend. (?).

Ви́прямити, випрямля́ти, *v. a.* und *v. n.* s. Ви́простати. [spinnen.

Ви́пряcти, випряда́ти, *v. a.* aus-

Ви́прятати, *v. a.* aus-, wegräumen.

Ви́пукати, *v. a.* кого́, jmdn austrommeln.

Випу́клий, *a. Пол.* gewölbt, convex erhaben; **випу́кло-вогну́тий** convexconcav.

Випукля́сти́й, *a.* [*Сьв.* (81.) 123]. plastisch, sich abhebend.

Ви́пулити, s. Ви́пучити 1).

Ви́пурснути, *v. n. Ос.* (61) III. 24. herausspringen.

Ви́пурхнути, *v. n.* weg- heraus- ausflattern, ***M.*** II. 20.

Ви́пуск, *m.* Lieferung, *f.* Heft, *n.*; 2) † Abtragsquote des за́купень.

Випуска́ти, ви́пустити, *v. a.* auslassen, heraus- hinauslassen, los- freilassen; 2) *v. n.* von der Pflanze: ausschlagen, hervorsprossen, treiben; 3) — ся з ким, з чим (в доро́гу) sich auf den Weg machen, eine Reise zu unternehmen wagen. [zum Auslassen, *f.*

Ви́пуст, *m.* Weidetrift, *f.* 2) Oeffnung

Ви́пустка *f.* Vorstoss, *m.* (am Rocke).

Випуча́ти, ви́пучити, випу́чувати, *v. a.* nach vorne richten, herausbeugen, vorstrecken; 2) aufreissen, herausziehen, entkernen (я́годи); 3) — о́чи *P.* I. 128. die Augen weit aufreissen, grosse Augen machen на кого́, jmdn starr ansehen; —банький glotzen ***Ш.*** II. 28.

Ви́пучистий, *a. Вах.* erhaben, aufgebauscht, convex.

Ви́пучний, *a. Ков.* ausgebuchtet.

Ви́пушок, -шка, *m.* Weichkäfer, *m.* (Malachius), *B.*

Ви́пхати, *v. a.* ausstossen; 2) ausstopfen

Ви́пялити, *v.a.* ausrecken, -strecken, -spannen.

Вир, *m.* Strudel, *m.*

Ви́раженє, *n. B.* Redensart, Redewendung, Ausdrucksweise, *f.* [Ч.IV.219.

Ви́раз, *m.* Ausdruck, *m.* 2) Wort *n.*

Вирази́стий, *a.* ausdrucksvoll, sich merklich abhebend, *ВБ. Гол.* deutlich *Ил.*

Вирази́стість, -ости, *f.* Deutlichkeit, *f. Ил.*

Ви́разити, вира́жати, *v.a.* ausdrücken, aussprechen; — ся sich ausdrücken.

Ви́разка, *f.* Schramme, Wunde, Verletzung, Narbe, *f.H.*33. *Не.* Geschwür, *n.*

Ви́ра́зний, *a.* ausdrücklich, deutlich, bestimmt, klar.

Вира́зність, -ости, *f.* genauer Ausdruck, *K.* Deutlichkeit, Klarheit, *f.*

Вира́зня, *f, B.* Terminologie, *f.*

Вирастáти, s. Виростáти.

Ви́ратувати, *v. a.* erretten.

Ви́рахувати, *v. a.* ausrechnen.

Ви́рва, в три ви́рви *Ко.* 10. s. Ви́рва 1) (*H.* 93). 2) *N.* e. Flusses bei Добро́миль.

Ви́рвати, вирива́ти, *v. a.* heraus- aus- hervorreissen, entreissen; щось з ві́дкись erraffen, erwischen; — ся sich losreissen, losmachen; herausfahren, hervorplatzen, loskommen.

Ви́рей, *m.* warmes, glückliches, keinen Winter kennendes Land, Südland; südliche paradiesische Gegend.

Вирезу́ю, s. Ви́риз.

Ви́рескати ся, aufkommen, auftauchen, sich losmachen, losgehen.

Ви́реченє, *n.* Ausspruch, *m.*

Ви́речи, *v.a.* aussprechen, heraussagen; — ся когóсь, чогóсь jmdn verleugnen, sich von jmdm lossagen, einer Sache entsagen.

Ви́рив, s. Ви́бух, *Пар.*

Ви́ригати, *v.a.* auswerfen, -kotzen.

Ви́риз, виризу́ю, *m. C.* II.25. Wirisob, *m.* (Leuciscus Friesii, Gardonus).

Ви́ринь, *f.* Wasserschlauch, *m.* (Utricularia vulgaris).

Вирина́ти, ви́ринути, *v. n.* aufhervortauchen, -kommen, plötzlich zum Vorschein kommen.

Вири́нка, *f. Гол.* III. 262. *pl.* ви́ринки, *H.* 158.? [(Callitriche).

Вири́нниця, *f.* Wasserstern, *m.*

Вириньова́ті, *pl.* Schlauchkrautartige (Utricularіae).

Ви́рипати, *v. a.* хáту, теплó durch häufiges Oeffnen der Thüre die Wärme entfliehen lassen.

Ви́рискати, *v.a.* auffinden. [prügeln.

Ви́рись кати, ви́рищити, *v.a.* durch-

Ви́рити, *v. a.* ausgraben, auswühlen; 2) eingraben, * tief einprägen.

Ви́рі́б, -робу, *m.* das Formen der Brotlaibe; 2) s. Ви́роб.

Ви́рівнанє, *n.* Ausgleichung, *f.*

Ви́рівнати, ви́рівнувати, *v. a.* gerade machen, g. stellen, ausgleichen glatt, eben machen; 2) *v. n.* кому́ jmdm gleich kommen.

Ви́рід, -роду, *m. H.* 180. ein Ausgearteter, der aus der Art schlägt; Unart, Abart, Afterbrut, *f.*; 2) Ausartung, *f.*

Ви́рідний, *a. Зар.* entartet, missrathen.

Ви́ріжненє, *n.* das Sichunterscheiden, *Фр.* [von Anderen unterscheiden.

Ви́ріжнити, ви́рі́жнювати. *v.a. Фр.*

Виріжо́к, -жка́, *m. Ме.* 294.?

Ви́різати, (-ізувати) *v. a.* heraus-ausschneiden; schnitzen; 2) niedermachen, -metzeln; 3) — ся (зу́би) durchbrechen.

Ви́різка, *f.* Ausschnitt, *m.* 2) flacherhabene Bildhauerarbeit, Schnitzwerk in Basrelief, *n. C.* II. 110.

Ви́різний, *a. C.* II. 155. geschnitzt.

Ви́різок, зка, *m.* Ausschnitt, *m.*

Ви́рік, -року, *m. Ос.* (61) IX. 42. Ausspruch, *m.* [machen, *Ф.*2) s. Ви́речи (ся).

Вирікáти, *v. a.* кому́сь Vorwürfe

Ви́рі́скати, *v. a.* s. Бро́іти, (зброїти щось). [II. 15.

Ви́ріст, -осту, *m.* Wuchs, *m. M.*

Ви́рла, *pl.* s. Бáньки 5).

Вирлáтий, *a.*, —і́очи *K.* (*Мет.* V. 31) s. Валива́кий.

Ви́рник, *m.* wirbelnder Scheibenkopf, *m.* (Euplotes rotatorius), *B.*

Ви́рнути, *v.n.* s. Вирина́ти.

Ви́роб, *m.* ви́робка, *f. Под.* Ausführung, Ausarbeitung, Erzeugung, Production, Hervorbringung. *f. Ст.*; 2) Erzeugnis, Product, *n.*

Ви́робити, вироб.ля́ти, *v. a.* ausverarbeiten, verfertigen, erzeugen; 2) що ти не вироб.ля́єш? was für Streiche machst du doch? was stellst du an? 3) — ся, си́ла ви́робила ся, die Kraft hat sich ausgearbeitet, ausgebildet; *b)*

d. Kraft hat sich erschöpft, verbraucht.

Виробник, *m. T.* Handwerker, Verfertiger, *m.*

Виробня, Fabrik, *f. Шар. Піс.*

Виробщик, *m.* Fabrikant, *Піс.*; 2) Papierglätter, *m.* [bund, *m.* Gezücht, *n.*

Вирода, *f. ЛД.* Ausgeburt, *f.* Aus-

Виродити ся, ausarten, entarten, missrathen. [Вирода, вирід.

Виродник, виродок, -дка, *m.* s.

Вирозумілий, *a.* billig denkend, vernünftig, nachsichtsvoll.

Вирозумілість, -ости, *f.* billige, verständige Einsicht, Rücksicht, *f.*

Вирозуміти, *v. n.* verstehen, begreifen; вирозумляти sich vorstellen (in Gedanken).

Вироїти ся, ausschwärmen; приказка вироїлась, *C.* I. 8. herausgehen u. sich verbreiten. [dina), *B.*

Виромир, *m.* Räderer, *m.* (Philo-

Вирок, -оку, *m.* richterlicher Ausspruch, *Term.*

Виромошки, *pl.* Wirbelmoosthierchen, *pl.* (Dinobryon), *B.*

Виросити ся, вирошувати ся, früh auf bethautem Grase einhergehen.

Вирост, -сту *m.* reifere Jugendzeit, das Erwachsensein, Mannbarkeit, *f.*

Вирости, вирасту, *v. n.* aufwachsen, *Ш.* I. 43; aus- herauswachsen.

Виростковий, *a. Под.* von gegerbter Ochsenhaut.

Виросток, -тка, (*d.* виросточок, *M.*) *m. K.* Aufschössling, Schössling; 2) junger Bursche, *K.*; 3) gegerbte Haut vom jungen Ochsen.

Виростоки, *pl. N.* e. Berges.

Вирочня, *f.* божа — *Кл.* göttlicher Ausspruch; Orakel, *n.*

Виртель, -тля, *m.* Wirtel, *f.* (an d. Spindel) *K. Пр.* II. 339.

Вируба ти, вируб увати, *v. a.* aushauen; 2) *v. n.* *Ляхом *K.* als Pole auftreten.

Вируга, *f.* Ausstossung, Vertreibung, *f.*

Вируґувати, вируґувати *v. a.* (*pol.*) jmdn aus seinem Besitze vertreiben; entfernen, forträumen.

Виручати, виручити, *v. a.* befreien, loshelfen; Entsatz leisten, loskaufen, erlösen; 2) vertreten, aushelfen; 3) einlösen, erwerben, erringen *Кв.* II 154. einbringen; 4) — ся ким sich durch jmdn vertreten lassen. [Порука.

Виручка, *f.* Erlös, Gewinn, *m.*; 2) s.

Вирых, s. Верх, *Ог.* 49. (*B*).

Вирядити, виряджати, *v. a.* abordnen, abschicken, abfertigen; кого в дорогу mit allem Nöthigen auf den Weg, zur Reise versehen, ausrüsten, equipiren.

Вирячити, *v. a.* очи die Augen weit aufreissen.

Вирячковатий, *a.* mit weit aufgerissenen, glotzenden Augen.

Висаджати, висадити, *v. a.* aussetzen, ans Land setzen; 2) кого verdrängen; 3) щось в воздух sprengen; 4) щось чим womit besetzen; дорогу bepflanzen; 5) — ся на щось sich hinaufmachen, sich worauf setzen; 6) з чим sich hervorthun. [aufs Land, *n.* Landung, *f.*

Висадка, *f. C.* II. 166. Aussetzen

Висадник, *m.* Rhodites, *B.*

Висадок -дка, *m. gew. pl.* висадки Setzpflanze, Samenpflanze *f.* s. Садження.

Висанкувати ся, krumm wie eine Schlittenkufe (санка) werden; 2) satt in Schlitten fahren.

Висватанє, *n.* Werbung, *f.* s. *d. f.*

Висватати, *v. a.* werben, (um eine Person für einen Anderen), den Freiwerber machen; 2) s. Оженити: я тебе висватаю зацарску дочку *P.* I. 32. [*Девч.*

Висвердлювати, *v. a.* ausbohren,

Висвистати, *v. a.* auspfeifen.

Висвищак, *m.* Bein. des батіг.

Висьвідчати, висьвідчити, *v. a.* s. Съвідчити; 2) erklären, *(B);* 3) — ся einen entlastenden Beweis führen.

Висьвітлити, *v. a.* klar machen, beleuchten, *Це.* aufhellen.

Висьвічувати, *v. v.* viel leuchten lassen; — ся erglänzen.

Висвобода, *f.* Befreiung, Emancipation, *f.* [lassung, *f.*

Висвобожене, *n.* Befreiung, Frei-

Висвободити, висвобождати, *v. a.* befreien; aus- ab- erlösen, losmachen, frei machen, emancipieren.

Висьвятити, висьвящати, *v. a.* die Priesterweihe geben, ausweihen.

Висьвячене, *n.* Priesterweihe, *f.*

Виселенець, -нця, виселок, -лка, *m.* Auswanderer, *m.* [auswandern lassen.

Виселити, -ляти, *v. a.* übersiedeln,

Ви́сеп -спу, *m. Ст.* s. Ви́спа, остро́в.
Ви́сидїти, ви́сиджувати, *v. n.* sitzen, aussitzen; ни́чого ту не ви́сиджу hier werde ich durchs Sitzen (Warten) nichts ausrichten; eine Zeit lang sitzen (в аре́шті); 2) *v. a.* Junge ausbrüten (v. Vögeln).
Ви́сика, *m. Ко.* 120. Raufbold, *m.*
Ви́сикати, *v. a.* ausspritzen.
Ви́сила́ти, ви́слати, *v. a.* ausschikken, aussenden, senden.
Ви́силене, *n.* völlige Erschöpfung.
Ви́силити ся, alle Kräfte aufbieten, anstrengen, matt werden, sich entkräften.
Ви́силка, *f.* Sendung, *f.*
Ви́силок, -лку, *m.* Anstrengung, *f.* Aufwand, *m.* Erschöpfung der Kräfte, *Фр.*
Ви́сила́ти, ви́силити, *v. a.* ausfädeln; 2) ausschöpfen (ви́пір з при́кадка).
Ви́синовити, *v. a.* aus der Familie ausschliessen, enterben.
Ви́сип, *m. Пар.* s. На́сип.
Ви́сипати, *v. a.* ausschütten; — ся ausgeschüttet werden; *b)* (збі́же) Aehren bekommen; *c)* (вус) durchbrechen; *d)* ausschlagen.
Ви́сипка, *f.* Hautausschlag, *m.*; 2) Wasserrispengras, *n.* (Poa aquatica).
Висипля́ти ся, s. Ви́спати ся.
Висиса́ти s. Ви́ссати. [*m. ВБ.*
Висиса́ч, *m.* Aussauger, Exploiteur,
I. Ви́сити ся, sich erheben, *M.* III. 64.
II. Ви́сити ся, ви́снути, *v. n. Ш.* II. 247 jmdm nicht von der Seite (vom Halse) gehen, sich an jmdn hängen.
Висиха́ти, s. Ви́схнути.
Ви́сїв, *m.* Aussaat, *f.* [2) aussieben.
Висїва́ти, ви́сїяти, *v. a.* aussäen;
Висі́вка, *f. N.* e. Berges.
Ви́сївки, *pl.* das Ausgesiebte vom Korn, vom Mehl, Kaff, *n.*
Висїда́ти, s. Ви́сїсти.
Ви́сїдка *f.* das Ausbrüten, *Пол.*
Висі́дуване, *n.* Brütezeit, *f. B.*
Висі́канка, *f. H.* 246 das Auspeitschen. [zen.
Ви́сїкати (-сяк-) ся sich ausschneu-
Висі́льниця, *f. У.* s. Ши́бениця.
Ви́сїнь, *f.* Höhe, *f. (B.).*
Ви́сїсти, *v. n.* з во́за absteigen, aussteigen; 2) s. Ви́сидїти 2). [gen.
Ви́сїти, hängen, von etw. herabhän-
Ви́сїчи, *v. a.* aushauen; auspeitschen, stäupen.

Ви́сказ, *m. Це.* Aeusserung, Behauptung, *f.* Ausdruck, *m. Пар.*
Ви́сказане, *n. Пол.* s. Ви́сказ.
Ви́сказати, виска́зувати, *v. a.* ausdrücken, -sagen, -sprechen.
Виска́кувати, *v. a.* munter springen, hüpfen; 2) ausspringen.
Ви́скалити, вискаря́ти, *v. a.* зу́би die Zähne fletschen, — zeigen.
Ви́скати, *v. a.* s. Вищя́ти II.
Ви́скеп, *m.* (-па, *f.*), Schinderei; Anfechtung, Beunruhigung, *f.* Angriff, *m.*
Ви́скепати, *v. a.* herausspalten; ent-, ausreissen, austilgen; entwenden; 2) anfechten; 3) necken; 4) — ся entschlüpfen, entwischen, sich befreien, sich losmachen. [auswinden.
Ви́сковзнути, *v. n.* ausgleiten, sich
Ви́скок, *m.* Sprung, Vorsprung, m.; 2) на ви́скоки, з ви́скоком mit grösster Bereitwilligkeit, mit Lust; 3) * Verirrung, *f.*; 4) — ви́нний Weingeist, *m.*
Ви́скорити, *v. a.* s. Ви́скалити, *Не. Пр.* IX. 607. [Kreischen.
Вискотня́, *f.* gellendes Schreien,
Ви́скоцень, -цня, *m.* Klanglein, *m.*
Ви́скочити, *v. n.* herauf-, hinaufspringen; 2) herausspringen. [dh Springen.
Ви́скочки, на — гра́ти ся Art Spiel
Ви́скребки, *pl.* ausgeschabter Teig, u. A. [kratzen.
Ви́скробати, *v. a.* ausschaben, aus-
Ви́скубати, *v. a.* auszupfen, herausrupfen.
Ви́сла, *f.* Fluss Weichsel, *f. П. п.* 70: ми́сли по за Ви́сли а смерть за плечи́ма.
Ви́славити, вислав ля́ти, *v. a.* preisen, lobpreisen, rühmen; 2) berüchtigt machen. [sen.
Ви́славний, *a. Ф.* berühmt, geprie-
Ви́сланец, -нця, *m* Aussendling, *m.*; Emissär, *m. ГШ.*
Висла́нник, *m.* Sendbote, *m. У.*
Ви́слати, s. Висила́ти. [ausstammeln.
Ви́слебізувати, *v. a. K.* auslallen,
Ви́слизнути ся, entschlüpfen, herausgleiten, sich herauswinden.
Ви́слий, *a.* herabhangend, *Кч.* 214.
Ви́слїд, *m.* Resultat einer Forschung, *n. T.*; 2) Folge, *f. Ил.*
Висля́джуване, *n.* Erforschung, *f.*
Ви́слїдити, висля́джувати, *v. a.*

untersuchen, erforschen, *Не.* aufspüren.

Ви́слїдка, *f.* Untersuchung, *f.*

Висліда́ливість, -ости, *f.* Forschbegierde, *f.*

Ви́слїдний, *a.* Folge-.

Ви́слїдник, *m.* Forscher, *m.*

Висліда́ванє, *n. Пар.* Untersuchung, Forschung, *f.*

Висліда́вник, *m.* Ausspürer, *m. Пар.*

Ви́слїдок, -дка, *m.* Resultat, *n.* Ausgang, *m.*; 2) Folgesatz, Folgerungssatz, *m.*

Ви́слїпити, *v. a. Н.* 289 бчи *У.* s. Ви́тріщити.

Ви́слов, *m. B.* Ausdrucksweise, *f.*

Ви́словити, висловля́ти, висло́влювати, *v. a.* mit Worten ausdrücken, aussprechen, auslegen, *Ч.* V. 570; — ся sich — —; пре́тно висловля́ти einschärfen, aussetzen, vorwerfen.

Висловлі́нє, *n. Гол.* s. Ви́слов.

Ви́слок, *m.* links. Nebenfl. des Сян (bei Решів). [сла (bei Pilzno).

Висло́ка, *f.* rechts. Nebenfl. der Ви-

Висло́ухий, *a.* s. Клапо́ухий, *Мі.* II.

Висло́я, *f.* Erosionsthal, *n. (B.).* [398.

Вислу́га, *f.* Dienst, *m.*; 2) Dienstzeit, *f.*; 3) Avance beim Dienen, Dienst für e. bestimmte Zeit behufs Erlangung der Freiheit; 4) Pension, *f.*

Вислу́гувати, ви́служити, висслу́жувати, den Dienst leisten; 2) ausdienen, abdienen; 3) durch Dienste erwerben, erlangen; 4) — ся кому́сь jmdm Dienste thun, leisten; ви́служити ся на щось zu etw. im Dienste bringen.

Вислужене́нець, -нця, *m. Term.*, ви́служений, *a.* der Ausgediente, Emeritirte.

Вислуженина, *f.* висслу́жне, *n. s. a.* Emeritur, *f. ГШ.* Pensionsgehalt, *m. Term.*

Ви́слухати, висслу́хувати, *v. a.* aushören; 2) erhören; 3) aushorchen, vernehmen. [hört, erhört.

Вислухля́щий, *a. Ад.* I. 199 der

Ви́сляний, *a.* Weichsel-(Fl.).

Ви́смажити, висма́жувати, *v. a.* ausschmorren, ausprägeln.

Ви́смаркати, *v. a* нік ausschneuzen.

Ви́смарувати, *v. a.* ausschmieren; einreiben. [lachen, verspotten.

Висьмівáти, ви́сьміяти, *v. a.* aus-

Ви́смоктати, висмо́ктувати, *v. a.* aussaugen.

Ви́смотрити, *v. a.* ausspähen; 2) — грошій auftreiben, verschaffen, herausbringen, aufbringen.

Ви́сник, *m.* Galgendieb, *m.*

Висно́вуванє, *n.* das Ausspinnen, Abwickelung, *f. ОБ.*

Виснува́ти, ви́снути, *v. a.* aus-, herausspinnen, herauswickeln, -fädeln, herleiten; — ся sich entwickeln, s. entspinnen. [Schläfe, *f.*

I. Висо́к, -ска́, *m. gew. pl.* виски́

II. Висо́к, *a. Ч.* V. 101 s. Висо́кий.

Висо́кий, *a.* hoch, hochgewachsen; 2) erhaben, hehr. [benheit, *f.*

Висо́кість, -ости, *f.* Höhe; Erha-

Високовельмо́жний, *a.* grossmächtig, *ІГ.* [fel, hochgescheitelt, *M.*

Високове́рхий, *a.* mit hohem Wip-

Високовоспи́таний, *a.* † hochgebildet. [fart, *f.* Hochmuth, *m.*

Високог.ля́дність, -ости, *f.* Hof-

Високодосто́йний, *a.* hochgeehrt, hochzuverehrend, hochwürdig, *Пол.*

Високоду́м, *m. Ст.* eitler Tropf.

Високоду́мний, *a.* hochtrabend, hoffärtig, hochmüthig, *Не.*

Високоду́мство, *n.* Hochmuth, *m.* hochtrabender, eitler Sinn.

Високоимени́тий, *a.* hochgeboren, berühmten Namens, *Кч.* 218.

Висококри́лий, *a.* schwungvoll, *У.*

Високоле́тний, *a. Фр. Вах.* hochfliegend, hochtrabend. [müthig klügeln.

Високомудрува́ти, *v. n. К.* über-

Високоосáдний, *a. M.* mit hohen Stockwerken. [hochfliegend.

Високопáрний, *a.* hochtrabend,

Високопова́жний, (-почте́ний), *a.* hochgeachtet, hochgeehrt.

Високопокла́дений, *a.* — віз *M.* III. 93 hochgeladen. [gestellt.

Високопоста́влений, *a.* hoch-

Високопереподо́бний, *a.* hochehrwürdig. [*Term.*

Високосьві́тлий, *a.* hochlöblich,

Високорі́вня, високоро́вень. *f. Цс.* Hochplateau, *n.* Hochebene, *f.*

Високоро́гий, *a. M.* II. 134 mit hoch aufgerichteten Hörnern.

Високоро́дний, *a.* hochgeboren.

Високосла́вний, *a.* hochberühmt, glorreich.

Високоста́нний, *a.* hochgewachsen. [schiessend, schlank, *BE.*

Високострімки́й, *a.* hoch auf-

Високочéстний, *a.* hochgeehrt, hochzuverehrend.

Ви́соло пити, висоло́плювати, *v. a.* язи́к herausstrecken, jmdm die Zunge zeigen.

Високо́ю, висоцьо́стий, *a.* sehr hoch.

Височéнний, *a.* sehr hoch.

Височина́, *f.* Hochebene, *f. Це.*; 2) Höhe, *f.* Gipfel, *m. TP.* 77.

Висо́чити, *v. a. Ч.* III. 158 hoch erheben, h. machen, erhöhen.

Ви́сочінь, *f.* Höhe *f*; Höhen, *pl. f.*

Ви́сочний, *a.* Schläfen-, *Пол.*

Ви́спа, *f.* Insel, *f.* s. Острóв.

Ви́спати ся, sich ausschlafen.

Ви́спилати, *v. a.* ausschöpfen.

Ви́спитати, *v. a. M.* ausfragen, vernehmen.

Ви́спів, *m. K.* Gegenstand des Gesanges, *m.* poëtisches Sujet.

Ви́співати, виспíвувати, *v. a.* etw. aussingen können; 2) fröhlich singen; singend vortragen.

Ви́спіти, *v. n.* s. Наспíти, *Кв.* II 213, 227; 2) reifen, zur Zeitigung gelangen, *Не.*

Ви́сповідати, *v. a.* кого́ jmds Beichte hören; — ся beichten.

Ви́спочиваний, *a.* -е по́ле das längere Zeit ruhete, brach gelegen ist.

Ви́спух, *m.* unehelicher Sohn, Bastard, *m.*

Ви́спушка, *f.* uneheliche, natürliche Tochter.

Ви́спушя, -я́ти, *n.* uneheliches Kind.

Ви́спяток, *m.* s. За́пяток, *Ир.* VI. 546; ви́спятками (ко́пнути) *Др. c.* 18 e. Fusstritt geben.

Ви́ссати, *v. a.* aussaugen.

Виссо́н, *m.* Byssus (seidenartiger Flachs bei d. Alten u. Zeug davon), *m. Ш.* II. 233.

Виста́ва, ви́ставка, *f.* Ausstellung, Auslage, *f.*; 2) Benehmen, das Aeussere, *K.*

Виставáти, *v. n.* від кóго, з чогóсь *Га.* I. 56 abstehen, abfallen; *(opp.* приставáти до кого́).

Ви́ставити, виставля́ти, *v. a.* ausstellen; 2) будúнок ausführen, errichten, erbauen; 3) кому́ щось vorstellen, darstellen; 4) кого́ на щось aussetzen; — на ду́рня, на кпи jmdn zum Narren machen; 5) на прóдаж feilbieten.

Виста́вний, *a.* Auslage-, -е вікнó *Зг.* Schaufenster, *n.*; *adv.* mit Gepränge, *K.*

Виста́вник, *m.*, —ве́кслн Aussteller, Acceptant des Wechsels.

Ви́сталити, *v. a.* stählen.

Виста́нова, *f. Левч.* s. Виста́ва.

Ви́становити ся, austreten, sich loslösen.

Ви́старати ся о щось, чогóсь, Вистарчáти, *v. n.* s. Ви́стати.

Ви́стати, виставáти, *v. n.* auslangen, ausreichen, hinreichen; 2) austreten.

Вистачáти, вистáчувати, *v. a.* veran- herbeischaffen, liefern, *Кв.* II. 339.

Ви́стелити, вистéлювати, *v. a.* auspolstern; weichen Bettstatt geben, кому́сь.

Вистеля́к, *m.* Cteniza caementaria, *B.*

Вистерігáти ся, s. Стеречи́ ся.

Вистиваáти, *v. n.* s. Вистигáти II.

I. Вистигáти, ви́стигти, ви́стичи, *v. n.* zeitig ankommen, sich einstellen, *Ч.* V. 1046; ausrücken, anlangen, *Зап.* I. 320.

II. Вистигáти, ви́стигнути, *v. n.* kühl werden, auskühlen; 2) s. Встигну́ти *КС.* III. 612.

Ви́стинати, *v. a.* niederhauen, köpfen.

В-и́стину, *adv. Y.* wahrhaft, gewiss.

Ви́стїлка, *f.* Auspolsterung, Wattirung, *f.*

Ви́стїнкувати, *v. a.* mit Mörtel

Вистлївий, *a. M. Oc.* (62) I. 75. ?

Ви́стогнати, *v. a.* ausstöhnen.

Вистóювання, *n.* müssiges u. erniedrigendes Stehen, Aufwarten.

Вистóювати, ви́стояти, *v. n.* eine Zeit lang aus-stehen, aufwarten, *Кч.* 100. ausharren; 2) — ся dh. langes Stehen sich abklären, ablagern.

Ви́стоя́лка, *f. Ст.* s. Настоя́лка, Настóйка, *Левч.*

Вистра́вний, *a.* schnell sich abnutzend, verbrauchend.

Вистрáвно, *adv* kostspielig.

Ви́страданий, *ptc.* му́ками і тру́дами *Фр.* erkauft durch Qualen u. Mühen; viel ausgelitten.

Ви́страшити, вистрáшувати, *v. a.* verscheuchen.

Ви́стрибом, *adv.* forthüpfend, *Зак.*

Вистри́бувати, *v. n.* springen, hüpfen.

Ви́стригнути (ви́стрихн-), *v. a.* ausführen, verfertigen; —на ду́рня кого́ jmdn zum Narren machen.

Ви́стричи, ви́стригти, *v. a.* mit der Scheere herausschneiden, ausscheren.

Ви́стрій -ою, *m.* Gala, *f.* Galakleid, *n. Шар.*

Вистрíйний, *a.* -а бдїж, s. Ви́стрій.

Ви́стріл, *m.* Schuss, *m.*

Ви́стрілити, *v. a.* herausschiessen, wo hinein schiessen, abfeuern, abschiessen; 2) дах, кро́кву, ла́ту vorstossen, vorschiessen, hervorragen lassen.

Ви́стріляти, *v. a.* niederschiessen; 2) verschiessen.

Ви́стрімкати *v. a.* ausfasern.

Ви́стрічки, *pl.* s. Мо́рон.

Ви́строїти, *v. a.* bauen, auszimmern; — міст e. Brücke schlagen; 2) зви́тки, фі́глї Streiche spielen, Spässe machen; 3) ausschmücken, ausputzen; 4) — ся *M.* II. 95. sich aus-bilden, zu Stande kommen.

Вистро́йність, -ости, *f.* Galanterie, *f. Пар.*

Ви́стромити ся, gerade, stramme Stellung nehmen.

Ви́стропати, *v. a.* aus-herausfasern.

Ви́стругати, *v. a.* glatt schneiden, -graben; ausschnitzeln.

Ви́студити, висту́джувати, *v. a.* abkühlen, kühl machen.

Ви́ступ, *m.* Auftritt, *m*; 2) Ausmarsch, *m.* Ausrücken, *n. IT.* Austritt, *m.*

Виступа́ти, (-пити), *v.n.* vor-, vorantreten, auftreten, debutieren; 2) austreten; 3) * sich vergehen, überschreiten, sich versündigen. [Ви́ступець 1).

Ви́ступень, -пня, *m. Пр.* IX. 217. s.

Ви́ступець, -пця, *m.* Art Frühlingsspiel in Reigen, *Ч.* III. 85., *АД.* II. 54.; 2) Vorsprung, Vorstoss, Rand, Saum *m. C.* II. 29; 3) Beinschiene, *f.* Beinharnisch, *m. Ру.* 4) Pantoffel, *m. K.* I. 69.

Ви́ступка, *f.* Tritt, Gang, *m. M.* I. 108.; 2) s. По́критка (die aus dem Mädchenstand austritt: виступа́є) (*B*).

Ви́ступленє, *n.* das Auftreten, Auftritt, *m.* Debut, *n.*; 2) Austritt, *m.*

Виступли́вий *a. Пар.* aggressiv auftretend, angreifend.

Ви́ступцем, *adv.* mit grossem weit ausholendem Schritt; 2) kokett, niedlich auftretend.

Висува́льний, *a. Пол.* ausstreckbar, [vorschnellbar.

Висува́ти, *v. a.* heraus- ausschieben, -ziehen, hervorziehen; — ся sich herausschieben lassen; sich wegschleichen.

Ви́сувка, *f.* Vorschieber, *m.*

Ви́судити, *v. a.* bestimmen (судьбо́ю); з ра́ю *Гол.* III. 521. dh. Rechtsspruch ausschliessen; щось на кого́ ersinnen, erdichten.

Ви́сунь, *f.* Nebfl. des Ингуле́ць.

Ви́сунути, s. Висува́ти. [*Мх.*

Ви́сус, *m.* Lotterbub, Galgenstrick, *m.*

Ви́сушити, *v. a.* austrocknen; auszehren. [werden.

Ви́схнути, *v.n.* austrocknen, trocken

Ви́сшість, s. Ви́шість. [(—ся).

Ви́сякати, *v. a.* nic sich ausschneuzen,

Висия́киванє, *n. Пол.* Exosmose, *f.*

Вить, *adv. Wgr.* XV. s. Від, віда́й, а пре́ціж.

Вита́льниця, *f.* Hospital, *n. C.* II. 136.

Ви́тане, *n.* Begrüssung, Bewillkommnung, *f.* [aufschaffen.

Ви́тарабанити ся, sich wo hin-

Ви́таскати, ви́тащити, *v. a.* herausbringen; 2) hinaufbringen, -schaffen.

Вита́ти, *v. a.* grüssen, willkommen heissen: вита́й! sei willkommen! 2) *v. a.* s. Віта́ти. [Streich, *m.*

Ви́твар, (-твор), *m. Ил.* Spass,

Ви́твердити, *v. a.* на па́мять auswendig lernen; 2) — ся *Др.* sich als sicher herausstellen.

Ви́тверезити ся, nüchtern werden.

Витвора́ти, *Зап.* I. 58., витвора́ти, ви́творити, *v. a.* ausführen, ausbilden, hervorbringen, erzeugen; 2) wunderliches Zeug treiben, machen; 3) Ungerechtes aussinnen. [sterhaft, *Св.*

Витво́рний, *a.* ausgesucht, meiВитво́рність, -ости, *f.* Pracht, Luxus, *m. V.* [langen.

Витека́ти, *v. n. Ф.* ausreichen, aus-

Ви́тень, — яли́па, *m.* Jalapenwinde *f.* (Convolvulus jalapa). [Термі́т.

Ви́тепки, *pl.* Ausgebräche, *n.* s.

Витера́ча, *pl.* Bestandtheil des підко́ша, womit das Getreide in den Mühlstein geschüttelt wird.

Ви́тереб і ж, *f.* Abholzung, *f. Пар.*

Ви́терпіти, *v. a.* aus- erleiden, erdulden, aushalten, ausstehen; не — etw. über sich nicht bringen können, über sich nicht vermögen, sich nicht bezwingen.

Ви́терти, витера́ти *v. a.* ausreiben, auswischen; ко́мин fegen; 2) abnützen, abtragen (оде́жу); 3) чужі кути́ sich in der Fremde herumtreiben, unter fremdem Obdach wohnen. [rinnen.

Ви́течи, *v. n.* ausfliessen, heraus-

I. Ви́ти, [вю, веш, ве), *v. a.* winden,

flechten, wickeln; 2) гніздó — Nest anlegen; 3)—ся sich winden, sich schlingen, (в горý) sich aufranken; вужóм sich schlängeln.

II. Ви́ти, [ви́ю, ви́еш, ви́є] heulen.

Витúканє, *n.* Ausstellung, Rüge, *f.*

Витикáти, *v. a.* herausstrecken, -langen, -stecken; 2) комý щóсь jmdm womit Vorwürfe machen, Fehler vorhalten, ausstellen, Ausstellungen machen, rügen; s. Ви́ткнути.

Витинáти, ви́тяти, *v. a.* aushauen; дéрева Bäume fällen; щось в пень alles niedermachen; 2) ausschneiden, auszacken; 3) schlagen; * — гопакá, tüchtig [tanzen.

Ви́тинка, *f.* * Streich, *m.*

Ви́тирити, *v. a.* ausstrecken, *B.*

Ви́тирка, *f.* Fegewisch, *m.*

Витискáти, ви́тиснути, *v. a.* auspressen, ausdrücken, ausprägen; erpressen; печáть aufdrücken; 2) verdrängen.

Ви́тисненє, *n.* das Auspressen; 2) Verdrängung, *f.*

Витúця, *f. Ф. (Вец.* I. 76) doppelt gewundene dünne Wachskerze.

Ви́тичити, витúчувати, *v. a.* abstecken, markiren.

Ви́тишити, *v. a.* детúну durchs Stillen u. Warten aufziehen.

Витївáти, *v. a.* Unfug treiben, Streiche spielen; 2) aussinnen, ausspinnen, anstellen, *Oc.* (62.) V. 48; 3) verlangen.

Ви́тївки, *pl.* Anschläge, Ränke; Streiche, *pl. Зак.* [Beredsamkeit, *f.*

Витíйство, *n.* † Wohlredenheit,

Ви́тїк, -теку, *m.* Ausflussrohr, *n. Пол.*

Витїкáти, ви́тїкнути, *v. n.* s. Витекáти; 2) im Stande sein (mit d. *Inf.*) я не витїкáю —; 3) folgen, darausgehen, gebühren; 4) s. Ви́течи. [effusus).

Ви́тїчка, *f.* flatterige Simse (Juncus

Ви́тїяти, *v. a. K.* II. 288. s. Витївáти.

Ви́тка, *f.* s. Ужéвка; 2) s. Обрýч (*B*); 3) s. Тязь; 4) Wickellappen, *m.*

Ви́ткати *v. a.* ausweben.

Ви́ткнути, *v. a.* s. Витикáти; 2) нóгу verrenken; 3) — ся hervorkommen, sich heraus-hervorneigen, auftauchen.

I. Ви́ток, -тка, *m.* Windung, *f. Пол.*

II. Ви́ток, -току, *m.* Ausfluss, *m.*, Folge, *f. B.* [rauswälzen.

Ви́токомити ся, *Иг.* 94. sich he-

Ви́толкованє, *n.* Erklärung, *f.*

Ви́толкувати, *v. a.* erklären, klar, begreiflich machen. [treten, zerstampfen.

Ви́толочити, *v. a.* mit Füssen zer-

Ви́тончений, *a.* verfeinert, *Ог.*

Ви́тончити, *v. a.* fein, dünn machen; verfeinern.

Ви́топити, витóплювати, витапля́ти, *v. a.* allesammt ertränken; 2) ausschmelzen; 3) durchheizen; verbrennen.

Ви́торгувати, *v. a.* abhandeln.

Ви́торопити, *v. a.* — óчи aufreissen (im Schreck).

Ви́торочити, *v. a.* ausfasern, Fransen machen; 2) Ви́тріщити.

Ви́точити, *v. a.* abzapfen; 2) abschleifen; 3) прóцес einen Process anhängig machen. [Ветóшний (*B*).

Витóчний, *a.* abgetragen, detrit s.

Ви́травити, *v. a.* verwüsten, verheeren, *K.*; 2) auslaugen.

Ви́травка, *f.* Beize, *f. ГШ.*

Ви́травленє, *n.* das Auslaugen, *Пол.*

Ви́траскати, s. Тráскати; 2) *v. a.* ohrfeigen. [geuden.

Ви́тратити, *v. a.* vertilgen; 2) ver-

Ви́тратувати s. Стратувáти.

Ви́трафити ся, sich zutreffen; 2) *v. n.* s. Трáфити. [Launen.

Витребéньки, *pl.* Spässe, Grillen,

Витребéнькуватий, *a.* s. Перебíрчивий. [lich.

Витревáлий, *a.* ausdauernd, beharr-

Витревáлість, -ости, *f.* Ausdauer, *f.* das Ausharren.

Ви́тревати, *v. a.* ausdauern, aushalten, ausharren. [бéньки.

Витрембáси, *pl. Не.* s. Витре-

Ви́трибки, *pl. H.* 90. Abfälle, *pl.* Auswurf, *m.* Gemülle, *n.* [s. Паламáр.

Витрикýш, *m.* Lichtauslöscher, *m.*

Витримáлий, *a. Левч.* enthaltsam.

Витри́манцї, *pl. Scherzw.:* терпíчки тай — vom geduldigen Abwarten.

Ви́тримати, *v. a.* aushalten, ertragen.

Ви́трих, *m.* Dietrich, *m.*

Ви́тришки, *pl.* s. Ви́трибки.

Ви́тришок, -шка, *m.* Gaffer, *m. H.* 128.

Ви́трібувати, *v. a.* versuchen, auf die Probe stellen, probieren. [prügeln.

Ви́тріпати, *v. a.* ausklopfen; aus-

Витрісконький, *a.* s. Валивóкий.

Витрíскувати, *v. a.* viel poltern.

Ви́трішки, *pl.* — купувáти gaffen.

Витрíшкуватий, mit glotzenden Augen, Maulaffen feil habend.

Витріщáк, *m.* s. Страхопýд.

Вúтріщити, (-щáти), *v. a.* óчи weit aufreissen, aufthun, aufsperren; anglotzen; — ся на кóго. [hetzen.

Вúтровити, *v. a.* когó псáми fort-

Вúтрудити, *v. a.* рýки in schwerer Arbeit abmühen.

Вúтрут, *m.* s. Підóйй (на новí).

Вúтрутити, витручáти, *v. a.* hinausausstossen; 2) s. Відшибнýти (з плáти).

Витрясáти, вúтрясти, *v. a.* ausschütteln, ausleeren; 2) s. Счиняти, щиняти грабля́ми.

Вúтуженє, *n. Ил.* Anstrengung, *f.*

Вúтурити, (-турлити, -туряти) *v. a.* heraustreiben, -stossen, *ВГ.* 142.

Витýшка, *f. Ч.* VII. 410 kreuzförmige Haspel, Weife, Zwirnstern, *m.* 2) s. Веретéно *H.* 300. [schal.

Вúтхлий, *a.* verdunstet, verrochen,

Вúтхнути, *v. a.* aushauchen, *Ст.* 2) *v. n.* sich ausschnauben, Athem holen, sich erholen; — ся sich verdunsten, verrauchen, verfliegen. *Левч.*

Витчáк, *m.* Micryphantes, *B.*

Вúтютень, *m.* Ringeltaube, *f.* (Columba palumbus). [Excerpt, *n.*

Вúтяг, *m.* Auszug, Extract, *m.*

Витягáти, вúтягнути, *v. a.* ausziehen, -strecken, -dehnen; — ся sich recken, sich ausdehnen, sich ausstrecken.

Витягáчка, *f.* по за плéчі хóдить Gliederreissen, *n.*

Вúтягом, *adv.* auszugsweise.

Вúтяжка, *f. Ко.* 197. в вúтяжку итú stramme Stellung nehmen; 2) Extract *m.*

Вúтяжний, *a. Под.* Extractiv-.

Вúтяжно, *adv.* — співáти *Не.* gedehnt.

Вúтязь, (*d.* витязéнько *Гол.* I. 169). *m.* Held, Kriegsheld, *m.* 2) ластовéць Schwalbenschwanz, *m.* (Papilio Machaon); -вітрúлець (плавáч) Segelfalter, *m.* (P. podalirius).

Вúтязький, *a. Те.* ritterlich, Helden-.

Витязювáнє, *n.* Heldenlaufbahn. Ritterlichkeit, *f. K.*

Вúтяти, s. Витинáти.

Вúудити, *v. a. Ст.* angeln, fischen.

Вúфайнїти, *v. n.* schön werden.

Вúфатень, -тня, *m.* leicht zugängliche Stelle, woraus man sich leicht losmachen od. auf die man leicht hineinkommen kann.

Вúфатниця, *f.* Semmel aus übriggebliebenem Teig des Osterbrodes, *m. Gr.* 29.

Вúфлякати, *v. a.* abohrfeigen.

Вúфýняти, *v. n.* schwinden.

Вúфурдїти, *v. n.* в печú ausbrennen u. mit dem Winde fortgehen; -ло молокó ist überlaufen.

Вúфутрувати, *v. a.* ausfüttern.

Вúхарити, *v. a.* säubern, reinigen.

Вихáти, *v. a.* bewegen, schwingen, wiegen. [Prahlerei, *f.*

Вихвáла, *Мл.* вúхвалка, *Ру. f. pl.*

Вихвáлець, -лця, *m. Ст.* Lobpreiser, *m.*

Вихвáлювати, вúхвалити, *v. a.* preisen, lobpreisen, loben, rühmen, erheben.

Вúхватити, вихвáчувати, *v. a.* herausgreifen, -reissen; — ся s. Вúхопити ся. [sund machen.

Вúхворувати, *v. a. Ф.* heilen, ge-

Вúхилити ся на ким, sich überbeugen, -neigen.

Вихилáси, *pl.* verschiedene verschobene Stellungen des Körpers, *Ш.* I. 256; вихилáсом, *adv.* ausneigend, schwenkend, heraussteckend.

Вихúтувати, *v. a.* wackelnd machen.

Вúхід, -ходу, *m.* Ausgang; Aufgang; Absatz (der Waare), *m.* Ausgabe, Auslage, *f.*; 2) Genesung, *f.*, не мá свóгу вúходу wird nicht genesen; *b)* hat keinen Ausweg.

Вúхідний, *a. Фр.* Ausgangs-, *adv.* -но на грóші у когó bei jmdm geht viel Geld aus, jmd hat grosse Auslagen.

Вúхованє, *n.* Erziehung, Pflege, *f.*

Вúхованець, -нця, вúхованок, -нка, *m.* Pflegekind, *n.* Pflegesohn, Zögling, *m.* [хováночка), *f.* Pflegetochter, *f.*

Вихováниця, вихováнка, (*d.* ви-

Вúховати, вихóвувати, *v. a.* erziehen, auferziehen, die nöthige Pflege u. Erziehung geben; 2) (товáр) züchten; 3) — ся erzogen werden; *b)* geborgen, aufgehoben werden.

Виховзáти ся, вúховзнути ся, ent- ausgleiten, entschlüpfen; вúховзати ся viel Schlittschuh laufen. [pädagogisch.

Виховнúцкий, *a. Ст.* erziehend,

Вихóвок, -вку, *m.* Zucht, Zuzucht, *f.*

Вúховстаний, *a.* zügellos, ausgelassen, *ВБ.*

*

Вихóд, *m.* Product, *n.* (in d. Mathematik) *Кн.*

Ви́ходений, *ptc.* aufgezogen, gezüchtet, *M.* [*Не. m.* Auswanderer, Emigrant, *m.*

Ви́хóдець, -дця, *C. Мор.* ви́ходько,

Ви́ходи́ти, ви́йти, *v. n.* aus- heraushinausgehen, herauskommen; -steigen, wohin gehen, на щó hinaufgehen; 2) ви́йшов на чоловíка hat zum ordentlichen, achtbaren Menschen gebracht (ist e. solcher geworden); 3) — на своé auf das Seinige auskommen; дóбре на чім — bei etw. gut wegkommen; ви́йшло на дóбре hat zum Guten ausgeschlagen; guten Ausgang nehmen; — на одно́ auf eins hinauskommen; 4) zum Vorschein kommen, ans Licht kommen, erscheinen; — з ві́дкись herrühren, entspringen; 5) verbraucht werden, ausgehen; 6) —ся viel gehen; *b)* genesen, sich erholen; такúй пáрубок ви́ходив ся ist rüstig aufgewachsen; 7) ви́ходити *v. a.* щось (durch Herumgehen) erwirken.

Виходóвий, *a.* Ausgangs-. [*Term.*

Вихóдство, *n.* Auswanderung, *f. Пар.*

Вихóла, *f.* s. Ви́хор.

Ви́холоштати, *P.* I. 56, вихолóщувати, *Др. v. a.* entmannen.

Ви́хонýти, *v. n. P.* I. 1 ausschlagen; schwenken, heben.

Ви́хоп, *m.* das Herausgelangen, Losmachen, *n.* Rettung, *f. T.*

Ви́хопити, вихопля́ти, *v. a.* herausgreifen; — ся entgehen, entkommen, entschlüpfen; *b)* herausfahren, hervorplatzen, (з чимóсь womit); *c)* sich hinaufschwingen.

Ви́хор, *m.* вихóра, *f.* Sturmwind, *m.*

Вихорóшувати ся, *Ос.* (61) II. 189 schön werden; sich zieren.

Ви́хорувати, *v. n.* genesen.

Ви́храмати ся, hinken aber dann hergestellt sein.

Ви́хрест, *m.* getaufter Jude.

Ви́хрестити, вихрéщувати, *v. a.* einen Juden taufen.

Ви́хрестка, *f.* getaufte Jüdin.

Ви́хрити, *v. a.* bei den Haaren raufen, *Др. c.* 214; 2) wuchtig schlagen, *Ко.* 114; — ся sich krümmen, s. kräuseln, krummlaufen; *b)* sich tummeln, *Л.* 29.

Ви́хріти, *v. n. H.* 49 sich überheben u. Aufruhr erregen.

Вихрова́тий, *a.* nicht glatt, krumm, verbogen, geworfen, -а ґóнта; 2) *головá störriger, unbeugsamer Kopf.

Вихрови́й, *a.* zum Sturmwind geh.

Ви́худати, (-дíти), *v. n.* hager werden.

Ви́хрякнути, *v. a.* aushusten, *Ч.* II. 295.

Ви́хторити, *v. a.* щось eilig anstellen.

Ви́цвисти, ви́цьвісти, *v. n.* die Farbe verlieren, verschiessen, verblassen, verbleichen, *M.* [in Blüten prangen, *H.* 141.

Вицвита́ти, *v. n.* вицьвічáти ся,

Ви́цьвіт, *m.* вицьвíтина, *f.* Ausblühung, Efflorescenz, *f. Вол. Пол.*

Ви́цьвягати, *v. a.* auspeitschen.

Ви́цьвяхувати, *v. a.* mit Nägeln beschlagen, *П.*

Ви́церкати, *v. a.* abmelken.

Ви́цик, *m.* Auszahlung in kleinen Posten; ви́циком плати́ть er läppert seine Schuld ab.

Ви́цикати, *v. a.* s. Ви́цяпати; 2) läppern, nach u. nach in kleinen Posten auszahlen.

Ви́цупити, *v. a.* ausklauben, ausziehen.

Ви́цяпати, *v. a.* tröpfeln lassen, die wenige Milch ausmelken.

Ви́чапарати ся, з бíди sich aus der Noth heraushelfen.

Ви́чахнути, *v. n.* abmagern, schwindsüchtig werden, *C.* I. 19.

Ви́чванка, *f.* Prahlerei, *f.* [*ОП.*

Вичвáри, *pl.* Spässe, Streiche, *pl. m.*

Вичвáрувати, *v. n.* Streiche spielen, Unfug treiben, *P.* I. 77.

Ви́чвати, *v. a.* aufhetzen.

Вичеко́взнути, *v. n.* ausgleiten, entgleisen, *(Ф.)*

Вичепéнець, -нця. *m.* der Abtrünnige.

Вичепу́рювати, ви́чепурити, *v. a.* schmücken, ausstaffieren, ordnen, aufräumen, *K.*

Ви́черети, *v. a.* ausschöpfen, erschöpfen, aussaugen; ви́черетий, *ptc. B.* erschöpft, ausgesogen.

Ви́черкнути, ви́черкати, *v. a.* ausstreichen.

Ви́черпати, вичéрпувати; s. Ви́черети.

Ви́чесати, вичíсувати, *v. a.* auskämmen.

Вичи́на, *f. Др. c.* 363 s. Ви́ка.

Ви́чинити, *v. a.* s. Ви́правити (скíру); 2) abscheiden, *Пол.*, reinigen (зóжe решетóм).

Ви́чинка, *f. H.* 203 s. Випра́ва (скі́ри); 2) *m.* eigensinniger Prahler.

Ви́чинки, *pl.* Auswurf vom Getreide, Gemülle, *n.* Kaff, *m.*

Вичиня́ти ся, sich absondern, *V.*; sich offenbaren, auftreten; — чим womit prahlen, sich brüsten.

Ви́чистити, вичи́щувати, *v. a.* reinigen, säubern.

Ви́чисток, -тка, *m.* s. Корчу́нок.

Вичита́вме, *n.* -е число́ s. Одлї́чу́вме.

Вичи́тане, *n.* s. Одлїч, *Кн.*

Ви́читати, вичи́тувати, *v. a.* durch Lesen etw. erfahren, herauslesen, etw. wo lesen; 2) abrechnen, abziehen. [ся §.

Вичікурну́ти, *v. n.* s. Ви́хопити

Ви́чубити, вичу́бувати, *v. a.* beim Schopf nehmen u. reissen. [sein, *Пол.*

Вичува́ти ся, hörbar, vernehmbar

Ви́чуняти, вичу́нювати, *v. n.* genesen, *Ш.* I. 27. [rieseln.

Ви́чуріти, вичу́рувати, *v. n.* aus-

Ви́чухати (-чухрати) ся, sich genug kratzen, reiben (u. dadh glatt aufwachsen: паця́).

Ви́ша, *f.* Höhe, *f. Mi.* II. 80.

Вишаро́вувати, s. Ви́шурувати.

Ви́шатрити, *v. a.* ausstöbern, ausforschen.

Вишви́кувати, *v. a.* schwingen, *He.*

Ви́шенька, *f.* rechts. Nebenfl. d. Ся́н.

Вишенни́к, *m.* s. Вишни́к, *M.*

Вишеупомяну́тий, *a. Гол.* obenerwähnt. [IV. 475 ausstossen.

Ви́шибнути, ви́шибсти, *v. a.* Ч.

Ви́шибок, -бка, *m.* Vorsprung, Vorstoss, *m. Bax.* (in d. Geogr.).

Вишива́льниця, *f.* Stickerin, *f.*

Вишива́не, *n.* Ausnähen, Sticken, *n.* Stickerei, *f.*

Вишива́ний, *ptc.* gestickt, gewirkt.

Вишива́ник, *m.* mit bunter Wolle gesticktes Kleid u. A.

Вишива́ти, ви́шити, *v. a.* ausnähen; 2) sticken, wirken (in Mustern).

Вишина́, *f.* Höhe, *f.* hoher Wuchs, *Кн.*

Ви́шинк, *m.* Ausschank, Schank, *m.*

Вишине́, *n.* Weichselpflanzung, *f.*

Ви́шка, *f.* Boden unterm Dache, Dachboden, *m.*

Ви́шкварок, -рка, *m.* s. Шква́рок; ви́шкварки з когось зроби́ти jmdn zu Tode verbrennen, weidlich abprügeln, *C.* I. 57.

Ви́шкирити, *v. a.* зу́би Zähne fletschen; о́ко d. Auge verdrehen; — ся grinsen.

Ви́шкирка, *m. f.* der Zähne fletscht.

Ви́шкробати, s. Ви́скробати.

Вишне́вий, (*d.* вишневе́нький), *a.* aus Weichselholz; 2) — сад Weichselgarten; 3) weichselroth.

Вишневе́ччина, *f. K. C.* Gütercomplex der Fürsten Вишневе́цкі.

I. Ви́шник, *m. Ч.* III. 45 Obermann, der Obere, Oberste, Verstand, Vorsteher; *H.* 22 der Ober (Kartenfigur zwischen dem König u. dem Buben *[sog.* Unter]): Dame. [Weichselpflanzung, *f.* -garten, *m.*

II. Вишни́к, (*d.* вишничо́к), *m.*

Ви́шнимпорити, *v. a.* ausschnüffeln, -flunkern, *V.*

Вишни́на, *f. coll.* Weichselbäume, *pl.*; 2) Weichselholz, *n.*

Ви́шниця, *f.* Oberin, Vorsteherin, *f.*

Ви́шнїв-гра́д, *m. ZP.* I. 94 s. Вишни́к. [II. 314; 2) höher gelegen.

Ви́шнїй, -ий, *a.* hoch, höchst, *M. Кв.*

Ви́шність, -ости, *f.* Hoheit, *f.*

Ви́шня, *f.* Weichselbaum, *m.* Sauerkirsche, *f.* (Prunus cerasus); 2) Nbfl. d. Сян.

Вишня́к, *m.* Weichselgeist, Kirschwein, *m.*

Вишо́ва, *f.* nördl. Nbfl. der Ти́са.

Ви́шок, -шку, *m. M.* Spitze, *f.* Gipfel, *m.*

Ви́шук, *m.* das gesuchte Resultat.

Ви́шукати, вишу́кувати, *v. a.* ausher vorsuchen.

Ви́шуміти, *v. n.* ausschäumen, ausgähren; 2) austoben; 3) wieder nüchtern werden. [rein scheuern.

Ви́шурувати, *v. a.* aus-

Ви́шший, ви́щий, *a. compar.* zu Ви-

Вишшина́, *f. K.* s. Вишина́. [со́кий.

Ви́шшість, -ости, *f.* höhere Lage; 2) Vorrang, *m.* Uebergewicht, *n.* Ueberlegenheit *f.*; Höhe, Erhabenheit, *f.*

I. Ви́щати, [ви́щаю, -а́вш] *v. n. Др. с.* 99, *Ст.* höher werden.

II. Вища́ти, [вищу́, вищи́ш], *v. n.* gellend schreien, kreischen, lärmen, *Левч.*

Ви́щеканий, *a.* loses Maul habend.

Ви́щеро́, *m. Bax.* Scharte, *f.*

Ви́щерóбити, *v. a.* schartig machen.

Ви́щибати, *v. a.* abkneipen, -reissen, herausrupfen.

Вищина́, *f. Ст.* s. Вишина́.

Вищиря́ти, ви́щирити, *v. a.* blossstellen, entblössen, aufmachen; — зу́би d. Zähne fletschen.

Вищи́тувати, ви́щитати, *v. a. C.* I. 240 aufzählen.

Вищу́пувати ся, sich sehr sorgfältig kleiden, ausputzen, s. Щу́пати.

Ви́яв, *m. T. He.* Ausdruck, Erguss, *m.* Aeusserung, *f.*; 2) Veröffentlichung, Bekanntmachung, *f.* 3) Bekenntnis, Geständnis, *n.* Aussage, *f. M.* 4) Erscheinung, *f. He.*

Вия́ва, *f.* das Erscheinen, Hervorkommen; 2) *M.* III. 9. Aussage, Mittheilung, *f.* Aufschluss der Gefühle, *m.*

Вия́витель, *m.* Offenbarer, *Шу.* 2) Darsteller, Repräsentant, *m. He.*

Ви́явити, виявля́ти, *v. a.* enthüllen, entdecken, an den Tag bringen; кого́сь jmdn überführen, überweisen (einer Schuld).

Ви́явка, *f. Иг.* 48. меч гей — ?

Ви́ясненє, *n.* Erklärung, Aufklärung, *f.* Aufschluss, *m.*

Ви́яснити, виясня́ти, *v. a.* aufklären, erklären, Aufschluss geben; —ся sich aufklären; s. äufheitern, licht werden.

Ві, s. В, *praep.* [бель.

Ві́бла́к, *m.* runder Baumklotz, s. Ви-

Ві́блий, *a.* [обл-] *Wgr.* 176. länglich rund. [friedung aus Rundholz, *f.*

Ві́бли́не, *n.* ві́бли́ці, *pl.* Hürde, Um-

Ві́бли́нка, *f.* Seewalze, *f.* — сику́нка Spritzwurm, *m.* Seegurke, *f.* (Holothuria tubulosa).

Ві́бло́, *n.* Bogen, *m.* Wölbung *f. ГШ.*

Ві́бловатий, *a.* walzenförmig drehrund, *Пол.*

Ві́бловик кукла́стий, Walzenthierchen, *n.* (Enchelys pupa) *Вол.*

Ві́бче, *n. f.* Ві́бчи́на, (-нка) *f. N.* d. Berge und полони́на, *Gr.* 6.

Ві́ват, *m.* Vivatruf; 2) Toast; 3) Sa-

Ві́вдя, *f.* s. Явдо́ха. [lutschuss, *m.*

Ві́вк, s. Вовк, *Ч.* II. 297.

Ві́вкане, *n.* ві́вкоти, *pl.* Gejohle, *n.*

Ві́вкати, ві́вкнути, *v. n.* lose aufschreien, johlen.

Ві́вса (-и́) *pl.* Hafersaaten, *pl.*

Ві́всик, *m.* s. Ві́всю́г; 2) Art Weissfisch (Aspius delineatus).

Ві́всиско, *n.* Haferstoppelfeld, *n.*

Ві́всю́г, *m.* ві́всю́га, *f.* Windhafer, *m.* (Avena fatua).

Ві́всяний, *a.* von Hafer, Hafer-.

Ві́всяниця, *f.* Haferstroh. [Ві́всик 2).

Ві́всянка, *f.* s. Ві́всяниця; 2) s.

Ві́втар, *m.* Altar, *m.*

Ві́втівна, s. Ві́йтівна. [*m. Ог.* 54.

Ві́второк, *g.* ві́втірка, *m.* Dienstag,

Ві́вця́, *f.* Schaf, *n.* (Ovis).

Ві́вчар, *m.* Schafhirt, Schäfer, *m.*

Ві́вчарик, *m.* Schäferjunge, Schafhirt, *m.*; 2) s. Овчарик; 3) Art Melodie, *M+Б.* 44. [Schafhirt, Schäfer sein.

Ві́вчарити, *v. n.* Schafe weiden,

Ві́вчарка, *f.* Schafhirtin, Schäferin *f.*

Ві́вчарня, *f.* s. Ві́вчи́нець.

Ві́вчарский, *a.* Schäfer-; — пес Schäferhund, *m.* (Canis pastoreus).

Ві́вчи́нець, -нця, *m.* Schafstall, *m.*

Ві́вчу́ра, *f.* Wolfspelz, *n. V.* [Wiar).

Ві́гор, *m.* rechts. Nfl. des Сян (*pol.*

Ві́горлет, *m.* Gebirgsarm des Бескид.

Ві́грани, *pl. АД.* I. 8. *Ир.* VIII. 26. Art Musikinstrument.

I. Від, *praep.* s. Ид (до) *Ог.* 190.

II. Від [оть, од], *praep.* mit d. Genit. 1) bez. d. Ursprung einer Sache, den Urheber, die Ursache eines Zustandes: von, von Seite, seitens; від ме́не, від те́бе etc. von mir, meinerseits etc. від люди́й сьміх von d. Leuten Spott; ключ від комо́ри Kammerschlüssel; драби́на від стри́ху *Mi.* IV. 559. Bei passiv., reflex. u. neutr. Verben mit passiver Bedtg.: поби́тий, ви́бранний від ко́го; вме́рти від страху́, горі́ти від вти́да: aus, vor, wegen, in Folge, durch; лїка́рство від ка́шлю gegen, für den Husten; від ста́рости vor Alter, in Folge des Alters; 2) von Zeit u. Ort: von, seit, binnen; від мало́ї дити́ни von Kindesbeinen, von zarter Kindheit an; від ра́на до но́чи, від ни́нї за ти́ждень; від Ки́єва von K. her, aus der Gegend von K.; від схо́ду со́нця, від пі́вночи von Norden; ха́та від со́нця vom Sonnenlichte abgewandt, von der Sonne unbeschienen; від чо́го не дасьте́? unter welchem Preise werden Sie das nicht verkaufen? * я не від то́го bin nicht fern davon, bin nicht dagegen, bin dabei; 3) von Art u. Weise: від ра́зу allsogleich, від о́ка nach dem

Augenmass, від нéхочу ungern, самó від сéбе von selbst; 4) bei *Compar.* бíльший від мéне grösser als ich. *Mi.* IV. 547—559.

Від- (од-), untrennbare Partikel in Zusammensetzung mit Verben u. Adverbien: ab-, zurück-, wieder-, auf-, er-, ent-, los-, weg-, ver-, genug-, *Mi.* IV. 223, 224.

Die fehlenden Wörter unter Від- s. unter Од-, u. unter einfachen Wörtern + від-.

III. Від [вѣд-], *g.* вíду, *H.* 39: вíдом s. Вид, вúдом.

В'їдь, *f.* Typhuskrankheit, *f.*

Вíда [вѣд-], *f. M.* I. 89. II. 190 Kunde, Nachricht, Anzeige, *f.* das Wissen, *Mi.* II. 36.

В'їда, *f.* s. Врóки, *(vgl.* В'їдь).

Відáв, відáй, *adv.* vermuthlich, wahrscheinlich, vielleicht, *Oz.* 204. 4.

Вíданє, *(d.* відáнечко), *n.* das Wissen, Kenntnis, *f. Девч.* — дáти Nachricht geben.

Вíдати, *v. a.* wissen; — ся sich erkundigen; за чúм s. Гля́дати.

В'їдáти ся, в'їсти ся sich hineinbeissen, -fressen, -zehren, -drücken; 2) *v. a.* s. Уречú. [пáйку — s. Батувáти.

Відбатувáти, *v. a. Ч.* V. 1173 свою

Відбивáти, відбúти, *v. a.* zurückschlagen, -stossen; rück-, abschlagen, abprallen, reflectieren; 2) *v. n.* abstechen, sich abheben; 3) gewaltsam abnehmen, abringen, befreien, wiedererobern; 4) — ся sich abtrennen, verschlagen werden; *b)* sich vertheidigen; *c)* aufstossen (von Magengasen) комýсь чим.

Відбúвач, *m.* vom Zurückgeschlagenen, Abgestossenen, Vereinsamten.

Відбирáтель, *m.* Abnehmer, Kunde; 2) Empfänger, *m.*

Відбирáти, відібрáти, *v. a.* zurück-, abnehmen, übernehmen, empfangen; 2) дитúну Hebammendienst verrichten.

Відбúркати ся, vom Belegtwerden des Schafes dh den Widder.

Відбúт, *m.* Absatz, Abgang, *m. ГШ.*

Відбігáти, відбíчи, *v. n.* weglaufen; * abschweifen від рíчи; hineilen кудáсь; 2) von der läufischen Kuh, die vom Stiere belegt wurde.

Відбíжний, *a.* Flieh-, -a сúла Fliehkraft, Schwung-, Centrifugalkraft, *f. Пол.*

Відбíй, -бóю, *m.* Abprall, *m. Пол.*

Відбíр, -бóру, *m.* Abnahme; 2) Aushebung, Recrutirung, *f. Зар.*

Відбóрóна, *f.* Vertheidigung, *f. M.*

Відбрéхувати, *v. n.* entgegen bellen, klaffen; відбрíхувати ся sich herauslügen. [messen.

Відбрóдúти, *v. a.* mit Schritten ab-

Відбýванє, *n.* s. Відбýток; 2) Abhaltung, *f.*

Відбудóванє, *n.* Wiederaufbau, *m.*

Відбудувáти, *v. a.* wiederaufbauen.

Відбýти, відбувáти, *v. a.* abmachen, leisten; — своє́ seine Pflicht thun; 2) abhalten; 3) abbüssen; 4) — ся stattfinden, vor sich gehen.

Відбýток, -тку, *m.* Dienstleistung, Servitutspflicht, *f. K.*

Відвáга, *f.* Muth, *m.* Kühnheit, *f.*

Відвáдити, *v. a.* abrathen, abwendig machen, die Lust benehmen.

Відвáжити, відвáжувати, *v. a.* abwägen, abwiegen; darwägen; 2) abheben; 3) — ся sich an etw. wagen, es wagen, sich erkühnen, на щось.

Відвáжний, *a.* muthig, kühn.

Відвáжність, -ости, *f.* s. Відвáга.

Відвалáти, *v. a.* s. Одволáти, відволодáти. [wälzen, abwälzen.

Відвалúти, відвáлювати, *v. a.* weg-

Відвар, *m.* Absud, Abguss, *m. Пар.*

Відварúти, *v. a.* absieden, abkochen; 2) s. Відпустúти 3) *Пол.*

Відвдáка, *f. Ф.* Dank, *m.* Vergeltung, *f.*

Відвдáчити, відвдáчувати, *v. a.* dankbar vergelten; — ся sich dankbar erweisen. [abwerfen, ablehnen, abweisen.

Відверéчи, відвергáти, *v. a.* ver-,

Відвержéнець, -нця, *m.* der Abtrünnige, Renegat, *m. T.* [ter Brachacker.

Відверть, *f.* das zweite Mal gepflüg-

Відвертáти, відвернýти, *v. a.* abwenden, wegwenden; 2) den Acker zum zweiten Male stürzen.

Відвéсти, відводúти, *v. a.* weg-, abführen, abbringen: когóсь від чóгось; 2) — ся verschoben werden.

Відвикáти, відвúкнути, *v. n.* sich entwöhnen, sich abgewöhnen.

Відвúлювати, *v. a.* auf die Seite schwenken, abwenden; — ся sich entfernen, sich abwenden, від кóгось.

Відвинýти, відвивáти, *v. a.* abwinden, abwickeln, aufrollen; 2) відвинýти рýку, рукóю auf die Seite schwenken;

3) — ся sich abwenden, sich entfernen.
I. Вíдвід, [вед-], я з ни́ми на відво́ді ich halte mich abseits von ihnen.
II. Вíдвід, [вѣд-], *m. Ив.* I. Einsicht, Kenntnis, *f.* — взя́ти Erkundigung einholen. [*АД.* I. 82 sich erkundigen.
Відві́дати, *v. a.* besuchen; 2) — ся
Відві́дини, *pl.* Besuch, *m.* Abstattung eines Besuches, *f. T.*
Відві́дний, [вед-, вод-], *a.* — час Zeit, welche verschoben werden kann.
Вíдвіз, -во́зу, *m.* Abfuhr, *f.*
Відвінува́ти. *v. a.* ausstatten, Ausstattung, Mitgift geben.
Відві́чний, *a.* uralt; althergebracht.
Відвлече́ний, *a.* abstract, *Top.*
Відво́дич, *m.* Zieher, *m.* Ableitungsapparat, *m. Пол.* [pratensis).
Відво́дник, *m.* Abbiskraut, *n.* (Succisa
Вíдводок, -дка, *m.* Absenker, *m. Пар.*
Відволга́ти, *v. n.* vom Thauwetter.
Відволїка́ти, відволїчи́, *v. a.* verziehen, verschieben.
Відволо́га, вíдволож, *Гол.* відволо́да, *Gr.* 29. *f.* Thauwetter, *n.*
Відволода́ти, *v. a. Кв.* II. 61. zur Besinnung, zum Bewusstsein bringen.
Відволодну́ти, *v. n.* sich erholen, *Ф.*
Вíдволока, *f.* Aufschub, Verzug, *m.*
Відвонюче́нє, *n.* das Entziehen von übelriechenden Gasen, Desinfection *f.*
Відвонючити, *v. a.* desinficieren.
Відво́ркувати, *v. a.* mürrisch u. zänkisch entgegnen.
Вíдворотъ *f.* Rückseite, *f.* Revers, *m.* на-вíдворіть vice versa, *Фр.*
Відворо́тний, *a.* Gegen-, gegenseitig; rückseitig; 2) rückgehend, umgehend.
Відворо́тність, -ости, *f.* Gegenseitigkeit, Reciprocität, *f.* [та́ти ся.
Відворо́чувати ся, s. ВідверВідгада́ти, відга́дувати, *v. a.* errathen, enträthseln; — са́гадку das Räthsel lösen; 2) ahnen. [then, *ВБ.*
Відга́дливий, *a.* leicht zu erraВідга́дуванє, *n.* das Errathen; 2) Ahnen, *n.*
Відга́дувач, *m. Га.* I. 141 der erräth.
Відга́ль, *m. M.* I. 47. бе́з відга́лю ohne Unterlass, ohne nachzulassen, rastlos.
Відганя́ти, s. Відігна́ти.
Відгина́ти, *v. a.* s. Відогну́ти.
Відглаго́лний, *a.* deverbativ, *Ог.*
Відгляда́ти, *v. a.* aufsuchen, *До.*
Відговори́ти, *v. a.* abreden, zu Ende herunterplappern.
Відгоди́ти ся від до́му sich vom Hause entfernen, verreisen, nicht zu Hause sein, *Ф.*
Вíдголос, *m.* Wiederhall, *m.* Echo, *n.*
Вíдгомон, *m.* s. Відголос, Nach-
Відгорíти, *v. n.* abbrennen. [hall, *m.*
Відгорну́ти, відгорта́ти, *v. a.* auf die Seite scharren, -schieben, -bringen.
Відго́стини, *pl.* Gegenbesuch u. Gegenbewirtung. [statten.
Відгости́ти ся, Gegenbesuch abВідгража́ти ся, відгро́жувати ся кому́, на ко́го drohen, androhen (jmdm) *Top.* [abgrenzen.
Відгранича́ти, (-ни́чити), *v. a.*
Відграни́чене, *n.* Abgrenzung, *f.*
Відгреба́ти, відгре́бувати, *v. a.* aufgraben; d. Verschollene heraufbringen.
Відгрива́ти, s. Відогра́ти. [nung.
Вíдгризка, *f. Де.* bissige Entgeg-
Відгри́зти, *v. a.* abbeissen, -nagen.
Відгрíва́ти, *v. a.* s. Відпуска́ти 4).
Відгу́зний, *a.* vom After; -а ки́шка Enddarm, Mastdarm, *m.* [Entgegnung, *f.*
Вíдгук, *m.* s. Відгомон, Zuruf, *m.*
Відгу́кнути ся, відгу́кувати ся, den Zuruf entgegnen, zurückschallen lassen; 2) s. Гука́ти ся.
Вíдгулень, -ля, *m.* s. 'Одгулень.
Відгу́лювати, *v. a.* abwendig machen. [abhalten — весїлé, *P.* I. 129.
Відгуля́ти, *v. a.* abtanzen, festlich
Віддава́нє, *n.* Abgabe, Abstattung, *f.*; das Erweisen; 2) s. Відда́не.
Віддава́ти, відда́ти, *v. a.* abgeben, zurück-, wiedergeben, -erstatten; vergelten, відда́ний хлїб verdiente Vergeltung, Strafe; — ві́зиту den Besuch abstatten; — покло́ін entgegengrüssen; — честь кому́ Ehre bezeugen, verehren; 2) — ся sich widmen, s. hingeben; s. empfehlen, s. ergeben; *b)* — ся (vom Weibe) heiraten, sich vermählen; 3) *v. n.* відда́ло му er ist genesen; сі́но відда́є wird wieder feucht.
Віддавля́ти, *v. a.* ab-, auspressen.
Віддажа, *f. Wgr.* 146 Vermählung, Heirat, *f.*
Відда́ль, *f. Фр.* Entfernung, Ferne, *f.*
Віддáлене, *n.* Entfernung, Weite, *f.*

Віддалéний, *a.* entfernt, fern.
Віддалéність,-ости *f.* Entfernung, *f.*
Віддалéчити ся, *W.* sich weit entfernen. [fernen.
Віддали́ти, віддаля́ти, *v. a.* ent-
Віддане́, віддані́нє, *(Рус. Дн.* 42), *n.* Heirat, *f.* [дочка́ на віддану́ heiratsfähig.
Віддáниця, *f.* heiratsfähiges Mädchen; 2) Braut, *f.* [ger, *m. ГШ.*
Віддáтель, *m.* Abgeber, Ueberbrin-
Віддáти, s. Віддавáти.
Віддáча, *f. Кв.* II. 161 Zurückgabe, Zurückerstattung, *f.*
Віддвíрний, *a.* von, nach Aussen.
Віддéльник, *m. Др. с.* 30 Arzt, *m.*
Віддéрти, віддирáти, *v. a.* abreissen.
Вíддих, *m.* Athem, *m.* das Athemholen; віддиху не дáти кому́ s. Віддихну́ти не дáти.
Віддихáти, віддихну́ти, *v. n.* athmen, Athem holen, schöpfen; не дасть віддихну́ти lässt nicht zu Athem kommen, heisst rastlos arbeiten.
Віддихóць, *m. Зг.* нажидáти віддихцю́ schwer, lange ausathmen.
Вíддíл. *m.* Abtheilung; 2) Theilung, *f.*
Віддíли́мий, *a.* trennbar, *Пол.*
Віддíли́ти, віддíлювати, *v. a.* abtheilen, absondern, scheiden, trennen.
Віддíльний, *a.* abgesondert, abgetheilt, abgeschieden; 2) abtheilbar, trennbar. [Getrenntheit, Abgeschiedenheit, *Пол.*
Віддíльність,-ости, *f.* Absonderung,
Віддíлуване, *n.* Rückwirkung, Reaction, *f. Пар.* [ken, reagiren, *Пар.*
Віддíлювати, *v. a.* rück-, einwir-
Віддувáти, віддýти, *v. a.* abwehen, abblasen; — ся sich aufblähen, bauschig
Вíддух, s. Вíддих. [werden.
Віддюбáрити, віддубáсити, *v. a.* abprügeln.
Віддя́ка, *f. Левч.* s. Відвдя́ка.
Віддя́кувати ся, *Ф.* s. Відвдя́чи-
Відéльга, s. Відли́га. [ти ся.
Від'ємник, *m.* Subtrahend, *m.*
Відéречко, *n. dim.* s. Відрó.
Відéрний, *a.* ein Eimer fassend.
Віджáлувати, *v. a.* не мóгу тóго — ich kann mich dessen gar nicht genug gereuen lassen.
Віджахнýти, *v. a.* abschrecken. [ben.
Віджерáти ся, bissige Antwort ge-
Відживúти, відживля́ти, *v. a.* beleben; — ся дóбре sich gut nähren.
Віджúвний, *a.* Nahrungs-.
Віджинáти ся від кóго von jmdm weiter hin Getreide schneiden.
Віджúти, віджúвати, *v. n.* aufleben, neues Leben bekommen.
Віджувáти, *v. a.* wiederkäuen.
Відзáдє, *n. Гол.* III. 31 s. Позáдє, візадне.
Відзáдний, *a.* von hinten, vom After.
Відзарок, -рку, *m. У.* Abglanz, Nimbus, *m.* [entwöhnen.
Відзвичáїти, *v. a.* abgewöhnen,
Відзволúти, *v. a.* befreien; від чóгось jmdm etw. erlassen, *K.* [ende.
Відземкóвий, *a.* Stamm-, v. Stamm-
Відзéмок, -мка, *m.* Stamm, *m.* Stammende, *n.*; 2) Ausläufer, *m.* (stolo), *B.*
Відзиváти ся, відізвáти ся sich hören lassen, sich vernehmen lassen; entgegen-, zurückrufen.
Відзимки, *pl.* Nachwinter, *m.*
Відзúсканє, *n.* das Wiedererlangen, Wiedergewinnen.
Відзúскати, відзúскувати, *v. a.* wiedergewinnen, wiedererlangen. [*n. B.*
Відзнáка, *f.* Kennzeichen, Merkmal,
Відзначáти, (-чúти, -чувати), *v. a.* kennzeichnen, ein Abzeichen machen, unterscheiden; — ся sich auszeichnen.
Відзначéнє, *n.* Unterscheidung; 2) Auszeichnung, *f.* [земкóвий.
Відзнікóвий, *a. Ч.* V. 675 s. Від-
Відзóв, *m. ВБ.* — сóвісти Laut, *m.* Stimme, Regung des Gewissens, *f.*
Відволúти, *v. a.* auslaugen.
Відзяпúти, *v. a.* двéрі von der Klinke loslassen.
Від'йменний, *a.* denominativ, *Ог.*
Відігнáти, *v. a.* abtreiben, wegjagen, davon treiben, -jagen.
Від'їзд, *m.* Abfahrt, Abreise, *f.* [ren.
Від'їздúти, від'їжджáти, *v. n.* abfah-
Від'їздний, *a.* zur Abfahrt geh., на від'їздні bei der Abfahrt, b. Abschied.
Відíйма, [-доим-], *f.* Abbruch, Verlust, *m. T.*
Відíйти, відходúти, *v. n.* abgehen, davon-, ausgehen, sich entfernen; 2) zu Ende gehen: вечéра відíйшла; verenden: товáрина; 3) wieder feucht werden (сíно).
Відімкнýти, s. Відомкнýти.
Відіпня́ти, s. Відпинáти.

Відіпра́ти, *v. a.* abwaschen.
Відіпхну́ти, s. Відпиха́ти.
Відірва́ти, s. Відорва́ти.
Відісла́ти, s. Відсила́ти.
Від'і́сти, від'їда́ти, *v. a.* abfressen; від'їсти ся не мо́гу ich kann mich nicht satt essen; 2) s. Відпа́сти ся; 3) від'їда́ти ся s. Віджера́ти ся. [verlassen.
Від'їхати, s. Від'їзди́ти; кого́ jmdn
В'і́дка ла́стівча, Stenopterix hirundina, *Пол.* [zicht, *m. Пар.*
Відка́з, *m.* Absage, Absagung, *f.* Ver-
Відказа́льний, *a.* -а присяга rückschiebbarer Haupteid, *BE.*
Відказа́ти, відка́зувати, *v. a.* antworten, erwiedern; 2) кому́ щось jmdm etw. vermachen; присяга́ту rückschieben; 3) absagen, abschlagen, *Пар.*; 4) відка́зувати на кого́ s. Наріка́ти. [*Пол.*
Відкаламу́чення, *n.* Entfärben, *n.*
Відкара́скати ся, від ко́го von jmdm sich losreissen. [welcher Stelle?
Відки, *adv.* woher? von wo? von
Відкида́ти, відки́нути, *v. a.* wegabwerfen; verwerfen; abweisen; 2) * — но́ги verenden; 3) *v. n.* відки́нуло кому́ es widert jmdn an, ist zuwider; 4) — ся від ко́го von jmdm abfallen, jmdn verlassen; від чо́го auf etw. entsagen. [gen, рука́в.
Відки́дний, *a.* zum Zurückschla-
Відки́нення, відки́нуте, *K. n.* Abweisung; Verwerfung, *f.* [*Пол.*
Відкисля́ти, *v. a.* desoxydieren,
Ві́дкіль, відкіля́? *adv.* von woher? [отъ-ко-лѣ], *Ог.* 162, 1. ві́дкільсь, *Кн.* von wo; von-aus irgend woher, aus irgend einem Orte. [Aufschieben, Aufschub, *m.*
Відкла́дання, *n.* Weglegung *f.*; 2) das
Відкла́сти, відложи́ти, *v. a.* bei Seite legen, weg-ablegen; 2) aufschieben, verschieben; aussetzen, verlegen.
Відкла́дниця, *f.* Streichbrett, Rüster, *n.* (в плу́зї).
Відклеї́ти, *v. a.* aufleimen, abkleben; — ся aus dem Leime gehen.
Відклепа́ти, *v. a.* abklopfen.
Ві́дклик, *m.* відкли́кання, *n. Term.* Berufung, *f.* Anruf, *m.* Appellation, *f.* 2) Abberufung, *f.*
Відкли́кати, відкли́кувати, *v. a.* до, на ко́гось, auf jmdn sich berufen, an jmdn appellieren; 2) abberufen, widerrufen.
Відкли́чний, *a.* Appellations-, Berufungs-. [Appellant, *m. Term.*
Відкли́чник, *m.* der Berufende,
Відкли́чність, відклика́льність, -ости, *f.* Appellabilität, *f. Term.*
Відкли́н, -о́ну, *m.* Gegengruss, *m. Пар.*
Відкли́нне, *n. a. s.* das Werfen der Erde in den Grab (при по́хороні) *Kol.* I. 220. [хувати, (v. Hunde).
Відкліснювáти ся, s. Відо́ре-
Відкло́нення, *n.* Abweichung, Declination, *f. Пол.*
Відкло́ни́ти, відкла́ня́ти, відкло́нювати, *v. a.* abwenden, abwendig machen; verabschieden; — ся sich abwenden, den Gruss erwiedern, entgegengrüssen; * відкла́нювати ся verenden,
Відко́лиця, *f.* s. Зако́лїсник. [sterben.
Відко́ло, *adv.* abstehend, divergirend (in Halbkreis).
Відкопа́ти, відко́пувати, *v. a.* herausgraben, aufgraben.
Відко́си, *pl.* das Eis an den beiden Seiten des Flusses. [abmähen.
Відкоси́ти, відко́шувати, *v. a.*
Відкра́вувати, s. Відкроїти.
Відкраплю́вати, *v. a.* ausziehen, anspressen. [verblühen.
Відкрасува́ти ся, in Schönheit
Відкрива́ти, відкри́ти, *v. a.* aufdecken; 2) entdecken, erfinden; 3) dahinter kommen, erfahren; 4) зо́бри бе́сїдою eröffnen; 5) — ся sich entblössen.
Відкри́льщик, *m.* Flügelmann; *m. Ков.*
Відкрите́, *n.* Entdeckung, *f.* 2) das Aufdecken, Erfahrung, *f.* 3) Eröffnung, *f.*
Відкри́тель, *m. Ил.* Entdecker, *m.*
Відкри́тість, -ости, *f. Фр.* [*Сѣв.* (82)318] offene umfassbare Aussicht, Lage.
Відкроїти, *v. a.* abschneiden.
Відкрути́ти, відкру́чувати, *v. a.* auf-, zurückdrehen. [Ablösung, Abolition, *f.*
Ві́дкуп, відку́плення, Abkauf, *m.*
Відкупи́ти, відкупля́ти, *v. a.* abkaufen, wiederkaufen; 2) erlösen.
Відкус, *m.* ві́дкуска, *f.* Abbiss, *m.*
Відкуси́ти, відку́шувати, *v. a.* abbeissen.
Відле́жати, відле́жувати, *v. n.* abliegen (krank, bettlägerig); liegend abbüssen; 2) sich wundliegen; 3) *v. a.* бо́ки die Seiten wundliegen.

Відлет, *m.* das Abziehen der Zugvögel, Wegflug, *m.*

Відлетіти, відлітáти, *v. n.* weg-, fortfliegen; abspringen.

Відлив, *m.* s. Відплив, *Пол.*; 2) Abguss, *m.*

Відливáти, відлúти, *v. a.* abgiessen; 2) когóсь водóю jmdn mit dem W. begiessen u. dadh zum Bewusstsein bringen; відлúваний *ptc.* і бýки tüchtige Prügel, wobei das відливáти 2) stattfindet.

В'їдливий, *a.* bissig, bösartig, streitsüchtig; 2) zudringlich, lästig.

В'їдливість, -ости, *f.* Verbissenheit, *f. K.*

Відлúга, відлíж, *f.* Thauwetter, *n.*

Відлиток, -тку, *m.* Abguss, *m. Пол.*

Відлї, на-відлї. на відлї óйти, удáрити mit der Oberfläche der Hand, linkseitig von sich schlagen.

Відлїпúти *v. a.* abkleben.

Відлїчúти, відлíчувати, *v. a.* abrechnen, abzählen.

Відлóга, *f.* Aufschlag, Mantelkragen, *m.* 2) s. Відлúга.

Відлóгнути, *v n.* aufthauen, feucht werden.

Відломáти, відлóмлювати, *v. a.* abbrechen.

Відлóмок, -мку, *m. У.* Bruchstück, *n.*

Відлупáти, відлýпувати, *v. a.* abspalten.

Відлутка, *f.* schmales Ackerbeet am Rande.

Відлучáти, (-чúти), *v. a.* ab-trennen, absondern, scheiden; 2) дитúну von der Brust entwöhnen.

Відлýчений, *a.* abstract, *K.*

Відлýчно, *adv.* besonders, abgesondert, getrennt, *Фр.*

Відлюбúти, *v. a.* кому́ когóсь jmdm eine Person untreu machen u. für sich gewinnen.

Відлюдний, *a.* einsam; menschenscheu.

Відлюдник, відлюдок, -дка, *m.* der Menschenscheue, Menschenfeind, *m.*

Відлюдність, -ости, *f.* Menschenleere, Einöde, *f.*

Відлютувáти, *v. a.* ablöthen, abkitten.

Відля, *adv.* mit d. *Genit. Гол.* I. 150. neben, s. Біля.

Відляск, *m.* Wiederhall, *m.* [ben, s. Біля.

Відьма, [вѣд-], *f.* Zauberin, Hexe, *f.*

Відмавлáти, s. Відмовлáти.

Відмагáти ся, sich weigern, sich sträuben, від чóгось.

Відьмáк, відьмáч, *m.* Hexenmeister, Zauberer, *m.*

Відмакáти, *v. n.* weich, gar, mürbe durch Nässe werden.

Відмалювáти, *v. a.* abmalen, schildern.

Відмастка, *f.* Mehlschlichte, Schlichte *f.* 2) Zurichtung des Viehfutters mit Mehl, Kleie u. A.

Відмах, *m.* на — рубáти ся *Ф.* duelliren; на — молотúти mit seitlicher Abschwenkung des Flegels, daher langsam dreschen.

Відмахнýти ся, відмáхувати ся, den Schlag u. Hieb parieren.

Відьмáчий, відьмин, *a.* Hexen-, *Не.* -е зíлє Hexenkraut, Waldkletten, *n.* (Circaea lutetiana).

Відмéк (-як), *m.* Thauwetter, *n.*

Відмерзáти, відмéрзнути, *v. n.* aufthauen; abfrieren.

Відмéсти, відмітáти, *v. a.* abfegen, -kehren.

Відмéт, *m.* Rückschlag, *m.*

Відмикáти, s. Відомкнýти.

Відмúти, відмивáти, *v. a.* wegwaschen, reinwaschen.

Відьмище, *n. aug.* s. Відьма.

Відьмíвство, *n. Фр.* Hexenheit, *f.*

Відмізґáвіти, *v. n.* neuen Bast bekommen.

Відмíл, *m.* відмíла, *f.* [мѣл-] das Abtreten des Wassers, seicht gewordenes Wasser, seichte Uferstelle.

Відмíна, *f.* Abwechslung, Abänderung; neue Phase; Abwandlung, *f. Шар.* 2) Abart, Varietät; 3) Missgeburt, Monstrum, *n.* unterschobenes Kind; 4) engl. Krankheit: Rhachitis, *Еф.* 4.

Відміняти, відмінúти, відмíнювати, *v. a.* ändern, abändern, abwechseln; unterscheiden; 2) aussetzen, bestimmen; 3) loskaufen, lösen, *АД.* I. 100.

Відмíнний, *a.* veränderlich; verschieden; abweichend.

Відмíнник, *m.* s. Одмíнок.

Відмíнність, -ости, *f.* Veränderlichkeit; Verschiedenheit, *f.*

Відмінчá, -áти, *n.* s. Відмíна 3) u. ein an Rhachitis krankes Kind.

Відмíрити, відмíрювати, *v. a.* abmessen, zumessen.

Відмíток, -тку, *m.* s. Відлутка.

Відмíтувати, *v. a.* s. Відкидáти.

Відмóва, *f.* Absage, abschlägige Antwort, Abweisung; 2) Entgegnung, *f. Под.*

*

3) das Abrathen.

Відмóвити, відмовля́ти, *v. a.* hersagen; моли́тву ein Gebet sprechen, verrichten; 2) aus- abschlagen, versagen, absagen, nicht gewähren, sein Wort zurücknehmen; 3) abreden, widerrathen, abwendig machen (від когóсь во слу́жби); 4) на лїси́ на гóри ver-bannen, wegzaubern; 5) — ся sich weigern.

Відмóвний, *a.* abschlägig.

Відмóвка, *f. K.* Entschuldigung, *f.*

Відмóка, *f. Не.* Wasser, worein die Wäsche zuerst gelegt wird, dass der Schmutz sich loslöse.

Відмóкнути, s. Відмакáти.

Відмолодні́ти, *v. n.* sich verjüngen, wieder jung werden.

Відмолоти́ти, *v. a.* abdreschen.

Відморози́ти, відморóжувати, *v. a.* er-frieren lassen; abfrieren.

Відмóтанє, *n.* Herauswirrung, Auflösung, *f.* [rauswickeln, entwirren.

Відмотáти, відмóтувати, *v. a.* he-

Відмочи́ти, відмóчувати, *v. a.* an- durchfeuchten, einweichen, einnässen.

Відьмувáти, *v. n.* hexen, zaubern.

Відмякáти, відмя́кнути, *v. n.* weich werden; aufthauen. [frieren lassen?

Відна́дити, *v. a.* від морóзу er-

Віднаймáти, (-ми́ти), *v. a.* abmiethen; (als Subarendator).

Віднайти́, віднаходи́ти, *v. a.* wiederfinden; — ся wiedergefunden, -aufgesucht werden.

Відневáга, *f. KУ.* III. 11. Frechheit, *f.*

Віднéсти, s. Відноси́ти. [zwungen.

Від- нéхочу, *adv.* unfreiwillig, ge-

В'їдни́й, *a.* s. В'їсни́й.

Відни́к, (*d.* відничóк), водни́к, *m.* Wasserbehälter, *m.* -fass, *Ч.* V. 522. *M.*

Віднóва, *f.* віднóвленє, *n.* Erneuerung; Reproduction, *f. Ил.* Wiederherstellung, *f.* [derhersteller, *m.*

Відновúтель, *m.* Erneuerer, Wie-

Відновúти, відновля́ти, *v. a.* erneuern, reproducieren, wiederherstellen; — ся sich erneuern, erneuert werden, wieder erscheinen. [Trieb, Schössling, *m.*

Відновок, відні́вок, -вка, *m.* neuer

Віднóга, *f.* Nebenschössling, *m.* Ast; 2) Arm eines Flusses, eines Gebirges, *m.* [her, *Ог.* 57. 169.

Віднóн, *adv.* von dorten, von dort-

Відноси́ни, *pl. Не. Top.* Beziehung, Beziehungen, *pl.* Verhältnis, *n.*

Відноси́нник, *m.* Verhältniszahl, *f.*

Відноси́тельність, -ости, *f.* Verhältnis, *n.* Beziehung, Relation, *f. Гуш.*

Відноси́ти, відно́шувати, *a. a.* ab-, zurück-, davontragen; — ся до чогóсь worauf Bezug haben, sich beziehen, sich datieren, zurückgeführt werden. [*Фр.*

Віднóсний, *a.* bezüglich, betreffend,

Віднóсність, -ости. *f.* Relation, *f. Ил.*

Відня́ти, віднима́ти, *v. a.* weg-, abnehmen; s. Відойма́ти.

Відобрíти [обрѣт-], *v. a.* das Erworbene verlieren, (*B*).

Відовáти, *v. a.* s. Видáти, sehen.

Відовáнути, *v. n.* sich erfrischen, *Ф.*

Відогни́ти, *v. n.* abfaulen, abschwären. [eine Rolle spielen.

Відогрáти, *v.* abspielen; — рóлю

Відогрівáти, *v. a.* aufwärmen; abgewinnen; відогрíти, — сир geronnene Milch dh Aufwärmen zu Käse machen, käsen. [3) Sendschreiben, *n.*

Відóзва, *f.* Anrede, *f.* 2) Aufruf, *m.*;

Відозвáти ся, s. Відзивáти ся.

Відознáти, *v. a.* за когóсь *Ф.* sich nach jmdm erkundigen; erfahren; — ся sich gegenseitig besuchen.

Відоймáти, відня́ти, *v. a.* abnehmen, benehmen, abziehen; відоймúло, відня́ло ємý рýку, ist an der Hand gelähmt; як рукóю відня́ло von schneller u. leichter Heilung.

Відокрéмити (-крóм), *v. a.* absondern, selbständig machen.

Вíдом, *m.* вíдома, *f. K.* I. 71. Kenntnis, *f.* Wissen; немá вíдома *Др. c.* 86. ist nicht bekannt. [bekannt.

Вíдомий, (*d.* відомíсенький, *M.*) *a.*

Вíдомість, -ости, *f.* Kunde, Kenntnis, Nachricht, *f.*; *pl.* Wissenschaften.

Відомкнýти, відмикáти, *v. a.* aufthun, -schliessen, -sperren, -machen; öffnen.

Відомрáзний, *a.* was gegen das Unreine (омрáза) u. Böse helfen soll.

Відóмство, *n. B.* Wissenschaft, *f.*

Відомстúтель, *m. K.* s. Мéстник.

Відомстúти, відомщáти, *v. a.* щось, за когóсь, rächen. [tragen.

Відомчáти, *v. a.* rasch laufend weg-

Відорвáти, s. Відривати; відóрваний, *ptc. Ил.* abstract.

Відосо́бленій (-бнéн-), vereinzelt, einzeln genommen. *K.*

Відосо́бненє, *n.* Abgeschiedenheit, Isolirung, Isolirtheit, *f. T.*

Відосо́бни́ти ся, s. Відокре́ми-

Відоссáти ся, zu saugen aufhören.

Відсю́ди, *adv.* von allen Seiten.

Відотáвити ся, *B.* s. Відчу́нювати.

Відоткáти s. Відтикáти.

Відохті́ти ся, комýсь чогóсь (відхóчуєсь, відохті́лось), die Lust zu etw. verlieren, nicht mehr wollen.

Відпадáти, відпáсти, *v. n.* ab-, wegfallen; 2) від кóго abtrünnig werden; 3) від чóго verlieren.

Відпали́ти, *v. a.* кого jemdn womit abweisen.

Відпáр, *m.* відпарóванє, *n.* Verdampfung, *f. Пол.*

Відпáрити, *v. a.* коня́ abdrücken, wund reiten.

Відпарувáти, *v. a.* verdampfen, verdunsten lassen.

I. Відпáсти, [-пáду, -пáдеш], *v. n.* s. Відпадáти.

II. Відпáсти, відпасáти, [-пасý, -пасáю; -пасéш, -пасáєш], *v. a.* dh gute Weide u. Futter fett machen, abfüttern; 2) dh nachlässiges Hüten verlieren.

Відпéкувати ся, відпéкати ся, від чóго sich von etw. lossagen; від когó, чогó jmds, einer Sache loswerden.

I. Відперáти, відпéрти, *v. a.* zurückstossen, -treiben, -weisen, wegdrängen; 2) aufschliessen, öffnen, *IF.*; 3) — ся sich weigern, sich entschuldigen, *АД.* I. 134; (die Schuld) leugnen.

II. Відперáти, s. Відпирáти.

Відпечáтати, (-чáтувати), *v. a.* abdrücken, abdrucken lassen; 2) entsiegeln, das Siegel aufbrechen.

Відпéчаток, -тка, *m.* Abdruck, *m.* Abbild, *n. Гол.*

Відпили́ти, *v. a.* absägen; відпи́-

Відпинáти, відпня́ти, *v. a.* aufknöpfen, abschnallen, losbinden.

Відпис, *m.* Abschrift, Copie, *f.*; 2) Antwort, *f.* Antwortschreiben, *n.*

Відписáти, відпи́сувати, *v. a.* abschreiben, copieren; 2) schriftlich Antwort geben, zurückschreiben; 3) abschreiben, in Abzug bringen, abrechnen: подáток; 4) на кóго щось schriftlich auf jmdn übertragen, jmdm abtreten.

Відпихáти, *v. a.* weg-, abstossen.

Відпічнýти, s. Відпочивáти.

Відплáта, *f.* Vergeltung, *f.* Entgelt, *n.*

Відплатúти, відплáчувати, *v. a.* abzahlen; 2) * vergelten, entgelten.

Відплéсти, відплїтáти, *v. a.* aufflechten.

Відплив. *m.* Abfluss, *m.*; 2) Ebbe, *f.*

Відпливáти, відпли́сти, *v. n.* abfliessen, ablaufen; 3) wegschwimmen; 3) abschiffen, absegeln.

Відповідь, *f.* Antwort; 2) Verántwortlichkeit, *f. Фр.*

Відповíдє, *n. K.* Entgelt, *n.* Revanche, *f.*

Відповíдний, *a.* entsprechend.

Відповісти, відповістúти, *Ф.* відповідáти, *v. a.* antworten, erwiedern; *v. n.* за щось wofür verantwortlich sein; 2) entsprechen; 3) — ся від чóго s. Відречи́ ся.

Відпокýтувати, *v. a.* abbüssen.

Відполóшити, *v. a.* weg-, verscheuchen.

Відпомстúти, *v. a.* rächen, *Cm.* [chen.

Відпóрний, *a.* Gegendruck leistend; defensiv.

Відпóрність, -ости, *f. ВБ.* Vertheidigungsfähigkeit, Wehrhaftigkeit, *f.*; 2) Gegendruck, *m.* Abstossung, *f.*; 3) Spontaneität, *f. Ган.*

Відпороти, відпóрувати, *v. a.* auftrennen, abtrennen.

Відпоручáти, (-чúти), *v. a.* abordnen.

Відпорýчник, *m.* Abgeordneter, Delegat, *m.*

Відпосáжити, *v. a.* ausstatten, die Ausstattung, d. Mitgift geben, aussteuern.

Відпослáнник, *m. Зг.* der Delegierte, Abgesandte.

Відпочивáнє, відпочúнє, *n. IF.*; відпочúнок, -нку, *m.* Ruhe, Rast, *f.*

Відпочивáти, *v. n.* ausruhen, rasten.

Відпотарáйкати, *v. a.* § verlieren.

Відпрáва. *f.* Abfertigung; 2) Abdankung; Verabschiedung; 3) Abhaltung des Gottesdienstes.

Відправити, відправлáти, *v. a.* abfertigen; 2) abdanken, entlassen, verabschieden; 3) abhalten (den Gottesdienst).

Відпразникувáти, *v. n.* ein Fest, eine Feier abhalten.

Відприсягнýти, *v. a.* abschwören, eidlich widerrufen.

Відпровáдити, відпроваджáти, *v. a.* abführen; 2) begleiten, geleiten.

Відпровізúйний, *a.* — рахýнок Zinseszinsrechnung, *f.* [verkäufer, *m. Пар.*

Відпродáвець, -вця, *m.* Wieder-

Відпро́даж, *f.* Wiederverkauf, *m. Term.* [abverkaufen, wiederverkaufen.
Відпрода́ти, відпро́дувати. *v. a.*
Відпрото́рити, *v. a.* auf die Seite schieben, *Ке.* II. 324; — ся від ко́гось sich entfernen, sich entfremden.
Відпряга́ти, відпрячи́. *v. a.* aus-, abspannen, ausschirren. [vom Gespinnst, *pl.*
Ві́дпрядки, *pl. Гол.* III. 31 Abfälle
Відпру́скати, *v. a. П. п.* 92 abtreiben §.
Відпуска́ти, відпусти́ти, *v. a.* frei, los-lassen; 2) erlassen, vergeben, verzeihen (гріхи́); 3) anlassen, minder hart machen (v. Metallen); 4) від приста́ні *АД.* I. 209 weit vom Hafen auf die hohe See ausfahren.
Ві́дпуст, *m.* Ablass, *m.*; 2) Wallfahrt, *f.* ити́ на в. е. W. antreten, unternehmen. [fahrts-; -і лю́де Wallfahrer, *pl.*
Відпусто́вий, *a.* Ablass-; 2) Wall-
Відпу́щанє, (-щенє), *n.* Freilassen, Vergeben, Verzeihen, *n.*; 2) Anlassen, *n.*
Відра́да, *f.* Trost, *m.* [Abmahnen.
Відра́джуванє, *n.* das Abrathen,
Відра́дити, відра́джувати, *v. a.* abrathen.
Відра́дісно, *M.* II. 79 відра́достно, *adv.* freudig, lieblich, angenehm; tröstlich, trostreich.
Відра́дник, *m.* der abräth.
Відра́дниця, *f.* die abräth.
Відра́дність, -ости, *f. Ч.* V. 361 s. Відра́да.
Відража́ти, відрази́ти, *v. a.* zurückwerfen, -schlagen; 2) abschrecken.
Відра́женє, *n.* Zurückwerfung, Reflexion, *f. Пол.*; 2) Abbild, *n. Фр.*
Ві́дражка, *f.* Zurückstrahlung, *f.* Reflex, *m. Кл.* [neigung, *f.*
Відра́за, *f.* Abscheu, Ekel, *m.* Ab-
Відразли́вий, *a.* widerlich, ekelig, abstossend, *Фр.*
Відра́ї́ти, відра́яти s. Відра́дити.
Відраста́ти, s. Відроста́ти.
Відра́яне, *n.* s. Відра́джуванє.
Відречи́ ся, відріка́ти ся s. Ви́речи ся. [wegziehen; 2) *abstrahieren, *Ил.*
Відрива́ти, *v. a.* ab-, losreissen, ab-
Відри́вний, *a.* fragmentarisch, *Пар.*
Відри́вок, -вка, *m.* Fragment, Bruchstück, *n ГШ.* [3) *c).*
Відри́гувати ся s. Відо́ивáти ся
Відрисува́ти, *v. a.* abzeichnen; schildern.
Ві́дрід, -роду, *m.* Species, *f.*
Відріжни́ти, (-ня́ти), *v. a.* absondern, unterscheiden; — ся, sich —.
Відрі́зати, відрі́зувати, *v. a.* abschneiden. [*m.* Unterscheidung, *f.*
Ві́дрізнь, -розни. *f. B.* Unterschied,
Відріша́ти, (-шити), *v. a. Ч.* III. 20 lostrennen; von der Theilnahme ausschliessen.
Відроби́ти, відраб.ля́ти, *v. a.* abarbeiten, abverdienen. [gehärmt.
Відробі́тний, *a. Фр.* dh Arbeit ab-
Відро́бок, -бку, відробі́ток, -тку, *m.* das Abarbeiten, das Abdienen dh Arbeit; 2) das Abgearbeitete.
Відро́дженє, *n.* Wiedergeburt, *f.* das Wiederaufleben.
Відро́дити ся, відро́джувати ся, wiederaufleben, wiedergeboren werden, 2) aus der Art schlagen.
Відродо́вувати ся, sich als besonderes Geschlecht unterscheiden: по́мі́ж всі́ми и́ншими, *Зг.*
Відро́док, -дка, *m.* s. Ви́родок.
Ві́дрость, *f.* Zweig, *m. У.*
Відроста́ти, відрости́, *v. n.* wieder wachsen, von neuem wachsen.
Ві́дросток, -тка, *m.* Ableger, Absenker, *m.* (propago). [nen.
Відруба́ти, *v. a.* abhauen; *abtren-
Відру́бний, *a. Фр.* abgesondert; gänzlich verschieden.
Відру́бність, -ости, *f.* Abgesondertheit, Verschiedenheit, *f.* [*Term.*
Відса́да, *f.* Abstiftung, *f.* (з гру́нту)
Відсади́ти, відсажа́ти, *v. a.* absetzen; 2) entwöhnen; 3) abstiften.
Відса́дник, *m.* Schachtsumpf, *m. B.*
Ві́дсадок, -дка, *m.* s. Ві́дросток, *B.*
Відсахну́ти ся від ко́го sich von jmdm zurückziehen, s. Понеха́ти.
Відсьві́жити, *v. a.* auffrischen, frisch
Ві́дси, von hier. [machen, erfrischen.
Відси́дїти, відси́джувати, *v. n.* absitzen; *v. a.* ка́ру eine Strafe sitzend abbüssen. [2) verweisen, hinweisen.
Відсила́ти, *v. a.* zurück-, abschicken;
Відсили́ти, відси́лювати, *v. a.* losbinden, ablösen.
Відси́пати, *v. a.* abschütten. [den.
Відсити́ти ся, *Фр.* wieder fett wer-

Відсїва́ти, відсі́яти, *v. a.* absäen; 2) s. Відпа́сти II. 2).

Відсі́ль, -сі́ля s. Відси.

Відсі́сти ся, s. Відста́ти; хлі́б відсі́в ся die obere Rinde ist abgesprungen.

Ві́дсїч, *f.* Entsatz, *m.* Befreiung, *f. ОБ.*

Відсїчи́, *v. a.* abhauen, -schneiden.

Відска́кувати, відско́чити, *v. n.* abspringen.

Ві́дскок, *m.* Absprung, *m. Фр.*

Відслана́яти, відслони́ти, відсло́нювати, *v. a.* enthüllen, aufdecken.

Відслу́га, *f. Гол.* I. 158 das Ende des Dienstes, Gegendienst, *m.*

Відслужи́ти, відслу́гувати, *v. n.* abdienen, ausdienen; 2) кому́ Gegendienste leisten, vergelten; 3) — слу́жбу Бо́жу die heil. Messe abhalten; 4) — ся від ко́го bei jmdm den Dienst verlassen.

Відсмарува́ти, *v. a.* abschmieren; 2) * abschinden.

Відсо́вувати, s. Відсува́ти.

Відсо́нє, *n.* sonnige Lage; 2) von der Sonne abgekehrte, schattige Lage, *vgl.* Від I. u. II. [цес von neuem aufnehmen.

Відсота́ти, *v. a.* abwickeln; * — про-

Відсо́тний, *a.* in Percenten. [singen.

Відспіва́ти, *v. a.* absingen, zu Ende

Відьсьру́бува́ти, *v. a.* abschrauben.

Відста́ва, *f.* Ablieferung, Abführung, *f.*

Відста́вити, відставля́ти, *v. a.* wegstellen, bei Seite stellen; 2) когось до чо́го eigens jmdn wozu aufstellen, bestimmen; 3) abliefern, abführen; 4) — ся sich absondern.

Відста́вний, *a.* zum Abliefern, Absatz-; 2) abgesondert; eigens wozu aufgestellt. [ниця.

Відста́йниця, *f. Фр.* s. Відсту́пВідста́нь, *f.* Entfernung, *f.* Abstand, *m.* Distanz, *f. Bax.* [schälen lassen.

Відстанови́ти, *v. a.* кобы́лу be-

Відстано́вленє, *n.* Beschälung, *f.*

Відста́ріти, *v. a.* — ум durch das Alter die Vernunft verlieren, *Кв.* II. 162.

Відста́ти, відстава́ти, *v. n.* abstehen, sich ablösen, s. absondern, s. trennen; — від ко́го von jmdm abfallen, sich lossagen; 2) не мо́же ся відста́ти kann nicht ungeschehen werden. [men.

Відстереча́ ся, sich in Hut neh-

Ві́дсторонь, *f.* Einöde, *f. У.*

Відсторо́нене, *n. Нав.* Entfernung, Abgeschlossenheit, *f.*

Ві́дстрах, *m.* das Abschrecken, *Ф.*

Відстра́шити, відстра́шувати, *v. a.* ab- zurückschrecken, verscheuchen.

Відстрі́лити, відстрі́лювати, *v. a.* weg-, abschiessen; — ся zurückschiessen.

Відстро́ювати, *v. a.* s. Відбудува́ти.

Відстро́чити, *v. a.* auf e. späte Zeit verschieben, *Ал.*; 2) кого́ від ко́гось abwendig machen. [tretung, *f.*

Ві́дступ, *m. B.* Abstand, *m.*; 2) Ab-

Відступа́ти, відступи́ти, *v. n.* zurück-, abtreten, abstehen; abweichen; 2) *v. a.* abtreten, кому́ щось; aufgeben, verlassen, кого́сь.

Ві́дступле́нє *n.* das Abstehen (vom Processe); 2) Abtretung, *f.* das Verlassen; Abweichung, *f. Фр.*

Відсту́пне, *n. a. s.* Abstandsgeld, *n.*

Відсту́пник, *m.* der Abtrünnige.

Відсту́пниця, *f. Фр.* die Abtrünnige.

Відступни́цтво, *n.* Abtrünnigkeit, *f.* Abfall, *m. Top.*

Відсува́ти, відсу́нути, *v. a.* abrücken, zurückschieben, (Riegel &); aufmachen; — заслону́ den Vorhang aufziehen; bei Seite schieben, entfernen, * verwerfen; abweisen. [sprechung, *f.*

Відсу́дженє, *n.* Abtheilung; Ab-

Відсуди́ти, відсу́джувати, *v. a.* abtheilen; 2) кого́ від чо́го durch gerichtlichen Spruch jmdm etw. absprechen, es ihm entziehen. [frisch, roh werden.

Відсурові́ти, *v. n.* wieder feucht,

Відтава́ти, відта́ювати, *v. n.* aufthauen. [nach, nun.

Відта́к, *adv.* hierauf, darauf, her-

Ві́дтам, *adv.* von dort.

Відтанови́ти, *v. a.* wieder beleben.

Відтепе́р, *adv.* von nun an.

Відтерпі́ти, *v. a.* abbüssen, ка́ру; ausleiden, ausstehen.

Відте́рти, відтера́ти, *v. a.* dh Reiben e. Ohnmächtigen wieder zum Leben bringen.

Ві́дти, *adv.* von hier; von dort, *Ог.* 161. 1. ві́дти-невідти v. h. und von dort.

Відтика́ти, *v. a.* öffnen.

Відтина́ти s. Відтя́ти.

Ві́дтинок, *m.* Segment, *n.*

Ві́дтиск, *m.* відти́скуванє, *n. Др.* Abdruck, *m.* Abformung, *f. Term.*

Відтиска́ти, відтисну́ти, *v. a.* zu-

rückdrücken; 2) hinwegdrängen; 3) abziehen, abdrucken (в друкáрни).

Відтїль, відтїля, відтиль, *adv.* von da, von hier aus, *Ог.* 161. 1.

Відтїнкóване, *n.* Nuancierung, Schattirung, *f.*

Відтїнок, -нка, *m.* Schatirung, Nuance, *B.* Abstuffung, *f. Пол.* [Zeit.

Відтогдй, *adv.* von der Zeit, seit der

Відточúти, відтóчувати, *v. a.* abzapfen, abheben; 2) abschleifen; abdrechseln; 3) wegwälzen. [abstossen.

Відтрýтити, відтручáти, *v. a.* weg-

Відтужúти, *v. n.* за кимóсь genug nach jmdm trauern.

Відтягáти, відтягнýти, *v. a.* abziehen, wegziehen; subtrahieren (в рахýнку); 2) abbringen, когó від чóгось; 3) — ся Verzug erleiden.

Відтáти, *v. a.* abhauen, abschneiden; abbrechen; entziehen; 2) * відтинáти ся derb antworten, sich tüchtig wehren.

Відумерáти, відумéрти, *v. a.* jmdm absterben, jmdn verwaisen.

Відумéрщина, *f.* Nachlass eines Verstorbenen, *m.* Verlassenschaft, *f.*

Відýн, *m. Еф.* 60. s. Відьмáч.

Відусíль, *Гр.* відусíля, *Кв.* II. 158. відусіóди, *adv.* von allen Seiten.

Відутїля́, *adv.* s. Відтїль.

Відучáти, відучúти, відýчувати, *v. a.* abgewöhnen, entwöhnen, когó чогóсь, від чогó.

Відýщий, *a. Зг.* bewusst, einsichtig.

Відхилúти, (-лáти), *v. a.* ein wenig öffnen, aufmachen, -heben.

Відхíд, -óду, *m.* das Abgehen, Weggehen; Abgang, *m.* [Höhle, *f. Це.*

Відхлáнь, *f.* Abgrund, *m.* Schlucht,

Відхлáнути, *v. n.* nachlassen, *K. Пр.* II. 353. [ziehen.

Відховáти, *v. a.* grossziehen, auf-

Відходúти, відхóджувати, відíйтú, *v. n.* ab-, weggehen; 2) від сéбе ausser sich werden, von Sinnen werden; 3) heilen, *Еф.* 30.

Відхóдний, *a.* Abgangs-, на відхóднім beim Abgang, beim Weggehen.

Відходóвий, *a.* After-.

Відхóжий, *a.* beim Abgehen, Abgangs-; грáти відхóжої *Кух.* e. Marsch spielen. [Erholung *f.*

Відхолóда, *f.* Erquickung, Labung,

Відхорувáти, *v. a.* dh eine Krankheit genug büssen.

Відхрестúти ся, відхрéщувати ся, — від кóго vor jmdm sich bekreuzigen, von sich bannen, mit jmdm nichts zu thun haben wollen.

Відхýхати, *v. a.* dh. warmen Hauch wieder beleben. [ver-, ausblühen.

Відцвúсти, відцвитáти, *v. a.* ab-,

Відцьвіт, *m.* das Abblühen, *B.*

Віцéркнýти ся, im Unwillen auffahren.

Відцирклювáти, *v. a.* abzirkeln.

Відцїдúти, відцíджувати, *v. a.* abseihen; 2) * —яйцї Wasser abschlagen.

Відцяпúти, s. Відзяпúти.

Відчалúти, *v. n.* vom Lande abstossen; absegeln, *K.*

Відчáса, *f.* frühe Apfelart.

Відчахнýти, s. Відчімхнýти.

Відчепúти, відчеплáти (відчíп-), *v. a.* lostecken, abstecken, losmachen; — ся від кóгось, sich vom jmdm losmachen, jmdm Ruhe geben, in Ruh lassen.

Відчинúти, (-нáти), *v. a.* aufthun, aufmachen, öffnen.

Відчит, *m.* Vorlesung *f.* [sung, *f.*

Відчúтанє, *n.* das Verlesen, Verle-

Відчитáти, відчúтувати, *v. a.* ab-, vor-, verlesen; 2) hersagen; 3) *P.* II. 29 bei Verstorbenen nachts Psalmen ablesen.

Відчитáч, *m. Кл.* Prelegent, *m.*

Відчікáти, відчíкнути, *v. n.* від кóгось vom jmdm abtreten, sich entfernen (auf e. Augenblick). [cken.

Відчімхнýти, *v. a.* abreissen, -ha-

Відчíпний, *a.* — е, *n. a. s.* відчíпного дáти комýсь das Geld womit man sich von jmdm losmacht.

Відчувáти, відчýти, *v. a.* herausfühlen, mitfühlen.

Відчужáти, відчуженúти, відчýжувати, *v. a.* entfremden.

Відчýженє, *n.* Entfremdung, *f.*

Відчутúти, *v. a.* den Ohnmächtigen zum Bewusstsein bringen, wecken.

Відшáркувати, *v. a. Фр.* wegscharren.

Відшибáти, відшибнýти, відшúбсти, *v. a.* abschlagen, abziehen, abrechnen, in Abzug bringen. [e. Zahlung). *m.*

Відшибка, *f.* Abschlag, Abzug (bei

Відшúбник, *m.* Schachtengang, *m. B.*

Відшкро́бати, *v.a.* ab-,wegkratzen. Відшпили́ти, *v. a.* die Stecknadel herausziehen, losstecken. Відшпі́нкати, *v. a. Y.* aufschnallen. Від'ярити ся, sich erneuern, sich erholen u. freudig gedeihen.

Вié, *n.* Deichsel beim Ochsenwagen, *f.* Вié́ля, *f.* verdorrter Baum, *Gr.* 29. Вié́рниця, *f.* Fächelpalme, Weinpalme (Borassus flabelliformis). [*Піс.*

Віж, *m.* † Commissär; 2) s. Во́зьний, Ві́жа, *f. Зг.* Kenntnis, *f.* Wissen, *n.* Ві́жди, *pl.* † *КУ.* Augenlieder, *pl.* Ві́жечки, *pl. dim.* s. Віжки́, важки́; 2) s, Коро́месло, *Ш.* I. 338.

Ві́жка, *f.* s. *Лиць́, Н.* 107. Віжка́ти, *v. a.* das Lenkseil an den Zügel anbinden.

Віжки́, *pl.* Lenkseil, *n.* Zügel, Zaum, *m.* Віжли́вий, *a.* kundig, *Піс.*

Віз, *g.* во́за, *m.* Wagen, *m.* во́зом zu Wagen, per Achse; 2) der grosse Bär (als Sternbild); * сво́їм во́зом їхати nach eigenem Gutdünken handeln.

Візворот, *m. Левч.* s. По́ворот. Візгря́к, s. Віскря́к.

В'їзд, *m.* Einfahrt, *f.* Einzug, *m.* В'їздити, в'їзджа́ти, в'їхати, *v. n.* hineinfahren,- reiten; 2) s. У́їздити.

В'їздний, (у́їздний), *n.* двір Einkehrhaus, *n. Ос.* (61), IX. 41. 42.

В'їздо́вий, *a.* Einfahrt-, *Фр.*

Візита, *f.* Besuch, *m.* Visite, *f.* Візитри́ка, *f.* Oeffnung in der Thür (in Arresten), Guckfenster, *n.*

Візитирувáти, *v. a.* visitieren, beschauen, untersuchen, revidieren.

Візля, *praep.* mit d. *Genit.* neben, an *Гол.* I. 83. [въз-лѣ] *Ос.* 178, 2.

I. Візни́й, *Ч.* IV. 313. візни́чий, 442. *Га.* I. 86. -ого, *s. a. m.* s. Візни́к.

II. Візни́й, *a.*, -á стéжка schmaler Fahrweg.

Візни́к, візника́, *M. m.* Fuhrmann, Wagen-, Pferdelenker, *m. АД.* I. 86.

Візо, *m.* linker Nbfl. der Ти́са.

Візо́к, -зка́, *m.* kleiner Wagen; d. візочо́к Wägelchen, *n.*; 2) Art Kartenspiel; *візка́ підвéзти комýсь, jmdm etw. vorplauschen, jmdn prellen.

I. Вій, *m. Др. c.* 13. *pl.* ві́ї, Augenwimpern, *pl.*; 2) Geisterkönig mit sehr langen ві́ї, *Піс.*

II. Вій, *gen.* во́ю [ви́ти], *m.* Zaun- Ві́йва, *f.* s. Ма́йва. [schichte, *f.* Ві́йло́к, *m.* (*aug.* ві́йлочи́ще, *Гол.* I. 121). *m.* Filz- Satteldecke, *f.* [Уйми́ти. Ві́йми́ти, *v. a. Гол.* III. 274. s. I. Ві́йна́, d. ві́йно́нька, *f.* Krieg, *m.* ити́ з ві́йно́ю против кого́, gegen jmdn feindlich, mit Krieg ziehen; -у вéсти, трима́ти з ки́м Krieg führen.

II. Ві́йна, *pl. Кн. Пр.* XI. (2) 104 *corr.* s. Зави́йна, *f.* ?

Ві́йник, *Gr.* 29. s. Ві́ник, ві́нник. Ві́йниця, *f.* s. Нови́ка. [hauchen. Ві́йну́ти, *v. n.* ду́хом anwehen, an- Ві́йсько, ві́йсько́вий, etc. s. Во́йско etc.

Війт, *m.* Gemeindevorstand, Dorfschulze, Vogt, *m.*

Війте́нко, *Кн.* 297 війто́вич, (*d.* війтовиче́нько), *m.* Sohn des Війт.

Війти́, *v. n.* Входи́ти.

Війти́ха, *f.* Gattin des Війт.

Ві́йтів, ві́йтовий, *a.* des Війт.

Ві́йті́вна, *f.* Tochter des війт.

Ві́йті́вство, *n.* Amt eines Війт; 2) s. Ві́йті́вщина.

Ві́йті́вщина, *f.* Haus u. Hof des Війт.

Ві́йтува́ти, *v. n.* Amt u. Dienst eines Війт versehen.

Ві́йце́, *m. dim.* s. Вié; Deichsel beim Pflug, woran man Ochsen spannt.

Ві́йщина, *f.* Heer, *n.* Armee. *f. Mi.* II. 138. *Піс.*

Вік, [вѣк-], *m.* Alter, Leben, *n.* Lebenszeit, *f.*; 2) Zeitalter, Jahrhundert, *n.*; 3) на віки, во в. auf ewig, ewig; 4) на вікú im Leben; вік звікува́ти das ganze Leben verleben, an das Ende der Lebenszeit kommen; вік (по вік) цвісти, *Кн.* ewig, immerwährend blühen; поки мо́го вікý solange meine Lebenszeit reicht, solange ich lebe; комý на вік, то́му на лїк wer leben soll, dem hilft gut das Heilmittel; 5) чоловічий — Tagblume, Taglilie, *f.* (Hemerocallis fulva).

I. Ві́ка, *pl.* Augenlieder, *pl.* ві́ка звéсти *M.* I. 57 die Augen schliessen.

II. Ві́ка, *f.* Mass Getreide, *n.*

Вікáр, *m.* Kuchen aus Schafskäse, *m. Gr.* 29 gepresstes u. mit Schnitzerei verziertes Käselaibchen. [operator, *m.* Вікáрий, -ого, *s. a. m.* Vicar, Co- Вікарі́вка, *f.* Wohnhaus d. вікáрий.

Вікно́, *n.* Fenster, *n.*; 2) Sohlen-

schacht, *m. B.* [2) s. Óко.

Вíко, *n.* Deckel, *m.*; Scheibe, *f. K.*

Вíковий, *a.* bejahrt, alt *Ш.* I. 167.

Вíковíчний, вíковúстий *a.* ewig dauernd, ewiglich; 2) uralt.

Вíковíчність, -ости, *f. Cm.* Ewigkeit, *f.* [von altersher.

Вíкóвщина, *f.* Alterthum, *n.* з -ни

Вíкодáвний, *a. K.* alt, uralt.

Вíкóннє, *n. coll.* Fenster. *pl. Кв.* II. 130.

Вíкóнниця, *f.* Fensterladen, *m.*

Вíкóнце, вíкóнечко, *dim. n.* Fensterchen, Fensterlein, *n.*

Вíкопóмний, *a.* ewig denkwürdig, unvergesslich, unsterblich, *K. ВБ.*

Вíкт, *m.* s. Харч Kost, *f.* Unterhalt, *m.*

Вíктуáли, *pl.* Lebensmittel, *pl.*

Вíктувáти ся, sich be-, verköstigen.

Вíкувáти, *v. n.* (lange Zeit) leben.

Вíл, *m. gen.* волá, Ochs, Zugochse, *m.*; 2) Art Osterspiel der Burschen: вóла заводúти *Га.* I. 143.

Вíльгóта, *f. Ч.* II. 18 Erleichterung, Erlaubniss, Freiheit, *f.* Erlassen, *n.* Nutzen, Vortheil, *m. Oc.* (61) VIII. 88. *Кн.* s. Пíльга. [Вогкúй.

Вíльгóтний, *a. pol. M.* III. 58 s.

Вíльгóтно, *adv. Oc.* (61) VIII. 93 frei, bequem, vortheilhaft.

Вíльний, (вóльний), *a.* frei; вíльнóго стáну, ledigen Standes; вíльно, *adv.* frei, unverwehrt; 2) s. Лíвко.

Вíльник, *m. R.* 6. Freibauer, s. Дíдич; Insasse einer „вóля“ od. слобóдá Freisas, *m.*

Вíльність, -ости, *f.* Freiheit, *f.*

Вíльновíрiє, *n. У.* Freidenkerei, *f.*

Вíльновúяви, *pl.* Nacktkiemer, *pl.* (Nudibranchia), *B.* [freiheitlich.

Вíльнолюбúвий, *a.* freiheitsliebend,

Вíльха, *f.* Erle, Schwarzerle, *f.* (Alnus glutinosa). [(Phoxinus rivularis).

Вíльхíвка, *f.* Pfrille, Ellritze, *f.*

Вíльхóвий, *a.* erlen, aus Erlenholz.

Вíльчýра, s. Вівчýра. [lenholz, *n.*

Вíльцé, s. Вíйцé, вíé.

Вíльшúна, *f.* Erlenbaum, *m.*; Er-

Вíн, вонá (онá), вонó (онó), *pron.* Вíна, *pl.* вíни, *Гол.* III. 241. ? [er, sie, es.

Вінóáр, s. Амóáр.

Вінéць, -нця, *m.* Kranz, *m.*; 2) Krone, *f.*; 3) s. Крúса, *Не. Пр.* XII. 274 *bes. pl.* вíнцї u. вíнця, *Зак.*; 4) * позóáвити вінця́, розвúти вінéць entjungfern. [fern.

Вíник, s. Вíнник.

Вíникáр, *m.* Besenbinder, *m.*

Вíничé, вíничúнє, *n.* s. Мітлúчина; вíничка, *f.* Staudenkoralle, *f. B.*

Вíничкúй, *pl.* Wermuth, *m.* (Artemisia scoparia).

Вінкобráни, *pl.* die Annahme der kleinen Kränzchen durch den Bräutigam u. seinen Brautführer. [kränzte.

Вінконóсець, -сця, *m.* der Be-

Вінкоплéтини, *pl.* Windung des Brautkranzes, (als Hochzeitsfeier abends vor dem Trauungstage), *f.* [gehörig.

Вíнний, *a.* zum вíно (Aussteuer)

Вíнник, *m.* (вíтник). *R.* 82, *Wa.* 14 Laub, *n.*; Zweige, Reiser, *pl.*; 2) Besen, *m.*

Вíно, *n.* Mitgift, *f.* Aussteuer, *f.* Heiratsgut, *n.* [pique (in Karten).

Вінóвий, *a. K.* des Weinstocks; 2)

Вінóвка, вінíвка, *f.* Karte: pique.

Вінóк, -нкá, s. Вінéць (*d.* вінóчок, вíнчик). [ern, (s. вíно).

Вінувáти, *v. a.* ausstatten, aussteu-

Вінýти, *v. n. K.* I. 39 wehen, sausen.

Вінценóсний, *a.* kronetrageud, gekrönt, *Ш.* II. 249.

Вінчáк, *m.* горóд-, *Гол.* III. 100 wo Kränze geflochten werden; 2) Kranzspinne, *f.* (Theridium redimitum), *B.*

Вінчáльний, (*d.* -альнéнький), вінчáнний, *a.* Trau-, Trauung-, Hochzeit-, *У. K.* — кум s. Дружбá; -а кумá s. Дружкá, *Kol.* I. 253. [ung, *f. (B.).*

Вінчáнє, *n.* (*d.* вінчáнїнько) Trau-

Вінчáнка глáдиця, *f.* glatte Natter (Coluber laevis), *B.*

Вінчáнки, *pl. Гол.* III. 458?

Вінчáти, *v. a.* kränzen, krönen; 2) trauen, Trauung geben.

Віншувáти, (вінч-), *v. a.* когó чим, комý щось wünschen, gratulieren, beglückwünschen.

Вíпса, *f. H.* 284 у вíпсу повернýти verderben. [Чéремош.

Вíпчий, *m.* Вíпчúнка, *f.* Nbfl. des

I. Вір, *gen.* вóру, *coll. m. Ч.* I. 274 s. Тріскúй, *(pl.), Оц.* §. 31.

II. Вір, *m.* на вір брáти, давáти auf Borg nehmen, geben, s. Вíра.

III. Вір, *m. Oc.* (61) XII. 55 s. Вірян?

Вíра, [вѣр-], *f.* Glaube, *m.*; 2) Religion, *f.* Glaubensbekenntnis, *n.*; 3) * Volk,

n. Glaubensgenossen, *pl.*; 4) Vertrauen, *n.* Zuversicht, *f.* вíру (-и) поня́ти, ймúти в. да́ти Glauben schenken; — учини́ти † schwören; на вíру сиді́ти (з ким) in wilder Ehe leben; на вíру, до вíри взя́ти auf Borg nehmen; 5) s. Вíрка.

Вíрачкуватий, *a. H.* 243 mit aufgerissenen Augen, glotzend.

Вірóбель, -бля, *m. Ф.* das Schlagen [des Wirbels.

Вíрва, *f. H.* 93 Schlag auf den Nacken, *m.* s. Вúрва; 2) Beutelschneider, *m.*

Вірвáти s. Урвáти; 2) — ся plötzlich einfallen, -dringen, -reissen.

Вірвечка, вірéвка, s. Верéвка (*d.* верéвочка).

Вíрисний, *a.* glaubwürdig, *Пар.*

Вірúтель, *m.* Gläubiger, Creditor, *m.*

Вірúтелька, *f.* Gläubigerin, *f.*

Вíрити, вíрувати, *v. a.* glauben, щось, в щóсь, в кóго; кому́ jmdm Glauben beimessen; jmdm etw. borgen; у кого́ щось von j. etw. b. [*(Ф.)*

Вíрити ся, s. Пáчити ся, (дóшка),

Вíрка, Вíрочка, *f.* Wjera: weibl. Name [Πίστις]. [лáтий.

Вірлáтий, *a. K. Пр.* II. 337 s. Вир-

Вíрли, *pl. Nom.* s. Орéл, óрли.

Вірлúвий, *a. Фр.* voll Vertrauen, zuversichtlich, getrost.

Вірлúне, *n.* s. Ворúне.

Вірлó, *n. Иг.* 84 s. Орéл. [tig.

Вíрний, *a.* gläubig; 2) treu; 3) rich-

Вíрник, *m.* der Gläubige, Bekenner, Anhänger, *T.*; 2) treuer Diener, der Vertraute, Commissär; 3) Liebling, Günstling, *m. Левч.*

Вíрниця, *f.* vertraute Freundin, Günstlingin, Favoritin, *f. Левч.* [tigkeit, *f.*

Вíрність, -ости, *f.* Treue; 2) Rich-

Вірóвка, (*d.* вірóвочка) s. Верéвка.

Вíродостóйний, *a.* glaubwürdig.

Вíродостóйність, -ости, *f.* Glaubwürdigkeit, *f.*

Вíроисповíдний, *a.* das Glaubensbekenntnis betreffend, confessional, *ВБ.*

Вíротéрність, -ости, *f.* Toleranz in Glaubenssachen, *f. Кн.* s. Терпúмість.

Вíроя́тний, *a.* glaublich. [keit, *f.*

Вíроя́тність, -ости, *f.* Glaublich-

Вірт, *m.* Art Münze.

Вíрувати, s. Вíрити, *v. n.* wert sein, gelten, kosten: кíлько то вíрує? wie viel kostet es.

Вíрýтний, *a. pol.* s. Справдéшний.

Вíрýтник, *m. K. Пр.* II. 144 der Vertraute, Bevollmächtigte.

Вíрýтно, *adv. Гол.* glaublich.

Вірш, *m.* вíрша, *f.* Gedicht, *n.* [cher, *m.*

Вірша́ник, *m. Кв.* II. 262 Versma-

Вíршний, *a.* in Versen, *Зак.*

Вірши́к, *m. Ш.* I. 389 Versmacher, Dichterling, Poëtaster, *m.*

Вíршомáз, *m. Ш.* II. 21 s. Вірши́к.

Вíршувáльник, *m.* der Vortragende der Verse, des Gedichtes, Declamator, *m.*

Вíршувáльниця, *f.* die Vortragende des Gedichtes.

Вíршувáти, *v. a.* Verse machen, dichten; in Versen schildern; 2) Verse vortragen (von d. zu Neujahr wünschenden Dorfknaben, *ZP.* I. 1).

Вíрщик, *m. Левч.* s. Вірúтель.

Віря́н, *m. Oc.* (61) XII. 49 s. Сватáч.

Вíсь, [ос-], *gen.* (в)óси, *f.* Achse, *f.*

Вíса, *f. Зг.* Тягáр. [orientalis).

Вісáк, *m.* Küchenschabe, *f.* (Blatta

Вісéн, *a.* s. Вістéн.

Вíсень, *f.* s. 'Осíнь, *Oc.* (61) III. 26, *M.* вíсíню, *adv. Ч.* II. 495 = в осени́, óсенію (óсенев).

Вісилиця, *f. Гуц.* s. Ши́бениця.

Вісíм, *num.* acht.

Вісíмдеся́ть, *num.* achzig; вісíмдеся́тий, *a.* der 80-ste; вісíмсóт 800; вісíмсóтний der 800-ste, *Ог.*

Вісíмка, *f.* die Acht.

Вісíмнáйцять, (-нáдц-, -нáдсять), *num.* achtzehn; вісíмнáйцятий d. achtzehnte; 2) scherzh. тумáне — ! *Фр.*

Вісíмнáйцятка, *f.* minderfeine Leinwand.

Віск, *g.* вóску, *m.* Wachs, *n.* тíлько сьвíчки і вóску das ist Alles was man hat, das ist das Letzte.

Вíскресний, sehr ähnlich, leibhaft.

Вíскри́вий, *a. Не.* s. Сопли́вий,

Вíскрівка, *f. N.* e. Berges. [rotzig.

Вíскря́к, *m. Не.* s. Сопля́к.

Вісли́бок, *m.* s. Ослúбок.

Вісмери́к, *m.* grosser Mühlstein (8 вершків в прóмірі); 2) Gespann von acht Ochsen; 3) übhpt etw. von 8 Einheiten. [demünze, s. Гри́венник.

Вісьмигри́венник, *m.* Art Scheide-

В'їсни́й, *a.* zudringlich, lästig; verbissen, bissig.

*

Вісни́й, *a.* ніж; вісник s. Вісня́к.
Вісня́к, *m.* Schnitzmeser, *n.* (um e. вісь u. A. glatt zu schneiden).
Вісо́чок, *m.dim.* s. Висо́к, (*pl.* виски́).
Вісна, *f.* Pocken, Blattern, *pl.* — щеплéна s. Щéплене.
Віспа́р, *m.* Impfarzt, *m.*
Віспова́тий, *a.* pockennarbig.
Вість, [вѣд-], *f.* Kunde, Nachricht, *f.* Gerücht, *n.* вихо́дить така́ вість es verlautet; на вістя́х держа́ти кого́сь, *K.* jmdn als Kundschafter halten.
Вісьта! *int.* zum Lenken der Pferde nach links.
Вісьта́к, *m.* Stab zum Ausdrehen [der Häute, *n.*
Вісте, *n.* weibliches Schamglied.
Вісте́н, вістна́, -тне́, *a.* — бу́ти о чім, чогось von etw. wissen, *Пар.*
В'їсти, *v. a.* s. Укуси́ти; 2) — ся s. В'їда́ти ся.
Вісти́мий, *a.* bekannt, bekanntlich, ausgemacht, allbekannt, *H.* 199, *Кв.* II. 327.
Вісти́тель, ві́стник, *m.* Verkünder, Prediger, *m. У.*
Вісти́ти, віща́ти, *v. a.* verkünden, offenbaren, *ТР.* 158, *Лїр.*
Вістка, *f.* s. Вість.
Вістниця, *f. W.* Verkünderin, *f.*
Вістни́чий, *a. m. s. Ст.* Verkünder, Herold, *m.* [вати ся.
Вістова́ти ся, ким *У.* s. Опіку-
Вістови́й, *a.* вістови́к, *m. Ч.* II. 21 Verkünder, Bote; Eilbote, *m.*
Вісто́вниця, *f.* Verkünderin, *f.*
Вісто́вщик, *m.* s. Вістови́й; 2) Reporteur, *m. K.*
Вістре, -стря, (-е, -стра), *n.* Schneide, Schärfe, *f.*; 2) Klinge, *f.*
Вістрів, -ова, *m.* s. Остро́в.
Вісту́н, вістя́нець, -нця, *m. КУ.* s. Віщу́н; 2) Bote, *m. K.*
Вісхо́д, *m.* Aufgang, *m. ІГ.*
Вість, *M.* I. 144 віта, *f.* Zweig, *m.*
Вість за вість оддáти кому́, *Мак.* etw. wett machen, Gleiches mit Gleichem vergelten, niemandem eine Antwort schuldig
Вітáльний, *a.* Gast-, *Ст.* [bleiben.
Вітáльня, *f.* s. Гости́нниця, *Ст.*
Вітáти, *v. n.* sich aufhalten, weilen, wohnen.
Вітьва, *f. Гол. гр.* 48 s. Віта, вість.
Вітви́стий, *a. Левч.* s. Вітлáтий, вити́стий.
Вітє, *n. coll.* Zweige, *pl.* Laub, *n.*
Вітер, -тру, (*d.* вітере́ць, -рцй, вітеро́чок, -чка), *m.* Wind, *m.* — роби́ти die Luft anfachen, Wind machen; * на вітер in den Wind hinein, vergeblich, umsonst; пішло́ з вітром ist zerronnen; вітер ма́є der Wind hat es = es ist nicht zu haben.
Вити́стий, *a.* ästig, zweigreich.
Вітівка, *f.* Haarflechte, *f.*
Вітік, *m.* Loch, *n.* Höhlung, *f.* (in der Erde, im Stroh).
Вітлáтий, *a. Бíл.* s. Вити́стий.
Вітли́вий, *a. Гр.* s. Привітний.
Вітлячки́й, *pl.* Geissel-Infusorien, *pl.*
Вітря́к, (-як), *m.* Windmühle, *f.*
Вітреник, *m.* s. Навітреник; 2) s. Меду́ниця.
Вітренниця, *f.* Wetterfahne, *f.*; 2) Sturmwind, *m.*; 3) * unbeständiges, leichtfertiges Weib, *Зар.*; 4) s. Літавиця.
Вітренність, -ости, *f.* Flatterhaftigkeit, *f. T.*
Вітрик, *m. dim.* s. Вітер. [*m. Пол.*
Вітри́лець, -лця, *m.* Segelfalter,
Вітри́льний, *a.* Segel-, *Ил.*; вітри́льник, *m.* Segelqualle, *f.* (Velella), *B.*
Вітри́ло, *m. Ш.* I. 359, *Лїр.* s. Вітер; 2) *n.* Segel, *m.*
Вітрия́тко, *n. dim. Ст.* Kindlein des Windes, der Luft, *n.* [2) windig.
Вітри́стий, *a.* windschnell, *Ру.*; Вітрити, *v. a.* durchlüften, *Ф. (РХ.* 102)
Вітрів, -ова, -ове, *a.* Winds-.
Вітрівка, *f.* Windbüchse, *f. Пол.*; 2) Nervenfieber, *n.*
Вітріти, *v. n.* wittern, verwittern.
Вітрови́й, *a.* s. Вітрів; -ий млин Windmühle, *f.* [Windbeutel, *m.*
Вітрого́н, *m.* flatterhafter Mensch,
Вітрого́нка, *f.* flatterhaftes, leichtsinniges Weib, *Не.*
Вітроду́й, *m. Ч.* I. 32 Winddämon, Schaffner der Winde, *m.*
Вітроло́в, *m. Зар.* s. Вітрого́н.
Вітроло́м, *m.* Sausewind, *n.*
Вітромір, *m.* Windmesser, *m. Пол.*
Вітроска́з, *m.* Windfahne, *f. Пол.*
Вітряни́й, *a. M.* II. 187 Windes-, windig, stürmisch.
Вітря́нка, *f.* s. Вітренниця 2), *Піс.*
Вітхнене, *n. Ог.* Begeisterung, *f.*
Вітхну́ти, *v. a.* eingeben, begeistern.

Вітцéвий, *a.* des Vaters.
Вітцíвский, *a.* des Vaters, väterlich; -а дети́на wohlerzogenes Kind.
Вітцíвщина, *f.* väterliches Erbtheil, Vatererbtheil, *n. Фр.*
Вітчи́м, *m.* Stiefvater, *m.* [Stiefvaters.
Вітчи́мів, -ова, -óве, (-овий), *a.* des
Вітчина́, *f.* Vaterland, *n.* Heimat, *f.*
Вíха, *f. Ч.* I. 18 Laubbündel, *n.* Bierwisch, *m.*; 2) вíха́, Komet, *Gr.* 29; 3) Art Flechtwerk um Fische an einem Orte einzudämmen, zu umhürden u. zu fangen; 4) вíха Wasserschierling, *m.* (Cicuta virosa). [rymbus), *B.*
Вíхóвка, *f.* Doldentraube, *f.* (co-
Вíхоть, (*d.* вíхтик), *m.* вíхóтка, *f. Девч.* Strohwisch, Scheuerwisch, *m.*
Вíхтити, *v. a. Кн.* mit dem вíхоть ausscheuern. [ting, *n.*
Вíче, *n.* Volksversammlung, *f.* Mee-
Вічéвий, *a.* das вíче betreffend.
Вічéнний, *a.* на вік —, *Фр.* fürs ganze Leben.
Вíчи, (*d.* вíчка), *pl.* s. 'Очи. óко (*gen. pl.* вíч). [вíки -і ewig, auf immerdar.
I. Вічи́стий, *a. Кл.* unsterblich;
II. Вічи́стий, *a.* zum вíче geh.
Вíчко, *n.* Deckel, *m.* (operculum), *B.*
Вічли́вий, *a.* höflich, artig.
Вічли́вість, -ости, *f.* Höflichkeit, Artigkeit, *f.*
Вíчний, *a.* ewig; вíчним ро́дом von altersher, angestammt, ganz und gar; вíчно, *adv.* ewig, immerfort.
Вíчність, -ости, *f.* Ewigkeit, *f.* в вíчність купи́ти щось für ewige zeiten, als Erbgut.
Вічнодержа́вний, *a. T.* ewig bindend, e. geltend, зако́н. [irrende, *Ф.*
Вічноблу́д, *m.* прочáн- der Ewig-
Вічнодíвíчий, *a.* ewig jungfräulich.
Вічнозавíтний, *a. T.* für ewige Zeiten vermacht, aufgetragen. [mergrün.
Вічнозéлен, *П.* -зелéний, *a.* im-
Вічóк, -чка, *m. dim.* s. Вік 1). *Kol.* I. 103.
Вішáлка, *f.* Hängegestell, *n. Не.*; 2) s. Гóйдавка, *Зал.*
Вішáльник, *m.* der Gehenkte.
Вішáло, *n.* Kleiderrechen, *m. Гол.* III. 386. *Top.*; Hängestock, *m.*
Вíшати, *v. a.* hängen, henken.
Вíштя! *int.* s. Вісьта.
Вíштя́к, *m.* Spitzn. der Einwohner um Каменéць (vom Zuruf вíштя).
Вíщ, *m. Ру.* Seher, Weissager, *m.*
Вíщáнє, *n.* Aussage, *f.* wörtlicher Ausdruck, *K.*; 2) Verkündung, *f.* [*m. K.*
Вíщáтель, *m.* Verkünder, Prediger,
Вíщáти, вíщувáти, *v. a.* weissagen, wahrsagen, vorhersagen, prophezeien; 2) dichten.
Вíщий, *a.* чому́сь etw. vorhersehend, vorherwissend, ahnend; 2) wahrsagerisch, prophetisch.
Вíщівни́к. (d. -ни́чок), *Гал.* I. 170
вíщник, *Luts. gr.* 156. *m.* s. Вíщу́н.
Вíщли́вий, *a. Ст.* verkündend, wahrsagend. [gen, weshalb.
Вíщо, на-вíщó, worauf; 2) weswe-
Вíщóвий, *a.* zum Verkünden geh. (in einer Versammlung etc.: бу́бон, дзвін, *Кч.* 268); 2) zur Versamlung geh. е- кóлесо 270 Rathsversammlung im Kreise, *f.* [sterung, *f. K.*
Вíшувáнє, *n.* das Dichten, Begei-
Вíщу́к, *m.* Kundschafter, Spion, *m.*
Вíщу́н, *m.* Verkünder; Wahrsager, Weissager; 2) Dichter, *m.* [gerin, *f. W.*
Вíщу́нка, *f.* Verkündigerin, Wahrsa-
Вíщу́ньство, *n.* Prophezeihung, Wahrsagerei, *f. Ил.*
Вія, *f. КУ.* I. 190 s. Віячка. [верýха.
Вíялиця, *Ков.* вíянь (снїжна́), s. За-
Вія́лка, *f.* Getreidereinigungsmaschine, *f.*
Вíяти, *v. n.* wehen, blasen; 2) *v. a.* schwingen, worfeln (зóїже), 3) * — ся sich fortmachen, s. aus dem Staube machen.
Вія́ч, *m.* Getreidereiniger, Worfler, *m.*
Вія́чка, *f.* Schaufel zum Worfeln des Getreides, *f.*
Вія́шки, вія́дла, *pl.* Werkstück beim Aufwickeln des Gespinnstes auf Spulen.
Вка́з, s. 'Указ: ніхто́ мені́ не —.
Вка́зник, *m. И.* 4 Anzeiger, Deuter; 2) Befehlshaber, *m.*
Вка́пати, вка́пувати, *v. n.* eintröpfeln, hineinträufeln.
Вквічáти ся, s. Увічáти ся.
Вки́дки, на — *Марк.* 53. ?
Вкидáти, вки́нути, *v. a.* hinein-, herein, -einwerfen; 2) anbringen (jmdm Prügel). [werden.
Вкисáти, вки́снути, *v. n.* sauer
В-кíнцí, *adv.* zuletzt.
Вклáд, *m. K.* Beitrag, *m.* Beisteuer, *f.*

s. Вкладка; 2) Auslage, *f.* Aufwand, *m.* s. Наклад.

Вкладáти, вклáсти, *v. a.* ein-, hineinlegen; 2) niederlegen, zu Boden werfen, besiegen, s. Вложúти.

Вкладка, *f.* Einlage, *f.* Beitrag, *f.*

Вкладковúй, вкладний, *a.* Einlage-, Beitrag-; Einlags- *Term.*

Вклеíти, вклéювати, *v. a.* einleimen, einkleben.

Вклепáти, *v. a.* lügnerisch anklagen, verleumden; 2) — ся *Oc.* (61) II. в щóсь sich einer Sache befleissen, sich woran heften, machen; einer Sache nahhängen; auf etw. losgehen; *b)* fehlgreifen, sich täuschen *K.* I. 161 *Кн.* [hinein-, zurufen.

Вклúкати, *v. a. M.* II. 187 herein-,

Вклинóване. *n.* Einkeilung, *f.*

Вклиновáти, *v. a.* einkeilen.

Вклонúти, *v. n.* sich beugen, sich senken, *IP.* [dringen.

Вклю́нути ся, sich einnisten, ein-

Вкля́щити, *v. n.* plätschern.

Вковáти, s. Заковáти.

Вкогтúти ся, die Krallen, die Nägeln einschlagen, einlassen.

Вколúця, s. Околúця *H.* 149.

Вкóло, s. На-окóло. [schlagen. §.

Вколóшкати, *v a.* lahmlegen, todt-

Вколупúти, вколупнýти, *v. a. M.* I. 152. abspalten, -klauben, -zwicken, *Кн.* 174.

Вкопáти, вкóпнути, *K.* вкóпувати, *v. a.* ein-, hineingraben; — ся über die Grenze (über den Rain) graben; вкóпаний *ptc.* eingegraben; * як — fest wie eingewurzelt, unerschütterlich, unbeweglich, betroffen, befremdet, stutzig.

Вкорінúти, *v.a.* einwurzeln lassen; — ся einwurzeln, tief Wurzel schlagen.

Вкоротúти, вкорочáти *A-Г.* I. 170 kürzer machen, verkürzen.

Вкóськати, *v. a.* kirre machen, besänftigen (коня і * чоловíка). s. Кóсю.

Вкóсом, *adv.* scheel, schief.

Вкóчи — втóчи, *adv.* dann — wann.

Вкрáпка, *f.* eingesprengtes Korn, *Йол.*

Вкритонасíнні, *pl.* Bedecktsamige, od. Einfrüchtige (Angiospermae).

Вкрíвля, *f.* Bedeckung, *f.* Dach, *n.* Decke, *f.* bes. Bahrendecke.

Вкруг, *adv.* ringsum, *Ч.* IV. 78.

Вкрутúти, вкрýчувати, *v. a.* eindrehen, einschrauben; — ся sich eindrängen, einschleichen.

Вкулúти, *v. a. Фр.* lähmen, krümmen, s. Покрúвити, Відоймúти.

Вкуп, *m.* прáво вкýпу Einstandsrecht, *n. Term.* чогóсь miethen.

Вкупúти ся, sich hineinkaufen; до

В-кýпі, *adv.* zusammen. [geld, *n.*

Вкýпне, *n a.s.* Einstands-, Einkaufs-

Вкус, *m.* Geschmack, —. 2) Geschmacksinn; 3) Appetit, *m. ГШ.*

Вкусúти, *v. a.* beissen, anbeissen; hineinstechen.

Вкýсний, вкýсьний, *a.* geschmackvoll; 2) schmackhaft, appetitlich. [nerv, *m.*

Вкусóвий, *a.* — нерв Geschmacks-

Вкýчити ся, комý jmdn langweilen, jmdm lästig werden.

Вкýчно, *adv.* комý, langweilt sich.

Влáга, *f.* Feuchtigkeit, *f.* [feucht.

Влагкúй, *He.* влаговáтий, *B. a.* nass,

Влáгкість, -ости, *f.* s. Вóгкість.

В-лад, *adv.* менí йде щóсь в лад es geht mir vonstatten; не в-лад passt mir nicht in den Kram, ist ungelegen.

Влáда, *f.* Macht, Botmässigkeit, *f.*

Владáр, *m. TP.* 185 *Ру.* Herr, Gebieter, Herrscher, Lenker, *m.*

Владáти, s. Володíти.

Владúка, *m.* Herrscher, Gebieter, Herr; 2) Bischof. *m.*

Владикувáти, *K.* владичествувáти, *Ф. v. n.* Владúка sein.

Владúцтво, *n.* Bisthum, *n.*

Владúчний, *a.* des Bischofs, bischöflich; 2) s. Владúчнїй.

Владúчнїй *a. Oc.* (61), XI. 50 gebieterisch, imponierend, imposant; 2) Herrscher-, des Oberherrn, *Пу.*; 3) allmächtig; владúчно, *adv. K.* als Herr, als Gebieter.

Владíльниця, владíтелька, *f.* Beherrscherin, Gebieterin. Herrin, *f.*

Владíтель, *ГШ. Фр.* s. Володíтель.

Владíти, *Фр.* s. Володíти.

Владнувáтель, *m. МШ.* Herrscher, Lenker, Leiter, *m.*

Владнувáти, *v. a.* ordnen, in Ordnung bringen, (нéлад) *Ст.*

Влáжний, *a.* s. Волóжний.

Влазúти, s. Влíзти.

Влáзливий, *a.* Влíзливий.

Влáки, *pl.* Bestandtheil der Schlitten; 2) s. Пíдволока.

Вла́пати, вла́пити, *v. a.* ergreifen, erfassen.

Вла́скавити ся, *M.* II. 112 gnädig, gütig werden. [machen.

Вла́скати, *v. a.* bezähmen, zahm

Вла́сний, *a.* eigen; вла́сне, *adv.* s. Ма́йже. [Eigenschaft, Eigenheit, *f.*

Вла́сність, -ости, *f.* Eigenthum, *n.*;

Власнопра́вний, *a.* eigenberechtigt, sui juris. *Term.* [genberechtigung, *f.*

Власнопра́вність, -ости, *f.* Ei-

Власнору́чний, *a.* eigenhändig; *adv.*: -но und власноруч.

Власнору́чність, -ости, *f.* — під-пису eigenhändige Unterschrift.

Власть, *f.* Macht, Gewalt, Herrschaft, *f. Ш.* I. 156.

Властвува́ти, *v. n.* над ки́м Macht haben, herrschen *Кч.* 398.

Вла́стен, *a.* mit Macht ausgestattet, *ІГ.*; 2) mit d. *Infin. C.* II. 252 freie Hand, freien Willen haben etw. zu thun; der, dem es zusteht, der es kann, darf, *Кн.*

Власти́вий, *a.* eigentlich, *ГШ.* власти́во, *adv.* eigens, eigentlich, *Пар.*

Властивість, -вости, *f.* Eigenthümlichkeit, *f. ОБ.* [ний.

Вла́стий, вла́стний, *a. Под.* s. Вла́с-

Власти́тель, власти́вець, -вця (власти́лець, -лця, *T. Фр. Под. m.* Eigenthümer, Besitzer, Inhaber, *m.*

Власти́телька, вла́стниця, *Пар. f.* Eigenthümerin, Besitzerin, *f.*

Вла́стість, *Под.* вла́стність, -ости, *ГШ.* s. Вла́сність.

Вла́стник, *m.* Ч. I. 121 Machthaber, Herr; 2) Vollstrecker e. Machtspruches, *Еф.* 18; 3) Besitzer, Eigenthümer, *m. Кн. Пар.*

Властода́вець, -вця, *m.* Vollmachtgeber, *m. ВБ. Term. ГШ.*

Властоде́ржець, -жця, *m.* Gewalthaber, Bevollmächtigter, Machthaber, *m.*

Властолю́б, *m. Пол.* властолю́бний, *a. Фр.* herrschsüchtig.

Властолю́бі є, *n. У.* Herrschsucht, *f.*

Власяни́ця, *f.* † härenes Gewand, *Ш.* II. 241.

Вле́жати, s. Уле́жати, влягчи́.

В-ле́жку, *adv. Oc.* (61)V. 27 liegend.

Влекова́ті, *pl.* Serpentariae, *B.* [stig.

Вле́сливий, *a.* einschmeichelnd, li-

Вле́сливість, -ости, *f. Ст.* List, *f.*

Влести́ти, влещати (ул-). *v. a.* кого́ dh Schmeichelei jmdn überreden, jmdm schmeicheln; erschmeicheln, erlisten, *P.* I. 97; — ся *Кн.* sich verlocken, sich verführen lassen.

Влети́ти, влїта́ти, *v. n.* hinein-, einfliegen, hineinfallen-, stürzen. [204.

Вле́щанє, *n.* Schmeichlerei, *f. C.* II.

Вли́ва. *f. K.* s. Зли́ва. [sen, s. Обли́ванє.

Вли́ванє; *n.* das Hinein-, Eingies-

Влива́ти, вли́ти, *v. a.* ein-, hineingiessen; вли́ваний, *ptc.* eingegossen; 2) s. Обли́ваний. [sion, *f.* — пра́ва, *Шс.*

Вли́вок, -вку, *m.*, † Abtretung, Ces-

Влизну́ти, *v. n. Ко.* 36 entkommen, entwischen, -schlüpfen, sich entwinden, *Кч.* 205. [leimen; tief eindringen.

Влипа́ти, влипну́ти, *v. n.* sich ein-

Вли́зливець, -вця, *m. Пол.* Eindringling, *m.*

Вли́зливий, *a.* zudringlich, lästig.

Вли́зти, *v. n.* hineinkriechen, einschleichen, sich hineindrängen; — ся hineingehen, Platz finden; вли́зло му до голови́ ihm ist etw. in den Kopf gefahren, geht im Kopfe herum; наби́в го що ся вли́зло hat ihn tüchtig, vollauf geprügelt.

Вліпи́ти, *v. n.* einkleben, -leimen; 2)* applicieren (кому́ eine Tracht Prügel).

В-лїтку́, *adv.* Lebenlang, *n. ІГ.*; 2) in der Sommerzeit.

Влов, (улов, *m.* Fang, Fischfang, *m. Не.*; 2) Jagdbeute, *f. K.*; 3) *pl.* s. Ло́ви, *Не. (d.* вловоньки).

Вловити, s. Уловити.

Влож, *f.* Schaft, Flintenschaft, *n.*; 2) Sippschaft, Nation, *f.*

Вложи́ти, вклада́ти, *v. a.* hineinlegen, -thun, -stecken; 2) anlegen, aufsetzen; 3) auferlegen, auflegen; 4) — ся до чо́гось sich an etw. gewöhnen, sich Fertigkeit, Routine in etw. erwerben.

Вло́жник, *m.* Exhibent, *m. ГШ.*

Влок, *m.* Wald-Wicke, *f.* (Vicia silvatica.

В-ло́ни, *adv.* im vorigen Jahre.

Влу́кий, *a. Ф.* s. Ласка́вий.

Влупи́ти, *v. a.* abbrechen.

Влуча́ти, влучи́ти. (ул-), *v. a.* treffen, das Ziel nicht verfehlen. [fend.

Влу́чен, *a. H.* 2 richtig, sicher tref-

Влу́чень, -чня, *m. Ст.* gut geführ-

ter, g. getroffener Stoss, Schlag.

Влу́чність, -ости, *f.* Fertigkeit gut zu treffen, *B.*

Влу́щити, *v. a.* derb schlagen.

Влюби́ти ся, sich verlieben, в кого́сь in jmdn.

Влюблéне, *n.* das Sichverlieben.

Влюбчи́вий, *a.* leicht zum Verlieben.

Влю́тити ся, *T.* ergrimmen, entbrennen in Jähzorn.

Влягáти ся, s. Улягáти ся, улéжати ся.

Вляка́ти ся, *Гол.* I. 235 zögern, säumen.

Вля́пати ся, *Кух. Ос.* (61) XI. 15 * s. Влюби́ти ся §.

Вля́ти, s. Вливáти.

Влячи́ ся, влягчи́ ся, s. Укладáти, уложи́ти ся sich legen, sich beruhigen

Вмаї́ти, s. Замаї́ти.

Вмали́ти, (умаля́ти), *v. a.* kleiner machen, verkleinern, vermindern; * verkürzen; schädigen, beeinträchtigen: кому́ вдóровля, *Ч.* V. 367.

Вмана́, *f. Лїр.* s. Мана́, обмáна.

В-мах, *adv. m.* in Augenblick, *Левч.*

В-мент (= в мóмент), *adv. Др. с.* 253 in einem Nu, s. В-мах, в-мить.

Вменшáти, (-чáти) s. Уменшáти.

Вмерáти, (вмир-) вмéрти, *v. n.* sterben; вмерли́й, *s. ptc. m.* der Verstorbene, Todte.

Вмертви́ти, *v. a.* tödten, todtschlagen.

Вмéсти, s. Замéсти.

Вмéшкати ся, s. Обýти ся.

Вмивáльний, *a. K.* Wasch-.

Вмивáти, вми́ти, s. Умивáти.

Вми́кати, вми́кнути. *v a.* s. Ми́кати.

Вмилосерди́ти ся, sich erbarmen; над ким.

Вминýти, *v. a. M.* II. 149 s. Омину́ти, поминýти.

Вмир, ля́яти ся на — *Ос.* VI. 73 einander in den Tod hineinfluchen.

Вми́слити, *v. a.* den Beschluss fassen, auf den Gedanken verfallen, *K.*

Вми́сне, *adv.* s. Нáрошно.

Вмить, *adv.* allsogleich, schnell s. Мúтю.

Вмі́ливий, вмілий, *a.* fähig, vermögend, *K.*; kundig, *T.*

Вмі́лість, -ости, *f.* Kenntniss, *f.* Wissen, *n. Фр.*

Вмі́нене, *n.* Zurechnung, *Term.*; 2) Zurechnungsfähigkeit, *f. Ган.*

Вмінúти, вмінáти, *v. a.* кому́сь щóсь jmdm etw. zurechnen, beimessen, zuschreiben, imputieren, *Term. Ган.*

Вмірáти s. Вмерáти.

Вмірýщий, *a. Ос.* (61) VI. 22 s. Помéрший; 2) d. Sterben nahe, sterbend.

Вміст, *m. Не.* Inhalt, *m.*

Вмісти́тель, *m. Пу.* Behälter, *m.*

Вмісти́ти, вміщáти, *v. a.* hineinlegen, anstellen, lociren; — ся Platz genug finden.

Вмістї,(ум-).*adv.gr.* s. Рáзом, в-кýпі.

Вмíсто, вмісць, *adv.* statt, anstatt.

Вмітáти, вмéсти, *v. a.* s. Замітáти (до середини); вметéний, *ptc.* rein gekehrt.

Вмітé, *n. T.* Kenntnis, *f.* Verständnis, *n.*

Вмітéнїнько, *n. dim. Гол.* III. 14 = Вметéне подвíренько.

Вмíти, s. Умíти.

Вмíтувати, *v. a.* s. Вкидáти.

Вмічáти, *v. a.* bemerken, *M.* II. 174.

Вмішáти, вмíшувати, *v. a.* einmischen, einmengen.

Вмíщанє, *n.* das Enthaltensein.

Вмкнýти, s. Вми́кати.

Вмлі́вий, *a. K. Зак.* s. Вмілий.

Вмлі́ти, s. Умлі́ти.

Вмóва, *f. M.* I. 152 das Zureden, Ueberredung, *f.*

Вмóвини, *pl.* Verabredung, *f.* Vertrag, *m.*

Вмóвити, вмовля́ти, *v. a.* щось в кóго jmdm etw. einreden.

Вмовкáти, вмовчáти, вмóвкнути, *v. a.* verschweigen; in der Rede einhalten; 2) Maul halten, still bleiben.

Вмори́ти (ум-) *v. a.* den Hungertod sterben lassen, verhungern lassen; 2) vernichten, tilgen; amortisieren; 3) abtödten, abschwächen; — ся sich zu Tode abmühen.

Вмóрханий, *a. Ос.* (61) IX. 43 zu Tode gehetzt, ermüdet, geplagt.

Вмотáти, *v. a.* ein-, verwickeln.

Вмотикáти, *v. a.* ermüden.

Вмудря́ти ся, kluge, listige Massregeln ersinnen, *Кч.* 12.

Вмурувáти, *v. a.* einmauern.

Вна, s. Вонá (онá), Він.

Вна́дити ся, in Folge der Verwöhnung öfters wohin kommen, mit Lust nachgehen; der Lockung, dem Köder folgen.

Вна́длівість, -ости, *f.* Zudringlichkeit, *f.*

Вна́дник, *m.* Schmarotzer, Parasit, *m. B.*

Внамовля́ти ся когóсь, viel bereden, *Ф.*

Внéсенє, внéсок, -ску, *m. Term.* Antrag, Vorschlag; 2) Schluss, *m.* Schlussfolgerung, *f. Вах.*

Внескода́тель, *m.* s. Вноси́тель.

Внéсти, s. Вноси́ти.

Вни, s. Воні́ (они́), Він.

Внива́ти, (ун-), *v. n.* verzagen, kleinmüthig werden, *КУ.*

Вника́ти, вникну́ти, *v. n.* eindringen.

Вникли́вий, *a. Пол.* eindringlich.

Вника́ти ся, schüchtern sein, sich schämen, Bedenken tragen.

Вні́, *adv.* на-вні́, *Wgr.* 128 äusserlich; von, nach aussen.

В-ні́вець, *adv.* in Nichts, zunichte.

Ві́шний, *a. Пол.* äusser, äusserlich, von aussen, auswendig, an der Oberfläche.

Ві́шність, -ости, *f. Ч.* III 18 das Aeusserliche, Aeussere, *n.* Aussenseite, *f.*

Вноси́тель, *m.* Antragsteller, *m.*

Вноси́ти, *v. a.* ein-, hineintragen, beitragen; beibringen, zu wissen geben кому́сь; 3) antragen, den Antrag stellen; з чогóсь schliessen, folgern.

Внóсок, -ску, *m.* das von der Gattin dem Manne eingebrachte Gut, das Eingebrachte.

Внува́ти, *v. n.* s. Скуча́ти.

Внук, *m.* Enkel, *m.*

Ву́ка, *f.* Enkelin, *f.*

Ву́ків, -ова, -ове, *n.* des Enkels.

Ву́рити, внуря́ти, *v. a.* tief eintauchen, untersenken; * — ся Kopfhänger sein.

Ву́тренний, ву́трішний, *a.* innerlich, inwendig.

Ву́тренність, -ости, *f.* das Innere, die Innenseite, *pl.* Eingeweide, *n. Пол.*

В-ну́три, *adv.* im Inneren, innen, *B.*

Внутро́, *n.* das Innere, *ОВ.* Eingeweide; 2) Eingerichte, *m.* (в за́мку), *Шар.*

Вуча́, -ча́ти, *n. pl.* вуча́та die Enkelkinder, Enkel.

Вуша́ти, вуши́ти † *v. a.* кому́сь щось eingeben, beibringen, einflössen, *Ш.* II. 267. *КУ.*

Вня́ти, *v. n.* сло́ву, *Ш.* II. 234 hören, vernehmen; 2) — ся *Не. Пр.* XI. (2) 21 aufkommen, erstehen, sich geltend machen.

Вóба, вóбі s. Óба, óбі.

Вобга́ти, *v. a.* hineinbiegen, -stecken, -setzen, *C.* I. 109.

Вóблад, s. Óблад.

В-обли́г, *adv. Me.* 437 s. Пóкотом.

Вóва, *f.* Kinderpopanz, *m.*

Воведéнє, *n. Пол.* Einleitung, *f.* s. Ввéденє; 2) Воведéние, Fest Mariä Tempelgang am 3. Decemb. (n. St.).

Вóвисень, вóвісінь, -сня, Erzspitzbube, Galgenstrick, Schlingel, *m. Шар.*

Вовк, *m.* Wolf, *m.* (Lupus); вóвком ди́вить ся macht ein Wolfsgesicht, blickt grimmig u. tückisch wie ein W.; 2) Wasserreis, Räuber, Klebast, wilder Trieb an Gewächsen, *m.*; 3) s. Вовчи́ця 2); 4) Bestandtheil der Tuchspinnerei, *Не. (бур.* 114); 5) *(хм.* 229).?

Вовка́н, *m. N.* e. Berges.

Вовки́ня, *f. B.* s. Лу́бін.

Вовкі́вня́, вовкови́на, *P.* I. 20 *f.* Wolfsgrube, *f.*

Вóвковий, *a.* Wolfs-; -а, вóвча вода́ das Wasser, worin der Wolf badete u. welches den dasselbe Trinkenden in einen Wolf verwandelt.

Вовкода́в, *m.* Wolfshund, Bullenbeisser, *m. Ст.*

Вовкоду́х, *m. M.* Mensch mit Wolfssinn, *m.*

Вовкозу́бий, *a.* mit Wolfzähnen, wolfzahnig.

Вовконóг, *m.* s. Вовчу́г; 2) Wolfstrapp, Wolfsfuss, *m.* (Lycopus exaltatus).

Вовкори́ба, *f.* Seewolf, *m.* (Anarrhichas lupus).

Вовкотру́би, *pl. Зап.* I. 59 *Bein.*

Вовкула́к, (-ла́ка), *m.* Werwolf, *m.*

Вовку́н, *m. Мог.* s. Вовкула́к, *Ф. Пр.* III. 195.

I. Вóвна, *f.* Wolle, *f.*

II. Вовна́, *f.* Welle, Woge, *f.*

Вóвник, *m.* Vibrio undula, *B.*

Вовни́стий, *a.* wollig; 2) wollreich.

Вовни́ця, *f.* s. Вóвна; 2) — широколи́ста Wollgras, *n.* Binsenseide, *f.* (Eriophorum latifolium).

Вовноі́да, *m.* s. Кровоси́сень овéчий.

Вовня́к, *m.* s. Баранячка.

Вóвняний, *a.* wollen, aus Wolle.

Вовня́нка, *f. Ч.* V. 1183, *Кн. Пр.* XI. (2) 102 s. Баранячка; 2) Mordschwamm, Saubrätling, *m.* (Agaricus necator).

Вовсечасний, *a.* immerwährend, jederzeit

Вóвся, *adv. Ко.* 288 s. Зóвсім.

Вовту́зати (-зити) ся, з ким sich

mit jmdm herumbalgen, -schlagen, -werfen, -ziehen, -zerren, viel zu schaffen haben; 2) zappeln, *A-Г.* 168.

Вовхуря́нець, -нця, *m.* zur Kriegsschar des Вовгу́р Лисе́нко (1648) geh.

Вовцеби́к, *m.* Bisamthier, *n.* Schafochs, *m.* (Bos moschatus, Ovibos), *Пол.*

Вовцюга́н, *m.* s. Вовчи́ско.

Вовча́к, вовчівни́к, *m.* во́вче зі́ле *B.* s. Козли́нник; 2) Waldameise, *f.* (Formica rufa).

Во́вчачий, *a.* Wolfs-, wolfsähnlich; —холодо́к Spargel, *f.* (Asparagus officinalis).

Вовчення́, -ни́ти, *n.* Junges vom Wolfe, junger Wolf.

Во́вчий, *a.* zum Wolfe geh., wölfisch, Wolfs-; 2) -а трава́ Hartelheu, *n.* Hauhechel, *f.* (Ononis spinosa); 3) -а сту́па, *M.* I. 140 s. Вовконо́г 2); 4) -а я́года Wolfskirsche, Tollkirsche, *f.* (Atropa Belladona); 5) -е ребро́ („когу́тик") falsche Weisswurz (Convallaria polygonatum); 6) -е ли́ко Wolf-Seidelbast, *m.* (Daphne Mezereum); *b)* Spindelbaum, *m.* Pfaffenkäpplein, *n.* (Evonymus europaeus); 7) -е ті́ло Blutauge, Siebenfingerkraut, *n.* (Comarum palustre); 8) -а стопа́ Bergschnabelkraut, *n.* Blutwurz, *f.* (Geranium sanguineum); 9) -і ла́пки Acker-Storchschnabel, *m.* (Geranium pratense); 10) — зуб Reisszahn d. Raubthiere, Wolfszahn, *m.*; 11) * — бі́лет, *Кн.* Laufpass, *m.*

Во́вчик, (вовчо́к, -чка), *m. dim.* s. Вовк 1).

Вовчи́нець, -нця, *m.* Wolfsbast, Kellerhals, *m.* (Daphne Mezereum).

Вовчи́нки, *pl. Me.* 191 s. Овчи́на.

Вовчинюк, *m. Ф.* Brut der Wölfin, (verächtl. von d. Römern), *f.*

Вовчи́ця, *f.* Wölfin, *f.*; 2) Gummifluss der Bäume, *m. B.*

Вовчівня́, s. Вовківня́.

Вовчкува́тий, *a.* wolfähnlich, wolfartig; vom menschenscheuen, versteckten heimtückischen Wesen, *M+E.* 25.

Вовчникова́ті, *pl.* Seidelbastartige (Daphnoideae).

Вовчня́, *f. B.* Rudel Wölfe, *m.*

Вовчо́к, *m.* s. Во́вчик; 2) schwarzer Kornwurm (Calandra granaria); 3) Maulwurfsgrille, *f.* (Gryllotalpa vulgaris); 4) Ameisenlöwe, *m.* (Myrmecoleon formicarius); 5) Areometer, *m.*

Вовчу́г, *m.* Hauhechel, *f.* Ochsenbrech, *m.* (Ononis hircina).

Вовчу́га, *f.* s. Вовчу́г; 2) Wolfsspinne, *f.* (Lycosa).

Вовчу́ра, *f.* Wildschur, *f.* Wolfspelz, *m.*

Вовчя́, -я́ти, *n.* s. Вовченя́.

Вогки́й, во́гкість, s. Вохки́й &.

Воглу́бле не, *n.* Vertiefung, *f.*

Вогневи́й, *a.* (-ньов-) Feuer-, *Ст.*

Во́гник, во́гничок, s. 'Огник &.

Вогні́вка, *f.* Feuernelke, *f.* (Lychnis Chalcedonica).

Вогну́тий, *a.* hohl eingebogen, hohl, concav; вогну́то-випу́клий, concav-convex, *Пол.*

Вогня́ниця, *f. Ф. Пр.* 215 Art Natter (Pelias); 2) Art Pflze.

Вого́нь, вого́нь, s. Ого́нь &.

Вогу́л, *m.* Erntearbeit für einige Schock Getreide, *f.*

Вогу́льник, *m.* Arbeiter im вогу́л *m.*

Вогу́льниця, *f.* Arbeiterin im вогу́л, *f.*

Вогу́льщина, *f.* Lohn, *m.* Entlohnung, *f.* für den вогу́л.

Вод, в ро́ду и з во́ду nach dem Geschlecht u. nach der Sitte, nach dem Herkommen.

Вода́, *f.* Wasser, *n. pl.* во́ди die Gewässer; — вели́кі hochgehende Fluthen.

Вода́вий, *a.* wässerig.

Водавиця, *f.* Pustel, *f.* Bläschen mit wässerigen Eiter, *n.*

Водвори́ти, † *v. a. Гол.* einführen, einbürgern; — ся, *K.* sich wo ansiedeln, Wohnung beziehen.

В'одежи́ти, *v. a.* einkleiden, *Зг.*

Во́день, -еня, *m.* Wasserstoff, *m.* (Hydrogenium), *Пол.*

Воде́нний, *a.* Wasserstoff-; -а кислота́ Wasserstoffsäure, *f.*

Води́ло, *n.* Zügel, *m.* Leitseil, *n.*

В-одино́чку, *adv.* vereinzelt, einzelnweise.

Води́р, *m. Ч.* IV. 30 Leiter im Spiele [Ниж.

Води́ти, *v. a.* führen, umher-herumführen; 2) — з ким хлїб-сіль mit jmdm in Freundschaft (in Gastfr.) leben; — ся з ким im üblen Sinne: sich mit jmdm herumtreiben, mit jmdm umgehen; 4) *impers.* во́дить ся ist zu Lande, ist Brauch, *vgl.* Вод.

Води́ця, *f. dim.* s. Вода́; 2) Weihwasser, *n.*; 3) Erdöl, Naphta, *n.*

Водѝченька, водѝчка, *f. dim.* s. Водѝй, *m.* s. Вожáтий, вожíй. [Водá.

Вóдний, *a.* Wasser-, -e крещéніе, Wassertaufe, *f.*; im Wasser lebend, wachsend, sich befindend.

Водни́к, *m.* Wasserkrug, *m. K.*; 2) водничóк, -чка, *m.* Krystalltierchen, *n.* (Hydatina) *B.*

Водни́стий, *a.* wässerig.

В'-одно́, s. Одéн. [drocanthari).

Воднякѝ, *pl.* Wasserkäfer, *pl.* (Hy-

Водняни́й, *a.* Wasser-, *He.*

Водня́чка, *f.* s. Водомíльга.

Водóвий, *a.* -а вóвна Wasserfaden, *n.* (Conferva).

Водогрáй, *m.* Springbrunnen, *m.Cm.*

Водозбíр, -ору, *m.* Wasserbehälter, *m.* Bassin, *n. Цe.*

Водознáк, *m.* Wasserdruck, *m.*

Водóйма, Wasserbehälter, -reservoir, *m.* Bassin, *n.*

Водолáз, *m.* Taucher, *m.*

Водолáзний, *a.* Taucher-. [rius) *Пол.*

Водолíй, *m.* Wassermann, *m.* (Aqua-

Водолю́бка, *f.* s. Калу́жниця.

Водомéт, *m.* Springbrunnen, *m. C.*

Ведомíльга, *f.* Wasser-, Weihermilbe, *f.* (Hydrarachna), *B.*

Водомíрка, *f.* — багóнна Wasserläufer, *m.* (Hydrometra stagnorum).

Водоморóз, *m.* Eisvogel, *m.* (Al-

Водонíска, *f.* s. Конóвка. [cedo ispida).

Водонóс, *m.* Wasserträger, *m.*

Водоно́сний, *a.* wassertragend, -führend, -reich, mit Wasser gefüllt, *Зг.*

Водопáд, *m. K.* Wasserfall, *m.* [ke, *f.*

Водопíй, -пóю, *m.* водопíйло, *n.* Trän-

Водопли́в, *m. Ру.* s. Водопри́ск.

Водопотопля́нє, *n. He.* das Ertrinken.

Водопри́ск, *m.* Springquell-, brunnen, *m.* Fontane, *f.* [tung, *f. Пол.*

Водопрóвід, -воду, *m.* Wasserlei-

Водопрóс, *m.* die Sitte nach jmds Tode u. dgl. ein Gefäss mit Wasser unter einen Baum zu stellen, womit die Vorübergehenden ihren Durst stillen.

Водорíвний, *a.* wasserrecht, wagerecht, *Пол.* [stanie, *f.* (Trapa natans).

Водорíшник, *m.* Wassernuss, -ka-

Водорóд, *m.* s. Вóдень, *Пол.*

Водорóсти, *pl.* Tange, Algen, *pl.* (Algae, Alginae).

Водорщáний, *a.* -і пíсни, s. Водохрéстний, *Ф.*

Водóрщі, *pl.* s. Водохрéщі.

Водосьвя́тиє, *n.* Wasserweihe, *f.*

Водосьвя́тний, *a.* zur Wasserweihe gehen. [sin, *n.* 2) Wasserfall, *m. Ф.*

Водостóк, *m. Гол.* Flussgebiet, Bas-

Водотéча, *f. M.* III. 62 Springquelle. *f.*

Водотíк, -óку, *m.* Wasserleitung, *f. БО.*

Водотóк, -óку, *m. Фр.* Wasserströmung.

Водотóп, *m.* niedrig gelegenes Feld, das v. Wasser leicht überschwemmt wird.

Водотóпля, *f.* Wasserfluth, *f.*

Водотри́ск, *m. Пол.* s. Водопри́ск.

Водоцьвíт, *m.* Palingenia, *B.*

Водохрéстний, *a.* -і пісни, *Ф.* zur Zeit der водохрéщі 2) gesungen.

Водохрéщі, *pl.* Weihe, Einweihung des Wassers, *f.*; 2) Fest der Erscheinung (Taufe Christi), am 18. Jänn. n. St.

Водощéльний, *a. B.* wasserdicht.

Водрузи́ти, водружáти, † *v.a. До.* einstecken, -heften, -schlagen.

В-óдсторонь, *adv.* abseits, entfernt.

Водя́н, *m.* Wasserkäfer, *m.* (Hydrophilus), *B.*

Водяна́, *f. Под.* Wassersucht, *f.*

Водянéць, -нця́, *m.* Wasserspinne, *f.*

Водяни́й, *a.* Wasser-; * -і слóва wässerig, leer, *МШ.*

Водяни́к, (*d.* водя́нчик), *m.* Wasserbehälter, *m.* -fass, *n. Ке.* II. 134; 2) Wassergeist, Wasserteufel, *m.* s. Топельни́к.

Водяни́стий, *a.* wässerig, dünn.

Водяни́ця, *m.* Wassernixe, Undene, *f. Фр.*; 2) *pl.* Wassersterne, *pl.* (Aquaticae, Hippuridaceae); 3) übhpt Wasserthiere, *pl.*

Водя́нка, *f.* Affenheere, *f.* schwarzes Gichtkraut (Empetrum nigrum); 2) Wasserschlange, *f.* (Tropidonotus natrix).

Водя́р, *m.* Wassermann, *m.* s. Водолíй.

Воєвáнє (вою-), *n.* Kampf, *m. ŽP.* I 88.

Воєвíдский, *a.* des Wojwoden.

Воєвни́к, (воїв-), *m.* Krieger, Kämpe. *m. M.* II. 15.

Воєвни́ця, *f.* Kämpferin, Kriegerin, *f.*

Воєвни́чий, (воюв-, воїв-*K.*), *a.* kriegerisch. [Kriegsherr, Herrführer, *m.*

Воєво́д, воєво́да, *m.* Wojwode, *m. Ф.*

Воєводи́ч, *m.* Sohn eines Wojwoden, *m. K.*

Воєво́дство, *n.* Wojewodschaft, *f.*
Воєво́дствувати, *v. n. K.* Wojwode sein. [*f. Ф.*
Воєво́жа, *f.* Frau eines Wojwoden,
Воє́нний, *a.* Kriegs-, Soldaten-.
Во́єн-цар, *m. Ч.* III. 270 kriegerischer König. [Soldatenfach, *n. K.*
Воє́нщина, *f.* das Soldatenmässige,
Вожа́к, вожа́ка, *m. H.* 225 Führer, *m. K.* [*Wgr.*25 s.Провідни́к, провода́тор.
Вожа́тий, *a. m. s.* вожде́й, вожі́й, *m.*
Вождь, *m.* Führer eines Blinden,
Во́живо, *n. Мак.* 32 ? [*m. ГШ.*
Вожа́рня, *f.*s.Возівня́.[schaft, *f.Term.*
Вожата́йство, *n.* Fuhrwesensmann-
Возьба́, *f.* s. Возови́ця. [pfer, *K.*
Возбра́нний, *a.* † kriegerisch, ta-
Возбуди́тель, *m.Мог.*Erwecker, *m.*
Возвели́чати, (-величи́ти), *v. a. Кв.* 113 auszeichnen; preisen, lobpreisen, herühmt machen, mit Lob erheben, *Ш.* I. 349.
Возвели́ченє, *n.* s. Звели́чанє.
Возверга́ти, (-верза́ти), † *v. a. K.* werfen, ausstosen.
Возвиси́ти, возвишша́ти, *v.a.*erhöhen, hocherheben, *Ш.* II. 349.
Возві́з, -во́за, *Не.*(*бур.*204), *d.м.* 140.?
Во́звороτ, *m. У.* s. По́воротъ.
Возгла́си, *pl. Ст.*. Grossprecherei, *f.*
Возгласи́ти ся, † *K.* laut werden, sich kundgeben.
Возгри́вий, *a.* (-и́вець, *m.*,-и́вка, *f.*) s. Віскривий. [дава́ти.
Воздава́ти, *a. v. H.* 326 s. Від-
Воздвига́ти, s. Здвига́ти 1).
Воздвиже́нє, *a.* Че́стного Кресто́ Kreuzes Erhöhung, *f.* (am 26. Sept. n. St.) s. Здви́женє.
Воздвиже́ньский, *a.* erbaut zur Ehre der Kreuzes-Erhöhung.
Воздви́жник, *m.* s. Подви́жник.
Воздє́ржний, *a.* enthaltsam, *Тор.*
Воздє́ржність,-ости, *f.* Enthaltsamkeit, *f.*
Во́здих, *m. У.* Seufzer, *m.* [heben, *n.*
Воздїя́нє, *n. K.* Aufheben, Empor-
Воздїя́ч, *m. Не. Пр.* XI.(2)14 der die (Gegen)wirkung übt, der beeinflusst, rückwirkt. [geschmückt, schön, zierlich.
Воздо́бний,(-дібний *K.*)*a.АД.*I.112
Во́здух, *m.* Luft, *f.* на во́здухи in
Воздухо́вий, *a. K.* Luft- [die Lüfte.
Воздухо́вина, *f. ГШ.* Gas, *n.*
Воздухови́нний, *a.* gasförmig, gasartig, *Пол.* [lon, Aërostat, *m.*
Воздухопла́в, *m.* Luftschiff, *n.* -ba-
Воздухопла́вець, -вця, (-плава́тель), *m.* Luftschiffer, -segler, Aëronaut, *m. B. Пол.*
Воздýшка, *f.* Luftmotor, Luftmaschine, *f.* [Luftpumpe.
Воздýшний, *a.* Luft-, -а по́мпа
Во́здушок, -шка, *m.* kleine, viereckige, gestickte Decke des Messkelches.
Возжада́ти, *a. v.* † inbrünstig wünschen.
Воззива́ти, *v. a.* † aufrufen, zurück-wiederrufen *Ш.* I. 349; 2) anrufen, s. Узива́ти, *Кв.* II. 58.
Во́зило, *m. Gr.*29 s. Возни́ця; 2) Gott Ве́лес(на Поліcю. [führer, Fuhrmann, *m.*
Возильник, возі́льник, *m.* Wagen-
Во́зик, возо́к, візо́к, (*d.* во́зичок, візо́чок) *dim. m.* s. Віз, Wägelchen, *n.*
Вози́ти, *v. a.* führen, fahren, (auf e. Fuhrwerk od. Fahrzeug; verführen (сі́но, гні́й); 2) * — ся з ким sich viel mit jmdm zu schaffen geben; *b)* sich ungezogen benehmen, verzogen sein, *IГ.*
Возівня́, *f.* Wagenschoppen, *m.*
Возі́й, *m. Не.*s.Вози́льник.[Remise, *f.*
Во́зькати ся, stets hin und her fahren. [giessen.
Возлива́ти, *v. a.* † *Ме.* 440 auf-
Во́злї, *pracp.* mit d. *Genit.* nehen, bei; an *Ог.* 178, 2. s. Уз.
Возлі́сє, *n.* Waldrand, *m. Ш.* I. 43.
Возлюбле́нник, *m.* † Liebling, *m. Ш.* II.166.
Возми́тель, *МШ.* s. Граби́тель.
Возмо́га, *f. K.* Vermögen, *m.* Möglichkeit, *f.*
Возмо́рє, *n. Др. с.* 133 Insel, *f.*
Возмужа́ти, † *v. n. K.* Mann werden, mannbar werden, reifen.
Возмути́ти ся, † — душе́ю, *K.* unruhig, gestört werden.
Возмуща́ти, † *v. a. Кч.* 200 aufrühren; in Aufruhr, in Wallung bringen; aufregen. [pört, ungehalten.
Вознегодува́ти, † *v. n. K.* em-
Вознесе́нє, *n.*Himmelfahrt Christi, *f.*
Во́зьний, *a. s. m.* Gerichtsbote, Amtsdiener, *m.*
Возни́к, (*d.* возниче́нько), *m.* воз-

ни́чий *s. a. m. Ст.* s. Візни́к.
Возни́ця, *f.* Darrhaus, *n.*
Возноби́ти, *v. n.* sich erkälten.
Возновúти, возновля́ти, *v. a.* † *Гол.* s. Відновúти, обновúти.
Возноси́ти, вознести́, *v. a.* erheben, erhöhen; loben, preisen; — ся sich emporschwingen, sich erheben, hochmüthig werden.
Возня́, *f.* Schererei, Plakerei, *f.* Aufwand, *m. Кн.*
Возовúй, *a.* Wagen-, -á дорóга Fahrweg, *m.* возовé, *n. s. a.* Fahrgebühr, *f.*
Возовúк, *m. Не.* s. Візни́к.
Возовúця, *f.* das Schaffen, das Einheimsen des Getreides bei der Ernte vom Felde.
Возóк, *m.* возя́тко, *n.* s. Возúк.
Возревнувáти, †. *v. n. K.* eifrig werden, sich hingehen.
Возросли́на, *f.* Pflanzenwuchs, *m.* [Vegetation, *f.*
Возсїдáти, *v. n.* † *K.* sich setzen.
Возставáти, *v. n.* † *K.* aufstehen, I. Вой, *g.* вóя, *m.* Geheul, *n.* erwachen.
II. Вой, *m. Ч. III.* 43 *Зап.* (*Вер.*) I. 14 s. Війнá; 2) *pl.* вóї Krieger, *m. Ш.* I. 359.
Войдувáне, *n.* das Hin- u. Herzerren.
Войдувáти ся, in Zerwürfnis, in Fehde leben, hadern.
Войé, *n.* s. Бié.
Вóйна́, *f.* s. Війна́.
Войовúй, *a.* zum Zaunflechten geh.
Вóйско, *n.* Heer, Militär, *n.* Militärdienst, *m.*
Войскóвий, *a.* militärisch, Militär-.
Войсковúк, *m.* Militärist, *m. Шс.*
Войсковúця, *f.* Armee, *f. Шс.*
Войтýл, *m.* Nbfl. des Прут.
Воївнúй, *a.* kampfesmuthig, tapfer, *Ру.*
Воїводи́нка, *f. K.* Tochter eines Wojwoden, *f.*
Вóїн, *m.* Krieger, Kämpe, Soldat, *m.*
Вóїньский, *a. K.* militärisch.
Воїнствувáти, † *v. n.* als Soldat dienen, *K.* [kämpfend.
Воїнствýючий, *a.* -а цéрков, Воíтель, *m.* Krieger, Kämpfer, *m. IT.*
Воíти, *v. a.* den Zaun flechten.
В-óкіл, в-окóло, *adv.* rings, ringsum, rundum.
Вóко, вóчи s. Óко &.
Вóкрижем, *adv.* — стáти mit ausgestreckten Armen in Kreuzesform sich stellen.
Воль(то), — воль (то), *conj.* sei es dass, oder dass, entweder — oder, sowohl — als auch, *Лер.* 139, *Ог.* 209, 2. *У.* [vel — vel].
Волáр, *m.* Ochsenhirt, *m.*
Волáрити, *v. n.* Ochsenhirt sein.
Волáрня, *f.* Ochsenstall, *m. У.*
Волаéáти ся, *МШ.* s. Волочúти ся.
Волáстий, *a.* mit grossem Kropf, *Левч.*
Волáти, *v. a. pol. H.* 144. *До.* s. Клúкати.
Вóльга, *f.* s. Ивола, *(B.).*
Вольгóта, *f Левч.* s. Пíльга.
Вóле, *n.* Kropf, *m.*
Вóлен, *a.* gewillt, willens, *Шл.*
Вóленє, *n. Ил.* das Wollen.
Вóленька, вóлонька. *f. dim.* s. Вóля.
Воленю́к, Воляню́к, Волúнець, -нця, Волиня́к, Волиняни́н, *m.* Bewohner von Wolynien.
Вóлик, *n. dim.* s. Віл; 2) Blattstengel; 3) Hirschkäfer, *m.*; 4) *Bein.* d. Fisolen, *Oc.* (61) IV. 34.
Вóлинь, *f.* Wołynien, *n.*
Волиньский, *a.* wołynisch.
Волúти, — вóлю s. Вволúти, *Ме.* 462; 2) wollen, wünschen, *Кч.* 264; 3) — ся s. Волíти.
Волúця, *f.* s. Слобóда 2), *K.* I. 86.
Вóлиш ягодорóдний, beerentragender Taubenkropf (Cucubalus baccifer).
Волúще, волúско, *m. aug.* s. Віл.
Вóлї — вóлї, s. Воль — воль.
Волíвка, *f.* Wamme, *f.*
Волівня́, *f.* Ochsenstall, *m.*
Вóлік, -локу, *m.* die Spur, welche nach dem hingeschleppten Heu sich hinzieht.
Волíти, *v. a.* wollen, *IT.*; 2) lieber, eher wollen; — ся s. Волúти ся.
Волíчка, *f.* Stickwolle, *f.* Wollgarn, *n.*
Волїчкóвий, *a.* aus волíчка.
Вóльний, *a.* (вільний), frei, unabhängig; — хлоп Bauer mit dem Rechte der Freizügigkeit, *m.*; -а кóрчма mit freiem Schankrecht, *C.* I. 88. *Ке.* II. 130. 404; вóльно, *adv.* frei; 2) langsam.
Вóльник, *m.* s. Вільник.
Вóльниця, *f.* Gegend, die an Allem Ueberfluss hat.
Вольнодýмець, -мця, *m.* вольнодýмний, *a.* Freidenker, freidenkerisch, Freigeist.
Вольнодýмство, *n.* Freidenkerei, *f.*
Вольнодýмствувати, *v. n. Ш.* I.

254 freisinnig sprechen, den Liberalen spielen.

Вольнозвича́йність, -ости, *f.* Freiheit, Ungebundenheit der Sitten, *f.K.*

Вольнолю́бство, *n.* Anlage zur Freiheit, Freiheitsliebe, *f.*

Во́льность, s. Ві́льність; по во́льности, *P.* I. 64 aus freien Stücken, von selbst, freiwillig.

Волнува́ти, волни́ти, *Зар. v. a.* bewegen; in Wallung bringen, Unruhe erregen, beunruhigen; 2) -ся, s. Хвилювати ся.

Воловáр, *m. Гол.* III. 417 s. Волáр.

Воловéць, -вця́, кремяни́к, *ш.* Ochsenauge, *n.* (Buphtalmum cordifolium), *B.*

Воло́вий, *a.* Ochsen; Rind-; 2) — по́ступ, *K.* sehr langsamer Schritt, Schneckenschritt; -е о́чко Zaunkönig, *m.* (Troglodytes parvulus).

Волови́к, *m.* Ochsenbesitzer, *K.*; 2) Wagen, mit Ochsen eingespannt, *m. Зак.*; 3) s. Воло́ве о́чко.

Воло́вина, *f.* Ochsenhaut, *f.*; 2) воловúна Rindfleisch, *n.*

Воловúтий, *a.* schwerfällig, langsam.

Воловíд, (вал-), -во́да, *m.* Seil zum Lenken der Ochsen; 2) Ochsenführer, -treiber, *m. KC.* III. 600.

Во́лово, s. 'Олово.

Воловóдити, *v. a. Ч.* IV. 438 hinführen, lästig hinhalten; — ся з ким mit jmdm sich herumhalgen.

Воло́вщина, *f.* Abgabe vom Vieh, *f.*

Воловáний, *a. Др. с.* 44 s. Оло́вяний.

Вологло́дка сúнька, *f.* Ochsenzunge, *f.* (Anchusa officinalis).

Воло́гость, -ости, *f. Кч.* 400, Feuchtigkeit, Nässe. *f.*

I. Володáр, *m. Ч.* III. 38 Art Frühlingsspiel, *n.* Lied der Mädchen (in d. гаівки́) s. Воротáр.

II. Володáр, *m.* Herrscher, Beherrscher, Gebieter, *m.*; 2) Name ruthen. Fürsten.

Володáрити, *v. n.* s. Володíти. *Нар.*

Володáрка, *f.* Herrscherin, Eigenthümerin, *f. Ст.*

Володáрність, -ости, *f. ВБ.* володáрство, *n. ОБ.* Machtgewalt, Herrschergewalt, *f.* Regime, *n.* Cäsarismus, *m.*

Володáрский, *a.* Herrscher-, des regierenden Fürsten.

Володáти, *v. n.* чим etw. zu gebrauchen, zu regen vermögen, рукóю.

Володимúр, Володкó, *m.* Wladimir.

Володимúрский, *a.* aus der St. aus dem Fürstenthume Wladimir.

Володислáв, *m.* Wladislaw, Ladislaus.

Володíнє, *n.* Herrschaft, Regierung; [Verwaltung, *f. Левч.*

Володíтель, *m.* Herrscher, Gebieter, Herr; Verwalter, *m.*

Володíти, *v. n.* чим beherrschen, regieren, verwalten, von etw. Herr sein, über etw. herrschen, *Лесч.*

Воло́га, *f.* fette Feuchtigkeit.

Воложúти, *v. a. Ал.* über jmdn herfallen u. ihn reissen, zerren.

Воло́жний, *a. Левч.* s. Вохкúй.

I. Во́лок, -лка, *m.* зóжéвий, Korn-, Rüsselkäfer, *m.* (Calandra granaria), *Пол.*

II. Волóк, -óку, *m.* Grünzeug, Grünes, *n.*; 2) Speise vom Grünen, *f.*

III. Во́лок, -ока, *m.* Holzblock, *m.*

IV. Во́лок, -ока, *m.* grosses Fischnetz, Zugnetz; 2) Stange mit e. Seil zum Schleppen der Heuhaufen, *f.*; 3) *m.* Bauer der die Egge führt; 4) *pl.* s. 'Оболаки, Wolken.

Воло́ка, *f.* Grundstück eines Frohnbauern von 30 Joch u. 2100□ Klafter, *n.*; 2) *Гол.* III. 113.?

Волокéнце, (-кóнце), *n. dim.* s. Волокнó1). [die (Bast)schuhe zu zubinden.

Волóки, *pl.* Schuhbänder, Riemchen,

Волокúта, *m.* Landstreicher, Vagabund, *m.*; 2) Besuchsameise, *f.* (Atta caephalotes); пустúти ся на волокúту L. werden; 2) Landstreicherei, Vagabondage, *f.*

Волокúтний, *a.* Wander-, streichend.

Волокли́вий, *a.* viel herumstreichend.

Волокнúна, *f. Под.* Faserstoff, *m.* Fibrin, *n.*

Волокнúстий, *a.* faserig, *B.*

Волокнúстість, -ости, *f.* faserige Beschaffenheit.

Волокнúці, *pl.* s. Плїснúці.

Волокнó, *n.* Faser, *f.*; 2) Gewebe. Garn, Gespinst, *n.*; 3) Art Fingergeschwür; 4) Wasserkalb, *n.* (Gordius aquaticus).

Волокóнник, *m.* чотирелúстий vierblättrige Einbeere, (Paris quadrifolia); 2) Fingerwurm, *m.* (schwellende u. eiternde Entzündung, panaritium).

Волокти́, s. Волочи́, волочи́ти.

Волоку́ша, *f.* Art grosses Zugnetz, Zuggarn der Fischer. [tragende (Milo).

Волоно́сець -сця, *m.* der Stiertra-

Волонцюгува́ти, *v. n.* Landstreicher sein, sich herumtreiben.

Волоо́чок, -чка, *m. Гол.* III. 519. s. Волове-о́чко.

Во́лос, *m.* Haar, *n.*; *pl.* во́лоси bestimmte Anzahl; волосе, (*d.* волосе́чко) *n. coll.* unbest. Anz.; во́лос, волосе стає́ до гори́, ди́бом становить ся *P.* I. 74 die Haare stehen zuberge; на во́лос, о в. um ein Haar, es fehlte nur sehr wenig, knapp; 2) s. Під'і́й *Др. с.* 24. *Еф.* 8.; 3) пе́сій — Straubfuss (у коня́), *m.*; 4) — підскі́рник Fadenwurm, *m.* (Filaria medinensis). [Berges.

Волоса́нь, *f.* s. Во́лосїнь; 2) N. e.

Волосани́стий, *a.* haarartig.

Волоса́ти ся, *Фр.* s. Волосува́ти ся.

Волоса́тий, *III.*; волоси́стий, *B. a.* haarig. [Comatula); 2) Nbfl. des Сян.

Волоса́тка, *f.* Haar- Stopfstern, *m.*

Волоси́на, (-и́нка), *f.* Härchen, *n.*; 2) s. Во́лосїнь. [(Cyclidium pantotrichum) *B.*

Волоси́нок, -нка, *m.* Muffthierchen, *n.*

Волоси́чка, *f.* Trichine, *f.* (Trichina spiralis). [Mähne u. dem Schweife, *pl.*

Во́лосїнь, *f.* Pferdehaare von der

Волоси́нка, (-и́нка), *f.* Dorngrasmücke, *f.* (Sylvia cinerea).

Волоси́ня, *f. Ру.* s. Волоси́ниця 1).

Воло́ский, *a.* welsch; 2) wallachisch, rumänisch; 3) — пав'у́к Lycosa singoriensis (ucrainensis).

Волосковáтий, *a.* haarförmig; -а ці́вочка s. Волосни́ця 1).

Воло́сний, *a.* Haar-, Capillar-, -а ру́рка Haarröhrchen, *n.*

Волосни́к, *m.* s. Волоко́нник 2); 2) s. Во́лос 2) *Др. с.* 25; 3) Blutwurz, *f.* Nabelkraut, *n.* (Geranium sanguineum).

Волосни́ця, *f.* Haargefäss, Capillargefäss, *n.*; 2) härenes Gewand, *K.*; 3) Hainrispengras, *n.* (Poa nemoralis).

Воло́сність, -ости, *f.* Capillarität, *f.*

Волосня́, *f.* s. Во́лосїнь. [*ГШ. Пол.*

Волосожа́р, *m.* Oriongestirn, *K.* Plejadengestirn, *n.*

Волосо́к, -ска, *m. dim.* Härchen, *n.*

Во́лость, *f.* Amt, *n.* Amtsbezirk, *m.*; 2) Land, Gebiet, *IT.* Complex der Landgüter, Latifundium, *n. K.*; 3) s. Власть (= власність), *Под.*

Волостéль, *m.* † *K.* fürstlicher od. bischöflicher Commissär, Procurator.

Воло́стний, *a.* zum Amtsbezirke geh., Gemeinde-.

Волосува́ти, *v. a.* bei den Haaren reissen, raufen; — ся sich — — sich balgen; 2) *v. n.* Haare bekommen: vom Kukurutz am Kolben (stylus), *vgl.* Пря́сти.

Волося́к, *m.* Trichodectes, *B.*

Волосяни́ця, *f.* härenes Gewand, Haarhemd, *n. ГШ.*; 2) — ово́щна Art Fadenpilz: Sporotrichum fructigenum, *Вол.*

Волоси́нка, *f.* Haartuch, *n. ГШ.*; 2) s. Волоси́нка. [nes leichtes Tuch.

Волоси́ньский, *a.* -е сукно́ fei-

Воло́ть, волóта, волóтка, *f.* Rispe, *f.* (panicula). [penbund, *n.*; 2) s. Во́лоть.

Воло́тє (-ття), *n. coll. Ме.* 206 Ris-

Волотьова́тий, *a. B.* rispenförmig.

Волотю́га, *f.* s. Во́лок (Speise aus grünzeug); 2) s. Під'волока. [mäne, *m.*

Во́лох, Волóшин. *m.* Wallache, Ru-

Волоха́тець, -тця, *m.* Bienenwolf, *m.* (Trichodes). [zottig.

Волоха́тий. *a.* zaserig, rauh, haarig,

Волоха́тість, -ости, *f.* Zottigkeit, Rauheit, *f.*

Волоха́ч, *m.* Störsaat, *f.* Fuchsschwanz, *m.* (Amaranthus retroflexus) s. Волоха́тий. [streicher, Vagabund, *m.*

Волоцю́га, волоцю́жник, *m.* Land-

Волоцю́жниця, *f.* Landstreicherin, *f.*

Волоцю́жство (-цю́ство), *n.* Landstreicherei, *f.* Vagabondieren, *n. Фр. Ст.*

Волóченє, *n.* Schleppen; 2) Eggen, *n. Kol.* I. 81.

Волочи́, волочи́ти, *v. a.* schleppen, ziehen, schleifen; 2) eggen; 3) — ся umherziehen, -streichen, vagabundieren; — ся з ки́м mit jmdm sich herumtreiben; — ся за ки́м jmdm nachgehen, -folgen, -ziehen.

Волочи́льник. волочи́льщик, *Дев. m.* Egger, Eggenführer, *m.*

Волочи́ща, *pl. aug.* s. Во́локи, *pl.*

Волочі́нє, *n. Не. Пр.* IX. 19 der Gang kleiner Bauernknaben an den Ostertagen mit Lobgesängen auf Christus.

Волочі́льнее, *s. n. a.* das Geschenk bei волочі́нє am Ostermontag, *Ч.* III. 24 [włóczebne].

Волочíльник, -чíнник, *Ч.* III. 24, *m.* Einsammler des Ostergeschenkes, *m.*; 2) *Bein.* des Ostermontags.

Волочóвний, *a.* -і пісни Osterlieder in Weissrussland; s. Волочíне, *He.*

Волóчниця, *f.* Raubfliege, *f.* (Asilus), *B.*

Волóчно, Verbalausdr. *adv.* so soll [es sein, *Gr.* 29.

Волочóк, -чкá, *m. K.* I. 156 rundes Trinkglas auf e. Schnur.

Волóшин, *m.* s. Вóлох.

I. Волóшка, *f.* wallachisches, rumänisches Weib.

II. Волóшка, *f.* haariger Klee (Trifolium alpestre); 2) *pl. M* s. Блáват, Cyane.

Волóщина, *f.* Wallachei, Moldau, *f.* Rumänien, *n.*

Волýй, *m.* stickender Eierpilz (Agaricus foetens).

Волýйко, (вал-), *m. Bein.* eines Ungeschickten, Schwerfälligen; *Ochsenkopf, *m.*

Волуйковáтий, *a.* ochsendumm.

Волхв, *m.* † Magier, Weise, Zauberer, *m. Ш.* I. 181.

Волхвíля, *f. КУ.* I. 222 s. Чарівниця.

Волшéбний, *a. У.* Zauber-, feenhaft.

Волшéбниця, *f. P.* II. 90 Wahrsagerin, Hexe; Fee, *f.*

Волювáня, волювáка, *f.* (-вáха, -вак *m.*), Fischreiher, *m.* (Ardea).

Волюська, s. Олюська.

Волюшка, *f.* s. Вóленька.

Вóля, *f.* Wille, *m.*; 2) freier Wille, Freiheit, *f.* вже не нáша — es steht nicht mehr in unserer Macht; 3) довóлі nach Belieben, zur Genüge; по єго вóли nach seinem Willen, nach s. Wunsch; по-вóли gemach, langsam, gelassen; дáти кому́ вóлю jmdm Freiheit geben, Alles erlauben; дóбра вóля guter Wille, gute Absicht; * Fröhlichkeit; 3) Freigrund, *m.* Freicolonie, *f.*

Волúк, *m.* Kropftaube, *f.* [вóле].

Волúка, *m. K.* s. Волúще.

Волянюк, волинюк, *m. Гол.* I. 684 s. Волúнець.

Волярня, *f.* s. Волівня́.

Вомéна, *f. (B.)* s. Омéла.

Вомúга, *f.* s. Бех.

Вомíсто, s. Вмíсто. *Ш.* II. 139.

Вóмпити, *v. n. Ко.* 33 anstehen, säumen; вóнтпити, *Ки.* 136 zweifeln, [wątpić].

Вон! з вíдси fort von hier!

Вонь, *f. Тор.* s. Вóня.

Вонá, (онá) s. Він; вонú (онú), *pl.*

Вóнка, *adv. Wgr.* 128 s. Внї; draussen, *Гол.* III. 486.

Вóньки́р, *m.* — підня́ти на кого́, gegen jmdn Groll u. Hass aufnehmen, §.

Воні́ти, *v. n.* duften, *У. ГШ.* [chend.

Вóнний, *a.* duftend, duftig, wohlrie-

Вóнність, -ости, *f. Cm.* Duft, Wohlgeruch, *m.*

Вонтóри, s. Втóри.

Вонючий, *a.* übelriechend, stinkend.

Вонючка, *f.* s. Хрíниця пéся.

Вóня, *f.* Geruch, Duft, *m. ГШ.*; 2) Gestank, *m. Кн.*

Воня́ти, *v. n.* übelriechen, stinken, (üblen) Geruch verbreiten.

Воображáти, *v. a.* соб́і що, *ГШ.* sich etw. einbilden.

Воображéнє, *n.* Einbildung, *f. ГШ.*

Воображáзня, *f. ГШ.* Einbildungskraft, *f.*

Вóпал, *m.* harter Stuhlgang, Obstruction, *f.*

Вóпари, *pl.* s. 'Опарі, зáїди.

Вопи́ти, *v. n.* † jammern, *ІГ.*

Вопію́щий, *a.* rufend; — до нéба himmelschreiend.

Вопль, *m.* † *K.* Klageton, Schmerzensruf, *m.*

Воплоти́ти, *v. a.* † Leib geben, verkörpern, *Ш.* II. 212; —ся Mensch werden.

Воплóщенє, *n.* Menschwerdung, Incarnation, *f.*

Воплощéний, *a.* verkörpert, Mensch geworden.

Вор, *m.* junger Hengst, *(Ф.).*

Вóраль, s. Волáр.

В'орáти, *v. a.* einpflügen; — ся sich in fremdes Feld hineinpflügen.

Воробúна, вóріб, -рóби, *f.* s. Орóбина.

Вóрвіль, -воля́, *m.* Hautblase, *f.*

Ворволúнець, -нця, *m.* Wurzelblasenqualle, *f.* (Rhizophysa), *B.*

Воренька, *f.* Stange, *f.* s. Воря́на.

Вóрє, воря́нє, *n.* воря́на, *f.* Zaun, *m.* Hürde, Umfriedung aus Latten, *f.*

Воря́няний, *a.* zum Lattenplanken, zur Umfriedung geh.

Ворівский, *a. Ке.* II. 317 gestohlen; diebisch.

Воріте́нний, *s. m. a. Ру.* Thorschliesser, *m.*

Воріт́ний, *a.* zu воро́та geh.

Воріт́ник, *m. K.* Thorwächter, *m. Га.* I. 127.

Воріт́ниця, *f.* eine Latte von воро́та; 2) kleines Lattenthor; *pl. АД.* I. 41.

Ворíх, ворішина, s. Орíх, орішина.

Воріши́нка, *f.* Ackerschottenklee, *m.*gelbe Vogelwicke (Lotus corniculatus).
Воркá, *f. Oc.* (61) II. 94 das Murren.
Ворковúна, *f. Ч.* V. 77 Art Pfize.
Воркóт, *m. Bein.* des Katers: Murrner, Schnurrer, *m.* [Katze.
Воркóта, *f.* Schnurren, Spinnen der
Воркотáти, (-тúти), *v. n.* schnurren; 2) unwillig murren; 3) girren, gurren (v. Tauben); 4) в животí im Bauche knurren. [Lärm, *m.*
Воркотня́, *f.* das Murren; Hader,
Воркотýн, *m.*Murrkopf,Griesgram,*m.*
Воркотýха, *f.* mürrisches, zänkisches Weib, *C.* II. 204.
Воркýня, *f.* — костолúчка Knurrhahn, *m.* (Trigla hirundo).
Вороб'я́ник, *m.*Ackerhirse,Schminkwurzel, *f.* (Lithospermum -arvense).
Воробéць, -бця́, (-бéль, -бля́), *m.* Sperling, Spatz, *m. (d.* воробóчик); 2) Art гаївка, *Kol.* I. 154. 157. [lings.
Воробúний, воробúчий, *a.* Sper-
Воробúнка, *f.* совúнка- Zwergkauz, Käuzlein, *n.* (Surnium passerina).
Воробúця, воробчúха, *f.* Sperlingsweibchen, *n.* [tzenvolk, *n.*
Воробня́, *f. coll.* Sperlinge, *pl.* Spa-
Воробя́чка, *f.* zottige Wicke (Vicia villosa); 2) Sperlingsdreck, *n.*
Вóрог, *m.* Feind, Widersacher, Todfeind; 2) * Dieb, *m.*
Ворóга, *f.* s. Ворожúця. [seligkeit, *f.*
Вороговáне, *n.* Feindschaft, Feind-
Ворогýвати, *v. n.* на когó feindlich gegen jmdn gesinnt sein, jmdn anfeinden. [phezeiung; Vorbedeutung, *f.*
Ворожбá, *f. Пар.* Weissagung, Pro-
Ворожбúт, *m.* Wahrsager, Weissager, *m.*
Ворожбúтка, *f.* Wahrsagerin, *f.*
Ворожбúтний, *a.*wahrsagend. [*Top.*
Ворожбúтство, *n.* Wahrsagerei, *f.*
Ворóжда, *f. Ст.* s. Врáжда.
Ворождувáти, *v. n. Гол.* I. 116 s. Враждувáти (на кóгось). [gegnerisch.
Ворóжий, *a.* feindlich, feindselig,
Ворожúля, *f. У.* s. Ворóжка.
Ворожúти, *v. a.* weissagen, wahrsagen, prophezeien; 2) beschwören, zaubern, на щóсь. [dersacherin, *f.*
Ворожúця, *f.* arge Feindin, Wi-
Ворóжка, *f.* Wahrsagerin, Weissagerin, Prophetin; 2) Zauberin, *f.*; 3) ворожкú розкúнути, *Кух. Oc.*(61)XI.21 Karten aufschlagen, legen. [sein.
Ворожкувáти, *v. n. Зар.* ворóжка
Ворожлúвий, *a. Гуш.* wahrsagend.
Ворожнéта, ворожня́, *f. coll. K.* Feinde, Widersacher, *pl.* [121.
Ворожнéча, *f.* Feindschaft, *f. M*+*B.*
Ворóжчин, *a.* der Wahrsagerin.
Ворóза, ворóзка, *f.* Leine, Schnur; Schlinge, *f.* (у бáтога).
Воровський, *a.* кінь ein feuriges Ross, *B.*; flink. [pox.
Вóрок, -ока, *m.* Sack, *m. H.* 28 s. ВóI. Вóрон, *a.* s. Воронúй (кінь).
II. Вóрон, *m.* —úстий, Rabe, Kolkrabe, *m.* (Corvus corax), (крук).
Ворóна, *f.* чóрна Rabenkrähe, *f.* (Corvus corone); 2) — сíра Nebelkrähe, (C. cornix); 3) Nebenfl. der Бúстриця.
I. Воронéць, -нця́, *m.* кінь-, *Ме.* 339. *Ч.* III. 275 s. Воронúй.
II. Воронéць, -нця, *m.* Pfingstrose, Päonie, *f.* (Paeonia tenuifolia); 2) Nbfl. des vereinigten Чéремош.
Воронúй, *a.* rabenschwarz, schwarz; — кінь Rappe, *m.* [-е мáсло s. Підвóя.
Воронúй, *a.* der Krähe, Krähen-;
Вороníло, *n. Пол.* Bronzirsalz, *n.* Spiessglanzbutter, *f.*
Воронка, *f.* Trichterloch, Spundloch, *n.* (в бóчці); 2) Loch in e. Flöte.
Воронне, *n. coll.* Raben u. Krähen, *pl.*
Вороняки, *pl. N.* e. Gebirgszuges.
Вороня́чка, *f.* чóрна Rausch- Krähenbeere, *f.* (Empetrum nigrum).
Ворóска, *f. Ч.* V. 339 s. Ворóзка.
Ворóський, *a.* überflüssig; 2) lästig, *Gr.* 29. [*f. Пол.*
Вóрот, -отá, *m.* Cylinder, *m.* Welle,
Ворóта, (*d.* воротонька, воріцята), *pl. g.* воріт Thor, *n.* Thorflügel, *pl.* gew. aus Latten gemacht.
Воротáр, *m.* Thorschliesser, -wächter, *m.*; 2) Art гаївка, *АД.* I. 38—42.
Воротáти, *v. a. Ф.* herumbewegen, -wenden; 2) прóсо — enthülsen; дýбóм — stampfen.
Воротúло, *n.* s. Веретéно.
Ворóтич, *m.* Reinfarren, *m.* (Tanacetum vulgare), *Вол.*
Воротíй, *m.* (-тé, *n.*), Anfahre, *f.* Angewende, *n. vgl.* Сýголовки.

Воро́тка, *f.* Räderthierchen, *n.* (Rotifer), *B.*

Воро́тник, *m. Га.* I. 127 s. Воротáр.

Воротá (-ó), *n. Ш.* II. 108 Rückkehr; Rettung, *f.*

Во́рох, *m.* ворóха, *f. M.* III. 94 Haufen, *m.*; 2) Getümmel, Wirrwar, *n. P.* I. 4 * Unruhe, Intrigue, *f.*; 3) в вóросї zusammen, gehäuft; вóрохи, вóрохом *adv.* haufenweise, in Haufen, zusammen.

Ворохóбити, *v. a.* aufrühren, aufwiegeln.

Ворохобли́вий, *a. Це.* aufrührerisch.

Ворохóбник, *m.* Aufwiegler; 2) der Aufständische, Empörer, Insurgent, *m.*

Ворохóбниця, *f.* Aufwieglerin; *f.* Kupplerin, *f. (Ф.)*

Ворохóбня, *f.* ворохóбство, *n. Фр.* Aufruhr, Aufstand, Tumult, *m.*; 2) Kupplerei, *f.*

Ворохóль, *m.* Nbfl. des Прут.

Ворочáти, *v. a.* wenden, kehren; 2) s. Котúти, *Др. c.* 125; 3) — ся s. Вертáти ся.

Ворошúти, *v. a.* aufscheuchen; 2) *v. n.* словáми, *Ф. (Веч.* I. 65) dicht häufen (?); 3) — ся до кóгось, *Ф.* sich in den Haufen einmengen.

Вóрошний, *a.* gemeinschaftlich, Massen-; haufenweise, allgemein, *Кл.*; вóрошно, *adv. Зар.* zusammen.

Вóрса, *f.* Haar auf d. Tuche od. Wollenzeüge, *n.*; 2) * вóрсу вúтерти кому́ jmdn abwalken, ihm tüchtig zusetzen, *Ко.* 218.

Ворсúнка, *f.* Zotte, *f. Под.*

Вóрсити ся, на кóго s. Навóрсити ся.

Ворсáнка, *f.* Kardendistel, Weberkarde, *f.* (Dipsacus fullonum).

Ворухлúвий (-рушл-), stürmisch, aufgeregt, *Зг.* aufregend.

Вору́шити, *v. a.* rühren, stöbern; bewegen, aufregen; — ся sich —.

Ворушня́, *f.* Aufruhr, Tumult, *m. Ог.*

Ворю́га, воря́га, *Левч.* воря́к, *m.* s. Злодю́га; 2) воря́га, s. Вóрог 1).

Воря́бка, *f. Luts. gr.* 157 s. Орябок.

Воскáрка, *f.* Frau, die mittels Wachsguss wahrsagt, *Ф.*

Воскíвка, *f.* Wachshaut, schwielige Haut, *Пол.*

Вóсклик, *m.* † Anruf, *m.* Apostrophe, *f.* (mit Pathos), *Кн.* 228.

Воскликновéнє, восклицáнє, *n.* † *K.* Jubelklang, *m.*

Воскобóйна, *f.* Wachsträbern, *pl.* Wachskeule, *f.* (Rückstand beim Auspressen der Wachswaben); 2) — золотя́чка, *f.* Goldruthe, *f.* (Solidago virgaurea).

Воскобóйник, *m.* Wachssieder, -bossierer, *m.*; 2) Aufkäufer d. воскобóйна 1).

Воскобóйниця, *f.* Wachspresse, *f.* Wachsiedergeräth, *n.* [presse, *f.*

Воскобóйня, *f.* Wachsiederei; Wachspresse, *f.*

Воскóвий, *a.* Wachs-, wächsern.

Восковúця, *f.* s. Воскíвка.

Восколíйник, *m.* Wachszieher, -bossierer, *m. Пар.*

Воскрéс, *m.* Lebensfrische, *f.* Leben, *n.*; 2) Jerichorose, *f.* (Anastatica hierochuntica).

Воскресéнє, *n.* Auferstehung, *f.*

Воскресéньский, *a.* храм zur Ehre der Auferstehung Christi erbaut, geweiht.

Воскреси́тель, *m.* Erwecker, Wiedererwecker, Wiederhersteller, Beleber, *m.*

Воскреси́ти, воскрешáти, *v. a.* auferwecken, wiederbeleben; herstellen.

Воскрéсний, *a.* Auferstehungs-.

Воскрéсник, *m.* Schüler der Sonntagsschule, *m.*

Воскрéснýти, *v. n.* auferstehen, (vom Tode); wiederhergestellt werden.

Воскувáти, *v. a.* wichsen.

Вóсьмá, *adv.* achtmal, *K.* (*гр.* 107).

Вóсмеро, s. Осмеро.

Восмерувáти, *v. a.* in 8 Theile theilen, hauen, *C.* I. 257.

Восьмілювáті, *pl.* Mistelartige, *pl.* (Loranthaceae). [dungsanstalt, *f.*

Воспитáлище, *n.* Erziehungs-, Bil-

Воспитáльниця, воспитáтелька, *f.* † Erzieherin, *f. Кн.*

Воспитáніе, *n.* (-áность, *f.*) † Erziehung, Bildung, *f. K.* [ger, *m.*

Воспитáтель, *m.* † Erzieher, Pfle-

Воспитáти, воспúтувати, *v. a.* erziehen, bilden. [II. 182.

Воспрянýти, *v. n.* † erwachen, *Ш.*

Восьтильóзний, (-льóстий), *a.* so sehr gross, §. [III. 36.

Востíк, *m.* scharfer Ostwind, *Гол.*

Востікáти, востїхáти, *v. a.* stäupen, züchtigen.

Востóк, -тóку, *m.* † s. Всхід; Osten, *m.*

Востокóвець, -вця, *m. У.* Ostwind, *m.*

Во-стокрóт, *adv.* hundertmal.

Востóрг, *m.* Entzücken, *m.* Begeisterung, *f.* Enthusiasmus, *m.*

Восторгáти, (-торгнýти) ся, чим *K.* sich womit begeistern, wovon entzückt werden; восторжéний, *ptc. K.* entzückt.

Восторжествовáти, *v. n.* † Triumph feiern, *K.*

Востóчний, (-тошний *Др. с.* 75), *a.* [Ost, östlich.

Восхúт, *m.* s. Востóрг, *B.* [гáти.

Восхитúти, восхищáти, s. Восторг-

Вóсход-сóнця, *P.* I. 35 s. Всхід-

Вотéньский, *a.* s. Отéцький. [сóнця.

Вотíлене, *n. Пар.* s. Воплóщене.

Во-трóйци, *adv. Га.* I. 9 zum dritten Male.

Вотхновéне, *a. Гол.* s. Вдохновéне.

Вохкúй, *a.* feucht, nass; *adv.* вóхко.

Вóхкість, -ости, *f.* Feuchtigkeit, Nässe, *f.*

Вохкомíр, *m.* Hygrometer, *m. Пол.*

Вохчáтка, *f.* Wasserbärthierchen, *n.*

Вохчúти, s. Звохчúти [(Emydium), *B.*

Воцарúти ся, †, seine Herrschaft gründen, den Thron besteigen.

В-очевúдь, в-очéх, *adv.* vor aller Augen, öffentlich.

Вочкúстий, *a.* -і óчи *Ч.* V. 39 [glotzend ?

В-очý, *adv. M.* II. 98. s. В-очевúдь.

Вошь; вóша, *Ч.* III. 108 *f.* Laus; Kopflaus, *f.* (Pediculus capitis); 2) — вшáвка Läusesuchtlaus (P. tabescentium); 3) — одéжна, Leib-, Kleiderlaus (P. vestimenti).

Вошúвий, *a.* läusig. [(P.

Вошúнок, -нка, *m.* Polypenlaus, *f. B.*

Вошóíй, -óя, *m.* Lausbub, *m.*

Вощáна, (восчáна) *f.* wachsgelber Rost.

Вощáнка, *f.* Wachstuch, *n. Пар.*

Вощáтка, *f.* Wachsblume, *f.* (Cerinthe minor), *B.*

Вощúна, *f.* Wabe, Wachswabe, *f.*

Вощúти, *v. a.* wichsen.

Воювáти, *v. n.* Krieg führen; 2) Auftritte machen, toll treiben; 3) — ся kämpfen, *P.* I. 53.

Вóяк; воякá, *Кн. m.* (*d.* воячóк), *m.* [Soldat, *m.*

Вояцкий, *a.* Soldaten-.

Впад, *m. M.* II. 83. Fall, *m.* до впáду bis zum Niederfallen; 2) Wasserfall, *K.*

Впадáти, впáсти, *v. n.* hinein-, einfallen; 2) einbrechen, eindringen; 3) wohin kommen (на хвúлю), на коня́ sich auf's Pferd werfen; 4) на гáдку auf den Gedanken verfallen; 5) — вóчи auffallen; 6) fallen, sich ergiessen; 7) fallen, spielen ins (о óарві); 8) — ся на щось auf etw. vertrauen; як ся впáде wie es sich trifft; впадáє, *K.* es schickt sich, ziemt, s. Випадáє.

Впáдина, *f. Под.* Vertiefung, Grube, *f.*

Впáдниця, *f.* Loth, Einfallsloth, Senkblei, *n.*

Впакувáти, *v. a.* einpacken, hin- [einstopfen.

Впарканúти, *v. a.* mit dem Planken umgeben, *Ф.*

Впасúй Бóже — ! *Ч.* II. 357 s. [Хрань Б.!

Впаскýдити ся, Unrath machen, scheissen.

Впáтрен, *a.* він свóму не — er weiss für das Seinige weder Rath noch Ordnung.

Впатрíне, *n. n. s.* Оглядність.

Впевнúти ся, ким, sich auf jmdn verlassen, *K.*

Впеленúти ся, eindringen, seine Stätte finden, Wurzelschlagen, в чи-

Впéлес, *m.* Echthrus, *B.* [мóсь, *Зг.*

Впелесúти ся, Впелюскати ся, s. Внáдити ся, вчепúти ся.

Впераáти, впéрти, *v. a.* hineindrängen; 2) s. Вмóвити; 3) — ся eindringen, einstürmen, *Ш.* I. 246; *b*) s. Опéрти ся, *K.*

В-пéрве — на-пéрве, *adv.* zum allerersten Male. [2) впéред zuerst.

Впередá, *adv. gr.* künftighin, *Me.* 48;

Впереза́ти, s. Опереза́ти.

Впечалúти, s. Опечалúти.

Впечатлíне, *n. Зг.* Eindruck, *m.*

Впечúй, s. Упечúй; — ся кому *M.* II. 7 jmdm überaus lästig werden.

Впин, -у, *m.* Einhalt, Rückhalt, *m.* Abwehr, *f.* Schranken, *pl.*

Впинúти, s. Спинúти.

Впúр, вупúр *H.* 33 s. Опúр.

Впираáти, s. Впераáти.

Впис, *m.* впúсане, впúсуване, *n.* Einschreibung; Eintragung, *f.*

Вписáти, впúсувати, *v. n.* einschreiben, eintragen; — ся sich —.

Вписовúй, *a.* вписовé, *s. n. a.* Einschreibegebühr, Einschreibegeld, *n.*

Впихáти, упхнýти, вспхнýти, hineinstossen, -stecken. [in der Mitte, mitten.

В-пів, *adv.* zur Hälfte, halb entzwei;

В-пів'я́вно, *adv. Bae.* сни́ти, halb wirklich. [mit vielen Fächern, fächerig.
Впівпереґра́д, *adv. B.* подїле́ний mit vielen Fächern, fächerig.
Впіля́ти ся, s. Впяля́ти *Лір.*
Впірну́ти, *v. n.* hineintauchen.
В-плав, schwimmend. [chen, *Зг.*
Вплени́чити ся, sich wo breit ma-
Впле́сти, вплїта́ти, *v. a* ein-, hineinflechten, -winden.
Вплив, *m.* Einfluss, *m.* Wirkung, *f.*
Вплива́ти, вплину́ти, *v. a.* hineinfliessen, einströmen, einlaufen; 2) — на кого́ auf jmdn einwirken, Einfluss ausüben; 3) до ка́си, — einlaufen, einkommen.
Вплива́вий, *a.* Einfluss habend, einflussreich. [245; 2) * im freien Fluss, *K.*
Вплинь, *adv.* s. В-плав, *Зак. Др.c.*
Вплі́тка, *f.* das Band am Ende d. Haarflechte eingeflochten, *Нав. Пр.* III. 271 s. Ви́плїтка.
Вповажни́ти, *v. a. K.* кого jmdm Ansehen, Achtung verschaffen; ehren, *Ру.*
Вповива́ти, впови́ти, s. Повива́ти,
Вповива́ч, *m.* s. Повива́ч. [пови́ти.
Вповіва́ти ся, sich in Schmerz winden, sich unruhig wälzen.
В-подві́йнї, *adv.* zweimal.
Вподо́ба, *f.* до -би мені́ (моєї) nach meinem Gefallen, n. m. Sinn. [*Ог.* 196.
Вподо́бний, *a.* кому́, lieb, gefällig,
Вполї́ти, впо́ювати, *v. a.* кому́, в кого́ щось einflössen, einprägen.
Впокі́й, -ою, *m.* Ruhe, *f. Кч.* 390.
Впокі́йний, *a. K.* s. Спокі́йний.
Вполяну́ти, *v. a.* s. Впірну́ти, *Зап.* II. 459. [Junge werfen (коро́ва).
Вположи́ти ся, s. Положи́ти ся,
В-попе́рек, *adv.* quer, in die Quere; 2) s. В-пів: mitten.
Впоперена́чку, *adv.* abwechselnd.
В-по́пихах, *adv.* hinstossend, stossweise. [od. Fracht; frei; müssig.
В-порожнї́, *adv.* leer, ohne Ladung
Впопру́жити, *v. a.* (коня́) den Schattelgurt festschnallen, *Kol.* I. 101.
Впоро́ти, *v. a.* s. Вда́рити.
Впо́руч, s. По́руч.
Впору́чний, *a.* gleichlaufend, parallel.
В-по́слїд, (-ди) *adv. Ф.* hernach, zuletzt; найупо́слїд allerzuletzt.
Впослїдити, *v. a. K.* hintansetzen. zurücksetzen.
В-по́тайцї, *adv-* im Geheimen.
Впоті́ти, *v. n. Ч.*IV.14 s. Впрі́ти.
Впотрійнї, *adv,* dreimal.
Впотужни́ти, *v. a.* кого́сь, kräftigen; zu jmds Macht beitragen.
Впра́ва, *f.* Uebung, Einübung, Abrichtung; Fertigkeit, Geläufigkeit, Rou-
В-пра́вдї, *adv.* zwar. [tine, *f.*
Впра́вити, вправля́ти, *v. a.* кого́сь до чо́го jmdn einüben, dh Uebung zur Fertigkeit bringen, einschulen; — ся sich —; 2) s. Упо́рати ся.
Впра́вний, впра́влений, *a. ГШ.* geübt, eingeübt, gewandt, geschickt, geschult. [Fertigkeit, Gewandheit, *f. ГШ.*
Впра́вність, -ости, *f.* Geübtheit,
Правво́вувати ся, *Под.* sich verwalten, eine Verfassung haben. [Hand.
Вправо́руч, *adv.* rechts, zur rechten
Впридо́бити, впридобля́ти, *v. a. M.* II. 194 in Ordnung bringen, einrichten; 2) versehen, versorgen, *Лев.*
В-при́пуст, *adv.* in Fülle und Hülle, satt. [sprengen.
Впри́скати, *v. a.* bespritzen, be-
В-при́явки, *adv. Ст.* in der Vorstellung, in d. Erscheinung, als Vorspielung.
Впрі́ти, s. Упрі́ти. [s. Ввéденє.
Впрова́дженє, *n.* Einführung, *f.*
Впроваджа́ти, впрова́дити, *v. a.* ein-, hineinführen, installiren; — ся einziehen, eine Wohnung beziehen.
В-продо́вж, *praep.* mit d. *Gen. Ст.* — сього́ während dem, unterdessen.
Впроси́ти ся, впро́шувати ся, sich einbetteln. [s. Впря́м.
Впрост, *adv. Ил.* gerade, geradezu,
Впрост-супере́чний, *a. Ил.* contradictorisch. [Reihen hintereinander.
В-про́стяж, *adv. K.* I. 266 in (zwei)
В-про́чім, *adv.* im übrigen, übrigens.
Впряга́ти, впрячи́, s. Запряга́ти.
Впряда́ти, впря́сти, s. Запряда́ти.
Впрям, *adv.* gerade, gerade aus *M.*; 2) wirklich, gewiss, fürwahr, *Др. c.*295.
Впря́мий, *a.* s. Упря́мий; 2) zudringlich. [Kleider auf sich nehmen.
Впу́гати ся, в одеж — *Не.* viel
Впуска́ти, впусти́ти, *v. a.* einhineinlassen; 2) s. Упусти́ти.
Впу́скне, впу́стне, *n. a. s. Ч.*IV.186 Einlassgeld, Einlassgebühr *n. R.* 51.
Впу́тати, *v. a.* verwickeln, einmi-

schen; verwirren; — ся sich —.

Вихнýти, вíихáти, s. Вихáти.

Вплúти, *v. a.* einspannen; stecken, schlagen; — ся sich — — einflechten.

Враг, *m.* † s. Вóрог; до врáга, *P.* I. 63 zum Henker viel, überaus viel.

Врагóвий, *a.* s. Врáжий.

Врад, врядá, s. Уряд.

Врáдити, *M.* s. Урáдити, *n.* Порáдити, ausrichten, zuwege bringen, *Кч.* 159. *M.* [Heerführer, *m. Ру.*

Врáдник, врядник, *m.* s. Урядник; Врáжба, *Ру.* врáжда, *f.* Feindschaft, Feindseligkeit, *f.*

Враждáти, *Кв.* II. 265, враждувáти, *v. n.* feindlich gesinnt sein, f. handeln, на кого́ gegen jmdn.

Врáждний. *a. Лїр.* s. Воро́жий.

Врáженний, *a. Wgr.* XIV. sehr feindlich.

Врáжий, *a.* s. Воро́жий; 2) böse, schlimm; — син Sohn des Feindes; Feind.

Вражíне, врáжене, *n.* Eindruck, *m. ГШ.* [die Eindrücke aufnehmend.

Врáжливий, *a.* empfindlich; leicht

Вражливíсть -ости, *f.* die Eigenschaft, Eindrücke, Einflüsse aufzunehmen, auf sich wirken zu lassen, Receptivität, *f. Ган.*

Врáжнь, вражня́, *f.* s. Ворожня́, *Лїр.* I. В-раз, *adv.* auf einmal, zugleich, sammt; 2) gleich viel. [Verletzung, *f. M.*

II. Врáз, *m.* Schlag, Stoss, Stich, *m.*

Врáза, *f. Cm.* Wunde, *f.*

Врáзе, вразúще, *Vocat.* in der Formel der Hebamme beim Vergraben des Mutterkuchens, *Ч.* IV. 5.

Вразúти, вражáти, (ур-). *v. a.* durch Stoss, Berührung an einer kranken (schmerzhaften) Stelle Schmerzen verursachen; * schmerzlich berühren, treffen; 2) beleidigen, kränken; 3) einprägen в пáмять; Eindruck machen; — ся *Др. c.* 92 sich beleidigt sehen, s. verletzen, s. anstossen; s. einprägen.

Вразлúвий, *a.* (*adv. M.* III. 106) empfindlich treffend, schmerzlich, hart; 2) s. Вражлúвий, *Фр.*

Врáзний, врáзьний, *a.* gleichmässig, von gleichem Mass.

Врáнїшний, *a. Гр.* s. Рáвїшний.

В-рáнцї, *adv.* früh, in der Frühe.

Врáтик, *m.* N. e. Berges.

Врахувáти, s. Вчислúти.

Врáцати, *v. n.* sich erbrechen.

Врацовúни, *pl.* das dh Erbrechen Herausgespieene.

Врáчити, *H.* 231 s. Урáчити.

Врачувáти, *v. a.* † heilen, curieren, *Ш.* II. 270. [Beschädigung, *f.*

Вред, *m.* † Schaden, Nachtheil, *m.*

Врéменний, *a.* † *K.* zeitlich.

Времéньщик, *m. K.* II. 288 seltsamer, ungewöhnlicher Mensch, (v. Онúр).

Времізувáти, *v. a.* künstlich verfertigen, ausführen.

Врéмне, *Ч.* IV. 594. врéмя, -мени, *n. АД.* I. 260 rechte, passende Zeit.

Вривáти, *v. a.* s. Уривáти, вірвáти; рýки dh allzu schwere Bürde müde reissen, lähmen; — ся gewaltsam eindringen, einreissen, einfallen; в чужí прáва in fremde Rechte eingreifen. [stück.

Врúвок, -вка, *m.* abgerissenes Seil-

Врúти ся, sich ein-, hineinwühlen, sich eingraben. [*adv.* missliebig.

Врúтний, s. Влíзливий; врúтно, В-рíвень, *Кн.* в-рíвнї, *adv.* стоя́ти auf gleicher Stufe stehen.

Вріз, *m.* Einschnitt, *m. Шар.*

Врíзати, врíзувати, *v. a.* s. Урíзати; 2) einschneiden; 3) * штýку, — ся § von e. ausserordentlichen (ungeheuerlichen, lächerlichen, dummen) Leistung.

Врíзний, *a. B.* spaltig. [darauf.

В-рік потóму, *adv.* ein Jahr hernach,

Врікáти, *v. n.* комýсь, *Ф.* s. Дорікáти. [* ungehalten sein, hassen.

Врíти, *v. n. ВШ.* kochen, brodeln;

Врóда, *f.* s. Урóжай; 2) s. Урóда.

Врóдженний, *a.* angeboren.

Вродлúвий, (ур-), *a.* schön, hübsch, anmuthig, wohlgestaltet; 2) на все — чоловíк, *P.* I. 74 schöpferisch, productiv; geschickt, anstellig.

Врóдність, -ости, *f. B.* s. Урожáйність. [Вродлúвий.

Вродовúтий, *a.* gebürtig; 2) s.

В-рóзвижки, *adv.* in die Höhe, in die Lüfte.

Врозкóшити ся, *Зг.* zum rechten, immerwährenden Genusse der Lust u. Wonne gelangen, in Wollust aufgehen.

В-рóзсип, *adv. M.* I. 72 auseinander, in die Flucht.

Врозумúти, врозумля́ти, *v. a. Ш.*

I. 376 belehren, überzeugen.

Вронúти, s. Уронúти, *У.*

Врóслий, *a.* eingewachsen.

Врости́ти, врастáти, врости́, *v. n.* einwaehsen. [Flucht gejagt, zerstreut.

В-рóстич, *adv.* auseinander, in die

Врóчисть, *f.* Fest, *n.* Feier, *f.*

Врочúстий, *a.* éinmal im Jahre, jährig, -e сьвя́то Jahresfest, *n.* s. Урочúстий. [Holzung, *f. Term.*

Вруб, *m.* Recht des Holzschlages, *n.*

Вруб*о*́ти, вруб*о*ну́ти, вру́б*у*вати, *v. a.* einhauen, -hacken; — ся в чийсь лїс v. unrechtmässigem Holzschlag. [чик.

Вру́блик, *m. pol. Ч.* V. 273 s. Ворóб-

Вручáти, (-чúти), *v. a.* einhändigen; anvertrauen, empfehlen.

Вру́чість, -ости, *f. Te.* Tüchtigkeit, *f.* wackerer Sinn.

Вряд, *m. pl.* чиї ту вря́ди (-ре́-)? wer herrscht, befiehlt, ordnet hier an?

Вряди́-гóди, *adv.* von Zeit zu Zeit, zeitweilig, dann u. wann, selten wann.

Вряди́ти, s. Урядúти, зарядúти; 2) — ся, *Pv.* 112 sich ankleiden, *Gr.* 56.

Всаджáти, всадúти, *v. a.* ein-, hineinsetzen, aufsetzen, wohin setzen; всадúти в тóв такí гро́ші viel Geld (fruchtlos) hineinlegen. [reis, *n.*

Всáдник, *m.* Steckling, *m.* Steck-

Всьвіщнýти, *v. a. M.* III. 59 plötzlich beleuchten.

Все, (всьо), *neutr.* zu Весь, alles, ganz, всьóго нá-всього Alles in Allem (лишé тíлько); 2) *adv.* immer, immerfort, forthin; всé-óи immer doch.

Всеóитé, *n.* [óы-], *У.* Allsein, *n.*

Всеблагúй, *a.* allgütig.

Всеблáгість, -ости, *f.* Allgüte, *f.*

Всевидíнє, *n.* das Allessehen, *n. Top.*

Всевидя́щий, *a.* allsehend. [(Gott).

Всевúшний, *a.* der Allerhöchste

Всевíда, *m.* Alleswisser, *m. K.*

Всевідýщий, *a.* allwissend.

Всевідýщість, -ости, *f.* Allwissenheit, *f.* [(81) 132.]

Всевíчний, *a.* ewig lebend, [*Сьв.*

Всевлáдний, *a. K.* Alles beherrschend, viel vermögend, allmächtig.

Всевлáдство, *n. Фр.* Despotismus, *m.*

Всеволóд, *m.* Name ruthen. Fürsten.

Всегосьвíтний, *a.* das Weltall betreffend, weltlich.

Вседержúтель, *m.* Allerhalter (Gott) *m. Ш.* I. 335. [rer, *m.*

Всеживúтель, *m. Пар.* Allernäh-

Всéзелень, *f.* Wintergrün, *n.* (Pyrola).

Всезелéний, *a.* immergrün, *B.*

Все-злé-лихе, *n. K. Еф.* 24 alles Böse, Tod u. Verderben.

Всезнáйко, *n.* Alleswisser, *m.*

Всезнáне, *n.* das Alleswissen, *K.*

Всеíдна, *f. a. s. Зап.* I. 324 s. Загáльниця. *Ш.* I. 175. [unfehlbar.

Всеконéчно, *adv.* nothwendigst,

Вселéнна, *f.* die ganze Welt, Erdkreis, *m.* Weltall, *n.*

Вселéньский, *a.* kosmisch, im Weltraume entstanden; 2) allgemein, ökumenisch. [Manifest, *n. Др.*

Вселю́дний, *a. Це.* öffentlich; лист

Вселю́дно, *adv.* öffentlich, *Ст.*

Вселю́дский, *ВБ. Фр.* вселю́дский, *T. a.* allgemein mensehlich, absolut human.

Всели́ти ся, Wohnsitz aufschlagen, *K.*; 2) кого́ s. Всили́ти ся.

В-сéме, *adv.* zum siebenten Male, *K.*

В-сéмеро, *adv.* siebenfach.

Всемúлостивий, (-стний, *У.*), *a.* der allergnädigste.

Всемúрний, *a.* Welt-, der ganzen Welt, Universal-, allgemein.

Всемóга, *f. П. n.* 121 Allmöglichkeit, Allmacht, *f.* [gewaltig.

Всемогýщий, *a.* allmächtig, all-

Всемогýщество, *n.* всемогýчість, -ости, *f.* Allmacht, Allgewalt, *f.*

Всень, *Ч.* IV. 467 всéнький, *a.* s. Весь, *Др. c.* 177.

Всенáродний, *a. K. ВБ.* das gesammte Volk betreffend, allgemein, öffentlich, *Кн.* [unvermeidlich.

Всенепремíнно, *adv. Ке.* II. 314

Всенóчне, (-нóшне), *n. a. s.* Gottesdienst ehemals die ganze Nacht hindureh vor einem hohen Feste während, jetzt gew. sehr früh abgehalten, *n.*

Всеоб*ъ*щúти, *v. a.* generalisieren, *ГШ.*

Всеоднак, *adv.* immerhin, niehtsdestoweniger, *Top.* [überwindend.

Всеодолíвáючий, *a. K.* alles

Всеоживля́ючий, *a.* Alles belebend, *До.* [te Scharen; 2) volle Rüstung.

Всеорýже, *n. coll. K.* alle bewaffne-

Всепáлення, *n. Иу.* Brandopfer, Holo-

Всепíтий, *a.* † allgepriesen. [kaust, *n.*

Всепобо́ря́ющий, *a.* alles besiegend, allsiegend.
Всепожира́ючий, *a.* alles verzehrend, Всепра́ведний, *a. КУ.* allgerecht.
Всепро́щене, *n. Кн.* das volle Verzeihen, Vergessen aller Unbilden, Amnestie, *f.*
Всерди́тися, zornig werden.
Всеро́дний, *a. ЛД.* s. Всена́родний.
Всесьвіта́лий, *a.* hochgelehrt.
Всесьві́тний, *a.* Welt-, Universal-; *Гл.б.* 19 — кум aller Welt, s. Грома́дский.
Всесьвята́й, *a.* allerheiligst.
Всеси́льний, *a.* allgewaltig, allmächtig.
Всесла́в, *m. N.* der ruthen. Fürsten.
Всесла́вний, *a.* hochberühmt, glorwürdigst.
Всеславя́ньский, *a.* gesammtslavisch.
Всесожже́не, *n.* † *К.* s. Всепа́лене.
Всесправедли́вий, *a. КУ.* allgerecht.
Всетві́р, -тво́ру, Weltall, Universum, *n. Се.*
Всетво́рене, *n.* Erschaffung des Weltalls, *f. СМ.* [schaffend, erzeugend.
Всетворя́щий, *a. Ш.* II. 189 alles
Всетерпі́не, *n.* Duldung, *f. Ш.* II. 240.
Всеуча́лище, *n.* Universität, Hochschule, Akademie, *f.* [gelehrt, *Лір.*
Всеученне́йший, *a. comp.* hochВсехва́льний, *a.* (höchst) löblich, wohllöblich, lobenswert, *МШ.* [ganz, *К.*
Всеці́ло, *adv. Фр.* völlig, vollends,
Всеці́лю́щий, *a.* alles heilend, *КУ.*
Всече́стний, (-че́сн-), *a.* allehrwürdig, *ІГ.*; hochwürdig, geehrt.
Всечу́дний, *a.* höchst wundervoll.
Всещедрий, *a.* allgütig, höchst gnädig, *Ш.* I. 358.
Всика́ти ся, dem Bettpissen, dem nächtlichen Einpissen unterliegen.
Всили́ти, *v. a.* an-, vorbinden, anknüpfen; — ся когось an jmdn sich heften u. ihn belästigen. [werden, *Др. с.* 202.
Всильні́ти, *v. n.* erstarken, stark
Всилю́вувати ся, *К.* eifrig trachten, sich anstrengen. [zucht, *f.*
Всі́льство, *n.* Gewaltthat; Noth-
В-сі́лу, *adv. М.* I. 151 s. На-сі́лу.
Всиновля́ти, *v. a.* an Sohnes- (Kindes-) statt annehmen, adoptieren, *Term.*
Всинов́лене, *n. К.* Annahme an Sohnesstatt; Kindschaft, Adoption.
Всі́пати, всі́пувати, *v. a.* einschütten, eingiessen. [chen, *m.*
Всі́пище, *n.* Behälter für Schüttsa-
Всипли́вий, s. Усипли́вий.
Всиротї́ти, *v. n. М.* II. 105 s. Осиротї́ти. [resorbieren.
Всиса́ти, всі́сувати, *v. a.* einsaugen,
Всисі́ване, *n. Пол.* das Einsaugen, Resorbtion, *f.*
Всі́гда, всі́гди, *adv.* immer, *Ф.*
Всїгдишний, *a.* immerwährend, ununterbrochen.
Всїда́ти, *v. n.* s. Усїда́ти.
Всїля́кий, *a.* mannigfach, verschieden, allerlei; *adv.* всїля́ко s. Вся́ково
Всїля́чина, *f. ВБ.* s. Вся́чина.
Всїно́чна, *f. С.* I. 203 s. Всено́чне
Всі́сти, s. Всїда́ти. [Mathem.
Вказ, *m.* Zeiger, Index, *m.* (in d.
Вказа́ти, вка́зувати, *v. a.* andeuten, zeigen; на щось auf etw. hindeuten, hinweisen.
Вка́зник, *m.* Zeiger, *m.* (an d. Uhr).
Вскач, *adv.* im Ansprung, im Galopp, *Ко.* 208; hüpfend, *Не.* [werfen.
Вки́нути, *v. a. ТР.* 63 in die Höhe
Вкипі́ти, s. Скипі́ти, aufwallen.
Вклезь, на — *adv.* durch u. durch, gradaus, stracks.
Вкоо́би́ти, *v. a.* in Klammer setzen, einklammern; einschalten, *Пар.*
Вкоо́ли́ти, *v. a.* о́ку́льо́у abschälen s. Вшкро́бати.
Вкоо́чити, *v. n.* herauf-, hinauf-, hineinspringen; sich hinaufschwingen; — ся einlaufen, eingehen (сукно́).
Вкра́й, *adv.* am Rande.
Вку́рати, *v. a.* § *pol.* etw. ausrichten.
Вку́с, *m. Н.* 126 s. Вкус.
Вку́ю? † warum? *Ш.* II. 266, *К.*
Вла́вити, *v. a.* berühmt machen; — ся sich berühmt machen, b. werden.
Влу́га, *f. М.* II. 33 *ІГ.* s. Услу́га, прислу́га. [108.
Влужли́вий, *a.* dienstfertig, *С.* I.
В-смак, *adv.* schmackhaft; не — nicht genehm.
Вмири́ти, *Др.* s. Умири́ти.
Вьоже́рчий, *a.* allesfressend.
Вьой, s. Весь II. [s. Вна́дити ся.
Вота́ти, *v. a.* einwickeln; * — ся
Вбо́тка, *f.* s. Відсо́тка.
Вспина́ти ся, s. Спина́ти ся.
Вспи́нятки, на-ках auf den Fuss-

spitzen sich streckend, *M*+*Б.* 193. [tzen.
Вспира́ти, вспе́рти, *v. a.* unterstü-
Вспів- s. Спів-.
Вспі́ти, s. Успі́ти.
Вспли́вий, *a. Под.* (*ж. з.* 41)?
Вспо́внене, *n. Св.* Ergänzung, *f.*
Вспокі́н, *adv.* seitjeher, *Ог.* 116.
Вспомага́ти, вспомочи́ s. Запома-
Вспомина́ти, s. Зга́дувати. [га́ти.
Вспо́минка, s. Зга́дка; вспо́минки
комý́сь бу́де щось, *Ст.* jmd wird lange Zeit etw. gedenken (im üblen Sinne).
Вспомо́га, *f.* s. Запомо́га.
Вспо́рхнути, вспо́рхати, *v. n. Wgr.* 113 entfliehen, entwischen, sich aus dem Staube machen, davoneilen. [mit Recht.
Вспра́вжки, на — *adv. IГ.* wahrlich,
Вспя́тний, *a.* Rück-; вспя́тно, *adv. B.* im Rückschritt.
Вспра́ти ся, [все́ру, -реш], scheissen.
Вставáти, вста́ти, *v. n.* aufstehen, sich erheben.
Вста́вити, вставля́ти, *v. a.* hineinstellen, -setzen, hereinstellen, einschalten; но́гу — einrenken; 2) — ся за ким sich für jmdn verwenden.
Вста́вка, *f.* Einschiebsel, *n.*; s. Уставка, Einsatz, *m.* Bordüre, *f.*
Вста́вленє, *n.* das Einstellen, Einsetzen; Einschaltung, *f.*
Вста́вний, вставо́чний, *a.* zum Einschalten; epenthetisch, *Гол. гр.* 32.
Вста́нє, *n. Не.* s. Повста́нє.
Вста́рчити ся в сло́ві Wort halten.
Вста́ти, s. Вставáти.
Всте́клий, *a. Ф.* встекли́зна, *Пол.* s. Скажéний, скаженúна.
Встереча́, s. Устереча́.
Встеча́ ся, s. Встїка́ти ся.
Встига́ти, (не) встигну́ти, *v. n.* mit d. *Inf.*; не встиг отвори́ти konnte (vermochte) kaum öffnen, konnte nicht mehr —; (з робо́тою) встига́ти rechtzeitig fertig werden, *Не.* (*Пр.* XII. 275).
Встид, *m.* Scham; 2) Schande, *f.*; тобí не встид—?du schämst dich nicht—?
Встида́ти ся, sich schämen.
Встидли́вий, *a.* schamhaft.
Встидли́вість, -ости, *f.* Schamhaftigkeit. [jmd schämt sich.
Встúдно, *adv.* Verbalausdr. комý́сь
Встї́бати, встїбну́ти, *v. a.* hineinstecken §.
Встїж, *adv. W.* s. На-стижíр.
Встїка́ти ся, toll, rasend werden,
Встїч, *f. Ф.* Wuth, *f.* [wüthen.
В-сторо́нцї, *adv.* seitwärts, abseits, *M.* [s. Устоя́ти ся.
Встоя́ти, *v. n.* ruhig stehen; — ся
Встра́мити, *v. a. Л.* 33 s. Осоро́мити.
Встраша́ти, *v. a.* коло ко́го, *Др. с.* 45.?
Встрима́ло, *adv. Левч.* zurückhaltend, enthaltsam.
Встри́мати, s. Стри́мати.
Встрíт, *m. Ру.* Zufall, *m.* Gelegenheit, *f.* до чого́сь.
Встрiти́ти, s. Стрiти́ти.
В-стрiть, *Ф.* на-встрiч, *adv. АД.* II. 149 entgegen. [sammenkommen, *n.*
Встрíча, (стрíча), *f.* Begegnung, *f.* Zu-
Встрíчний, s. Стрíчний.
Встроми́ти, встромля́ти, *v. a.* hineinstecken, -schlagen, -geben; einheften, einlassen.
Встругну́ти, *v. a.* — шту́ку ein Kunststück ausführen, etw. klug ersinnen, einen Streich spielen, *Не.* §.
Встрява́ти, встрягну́ти, встряну́ти, *v. n.* hineinstecken bleiben, sich einmengen.
Встряса́ти, встрясти́, *v. a.* щось, чим erschüttern, aufrütteln, wankend machen.
Вступ, *m.* Eintritt, Zutritt; 2) Antritt, *m.*; 3) Einleitung, *f.*
Вступа́ти, вступи́ти, *v. n.* до кого́ bei, zu jmdm eintreten; до слу́жби in den Dienst eintreten, den D. antreten; вступи́в в ме́не дух meine Lebensgeister kehrten wieder; 2) aufsteigen, на щебе́ль auf die Sprosse treten; на трон den Thron besteigen; 3) — ся abtreten, weggehen, sich fortmachen, s. Уступа́ти; *b)* за ки́м für jmdn einstehen, sich verwenden; 4) *v. a.* сукно́ einlaufen lassen.
Вступленє, *n.* s. Вступ.
Вступний, *a.* Eingangs-, Eintritts-; 2) Antritts-; 3) Einleitungs-; -е сло́во Vorwort *n.*; Einleitung; Vorrede; -ий бій Angriffskrieg, Offensivkrieg, *m. K.* вступне, *n. a. s.* Eintrittsgeld, *n.* -preis, *m.*
Встяга́ти, встягну́ти, *v. a.* zurückhalten, zügeln.
Встя́жка, *f. Ле.* s. Стя́жка.
Встя́жний, *a.* enthaltsam.
Встя́мити ся, *W.* s. Стя́мити ся, схамену́ти ся, *ZP.*

Всува́ти, всу́нути, *v. a.* ein-, hineinschieben, -einstecken; * комý сь jmdn tüchtig abprügeln; — ся sich hineinschleichen.

Всýда, *f. Ry.* всудúти, s. Осýда.

Всýе, *adv.* †vergebens, eitel, *Ш.* II. 32.

В-сýміш, *adv. Фр.* s. Пóміш.

Всумнíти ся, s. Усумнíти ся.

Всупокоїти ся, s. Успокоїти ся.

Всхíд, (схíд) *g.* всхóду (схóду), *m.* Aufgang; Osten, *m.* до, на всхíд-сонця, gegen Sonnenaufgang, gegen Osten; vor Sonnenaufgang, früh; на всхóдí im Orient, im Osten.

Всхíдний, всходóвий, *Га.* I. 14*a.* von Osten her, von Osten-, östlich.

Всхíдниця, *f.* Steigrohr, *n. Пол.*

Всходúти, (взійтú), s. Сходúти

Всцáти ся harnen, einpissen. [(зійти).

Всчáти ся, anfangen, beginnen, *M.*

Всюдá, всюди, всюденька, *adv.* überall, allenthalben.

Всюсенький, *a. H.* s. Всень. *Ог.* 108.

Всяґде, s. Всюда. [während, *K.*

Всядобóвий, *a. K.* allezeit, immer-

Всякáти, всякнути, *v. a.* ein- hineinsickern, verlaufen; 2) *v. a.* в сéбе einziehen, in sich ziehen, einsaugen.

Всякий, *a.* jeder, jeglicher, jedweder; allerlei, verschieden.

Всякиванє, *n.* Endosmose, *f. Пол.*

Всяко, всяково, *adv.* verschieden; das eine Mal so, das andere Mal wieder anders; mannigfach, *Шіс.*

Всячина, *f.* Allerlei, Verschiedenes, *n.* Mannigfaltigkeit, *f.* [gen.

Втабóрити ся, ein Lager aufschla-

Втайнéний, *a. Де.* in das Geheim-

Втаїти, s. Утаїти. [nis eingeweiht.

Вталувáти, s. Поталувáти.

Втанцювáти, *v. a.* * s. Упóрати ся.

Втвéрдженє, *n. Ил.* das Einprägen, Einprägung, *f.*

Втевелúти, s. Тéвкнути.

Втéки, *pl. K.* Втéча. [flüchtig.

Втéклий, *a.* entlaufen, verlaufen,

Втéком, *adv.* пітú — die Flucht ergreifen, s. Втїк.

Втелю́щити, *v. a.* — гарбузá *Кн.* 297 davontragen; втелю́щувати, einprägen, eintrichtern, *K.* §.

Втереóйти, *v. a.* hineinstecken, *Ш.* I. 186; s. Обтéребити.

Втерпíти, s. Утерпíти; не втéрпíти nicht aushalten, nicht über sich bringen können.

Втéрти, втерáти, s. Утéрти.

Втéрхати, *v. a.* коня́ beladen.

Втéча, *f.* Flucht, *f.*

Втéчи, s. Втїкáти.

Втéчище, *n.* Zufluchtsort, *m. K.*

Втикáти, *v. a.* hinein-, einstecken.

Втинáти, s. Втя́ти.

Втирáти, s. Втéрти, втерáти.

Втúрити, *v. a. Ке.* II. 289 hineinstopfen, -stecken, -schieben.

Втиркáти, втиркнýти, *v. a.* сьвíчку das Licht putzen; 2) — ся до чогóсь sich in etw. unberufen einmischen.

Втиркýн, *m.* sich gern miteinmengend, Naseweis, *m. B.*

Втúск, *m. Кн.* Druck, *m.*

Втискáти, втиснýти, *v. a.* ein-, hineindrücken, ein-, hineinpressen, -drängen; — ся sich —; eindringen. [chus).

Втискýн, *m.* Grabkäfer, *m.* (Pterosti-

Втихáти, втихнýти, etc. s. Утихáти, etc. [still, *M.* II. 139.

Втúхлий, *a.* in Ruhe versunken,

Втїк, *g.* втéку, *m. Пол.* s. Втéча.

Втїкáти, утїкнути, *v. n.* ent-, weg-, fort-, davonlaufen; sich flüchten, entwischen.

Втїкáч, *m.* der Flüchtige, Flüchtling, *m.* Ausreisser, *m.* пустúти ся на втїкачá, die Flucht ergreifen, davonlaufen.

Втїкáчка, *m.* der entläuft, Ausreisser, *m. C.* I. 150.

Втїлесúти ся, sich verkörpern, *Зг.*

Втїлúти, втїлювати, *v. a. Пар.* s. Воплотúти; 2) einverleiben, *ГШ.*

Втїшити, s. Утїшити; втїшáти ся чимóсь sich einer Sache erfreuen, Freude woran, worüber haben, geniessen.

Втїшний, *a. C.* I. 89 freudig, erfreulich; s. Утїшний. [* eintrichtern, *K.*

Втовкмáчити, *v. a.* hineindrücken;

Втóвпити ся, *Не.* sich hineindrängen, -zwängen.

Втовчú, втовкáти, s. Утовчú &.

Втогдú, s. Тогдú. [*гр.* 18.

Втогíд, *adv.* in vorigen Jahre, *Гол.*

Втой, s. О-тóй, отсéй.

Втолóчити, втолóчувати, *v. a.* hineindrücken, -pressen; festschlagen, s. Вúтолочити. [ма &.

Втóма, *f. C.* II. 28, втомúти, s. Утó-

Втонáти, *v. n.* s. Поринáти.
Втонýти, втопúти & s. Утонýти, [утопúти &.
Вторáк, s. Другáк.
Втóри, *pl.* die Rinne der Fassdauben für den Boden, Gergel, *m.*
Втóрий, *a.* s. Дрýгий.
Вторúти, *Св.* вторувáти, *v. n.* begleiten (beim Gesang). [abermalig, *У.*
Вторúчний, *a.* zum zweiten Male,
Вторíчний, *a.* s. Торíчний.
Вторлúвий, *a. H.* 259 gewöhnt, * gerieben, ?
Второóбразний, *a.* secundär, *Ог.*
Второпáти, *v. a.* §. begreifen, verstehen. [ти ся.
Второпúти ся, *Зг.* s. Надоýми-
Второпнúй, *a.* klug, *B.*
Второрóдство, *n. Term.* Secundogenitur, *f.* [fen.
Второхрестúти, *v. a.* wiedertau-
Второхрещéнець, -нця, *m.* Wiedertäufer, Anabaptist, *m.*
Второхрéщі, *pl.* Wiedertaufe, *f.*
Вточúти, s. Уточúти.
Втрáвити ся, s. Внáдити ся.
Втрáпити, s. Трáфити, потрáфити.
Втрáта, втрáтний & s. Утрáта &
Втрúмати, s. Утрúмати. [sammen.
В-трíйню, в-трíйку, *adv.* drei zu-
Втрíпати, *v. a.* s. Трíпати; 2) * auswendig lernen; 3) e. grossen Weg zu Fuss zurücklegen. [sich einarbeiten.
Втровúти ся, sich angewöhnen,
В-трóє, *adv.* zu drei, dreifach.
Втроїти, s. Строїти.
Втрóювати, *v. a.* verdreifachen, *Ст.*
Втрýтити, *v. a.* hineinstossen, -werfen, einstecken, eindrängen; — ся sich einmischen, s. einmengen.
Втручáрний, *a. Зак.* durch-, eindringend, zudringlich. [Втрутúти.
Втручáти, втрýчити, *M. Ст.* s.
Втрясáти, втрястú, *v. a.* hinein streuen; 2) schütteln.
Втрячáти ся, s. Трáтити ся, vergebliche Kosten tragen.
Втулúти, *v. a.* hineinstecken.
Втýлка, *f.* das engere Ende der Radnabe.
Втупúти, *v. a.* óчи в зéмлю den Blick zu Erde senken, auf den Boden heften. [хо, *M.* unterdrücken; dämpfen.
Втушúти, *v. a.* s. Потушúти; лúВтягáльний, *a.* zurückziehbar, *Пол.*
Втягáти, втягнýти, *v. a.* ein-, hineinziehen; hinaufziehen; 2) до книги eintragen; 3) — ся до чóгось sich worin einarbeiten, sich wozu angewöhnen.
Втяжний, *a.* der Länge nach.
Втямáти, *v. a. Гл. б.* 84 wissen.
Втямити ся, *impers.* s. Навтямити ся. [nere mich, *Ш.* I. 393.
Втямки менí — ich gedenke, erin-
Втяти [втну, втнеш], *v. a.* absohneiden, abhauen; 2) plötzlich abbrechen (óéсїду); * etw. Tüchtiges leisten; *vgl.* Врізати; 4) * begreifen, auffassen, vermögen, treffen, *IT.* s. Утяти; не втну бíльше ich bin nicht mehr im Stande —.
Вýвязь, *f.* s. 'Увязь.
Вугíлє, *n.* s. Вýгле.
Вýгла, *f.* Sammetente, *f.* (Anas fusca).
Вуглéць, -еця, *m.* Kohlenstoff, *m.*
Вýгліско, *n.* Kohlenstätte, *f.*
Вýглова, *f.* s. Увязь (до цíпа).
Вуглóвий, вугóльний, s. Угóльний.
Вуглянúй, *a.* Kohlen-.
Вуглярь, *m.* Köhler, Kohlenbrenner; Kohlenbauer, *m.*
Вуглярка, *f.* Gattin des Köhlers; 2) Kohlenbrennerei, *f.*; 3) Kohlenpfanne, *f.*
Вуглярство, *n.* вугóльня, *f.* Kohlenbrennerei, *f.*
Вýгол, -гла, s. 'Угол, Ecke, *f.*
Вýголь, -гля, *m.* вýгле, *n. coll.* Kohle, *f.* Kohlen, *pl.*
Вуголúна, *f. Др. с.* 130 angebrannter, verkohlter Stock.
Вýгнавець, -вця, *m.* вýгнавий, вугнотáвий, *a.* der Näselnde.
Вýгнавка, *f.* die Näselnde.
Вýгнати, вугнотáти, *v. a.* näseln, näselnd sprechen.
I. Вýгор, вугр, -гра, s. 'Угор.
II. Вýгор, -гра, *m.* Finne, *f.* (Cisticercus cellulosae).
Вугрáк, *m.* Dasselbeule, *f.*
Вугровáтий, *a.* finnig, voll Finnen.
Вуſ, *m.* Ungh. rechts. Nbfl. der Тúса.
Вудáлий, *a. Ч. У.* 514 s. Удáлий.
Вýдвуд, вýдвудок, -дка, *m.* Wiedehopf, *m.* (Upupa epops). [вýдвуд.
Вудвудя, -я́ти, *n.* das Junge des
Вудженúна, *f.* geräuchertes Fleisch, *Пол. vgl.* бужéнина.
Вудúло, вýдлиско, *n.* Angelruthe, *f.*

Вудйти, (будйти), *v. a.* räuchern.
Вýдка, *f.* Angel, Fischangel, *f.*
Вýдкало, вýдко, вýдок, -дка, *m.* s. Вýдвуд.
Вýдол, *m.* s. Ідóл, *Пр.* IX. 220.
Вýж, (*aug.* вужáка, вужúско), *m.* Schlange, Natter, *f.*
Вýжва, *f.* Kettenring an der тязь.
Вуждéй, *m. Wgr.* XV. s. Хлїв.
Вужéвець, -вця, *m.* Ring, *m.* Schlinge, *f.* an den Enden des воловíд.
Вужéвка, s. Ужéвка.
Вужúще, *n.* s. Ужúще (Tau).
Вужовáтий, *a.* Schlangen-, schlangenförmig, -artig. [*Пар.*
Вужóвник, *m.* Schlangenstein, *m.*
В-ýзголовіх, *adv.* unter dem Kopfkissen, *Гол.* [Zügel, *m.*
Вуздéла, *pl.* Halfterband, *n.* Zaum,
Вузинá, *f. Oz.* Enge, Schmalheit, *f.*
Вузкúй, *a.* schmal, eng, enge; sehr beschränkt.
Вýзкість, -ости, *f.* Enge, *f.*
Вувкогляйдство, *n.* Kurzsichtigkeit, Engherzigkeit, *f. Фр.*
Вузконóгий, *a.* engbeinig.
Вувконóсий, *a.* schmalnasig, Schmalnas, *Пол.*
Вузловúто, *adv. Фр.* bündig.
Вузнá, *f.* s. Гудимéць; 2) Пíдбій.
Вýзол & s. 'Узол &. [den.
Вузчáти, *v. n.* enger, schmäler wer-
Вýй, вýйко, *m.* Oheim, *m.*
Вýйна, вуянка, *f.* des Oheims (Mutterbruders) Gattin, s. Дядина. [her.
Вулéшний, *a. Cm.* von der Gasse
Вýлька, вýлышка, *f. K.* I. 86 s. Волúця; 2) s. 'Юлька. [der Berg.
Вулькáн, *m.* Vulkan, feuerspeien-
Вульканíчний, *Пол.* вульканувáтий, *K. a.* vulkanisch.
Вýрда, (ур-), *f.* gekochter Rahm aus Schafs- od. Ziegenmilch; 2) milchiger Saft (u. Brei) von gequetschten Mohn- od. Hanfsamen.
Вурдянúй, *a.* aus Вýрда.
Вурвéчка, вурвéченька, *f. dim.* s. Верéвка.
Вус, *m. pl.* вýси, u. вýса, (*aug.* вусúска, -сища), Schnurrbart, *m.*; 2) Granne, *f.*; 3) die Ranken an Pflanzen.
Вусáтий, *a.* mit grossem langem Schnurrbart; schnurrbärtig; 2) mit Grannen, begrannt: -а пшеníця.
Вусáч, *m.* s. Вусáтий 1).
Вусáчка, *f.* пшеníця Bartweizen.
Вусéльник, вýсень, *m.* Raupe, *f.* (eruca), s. Усíльниця.
Вýсте, *n.* s. 'Усте, ýйсте.
Вýстíлка, s. 'Устíлка.
Вустрúця, *f.* Auster, *f. Cm.*
В-(у)тім, *conj.* iudem; 2) übrigens, *B.*: а в тім незнáю.
Вýтлий, s. 'Утлий. [кáчатко.
Вутя́, -я́ти, (*d.* вутя́тко), *n.* s. Качá,
Вýтячий, *a. Др. c.* 375 s. Кáчачий (der ýтка).
Вухнáль, *m.* s. Ухнáль.
Вушúвець, -вця, *m.* Läusekerl, *m.*
Вушúвий, *a.* s. Вошúвий.
Вушúйок, -йка, *m.* Schlag auf den Nacken, *m.*
Вýщінка, *f.* s. Зáстяжка. [men.
Вхéкати ся, § aus dem Athem kom-
Вхиóнýти, *v. n. M.* III. 62 entkommen, entweichen, unversehrt mit Heil davonkommen.
В-хил, *adv.* geneigt, sich absenkend.
Вхилúти ся, від чóгось, *ГБ.* etw. meiden, vermeiden, sich wovon entziehen.
Вхистúти, *v. a.* umzäunen, einfrieden; s. Захистúти. [anwenden,
Вхитрувáти ся, *Др. c.* 225 List
Вхíд, *g.* вхóду, *m.* Eingang, Eintritt, *m.*; 2) *pl.* вхóди: знáє всї — ihm sind alle Schliche u. Tritte bekannt; 3) *pl.* s. Ухóд, *K.* Nutzgebiete, Jagdreviere, *pl.*
Вхíдний, входóвий, *a.* Eingangs-.
Вхíдчини, *pl. Oc.* (61) I. 322. *M.* II. 96 festliche Bewirtung bei feierlicher Weihe u. Eröffnung eines neuen Hauses &.
Вхíте, (-я). *n. Cm.* Vergnügen, *n.* Lust, *f.*
Вхíтний, *a. M.* II. 132 s. Охóчий; колú — wenn u. wie jmd will, wenn's beliebt; вхíтно, *adv.* angenehm, will-
Вхóдини, s. Вхíдчини. [kommen.
Входúти, *v. n.* ein- hineingehen; 2) s. Уходúти 2).
Вхóжай, *m.* Nachstellung, Jagd, *f. K.*
Вхóжий, *a.* до когó zu jmdm Zutritt habend, jmds Gast sein, *Cm. Ки.*
Вхорошúти, *v. a.* verschönern, zieren, *Фр.* [влучúти.
Вцíлити, *v. a.* treffen s. Поцíлити,
В-цíлові, *adv.* im Ganzen; 2) noch nicht entbunden, жíнка хóдит ще —.

*

Вчадíти, *v. n.* s. Загорíти (чад), *Шл.*
Вчáсний, *a.* zeitig, frühzeitig, beizeiten; Früh- (z. B. горóх).
Вчастúти ся, *K.* öfter werden, sich wiederholen.
Вчáсток, s. Участок, Ortschaft, *f.*
Вчáханє, *n. ВШ.* das Pflücken.
Вчахáти, вчахнýти, *v. a.* pflücken.
Вчащáти, s. Учащáти.
Вчень, вчéний & s. Ученик, (учень), Вчепúти, s. Учепúти. [учéний &.
Вчéра, вчéрака, (-ки), *adv.* gestern.
Вчерáшний, *a.* gestrig, von gestern.
Вчесáти, вчісувати (уч-), kämmen; 2) * etw. gut ausführen, zurechtmachen.
Вчинúти, *v. a.* s. Учинúти; 2) — ся leihen; 3) — ся werden, entstehen.
Вчинíня (-є), *n.* s. Чáри, данé (починúти).
Вчúнок, s. Учúнок; *gew. pl.* вчúнки schriftstellerisches Werk, Schrift, *f. Б.*; 2) Behexung, *f.*
Вчиняти, *v. a.* s. Розчиняти. [nen.
Вчислúти, вчисляти, *v. a.* einrech-
Вчúстити, *v. a.* nett ausführen, ausstellen; 2) einschlagen, *P.* I. 2.
Вчитáти ся, sich hineinlesen, sich im Lesen vertiefen.
Вчúти, s. Учúти.
Вчімхнýти, *v. a.* abpflücken.
Вчіп, *m.* Wallfischlaus, *f.* (Cyamus).
Вчóвпати, s. Второпати.
Вчоловíченє, *n.* Vermenschlichung, *f.* Anthropomorphismus, *m.*
Вчоловíчити, *v. a.* vermenschlichen.
Вчýнє, *n. Ст.* s. Чувствó.
Вчýти; s. Учýти; вчувáти ся hörbar werden; в вýхах — in den Ohren klingen; вчýло ся менí, *P.* I. 4 ich glaubte zu hören, es kam mir vor als hörte ich (причýти).
Вшáди, *adv. Wgr.* XVIII. s. Всюда.
Вшак, *conj. pol. Ф.* s. Таж, тáже.
Вшáтрити, *v. a.* собí sich etw. merken. [Blösse geben.
Вшелéпати ся, *Не.* (*хм.* 169) § sich
Вшеметáти ся, *Ч.* IV. 7 s. Одягнýти ся.
Вшéстє, *n.* Himmelfahrt Christi, *f.*
Вшир, *adv.* der Breite nach.
Вширнíсть, -ости, *f. Bev.* I. 215 reichliche Ernte? [2) s. Ушúти.
Вшúти, вшивáти, *v. a.* einnähen;
Вшúткий, *a.* s. Весь II. *(лемк.)*.
Вшицегýóка вонюча, Florfliege, *f.* (Hemerobius perla).
Вшúця, *f.* Blattlaus, *f.* (Aphis) — попілúця Kohl-Blattlaus (A. brassicae), Mehlthau, *m.* s. Мшúця.
Вшквáрити, s. Ушквáрити.
Вшквéркати, s. Звéркати.
Вшкóдити, *v. n.* чого, чому etw. schädigen, *K.* [kommen, merken.
Вшолóпати, *v. a.* § auf die Spur
Вшпатúти, *v. a.* schneiden, stechen.
Вшугнýти, *v. n.* rasch hineinlaufen.
Вштонь, (уш-), *adv. Либóнь.* [*Кл.*
Вшчертъ, *adv.* з чим, *Не.* s. Рівно.
Вщастúти, *v. a. Макс.* s. Ущасливúти.
Вщáти, вчáти s. Счáти beginnen, *Пис.*
Вщелочáти, *v. n.* s. Підстóяти ся.
Вщепúти, вщіпляти, *v. a.* einpfropfen, einimpfen, einpflanzen.
Вщибнýти, вщибáти, *v. a.* abschürfen, -quetschen, -reissen. [men, *Кч.* 373.
Вщухнýти, *v. n.* inne halten, verstum-
Вюки, *pl. K.* I. 156 Gepäck, Bagage, *n. Ме.* 443. [fisch, *m.* (Cobitis fossilis).
Вюн, *m.* Schlammbeisker, Wetter-
Вюнкúй, *a. КУ.* geschmeidig.
Вюнóк, -нкá, *m.* Bärwinde, Heckenwinde, *f.* (Convolvulus sepium).
Вюрóк, -рка, *m. Ч.* VII. 409 s. Юрóк; 2) Bergfink, *m.* (Fringilla montifringilla).
Вюткá, *f.* Sandkäfer, *m.* (Cicindela), *B.*
Вюха, *f.* Wüthschierling, *m.* (Cicuta virosa). [165.
Вючити, *v. a.* eine Last laden, *C.* II.
Вяз, *m.* Band, *n.*; 2) Glockenstuhl, *m.*; 3) *pl.* вáзи Genick, *n.* Wirbel, Nacken, *m.* — скрутúти den Hals brechen; 4) Rüster, *f.* (Ulmus), *IГ.*
Вязь, *f.* Bandholz, *n.* (у саníй); 2) das Binden (снопів). [(Cuscuta).
Вязалець, -лца, *m.* Kleeseide, *f.*
Вязáльник, вязíльник, *f.* Garbenbinder, *m.* [Garbenbinderin, *f.*
Вязáльниця, вязíльниця, *f.*
Вязáнє, *n.* das Binden; 2) Dachwerk, *n.* Dachstuhl, *m.* Gebälk, *n.*
Вязанка, *f.* Bund, Bündel, *n.*
Вязанковáто, *adv. B.* büschelweise, gebüschelt.
Вязáти, *v. a.* binden, knüpfen; fesseln; ineinander verschlingen, vereini-

gen; вя́зані но́ти gestrichene Noten; 2) * — ся сло́вом sich binden, s. verpflichten; — ся цьвіт, о́воч die Blume, die Frucht setzt an. [*Term. ГШ.*

Вязо́ба́, *f.* — само́тна Einzelnhaft, *f.*

Вя́зе, *n.* s. Ува́зь, вуглова.

Вя́зень, -зня, *m.* Gefangener, Verhafteter; Sträfling, *m.*

Вязи́ло, *n. K.* Band, *n.* Fessel, *f.*

Вя́зїль, *f.* rauhhaarige Linse (Ervum hirsutum); 2) Geisklee, Kleber, m. (Trifolium flexosum).

Вя́зка, (*d.* вя́зочка), *f.* s. Вя́занка.

Вязки́й, *a.* bindig, zähe.

Вязни́к, *m. K. Top.* s. Вя́зень.

Вязни́ти, *v. a.* gefangen halten.

Вязни́ця, *f.* Gefängnis, -haus, *n.* Kerker, *m.*

Вязни́чний, *f.* Gefängnis-, Kerker-.

Вязну́ти, *v. n.* до кого́ *B.* an jmdn sehr nahe treten, an ihn losgehen, sich andrängen; zudringlich sein.

Вя́зня, *f.* s. Вязни́ця. [сеае).

Вязова́ті, *pl.* Rüsterartige (Ulma-

Вязо́вий, *a.* von Ulmen. [ten.

Вя́зок, -зка, *m.* s. Вязь, bei d. Schlit-

Вя́вя, *f. Ф. (Пр.* V. 213) s. Я́зя.

Вя́лий, *a.* getrocknet, gedörrt; * trocken, fad. [heit; Fadheit, *f.*

Вя́лість, -ости. *f.* Trockenheit, Welk-

Вя́лний, не-, *a. IГ.* unverwelklich.

Вя́нути, *v. n.* welken, verwelken.

Вя́тер, (*d.* вя́трик), *m.* вятири́на, *f. H.* 14 Fischfanggeräth ähnl. der Reuse, *n.*; Stromkorb, *m.* Reuse, *f.* s. Я́тер.

Г.

Г, vierter Buchstabe (Глаго́ль, -гі́ль); als gehauchter Einsatz im Anlaute (mit В wechselnd): ги́нчий, горіх, го́стрий *Oz.* 59. *Mi.* IV. 81. Manches unter Г fehlende s. unter Ґ.

Га! *int.* vom Lautgeben: ha! 2) mit Resignation: magsein, leider nun; 3) га? was? was denn?

I. Га́ба, *f.* Woge, Welle, *f. (B.) Gr.* 20.

II. Га́ба, *f.* Art weisses grobes Tuch; 2) weisse Decke.

Га́бати, *v. a.* beanstanden, behelligen, *Пот.* III. 27 etw. jmdm anhaben.

Габе́лько́вий, *a.* vom jungen Rindviehleder. [junger Ochs.

Габе́ль|ок, -е́лька, *m.* junges Rind,

Габзьо́ваний *a. Oc.* (61)VIII. 16?

Га́бка, *f. He.* weibl. Oberkleid, *n.* s. Га́ба II. [ger Rinder.

Габо́ли́на, *f.* га́блї *pl.* Fleisch jun-

Га́бор, *m.* N. e. Berges. [s. Гаври́ло.

Га́брик, Га́бро, Габру́к, *m. Mi.* II 250

Габя́к, *m.* Rock aus га́ба-stoff, *m.*

Гав-гав, *int.* vom Bellen des Hun-

Га́ва, *f.* s. Ґа́ва. [des; 2) гав, *m.* Gebell, *n.*

Га́вась, *m.* s. Са́ва.

Га́вда, *f.* N. e. Berges.

Га́ведний, *a.* s. Га́вязний.

Га́ведня, *f.* loses Gesindel, *n.* Pöbel, *m.*

Га́видний, *a.* s. Самолю́бний, (*vgl.* за́видний).

Га́вин, *a.* der і́ва, *Ст.*

Га́вка, s. Га́лка 1).

Га́вкати, га́вкнути, *v. n.* kläffen, bellen; на кого́ jmdn anbellen. [Ochsen.

Гав-ке́, *int.* zum Zurücktreiben der

Гавкоті́я, (-тня́) *f.* Gebell, *n. Mi.* II. 71 *Hic.*

Гавку́н, *m.* Kläffer; 2) * Advocat, *m.* §.

Гаволо́виця, *f. Ф.* die müssig gafft.

Га́вра, *f.* — паску́дна garstiges Wetter

Гаври́ло, Га́врик, *m.* Gabriel. [[aura]

Га́врях|ь, *m. Др. c.* 241 s. Оврах.

Га́вряжий, *a.* vom га́вяз.

Га́вяз, Hundszunge, *f.* Venusfinger, *m.* (Cynoglossum officinale).

Га́вязний, *a.* ungeheuer gross.

Га́вяр, *m.* s. Ле́пех, aep.; 2) Ufer-Segge, *f.* (Carex riparia).

Гага́к, *m.* гага́ра, (*d.* гага́рка), *f.* Seetaucher, *m.* (Colymbus).

Га-го́в! *int.* beim Anhalten: langsam!

Гад. *m.* Schlange, *f. He.*

Гада́й-зі́ле, *n.* Einblatt, Studentenröschen, *n.* (Parnassia palustris).

Гада́не, *n. M.* I. 49 (ка́ртами) Kartenschlagen, Wahrsagen aus d. Karten, *n.*

Гада́ти, *v. a.* denken, meinen; 2) wahrsagen; 3) — ся s. Жури́ти ся *Mi.* IV. 718.

Гадé, *n. coll.* Schlangen, *pl.* 2) Gewürme, *n.*

Гáдерно, *adv.* s. 'Ядерно, охóчо.

Гаджýга, *f.* junge Rothtanne.

Гáдина, *f.* Schlange, *f.*

Гадúнник, *m.* s. Дïвúна; 2) Sinau, *m.* (Alchemilla vulg.)

Гадúнниця, *f.* (Primula offic.).

Гадúти ся, s. Гидúти ся; 2) *impers.* s. Млоїти.

Гáдка, *f.* Gedanke, *m.* Meinung, *f.* Ermessen, *n.*; 2) Entschluss, *m.* Absicht, *f.* мáю гáдку bin gesonnen; мáти г. за кого́ an jmdn denken; скúнути г. за кого́ vergessen; нї-гáдки смý denkt nicht daran, ist ihm gleichgiltig; з гáдки смý не йдé kommt ihm nicht aus dem Sinn; 3) s. Зáгадка.

Гадкувáти, *v. a.* s. Гадáти, *У.*

Гадúк цïлолúстний Drachenkopf, *m.* (Dracocephalum Ruyschiana), *B.*

Гáдовий, *a. Ко.* 121 s. Гадю́чий.

Гадовúше, *n.* Aufenthaltsort der Schlangen, *m.* [Furie.

Гáдра, *f.* hadersüchtige Weibsperson,

Гадськúй, *a.* s. Гадя́чий.

Гадю́га, *m. f.* гадю́к, *m.* гадю́ка, *f.* s. Гáдина; 2) * Hundskerl, *m.*

Гадю́цкий, гадю́чий, *a.* Schlangen-.

Гадю́чиця, *f.* Weibchen der Natter, *n. КУ.*

Гадю́чка, *f.* бородавчáта Schierlingsblätterschwamm, *m.* (Agaricus phalloides od. verrucosus); 2) — сорокáта Krötenschwamm (A. pantherinus); 3) — червонúва Perlenschwamm, (A. rubescens), *Вол.*

Гадю́чник, *m Не.* Schlangenhöhle, *f.*; 2) Erdeichel, Tropfwurz, *f.* (Spiraea filipendula). [645 s. Сорокýля?

Гадя́рка. *f.* — капаниста, *Ф. Пр.* IX.

Гадя́чий, *a.* Schlangen-; 2) — чеснóк Schlangenknoblauch, *m.* (Allium victorialis).

Гаєвúй, *a.* im Haine befindlich.

Гаєвúк, *m.* Waldhüter, *m.*

Гай, гай! *int. Ф.* ja! ja! schon gut! nun weiter, wohlan; гáйже! auf!

I. Гай, *g.* гаю́ zeittödtender Mensch; гай часý Zeitverlust, *m.* — робóти Versäumnis der Arbeit, *n.*

II. Гай, *g.* гáю, *m.* Hain, *m.* kleiner Wald; * гай розвúв ся смý es grünt ihm der Hain — ihm geht's sehr wohl.

Гáйвор, гáйворон, *m.* Saatkrähe *f.* (Corvus frugilegus).

Гáйворінь-рони, *f. coll.* Rabenkrähen, *pl. f.*; 2) * Narren, *pl. m.*

Гайдá, *int.* marsch! vorwärts!

Гайдаýра, *m.* s. Гайдамáка.

Гáйдаýрити. *K.* s. Гайдамакувáти.

Гайдáй, *m.* s. Гайдéй.

Гайдамáка, (-маха, *d.* гайдамáчок, -шок, гайдамáшка) *m.* Hajdemak, Krieger in den Steppen, Freibeiter; 2) Räuber, Strassenräuber, *m.*; 3) † frohnflüchtiger u. aufständischer Bauer.

Гайдамáцкий, гайдамáчий, *a.* des гайдамáка.

Гайдамáцтво, *n. coll.* гайдамачина, *f.* s. Гайдамáки. *(pl.)*; 2) Zeit u. Geschichte der гайдамáки um d. J. 1768. Bauernkrieg, *m.*; 3) Freibeuterei, *f.*

Гайдáр, *m. Ч. V.* 951 s. Гойдáр.

Гайдéй, *m.* Ochsenhüter, Ochsentreiber; 2) Vagabund, *m.*; 3) * rüstiger, grosser Bengel, *Л.* 54.

Гайдýк, *(aug.* гайдучúше), *m.* Hajduke, Bediente, Scherge, *m.*; 2) Art Tanz

Гáйзуб, *m.* s. Васúльок, *B.* [*ŽP.* II. 153.

Гáйка, *f.* Verzug, Zeitverlust, *m.*

Гайлúвий. *a.* zeitraubend. [Säumen. *n.*

Гáйма, s. Гáльма.

Гаúна, (гаїна), *f.* s. Гай II. *Гол.* I. 386.

Гáй-нá! *int.* Scheuchruf gegen d. Habicht.

I. Гáйнúй, *a. K.* II. 251 zeitraubend; saumselig, (*opp.* негáйний, спірнúй; 2) *adv.* гáйно müssig *Кл.*; 3) s. Порóжний.

II. Гáйний, *a. Гол.* III. 78 s. Гóрдий.

Гайнúк, *m.* Hegebereiter, *m.* s. Гаєвúк.

I. Гайнó, *n.* s. Гніздó. *Gr.* 20.

II. Гáйно, *n.* s. Гівнó.

Гайнóване, *n. МШ.* s. Марнóване.

Гайнувáти, *v. a.* vergeuden.

Гайнýти, *v. n.* rasch fortlaufen.

Гайняний, *a.* dreckig.

Гáйстер, -тра, *m. Ко.* 220 s. 'Астер; 2) schwarzer Storch (Ciconia nigra).

I. Гáйта, *f.* liederliche Dirne, *f.*

II. Гайтá! *int.* beim Lenken des Pferdes nach rechts, (вяти —).

Гайтáн, *m.* Gürtel mit benagelter Tasche, *m.* (worin Ahle, Messer, u. Wurmzange für чабáний).

Гáйтів, -ова, Feldhüter, -Wächter, *m.*
Гайтóване, *n.* das Jagen, Jagd, *f.*
Гайтóвé, *n. a. s. Зар.* Durchsuchung; 2) Jagd, *f.*
Гайтóн, *m.* Schulterriemen der дзьóбня, *m.*
Гайтувáти, *v. n.* jagen (mit Jagdhunden; 2) lauern.
Гáйтусь, *adv. H.* 164 draussen; — ходúти auf den Abort gehen.
Гаївка, гаїлка, *f.* Frühlingsspiel, u. -lied der Mädchen in den Ostertagen.
Гаїти, *v. a.* jmdn in der Arbeit durch müssige Sachen aufhalten, unterbrechen; unnöthigerweise Platz einnehmen; — ся sich aufhalten (in d. Arbeit), säumen.
I. Гак, *m.* † der 30 ste Theil: als Erwerb des лїчмáн das 30 ste Schaf.
II. Гáк, *m.* Haken, *m.*; 2) s. 'Ости.
Гаківнúця, *f.* Hakenbüchse, *f.* (Art alter Feuergewehre die an e. Klotz festgeschraubt u. mit Lunten losgebrannt wurden).
Гаклóве, s. Готлóве.
Гáксьо, *int.* Scheuchruf für Ferkel.
Гал, *m.* Summe, *f. Пар. vgl.* Загáл.
Галабýрда, Händel, Streit, Wirrwarr, *m.*; 2) u. галабýрдник, *m.* Raufbold, Polterer, *m.*
Галабýта, Uebermuth, *m.* (*B*).
Галагáн, *m. Не.* s. Пóплавок, *Пр.*
Галагівка, s. Гаївка. [XI. (1) 107.
Галадýн, галадýщик, s. Гладýщик.
Галáй, *m.* s. Галáйко; на — на балáй ohneBedacht, überstürzt, nachlässig.
Галáй, галáйко, галагúн, *Пар. m.* Brausekopf, eitler Schreier, Schreihals, Heisssporn, *m.*
Галáйкати, (-котáти, -котúти), *v. n.* wirr durcheinander schreien u. singen, lärmen. [mend, schwatzhaft.
Галайовáтий, (-коватий), *a.* lärГалáйсьвіта, в — пітú, *Ф.* in die weite Welt sich fortmachen.
Галáйстра, *f.* Haufen des Pöbels, der Kinder u. A. *m.*
Галамóéць, -бця, *m.* Habermus, *n.*
Галамóувáти, *v. a.* durcheinander verwirren. [глúйский?
Галáньский, *a. C.* II. 160 s. Ан-
Галáнцї, *pl. Ко.* 107 enge, knappe Hosen.
Галанáс, *m.* Schmarotzer, *m. B.*
Галанáсний, *a.* schmarotzend, parasitisch, *B.*; 2) Heisssporn, *m.*
Галапýп, *m.* s. Голопýпець; 2) *pl.* s. Голопувáта, *(pl.)*
Гáлас, *m.* Geschrei, *n.* Lärm, *m.*
Галасáйко, *m.* Schreier, *m.*
Галаслúвий, гáласний, *a.* lärmend.
Галаслúвість, -ости, *f.* Lärm, *m.*
Галасувáти, *v. n.* lärmen, schreien; галаснýти комýсь, *МШ.* schreiend zurufen. [atropoides.
Галасóве зíлє, Scopolia (Scopolina)
Галатиновáтий, *a.* voreilig, ungestüm, *Пар.*
Галацюцько, *m.* s. Голоцюцьок.
Галачúстий, *a. Зап.* II. 473, -а телúця?
Гáлвашка, *f.* s. 'Игрушка.
Гáлда, *f. B.* Halde, *f.* taube Erde.
Гáлем, -льма, *m.* s. Гáльма.
Галенá, -áти, *n.* junge Dohle.
Галилéйский, *a.* galiläisch.
Галилéйство, *n.* grosser Lärm, *n.* Verwirrung, *vgl.* Галáй.
Галúти, *v. a. Ко.* 66 s. Наглúти; 2) s. Рáїти, нараїти; 3) — ся sich tummeln, s. sputen, *Пот.* III. 25.
Гáлицкий, *a.* von Halitsch, Halitscher-; 2) galizisch.
Гáлиця, *f. H.* 186 s. Гáлїч.
Гáлич, *m.* St. Halitsch; 2) * s. Галичинá; 3) *N.* e. Berges.
Галичанúн, *m.* Bürger v. Halitsch; 2) Bewohner v. Galizien, Galizier, *m.*
Галичáнка, *f.* Galizierin, *f.*
Гáличий, *a.* s. Гáлицкий 1); гáлич, *a. МШ.* der Dohlen (гáлка).
Галичинá, *f.* Galizien, *n.*
Гáлїч, *f. coll.* Dohlen, *pl. Mi.* II. 336.
I. Гáлка, *(d.* гáлочка). *f.* Dohle, *f.* (Corvus monedula); 2) schwarzes Eichhörnchen; чéрва-гáлочка schwarzes Käferchen, *Wa.* 38.
II. Гáлка, *f.* Kugel, *f. Левч.*
Гáлька, Гáлочка. Гáльшка, Гáля, Галюня. *f.* Elisabeth, Lieschen; 2) Anna, Annchen; 3) Helene. [kette, *f.*
Гáльма, *f.* Hemmschuh, *m.* Hemm-
Гальмáзи. *pl.* Kleinodien, *pl.* s. Альмáз.
Гальмó, *n. Oc.* (61) XII. 49. 50 s. Ганьмó.
Гальмувáти, *v. a.* hemmen (mit d. гáльма); 2) s. Галúти 1); 3) s. Гайнувáти.
Гальнúй, *a. Л.* 150 s. Гайнúй I. 1).

Га́ло, *n. Б. (Пр.* VII. 657) Kugel, *f.*
Га́лочка, s. Га́лка, *n.* Га́лька.
Гало́чниця, *f.* s. Ґаляси́вка; — шипша́чка Rosengallwespe, *f.* (Rhodites rosae).
Га́лузь, галу́за; галу́зка, *f.* Ast; Zweig, *m.*
Галу́зе, *n. coll.* Zweige, Aeste, *pl.*
Галузи́стий, *a.* vielästig. *W.*
Галу́зованє, *n.* loses Treiben, Unfug, *m. Шс.*
Галу́зоватий, *a.* muthwillig, *Шс.*
I. Галу́н, *m. АД.* I. 256 s. Ґа́льон.
II. Галу́н, *m.* Alaun, *m.*
Галуни́ти, *v. a.* mit Beimischung des Alaun färben, bes. Ostereier malen.
Галу́нка, *f.* einfärbig bemaltes Osterei
Галу́шка, *f. pl.* -шки́ Mehlklösschen, *n. Пот.* III. 27. [Га́лька 1) u. 2) *Зак.*
Га́льшка, Галю́тонька. Га́ля, *f.* s.
Га́лява, галя́вина, *f.* Lücke, Lichtung; Waldblösse, *f.* freier Raum.
Галя́кати, s. Гуля́кати.
Га́лячий, *a.* Dohlen-.
I. Гам, *int.* vom Verschlucken.
II. Гам, *m.* Lärm, *m.*
III. Гам, *m.* s. Га́льма.
Гамазе́й, *m.* гама́зия, *f.* s. Маґази́н.
Гамазе́йщик, *m.* s. Маґази́нер.
Гамали́к. *m.* s. Карк. [гамали́к, *Зак.*
Гамаликува́тий, *a.* mit grossem
I. Гама́н, *(d.* гамане́ць, -нця), *m.* lederne Geldbörse; Beutel, Sack zum Aufbewahren des Feuerzeuges, *m.*
II. Га́ман, *m.* jüd. Hamansfest; 2) die Person, welche den Juden bei diesem Feste angeblich als Gegenstand des Spottes u. der Misshandlung dient.
Гаманува́ти, *v. a.* jmdn so arg schlagen u. missbandeln wie es die Juden angeblich dem Га́ман II. thun.
Гама́нщик, *m.* Beutelschneider, Taschendieb, *m. Шс.*
Гама́рний, *a.* sich härmend, kummervoll, trübselig, *(Ф.).* [senhammer, *m.*
Гама́рня, *f.* Hämmerwerk, *n.* Ei-
Га́мати, *v. a.* essen (in d. Kinderspr.)
Гаме́ла, *m. f.* e. plumpe Person.
Гаме́ра, гаме́рка, *f.* s. Маґе́рка.
Гаме́рский, *a.* = америка́ньский.
Га́мів, *f. (B.)* s. Га́льма.
Га́мір, -ору, *m.* Lärm, *m.* Geschrei, *n.*
Гамірни́й, *a.* lärmend, brausend, laut.
Га́мішний, *a.* s. Ла́комий, *Gr.* 20.
Га́мкнути, *v. a.* verschlucken, *H.* 25.
Гамори́ти, *v. a.* murmeln, plaudern.
Гамсеми́ти, *v. a.* М+*Б.* 196 s. Гомзону́ти. [— ся sich mässigen.
Гамува́ти, *v. a.* hemmen, aufhalten;
Га́муз, на — зо́йти zu Brei schlagen, in kleine Stücke zerschlagen, zerbrechen.
Гаму́рити, *v. n.* böse sein (?).
Ган, *m.* s. Ха́н; га́ньский, s. Ха́ньский.
Гань, *f. КУ.* I. 234 s. Га́ньба.
Га́на, *f. Гол.* s. Дога́на.
Ганави́ці, *pl.* s. Ногави́ці.
Га́ньба, *f.* Schimpf, *m.* Schmach, Schande, *f.*; 2) Verkommenheit, *f.* на га́ньбу пі́ти verwahrlost werden.
Ганьби́ти, ганьбува́ти, *v. a.* schimpfen, schmähen, schelten, verunehren; tadeln, rügen; — чим, *K.* Schande anthun, der Schmach preisgeben; — ся *Luts.* 154 sich schämen, Schmach fühlen.
Ганьбли́вий, *a.* schimpflich, schmählich, *МШ.* [II. 217. 218.
Га́нголь, *m.* s. 'Ангел, я́нгол, *Ч.*
Гандеверi, *pl.* s. Саєто́ві штани́.
Га́ндель, -длю. гандльо́вий, гандлюва́ти. s. Торговля́, торгове́льний &.
Га́нджа, *f.* Art Gefäss.
Га́ндзин. *a.* der Га́ндзя.
Га́ндзя, Гандзу́ня. Га́нця, *f.* Anna, Hanna, Hannchen. [Ба́йдики бо́йти.
Га́ндри бо́йти, *Ф.* га́ндрити ся, s.
Ганебний, *a. К. Шс.* schändlich, schmachvoll. [s. Га́ньба.
Гани́ба, *f. M.* II. 43 Erniedrigung, *f.*
Га́ниж, s. 'Аниж.
Гани́ти, *v. a.* tadeln, rügen; 2) verschmähen, *Ш.* I. 307. [bedeckt.
Гани́бний, *a. M.* entehrt, mit Schmach
I. Га́нка, *f. Luts. gr.* 164 s. Зга́дка.
Ганько́, *m.* Eugenius.
Ганьмо́, *n.* Tadel; Fehler, Mangel, *m.*; Ausstellung, *f. Шс.* [Гану́ся. *f.* s. Га́ндзя.
Га́нна, Га́нка II., Га́нька, Га́ня, Ганьо́бний, *a. Кл.* schimpflich.
Гантели́ти, §. *v. a.* s. Ганьби́ти.
Га́нус, га́нуш, *m. Зап.* 288 s. 'Аниж.
Ганусі́вка, *f.* га́нусна горі́вка Anisbranntwein, *m.*
Гану́ська, *f.* s. Га́нна.
Га́нца, *f.* Mähre, Schindmähre, *f.*
Ганцани́на, *f.* s. Гарцани́на.

Ганчáр, ганчáрство & s. Гончáр &.
Ганчáрка, *f.* s. Гончáрка; 2) Thon, *m. Гн.* 77.
Ганчíрка, *f.* s. Лах, онýчка. [Krim.
Гáнщина, *f.* Land des tartar. Han, gew.
Ганя́ти, *v. a.* treiben, hetzen, *Ш.* II. 18; — ся за чим wornach jagen, nachlaufen, etw. verfolgen.
Гáпалом, *adv.* flugs, rasch, *Пар.*
I. Гáпка, Гапýня, *f.* Agathe.
II. Гáпка, *f.* s. Гáфтка.
Гáплик, *m. gew. pl.* Heftel, *m.* s. Гáфтка, втя́ти до гáплика, до -ів, *C.* I. 54 vom albernen Reden u. Handeln.
Гаплико́вий, *a.* mit Hefteln versehen, *Шіс.*
Гапóн, *m.* Agathon. [(гафáр) & *Зак.*
Гаптáр, — гаптувáти & s. Гафтя́р
Гаптовáльний, *a.* -а гóлка Stecknadel, *f.* [dampf, *m. Ру.*
Гар, *f. K.* Schlacke, *f.*; 2) Fett-
Гарабáкати, *v. n.* mit roher Stimme sprechen od. singen; Kauderwelsch sprechen.
Гарáзд, -ду, *m.* Glück, Wohlergehen, *n.* Inbegriff alles Glückes, *m.*; 2) гарáзъ, гаразднéнько, *(comp.* гараздні́йше, *Зар.) adv. Ке.* II. 56 gut, glücklich; entsprechend, sehr gut, sehr schön; tüchtig, wirklich; мáйте ся —, оставáйте ся в гаразді́ bleibet gesund, lebet wohl.
Гарай, *N.* e. Berges. [bet wohl.
Гáрап, гарáпник, *m.* geflochtene Riemenpeitsche, Hetzpeitsche, *f.*
Гáрас, *m.* s. Гáрус.
Гарасúм, Гарáсько, *m.* Gerasimus.
Гарасíвка, *f.* rothe schmale Binde aus grober Wolle od. Kameelgarn. [ten.
Гарасїковáти ся, §. zanken, strei-
Гаратáти, *v. a.* wuchtig schlagen; grob zerschlagen. [s. Гарáзд 2).
Гарáщо, *adv. Не. Пр.* XII. 607. 680
Гáрба, *f. Др. c.* 256 Fuhrwerk, *n.* Wagen, *m.*
Гáрбанє, *n.* Raub, *m.* Plünderung, *f. K.*
Гáрбати, *v a.* raffen, rauben, *Ш.* I. 378.
Гарбáчий, *s. a. m.* Verweser einer гáрба bei d. nomad. Schafherde, *m.*
Гарбýз, *m.* Kürbis, *m.* (Cucurbita pepo); * гарбузá піднéсти, прикотúти комý „einen Korb geben“: von abschlägiger Antwort beim Werben, — дістáти від кóго — — bekommen.
Гарбýзиннє, *n. coll.* Kürbisstengel, *pl.*
Гарбýзовий, *a.* des Kürbisses.
Гарвéда, *f.* Hader, *m.* Zänkerei, *f.* §.
Гаргáра, *f.* etw. sehr Grosses, plumpes; grosses, schlecht eingerichtetes Zimmer; 2) *Bein.* e. keiflustigen, bösen Weibes, *H.* 267.
Гард, *m.* [gardé], *Ру.* 246 Aufsicht, Wacht, *f.*; 2) e. Ort zum Fischfange bes. abwärts hinter der Mündung der Синю́ха in d. Бог (bei d. Запорóжцї); 3) quergelegte Wasserwehre aus Steinen.
Гардамáн, гардемáн, *m. Гол.* III. 205 Art hitziges Getränk, *Ч.* IV. 513.
Гáрдий, *a.* s. Гáрний; *adv.* гáрдї.
Гардовáти, *v. n. Ко.* 150 lustwandeln, spazieren.
Гардовúна, s. Гордовúна.
Гардовничий, *s. a. m.* Oberaufseher in e. гард 2).
Гарéм, *m.* Harem, *n.*
Гарéмний, *a. Ру.* vom Harem.
Гарéмник, *m.* Haremhalter, *m.*
Гáрен, *a. Ф.* fähig, mächtig; не- unfähig, unvermögend.
Гáрець, -рця, *m.* Flocken-, Flammenblume, *f.* (Phlox), *B.*
Гарúкати, *v. a. P.* I. 179 anherrschen, anschreien, antreiben; з со́бою щось, *Пр.* VI. 547 unter der Nase brummen.
Гáрiль, *m. Ко.* 91, *H.* 39 s. Горíлє.
Гаркáн, *m.* s. Аркáн I.
Гáркане, *n.* das Knurren; Hadern, *n.*
Гаркániна, *f.* Hader, *m.* Zänkerei, *f.*
Гáркати, *v. n.* на кого́ jmdn anknurren; — ся з ким hadern, zanken.
Гаркебýз, *m.* arquebuse, Feuerwaffe, schwere Büchse, *Кч.* 38. [* Hader, *m.*
Гáркіт, оту, *m.* Geknurre, *n.*; 2)
Гарманувáти, *v. a. Не. Пр.* XI. (1) 101 mittels Pferden od. Ochsen durchs Treten das Getreide dreschen.
Гармасáр, *m.* Hengst, *m.*
Гармáта, *f.* Kanone, *f.* Geschütz, *n.*
Гáрмати, s. Грáбати 2).
Гарматúй, гармáш, *m.* Kanonier, Artillerist, *m. Шіс.*
Гармáтний, *a.* Kanonen-.
Гармáтня, *f.* Kanonengiesserei; 2) Batterie, *f. Шіс.*
Гармíдер, *m.* Lärm, Geräusch, *m. Ш.* I. 147; 2) Kram, Habe, *f. (iron.), Не.*
Гармонїзувáти, *v. n.* harmonie-

ren, übereinstimmen.

Гармоні́йний, *a.* harmonisch.

Гармо́нїйка, *f.* Harmonika, *f.*

Гармо́нїя, *f.* Harmonie, Uebereinstimmung, *f.*

Гарму́з, *m. Зап.* II. 411. ?

Гарна́ґати, *v. n.* §. s. Гамори́ти.

Га́рний, (*d.* гарне́нький), *a.* schön, hübsch, nett, *Пот.* III. 14.

Гарни́к, *m.* Arbeiter bei e. Ochsenfuhre, *m. Левч.* [соли́ця.

Гарнили́ця, (гарнол-), *f.* s. Кра-

Гарні́ти, гарнїша́ти, *v. n.* schön, schöner werden, *Левч.*

Гарт, *m.* Abhärtung, Härtung, *f.* да́ти кому́ га́рту, *P.* II. 123 jmdm tüchtig zusetzen, ihn derb zurichten.

Гарто́ване, *n.* Härtung, Abhärtung, *f.*

Га́ртос, *int. Га.* I. 144 Zigeunerzuruf im Osterspiel Ци́ган.

Гартува́ти, *v. a.* härten, abhärten; 2) *v. n.* landen, das Ufer zu erreichen suchen.

Гарту́лець, -лця, *m.* Pflock, *m.* zum Anbinden des Flosses an der Ufer.

I. Гарува́ти, s. Гайнува́ти.

II. Гарува́ти, *v. n.* viel mühselig arbeiten, sich placken. [Mensch.

Гару́ка, *m.* Streitmaul, zänkischer

Гару́кати ся, (гарю́к-, *Не.*) zanken, hadern, (*vgl.* га́дра, га́ркати ся).

Га́рус, *m.* Kameelgarn, *n.*

Гарусо́вий, *a.* von Kameelgarn.

Гарцї́вни́к, *m.* Spassmacher, lustiger Gesell. [frohes Weib, *Мак.*

Гарцї́вни́ця, *f.* fröhliches, lebens-

Гарцо́ване, *n.* das Herumtummeln des Pferdes.

Гарцюва́ти, *v. n.* коне́м e. Pferd im Kreise herumtummeln; scharmützeln, s. Герць; — гопака́ den г. tanzen, *Кв.* 48.

Гарча́ти, *v. n.* s. Га́ркати 1); röcheln.

Гарч, *m.* га́рче, *n.* (*B.*) Höllennatter, (Pelias Prester); 2) Kreuzotter, *f.*

Гаса́ти, *v. n.* springen; herumstreifen; 2) die Salzmasse zerbröckeln, *B.*

Гаси́льник, *m.* Löschhacken, *m.*

Гаси́тель, *m.* Löscher, *m. T. K.*

Гаси́ти, *v. a.* löschen, auslöschen.

Га́ска, *f.* Hammer zum Zerbröckeln der Salzmasse, *m.*

Га́ська, *f.* Johanna. [*Оц.* §. 277, 1.

Га́сло, *n.* Losung, Parole, *f. Кч.* 397;

Га́сну́ти, *v. n.* verlöschen, erlöschen, auslöschen, (*v. n.*). [fel, *m.* s. 'Яспед.

Га́спед, (-пі́д), *m.* Schlange, *f.* Teu-

Га́спедский, *a.* teuflisch.

Га́ся, *f.* Schlange, *f.* s. Га́шка.

Га́ть, *f.* s. Га́тка.

Гатала́й! *int.* vom Galopp e. Gaules.

Гати́нець, -нця, *m.* Allgut, *n.* Dorfgänsefuss, *m.* (Chenopodium bonus Henricus).

Гати́ти, *v. a.* dämmen; e. Weg von Faschinen über morastigen Boden machen.

Га́тї, *pl. N.* e. Berges.

Га́тка, (*d.* га́точка), *f.* Damm, Deich; Faschinenweg, *m.* [auf e. Haufen werfen.

Гатля́ти, *v. a.* eine Wust von etw.

Гатьма́н, *m. Ме.* 413 s. Гетьма́н.

Гатьта́, гетьта́, *int.* s. Гайта́ II.

Гафа́р, гафта́р, *m.* s. Шму́клєр; Га́фт, *m.* Stickarbeit, *f.* [Sticker, *m.*

Га́фтарка, *f.* Stickerin, *f.*

Га́фтка, *f.* Heftel, *m.*

Гафтува́ти, *v. a.* sticken. [tummeln.

Гаца́ти, *v. a.* hüpfen, tanzen, sich

Гацмоли́ти, *v. a.* § schlagen; Backenstreiche austheilen.

Га́ча, -яти, *n.* s. Лоша́. [ken.

Га́чик, *m.* Häkchen, *n.* kleiner Ha-

Гачикова́тий, *a.* hakig, wiederhakig, *Пол.*

Га́чити, *v. a.* § кого́ за́ що jmdn wegen etw. zur Rede stellen, rügen.

Га́чі, *pl.* s. Ногави́ці. [ку́р bei Га́чі. *f.*

Га́чник, *m.* Einfassung für den оч-

Га́чур, *m.* s. Лоша́к.

Гачу́ра, *f.* s. Лоши́ця.

Га́шене, *n.* das Auslöschen, Löschen.

Га́шка, (*d.* га́шечка), *f.* Natter, Kreuzotter, *f.* [Zögern, *n.*

Га́яне, *n.* га́янка, *f. Пс.* Säumen,

Га́яти, *v. n. K.* müssig bleiben; — ся s. Гаї́ти ся, *Кч.* 158.

Го́а́ти, *Ч.* IV. 231 s. Бга́ти. *Ог.* 95.

Гва́рити, *v. a.* s. Говори́ти, гуто́рити.

Гвіздь, *g.* гво́зда, (*d.* гвіздо́к -дка), *m.* Nagel, *m.*; 2) Fischergabel, *f.* s. 'Ости. [ввóдне).

Гво́дне, *adv.* (*lemk.*) bei Tage (=

Гво́здик, s. Зво́здик. [beschlagen.

Гвозди́ти, *v. a.* nageln, mit Nageln

Гвоздя́нка, *f.* Benedictenkraut, *n.* Nelkenwurz, *f.* (Geum urbanum).

Ге, s. Гей I. u. II. [(Diospyros Ebenum).

Ге́бан, *m.* Ebenholz, *n.* Dattelpflaume, *f.*

Гебанóвий, *m.* aus Ebenholz.
Гебáнок, -нка, *m.* grosser Hobel.
Гев, гéвсадий, *adv. ungr.* s. Сюдá
Гевáл, s. ʃевáл. [*Mi.* IV. 81.
Гéзде, гéздечка, (-ки), s. 'Озде, óвьде, *Mi.* IV. 81.
I. Гей! *int.* ha! na! holla! auf! гéйóри, гéй-сми als Aufruf gebr. *(B.)*; гéйаóа! *У.* s. Гиáóа; гей-лéю o weh!
II. Гей, гéйóи, гей колú *conj.* wie, gleichwie, gleichsam, wie wenn, als wenn, gleichsam als.
Гéйканѣ, *n.* das Zurufen гей! I.
Гéйкати, гéйкнути, *v. n.* гей! dem Zugvieh zurufen, es antreiben.
Гéйки, *int. adv.* vom Fortfahren.
Геймá, *int.* beim Spiele Бóóер.
Гéйса, *int.* s. Соб.
Гейта! s. Гайтá II.
Гéйтати, *v. n.* dem Zugvieh гейтá!
Гейя, *f. Luts. gr.* 157? [zurufen.
Гéла! *int.* s. Гúля!
Гéлиха, *f. N.* e. Berges.
Гéлкiй, *m.* s. Пáруóок, *Gr.* 20.
Гельóт, *m.* Helot, *m.*
Гельотизувáти, *v. a. Зг.* zum Helóten machen.
Гéман, *m.* Teufel.
Гéманiв, гемóньский, *a. IГ.* teuflisch, Teufels-.
Гемíя, *f. Oc.* (61) I. 230 Art Fahrzeug zu Wasser, ?
Гемоʃльоóíн, *m. Иод.* Globulin, Hämatin, Blutroth, *n.*
Гемоняка, *m. aug. ОП.* s. Гéман.
Гемпéль, -плá, гемпéнник, *m.* Betrüger, *m.* [IV. 81.
Ген-ген, — там, *adv.* dort weit *Mi.*
Гéнде, гéндека, (-еньки, -ечка), гéнька (-ай) s. Онтáм, *Oг.* 167.
Гéнто, гéнтова (-олї), ген'якóсь, s. 'Оногда, позавчéра, недáвно, *Oг.* 172 гéнто = колúсьто óувáло.
Гентовáтїшний, (-вáшний), ген'якóсїшний, *a.* s. Онодáшний. [вúстий.
Генцинáтий, *a.* — кінь s. Норо-
Гéпа, *f.* §. *H.* 189 s. Потилúця, головá; 2) N. e. Berges.
Гéпати, гéпнути, *v. n.* §. derb schlagen; -нути ся schwer fallen, stürzen.
Геро, *m.* Wappen, *n.*; Stempel auf d. Papier, *m.*
Геróóвий, *a.* Wappen-; 2) Stempel-.
Геróовúк, *K.* геróулúк, *m.* Edelmann mit e. Wappen.
Геróóвник, *m.* Wappenbuch, *n.*
Гéрʃев, *m.* s. Колетéник.
Герéза, герéзия, *f.* Ungemach, Uebel, *m.*, Verwirrung, *f.* Hader, *m.*
Гéрець, -рця, *m.* s. Герц.
Герéтик, s. Єрéтик. [dicht.
Герметúчний, *a.* hermetisch, luft-
Гéрнад, *m.* Nbfl. des Шáйо.
Гéрой, *m.* Heros, Held, *m.* [thig, *У.*
Геróйний, *a.* heroisch, heldenmü-
Геróйство, *n.* Heroismus, Heldenmuth, *m.* [ros, e. Helden spielen, *ВБ.*
Геróйствувати, *v. n.* einen He-
Героíня, *f.* Heroine, Heldin, *f.*
Геróїти, *v. n. Ко.* 177 sich heroisch zeigen. [mer, *f.* Wappenwesen, *n. K.*
Геróльдія, *f.* Heroldie, Wappenkam-
Герсонýти, *v. n.* ungestüm dahineilen, *Oc.* (62) VII. 38.
Герц, -рцю, *m.* Scharmützel, Vorspiel einer Schlacht, *n.* Zweikampf, *m.* * Bravour, Verwegenheit, *f. C.* [kämpft, *Cm.*
Герцовúк, *m.* der im Zweikampf
Герцувáти, *v. n.* den герц ausführen, bestehen.
Герштикáти ся, гéршкати ся, герцикáти ся, schäckern; sich balgen з ким. [Geflügel.
Гесюгé, *int.* e. Scheuchruf gegen
Гет, геть, *adv.* weg, fort; гéть-тáм dortweiter; 2) ganz, völlig, vollständig, gänzlich. [Brettsäge, *m. Gr.* 20.
Гетáзь, *m.* Arbeitsgeselle bei d.
Гетéра, *f.* Hetäre, Buhldirne, *f.*
Гéтка, *f.* s. ʃóтка. [*Ш.* II. 174.
Гетмáн, гетьмáн, *n.* Hetman, *m.*
Гетмáнець -нця, *m.* Bürger, Einwohner der гетмáньщина 2).
Гетмáнич, *m.* Sohn des Hetman, *f.*
Гетманíвна, *f.* Tochter d. Hetman, *f.*
Гетмáнїя, *f. Иіс. Mi.* II. 71 гетманóване, *n.* eines Hetman Anführung, *f.* Oberbefehl, *m.*
Гетьмáнка, *f.* Bürgerin, Einwohnerin der гетмáнщина 2), *Иіс.*
Гетманóва, *s. f. a.* s. Гетмáнша 1).
Гетмáнство, *n.* Hetmanswürde, *f.*
Гетмануváти, *v. n.* Hetman sein.
Гетмáнша, *f.* Frau des Hetman; 2) Tochter des H.
Гетмáнщина, *f.* Zeit, Periode der ukrain. Hetmanen *f.*; 2) Theil der Ukraina unter der Verwaltung der Hetmanen.

*

Гéтте! *int.* (*pl.*) macht euch fort!
Гец, підвéсти когó під гéца *Кн.* jmdn hinter's Licht führen, ihn prellen.
Гéца, *f.* Hetz, *f.* [ки́, (*РДн.* 18).
Гéшки, (*d.* гéшечки), *pl.* s. Гижки́.
Ги,гий,гі,гій,s.Гей. [s.Бráти,міси́ти.
Гибáти, *v. a. Ч.* IV. 225.VII. 551.
I. Ги́бель, -бля, *m.* Hobel, *m.*
II. Гибель, ги́біль, -ели, *f.* Untergang, *m.* Verderben, *n. ІГ.*; ги́бель чогó s. Прóпасть чогó eine Unzahl, *K.*
Ги́бельний, *a. Ч.* III. 25. verderblich, Verderben bringend.
Гибíти, *v. n.* verloren gehen, untergehen, sterben.
Ги́кий,*n. Зг.* biegsam, geschmeidig.
Ги́бліївка́, *pl.* Hobelspähne, *pl.*
Ги́блювáти, *v. a.* hobeln.
Ги́бля́к, (обли́к, ві́бля́к), *m.* Rundholz, *n. Ог.* 59 1.
Ги́бнути, *v. n. Л.* 51 s. Ги́нути.
Ги́чáстий, *a. Ч.* IV. 378 — кова́й rundlich.
Ги́ва, *f.* s. 'Ива, ева. [Ги́вер (-ір), *m.* s. 'Йвер.
Ги́вир, ги́вінь, *f.* s. 'Йвола, *B.*
Гиготáти, *v. n.* wiehern.
Гид, *m. H.* 65 das Abscheuliche, Schmutzige, Garstige; Ekel, *m.* на ги́д переходи́ти zu Ekel werden; verabscheut, verachtet werden, *Пот.* III. 26; 2) гид, *a. TP.* 11. s. Ги́дкий.
Гидж-га, *int.* s. Гу́джа.
Ги́дити ся, гидкувáти, *v. n.* чим sich vor etw. ekeln, мені щось ги́дить ся etw. widert mich an, habe Ekel vor etw. [empfindend.
Гидли́вий, *a. Др. с.* 35 Abscheu
Гидли́вість -ости, *f. Не.* Abscheu, Ekel, *m.* [derwärtig, ekelhaft, garstig.
Гидки́й, ги́дний, *a.* widerlich, wi-
Ги́дкість -ости, *f.* Garstigkeit, Ekelhaftigkeit, Abscheulichkeit, *f.*[behaglich.
Ги́дно, ги́достно. *adv.* zuwider, miss-
Ги́достний, *a.* s.Гидки́й, *Піс. Лсвч.*
Ги́достність, -ости, гидóта, *f. Піс.* s. Ги́дкість.
Ги́дра, *f.* Hydra, Wasserschlange, *f.*
Гидувáти, *v. n.* ким *K. Др. с.* 362,s.Ги́дити ся.
Ги́жка, *gen. pl.* Гижки́, s. Гишки́.
Ги́за, *f.* Schieler,*m.*
Ги́знути, *v. n.* geschwürig eitern.
Гик, *m.* ги́кане, *n.* Geschrei zum Aufscheuchen, *n.*
Ги́кавець, -вця, гикавцу́н, ги́кало, *m.* ги́кавий, гикли́вий, *a.* Stotterer, stotternd.
Ги́кавка, *f. B.* s. Щи́кавка.
Ги́кати ся, stottern; *v.n.* schlucksen.
Гикíцькати, hinkend dahin trotteln.
Ги́лечко, *n.* s. Гильце́.
Ги́лї, *pl. Кух.* Albernheiten, *pl.*-Gewäsch,*n.*понести —. [*Пот.* III. 25 *Не.*
Ги́лка, *f.* Ballspiel mit Laufen verb.
Ги́лька, гиля́на, *f.*Zweiglein, *n.*; 2) Stabheuschrecke, *f. B.* [ля́вий, *a.* ästig.
Гильни́стий, гили́стий, *Фр.* ги-
Гильнити ся, in Rudeln umherlaufen (v. Wölfen zur Brunstzeit).
Гильня́, *f.* Rudel Wölfe, *n. vgl.* Тічка; Meute, *f.* [füllte Klösse (пирогú).
Гилу́н, *m. gew. pl.* mit Fleisch ge-
Гильце́, *n. Сб.* I. 257 s. Вильце́.
Ги́ля́! *int.* Scheuchruf gegen Gänse, *Пот.* III. 15.
Гиля́ра, *f. Др. с.* 186 s. Ґа́ляр.
Гиля́рко, *m.* Hilarion.
Ги́мбíль, s. Ги́ндель; гимблювáти, s. Гиндлювáти.
Гимене́й, *m. Ш.*II.174 Hymen, *m.* (Gott der Ehe b. Griechen u. Römern).
Гимзíти, *v. n.* гим — wimmeln *Пот.* III. 28.
Гимн, *m.* Hymnus, Lobgesang, *m.*
Гин-ги́н, *adv.* s. Ген-ген, *Лев. гр.* 133. *Mi.* IV. 81. [Гинцувáти.
Гиньбувáти ся за ким (*Ф.*) s.
Ги́ндель etc. s. Га́ндель, гандлювати etc. [s. Герштикáти ся.
Гиндзувáти, гендриґáти ся, §.
Ги́ндик, *m.* s. 'Индик.
Ги́ндри, *pl.* loses Schäckern.
Ги́ней, *m.* s. 'Иней. [*Левч.*
Гинки́й, *a.* biegsam, geschmeidig.
Гинтóв, *Гол.* III. 503 Kutsche, *f.*?
Ги́нути, *v.n.* zu Grunde gehen, umkommen,verderben, vergehen; schwinden.
Гинцувáти, *v. a.* когó jmdn ausser Athem hetzen, todthetzen, (*Ф.*).
Гинч, *m. Гол.* I. 208, Schlange, *f.*?
Ги́нчий, *a.*s.'Инчий,*Mi.*IV.81.*Ог.*60.
Гинчáти, *v. n.* wimmern, winseln; 2) s. Ревáти.
Гир, *m.* за гир, *Ф.* s. На ди́во, на слáву; 2) Spur, *f.*; гир óи ти ся зaги́рив! soll jede Spur nach dir ver-

schwinden; ги́ром ходи́ти ganz verkommen, sittlich verfallen.

Ги́ра, *f.* §. Kopfhaare, *pl.* Schopf, *m.*

Ги́равець, -вця, *m.* Art Pflze.

Гирбе́т. s. Хребе́т.

Ги́рдєв, *m.* s. Колеше́рник. [Wagen).

Гирдиґа́ти, *v. a.* s. Трясти́ (vom

Гирдя́ль, *m.* s. Грядя́ль.

Гире́шний, (-ріш-) *a. ungr. Др. с.* 405 s. Сла́вний; — зло́дій ein Dieb von den wahren! non plus ultra, (*Ф*).

Ги́рити, *v. a.* s. Заги́рити.

Гирі́вка, *f.* struppiges Kopfhaar; 2) Schopfstern, *m.* (Comatula).

Гирішли́вий, *a.* s. Гире́шний; 2) гриб—Щира́к; 3) berüchtigt, verrufen.

Ги́рка. *f.* das obere Ende Kopfstück, *n* s. Ги́чка.

Гирка́ня, (-ки́ня), *f.* Art Bitterpilz.

Ги́ркий, s. Гіркий.

Ги́рло, s. Гі́рло.

Гирмі́ти, *Ог.* 49 Гриміти. [Pranger, *m.*

Гирб́вище, *n.* öffentliche Schande,

Гирб́чник, *m.* Boretsch, *m.* (Borago officinalis), *B.*

Гирува́ти, *v. a.* aufregen, aufheben, *Гр.*; mühevoll wohinziehen, schlep-

Ги́рцї, *pl.* s. Герць. [pen, zerren, *Шл.*

Гирчи́на, *f.* Beinwurz, *f.* (Symphytum cordifolium) *B.*

Ги́ря, *f.* s. Ги́ра, *II.*; 2) mit kurz geschnittenen Haaren, *Ко.* 3 (*vgl.* стри́га); 3) s. Канчу́к, *Др. с.* 305; 4) Gewicht bei d. Uhr, *Ос.* (62) II. 83 *Пот.* III. 28.

Ги́рявець, -вця, mit sträubigem Haar; ги́рявий, *a.* geschoren, gestutzt, *Ко.* 73.

Гита́ла, *f.* Art Heidekorngraupen.

Гити́на. *f.* Spleisse, *f.* s. Гінти́на, *vgl.* Гіти́нка. [Theile gespaltener Holzblock.

Гити́нє, ein dh die Mitte in vier

Гитови́й, *a.* s. Гінтови́й.

Гиц! *int.* rapps! (v. Hüpfen).

Ги́цель, -цля, ги́цїль, *m.* Abdecker, Wasenmeister, *m.* [цель; Schindanger, *m.*

Ги́цлі́вка, *f.* Wohnstätte des ги-

Ги́цнути, ги́цкати, *v. n.* aufhüpfen, springen.

Гич, *m.* Etw. ohne allen Wert, etw. Nichtiges: і гич не до ре́чі, *Ш.* I. 270, 88 нї гич нї га́ріля пили́нки ganz u. gar nichts, *Зак.* [*f.* Stengelblätter, *pl.*

Ги́че, *n. coll.* ги́чка, гичи́на, *Гн.* 75

Ги́чка, *f. N.* e. Berges.

Гишки́, *pl.* kalte Füsse als Gallertspeise.

Гишкове́ пу́щенє, s. Мясне́, *n.*

Гівно́, Dreck, Menschenkoth, *m.*

Гівноїд, гівнори́й. (-ри́йка. *f.*), Rosskäfer, *m.* (Scarabaeus stercorarius).

Гівня́к, *m.* s. Лайня́к. [2) s. Гівноїд.

Гівня́р, *m.* Dreckkerl, Sudler, *m.*;

Гіґіє́на, *f.* Hygiene, *f.*

Гіґієні́чний, *a.* hygienisch.

Гід, *g.* го́да, *m.* Jahr, *n.* * комусь чо́рний год спра́вити jmdm e. unglückliches Jahr bereiten, drohen Schlechtes zuzufügen.

Гідь, як-гідь (як-г.) соб́і гада́єш? wie denkst du halt in dieser Sache? (*Ф.*).

Гідний, *a.* würdig, wert; brav, gut, bieder; 2) jährlich, Jahres; 3) genug gross.

Гідність, -ости, *f.* Würde, *Top.* Bravheit, *f.*

I. Гій! *int.* гій на те́бе! pfui über dich, hol' dich der — *Ос.* (61) XII. 39.

II. Гій, *g.* го́ю, *m.* Heilmittel, *n.* Arzenei, *f.* *Мі.* II. 4, *Піс.*

Гійкати, гійну́ти, *v. n.* на кого́ jmdn dh lautes Schelten einschüchtern.

Гійня́, *f.* *Фр.* s. Гильня́.

Гі́лє, *m. coll.* Zweige, *pl. m.*

Гі́лька, гі́лечка, *f.* kleiner Zweig, Zweiglein, *n.*

Гільнува́ти, s. Гайнува́ти.

Гільта́й, (*d.* гільта́єнко), *m.* s. Гульта́й, *Ог.* 47.

Гільтайский, *a.* liederlich.

Гільта́йство, *n.* liederliches Leben; 2) *coll.* loses, liederliches Gesindel, Landstreicher, *pl.* [Ast, *m.*

Гіля́, гіля́ка, (-ю́ка), *f.* starker Zweig,

Гіля́стий, *a.* astreich, ästig.

Гімно́, гімня́к, s. Гівно́, гівня́к, *Ог.* 80.

Гін, *g.* го́ну, *m.* *Макс.* Lauf, *m.* Rennen, *n.*; 2) Eile, Schnelligkeit, *f.* *Ке.* II. 178; Strömung, *f.*; 3) Trieb, *m.* *Ил.*; 4) гін, *g. pl.* дво́є. тро́є гін, s. Го́ни, *pl.*

Гіне́, [гон-]. *n.* Brunst, Geilheit, *f.*

I. Гінки́й, [гон-]. *a. H.* 279 hurtig, schnell laufend, geschwind strömend.

II. Гінки́й, (гин-), *a. Гр.* schlank, hoch wachsend; — стан.

Гінний, *a.* s. Гі́дний, *Ог.* 78 (*B.*).

Гінта́й, гінтя́й, *Гол.* s. Гільта́й.

Гінти́на, *f.* centrifugal (schindelförmig) gespaltener Holzstamm, *vgl* Гбнта.

Гінтовий, *a.* -á дошка, von dem Viertel eines Baumstammes seitwärts gesägtes Brett. [s. Згінник; 2) Jagdhund, *m.*

Гінчáй, гінчий. *a.* Schweinetreiber,

Гіпéрболя, *f.* Hyperbel, *f.*

Гіперболíчний, *a.* hyperbolisch.

Гіпóтека, *f.* Hypotheke, *f.*

Гіпотетíчний, *a.* hypothetisch.

Гіржá, Гіржáти, s. Иржá, Иржáти.

Гíрка, *f. dim.* s. Горá kleine Anhöhe; 2) Heuboden, *m.* [(Peucedanum cerv.).

Гіркáн олéнячий, Hirschwurzel, *f.*

Гіркий, *a.* bitter; arg, heillos, verwessen, verrucht (— пяниця, вóрог).

Гіркúня, *f.* Art Bitterpilz.

Гíркість, -ости, *f.* Bitterkeit, *f.*

Гіркотá, *f.* Bitterkeit; Erbitterung, *f.*

Гірлó, [гор-], *n. АД.* I. 186 Mündung, *f.* (рiкú), *Mi.* II. 99.

Гірний, *a.* Berg-, *Пар.*; 2) allein, nur: — сидíть в хáтї er wohnt allein; — з душéю mutterseelen allein; мáю гірних пять грéйцарів habe nur die letzten fünf Kreuzer: гірнéський раз das letzte Mal. [betrieb, *m.*

Гірництво, *n.* Bergbau, Bergwerks-

Гірниця, s. Горниця.

Гірничий, *a.* bergmännisch, Berg- (ýряд, шкóла &).

Гірнюк, *m.* Bergknappe, *m. Пар.*

Гірняк, *m.* Bergmann; 2) Gebirgsbewohner, Gebirgler, *m.*

Гірнячка, *f.* Gebirglerin, *f.*

Гірóчок, -чка, *m. Л.* 8 s. Огирóк.

Гірóшник, *m.* Blutkrautwurz, *f.* Geissfuss, *m.* (Spiraea ulmaria).

Гірський, *a.* gebirgig, Berg-.

Гірчáк, *m.* Torfruhgras, Mariengras, *n.* (Hierochloa borealis); 2) scharfer Knöterisch (Polygonum hidropiper); 3) Bitterling, *m.* Dürrkraut, *n.* (P. persicaria); 4) Hedcrich, *m.* (Raphanus raphanistrum). [bittern.

Гірчúти, *v. a.* bitter machen; * ver-

Гірчúця, *f.* Ackersenf, Senf, *m.* (Sinapis arvensis). [ter werden, *M.*

Гіршáти, *v. n.* schlimmer, schlech

Гíрший, *a. comp.* schlechter, sohlimmer, ärger; 2) mehr, *P.* I. 1.

Гіршúти, *v. a.* schlechter, ärger machen, verschlimmern; — когó jmdm Aergernis geben; — ся Aer. nehmen.

Гіряúн, *m.* s. Гірняк 2).

Гíсть, *g.* гóстя, *m.* Gast, *m.* в гóстї прийтú als Gast kommen, в гóстях бýти zu Gaste sein; *vom neugebor. Kind.

Гістьбá, *f. Гол.* — купéцка Reisen, *f. pl.* Verkehr, *m.* Wanderung, *f. Мог.*; 2) s. Гостúна. [гитúна.

Гітúнка, *f.* junge Tanne, s. Гинтúна,

Гíцаш, *m.* Leiter e. Brettsäge, Brettschneider, *m.*

Гіщúця, *f.* гіщовáнець, -нця, *m.* Art Heilkraut gegen den гостéць.

I. Гія. *f. Ф.* Schreck, *m.*; 2) s. Гáйка. *(B.).*

II. Гія, не гія Вам мáсла? ist Ihnen nicht Butter nöthig.

Гіябa, — дíло! *adv.* leider, umsonst, vergebens; unmöglich, *(B.), Зар. (Вег.* I. 334), s. Гóдї bis hier u. nicht weiter!

Гла, s. Игла́. [*(Вер.)* I. 36.

Глáбцї. *pl.* Art kleiner Schlitten, *Зап.*

Глабчáстий. (глоб-), *a.* — вiз *Ос.* (61) I. 229 mit den оглóблї.

Глáва, *f.* Capitel, Hauptstück, *n.*

Главúзна, *f.* † *K.* Buchrolle, *f.*; 2) Capitel, *n.*

Главúця, *f.* s. Головá, *Гол.* III. 17.

Глáвний, *a. gr.* s. Головний.

Главосíки. *pl.* s. Усїкновéніе глáви Св. Іоáна. [tigen.

Глагоíти. *v. a.* beruhigen, beschwich-

Глагóл, †*m* Wort, *n.*; 2) Verbum, Zeitwort; 3) глагóль (-гíль) † Name des Buchstabens Г.

Глáдик, *m.* Xestomyza, *B.* [holz, *n.*

Гладúльце. *n.* Werkzeug zum Glätt-

Гладúльниця, глáдженица, *f.* feinere Hechel, *f.* (zum Flachs od. Hauf.).

Глáдити, *v. a.* glätten; glatt, eben machen; 2) streicheln; 3) прóсо enthülsen; дýб die Eichenrinde stampfen.

Гладúшка, *f. Кн.* s. Гладýшик.

Гладúшник, *m.* Ackermennig, Beerkraut, *n.* (Agrimonia Eupatoria); 2) A. odorata; 3) s. Глекопáр.

Гладíй, *m.* s. Гладýн.

Гладíнка, *f.* = глáдка, глáдкий (*opp.* zu Рябíнка), *Га.* II. 40.

Глáдкий, *a.* glatt, platt, eben; 2) fein, gefeilt, polirt; 3) einfach gemacht, einfarbig (v. Kleidungsstücke); 4) glatt, fett, gut aussehend (v. Vieh); glatt, schmeichelnd (v. Worten); fliessend (v. Schreibart u. Vortrag); глáдко брéше er lügt leicht; глáдко му йде das geht

ihm leicht vonstatten.

Гладкі́вщина, Zeit u. Wirken des Гла́дкий Степа́н (1741) u. dessen S. *Дани́ло*, *Бі́л.*

Гла́дкість, -ости, *f.* Glätte; Ebene [ganz, *f.*

Гладконо́сий, *a.* ohne Nasenblatt, *Пол.* [*Пол.*

Гладконлю́щий, *a.* glattflächig,

Гла́дниця, s. Гладильниця.

Гладо́ня, *f.* schmuckes, schönes, „fesches" Weib.

Гладу́н, *m.* wohlbeleibter, feister Mensch; 2) —, гладу́нка, *f.* s. Веретільниця; 3) Blattlos, kahles Bruchkraut (Herniaria glabra). [Гладу́щик.

Гладу́нець, -нця, гладу́нчик, *m.* s.

Гладу́ш, гладу́щик, *m.* irdener Topf; *gew.* Milchtopf.

Гладу́шник, *m.* s. Ростопасть 2).

Гладча́ти, (-дш-), *v. n.* feister, glatter, voller werden, *Не.*

Гла́за, s. *Лога́за.* [set, *n. C.* I. 88.

Глазе́т, *m.* Silber-, Goldstoff, Gla-

Глазето́вий, *a.* aus глазе́т.

Глаї́ти, *v. a.* besänftigen, beruhigen; — ся übereinstimmen.

Гла́с, † *m.* s. Го́лос.

Гласи́ти, *v. a.* † verkünden, *K.*

Гла́стівка, *f.* s. *Ла́стівка.*

Глевіти, *v. n.* s. Зглевіти.

Глевки́й, глевкова́тий, *a.* lettig, bindig, *Гн.* 41: земля́; 2) teigig, klebrig, wasserstriemig (хлі́б), *H.* 43.

Глевтю́к, (-тя́к), *m. Гн.* 39 lettiger Boden; 2) s. Зака́лець, *Ко.* 75.

Гледі́ти, s. Глядіти; гледи́ть ся, *M.* I. 75 s. Видає ся es scheint.

Глее́вий, *a.* schlammig, *Cm.*

Гле́зень, -зня, *m.* Art Pflze.

Гле́зна, *f.* † Knöchel, *m.*

Глей, *m.* Bodenschlam, *m.*; 2) blaugrauer Lehm. [bifex), *B.*

Гле́йник, *m.* Schlammwurm, *m.* (Tu-

I. Глек, *m.* s. Підпу́щник.

II. Глек, *m.* Topf, *m.* steinerner Krug.

Глекопа́р, *m.* Odermennig, *n.* (Agrimonia pillosa); 2) Schölkraut, *n.* Schwalbenwurz, *f.* (Chelidonium majus).

Глеку́шник, *m.* s. Підпу́щник.

Глемо́ї́, *pl.* monatliche Reinigung (menstruatio), *(B.).*

Глемо́їза, *f.* Unterhaltung beim Besuche der Verstorbenen, wobei einer mit e. Stecken die Ausweichenden zuschlagen sucht, *Gr.* 20.

Гле́чик, гле́чичок, *dim.* s. Глек II.; 2) *pl.* гле́чики жо́вті gelbe Kannenblume, Wassertulpe, *f.* (Nuphar luteum).

Гли́б, *m.* Tiefe in der Erde u. im Wasser, *Др. c.* 83. 88; 2) Gelass, *m.* Erdhöhle, *f.*

Гли́ба, *f.* — земля́ Erdscholle, *f.*

Глибина́, гли́бінь, гли́бочінь, s. Глубина́ &. [nis, *IT.*

Гли́бка, *f.* unterirdisches Gefäng-

Глибну́ти, глибні́ти, *v. n. W. ŽP.* die Kraft verlieren. [бкий, &.

Глибо́кий, глибоче́нний, & s. Глу-

Глибококру́глий, *a. He.* tiefrund, kesselförmig.

Гли́ва, *f.* Leberschwamm, -pilz, Rindszunge, *f.* (Boletus hepaticus), *Вол.*; 2) Art Birnbaum, *Oc.* (61) X. 27.

Гли́вий, *a.* fahlgelb; hellkastanienbraun, rothgelb, gelbbraun.

Гливи́ця, — волоти́нка, *f.* rispiger Hohldotter, (Neslia paniculata).

Гливіти, s. Глевіти.

Гли́вка, *f.* gelbbraune Ameise, *f. B.*

Гливки́й, гливтякова́тий, s. Глевки́й, &. [bercularia, *Вол.*

Гливни́чка, *f.* Art Staubpilz: Tu-

Гли́й, *m.* s. Глей.

Гли́мати, *v. a. Cm.* s. Глота́ти, *H.* 19.

Глинь, глине́ць, -нця́, гли́ній, *Пол. m.* Aluminium, *n. Hic.*

Гли́на, *f.* Lehm, Thon, *m.*

Гли́ник, *m. N.* e. Berges.

Гли́ниско, гли́нище, *n.* гли́нниця, *f.* Lehmgrube, *f.*

Глиномі́с, *m.* Lehmkneter, *m.* [174.

Глину́ти, *v. a.* s. Пролигну́ти, *Ч.* II.

Глиня́к, *m.* Thonstein, *m.*; 2) s. Гли́няник 2).

Гли́няний, *a.* thönern, irden, Lehm-.

Гли́ня́ник, *m.* irdener Topf; 2) Gefäss mit Lehm zum Verstreichen, *n.*

Глиня́нка, *f.* s. Гли́ниско.

Глиня́стий, (-и́стий), *a. B.* lehmig, thonig; lehmfarbig.

Гли́пати, глипі́ти, *v. n.* blinzen, matt blicken; 2) kümmerlich sein Leben fristen, dahinsiechen, kränkeln, *Mor.*; 3) s. Гли́пнути. [blicken, den Blick werfen.

Гли́пнути, *v. n.* на кого́ auf jmdn

Гли́ста, *f.* Eingeweidewurm, Spul-

wurm (Ascaris lumbricoides); — дити́ча Kinderwurm, *m.*

Гли́сти, *v. a. Wgr.* IX. s. Гри́зти.

Гли́стник, бе́лена —, *m.* Bittersüss, *n.* Alpranken, *m.* (Solanum dulcamara).

Гли́стю́к, *m.* ekelhafter Sudler, *Ст.*

Гли́сто́к, *Не. Пр.* VI. 423 Wurm, *m.*

Глита́ня, *f.* Schlund, Rachen, *m.*

Глита́ти, глитну́ти, *v. a.* ver-, schlucken, verschlingen, *Кв.* II. 59 *C.* I. 59.

Гли́ця, *f.* s. Игли́ця.

Гліг, *g.* гло́гу, *m.* Weissdorn, *n.* (Crathaegus oxyacantha). [s. Гліг.

Глід, *g.* гло́ду; глій, *g.* гло́ю, *m.*

Гліжé, *n. coll.* dorniges stacheliges Gesträuch.

Гліпкати, *v. n.* — дїдька́ми fluchen.

Гліт, *g.* гло́ту, *m.* s. Глота́.

Гліт но, *adv.* dicht, vom Gedränge.

Глоба́, *f.* Kummer, Gram, *m.* Sorge, *f.*; 2) Angriff, Zank, *m. (B.).*

Глобува́ти, *v. a.* кого́ jmdn kränken, ungerecht herabsetzen, verunglimpfen; 2) auszanken. [Вуглова.

Глова́, *f. Др. c.* 300 Riemzeug, *n. vgl.*

Глогóвий, *a.* vom гліг. [гліг.

Глогова́тий, *a.* dornig, stachelig wie

Глод, глот, *m.* s. Гліг.

Глода́вка, ви́óіжка —, *f.* scharfes Rispengras (Poa trivialis), *B.*

Глода́ти, *v. a.* nagen, benagen; 2) wundreiben (чóбіт). [cker, *m.*

Глоди́тель, *m. Мх.* Nager; Bedrü-

Глодови́нець, -нця, *m.* Heckenweissling, *m.* (Pieris Crathaegi), *B.*

Глоду́н, *m.* s. Гризу́н.

Глоéвий, *a.* s. Глогóвий.

Глоїна, *f.* s. Гліг. [den (v. Vieh).

Глонда́ти, *v. n.* frei streifen u. wei-

Глóском, *adv.* üppig, reichlich, massenweise, s. Лóском.

Глот, *m.* Schluck, *m.* [Schar.

Глота́ *f.* Gedränge, *n.* (людúй), dichte

Глота́вий, *a. Ч.* V. 347.?

Глота́ти, s. Глита́ти.

Глóтка, *f.* s. Прóлик, *C.* I. 23.

Глуб, *f. Фр.* Tiefe, *f.*

I. Глу́бий, *a.* s. Голу́бий, *Ог.* 57.

II. Глу́бий, *a. H.* 141 s. Глубóкий.

Глубина́, -бінь, (-бíч, *g.* -бочи), -бочінь, -би́зна, *Левч., f.* Tiefe, *f.*

Глубíнка, *f.* s. Голубíнка.

Глубóкий, *a.* tief — вік hohes Alter.

Глубóкість, -ости, *f.* Tiefe, *f.*

Глубокозми́слний, *a.* tiefen Sinn enthaltend, *T.* [zelnd.

Глубококорíнний, *a.* tief wur-,

Глубокомисле́нний, *Гол.* (-ми́сний, *Фр.), a.* tief durchdacht, gründlich erwogen; tiefsinnig. [tiefsinnig.

Глубокоу́мний, *a.* tiefdenkend,

Глубокоу́мність, -ости, *f.* tiefes Nachdenken, Scharfsiunigkeit, *f. Ган.*

Глубокочувстви́тельний, *a. Y.* mit tiefem u. innigstem Gefühl.

Глубочéнний, *a.* sehr tief.

Глу́бочінь, *f.* s. Глубина́.

Глуз, *m.* Spott, Hohn, *m. Кн.*

Глуза́вцї, *pl.* Rhizoboleae, *B.*

I. Глузд, *m.* s. Глуз, *IГ.*

II. Глузд, *m. pl.* -и und -а, Sinn, *m.* Begriffsvermögen, *n.* Verstand, *m.* з глу́зду зíйти, зсу́нути ся von Sinnen kommen, verrückt werden; — помути́в ся, der Sinn, d. Geist wurde gestört; заóити кому́ глу́зда jmdn dh. Schlagen (auf den Kopf) stumpfsinnig machen. [249.

Глу́здівний, *a.* höhnisch, *adv. Ко.*

Глуздова́тий, *a.* глузда́к, *m.* stumpfsinnig.

Глуздува́ти, *v. n.* s. Глузува́ти, *Піс.*

Глузли́вий, *a. Ко.* 388 spottsüchtig.

Глузбва́нє, *n.* Verspottung, *f.* das Höhnen. [zosporium, *Вол.*

Глузомóр, *m.* s. Шолудíвка (Rhi-

Глузува́ти, *v. n.* з кого́ über jmdn spotten, jmdn verhöhnen, mit jmdn Spott treiben.

Глузувúтий, *a.* spöttisch, höhnend, *K.*

Глум, -му, *m.* Scherz, Spass; 2) Spott, Hohn, *m.* Schande, *f.*

Глуми́тель, *m.* Spassmacher; 2) Verhöhner, Spötter, *m.*

Глуми́ти, *v. a. Ме.* 437 misshandeln, plagen; 2) — ся spassen, scherzen; кому́ sich über jmdn lustig machen, (jmds) spotten, jmdn verhöhnen, jmdm Hohn sprechen.

Глу́мленє, глумува́нє, *K.n.* s. Глум.

Глумли́вий, *a.* spöttisch, höhnisch; schnöde. [schmählich.

Глу́мно, *adv.* höhnisch; schnöde;

Глу́пий, *a.* thöricht; dumm; 2) глу́па ніч, óсінь s. Глухúй.

Глупа́к, s. Дура́к. [(Sula alba).

Глупе́й, — óілий, weisser Tölpel

Глупова́тий, глупта́вий, *a.* tölpelhaft, dumm, blöde, blödsinnig; einfältig; thöricht, albern.

Глу́пощі, *pl.* s. *Дурощі.*

Глупта́к, *m.* s. Глупа́к.

Глуха́вка, *f.* s. Глуши́ця.

Глуха́н, *m.* Auerhahn, *m.* [*Зар.*

Глухано́вий, *a.* des Auerhahnes,

Глуха́ня, (-а́чка), *f.* Typhus, *m*

Глухи́й, *a.* taub; -á ніч, -á óсінь, späte, stockfinstere Nacht, Spätherbst; -á у́лиця Sackgasse, *f.*; 3) -á кропи́ва s. Глуши́ця; 4) dumpf, hohl, dunkel: шум, го́лос, слух; 5) -é мíсце, Подíлє still, wenig belebt; — коне́ць (у двери́й, у ворíт) bei den Angeln: „todter" Punkt. [(Vaccinium uliginossum).

Глухи́ня, *f.* Morastheidelbeere, *f.*

Глухма́н, *m.* der Taube, Schwerhörige.

Глу́хо, *adv.* taub, dumpf, hohl.

Глухова́тий, *a.* schwer hörend, harthörig, etw. taub; 2) dumpf, *ІГ.*

Глухова́тість, -ости, *f.* geringe Taubheit, Harthörigkeit, *f.*

Глухомо́ре, *n. KV.* fabelhaftes Meer; *vgl.* Лукомо́ре, пра́море.

Глухота́, *f.* Taubheit, *f.*

Глухува́ти, *v. n. Зг.* in Taubheit verharren, taub bleiben.

Глуш, *f.* abgelegene u. abgeschlossene einsame Gegend, Einöde, *f.*; 2) Dickicht, *n.*; 3) s. Глуха́ня; 4) s. Лúпа (великоли́ста), *B.*; 4) *m.* s. Глуха́н.

Глу́ша, глу́шка, *f.* s. Глуха́ня.

Глушина́, *f.* Dickicht von Unkraut. *n.*

Глуши́ти, *v. a.* taub machen; * betäuben; 2) dämpfen (бу́бон, дзвін); 3) ersticken (v. Pflanzen); 4) übertönen, überschallen (v. starken Geläute).

Глуши́ця *f.* Taubnessel, *f.* (Lamium), *B.*

Глушíти, *v. n.* mit wüstem Unkraut verwachsen.

Глушко́, *m. Лсвч.* s. Глу́хий.

Глу́шкове óзеро See im Stromgebiete der Самáра. [ман, *Ог.* 97.

Глушме́нь, *m. Мі.* II. 237 s. Глух-

Глюбо́кий, s. Глубо́кий.

Гля, s. Для, *Ніс. Ог.* 77.

Гля́ба, *adv.* s. Гля́ба. [Вид; *B.*

Гляд, *m.* Blick, *Лїр.*; Anblick, *m.* s.

Гляді́ти, [гляджу́, гляди́ш], *v. a.* sehen, hin-schauen; nach etw. sehen, suchen; того і гляди́ що — kannst gewärtig, sicher sein dass —, *Ш.* I. 379.

Гля́дка бояри́нка, *f.* Christauge, *n.* Virgils-Sternblume, *f.* (Aster amellus).

Гля́дний, *a. Зг.* sehend, beobachtend, einsichtsvoll.

Гляк, *m.* s. Підпу́щник.

Гля́нути, *v. n.* на ко́го einmal ansehen, auf jmdn blicken. [нути.

Гля́ти, *v. a. Ф.* [*Пое.* (67) 66] s. Гля-

Гм! *int.* der Unschlüssigkeit, des Zweifels.

Гмата́ти, *v. a.* kneten, verbiegen, *(B).*

Гматки́й, *a.* knetbar, biegsam. [чí, *m.*

Гнап, *m.* Fabrikant der сíраки́, опан-

Гнат. Гнатко́, *m.* Ignatius.

Гнати́шин, *a.* der Гнати́ха (des Гнат Frau) Sohn.

Гна́ти, [жену́, жене́ш], *v. a.* treiben; * — слїд die Untersuchung weiter führen; *v. n.*, — ся за ким jmdm naoheilen; eilen.

Гне́ний, *ptc.* gebogen, gekrümmt.

Гне́сти, [гнету́, гнете́ш], *v. a.* drücken, pressen, kneten; * drücken, bedrücken, verfolgen; — ся im Gedränge gepresst werden.

Гнеть, гне́тько, *Кл. (superl.* гнетї́сїнько), *adv.* allsogleich, baldigst.

Гнета́р, *m.* karger Filz, Knicker, *m.*

Гне́тене, *n.* das Pressen, Drücken.

Гнетї́нка, *f.* — си́ра s. Пле́сканка.

Гнету́ха, *f. Bein.* des Fiebers.

Гни́да, (*d.* гни́дка), *f.* Nisse in d. Haaren, *f.*; 2) * vom unansehnlichen aber sich lästig anhaftendem Menschen.

Гни́давець, -вця, *m.* Nissekerl, *m.*; 2) Bettlerläuse, Borstendolde, *f.* (Torilis).

Гни́давий, (-дя́вий), *a.* mit Nissen.

Гни́дник, *m.* Pferdebremsfliege, *f.* (Gastrus equi).

Гниль, гнилина́, *B. f.* Fäulnis, *f.* das Verfaulte, Faule. [unreinen Säften.

Гни́лавець, -вця, *m.* Mensch mit

Гнилéць, -лця́, *m.* Art Bauchpilz: Aethalium, *Вол.*; 2) Faulbrut, *f.*

Гнили́й, *a.* faul, verfault; 2) * faul, träge; -а Лúпа Nbfl. des Днїстéр.

Гнили́ця, *f. Ст.* s. Порохно́; 2) *gew. pl.* leicht faulende, weich werdende Birnen.

Гнили́ч, *m. Ф.* гнияче, *n. coll.* angefaulte, vermoderte Baumstämme, -zweige, *pl.*

Гнилíчити ся, v. Birnen: angefault, weich, gar werden.
Гнилíчка, гнúлка, *f. d.* s. Гнилúця 2).
Гнúлька, *f.* Schlammfliege, *f.* (Eristalis), *B.*
Гнилобóкий, *a. Ш.* I. 105 faul an [den Seiten.
Гниловóди *pl.* Morast, *m.*
Гнилозýбий, *a.* mit Zahnfäule behaftet.
Гнилоїд, (-їда, -їдник), *m.* Knauser, *m.*
Гнилоїдити, (-їсти), *v, n.* knausern; *v. a.* durch Knauserei vergeuden.
Гнилóша, *f.* faules, träges Weib.
Гнилýша, *f. Bein.* des Neumondes, *Ч.* I. 11.
Гнилюк, *m.* Schildkrötenkäfer, *m.* (Hister), *B.*
Гниляк, *m.* der Faule, mit faulen verdorbenen Säften; faulendes Holz; * der Träge.
Гнилятина, *f.* faules Fleisch, Aas, *n.*
Гнилячá, (-че), *n. coll.* faule Baumstrunke, *pl.* [fleischfäule, *f. B.*
Гнилячка, *f.* Scorbut, *m.* Zahn-
Гнипíти, *v. a. Mx.* s. Гнобúти.
Гнитáвий, *a.* einwenig faul; * träge.
Гнитé, *n.* Fäulnis, Verwesung, *f.*
Гнúти, *v. n.* faulen, modern, verfaulen; im Fäulnis übergehen.
Гнитúти ся, verstohlen sich an etw. sohleichen, gleisen.
Гнїв, *m.* Zorn, Grimm, Groll, *m.* за те гнївý немá deswegen braucht man nicht zu zürnen.
Гнívати, гнивúти, *v. a.* erzürnen, aufbringen, ärgern; — ся sich erzürnen, in Zorn gerathen, zornig aufgebracht werden; з кúм mit jmdm zürnen, gegen einander grollen; schmollen; на когó jmdm zürnen. [geneigt; hitzig.
Гнївлúвий, *a. IГ.* zornig, zum Zorn
Гнївливíсть, -ости, *f.* Zornmüthigkeit, *f.* Jähzorn, *m.* [bracht, jmdm grollend.
Гнївнúй, *a.* zornig, erzürnt, aufge-
Гнївнúк, *m.* (гнївнúчка, *f.*): він мій — er ist mit mir entzweit.
Гнїдáн, *m.* гнíдий, *a.* braun (кінь).
Гнїдúти, s. Гнїтúти II.
Гнїдýля, *f.* braune Kuh.
Гнїздúти ся ein Nest bauen, nisten; v. Raubvögeln: horsten.
Гнїздíвка, Nestzeit, *f. B.*
Гнїздний, гнїздóвий, *a.* zum Neste geh.; Nest-.
Гнїздó, (*aug.* гнїздúще), *n.* Nest, *n.* Brutstätte, *f.* Horst, *m.*; 2) jedwede Vertiefung, Aushöhlung, Pfanne, Loch, z. B. d. Vertiefung in d. Oelkelter, *n.* * Räubernest, *n.* Räuberhöhle, *f.*
Гнїздюх, *m. B.* Nesthocker, *m.*
Гній, *g.* гнóю, *m.* Dünger, Mist, Unrath, *m.*; 2) Eiter, *n.*; 3) Ohrschmalz, *m.*
Гнійний, *a.* -é поле gedüngt, gut gemistet.
Гнійникý, *m.* Mist-, Rosskäfer.
Гнійнúця, *f.* Düngerleiter, *f.*
Гнїпúти, *v. a. M.* II. 80 s. Гнипúти.
Гнíсть, *m. Oc.* (61) XII. 62 s. Пáгність, пáність.
I. Гніт, *g.* гнóта, s. Гніт.
II. Гнїт, гнет, *g.* гнéту, *m. K.* Druck, *m.* Bedrückung, *f.* [Мисúти.
I. Гнїтúти, *v. a.* s. Гнéсти; 2) s.
II. Гнїтúти, *v. a.* bräunen: das Brot im Ofen dh das Anfachen einer Flamme auf d. Vorderraume (прúпічок); — ся sich bräunen, braune Färbung bekommen.
Гнїчéний, *ptc. Ч.* II. 29 getrocknet, gedörrt. [plagen.
Гнобúти, (гньоб-), *v. a.* bedrücken,
Гноєвúй, *a.* zum гній geh. [phagus).
Гноєїдка, *f.* Pillenkäfer, *m.* (Ontho-
Гноївка, гноявка, *f.* Düngerjauche, *f.*
Гноївня, *f.* s. Гнóїще.
Гноїти, *v. a.* düngen, misten; 2) faulen, eitern lassen; — ся sich eitern.
Гнóїще, *n.* Misthaufen, *m.* Düngerstätte, *f.*
Гнотáр, гнóте & s. Гнотáр, гнóте &.
Гноянúй, *a.* Mist-, kothig, *He.*
Гноянка, *f.* Eiterblase, Pustel, *f. Под.*
Гнуздáти, *v. a.* den Zaum anlegen, zügeln.
Гнуздéчка, *f. He.* s. Уздéчка, *Ме.* 74.
Гнýти, *v. a.* biegen, beugen, krümmen; * hart bedrücken; 2) alberne Possen schwatzen; — ся sich biegen, s. krümmen; перед кúм sich vor jmdm krümmen; kriechen; sich beugen.
Гнуткúй, гнýчий, гнучкúй *a. Ш.* I. 236 biegsam, geschmeidig; 2) schlank.
Гнюпавий, *a.* gebeugt, §.
Гнюпити ся, s. Похнюпити ся.
Гóбзик, *m.* Ballota nigra, *B.*
Гобзувáти, † *v. n. K.* чим überaus womit reich sein; 2) s. Глузувáти, *Шс.*
Гоблáти, *v. a.* s. Скоблúти.

Гóбля, *f.* s. Гóголя.
Гобóй, *m.* Hoboe, *f.*
Гобоíст, *m.* Hoboist, *m.*
Гóбортка, *f.* s. 'Обóгортка.
Гов! *int.* beim Anhalten der Pferde.
Гóвад, *m.* s. 'Овад, вóвад.
Гóвда, *f.* s. Горá.
Говдувáти, *v. a. Гол.* III. 224?
Гóвдя, *f.* wüster Grund; 2) * faules Weib.
Гóвєдо, *n. (B)* s. Говúдина 1).
Говéрля, s. Говірля.
Говíнє, *n.* das Fasten.
Говíрка, *f.* Gespräch, *n.* Unterredung, *f. M.* III. 31; 2) Redeweise, Sprechart, *f.* II. 31.
Говíрканє, *n.* Plaudern, *n. B.*
Говíркúй, говірлúвий, *a.* gesprächig, redselig.
Говíрля, *f. N.* e. Berges.
Говірнúй, *a.* -á трубá Sprachrohr, *n.*
Говíти, *v. n.* fasten; sich zum Empfang des heil. Abendmals vorbereiten, seine Andacht halten.
Говíя, *f. Gr.* 20 die Fasten.
Говóр, *m. Кв.* üble Nachrede; 2) Dialect, *m.* Idiom, *n.* [den, *Св.*
Говорúло, говорú — ! hast gut re-
Говорúти, *v. a.* reden, sprechen; — бáйку sagen, erzählen; от говóрит er redet ins Gelag hinein, er plauscht.
Говорíнка, *f.* mürrischer Wortwechsel, *Фр.*; 2) Plauscherei, *f.*
Говорлúвий, s. Говіркúй.
Говорýн, *m.* Plauderer, Schwätzer, *m.*
Говорýха, *f.* Schwätzerin; von d. summenden Fliege, *H.* 79.
Говорýшки, *pl.* das Lallen, *Me.* 2.
Гóвтати, s. Угóвтати, угóвкати.
Гóвтва, Гóвтвин, *K.* s. Гóлтва &.
Говúдина, *f.* Vieh; 2) Fleisch, *n.*
Гогóз, *m.* s. Гогóдзи.
Гогóль, *m.* Klangente, Quakerente, *f.* (Anas clangula). [2) Kokette, *f. (Ф.).*
Гóголя, *f.* hochgewachsenes Weib;
Гогóтало, *m. n.* Ziegenmelker, *m.* (Caprimulgus). [tern, Geschrei, *n.*
Гóготень, -тня, *m. Зг.* das Schnat-
Гоготíти, *a. n.* laut schallen, erdröhnen; von d. Flamme: flackern.
Год, *m.* Jahr, *m. pl.* гóди, *Ш.* I. 251 Jahre, Zeiten, *pl. (gen. pl.* nach *num. card.* год, *P.* I. 20); з-гóдом nach einiger Zeit; год за год Jahr für's Jahr, *Мор.*; в рядú-гóди dann und wann, zeitweilig, manchmal, nicht oft.
Гóден, гóдна, гóдно, *a. МШ.* wert, würdig; він не гóден тóє зробúти er vermag nicht, ist nicht im Stande das zu thun, *adv.* гóдно, *У.* gut, tüchtig.
Годúна, *f.* schönes Wetter, *Не. Пр.* XI. (2) 30; годúна, годúниця Stunde; колрa — ? wie viel Uhr ist es? 3) * гíркá лихá менí годúна, *(d.* годúнонька) з тобóю es ist mein Unglück, m. Kreuz mit dir.
Годúний, *a. Кн.* heiter, klar, licht; 2) von einer Stunde, einstündig, *Под.*; годúнно, *adv. Не.* stündlich, chronisch(?).
Годúнник, *m.* Uhr. *f.*
Годинникáр, *m.* Uhrmacher, *m.*
Годúти, *v. a.* vergleichen, aussöhnen; 2) dingen, miethen; — ся sich vermiethen; *b)* einig leben; 3) *v. n.* warten s. Погодúти, перегодúти; *b)* — кому́ jmdm zuwillen sein, gewärtig sein, willfahren, wohl thun; годúть ся тóє робúти? ist es erlaubt, ziemt sich dies od. jenes zu thun? то не гóдить ся es ist nicht erlaubt, es geziemt sich nicht; ist unpassend, unbillig.
Гóдї, *adv.* ist unmöglich, es geht nicht weiter, hört alles auf; ist genug davon, *C.* II. 178; 2) leider, *Ог.* 197.
Годівлє, *n.* годівля, *f.* das Ziehen, Aufziehen, Zucht, Ernährung, *f.*; 2) Viehfutter, *n.* [ведливість.
Годливість, -ости, *f. Ил.* s. Спра-
Годóванець, -нця, годóванок, -нка, *m.* Pflegesohn, Zögling, *m.*; 2) der Wohlgenährte; Mastochs, *m.* Mastschwein, *n.*
Годóванка, *f. Ш.* I. 264 Pflegetochter, *f.* Mündel, *n.* [Jahres-, jährlich, *ВБ.*
Годовúй, *a.* порá -á Jahreszeit, *f.*
Годовúк, *(d.* годовичóк), *m.* einjähriges Kind.
Годовúще, *n. K.* I. 46 s. Год.
Годовнúй, *a.* éinmal im Jahre, s. Роковúй.
Годóвник, *m.* Züchter, Pfleger, *m. B.*
Годóк, -дка, *m. dim.* s. Год.
Годувáти, *v. a.* er-nähren; 2) aufziehen, züchten; 3) mästen.
Годящий, *a.* zweckmässig, entsprechend, *Кч.* 5. [*Кв.* II. 32; *Reimw* zu Бóже.
Гóже, *adv.* entsprechend, geziemend.

*

Го́жий, *a.* frisch, lebhaft, munter; anmuthig, stattlich; -а вода́ s. Погро́жий-
Гожи́ти, *v. n.* s. Годи́ти; 2) glü, cken, gönnen, jmdm gut gewogen sein. *Нар.* [terlass, *(Ф.)*.
Го́жма, *adv.* ineinemfort, ohne Un-
I. Гой, *m. Oc.* (61) XII. 40 s. Гій II.
II. Гій! *int.* oh! ha! ah! гой чи! holla ha! *Ш.* I. 14; гой та да́на! beim Singen.
Го́йда, *f.* § grossgewachsenes Weib.
Го́йдалка, (-авка, -анка), *f.* Schau-
Гойда́р, *m.* Schäfer, *m. Нас.* [kel, *f.*
Гойдарюва́ти, *v. n.* frei herumstreifen; 2) Schäfer sein, *Нас.*
Го́йдати, *v. a.* schaukeln. [len.
Го́йкати, *v. n.* гой! schreien; joh-
Го́йкий, *a. Ру.* heilbar.
Го́йний, *a.* freigebig, honett.
Го́йник, *m.* Arzt, Chirurg, *m. Нас.*
Го́йниця, *f.* Chirurgie, *f. Нас.*
Го́йність, -ости, *f.* Freigebigkeit, *f.*
I. Го́йса! *int.* s. Соб.
II. Го́йса, *f.* s. Го́йда.
Го́їнє, *n.* das Heilen, Zuheilen.
Гоїти. *v. a.* heilen; — ся heilen, heil werden.
Голь, *f.* Blösse, Nacktheit, *f.*; 2) * *coll.* arme Leute; Bettelpack, *m. H.* 32.
Гола, *f.* s. Голова́.
Голи́льня, *f.* s. Горі́льня.
Голво́та, *f. H.* 7 Osterbrod, *n.*
Голдува́ти, *v. n. Me.* 393 huldigen, *Пот.* II. 28. [180.
Го́лейко, *n. dim. coll.* s. Гіле, *Ч.* IV.
Голени́ця, *f.* s. Голі́нка.
Го́лець, -лця́, *m.* nackter Hafer (Avena nuda), *B.*; 2) Lederkarpfen, *m.*; 3) Schmerle, *f.* (Cobitis barbatula).
Голе́че, *n. N.* e. Berges.
Го́лий, *a.* nackt, bloss, entblösst; -а гора́ kahler Berg; під го́лим не́бом unter freiem Himmel.
Го́ли́к, *m.* s. Голи́ш; 2) Brandstätte, *f.* [Roggen, Weizen.
Голи́на, *f.* harte Getreidegattung:
Голи́нка, *f. B.* Früchtchen des Riedgrases, *n.*
Голи́ти, *v. a.* rasieren; scheren.
Голи́ця, *f.* nackter, unbewaldeter (u. unbegraster) Berg; 2) Weissgerberleder, *n.*; 3) Steinbeisser, Dorngrundel, *m.* (Cobitis Taenia).
Голи́ш, *m.* Habenichts, *m.* armer Schlucker; 2) Art Salbei (Salvia nutans).
Голи́шниці, *pl.* Nackt-, Blätterschwämme. *pl. Вол.*
Голівни́й, *a.* Kopf-, *Ст.*
Голі́й, *m. Ст.* Barbier, *m.*
Голіна́тий, *a.* langfüssig; mit langen (starken) Schienbeinen.
Голі́нка, *f.* Schienbein, *n.*
Голі́нний, *a.* wacker, tapfer, herzhaft; *compar.* гольні́йший, *Зак.*
Голі́руч, *adv.* mit leeren, mit blossen Händen. [nackt.
Голі́сінький, голі́ський, *a.* ganz
Го́лка, *f.* Nadel, *f.* [mig, *Нас.*
Голкова́тий, *a.* Nadel-, nadelför-
Го́льник, *m.* s. Иго́льник.
Го́лобель, голобе́лець, -лця, *m.* das in die голо́блі eingespannte Pferd, *Нас. Гол. ер.* 50; *adj.* голобе́льний.
Голоби́ти, *v. a.* keilen, einkeilen.
Голо́бісь, голо́біски, *adv.* in Stiefeln ohne Socken (o. Fusslappen); *adj.* голобі́ський. [Оголо́блї-
Голо́блї, *(d.* голобе́льки), *pl.* s.
Голобри́ш, *m.* Gauner, Schelm. 2) Proletarier, *m.*
Голова́, *f.* Kopf, *m.* Haupt, *n.*; 2) * Obmann, Vorstand, Präses, *m.*; 3) s. Прі́шва, Vorschuh, *m.*; 4) Radnabe, *f.*; в головя́х beim Kopfe, zu den Häupten; з голови́ собі ви́бити sich etw. aus dem Sinne schlagen; прийшло́ до голови́ ist eingefallen; заходи́ти в го́лову sich den Kopf zerbrechen (mit vielem Denken); пити́ до голови́ по ро́зум sich besinnen; ма́ти в голові ein Räuschchen haben; за моє́ї голови́ bei meinen Lebzeiten; по мо́їй голові nach meinem Tode.
Голова́й-кова́н, *m.* Mond-Kopffisch, *m.* (Orthagoriscus mola).
Голова́йчик, *m.* Jasione montana.
Голова́нчик, *m. K. Пр.* IX. 465.?
Голо́ватень, -тня, *m.* Gebirgskuppe, -koppe, *f.* -kopf, *m.*; 2) Kugeldistel, *f.* (Echinops sphaerocephalus).
Голова́тий, *a.* grossköpfig; 2) * klug, weise, *Кч.* 131. [Conops), *B.*
Голова́тка, *f.* Dickkopffliege, *f.*
Голова́ч, *m.* Grosskopf, *m.*; 2) * tüchtiger Kopf; 3) Kaulquappe, *f.*
Голова́чик, — ба́ба, Kaulkopf, *m.*

Groppe, *f.* (Cottus gobio).

Голова́чка, *f.* Art Strohbündel zum Dachdecken, s. Стріха́ч.

Голове́й, *m.* s. Голова́ч 1) 2), *Фр.*

Го́ловень, -вня, го́ловль, *m.* Altel, Döbel, *m.* (Squalius dobula).

Голове́нник, *m.* Heizer, *m.* [ня.

Голове́нка, голове́шка, *f.* s. Голо́вня.

Голове́чити, *v. a.* auf den Kopf schlagen. [stück vom Schweine, *Зах.*

Головизна́, *f.* geräuchertes Kopf-

Головин, *a.* des голова́ 2).

Головиня́, -я́ти, *n.* Köpfchen, *n.*

Голови́стий, *a.* stark u. grosköpfig, *He.* [ert).

I. Голови́ця, *f.* Maische, *f.* (gesäu-

II. Голови́ця, *f.* рікй, *Ф.* Quelle, Ursprung, *f.*; 2) —, голови́ч, *m.* Huchen, *m.* (Salmo hucho).

Голови́чний, *a.* -вода́ Quellen-, *Ф.*

Голові́нка, *f.* Flockenblume, *f.* (Centaurea jacea). [lius europaeus).

Голові́чка, *f.* Trollblume, *f.* (Trol-

Голо́вка, *f.* Köpfchen, Kopfstück, *n.* — ма́ку, часнику́, капу́сти & Mohnkopf, -kapsel, Zwiebel, Kopf &; 2)* то голо́вка das ist ein kluger gescheidter Kopf; 3) am männl. Gliede: die Eichel; 4) das Stück Vieh, welches dem Pfarrer für die Beerdigung bestimmt ist u. hinter dem Sarge getrieben wird, *Gr.* 20. [sächlich.

Головни́й, *a.* Haupt-, Ober-, haupt-

Головни́к, *m.* Todtschläger, Mörder, *m. (B.).* [lichen Sammelkapseln.

Головни́стий, *a.* льо́н mit reich-

Головни́цтво, *n.* Todtschlag, *m.* Mordverbrechen, *n.*

Головни́ця, *f.* Oeffnung im Gestein, woraus das Wasser quillt, *f. (B.).*

Голо́вня, *f.* Feuerbrand, *m.*; 2) -тру́хлиця, *f.* Faul-, Stein-, Schmierbrand, *m.* (Tilletia caries); Kornfäule, *f.* (Ustilago Maydis); 3) *pl.* s. Сні́тиці.

Головогру́дь, *f.* Cephalothorax, *m.*

Головоїд, *m. Гол.* III. 40 s. Людоїд.

Головокру́жець, -жця, *m.* Euplotes discocephalus, *B.*

Головокру́т, *m.* Immortellenblume, *f.* (Helichrysum arenarium).

Голо́во́нька, *f. dim.* s. Голова́; *pl.* -и мої! ihr geliebten Häupter, meine Lieben.

Головоси́ка, *f. Ф.* Enthauptung, *f.*

Головува́ти, *v. n.* Vorstand einer Dorfgemeinde sein. [phalopoda).

Голову́хи, *pl.* Kopffüssler, *pl.* (Ce-

Головча́к, *m.* Dickkopffalter, *m. B.*

Голо́вщина, *f.* † s. Ноголо́вщина; 2) Strafgeld entrichtet vom Grundhern für den durch dessen Frohnbauer vollbrachten Mord, *n.*

Голова́ний, *a.* Kopf-.

Гологоло́в, *adv.* barhaupt.

Голого́ри, *pl. N.* eines Gebirgszuges u. e. Dorfes.

Го́лод, *m.* Hunger, *m.* Hungersnoth, *f.* — під се́бе взя́ти wohlgenährt werden.

Голода́ти ся, verzehrt, genagt werden, *Ф.*

Голоде́ць, -дця́, голодни́к, *m. B.* Hungerblümchen, *n.* (Draba verna).

Голоді́вка, *f.* s. Ла́сівка; 2) „ein Hungerdorf".

Голодне́ча, *f.* Hungerstätte, *f. T.*; 2) hungriges Gesindel, *K.*; 3) s. Го́лод, *Ст.*

Голо́дний, *a.* hungrig; — куто́к, *Ко.* 7 Magen, *m.* -ї зли́дні годува́ти, *III.* I. 332 unablässliche Wehtage verleben; -а смерть, Hungertod, *m.* — тиф Hungertyphus, *m.*; -а ку́тя s. Ще́дрий ве́чер, водохре́щі 2).

Голодни́ця, голодні́вка, голодня́нка, *f.* Vertiefung beim Widerriste am Bauche des Viehes, Weiche, Bauchflanke, *f.*

Голодня́, *f.* Hungersnoth, *f.*; 2) *coll.* die Ausgehungerten.

Голодо́вий, *a.* Hunger-, -а запомо́га Unterstützung während der Hungerszeit, *f.*

Голодра́бець, (-дра́нець), -бця, *m.* голодра́бий, *a.* halbnackter, zerlumpter Kerl, Haderlump, *m. C.* I. 192.

Голодри́га, *m.* Lump, Halunke, *m.*

Голодува́ти, *v. n.* hungern, Hunger leiden, darben.

Голоду́ха, *f.* із голоду́хи vor Hunger, mit starkem Appetit.

Голоду́хий, *a.* geistesarm, *Кн.*

Голоколі́нець, -нця, *H.* 26, голоколі́нок, -нка, *Ч.* V. 583 *m.* mit nackten Knieen, mit zerrissenen Hosen, Sansculotte, *m.* [Glatteis, *n.*

Гололе́диця, голо́лїдь, -леди, *f.*

Голо́м, *m. Wgr.* IX. s. Глум.

Голомо́зий, *a.* голомо́взик, *m.* mit einer Glatze, kahlköpfig.

Голомо́зина, *f.* Glatze am Kopfe, *f. Шл.*

Голоморо́жка, *f.* голоморо́зв, *n.* (-моро́зиця, *f.*) trockener Frost ohne Schnee, Barfrost, Blachfrost, *m.*; 2) s. Гололе́диця, *(B.).*

Голо́мша, *f.* Dünkel, Spelt, Dünkelweizen, *m.*

Голомши́вий, *a.* schundig, zerschlissen, dem die Haare stellenweise ausgegangen, abgeschabt, fadenscheinig, *Ф. Не.* [machen; 2) s. Заголо́мшити.

Голо́мшити, *v. a.* bloss od. nackt

Голоні́ж, *adv.* s. Голо́бісь.

Гольо́па, *f.* das Hintere des Pferdes.

Голопа́шний, *a.* s. Горопа́шний 2).

Голопя́тий, *a.* голопя́тник, *m.* mit nackten Fersen: Haderlump, *m.*

Голору́чно, *adv. Мк.* s. Голїру́ч.

Го́лос, *(d.* голосо́к, -ска́, голосо́чок), *m.* Stimme, *f.* Laut, Klang, *m.* * Ruf, *m.* Wort, *n.* не на той го́лос nicht auf dieser Melodie, взя́ти пі́сню на — ein Lied vorsingen; фа́йна пі́сня на — schön zum Singen, melodiereich; не тим го́лосом nicht auf diese Weise; на-го́лос, *adv.* laut; 2) Wahlstimme, *f.*

Голосеня́, -я́ти, *n.* zarte Stimme des Vögleins. [starke Stimme hat.

Голоси́на, *m. Ч.* II.581 der eine sehr

Голоси́стий, *a.* mit lauter, weit schallender Stimme, *Ру.*

Голоси́тель, *m.* Verkünder, *m. Ог.*

Голоси́ти, *v. a.* verkünden, verlauten lassen; 2) по вмерлі́м einen Todten mit e. Todtenklage ehren, beklagen, beweinen.

Голоси́льник, (-си́ль-, *Ст.*) *m. K.* der e. Todten beklagt, beweint.

Голосі́ння, *n.* das Beklagen, Beweinen; Todtenklage, *f.*

Го́лосний, *a.* tönend, *ГШ.*; laut, volltönend; * berühmt, berüchtigt, *Ш.* I. 274; *adv.* го́лосно.

Голосни́к, *m.* s. Голосни́ця 3); 2) Art zäher Gummisaft im Inneren des Buchenstammes.

Голосни́ця, *f.* Kehlkopf, *m.* Luftröhre, *f. V.*; 2) Stimmritze, *f.* (glottis), *Нол.*; 3) Schallloch, *n.*; 4) Pulsschlag beim Menschen, *m.*; 5) Knochen hinter dem Ohre, *m.*; 6) Klageweib, *n.* s. Пла́чка.

Голосни́чий, *a.* Stimm-, -і́болонки́ Stimmbänder, *pl. Нол.*

Голосні́вка, *f.* s. Голосни́ця 1), 2).

Голосню́к, *m.* Kläffer, *m.* klaffender Hund od. Mensch. [Stimmenabgabe, *f.*

Голосо́ване, *n.* das Abstimmen,

Голосо́вий, *a.* — міху́р. *Нол.* Schallblase, *f.* knöcherne Trommel.

Голосува́ти, *v. n.* stimmen, abstimmen, на кого jmdm seine Stimme geben.

Голо́та, голотва́, *Ог.* 155, *f.* Gesindel, *n.* Pöbel, *m.* [nackt.

Голоте́ка, *f.* Nacktheit, *f.* в -ці ganz

Голоте́ча, (-те́чина, -ти́ка). *f.* на голоте́чи, (= *adv.* голоті́ч) auf offenem Orte, ohne Anlehnung u. ohne Schutz, frei, lose, entblösst.

Голоцю́цьок, -цька, *m.* nacktes, noch nicht flügges Junge der Vögel; * kleines Kind.

Голочере́вки, *pl.* Kahlbäuche, *pl.* (Malacopteri). [ha'sig.

Голоши́йка, голоши́я, *m. f.* nackt-

Голоші́не, *n. Ф.* s. Голосі́не.

Голощо́к, *m.* der Bartlose, *Нік.*

Го́лтва, *f.* links. Nbfl. des Псьол: Го́лтвин, *a.* zu Г. geh. [fenes Gesindel.

Гольтїна́, *f. coll.* zusammengelau-

Гольтя́й, гольтяпа́к, *m.* s. Гільта́й. Landstreicher, *m.*

Го́луб, *(d.* голу́бонько, голу́бчик), *m.* Taube, *f.* Tauber, *m.* [chen.

Голуба́ся, *f.* Liebkosungsw.: Täub-

Го́лубель, -бля, *m.* Döbel, Hässling, *m.* (Leuciscus dobula).

Го́лубець, -бця, *m. dim.* s. Го́луб; 2) *gew. pl.* in Sauerkrautblätter (u. dgl.) gefüllte Grützen u. A. nnd zu Klössen eingewickelt; 3) Sprung beim Tanzen mit taktmässigem Zusammenschlagen der Absätze, *m.*; 4) Moor-, *f.* Heidelbeere, *f.* (Vaccinium uliginosum). [melblau.

Голу́бий, *(d.* голубе́нький), *a.* him-

Голубі́ний, *a.* Tauben-.

Голу́бити, *v. a.* liebkosen, herzen.

Голу́биця, голу́бка. *f.* Täubin, *f.*; 2) голубиця, *Ме.* 190 blaues Zwirn.

Голубі́не, *n.* das Kosen, Herzen.

Голубі́нка, *f.* їдовита (черво́на) rother Täubling (Agaricus integer); 2) румяна Honigtäubling (A. russula). *Вол.*

Голубни́к, *m.* Taubenschlag, *m.*

Голу́бок, -бка. *m.* Schopfhyacynthe, *f.* (Muscari comosum), *B.* [Farbe, himmelblau.

Голубоцьвіто́вий, *a.* von blauer

Голу́бця, *f.* s. Голубя́ця 1).
Голубя́к, *m.* Lycaena Cyllarus, *B.*
Голубя́р, *m.* Taubenkrämer, *m.*
Голубя́чий, *a.* Tauben-.
Голу́н, голю́к, *m.* nackter Wicht, s. Голи́ш, *Ч.* V. 584.
Голю́кати, *v. n.* на кого́ jmdn anherrschen, barsch antreiben, anrufen.
Голю́ра, *f. P.* II. 184 Requisiten zum Rasiren, *pl.*
Голя́, -я́ти, *n.* nacktes Junge der Vögel, *B.*
Голя́к, *m.* halbnackter Mensch, *H.* 32 s. Голи́ш; 2) s. Бри́тва.
Голяни́ща, *f. K.* II. 70 Schienbein, *n.*
Голя́нча, -я́ти, *n.* s. Палени́ця (з ки́слого тїста).
Голя́р, *m.* Barbier, *m.* [garis).
Го́мар, *m.* Hummer, *m.* (Astacus vul-
Го́мжа, *f.* Schlangenstern, *m.* (Ophioderma), *B.* [liqnaria), *B.*
Гомжи́ця, *f.* Schotenschnecke, *f.* (Si-
Го́мзик, *m.* Alcyonella repens, *B.*
Гомзи́ти, *impers.* мене гомзи́т ich fühle e. unangenehmen Kitzel im Gaumen vor dem Erbrechen. [*Mi.* II. 427.
Гомзону́ти, *v. a.* wuchtig schlagen,
Гоми́ця, *f.* elendes, kriechendes Wesen (amphibium), *B.*
Гомі́вка, гомі́лка. *f.* Schienbein, *n.* s. Голи́нка, *Левч.*; 2) Unterarm; Ellbogenröhre, *f.* [mel eingemacht.
Гомі́лка, *f.* Käselaibchen mit Küm-
Го́мін, -ону, *m.* Schall, Lärm, *m.*; 2) Wiederhall, *m.* das Hallen, Lärmen.
Гомінни́ця, *f.* Resonanzboden, *m. B.*
Го́мін, -оту, *m.* s. Го́мін.
Гомоні́ти, *v. n. Гол. гр.* 46 lauten, s. Звуча́ти, schallen, lärmen. [вий.
Гомонли́вий, *a. Левч.* s. Балакли́-
Гомону́ха, *f.* die viel lärmt [ren.
Го́моти, *pl.* das Erbrechen, Vomitie-
Гомоти́ти ся, *impers.* aufstossen zum Erbrechen.
Гона́, *f. Wgr.* VI. s. Гана́.
Гоне́ние, *f.* Verfolgung, *f.*
Гоне́ць, -нця́, *m.* Eilbote, Courier, *m.*; 2) Fetthenne, *f.* Mauerpfeffer, *n.* (Sedum acre).
Го́ни, *pl. gen.* гін und го́ней, Gewende, *n.* ein Stück Feld soweit es der Länge nach ohne umzuwenden gepflügt wird; Strecke als Längenmass (v. 120 Klafter), *Зак.*; 2) Feldweg, *m.*
Гони́вітер, *m.* Windbeutel, *m.* flotter Bursche.
Гони́на, *f.* s. Верхово́диця.
Гони́тва, *f.* Verfolgung, Hetze, *f.*
Гони́тель, *m. Ке.* II. 196 Verfolger, Widersacher, *m.*
Гони́телька, *f.* Verfolgerin, *n.*
Гони́тельство, *n. K. Біл.* arge Verfolgung.
Гони́ти, *v. a.* treiben, vertreiben; nach-jagen, hetzen; 2) * verfolgen; — ся ку́дась wohin stürmen, sich wogend bewegen; *b)* v. Thieren: sich begatten; *c)* з ро́зумом, що робити? im Geiste herumtreiben, erwägen was zu thun wäre?
Гони́ця, *f. B.* Taumelkäfer, Radschläger, *m.* (Gyrinus natator); 2) geiles, lüsternes Weib.
Гоничи, *Ч.* V. 1122.?
Гонка́, *f. KУ.* Hetze, Hatz, Verfolgung, *f.*; 2) s. Го́ни, *(Вес.* I. 334).
Гонки́й, *a.* stark treibend, üppig schiessend, wachsend; *K.* I. 172 gross, erwachsen, schmächtig, schlank s. Гінки́й I.
Гоно́ба, *f.* Belästigung, Plage, *f. B.*
Гонобі́ти, s. Гнобі́ти.
Гонобичева́ті, *pl.* Hundswürger-Gewächse (Apocyneae). [de, *f.*
Го́нор, (го́нїр). -ору. *m.* Ehre, Wür-
Гоно́рний; гоноровйтий, *Не. Ст. a.* stolz, ehrsüchtig.
Гоноро́вий, *a.* ehrenhaft; -е сло́во Ehrenwort, Verbum nobile, *n.*
Гонорува́ти ся, sich brüsten.
Гончар, *m.* Töpfer, Hafner, *m.*
Гончарик, гончарин, *m.* Sohn des Töpfers, *m.* junger Töpfer.
Гончарити, *v. n.* das Töpferhandwerk betreiben.
Гончари́ха, гончарка, *f.* des Töpfers Gattin, Töpferin, *n.*; 2) Trypoxylon, *B.*
Гончарі́вка, *f.* Töpferdorf, *n.*
Гончарский, *a.* des Töpfers, Töpfer-.
Гончарство, *n.* Töpferhandwerk, *n.*
Го́нчий, *a.* пес Hetz-, Jagdhund, *m.* (Canis venaticus).
Го́нщик, *m.* s. Погонщик.
Гоню́х, *m.* Treiber, *m.* [heisa-juchhe!
Гоп, гопчу́к, гопа́-гопа́шеньки! *int.*
Гопадра́л, *m.* Windbeutel, *m. Ф.*
Гопа́к, *m.* Art Tanz.
Го́пати, *v. n.* hüpfend tanzen.

Гопачо́к, -чка́, *m.* пе́стрий Tigerspinne, *f.* (Salticus scenicus).

Го́пи, го́пки, *pl.* lustige Sprünge, Hopsasa (— витина́ти).

Го́пкало, *m.* s. Гу́пало.

Гоптáр, гоптарюва́ти, *Uic.* s. Гафтáр, гаптува́ти &. [s. Гопáк.

Гопцюва́ти, *v. m.* hüpfend tanzen,

Гор, *m.* s. Горн 1), Esse, *f.*

Горá, *f.* Berg, *m.* Anhöhe, Höhe, *f.*; 2) Dachboden, *m.*; до гори́ *adv.* in die Höhe; під гору́ bergauf; з гори́ bergab vom Berge; набра́ти кого́ з гори́ jmdn (rügend) herunternehmen; *в* гору́ йти́ hochfahren, hochmüthig werden; *b)* im Preise steigen; гору́ бра́ти Oberhand nehmen; — взя́ти O. bekommen, gewinnen; —— над ким jmdn überflügeln.

Го́раб, *m.* s. Ряби́на (оряби́на).

Гораéц, -айця́, *N.* e. Berges.

Горазд, s. Гарáзд. [Eid, *m.*

Горамéнт, *m.* † *Зак.* juramentum, *n.*

Го́ранє, гора́ти & s. 'Оранє &, *Ог.* 60.

Горо́, *m.* Hügel, *m.* Anhöhe, *f.*; 2) Höcker, Buckel, *m.* [gen.

Горо́á, *f. Wgr.* X. s. Орóá das Pflü

Горо́áстий, *a.* hügelig, *H.* 273.

Горо́áт, *m. TP.* 37 s. Карпáт.

Горо́áтий, *a.* buckelig; höckerig.

Горо́áч, *m. gew. pl.* Stechmücken, *pl.* (Culices).

Горо́йна, *f.* s. Горо́, *K.*

Горо́йти, *v. a. T.* buckelig machen; — ся s. Згорóити ся.

Горбовáтий, *a* hügelig; wellenförmig; 2) gewölbt; -а робóта Buckelbrut, *f.* (у пчіл).

Горбовáтина, *f.* s. Горбовúна 2).

Горбовúна, *f.* Hügelland, *n.* Hügelgegend, *f.*; Heu von hochgelegener Wiese, Hügelheu, *n.*

Горбóий, горбóого нóса, горбонóсий, *a.* mit krummer, gebogener Nase.

Горбýн, *m.* buckeliger Mensch; 2) Garnat, *m.* (Palaemon elegans).

Горгáч, *m.* Art essbarer Schwämme.

Гóрда, *f.* s. 'Орда; гордúнець, гордúньский s. Горда &. [stolz, übermüthig.

Гордели́вий, *T.*, гордúвий, *Y. a.*

Гóрдий, *a.* (гордúло, *dim.* гордúленько, *m. Гол.* III. 255 *ŽP.* I. 79), stolz, hoffärtig, hochfahrend, hochmüthig; *s. m. a. N.* e. Berges.

Гордúня, *f.* Stolz, Uebermuth, *m. Ш.* II. 182.

Гордúтель, *m.* Verächter, *m.*

Гордúти, s. Гордувáти; 2) — ся чим auf etw. stolz sein, sich womit

I. Гордíй, *m.* Gordius. [brüsten.

II. Гордíй, *m.* der Stolze, Hoffährtige.

Гордíти, *v. n.* stolz werden.

Гордовáтий, (-ови́тий, *d.* -ова́тенький), *a. M.* I. 139 stolz, vornehm; schneidend in Worten, *M.*

Гордовúй, *a. Ч.* I. 92 -é каміня?

I. Гордовúна, *f.* дівчúна- stolzes Mädchen.

II. Гордовúна, *f.* Bandstrauch, Schneeball, *m.* (Viburnum lantana); 2) Pappelkraut, *n* (Malva crispa) s. Городовúна 2), *B.*

Гордóвля. *f.* Eibisch, *m.* Sammetpappel, *f.* (Althaea officinalis). [ter, *m.*

Гордовнúк, *m.* der Stolze; Verächt-

Гордóвнúця, *f.* die Stolze, die Spröde W. [Schwingen, *Мл.*

Гордокрúлий, *a.* mit stolzen

Гордóта, *f.* Stolz, *m. B. Фр.*

Гордошúйка, *f.* mit stolzem Nacken, *Y.* [Hoffahrt, *f.* Hochmuth, Stolz, *m.*

Гóрдощ, *f. gew. pl.* -щі, *АД.* I. 179

Гордувáти, *v. n.* ким (чим), jmdn verachten, verschmähen, gegen jmdn stolz sein.

Гордýн, *m.* s. Гордíй II.

Гóре, *g.* гóря, *(d.* горéнько), *n.* Unglück, Wehe, bitteres Leid, *n.* Noth, *f.* Drangsal, *n.*; 2) als *adv.* schwerlich, kaum; unmöglich; áле гóре! aber leider!

Гореíжний, s. Гороíжний.

Гóрен, *m.* s. Горн, *K.*

Гореníти, *v. a.* bitter machen, *Uic.*; 2) *v. n. impers. M.* bitter werden, b. schmecken; гореníти, *Ч. V.* 614?

Гóресть, *f.* Kummer, *m.* Herzeleid, Elend, *n.* Trübsal, *f.* [kummervoll.

Гóрестний, *a.* bitterlich, kläglich,

Горецьвíт, *m.* schwarze Nieswurz, Weinachtrose, *f.* (Helleborus niger).

Гóреч, *f. Гол.гр.* 49 гóречість. -ости, *f.* Bitterkeit, *f.* bitterer Geschmack.

Горзáти ся, *Uic.* sich werfen, s. spreizen. [bündel, *pl.*

Горзúна, *f. K.* Faschine, *f.* Reis-

Гóриво, (-ево), *n.* gutes, loderndes Brennen; 2) Brennstärke, *f.*

Горизонтáльний, *a.* horizontal, wagrecht.
Гóринь, *f.* rechts. Nbfl. des Днїпрó.
Гориóна, *f. Ч.* V. 223 s. Воринá?
Гориóнок, *m. dim.* s. Горнятко, *Кн.*
Гориніж, *adv.* mit den Füssen nach
Гориcтий, *a.* bergig, gebirgig. [oben.
Горихвíст, -óста, *m.* Rothschwänzchen, *n.* (Lusciola phoenicurus).
Гориць-вíт, *m.* Adonisröschen, Blutauge, *n.* (Adonis aestivalis).
Гориччник, *m.* Quassienbaum, *m.* (Quassia amara). [biferum).
Гориш, *m.* Feuerlilie, *f.* (Lilium bul-
Горище, *n.* Dachboden, *m.*
Гóрі, *adv.* in die Höhe, nach oben, obenauf; — рикóю stromaufwärts.
Горíвка, (-рíл-), *f.* Branntwein, *m.*
Горíжний, *a. АД.* I. 50 s. Гороїжний, *Wyr.* XV.
Горíздра, *m. K.* der Hoffährtige.
Горізнáч, *adv.* s. Горилиць.
Гóрій, *adv.* s. Гірше, ще — noch ärger, noch mehr, *Oc.* (61) VIII. 31.
Горíлє, *n. K.* etw. Verkohltes; Schlacke, *f.* Abfälle, *pl.* das kleinste Theilchen.
Горíлий, *a.* s. Обгорíлий; 2) brennend, *C.* I. 247.
Горилиць, (-йцею), *adv.* mit dem Antlitz nach oben, rücklings.
Горíлки, *pl.* Art Fangspiel.
Горількóвий, горíльний, *Шіс.* (горїльчáний), *a.* Branntwein-, mit B. aufgegossen.
Горíльня, *f. Рч.* 124 s. Горáльня.
Горинúць, (-нúцї), *adv.* s. Горилиць, *Ог.* 70.
Горíский, *a.* s. Горíшний, *Kol.* I. 92.
Горíти, *v. n.* brennen; 2) * funkeln; 3) робóта горúть єму́ в рукáх er thut alles feuerig, blitzschnell.
Горíх & s. Орíх &.
Горічéревом, *adv.* nach oben mit dem Bauch, rücklings. [Höhen, *pl. Gr.* 70.
Горíшє, *n. Гол.* Gebirgslandschaft, *f.*
Горíшки, в — кúдати möglichst hoch werfen. [Obere, Ober-.
Горíшний, *a.* höher gelegen, der
Горішнúк, горішняни́н, (-річн-), *m.* s. Гірнúк; 2) Bewohner des oberen Theiles von e. Dorfe. [Theile e. Dorfes.
Горішнúньский, *a.* vom oberen
Горлáнь, горлáч, *m. Ko.* 150 Schreier, Krakehler, Schreihals; 2) Ausrufer, *m.*
Горлáстий, *a.* laut schreiend, gellend, *Cm.* [ren, *Вах.*
Горлáти, *v. n.* schreien; 2) gir-
Горлáтий, *a.* mit Schlünden, mit verschlingenden Abgründen, *Ф.*
Горлáха, *f. Кч.* 131 Erdgrube zum Aufbewahren des Getreides, *f.*
Горлачí, *pl.* Alpenmullkraut, *n.* (Verbascum nigrum).
Горлáчка, *f.* Kehlkopf, *m.* [taube, *f.*
Горлúця, (*d.* горлíчка), *f.* Turtel-
Гóрличко, *n. Левч.* s. Шúйка (флáшки). [roler.
Горлíвка, *f. W.* das Jodeln der Ti-
Гóрло, *n.* Schlund, Hals, *m.* Kehle, *f.*
Горловúй, *a.* Kehl-; то такé горловé das ist so dringend, pressant.
Горлорíз, *m. Ko.* 5 Kehl-, Gurgelabschneider, *m.*
Горлúва, *f. N.* e. Berges.
Горлúк, горлáч, *m.* Kropftaube, *f.* (Columba gutturosa).
Горлянúй, *a.* Hals-, Kehl-.
Горлянка, *f. C.* I. 3 s. Гортáнка; 2) Prunella, *f.* (Brunella grandiflora); 3) Engelblümchen, Ruhrkraut, *n.* (Filago arv.).
Горн, *m. K.* II. 30 Esse, *f.* Herd, *m.* Feuerbecken, *n.*; 2) Schmelzofen; 3) Töpferofen, *m.* (гóрна, *f.*); 4) Ofenkappe, *f.*
Горнáда, *f.* Hernad rechts. Nbfl. der Тúса.
Горнáр, *m.* Ofenheizer, *m. Ф.*
Горненя́, -я́ти, *n.* s. Горня́.
Горнéць, -нця́, (*gew. g.* горшкá v. горщóк), *m.* Topf, *m.* [2) Berges-, *Py.*
Гóрний, *a. B.* hoch, hehr, erhaben;
Горнúло, *n.* Esse der Schmiede, *f.*; 2) Schmelzofen, *m. Ш.* I. 350.
Горнúця, *f.* Zimmer, *n.* [ser, *m.*
Горнíста, *m. Ф.* Hornist, Hornblä-
Горновé, *n. s. a.* Hanssteuer, *f.*
Горностáй, (-стáль), *m.* Hermelin, *n.* (Foetorius ermineus).
Горнýти, *v. a.* scharren, schüren, raffen; сíно zusammenharken; — ся до когó an jmdn sich anschliessen, anschmiegen; до чогóсь sich an etw. machen.
Горня́, -я́ти, горня́тко, *n.* kleiner Topf; 2) bei e. Art гáївка 3 kleine Kinder, *Kol.* I. 159.
Горня́ка, *f. Ч.* V. 734?
Горобéйник, горобéль, (-бець),

горóбонька & s. Воробéйник, воробéць &, *Ог.* 60.

Горобúна, *f.* *M.* I 156 s. Орябúна.

Горобúнець, -нця, *m.* Spitzkiel, Wirbelkraut, *n.* (Oxytropis pilosa).

Горобúний, *a.* zum Sperling geh.; 2) -а ніч überaus stürmische Nacht im Juli u. August, *Марк.* 15; 3) горóшок, *M.* I. 140 Vogelwicke, *f.* (Vicia angustifolia).

Горóбка, *f.* s. Орябка.

Горобцювáне, *n.* das leichte frivole Leben eines Gecken, *Кн.*

Горовáти, s. Горювáти.

Горовéсенька, *Ч.* IV. 216? [Berg-.

Горовúй, *a.* *M.* II. 159 der Berges,

Горовúтий, *a.* gebirgig, *(B).*

Горóд, *m.* Garten, *m.*; 2) гóрод, *m.* Stadt, *f.* [germeister, *m.*

Городáр, *m.* *Ог.* (61) XII. 56 Bür-

Городьбá, *f.* das Flechten der Hürde, der Hecke; das Umzäunen.

Горóдець, -дця, горóдчик, горóдонько, *m.* городúна, *f.* *P.* I. 52 kleiner Garten; Blumengarten, *m.*

Горóдженє, *n.* s. Городьбá.

Горóдин, *m.* *Марк.* 105 s. Горóд.

Горóдина, *f.* Gemüse, *n.* Gartenproducte, *pl.*

Городúнець, -нця, *m.* *K.* Stadtbewohner, Städter; 2) von städtischen Kosaken.

Городúти, *v.* *a.* zäunen, einen Zaun machen, e. Hürde flechten; 2) * plauschen, schwatzen, *Кч.* 24.

Городúще, *n.* Ort wo ehemals ein гóрод (befestigte Stadt) gelegen; 2) = Градижск, *gr.* im Połtaw. Gouvern. *Левч.*

Городúльник, *m.* Zaunflechter, *m.*

Горóдний, *a.* Garten-, *M.* I. 18.

Горóдник, *m.* Gartenspaten, *m.*

Городничúй, *s.* *a.* *m.* Stadtvogt, Platzhauptman, *m.* *Зак.*

Горóдня, *f.* Gartenwesen, *n.* *B.*; 2) s. Городьбá; 3) городня́ — голодня́, *H.* 264 theueres Städteleben unter Entbehrungen. [Städten verweilend, Stadt-.

Городóвий, *a.* zur Stadt geh.; in

Городовúна, *f.* Gartengemüse, *n.*; s. Гордовúна II. 2).

Городянúн, s. Горожанúн.

Городúнка, горожáнка, *f.* Städterin; e. Bürgerliche, *f.* [gerlich.

Городúньский, *a.* städtisch, bür-

Городúньство, *n.* городúнщина, горожáнство, *Ос.* (61) II. *f.* Städtewesen, Bürgerthum, *n.*

Горóжа, *f.* s. Огорóжа. [Bürger, *m.*

Горожанúн, *m.* Stadteinwohner;

Горожáньский, *a.* bürgerlich, Staats-, *Term.* [-ства Bürgerrecht, *n.*

Горожáньство, *n.* *ГШ.*, прáво

Горóзьба, *f.* *Мж.* s. Грóзьба.

Горозúти, s. Грозúти.

Гороїжити ся, sich stolz gebahren; stolz u. herausfordernd auftreten.

Гороїжний, *a.* sich stolz gebahrend, stolz drohend; kampfbereit.

Гороїжник, *m.* Prahler, *m.*

Гороїжниця, *f.* Prahlerin, *f.*

Гóрон, *m.* *Др. с.* 126 Schlund (Loch) des Blasebalges in e. Schmiede, *m.*

Горопáха, *m.* *K.* armer Wicht, *a.* Schlucker, ein Unglücklicher.

Горопáшити, *v.* *a.* habsüchtig sein.

Горопáшливий, горопáшний, *a.* *ВБ.* (*Пр.* X. 133), *a.* unglücklich, elend; 2) habgierig. [gieriger Mensch.

Горопáшник, *m.* (-ниця, *f.*) hab-

Горорíзьба, *f.* erhabene Arbeit an Bildwerken, Relief, *n.* *C.* II. 110.

Горóх, *m.* Erbse, *f.* (Pisum sativum).

Гороховáтка, *f.* Erbsenmuschel, *f.* (Pisidium), *B.* [(-вля́нка *f.*) Erbsenstroh, *n.*

Гороховúни, *pl.* гороховúне, *n.*

Горохúжий, *a.* wild in den Bergen hausend, *Ру.*

Горохівнúк, *m.* s. Акáция.

Горохóвець, -вця, *m.* *N.* e. Berges.

Горохóвляний, *a.* aus Erbsen, Erbsen-. [gross; wulstig.

Гороховáтий, *a.* *Не.* erbsenähnlich,

Горохоїд, *m.* Erbsensamenkäfer, *m.* (Bruchus pisi), *B.*

Горохóлиско, *n.* Erbsenfeld, *n.* [*m.*

Горошúнець, -нця, *m.* Erbsenstein,

Горошúна, (-úнка), *f.* eine Erbse, ein Erbsenkorn; Erbsenfrucht, *f.*

Горóшко, *m.* fabelh. Zwerg, *m.*

Горошковáтий, *a.* рéмінь Leder, das e. erbsenähnliche Aussenseite hat, rundgerippt. [cher, *f.* (Lathyrus).

Горóшок, -шку, *m.* Platterbse, Ki-

Горпúна, *f.* Agrippina. [VIII. 69.

Гóрський, *a.* s. Угóрский, (*Пр.*

Горсть, гóрстка, *f.* eine Handvoll (*bes.* d. gerissenen Leines, Hanfes); 2)

pl. Art Pflaumen. [Gurgel; 2) Luftröhre, *f.*
Гортáнь, *Кч.* 122 гортáнка. *f.* Kehle,
Гортóп, *m.* s. Вúбій.
Горувáти, *v. n.* sich nach oben heben, wölben; 2) * vorherrschen. [amarus).
Горýля, *f.* Bitterling, *m.* (Rhodeus
Горýнка. *f.* Winterreps, -kohlreps, *m.* (Brassica napus); 2) Ackersenf, *m.* (Sinapis arvensis). [kraut, *n.* (Barbaraea).
I. Горýшка, *f.* Barbarakraut, Senf
II. Горýшка, áнї -ки, *Шй.* (*б. n.* I. (2) 61) s. ? Горíлє.
Горшá, (-я, -є, -áти. *n.* s. Горнú.
Горшкáр, *m. Нав.* s. Гончáр.
Горшкодрáй, горшколáт, *m.* Töpferflicker, Drahtbinder, *m.*
Горщá, -áти, *n.* гóрщик. (*d.* гóрщичок), s. Горнú; 2) Art Mädchenspiel (гáївка), *Kol.* I. 176.
Горщóк, *g.* горшкá, *m.* Topf, *m.*
Горювáнє. *n.* Herzeleid, Wehklagen, *n.* Kummer, Gram, *m.*
Горювáти, *v. n.* traurig, bekümmert sein; sich kränken, s. grämen; wehklagen.
Горю-дуд. *m.* Art gesellschaftl. Kinderspiel, *n.* [ı chten Ufers des Сейм, *m.*
Горюн. *m. Лєвч.* Bewohner des hohen
Горюшний. *a. Гр.* unglücklich.
Горяни́н. *m. Wgr.* 32 s. Гірня́к.
I. Горя́нка, *f.* Gebirglerin, *f.*
II. Горя́нка, *f.* s. Горля́нка 2).
Горя́ньский. *a. Ст.* вовк Gebirgs-.
Гóряч. *f. Зар. B.* Hitze, Erhitzung, *f.*
Горя́чий, *a.* heiss, glühend; 2) * hitzig, eifrig; auffahrend; feuerig, inbrünstig; за-гóряча bei frischer That u. frischem Andenken.
Горя́чина, *f.* Todtenmal, *n.*
Горячи́ти, *v. a.* erhitzen, *K.*
Гóрячість, -ести, *f.* Hitze, *f.* Eifer, *m.* Inbrunst, *f.* [2) * Hitzkopf, Heissporn, *m.*
Горя́чка, *f.* Hitze, Fieberhitze, *f.*;
Горячосéрдий, *a.* heissblütig, feu-
Гóспа, *f. Піс.* s. Госпóжа. [erig.
Госпéць, *m. Піс.* s. Господúн.
Гóсподь, *g.* -да, *m.* der Herr, Gott, *m.* —знáє, — вúдїв der Herrgott mag es wissen, Gott weiss (wer, was, ob —). [90.
Господéвий, *a.* Gott des Herrn, *Ш.* II.
Господúн, *m. Ш.* I. 360, *Н.* 22, 197 Herr, Herrscher, Regierer; Herrgott, *m.*
Господинóва, *f. Н. n.* 27 Frau e. Pfarrers?
Господúти, *v. n. Ст.* herrschen.
Госпóдній, *a.* göttlich, des Herrn, Gottes-; Богоявлéніє -не Erscheinung Christi (Fest), *f.*
Госпóдство, *n.* † Herrschaft, *f.*
Госпóжа, (*d.* госпóженька). *f. ГБ. M.* III. 105 Vorsteherin, Vorgesetzte, *f.*; 2) Frau, Herrin, *f. Не.*: Пречúста —
Гостáр, *m.* ? [Богорóдиця.
Гостéóний, гостелúвий, гостелюбúвий, *a.* gastfreundlich, gastlich, *Зар.*
Гóстенько, *dim.* lieber Gast.
Гостéць, -стцá, *m.* Rheumatismus, *m.* Gicht, *f.*
Гостéчник, *m.* Art Pflze?
Гóстин, *m. N.* e. Berges.
Гости́на, *f.* Bewirtung, *f.* Besuch, Aufenthalt als Gast, *m.*; 2) Gastmal, *n.* пiти́ в -ну zu Gast gehen.
Гости́нець, -нця, *m.* Heerstrasse, Landstrasse, Chaussée, *f.*; 2) Geschenk, das man jmdm von auswärts bringt; Gastgeschenk, *n.*
Гости́нний, *a.* gastlich, gastfrei, gastfreundlich; — покíй Gastzimmer, *n.* = гости́нна (кімна́та).
Гости́нник, *m.* Gastwirt, *m. Ков.*; 2) s. Гости́нець, *T.* [hof, *m.*
Гости́нниця, *f.* Gasthaus, *n.* Gast-
Гости́нність, -ости, *f.* Gastfreiheit, Gastfreundschaft, *f.* [feierlich.
Гости́ньский, *a. Гол.* III. festlich,
Гости́ти, *v. n.* reisen, wandern, gehen; куда́ гóстиш? wohin des Weges? 2) sich als Gast wo aufhalten, Gast sein; 3) *v. a.* s. Погости́ти; 4) — ся einander als Gast bewirten; Gastgelage halten.
Гóстих, *m. N.* e. Berges.
Гóстия, *f.* Hostie, *f.* geweihte Oblate.
Гостівний, *a.* der gerne den Gastgelagen nachgeht. [(Geranium sanguin.).
Гостівник, *m.* Bergschnabelkraut, *n.*
Гóстний, *a. Лєвч.* s. Гости́нний.
Гостовéць, -вця́, *m. N.* einer поло́ни́на [rührung den гостéць beibringen.
Гостьовúй, *a.* -і рýки die dh Be-
Гостьовúтий, *a.* gastlich, *Б.*
Гостьовúцтво. *n. Ст.* s. Гости́нність.
Гостовни́ця, *f.* Gasthaus, *n.* [ність.
Гóстрий, & s. 'Острий &.
Гострúця. *f.* Horn, Zahn, *m.* Nadel, *f.* (v. Gipfel e. Berges), *Вах.* [*a.* spitzig.
Гостровáтий, гострóвуватий,

Гострогля́д, *m. Bein.* der горівка.
Гостроки́д, *m. pl. K.* hingeworfene witzige Ausdrücke.
Гостророзу́мний, *a. K.* s. Бистроумний.
Гостряни́щина, *f. K.* Zeit u. Geschichte des гетьма́н Остряни́ця.
Гостцьова́тий, *a.* rheumatisch, gichtisch.
Гостюва́нє, *n.* das Verweilen als Gast.
Гостюва́ти, *v. n. C.* I. 190 s. Гости́ти 2), 4).
Госуда́р *m. gr.* Monarch, Kaiser, Herrscher, *m.*
Госуда́ри́ня, *f.* Monarchin, Kaiserin, Königin; 2) Herrin, Frau, *f.* Fräulein, *n.*
Госуда́рник, (-дарстве́нник), *m. K.* Herrscher; Staatsmann, Politiker, *m.*
Госуда́рність, -ости, *f.* Staatswesen, *n. K.*
Госуда́рственний, *a.* Staats-, staatlich.
Гота́р, *m. rum.* Grenzraum, *m.*
Гота́рити, *v. n.* grenzen.
Готі́вка, гото́визна, *K. f.* bares Geld, Barschaft, *f.*
Готлóва, *f.* готлóве, *n.* Kette mit Haken zum Holzführen, *f.*
Гото́вий, *a.* bereit, fertig; -і гро́ші bares Geld; -а річ же — es liegt auf der Hand, ist augenscheinlich dass —
Гото́вити, *v. a.* zubereiten, bereiten, fertigen; — ся sich fertig machen.
Гото́вість, -ости, *f.* Bereitschaft, *f.*
Гото́вленє, *n.* Zubereitung, *f.* [*Ф. В.*
Готува́ти, *v. a.* bereiten, (вечéру &), I. Го́ца, гоца-дра́ла! *int.* hopsasa! II. Го́ца, *f.* liederliches Weib.
Гоца́к, *m.* Art Tanz, *C.* I. 88.
Го́цул & s. Гу́цул &.
Го́ця, *f.* in d. Kinderspr. = жа́ба.
Гоши́ти, гоші́ти, *v. n.* на кого́, на що lauern, worauf erpicht, versessen sein; 2) — ся sich vorbereiten; 3) *v. a.* aufstacheln.
Гоюючий, *a.* heilend; -е зі́лє Heilsterwurz, *f.* (Astrantia major).
Го́я! *int.* juchhe! hussasa!
Гра, *f.* s. Игра́.
Граб, *m.* Weissbuche, Hagebuche, *f.* (Carpinus betulus).
Граба́ля, *m. f.* s. Гребі́льник.
Гра́бане, *m.* — гря́дки das Eggen; 2) — сі́на das Harken, Rechen.
Граба́р, граба́рник, *m.* Todtengräber, *m.*; 2) der einen Graben gräbt, *K.*
Граба́рити, *v. n.* Todtengräber sein.
Граба́рка, *f.* Gattin des граба́р; 2) Schindanger, *m.*
Граба́рский, *a.* Gräber-; 2) Graben-, *Зак.* [*m.*; 2) das Graben.
Граба́рство, *n.* Todtengräberdienst,
Гра́бати, *v. a.* гря́дку s. Погра́бати; 2) сі́но harken, rechen, scharren.
Грабе́жа, *f.* Plünderung, *f.* Raub, *m.*; 2) Pfändung, *f.*
Граде́жливий, граде́жний, *a.* граде́жник, *m. Пол.* Raub-.
Грабе́льки́, *pl.* kleiner Rechen.
Грабе́льний, *a.* zum Rechen, zur Harke geh.; — све́рлик womit man Löcher für die Pflöcke (Zähne) des Rechens bohrt.
Грабе́льно, *n.* s. Гра́блиско.
Граби́вий, *a. B.* s. Граблúвий.
Гра́бина, *f.* s. Граб; 2) Weissbuchengehölz, *n.*
Граби́тель, *m.* Ränber; Bedrücker, *m.*
Гра́бити, граб(у)ва́ти, *v. a.* plündern, rauben, erpressen; 2) pfänden.
Грабіж, *m.* Pfand, *m.* gepfändeter Gegenstand.
Гра́біжка, *f. H.* 236 s. Грабе́жа.
Грабі́жний, *a.* Pfand-, vom Gegenstande der Pfändung.
Гра́бки́, *pl.* Sensenreff, *m.*; 2) kleiner Rechen; 3) — сьв. Ива́на Waldstorchschnabel, *m.* (Geranium silvaticum).
Гра́бленє, *n.* das Plündern, Räuberei, *f.*; 2) Pfändung, *f.*
Граблúвий, *a.* räuberisch.
Гра́блиско, (-ище), *n.* gabelförmiges Rechenstiel; гра́блищем ста́ти die Füsse auseinander stellen, spreizen.
Грабли́, *pl.* Harke, *f.* Rechen, *m.*
Граблúник, *m.* s. Граде́льний све́рлик.
Грабни́к, *m.* Gehölz der Weissbuche, *n.*
Грабо́вий, *a.* von Weissbuche; -і дро́ва Weissbuchenholz, *n.*
Грабовúтий, *a.* raubsüchtig, habgierig.
Грабовúця, *f.* s. Гребовúця. [173.
Граб'у́нок, -нку, *m.* s. Раб'у́нок, *C.* II.
Гра́бя, гра́бля, *g.* гра́бйого, *m.* s. Граф.
Гравáти, *v. n. Ф.* oft spielen.
Град, *m.* Hagel, *m.* Schlossen, *pl.*
Градá, *f. Вен.* I. 231 Reihe, *f.*?
Градáр, *m.* Winzer, Weingärtner, *m. Ф.*
Градúна, *f.* s. Градовúна 1).
Градівка, *f.* Rollstein von gewöhnl. Hagelgrösse, *m.*
Градівни́к, *m.* Hagelbeschwörer, *m.*

Градоби́й, *m.* vom Hagel geschlagenes Getreide.

Градоби́т, *m.* s. Градовиця.

Градоби́тє, градоби́щ, *m. Нар. п.* Hagelschlag, -schaden, Wetterschaden.

Градови́й, *a.* Hagel-. [*m. Term.*

Градови́на, *f.* s. Град; Hagelkorn, *n.*; 2) s. *d. f.* [Hagelwetter, *n.*

Градови́ця, *f.* Hagelwolke, *f. B.*

Гра́за, *f.* s. Гра́лї. [tryllus), *B.*

Гра́злик, *m.* Traubenscheide, *f.* (Bo-

Гразли́на, *f.* blasentragender Beerentang (Sargassum bacciferum).

Гразли́нок, -нка, *m.* Traubenmo-

Гра́зло, s. Гро́зло. [nade, *f.* (Uvella).

Гра́йворон, s. Га́йворон, *Mi.* II. 374.

Гра́йка, *f. (B.)* das Spielen, Spielpartie, *f.*; 2) *pl.* stark im Fluge summende od. biesende Fliegen.

Гра́йливий, *a.* spielend; schimmernd; -е со́нечко, *M.* II. 113.

Граймо́ре, *a.* hohes stürmisches Meer.

Гра́йний, *a.* музи́ка, *Га.* I. 72 kundig im Spiele, kunstfertig.

Грак, *m.* 292 *Др. с.* 413 s. Га́йворон.

Гракува́ти, *v. n.* Герцува́ти. *Зак.*

Гра́лка, (*d.* гра́лочка), *f.* Spieldose, *f.* Musikinstrument, *n.* [tung, *f.* Spiel, *n.*

Гра́ло, *n. Oc.* (61) XII. 30 Unterhal-

Грама́та, s. Грамота́.

Грама́тик, *m.* Schüler der 3. Cl. im ehem. geistl. Schulen u. Seminarien.

Грама́тика, *f.* Grammatik, *f.*

Граматика́р, *m.* Grammatiker, *m.*

Грамати́чний, *a.* grammatisch.

Грама́тка, *f.* Verzeichnis der Verstorbenen e. Familie; 2) ABC-Buch, *n.* Fibel, *f. K.*; 3) Taschenbuch, *m. Ст.*

Грамітний, *s. a. m.* Nbfl. des Че́ремош б.

Гра́мосити, s. Обгра́мосити.

Гра́мота́, *f.* das Lesen u. Schreiben; 2) alte Urkunde, Diplom, *n.* Contract, *m.* Testament, *n.* Brief, *m.*; 3) -лиця́, *V.* Gesichtszug, -ausdruck, *m.*

Грамоти́ка, *f.* gestossener Knoblauch mit Salz u. Wasser.

Грамоті́й, *m. Oг.* der Gelehrte; 2) Schriftsteller, *m.*

Грамо́тник, *m.* Archivar, *m.*

I. Грань, *f. KУ.* Grenze, *f.*; 2) Rand, *m. Л.* 9; 3) Ecke; 4) Zeile, *f.*; 5) (u. гран, *m.*) Kante, *f.* 6) Легкове́ць ісля́ндский, *Gr.* 20; грань орі́хів mehrere zusammenwachsende Haselnüsse.

II. Грань, *f.* glühende Kohlen, *pl.*

Гра́на, *f.* s. грань 5). [Glut, *f.*

Грана́точка, *dim. f. АД.* I. 300 s. Кватира (Fenster). [sicieren, *n.*

Гране́, *n.* das Spielen, Spiel, *n.* Mu-

Грани́стий, *a.* kantig, *Нар.*

Грани́ця, *f.* Grenze, *f.* Grenzstein, Markstein, *m.*

Грани́чний, *a.* Grenz-.

Грани́чник, *m.* der Angrenzende; Grenzenbewohner, *m.*

Грани́чити, *v. a.* abgrenzen; — ся, *K.* I. 106 Grenzen setzen, die Grenzen des Reiches bestimmen (u. zu dem Zwecke Krieg führen), *K.*; 2) mit Worten streiten.

I. Гра́нка, *f. dim.* s. Гра.

II. Гра́нка, *f.* Zeile, *f.* (an d. Gerstenähre); 2) Kante, *f.*

Гранкокі́пчик, *m.* Kegel, *m.* [le, *f.*

Гранкосло́п, *m.* Prisma, *n.* Ecksäu-

Гра́нок, -нку, *m.* Ast, Zweig, *m.*? *Gr.* 69. [Birnen.

Гранушки́, *pl.* Art grosser harter

Гранча́к, *m.* sechs-, vierzeilige Gerste.

Гранча́стий, *a.* kantig; 2) gezeilt, Zeilen-; ячмінь s. Гранча́к.

Гра́ня, *f. Мак.* s. Гра́нь 1). [sma, *n. B.*

I. Граня́к, *m.* eckiger Körper; Pri-

II. Граня́к, *m.* glühende Kohle.

Грани́стий, *a.* eckig, *Пол.*

Грап, s. Граф.

Гра́ти, *v. n.* spielen; v. jeder sichtbaren materiellen od. geistigen regen Bewegung: — на скри́ці auf der Geige sp.; в ка́рти — Karten sp.; — коне́м das Pferd tummeln; ри́ба гра́є пінбю macht das Wasser schäumen u. spielt im Schaume; кров, горівка, мо́ре u. A. гра́є: wallen, wogen, gähren, schäumen, schwingen &; 2) tanzen; 3) tönen, schallen, krächzen, kreischen: галок га́мор гра́є, *МШ. (vgl.* гра́йворон); 4) гро́ші гра́ють = г. горя́ть; со́нце гра́є schillert, flimmert; 5) — ся spielen (mit Gespielen); schäckern; *b)* sich begatten.

Грач, *m.* Spieler, *bes.* Kartenspieler, *m.*; 2) s. Грак, *K.*

Гра́шка, *f. M.* III. 32 s. Играшка.

Гребати, *v. a.* s. Гребсти́; 2) чим (погребати) etw. verschmähen.

Гребе́лька, *f. dim.* s. Гре́бля.

Гребенéць, -нця́, *m. dim.* Kämmchen, *n.*; 2) — бо́гомо́лчий Jacobs-Pilgermuschel, *f.* (Pecten jacobaeus).

Гребени́ще, *n. N.* e. Berges.

Гребенни́к, гребеня́р, *m.* Kammacher, *m.* [stern, *m.* (Asteropecten), *B.*

Гребеньозьвíздник, *m.* Kamm-

Гребеньокру́жка, *f.* Kammrädchen, *n.* (Cristellaria), *B.* [losia cristata).

Гребеню́шка, *f.* Hahnenkamm, *m.* (Ce-

Гребеня́стий, *a.* kammähnlich, -artig, zackig, *Пол.* [nosurus cristatus).

Гребеня́чка, *f.* Kammgras, *n.* (Cy-

Гребéць, -бця́, der das Heu zusammenscharrt, der heut, s. Громадíльник, *A-Г.* 159; 2) Ruderer, *m. C.* II. 138.

Гребúш, *m.* бóлота́ний Sumpf Schlangenkraut, *n.* (Calla palustris).

Гребíжка, *f. Bein.* der ку́рочка-welche scharrt (гребé). [Гребéць 1).

Гребíльник, *m.* гребíля, *m. f.* s.

Гребíнь, -бéня, *m.* Kamm, *m.*; 2) s. Гребíнка; 3) First, *m.* (стрíхи).

Гребíнка, *f.* Hechel, *f.* Wollkamm, *m.*; 2) kammartige кужíлка; 3) hölzernes kammförmiges Werkzeug, womit man Heidel-, u. Preisselbeeren sammelt, *(B.).*

Гребíнний, *a.* -е полотнó, гребíнниця, *f.* grobe Leinwand.

Гребíнник, *m.* Benedictenkraut, *n.* Garaffel, *f.* (Geum urbanum).

Гребíньозя́ві, *pl.* Kammkiemer, (Pectinibranchia), *B.* [бенéць 1).

Гребíшóк, -шкá, *m. Ч.* III. s. Гре-

Гребóлиця, *f.* гребóлó, *n.* Striegel, *f.*

Гребóля, *f.* Damm, Deich, *m.*; 2) Dammweg, *m.* Land-, Heerstrasse, *f.*; Bergrücken, *m.*; 4) Schneewall, *m.*; 5) das Rudern, *Ко.* 75.

Гребóний, *a.* -і нóги Grabbeine, *pl. B.*

Гребóвúця, *f.* Harken, Zusammenrechen der Heues; 2) Zeit dieser Arbeit, *Ч.* VII. 419.

Гребóк, -бкá, *m. Не.* Ruder, *n.*

Гребстú, гребтú, *v. a.* graben: я́му; 2) scharren, harken, rechen: сíно; 3) rudern.

Гребýн, *m.* Grabheuschrecke, *f. B.*

Гребóчик, *m.* s. Гребéць.

Греботáти, *v. n.* brausen, *Кн.*

Гребетóвий, *a.* von Grisett, s. Пар-

Грек, *m.* Grieche, *m.* [чевий.

Грéка, *f.* s. Гречинá.

Грекúня, *f.* Griechin, *f.*

Грель, *m. N.* e. Berges.

Гремíти, *v. n.* donnern; 2) erschallen, ertönen; *мені́ тáя погрóза десь грéмит (і в головí не —) ich achte darauf ganz u. gar nicht.

Гремотíти, *v. n. У.* donnern, erschallen. [tönend; — ґаз Knallgas, *n. Пол.*

Грему́чий, *a.* donnernd, schallend,

Грéна, *f.* s. Грúна, *Зап.*

Гренýха, (-ýшка), *f.* s. Русáльний (-а пíсня).

Грéпнути, *v. n.* s. Гéпнути ся.

Грéсько, *m.* s. Гринькó.

Грéхіт, -хоту, *m. МШ.* Schutt, *m.*

I. Грець, *m.* s. Игрéць.

II. Грець, *m. Кч.* 166 s. Герць.

III. Грець, *m.* Apoplexie, *f.* Schlaganfall, *m. Н.* 286.

Грéцкий, *a.* griechisch.

Гречáний, (-áнний), *a.* aus Buchweizen od. Heidekorn.

Гречáник, *m.* Kuchen aus Buchweizenmehl; 2) s. Гречýх. [zenstroh, *n.*

Гречáниця, гречáнка, *f.* Buchwei-

Грéче, *adv.* brav, recht gut, recht wohl, *Нас.*

Гречено́ва, *f. N.* e. Berges.

Грéчий, *a. K.* I. 204 s. Грéчний, ґрéчний. [chische, *Бор. Тор.*

Гречина́, (-еччина́), *f.* das Grie-

Грéчиско, *n.* Feld, worauf Buchweizen angebaut wurde.

Грéчка, *f.* Buchweizen, *m.* Heidekorn, *n.* (Polygonum fagopyrum); 2) dem Heidekorn ähnliche braune Tüpfel auf d. Felle alter weisser Pferde; 3) * скакáти в грéчку, *Кч.* 274 sich in verbotene Liebschaften einlassen; Unzucht treiben. [ниця.

Гречкíвка, *f. Ч.* IV. 524 s. Гречá-

Гречкосíй, *m.* Buchweizensäer, Landmann, Ackersmann, *m. Ш.* II. 178; 2) s. Гречýх.

Гречýх, *m.* Getreide-Laubkäfer, *m.* (Anisoplia fruticosa); 2) Kuchen, Hupfen aus Buchweizenmehl; 3) wilder Buchweizen.

Гри! *vocat.* statt Грицю! (v. Гриць).

Гриб, (*d.* грибóчок, -чка), *m.* Pilz, Schwamm, *m.*; 2) Hausschwamm (Merulius); 3) гриб щирáк Bilzling, Edelpilz, (Boletus edulis).

Гриб|áр, *m.* Pilzsammler, *m.*

Гриб|óиця рижикова́та Pilzkoralle, *f.* (Fungia agariciformis).

Гриб|кóва, *f. N.* e. Berges.

Гриб|ни́й, *a.* лїс, wo Pilze reichlich wachsen: коли́ гриб|óно, тогдѝ хлі́бно wann es viel P. giebt dann ist reichliche Getreideernte.

Гриб|óвий, *a.* -а зу́па Pilzsuppe, *f.*

Гриб|óвиско, гриб|óвище, *n.* Ort wo reichlich Schwämme aufkommen, Fundort von Pilzen, *Mi.* II. 276.

Гри́ва, (*ungr.* гри́вище), *f.* Mähne, *f.*; 2) der nicht glatt abgemähete Grasstreifen.

Грив|а́к, грив|а́ч, *m.* s. Гривня́к.

Грив|а́стий, *a. Ry.* starkmähnig.

Гри́венник, *m.* silbernes 10 Kopekenstück.

Гри́вий, *a.* s. Гли́вий, *Wyr.* IX.

Грив|и́ця, *f.* s. Гри́ва. *Др. с.* 243.

Гри́вна, (*aug.* гривня́ка), *f.* ehem. Gewichtseinheit von verschied. Gehalte: 1 Pf. $^1/_2$ Pf. Silber; jetzt = 10 Kopeken; † — сріóла = 16 Loth Silber, (7 гри́вен кун); — зóлота = 56 Ducaten.

Гривн|áк, *m.* Ringeltaube, *f.* (Columba palumbus).

Гри́вно, *n. H.* 93 s. Гри́мно.

Гривня́к, *m. gew. pl.* Abart der Ruthenen um Перемúшль u. Ярослáв.

Григ|óрий, *m.* Gregorius; „Григорія“ кли́кати, *Ф. Пр.* III. 204 „den heiligen Ulrich rufen“: stark erbrechen s. Ри́гати.

Гридь, гри́девь, -дня *m.* † Leibwächter bei d. ruthen. Fürsten, *K. m.*

Гри́ди, (гря́ди), *pl.* über dem Ofen hervorstehendes Gerüst (Bretter, Geflecht) zum Aufbewahren des Geschirres u. zum Dörren mancher Früchte.

Гри́дка, *f.* s. Же́рдка, *Ч.* VII. 400.

Гри́дня, гри́дниця, *f.* † Empfangszimmer in fürstlichem Palaste, *n.*; 2) Kaserne, *f.*; 3) Garnison, *f. Пік.*

Гридня́к, *m. Пік.* s. Гридь.

Гриднякув|áти, гридня́чити, *v. n. Пік.* гридня́к sein.

Гридня́чий, *a. Пік.* zum гридня́к geh., *Пік.*

Гриж|á, гриз|á, *f.* nagender Kummer, Gram, *m.*

Гри́жіти, *v. a.* mit Kummer u. Mühe etw. erwerben.

Гри́жник бíлонíг, *m.* kahles Bruchkraut (Herniaria glabra).

Гризь, гриз|á, Magen-Bauchschmerz, *m.* Leibschneiden, *n.*; 2) Diarrhöe, *f.*

Гриз|а́лка, *f.* гриза́ло, *n.* beissendes Mundwerkzeug, Kauwerkzeug, *n.*

Гриз|а́лчий, *a.* Nage-.

Гриз|а́чка, гризу́чка, *f.* s. Рíпа.

Гризь|б|á, *f.* s. Гриж|á.

Гризкúй, empfindlich gegen Kummer, *B.*; 2) гри́зько, *adv. Фр.* hämisch, spottweise, beissend.

Гризня́, *f.* Hader, *m.* Zänkerei, *f.*

Гризот|á, *f.* s. Гриж|á.

Гри́зти, *v. a.* nagen; ätzen; — орíхи, aufbeissen, knacken; * nagen: сóвість, quälen, kränken, grämen; — ся sich grämen; *b)* sich beissen, * sich zanken; гризу́чий, *ptc.* ätzend; -е кáлї Aetzkali, *n. Пол.*

Гризу́н, *m.* Nager, *m.* Nagethier, *n.*

Грим, *m.* Gepolter, *n.*

Грим|áк, *m. gew. pl.* Eisstücke zum Schlittenfahren zubereitet, *pl. Oc.* (61) V. 60 *Пік.*

Гри́мане, *n.* das Poltern, * das Rügen.

Гри́мати, *v. n.* poltern, derb schlagen; * на кого́ hart jmdn mitnehmen; rügen, poltern.

Гримíти, гримотíти, s. Гремíти &.

Гри́мно, *n.* Furz, *m.* бáбине — всїм лю́дям ди́вно.

Гри́мнути, *v. n.* wuchtig einschlagen, werfen; 2) mit Wucht fallen, stürzen.

Гриня́ха, Гриця́ха, *f.* Gattin des Гринь, Гриць.

Гринí́вка, *N.* e. Berges.

Гринько́, Гринь, *m.* Gregorius.

Грип, *m. Ч.* 327 s. Гриф.

Гри́па, *f.* plumper Mensch.

Гринь, Грицько́, s. Гринько́.

Гри́цики, *pl.* Zackenschotte, *f.* (Bunias orientalis); 2) Ranke, *f.* (Sisymbrium pannonicum).

Гриця́ло, *n.* s. Галу́н.

Грича́к, *m.* Art Pilz.

Гри́ще, *n.* Unterhaltung, Lustbarkeit, *f.* piquenique; 2) Verschwendung, *f.* Luxus, *m.* Spiel, *n. Ш.* II. 100; 3) Tummelplatz, Spielort, Anger, *m.* II. 237.

Грищов|и́й, *a.* zum гри́ще geh., *Пік.*

Грищов|и́к, *m.* Theilnehmer, *m.* Mitglied *n.* eines гри́ще, *Mi.* II. 249.

Гріб, *g.* гробу, *m.* Grab, *n.*

Грізьба́, *f. Кн.* s. Грозьба́, гроза́.

Грізни́й, *a.* drohend, dräuend; streng, hart, trotzig; schrecklich, furchtbar.

Грім, *g.* гро́му, *m.* Donner, *m.* Gewitter, *n.* гро́мом, *adv.* urplötzlich.

Грима́ч, *m.* Polterer, Brummbär, *m.*

Грімки́й, *a.* laut, tönend, schallend, weit erschallend; * glänzend, stark.

Грімота́ти, (-ти́ти), *ІГ.* s. Гремоти́ти &.

Грі́нка, *f. П. п.* 17 geröstete Scheibe des Weissbrodes; 2) s. Ку́пка; 3) * Gewinn, *m.* Einkünfte, *pl.* гріпку уби́ти в когóсь, *Ко.* 16 gewinnen (bei jmdm).

Гріти, *v. a.* wärmen, erwärmen.

Гріх, *m.* Sünde, Schuld, *f.* гріхóм ся дíє es wird sündhaft verfahren. [*Ш.* I. 265.

Гріхóвний, *a.* sündig, sündhaft,

Гріховóда, гріховóдник. *m. Кч.* 278. 279 Verführer zur Süude; 2) Sünder, Bösewicht, *m.* [*Шіс.*

Гріховóдниця, *f.* Verführerin, *f.*

Гріховóдство, *n. Кв.* sündhaftes Treiben. [chen, schuldbewusst sein.

Гріхува́ти ся, sich Vorwürfe ma-

I. Гріш, *g.* грошá, *m.* ein Stück Geld, Münze, *f. pl.* гро́ші das Geld, Gelder; гроші Münzen, *ГШ.* (*гр.* 50.)

II. Гріш, *m.* s. Гріх.

Гріши́ти, *v. n.* sündigen: Бóгу, пе́ред Бóгом vor Gott; sich irren, fehlen.

Грішка, *f. dim.* in d. Kinderspr. s. Гріх.

I. Грішни́й, *a.* begeldet, reich.

II. Грíшний, *a.* sündlich, sündhaft; schuldig. [dige.

Грíшник, *m.* Sünder, *m.* der Schuldi-

Грíшниця, *f.* Sünderin, *f.* die Schuldige. [der Sünder, Sünden-.

Грíшницкий, грíшничий, *a. K.*

Гроб, *m.* Art Frühlingsspiel, *Ч.* III. 89.

Гробáк, s. Хробáк, *С.* II. 204 *Кух.*

Гробівни́ця, *B.* гробни́ця, *K. f.* Grabmal, Mausoleum, *n.*

Гробки́, *pl.* Gottesacker, Friedhof, *m.*

Гробкови́й, *a. Ст.* s. Могíльний.

Гробний, *a.* Grabes-, *Ф. Лір.*

Гробови́к, *m. М+Б.* 321. ?

Гробови́ще, *n.* s. Гробки́.

Гробокопáтель, *m.* Todtengräber, *m. Ш.* I. 291.

Гро́жно, *Фр.* s. Гро́зно.

Гроза́, грозьба́, *f.* Drohung, Strenge, *f.* drohendes, ernstes Auftreten u. Verfahren, *Wa.* 2; 2) Grauen, Entsetzen, *n.*; 3) ungeheuer Grosses, *(B.).*

Гроздовáтий, *a.* traubig, *Пол.*

Грозенцé, -нцá, *n. dim.* s. Гро́зно.

Грози́ти, *v. a.* кому́ drohen, dräuen; кого́ ermahnen, wehren; — ся, *Зг.* s. Відгражáти ся.

Гро́зло, s. Гро́зно.

Гро́зний, *a.* s. Грізни́й.

Грозни́стий, *a.* mit grosser reichblütiger Traube.

Гро́зно, *n.* Traube, *f.* (racemus).

Грозня́нка, *f.* Mondraute, *f.* (Botrychium lunaria).

Громáда, *f.* Gemeinde, *f.* Gemeinwesen, *n.*; Gesellschaft, *f.* Verein, *m.*; 2) Haufen, *m.* Menge, *f.*

Громáдити. *v. a.* häufen, sammeln; 2) zusammenharken (сíно). [*Под. Др.*

Громадíвство, *n.* Socialismus, *m.*

Громадíлка, *f.* Pferderechen, *m. Зак.*

Громадíльник, *m.* Arbeiter, der das Heu auf der Wiese zusammenscharrt, Harker, *m.* [kleine Gesellschaft.

Громáдка, громáдочка, *f. dim.* sehr

Громáдний, *a. T.* das Gemeindewesen betreffend; bürgerlich; -е камíне Geröll, *n. Кв.* II. 329; громáдно, *adv. Пол. К.* gesellschaftlich, truppweise, gemeinschaftlich, im Vereine.

Громадність, -ости, *f.* Geselligkeit, Gesellschaftlichkeit, *f. T.*

Громáдский, *a.* Gemeinde-; 2) gemeinschaftlich; 3) öffentlich. [meinwesen, *n.*

Громáдскість, -ости, *f. Под.* Ge-

Громадяни́н, *m.* Gemeindemitglied, Vereinsmitglied, *n.*; 3) Bürger, *m.*

Громадя́нка, *f.* Bürgerin, *f. Шіс.*

Громадя́ньский, *a.* gemeinschaftlich, gemeinsam; 2) bürgerlich, Bürger-.

Громадя́ньство, *n.* громадя́ньщина, *f.* Gemeinwesen, *n.* Gemeindeautonomie, *f.* Oeffentlichkeit, *f.* Volk, *n. Не. (Пр.* XI. (2) 40). [Besieger, *m.*

Громи́тель, *m. КУ.* Bekämpfer,

Громи́ти, *v. a.* wuchtig schlagen, *K.*; 2) * überwältigen; 3) ausschelten.

Гро́міш, *m. B.* s. Ро́муш.

Громкий, *a.* s. Грімки́й.

Громниця, *f.* Kirchenkerze, *f.* (als Talisman gegen den Blitzschlag); 2) donnernde Kanone, *КУ.*

Громобій, -бо́я, *m. Ry.* Donnerer, *m.*
Громове́рзець, -рзця, *ш. K.* Blitzschleuderer, *m.*
Громови́й, (*d.* громове́нький), *a.* Blitz-, Donner-; -е сьвя́то, *Зап.* II. 358 am 8. 13. 20. 22. 24. Juli u. am 1. August; дім пішо́в громови́м огнем, *KC.* IV. (82) 503 das Haus wurde vom Blitze verbrannt.
Громови́к, *m.* Gott des Donners, [Donnergott, *m. Не.*
Громови́на, *f.* Elektricität, *f.*
Громови́ця, *f.* Donnerwetter, Gewitter, *n. B.*; 2) Donnerkeil, *m.* (Belemnites).
Громозві́д, -звóду, *m.* Blitzableiter, [ter, *m.*
Громоздúти ся, *МШ.* 64 aufgehäuft liegen.
Громоковáль, *m. KУ.* Schmied des Donnerkeil tragend. [Donners u. Blitzes, *m.*
Громонóсний, *a. Oг.* den Donnerkeil tragend.
Громослóв, *m. BБ.* Donnerwort, *n.* [Kraftausdruck, *m.*
Громостя́г, *m. W.* s. Громозві́д.
Громоти́ти, *v. a.* Ч. V. 579 s. Громáдити сі́но.
Громохмáрний, *a. K.* mit Donnerwolken. [wolken.
Громохтíти, *v. n. M.* stark dröhnen.
Гроници ся, *Ме.* 176 Trauben bilden.
Гро́но, (*d.* гро́ночко, *Ме.* 176), *n.* s. Гро́зно. [ні)?
Грот, *m. Гол.* III. 252 s. Кіш (в мли-
Гро́хіт, -оту, *m.* Donner, *m.* Gerassel, Gepolter, *n. Фр.*
Гро́хнути ся, грохотíти, *v. n. Фр.* stürzen, fallen mit Gewalt an etw. anstossen, *P.* I. 23; 2) *v. n.* rasseln, rollen.
Грошéвий, *a.* Geld-.
Грошéво, *Мх.* грошúство, *n.* „viel gut Geld", e. Menge Geldes.
Грошелю́б, *m.* der Geldsüchtige, *Зг.*
Грошенáта, *pl.* kleine Summe Geldes.
Грошúна, *f.* kleine Münze, *Cm.*
Грошíвка, *f. N.* e. Berges; 2) Helicostegia numulina, *B.*
Грошовúй, *a. K.* fürs Geld; — жóвнїр besoldet; — люд Söldner, *pl.*
Грошовúтий, *a.* geldreich.
Грошозаплóд, *m. H.* 143 *Гр.* von e. bestechlichen Richter, der nur auf die Vermehrung seines Vermögens ausgeht.
Грошолóв, *m.* Geldhascher, *m.*
Грýба, (*d.* грýбка), *f.* Ofenloch, *n.* Ofen, *m. Пот.* II. 28.
I. Грýбар, *m.* s. Грýбник.
II. Грýбар, *m.* Dickbauch, Grossbauch, *m.*
Грýбарка, *f.* dickbäuchiges Weib.
Грубéзний, *a.* sehr dick.
Грýбий, (*d.* грубéнький, -бнéнький), *a.* dick, grob; хóдить грýба § ist schwanger; * grob, roh, rauh, ungesittet.
Грубúти, *v. a. M.* II. 43 jmdn grob behandeln, jmdm grob begegnen; jmdn barsch anfahren; *v. n.* sich grob, ungesittet, roh zeigen, *IГ.*
Грýбість, -ости, *f.* Dicke, *f.*; 2) * Grobheit, Rohheit, *f.*
Грубíти, *v. n.* dick, grob werden.
Грýбник, *m.* Ofenheizer, *m.*
Грубовáтий, *a.* gröblich, derb, *K.*
Грýбовінь, *f.* grosse Dicke.
Грубоволóсий, *a.* grobhaarig, mit straffem Haar.
Грубозéрнúстий, *a.* grobkörnig.
Грубодзю́б, *m.* (Fringilla coccothraustes). [*Пол.*
Грубоскíрцї, *pl.* Dickhäute, *pl.*
Грубослоїстий, *a.* mit dickem Geäder; dickschiefrig, *Пол.* [pulvert.
Грубопорошкóваний, grob ge-
Грубствó, *n.* etw. sehr Dickes.
Грубчáстий, *a.* dicklich.
Грудь, *f.* und *pl.* грýди Brust, (Brüste, *pl.*) *f.* Busen, *m.* (sternum, *B.*)
Грýда, *f. Oc.* (61) IX. 179 Masse, *f.* Klumpen, *m.* Scholle, *f.* Kloss, *m.* Stück, *n.*; 2) ausschlagartige Fusskrankheit der Pferde, Mauke, *f.*
Грýде, грудóле, *n. coll.* Erdkloss, Erdklumpen, *m.*; 2) holprige, gefrorene Erde; 3) s. Грудь, *Oc.* (61) VI. 30.
Грýдень, -дня, *m.* Monat December; 2) bei d. Huzulen: November.
Грудúна. *f. H.* 219 *Кч.* 397 s. Грудь.
Грудúстий, *a.* mit starken Brüsten.
I. Грýдка, *f.* s. Грýда 1)
II. Грýдка, *f. Ry.* Brustwarze, *f.*
Грудневий, *a.* December-.
Грудний, *a.* Brust-; 2) -а трáвка Filago arvensis.
Грýдник, *m* Brustkasten, *m.* (thorax), Brust, *f.* Bruststück, *n.* [stück, *n.*
Грудúна, *f.* s. Грýди; 2) Brust-
Грýдниця, *f.* Brustblatt, *n.* Brustkasten, *m.* Brustbein; Bruststück, *n.*; 2) Goldschopf, *m.* Leinkraut, *n.* (Linosyris villosa).

Грудні́вка, *f.* Decemberverfassung, *f. Кл.* [mit Schollen.
Грудня́стий, *a.* holperig, rauh,
Грудови́й, *a.* -é сїно gemäht auf feuchten Wiesen mit Erdhügeln.
Груд|о́к, грудо́чок, -чка, *m. АД.* I. 146 s. Горо́о́к.
Гружа́вина, *f.* Untiefe, *f.*
Гру́жало, *n.* s. Грязови́на.
I. Грузь, *f.* Trümmer, *pl.* Schutt, *m.*
II. Грузь, *f.* s. Боло́то 1).
Грузд, гру́здїнь, *m.* s. Руна́тка. *Вол.*
Грузи́ло, *n.* Senkblei, *n.* Bleiknoten, *m.* [2) auf-laden, *K.* (e. Schiff).
Грузи́ти, *v. a. Ч.* 410 s. Міси́ти;
Грузї́ль, *m.* s. Грузд.
Грузки́й, *a.* sumpfig, morastig, *(vgl.* гру́знути); *adv.* гру́зко. [drüsig.
Грузла́тий, *a. Пол.* mit Drüsen,
Гру́зло, *a.* der Theil Thones der zur Verfertigung eines Töpfergeschirres bestimmt ist. [e. Sumpf).
Гру́знути, *v. n.* ein-, versinken (in
Грузо́вина, *f.* Sumpf, Morast, *m.*
Гру|ї́ти, *v. n. Мор.* kreischen, krähen.
Гру́кати, гру́кнути, грукоті́ти, *v. n.* s. Гу́ркати, *Кч.* 6. [Гуркотня́.
Грукотня́, грукотня́ва, *K. f.* s.
Груку́чий, *a.* rauschend; polternd, *M.* III. 124.
Грумоті́ти, *v. n.* s. Греміти.
Гру́нище, *n. coll. B.* Felsen, *pl.*
Гру́хане, *n.* das Krähen, *K.*
Гру́хнути, *v. n.* poltern, *M.* III. 31; 2) *K.* krähen. [*f.* (als Frucht).
Гру́ша, *f.* Birnbaum, *m.*; 2) Birne,
Груша́нка, *f.* Birnmus, *n.* Birnsuppe, *f.* [Birnbaumholz.
Грушево́вий, грушко́вий, *a.* aus
Грушевина, *f.* s. Гру́ша 1).
Грушина, *f.* Birnholz, *n.*
Грушиця, *f. Me.* 251 Wald- od. Holzmangold, *n.* (Pyrola rotundifolia).
Гру́шка, *f.* s. Гру́ша; * пока́зує грушки́на ве́рбі will weiss machen, hinter's Licht führen; 2) s. Глемо́іза, *Gr.* 20.
Грушник, *m.* Birnwein, *m.*
Грущаник, *m.* mit gehackten, gedörrten Birnen gefüllter пиріг. [baum.
Грущина, *f.* unansehnlicher Birn-
Грю́к, *m. Фр.* das Dröhnen. [feuer, *n.*
Грю́кава, *f.* s. Гуркотня́, Schnell-
Гряд, *m. H.* 269 s. Град Hagel.

I Гря́да, *f. gew. pl.* s. Гри́ди; гря́дка, *f. Top.* s. Гра́гар.
II. Гря́да, гря́дка, (гри́дка) *f.* Beet, *n.*; 2) грядá-verengtes Flussbeet, wo das Wasser springend plätschert; 3) seichte Stelle wo das Floss strandet.
Грядити ша́пку на го́лову aufsetzen.
Грядїль, *m.* Grendelbaum, Pflugbalken, -baum, *m.*
Грядо́шник, *m.* Gemüsegarten, *m.*
Гряду́щий, *a.* kommend, künftig, *Ш.* II. 167. [Schlamm, *m.*
Грязь, *f.* гря́зиво, *n. K.* Koth, *n.*
Грязький, *a.* s. Грузки́й.
Грязни́ти, *v. a.* mit Schmutz erfüllen.
Гря́знути, s. Гру́знути.
Грязови́на, *f.* s. Грузо́вина.
Грязота́, *f.* s. Грязь.
Грязю́ка, *f.* Pfütze, *f.*; 2) s. Грязь.
Гряк, стук-гряк! *int.* von гря́кнути, *Пс.*
Грякну́ти, грякоті́ти, *v. n.* mit Getös herunterfallen; tosen; poltern.
Грянь, *f.* Lichtnelke, *f.* (Lychnis chalcedonica).
Гря́на, *f.* гря́на неді́ля Pfingstsonntag, *m. Me.* 309 *Зак.* [as, *B.*
Грянéць, -нця, *m.* Lycaena Phlae-
Гряни́шник, *m. K.* s. Грани́чник.
Гря́нути, *v. n.* mit Wucht einschlagen, schmettern, *Ф.* [lich fallen, bauzen.
Гря́пнути, гря́пснути, *v. n.* plötz-
Гряcть, *f.* Inhalt, *m.*
Гря́стиця, *f.* Knäuelgras, *n.* (Dactylis glomerata).
Грястний, *a. Зг.* inhaltsvoll, -schwer.
Гря́хнути, *v. n.* чу́тка — laut werden, erschallen.
Гряхоті́ти, *v. n.* klappern.
I. Гу́ба, *f.* Lippe, Lefze, *f.*; 2) Mund, *m.* наду́ти гу́би schmollen. [Pilze, *pl. m.*
II. Гу́ба, *f. gew. pl.* гу́би Schwämme,
I. Губа́ня жо́вта Goldnessel, *f.* (Galeobdolon luteum), *B.*
II. Губа́ня, *f.* slovakische Kleidung.
Губа́стий, (-а́тий), *a.* mit dicken, wulstigen Lippen, *Ш.* I. 195; — ме́двідь Lippen-, Lefzenbär, *m.*; губа́ті, *pl.* Lippenblüthige, *pl.* (Labiatae).
Губи́тель, *m.* Verderber, Vertilger, *Ш.* II. 272 Mörder, *m.* [störerin, *f.*
Губи́телька, *f.* Verderberin, Zer-
Губи́тельний, *a. Шар.* vernich-

tend, verderblich. [*n.* Pest, *f.*

Губи́тельство, *n. Te.* Verderben,

Губи́ти, *v. a.* verderben, zu Grunde richten, zerstören; ins Unglück stürzen; — з сего́ сьвіта hinrichten; 2) verlieren, verschleudern. [s. Гу́ба I.

Губи́ще, *n. aug.* гу́бонька, *f. dim.*

Губі́йка, *f.* Süsswasserschwamm, *m.* (Spongilla), *B.*

Гу́бка, *f.* Baumschwamm, *m.* — модрино́ва Lärchenschwamm, (Polyporus officinalis); -чирі́вка Zunderschwamm, Buchenpilz, *m.* (P. fomentarius); 2) — мо́рска Badeschwamm, (Spongia officinalis).

Губкова́тий, *a.* schwammig.

Гу́бний, Lippen-, labial.

Гу́бовать *f.* Pilzsternkoralle, *f.* (Fungia), *B.* [zähnchen, *n.* (Chilodon), *B.*

Губозу́бець, -бця, *m.* Lippen-

Губоло́бо́, *m.* Mycetochares, *B.*

Губчаки́, *pl.* Seeschwämme, *pl.* Amorphozoa, *B.*

Губча́рка, *f.* s. Біля́вка голова́та.

Губча́стий, *a.* schwammig.

Губя́к, *m.* Boletophagus, *B.*

Гу́гнавець, -вця, *m.* гу́гнавий, гугня́вий, гугня́вий, *a.* näselnd, stammelnd, *Kv.* 395.

Гу́гнати, гугни́ти, гугня́віти, *v. n.* näseln, stammeln, *Ke.* II. 135.

Гугні́ти, гугоні́ти, *v. n.* dumpf schallen, *Hic.*; 2) girren.

Гу́гон, *m.* dumpfer Schall, *Hic.*

Гуд, *m.* s. Гук 3).

Гуда́к, (*d.* гуда́чок, -чка), гуде́ць, -дця́, *m.* Musikant, *m.*

Гудьба́, *f.* Musik, *f.*

Гу́джа! *int.* zum Hetzen der Hunde.

Гу́дик, *m.* Junikäfer, *n.* (Melolontha solstitialis), *B.*

Гу́дина, *f.* s. Огу́дина.

Гуди́ло, *m.* Immertadler, *m.*

Гуди́ти, [гу́джу, гу́диш], *v. a.* tadeln, verunglimpfen, herabsetzen, *Пот.* III 26.

Гуді́ти, [гуджу́, гуди́ш, *Оц.* §. 201. 211] hallen, schallen; brausen; 2) gurren (го́луб); 3) brummen, *vgl.* Густи́.

Гудкува́ти, *v. n.* einander erzählen, plauschen, plärren.

Гуж, *m.* Seil, *n.* Schnur, *f.*; 2) Kummetriemen, *m. АД.* II. 147 * в ведéн гуж зо мно́ю тягні́те wirket mit mir einig zusammen zu einem u. demselben Ziele; 2) Zug, Strich (v. Vögeln); гуже́м in e. langen Reihe hintereinander s. Ключе́м, *Левч.*

Гу́жва, гуже́вка, гу́жов, -жви, *f. Ф.* s. Ужéвка, вужéвка; 2) Zugkette,

Гу́зар, *m.* Husar, *m.* [*f.* s. Тязь.

Гу́зати ся, säumen, §.

Гу́зер, *m.* гу́зеро, *n.* гу́зїр, (*d.* гузире́ць, *P.* II. 30) der untere Theil des Garbens, des Baumstammes; Kobenholz, *n.* Boden, Grund, *m.*

Гузерувáти, *v. a.* von unten e. Stamm abschneiden. [Gesäss, *n.*

Гузи́ця, *f.* das Hintere, Arsch, *m.*

Гу́зїрине, *n.* das mit Gras untermischte Stroh vom unteren Theile des Garbens, das beim Dreschen sich loslöset.

Гу́зка, *f.* das hintere (breite, stumpfe) Ende des Eies.

Гу́зкати, *v. n.* ungefüge hinhüpfen, *B.*

Гу́зли, *pl.* Unterhosen, *pl.*

Гу́зно, *n.* das Hintere, Gesäss, *n.*; 2) *pl.* s. Гу́зли.

Гузоби́й, гузовáл, *m.* Arschpauker, *m.*

Гузо́к, -зка, *m.* der hintere, stumpfe Theil.

Гуйц! *int.* Scheuchruf gegen Ferkeln.

Гук, *m.* Knall, Schall, Donner, *m.* Gepolter, *n.*; 2) гук, гу́ком, *H.* 274 grosse Masse, Wust, *m.*; 3) rauschender Wasserfall; 4) Rohrdommel, *f.*; 5) гук, гу́кало, s. Гу́пало; 6) Bassgeige, *f.*; 7) lederner Dudelsack.

Гуканúна, *f.* гу́кане, *n.* laute Rufe, *pl.* das Schreien.

Гука́ти, (гу́кну́ти), *v. a.* кого́, *M.* nach jmdm laut rufen; *v. n.* dumpfen Laut geben, laut zu-rufen; 2) на кого́ jmdn schelten; 3) — ся (von der Sau) rauschen, brünstig sein.

Гу́кля, *f.* liederliches Weib, Hure, *f.*

Гукоті́я, *Mi.* II. 71, гукотня́, *f.* öfteres starkes Rufen, *n.* Lärmen, Lärm, *m.*

Гул, *m.* fernes dumpfes Getöse, Nachhall, *m. IГ.*

Гуль, *m. АД.* Tölpel, Dummkopf, *m.*

Гу́лавий, *a.* verrückt, wahnsinnig.

Гула́тий, *a.* aufgeblasen, aufgedunsen, *Пол.*

Гульба́, *f. M.* Unterhaltung, *f.* Festgelage, *n.* Tanzunterhaltung, *f.* Tänze, *pl. Вах.*; 2) Spaziergang, *m.* Promenade, *f. KC.* (82) V. 355.

Гу́льбище, *n.* Unterhaltungsort, Spazierort, *n.* [*M.* II. 83.

Гу́льбощі, *pl.* Tanzunterhaltung, *f.*

Гульвіса, *m.* s. Гульта́й, *Ш.* I. 311.

Гу́лий, *s. a. m.* Rothkehlchen, *n.* (Lusciola rubecula).

Гули́ти, *v. a. МШ.* tadeln, bespötteln, zum Besten haben; 2) *Ф.* verlocken, verführen; mit falschem Versprechen hinhalten.

Гу́лиця, *f.* s. Ву́лиця. [*Ст.*

Гу́лї, *pl. Ч.* V. 454 *Bein.* der го́лубі,

Гулькі! *int.* vom plötzlichen, unerwarteten Erscheinen, Ankommen, *Ог.* 217, 9.

Гу́лькати, гульну́ти, *v. n.* aufhüpfen; 2) schnell untertauchen. [2) flottes Leben.

Гу́льки, гу́лї, *pl.* Tanzunterhaltung, *f.*;

Гульня́, *f.* s. Гульба́; 2) Zechgelage, *n.* Sauferei, *f. Кв.* II. 135; 3) Musse, Mussezeit, *f. Пр.* II. 223.

Гульта́й, *m.* Schwelger, *m.* liederlicher Kerl; 2) Schlingel, Kujon, Lump, Gauner, Halunke, *m.* [lumpen.

Гульта́їти, *v. n. Ст.* flott leben,

Гульта́йство, *n.* s. Гільта́йство.

Гулю́кати, *v. n.* на кого́ jmdn schreiend tadeln.

Гуля́й-город, *m.* -городи́на, *f.* wandelnde Stadt; ehem. bedeckte Schlitten mit Kanonen u. Schiessscharten; beweglicher Thurm.

Гуля́ка, гуля́йко, *m.* Lebemann, *m.* flotter Bursche; der Liederliche.

Гуля́нка, *f.* Tanzunterhaltung, *f.*; 2) Schmaus, Gastmal, *n.*; 3) гуля́нками, *adv.* in freien, müssigen Stunden.

Гуля́рка, *f. Ф. (Вес.* 21)?

Гуля́ти, *v. n.* tanzen; sich unterhalten, sich ergötzen; 2) spazieren gehen, müssig lustwandeln; 3) leben, *Ш.* I. 128 bes. liederlich leben, ausschweifen; — в ка́рти, *Р.* I. 107 s. Гра́ти в к.; — ся чим, *К. (Й.* 92) womit spielen.

Гуля́щий, *a.* lustig, flott lebend; müssig gehend; — хло́пець tüchtiger Tänzer; 2) — кіне́ць, *Ч.* III. 99 freihängendes Ende; frei, lose, müssig 104; — день geschäftsfrei, Feiertag, *m.*

Гума́нїзм, *m.*; гума́нність, -ости, *f.* Humanismus, *m.*; Humanität, *f.*

Гума́нний, *a.* human, menschenfreundlich.

Гуме́не, *Н.* 50 *vocat. v.* Игу́мен.

Гуме́нний, *s. a. m.* гуме́нник, *m. Кн.* Tennenwächter, *m.*

Гуменце́, -нця́, *n.* попо́вє Pfaffenröhrlein, *n.* Butterblume, *f.* (Taraxacum officinale, T. dens leonis); 2) Tonsurglatze, *f. Левч.* [*m. Пот.* III. 29.

Гумно́, *n.* Scheunen-, Schoberplatz,

Гумоти́ти ся s. Гомоти́ти ся.

Гуна́, *f. К.* s. Луна́, *Пс.*

Гуна́ти, *v. n.* wiederhallen, stark schallen, *Пс.*

Гуньба́, *f.* s. Буркун-зі́лє.

Гу́нька, *f.* s. Гу́ня 1).

Гу́нство, *n. coll.* гу́нцвот, *m.* Hundsfott, *m. Пот.* II. 28.

Гуну́ти, *v. n. ТР.* 9. 23 schallen; 2) *v. a.* einstürzen, wuchtig stossen; 3) s. Шугну́ти, *Пс.*

Гу́ня, *f.* grober Tuchrock; 2) kleine Sippe der Auerhähne, *B.*; гу́нев лїта́ти scharenweise.

Гуня́ник, *m.* in гу́ня Gekleideter, *У.*

Гуп-гуп! *int.* v. Schlagen u. Hüpfen.

Гу́пало, *n.* Rohrdommel, *f.* Moorochse, *m.* (Ardea stellaris).

Гу́пать, гу́пнути, гупоти́ти, *v. n.* stark niederfallen; 2) poltern, polternd [gehen.

Гу́пко, *m.* s. 'Одуд.

Гупоні́ти, *v. n.* dumpf schallen.

Гуррр! -гур! *int.* v. Kollern u. Dröhnen; гу́рра! hurrah!

Гура́к, *m.* s. Угра́к.

Гурба́, *f.* Haufen, *m.* Schar, *f. М.*

Гу́рда, *f.* s. Ву́рда.

Гури́ти, s. Гули́ти.

Гу́рка, *f.* Guria (weibl. *N.*).

Гу́ркало, *n.* Art schwirrendes Spielzeug; 2) *m.* Poltergeist, Tummler, Schwätzer, *m.*; 3) *n.* kleiner Wasserfall, *(B.)*

Гу́ркати, *v. n.* poltern, klopfen, schlagen.

Гу́рко, *m.* Gurius (männl. *N.*).

Гу́ркіт, -оту, *m.* гурко́та, гуркоті́ня, *Мі.* II. 71, гуркотня́, *f. Ме.* 3 Gepolter, Getöse, Gerassel, *n.*; 2) Lärm, *m.*

Гуркота́ти, *v. n.* s. Гу́ркати; 2) girren. [taube, *f.* (Columbus oenas).

Гуркотли́вець, -вця, *m.* Holz-

Гуркотли́вочка, *f. М.* II. 114 голу́бонька- Turteltäubchen, *n.* [(го́лу́б).

Гурли́кати, *v. n.* girren, gurren

Гу́рма, *f.* s. Гурба́.

Гурма́н, *m.* Füderl, *n.* — со́ли; 2)

гурманóм, в-гурмáн, *Зг.* auf ein Mal, haufenweise.

Гурмáнка, *f.* grosser Ballen zusammengekneteten Schafkäses; 2) s. Тóпка (сóли).

Гурний́, *a.* stolz, hoffärtig.

Гурóк, -рка́, *m.* s. Огирок.

Гурт, *m.* Gesammtheit; Gesellschaft, *f.* гурт грóшей e. Menge Geldes, viel Geld; на гурт, гýртóм купувáти im Grossen, en gros ohne Auswahl auf-, einkaufen; в гýртї, в гурт, *adv.* zusammen, *P.* I. 22; 2) Rindviehherde, *f. C.* I. 18. 91.

Гуртовá, *f.* Mass, *n*: — горíвки *(B.)*

Гуртовий́, гурт́óвний, *a.* zum гурт geh., collectiv, in Massen, Massen-, en gros; 2) öffentlich, Gemein-; 3) *Ко.* 69 v. natürlichen Kindern.

Гуртóвник, *m.* Aufkäufer en gros, [Grosshändler, *m.*

Гуртóк, (-óчок), *m. dim.* s. Гурт, kleine Gruppe, Truppe, Sippschaft.

Гуртоправ, *m.* Hüter od. Züchter des гурт Viehes, *m.*

Гуртувáти, *v. a.* zusammen machen, -treiben; (nach gewissem Plan) s. Згуртувáти.

Гусь, *f.* Gans; — сíра (дúка) Grau-, [Wildgans.

Гусáк, *m.* Ganser, Gänserich, *m.* гусакóм hintereinander (wie eine Reihe Gänse); 2) Art Tanz; 3) Hohlziegel, *m.*

Гусáр, s. Гýзар. [4) Art Fussfessel.

Гусарúн, *m.* Husar; 2) Husarensohn, *m.* [nen Husaren.

Гусáрка, *f.* Geliebte, das Weib ei-

Гýсаш, *m. ungr.* s. Сороковéць, *Гол.* III. 431.

Гýсевки, (-сїв-), гусéлки, *Ал.* 407 *pl. dim.* s. Гýсли, *АД.* I. 37, *Гол.* III. 57.

Гусевнúця, *f. АД.* I. 37 die Kammer wo die гýсевки aufbewahrt werden, *Гол.* III. 57. [s. Вусíльниця.

Гýсень, *f. coll. К. Гр.* гýсениця, *f.*

Гусенúчник, *m.* Raupenschlupfwespe, *f.* (Microgaster). [*f.* (Chenopus), *B.*

Гусенíжка, *f.* Gänsefussschnecke,

Гусеня́, -я́ти, *n.* s. Гýся.

Гусúмець, -мця, *m.* Gänsekresse, *f.* (Arabis hirsuta). [ся́тник 3).

Гýсин, *a.* Gänse-; -а лáпка s. Гу-

Гусúнець, -нця, *m.* Sternlauch, *n.* (Gagea pusilla).

Гусíльниця, *f.* s. Гýсень.

Гусíр, *m.* Ganszwitter, *m.*

Гýска, *(d.* гýсочка), *f.* Gans, *f.*; 2) — сóли s. Тóпка; 3) längliche Semmel; 4) *pl.* гýски s. Латáте; 5) — прúдива e. Gebinde von Gespinnst. [жéм.

Гуськóм, *adv. Лекч.* s. Гуж 2): гу-

Гусль, *f. pl.* гýсли, гýслí Gussli, e. Saiteninstrument, wo die Saiten mit den Fingern gegriffen werden, liegende Harfe, Zither, *f.* [nene Milch.

Гуслúнка, *f.* eingekochte geron-

Гусля́р, *m.* Lautespieler, Gusslispieler, Harfner, Harfenspieler, *m. Ш.* II. 247.

Гусниќ, *m.* Gänsestall, *m. Пар.*

Гýснути, *v. n.* s. Густїйшáти.

Густáвий, *á.* genug dicht.

Густвéньский. *a.* -а дýша, *Пот.* II. 28 s. Гунцвóцкий.

Густи́, [гудý, гудéш, гудé, *Оц.* §. 201] musicieren, spielen; 2) summen; 3) brausen (вíтер).

Густи́й, *a.* dicht; 2) dick, grob; *Не.* — гóлос grobe Stimme; 3) Густé *N.* e. Berges.

Густи́ра, (-и́рка), *f.* Güster, Zobelpleinze, *f.* (Abramis blicca).

Густи́тельний, *a.* Verdichtungs-, Compressions-, *Пол.*

Густи́ти, *v. a.* verdichten, verdicken.

Густїйшáти, *v. n.* dichter werden, sich verdichten.

Гýстість, -ости, *f.* Dichte, Dichtigkeit; — лю́дности Bevölkerungsdichte, *f. Це.* [teren, sehr oft.

Гýсто, *adv.* dicht; -чáсто des Oef-

Густоволóсий, *a.* dichtbehaart.

Густокрýтий, *a.* dicht gewunden, *МШ.*

Густолúстий, *a.* dichtblätterig.

Густонóжка, *f.* — сéмна Schnurassel, *f.* Tausendfuss, *m.* (Julus terrestris).

Густомíр, *m.* Dichtigkeitsmesser, *m.*

Густотá, *f. Ог.* s. Гýстість. [*Пол.*

Гýся́, -яти, гýсятко, -тка, *n.* ganz junges Gänschen, Güssel, *n.*

Гуся́тина, *f.* Gänsefleisch, *n.*

Гуся́тник, *m.* Gänse-, Fingerkraut, *n.* (Potentilla anserina); 2) s. Гусúмець; 3) Gänsebirt, *m.* [etc. (Fabrik).

Гýта, *f.* Hütte, *f.* Eisen-, Glashütte

Гутáти, *v. a.* s. Гаїти.

Гýти, *v. n.* s. Гудíти, girren. [Klumpen.

Гути́ра, *aug.* -ирúска), *f.* grosser

Гу́тиско, гути́ще, *n.* Ort wo e. гу́та war.

Гу́тір, *Мак.* гу́тірка, гу́торка, *f.* Spruch, *m.* Anekdote, *f. Ки.* 381; 2) Gerede; Gespräch, *n.* Unterredung, *f.*

Гути́ти, *v. n.* brausen, *(B.).*

Гу́тний, *a.* Hütten-.

Гу́тник, *m.* Hüttenarbeiter, *m.*

Гутни́цтво, *n.* Hüttenwesen, *n. Term.*

Гуто́рити, *v. a.* Gespräch führen, plaudern. [готло́ве.

Гуфли́нка, *f.* Haken an der Kette

Гуфна́ль, *(d.* гуфна́лик), *m.* Hufnagel, *m.*

Гуц, гу́ці, гу́ца, гу́цюю! *int.* hopsa!

Гу́цати, гу́цкати, гуциґа́ти, *v. a.* nach oben schaukelnd werfen, hätscheln.

Гу́цул, *m.* ruthen. Einwohner der Flussgebiete von oberer Бистри́ця, vom Прут, Че́ремош, Серет u. einem Theile v. mittlerem Дністе́р. [lenland, *n.*

Гуцули́ня, гуцу́льщина, *f.* Huzu-

Гуцу́лка, *f.* Huzulin, *f.*; 2) Art Volkslied u. Volksweise zum Spielen, Singen od. Tanzen. [lenpferd

Гуцу́лок, -лка, *m.* kleines Huzu-

Гуцу́льский, *a.* Huzulen-, huzulisch.

Гуцуля́к, *(d.* -уля́чок), *m.* s. Гуцу́лок; 2) sehr kurzes huzul. Pelz.

Гу́ця, *f.* Wiege, *f.* (in d. Kinderspr.)

Гуча́ти, гучі́ти, *v. n.* dumpf dröhnen, schallen; schreien.

Гу́чка, *f. coll.* Treiber bei d. Jagd, *pl.*; 2) *sgl.* Tachina fera, *B.*

Гучли́вий, *a. B.* weithinschallend; 2) *M.* II. 78 summend.

Гучни́й, *a.* überaus laut, schallend; там бу́ло гу́чно dort gieng's hoch.

Гу́чність, -ости, *f.* Fähigkeit zum Klingen, zum Schallen, *f.*; 2) Getöse, Saus u. Braus, *n. Пік.*

Гу́чо́к, -чка, *m.* Kreisel, *m.*; 2) Brechfliege, *f.* (Musca vomitoria); 3) Krippe, Gosse beim Brunnen.

Гу́шлї, *(d.* гушéльки), *pl.* Geige, *f. (vgl.* Гу́слї)

Гушма́, *adv.* im Haufen, *Gr.* 20.

Гушни́к, *m.* колоса́тий Federkraut, Tausendblatt, *n* (Myriophyllum spicatum).

Гущ, *m.* s. Гущавни́к.

Гу́ща, *f.* Dichtheit, *f. übhpt.* alles Dichte, Massive, Compacte, *He. H.* 29; 2) Brei, *n.* dicker eingekochter Saft, *Ки.* 308; 2) Bodensatz, *m.* Hefen, *f. pl.*

Гущáвина, *f.* Dickicht, *n.*

Гущавни́к, гущáк. *m.* dichtes Gebüsch, Gestrüpp, *Зар. Фр.*

Гущавнико́ва ви́ка Heckenwicke, *f.* (Vicia dumetorum).

Гу́щинь, гущи́на, (-и́ня), *f. P.* I. 133. *IF. C.* I. 98 s. Гущáвина.

Ґ.

Ґ, fünfter Buchstabe (Ґáма). Manches unter Ґ Fehlende s. unter Г.

Ґаб, *m. gew. pl.* Teichmuscheln, *pl.*

I. Ґáбати, s. Гáбати.

II. Ґáбати, ґабну́ти, *v. a.* die Hand in etw. Flüssiges stecken; 2) s. Гáбати.

Ґабівка, *f.* Erastria, *B.*

Ґабовéць, -вця́, *m.* Perlmutterfalter, *m.* (Aglaja).

Ґабо́рцьо, *m.* Teufel, *m.*

Ґáва, *f.* Nebelkrähe, *f.* (Corvus cornix); * ґáви лови́ти zerstreut hingaffen, Allotrien treiben. [2) s. Кáнькати.

Ґáвати, *v. n.* den Mund aufmachen;

Ґавеня́, -я́ти, *n. Др. с.* 272 Junge

Ґавзу́н, *m.* grosser Topf. [einer ґáва.

Ґавóра, *f.* Loch, *n.*

Ґáвра, *f.* winterliche Lagerstätte des Bären; 2) § Schlund, *m.*; loses Maul розпусти́ти ґáвру s. d. f. [schreien.

Ґáврати, *v. n.* maulen, sehr laut

Ґавра́ч, *m.* Maulmacher, Plauscher, *m.*

Ґаву́ля, *f.* s. Ґáйса.

Ґаґара́дз, *m.* Schaf-, Ziegenkoth, *n.*

Ґадате́уш, *m.* § Wortführer, Redner, *m.*

Ґаджа́ла, *f.* Knöchel, *m.*; 2) s. Ґáла.

Ґаджала́ґати, *v. n.* Kauderwelsch sprecben.

Ґаджéло, s. Качéло, качáло.

Ґаджи́на, *f. N.* e. полони́на.

Ґаджуля́ти, s. Качуля́ти.

Ґадзиґа́ти, s. Скоботáти. [us).

Ґадзу́ля, *f.* Rosskäfer, *m.* (Scarabae-

Ґаз, *m.* Gas, *n.*

Ґáза, *f.* Gaze, *f.* Flortuch, *n.*
Ґаздá, (*d.* ґáздик), *m.* s. Ґоспóдар.
Ґаздúня, (*d.* ґаздúнька), *f.* s. Ґосподи́ня. [дáрний.
Ґаздівни́й, ґаздови́тий, s. Ґоспо-
Ґаздівствó, s. Ґосподáрство.
Ґаздувáти, s. Ґосподарувáти.
Ґазéта, *f.* Zeitung, *f.*
Ґазéтний, *a.* Zeitungs-.
Ґазéтник, ґазетя́р, *m.* Zeitungsschreiber, Journalist, *m.*
Ґазетя́рство, *n.* Journalistik, *f.*
Ґазóвий, *a.* Gas-; gasartig, *Пол.*
I. Ґáйда, *f.* ґалýх, *m.* s. Бýльба.
II. Ґáйда, *m. f.* (schlechter) Hund; Taugenichts, *m.*
III. Ґáйда, ґáйдиця, ґáйдичка, *f.* Art Hirtenflöte, *f.*; 2) *pl.* Dudelsack, *m.*
Ґайдáр, *m.* Dudelsackspieler, *m.*
Ґáйса, *f.* s. Мéрша.
Ґáла, *f. gew. pl.* ґáли § Füsse, *pl.*
Ґалавáн, s. Ґаладзáн.
Ґалаґáн, *m.* grosser (kupferner Topf; 2) Kupfermünze: Vierkreuzerstück, *n.*; 3) *K.* (*Досьв.* 219) verloschener Feuerbrand.
Ґалаґóда, *f.* s. Бараббóля.
Ґалаґотáти, *v. n.* schnattern.
Ґаладзáн, *m.* grosser Topf.
Ґаламáґа, *f.* loses Maul.
Ґаламáґати, ґалаґахáти, *v. n.* plauschen, plärren.
Ґаланди́ти, s. Белендúти.
Ґальванїзм, *m.* Galvanismus, *m.*
Ґальванíчний, *a.* galvanisch.
Ґáлґа, *f.* Meeräsche, *f.* (Mugil chelo).
Ґáлґан, *m.* Lump, *m.*; 2) Lumpen, [Hadern, *pl.*
Ґалéра, *f.* Galeere, *f.*
Ґалéрія, *f.* Gallerie, *f.* (ґалерéя, *Шл.*).
Ґалéрний, *a.* Galeeren-.
Ґáлиця, *f.* Ungeziefer; 2) Hausgeflügel, *n.* (*Ф.*); 3) s. Довжни́к 2), *B.*
Ґáлїр, *m.* viereckige Capuze, Pelerine an der чýга.
Ґалїя́рд, *m.* Art italien. Tanz, *C.*
Ґáлка, *f.* s. Ґáлка.
Ґáльон, *m.* Tresse, Borte, *f.* [chen, *m.*
Ґальóнка, *f.* Kopfschmuck der Mädchen, *m.*
Ґалýнок, -нка, *m.* buntes Band.
Ґалю́ґа, *f.* s. Ґáлиця, *B.*
Ґаля́ня, *f.* putzsüchtiges Weib, Kokette, *f.* [riehandlung, *f.*
Ґалянтери́йний склеп Galante-
Ґаля́нтність, -ости, *f.* Galanterie, Courtoisie, *f.*
Ґáляр, *m.* Flussboot, *n.*
Ґаля́рник, *m.* Zimmerer od. Führer eines Ґаля́р. [2) Gallapfel, *m.*
Ґалясівка, *f.* *Пол.* Gallwespe, *f.*;
Ґáма, *f. N.* d. Buchst. Ґ, (ґ); in d. Musik: Tonleiter, *f.*
Ґáмба, *f.* *ungr.* grosser Knopf.
Ґáмлати, *v. a.* langsam, ohne Lust fressen.
Ґáмлявий, *a.* ohne Lust zu fressen.
Ґáмнути, *v. a.* §. aufessen, verschlingen.
Ґанá, s. Ганá. [gen.
Ґáнат, *m.* Stück Leinwand; ґанáтне=шмáтне.
Ґанґлїóни, *pl.* Ganglien, Nervenknoten, *pl.* [d. Felle des Viehes), *pl.*
Ґанґýлики, *pl.* Mistklümpchen (an
Ґáнок, -нка, (*d.* ґáночок), *m.* Gang, Vorbau, Auftritt vor dem Eingange eines Hauses, *m.* Freitreppe, *f.* *Пот.* II. 28.
Ґанч, *m.* Tadel, Fehler, *m.* Gebrechen, *n.*
Ґанчáвий, ґанчовáтий, *a.* fehlerhaft, mit e. Fehler behaftet.
Ґанчувáти, *v. a.* tadeln, an etw. Mängel entdecken.
Ґáня, *f.* s. Кáня.
Ґáра, *f.* Falze, Rinne, Hohlkehle, *f.*; 2) Wagenkiste zum Verführen der Kartoffeln; 3) etw. Schwerfälliges. [óурка.
Ґараббóля, ґардибýрка, s. МандúҐарґáра, *f.* Polar-Ente, *f.* (Colymbus arcticus). [тáнка.
Ґарґáчка, ґарґáнка, (ґир-), s. ГорҐáрда, *f.* Schmuck, *m.* Zierrat, *n.*
Ґардáн, *m.* s. Таргáн.
Ґáрдий, ґардúстий, *a.* stolz.
Ґáрдитися stolz den Kopf hochhalten (v. Pferden).
Ґарувáти, *v. a.* ausfalzen, e. Rinne machen; 2) zerwühlen, zerstampfen.
Ґáтра, *f.* Gatter in d. Brettmühle, *n.*
Ґатýнок, -нку, *m.* Gattung, Art, *f.*
Ґатункувáти, *v. a.* *Ил.* specialisieren. [*f.*; 2), s. Дерκáч 2).
Ґáцик, ґáцок, -цка, *m.* Fledermaus,
Ґах, *m.* Geck, *m.*
Ґóол, *m.* s. Кóрець.
Ґвездáти, s. Мисúти.
Ґвалт, *m.* (Gewalt), Gewaltthat, *f.* Sturm, *m.* на — дзвонúти d. Sturmglocke läuten; Schmerzensschrei, Aufruf, *m.* *Ш.* I. 65. 79. 82.

ґвалтóвний, *a.* Gewalt-, gewaltsam, *Me.* 373; unruhig, *K.*

ґвалтувáти, *v. n.* прóтив когó. *He.* gegen jmdn e. gewaltigen Lärm erheben; um Hilfe rufen.

ґвардéйский, *a.* zur Garde geh.

ґвáрдия, *f.* Garde, Leibwache, *f.*

ґвардíйон, *m.* Gardist, *m. Cm.*

ґвінт, *m.* ґвінтівня́, *f.* Schraubengewinde, *n.* -gang, *n.* [Schiessgewehr.

ґвінтóвка, *f.* gezogenes Rohr, *g.*

ґвінтóвник, *m.* Schraubeneisen, *n.*

ґвінтувáти, *v. a.* den ґвінт ausführen.

ґe-ґe-ґe! *int.* vom Schnattern d. Gänse.

ґевáл, *m.* gemeiner Bauer; 2) Landstreicher, *m. C.*

ґéвкнути, *v. n.* im Inneren erdröhnen.

ґéґавка, *f.* s. Гоґóль.

ґéґати, *v. n.* schnattern (v. Gänsen).

ґéґлик, *m.* s. ґéтель.

ґедз, ґéдзель, ґéдзик, *m.* Rinderbremse, (Oestrus bovis); 2) Pferdebremsfliege, *f.* (Gastrus equi); * ґéдза піймáти (з стакáна) e. tüchtigen Schluck machen; ґéдзика вкúнути einen Streich spielen, ein Schnippchen schlagen.

ґедзáн, *m.* s. Тарґáн.

ґéдзати —, ґедзéлити —, ґéдзити ся toben; herumlaufen (vom Vieh, wenn es von ґедз gestochen wird); sehr unruhig werden, *C.*

ґедзýла, *f. Mx.* grosses Fass.

ґéдло, *n. Зап.* II. 558 s. Рóзказ.

ґев, *m. Пол.* s. ґедз.

ґел! *int.* vom Schnattern d. Gänse.

ґéлавець, -вця, *m.* Hauben-, Kothlerche, *f.*

ґéлавий, *a.* s. Кéлавий.

ґелевáтий, *a.* ґелевáч, *m.* §. ein Dickbauch.

ґéлево, *n.* §. dicker Bauch.

ґéлета, ґелéтка, *f.* Fass, *n. gew.* ¼ Scheffel = чвéртва. [gefäss.

ґелетá, -áти. *n.* hölzernes Milch-

ґéлка, *f. Зап.* II. 381 s. Ґýля, Beule.

ґелтýнок, -нку, *m.* s. Старýнок, *Gr.* 19. [кувáти.

ґемóарувáти, ґемóáти s. Щаще-

ґенґóрити ся sich stolz spreizen.

ґенґóрний, *a.* s. Гоґóрний.

ґенерáл, *m* General, *m.* s. Гнерáл.

ґенерáльний, *a.* allgemein; -а рáда козáцка, *Кч.* 182.

ґенерáльша, *f.* s. Гнералóва.

ґензýра, *f.* Gentiana, *(B.).*

ґéнїй, *m.* Genius, *m.*; 2) Genie, *n.*

ґенїáльний, *a.* genial.

ґенїáльність, -ости, *f.* Genialität, *f.* Genie, *n.*

ґеоґрáфія, *f.* Geographie, *f.*

ґеоґрафíчний, *a.* geographisch.

ґеольóґія, *f.* Geologie, *f.*

ґеольоґíчний, *a.* geologisch.

ґеométрія, *f.* Geometrie, *f.*

ґеометрúчний, *a.* geometrisch.

ґеоморфíчний, *a. He.* geomorphisch.

ґер, *m.* Giersch, Zipperleinkraut, *n.* (Aegopodium).

ґерґáвка, s. Ґарґáчка.

ґерґелúця, *f.* Kornwurm, *m.*

ґерґотáти, *v. n.* schnarren, kullern, *A-Г.* 156; 2) röcheln.

ґердáн, *m.* mit Glaskorallen benähetes od. gesticktes Band als Kopfbinde od. Schmuck um den Hals für Mädchen od. um den Hut für Burschen, *Kol.* I. 38. 40.

ґерéґа, *f.* Kreisel, Brettrad zum Knabenspiel geh. *Lgr.* 6 *gew. pl.*; 2) Art Wurfspiel; Damenspiel.

ґерелúця, *f. TP.* 63 Umzug haltender lärmender Haufen.

ґéтель, -тля, *m.* s. Дя́тель.

ґеф, *m.* Schöpflöffel, *m.*

ґаéйворонок, s. Жáйворонок.

ґзи, *pl.* Schäckerei, *f.* Muthwille, *m.*

ґзик, *m.* s. Слúпень óйчий.

ґзимс, *m.* Gesimse, *n.*

ґзúти ся, s. ґéдзати ся; 2) з ким mit jmdm schäckern, muthwillig scherzen.

ґиґáцки, *pl.* s. Аґрест.

ґиґлá, *f.* s. Игла́.

ґúґнути, *v. n.* §. crepieren, *P.* I. 6.

ґирáн, *m.* tatarischer Kriegsmusiker.

ґúрла, *f.* grosses Erdloch, Erdspalte, *f. (Ф.).* [*Wgr.* XI. *Ог.* 77.

ґід, ґíдько, ґíлúти & s. Дíд, дíдько &

ґíлик, *m.* s. Илько (?)

ґімнáзия, *f.* Gymnasium, *n.*

ґімназиáльний, *a.* Gymnasial-

ґімнáстик, *m.* Gymnastiker, *m.*

ґімнáстика, *f.* Gymnastik, *f.*

ґімнастúчний, *a.* gymnastisch.

ґíндзýра, *f.* Art Gebirgspflanze.

ґінекéй, *m. Ш.* Gynäkeion, Frauengemach, *n.* [(= ангидрíт) wasserfreier G.

ґíпс, *m.* Gips, *m.*; 2) — безвóдний

Ґіпсо́вий, *a.* aus Gips.
Ґіпсо́виця, *f.* Mauer-Gipskraut, *n.* (Gypsophila muralis). [(по́ле).
Ґіпсува́ти, *v. a.* mit Gips bestreuen
Ґірли́ґа, *f.* oben gekrümmter Hirtenstab, *IГ.* [ва́ти.
Ґіцо́к, ґіцкува́ти, s. Дїцо́к, дїцкува́ти.
Ґія, *f.* Branntwein, *m.*
Ґлеґ, *m.* Kälberlab, *m.* (als Gärstoff der Schafsmilch).
Ґлей, ґлейова́тий, s. Глей &.
Ґлемей́, *m.* s. Де́бра. [*Mi.* IV. 526.
Ґлї, ґля, s. Длї, для, *Ог.* 77; за́-ґля,
Ґло́бе, *m.* kleiner Käseballen, -klumpen. [та́ти.
Ґльонди́ти, (-нти́ти), *v. a.* Хлепта́ти, *v. n.* s. Уґлю́здати ся.
Ґляґ, s. Ґлеґ, Ґля́ґати (ґля́джити) s. Заґля́ґати.
Ґми́рати, ґни́рати, *v. n.* grübeln, wühlen; ґни́ряти pantschen, flau arbeiten. [ten.
Ґнес, ґне́ска, s. Днесь &.
Ґни́ра, *m.* Grübler, *m.*
Ґнип, ґни́пець, -пця, *m.* Schusterkneif, *m.* *Пот.* II. 28.
Ґніт, *g.* ґно́та, *m.* Docht, *m.*
Ґномі́чний, *a.* gnomisch, Gnomen-, *K.*
Ґнота́р, *m.* Dochtmacher, *m.*
Ґно́те, *n. coll.* Dochte, *pl.* *Lumpen *pl.*
Ґо́вдаш, *m.* armer Schlucker.
Ґовіти, *v. n.* s. Ни́дїти (v. Vieh).
Ґо́втиця, *f.* Knopf, *m.*
Ґо́ґа, *f.* Kreuzotter, *f.* (*B*).
Ґоґо́дзи, (-о́зи), *pl.* Frucht der Preisselbeerstrauches, Preisselbeeren, *pl.*
Ґоґо́зник, *m.* Preisselbeere *f.* (Vaccinium vitis idaea).
Ґоґома́н, *m.* Dummkopf.
Ґоґо́рний, *a.* stolz, sich brüstend.
Ґоґоті́ти, *v. n.* zwitschern, glucken.
Ґо́дза, *f.* ansteckender Hautausschlag,
Ґой, *m.* s. Бевзь *Oc.* (61) XII. 39. [*Gr.* 19.
Ґолдува́ти. *v. a.* *Др. с.* 223 verwalten.
Ґо́льфа, *f.* Wunde *f.* [ner Knopf (*B*).
Ґо́мо́ичка, *f. dim.* kleiner metalle-
Ґондзоля́к, *m.*, s. Ґудз.
Ґо́нта, *f.* (*d.* ґонтиня́) Schindel, Dachschindel, *f.*
Ґонта́ль, *m.* Schindelnagel, *m.*
Ґонта́р, ґонтя́р, *m.* Schindelspalter, *m.*
Ґонта́рка, *f.* Schindelwerkstätte, *f.*
Ґонти́на, *f.* schindeldicke Holzspleisse, -platte, *f.*
Ґонти́ти, *v. a.* mit Schindeln decken.
Ґонті́ти, *v. n.* angenehm plaudern.
Ґонто́вий, *a.* — дах Schindel-.
Ґора́льник, *m.* Werkführer in. e. Ґо́ральня.
Ґо́ральня, *f.* Branntweinbrennerei, *f.*
Ґорґа́н, *m.* Berggipfel, *m.* (*B*); *N.* e. Ґордзо́ля, *f.* s. Бу́льба. [Berges.
Ґоспо́да, *f.* Gasthaus, Wirtshaus, *n.* Herberge. *f.*
Ґоспо́дар, (*d.* -а́ренко, -а́рентьо, *Гол.* III. 3), *m.* Hausherr, Herr, Wirt; Landwirt, Landmann, *m.*
Ґоспода́рити, (-арува́ти), *v. n.* Hausherr sein; wirtschaften, die Landwirtschaft betreiben, führen.
Ґоспода́рка, *f.* Wirtschaft, Landwirtschaft, *f.*; 2) *He.* (*n.* 307) s. Ґосподи́ня; дівчина- ґ., *K.* s. d. folg.
Ґоспода́рний, *a.* wirtschaftlich; emsig u. sparsam in d. Landw.
Ґоспода́рник, *m.* *K.* Reichsverweser, Staatsmann, *m.*
Ґоспода́рский, *a.* des Hauswirtes; wirtschaftlich, Wirtschafts-.
Ґоспода́рство, *n.* s. Ґоспода́рка 1); Haushalt, *m.* [schaftsliebend.
Ґосподарюва́тий, *a.* *K.* wirt-
Ґосподи́ня, (*d.* -и́нька), *f.* Hausfrau; Wirtin; Wirtschafterin; 2) Herrin, Frau, *Ш.* I. 45; 3) — ба́лю Patronesse, *f.*
Ґоти́цкий, *a.* gothisch. [*f.*
Ґо́тка, *f.* Auerhenne, *f.*; 2) Art wilde Ende. [gallus); 2) Federbusch, *m.*
Ґо́тур, *m.* Auerhahn, *m.* (Tetrao uro-
Ґрабуле́ць, -лця́, *m.* das Feuer v. Holzspähnen im Töpferofen.
Ґравіта́ция, *f.* s. Тяготі́не, *Пол.*
Ґравітува́ти, s. Тяготі́ти, gravitieren. [rauf die Zimmerdecke ruht.
Ґра́ґар, *m.* der mittlere Balken wo-
Ґрадусник, *m.* *Под.* Thermometer, *m.*
Ґра́жда, *f.* s. Кліт́ка, *Gr.* 19; 2) Schuppen, *m.*
Ґрайзле́рник, *m.* Greisler, *m.*
Ґрайзле́рня, *f.* Greislerei, *f.* Fragnergeschäft.
Ґра́лї, *pl.* Mistgabel, *f.*
Ґрама́тика, & s. Ґра́матика.
Ґра́нат, *m.* Granate, Art Sprengbomben, *f.*; 2) Granat, Granatstein, *m.*; 3) Granatbaum, -apfel, *m.* (Punica granatum); 4) dunkelblaue Farbe, -es Tuch.

ґранáтний, ґранатóвий, *a.* Granat-.
ґрáнїт, *m.* Granit, *m.*
ґранїтóвий, *a.* aus Granit, graniten.
ґрáса, *f.* Gärtnerkarst, *m.* Jäthacke, *f.*
I. ґрасувáти, *v. a.* стéжку auskarsten, ausjäten; копúтами зéмлю, *АД.* I. 77 treten, zerstampfen.
II. ґрасувáти, *v. n.* grassieren, wüthen, hausen.
ґрáта, *f.* (*d. pl.* ґрáтки) Gitter, *n.* за ґрáтами hinter den Gitterfenstern, d. i. im Gefängnis.
ґратувáти, *v. a.* vergittern, *Піс.*
ґратулювáти, *v. n.* gratulieren.
ґратуляцúйний, *a.* Gratulations-.
ґратчáстий, *a.* vergittert; 2) gitterförmig. [fin, *f.*; ґрáфський, *a.* gräflich.
ґраф, *m.* Graf, *m.*; ґрафúня, *f.* Grä-
ґрáшпан, *m.* s. Сúнїй кáмінь (Grünspan). [Feld, kahler, felsiger Berg.
ґрéгіт, (-хіт), -оту, *m.* steiniges
ґрéґати, *v. n.* quaken.
ґреґóрний, *a.* s. Моторний.
ґрéжда, *f.* grosses Gebäude, *vgl.* ґрáжда; 2) s. Орéжда.
ґрéйцар, *m.* Kreuzer, *m.*
ґрéче, s. Грéче. [tet, artig.
ґрéчний, *a.* wohlanständig, -gesit-
ґрéчність, -ости, *f.* s. Чéмність.
ґринда, *f.* s. Полúчка; 2) (Grendel).
ґринджа, *f.* Schnee mit Regen, *m.*
ґринджóли, *pl.* kleine Schlitten, *Пот.* III. 99; 2) breitsohlige Holzschuhe zum Waten im Schnee.
ґрис, (*d.* ґрúсочок), *m.* Gries, *m. B.*
ґриф, *m.* *Ч.* I. 210 Greif, *m.* (fabelh. Vogel). [нúна.
ґрóна, *f.* *N.* e. Berges u. e. поло-
ґрос, *m.* Herde der trächtigen Mutterschafe, *f.*
ґрýля, *f.* s. Бýльба. [terschafe, *f.*
ґрунь, ґрýник, ґрунóк, -нкá, *m.*. Anhöhe, *f.* Hügel, *m.* (*B.*) Berggipfel, *m*
ґрундзювáти, *v. a. H.* VI. verschroben, verzwickt machen §.
ґрýнт, (*d.* ґрýнтик, ґрунтичкó), -ту, *m.* Grund u. Boden; Grundstück, Feld, *n.*
ґрунтáля, *f.* Flechtwerk aus дерéза od. свид am четéн. [Grundbesitz, *n.*
ґрунтівка, *f.* Weib mit eigenem
ґрунтóвий, *a.* Grund-; *He.* zu Grunde gelegt.
ґрунтовúк, *m.* Grundeigenthümer, *m.*
ґрунтувáти, *v. a.* eigründen; * auf den Grund gehen; 2) gründen, die Grundfarbe auftragen.
ґрýпа, *f.* Gruppe, *f.*
ґрупувáти, *v. a.* gruppieren.
ґубáтий, *a.* s. Кудлáтий.
ґубéрець, -рця, *m.* *Ко.* 357 Beamte vom Gouvernement, *m.* [ment, *n.*
ґубéрнїя, *f.* Guberninm, *n.* Gouverne-
ґубернїяльний, *a.* Gubernial-.
ґувернувáти, *v. n.* *ВБ.* Gouvernante sein. [Шýндик.
ґýґель, -ґля, *m.* Gugelhupf, *m.* s.
ґýґля, *f.* huzul. Mantel mit Kapuze.
ґуґóвник, *m.* Kapuze, *f.* [treiben.
ґýдати, *v. n.* sich allerorts herum-
ґуджулáй, (-лéй, *m.* -лáйка, ґуджýлька, *f.*) Mist-, Dungkäfer, *m.* (*B.*).
ґудз, *m.* Knoten, *m.* Beule, *f.* * ґýдз. собí шукати Händel suchen. [Knopf, *m.*
ґýдзик, ґýзик, (*d.* ґýдзичок), *m.*
ґудзовáтий, *a.* s. Ґузáтий.
ґудзóк, ґудзьóк, -дзкá, *m.* s. Ґудз.
ґудзóлє, *n. coll.* Knoten, Knorren, *pl.*
ґудзувáти, s. Заґудзувáти.
ґузь, *f.* ґузé, *n.* *coll.* Knöpfe; 2) Knorren, *pl.*
ґузáтий, *a. B.* knotig, knorrig.
ґýздрати ся, trödeln, nicht fertig werden können.
ґýлий, *a.* s. Шýтий, *Левч.*
ґýльний, ґýнний, *a.* — раз einzig, das einzige Mal.
ґулювáтий, *a.* mit Beulen.
ґýля, *f.* Beule, *f.*
ґýраль, *f.* Keule, *f.*
ґурáльня, s. Ґорáльня.
ґурґулáт, *m.* *N.* e. Berges.
ґурґулúця, *f.* Gräberwurm, *m.* (*Ф.*).
ґуст, *m.* Geschmack, *m.* Belieben, *n.* *Ч.* II. 160. 163 до ґýсту nach dem B.
ґустóвний, *a.* geschmackvoll.
ґутаперхóвий, (-перчевий), *a.* aus Guttapercha, aus Kautschuk; so elastisch wie G. od. K.
ґутéя, *f.* Quittenstrauch, *m.*
ґуцький, *pl.* geringelte Erdäpfel; 2) *sgl.* ґуцьóк s. Ґýдзик. [ritis, *f.*
ґýші, *pl.* Beulen, *pl.*; 2) Diphthe-
ґушкíр, *m.* das Niesen, s. Чúхавка; 2) Schnupfen, Katarrh, *m.*
ґушовáтий, *a.* mit Beulen bedeckt.
ґущíр, *m.* Hitzfieber wegen Verkältung, *n.*

Д.

Д, sechster Buchstabe (Добро́).

I. 'Д=од, s. Від: мене́ 'д сме́рти одборо́нив *P.* I. 71. *Oz.* 56, 2. [*Oz.* 59, 6.

II. Д'=до mit d. *Dativ:* д' ми́ні zu mir

Да, *conj.* s. Та und, und auch; 2) да-ба! *int.* umsonst! leider doch.

Дабу́ло *m.* (?) s. Податок, *Gr.* 18.

Дав, *m.* Gedränge, *n.* Druck, *m. Cв.*

Да́ванє, *n.* das Geben, Darreichen; 2) Stelle wo das Vieh auf d. Felde

Дава́ти s. Да́ти. [gefüttert wird.

Дава́ч *m. Піс. Mi.* II. 330 s. Да́тель.

Да́вець, -вця, *m. H.* 208 Geber; 2) Schuldenzahler, *m.*

Давимо́ука, *m.* Knicker, Geizhals, *m.*

Дави́на, *f.* s. Давнина́ *Гол.* III. 385.

Дави́тель, *m.* Erdrücker, *m.*; 2) бо́а-Riesenschlange, *f.* (Boa constrictor).

Дави́ти, *v. a.* drücken, pressen; 2) er-würgen; 3) klemmen; keltern; 4)* drücken, plagen, verfolgen; 5) — ся sich — 1); *b*) ersticken.

Дави́ця, *f.* s. За́давка.

Да́ві, да́віда, да́віки, *adv.* früh, heute in der Früh (*B*); 2) ehemals, einst; з-да́вішня s. З-ра́ня. *Mi.* II. 376.

Да́влянка, *f.* Art harter in d. Kehle drückender Birnen. [gangen, *Ш.* I. 363.

Да́вне-коли́шній, *a.* längstver-

Давненеа́ний, *a.* uralt, K.

Да́вний (-нїй), *a*, alt, ehemalig 2) lange vergangen; з да́вніх давен seit uralter Zeit; давно́, *adv.* in alter Zeit, lange her, längst; з да́вна, з да́вен да́вна, від да́вна von altersher, seit jeher, seit lange; vor Alters.

Давнина́, *f.* alte Zeit; Alterthum, *n.* давня́я — *P.* I. 59, graues Alterthum *C.* II. 15; 2) *pl.* давнини́ *B.* Alterthümer, Antiquitäten, *pl.*

Да́вність, -ости, *f.* Vorzeit, *f. Гол*; *pl. Пр.* II. 247 alte Zeiten, alte Begebenheiten. [alt, ehemalig, älter.

Да́внїшний, давня́шний, *K. a.*

Давновіко́вий, *a.* aus d. Vorzeit *BБ.*

Давнота́, *f.* Alterthümlichkeit, *f. Пар.*

Давну́ти, *v. a.* stossen, *Ш.* II. 23 s. Давити́. [2) s. А чи?

Да́где, *adv.* hie und da, *Oz.* 163;

Дадій, *m.* Geber, *m. Піс. Mi.* II. 64.

Дадійка, *f.* Geberin, *f. Піс.*

Да́дний, *a.* einer von —, ein gewisser, etwelcher, *Oz.* 56, 2. (bande *m.*

Да́дос, *m.* Haupt einer Zigeuner-

Да́жбог, *m.* altsl. Gottheit; Sonnengott, m. *Mi.* II. 371.

Дажбо́жий, *a.* des Да́жбог, *IГ.* — внук: Володими́р Вел.

Да́же, *adv.* sogar *P.* I. 176.

Да́зьбіг = дасть Біг (бог), *A-Г.* 161: Gott giebt, wir nicht = ist nichts was zu geben (als Abfertigung des Bettlers); ist nicht da, nein; mit d. *Genit.* = нема́; 2) vielleicht *Oz.* 117.

I. Дай s. Тай [та+и (+i)] *P.* I. 5.

II. Дай єго́ ка́ту, hol' ihn der Henker *Gr.* 63; да́й-ко! gieb her! *Oz.* 165. 8.

Дак, s. Так, also, nun, daher *Mi.* IV. 260; — щож, нуж *Me.* 5 warum denn nicht, wohl denn, wohl nun.

Да́кий, *a.* s. Де́який.

Да́коли, *adv.* s. Де́коли, де́сь-колись.

Да́кто, *pron.* s. Де́кто, де́хто.

Да́кус, *adv.* ein Bischen.

Даль, *f. Кв.* II. 319 weite Ferne, weite Strecke; Weite, *f. Пол.*

Даламан, *m.* langer (schlechter) Rock (der Juden). [бо́гу! *Oz.* 94.

Дале́-бі, дали́-бі *int.* s. Бігме, ей-

Далеви́д, *m.* Fernrohr, *n.* Teleskop, *m. Пол.* [дале́ко, *adv.* weit; viel.

Дале́кий, *a.* weit, entfernt, fern; Дале́кість -ости, *f. M.* I. 78. Ferne, *f.*

Далекогля́д, далекозо́р, *Ст. m.* s. Далеви́д.

Далекови́дний, *a.* -і шкла Fernglas, *n. Вах.* [Tragweite; beträchtlich.

Далеконо́сний, *a.* von grosser

Далекопи́сець -сця, *m.* Telegraph, *m. Пар.* [telegraphisch.

Далекопи́сний, *a.* Telegraphen-,

Далекопи́сник, *m.* Telegraphist, *m. Term.*

Да́лень, *f. Oc.* (62) I. 75 Hintergrund.

Даленя́, да́леч, *Не.* далечина́, далина́, (-иня́), *H.* 148. *M.* III. 55. *f.* Weite, Entfernung, Ferne, *f.*

Далестрі́лий, *a.* weittreffend, *Кл.*

Да́льний, (-нїй), *a. M.* I. 109 s. Дале́кий.

Дальновúдний, *a. Гол.* weitsehend, mit weitem Blick, *K.*

Дальнозóркий, *a.* weitsichtig, *Пол.*

Дальнозóркість, -ости, *f.* das Weitsehen, *Пол.*

Далýс, *m.* Unordnung, *f.* 2) Elend, *n.*

Далш, *Гр. adv.* = дáльше; дáльший, *a. compar.* zu Далéкий.

Дáма, *f.* Dame, *f.*

Дамáска, дамасцéнка, дамашівка, *f.* Damascenersäbel, *m. Ш.* I. 96. *Ст.*

Дáмки, *pl. Ко.* 15 Damenspiel, *n.*, Steine im D.

Дамниця, *f.* Damenbrett. *n. Зак.*

Дáмский, *a.* Damen-, Frauen-.

Дамянъ, s. Дéмко.

Дан, *m.* s. Стови, *Ч.* VII. 575.

Дань, *f.* Abgabe, *f.* Tribut, *m.*

Дáна, *f.* Göttin der Wasserkraft, vorgestellt als lebensvolles, wunderschönes Mädchen, *f. Зг. Пр.* II. 147; 2) in den Liedern oft als Refrain od. Schaltvers: дана-ж моя дáна, дáна! (*B.*)

Данáва, *f. N. e.* Berges.

Данáкати, *v. n.* дáна singen.

Дáне, *n. Зг.* das Gegebene, Data (Daten), *n. pl.* 2) данé, *n.* Gift; *n.* Zaubertrank, *m.* — ємý дáла gab ihm G., Z.

Дáнець, *Wgr.* X. s. Тáнець.

Данúло, Данькó, *m.* Daniel.

Данúна, *f.* s. Дань. [(Cervus dama).

Дáнїель, *m. Пол.* Damhirsch, *m.*

Дáнїя, *f.* Dänemark, *n.*; 2) *N. e.* Berges.

Дáнник, *m.* der Tributpflichtige, Vasal, *Гол.*; Steuerzahler, *m. K.*

Данóк, -нка, *m.* Gabe, *f. Зак.*

I. Дáньский, *a.* стáроста *R.* 7. Hochzeitvater, *m.*; 2) Steuer-, настáв *Ф?*

II. Дáньский, *a.* dänisch, von Dänemark. [Данцювáти, s. Танцювáти.

Дар, *m.* Gabe, *f.* Geschenk, *n.* природний, — Naturgabe, Begabung, *f.* Talent, *n.* — бóжий bes. Brot, Getreide, *n.*; 2) *pl.* дáри сьвятí die heiligen Sacramente.

Дáра, *f. Ч.* III. 270 s. Дар; 2) дарá, *f.* das geweihte Brod im Abendmahl (bei d. heil. Messe), *Зак.* [*n.* Klumpen, *m.* (*B.*).

Дарáб, дарабíв, (-бчик), *m.* Stück,

Дарáба, *f.* s. Трáтва, сплав.

Дарабáн, *m.* zerschlagener Topf.

Дарадáньскій, *a.* осéл s. Дардáн.

Дардáн, *m. Мх.* Tölpel. *m.*

Дарéвний, *a. H.* 30. s. *d. folg.?*

Дарéмний, *a.* vergeblich. umsonst; erfolglos; дарéмно, *adv.* s. Дáрмо.

Дарéмщина, *f.* unentlohnte Arbeit, Frohndienst, m. [рувáти.

Дарúти, *v. a. Ч.* III. 294 s. Да-

Дарúця, *f. Ч.* III. 210 s. Дар.

Дармá, *adv.* schade, umsonst, vergeblich; 2) — що ungeachtet, wiewohl. *Ог.* 114. [2) müssig.

Дармúй, *a. Фр.* gratis, geschenkt;

Дармúця, *f.* unwichtige Sache; 2) ungerechte Beschuldigung.

Дáрмо, *adv.* s. Гóйно *Ф.*; 2) gratis, umsonst, ohne Entgelt; 3) s. Дармá u. дарéмно.

Дармовíси, *pl.* zwei schmale Riemen mit Quasten hinter dem Pelz (кожýх) herabhangend (zum Schmuck).

Дармограй, *m.* der umsonst spielt, Stadtpfeifer, *Ш.* II. 187.

Дармоїд, *m.* unnützer Esser, Parasit, Faulenzer, *m.*

Дармоїдка, *f.* unnütze Esserin.

Дарморóс, *m.* s. Дерéза.

Дармохíд, -хóда, *m. Кл.* Müssiggänger, *m.*

Дармувáти, *v. n.* müssig gehen, m. sitzen., m. liegen, ohne Arbeit bleiben.

Дарний, *a.* fehlerlos, -frei (bei d. Juden: koscher); 2) дáрна недíля s. Провіднá n. wann der Artoc vertheilt [wird.

Дарник, *m.* s. Артос.

Дарóване, *n.* Begabung, *f.* Talent, *n.*

Даровий, *a. K.* geschenkt, unentgeltlich, Gnaden-.

Даровúтий, *a.* begabt, talentirt, *Зг.*

Даровище, *n. N. e.* Berges.

Дáрок, -рка, *m. TP.* 21 Geschenk, *n.*

Дáром, даромá, *adv.* s. Дáрмо.

Дарувáти, *v. a.* кого́ чим beschenken; кому́ щось schenken.

Дарýнок, -нку (*d.* -ýненько), *m.* Geschenk, Angebinde, *n.*

Дáскал, *m.* s. Дяк. [διδάσκαλος.]

Дáта, *f.* Datum, *n.*; 2) Portion Futter für Melkkühe, *f.*

Дáти, давáти, *v. a.* geben, liefern; lassen; (на) добрúй -день дáти, guten Tag sagen, wünschen *P.* I. 14. *M.* I. 14. *Л.* 6. — в лицé Ohrfeige geben, ins Gesicht schlagen; — на рóзум *P.* I. 77. be-lehren, eingeben; 2) (дáй) дáйте

ми́ спокі́й! lasst, mich in Ruh! дай їм напи́ти ся lasse sie trinken; не да́ти кого́ jmdn. nicht herausgeben, ihn vertheidigen; до́бре му дав hat ihm tüchtig zugesetzt; (дава́й) дай, піду, поба́чусь *Не. хж.* 262 nun denn, wohlan! da mache ich mich auf —; дава́й гна́ти ся *P.* I. 4. sie stürzten fort, machten sich auf zu verfolgen *Ог.* 198; 3) — ся sich ergeben; не да́ти ся Stand halten, sich nicht überwältigen lassen; — ся в знаки́ кому́ sich jmdm. fühlbar machen; — ся на пересторо́гу *Ф.* sich warnen lassen; — на пі́дмо́ву sich bereden, verführen lassen; да́ла ся я вам на сьмі́х sie haben gut lachen über mich; *b)* да́ло ся *K.* I. 47. es begab sich, es ereignete sich.

Да́тель, *m.* Geber, Spender, *m.*

Да́тельний, *a.* (на́деж) Dativus.

Да́ток, -тку, *m. H.* 207. Gabe, Spende *f.* Geschenk, *n.* Beitrag, *m.*

Да́точник, *m.* Rekrut. *m. K.*

Датува́ти, *v. a.* datieren.

Дах, *m.* Dach, *n.*

I. Да́ха, *f.* kurzes Pelzkleid mit d. Pelz nach aussen, *K.* I. 175. [Да́тель.

II. Да́ха, *m. f.* дахар́, *m. H.* 208. s.

Дахе́ра, *f.* die sich ekelt *Gr.* 18.

Дахі́вка, *f.* s. Черепи́ця.

Дахо́ви́й, *a.* Dach-.

Дахти́льний, *a.* Dattel-.

Дахти́льник, *m. B.* Dattelpalme, *f.*

Дач, *m. Зг. Пр.* II. 43. Drache, *m.*?

Да́ча, *f. Кв.* II. 163. Schenkung, *f.*; 2) Landgut, *n. gr. Шл.*

Да́чка, *f.* Steuer, Abgabe, *f.*

Да́шко, *m.* s. Де́мко.

Дашо́к, -шка́, *m.* Dächelchen; kleines Wetterdach; 2) Mützenschirm, *m.*

Да́що, *pron.* s. Де́що. [emsig, *K.*

До́а́йливий, *a. M.* III. 79. fleissig,

До́а́лий, *a.* fürsorglich, em.sig.

До́а́ліcть, -ости, *f.* Achtsamkeit, Sorgsamkeit, Fürsorge, *f.*

До́а́ти, *v. a.* auf etw. achten, sich um etw. kümmern, sorgen, etw. zu erwerben trachten; я не до́а́ю о то́е es ist mir daran nicht gelegen.

До́а́ч, *m. Hic. M.* II. 330 Erwerber, *m.*

Два, *m. n.* дві, *f.* дво́е, *n. num.* zwei.

Два́жди, *num. K.* † s. Двічи.

Два́йцять, (двадс-, двадц-) *num.* zwanzig.

Два́йцятий, *num.* der zwanzigste.

Двайцятипятиліто́к, -тка, *m. Кн.* 25 jähriger Jüngling.

Два́йцятка, *f.* feinere Leinwand (20 па́сем на 1 мо́ток). [*num.* zwölf.

Дванайцять, (-на́дсять,-на́ддять),

Дванайцятиголо́вий, *a.* zwölfköpfig.

Дванайцятий, *num.* der zwölfte.

Дванайця́тний, *a.* Duodecimal-.

Дванайцяток, -тка, *m.* Dutzend, *n.*

Дварічний, *a.* -ого ро́ку vor zwei Jahren.

Две́рі, *pl gen.* двери́й, Thür *f.* und *pl.*

Две́рник, *m.* Thürhüther, Pförtner, *m.*

Две́рцї, *pl. gen.* две́рець *n.* две́рців, *dim.* kleine Thüre, Thürchen *n.*; 2)* Art Fisch. (лещ).

Двиг, *m.* Bewegung, Hebung, *f. K.*

Дви́га, дви́гня, *f. Зг.* дви́гало, *n. K.* Hebel, *m*, Triebfeder, *f.*

Двига́р, *m.* Heber, *m. Шар.* [Förderer, *m.*

Двига́тель, *m.* Beweger, Anreger,

Дви́га́ти, двигну́ти, *v. a.* heben, emporheben; e. Last tragen; — ся sich bewegen.

Двига́ч, *m.* Hebel, Träger, *m. Фр.*

Дви́гненє, *n.* Hebung, *f. ГШ.*

Двигне́ний, *a.* хара́ктер *Ф.* gehoben, höher, edler.

Двигнуте́, *n.* das Heben, *Ну.*

Двиготі́ти, движа́ти, *v. n.* Ч. III. 377. bewegt, erschüttert werden; erzittern; 2) sich bewegen; schwärmen; 3) er-dröhnen *Др. c.* 82.

Дви́женє, *n.* Bewegung, *f.*

Движи́мий, *a.* beweglich. *Пар. ГШ.*

Движи́мість, -ости, *f.* Beweglichkeit, *f. ГШ.*

Дви́жний, *a.* beweglich, *Пол.* [*f. Шол.*

Дви́жник, *m.* Hebel *m.* Hebestange,

Дви́жня, *f. TP.* 185. s. Дви́га. дви́гня?

Двизи́ти, (-зи́ти), *v. a.* vorsichtig etw. spannen, anstrengen; — ся sich leidlich aufrecht halten; sich erholen.

Дви́ло, *n. АД.* II. 27. s. Двійло?

Двину́ти, *v. n.* sich fortbewegen, *K.*; wohin aufbrechen, s. Двигну́ти ся *Ог.* 93.

Дви́чи, дви́чі, s. Двічи *Ог.* 137.

Двігня́, s. Двійня́.

Дві́йга, *f.* в дві́йзї zu Zweien *Ог.* 137.

Дві́йка, *f.* Zweier, *m.*

Двíйло, *n. K.* I. 76. Deichsel beim Ochsenwagen; angesetzte zweite Deichsel beim Viergespann.

Двíйний, *a. Ч.* V. 776. doppelt, zwei-; -é число́ numerus dualis *Бор.*, двíйно, *adv.* doppelt *ГШ.*

Двíйник, *m.* Doppelgänger *m. ГШ.*; 2) — їсти doppelzüngig sein, zweideutig sprechen. [*Пар.*

Двíйність, -о́сти, *f.* Zweiheit *f.*

Двíйновипу́клий, *a.* biconvex, *Пол.*

Двíйновогну́тий, *a.* biconcav.

Двíйня́, *f. K.* Paar, *n.* Zwillinge, *pl.* в двíйню́ zwei zusammen; 2) Dualismus, *m.* Zweitheiligkeit, *f. Зг.*

Двíйня́к, *m.* -ячмíнь zweizeilige Gerste (Hordeum distichon); 2) s. Двíйня́та.

Двíйня́та, *pl.* Zwillingstopf, *m.* s.

Двíйця, *f.* Zweiheit, *f.* [Близня́та.

Двíйча́стий, *a.* doppel-, zweifach, gespalten, *K.* mit zwei Sprossen od. Zinken, zweitheilig. [Ochs.

Двіліто́к, -тка, *m.* zweijähriger

Двір, *m. gen.* двора́ Hof; Edelhof, *m.* Schloss, *n.* Burg, *f.* 2) *gen.* дво́ру Wohngebäude, *n.*; 3) з-на-дво́ру von aussen, von draussen; на-двір ви́йти hinausgehen; на дворí draussen; надвíр ходи́ти Stuhlgang verrichten.

Двíре, *n. B.* s. Подвíре. [двір 1).

Двіре́нний, *a. Ч.* II. 575. vom

Двíрка, *f. Под.* s. Две́рці *pl.*

Двірни́й, *a.* Hof-; 2) viel Burgen u. Gemächer enthaltend, *Ру*; 3) s. Дворови́й 2).

Двíрни́к, *m.* Schlossherr, *Ф.*; Ortsvorstand; 2) Hausknecht, *m. C.* I. 152.

Двíрня, *f. Oc.* (61) VIII. 23. s. Двíр; 2) двíрня, *coll.* Hof-, Hausgesinde, *n. Ке.* II. 220.

Двірня́к, *m.* s. Дворови́й 2).

Двіро́к, -рка́, *m. dim.* s. Двір; 2) Villa *f.*

Двірси́й, *a.* Hof-, vom Herr-

Двíрцї, *pl.* s. Две́рці. [schaftshof.

Двíста, (-тї) *num.* zweihundert.

Двíчи, двíйчи, двíйки *num.* zweimal. *Ог.* 75. [unter Дву-.

Дво-; die unter Дво- fehlenden W. s.

Двогла́сна, *s. f. a.* Doppellaut, Diphthong, *m. ГШ.*

Двогоди́нний, *a.* zweistündig.

Двоголо́вий, *a.* zweiköpfig; — оре́л Doppeladler, *m.*

Двоголо́сий, *a.* zweistimmig, *Пар.*

Дводнє́вий, *a.* zweitägig.

Дво́є, *num.* zwei, ein Paar: — лю́да (люди́й.) — чоóíт; в дво́є zweimal so viel; на дво́є in zwei Theile; *zweideutig (ворожи́ти); по — zwei und zwei, paarweise.

Двоєду́шний, *a. K.* zwieherzig.

Двоєкíнний, *a.* mit zwei Pferden, zweispännig.

Двоєжéнець, -нця, *m.* Bigamist, *m.*

Двоєжéньство, *n.* Bigamie *f.* doppelte Ehe *ГШ.*

Двоємо́рский, *a.* -е мíсце *K.* e. Stelle wo zwei Strömungen sind.

Двоєсíчний, *a. У.* zweischneidig.

Двоєсло́в, *m. H.* 135 doppelzüngig, falsch.

Двожи́лний, *a.* кінь, скоти́на, mit e. gewissen Fehler behaftet, *Ч.* I. 50.

Дво́звук, *m.* s. Двогла́сна *Дер.*

Двозна́чний, *a.* zweideutig, doppelsinnig. [tigkeit, *f.* Doppelsinn, *m.*

Двозна́чність, -ости, *f.* Zweideu-

Дво́зуб, *m.* Zweizahn, *m.*

Двозу́бий, *a.* zweizackig, zweizinkig, mit Doppelzahn, zweizähnig.

Дво́йка, *f.* Doppelgewehr, *n.* [137.

Двойко́, двíйко, im Ganzen zwei *Ог.*

Дво́йство, *n. Ил.* Dualismus, *m.*

Двойча́тий, (-а́тний *МШ.*), *a.* zu zwei Stücke getheilt, zusammengewachsen, doppelt, zweifach.

Двоíти, *v. a.* verdoppeln *ГШ.*; 2) *v. n.* zweifeln; 3) s. Ви́кати; 4) дво́їть ся в очéх man sieht etw. doppelt.

Двокінча́стий, *a.* zweispitzig, *Пар.*

Двокра́тний, *a.* zweimalig.

Двокри́лий, *a.* zweiflügelig.

Дволи́стий, *a.* zweiblätterig.

Дволíтний, *a.* zweijährig.

Двомíсячний, *a.* zweimonatlich.

Двоно́гий, *a.* zweifüssig.

Двоповéрхий, *a.* zweistöckig.

Двопоста́вка, *f.* двопоста́вний раху́нок Zweisatzrechnung, *f.*

Дворя́к, *m.* Höfling; Diener vom Herrschaftshof, *m.*

Дворя́менний, *a.* zweiarmig.

Дворе́ць, *gen.* двірця́, *m. dim.* s. Двір; 2) Bahnhof, *m.* [Двірóк.

Дво́рик, дворичéнько, *m. dim.* s.

Дво́рити, дворува́ти, *v. n.* hofieren; schmeicheln; prangen *ГШ.*

Дво́рище, *n.* Дыр *Н.* 43; geräumiges Gehöfte; 2) Ort wo ein Hof, e. Gehöfte stand. [vem Herrschaftshof, *n.*

Дво́рка, *f.* Weib, Dienstmädchen

Дворки́ня, *f.* Hoffräulein, *n. Ст.*

Дво́рний, s. Двірни́й, herrschaftlich; дво́рно, *adv.* nach Art der Herren, elegant.

Дво́рник, s. Двірни́к 2). [*Зар.*

Дворови́й, *a.* Hof-; Haus-; — пес Hofhund, *m.* (Canis villaticus) *C.* I. 173; 2) -а́ свиня́ frei im Hofe umhergehend (*opp.* в кармнику́).

Дворови́к, *m. Ст.* s. Дворя́к.

Дворо́жний, *a.* zweihörnig, *Гуш.*

Дворозгово́р, *m.* Zweigespräch, *n.*

Двору́кий, *a.* zweihändig. [*Нар.*

Двору́чки, Пресьвятої — gefleckte Ragwurz (Orchis maculata).

Двору́чний, *a.* zweiarmig, *У.*

Дворя́нин, *m.* Edelmann; Hofmann, Hofcavalier *m. pl.* дворя́не Edelleute; Hofleute, *pl.*

Дворя́нка, *f.* adelige Dame.

Дворя́ньский, *a.* zum Adel geh.

Дворя́ньство, *n.* Hofwesen, *n.*; 2) Adel, Adelstand (sämmtliche Edelleute), *m.*

Двоскла́дний, *a.* zweisilbig.

Двосо́тний, (двохс- *Оц.* §. 179) der zweihundertste. [vers, *m.*

Дво́стих, *m.* Distichon, *n.* Doppel-

Двости́шний, *a.* in Distichen; 2) zweizeilig. [beiderseitig, gegenseitig, *Кл.*

Двосторо́нний, *a.* zweiseitig, *Нар*;

Двострі́чний, *a.* zweizeilig, *Нар.*

Двоті́нний, *a.* zweischattig, *Нар.*

Дво́у́шний, *a.* mit zwei Henkeln, Hal-

Двохтижне́вий, *a.* von zwei Wochen.

Двохщогло́вий, *a. Др.* zweimastig.

Двоцале́вий, *a.* zweizöllig. [tern.

Двоці́вка, *f.* Doppelflinte *f. ГШ.*

Двочле́н, *m.* Binom, *n.*

Двочле́нний, *a.* zweigliederig.

Двоязи́чний, *a.* двоязи́чник, *m.* doppelzüngig, Doppelzüngler, *m. ГШ.*

Двоя́к, *m.* s. Дві́йка. [doppelt.

Двоя́кий, *a.* zweierlei, zweifach;

Двоя́нка, в двоя́нці in zwei Kleidungstücke derselben Art gekleidet, im Doppelanzuge. [unter Дво-.

Дву-: die unter Дву- fehlenden W. s.

Двубо́а́рвний, *a.* zweifarbig.

Двугра́нний, *B.* двугряня́стий, *a.* zweikantig; zweischneidig.

Двужо́н, *m. M.*+*B.* s. Двожже́нець.

Двузво́рчі, *pl.* Zweimuskler. *pl.* (Dimyaria) *Пол.* [(cremocarpium) *B.*

Двузерня́к, *m.* Spaltfrucht, *f.*

Двузя́вні, *pl.* Zweikiemer, *pl.* (Dibranchiata) *B.*

Двукля́пний, *a.* zweiklappig, *B.*

Двукри́льцї, *pl.* Zweiflügler *pl.*

Двули́чний, *a.* mit zwei Gesichtern, m. z. Seiten *H.* 60; 2) Doppelspiel treibend, falsch, verstellt *Ш.* I. 378.

Двумязо́ві, *pl. B.* s. Двузво́рчі.

Двуплавча́тий, *a.* Fischsäugethier, Fischzitzthier, *n. Пол.*

Двуплатка́тий, *a.* zweilappig.

Двупрозяо́цеві, *pl.* zweisamenlappige Gefässpflanzen (mit zwei Keimlappen): Dicotyledoneae, *B.*

Двурі́чний, *a.* zweijährig.

Двуро́гий, *a.* mit zwei Hörnern.

Двуси́льні, *pl.* zweimächtige (vierfrüchtige) Pflanzen, (Didynamia) *B.*

Двусі́чний, *a.* zweischneidig. *Ст.*

Дмусмуго́вий, *a.* mit zwei Striemen, *B.*

Двуто́чка, *f.* Doppelpunkt *m. Нар.*

Двухколе́сний, *a.* zweirädrig.

Двуцьві́тний, *a.* zweiblütig, *B.*

Д- го́рі, *adv.* = до горй *Ог.* 59. 6.

Де (где), *adv.* wo; 2) wohin; де -б його нам купи́ти дети́нку *Р.* I. 19. wo könnten wir doch — —; де-де hie und da *Ш.* I. 18; kaum wohl, etwa: зале́дво де со́тий, *Фр.*, яки́х- де двох; де- як irgend wie; ungefähr; де-де-де! де тото́ де! o gar nicht, nicht im mindesten; 4) де, (дей) s. Дї *Гол.* I. 275.

Дебеле́зний, *a.* riesig, ungeheuer, *Зг.*

Дебе́лий, *a.* kräftig, stark, fest *Ш.* I. 357. [tägliche, gemeine, geringe Sache.

Де́била, де́билиця (-бс-), *f.* all-

Дебе́лість, -ости, *f.* Kraft, Stärke,

Дебелі́ти, *v. n.* starren. [Festigkeit, *f.*

Дебе́ньский, дебіцький, *a.* s. Маленький. [Schlucht, *f.* Thal, *n*; 2) Gehölz, *n.*

Де́бр, *Ш.* I. 351, де́бра, дебри́ця, *f.*

Дебрине́ць, дебряне́ць, -нця, *m.* Wildbach, Waldbach, *m. B.*

Дебуши́рити (-шува́ти), *v. n.* debouchiren, streifen.

Дéвїдéнник, s. Девятьдéнник.
Дéвідкíля, *adv.* hie und dort *H.* I.
Дéвниця, s. Денниця.
Дéвяносто, *num.* s. Девятьдесять; девяностий, s. Девятьдесятий.
Дéвять, *n. num.* neun.
Дéвятьволóвий, *a.* neun Ochsen [wert.
Дéвятьдéнник, *m. H. n.* 67 vom Thiere, das dh. 9. Tage nach der Geburt blind bleibt, *Пот.* III. 70—73. 2)* Leuteschinder, Blutsauger, *m.*
Дéвятьдесять, *num.* neunzig.
Дéвятьдесятий, *num.* d. neunzigste.
Дéвятéрний, *a* neunfach, neunerlei.
Дéвятéрник, *m.* s. Підвóя.
Дéвятидýшний, *a.* neun Seelen, neun Köpfe enthaltend.
Дéвятий, *num.* der neunte.
Дéвятилíтник, *m.* Süssblatt, *n.* (Astragalus glyciphyllus).
Дéвятини, *pl.* Todtenfeier am neunten Tage nach jmds Ableben.
Дéвятьнáйцять (-нáдсять, -нáдцять), *num.* neunzehn; девятьнáйцятий, der neunzehnte.
Дéвяторóгий, *a.* mit neun Hörnern, mit neunzackigem Geweih.
Дéвятосúл, девятисéльник, *m.* stengellose Eberwurz, (Carlina acaulis) *B.*; 2) s. Дивосúль. [лíтник.
Дéвятосúльник, *m.* s. Девято-
Дéвятотисúна, *f.* s. Девятосúл.
Дéвятьсóтний, *num.* der neunhundertste. [Noth u. Mühe.
Дегóдї, *adv. Фр.* kaum mit grosser
Дéготь, дегтя́р, etc. s. Дóготь etc.
Де- дáлї (тим —) je weiter, je mehr (desto —) *Иод*; 2) immermehr *Ш.* I. 398,
Дéдва, *f.* magere, schlechte Kost, alles was roh gegessen wird *Га.* II. 54; 2) Kaff, *n.* s. Бéтюг, (*B*).
Дéде, дéдьо, *m.* Vater, *m.* (*B*). *Ог.* 45, 4.
Дедíна, *f. ungr.* s. Селó.
Дезелювáти, *v. a.* desolieren. [ser, *m.*
Дезертúр, *m.* Deserteur, Ausreis-
Дезертирувáти, *v. n.* desertieren.
Дей, s. Дáй, дáти *Ог.* 44, 2. 2) s. Дéяти: дей- дей!
Дейнéк, *m.* Art Fusssoldat (des полкóвник Пушкáр) *К. Зак.* [geh.
Дейнéцкий, *a.* zu дейнéки *(pl.)*
Дейнéцтво, *n.* Anwerbung der Soldaten aus den niedrigsten Schichten der Bevölkerung; solcher Art Truppen, *K.*
Дéйсус, *m. Oc.* (61.) I. 221. Gemälde, das den Heiland zwischen der heil. Jungfrau *n.* Johann dem Täufer vorstellt.
Дéка, *f.* s. Верхнáк; bei der Geige: Decke, *f.*; 2) Deka = 10 Gramme.
Декабрúст, *m.* Verschwörer in d. Decemberrevolution.
Дéкан, *m.* Decan, Deohant, *m.*
Декáнат, *m.* Decanat, Dechantsprengel, *m.* [den Decan, *f.*
Деканáтик, *m.* Gebührenquote für
Деканáцкий, *a.* das Dechantsamt betreffend.
Деканíвна, *f.* Dechantstochter, *f.*
Деканóва, *f.* Dechantsfrau, *f.* [de, *f.*
Декáнство, *n.* Dechantsamt, *n.* -würDекíльки, *adv.* wenig; einige.
Декóтрий, *pron.* mancher.
Дéкохт, *m. Др. с.* 27. Decoct, Absud, *m.*
Дéкрет, *m.* Decret; 2) Urtheil; 3) Diplom, *n.* [Auffangen der Baumstämme, *n.*
Дéльгів, -ова, *m.* Werkzeug zum
Делúна, *f.* Diele, Bohle, *f.*; делúне, *n. coll.* Dielen, *pl.*
Делїкáтний, *a.* delicat, fein; zart.
Делїкáтність, -ости, *f.* Feinheit, Zartheit, *f.*
Делїкáция, *f. Ф.* Delicatesse, *f.*
Деловáне, *n. Me.* 259. [lein, *(B.)*
Дельóна, *f.* delicates schönes Fräu-
Делóнний, *a.* schön.
Дéмгати ся, sich aufrichten, §.
Демéн, *m.* демéна, *f. АД.* I. 244. Ruderbank, *f.*; 2) Nachen, *m.* Boot, *n.*
Деменíти, *v. n.* lange wo säumen.
Демéно, *n.* Steuerruder *n. C.* II. 125.
Деменóвий, *a.* des Демéно.
Демéнтій, Дéмко, *m.* Dometius.
Демúд, *m.* Diomedes.
Демикáт, *m. Гол.* III. 404?
Демикáти, *v. a.* s. Рвáти.
Демикотонóвий, *a.* aus e. Art Tuch, baumwollen [coton]. [Демéн 2).
Демíн, *m. Oc.* (61.) VIII. 99. s.
Дéмко, Демáн, *m.* Damianus.
Демнáти, *v. a. Ф.* (zum Essen die Gäste) aufrufen, bitten, bewegen; anspornen; jmdm. Muth zusprechen, den Verzagenden aufrichten.
Дéмня, s. Дúмня.
Дéмон, *m.* Dämon, *m.*
Демонíчний, *a.* dämonisch.

Демономáнїя, *f.* Glauben an Dämonen, *m.*

День, *g.* дня, *m.* Tag, *m.* день одо дня *Oc.* (61.) I. 320, день-дéнички з-дня-нá-день von Tag zu Tag; Tag für Tag, tagtäglich; день дéньский, *accus.* des Masses: *Oc.* (61) VIII. 16. den ganzen, geschlagenen Tag *H.* 149; день дóбрий u. добрúй-день, день-дóброчки! guten Tag, gut Morgen! по (пі) днéви bei Tage; je éinen Tag.

Денéжка, *f. gr.* kleine Kupfermünze.

Денéжний, *a.* s. Грошовúтий.

Денекóтрий, *a.* mancher; -і *pl.*

Дéнечко, *dim.* s. Дно. [einige.

Дéнеякий, *a. Гр.* s. Дéякий.

Денúс, Денúско, *n.* Dionysius.

Денíти s. Днíти.

Денíчний, *a.* vom Tag-.

Дéнька, *f.* Kothlache, *f.*

Дéньки, на—пітú, на дéньках бýти vom gesellschaftlichen Spinnen: Spinnstube, Spinnichte halten (auch tagsüber).

Дéнний, *a.* Tages, Tag-; дéнно, *adv. Me.* 429 bei Tage; 2) per Tag.

Дéнник, *m. K.* s. Днéвник; 2) *pl.* Tagfalter (Diurna), *B.*

Денцé, *n. dim.* s. Дно. [gedeckte P.

Денцíвка, *f.* Pfeife mit dem денцé:

Деодúн, *pron. Гол. гр.* 30 einiger, mancher. [genthümer eine Alpe, *m.*

Депутáт, *m.* Abgeordneter; 2) Ei-

Депутатóваний, *a.* als Deputirter abgeordnet, *Зак.* [lauf, *n.*

Дер- дер, *Марк.* 76 Spiel im Kreis-

Дерóáк, *m.* Taugenichts, Krüppel, *m.*

Дéрóник, *m.* сóкіл — Merlin, *m.* (Falco aesalon).

Дервáн, *m.* s. Дернúка *Ефв.* 55.

Дервенíти, *v. n.* holzig werden;

Дéрви, *pl. N.* e. Berges. [erstarren.

Дервúна, *f.* s. Делúна, *Гол.*

Дерводзюóка, *f.* s. Довóáч, дзюб-

Дéрга, *f.* grobe Wolldecke. [дéрево.

Дергáн, дергýн, *m.* Küchenschabe, *f.* s. Таргáн. [Hecheln.

Дéрганє, *n.* Zuckung, *f. Ки*; 2) das

Дéргáти, *v. a.* raufen, hecheln.

Дергáч, *m.* Hechler, *m.*

Дéргачка, *f.* Hechel, Raufe, *f.*

Дергíвка, *f.* Hechel, *f.*; Rechenbrett, *n.* [2) *N.* e. Berges.

Деревáч, *m.* Hylotrupes bajulus.;

Деревéнка, *f. Me.* 16.?

Деревéць, -вцá, *m.* Hylobius, *B.*

Деревúна, *f.* s. Дéрево 1).

Деревúстий, *a.* holzig, *B.*

Деревúще, *n.* hölzerner Handgriff, Halter, *m.*; 2) Sarg, *m.*

Деревíй, деревíнь, *m.* Schafgarbe, *f.* (Achillea millefolium). [wein.

Деревíйка, *f.* Art gewürzter Brannt-

Деревíти, *v. n.* s. Здеревíти, erstarren (сéрце).

Дерéвка, *f.* Holzeule, *f.* (Xylina) *B.*

Деревлянúй, деревянúй, *a.* hölzern, aus Holz. [(Lonicera nigra).

Деревникá, *m.* schwarzes Geisblatt

Деревниковáті, *pl.* Holzgewächse, *pl.* (Lonicerae).

Дерéвня, *f.* Holz, Holzmaterial, Bauholz, *n. P.* II. 120 *He.*; 2) viel Holz; 3) *f. gr. M.* III. 2. 5. s. Селó.

Дéрево, *n.* Baum, *m.*; 2) Holz, *n.*

Деревцé, *n. dim.* Bäumchen; 2) Hochzeitbäumchen, *n.* s. Вильцé. [вúна.

Деревякá, *f. aug. Ч.* II. 424. s. Дере-

Деревянíлість, -ости, *f.* Erstarrung *f.*

Деревякá, *f.* hölzernes Bein, Holzstelze, *f. K.*; 2) Holzschüssel; 3) Holzhütte *f.*

Деревячe, *n.* Gehölz, *n.*

Дерéза, дерезúна, *f.* Teufelzwirn, *n.* (Lycium barbarum); 2)* streitsüchtige Person.

Дерéн, *m.* Hartriegel, *m.* (Cornus mascula); *coll.* Kornelkirschen, Dirndel, *pl.*

Деренéвий, (-нóвий) *a.* aus Hartriegel. [рéн 2) aufgegossen.

Деренíвка, *f.* Branntwein auf де-

Дереновáті, *pl.* Hartriegelartige *pl.* (Corneae). [(Polygomun).

Дéресень, -éня, *m.* Knöterich, *m.*

Дересеньовáті, *pl.* Knöterichgewächse, *pl.* (Polygoneae).

Дерéч, *m. H.* 275. s. Драпáк 2).

Дерéча, *f.* s. Дерéза, *B.*

Дéреш, *m.* дерешовáтий, *a.* кінь dunkler Honigschimmel. [*m. Ф.*

Дéржа, *f.* Handhabe, *f.* Griff, Handgriff,

Держáва, *f.* Herrschaft, Regierung, Verwaltung, *f.* 2) Reich, *n.* Staat, *m.*; 3) Lebzeiten, *pl.*

Держáвець, -вця, *m.* Beherrscher, Verweser, Verwalter, *m. Ки.* 10. *Ст.* [*n. Ст.*

Держáвище, *n.* Herrschaft, *f.* Reich,

Держа́вка, *f.* Staatsnote, *f.*
Держа́вний, *a.* Regierungs-; 2) Staats-, Reichs-, пан *Wa.* 16.
Держа́вність, -ости, *f. ВБ. Пр.* VIII.601.Souveränität, *f.* [lich, Herren-.
Держа́вський, *a. Кч.* 5. herrschaft-
Держа́к, держа́н, *Kst. m.* де́ржально, (-ало), *n.* s. Де́ржа, Stiel, Halter, *m.*
Де́ржанє, (-іне, *d.* держа́неčко), *n.* das Halten, Auf-, Zurückhalten.
Держа́тель †, держи́тель, *m.* Erhalter; Herrscher, *m. Ш.* II. 236.
Держа́ти, *v. a.* halten, haben; verwahren; auf-, anhalten; — ві́ру кому́ jmdm.Glauben schenken; — всю пра́вду ehrsam leben, Treue bewahren; — одві́т verantworten; — ся sich halten, fest stehen; *чогось sich an etw. halten, beobachten, befolgen. [Statthalter, *m. КУ.*
Держикра́й, *m.* Landesverwalter,
Держи́тель, *m.* Erhalter, *m. Шар.*
Держки́й, *a.* fest haltend; standhaft: у сло́ві.
Держу́к, s. Держа́к.
Держа́ти ся, (*Ф.*) sich zusammennehmen, s. aufrichten, s. aufraffen, Kräfte sammeln.
Дерзки́й, *a. Ф.* stramm, kräftig; — дїд e. schneidiger Greis; 2) verwegen, muthig *К. Пот.* III. 4.
Де́рзость, *f.*Muth, *m.*Kühnheit *f. Ф.*
Дерзу́н, *m. Зг.* Wagehals, *m.*
Дерику́чник, дерили́ко, дерили́ця, дери́й, *m.* s. Деру́н.
Деркава́вий, *a.* stotternd.
Деркач (-ачко), *m.* Art Klapper; 2) Wachtelkönig, *m.* (Rallus crex); 3) *Не. Пр.* XII. 676 alter Besen; 4) Fuss eines Huhns; 5) Art Knabenspiel.
Деркача́стий, *a.* bunt, gescheckt.
Деркли́й, *a.* rauh.
Деркоти́ти, *v.n.*klappern,schnarren.
Дерленкоти́ти, *v.n. W.* vom weinerlichen Glockengeläute der Dorfkirche.
Дерлю́га, *f. coll.* Lumpen, *pl. Ф.*
Дермо́, *n.*leichter schlechter Kleiderstoff. [*m.* (*instr.* дерном *Ш.* I. 127).
Де́рнє, *n.coll.* Rasenstücke *pl.* Rasen,
Дерни́ва, *f. P.* I. 68. s. d. folg.
Дерни́на, дерна́к, *m.* s. Де́рне.
Дерни́ця, *f. Ч.* V. 428. s. Драни́ця.
Дерні́вка, s. Терні́вка.
Дернова́тий, *a*, rasenbildend.
Дерну́ти,*v.n.*Reissaus machen *P.*I.3.
Дерню́ка, *f.* s. Дерни́на.
Дерня́нка, мура́шка — *f.* Rasenameise, *f.* (Myrmica caespitum). *Пол.*
Дерпа́к, *m.* s. Драпа́к. [*Зак.*
Дерри́на, *f.* stacheliges Gestrüppe,
Дерть, *f.* grob geschrotenes Mehl, Getreide.
Де́рти [деру́ (дру), дере́ш (дреш)] *v. a.* reissen, in Stücke reisen; 2) schinden; 3)— го́рло sich den Hals ausschreien; ни́пє — Federn schleissen; 4) о́чи кому́ — zudringlich betteln, jmdn. um etw. angehen; 5) — ся *P.* I. 41 sich herausreissen, -arbeiten; — з ким sich in den Haaren liegen; над чим — um, über etw. raufen u. sich reissen um es zu bekommen; anhaltend schreien (v. Kindern); ли́ко дре ся der Bast löst sich ab; *sprchw.* ли́ко де́рти, по́ки ся даé, п. час den Gewinnst ziehen so lange es geht, die rechte Zeit nicht verpassen.
Деру́н, *m.* Schinder, Leuteschinder; Bedrücker, Erpresser, *m.*
Дера́бка, *f.* kletterndes Labkraut (Galium aparine).
Десь, *adv.* irgendwo; мені то́е десь (гре́мить) das kümmert mich blutwenig.
Де́сь -бі́ч, *adv.* rechts. [rechtseitig.
Десьбі́чний, *a.* von rechter Seite,
Де́си, де́ся, *Ог.* 163. s. Десь.
Десїтори́ти, *v. a.* zehnmal (vielmals) dasselbe sagen.
Де́ськолись, *adv.* hin und wieder, dann u. wann, manchmal.
I. Де́сна, десни́ця, *f. КУ. Top.* s. Прави́ця, пра́ва рука. [про́.
II. Де́сна, *f.* linker Nbfl. des Дні-
Деспера́ство вироб.ля́ти, toben.
Деспо́т, *m.* Despot, Gewaltherrscher, *m. Ш.* II. 176.
Деспоти́чний, *a.* despotisch.
Деспо́тство, *К. п.* деспо́тизм, *m.* Despotismus, *m.*
Дестилюва́ти, *v. a.* destillieren.
Десять, *num.*. zehn. [227. †.
Десятери́цею, *adv.* zehnfach *Кч.*
Десяте́рний, *a.* zehnfach.
Деся́тий, *num.* der zehnte.
Десяти́на, *f.* Zehent, *m.*; 2) Stück Land von 2400□ Klafter.
Десяти́нний, *a.* — мі́д der Zehent vom Verkauf des Honigs, *Зак.*; -а це́р-

ков mit Zehenteinkünften ausgestattet.
Десятиріжний, *a.* zehneckig, *Ст.*
Десятисло́віє, *n.* Dekalog, *m. Top.*
Десяти́чний, *a.* -а дроб Decimalbruch, *m. Кн.* [Zehne in d. Karten.
Деся́тка, *f.* Zehnguldennote, *f.*; 2)
Десяткови́й, *a.* dekadisch.
Деся́тний, *a.* Decimal-.
Деся́тник, *m.* Zehentmann, Gehülfe des Dorfschulzen; Gerichtsdiener als Aufseher über zehn Häuser, *m.*
Деся́ток, -тка, *m.* Dekade (decuria), Zehn. *C.* I. 186. з на́шого деся́тка aus unserer Mitte, *a.* u. Sippschaft *K.*
Десятоліте, *n.* Decennium, *n.* на десятолітях *M.* in dem Jahrzehente, im zehnten Jahre.
Десятоліти́й, *a.* zehnjährig.
Десяту́ха, *f.* 10-ter Freitag nach Ostern *Шіс.*
Деся́цкий, s. *a.m. КС.* s. Деся́тник.
Дета́ль, *Не.* детайлі́чність, -ости, *f.* Detail, *n.* Einzelnheit, *f.*
Дé -там, *adv.* gar nicht, keineswegs.
Дети́на, *f.* Kind, *n.*
Дети́нний, *a.* Kindes-, kindlich; 2) дети́нячий, kindisch.
Дешéва, *f. P.* I. 215. Tanzboden, *m.*?
Дешéвий, (-вний), *a.* wohlfeil, billig.
Дешевíти, *v. n.* wohlfeil werden.
Дешевня́, *f. Гн.* 81. (дешевина́ *Левч.*) wohlfeile Zeiten.
Дéщиця, *f.* irgend Etwas, dies und jenes *Кух. Ос.* (61.) XI. 23 ein gewisses Quantum *H.* I.
Дéщо, *g.* дéчого Etwas; ein wenig.
Дéякий, *a. P.* II. 159. s. Декóтрий.
Дéяти, s. Дíяти; дéйко-дей, thu' nur
Джáрити, s. Жáрити, *Фр.* [weiter!.
Джáрка, *f.* s Чáрка *Ог.* 75.
Дживíндати, s. Живíндати.
Джгут, *m. K.* zusammengewundenes Tuch zum Schlagen im Spiele: Plumpsack.
Джéги. *pl.* Spiess mit Widerhaken zum Fischfang, *m.*
Джеги́тний, *a.* s. Чепу́рний.
Джеджóра, *f.* Eichelhäher, *m.*
Джéмра, *f.* dunkler Wald.
Дженджеру́ха, *f.* s. Жеру́ха.
Дженджури́стий, *a.* §. anspruchsvoll, geckenhaft *Ч.* V. 105.
Дженяк, *m. П. п.* 28? [*Зак.*
Джер, *m.* s. Джур, чир (Art Getränk)
Джéрга, *f. Ф.* s. Оспинка; 2) s. Дéрга.
Джерегéлі, джегерéлі, *pl. Ко.* 97. Haarflechte kranzweise auf den Kopf
Джерелó, *n.* s. Жерелó. [aufgelegt.
Джéркати, джеркотíти, *v. n.* zwitschern; zirpen; schnattern.
Джермáла, *pl.* Zange zum Herausziehen der Würmer u. des Ungeziefers bei Schafen, *f.*
Джéря, *f.* s. Джер.
Джигури́ря, *f.* Schlundröhre mit Lunge u. Leber, *f.* (der Schafen).
Джугу́н. (д. -у́нчик) *m.* Geck, eitler Tropf; 2) Saufer, *m.*
Джигунова́тість, -ости, *f.* das Wesen eines Gecken, *Кн.*
Джиджулúти, s. Приджиджулúти; — ся *H.* 218. stolziren.
Джиджулу́ха, *f.* e. Weib, welches in ihrem Hause u. in ihrer Kleidung auf Vortrefflichkeit u. Nettigkeit viel hält.
Джинджигиля́стий, *a.* mit geziertem Betragen, kokett.
Джинджиру́ха, *f.* Art lustigen Tanzes *C.* I. 220. [wählerisch.
Джи́нька́шливий, *a* на їду́
Джиркотíти, *v. n. Др. с.* 346. rasseln. [tiana).
Джінджу́ра, *f.* Enzian, *m.* (Gen-
Джмíль, *m.* Hummel, *f.* (Bombus).
Джмола́, *f.* Holzbiene *f.* (Xylocopa), *B.*
Джóйка, джóя, *f.* s. Сóйка, сóя.
Джоломія, *f. Зап.* (*Верес.*) I. 35. e. Art Musikinstrument.
Джолóнка, *f.* s. Дя́тель *Ч.* VII. 575.
Джóнва, *f.* s. Жóвна, Specht, *m.*
Джóрини, джóрни, *pl.* s. Шквáрки.
Джýгас, *m.* Spitzhammer, *m.*
Джýгля, *f.* Wintermütze, *f.*
Джук, *m.* s. Жук *Wgr.* XVI.
Джýлий, *a.* ohne Ohren (e. Art v. Schafen).
Джýма, *f.* s. Чýма.
Джумúра, *f.* Lammfellmütze hinten einwenig aufgestülpt, *f.*
Джунджóвий, *a. Гол.* III. 39. s. Дюндьóвий.
Джýр, *m.* s. Жур.
Джýра, *m.* s. Чýра.
Джурóán, *m.* Jagdhorn, *n. B.*
Джýрга, *f.* Viehherde, *f. Gr.* 19.
Джурúло, *m.* s. Чýра, чурúло. *Пот.* II. 18. [Днíстер.
Джурúнка, *f.* linker Nbfl. des
Джурíти, *v. n.* strömen; rieseln s.

Чурíти.

Джуркáло, *n. Гн.* 39. s. Жерелó?

Джурчáнєчко, *n. dim*s. Журчáнє.

Джус, *m.* s. Джýра; 2) Bursche, *m.*

Дзóанк, *m. Oc.* (61.) VIII. 89. 91. Bankinstitut, *n.* §.

Дзвенíти, (дзви-) *v. n.* schallen, tönen; schnurren; schwirren.

Дзвенкáч, *m.* Дзвóнець.

Дзвинíнє, *n. Не.* heller Schall.

Дзвúнькнути, *v. a. Ф.** хáту nett ausbauen; ausführen.

Дзвін, *g.* дзвóна, (*d.* дзвінóчок), Glocke, *f.* (*d.* Glöcklein, *n.*); 2) Schelle, *f.*; 3) Radfelge, *f.* [Careau, *n.*

Двíнка, *f.* Schellen in Karten, *pl.*

Дзвінкúй, дзвінний, *a.* klingend, schallend *M.* II. 202, klangreich.

Дзвíнкость, *f. K.* Klang, Wohllaut, *m.*

Дзвíнник, *m.* s. Дзвонáр. [thurm, *m.*

Дзвінниця, (*d.* -и́чка), *f.* Glocken-

Дзвіновúк (*d.* -ичóк), *m.* Glockengeist, Kirchengeist, *m. Cm.*

Дзвінóк, -нкá, *m. dim.* s. Дзвін; 2) s. Дзвóник; 3) s. Дзвонéць.

Дзвінятa, *pl.* s. Двійнятa. [ter, *m.*

Дзвонáр, *m.* Glöckner, Glockenläu-

Дзвонéць, -нця, *m.* Grünling, *m.* (Fringilla chloris).

Дзвóник, *m. dim.* Glöcklein, *n.*

Дзвонúстий, *a.* -е колéсо aus Felgen zusammengefügt (*opp.* ободúсте).

Дзвонúти, *v. a.* läuten; klingen; 2)* — лúхо *Ш.* I. 27. üble Nachrede führen; 3) — зубáми die Zähne klappern jmdm. vor Kälte.

Дзвяк, *m.* Geklirre, *n.* Klang, *m.* [ohen.

Дзвúньґати, *v. n.* weinerlich spre-

Дзéкати, дзéкнути, *v. n.* von d. Aussprache der Weissrussen u. Litthauer *H.* 97. [Art Brei *m.* Jauche *f.*

Дзéма, *f.* (d. -мка) dicker Saft; Eiter,

Дзембрóяя, *f.* Nbfl. des Чéремош ч. u. *N.* e. полонúна

Дзємýрний, *m.* Nbfl. d. Чéремош ч.

Дзелéнь, дзень -дзелéнь! *int.* vom Glocken- u. metallischem Klang: klinglingling. [klingen.

Дзелéнькати, (-енькотíти), *v. n.*

Дзéнґель, s. Дя́гиль.

Дзендзéлїя, *f.* s. Центýрия.

Дзéня, *f.* in d. *Kinderspr.* Scheidemünze, *f.*

Дзер, *m.* Gemelke, *n.* Melke, *f.*; 2) s. Сúрватка.

Дзéрдзик, *m.* s. Мересни́ця.

Дзеренчáти, *v. n.* klingeln.

Дзеркáльня, *f. Ч. V.* 1163?

Дзéркало, s. Зéркало.

Дзúґа, *f.* Kreisel *m.* [fuss, *m.*

Дзúґлик, *m.* kleiner Stuhl; Drei-

Дзидзúкати, дзижчáти, *v. n.* zischeln; s. Шепеля́ти.

Дзизнýти, *v. n.* schwirren, *M.*

Дзúнґель, *m.* s. Щúгол.

Дзúндра, *f. coll.* s. Жýжелиця.

Дзиндрíвка, *f.* sehr gut ausgebrannter Ziegel.

Дзиркотíти, *v. n.* rasseln, zirpen, *C.*

Дзíворон, *m.* s. Красóворон.

Дзїґерáй, *m.* s. Нéжит.

Дзїґíтний, *a.* s. Мотóрний. [*He.*

Дзїґóрити, *v. n.* plappern, zwitschern,

Дзїлинь -котóра, *Ч.* III. 457; дзінькатóра, *Oc.* (61.) XII. 65. Klingbeutel, Geldsäckel, *m.* §.

Дзїнь! *int.* kling!

Дзїндзívер, *m.* Malve, *f.* Pappelkraut, *n.* (Malva mauritiana); 2) -зух *C.* I. 184. s. Зух, хват, *Oг.* 72.

Дзїндзóра, *f.* s. Джинджýра.

Дзїнькувáти, *pol.* s. Дя́кувати.

Дзмíй, *m. Др.с.* 300. s. Змíй; дзмíїха, *f.* 305. s. Змíїха. [(Picus).

Дзьоóáк, дзьоґало, *m.* Specht, *m.*

Дзьóбати (дзьóб-), *v. a.* mit dem Schnabel picken; — ся sich schnäbeln.

Дзьобéнка, дзьóбленя, дзьоблúнка, *Ф. f.* Umhängetasche, *f.*

Дзóґа, *f.* s. Дзúґа, *Зак.*

Дзойк, *m. Ф.* s. Зойк.

Дзьоркáч, *m.* s. Дзвонéць.

Дзóрок, -рка, *m. coll.* die besten (gesundesten) Getreidekörner. [II. 43.

Дзус, дзýсь, дзýски! s. Зась, зáсї! *Ш.*

Дзюб, *m.* Schnabel, *m.*; 2) Blatter-Pockennarbe, *f.* [ben; 2) übhpt: Mädchen.

Дзюбá, *f.* Mädchen mit Pockennar-

Дзюбáй, *m.* дзюбáтий, *a.* blatternarbig.

Дзюбáк, *m.* Schnabelthier, *n.* (Ornithorhynchus paradoxus); 2) Spitzhammer, *m.* Picke, *f.*

Дзюбдéрево, *m.* Specht *m.* [singen.

Дзюбонíти, *v. n.* lallen; klangvoll

Дзюбрик, *m.* Vogelklaue, *f.*

Дзю́дзя, *m.* Gott des Winters (in

Weissrussl.) *Пр.*IX.257. [цюрко́м течи́.
Дзюрі́ти, дзюркоті́ти, *v. n.* rieseln,
Дзюркотли́вий, *a.* rieselnd; вода́-дзюрко́тонька *K.*
Дзяве́ля, *m.* langhörniger Ochs.
Дзя́вір,-ору, *m.Ф.*Gebelle,Gebelfer,*n.*
Дзяволі́ти, дзявкоті́ти, *v. n.* winselnd bellen. [schreien; gellen.
Дзякоті́ти, *v. n. M.* schrillend
Дзя́пка, *f.* Tüpfel, *n.*; дзя́почка,*dim.* Tüpfelchen, *n. vgl.* Ця́пка.
Дзяпкани́стий, *a.* getüpfelt.
Дзя́пкати, s. Подзя́пкати.
Дзя́рати, *v. n.* schreien; zanken.
Ди́бати, *v. n.* hintrotteln.
Ди́би, дибиці, *pl.* Banden, Fuss-Fesseln, *pl.* заби́ти кого́ в ди́би in Fesseln legen, in Ketten schliessen.
Ди́баки, на — спя́сти ся sich auf d. Hinterfüsse stellen, sich bäumen; ди́ки-ди́баки *int.*; Art hüpfenden Tanzes.
Дибу́ль -дибу́ль, *int.* v. trottelndem
Дибуля́ти, s. Ди́бати. [Gang.
Див, *m.* † böse Gottheit der Finsternis; Wunderthier, *n.*; 2) ди́вом дивува́ти sich überaus wundern, als grosses Wunder ansehen; wie über ein Wunder staunen *АД.* I. 187.
Дива́к, *m.* Sonderling, *m.*
Дива́ло, *n. Зар.* s. Ди́во.
Ди́ван, *m.* Teppich, *m.*
Ди́вань пестра́, *f.* buntblumige Kronwicke, Giftwicke, *f.* (Coronilla varia).
Дива́цтво, *n.* Sonderbarkeit, *f.* wunderliches Wesen.
Ди́вдур, *n.* Tölpel, *m.*
Ди́вень, -вня, *m.* s. Корова́й, *Зак.*
Дивенний, *a. Ру.* s. Ди́вний.
Дивеса́, *pl.* s. Ди́во; launige wunderliche Einfälle, Grillen, *Пар.*
Дивесний, *a.* launig, wunderlich, grillenhaft. [derling, *m.*
Дивесник, *m.* Grillenfänger, Son-
Дивесність, -ости, *f.* s. Дивеса́,
Дивець, *g.* дивця́, *m. dim.* s. Ди́во *Oc.* (62.) X. 31.
Диви́дло, *n. Лук. n.* 54?
Ди́вий, *a. ШМ.* s. Ди́кий.
Дивина, *f. H.* 290. s. Дівенна́.
Дивина -ка́зка, *f. Пар.* Wundermäre, *f. Зак.*
Дивити, *v. a.* кого́ *M.* III. 19. s. Дивува́ти ся; 2) — ся schauen; *b*) чому́сь etw. bewundern, anstaunen *Ш.* II. 269; ди́вить ся з не́го man sieht es ihm an.
Дивкорі́не, *n.* Zauberwurzel,*f. КУ.*
Ди́вку би не бу́ло тако́му що —, а то́ — wäre — nicht zu verwundern, wenn einer —, aber —. [wunderbar.
Ди́вний, *a.* wunderlich, sonderbar,
Дивни́ця, то не-дивни́ця das ist kein Wunder, darob braucht man sich nicht zu verwundern. [derbarer Kraft.
Дивноси́льний, *a. КУ.* mit wun-
Ди́во, (*d.* ди́венько), *n.* Wunder, Wunderding, *n.* то ди́во das ist sonderbar.
Дивова́не, *n.* das Staunen; ким die Bewunderung jmds. [ke, *pl. Мл.*
Дивови́ди, *pl.* Kunst-, Wunderwer-
Дивови́жа, (-ві́жа *P.*II. 172) wunderliche, seltsame Geschichte, seltsamer Vorfall; 2) Phantasiespiel, *n. Ст.* на (в-) дивови́жу всім Allen zum Erstaunen; 3) Scene, Schaubühne, *f.*
Дивови́на, *f. pl. Гр.* s. Дивови́ди.
Дивови́ско, *n.* s. Ди́во.
Дивогла́сний, *a.* wunderbar, wunderlich, seltsam klingend, *КУ.*
Дивогля́д, *m.* Wunderthier, Monstrum, *n.* Missgeburt, *f.*
Дивогля́дний, (-гляде́нний) *a.* sonderbar, wunderlich, monströs.
Дивозі́рка, *f.* s. Ра́йвидок, *Пол.*
Дивозний, *a.* wunderlich, wundervoll, *Ст.* [des Kometen, *f. КУ.*
Дивокоса, *f.* Haarflechte (Schweif)
Диволи́ций, *a.* wunderlich, *Kst.*
Дивообразний, *a.* grotesk.
Дивоси́л, девяси́л, *m.* echter Alant (Inula Helenium). *Пот.* I. 134.
Дивосо́н, *m. КУ.* s. Чаросо́н.
Дивота́, *f.* s. Дивни́ця. [*K.*
Дивотво́рний, *a.* wunderwirkend,
Ди́вощі, *pl.* das Staunen, Verwunderung, *f.*
Дивува́ти ся sich wundern, staunen; не — ему́, що — man soll sich nicht wundern, dass er —; з кого́сь über jmdn. staunen *Ш.*I.241; 2) на щось s. Диви́ти ся (schauen) I. 22. 214. 250.
Дигота́ти,дигті́ти.*v.n.*zucken,*Пар.*
Дигнітя́р, *m. K.* Würdenträger, *m.*
Дидильки́ти, *v. n.* wanken vor dem Falle, schwanken.
Ди́длавий, *a.* der das „д“ für „р“

wegen organ. Gebrechens ausspricht.
Дидо́рця, *pl.* s. Придоро́жник.
Ди́жма, *f. W.* s. Десяти́на 1).
Дизда́р, *m.* tatar. Finanzbeamter.
Дий, дей s. Дай II. *Ог.* 44, 2.
Дик, *m.* Wildschwein, *n.*
Дика́р, *m.* der Wilde, *Нс. Ш.* II. 57.
Дика́рка, (*d.* -а́рочка *Не.*) die Wilde, die Schüchterne.
Дика́рство, *n.* wildes rohes Wesen; 2) Barbarenthum, *n.* Wildheit, *f. ВБ. Не.*
Ди́кий (дик *Мог.*), *a.* wild, wildwachsend;* roh, menschenscheu; 2) -е про́со rother Fuchsschwanz (Amaranthus caudatus); 3) -а гре́чка Hirtentäschelkraut, *n.* (Capsella bursa pastoris); 4) -е мя́со wildes Fleisch; 5) -а бо́рва Eisenfarbe, *f. b*) Ди́кі по́ля Steppengefilde von Neurussland, *pl.*
Дикобу́йний, *a.* wild, unbändig, *У.*
Дикове́нний, *a.* sonderbar, seltsam, *КС.* (82) IV. 57.
Дико́вина, *f.* ein Wunder, *n.* eine Seltenheit, *H.* 107; etw. Unerhörtes *ІГ*; 2) Wildnis, *f. ВБ.*; 3) s. Пуста́р.
Дикто́вка, *f. gr.* під -ку dictirt, als Dictando, *Не.*
Дику́н, *m.* s. Дик; 2)* wilder, roher, menschenscheuer Mensch. [*f. КУ*,
Дику́нство, *n.* Wildheit, Rohheit,
Ди́ле, *n. coll.* Dielen, Bohlen, *pl.* s. Деля́не. [tern, wanken; 2) klimpern.
Ди́лькати, дилькоти́ти, *v. n.* zit-
Дильова́ти, *v. n.* auszimmern, auslegen mit ди́ле.
Дим, *m.* Rauch, *m. pl. (poët.)* димо́ве Rauchwolken, *pl.*; 2) Rauchfang, *m. Ки.* 198. *Не.*; з ди́мом пусти́ти кого́ jmds Gehöfte in Brand stecken.
Ди́ма, *f.* Canevas, *n.*
Ди́мавка, *f.* Hebelarm bei der Wasserpumpe am Brunnen, *m. Фр.*; 2) дима́вка Art Zwiebel, welche geräuchert u. dann versetzt wird.
Ди́мало, *n.* Blase *f.* (міху́р) *Gr.* 19.
Дима́н, *m.* Betonie, *f.* (Betonia offic.)
Дима́нь, (Дема́нь) *m.* s. Де́мко.
I. Дима́р, *m.* Rauchfang, Schorn-
II. Дима́р, s. Димка́р. [stein, *m.*
Дима́рка, *f.* Schmelzofen, *m. Пол.*
Ди́мати, *v. a. Фр. B.* pumpen.
Дима́ч, (*d.*-а́чок) *m.* Blasebalg, *m. Пол.*
Дима́шка, димівка, *f.* Rauchschwalbe, *f.* (Hirundo rustica).
Ди́мен, *a. П. n.* 14. ві́тер, s. Ди́мний?
Димиді́ти, *v. n.* sich verflüchtigen, schwinden.
Димине́ць, -нця́, *m.* Rauchfang, *m.*
Дими́нник, *m.* Windbeutel, *m.* loser Schlingel. [Haut, *n.*
Ди́мининця, *f.* Geschwür unter der
Димині́ти, *v. n. M.* rauchen.
Дими́стий, *a.* rauchig; дими́сто-бу́рий, *a.* rauchbraun, *Пол.*
Дими́ти, (димлю́, дими́ш) *v. n.* rauchen, Rauch lassen.
I. Ди́мка, *f.* s. Дима́вка 2).
II. Ди́мка, *f.* weibl. Unterrock aus grober gedruckter Leinwand.
Димка́р, *m.* Leinwanddrucker, *m.*
Ди́мний, *a.* rauchig; 2) rauchfarbig; ди́мно, *adv.* voll Rauch, rauchig.
Димни́к, *m.* Rauchfang, *m.*
Ди́мниця, *f.* Art Pflaumen.
Ди́мня, *f. ШМ.* Rauchfang, *m.* Esse, *f.* (der Schmiede). [maria offic.)
Димни́нка, *f.* Erdrauch, *m.* (Fu-
I. Димо́вий. *a.* Rauch-, *Кл.* s. Курни́й.
II. Димо́вий, *a.* -а на́мітка *M.* I. 89. aus Canevas.
Димо́к, -мка́, *m. dim.* s. Дим.
Димува́ти, *v. n.* rauchen, *Гр.*
Димура́, s. Дима́вка 2).
Димущий, *a.* rauchend; -а піч schadhaft u. daher r. *Мі.* II. 204. [*Шс.*
Димча́нка, *f.* s. Вітренниця, *Зак.*
Димча́стий, *a.* rauchig, rauchfarben, *M.* (che ди́мка II.
Димчи́на, *f. dim.* schlechte, ärmli-
'Дин, s. Оди́н *Ог.* 56.
Дина́стия, *f.* Dynastie, *f.*; династи́чний, *a.* dynastisch.
Ди́ндерево, *n.* Ди́вдерево. [ти ся.
Диндили́ндати, *v. n.* s. Теле́па-
Диндура́ти, s. Дудура́ти.
Ди́нька, *f.* Kürbissamen, *m.*
Динни́че, *n. coll.* Kürbisblätter u. Stengel, *pl.*
Ди́но, s. Диви́но *Оц. гр.* §. 122. *Ог.* 59.
Дино́з, *m.* s. Деши́с. [(Cucurbitaceae).
Диньова́ті, *pl.* Kürbisgewächse, *pl.*
Диньоно́сні, *pl.* Kürbisfrüchtige (Peponiferae).
Ди́ня, *f.* Art länglicher Kürbis.
Диня́чий, *a.* vom Kürbis (ди́ня).
Диня́чка, *f.* динячо́к, *m. B.* Kür-

bisfrucht, *f.* (pepo).

Ди́плик, *m.* s. Ду́бельт, *(B.)*

Диптам ясене́ць, *m.* Diptam, *m.* (Dictamnus fraxinella) *B.* [abprügeln.

Ди́птю добро́го да́ти *H.* 77. tüchtig

Дипти́нка, *f. Ко* 81. feile Dirne.

Дирва́, *pl. Гол.* III. 235 s. Дрова́ *Ог.* 37. (IV).

Ди́рдати, *v. n.* trippeln, hüpfen.

Дирдо́ха, *f.* muthwilliges Mädchen *Mi.* II. 289. [knarren.

Ди́ркати, дирча́ти, *v. n.* schnarren,

Дирка́тий, *a.* schopfig wie дерка́ч?

Дирча́тка, *f.* Wimperfliege, (Trichopoda) *B.* [Дети́на etc.

Дити́на, (-нка) дити́нний etc. s.

Дитиня́, дитинча́ *Др. c.* 356. -я́ти *n.* s. Дитя́, Kindlein, *n.*

Дитя́, -я́ти, *n.* Kind, *n* (*pl.* ді́ти).

Дитя́тко, дитятю́хно, *Ч.* IV. 132, дитя́тя *Ос.* (61) III. 53. s. Дитя́.

Дитя́цтво, *m.* Kindheit, *f. Ст.*

Дитя́чий, *a.* kindlich.

Дих, *m.* Athemzug, *m.* нї сли́ху нї ди́ху за ко́го нема́ ist ganz verschollen; ди́хи, *pl.* eingefallene Stellen zwischen den Widerristknochen bei dem Vich.

Ди́хавиця, *f.* Engbrüstigkeit, Dämpfigkeit, *f.* Asthma *n.* [asthmatisch.

Ди́хавичний *a.* engbrüstig, dämpfig,

Ди́хало, *n.* Athmungsorgan, -werkzeug, *n. Пол.* [† *Кв* II. 18. alles Lebende.

Ди́хане, *n.* das Athmen; дихáние

Ди́хати, *v. n.* athmen; (*Imperat.* диши́ *Ш.* I. 112); * leben; сопі́лка, цио́ух не ди́хає ist verstopft.

Диховий, *a.* -е́ го́ло s. Ди́шник.

Дихтине́ць, -нця́, *m. Nbfl.* des Че́ремош.

Дичи́ти ся (*Ск.* 153), дичі́ти, *v. n.* wild werden, menschenscheu sein; verwildern, *Фр.* [ling, *m.*

Ди́чка, *f.* wilder Obstbaum, Wild-

Дичок, -чка́, *m.* wildes Fohlen, (Füllen).

Ди́шель, -шля, *m.* Deichsel, *f.*

Ди́шиця. *f.* Luftröhre, *f. Пол.* (trachea).

Ди́шка, *f.* Luftröhrenast, *m.* Bronchie *f.*

Ди́шлик, *m. dim.* Deichsel am Pfluge *f.*

Дишльови́й, *a.* кінь, Deichselpferd, *n.* -ди́шлий, in Wagen eingespannt?

Ди́шник, *m.* s. Ди́шиця. [*KC.* IV. 499.

Дияволе́нний, *a.* teuflisch, *Ог.* 102. s. Дія́вол. Дия- s. Дія-.

Ді, s. До *praep. Ог.* 35, 10.

Ді, [дѣй]. *adv.* nämlich, wohl, nun also *Wgr.* 126. *Ог.* 109. 1.

Діба́ти, s. Добера́ти.

Діпро́ва, s. Дубро́ва. [Maria, *f.*

Ді́ва́, *f.* Jungfrau; *bes.* heil. Jungfrau

Дїва́ти, *v. a.* auf- wegräumen, fortschaffen, aufheben; ся s. Поді́ти ся.

Дївенна́, *f.* Königskerze, *f.* (Verbascum thapsus) *B.*

Ді́вер, ді́вир, (*d.* -е́рчик), *m.* дїве́рь, *n. coll.* des Mannes Bruder [δαήρ].

Ді́вий, *a.* thätig *Mi.* II. 13.

Дївйн-, дївйч- ве́чер, *m.* Abendgesellschaft der Mädchen vor der Hochzeit bei der Braut, Polterabend, *Ме.* 156.

Дївйця, *f.* Jungfrau, *f.*

Дївйще, *n.* s. Ді́вчиско.

Дївія́н, *m.* s. Козли́нник, *B.*

Ді́вка, *f.* Mädchen, Mädel, *n.* *Tochter; 2) Magd, *f.*; 3) **pl* s. Клю́цки, *Фр.*

Дївмівáти ся, дївмі́ти ся, erfahren; sich wovon e. Begriff bilden; vernehmen, können lernen, verstehen, *Фр.*

Дївóване, *n.* jungfräulicher Stand, Jungferschaft, *f.*

Дївóйник, *m.* сїйни́й angebauete Esparsette, spanischer Klee (Onobrychis sativa). [IX. 375)?

Дївóкий, *a* -а я́года *Кн.* (*Пр.*

Дївóнка, *f.* Köcherfliege, *f.* (Phryganea). [ївка spielen.

Дївоpоювáти, *v. n. Kol.* I. Art ra-

Дївослю́би, (-сну́би), *pl. Ч.* IV. 658. s Злю́бини, Brautwerbung, *f.*

Дївоснýго, *m. Ч.* IV. 56. Brautwerber; Brautdiener, *m.* [dziewosląb].

Дївоснýбний, *a.* zur Brautwerbung geh. *Ч.* IV. 64. [*c.* 306.

Дївóта, *f. coll.* die Mädchen *pl. Др.*

Дївóцкий, дївóчий, *a.* Mädchen-; -ча кров s. Бабчу́к.

Дївóцтво, *n.* Mädchenjahre, *pl. n.*

Дївóчити ся, zu früh als reife Jungfrau auftreten, erwachsene J. spielen.

Ді́вочка, *f.* s. Ді́вчинка. [(*хм.* 120).

Дївствéнница. *f.* alte Jungfer, *Не.*

Ді́вство́, *n. До.* Jungfräulichkeit, Jungferschaft, *f.* [vermählt leben.

Дївувáти, *v. n.* als Jungfrau un-

Дївýнка, *f.* Labkraut, *m.* (Galium).

Дївýся, *f. Top.* s. Ді́вчина.

Дівча́, -а́ти, *n.* Mädchen, *n. pl.* дівча́та, (*d.* -а́точка); дівча́тко, *n.* kleines Mädchen. [chen-.

Дівча́чий, дівчи́нин, *Не. a.* Mäd-

Дівчина, дівчина́, (*d.* дівчинка), *f.* Mädchen, Mädel, *n.*

Дівчини́ско, (-чиско) дівчище, *n.* unschönes, ungebildetes Mädchen.

Дівчу́к, *m.* junges Mädel.

Дівчу́р, *m.* s. Дівчини́ско; 2) Hermaphrodit, *m.* (*Фр*); 3) Mädchenjäger, Weibernarr, *m.* [Kartoffel, (*B*).

Дівчу́рка, *f.* Art kleiner rothe

Дігна́ти, s. Доганя́ти, догони́ти (кому́).

Дід, [дѣд-], *m.* Grossvater, *m. pl.* діди́ Voreltern, Ahnen, *pl.*; 2) *Шй.* Todtenamt, Seelenamt, *n.* vier Aller-Seelensamstage, *Có.* I. 325; 3) Greis, *m.*; 4) alter Bettler; 5) Bund aus Stroh, aus Schilf u. A.; 6) *pl.* dunkle Schatten in den Hauswinkeln bei d. Abenddämmerung, *Не.* (*д. м.* 112. 139); 7) Art Speise aus Roggenmehl. [Дідівщина.

Діди́зна, діди́на, *K. f. АД.* II. 48. s.

Діди́зний, *a.* vom Grossvater geerbt; 2) hochbetagt, greise *C.* I. 228.

Ді́дик, *m.* Kreuzkraut, *n.* (Senecio); 2) Maulwurfsgrille, *f.* (Gryllotalpa vulg.).

Діди́на, *f.* erbärmlicher Greis.

Діди́нець, -нця, *m.* Schlossplatz, Vorhof, *m.*

Діди́ха, *f.* Bettlerin, *f.*

Діди́цтво, *n.* Erbe, Vatererbe, *n.*

Ді́дич, *m.* Erbe; 2) Gutsherr, freier Gutsbesitzer, *m.* [besitzers, *f. Зар.*

Дідича́нка, *f.* Tochter eines Guts-

Діди́чене, *n.* das Erben.

Діди́чити, *v. a.* erben.

Ді́дичка, *f.* Erbin; 2) Gutsbesitzerin, Frau eines Gutsherrn, *f.*

Діди́чний, *a.* erblich.

Діди́чність, -ости, *f.* Vererbung, Erblichkeit, *f. Фр.* [erbliche Herrschaft.

Діди́чня, *f. C.* II. 133. Erbgut, *n.*

Діди́чу́к, *m.* Sohn e. Gutsbesitzers, eines Edelmannes, *m.* [Bettlers-.

Дідівский, *a.* grossväterlich; 2)

Дідівщина, *f.* Grossvatererbe, Ahnenerbe, *n.*

Ді́дько, *m.* (*dim.* zu Дід, *Lgr.* 66. Greis); Bergmännchen, *n* Teufel, *m.*

Ді́днина, *f.* Erbtheil, *m.* Erbgut, *n.* s. Дідівщина. [zum T. s. Ді.

Ді́-дня, *adv.* vor Tagesanbruch; bis

Ді́до, *m.* s. Дід 1). [2) des Bettlers.

Ді́довий, ді́дів, *a.* grossväterlich;

Дідови́н, *a. Га.* I. 111. aus der Bettlerfamilie, Bettler, *m.*

Дідо́вник, *m.* s. Лопу́х.

Дідово́д, *m.* Bettelführer, *m.*

Дідово́диця, *f.* Bettelführerin, *f.*

Дідо́ра, *m. f. Гол. ер.* 43; діду́га, *m.* erbärmlicher Greis, Bettler, *m.*

Дідува́ти, *v. n.* als Greis leben (die letzten Tage ableben). [Greis.

Дідуга́н, *m.* rüstiger, vierschrötiger

Дідуни́к.дідусь, *m dim.* s. Дід 1),3),4).

Ді́ду́х, *m.* der Garben Getreide beim Weinachtsfest; 2) Frühlingsknotenblume, *f.* Leucojum vernum); 3) s. Тарга́н.

Ді́дчий, *a.* des Teufels, Teufels-, teuflisch; -е ребро́ Baldrian, *m.* (Valeriana offic.). [leumderin, *f. Зак.*

Ді́дчиця, *f.* teuflisches Weib; Ver-

Дієви́й, *a.* handelnd.

Дієпи́сь, *f.* дієпи́сане, *n. ГШ. К.* Geschichtschreibung, *f*; 2) s. Літопись.

Дієписа́тель, дієпи́сець, -сця, *m. TP.* 5. Geschichtschreiber, Historiograph *m. ОБ.* [risch, *ГШ.*

Дієпи́сний, *a.* geschichtlich, histo-

Діе́та, *f Гол.* III. 261. *ungr.* Landtag, Reichstag, *m.*; 2) Diät; *pl.* Diäten, Taggelder, *pl.*

Дієць, *gen.* дійця́, *m. T.* s. Дія́тель.

Діжа́, *f.* Backtrog, *m.*

Діжда́ти (дож-), *v. n.* mit d. *genit.* warten (bis zu —), erwarten, gewärtig, sein; erleben; діжда́вши неді́лі nachdem man bis zum Sonntag gewartet hat, am S. nun.

Ді́жечка, *f. dim.* Fässchen, *n.*

Ді́жка, *f.* Fass, *n.*; 2) — пікна́ *Ч.* IV. 561. s. Діжа́; 3) s. Чве́ртка (als Schüttmass).

Ді́жма, *f.* s Ди́жма. [im Gehalt, *n.*

Діжни́ця, *f.* Fass mehr als 1 Eimer.

Дізді́ріти, *v. a.* s. Допильнува́ти.

Дізнава́ти, дізна́ти, *v. a.* und — ся erforschen, erproben; erfahren щось о чім; *erleiden, bekommen.

Дій, (дий) єго́ че́сти! *Ке.* II. 315.

Дійво́, *n.* s. До́єне. [Art Fluch?

Ді́йка, *f.* Melkwarze, Zitze, *f.*

Ді́йло, *n.* das Gemelke, *V.* Melkstätte, *f.*

Дійма, (дій-); *f.* Ahnung, Hoffnung, *f.* лишé — nur ein Schein; дійму роби́ти nur für den Schein, zum Scheine etw. thun; *adv.* дійма — дійма entweder — oder.

Дійма́ти, *v. n.* кому́ jmdm. hart [zusetzen, s. Дійня́ти.

Дійма́ючий, *a.* empfindlich schmerzlich, arg.

Дійна́рка, *f.* Hürde in der Schafe u. [Kühe gemolken werden.

Дійни́й, *a.* -а корóва Milchkuh, *f.*

Дійник, [дѣ-]. *m. Не.* s. Дїя́тель.

Дійни́к, дійня́к *ОА.* 35. *m. coll.* Kühe, Schafe welche gemolken werden; Melkkühe, *pl.* [*n* Gelte, *f.*

Дійни́ця, *f.* дійни́к, *m.* Melkfass,

Дійня́ти, *v. n. impers.* дійня́ло *Пр.* VII. 165; дойма́є ємý: rühren, ergreifen, zusetzen, zu fühlen bekommen.

Дійсний, *a.* wirklich, factisch; дійсно, *adv.* in der That. [*f. Пар.*

Дійсність, -ости, *f.* Wirklichkeit,

Дїйстве́нний, *a.* wirkend, sich bethätigend, *До.*; wirksam, *К.*

Дїйстви́тельний, *a.* wirklich, actuell. [lichkeit, *f.*

Дїйстви́тельність, -ости. *f.* Wirk-

Дійство, *n. Ну. Еф.* 54. Wirkung, *f.*; 2) Handlung, *f.*; 3) Act, Aufzug, *m. ГШ.*

Дїйство́ване, *n.* Einwirkung. *f. ГШ.*

Дїйствува́ти, *v. n.* на ко́го, на що einwirken, auf jmdn, auf etw. *ГШ.*

Дійти́, s. Доходи́ти.

Дійшлість, -ости, *f. Не.* (*Пр.* II. 359) das Zeitgemässe; Reife, Vollkommenheit; 2) Verwirklichung, *f.* [*ТР.* 5. *Ил.*

Дїї, *pl.* s. Дія, Thaten, *pl.* Geschichte, *f.*

Дїкати, *v. a.* лю́де дїка́ют man spricht, man munkelt, (*Фр.*).

Дікірій, *m.* Doppelkerze, *f.* [δικήριον].

Діл, *gen.* до́лу, *m.* Boden, Fussboden, *m.*; 2) niedrig gelegener Ort; *pl.* до́ли, на до́лах in flach gelegenen Gegenden, in Ebenen, Thälern; з до́лу von unten; до́лом unterwärts, s. До́лї.

Дїл, (*d.* дїло́к) *m.* Gebirgsrücken, -zug, *m.*; 2) — во́дний Wasserscheide, *f. Ще.* s. Розто́че.

Дїла́льний, *a. Се.* thätig, sich bethätigend, handelnd, wirksam, *Пар.*

Дїла́льність, -ости. *f. Се.* Thätigkeit, Handlung, Wirksamkeit, Action, *f. Пар.*

Дїла́не, *n.* das Wirken, Wirkung. *f.*

Дїла́тель, *m.* Arbeiter, *m.*

Дїла́ти, *v. a.* thun, handeln, wirken.

Дїльба́, *f.* Vertheilung, Division, *f. f.* das Dividieren.

Дїле, (-я́), *n. coll.* s. Ди́ле, дели́не.

Дїлень, *m* s. Дїли́мок. [2) Scheiden.

Дїлене, *n.* das Theilen; Dividieren;

Дїлени́на, дїлени́ця, *f.* Theilung der Habe nach dem Tode.

Дїле́ць, -лця́, *m.* Kelchblatt, (sepalum); Blättchen, *n. B.*

Дїлечко, (-енько), *n. dim.* s. Дїло.

Дїли́мий, *a.* theilbar; 2) -е число́ *К.* Dividend, *m.*

Дїли́мок, -мка, *m.* Dividend, *m.*; 2) das Eintheilungsganze, der einzutheilende Begriff (totum divisum, dividendum) *Ил.*

Дїлини́ця, *f.* s. Дїлени́ця, Theilung, *f.*

Дїли́тель, *m. К.* Divisor; 2) Erbtheiler, *m.* [2) absondern, scheiden.

Дїли́ти, *v. a.* theilen; dividieren;

Дїлка, *f. Зап.* II. 356. Halsdrüsse, Mandel, *f.*; Gekröse, *n.*

Дїльма, *adv.* theilend *Mi.* II. 235; 2) s. Для (дїля), через *Пс.*

Дїльний, *a. Пол. Т.* thätig, betriebsam, wacker; 2) Arbeits-, -е вре́мя.

Дїльник, *m. Н.* 203. der tüchtige, wackere Arbeiter; — дїла *Ру.* Verrichter, Vollbringer, *m.*; 2) Divisor, *m.*

Дїльни́ця, *f.* äussere Einfriedung od. Umzäunung eines Gehöftes, Dorfes; 2) Grenze, *f.*; 3) Antheil, *m. К.*

Дїльність, -ости, *f. Ил.* Energie; 2) Tapferkeit, *f. Фр.*

Дїльний, *f.* Laboratorium, *n. Пар. В.*

Дїло, *n.* Werk, *n.* Arbeit, That, *f.*; 2) Angelegenheit, Sache, *f.*; дїла не скільки *Мор.* nicht viel zu thun; по дїлу *Р.* II. 144 in Geschäften; ма́ю дїло до кого́сь s. Ору́дка; до дїла; отся́ річ — das ist das rechte Wort, d. i. wohlgesprochen; без дїла erfolglos, müssig, vergeblich; дїло *adv.* wirklich, wahrhaft, *Гр.*

Дїлова́не, *n. С.* I. 26. Haus-, Wirtschaftsgeräth, *n.*; 2) II. 162. Verschlag, *m.* Hürde; Planke *f. Ки.* 62. feldwärtiger Zaun *Ч.* V. 468. *Зак.* [mann, *m.*

Дїловий, *a.* чоловік *Фр.* Geschäfts-

Дїловитость, -ости, *f. Ст.* Geschäftigkeit, *f.* [Leiter, Meister, *m.*

Дїловодець, дця, *m.* Werkführer,

Дíльский, *v.* von Thälern, von Ebenen, *У.* [erhaltene Verschreibung.
Дíльчий, *a.* лист † durch Theilung
Дíля, s. Для, *КУ.* II. 85. 91; дíля про von wegen- зá-для; wegen, -halber.
Дім, *gew.* дóму, *m.* Haus; Heim, *n.* тугá за дóмом Heimweh, *n.*; дóма zu Hause, домíв nach Hause; від дóма privatim; за дóмом ausserhalb des Hauses; бéз дóму і лóму ohne Dach u. Fach.
Дімóк, *dim.* s. Домóк.
Дін, *gew.* Дóну, s. Дон.
Дїнýти, *v. a.* s. Подíти, дíти.
Дінпрáвди, *adv. Ф.* s. Спрáвдї.
Дїрá, *f.* Loch, u. Lücke, *f.*
Дїрáвий, *a.* löcherig, mit Löchern.
Дїрáвити, *v. a.* löchern, Löcher
Дїрáвка, *f.* (*łemk*)? [machen.
Дірвáти, дориванти, *v. a.* alles ausreissen; — ся (до) чогóсь etw. erhaschen, erwischen, erschnappen.
Дíрганий, *ptc.* gestickt.
Дїркá, дíрочка, *f.* kleines Loch, Löchelchen, *n.* Pore *f.*
Дїркáтий, дїрковáтий, дїрúстий *Пар. a.* porös, *Пол.* [*f.* Porosität, *f. Пол.*
Дїркáтість, дїрковáтість, -ости,
Дїробóй Ивáнок, *m.* Hartheu, Johanniskraut, -blut, *n.* (Hypericum perforatum), *B.*
Дїробоєвáті, *pl.* Hypericineae, *B.*
Дїрóчні, *pl.* Rhizopoda — Foraminifera, *B.* [*M.* + *Б.* 292.
Дїрчáвіти, *v. n.* Löcher bekommen?
Дїрчáтий, *a. Пол.* porös. [me, *m.*
Дíрче, *n.* Auswuchs am Baumstam-
Дíськи, та — *Ф. Пр.* V. 212?
Дíсний, (дíйсний, -стний), *a. M* II. 89. sicherlich, in Wirklichkeit, gewiss, sicher, wirklich, wahrhaftig, то дíсна прáвда das ist wirklich, wahr; дíсне, *adv.*
Дістаáти, дістáти, *v. a.* bekommen, „kriegen“, erhalten, erreichen; — язúка *П. n.* 80 Kunde bekommen, erfahren; — ся куда́ wohin kommen, gelangen.
Дістáток, s. Достáток *M.* III. 103.
Дíстї, *adv.* wirklich, in der That(*Фр.*).
Дїтвá, дїтвáга, дїтвóра, *f. coll.* Kinder, *pl.* Kinderwelt, *f. Зг. Мі.* II. 219.
Дїтвáк, *m.* Bübchen, Büblein, *n*; 2) Aufschössling, *m. (B.).*
Дїтвáчє, *n. coll.* s. Дїтвáк 2) *pl.*
Дїтвáчий, *a.* kindisch.
Дїтерóдний *a.* kindererzeugend, *He.*
I. Дíти, дївáти, *v. a. P.* I. 14 aufheben, unterbringen; 2) — ся s. Подíти ся. [на s. Дитúна).
II. Дíти, *pl.* Kinder, *pl.* (*sgl.* дїтúна).
Дїтúнець, -нця, *m.* † innere Stadtbefestigung.
Дїтúньский, *a. Гол.* III. 702. Kindes-, бíль Geburtswehen, *pl.* [Дитá.
Дїтитéчко, *n. dim. ZP.* I. 106. s.
Дíтки, *gen,* дїтóк. дїточкú, -очóк, *pl. dim.* Kinder, Kinderchen, *pl.*
Дїтментóвий, *a. P.* I. 84. s. Діяментóвий. [Kindern.
Дїтнúй, *a.* kinderreich, geseguet mit
Дїтолюбóний, *a.* die Kinder liebend, kinderfreundlich, *IT.*
Дїтопродáвець, -вця, *m.* Kinderverkäufer, *m. Ш.* I. 384. [kindlich, *Зг.*
Дїтóчий, *a.* Kinder-, der Kinder-;
Дíтський, *a. Кв.* II. 117. Kinder-, kinderhaft; 2) s. *a. m.* † Executor, *m. Шс.*
Дїтствó, *M.* I. 14. дїцтво, *n. He.* Kindheit, *f.* Kindesalter, *n.* -jahre, *pl.*
Дíтьтьо, *m.* s. Дíдько (дíтько).
Діфтерíтний, *a.* diphtheritisch.
Дїцкувáти, *v. a.* pfänden, *Пот.* III. 48.
Дїцóк, -цкá, *m.* Pfand, *n.*
Дíя, *f.* Drama, *n. Ш.* I. 372; 2) Act, Aufzug, *m. K*; 3) Thätigkeit, Beschäftigung, *M.* III. 38; Handlung, That, *f.* III. 53.; 5) *Кл.* Geschichte, *f. bes. pl.* дíї (*vgl.* Подíя). [con *m.*
Діякон, (дя́кон), *m.* Diaconus, Dia-
Діяконúк, *m.* Messbuch für die Diaconen, *n.*
Діяконство, *n.* Diaconen-Weihe, *f.*; 2) -amt, *n.* -dienst *m.*; 3) *coll.* Diaconenstand, *m.*
Діякону́вати, *v. n.* als Diaconus beim Gottesdienste thätig sein. [ний, etc.
Дїя́льний, дїя́льність, s. Дїя́тель-
Діялектúчний, *a.* dialectisch.
Діямаґнúтний, *a.* diamagnetisch, *Пол.* [Kleinod, *n.*
Діямéд, *m. P.* I. 83. -діядéм Diadem,
Дія́мент, *m.* Diamant, *n.*
Діяментóвий, *a.* diamanten.
Дія́на, *f.* Diana, Mondgöttin, *f.* Mond, *m. Ш.* I. 325. [handelnde Person.
Дїя́тель, *m.* der Thätige, Wirkende;

Дїя́тельний, *a.* thätig, thatkräftig, betriebsam. [keit, *f.* Wirken, *n.*
Дїя́тельність, -ости, *f.* Thätig-
Дїяти, *v. a.* thun, handeln, machen; — ся geschehen, sich zutragen; dauern, *Левч.* най ся з тим часо́м дїе es soll
Дїя́ч, *m.* s. Дїя́тель. [vorübergehen.
Длина́, *f. gr.* Länge, *f. Под.*
Длї, *praep.* s. Для; зáдлї *Ф.* = зá-для.
Для, *praep.* mit d. *Genit.* für jmdn; 2) wegen jmds, halben; для уго́ди сьвяти́х *Ш.* I. 385. um den Heiligen gefällig zu sein; для-чо́го weswegen, weshalb; для-то́го (то́го для) deshalb, deswegen, darum; 3) бли́зько для — neben, neben an; 4) для сво́го звича́ю gemäss, nach *Mi.* IV. 526. [Гаїти ся.
Для́ти ся, *Ч.* IV. 556. säumen s.
Дмитро́, Дми́трик, Дмитру́сь, *m.* Demetrius.
Дму, дмеш, дме etc. s. Ду́ти.
Дму́хати, дму́хнути, *v. a.* blasen, wehen, pusten; *v. n.* mit Windeseile davonstürmen.
Дмухча́ да́ти, *H.* 85. sich eilig aus dem Staube machen, entfliehen.
Дна, *f.* Gebärmutter, *f.*
Дне́вний, *a.* Tag-, Tages-.
Дне́вник, *m.* Tagesblatt, Journal, *n.*; 2) Tagfalter, *pl.* (Diurna).
Днева́вний, *a.* alt, aus der Vorzeit *Ш.* II. 151.
Дне́нце, *n. Ч.* V. 110. Art Trinkgeschirr; 2) денце́, денце́ *dim.* s. Дно.
Днесь, днéська, *adv.* heute, *Ог.* 167.
Дне́шний, *a.* s. Ни́нїшний, *До.*
Дни́на, (*d.* дни́нка), *f.* s. День.
Дни́нї, *adv.* s. Ни́нї *Гол.*
Дни́ньськи, дни́ньць и, *adv.* mit jedem Morgen *Фр.*
Дни́ти, *v. a.* s. Задни́ти.
I. Дни́ще, *m. П. п.* 78. (*aug.* v. день) ein Unglückstag.
II. Дни́ще, *n.* Sitzbrett des Spinnrokkens, *n.*; 2) ча́йки Höhlung des Bootes, *Др.*
Днї, *praep. Wgr.* 128. innerlich, innen, im Inneren.
Дни́вка, *f.* Tagarbeit, *f.* [fluss, *m.*
Днiпе́р, -пра́, Днїпро́, *m.* Dnieper-
Дни́пра, *f.* Dniepernixe, *f. Шс.*
Днїпро́вий, днїпря́ньский, *a.* Dniepr-. [perfluss, *n.*
Днїпря́нщина, *f.* Land am Dnie-
Днiстéр, -стрá, *m.* Dniesterfluss, *m.*
Дни́стра, *f.* Dniesternixe, -nymphe, *f. Шс.*
Дни́стрик, *m.* Nbfl. des Днiстéр.
Днїстрі́вка, *f.* Art Stoekente, *f.*
Днїстрова́нка, Днїстря́нка, *f.* Bewohnerin des Dniesterufers; 2) s. Дни́стра.
Днїстро́вий, днїстря́ньский, *a.* Dniester-. [Dniesterfluss, *n.*
Днїстря́ньщина, *f.* Land am
Дни́ти, *v. n.* tagen; дни́е es dämmert der Tag.
Дно, *n.* Boden, Grund, *m.* (in e. Fass, Geschirre, Flusse, Meere). * Boden, unterste Schichte (Hefe) der Gesellschaft; 2) Grund eines Gewebes, e. Teppichs.
Дновáти, (дну́ю, дну́єш), днювáти (дню́ю, дню́єш) *Ш.* I. 1. den Tag hindurch verleben.
Дньо́вка, *f. gr. C.* I. 215. Rasttag, *m.*
Дну́ка, *adv. ungr.* inneu, nach innen, hinein *Гол.* III. 426. *Mi.* IV. 525.
I. До, s. То *P.* I. 59. *Л.* 118; доб= тоб=тоби *Л.* 25. 52.; 2) s. Та; 3) дой= той, то и (і).
II. До (дї), *praep.* 1) mit d. *Genit. Mi.* IV. 519—525. zu, an; nach, bis, hin; до Бо́га моли́ти ся, ру́ки взноси́ти, до кого́ ли́сти писáти; до мíсяця, bis zu Ende des Monats; коси́ти до мíсяця (при мíсяци) beim Mondlicht; до зірни́цї, (до) дí-дня vor Tagesanbruch, bei Morgenröthe, до мíста nach der St. in die St. до-в-мíста, до-в-селá bis in die Stadt, in das D. hinein; до ти́сяч etc. gegen Tausend etc.; до во́лї genug *Ог.* 115. не до ми́слоньки менї *Ме.* 285. nicht nach meinem Sinn; менí не до то́го тепéр ich habe jetzt dazu keine Lust; ласка́вий до мéне, gegen mich, mir gegenüber freundlich; лїни́вий до робо́ти; не до сьмíху бу́ло war nicht zu lachen! до чо́го? wozu? до чо́го то йдé? wohin geht das, worauf zielt das ab? що тобí до то́го? was geht das dich an? до ро́ку три рáзи dreimal im Jahre; добу́в (до) ро́ку er blieb bis zu Ende seines Dienstjahres im Dienste; 2) *in Zusammensetzungen* mit Verben zeigt es an eine Richtung wohin, (zu welchem Ende, Ziele) u. die Vollendung der Handlung, die das Verbum ausdrückt: zu Ende, ganz, vol-

lends, (*vgl.* недо-)*Ог.* 206: hinzu-, heran-; ab-, aus-, er-, ver-, zu. *Mi.* IV. 202—205.

Дóба, *f.* bestimmtes Zeitmass: Tag u. Nacht: 24 Stunden; 2) Zeitpunkt; Zeitraum, *m.* Periode, *f.* [gen, vern. ehren.

Добáвити, (-вля́ти), *v. a.* hinzufü-

Дóбавка, *f.* s. Додáток, *Левиц.*

Дóбаг, *m. gew. pl.* seltsame Wünsche, Launen.

Добага́ти, *v. n.* собí launige Wünsche haben. [voll, distinguirt, *Зар.*

Добáжний, *a.* ausgesucht; geschmack-

Добала́кати, *v. a.* zu Ende das Gespräch führen.

Добача́ти, добáчити, *v. a.* bemerken, wahrnehmen; не — nicht genau, nicht gut sehen u. daher nicht erkennen, *Ш.* I. 195. nicht bemerken, kaum sehen. [aufmerksam. *T.*

Добáчливий, *a.* scharf sehend,

Добáчний, *a.* bemerkbar, wahrnehmbar, *T.*

Доберáти (-бир-), дiбрáти, *v. a.* zu-, hinzunehmen; zuwählen; auslesen, aussuchen; собí *v. n.* wählerisch, verzogen sein; 2) — ся gut zu einander passen; *b)* дочогó sich an etw. machen, eingreifen; gelangen; einbrechen: до комóри. [gezeichnet.

Добéрський, *a.* vorzüglich, aus-

Добúраний, *a.* eigens wozu gewählt; s. Добíрний.

Добúти, добивáти, *v. a.* noch mehr schlagen, vollends schlagen; когó jmdn todtschlagen, ihm den Rest, den Todesstoss geben, den Garaus machen; *jmdn gänzlich ins Verderben stürzen, ruiniren; — торгý einen Kauf abschliessen; — вікý вікóвого *Ш.* I. 167. zu Ende des Lebens sich hindurchschlagen, mühselig durchleben; — до бéрега ans Ufer stossen; 2) — ся sich den letzten Stoss geben; чогó etw. erkämpfen, erfechten; mit Mühe erlangen; кудáсь, до мíста mit Mühe sich wohin durchschlagen; добивáти ся о що um etw. kämpfen, nach etw. trachten, streben.

I. Добúток, -тка, — смéртний *M.* III. 57. tödlicher Schlag, Todesstoss, *m.*

II. Добúток, -тку (-бы-), *m.* Habe an Vieh, *f.*; 2) Menge, Fülle, *f.* щось добúтком мáти wovon Ueberfluss haben.

Добúтча, -áти, *n.* Vieh, *n.*

Дóбич, добúча, *f.* Beute, *f.*; 2) Vieh, *n.*

Добúчник, *m.* Freibeuter, Räuber, *m. Ч.* V. 1052.

Добігáти, добíгти, добíчи, *v. n.* im Laufe erreichen, einholen; 2) herzulaufen. [das Beste.

Дóбір, *g.* дóбору, *m.* Auswahl, *f.*

Добíрний, *a.* ausgewählt, auserlesen, der beste.

Добíрчивий, *a.* wählerisch.

Дóблесть, -ести, *f.* † schöner Vorzug, Tugend *f.* [*Ог.* 115.

До-блúзька, *adv. Под.* annähernd,

Добовúй, *a.* éine добá fassend.

Дóбош, *m.* Добошáнка *f. N.* der Berge.

Дóбре (дóбрі. добрé), *adv.* gut, wohl, *Ог.* 114. дóбре мáеш hast Recht дóбре тобí так! geschieht dir recht; добре ємý з тим er befindet sich wohl dabei; добрé менí й тíльки ich nehme Vorlieb schon damit; дóбре му дав hat ihn tüchtig, weidlich abgeprügelt.

Добремисля́чий, *a.* gutgesinnt, wohlmeinend. [brav.

Добре́нний, *a.* sehr gut, bieder,

Добреха́ти ся, mit dem Lügen an ein (schlimmes) Ende kommen.

Добри́-день! = Добри́й день s. День; добра́-ніч! gute Nacht! добри́-ве́чер! = дóбрий в.! *Ог.* 94. 3.

Добри́дник, *m. H.* 230. Zecher, *m.*

Добри-дóсьвіток, *m. Ос.* (61.) V. 51. als Gruss: gut Morgen!

Дóбрий, *a.* gut; bieder, gutherzig, gütig; 2) echt; tüchtig, до чóго wozu tauglich; 3) чогó дóброго! *Ш.* I. 377. da fehlte noch das! по дóброму in Güte, gütlich.

Дóбринь, *m.* Nbfl. d. Чéремош ч.

Добри́ти, *v. a.* begütigen; 2) gutheissen, loben *M.* II. 171; glücklich preisen; segnen I. 44.

Добрíйший, *compar. v.* Дóбрий, s. Лýчший; 2) sehr gut *(B).*

Добріни́ця, *f.* „ein gutes Herz".

Добрíнький, *Wgr.* XX. добре́ньский *a.* gutherzig. [gut (erhalten).

Добрíський, *a.* ще — noch ganz

Дóбрість, -ости, *f. Кв.* II. 148. s. Доброта́, *ГШ.* [figer Mensch.

Добрíтка, *m. f.* scheinheiliger, pfiff-

Добрó, *n.* etwas Gutes; Tugend, *f.* когó добру нáвчи́ти, jmdm. den Weg-

zum Guten weisen; 2) Gut, *n.* Hab' u. Gut, Eigenthum, *n.* Habseligkeit, *f.*; 3) Wohltat, *f.* за моє́ добро́ штовх мене́ в ребро́ (vom schnöden Undank); 4) Glück, *n.* Wohlstand, *m.* в добрі ся не чу́є lebt sorglos im Genusse des vollsten Glückes; з-до́бра-ми́ру засла́б erkrankte ohne dass man die Ursache weiss; з-добра-ди́ва unverhofft. 5) Buchst. д.

Добро́бит, (-бут *K.*) *m.* Wohlstand, *m.*

Добровільний, *a.* freiwillig; 2) *Me.* 147. gutwillig, gutmüthig *Ч.* IV. 86.

Добровільність, -ости, *f.* Gutwilligkeit, *f. Пар.* [-duftend *Ш.* II. 270.

Добровонний, *a.* wohlriechend,

Добродзійка, *f. pol.* Pfarrersgattin *Ч.* III. 436.

Добродій, *m.* Wohlthäter, Gönner, *m.*; 2) „gnädiger Herr."

Добродійка, *f. M.* „gnädige Frau;" 2) s. Доброді́телька, [thätig *МШ.*

Доброді́йний, *a.* wohlthätig, mild-

Добро́дійство, *n.* Wohlthat, *f.*; 2) *coll. Ст.* die Herren, geehrte Herren die Herrschaften, geehrtes Publicum.

Доброді́тель, *ІГ.* (-дія́тель *МШ.*) *m.* s. Добро́дій 1); 2) *f. Ос.* (61) VIII. 91. Tugend, *f.* [Wohlthäterin, *f.*

Доброді́телька, *f, Др. с.* 297.

Доброді́тельний, *a. Пр.* II. 269. wohlthätig, gutthätig; 2) tugendhaft, *K.*

Доброді́тельність, -ости. *f.* Gutthätigkeit *f. Пар.* [Доброді́йство 1).

Доброді́тельство, *n. МШ.* s.

Доброду́шний, *a.* gutherzig; gemüthlich. [herzigkeit; Einfalt, *f.*

Доброду́шність, -ости, *f.* Gut-

Доброжичлийвий, *a.* доброжела́тель, *m. Не.* wohlmeinend, gutgesinnt; gewogen, wohlwollend, *Кл.*

Добровижду́щий, *a.* † Gutes schaffend *Ш.* II. 239. [licher Apfel (*B.*).

Доброква́ска, *f.* angenehm säuer-

Добромисля́чий, *a.* gutgesinnt, *ГШ.* [redt, *K.*

Добромо́вний, *a.* gut redend, be-

Добропло́дний, *a.* gute Frucht hervorbringend, *Пу.*

Добросе́рдний, *a. МШ.* gutherzig, barmherzig; hochherzig *Ш.* II. 240.

Добросе́рдність, -ости, *f.* Gutherzigkeit, *f. Пар.*

Доброта́, *f.* Güte; Gutheit, *f.* — се́рця Gutartigkeit *f. Пар.* [Rechtschaffene.

Добротво́рець, -рця, *m. K.* der

Добротвори́ти, *v. n.* wohlthun *ГШ.*

Добротво́рний, *a.* gut wirkend, Gutes stiftend, heilsam, erspriesslich.

Добротли́вий, *a.* gütig, *Пор. ГШ.*

Добро́тний, *a.* (*Сн.* 214) guter Sorte.

Доброхі́ть, *adv.* gutwillig *M.* I. 73. freiwillig, *Ог.* 115. [trefflich.

Доброче́сний, *a. Ру.* untadelig,

Доброчи́нний, *a.* wohlthätig, mildthätig, *Ст.* [thätigkeit, *f.*

Доброчи́нність, -ости, *f.* Mild-

Добро́шин, *m. N.* e. Berges. [I. 253.

Добря́га, *m.* herzguter Mensch *Ш.*

Добря́чий (-я́щий *Не.*), *a.* s. До́брий: tüchtig, gut gezimmert: ла́вка; 2) gutherzig, herzensgut. [2) s. Добува́ти.

Добу́ване, *n.* Gewinnung, *f. Пол.*;

Добува́ти, добу́ти, *v.* s. erstürmen, einnehmen: міста; 2) herausnehmen, -ziehen, zücken: меч; 3) hervor-, herausbringen, gewinnen; 4) *v. n.* до яко-го́сь часу́ bis zu einer gewissen Zeit wo bleiben; ти́жня, ро́ку bis zu Ende der Woche, des J. verbleiben (im Dienst); 5) — ся до чого́сь mit Gewalt eindringen, einbrechen; з чого́сь sich herausarbeiten.

Добутковане, *n.* Erwerb, *m. K.*

Добу́тний, *a.* erwerbbar.

Добу́ток, -тка, *m.* Product, Resultat, Ergebnis, *n.*

Добуш, добош, *m.* s. Довбиш.

Добушівка, *f.* Axt mit schmaler Schneide, *f.*

Доварити, (-рувати), *v. a.* gar kochen; 2) heiss schmieden, *Кв.* II. 415.

Довбавка, *f.* s. Довбало, довбач, довбуш, *m.* Specht, *m.* (Picus).

Довбане, *n.* das Meisseln.

Довбанина, *f.* Klauberei, *f.*

Довбати, *v. a.* stochern, meisseln, höhlen; 2) * viel vergeblich sprechen.

Довбачка, *f.* Zahnstocher, *m.*

Довбенька, довбешка *f. dim.* s. Довбня; 2) Trommel-, Zitherstäbchen, *n.*

Довбиш, добош, *m.* Trommel-, Paukenschläger, *m.*

Довбня, *f.* Handramme, *f.* Schlägel, m. (aus Holz); Todtschläger, *m.*

Довг, *m.* Schuld, *f.*

Довга́ль, (-га́нь), *m.* Langmann, *m.*

Довганáстий, *a. Ст.* länglich.
Довгáня, *f.* s. Веретíльниця.
Довгастíнки, *pl.* längliche Pflaumen, *(B.)*.
Довгáстка, *f.* Paramecium, *B.*
Довгелéзний, (-енéзний), *a.* sehr lang, überaus lang.
Дóвгий, *a.* lang; langdauernd, langwierig; 2) — а лозá, скакáти в дóвгої лозú Art gymnastisches Spiel *He.*; 3) дóвга *Umsprechung* st. Гáдина, (*vgl.* довгáня). [lang, genug lang.
Довгéсько, довгéнько, *adv.* sehr
Дóвгість, -ости, *f.* Länge, *f.*
Довгобрáзий, *a.* -е лицé länglich, oval, *He.*
Довговáтий, *a.* länglich, oval.
Довговíйий, *a.* mit langen Augenwimpern.
Довговíчний, *a.* langjährig, langlebend; 2) altehrwürdig; 3) dauerhaft; *Ки* 41.
Довговолóсий, *a.* langhaarig.
Довгогрúвець, -вця, *m.* довгогрúвий, *a.* langmähnig; langhaarig.
Довгоклю́гий, *a.* — спіс *K.* mit langer Spitze. [oval, *He.*
Довгокрýглий, *a.* länglich rund,
Довголíтє, *a.* lange Jahre, *pl.* hohes Alter. [Jahre lebend.
Довголíтний, *a.* langjährig, lange
Довгомúна. *f. Др с.* 305 s. Домовúна?
Довгомýд, *m.* Ч. II. 95. Art Ungethüm, Halbmensch, Werwolf, *m.*
Довгонóгий, *a.* довгонóжка, Ч. IV. 136. langfüssig, Langfüssler, *m.*
Довгонóсий, *a.* mit langer Nase, langnasig.
Довгонóсик, -ика, *m.* -берези́нець, *m.* Reben-Birkenstecher, *m.* (Rhynchites betuleti); 2) -сливóчник, Pflaumenrüsselkäfer, *m.* (Magdalis pruni); *Зак.*
Довгоóстий, *a.* langbegrannt, *B.*
Довгопóлий, *a.* mit langen Rockschössen, *Ш.* II. 246.
Довгорýка, *m. f.* довгорýкий Langhand, Langfinger, *m.* (Dieb); 2) langarmig.
Довгота́, *f.* Länge, *f.* [Gesicht.
Довготвáрий, *a.* mit länglichem
Довготелéсий, *a.* mit langgestrecktem Leibe, *Гл. б.* 20; 2) hochgewachsen, schmächtig. [thig, *Пар.*
Довготерпелúвість, -ости, *f. Пар.* (-терпíнє, *n. K.*) Langmuth, *m. Ш.* Langmüthigkeit, *f.* [*Пар.*
Довготривáлий, *a.* langwierig,
Довгоýхий, *a.* langöhrig, Langohr.
Довгохвóстий, *a.* langgeschwänzt.
Довгочерешкóвий, *a.* langgestielt, *B.*
Довгошúйий, *a. He.* langhalsig.
Довгошúйка, *f.* -каченáтко entenartiges Halsthierchen, (Trachelius anas) *Пол.*; 2) Otion *B.*
Довгоязúкий, *a.* mit langer Zunge.
Довгýля, *f.* Langfliege; (Longina), *B.*
Довéзти, s. Довозúти.
Дóверг, *m. Пар.* Wurfweite, *f.*
Довергáти, доверéчи, s. Докидáти.
Довередувáти ся, durch вередóване etw. erlangen.
Довершéний, *a.* vollkommen, *Зар.*
Довершúти, (-шáти), *v. a.* vollständig ausführen; vollbringen, vollenden; ergänzen.
Довéсти, доводúти, *v. a.* hin-, zuführen, dazu-, dahinbringen; довóдить ся es trifft sich, es kommt dazu, dahin; менí не довéло ся побáчити ich vermochte nicht zu sehen, hab'es nicht erlebt; 2) er-, beweisen, darthun; begreiflich machen *M.* II. 26.
Довж, *M.* II. 166. *Кл.* довжинá, довжíнь, довжéнь, довжéвінь, *f.* (beträchtliche) Länge, *f.*
Довжáстий, *a.* sehr lang.
Довжéн, *a.* s. Дóвжний.
Довжéнний, довгéнний, *a.* довжéзний *C.* II. 18. sehr lang. *Пот.* III. 108.
Довжикóві я́годи *H.* 275. s. Дерéч.
Довжúти, *v. a.* verlängern, in die Länge ziehen; рáлом der Länge nach das Feld bearbeiten; вікý комýсь — lange leben lassen; — ся sich lange ziehen, lang währen; *Левч.*
Дóвжний, *a.* schuldig, verschuldet.
Дóвжник, *m.* Schuldner, *m.*; 2) Augentrost, *m.* (Euphrasia offic.).
Дóвжниця, *f.* Schuldnerin, *f. Вах. К.*
Довжнá, *f.* Länge *f.*
Довжóн, *a. gr. Ке.* II. 385. я — ich muss, ich soll, bin verpflichtet.
Довúдний, *a. T.* sichtbar, bemerkbar, merklich.
Довúдність, -ости, *f.* Ansicht, *f.*

Einblick, *m.* Evidenz, *f. T.* Sichtbarsein, *n.*

Довíшний, (-нїй), *a. Ме.* 89. sicher, untrüglich in der Wirkung, — її чáри *Л.* 17.

I. Дóвід, -воду, дóвідок, -дку *m.* [вед-, вод-] Beweis, *m.* Begründung, Argumentation, *f.* s. Дóказ; *ГШ. Ил.*; 2) Ursache, *f.* Grund, *m.*

II. Дóвід, -віду, *m.* дóвідь-іди, *f. Зак.* [вѣд-] Erkundigung, Kundschaft, *f. Мак.* за дóвідом *К.* mit Vorwissen.

Довíдати, *v. a.* когó sich nach jmdm erkundigen *Ш.* I. 289; (довíдувати) — ся за кóго (що), о кім erfahren; Kunde erhalten, sich erkundigen nach jmdm.

Довíдний, *a.* B. wirksam; дóвíдно (-е). *adv.* beweislich, sicherlich, gewiss, sichtlich, *Кн.*

Довíдця, *К. ОБ.* довíдчик, *С.* II. 146. *m.* Anführer, Führer, *m.* [vermuthen.

Довíжувати ся, *М* muthmassen,

Дóвíз, -озу, *m.* Zufuhr, *f.*

Довíле, *n.* Zufriedenheit, *f. Фр.*

Довíльний, *a. М.* III. 126. — на все mit Allem zufrieden, genügsam; in Allem willig; довíльно *adv.* genug.

Довíльність, -ости, *f.* Zufriedenheit, *f. Пар.* [Vertrauen, *n.* Zuversicht, *f.*

Довíра, *f. Не.* довíрє. довірéнє, *Ле.*

Довірéнний, *a* довірéнник, *m. У.* der Vertraute, Vertrauensmann; 2) Bevollmächtigter.

Довірéнність, довíрність, *Пу.* -ости, *f.* Vertrauen, Zutrauen; 2) Vollmacht, *f. С.* II. 102.

Довíрка, *f.* Vertrauen, *n. Пар. Ог.*; 2) Credit, *m. Пар. Term.*

Довíрити ся кому́, *Кн.* Zutrauen zu jmdm fassen; довíряти кому́ jmdm trauen.

Довірóчний, *a.* Credit-. *Term.*

Довірчúвий, *a.* leichtgläubig; *adv.* mit Zutrauen, vertraulich.

Довірчúвість, -ости, *f.* Leichtgläubigkeit, *f. У.*

Довíчний, (-вíшн-). *a.* ewig, ewiglich, immerwährend *АД.* I. 334. *Н.* 31.

Довíчно, *adv.* s. Дóвічно (*В.*).

Довмíти, *v. a. Ру.* s. Надоу́мити.

Доводúти, *v. a.* s. Довéсти; ким jmds Anführer sein; etw. befehligen.

Довóдниця, *f.* Blutader, Vene, *f.*

Доводнúчий. *a.* zur Blutader geh., Venen-.

Довозúти, довéзти, довóжувати, *v. a.* herbei-zuführen, (mit d. Fuhrwerk); 2) zu Ende fahren.

Довóлї, *adv.* genug, hinreichend.

Довóльний, *a. М.* II. 196. s. Довíльний.

Довольнúти ся, zufrieden sein, sich zufrieden stellen, Vorlieb womit nehmen, *Зак.* [ність; 2) Willkür, *f. Ган.*

Довóльність, -ости, *f.* s. Довíль-

Довóльство, *n. У.* Willkür, *f.*

Дóьоля. *f. М.*+*Б.* 345. Ueberfluss, *m.*

Довомúна, *f. Ч.* II. 541. s. Домовúна *Ог.* 95.

Довпорáти, *v. n. Зг.* s. Упóрати ся.

Довстóтку, s. Достóтку.

Довтíпний, *a. М.* s. Дотéпний; aufgeweckt; *С.* II. 155. gescheidt, klug *С.* II. 155. [u. Liebeln zum Ziele gelangen.

Довуркотáти ся, durch's Girren

Дóвшати, *v. n.* länger werden, *Левч.*

Дóвшки, *pl. N.* e. Berges.

Дóгад, *m.* Vermuthung, Muthmassung, Annahme, Conjectur, *f.* не в дóгад кому́ jmd vermag nicht zu begreifen, zu errathen, *Кн.* 26; 2) Zweifel, *m.* Bedenken, *n.*: бéз дóгаду *Гол.*; 3) s. Згáдка *W.*

Догадáти ся, догáдувати ся vermuthen, muthmassen; 2) sich besinnen, auf den Gedanken kommen, endlich [merken.

Догаджáти, s. Догодúти.

Дóгадка. (*d* догáдочка) *f.* s. Дóгад 1).

Догáдливий, *a.* einer der alles ohne (ausdrücklichen) Befehl, auf eigenen Antrieb thut, der leicht von selbst alles weiss, erräth: zuvorkommend; 2) muthmasslich.

Догáдливість, -ости, *f.* Eigenschaft des Догáдливий: Zuvorkommenheit, Feinheit. *f.* Scharfsinn, *m.*

Догáдний, *a. ГШ.* zu ergänzen, hinzuzudenken. Tabak, *ГШ.*

I. Доган, (*d.* доганéць), *m.* Art

II. Догáн, *m. К.* s. Догáна.

Догáна, (*d.* догáночка), *f.* Vorwurf, Tadel, *m.* Rüge, *f.*

Дóганка, *f. У.* s. Дóгадка.

Догáнний, *a.* voll Tadel, rügend, vorwurfsvoll, *Кл.*

I. Доганáти, догонúти, *v. n.* кому́

an jmdm etw. aussetzen, jmdn tadeln, rügen; jmdm lästig werden, arg zusetzen.

II. Дога́ня́ти, догони́ти, дігна́ти, *v. a.* einholen; nacheilen um zu ereilen, erreichen. [ня́ти I.

I. Догаря́ти, s. Догори́ти; дога-

II. Догаря́ти, догорі́ти, *v. n.* zu Ende ver-brennen, erlöschen; 2) * seinem Ende nahen.

Догі́дний, *a.* bequem, angemessen.

Догі́дність, -ости, *f.* Bequemlichkeit; 2) Befriedigung, *f.*

Догі́нь, догі́нь -ови́ *Ф.* -о́ну, *m.* на-задогі́нь, в догі́нь -ити́ *Ф.* forteilend um einzuholen, в ким — um die Wette.

Догледі́ти, *v. a.* und — ся s. Доглядіти.

Доглоти́ти ся, durch e. Menge (глота́) Leute sich durchdrängen.

Доглу́пати ся до чого́ etw. mit Mühe begreifen, dahinterkommen, §.

Доглядáти, догля́нути, *v. a.* nach etw. nachsehen, auf etw. ein wachsames Auge haben, Acht geben; 2) pflegen, warten; — ся *M.* II. 102. на щось s. Приглядáти ся чому́сь, до чо́гось; *b*) sich gutpflegen.

Доглядáчка, *Не.* догля́дниця, *f. f.* Aufseherin, Beobachterin; 2) Pflegerin, Wärterin, *f.*

Доглядіти, догля́нути, *v. a.* wahrnehmen; — ся чого́ etw. auffinden.

Догля́дчик, *m. Левиц.* Aufseher, Wärter, *m.*

Догові́р, -о́ру; *pl. III.* II. 77. *m.* Vertrag, *m.* Uebereinkunft, *f.*; Verbindlichkeit, *f.* Friedensbedingungen, *pl.* 2) Vorwurf, *m. Me.* 47.

Договірний, *a. K.* den Vertrag betreffend, Vertrags-, vertragsmässig.

Договóрене, *n. Пол.* Redeschluss, *m.* (peroratio).

Договори́ти, договóрювати, *v. a.* zu Ende reden, sagen, erzählen; ein Gespräch endigen; die letzten Silben aussprechen; 2) кого́ *Ко.* 31. bestellen, dingen; 3) кому́ zureden; *b*) mit harten Worten jmdm zusetzen, jmdn reizen; 4) — ся до чо́го das Gespräch auf etw. bringen, lenken; *b*) sich (*Dat.*) durch Reden Ungelegenheiten zuziehen; *c*) о чім worüber einig werden, übereinkommen, etw. verabreden *P.* II. 149.

Дого́да, *f.* Annehmlichkeit, Bequemlichkeit, *f. pl.*: Genüsse, *pl. Ф.*; в дого́ду *T.* zu Gefallen, zu Nutz und Frommen, zum Besten, zu Gunsten, im Interesse.

Догоди́ти, дога́джувати, *v. n.* кому́ jmdm willfahren, recht thun; jmdn befriedigen; 2) jmdm arg zusetzen.

Дого́дливий, *a.* dienstfertig, zuvorkommend, *Левиц.* [fertigkeit, *f. Левиц.*

Дого́дливість, -ости, *f.* Dienst-

Дого́дне, *adv. M.* I. 25. genügend; befriedigend. [ernähren, pflegen; mästen.

Догодувáти, *v. a.* zu Ende, völlig,

Дóгонь, догóня, *f. P.* I. 86. Einholung, *f.* das Ereilen; нішóв у дóгонь machte sich auf um zu ereilen, setzte nach.

Догони́ти, s. Доганя́ти II.

Догóнка, *f. gr. Ко.* 217. das Nachlaufen, Nachsetzen; в догóнку um zu ereilen, um die Wette. [oben.

До-гори́, *adv.* in die Höhe, nach,

Догори́ти, *v. n.* кому́ viel Leid, Ungemach (гóре) jmdm bereiten, arg zusetzen *П. n.* 33. [ря́ти II.

Догорі́ти, догóрювати, s. Дога-

Дóготь, *g.* дігтя, *m.* Birkentheer, *m.*

Дóграбок, -бку, *m.* Ende der Erntezeit, der Heumahd.

Дограни́чувати ся, die Grenzen auf dem Rechtswege zu bestimmen suchen.

Догтя́р, *m.* Theerbrenner; Theerverkäufer, *m.*

Догтя́рня, *f.* Theerbrennerei, *f.*

Догуля́ти ся чого́, до чого́ dh. unordentliches Leben sich Ungemach zuziehen.

Дóґи, *pl.* Fassdauben, *pl.* [dęgi].

Дóґмат, *m.* Dogma, *n.*; доґмати́чний, *a.* dogmatisch.

Дьóґнути, *v. n.* §. stechen, stossen.

Дода́ване, дóдане. *n.* das Hinzugeben, -thun, -fügen; Addieren, *n.* Addition, *f.*

Додава́ти, дода́ти, *v. a.* hinzu-, bei-, zugeben, -setzen, fügen; 2) addieren; 3) * охóти кому́сь jmds Lust steigern, mehren. [satz-, Supplement-.

Додатко́вий, *a.* nachträglich, Zu-

Дода́тний, *a.* positiv, *Пол.*

Дода́тник, *m.* Addend, Summand, *m.*

Дода́ток, -тку, *m.* Beigabe, Zulage, Beilage, *f.* Zusatz, Nachtrag, *m.*

Додато́чний, *a.* -а вáртість Mehr-

wert, *m.* — — пра́цї M. der Arbeit, *Под.*

Дода́ча, *f.* Zugabe, Zufügung, *f. Не.*

Додо́а́ти, *v. a.* hinzuerwerben, vermehren *Ш.* I. 155.

Додéржанє, додéржуванє, *n.* das Behalten, Aufbewahren, Einhalten.

Додержа́ти, додéржувати, *v. a.* aus-, hinhalten, aufbewahren; сло́ва sein Wort halten.

Додиви́ти ся, до чо́го genau zusehen, einblicken, wahrnehmen. [hen, *T.*

Додúвлюванє, *n.* fleissiges Zusе-

Додїва́ти, *v. n.* s. Докуча́ти *Тор.*

Додíльний, *a.* bis nach unten; -а сорóчка *Н.* 263 aus einheitlicher Leinwand b. n. u. [ziehen, *Зак.*

Додля́ти ся, sich zu Ende (lange)

Додмірáти, *v. n.* до ха́ти *М.* (*Вег.* II. 74) sich in der Richtung der Hütte nähern, sich dahin richten.

Додýднованє, *n. T.* (*пр. поч.* 39) Ergründung, *f.*

Додýмати, *v. a.* hinzudenken, ausdenken *Ш.* I. 367; — ся до чо́го etw. begreifen, worauf kommen; 2) muthmassen. [kommen, Durchdrängen.

Додýра, *f. Не. n.?* 157? das Durch-

До-душí, *adv.* всї — alle bis auf die letzte Seele, den letzten Mann.

До-éден, *a.* jeder bis auf den letzten всї до єдно́го.

Дóєнє, *n.* das Melken. [*Ог.* 75. 76.

I. Дож, дождж *m. Зап.* II. 410 s. Дощ,

II. Дож, дóжа, *m.* Doge, *m. ГШ.*

Дожáрувати, *v. a. МШ.* s. Допіка́ти.

Дожáти, s. Дожина́ти.

Дождéвний, *a. Левч.* s. Дощúстий.

Дожджáнка, *f.* Regenwurm, *m.* (Lumbricus agricola). [дувати ся.

Дождовáти ся, *Н.* 197 s. Дожи-

Доживáти, дожúти, *v. a.* zu Ende leben: вікý den Rest seiner Tage, seine Lebenszeit verleben, *P.* I. 3.; 2) erleben.

Доживóтє, *n.* Leibgedinge, *n.* Leibrente, *f.* lebenslängliche Pension; -er Besitz, *Не. Пар.*

Доживóтний, *a.* lebenslänglich.

Дожúдáнє, *n.* das Erwarten, Erwartung, *f.* [erwarten; warten, zuwarten.

Дожидáти, дожúдувати (ся) *v. a.*

Дóжин, *a. Ф.* des Dogen. [(жéнцї).

Дожинáти, *v. a.* zu Ende abernten

Дожúток, -тку, *m. pl.* дожúтки Erlebnisse, *pl. Зар.*

Дóжка, *f. Сб.* I. 341. Wasserfass, *n.*

Дозвíдати ся до когóсь *Гол.* III. 391. s. Довíдати ся.

Дозвíлє, *n. Ко.* 100. Musse, Musse-Ruhezeit, *f.* Feierabend, *m.*; 2) Wohlhabenheit, *f.*

Дозвóлити, (-ля́ти), *v. a.* bewilligen, erlauben, gestatten; — ся Erlaubnis nehmen.

Дозволéнє, (-лі́нє), *n.* Erlaubnis, *n.* Gestattung, *f.*; Fügung, *f.* [Fülle.

До-звóлу, *adv.* nach Belieben; in

Дóзвук, *m. Зг.* (*Пр.* II. 43) Accord, harmonischer Ton; *pl.* 77. Harmonie, *f.*

Дозéмний, *a.* tief bis zur Erde (reichend), niedrigst, *K.*; fussfällig *Ш.* II. 240.

Дозимувáти, *v. a.* durch-, überwintern. [überwachen; 2) pflegen.

Дозирáти, *v. a.* beaufsichtigen.

Дóзір, -ору, *m.* Aufsicht, Pflege, *f.*

Дозірли́вий, дозíрний, *ОП.:* -не óко *a.* fleissig beaufsichtigend, einsehend, scharf sehend. *ВБ.*

Дозíрнїй. *a. Не.* -я роса́ vor Tagesanbruch *vgl.* До-зóрі.

Дознáванє, дознáнє, *Левч. n.* Erkeuntnis, Erfahrung; Ueberzeugung, *f.*

До-знакú, *adv.* комýсь jmd weiss, ist ihm bekannt.

Дознáлість, -ости, *f. ОП.* Verständnis, *n.* Sachkenntnis, *f.* [vollends.

До-знакý так, *adv. Ф.* ganz so,

Дознатé, *n.* Untersuchung, Erkundigung, *f.* [*Ш.* I. 246. s. Дізна́ти ся.

Дознáти, дознавáти, *v. a.* erfahren,

Дозолúти, (-ля́ти) *v. n.* комý s. Догорúти, *М.+Б.* [seher, *m.*

Дозóрець, -рця, дозóрця *m.* Auf-

До-зóрі, *adv.* vor Tagesanbruch.

Дозорувáти, *v. a.* s. Наглядáти.

Дозрівáти, дозрíти *v. n.* völlig reifen, reif werden; 2) mannbar werden.

Дозрíлий, *a.* s. Зрíлий.

Дозрíлість, -ости, *f.* s. Зрíлість.

Дозхíднїй, *a.* vor Tagesanbruch, *ІГ.* (до схóду сóнця). [*Зак.*

Дóйда, *m. f.* Jagd-, Spürhund, *m.*

Дóйка, *f.* Melkschaf, *n.*

Доймáти, *v. a.* ergreifen, erfassen; — до живóго jmdm bis ans Leben kommen, tief, schwer treffen *Кч.* 55.

Дойменний, *a. T.* s. Дісний, -а пра́вда. [Lied.
Дóйна, *f.* — волóска moldauisches
Дóиск, *m. Bax.* Resultat der Forschung, der Untersuchung, *n.*
Дóйшик, *m.* s. Дóщик, дощ.
Доїда́ти, доїсти, *v. a.* vollends aufessen, aufzehren. [zu essen.
Доїжно, *adv. .H.* 203. genug, satt
Дóїзд, *m.* Zufahrt, *f.*
Доїзджáти, доїздúти, *v. n.* bis wohin fahren, zu- auffahren; Доїзджáчий, *s. a. m.* der den Jagdhunden nachsetzt u. ihnen das gefangene Wild abnimmt, *C.*; Aufseher über die Jagdhunde.
Доїльниця, *f.* s. Дійни́ця.
Доісторúчний, *a.* s. Передісторúчний.
Дóїти, *v. a.* melken. [
Доїхати, *v. n.* s. Доїзджáти; — кому́ кінця́ hat ihm den Garaus gemacht, hat ihn völlig ruinirt.
Дóка, *m.* Sachkenner, Kenner, *m.* der Gescheite, *Зак.*
Дóказ, *m.* Beweis, *m. Ке.* II. 315.
Доказáти, докáзувати, *v. a.* zu Ende sagen; 2) beweisen, erweisen; * — свóго etw. durchsetzen; 3) докáзувати, *v. n.* ausgelassen sein, böse Streiche spielen; — сердéньку *Ме.* 264. hart zusetzen.
Дóказка, *f.* Erörterung, Ausführung, *f*; 2) докáзка Liquidation, *f.*
Докáзний, *a.* beweisend, *K.*; дóкáзно, *adv. B.* mit Beweis, ad oculos; 2) ausführlich, eingehend, *E.*
Докáзчик, *m. Ке.* II. 314. Beweisführer, Ankläger, *m.*
Дóкаль, *adv.* s. Дóки. [нáти *.
Доканáти, *Ш.* II. 24. s. Доко-
До-кáнора, (-ну-) *adv. Л. гр.* 134. підрáв ся — bis zum letzten Lumpen, bis auf das letzte Ueberbleibsel.
Дóки, дóкіль, дóкіля, *adv. Ог.* 162. bis, bis so lange; wie lange; 2)bis wie weit.
Докúвати ся чогó s. Доторкáти ся.
Докидáти, докúнути, *v. a.* bis wohin werfen; (mehrmals) zuwerfen; 2) — ся кого́ jmdn anrühren, *Ф.*
Докисáти, докúснути, *v. n.* genug sauer werden.
Докінчене, *n.* Beendigung, *f.*
Докінчúти, *v. a.* enden, beendigen; * — ся verenden, sterben.
Докіптúти, *v. a.* s. Дослїдúти.
Дóкір, -óру *m.* Vorwurf, Tadel, *m.* Rüge, *f.*
Докíрливий, *a.* vorwurfsvoll, *He.*
Докíрно, *adv. T.* rügend, *ОП.* empfindlich, anzüglich; gehässig.
Дóкія, *f.* Eudokia.
Дóклад, *m.* Zusatz *m*; Zugabe, Zulage, *f.* на-дóклад *(Фр.)* s. Докладно, genau.
Докладáти, докласти, *v. a.* zusetzen, zugeben, zulegen; — хáти zu Ende ausbauen; 2) *gr. P.* I. 105. Bericht erstatten. [Вúгадка *H.* 254.
Дóкладка, *f.* s. Дóклад; 2) * s.
Докладний, *a.* vollständig, ausführlich; 2) genau.
Докладність, -ости, *f.* Vollständigkeit, Ausführlichkeit; 2) Genauigkeit, *f.*
Докладчик, *m. gr.* Berichterstatter, Referent, *m.* [fen, bis er hört.
Докликати ся кого́ jmdm zurufen
Дóкля, *adv. Il. n.* 72. s. Дóки *Ог.* 162.
Докмітúти, *v. a.* (*Ф.*) auf die Spur von etw. kommen, etw. wahrnehmen.
Докозакувáти ся, als козак (etw. Schlimmes) erleben.
Докóла, s. Доокóла.
Докóлик, *m.* Wirtel, *m. B.*
Доколúчний, (-úщн-) *a.* umliegend.
Доколíнниці, *pl.* s. Поколíнниці.
Доколóти, докóлювати, *v. a.* zu Ende stechen; abschlachten; den Todesstoss versetzen. [*f. Гол.*
Доконáлене, *n.* Vervollkommnung.
Доконáльний, (-áлий *Пар.*) *a.* s. Досконáльний. [kommenheit, *f. Гол.*
Доконáльність, -ости, *f.* Voll-
Доконáти, докóнувати, *v. a.* vollbringen, vollenden; * völlig verderben, den Todesstoss versetzen; 2) beweisen; 3) — ся s. Переконáти ся.
Доконéчний, *a.* durchaus nothwendig; unfehlbar, unwiderruflich; доконéчно, докóнче, *adv.*, не — далéко nicht so sehr weit. [Nothwendigkeit, *f.*
Доконéчність, -ости, *f. Св. Пар.*
Докопáти, *v. a.* zu Ende graben; — ся чогó auf etw. beim Graben kommen, stossen.
Докóра, *f. M.+E.* 269. s. Дóкір.
Докорúтель, *m.* der jmdn einer Schuld überführt, der rügt, *Пу.*; 2) Immertadler, *m. K.*

Докоpа́ти, *v. n.* кому́ чим jmdm Vorwürfe machen, jmdn rügen.
Докоснýти ся berühren, чогó.
Докоха́ти ся, bis zum Ziele, zu (unseligem) Ende lieben.
Докроїти, докpа́ювати, *v. a.* völlig zuschneiden. [völlig winden; v. zwirnen.
Докрутúти, докpу́чувати, *v. a.*
Докторáльно, *adv.* wie e. Doctor, im akademischen, kathedermässigem Ton, *Кн.* [ctorat, *n.* Doctorgrad, *m.*
Докт6рат, *m.* докт6рство, *n.* Do-
Докторизувáти ся, sich doctorisieren.
Д6кторка, *f.* Weib das curiert.
Докторóва, *s. f. a.* Doctorsfrau, *f.*
Докт6рский, *a.* Doctor-.
Докýди, *adv. Левч.* s. Д6ки, д6кіль.
Докýка, *f. Гр. С.* II. 133. s. Дo-
Дьóкул, *m.* s. Дя́тель. [кучли́вість.
До-кýпи, *adv.* zusammen.
Докупúти, докупля́ти, докýпувати, *v. a.* noch zukaufen; не могу чогó докупúти ся ich kann nicht wegen hohen Preises zum Kauf kommen.
Докурúти, *v.a.* ausrauchen, (лю́ль-
Д6кус, *adv.* ganz, vollends. [ки).
Докучáти; докýчити, *v. n.* кому́ jmdm lästig sein, jmdn belästigen, jmdm arg zusetzen.
Докучли́вий, докýчний, *a.* lästig, beschwerlich zudringlich *Ш.* I. 377; langweilig.
Докучли́вість, -ости, *f.* Belästigung, Zudringlichkeit, *f.* schwerer Druck.
Докýчна, *f. М.* III. 67. Art Kinderspiel, *n.*
Долáдити, *v. n.* s. Догодúти.
Долáдний, *a. Макс.* zutreffend, trefflich, richtig, *К.*; 2) prächtig, wohlgeordnet *Макс.* [мáцати ся.
Долáпати, *v. a. Др. с.* 2 s. До-
Долгоде́ньствіе, *n.* † langes Leben *Ш.*II.240. [pfindlich, drückend *КУ.*
Долегли́вий, *a.* schmerzhaft, em-
Долегли́вість, доле́жність,-ости, *У. f.* Leid, Drangsal, *n.*
Доле́жати, *v. n.* bis zu e. gewissen Zeit, zu Ende liegen bleiben.
Д6ленька, д6лька, *f. dim.* s. Д6ля.
Д6лець, -лця, *m. B.* Vertiefung, Furche, *f.* [Zugiessen, *n.* Zugus, *m.*
Д6лив, *m.* д6ливка, *f.* доли́ване, *n.*
Доливáти, долля́ти, *v. a.* zugiessen; 2)* ergänzen, *Кн.*
Доливúна, *f. Пар.* Zugusseisen, *n.*
Д6лин, *a. Кн.* des Loses, Schicksals-.
Долúна, *f.* Thal, *n.*; долúнка, *dim.* kleines Thal.
Долúнний, *a.* s. Долíшний.
Долúти, s. Доливáти.
Долишняни́н, (-лїшн-) *m.* Bewohner der Ebene, der Thäler, *m.*
Д6лище, *n. aug.* s. Д6ля *Н.* 43.
Д6лї, *adv.* unterwärts, auf der Erde, nieder auf dem Boden; — рікóю stromabwärts; долíв hinab *Ог.* 113.
Долíвка, *f.* Boden, *m.* Estrich, *n. C.* I. 27.
Долíвка, *f.* Handmühlgestell, *n.*
Долíжно, *adv. Н.* 203 genug satt zu schlafen.
Долїни́ць, долїли́ць, *adv.* mit dem Gesichte zu Boden gerichtet, *Ог.* 115.
Долíский, *a. Kol.* I. 92 s. Долíшний.
Долíтний, *a.* volljährig, *Кн.*
Долíчúти, долíчувати, *v. a.* zu Ende rechnen; 2) zuzählen, zureohnen.
Долíшний, *a.* unter, unterwärts, niedrig gelegen.
Долїшняни́н, s. Долишня́нин.
Долоб6кува́ти, *v. a.* reifeln.
Долóвня, *f. C.* das Einfangen, Fang, *m.?*
Доложúти, s. Докладáти.
Д6лок, -лка, *m.* Erdgrube, *f. К.*
Доломáн, *m.* Dolman, ungar. Waffenrok, *m.* [вúна *Ог.* 80.
Доломúна, *f. Ч.* II. 69. s. Домо-
Долонúстий, *a.* handförmig, *В.*
Долóнний, *a.* s. Середрýчний.
Долóня, *f.* die flache Hand.
Долотúти, s. Довб6ати.
Долотковáтий, *a.* meisselähnlich, -förmig; keilförmig; *Пол.*
Долотó, *n.* Meissel, *m.* Stemmeissen, *n.*
Д6лочок, -чка, *m.* Grübchen, *n.*
Долóшка, *f. Ф.* s. Долóня.
Дольчиця, *f.* in Zucker eingemachtes Obst [dolce].
Долюбля́ти, *v. a. Не.* 127 не — nicht gern wollen, n. g. haben.
Д6ля, *f.* Theil, *Кв.* II. 144. 157. Antheil, *m. C.* I. 19; 2) Los, Schicksal, *n.*; 3) * Lebensgefährte, -in; 4) Hauslattich, *m.* (Sempervivum globiferum).
Долягáти, *v. n.* кому́ hart drücken, sehr schmerzen.

Долягли́вість. *До.* s. Долегли́вість.
Доляни́н, доля́нець, -нця, *m.* s. Долишняни́н.
До́ма, до́маки, *adv.* zu Hause, daheim.
Домавля́ти, s. Домо́вити.
Дома́ганє, *n.* Forderung, *f.* Anspruch, *m.* Prätension, *f.*
Домага́тель, *m.* der die Ansprüche erhebt, Prätendent, *m.*
Домага́ти ся fordern, beanspruchen; trachten, (чого́сь).
Дома́з, *m.* zu Hause gemästeter Ochs.
Дома́р, *m.* Hauswirt, *m.*
Дома́рство, *n.* das Bleiben zu Hause, bei der Haushaltung, на -ві. [*m.Ф.*
Домата́р, (-тор), *m.* Hausherr, Wirt,
Домато́рствувати, *v. n. К.*: домата́р, домонта́р sein.
I. Дома́ха, *f. Не.* (*Пр.* XI. 1.) 122. то́ня — nahe am Hause liegend, Haus-; 2) die gern zu Hause sitzt.
II. Дома́ха, До́мка, До́мна, *f.* Dominica, Domicella
Дома́цати (-цяти) ся er ausfühlen, tastend u. fühlend entdecken, ausspüren.
Дома́шний, *a.* häuslich, Haus-.
Дома́шність -ости, *f. У.* Häuslichkeit, *f.* [*Lgr.* 67.
До́мик *m.* доми́на, *f.* kleines Haus,
До́мисл, *m.* Muthmassung, Vermuthung; впáсти на — auf den Gedanken verfallen.
Доми́слити ся, домисля́ти (-шля́ти) ся muthmassen, vermuthen, чого́сь auf den Gedanken gerathen, errathen.
Домів, *adv.* nach Hause, heim; домій *Ог.* I. 88.
Домівка, *f.* Haus; *n.* Hütte, *f.*; 2) Haushaltung, *f.* Haushalt, *m. P.* I. 64; 3) Vaterhaus, *n. К.*
Домівни́к, *m.* Hausgenosse, *m. ГШ.*
Домівни́ця *f.* Hausmagd, *f. Бор. Левч.*
Домíвский, *a.* häuslich, *Бор.* [Hof, *m.*
Домíвство, *n.* Haushalt, *m.* Haus, *n.*
Домівці́, *pl. Пс.* Hausleute, *pl.* Hausgesinde, *n.* [ва́ти ся.
Домізкува́ти ся *B.* s. Домíркувати ся.
Домíнія, *f.* † Gutsherrschaft; Gutsherrkanzlei, *f.*
Домíрити, (-рювати), *v. v.* zumessen, gehörig (voll) messen.
Домíркувáти ся s. Доми́слити ся.
Доміти́ти, *v. n. B.* wahrnehmen.
Домітува́ти, s. Метикува́ти, медитува́ти. (*Фр.*).
Доміша́ти, *v. a.* bei-, hinzumischen.
Домо́ва. *f.* s. Умо́ва, *Пс.*
Домове́ць, -вця, *m.* — слеза́вий („гриб“), zerstörender Hausschwamm (Merulius lacrymans).
Домови́й, *a.* Haus-, häuslich.
Домови́к, *m.* (böser) Hausgeist, Pol. tergeist, Lemur, *m. Не.*
Домови́на, *f.* Sarg, *m.*
Домо́вини, *pl. Ч.* IV. 560 Besprechung, Uebereinkunft, *f.* (bei d. Heirat); Theil des Hochzeitsfestes *Ме.* 165.
Домо́вити, домовля́ти (-мав-), *v. a.* ausreden, vollends zu Ende sprechen, das Sprechen ergänzen *Ш.* I. 13; 2) кому́ *M.* jmdm vorwerfen e. (rügende) Bemerkung machen; — ся з ким sich verabreden, mit jmdm übereinkommen, *Ш.* I. 391 *Левч.*; *b*) dh Reden zuwege bringen, erlangen; *c*) — чого́ um etw. durch Umschweife ansprechen, worauf anspielen, etw. fordern.
Домови́тий, *a. Не.* haushälterisch, häuslich, sparsam. *ГШ.*
Домови́тість, -ости, *f.* Sinn für Häuslichkeit, *f. ГШ.*
Домови́ще, *n.* Gebäude, *n.*
Домовля́нка, *f. Пс.* Bedingung, *f.* Vertrag, *m.*
I. Домо́вний, *a.* aus dem Vertrage hervorgehend, *Пс.*; 2) Bedingung-, *Левч.*; 3) beredt.
II. Домо́вний, *a.* Heimats-, *Term.*
Домо́вність, *f.* Heimat, *f.* пра́во -ости Heimatrecht, *n. ГШ.*, ви́каска -ости Heimatsschein, *m. Term.*
Домовóдство, *n. К. ГШ.* Haushalt, *m.* häusliche Einrichtung, *f.*
Домогти́ ся, *К.* s. Домага́ти ся.
Домодержáвець, -вця, *m. Ме.* 395. s. Госпóдар.
Домока́ти, s. Відмика́ти.
Домонта́р, домоту́р, *m.* einer der immer zu Hause sitzt, der das Zuhause bleibt liebt. [zurückgezogene Leben.
Домонта́рство, *n.* das häusliche,
Домоправи́тель, *ГШ.* доморя́дник, *К. m.* Hausverwalter, Haushälter, Haushofmeister, *m.* [tigt, Haus- *ГШ.*
Доморóбний, *a.* zu Hause verfer-
Домоpядни́цтво, *n.* Hausverwal-

tung, Anordnung, *f. K.*

Домоси́да, *m. B.* s. Домонта́р.

Домотка́ний, *a.* zu Hause gewoben, (v. der Handarbeit) *K.*

Домоча́дець, -дця, *m. gew. pl.* † ein im Hause geborener u. auferzogener Knecht; *pl.* s. Че́лядь, *K. Бїл.*

Домо́щувати ся до ко́го in die Nähe, in Berührung zu kommen trachten.

Домува́нє, *n.* Haushalt, *m. K.*

Домува́ти, *v. n.* zu Hause bleiben, *Me.* 318; wirtschaften. *Кн.*

Домудрува́ти ся до чого́ klügelnd worauf, wozu kommen.

Домурува́ти, *v. a.* zu Ende mauern, — до то́го mit dem Mauern so weit bringen *P.* I. 6. 2) hinzumauern.

Домча́ти, *v. a.* geschwind wohin tragen.

До́мчин, *a.* der До́мка (Дома́ха).

Дон, *m.* Fluss Дон; 2) *pl.* До́ни *K.* I. 259 s. До́нець 2).

До-на-пра́ху, (*Фр.*) до-на́щаду 2) *adv.* bis auf den Grund ganz und gar, gänzlich.

Доне́сенє, *n.* s. До́нос; 2) Nachricht, *f.*

До́нець, -нця, *m.* Nbfl. des Дон; 2) Einwohner vom Don, donischer Kosak.

До́нечка, *dim. f.* s. Донька́.

До́нечко, *n.dim.* s. Денце́.

До-ни́зу, *Ч.* III. 159 tief zu Boden, Донима́ти, *v. n. МШ.* s. Дійня́ти.

До́нин, до́нчин, *a.* der Tochter.

До-ни́нї, *adv.* bis heute, bis jetzt.

Донька́, (*d.* до́нтя, до́нця, до́ня), Tochter, *f.* Töchterchen, Töchterlein, *n. Ог.* 65.

До́нний, *a.* -а ву́дка Grundangel, *f.*

До́нос, *m.* Angebung, Anklage, Anzeige, Denuntiation, *f.*

Доноси́тель, доно́щик, *K. m.* Anzeiger, Angeber, Denuntiant; Spion, *m.*

Доноси́ти, доно́шувати, *v. a.* bis wohin; bis so lange tragen; hinzu tragen; 2) * benachrichtigen, anzeigen.

До́ньский, *a.* donisch, vom Don.

Дончак, *m.* s. До́нець 2).

До́нщина, *f.* das Land der donischen Kosaken.

До́ня, *f.* s. Донька́.

Доня́ти, *v. a.* s. Донима́ти, дійми́ти; 2) *H.* 147 hinzunehmen, -fügen; 3) begreifen, verstehen, muthmassen.

Дообі́д, *adv. H.* 47. bis zum Mittagsmahle.

Дооко́ла, *adv.* ringsum, im Kreise herum.

Дооpа́ти, доо́рувати *v. a.* zu Ende pflügen.

До́чне, (-но), *adv.* offen ins Gesicht, bei der Confrontation.

Допада́ти, допа́сти, *v. n.* bis wohin fallen; genau anschliessen; auf jmdn zuspringen, herfallen u. ihn fassen; schnell erreichen, ereilen, treffen.

Допанува́ти ся mit seinem herrischen Benehmen zum unseligen Ende kommen.

Допе́вне, *adv.* gewiss, sicherlich.

Допевня́ти ся чого́сь auf etw. Ansprüche erleben; fordern.

Допе́рва, допі́ро, *adv.* eben erst, eben jetzt.

Доперебера́ти ся wählerisch sein u. damit schlecht auskommen.

Допечи́, допіка́ти, *v. a.* ausbraten; gut ausbacken; со́нце допіка́є die Sonne sticht; 2) * кому́ jmdm arg zusetzen.

До́пик, *m. Зап.* II. 501.?

Допильнува́ти чого́ fleissig beobachten, besorgen, abwarten; ein wachsames Auge auf etw. haben.

Допи́лювати, *v. a.* zu Ende feilen, sägen; 2) * кому́ s. Докуча́ти.

Допина́ти ся, *K.* чого́ darauf dringen, nach etw. trachten; 2) *Левч.* s. Допомина́ти ся.

Допира́ти, *v. n.* gut schliessen, * — сво́го пра́ва про́тив кого́ sein Recht gegen jmdn verfolgen, *Term.*; * до ко́го: то до ме́не не допира́є das tritt nicht an mich heran, berührt mich nicht.

Допирува́ти, *v. n.* das Gastgelage zu Ende bringen.

До́пись, *f.* Zuschrift, Correspondenz, *f.*

Дописа́ти, допи́сувати, *v. a.* hinzuschreiben; zu Ende schreiben; — ся в ли́стї до ко́го paar Worte hinzufügen; допи́сувати до часо́писи Correspondent einer Zeitung sein.

До́писка, *f.* schriftlicher Zusatz.

Дописува́тель, допи́сник, *Пр.* XIII. 38 *m.* Correspondent (einer Zeitung), *m.*

До́пит, *m. gew. pl.* Nachfrage, Erkundigung, Kundschaft, Nachforschung, *f*

Допита́ти ся, допи́тувати ся erfragen, nachfragen, erforschen, sich erkundigen, за ким, (чим); не — з ким у ко́го aus jmds confusen Antworten

nichts erfahren können.

Допи́ти, допива́ти, *v. a.* zu Ende, ganz austrinken, ausleeren; допи́в ся до то́го, що — er kam durch das Saufen dahin, dass —.

До́питка, *f. K.* Frage, *f.* s. До́пит.

Допитли́вий, *a.* fragend, forschend, prüfend; fragselig, neugierig *Не. Кн.*

Допитли́вість, -ости, *f.* Wissbegierde; Fragseligkeit, Neugierde, *f. Те.*

До-пів, *adv.* zur Hälfte, halb.

Допіклúвий, *a. T.* schmerzlich, stechend; unerträglich. [Zuschuss, *m.*

Доплáта, *f.* Zuzahlung, Zulage *f.*

Доплати́ти, доплáчувати, *v. a.* zuzahlen. [плéсти ся s. Доплугáнити ся.

Доплéнтати ся *Ш.* II. 13. до-

До́плив, *m.* Zufluss, *m.*

Доплива́ти, доплúсти, *v. n.* bis wohin schwimmen; 2) zufliessen.

Доплугáнити ся, лéдви — mit Mühe kaum hinschlendern, sich hinschleppen.

Доповіда́ти, доповісти, *v. a.* vollends, zu Ende erzählen; 2) wissen lassen, hinterbringen, melden 3) beweisen.

Доповíдне, *adv.* (*Фр.*) s. Довíдне (-о).

Доподáти, *v. a.* чогóсь hinzugeben, *Макс.*

Допомага́ти s. Допомочи́.

Допомúнанє, *n.* Forderung, *f. Не.*

Допомина́ти ся чогó, о що, etw. fordern; за ким jmds Recht fordern.

Допомóга, *f.* Unterstützung Nachhilfe, *f.* Beistand, *m. Кч.* 398.

Допомочи́, *v. n.* кому́ jmdm Hilfe leisten, helfen, jmdn unterstützen.

Допóмочний, *a.* Hilfs- *ГШ.*

Допотóпний, *a.* vor der Sündflut, antediluvianisch; uralt, altmodisch, *Не.*

Доправдóвувати ся, доправдувати ся у когó von jmdm die Wahrheit ungestüm fordern; für sein wirklich od. angeblich verletztes Recht heftig eintreten.

Доправля́ти ся, доправóвувати ся, *H.* 180 rechtlich wofür einstehen; чогó etw. beansprechen, auf etw. Anspruch erheben.

Доправувáти ся, verlangen, fordern; 2) ans schlimme Ende sich processieren. [lig, früher, *Ру.*

Допрéжний, *a.* vormalig, ehema-

До-прúкладу, *adv.* angemessen, schicklich.

До́прік, *m. M.* II. 144 Vorwurf, *m.*

Допріка́ти, *v. n.* кому́ vorwerfen, Vorwürfe machen. *Піс.*

Допровáдити, (-ваджáти), *v. a.* bis wohin führen; es bis zu etw. bringen.

Допрóс, *m. gr.* gerichtliche Befragung, Verhör, *n.*

Допроси́ти ся, допрóшувати ся когóсь о що um etw. dringend bitten, erbitten. [im Untersuchungsprotocoll, *pl.*

Допрóсний, *a.* -і рéчи Aussagen

Допускáльний, *a.* angenommen, muthmasslich *Нав.*

Допуска́ти, допусти́ти, *v. a.* zulassen, zugeben, verstatten, stattfinden lassen; *annehmen; — ся чогó etw. begehen, verüben.

До́пуст, *m.* бóжий Heimsuchung, Zulassung, Fügung, *f.*; Verhängnis, *m.*

Допусти́мий, *a.* zulässig.

Допусти́мість, -ости, *f.* Statthaftigkeit, Zulässigkeit *f. Term.*

Допу́стний, *a.* -а проса́дина Ebenschurf, *m. B.*

До-пути́, *adv. IT.* gehörig.

Допу́щенє, *n.* Zulassung; 2) Annahme, Voraussetzung, Hypothese, *f. Пар.*

До́ра, *f.* in Stücke geschnittenes, geweihtes Osterbrod (*B*). [ἀντίδωρον].

Дьóру да́ти §. *Ке.* II. 204 weglaufen, reisaus nehmen.

Дорáдити, дорáджувати, *v.* a. rathen, zu -anrathen, Rath geben.

Дорáдник, дорáдець, *ВБ.* дорáдця, *К. m.* s. Порáдник.

Дорáдниця. *f. Ч.* V. 729 s. Порáдниця.

До́раз, дорáзу, *adv.* auf einmal, mit einemmal, alsogleich; 2) ganz, völlig, (*Фр.*)

Дорáзка, *f. Зг.* Unbill, Verletzung, *f.*

Дорáзький, *Зг. (Пр.* II. 260) дорáзливий, *ОП. a.* schlagend, treffend, entscheidend; sinnlich.

Дорáзний, *a. Вах.* schlagend, entschieden; prägnant; 2) pünktlich, *Ст.*

Дорастáти, *v. n.* heranwachsen.

До́рахувáти ся, dh langes Rechnen etw. herausbringen, ausrechnen.

Дьордéі, *pl. rum. Ф.* zur weibl. Kleiduug geh.

Дьордúн, *m.* s. Ґердáн. [etc. *K.*

Дорека́не, дорека́ти s. Доріка́не

До-ре́чи, *adv. Ш.* II. 221 schicklich, geziemend.

Доріда́ливий, доріда́ний, *a.* schön gerathen, gewachsen; wohlgestaltet.

Доріжка, доріжчина, *f.* schmaler Weg; Fusspfad, *m.*

Доріза́ти, доріза́вати, *v. a.* zu Ende schneiden; — до кро́ви bis aufs Blut schneiden; — това́р abschlachten (damit es nicht von selbst crepiert).

Доріка́нє, *n.* Vorwurf, *m.* Ausstellung, Rüge, *f.*

Доріка́ти, дорікну́ти, *v. n.* кому́ чимо́сь *M.* II. 120 rügend sagen, vorwerfen.

Доріче́вий, *a.* zur Sache geh., sachlich, objectiv.

Доріши́ти, *v. v. M.* die letzte Entscheidung fällen.

До́рко, *m.* s. Сидір. [wagen, *m.*

Дормє́за, *f.* Dormeuse, *f.* Schlaf-

Доро́байло, *n.* alte Schachtel, *f.* 2) s. Обича́йка.

Доробі́ти, доробля́ти, *v. a.* чого́сь zu Ende arbeiten, enden; 2) що́сь etw. wozu anfertigen; доро́блений, *ptc.* angesetzt, angestückt; 3) ся чого́сь etw. durch Arbeit erwerben, verdienen.

Доробке́вич, *m.* der sich erst ein Vermögen erarbeitet, Parvenu, *m.*

Доро́бок, *g.* доро́бку, *m.* erworbenes, erarbeitetes Vermögen; Verdienst, Erwerb, *m.* він на доро́бку er ist Anfänger, (der einen Erwerbszweig begonnen hat); 2) *pl.* доро́бки s. Обжинки, [зро́бки.

Доро́в, s. Здоро́в *Ог.* 91, 4.

Доро́га, *f.* Weg, *m.* Strasse *f.* 2) Reise *f.* щасли́ва д! glückliche R!; 3) — в Єрусали́м Milchstrasse, *f*; в доро́зі unterwegs, auf der Reise, auf d. Wanderung; куда́ тобі́ — ? wohin des Weges; по доро́зі im Vorbeigehen.

Дорогі́й, *a.* theuer; kostbar; 2) lieb; з доро́гою душе́ю *Кч.* 297 vom ganzen Herzen, bereitwilligst; *adv.* до́рого theuer.

Дорогітна́, *f.* s. Дорожне́та.

Дорогови́й, *a.* Strassen-, Weg-; дороговé s. *n. a.* Strassenzoll, *m.* Wegegeld. *n.*

Дорогоска́з, *m.* Wegesäule als Wegweiser, *Term.* [Verkauf, ?

Дорогото́ва, *f. H.* 205 theuerer

Дорогоці́нний, *a.* kostbar, wertvoll, hochschätzbar.

Дорогоці́нність, -ости, *f.* Kostbarkeit, *f.* hoher Wert; Kleinod, *n.*

Дорожба́, *f.* Licitation, Versteigerung, *f. Term.*

Доро́жне́нька, дорожи́на, дорожі́вка *Ч.* IV. 280, *f. dim.* s. Доро́га 1) 2); доріжка.

Дорожи́ти, *v. a. Гол.* III. 249 theuer machen, vertheuern; чим etw. hochachten, wert halten; — ся zu viel fordern; * spröde thun.

Дорожне́та, *K.* (-не́ча), дорожня́, *f.* Theuerung, theuere Zeit.

Доро́жний, *a. R.* 91 s. Подоро́жний; 2) Weg-, Strassen-, Reise.

Доро́жник, *m.* s. Подоро́жник.

Доро́зець, s. Дозо́рець, *Ог.* 95.

Дорозуміти ся, дорозумова́ти ся auf den Gedanken kommen, zum Verständnis gelangen; merken; muthmassen, errathen; hinzudenken. [mannbar.

Доро́слий, *a. M.* I. 18. erwachsen; 2)

Дорости́, s. Дораста́ти.

Доро́та, *f.* Dickdarm, *m.* (bes. des Schweines). [ges.

Дорош, *m.* Dorotheus; 2) *N.* e. Ber-

Дорошенкі́вщина, *f.* Zeit u. Geschichte des гетьма́н Дорошенко, *K.*

Дортуа́р, *m. He.* Dortoir, Schlafsaal, *m.* [lends, zu Ende hauen.

Доруба́ти, доруба́вати *v. a.* vol-

До-рукй, *adv. M.* II. 114 bei der Hand. [händigen, reichen.

Доруча́ти, доручи́ти, *v. a.* ein-

Доруче́нє, *n.* Einhändigung, *f.*

Доручи́тель, *m.* Einhändiger, *m.*

Дорщ, до́рщик, *m. Oc.* (62) VII. 40. s. Дощ, до́щик, *H.* 13. *Ог.* 90.

Доса́да *f.* Verdruss, Aerger, Unwille, *m.*

Досади́ти, *v. a.* zu Ende pflanzen, setzen; 2) * s. Доса́дувати.

Доса́дливий, *a.* ärgerlich, ungehalten, missmuthig, *K.*; 2) mit scharfem, beissendem Witz, *Зар.*

Доса́дний, *a.* genug gross, kräftig; prägnant; ansehnlich: -é мі́сто; 2) s. Доса́дливий, stark zusetzend, empfindlich; *adv.* мені́ доса́дно es ärgert mich; ist für mich verdriesslich, unerträglich.

Доса́дник, *m.* Peiniger, Widersacher, *m. V.* [*f.* Kraftausdruk, *m.*

Доса́дність, -ости, *f. B.* Prägnanz,

Доса́дувати, досаждáти, *v. n.* s.

Докучáти; 2) jmdm Vorwürfe machen, ungehalten sein gegen jmdn, jmdn rügen; sich über etw. ärgern *Не.*

Дóсьвід, *m.* s. Досьвíдчене.

Досьвíдити, s. Досьвíдчити.

Дóсьвідний, досвíдчений (-чáний *M.* III. 111), *a.* erfahren.

Досьвíдчáти, досьвíдчити, *v. n.* bezeugen, beweisen, комý щось *Ст. Левч.*; 2) erfahren, erleiden.

Досьвíдчене, *n.* Erfahrung; 2) Versuch, *m.* Experiment, *n. Пол.*; 3) Ueberzeugung, *f. Левч.*

Дóсьвіт, *Ш.* I. 361. дóсьвіток, -тка, *m.* Morgendämmerung, *f.* Tagesanbruch, *m.* Morgensonne, Morgenstunde, *f.* дóсьвіта, *adv.* früh, in der Frühe; 2) *pl.* дóсьвітки gesellige Arbeit u. Unterhaltung in der Frühzeit, (Spinnstube); 3) Nachricht, Kunde, *f.*

Дóсьвітнiй, *Ш.* I. 285. 157; досьвіткóвий, *Ст. Не.* in früher Morgenstunde; Morgen- der Tagesdämmerung; -ня зорá Morgenstern, *m.* Morgenröthe, *f.*

Досьвітчáний, *a.* für od. von дóсьвіток u. дóсьвітки; -а мáти Frau in deren Hause die дóсьвітки gehalten werden.

Досьвітчáнка, (-вíч-), *f. H* 272 [Frühspinnerin, *f.*

Досегоднíшний, *B.* доснéшний, *У. a.* bis auf den heutigen Tag, bisherig.

Доселíшний, *a. ЛД.* s. Дотепíшний.

Досередóчний, *a.* centripetal, *Пол.*

Дóси, дóсї *adv.* bis nunzu, bisher, bislang, bis jetzt.

Досидíти, досиджувáти, *v. n.* mit Sitzen aushalten, sitzen bleiben bis-.

Досилáти, дісилáти, *v. a.* zusenden, zuschicken.

Дóсилка, *f.* досúлане, *n.* Zusendung, *f.*

I. Досипáти, досúпувати, *v. a.* hinzuschütten, -giessen.

II. Досипáти, досипляти, *v. n.* noch schlafen.

Дóсить, до-сúти *Ф.* (*Взч.* 39.) *adv.* genug, genügend viel.

Доситнiшáти, *v. n.* fetter werden.

Досíпати, *v. a.* чогóсь erraffen, §.

Дóська, *f.* Teodosia.

Доскúпати ся до когóсь s. Чіпáти ся; до чогóсь *Б.* sich zu etw. mit Mühe hindurcharbeiten.

Дóскіць *adv.* в — óічи *Фр.* in weiten Sprüngen, hinhuschend.

Досклáдний, *a. TP.* 236 gereimt, [rhythmisch.

Досконáльний, (-нáнний), *a.* vollkommen, ausgezeichnet, tüchtig; досконáльне, *adv. Шл.* ganz gut.

Досконáльство, *n. T.* досконáлість, -ости, *f.* Vollkommenheit, *f.* Gipfel, Höhepunkt, *m.*

Доскóчити, *v. n.* чогó *K.* etw. erhaschen, erraffen.

Доскýла, *f.* arge Belästigung; Bedrängnis, Ungemach, *n. Зг.*

Доскýлити, доскýлювати, *v. n.* комý чим sehr belästigen, arg zusetzen.

Дослáти, досилáти, *v. a.* zusenden, zuschicken; — ся когóсь *H.* 212 durch abermaliges Schicken u. Entbieten jmdn endlich zum Kommen bewegen.

Дóслїд, *m.* Forschung, Untersuchung, *f.*

Дослїдúти, дослíджувати, *v. a.* nach-, erforschen, aufspüren, untersuchen.

Дослíдний, *a. До.* bemerkbar, merklich, wahrnehmbar; zu finden, vorkommend.

Дóслїдник, *m.* Forscher, *m. K.*

До-слóва, *Кн.* = зговорúвши ся; à propos.

Дослóвний, *a.* wortgetreu, Wort für Wort, wörtlich.

Дослóвність, -ости, *f.* Wörtlichkeit, *f.*

Дослýгувати, дослужúти, *v. n.* ausdienen; — ся чогó dh. Dienen etw. erhalten, im Dienste erwerben, sich aufdienen.

Дослýхати, *v. a.* zu Ende hören — до кінця *C.* I. 35.

Досмéртний, *a.* bis an den Tod, lebelang, *Пу*; 2) tödtlich zehrend *M.* III. 36.

Досмотрúти, *a. a.* erblicken, *До.*

Досóвкати ся, dahinschlendern.

Досолúти, *v. a.* vollends einsalzen; 2) * комý tüchtig, arg zusetzen.

Дóспів, *m.* доспíне, *n. B.* Reife, *f.*

I. Доспівáти, доспíти *v. n.* reifen, zeitig werden.

II. Доспівáти, *v. a.* zu Ende singen.

Доспíлий, *a.* reif.

Доспíлість, -ости, *f.* Reife, *f.*

До-спíху, *adv.* eilig.

Дóста, *adv. Ф.* s. Дóсить.

Достáва, *f.* достáвлене, *n.* Zufuhr, Lieferung, Zustellung, *f.*

Достáвити, доставлáти, *v. a.* хáти zu Ende bauen; 2) liefern, verschaffen, zustellen.

Доста́вник, *m.* Lieferant, *m. Term.*
Доставо́чний, *a.* -і гроші Liefergeld, *n. Term.* [verschaffen.
Достарча́ти, (-чити), *v. a.* liefern,
Достаткува́ти, *v. a. K.* sich in reichlicher, Fülle ergiessen.
Доста́тний, *a.* wohlhabend, reich; -а оде́жа stattlich, *Шл.*
Доста́тність, *Вах.* достате́чність, *H.* 29. -ости, *f.* Fülle, Wohlhabenheit, *f.* Reichthum, *m.*
Доста́ток, -тку, *m.* s. Доста́тність.
Достато́чний, *a.* genügend; hinreichend.
Доста́тчити, *v. a.* beweisen, *Фр.*
Доста́ча, *f.* Ueberfluss, *m.*; 2) Lieferung, Ration, *f. M.*+*Б.* 158. [ча́ти.
Достача́ти, доста́чити, s. Достар-
Достеме́нно, *adv.* ganz ebenso *Шл.*
Достерега́льний, *a. Пол.* erkennbar, wahrnehmbar.
Достеріга́ти, достереч́и, *v. a.* erblicken, wahrnehmen, gewahr werden; 2) bewachen, hüten, *Иг.* 47.
Достига́ти, достигну́ти, достяга́ти *Не. v. a.* erreichen, einholen; до ці́ли das Ziel zu erreichen streben, anstreben; 2) s. Доспіва́ти I.
Дости́гнене, *n.* Erreichung, *f. Шар.*
Дости́жний, *a.* erreichbar, *ГШ.*
Достійний, *a.* standhaft, beharrlich, ausdauernd fleissig, *Gr.* 18.
Достла́ний, *ptc.* zu достла́ти bedecken, s. Засте́лений.
Достові́рний, *a.* glaubwürdig.
Достові́рність, -ости, *f.* Glaubwürdigkeit, *f.* [-но mit Würde, ernst.
Досто́йний, *a.* würdig, wert; *adv.*
Досто́йник, *m.* Würdenträger, *m. Term.* [Würdigkeit, *f.*
Досто́йність, -ости, *f.* Würde,
Достойнопі́тий, *a.* † würdig besungen *Ш.* II. 215. [stelle, *f.* Rang, *m.*
Досто́їнство, *n.* Würde, Ehren-
Достоме́нно, *adv.* s. Достеме́нно; 2) *Ст.* s. Именно.
Досто́та, *f. Ст.* Eigenschaft, Eigenthümlichkeit, Originalität, *f.* Vorzug, *m.*
Досто́тний, *a. Ст.* s. Благоро́дний.
До-сто́ту, до-сто́тку (-сто́ку), достотне, *adv.* ganz genau so, gar ähnlich, *Ог.* 115. [löblich, würdig, *K.*
Достохва́льний, *a.* lobenswert,

Досто́яти, досто́ювати, *v. n.* bis zu Ende stehen; unversehrt verbleiben, ausharren; 2) reif werden; 3) сло́ва Wort halten, treu bestehen, *Зар.*; — пра́ва sein Recht wahren, durchsetzen; чого́сь etw. fordern. [gnen, finden.
Дострі́ти́ти, *v. n.* чого́сь bege-
Достроїти, достро́ювати, *v. a.* den Bau vollenden; 2) zubauen.
Досту́кувати, досту́кати ся mit endlichem Erfolg anklopfen, erpochen.
До́ступ, *m.* Zutritt, Zugang, *m.* в до́ступ ступа́ти?
Доступа́ти, доступи́ти, *v. n.* hinzutreten, näher treten; чого́ zu etw. gelangen, etw. erreichen; — ся hineingelangen, reichen, *K.*
Досту́пний, *a. M.* zugänglich; *geselligh, herablassend, leutselig. [lichkeit, *f.*
Досту́пність, -ости, *f.* Zugäng-
Достягну́ти, *v. a.* s. Досягну́ти.
Досуди́тися, *T.* gewürdigt werden.
До-схо́чу, *adv.* satt, vollauf.
До́сяг, *m.* під до́сягом *У.* in der Schussweite, im Bereiche.
Досяга́ти, досягну́ти, *v. n.* reichen bis an etw.: до земл́ї; berühren; erreichen; *ergründen.
Досяглйвий, *a. ВБ.* erreichbar.
До-так, *adv. Фр.* bisher, bis nunzu.
Дотата́рский, *a.* vor dem Tatareneinfalle.
Дотека́ч, *m. Зг.* s. Досл́ідник.
До́теп, *m.* Witz, *m.*
Дотепа, *Ко.* 56. дотепність, -ости, *IГ.* Einsicht, *f.* verständiger Sinn, Geschick, *n. Бор.* Witz, *m.* [bisher.
Дотепе́р, *adv.* bis jetzt, bis lang,
Дотеперішний, *a.* bisherig, bis jetzt.
Дотепний, *a.* witzig, sinnreich; wakker *ВБ.*
Дотепник, *m.* Witzler, Witzbold, *m.*
Дотепувати, *v. n. B.* sich im Witz ergehen, witzeln. [по́ки so lange, bis.
До́ти, *adv.* bis da, bis hieher; до́ти,
До́тик, *m.* дотика́нє, *n.* das Tasten, Anfühlen; Berührung, *f.* змисл до́тику Tastsinn, *m.* [greiflich.
Дотикаємий, *a. Др.* fühlbar, hand-
Дотика́льце, *n.* s. Щупа́льце.
Дотика́ти, *a. a.* berühren, anfühlen.
Дотико́вий, *a.* Gefühls-, -е тїльце́ Tastkörperchen, *n. Ил.*

Дотира́ти, дотерти, *v. a.* vollends zerreiben. [rühren, leicht berühren.
Дотирка́ти, дотиркну́ти ся an-
Дотиска́ти ся, дотисну́ти ся, sich bis wohin durchdrängen.
Дотисок, -ску, *m.* Druck, *m.* Bedrückung, *f.* *Фр.*
Дотихчасо́вий, *a. pol.* bis jetzt, *K.*
Дотича́ти, *v. a.* mit Stangen bestecken: фасо́лю; 2) *jmdn, etw. betreffen, anlangen, Bezug haben auf — кого́, чого́.
До́тичка, *f.* Zubehör, *n.* Zugabe. *f.*
Дотичний, *a.* betreffend, Bezug habend; einschlägig, *Term.*
До́тїк, *m. Ф.* на — соко́ли пуска́ти zum Erreichen, z. Erhaschen, z. Erjagen; 2) * Tragweite, Wichtigkeit, *f.*
Дотїка́ти, *v. n.* до чо́гось ereilen, erreichen; * чогось *Зг.* erforschen, untersuchen. [тиль *Ог.* 161.
До́тіль, до́тіля, *adv.* s. До́ти, до́-
Дотклйвий, *a.* schmerzlich, stechend *Ос.* (61) III. 28. [gänzlich.
До-тла́, *adv.* bis auf den Grund,
Дотлїва́ти, дотлі́ти, *v. n.* zu Ende glimmen, verlöschen. [До́ти.
До́тля, до́толь, *adv. Гол.* III. 410. s.
До́товп, *m.* das Hinzudrängen, Möglichkeit sich hinan-zudrängen, *Кв.*
Дотовпи́ти ся, *H.* 177 sich herandrängen, mit Mühe erreichen.
Дотопи́ти, дото́плювати, *v. a.* zu Ende schmelzen; 2) die Feuerung, d. Heizung versehen.
До́торк, *m. B.* Berührung, *f.*
Доторка́ти, доторкну́ти, -торокн- *Левч.*) *v. n.* — ся, s. Дотирка́ти; anstossen.
Доточи́ти, дото́чувати, *v. a.* hinzuwälzen; 2) zudrechseln; 3) hinzusetzen, anfügen, anstücken. [Lehren.
Доу́ка, *f.* *Mi.* II. 46 das zu Ende
Доучи́ти, доу́чувати, *v. a.* bis zu Ende lehren; — ся auslernen, noch etw. dazu lernen. [them, *m. Св.* s. Дих.
Дох, *gen.* тху, *m.* Hauch, *МШ.* А-
До́хід, -оду, (*d.* до́хідок, дохо́дець,) *m. pl.* до́ходи, Einkommen, *n.* Einkünfte, *pl.* Ertrag, *m.* [Einkünfte einbringend, *M.*
Дохі́дний, *a.* grossen Ertrag, grosse
До́хлий, *a.* s. Здо́хлий, *C.* I. 66.
Доховáти, дохо́вувати, *v. a.* bewahren, erhalten, — ся (кра́сного това́ру) aufziehen, grossziehen, züchten.
Дохо́вок, -вку, *m.* Anwachs, Zuwachs, *m.* (bes. an Vieh) s. Прихо́вок.
Дохо́дженє, *n.* Untersuchung, Nachforschung, *f.*
Доходи́ти, дійти́, *v. n.* bis wohin kommen gelangen, anlangen; bis wohin reichen, erreichen; мене́ всьо (ли́сти, чутка etc.) дохо́дит mir geht (kommt, gelangt an mich) alles zu, ich bekomme, erhalte alles; до царá то дойшлóсь *P.* I. 82 die Kunde davon gelangte zum Czar; 2) zur Reife kommen, reifen; 3) verenden; 4) — чого́ nach etw. forschen, etw. erforschen, ergründen, untersuchen, zu erlangen suchen.
Доходнíйший, *a compar. Ос.* (61) V. 21 von дохо́дний der wohin besser gelangt, dringt. [trägnis-.
Доходо́вий, *a.* Einkommen-, Er-
Дохожа́лий, *a.* überreif, verblüht, alternd *Не.* [rücktes Alter, *Не.*
Дохожа́лість, -ости, *f.* vorge-
Дохожа́ти, *v. n.* *M.* II. 104 vorbeigeben s. Доходи́ти.
Дохра́пати ся чого́ etw. mit grosser Mühe erwerben.
До́хтїр, *m.* = до́ктор.
I. До́ця, *f. dim.* s. Дочка́, *Кв.* II.122.
II. До́ця, s. До́кія *На.*
Доч, *f.* s. Дочка́.
До́чаклува́ти, s. (до)Чарува́ти.
Дочала́пати, дочапа́ти, *v. n.* *M.* mit Mühe dahin trabend gelangen.
Дочáсний, дочасо́вий, *a.* zeitlich, endlich, *M.* nur bis zu einer Zeit, provisorisch. [*f.* *Пар.*
Дочáсність, -ости, *f.* Zeitlichkeit,
Дочéкане, *n.* не — твоé! sollst nicht erleben!
Дочини́ти, дочиня́ти, *v. a.* hinzuthun, bei-, zugeben, zufügen. [that, *f.B.*
Дочи́нка, *f.* дочи́нок, -нку, *m.* Zu-
Дочита́ти, дочи́тувати, *v. a.* zu Ende lesen; — ся чого́ beim Lesen auf etw. kommen, durchs Lesen etw. erfahren.
Дочка́, (*d.* до́чечка), *f.* Tochter, *f.*
Дочува́ти ся, дочу́ти ся, *МШ.* zu hören bekommen, erfahren; vom Hörensagen wissen *ВБ.*; 2) не- дочува́ти schwerhörig sein.

Дочуди́ти ся чому́сь *Cm.* worüber staunen, aber das Wunderbare begreifen.
Дочумакува́ти ся, als чума́к erleben, dazu kommen.
Дошатри́ти ся чого́ auf die Spur von etw. kommen, §.
Дошва́ндяти, *v. n.* hinzutrotteln, §.
Дошни́мрати ся §. ergrübeln, ausschnoffeln.
До́шка, *f.* Brett, *n.* * тре́тьої до́шки в голові́ не має = нема всіх в дома, бра́кує пя́тої кле́пки.
Дошкули́ти, s. Доскули́ти.
Дошмига́ти, *v. a. IГ.* mit dem Schlag erreichen. [nehm, *Пот.* II. 30.
До-шми́ґи, *adv.* не — nicht ge-
До-шни́ру, *adv.* s. До-на́щадку.
Дошпе́тний, *a. IГ.* ordentlich, wohlanständig.
Дощ, *g.* дощу́, *m.* Regen, *m.*
Дощя́нний, дощя́тий *M. a.* brettern, aus Brettern, aus Latten.
Дощяни́к, *m.* Brettervorschlag, *m.* -gehäuse, *n.*
Дощеви́й, *ВБ.* дощови́й, дощи́стий *Левч. a.* vom Regen, regnerisch; düster, trübe. [*dim.* s. Дощ.
До́щенько, до́щечок, до́щик, *m.*
До-ще́нту, *adv. pol. C.* II. 95 *K.* s. До-на́щадку.
Дощи́на, (-и́нка), до́щечка, *f. dim.* Brettchen, *n.*; 2) -и́на Nbfl. der Би́стриця сріо́на.
До́щипками бра́ти abkneipend.
Дощі́вка, дощови́ця, *f.* Regen-
Доюн, *m. Не.* 34. 269? [wasser, *n.*
Доя́ва, *f. Пис.* s. Оба́вленє, доне́сенє.
Доявити, *v. a. Пис.* s. Оба́вити, доне́сти.
Драб, (*aug.* -и́ско, -и́ще), *m.* Lump, lumpiger Kerl, Halunke, *m.*; 2) bewaffneter Knecht; 3) Viola arenaria.
Драба́нт, *m.* Trabant, *m. Гр.*
Драба́ня, драби́ха, *f.* lumpiges Weib; Bettlerin, *f.*
Драба́стий, *a.* кінь von hohem Mass.
Драби́на, (*d.* -и́нка), *f.* Leiter, *f.*
Драбинча́стий, *C.* I. 39. драбиня́стий, драбни́й, *a.* Leiter, — wie mit grossen Sprossenleitern, Leiterwagen; * einer Leiter ähnlich: so schmächtig, hager.
Драбня́, *f. coll.* Lumpen-, Bettelvolk, *n.*
Драбський, *a.* lumpig, bettelhaft; * драбського хлі́ба дерти raufen.
Драбу́га, (-бю́га) *aug.* s. Драб 1).
Дра́глий, (*d.* дра́гленький) *a. M.* zitternd; locker.
Драгліти, *v. n. M.* II. 121 sich regen u. herabhangen, hereinzubrechen drohen (хмари); zittern; 2) gerinnen, erstarren, *Cm.*
Драгови́на, *f. C.* s. Дрягови́на.
Драголю́б, (-бчик), *m. Ч.* V. 34. Art Liebeskraut; Christuslampe, *f.* Wasserandern, *m.* (Lycopus europaeus); 2) Feldmünze, *f.* Kornpolej, *m.* (Mentha arv.); 3) Salvia nemorosa. [гоцінний.
Драгоцінний, *Кч.* 111 s. Доро-
Драгу́н, *m. Ч.* III. 102?
Дра́ґон, драґу́н, *m.* Dragoner, *m. adv.* -о́ньский, -у́ньский.
Дра́жка, *f. ungr.* s. Доріжка.
Дражни́к, (-зни́к) *m.* Brombeere, *f.* (Rubus).
Дражни́ти, дразни́ти, *v. a.* reizen; 2) neunen, heissen mit e. Spitznamen *Ш.* I. 381, чимось.
Дражні́нє, *n. Кн.* das Kitzeln, Kosen.
Дражні́ти, *v. a.* дощ дражни́ть vom Fallen eines leichten Regens.
Дразли́вий, дражли́вий, *a.* reizbar, s. Разни́й; kitzlich, heiklich.
Дра́йка, *f.* e. dralle Dirne.
Дра́к, *m. Иг.* 37 Drache, *m.*
Дра́ка, *f.* Schlägerei, Rauferei, *f.*
Дра́кати, (дрек-) s. Деркоти́ти.
Драль, *m.* Drillbohrer, *m.*
Дра́ла, *int.* husch! fort! *a.* він тоді́ — (дав) er machte nun Reisaus. *P.* I, 4.; *Mi.* IV. 511.; 2) дра́ли, *pl.* Füsse des Hasen, (*B.*).
Дралува́ти, *v. n.* sich flott herumtreiben. [schleisst.
Дра́ля, *f.* Arbeiterin die Federn
Дра́ма, *f.* дра́мат, *m.* Drama, *n.*
Драма́тик, *m.* Dramatiker, *m.*
Драмати́чний, *a.* dramatisch.
Драматурґі́чний, *a.* dramaturgisch. [matisch dargestellt.
Драмо́ваний, *a. K.* als Drama, dra-
Драмува́нє, *n. K.* das Verfassen von Dramen. [zerrissen, lumpig; ärmlich.
Дран, дра́ний, (*d.* дране́нький). *a.*
Дранджо́ли, *pl.* s. Гренджо́ли *Ч.* VII. 575.
Драни́ця, *f.* dünnes spleissenähn-

liches Brett, Daubenbrett *n.*; 2) Raubbiene, *f.* (*Ф.*)

Дра́нка, дрантѝна, *f.* zerrissenes, zerfetztes, abgetragenes Kleid, Hemd.

Дранка́вий, дрантѝвий, *a.* zerfetzt, lumpig, schäbig. [tig schlagen.

Дрантáвити, *v.a.* zerfetzen; *tüch-

Дра́нтє, *n.* Lumpen, *pl.* * Lumpen-, Bettelvolk, *n.* Schund, *m.*

Дрантѝвець, -вця, дрантогу́з, дрантю́х, *m.* Haderlump; armer Wicht in zerlumpten Kleidern. [Sense, *f.*

Дранши́на, *f. H.* 304 in d. Räthsel,

Драпа́к, *m.* Wald-Brombeere, *f.* (Rubus fruticosus); 2) драпака́ да́ти s. Дра́пнути 2); 3) Klauenwehe, *f.* (beim Horn- u. Borstenvieh).

Дра́пати, дра́пнути, *v. a.* kratzen, scharren; 2) * Reisaus nehmen, entwischen; 3) — (драпани́ти) ся на щось etw. erklimmen, ersteigen.

Драпа́ч, *m.* Gruber, Extirpator, *m.*; 2) alter Besen.

Драпачи́на, *m. f.* armer Wicht.

Драпа́чка, *f.* Werkstück zum Abschürfen der Leinkapseln, *n.*

Драпі́жка. *f.* bösartiges Thierchen, *Cm.*

Драпі́жник, *C.* (*Фр.*), драпіка, *K. m.* Räuber, Raubritter, Buschklepper, *m.*

Драпуста́н, *m.* Azalea pontica.

Драпцє́м, дра́пци (-цї); *adv.* побі́чи sich rasch aus dem Staube machen, Reisaus nehmen.

Драпцюва́ти, *v. n.* entlaufen.

Драпча́стий, *a.* nicht gut mit dem Fuss auftretend, (*B.*).

Драстува́ти, *P.* I. 42 s. Здраствува́ти. [ва́ти.

Дра́тва, *f.* Pechdraht, *m.*

Дра́та, s. Дє́рти.

Дра́тка, *f. Др. с.* 406. s. Сте́жка.

Дратівля́, *f.* Bedrückung, Schinderung; Qual, Marter, *f. Cm.*

Дратни́ця, *f.* s. Дра́тва?

Дратува́ти, *v. a.* s. Дражни́ти; — ся hadern.

Дра́хлавий, *a. Зг.* s. Дряхли́вий.

Драч, дра́чка, *m.* rauflustiger Bube.

Дра́ча, дра́чка, *f.* s. Дра́ка; 2) Erpressung, Schinderei, *f.* Steuerdruck, *m.*

Драчли́вий, *a.* драчу́н, *m.* rauflustig, händelsüchtig, *Пол.*

Драчли́вість, -ости, *f.* Reizbarkeit, Stössigkeit, *f. Пол.* [zahn, *m. Пол.*

Дра́чний, *a.* зуб Reisszahn, Hunds-

Драшину́ти, дра́шпати, *v.a.* ritzen,

Драшпа́к, *m.* alter Besen. [verletzen.

Дра́шпанка, *f.* vergoldete aus Federfahne gemachte Blumen (in Grünspan gefärbt).

Дребота́ти, *v. a.* schnell sprechen.

Дреботу́га, *f.* s. Цокоту́ха.

Древи́на, *f. Ш.* I. 240 s. Деревѝна.

Древє́сний, *a.* Baum-, *M.* III. 28.

Древі́ночка, *f.* hölzernes Schüsselchen. [gelass, *n.*

Древі́тня, *f.* Holzstall, *m.* Holz-

Дре́вле, *adv.* † in der Vorzeit.

Дре́вній, *a.* † alt, uralt.

Древні́ти, s. Дрегна́віти.

Дре́вно, *n.* faules Holz. [mer, *pl.*

Дре́вность, *f.* † *Ш.* II.46. Alterthü-

Дре́во, *n.* † *M.* II. 144. *Кн. Фр.* s.

Древору́б, *m.* s. Дровору́б. [Де́рево.

Дре́гот, *m. У.* Zuckung, *f.* дрегота́ *f.* дреготі́ти s. Дригота́ etc.

Дрезви́не, *n. coll.* Gerümpel, alter Plunder, altes Geräthe.

Дре́лїх, *m.* Drillich, *n.* [dler, *m. T.*

Дрелїха́р, *m.* Drillicherzeuger, -händ-

Дрелїхо́вий, *a.* aus Drillich.

Дре́ма, *f. M.* Schlummer, *m.*

Дремену́ти, *v. n.* sich aus dem Staube machen, hastig entfliehen, entwischen.

Дремехну́ти, *v. a.* derb schlagen.

Дре́нький, *a. Me.* 235?

Дре́ньків, -оту, *m.* Gerassel, *n.* das Zirpen. *OH.* [dröhnen.

Дрентї́ти, дренча́ти, *v. n.* klirren,

Дресува́ти, *v. a.* dressieren, abrichten. [primulgus europ.).

Дри́глик, *m.* Ziegenmelker, *n.* (Ca-

Дриглі́, *pl.* Sulz, *f.* gallertartige Lake od. Masse. [rinnen.

Дриглі́ти, *v. n.* zu Gallerte ge-

Дригльови́на, *f.* Gallerte, *f. B.*

Дригна́віти, *v. n.* moderig u. dadh. brüchig werden. [ли́ти, *v. n.* zittern.

Дригоні́ти, дриготі́ти, дригу-

Дригота́, *f.* das Zittern; 2) * Ungemach, *n.* [zuckt, zappelt.

Дри́∫а, *m. f.* der (die) mit Füssen

Дри́∫авка, *f.* das Schlottern, Zittern der Füsse.

Дри́∫ати, *v. n.* zucken, zappeln.

Дри∫отли́вий, *a.* -а пого́да Gru-

sel verursachend, kühl, kalt.

Дриґу́лька, *f.* trippelnder Gang, *Зак.*

Дриж, *m. pl.* дрижі́ Fieberfrost. -schauer, *m.*

Дри́жавка, *f.* s. Дригота́ 1).

Дрижа́к, (-жик), *m.* das Zittern; *pl.* -кй їсти vor Kälte zittern *H.* 14; схо́плять тебе́ — das Zittern, d. Gruseln wird dich befallen.

Дрижа́ти [дрижу́, -жи́ш, жи́ть], *v.n.* zittern s. Дрожа́ти. [на, *f.* s. Дриглї.

Дриженя́ць, -нця, *m.* дрижени-

Дрижи́фіст, -фоста, *m.* Wippsterz, e. mit d. Schwanze (Sterze) wippender Vogel: Rothschwänzchen, (Phoenicurus) *Mi.* II. 370.

Дри́знути, *v.n.* §. s. Дремену́ти.

Дрик, *m.* — жо́втий, Pferde-Magenfliege, *f.* (Gastrus equi); 2) s. Ґедз. *Пол.*

Дри́лити, s. Дру́лити.

Дрилюва́ти, *v. a.* drillen, bohren, drieseln; 2) s. Ви́пучати.

Дри́мба, (-ля), *f.* Brummeisen, *n.* Maultrommel, *f.*; 2) * grosse Magd.

Дри́ндати, *v. n.* trippeln. [pler, *m.*

Дри́ндик, *m. Bein.* des Индик, Trip-

Дриня́ти, *v. n.* §. s. Жи́ти: проживáти (*Фр.*).

Дрискýля, дри́слявка, *f.* Art Pflaumen von früher geringer Sorte.

Дрисливи́цї, *pl.* дри́сля, *f.* s. Сирливи́цї, *Зак.*

Дрисли́вцї, *pl.* s. Дрискýля (Obst).

Дристáти, [дри́щу, дри́щеш], *v. a.* laxiren. [cus reticulatus).

Дристоко́в, *m.* Saffran, *m.* (Cro-

Дри́шнї, *pl.* s. Дриглї.

I. Дрі́б, дрі́б (дриб), *int.* vom zierlichem Trippeln *Кв.* II. 90.

II. Дрі́б, *g.* дро́бу *m. coll.* Hausgeflügel, *n.*; 2) junge Schafe *Мог.* s. Дріботá 1).

Дрі́бен, *a.* s. Дрібни́й.

Дрі́бка, *f.* дрібо́к, -бка, (*d.* дрібо́чок, -бо́цїчок) *m.* Etwas; Kleinigkeit, *f.* *Фр.*; Brocken, *m.* дрі́бку, *adv.* ein wenig, ein Bischen, ein Stückchen.

Дрібни́й, (*d.* -бне́нький, -бо́нький) *a.* klein; kleintheilig, kleingemacht; -і гро́ші kleines Geld: не ма́ю дрібни́х habe kein Kleingeld; unansehnlich, gering, geringfügig; fein, schwach, kraftlos; dünn; — дощ mit kleinen aber dichten Tropfen; -і сльо́зи, reichliche Thränen; -á шля́хта niedriger, kleiner Adel; 2) дрібні́йше *compar. adv.* Ч. II. 577 s. Подрібні́йше.

Дрібник, *m.* Verfertiger kleiner Sachen in Glashütten.

Дрібни́ця, *f.* Kleinigkeit, wertlose, Sache, Geringfügigkeit; 2) sehr fein gesticktes Kleid (пля́хта) *Л.* 162; 3) *pl.* Art weibl. Haarfrisur in feinen, schmalen Flechten. [wörter gebrauchen.

Дрібни́чити, *a. a.* Verkleinerungs-

Дрібні́ти, *v. n.* kleiner, winziger werden *Ш.* II. 247.

Дрібнови́д, *m. Пар.* Mikroskop, *n.*

Дрібнови́дний, *a.* mikroskopisch *Пар.* [schwachköpfig, bornirt

Дрібноголо́вий, *a.* kleinköpfig,

Дрібноземе́льний, *a.* zum Kleingrundbesitz geh. *K.* [*Пол.*

Дрібнозерни́стий, *a.* feinkörnig,

Дрібнокучери́стий, *a.* feingekräuselt.

Дрібноли́стий, *a.* kleinblättrig.

Дрібномаля́р, *m. Пар.* Miniaturmaler, *m.* [gemälde.

Дрібноо́бра́з, *m. Пар.* Miniatur-

Дрібно́та, *f. coll.* die Kleinen, die Geringen. [geld.

Дрібнякй, *pl.* kleines Geld, Klein-

Дрібостка, *f. Не.* Einzelnheit, *f.* Detail, *n.* s. Подро́бність.

Дріботá, дрібо́щина, *Вах. f.* alles Kleine, s. Дрібни́ця 1).; 2) *H.* V. Petit-Schrift, *f.* [traben; 2) plärren, plauschen.

Дріботі́ти, *v. n.* trippeln, zierlich

Дріботу́н, *m.* Plauscher, Plauderer, *m.*

Дрібу́шка, *f. gew. pl.* дрібу́шки s. Дрібни́ця 3), *sgl. Кв.* II. 4.; 2) Art trippelnder Tanz der Mädchen *Кв.* II. 8. 48.; 3) дрібушкй (хлі́ба), Brocken, *pl.*

Дрібязок, -зку, *m.* Kleinigkeit; 2) Einzelnheit, *f. K.* [не́ць.

Дрібчáстий, *a.* -е зі́ле s. Бедрі-

Дрівця́, *g.* дрівця́ць. *pl. dim.* s. Дро́ва, *Ф.*

Дріжáти, s. Дрижáти, *Ог.* 59.

Дріждже́вий, *a.* Hefen-. [ster, *pl.*

Дріждже́, -джи́й, *pl.* Hefen, Tre-

Дріжли́вий, *a.* zitternd, bange.

Дріжу́ч, *adv. partc.* = дріжу́чи *Ф.*

I. Дрік, *m.* s. Дрок I. [zitternd.

II. Дрік, *m.* gewisser Theil des Hemdes.

Дрікови́ця, *f. Ше* s. Дрокови́ця (*vgl.* Дрик).

Дрімáйло, (-мáка) *m.* schläfriger Mensch, * Schlafmütze, *f.*

Дрімáти, *v. n.* schlummern.

Дрíмки, дрімливúці, *pl.* дрімля *Шіс. f.* s. Дрімотá 1). [*Гол.* III. 456.

Дрíмко, *m.* Gott des Schlummers

Дрімотá, *f.* Schlummer, Schlaf, *m.*; 2) s. Дрімко.

Дрімóтний, *a.* Schlummer- *Ст.*; schlummernd, einschläfernd, *У.*

Дрімýх, *m.* Nachtschwalbe, *f.* Tagschläfer, *m.* (Caprimulgus europ.).

Дрíпа, *f. H.* 163schäbige, lumpige, gar-

Дрíпля́, *n.* s. Дрáнте, *Зак.* [stige Person.

I. Дрíт, *g.* дротá, *m.* Pferdelausfliege, *f.* (Hippobosca equina). [Stricknadel, *f.*

II. Дрíт, *g.* дрóту, *m.* Draht, *m*,; 2)

Дрíта, -ой тай —! s. Дáна 2).

Дрíчний, *a.* (=до рíчи) anständig, ordentlich, artig *Luts. gr.* 168. *ZP.*

Дрíще, *n.* s. Болóто, (*vgl.* трістé).

Дрíщі *pl.* s. Дріжджі.

Дроб, *m.* Bruch, *m.* (in d. Mathem).

Дрóбен, *a.* s. Дрíбен, дріóний.

Дробúна, (д.; -бúнка) *f.* s. Дрíб; 2) *coll.* dünne junge Bäumchen; 3) Brocken, *m.* (хлíба); 4) kleingedruckte Stelle im Buche *Кв.* II. 137; 5) Kleinigkeit, *f.* 6) s. Дрíб. [sorgung des Geflügels, *f.*

Дробúнниця, *f. Не.* Magd zur Be-

Дробúти, *v. a.* in kleine Stücke theilen, bröckeln, zerstückeln, kleinbrechen; * verkleinern s. Дріóнúчити.

Дробóк, -бкá, *m. Ч.* IV. 593 s. Дріóка.

Дробцювáти, *v. n.* trippeln.

Дробятá, *pl. coll.* Schafe *pl.*

Дрóвá, *g.* дров, *pl.* Holz, Brennholz, *n.*

Дровáрня, *n. f.* Holzhof, Holzplatz, *m. Пар.* [Holz, *n.* Holzstange, *f.*

Дровеняка, (*d.* -нячка), *f.* Stück

Дрóвно, *n.* (*лемк.*) Holz, *n.*

Дроворýб, *m.* Holzhauer, -hacker, *m. Ст.*; 2) Block zum Holzhacken; 2) s. Древíтня.

Дровосíк, *m.* сíрий, Zimmerbockkäfer, *m.* (Lamia aedilis); *pl.* Bockkäfer, (Longicornia). *Пол.* [Holz-.

Дровяний, *a. Пол.* s. Деревляний,

Дровянкú, *pl.* Pflanzenwespen, *pl. pl.* (Phytospheces) *Пол.*

Дрóганє, *Пол.* дрóгнене, *Ил. n.* Schwingung, Oscillation, Vibration, *f.*

Дрогáти, *v. n.* schwingen, vibrieren.

Дрогнáвіти, *v. n.* s. Дригнáвіти.

Дроготá, *f. Пол.* s. Дриготá.

Дрож, дрождж, *f.* Schauer; Schauder, *m.* das Zittren, Frösteln. [tern, beben.

Дрожáти, (дриж-, дрíж-) *v. n.* zit-

Дрожáчка, *f.* Zittergras, *n.* (Brizia media). *B.* [Kutsche, *f. Ч.* II. 598.

Дрóжка, *f. Кв.* II. 301 Droschke,

Дрозд, *m.* -бозинúк Weindrossel, *f.* (Turdus iliaceus); 2) — камíнний (рудохвóстик) Steindrossel, (T. saxatilis); 3) -омельнúк (дерáба) Mitteldrossel, (T. viscivorus); 4) -рабúнник Wachholderdrossel (T. pilaris); 5) -ріжнопíвець Spottdrossel (T. polyglottus); 6) — чóрний (кіс, кос), Schwarzdrossel, Amsel, *f.* (T. merula); дрóздиця Weibch.

I. Дрок бріч, *m.* Färber- Ginster, *m.* (Genista tinctoria).

II. Дрок, *m.* s. Ґедз. [в- дрóки.

Дрóки, *pl. Ф.* Spass, böser Scherz,

Дроковúця, *f.* heisse Zeit, wann das Vieh herumtobt, da es von Viehbremsen (дрок, дрік, дрич) gestochen wird. [*m.* Ritze, *f.* 2); Splitter, *m.*

Дрóска, *f.* Sprung (auf d. Leder),

Дрóскати, дрóснути, *v. a.* ritzen, verletzen; — ся rissig werden „springen", sich splittern. [zieher, *m.*

Дротáр, *m.* Drahtbinder; 2) Draht-

Дротíвка *f.* Art Fischangel mit Draht.

Дротовúй, дротянúй, *a.* aus Draht, drähtern. [überziehen.

Дротувáти, *v. a.* mit Draht binden,

Дротянка, -нагáйка, *f.* drahtgeflochtene Peitsche, Geissel.

Дрóфа, дрáфа, дрóхва, *f.* Trappe, *f.* (Otis tarda). [pe, *n. C.* II. 23.

Дрóхвич, *m.* Männchen einer Trap-

Дрóчúти, *v. a.* reizen, necken, ärgern.

Дрочлúвий, *a. Ч.* I. 50 s. Дрáчлúвий; 2) s. Дражлúвнй.

Дрощ, *m.* s. Дрож.

Дрóшка, *f. Л.* 116 s. Дрóжка.

Друг, *m.* Freund; Nächste, Gefährte, *m.*

Другáк, (-анéць) *m.* Zweitschwarm, *m.*

Дрýгий, *a.* der zweite; -і пíвнї das zweite Hahnengeschrei; der andere.

Другúня, *f.* Freundin, *f. K. Бíл.*

Дрýгобіч, *adv.* von anderer Seite.

Другорíдний, (-рóдний), *a. K.* zweitgeboren. [ges.

Другорядний, *a. Не.* zweiten Ran-

Другосьві́тний, *a.* -а формáция Secundärzeit, *f.* *Фр.* [*m.*

Дрýгаль, *m.* Querbalken beim Floss, Дрýганичка, *Зак.* II. 590?

Дрýгáр, *m.* junges Kieferbäumchen; 2) Ruder, *n.* *Gr.* 18.

Дрýгати, *v.a.* flechten, winden, *(B.)*; 2) s. Усукáти. [Gemahlin, *f.*

Дрýжа, *f.* Freundin, Geliebte; 2) Дрýжóа, *f.* *K.* II. 61 s. Дружи́на; 2) *m.* Brautführer, Hochzeitsbitter, *m.*; 3) дружóá, *f.* Freundschaft, *f.*

Дружóи́ти, дружикувáти *Кн.* (*Рус.* 91) Brautführer (дрýжóа, дрýжко) sein.

Дружелюбúвий, (-лю́бний), *a.* *Ко.* 129 freundschaftlich, leutselig.

Дрýжене, *n.* (freundschaftliche) Vereinigung, Verbindung, *f.*

Дружи́нá, *f.* Gesellschaft, Kameradschaft; *f.*; 2) *coll.* Gefährten, Begleiter, *pl.*; 3) Gatte, *m.* Gattin, *f.*; 4) — * кидрóва Pfeilgeschoss aus кедри́на.

Дружи́нний, *a.* дружи́нник, *m.* Kriegsgefährte, *m.*

Дружи́ти, *v. a.* (als Freunde) vereinigen, verbinden; — ся з ким jmds Freundschaft suchen, mit jmdm Fr. schliessen.

Дрýжка, *f.* Brautjungfer, Kranzeljungfer, *f.*; 2) дрýжка-дрýжку einer den anderen, einander, *KC.* IV. 506.

Дрýжко, *m.* Lebensgefährte, *m.* Gemahl, s. Подрýже *Л.* 27.; 2) Brautführer, Bräutigamsführer, *m.*

Дрýжник, *m.* Trabant, Satellit, *m.*

Дрýжнїй, (ний), *a.* Freundes-; 2) freundschaftlich, vertraulich; 3) wacker, tüchtig: *adv.* дрýжно.

Дрýжочок, -чка, *dim.* s. Друг.

Дрýжчини, *pl.* Festmal u. Tanz bei der дрýжка. [(дрýжка) sein.

Дрýжчити, *v. n.* Brautjungfer

Друзáти, *v. a.* §. schneiden.

Друзя́ *pl.* =дрýги (s. Друг).

Друзя́ка, *m. aug.* guter, alter, biederer Freund, Camerad.

I. Друк, -кá, *m.* Stange, *f.* Stock, *m.*; 2) Hebel, Hebebaum, *m.* *Пол.*; 3) * Taugenichts, Bengel, *m.* *Ф.*

II. Друк, -ку, *m.* Druck, Buchdruck, *m.*

Друкáр, (-áрщик, *Зак.*) *m.* Drucker, Buchdrucker, *m.*; 2) s. Короїд рúтник.

Друкáрник, *m.* s. Гуля́ка *Gr.* 19.

Друкáрня, *f.* Druckerei, Buchdruckerei, *f.*

Друкáрский, *a.* Buchdrucker-.

Друкóване, *n.* das Drucken.

Друкувáти, *v. a.* drucken, drucken lassen.

Друл, *m.* Schiebkarren, *m.B.* [*B.*

Дрýле, *n.* s. Делúне, *Фр.*

Дрýлити, друля́ти, *v. a.* s. Трýтити, тручáти. [VIII. 9)?

Друмекувáти, *v. n.* *Кн.* (*Пр.*

Дрýмхати ся sich kratzen.

Друхнíти, *v. n.* ver-mordern, *B.*

Друхнó, *n.* *B.* s. Порохнó.

Дрýхнути, *v. n.* prasseln; knarren; dröhnen.

Друхотáти, *v. a.* zerschmettern.

Дрýцкати, *v. a.* zu Brei schlagen; zerstossen.

Дрýче, *n.* *coll.* Stangen, Stöcke, *pl.*

Дручúна, (дрю-), *f.* s. Дручóк; 2) Schaft, Stiel, *m.* *Ш.* I. 166.

Дручковúй, *a.* кінь s. Бичовúй.

Дручня́, *f.* *B.* Pumpgestänge, *n.*

Дручóк, -чка. *m.* Stock, *m.* Stange, *f.*

I. Друшля́к, *m.* Durchschlag, *m.*

II. Друшля́к, *m.* s. Киптáр.

Дрюх, *m.* Schnellkäfer, *m.* (Harpalus), *B.*

Дряóчáк, *m.* Kratzdistel, *f.* (Cirsium lanceol.); 2) s. Дивúна. [*m.C.*I.1.51.

Дряговúна, *f.* Morast, Moorgrund,

Дряня, *f.* *coll.* *Ne.* s. Дранúця, ſóнта; 2) *gr.* s. Дрáнте. [ritsch!

Дряп, (драп), *int.* beim Kratzen:

Дряпíчка, *m.* *Ko.* 6. der Sporteln eintreibt. [schwach, siech.

Дряхлúй, (-лúвий *Фр.*), *a.* zitternd,

Дряхлíсть, -ости, *f.* *Пр.* II. 246 Schwäche, Hinfälligkeit, *f.*

Дряхля́к, *m.* Trogulus, *B.*

Дуб, -бá, m. Eiche, *f.* Eichenbaum, *m.*; 2) *g.* дýбу Eichenrinde, -lohe, Gerberlohe, *f.*; 3) Kahn, *m.* *K.* I. 249. *C.* II. 129; 4) * стáти дýбá sich bäumen (v. Pferde); дýбом стáло волóсе, die Haare standen zu Berge; дáти дýбá *C.* I. 106 sterben. [geln *C.* II. 83.

Дубáсити, *v. a.* §. schlagen, prü-

Дýбати, дýбнути, *v. a.* mit Füssen anschlagen, stampfen; s. Тýпати.

Дубóе, *n.* s. Дýбле. [lopax major).

Дýбельт, *m.* Doppelschnepfe, *f.* (Sco-

Дубéльтíвка, *f.* Doppelflinte, *f.*

Дубéць, -бця, *m.* *dim.* s. Дуб 1).

Дубилíст, *m.* weisse Hirschwurz, (Laserpitium latif.).

Дубíло, *n.* Gerbestoff, *m.*

Дýбина, *f.* Eichenwald, *m.* Eichengehölz, *n.*; 2) Eichenholz, *n.*

Дубинúк, *m.* Eichenruthe, *f. IГ.*; *pl.* Stockstreiche, *pl.*

Дубúти, *v.a.* gerben; 2)*erpressen *IГ.*

Дубíвка, *f.* Art дúня (Kürbis); *Кв.* 2) Branntwein auf Eichenknospen aufgegossen.

Дубíвник, *m.* Gerber, *m.*

Дубíнка, *f.* Galläpfel, Knopper, *m.*

Дубíнковий, *a.* Galläpfel-.

Дубíти, s. Задубíти; Дублéнний, *ptc. Ко.* 222 starr vor Kälte.

Дýбкати, s. Дубúти.

Дýбле, (-бе), *n.* Partie von Eichenstämmen; 2) s. Дубúло.

Дублúло, *m. N.* e. Berges.

Дубнúй, *a.* zur Geberlohe geh.; Loh-.

Дубнúк, (-ичóк), дубнúк, *K.* II. 37. *m.* Eichenwald, *m.*

Дубнúти, дубонúти, дýбнути (тýпн-), *v. n.* mit dem Fuss stampfen; traben; Getöse verursachen. [*N.* e. Berges.

Дубнúця, *f.* Lohbeizwasser, *n.*; 2)

Дýбовáне, *n. K.* das wilde Schweifen; Bivouakieren. [cus, *B.*

Дубовéць, -вця́, *m.* Lycaena quer-

Дýбовий, *a.* Eichen, aus Eichenholz; — рак Hirschkäfer, *m.* (Lucanus cervus).

Дубовúк, лящ —, *m.* Bley (Abramis brama), der damals leicht gefangen wird, wann die Knospen an d. Eiche sich öffnen.

Дубовúна, *f. K.* II. 286 Sarg aus Eichenholz, *m.*

Дубóвник, *m.* s. Дубíвникъ.

Дубóк, бкá, *m.* junge Eiche; 2) Stock, *m.* 3) дубóчок, вовчúнець — *m.* Kellerhals, *m.* (Daphne cneorum).

Дубрáк, *m.* Günsel, *m.* Ajuga) *B.*

Дубрúчка, *f.* Gilb Weiderich, *m.* (Lysimachia).

Дубрíвка, (-вонька, дубрóв-), *dim.* s. Дубрóва; 2) Eichelmaus, *f.* (Myoxus nitela).

Дубрівний, *a.* zur дубрóва geh., darin lebend; Wald-. [*Оц.* §. 344.

Дубрóва, *f.* Eichenwald, Wald, *m.*

Дубрóвник, *m.* s. Грúб щирáк.

Дубувáти, *v. n.* im wachen Zustande verweilen; wild schweifen, bivouakieren *K.* I. 180.

Дубýрити, *v.a.* s. Бýрити, stöbern.

Дубчáк, (-чик), *m. dim.* s. Дубóк.

Дубяк, *m. Ч. V.* 97. s. Будяк?

Дувáло, *n.* Gebläse, *n.* гремýчогазове — Knallgasgebläse, *Пол.*

I. Дувáнити, *v. a.* theilen; — ся з ким mit jmdm th. *K.* [prahlen *C.* II. 180.

II. Дувáнити ся sich aufblähen,

Дýвка, *f.* Blaserohr, Löthrohr, *n.* (*B.*).

Дугá, *f.* Bogen; 2) Regenbogen *m.*; 3) gebogener Henkel am Kessel; 4) Krummholz am Kummet, *n.*

Дуган, s. Догán I.

Дуганяр, *m.* Tabakschmuggler, *m.*

Дугáстий, *a.* bogenförmig, gebogen, *Пол.* [haut, *f.*

Дугíвка, *f. Ил.* Iris, Regenbogen-

Дýда, *f.* Rohrpfeife, Schalmei, *f.*

Дудáр, (*d.* дудáрик, -áрчик) *m.* Pfeifenmacher, *m.* *Зак.*

Дýдва, *f.* Schierling, *m.* (Conium macul.); 2) Kälberkropf, *m.* (Chaerophyllum). [tel, *m.*

Дудзуман, *m. Ф.* s. Тумáн, Trot-

Дýди, *pl.* Ochsenlunge, *f.* 2) Aermelleisten am Hemd, *pl.* [Abgrund?

Дудúна, *f. Зап.* II. 595 bodenloser

Дýдиця, *f.* s. Дýда; *pl.* -дýди 2); 3) Strohalm, *m.* (zum Hutflechten) s. Стрíлка.

Дýдич, *m.* Hohlrüsselkäfer, *m. B.*

Дудíти, *v. n.* tönen, schallen, *Пис.*

Дýдка, *f.* s. Дýда; 2) Tute, *f. Пол.*

Дýдла, *f.* s. Дупло; дудлáвий s.

Дýдлик, *m.* s. Дудáр. [Дуплáвий.

Дýдлити, дудíти *Ч.* VII. 575. *v. a.* durch die Gurgel jagen, schlürfen, saufen.

Дýдник, (*d.* -ничóк), *m.* Pfeifenspieler, *Ш.* I. 309.

Дуднíти, *v. n.* dumpfes Geräusch von sich geben; rollen, dröhnen.

Дýдок, -дка, *m.* ehem. Scheidemünze (2 Nkr.); *pl.* * Geld, *n.*

Дýдочка, *f. dim.* s. Дýдка, Pfeifchen, *n.* 2) Art Tanz *Ш.* I. 250.

Дудý, áнї (нї) — gar nicht im Sinn.

Дудýрити ся, §. sich sträuben; 2) vor Schreck zittern; erschrocken zurückfahren (*B.*); 3) *v. a.* nachlässig etw. hintragen. [*f.* (Anemone prat.) *B.*

Дудýрка, *f.* Wiesen-, Küchenschelle,

Дýж, чим дýж, *adv.* = чим дýжше, s. Дýжий.

Дýжанє, *n.* Ringen, *n.* gymnasti[sche Uebung, *Бор.*

Дужáти, *v. n.* genesen, sich erholen, *Ф.* — в сúлу an Kraft gewinnen, erstarken; — ся seine Kräfte messen, sich messen *Lgr.* 148.

Дýже, *adv.* sehr, überaus; (*d.* дужéнько, genug kräftig).

Дужéнний. *a.* sehr stark; mächtig, gewaltig *Wgr.* 46 *Зар.*

Дýжечка, *f. dim.* s. Дугá.

Дýжий, *a.* gesund, rüstig, stark.

Дужíнь, -ени, *f.* Stärke *f.* 2) * ein starker Mann.

Дужíнники, *pl.* Art kleiner Kuchen, gegessen am 1. Tage der Fasten.

Дýжість, -ести, *f.* s. Видержúміть 2) *Пол.*

Дýжка, *f.* s. Дугá *Не.*; 2) — залíзна *Не.* Art Riegel od. Schloss; 3) Henkel an der Мазниця.

Дужч *compar.* zu Дýже *Ко.* II. 151, що нá- дужч möglichst stark.

Дуймóм, *adv.* flugs, geschwind, (*B*), s. Дýти 2). [stark wehend.

Дуйнúй, *a. Гол.* III. 3 — вíтер

Дуйнýти, *v. n. Гол.* III. 17 s. Дунýти, дмухнýти; 2) forthuschen, entwischen.

Дýка, дукáр, дукасáр, *m.* Magnat, der Reiche; *pl.* дуки -сріóлúники Geld-

Дýкáт, *m.* Ducat, *m.* [aristokraten.

Дукатóвий, *a.* Ducaten-.

I. Дукáч, (*d.* -áчик), *m. Ш.* I. 104 Ducat, *m.* grosse Gold- od. Silbermünze; 2) Lycaena virgaurea. [*Bein.* zu óгáч.

II. Дукáч, *m. Ч. V.* 957 s. Дук; Дукíвский, *a.* zum дýка geh. *Шс.*

Дукíвство, *n.* Stand, *m.* Würde eines дýка, *Шс.*

Дукóня, *f. N.* e. полонúна.

Дулéба, *m.* дурнúй — s. Нагýла.

Дулéвина, *f. Ш.* I. 233? *vgl.* дулéба (*gr.* дулéбина)? [Schafhund, *n.*

Дулéй, *m.* Lagerplätzchen für d.

Дулéта, *f. Ко.* 84 Art Weiberkleid [douillete].

Дулúґáти, §. s. Смоктáти, schlürfen.

Дулíвка, *f.* Branntwein aufgegossen auf Birnen дýлї.

Дýлб, *n.* Schmiedebalg, *m.*; 2) Lauf *m.* Mündung e. Feuerwaffe *Кч.* 190.

Дулювáти, *v. a.* дýлї 2) ertheilen.

Дýля, (*d.* дýлька), *f.* Art grosser Birnen, *f.*; 2) Knippschen, *n.*

Дум, *m. M.* das Nachdenken, Sinnen.

Дýма, *f. Не.* (*Вид.* 43) s. Дýмка (гáдка); 2) epischer Volksgesang; 3) — держáвна Reichsrath, *m.* [hänger *m.*

Думáйло, *m.* Grillenfänger, Kopf-

Дýмáти, *v. a.* denken, erwägen, sinnen; meinen, glauben.

Дýмець, -мця, *m. T.* s. Мисли́тель.

Думíти, думітувáти, *v. n. R.* 109 sich bedenken, anstehen, zweifeln.

Дýмка, *f.* Gedanke, *m.* Idee, *f.*; 2) Absicht, *f.* Sinn, *m.*; 3) Sehnsuchtslied, *n.*

Думлúвий, *a. ОП.* in Gedanken vertieft.

Дýмнúй, *a.* denkend, (*Фр.*); gedankenvoll, tiefsinnig, *M.* II. 39.; 2) *gr.* † — дворя́нин Mitglied des Staatsrathes; — дяк Geheimschreiber des St.

Думóвини, (дом-), *pl.* s. Умóвини *Ч.* IV. 95. *Ог.* 43.

Думця́, *m. H.* 21. s. Порáдник.

Дýмчий, *a. Макс.* Ideen-, der Phantasie [мыслен]. [nau-, aus der Donau.

Дунаéвий, дунáйский, *a.* Do-

Дунáй, (*d.* дунáєнько), *m.* Donau, *f.*; 2) *übhpt.* jedes grosse Wasser, grosser Strom.

Дундýк. *m. Ко.* 72 vom Halsstarrigen u. Ernsthaften; 2) Hagestolz, *m. Кч.* 380.

Дýнка, дýнька, *f.* s. Плотúця.

Дýньский, *a.* s. Дáньский, dänisch.

Дунýти, *v. a.* blasen, ab-, anhauchen, -wehen.

Дýпа, *f.* linker Nbfl. des Днїстéр *Гол.*; 2) *pol.* Steiss, *m.* das Hintere.

Дупáк, *m.* Bube in d. Karten.

Дýпка, *f.* в дýпку чесáти ся Art weibl. Haarfrisur; 2) s. Віддупок.

Дуплáвий, дупелнáвий, *Гол.* III. 502. дупленáстий, (-áтий), дупловáтий *a.* hohl, mit Höhlungen.

Дуплáвина, *f. МШ.* s. Дупло́.

Дуплíти, *v. a. Га.* II. 54 betäubt werden, stutzen.]*f.* hohler Baum.

Дупло́, *n.* Höhlung eines Baumes,

Дупля́нка, *f.* — ísта Drehling, *m.* (Agaricus ostreatus) *Вол.*

Дупнáстий, *a.* s. Дуплáвий.

Дýпнів, *m. N.* e. Berges.

Дур, *m.* дурá, *f.* Betäubung, *f.* Tau-

mel, *m*; Irrsinn, Wahnsinn, *m.* Albernheit, Thorheit, Ausgelassenheit, *f.* dummer, närrischer Einfall *III.* I. 380; дур головй́ бере́ ся, з ду́ру; дура́ *Bein.* des sinnberaubenden Branntweins, *Kч* 139.

Дура́к, дурале́й *Ko.* 97 Narr, Thor, Tropf, Tölpel, Dummkopf, *m.*

Дуранля́си, *pl.* Dummheiten, Thorheiten, Narrenpossen, *pl. P.* I. 75 — виправля́ти — treiben.

Дура́ция, *f.* Wahnsinn, *m.*

Дура́чество, *n.* etw. Thörichtes, Thorheit, Dummheit, *f.* [242; 2) s. Дурба́р.

Дурба́к, *m.* Wetzstein, *m. Mi.* II.

Дурба́р, дурба́с, *m.* s. Дура́к.

Ду́рень, -рня, *m.* s. Дура́к.

Дурени́ця, *f.* Kokkelskörner, *pl.* (*B.*).

Дуре́ньство, *n. Фр.* Thorheit, *f.* Blödsinn, *m.*

Дуре́ць, -рця́, *m.* s. Дурі́йка 1).

Дурзі́ле, *n.* s. Ди́вдерев.

Дури́ба́ба, (-ба́бка), ду́рик, *m.* дури́потя, -яти, *n.* Zaunkönig, Zaunschlüpfer, *m.* (Troglodytes parvulus).

Дурилю́д, дурилю́док, -дка, (-лю́дка, *f.*) eig. der die Menschen narrt: Rothkelchen, *n.* (Lusciola rubecula); *Mi.* II. 370.

Дурисьві́т, *m.* Betrüger, Gaukler, Schwindler; 2) s. Дурилю́д.

Дурисьві́тка, *f.* Betrügerin, Gauklerin, Gaunerin, *He.*; Verführerin, *f. Cm.*

Дури́ти, *v. a.* кого jmdn narren, zum Besten haben, mit leeren Versprechungen hinhalten; anführen, betrügen, beschwindeln.

Дурі́йка, *f.* Taumellolch, Schwindelhafer, *m.* (Lolium temulentum).

Дурі́ти, дурні́ти, *v. n.* zum Narren werden, verrückt werden, den Verstand verlieren, toben, ausgelassen sein.

Ду́рка, (*d.* ду́рочка *III.* I. 376) *f.* Närrin, *f.* [kopf schelten; 2) s. Наду́ркати.

Ду́ркати, *v. a.* jmdn einen Dummkopf schelten; 2) s. Наду́ркати.

Дурнова́тий, s. Дурнова́тий.

Дурма́н, *m.* s. Дурзі́ле; 2) s. Ди́вдерев; (Alles Betäubende).

Дурма́нити, *v. a.* bethören, betäuben.

Дурне́ча, *Ч.* II. 491 дурни́на, *Зак. m. f.* s. Ду́рень.

Дурни́й, *a.* thöricht, dumm; einfältig, närrisch, verrückt, він не — то́е зроби́ти wohlweislich thut er es nicht; то не — чолові́к das ist ein gescheiter, gelehrter Mensch; 2) eitel, nichtig; 3) — Рома́н geruchlose Wucherblume (Chrysanthemum inodorum).

Ду́рник, *m.* alberner Tropf, Einfaltspinsel, Thor, *m.*

Дурни́ця, (дурни́чка), *f.* Albernheit *f*; eitler Tand, Kleinigkeit, Nichtigkeit; тра́филася ему́ —, жиé дурни́чков: weiss manchen Profit aufleichte pfiffige Weise zu erhaschen; дурничкй *adv. He.* s. Ду́рно.

Ду́рно, *adv.* umsonst, gratis; vergebens, vergeblich, fruchtlos.

Дурнова́тий, *a.* verrückt, närrisch.

Дурнова́тість, -ости, *f.* Verrücktheit, *f.* närrisches Wesen.

Дурно́віч, *m.* ewiger Dummkopf.

Дурноголо́вий, *a.* dummköpfig, thöricht, *K.*

Дурнопя́н, *m.* s. Дурма́н.

Дурно́слов, *m.* Wortkrämer, *m. Cm.*

Ду́рность, *f.* s. Дурова́не.

Дурно́ха, дурня́чка, *f.* Nervenfieber, *n.* Typhus, *m.* (*B.*). [*Cm.*

Дурношми́га, *m.* dummer Gimpel,

Дурня́к, *m.* s. Дура́к.

Дурова́не, *n. H.* 136. *He.*, ду́рость, *f. B.* ду́рощі, *pl. (Пр.* II. 420) thörichtes Handeln, Narrheit, *f.* Thorheiten, *pl.* Unverstand, *m.*

Дуросьві́цтво, *n. K.* Verdummung, Spiegelfechterei; Schwindelei, *f.*

Дуси́ти, s. Души́ти.

Ду́скати, (души́ти), *v. a.* quetschen.

Ду́тель, -еля, *m.* §. *Пс.* Verderben, *n.* Untergang; -еля з'і́сти *Ko.* 209 sterben, *C.* I. 53. [gefährlich.

Дуте́льний, *a.* §. *Пс.* verderblich,

Ду́ти, [ду́ю (дму), ду́єш, (дмеш), ду́є, (дме, дмит)], *v. n.* wehen, hauchen, blasen; * windschnell eilen; — на щось anhauchen, anschnauben; — ся sich aufblähen; * schmollen, maulen; дме ся на те́бе *Св.* er verachtet dich, faucht dich an.

Ду́тий, *a.* s. Духо́вий 2) *Пол.*; 2) geblasen, Blase-; 3) -а земля́ nasser lettiger Boden.

Ду́тик, *m. M.* III. 139. was hohl ist (von Metall od. Glas); ein aufgedunsenes Gesicht. [Ду́дка.

Ду́тка, *f.* Düse, Tute, *f. Пол.*; 2) s.

Дутча́стий, *a.* hohl, *B.*

Дýфати, *v* *n.* hoffen, vertrauen; на щось auf etw. bauen, sich verlassen, s. Вповáти.

Дух, *g.* дýху und тху, *m.* Hauch, Athem, Odem, *m.* *K.* перевéсти дух Athem schöpfen; Gas, *n.* *Пу.*; (*vgl.* дих). 2) eingehauenes Loch im Eise, Wuhne, *f.*; 3) Hitze, *f.* s. Духóта; 4) *g.* дýха Geist, *m.* Seele, *f.* * Muth, *m.* *pl.* дýхи Geister, Gespenster, *pl.*; — спустúти den Geist abgeben, die Seele aushauchen; * дýха дáти кому́ (чому́) jmdn (etw.) tüchtig bearbeiten; на-дýх, дýхом (зробúти що) in einem Athem, geschwind; 5) на духý *Не.* (*г. н.* 302) in der Beichte; Сьвятúй Дух heil. Geist.

Дýхів день, der zweite Pfingsttag.

Духнýти, *v.* *n.* an-, einhauchen.

Духóвéньство, *n* geistlicher Stand, Geistlichkeit, *f.* Clerus, *m.*

Духовúна, *f.* leichter, lockerer Boden.

Дýховúй, *a.* geistig, zum Geist geh.; Geistes-; — день s. Дýхів день; 2) Blase-; — інструмéнт Blase-Instrument, *Пол.*

Духóвість, духóвність, -ости, *f.* Geistigkeit, *f.* das Geistige, *Фр.* *Не.*

Духóвний *a.* geistig, unkörperlich, immateriell; 2) geistlich; отéць — der Geistliche, Seelsorger; Beichtvater, *m.*; -а семінáрия geistliches Seminar.

Духóвник, *m.* der Geistliche, *МШ.* Beichtvater, *Не.* Pater spiritualis, *m.*

Духопéлик, *m.* Stoss, Schlag auf d. Schultern.

Духотá, *f.* erstickende Hitze, Schwüle, [*f.* erst. Luft; Dunst, *m.*

Дýцкати, s. Тýцати.

Дуч, *m.* *H.* 260?

Дýча, *B.* дýчка, *f.* Loch, *n.* Kluft; Vertiefung, Aushöhlung, Oeffnung. *f.* Loch im oberen Mühlstein, in e. Fass; Naphtagrube, *f.* [Дýчка (*B.*).

Дучéй, *m.* дучéйка, (-íйка *f.* s.

Душá, *f.* Seele, *f.*; 2) Herz, *n.* з душí-сéрця vom ganzen Herzen; душí в сóбí не чýти ausser sich sein, verzückt sein, *C.* I. 3; дýшу згубúв: vom Selbstmörder; до душí прийти (приходúти) ся кому́ jmds Sympathie, Zuneigung gewinnen; він в душí менí сидúть hab ihn im Magen; моя́ душá не вúнна ich (in meinem Bewusstsein, in meinem Gewissen) bin unschuldig; собí самá душéю *M.* *Oc.* (62) I. 81. mutterseelen allein; по душí дзвóнять vom Glockengeläute nach dem Verstorbenen; 3) übhpt. das Innere, der inwendige Theil: Stimmstock, *m.* Stimme, *f.* (bei d. Geige); Einsatz, Mittelstück im книш etc.; 4) Mund, *m.* *C.* I. 63 (als Oeffnung für den „дух“); 5) Latz bei der Schürze, *m.*; 6) * Leben, *n.* óез душí ohnmächtig, leblos; 7) Halsgeschwulst, *Зап.* II. 390. *vgl.* Ґýші.

Душáр, *m.* душáрка, *f.* *Зап.* II. 389. in der Zauberformel gegen душí, s. Душá 7).

Душéвний, *a.* die Seele angehend, Seelen-; herzlich, Herzens-; innerlich.

Душéвність, -ости, *f.* *Не.* (*Пр.* XI. (2) 32) Geistigkeit, *f.* 2) Gemüthstimmung, *f.* Gefühl, *n.* Innigkeit, Innerlichkeit, *f.* [lenverderber, Mörder, *m.* *Ки.*

Душегýб, (-гýбець, -óця), *m.* See-

Душегýбний, *a.* *IГ.* seelen-, menschenvernichtend. [derin, *f.*

Душегýбниця, *f.* *T.* Selbstmör-

Душегýбство, *n.* Menschenmord, Mord, *m.* [laschfleisch, *n.*

Душенúна, *f.* Schmorbraten, *m.* Gol-

Душенúця, *f.* zum Ersticken enge Räumlichkeit. [Дýшка.

Дýшенька, дýшечка, *f.* *dim.* s.

Душеубíйця, *m.* Seelentödter, Mörder, *m.* *Ш.* II. 222. [muthlos *Ш.* II. 235. 240.

Душеубóгий, *a.* arm im Geiste,

Душéць, -щя́, *m.* Stickstoff, *m.* *Пол.*

Дýшин, *a.* *КУ.* s. Душéвний.

Душúти, *v.* *a.* würgen, ersticken; 2) drücken, pressen; quetschen; schmoren.

Душúця, *f.* *У.* s. Душá.

Душíти, *v.* *a.* stark duften, *M.*

Дýшка, *f.* *dim.* (liebe) Seele, liebes Herz; моя́ — meine Liebste.

Душкувáти, *v.* *n.* von Schafen, wenn sie, sich zusammendrängend, gegen den Boden hin schnauben (gegen d. Bissfliege).

Душлúвий, *a.* erstickend, *ВБ.*

Душмáн, *m.* Würger, Bedrücker, Tyrann, *m.* *Пот.* III. 15.

Дýшне, *adv.* eben (nicht), just (nicht).

Дýшний, *a.* *ГР.* 73 s. Душéвний; 2) warm zum Ersticken, heiss, schwül, dunstig; *adv.* дýшно.

Дýшник, *m.* Luftloch, *n.* Luftfang, Ventilator, *m.* Ventil, *n.* *Ке.*

Дýшність, -ости, *f.* s. Духотá.

Душо́вий, *a.* jede Seele, jedermann betreffend.

Душогу́б. etc. s. Душегу́б etc.

Душогу́бка, *f.* Mörderin, *f.*; 2) * leichter unsicherer Kahn aus Lindenholz *Oc.* (61) V. 55.

Дуя́вка, *f. n.* Sturmwind, *m.*

Дчини́ти, s. Відчини́ти *Ог.* 56.

Дщер, *f.* † *Ш.* II. 272 Tochter, *f.*

Дюг, *m. Il. n.* 75. Luts. *gr.* 165? s. Дюк.

Дюк, *m.* Schwärmer, *m.* (Sphinx) *B.*; 2) Wolfsmilchraupe, *f.* (Eruca euphorbiae).

Дю́гонь, *f.* Dügong, Seemaid, *f.* [(Halicore cetacea).

Дю́ґати, *v. a.* stossen, schlagen §.

Дю́дя, *f.* свисти́ть — в кешє́ни von leeren Taschen, *He.*; 2) s. Дзю́дзя.

Дюндьо́вий, *a.* -а кошу́ля *Гол.* III. 493. *ungr.*?

Дю́ндзя, *f.* s. Дзїндзї́вер.

Дю́ра, *f.* s. Дїра́. [Danken).

Дя! in d. *Kinderspr.* = Ня! (beim

Дяволе́нний, *a.* s. Дія́вольский, *Зак.*

Дя́га, *f.* etw. Unbestimmtes: Grosses, Schweres, Böses: нарва́ло на нозї́ таку́ дя́гу; як ту менї́ таку́ д. зроби́ти? (*Фр.*) [(Angelica silv., A. archang.)

Дя́гель, дя́гиль, *m.* Engelwurz, *f.*

Дя́дик, дя́дичок, дя́дьо, (дєдьо) *m.* Vater, *m.* [Base, Muhme, *f.*

Дя́дина, *f.* der Mutter Schwester,

Дя́динки, *pl.* s. Про́води, *pl. Зак.*

Дя́дько, *m.* Vatersbruder, Onkel, *m.*

Дя́к, *m.* Kirchensänger, *m.*; дякі́в, -о́ва, -о́ве, *a.* des дяк.

Дя́ка, *f. Il. n.* 42. *У.* Dank, *m.* Dankesbezeugung, *f.* дя́ку зроби́ти кому́ *Ме.* dankbar jmds gedenken; 2) — на когось der Wille zu jmdm, Neigung, *f.* Gefallen, *n.* щось припада́є до дя́ки кому́ jmdm ist etw. lieb, gefällt ihm.

Дякі́вна, *f.* des дяк Tochter, *f.*

Дя́клик, (дя́тель), *m.* Specht, *m.* (Picus). [in natura, *f. Пот.* III. 99. 133.

Дя́кло, *n.* † Abgabe der Feldfrüchte

Дя́куванє, *n.* Danksagung, *f.*

Дякува́нець, -нця, *m. ZP.* I. 86 zum Hochzeitgefolge (beim Danken) geh.

Дякува́льний, *a.* † zu Дя́кло geh.

Дя́кон, *m.* s. Дія́кон. [дя́кон.

Дякони́ха, *f.* Frau od. Witwe eines

Дяконе́нко, *m.* Sohn —; дяконча́, -а́ти, *n.* Kind eines дя́кон.

I. Дякува́ти, дя́чити, *v. n.* дяк sein, dessen Dienste verrichten.

II. Дя́кувати, *v. n.* danken, Dank sagen: сьвітови von den Lebenden scheiden, verscheiden; 2) само́му собі *Кв.* II. 27. seine That selbst billigen, gutfinden, anerkennen; 3) *v. a.* кого́ *Ш.* I. 1. jmdm etw. Angenehmes u. Erfreuliches bereiten od. erzeigen; Gunst, Wohlwollen, Verehrung beweisen, gefällig sein, zu Willen sein. *Пот.* II. 28.

Дя́ра, *f.* s. Дїра́ (дюра́).

Дя́тель, *m. Пол.* s. Дя́клик.

Дятинки́, *pl.* das Vertheilen der geweihten Essartikel am Osterfeste an Arme. [lium pratense).

Дятлови́на, *f.* rother Klee (Trifo-

Дя́чий, *s. a. m. Ф.* (*Нива* 1865. 9.)?

Дя́чити, *v. a.* У. собі щось sich nicht worin gefallen, kein Gefallen finden; 2) *v. a.* s. Дя́кувати 3).

Дячи́ха, *f.* Weib od. Witwe des дяк.

Дячи́шин, *a.* der дячи́ха geh.

Дя́чний, *a.* genehm, willkommen.

Е. Є.

Е, und Є, siebenter Buchtstabe (єсть, Е). Infolge der Lautwandlungen ist єна́кше=ина́кше; є́ней=и́ней; є́скра =и́скра etc.; єде́н (їден) = оди́н; єщє́=їщє́ (іщє́); єго́ = його́; єї=її; есаул=осаул; Єри́на=Ори́на(Ири́на) etc. єйцє́ = яйце, etc. *P.* I. 188. *Ог.* 32. 37. 42. 43. 46. *Оц.* §. 26. 23.

Е! *int.* beim Zureden, Gefasstsein, Sträuben, Lachen und Spotten.

Є, 3. *pers. sg.* von бути: ist, s. Єсьм, єсть. *Mi.* IV. 763.

I. Єва, Євка, *f.* Eva. [ивóлга.

II. Єва, єволá, *f.* є́вник, *m.* s. Ивола,

III. Єва, *f.* s. Ива. [ction und Buch).

Євангє́лиє, *n.* Evangelium, *n.* (Le-

Євангє́лик, *m.* Evangelischer (Protestant) *m. Це.*

Євангелíст, *m.* Evangelist, *m.*
Єва́нгельский, евангелíчний, *ГШ. a.* evangelisch; евангелíцкий (protestantisch) *ГШ. Це.*
Євге́ний, *m.* Eugenius; Євге́ния, [*f.* Eugenia.
Євґра́п, *m.* Eugraphius.
Евин, *a.* von Eva abstammend, Evas.
Евну́х, *m.* Eunuch, Verschnittener, *m*
Євра́х, євра́шок s. Овра́х etc. *Ніс.*
Євре́й, *m.* Hebräer.
Євре́йский, *a.* hebräisch. [erthum.
Євре́йство, *n* євре́їзм, *m.* Hebräi-
Євреíст, *m.* Hebräist, *m.*
Евро́па, *f.* Europa, *n.*
Европе́єць, -пе́йця, *m.* Europäer, *m.*
Европе́йский, *a.* europäisch.
Євсе́вій, *m.* Eusebius s. Овсíй.
Євту́х, *m.* Eutychius, s. Явту́х.
Єву́ня, *f. dim.* s. Єва I. Evchen, *n.*
Евхаристия, *f.* Eucharistie, *f.*
Євя, (євня), *f.* † s. Сушáрня, Brachstube, *f. Пот.* III. 135.
Ег, егé (єгé)! *int.* ja, ja wohl, so ist es; 2) warum nicht gar! [Аякати.
Егéкати, *v. n.* oft егé sagen, s.
Єгéра, *f.* s. Яга, язя, *Ніс.*
Егúпет, *m.* Aegypten, *n.*
Егúпетник, *m.* „aegyptischer" Zwingherr, Verfolger, *m.* [Aegypten.
Егúпетский, *a.* aegyptisch, aus
Єгúпта, *f. coll.* Feldplage: Mäuse, Insecten und nach irriger Volksansicht auch Frösche (wie ehem. in Aegypten).
Египтянúн, *m.* Aegypter, *m.*; Египтя́нка, *f.* Aegypterin, *f.* [etc. *Ог.* 43.
Єгла́, єглúця *МШ. f.* s. Игла́, иглúця
Єзáмін, *m.* Examen, *n.* Prüfung, *f.*; єзамінувáти, *v. a.* examinieren, prüfen.
Єзеґéт, *m.* Exeget, Erklärer, *m.*
Єзеґéтика, *f.* Exegetik, *f.* [tieren.
Єзеквувáти, *v. a.* exequiren, execu-
Єзекýтник, *m.* Executor, *n.*
Єзекýция, *f.* Execution, *f.*
Єзецúрка, *f.* das Exercieren.
Єзецирувáти, *v. a.* exercieren.
Єзéмпляр, *m.* Exemplar, *m.*
Єзом, *adv.* allsogleich, dringend.
Єгóізм, *m.* Egoismus, єгоистúчний, *a.* egoistisch; єгоíст, *m.* Egoist, *m.*
Єгóмость (-ость), *d.* єгомóстик, *m.* Herr Pfarrer (so betitelt der Bauer seinen Pfarrer). [Jego Mość].
Єгомóстевий, *a.* des єгомóсть.
Єгурдáти ся, по чéсти мóїй verunglimpfen, mit Füssen treten.
Єдамáшок, єдемáн; єдамашкóвий *Ніс.* s. Адамáшок etc. [кóвий etc.
Єдваб, єдваóний etc. s. Шовк, шов-
Єдéм, *m.* Eden, Paradies, *n.*
Єдéн, едúн, единáйцять. (-ятий) s. Оден, (одúн) etc.; в єдúн раз *P.* I. 32 einmal; едних два три лю́да etliche (Leute), *pl.* [richt, *n. P.* I. 75.
Єдéнє, *n* Essware, Speise, *f.* Ge-
Єдерний, *a.* muthig, stolz, selbstbewusst, gehoben, (*Ф.*) пáруóок, кінь.
Єдинáк, *m.* einziger Sohn.
Єдинáчка, *f.* einzige Tochter.
Єдúний, *a.* einzig; * allerliebst.
Єдинúтель, *m.* Vereiniger, *m. K.*
Єдинúти, *v. a.* vereinigen; — ся
Єдинúця, *f.* s. Одинúця. [sich — *K.*
Єдинúчний, *a.* des Einzelnen, individuell *K. Ил.* число́ -е Einzahl, Singularis, *Пар.*
Єдúно-, єдно- s. Одно-, єдно-.
Єдиновлáдний, *a.* alleinherrschend.
Єдинодýшність, -ости, *f.* Einmüthigkeit, Einigkeit, *f.*
Єдиновзвýчний, *a.* eintönig, *У.*
Єдиновéмець, -мця, *m. KC.* IV. 108. Landsmann, *m.* [Mutter geboren.
Єдиномáтерній, *a.* von derselben
Єдиномúслїе, *n.* † *Ш.* II. 239. Gleichheit der Denkungsart, gutes Vernehmen. [mesverwandte, *m. Гол.*
Єдиноплемéнець, -нця, *m.* Stam-
Єдинорóдний, *a.* eingeboren, einzig.
Єдиносóбний, *a.* Einzeln-; — сýдія Einzelnrichter, *m. Term.* [machend.
Єдúноспасáючий, *a.* alleinselig-
Єдиносýщний, *a.* gleiches Wesens.
Єдиносýщність, -ости, *f.* Einigkeit des (göttlichen) Wesens.
Єдиноутрóóний, *a.* † *C.* von derselben Mutter geboren, leiblich verschwistert.
Єдиньствó, *n.* Einheit, Einigkeit, *f.*
Єдúнчик, *m.* s. Єдинáк, *KC.* IV. 513.
Єднак, *conj.* s. Однáкож.
Єднáкий, єднáків, *Гол.* I. 364. *a.* einerlei, immer ein und derselbe; s. Однáкий; єднáко, *adv.* s. Однáково.
Єднáнка, *f.* Ersatz, *m.* Schmerzgeld, *n. Ф.*
Єднáти, *v. a.* vereinigen (zu einer

gemeinsamen Unternehmung *Кч.* 299); einigen, gewinnen; dingen *Ог.* 37.; 2) jmdn um Verzeihung bitten.

Єднáч, *m. Пис.* Vereiniger, Vermittler, *m. Ог.* 97.

Єднáчи, по — *adv. П. п.* 128.?

Єдни́сїнький, *a.* до -кої конóплї bis auf den letzten Hanfstengel.

Єдність, -ости. *f.* Einigkeit, *f.* — мáти fleischlichen Umgang haben.

Єдноду́ш, єдноду́шець, -шця, *m.* Seelenfreund, Busenfreund, *m.*

Єдносло́вний, *a.* der sein gegebenes Wort od. Versprechen hält, Wortbalter, *m.* [gleichförmig, einförmig.

Єдноóсталь, *f.* Einförmigkeit, *f.* в. —

Єдносталкóвець, -вця, *m.* Gabelpferd, *n.*

Єдносталкóвий, *a.* einspännig.

Єдностáльний, -стáйність s. Одностáйний etc. [Gabelwagen, *m.*

Єдноóсталок, -лка, *m.* Einspänner,

Єдноóстний, *a.* einig, vereinbart; * gleichgesinnt; vereinigt, verbündet *Пис*

Єдноóта, *f. Пу. Ле.* Einheit, *f.* einheitliche Form; 2) Verein, *m. Term.*

Єднус, *m.* Ring an der Korallenschnur, *m.* Дукáч.

Єжевúка, єкúна, *f. gr.* s. Ожúна.

Ей, *int.* ei! ei sieh! éйже! ei doch! 2) s. Алé лиóнь: ей даш! wirst doch wohl geben; ей-вá, ей де там aber gar nicht.

Єк, єкúй, s. Як, якúй, *Ч.* V. 578. *P.* II. 173. I. 74. *Ог.* 45. 4. [tropisch.

Екватóрский, *a. Не.* aequatorial,

Екзóрта, *f.* Exhorte, *f.*

Екзóрцизм, *m.* екзóрдия, *f. Не. Пр.* XI. (1) 149. Teufelsbeschwörung, -bannung, -austreibung, *f.* [*a.* ökonomisch.

Екóном, s. Окóман; економíчний,

Експльоатувáти, *v. a.* exploitieren. [ploitation, *f.*

Експлуататóрство, *n. Не.* Ex-

Єктéнія, *f.* Gebet welches der Priester singend liest u. worauf nach Absätzen des Gebetes der Chor antwortet: Гóсподи помúлуй! od. подáй Гóсподи!

Єль, éлка, *f.* s. Яли́на.

Єле. *adv.* † kaum, *P.* II 175. *C.* I. 173; éле -éле *Кн.*

Елéгант, *m.* Stutzer, ein Putzsüchtiger.

Елегáнтність, -ости, *f. Не.* Eleganz, *f.*

Елегантувáти ся, sich fein, nett kleiden.

Елегíйний, *a.* elegisch.

Елéгія, *f.* Elegie, *f. Ш.* II. 152.

Єлéй сьвятúй — Chrisam, *m.*

Єлеосьвящéние, s. Маслосьвя́тие.

Електризм, *m.* електрúка, електрúчність, -ости, *f.* Elektricität, *f.*

Електризувáти, elektrisieren.

Електрúчний, *a.* elektrisch; -а мáшина Elektrisirmaschine, *f.*

Електродéржець, -жця, *m.* Elektricitätsträger, Elektrophor, *m.*

Елéкция, *f.* Wahl, *f.*

Єлень, *m.* s. Ивóлга, єволá.

Єлечко, *n. Ме.* 134. 136. s. Вúлечко.

Єлизавéт = Єлисаветград.

Єлúко-мóга, *adv.* † *Ш.* I. 314 wie viel vermögend. [Яліóно.

Єліóно, *adv.* zierlich, schmuck, s.

Єлкúй, *a.* ranzig, *Зак.*

Єломóк, -мкá, *m.* Art Mütze.

Елá, *int.* Scheuchruf gegen Schweine.

Еластúчний, *a.* elastisch, federnd.

Еластúчність, -ости, *f.* Elastität, *f.*

Емáлія, *f.* Email, *m.* Smalte, *f.* [cität, *f.*

Емалїювáти, *v. a.* mit Email versehen, emaillieren.

Емóлéма, *f. Не.* Emblem, Sinnbild mit e. Wahlspruche verbunden.

Ємкúй, *a.* zugreifend, fassend; * unternehmend, energisch, wacker, tüchtig, rasch handelnd; merklich; éмко (*adv.*) їсти gierig-. [tigkeit, *f.*

Ємкість, -ости, *f.* Energie, Tüch-

Ємний, *a. Пар.* umfassend, reichhaltig; s. Обéмний.

Ємність, -ости, *f.* das Vermögen aufzunehmen; сільнá — Salzgehalt, *n. B.*

Емпірúчний, *a.* empirisch, erfahrungsmässig.

Єнáк, енáкший, s. Инáкший.

Єнéй, *m.* s. Инéй, *Ог.* 43.

Енéма, *f.* Klystier, *n.*

Єнерáл, енерáльский, енерáльство etc. s. Генерáл etc. [*a.* energisch.

Енéрґія, *f.* Energie; енерґíчний,

Єно, s. Инó. [klopädisch.

Енциклопедúчний, *a.* ency-

Єнчий, éнший, s. Инчий etc.

Епáрхія, *f.* Eparchie, *f.* Sprengel eines Bischofs.

Епархіáльний, *a.* zur Eparchie geh.

Єпи́скоп, *m.* Bischof, *m.*
Єпи́скопский, *a.* bischöflich.
Єпи́скопство, *n.* епископія, *f.* Bischofswürde, *f.*; 2) Bisthum, *n.*
Епідемі́чний, *a.* epidemisch, ansteckend (v. Krankheiten).
Епік, *m.* Epiker, *m.*
Епілепти́чний, *a.* epileptisch.
Епіта́фія, *f.* Grabinschrift, *f. Кч.* 101.
Епітрахи́ль, *f.* Epitrachilion, Schultertuch der Geistlichen, *n.*
Епі́чний, *a.* episch.
Епойко́вий, *a. C.* I. 92. Art Kleiderstoff.
Епопе́я, *f.* е́пос, *m.* Epopöe, *f.* Epos, Heldengedicht, *n.*
Епо́ха, *f.* Epoche, *f.* Zeitpunkt, *m.*
Епоха́льний, *a. Нав.* epochemachend.
Ера, *f.* Aera, Zeitrechnung, *f.*
Єрґи́ня, *f.* s. Ґеорґіня.
Ердек, *m. ung.* s. Чорт.
Єре́й, *m.* Opferer, Priester, *m.* [ἱερεύς].
Єре́йка, *f.* Priesterin, *f. ОБ.*
Єре́йский, *a.* priesterlich.
Єре́йство, *n.* Priesterstand, *m.*
Єре́нтий, *s. a.* s. Реéнтий.
Єрепени́ти ся, *M.+B.* 195 sich sträuben, s. spreizen. §.
Єрепу́дний, *a. ВГ.* 147 s. Ярепу́довий.
Єресь, *f.* Häresis, Ketzerei, *f.*
Єре́тик, *m.* Häretiker, Ketzer, *m.*
Єре́тичий, (-чний), *a.* häretisch, ketzerisch; * verflucht.
Єрик, *m. Не.* (*Ир.* XI. (1) 115 kleiner Bach.
Єрма́к, *m.* Ermolaus.
Єроду́ла, *f. K.* griech. Hierodule, Tempeldienerin, *f.*
Ерóтик, *m.* Erotiker, *m.*
Еротúчний, *a.* erotisch.
Єрóха, *m.* Hierotheus, *Зак.*
Єрува́ти, *v. a.* кожу́х steppen.
Єрусалúм, *m.* Jerusalem, *n.* до -му їздити vom Pferde geschleift werden zur Strafe für das Verschlafen der Wacht bei der nächtlichen Hutweide der Pferde, *K.*
Єрш, *m.* Kaulbarsch, *m.* (Acerina cernua).
Єсь, есú, 2. *pers. sg. praes.* von бу́ти: du bist.
Есаýл, есаýленко *pl.* есаýлцї etc. s. Осаýл etc.
Есе́нция, *f.* Essenz, *f.*
Есенціона́льний, *a.* essentionell, wesentlich.
Ескúз, *m. K.* esquisse, Skizze, *f.*
Єсько́, *m* s. Юсько, *Зак.* [Entwurf, *m.*
Єслú, *conj.* wenn, wofern.
Єсьм, 1. *pers. sg. praes.* von бу́ти: ich bin (-ем, -ех, *Ог.* 145); єсьмó wir sind; єсть (є) (sie, es) er ist, єсьтé ihr seid.
Єсмáнь, *f.* rechter Nbfl. des Сейм.
Есовáто, *adv. Пол.* in der Gestalt eines S.
Еспарзéта, *f.* s. Дївóйник, *B.*
Єстествéнний, *a. Пол.* natürlich; wesentlich.
Єстествó, *n. Пол.* Naturproduct, *n*; 2) Natur, *f.* Wesen, *n. K.* wesentliche Eigenschaft.
Естéтика, *f.* Aesthetik, *f.*; естетúчний, *a.* ästhetisch.
Ет! *int.* des Wegwerfens, Absprechens, Sträubens, des Unwillens: lass mich!
Етерúчний, *a.* ätherisch.
Етика, *f.* Ethik, Sittenlehre, *f.*; етúчний, *a.* ethisch.
Етикéта, *f.* Etikette, *f.*; етикетáльний *a.* etikettenmässig.
Етимольóґія, *f.* Etymologie, *f.*; етимольоґíчний, *a.* etymologisch.
Етноґрáфія, *f.* Etnographie, *f.*; етноґрафíчний, *a.* ethnographisch.
Етю́да, *f. K.* étude, Studienzeichnung, *f.* Studium, *n.*
Ефектóвний, *a.* effectvoll.
Ефимéрия, *f. T.* ephemerische Erscheinung, Eintagserscheinung; ефемéрний, *a.* ephemerisch. [[αἰθήρ].
Ефúрний, *a. Не.* s. Етерúчний
Єфнáр, *m.* Altvater, der von den beiderseitigen Eltern zur Leitung der Hochzeitsgebräuche bestellte Ceremoniär.
Ех, *int.* der Sehnsucht, der Wehmuth, der Begeisterung *ТР. Ш.* II. 3.
Єхáвку, ой —! hol' ihn der —! potz tausend!
Ехидковáтий, *Гр.* ехúдний, *a.* Eidechsen-, Natter-; * boshaft, heimtückisch, schadenfroh, *Не.*
Ехúдна, *f.* Natter, Eidechse, *f.*
Ехо, *n.* s. Відголос, луна́.
Еч! еч як! еч якúй! sieh doch! schau! schau! wie — (mit Vorwurf).
Єщé, *adv.* noch, annoch.

Ж.

Ж, achter Buchstabe (Живíте).

-ж *conj.* s. Же; коли-ж wenn (wann) nun aber, піду́-ж óя aber da werde ich gehen; робí-ж! *imperat.* mache doch! а вже-ж nothwendigerweise, ja; та вже-ж dennoch, *Ог.* 208—215 як же-ж wie denn? *Ог.* 59. 7. 159 8. що-ж ти такé? ja, was bist denn du? *P.* I. 1.

Жáба, *f.* Frosch, *m.* * — цúцьки дасть тобí wirst „in's Gras beissen", w. enthauptet werden, w. sterben *Гр.* V. 336. *Пот.* II. 10.

Жабáк, *m.* Schwanen-Teichmuschel *f.* (Anodonta cygnea). [Жáбур.

Жабáр, *m.* Froschtümpel, *m.*; 2) s.

Жабéрнатий, жабéрний, *a.* Kiemen-, mit Kiemen (branchiae) versehen.

Жáбин, жáбiй, жабúньский *Ч.* II. 40. *a.* des Frosches, Frösche-; -ні óчка Ackervergissmeinnicht, *n.* (Myosotis intermedia).

Жабúна, (жéб-) *f.* grünlicher Schleim (Auswurf) beim Erbrechen.

Жáбка, *f. dim.* s. Жáба; 2) * Art Doppelnagel zum Beschlagen der Галáри.

Жабúнк, *m.* s. Лóташ; 2) s. Жабúняк.

Жабóвúна, *f. coll.* Frösche, *pl. Mi.*

Жабоїд, *m.* Froschfresser, *m.* [II. 138.

Жабокóлець, лця, *m.* Froschstecher, *m.* (*scherzh.* W.).

Жабокрюкалка, *f. Шс.* s. Жабáр.

Жабокрюкáнє, *n.* Froschgequack, *n. Шс.* [mäusekrieg, *m.*

Жабомишодрáкiвка, *f.* Frosch-

Жаборíз, *m.* Froschmörder, *m.*

Жáбра, *f. gew. pl.* жáбри, Kiemen, (branchiae). *Пот.* III. 110.

Жабрéй, жабрúк, *m.* s. Жебрíй.

Жабúний, *a. Иг.* 84 s. Жабúчий.

Жабýн-рибóлóв, *m.* Froschfisch, Seeteufel, *m.* (Lophius piscatorius).

Жáбур, *m.* жабурúнє, *n.* Laichort der Frösche, Froschtümpel, *m.*; 2) Bach-Wasserfaden, *m.* (Conferva rivularis).

Жабурнúк, *m.* кучерявий krauses Laichkraut, (Potamogeton crispus).

Жáбяний, *B.* жáбячий, *a.* des Frosches, Frosch-; -а цибýля Binse, *f.* (Scirpus tabernaemontani); -і мищинки́, колúски s. Жабáк; -а зеленúна s. Жáбур 2).

Жабячка, *f.* s. Жабáк; 2) Perl-fluss-muschel, *f.* (Unio margaritana).

Жавéльский. *a.* Javellisch, -а лужинá J. Lauge *Пол.*

Жáворонок, etc. s. Жáйворонок etc.

Жáвра, *f.* Hund, *m.*

Жаврáтий, *a.* s. Крикли́вий.

Жáгá, *f.* s. Згáга; 2) Gier, *f.* Begehren, *n. М.*+*Б.* 122. *ОП.*

Жáглик, *m. М. Кн.* kleines Segel.

Жагля́вка, *f.* s. Жуля́вка.

Жадá, *f.* Begierde, Gier, *f. ЛД.*

Жáданє, *n. М.* II. 164 das Begehren, Verlangen, *n.* Wunsch, *m.*

Жаданчá, -áти, *n.* ersehnter Gast (*iron*). (*Фр.*). [wünschen, fordern.

Жадáти, *v. a.* begehren, verlangen,

I. Жаден, -днá, -днé *a.* s. Жадний II.

II. Жáден, -дна, -дне kein (жáдний).

Жáдiбка, *f. М.* II. 94 *Н.* 20 s. Жадóба; комýсь щось не в -бкý jmd hat kein Verlangen nach etw.

I. Жáдний, жáден, *a. К.* I. 105. s. Кóждий, всякий. [etw.

II. Жадний, *a.* чогóсь begierig nach

Жáднiсть, -ости, *f.* Begierde, Sucht, *f. Пар.* [süchtigem Blick, *КУ.*

Жаднóкий, *a.* mit gierigem, eifer-

Жадóба, *f.* das Begehren, Verlangen; Begierde, Lust, *f.* Wunsch, *m. Кч.* 186. *Зак.* про жадóби auf dringendes Verlangen.

Жадóбен, жадóбний, *a.* gierig, begierig, habsüchtig, lüstern *Не. Пол.*; 2) durstig, *Ст.*

Жадýчий, *a. К.* s. Жаждýщий.

Жáжда, *f.* Gier, *f.* heftige Begierde; 2) Durst, *m.* [harrend; sehr durstig *Ог.* 102.

Жаждéнний, *a. Ру.* sehnsüchtig

Жаждúвий, жаждлúвий, *У. a.* gierig, begehrlich, unersättlich, Luts. *gr.* 170. *Гол.* III. 523. [dürsten, *К.*

Жáждувати, *v. n.* Durst leiden,

Жаждýщий, *a.* dürstend, durstig, lechzend. [*Ст.* s. Жижкúй.

Жáжкий, *a.* brennend, flammend,

Жáйвiр, -ора, *К.* жáйворонок, -нка, *m.* Lerche, *f.* [der Lerche, Lerchen-.

Жáйворочий, (-рончий), *a. На.*

Жáйворончиха, *f.* Lerchenweibchen, *n.*

I. **Жак**, *m. H.* 110 *Др. с.* 243 Arbeit um die Wette zum Zwecke grösseren Erwerbes, *f.* [wespe, *f.* (Sphex), *B.*

II. **Жак**, *m.* (*B.*) s. Бóмок; 2) Mord-

Жакувáти, *v. a.* vernichten, verderben, zerstören; plündern; — тíло zerfleischen.

Жаль, *m.* (und *f. Ф.*) Leid, Herzeleid, *n.* wehmüthiger Schmerz, Wehmuth, *f.* жалí виводúти за чим etw. beklagen; жаль менí когóсь es thut mir leid um jmdn; — чогóсь um etw.; 2) Reue, *f.* Leid, Bedauern, *n.*; 3) — u. жалá, *f.* Mitleid, Erbarmen; *n.*; 4) das Gefühl einer von jmdm erfahrenen Kränkung: на, до когóсь; жаль ємý на когóсь er beklagt, beschwert sich über jmdn.

Жáльворонок, s. Жáйворонок.

Жалúва, *f.*. *H. n.* 49 s. Кропúва, Brennessel, *f.*

Жалúти, *v. a.* stechen, brennen; 2) * когó jmdm Herzeleid verursachen, jmdn grämen, betrüben. [хув).

Жалúця, *f.* Stechfliege, *f.* (Stomo-

Жáлїб, -обу (-лї-) *m. Ч.* V. 238 s. Жалóба 2). [лóбний).

Жáлібливий, *K.* **Жáлібний** s. Жа-

Жáлібник, *m. Пр.* II. 247 der Mitleidige, Wohlthäter, *m.*; 2) óрáтик — *Ч.* V. 799 der Trauernde, d. Bemitleidenswerte; 3) — нáшої мóви *Oc.* (61) IV.33 Liebling? 4) Kläger, (actor) *Term.*

Жалібнúця, *f. feminin.* Form s. Жалібнúк 4).

Жáлібщик, *m. B.* Kläger, *m.*

Жалíнє, *n.* das Mitleiden, Bedauern, Erbarmen; 2) Betrübnis, *f.*; 3) Klage, *f. Кв.* II. 269.

Жáлїсливий, **жáлісний**, (-лїстн-) *a.* barmherzig, mild; kläglich.

Жалíти, *v. n.* bedauern, Leid um etw. haben — чогóсь; 2) * вапнó жалíє (перегорúт) der Kalk zerfällt zu Staub wegen Feuchtigkeit.

Жалкúй, *a.* stechend; 2) klagend, kläglich, mitleiderregend; жáлко, *adv. Oc.* (61) V. 21 stechend, empfindlich; schmerzhaft; jämmerlich, — менí тебé ich fühle mit dir Mitleid, es dauert mich deiner. [Trauer, Schwermuth, *f.*

Жáлість, **жáлькість**, *У.* -ости, *f.*

Жалькотíти, (жарк-), *v. n.* vom Gesang des жáльворонок. [dauern, *n.*

Жалкувáнє, *n.* Leid, Mitleid, Be-

Жалкувáти, *v. n.* за кúм, по кім sich nach jmdm sehnen, mit jmdm Leid haben, um jmdn trauern, jmdn beklagen, beweinen, betrauern *АД.* I. 161.

Жалля́, (-є), *n. Ч.* V. 653 s. Жаль.

Жальнúй, *a.* wehmüthig, traurig *B.*; 2) — четвéр s. Стрáстний ч.; *adv. compar.* менí жальнíйше es thut mir mehr leid, ich bedauere mehr.

Жáлнощі, *pl.* Mitleid, *n.* Condolenz, *f.*

Жалó (жє-), *n.* Stachel, *m.*

Жалóба, *f.* Mitleid, *n.* Sympathie, *f. K.*; 2) Trauer, *f.* Leid, *n.* Traueranzug, *m.*; 3) жáлоба Klage, *f.* (vor dem Amte: querela). *Term.*

Жалобéць, -óцá, *m.* Trauermantel, *m.* (Vanessa Antiopa) *B.*

Жалóбний, *a. Пр.* II. 247 mitleidig, barmherzig, mitleidvoll, sympathisch; klagend, wehmütig, Trauer-.

Жаловáнник, *m. gew. pl. Ч.* III. 8. ungesäuertes Kornbrod als Fastenspeise.

Жаловáсний, *a.* wegen eines Leids leicht in Thränen ausbrechend.

Жáлословість, (-лісл-), -ости, *f. BE.* Mitleid, Erbarmen, *n.*

Жáлосник, *m. H.* 94 der sich u. den man beklagt. [trauernd.

Жáлостúвий, *a. ШМ.* klagend,

Жáлостонька, *f. dim.* s. Жáлість.

Жáлощі, *pl.* Trauer, *f.* Gram, Schmerz, *m.*

Жáлуванє, *n.* das Bedauern, Mitleid, *n.*; 2) Gehalt, *m. Term. Пот.* III. 53.

Жáлувати, *v. a.* jmdn bedauern, Mitleid mit jmdm haben; 2) jmdm Rücksicht, Pflege, Unterhalt angedeihen lassen, *Пот.* III. 53. *P.* I. 13; 3) liebkosen, lieben *M.*; 4) чогó, за чим, (гріхíв, за гріхú) Reue empfinden; s. Жáлкувати. [Жалó.

Жальцé, *n.* Nadelspitze, *f.*; 2) s.

Жаля́, *f.* Schnitterin, *f.* [жáти].

Жалячка, *f.* s. Жалúва.

Жандáр, *m.* Gendarme, *m.*

Жандáрик, *m.* s. Вýдвуд, *Gr.* 30.

Жар, -у, *m.* жар, -и, *f.* glühende Kohlen, Glut, *f.*; 2) *W.* II. 81 Alpenglühen (Pflze).

Жарá, *f.* Glut, Hitze, *f. Кв.* II. 328.

Жаранни́к, *m.* s. Яловéць.
Жари́на́, *f.* *M.* II. 174. *Мс.* 364 glühende Kohle.
Жари́стий, *a.* glühend, *У.*
Жари́ти, *v. a.* rösten, braten, brennen; 2) * schlagen.
Жа́рище, *n.Зар.*Herd, Brennpunkt,*m.*
Жарі́вка, *f.* Feuerbecken, *m.* Kohlenpfanne, *f.*
Жарівни́ця, *f.* Feuergewehr, *n.*?
Жарі́нє, *n.* das Glühen, *Пол.*; 2) *coll.* glühende Kohlen Ч. III. 315.
Жарі́ти ся, glühen, funkeln.
Жа́рка, *f.* -середу́шник Tausendgüldenkraut, *n.* (Erythraea centaurium).
Жарки́, *pl.* *H.* 50 s. Жарóк.
Жарки́й, *a.* brennend heiss, glühend; schwül; 2) glutroth *Л.* 1.
I. Жарли́вий, *a.* вовк *Мл.* s. Пáжерливий.
Жарні́вки, (жер-) *pl.* Krebssteine, -augen, *pl.* (Lapides cancrorum) *Кв.*
Жарну́ти, *v. n.* *M.* * rasch ankommen (*Нив.* 164).
Жарóвня, *f. C.* s. Жарівка; Fleischbank, *f.* Hackbrett, *n.* *Ру.?* [Pferde.
Жароїд, *m.* *H.* 199 vom trägen
Жарóк, -ркá, *m.* glühende Kohle.
Жаромір, *m.* Hitzemesser, *m.* Pyroskop, *n.* *Пол.*
Жарóта, *f.* Hitze, Schwüle, *f.* *C.*
Жароцьвíт, *m.* Feuerblüthe, *f.*Name der Мóлня *КУ.* [Vogel.
Жар-птúця, *f.* *Др.* *c.* 286 fabelh.
Жарт, (*d.* жáртик), *m.* жáрта, *f.Мор.* Scherz, Spass, *m.* жáртом, жáртиком scherzweise, zum Scherz; *pl.* жáрти *Га.* I. 101. 102.?
Жартівли́вий,(-тли́-тобл-,-товл-) *a.* scherzhaft, spasshaft; lustig.
Жартоблúвість, -ости, Scherzhaftigkeit, *f.*
Жартува́ти, *v. n.* scherzen, spassen, spielen, Spass machen; schäckern. *Пот.* II. 28.
Жартýшки, *pl.* s. Жарт, *pl.*
Жарýха, *f.* s. Жúгавка, *B.*
Жас, *m.* *Ф.* Schrecken, *m.* Entsetzen, *n.* s. Жах.
Жасми́н, *m.* жасми́нний *M.* III. 52. *a.* s. Ясьмін, Ясьмінóвий.
Жасни́й, *a.Ф.*schrecklich, grauenvoll.
Жасну́ти, *v. a.* schrecken,
Жáтва, *f.* Ernte, *f.* *Кв.* II. 158.
I. Жáти, [жну, жнеш] *v. a.* ernten, Getreide schneiden.
II. Жáти [жму, жмеш], *v. a.* drücken, pressen; сéрце жметь ся das Herz wird gepresst, beklommen, *Мак.* I. 27.
Жáтка, *f. Oc.* (61) IX. 178 s. Жниварка. [*m.* *Зак.*
Жáтний, *a.* — козáк Gutsbesitzer,
Жах, -ху, *m.* *C.* II. 256 Schrecken, Schauder, *m.* das Betroffensein, Staunen, *n.* жáхом *adv.* *IГ.* schrecklich, waghalsig; *Пот.* II. 10.
Жахáне, *n.* *K.* Furcht, Angst, *f.*
Жахáти ся, vor Schreck schaudern, sich ängstigen,fürchten.[furchtsam,scheu.
Жахли́вий, *a.* жахля́к, *n.* *Піс.*
Жахли́вість, -ости, *f.* Furchtsamkeit, *f.* *Піс.* [Вúкапаний.
Жáхлúй, *a.* wahr, lauter, echt; s.
Жáхно, *adv.* bange, mit Furcht.
Жахнýти ся, s. Зжахнýти ся *Піс.*
Жахтíти, *v. n.* *ГБ* s. Жахáти ся.
Жóан, жóáнок etc. s. Зóáн, зóáнок etc. *Ог.* 75, 2. [stossen.
Жóéвхнути, жóихнýти, *v .a.* stark
Жóи, жóúхи, *pl.* Sturzwellen, *pl.*(*Фр.*)
Жóир, (*d.* жóúрик), *m.* Wiese mit Gesträuch; ganz magerer Weideplatz; 3) Flussinsel, *f.* [wellen herausbrechen.
Жóирили́ти, *v. n.* in grossen Sturz-
Жóýрити, жóурнýти, *v. a.* hinschleudern, кимóсь; s. Шпýрити.
Жóуртíти, *v. n.* rauschend anpral-
Жóух! *int.* zu Жóýхнати. [len, *Зг.*
Жóýхати, жóýхнути, *v. a.* heftig ausgiessen: водú, водóю; schiessen, strahlen lassen.
Жвáвий, жвáлий, *a.* munter, flink, behend; жвáво, *adv.* mit Lust, frisch.
Жвáвість, -ости, *f.* Munterkeit, Behendigkeit, Raschheit, *f.*
Жвáка, жвáчка, *f.* das zum zweiten Male gekaute Futter; 2) Tabaksblätter zum Kauen, *pl.*; Art rothes Baumharz zum Kauen.
Жвáти, жвикáти, жвáкати, s.Жýти.
Жвáчний, *a.* -а повéрхність, Kaufläche, *f.* *Пол.*
Жвикáнúна, *f.* das Gekaute.
Жвиндíти, (-дáти), *v. n.* undeutlich sprechen; plärren.
Жвáка, жвáчка, s. Жвáка, жвáчка.

Жвяхтíти, *v. n. Ко.* 178 plätschern, des Geräusch von sich geben.
Жгут, *m.* s. Джгут.
Жгýчка, *f.* s. Жúгавка *Mi.* II. 271.
Жда́нé, *n.* das Warten, Erwarten.
Жда́нок, -нка, *m. M.* II. 133 Erwartung, *f. pl. H.* 109 менí не до жда́нків ich habe nicht wie zu warten, ich mag nicht länger warten.
Жда́ти [жду, ждеш], *v. a.* кого́, на кого́ (що) warten, erwarten, кого, на кого́ (що).
Ждю́хнути, *v. a.* s. Жо́évхнути.
Же, *conj. declar.* dass; 2) *advers.* -же aber, hingegen, doch; 3) ja, s. -ж. In Verbdg. mit anderen Partikeln Conjunctionen u. Imperativen: nun denn, *Oz.* 208—215.
Жебú, s. Щобú, абú *Oz.* 212. 9.
Жéбін, -ону, *m.* das Lallen, Lärmen; Gesumme, *n.* [summen, lärmen.
Жебонíти, *v. n.* lallen, *M.* III. 94;
Жебрáк, жебрáн *Ч.* V. 433, *m.* Bettler, *m.* [telei, *f.* Bettelstand, *m.*
Жебранúна, *f.* жебрáцтво, *n.* Bet-
Жébрати, *v. n.* betteln; пітú за жéбраним хлíбом betteln gehen.
Жебрáцкий, жебрáчий, *a.* Bettler-, bettelhaft. [weib, *n.*
Жебрáчка, *f.* Bettlerin, *f.* Bettel-
Жébри, на — пітú, по жébрах ходúти betteln gehen, Bettler werden.
Жебрíй, *m.* дрiбноцьвíтий, Daun, Hohlzahn, *m.* (Galeopsis tetrahit); — польовúй Ackerhohlzahn, (G. ladanum).
Жébром жúти vom Betteln leben *KУ.*
Жебрувáти, s. Жébрати, жебрýщий, bettelnd, Bettel- *Oz.* 102. 2.
Жевéмъ, *АД.* I. 121, жевкúй s. Живéм, живкúй. *(B.)*
Жéвра, s. Жéрва, жáвра. [feuer, *n.*
Жéвриво, *n. Кн.* Glut, Lohe, *f.* Loh-
Жеврíти, *v. n.* glühen, glimmen.
Жéглий, *a.* пісóк? *Госп.* 21.
Жегло́, *n.* Brenneisen, *n. ГШ.*
Жегýн, *m.* Blitzbube, *m.*
Жегýнка, *f.* ухáта, Ohrenqualle, *f.* (Aurelia aurita).
Жегтú, жегчú, жечú, [жегý (гу), жежéш (жжеш)] *Оц.* §. 204 brennen.
Жéжко. *adv. Ч.* II. 403 brennend, heiss, s. Жигкúй. [Scepter, *n.*
Жезл, *m.* † bischöflicher Hirtenstab;
Жéкнути, *v. n.* до кого́ ungestüm, hitzig gegen jmdn dringen.
Желáнє, *n.* Wunsch, *m.*; Gratulation, *f.*
Желáти, *v. n. Me.* 68 wünschen, begehren; Wünsche darbringen, gratulieren; желáнний, *a. У.* erwünscht.
Желв, *m.* Schildkröte, *f.* (Testudo) *Iол.*
Желвáк, *m.* Beule, *f.* Auswuchs, *m.*
Желвóвий, *a.* Schildkröten-.
Жéльворонок, s. Жáльворонок; жєл- s. жал-.
Желéтка, *f.* gilet, Weste, *f.*
Жéлї, *conj.* s. Єслú [jeżeli].
Желїзé, *n.* Eisenoxydul, *n.*
Желїзáк, *m.* Abscess mit Verhärtung der Oberfläche, *m.*
Желїзúнець, -нця, *m.* Eisenspath *m.* kohlensaueres Eisenoxydul.
Желíзко, *n.* Plätteisen, Biegeleisen, *n.*
Желíзний, *a.* eisern, Eisen-; eisenfarbig; 2) * — дощ s. Ожелéда (nach e. Regen) *КУ.*
Желїзница, *f. Ч.* I. 57 Art (eisenfarbige) Geschwulst am Gesichte; 2) veränderliche Kröte (Bufo variabilis); 3) Eisenbahn, *f.*
Желíзничий, *a.* Eisenbahn-, Bahn-.
Желїзнúк, *m.* Eisenstein, *n.*; 2) Eisenkraut, *n.* Eiserich, *m.* (Verbena offic.)
Желíзо, *n.* Eisen, *n. Oz.* 71—72.
Желíзок, -зка, *m.* Eisenoxyd, *n. Iол.*
Желїзонóсний, *a.* eisenhaltig, eisenschüssig, *Iол.* [fen *M.*+*Б.* 129.
Желíпнути, *v. a.* klagend ausru-
Жемерí, *pl.* Walddickicht, *n.*
Жéмоїдь, *m. f.* Fresser, *m.*
Жéмчуг, *m.* Perle; *coll.* Perlen, *pl.*
Жемчýжúна, *f. C.* II. 225 s. Жемчýг; 2) Perlmutter, *f.*
Жемчýжний, *a.* perlen.
Жемчýжниця, *f.* — úста echte Perlmuschel (Meleagrina margaritifera).
Жень, *m.* Bastleiter der Bienenzeidler, *f.* (*B.*).
Женá, *f.* s. Жíнка, *R.* 86.
Жénавий, *a.* (*Ф.*). s. Побíгýщий.
Женé, женéш, etc. s. Гнáти, гóнит гóниш etc.
Женєпúн (-пир), *m.* Zwergwachholder, *m.* (Juniperus comm.) *B.*
Женúло, *m. P.* II. 108 heiratsfähiger junger Mann; grosser Bengel.
Женúтьба, *f.* Heirat, Verehelichung, *f.*
Женúти, *v. a.* сúна den Sohn hei-

raten lassen; — ся heiraten, sich verehelichen з ким, (на ким); * toben.

Жени́х, (*d.* жени́шок, -и́шенько; *aug.* женишúще), *m.* Freier, Bräutigam, *m.*

Женихáнє, *n. Кв.* II. 35 Liebeshändel, *pl.* Liebelei, *f.* [einlassen.

Женихáти ся, sich in Liebschaften

Женихíвский, *a. Кв.* II. 91 zu женихáнє geh.

Женихлúвий, *a. Гол.* III. 254 der Liebelei ergeben; liebeslustig; дýрень — Weibernarr, *m. Ф.*

Женихлúвість, -ости, Unbeständigkeit in der Liebe, *f. Ф.*

Женúцький, *a.* Braut-, bräutlich, Trauung,· *Зг.* [liebte, *f.*;2)s.Женúх *Л.* 32.

Женишúна, *f. Ме.* 98 Braut, Ge-

Женкúня, *f.* Schnitterin, *f.*

Жéнник, *m.* s. Жнець.

Жéньский, *a.* weiblich, Frauen-.

Жéньскість, -ости, *f.* Weiblichkeit, *f.*

Женти́ця, *f.* Käsewasser, *n.* Molke, *f.*

Женти́чник, *m.* Molkencurgast, Badegast, *m.*

Женчýг, *m. Wgr.* IX. s. Жемчýг.

Жéнчик, *m.* Schnitter, *m.*

Жéнщина́, *f.* Frau, *f.* Weib, *n.*

Женятúн, яловéць-, *m.* Alpen-Wachholder. *m.* (Juniperus nana).

Жербíй, *m.* Haferdistel, *m.* Ackerscharte, *f.* (Cirsium arv.).

Жéрва, жúрва, *f.* (bissiger) Hund.

Жердúти, *v. a.* mit Stangen zäunen.

Жéрдка, (*d.* жéрдочка, (*aug.* жéрдюга), *f.* Holzstange, *f.* — пóля (прут и.) gewisses Feldmass.

I. Жéреб, *m.* s. Жéреп.

II. Жéреб, жеребéн *Ф. m.* Los, *n.* Würfel, *m. Не. Левч.*

Жеребéць, -óця (-óчик), *m.* junges Pferd; 2) Nbfl. des Дóнець bei d. St. Славáньске. [Stute).

Жеребúти ся, fohlen (von der

Жеребíй, *m.* ein bestimmtes Stück

Жеребíнь, *f.* s. Розвóра. [Feldes.

Жеребíнка, *f.* Schneckenmuschel, *f.*

Жеребкóм, *adv.* durchs Los, *Ч.* III. 103.

Жеребний, *a.* von e. Stute: trächtig.

Жеребóванє, *n.* Losung, Verlosung,

Жердéля, *f.* Aprikose, *f. Левч.* [*f. Гуш.*

Жерéвник, *m.* Speiseröhre, *f.*

Жерелúнець, -нця, *m.* Sprudelstein, *m. Пол.*

Жерéльний, *a.* Quell-.

Жерелó, *n.* Quelle, *f.* Born, *m.*; 2) s. Жирóвиско 2) *(B.).*

Жерелáстий, *a.* quellenreich, *ГБ.*

Жеренкотúти, жеренчáти, *v. n. Зар.* tönen, schallen, schrillen.

Жéреп, *m.* Zwergkiefer, *f.* krummholz, *n.* (Pinus mughus): 2) s. Яловéць.

Жерепник, *m.* mit Krummholzkiefer bewachsene Stelle in d. Gebirgen.

Жерéти, *v. a.* s. Жéрти, *Пот.* I. 154.

Жерéтія, *f.* Baumschlange, *f. C.*

Жерлáнка, *f.* ?

Жерлó, *n.* s. Жерелó *Ле.* Urquell, *m.* Stammnest, *n.* злодíйске — Diebsnest, *n.* Räuberhöhle, *f.*(*Ф.*). [Жóрно etc.

Жéрно, *Wgr.* 174; жерновáти etc. s.

Жерновéць, -вця, — пáвінь, *m.* Besenstrauch, *m.*(Sarothamnus scoparius).

Жерсть, *f.* Blech, *n. Ог.* 90. 2.

Жéрстко, *adv.* водá йдé — reissend schnell.

Жерстянúй, *a.* aus (Messing-)Bleoh, blechern, *Ме.* 436. *КУ.* I. 286.

Жерстúнка, *f.* Blechbüchse, *f. Под.*

Жéртва, *f.* Opfer, *n.* безкрóвна — unblutiges O. Messopfer, *n.*; Spende, *f.* Beitrag, *m.*; 2) gefrässiges Unthier, Drachen, *m. Иг.* 18.

Жертвéний, *a.* zum Opfer bestimmt, Opfer- *Кл.*; 2) opferwillig, selbstlos *У.*

Жертвéнник, *m.* Opferaltar, Altar, *m.*

Жертволюбний, *B.* жертóвний, *a.* opferwillig.

Жертвувáти, *v. a.* opfern, *Не.*

Жéрти [жру (жерý), жреш (жерéш) *v. a.* verzehren, fressen; * — ся мéжи собóю bissig hadern, sich zanken.

Жертівня, *f. K.* жертóвник, *m. B* Opferaltar, *m.*

Жерýн, *m.* Vielfrass, *m.*

Жерýха, *f.* s. Жерáвка; 2) Bitterling, *m.* (Cyprinus amarus). [zehrend, *K. Ст.*

Жерýчий (-ýщий), *a.* zehrend, ver-

Жерць, *m.* жéрця, *f. Шс.* s. Жрець, жрúця.

Жерцéм пожирáти *Ч.* V. 448 gierig auffressen, verschlingen, *Ог.* 192.

Жерюшник, *m.* Kressenweissling, *m.* (Pieris cardaminis).

Жерáвка, *f.* Kapuzinerkresse, *f.* unechte Kappern, (Tropaeolum majus).

Же́с, жеса́ти, жесни́й etc. s. Жас, жасну́ти etc.

Же́ст, *m. K.* le geste, Geberde, declamatorische Bewegung, *Вах.*

Жести́й, *a.* -мо́ва s. Храпли́вий.

Жесто́кий, *a. H.* 65 grausam, gräulich, grausenhaft, schrecklich, grimmig, *Ш.* I. 348.

Жесто́кість, -ости, *f.* s. Жорсто́кість.

Жехува́ти, *v. a.* (*Ф.*) plündern s. Жакува́ти.

Жехли́й, s. Жахли́й; 2) reizend

Жи, s. Же- (жа-).

Жива́ти, *v. a. Ко.* 91 leben,

Живе́ць, вця́, *m. Мак.* (II. 35) Lebenskraft, *f.*; 2) der Lebende, *У.*; 3) Alburnus (Aspius) lucidus; übhpt kleiner Fisch als Köder an die Angel aufgespiesst; 4) *pl.* живці́ *Не.* (*Пр.* XI. (1) 120 Gurt (Riemen) mit hölzernen Schlägeln bei der ля́ма; 5) Knoten, *m.*

Жи́вжик, *m.* Geck, Fant, *m. Ке.*

Живи́й, *a.* lebendig; lebhaft, aufgeweckt; -а ри́ба (*opp.* су́шена); 2) -во́лос Fadenwurm, *m.*

Живи́ло, *n. P.* II 183 das was Leben schafft, was belebt; Lebenselixir, *m.*; 2) Element, *n.* Lebensstoff, *m. Зг.*

Живи́на́, *f. V.* lebendiges Wesen, bes. Insect.

Живи́телька *f.* Ernährerin, *f.*

Живи́тель, *m. Пар.* Ernährer, *m.*;

Живи́ти, *v. a.* er-nähren.

Живи́ця, *f.* Harz, *n.*; 2) леда́щиця-живи́ця (живи́ти) *Bein.* des Branntweins (Aqua vita) *Ш.* I. 87.

Живи́чний, *a.* harzig; bituminös *Пол.*

Живі́йка ловиму́ха (держиму́ха), *f.* Venus-Fliegenfalle, *f.* (Dionaea muscipula).

Жи́вість, -ости, *f.* Lebendigkeit. Lebhaftigkeit, *f.* Leben, *n.* Munterkeit, *f*,

Живі́т, -вота́, *m.* Bauch, *m.* (*d.* живо́тик, -ото́чок).

Живі́те, *n. N.* des Buchstabens Ж.

Живі́те, *n. H.* 79 s. Житé.

I. Живки́й, *a.* lebhaft, rasch handelnd; жи́вко, *adv. Гол.* s. Жи́во.

II. Живки́й, *a.* bitter.

Живли́на, *f.* belebtes Wesen, Thier,

Живло́, *n. M.*+*Б.* 39 Element, alles Lebende, Wesen, *n. Св. Ил.*

Живло́вий, *a.* elementarisch, *Пар.*

Живлю́щий, *a. M.* III. 44 am Leben erhaltend.

Живне́ча, *f. coll.* Thiere, *pl. Ст.*

Живни́й, *a.* nahrhaft, *Зг.*; 2) lebenspendend; 3) — четве́р der grüne Donnerstag (Стра́стний ч.)

Живни́ка, *f. Шс.* Balsam, *m.*

Жи́вність, -ости, *f.* Nahrung, *f.* Nahrungsmittel, *n.*; 2) вся́ка — (*n. хв.6.*) alles Lebende.

Жи́во, *adv.* lebendig; lebhaft; 2) wohl, gut; 3) viel; 4) schnell, geschwind.

Живобите́, *n.* das Fristen.

Живо́кість, га́вяз —, -о́сту, *m.* Beinwurz, Schwarzwurz, *n.* (Symphytum offic.).

Живоко́стник, *m.* verschiedenblüthiges Veilchen (Viola mirabilis).

Живоли́к, *m.* Lebenselixir, *n.*

Живоно́сний, *a.* lebenspendend, belebend.

Живо́пись, *f.* живопи́сане, *n.* Malerei, *f.* bildliche, malerische, lebendige Darstellung [ζωγραφ-].

Живопи́сець, -сця, *m.* Maler, Darsteller der Zeichnung u. Malerei, *m.*

Живопи́сний, *a.* malerisch; plastisch.

f. malerisches Aussehen, *Не.*

Живопи́сність, -ости, *f.* Malerei,

Живопи́сувати, *v. a.* malen, zeichnen, *K.*

Живопліт, -пло́та, *m.* lebendiger Zaun, Heckenzaun, *B.*

Живорі́дник, *m.* Polygonum viviparum *B.*

Живоро́́кий, *a.* потік rieselnd, plätschernd, *Шс.*

Живоро́́ок, -о́ка, *m. P.* I. 130 belebt, lebend.

Живоро́дний, *a.* lebendig gebärend.

Живоси́лом, *adv. M.* II. 111 mit Gewalt, gewaltsam; plötzlich, unverhofft.

Живо́т, *m.* Leben, *n.* к животу́ зволи́ти *P.* I. 134 das Leben schenken; 2) *pl.* живо́ти, *Шс.* s. Пожи́ток.

Живота́тий, *a.* mit grossem Bauch, bäuchig.

All, Element des Lebens, *n. K.*

Животвір, -о́ру, *m.* das belebte

Животвори́ти, *v a.* beleben, *K.*

Животво́рний, *a.* Leben spendend, belebend, schöpferisch.

I. Животи́на, *f. dim. Ч.* V. 1167 s. Живіт.

II. Животи́на, *f.* Thier, *n. Кч.* 91 *Пол.*

Животи́не, (*d.* -ти́нячко), *n. IГ.* — золоте́ goldgelber Fruchtboden sammt den Staubgefässen bei d. Rose.

Животи́нний, (-ти́ньский *Кн.*), *a.* dem Thierreiche geh., Thier-, -e вещество́ *Пол.* Thierstoff, *m.* thierisch.

Животи́нник, *m.* Viehhändler, *m. Гр.*

Животи́ньство, *n.* Thierreich, *n. Пол.* [merliches Dasein.

Животі́нє, *n.* das Vegetieren; kümmerliches

Животі́ти, *v. n.* vegetieren; am Leben sein, sein Dasein (kümmerlich) fristen; 2) s. Жи́ти *Ке.* II. 55. 196.

Животкови́й, *a.* -а горі́вка *Ст.* „Magenbitter", *n.*

Живо́тний. *a.* Lebens-, physich, sinnlich, vital, *Не.*; materiell *K.* (*гр.* 46).

Живо́тність, -ости, *f.* Lebenskraft, *f.* vitales Vermögen.

Живо́тно, *n.* das Lebendige, *K.*; das Thier (animal) *Вол.* [misch *ВБ.*

Живото́вий, *a.* Bauch-; gastronomisch

Животочи́вий, *a.* lebenströmend, -spendend, *K.*

Живочі́ти, s. Животі́ти, глипі́ти.

Живу́, живе́ш, живе́ etc. s. Жи́ти.

Живу́чий, *a.* lebend, belebt, *Вол.*

Живу́чість, -ости, *f.* Lebensenergie, Vitalität, *f. ВБ.*

Живу́шка, *f. Др. c.* 345 *Reimw.* zu Шу́шка-Мару́шка.

Живу́щий, *a.* belebend, lebenbringend, -spendend; вода́ -а Lebenswasser, *n.* Lebenselixir, Nervensaft, *m.*; kräftigend.

Живце́м, жи́вци, *adv.* lebendig, lebend; schnell *Ог.* 114. [*Шіс.*

Жи́вчик, *m.* Schlagader, *f.* Puls, *m.*

Жи́гавка, жигу́чка, *f.* kleine Brennessel, *f.* (Urtica urens).

Жи́гало, *n.* Ч. II. 666 alles Spitze u. Scharfe; 2) glühender Draht zum Durchschlagen des Pfeifenrohres.

Жигки́й, *a.* brennend, glühend.

Жи́город, *m.* Björneborg, *Шіс.*

Жид, *m.* der Jude.

Жиденя́, жидівленя́, -я́ти, жидовча́, -а́ти *Ки.* 67 *n.* kleines Judenkind.

Жи́дик, *m.* Judenjunge, *m.*; 2) s. Ти́жик (*B.*).

Жидівка, *f.* Jüdin, *f.*; 2) viele Arten von Glanzkäfern, (Carabus, Cetonia etc.).

Жидівочка, *f.* jüdisches Mädchen.

Жидівский, *a.* jüdisch, Juden-; 2) -а лепеха s. Ле́пех; 3) -і гру́ші Blasenkirsche, *f.* Judendeckel, *m.* (Physalis Alkekengi); 4) -а ку́кавка s. Ву́двуд.

Жидівство, *n.* Judenthum, *n.* jüdische Nationalität.

Жидовин, *m. Ш.* I. 92 s. Жид.

Жидовіти, *v. n.* verjuden, Jude werden.

Жидо́к, -дка́, *m.* (unansehnlicher) Jude; 2) Rothhorn, *n.* (Harpalus ruficornis).

Жидолю́бець, -бця, *m.* Judenfreund.

Жи́жа, *f. in d. Kinderspr.* Feuer, *n.* das Brennende, *H.* 84. [Spatzen.

Жижи́в! *int.* vom Zwitschern der

Жи́жка, *f.* s. Жи́гавка.

Жижки́, *pl.* Sehnen, Flechsen unter den Knieen, Wadenmuskeln, *pl.*

Жижки́й, *a.* brennend.

Жизви́й, *a. Зг.* lebhaft, frisch.

Жизнь, жизь, жиздь *Ч.* I. 165. III. 25. *f.* Leben, *n.*; жизь молочако́ва Aedium euphorbiae, *B.*

Жизне́нний, *a.* zum Leben geh., Lebens-. s. Живо́тний. [kraft, *f.*

Жизне́нність, -ости, *f.* Lebens-

Жизнонó́сний, *a.* lebenspendend, *Гуш.*

Жи́зность, *f. K.* I. 272 s. Жизнь.

Жи́ла, *f.* Ader, *f.*; 2) Nerv, *m.* Sehne, *f.*; 3) Erzader, Gang, *m.* (Mineral. *Пол.*); суха́ — Flechse, *f.*

Жи́лавий, *a.* nervig, sehnig; musculös; zähe; * unverwüstlich; понеді́лок der erste Tag der grossen Fasten *Др. c.* 22.

Жила́віти, *v. n.* zähe werden.

Жи́лавник, жи́лавець, -вця, *m.* Kuchen, gebacken aus zu Teig geknetetem Sauerkraut, rother Rübe u. sogar Brennessel (mit Mehl).

Жила́тка, *f.* Speise-, Faltenpilz, u. (Cantharellus cibarius), *Вол.*

Жило́ві, *f. H.* 65. s. Жите́, пожите́.

Жиле́, *n. Под.* Wohnung, *f.* Haus, *n. Ос.* (61) V. 28. (жилля́).

Жиле́ць, -лця́, *m.* Bewohner, *m. Кн. Фр,*

Жили́стий, жилки́й, *Шар. a.* Ader-. aderig, *Ил.* [ort, *m.* Behausung, *f.*

Жи́лище, *n.* † Wohnstätte, *f.* Wohn-

Жильни́й, *a.* — четве́р s. Живни́й; 2) жи́льне *adv. M.* III. 11 reichlich; heftig.

Жи́льниця, *f.* Aderhaut, *f.* (chorioidea).

Жи́льности, *pl.* Erlebnisse, *pl.?*

Жило́, *n. Ф.* (*Ир.* II. 489) Art Gift?

Жи́лочка, *dim. f.* Aederchen, *n.*

Жилува́ти, *v. a.* die Muskeln u.

das Adergeflecht ausnehmen, ausädern; 2) die Schafe u. Ziegen an den Hinterfüssen unterbinden, fesseln. [aderig.
Жилувáтий, *a.* mit vielem Geäder,
Жи́ляний, *a. H.* 4. aus Adern, aus Muskeln. [*vgl.* Жи́лавник.
Жиляни́к, *m.* корж ohne Butter
Жимéна, *f. gew. pl.* Semmelpaar für Taufpathen bestimmt.
Жимоїдник, *m.* Vielfresser, *m.* (*B.*).
Жи́мок, однолúстий Malaxis monophyllos. [nicera caprifol.). *Вол.*
Жи́молость, *f.* Geisblatt, *n.* (Lo
Жинь, s. Жень. [lerisch.
Жинькáшливий, *a.* на їдý wähJ
Жи́павий, *a.* rüstig, kräftig, nervig.
Жир, *m.* Frass, *m.* Nahrung, *f.*; 2) Trunkenheit, *f.* Rausch, *m. Кч.* 151; 3) Fett, *n.* 4) Bucheichel, *f.*; 5) in Karten s. Жóлудь 2).
Жирóíй, *m.* Kratzdistel, *f.* (Cirsium canum). [roth.
Жи́рий, (жáрий), *a.* feuerroth, gelbJ
Жирíвка, *f.* in Karten s. Жир 5) *Пс.*
Жирки́й, *a.* tüchtig, wacker.
Жирли́вість, -ости, *f.* verbissene Hadersucht *Не.* (*с. у. н.* 423).
Жирни́й, *a.* fett, feist, *Кв.*
Жи́рність, -ости, *f.* Fettigkeit, *f.*
Жирноки́слий, *a.* fettsauer, -e
нáтрон, *Пол.* [schwanz.
Жирнохвóстий, *a.* mit e. Fett-
Жирóвий, *a. H.* 128 Eichel-, Ekkern-; 2) von Trefle in d. Karten.
Жирóвина, *f.* s. Жабúна
Жирóвиско, *n.* s. Жирóвище; 2) Gebiss, Gefriss, *n.* (*B.*).
Жи́ровиця, *f.* Uferfliege, *f.* (Perla) als Köder beim Fischfang.
Жирóвище, *n.* s. Жир 1); 2) Futterstelle, *f.* Futterplatz, *m.*
Жировли́ни, *Ч.* V. 257.? [*f. Пар.*
Жирóвний, *a.* — бáнк Girobank,
Жироїдний, *a.* fett-fleischfressend, *Ваг.* [— ся zum Fettwerden fressen.
I. Жирувáти, *v. a.* Nahrung suchen;
II. Жирувáти, *v. n.* s. Жартувáти.
III. Жирувáти, *v. a.* girieren.
IV. Жирувáти, *v. a.* Muster u. Schmuck mit Messingdraht *n.* -blech ausführen, verzieren: топорéць жирóваний etc. [жиздь *Ог.* 90. 3.
Жúсть, *f. Пр.* II. 210 s. Жизнь,
Жистя́к, *m.* Lebensbaum, *n.* (Thuja) *B.*
Житвó, *n.* Wohnsitz, *m.* Wohnstätte, *f. M.*+*Б.* 143.
Житé, *n.* Leben, *n.* житé-бытé *IГ.* Leben, *n.* Lebensart, *f.* Unterhalt, *m.*
Житéвий, *a. Св. Кн.* Lebens-, vital; -а енéрґія Vitalität, *f.*
Жúтель, -еля, *АД.* II. 26 *C.* II. 135 житéлець, -лця, *Ст. m.* Einwohner, Insasse, *m.* [nerin, *f.*
Жúтелька, *f.* Einwohnerin, Bewohn-
Житепúсь. *f.* Lebensbeschreibung, -schilderung, Biographie, *f.*
Житепúсець -сця. *m* Biograph, *m.*
Житепúсний, *a.* biographisch.
Житéць, -тця́, *m. Ст.* s. Жúтель,
Житéчний, *a.* Lebens-, *M.*+*Б.*350. *Зак.*
Жúти [жию́, (жипу́) жúеш. (живéш)], *v. n.* leben; 2) den Nutzen ziehen, geniessen.
Жúтін, *m Ст.* (*Різ.н.*33). Amboss, *m.*?
Житкувáти, *v. n.* sich nähren.
Житлó, *n. Др. с.* 242 Wohnung, Ansiedelung, *f.*; 2) s. Житé, пожитé *Ос.* (61) I. 323.
Жúтний, *a.* Roggen-, Korn-.
Жúтник, *m.* Feldsperling, *m.* (Fringilla mont.); 2) Art Insect. [gebaut war.
Жúтниско, *n.* Feld wo Roggen an-
Жúтниця, *f. B.* Roggenstroh, *n.*; 2) s. Стодóла, Kornkammer, *f. Ш.* II. 220.
Житнíвка, *f.* Kornbranntwein, *m.*; 2) Art Insect. [ця 1).
Жúтнянка, (-тянка), *f.* s. Житни-
Жúто, *n.* Roggen, *m.* Korn, *n.*; *pl.* житá Kornfelder, -saaten, u. übhpt Getreidefelder; бíжить жúтом er läuft durch das Kornfeld; за моé жúто ще менé бúто für meinen guten Willen hab' ich schnöden Undank eingeerntet. [halt, *m. Левч.*
Житовя́ (-é), *n. M.* Leben, *n.* Haus-
Житя́ний, *a.* s. Жúтний.
Жих, *m.* s. Жах.
Жúхлий, *a.* ähnlich, (*B.*) *vgl.* Жáхлий, (*Фр.*); 2) s. Живкúй.
Жúчити, *v. a.* wünschen: комýсь щось, чогóсь; 2) leihen s. Зúчити.
Жúчка, *f.* Wollengarn, *n*; 2) Kragenband beim Hemd, *n.*
Жичкувáти, *v. a.* mit Wollengarn sticken (нашивáти волíчков).
Жичли́вий, *a.* wohlwollend, ge-

neigt, gewogen, günstig.
Жичли́вість, -ости, *f.* das Wohlwollen, Gewogenheit, Gunst, *f.*
Жінва́, *f.* s. Жіно́та *Ог.* 99.
Жі́нка, *f.* Weib, *n.* Ehefrau, Gattin, *f.* übhpt eine verheiratete Frauensperson.
Жіно́та, *f. coll.* Weiber, Frauen, *pl.* Weibervolk, *n.*
Жіно́цький, *a.* weibisch по́зум —.
Жіно́чий, *a.* des Weibes, weiblich.
Жіно́чник, *m.* s. Ба́бинець.
Жіно́щина, *f.* s. Же́нщина.
Жі́нчин, *a.* der Ehefrau.
Жі́пнути, *v. n.* sich niederhocken, s. niederducken.
Жірни́ця, *f. Гол.* I. 45.?
Жли, *conj.* s. Єсли́ [jeżeli].
Жльо́пати, *v. a.* schlürfen, dudeln.
Жлуктї́ти, (жлок-) s. Жльо́пати, *Зак.*
Жлукто́, *n.* Kufe *f.* Zuber, *m.* s. Зільни́ця.
Жлуно́к, -нка́, *m.* Magen, *m*; жлунно́чний, *a.* Magen-.
Жмак, *m.* s. Маку́х *Левч.*
Жма́кати, s. Жмика́ти.
Жме́ня, *f.* eine Handvoll; в жме́ни in der Hand; s. Руча́йка (пря́жи) *Ч.* VII. 408. [sche abreiben, waschen.
Жмика́ти, *v. a.* шма́тє die Wä-
Жми́крут, *m.* Knicker, Filz, *m. Ог.* 118.
Жмит, (*d.* жмито́к, -тка́) жмін *m.* s. Жме́ня, Happen, *m.*
Жмі́нда, *m.* s. Жми́крут; жмі́ндавий, *a.* knickerig. [hals, Knicker sein.
Жмі́ндати, *v. n.* knausern, Geiz-
Жмі́нка, *f. dim.* kleine Handvoll, ein wenig. [stossen, drücken §.
Жмі́хати, жмі́хнути, *v. a.* schlagen,
Жмонді́й, *m.* s. Бала́нда 1).
Жму, жмеш, жме (жметь ся), etc. *praes.* s. Жа́ти II. [Augen halb zumachen.
Жму́рити, *v. a.* о́чи u. — ся die
Жмурі́й, жму́рко, (-ка́йло) *m.* жмурли́вий, *a.* der mit halbgeschlossenen Augen unfreundlich, trübe hinblickt, blinzelt. [steckspiel, *n.*; 2) s. Пі́жмурки.
Жму́рка. жмурі́нка, *f. gew. pl.* Ver-
Жмут, (*d.* жмуто́к) s. Жмит.
Жне́ць, *g.* женця́, *m.* Schnitter, *m.*
Жнива́рка, *f.* Erntemaschine, *f.*
Жни́вний, *Зак.* жни́вяний *Не. a.* Ernte-, Schnitt-; Hochsommer-.
Жни́во, *n. pl.* жнива́, жни́ця. *f.* Ernte, Erntezeit, u. *; Fechsung, *f.*; 2) die geschnittene Partie Getreides: нажа́ти —. [женки́ня,
Жни́чка, *f. dim. M.* I. 125 s. Жа́ля.
Жні́й, (*d.* жні́йко), *m. Ме.* 323 s. Жне́ць.
Жну, жнеш, жне etc. *praes.* s. Жа́ти.
Жня́кати, s. Жва́кати, (*B.*).
Жо, s. Що in d. Bdtg. котри́й.
Жова́ти, s. Жу́ти.
Жові́т, -вота́, *m.* s. Живі́т. [den.
Жо́вкнути, жовті́ти, *v. n.* gelb wer-
Жо́вкший, *a. compar.* -жовті́йший.
I. Жо́вна, *f.* Specht, *m.* (Picus); — пи́сана Buntspecht (*B.*).
II. Жо́вна, *f.* Scrophel, Drüsenanschwellung, *f.*; 2) krankhafter Erguss der Galle *Ч.* IV. 2.
Жовна́к, *m.* Scrophelbeule, *f.*
Жо́внїр, (-няр, *d.* -няречок *aug.* жовняре́ґа), *m.* Soldat, *m.* [ne, *f.*
Жо́внїрка, *f.* Soldatenweib, *n.* * Dir-
Жовні́рский, *a.* Soldaten-.
Жовні́рство, *n.* жовні́рщина, *f.* Soldaten, *pl.* Soldatenvolk, *n.*
Жовнова́тий, *a.* scrophulös.
Жовта́вий, *a.* gelblich. [*Шол.*
Жовтаво-сі́рий, *a.* gelblichgrau,
Жовта́чка, *f.* s. Жовті́льниця 1).
Жовтви́ля, *f.* Gemisch aus gelbfärbenden Pflanzen u. Stoffen (zum Färben der Ostereier), *n.* [2) M. September.
Жо́втень, -тня. *m.* Monat October;
Жо́втий, *a.* gelb; Жо́вті Во́ди rechter Nbfl. des Дні́пр.
Жо́втик, *m.* крушни́нець, Citronfalter, *m.* (Colias rhamni); 2) -осьма́к C. hyale.
Жовти́ло, *n.* s. Дрок бо́річ, *B.* 2) Scharte *f.* (Serratula coronata); 3) Grasnelke, *f.* Mauerlehm, *n.* (Statice tatarica).
Жовти́нець, -нця, *m.* Stiefel aus gelbem Leder, *Мак.* gelber Schuh
Жовті́льниця, *f.* Gelbsucht, Gallensucht *f.*; 2) Ackerscabiose, *f.* [gelb.
Жовті́ський, жовті́сїнький, *a.* sehr
Жо́втість, -ости, *f.* das Gelbe, gelbe
Жовті́ти, *v. n.* gelb werden. [Farbe.
Жо́втка, *f.* s. Скороспі́лка, (*B.*).
Жовткови́на, *f. K.* s. Жовто́к.
Жовтне́вий, *a.* October-.
Жовтобе́ріг, пливе́ць-, *m.* Gelbrand, *m.* (Dytiscus marginalis), *B.*
Жовтобру́чка, (-бру́шка), *f.* s. Жовтогру́дка.

Жовтова́тий, *a.* s. Жовта́вий.
Жовтогоря́чий, *a.* feuergelb, rothgelb.
Жовтогру́дка.(-гру́дник),*m.* Goldammer, *m.* (Emberiza citrinella).
Жовтóк, -тка, *m.* Eidotter, Dotter, *n.*
Жовтокри́лий, *a.* mit gelben Flügeln.
Жовтоні́жка, *f.* голова́тка — Conops flavipes, *B.*
Жовтоплу́г, *m.* Art Pflze. [trahalis.
Жовтопу́з, *m.* Coluber od. Zamenis
Жовторíг, -óга, *m.* Melandrya flavicornis. *B.*
Жовтору́з, (-у́вка, *f.*) *m.* s. Жовтогру́дка.
Жовтостóпка, *f.* ока́тка- Panops flavitarsis, *B.*
Жовточере́вка, *f.* Meise, *f.* (Parus).
Жовтóчниця, *f.* Milzkraut, *n.* Goldmilz, *f.* (Chrysosplenium alternifolium).
Жовту́рка, *f.* s. Жовтогру́дка.
Жовту́ха, *f. Под.* s. Жовті́льниця; 2) Gelberde, *f.*
Жовту́шка, (-тю́шка) *f.* Löwenzahn, *m.* Leontodon taraxacum); 2) s. Головокру́т.
Жовтя́к, *m.* s. Жупля́к; 2) Menschenkoth, *n.*
Жовтя́ница, *f. M.* II. 203 s. Жовті́льниця 1); 2) Leberfleck, *m. Кн.* (*Пр.* IX. 814)? 3) s. Жовтóчниця.
Жовч, *f.* Galle, *f.* (bilis).
Жовчéвий, *a.* gallicht, gallig.
Жóвчний, *a.* cholerisch, *Под.* [sehnt.
Жода́ний, *a. ptc.* s. Жада́ний er-
Жóден, жóдна, жóдно s. Жáден II. *Кв.* II. 8. kein; 2) jeder, -e, -es. *Кв.* II. 64. *M.* II. 109. s. Кóждий.
Жола́, *f.* підзéмна unterirdische Erdnuss, Erdeichel, *f.* (Arachis hypogaea).
Жолд, *m.* Sold, *m. K.*
Жолда́к, *m.* Söldner, Miethling, *m.*
Жóлзи, *pl. ГШ.* s. Зóлзи.
Жóлоб, (*d.* жолобóк, -óка), *m.* Krippe; 2) Rinne, *f.*; 3) *dim. Ш.* I. 57 kleiner Brunnen; Bach; 4) Sternbild des Krebses, *CM.* [(des Flusses) *Гол.*
Жолоби́на, *f.* Rinne, *f.* Beet, *n.*
Жолоби́ти, *v. a.* meisseln, aushöhlen.
Жолобкова́тий, *a.* krippenförmig, gefurcht. [*B.*
Жолобни́к, *m.* Holzwespe, *f.* (Sirex),
Жолобни́ця, *f.* ausgehöhltes Holzstück auf dem Kamm (First) des Bretterdaches; Rinne, *f.*
Жолобча́стий, (-óка-) *a.* -е долотó gekrümmte Meissel zum Schneiden der Rinnen u. Furchen.
Жолобча́стість, -ости, *f.* ausgehöhlte, hohle Form, Concavität.
Жоломíга, *f.* weibl. Schamglied (scherzh). (*B.*).
Жоломíйка, *f.* Schalmei; Rohrpfeife, *f.*
Жóлуб. s. Жóлоб.
Жолуби́ний, *a.* hohl, concav, *Пу.*
Жолудь, (*d.* жолуде́нька) *f.* Eichel, Eichelfrucht, *f.*; 2) Tréfl, Kreuz (in Karten).
I. Жóлудний, *a.* Eichel; жóлудне *s. a. n.* Steuer für das Recht Eicheln zu sammeln.
II. Жолудни́й, *a.* Magen-.
Жолу́док, -дка, *m.* Magen, *m.*
Жолудя́нки, *pl.* Meereicheln, *pl.* (Balanida). [*f.* -stock, *m. Шар.*
Жом, *g.*; жóма, *m* Daumenschraube,
Жóмнір, etc. s. Жóвнір etc.
Жона́, *f. pl.* жóни, s. Жена́, жíнка *Ш.* I. 231.
Жона́тий, *a.* verheiratet.
Жóна, *aug.* жóнвище etc. s. Жóвна I.
Жони́х, *m. M.* II. 122 s. Жени́х.
Жóнище, жонóха *Ч.* III. 116 *aug.* s. Жона́, бáба 1).
Жóнови, (жóнви), *pl.* жонова́тий etc. s. Жóвна, II. *pl.* жовнова́тий.
Жонóта, *f. coll. Др. с.* 171 s. Жінóта.
Жóпіти, *v. n.* s. Жíпнути.
Жóрванок, s. Жáйворонок.
Жоржи́на, *f. Ч.* V. 440 s. Георгíнія.
Жóрло, *n.* Flussbett, *n.*
Жóрна, (*d.* жорéнька) *f.* s. Яр, Kluft, *f.* Graben, *m.* [нівка I.
Жорня́к, *m.* жорня́тка, *f.* s. Жор-
Жорня́ти, жорнува́ти *v. a.* einen Graben (жóрна) machen; 2) s. Молóти.
I. Жорнíвка, *f.* Stange zum Bewegen des Steines bei der Handmühle, *f.*; 2) Quirl, *n.*
II. Жорнíвка, *f.* Perle, *f.*
Жóрно, *n.* Mühlstein, *m. K. gew. pl.* жóрна, *gen.* жорéн Handmühle, *f. P.* I. 35.
Жорнови́й, *a.* zur Handmühle geh.: ка́мінь; 2) хлíб Brot aus dem Mehle gebacken, das auf der Handmühle gemahlen wurde. [phyllum), *B.*
Жорст, *n.* Kölberkropf, *m.* (Chaero-
Жорсть, s. Жерсть, Blech, *Шс.*

Жо́рства, *f.* *Др.* *c.* 235 lockere Sanderde.

Жорсткій, *Ру.* жо́сткий, *a.* *М.* [III. 124 (*adv.*) rauh.

Жорсто́кий, *a.* s. Жесто́кий. *Ог.* 90, 2.

Жорсто́кість, -ости, *f.* Grausamkeit, Rohheit, *f.*

Жость, *f.* *B.* s. Бирю́чка?

Жостели́на, *f.* жо́стер, *m* Kreuzdorn, *m.* Purgir-Kreuzbeere, *f.* (Rhamnus cathartica).

Жо́хлї, *adv.* nur einmal. [Aetz- *Пол.*

Жра́ти, s. Же́рти; жру́чий, *ptc.*

Жребува́ти, *v.* *n.* *K.* das Loswerfen s. Же́реб. [ferer, Opferpriester, *m.*

Жрець, *g.* жреця́ u. жерця́, *m.* Op-

Жри́ця, *f.* Opferpriesterin, Priesterin, *f.* *Ш.* II. 174. [men, schwirren.

Жубели́ти, жубони́ти, *v.* *n.* sum-

Жу́белиця, *f.* Ross-Mistkäfer, *m.* (Scarabaeus sterc.)

Жу́берниця, *f.* s. Жаба́к.

Жу́бот, *m.* *Oc.* (62) VI. 14.?

Жува́ти s. Жу́ти.

Жува́чка, *f.* s. Гриза́лка.

Жу́жель, -жля, *m. pl. TP.* 236 Brandstätte, *f.*; 2) s. Жу́желиця 1). [nen.

Жу́желити ся, zu Kohle verbren-

Жу́желиця, *f.* Schlacke, Kohle, *f.* abgebrannter Docht; 2) Laufkäfer, *m.* (Carabus). [(Cladosporium fumago) *Вол.*

Жужле́ць, -еця́, *m.* Russthau, *m.*

Жу́жмом, *adv.* *М.* II. 10 lärmend durcheinander, im Wirrwarr *Ог.* 114.

Жу́йка, *f.* das Wiederkauen: жу́йку жува́ти; das Wiedergekaute, *Мі.* II. 271.

Жук, *m.* Käfer; bes. Rosskäfer, *m.* (Scarabaeus sterc.); 2) -великáн Herkuleskäfer; 3) -носоро́гий Nashornkäfer (Oryctis nasicornis); 4) *pl.* Blatthörnige (Lamellicornia); * жуки́ в голові́ *Гл.* *б.* 47 nicht recht im Kopfe; 5) *N.* e. Osterspieles u. -liedes *Kol.* I. 156. 187.

Жука́н, *m.* Käferschnecke, *f.* (Scarabus). *B.* [wie ein Жук.

Жукова́тий, *a.* *М.* II. 32 schwarz

Жукове́ць, -вця́, Käfermilbe, *f.* (Gamasus coleoptatorum). [Stein, *m.*

Жукови́на, *f.* Ring mit eingefasstem

Жукóвка, *f.* Tetyra scarabaeoides, *B.*

Жуля́вка, *f.* Grashecht, *m.*

Жу́нка, *f.* *P.* I. 39 s. Жи́нка *Ог.* 30—33.

Жу́па, *f.* Salzbergwerk, Salzsudwerk, *n.* Salzsiederei, *f.*

Жупа́н, *m.* жупани́на, *f.* Art Unterrock; weibl. Oberkleid. [*Кв.* II. 273.

Жупа́нний, *a.* im жупа́н gekleidet

Жу́пель, -пля, *m.* *Не.* s. Жужель 2); 2) brennender Schwefel *Піс.*

Жупе́ня, *f.* Speise aus Kukurutzgraupen u. Fisolen, *f.* [Schacht, *m.* *Зак.*

Жу́пище, *n.* Stätte einer жу́па; Жупля́к, *m.* *Ч.* III. 37 gelbe bittere

Жу́пний, *a.* zur жу́па geh. [Gurke.

Жу́пник, *m.* Verwalter einer жу́па, *m.*

Жу́пничка, *f.* Weib des жу́пник, *n.*

I. Жур, *m.* *Зг.* s. Жура́.

II. Жур, *m.* Hafermus, *n.* s. Джур.

I. Жу́ра, *m.* s. Джу́ра.

II. Жура́, *f.* s. Журба́.

Жураве́ль, -вля́, (*d.* жура́влик -ичок) *m.* Kranich, *m.* (Grus); 2) *Brunnenschwengel, *m.* („Kranich"); 3) Art Hochzeittanz u. -lied, *Піс.* [*Пот.* I. 139.]

Жураве́льник, *m.* s. Вовчу́га (Geranium prat.).

Жураве́ць, -вця́, *m.* -кро́вник, Storchschnabel, *m.* (Geranium phaeum).

Журави́на, *f.* *M.* Kranichbeere, Moosheidelbeere, *f.* (Vaccinium oxycoccos).

Жура́вка, журавли́ця, *f.* *Ме.* 447 Weibchen des Kranich; *Л.* 152 (*d.* -вочка); 2) Regenpfeifer, *m.* (Charadrius).

Журавле́вий, *a.* des Kranichs; 2) — горо́шок wilde Platterbse (Lathyrus silv.) [Gewächse, *pl.* (Geraniaceae).

Журавли́нки, *pl.* Storchschnabel-

Журапи́на, *f.* жура́пник, *m.* *Це.* s. Же́реп. [Джу́ра.

Жура́х, журашúн. *m.* *АД.* II. 63 s.

Журба́, журбо́та, *f.* Kummer, Harm, *m.* Sorge, *f.* журба́-мо́ва *Ш.* I. 13 kummervolle Klage. *Пот.* III. 33. 98.

Журбува́ти, *v.* *n.* *Зг.* sich dem Grame, dem Kummer überlassen.

Журжи́ця, *f.*? [s. Жур II.

Журúна, *f.* *Ч.* III. 472 Art Speise

Журúти, *v.* *a.* когóсь jmdm Sorge bereiten, jmdn grämen, betrüben; — ся чим (ким) Sorge, Kummer womit um jmdn haben, sich bekümmern; 2) * vom Gackern der Henne, wann sie sich nach einem Plätzchen für's Eierlegen umsieht.

Журúця, *f.* журíнє, *Ме.* 249 *n.*

жу́рка, *f.* (*B.*) s. Жура́, журба́. [mel, *m.*

Жу́ркіт, -оту, *m.* Geriesel, Gemur-

Журли́вий, *a.* bekümmert, sich grämend, s. leicht ärgernd; gramvoll, sorgenvoll, kummervoll. [nis, *f.* Gram, *m.*
Журли́вість, -ости, *f.* Bekümmer-
Журна́льний, *a.* Journal-, Journalisten-, Zeitungs-. [ли́вий, *МШ. Мх.*
Журни́й, *a.* kummervoll s. Жур-
Журча́ти, *v. n.* rieseln, murmeln (vom Bache). [kauen.
Жу́ти, жува́ти [жую, жуєш], *v. a.*
Жу́тко, *adv. Рч.* 122 *ІГ.* gefährlich; bange *Єф.* 64.

Жухну́ти, *v. a.* §. mit Wucht hineinschleudern.
Жучи́на, *f. Га.* I. 128 хо́дить жук по -ні́ Höhlung in e. Baume, *f.*; 2) Weibchen des жук *Kol.* I. 156.? [чо́к 1), *f.*
Жучколо́вка, *f.* Falle für den жу-
Жучни́й, *a.* gefährlich, bange, *Зак. Піс.*
Жу́чо́к, -чка, *m.* Kornwurm, *m.* (Anisoplia austriaca); 2) *dim.* s. Жук: Käferchen; 3) Kreisel, *n.*; 4) Art Osterspiel der Mädchen mit dem entsprechenden Liede vom жучо́к.

З.

З, neunter Buchstabe (Земля́).
З, з- (из, із, зо, зі с, съ) *praep.* I) *mit dem Genitiv, Mi.* IV. 529—533 *Ог.* 187, 13. 182, 9. aus, von, herunter, herab: *a*) örtlich: з комо́ри aus —; з по́ля von der Seite des Feldes; vom Felde; зі Льво́ва; *b*) partitiv: хто з нас ви́нен, найста́рший з бра́тів; *c*) vom vom Stoffe u. Materie: з де́рева, не дай Бо́же з Іва́на па́на; *d*) die Zeit bestimmend: з ра́на des Morgens, з- нащада сьві́та, з-перво́ві́ку von, am Anfange der Welt; ще з ли́та noch vom S. her; з ра́зу anfangs; *e*) die Ursache bezeichnend: aus, vor, von, wegen, durch: з бо́язни aus Furcht, зі зло́сти aus Bosheit; вмер з го́лоду starb vor H.; знав з ті́ла wurde mager; з то́гож самого *Мор.* aus eben demselben Grunde: глузува́ти з кого́ jmds spotten; *f*) die Art u. Weise bez: з ла́ски aus Gnade; з-губи́ (*Ф.*) mündlich; з до́бра ди́ва [з-до́бра-дли́ва (*Фр.*) von ungefähr, ganz unverhofft; з-ча́ста oft, des öfteren; з низе́нька tief etc. II) *mit dem Accusativ, Mi.* IV. 444. *Ог.* 182. 183 ungefähr, etwa, wenigstens, gegen: з ти́ждень ungefähr eine Woche; го́дів зо два etwa zwei Jahre; заввишки́ з чолові́ка beinahe mannshoch, зо дві ми́лї etwa zwei Meilen. III) (с, зо) *mit dem Instrumental, Mi.* IV. 759—762. *Ог.* 193. mit: *a*) vom Beisammensein, Verbindung, Gemeinschaft: ша́ля з по́хвою, Го́сподь з тобо́ю, иде з во́йском би́ти ся з ким; von d. Wechselseitigkeit: стрі́ти́ти ся, лю́би́ти ся з ким, рі́вний з ким (ко́му); von d. Trennung: розлучи́ти ся з ді́тьми́. *b*) von d. Zeit: з со́нцем вста́ти mit Sonnenaufgang aufstehen; *c*) vom begleitenden Umstande, von Art u. Weise: з вели́ков че́стев in grossen Ehren: зо страхо́м mit Furcht; *d*) in Bezug auf etw. як вам з їдїньом? wie ist's (steht's) mit dem Essen? — In den Fällen I), III) bildet З- adverbiale Ausdrücke; з-ві́льна langsam, з- мо́лоду von Jugend auf; з-о́кришем mit Stumpf und Stiel, gänzlich, не з-добро́м nicht in guter Absicht, schlimm etc., — welche, so wie dessen Verbindungen mit anderen Praepositionen wie з-за, з поза́, из-за, з пе́ред etc. unten an entsprechenden Stellen zu suchen sind. IV) *In Zusammensetzungen* bei Verben u. verbalen Substantiven bedeutet з-(зі-, зо-, с-) die Vollendung der Handlung: auf-, ab-, weg- ganz, gänzlich, zu Ende; herunter-; herab- zusammen-, zer, be-, ver-. *Mi.* IV. 211—212; 245—247. 197—200.
За, *praep.* I) *mit d. Genitiv, Mi.* IV. 527. während, in, unter — bezeichnet die Zeit, in die e. Handlung fällt: за-дня́ bei Tage; за ча́су zeitig, за живота́ bei Lebzeiten; за добра́ bei guten Zeiten *ВЕ.*; за пано́вання, за держа́ви, unter der Regierung, за Володими́ра Вели́кого zur Zeit W. des Gr. II) *mit d. Accusativ, Mi.* IV. 404—411, bezeichnet: *a*) den Gegenstand hinter welchen e. Bewegung vor sich geht: вли́з-

ти за піч, sich hinter den Ofen, verkriechen; вийти за двері zur Thüre hinausgehen, піти́ за границю über die Grenze, ins Ausland gehen; *b*) das Mass: за дві мили (-лї) від Києва zwei Meilen von Kiew; за сім миль бачу ich sehe sieben Meilen weit; відійшли́ за милю ungefähr eine Meile *Ог.* 179; як буде́ за вели́кий, за до́вгий etc.? wie gross, wie lang etc. wird er wohl sein? *c*) bei den Verben des Ergreifens, Bindens, Hängens, Ziehens, Haltens etc. bez. dasjenige wobei man etw. ergreift, woran man es bindet etc. взя́ти за ру́ку; * бра́ти ся за ді́ло zum Handeln schreiten; *d*) bez. dasjenige, dem etw. angemessen ist, zu dessen Gunsten etw. geschieht: für; борода́ як у старо́го а ро́зуму нема́ і за мало́го; за здоро́вле чиє́сь пи́ти, за вітчину́ боро́ти ся; *e*) bez. dasjenige, dessentwegen etw. geschieht (als Ursache): сва́рка за ко́зячий хвіст ґіха de lana caprina; бють ся за ді́вчину wegen —; за злоді́йство, wegen Diebstahl; за ка́ру, zur —; за гріхи́ на́ші für —; защо wofür, weswegen; *f*) die Gleichstellung, Vergleichung, Vertretung, Vertauschung, Verwechslung, Vergeltung, den Preis, die Geltung: бі́льший за не́го grösser als er *Ог.* 179; проміня́в жі́нку за тютю́н та лю́льку; зроби́ то за ме́не thue es anstatt meiner, für mich; прода́ти, купи́ти за три золоті — um, für drei Gulden; за бу́дь-що um einen Spottpreis; за всї го́лови *Не. Пр.* XI. (1) 143 soll etw. als Opfer für alle Häupter gelten; за нїщо́ тебе́ не ма́ють; за на мак-зе́рно nicht das Geringste; за все *Ф.* vor Allem, vorzüglich; о́ко за о́ко, зуб за зуб; *g*) das Praedicat: був за пи́саря war Schreiber; став за огоро́дника trat den Dienst als Gärtner an; обі́бра́ти за короля́ zum König wählen; бу́ти з ким за па́не-бра́та sehr vertraut mit jmdm sein, що то за чоловік? was ist das für ein Mensch? що то за робо́та? was ist das für eine Art? *Mi.* IV. 411 l. 206. *h*) bez. den Gegenstand auf den sich e. Thätigkeit bezieht: забу́ти за кого jmdn vergessen, незна́ти за кого́ von jmdm nichts wissen; чу́ем за черво́ні wir hören von Ducaten; *i*) besond. Ausdrücke: за́ муж (між) ити́ (пітй), einen Mann heiraten; я за те́бе дочку́ (за муж) дам (віддам) ich werde dir meine Tochter zur Frau geben; висватаю тебе́ за ца́рську дочку́ *P.* I. 32; *k*) die Zeit: nach, binnen, за рік ein Jahr lang, nach Verlauf eines Jahres, übers Jahr; за час, за коро́ткий час in kurzer Zeit, bald; го́дів за де́сять до сме́рти zehn Jahre vor dem Tode. III) *mit d. Instrumental, Mi.* IV. 743—748, bezeichnet; *a*) dasjenige hinter dem etw. ruht, geschieht: hinter, nach, ausser, ausserhalb: за дверми́, за го́рами; за рікою jenseits des Flusses, ити́ за ки́м hinter nach jmdm gehen, jmdm nachfolgen; поглядати за ким jmdm nachschauen; за моє́ю голово́ю bei meinen Lebzeiten, bei meiner Fürsorge; за тобо́ю вся́ке ді́ло du bist der Anführer in Allem Handeln; за чим йде́ш? welcher Sache gehst du nach? *b*) die Zeit, nach der e. Handlung vor sich geht: за ко́ждов стра́вов nach jeder Speise; за тре́тим ра́зом das dritte Mal; всї за не́ю повстава́ли alle standen nach ihr auf d. i. nachdem sie aufgestanden war; а за тим сло́вом бува́й ми здоров! nachdem ich das gesprochen habe — lebe nun wohl! за одни́м за́ходом in einem Zuge, mit einem Male, untereinem; *c*) bez. den Grund, die Ursache: за дрібни́ми сльозоньками сьвітонька не ба́чу vor Thränen sehe ich nicht; за ким до́ати, тужи́ти, пла́кати ги́нути, промо́в за мнов до́бре сло́во sprich für mich, meinetwegen ein gutes Wort; за мали́м *K.* es fehlte wenig, dass —, beinahe. *d*) bez. das Beisammensein, d. Zusammenleben der Gatten: за ким (=за му́жем) бу́ти mit jmdm verheiratet sein; мені́ за ним як за па́ном, ich lebe mit ihm gleich einer Gebieterin; я за мо́їм му́жем, як за му́ром сто́ю *Mi.* IV. 748 d); за вдівцем хлїб готовий. IV) *als Adverb* ein Uebermass ausdrückend: за вели́кий zu gross, за мно́го zu viel; за слїпи́й zu sehr, viel zu blind. V) *In Zusammensetzungen* als Praefix bedeutet за-: *a*) die Bewegung hinter einen Gegenstand; *b*) d. Hervorbringung eines Hindernis-

ses; *c*) d. Bewegung, Vertiefung in einen Gegenstand hinein; ein Abirren vom rechten Wege, dem rechten od. dem gewöhnlichen Masse; *d*) die Vollziehung u. die Vollendung einer Handlung; *e*) den Beginn der Handlung; *f*) den Verlust, Verbrauch eines Gegenstandes, ein Loswerden mittels der Handlung, *Mi.* IV. 206—208, wozu Beispiele sowie die Verbindungen des За- mit anderen Praepositionen (за-для, за-про, из-за, по-за etc.) unten an entsprechenden Stellen zu suchen sind.

Заальпе́йский, *a.* jenseit der Alpen liegend, transalpinisch.

Заамво́нний, *a.* was am Lesepult (амво́н, амво́на) in d. Kirche geschieht.

Заапортува́ти, *v.a* apportieren, *Фр.*

Заарендува́ти, *v. a.* verpachten.

Заарка́нювати, *v. a.* um jmdn den арка́н werfen, schlingen.

Заасекуру́вати, *v. a.* assecuriereo, versichern (gegen Schaden: від —).

Забо́ава, *f.* Verzug, *m.* без -ви unverzüglich; 2) Zeitvertreib, *m.* Unterhaltung, Belustigung, *f.* Spiel, *m.*

Забо́ávити, забавля́ти, *v. a.* aufhalten; 2) кого́, (дети́ну) jmdm die Zeit vertreiben, unterhalten, kurzweilen, amüsieren; — ся und *v.n.* sich aufhalten, ausbleiben, verweilen, sich unterhalten ——.

Забо́авка, забо́авочка *f.dim.* kleine Beschäftigung, Unterhaltung; 2) Spielzeug, *n.*

Забо́авний, *a.* unterhaltend, ergötzlich, lustig, amüsant, jovial, *He.*

Забо́авник, *m.* Lustigmacher, *m. Пар.*

Забо́авність, -ости, *f.* Ergötzlichkeit, Possierlichkeit, *f.*

Забавчи́на, *f.* дівчи́на- die Unterhaltung gewährt u. dadh. jmds Zeit in Anspruch nimmt; tändelndes Mädchen.

Заба́г, *m. gew. pl.* Begehren, *n. Ил.* launige Wünsche.

Забага́нка, *f.* sonderbarer, launiger Wunsch.

Забага́ти, забажа́ти, *v. n.* кого́ (чого́) nach jmdm (u. etw.) begehren; sehr wünschen; забага́є, забаго́ло ся кому́ чого́сь, jmd verlangt (bes. etw. Unmögliches).

Забада́дити ся в щось *Ф. Пр.* III. 127 sich hin- einlassen?

Забайду́жити ся, gleichgiltig werden.

Забалагу́рити, *v. a.* §. кого́ чим jmdn womit Nichtigem in Anspruch nehmen u. dadh. das Wichtige vergessen machen; — ся.

Забала́кати ся in Geplauder gerathen u. dadh die Zeit vertrödeln.

Забалянтра́сити, *v. n.* zu witzeln anfangen. [kommen *Ш.* I. 264.

Забандю́рити ся §. Grillen be-

Забанува́ти, *v. n.* за ким sich nach jmdm sehnen.

Забо́ра, *f.* Aufenthalt, *m.* Säumen, *n.* [Zögerung, *f.*

Забараба́нити, s. Затараба́нити.

Забо́рвити, (-вля́ти) *v. a.* färben, Färbung geben, *Фр.*

Забо́рвлене, *n.* Färbung, *f.* Colorit, *n.*

Забо́рити, (-рювати), *v. a.* aufhalten; — ся sich (zu lange) wo aufhalten; säumen.

За́-бо́рки взя́ти, s. Бо́рки 1).

Забарли́вий, *Ст.* забу́рний, *a.* zeitraubend, langwierig, langweilig mühsam, mühevoll, umständlich; saumselig *Me.* 215.

Забаскали́чити ся *Гр.* §. stolz [auftreten.

Забастóване, *n. Кн.* das Abtreten vom Spiele: das „Basta"- Sagen, Endigen, Aufhören.

Забастува́ти, *v. n.* „Basta" sagen, [aufhören.

Забачéне, *n.* Wiedersehen, Stelldichein, Rendez-vous, *n. IГ.*; 2) Ansicht, Bemerkung, *f.*

Забо́ачити, забо́ачувати *Кв.* s. Забо́ати.

Забая́ч, *m.* Beschwörer, Zauberer, *m.*

Забега́чкий, *a.* was sich zusammenlegen, (-biegen) lässt: (B.) ніж, [бга́ти].

Забезлюдні́ти, *v. n.* menschenleer [werden.

Забезпéка, *f.* забезпéчене, *n.* Versicherung, Sicherstellung, Garantie, *f.*

Забезпеча́ти, (-чити, -чувати), *v.a.* versichern, sicher stellen; versorgen.

Забезпоко́їти, *v. a.* beunruhigen, incommodieren *ВБ.*

Забендюгува́ти, *v. a. М.+Б.* 229 s. Прируби́ти (від руби́ло́м).

Забо́ра́ний, *a.* -а сорóчка gestickt.

Забера́ти, *v. a.* nehmen, weg,- fortnehmen; путь ко — seinen Weg wohin nehmen, einschlagen, *Зах.*; го́лос das Wort ergreifen; — ся (тай пíти) seine Sachen nehmen u. fortgehen, sich

fortpacken; *b*) до чо́гось * sich zu etw. anschicken, etw. unternehmen.

Забе́реж, *m. N.* e. Berges.

Забереже́нний, *a.* jenseit des Ufers.

Забереме́нiти, *v. n. Др. с.* 299 schwanger werden.

Забесе́дувáти, *v. n. P.* I. 170 з ким mit jmdm betreffs einer Unterhaltung Rede pflegen.

Забесїди́ти, *v. a. Зг.* s. Промо́вити.

Забете́гáти (-гнýти) *v. n.* krank, nnpässlich werden. §.

Забивáти, *v. a.* verschlagen, fest schlagen; vernageln; feststopfen; *кого́ до кримінáлу ins Zuchthaus treiben; 2) tödten, schlachten. [ніж.

Забига́ч, *m. Gr.* 30 s. Забега́чкий

Заби́йня, *f.* Klemme *f.* zum Fest halten (Einkeilen) e. Holzstückes beim Behauen.

Забинчáти, s. Забрени́ти.

Забирáти, s. Забера́ти.

Заби́ти, [забю́, -бе́ш] s. Забивáти 1); зáбити [зáбю, зáбеш] s. Забивáти 2); зáбита, *s. ptc. f.* Ч. I. 160 Niederlage, *f.* (clades). [verweht.

Зáбитний, *a.* -а доро́га vom Schnee

Забичувáти, s. Бичувáти.

Забия́ка, *m.* s. Забія́ка.

Зáбiг, *m. Др. с.* 228 feindlicher Einfall; 2) Bemühung, *f.*

Зáбiга, *f.* s. Зáтока (на санній доро́зї).

Забiгáти, забiгти, *v. a.* кого́ jmdn ereilen, gefangen nehmen, erbeuten; кому́ доро́гу jmdm den Weg verrennen, versetzen; jmdm zuvorkommen; *v n.* wo hineinlaufen, sich verlaufen, im Laufen sich verirren; коло кого́ (чого́) um jmdn sich eifrig bemühen, sich bemühen, sich bestreben; най ти язи́к не забiга́є schwätze kein dummes Zeug zusammen! (*B.*); язи́к — по кутка́х die Zunge läuft hin u. her wegen Verlegenheit od. wegen Leckerhaftigkeit.

Забiганий, *a.* ро́зум; забiго́ватий launig, grillenhaft. [мом altklug, pfiffig.

Забiглий, *a. M* (*Мет.*(65) 319 ро́зу-

Забiгмати ся, (-ми-) mit „Бігме́“ betheuern.

Забiди́ти, забiдувáти, *v. a.* abhärmen, abquälen: худо́бу; — ся klägliches Aussehen bekommen.

Забiй, -бю́ *m.* зеле́ний — *Гол.* III. 419. *N.* e. Berges. [mit Todtschlag.

Забiйка, забiйня́, *f.* blutige Rauferei

Забiй-кручá, *f.* Clematis integrifolia.

Забiйниця, *f.* s. Бо́дня.

Забiйчиня, *f. У.* Mörderin, *f.*

Зáбiл, [бе́л-], *m.* зáбiлка, *f.* Alles womit man einer Speise e. weisse Farbe giebt (Milch, Rahm).

Зáбiль, *f.* Federweiss, *n. Вол.*

Забiлення, забiлювання, *n.* das Weissen, Uebertünchen.

Забiли́ти, забiлювати, *v. a.* weiss machen (борщ зáбiлкою); — хáту weissen, übertünchen; — ся weiss werden, weisse Flecke bekommen. [s. Бiлувáти.

Забiлувáти, *v. v. Др. с.* 395 вівцю́,

Забiр, -бру, *m. gew. pl.* Stickerei am Rande eines Kopftuches u. A.; 2) s. Грабiж, Eroberung, *f. ГШ.*

Забiрний, *a.* viel nehmend.

Забiрувáти, *v. a.* кого́ s. Перебороти, überwinden.

Забiрчи́вий, *a.* eroberungssüchtig, *ГШ.* [rungssucht, *f. ГШ.*

Забiрчи́вiсть, -ости, *f.* Erobe-

Забiсувáти, *v. a.* verteufeln; *pl.* забiсо́ваний *C.*

Забiчи, s. Забiгáти.

Забiя́ка, *m.* Raufbold; Haudegen; fester, stämmiger Bursche.

Забле́кнути, *v. n.* anfangen zu welken, verschiessen, verbleichen.

Заблестíти, заблискотíти, *v. n.* erglänzen. [(v. Schafen).

Заблея́ти, *v. n.* anfangen zu blöken

Заблощéний, *a.* wanzig.

Зáблуд, *m.* Irrweg, Holzweg, *m. У.*; 2) * Ausschweifung, Unzucht, *f. K.*

Заблу́да, *m.* der Irrende, *Ст.* 2) s. Приблу́да *У.*

Заблуди́ти, заблука́ти ся *v. n.* irren, fehl gehen; sich verirren. [rend, *K.*

Заблудли́вий, *a.* leicht irre füh-

Заблу́дний, *a.* irrend, *Ру.*; verirrt, *K.*

Заббо́н, *m. gew. pl.* Aberglaube, *m.*

Заббо́бнний, *a.* abergläubig.

Заббо́бнiсть, -ости, *f.* das abergläubische Wesen, Aberglaube, *m.* [ся.

Забовду́рити ся, s. Набовду́рити

Заббо́втати ся s. Захля́пати ся. *Зак.*

Забогатíти, *v. n.* reich, wohlhabend werden. [betheuern, на щось

Забожи́ти ся, bei Gott schwören

Забо́ї, *pl.* — дзво́нів Glockengeläute, *n.*; 2) s. Виббїна.

Забо́їна, *f.* s. Забиїння.

Заболбота́ти, *v. n.* kollernden Ton von sich geben.

Заболі́ти, *v. n.* krank werden, erkranken.

Заболо́нники, *pl.* Splintkäfer, (Scolyti) *Пол.* [mit Koth beschmutzen.

Заболоти́ти ся, (-тя́нити ся) sich

Заболо́тний, *a.* hinter dem бола́то 2) 3) wohnend, liegend.

Забо́р, *m.* Sendung der Steuerschuldigen zur Feldarbeit *Oc.* (61) XII, 111.

Забо́ра, *f. Др. с.* 229 Barrikade, Wehre, *f.*

Заборозе́нник, *m.* einer von den Keilen, womit die Pflugschar in dem гряді́ль fest eingerammt wird.

Заборозник, *m.* s. Борознюк.

Забороло, *n.* Bollwerk, *n.* Schutzmauer, *f.*; 2) der hinter der Schussweite (hinter dem Kampfplatze) gelegene Hort.

Заборо́на, *f.* забороне́не, *n.* das Verwehren, Verbot, *n.*

Забороня́ти, (-ня́ти), *v. a.* кому́ щось jmdm etw. verwehren, verbieten.

Заборонува́ти, *v. a. Мор.* beeggen.

Забо́рсати, забо́рсувати, *v. a.* zuschnüren, umschnallen (die Schnürsohlen); 2) * — ся з випла́тою schlechter Zahler sein, Schuldner bleiben. [*Гол.*

Заборчи́вий, *a.* eroberungssüchtig,

Заборяни́н, *m.* Mitglied eines Забо́р, *n.*

Заборя́ньство, *n.* s. Забо́р.

Забо́та, *f. gr.* Mühewaltung, *f. Др. с.* 378; бу́ти в забо́тах *Гр.* Sorge haben, in Verlegenheit sein. [wabe, *f. K.* I. 134.

Заборцень, -цня, *m. K.* Honigscheibe,

Забочи́ти ся, на кого́ auf jmdn scheel blicken; schmollen; забоче́ний s. Нагнїваний.

Забра́ло, *n.* † s. Заборо́ло.

Забра́ти, s. Забера́ти.

Забра́тів, *m. W.* e. Berges.

Забре́ндати ся, sich beschmutzen §.

Забрени́ти, *v. n.* s. Бренїти II.

Забреньча́ти, *v. n.* zu klimpern etc. anfangen.

Забрести́, *v. n.* hineinwaten.

Забреха́ти, *v. n.* anfangen zu bellen; 2) — ся *C.* I. 134 sich hineinlügen; *b*) sich irren. §.

Забре́ць, *m.* Art heilsames Kraut (für Zähne), *Піс.* [sudeln.

Забри́зкати, *a. a.* verspritzen; be-

Забрі́дник, *m.* der mittels der Austretung eines Pfades die Grenze macht.

Забро́д, *m.* Arbeit beim Fischfang am Don etc. *f.* [Відброди́ти, забрі́дник.

I. Забро́джувати, *v. a.* сте́жку s.

II. Забро́джувати, *v. n. Под.* in Gährung gerathen. [99 zum забро́д geh.

Забро́дзький; *a. Не. Пр.* XI. (1)

Заброди́ти, *v. a.* mit Koth beschmutzen; — ся beim Waten nass werden.

Забро́дчик, *m.* Arbeiter beim Fischfang, *m. Левч.* [beschmutzen *R.* 71.

Забруди́ти, (-дни́ти *Ст.*), *v. a.*

Забрязча́ти, *v. n.* erklingen, erschallen.

Забубоні́ти, s. Бубоні́ти

Забува́не, *n.* das Vergessen, Vergessenheit, *f. Не.*

Забува́ти, *v. a.* s. Забу́ти; — ся *Ф.* (*Мет.* (63) 100 s. Загада́ти ся.

Забу́дь, в — попа́сти *B.* in Vergessenheit gerathen. [*n.* Baulichkeit, *f.*

Забудинок, -нку, *m. B. Б.* Gebäude,

Забуди́ти, забу́джувати, *v. a.* räuchern (Fleisch etc.).

Забу́дька, *f. H.* 5 (паляни́ця-) s. Забу́дько 2); забу́дка, *f. B.* das Vergessen; 2) * s. Чорноба́іль.

Забу́дько, забува́чка, *m.* забу́дькуватий, забу́дьчивий, *Пар. a.* der leicht Alles vergisst, der Zerstreute; 2) *Др. с.* 32 das vergessene Laib Brot im Backofen.

Забудо́ване, *n.* das Verbauen; 2) Gebäude, *n.*

Забудувати, *v. a.* verbauen.

Забу́дьчивість, -ости, *f. Пар*; Vergesslichkeit, *f.*

Забуза́н, *m. H.* 267; ? заби́ти за бу́за́н s. Заткну́ти за по́яс кого́.

Забузувати, *v. a.* verstopfen, einmachen, füllen *Гр.*

Забундо́сити ся rauhes, unfreundliches Gesicht machen.

Забундю́чити ся, sich ungeberdig, unwillig zeigen; 2) s. Захма́рити ся.

Забунтува́ти, *v. a. K.* I. 273 zur Empörung, zum Aufstand jmdn bringen. *v. n.* s. Бунтова́ти ся, *K.* [schmollt.

Забу́ра, *m.* der ungehalten wird, der

Забу́рене, *n.* Verwirrung, *f.* Aufruhr, *m.*

За|бу́рити, *v. a.* in Verwirrung, in Unruhe bringen, Aufruhr erregen; — ся на ко́го gegen jmdn aufgebracht, ungehalten sein.

За|бурти́ти, *v. a. АД.* I. 304 einschlagen, einstossen; 2) *v. n.* s. Бурті́ти.

За|бурча́ти, *v.n.* zu brodeln, zischen, schäumen anfangen.

За|бу́те, *n.* s. Забува́не.

За|бу́ти, забува́ти, *v. a.* ко́го (що), на ко́го vergessen; = — ся *P.* I.29. *M.* I. 138; *b*) sich vergessen, vergesslich sein.

За|бути́ти, *v. n. Гол.* I. 131 s. Загуди́ти. [der, die leicht vergisst, *Ст.*

За|бу́тний, *a. Шіс.* забу́тниця, *f.*

За|бу́ток, -тку, *m. Ф.* das Vergessen; 2) vergessenes Ueberbleibsel, *Зак.*; 3) Denkmal, *n. Ос.* (63) I. 51. *K.*

За|бушува́ти, *v. n.* anfangen als Freibenter, als Räuber zu leben.

За|буя́лий, *a.* ausgelassen, ungestüm.

За|буя́лість, -ости, *f. Пол.* Ausgelassenheit; Verbissenheit, *f.*

За|ва́га, *f. Ст.* Bedeutung, Geltung, *f.*

За|вагоні́ти (-готні́ти), *v.n.* schwanger werden; заваготні́лий *a. H.* 177.

За|ва́да, *f.* Hindernis, *n.* [schwanger.

За|ваджа́ти, *v. n.* im Wege stehen, hindern.

За|ва́дити, *v. a.* на се́бе щось ein Kleid anziehen; 2) *v. n.* кому́ s. Пошко́дити; 3) за, в що s. Зачепи́ти. [*K.*

За|вадли́вий. *a.* anstössig, schädlich,

За|важа́ти, зава́жити *v. n.* wiegen; Ausschlag geben; * verschlagen, bedeuten *Кч.* 220.

За|важни́й. *a.* schwer wiegend, *Левч.*; 2) зава́жний hinderlich, lästig, *H.* 205.

За|важні́ти, заважча́ти *Левч.*, *v. n.* s. Завагоні́ти. [digt, offen werden.

За|вакува́ти, *v. n.* vacant, erle-

За|ва́л, *m. ГШ.* Einsturz, *m.*

За|ва́ль, зава́ла, *f.* Erdabrutschung, *f.* Trümmer, *pl.* Schutt, *m.*; 2) grosse Schneeverwehung, *f.*; 3) Verschanzung, Barrikade, *f. K.*

За|вали́дорога, *m.* unnütze Erdenlast, Taugenichts, *m.*; 2) Wegelagerer, *m.*

За|вали́ло, *m. N.* e. Berges.

За|ва́лина, *f. Фр.* зава́лище, *n.* Ruin, *f.* Trümmer, *pl.*

За|вали́ти, зава́лювати, *v. a.* zuwerfen, vollwerfen, verschütten, vollstopfen, verrammeln *Ш.* II. 53; 2) umstürzen.

За|ва́лки, *pl.* angeschwollene Drüsen.

За|ва́льний, зава́листий, *a.* -а доро́га, зима́ mit vielem tiefem Schnee.

За|валува́ти, *v. n.* stark bellen, *Гр.*

За|ва́льчити ся з ким mit jmdm in Zank gerathen. [sudeln.

За|вали́ти, *v. a.* beschmutzen, be-

За|вали́щий, *a. Кв.* II. 77. 260. 320 gemein, ordinär; schmutzig; verwahrlost *Левч.* s. Вали́ти I. II.

За|вандрува́ти, *v. n.* einwandern.

За|ва́р, *m.* Absud, Decoct, *m.*

За|вари́ти, зава́рувати, *v. a.* einkochen, kochen lassen.

За|ва́рка, *f.* (*B.*) Zusatz an Käse etc. zum Verkochen der женти́ця.

За|варува́ти, *a. a.* ausbedingen, vorbehalten, versichern; verhüten.

За|вархо́лити, (*B.*) s. Завертепи́ти.

За|ва́рювання, *f.* ву́рда u. сир zusammen eingekocht. [feuer, *n.* (*B*).

За|ва́тра, *f.* zweites Feuer, Nach-

За-в|бача́ннєм, *adv.* mit Verlaub, *m.* Erlaubnis (*B*). (*vgl.* вибача́йте).

За|ввихну́ти ся, rührig sein, sich sputen. [die Höhe *C.* I. 18.

За|ввиш|ки́й, *adv.* an Höhe, hoch, in

За|ввіжлити, *v. n. M.* II. 199 wollen, wünschen.

За|вгре́т, *adv. Шіс.* mit Ausnahme..

За|вглибо́кий, *Др. с.* 253 завглубшкий. *adv.* der Tiefe nach, in die Tiefe, tief.

За|вгода́й, *adv.* frühzeitig, rechtzeitig.

За|вгрубо́шкий, *adv.* der Dicke nach.

За|вла́р, *m.* Faulenzer, *m.*

За|вла́рувати, *v. n.* faulenzen.

За|вда́лий, *a. Ч.* V. 1025 s. Уда́лий.

За|вда́нє, *n.* das Aufheben u. Auflegen; Aufgabe, *f.*

За|вда́ти, завдава́ти, *v.a.* кому́ щось zur Aufgabe machen, aufgeben; на пле́чі heben u. jmdm aufladen, auflegen, aufbürden; жалю́ — Schmerz, Leid erregen, machen, verursachen; бре́хні — *C.* II. 105 Lügen strafen; злоді́йство кому́ des Diebstahls zeihen; 2) до ко́го *V.* jmdn benachrichtigen; 3) дале́ко кого́ — weit wohin versetzen, wegschaffen; 4) хлі́б (розчи́ну) кваснім тістом mit Sauerteig anmachen; 5) gern reichlich geben *H.* 1; 6) — ся з ким до пра́ва *Term.* s. Запізва́ти; *c*) — ся

sich verstellen, simulieren. Завда́тий *ptc. M.* II. 34 = за́вда́ний.

Завда́ток, s. Зада́ток. [ge, lang.

Завдо́вж, завдовжкй, *adv.* in die Län-

Завдовіти, *v. n. Ч.* V. 806 zur Witwe werden, verwitwen. [ten Male.

Завдру́ге, *adv. Ч.* II. 467 zum zwei-

Завдячáти, *v. n.* verdanken.

Заведéнє, (-ниє), *n.* Brauch, *m.* Sitte Einrichtung, *f.*; 2) Institut, *n.* Anstalt, *f.*

Заведéнция, *f. K.* II. 42. Einrichtung, *f.* Brauch, *m.* [людок.

Заведúсьвіток, -тка, *m.* s. Дурú-

Завéзлиско, *n.* Stelle, wo die Erde eingefallen ist, od. wo e. Abrutschung stattgefunden hat, (*B.*).

Завéзти, *v. a.* s. Завозúти; завéзло ся хмáрами der Himmel hat sich mit Wolken überzogen.

Завéйкати, s. Вáйкати.

Завеличáти ся zu prahlen anfangen, stolz werden *Кч.* 222.

Зáверба, *f.* зáверóник, зáверóок.-бка, *m.* (*B.*) Art Weide, s. Луговúна *Gr.* 30.

Завербувáти, s. Верóувáти. [вáти.

Завередувáти, *v. n. Ко.* s. Вередувáти.

Заверéчи, *v. a.* s. Закúнути 1).

Зáвержка, *f. У.* das hingeworfene Wort, Andeutung, *f.* 2) Ueberwurf, *m.* Ueberkleid, *n.* [Kopf verdreht, verwirrt.

Заверниголова, *m. f.* der die den

Завернýти, завертáти, *v. a.* — назáд zurückleiten; zurückstellen; завéртаний хлíб abermals in den Backofen gesetzt; лист retournieren; товáр ab-, wegtreiben; * комý гóлову den Kopf verdrehen, jmdn belästigen; *ptc.* завернéний *Gr.* 30 zum Militär einberufen; 2) — ся umkehren, sich umdrehen, sich umschlagen. [Завéртнї; лúко?

Зáверт, зáвертень, *m. H.* 57? s.

Зáверта-головú, Schwindelkopf, *m.*

Завертанúна, *f.* s. Закрутенїя.

Завертепúти, *v. n.* Händelsuchen, eine Affaire machen, (*B.*).

Завертíти, завéрчувати, *v. a.* an-, einbohren; 2) einwickeln, einhüllen; — ся sich — —; s. Закрутúти ся *K.* I. 124.

Зáвертка, *f.* hölzerner Riegel, Klinke, *f.* [Schlitten; 2) s. Оголоблї, *Зак.*

Зáвертнї, *pl.* e Bestandtheil der

Завертоóка, *f. m.* auf jmdn lüsterne Blicke werfend.

Заверховúнний, *a.* hinter dem Oberlaufe eines Flusses, *K.* [einbringen.

Заверхолúти, *v. n.* Zank u. Zwist hin-

Завéрчи (заверéчи), *v. a. У.* werfen; — слóво hinwerfen, entgegnen.

Завершáти, (-шúти) *v. a.* den Gipfel aufsetzen; * ausführen, vollbringen, vollenden.

Завéршє, *n.* Ort hinter dem Berge, *m.*; 2) —, завершкóва кість Oberhauptsbein, *n. B.*

Завéсти, заводúти, *v. a.* wohin führen, leiten; щось etw. einführen. installieren; — тáнець den Reigen eröffnen; * когó, надíю gegen jmdn seiner Verpflichtung nicht nachkommen; betrügen, täuschen; verführen, verleiten *M.*; 2) — ся з ким mit jmdm sich gesellen, e. Geschäft anfangen; mit jmdm anbinden.

Заветúти, *v. a.* когó в чім übertreffen.

Заветшáти, *v. n. Зг.* s. Обветшáти.

Завечáти, *v. n.* s. Завічáти; на старóго sichtlich alt werden.

Завечерíти, *v. n.* Abend werden.

Завештáти ся, *Ко.* 64 sich sputen, s. tummeln.

Зáвжде, *Др. c.* 250; зáвжди, *adv.* immer, jedesmal, *Не. Левч.*

Завждéнний, *a. M.*+*Б.* 127 alltäglich, immerwährend.

Завзивáти, s. Завізвáти.

Завзýля, *f.* s. Зазýля.

Завзятє, *n.* завзáток, -тку, *m.* ungestümes, hartnäckiges Trachten; Verbissenheit; Verbitterung, *f.* Trotz, Ingrimm, Groll, *m.*

Завзáти ся, sich nachdrücklich bemühen; auf etw. versessen, erpicht sein; 2) на когó sich über jmdn erbosen, ergrimmen; завзáтий, *a.* на що worauf versessen; 2) erbost, ergrimmt; voll Trutz.

Завивáльниця, (*d.* -áльночка), *f.* s. Покривáйниця.

Завúвáло, (-áйло, -áльце *Kol.* I. 262.) *n.* Wickeltuch, Hülltuch, Kopftuch für verheiratete Frauen; Hülle, *f.*; 2) *АД.* I. 216 Türkenbund, Turban, *m.* [Bedecken.

I. Завúванє, *n.* das Einwickeln;

II. Завúванє, *n.* вíтру das Heulen

I. Завивáти, s. Завúти I. [d. W. *Не.*

II. Завивáти s. Завúти II.

III. Завивáти, *v. n.* wehen, blasen, brausen *Ш.* I. 18.

Завúвка, *f. Ч.* III. 193 s. Закрутька (колóся).

Зáвидь, -завúдько, *m. Гол.* III. 33 der Neidische, Uebelwollende, *Вах.*

Завидáти, *v. a* s. Завúдїти 1); zu sehen bekommen, *T.* не — кінцá тóму das Ende davon lässt sich nicht absehen.

Завúдїти, *v. a.* erblicken, sehen *АД.* I. 333 *Ч.* IV. 633; 2) *v. n.* комýсь чогóсь s. Зáвидувати.

Завидія, (-іáка), *m. Зг.* Händelmacher, Renommist, *m.* (Tage.

За-вúдка, за вúдна, *adv.* noch bei

Зáвидки берýть *Мор.* vom Neid.

Завúдливий, *K.* зáвúдний, *a.* neidisch; schell, eifersüchtig; gierig; 2) завúдний *Ко.* 331 beneidenswert; Neid-erregend, *Шт.*; зáвúдно тобí du beneidest, dich wurmt, ärgert. [Missgünstige, *K.*

Зáвидник, *m.* Neider, Hasser, *m.* der

Зáвидниця, *f. Те.* Neiderin, die Eifersüchtige, Nebenbuhlerin, *f.* [gen, *Зг.*

Завидніти, *v. n.* Tag werden, ta-

Зáвидощі, *pl. Н.* 94 s. Зáвисть, Scheelsucht, *f.*

Зáвидувати, *v. n.* комý чогóсь jmdn um etw. beneiden, jmdm etw. missgönnen; завидýщий (-дю́щ-) *Ст. Левч.* neidisch, eifersüchtig.

Завúй, *m.* Geheul, *n.* [tern überhangend.

Зáвийка, *f.* Kopftuch über die Schul

Завиля́ти, *v. n.* schwingen, wedeln. *C.* I. 169. [wickeln.

Завúн, *m. Ст.* завúнене, *n.* das Um-

Завúна, *M. Фр.* завинúна, *f.* Anklage, Anschuldigung; Schuld, *f.*

Завинúтель, *m. M.* Kläger, *m.*

Завинúти, *v. a.* щось, в чім verschulden, sich etw. zu Schulden kommen lassen; sich vergehen; грóші schuldig sein. [heit; s. ? Завíйна.

Завúниця, *f. Ч.* I. 114 Art Krank-

Завинíне, (-я), *Не.* (*n.* 361) Bündelchen, zusammengewickeltes Päckchen.

Завинýти, завирнýти *v. a.* s. За-

Завирýха, *f.* Schneegestöber. [вúти I.

Завúс, ? (*Ч.* 967 спúси в завúсї) Halter, *m.* Angel für e. Lanze, *f.*

Зависáти, завúсїти, завúснути, *v. n.* hangen bleiben; abhängen, abhän-

Зависúмий, *a.* abhängig. [gig sein.

Зависúмість, -ости, *f.* Abhängigkeit, *f.*

Завúскрити ся, mit віскряк(и) sich bedecken *Ко.* 8.

Завúсливий, *a. C.* I. 68. *МШ.* neidisch, missgünstig, schadenfroh, eifersüchtig; *adv.* -во, зáвистно (-висн-) комý jmd verfolgt mit Neid, s. Зáвúдно.

Завислянщина, *f.* Land jenseits der Weichsel, *K.*

Зáвисть, *f.* Neid, *m.* Missgunst, *f.*

Зáвистити, зáвистувати, *v. n.* s. Зáвидувати. [discher Mensch, Neider, *m.*

Зáвистник, *m. Гол.* III. 86 nei-

Зáвистниця, *f.* neidisches Weib, Neiderin.

Завитáнє, *n. Пр.* III. 288 Besuch, *m.*

Завитáти, *v. n.* eintreffen, gastlich ankommen, erscheinen.

Завите́, *n.* das Einwickeln, Einhüllen; 2) Kopftuch, *n.* -putz, *n.* -binde, *f.* für verheiratete Frauen.

I. Завúти, [-ви-], *v. a.* einwickeln, einhüllen; mit dem von verheirateten Erauen getragenen Kopftuche bedecken, od. umhüllen: дíвчину * ein Mädchen, verführen; — ся з ким von jmdm verführt werden, sich Mutter fühlen; 2) — огнéнь die Glut in Asche verbergen.

II. Завúти [-вы-], *v. n.* Geheul erheben, heulen.

Завитúти, *v. a.* (вúткою) fest binden.

Завúтка, *f.* verführte, Mutter gewordene Frauensperson, s. Завúти I. 1); 2) s. Завúвка.

Завитóк, -тká, *m.* Ringelsperling, *m.* (Fringilla montana) *B.*

Завúхорити, завúхрúти *v. n.* aufwirbeln, Verwirrung, Unordnung, Unruhe verursachen, aufwiegeln, aufrühren; — ся in stürmische Aufregung gerathen, heftig aufbrausen; до чóго ungestüm sich an etw. machen.

Завúхторити, *v. a.* §, gefährden, bedrohen; 2) einen Anschlag machen, gesonnen sein.

Завищáти, завíвкотíти *КУ. v. n.* schneidend, schrillend aufschreien (з бóлю), aufschmettern.

Завівáти, *v. n.* s. Завíяти.

I. Зáвід, -оду, *m.* Aushieb in der Falze des Pfahles zuoberst, durch welchen das Brett in e. Bretterwand eingeführt, eingelegt wird; в зáводи йтú zickzack gehen; 2) Einrichtung, Mass-

regel, Anstalt, *f.*; 3) Fabrik; немá й зáводу *Ш.* II. 192, áнї на зáвід ist keine Spur, kein Ansatz, nicht das Geringste; 4) Beruf, *m.* Amt, Fach, *n.*; 5) Täuschung, *f.* зробúти комý зáвід der Verpflichtung nicht nachkommen; 6) Todtenklage *f.*

II. Зáвід, -іду, *m. Ф.* s. Завíдуване.

Завідáтель, *m.* Verwalter, Administrator, *m.* [Administration, *f.*

Завідáтельство, *n.* Verwaltung,

Завíдати, *v. a. Н.* 79 kennen lernen, versuchen, erleiden *Ч.* V. 13, kosten: водú — ertrinken; *v. n. М.* куди — wohin gehen u. nachfragen (nach einer Anleihe); s. Звíдати ся.

Зáвідний, *a. ВБ.* enttäuschend, trügerisch, unzuverlässig; 2) завідний *b* der die Arbeit verschiebt.

Завíдник, *m.* Bewerber, *m.*

За-вíдома, *adv.* wissentlich, mit Vorwissen *С.* II. 180. [nachrichtigen.

Завíдомити, (-мля́ти), *v. v.* be-

Завíдóмлене *n.* Benachrichtigung, *f.*

Завíдуване, *n.* Verwaltung, Besorgung, *f.* [walten, besorgen.

Завíдувати, *v. n.* чим etw. ver-

Завíдця, *m.* Unternehmer, Leiter, Obmann, (*Ф.*); Vorsänger, *m.* (*Ф. Кол.* 19).

Зáвіз, -озу, *m. Не.* Zufuhr zur Mühle (des Getreides), *f.*

Завíзване, *n.* Aufruf, *m.* Vorladung, *f.*

Завізвáти, *v. a.* aufrufen, vorladen.

Зáвізно, *adv.* (в млинí) von starker Zufuhr.

Завíй, -óя, *m.* Gewinde, *n.* Windung, *f.*; 2) Kopftuch, *n. АД.* I. 298; 3) -óю Gattung, *f.* Schlag, *m.* [tuch, *Гол.*

Завíйка, *f.* kleines Wickeltuch, Kopf-

Завíйна, завíйниця, завíна, *Гр. f.* Art Herzkrankheit, *К.* Bauchschmerzen, *pl. Ко.* 108; Lähmung, *f.* — підвíяла когóсь jmd ist gelähmt (dh. Zugluft etc.).

Завíйник, *m.* Meerturban, *m.* (Cidaris).

Завíкниця, *f.* У. s. Вікóниця.

Завінýти, *v. n.* anwehen, s. Завíяти.

Завíрене, *Мх.* завíре, *У. n.* Vertrauen, *n.* Zuversicht, *f.*

Завíрити, завіря́ти, *a. a.* когó versichern *С.* II. 60; щось комý anvertrauen; *v. n.* комý jmdm Glauben, Vertrauen schenken, trauen; creditieren.

Завíрити ся (-ви́р-), на когó grimmig u. grollend gegen jmdn sich wenden; erzürnen, schmollen; завíрений böse.

За-вíрне, *adv.* als wahr; завíрно allenfalls, *Пар.* [I. 253.

Завíртувати, *v. a.* einwickeln *С.*

Завірю́ха, *f.* s. Завируха.

Завірю́шливий, *a.* stürmisch, ungestüm, *Т.*

Зáвіс, -ісу, *m.* зáвісь, *f.* steiler Abhang, überhängender Felsen, e. solcher Ufertheil, (*В.*).

Завíса, *f.* Vorhaug, *m.*; 2) Thürhand, u. Thürangel, Haspe, *f.*; 3) Stange zum Aufhängen der Wäsche, *f.* [hängend, *Зак.*

Завісúстий, *a.* angehängt, über-

Завíсити, *v. a.* vor-, zu-, an, aufhäugen; вікнó den Fenstervorhang zuziehen, vorziehen; — ся sich auf hängen; *b*) * s. Скрúвити ся. [Підíсок.

Завíска, *f. dim.* s. Завíса; 2) s.

Завістúти, *v. a. М.* II. 138 hören lassen, benachrichtigen.

Зáвістка, *f. Т.* Kundmachung, *f.*

Завíт, -íту, *m.* Vermächtnis, *n.* Auftrag, *m. Кн.* 276. стáрий — das alte Testament; новúй — d. neue T.

Завітúти, *v. a. Ос.* (61) IX. 44 einladen.

Завíтний, *a.* vom Testament vorbehalten, ausbedungen, testamentarisch, *Term.* -а дýмка angestammter Gedanke, Herzenswunsch, *m. Кн.*

Завíтуване, *n. К.* Lehre, *f.* geistiges Vermächtnis. [tragen; 2) geloben.

Завíтувати, *v. a.* vermachen, auf-

Завічáти, *v. a.* vorhersagen; лúхо ein Unglück —; на щось, *Ф.* etw. heraufbeschwören; — комý на бóгача vorhersagen, dass jmd reich sein wird.

Завíшати, завíшувати, *v. a.* s. Завісити; — ся s. Повісити ся.

Завíщане, *n.* Vermächtnis, Testament, *n.* Auftrag, *m.* [tor, *m. Term.*

Завіщáтель, *m.* Erblasser, Testa-

Завіщáтельниця, *f.* Erblasserin, Testirerin, *f.*

Завіщáти, *v. a.* vermachen (im Testament), testieren; auftragen.

За-вíщо? wofür? weshalb?

Завíяти, *v. n.* anfangen zu wehen; 2) *v. a.* zuwehen, verwehen: снíгом, дорóгу завíяло der Weg ist mit Schnee zugeweht; 3) когó, на когó завíяло e.

böse Luft (Zugluft etc.) hat jmdn gelähmt; ростúну — hat im Wachsthum geschädigt. schön, *Не.*

За-в-крашки́, *adv.* таки́й — so

За́вкривдно, (-идно), *adv.* кому́ jmd glaubt Unrecht zu leiden u. ist daher neidisch. [Заволоді́ти.

Завлада́ти, (-ді́ти), *v. n.* чим s.

Завлада́лець, -лця, *m.* Eroberer, *m. ГШ.*

Завла́сний, *a. Зак.* s. Вла́сний.

Завлека́ти, *v. a. Кн.* anziehen.

За́влюбки, *adv.* когóсь, чогóсь *Ф.* jmdm zu Liebe, um jmds willen; 2) s. За́любки *Гол.* III. 130.

Завля́г, *m.* за-вля́ги, *adv. Зап.* II. 353 s. Ля́гови, в —.

Завме́р, *m. Св.* завме́рлість, -ости, *f. ВБ.* das Absterben, Tod, *m.* Abgestorbenheit, *f.* [sterben; verkümmern.

Завмера́ти, завме́рти, *v. n.* ab-

Завме́рлий, *a.* abgestorben, todt.

За́вмирок, -рка, *m.* etw. Abgestorbenes.

Завóд, -оду, *m.* s. За́від I. 2) 3); 2) *Ч.* VI. Rath aus 5—6 Schiedsrichtern.

За́води, *pl.* Wettrennen, *n.*

Завóдина, *f.* Creatur, *f.* Geschöpf, *n.*

Завóдини, *pl. Кн.* (*Пр.* VIII. 951) Einführung, Installirung, Einwirtschaftung; 2) Eröffnung der Hochzeitfeier, *f.*

Завóдистий, *a.* eingebogen, *Пар.*

Заводи́ти, *v. a.* s. Завéсти; 2) wehklagen, weinen; — ся коло чогó, з чим sich womit beschäftigen. [briks- *Пол.*

Завóдский, *a.* zum завóд geh., Fa-

Завóдчик, *m.* Besitzer u. Leiter einer Fabrik; 2) Rädelsführer, *m. Левч.*

Завоéвник, *m.* Eroberer, *m. Пар.*

Завóєць, *m.* s. Підвóя.

Завози́ти, завóжувати, *v. a.* etw. wohin fahren, führen; — я́му mit herbeigeführter Erde verschütten; пóле гнóєм mit Dunger bedecken; 2) — ся vollauf beschäftigt werden; завóжений, *ОП.* abgetragen, abgenutzt.

Завойóване, *n.* Eroberung, *f.* das Erobern, *n. ГШ. Пар.*

Завойóвний, *a.* -а война́ Eroberungskrieg, *m. Пар.* [lium martagon).

Завóйок, *m.* Türkenbund, *m.* (Li-

Завóїстий, *a.* -е дéрево krumm.

Заволі́кане, *n.* s. Зани́зуване.

Заволі́кати, заволі́чи, заволокти, *v. a.* bis wohin schleppen; hineinziehen, durchziehen; — нúтку в гóлку einfädeln; — ся sich wohin schleppen, mit Mühe wohin kommen.

Заволі́куване, *n.* завóлок, -оку *m.* заволóчене, *n.* das Eggen.

Заволодíти, *v. n.* чим sich einer Sache bemächtigen, etw. in Besitz nehmen, erobern.

За́волока, *f. m.* ein Hergelaufener; 2) *f.* Haarseil, *n.* Haarschnur *f.* (bei Pferdekrankheiten), *ГШ.*

Завóлоком, *adv.*? *Н.* 138 = за вóлоком s. Вóлок IV. 3).

За́-волоси, *adv. Фр.* bei den Haaren.

Заволочи́ти, *v. a.* mit dem Eggen fertig werden. [Nadel.

За́волочка, *f.* -гóлка grosse platte

Завонúти, *v. a. У.* s. Занюхати; 2) — ся stinkend werden (*В.*).

Завоні́лий, *a.* stinkend.

Завоня́ти ся, s. Засмердíти ся.

Завóра, *f.* Anfahre, *f.* Angewende, *n.* s. Заóра.

Заворíте, *n. Ме.* 124. *Ч.* IV. 69 der Bereich, Platz vor воротá, vor dem Thorweg. [girren.

Заворкувáти, *v. n.* anfangen zu

Заворожúти, (-óжувати), *v. a.* wahrsagen, prophezeien; 2) bezaubern, besprechen, bannen; заворóжений bezaubert, daher: unantastbar, unverwundbar *Ш.* I. 185. [lich sich benehmen.

Завороníти ся, einer Krähe ähn-

За́ворот, *m.* (головú) Schwindel, Taumel, *m.*; 2) в за́воротї, *М.* I. 22 am Wege, unterwegs, im Vorbeigehen.

За́вороть, *f.*? Keim, *m.* (*Фр.*).

Заворóта, *pl. Н.* 57 s. Воротá; рот без заворóт loses Maul *Ос.*(61)IV.31.

Заворóтичі, *pl.* die Enden des Radzirkels. [(Coenurus cerebralis) *Вол.*

За́воротник, *m.* Drehwurm, *m.*

Заворохóбити, *v. a.* aufrühren, aus der Fassung bringen.

Заворóшити, *v. a.* aufrütteln.

Завóрсити ся, mürrisch, barsch werden; завóрсило ся на дворí der Himmel wurde trübe; завóрсений = захмýрений. [kommen, sich rühren.

Заворýшити ся, in Bewegung

Заворчáти, *v. n.* zu knurren, zu

murren anfangen. [дістáти.
Завоскóмити ся, = Оскóмину
Завоювáти, *v. n.* erobern; unterjochen; obsiegen. [vörderst.
Завперéд, *adv.* am allerersten, zu-
Завперувáти, *v. n.* störrig, halsstarrig werden. [merdar, (-егдá *Кч.*124).
Зáвсїгда, (-ди), *adv.* immer, im-
Зáвсїдний, *a.* alltäglich *M.*+*Б.* 350; immerwährend, *Не.* [гáти.
Завстигнýти, *v. n. Ф.* s. Встигнути.
Завстидáти, *v. a.* beschämen; — ся schamroth werden.
Завсюди, *adv. M.* II. 106 s. Зáвсїди.
Завтовшкú, *adv. P.* I. 104 der Dicke nach, dick. [Втори́ти.
Завтори́ти, *Мог.* завторувáти, s.
Зáвтра, *Mi.* IV. 528. зáвтрички, *adv.* morgen; do — bis —.
Зáвтрий, (день) *M.* II. 138, зáвтрій. до зáвтрйого *P.* II. 68; (*Ке.* II. 29) жúти з зáвтром *ВБ.* auf den morgigen Tag bedacht sein, зáвтрішний. (-траш-) *a.* morgend, der morgende, nächstfolgende Tag.
Завтя́кати, *v. n.* vermögen, sich, unterziehen, stehen щось зробúти (*Фр.*).
Завýзлити, *v. a.* den Knoten machen, *C.* [mit Auswüchsen hinter den Ohren.
Зáвушницї, *pl.* Schweinekranheit
Зáвхопи, *pl.* Anwandlung, *f. Пар.*
Завчáс, завчáсу, *adv.* frühzeitig, bei Zeiten, zur rechten Zeit. [zeitig, *Шу.*
Завчáсний, *a.* früh, vorzeitig, zu
Завчáсто, *adv.* s. Чáсто, почáсто.
Завчерáшний, *a.* vorgestrig, *МШ.*
Зá-вчером, *adv.* vorgestern, *Ог.*193.
Завчéстє, (-я), *n. Ш.* II. 249 Ehrenbezeugung, *f.* festliche Bewirtung?
Зáвший, *a. Под.* stet. [breit.
Завширшкú, *adv.* in die Breite,
Зáвязь, *f.* s. Зáвязок. *К.*; 2) Fruchtansatz, Fruchtkeim, *m.*; 2) abrutschende Erde an Abhängen. *Gr.* 30.
Завязáти, завя́зувати, *v. a.* zubinden, unter- verbinden, einbinden; anknüpfen; 2) товáриство stiften, gründen; — ся sich bilden, s. entwickeln, s. enspinnen, s. ansetzen (óвоч) sich häupteln (капýста).
Завя́зє, *n.* Statur, *f.* Körperbau, *m.*
Завя́зи, завя́зини, *pl.* Grundlegung e. Wohngebäudes u. Festmal dabei.
Завя́зистий, завя́зкуватий, *a.* kernhaft, kernfest, stämmig; ausdauernd.
Зáвязка, *f.* Verknüpfung, Schürzung, *f.* Band, *n.* Binde, *f.* Knoten, Ansatz, *m.*
Зáвязник, *m. B.* Fruchtknoten, *m.* (germen); 2) Rothwurz, *f.* Heidecker, *m.* (Tormentilla erecta).
Завя́знути, *v. n.* stecken, heften bleiben, *P.* I. 8. *Кч.* 276.
Зáвязок, -зку, *m.* Keim, Embryo; Fruchtansatz, *m.*; 2) das Werden, Wachsthum; 3) Capacität *f.* не мáє -зку в головí (*Фр.*) ist schwachsinnig.
Завя́лий, завя́листий, *a.* eingetrocknet, verwelkt; zur Magerkeit hinneigend; zähe, sehnig. [trocken, zähe werden.
Завя́нути, *v. n.* verwelken, welk,
Зáга, *f.* s. Згáра.
Загáвити ся, *Ст.* sich vergaffen.
Загáвкати, s. Забрехáти.
Загагáкати, *v. n.* mit weiter Stimme zu singen anfangen (*v.* дяк).
Зáгáд, *m.* s. Нáказ, Auftrag, *m.*
Загадáйко, *m.*?
Загадáти, загáдувати, *v. a.* собí щось sich etw. denken (um dasselbe errathen zu lassen); ersinnen; 2) ein Räthsel, ein Problem aufstellen, aufgeben; auftragen, gebieten, befehlen, кому́ щось *Не.*; 3) gedenken, e. Gedanken fassen, beabsichtigen, bezwecken, щось зробúти; — ся sich in Gedanken vertiefen.
Загадка, *f.* Räthsel, *n.*; 2) Aufgabe, *f.* Problem, *n.*; 3) Berufkraut, *n.* (Erigeron canadense). [selhaft.
Загадóчний, загадкóвий, *a.* räth-
Загадóчність, -ости, *f.* Räthselhaftigkeit, *f.*
Загáдуванє, *n.* s. Загадáти etc.
Загаздúти, *v. a.* §. leichtfertig jmdm übergeben, кому́ щось.
Загáй, *m.* лани́ як загáї *Ф.* (*Кол.* 38)? üppiges Weidengesträuch; 2) загáї *pl.* Unordnung, *f. vgl.* Загаїти.
Загáйка, *f.* s. Гáйка.
Загаїти, загáювати, *v. a.* чим щось vollstopfen, verlegen; 2) aufhalten, verzögern, unterbrechen; — ся zögern, säumen, sich aufhalten.
Загáл, *m.* das Ganze, die Gesammtheit, das Gemeinwesen *Пот.* III. 27. загалóм, в загалí Alle insgesammt; im

Allgemeinen, überhaupt.

Загалáкати ся, durch eitles Geplärr zerstreut werden u. etw. vergessen.

Зáгалень, -лня, *B.* загáльник, *m.* Gemeinplatz, *m.* vage, banale Phrase.

Загальмувáти, s. Гальмувáти 1).

Загáльний, загалóвий, *До. Вас. a.* allgemein, Gesammt-, Haupt-, universal; total.

Загáльниця. *f.* Fleischwoche, -zeit, *f.*

Загáльність, -ости, *f.* das Allgemeine; Allgemeinheit, Gesammtheit, *f.*

Загальнúй, *f.* allgemeine Versammlung, *Пис.*

Зáгáнка, *f. Wgr.* XVII. s. Зáгадка.

Заганýти, *v. a.* s. Загадáти; 2) за когóсь *У.* nach jmdm fragen.

Заганяти, *v. a.* hinein-, ein-treiben; verschlagen; — ся eindringen, hineinstürzen; sich überstürzen, voreilig sein, *за далéко zu weit gehen.

Загáпкати ся, *Зг.* s. Загáвити ся.

Зáгар, *m.* Kohlendunst, *m.*

Загáра, *f.* auflodernde Hitze; *Leidenschaft, *f. Cm.*; 2) Lichtnelke, *f.* (Lychnis chalcedonica).

Загаразди́ти, *v. a.* щось кому́ s. Придóбати.

Загаразднювати, *v. a. H.* щось чим mit Wust verlegen, vollstopfen.

Загáрбати, загáрмати, *v. n.* etw. an sich reissen u. es verderben.

Загарбýвáтий, *a.* s. Загребýщий.

Загáркати, s. Гáркати. [erig *OП.*

Загáрливий, *a.* feuerfangend; feu-

Загáртий, *a.* abgehärtet, *Cm.*

Зáгартка, *f.* s. Зáгортка, *B.*

Загартувáти, *v. a.* abhärten; die Härtung geben.

Загасáти ся, *IV.* кінь sich übertreiben, s. müde abtreiben.

Загасáти, загáснути, *v. n.* verlöschen, auslöschen (*v. n.*). [löschen (*v. a.*).

Загасúти, загáшувати, *v. a.* aus-

Загáта, (*d* -áтка), *f.* s. Гáтка; 2) Einkleidung der äusseren Hauswände mit Stroh u. A.

Загатúвода, *m.* fabelh. Wesen, das die Gewässer abdämmen kann, *Иг.* 78.

Загатúти, загáчувати, *v. a.* s. Гатúти.

Загáчити, *v. a.* anhaken, anhäkeln.

Зáгачка, *f.* Haken, Zahn, *m.*

Загáянка, *f.* s. Гáйка, *Пис.*

Загвіздкóвий, *a.* s. Затичкóвий.

Загвоздúти, загвóздж увати, *v. a.* zunageln; vernageln (коня́, пу́шку).

Зáгвоздок, (-гвіз-), *n.* дка, *m.* s. Зáтичка, льóник.

Зáгúб, (*d.* -бóчок). *m.* загúба *f. Левч.* загúбіль, -ели, *f.* das Verderben; Vernichtung, *f.* Untergang Tod, *m. Гол.* III. 346. [загибнýти ся, *T.* sich krümmen.

I. Загибáти, *v. a.* s. Загинáти;

II. Загибáти, *v. n.* untergehen, umkommen. [tödtlich.

Загибíльний, *a. Кл.* verderblich,

Загúблий. *a. У.* verloren, verschollen.

Загúкувати ся, stottern.

Загúлити, *v. a.* §. *H.* 75 schlagen.

I. Загúн, -ну, *m.* Tod, *m. Ш.* I. 38.

II. Зáгин, *m.* Beuge, *f. Пар.*

Загинáти, *v. a.* biegen, ein-um-verbiegen; krümmen; um-zurück-aufschlagen.

Зáгинка, *f.* Falte; Biegung, *f.*

Загúнути, *v. n.* verloren gehen, umkommen, zugrunde gehen.

Загúнчастий, *a.* gebogen.

Загúрити, *v. a.* verderben, verlieren; vergeuden.

Зáгін, -ону, -óна, *m.* Ort wo das Vieh ein getrieben wird, Hürde, *f. C.* I. 39. II. 43; 2) Eintreibung, *f.*; 3) Fischfang von Mehreren, ausgeführt; 4) dh. eine tiefe Furche abgetheiltes Ackerfeld.

Загінчáй, *m.* (*B.*) s. Погóнич (при плýзї). [einem Berge.

Загíрє, *n.* Ort (Dorf etc.) hinter

Загíрмую рвати. ?

Загíрний, загíрский, *Ф. a.* jenseit des Berges, von hinter den Bergen.

Загірчúти, *v. a.* bitter machen.

Заглáвок, -вка, *m. Luts. gr.* 175 Kopfkissen, *m.*

Заглагаíти, *v. a.* s. Глаíти; — ся unter einander Frieden machen.

Заглáд, *m. Зг.* зáгладь, заглáда, *f.* (*B.*) здíлáти кому́ — jmdm Verderben bereiten; Untergang, *m.* Vernichtung, *f.*

Заглáдженє, *n.* das Ebnen, Glätten.

Заглáдити, заглáджувати, *v. a.* ebnen, glätten; 2) ver-tilgen; заглáдило ся за ним jede Spur ist nach ihm verschwunden.

Заглúбина. *f.* s. Заглýбина.

Заглибóшкий, *adv.* s. Завглибóкий.

Зáгліóка, *f.* s. Плíшка.

Заглоби́ти, s. Заплїши́ти.

Заглоти́ти, *v. a.* dicht u. gedrängt machen, — мі́сце in dichter Menge einnehmen; * übertölpeln *ЛД.*

За́глуб, *m.* заглу́бина, *f. B.* заглу́бле, *n. Пол.* Vertiefung, Einsenkung, *f.* Oehrchen, gebildet vom blattartigen Ausatz am Blattstiele, *B.*

Заглуби́ти ся sich vertiefen.

Заглубча́стий, *a.* vertieft, hohl eingedrückt, *B.* [II. (за́бити кому́ —).

Заглу́здувати, *v. a. Мог.* s. Глузд

Заглузува́ти, *v. n.* s. Глузува́ти.

Заглу́пати, *v. a.* übertölpeln mit Geschrei etc.; v. Hunden *Иг.* 9? be'len; 2) дети́ну плачу́чу чим beschwichtigen.

Заглу́хнути, *v. n.* taub werden; verstummen: вість; 2) ersticken, eingehen (von zu dicht stehenden Pflanzen).

Заглуша́ти, заглуши́ти *v. a.* betäuben, übertäuben; ersticken.

Заглу́шка, *f.* стоколо́са — Trespe, *f.* Dort, *m.* (Bromus secalinus).

Заглу́шний, *a.* übertäubend, erdrückend, erstickend, *B.*

Заглюба́ти, *v. a.* §. verdammen.

Заглядда́ти, загля́нути, *v. n.* hinblicken; nachsehen, nachschauen.

Заглядди́ти ся, s. Задиви́ти ся.

Загля́дуване, *n.* öfteres Ansehen, Hinschielen, Nachschauen.

Загна́ти, *v. a.* s Заганя́ти.

Загнива́ти, загни́ти, *v. n.* faul werden; загни́лий angefault. [erfüllen.

Загнилячити, *v. a.* mit Faulbrut

За́гниця, *f. gew. pl.* die Weichen.

Загні́вати ся (на кого́) zornig auf gebracht werden, erzürnen; grollen.

Загніздити ся sich einnisten.

Загні́руч, *adv.* mit in den Schos gelegten Händen, mit verschränkten Armen.

I. За́гнїт, *m.* загні́тиця s. За́нігтиця.

II. За́гнїт, *m.* das Bräunen des Brotes in Backofen mittels angefachter Flamme.

I. Загнїти́ти, загні́чувати, *v. a.* s. Замісити (в дїжи́).

II. Загнїти́ти, *v. a.* хлїб в печи́ das Brot im Backofen durchs nahe Anschüren des hellen Feuers, od. dh. glühende Kohlen rostbraun anlaufen lassen, bräunen. [гнїт II.

За́гнїтка, *f.* dürres Reisig zu За́-

За́гнїтко, *m.* gekrümmt; 2) *Knikker, *m.* [Fäulnis anfüllen.

Загноїти, *v. a.* mit Unrath od.

Загну́ти, s. Загина́ти; 2) * verfänglich sprechen od. fragen etc.

Загóвá, *adv. V.* frühzeitig.

Заговіни, *pl. P.* I. 202. *C.* I. 29. letzter Fleischtag vor den Fasten, Fastenabend, *m.*

Заговіти, *v. n.* und — ся, заговля́ти ся das Fleischessen beschliesen, zu fasten anfangen.

За́говір, -ору, за́говорок, (*Фр.*) *m.* Verabredung, Verschwörung, *f.* Complot, *n.*

Заговóрець, -рця, *m.* Verschworener, Verschwörer, *m. ОБ.*

Заговори́ти, *v. n.* anfangen zu reden; до ко́го anreden; *v. a.* Andere nicht zu Worte kommen lassen; — зу́би кому́ *Кн.* jmds Rede auf etw. Anderes leiten; 2) s. Замóвити; 3) — ся ins lange Reden hinein kommen; vergessen was man spricht; заговóрювати ся irre reden, *Кн.* [macht: -а соки́ра.

Загóвтаний, *a.* sehr stumpf ge-

Загóда, *f.* s. Загóдженє. [tragen.

Загода́ти, *v. a.* Загада́ти; 2) auf-

Загóдженє, *n.* das Zufriedenstellen, Vergütung, *f.*

Загоди́ти, загóджувати, *v. a.* zufriedenstellen, begütigen; jmdm etw. vergüten; begleichen; — ся з ким sich mit jmdm worüber einigen, ausmachen, vergleichen, übereinkommen; 2) er-warten *Иг.* 51.

За́годї, *C.* II. 115, за́годя, *C.* I. 91. *Ог.* 116. *adv.* zeitig, zur rechten Zeit; frühzeitig, vorzeitig.

Загóдно, *adv.* s. Зае́дно.

Загодóвувати, *v. a.* s. Годува́ти.

Загоїти, *v. a.* heilen; — ся zuheilen.

Заголи́ти, загóлювати, *v. a.* entblössen, aufdecken; 2) в салда́ти als Soldaten kahl scheren lassen, *Ш.* I. 295.

Заголóба, *f.* Plackerei, *f.* s. Морóка.

Заголоби́ти, *v. a.* verkeilen, vernieten.

За́головє, *n.* s. За́головок, 2).

За́головний, *a.* -ий лист Titelblatt, *n. Пар.*

За́головок, -вку, *m.* Kopfstück beim Bette; 2) Kopfkissen, *m. Гол.* III. 372; 3) Titel, *m.*

Заголодні́лий, (*Фр.*) заголодо́ваний, *a.* ausgehungert, durch öfteres Hungerleiden verkümmert.

Заголо́мшити, *v. a.* betäuben, übertölpeln; ersticken.

Заголубі́ти, *v. n.* anfangen blau zu schimmern, sich bläuen.

Загомоні́ти, *v. n.* anfangen zu schallen, hallen, lärmen, laut zu sprechen.

Загі́н, *m.* *Ч.* I. 199 s. За́гін 1).

Загі́на, *m.* загі́нистий, *a.* zu weit gehend, voreilig, heftig, ungestüm, hitzig.

Загоне́ць, -ця́, *m. dim.* s. За́гін 4).

Загі́нистість, -ости, *f.* *Пар.* Jähe des Gemüthes, Voreiligkeit, *f.*

Загоно́вий, *a.* -а управа по́ля Beetbau, *m.*; -а шля́хта ackerbauend.

Загі́ра, *f.* *N.* e. Berges. [*Ке.* II. 93.

Загорди́ти ся, übermüthig werden

Загори́чити, *v. a.* heiss machen.

За́горідь, *f.* *K.* s. Загоро́жа.

Загорі́лий, *a.* загорі́лець, -лця, *ГШ.* *m.* fanatisch; Heisssporn, Fanatiker, Eiferer, *m.*

Загорі́лість, -ости, *f.* загорі́льство, *n.* *Пар.* Fanatismus, *m.*

Загорі́ти, *v. n.* verbrennen, verdorren; 2) durch Kohlendunst betäubt werden; 3) — ся zu brennen anfangen, entbrennen sich entzünden; * sich entflammen,sich begeistern чим до чо́го, *ГШ.*

Загорні́нє, *n.* Kleidung, *f.*

Загорну́ти, s. Загорта́ти. [IX.100.

Загори́ді́ваний, *a.* gehässig *Oc.*(62)

Загоро́да, *f.* Verzäunung, Hürde *f.* Gehege, *n.* Verschlag, *m.*; 2) Feld nahe beim Dorfe, *n.* (в ца́рині); 3) kleine Grundbesitzung.

Загороди́ти, загоро́джувати, *v. a.* ein-verzäunen, versperren.

Загоро́дний, *a.* hinter den Gärten.

Загоро́дник, *m.*† Frohnbauer mit 3 Joch Grundbesitz, Häusler, Hintersass,*m.*

Загоро́жа, *f.* *C.* II. 100 Zaun, *m.* Hürde, *f.*

Загорта́ти, заго́ртувати, *v. a.* zusammenscharren, verscharren; 2) etw. an sich reissen, bringen; — ся в оде́жу, ein Kleid anziehen.

Загорти́на, *Гол.* III. 386, за́гортка, *f.* Oberkleid der Frauen, *n.*

Загорю́ва́ти, (-орув-), *v. a.* mühselig erarbeiten, erwerben.

За-го́ряча, *adv.* * auf frischer That; ohne zu verschieben.

Загости́ти, загі́щувати, *v. a.* загостюва́ти ся als Gast einkehren; (auf lange Zeit) gastlich einziehen, sich g. einrichten. [bereiten, vor-zubereiten.

Загото́вити, (-вля́ти), *v. a.* *Левч.*

Загото́вка, *f.* *Под.* загото́вленє, *n.* Zubereitung, *f.* [-e Ankunft.

Загі́щенє, *n.* gastlicher Einzug,

Загра́ба́ти, *v. a.* Гра́бати.

Загра́би́ти, *v. a.* s. Гра́бити 2).

Загра́да, *f.* (*lemk.*) Friedhof, *m.* s. За́город а. [би му о́чи! soll erblinden!

Заградити, s. Загороди́ти; -и́ло

Загра́дник, *m.* Obstgärtner, *m.*

Загража́ти, s. Загрози́ти.

Заграни́ця, *f.* Ausland, *n.*

Заграни́чити ся, in Grenzstreitigkeiten gerathen, з ким. [wärtig.

Заграни́чний, *a.* ausländisch, aus-

Загра́ти, *v. n.* anfangen zu spielen, aufspielen; ertönen; s. Гра́ти; ка́рту: ausspielen.

За́гребе́, *m.* in heisser Asche gebakkener Kuchen, -es Brot *C.* II. 16.

Загребе́ба́ти (-гріб-) загребе́сти́, *v. a.* verscharren, zasammenscharren; auf die Seite schüren: жар в печи́, s. Гребе́сти́ vergraben. [räuberisch.

Загребу́щий, *a.* Alles zerstörend;

Загреміти, *v. n.* donnern; ertönen, er-aufbrausen, rauschen: в фа́лю *Гол.*

Загри́вий, *a.* weiss aber um den Hals schwarz: вівця́.

Загриза́ти, загри́зти, *v. a.* mit den Zähnen zerreissen, todt beissen; 2) * dh. grossen nagenden Kummer jmdm das Ende bereiten; 3) — ся in übermässigen Kummer u. Gram verfallen.

Загримихті́ти, *v.a.* *M.* I. 69 s. Загрі́мати. [III. 215.

Загрі́ба́чка, *f.* Schürstock, *m.* *Гол.*

Загрі́ва́ти, загрі́ти, *v. a.* erwärmen, erhitzen; 2) * anfeuern, anflammen.

Загрі́ток, -тку, *m.* *II. n.* 68 Wärme *f.*; Wärmestoff, *m.*; 2) Erwärmung, *f.*; 3) * Zufluchtsort, letzter Zehrpfennig: ті́лько мо́го за́грітку.

Загро́за, *f.* *Зг.* Androhung, *f.*

Загрози́ти, загро́жувати, *v. a.* ко-

му щось jmdm etw. androhen; чим womit drohen; — ся на кóго s. Завзя́ти ся на к.

Загромáдити (-мáджувати), *v. a.* mit dem Rechen wegharken. [verstockt.

Загрубíлий, *a. Кн.* grob, roh, hart,

Загрубíти, *v. n.* dick, grob werden.

Загрýдє, *n.* der dritte Brustring. (bei Insecten). [Brust.

Загрýдний, *a.* Brust-, hinter der

Загрузи́ти, *v. a.* beflecken, beschmutzen.

Загрýзнути, загрузáти, загря́знути, *v. n.* in e. Sumpf hineinfallen, gerathen, versinken; 2) untertauchen.

Загýба, *f. Пар.* Verderb, *m.* das Verderben; Vernichtung, *f.*

Загуби́ти, *v. a.* verlieren; 2) vernichten; — дýшу die Seele verderben, die Seligkeit verwirken; — ся verloren gehen, in Verlust gerathen.

Загýбіль, -ели, *f. Пр.* VIII. 166 Verlust, Schaden, *n. Др. с.* 191 das Verlorene.

Загубни́к, *m.* Verderber, *m. Пар.*

Загýгнати, *v. n.* näseln.

Загуготі́ти, *v.n.* dumpf schallen, *M.*

Загудáти, s. Загрáти. [дúти.

Загуди́ти, *v. n. Кв.* II. 33 s. Гу-

Загудíти, *v. n.* dumpf erschallen, ertönen, erdröhnen; 2) gurren. [ся.

Загудýрити ся, §. s. Зóаламýтити

Загукáти, *v. a.* s. Гукáти 1).

Загулáти, *v. a.* детúну s. Забáвити.

Загули́ти, *v. a.* verführen, verlokken, *Ф.* [*m.* s. Зáбавка, Spielerei, *f.*

Загýлка, *f. gew. pl.* Zeitvertreib,

Загýлювати ся, *Не.* zu lange auf dem Spaziergange ausbleiben, über dem Lustwandeln Alles vergessen.

Загулю́кати, *v. a.* mit Geschrei übertölpeln.

Загуля́ти, *v. a.* ли́хо *Не.* dh Tanzen u. flottes Leben seinem Ungemach ein Ende machen.

Загýменє, *n.* загýменок, -нка, *m.* Platz, Feld, etc. hinter dem гумнó.

Загуме́нний, *a.* hinter dem гумнó liegend. [heftig schütteln.

Загурдузáти, *v. n.* ким *Ф.* jmdn

Загýрити, (-ря́ти), *v. a.* s. Забалагури́ти *(B.).* [seln; erdröhnen, poltern.

Загуркотíти, *v. n.* kollern, ras-

За-гýрт, *adv. M.* II. 132 unter einem; insgesammt.

Загýря, *f. V.* s. Загýлка.

Загýснути, загустíти, *v. a.* sich verdichten; dicht, dick werden.

Загýсти, s. Загудíти, *Оц.* §. 201.

Загусти́ти, *v. a.* verdichten, verdicken.

Загýтати, *v. a.* übertäuben; 2) beschwichtigen; 3) — ся sich vergaffen, in Zerstreung etw. vergessen.

Загýти, *v. n.* den Laut „huu!“ von sich geben, dumpf (klagend) ertönen; 2) dahin schwinden, verschollen sein: бýло тай загýло.

Загучáти, s. Загудíти.

Заґéлкати, *v. n. Ш.* II. 35 zu schnattern anfangen.

Заґерґотáти, (-тíти), *v. n.* zu kreischen, zu röcheln anfangen.

Заґля́ґати, *v.a.* mit Глéґ einmachen.

Заґосподарóване, *n.* Einwirtschaftung, *f.*

Заґосподарувáти, *v. a.* dh Nachhilfe beim Wirtschaftsbetrieb jmdn wohlhabend machen; — ся sich einwirtschaften; заґосподарóваний, *ptc.*

Заґрунтувáти, *v. a.* щось den Grund zu etw. legen.

Зад, задý, *m.* Hintertheil, *m.* Hinterstück, *n.* das Hintere; Steiss; Hinterwagen, *m.*; на-зáд *adv.* nach hinten, zurück, *Mi.* IV. 529.

Зáда, *f. Мор.* (*Нис.*) 37?

Задавáти, задáти, *v. a.* aufgeben, auflegen, s. Завдáти; задáти ся *ГБ.* (*Пр.* III. 26), — ся задáчею щось вроби́ти *Кн.* den Vorsatz machen, sich vornehmen, sich zur Aufgabe machen, eifrig trachten.

Задави́ти, задáвлювати, *v. a.* erdrücken, eindrücken; задавлéний concav; 2) erwürgen; — ся sich die Speiseröhre verstopfen. [tis; Halsbräune, *f.*

Зáдавка, задавля́чка, *f.* Diphtheri-

Задáвнене, *n.* Verjährung, *f. Term.*

Задавни́ти, задáвнювати, *v. a.* veraltet machen; — ся sich verspäten; 2) verjähren; задáвнене прáво Verjährungsrecht, verjährtes R.

Задавнíлий, *a. Term.* s. Застарíлий.

Зáдане, *n.* s. Задáча. [sonst.

Задáр, задáром, *adv.* vergebens, um-

Задари́ти, *v. a. He.* dh Geschenke, dh Bestechung etw. gewinnen, erwerben.

За́даток, -тку, *m.* Drangabe, *f.* Drangeld, Angeld; 2) Unterpfand, *n.*; 3) Element, *n.*

За́дача, *f.* Aufgabe, *f. Пол. К.*

Задвигті́ти, *v. n.* sich rühren, s. regen, *He.*

Задвижа́ти, *v. n.* erbeben.

Задві́йний, *a. ГШ.* doppelt, zweifach.

Задві́йник, *m.* — яйцели́стий ei blättriges Zweiblatt (Listera ovata).

Задві́йня́к, *m.* Doppelqualle, *f.* (Diphyes).

Задві́ре, *n.* за́двірок, -рку, *m.* Hinterraum des Hofes, *m.*

Задві́рко́вий, *Ч.* IV. 557 задві́рний, s. Зати́льний; задві́рний суд *K.* (*Пр.* II. 317) † königliches Gericht für die nicht vollberechtigten Unterthanen, *Hic.*

За́-дво́е, *adv.* doppelt.

Задемчико́ва, *s.a. f. N.* e. Berges.

Заде́на́ти, (-дин-) s. Задни́ти.

Задеревені́лість, задерві́лість, -ости *f.* Erstarrtheit, *f. Вах.*

Задеревені́ти, задерві́ти, (-рв-) *v. n.* erstarren (wie Holz), *ptc.* -і́лий.

Заде́ржалість, -ости, *f.* Ausstand, Rückstand, *m. Term.*

Заде́ржане, заде́ржуване, *n.* das Anhalten, Aufhalten; Vorenthaltung, *f.*

Задержа́ти, заде́ржувати *v. a.* aufanhalten, zurückbehalten; пла́ту комý́сь den Lohn vorenthalten; заде́ржалі на́рости ausständige Zinsen, *Term.*

За́держка, *f. Term.* s. Застереже́не.

Задері́й, *m. scherzh. Reimw.* zu Андрі́й, *H.* 249 s. Задера́ти.

Заде́рти, задера́ти, (-дир-), *v. a.* anreissen; (— ся) splittern, Splitter reissen; — хвіст in die Höhe heben; — ніс die Nase rümpfen, hoch tragen; *кого́ словами necken, auf jmdn sticheln; — ся з ким mit jmdm anbinden, — verderben.

Задертоо́кий, *a.* der die Augen nach oben aufwirft.

Задесе́ньский, *a.* задесе́нець, -нця, *m.* hinter, jenseits des Fl. Де́сна, *H.* 267.

Задесе́нщина, *f.* Land hinter der Де́сна, *n.*

Заде́яти, заде́ювати, *v. a.* verschleppen; verlegen, einstellen, flicken: дїру́; — ся verschoben, verjährt, vergessen werden.

Задзвені́ти, задзвенкоті́ти, *v. n.* [erklingen.

Задзвони́ти, *v. n.* zu läuten, zu klingeln, zu summen etc. anfangen.

Задзизча́ти, *v. n.* zu summen anfangen.

Задзїо́брити, s. Дзїо́брити.

Задзюркоті́ти, *v. n.* rieseln, sprudeln *Кч.* 306.

За́див, *m.* Verwunderung, *f. У.*

Задиви́ти ся, (-вля́ти, -влювати) на щось den Blick auf etw. wenden, etw. aufmerksam, anhaltend betrachten, на кого́сь auf jmdn schauen u. ihn befolgen, nachahmen; jmdm nachmachen; 2) sich vergaffen.

За́дивляне, задивлюване, *n. B.* [Anschauung, *f.*

Задивува́ти ся s. Здивува́ти ся.

Задими́ти, (-мля́ти), *v. a.* voll Rauch machen; räuchern; — ся vom Rauche schwarz werden.

Задира́к, *m.* Kampfhahn, *m.* (Tringa pugnax).

Задира́ка, *m.* задиракува́тий, *a.* händelsüchtig, rauflustig, Raufbold, *m.*

Задира́ти, s. Заде́рти.

Зади́ристий, *a.* s. За́їдливий, *Левч.*

За́дирка, *f.* die sich abreissende Haut oberhalb an den Fingerspitzen.

Зади́рчастий, *a.* -а до́шка splitternd; ніс aufgeworfen.

За́дих, *m.* s. Ди́хавиця.

Задиха́ти, *v. n.* чим nach etw. riechen: вода́ сі́ркою ist schwefelhältig; 2) — ся ausser Athem kommen; sich verschnauben, keuchen.

За́дихливий, (-ди́шл-) *a.* s. Ди́хавичний.

За́дї, за́дїсь, *adv. Зг.* hinten, rückwärts.

Задї́ва́ти, задї́ну́ти, задї́ти, *v. a.* etw. wo verschleppen, hinthun; verstekken; — ся verloren gehen, s. Поді́ти.

Задї́духа́ти ся, s. Зайу́гати ся?

За́дїлува́ти, *v. a.* s. Попря́тати,

Задїля́нець, -нця, *m. Гол.* s. Гірня́к, гіряни́н. (*vgl.* Дїл). [пере́мітка.

За́дїр, *m.* gestickter Saum an der

Задїрча́тий, *a. Пол.* splitterig.

Задкува́ти, *v. n. Мор.* auf das Hintere fallen? [2) wegen, halben.

За́-для, *praep.* s. Для, für, *C. He.*;

Задля́ти ся, *M.* II. 143 verweilen, sich aufhalten; zögern, säumen; sich in die Länge ziehen *Левч.*

За́дмух, *m.* Anlage, Natur, *f.* злодї́йский — у кого́ (*Фр.*)

Задму́хнути. *v. a.* ausblasen.
За́дний, *a.* der hintere, Hinter-; rückwärtig; -а страж Arriergarde, *f. Term.*
Задни́к, *m.* hinteres Stiefelbrett.
Задни́ти, заде́нати, *v. a.* бо́чку mit zweitem Boden das Fass absperren; *ptc.* заднє́ний (задно́ваний *Пу.*).
За́дниця, *f.* das Hintere, Gesäss; 2) der hintere Theil des Weiberkleides за́паска *Сб.* I. 343 (*opp.* пере́дниця).
Задни́чий, *a. Пол.* Gesäss-, -а кість Steissbein, *n.*
Заднїпро́вий, *a.* hinter, jenseit [des Днїпро́.
Заднїпря́нець, -нця, *m.* Bewohner des jenseitigen Dnieperufers, *m.*
Заднїстря́ньский, *a.* hinter, jenseit des Днїстер.
За́днянка, *f.* Mastdarm, *m.*
Задобі́дє, *n. Me.* 393 die Zeit vor dem Mittagsmal = за (час) до обі́ду.
Задобі́дний, *a. Пік.* vor dem Mittagsmal. [mehr, *Пік.*
Задо́бре, *adv.* nichts für ungut, noch
Задобри́ти, *v. a.* кого́ begütigen, gewinnen; — ду́шу etw. Gutes, Lekkeres verzehren.
Задобу́ти ся, s. Запомочи́ ся.
Задовба́ти, (-бувати), *v. a.* einmeisseln, einstemmen, einlassen; einprägen *Кч.* 83.
За́довго, ще — до noch lange vor *K.*
Задовжи́ти, задо́вжувати, *v.a.* verschulden, mit Schulden belasten; — ся in Schulden verfallen; 2) *v. n.* hinter sich etw. sich langschleppen lassen; 3) in die Länge ziehen: він не задо́вжит wird nicht mehr lange leben. [denheit, *f.*
Задово́лене, *n.* Befriedigung, Zufrie-
Задоволи́ти, (-вольни́ти *Не.*) задоволя́ти, *v.* befriedigen, zufriedenstellen; *ptc.* задово́лений zufrieden.
Задої́ти, *v. a.* теля́ dh Abmelken der Milch das Kalb im Säugen u. Gedeihen beeinträchtigen.
Задо́к, -дка́, *m. dim.* s. Зад. [Hauses, *T.*
Задома́шний, *a.* ausserhalb des
Задопта́ти, задо́птувати, *v. a.* niedertreten, zertreten.
Задо́р, (задьо́р), -о́ру, *m. Ко.* 44. Zwist, *m.* Fehde, *f. K.*; 2) s. За́звяток.
Задо́сить, задо́ста, *adv.* genug, bei weitem ausreichend. [ersticken, *Под.*
Задо́хнути ся, s. Зади́хати ся;
За́дра, *f.* Splitter, der in d. Leib sich einschlägt; 2) s. За́дирка.
За́драчка, *f.* Streit, *m.* Zerwürfnis, *n.*
Задри́гати, *v.n.* trippeln, ausschlagen.
Задрижа́ти, задрожа́ти, *v. n.* erzittern, erbeben.
Задрі́о́ті́ти, *v.n.* trillern; schnell u. ungeduldig sprechen, *M.*; 2) trippeln *Ке.* 18.
Задрі́па, задрі́панка, *f. Ш.* I. 342 Weib mit zerlumptem, unten aufgedrieseltem Kleid; 2) liederliche Dirne. [*m.*
Задрі́панець, -нця, *m.* Haderlump,
Задрі́пати, *v. a.* unten aufdrieseln, zerreissen; *ptc. f.* s. Задрі́па 1).
Задробня́кова, *f. N.* e. Berges.
За́дросний, *a. M.* II. 173 eifersüchtig.
Задро́чити ся, gereizt werden.
Задру́тець, -тця, *m. Пік.* Märtyrer, *m.*
Задубі́ти, *v. a.* gerben. [дубі́лий.
Задубі́ти, *v. n.* erstarren; *ptc.* за-
Задубоні́ти, (-боті́ти). *v. n.* mit Füssen stampfen u. dadh e. Schall hervorbringen.
Задува́ти, *v.a.* anfangen zu wehen; auswehen, ausblasen; дорóгу сні́гом verwehen. [wehen.
Задудні́ти, *v.n.* erdröhnen.
Заду́дурити ся, §. betäubt werden, Geistesgegenwart verlieren, (*B.*).
Заду́жати, (-жіти), *v. a.* кого́, (на кого щó) überwältigen, an Stärke jmdn
За-ду́же, *adv.* zu sehr. [übertreffen.
За́дум, *m.* Gedanke, Idee, *f. K.*; 2) —, за́думок -мку *Ст.* Vorsatz, *n.* Vorhaben, *n.*; 3) Staunen, *n.* Verwunderung, *f. У.*
Заду́ма, *У.* заду́маність, *Не.* задумчи́вість, -ости, *Пар. f.* Vertiefung in Gedanken, Tiefsinnigkeit, *f.* das Sinnen; Schwermuth, *f.* Trübsinn, *m.* Melancholie, *f.* [Schwärmer, *m. Б.*
Задума́нець, -нця, *m.* Kopfhänger,
Задума́ти, заду́мувати, *v. a.* sich etw. denken, sich etw. vornehmen, etw. vorhaben; — ся nachdenklich, tiefsinnig werden; sich in Nachdenken, in Sinnen vertiefen, *Mi.* IV. 207.
За́думка, *f. K.* Vorhaben, *n.* Entschluss, Rathschlag, *m.*
Задумли́вий, *Не.* задумчи́вий, *У.* заду́мшливий *M.* II. 8. tiefsinnig, schwermüthig, melancholisch; sinnend; brütend, *У.* [bung, *f.* Taumel, *m.* Bethörung, *f.*
За́дур, *m. У.* заду́ра, *f. (Фр.)* Betäu-
Задури́ти, (-рювати), задурма́-

нити *v. a.* bethören, betäuben; prellen.
Задýркати, s. Затýркати.
Зáдусь, *adv.* s. Взад.
Задýти, s. Задувáти.
Задуфáльство, *n.* Frechheit, *f.*
Задýха, *f.* schlechte, verdorbene Luft; Stickluft; Luftfäule, *f.*; 2) Asthma, *n.*; 3) Engbrüstigkeit, *f.* [s. Затýхнути.
Задýхнути, *v. n.* dumpfig werden;
Задушéвний, *a.* eigenen Herzens, innig, *T.*
Задушúти, *v. a.* erwürgen; erstikken; задушúло ся сíно = стýхло s. Стýхнути. [kurzathmig.
Зáдушливий, *a.* s. Дúхавичний,
Задýшний, *a.* -но *adv.* dumpfig, mit Stickluft angefüllt; schwül; 2) — день Allerseelen-Tag, *m.*
Задушниця, *f. Ст.* (*Срб.n.*) Opferwerk, vollbracht bei Lebzeiten für die Seelenruhe nach dem Tode.
Задягáти, задягнýти, *v. a.* anziehen, ankleiden; — ся в що.
Задягнó, *adv.* gekleidet.
Заєвúй, *a.* s. Зайвúй.
Заєднáкий, *a.* gleich gross, lang &.
Заéдно, *adv.* ineinemfort, immer.
Заєднозелéний, *a.* immergrün.
Заém, *m.* das Leihen, Borgen, *IT.*; 2) Besitznahme, *f. K.* [Зáячиха.
Зáєць, *m.* s. Зáяць; Зáєчка, *f.* s.
Зажадáти, *v. a.* verlangen, fordern; begehren. [anfangen.
Зажалíти, *v. n.* Гуш. zu trauern
Зажáлувати комýсь чогó jmdm etw. misgönnen u. für sich begehren.
Зажаріти, *v. n.* entbrennen, zu leuchten anfangen, *T.*; 2) — ся glühZажáти, s. Зажинáти. [roth werden.
Заждáти, *v. n.* когó (що) auf jmdn, (etw.) warten; abwarten.
Зажéбрати, *v. a.* ausbetteln.
Зажеврíти, *v. n. P.* I. 138 erglühen.
Зажегáльний, *v. a. Пол.* Brenn-, -e шкло Brennglas; Zünd-, Feuerzeug-.
Зажéганє, *n.* das Anzünden.
Зажегáти, зажечú, *v. a.* anzünden, — ся sich —.
Зажелáти, *v. a.* wünschen, begehren.
Заженихáти ся sich verlieben.
Зажерáти, зажéрти, *v. a.* auffressen, -zehren; todtbeissen; — ся з ким mit jmdm in verbissenen, grimmigen Streit kommen. [trächtig werden.
Зажеребнíти, *v. n.* von d. Stute:
Зажерúстий, *a. Gr.* 30 s. Зáжирливий. [Unersättichkeit; Verbissenheit, *f.*
Зажéрливість, -ости, *f. K.* Gier,
Зажернúй, *a. K.* verschlingend, verzehrend; verbissen.
Зажéртий, *a.* verbissen, grimmig.
Зажестíнь, *f.* Brennweite, *f. Пар.*
Зажжáти ся, s. Зажегáти ся, *Оц.* §. 204.
Зáжúв, *m.* Nährstoff, belebender Stoff, Nahrung, *f. Ос.* (61) IV. 34; 2) das Verharschen, Heilung, *f.*
Зажúванє, *n.* Gebrauch; Genuss, *m.* das Geniessen; — табáки das Tabakschnupfen.
Зажúвати, *v. a.* geniessen, gebrauchen; лíкáрство einnehmen; табáку schnupfen; вік leben; s. Зажúти; — ся з ким sich mit jmdm einleben, *Зг.*
Заживúти, заживлáти, *v. a.* nähren, kräftigen, beleben, erquicken; рáну *K.* heilen.
Зáжúвний, *a.* nahrhaft, stärkend; 2) wohlgenährt, beleibt; behäbig, *Вах.*; 3) wohlhabend, reich.
Зáживо, (за-животú) *Не. adv.* am Leben, bei Lebzeiten.
Зáживок, -вку, *m.* Nahrungsstoff, *m.* etw. Nahrhaftes; 2) Lebenskeim, *m.* Lebenselement, *n. Не.*
Заживотíти, *v. n. Се.* anfangen zu leben, aufleben.
Зажигáльце, *n.* Brennglas, *n. ГШ.*
Зажидáти, *v. n. M.* II. 110 abwarten.
Зажúлий, *a.* wohlbeleibt, behäbig, *Зг.*
Зажúлість, -ости, *f.* alte Bekanntschaft, Vertraulichkeit, *f. ВБ.*
Зажúн, *m.* зáжинки, *pl.* das erste Ernten; — зробúти die Ernte anfangen *Зак.*; итú на — als Schnitter Arbeit suchen.
Зажинáти, *v. n.* anfangen Getreide zu schneiden; 2) als Schnitterlohn etw. Getreide erwerben.
Зáжирливий, зáжирний, *a.* gierig, unersättlich; verbissen im Hader, *Не.*
Зажúти, *v. a.* s. Заживáти; verdienen, erwerben, verschaffen соб́і чогó *Др. с.* 83. *Левч.*; 2) *v. n.* verharschen, vernarben, zuheilen *КС.* (82) IV. 509.
Зажúтий, *a.* wohlhabend.

Зажича́ти, (-и́ти) ся Anleihe, Schulden machen, leihen.

Зажму́рити, *v. v.* о́чи und — ся die Augen schliessen.

Зажни́вний, *a.* -і пі́сні zu Anfang der Ernte gesungen, *Піс.*

Зажовти́ти, *v. a.* gelb machen.

Зажовті́ти, зажо́вкнути, *v. n.* gelb, fahl werden.

Зажо́га, *f. H.* 65 s. Піджо́га.

Зажоло́бити, *v. a.* einkehlen, *Пар.*

Зажури́ти, *v. a. M.* II. 126 jmdm Kummer bereiten; — ся Kummer, Sorge haben, sich bekümmern, s. grämen.

Зажурча́ти, *v. n.* anfangen zu rieseln, zu murmeln.

Зазáвидувати, s. За́видувати.

Зазахари́ти, *v. a.* bezaubern, (*Ф.*).

Зазбира́ти, зазбі́рувати. *v. a.* auflesen, nachlesen, sammeln. [Збруч *T.*

Зазбручéвий, *a.* hinter dem Fl.

За́зване, *n.* Vorforderung, Vorladung, *f.*

Зазва́тель, *m.* Vorforderer, *m. Term.*

Зазва́ти, *v. a.* vorfordern, vorladen, beschicken (vors Gericht).

Зазві́дати, *v. a. Y.* fragen; — ся *Kst.* s. Звідати ся.

Зазвони́ти, s. Задзвони́ти; зазво́нна роо́ота *Oc.* (62) II. 58?

Заздалегі́дь, заздали́годи, *adv.* im voraus, in vornhinein; — живота́ noch weit bei Lebzeiten.

Заздалегі́дній, *a.* im voraus; -е сло́во Vorwort, *n. K.* [Zustande.

За́здорова, *adv. Пол.* im gesunden

Заздоро́вкати ся, auf seine Gesundheit betheuern, (*B.*).

Заздоро́вний, *a.* -а Слу́жба, Бо́жа für die Gesundheit, *Гол.* III. 24.

За́здра, *Ст.* за́здрість, за́зрість, *ГШ.* -ости, *K. f.* Neid, *m.* Eifersucht, *f.*

За́здрий, *Кн.* за́здрісний, за́здрісливий, *a.* neidisch, eifersüchtig, missgünstig; *adv.* за́здро vom Neid *Ш.* I. 102.

Заздрі́ти (зазрі́ти) *v. a.* erblicken, zu sehen bekommen; 2) — ся neidisch blicken, scheel ansehen; — на що.

За́здростити, *pol. АД.* I. 44 заздрува́ти, *Левч.* на щось s. За́видувати.

За́здрощі, *pl.* Neid, *m.* Eifersucht, *f. Ш.* II. 159. *C.* I. 70.

Зазелени́ти, *v. a.* grün färben.

Зазелені́ти, *v. n.* und — ся grün werden. [допечи́ кому́.

Зазели́ти, *v. a.* кого́ s. Догори́ти,

За́зив, *m.* Aufruf, *m.*

Зазива́ти, s. Зазва́ти.

Зазивни́й. *a.* Aufruf- *K.* [sten Fröste.

За́зимки, *pl.* Vorwinter, *m. B.* die er-

Зазимні́ти, *v. n.* kalt, winterlich werden.

Зазимува́ти, *v. a.* худо́бу до́бре gut einwintern; *v. n.* über Winter bleiben, überwintern. [(Chimatobia brumata).

Зазимча́к, *m.* kleiner Frostspanner

Зазира́ти, зазирну́ти, *v. n.* hineinblicken, -gucken.

За́зір, -ору, *m.* на — beim Erblikken, *МШ.*; і за́зором ні́гдé не ви́дко ist gar nicht zu sehen *Па.*; 2) Verdächtigung, *f.* Schatten eines Makels, einer Unehre; 3) die dem Sonnenlichte vorangehende Röthe des Himmels, Morgenröthe, *f. Ме.* 364.

За́-зле, ма́ти кому́ щось — etw. jmdm für übel nehmen, verübeln.

За́злість, -ости, *f.* — на кого́ ма́ти Groll gegen jmdn hegen.

За́злістно, *adv.* кому́сь ста́ло *Др. c.* 89 jmd wurde worüber ungehalten, eifersüchtig. [sinnen u. bereiten *Ру.*

Зазломи́слити, *v. a.* Böses er-

Зазмага́ти ся з ким in Streit gerathen, *Гр.*

Зазна́ваие, *n.* Bekanntschaft, *f.*

Зазнава́ти, зазна́ти, *v. a.* kennen lernen; erkennen; чого́ erleiden, erleben; sich jmds entsinnen, etw. gedenken; 2) — ся з ким Bekanntschaft mit jmdm machen *ІГ. M.* II. 141. *b*) übermüthig auf sich selbst vertrauen, eine stolze, wichtige Miene machen *M.*+*Б.* 85 *Левч.*

Зазнакоми́ти ся, зазнайоми́ти ся *Кн.* s. Познакоми́ти ся. [nen, *T.*

Зазнаменува́ти, *v. a.* kennzeich-

Зазначи́ти, зазна́чувати, *v. a.* ein Zeichen machen, bezeichnen, kennzeichnen, markieren; — ся das Kennzeichen, das Merkmal besitzen, *K.* [Strich, *m.*

За́значка, *f.* Zeichen, *n.* Marke, *f.*

За́знобка, *f. K.* I. 20 Narbe, *f.* Brandmal, *n.*; 2) * Schande, Schmach, *f.*

Зазо́в, *m. Term.* s. За́зване.

За́зови, (зазо́вини *K.*), *pl. Пр.* II.

223 Einladung der Gäste, *f.* Fest, *n.*

Зазóрити, *v. a.* verdächtigen; *ptc.* зазóрений verdächtig, *Левч.*

Зазорíти, (-зар-), *v. n.* день anbrechen s. Засвитáти.

Зазрíти, *v. a.* erblicken.

Зазубелáти, *v. a.* кóнї den Pferden das Gebiss vom Zaume anlegen.

Зазýбень, -бня, *m.* querliegende Sackgasse, *Левч.*

Зáзубець, -бця, *m.* Einschnitt, *m.* Kerbe, *f.*; 2) Zahn, Haken, Angelhaken, *m.*; 3) *pl.* gezäbnte Strohflechte.

Зазубúти, *v. a.* hakig umbiegen; schartig machen; — ся *K У.* sich einbeissen.

Зазýбрити, *v. a.* auszacken, zahnen, *Пол.* [2) versehen.

Зазубчáстий, *a.* mit зáзубцї 1)

Зазýванцї, *pl.* Stiefel auf beliebigen Fuss (rechten od. linken) anzuziehen.

Зазувáти, зазýти, *v. a.* anziehen (e. Fussbekleidung).

Зазýвúстий, *a.* чóбіт geräumig, weit; 2) ungefüge; altmodisch.

Зазýлин, зазýлячий, зазýльчин, *a.* des Kuckucks; -чі чобíтки s. d. folg.

Зазулúнець, -нця, *m.* Knabenkraut, *n.* Ragwurz, *f.* (Orchis morio); *pl.* Orchideae.

Зазýлька, *f.* Sonnenkälbchen, *n.* (Coccinella septempunctata).

Зазýля, -кýкавка, *f.* Kuckuck, *m.* (Cuculus canorus). [erstarren, erfrieren.

Зазябáти, зазябнути, *v. n.* vor Kälte

Зазявáти ся, *Мх.* vom Ausgehen des Athems: athemlos werden, nach Luft schnappen. [Займá, зáйми.

Зáйви, *pl.* у зáйви взяти *ГБ.* s.

Зайвúй, *a.* überflüssig, überzählig; — час Musse, Mussezeit, *f.*; frei, müssig, lose.

Зайвинá, *f. H.* 92. das Ueberflüssige, Entbehrliche; unnöthiges, leeres, müssiges Gerede: óýлоби зайвинóю es wäre überflüssig, müssig, *Кн.*

Зáйворонок, s. Жáйворонок.

Зайгрáти ся, über dem Spielen worauf vergessen.

За-úграшки, *adv.* spielend.

Зайгрувати ся з ким, *Кн.* Spass treiben, zu Schäckereien reizen.

Зáйда, зайдéя, *m. f.* Ankömmling, F remdling, *m.*

Зайдúкати, *v. n.* „идú! идú = „geh' fort" zurufen.

Зайдúсьвіт, *m. Гол.* I. 261 der jmds Sonne der Freiheit, der Freude untergehen macht; 2) *Зг.* (*Мар.* 9.) dem die ganze Welt des Lichtes, der Freude etc. untergangen ist: der Unglückliche.

Зáйдочка, *f.* Bündel, *n. Тор.*

Зайка, *m. f.* зайкало, зайкливець, зайкавець, -вця, *m.* зайкливий, *a.* Stammler, Stotterer; *m.* Stammlerin, *f.* s. Гúкавий. [Eiern) belegen.

Зайкрити, *v. a.* mit Laich (mit

Займá, *f.* Pfand, *n.* в займý брáти pfänden; в — давáти, клáсти verpfänden, versetzen; в займí бýти verpfändet sein; 2) зáйми, *pl.* das Borgen, Leihen; в — брáти borgen; *b*) vermiethen.

Займáнщина, *f.* in Besitz genommenes Land, (Ort, Platz, Raum, Boden) Besitzthum, *n.* Besitzung, *f.*

Займáти, займúти, *v. a.* in Besitz nehmen: зéмлю; angreifen, sich an jmdn (etw.) kehren, jmdm einen Anstand machen; — слóвом anreden, sich an jmdn, an etw. machen; anziehen, einnehmen, interessieren; займáючий, einnehmend, interessant, *Пар.* товáр в пóле auf die Weide mit- forttreiben; — з пóля vom Felde ein- wegtreiben um zu pfänden, als Pfand wegnehmen; 2) entlehnen, borgen (beim Subtrahieren *K.*); 3) — ся чим sich womit abgeben, beschäftigen, befassen; *b*) займáє ся на сьвіт, на зóрю der Tag bricht, fängt an; *c*) огóнь, хáта займáє ся: zu brennen anfangen, Feuer, Funken fangen.

Займенний, *a.* pronominal. [men *n.*

Займенник, *m.* Fürwort, Prono-

Зáймиско. *a. Ст.* Schar, *f.*

Займúстий, *a.* viel um-fassend.

Зáймище, *n. Ч.* VI. s. Займáнщина; Gebiet zur Nutzniessung, *n. ОБ.*

Зайнáти, s. Занáти. занимáти.

Заирзáти, *v. n.* s. Заржáти,

Зайскрити ся, funkeln *M.* II. 201. *in Zorn entbrennen. [zu sprühen anfangen.

Заискрáвіти, *a.n* funkelnd werden,

Зайськувати, *n. a.* aufsuchen, worauf ausgehen, sich verschaffen.

Зайтú, заходúти, *v. a.* кого́ (слáбого) pflegen, warten, bedienen; 2) hintergehen, (з мáйки) beschleichen; *v. n.*

сьвíта соóí *Фр.* sich Rath u. Rettung schaffen; у рáду, в совíти *M.* II. 34 з ким mit jmdm sich berathen; — соóí з ким mit jmdm anbinden, ein Verhältnis anknüpfen; кому́ дорóгу in den Weg kommen; 3) untergehen (сóнце); 4) hingelangen, hineinkommen; ausreichen, zulangen *Гол.* III. 438; захóдить одно́ на дру́ге kommt das eine über das andere zu liegen; 5) за ким *Кв.* II. 14 nach jmdm eintreten um ihn zu holen; 5) зайшóв за крáй *Ст.* es ist weit mit ihm gekommen; зайдé гáдка кому́ es fällt jmdm ein; * — в гóлову, sich den Kopf zerbrechen; 7) schwanger werden *P.* I. 81; 8) сльозáми óчи захóдять die Thränen treten in die Augen; кервóв — mit Blut unterlaufen; 9) захóдить пи́тане es entsteht die Frage; зайшлó щось межи́ ни́ми es fiel unter ihnen etw. vor; менí зáйде, захóдить вíд Вас ще два ри́ньскі mir kommt, gebührt noch von Ihnen —; 10) — ся чим sich womit beschäftigen; на чимóсь etw. in Angriff nehmen; *b*) з, вíд плачу́, з кáшлю, вíд сьмíху́ etc. vor — sich verschlucken, ersticken.

Зайудовíти, *a. a. Ч.* V. 706. 709 zum Witwer machen. [ria vulg.).

Зáйцїв льон, Leinkraut, *n.* (Lina-

Зайчáтина, *f.* s. Зáячина.

Зайченя́, -я́ти, *n.* s. Заяченя́.

Зáйчик, *m.* s. Зáячик; 2) *pl.* Stinkkresse, *f.* (Lepidium ruderale).

Зáйчина, *f.* Hasenbalg, *m.*

Заівáнити, *v. a.* §. щось s. Хáпнути *(vgl.* Івáнова хáта).

Заїдáти, заíсти, *v. a.* tüchtig essen; 2) verbeissen, nachbeissen s. Закусúти *Ко.* 8; 3) tödlich beissen, todt beissen; — ся сметáною, мáком etc. an den Lippen Spuren von gegessenem — behalten; * ся з ким mit jmdm in verbissene Feindschaft gerathen u. heftig hadern.

Зáїди, *pl.* eiternde Mundwinkel; 2) gelbe Haut in den Schnabelwinkeln bei Vögeln; 3) * *K.* I. 70 Schelmstükke, Spitzbubenstreiche, *pl.* [eifersüchtig, *K.*

Зáїдливий, *a.* bissig, verbissen;

Зáїдник, *m.* Gelbschnabel, *m. B.*

Зáїдок, *m. gew. pl.* зáїдки, *Левч.* Nachtisch, *m.* Nachessen, *n.* Dessert, *m.*

Зáїз, *m.* заíза. *f.* Wehre aus Steinen zum Zwecke des Fischfanges; Schleuse, *f. B.*

Зáїзд, -ду, *m.* Vorfahrt, Anfahrt, Einfahrt, *f.*; 2) Einkehrhaus, *m.*; 3) *Me.* 451?

Зáїзджий, *a.* und *a. s. m.* der Reisende, Fremde.

Заíздúти, заїзджувати, *v. n.* vorfahren, anfahren; einkehren, ankommen; wohin gelangen; sich verriren; 2) *v. a.* коня́, вíз etc. zuschanden reiten, — fahren.

Заíздний, *a.* дім Einkehrhaus, *n.*

Заíздне, *n. a. s.* Einkehrsgeld, *n.*

Заíлий, *a.* verbissen, *Пар.*

Заíлість, -ости, *f.* Verbissenheit, *f.*

Зáїнько, *m. dim.* Hase, *m.*; 2) Art гаївка.

Заíсти, s. Заїдáти; — ся з ким (чим) mit jmdm (etw.) sich zu Tode abquälen.

Заíхати, s. Заїздúти; — когó dh unverhofftes Ankommen jmdn in Verlegenheit bringen. [211. bevor, *Пар.*

Зак, зáки, *conj.* bis; während, *Ог.*

Закаóáїти, *v. n.* s. Закимóати ся.

Закабалúти, *v. v. Ко.* 62 zum Leibeigenen machen.

Закáбла, закаблу́ка, *f. Ш.* I. 226 Absatz, *m.* Hakenstück eines Stiefels, *n.*

Закаблу́чити, закаву́льчити, *v. a.* in einen Bogen umbiegen; eine Krümme machen.

Закавкáзе, *n.* Länder hinterm Kaukasus; закавкáзкий, *a.* transkaukasisch.

Закаврáш, *m.* Aufschlag, *m.* (am

Закавýлок, s. Закаýлок. [Kleid).

Закадúти, *v. n.* Rauchwerk, Weihrauch verbrennen, räuchern.

Зáказ, *m.* заказáне, *n.* Verbot, *n.* Untersagung, *f*; 2) Befehl, *m. IГ.*

Заказáти, закáзувати, *v. a.* когó, кому́ щось verbieten, verwehren, untersagen, verpönen; 2) anbefehlen, anberaumen, beauftragen; bestellen (etw. zu machen) *P.* I. 215; fordern *IГ.*

Закáзний, *a.* Verbots-, *Term.*

Закáкати, *v. a.* bescheissen, besudeln; 2) das grossruss. „как“ sprechen.

Зáкаль, — зáталь, *adv.* wie lange — so lange.

Закáла, *f. Ф.* Riss, *m.* Spalte *f.*; 2) * Makel, *m.* Schande, *f.* Schandfleck, *m.*

Закаламáзити, *v. a.* § *jmdn zum Unfall bringen (коломазь).

Зака́лець, -лця, *m.* Wasserstrieme, *f.* Sohlief, *m.* (im Brote).

Закали́ти, *v. a.* härten; *abhärten; закале́ний *Пол.* glashart.

Закалі́чити, *v. a.* s. Скалі́чити.

Закалу́щити, *v. a.* mit dem ка́луш knüpfen, verschliessen. [mig, schlifig.

Закальцюва́тий, *a.* wasserstrie-

Закаля́ти, *v. a.* beschmutzen.

Закама́рок, -рка, *m.* verborgener Winkel, Versteck, *m.* [Stein verhärten.

Закамені́ти, *v. a. K.* wie einen

Закамені́лість, -ости, *f.* Verstocktheit, Hartherzigkeit, *f.*

Закамені́ти, *v. n. Др. c.* 98 versteinern; *ptc.* закамені́лий, закаме́нний versteinert; *verstockt, hartherzig.

Закамеши́ти ся, *Ко.* 64 s. Закомеши́ти ся.

Закандзю́бити, *v. a.* krümmen, hakenförmig biegen; — ся *H.* 195 sich krümmen.

Зака́пати, *v. n.* anfangen zu tröpfeln.

Закапе́лок, -лка, *m. Ке.* 317 s. Закама́рок.

Закаплу́нити ся, roth vor Aerger werden wie ein каплу́н, кого́т.

Закапризува́ти, *v. n.* Caprice machen *Ч.*II.657. [bedecken, verkappen, *Зг.*

Закапту́рити, *v. a.* mit der Kappe.

Закара́ти, *v. a. impers.* -а́ло мене́ з чим es ist mein Kreuz mit dieser Sache.

Закарлючи́стий, *a.* krumm, *Шл.*

Закарлю́чка, *Левч. f.* Häckchen, *n.* *Manier, *f. Не.* [umbiegen.

Закарю́чити, *v. a.* hakenförmig

Закарта́ти ся, verkrüppeln.

Закаря́віти, *v. n.* erstarren, *Кн.*

Закаса́ти ся, sich schürzen.

Закасува́ти, *v. a.* §. jmdn übertreffen.

Заката́ти, *v. v. gr.* hineinschlagen *Ш.*I.79. [ка́тно *adv.* скака́ти *Гр.*V.327.?

Зака́тний, *a.* s. Жесто́кий, *Левч.* za-

Закатоли́чити, *v. a.* katholicisieren, *K.* [zu Tode martern.

Закатува́ти, *v. a. KУ.* morden,

Зака́улок, -лка, *m.* Gassenwinkel, Ort hinter der Ecke, *m.*; Winkel-, Nebengasse, *f.* [starren.

Закачані́ти, *v. n.* vor Kälte er-

Закача́ти, s. Закоти́ти.

Зака́шляти, *v. n.* anfangen zu husten; — ся fast ersticken vor Husten.

Зака́яти ся, anfangen zu büssen; 2) ein Gelübde thun.

За́квас, *m. Пол.*; за́кваска, *f. Фр.* Ferment, Einsäuerungsmittel, *n.* Sauerteig, *m.*

Заквасити, (-сни́ти), заква́шувати, *v. a.* sauer machen, einsäuern; — ду́шу собі́ dh säuerliche Kost (Obst etc.) sich erfrischen.

Заквасува́ти, *v. a.* §. *Ш.* II. 131 s. Запроторити. [nen, zu wimmern.

Заквили́ти, *v. n.* anfangen zu wei-

Заквича́ти s. Квича́ти.

Заквіча́ти, *v. a.* mit Blumen schmükken (bes. das Haupt.)

Закенти́ти, (*Фр.*) s. Замanти́ти,

Закерва́вити, s. Закрова́вити.

Закерекорі́ти, *v. n. Ф.* s. Загомоні́ти.

За́ки, за́киль, за́ким, за́кинь, *conj.* während (kurzer Zeit), bis; bevor, ehe.

За́кид, *m.* Vorwurf, *m.* Ausstellung, *f.*

Закида́к, *m.* Rückenfüsser, *m.* (Majadromia) *B.*

Закида́ти, заки́дувати, заки́нути, *v. a.* wegwerfen, hin-, verwerfen, verschütten, verschleppen; сі́ти die Netze auswerfen; но́ги, нога́ми seitlich überschlagen; що на се́бе etw. über sich, auf sich werfen, umwerfen; чим що́ vollwerfen, zuwerfen; * кому́ що jmdm etw. vorwerfen, Einwendungen, Ausstellungen machen; 2) *v. n.* він заки-да́е по ні́мецки, з по́льска etc. er mischt ins Ruthenische deutsche, poln. etc. Wörter, Aussprache u. Accent ein; 3) — ся verschleppt werden, abhanden

За́ким, s. Зак, за́ки. [kommen.

Заки́мбати ся, hinsohlendern.

Закипа́ти, (-пі́ти), *v. n.* anfangen zu kochen, zu sieden; * hitzig werden.

Закири́нити, *v. a.* verunreinigen.

Заки́ркати, *v. a.* höhnisch mit Fingern zeigen *Ке.* II. 123 s. Кир!

Закирува́ти, *v. n.* ким, чим jmdm eine Richtung geben; — *v. a.* ці́ну́ *Левч.* fordern, *vgl.* Запра́вити.

За́кис, *m.* заки́сане, *n.* das Einsäuern, Sauerwerden.

Закиса́ти, заки́снути, *v. n.* sauer werden; 2) о́чи — sondern aus den zähen Augenschleim.

Закити́чити, *v. a.* ко́су die Haarflechte schmücken, *Зг.*

Заќичний, *a.* vermögend, wohlhabend, (*B.*).

Закиш|іти, *v.n.* anfangen zu wimmeln.

Заќишкати на кого́ jmdn mit „a киш!“ verscheuchen. *Мор.* [перстоk.

За́ківка, *f.* Beschlag d. Sense s. На́

За́кіль, s. За́ким, за́киль.

Закі́лько, *adv. Ков.* s. Що-закі́лько.

Закілкува́ти, *v. a.* den Pflock einschlagen, mit Pflöcken festschlagen.

Зако́н, -о́ну, *m.* Beichte u. Empfang der heil. Communion: — бра́ти, ити́ до зако́ну. [Beendigung, *f.* Schluss, *m.*

Закінча́нє, *Кч.* 384, закі́ченє, *n.*

Закінча́ти, (-чи́ти -чувати), *v. a.* beendigen, beschliessen. [Schacht *m.* (*B.*).

За́кіп, -опу, *pl.* за́копи Gesenke, *n.*

Закі́с, -кі́су, за́кісок, -ску, *m.* Arbeit, Lohn eines Mähers; ити́ на за́кіски als Mäher Arbeit suchen; 2) erster Schwaden; 3) за́кіс krumm fliessender u. das Ufer unterwaschender Fluss.

Закітли́на, *f. Фр.* s. Кітлови́на.

Закітува́ти, *v. a.* verkitten.

За́кла, *f.* Haken, *m.*

За́клад, *m.* Anlage, Anstalt, Stiftung, *f.*; 2) Unterpfand, Pfand, *n. Кв.* 175 *Term.*; 3) die Wette u. der Preis welchen man gewinnt; в — пі́ти *P.* I. 64 eine Wette eingehen s. Заложи́ти ся.

Закладда́ти, закла́сти, *v. a.* anlegen; gründen, stiften; 2) worauf fussen, basiren; 3) verlegen; vorsetzen; 4) beabsichtigen; 5) — в заліжку, — ся о що, e. Wette anstellen, wetten; s. Заста́вити.

Закладда́ч, *m. Не.* Gründer, *m.*

За́кладень, -дня, *m.* † s. За́купень.

Закла́дини, *pl.* Grundlegung, Gründung, *f.*; 2) Gründungsfest, *n.*

За́кладка, *f.* Falte, *f.* Einschlag, *m.*; 2) in e. Buch gelegtes Zeichen, Zeichenband, *n.*; 3) repartirte Geldquote.

Закла́дний, *a.* Pfand-; 2) -а робо́та ausgesetzte, abgemessene Arbeit.

Закла́дник, *m.* Geisel, *m.* Pfand, *n.*

Закладчани́н, *m. Ч.* VII. 376 Theilnehmer an d. Feierlichkeit der Grundsteinlegung zu einem Hause, *m.*

Закла́нє, *n.* s. Заколе́нє.

Заклеї́ти, заклю́вати, *v. a.* verleimen, verkleben.

Заклекота́ти, (-ті́ти), *v. n.* zu klappern, zu kreischen, zu brodeln anfangen. [schliessen.

Заклену́ти, *v. a.* ру́ку (в кула́к)

Заклі́п, *m. Oc.* (62) VI. 52?

Заклепа́ти, *v. a.* zuhämmern, zuklopfen; vernieten. [2) Verweis, *m. K.*

За́клик, *m.* Ruf, Aufruf, *m. IГ.*;

Заклика́нє, *n.* Aufruf, *m.* Einberufung, *f. IГ.* [заклика́ти einberufen.

Заклика́ти, *v. a.* rufen, zurufen;

Заклимакува́ти, *v. a.* fest zusammenlegen, -packen, -binden. [theuerung, *f.*

Заклина́нє, *n.* Beschwörung, Be-

Заклина́тель, заклина́ч, *Ог.* 97 *m.* Beschwörer, Geisterbanner, *m.*

Заклина́ти, закля́ти, *v. a.* beschwören (jmdn inständig bitten); — бі́са beschwören, banneu; — ся betheuern.

Заклі́нє, *n. N.* e. Berges. [keilen.

Заклинкува́ти, *v. a.* zukeilen, ver-

Заклі́чник, *m. Фр.* Anrufer, Herold, *m.*

За́клін, -ину, *m. T.* Betheuerung, *f.* Schwur, *m.*

Заклі́пати, *v. n.* очи́ма blinzeln.

За́клїпка, *f. B.* Verschlussklappe, *f.*

За́кло, *n. Левч.* s. За́куток; 2) eingekeiltes Feldstück in fremdes Ackerland; Enclave, *f.*

Заклопота́ти, *v. n.* s. Клопота́ти.

Закльосува́ти, *v. a.* mittels кльосо́во verbinden.

Заклубота́ти ся, sich in Knäueln zusammenschlagen, — mischen; sich aufballen, *Б.* [zerhacken, zer-aufpicken.

Заклюва́ти, *v. a.* mit dem Schnabel

Заклю́нути ся, s. Наклюва́ти ся *III.* I. 141; hervorspriessen wollen II. 217.

Заключа́ти, (-чи́ти,) *v. a.* einschliessen; — до́говір, мир Vertrag, Frieden schliessen; в со́бі що́сь enthalten, in sich fassen, begreifen; 2) * з чого́ на що woraus schliessen, folgern; заключе́ний, *ptc.* verschlossen, eingekerkert.

Заключе́нє, *n.* Schluss, Schlusssatz, *m.* (conclusio) *Ил.* Folgerung, *f.*

За́ключка, *f. pl. ГШ.* Einschlusszeichen, *n.* Klammer, *pl. f. ГШ.*; 2) на -ку zum Schluss; 3) *Vorwand, *m. Пар.*

За́кля — за́тля, *conj.* wie lange — solange; solange, als, bis — *Ог.* 211.

Закля́кнути, заклячи́, *v. n.* von Kälte erstarren, steif werden.

Закля́тє, *n.* Beschwörung, Betheu-

erung, *f.* Bann, Fluch, *m.* Verbot, *n.*

Закля́ти, s. Заклина́ти; закля́тий, *a.* beschworen, gebannt; 2) verflucht, fluchbeladen *Ш.* I. 187.

Зикмети́ти, *v. a.* s. Затя́мити.

Закобі́рчити, *v. a.* hakenförmig umbiegen, §.

Заковоані́ти, *v. n.* -і́ла ми душа́? Заковáти, зако́ваний s. Закувáти &.

Закови́лий, *a. Ст.* s. Завзя́тий.

Заковя́знути, *v. n.* erstarren (wie e. Leiche); sterben.

Заковакувáти ся, sich in das Kosakenleben, in den Kosakenstand hineinfinden, hineinleben. [starren.

Заковя́́нути, *v. n.* vor Kälte er-

Закоі́ти, *v. a.* unternehmen, anrichten, planen. [zen, s. aufblähen, *Зг.*

Закокоі́жити ся, sich drollig spreiЗа́коль, *adv. Гол.* III. 488 s. Дóкиль, дóки.

Заколáчини, *pl.* der letzte Theil in den Hochzeitsgebräuchen, s. Подару́нки *Сб.* I. 370. [schlachten.

Зако́лене, *n.* das Abstechen, Ab-

Зако́лець, -лця, *m.* Art Schlupfwespe: Pimpla, *B.*

Заколи́сь, *adv.* ehemals, einst, *Ст.*

Заколисáти, (-сувати,) заколихáти *v. a.* einwiegen.

Заколїнковáтїти, *v. n.* заколїни́чити ся steif werden (ногá): von gew. Fusskrankheit der Schafe u. Hühner.

Заколі́нок -нка, *m.* Bug, Kniebug, *m.* Krümmung, *f.*

За́колїсник, *m.* Zusatzring zur Radnabe wann selbe zu kurz u. die Achse zu lang ist; 2) Radnagel, (за́тичка), *n.*

Заколоси́ти ся, Aehren bekommen, mit Ae. sich bedecken.

За́колот, *m.* заколо́чене, *n.* Verwirrung, Erschütterung, *f.*

Заколóти, заколю́вати, *v. a.* zu Tode stechen, todtstechen.

Заколоти́ти, *v. a.* um -aufrühren; 2) beunruhigen, stören; Zank erregen.

Заколу́пи́ти, *v. a.* ausklauben, stechen, schneiden;* drücken; wurmen.

Закомези́ти ся, capriziös werden, *Ко.* [meln, *Левч.* rührig umherlaufen.

Закомеши́ти ся, anfangen zu wim-

Закомі́рник, *m.* Zellenkoralle, *f.* (Cellaria).

Закомóрок, (*d.* -óрочок), s. Закамáрок.

Зако́н, *m.* Gesetz, Recht, *n.* Religion, *f.* Glaube, *m.* — прия́ти *Кв.* 229 gesetzliche Ehe eingehen, sich trauen lassen; 2) s. Закі́н. [Communion empfangen.

Законúти ся, (-нювати ся) heil.

Зако́нний, *a.* gesetzlich, rechtmässig, legitim; gemäss der Sitte u. dem Brauche *Ш.* I. 380, giltig.

Зако́нник, *m.* Rechtsgelehrter, Schriftgelehrter; Rechtsverdreher; Vollstrecker des Gesetzes, *m. K. T.*

Зако́нниця, *f.* Nonne, *f.* [keit, *f.*

Зако́нність, -ости, *f.* Gesetzlich-

Законовíді́не, *n.* † Jurisprudenz, *f. Top.* [тель, *m.* Gesetzgeber, *m. Term.*

Законода́вець, -вця, законода́-

Законода́вство, (-да́тельство), *n.* Gesetzgebung, Legislative, Legislatur, *f.*

Законода́вчий, *a.* gesetzgebend, *Term.* [de, *f.*

Законознáвство, *n.* Gesetzkun-

Законополóжник, *m.* s. Законода́вець. [drig, *Кн.*

Законопроти́вний, *a.* gesetzwi-

Законопроти́вність, -ости, *f.* Gesetzwidrigkeit, *f. Term.*

Законоучи́тель, *m.* Rechtslehrer, Lehrer des Gesetzes, *m. K.*

Зако́панець, -нця, *m.* von Klüften umgebener Hügel, (*B.*).

Закопáти, зако́пувати, *v. a.* vergraben; eingraben. [und lossreissen.

Закопáчити, *v. a.* чим einstechen

Зако́пуване, зако́пане, *n.* Vergrabung, Eingrabung, *f.*

Закопотíти, *v. n.* trabend den Staub aufschlagen u. einen Schall hervorrufen *Кч.* 154. [erheben, aufbrechen *C.* I. 250.

Закопоши́ти ся, sich massenhaft

Закопти́ти, *v. a.* beräuchern, mit Rauch, mit Russ schwärzen.

Закоптíти, *v. n.* schwarz vom Rauche werden, sich berussen; *ptc.* закоптíлий. [Cordon wohnend.

Закордóнник, *m. Мор.* hinter dem

Закоре́нок, -нку, *m.* Hauptwurzel, *f.*

Закори́ти ся, * hart bleiben, sich gegen etw. sträuben; 2) s. Завзя́ти ся.

Закоріни́ти ся, einwurzeln, Wurzel fassen. [schlagen; * Anfänge, *pl.*

Зако́рінки, *pl. Ваг.* das Wurzel-

Закортíти, *v. n. impers.* -íло когó jmdn lüstete nach etw. [erstarrt, steif.
Закоруóлий, (-рýзлий *Кн.*)*a.*starr,
Закóрчити, *v. a.* krümmen, umbiegen. [verkrüppeln, *Кч.* 67.
Закорявíти, *v. n.* verkümmern,
Закосúти, закóшувати, *v. a.* anfangen zu mähen.
Закосúчити, *v. a.* mit Blumen die Haarflechten schmücken.
Закоснíти, закостенíти, *v. n.* erstarren, star werden; *ptc.* -íлий.
Закосóвi свáшки, die der Braut nächstverwandten Frauen, *Kol.* I. 235.
Закостенíлість, -ости, *f.* Erstarrung, Starre, *f.*
Зáкот, *m. M.* III. 94; закóта, *f. Ч.* VII. 427 Einfassung, *f.* Aufschlag, *m.* кóмір з -ою Art Façon des gestickten Hemdekragens; 2) Stumpfnase, *f.*
Закóтє, *n. N.* e. Berges.
Закотелевúна, *f. Фр.* s. Закітлúна.
Закотúти, закóчувати, *v.a.* hinter-, auf etw. zu-, gegen etw. hin -wälzen, schieben, rollen; рукавú die Aermeln hinaufwickeln, -schürzen, lüpfen; — ся hinter etw. rollen (*v. n.*); untergehen (v. Gestirnen). [M. rollend?
Зáкотом, *adv.* грім вигрімлúв —
Закохáннє, закохáньство, *n.* das Verliebtwerden, Liebe, *f.* * Geliebter, -e.
Закохáночка, *f. Гол.* III. 520 s. Кохáнка.
Закохáти, *v. a.* когó *Ш.* I. 280 sich in jmdn verlieben, jmdn lieb haben, l. gewinnen; любóв закохáла менé до чогóсь die Liebe zu etw. hat mich umfangen; — ся в кім sich in jmdn verlieben.
Закоцїлíти, *Не.* (-цїнíти, -цяóнýти, -ченíвáти, *Под.* -ченíти,) *v. n.* erstarren, erfrieren.
Закоцюрóбити ся, sich krümmen.
I. Закóчувати, s. Закотúти.
II. Закочувáти, *v. n.* sich niederlassen, sich lange wo aufhalten.
Закоштувáти, s. Закýшати.
Закпúти собí з когó jmdm zum Narren machen, zum Besten haben, sich über jmdn lustig machen.
Закрадáти ся, sich hineinstehlen, sich heran -einschleichen.
Закрáкати, *v. a.* s. Крáкати.
Закраїна, *f. Oc.* (61) VIII. 98 Rand, Ranft, *m.*
Закрапáти, *v. n. M.* II. 77 träufeln.
Зáкрас, *m. B.* зáкраска, *f.* Färbestoff, *m.* das Färben, Färbung, *f.* Colorit, *n.* Anstrich, *m.*
Закрасúти, закрашáти, (-áшувати), *v.a.* färben; bunt machen; 2) schmükken, verschönern. [roth werden, erröthen.
Закраснíти, *v. n.* закрасníти ся
Закректáти, *v. n.* sich räuspern.
Зáкреп, *m.* Verstopfung des Leibes, Stuhlverhaltung, *f.*
Закривáти, s. Закрúти.
Закривúти, закривлúти, *v. a.* auf die Seite biegen, krümmen, krumm machen; — ся на щось *А.-Г.* 157 на пáна als Herr auftreten, sich geberden.
Зáкривка, *f.* s. Нáкривка.
Закрúвлене, *n.* das Hrümmen.
Закрижúти ся, s. Забожúти ся (хрéсту сьвятий!)
Закрижнíти, *v. n. Ст.* zu harten Schollen zusammenfrieren.
Закрúстия, *f.* Sacristei, *f.*
Закристияníн, *m.*Sacristan,*m.Кл.*
Закритé, закрúване *n.* Verdecken, Zudecken, *n.*
Закрúти, *v. a.* verdecken, bedecken; verhüllen, verbergen; bedeckeln: закрúтий черв (пчíл).
Закричáти, *v.a.*anfangen zu schreien, на кóго jmdn anschreien, jmdm zuschreien; когó jmdn überschreien, übertäuben. [Gemüse einmachen.
Закришúти, *v. a.* einbrocken, mit
Зáкришка, *f.* Gemüse, (Grünzeug) zum Einmachen, *n.*; Würze, *f.*
Закрівний, *a. Ст.* (*Пр.* VII. 450) mit Blut erworben? [Zuschnitt, *m.*
Зáкрій, -óю, *m.*Anschnitt, Einschnitt;
Закріпúти, *v. a.* fest schlagen, heften, schliessen; 2) verbürgen, *Ст.*; — ся sich fest klammern; *b*)erstarren *Ме.* 293.
Закрíпнене, *n.* das Erstarren, *Пол.*
Закрíпнути, *v. n.* erstarren, *Пол.*
Закріпостúти, *v. n.* in die Leibeigenschaft geben. [Leibeigenen.
Закріпóщене, *n.* das Machen zum
Закровáвити, *v. a.* mit Blut benetzen, besudeln, beflecken; 2) bis aufs Blut kränken: сéрце.
Закроїти, (-óювати), *v. a.* anschnei-

den; на що * worauf abzwecken.

Закро́м, *m.* Speicherraum, *m. C.* I. 22. 76. Banse, *f.*

Закропи́ти, (-о́плювати) *v. n.* benetzen, besprengen; — ду́шу, erfrischen, laben.

Закругли́ти, v. *a.* abrunden; закругле́ний, gerundet, abgerundet.

Закружи́ти ся, (голова́), *Св.* schwindlig werden. (v. кречёт).

Закрука́ти, *v. n. C.* II. 143 schreien

Закрундзьо́вувати, *v. a. K.* fesseln, unterjochen; quälen, §.

За́крут, *m.* закру́тина, *f. Фр.* Biegung, Schlängelung, Krümmung, Windung, *f.* (ріки́).

Закрутани́на, закрутени́я, *f.* das Sichdrehen, das viele Schaffen, unausgesetzte Beschäftigung, Besorgung, *f.*

Закрути́ти, закру́чувати, *v. a.* zudrehen, zuschrauben, einwinden; ву́са den Schnurrbart drehen; 2) закрути́в ся кому́ сьвіт (в голові́) Schwindel bekommen; закру́чуваний, *a.* von gewisser Gestalt der Ochsenstirn.

За́крутка, *f.* Art Schloss, (Hahn) zum Zudrehen; 2) die Spannwirbel der Geige; 3) das Schlingen der Getreideähren zu einem Knoten auf dem Felde zum Zwecke einer schadenfrohen Hexerei, *Марк.* 93; 4) * Verwirrung, *f.*

За́круток, *m. gew. pl.* за́крутки *K.* II. 17 etw. Verdrehtes, Verworrenes.

За́крунъки, *pl.* Art kipfelförmig gekrümmte Erdäpfel.

Закрушня́ти ся, s. Крушня́ти ся.

Закува́ти, *a. a.* beschlagen, einschmieden; в кайда́ни in Ketten legen; 2) vom Ruf des Kuckuck. [ne).

Закувіка́ти, *v. n.* quieken (v. Schwei-

Закудкуда́кати, *v. n.* anfangen zu gackern, (v. Hühnern).

Закуйо́вдити ся, §. erregt, unruhig werden; 2) *v. a.* zerzausen.

Закукурі́чити ся, zornig, roth vor Zorn werden wie ein Hahn; sich echauffieren.

Закульбу́чити, s. Закобі́рчити, §.

Закули́ти, *v. a.* krümmen, unterbiegen. [lahm werden.

Закулі́ти, *v. n.* zu hinken anfangen,

Заку́льчистий, *a.* gekrümmt.

Закуни́ти, *v. n.* s. Задріма́ти *A-Г.* 155.

За́куп, *m.* за́купка, за́купня́, *f. Зап.* I. 301 *f.*; за́купно, *n.* Einkauf, Ankauf, *m.* — вічи́стий Emphiteusis, *f. Term.*

За́купень, -пня, за́куп, *m. Пар. Ил.* Einkäufer, *m.*; 2) † Arbeiter, Dienstmann auf Termin, Dienstpflichtiger wegen der Schulden (addictus per nexum).

Закупи́ти, заку́пувати, *v. a.* aufkaufen; ankaufen; — ся † sich in Knechtschaft verkaufen (im nexus).

Заку́пленє, заку́пно, закупо́ванє, *n.* Aufkauf, *m.* [gekauft.

Заку́пний, *a. КУ.* I. 168 -i раб́и

Заку́пник, *m.* вічи́стий, Käufer für ewige Zeiten, Emphiteut, *m. Term.*

Заку́ренє, *n.* das Anrauchen etc. s. d. folg.

Закури́ти, (-у́рювати), *v. a.* anrauchen, anzünden (лю́льку); beräuchern; 2) u. — ся zu stöbern, zu stauben anfangen: сні́гом, по́рохом, etc. — bedecken; eine Staubwolke aufwirbeln.

Закурі́ти, *v. n. P.* II. 25 im Staubwirbel davonlaufen.

Закурника́ти, s. Курника́ти, *C.*

Закуря́вітися, verbrannt werden,

Закуса́ти, *v. a.* todtbeissen. [*Ст.*

Закуси́ти, заку́сувати, *v. a.* nachbeissen, etw. nachessen (nach e. Trunke) чимь по чімсь; — зуб́и die Zähne zusammenbeissen von verhaltenem Ingrimm; — ся sich beissen (v. Thieren).

За́куска, *f.* Imbiss, was man nach e. Trunke nachisst, Nachbiss; Dessert, Nachtisch, *m.*; 2) s. За́драчка.

Заку́стрити, *v. a.* straubig machen?

За́кут, за́куток, -тка, за́кутець, -тця, *m.* заку́тина, *f.* заку́тє, *n.* Winkel, *m.* Nische, Ecke, *f.* verborgenes Plätzchen.

Заку́тати, *v. a.* zudecken, ein-, verhüllen; 2) etw. wohin verlegen, verschleppen; 3) *Ф.* (*Пов.* 74) s. Зала́годити (einen Gläubiger).

Заку́ти, s. Закува́ти. [verborgen.

Заку́тний, *a. Св.* Winkel-, After-,

Заку́шати, *v. n.* kosten, verkosten, zu kosten bekommen.

Закушпели́ти, s. Кушпели́ти.

Заку́шувати, *v. a.* s. Закуси́ти, *Ко.* 156.

Залавля́ти, *v. n.* коло чого́ schäftig um etw. herumlaufen ur

zu erwischen.

Зала́года, *f.* зала́годжене, *n.* Beilegung, *f.* Vergleich, *m.* Abmachung, *f.*

Зала́годити, (-годжува́ти), *v. a.* in Güte beilegen; abmachen, begleichen; zu Ende bringen. [bereiten; ausbessern.

Зала́дити, *v. a. V.* her- zurichten,

Залази́ти, s. Зали́зти. [gehren, *Иол.*

Залакну́ти, *v. n.* anfangen zu be-

Залапцюва́ти, *v. a.* §. etw. ergreifen u. fest in den Händen halten.

Зала́сє, *n. Cm.* Näscherei, *f.* Naschwerk, *n.* Reiz, Kitzel; Geschmack, (falscher) Trieb, *m.* die Lüste, *pl.*

Зала́сний, *a.* wonnig, Wonne-, *Cm*; schmeichelhaft, schmackhaft *H.* 17.

Залата́ти, *v. a.* zu-flicken, ausbessern.

Зала́яти, *v. n.* anfangen zu bellen.

Залебеді́ти, *v. n.* s. Лебеді́ти.

Залебези́ти, *v. a. Кн.* §. gleissnerisch etw. vorsprechen. [Radlöne, *f.*

Зале́вчник, *m. ungr.* s. Льо́ник,

Зале́да, *f. Зар.* Eiskruste, *f.*

Зале́дви (-во), *adv.* kaum, mit Mühe.

За́леж, за́лежа, *f. K.* müssiges Liegen; Verwahrlosung, *f.*; 2) зале́жа нічни́й Nachtwächter, *m.*

Зале́жати, *v. n.* від чо́го (ко́го) von etw. abhängen *Term.*; 2) зале́жить мені́ на чі́м es liegt mir an etw.; 3) — ся, зале́жувати ся länger im Bette liegen bleiben u. dadh faul u. träge werden; sich verliegen (im Schmutz).

Залежи́тість, -ости, *f.* Angelegenheit, *f. Term.* [Hörigkeit, *f. Фр.*

Залежність, -ости *f.* Abhängigkeit,

Залеї́ти, *v. n.* erglänzen, *Ф.*

Зале́пух, *m.* schlifiger Streifen im Brote, s. Зака́лець; 2) solches Brot; 3) Krüppler, *m.* [backen lassen.

Зале́пушити хлїб, nicht recht aus-

Залетї́ти, s. Залїта́ти.

За́лив, *m.* Meerbusen, Golf, *m.*

Зали́ва, *f. Фр.* Fluth, *f.* Fluthregen, *m.*

Зали́ванє, *n.* das Begiessen, Zu-, Ausgiessen; Auslöschen.

Заливáти, залáти, *v. a.* begiessen, übergiessen, auslöschen: водо́ю ого́нь; überschwemmen; zugiessen, zuschmelzen, zulöthen (дїру чим); 2) — ся слезáми in Thränen ausbrechen, schwimmen, sich in Th. baden; *b*) sich oft berauschen; *c*) — ся за́ливним ре́готом sich in erstickendes Gelächter ergehen; 3) *v. n.* папір заливáє schlägt durch.

Заливи́стий, за́ливний, *a.* дощ fluthend, strömend.

Залига́ти, *v. a.* in Banden schlagen, schnüren, *Не.* anknüpfen, anspannen, heranziehen, *K.*; 2) in Beschlag nehmen, verpfänden.

Зали́жник, *m.* s. Ли́жник.

Зализа́ти, зали́зувати, *v. a.* nachlecken; durch Lecken heilen; зали́заний * glatt geleckt, geschniegelt.

Залипа́ти, зали́пнути, *v. n.* sich verkleben, verwachsen, sich zusammenziehen; 2) * sterben, (*Фр.*).

Зали́скати, *v. n.* Blitze schiessen, wetterleuchten, *K.*

Зали́сити ся, sich kahl machen, sich eine Glatze machen.

Зали́ти, [-ллю́, лле́ш] s. Заливáти.

Залиця́не, *n.* das Courmachen, die Liebesbewerbungen.

Залиця́ти ся, den Hof, die Cour machen, um Liebe werben, buhlen, liebeln, до кого́, на кого́ *Ш.* II. 37.

За́лички, *pl.* Backenbart, *m.*

За́личок, -чка, *m.* Backen *m.*; 2) Kinnbackenleder, *n.* [маскува́ти.

Заличкува́ти, *v. a. Левч.* s. За-

Залиша́ти, залиши́ти, *v. a.* liegen lassen, etw. nicht mehr thun; vernachlässigen; — ся *Др.* sich versäumen; zurückbleiben.

Зали́шний, (-нїй), *a. Cm.* überflüssig, überzählig, zu viel *H.* 228 *Кв.* 153; 2) übrigbleibend, rückständig, restirend, *C.* I. 92. *Зар.* [*m. Cm. Кв.* 154.

Зали́шок, -шка, *m.* Rest, Ueberschuss,

Залїг, -о́гу, *m. Ф.* Pfand, *m.* s. За́став, граба́ж; 2) *Term.* Caution, *f.* Vadium, *n.*; 3) Verpachtung, *f.*

Залїжка, *f.* s. За́клад, Wette, *f.*

Залїжний, *a.* Pfand-, Cautions-, *Term.*

Залїжок, -жку, *m. Ф.* Wiese, Au, *f.*

За́лїз, *m.* за́лїзь, *f.* залїза, *m.* залї́зка, *f.* s. Зате́ка.

Залїза́ти, *v. n.* s. Зали́зти.

Залїзло, *adv.* s. Зане́сно, завїзно.

Залїзо, залїзний, etc. s. Желїзо, желїзний etc.

Залїзня́к, *m. Кв.* 42 Eisenwaarenhändler, *m.*; 2) ли́цар — невра́зний, *Cm.* eisenfest, nicht verwundbar; 3)

Blutkraut, *n.* (Lythrum salicaria); 4) коза́цький — Phlomis pungens.

За|лі́зти, *v. n.* hinter- hinkriechen, -schleichen; hineingehen, -kommen; 2) hinaufsteigen, emporklettern *P.* I. 4.

За|лі́зя́ка, (*d.* -зя́чка) *f.* Stück Eisen, *IГ.*; Falleisen; *n.* grosse eiserne Klammer, Ankerhaken, *m.*

За́|лім, -ому, *m.* Einbug, Absatz, *m.* eingebogener Rand; 2) Lücke beim Pflügen, Fehlstelle, *f*; 3) das Brechen der Kukurutzkolben vom Stengel: Kukurutzernte, *f.*; 4) — ле́ду Eisbruch, *m.*

За|лі́пи́ти, за|лі́плювати, *v. a.* zukleben.

За|лі́сня́ти, *v. a.* beforsten, *Фр.*

За́|лі́сок, -ска, *m.* Waldrand, *m.* Waldgebüsch, *n.*

За|лі́та́вія, Transleithanien, *n.*

За|лі́та́вский, *a.* transleithanisch.

За|лі́та́ти, *v. n.* einfliegen, herbeifliegen; weit wegfliegen; 2) anwehen (v. Geruch).

За|лі́ти́ти, *v. a.* lauwarm machen.

За|лі́тний, *a.* hergeflogen, Strich, Zug- (пти́ця) *M. OП.*

I. За|лі́чи́ти, за|лі́чувати, *v. a.* heilen, znheilen, *Кч.* 174. [s. Зачисли́ти.

II. За|лі́чи́ти, за|лі́чувати, *v. a. Нав.*

За́льний, *a.* zum Saale geh., Saal-.

За|ло́га, *f.* das Verlegen, Hindernis, *n.* Ballast, *m.*; 2) Garnison, *f. K.*; 3) Umzingelung, *f. K.*; 4) Vorschuss, *m.* Vorstreckung, *f.*

За|ло́женє, *n.* Anlegung, Anlage, Stiftung, Gründung, *f.*; 2) Thesis, Voraussetzung, *f. Ил.*; 3) Vorstreckung (des Geldes) кого́ чим *Term.* [*m. ГШ.*

За|ложи́тель, *m.* Stifter, Gründer,

За|ложи́ти, *v. a.* s. Закла́дати; — ру́ки die Hände in den Schoss legen, die Arme verschränken; 2) кого́ грішми jmdm e. Summe Geldes vorschiessen, vorstrecken, *Term.*; 3) verpachten; 4) 4) — ко́нї anspannen.

За́|ложник, *m.* s. Ли́жник.

За|ло́за, (*d.* зало́зка), *f.* Drüse; Geschwulst, *f. Под.*

За|ло́зний шлях, † der Weg nach den Städten der unteren Donau führend.

За|лозува́ти, s. Золзува́ти.

За|ло́ма, *f.* eingestürztes Ufer.

За|ломи́ти, за|ло́млювати, *v. a.* anfangen zu brechen; einbrechen; überschlagen; — ру́ки die Hände ringen; 2) * щось чим etw. womit übertreffen; * на кого́ es auf jmdn abgesehen haben; 3) — ся einbrechen. [in Flaschen?

За|ло́н, *m. Oc.* (61) 224 „Verdruss“

За|лоскні́ти, *v. n.* ergläuzen, *B.*

За|льо́ти, *pl.* s. Залиця́не.

За|льо́тчик, *m. M.* II. 137 Courmacher, Freier, Anbeter, *m.* [verschmachten.

За|ло́хати, за|ло́хнути *v. n.* за чим

За|лохта́ти, *v. a. У.* kitzeln.

За|лу́́биці (-бниці), за|лу́́бні, *pl.* Schlitten mit e. Kasten, *m.*

За|луди́ти, *v. a.* s. Закли́кати; 2) verführen, verlocken. [*m. У.*

За|лу́́дник, *m.* Verführer, Betrüger,

За|лу́́дуватий, *a.* rappelköpfig, thöricht, (*B.*).

За|лу́́ка, *f.* Stelle wo der Lauf des Flusses oft plötzlich verändert wird, Windung, Krümmung d. Flusses, *f.*

За|лу́́па, *m.* männl. Glied mit aufgeschlagener Vorhaut.

За|лу́́пати очи́ма, mit den Augen blinken, die Augen reissen.

За|лупи́ти, *v. a.* aufschlagen, aufstülpen; 2) abschälen, aufdecken; 3) anspalten. [mit aufgeschlagenem Rohr.

За́|лупча́стий, (-чи-), *a.* чо́бі́т

За|лу́́пястий, *a.* schiefmäulig. [chen.

За|лускоті́ти, *v. n.* ein Gepolter ma-

За|луча́ти, за|лучи́ти, за|лу́́чувати, *v. a.* hinzufügen, -schlagen, beilegen, *K.*; 2) ergreifen (das Moment), *Кн.*; — сла́ви собі́ sich erwerben *IГ.*; etw. an sich reissen, *Левч.*; 3) да́лї — *АД.* I. 166 weiter wohin fortziehen, -treiben, versetzen, werfen. [thium strumarium).

За|лу́́чник, *m.* Spitzklette, *f.* (Xan-

За|лу́́чно, *adv.* einschliesslich, *Пар.*

За|лю́́бити, *v. a. Не.* liebgewinnen, gern aufnehmen; s. Злюбля́ти *M.* II. 97; — ся sich verlieben.

За́|лю́́ки, *adv.* gern, mit Vorliebe.

За|лю́́ва́нє. *n. У.* Vorliebe, Neigung, Liebe, *f.* [sich einer Sache hingeben.

За|лю́́бува́ти ся в щось mit Liebe

За|люднити, (-ня́ти), *v. a.* bevölkern; 2) — ся *n.* залюдні́ти, *v. n.* sich bevölkern. [den *Ш.* II. 163.

I. За|лютува́ти, *v. n.* grimmig wer-

II. За|лютува́ти, *v. a.* zu -verlöthen.

Заля́гане, *n.* das Lagern; Besatzung, *f. K.*; 2) пода́тку Steuerrückstand, *m.*

Заляга́ти, залягти́, залячи́, *v. a.* einnehmen, decken (по́ля); 2) *v. n.* sich hinter etw. legen, im Hinterhalt liegen; müssig liegen; (пода́тки) rückständig bleiben.

Заляка́ти ся, sehr erschrecken, aus der Fassung kommen; *ptc.* заля́каний erschrocken, übertölpelt.

Заля́мистий, *a.* §. s. Запопа́дний.

Заля́мити, *v. a.* §. s. Запопа́сти, захо́пити.

Заля́мувати, s. Ля́мувати.

Заляща́ти, *v. n.* s. Ляща́ти.

Замага́ти, *v. a.* bewältigen können, noch im Stande sein etw. zu machen.

Замаза́ти, замазувати, *v. a.* verzuschmieren; verkitten; — ся sich beschmieren. [z. Verkleben, z. Verstopfen.

За́мазка, *f.* Stoff zum Verschmieren,

Замазу́ра, *m. f.* Sudler, *m.* beschmutztes Wesen, *Левч.* [nem Laub schmücken.

Замаї́ти, замаю́вати, *v. a.* mit grü-

Замака́ти, *v. n.* der Nässe ausgesetzt sein.

Замакі́трити ся, zur макі́тра werden *H.* 230; сьвіт замакі́трив ся менї́ *Не.* (*Пр.* VIII. 914) die ganze Welt dreht sich mir vor den Augen um, mir ist schwindelig; — в голові́ -ло ся *H.* 288 Rausch bekommen.

За-ма́ло, зама́лом, *H.* 128 *adv.* es fehlte wenig, nicht viel.

Замалюва́ти, *v. a.* vermalen; 2) *в пи́сок ins Gesicht derb schlagen.

Зама́нистий, *Левч.* заманли́вий, *Фр. a.* s. Заманчи́вий. [Bethörung, *f.*

Заман і́не, (-ене), *n.* Verlockung, *f.*

Заману́ти, *v. a.* bethören, berücken, hinters Licht führen; 2) заману́ло ся кому́сь на щось, чого́сь, *Пр.* I. 182 jmd empfand e. ungehörige Begierde, bekam Lust, widerstand nicht den Lokkungen, dem Reiz, es gelüstete ihn, wünschte, sehnte sich *Ст.* [leiten.

Зама́нювати, *v. a.* verlocken, ver-

Заманчи́вий, *a.* verlockend, verführerisch, *Зг.* [Anmuth, *f. Фр.*

Заманчи́вість, -ости, *f.* Reiz, *m.*

Зама́рати, *v. a.* besudeln, beschmieren.

Замарни́ти, *v. a.* verderben, ver-

Замару́дити, *v. a.* kitzeln. [nichten, *T.*

Замаскува́ти, *v. a.* maskieren; verbergen.

Замасти́ти, зама́щувати, *v. a.* mit Fett beschmieren; beschmutzen; s. Замаза́ти; — вапно́м vertünchen.

Заматері́ти, *v. n.* † bejahrt werden, verhärten; заматері́лий alt, eingewurzelt (durch d. Länge der Zeit).

За́мах, *m.* das Ausholen zum Schlagen, zum Hauen; Schwung, *m.* der vorbereitete Schlag, Streich; gewaltsames Unternehmen in böser Absicht, Gewaltstreich, Coup, — на конституцію Staatsstreich, *m.* [holen.

Замахну́ти ся, zum Schlag aus-

Зама́цяти, *v. a.* боля́чку dhs Betasten heilen.

Замача́ти, s. Замочи́ти.

Зама́шки, *pl.* s. По́скінь (коно́плї).

Замашни́й, (-ахн-), *a.* den Schwung habend; rüstig, tüchtig; -е ко́лесо Schwungrad, *n. ПУ.*

Замгну́ти, *v. a. Др. с.* 60 die Augen zum Schlummer schliessen.

Замегота́ти, замегті́ти, *v. n.* blinzeln, flimmern. [versüssen.

Замеди́ти, *v. a.* щось mit Honig

Заме́рзане, *n.* das Gefrieren

Замерза́ти, заме́рзнути, (-ме́ргн-) *v. n.* frieren, zufrieren. [hunzen, *Зг.*

Замерзи́ти, *v. a.* verderben, ver-

Заме́рзлий, *a.* gefroren, zugefroren.

Замеря́ти, *v. a. ІГ.* phantastisch erscheinen, auftauchen, s. Замрі́ти.

Замертві́не, *n.* das Absterben, Erlöschen. [sterben; заме́рлий erstorben.

Замертві́ти, заме́рти. *v. n.* er-

Заме́ртво, *adv. P.* I. 135 für todt, sich todt stellend. [wehen, *Mi.* IV. 207.

Заме́сти, s. Замі́та́ти, сні́гом ver-

За́мет, *m.* за́міть, замети́я, замете́люга, *f.* Schne-, Sandwehen, *pl.* Verwehung, *f.* Schneehaufen, *pl.* Schneegestöber, *n. Ш.* I. 41.

Замета́ти, *v. a.* s. Заки́дати; -а́ло сні́гом доро́гу, (*B.*). der Weg ist verschneit. [чити ся.

Заметли́чити ся, s. Замотили́-

Заметня́, *f.* Vielgeschäftigkeit, *f. ОП.*

Заметуши́ти ся, sich hin u. her werfen, sich rühren u. sich verwirren.

Заме́шкати, *v. n.* eine Wohnung beziehen; *v. a.* bewohnen; пара́фію

dh längeres Wohnen die Zuständigkeit zu einer Pfarre erlangen; заме́шкалий *a.* заме́шканець, -нця, *m.* Insass, *m.* wohnhaft, ansässig.

Заме́шник, *m.* Sämischgerber, *m.*

Замешни́цтво, *n.* Sämischgerberei, *f. Пар.*

Зами́гати, *v. n. Кн.* s. Замигота́ти.

Замиготі́ти, *v. n.* schnell hinstreifen, — flattern u. verschwinden. [*Пол.*

Замика́льний, *a.* verschliessbar,

Замика́тель, *m. K.* Schliesser, *m.*

Замика́ти, s. Замкну́ти.

Замили́ти, замиля́ти, *v. a.* einseifen; о́чи кому́ einen blauen Dunst vormachen, Sand in die Augen streuen.

Замилува́не, *n.* das Liebgewinnen, Liebe, Vorliebe zu etw. до чо́го.

Замилува́ти ся, *He.* grosses Wohlgefallen an etw. finden, sich entzücken, entzückt werden; в кім *До.* sich jmdm in Liebe hingeben.

Замимрити, *v. n.* dumpf murmeln.

Замина́ти, s. Замня́ти.

За́минка, *f.* mit Wasser eingemachtes u. geknetetes Mehl od. Kleie.

Замира́не, *n.* tiefe, todtenähnliche Ohnmacht.

Замира́ти, заме́рти, *v. n.* das Bewusstsein verlieren, in Lethargie verfallen.

Замире, *n. IГ. Гр.* Friede, *m.* Friedenszeit, *f.* [schluss, *m.*

Замире́нне, *n. C.* II. 85 Friedens-

Замири́ти, *v. a.* beruhigen, beschwichtigen; *v. n. K.* I. 51 u. — ся Frieden machen, F. schliessen.

Замиркота́ти, *v. n. IГ.* zu schluchzen anfangen. [Entschluss, *m.* Absicht, *f.*

За́мисл, *m.* Vorhaben, *n.* Vorsatz,

Замисли́вість, -ости, *f. Кн.* das Sinnen, Vertiefung in Gedanken, *f.*

Замисли́ти, замисля́ти, замишля́ти, *v. a.* im Sinne haben, Vorsatz haben, Entschluss fassen, gesonnen sein, wollen; 2) s. Загада́вати (за́гадки) *Ч.* IV. 174; 3) — ся sich in Gedanken vertiefen *C.* II. 50.

За́мисник, *m.* s. Ми́сник.

Замишле́не, *n. Макс.* s. За́мисл.

За́мишливий, *a.* sinnig, scharfsinnig.

Замишлі́вка, *f. H.* 245 *Reimw.* zu ді́вка; замишля́ниця *Reimw.* zu молоди́ця.

За́-мі́ж, *Mi.* IV. 410. замі́же, *n.* Heirat, *f.* Ehestand, *m. M.* за́мі́жем s. За́мужем; ви́йти за́-мі́ж.

Замі́жний, (-нїй) *a.* das Verheiraten betreffend; Ehe-, Ehestand-, ehelich, *Ч.* III. 121. *He.* verheiratet.

За́мін, *m.* замі́на, *f.* Tausch, Umtausch, Austausch, *m.*

Замі́нене, *n.* Verwandlung, *f. Пол.*

Замі́ни́ти, замі́ня́ти, *v. a.* vertauschen, wechseln; 2) verwandeln; 3) ersetzen, vertreten, *Ке.* 5.; замі́ни́мий, *ptc.* чимо́сь womit zu vertauschen, ersetzlich, *Кн.*

Замі́нний, *a.* Tausch-. *Term.* [*Term.*

Замі́но́ване, *n.* Tauschgeschäft, *n.*

За́мір, *m.* [мѣр-] Absicht, *f.* Vorsatz, Zweck, *m.*

Замі́ре, *n.* [море] *Ф.* Land jenseit des Meeres, hinter dem Meere, überseeisches Land.

Замі́ристий, *a. C.* II. 166 hochstrebend, hochtrabend, hochsinnig; kühn, verwegen.

Замі́рити, *v. a.* abmessen; 2) — ся zum Schlag ausholen; * sich an etw. machen, anlegen, im Begriffe, sein.

Замі́рку ватий, *a.* [мер-] verkrüppelt, siech, abgestorben.

За́мірок, -рку, *m. Ст.* s. За́мір.

Заміря́не, *n. Ч.* II. 665 das Ausholen.

За́мі́с, -су, *m.* das Kneten (des Brodteiges). [wohl, dass; wohl.

I. Замі́сь, *adv. K.* I. 173 es scheint

II. Замі́сь, *K.* II 11. за́мість, замі́ст, замі́сто, *praep.* mit d. *Genit.* anstatt, statt, *Mi.* IV. 546. [einkneten, einmachen.

Замісити, замішувати, *v. a.*

Замі́ський, *a.* ausserhalb der Stadt.

Замісти́ти, замі́щати, *v. a.* кого́ jmdm einen Platz anweisen; 2) vertreten lassen, substituieren. [halt, *m. Пол.*

За́містка, *f.* Masse, *f.* Inhalt; Ge-

I. За́міт, *m.* чо́рний підня́в ся *K.* (*Пр.* II. 317) Sturm-, Wirbelwind, *m.* Gestöber, *n.* s. За́мет.

II. За́мі́т, *m.* Einwurf, Vorwurf; Einspruch *m.* Einwendung, Einsprache *f. Term. ГШ.*

Замі́та́вка, *f.* Kehrbürste, *f. Gr.* 30.

Замі́та́ти, *v. a.* fegen, kehren; ме́тїль замі́та́є der Schneesturm fegt dahin.

Замі́ти́ти, замі́ча́ти, *v. a.* mer-

ken, bemerken, wahrnehmen, beobachten.

Зáмітка, зáмічка, *Кл. f.* Bemerkung, Anmerkung; на зáмітку собí взя́ти що sich etw. merken, *ОП.*

Замíтливий, *a. Зг.* aufmerksam.

Зáмітний, зáмічний, *a.* bemerkbar, merklich *C.* II. 143.

Замíтниця, *f.* langes dünnes Holz, das geschwemmt wird.

Замíчанє, *n.* das Merken, Beobachtung, *f.*

Замічáтель, *m.* Beobachter, *m.*

Замíшанє, *n.* Verwirrung, 2) Vermengung, *f.*

Замішани́на, *f.* Verwirrung, *f.* Gewirre, *n.*

Замішáти, *v. a.* vermengen, vermischen; verwirren, in Unordnung, in Verwirrung bringen; — ся sich unter etw. misohen.

Зáмішка, *f.* Brei, Speisebrei, Chymus, *m.* Gemenge, *n.*; 2) s. Лемíшка; 3) *Др. c.* 242 Ursache zum Streit, *f.*

Зáмкненє, *n.* das Einschliessen, Schluss, *m.* das Verschliessen, *n.*

Замкну́ти, *v. a.* ver-, zu-, einschliessen, — ся sich zuschliessen, zugehen: сéрце ми ся зáмкло.

Замковúй, *a.* Schloss-, zum Schloss gehörig.

Замкóвище, *n. Др. c.* 80 s. Замчúско.

Замлївóка, *adv.* in einem Augenblick.

Замлíти, *v. n.* schwach, ohnmächtig, matt, abgemergelt, schwächlich werden; *ptc.* замлíлий — ohne Leben.

Замлоíти, *v. n.* anfangen übel, unpässlich zu werden, *M.*

Замнíти, *v. n. Пис.* woran zweifeln.

Замня́ти, *v. a.* zerknittern, zertreten; einkneten; * — дíло e. Sache unterdrücken; — ся stecken bleiben (im Reden), stocken, inne halten, verlegen werden *Кч.* 162; лад замня́в ся e. Verwirrung ist eingetreten.

Зáмнятоκ, *m.* зáминка, *f.* Unordnung, Verwirrung, *f.* Wirrwarr, *n.* (*B.*).

Замóва, замóвка, *f.* Zauberspruch, *m.* -formel, *f.*; Geisterbeschwörung, *f. КУ.*; 2) замóва, *f.* замóвленє, *m.* Bestellung, *f.* на -ву auf B. *Под.*

Замовúтель, *m.* Kunde auf Bestellung, Besteller, *m.*

Замóвити, замовля́ти, *v. a.* слáбість, e. Krankheit besprechen, dh Zauberspruch heilen; 2) bestellen, ansagen (робóту).

Замовкáти, замóвкнути, *v. n.* aufhören (v. Geschrei etc.) still werden; verstummen; schweigen.

Замóвний, *a.* dh einen Spruch bezaubert.

Замовчáти, *v. n.* verschweigen, mit Stillschweigen übergehen. [-in, *m. f. Пис.*

Замóвщик, *m.*-щиця, *f.* Beschwörer,

Замóга, *f. Ру.* Ueberwältigung, *f.* Sieg, *m.*

Замогúльний, *a.* jenseits des Grabes, vom Jenseit.

Замогорúчити, *v. a. Gr.* 30 s. Засвата́ти.

Зáможем, s. Зá-мужем.

Замóжний, *a.* wohlhabend, vermögend.

Замóжність, -ости, *f.* Wohlhabenheit, *f.* Wohlstand, *m.*

Зáмок, -мку, *m.* das Schloss an d. Thür; 2) Burg, *f.* Schloss, *n.*

Замóкнути, *v. n.* nass werden.

Замоле́ндати, *v. a.* §. s. Замýчити.

Замоли́ти, *v. a.* грíх abbitten, durch Gebete entsühnen; когó mit Bitten erdrücken *K.* — ся до когó an jmdn ein heisses Gebet richten, inständig jmdn bitten.

Зá-молоду, (-да), *adv.* in Jugendjahren, von Jugend an.

Замолоти́ти, *v. a.* dh Dreschen etw. verdienen.

Замóра, *f.* etw. Abgemergeltes, Verkümmertes.

Замордувáти, *v. a.* ermorden, erschlagen *Ш.* I. 23.

Заморúти, *v. a.* verhungern lassen; — ся verhungern, vor Hunger sterben (гóлодом); 2) ohnmächtig werden.

Зáморка, *f.* s. Зáсклепка.

Зáморозь, *f.* gefrorener Erdboden; Eisrinde, *f.* Frost, *m.*

Заморозúти, заморóжувати, *v. a.* ge-, einfrieren lassen.

Зáморозок, -зку, *m.* s. Прúморозок, *Зак.*

Зáморок, -рка, — музéйник, *m.* Kabinetkäfer, *m.* (Anthrenus museorum); 2) — підтúнник, Knollenkäfer, (A. scrofulariae).

Заморóка, замóроч, *f.* s. Морóка *T.* Betäubung, *f. Ст. pl.* -ки на нéго упáли er wurde betäubt; 2) s. Чарівнúця, *Зак.*

Заморóчити, *v. a. P.* I. 77 betäuben, bethören; — від чогó dh Betäubung, Bezauberung jmdn von etw. abwendig machen.

Закрути́ти ся.

Замороши́ти си, *Не.* головá s.

Замо́рский, *a.* überseeisch; ausländisch.
Заморýжити ся, sich, mit мopir [(морýг) bedecken.
Зáмос, *m. rum.* s. Мéльон.
Замости́ти, *v. a.* verdielen; überbrücken.
Замостóвий, *a.* Ч. III. 159 hinter, jenseits der Brücke.
Замóтане, *n.* замотани́на, *f.* Verwickelung; Verwirrung, *f.*
Замота́ти, замóтувати, *v. a.* verwickeln, verwirren; bestricken; замóтаний compliciert.
Замотили́чити, *v. a.* пень пчіл mit Gespinnst u. Brut der Galleria mellonella und Achroea grisella (alvearia) erfüllen; — ся von den Wachsmotten heimgesucht werden.
Зáмоток, -тку, *m.* Gespinnst, Cocon, *n.*
Замоторошни́ти, *v. n.* schwerfallen, drücken, *II.*
Замоту́зити, *v. a.* verschnüren; — ся sich in Stricke verwickeln.
Замоту́лькати, *v. a.* § s. Замота́ти.
Замочи́, *v. a.* s. Замага́ти.
Замочи́ти, *v. a.* nass machen; in e. Flüssigkeit eintunken.
Замóчник, *m.* s. Шлю́сар, *B.*
Зáмочок, -чка, *m. dim.* kleines Schloss.
Замра́, *f. m.* Todtengespenst, leichenähnlicher Mensch.
Замрекóтний, *a.* s. Захла́нний.
Замри́ти, *v. n. Ф.* замри́ло в очéх es flimmerte vor den Augen.
Замрíлець, -лця, *m.* замрíлий, *a.* düster, finster im Gesicht; * Sauertopf, *m.*; 2) nichtsnutzig.
Замрíти, *v. n.* dämmern, *У.* на пу́ти.
Зáмтуз, *m.* Unordnung, *f.* (*Фр.*).
Зá-муж, ви́йти — einen Mann heiraten; зáмужем verheiratet, vermählt.
Замýже, (*d.* -жечко), замýжество, *Ко.* 300. *Св.* Heirat, Ehe; Vermählung, *f.*
Замýжня жінка, verheiratete Frau.
Замýзати, (-зяти) s. Замýрати.
Замули́ти, замýлювати, *v. a.* verschlammen, verschleimen, verstopfen.
Зáмулок, -лка, *m.* mit Schlamm bedeckter Platz.
Замýранець, -нця, *m.* Schmutzbartel, -hammel, *m.*
Замýрати, замýрдзати, замурýцкати, *v. a.* лицé beschmieren, beschmutzen; anschwärzen.
Замурдóваний, *a.* *М.+Б.* 214 [verkappt, maskirt.
Замурмота́ти, *v. n.* anfangen zu murmeln.
Замурувáти, *v. a.* zu-, ein- ver[mauern.
Зáмусь, *praep.* Ч. II. 77 s. Зáмість.
Зáмут, *m. У.*, замýта, *f. Кл.* Chaos, *m.* Verwirrung, *f.*
Замути́ти, *v. a.* trüben, stören; — ся sich trüben, in Aufregung gerathen; sich zerstreuen; 2) sich womit beschäftigen *K.*; Vorwand finden zum Bleiben, Sprechen etc.
Замутні́ти, *v. n.* trübe, düster werden, *Зар.*; замутні́лий getrübt.
Замýчити, *v. a.* zu Tode martern, quälen; — ся sich langsam abmergeln, sich zu Tode quälen u. sterben.
Замуштрувáти, *v. n.* zum Exercieren ausrücken *Ш.* II. 19.
Замчáти, *v. a.* weit hintragen, [schleppen.
Замчи́ско, *Др. c.* 85 замчи́ще 225. *Левч. n.* Ort wo ein Schloss eine Burg gestanden; verfallenes, wüstes Schloss.
Замчи́стий, *a. R.* 128 mit vielen u. festen Schlössern.
Зáмша, *f.* Sämischleder, *n.*
Замши́ти ся, so dicht wie Moos verwachsen; * verkümmern.
Замязни́й, *a.* wohlbeleibt; 2) massiv.
Замя́те, *n.* замятня́, *f.* Verwirrung, *f.* Wirrwarr, *m.* Uebereilung, Ueberstürzung, *f.*
Замя́ти, s. Замня́ти. [clavus) *C.* I. 23.
Зáна, *f.* Mutterkorn, *n.* (Sclerotium
Зáнавіс, *m. gr.* Vorhang, *m.*
Занáдити, *v. a.* verlocken; — ся s. Внáдити ся.
Занáйкати, s. Занехáти.
Занапасти́ти, (-пащáти, -пáщувати), *v. a.* verderben, dem Verderben preisgeben, zugrunde richten; verlieren; — ся zugrunde gehen.
Занатýрити ся, störrig werden.
Заневи́днїти, *v. n.* dunkel werden, sich verdüstern.
Заневíльний, *a.* Ч. V. 603 = заневóлений; — сьвіт (завя́заний).
Заневóлене, *n.* Beraubung der Freiheit, Unterjochung, *f.*
Заневóлити, *v. a.* jmdm die Freiheit rauben, jmdn zum Sclaven, unterthan, leibeigen machen.
Занéдбáне, *n. Кч.* 134, занéдбаність, -ости, *f. T.* Vernachlässigung,

Verwahrlosung, *f.*

Занедбáти, занéдбувати, *v. a.* vernachlässigen; versäumen, verabsäumen.

Занедýжати, *v. n.* krank werden, erkranken; занедýжалий, *a.* чим erkrankt an etw.

Занездоровíти, *v. n.* s. Занедýжати.

Занезнавáти, *v. a.* verkennen, *Кл.*

Занемагáти, занемочí, s. Занедýжати; kränkeln.

Занепáд, *m. K.* (moralischer) Fall, Verfall, *m.*

Занепадáти, занепáсти, *v. n.* verfallen, in Verfall kommen; — на здорóвлю von schwacher Gesundheit sein; krank werden, kränkeln.

Занепогодúти ся, vom Eintreten des schlechten Wetters.

Занéрти, *v. n.* untertauchen, -sinken.

Занéсене, *n.* das Weg- Hintragen.

Занéсти, *v. a.* s. Заносúти.

Занехáти, (-хáяти, -хáсовати, -хувати), *v. a.* unterlassen, bleiben lassen, einstellen; verschieben; vernachlässigen, verwahrlosen *Ш.* I. 276.

Занечúщене, *n.* Verunreinigung, *f.*

Занечищáти, занечúстити, *v. a.* verunreinigen.

Занéштати ся, s. Занедбáти (ся).

Зáнив, *m.* Brache (толокá) hinter den Fluren, *f. (B.).*

Заниватú, занúти, *v. n.* in Gram zergehen, tief trauern, *K.*; vergehen, schwinden.

Занизáти, занúзувати, *v. a.* aufreihen, -hefteln.

Занúзуване, *n.* Art Leinenstickerei.

Занимáтельний, *a. Др. c.* 114 anmuthig.

Занимáти, s. Займáти.

Зá-нич мáти когó jmdn gar nicht achten.

Занишкнýти, *v. n.* still werden, nicht mucken.

Занúшпорити, *v. n.* stöbern.

Занівéчити, *v. a.* verunstalten, enstellen, *Под.*; 2) verderben, zugrunde richten *Ш.* II. 116.

Зáнігтиця, *f.* Nagelgeschwür, *n.* Fingerwurm, *m.* 2) — скалóва Streifenfarn, Widerthon, *m.* (Asplenium trichomanes); 3) Mauerraute, *f.* (A. ruta muraria) *Вол.*

Зáнїдро, *n. Зг.* s. Пáзуха.

Зáніжка, *f.* Hinterfuss e. Thieres.

Зáніз, -оза, *m.* зáнізка, *f.* s. Занóза.

Занїкчемнíти, *v. n.* verkommen, niederträchtig werden, *Нс.*

Занїмáти, *Мог.* занїмíти, *v. n.* verstummen.

Занїмúти, *v. a.* stumm machen.

Зáнїс, -осу, *m.* das Gedränge; *vgl.* Занúсник, *m.* s. Зáніз.

Зáнїсно, *adv.* в млинí wenn viel Getreide zum Mahlen von den Leuten gebracht wurde.

За-нїц, s. (за) Нїщó.

Занїя́чити, s. Занівéчити 2).

Заньмáти, *v. a. Зар.* s. Занимáти.

Зáнова, (-во), *adv. H.* 102 wann's noch neu, frisch ist, anfangs; 2) unlängst; 3) abermals.

Зáновать, (-вiть), *f.* Pflze s? Зúновики, *pl.* gelbfärbende Pflze, *Kol.* I. 68.

Занóга, *f. Gr.* 30 s. Зáкут; Arm e. Flusses, *m.*

Занóгтиця. *f. H. n.* 49 s. Зáнігтиця 1).

Занóза, *f.* Pflock am Ochsenjoche, *m.*

Занóзистий, *a. Вол.* splitterig.

Занóзуватий, *a.* unverfroren; pikant, *Нс.*

Заносúти, занéсти, заношáти, *v. a.* hintragen, dahinbringen; снíгом хáту — verwehen, verschütten *Ш.* I. 245; * дýшу, — ся (стрáвов) sein Leben unterhalten, sich laben; 2) *v. n.* чимóсь nach etw. riechen; * etw. verrathen; занóсити, *Левч.* Grosssprecher, Aufschneider sein; 3) — ся на щось bevorstehen; на дощ nach Regen aussehen, den Anschein haben — —.

Заносли́вий, *a. Кн.* hochmüthig, stolz.

Занотувáти, (занóчувати, *H.* VI), Заночувáти, *v. n.* übernachten.

Занýда, *f.* Ueberdruss, *m.*

Занýдити, *v. a.* zu Tode langweilen; 2) *v. n.* Uebelkeiten erregen.

Занудúти, *v. n.* s. Затужúти.

Занýдний, *a.* beschwerlich, unerträglich, *Нс.*

Занýзда, *f. K.* I. 136 Zaum, *m.* Gebiss, *n.*

Занýздати, *v. a.* zäumen, Zügel anlegen.

Занýрити, *v. a.* untertauchen, senken.

v. a. (B.) s. Занáдити.

Занютувáти, *v. a.* zu-, vernieten.

Занюхати, *v. a.* dh den Geruch wahrnehmen, riechen, wittern.

Занявчáти, *v. n.* anfangen zu miauen.

*

Заня́ти, s. Займи́ти; заня́в ся дух *K.* der Athem gieng aus.

Заня́тний, *a. Др. Ст.* interessant.

Заня́тність, -ости, *f. Ст.* das Einnehmende, Interessante.

Зао́бара та́ти, *v. a.* про́со в ступі [enthülsen.

Зао́бе́рнути ся, eine Schwenkung präcis u. wuchtig machen.

Зао́бла́чний, *a.* über den Wolken.

Зао́бріcти ся, зао́бріти ся s. Запомочи́ ся. [Zaum anlegen, verkörbern.

Зао́бро́чувати, *v.a.* (dem Vieh) den

Зао́гненє, *n.* Entzündung, *f. B.*

Заогни́ти ся sich entzünden.

Заоді́ти ся, sich ankleiden.

Заокру́гленє, *n.* Abrundung, *f.*

Заокругли́ти, (-гля́ти) *v. a.* abrunden, rund machen, arrondieren. [джити.

Зао на́чити, *v. a.* s. Она́чити, она́-

Заопала́ти, *v. a.* s. Опала́ти, *vgl.* d. folg. [tum Hirse etc. stampfen.

Заопиха́ти, *v. a.* e. gewissses Quan

Заопі́кувати ся кимо́сь, *T.* jmdn bevormunden, jmdm seine Fürsorge angedeihen lassen.

Зао́ра, *f.* Angewende, *n.* das Ende einer Flur, wo beim Pflügen zur Rückfahrt umgewendet wird, u. welches zuletzt selbst quer gepflügt etc. wird.

I. Заора́ти, зао́рувати, *v. a.* umpflügen (querfeldein), anfangen zu pflügen; *vgl.* Зао́ра; im Frühjahr das erste Mal pflügen; ме́жу *Кн.* den Grenzrain unterpflügen; 2) * заора́ло у кого́ ро́зум зо́всїм *ВБ.* die Vernunft, ist spurlos gewichen; як заора́ло ist dem Gedächtnisse ganz entschwunden, (habe ganz vergessen). [zu schallen, zu kreischen etc.

II. Заора́ти, *v. n. АД.* I. 159 anfangen

Заору́дувати, *v. a.* в свої ру́ки щось *Ч.* I. 171 in seine Hände, unter seine Protection nehmen; 2) гро́ші beschaffen, auftreiben; 3) *ptc.* заору́дований abgehärtet.

Зао ско́мити ся, sich die Zähne dh etw. Saueres stumpf machen.

Заоста́ти ся, zurückbleiben, *У.*

Зао́стренє, *n.* Verschärfung, *f.*; das Zuspitzen.

Заостри́ти, зао́стрювати, *v. a.* verschärfen; scharf wetzen, zuspitzen.

Заострожи́ти, *v. a.* mit Pallisaden umgeben; einzäunen.

Заостя́чити, *v. n.* коня́ mit Spreu voll von Grannen füttern.

Заосу́жити ся, sich mit Schlamm (осу́га), bedecken.

Заота́вити ся, mit Grummet (ота́ва) sich bedecken, *П. п.* 32.

Заоха́ бити, *v. a.* vernachlässigen, preisgeben; — ся sich — —.

Зао́хати, зао́хкати, *v. n.* anfangen zu seufzen.

Заохо́та, *f.* заохо́ченє, заохо́чуванє, *n.* Aufmunterung, Anregung, Lust, *f.*

Заохоти́ти, заохо́чувати, *v. a.* auf-, ermuntern, anregen, anfeuern, Lust wozu machen.

Заохтеми́ти, *v. a.* §. ду́шу seine Seele verderben, verlieren *vgl.* Анафте́ма.

За-о́чі (по-за-о́чи) *adv.* hinterrücks.

Зао́чний, *a.* hinter den Augen, hinterrücks, hinterrückisch: купе́ць = Dieb *Н.* 205 *Ч.* 298; 2) Contumaz-, — суд на кого́ ви́дати, засуди́ти зао́чно jmdn contumazieren, (in seiner Abwesenheit).

Заоща́дженє, *n.* Ersparung, *f.*

Заоща ди́ти, *v. a.* ersparen.

Запаву́тати, *v. a. Bax.* mit Spinngewebe bedecken. [Занапасти́ти.

Запагу́бити, *v. a.* (*Аст.* 226) s.

За́пад, *m.* † Sonnenuntergang; Westen, *m.* s. За́хід.

Запада́ти, s. Запа́сти II.

Запа́дець, -дця, *m. Гол.* Abendländer, Occidentale, *m.*

Запа́дина, *f. Не.* eingefallener, eingesunkener Ort, Einsturz, Riss, *m.* Spalte, Vertiefung, *f.*

Запади́ска, *pl. N.* e. Berges.

Запади́стий, *a. Не.* tief eingefallen, eingesunken.

Запа́дний, *a.* -а зима́ schneereich; 2) за́падний, abendländisch, westlich.

За́падниця, *f.* eingefallene Weiche beim Vieh.

Западня́, *f.* Fallgrube, Falle, *f.* * Untergang, *m.*; äusserste Gefahr *Кч.* 112.

Западове́ць, -вця, *m.* Westwind, *m.*

Запа́док, -дку, *m.* Verfall, *m.* Trümmer, *pl. Ф.*; 2) Hinterschenkel beim Vieh, *m.* [зухою) versteckt.

Запа́зушний, *a.* im Busen (за па́-

Запа́костити, *v. a. Ке.* 123 bemakeln, beeinträchtigen, schädigen.

Запакува́ти, *v. a.* ver-, einpacken.

Зáпал, *m.* в го́рлї Halsentzündung, Entzündung, *f.*; 2) Zündloch, *n. Пар.* Kammer der Kanone, *f. АД.* I. 246; 3) s. Зáполоч; 4) rothes Kissentuch.

Запа́ла, *f. Ч.* II. 557 Schmach, *f.*

Запа́лене, *n.* Entzündung, *f.*; 2) запалі́не се́рця *Ч.* V. 69 Glut, *f.*

Запалені́ти, *v. n.* erröthen, sohamroth werden.

Запа́лий, *a. Фр.* eingefallen, eingesunken; 2) fällig, verfallen: змінóк *Term.*

Запалúстий, *a.* hitzig, heissblütig.

Запали́ти, запа́лювати, *v. a.* anzünden, anstecken; 2) anbrennen; 3) сос einbrennen, braun machen; — ся sich entzünden, s. erhitzen, s. entflammen.

Запа́лість, *f.* Fälligkeit, *f.* день -ости Verfallstag (e. Wechsels) *Term.*

Зáпа́лка, *f.* Lunte, *f. Пар.* Fidibus, *m. ГШ.* [Heissporn, *m.*

Запа́лько, запа́льок, *m.* Hitzkopf,

Запалькува́ти, *v. a. Фр.* mit Grenzpflöcken abstecken.

Запа́льний, *Ст.* запальчúвий, *Ме.* 416. *Пол.* hitzig, leidenschaftlich, leicht aufbrausend, jähzornig.

Запа́морочити, *v. a.* betäuben.

Запамятáти, *v. a.* щось im Gedächtnis bewahren, behalten; 2) vergessen, (*B.*) *Gr.* 30.

Запа́мятток, -тка, *m. У.* s. Па́мятник.

Запанíти, *v. n.* запáнчити ся, *Піс.* grosser Herr werden; herrisch, hochmüthig auftreten; 2) запануváти *v. n.* u. *v. a.* anfangen zu herrschen; beherrschen, (кого́, ким).

Зáпанка, *f. Зак.* weibl. Kopfbedeckung.

Запара́їти, *v. a.* mit Zudringlichkeit, etw. verlangen, begehren.

Запáрити, запáрювати, *v. a.* einab-brühen; — зíлє einen Absud bereiten; 2) dh heisses Bad, Futter etc. an der Gesundheit beschädigen.

Зáпарі, *pl.* в пáльцї зайшлú die Kälte ist in die Finger eingezogen und sticht in denselben. [kenzaune umgeben.

Запаркани́ти, *v. a.* mit e. Plan-

Запарши́вiти, *v. n.* anfangen räudig zu werden.

Зáпáс, *m.* Vorrath, *m.*

Зáпаска, (*d.* зáпасочка, запащúна), *f.* Vortuch, *n.* Schürze, *f.*

Запáсний, *a.* wohl versehen *W.*; untersetzt, gedrungen, -á пóстать *ВБ.*; 2) Vorraths-, Aushilfs-, Reserve-; vorräthig, *Term.*

I. Запáсти, *v. a. Ч.* I. 201 sich einen Vorrath machen; — ся чимóсь *C.* II. 95 sich womit versehen, versorgen.

II. Запáсти, западáти, *v. n.* hinter etw. fallen, ver-, zufallen; (in die Erde) versinken, einsinken, sich senken, einfallen, einstürzen; 2) — нiч bricht ein; зáсуд, вúрок — das Urtheil ist gefällt worden; verfallen, fällig sein, *Term.* змінóк; 3) ржев — *Ф.* mit Rost sich bedecken, verrosten; 4) чогóсь s. Допáсти ч. [Duft, *m.*

Зáпах, *m.* Geruch, Wohlgeruch,

Запáхнути, *v. n.* den Wohlgeruch verbreiten.

Запахýщий, *Гол.* запáшний, (-нúстий) *a.* duftend, duftig, wohlriechend.

Запáцькати, (запáчк-), *v. a.* besudeln, beschmieren.

Запашúти, *v. a.* щось чим (*Фр.*) etw. riechen machen, etw. Riechendes hineinthun.

Запéвне, (-но), *adv. Не.* sicher, sicherlich, gewiss, allerdings; fürwahr *IT.*

Запевнúтель, *m.* Versicherer, *m. Term.* [behaupten.

Запевнúти, (-нять), *v. a.* versichern;

Запéка, *m.* ein Verbissener, Halsstarriger; Trotzkopf, *m.*; 2) Schwiele, *f.*

Запéклий, *a.* dh Hitze verhärtet; höllisch *Ш.* I. 16; 2) кров geronnen.

Запéкуватий, *a.* s. Завзáтий.

Запéкший, *a.* verbrannt, glühend, hitzig, *Ке.* 59.

Запера́ти, запéрти, *v. a.* verschliessen, ver-, zusperren; 2) — ся sich verschliessen; *b*) sich stemmen, (ногáми etc.); * worauf bestehen; *c*) чогó verleugnen, nicht eingestehen, in Abrede stellen. [27 s. d. folg.

Запередáжувати ся, *Ос.* (61) XII.

Запереза́ти ся, заперíзувати ся s. Опереза́ти (ся).

Запереча́ти, (-чити, -чувати), *v. a.* кому́ що jmdm etw. streitig machen, es ihm ableugnen, bestreiten; 2) verneinen. [Bestreitung; Verneinung, *f.*

Запере́чене, *n.* запере́ка, *f. Пар.*

Запере́чка, *f. ГШ.* Einwendung, *f.* Einwand, *m.*

Запере́чний, *a.* verneinend, Verneinungs-. *Term.* [kranken (пчо́ли).
Запе́ржити ся, an der Ruhr er-
Запері́ений, *a.* mit Quecken verunreinigt. [ten gebraucht, *f.*
За́перізка, *f.* Anschrote zum Gür-
Запе́рше, *adv.* früher, vordem *Ки.*
Запестри́ти ся, *Фр.* bunt erscheinen, sich bunt färben.
За́пецок, -цка, *m.* s. За́пічок.
Запеча́лє, (лля), *n.* *Ч.* V. 635 s. Печа́ль.
Запечали́ти, *v. a.* кого́ Kummer und Gram jmdm bereiten, jmdn tief betrüben; — ся u. запечалува́ти *v. n.* *Пр.* II. 269 sich bekümmern, s. grämen, in Gram verfallen; за ким für jmdn sich kümmern, sorgen. [siegelung, *f.*
Запеча́танє, *n.* das Zusiegeln, Ver-
Запеча́та́ти, *v. a.* versiegeln; 2) *besiegeln (кро́вю); 3) гріб ein Grab schliessen: begraben.
Запечи́, *v. a.* s. Запіка́ти; запе́чений s. Запе́ка, запе́клий.
Запещо́ний, *a.* verzogen, verzärtelt.
Запива́ти, запи́ти, *v. n.* nachtrinken; und — ся beständig trinken, sich betrinken, saufen; *v. a.* спра́ву mit einer Zeche die Sache endgiltig beilegen.
Запи́кувати ся, запи́кати ся, stottern, stammeln, anstossen. [bestäuben.
Запили́ти, запи́лювати, *v. a.* an-,
Запи́н, *m.* *Ру.* запи́на, *f.* *С.* II 161. *Зар.* Einhalt, *m.* Hindernis, *n.* Wehr, *f.*
Запи́на́ло, *n.* Hülle, Kapuze, *f.* Kopftuch, *n.*; Mantel, *m.* Schleier, *m.* *Щог.*
Запина́ти, *v. a.* zuknöpfen, zuschnallen, zustecken, zuhaken; запи́няний, *ptc.* *М.* II. 14 verhängt (вікно́). [ся.
Запи́ндорити ся, §. s. Запишни́ти
Запини́ти, *v. a.* auf-, anhalten; — ся *С.* II. 27 sich aufhalten, wo bleiben; *b*) anstossen, stocken (im Lesen &).
За́пинка, *f.* Schurzfell, *n.* Schürze, *f.*; 2) Beistrich, *m.* Komma, *n.* *Пар.*
Запи́ранє, *n.* Verschliessung, Einsperrung, *f.*
Запира́ти, s. Запера́ти.
Запи́рити ся, sich ereifern, roth von Zorn werden, §.
Запириюва́тїти, *v. n.* verquecken.
Запи́рханий, *a.* *ІГ.* keuchend.
За́пис, *m.* запи́санє, *n.* Einschreibung, Eintragung, *f.*
За́пись, *f.* Verschreibung, schriftliche testamentarische Bestimmung *Ки.* 225; Eigenthumsurkunde, *f.* *Піс.*
Записа́ти, запи́сувати, *v. a.* einschreiben, eintragen, registriren, protokollieren; aufschreiben, aufzeichnen, anmerken; schriftlich bestellen; кому́ щось, на кого́ щось — verschreiben, schriftlich vermachen; voll schreiben; — ся sich einschreiben (lassen).
За́писка, *f.* Verschreibung, *f.* Scheinm.; Aufzeichnung, Notiz, *f. pl.* Tage, buch, *n.* Denkwürdigkeiten, *f. pl.*
Запискоти́ти, *v. n.* anfangen zu wimmern.
Запи́сний, *a.* -а кни́жка *С.* II. 107 Vormerkbuch, Notizbuch, *n.*; 2) — по́ета Dichter vom Fach. [*Term.*
За́пи́сник, *m.* Protokoll, (Buch) *n.*
Записни́чий. *a.s.m.* Protokollist, *m.*
За́пит, *m.* *Ч.* III. 108 Frage, *f.* *ОП.*
Запита́ти, запи́тувати, *v. a.* fragen, nachfragen; — ся — —; *b*) mit d. Infinit. *Кв.* 91 versuchen.
Запи́ти, *v. n.* *М.* II. 51 s. Запива́ти.
Запиша́ти ся, запи́шнити ся, stolz werden, st. auftreten, sich brüsten *Н.* 49. *ІГ.*
Запиши́ти, *v. a.* stolz machen.
Запища́ти, *v. n.* anfangen zu pfeifen, piepsen.
Запіва́ло, *m.* *Б.* Vorsänger, *m.*
Запізва́ти, *v. a.* кого́ за що, о що (до су́ду) jmdn gerichtlich um eine Sache belangen; за своє́ пра́во sein Recht wider jmdn einklagen. [Bekanntschaft, *f.*
Запізна́нє, *n.* das Bekanntwerden,
Запізна́ти, *v. a.* kennen lernen; ся з ким Bekanntschaft machen; запізна́лї лю́де alte Bekannte.
Запізни́ти ся, sich verspäten, zu spät kommen.
Запізно, *adv.* zu spät.
Запій, -ою́, *m.* anhaltendes Trinken, beständige Trunkenheit; запо́єм пи́ти unmässig saufen, *Ки.*
Запіканка, *f.* starker Gewürzbranntwein im heissen Ofen gekocht.
Запіка́ти, *v. a.* dh Hitze hart machen, verhärten; einbacken.
Запіклува́ти ся кимо́сь sich jmds fürsorglich annehmen, *М.* III. 65.
Запіл, -о́лу, *m.* Fischnetz, *n.* 2) s. Запіле.

Запі́лє, *n.* Seitenraum in der Scheune zum Aufnehmen des Getreides *m.* Scheuerfach, *n.* Banse, *f.*; 2) Bausche des Schosses, *АД.* I. 125. [s. Зáпаска.

Зáпі́лка, зáпі́льчина, *f.* Vortuch, *n.*

Запі́льний, *a.* -а стїнá Scheidewand bei запі́лє, *f.*

Запіни́ти ся, запі́нювати ся schäumen, Schaum von sich geben, mit Schaum sich bedecken.

Запі́р, -óру, *m.* Einsperrung, Einschliessung, Belagerung, *f.*; 2) Hemme, *f.*; 3) Bauchzwang, *m.* Stuhlverstopfung, *f.*; 3) Stützpunkt, *m.* rechtliche Grundlage, *Мх.* (*спр.* 114). [захóпити.

Запірвáти, *v. a. Не.* s. Зарвáти,

Запісни́ти, *v. a. W.* anfangen zu singen. [201; 2) s. Запéчений, *Н.* 173.

Зáпічний, *a.* hinter dem Ofen, *Ч.IV.*

Зáпічок, -чка, *m.* Raum hinterm Ofen, *m.* „Hölle“ *f.*

Запíшвити, *v. a.* s. Припíшвити.

Запію́щий, *a. Ке.* 441 trunksüchtig.

Запія́ти, *v. n.* krähen (v. Hahnengeschrei); когóсь запія́ли ку́ри der Hahn hat dh sein Geschrei um Mitternacht jmdn gebannt; 2) * комýсь jmdm gegenüber e. überschwengliche Forderung stellen (цїну́).

Запла́вець, -вця, *m.* s. Затéка.

Запла́кати, [запла́чу, запла́чеш] *v. n.* anfangen zu weinen, in Thränen ausbrechen; — запла́кані óчи verweinte Augen. [*f.* Entgelt, *n.*

Запла́та, *f.* Bezahlung; Vergeltung

Заплати́ти, [заплачу́, заплати́ш] *v. a.* bezahlen; vergelten.

Запли́ваний, *a.* verrückt (mitunter auch: heimtückisch).

Запли́ванцї, *pl.* s. Постóли, *pl.*; 2) Mehltaschen mit Schmierkäse, *pl.*

Запливáти, запли́сти, *v. n.* bis wohin fliessen; — schwimmen; schiffen; 2) verschwimmen; unterlaufen.

Заплескáти, запля́скувати, *v. a.* щось glatt schlagen; 2) рукáми, в долóнї in die Hände klatschen.

Зáплесок, -ску, *m.* vom Wasser überschwemmte Stelle, *Mi.* II. 416.

Заплéсти, заплїтáти, *v. a.* zuflechten, verflechten.

Зáплід, -оду, *m.* Befruchtung, *f. Шар.*

Запля́сні́ти, (заплїснївіти *Кн.*-снявíти), *v. n.* verschimmeln, schimmelig werden; *ptc.* запля́снїлий.

Заплі́тє, *n.* das hinter dem Zaune gelegene Feld, *Oc.* 85. [die Haarflechte schlingt.

Зáплїтка, *f. gew. pl.* Band, das man in

Запліче, *n.* Stelle hinter den Schultern, Schultergegend, *f. Кл.*

Зáплїчки, *pl.* Stickerei an d. Schultertheilen des Hemdes, *f.* [Schnappsack, *m.*

Заплїчник, (-шн-), *m.* Bettelsack,

Заплїшни́ти, *v. a.* verkeilen, vernieten; * як заплїшни́ло kann gar nicht im Gedächtnisse aufkommen.

Заплóдити, *v. a.* befruchten, *ГШ.*; 2) — ся in Menge geboren werden, — aufkommen.

Заплóднене, *n.* s. Зáплід.

Заплýтати, s. Замотáти.

Заплювáти, *v. a.* verspucken, -speien. bespucken; (e. krankes Auge in d. Volksmedicin); 2) * schnöde etw. verwerfen, *АГ* 161; 3) — ся, заплю́нути ся sich einnisten (ку́ска); *b*) keimen, s. Заплю́нути ся, (ку́ря в яйцй).

Заплю́виця, *f.* graue Sohmeiss-, Fleischfliege (Sarcophaga carnaria).

Зáплюск, сьвíдкам в óчи дáти — eine Lüge vorwerfen, einer L. überführen.

Заплюскотїти, *v. n.* zu plätschern anfangen.

Заплю́щити, *v. a.* óчи schliessen.

Запля́мити, *v. a.* beflecken.

Зáпно, *adv. K.* I. 22 s. Зáвидно.

Запня́ти, s. Запинáти.

Запобігáти, запобíчи *v. n.* чому́ zuvorkommen, vorbeugen, verhüten, vorkehren; 2) *v. a.* erwerben, erjagen, erraffen *ІГ.* лáски у когó.

Запобігли́вий, *Шар.* запобігу́чий (*Фр.*), *a.* rührig, betriebsam, fürsorglich.

Запобíженє, *n.* Verhütung, Vorbeugung, Vorkehrung, *f.*

Запобíжний, *a.* präventiv; -е средство Verhütungsmittel, Präservativ, *n. Term.*

Зáповідь, *f.* Gebot, *n.* Katechismus, *m. Ш.* I. 269; *pl.* Aufgebot, Eheaufgebot, *n.*

Заповідáти, заповíсти, *v. a.* ansagen, ankündigen, bekannt machen; verordnen, befehlen; aufbieten.

Заповíдний, *a.* geboten, principiell angezeigt *Oc.* (62) X. 2) verheissen, gelobt, *Ф.*

Заповірити, *v. a.* anvertrauen, *Пар.*
Заповіт, -іту, *m.* Vermächtnis, *n.* Auftrag, *m. Ш.* II. 72.
Заповітний *a.* vermacht, anbefohlen.
Заповітрити, *v. a.* verpesten.
Запоганити, *v. a.* verunreinigen.
Заподіти, заподівати, *v. a.* verlegen, verkramen, verschleppen.
Заподіяти, *v. a.* кому́ щось (яке́ лихо) Unrecht zufügen, Böses anrichten; смерть собі —.
Заподобитися, s. Забогатіти.
Заподя́чити, *v. a. Зг.* danken.
Запозичати, s. Запізвати.
Запозичати ся у кого́ von jmdm borgen, leihen; entlehnen.
Запо́зов, -ову, *m.* Belangen vors Gericht, *n.* Vorladung; 2) Klage, *У. f.*
Запо́їни, *pl.* die dritte entscheidende Brautwerbung, *R.* 5.; — дівоцькі *Ч.* IV. 214 s. Дівич -ве́чір.
Запоїти, *v. a.* jmdm übermässig zu trinken geben, jmdn besäufen.
За-по́котом, *adv.* nach der Reihe.
Запо́ла, *f.* Rockschoss, *m. Пік.*
За́поле, *n.* s. Запіле. [*vgl.* Поля́.
Заполи́ти, (-ля́ти), *v. a.* einhüllen,
За́полок, -лка, *m.* Bauchleder, *n.*
За́полонь, *f.* — дівункова Sommerwurz, *f.* Kleeteufel, *m.* (Orobanche galii). [men, fesseln, erobern, *Не.*
Заполони́ти, *v. a.* gefangen neh-
Заполони́ти ся, *У.* roth werden, röthlich, rosig strahlen: не́бо.
Заполоньова́ті, *pl.* Braunschupper, od. Würgergewächse, *pl.* (Orobancheae).
Заполоска́ти, заполи́скувати, *v. a.* an einer Stelle etw. ausspülen. [ken.
Заполо́хати, *v. a.* bestürzen, schrek-
За́полоч, *f.* roth- od. blaufarbiges Baumwollengarn; 2) s. Ча́полоть.
За́полочник, *m.* зели́стий, krautige weisse Baumwolle (Gossypium herbaceum), *Вол.*
Запомага́ти, запомочи́, *v. a.* кого́ unterstützen, jmdm Hilfe, Unterstützung angedeihen lassen; — ся Hilfe finden; sich aufhelfen, s. aufrichten.
Запомежи́ти, *v. a.* begrenzen, beschränken.
Запомі́ти́ти, *v. a.* bemerken, *Ст.*
Запомни́ти, *v. a. Мор.* s. Запамята́ти 1).
Запомо́га, *f.* Unterstützung; Aushilfe, *f.* [gelder, *pl. Term.*
Запомо́жний, *a.* -нї гро́ші Hilfs-
Запо́на, (*d.* запо́нка), *f.* Vorhang, Schleier, *m.*; 2) Schnalle, *f.* Knopf, *m. Ф.*
Запопада́ти, запопа́сти, *v. a.* щось ergreifen, erwischen, habhaft werden, bekommen, finden, erraffen *Ш.* I. 146.
Запопа́дливий, *Пол.* запопаду́щий, *Вах. a.* emsig.
Запопра́ти, s. Запо́рпати.
Запопрі́лий, *a.* sohweissbedeckt, *Ру.*
Запопру́та, запопрути́ти etc. s. Запру́та etc. [aufräumen, (*B.*).
Запора́ти, *v. a.* zurecht machen,
Запо́рище, *n.* Damm, *m.* Wehre, Eindämmung, *f. ЛД.* s. Запо́ра.
Запо́рник, *m.* s. Зво́рка.
Запоро́же, *n.* hinter den Dnieperwasserfällen liegende Gegend; † Kosakenlager, *n.* [von запоро́же, *m.*: Kosak.
Запоро́жець, -жця, *m.* Bewohner
Запоро́жский, (-ро́жецкий, *Ч.* V. 951; -ро́ский), *a.* am запоро́же wohnend, liegend etc.; † коза́к Saporogerkosak.
Запоро́ти, *v. a.* auftrennen; 2) *v. n.* но́сом в що mit der Nase hineinstürzen.
Запоро́ха, запоро́шина, *Ф. f.* s. Порошина, пилина, *Н.* 260.
Запорошити, запоро́шувати, *v. a.* bestäuben, staubig machen.
Запорощати, запоро́щити, *v. n.* kreischen, poltern *Ко.* 89. *Левч.*
Запорощіти, *v. n.* — град von dichtem Hagelschlag, -regen, *Не.*
Запо́рпати, *v. a.* einscharren.
Запо́рскати ся, s. Засма́ркати ся.
За́порток, -тка, *m.* verdorbenes Ei.
Запоручати, (-чи́ти), *v. a.* verbürgen.
Запору́чення, *n.* Verbürgung, *f.*
Запорчати, *v. a. Вас.* verderben.
Запо́рчення, *n.* das Faulen, Verfaulen, *Пол.*
Запоря́д, (-док), *m.* Einrichtung, Verfassung, *f. B.*; Ordnung, — запоряди́ти Verordnung treffen, (*B.*).
Запосїда́ти ся, запосі́сти ся на щось, versessen, erpicht auf etw. sein; 2) *v. a. Шар.* in Besitz nehmen.
Запослїди́ти, *v. a. Зг.* zurücksetzen, hintansetzen, vernachlässigen.
Запосре́дством, *adv.* vermittelst.
За-постиле, *Н.* 41.?

Запотарáйкати, *v.a.*§.s.Заподíти.
З'апотеозувáти, *v. a.* apotheosieren, *Шар.*
Запотилúшник, *m.* Schlag in [тúлиця, *m.* [zeit.
Запотíти, s. Упрíти.
Запотóмний, *a. Гуш.* aus der Vor-
Запотребувáти, *v. a.* verlangen; запотребúло ся кому́ jmd braucht, *Фр.*
Запотрáс, *m.* землí Erdstoss, *m. Пар.*
Запохмýрений, *a.* verdüstert; trübe; mürrisch.
Започáти, *v. a. K.* anfangen.
Започúти, *v. n.* sich zur ewigen Ruhe begeben, *Щог.*
Запóяска, *f. У.* s. Зáпаска.
Запóясник, *m.* Degen, *m. Ст.*
Запрáва, *f.* Leitung, Zurichtung, Zurechtweisung, *f.*; 2) s. Зáправка; 3) das Vorschlagen des Preises, *Левч.*
Запрáвжний, *a. Др. с.* 62 wirklich.
Запрáвити, заправля́ти, *v. a.* zurichten, zurechtmachen, -legen; бóжими сúлами *P.* I. 93 mit göttlichen Kräften walten; woran gewöhnen, abrichten, einüben; auf -herstellen, ausbessern, zuflicken; кóсу óрýсом wetzen; стрáву, пáшу zurichten, würzen, anmachen; 2) (цíнý) zu viel fordern, im Preise vorschlagen; fordern, verlangen у когó; 3) — ся besser werden, b. gedeihen; *b*) sich einüben, sich wozu verbereiten, üben, до чогó. [Würze, Tunke, *f.* Ueberguss, *m.*
Зáправка, *f.* Würzung einer Speise;
Запрáвний, *a.* -а товáрина die leicht fett wird. [führer, *m. Не.*
Запрáвник, *m.* Urheber, Rädels-
Заправтóрити, *v. a. Ш.* I. 255 s. Запротóрити.
Запрагáти, *v. n.* запрагáє ся кому́ чогó (*B.*) jmd bekommt wonach ein Verlangen.
Зáпражка *f.* Einbrenn, *f.* [Зароби́ти.
Запрацювáти, *v. a.* erarbeiten, s.
Запрашáти, s. Запроси́ти.
Запредíли́ти, *v. a.* bestimmen, begrenzen, *Зг.* [und nimmer.
Запренíзди, *adv.* s. Нíкóли, nie
Запрéт, *m.* Verbot, *n.*
Запрети́ти, (-прíт-), запрічáти, *v. a.* verbieten, (*B.*); — недýгу *Мог.* die Krankheit beschwören, bannen; 2) — ся läugnen *Левч.* s. Заперéчити.
Запрéтний, *a.* verboten, *K.*

Запридýх, *m. Bein.* des starken, den Athem benehmenden Branntweins *Мор.*
Запримíтúти, (-мічáти), *v. a.* bemerken, die Bemerkung machen.
Запримíтний, *a. Ст.* bemerkbar, merklich.
Заприсягáти, (-сягнýти) *v. a.* що beschwören, zuschwören; когó den Eid von jmdm abnehmen; *v. n.* sich eidlich verbinden; заприсáглий, *a.* der geschworen, der ein Gelöbnis gemacht hat.
Запричастúти, (-чащáти) *v. a.* die heil. Communion ertheilen.
Заприязнúти, *v. a. У.* freundschaftlich verbinden, befreunden; — ся sich — —. [schwitzen, sich erhitzen.
Запрíти, запрівáти, *v. n.* durch-
За-про, *praep.* mit d. *Accus.* wegen, von wegen, -halben; за-про-щó? weswegen, weshalb? 2) за-про лю́де angesichts der Leute, öffentlich.
Запровáдити, (-ваджáти), *v. a.* bis wohin führen, geleiten; 2) що etw. einführen, installieren.
Запровíзне, *n.a.s.* Fuhrlohn, *m. Пар.*
Запровóд, *m. T.* Einführung, Einrichtung, *f.*
Запродáвець, -вця, *m. Ст.* Verkäufer, *m.* (in d. Sclaverei); 2) s. Запродáтель. *Term.* [gebung, *f.*
Запрóдане, *n.* das Verkaufen; Preis-
Запрóданець, -нця, *m.* запрóданка, *Pa.* I. 6. *f.* der (die) sich verkauft, preisgegeben hat. [*Term.*
Запродáтель, *m.* Verpächter, *m.*
Запродáти, запрóдувати, *v. a.* verkaufen, veräussern; verpachten; preisgeben. [häbig.
Запромíжний, *a.* wohlhabend; be-
Запромочú ся, грíшми — sich mit Geld leidlich versehen. [ohne Lohn.
За-пропáле, *adv. Ко.* 174 umsonst,
Запропастúти, запропащáти, *v.a.* verlieren; verschleppen; verderben, zum Untergang bringen. [Einladung, *f.*
Запрóсини, *pl.* запрóшене, *n.*
Запроси́тель, запрóсець, -ця, *Пар. m.* Einlader, *m.*
Запроси́ти, (-сивáти *P.* I. 79.) запрóхувати, запрóшувати, *v. a.* einladen, zu sich bitten; чогóсь *У.* etw. bitten, verlangen; запрошáти ся *M.* Nachfrage haben.

Зáпроста, (-то), *adv.* gradaus, gradhin, schleohtwegs, ohneweiters; schlicht.

Запротóрити, (запровт- *А-Г.* 164), *v. a.* verschlagen, verräumen, verschleppen.

Запрошéдший, *a.* längstvergangen *Ш.* I. 393.

Запрýта, (*d.* -тка), *f.* Holzstab zum Festbinden der Schnur bei d. Holzladung auf dem Wagen *m.*; Ruthenklammer, *f.*

Запрутúти, *v. a.* mittelst запрýта festschnüren.

Запрáг, -гу, *m.* Gespann, *n.*

Запрягáти, запрячú, *v. n.* voranspannen. [Wagen-.

Запрягóвий, *a.* Gespann-, Spann-,

Запрядáти, запрáсти, *v. a.* anfangen zu spinnen; 2) ein- hineinspinnen; 3) durchs Spinnen erwerben.

Запрядáч, *m. Ф.* (*Нов.* 14)?

Запрáтати, (-тувати), *v. a.* beschäftigen, *Зг.*; 2) aufräumen; verbergen.

Запсувáти, s. Зопсувáти.

Запýгати, *v. a.* mit viel Kleidern etc. umhüllen, vermummen.

Запýдити ся, erschrecken.

Запýкати, *v. n.* anklopfen, anpochen.

Запускáти, запустúти, *v. a.* hineinlassen; einschlagen, eindrücken, eintreiben; einstemmen; (на) лíс einen Ort bewalden, wo Bäume wachsen lassen; горóд, пóле vernachlässigen, verwildern lassen; óброду den Bart wachsen lassen; корóву nachlässig melken, e. trächtige Kuh aufhören zu melken; *v. n.* кінь з горú запускáє lässt im Ziehen nach; — ся sich einlassen, s. vertiefen; s. vernachlässigen.

Зáпуски, *pl.* s. Пýщене, *Н.* 282.

Зáпуст, *m.* dicht aufgeschossener, nicht ausgehauener Wald, junges Dickicht; Hecke, *f.* Hageholz, *n.*

Запýсте, *n. N.* e. Berges.

Запýстíне, *n. Не. В.* Verödung, Verwüstung, Verwahrlosung, *f.*

Запустошúти, *v. n.* veröden, wüste liegen, *Т.* [werden.

Запустувáти, *v. n.* muthwillig

Запýтати, запýтувати *v. a.* verwirren, verwickeln.

Запýтити, *v. n.* кому́ *Га.* II. 55 jmdm Einwurf machen, jmdn im Reden zum Stocken bringen, hindern; — ся sich einlassen.

Запушúти, *v. a.* mit Flaum bedecken, *М.*; запушéний, angeflogen. [скáти).

Запýщене, *n.* s. Запустíне (запу-

Запянíлий, *a.* berauscht, berau-

Зáпясть, *f.* Nabe, *f.* [schend, *Ст.*

Зáпясте, *n.* Fusswurzel, *f.* (tarsus); 2) s. Прúпістоk. [geh., es bildend.

Запáстний, *a. Пол.* zum запáсте

Запáтая, s. *a. f. ГШ. Оц.* s. Зáпинка 2). [marken, *Фр.*

Запятнáти, *v. a.* stempeln, brand-

Зáпяток, -тка, *m.* Hinterleder, Afterleder (am Stiefel), *n.*

Зáра, *f. Gr.* 30 Art Kraut.

Зарáбляти, s. Зароби́ти.

Зарáда, *f.* Abhilfe, *f.* getroffene Anstalten; Rath, *m.*

Зарáдити, зарáджувати, *v. a.* Rath schaffen; R. geben; abhelfen, vorbeugen; — ся sich Rath schaffen; у кого́ sich bei jmdm Raths erholen; загáдано, зарáдано *Ос.* (61) XII. 55 ist ein Beschluss gefasst, e. Rathschlag gemacht.

Зарáдний, *a. П. п.* 40 Rath schaffend, abhelfend, vorbeugend; betriebsam.

Заражáти, заразúти, зарáжувати, *v. a.* anstecken; verpesten.

Зáраз, заразíськи (-ко) *Ф. adv.* alsogleich, gleich, alsbald, bald; 2) eben jetzt *1Г.* [untereinem, zugleich.

За-рáз, зарáзом, *adv.* auf einmal;

Зарáза, *f.* ansteckende Krankheit, Pest, Seuche, *f.*; 2) grössere Sommerwurz (Orobanche major) *Вол.* — зарáзиха Or. epithimium.

Заразлúвий, зарáзний, *a.* ansteckend, epidemisch [kende Eigensohaft.

Заразлúвість, -ости, *f.* anstek-

Зарáйдати, *v. a.* §. verunreinigen; 2) s. Рáйдати.

Зарáлити, зарáляти, *v. a.* s. Рáлити.

Зáран, *adv.* s. Зáвтра.

Зарáне, (*d.* -áнечко), *n.* зарáнок, *m.* Morgenfrühe, Morgenzeit, *f.* früher Morgen; по-зарáнки am frühen Morgen.

Зарáнíй, *a.* — сьвіт der morgende Tag *Л.* 27; 2) зарáнíй 48, зарáньше *compar. adv.* früher, zeitiger (рáньше).

За-рáні, *Левч.* за-рáння *Ш.* I. 235 früh, in der Frühe; 2) rechtzeitig.

Зарáнний, *a. В.* früh, frühzeitig.

Зарастáти. s. Зарости́.

Заратувáти, *v. a.* jmdm zu Hilfe

kommen; — ся у кого́ bei jmdm Hilfe, Aushilfe, Beistand finden.

Зарахóване, *n.* das Sichverrechnen.

Зарахува́ти ся, sich verrechnen; * sich irren.

За́рва, *f. V.* zerrissene Bergsteile, überhängender Fels, Absturz, steiler Abhang; — зарва́ла ся ein Wolkenbruch stürzte herab; 2) * Veranlassung zum Zwist; Fehde, *f.*

Зарва́ти, зарива́ти, *v. a.* erwischen, erhaschen; кого́ на скíлько гро́шей jmdm leihweise abschwindeln; 2) — ся *M.* II. 112 sich hineinreissen; zusammenstürzen, einbrechen; *b*) s. Поriва́ти ся; 3) *v. n.* s. Зна́дити ся.

Зарді́ти, *v. n. gr. Ko.* 181. — ся sich röthen, s. Запалені́ти.

Зарева́ти, заревти́ *Ш.* I. 245. 210 erdröhnen, erschallen; 2) zu brüllen anfangen.

За́рево, *n.* Glanz, Abglanz, *m. Пу.*

Зарегота́ти ся, s. Регота́ти ся.

Зарети́ти ся, *Wgr.* 111 s. Посва-

Заречи́, s. Зарiка́ти. [ри́ти ся.

Зарешто́ваний, *a.* vergittert.

Заржа́вiти, *v. n.* verrosten; заржа́вiлий, *a.* verrostet, rostig.

Заржа́ти, *v. n.* zu wiehern anfangen; до кого́ jmdn anwiehern. [setzen.

Зарибля́ти, *v. a.* mit Fischbrut be-

Зариглюва́ти, *v. a.* verriegeln.

Зарида́ти, s. Рида́ти.

Зарика́ти, *v. n.* s. Зарича́ти.

Зари́стий, *a. Пол.* s. Лучи́стий.

Зарисува́ти, *v. a.* папір mit Zeichnungen ausfüllen; 2) — ся (стíна́) einen Riss bekommen.

I. Зари́ти, зарива́ти, *v. a.* verscharren, vergraben; einwühlen; — ся sich — —.

II. Зари́ти ся на щось *K.* (*Пр.* IX. 461) nach etw. lüstern sein.

Зарича́ти, *v. n.* s. Зарева́ти 2).

Зарíбки, *pl.* s. Зарóбок.

Зарíбний, *a.* Arbeiter-, -i гро́шi erarbeitet, verdient.

Зарíбник, *m.* Arbeiter, Taglöhner, *m.*

Зарíбниця, *f.* Arbeiterin, Taglöhnerin, *f.* [*m. Пар.*

Зарiбни́чий, *a.* стан Erwerbsstand,

Зарiвня́ти, зарiвнювати, *v. a.* ebnen, gleich machen; хати́ зарiпна́ла вода́ d. Wasser stieg haushoch.

Зарiвний, *a. B.* gleich, gleichmässig.

За́рiг, -о́гу, *m.* s. Зарóже.

За́рiд, -оду, *m.* Keim, Fruchtkeim, *m.*

Зарiдко, *adv.* selten.

Зарiдливий, *a.* fruchtbar, *M.*

За́рiз, *m.* за́рiзка, *f.* Einschnitt, *m.* Kerbe, *f.* Schnitt, *m.* Schnittfläche, *f. Ha.*; 2) зарiз, *m.* зарiзь, *f.* das Abschlachten, Niederhauen; на зарiз гна́ти zur Schlachtbank treiben.

Зарiза, зарiзя́ка, *m.* Kehl- Gurgelabschneider, Mörder, *m. Ko.* 178.

Зарiзати, зарiзувати, *v. a.* einschneiden, kerben; 2) schlachten, stechen; — ся sich die Kehle abschneiden; * sich zugrunde richten.

Зарiзи, *pl. N.* e. Berges.

За́рiк, *m. He.* — да́ти, положи́ти einen Schwur, ein Gelübde thun etw. nicht zu thun, sich einer Sache zu enthalten.

Зарiка́ти, *v. a.* s. Чарува́ти; 2) — ся schwören, angeloben etw. nicht zu thun, etw. ab- verschwören; *b*) sich verreden *Mi.* IV. 207.

Зарiне, зарiнче, *n.* зарiнок, -нку, *m.* Uferstelle, wo das Gerölle sich ablagerte, Schotterbank, *f.* [За́росль.

За́рiсль, *f. Св.* s. Гуща́вина; s.

Зарiсни́к, *m. B.* Buschwerk, *n.* [*Пол.*

За́рiсть, -росту, *m.* Haar-wuchs, *m.*

За́рiсть, -рости, *f.* Gestrüppe, *n.* mit Buschwerk verwachsener Ort, (*Фр.*).

Зарiти, *v. n.* s. Зорiти.

Зарiчани́н, *m. Me.* 37. *Л.* 43 (*pl.* -а́не) зарiча́нка, *f. H.* 66 Einwohner, *m.* (-in, *f.*) jenseits des Flusses. [Flusses, *f.*

Зарiче, *n.* Land, *n.* Gegend jenseits des

Зарiчки, *pl.* s. За́рiк; — ки́нути в зарiчки das Gelübde (etw. nicht zu thun) missachten.

Зарiчливий, *a.* der ein Gelöbnis gemacht hat (etw. nicht zu thun: на щось).

Зарiчний, *a.* jenseits des Flusses.

Зарiша́ти, (-и́ти), *v. a.* den Schluss machen, *M.*+*E.* 57; das entscheidende Wort sagen. [Засмути́ти ся.

Зармути́ти ся, *Гол.* III. 490 s.

Зарму́ток, -тку, *m. Гол.* III. 132. s. Сму́ток.

За́рний, *a. Лд.* — луч glänzend

За́рно, *adv. P.* II. 209 — ста́ло сму́ er ward lüstern nach etw.; s. За́видно.

Зароби́ти, зароб ля́ти, *v. a.* erar-

beiten, dh Arbeit erwerben, verdienen; на чім woran verdienen, profitieren; 2) тíсто & einrühren, einmachen; — ся sich hineinarbeiten; *b)* dh schwere Arbeit siech werden, sich abarbeiten.

Заробíток, -тку, *m.* s. Зарóбок.

Заробíтчанúн, *m. H.* 235 s. Зарíбник. [*m. Term.*

Заробкóване, *n.* Erwerbszweig,

Заробкóвий, *a.* Erwerbs-.

Заробкóвість, -ости, *f.* Erwerbsgeschäft, *n. Term.*

Заробкувáти, *v. n.* als Arbeiter, Taglöhner erarbeiten, verdienen.

Зароблéнúна, *f.* erarbeitetes Geld, Tagelohn, *m. Фр.*

Зарóбок, *g.* зарíбку, *m.* das Erarbeiten; Verdienst, Erwerb, Dienstlohn; *pl.* Lohnarbeit.

Зарóбчий, *a. Под.* Arbeits-.

Зáродити, *v. a.* erzeugen, hervorbringen; viel Früchte (садовúна etc.) bringen, reichen Ertrag geben; — ся hervorgebracht, erzeugt werden, entstehen.

Зарóдний, *a. T.* keimend, embryonell, anfänglich. [*f.* (spora) *B.*

Зарóдник, *m.* Keimkorn, *n.* Spore,

Зародóвий, *a.* -е житé *Фр.* Keimleben, *n.*

Зарóже, *n.* abgelegener, einsamer Ort.

Зарозумíлець, -лця, *m. Пол.* зарозумíлий, *a.* eingebildet, voll Eigendünkel, der Dünkelhafte.

Зарозумíлість, -ости, *f.* Einbildung, *f.* Dünkel, Eigendünkel, *m.*

Зароїти ся, *Кн.* übervoll werden, schwärmen; in Schwärmen auffliegen.

Зáрок, *m. Кч.* 66 *Ст.* s. Зáрік.

Зарониτи, (-нúти), *v. a.* fallen lassen, verlieren; * — ся wegen magerer Kost schlecht aussehen.

Зароси́ти, зарóшувати, *v. a.* mit dem Thaue nass machen, be,-umthauen befeuchten; — ся vom Th. nass werden.

Зáросль, *f. C.* II. 170 e. von Bäumen bewachsener Ort.

Зарости́, *v. n.* verwachsen, bewachsen; він зарíс der Bart ist ihm stark gewachsen; зарóщений, *ptc.* ver-, über-, bewachsen.

Зáросточка, *f. Ч.* V. 1118?

Зáрося, (-е), *n.* die Landschaft hinter dem Fl. Рось; *adj.* зарóсяньский.

Зáруб, (*d.* зáрубок), *m.* зарýбина зáрубка, *f.* Kerbe, *f.* Einschnitt, Anschnitt, *m.*; 2) s. Зáсік; 3) *m.* * Merkmal, *n.* Charakter, *m. Baг.* [ne, *f.*

Зáруба, *f.* Scheidewand in der Scheu-

Зарубáти, *v. a.* einhauen, einhakken; 2) niederhauen.

Зарубúти, *v. a.* хýстку etc. umsäumen, mit einem Saum einfassen.

Зарýблик, *m.* Gliederschnürchen, *n.* (Nodosaria). [(Crenatula).

Зарубúнчка, *f.* Kerbmuschel, *f.*

Зáрубок, -бка, *m.* Saum, *m. Ков.*

Зарубчáстий, *a.* s. Карóваний, *B.*

Зарýка, *f. Ме.* 124 *К.* s. Порýка; Verpflichtung, *f.* Haftobject, *n. Шар.* під зарýку zur Bürgschaft, zur Garantie; 2) s. Зарýчини. [*Гол.* III. 234.

Зарукóваний, *a.* s. Зарýчений

Зарýти, зарусúти, *v. n.* Schrei der Klage, des Entsetzens von sich geben.

Зарýхати, *v. a. BБ.* s. Порýшити.

Зáруч. *adv.* als Caution, als Deposit, *Шс.*

Заручáти, заручúти, *v. a.* verbürgen, bürgen; 2) verloben.

Зарýчене, *n.* s. Зарýка; 2) s. d. folg.

Зарýчини, *pl.* Verlobung, *f.* Verlöbnis, *n.* [Sicherstellung, *f. Шс.*

Зарýчний, *a.* лист † Urkunde zur

Зарýчники, *pl.* das Gefolge des Bräutigams bei den зарýчини *Ч.* IV. 94); 2) *sgl. Шс.* Bräutigam; 3) s. Ручúтель. [s. Ручúтелька.

Зарýчниця, *f. Шс.* Braut; *f.*; 2)

Зарюмáти, *v. n.* s. Заплáкати.

Зáря, *f.* Röthe am Himmel, *f.*; 2) Lichtnelke, *f.* (Lychnis chalcedonica).

Зарябíти, *v. n.* roth werden.

Зáряд, *m.* Verwaltung, Leitung, *f.*; як комý зарáд *Ф.* wie es jmds Gewohnheit ist, wie es sich schickt, ziemt; 2) Ladung e. Gewehrs, *f.*

Зарядúти, зарáджувати, *v. a.* anordnen, Anstalten treffen, bestimmen, fügen; festsetzen, behaupten, fest besohliessen, *Кн.*; 2) зарáджувати чим etw. verwalten; 3) стрáву (сметáною etc.) einmachen; рýжe laden.

Зáрядка, *f.* s. Сметáна. [2) s. d. folg.

Зарáдник, *m. Пу.* s. Строїтель;

Зарáдчик, *m.* Dirigent, Commissär, *n.*

Зáрязь, *f.* rothblühendes Habichtskraut (Hieracium aurantiacum) *B.*

Зарáти ся, *Ч. III.* 475 sternenhell werden.

Зась, зас, *adv. II. n.* 12 *Luts. gr.* 156 s. Знов, опáть; 2) —, зáсї тобí вíд тóго hast hier nichts zu schaffen *Hom.* III. 55.

Засáда, *f.* Grundsatz, *m.* Princip, *n.* 2) Hinterhalt, *m.* засáдою стáнути im Hinterhalt sich aufstellen, *C.* II. 242.

Засаджáти, засадúти, засáджувати, *v. a.* ansetzen, wohin setzen, auf-, anstecken; pflanzen, setzen, stecken, bepflanzen.

Засáдка, *f. K.* s. Засáда 2).

Засáдний, *a.* haltbar, dauerhaft, tüchtig, stark; 2) stettig, anhaltend: зимá; -е прáво Staatsgrundgesetz, *n. Гуш.*

Засáдність, -ости, *f.* Haltbarkeit, *f. V.*

Засáдчичок, -чка, *m.* s. Пóшкробок *K.* II. 32.

Засáпати ся, nach Luft schnappen, [keuchen.

Засватáти, s. Посватáти.

Засвúнити, *v. a.* wie e. Schwein etw. beſudeln.

Засвистáти, *v. n.* anfangen zu [pfeifen.

Засвитáти, *v. n.* tagen, dämmern, vom Aufgehen des Lichtes.

Засьвíдчéнє, *n.* Zeugenschaft, *f.* Zeugnis, *n. He.* Denkmal, *n.*

Засьвíдчити, *v. a.* bezeugen; — ся *Кн.* s. Переконáти ся.

За-сьвíжа, *adv.* frisch.

Зáсьвіт, *m.* Tagesanbruch, *m.*

Засьвітúти, засьвíчувати, *v. a.* сьвíчку anzünden, anstecken; Licht machen; — ся anfangen zu leuchten; hell, licht werden.

За-сьвíтла, *adv.* beim Licht, bei [Tage *III.* I. 106.

Засвоíти, *v. a.* собí що sich etw. zu-, aneignen *Кн. Мак.*

Засьвúгнути, *v. n.* Durst, Trokkenheit empfinden, u. dadh in Abspannung kommen.

Заселéнниця, *f. V.* Bewohnerin, *f.*

Заселúти, заселяти, *v. a.* mit Einwohnern besetzen, ansiedeln; — ся sich ansiedeln; — в довгú in Schulden verfallen.

Зáселок, -лка, *m.* Vorwerk, *n. Mi.* [II. 415.

Засúвіти, *v. n.* grau werden.

Засúдженє, засúдїнє *n.* Ersitzung, *f.*

Засúдїти, засúджувати, *v. a.* dh längeres Sitzen, Wohnen etc. worauf sich Recht erwerben, etw. ersitzen; засúджене прáво ersessenes Recht; — ся zu lange wositzen, ausbleiben (u. darüber etw. vergessen); *b*) vom Sitzen steif werden.

Засилáти, *v. a.* weit wegschicken; 2) zu jmdm schicken; — си до дíвчини Brautwerber schicken.

Засилúти, (-лáти, -сúлювати), *v. a.* нúтку в гóлку einfädeln; мóтуз, ланьцýх etc. anschlingen, anheften.

Засúлка, (-сúвка), *f.* Schlupfe, *f.* Oehr zum Einziehen einer Schnur, (*B.*), *n.*

Засилкóвий, *a.* -а ассоцúяция Vorschuss-Verein, *m. T.*

Засúлок, -лку, *m. Гол. pl.* зáсилки *Bax.* Unterstützung, Aushilfe, *f.*; Subsidien, *pl.*; 2) зáсилка, *f. Зг.* Nahrung, Erfrischung, Labung, *f.*

Засипáти, *v. n. M.* s. Заснýти, [засипáти II.

Засинúти, *v. a.* blau färben; засúнїти, *v. n.* blau werden, b. anlaufen.

I. Засúпáти, засúпувати, *v. a.* zu-, ver-, überschütten; порошкóм — einstäuben, bedupfen.

II. Засипáти, засиплятú, *v. n.* einschlafen; засипнýло мя es überkam mich der Schlaf.

Засипíти, *v. n.* grimmig anfangen [zu zischen.

Зáсипка, *f.* Graupen etc. zum Hineinthun zu e. Speise.

Засúпнути, *v. n.* anfangen zischelnd [zu sprechen, (*B.*).

Засиротíти, *v. n. Левч.* s. Осиротíти.

Заситúти, *v. a.* hineinstecken, *Левч.* — ся versinken u. sich in Wasserpflanzen verwickeln (в грязь), *b*) satt u. fett werden, daher nicbt mehr essen wollen.

Заситкувáти, *v. a.* verblenden (в ýлію óчко).

Засихáти, s. Засóхнути.

Засиятú, *v. n.* anfangen zu leuchten, aufleuchten, erglänzen.

Зáсіб, -обу, *m.* Vorrath, *m.* мáти ся при засóбі sich gut womit versehen, versorgen.

Засібний, *a.* mit reichlichen Vorräthen, wohlhabend, reich an etw. в щось *B.*

Зáсїв, *m.* засíване, *n.* засíвок, *m. B.* das Säen, Besäen; 2) Satt, *f.* зáсївки *pl.* Ackergründe, *pl. Hic.*

Засївáти, *v. a.* besäen; в щó ein-säen.

Засївник, *m.* Saatschnellkäfer, *m.* (Elater agriotes), *B.*

Зáсїд, *m.* das Sichhinsetzen; s. Зáхід

2): за одни́м засі́дом; 2) Grundstück, *n.*
Засі́да *f. Py.* Hinterhalt, *m.* s. Заса́да 2).
Засі́дание, *n.* Sitzung, Session, *f.*
Засїда́тель, *m.* Beisitzer, Assessor, *m. C.* I. 161.
Засїда́ти, засі́сти, *v. a.* мі́сце кому́ jmds Platz unrechtmässig besetzen; *v. n.* einen Sitz einnehmen, sich wohin setzen, wo Platz nehmen; — десь wo Sitz u. Stimme haben, Beisitzer sein; до чо́го, до роб о́ти sich an die Arbeit machen; на кого́ sich in Hinterhalt legen, auflauern; 2) — ся sich niedersenken, einsinken, einfallen.
Засі́дженe, *n. Term.* s. Засі́дженe.
За́сїдка, *f.* Treibjagd, *f.* 2) s. Заса́да 2); Anstand, *m.* пити́ на -дку auf den A. gehen, um das Wild schussgerecht zu erwarten.
Засі́к, *m.* засі́ка, *f. Левч.* Abscheurung (dh Verschläge) in e. Magazine, Banse, *f.* Art Kornkasten, *m.* Bretterfach, *n.*; 2) Verhack, Verhau, *m.*
Засі́пати ся, *Mx.* zu sehr u. zu früh seine Kraft anstrengen.
Засїпти́ ся, *Кв.* 276 s. Заса́пати ся.
За́сїч, засі́ча, *f. У.* засі́че, *n.* Verhau, Wall, *m.* Schutzwehr, *f.* [peitschen.
Засїчи́, *v. a.* fast zu Tode hauen,
Засїя́ти, s. Засия́ти.
Засі́яти, s. Засїва́ти.
Заскавуча́ти, s. Скавуча́ти.
Заска́кувати, *v. n.* s. Заско́чити; 2) коло кого́ dh zuvorkommendes Benehmen (dh Umspringen) jmds Gunst zu erhaschen streben.
Заска́лити, *v. a.* о́чи *MIII.* (*vgl.* Ви́скалити) die Augen weit aufreissen; — ся sich e. Splitterchen einstechen.
Заскара́ти, (-и́ти) ся, *Фр.* schwören.
Заска́ржeнe, *n.* Verklagung, *f. Term.*
Заска́ржити, *v. a.* verklagen.
Заскаруба́ити, (-ру́нути -рупи́ти) *v. n.* mit e. Schale, Rinde, Kruste überwachsen, sich überziehen, s. umgeben, verharschen; *ptc.* заскаро́лий *Oc.* (62) X. 114. [schen, zu quirren.
Заскварча́ти, *v. n.* anfangen zu zi-
Заскверни́ти, *v. a.* beschmutzen, beflecken. [(зата́ти) *Kol.* I. 287.
Заскепа́ти в скри́пку s. Загра́ти
Заскепи́ти, *v. a. Левч.* s. Заскали́ти ся.
За́ськи, *adv.* s. Зась, за́сї 2).
Заскиглі́ти, *v. n.* kreischen, *Фр.*
Заскі́рний, *a.* unter der Haut, unter der Rinde befindlich, unterhäutig; -а вода́ (в земли́) Oberwasser, *n.*
Заскі́рник, *m.* s. Зашкі́рник.
За́склеп, *m.* Verwölbung; 2) Einspinnung der Raupen, *f.* Cocon, *n. B.*
Заскленпи́ти (-пля́ти), *v. a.* zu-, ver-, über-, einwölben, überziehen, zudecken, -schliessen; — ся sich schliessen, sich einspinnen; verharschen.
За́склепка, *f.* s. Ку́колка. [schliessen.
Заскоби́ти, *v. a.* in Klammer ein-
Заскобли́ти, *v. a.* s. Заструга́ти; 2) Заскреба́ти.
Заскобота́ти, *v. a.* kitzeln.
Заскорби́ти, *v. a.* betrüben, *ГБ.*
Заскороди́ти, (-ро́джувати), *v. a.* mit der Egge bearbeiten, eggen.
Заскору́злий, *a.* verschroben.
Заско́ря, *adv. Зг.* s. Чим ско́рше.
Заско́чити, *v. n.* bis wohin springen; hinter etw.; ein- springen, einfallen; *v. a.* *кого́ überraschen, überrumpeln; доро́гу кому́ jmdm den Weg verrennen.
Заскреба́ти, *v. a.* ab- schaben.
Заскреготи́ти (-ти́ти), заскри́зькати, *Зг. v. n.* anfangen zu knirschen (mit d. Zähnen).
Заскрипі́ти, *v. n.* knarren.
Заслабі́ти, заслабнути, *v. n.* krank werden, erkranken. [tion, *f.*
Засла́нe, *n.* Verbannung, Deporta-
Засла́нець, -нця, *m.* der Verbannte, Deportirte, *Ки.* [verweisen, verbannen.
Засла́ти, *v. a.* weit wegschicken,
Заслинивець, -вця, *m.* Geifermaul, *n.* [decken, bespucken.
Заслини́ти, *v. a.* mit Speichel be-
Засли́ти, *v. n.* einen Ruf erlangen, berühmt werden, s. Сли́ти *Оц.* §. 206.
Заслїди́ти, *v. a. Гол.* III. 440 erspüren.
За́слін, -ну, *m. Зг.* за́слінка, *f.* s. Заслона; 2) Blendfenster, *n. Пар.*
Заслїпи́ти, заслїпля́ти, *v. a.* blenden, verblenden; — ро́зум verdummen.
За́слїпка, *f.* wälzendes Doppelloch, (Diplostomum volvens).
Заслі́пленe, *n.* Verblendung, *f.*
Заслона́вина, *f.* за́слонок, -нку, *m. Зг.* Bedingung, *f.*
Засльожéний, *a. Ф.* bethränt.

Заслóна, (*d.* заслóнка *R.* 12) *f.* Vorhang, *m.* Gardine, *f.* Schirm, Schleier, *m.* Hülle, *f.*; 2) Schutz, *m.*; 3) Deckmantel, *m. K.*

Заслони́ти, заслóнювати, *v.a.* verhüllen, vesrohleiern; verdunkeln; кому́ jmdm das Licht vertreten, im Lichte stehen; 2) decken, schützen.

Заслоти́ти ся, vom langwierigen, regnichtem Wetter; -и́ло ся es trat Regenwetter ein.

Заслу́га, *f.* Verdienst, *n.*; 2) s. Заслужéний. Заслу́гóвий, *a. Пар.* s. Заслу́жний.

Заслу́гувати, заслужи́ти, *v. a.* щось verdienen; 2) erwerben; — ся коло чогó sich um etw. verdient machen, sich Verdienste erwerben; *b*) заслужи́ла ся самá Слу́жба die heil. Messe fieng von selbst an *Ч.* III. 443; заслужéний, verdient; avancirt (*gr.*).

Заслужéни́на, заслужи́на *Ч.* V. 1023; заслужчи́на, *f.* der verdiente Lohn, Dienstlohn, *m.* Verdienst, *m.*

Заслужéність, *Term.* заслугóвість, *Пар.* -ости, *f.* Verdienstlichkeit, *f.*

Заслу́жний, *Term.* заслужи́тельний, *a.* verdienstlich, Verdienst-, verdienstvoll, lohnend.

Заслу́хати ся чогóсь, im Zuhören ganz aufgehen.

Заслу́шний, *a. Зак.* von Belang, beachtungswert.

Заслюбúти, *v. a.* когó jmdn verehelichen; — ся sich — *Term.*

Засмáгнути, *v. n.* braun werden wegen Trockenheit; засмáглий, *a. Не.* gebräunt.

Засмáжити, (-жувати), *v.a.* schmoren, einprägeln, einbrennen, rösten.

Зáсмажка, *f.* s. Зáпражка.

Засмакувáти, *v. n.* кому́ jmdm schmecken; в чім an etw. Geschmack od. Wohlgefallen finden.

Засмали́ти, засмáлювати, *v. a.* anbrennen.

Засмальцювáти, *v. a.* mit Fett beschmutzen.

Засмáркати, *v. a.* mit Rotz beschmutzen; — ся rotzig sein.

Засмарувáти, *v.a.* zu-verschmieren.

Засмердíти, засмéрджувати, *v. a.* mit Gestank erfüllen; — ся stinkend werden; засмéрджений gestänkert, stinkend.

Засми́кати, *v. a.* verzupfen, verzausen.

Засьмíтити, *v. a.* mit Kehricht verunreinigen.

Засьмія́ти ся, auflachen; lächeln.

Засмоли́ти, *v. a.* verpichen, theeren; — ся sich anschwärzen.

Засмути́ти, засмýчувати, *v. a.* betrüben, traurig machen; — ся sich betrüben, traurig werden.

Засмутнíти, *v. n.* traurig, betrübt werden.

Заснадíти, *v. n. Не.* (*Кож.* 33)?

Заснúдіти. *v. n.* flau, matt werden; 2) schimmelig werden, *Ст.*

Зáснівка, *f. Кв.* 64. Anschrote, *f.*

Зáснїт, *m.* заснíта, *f.* заснíченє, *n.* Verdorbenheit. Verkümmerung, *f.*

Заснїти́ти, заснíчувати ся, mit снїтíй (Fäule, Faulbrand) sich anfüllen, verfaulen, verderben, verkümmern.

Зáснїток, -тку, *m.* etw. Verkümmertes, Verdorbenes; 2) s. Зáпорток; 3) s. Зáвязок Embryo; 4) *pl.* Hungerzwetscken, *pl.*

Заснóва, *f.* Weberzettel, *m.*; 2) Grundzug; Inhalt, *m. B. Шар.*; Unterlage, *f.* Entwurf, *m. Пар.*

Засновáти, заснóвувати, *v.a.* пря́жу ein Gespinst, e. Garn aufspinnen, aufziehen, anzetteln; 2) gründen.

Заснóвини, *pl. T.* Grundlagen, *pl.* 2) Grundsteinlegung, *f.* s. Закладúни.

Зáсновок, -вку, *m.* Keim, *m.* erster Ansatz, Grundsatz, *m.* Grundlage, *f.*

Заснозúти, *v. a.* verriegeln.

Заснýти, *v. n.* einschlafen, einschlummern; entschlafen, entschlummern (sterben).

Засоби́ти, *Ст.* засобля́ти, *Пар. v.a.* когó чим versehen, versorgen; helfen, heilen.

Засóбний, *a.* -і гróші Verlags-Gelder, *pl. Term.*; 2) s. Засíбний.

Засóбниця, *f.* Vorrathskammer, *f.* Magazin, *n. Term.*

Засóбок, *m.* Hintertheil beim Hemd (*B.*), *m.* [за собóю].

Засóв, *m.* Ort wo Felsen hinabrutschten, Rutsche, *f. Ф.*

Засови́ти ся, *Зг.* wie eine Eule sich verdüstern, schmollen.

Засоли́ти, *v. a.* salzen.

Засолоди́ти, (-лóджувати), *v. a.* versüssen.

Засопти́ ся, s. Засáпати ся *Кч.* 204.

Засоро́мити, *v. a.* beschämen; — ся sich schämen, schamroth werden.

Засóхнути, *v. n.* ver-, eintrocknen; засóхлий vertrocknet, verdorrt.

Засóхтувати, *v. a.* zurecht machen.
Зáспа, *f.* Verschüttung von Sand od. Schnee, Sanddüne, Schneewehe, *f.*-haufen, *m.*; 2) s. Зáсипка.
Заспáти, *v. a.* verschlafen; versäumen.
Заспíнниця, *f.* Art Krankheit, *K.*
Записýвати, *v. a.* das Bajonett auf das Gewehr pflanzen. [dium, *n. K.*
Зáспів, *m.* Vorgesang, *m.* Praelu-
Заспівáти, *v. a.* singen, vorsingen.
Зáспіл, (-лю), *adv.* gemeinschaftlich, zusammen; 2) jederzeit, immer; про — s. Про бýддень; три дни в зáспіл volle drei Tage nacheinander.
Зáспір, -ору, *m.* Hader, Streit, *m. Mi.* II. 10 входúти в —, *Hie.* [gleichung, *f.*
Заспокóєнє, *n.* Beruhigung; Be-
Заспокоїти, заспокóювати, *v. a.* beruhigen, etw. friedlich abmachen; довг — ausgleichen; 2) — ся *C.* I. 114 s. Успокоїти ся.
Заспорúти, *v. n.* und — ся den Streit anfangen, in Streit, Zwist gerathen; Wettstreit unternehmen.
Заспособóити, *v. a.* einrichten, anstellen, zurecht machen.
Засприсувáти, *v. a.* mit der спрúса auseinander stemmen, -spreizen.
Засрюбувáти, *v. a.* zuschrauben.
Зассáти ся, sich fest ansaugen, — anschlagen.
Зáстав, *m.* Pfandstück, Pfand, Unterpfand, *n.*; die versetzte Sache.
Застáва, *f.* Schlagbaum, *m.* Stadtthor; Zollhaus, *n.*; на застáві стоя́ти als Wacht den Eingang versperren *АД.* I. 217; 2) Fahne, *f. Гол.* III. 422; 3) s. Зáстав, *P.* II. 21 *Не.*; 4) Bedingung, Verwahrung, *f. До.*
Застáвити, (-вля́ти), застáвлювати, *v. a.* vorsetzen, vorlegen, vorschieben; versperren; столú, stellen, setzen; — — стрáвами besetzen, vollstellen; лáпку eine Falle stellen; вóду das Wasser abschliessen, abwehren, hemmen; schützen; когó до чóго (до робóти) jmdn etw. arbeiten lassen, zur Arbeit anhalten; jmdn veranlassen, anstellen; 2) що versetzen, verpfänden; — ся чим etw. zu seinem Schutze vorhalten, etw. vorschützen; *b*) — ся wetten.
Зáставка, *f.* Schleusenbrett, Schutzbrett, *n.* Klappe, *f.* *Їсти на всї заставкú mit vollem Mund gierig fressen; хроптú — — schnarchen mit allen Fugen u. Klappen der Rachenhöhle.
Застáвний, *a. Зг.* protegirend, schützend; 2) -а кáртка Pfand-, Versatzzettel, *m.*; versetzt.
Застáвник, *m. Luts. gr.* 168 der aufträgt, servirt, Aufwärter, *m.*; 2) Pfandgeber, -leiher, *m. Term.* 3) Geisel, *m.* [amt, *n.*
Заставнúчий, *a.* ýряд Versatz-
Заставщúна, *f.* s. Зáстав. [*Gr.* 30.
Зáстайка, *f.* піддáше bei кошáра
Застaлúти ся, stetig, beständig, anhaltend werden, *H.* 7.; 2) застaлáти ся *Ko.* 150 zu gewinnen suchen, anstreben.
Застанóва, *f.* Sperrung, Unterbrechung, Einstellung, *f.* Stillstand, *m. Пар.* 2) s. Зáстав *Кн. Левч.*; 3) * — застанóвленє, *n.* Ueberlegung, *f.* Nachdenken, *n. B.*
Застановúти, (-вля́ти), *v. a.* s. Застáвити 1), aufhalten, hemmen; кров stillen; einstellen: випля́ту; 2) verpfänden, versetzen *Кв.* 406. *K.* I. 206; 3) — ся erwägen, worüber nachdenken, in Bedacht nehmen: над чим.
Застанóвка, *f.* s. Застанóва 1) *Шод.*
Застáнути, *v. a. Ф.* s. Заступúти schützen; 2) кому дорóгу sich jmdm in den Weg stellen.
Застарúти, *v. a.* + *M.* alt machen.
Застарíти ся, alt werden, einwurzeln; застарíлий, *a.* eingealtet, verjährt, eingewurzelt.
Застáти, *v. a. Ие.* 60 besetzen, bestellen; 2) antreffen, betreffen.
Застелúти, (-ля́ти), застéлювати, *v. a.* decken: стіл; bedecken, bestreuen; 2) verdecken, beschützen.
Застерегáти, застеречú, *v. a.* vorbehalten, sichern, ausbedingen; — ся прóтив чогó, пéред чим sich gegen etw. verwahren. [Verwahren.
Застережéнє, *n.* Vorbehalt, *m.* das
Застивáти, *v. n. Кв.* 57 s. Застигáти I.
I. Застигáти, застúчи, *v. n.* kalt werden, erkalten, starr werden; gerinnen; застúлий, kalt geworden, geronnen.
II. Застигáти, застúчи, застигнýти, *v. a. Luts gr.* 163. *P.* I. 14 erreichen, ereilen, überraschen. [schend, *Вол.*
Застижúтельний, *a.* überra-
Застилáти, *v. a. M.* s. Застелúти.
Застíбати, застїбнýти, *v. a.* zuhefteln,

zuhaken; — ся *Л.* 4 das Kleid zuknöpfen.

Зáст'їбка, *f.* s. Зáстяжка.

Зáстівка, *f.* dickflüssiges Eiter, *vgl.* Застивáти.

Застівний, *a. Рус. Дн.* 52 s. Застíльний.

Зáстій, -ою, *m.* застóя, *f.* Stillstand, *m.* Stagnation, Stockung, *f.*

Зáстійка, *f.* Treibjagd, *f.*

Зáстіл, *m.* застóла, застíлка, *f.* Stück Leder womit das Loch in постóли verdeckt wird; 2) застíлка, *f.* Streustroh, *n.*

Застíле, *n.* (*d.* застóлячко *Ч.* IV. 350) der Raum um den Tisch herum, die Sitze hinter dem Tische *Ме.* 158. *Гол.* III. 65.

Застíльний, *a.* bei Tische, Tisch-.

Застíнок, -нка, *m. gr.* Folterkammer, *f. Кн.*

Зáстіяти комýсь щось s. Затíняти.

Зáстов, *m. Др. с.* 393 s. Зáсув (на зáствi).

Застовпíти, *v. n.* stumpfsinnig werden.

Застогнáти, *v. n.* anfangen zu ächzen, zu stöhnen.

Застóли, застоля́та, *pl.* s. Постóли

Застолíтний, *a.* über hundert Jahre alt.

Застóльня, *f. Под.* Speisezimmer, *n.*

Засторóга, *f.* Verwahrung *f.* Vorbehalt, *m. У.*

Зáсторонка, *f. Не.* s. Запíле, засíк 1).

Застóрчити, *v. a. Гр.* s. Застромúти.

Застóса, *f.* Leder inwendig des зáпяток, *n.*

Застосóване, *n.* Applicierung, Anwendung, *Term.* s. Приличúти.

Застóювати, застоя́ти, *v. a. Не.* чéргу на самúй пéрід, in erster Linie stehen, den ersten Platz in einer Reihe einnehmen; 2) — ся lange stehen, vom Stehen steif werden (кóнї, чóботи); stehen bleiben, stagnieren; matt werden; застóяний, *a.* in altem Bestand, rückgeschritten; 2) steif.

Застоя́лість, -ости, *f.* s. Зáстій, *f. T.* das Zurückbleiben.

Застрашáти (-щáти), застрáмити, *v. a.* in Schrecken, in Furcht setzen, erschrecken, bange machen; einschüchtern.

Застрекотíти, *v. n.* zirpen.

Застригáти, застрúчи, *v. a.* anscheren, anschneiden.

Застрúкати, (-úкнути), *v. a.* einspritzen; 2) s. Стрúкати.

Застрíлити, (-лювати), *v. a.* erschiessen, todtschiessen; erlegen.

Застрóйка, *f. Не.* Gebäude, *n.*

Застроїти, *v. a.* anlegen, zurecht legen, zurichten, fertig stellen *АД.* I. 35. *Зар.*; 2) verbauen *С.* II. 16.

Застроме́ць, -мцá, *m.* Steckmuschel, *f.* (Pinna).

Застромúти (-мля́ти), *v. a.* einstecken.

Застромчáк, *m.* Pinnenwächter, *m.* (Pinnotheres).

Застругáти, *v. a.* anschneiden, anhobeln.

Заструмúти ся, hervorrieseln, *Ру.*

Заструпúти ся, (von Wunden) verharschen, sich mit einer Kruste, m. einem Schorf überziehen.

Застрягá, *f.* Sumpf, Morast, *m.*

Застрягáти, (-явáти), застрáнути, застрáти, *v. n. P.* I. 130 stecken bleiben, gerathen.

Застувáти, *v. a. М.* II. 118 когóсь перед ким dazwischen hindernd treten, *Левч.* s. Заступáти, заслонúти.

Застугонíти, *v. n.* erdröhnen.

Застýда, *f.* застýдженє, *n.* Verkältung, Erkältung, *f.*

Застуденíти, *v. n.* kalt, starr werden.

Застудúти, застýджувати, *v. a.* verkälten, erkälten; — ся sich verkühlen; abkühlen, kalt werden lassen.

Застýкати, *v. n.* aufangen zu klopfen, zu pochen, zu schlagen; 2) *v. a. P.* I. 46 *Ш.* II. 56 mit Gewalt zum Schweigen bringen, übertäuben, in die Enge, in die Klemme treiben, zwingen; überrumpeln, fest bannen *Не.*; gefangen nehmen; ertappen *Левч.*

Зáстум, *m. pl.* — лíса *ОА.* 40 Einöde des Waldes, *f.*

Зáступ, (*aug.* заступúще) *m.* Spaten, *m.* Grabscheit, *n. P.* I. 18.

Застýпа, *f. Левч.* застýпленє, застýпанє *n.* s. Защúта; Vertretung, *f.*

Заступáти, (-úти), застýпувати, *v. a.* vor jmdn treten, — sich stellen; jmdn vertreten, ersetzen, jmds Stelle vertreten; sich vor jmdn drängen, jmdn in den Hintergrund drängen; дорóгу кому́ den Weg dh Dazwischentreten versperren; 2) *v. n.* кíнь заступúв das Pferd hat die Stricke vom Gespann vertreten; hat sich v.; заступúло ємý ist taub geworden; 3) — ся ким sich von

jmdm vertreten lassen; *b*) за кóго sich für jmdn einlegen, für jmdn bitten, jmdn beschützen *C.* I. 10.

Заступний, *a. Зар.* als Vertreter, vertretend, bevollmächtigt.

Заступник,заступець,-пця,*K. Пар.* заступи́тель, *До. т.*; Vertreter; Beschützer, Vertheidiger, Fürbitter, *m.*

Заступництво, *n.* Vermittelung, Fürbitte,*f. Пар.* [schützerin,Fürbitterin,*f.*

Заступниця, *f.* Vertreterin; Be-

Заступні, *pl. B.* ausgewaschene Löcher, s. Виóбїна. [vertretung,*f. Term.*

Заступство, *n.* Vertretung, Stell-

Застягáти, застягнýти, *v. a.* zuhefteln, zubinden; — ся sein Hemd — —; zuschnallen.

Застяжка, *f.* das Band, gew. zum Zubinden des Hemdkragens.

Засув, -ва, *m.* (hölzerner) Riegel; hölzernes Schloss.

Засýва, *f.* Schlucht, *f.*Geklüft, *n. (B.)*

Засувáти, засýнути, *v. a.* hineinstecken, -schieben; vor- zuschieben, verriegeln; vor- zuziehen; — ся sich verschieben, s. verstecken; verrutschen.

Засувка, *f.* Riegel, Vorschieber, Schubriegel, *m.* [*Пар.*

Засýвний, *a.* vorschiebbar, Schub-,

Засудúти, засýджувати, *v. a.* verurtheilen, strenge richten.

Засуетúти ся, unruhig werden.

Засукáти, засýкувати, *v. a.* anfangen zu zwirnen; нúтку das Ende des Fadens spitz zudrehen; 2) рукавú aufschürzen, aufstreifen; 3) s. Заметáти (*B.*).

Засýлє, *n.* das Land hinter (jenseits) des Fl. Сýла.

Засумувáти, *v. n.* — ся traurig werden; за кúм чúм trauern, (über etw., um jmdn).

Засупрýжити, *v. n.* (*B.*) in Zwist, in Conflict gerathen, hadern. [stossen.

Засурмúти.*v.n.*in die сýрми blasen,

За-сýха, *adv.* trocken, im trockenen Zustande.

Засýха, *f.* Dürre, Trockenheit, *f.*

Засýшечок, -чка, *dim. m.* s. Осýшечок, óсух. [trocknen.

Засушúти, засýшувати, *v. a.* ein-

Засцяти, *v. a.* bepissen.

Засчитáти, (защи-), *v. a. Me* 359 anrecbnen, für etw. halten.

Засябрувáти, *v. n.* з кúм in nachbarliche Beziehungen mit jmdm treten.

Зáсяг, *m.* на — кáменем auf einen Steinwurf, *Пар.*

Засягáти засягнýти,*v.a.* когó bis zu jmdm (bis wohin) reichen, langen, jmdn erreichen;рáди у когó sich Raths erholen.

Засяне, *n.* das Land (eig. der Stadttheil von Перемúшль) hinter dem Fl. Сян (am linken Ufer).

Затабáчити, *v. a.* durchs Tabakschnupfen besudeln.

Затавáти, *v. n.* einfallen, einsinken; затáлий, *a.* eingefallen, eingesunken; concav *vgl.* Потáлий.

Затáй -зїлє, *n.* gelbes Labkraut, Unser Lieben Frau Bettstroh (Galium verum). [lichen, verbergen, verhehlen.

Затаїти, затáювати, *v. a.* verheim-

Затáйливість, -ости, *f.* Verschlagenheit, *f. Cm.*

Заталанúти, *v. a.* (glücklich) erringen,erwerben,erarbeiten, *Ч.V.*479.*ŽP.*

Заталáпати, *v. a.* beschmutzen.

Затамувáти, *v. a.* verdämmen; кров stillen.

Затанцювáти, *v. n.* anfangen zu tanzen; *v. a.* своé лúхо über dem Tanzen sein Ungemach vergessen, es bewältigen, *Не.* [gen, trommeln.

Затарабáнити, *v.n.*Trommel schla-

Затарабáнчити, *v. n.* gellen, kreischen, *Б.*

Затарасувáти, *v. a.* verrammeln.

Затарахтíти, *v.n.*klappern,rasseln.

Затартáрити, затахтáрити, *v. a.* §. s. Запропастúти.

Затасувáти, *v. a.* verdecken, *Cm.*

Затáчувати, s. Заточúти (ся).

Заташáрок, -рку,*m.*? [vertuschen.

Заташлювáти, *v. a.* verschachern,

Затвердúти, затвéрджувати, *v. a.* bekräftigen, befestigen; bestätigen; * (собí в пáмяти) seinem Gedächtnisse einprägen, sich gut etw. merken; 2) gefangen nehmen, *H.* 53. [verstockt.

Затвердíлий, *a.* hart geworden,

Затверднíлість, -ости, *f.* Verhärtung, Verstocktheit, *f.* Starrsinu, *m.T.*

Затвéрднути, *v. n.* hart werden, sich verhärten.

Затвір, -ора, *m.*Verschluss; Schlussdeckel (в ýлию) *m.*; 2) Gefängnis, *n.*

Затві́рний, *a.* verschliessbar; ringsver-, umschlossen, *Кл.*
Затві́рник.(-твóр-).*m.*Einsiedler,*n.*
Затвора́к, затво́рник.*m.*Verschlussstock, *m.* (у́лий).
Затвори́ти, *v. a.* zu-, verschliessen; 2) einschliessen, einbegreifen, zum Inhalt machen, *Зг.* [Затвора́к.
Затворо́вий, *a.* пень, (у́лий) s.
Затво́рчий, *a.* му́скул Schliessmuskel, *f.* Schliesser, *m.*
Зате́, *adv.* dafür; hingegen, *Щог.*
Зате́ка, *m. f.* ein Hergelaufener, *vgl.* За́волока. [läuten, zu klingeln.
Зателе́ньк ати, *v. a.* anfangen zu
Зателе́панка, *f.* Sudlerin, die sich beschmutzt hat.
Зателе́пати, *v. n.* ким s. Теле́пати; 2) s. Затала́пати; 2) — ся куда́ hintrotteln.
Зателепува́тий, *a. Не.* schmutzig, sudelhaft, gemein, plump, (*Ир.* III. 263).
Зате́льник, *m.* der vordere Theil des Wagenkorbes (півко́шок).
Затемни́ти, зате́мнювати, затемри́ти, *Ст. v. a.* verdunkeln.
Затепліти, *v. n.* warm werden.
Затера́ти, зате́рти, *v. a.* einreiben, verreiben; 2) einmaischen; *— ру́ки до чо́го die Hände wozu reiben; 3) verwischen; спра́ву vertuschen.
Затеркоті́ти, затерча́ти, *v. n.* s. Зачи́ркати. [zäunen.
Затерни́ти, *v. a.* mit Dornen um-
Зате́рпнути, *v. n.* steif werden (нога́ etc.).
Затеса́ти, *v.a.* anzimmern, anspitzen, zuspitzen; — ся * sich heimlich hineindrängen; -dringen *M.+B.* 102.
Затетері́ти,*v.n.*s.Задерев'іти,(*Фр.*).
Затеч*и́*, s. Затїка́ти 2).
Затиба́лювати, *v. a.* mit den ти́бо́лї zusammenschlagen.
За́тика, *f.* s. За́ставка (в млині́).
Затика́льний, *a.* verdeckbar.
Затика́ти, *v. a.* го́лову, стрíху etc. зі́лєм bestecken, — ся *vgl.* Ото́йкати ся, закоси́чити.
Затика́ти, затка́ти, *v. a.* zu-, verstopfen, zustöpseln.
Зати́лє, *n.* Hintergebäude, *n.* Officin, *f.* на -лю im H.; 2) Hintergrund, *m.Ф.*
Зати́лко́вий, *a.* zu зати́лок geh.
Зати́льний, *a.* Hinter-, hinterwärts -і две́рі Hinterthür, *f.*
Зати́лок, -лку, *m.* Hinterhof, Hinterhaus, *n. Ч.* IV. 91. *У.*; 2) Hinterkopf, *m. АД* II. 93, Nacken, *m.*
Зати́м, *conj. K.* infolge dessen; also *H.* I,
Затимчасо́вий, *a.* derzeitig, provisorisch. [rohr), *f.*
Зати́н, *m.* Wehre, Wand (aus Schilf-
Затина́ти, *v. a.* s. Зати́ти; — (Го́рлиці) wacker tanzen etc.; 2) по нїме́цки Deutsches im Sprechen einmischen; — ся в о́ёсїдї stottern, stocken.
Затини́ти,*v.a.*umzäunen,ummauern.
Зати́нчивий, *a.* hartnäckig, eigensinnig *ВГ.* 143. *vgl.* Зати́тий.
Зати́нщик, *m. K.* Maurer, Arbeiter bei Festungswerken, *m.*
Зати́р, *m.* Maische, *f.*
Затира́ч, *m.* затира́чка, *f.* Schlichthobel, *m.* -eisen zum Ausglätten, *n.*
За́тирка, *f.* s. Сти́ранка.
Затирли́кати, *v. n.* schlecht auf e. Instrument spielen, klimpern; — щось dadh etw. verdienen.
Затиска́ти, затисну́ти, *v.a.* einzwängen; pressen, zudrücken.
Затиха́ти, зати́хнути, *v. n.* still werden, sich legen (бу́ря).
Зати́чи́ти, *v. a.* по́ле, у́лицю etc. mit einer ти́чка das Betreten, Befahren etc. von etw. verwehren.
За́тичка, *f.* Stöpsel; 3) Radnagel, *m.*; 3) зати́чка, *Ф.* Blume, zum Einstekken in die Haarflechten, *pl.* Zierblumen, *vgl.* Коси́ця.
За́тиш, *f.* за́ти́шок, *m.* Stille, *f.* vor dem Winde gedeckter, geschützter Ort, Ruheplatz, -winkel, *m.* stilles Plätzchen; в зати́шку im Stillen, im Verborgenen, ruhig *Ш.* I. 264.
Затиши́ти, *v. a.* stillen, beschwichtigen; затиша́ти *Под.* verlangsamen.
За́ти́шний, *a.* gedeckt, geschützt; still, ruhig. [vorhaben.
Затїва́ти, *v. a.* anzetteln, anstiften;
Затї́ви, *pl.* Ränke, Anschläge, *pl.*
За́тїк,-їку.*m.*ausreichendeGeldmittel.
Затїка́ти, *v. n.* ausreichen, auslangen; 2) einreguen, einlecken; — ся bis wohin laufen.
За́тїнь, *f. У.* затїне, *n.* за́тїнок, -нку, *m.* Schatten, beschatteter, schat-

tiger Ort, schattige Lage; 2) за́тїнок Sonnenuhr, *f. Gr.* 30.

Затїни́ти, (-ня́ти), *v. a.* beschatten; das Licht verstellen.

Зати́пати ся, rasch schlagen, pochen (v. Herzen); 2) s. Затрясти́ ся.

Зати́рка, *f. Л.* 24 затира́ти -ку?

За́тїрочка, *f. dim.* s. За́тирка.

Затїсни́ти, *v. a.* drücken, einklemmen; затїсню́вати *Фр.* verengen.

Зати́сувати, s. Затеса́ти.

За́тїч, *f.* s. Затéка; 2) Art Halskrankheit.

Зати́чний, *a.* s. Зако́ничний.

Зати́яти, s. Затїва́ти.

За́ткало, *n.* за́ткавка, *f.* Stöpsel, Ofenstöpsel, *m.* Klappe, *f.*

Заткáниця, (заткáльниця), *f.* s. Затýла 3); 2) *scherzh.* v. d. Зако́нниця.

I. Заткáти, s. Затикáти.

II. Заткáти, [-тчý, -тчеш], *v. a.* anfangen zu weben; 2) durchwirken; заткáний *ptc. He.* gewoben, durchwirkt.

Заткнýти, *v. a.* hineinstecken; 2) s. Заткáти I. *C.* I. 113. * — когó за пóяс jmdn übertreffen. [zu faulen.

Затлі́ти ся, anfangen zu glimmen,

Затлýмити, *v. a.* ersticken, erdrücken. [ken, *V.*

Затлусти́ти, *v. a.* mit Fett tränken,

За́тля — за́кля, solange — wielange, *Oz.* 211. [Nachtigall *IT.*

Затля́мкати, *v.n.* vom Schlage der

Затьми́ти, *v. a.* verdunkeln, verfinstern.

Затьмі́не, *n.* Finsternis; — мі́сяця etc. Mondfinsternis, — обручкóве Ringfinsternis, *f.*

Затоварúшити, *v. n.* з ким mit jmdm sich gesellig verbinden, befreunden.

Затовкáти, затóвкувати, *He.*; затовчи́, *v. a.* zerstossen, zerschlagen, stampfen; 2) todtschlagen; 3) einmachen (бóрщ) *P.* I. 11. [schon bald, *Зак.*

Затóго, *adv.* seit der Zeit; 2) затогó

I. Затóк, *praet.* von Заткнýти 1) steckte ein.

II. Затóк, -ýку, *m. M.* III. 115 das Austreten der Flüsse, Ueberschwemmung.

Затóка, *f.* Bucht, Bai, *f.* Busen, Fiord, *m. C.* I. 90. [gleiten ab aus dem Geleise.

За́токи, *pl.* сáни йдýть в за́токи

Затокóво, *adv.* buchtenförmig.

Затолкувáти ся, sich in Disput, in Erörterungen vertiefen, einlassen.

Затоми́ти, затóмлювати, *v. a.* zu Tode ermüden, abquälen.

За́тон, *m.* s. За́тїнь, за́тїнок. [rast.

Затóна, *f.* Untiefe, *f.* bodenloser Mo-

Затончи́ти, *v. a.* länglich zuspitzen,

Затóпа, *f.* Ueberschwemmung, Fluth. *f. MШ.*; 2) *pl.* vom Wasser überschwemmte Gründe.

Затьóпа, *f. Левч.* s. Задрі́на.

Затьóпати ся кудáсь hintrotteln.

Затопи́ти, затóплювати, *v. a.* überschwemmen, unter Wasser setzen, 2) ersäufen, untertauchen, versenken; 3) Feuer machen, ein-heizen (в печи́); 4) * dreinschlagen.

Затоптáти, s. Задоптáти.

Заторгувáти, *v. a.* anfangen zu dingen, zu handeln. [stigen.

Заторóпити, *v. a.* betäuben; äng-

Заторосувáти, *v. a. Левч.* mit тóрос (Faschinen) belegen; verrammeln.

Заторохті́ти, *v. n.* anfangen zu plappern *C.* II. 15.

Заторóчити, *v. a.* die Faden, d. Fasen ablösen (von e. Zeug); 2) * anfangen viel zu reden, zu faseln; 3) — сьвіт s. Завязáти с.; 4) — ся sich vertiefen; ver-, untersinken.

Затосни́ти, *v. n. P.* I. 78 Sehnsucht u. Herzeleid empfinden, im Gram verfallen.

Затóчина, *f. K.* Flussbucht, *f.*

Заточи́стий, *a.* in Wellen verlaufend, bogenförmig; -и́сто зубáтий, *B.* schrottsägig, -sägeförmig.

Заточи́ти, затóчувати, *v. a.* etwas wohin wälzen, kollern, hinschieben; 2) щéрóу abschleifen, auswetzen; 3) — ся sich wohin wälzen; taumeln.

За́точки, *adv.* taumelnd.

Затрáвити, *v. a.* beizen.

За́травка, *f.* Beize, *f. Пол.*

Затрáскати, *v. n.* klatschen.

Затрáта, *f.* Vernichtung, *f.* Verderben, *n.* Verlust, *m.*

Затрáтити, затрáчувати, *v. a.* vernichten, verderben; aufwenden, verthun; — ся verloren gehen, in Verlust, in Verderben gerathen.

Затратóване, *n.* Kronentritt, *m.* Hornkluft, *f.* (у коня́).

Затратувáти, *v. a.* niedertreten;

2) — ся: кінь затратува́в ся d. Pferd hat sich den Fuss gestreift, h. s. eine Wunde in den Huf mit dem anderen (beschlagenen) Hufe geschlagen.

Затремтíти, *v. n. Cm.* erzittern.

Затрену́ти, *v. a.* s. Заподíти.

Затрива́ти, *v. a. Cm.* s. Затри́мати 2).

Затри́мати, (-мува́ти) *v. a.* behalten; erhalten; 2) aufhalten, anhalten; — ся stehen bleiben, innehalten; verweilen.

Затрівóжити, *v. a.* bestürzt machen; bestürzen; — ся ängstlich, bange werden.

Затрíйка верóа́ s. Верболíз. *B.*

Затрíйний, *a.* dreifach, *B.*

Затрімóíта́ти, *v. a. Ф.* auf der Schalmei (Trompete) spielen.

Затріпотíти, (-трип-) *v. n.* erzittern, erbeben, *C.* II. 172.

Затрíскати, *v. a. болóтом etc.* mit Koth bespritzen. [chen; — zu prasseln.

Затріщáти, *v. n.* anfangen zu kra-

Затрови́ти, s. Трови́ти.

Затроїти, *v. a.* vergiften. [anfangen.

Затропотíти, *v. n. Ф.* zu trommeln

Затрюдити, *v. a.* hetzen.

Затрубóи́ти, *v. n.* in die Trompete stossen; 2) s. Зарида́ти §.

Зáтруд, *m.* Mühewaltung, *f.* [lästig.

Затрудли́вий, *a. Кл.* beschwerlich,

Затрýпати ся, s. sich in Gedanken vertiefen, zerstreut werden, §.

Затрухну́ти, *v. n. Кл.* erzittern, schaudern. [Boden.

Зáтряс, *m.* unsicherer, sumpfiger

Затряéсенє, *n.* Verschleppung, *f.*

Затрясти́, затрясáти, *v. a.* anfangen zu schütteln, rütteln; 2) verschütten; verschleppen; — ся anfangen zu zittern, zu beben, erzittern; *b*) abhanden kommen, in Verlust gerathen.

Затýгнути, *v. n.* s. Тýгнути.

Затугони́ти, *v. n.* dröhnen; anklopfen. [stopfen? verharschen lassen?

Затужáвити, *v. a.* páну — ver-

Затужи́ти, *v. n.* по, за ким (чим) nach jmdm Sehnsucht empfinden; sich grämen, in Leid vergehen; 2) *v. a.* що fest machen, fest binden etc. (тýго).

Затукотíти, *v. n.* anfangen heftig zu schlagen.

Затýла, *f.* Schirm, Schieber, *m.* Decke, *f.*; 2) * Schutz, Hort, *m. Бíл.*; 3) Verschluss, Ofenstöpsel, *m.*

Затýлє, *n.* hinterer Brustkastenring, *B.*

Затули́ти, затýлювати, *v. a.* verhüllen, verdecken; zu-, verstopfen; — рýку (в кулáк) schliessen.

Затýлка, *f.* Schurz, Latz, Fleck, *m.*

Затумáнити, (-мáнювати), *v. a.* mit e. Staubwolke (тумáн) bedecken, umnebeln; 2) * bethören, berücken.

Затупи́ти, *v. a.* stumpf machen, ab verstumpfen; — ся u. затупíти, *v. a.* abgestumpft werden.

Затупíлість, -ости, *f.* Abgestumpftheit, Blasirtheit, *f. ВБ.*

Затурóувáти, s. Зажури́ти.

Затýркати, *v. n.* müde hetzen, übertölpeln, unterjochen, *K.*

Затухáти, затýхнути, *v. n.* verlöschen; 2) verdumpfen. [muffig; stinkend.

Затýхлий, зáтхлий, *a.* dumpfig,

Затухнíнє, *n.* das Modern, *Пол.*; Dumpfigkeit, *f.*

Затуши́ти, s. Потуши́ти.

Затýшка, *f. gew. pl.* s. Загáта.

Затушкувáти, *v. a. Кв.* s. Закри́ти; затушувáти vertuschen.

Затхáти, *v. n.* затхнýти ся, vom Ausgehen des Athems: aus dem Athem kommen, *Cm.* keuchen. [Anlage, *f.*

Затхíнє, затхнíнє, *n.* Naturell, *n.*

Затюкати *v. a.* mit Geschrei jmdn schrecken.

Затюпати, *v. n.* hintrotteln.

Затя́вкати, *v. n.* vom Geschrei der Eule; vom Bellen. [bung, der Soldaten. *f.*

Затя́г, *m. Лекц.* Werbung, Aushe-

Затягáти, затягнýти, *v. a.* bis wohin ziehen; hinein-, zu, an-, zusammenziehen; locken; 2) в книги що eintragen, verbuchen, verbüchern, *Term.*; 3) довги́, пóжичку Schulden machen, Anleihe *m.*; 4) werben (вóйско); 5) вáрту aufziehen; пíсню einen Gesang anstimmen; 6) verschieben, versäumen; 7) — ся (нéбо хмáрами) der Himmel überzieht sich mit Wolken, verdüstert sich; (páна) schliesst sich; *b*) aus dem Athem kommen, kurzathmig sein; *c*) mit Mühe sich hinziehen; *d.)* sich in die Länge ziehen, langwierig werden; verschoben werden.

Затягáч, *m.* s. Глúця. [Steuern.

Затя́глий, *a.*-і подáтки rückständige

Затя́жець, -жця, затя́зець, Söldner, Mietling; 2) Freischärler, *m.* s. Гайдама́ка *K.* I. 153.

Затяжі́ти, *v. n.* an Gewicht zunehmen, schwer ins Gewicht fallen.

Затя́жний, *a.* beharrlich, hartnäckig, eigensinnig, *Cm.*; 2) tief greifend, weit ausholend, erschöpfend *T.*; 3) chronisch, langsam sich entwickelnd, *Под.*

Затякну́ти ся, anheben, anfangen.

Затя́мити, *a. a.* im Gedächtnis behalten, gedenken; merken собі́ щось; 2) у кого́сь щось bei jmdm etw. wissen; 3) на кого́ *У.* vergessen.

Затя́ти, *v. a.* an, einhauen; anschneiden; ко́ні anpeitschen; 2) ся — hartnäckig, worauf bestehen, beharren, nicht nachgeben.

Затя́тий, *a.* s. Завзя́тий.

Зауо́жі́ти, *v. n. Кн.* s. Зуо́жі́ти.

Зува́га, *f. У.* Bemerkung, *f.*

Зуважа́ти, *v. a.* wahrnehmen; bemerken; собі що sich merken.

Зужа́ти, *v. a.* festbinden, *Мак.*

За́узок, -зка, *m.* Hinterleder, *m.*

За́улок, -лка, *m.* Nebengasse, Fusssteig, *m.*

Зумера́ти, s. Завмера́ти.

Зупря́мити ся, s. Завзя́ти ся.

Зуря́д, *adv. Ру.* s. Загало́м.

За́утрєм, *adv.* morgen früh.

Заухне́ний, *a.* der vorbeigehend einen Anderen mit dem „Сла́ва Ісу́су Христу́!“ nicht grüsst. [(за че́ргов).

Заче́редев, *adv.* nach der Reihe

За́ушень, -шня, *m.* Ohrfeige, *f.*

За́ушки, *m. Вах.* s. За́ушниці 1).

За́ушник, *m.* чийсь — Ohrenbläser, Vertrauter, *m.*

За́ушниця, *f. gew. pl.* Ohrringe, *pl.* Ohrengehenk, *n.*; 2) *pl.* Drüsen; geschwollene Mandeln am Halse, Halsdrüsen, *Ко.* 58.

За́ушницкий, *a. ВБ.* des за́ушник.

За́ушництво, *n.* Ohrenbläserei, *f. Нар.*

Зафактува́ти, *a. a. K.* щось etw. als Factum, als geschichtlich darstellen; *ptc.* зафакто́ваний thatsächlich, geschichtlich wahr. [sich besudeln.

Зафо́йдати ся, зафота́ти ся (*Фр.*)

Зафрасува́ти ся, s. Зажури́ти ся.

Захаламандрити, *v. a.* bethören §.

Захаму́лити, *v. a.* etw. zu Brei, zu Mus kochen. [die Regierung antreten.

Заханува́ти, *v. n. K.* als Chan (Khan)

Захапа́ти, *v. a.* wegnehmen, vergreifen; 2) — ся s. Заса́пати ся *C.* II. 217.

Захара́пчити, *v. a.* §. (Alles) an sich reissen, rauben. [стря́нути.

Захарастри́ти ся, *Зак.* §. s. За-

Заха́ркати, *v. a.* bespeien; 2) *v. n.* sich räuspern.

Заха́р, (-ко) Заха́рія, *m.* Zacharias.

Захарци́зити ся, wie Räuber unter einander raufen.

Захарча́ти, *v. n.* röcheln. [*f. У.*

Заха́рчо́ване, *n.* Verproviantirung,

Захарчува́ти, *v. a.* verproviantieren *У.*; 2) elend verköstigen, *Не.*

Захвали́ти, захва́лювати, *v. a.* anpreisen, anempfehlen, loben.

Захва́люване, *n.* Anpreisung, *f.*

Захват, *m. КУ.* II. 126 Lust, *f.* Eifer, *m.* Entzücken, *n. Ил.*

Захвати́ти, захва́тувати, s. Захо́пити; eingreifen (Räder in e. Uhr &)

Захва́тич, *m. Ч.* IV. 17 ein Pflock beim Pfluge.

Захвирсува́ти, *v. n.* §. *Ос.* (62) VI. 49 s. Загри́зти ся (зафрасува́ти ся).

Захворі́ти, захирі́ти, s. Захорі́ти.

Заха́ркати ся, s. Задихати ся.

Заха́лий, *a. Ш.* I. 241 abgehärmt, müde, schwach.

Захили́ти ся за ко́гось hinter jmdn sich stellen, sich verbergen, — Schutz suchen, *Ко.* 391, *K.* [werden.

Захили́ти, *v. n.* schwach, hinfällig

Захимли́ти, *v. a. Ме.* 209.? s. Химло́.

За́хист, -ту, за́хисток, -тку, *m.* за́хисть, *f.* за́хисте (-я), *n. Щог.* Umfriedung, Hürde, *f.* 2) Schirm, Schutz *m.*; ruhiges Plätzchen, Schutzort, *m.*

Захисти́ти, *v. a.* umfrieden; beschirmen, beschützen, bewahren.

За́хистний, *a.* gedeckt, geschützt, bewahrt; verborgen, ruhig, *M.*

За́хистник, *m.* s. Защи́тник.

Захита́ти, *v. a.* erschüttern; wankend machen; — ся, захитну́ти ся anfangen zu wanken, zu schwanken, erbeben.

Заха́трити, *v. a.* verlocken, verleiten, überlisten, *У.* [versteckt lachen.

Захихи́кати, *v. n. Не.* kichern,

Захіба́чити ся, *Св.* s. Захита́ти ся.

Зáхід, -оду, *m.* (— сóнця) Untergang der Sonne, Westen, *m.*; 2) Eingang, *m.*; 3) das Verhalten, Betragen, der Wandel, *Wgr.* 153; 4) Beschäftigung bei d. Wirtschaft: не мáю ни́чого на захóдї habe keinen Haushalt; *vgl.* Обíйстé; Mühewaltung, Bemühung, *f.* не робíть собí зáходу bemühen Sie sich nicht; за одни́м зáходом mit einem u. demselben Aufwand, „unter einem", mit einemmal.

Зáхідний, *a.* vom Sonnenuntergang, westlich, West-; 2) zugänglich, mit gutem Eingang versehen; 3) Ankömmling, fremd, eingewandert; 4) * emsig, betriebsam, (*B.*).

Зáхідни́к, *m.* (-и́ця *f.*) der (die) sich eifrig um etw. bemüht.

Захлáнний, *a.* захлáнник, *m.* gierig, habgierig, habsüchtig. [Habsucht, *f.*

Захлáнність, -ости. *f.* Habgier,

Захлеóну́ти ся, захлéскувати ся *M.* III. 50, захлину́ти ся *A Г.* 166, захлиснýти ся sich verschlucken, (mit etw. Flüssigem, das in die Luftröhre, in die „unrechte Kehle" kommt), ersticken wollen; 2) ertrinken, (*Фр.*).

Захли́пати, *v. n.* anfangen zu schluchzen. [plätschern.

Захлюпостáти, (-потáти), *v. n.*

Захля́пати, захлю́стати, *v. a.* bespritzen, besudeln. [werden *Шл.*

Захля́ти, *v. n.* ganz schwach, müde

Захмáрити, *v. a.* umwölken, umdüstern; — ся mit Wolken sich überziehen; *ptc.* захмáрений umwölkt, trübe.

Захмели́ти, *v. a.* mit Hopfen (хміль) anmachen; betäuben, übertänben; einen Schlag versetzen, *Гл. б.* 74; — ся *Ст.* s. Упи́ти ся. [die ihr Kalb wegstösst.

Захмилювáти, *v. n.* von der Kuh,

Захмýрити ся, ein finsteres Gesicht machen.

Захóване, *n.* das Bewahren, erhalten; 2) Aufführung, *f.* Benehmen, *n. Term.*

Заховáти, захóвувати, *v. a.* bewahren, behalten; 2) — ся sich bewahren, s. erhalten; *b*) sich verbergen, s. zurückziehen *Ш.* I. 2; *c*) sich aufführen, s. betragen *Пар.*

Захóвний, *a.* geheimgehalten, *Ст.*

Захóдець, -дця, *m. Св. Левч.* Захóжий.

Захóдження, *n.* Umgang, Verkehr, *m. Term.*

Захóдини, *pl. T.* s. Зáхід 4).

Заходи́стий, *a.* weit hinein gehend; 2) dem nicht leicht beizukommen ist, viel Mühe fordernd: -а дóшка Brett das nicht leicht zu hobeln ist; 3) händelsüchtig, (*B.*).

Заходи́ти, *v. n.* s. Зайти́: до когó eintreten, zu jmdm öfters kommen; 2) gut eingehen, passen; 3) в рéчи *M.* I. 14 sich in Gespräch einlassen; зи́мна водá в зýби захóдить *Л.* 105 zieht ein = лóмить з.; * — в гóлову sich den Kopf zerbrechen; 4) — ся з ким дóбре gut, auf gutem Fusse mit jmdm leben; Umgang mit jmdm pflegen, m. j. verkehren; не заходи́ собí з ним! gieb dich nicht mit ihm ab! *b*) коло чогó sich worauf verlegen, etw. betreiben; *c*) — бíдно, гóйно arm, wohl leben.

Зáходливий, *a.* emsig, fleissig.

Заходли́вість, -ости. *f. B.* Pflege, Wartung; 2) Emsigkeit, *f.*

Захóдний, *a.* Zutritt habend. [*Фр.*

Заходóвий, *a.* von Westen, westlich.

Заходолю́б, *m.* Anhänger der occidentalen (europäischen) Cultur, *m. Б.*

Зáходом, *adv.* „*Ос.*" (61) VI. 28 сéрце — бв ся schlägt übermässig.

Зáходочок, -чка, *m. dim.* Зáхід 1).

Заходýщий, *a.* вітер s. Зáхідний 1).

Захóжий, *a.* eingewandert; Ankömmling. [gen; — ся — — s. Захитáти.

Заколїтáти, *v. a.* hin u. her bewe-

Заколóда, *f.* das Kühle; в -дї im Kühlen. [worden.

Заколодáлий, *a.* kühl, kalt ge-

Заколодíти, *M.* II. 199 заколонýти, *Шл. v. n.* erkalten, frostig werden; erstarren.

Захóмець, -мця, *m. N.* e. Berges.

Захóпити, захóплювати, *v. a.* ergreifen, einnehmen, besetzen (einen Platz etc.); fest nehmen; sich bemächtigen, mit Gewalt an sich reissen; überraschen, захóпив нас дощ на дорóзї der Regen überfiel uns auf dem Wege; він ще захóпив тóго er hat noch das bekommen können. [kranken.

Захорíти, захорувáти, *v. n.* er-

Захорóна, *f.* Schutz, *m.* Vertheidigung, *f.* [schützen, hüten.

Захорони́ти, (-рóнювати), *v. a.*

Захоро́нний, *a. До.* schützend, schirmend.

Захоті́нка, *f. Зг.* s. Заба́ганка.

Захоті́ти, *v. a.* wollen, begehren; wünschen; захоті́ло ся, захо́чуе ся кому́ чого́ jmd verlangt etw., gelüstet ihn nach etw., bekam Lust.

Захра́мати, *v. n.* anfangen zu hinken.

Захрапі́ти, захропті́, *v. n.* anfangen zu schnarchen.

Захра́снути, *v. n.* in grossen Haufen darniederliegen; stauen; чимо́сь *Гол.* sich erfüllen, voll werden; ячмі́нь захра́с die Gerstenhalme brachen zusammen = я. укля́к.

Захри́пнути, *v. n.* heiser werden.

Захрумті́ти, *v. n.* knistern, brechen, *Кч.* 276.

Захру́пувати, *v. a.* щось etw. Knakkendes beissen, essen.

Захрусті́ти, *v. n. Не.* s. Захрумті́ти.

Захрю́ча́ти, *v. n.* zu wiehern anfangen (v. Waldesel *Ко.* 156); grunzen.

Захря́снути, *v. n.* mit Unrath bedeckt werden, darin untersinken, *Ш.* II. 225 s. Захра́снути.

Зацви́сти, зацвита́ти, зацьві́та́ти, зацьві́сти, *v. n.* auf-blühen, Blüten bekommen; 2) schimmelig werden, verschimmeln.

За́цьвіт, *m* Blütezeit, *f. B.*

Зацибані́ти, *v. a.* etw. Ungeheuerliches vorbringen: цїнý etc.

Зацимо́рува́ти, *v. a.* §. ins Zimmer einschliessen; 2) s. Оцимо́рува́ти.

Заци́тькати, *v. a.* кого jmdm Ruhe u. Schweigen empfehlen; j. beschwichtigen.

Зацїди́ти, *v. a. Ко.* derb einschlagen.

Зацїка́вити, *v. a.* die Neugier, d. Wissbegier rege machen.

Зацїли́ти. *v. a.* s. За́мкнути, *Зг.*; — ся: по́ле зацїли́ло ся ist mit Gras dicht bewachsen; *b*) s. Замі́рити ся.

Зацїни́ти, *v. a.* den Preis vorschlagen, — fordern.

За́цїнка, *f.* vorgeschlagener Preis.

Зацїпені́не. зацї́пнене, *n. Пол.* das Erstarren, Erstarrung, *f.* erstarrter Zustand.

Зацїпені́ти, *v. n.* erstarren; зацї́плий, *a.* erstarrt.

Зацїпи́ти, *v. a.* mit einer Kette anhaken, schliessen.

Зацї́пкати, *v. n.* anfangen zu piepen.

Зацькува́ти, *v. a.* todthetzen, todtschlagen, *Ш.* II. 256.

Зацьма́ти, *v. a. Фр.* s. Затьма́ти.

Зацмокота́ти, (-тї́ти), *v. n.* mit den Lippen schnalzen *C.* I. 199.

За́цморк, *m. Фр.* s. За́шморг (зачм-).

Зацні́ти, *v. n.* s. Засьва́гнути, (*Фр.*).

Зацо́коті́ти, *v. n.* anfangen zu plappern, zu plärren.

Зацу́кати ся (-кнути ся) stocken, stottern, inne halten.

Зацу́рати, зацу́рувати, *v. a.* кого́ in den Bann thun, ächten; пра́во чиє *Ст.* jmdm sein Recht absprechen, versagen; 2) щось mit e. Formel etw. zaubern, dass es nicht gestohlen werde *Н.* 278. 247? 3) *Кух. Ос.* (61) XI. 24. 30 усїм ли́хом кого́ s. Відцу́рати ся чого́сь, кого́сь.

Зацу́руване. *n.* die Handlung v. Зацу́рувати, s. Замо́вляне *Н.* II.

Зач = за що? wofür? *Ог.* 215.

Зача́вити, зачавля́ти, *v. a.* курча́ schlachten *Не.* (*хм.* 106).

Зачавлі́ти, *v. n.* kränkeln, hinsiechen, hinschwinden, *Зак.*

Зачаді́ти ся, s. Закури́ти ся *IГ.*

Зача́ло. *n.* † Abschnitt in d. Büchern d. Neuen Testamentes, *m.*

Зачаро́ване, *n.* Bezauberung, *f.*

Зачарува́ти, *v. a.* bezaubern.

За-ча́с, *m. adv. Кв.* 276 s. Завча́су geraume Zeit früher; 2) за час до обі́ду etc. in der Zeit vor dem Mittagsessen, bis zum M.; 3) auf eine kurze Zeit.

Зачасти́ти, *v. n. M.* III 137 oft wohin gehen.

Зача́ти, *v. a.* anfangen, beginnen; 2) empfangen, schwanger werden; — ся (sich) anfangen; *b*) empfangen werden.

Зача́тие, *n.* † Empfängnis, (im Mutterleibe), *f.*

Зачатко́вий, *a.* den Anfang bildend, Ur-, *Св.*; als Grundlage dienend, bahnbrechend.

Зача́ток. -тку, *m.* Anfang, *m.* Erstgebilde, *m. Пол. Ог.* 2) s. Первина́.

Зача́хнути, *v. n.* anfangen schwindsüchtig zu werden; schwinden.

Зачека́ти. *v. n.* на кого́ (щось) warten.

Зачемеру́шити, *v. a.* eig. mit чемери́ця betäuben; berauschen. [*m. Ог.* 97.

Зачене́нда, зачена́, *m.* Händelstifter,

I. Зачепи́ти, зачіпа́ти, зачепля́ти, *v. a.* anhaken; anstossen; anlegen; за що an etw.; 2) — ся sich anhängen;

з ким mit jmdm anbinden; 3) *v. a.* — кого́ jmdn angreifen.

II. Зачепи́ти, s. Зачі́пчити.

Зачерви́ти, *v. a.* mit (Bienen)brut anfüllen.

Зачервони́ти, *v. a.* roth machen, [röthen.

Зачервоні́ти, *v. n.* und — ся sich röthen, roth werden.

Зачереваті́ти, *v. n.* dicken Bauch bekommen; schwanger, trächtig werden.

За-через -щó s. За-прощó wodurch, weswegen.

Зачере́ти, s. Зачерпну́ти.

Зачери́ти ся, *Не. Нр.* IX. 178? на трех синíв die Niederkunft von 3 S. andeuten, s. Значи́ти *v. n.*

За́черк, *m. Гол.* Umriss, *m.* Contour, *f.*; Strich, Zug, *m. Лїр.* [s. zuknöpfen.

Зачеркну́ти ся, sich zumachen,

Зачерни́ти, *v. a.* schwärzen, schwarz machen; ausstreichen. [ти, *v. a.* schöpfen.

Зачерпа́ти, зачерпну́ти, зачéр-

Зачерстві́ти, *v. n.* rösch, altbacken werden (v. Brot); derb, hart werden.

Зачерта́ти, *v. a.* einen Umriss ziehen, zeichnen; entwerfen, feststellen-, setzen, *Ил.* [черпну́ти.

Зачеря́пити, *v. a. P.* I. 136 s. За-

Зачеса́ти, зачі́сувати, *v. a.* kämmen. [blauchgeruch erfüllen.

Зачесничи́нити, *v. a.* mit Kno-

Зачи́м, *adv.* ehe, bevor (за́ким) *Зг.* 2) за чи́м? weswegen, warum?

Зачина́ти, *v. a.* s. Зача́ти 1).

Зачина́тель. *m. Др.* Urheber, Initiator, *m.*

Зачини́ти, зачиня́ти, *v. a.* zumachen, schliessen; 2) кому́ s. Почини́ти.

Зачи́ркати, зачиркоти́ти, *v. n.* zu schrillen anfangen, *Ке.*

Зачи́стити, зачи́щувати, *v. a.* reinigen, aufräumen, reinmachen: ausleeren.

Зачи́слене, *n.* das Anrechnen.

Зачисли́ти, зачисля́ти, *v. a.* mit einrechnen, mit dazu rechnen, dazu zählen.

Зачита́ти, *v. a.* zu lesen anfangen *Ш.* I. 231; — ся sich in Lesen vertiefen; 2) s. Заречи́ ся.

Зачі́пáти, s. Зачепи́ти I.

За́чі́пка, *f.* das Anhäkeln; Angriff, Händel, *m.* (wenn man mit jmdm anbindet); 2) Veranlassung, *f.*

За́чі́пник, *m.* Angreifer, *m. Пар.*

Зачі́пчити, *v. a.* mit einer Haube bedecken, unter die Haube bringen.

За́чіска, *f. Me.* 207, Flachs u. A. in das Haar eingeflochten; Crepon, *m.*

За́чісно, *adv. H.* 236?

Зачістри́ти, s. Чістри́ти.

Зачмели́ти, s. Захмели́ти 2).

За́чморком, *adv.* mittelst der Schlinge, (за́шморг). [in Scherz ergehen.

Зачмутува́ти, *v. n. H.* 248 sich

Зачо́т, *m. Вел.* I. 239 Abrechnung, *f.* у — auf Abschlag.?

Зачува́ти, s. Зачу́ти.

За́чуд, *m.* Entzücken, *n. Ск.*

Зачудо́ване, *n.* Verwunderung, *f.*

Зачу́дувати ся, sich verwundern,

За́чужа, *H.* 45.? [erstaunen.

Зачу́лений, *a.* von einer Seite in die Höhe aufgebogen, aufgehoben.

Зачу́ти, *v. a.* zu hören bekommen; — ся: зачу́ло ся менí ich glaubte zu hören.

Зачути́ти, *v. a.* mit übelriechenden Dünsten erfüllen, verpesten.

Зачха́ти, *v. n.* niesen, schnauben.

Зашамоті́ти, *v. n.* Geräusch machen.

Зашамута́ти ся, *pol. Не.* unruhig sich bewegen, sich aufrühren.

Зашанува́ти, *v. a.* schonen; зашано́ваний, *ptc.* nicht abgebraucht, mit frischer Kraft. [19. *Левч.*

Зашáрити ся, roth werden *C.* II.

Зашелести́ти, *v. n.* anfangen zu rauschen, zu säuseln. [(bei Zaubereien).

Зашéптуване, *n.* das Besprechen

Зашéптувати, *v. a.* besprechen, bezaubern u. dadh heilen.

Зашерха́ти, *v. n.* mit leichter Eiskruste sich überziehen, *Гр.*

Зашиба́ти, зашибнути, зашибсти, *v. a.* ver-, einschieben; -schlagen, stossen, verletzen; чогóсь etw. gewinnen; — ся ohnmächtig werden; гóлос зашиба́ ся wird dumpf, verhallt.

За́шиба́ка, *f.* Schieber, Vorschieber, *m.*

Зашива́ти, зашити, *v. a.* zunähen; * — ся sich ganz zurückziehen u. zu Hause sitzen.

Зашиді́ти, *v. a. У.* spöttisch sagen.

Зашийок, *m.* Nacken, *m. H.* 89?

Зашипі́ти, *v. n.* anfangen zu zischen.

За́ширóкий, *a.* два лíктї etc. 2 Ellen breit, *Фр.*

Зашкалубі́на, *f.* Spalte, Ritze, *f. Не.*

Зашкандибáти, *v. n.* zu hinken anfangen *C.* II. 58; 2) wohin trotteln.
Зашкарýпіти, *v. n.* sich bekrusten, den Schorf bekommen.
Зашкúрити ся, grinsen, die Zähne [fletschen.
Зашкíрник, *m.* Mitesser, *m.* (e. Wurm, comedo) *Пар.*
Зашкóдити, *v. n.* кому́ schaden.
Зашколóбити ся, s. Заскалúти ся.
Зашкрумíти, *v. n.* sich mit Brandkruste u. Schorf bedecken, *Фр.*
Зáшморг, *m.* Schlinge, *f.*; 2) зáшморгом дивúти ся *H.* 61 mit scheelem Blick.
Зашнурувáти, *v. a.* zuschnüren.
Зашоломúти, зашолóпати, *v. n.* s. Зашелестíти.
Зашохувати ся, *Мета* I. 90.?
Зашпáний, *a. M.* III. 99 eingeschmiedet, umgegossen.
Зашпилúти, (-лáти), *v. a.* mit Stecknadel zuheften.
Зашпíнкати (-кувáти), *v. a.* рéмінь mit Schnallen den Gürtel fest anziehen.
Зашпірíти, *v. n.* kriebeln, krabbeln, *Фр.* [stechende Schmerzen, + *M.*
Зашпóри, *pl. Ко.* 198 s. Зáпарі?
Зашпóтати ся, stolpern.
Зашпунтувáти, *v. a.* mit einem Spunde zumachen, spünden.
Заштабувáти, *v. a.* mit eisernen Stäben beschlagen, *Фр.*
Заштукувáти, *v. a.* stücken, flicken.
Заштýркати, *v. a.* jmdn mit Stössen tödten (dh Misshandlung).
Зашубортáти, *v. n.* Geräusch machen, poltern.
Зашугýкати, *v. a.* „шугý!“ schreien u. damit d. Vögel verscheuchen. [fragen.
Зашýкувати, *v. a.* aufsuchen, nach-
Зашулудúвіти, *v. n. C.* krätzig, räudig werden.
Зашумíти, зашумотíти, *v. n.* anfangen zu rauschen, zu brausen.
Зашутúти ся, лíс зашутúв ся die Waldbäume bekamen Knospen, (*Ф.*)?
Зашур-чáти, *v. n.* anfangen zu rascheln. [*Кв.* 188.
Зашýчувати, *v. n.* s. Жартувáти
Защадúти, *v. v.* schonen; s. Заощадúти.
Защебетáти, *v. n.* anfangen zu zu zwitschern, zu singen, zu lallen.
Защезúти, *v. a.* s. Запропастúти.
Защéзнути, защезáти, *v. n.* schwinden, verschwinden. [den: сéрце -íло.
Защемíти, *v. n.* beklommen wer-
Защепúти, защіпля́ти, *v. a.* einimpfen; einpflanzen; 2) anhaken; zuheften.
Защетенúти ся, sich mit Borsten bedecken, *Зг.* [Schirm, *m Кв.* 104. *Ст.*
Защúта, *f.* Vertheidigung, *f.* Schutz,
Защитúтель, *Ч.* IV. 703 защúтник, *m.* Beschützer, Vertheidiger, *m.* — держáвний Staatsanwalt, *m.*
Защитúтельний, *a.* Vertheidigungs-, *Term*
Защитúти, защищáти, *v. a.* beschützen, beschirmen; vertheidigen (vor-Gericht). [Windstrebe, *f.* (an Gebäuden),
Зáщúток, -тку, *m.* Windschirm, *m.*
Зáщінка, *f.* Heftel. *m.* [zuknöpfen.
Защíнкати ся, sich zuhefteln s.
Зáщіпка, *f.* Heftel, 2) Thürhaken; Pflock zum Schliessen der Thüre, *m.* Thürklinke, *f.*; 3) * s. Зáчіпка.
Зáщо? wofür? weshalb?
Защóкати, *v. a.* bei der Zauberheilung durch unzeitiges Fragen „а що?“ die Sache verderben. [ze.
Защýрений нúсок, stumpfe Schnau-
Зáюк, *m.* Зáяць *Mi.* II. 253.
Заюрити ся, hitzig werden, leidenschaftlich entbrennen.
Заюртувáти ся, in Aufregung, in Aufruhr, in Verwirrung gerathen, *K.*
Заюшити ся, sich mit eigenem Blute besudeln; 2) grimmig werden.
Зáюшка, *f.* e. Art гаївка.
Зáяв, *m. T.* заíва, *f.* заíвленє, *n.* Aeusserung, Erklärung, Aussage, *f.*
Заявúти, заявля́ти, *v. a.* äussern, erklären, eine Erklärung abgeben; aussagen; — ся sich zeigen; кому́ *Oc.* (61) VIII. 89 sich vorstellen.
Зáяєць, *m.* s. Зáяць *Oг.* 56.
За-я́к, *adv. Зар.* wie lange, seit, seit dem wann; 2) ehe, in der Zeit als, wann, *Зг.*
Заякорúти, *v. n.* den Anker werfen, *Вах.* [schmieren.
Заялóзити, *v. a.* beschmutzen, be-
Заясле, *P.* II. 174 s. *corr.* За u. Ясла́.
Заíти, s. Занíти, займúти.
Зáяць, зáянець *Вол.* (зáєць), *m. pl.* зáяцї u. зáйцї *P.* I. 17 Hase, *m.* (Lepus).
Заячáти, *v. n.* zu wimmern anfangen, *Щог.*

Зáячий, (заячóвий *Ч.* II. 129) *a.* des Hasen, Hasen-. — горóх (весняний) Frühlings-Walderbse, *f.* (Orobus vernus); 2) — холодóк Spargel, *f.* (Asparagus offic.); 3) — щáвель, -а капýста Sauerklee *m.* (Oxalis acetosella); knollige Fetthenne (Sedum telephium); 4) -і лапки Eriophorum angustifol.

Зáячик, *m.* заченя́, -ня́ти, *n.* Häschen, *n.* junger Hase. [Hasen, *n.* Häsin, *f.*

Зáячиха, зáйчиха. *f.* Weibchen vom

Збабíти, *v. n.* s. Бабíти.

Збáбчитися, runzelig werden (wie бáба 1); zusammenschrumpfen.

Збавúздоровля, (збáвзд-), *n.* alles Gesundheitsschädliche; zu harte Arbeit; *m. f.* Peiniger, Plagegeist, *m. Wgr.* 17.

Збáвити, збавля́ти, *v. a.* verderben, verlustig machen; schädigen; збáвив менé худóби hat mich um mein Vieh gebracht; — когóсь вікý jmdm das Leben rauben; 2) verkleinern, vermindern *Ке.* 303: чогóсь; 3) кого́ від чóго erlösen, befreien *Ке.* 227.

Збáвкувати, *v. a.* час vertändeln.

Збáвок, -ку, *m. Не.* Verminderung, Herabsetzung, *f.*; ці́ни.

Збагáти ся, *Gr.* 30 s. Взмагáти ся.

Збагнїтувáти, *v. a.* unterdrücken, verderben, vernichten.

Збагнýти, *v. a.* щось auf den Gedanken verfallen, ersinnen; errathen; нїхтó би не збаг niemand würde darauf kommen; нúби збаг vielleicht, ist's möglich. [den, *Кл.*

Збáйдýжіти, *v. n.* überdrüssig wer-

Збáламýтити, *v. a.* irre führen; verführen, bethören.

Збалáкати ся, s. Зговорúти ся.

Збалувáти ся, muthwillig werden.

Збáн, збáнок, -нка, *m.* Krug, *m.*

Збанкрутувáти, *v. n.* збанкрýтити ся *Не.* bankerott werden.

Збáночок, -чка, *m.* Krüglein, *n.*; 2) *pl.* -чкú weisse Seerose (Nymphaea alba).

Збантувáти ся, aus den Bändern gehen; 2) *v. a.* aufrütteln, stören.

Збаня́, -я́ти, збаня́тко, *n. dim.* Krüglein, Krügel, *n.*; 2) *pl.* -я́та Campanula rapunculoides.

Збаня́тник жóвтий, s. Лóпатень.

Збанятовáтий, *a.* krugförmig, *B.*

Збасувáти, *v. a.* blau schlagen.

Збачáти, збáчити, *v. a. M.* II. 114. *H.* 80 s. Вибачáти.

Збáяти, *v. a. Oc.* (61) II. 44 erzählen; 2) за кого́ *Гол.* III. 498 entzaubern, den Bann wegnehmen. ?

Збезбожнíти, *v. n.* gottlos werden.

Збезвóлений, *a. Cm.* unschlüssig.

Збездíльничáти, *v. n.* Gaunerstreiche spielen; Schelm, Schurke werden *Ке.* 233. 324.

Збéзобразúти, *v. a.* verunstalten.

Збезýмити ся, die Vernunft verlieren, sinnlos werden *Ч.* III. 87; sich verführen lassen (von e. Mädchen).

Збендéжити ся, *C.* II. 19 (збентéж-) in Aufruhr gerathen, sich entrüsten.

Зберáти, s. Збирáти. [erhalten.

Зберегáти, зберечú. *v. a.* bewahren,

Збережíти, *v. n.* сúнóжать: trocken werden u. gutes Heu (бережнé c.) liefern.

Збéрка, *f. Гол.* s. Збíрка, збíрник.

Збетéжити, *v. a.* verunreinigen; verhunzen. *vgl.* Бéтюг.

Збивáти, збúти, *v. a.* щось zusammenschlagen-zimmern; zerschlagen (горня́), нóгу etc. abquetschen; кóпу жúта збúти — ausdreschen; рóвту Haufen Leute zusammenbringen um die Räuber aufzufangen; zusammenhäufen: грóші; 2) кого́ tüchtig abprügeln; *jmdn (etw.) widerlegen, etw. vereiteln; 3) *трівóгу *M.* III. 41 Bestürzung hervorrufen, allarmieren; вóду *K.* aufwallen machen, trüben; 4) збивáти ся на щось in etw. übergehen, abarten, hinüberspielen, *Гол.* — з дорóги vom (rechten) Wege abirren; 5) збúти ся з ким mit jmdm e. Schlägerei anfangen.

Збúгно, *n. N.* e. Berges.

Збúдзити ся, s. Ґéдзати ся.

Збúйвіч, *m.* alter, abgelebter Mensch.

Збирáльник, *m.* s. Провідни́к, (Electr.) *Пол.*

*Збиранúна, *f.* allerhand Gesammeltes, etw. Zusammengetragenes, ein Sammelsurium.

Збúранка, *f.* das Auflesen, d. Sammeln; Sammlung (milder Beiträge), *f.* 2) Falte bei d. спідни́ця, бóшевка & *f.*

Збирáти, зібрáти, *v. n.* sammeln, versammeln, zusammen- auflesen; ernten; 2) abnehmen, abschöpfen etc. сметáну abrahmen: збúране молóко; 3)

v. n. вода́ (ріка́) зби́рає nimmt zu, steigt; 4) — ся sich fertig kleiden, sich bereiten, s. aufmachen.

Зби́рач, збира́тель *m.* Sammler, *m.*

Зби́ркувати, *v. a.* etw. Leichtes auflesen, aufklauben. [den.

Зби́рок, -рку, *m.* das Sichfertigkleiden.

Збиросьві́т, *m.* Brennpunkt, Focus *m.* (*Розм. п. з. сил.* 87).

Зби́т, *m. Ф.* s. Збйто́к.

Зби́телїв, -ева, *m.* Holzkeule zum Einrühren der Milch, *f.*

Зби́тень, *m. Ко.* 166 *Ке.* 7 Aufguss von heissem Wasser mit Honig u. spanischem Pfeffer od. anderem Gewürz, welchen gemeine Leute als Thee trinken.

Зби́тенъщик, *m. Ке.* 300 Verkäufer des збйтня.

Зби́ти, s. Збива́ти; — ся на щось (на ха́ту) etw. zustande bringen, aufführen können. +*M.* [misshandeln.

Збиткува́ти ся над ким jmdn

Зби́тний, *a.* хлїб gebacken aus allerlei Gemisch.

Зби́ток, *m.* Ueberfluss, *m.*; 2) *gew. pl.* зби́тки, — роби́ти Spässe machen, böse Streiche spielen; на-зби́тки, *adv. T.* zum Ueberfluss, zu sehr, zu viel; на зби́тки кому́ jmdm zum Trotz, zu Fleiss (etw. thun).

Зби́тоти, *v. n.* muthwillig sein.

Зби́точний, *a.* зби́точник, *m.* зби́точниця, *f.* muthwillig, spasshaft; Spassmacher, -in. [*TP.* 17. *K.*

Збіг, *m.* Flüchtling, *m.* der Flüchtige

Збігати, збігти, збічи, *v. n.* s. Побічи; herunter-, herab-, ablaufen, verlaufen, verfliessen; 2) — ся zusammenlaufen; einlaufen, eingehen, sich zusammenziehen (сукно́); zusammentreffen; *b*) sich müde laufen; 3) *v. a.* durchlaufen, -rennen; 4) збіга́ти, збічи überlaufen (v. etw. Kochendem).

Збігленé, *n.* збігли́на, *f. Gr.* 30 unzeitige Geburt, Abortus, *m.*

Збігле́ць, -ця́, *m.* Ueberläufer, *m. Og.*

Збігліcть, -ости, *f. Гол.* III. 420 Geläufigkeit, Fertigkeit, Erfahrung, *f.*

Збі́дкати ся за чим etw. sehr ungern vermissen u. darnach angelegentlich suchen.

Збідни́ти, (-я́ти), *v. a.* arm machen; — ся das Ansehen der Armut u. des Elends annehmen *C.* I. 4. [tigkeit, *f.*

Збідні́нє, *n. He.* Verarmung, Dürf-

Збідні́ти, *v. n.* verarmen, arm werden.

Збіже, *n.* Getreide *n. pl.* збіжа́ Getreidesaaten, *pl.*; 2) Habseligkeit, *f.*

Збі́жний, *a.* zusammenlaufend, convergierend.

Збіліти, *v. n.* weiss werden.

Збільши́ти, (-я́ти) *v. a.* vergrössern.

Збільшіти, *v. n.* grösser werden.

Збільшки́й, *adv.* s. Завбільшки́й.

Збін, -бна, *m.* s. Амбо́на, амво́н *Дівч.* I. Збір, -ра, *m. Ф.* Sbirre, Häscher, Henkerknecht, Mörder, *m.*

II. Збір, -бру, *m.* Sammlung; 2) Versammlung (*pl.* збо́ри) *f.*; 3) Jahrmarkt, *m.*; 4) gesammelte Beisteuer, Steuer, *f. K.*

Збірани́к, *m. B.* s. Збира́ч.

Збіра́ти, s. Збира́ти. [Fiaker, *m.*

Збірка, *f. Ке.* 54 Mietkutsche, *f.*

Збіржани́к, *m. Ке.* 54 Kutscheneigenthümer, Fiakerhalter, *m.*

Збі́рка, *f.* s. Збі́рник,

Збі́рни́й, *a.* Sammel-, -е́ мі́сце Sammelplatz, *m.* -а со́чка Sammellinse, *f. Пол.*; gesammelt, zusammengebracht, beigetragen: збірні гро́ші öffentlich eingehebenes Geld, Gemeingeld, *n.*; — това́р Stückgüter, *pl.*

Збі́рник, (*d.* збі́рничок, -чка, *m.* Sammlung, Collection, *f.*

Збі́рниця, *f. Ко.* 145 allerhand zusammengelaufenes Gesindel; 2) Besen, *m. Зап.* II. 180.

Збі́рни́чка, *f.* Sammellinse, *f. Пол.*

Збі́рнище, *n.* Reservoir, *n. B.*

Збіросло́в, *m.* Wörtersammlung, *f. H.* I. Wörterbuch, *n.*

Збі́рщик, *m.* — баска́к tatarischer Steuereinnehmer. [*m. Term.*

Збі́рщина, *f.* Sammlungskreuzer,

Збі́сити ся, wüthend werden, ergrimmen; збі́шений s. Скаже́ний.

Збіснова́тїти, *v. n.* vom Teufel besessen werden, *Ф.*

Збіч, *gen.* збочи́. *f.* Berglehne, *f.* seitliche Abdachung e. Hügels; *adv.* auf die Seite.

Збічи, s. Збіга́ти. [женйна.

Збішілість, -ости, *f. Пол.* s. Ска-

Збла́жи́ти ся, sich demüthig zeigen, kleinlaut werden.

Збласни́ти, *v. a.* s. Соблазни́ти; 2) *v. n.* — сооо́ю aig verstossen, sei-

ner Würde Eintrag thun.

Зблéкнути, зблякувáти, *v. n.* verblassen, verschiessen, *Левч. Зак.*

Зблúженє, *n.* Annäherung, *f.*

Зблúжити, (-áти), зблизúти, *v. a.* etw. nahe, näher bringen, annähern; — ся sich nähern, nahen.

Зблúзька, *adv.* aus der Nähe.

Зблíднути, зблíдíти, *v. n.* blass werden, erblassen.

Збладúти, *v. n.* irre, fehl gehen, irren, fehlen, einen Fehler machen.

Збладáти ся, sich verirren.

Збóвтáти, *v.a.* trübe schlagen, schütteln, trüben.

Збогатúти, збогáчувати, *v. a.* reich machen, bereichern; — ся — —.

Збогатíти, *v. n.* reich werden.

Збоéцкий, *a. pol. K.* Raub-.

Збожéвий, *a.* Getreide-.

Збожеволíти, *v. n.* wahnsinnig, irrsinnig werden.

Збóйка, *f.* Mordfliege, *f.* (Laphria) *B.*

Збоїти, *v. n.* s. Скипíти (молокó).

Збóїч, *m.* Weberwerkzeug zum Dichtschlagen, Dichten der Leinwand, *n.*

Збóїще, *n.* Stätte wo das Vieh gestanden ist u. dieselbe zerstampft hat, *f.*; 2) Schlacht, *f. Hic.*

Зболíти, *v.n.* Schmerzen leiden, wund werden; дéрево зболíло wurde moderig, anbrüchig; *a.* зболíлий, збóлений.

Збóрець, -рця, *m.* s. Збір.

Зборикáти, *v. a.* aufwühlen.

Збóрище, *n.* Versammlung, Zusammenkunft, Gesellschaft, *f.* [*ГШ.*

Збóрниця, *f.* Sammlungskasten, *m.*

Збóрня, *f.* Versammlung, *f.*; 2) Sammlungshaus, Gemeindehaus, *n.* (*Вел.* I. 223); 3) Kaserne, *f.* [wehren, verbieten.

Збороня́ти, *v. a.* кому щось ver-

Збороня́ник, *m. Ст.* s. Храни́тель.

Збороти, *v.a.* bewältigen, überwinden.

Збочúстий, *a.* abhangend, abfällig.

Збочúти, *v. n.* abweichen, abirren; — ся *M.* III. 90 schiefe Lage bekommen.

Збóя, *f.* Durchschlag, Durchhieb in der шкалá (im Hüttenwerke *B.*).

Збоя́ти ся, Furcht bekommen, erschrecken.

Збрáга, *f. Гол.* III. 459?

Збрéскнути, *v. n.* anbrechen, anbrüchig, nicht mehr frisch, sauer werden, (молокó); *a.* збрéсклий.

Збрестú, *v. n.* sich verlaufen, sich verirren; що на ум збредé was schlechtwegs in den Sinn kommt. [lügen.

Збрехáти, [збрéшу, -шеш], *v. a.*

Збрúдити, *v. a.* щось комý jmdm etw. ekelig, widerlich machen; собí щось vor etw. Ekel haben.

Збрúднути, *v. n.* garstig werden; ekelkaft werden.

Збрикáти ся, s. Брикáти.

Збрúскати (-úзґа-), *v. a.* bespritzen.

Збрúсти, *v.n.* s. Збрестú: durchwaten.

Збрúти, *v. a.* wegrasieren.

Збричеловáтїти, *v. n.* anschwellen (v. Menschen u. Thieren).

Збрід, -óду *m.* s. Грядá.

Збрідь, -óди, *f. Фр.* Schlamm, *m.* Hefe, *f.* s. Збродь. [брід.

Збрíдє, *n.* die Stelle unterhalb des

Зброд, *m.* збродь, *f. КУ.* zusammengelaufenes Gesindel; Rotte, *f.* [treten.

Збродúти, *v.a.* durwaten; mit Füssen

Збрóдник, *m.* Verbrecher, *m.*

Збрóдниця, *f.* Verbrecherin, *f.*

Збрóйний, *a.* bewaffnet, *Кч.* 3.

Збройниця, *f.* Waffenkammer, Rüstkammer, *f.*

Зброїти, *v. a.* be- waffnen; rüsten; 2) щось etw. Böses anstellen; — ся sich waffnen, rüsten.

Збрóіця, *f.* s. Збрóя *Гол.* III. 55.

Збрóня, *f.* s. Збрóя *C.* II. 111.

Збросáти, *v. a. Ме.* 205 s. Скидáти; збросúти що um einen Spottpreis etw. verschleudern.

Збрóя, збрýя, *f.* Rüstung, *f.* Waffen, *pl.*; 2) *pl.* Kleider, *pl.*

Зброя́рня, *f. КУ.* s. Збройниця.

Збружнíти, *v. n.* s. Струдовáтїти.

Збруха́тїти, *v.n.* von jungen Vögeln: mehr entwickelten Rumpf bekommen.

Збруч, *f. Гол.* linker Nbfl. des Днїстéр.

Збрýя, s. Збрóя.

Збýване, *n.* das Loswerden, Weggeben einer Sache; Veräusserung, *f.* Verkauf, *m.*

Збувáти, збýти, *v. a.* що etw. loswerden, sich etw. vom Halse schaffen, — робúти e. Arbeit verrichten um sie loszuwerden, nur so obenhin betreiben; когó jmdn abfertigen, abweisen; 2) veräussern, verkaufen, weggeben; 3) *v. n.* на чім mangeln, nicht ausreichen; збý-

ва́є що, чого́ es bleibt etw. übrig, ist zu viel; 4) — ся s. *v. a.*: (чого́, кого́) von einer Sache loskommen; verlustig werden, verlieren.

Збу́дь-вік, збу́йвік, *m. Кв.* 196. 585 abgelebt, sehr alt; 2) der sein Leben im Nichtsthun zugebracht hat *Ог.* 78.

I. Збуди́ти, *v. a. P.* I. 63 s. Збу́ти,

II. Збуди́ти, збуджа́ти, *v. a.* erwecken, auf-regen.

Збудо́ване, *n.* Erbauung, *f. K.*

Збудува́ти, *v. a.* erbauen.

Збу́й, збу́йник, *m.* Mörder, Strassenräuber, *m.*

Збу́йнува́ти, *v. n. Ч.* V. 1169 вітри́ losgehen, stürmen.

Збур, *m.* Tripper, (*B.*), *m.* Gonorrhoea.

Збура́кова́тїти, *v. n.* roth wie бура́к werden.

Збу́рене, *n.* Störung; Aufwallung, Aufregung; 2) Zerstörung, *f.*

Збу́рити, *v. a.* s. Бу́рити.

Збурма́ти, *v.*? *Ме.* 175.?

Збуте́, збу́ти, s. Збу́ване etc.

Збутко́вий, *a.* за́клад Umsatzanstalt, *f.* Absatzamt, *n.*

Збу́тний, *a.* entbehrlich, *Term.* [*МШ.*

Збу́тні́ти, *v. n.* übermüthig werden,

Збу́ток, -тку, *m.* Absatz, Umsatz im Verkauf; *m.* на — zum Verkauf, zum Veräussern.

Збуторажити, *v. v.* allarmieren, auf die Beine bringen.

Збу́хті́ти, *v. n.* (земля́, доро́га) locker werden u. sich heben, s. aufrühren.

Збуча́віти, *v. n. Oc.* (61) XII. 30 verholzen? [getümmel erfüllt s. Бу́ча.

Збуче́ний, *a.* -е по́ле mit Kampf-

Збу́шок, -шка, *m.* Butterstämpel, -sterl, *m.* [machen, erfrechen.

Збу́я́ти, *v. a. Ст.* ausgelassen, dreist

Зваб, *m.* Lockspeise, *f.* — роби́ти verlocken, *Фр.* [beilocken.

Зва́бити, звабля́ти, *v. a.* an -her-

Зваблі́вий, *a. Лекч.* verlockend.

Зва́га, *f. Ст.* Muth, s. Відва́га; 2) Vorsatz, Entschluss, *m.*

Зва́да, *d.* зва́дка, *f.* Hader, Streit, Zwist, *m. Ч.* III. 437.

Зва́дити ся, звадні́ти, *v. n. Ч.* V. 686 hadern, streiten, zanken.

Звадли́во, *adv. Кч.* 25 ärgerlich, Aergernis, Verdruss verursachend, anstössig; lästig, beschwerlich.

Зва́дник, *m.* s. Пя́дич м.

Зважа́ти, *v. a.* achten; на кого́ (що) Rücksicht auf jmdn (worauf) nehmen; etw. beachten.

Зва́жити, *v. a.* abwägen, wägen (auf der Wage); 2) auf eine Seite herübersenken; 3) erwägen, зва́живши in Erwägung; що́сь душе́ю — etw. mit Eid bekräftigen; 4) ся на що́сь etw. wagen. [wegen, dreist.

Зважли́вий, зважни́й, *a. ОЦ.* ver-

Звакува́ти, *v. a.* час — *А Г.* 160. 161 vergeuden, s. Зга́їти.

Звал, *m. КУ. pl.* zusammengestürzte Felsen, Trümmer, *pl.*; 2) Wall, Klumpen, *m. У.*

Зва́ла, *f.* grosse Menge, Gedränge, *n.*

Звала́шати, s. Вала́шати.

Звали́ти, зва́лювати, *v. a.* herunter-, niederwerfen; кого́ з ни́г umwerfen, zu Boden werfen; ein-, niederreissen; 2) що на кого́ etw. auf jmdn schieben, *jmdm etw. zur Last legen; 3) — ся sich häufen, (in Haufen) stürzen, fallen; на ко́го * jmdm über den Hals kommen.

Зва́лка, *f.* Gedränge, Schlachtgetümmel, *m. Ру.*

Звалови́тий, *a.* schwerfällig, (*B.*).

Звали́рник, *m.* s. Зільни́ця.

Звали́ти, *v. a.* beschmutzen, besudeln.

Зва́не, (-ня́), *n.* Name, Titel, *m. H.* 17 Benennung, *f. K.*

Звантажити, *v. a.* einpacken, *Фр.*

Зва́р, *m.* Abkochung, *f.*; 2) Gebräude aus verschiedenen Salben als Brustheilmittel, *n.*

Зварильний, *a.* schweissbar, *Пол.*

Зва́рити, *v. a.* kochen; желі́зо

Зва́рич, *m.* Salzsieder, *m.* [schweissen.

Зва́рка, *f.* Stelle, wo das Eisen zusammengeschweisst worden; 2) s. Звали́рник. [gekochtes, Tränkchen, *n.*

Зва́рок, -рку, *m.* Decoct, etw. Ab-

Зварува́ти, *v. a.* §. stehlen.

Зварі́ти, *v. a.* шма́тє s. Золи́ти bähen, ausbrühen. [Verführung, *f.*

Зве́дене, *n.* Abführung, Ableitung;

Зведени́ця, *f.* verführtes Mädchen, das Mutter geworden war von einem Buhlen, (*B.*).

Зведе́нник, *m.* Kuppler, *m.*

Зведеня́та, *pl.* zugeführte Kinder eines Witwers u. einer Witwe dh Heirat derselben.

Зве́зти, звози́ти, *v. a.* zusammen-

bringen, zusammenfahren; 2) пáлицев кого́ jmdm mit dem Stock einen derben Schlag versetzen.

Величáти, *v. a.* hochpreisen, rühmen; — ся *Me.* 103 prahlen. [ційний *f.*

Велúчене, *n Под.* Erhöhung, —

Венó, *n.* Glied, Kettenglied, *n. Ил.*

Вербувáти, *v. a.* anwerben. [ти.

Вергáти, вере́чи, *v. a. ОП.* s. Скидáти.

Веретенúти ся, *Не.* веретúти ся wie eine Spindel sich schnell umdrehen; umkreisen.

Вéрзти, *v. a. Н.* 133 s. Вéрзти.

Вéрник, яловéць —, *m.* Sadebaum, *m.* (Juniperus sabina).

Вернýти, вертáти, *v. a.* umlenken; на що lenken, hinlenken, -richten; 2) umfallen lassen, stürzen; візнúк вернýв der Kutscher hat umgeworfen; 3) кому́ що wiedergeben, zurückstellen; 4) *v. n.* вернýло з полýдня kurz nach Mittagszeit; 5) — ся до кого́ an jmdn sich richten, wenden; *b*) s. Вернýти ся. [zurücklegen.

Верстáти, *v. a.* дорóгу den Weg

Верть, *f.* Abgrund, *m.*

Вертáльний, *a.* nach rückwärts umwéndbar, wendbar, *Пол.*

Вéртень, -тня, *m.* Sonnenwende, *f.* (Heliotropium peruvianum, „Vanillekraut").

Вертúстий, *a.* — віз leicht umzuwerfen; 2) schief auf die Seite geneigt, steil: дорóга (*B.*). [schlingen.

Вертíти ся, sich krümmen, s.

Верткóвий, *a.* -е вікнó? [le, *n.*

Вертлюх, *m.* Spulrad für dicke Sei-

Вéртувати ся, *ГБ.* („*P. X.*" 72) s. Обявлáти ся.

Верх, *praep.* mit d. *Genit.* über, одúн зверх однóго der Eine über dem Anderen *P.* I. 4; 2) darüber; überdies, ausser; зверхóм *adv.* über die Massen, übermässig, *He.*

Вéрха, *adv.* oben, auf der Oberfläche, von aussen, äusserlich.

Вéрхний, *a. МШ.* der äussere.

Вéрхник, *m. К.* der Obere, obrigkeitliche Person; Behörde, *f.*

Верхнинá, звéрхність, (-ршн-) -ости, *f.* Obrigkeit, Behörde; Obergewalt, Hegemonie, *f. Ки.* 106.

Верхсúльний, *a.* die Kräfte übersteigend, *Под.*

Вершéний, *a.* vollkommen, *К.*

Вершенúти, (-нáти), *v. a. КУ.* besiegen, aufs Haupt schlagen, vernichten.

Вершéньство, *n. Пу.* s. Совершéньство.

Вéсти [веду́, веде́ш], *v. a.* herab, herunter- abseitsführen, -leiten; потóмлені вікá звéсти кому́ *М.* I. 57 die müden Augen jmdm schliessen; 2) zusammenführen; звів нас у велúке приáтельство redete uns ein wir seien grosse Freunde; звéсти на толк когóсь *Ч.* V. 470 jmdm guten Rath geben; 3) in die Höhe heben, aufrichten, aufführen: будúнок; emporheben; 4) * verführen, betrügen (з рóзуму).

Веточíти, *v. n.* veraltern, *МШ.*

Вечерíти, *v. n. impers.* вечерíло wurde Abend, die Abenddämmerung trat ein.

Вивáти, *v. a.* zusammen- einrollen, aufwinden, aufhaspeln; 2) *v. n.* — лúсáми sich in den Wälderu herumtreiben, 3)* — ся sich sputen, geschäftig umgehen.

Вивýщий, *a.* flink, behend, (*B.*).

Вúдини, *pl. Зг.* s. Розвúдини, Besuch, *m.* [*impers.* комýсь.

Вúдити ся, scheinen, vorkommen,

Вúдúти, *v. a.* комýсь щось *Н.* 80 *Шл.* jmdm etw. aus Nachsicht darüber hinweg sehen indem man es nicht bemerken will, übersehen, nachsehen, *vgl.* Зóбачити.

Вúжка, *f.* Mehrbetrag, Ueberschus, *m.*

Вúжки, *adv.* ти би все на — möchtest immer höher.

Викáти, звúкнути, *v. n. P.* I. 132, — ся sich an-gewöhnen.

Вúнка, *f.* Art Filzball, *m.* -spiel, *n.*

Вúнний, *a.* flink, behend.

Вúнність, -ости, *f.* Behendigkeit, Flinkheit, *f.* [die Schuld wälzen.

Виновáтити, *v. a.* кого́ auf jmdn

Винýти, s. Звивáти; 2) beseitigen, aufheben, auflassen; *звинýв ся з чим скóро wurde schnell damit fertig. [zeihen.

Винúти, *v. a.* entschuldigen, ver-

Вúса, *f.* Pendel, *m. Зг.*

Висáти, звúснути, *v. n.* herabhangen, -hängen; — на кім auf jmdn sich stützen, sich verlassen; звис на дурнúцю ist gewohnt auf leichte, pfiffige Weise Gewinn zu erhaschen.

Звиейетий, *a. МШ.* herabhangend.
Звйеок, -еку, *m.* Uebersehuss, Rest, *m.*
Звйти, s. Звивáти 1).
Звйтцї, *pl.* Drehblüthige (Contortae).
Звитяжа, *W.* звитязь, *f. Мог.* Sieg, *m.*
Звитяжити, *v. a. Гол. гр.* 30 überwinden, besiegen. [*Св. Кл.*
Звитяжний, *a.* siegend, siegreich
Звих, *m. Еф.* 30. звйхнене, *n.* Verrenkung, *f.* [ehen; *vgl.* Звивáти ея.
Звихáти ея, flink umgehen, f. ma-
Звихнýти, *v. a.* verrenken, verstauchen; *ptc.* звихнýтий u. звихнéний; * auf Abwege führen.
Звихровáтїти, *v. n.* sich drehen, s. werfen (дóшка). [s. aufraffen.
Звйхторити, ея, sich aufmachen,
Звичаéвий, *a.* -е прáво Gewohnheitsrecht, *n. Term.*
Звйчай, *m.* Gewohnheit, *f.* Gebrauch, Brauch, *m.* Sitte, Art, *f.*; за-звйчай gewöhnlich *ГШ.*; 2) s. Звичáйність.
Звичáйний, *a* gewöhnlich, gebräuchlich; 2) sittsam, anständig, schicklich, geziemend, züchtig, geschult *Ш.* I. 118.
Звичáйність, -ости, *f.* gute Sitte, Etikette, *f. Кн.*; 2) Gewöhnlichkeit, *f. Пар.*
Звичáти ея, звйчити ея, *M.* sich aneinander gewöhnen; звйчити. *v. a. K.* angewöhnen; *ptc.* звичéний *M.* gewohnt.
Звйчка, *f. Ст.* s. Звйчай 1).
Звйчне, *adv. H.* 18 s. Звичáйно.
Звйчний, *a.* gewohnt *P.* II. 162. *Лекч.* — звйчно, *adv.* gewöhnlich
Звйшка, *f. ЛД.* s. Вйшка. [en.
Звищáти, *v. n.* kreisehend aufschrei-
Звід, *g.* звóду, *m.* Gewölbe, *n.* Wölbung, *f.* — нéба; Balkengerüste, *n.* -lage, *f.* zum Dachstuhl, *f.*; 2) Aufzug, *m.* übhpt was aufgezogen, gehoben werden kann; 3) Brunnenschwengel, *m. Зак.* 3) Fangeisen, *n.* [*МШ.*
Звіданє, *n.* Erkundigung; Frage, *f.*
Звідáти ея, звідувати ея о, про, за когó (що), за ким (чим) sich erkundigen, nachfragen nach jmdm, wornach.
Звідини, *ВБ.* звіди, *pl.* s. Розвідини; Besueh, *m. Пар.*
Звідки, *adv.* woher, von woher?
Звідкиесь, звідкільсь, *adv.* von irgendwoher.
Звідкільинде, *adv.* anderswoher.
Звідколй, *adv. Cm.* seitwann, seitdem.
Звідний, *a.* — міет Aufzieh-, Zugbrücke, *f. Пар.*; 2) verführerisch, trügerisch.
Звіднóн, *adv. Kst.* von dorten.
Звідóмлене, *n. Cm.* Kundmachung, *f.*
Звідеи, звідсїль (-ля), звідти, звідтїля, *adv.* von hier aus.
Звідтам, *adv.* von dort her.
Звідýн, *m.* Kundschafter, Spion, *m.*
Звідуеїль (-ля) звідуеюди *Ки.* 238 *adv.* von allen Seiten. [чогó.
Звідчóго, *adv.* s. Від чóго; Чомý,
Звíжити, *v. a.* erproben, kennen lernen, erfahren; звіжáлий, *a. Га.* II. 8 erfahren, kundig.
Зьвізда, *f.* Stern, *m. Ог.* 79.
Зьвіздáня, *f.* Stachelstern, *m.* (Asteracanthion). [diger, Astrolog; Astronom, *m.*
Зьвіздáр, *m.* Sterndeuter, Sternkun-
Зьвіздáрня, *f.* Sternwarte, *f.* Observatorium, *n.*
Зьвіздáтий, *a.* sternförmig; 2) кінь mit e. weissen Fleek auf der Stirn.
Звіздє, *n. coll.* s. Гвіздь 1), гвіздє.
Зьвіздень, *m.* Milchstern, *m.* (Gagea).
Звіздик, *m. W.* s. Гвіздь 1).
Зьвіздúця, *f.* Stern, *m. Зг.*; 2) — округлáва rundsternige Sternkoralle, *f.* (Astrea rotulosa). [Sternlein, *n.*
Зьвіздкá, *У.* зьвіздочка, *f. dim.*
Зьвіздний, *a.* Stern- *КУ. Шу.*; 2) gestirnt, *Кл.*
Зьвіздóбраз, *m. B.* Sternbild, *n.*
Зьвіздовий, *a.* aus Sternen, sternengleich *Ч.* III. 289. [bedeckt, *Ha.*
Зьвіздокрúтий, *a.* mit Sternen
Зьвіздослóв. (-елóвець) *m.* s. Зьвіздáр. [Sternen geschmückt.
Зьвіздоетрíйний, *a. МШ.* mit
Зьвіздоцьвíт, *m.* chinesische Sternblume (Aster chinensis).
Зьвіздóчний, *a. СМ.* Stern-.
Зьвіздóчник, *m.* Sternmiere, *f.* (Stellaria). [rias).
Зьвіздýнка, *f.* Seestern, *m.* (Aste-
Зьвідчáтий, *a. B.* sternförmig.
Зьвіздчáтка, *f.* Sternkoralle, *f.*
Зьвíздчик, *m.* Asterigerina, *B.*
Звіздяний, (*d.* -нéнький), *a. Гол.* III. 32 mit Sternen besäet.
Звіздúнка, *f.* Sterndolde, Meisterwurz, *f.* (Astrantia).
Звій, *g.* звóю *M.* III. 124 Gewinde, Gekräusel; 2) s. Сýвій.

Звійнýти, *v. a.* abwischen, *ОЛ.*
Звíйцї, *pl.* Wickler, *pl.* (Tortricidae) *B.*
Звікóнка, *f. N.* e. Berges.
Звікувáти, *v. a.* — вік ganze Lebenszeit verleben.
Звíльна, *adv.* langsam, gemach.
Звільнúти, (-нятú), *v. a.* nachlassen, freier, lockerer machen; * mildern; verlangsamen. [eher werden, *Фр.*
Звільнíти, *v. n.* nachlassen; schwä-
Звíн, звінóк, etc. *m.* s. Дзвин etc.
Звінéць, -нця́, *m.* s. Лущ.
Звінни́ця, *f. Га.* I. 141 s. Дзвінни́ця; Art Osterspiel.
Звінóк, -нка, *m.* (звíнка, *f.*) — розбрíлий *a. B.* sperrigblütige Glockenblume (Campanula patula); 2) — ри́би *АД.* II. 58. querdurch abgehauenes Stück.
Звінчáти, *v. a.* bekränzen; 2) trauen.
Звíнчик, *m.* Drottelblume, *f.* (Soldanella), *B.*; 2)-мла́чок nebelartiges Glokkenthierchen (Vortieella nebulifera *Пол.*
I. Звір (зьвір), -рá, *m.* звíрь, *f. Ф.* Thier, Unthier, *n.*; 2) Raubthier: Wolf; * Unmensch, *m.* [2) s. Розеóха.
II. Звір, *g.* звóру, *m.* Schlucht, *f.*;
Звірáк, *m. Gr.* 30 Wolf, *m.*
Звíрин, звиря́ний, *a.* Thier-, Wild-.
Звірина́, *f.* Thier, *n. dim.* звиря́нка, *f.* kleines Thier, Thierchen, *n. Ст.*
Звиря́нець, -нця, *m.* Thiergarten, *m.*; 2) — неóéений Звірокрýг, *Пар.*
Звíрити, звиря́ти, *v. a.* щось erproben, erfahren, — на сóбі an sich selbst die Erfahrung machen; prüfen, untersuchen *Ч.* IV. 712; 2) — ея кому́, перéд ким з чимóсь jmdm etw. anvertrauen, bekennen; на щось — *Ст.* sein Vertrauen worin setzen, worauf bauen; 3) звíрила мене хорóба hat mich ganz abgeschwächt.
Звíрка, *f.* kleines Thier.
Звíрки, на — *Га.* II. 55 zur Probe, um zu prüfen, versuchshalber, zur Ueberzeugung. [trauenselig.
Звірли́вий, *a.* offen gestehend, ver-
Звíрний, *a. Ч.* I. 122 zum wilden Thiere geh. *Еф.* 16.
Зóіробóй, (-бóйник) дїра́вий Hartheu, *n.* (Hypericum perforatum).
Звіровúй, *a.* Thier-, *Шу.*
Звірова́то, *adv.* wann viele Wölfe sich herumtreiben.
Звіроди́вий, *a. Ос.* (61) X. 53.?
Звірóк, -рка́, *m. dim.* s. Звірина́ *P.* I. 128. *C.* II. 164. [cus, *m.*
Звірокрýг, *m.* Thierkreis, Zodia-
Звіролóв, (-лóвець), *m. K.* Jäger, *m.*
Звіролóвний, *a. K.* zur Jagd geh., Jäger-, Jagd-.
Звíроеть, *f. Гр.* V. 342 на — s. Злість, на — кому́.
Звірóта, *f. Ст.* Bestialität, *f.*
Зьвíрекий, *a.* thieriseh, viehiseh, *Пар.*
Звірýчка, *f.* s. Звíрка. [gehen.
Звірювáне, *n. K.* thierisches Vor-
Звíрювати ея, s. Пáчити ея (дóшка).
Звíрють, *n. Гол.* III. 18 s. Звиря́, *Ос.* 100.
Звиря́, -я́ти, *n.* Thier, *n.*
Звиря́ний, звиря́чий, *a.* Thier-, Vieh-, thierisch.
Звиря́ти, s. Звíрити.
Звиря́чіеть, -ости, *f.* Thierheit, viehische Wildheit, viehisches Wesen.
Звісь, *f. Гр.* s. Звíсть. [Вістéн.
Звíеень, *a. Ос.* (61) VII. 119 s.
Звіеúголова, *m. У.* Kopfhänger, *m.*
Звíеити, *v. a.* hängen lassen, herabhangen l.; sinken lassen.
Звíека, *f. Зг.* Schleier, *m.*
Звíеть, (*d.* звíетка, звíеточка), *f.* s. Вість; на звíсти *У.* auf Kundschaft.
Звіетúти, *v. a.* кому́ що (о чім, про що) jmdm etw. bekannt geben, verkünden, jmdn von etw. verständigen
Звістувáлець, -лця *Кл.* звістýн, *Мог. m.* s. Вістýн; Herold, *m.*
Звіетувáне, *K.* звíщене, *Term. n.* Bekanntmachung, Verständigung, *f.* Bericht, *m.*
Звіетувáтїти, *v. n.* [бетє], бураки́ wurden saftlos, blieben nur Fasern (лúко) von denselben.
Звітріне, *n.* Verwitterung, *f. Пол.*
Звітріти, *v. n.* verwittern.
Звічáти, *B.* звіщáти s. Звістúти.
Звічити ея ins Gesicht sich etw. sagen [вічи].
Звіáжка, *f.* Werkstück zum Aufwinden des Gespinstes in e. Knäuel, *n.*
Звіяти ея, (фáля) sich erheben u. stürmisch aufbrausen; sich fortmachen, sich aus dem Staube machen.
Звладáти, *v. n.* робóтї e. Arbeit bewältigen s. Зволодáти.

Звóбро, *n.* Ч. IV. 496 s. Ребрó?
Звóда, *f.* *H.* 69 s. Звáда. [räther, *m.*
Звóдець, -дця, *m.* *Cm.* Verführer, Ver-
Звóди, *pl.* Gewölbe, *n.* *C.* I. 216 s. Звід; 2) Betrug, Schwindel, *m.* Kuppelei, Kupplerschaft, *f.* *Ke.* 141; 3) Confrontation, *f.*
Звóдини, *pl.* Confrontation, *f.*; 2) Zusammenkünfte zum Zechgelage, *pl.* 3) das Bedecken der Braut mit der Frauenhaube Ч. IV. 611.
Звóдистий, *a.* gewölbt.
Звóдитель, *m.* *Гол.* III. 253 Verführer, Verleiter, *m.* *Term.*
Звóдителька, *f.* Verführerin, *f.* *Нав.*
Звóдити, s. Звéсти; — во сьвíта когó ums Leben bringen; — бýчу, бідý ein Krawall, ein Unheil verursachen, hervorbringen. [gerisch *Мог.* *У.*
Звóдливий, *a.* verführerisch, trü-
Звóдник, *m.* Kuppler, *m.* *Ko.* 79; 2) Mäkler, *m.*
Звóдниця, *f.* Kupplerin, *f.*
Звóдня, *f.* *Ko.* 196 Kupplerschaft; 2) s. Звóдниця, *Cm.*; 3) зводúти звóднї (*pl.*) з кимóсь *B.* mit jmdm (m. Weibern) sich abgeben, sich herumbalgen.
Звóдовий, *a.* Wölbung-.
Звóєць, -óйця, звíйник, *m.* Wickler, (Tortrix) s. Звíйцї.
Звóжай, *m.* *Гол.* III. 37 das Einführen des Getreides vom Felde.
Звóздик, *m.* Nelke, *f.* (Dianthus); 2) Seifenkraut, *n.* (Saponaria offic.).
Звоздикóвáтi, *pl.* Nelkenblumen (Caryophyllaceae). [(Caryophyllinae)
Звоздичáстi, *pl.* Nelkengewächse
Звоздúчник, *m.* Gewürznelkenbanm, *m.* (Caryophyllus arom.); 2) Nelkenkoralle, *f.* (Caryophylia).
Звóзчик, звóзчицкий, s. Звóщик etc.
Зволáти, *v. a.* *Гр.* s. Зволодáти.
Звóлене, (-лíне), *n.* *Cm.* *H.* 96 Wille, Wunsch, *m.* Genehmigung, *f.*
Зволенéць, -нцá, *m.* *W.* Urlauber, *m.*
Зволúти, *v. a.* erlauben, gestatten *P.* I. 5; 2) belieben, wollen, geruhen *H.* 112; 3) s. Увільнúти; 4) — ся die Güte haben: звóльтесь! = бýдьте ласкáві *Кух.*; 5) зволíти ся *Др. c.* 115 gütig sein; wollen; звóлено, звóлано *P.* I. 130 nach dem Willen.
Звольнúти, *v. a.* *Cm.* s. Увільнúти.
Зволнувáти, *v. a.* *У.* stürmisch aufregen. [winden, besiegen.
Зволóдати, *v. a.* bewältigen, über-
Зволочúти, *v. a.* viel umherschleppen; * когó jmdn zum müssigen Nachgehen, zur Liederlichkeit bringen.
Зволóчний, *a.* -нї нáрости Zögerungszinsen, *Term.*
Звóля, *f.* Freiheit, *f.* [lauben.
Зволяти, *v. a.* u. — ся, *Ko.* 172 er-
Звóмпити, *pol.* *v. n.* *Ko.* 37 звóнтпити *K.* verzweifeln, verzagen, den kürzeren ziehen; nahe sein dem Crepieren.
Звон, *m.* Klang, *m.* *Пол.*
Звонáтка, *f.* -лелíйка Campanula lilifolia v. Adenophora suaveolens.
Звóник, звонúти etc. s. Дзвóник etc. дзвін etc.
Звонúстий, *a.* helltönend, *Зар.*
Звóнкість, -ости, *f.* Klangfarbe, *f.*
Звонковáтi, *pl.* Glockenblumen-Gewächse, (Campanulaceae).
Звонкоголóсий, *a.* mit wohlklingender Stimme, hellstimmig.
Звонкоцьвíтi, *pl.* Glockenblüthige (Campanulineae). [giesser, *m.*
Звóнник, звонáр, *m.* Glocken-
Звоновúй, *a.* Glocken-.
Звоновúна, *f.* Glockenspeise, *f.*
Звонóчниця, *f.* Glockenpolyp, *m.* (Campanularia).
I. Зворáти, s. З'орáти. [umschliessen.
II. Зворáти, *v. a.* s. Загородúти,
Звóри, *pl.* s. Звір II.
Зворикáти (-ичáти), *v. n.* wie ein wildes Thier brüllen, (*Фр.*)
Звóріть, *f.* *T.* звóрот, -оту, *m.* Umkehr, Schwenkung, Wendung; на звóрот *Ko.* 140 s. На вúворіт.
Звóрка, *f.* Schliessmuskel, *f.*
Звóрлуч, Syngnathus bucculentus *B.*
Зворотúти ся, s. Вернýти ся, *Зг.*
Зворóтний, *a.* круг Wendekreis, *m.* *КУ.* [pe, *f.*
Зворóтник, *m.* Wendekreis, *m.* Tro-
Зворохнýти, зворýшити, *v. a.* in Unruhe, in Aufregung versetzen; — ся — — gerathen, unruhig werden.
Зворошúти ся, s. Змішáти ся.
Звóрчий, *a.* Schliess-.
З-вóстри стріля́ти, *R.* 92 scharf schiessen (bei d. Hochz.)
З-вóсхід сóнця *Oc.* (61) VII. von

Sonnenaufgang, von Osten her.

Звóхчене, *n.* Befeuchtung, *f.*

Звохчúти (-чáти), *v. a.* befeuchten, benetzen; звохчíти, *v. n.* feucht, nass werden.

Звóщик, *m.* Fiaker, *m.*

Звоювáти, *v. a.* besiegen, bezwingen, unterjochen.

Звудалáти (з'удал-), *v.a.* aushalten, ertragen §.

Звужáти, звузúти, звýжувати, *v.a.* enger, schmäler machen, verengen.

Звýзло, *n.*?

Звук, *m.* Laut; Schall, *m. Пол.*

Звуковúй, *a.* Laut-, Schall-.

Звукопóвний, *a. Гуш.* klangvoll, klangreich.

Звукослóвіе, *n* Lautlehre, *f.*

Звýрдити, *v. a.* die Milch beim Kochen gerinnen machen; — ся geronnen (sauer) werden.

Звучнúй, *a.* tönend *Оц. гр.* §. 15; Звýчність, -ости, *f.* Wohlklang, *m.*

Звучноголóсний, *a.* wohl- hellklingend, *Кл.*

Звúга, *f. H.* 192 Lärm, *m.*

Звúгель = Новоград Волиньск.

Звягливий, *a. H.* 140 bellend, belfernd; lärmend.

Звяжúрука, *m. f.* der (die) Hände bindet, der (die) behindert.

Звяз, *m. K.* звязь, *f.* Zusammenhang, *m.* Verbindung; Bündigkeit (vom Boden); *f.*; 2) Structur, *f.* Gefüge, *n. K.*

Звязáти, звúзувати, *v. a.* zusammenbinden,- knüpfen; ver-binden; fesseln; — ся слóвом ein bindendes Wort geben; *ptc.* звúзатий *M.* II. 80 = (звúзаний), завúзаний. [2) gedrängt, kurz.

Звязкúй, звязнúй, *a.* bündig, solid; Звúзкість, -ости, *f. B.* Bündigkeit, *f.*

Звúзність, -ости, *f.* enge Verbindun, *Св.*

Звúзок, -зку, *m.* Zusammenhang, *m.*

Звúк, *m.* Geklirre, Gerassel, *n.*

Звúкнути, *v. n.* erklirren.

Звялúти, *v. a.* krank, welk machen, Unpässlichkeit verursachen; ankränkeln.

Згáга, *f.* Sod, *m.* Sodbrennen, *n.*; 2) *K. OII.* Durst, *m.*

Згад, *m. Ст.* s. Згáдка.

Згадáти, згáдувати, *v. a.* erwähnen, gedenken, an jmdn (etw.) erinnern: когó, що, про (за) когó, п.(з.) що; 2) errathen.

Згаджáти ся, s. Згóджувати ся.

Згаджáти (-ажá-), *v. n.* кому́ з чим s. Вигажáти.

Згáдка, *f.* Erwähnung; Erinnerung, *f.*

Згáдуване, *n.* Erinnerung, *f. M.* II. 179; 2) das Errathen.

Згаїти, s. Гаїти.

Згáмати, згáмкати, *v.a.*§. auffressen.

Згамішúти, *v. a.* s. Гáмуз, на — зóйти.

Зганьóйти, *v. a.* s. Ганьóйти.

Зганúти, *v. a.* кому́ щось jmdn wegen etw. tadeln, rügen.

Згáнка, *f. Зар.* s. Згáдка.

Згáнути, *v. a.* s. Згадáти.

Зганяти, s. Зігнáти; 2)s. Зменшáти.

Згар, *f.* das Angebrannte; 2) Fusel im Branntwein, *m. Мак.*; 3) Licht *n.* Wärme der Sonne; вечíрна — Abendröthe, *f. У.*

Згарóб, *m.* Schneesturm, *m. Пік.* згáрóбом загарóбати mit Gewalt entreissen, rauben, *K.*

Згáрбати *v. a.* s. Загáрбати *Ме.*

Згáрець, -рця, *m.* ausgebrannte Waldstrecke in eine Wiese (Weideplatz) umgewandelt.

Згáристий, *a.* brennbar, ver-.

Згáрище, згáриско, *n.* Brandstätte, *f.*; 2) s. Згáрець.

Згáрість, -ости, *f.* Brandgeruch, *m.*

Згармонїзувáти, *v. a.* in Harmonie bringen.

Згáрок, -рка, *m.* s. Недóгарок.

Згарувáти, *v. a.* dh übermässige schwere Arbeit aufreiben, abhärmen; *ptc.* згарóваний.

Згáря, *f.*s. Згáрище, *У.* 2) s. Згáрець.

Згáрячу, *adv.*in der Hitze *Ш.* I. 385.

Згасáти, згаснýти, *v. n.* erlöschen, aufhören zu brennen, zu leuchten.

Згасúти, згáшувати, *v.a.*auslöschen.

Згáтляти, s. Гатляти.

Зги? *Ос.* (62) II. 55.

Згúб, *m.* Bug, *m.* Fusswurzel, *f. Пол.*; 2) Gelenk, *n. Под.*

Згибáти, згинáти, *v. a.* beugen, niederbiegen, krümmen.

Згибля́че, *n. coll.* Schindvieh, *n.*

Згúбнути, згúнути, *v.n.* verloren gehen, verschwinden, s. Гúнути.

Згúдити, *v. a.* соóї щось vor etw. Abscheu bekommen.

Згинáч, *m.* Beugemuskel, *f.* Beuger, *m.*

Згирúти, s. Загирúти.

*

Згíдє, (-дде), *n.* Hab' und Gut, *n. Oc.* (62) VIII. 23.

Згíден, *K.* згíдний, *a.* tauglich, nützlich, verwendbar; wert, fähig; 2) übereinstimmend, *B.* — гóлос Gleichlaut, *m.*; übereinkommend; *adv.* згíдно überein, *Шар.*

Згíдлúвість, -ости, *f. Oг.* Verträglichkeit, Friedfertigkeit, *f.*

Згíн, *g.* згóну, *m.* Zusammentreibung, *f.* das Zusammentreiben des Viehes (der Schafe) auf die gemeinschaftliche Hutweide: в — = до чередú; 2) Vertreibung; (ehem.) gezwungene Uebersiedelung.

Згíнний, *a.* -і дни *Не.* (*Шр.* XI. 38) Tage an welchen die ganze Gemeinde zur Frohnarbeit aufgetrieben wird.

Згíнник, *m.* Borsteuviehtreiber, Schweinehändler, *m.* [thiger, *m.*

Згíрдник, *m.* Verächter, Hochmü-

Згíрє, *n. M.* I. 18 Gesenke eines Hügels, *n.* Abhang, *m.* Abdachung, *f.*

Згíркнути, *v. n.* bitter werden; мáсло -кло wurde ranzig.

Згíрний, згíрдний, *a.* stolz, beleidigend, unfreundlich: слóво, böses Wort.

Згірóк, -ркá, *m.* Hügel, *m.*

Згірчивáти, (-чúти), *v. a. МШ.* bitter machen.

Згіршéнє, *n.* *Шар.* s. Сóблазнь.

Згіршúти, *v. a.* Aergernis, Anstoss geben; — ся Aer. An. nehmen: чим, woran.

Згладúти, *v. a.* glatt streichen, g. machen; ebnen *Ш.* I. 380; 2) * vertilgen: — зо сьвíта.

Згламáти, *v. a. ГБ.* (*Рус. Х.* 72)?

Згледжити ся, gerinnen (v. Milch *vgl.* Глєд). [бúти.

Згли́бонýти, згли́бúти, *v. a.* s. Згли-

Згліто, *adv.* voll gedrängt, gestopft.

Згложáти, *v. a.* zer- abnagen.

Згловá, *f.* s. Глотá, Zusammenlauf, *m.*

Згловúти ся, sich zusammendrängen, s. zusammenrotten.

Зглубúти, зглубля́ти, *v. a.* ergründen, erforschen, untersuchen. [werden.

Зглýпати ся, §. rathlos, verlegen

Згляд, *m.* Blick, *m. C.* I. 200; 2) s. Взгляд, взгля́дний; згляць (згльдь), *f.* Rücksicht, Pflege, *f.*

Згляда́ти ся, згля́нути ся sich beschauen; на кого́, на що auf jmdn (etw.) schauen, sehen, anhaltend an-, zusehen; Rücksicht nehmen, etw. berücksichtigen, sich jmds erbarmen.

Згнéсти, згнїтúти (-áти), *v. a.* unter, -niederdrücken, zermalmen, * vernichten; згнїтúти verdichten.

З-гнїва, *adv. Cm.* zornig.

Згнїт, *m.* Art Kinderkrankheit.

Згнущáти ся, s. Знущáти ся; згнущéний *ptc. Гол.* unterdrückt, misshandelt.

Говорúти, *v. a.* gesprochen, gesagt haben; 2) що з ким mit jmdm worüber übereinkommen, sich einigen, etw. verabreden *M.* I. 43; 3) прóтив кого́ mit jmdm rechten, hadern, sich jmdm widersetzen *M.* I. 12; 4) — ся (за що) im Gespräch, in der Rede worauf kommen (zusammen mit Anderen).

Згóда, *f.* Uebereinkunft, Uebereinstimmung, Einigung, *f.* що згóда gemäss, nach dem Vertrage; 2) Einigkeit, Eintracht, Harmonie, *f.* [mend.

Згóден, *a. Cm.* s. Згóдний, beistim-

Згоджáти ся, згóджувати ся, *IT.* zustimmen, übereinstimmen; in Eintracht leben. [2) Ehevertrag, *m.*

Згóдини, *pl.* das Uebereinkommen;

Згодúти, *v. a.* in Uebereinstimmung, in Einklang bringen; einigen; 2) mieten, dingen: слугý; accordieren; 3) кого́, на кого́ чим womit jmdn treffen, jmdm beikommen; 4) *v. n.* кому́ dem Schuldner die Erstreckungsfrist gestatten; 5) — ся з ким sich mit jmdm verständigen, übereinkommen, übereinstimmen, sich einigen, sich vertragen; на щось womit einverstanden sein, etw. acceptieren; до чогóсь *C.* I. 27 sich wozu eignen.

Згóдї, згóдом, згóдя, *adv.* (трóха, мáло —) nach einiger Zeit, nach einer Weile, kurz hernach, darnach, wenige Zeit später.

Згодїти, *v. n.* vermögen. [fertig.

Згодли́вий, *a.* verträglich, friedZгóдний, *a.* einverstanden *ОП.*; 2) s. Вигíдний *Левч.*

Згодувáнє, *n.* Erziehung, *f. K.*

Згодувáти, *v. a.* aufziehen, erziehen, Pflege angedeihen lassen; ernähren; mästen.

Згóжий, *a.* übereinstimmend, *Др.*

Згóла, *adv. Левч.* ganz, schier.

Голарýч, *adv.* s. Голíруч.

Зголи́ти, *v. a.* ab-, wegrasieren.
Зго́лови, *pl.* у зго́ловах *Ф.* zu den Häuptern; 2) з голови́ aus dem Kopfe, — рахува́ти von d. Kopfrechnen.
Зголови́ти, *v. a.* köpfen; das Kopfholz von dem Weidenbaume weghauen, *B.*
Зголоди́ти, *v. a.* aushungern lassen; *ptc.* зголоджéний ausgehungert.
Зголодні́ти, *v. n.* hungrig werden.
Зголоси́ти, *v. n.* s. Закрича́ти *МШ.*; 2) ся до чогóсь sich zu etw. (bei jmdm) melden.
Зго́лосна, *s. a. f. Oz.* Mitlaut, Consonant, *m.*
Зголосну́ти, *v. n.* слáва зголослá *МШ.* der Ruhm erscholl, wurde laut.
Зголубі́ти, *v. a.* für sich freundlich stimmen, jmds Herz, Zutrauen gewinnen.
Згомоні́ти, згомоті́ти *МШ. v. n.* dumpf erschallen, erklingen; laut werden; wiederhallen.
Згон, *m.* s. Згін.
Зго́ненє, *n.* s. Зігнанє.
Зго́нини, *pl.* зго́нище, *n.* Ueberkehr, *f.* Abbrechling, *n.* Kaff, *m.* (vom Getreide).
Згони́ти, згоня́ти, s. Зігна́ти; — ся з ро́зуму irre werden. [*m. C.* II. 43.
Зго́нщик, *m.* Viehtreiber; Viehhändler,
Згорба́тїти, *v. n.* krummen Rükken bekommen, buckelig werden.
Згорби́ти, *v. a.* bücken, buckelig machen; — ся sich bücken, gebeugt gehen.
Зго́рда, *adv.* stolz, abstossend, wegwerfend.
Згорди́ти ся чим worauf stolz werden.
Згорді́ти, *v. n.* ким jmdn verschmähen.
З-гори́, *adv.* набра́ти з гори́ коró jmdn herunternehmen; 2) voraus, im voraus.
Зго́ристий, (-исний), *a.* steil, abschüssig; schief.
Згорі́вка, *f.* s. Горі́вка, *Гол.* III. 81.
Згорі́ти, *v. n.* ab-, verbrennen; 2) *Ф.* (*Пр.* X. 123) im Hitzfieber phantasieren, delirieren.
Згорну́ти, згорта́ти, *v. a.* zusammenscharren, -ziehen.
Згорну́тість, -ости, *f. Не.* (*Пр.* XI. (2) 14 Inbegriff, *m.*
Згороди́ти, *v. a.* ein Flechtwerk, eine Hürde, e. Hecke anlegen, umzäunen; * anfertigen *Ч.* I. 169.
Зго́ртка, *f. ОП.* Falte, *f.*
Згости́ти, *v. a. У.* besuchen.
Згра́бати, (згреб-) *v. a.* abharken; 2) zusammenharken. [pfänden.
Згрáбувáти, *v. a.* plündern; 2)
Згрáмоси́ти, *v. a.* zusammenballen.
Згре́бло, *n.* Striegel, *m.*
Згрижá, згризá, *f.* nagende Sorge, Kummer, Gram, *m.* 2) Hader, Zwist, *m.*
Згризáти, згри́зти, s. Гри́зти.
Згримоті́ти, *v. n.* heftig, wuchtig dreinschlagen.
Згрі́бний, *a.* -е полотнó die grobe Leinwand von Hede, von Werrig, heden.
Згрізну́ти ся, sich erbittern, aufbrausen, ergrimmen, drohende Miene etc. machen, *Не.*
З-гро́зна, *adv.* s. Грізьно.
Згромáдженє, *n.* Versammlung, *f.*
Згромáдити, (-аджáти) *v. a.* сі́но — zusammenharken, -rechen; 2) versammeln.
Згрубі́ти, *v. n.* dick, grob werden.
З-грýбóша, з грýбої тріски aus dem Groben. [liegendes Grundstück.
Згрýдок, -дку, *m.* trockenes höher
Згрястúти, *v. a. Зг.* zusammenfassen, resumieren.
Згýбa, *f.* Verlust, *m.* verlorene Sache; 2) Verderben, *n.* Vernichtung, *f.* Untergang, Tod, Fall, *m.*
Згуби́ти, *v. a.* verlieren; 2) verderben, vernichten. [derblich, vernichtend.
Згуби́вий, *Мл.* згýбний, *a.* ver-
Згуди́ти, *v. a.* щось комý jmdm etw. tadeln; *ptc.* згуджéний, verspottet, widrig gemacht.
Згуді́ти, *v. n.* anfangen stark zu schallen, zu dröhnen. [IV. 166.
Згук, *m.* Lärm, Schall, *m. КС.* (82)
Згукáти ся, s. Скричáти ся; згукнýти, *v. n.* lauten Ruf erschallen lassen.
Згули́ти, *v. a.* betrügen, jmdn zum Besten haben, *Ф. Фр.*
Згуля́ти, *v. n.* und — ся sich satt unterhalten, sich todmüde tanzen.
Згурдáти, *v. a.*; 2) — ся s. Звýрдити.
Згýслий, *a.* zäheflüssig. [werden.
Згýснути, *v. n.* dick-, zäheflüssig
Згустúти, згущáти, *v. a.* verdikken, verdichten, condensieren. [(*B*).
Згучáти ся, scheu, stutzig werden,
Згýщенє, *n.* Verdichtung, Condensation, *f. Пол.*
Зґа́рда, *f.* Silbermünzen auf einer

Kette angereiht (*B.*) Halsband, Collier, *n. vgl.* Ґáрда.

Зґвалтувáти, *v. a.* allarmieren, in Bewegung bringen; — лихý чýтку schlimme Gerüchte mit Weh- u. Jammergeschrei vernehmen u. weiter verbreiten *Me.* 373; aufschreien *Ф.* (*Пов.* 34)?

Зґéґати, s. Ґéґати.

Зґéдзити ся, s. Ґéдзати ся.

Зґóя, *f.* s. Сóя, сóйка (*B.*).

Зґрасувáти, *v. a.* mit den Füssen zertreten, zerstampfen.

Зґрáя, *f.* Schar, *f.* Haufen, *m. K.*; 2) зґрáя Art Osterspiel *Kol.* I. 193.

Зґрунтувáти, *a. a.* bis auf den Grund kommen, den Grund erreichen ergründen.

Здáване, *n.* Herausgabe (des Restes); 2) Uebergabe, Anvertrauung; 3) Ablegung, Erstattung *f.* íспиту, рахýнку, спрáви; 4) Schein, *m. Cm.* s. Здавáти 4 c.).

Здавáти, здáти, *v. a.* den Rest herausgeben (beim Kaufe); 2) кому́ щось, на кого́ щось jmdn etw. übergeben, überlassen, abtreten, anvertrauen, übertragen; 3) испúт, рахýнок, спрáву — ablegen, erstatten; 4) — ся на кого́ sich jmdm ergeben (на чиóсь ласку), Vertrauen in jmdn setzen, sich auf jmds Wort verlassen (на чиéсь слóво); sich auf jmdn berufen *Левч. b*) passen, taugen; * sich reimen; — на гóре *Ш.* I. 29 zum Unglück gut gerathen sein; *c*) erscheinen, scheinen, das Aussehen haben: здаé ся менí es kommt mir so vor, es scheint mir als ob, mir däucht, mich dünkt. [здáвлене, *n.* s. Стúснене, *Пол.*

Здавúти, s. Стиснýти; zerdrücken,

Здáвішня, *adv.* in der Frühe.

Здáвна, здáвен, *OП. adv.* von altersher. [*a.* -а монéта Scheidemünze, *f.*

Здáйний, *Пар.* здавкóвий, *Term.*

Здалéка, *adv.* von weitem, weither, aus der Ferne; weitab.

Здалúгідь, (-легідь), *adv. C.* s. Заздалúгідь; zeitig. [Здáтний.

Здáлий, здáлний, здáний, *a.* s.

Зданýти, *v. n. Ф.* (*Вег.* I. 116) s. Здавáти ся 4 c).

Здáрити, *Др.* с. 134 здарувáти *M.* II. 164 *v. a.* beschenken; 2) — ся: колú ми ся здáрит *Гол.* wenn es mir geräth, gelingt. [дáти ся

Здáти, s. Здавáти; — ся s. При-

Здáтний, *a. H.* 220. *Кч.* 178 tauglich, fähig, befähigt; 2) schicklich, anständig. [Geschicklichkeit, *f. ГШ.*

Здáтність, -ости, *f.* Fähigkeit;

Здáча, *f.* Rest, *m.* (beim Kauf) *Др.* с. 183. *Кв.* 73. Ueberschuss, *m.* * здáчі давáти Revanche geben; 2) Uebergabe, Capitulation, *f. КУ.*

Здвиг, *m.* dichte Schar, Menge, *f.*; 2) s. Здвúження 2): на Здвúга.

Здвигáти, здвигнýти, здвинýти, *v. a* empor-, auf-, erheben; aufrichten, aufführen: бýдóву; 2) bewegen, erregen; 3) *v. n.* кíньми einen Reiter angriff machen, zu Ross angreifen, — sich aufmachen; плечúма mit den Achseln zucken; 4) — ся sich erheben; aus den Fugen gehen.

Здвúже, *n. Еф.* 61 s. Горóбок?

Здвúження, *n.* Erhebung, Aufführung, *f.*; 2) s. Воздвижéние Чéстного Крестá.

Здвúжка, *f. Зг.* Bewegung, *f.*

Здебéла, *adv.* unverbofft.

Здебíльша, з-де-бíльшого, *adv.* vom Gröberen; obenhin betrachtet, im grossen, *Cm.*

Здéґа, *f.* Wolf. *m.* (*vgl.* Зьвір).

Здекретувáти, *v. a.* anordnen, verhängen, bestimmen — кáру *Кч.* 272.

Здекуцúйник, *m.* §. Executor, *m.*

Здéлека, s. Здалéка (-ку).

Здéмгати, (-гувати) ся, sich verheben (подвúгати ся).

Здéнова, *adv.* von neuem.

Здéргати ся, s. Змарнíти.

Здеревенíти, *v.n.* holzig werden, *B.*

Здеревíти, *v. n.* erstarren.

Здержáти, здéржувати, *v. a.* ab-, an-, auf, zurückhalten; 2) aushalten, ertragen *C.* I. 103.

Здéржка, *f. Левч.* Enthaltsamkeit, *f.*

Здéржно, *adv. Левч.* enthalsam.

Здéрка, *f.* Ellritze, Pfrille, *f.* (Leuciscus phoxinus).

Здéрти, s. Здирáти. [ger werden.

Здешевíти, *v. n.* wohlfeiler, billi-

Здибáти, *v. a.* когó jmdm begegnen, jmdn antreffen; — ся з ким mit jmdm zusammentreffen.

Здив, *m. Св.* Verwunderung, *f.* Stau-

nen, *n.* на — *M.* zum Verwundern, sehr befremdend. [werden, *T.*

Здивачні́ти, *v. n.* zum Sonderling

Здивува́ти, *v, a.* verwundern, in Staunen setzen; 2) *v. n. Кв.* 33 seltsam finden u. daher tadeln; nicht genug satt sehen u. bewundern, staunen *Ш.* I. 298 — ся sich — —; *ptc.* здиво́ваний, здивілий *Св.* verwundert.

Здимини́ти, *v. a.* vom Brandlegen = з ди́мом пусти́ти.

Здими́ти, здимні́ти, (-мені́ти) *v. n.* verrauchen, in Rauch aufgehen, wie der Rauch schwinden, verschwinden, *H.* 38.

Здина́ти, (здня́ти, зня́ти) *P.* I. 16 s. Здойма́ти. [reissen; 2) schinden.

Здира́ти, *v. a.* abreissen, herunter-

Зди́рка, *f.* breite Spleisse; abgerissenes Stück von e. Stoff, Fetzen, *m.*

Здирли́вий, *a.* der schindet, beraubt.

Зди́рник, зди́рщик, *m.* s. Деру́н.

Зди́рство, *n.* зди́рщина, *f.* Leuteschinderei, f. s. Граба́ж.

Зди́рствувати, *v. n. K.* schinden, erpressen, habsüchtig sein.

Здитині́ти, *v. n.* kindisch werden.

Здиха́нє, *n.* s. Зітха́нє.

Здиха́нка, *f. Гол.* III. 419 Seufzer, *m.*

Здиха́ти, здихну́ти, *v. n.* seufzen, aufseufzen; — ся Athem holen; *b*) müde werden, *Ст.* 2) crepieren, verrecken.

Здича́ти, здичі́ти, *v. n.* verwildern, wild werden. [Gestalt, *f.* Habitus, *m.*

Зді́б, *g.* здо́бу, *m. B.* das Aussehen.

Зді́бний, *a.* tauglich, fähig, tüchtig.

Зді́бність, -ости, *f.* Tauglichkeit, Fähigkeit, Tüchtigkeit, *f.* [verlassen.

Здїва́ти ся на кого́ sich auf jmdn

Зді́вки, *pl.* — з кого́ роби́ти *Ч.* II. 9. argen Spass mit jmdm treiben.

Здївува́ти, *v. a.* вік das ganze Leben hindurch Jungfrau bleiben, *Кн.*

Здігна́ти, s. Здогони́ти.

Зді́жити ся *H.* 241 vom Backtrog: schlecht werden.

Здійма́ти, здійня́ти, s. Здойма́ти.

Здїла́ти, *v. a.* thun, machen; begehen; 2) *Me.* 137 an-, hinein thun, ausstatten. [dienstfertig.

Зді́ливий, (*B.*), зді́лишливий, *a.*

Зді́лка, *f. gr.* Thatsache, *f. Зг.*

Зді́льний, *a. Др.* tüchtig, fähig.

Здіпра́вдї, *adv.* s. Спра́вдї.

Здія́ти ся, *Щог.* geschehen.

Здо́ба, *f.* s. Здіб. *vgl.* Подо́ба; 2) s. Здо́бич.

Здоба́, *f.* Schmuck, *m.* Zierde, *f. Пар.*

Здо́бен, *a.* s. Здібний.

Здоби́ти, *v.a.* schmücken, zieren, *Пар.*

Здоби́ток, -тку, *m.* Erwerb, *m.*; Beute, *f.* Raub, *m. pl. H.* 201 *P.* I. 27.

Здо́бич, здоби́ча, *f.* Beute, *f.* Raub, *m. dim.* здоби́ченька, reiche u. schöne Beute.

Здоби́чний, *a.* Beute- zur Beute geh., erbeutet, *K.* [ter, Räuber, *m.*

Здоби́чник, (и́шник), *m.* Freibeu-

З-добра ди́ва s. З. I. *f.*). [loben.

Здобри́ти, *v. a. Щог.* gutheissen,

Здобрі́ти, *P.* II. 86. *Не.* (*Пр.* XII. 675) *v. n.* чим womit zufrieden sein; 2) besser werden.

Здоброва́ти, *v. n. Др. c.* 245 gutmüthig, einfältig sich zeigen; besser, gütig werden, *C.* [би́чник.

Здобува́нець, -нця, *m. K.* s. Здо-

Здобуваннна, *f. K.* s. Здобу́ток.

Здобува́тель, *m.* Ausbeuter, Exploiteur, *m. Под.* здобува́ч, der Producierende, *Др.*

Здобува́ти, здобу́ти, *v. a.* einnehmen, besetzen; 2) erbeuten, erobern; 3) erwerben, erringen; 4) — ся sich mit Beute versehen, Beute machen *K.*; *b*) — на що́ etw. hervorbringen, herausbringen, bewerkstelligen. [*f. ГШ.*

Здобуте́, здобу́ванє, *n.* Eroberung,

Здобу́ток, -тку, *m.* Gewinn, Erwerb; Nutzen, Vortheil, *m.* Errungenschaft, Beute, *f.*

Здовжа́ти, здовжи́ти, *v. a.* verlängern, dehnen; 2) здовжи́ти s. Довжи́ти ра́лом.

Здо́вженє, *n.* Dehnung, *f. Бор.*

Здовіда́ти ся, *До.* s. Довіда́ти ся.

Здовольня́ти ся befriedigt werden, sich genügen lassen.

Здогада́ти ся, здога́дливий, etc. s. Дога́дати ся etc. [deutung, *f. Зг.*

Здо́гадка, *f.* s. До́гадка; 2) An-

Здо́гін, -ону, *m. ОБ. pl.* здогони *Бор.* Wettlauf, *m.* ити́ на — den Wettkampf bestehen, wetteifern.

Здогоди́ти ся комусь, jmdm in den Wurf kommen, begegnen, *Гуш.*

Здогони́ти, здоганя́ти, *v. a.* einholen, ereilen, erreichen.

Здого́ня, *f. OII.* s. Пого́ня.

Здойм, *m.* s. На́черт.

Здойма́ти, (-и́ти), *v. a.* herunter-, herabnehmen, -ziehen: скі́ру die Haut abziehen, abdecken; 2) auf-heben, aufrichten; * — душе́ю s. Зва́жити 3); — бу́чу Krawall machen.

Здої́ти, здо́ювати, *v. a.* ausmelken.

Здокона́ти, *v. a.* ausführen, vollbringen, *Пол.* [лїва́ти überwältigen, *IV.*

Здола́ти, *v. a. pol.* vermögen; здопта́ти, s. Подопта́ти.

Здор, *m.* здо́ра, *f. P.* I. 192 Schmerhaut, *f.*

Здорове́зний, здорове́нний, *a.* gesundheitsvoll; rüstig, tüchtig, überaus gross.

Здорове́ць, -вця́, *Левч.* здорови́л *Ш.* II. 245, здорові́нь, -і́ни, (*Фр.*) *m.* здорови́ця, *f.* ein Kerngesunder; stark gebauter, hochgewachsener Mensch.

Здоро́вий, *a.* gesund, wohlbehalten; здоро́в (був)! sei gegrüsst! *b*) zur Genesung! бува́й здоро́в! lebe wohl! bleibe gesund; 2) stark, rüstig; sehr gross, s. hoch, s. dick, s. lang etc. *adv.* здо́рово, tüchtig etc.

Здоро́вити, *v. a.* grüssen, — кого́ всїм добро́м jmdm alles Beste wünschen; 2) не здоро́вить ся ко́му jmd ist unpässlich geworden.

Здоро́вість, -ости, *f. ГШ.* Gesundheit, *f.* (des Wassers).

Здоровї́ти, *v. n.* genesen, gesunden, von der Krankheit sich erholen.

Здоро́вкане, *n.* Begrüssung, *f.*

Здоро́вкати, *v. a. Luts. gr.* 164 grüssen.

Здоро́вкуватий, *a.* rüstig, robust.

Здоро́вле, (-вє), (*d.* -о́вячко, -о́вєнко), *n.* Gesundheit, *f.* Wohlsein, *n.* здоро́вля! zur Genesung!

Здоровле́не, *n. M.* Genesung, *f.*

Здоро́вний, *a.* -а Слу́жба Бо́жа für die Gesundheit abgehalten.

Здоро́жити ся, dh den weiten Weg ermatten, müde werden.

Здорожі́ти, *v. n.* s. Подорожі́ти.

Здоса́дувати, *v. n.* unzufrieden werden, ungehalten w.

Здо́тний, *a.* s. Зда́тний.

Здох, на — кому́сь прихо́дит bringt zum Crepieren, *Фр.*

Здоха́ти, здо́хнути, *Кв.* 33 *v. n.*; einen Seufzer, ausstossen; 2) crepieren, s. Здиха́ти; здо́хлий, здо́хший, *a. Кв.* 220 crepiert, todt.

Здохлени́на, здохли́на, здохля́тина, *f.* Aas, *n.* [Sieches.

Здохля́к, *m.* здохля́че, *n. coll.* etw.

Здра́вкати, *v. n.* s. Пи́ти до кого́.

Здра́да, (*d.* здра́дка), здра́дити etc. s. Зра́да etc.

Здрантї́ти, *v. n.* lumpig, nichtsnutz werden, herunterkommen.

Здра́стуй! *gr.* sei gegrüsst! (=здоро́в був!) *Ст.*

Здревнї́ти, s. Здеревені́ти.

Здрегна́віти, здре́нтвіти, *v. n.* moderig werden. [sichtig (*B.*).

Здречкова́тий, (здря-) *a.* kurz-

Здри́ги, *pl.* s. Дрижаки́, *Левч.*

Здригну́ти, (здріг-) здрига́ти ся, здрижа́ти, *v. n.* sich rühren, betroffen werden, erbeben, erzittern, zusammenschaudern *Ш.* II. 35.

Здрик, (здря-), *m.* Gesicht, *n.* коро́ткий — Kurzsichtigkeit, *f.*

Здрік, *m· P.* II. 174 s. Здро́к.

Здрікун, (-ка́н), *m.* s. Зїрка́ч, здря́чий мак.

Здрімати, *v. n.* — ся, einschlummern.

Здроби́ти, *v. a.* klein zerstückeln; — зе́млю lockern; здро́блений дроб gebrochener Bruch.

Здрогні́не, *n. KУ.* Schauer, Schauder, *m.* (edle) Regung, *f.* Mitleid, *n.*

Здрогну́ти ся, s. Здригну́ти ся.

Здрок, *m.* s. Дрок II.; Гедз.

Здротува́ти, *v. a.* mit Draht binden.

Здро́чити ся, gereizt werden, *K.*

Здружи́ти, *v. a.* freundschaftlich verbinden; — ся з ким Freunde werden.

Здру́лити, *v. a.* herunterstossen, -schmeissen. [erhaft) werden.

Здрухні́ти, *v. n.* moderig (undau-

Здря, куди́ здря, *adv. Кч.* 92 blindlings, aufs Gerathewohl, durch Stock und Stein. [здрі́ти.

Здря́чий мак, s. Зїрка́ч, [зрі́ти,

Здря́чка, *f. B.* Pupille, *f.* Augapfel, *m.*

Здуби́ти ся, zur Eiche werden.

Здубоні́ти, *v. n.* zu stampfen anfangen.

Здува́ти, зду́ти, *v. a.* wegblasen,

abwehen; 2) zusammenblasen, -wehen; 3) aufblähen, Blähungen verursachen.

Здудні́ти, *v. n.* anfangen zu poltern, zu dröhnen.

Здужа́ти, *v. n. Зг.* sich entwickeln, stark werden, gedeihen; здýжати vermögen; ne- krank sein.

Здýмалий, *a. АД.* II. 137 hochmüthig, übermüthig.

Здýмати, *v. a. P.* I. 71 s. Згада́ти; 2) *v. n.* und — ся sich vornehmen, sich entschliessen, beschliessen.

Здуми́ти ся, (-мі́ти ся *До.*) *Ч.* V. 563 sich verwundern, erstaunen; 2) здуміти, *v. n.* verzweifeln.

Здýмна, *adv.* s. Згóрда.

Здупла́віти, *v. n.* hohl werden (v. Baume).

Здупля́ти, *v. n.* stutzig, betroffen [werden.

Здури́ти, *v. a.* jmdn zum Narren, zum Besten haben, betrügen; täuschen.

Здурі́ти, *v. n.* thöricht, wahnwitzig, toll werden.

Здýркати, *v. a. Мх.* jmdn einen Thoren, e. Dummkopf schelten.

Здуси́ти, здуши́ти, *v. a.* zusammendrücken, -pressen; — ся dumpfig werden; schwitzen.

Здуфа́лий, *a.* vermessen, dreist, eigensinnig.

Здуфалува́ти, *v. n.* з ким jmdn zum Besten haben, mit jmdm Scherz treiben.

Здýхи, *pl.* Darmgase, Blähungen, *pl.*

Здуховúна, *f.* die Weichen des Bauches, Flanke, *f. Ру.*

Здя́кувати, *v. n.* und — ся, здя́чити ся, *Ф.* (genug) danken, dankbar sein, den Dank aussprechen, кому́.

Зе́бра. *f.* Zebra, *n.* (Equus Zebra).

З'єдини́ти, з'єдиня́ти, *v. a. Ко.* 336. vereinigen, verbinden.

З'єдна́ти, *v. a.* vereinen; gleichmachen; — ся *Гол.* III. 76 sich verdingen.

Зезу́ля, s. Зазу́ля (*B*).

Зезюлькúй, *pl.* s. Зазулúнець.

Зекпі́ти, *v. n.* s. Змарні́ти.

Зе́лезь, зелéзка, *f.* Drüse, *f.* [*Пол.*

Зелезúстий, *a.* mit Drüsen, drüsig,

Зелéзник, *m.* — міхуркóвий Balgmilbe (Simonea folliculorum).

Зе́лемінь, *m. N.* e. Berges.

Зелемозéнь, *m.* Schöllkraut, *n.* (Chelidonium majus).

Зе́лень, *f.* das Grün, *III.*; 2) Grünzeug, Gemüse, *n. Не.* (*Пр.* II. 497); 3) *N.* e. Berges: Зелéнє.

Зеленáвий, зеленáстий, зеленкувáтий, *a.* grünlich.

Зеленéць, -нця́, *m.* Bertram-Schafgarbe, *f.* (Ptarmica v. Achillea vulg.); 2) Frohnleichnahmstag, *m.* (lat. Rit.).

Зелéний, (*d.* зеленéнький) *a.* grün; — лíс Laubwald; — овéс gemeiner Hafer (*opp.* канáрок); Зелéні Сьвя́та die Pfingsten.

Зеленúти, *v. a.* grün färben.

Зеленúця, *f.* grünfärbendes Kraut.

Зелéність, -ости, *f.* das Grüne, die grüne Farbe.

Зеленíти, *v. n.* grünen.

Зелéнка, *f.* Grünerde, *f. Пол.*; 2) — зелéнячка, *f.* Laubfrosch, *m.* (Hyla arb.); 3) Agaricus aeruginosus.

Зелéнобéрéгий, *a. ВБ.* mit grünen Ufern.

Зеленогнóїнє, *n. Гн.* 30 Grün[düngung, *f.*

Зеленолýгий, *a.* -а рікá mit grünen Auen.

Зеленоóкий, *a.* grünäugig.

Зеленорýдь, *f.* Grünbleierz, Braunbleierz, *n.*

Зеленóчок, *m. Ст.* das Grün.

Зелéнощі, *pl. ОП.* grüner Plafond.

Зеленýха, зеленьчýха, *f.* Crenilabrus. [*Аль.* 514.

Зеленýшка, *f.* s. Зелéний, -а

Зеленцéм, *adv.* ще — noch grün u. unreif. [(Astasia euchlorum).

Зелéнчик, *m.* schöngrünes Nixchen

Зеленя́вий, s. Зеленáвий, *Пол.*

Зеленявожóвтий, *a.* grünlichgelb.

Зеленя́к, зеленюх, *m.* Goldkäfer, (Cetonia aurata), *B.* [spe, *f. M.*

Зелепóчок, -чка, *m.* (grüne) Knos-

Зелепýга, *f.* зелепýш, *m.* unreife noch grüne Weichsel- od. Kirschenfrucht; 2) Art grünlicher Pflaumen.

Зеличóк, -чкá, *m.* Zaunkönig, *m.* (Troglodytes parv.). [Желíзо etc.

Зелíзо, зелíако, зелíзний etc. s.

Зéльман, *m.* Art гаївка, *Пар.* (*Пр.* II. 257). *Kol.* I. 166. 177. 183.

Зéльний, *a.* Kraut- *Ш.* II. 221.

Зелó, *n.* Kraut, Unkraut, *n.*; Unkrautsamen, *m.*; 2) *N.* des † Buchst. s.

Зеля́стий, *a.* Kräuter-, *B.*

Земе́лька, *f. dim.* kleines Grundstück.
Земе́льне, *n. a. s.* Grundsteuer, *f.*
Зе́ме́ць, -мця́, *m M.*+*Б.* 418 Grund-, Gutsbesitzer; Grossgrundbesitzer, *Кн. m.*
Земизеле́ня, *f.* s. Зелемозе́нь.
Землево́дний, *a.* -е звіря́ Amphibium, *n. Oz.*
Земледу́х, *m.* -медведю́шок Maulwurfsgrille, Werre, *f.* (Gryllotalpa vulg.).
Землезна́вство, *n.* Erdkunde, Länderkunde, *f.*; 2) Geognosie, *f. Пар.*
Землемі́р, *m.* Geometer, Feldmesser, *m. Шл.*; 2) *pl.* Spanner, *pl. Вол.*
Землемі́рство, *n.* Geometrie, *f.*
Земленисти́й, землева́тий, *a. ГШ.* erdartig; erdhaltig.
Зе́мленька, *f. dim.* (lieber, theuerer) Boden; рі́дна — Heimatsboden, *m.*
Землепи́сь, *f.* Erdbeschreibung, Geographie, *f.*
Землепи́сець, -сця, *m.* Geograph, *m.*
Землепи́сний, *a.* geographisch.
Землери́йка, *f.* — мизи́нна Zwergspitzmaus, *f.* (Sorex pygmaeus). [*m. Ру.*
Землетря́с, *m.* Erderschütterer,
Землетря́сення, *n.* Erdbeben, *n. ГШ.*
Земли́стий, *a. Вах.* erdig; 2) s. Земленистий.
Земли́ця, *f.* s. Земля́.
Земльови́й, *a.* — бі́б Kartoffel, *f.*
Земля́, *f.* Erde, *f.* Erdboden, Boden, Grund, *m.*; 2) Grundbesitz, *m.*; 3) s. Тло, дно, по́ле *Кв.* 338; 4) *N.* des Buchst. З.
Земля́к, (*d.* землячо́к), *m.* Landsmann, (*pl.* Landsleute) *m*; 2) Kröte, *f.* (Bufo).
Земляни́й, *a.* Erd-; -е ма́сло Aetalium septicum; 2) -і гру́ші knollige Sonnenblume (Helianthus tuberosus); 3) -е се́рце Rhizopogon albus.
Земля́ник, *m.* s. Дурилю́д.
Земляни́н, *m. M.* II. 96 zuständiger Insasse eines Dorfes, der Einheimische; Landmann, Bauer, *K.*; Grundbesitzer, *m. B.*
Земля́нка, *f.* Erd-, Lehmhütte, *f.*; 2) Kartoffel, *f.* (*B.*); 3) Braunkehlchen, *n.* (Saxicola rubetra); 4) s. Земля́к 2).
Земля́ньский, *a.* s. Селя́ньский, *Зар.*
Земля́цкий, *a. K.* vaterländisch.
Земля́чка, *f.* Landsmännnin, *f.*
Зе́мний, *a.* irdisch Erden- *Ш.* II. 268; 2) -і покло́ни I. 286 bis zur Erde, fussfällig.
Земни́к, *m.* Keller, *m. Ф.*
Зе́мничка, *f.* s. Дури́баба.
Земново́дний, *a.* amphibienartig, beidleibig; -і *pl.* Amphibien, Beidleber, Lurche, *pl.* [der Erde lebend *Ш.* II. 270.
Земно́родний, *a.* erdgeboren, auf
Земня́, s. Земля́.
Земозі́ль, *m.* s. Пе́се молочко́ *B.*
Зе́мский, *a.* s. Зе́мний 1) *У.*
Земсть, *f.* s. Месть: то — не ба́ба! eine Furie!
Зе́мчик, *m. Не.* (*Пр.* IX. 178).
Зендрі́вка, *f.* sehr hart ausgebrannter Ziegel.
Зени́т, *m.* Zenit; *m.* зени́тний, *a.* Scheitel-, -окру́г Scheitelkreis, *m. Пол.*
Зе́новідь, *f.* s. Дзіробо́й.
Зеренце́, *dim.* Körnchen, Körnlein, *n.*
Зеренча́к, *m.* Solitarium nucleatum.
Зері́пати, *v. n.* kreischen, schreien, (*B.*). [gel-, spiegelig.
Зеркале́вий, зерка́льний, *a.* Spie-
Зерка́лене, *n.* — возду́шне Luftspiegelung, *f. Пол.* [*m. Шар.*
Зерка́льник, *m.* Spiegelmacher,
Зе́ркало, (*d.* зе́ркальце), *n.* Spiegel, *m.*
Зерна́к, *m.* Steinfrucht; 2) Schliessfrucht, *f.* (achenium) *B.*
Зерна́тий, s. Зернова́тий.
Зе́рне, *n. coll. B.* Körner, *pl.*
Зерни́на, (*d.* зерни́нка), *f.* s. Зеренце́ *Ч.* II. 526; 2) zum Zucker verdickter Honig. [grosskörnig.
Зерни́стий, *a.* kernvoll, körnig, *B.*
Зерні́вка, *f.* Sämling, *m.*
Зе́рно, *n.* Kern, *m.*, Korn, *n.*; зерно́ перло́ве *M.* I. 123 *coll.* Perlen, *pl.*
Зернова́тий, *a.* grobkörnig (ка́мінь).
Зерноі́да, *m.* -горо́шко, Erbsen-Muffelkäfer, *m.* (Bruchus pisi). *Пол.*
Зерня́, зе́рнятко, зе́рнячко, *n. dim.* s. Зеренце́, зе́рно. [etw. ausrichten.
З'ехи́дствувати, *v. a. Кв.* tückisch
Зжали́ти ся, sich erbarmen, Mitleid fassen, fühlen, *Ш.* II. 25.
Зжалі́ти, *v. n.* s. Жалі́ти (ваппо́).
Зжа́ти, зжина́ти, *v. a.* mit der Sichel abschneiden, absicheln, abernten.
Зжега́ти, *v. a.* ver-, abbrennen.
Зже́жище, *n.* Brandstätte, *f.*
Зжёрти, зжере́ти, *v. a.* auf-, abfressen.

Зжеса́ти ся, im Schreck auffahren; *vgl.* Жас).
Зжидові́ти, *v. n.* verjuden; Jude werden.
Зжиловáтїти, *v. n.* zähe werden.
Зжима́ти, *v. a.* drücken, pressen, *Кн.*
Зжира́ти ся, zusammenschrumpfen, schwinden, s. Зжéрти.
Зжи́ти, (зживáти), *v. n.* з рóзуму den Verstand verlieren; 2) — ся з ким, з чим sich durch Zusammenleben mit jmdm enge, innig verbinden; sich worin einleben.
З-за, *praep.* von hinter, s. Из-за; з(von).
З-завúдна, *adv.* s. За-вúдка.
З-за гóдї, *adv. Ф.* (*Пр.* V. 216) unzeitig, verfrüht; vergeblich.
З-за́молоду, *adv.* noch in jungen Jahren, noch jung.
З-за-рáди, *praep. Га.* II. 55 von wegen, s. Рáди.
Зза́рань, *adv.* zeitig, frühzeitig (з зарáня).
Звúкнути, s. Звúкнути.
Звивáти, *v. a.* zusammen-, berufen.
Ззима́ти, *v. a.* s. З'има́ти [съим-] *Ог.* 207, 11.
Ззира́ти, *v. n.* на щось, auf etw. blicken; 2) — ся, взирнýти ся Blicke wechseln; *b*) на кого́ s. Зглядáти ся.
Ззї́жа, *f.* starke Verzehrung, Consumtion; Gefrässigkeit, *f.*; 2) Vielfresser, *m.* (*B.*).
Ззї́сти, *v. a.* s. З'їдáти.
Ззіхóд, *m.* s. Всхід, зхід (сóнця).
З-зóрі, *adv.* mit Tagesanbruch, *Щог.*
Зивáти ся, s. Звáти ся.
Зиґзаковáтий, *a.* im zickzack.
Зúз, *m.* зизáтий, зизовáтий, *a.* Schieler, schielend.
Зизáти, *v. n.* *Ч.* III. 161 schnattern (v. Gänsen).
Зúзгати, *v. n.* zischen, schwirren.
Зúздріти, s. Призирáти ся.
Зик, *m.* Gezisch, *n.* *Ш.* I. 256; schneidendes Zischen; Winseln, Kreischen, *n.* *P.* II. 31.
Зúкнути, *v. n.* zischen.
Зикрáтий, *a.* *Ko.* 163 der Augen von zweierlei Farben hat; *vgl.* Зїркáтий.
Зима́, *f.* Winter, *m.*; 2) Schnee, *m.* (*B.*); 3) Fieber, *n.* — бе, das F. schüttelt, (*B.*).
З'има́ти, *v. a.* fangen, ergreifen.
Зима́рка, s. Зимíвка. [*m.* (*B.*).
Зимéць, -мцá, *m.* Dachgiebel, -kamm,
Зимíвка, *f.* Winterhütte mit Schafstall u. Heukammer (auf der Alm), *f.* Winterstand, *m.* [wintern (des Viehes).
Зимíвле, *n.* das Ueberwintern, Durch-
Зúмний, *a.* kalt, kühl; 2) winterlich, Winter-, — Николáй, -нї Никóли, *pl.* *Ф.* heil. Nicolausfest am 18. Decemb.
Зимниця, *f.* *Гр.* Winterapfel, *m.*; 2) s. Зимóха.
Зúмно, *n.* Kälte, *f.* [nig.
Зимнокрóвний, *a.* kaltblütig, -sin-
Зимнокрóвність, -ости, *f.* Kaltblütigkeit, *f.* *Нар.*
Зимносéрдий, *a.* *T.* kaltherzig.
Зимовúй, *a.* Winter-, winterlich.
Зимовúк, *m.* s. Зїмовúк; 2) — осíнний, Herbstzeitlose *f.* (Colchicum autumnale).
Зимóвиско, *n.* *АД.* II. 138 Winterlager, *n.* -quartiere, *pl.* итú на з.
Зимóвок, -вку, *m.* s. Зимíвле.
Зимомúрок, -рка, *m.* Frostspanner, *m.* *B.* [(Alcedo ispida) *Пол.*
Зиморóдок синя́вий, Eisvogel, *m.*
Зимóха, *f.* kaltes Fieber.
Зимува́ти, *v. a.* (худóбу) überwintern; *v. n.* den Winter verbringen, überwintern; зимóваний = перезимóваний.
Зинóвій, *m.* s. Зінько; Зинóвія, Зенéйда s. Зінька.
Зир! зирк! *int.* vom Heraus- Hervorschauen, -gucken -blicken: da sieh! *Ог.* 217—218. [*v. n.* blicken, schauen.
Зирúти, *Кн.* зúркати, зúркнути, Зирнúця, *f.* *K.* s. Зінúця.
Зúрно прозирнýти, *K.* durchdringend, scharf blicken.
Зиск, зиськ, *m.* Gewinn, *m.*
Зиськáти, (зúскати), *v. a.* *K.* II. 101 ausfinden, ausfindig machen; 2) erwerben; gewinnen.
Зискóвий, *a.* — матéриял *У.* Gegenstand des Gewinnes, der Ausbeutung, *m.*
Зискодї́л, *m.* Dividende, *f.* *Term.*
Зисколюбúвий, *a.* gewinnsüchtig, *Кл.* [wachen.
З'иснýти ся, *Фр.* vom Traume erЗиспúти, *v. n.* begegnen.
З'истúти, *v. a.* *Ф.* verwirklichen, vollbringen; (*Ф.*) — ся, *Зар.* *КУ.* sich verwirklichen, zur Wahrheit werden, in Erfüllung gehen. [ховáти?
Зихабúти, *v. a.* *Гол.* I. 208 s. ЗаЗúчити, *v. a.* leihen.

Зичíти, *v. n. Ш.* I. 361 zischen.
Зúчно, *adv.* stark, im Ueberfluss *Ш.* I. 170; 2) mit dumpfem Lärm *Ш.* II. 149.
Зі-, s. З-, зо-, с-. [бráти.
Зібráти, *v. a. Кв.* 341 s. Зімняти,
Зібрáнє, *n. Кв.* 208 Sammlung, *f.* gesammeltes Gut. [fangen.
Зібрáти, s. Збирáти; — роя́ ein-
Зїв, *m.* Schlund; 2) Durchlass zwischen den Kettenfäden wo der Einschlag vermittelst des Weberschiffes geschossen wird. [*V.*; 3) *pl.* зїви Kiemen, *pl.*
Зíва, *f.* das Gähnen; 2) Schlund, *m.*
Зївáка, зївýн, *m.* Gähnmaul, *m.*
Зívати, зївнути, *v. n.* gähnen, *P.* I. 42.
Зíвка, *f.* Lappenmuschel, *f.* (Chama).
Зївкúй, *a.* bitterlich schmeckend.
Зївнúй, *a.* Kiemen-.
Зíво, *n. Ч.* I. 85 s. Пáща, зíва 2).
Зївóта, *f.* Gähnsucht, *f.*; Göttin des Gähnens *Ko.* 66.
Зігнáти, *v. a.* [зженý, зженéш], zusammen treiben; auftreiben; 2) * zusammenzählen, summieren; 3) vertreiben, verscheuchen; fortschaffen; — плід die Frucht abtreiben; — злість, сéрце на ким seinen Zorn über jn.dn auslassen.
Зігнýти, *v. a.* beugen, biegen.
Зігрáти, *v. a.* * — пóле zerwühlen; 2) — ся zu spielen, zu toben anfangen (v. Flusse); *b*) — в кáрти im Spiel viel verlieren.
З'їдь, *f.* Raubanfall der Bienen; 2) das Zorren (im Inneren); 3) З'їджь.
З'їдáти, *v. a.* aufessen, -fressen, -zehren; 2) * s. Зчарувáти; 3) * — ся sich beklagen. [*m. K.* II. 54.
З'їдень, *f.* das Auffressen, Frass,
З'їджь, *V.* з'їжь, з'їжа, *f.* s. Зíжа.
З'їди, *pl.* Перéїди *Сн.* 154; 2) Frass, *m.*
З'їдúща, *pl.* Ort wo die Ueberbleibsel des vom Raubthiere gefressenen Viehes liegen. [*m.* (*Фр.*).
З'їдýн, *m.* Menschenfresser; Tyrann,
З'їдýщий, *a. Мог.* verzehrend.
Зіждáти, *v. a. M.* erwarten.
Зізóитеньгáвіти, *v. n.* §. s. Знíáчити ся.
Зізвáти, s. Зивáти.
З'їзд, *m.* Zusammenkunft, *f.* (zu Wagen, zu Pferde).
Зіздáти, *v. a. Зг.* erbauen.
З'їджáти, з'їздúти, *v. n.* herunterfahren; 2) з ким *Гр.* mit jmdm gleiche Fahrt einhalten können; 3) — ся zusammenkommen (gefahren).
З'їзуíчений, *a. K.* jesuitisirt.
Зійтú, входúти, *v. a.* пóле, багáто сьвíта durchgehen, -wandeln; 2) *v. n.* aufgehen (die Saat, d. Sonne etc.) 3) з ким не мочú — mit jmdm im Gehen gleichen Schritt nicht einhalten können; 4) ab-, weggehen, ab-, wegtreten: з очúй aus den Augen gehen; з гáдки, з мúсли aus dem Sinn kommen; з рóзуму irrsinnig werden; з дорóги (дóброї) auf Irrwege gerathen; зо сьвíта mit dem Tode abgehen, sterben; 5) — ся zusammen kommen, -treffen; корóва зійшлá ся з телятем die Kuh hat eben gekalbt, *Kol.* I. 119; * кíнцї не схóдять ся man findet nicht sein Auskommen.
Зїклáсти, s. Зложúти.
Зїкрáтий, *a.* зїкráч, *m.* schielend, Schieler, *m.*; 2) s. Зїркáтий (мак); 3) mit losem Maul.
Зíкри, *pl.* schielende Augen: зíкрами глянути (на кого), jmdn anschielen.
Зíлє, (*d.* зíленько, -ечко), *n.* Kraut, *n.* Pflanze, *f.* Kräutchen, *n. coll.* Blumen, *pl.*
Зїлúна, *f. Me.* 310. *M.* II. 151 s. Зíлє.
Зїлúстий, *a. Фр.* grasreich.
Зілíвка, *f.* Pflanzenwanze, *f.* (Phytocoris).
Зіллáти, s. Зливáти.
Зíльний, *a.* Kräuter-, Pflanzen- *Зг.*
Зільнúй, *a.* прúкадок s. Зільнúця.
Зїльнúк, (*d.* -ичóк), *m.* Blumengarten; *m.* 2) —, зїлянúк, Herbarium, Kräuterbuch, *n.*
Зільнúк, *m.* зільнúця, *f.* Beuchfass, *n.* Aescher, *m.* (на скíри).
Зїмá, *f.* s. Зимá.
Зїминá, *f.* s. Озимина́.
Зїмівлá, (-є), *n. P.* I. 30 s. Зимівле.
Зімкнýти, *v. a. Ко.* 233 fest aneinander schliessen. [Schwäche, *f.*
Зімлíсть, -ости, *f.* Ohnmacht,
Зімлíти, *v. n.* ohnmächtig werden, in Ohnmacht fallen. [Зимовúй.
Зїмнúй, *K.* зімóвний, *Левч. n.* s.
Зїмнúк, *m.* Aster annuus.
Зїмничувáтий, *a.* spätreif, Winter-.
Зімнáти, зімáти, *v. a.* zerknittern, zusammendrücken. [Farme, *f.* Gehöft, *n.*
Зїмовúк, *m.* Winter-Ansiedelung,

Зїмовчáк, *m.* Besitzer eines зїмовúк; Ansiedler, Farmer, *m.*
Зїмóдра, *f.* Gilb-Weiderich, *m.* (Lysimachia vulg).
Зúмський, *a.* зїмá -а der ganze, volle (starke) Winter *H.* 149. [dern.
Зімхóвий, *a. R.* 117 aus Flaumfe-
Зїнúця, *f.* Augapfel, *m.* Pupille, *f.*
Зїнúчний, *a.* -е кóлесо, Augenbogen, *m. Пар.* [Зїнúця.
Зїнка, *f.* Augenlid, *n.* (*B.*); 2) s.
Зúнька, *f.* Zenobia.
Зїнькó, *m.* Zenobius. [striacus.
Зúновать, *f.* Cytisus biflorus u. au-
Зїнóвка, *f.* Dosten, *m.* (Origanum vulg.). [maus, *f.* (Mus [Spalax] typhlus).
Зúньске щенá, *n. Ч.* I. 54 Blind-
Зúпавий, *a.* aufbrausend, auffahrend, barsch. [gekehrt, verkehrt.
Зіпáк, на — *adv. Гол.* III. 55 um-
Зїпáка, *m. f.* Schreihals; Häscher, *m.*
Зúпати, *v. n.* nach Athem schnappen; 2) на кого́ jmdn barsch, roh anschreien, ansprechen.
Зіпáчистий, *a.* (*B.*) abschüssig.
Зіправджéний, зіпрáвдний, *Зар. a.* s. Справдéшний. [werden.
Зіпрíти, *v. n.* schwitzen, schwitzig
Зіпрáвди, *adv.* s. Спрáвдї.
Зіпсувáти, зіпсýти, зіпсуте́ etc. s. Зопсувáти etc.
Зіпхнýти, s. Спихáти.
Зір, *g.* зóру, *m.* Sehvermögen, Gesicht, *n.*; 2) Blick, *m. Лїр.*
Зірвáти, зривáти, *v. a.* abreissen, abpflücken; — óики́ (з вія́ від вóза) die Ochsen vom Joch befreien, ausspannen; — рýки, нóги müde reissen; * óчи на щось (на чужúй коровáй) neidisch, eifersüchtig blicken; — з ким óйтку anfangen zu raufen; — на ким своє́ зло s. Зігнáти злість — + *M.* — ся schnell auffliegen, sich reissend schnell erheben.
Зíрка, *f.* Sternlein, *n.*; 2) —, *pl. M.* I. 140 Art Lichtnelke „brennende Liebe" (Lychnis chalcedonica).
Зíрка, *f. m.* Schieler; mit e. Fleck auf dem Auge.
Зїркáч, *m.* зїркáтий мак Klatschmohn, *m.* Klatschrose, *f.* (Papaver Rhoeas); 2) Sperbergrasmücke, *f.* (Sylvia nisoria).
З'íрки, (з'óрки), *pl.* s. Сýголовки.
Зіркúй, *a.* mit scharfem Gesicht, umsichtig, *Мак. Левч.*
Зірнéньке слівцé, s. Згíрний.
Зірнúй, *a.* sternenhell.
Зірнúця, *f.* s. Зóря.
Зірнýти, *Лїр.* s. Зирúти.
Зірóчний, *a.* Stern- *Еф.* 13.
Зірчáк, *m.* слиз — Rosenpappel, *f.* (Malva alcea); 2) Plattstern, *m.* (Asteriscus).
Зісáти ся крізь сóн, unruhig im Schlafe sich aufraffen, sich werfen [зжесáти ся]. [werden.
Зісвиновáтїти, *v. n.* schweinisch
Зіськáти, *v. a.* з когóсь щось von jmdm etw. einziehen, abfordern s. Зиськ.
Зісловéнити, s. Зословúщити.
Зіспáти, *v. a.* s. Переспáти (ніч).
Зі-спóду, *adv.* von unten her.
Зіссáти, *v. a.* aussaugen, auszehren.
Зістáрити, *v. a.* s. Стáрити.
З'íсти, s. З'їдáти.
З'істúти, *Ф.* s. З'истúти. [чáти.
Зістрінýти, зістрітúти s. Зустрі-
Зісýнути, s. Сеýнути.
Зíцянка, *f.* bepisster Windellappen.
Зіцяти ся, s. Вецяти ся.
Зіткнýти ся з ким in Berührung kommen. [dern.
Зітлíти, *v. n.* verglimmen; vermo-
Зітхáнє, *n.* das Seufzen, Seufzer, *m.*
Зітхáти, зітхнýти, *v. n.* auf seufzen; 2) — ся *M.* zu Athem kommen, frei ausathmen.
Зіхідний, *a. Ч.* III. 456?
Зіходúстий, *a. B.* convergierend.
Зішпáти, *v. a.* zerwühlen.
Зк-, s. Ск-.
Зкамнутúти, *v. a. Гр.* V. 341 verrathen, anzeigen (computare).
Зкелтувáти, s. Зопсувáти.
Зклизнýти, *v. n. Гр.* V. 352?
Зковерíти, *v. n.* s. Звихровáтїти.
Зкомúзити ся, *Кух. Ос.* (61) XI. 12.?
З-крýгу спúти ся, übermässig der Trunkenheit ergeben sein.
Злабýдати, *v. a.* §. etw. mit Mühe, leidlich zu Stande bringen.
Злáгода, *f.* Vertrag, *m.* Uebereinkunft, *f.* в дóбрій — im guten Einvernehmen.
Злáгодити, злагóджувати, *v. a.* zubereiten, bereit, fertig machen, zu-

richten; s. Ла́годити.

Зла́дити, владна́ти, *v. a.* s. Поладна́ти; — ся sich zurechtlegen, zu Stande kommen; *b*) * sterben.

Зладува́ти, *v. a.* zurichten, ausrüsten, laden: гарма́ти.

Злази́ти, s. Зли́зти. [[I. 350. *K.*

Злак, *m.* † Pflanze, *f.* Kraut, *n. Ш.*

Зла́комити ся на щось, lüstern nach etw. werden, gelüsten.

Зламáч, *m.* — приса́ги, *Не.* der Eidbrüchige.

Зла́пати, s. Зловúти. [на́дити ся.

Зла́сити ся, *Ст.* s. Зна́дити, по-

Зласка́вити ся, sich gnädig, barmherzig zeigen, *IГ.*

Злата́ти, *v. a.* zusammenflicken.

Злати́ти, s. Золоти́ти. [Thoren.

Златовра́тий, *a. Мл.* mit goldenen

Златогла́в, *m.* goldgestickter Stoff.

Златогну́здий, *a.* mit goldenem Zaume, *Ру.* [schillernd; goldrandig.

Златогра́нний, *a. Ч.* I. 179 gold-

Златозори́стий, *a.* goldstrahlend, *Пу.* [*Ш.* II. 168.

Златоко́ваний, *a.* Золотоко́ваний

Златоколи́стий, *a.* сад *Ф.* mit goldenen Zaunpfählen umgehen.

Златомальо́ваний, *a.* goldgemalt *Ш.* II. 167.

Златонец, *m. Гол.* III. 225?

Златосúнiй goldblau gelb und blau.

Златостóльний, *a. Ру.* goldthronend. [kleidet, *У.*

Златостро́йний, *a* in Gold ge-

Златоу́стий, *a.* Goldmund, Chrysostomus, *m.*

Зла́яти, *v. a.* ausschelten, rügen.

Зле, *adv.* s. Злий.

Злебеда́ти, *v. a. Л.* 33 ertappen.

Злебеди́ти, *v. n.* anfangen kläglich zu singen (ле́бідь). [*М.*+*Б.* 14.

Злебени́ти, *v. a* ? s. Згоди́ти

Зле́гка, *adv.* leicht, sanft. [rung, *f.*

Зле́гчене, (-шене), *n.* Erleichte-

Злегчúти, *v. a.* erleichtern.

Злеґува́ти, *v. n.* nachlassen (v. der Krankheit, Arbeit).

Зледащíти, *v. n.* Taugenichts, werden, liederlich w. [zu Eis erstarren.

Зледени́ти, *У.* зледи́ти *Мл. v. n.*

Зле́жати ся, sich verliegen; зле́жалий, *a.* dh langes Liegen verdorben, verlegen.

Злекшíти, *v. n.* s. Полекша́ти.

Зле-лю́тий, *a.* sehr grimmig, grimm.

Зленя́ти, *v. n.* sich verflüchtigen; verbleichen. [ren, *Гуш.*

Злестúти, *v. a.* überlisten, verfüh-

Злетíти, *v. n.* auffliegen; 2) herabfliegen; 3) — ся zusammenfliegen.

Зле-тяжкúй, *a. Ст.* schwer und unheilvoll. [Trankopfer, *n.* (libatio).

Злúва, *f.* Guss Platzregen; 2) *pl.*

Злива́ти, *v. a.* abgiessen; 2) begiessen; 3) zusammengiessen; 4) eingiessen, einschmelzen; 5) — ся zusammenfliessen.

Злúвка, *f.* Abguss, *m.*; 2) Samenergiessung, Pollution, *f.*; 3) *pl.* злúвки, *Ч.* IV. 13. das Waschen (Begiessen) der Hände der Hebamme durch die Wöchnerin; 4) *pl.* Zechgelage am folg. Tage nach der Kindestaufe, *n.* 5) *pl.* zusammengegossene Ueberbleibsel verschiedener Getränke od. Speisen.

Злúвний, *a.* дощ *Фр.* s. Злúва 1).

Злúвок,-вку, *m.* Zusammenfluss, *m. Не.*

Злúгати, *v. a.* verschlucken, verschlingen, *Пс.* [verbinden, §.

Злúгати ся з ким mit jmdm sich

Злигóднї, *pl.* schlimme, schreckliche Zeiten *Кч.* 61.

Злидáр, *K.* злúдень, злиде́нник, *H.* 58. *m.* der Arme, Dürftige, Darbende Elende; armer Schlucker; 2) Unglückstag s. Злúднї; * unseliger Freier *Кв.* 357; 3) злúдень Teufel, *m. IГ.*

Злиде́нний, *a.* unglücklich, elend.

Злиде́ннiсть, -ости, *f.* grosse Armut, Elend, *n.*

Злúднї, *pl.* unglückliche Tage, Ungemach, Elend, *n.* (*personif. Ч.* I. 211); böse Geister *Ч.* II. 393—399; товчú свої злúднї seine Unglückszeit hinschieben; 2) „Siebensachen" *Ч.* II. 413; 3) *Rückenknochen des Vogels in der Speise.

Злиднувáти, *v. n.* in злúднї 1) leben; leiden, darben; злиднéний ausgemergelt wegen des Darbens. [rier, *m.*

Злиднúк, *m. У.* s. Злидáр, Proleta-

Злизáти, (-зувати), *v. a.* ab- weglecken.

Злúзнути, *v. n.* verschwinden.

Злий, зла (злáя), зле (злóе), *a.* schlecht, böse, schlimm, übel.

Зли́нець, -нця, *m.* осети́й — Carduus defloratus. [canadense).
Зли́нка, *f.* Berufkraut, *n.* (Erigeron
Зли́нок, -нка, — вощи́нник Wachsschabe, *f.* (Achroea grisella) *B.* [gen.
Злину́ти, *v. n.* wegfliegen, verflie-
Злипа́ти ся, зли́пнути, *v. n.* sich zusammen- verkleben.
Зли́ти, *v. a.* s. Зли́вати; — ся: о́чи сл'ї́зми́ злили́ ся *Ш.* I. 156 mit Thränen zugleich ausfliessen, erblinden.
Зли́ти ся, *K.* I. 164 s. Зло́стити ся.
Злите́ (-я́), *n. Не.* Zusammenfluss, *m.* Verschmelzung, *f.*
Злицюва́ти, *v. a. Oc.* (61) VII. 5.?
Зли́чний, *a. H.* 104 geziemend, schicklich, anständig; ehrlich; 2) hübsch *АД.* I. 69. [trauen, на когóсь jmdm *Ф.*
Злиша́ти, *v. a.* überlassen, anver-
Зли́шка, *f.* Rest, *m. Зг.*; 2) Vorschlag des Preises, *m. Кв.* 154·
Зли́шний (-ій), *a.* überflüssig, überzählig, entbehrlich; з-ли́шнього *adv. M.* II. 94 überaus, gar sehr.
Зли́шок, -шку, *m.* — здобу́тку Erübrigung am Unternehmergewinn, *f.* Mehrwert der Production, *m. Под.*; Ueberschuss, *m. Term.*
З-ліва, злїворуч, *adv.* links, *Нс.*
Злївити, злївля́ти, *v. a. Пар.* etw. Gespanntes nachlassen.
Злїза́ти, зл'ї́зти, *v. n.* herabsteigen, herunterklettern; (скі́ра з т'і́ла) abfallen, abgehen; 2) — на гору́ *P.* I. 5. hinaufsteigen.
Злім, *g.* зло́му *Св.* Bruch, *m.*
Зл'і́нити ся, s. Ви́лїнити ся.
Зл'і́нка, *f. B.* Häutung, *f.*
Злїпи́нець, -нця, *m.* Conglomerat; — желїзонóсний Ortstein, Eisensandstein, *m.*
Злїпи́ти, зл'і́плювати, *v. a.* zusammen-,ver-, zukleben,-leimen;—ся sich —.
Зл'і́пище, *n.* Conglomerat, *n. Пол.*
Злїпкóвий, *a.* gemengt, Conglomerat-, *Пол.* [сли́вий.
Злісли́вий, злісни́й, *a. M.* s. Зло-
Зл'і́сний, s. *a. m.* s. Лїсни́чий.
Зліcть, *g.* зло́сти, *f.* Bosheit, *f.* Zorn, Grimm *m.* на — кому́ щось зроби́ти jmdm etw. zum Possen thun, ihm einen schlimmen Streich spielen.
Зл'і́стниця, *f.* s. Зло́сниця.
Зл'і́тати, *v. a.* etw. durchfliegen, -laufen; — ся sich müde laufen.
Злїтни́ти, *v.a.* (во́ду) lau erwärmen.
Злітцé, *dim. Ч.* III. 295 s. Зóлото.
Злїчи́ти, *v. a.* zusammen-zählen.
Зло, *n.* das Uebel, das Schlechte, das Böse; зло зроби́ти кому́ Leid, Unrecht jmdm zufügen *P.* I. 7.; на зло́ *Гол.* zum bösen Ende, zum Unheil.
Зло́ба, *f. H.* 4 Boshcit, Boshaftigkeit, Böswilligkeit, Schadenfreude, Tücke, *f.*
Зло́би, *pl. N.* e. Berges.
Зло́би́вий, *П. п.* 26. *Зг.* зло́ли́вий *Ч.* III. 21 *Ст.* зло́бний, *a.* bösartig, böswillig, boshaft, tückisch; hämisch.
Зло́би́тель, *m.* Peiniger, *m. Ст.*
Зло́бник, *m. У.* Bösewicht, *m.*
Зло́бність, -ности, *f.* s. Зло́ба.
Зло́бреме́нний, *a.* unheilschwanger; -а хма́ра gewitterschwanger, *Мог.*
Злови́ти, *v. a.* ein- fangen, ergreifen, erwischen, ertappen. [Absicht *Др.*
Зло́ві́льний, übelwollend,mit böser
Зло́ві́стний, *a. КУ. Ст.* s. Лихові́стний; unheilschwanger.
Зло́вле́ne, *n.* das Einfangen,Ertappen.
Зловóнець -нця, *m.* Stinkthier, *n.* (Mephites putorius).
Зловре́дний, *a.* † *K.* sehr schädlich.
Зло́га, *f. Нс.* s. Склад 1). [bett, *n.*
Зло́ги, *pl.* Niederkunft, *f.* Wochen-
Зло́да́рний, *a. Гол.* III. 197 ungerathen, ruchlos.
Зло́дїй, *m.* Dieb, *m.*; 2) Bösewicht, Frevler, *m.*; 3) * Borkenkäfer, *m.* (Bostrychus).
Зло́дїйка, *f.* Diebin, *f.* горі́вка всьóму зло́му — *M*+*B.* 400 Urheberin, Ursache alles Bösen. [nen Dieb nennen.
Зло́дїйкува́ти, *v. a.* кого́ jmdn ei-
Зло́дїйкува́тий, *a.* diebisch.
Зло́дїйний, *a. Не.* frevelhaft, verbrecherisch. [*Нс.* stehlen, Dieb sein.
Зло́дїйнича́ти, злодїя́чити, *v. n.*
Зло́дїйня́, *f. coll.* Diebe, *pl.* Diebsgesellschaft, *f.*
Зло́дїйский, *a.* Diebs-, diebisch.
Зло́дїйство, *n* Dieberei, Spitzbüberei, *f.* Diebstahl, *m.* [Gut.
Зло́дїйщина, *f. coll.* gestohlenes
Зло́до́льний, *a.* unglücklich.
Зло́дю́га, *aug.* зло́дю́жка, *dim.* s. Зло́дїй 1).

Злóженє, *n.* Zusammensetzung; 2) Structur, *Пол.*; 3) Absetzung, *f.* (з у́ряду), *Term.*

Зложи́ти, склада́ти, *v. a.* zusammenlegen, -fügen, -falten, -setzen; bilden, machen: ру́ки з кимо́сь за щось *Кч.* 109 dh Handschlag bekräftigen; умо́ву *Ст.* einen Vertrag machen; пі́сню, по́вість etc. dichten, verfassen, componieren; 2) раху́нок, испи́т ablegen; abstatten, darbringen; niederlegen; кого́ з у́ряду jmdn vom Amte absetzen; щось на кого́ etw. auf jmdn schieben, jmdm etw. andichten; 3) — ся sich — —; на кого́ (що), для кого́ zusammenschiessen, beitragen, sammeln für jmdn; sich auslegen (beim Fechten); — до стрі́лу anlegen, sich zum Schuss fertig machen; — до чого́сь Gewandheit, Routine worin bekommen; *demüthig werden.

Злóжний, *a.* zusammengesetzt, gemengt *Пол.*; 2) zusammensetzend, Bestand- *Св.* [Bau, *m. Пол.*

Злóжність, -ости, *f.* Structur, *f.*

Злóжня, *f. Зг.* Bestandtheil, *m.* Element, Gefüge, *n.* Fuge, *f.*

Злозача́тий, *a.* schlecht empfangen *Ш.* II. 236. [bösen Weibes.

Злоїдниця, *f. Др. с. Bein.* eines

Злóка, *f.* Rhapiorhynchus, *B.*

Злóк, *m.* Schluck, *m.* злóком пи́ти in einem Zuge trinken, *Пар.* [*Ч.* V. 435.

Зло-коріне, *n.* böse giftige Wurzel,

Злолюбúвий, *a. Мог.* das Böse liebend.

Злом, *m.* Bruch, *m. Пол.*; 2) s. Лом.

Зломáти, зломи́ти, *v. a.* brechen.

Зломи́слити, *v. n.* кому́ gegen jmdn Böses sinnen, *Ру.*

Злóмок, -мка, *m.* Bruchstück, *n.*

Злонамірéний, *a. T.* heimtückisch, übelgesinnt. [ternehmend *Ш.* II. 239.

Злоначинáючий, *a.* Böses un-

Злопáдость, *f.* böses Schicksal, Missgeschick, *n.* [selig.

Злопáдостний, *a.* unglücklich, un-

Злопамя́тливий, *a.* erlittenes Unrecht gedenkend.

Злопáмятний, *a.* unseligen Andenkens; 2) Groll hegend, rachsüchtig.

Злопáмятство, *n. Кн.* Groll, *m.* Tücke, Rachgier, Rachsucht, *f.*

Злóпати, *v. a. Шіс.* auffressen, *vgl.* Жльóпати.

Злоповíтре, *n. Пу.* verpestete Luft.

Злопотíти, *v. n.* anfangen zu poltern, zu schlagen.

Злорáдий, *a.* schadenfroh, *Пар.*

Злорáдість, -ости, *f.* Schadenfreude, *f. Пар. B.*

Злорáдця, *m.* der böse Berather, *Піс.*

Злорíка, *m.* злорíкий, *a. K.* Verleumder, Lästerer, Spötter *m.*; verleumderisch; ruchlos.

Злорíчити, *v. n. КУ.* fluchen.

Злосли́вий, злóсний, *a.* böse, boshaft, böswillig; ärgerlich.

Злосли́вість, -ости, *f.* s. Злóба.

Злослóвити, *v. a.* verfluchen; lästern, *K.*

Злослóвний, *a. K.* lästernd.

Злóсник, *m.* böser, boshafter Mensch; der Ungestüme, Zornige.

Злóсниця, *f.* böses, boshaftes Weib; „Böse Sieben", die Zornige.

Злосопротúвний, *a. АД.* I. 177 zuwider, feindlich, ungüstig.

Злот-, злотáрчик, *Ф.* etc. s. Золот-, золотáр etc. [thätig.

Злотвóрний, *a.* Böses thuend, übel-

Злотúстий, *a. Ст.* goldig.

Злотúти ся, in Gold strahlen, *M.*

Злоткóвець, -вця, *m.* Art Scheidemünze, *Ч.* IV. 278.

Злóтний, *a. Ф.* vergoldet.

Злотни́к, *m.* Art Mädchenschmuck.

Злóто, *n.* s. Зóлото.

Злотоглáвий, злотолúтий, *a.* golddurchwirkt, *Ч.* V. 847.

Злотокосúця, *f. Bein.* der Schafe mit goldenem Vlies, *vgl.* Косúця; *dsgl.* злотовóлнички, (ягни́чки), *pl. Kol* I. 138. [denem Panzer.

Злотопанцéрний, *a. K.* mit gol-

Злотоцьвíтий, *a. У. ВШ.* mit goldenen Blüten, prächtig, blühend.

I. Злотóчити, *v. a. У.* zerstören, zerschlagen, *vgl.* Лотóчити.

II. Злотóчити, *v. a.* s. Столóчи́ти.

Злочести́вий, *a.* gottlos, ruchlos.

Злóчин, *m.* Missethat, *f. Пар.*

Злочи́нець, -нця, *m.* Missethäter, *Term.* Bösewicht, *m.*

Злочи́нка, *f.* Missethäterin, *f. Ст.*

Злочи́нний, *a. Кн.* Missethäter, Uebelthäter, Verbrecher, *m.*

Злочи́нок, -нку, *Ст.* злочи́ньство, *n. IГ.* böse That s. Зло́чин.

Злува́ти, *v. n.* на кого́ *Ч.* V. 555 böse, aufgebracht sein.

Зл у́да, *f. Ил.* Sinnestrug *m.*; *pl. Св.* Täuschung, Illusion, *f.* [bethören, *У.*

Злуди́ти, *v. a.* betrügen, verführen,

Злудли́вий, *У.* злу́дний, *Фр. a.* trügerisch, täuschend. [gung, *f.*

Зл у́ка, *f. Гуш.* Bund, *m.* Vereini-

Злука́вити, злукавнува́ти, *v. n. Кв.* 42 vom rechten Wege ablenken; sich falsch, tückisch zeigen; verrathen, wortbrüchig werden.

Зл у́кто (*d.* -ечко), *n.* s. Жлукто́.

Злупи́ти, *v. a.* abbalgen, ab- schinden; ausrauben; * з кого́ вели́кі гро́ші.

Зл у́пок, -пка, *m.* Ueberbleibsel von злупи́ти. [Fall, *m.*

Злуча́й, *m. P.* I. 76 Zufall, Vorfall,

Злучи́ти, злу́чувати, *v. a.* verbinden, vereinigen.

Зл у́чованцї, *pl.* Ochsenpaar, *n.* (zusammen im Gespann).

Зл у́щити, s. Лу́щити. [bung, *f.*

Злю́бини, *pl. Ч.* IV. 658 Brautwer-

Злюби́ти, *v. a.* lieb gewinnen, lieb haben, lieben, собі́ щось.

З-злю́бу, *adv. Ст.* aus Liebe.

Зл ю́ка, *m. IГ.* s. Злю́щий; 2) Bluthund, *m.* Ungethüm, *n.*

Злютува́ти, *v. a.* zusammenlöthen.

Злютува́ти ся, *Др. c.* 100 sehr zornig, grimmig werden. [grimmig.

Зл ю́щий, *a.* böse, tückisch, schrecklich,

Злягáти, злячи́, (злягчи́), *v. n.* in Masse sich niederlassen (v. Vögelscharen etc.) schwer anfliegen, *Ст.*; 2) niederkommen, in die Wochen kommen, in den Wochen liegen; 3) — ся s. Зле́жати ся *M*+*Б* 82; *b*) з ким Beischlaf pflegen.

Злядува́ти, *v. a. K.* polonisieren.

Зляка́ти, *v. a.* erschrecken; — ся (sich) erschrecken, bange werden.

Зля́пати, *v. a.* s. Ля́пати.

Зля́ти, s. Злива́ти, зли́ти.

Зма́ганє, *n.* Bestrebung, Tendenz, *f.* das Ringen wornach.

Змага́ти, *v. n.* vermögen; 2) sich bestreben s. Намага́ти; 3) — ся kräftiger werden, an Kraft zunehmen; *b*) ringen, streiten, hadern, sich bekämpfen.

Змага́ч, *m. Не.* Streiter, Kämpfer, *m.*

Змагли́вий, *a.* streitsüchtig; unfolgsam.

Змагну́ти ся, s. Змага́ти ся.

Змаґу́лити, *v. a.* §. bethören, betrügen.

Зма́жка, *f. Не.* Streit; 2) Scandal, *m.*

I. Зма́за, *f.* Befleckung, *f.* Schandfleck, *m.* [*Gr.* 30.

II. Зма́за, *f.* pertractatio massae

Змаза́ти, *v. a.* aus-, verlöschen, s. Маза́ти.

Змазли́вий, *a.* schön, nett, *Нік.*

Зма́зний, *a.* -і сло́ва entehrend, schimpflich.

З-зма́йки кого́ взя́ти, зайти́ (захо-ди́ти) jmdn hinterlistig beschleichen (mit verfänglichen, weitausholenden Fragen).

Змайстери́ти, змайструва́ти, *v. a. Ко.* 145 zustande bringen, schaffen, verfertigen *Ш.* I. 162. [de werden.

Змали́ти ся до дети́ни zum Kin-

Змалі́ти, *v. n.* kleiner werden.

З-зма́лу, змалку, *adv.* von Kindheit an.

Змамчі́ти, *v. n.* unfähig werden zum Ammendienst.

Зманити, змантити, *v. a.* verführen, verlocken, *Кв.* 129.

Зманьчи́вий, *a.* trügerisch, *Лір.*

Зманячі́ти, *v. n.* als Phantom vergehen *TP.* 157. [Strapatzen.

Зма́ргати ся, sich aufreiben dh

Змарни́ти, змарнува́ти, *v. a.* vergeuden, verschwenden, verderben; elend machen. [schlecht werden, aussehen.

Змарні́ти, *v. n.* abgehärmt, mager,

Змасти́ти, зма́щувати, *v. a.* beschmieren; * — ся s Поскоро́мити ся.

Зматері́ти, *v. n.* unfruchtbar werden (v. Weibe, Baume etc.).

Зма́ток, -тка, *m.* s. Безма́ток.

Зма́тчити ся, weisellos werden (о пчо́лах). [bleiben, nicht reussieren?

Зматчі́ти, *v. n. H.* 38 ohne Erfolg

Змаха́ти ся, sich müde gehen, — arbeiten.

З-зма́ху, *adv. Левч.* s. До́раз.

Зме́жи, *praep.* mit d. *Genit.* aus der Mitte, aus, von.

Змежи́ти, *v. a. Зг.* begrenzen.

Змельну́ти, *v. n.* + *M.* sich rühren.

Змендика́ти, *v. a.* §. zerknittern, zermudeln, (*B.*).

Змендрі́ти, *v. n.* s. Зми́ршавіти.
Зменчи́ти, зменшя́ти, зме́ншувати, *v. a.* verkleinern, verringern; kleiner, geringer, machen; зменша́ємe (число́) *K.* Minuend; зменше́на мі́ра verjüngter Masstab.
Зме́ншенє, *n.* Verkleinerung; Ermässigung, *f.*
Змерза́ти, зме́рзнути, *v. n.* erfrieren; зме́рзлий, *a.* erfroren.
Змерзи́ти, *v. a.* щось ко́му, собі́ zuwider, ekelig machen.
Змерзлю́х, *m.* (змерзлю́чка, *f.*) der leicht friert, gegen Kälte nicht ausdauernd ist.
Змерк, *m.* s. Сумра́к; змерко́м, о змерку́ bei (in) der Abenddämmerung.
Змерка́ти ся, зме́ркнути ся vom Abenddämmern.
Зме́рлий, *a. Лесн.* s. Поме́рший.
Змертві́ти, *v. n.* die Besinnung verlieren.
Зме́рщина, *f. У.* s. Відуме́рщина.
Змета́ти, *v. a.* s. Скида́ти.
Змива́ти, s. Зми́ти.
Змигну́ти ся, *Л.* 43 in einem Augenblick, in einem Nu schwinden, vergehen.
Змий, *m.* etc. Змій, etc.
Змиївóнна, *f.* e. Pflanzenart (*B.*); Rübenblatt, *n. Gr.* 30.
Змики́тити, *v. a.* §. der Verbindlichkeit nicht nachkommen, täuschen.
Зми́кнути, змика́ти, *v. n.* fortlaufen, -eilen, entwischen.
I. Змили́ти, зми́лювати, *v. a.* — ми́ло die Seife abreiben.
II. Змили́ти, *v. a.* irre machen, stören; — ся sich verirren, fehl gehen.
Зми́льний, *a.* Irr-, -a доро́га Irrweg, *m.*
Зми́луванє, *n.* Erbarmen, *n.* Barmherzigkeit, *f.*
Зми́лувати ся, зми́лостити ся, *Др. c.* 2 sich erbarmen, над ким — jmds —.
Змира́ти, *v. n. M.* III. 31 s. Замира́ти.
Зми́рний, *a. B.* s. Сми́рний.
Змирх, змирк, *m.* s. Змерк.
Змирша́віти, *v. n.* mager, strobbelig werden.
Змисл, *m.* Sinn, *m.*; 2) Absicht, *f. IГ.*
Змисле́нний, *a.* gebildet, *ОП.*
Змисле́нник, *m.* Denker, *m. ОП.*
Змисле́ність, -ости, *f.* Bildung, *f. ОП.*
Зми́слити, змисля́ти (-шля́-), *v. a.* aussinnen, ausdenken, erdichten.
Зми́сльний, *a. Пол.* sinnig, gescheidt, erfinderisch.
Зми́сльність, -ости, *f.* geistige Fähigkeit; Sinnigkeit, *f.*
Змисло́вий, *a.* sinnlich.
Змисло́вість, -ости, *f.* Sinnlichkeit, *f.*
Зми́ти, *v. a.* ab-waschen.
Змієве́ць, -вця, *m. Вол.* гибки́й Rohrpalme, *f.* Calamus draco); 2) Serpentin, *m.*
Зміє́вий, *a.* Schlangen-, Drachen-.
Зміє́главий, *a. У.* mit dem Drachen-, Schlangenkopfe versehen.
Зміє́їда, *m.* секре́тар, — Stelzengeier, *m.* (Gypogeranus serpentarius).
Зміє́нкий, *pl. N.* einer полони́на.
Зміє́ня́, -я́ти, зміїча́, -а́ти, *n.* Junges einer Schlange.
Змій, (*d.* змійо́к), *m.* Drache, *m.* grosse Schlange; змій-чове́н Drachenschiff, *n.*
Зми́йка, се́рга-зми́йка, *f.* Ohrring in Form einer Schlange, *m.*
Зміїн, зміїний, *a.* der Schlange, Schlangen-; — ко́рінь Vincetoxicum offic.
Зміїха, *f. P.* II. 72 Weibchen des Drachen, der Schlange *n.*; Schlange, *f.*
Змінь, *f.* Aenderling, *m.* (Astasia) *B.*
Зміна, *f.* Veränderung, Abwechselung, *f.* Wechsel, *m.*
Зміни́во, *adv. Зар.* abwechselnd, bald so bald so.
Зміни́ти, змінювати, *v. a.* ab-, ver-, ändern; ab wechseln (гро́ші); 2) verrathen, untreu werden.
Змінко́ванє, *n.* — обманчи́ве Missbrauch des Wechselgeschäftes, *m. Term.*
Змінко́вий, зміно́чний, *a.* Wechsel-, einen Wechselbrief betreffend, *Term.*
Зміннний, змінли́вий, *a.* veränderlich, wechselnd, *Ф.*; зміннe *n. a. s.* Wechselgeld, *n.*
Зміннник, *m.* s. Зра́дник.
Зміннниця, *f.* — розтя́жна ausgestrecktes Wechselthierchen (Amoeba porrecta).
Зміннички́, *pl.* Aenderlinge, *pl.* Astasiaea).
Зміннність, -ости, *f.* Veränderlichkeit, *f. Пар.*
Змінок, -нка́, *m. Term.* Wechselbrief, *m.*
Зміня́ти, s. Зміни́ти; гро́ші — Geld wechseln.
Змір, -іру, *m.* очи́й Augenmass, *n.*
Змі́рити, зміря́ти, *v. a.* ab-messen.

Зміркува́ти, *v. a.* ermessen; 2) be-merken.
Зміру́ва́ти, *v. a.* betrügen, prellen.
Змі́ря, *f. Mi.* II. 46 Ausmessung, *f.*
Зміта́ти, зме́сти, *v. a.* abfegen; 2) zusammenfegen. [да́є лоша́.
Зміт|ка, *f.* Stute die зметá€, ски-
Зміто́виско, *n.* s. Зго́нини.
Зміто|к,-тка, *m.* abgetragener, schlechter Bastschuh, *Гол.* III. 439. *У.*
Зміцни́ти, (-нювати, -ня́ти), *v. a.* kräftigen, stärken.
Зміцні́н€, зміцнен€, *n.* Kräftigung, Erstarkung, *f.*; grössere Heftigkeit.
Зміцні́ти, *v. n.* erstarken, sich kräftigen, *Не.* [мі́ти́ти.
Змічáти, *v. a. K.* s. Замічáти, за-
Зміша́ти, *v. a.* mischen, unter-mengen; *verwirren, confus, verlegen machen.
Зміш|ка, *f.* рахýнок змі́шки Allegationsrechnung, *f.* [ge, *n.*
Змію́к, *m.* Männchen einer Schlan-
Змія́, (*d.* змію́лька), *f.* s. Змі́й.
Змія́стий, *a.* Schlangen-, schlangenähnlich. [wurz, *f.* (Scorzonera humilis).
Змія́чка, — прúземка, *f.* Hafer-
Змлоїти, *v. a.* -їло мен€ ich bin unpässlich geworden u. bekam Erbrechen.
Змло́цок, (змоло́-) -цка, *m.* s. Молоті́льник. [Einverständnis.
Змо́ва, *f.* Verabredung, *f.* geheimes
Змо́вини, *pl.* Uebereinkunft, Verhandlung die Hochzeit betreffend, *f.*
Змо́вити, *v. a.* hersagen, verrichten (моли́тву); 2) кого́ jmdn dh Verhandlungen gewinnen; etw. abmachen *Me.* 124; 3) — ся sich miteinander verabreden, sich bereden, s. verbinden (на кого́ gegen jmdn).
Змовк, *m.* Stillschweigen, *n.*
Змо́вкнути, змовча́ти, змо́вчувати, *v. n.* schweigen, stillschweigen.
Змовле́нник, *m. Др.* der Verschworene.
Змо́га, *f.* das Können, d. Vermögen; Macht, *f.* — погля́дна Anschauungsvermögen, *n.*
Змогну́ти ся, *Зг.* змогчи́ (змочи́) ся zu sich kommen, sich aufrichten, s. erholen; 2) *v. n.* vermögen, im Stande sein können, s. Спромочи́ ся; 3) kraftlos, müde werden. [Stande.
Змо́жний, *a.* möglich, *Зар. Кл.* im
Змо́жність, -ости, *f.* Möglichkeit, *f.* Vermögen, *n.* як чия́ — wie viel, in wie weit jmd vermag, kann, im Stande ist.
Змо́кнути, *v. n.* nass, durchnässt werden. [feucht werden.
Змокра́віти, змокрі́ти, *v. a.* nass,
Змолоді́йша́ти, *v. n.* sich verjüngen, *Св.* [ver-mahlen.
Змоло́ти, [змелю́, зме́леш], *v. a.*
Змолоти́ти, [змолочу́, змоло́тиш], *v. a.* abdreschen.
Змоло́тник, *m.* s. Молоті́льник.
Змоло́чен€, *n.* das Abdreschen.
Змо́ра, *f.* s. Мо́ра; Alp, *m.*; 2) s. Ні́чниця, *Пол.* [nicken.
Зморгну́ти ся, einander winken,
Зморду́ва́ти, *v. a.* todmüde machen; — ся t. werden. [lung, *f.*
Змо́рен€, *n.* Abmattung, Abmerge-
Змори́ти, *v. a.* abmatten; überwältigen; s. Замори́ти.
Змо́розь, *f.* Gefrierpunkt, *m.*
Зморози́ти, зморо́жувати, *v. a.* gefroren machen, frieren lassen. [450.
Змороко́ва́ти, *v. a.* ausdenken, *Кв.*
Змо́рщити, *v. a.* runzeln; falten s. Рісúти (ряс-); змо́рщений, *a.* runzelig.
Змо́рщниця, *f.* Flechtenspanner, *m.* (Lithosia). [tisieren.
Змоскалі́ти, *v. n.* sich moskowi-
Змоскóвщити, *v. a.* moskowitisieren, russifizieren. [einstellen.
Змости́ти ся, Platz nehmen, sich
Змота́ти, *v. a.* aufwinden, haspeln.
Змотика́ти, *v. a.* müde reissen, *m.* machen; — ся müde, abgespannt werden.
Змрік, *g.* змро́ку *Фр.* змро́к *Мог. m.* Dämmerung, *f.* Dunkel, *n.* s. Змерк, сумра́к. [*M.* III. 90.
З-мо́цна, *adv.* mit ganzer Kraft,
Змочи́, s. Змага́ти, змогну́ти ся; 2) — ся sich verheben.
Змочи́ти, [мок-], *v. a.* durchnässen.
Змудрува́ти, *v. a.* überlisten.
Змука́ти, *v. n.* s. Змика́ти.
Змуль, *f.* abgeschwemmte Erde, Schlamm, *m. Фр.* змýль-вода Ueberschwemmung, *f.*
Змули́ти, змýлювати, *v. a.* abschwemmen, abspülen; 3) verschlämmen, *Фр.*; 3) abreiben.
Змýнути, (*Oc.* (62) IX. 62 сонц€), змýнити *Левч.* s. Номéркнути.

*

Змýрати, змýрзати, s. Замýрати.
Змурува́ти, *v. a.* mauern.
Змýсити, змуша́ти, *v. a.* zwingen, nöthigen; змусова́ти *Ко.* 102 zusammenzwingen, -mischen.
Змути́ти, *v. a. Гол.* s. Мути́ти.
Змýчити, *v. a.* quälen; ermüden, müde machen; — ся —, *m.* werden.
Змя́гчене, *n.* Erweichung, *f.*
Змягчи́ти, *v. a.* erweichen; rühren (се́рце). [kneten.
Змя́дзґати, змя́цкати, *v. a.* zer-
Змяка́ти, змя́кнути, *v. n.* weich werden. [*B.*; змяснíлий f. geworden.
Змяснíти, *v. n.* fleischig werden,
Змяте́нний, *a. B.* erschüttert, unruhig.
Знава́ти, *v. a.* nur im *Praeter*: я etc. его́ знава́в (ми etc. знава́ли etc.) ich etc. hatte mit ihm einige Bekanntschaft, kannte ihn einwenig *Ou.* §. 217. — ся з ким mit jmdm B. haben, pflegen, *Ф.*
Зна́вець, -вця, *m.* Kenner, Sachkenner, *m.*
Знавíснíти, *v. n.* toll, rasend, verrückt werden *А-Г.* 155; знавíснíлий, *a.* besessen, verrückt.
Знавíворот, *adv.* s. Навúворíт.
З-над. *praep.* mit d. *Genit.* von — her, (aus dem Raume über einem Gegenstande hervor *Mi.* IV. 536), з-над Днíстрý aus, von den Ufergegenden des *Д.* [Zauber, *m.*
Зна́да, *f. Cm.* Verlockung, *f.* Reiz,
Знадвíрний, *a.* знадвóру, *adv.* aussengelegen, äusserlich, von aussen, vondraussen, *He. B.*
Зна́дити, *v. a.* an- verlocken, anziehen; — ся s. Вна́дити ся. [sen, *Ф.*
Знадíбний, *a.* passend, angemes-
Зна́дний, *a.* verlockend, reizend, bezaubernd, verführerisch, *Cm.*
Знадóба, *f.* зна́дiо, -обу, знадóбок -бку, *m.* günstiger Umstand, Gelegen- *f.* по зна́добí gelegentlich; 2) Geräth, Zeug, *n. Ce.*; 3) Material, *n. B.*
Знадоби́ти, (-бля́ти), *v. a.* anpassen, anwendbar machen; versehen, ausrüsten, *У.*; — ся brauchbar, nützlich sein.
Знае́мий, знае́мний, *a.* -iсть, *f.* etc. s. Знако́мий etc.
Зчай, *adv.* nur immer, in einemfort; ohne worauf zu achten, *vgl.* Лишé, зае́дно; так знай *Бор.* doch, doch aber.
З-на́йбíльша, *adv.* grösstentheils, *Cm.*
Зна́йда, знайдýх, знайде́й, *m.* знайденя́, -я́ти, *n. Cm.* Findelkind, *n.* Findling, *m.* [Gescheite, Verständige.
Зна́йко, *m. H.* 117 Alleswisser, der
Знайти́, *v. a.* знайде́ний, etc. s. Знаходи́ти.
Знак, *m.* Zeichen, Merkmal, Anzeichen, u. по знаку́ бути кому́сь jmdm bekannt sein; да́ти ся в знаки́ кому́ jmdm (von schlimmer Seite) nur zugut bekannt werden, jmdm sehr lästig werden; знако́м що —, знак тому́ що — (es ist) ein Zeichen dass —, es ist sichtbar, man sicht, es erhellt, dass —.
Знако́мий, *a.* знако́мець, -мця, знакоми́ця, *m.* bekannt, der Bekannte.
Знакоми́тий, *a.* ansehnlich, bedeutend; не знакоми́то *adv.* nicht allgemein bekannt, heimlich; meuchlings (во́йто).
Знакоми́тість, -ости, *f. Зг.* Ansehen, *n.* Würde, Auszeichnung, Hoheit, *f.*
Знако́мість, -ости, *f.* Kenntnis, Bekanntschaft, *f. B.*
Зна́лець, -лця, *m. Cm.* s. Зна́вець.
Зна́лий, *a.* kundig, verständig, *Cm.* — чоловíк ein Kenner; — до всього *Зар.* in Allem Bescheid wissend, — fertig, bewandert. [Переéм.
Зналíзне, *n. Пар.* s. Налíзне *vgl.*
Зналíзник, *m.* Finder, *m. Term.*
Зна́мень, *m. Ч.* III. 312 s. Намéт.
Знаменáтель, *m. Oc.* (61)VI.28 der bezeichnet, bestimmt, der Gewährsmann.
Знамени́к, *m.* Art Merksiegel zum Abdruck der прóскури.
Знаменикува́ти, *v. a.* mit dem зна́меник bezeichnen.
Знамени́тий, *a.* ansehnlich, bedeutsam; ausgezeichnet.
Знаме́нний, *a.* bezeichnend, markant, mit einem gewissen Gepräge, *BE.*
Знаме́нник, *m.* Nenner, *m.* (Arithm.).
Знаме́но, *Левч.* знаменува́не, *K. n.* s. Знамя́.
Знаменува́ти ся, *He.* sich mit dem Kreuze segnen, sich bekreuzen; 2) з кимось *Др. c.* 237.?
Знамíрити, *v. a.* beabsichtigen, *Зар.*
Зна́мка, *f.* s. Знамя́, прикме́та.
Знамя́, *g.* зна́мени, *n.* Zeichen, Ab-

zeichen, Merkmal, *n.* Insignien, *pl.* Banner, *n.* Fahne, *f.* [зна́тник.

Зна́ник, *m. Еф.* 60 s. Знахар́, Знапастува́ти, *v. a.* s. Напастува́ти.

Знарови́на, *f.* Caprize, Laune, *f.*

Знарови́ти, (-вля́ти), *v. a.* launig, störrig machen. [довити ся.

Знародо́вити ся, *У.* s. Ви́народ-

Знаро́шне, *adv.* absichtlich, zu Fleiss.

Знаря́д, *m.* Ordnung, Bereitschaft, *IГ.*

Знаря́дє, *n.* Werkzeug, *n. K. Ст.* s. Оруди́на; 2) —, знаря́дженє *Пар.* Ausrüstung, *f. Term.* [versehen.

Знаряди́ти, *v. a. Пар.* ausrüsten,

Знаси́лувати, *v. a.* vergewaltigen, misshandeln. [ten Aufspringen, *Пис.*

З-наско́ка, *adv.* vom schwunghaf-

Знасти́ти, *v. a.* ausbauen, ausrüsten, *vgl.* Снасть.

Знать, *f. coll.* die Angesehenen, Nobilität, Classe der Gesellschaft, *f.* Stand, *m.* Standespersonen, *pl*; 2) знать, зна́тись, *T. adv.* es versteht sich, doch wohl, wohl *vgl.* відо́й.

Знате́, *n.* das Wissen; коби́ —, що wenn man wüsste; то ми ся в — не да́ло dessen erinnere ich mich nicht (*Фр.*).

Зна́тель, *МШ.* зна́ток, -ока, *m.* s. Зна́вець, Fachmann, Sachverständiger, *m.*

Зна́ти, [зна́ю, зна́єш] *v. a.* kennen, wissen; — ся з ким sich kennen, bekannt sein mit jmdm; на чім etw. verstehen.

Зна́тити ся, *Мак.* II. 56.?

Зна́тний, *a.* merkbar, bekannt; з чого́сь *Кч.* 63 woran kenntlich; 2) ansehnlich, berühmt, *C.* I. 10. зна́тно *adv. C.* I. 123. 152 bedeutend, merkwürdig, tüchtig. [mus nobilis *B.*

Зна́тник, *m.* s. Знахар́; 2) Gneri-

Зна́тниця, *f. M.* II. 179 *Ч.* V. 436 s. Знахар́ка, зна́ха. [haft.

Знато́чний, *a. Зг.* ansehnlich, nam-

Знату́рити ся (кінь) störrig werden. [sagerin, Quaksalberin, Zauberin, *f.*

Зна́ха, *Мак.* знахар́ка, *f.* Wahr-

Знахар́, (-ор, -ур), *m.* Wahrsager, Quacksalber, Zauberer, Dorfdoctor, *m.*

Зна́хід, -оду, *m.* зна́хідка, *f. Пар.* Fund, *m.* [den, antreffen.

Знаходи́ти, знаходжа́ти, *v. v.* fin-

Знахорови́тий, *a.* der Zauberkunst mächtig. *Ч.* II. 12. [знахар́.

Зна́хорство, *n.* Handwerk eines

Знахорюва́ти, зна́хорити, *v. n.* знахар́ sein. [der Welt.

З-на́щада сьві́та, von Uranfang

Значи́ти, *v. a.* bezeichnen, mit einem Zeichen, mit e. Merkmal versehen, merken (märken: бі́ле die Wäsche); 2) *v. n.* (щось etw.) bedeuten, Ansehen haben, gelten, giltig sein; 3) коро́ва значи́ть giebt ein Zeichen an dem Euter od. an den Geschlechtsorganen dass sie in kurzer Zeit kalben wird.

Значі́нє, зна́ченє, *n.* Bedeutung, *f.* Sinn; Belang, *m.*

Зна́чкий, *a.* bekannt.

Значковий, *a. Зак.* der bei der Fahne dienende Soldat, *Ко.* 94.

Значли́во, *adv.* bedeutend; bedeutungsvoll, bedenklich.

Значни́й, *a.* bedeutend, merklich; erheblich, beträchtlich; bezeichnend; ansehnlich; значно́ es ist sichtbar, man sieht.

Зна́чність, -ости, *f.* Ansehen, *n.* besondere Bedeutung. [Marke; Fahne, *f.*

Значо́к, -чка́, *m. dim.* s. Знак;

Зна́ючий, *ptc.* zu Зна́ти; kundig, tüchtig in einem Fach. [sehens.

З-не́бачки, (-ашки), *adv.* unver-

З-небели́, *adv.* von ungefähr, (*Фр.*).

Знебу́ти ся, *ОП.* ermüden; знебу́лий, *a.* ermüdet.

Зневага́, *f.* Beschimpfung, Schmach, *f.*

Зневажа́ти, (-ва́жити), *v. a.* beschimpfen, schmähen, entehren; verachten.

Зневажний, *a. Ст.* verächtlich; ohne Achtung *Левч.*

Зневажник, *m.* Verächter, *m. Пар.*

Зневи́сний, *a. Щог.* 120 s. Окаянний.

Зневіжити, *v. a. Мак.* bethören; beschwichtigen.? [Verzweiflung, *f. Ст.*

Зневіре, *n.* Argwohn, Zweifel, *m.*

Зневі́рити, *v. a. Ст.* verrathen; — ся кому́ *W. Кч.* 305 jmdm untreu werden, verdächtig w., das Vertrauen verlieren; *b*) — ся в усе́ an Allem verzweifeln *Др.* 2) зневіря́ти, *v. n.* zweifeln, *Ст.* 3) *v. a. IГ.* verachten s. Поневіря́ти. [ungefähr, *Ог.* 115.

Зне́вісти, *adv.* unversehens, von

Знево́лити, *v. a.* zwingen; müde plagen. [re Zeit.

Знегі́дє, *n. K.* Zeit der Noth, schwe-

З-неді́лї, на-знеді́лї auf die andere Woche, gleich nach Sonntag, auf den

Anfang der nächstfolgenden W.

Знедоб|ри́ти ся, *impers.* -и́ло ся ємý ist ihm unwohl geworden, (*Фр.*).

Знедужі́лий, *a. Гуц.* siech geworden.

Знежи́ти, знеза́ти, *v. a.* aufstecken, aufsetzen, *АД.* I. 149, s. Знеза́ти.

Зне́люді́ти, *v. n.* menschenscheu werden, *Pa.* I.

Знемага́ти, *v. n.* schwach darniederliegen, krank sein, (на щось); знема́ганий, *a. АД.* I. 249 geschwächt, todes müde.

Знемили́ти, *v. a.* unlieb, freudeleer machen.

Знемкува́ти ся, sich wie e. Verzweifelnder geberden; sich abhärmen.

Знемо́га, *f. K.* знемо́жене, *n.* Ermüdung, Müdigkeit, Mattigkeit, Schwäche, *f.*

Знемочи́, знемощі́ти, *v. n.* s. Знемага́ти; знемощі́лий, *a.* abgehärmt, siech.

Зненави́д|ї́ти, *v. a.* auf jmdn Hass werfen.

З-ненá|д|ї́йки, з-ненáпа, зненáпаду, *Gr.* 30. з-ненáзнїмка, зненáцька *M. Ст.* з-не́ненка, знеóбачки, *adv.* unverhofft, unversehens, unvermerkt; urplötzlich.

З-не-на́року, *adv.* zufällig, nicht absichtlich *Ог.* 115.

Знеохо́тити, (-о́чувати), *v. a.* die Lust benehmen, entmuthigen.

Знеохо́чене, *n.* Unlust, Entmuthigung *f.* Missvergnügen, *m.*

Знепова́жити, *v. a.* s. Зневажа́ти.

Зне́рти, знера́ти, *v. n.* auftauchen; 2) sich abreissen (кінь з припóну); 3) ermüden.

Зне́сене, *n.* Aufhebung, Abschaffung, *f.*

Знесили́ти, *v. a.* ро́зум, *Ст.* schwächen.

Знесї́не́, *n.* s. Вознесе́ние; 2) *N.* e. Berges u. e. Dorfes.

Знесла́вити, (-славля́ти), *v. a.* s. Зневажа́ти, *У.*

Знесьмі́ливі́лий, *a. Кл.* furchtsam geworden, schüchtern.

Зне́сти, s. Зноси́ти.

Зне́тельки, знечéвя, *adv.* unversehens, plötzlich.

Знетерпли́вити, *v. a.* ungeduldig machen.

З-не́хотя, *adv.* unwillkürlich, *Левч.*

Знечести́ти, *v. a.* entehren, beschimpfen.

Зни́-о́ида, *f. H.* 286? [hinschwinden.

Знива́ти, *v. n.* dh Qual und Pein

Знивéчити, *Гол.* s. Знївéчити.

Зни́д|ї́ти, *v. n.* s. Змарні́ти.

Знижа́ти, знижи́ти, зниз|и́ти, *v. a.* niedersenken, niedriger machen; herabsetzen (ці́ну́); *v. n.* — ся, зниз|и́ти, *v. n.* sich niedersenken, s. herablassen, s. neigen, herabsinken; * herablassend sein.

Зниза́ти, *v. a.* aufstecken.

Зник, *m.* Adelosina, *B.*

Зника́вий, *a.* vergänglich, *B.*

Зника́ти, зни́кнути, *v. n.* verschwinden, vergehen; sich verflüchtigen; 2) aufkommen, zum Vorschein kommen, *Не.* (*n.* 122).

Зни́ти. [Зни́ти.

Зни́лий, *v. n.* s. Знемощі́лий s.

Знима́ти, *v. a.* s. Здійма́ти; — хлїб s. Жа́ти; — ся sich erheben, s. aufmachen, auffliegen.

Знимид|ї́ти, *v. n. Ф.* ver-schwinden.

Зни́мок, -мку, *m.* Aufnahme einer Zeichnung, Copie, *f.* [*Кв.* 201.

Знирну́ти, *v. n.* hervortauchen,

Зниспа́сти, зниспада́ти, *v. n.* herabfallen, sich herablassen, *Зг.*

Зни́ти, *v. n.* се́рцем, verzagen *Кн.* s. Зniва́ти. [2); s. Скрути́ти ся.

Зни́тити ся, *Зак.* s. Зні́ти́ти ся

Зни́шка, *adv. H.* 61 s. Ни́шком, зти́шка.

Знища́ти, *C.* I. 18 знищети́ти, *v. n.* verarmen, arm werden, herabkommen.

Зни́щене, *n.* Vernichtung, *f.*

Зни́щити, *v. a.* vernichten, vertilgen, verderben, zugrunde richten.

Знів, *adv. Oc.* (62) VI. 56. 57 s. Знов.

Зні́вері́ти, зні́вечи́ти, *v. n.* s. Зні́кчемні́ти. [reissen, wühlen, (*B.*).

Знївертува́ти, *v. a.* sehr stark

Знівéчити, *v. a.* vernichten, verderben; entmannen *P.* I. 56.

Знїжи́ти, *v. a.* verweichlicht machen, verzärteln.

Зні́й, *g.* зно́ю, *m. У.* Arbeit im Schweisse des Angesichtes, *f.*

Знїкчемні́ти, *v. n.* in Nichts schwinden, verfallen, verkommen; 2) — u. знїкчемнювати ся, niederträchtig werden.

Знімáти, *v. a.* s. Знима́ти, здійма́ти; *M.* II. 95 річ ein Gespräch anheben, anfangen.

Знімки́, *pl. Oc.* (61) IX. 44 Milchkammer, *f.* -keller, *m.*?

Зні́мчити, *v. a.* verdeutschen, germanisieren; — ся sich — —; Deutschthümler werden.

Зніс, *g.* зно́су, *m.* до зно́су (оде́жу носи́ти) *Ш.* II. 89 bis zum Abtragen, bis auf die Neige.

Зні́сок, s. Зно́сок.

Зні́т, *m.* — узколи́стий Schotenweiderich, *m.* (Epilobium angustif.); — пищастий E. virgatum.

Зні́тя, *n.* Art Kinderkrankheit, [(des Foetus)?

Зні́ти́ти ся, in Nichts vergehen, schwinden; verfallen, verkommen, *Ки.* 263; 2) sich demüthig, s. harmlos benehmen, „zum Kreuze kriechen."

Зні́что́жити ся, *Др. c.* 110 zunichte werden, untergehen.

Зні́я́чити, *v. a.* vernichten, verderben; — ся zu nichts werden, verkümmern.

Зно́бі-бо́бі, *Ч.* III. 8. = Серед сиропу́стної неді́лі.

Зноби́ти, *a. a. H.* 147 frieren lassen, erkälten; — ся sich erkälten, *Оц.* §. 54.

Знов, зно́ву, зно́вонько, *Ч.* II. 195, зно́вель *Ог.* 115, *adv.* von neuem, wieder, wiederum.

Зновити, зновля́ти, *v. a.* s. Поновля́ти, *Левч.*; 2) на кого́сь щось etw. Neues, Seltsames gegen jmdn ersinnen, etw. Ungeheuerliches gegen jmdn aufbringen. [schädigen, todtmüde machen.

Знори́ти, *v. a. МШ.* siech machen,

Зноровити, *v. a.* verwöhnen, zu etw. Ueblem angewöhnen, widerspenstig, störrig machen.

Знос, *m. C.* II. 160 das Wegtragen, Forträumen Abbrechen; 2) das Eierlegen, *B. vgl.* Зніс; на зно́сі бути in den letzten Wochen der Schwangerschaft sein *Pa.* I. 245. [hungen, *pl. f.*

Зно́сини, *pl.* Verkehr, *m.* Beziehungen,

Носи́ти, зношя́ти, зне́сти, *v. a.* zusammentragen, -bringen; 2) aufführen, aufbauen; er-, aufheben, aufrichten; 3) abschaffen, aufheben; 4) бі́ль, го́лод etc. ertragen; 5) я́йцї Eier legen; *b*) зно́сить (зніс) кого́ жаль, — зне́сла кого́ охо́та etc. überkommt, wandelt an, ergreift der Schmerz —, die Lust etc.; *ptc.* зно́шéний, *Ки.* abgetragen, abgenützt.

Зносли́вий, *a.* erträglich, leidlich, *T.*

Зно́сок, -ску, *m.* das letzte von der Henne gelegte Ei.

З-но́чи, *adv.* s. Сно́чи.

Знудьгува́ти, *v. a.* свій вік in Gram verleben.

Зну́дити, *v. a.* langweilen; — ся Langeweile bekommen; *b*) toll werden.

Зну́жа, *f.* Mühe, *f.* Drangsal, *n.*

Знужда́ти ся, sich abmatten, s. abstrapazieren; знужні́лий, *a.* elend, miserabel, *Шс.* [мля́ти.

Зну́жувати, *v. a. Ст.* s. Потозну́ря́ти, s. Знори́ти.

Знущатель, *m. K.* der Misshandelnde, Schmäher, *m.*

Знуща́ти ся над ким, jmdn misshandeln, tyrannisieren, schnöde behandeln, sich an jmds Qual weiden.

Знюхати, *v. a.* durch den Geruch etw. aus-, aufspüren, auswittern, bemerken, merken, wahrnehmen, riechen: „письмо́ но́сом" wohlweislich —; — ся (з ким) sich mit jmdm verstehen, s. verbinden, mit jmdm Bekanntschaft machen §.

Зня́ти, s. Здойма́ти; зня́те молоко́ abgerahmt, abgeschöpft *Под.*; зня́ти річ anfangen zu sprechen.

Зо-, s. Зі-, з-, зу-, с-. *Ог.* 207. 11.

Зоб, *m. Под.* s. Бо́ле. [-ня zum W. *Гр.*

Зоба́чене, *n.* das Wiedersehen; до

Зоба́чити, *v. a.* sehen, erblicken; wiedersehen.

Зобга́ти, *v. a.* s. Зібга́ти; zusammenthun, verfertigen, *Ш.* I. 327 поему dichten. [digen, Unrecht jmdm thun.

Зобі́ди́ти, зобі́джа́ти, *v. a.* beleiЗ'обійма́ти, *v. a.* dh Umarmungen ganz aufreiben. [hüllen, *Зг.*

З'облачи́ти, *v. a.* umwölken, umЗ'облека́ти ся, s. З'одяга́ти ся, *Зг.*

Зо́бник, *m.* s. Залу́чник.

Зобов'я́зане, *n.* Verbindlichkeit, Verpflichtung, *f.*

Зобов'яза́ти, *v. a.* verbinden, verbindlich machen, verpflichten; — ся sich — —, *Term.*

З'оболочи́, *v. a.* ausziehen: ein Kleid (*praet.* з'оболі́к). [Рівноду́шність.

Зобоятні́лість, -ости, *f. T.* s.

З'обра́жене, *n. Зг.* Begriff, *m.* Ansicht, *f.*; 2) Verbildlichung, *f.*

Зо́браз, *m.* Bild, *n.* Darstellung, *f. IT.*

З'обра́зувати ся, *Зг.* bildlich werden, sich verbildlichen. [Beschuhung, *f.*

Зобу́ва, *f. H.* 141 Fussbekleidung,

Зобува́ти, *v. a.* кого́ jmdm die Beschuhung verschaffen.
Зов, *g.* зву, *Ko.* 192 Aufruf, *m.* Einladung, *f.*
Зови́ця, *f.* des Mannes Schwester, Schwägerin; зови́чин, *a.* der s.
Зовни́стий, *a. Пол.* Drüsen-. *vgl.* Зо́лза.
Зовладі́ти, *v. n.* з усі́ма Alle beherrschen, mit Allen Rath schaffen, *IГ.*
Зовпиха́ти, s. З'опиха́ти.
Зо́всім, *adv.* ganz, gänzlich, vollends, sammt.
Зову́хна, *f. dim.* s. Зови́ця.
Зогляді́ти ся, beobachten, bemerken, berücksichtigen, *He.* (*хм.* 290).
Зогна́ти, s. Зігна́ти *Кч.* 74.
Зогни́ти, s. Зігни́ти.
З'одини́чити, *v. a.* in Eins zusammenbringen, -schlagen.
Зо́дїж, *f.* s. Одїж.
Зоді́як, *m.* Zodiacus, Thierkreis, *m.*
З'одкалї, s. Зві́дки.
Зо́-дня, *adv. Ф.* vom Tag, Tag, de jour (від о́дня).
З'одоли́ти, *v. a.* s. Одоли́ти.
З'одяга́ти, *v. a.* bekleiden.
Зожда́ти, s. Зажда́ти.
Зоз, s. Зос, *Oг.* 193.
Зозво́лити, *v. a.* erlauben; 2) — ся ein müthig werden, *Зак.*
Зозла́, *adv.* vor Zorn.
Зознава́ти ся, з ким Bekanntschaft machen, *Ч.* IV. 679.
Зозна́ти, *v. a. Гол.* III. 125 erfahren.
Зозначи́ти, *v. a.* s. Назначи́ти.
Зозуленя́, -яти, (-ня́тко), *n. dim.* das Junge des Kuckucks.
Зозу́лин, *a.* s. Зазу́лин etc.; -і рушничкий, сльо́зи eiblättriges Zweiblatt (Listera ovata).
Зозу́ля, зозу́лька, s. Зазу́ля, Зазу́лька, etc.
Зозуля́стий, *a.* dem Kuckuck an Farbe ähnlich.
Зо́йк, *m.* Jammer, *m.* lautes Stöhnen.
Зо́йкати, зо́йкнути, *v. n.* auf-jammern, -stöhnen. [Зійська́ти.
Зойщи́ти, *v. a. Oc.* (61) X. 95 s.
Зьок, *m.* Art Tanz.
З-око́ла, *adv.* rings um von Aussen; draussen, von auswärts, *Ст.*
З'околотува́ти, *v. a.* die einmal gedroschenen Roggengarben noch einmal abdreschen u. in Bundstroh zurichten.
З-окре́ма, *adv.* besonders, einzeln, *B.*
Зо́-хрести, *adv.* mit Tragkreuzen u. Kreuzfahnen, *Кв.* 150.
З-о́кришем, (-шом), *adv.* mit Stumpf und Stiel, ganz und gar.
З-о́кришком, *adv.* mit Verlust.
Зола́, *f.* Lauge; Sole *f.* Aschbeizwasser, *n.*; 2) ausgelaugte Asche.
Золви́ця, *f.* s. Зови́ця, *Wgr.* 179.
Зо́лене, *n.* Beuche, *f.* das Einweichen u. Einlaugen (der Wäsche).
Зо́лза, *f.* Drüse, *f.*; 2) *pl.* Zahnfistel; Drüsenanschwellung mit Secretion (bei Pferden), Feifel, *f.*
Золзува́ти, *v. n.* зо́лзи haben, an s. krank sein.
Золи́ти, *v. a.* mit Lauge sohlen, einlaugen, beuchen (щма́те); äschern (скіри).
Золі́йник, золі́нник, *m.* Laugentopf, -bottich, *m.*
Золо́вка, *f. Me.* 314 s. Золви́ця.
Зо́лок, -оку, *m.* Hauptstätte eines Uebels, e. Geschwüres, einer Krankheit, *f.*
Золота́р, (*d.* -а́рчик) *m.* Goldarbeiter, Goldschmied, -schläger, *m.*
Золота́ренько, *n.* Sohn des золота́р; 2) *dim.* s. Золота́р.
Золотарі́вна, *f.* des Goldschmiedes Tochter; -и́ха, *f.* des G. Frau.
Золоста́стий, *a.* goldfarben.
Зо́лотень, -тня, *m.* Affodil, *m.* (Asphodelus).
Золоти́й, (*d.* золоте́нький), *a.* golden; goldig; goldenfarbig; 2) *s. a. m.* Gulden, *m. b*) silbernes 15-Kopekenstück, *Шс.* (злот).
Золоти́ло, *n.* Stoff zum Vergolden, *m.* Rauschgold, *n. Гол.* III. 402 s. Позлі́тка.
Золоти́стий, *a.* goldschimmerd, *E.*
Золоти́сто-зе́лений, *a.* goldgrün.
Золоти́сячник, *m. C.* I. 122 s. Золототи́сячник.
Золоти́ти, *v. a.* vergolden.
Золоті́нник, *m. Ф.* (*Пр.* III. 204) Art Zauberpflze?
Золоті́ти, *v. n.* goldfarbig werden *Ф.*; 2) * reicher werden *M.* I. 65.
Золотковий, *s. a. m.* Art Münze *Ч.* IV. 198. [Goldmünzen), *m.*
Золотни́й, *a.* -а́ стопа́ Goldfuss (der
Золотни́к, *m.* s. Золота́р; 2) goldene Ader, Hämorrhoiden; 2) Gebärmutter, *f.*; 3) Bandwurm, *m.*; 4) Fingerkraut, *n.* (Potentilla tormenloides); 5) Flachsseide, *f.* (Cuscuta epilinum); 6) $\frac{0{\cdot}40951}{96}$ Kilo.

Зóлото, *n.* Gold, *n.* [nen Ufern.
Золотобéрéжний, *a.* mit golde-
Золотовéрхий, *a.* mit goldenen Kuppeln. [Wolle.
Золотовóвний, *a.* mit goldener
Золотоголóвка, *f.* gelbköpfiges Goldhähnchen (Regulus flavicapillus).
Золотоголóсий, *a. K.* goldstimmig.
Золотогри́вий, *a.* goldmähnig.
Золотогýзка, *f.* Leucoma auriflua (*B.*). [sosplenium), *B.*
Золотозíль, *m.* Milzkraut, *n.* (Chry-
Золотокíсть, -ости, *f.* Auripigment, Rauschgelb, *n. Вол.*
Золотоколóсий, *a.* mit goldenen Aehren, *Вас. Шар.* [Flügeln.
Золотокри́лий, *a.* mit goldenen
Золотокýдрий, золотокучерáвий, *Ле. a.* goldhaarig, goldlockig, *П.*
Золотолисточкóвий, *a.* Goldblatt-, *Пол.*
Золотолýщий, *a.* goldschuppig.
Золотомýшка, *f.* s. Золотоголóвка.
Золотобкий, *a. Ф.* -азóря goldäugig.
Золотопéрий, -пíречок, *m.* -пю́рочка (кýрочка) *f.* mit goldenen Federn, m. g. Flügeln, *Ст.* [Hufeisen.
Золотопíдкóвий, *a.* mit goldenen
Золотоплáвний, *a.* goldströmend, *ВБ.* [goldenen Fluren.
Золотополíй, *a. Ш.* II. 151 mit
Золотопýтий, *a. Др. c.* 38 mit goldenen Ketten. [nern, goldhornig.
Золоторóгий, *a.* mit goldenen Hör-
Золотосíдáльний, *a.* goldenthronend, *Кл.*
Золототи́сячник, *m.* Tausendgüldenkraut, *n.* (Erythraea centaurium).
Золототкáний, *a.* goldgewirkt, -gestickt *Ш.* I. 350. [goldenem Munde.
Золотоýстний, (-ýстий), *a.* mit
Золотохвúлíй, *a. Ш.* II. 151 mit goldenen Wellen. [nen Kreuzen.
Золотохрéстний, *a.* mit golde-
Золотоцьвíт, — сéрпник, *m.* weisse Wucherblume (Chrysanthemum leucanth.)
Золóтьтв, *n. Ме.* 206 s. Зóлото.
Золотýха, *f.* Goldruthe, *f.* (Solidago virgaurea); 2) gelbe Wiesenraute Thalictrum flavum); 3) Scropheln, *pl.*; 4) —, золотýшник Bienenfresser, *m.* (Merops apiaster).
Золотýшний, *a.* scrophulös.
Золяни́к, *m.* Aschbeizer, *m.*
Зóмкля, *f.* Wald mit Schluchten, *m.* Schlucht, *f.*
Зомкнýти, *v. a. Гр.* zuschliessen.
Зомлíвáти, *M.* II. 148, зомлíти, s. Зімлíти.
Зóмплати, *v. n.* §. schluchzen, (*B.*).
Зóмпля, *f. Мог.* s. Зóмкля.
З'онáдити, *v. a.* s. Принáдити.
З'онáчити, *v. a.* etw. so machen wie es nicht sein soll; verderben.
Зоольóгíя́, *f.* Zoologie, Thierkunde; *f.* зоольогíчний, *a.* zoologisch.
Зоомóрфізм, *m.* Zoomorphismus; зооморфíчний, *a. Не.* zoomorphisch.
Зопáк, на — (сóнця) gegen Sonnenuntergang.
З-óпалу, *adv.* schnell.
Зопини́ти, (-ня́ти) *v. a.* s. Спини́ти.
З'опихáти, *v. a.* fertig stampfen.
Зóплет, *m.* Schusterdraht, *n.*
Зопя́сти ся (на нóги) auf die Zehen treten; * sich auf die Beine helfen, — bringen.
Зопятúти ся, zurückweichen.
Зóр, *g.* зóру, *m.* Sehvermögen, *n.*
Зорá, *f. Кв.* 337 Nacht, *f.*; 2) s. Зóря.
З'орáти, *v. a.* be-pflügen.
Зорéвий, *a.* Sternen-, *МШ.*
Зорешлúвий, *a.* sternhell.
Зорúночка, *f. Ст.* s. Зірни́чка.
Зорúстий, *a.* s. Зьвіздáтий 2).
Зорúти, *v. n.* blicken, schauen, *Ос.* (61) IX. 52; 2) — очúма *Не.* vom Erglänzen der Augen.
Зорúця, *f.* s. Зірни́ця.
Зорíвка, *f.* s. Згорíвка. [*Ш.* I. 76.
Зорíти, *v. n.* leuchten (v. Sternen
Зорни́чка, *f.* Art huzul. Tanz zu 6 Personen.
Зорнýти, *v. n. K.* hervortauchen, *K.*
Зоровúй, *a.* Seh-, нерв Sehnerv, *m. Ил.*
З'орýдувати, *v. a.* ausführen, Geschäfte verrichten, bewerkstelligen, abmachen, anstellen, ausrichten.
З'орýже, *n. Ст.* побратúм по -жу Kriegskamerad, *m.* [rüsten.
З'орýжити, *v. a. Кн.* bewaffnen,
Зорчúй, *imperat.* 2 *sgl.* von Зрікáти, зречú: sage, sprich aus *Гол.* III. 30.
Зорювáти, *v. n.* die Sterne betrachten; wachend übernachten *Кв.* 49.
Зóря́, *f.* Stern, *m.* Gestirn, *n.* — сьві-

това́ *АД.* I. 119 *Кв.* 17 Morgenröthe *f.* Tagesanbruch, *m.* Aurora, *f.* ні́ сьві́т ні́ зо́ря (за́ря) *Кв.* 35 vor Anbruch des Tages u. der Morgenröthe; — вечі́рня *Кв.* 17 Abendröthe, *f.*; в зо́рях, на зо́рі mit Anbruch der M.; 2) Nacht *f. C.* I. 22; *Пот.* III. 21—24. [sternhell; Sternen-.

Зо́рявий, зоряни́й, *Не. a.* gestirnt,

Зоряни́ця, *f.* Morgenröthe, *f. M.* III. 36; 2) Stern, *m.* Himmelslicht, *n. ОП.*; 3) Sternjungfrau, *f. H.* 292.

Зоря́нок, -нку, *m.* Realgar, Rauschroth, *n. Вол.*

Зоря́стий, *a.* s. Зори́стий.

Зоря́ти, *v. n.* und — ся dämmern am Morgen *M.* II. 149; * вода́ в суди́ні зоря́є ist nur noch sehr wenig da; 2) glänzen, funkeln, leuchten, *Ф. M.*; 3) *v. a.* s. Позоря́ти.

Зоря́шний, *a. KV.* Stern-, Gestirn-.

Зос, *praep.* mit d. *Instrum.* mit, sammt, *Ог.* 193—194. *Mi.* IV. 198.

З'оса́дженє, *n.* Absatz, *m.* Ablagerung, (со́ли) *f. B.* [densatz) *B.*

З'оса́джений, *a.* abgesetzt (als Bo-

З'осере́джувати ся, *Нав.* sich concentrieren.

Зо́сим, *m.* Zosimus.

Зо́ська, *f.* s. Со́фія, Со́фка.

Зословя́нщити, *v. a.* slavisieren.

З'осо́бна, *adv.* einzeln, besonders, speciell, *Пис.*

Зоспини́ти, s. Зупени́ти, спини́ти.

Зоста́льний, *a. KC.* (82) VII. 88 hinter, rückwärtig.

Зоста́нок, -нку, зоста́ток, -тку, *Др. m.* Ueberrest, *m.* Ueberbleibsel, *n.*

Зоста́ріти ся, alt werden.

Зоста́ти s. Зіста́ти.

Зо́стїль, ? Art Pflanze *R.* 117. [ся.

Зострахну́ти ся, s. Настра́шити

З'остри́ти, *v. a.* dh das öftere Wetzen ganz abnützen. [Ziele vereinigen.

Зостри́лити, *v. a. Y.* zu einem

Зостріча́ти, зострі́ти, s. Зустріча́ти.

Зотлі́нє, *n.* Verwesung; Fäulnis, *f.* Verderben, *n.*

Зотлі́ти, s. Зітлі́ти. [er-, abwarten.

Зотрівáти, *v. a. M.* II. 105 harren,

Зотру́хнути, *v. n.* s. Стру́хнути.

Зофія, *f.* Goldamsel, *f.* (Oriolus gal-

Зо́фля, *f. N.* e. Berges. [bula).

Зоха́бити, *v. a. Гол.* I. 339 vernachlässigen; 2) s. Охиби́ти.

Зохворя́ти, s. Захорува́ти.

З'о́хмати ся, (-ити ся), s. Охмати ся, схамену́ти ся.

З'охо́чувати ся, до чого́ *Кн.* Lust, zu etw. bekommen.

Зоши́бити, зошибну́ти s. Загарба́ти; 2) s. Сшибну́ти.

Зо́шит, *m.* Heft, *n.* Schreibtheke, *f.*

Зоши́ти, зошива́ти, *v. a.* zusammennähen, heften. [flossen.

Зо́шлий, *a. Левч.* vergangen, ver-

Зощи́ти, *v. a.* s. Зиська́ти, *Зап.* (*Вер.*) I. 22.

Зп-, s. Сп- *vgl.* З. *Ог.* 182, 9.

З-пе́ред, *praep.* mit d. *Genit. Оц.* §. 237 *Mi.* IV. 538 — очи́й vor den Augen hinweg.

З-письме́нска, *adv.* gelehrt, *C.* I. 68.

З-пів (спів), *adv.* fast die Hälte, halb.

З-під, *praep.* mit d. *Genit.* von unten auf, unter; з-під- о́брови́, *M.* II. 92; з-під-ло́бя, з-під-лу́ба *Y. adv.* поди́вити ся von unten auf mit halbgeöffneten Augen, scheel blicken; *Оц.* § 237. *Mi.* IV. 537.

З-під ти́ха, *Ш.* I. 363, з-під ти́шка *H.* 61 *adv.* im Stillen, ganz sachte.

З-по́за, *praep.* mit d. *Genit.* von hinter *Mi.* IV. 535.

З-поко́н, — з-потогдї́, *adv.* seit wann, — seit dann, *Зг.* [nisch.

З-по́льска, *adv.* einigermassen pol-

З-поме́жи, *praep.* mit d. *Genit.* aus der Mitte, s. Зме́жи *Оц.* §. 237.

З-по́над, *praep.* mit d. *Genit.* von — darüber hin *Mi.* IV. 536.

З-по-пе́ред, s. З-пе́ред.

З-по́під, *Mi.* IV. 538 s. З-під,

З-пра́ва, *adv.* rechts.

З-при, з по при, *praep.* mit d. *Genit.* von der Seite *Оц.* §. 237. *Mi.* IV. 538.

З-при́бо́ча, *adv. Y.* гля́нути einen Seitenblick werfen. [Zeit.

З-пригодом, *adv.* nach geraumer

З-про́вола, з-провільна, *Вах.* з-про́воло́ка, *adv.* langsam, gemach.

Зра́бува́ти, *v. a.* rauben, ausplündern.

Зра́да, (*d.* зра́дка), *f.* Verabredung, Verschwörung, *f.*; 2) Verrath, *m.* не гу́би́ зра́ди надо мно́ю! verführe (verrathe) mich nicht!

Зра́дити, зра́джувати, *v. a.* ver-

rathen; preisgeben; 2) verführen (дíвчину); 3) — ся sich zusammen berathen; verabreden, sich verschwören, beschliessen. [werden, sich erfreuen.

Зрадíти, зрадня́ти, *C.* I. 48, *v. n.* froh

Зрáдїчки, *adv.* verrätherisch, heimtückisch

Зрадли́вий, *A-Г.* 167 зрáдний, зрáдницкий, *Фр.* verrätherisch, verderblich, falsch, arglistig; зрадли́вець, -вця, *m. ОП.* s. Зрáдник.

Зрáдник, зрáдець, -дця. *Гол.* I. 90 зрáдок *Ч.* 1086, зрáдця, *Кн.* 314 Verräther, Verführer, *m.*; 2) e. Pflzenart, (*B.*).

Зрáдниця, *f.* Verrätherin, *f.* die Treulose.

Зрáдувати ся sich er freuen.

Зражáти, зрази́ти, *v. a.* den Muth benehmen, abschrecken, entmuthigen; собí кого́ abgeneigt machen.

Зраз, *m.* Schnitt, Pfropfreis, Edelreis (v. Baume), *m.*; 2) Klops, Klopsfleisch, *n.*; 3) Form, *f.* Leisten, *m.*

З-раз, *adv.* = з одéн раз etwa einmal; = на той раз diesfalls.

Зразíлє, *n.* Berg Flockenblume, *f.* (Centaurea montana). [der Vorschrift, *Cm.*

Зразкóвий, *a.* Muster, des Musters,

Зразóк, -зкá, *m.* Muster· *n.* на — чогóсь *He.* (*n.* 153) nach der Art, nach der Weise von etw.

З-рáзу, *adv.* mit einemmal, allsogleich *ПГ.*; anfangs, zuerst.

Зрак, *m.* *W.* s. Взор.

Зраковáтíти, *v. n.* einen Krebsschaden, e. Brand bekommen.

Зрáлити, s. Рáлити.

Зрáнене, *n.* Verwundung, *f.* [*Term.*

Зранúтельний, *a.* verwundbar,

Зранúти, зрáнювати. *v. a.* verwunden.

Зраст, *m.* s. Зріст, Gedeihen, *n.*

Зрастáти, s. Зрости́.

Зреалїзувáти, *v.* a. realisieren.

Зремізувáти, s. Времізувáти [рéмезь].

Зрéченє ся, Entsagung, *f. Term.*

Зречú, *v. a.* s. Сказáти; 2) — ся чогó sich von etw. lossagen, entsagen, worauf verzichten, resignieren.

Зрéшта, зрéштою, *adv.* übrigens, im übrigen, sonst.

Зриваáти, s. Зірвáти.

Зрúвка, *f.* gewisses Werkstück beim Wagen; *pl.* abgerissene Bindfäden; 2) Sporteln. [*Ш.* II. 221.

Зрúмо, *adv.* sichtbar, augenfällig

Зринáти, зринýти, *v. n.* hervortauchen, an die Oberfläche herauskommen; 2) entfliehen; 3) — ся hervorströmen.

Зрúти, *v. a.* umwühlen, umgraben.

Зрихтувáти, *v. a.* zurecht machen, richtig, bereit, fertig stellen.

Зриштувáти, *v. v.* aus-rüsten.

Зрúще, *n.* Schauspiel, *n.* Anblick, *m. Ш.* II. 39. *Кн.*

Зрíби, *pl.* grobe Leinwand.

Зрíбок, -бку, *m.* пóля das Abernten.

Зрíбний, *a.* -е полотнó s. Зрíби, aus grober L.

Зрівнáти, (-нятú), зрівнювати, *v. a.* gleich machen; ebnen; 2) vergleichen; — ся sich vergleichen, s. gleichstellen, gleichkommen. [werden.

Зрíдíти, зрíднути, *v. n.* schütt, dünn

З-рíдка, *adv.* nicht häufig, selten.

Зрíдниúти ся, *Св.* s. Порíдниúти ся.

Зрíдно, *adv.* *Ч.* III. 365 fruchtbar, reichlich.

Зрíзати, зрíзувати, *v. a.* ab, wegschneiden; * — ся на eзáменї *Кн.* bei der Prüfung durchfallen, *vgl.* Врíзати ся 3).

Зрíзка, *f.* Streich auf dem Leder, *m.*

Зрíзнонька, *f. КС.* (82) III. 614?

Зрíзованець, -нця, *m.* Schnittlauch, *m.* (Allium schoenoprasum).

Зрíзок, -зка, *m.* s. Полýбíчок, *Левч.*

Зрік, *Шіс.* Stelldichein, *n.* [срокъ].

Зрікáти, s. Зречú.

Зрíлий, *a.* reif. [tät, *f.*

Зрíлість, -ости, *f.* Reife, Maturi-

Зрíнє, *n.* das Sehen, *Пол.*

Зриúця, *f. Пол.* s. Зúниця, Stern *m.*

Зрисúти, *v. a.* in (reiche) Falten legen, *vgl.* Рясний.

Зріст, *g.* зрóсту, *m.* зрість, *g.* зрóсти, *f. Kol.* I. 105) Wachsthum, *n.* Wuchs, *m.* Bildungsprocess, *m.*

Зрítель, *m.* Schauer, Beschauer, Zuschauer, *m.* *У.*

Зрítелька, *f.* Zuschauerin, *f.*

Зрítельний, *a.* Seh-, -і горóбчки Sehhügel, *pl.* (am Gehirn).

I. Зрíти, [зрю, зриш], *v. a.* *Зар.* schauen, sehen. [fen, reif werden.

II. Зрíти, [зрíю, зрíєш], *v. n.* rei-

Зрíчність, -ости, *f.* s. Зрýчність 2).

Зрішúти, *v. a.*?

Зробúти, *v. a.* (fertig) machen, vollbringen, ausfertigen; thun; ausrichten; — ся (кого́) sich zu Schanden abarbeiten, s. erschöpfen, s. entkräften, s. abnutzen; *b*) zustande kommen, geschehen.

Зро́бок, -бка, *m.* abgearbeiteter, erschöpfter, abgelebter Mensch.

Зродúти, s. Зарóдити.

Зродúти ся, *Кн.* s. Зрідúти ся.

З-ро́ду, *adv. Не.* von Kindheit an; (*Вие.* 31) von Natur.

Зро́жай, *m.* s. Урóжай.

Зрозумíлий, *a.* verständlich, fasslich, begreiflich.

Зрозумíлість, -ости, *f.* Verständlichkeit; Fasslichkeit, Begreiflichkeit, *f.*

Зрозумíнє, *m.* Verständnis, Erkenntnis, *K.* Einsicht, *f.* [begreifen.

Зрозумíти, *v. a.* verstehen, fassen,

Зрозýмно, *adv. ВБ.* begreiflich.

Зроїти ся, alle Schwärme lassen.

Зрок, *m.* Gesicht, *n. Ф.*

Зронúти, зронáти, *v. a.* fallen lassen; vergiessen; verlieren; коса́ зронúла зýби die Sense bekam Scharten.

Зросúти, зрóшувати, *v. a.* bethauen, befeuchten, benetzen (слезáми).

Зрослúвий, *a.* das Wachsthum befördernd, gedeihlich.

Зро́слий, *a.* zusammengewachsen, verwachsen; 2) aufgewachsen. *Кн.*

Зро́слїнка, *f.* zusammengewachsene Frucht. [kronblättrige (Gamopetalae).

Зрослопла́то́чні, *pl.* Verwachsen-

Зрослопо́лі, *pl.* stempel-, od. weibermännige Pflanzen (Gynandria).

Зрослочéлюстні, *pl.* Haftkiefer, *pl.* (Plectoguathi).

Зрость, *f.* s. Зріст, Wuchs, *m. Зап.* II. 580; 2) dh übermässige Feuchtigkeit aufgekeimte n. verwachsene Aehren.

Зро́станє, *n. Ст.* s. Зріст.

Зростú, *v. n.* gross aufwachsen; 2) — und — ся verwachsen, zusammenwachsen; vom Getreide s. Зрость 2); * — ся з чим enge womit verknüpft sein.

Зростúти, *v. a.* grossziehen, pflegen; — ся *АД.* I. 160 aufwachsen, gedeihen.

Зро́стний, *a. Левч.* s. Зро́слий 2).

Зро́сток, -тку, *m.* Organismus, *m. Др.*

Зросходува́ти, *v. a.* verausgaben, Kosten zahlen.

Зрошáти, *v. a.* s. Зросúти; — ся слїзмú *M.* I. 57 reichliche Thränen vergiessen.

Зруб, *m.* Holzschlag, *m.* frisch gelichtete Waldpartie; 2) Gebälk, Balkengestell, *n.*; hölzerne Einfassung; — хáти etc. bis zum Dach ausgeführter Bau einer hölzernen Hütte etc.

Зрýбань, *f. N.* e. Berges.

Зрубáти, зрýбувати, *v. a.* niederhauen, fällen. [lenstock, *m.*

Зрýбище, *n.* Kerngerüste, *n.* Koral-

Зругáти, *v. a.* beschimpfen.

Зрудíти, *v. n.* rostbraun werden.

Зрýдок, -дка, *m.* s. Згрýдок.

Зруйнóванє, *n.* Ruin, *m.* Zerstörung, *f.* [stören.

Зруйнувáти, *v. a.* ruinieren, zer-

Зрумянúти, *v. a.* (лицé) röthen *Ст.*

Зрýхати, зрýшити, *v. a.* von der Stelle rühren, hinwegbewegen, aufrühren; — ся * sich verheben.

Зруч, *adv. Н.* 234 von Hand zu Hand, gradaus. [ben, handlich.

Зрýчий, *a. Ст.* leicht zu handha-

Зручúти, *v. n.* кому́ чогóсь abtreten: столá Platz beim Tische machen.

Зрýчний, *a.* geschickt, gewandt.

Зрýчність, -ости, *f.* Geschicklichkeit, Gewandtheit; 2) Gelegenheit, *f.*

Зрýщити, *v. a.* ruthenisieren; ruthenisch (kleinrussich) übersetzen.

Зря, кому́ зря dem ersten besten, wem immer *Кв.* 36., aufs Gerathewohl.

Зрядúти, зряджáти, (-жáти), *v. a. Ме.* 182 bereit halten, ausstatten, ausrüsten; — ся sich rüsten, seine Sachen zusammenlegen (auf d. Reise); зряжéний, *ptc. Ч.* IV. 149 eingerichtet, arangirt.

Зрядник, *m.* Allermannsharnisch, *m.* (Gladiolus imbricatus).

Зрядок, *m. Зар.* s. Зрóк, взрок.

Зрятувáти, *v. a. Гр. Ст.* Вúратувати. [* umsichtig, klug.

Зрячий, *a. Левч.* sehend, der sieht;

Зрячка, *f. C.* Augapfel, *m.*

Зсадúти, зсáджувати, *v. a.* absetzen, heruntersetzen; weg heben.

Зсадníти, *v. a.* коня́ wund reiten

Зсьвядїлий, *a.* сир ranzig. [[садно́].

Зсúлувати ся, *Св.* Kräfte sammeln, sich aufraffen; эсиля́ти, *v. a. Св.* kräftigen, stärken.

Зсип, *m.* das Zusammenschütten; Schüttboden, *m.* зсипа, *f. Kol.* I. 59 Behälter für Getreide, *m.*

Зсипа́ти, *v. a.* zusammenschütten.

Зсїда́ти, зсі́сти, *v. n.* absitzen, absteigen; 2) — ся gerinnen, dick werden; зсі́лий, *a.* geronnen, zusammengelaufen, -е молоко́ Schlickermilch, *f.*

Зсїрі́ти, *v.n.* grau werden. [werden.

Зскали́ти ся, *TP.* 167 zum Felsen

Зско́чити, *v. n. K.* hinaufspringen.

Зслиза́ти, зслизну́ти, *v. n.* weggleiten; schwinden, zer-, vergehen, sterben *H.* 74.

Зсмутні́ти, *v. n.* traurig werden.

Зсо́вувати, *v. a.* s. Зсува́ти; — ся allmälig niederrutschen.

Зста́вити, (-вля́ти), *v. a.* чо́боти vom Leisten abschlagen.

Зста́рити, *v. a. M.* I. 30 alt machen; * niederbeugen.

Зступи́ти ся, (-а́ти ся) зступля́ти ся, *Кв.* 120 sich zusammenschliessen, s. zumachen; vom Tuche: eingehen, zusammenlaufen; *v. a.* — — lassen.

Зсува́ти, зсу́нути, *v. a.* herunter-, zusammenschieben, -rücken; 2) — ся herabrutschen; * — ся з глу́зду verrückt, närrisch werden.

Зсука́ти, *v. a.* zusammendrehen; 2) * verdrehen, verhunzen.

Зсуро́пити, *v. a.* §. mengen.

Зсутені́ти, s. Посутені́ти.

Зсуши́ти, зсу́шувати, *v. a.* trocken, dürre, hager machen, ausdörren.

Зт-, s. Ст-; *vgl.* Зп-. [viel, so sehr.

З-так, *adv. Oc.* (61) V. 27 so, so

З-та́мечка, *adv.* von dorten, von dort.

З-ти́шка, *adv.* still, im Stillen, ohne Mucks.

Зуб, *g.* зу́ба, (*aug.* зу́бище) *m.* Zahn, *m.* Zacke, Zinke, *f.* зуб за́ зуб сварі́ти ся heftig hadern; взя́ли кого́ на зу́би reden (klatschen) viel von jmdm; полока́ти зу́би das Fasten mit Trunk anfangen.

Зуба́нь, зуба́ч, *m. Cm.* зуба́ня, *f.* mit grossen hervorragenden, scharfen Zähnen.

Зуба́ник, *m.* Meerzahn, *m.* (Dentalium). [(Chromis castanea).

Зуба́р, (-а́рик), *m.* Rabenfisch, *m.*

Зуба́тий, *a.* gezähnt, zähnig; mit grossen Zähnen, (Zinken).

Зуба́ч клева́тий, Zahnbrasse, *f.* (Dentex vulgaris).

Зуба́чка железова́та, Zahnwurz, *f.* (Dentaria glandulosa). [Pferde anlegen.

Зубела́ти, *v. a.* коня́ das Gebiss dem

Зубе́лний, *a.* кінь Handpferd, *n.*; -а трумбе́та frei liegend?

Зубе́ло, *n.* das eiserne Mundstück an einem Zaum, Gebiss, *n.*

Зубе́ць, -бця́, *m. dim.* s. Зуб; 2) Zinke, *f.* Pflock im Rechen; 3) — чесни́ку́ einzelnes längliches Zwiebelchen der Knoblauchzwiebel.

Зуби́ти, *v. a.* zähneln, mit Zähnen versehen, die Zähne scharf wetzen, feilen (пилу́, серп etc.); 2) *Гол.* III. 44 beissen.

Зу́бір, *m.* Eber, *m.* (*Ф.*).

Зу́біч, *f. TP.* 27 s. Обіч.

Зубкова́стий, *a.* gezähnelt, *B.*

Зубли́нок, -нка, *m.* Nodosaria dentalina, *B.*

Зу́бний, *a.* Zahn- *ГШ.* s. Зубо́вий.

Зу́бник, *m.* s. Лю́льок.

Зу́бниця, *f.* Rückenspinner, *m.* (Lithosia notodonta). *B.*

Зубо́вий, *a.* Zahn- (dentalis).

Зубо́ва, *f. N.* eines Berges.

З'убо́женє, *n.* Verarmung, *f.*

З'убо́жити, *v. a.* arm machen; з'убо́жений, з'убожі́лий, *a.* verarmt.

З'убожі́ти, *v. n.* arm werden, verarmen.

Зубо́к, -бка́, *m.* s. Зубе́ць.

Зубоклю́вки, *pl.* Zahnschwäbler, *pl.* (Dentirostres), *Пол.*

Зубон, *Ф.* („*Нива*“ 167)?

Зуборіг, -ро́га, *m.* Narwal, See-Einhorn (Monodon monoceros).

Зубоска́л, *m.* der die Zähne fletscht, der grinsend lacht, Lacher, *m.*

Зуботи́чина, *f.* Stoss unter das Kinn, Faustschlag in die Zähne, *m.*

Зубочи́стка, *f.* Zahnstocher, *m. Фр.*

Зубр, *m.* Auerochs, Ur, Wisent, *m.* (Bos urus).

Зубрищани́н, *m.* Anhänger des moskowitisierenden Зубри́нский Дени́с, *m.*

Зубро́вий, жубро́вий, *Ф. a.* des Auerochsen. [2) Weibchen des Зубр. *B.*

Зу́бря, *f.* linker Nbfl. des Днїстер; Зу́бці́, *pl.* s. Зубе́ць; 2) Gerstengrütze in Hanfsamenmilch abgekocht.

Зубцьо́ваний, *B.* зубча́стий, зуб-

ча́тий, *He. a.* gezähnt, zahnig, zackig, mit Zinken.

Зу́бцюва́ти, *v. a.* zähneln, zahnen.

Зу́́чик, *m.* kleiner Zahn; зу́чики *pl.* das Ausgezackte am Bande etc.

Зу-, s. Зо-, зі-, з-, су- с-. *Ог.* 207. 11.

Зува́га, *f.* zarte Aufmerksamkeit, Rücksicht, *f.*

Зувíрити ся, untreu werden.

Зувíчити, *v. a.* blutig todt schlagen, *Ко.*35. [schickt, flink *He. OA.*25? + *M.*

Зуга́рний, *a.* fähig, mächtig; ge-

З'угліти, *v. n.* verkohlen; зу́гляний, *a.* verkohlt, *B.* [werden, *Зг.*

Зугурни́ти, *v. n.* stolz, übermüthig

З'удела́ти, s. З'одоли́ти.

З'у́жувти, з'узи́ти, s. Звужа́ти.

Зузанíвка, *f. N.* e. Berges.

Зу́зи, *pl.* Schäckerei, *f. Гол.* III. 225 загра́ти в — *Gr.* 30.

Зу́зка, Зу́зька, s. Зо́ська, Suschen.

Зу́злоба, *f.* garstiges Wetter.

Зу́зни, *pl.* s. Зу́зи, Saus und Braus, Getöse, *n.* (*Ф.*). [zum Trotz.

З'у́кісь, *adv.* на — in die Quere;

З'у́кісьний, *a.* quer; schief.

Зули́ти ся, s. З'ума́ти.

Зу́льківка, *f. N.* e. Berges.

З'ума́ти, *v. n.* wahnsinnig werden, (*B.*) *Gr.* 30.

З'уми́ти, *v. a. Ст.* berücken, aberwitzig machen, umstimmen; — ся, з'умíти ся sich verwundern, staunen, stutzen *Кч.* 298. (*B.*).

З'уміти, *v. n.* können, vermögen щось зроби́ти. [vermögen.

З'умочи́, *v. n. Ф.* (*Пов.* 65) s. Змочи́

З'унижи́ти, *v. a.* erniedrigen.

Зупада́ти, зупа́сти, *v. n.* vorfallen, vorkommen, sich treffen, *Зг.*

Зупере́чити, *v. n.* кому́ jmdm widersprechen, *Кн.*

Зу́пин, *T.* зу́пін, *Зар.* Hemmung, Behinderung, Aufhaltung, *f.* Hindernis, *n.*

Зупини́ти, (-ня́ти), *v. a.* aufhalten, jmdn worin hindern, hemmen; *zügeln; *Ог.* 207, 11.

Зу́пинка, *f. H.* 231 Unterscheidungs-, Interpunctionszeichen, *n.*

Зу́пова́ти ся, langweilig werden.

Зупокоїти, *v. a.* кого́ jmdm Ruhe gönnen.

З'употреби́ти s. Спотреби́ти.

З'употребли́не, *n.* Verbrach, Verwendung, *f.*

Зу́пять, на — *adv.* gegen, wider — ме́рести gegen die Haare [въспять].

Зупяти́ти, *v. a.* s. Зупени́ти.

Зури́вочний, *a.* unsicher, unzuverlässig, zweideutig, *ИГ.*; angegriffen, verunglimpft, beeinträchtigt.

З'урити́ти ся кому́ für jmdn langweilig, verdriesslich werden, *Ф. vgl.* Ври́тний. [уро́ків.

З-уріку, *adv.* s. З und уро́ки = з

Зу́рка, *f.* Hundszunge, *f.* (Cynoglossum offic.).

З'уро́чене, *n. Ч.* III. 4 s. Уро́ки.

З'уро́чити, *v. a.* s. Уречи́.

Зуси́лє, (зуси́лля), *n. K.* Kraftaufwand, *m.* Mühewaltung, *f.* Streben und Trachten, *n.*; *pl.* s. Подви́г.

Зуси́льно, *adv.* mit Anstrengung, mübsam, *Ст.*

З'усі́ль, *adv.* allerseits, *Нс.*

Зусім, s. Зо́всім.

Зусьмíлити ся, (зусьмія́ти ся *K.*) sich erkühnen, sich erdreisten, wagen.

Зуспíти, *v. a. M.* II. 95 antreffen, begegnen; 2) einholen, erreichen *K.*; 3) зу́спіти *M.* II. 120 von weitem sehen, erblicken, bemerken; s. Стрiну́ти *Левч.*

Зуста́ва, *f.* Gelenkung, *f.* (articulatio).

Зуста́вина, *f. B.* Knoten, *m.* (nodus).

Зусто́їни. *pl. K.* Lage, *f.* Zustand, *m.*

Зустрíт, *m. Ч.* IV. 300. зу́стріч, зустрíча, зу́стрічка, *f.* Begegnung, *f. Ст. Зг.* ити́ кому на зу́стріч jmdm entgegengehen.

Зустрíти, (-íти́ти, -ча́ти), *v. a.* кого́ (що), begegnen; — ся кому́сь *P.* I. 36 jmdm entgegen kommen.

Зустрíчний, *a. Кв.* 170 der Gegenstehende, Entgegengesetzte, -kommende, der Gegenmann. [лий, keck, frech.

Зуфа́льний, *Мх.* (-а́лий) зухва́-

Зу́фаль, *f.* зуфа́льство, *n. Пар.* зухва́лість, -ости, *f.* Keckheit, Frechheit, Verwegenheit, *f.*

Зух, зухова́нець, -нця, *m.* зухова́тий, *a.* ein tüchtiger, wackerer Junge; keck, verwegen, dreist.

З'уча́ти, з'учи́ти, *v. a.* lehren, einüben; зуче́ний, *ptc.* gelehrt, geübt; gewöhnt.

Зу́яти, *v. a.* §. zertreten, verderben.

Зф-, Зх-, Зц-, Зч-, Зш-, Зщ-, s. das Fehlende unter Сф-, сх-, сц-, сч-, сш-, сщ-.

Зфалюва́ти ся, s. Хвилюва́ти ся.

Зфарма́чити, *v. a. Ф.* verhunzen, verderben.

Зфранцу́зений, *ptc.* der französische Manieren angenommen hat, *Ф.*

Зха́яти, *v. a. Щог.* s. Понеха́ти.

Зхвалева́ти, *v. a. Oc.* (61) 224?

Зхи́бити ся, auf die Seite ausbeugen, -weichen.

Зхирі́ти, *v. n.* in Siechthum untergehen, *Ст.*

Зхища́ти, *v. a.* s. Захища́ти; — ся Schutz, Deckung suchen.

Зхню́рити ся, das Gesicht verziehen, *МШ.*

Зхработі́ти, *v. n. Kst.* s. Храбо-ті́ти.

Зхуді́ти, (-дні́ти, -днути), *v. n.* abmagern, mager werden.

З-ху́тка, *adv.* s. Ху́тко. [e. Bock.).

Зцапі́ти, *v. n.* närrisch werden (wie

Зцї́ди́ти, *v. a.* abseihen.

Зцї́ли́ти, *v. a.* verknüpfen, verbinden (zu einem Ganzen) *B.*

Зцї́лува́ти, *v. a.* viel küssen, weg-[küssen.

Зцу́кати ся, s. Зацу́кати ся.

Зцю́ль, *adv.* s. Сюдо́ю hierhin, *Oг.* 170.

З-ча́ста, *adv.* des öfteren, oft.

Зчве́ркати, зчве́ркнути, *v. n.* einschrumpfen. [den.

Зчеза́ти, зчезнути, *v. n.* verschwin-

Зчеса́ти, зчі́сувати, *v. n.* nieder-, herabkämmen; 2) * niederschlagen.

Зчерка́ти, *v. a.* abstreifen *Kol.* I. 204.

Зчехо́взь, *adv.* unter einem Winkel geneigt.

Зчи́гати, *v. a.* erlauern, *Ст.*

Зчини́ти, зчи́нювати, *v. a.* зо́іже überkehren, reinigen; 2) — ся *Кч.* 197 aufkommen, werden.

Зчи́нки, *pl.* Ueberkehr, *f.* Abbrechling vom Getreide, *n.* Kaff, *m.*

Зчипу́рити, *v. a.* schmücken.

З-чу́жа поглядя́ти на кого́, auf jmdn feindlich blicken. [чумле́ний.

Зчумля́ний, *ptc. ГР.* 199 s. За-

Зша́ркати, *v. n.* Чахну́ти.

Зши́банці, *pl.* Zugthiere, welche im Gespann nicht zueinander passen.

Зшиба́ти, зши́бнути, *v. a.* zusammenschieben, -werfen; 2) abstossen, abschlagen: това́рина зши́бла pir.

Зшива́ти, зши́ти, s. Зоши́ти.

Зши́лити, *v. a.* гу́би *Oc.* (61) IV. 32 zuspitzen wie ши́ло?

Зши́нути, *v. a.* krümmen; zerknittern.

Зши́ток, -тку, *m. Ст.* s. Зо́шит.

Зшолопати, *v. a.* durchstöbern, -klauben.

Зшу́мати, *v. a.* abschäumen, (*B.*).

Зщиба́ти, зщибну́ти, *v. a.* abreissen, abschlagen, abstossen; abschürfen.

Зщу́хнути, *v. n.* schwinden, unterdrückt werden. [versicolor).

Зюбрі́й, *m.* Hohlzahn, *m.* (Galeopsis

Зюбрува́ти, на зю́бер пусти́ти зо́іже das erste Mal mahlen lassen um es zu reinigen; sichten; schroten.

Зю́зник, *m.* s. Драголю́б 1); 2) gemeiner Wolfsfuss (Lycopus europ.).

З'юртува́ти, *v. a. K.* s. Заюртува́ти; 2) — ся sich haufenweise ansammeln. [з'ю́шений im B. sich badend.

З'ю́шити, *v. a.* mit Blut besudeln;

Зя́б, *m.* зя́ба́, зя́бля́, *f.* Winterbrache, *f.* зя́бле́ю лежа́ти winterbrach liegen.

Зя́би́ти, зя́бли́ти, *v. a.* für den Winter pflügen, Winterbrache ausführen.

Зя́бки́й, *a.* frierend, fröstelnd, *B.*; зя́бко, *adv.* kühl. [(Fringilla coelebs), *B.*

Зя́блик, *m.* зя́блиця, *f.* Blutfink, *m.*

Зя́бні́сть, -ости, *f.* Kältegefühl, *n.*

Зя́бнути, *v. n.* frieren.

Зя́брі́й, *m.* Galeobdolon tetrahit.

Зя́ва, *f.* Schlund, Rachen, *m.*; 2) Riesenmuschel, *f.* (Tridacna gigas), *Пол.*

Зя́ви. *pl.* s. Жа́ора, (*pl.*).

З'яви́ти ся, з'явля́ти ся, sich zeigen, erscheinen, sich sehen lassen.

З'я́вище, (-иско), *n.* з'я́вина, *f. Не.* Erscheinung, *f.*

З'я́вленє, *n.* das Erscheinen.

Зявоклю́вки, *pl.* Spaltschnäbler, *pl.* (Fissirostres).

Зявоні́г, -о́га, *m.* Kiemenfuss, *m.* [(Branchiopus).

Зязюльки́й, *pl.* Pantoffelblume, *f.* (Cypripedium).

З'я́йчити ся, von der befruchteten [Henne, Gans etc.

З'я́кшати ся з ким, §. sich mit jmdm verbinden, s. Зли́гати ся, *Кв.* 139.

З'ясни́ти, *v. a. Зг. Ст.* erläutern, erklären; — ся licht, hell werden.

З'я́стра, *f.* Aussteuer, Mitgift, *f.*

З'яструбі́ти, *v. n. H.* 82 Sperber werden.

З'ясува́ти, *v. a.* s. Ясува́ти; offenbaren, *Ст.*

Зять, зят, *Ог.* 82 (*d.* зя́тик, зятьо́к, зятю́ньо), *m.* Eidam, Schwiegersohn, *m.*

Зя́тевий, зя́тїв, зя́тний, *Ме.* 191. *H.* 95. *a.* des Eidams.

Зя́яти, *v. n.* entgegengähnen; schnappen, schnauben, keuchen; speien, *TP.* 93. *Pa.* I. 383.

И. И.

И, zehnter Buchstabe (Иже), *Ог.* 22. 38. Infolge der Lautwandlung ist и́не́й = е́не́й, и́кра = е́кра, и́скра = е́скра, и́нчий = е́нчий, etc. *Ог.* 43, s. G. Als Vorschlag steht и (i) in иржа́ = ржа, издійма́ти = здійма́ти etc. *Оц.* §. 22. *Ог.* 26. 54. 60. — Fremde Wörter sind fast durchgehends mit I (i) geschrieben.

Й, genannt и́же зо сли́тною d. i. и mit dem Zeichen ° (й) hat die Geltung des J (j): йо = jo; ой = oj; -ий = yj etc. *Ог.* 22. *Оц.* §. 8. §. 39.

И, (i, й), *conj.* und; 2) auch; 3) и — и sowohl — als auch; и так и сяк so und so, so und desgleichen, auf allerlei Weise: и сюди́ боля́че и туди́ горя́че; 4) im Nachsatze entsprechend dem deutschen „so" *Mi.* IV. 260 як прийшо́в и повіда́в; 5) nun, da, eben, wohl, gar, nämlich, „halt" etc *P.* I. 1: отту́ й зві́ж; тоді́ ти й заку́сиш; чи так, то й так!; *P.* I 156. 157. то так и не засне́; ищé́ и ти, ду́рню, уби́в! тоді́ бу́де його́ жа́лувать, а нас и нї; по́тім и уби́ли його́, sodann —; и — не nicht einmal; и пото́м не — *Ко.* 373 desto weniger, und vollends gar, erst recht nicht; и не-ві́дьщо *M.* I. 26 was auch immer, was auch da kommen soll. *Ог.* 38. 208. *Mi.* IV. 257; *vgl.* Тай = та и, то й = то и. *Ог.* 62. *Кв.* z. B. 244—245; 250.

Ива, *f.* Sahlweide, *f.* (Salix caprea); 2) s. Ивиль.

Ива́н, Ива́сь, Ива́шко, Ивани́на, *m.* Johann, Hans; Hänschen; Ива́н да Ма́ря *gr.* Stiefmütterchen (Viola tricolor); Ива́н-чай *Hic.* Epilobium angustifolium; граби́ св. Ива́на Geranium silvat.

Ива́ниха, *f.* Gattin des Ива́н; Ива́нів, *g.* -ового, *a.* des Ива́н; Ива́нова му́шка. Johanniswürmchen; * Ива́нова ха́та Kerker, *m.* Zuchthaus, *n.* [ни́шин *m.* Sohn der Ива́ниха.

Ива́нок, -нка, св. Ива́на кров Hartheu, *n.* (Hypericum perforatum); — Ива́нець Geschenk von der Johannis-Messe; Ива́ники, *pl.* Art Pilze (*Фр.*).

Ива́нчик, *m. dim.* s. Ива́н; 2) Art Vogel.

Ива́сик, *m. dim.* s. Ива́н; 2) Trifolium montanum, *Hic.*

Ивер, *m.* Span, Hobelspan, abgesprungenes Stück beim Holzhacken.

Ивиль, ива́ва, ива́лга, иву́ла, *f.* и́вол, *m.* Pyrol, *m.* (Oriolus galbula).

Ива́лга, *f.* Mistel, *f.* (Viscum album), *B.*

Ивка *f.* s. Ильце́.

Ива́к, па́дух-, *m.* Wollweiden-Furchtkäfer, *m.* (Galleruca capreae).

Иг і, игій! *int.* на кого́ pfui über jmdn!

Игла́, (игóлка = гóлка), *f.* Nähnadel, *f.*; Dorn, Stachel, *m.*

Игла́нь, *f.* Echinus, (Art Seeigel). *B.*

Игли́ця, *f.* (bewegliche) Leiste, breitere Sprosse in der Wagenleiter, beim Joche, bei der Egge etc.; 2) Webernadel; 3) Meernadel, *f.* (Syngnathus acus).

Игло́вий, *a.* -е де́рево Nadelbaum *m.* -holz, *n.* [(Echinodermata).

Иглоскірцї, *pl.* Stachelhäuter, *pl.*

Игна́т, Игна́тій, *m.* s. Гнат.

Игóльний, *a.* Nadel-, *Пар.*

Игóльник, *f.* Nadelbüchse, *f.*

Игольча́тий, *a.* nadelförmig, *Пол.*

Игóльщик, *m.* Nadler, *m. Под.*

Игра́ль, *m.* Spieler, *m. Mi.* II. 108.

Игра́ти, s. Гра́ти.

Играшка, (*d.* игра́шечка). *f.* Spiel, *n.* * Spielzeug, Spielwerk, *n.*

Игре́ць, -еця́, *m.* Spieler, Spielmann, *m.*; 2) Sturmwind, Wirbelwind, Huragan, *m. C.* I. 74 (als Beherrscher der Steppe); 3) *N.* e. Berges.

Игри́вий, *a.* spiellustig; possierlich.

Игрище, *n.* Lustort, Spielort, *m. C.* I. 218; 2) Spiel, *n.* II. 28.

Игро́вище. *n.* Spiel, *n. У.* Tummelplatz, *m*; 2) *N.* e. Berges.
Игролюби́вий, *a.* spiellustig, *Ф.*
Игру́нка, *f.* Seidenaffe, *m.* (Hapale Jacchus) *Вол.*
Игру́ша, *f. Ч.* V. 635 s. Гру́ша *Ог.* 54.
Игу́мен, *m.* Prior, Abt, *m.* [ἡγούμενος].
Игу́меньство, *n.* Abtswürde, Ab-
Игу́меня, *f.* Aebtissin, *f.* [tei, *f.*
Ид. (д') *praep.* mit dem *Dativ. Гол. гр.* 34. *Ог.* 55. 190. zu, gegen, nach, -wärts, in; ид хáтї йдé er geht nach Haus, идú д' хáтї geh' in die Hütte (nach Hause); д' мúнї zu mir; ид зáходови westwärts. *Mi.* IV. 622—624.
Идéя, идúля, идóла etc. s. Ідéя etc.
Идóсї, *adv. K.* bis jetzt, bis nun zu.
Йду́, (йду), идéш, идé etc. *praes.* s. Итú; *ptc.* идýчий gehend.
Иже, *n. N.* des Buchstabens И.
Из, *praep.* s. З, с.
Из-; das Fehlende s. unter Ис-, З-, С-.
Избавúтель, *m.* Retter, Erretter, Befreier, *m.*
Избáвити, избавля́ти, *v. a.* retten, erlösen *P.* I. 56 s. Збавити *Ог.* 54.
Избани́ти, *Еф.* 52 s. Избавúти.
Изборонь,? *Щог.* 154. [ти ся.
Избóути, избувáти, *v. a.* s. ПозбýИзвезлó, *impers.* ist gelungen, ist vonstatten gegangen.
Извели́ти, s. Звели́ти *P.* I. 81.
Извéрг, *m.* Auswurf, *m. Кн.* * *У.*
Извергнýти, *v. a.* (*B.*) abwerfen, niederwerfen. [gewunden, gekrümmt.
Извилúстий, *a.* (*adv. Ч.* II. 658)
Извúна, *f. У.* Entschuldigung, *f.*
Извинúти, извиня́ти, *v. a.* entschuldigen, rechtfertigen.
Извідати, *v. a.* auskundschaften, *IT.*; erproben, erfahren *Ш.* I. 390.
Из-вíдтам, *adv.* von dort, von dorther.
Из-вíдтїль, *adv.* von hier, von da.
Извік, *adv.* immer, *Левч.* [*гр.* 34. *Ф.*
Извір, *g.* извóру, s. Звір, *g.* звóру *Гол.*
Извúрити, *v. a.* verificieren, *Пар.*
Извóдниця, *f.* Verführerin, *f. Еф.* 23.
Извóльник, *m. Гуш.* williges Werkzeug, Anhänger, *m.*
Изворот, *m. Гол.* Redewendung, *f.*
Из-всїх-усю́дів, *adv.* allenthalben *Ог.* 100.
Изгýбниця, *f.* Vernichterin, *f.*
Издáти ся, *H.* 156 s. Здáти ся, вúдати ся scheinen.
Из день-годúни, seit dieser Zeit.
Издержáти, *v. a. Ч. V.* 1157 aufwenden auf etw., etw. erhalten.
Издружúти ся, *Ч.* IV. 61 Ehebund schliessen. [59 Mitleid bekommen.
Изжалúти ся, изжáлювати ся, *P.* I.
Изжарúти, *v. a.* rösten, braten.
Изживáти, изжúти, *v. a.* вік verleben *Кч.* 81; 2) — ся *K.* I. 173 im Lebenslauf ausarten, kleiner, winzig werden, eingehen.
Изискáти, *v. a.* ausfindig machen.
И'зїждáти, s. З'їждáти *P.* I. 81.
Из'їсти s. З'їсти. [altersher.
Изконéбе, (иск-) *adv. Ко.* 225 von
Излáяти, s. Злáяти.
Излúти, *v. a. Ш.* I. 180 s. Злáти.
Излúха, *adv. КС.* (82) IV. 170?
Из-лúшкою, *adv.* im Ueberfluss, mit Wucher. [leer werden.
Излюднíти, *v. n. H.* 39 menschenИзмéнї, *pl.* (*Вч.* I. 222) s. Штанú.
Измічáти, *v. a. M.* II. 91 bemerken, wahrnehmen, beobachten.
Измóр, *m. Под.* Ermüdung, *f.*
Изморозок, *m.* Reif am Boden od. Gras, *m.* (*Розм. п. зем. с.* 25). [(ся) *IT.*
Изнапастúти ся, s. Занапастúти
Изнебýти ся, *Ме.* 360 von Gram verzehrt werden, dahin schwinden, s. Знебýти ся *Пот.* II. 24.
Изнитúти ся, s. Знитúти ся.
Изнíв, *Ос.* (62) VI. 55, изнóв, изнóву *M. adv.* wiederum.
Изнїжúти, *v. a.* verweichlichen.
Изнýда, *f. Ч.* V. 277 s. Нудьгá, скýка.
Изнýрене, *n.* s. Змóрене, *B.*
Изнурúти, изнуря́ти, *v. a.* abmatten, erschöpfen, abmergeln, s. Знорúти.
Изняти, *v. a.* річ s. Зняти.
Изо, s. Из, З-.
Изобúдити, изобиджáти, *v. a. Кв.* Unrecht jmdm zufügen, jmdn beleidigen.
Изобúти, *v. a. P.* I. 20 abschlagen, s. Збивáти.
Изображéне, *n.* Darstellung, *f.*
Изобразúти, *v. a.* (bildlich) darstellen, *K.* [nen, erwerben.
Изобрíсти, изобрíти, *v. a.* gewinИзозволúти ся, *Кч.* 241 — на те darauf einwilligen.

Из-окóла, *adv.* *Ч.* 459 von aussen.
Изопéрти, s. Спéрти.
Изостріти, s. Зостріти.
Изпáр, *m.* Ausdünstung, *f.* *КУ.* [Brut, *f.*
Изпáрище, *n.* *КУ.* Ausdünstung, 2)
Изпáшений, *ptc.* gemästet, *Зг.*
Изпідряду, *adv.* nach der Reihe, *Щог.* 107. [(auflauernd).
Из-підтишкá, *adv.* *Кч.* 262 ruhig
Из-пóвиду, *adv.* äusserlich, *Пол.*
Изпотиньгá, s. Спотиньгá *Зак.*
Изпустошáлий, *a.* verödet.
Изрáд, *a.* *Зап.* *Вер.* I. 27, s. Рад.
Изрáда, изрáдниця *ІГ.* изражáти *ІГ.* etc. s. Зрáда etc.
Изрéчий, *a.* *Ме.* 164 s. Грéчий.
Ізрівняти ся, gleichkommen. [*m.*
Ізрість, *f.* *Kol.* I. 107 s. Зріст, Wuchs,
Из-рóду не —, *adv.* von Geburt, lebenslang, im ganzen Leben nicht, gar nicht.
Изрости́, изростáти, *v. n.* hervorwachsen, entspringen; изрóщений. *ptc.* *М.* II. 182 aufgewachsen, auferzogen.
Из-сéрця, *adv.* anfgebracht, zornig.
Изслизнýти, *v. n.* vergehen, schwinden; wegthauen. [fassen.
Изсовíтувати, *v. a.* Rathschluss
Изстáріти ся, s. Зостáріти ся.
Изсякáти. изсякнути. *v. n.* versiegen.
Изтощáти, (-щи́ти), *v. a.* *B* aussaugen, entkräften. [wahnsinnigs. З'умúти.
Изумлéний, *ptc.* *У.* bewusstlos,
Изумрýд, *m.* -ýдовий, -ýдний, *a.* s. Смáраґд etc. [beschreien.
Изурóчити, *v. a.* s. Уречи́ *Кл.*
Изучáти ся, *М.* s. Учи́ти ся.
Изцїлúти, (-лúти), *v. a.* heilen.
Изчернýти, *v. a.* aus-schöpfen.
Из'я́ва, *f.* *Пу.* Erscheinung, *f.*
Из'я́н, *m.* *gr.* *Ко.* 141 Verlust, Schaden, *m.* (*Мак.* I. 13 изьян).
Иймáти, *Gr.* 71 s. Имáти.
Ийня́ти, (йня́ти), *v. n.* вíри кому́ jmdm Glauben schenken, Zutrauen zu jmdm fassen; — ся sich treffen *Ог.* 55.
Ийтú, *Ке.* 160 s. Итú.
Ик. *praep.* mit dem *Dativ.* s. Ко, к (кь) *Ог.* 55. 189—190, ик сьвя́ту, ик прáзнику (щось добýти) für das nahende Fest — *Кв.* 244. 246. *Mi.* IV. 622—624.
Икавка, *f.* das Aufstossen, Geschluchze, *n.* *Зак.*; 2) Berteroa incana.
Іква, *f.* rechts. Nbfl. des Стир.
Йкий, *a.* s. Якúй, *Ог.* 57.
Икли. *pl.* s. Кло, *pl.* клá und кли.
Икнути ся. икати ся aufstossen (vom Geschluchze) den Schlucken haben (wobei man von jmdm gedacht wird *C.* I. 89.
Ікóна, etc. s. Ікóна.
Икра, úкриця, *f.* Rogen, Laich, *m.* 2) úкра Grundeis, *m.* *Пар.*
Икрéць, *B.* икря́к, *m.* Rogner, *m.*
Икрúнка, *f.* Insectenei, *n.*
Икрúстий. икря́ний, *a.* viel Rogen enthaltend; eiertragend.
Икрúти ся. laichen.
Иль, (úли) † *У.* oder.
Ил, *m.* Thon; Schlamm; — сільнúй Salzthon, *m.* *B.* [terschiefer, *m.*
Илáк, *m.* Schieferthon, Brand-, Kräu-
Ильва, *f.* *Wgr.* VI. s. Львúця.
Ільвíв = Львів.
Илевúй мíсяць, Monat Juli.
Илéм, *m.* *Ф.* (*Пр.* III. 348) úльма. ильмúна, *f.* ильм, ильмя́к, ильня́к, *m.* Ulme, *f.* (Ulmus montana).
Илéць. -лця́. *m.* Ackerschafthalm, *m.* (Equisetum arvense).
Илúська, *f.* s. Юлька.
Ілiя́, Ильк6, *m.* Elias. [roderGouv.
Ильмень. Ильмер, *m.* See im Nowho-
Ильмовúй, *a.* -е дéрево s. Илéм.
Ильничóк, -чкá. *m.* Nbfl. des Стрий.
Ильнувáне, *n.* *К.* s. Понавáльне.
Ильнувáти, *v. n.* s. По-навáльне ходúти.
Ильня́ний, *a.* leinen, *Ог.* 54.
Иловúна, *f.* Letten, *m.* *Пар.*
Иловáтий, *a.* -а земля́ schlammiger Boden (*B.*). [der Achselhöhle.
Ильтицї, *pl.* Hemdzwickel unter
Ильцé, *n.* s. Сосóнка т.
Ильця. *f.* linker Nbfl. des Чéремош ч.
Ильчáстий, ильчáтий. *a.* leinen.
Ильще, *n.* Irrlicht, Irrwisch, *n.* *B.*; 2) Leuchtkäfer, *m.* (Lampyris noctiluca), *Ог.* 54. [rosoma), *B.*
Ильщиця, *f.* Feuerscheide, *f.* (Ру-
Иля́к. *m.* Schlammfliege, *f.* [*f.* (Lutaria).
Иля́нка, (Sialis), *f.* Schlamm-Muschel,
Имáти, имúти. *v. a.* fangen, fassen, ergreifen; 3) — ся Feuer fangen, sich anzünden; *b*) кого́ по óбсїдї jmdn nach der Rede erkennen; имáє ся кого́ тýпо наýка will nicht verfangen, *vgl.* Брáти ся, взя́ти ся *Gr.* 57.

Има́чка, *f.* Assentierung, *f.* [offic.).
Имбі́р, *m.* Ingwer, Enfer, *m.* Zingiber
Име́ла, *f.* s. Омела́. [fest, *n.*
Имени́ни, *pl.* Namenstag, *m.* Namens-
Именни́к, *m. Шл.* именни́ця *f. Не.* einer (eine) der (die) seinen (ihren) Namenstag feiert. [nativus).
Именни́тельний. *a.* па́деж Nomi-
Именни́тий. *a.* namhaft, angesehen, hervorragend, berühmten Namens.
Именни́то. *adv.* s. Именно.
Име́нне. *n.* s. Іміне.
Именний. *a.* спис Namen enthaltend; и́менно. *adv.* namentlich, insbesondere. *Кв.* 282; wahrhaftig 329; ausdrücklich; а и́м нно und zwar. [Тезо́
Именник. *m* gleichen Namens *Шу.*s.
Именни́. (йм-). *n.* s. Има́ *P.* I. 131.
Именова́не. *n.* Ernennung, *f.*; 2) s. Моли́твини.
Именува́ти. *v. a.* ernennen, nennen, benennen; 2) s. Моли́твати дети́ну.
Имжа́ти, (-и́ти). *v. n.* vom Staub regen (имгла́ *Oz.* 54) дрі́бен до́щик имжи́ть *Me.* 270.
Има́ти, *v. a.* — ся s. Има́ти (ся); 2) mit dem *Infinit.* anfangen, *Фр.*; — ся, ня́ти ся *M.* II. 103 trachten, streben; име́ть ся щось кому́сь (z B. ко́ристь) jmd hat etwas für sich *K.*
Іміне. *n.* das Haben, Besitzen, *n.*; 2) Habe, *f.* Hab' und Gut, bes. das Vieh.
Іміти, † *V.* s. Ма́ти haben.
Імла́, (мгла́). *f.* Nebel, *m. Oz.* 54.
Имня́, *n.* s. Има́. [*Mi.* II. 103.
Имовірний. *a.* leichtgläubig *M.* II. 131; 2) wahrscheinlich, glaubwürdig,
Имли́стий, *a.* nebelig. [(*adv.*).
Имовірність, -ости, *f.* Glaubwürdigkeit, *f.* бу́ти у кого́ на -ости *Oc.* (61) IX. 42 jmds Vertrauen besitzen.
Имощі, *pl.* Habe, *f. Oz.* 99.
Имсти́ти ся. s. Мсти́ти ся.
Иму́ (йму́), име́ш (йме́ш) etc. mit dem *Infinit.* dient zum Ausdrücken des Futurums, *vgl.* -му.
Имхо́вий, *a.* Flaumen-.
Имча́ти, *v. a.* forttragen; имчи́ти schnell gehen lassen *Oz.* 54.
Имшени́к, *m.* s. Омшани́к.
Имши́не, (ем-). *n.* s. Мох *Gr.* 19.
Имя́, *g* и́мени. *n.* Name, *m.* [но́ване 2).
Имяни́ни, *pl.* s. Именини; 2) s. Имя́ни́тий. *a. IT.* s. Именитий.
Ина́дий. s. Инде.
Ина́кий, *IT.* ина́кший, *a.* ander, ein anderer; ина́ко *M.* II. 103 *K.* ина́кше, ина́чій *M.* II. 197 *adv.* anders.
Ина́чити. *v. a.* anders machen, ändern.
Ина́ш. *m. Гол.* III. 492 Jüngling, *m.* [jinoš].
Инбаре́ць, -рця́, *dim.* s. Амба́р.
Ингу́л, *m.* links. Nbfl. des Бог.
Ингулє́ць, -лця́, *m.* rechts. Nbfl. des Дніпро́.
Инструмент *m.* Bohrer zum Spundloch, *m.*
Инсперя́ш. (ен). *m.* Bestechung, *f. Gr.* 19. [индю́к. *m.* Truthahn, *m.*
Инд. *Гол.* III. 101. и́ндик (ен-).
Инде *adv.* anders, sonst, ein andermal, *Ал* и́нде — и́нде *Ки.* einmal — das andere Mal, hin und wieder, bald — bald; manchmal; и́нде-ж *Ки* anderswo, anderwärts.
Индимина, *f.* nöthige Sache.
Индича́, -а́ти. *n* Junges vom Truthahn.
Инди́чий, индю́шачий, *a.* des Truthahns. [geberden, zornig werden.
Инди́чити ся, wie e. и́ндик sich
Индичка, *f.* Weibchen vom Truthahn, *n.* [мене́ць liegt.
Ине́ва, *f.* Fluss an dem die St. Кре-
Иней, *m.* Reif, *m.* (gefrorener Thau).
Иневатий, *a.* bereift.
Инклю́з, *m.* Zaubermünze, welche zu ihrem Besitzer immer zurückkommt u. ihm zur Bereicherung hilft.
Инкол, *m. P.* I 63 Unke, Feuerkröte, *vgl.* Пу́нькало. [wann *III.*I.218.
Инколи. *adv.* dann und wann, irgend-
Инкотрий, *a. Левч.* s. Инчий; 2) s. Де́котрий.
Иннорі́ч, *f. Пар.* s. Ино́сказ.
Инноска́зний, *a. Пар.* figürlich.
Ино́, (йно́). *adv.* nur, blos.
Иновірний, *a.* иновірець, -рця, *m.* andersgläubig; ehem. Dissident.
Инодї, и́ногдї. *Кв.* 268. *adv.* zuweilen; по и́нодї (*Ф.*). [*m. ГШ.*
Иноземець, -мця, *m.* Ausländer.
Иноземний, *a.* ausländisch, fremd,
Иноземщина, Ausland, *n.* Fremde, *f. K.* [ки́ня, *f.* Nonne *f.*
Ино́к, *m.* Mönch; Einsiedler *m.* ино́-
Иноплемінний, *a.* anderssprachig, fremd, *He.*
Ино́се, ино́си. *adv. Ко.* 172 *Гр.* recht

wohl, gut, einverstanden; 2) s. Байдýже *Зак.*

Иноскáз, *m. B.* Allegorie, *f.* [*ГШ.*

Иносторóнний, *a.* ausländisch,

Инохóдець, -дця, *m.* Passgänger, Zelter, *m. Мак.*

Инóческий, *a.* Mönchs-, mönchisch.

Инóчество, *n.* Mönchsstand, *m.* Mönchthum, *n.*

'Иноші, *pl. Top.* s. Сватачí, *vgl.* Їнох.

Иноязи́чний, *a. K.* s. Иномóвний.

Инсли́за, *f.* s. Анталю́з.

Инцинáтий, *a.* äusserst scharf, bissig, (óцет, оса́, гáдина etc. (*Ф.*).

Инчемóвність, -ости, *f. Не.* (*Пр.* IV. 199) Sprachenunterschied, *m.*

'Инчий, и́нший, *a.* ander, der andere; — бувáє вели́кий einige sind gross, (*B.*); mancher. [Инак, инáкший.

Иншáк, *adv.* иншáкий, (єн-). *a.* s.

Иншість, -ости, *f. Не.* Besonderheit, Eigentümlichkeit, *f.*

Ин'я́к, *adv. M.* s. Инáк.

Ин-який, *a. Oc.* (61) VII. 34 s. Дéякий.

Инáстий, *a. BB.* bereift, mit Reif

Йов, *m.* Hiob. [bedeckt.

Йовхи́м, = Ефимій, *Зак.*

Йогó = єгó, *Genit.* u. *Accus.* v. Він *Ог.* 62. чим йогó як —? wie? *Ог.* 176.

Йодéн, s. Єдéн, одéн.

Йой! *int.* au weh! o weh!

Йойк, *m. gew. pl.* Wehgeschrei, *m.*

Йóйкати, йóйкнути, йойкотáти, *v. n.* „an weh"! schreien, wehklagen.

Йóйлик, *m.* verzagter, leicht lamentirender Mensch, (*Ф.*). [(Sylvia rufa).

Йóйчик, *m.* kleiner Weidenzeisig

Йóкати, *v. n.* schlagen (v. Herzen) *Кв.*

Йолóмка, *f.* s. Нáголовок; Mütze, *f.*

Йолóтник, *m.* s. Сметáнник, *B.*

Йóлуп, (*aug.* йолупéга), *m.* Lümmel, Trottel, Dummkopf, *m.*

Йолупувáтий, *a.* dumm, blödsinnig.

I. Йон! *Ко.* 8 da sieh! а йон же йон *Кух. Ос.* (61) XI. 20 = а он же он! 2) ach! + *M.* [воно́ *Ог.* 60.

II. Йон, йонá, йонó, s. Він, вонá,

Йóна, *m.* Jonas, *m.*

Йóнїя, йóньский etc. s. Іóнїя.

Йор, йóрчик, *m.* Name des ausser Gebrauch kommenden Buchst. ъ.

Йордáн, etc. s. Іордáн etc. [*Зак.*

Йорзáти ся, sich spreizen u. werfen,

Йорú, Name des ausser Gebrauch kommenden Buchst. ы.

Йорш, *m. Ко.* 36 s. Їж; 2) Kaulbarsch, *m.* (Acerina rossica). [Scherz treiben.

Йошкáти, йошчáти, *v n. Зак.*

Йóсиф, Йóсифа, s. Іóсиф etc.

'Ипуть, *f.* links. Nbfl. der Сож.

Ир, *m.* Kalmus, *m.* (Acorus calamus).

'Ирга, *f.* Stein-, Quittenmispel, *f.* (Cotoneaster vulgaris).

Ирдúна, *f. B.*? [

Ирéй, ирíй, ирáй, *m. Зак.* s. Вúрей.

'Ирень, *m.* s. Гребúш.

Ирéнтий, *m. Kol.* I. 34 s. Реéнтий.

Иржá, *f.* s. Ржá; Иржáвіти, Иржáти etc. s. Ржáвіти etc. *Ог.* 54.

Иржавéць, -вця, *m.* Morast, *m. Ог.* 54.

Иржíй, *m.* Leindotter, *m.* (Camelina sativa).

Ирúна, *f.* Irene.

Ирúця, *f.* Wasserthier, Amphibium, *n. Wgr.*; Wassermolch, *m. B.*; 2) alte Hexe, *Мак.*

Ирлúк, *m. Зак.* s. Їрлúга.

Ирнúк, *m. KУ.* I. 224 gemeiner Kalmus (Acorus calamus); 2) Wasserassel, *f.* (Asellus) *B.* [довий. *a.* teufl

'Ирóд, *m.* Herodes; * Teufel, *m.* ирóisch.

'Ирой, *m.* Heros, Held, *m.* [nig, *m.*

'Ироль, кріль- Ироль. *m. Ф.* Erlkö-

'Ирпень, *f.* rechter Nbfl. des Днїпéр.

'Ирха, *f.* gegerbtes Schaf- od. Bockfell (ohne Haare). [aus Schafleder.

Ирхóвий, (úршаний, *a.* aus úрха,

'Ирша, *f.* Nbfl. des Тéтерев.

Ирши́ни, *pl.* ирщíпє, *n.* s. Хрести́ни *Ог.* 49. [Gouv.

'Иса, *f.* Nbfl. der Вели́ка im Witebsker

Ися́їя, *m.* Jesaias. [stellen, verzerren.

Искази́ти, *v. a. M.* III. 84 ent-

Искáти, *v. a.* suchen *P.* I. 32; lausen s. Ськáти.

Искипні́ти, *v. n.* Стопні́ти.

Исклáсти, *v. a. Me.* 243 verschieben.

Исковáти, *v. a. P.* II. 40 schmieden, verfertigen. [дити?

Искóдити *v. n. Ч.* I. 233 s. Шкó-

Искорени́ти, *v a.* sammt der Wurzel ausreissen, vertilgen. [Fünkchen, *n.*)

'Искра, (*d.* úскорка). *f.* Funke, *m.* (*d.*

Искрáвий, *a.* s. Яскрáвий.

Искраша́ти ся, sich verschönern; 2) s. Красува́ти ся *Л.* 3.

И́скренний, *a.* aufrichtig 2) *adv.* -но inständig (bitten).

Искри́нці, *pl.* Kiese, Pyrite, *pl.*

Искри́стий, искряни́й *Не.* искри́стий *М.* III. 87. *a.* funkelnd, funkensprühend, helleuchtend.

Искри́ти, *v. n.* und — ся funkeln, Funken sprühen, *M.* II. 194.

Искроме́тний, *a.* funkensprühend

Искупи́тель, *m.* Erlöser, *m.* [*КУ.*

Иску́с, *m.* Probe, Prüfung, *Cm.*; 2) Versuchung, *f. Не.* [führer, *m. Ки.* 84.

Искуси́тель, *m.* Versucher, Ver-

Искуси́ти, *v. a.* versuchen, verführen.

Иску́ство, *n.* Kunst, *f. К.*

Искуше́нє, *n.* Versuchung, *f. Ки.* 184.

И́сний, *a. Зак.* s. Истний.

Испестри́ти, *v. a. B.* bunt machen; verunstalten.

И́спит, *m.* Prüfung, *f.* † — тягну́ти die Nachforschung weiter führen.

Испито́вий, *a.* Prüfungs-. [chen.

Испи́тувати, *v. a.* prüfen; untersu-

Испи́льник, *m.* s. Спи́льник, *Зак.*

Исповідь, *f.* s. Спо́відь; Bekenntnis, *n. Ки.* 55.

Исповідний, *a. Не.* Beicht-.

Исповісти, s. Ви́повісти; — ся s. Призна́ти ся.

Исповни́ти, исповня́ти, *v. a.* an-, erfüllen; ду́шу *Ки.* 139 das Herz, den Geist befriedigen; ausführen; исповни́мий *ptc. Пол.* ausführbar.

Исполи́н, *m. gr.* Riese, *m. К.*

Испра́вдї, *adv.* s. Спра́вдї.

Испра́вний, *a.* s. Спра́вдний *P.* I. 60; -е ві́йско geübt, geschult. [*Ш.* II. 51.

Испра́вник, *m.* Kreishauptmann, *m.*

Испри́яти, *v. n.* кому́сь за що сь *Гол.* III. 473 Kunde bringen; Rath schaffen.

Ист, *m.* и́ста, *f. Кв.* 154 и́сте, *n. Кв.* Capital, *n.*; 2) Wesen, *n. Пот.* II. 24.

Истаска́ти ся, s. Обноси́ти ся, herunterkommen. [s. Ити́.

Исти́, йсти́, *Вес.* I. 160. 161. 237.

Исти́зна, *f. Шс.* die gesuchte Summe.

Исти́й, *a. Не.* s. Истний.

И́стик, (е́стик) *m.* Pflugreute, *f.*

И́стина, *f.* Wahrheit, Wirklichkeit, *f.*; 2) Capital, Stammgeld, *n.*

И́стиний, (-инний), *a.* wahr, wahrhaft; и́стинно *adv.* wahrhaftig, wirklich *R.* 67; 2) и́стинне, *n. a. s.* s. Истина 2).

Исти́чиско, *n.* Stiel des и́стик, *m.*

И́стка-кі́стка, *H.* 237 s. Кі́стка́й ма́стка. [*f. Пол.*

Истлі́нє, *n.* Verwesung, Zersetzung,

Истлі́ти, истлі́вати, s. Зотлі́ти.

И́стний, (-ій), *a.* wahrhaftig, wirklich, leiblich, echt; eindringlich, lebhaft; *У. М.*; и́стне *Wgr.* 130. [Wesen, *n.* Substanz, *f.*

И́стність, -ости, истно́та, *f. Шар.*

Истно́ванє, *n. a.* das Bestehen, d. Existieren, d. Dasein. [sein, existieren.

Истнува́ти, *v. a.* bestehen, vorhanden

Исто́вина, *f. Ф.* s. Истина 2).

Исто́вний, *a.* sicher bekannt, unzweifelhaft.

Исто́ма, *f.* Ermüdung, *f. Левч.*

Исто́та, *f. M.* I. 99 Wesen, *n.* Natur, *f.*

Истра́тонька, *f. dim.* s. Стра́та *Л.* 64.

Истреби́тель, *m.* Zerstörer, Vernichter, *m. К.*

Истрясти́, *v. a.* s. Стрясти́; 2) ausgeben, verschleudern, verthun, *Кв.* 327.

Истука́н, *m.* Götzenbild, *n. Ш.* II 179.

Ису́с, etc. s. Ісу́с etc.; Ису́сик *B.* Christkindl, *n.*

Ису́щий, *a. TP.* 5. 91 jetzt seiend, gegenwärtig, jetzig, Zeitgenosse, *m.*

Исхо́д, *m.* ніч на исхо́дї die Nacht ist auf der Neige, ist bald zu Ende.

Исцїле́нє, *n.* K. Heilung, *f.*

Исцїли́тель, *m.* Heilkünstler, Arzt.

Исцїли́ти, (-я́ти), *v. a.* heilen.

Иск-, s. Сч-, Щ-.

Ита́ж, *m.* Etage, Stockwerk, *n.*

Ити́, *v. n.* [*praes.*: иду́, иде́ш, etc. *praet. sgl.* ишо́в; *pl.* ишли́] gehen, kommen; — за ким jmdm folgen; — за чимо́сь sich, nach etw. richten, wovon abhängig sein *Гн.* 65; — за кого́ замуж heiraten; — на при́ступ Sturm laufen; — на ва́рту auf die Wache ziehen; im Kartenspiel: anspielen, mitspielen; иде́ ему́ на о́сьмий рік hat das achte Jahr angefangen; то так не йде́ das geht nicht, geht nicht an, das schickt sich nicht; о тото́ мені́ йде́ darum geht es mir; ці́на йде́ в гору́ (до гори́) der Preis steigt. *vgl.* Ходи́ти, пі́ти; ити́ коне́м, верхо́м, reiten od. das Lastpferd führen.

Итильотáр, *m. Шіс.* s. Інтролїзáтор.
Итильотарувáти, *v.n. Шіс.* Buchbinder sein.
Их, іх, ї *genit. pl.* von Онú, ihrer.
'Ихнїй, *a.* ihr, der ihrige, von ihnen.
'Ицко, *m.* Itzig, Isaac.
'Иця, *f.* — пúва *Гол.* III. 237?
Иш, ич! *К.* I. 161. *Ш.* I. 377 sieh da!
Ише-гé! *int.* s. Гýша гá! а-ýш!
Иши, *Гол.* III. 420 ищé, *adv.* s. Єщé, ще, (ше). [laena) *B.*
'Ищиця, *f.* Nachtfalter, *m.* (Pha-

I. Ї.

I, eilfter Buchstabe als reines nicht jotiertes I. Das unter I Fehlende s. unter И (Й). auch manches unter Є (їднáнка = єднáнка), und unter Я (їéшня = яéшня, їзóк=язóк) *Ог.* 26—40; 44—62.

Ї hat die Geltung des (ruthenischen) ѣ (ji) *Ог.* 23. 26.: íсти, essen, дíло Werk, сїм sieben etc. den vorhergeh. Conson. erweichend; 2)=їй Dativ zu Онá.

I, *conj.* und, s. И. *Ог.* 38. 208.

Іóýнка, *f.* Bachbunge, *f.* (Veronica beccabunga).

Івáн, etc. s. Ивáн etc.

'Ївга, *f.* Eugenia.

Ївгéн, *m.* Eugenius, *Шіс.*

'Ївер, *m.* s. Дíвер.

'Івин, *m.* Ibis religiosa, *Вол.*

Їд, *m.* їдь, *f.* Gift, *n.* das Aetzende.

Їдá, *f.* das Essen; 2) Speise, *f.*

Їдáк, *m.* s. Їдéць.

Їдáльний, *a.* essbar, geniessbar, *Пол.*

'Їдало, *n.* (scherzh) der Magen.

Їдéал, *m.* Ideal, *n.*

Їдеалїзувáти, *v. a.* idealisieren.

Їдеáльний, *a.* idealisch.

Їдéйний, *a.* der Ideen.

Їдéя, *f.* Idee, *f.*

Їдéн, s. Одúн, єдéн, *Ог.* 135.

Їдéнє, *Ос.* (61) VIII. 27 їдженє, їдїнє, *n.* das Essen, d. Speisen; Speise, *f.*

Їдеоплóдний, *a. Зг.* ideenschaffend.

Їдéць, *m.* (tüchtiger) Esser, *m.*

Їдúля, *f.* Idylle, *f.* їдилíчний, *a.* idyllisch. [їдóмий *К. a.* essbar.

Їдúмий, *Р.* II. 157, їдний, *Пар.*

Їдіóт, *m.* Idiot, *m.*

Їдкúй, *a.* beissend, ätzend; *scharf.

'Їдкість, -ости, *f* Schärfe, *f.* das Beissende, Bittere (in Reden).

'Їдло, *n.* (*Фр.*) s. Їдá.

Їднáнка, їднáти etc. s. Єднáнка, Bestechungsgeld. [Їстовúтий, (*Фр.*).

Їдовúтий, *a.* Gift, giftig; 2) s.

Їдóл, (*aug.* їдóлище), *m* Idol, *n.* Götze, *m.*; 2) Teufel, *m. Др. с.* 110.

Їдóлка, *f.* weibl. Götzenbild, *Крол.*

Їдолóвий, їдóльский, *Ш.* II. 171 *a.* Götzen-, Teufels-.

Їдолопоклóнник, їдоляни́н, *m.* Götzenanbeter, diener, *m.*

Їдолопоклóньски, *adv.* nach Art der Götzendiener, *К.*

Їдолопоклóньство. *n.* Götzenanbetung, *f.* Götzendienst, *m.*

'Їду, Їдеш, ets. *praes. v.* 'Їхати.

Їдýн, *m.* s. Їдéць. [єзуїцкий etc).

Іе-, *s.* Є- (ієрéй=єрéй, іезуíт=єзуíт,

Їéшня, *f.* s. Яéшня. [*f.*(Arctia), *B.*

'Їжа, *f.* s. Їдá; 2) їжá Bärenraupe,

Їж, їжáк, *m.* Igel, *m.* (Erinaceus europ.), їжáчиха Weibchen des J. *Левч.*

Їжанéць, s. Їжовéць. [Hystrix).

Їжатéць, -тця́, *m.* Stachelschwein, *n.*

Їжúнець, -нця, Seeigel, *m.* (Echinus) *Пол.* [gen, s. Гороїжити ся.

'Їжити ся, sich sträuben; herausra-

'Їжиця, *f.* Weibchen des Igels, *n. Пол.*

Їжнúй, *a.* essbar, (*B.*); íжно, в-íжно, *adv. H.* 203 genug zu essen.

'Їжник головáтень, *m.* Kugeldistel, *f.* (Echinops sphaerocephalus).

Їжовéць, -вця́, кольчáк — igelartiger Stachelschwamm, Igelschwamm (Hydnum erinaceum); 2) Seeigel, *m.* (Sphaerechinus) *B.*

Їжорúбка, пятнáта (двузýбка) getigerter Igelfisch (Diodon tigrinus).

Їз, *d.* їзóк, *m. H.* 278 s. Яз, язóк.

Їздá, їздия, *Mi.* II. 71, їздня́, *Левч.* *f.* Fahrt, *f.* öfteres Fahren, Reisen. [*Шар.*

Їздáрня, *f.* Reitbahn, Reitschule, *f.*

Їздьóá, їзóа, *f. pol.* Stube, *f. Kol.* I. 102.

Їздéць, -дця́, *m. Левч.* s. Їздóк.

Їзджáти, *v. n.* sehr oft fahren, reiten; їздженáлий кінь zugeritten, eingefahren.

'Їздженє, *n.* das Fahren, Reiten.

'Їздити, [їзджу, їздиш], *v. n.* fahren; reiten; * по ким jmdn schnöde rehandeln.

Їздний, *a.* -á дорóга Fahrweg, *m.*

Їздництво, *n.* (верхом) Reitkunst, *f. Шар.* [tersmann, *m. Top.*

Їздóк. -óка, *m. TP.* 51. Reiter, Rei-

'Їзіс, Ізи́да, *f.* Isis.

Ізолювáти. *v. a.* isolieren.

Їй-бóгу, їй же то Бóгу, ж то! K. *int.* bei Gott! [*Oz.* 62. 131.

Її, *gen. sgl. fem.* ihr (von онá sie)

Її, їй, ї, *dat. sgl. fem.* ihr (von онá sie).

'Їкавка, *f. Шіс.* s. 'Икавка; 2) Ber-

Їкúй, *a.* s. Йкúй. [teroa incana.

Ікóна, *f.* Heiligenhild, *n.*

Ікóнний, *a. M.* III. 91 vom Heiligenbilde, der Bilder. [mer, *m.*

Іконобóрець. -рця, *m.* Bilderstür-

Іконобóрний. *a.* bilderstürmend.

Іконобóрство, *n.* Bilderstürmerei, *f.*

Іконопúсець. -сця. *m.* Maler von Heiligenbildern, Heiligenmaler, *m.*

Іконопúсь, *m.* Malen von Heiligenbildern, *n.* іконопúсний, *a.*

Іконопоклóнник, *m.* Verehrer der Heiligen, *m.*

Іконостáс, *m.* mit Heiligenbildern verzierte Scheidewand zwischen dem Allerheiligsten u. dem übrigen Theile der Kirche.

Їль, *Шіс.* їлúна *IT. f.* s. Яль, ялúця.

Їлкúй, *a. Ч* IV. 303 s. Єлкúй.

Їльнúй, *a.* aus їль, s. Ялóвий.

Імбрúчок, *m.* Kaffeekanne, *f.*

'Їмость, їмóсти, їмóстиця, (*d.* їмосцýня), *f.* Frau des Єлóмость (des Pfarrers).

Ілюмінувáти, *v. a.* illuminieren.

Ілюструвáти, *v. a.* illustrieren.

Індúєць, -úйця, *m.* Indier, *m.* [disch.

'Індия, *f.* Indien, *n.* індúйский, *a.* in-

Індиянúн, *m.* Indianer, *m.*

'Їнох, *m. pl.* їнóше, s. Сват, сватóве.

Інстинктóвий, *a.* instinctmässig.

Інститýтка, *f.* Institutsschülerin, *f.*

Інститýцкий, *a.* Instituts-, vom Institute, Pensionat-.

Інтерéсний, *a.* interessant, *B.*

Інтересóвний, *a.* selbstsüchtig.

Інтересóвність, -ости, *f.* Selbstsucht, *f. Нав.* [etw. interessieren.

Інтересувáти ся чим, sich für

Інтролїґáтор, *n.* Buchbinder, *m.*

'Їнчий, s. 'Инчий.

Іо-, s. Йо-.

Іоакúм, *m.* Joachimus.

Іоáнна, Іогáся, *f.* Johanna.

Іоанникий, *m.* Joannicius.

Іóнїя, *f.* Jonien, *n.* іóньский *a.* jonisch.

Іóнець, -нця. *m.* Jonier, *m.*

Іордáн. *m.* Jordan; Іордáньский, *a.* zum Fl. Jordan geh; zum Jordanfeste (Epiphanie) geh., -а вода́ an dem Jordanfeste geweihtes Wasser.

Іóсиф, *m.* Josef; Іóсифа, *f.* Josefa. Іосифúньский, *a.* josefinisch *Gr.* 35.

Їр, *n.* Name des Buchst. ь.

Їрáк, *m.* Fringilla montifringilla.

Іржúця, *f. Ч* IV. 458? s. Иржáвець.

Ірмолóй, *m.* Buch das die ersten Verse der Kirchenlieder (канóни) enthält.

Їськó, *m.* s. Іóсиф, Осúп.

Ісля́ндия, *f.* Island, *n.* ісля́ндский, *a.* isländisch.

'Їсний, *a.* s. 'Ясний. [*n. Ш.* I. 282.

Їствó, *n.* Essen, *n.* Speise, *f.* Gericht,

'Їсти. [*praes.* їм. їш, (їсь, їсú), їсть; *praet. sgl.* їв *pl.* їли] *d.* їстки, їстоньки, їсточки, *v. a.* essen, fressen, speisen; * — двійнúк doppelzüngig sein; — ся s. Грúзти ся.

Їстивнé, *n. Ш.* I. 372 das zum Essen Bestimmte, Speisemittel, *n.* їстівнúй, їстóвний *a Cm.* essbar; schmackhaft.

Їстовúтий, їстнúй, *a.* essgierig, fresslustig. [Fresslust, *m.*

Їстовúтість, -ости, *f.* Essgier,

Істóрия, *f.* Historie; Geschichte, *f.*; істóрик, *m.* Historiker, Geschichtschreiber, *m.* історúчний *a.* historisch, ge-

Їстýн, *m.* s. Їдéць, *Пар.* [schichtlich.

Італ'їя, *f.* Italien, *n.* Італ'їáнець,

-нця, Італїяни́н, *m.* Italiener, *m.* Італїя́нка, *f.* Italienerin, *f.*, ітáльский *a.* italisch, italienisch.

Їхане, *n.* s. Їзджене.

Їхати, [їду, їдеш etc.] *v.n.*s. Їздити;

* ой їхáв-го́! *Mx.* hol' ihn der Teufel!

Ішпáнїя, *f.* Spanien, *n.* Ішпáнець, *m.* Spanier *m.* ішпáньский, *a.* spanisch.

Їщé, s. Єщé.

К.

К, zwölfter Buchstabe (Кáко).

К, [къ, ко, ку] *praep.* mit dem *Dativ.* bezeichnet: *a*) Angabe des Ortes od. Gegenstandes, gegen welchen hin die Thätigkeit gerichtet ist: zu, an, hin, heran; ще й к тому́ noch obendrein, noch dazu; *b*) Bezeichnung der Zeit der sich eine Handlung nähert: к Велико́дню gegen, zu, um Ostern; к бíсу! zum Teufel mit dir, hol' dich der T., к ми́сли прийти́ кому́ nach jmds Sinn kommen, jmdm gefallen, к во́ли кому́ бу́ти zu willen jmdm sein; *vgl.* Ик, ид; *Mi* IV. 622—625. *Oz.* 189—190.

Ка' = ка́е (ка́е) = ка́же *P.* I. 26. *Др. c.* 4 er (sie, es) sagt *Oz.* 92. 94.

Ка = кат. in der Redensart ка зна' der Henker mag es wissen! *Oz.* 94.

I. Кабáк, *m. gr.* Schenke, *f.*

II. Кабáк, *m.* Kopf; 2) Kürbis, *m. Зак.*

Кабáка, s. Табáка,* кабáки дáти кому́ §. jmdn strafen.

Кабáла, *f.* Kabbala, *f.* * Wahrsagen aus Spielkarten; клáсти кабáли Karten aufschlagen.

Кабалá, *f.* † Verschreibung zum Leibeigenen; кабáльний, *a.* leibeigen.

Кабáлик, *m.* §. s. Клóпіт, калабáлик. [Хабалúця.

Кабалнúця, *f. Ф.* (*PX.* 134) s.

Кабалярка, *f.* Kartenaufschlägerin, *f.*

Кабáн, (*aug.* кабанúга), *m.* männliches (verschnittenes) Schwein; *adj.* кабáнячий. [mäster, *m. Ніс.*

Кабáр, *m.* Schweinhirt; Schwein-

Кабарга́, *C.* II. 151. 164. 165 кабáрда, *f.* tatarisches Bisamthier.

Кабардúнка, *f.* Mütze aus dem Felle der кабáрда.

Кáбат, кабáтик, *m.* кабатúна, *f.* Jacke, *f.* Waffenrock, Wams, *m*; 2) weibl. (bunter) Unterrock (спідни́ця) *Аль.* 420; 3) кабáте, кабатúне, *n. coll. Ф.* Soldatenkleidung, *f.* [schlagen (*B.*).

Кáбата пітú, purzeln, Purzelbäume

Кабатúрка, *f.* s. Табакéрка.

Кабатувáти, *v. n. impers.* -ýє менí *Гол.* III. 237 es verdriesst mich.

Кабáч, (-áш), s. Калабáч. [fera).

Кабáчки, *pl.* Cucurbita pepo (ovi-

Кабáччик, *m.* Eigenthümer eines кабáк I. [I. geh.

Кабáшний (-áчн-), *m.* zum кабáк

Кабáщина, *f. C.* I. 87 *coll.* Schenken, *pl.*; Kneipwirtschaft, *f.*

Кáбза, *f.* Geldbeutel, *m.* (capsa).

Кабзáн, *m.* s. Ходáк (*Фр*); 2) §. Armenier, *m.* [schmähen, s. Кавзувáти.

Кабзувáти, *v. a.* (*B.*) verderben; 2)

Кáбúця, *f.* Herd, *m. Ш.* II. 220.

Кабíж, *m. K.* II. 66 Raub, *m.* наробúти кабíжу́ einen Raub begehen.

Кáбка, кáпка, *f. dim* s. Кáпа, кантýр.

Кабліóн, *m.* Kabeljan, Stockfisch, *m.* (Gadus morrhua). [Bogen, *m.*

Каблу́к, *m.* bogenförmige Krümmung,

Каблуковáтий, *a.* bogenförmig, sichelförmig.

Каблýчка, *f. Ku.* 298 Ring, *m.*

Кабóня, *f.* s. Кабúця. [(Кáвка).

Кав! кав! *int.* vom Schreien der Dohle

I. Кáва, *f.* Kaffee, *m.*

II. Кáва, *m. M.* III. 72 Knecht Ruprecht (e. Art Popanz).

Кавáлер, (-лїр), *m.* Junggeselle, ledigen Standes, Buhle, *m.*

Кавалерúст, *m.* Cavallerist, *m.*

Кавалéрия, *f.* Cavallerie, Reiterei, *f.*; 2) Ritterorden, *m. C.* II. 85. 107.

Кавалéрский, *a.* zum кавáлер geh.

Кавалéти, *pl. Фр.?*

Кáвалиць, *m.* grössere Partie Ochsen zum Verkauf auf dem Jahrmarkt.

Кавáлок, (*d.* кавáльчик), *m.* Stück, Stückchen, *n.* [reissen, stückeln.
Кавалцювáти, *v. a.* in Stücke
Кавдýн, *m H.* 238 Wanst, Dickbauch, *m.* (Kaldaun).
Кáверза, *f. Ko.* 231 *pl.* Ränke, Chicanen *pl*; 2) Bubenstreich, *m.*
Кáверзник, *m.* Ränkemacher, Rabulist, Zungendrescher; Aufwiegler, *B.*; 2) der einen listigen u. muthwilligen Streich spielt *Кч.* 96; *fem.* кáверзниця, *Піс.*
Кáвза, *f.* das Schelten; Verleumden; 2) Zerwürfnis, *n.* Hader, *m.* [causa].
Кавзувáти, *v.a.* schelten, schmähen; verleumden; 2) *v. n.* sich beklagen, seine Unzufriedenheit kundgeben (*B.*).
Кáвід, -оду, *m. Левч.* s. Кóдло.
Кáвка, *f. Пол.* (*d.* кáвонька) Dohle, *f.* s. Гáлка I. 1).
Кáвкнути, *v. n.* crepieren.
Кáвний, *a.* s. Кáльний, *Гол.* III. 362; *adv.* кáвно *ŻP.* I. 120.
Кавóвий, *a.* Kaffee-.
Кáвон, *m.* s. Кавýн.
Кáворон, s. Гáйворон. [ster, *f.*
Кавóчниця, *f. Пар.* Kaffeeschwe-
Кавпíти, *v. n.* darben §.
Кáвсíкнути, s. Кáвкнути.
Кавýк, *m. Зак.* s. Мішóк.
Кавýля, кавýлька, *f.* hakenförmig umgebogener Stock.
Кавýн, *m.* кавуня́чє, *n. coll. P.* II. 9. Wassermelone, *f.* (Cucumis citrullus).
Кавýники, *pl. Зап.* II. 566 = Кáвоньки s. Кáвка. [Räthsel).
Кавýрник, *m.* der Daumen (in d.
Кáвуш, *m. Ф.* (*Пр.* V. 218) hölzernes Geschirr, s. Кáлуш; Becher, *m.* Schöpfkelle, *f.*
Кавчáти, *v. n.* kreischen, *P.* II. 190.
Кáвчий кут, *N.* e. Berges.
Кавя́дина *f. H.* 181 *gr.* s. Говя́дина 2).
Кавя́р, *m.* Caviar, *m.*
Кавя́рка, *f.* Kaffeeschenkerin, *f.* Kaffeemädchen, *n.*
Кавя́рник, *m.* Kaffeesieder, *m.*
Кавя́рня, *f.* Kaffeehaus; Café, *n.*
Кагáл, *m.* Kahal, *m.* (jüdisches Consistorium); кагáльний, *a.* vom кагал.
Кагáлити ся, sich in lärmenden Haufen ansammeln, *Піс.*
Кáганець, -нця, (*d.* кáганчик) *m.* Lampenbecken, *m.* Lampe, *f.*; 2) Maulkorb, *m.*; 3) Isolator am Telegraphenpfahl, *m.*
Кáгла, *f.* Ofen; Ofenloch, *m.*
Кáгля́нка, *f.* Verschluss der кáгла; Ofenfetzen, *m.*
Кáгор, *m. N.* e. Berges.
Кáдь, *f.* s. Кáдка. [Кáдовó 4).
Кадавóєць, -óця́, *m. H.* 297. s.
Кáдженє, *n.* das Räuchern.
Кáди, кади́вай, s. Куди́, куда́; куди́йси ина́дий anderswohin.
Кади́к, *m.* Adamsapfel, *m.* (Knorpel der Luftröhre).
Кади́льний, *a.* des Weihrauchs, *K.*
Кади́льниця, *f.* Rauchfass, Weihrauchfass, *n.*
Кади́ло, *n.* Weihrauch, *m.* Räucherwerk, *n.*; 2) Immenblatt, (Melittis melisophyllum). [Weihrauch streuen.
Кадúти, *v. n.* räuchern; *кому́ jmdm
Кáдіб, -обу, *m.* s. Кáдовб.
Кáдка, *f.* Bottich, *m.* Brau-, Maischbütte, Kufe, *f.*
Кáдний, *a.* rauchig, *Зак.*
Кáдоб, кáдовб, *m.* Scheuerfach, *n.* Bansen, *m. P.* II. 144; 2) Stock, *m.* Stockwerk, *n. Пол.*; 3) altes Fass, Aschenbehälter, *m. C.* I. 41 s. Кáдуб *Левч.* 4) Hinterleib, *m.* (abdomen) *B.*; Rumpf, *m.*
Кадóла, кадóльщик, s. Кодóла etc.
Кáдуб, *m.* s. Кáдовб; 2) —, кадýшка s. Кáдка *Ог.* 166.
Кадýк, (кадю́к *Піс. m.* Teufel; 2) Henker, *m. Ог.* 166.; 3) s. Дýка, *Піс.*
Кадýцкий, *a.* teuflisch, henkermässig.
Кáе, кáбе = кáже (казáти) *Ог.* 63.
Кажáн, *m. Ш.* I. 81. s. Кожáн.
Кажанóк, -нкá, *m.* Lederjacke, *f.*; 2) kurzes Pelz *Кч.* 85.
Кажóá, *f. Мі.* II. 215 Erzählung, *f.*
Кáжний, кáждий, s. Кóжний, кóждий.
Каз, *m. pl.* кáзи та перекáзи *M+Б.* 212 Gespräch, Hin = u. Herreden; 2) s. Сказ, скаженúна *Левч.*; 3) пáньский — *Др. c.* 39 Strafe?
Казáльниця, *f.* s. Проповíдниця, *K.*
Казáн, (*d.* казанóк, -óчок), *m.* Kessel; Topf, *m.* [2) —, кáзанє, *n.* Predigt, *f. K.*
Кáзань, *f. Ko.* 49 Vorhersagung, *f.*;
Казáнка, *f. Ч.* IV. 429?
Казáтель, *m. Гол.* Redner *m.*

Казáти, (кáжу, кáжеш &), *v. a.* sagen, sprechen; 2) befehlen; 3) s. Показáти: кажи́ сюдá, кажíть с. zeig' her etc. (*B.*); 4) meinen. *Пот.* III, 12.

Кáзень, *m. Oc.* (62) VIII. 30 Merkmal, Anzeichen, *n.* Index, *m.*?

Казéнець, -нця, *m.* von der казнá sustentiert, *Кн.* [Aerarial-.

Казéнний, *a. gr.* Staats-, Kron-,

Казéнщина. *f.* Staatswesen; Aerar, *n.*

Кази́рiд, -ода, казидорóга, *m.* Monat Februar.

Казидéрево, *m.* березня́к Birkenrindenkäfer, *m.* (Eccoptogaster destructor).

Кази́мир, *m.* Störenfried, *m.*

Кази́плiд, -оду, *m. Вол.* Eierschimmel, *m.* (Oïdium). [gena, *Вол.*

Кази́рожка, *f.* Art Balgpilz: Onyx-

Кази́тель, *m. Шар.* Verderber, *m.*

Кази́ти, (кажу́, кази́ш etc.), *v. a.* verderben, verstümmeln, bemakeln; zerbrechen (горнéць, ши́ну); 2) — ся ausgelassen sein, muthwillig s., toben, rasen, wüthen, *Пот.* III. 13.

Кáзїнка, *f. H.* 71 das Vergehen?

Кáзка, *f.* Erzählung, Sage, *f.* Märchen, *n.* Fabel, *f.*; *opp.* zu письмó: лíпше п. як кáзка das blosse Sprechen.

Казкáр, *m. Ф.* Sagen-, Märchenerzähler, *m.*

Казькó, *m.* Kasimir.

Казкóвий, *a. K.* sagenreich.

Казнá, *f.* Cassa, *f.* Aerar, *n.* (des Staates). [*Гуц.*

Казни́ти, *v. a.* strafen, ahnden, *Кн.*

Казни́ця. *f. У.* Strafanstalt, *f.* Zuchthaus, *n.* (lingszelle, *f.* etc.

Кáзня, *f. Фр.* Gefängnisstube, Sträf-

Казьó, *m.* s. Кази́рiд.

Кáзочка, *f. dim.* s. Кáзка.

Казю́ка, (*d.* -ю́чка *ГБ.*), казя́вка *Шіс.* Blattlauskäfer, *m.* (Coccinella); 2) *coll.* Ungeziefer, *n. vgl.* Козя́вка.

Казя́рка, *f.* Hürde, *f.* [Fesseln, *pl.*

Кайдáни, кáйди, кайдя́та, *Шіс. pl.*

Кайзáк, *m. Ш.* I. 240 Hordenmann, Kajsak, *m.*

Кáйла. *m. gew. pl.* (*d.* кайлéня *Гол.* III. 232?) ungarischer grosshörniger Ochs.

Кайлáк. *m.* кайлáче *n. coll.* Krummholz, *n.* s. Ломáка.

Каймá. *f. Щог.* 69 zur Stickerei gehöriger Saum, Gebräme, *n.*

Кáйстра, *f. P.* I. 28 grosse Tasche, Sack, *m.* s. Тáйстра; 2) Tragmulde der Maurer, *f.*

Кай ся, *Imperat.* zu Кáяти ся; кáйте ся лю́де! der gewöhnliche Stossseufzer der Huzulen. [Dreck, *n.*

Кáка, *f.* alles Unreine in d. Kinderspr.,

Кáкати, *v. n.* пiти́ каку́ Stuhlgang verrichten, *Пот.* III. 31.

Какáчин, *m. N.* e. Berges.

Кáко, *n. N.* des Buchstabens K.

Кал, *m.* Koth, Schlamm, Schmutz, *m.*

Калабáй, *m.* Taugenichts, *m.*

Калабáлик, *m.* Gezänk, *n.* Hader, *m.*

Калабáня, калабáтина, *f.* калабáч (-áш), *m.* калабýха. *f. Mi.* II. 291 Pfütze, Lache, *m.*; 2) s. Ковбáня.

Калавéрцї, *pl.* Stiefel mit aufgeschlagenen Röhren, *Kol.* I. 44.

Калавýр, *m.* = караýл, Wache, Schildwache, *f.*; калавýрний, *a.* s. Сторожéвий.

Калавýрити, *v. n.* s. Сторóжити.

Калавýрня, *f.* Wachtstube, *f. Шіс.*

Калагýзити, *v. a.* §. pfuschen.

Калáдник, *m.* unbeholfener, unwissender Mensch; Idiot, *m.*

Калакáлуша, *f.* s. Черéмха, *Шіс.*

Каламáга, *f.* Fischnetz: das Flock.

Каламáйка. *f.* buntes (gestreiftes) Wollenzeug, Kalemank, *m.*; *adj.* каламайкóвий aus K. [Brantweins.

Каламáнка, *f.* verächtl. *Bein.* des

Каламáр, *m.* Tintenfass, *n.*

Кáламуть (*Фр.*), каламýта, каламýтня *f. Kst.* das Trübe, trübes Wasser, trübe Zeit; Verwirrung, *f.* [rühren.

Каламýтити, *v. a.* trüben, auf-

Каламýтний, *a.* trübe, aufgerührt.

Календéк, *m.* s. Полýкiпок, (*B.*).

Калаинúця, *f. Фр.*?

Калантáрити, *v. n. H.* 233 lang weilig viel plärren. [161 Quarantäne, *f.*

Калантúр, = карантúн, *m. A-Г*

Кáлап, *m. ungr.* s. Капелю́х.

Калапýтати, (-ýцяти), *v. a.* umrühren.

Калапýтька, *f.* §. Rührbrei, *m.*

Кáлат. *m.* Geklapper, Gepolter, *n.*

Калáтайло, *n.* Klapper, *f.*

Калáтати, калáтнути, *v. n.* klappern, plappern; 2) *v. a.* derb schlagen.

Калáч, калáчик etc. s. Колáч etc.;

кала́чики, *pl.* Malva borealis *Ке.* 194.

Кала́шница, *f.* Weissbrodverkäurfein, *f.*

Кальбу́ка, *f.* Krückenstange zum Herausziehen des Wassergeschirres aus dem Brunnen.

Калга́н, *m.* Galgantwurzel, *f.* (Ma- [rantha galanga).

Калгані́вка, *f.* Galgantwurzelbrantwein, *m.*

Калда́ний, *pl. Левч.* Stellen, worauf vorjähriges Gras geblieben ist.

Кале́ка, *f.* s. Мнюх.

Кале́ндар, *m.* Kalender, *m.*

Кале́ник, *m. Кух. Ос.* (61) XI. 27. s. ? Кали́ник 1); 2) Callinicus.

Каленя́чка, *f.* Nbfl. des Сян.

Кале́та, *m.* Brotkuchen mit Honig bestrichen *Ч.* III. 259.

Кали́на, (*d.* -и́нка) *f.* Schneeball, Schwelkenbaum, Massholder, *m.* (Viburnum opulus); 2) *Ч.* IV. 443. 457 als Sinnbild der Jungfernschaft, s. Че́рчик u. Покра́са; 3) * rothe Kuh; 4) s. Кили́на *K.*

Кали́нник, *m.* Brotkuchen mit Beerensaft des Schneeballs eingemacht; 2) s. Кали́нниця: а де твій Бі́г? в кали́ннику? als Verweis gegen Meineidige.

Кали́нниця, *f.* Grube unter der Bank, Gefäss & worin der weisse Lehm zum Tünchen gehalten wird.

Калино́вець, -вця, *m. N.* e. Berges.

Калино́вий, *a.* des Schneeballs, aus Sch. [ли́на 1).

Кали́нок, -нка, *m. Wa.* 3 s. Ка-

Калинянки́й, *pl.* Art rother Aepfel.

Кали́та, (*d.* калити́на, кали́тка), *f.* Geldsäckel, *m.* Börse; 2) lederne Umhängetasche *Пот.* III. 31.

Кали́ти, *v. a.* glühendweiss (-roth) machen, glühen; Eisen od. Stahl härten; 2) mit Kalk od. Lehm (Kreide) weissen, tünchen. [*pl.* (Colepiua).

Калити́нцї, *pl.* Büchsenthierchen,

Кали́тка, *f.* s.? Сте́жка *Oc.* (62) VIII. 15.

Кали́тник, *m.* s. Трясолу́пки, *Вол.* 2) Dorfbriefträger, Postbote mit der кали́та 2), *m.*

Ка́лїй, *m.* Kalium, *n. Пол.*

Кали́ка, *m. f.* (*d.* кали́чка vom krüppeligen Kinde) Krüppel, *m.*; 2) *gew. pl.* u. *dim.* zusammenziehender Blätterschwamm (Agaricus stypticus) *Вол.*

Калїкува́ти, *v. n.* die Bälge der Orgel treten [calcare].

Кали́ня, *Ч.* IV. 15 Zauberw. in d. Formel der Hebamme. [Dünger, *m.*

Калїра́си, *pl.* Schubkarren zum

Кали́цтво, *n.* Krüppelstand, *m.* Verstümmelung, *f.* körperliches Gebrechen; * elendes Fristen. [*Kol.* I. 123.

Калїцу́н, *aug.* кали́чина s. Кали́ка 1)

Ка́лїч, *f. coll.* Krüppel, *pl.* alles Krüppelige, Verstümmelte, Verdorbene; Verkrüppelung, Verstümmeluug, *f. Не.*

Кали́чити, *v. a.* verstümmeln, zum Krüppel machen; radebrechen.

Ка́лїя, *f. H.* 159? як — си́нїй.

Калки́й, *a.* glühend, -а грань.

Кальку́лювати, *v. a.* calculieren.

I. Ка́льма, кальма́н, *m.* s. Носа́р.

II. Кальма́ *f.* s. Кра́йка (ка́йма) *Левч.*

Кальма́н, *m.* Diener beim Holzschlag zum Unterhalten des Feuers u. zum Kochen *Gr.* 21. [Meer mündend.

Ка́льміюс. *m.* Fl. in d. Asowsche

Ка́льний, (-льн-), *a.* kothig; schmutzig *Левч.*

Кальни́к, s. Кали́нник 2).

Калого́ра, *f. N.* e. Berges.

Калому́тен, *a. K.* s. Каламу́тний.

Калуге́р, (-го́р), *m.* griechischer Mönch [καλόγηρος].

Калу́жа, *f.* Kothlache, Pfütze, *f.*

Калу́жник, *m.* Hybius, *B.*

Калу́жниця, *f.* Wasserkäfer, *m.* (Hydrophilus) *Пол.*

Ка́луш, *m.* Schnur, *f.* Seil, *m.*; 2) s. Ужо́вка, *Gr.* 21; 3) Holzstück in die Speichen eingelegt zum Hemmen (Bremsen), des Wagenrades.

Ка́льций, *m.* Calcium, *n. Пол.*

Калю́га, *Ф.* калю́жа, *f.* s. Калу́жа; *adj.* калю́жний von, aus der к.

Калю́ка, *f.* grundloser Koth.

Ка́лю́х, *m.* Bauch, bes. Mastdarm, *m. pl.* Gedärme, *pl.* s. Ке́люх. [(-бу́ха).

Каляба́ха, *f. H.* 188 s. Калабаня,

Кали́кати, *v. n.* plauschen, plärren, schwatzen *Мах.*

Кали́ти, *v. a.* besudeln, verunreinigen, beschmutzen; 2) den Koth abwerfen, scheissen. [fiol, *m.*

Кали́фійор, *m.* Blumenkohl, Kar-

Кам, *adv.* = чим, je: — бі́льше,

— дáлї, — раз & je mehr & *Ог.* 164.
Камáк, s. Кимáк.
Камáн, *m.* Art Gewürz, *Не.*
Каманáк, *m.* huzul. Mütze, Barett; Hut, *m. Ф.* [(комарí).
Камарнó, *adv. wr.* viel Stechfliegen
Камáта, *f. Ф.* (*Пов.* 74) Provision, *f.* Procent, *n.*?
Камáче, *n. coll.* Abraum, *m*; Abholz, *n.*
Камáші, *pl.* Gamaschen, *pl.*
Кáмбала, кáмбула, *f. Не.* Steinbutte, *f.* (Rhombus moeoticus).
Камезúти ся, *Ко.* 8 Caprizen, Grimassen machen.
Каменúна, *f.* s. Кáмінь.
Каменúстий, каменáстий, *a.* steinig, felsig.
Кáмениця, *f.* Steinhaus, *n.* (auch aus Ziegel gemauert); 2) Rumex saxatilis; 3) *N.* e. Berges.
Кáменичний, *a.* пан, -а пáнна, Besitzer (-in) einer кáмениця 1).
Каменíти, *v. n.* versteinert bleiben.
Кáменка, *f.* Nbfl. der Páта.
Каменóване, *n.* Steinigung, *f.*
Каменопúсь, *Пар.* каменотискáрня, *f. Term.* Lithographie, Steindruckerei, *f.*; 2) —, каменотúск Steindruck, *m.*
Каменопúсець, -сця, *m.* Lithograph, *m.*; каменопúсний, *a.* lithographisch, *Пар.*
Каменувáти, *v.a.* steinigen; 2) *v.n.* unbeweglich wie ein Stein träge liegen.
Каменюка, *f. aug.* каменюче, *n. coll. Девч.* s. Каміняче.
Каменяр, *m.* Steinmetz, -schleifer, -brecher *m.*; *adj.* каменярский.
Каменярство, *n.* Steinhauerarbeit, Steinmetzenkunst, *f.*
Кáмера, *f.* Camera, Kammer, *f.*; *adj.* камерáльний Cameral-; камералїстúчний cameralistisch, *Term.*
Камерáльщина, *f.* Kammergut, u. Staatsdomäne, *f.* [*М+Б.* 302.
Кáмза, *f.* s. Кáбза; 2) diebische Beute
Камилáвка, *f.* Kalotte, Scheitelkappe, *f.* -käppchen, *n. Не.*
Камúлики, *pl.* Lederabschnitzel zu Absätzen, *Ч.* VII. 575.
Камізéлька, *f.* Kamisol, u. Weste, *f.*
Кáмінь, (*d.* каменéць, -нця, камíнчик) *m.* каміне, *n. coll.* Stein, *m.* (*d.* Steinchen); млин на два кáменї mit zwei Mahlgängen; кáмінь й водá = як к. в вóду ist so ganz verloren gegangen wie ein Stein ins Wasser geworfen; Steinkrankheit; * злóдїй & на велúкий — ein Erzdieb etc.; 2) Gewicht von 36 Pfund.
Кáмінка, *f.* Steingut, *n.*; 2) — куна Steinmarder, *m.* (Mustela foina).
Кáмінний, *a.* steinern, Stein-; -е прóсо Acker-Steinsame, *n.* (Lithospermum arvense) *Вол.*
Камінний, (-ичóк), *m.* (-úчка, *f.*) Steinschmätzer, *m.* Saxicola (Braun-, Schwarzkehlchen: бурошúйка, чорношúйка *Пол.*). [Maurer, *m.*
Камíньщик, *m. C.* II. 127 s. Каменяр,
Каміняче, *n. coll.* s. Камíне, кáмінь.
Кáмка перлова *Ме.* 333?
Кáмний, *a.* s. Кáлний.
Кáмошний, *a. Не.* s. Комúшний.
Камрáт, (камерáт *Gr.* 47) *m.* камрáте *n.* und *coll.* Kamerad, *m.*
Кáмуз, на — розпáсти *Ф.* in kleine Stücke zerfressen.
Камýля, *f. N.* e. Berges.
Камфóра, *f.* Kampfer, *m.*
Камфорíвка, *f.* Kampferspiritus, *m.*
Камфорóвець, -вця, *m.* Kampferbaum, -lorbeer, *m.* (Laurus camphora); *adj.* камфорóвий, Kampfer-.
Камчýг, *m.* Wiesenraute, *f.* (Thalictrum minus).
Кáмяний, etc. s. Кáмінний.
Камянúчин, *m. Зап. Вер.* I. 11. *Bein.* des Турчúн к. der in Steinhäusern wohnt; камянщанúн, *gew. pl. Ч.* III. 313 —.
Кáмянка, *f. Bein.* eines natürlichen Felsenbrunnens; 2) *pl.* Art harter Birnen; 3) Preisselbeeren, *pl.*
Канáва, *f. АД.* II. 38; канáл, *m.* Canal, *m.* Gosse, *f.*
Каналїзáция, *f.* Canalisation, *f.*; каналїзувáти, *v. a.* canalisieren.
Канáлія, *f.* Canaille, *f.* nichtswürdiger Mensch.
Канáльский, *a.* — похóд der Gang zum Graben der Canäle; 2) Canaille-, *H.* 253; * schwer u. schmählich *K.*
Канáпа, *f.* Canapee, *n.*
Кáнар, *m.* канарéечне сíмя kanarisches Glanzgras (Phalaris canariensis).
Канáр, *m. coll.* Schöpse, *pl. Вес.* I. 238.

Канари́ха, *f.* Weibchen des кана́рок 1).

Канарко́вий, *a.* ко́льор kanarien-[gelb.

Кана́рок, (канара́шок), -рка, *m.* Kanarienvogel, *m.*; 2) Art früher kleinkörniger Hafer.

Кана́рхати, *v. n.* elend sein Da-[sein fristen.

Канастáс, s. Іконостáс *C.* II. 152.

Кана́т, *m.* Seil, *n.* Tau, *n.*

Кана́тє, *n. coll.* Hadern, Lumpen, *pl.*

Кандúба, кандю́га, *f.* Mähre, *f.* Gaul, *m.*

Кандидува́ти, *v. n.* candidieren.

Кандíйка, *f.* Art hölzernes Gefäss *Ш.* II. 231. s. Кондíйка.

Ка́ндур, (*d.* -у́рик) *m.* s. Ка́нцур.

Кандюги́, *pl.* §. s. Нога́, *pl.* Га́ли.

Ка́ників, -ова, *m. N.* e. Berges.

Канифа́с, канава́ц, *Шіс. m.* Canevas, *n.*

I. Кани́ця, *f.* Kinderspiel mit Steinchen, *n.* [(Chrysanthemum leucanth.) *B.*

II. Кани́ця, *f.* weisse Wucherblume

Ка́нка, *f.* Teichbinse, *f.* (Scirpus lacustris) *B.*; 2) Kopfreif, *m.*

Ка́нов, *f.* кано́вка, *Левч.* кановца́, *Гол.* III. 712 *ungr. f.* s. Коно́вка.

Кано́н, *m.* Canon, *m.*; 2) *pl.* Gesänge der Frühmette.

Кано́на, *f.* Kanone, *f.*

Кано́нер, (-нїр), *m.* Kanonier, *m. adj.* канони́рский. [heilig sprechen.

Канонїзува́ти, *v. a.* canonisieren,

Кано́нїк, *m.* Canonicus, Domherr, *m.* канонїко́ва Frau eines Ehrendomherrn.

Канонíчний, *a.* canonisch.

Ка́нт, *m.* ка́нта, *f.* Kante, *f.*

Ка́нтар, *m.* Art grosse Schnellwage.

Канта́рій, *m.* † Beamter vom Gewicht u. Mass auf dem ба́за́р.

Канта́рка, *f.* ка́нтар, *m.* s. Обротя́нка.

Канти́на, *f.* Kantine, *f.*

Канто́вий, канти́стий. *На. a.* kantig.

Кантонíст, *m.* Kind eines im Cantonirungsquartier liegenden Soldaten, *n.*

Кантува́ти, *v. a.* mit Kanten zuschneiden, versehen.

Кану́к, *m. Др. c.* 380?

Кану́н, *H.* 213? пішо́в по — та там і втону́в. [(Tanacetum).

Кану́пір, кануфер, *m.* Rainfarn, *m.*

Ка́нур, *m.* s. Ка́нцур.

Ка́нути, *v. n.* herab-, zerrinnen, schnell verschwinden *Оц.* §. 64 s. Ка́пнути.

Канцеляри́ст, *m.* Kanzleischreiber, *m.*

Канцеля́рия, *f.* Kanzlei, *f. adj.* канцеляри́йний, канцеля́рский, *Term.*

Канциля́жка, *m. Ко.* 388 verächtl. *Bein.* der Beamten.

Ка́нцїр, *m.* Krebs, *m.* (cancer).

Ка́нцур, *m.* канцу́ре, *n. coll.* Fetzen, Lumpen, *m.*

Канчáтець, -тця, *m.* Eckflügler, *m.* — кропи́вець Nesselfalter, *m.* Vanessa urticae).

Канчо́лик, *m.* Naphtageschirr, *n.*

Канчу́к, *m.* Kantschu, *m.* Riemengeissel, *f.*

Канюк, *m.* канюка, (-ю́га), *m. f.* s. Ка́ня 1); Männchen der ка́ня; 2) Copulirwinkel beim Zimmern des Hauses.

Канюпка, *f.* hölzerner hakiger Schürstock.

Канючити, *v. a. H.* 55. *C.* II. 7. plagen, martern; у кого́сь щось *Кн.* jmdm etw. abdringen, etw. von jmdm erbetteln. *Пот.* III. 19.

Ка́ня, *f.* Gabelweihe, *f.* Milan, *m.* (Milvus regalis). *Пот.* III. 19.

Каня́, *f.* s. Ра́дуга.

Кап! кап! *int.* vom Tröpfeln.

Ка́па, *f.* Kappe, Kapuze, Capuchon, *n. f.*; 2) Schirm über dem Küchenherd, *m.*

Капа́к, *m.* Pflug zum Brachpflügen, *m.* (*B.*).

Капани́на, *f.* Geträufel, *n.*; 2) *läpperndes Zahlen; капани́ною läpperweise.

Ка́пар, *m.* капа́рка, *f.* verarmter Mensch; в ка́пар, на к. переходи́ти zunichts werden, verarmen, verkommen.

Капа́рити. *v. n.* pfuschen, stümpern; 2) im Elend leben: свій вік —.

Капа́рний, *a.* elend, miserabel.

Капа́рник, *m.* капа́рниця, *f.* der (die) Elende; Stümper, (-in).

Капа́ретва, *f.* (*B.*) s. Капе́стра.

Капа́рство, *n.* elendes Leben; 2) Pfuscherei, Stümperei, *f.*

Ка́пати, ка́пнути, *v. n.* tropfen, träufeln; — довг die Schuld läppern; ка́паний, *a.* рука́в mit rosettenförmiger Stickerei (ка́пки *pl.*) geziert, getüpfelt.

Капелíя, *f.* Musikkapelle, -bande, *f.*

Капе́лька, *f. dim.* s. Ка́пля Tröpflein, *n.* [lactit; Kalksinter, *m.*

Капельни́к, *m. Вол.* Tropfstein, Sta-

Капельниковáтий, *a.* tropfsteinartig.
Капелю́х, (*d.* -ю́шок), *m.* Hut, *m.* [Hütchen, *n.*
Капелюшáнка, *f.* Stück vom alten Hute, *n.*
Капелюшúна, *f.* Hutgeflecht (aus [Stroh), *n.*
Капелю́ші, *pl.* Blätter der Teichrose (Nuphar luteum).
Капелю́шник, *m.* Hutmacher, *m.*
Капéлян, *m.* Kapellan, Kaplan, *m.*
Капелянець, -нця, *m. gew. pl.* Spielmann (in einer Kapelle) bei der Hochzeit, *m. Мак.*
Капелáнія, *f.* Kaplanei, *f.*
Капéстра, *f.* Halfter, *f.* Zaum, *m.* [capistrum].
Кáпець, -пця, *m.* Hausschuh, Schlapp [schuh, *m.* Latsche, *f.*
Капúна, (-úнка, -úночка), капúлочка, *f.* Tröpflein, *n.*; 2) * ein bischen.
Кáпиця, *f.* Bandschlinge am Dreschflegel, *f.*; 2) *pl.* Firste einer Hütte, *f.*
Кáпище, *n. Ко.* 167 Götzentempel, *m.* Pagode, *f.*
Кáпів, *g.* -ова, *m.* Jagdhund, *m.*
Кáпітал, *m.* Capital, *n.*
Капітáн, *m.* Capitän, Hauptmann, *m. adj.* капітáньский; капітанóва, капітáньша, *f.* Frau eines Hauptmanns.
Капітолíйский, *a.* vom Capitol *Ш.* II. 172.
Капітулювáти, *v. n.* capitulieren.
Кáпка, *f.* s. Капúна; 2) kleine Quelle; 3) Tüpfel, *m.* Tüpfelchen, *n. pl.* rosettenförmige Stickerei; 4) Taglöhnerin, *f. Gr.* 21.
Капкáн, (*d.* капканéць *Ф.* (*PX.* 135) Art Fangeisen, Falleisen.
Капканúстий, *a.* getüpfelt.
Капкáч, *m.* hölzerner Topfdeckel.
Каплáтий, *a.* s. Клапáтий.
Каплúстий, *a.* tropfbar, *Вах.*
Кáплúця, (*d.* -úчка), *f.* Kapelle, *f.*
Каплоýхий, *a.* s. Клапоýхий.
Каплýн, *m.* Kapaun, *m.*
Каплýнити, *v. a.* kapaunen, kappen.
Кáпля, *f.* Tropfen, *m.*
Кáпнути, s. Кáпати.
Капóві пси, *pl.* s. Капів.
Капорéць, -рця, *m.* Art weibl. Hut.
Кáпорщ. *m.* s. Капусняк *Kol.* I. 144?
Кáпость, *f.* s. Пáкість; кáпостний, кáпостник, s. Пáкісний etc.
Капóта, *f.* bürgerliches Oberkleid; капотóвий, *s. a. m.* der die капóта trägt: Kleinbürger, *m.* [träufeln, triefen.
Капотíти, каптúти, *v. n.* tröpfeln,
Кáпочку чогóсь ein bischen wovon.
Капрáвий, капровóкий, (*B*), *a.* triefäugig. [keit, *f.*
Капрáвість, -ости, *f.* Triefäugig-
Кáпраль, *m.* Corporal, *m. adj.* капрáльский.
Капрúз, *m.* Caprice, Laune, *f. Не.*
Каптáн, s. Кафтáн. [Kappe, *f.*
Каптýр, (*d.* -ýрець), *m.* Kapuze,
Каптýрка, *f. N.* e. Berges.
Капусняк, *m.* Sauerkraut Suppe, *f.*; 2) feiner Regen.
Кáпуст, *m.* s. Брýков.
Капýста, капýстиця, *f.* Sauerkraut, *n.* Sauerkohl, *m*; — цьвітнá Blumenkohl; *pl.* капусти́ Krautfelder, -beete.
Капýстиско, *n.* капустúнка, *f.* Feld, wo Sauerkraut angebaut ist (war).
Капустíйник, *m. Гол.* III. 299?
Капýстник бíлик —, Kohlweissling, *m.* (Pieris brassicæ), *Пол.*
Капустúники, *pl.* Mehltaschen, Kuchen mit Sauerkraut gefüllt; капýстúний, *a.* Sauerkraut-. [pantschen.
Капустúнити, *v. a. Зар.* § verhunzen,
Капустúниця. *f.* Fass mit Sauerkraut, *n. Ш.* II. 43.
Капýт, *indecl.* §. Tod, *m.* óýде емý —, дамó емý — *P.* I. 26 wir werden ihm Garaus machen. [ovinus).
Кáпуш, *m.* Schaflaus, *f.* (Melophagus
Капцáн, *m.* § ein Verarmter, Herabgekommener, *m.* [terkommen.
Капцанíти, *v. n.* § verarmen, herun-
Капцювáти, *v. n.* in кáпці (s. кáпець) hingehen; 2) снíг капцюóв fällt in latschengrossen Flocken, (*Фр.*).
Капчирúй, капчýри, *pl.* Art wollene Strümpfe, Winterhosen der Huzulinen; 2) капчýр *m.* s. Кáпець.
Капчýк, капшýк, (*d.* -учóк), *m.* Beutel aus Leder od. Blase, *gew.* Tabaksbeutel, *m.*
Кáпша, *f.* s. Кáóза.
Капшúвий, s. Клапшúвий.
Кáпщина, *f.* § Ausschanksteuer, Trankssteuer, *f.*
Кар, *m. Ф.* s. Кáраш.
Кар-карéзний, *adv.* überaus, sehr, ausnehmend, gewaltig viel, schön etc. такóї красотú, що —... dass es eine

Pracht ist, *Фр. vgl.* Гóдї.

Кáра, *f.* Strafe, Ahndung, *f.*; — карéнна = кар карóзний.

Караá, *m. H.* 261 Art Essen.

Караóїж, *m. Зак.* s. Карóїж.

Караóїн, *m.* Carabiner, *m.*; караóінéр, *m.* Carabinier, *m.*

Караóкати ся, mit Mühe sich hinaufmachen.

Караóлик, *m.* Art schiffähnliche Weiberhaube.

Караóýлька, *f.* Flussmuschel, *f.* [(Unio).

Караóýльцї, *adv.* purzelnd.

Караóýшка, *f.* Wachszelle, *f.*; 2) s. Корóóка. [80. *C.* I. 18; 2) *Gr.* 55?

Каравáн, *m.* Leichenwagen, *m. Ko.*

Каравáна, *f.* Karawane, *f.*

Каравáт, *pl. Гол.* I. 150? [(*Фр.*).

Каравóдити, *v. n.* Lärm machen

Каравýльня, *f. C.* II. 117. Wachstube, *f.*

I. Каравýш, *m.* Art Mehlgefäss.

II. Каравýш, *m.* Karawane, *f.* тáгне ся к. [beriza milliaria).

Каразíй, *m.* Gerstenammer, *m.* (Em

Карáкавка, каракýшка, *f.* Laubfrosch, *m.*

Каракáти, *pl.* kurze Stiefeln.

Каракáтиця, *f. Кух.* Dintenfisch, Blackfisch, *m.* (Sepia offic.).

Каракýля, *f.* s. Картóпля; 2) s. Босóрка 2).

Каракýт, *m.* Dniesterbarsch, *m.*

Каракýцька, *f.* Cucurbita pepo citriformis, *Шіс.* [der Flösse, (*B.*).

Каралýш, *m.* Keil zum Verbinden

Каралюх, *m.* s. Торáн, *Пол.* [*Шіс.*

Карáмза, *f.* Cucurbita pepo ovifera,

Карамшíя, *f. coll.* s. Мшúця, übhpt. winzige Insecten.

Карандúч, *m.* Knurrhahn, *m.* (Trigla).

Кáранє, *n.* das Strafen, Züchtigen.

Караниúна, *f.* leidiges, garstiges Wetter. [microcarpa.

Карáнчика, *f.* Ulmus campestris

Карáпавка, карапáня, s. Корóпавка Kröte, *f.*

Карапýз, *m. Кч.* 139 dickes Kind mit gedrungenem Leib; Knirps, *m.*

Кáрась, (-ас), *m.* карáська, *f.* Karausche, Gareisel, *f.* (Cyprinus carassius).

Каратáти, *v. a.* свій вік elend sein Dasein fristen, seine langen Tage schleppen.

Карáтель, *m. Не. Шу.* Strafer, Züchtiger, *m.*

Каráти, *v. a.* strafen, züchtigen, ahnden; — ся sich quälen, Pein haben.

Каратýра, *f. N.* e. Berges.

Караýша, *f.* grosser Lastwagen.

Карахóнька. *f.* Art kleiner Kürbisse.

Карáчі, *pl.* Gestrüpp, *n.* [spreizt.

Карачковáтий, *a.* auseinander-ge-

Карáшів. -ова, *m. N.* e. Berges.

Карó, *m.* Kerbe, *f.* на чийсь — auf jmds Kerbholz. [zur Küstenfahrt, *n. Лсеч.*

Карóáс, *m.* Carbasse, *f.* Ruderboot

Карóáч, *m.* Karbatsche, Peitsche, *f.*

Карóéць, -óцá, *m. dim.* s. Карó.

Карóівнúк, *m.* карóівнúчий, *s. a. m. Ш.* I. 40 Scheunenaufseher, Waldhüter, *m.*

Карóїж, карóúр. *Шіс. m.* Kerbstock, *m.* Kerbholz, *n.* [seciert, *Шіс.*

Карóováль, *m.* der kerbt, schneidet,

Карóováльний, *a.* будúнок *Шіс.* anatomisches Theater. [bel, *m.*

Карóóванець, -нця, *m.* Silberrun-

Карóóванка, *f.* alles Gekerbte: Münze, Stock, etc.

Карóольóвий, *a.* Carbol-.

Карóувáти, *v. a.* kerben, einkerben; Kerbe einschneiden; 2) secieren *Oc.* (61) VII.; 3) * züchtigen, peinigen *C.* I. 249.

Карóуláти, карóучáти, *Kol.* I. 196 *v. n.* und — ся kollern, rollen; sich burzelnd wälzen.

Карвасáр, *m. m. Ko.* 195 ehem. Gericht mit mündlicher Procedur auf Marktplätzen etc. in e. Zelt, *n.*

Карвáтка, *f. Кв.* 176 Trinkglas, *n.*; 2) Schachtel, *f.*

Карвáші, *pl.* † Panzerärmel, *pl.*

Каргáн, карганéць, *m.* s. Кажáн.

Каргáнка, *f.* schwarze Vietsbohne, каргáнй, *pl.* Körner der к. [III. 81.

Кардováний, *a.* s. Кордóбáн *Гол.*

Кардóвник, *m.* Igelkolbe, *f.* (Sparganium). [Kutschen, bei Wasserkarren.

Кáри, *pl. Ко.* 135 Schwangbäume an

Карiерóвич, *m.* der auf Carriére ausgeht, Stellenjäger, *m.* [Rappe, *m.*

Кáрий, *a.* schwarz, dunkel; — кінь

Карикатýра. *f.* Caricatur, Zerrbild, *n.*; карикатýрний, *a.* caricaturmässig.

Карикатурувáти. *v. a.* carikieren.

Карúнтия, *f.* Kärnthen, *n. adj.* каринтúйский.

Карúта, *f.* Kutsche *f.*
Каришувáти, *v. a. P.* II. schelten.
Карк, -кý, *m.* Nacken, *m.* Genick, *n.* Hals, *m.*
Каркáнити, *v. a.* §. überbürden, (*Фр.*).
Кáркати, *v. a. Левч.* s. Крáкати.
Карковúна, *f.* Fleisch vom Nacken, *n.*
Карковé залíзце, Art Fangeisen, *B.* [*Фр.*
Карколóмний, *a.* halsbrecherisch,
Каркоíноші, *pl.* Riesengebirge, *n.*
Кáрлик, карлю́к, *in.* Zwerg, *m.*
Карлиновáтка, *f. N.* e. Berges.
Карлúця, *f.* Zwergin, *f. Нар.*
Карлопáльма, *f.* призéмкувата Zwergpalme, *f.* (Chamaerops humilis). *B.*
Кáрлуш, *m.* Muschel, *f. Gr.* 21.
Карлю́ка, *f.* krummer Ast; карлю́чка, *f.* etw. Gekrümmtes, Haken, *m.* * Schlinge, Clausel, *f.* Kniff, *m.* — чку кому́ загнýти jmdn verfänglich fragen *Кв.* 345.
Карлú, -я́ти, *n. Мог.* s. Кáрлик.
Карлючковáтий, *a.* krummgebogen, hakig; * verfänglich.
Карля́чий, *a.* Zwerg-, zwerghaft, *B.*
Кармáзин, *m.* (-áзина, *f.*) Karmesin; carmoisinrothes Tuch.
Кармáзинний, (-иновий), *a.* aus rothem Tuch.
Кармáзинник, *m.* der ein karmesinrothes Kleid trägt, dah. † dem Adel angehörig. [*n.* -á грáти.
Кармалю́к, *m. Зап.* I. 60 Billard,
Кармáн, *m.* s. Кишéня.
Кармáш, *m. H.* 90 s. Кармáн.?
Кармéльок, *m.* Plätzchen, Bonbon aus Karmelzucker, *n.*
Кармúк, *m.* Maststall, Koben, *m.*
Карнáвка. *f.* Kirchenbüchse, Sparbüchse, *f. C.* II. 151.
Карнавóчний, *a.* -і гроші, Geld aus der карнáвка. [Ohren (v. Ochsen).
Карнáухий, *a.* mit sehr kleinen
Кáрний, *a.* Straf-, Zucht-; -йй, *Ст.* sträflich.
Кáрність, -ости, *f.* Strafe, Bestrafung, Züchtigung, *f. M.* I. 45. *H.* 3. (*pl. M.* Strafen); 2) Zucht, Disciphin, Strafbarkeit, *f. Ч.* VII. 575.
Карноýшки ягнúчки *Ч.* III. 454 s. Карнаýхий.
Карóвий, *a.* Carreau-.
Карогнíдий, *a.* кінь Sommerrap-
Кáрок, -рку, *m.* s. Карк. [pe, *m.*
Каротóх, s. Картóпля.
Карп, *m. Пол.* s. Кóроп.
Карпáти, *pl.* Karpathen, *pl.* карпáцкий, *a.* karpathisch.
Кáрпель, *m.* карпéля, *f.* Kohlrübe, *f.*
Карпúна, *f. N.* e. Berges.
Карпó, *m.* Carpus. [(Argulus) *Пол.*
Карповóшка. *f.* Karpfenlaus, *f.*
Карпýлець, (крап-) -лця, *m.* кáрпульцé, *n.* Rolle beim Webstuhl.
Карсéт, s. Корсéт, Гóрсет.
Кáрта, *f.* Karte, *f.* Billet, *n*; 2) Brief, *m.*
Карталýк, *m.* Hauptmast im Schiff, Mastbaum *m. Ф.* [druckten Blumen.
Картáн, *m.* weibl. Unterrock mit ge-
Кáртане, *n.* Rüge, *f.* Verweis, Vorwurf, *m. ОП.*
Картанóвий, (-онóвий) картáтий, картáцький, *Кв.* 5, *a.* s. Крамнúй, aus (weissem) Perkal; 2) carriert, würfelartig gezeichnet, *Піс.* [ausstellt.
Картáр, *m.* der die Viehpässe (кáрти)
Картáти, *v. a.* rügen, Verweis geben, *Пот.* I. 66.
Картáч, *m.* Striegel, *f.*
Кáртє, *n.* Masern der Birke, *pl.*
Картéжник, *Ко.* 156 (*Фр.*), -éчник, *m.* (leidenschaftlicher) Kartenspieler.
Картúна, (*d.* -úнка), *f.* Bild. Gemälde, *n.* Landschaft, *f. Пол.*
Картúнний, *a.* malerisch, *Ст.*
Кáртка, (*d.* -точка), *f.* Zettel, *m.* Karte, *f.* Blatt (in einem Buche), *n.*
Кáртник, *Ст.* картовнúк, *К.* картогрáй, *m.* s. Картéжник.
Картовнúцтво, *n. K.* Spielsucht, *f.*
Картóпля, (*d.* -пéлька), картофíй *m. Піс.* картóфля, (·бхля), *f.* s. Барабóля, бýльба, Kartoffel, *f.*
Картофлúнє, картошúнє, *n.* Kartoffelstengel, *pl.* [Spieltisch, *m.*
Картóчний, *a.* Karten-, *У.* стіл
Картýз, *m. gr.* Paket, *n.*; 2) Reisehut, *m.*
Картýн, *m.* Kattun, *m.* ein Zeig.
Картúр, *m.* s. Картéжник.
Карувáти, s. Чарувáти, *Ле.* 241. *Пот.* III. 37.
Карýвка, s. Карвáтка.
Карýк, карюк, *m.* Tischlerleim, *m.*
Карýн, *m.* Art Kleiderstoff. [Borte, *f.*
Карýнка, *f. Ко.* 251 Posament, *n.*

Кáрус, *m.* Carex hirta.
Карýца, *f.* **Ч.** II. 565 Carosse, *f.*; 2) zweirädriger Düngerkarren, *Gr.* 21.
Карýчити, *v. a.* mit Tischlerleim leimen (взя́ти на карýк). [scolymus).
Карчóха, *f.* Artischocke, *f.* (Cynara
Карчýнок, *m.* s. Корчýнок.
Кáрявий, *a.* garstig, morsch, *IГ.*
Карячи́ти ся, *Піс.* s. Розкарячи́ти ся.
Карячкувáтий, *a.* gespreizt.
Кáса, *f.* Cassa, Casse, *f.*
Касáрня, *f.* Kaserne, *f. adj.* касарня́ний kasernenmässig.
Касáти ся, *K.* s. Коснýти ся.
Кáсиер, кáснер, *Др.с.* 221. *m.* Cassier, Zahlmeister, Kastner, *m.* касиерчýк, *m.* des Cassiers Sohn; касиéрский, *a.* Cassiers-. [*f.* Käthchen, *n.*
Кáська, Кáся, *f.* s. Катери́на, Kathi;
Касóвий, *a.* Cassa-. [-gebahrung, *f.*
Касóвість, -ости, *f.* Cassawesen, *n.*
Каспíйске мóре, Kaspisches Meer.
Кáста, *f.* Kaste, *f.*
Кастóвий, *a.* Kasten-; кастóвість -ости, *f.* Kastenbildung, *f.* -wesen, *n.*
Кастúти, *v. a. M+B.* 88 s. Костúти, verunglimpfen.
Кастóрний, *a.* Castor-.
Касувáти, *v. a.* cassieren, aufheben.
Кастрáт, *m.* Castrat, Verschnittener, *m.*
Касьúн, *m.* Cassianus.
Кат, *m.* Henker, Scharfrichter; Peiniger, Bluthund, *m.* кат-ма (мáв), — знá (знáв) der Henker hat es, — weiss es! дай го кáту! hol' ihn der H.!
Катакóмби, *pl. III.* II. 174 Katakomben, Leichengewölbe, Todtengrüfte, *pl.*
Каталáжний, *a. IГ.* beunruhigend, unselig. [2) Mühewaltung, *f.*
Каталáне, *n.* leidige Wirtschaft;
Катáнка, *f.* s. Кáбат.
Катáти, *v. a.* niederschlagen *III.* I. 86; — ся *P.* 164 *gr.* in Schlitten fahren.
Катафíйка, *f.* (*B.*). s. Кантáрка.
Категóрия, *f. He.* Kategorie, *f.*
Кателúк, *m.* s. Катóлик.
Катервáк, *m.* s. Тетервáк.
Катерúна, *f.* Katharina; 2) Latrinenkübel in Arresten, *m. Фр.*
Катерúнка, *f.* Drehorgel, *m.* [*m. He.*
Катерúнщик, *m.* Drehorgelspieler,
Катехизáция, *f.* Ketechisation, *f.*
Катехизувáти, *v. a.* katechisieren.
Катехúт, *m.* Katechet, *m.*
Катéхізм, *m.* Katechismus, *m.*
Катúня, *f.* **Ф.** Scharfrichterin, *f.*; 2) Folter, *f.* [*яз.*) 41. ?
Катівка, (катýвка), *f. Гол.* (*p. o*
Катівня́, *f.* Marter, Folterkammer, *f. Фр.* [hirte.
Катлáма, *f.* Art Speise der Schaf-
Катóване, *n.* das Martern, Peinigen; Misshandlung, *f.*
Катóвня, *f. N.* e. Berges.
Катóлик, *m.* Katholik, *m.* Католúцкий, *a.* katholisch.
Католúцизм, *m.* Katholicismus, *m.*
Катóрга, *f.* † Galeere mit 24—26 Ruderbänken *АД.* I. 91; 2) Galeerenstrafe; Festungshausstrafe, *f.*
Катóржний, *a.* Zuchthaus-, zu öffentlichen Arbeiten verdammt; — *s. a. m.* Катóржник, *m.* Galeerensclave, Züchtling, *m.*
Катрáн, *m.* weibl. Vortuch, s. Картáн; 2) Fetzen, *m.*; 3) Art Fisch: Acanthias vulg.; 4) Bunias orient.; 5) Crambe tatarica. [gebr. *Gr.* 21.
Катрафíй, *m.* Art Holz zu Stöcken
Катрúга, **Ч.** VII. 347. катрáга, *f. Кн.* 259. Dachsparren, *m.*; 2) Zelt, Wächterhaus, *n. K.*
Катрýся, Кáтря, *f.* s. Кáська.
Катувáти, *v. a.* martern, peinigen; arg misshandeln.
Катýль, *int.* beim Rollen.
Катýлька, *f.* Walze zum Teig, *f.*; 2) Werkstück des Webstuhles, worin die ничельни́цї stecken, *n.*; 3) Kloss, *m.*
Катулáти ся, sich wälzen, *Зг.*
Катýн, (*d.* -ýник), *m. ungr.* s. Жóвнїр, *Зар.*; 2) s. Перекотúполе.
Катýша, *f. Гол.* Marter, Pein, *f.*
Катю́га, *m. aug. C.* I. 251 s. Кат.
Кáу, кáе, (кáв) кáут = кáжу, кáже, кáжуть, (sagen).
Кáуш, *m.* (*B.*) s. Кáвуш.
Кáфар, *m.* Rammblock, *m.* Ramme, *f.*
Кáфля, кáхля, *III.* I. 399. *f.* Kachel, Ofenkachel, *f.* [cheln, Kachel-, *Kol.* I. 141.
Кафляни́й, кахéльний, *a.* von Ka-
Кафтáн, *m.* Kaftan, *m.* Jacke; *d.* кафтáник Unterziehjacke, *f.*
Кахи́! кахи́! *int.* v. Keuchhusten; кахúкати, *v. n.* keuchen.

Кáхкати, кáхнути, *v. n.* vom Schreien der Enten (крижня́). [gefütterte Jacke.
Кацаба́йка, кацаве́йка, *f.* weibl.
Кацаба́рка, кацабу́рка, s. Коцоби́рка.
Кацáн, s. Ґаладзáн, (*B.*).
Кацáп, *m.* Moskowiter, Grossrusse, *m.* (eig. grosser Bock, der Bärtige im Gegensatz zum Kleinrussen) *Oz.* 166.
Кацáпка, *f.* Frau eines кацáп.
Кацапня́, *f. coll.* s. *pl.* кацáпи; кацáпство, *n.* Moskowitenthum, *n. adj.* кацáпский, moskowitisch, grossrussisch.
Кацáпщина, *f.* Moskowitenland, *n.*; 2) s. Кацáпство.
Кацáр, *m.* grosserKönig (eig. welch' ein König.) *Oz.* 166.
Кацари́ха, *f.* Königin, *f.*
Кацарíвна, *f.* Königstochter, *f. K.* II. 14; кацарéнко, *m.* Königssohn, *m. Hic.*
Кáця, *f.* Stange mit e. Haken zum Fangen e. scheuen Schafes, *f.*
Качá, -áти, *n.* s. Качáтко.
Качáлка, (-чíл-), *f.* Mangel, *f.* Mangelbrett- holz, *n.*; 2) Ring, *m.* Rolle, *f.*
Качáлиця, *f.* = качалкóва кість *B.* Rollbein, *n.* [rend, *Пол.*
Качáльний, *a.* schwingend, oscilli
Кáчáло, *n.* runde Scheibe aus Holz &.
Кáчанє, *n.* das Schwingen, Rollen, *Пол.*
Качáти, *v. a.* rollen; — шмáте die Wäsche mangen, d. i. mittels einer качáлка 1) glatt machen, g. rollen; 2) мíдвинó — von Hand zu Hand gehen, kreisen lassen; 3) schwingen lassen, *Пол.*
Кáчáтко, (-áточко), *n.* кáчечка, *f. dim.* Entelein, *n. Ш.* I. 368.
Кáчачий, кáчій, *a.* Enten-, -і пи́ски Froschlöffel, *m.* (Alisma plantago); -ий язи́чок Lingula anatina, *Вол.*
Качíй, *m.* Enterich mit verkümmerten Zeugungstheilen, *m.*
Кáчка, *f.* Ente, *f.* (Anas Boschas); — дýньска Eiderente; — острохвóстка Spiessente (A. acuta); 2) Haken am Ende der Deichsel, *m.*; 3) Clitoris, *m.*; * качкú заганя́ти betrunken wackeln.
Качмарóва, *f. N.* e. Berges.
Качни́к, *m.* Entenstall, *m.*
Качонóс, *m. Пол.* s. Дзюбáк 1).
Кáчор, кáчур, (*d.* -ýрик), *m.* Enterich. [Art Leinenstickerei.
Качори́сті, ýставки, *Kol.* I. 48.
Качорóва, *f. N.* e. Berges.
Качулéя, качýлка, *f.* — мáку (*B.*) Mohnkopf, *m.*
Качуля́ти ся, sich wälzen.
Качýнка, *f.* Enten- Klaffmuschel, *f.* (Anatina).
Кáчур, *m.* s. Кáчор; 2) Querholz im Läuferstein worin die Pfanne eingelegt ist, *n.* [clus aquaticus).
Качýрик, *m.* Wasseramsel, *f.* (Cin-
Кáша, *f.* Grütze, *f.* Grützbrei, *m. Пот.* III. 13.
Кашавáр, etc. s. Кашовáр etc.
Кишавéць, -вця́, кашавóк, -вкá, *m.* кашéвка, *f.* -ко, *m.* Siebenschläfer, *m.* (Myoxus glis). [(Palinurus).
Кашáк, *m.* Heuschreckenkrebs, *m.*
Кáшель, -шлю, *m.* Husten, *m. Пот.* III. 84. [wehre im Flusse.
Кашúця, *f.* schiefgelegte Wasser-
Кáшка, *f. dim.* s. Кáша aus feinen Graupen; 2) * óерéзова — körperliche Züchtigung mit Birkenruthe *A-Г.* 168. 3) männl. Blüte am Mais; 4) mehrere Pflanzen, als: Trifolium repens, Capsella bursa pastoris, Lycium flos cuculi, Galium verum, Spiraea ulmaria & mit Beiwörtern: óíла, червóна, жóвта etc. [*Вол.*
Кашкáра, *f.* Rhododendron hirsutum,
Кáшкет, (-кит), *m.* кашкитúна, *f.* Caskett, *n.* Mütze mit Schirm, *f.* кашкетóвий, *a.* der den к. trägt.
Кашлúвий, *a.* viel hustend.
Кашлю́к, *m. Кн.* s. Кóклюш.
Кáшляти, (кашля́нути, кáшльнути, кáшнути, sich räuspern) *v. n.* husten.
Кáшник, *m. Кв.* 216 Topf. *m.* (zum Grützenkochen).
Кашовáр, *m.* кашовáрка, *f.* Koch, *m.* Köchin, *f.* bei den Arbeitern, der (die) ihnen das Essen (bes. Grütze) kocht.
Кашовáрость, *f. Ри.* 83 das Kochen der Grütze etc. [*m.* (in d. Buchdr.).
Кáшта, *f.* Schriftkasten, Setzkasten,
Кáштан, каштáнник, *B. m.* кінськúй Rosskastanie, *f.* (Aesculus hippocastanum); 2) Maronen-Kastanie, (Castanea vesca); 3) kastanienbraunes Pferd.
Каштановáтий, каштанóвий, *Кн. a.* kastanienfarben.
Каштáнок, -нка, *m. dim.* s. Кáштан; 2) *pl.* Kastanien d. i. kleine Zehen (Rudimente) am Fusse des Pferdes.

Каштáнчики, *pl.* Bartnelke, *f.* (Dianthus barbatus).

Каштерúва, s. Костерúва.

Кашýба, *m.* ?

Каю́к, *m АД.* I. 218 Flussboot, *n.*

Кáяне, кáяте (-яття) *n. Ш.* II. 108 Reue, *f.*

Кáяти, *v. a.* кого́, самóго себе́ (*Фр.*) jmdm, sich Vorwürfe machen, Reue empfinden; — ся bereuen; Busse thun.

Квáдрáт, *m.* Quadrat, *n.*

Квадрáтний, квадратóвий, квадрóвий, *C.* II. 98. (*B.*) in Quadratform, in würfelform; quadratisch; quadratförmig, Quader-; квадрúсто, квáдром, *adv.* quadratförmig. [III. 31. 33.

Квак, *m.* квáка, *f.* s. Брýков, *Пот.*

Квак! *int.* vom Gequak der Frösche.

Квáкати, *v. n.* quaken. [*Фр.*

Квакітлúвий, *a.* -а жáба quakend,

Квáндер, *m.* Asche, *f.*

Кваниця, s. Клониця (у вóза).

Квáнька, *f. m.* Quengler, Greiner, *m.*; 2) *H.* 234 Art Brühe.

Квáнькати, *v. n.* quengeln, im widerlichen Ton klagen. [feln u. Mehl, *n.*

Кван, *m.* Schweinefutter aus Kartof-

Квáпити, *v. a.* на кого́ jmdn zur Eile antreiben; — ся, sich sputen, eilen, *Пот.* III. 32.

Кваплúвий, *a.* eilfertig, voreilig hastig *Cm.*; zueilend, geneigt, *He.*

Кваплúвість, -ости, *f.* Eilfertigkeit, Hast, *f.*

Квапний, *a.* s. Поквáпний; квáпно менí ich habe Eile, ich eile. [derben.

Квáрити, *v. a.* §. anrühren u. ver-

Квáрний, *a.* квáрник, *m.* der Alles anrührt (кіт, дитúна).

Квáрта, *f.* ein Quart; der vierte Theil von einem ґáрнець, fast = 1 Liter.

Квáртал, *m.* Quartal, Vierteljahr, *n.*

Квартáльний, *a.* s. Чвертьрóчний; 2) *s. a. m.* Aufseher eines Stadtviertels, *m.*

Квартовúй, *a.* ein Quart fassend.

Кварц, *m.* Quarz, *m.* [siechen, (*Ф.*).

Кварувáти, *v. n.* kränkeln, dahin-

Квас, *m.* Säure, *f*; alles Sauere; saurer Geschmack, Aufguss, Getränk etc.

Квасенинá, *f.* saurer Sumpfboden.

Квасúниця, *f.* Sauerklee, Hasenkohl, *m.* (Oxalis acetosella).

Квасéць, -сця́, *m.* kleiner Ampfer (Rumex acetosella).

Квасúльний, *a.* zum Einsäuern geh.

Квасúло, *n. H.* 89. schlechter квас.

Квасинцьовáті, *pl.* Sauerkleeartige, (Oxalideae).

Квáсити, *v. a.* säuern, einsäuern; * — ся griesgrämig werden, quengeln.

Кваскováтий, (-вúтий), *a.* säuerlich.

Квасний, *a.* sauer; Sauerteig, *m.*

Квасни́к, *m.* Sauerstoff, *m.*

Квасни́нá, *f.* s. Сúрватка; 2) gesäuerte Rüben (óорщ — noch nicht gekocht).

Квасни́ско, *n. N.* e. Berges.

Квасни́ти, *v. a.* sauer machen; квáснути, *v. n. Піс.* s. Кúснути.

Квасни́ця, *f.* wilder Apfelbaum u. dessen Frucht; 2) s. Дïжá.

Квасні́ти, *v. n.* sauer werden.

Квасóвина, *f.* s. Квасенинá.

Квасóк, -скý, *m.* eine gelinde Säure; 2) Sauerampfer, *m.*

Квасóля, s. Фасóля.

Квасорíд, -óду, *m.* s. Кúсень.

Кватúра, *f.* Quartier, *n.* на кватúрі стоя́ти, бу́ти; 2) Stadtviertel; 3) Mondsviertel, *n*; 4) Fensterfach, *n.* Fensterflügel, *m.*

Кватирáнт, *Б.* кватúрник, *m.* Quartiereinnehmer, der Einquartierte.

Кватúрка, *f.* ¼ von einer квáрта; 2) s. Кватúра 4).

Кватирмáха, *m.* Quartiermacher, *m.*

Кватирóвий, *Term.* кватирункóвий, *a.* Quartier-.

Кватирувáти, *v. a.* quartieren, jmdm ein Quartier anweisen; 2) *v. n.* auf dem Quartier sein; wohnen.

Кватирýнок, -нку, *m.* кватирóванє, *n.* Einquartierung (der Soldaten) *f.*

Квáцок, -цка, *m.* Stück vom weichen Lehm.

Квáцяти, *v. a.* beschmieren.

Квач, (*d.* квáчик), *m.* Schmierquast; Tünchpinsel, *m. Пот.* II. 27.

Квáша, квáшня, (*d.* квáшка), *f.* süsslicher Brei aus gegohrenem Heidekornmehl; 2) * von weinerlichem Menschen; Sauertopf, *m.*

Квиль, *Мѣ.* II. 71. квилúна, *f. Іол.* III. 319 das Weinen, Greinen, Jammern.

Квилі́ти, *v. n.* weinen, greinen, jammern, kläglich singen; quäken.

Квину́ти, s. Цвисти.

Квит, квити́, *Oc.* (61) IX. 75. (квіт, квіта), quitt, frei.

Квича́ти, *v. n.* quicken, quicksen.

Квичи́ця, квичо́ла, *f.* Wachholderdrossel, *f.* (Turdus pilaris).

Кві-кві! *int.* vom Quieken u. Grunzen des Schweines.

Квік, *m.* квіканє, *n.* das Quieken, [Grunzen.

Квіт, *m.* s. Цьвіт; 2) Quittung, *f.* (квіта́нция).

Квітень, -тня, s. Цьвітень.

Квіти́на, *f.* Blume, *f.*

Квіти́стий, *Ст.* квітни́й, *Не. a.* blumig, mit Blumen bewachsen.

Квіти́стість, ости, *f. Пс.* Colorit, *n.*

Квітка, (*d.* квіточка), *f.* künstliche Blume, *Пот.* II. 5.; Blume übhpt *Пот.* III. 34 Sträusschen, *n.*; 2) Cocarde, *f.* [*n. M.*

Квітни́к, *m.* Blumengarten, *m.* -beet,

Квітни́ця, *f.* Gartenlaube, Altane,

Квітня́, *f.* Flora, *f. B.* [*f. Ст.*

Квітови́к, *m.* (*d.* -ичо́к), *m.* Blumenelf, *m.*

Квітови́к, *m. ГВ.* Blumenstrauss, *m.*

Квіто́к, -тка́, *m.* s. Цьвіто́к; 2) Zettel, *m.* Quittungschreiben, *n.* Empfangsschein, *m.* на — повіри́ти кому́ jmdm leicht Glauben schenken.

Квітотро́сть, *f.* індійска indisches Blumenrohr (Canna indica).

Квітотро́стні, *pl.* Blumenrohrartige, (Cannaceae).

Квіто́чник, *m.* Blumenbeet, *n. Ф.*

Квітува́ти кого́ з су́ми яко́ї jmdn über eine Summe Geldes quittieren, *Term.*

Квітча́нка, *f.* Blumenrädchen, *n.* (Floscularia).

Квітча́стий, *M.* II. 183. (-ча́ний, -ча́тий), *a.* s. Квити́стий.

Квітча́ти, квича́ти, *v. a.* mit Blumen schmücken; verblümen; — ся sich — —; квітчити ся: квітки́ квітчать ся *Кн.* die Blumen prangen.

Квока́ти, квокта́ти, *v. n.* glucken, glucksen.

Кволи, *adv. P.* I. 136 s. Повільно, поволи: *compar.* кволіїй *M.* II. 179.

Кволи́й, *a.* schwach, kränklich, leidend, *ГБ.*

Кволи́ти ся, кволи́ти, *v. n. P.* I. 136 krank sein, kränkeln, siechen; — ся на щось *Не.* sich worüber be-klagen.

Квочити, *v. a. Мл.* (*Пр.* XII. 23) * brüten.

Квочка, *f.* Glucke, Gluckhenne, Bruthenne, *f.*; 2) Stern Alcyon in der Sterngruppe der Plejaden.

I. Ке, (ка) aus ка́е-, ка́же, *Ог.* 92.

II. Ке, *sgl.* ке́те, *pl. defect. Imperat.* gib her, gib an, reich' her, her damit, *K.* II. 21. *Кв. Ог.* 165—166.

Кебе́та, *f.* Vermögen, *n.* Fähigkeit, Kenntnis, *f. Ш.* I. 3; Witz und Kunst, *Ст.*

Кебетли́вий, кебе́тний, *a. Левч.* begabt, talentirt.

Кебзува́ти, не — щось etw. nicht wissen; не кебзу́ю за то́го чоловіка ich bürge nicht für ihn.

Кеби, (*conj.*) s. Коб, коби́, *Ог.* 165.

Кебина, *f.* Cabine, *f. Пс.*

Кебуз, *m.* Kornweihe, *f.* (Circus pygargus). [Kiebitz, *m.*

Кевба́ска, кевбу́ска, *f.* s. Ча́йка,

Кегинка, *f.* s. Попадя́. [*Др. c.* 406.

Кедь, *conj.* wenn, da, als, s. Коли́

Кедзень, *m.* Monat Juni, *vgl.* Ге́дзати.

Кедзї-кедзї! *int.* Lockruf für Ziegen.

Кедр, *m.* Ceder, *f.*

Кедрина, кедрини́на, *Ч.* V. 784. *f.* Zirbelkiefer, *f.* (Piuus Cembra). [dern.

Кедро́вий, *a.* aus кедри́на; 2) ce-

Кедру́ша, *f.* Nusshäher, *m.* (Corvus caryocatactes).

Кейса, *f.* Futterschwinge, *f.*

Кела́вий, *a.* s. Кила́вий; -і у́ставки Art Naht und Stickerei.

Кéлеп, *m.* Streithammer, *m.* -axt, *f.* 2) Stock mit e. matallenen hammerähnlichem Knauf, *m.*; 3) s. Черепа́ха *Др. c.* 10.

Келено́вий, *a.* s. Клино́вий, *Ч.* V. 938.

Кéлея, кéлия, кéлїя, (*d.* келéнька, келéчка, кéлийка), *f.* Zelle in Klöstern, *f. adj.* келéйний; *adv.* келíйно, geheim, *Пс.* [*Kol.* I. 36.

Кели́ця, *f.* s. Кúтиця, Quaste, *f.*

Кéлїх, *m.* Kelch, *m.* s. Ча́ша; кéлїшок, -шка, Gläsohen, Spitzglas, *n.*

Кéльня, *f.* Kelle, Mauerkelle, *f.*; 2) Wagenkelle zur Aufnahme des Reisefutters. [unterschlucken.

Келтува́ти, *v. a.* (*B.*) begierig hin-

Кельтува́ти, *v. a.* verbrauchen.

Кéльчúк, *m. ungr. Гол.* III. 422. Kosten, Auslagen, *pl.*; 2) Verbrauch, *m.* tägliches Bedürfnis an Getreide: на к. зóíже і на насíне; 3) Nahrungsmittel überhpt.

Кéлюх, *m.* Schlägel zur Bearbeitung des Töpferthones, *m.*; 2) *pl.* Gedärme, *pl.* s. Кáлюх.

Кéма, кéмити, & s. Тя́ма, тя́мити &.

Кемлúк, s. Комлúк, *Левч.*

Кéмнях, *m.* s. Грýда 1) *ОП.*

Кéмпа, *f.* Flussinsel, *f.* Werder, *m.*

Кéндї, *pl.* Wintersocken, *pl.*; * grosse Stiefel, *Ч.* VII. 575. [Saucisson, *m.*

Кéндюх, *m.* Magen, (des Schweines),

Кеп, *gen.* кпа u. кéпа (*pl.* кпи) *m.* Narr, Dummkopf; в кéпа грáти *Піс.* = в дýрня гр.; 2) Spott *m.* кéпи бúти з когóсь *Ф.* mit jmdm Spott treiben, sich über jmdn lustig machen.

Кепáр, *m. Ф.* muthwilliger Spötter, Schurke, *m.*

Кепелю́х, s. Капелю́х. [Чемéрка.

Кéпень, кепеня́к, *m.* Art ungar.

Кепкáрка, *f. Ог.* 98 Spötterin, *f.*

Кепкóване, *n.* das Spotten, Lachen über etw.

Кепкувáти, *v. n.* над ким (чим), — собí з когó (чогó) über jmdn (etw.) spotten, sich lustig machen; s. Кúйти.

Кéпский, *a.* schlecht, schofel.

Кéпство, *n.* s. Кúйни *Мх.*; 2) Hundsfötterei, Schofelei, *f.* schofles, albernes Zeug *H.* 57.

Кептю́га, *f. aug.* s.? Кеп *М+Б.* 83.

Кепýта, *f. N.* e. Berges. [кератóвий.

Кéрат, *m.* Kehrrad, *n.* Göpel, *m. adj.*

Керва́, кервя́нка, (*B.*) *f.* s. Кров; кервáвий, кервúстий & s. Кровáвий &.

Кéрвань, *f.* Weiderich, *m.* Blutkraut, *n.* (Lythrum salicaria). [dix cerefolium).

Кервéль, *f.* Kerbelkraut, *n.* (Scan-

Кéрдаль, *m.* s. Кнур.

Кердéль, (*d.* кердéлець); *m.* s. Кирд, кирдúль etc. [*Ч.* IV. 565.

Кéрез, *praep.* s. Чéрез *Ог.* 75. 181.

Керекорíти, *v. n.* kollern; girren; quaken, (*Ф.*).

Керéя, *f.* s. Кирéя.

Керúнє, керúнити etc. s. Кирúнє.

Кéрма, *f.* Ruder, Steuerruder, *n.*

Кермáнич, кермáч, *m.* Ruderer, Steuermann, *m.*

Кéрмек, *m.* Statice gmelini u. tatarica.

Кермéнь, *m. Піс.* s. Чéрвець, Potentilla argentea.

Кéрмеш, *m.* Kirchmesse, Kirmess, *f.*

Кермíвка, *f.* Steuerfeder, *f. gew. pl. Пол.* [lenken s. Керувáти.

Кермувáти, *v. a.* чим etw. steuern,

Керúця, etc. s. Кирúця.

Керóва, *f. Мі.* II. 49. керóване, *n. n.* Lenkung, *f.*

Кéрон, *m.* Unternehmer, Leiter, *m.*

Керосúн, *m.* Naphta, Erdöl, *n.* Erdwachs, *n. adj.* керосинóвий, *Не.*

Кéрпець,-пця, *m.* Bast-, Holzschuh, *m.*

Кертáти, *v. n.* кíньми s. Керувáти.

Керти́на. кертúця, *f.* Maulwurf, *m.* (Talpa); 2) *N.* e. Berges.

Кертúчина, *f.* кертовúяе, *n. coll.* Maulwurfhügel, *m.* [II. 108.

Керувáль, *m.* Lenker, *m. Піс. Мі.*

Керувáти, *v. n.* u. *a.* ким, чим lenken, leiten, regieren. [joch, *n.*

Керцýн, *m.* Mittelstück im Ochsen-

Кесéт, *m.* кесетúна, *f.* Säckel, Beutel, *m.* Cassette, *f.*

Кéскати, s. Таскáти.

Кестемéн, *m. ungr.* Hochzeittuch, *n.*

Кéте, s. Ке.

Кéтяг, (*d.* кéтяжок), *m. M.* I. 156. Traube, *f.*; 2) Stumpf, *m. Ст.*

Кéфаль, *f.* Art Fisch, s. Лобáн.

Кéца, *f.* Kotze, *f.* zottige Wollendekke, *Oc.* (61) I. 223.

Кéша, кешýля, *f.* s. Ксúба.

Кéшель, *m* кешелúстий, *a.* s. Красúстий

Кешéня, s. Кишéня. [I. Кúба, *f.* Kiebitz, *m.* s. Чáйка.

II. Кúба, *f.* Ungethüm, Ungeheuer, *n*

Кибáлка, (*d.* -áлочка), кибáвка, *f.* Kopfreif, Art weibl. Kopfputz (гибáвка, гибáти, бráти).

Кибáта, *f.* s. Навúчка.

Кúбель, -бля, *m.* Kübel, *m.*

Кибéць, (*d.* кúбочик), s. Ковбéць

Кив, *g.* кúва, *m. H.* 75. das Locken, Drohen, Deuten mit dem Finger; 2) das Nicken, Schütteln (des Kopfes) *K. M.*

Кúвати, кúвнути, *v. n.* wackeln, nicken, schütteln, winken: пáльцем, drohen s. Накúвати; 2) *v. a.* rühren; — ся sich —.

Кúвень, -вня, *m.* s. Сéрпень.

Кúвер, *m.* hohe Mütze, Czako, *n.*

Кивýха, *f.* die zuwinkt, Kokette, *f.* *Кв.* 262.

Киги́, *int.* vom Geschrei des Kiebitz.

Киги́к, *m.* *М.* III. 117. киги́кане. *n.* das Geschrei des Kiebitz.

Киги́кати, киги́гати, *Піс.* *v. n.* vom winselnden Geschrei des Kiebitz s. Скигля́ти; 2) herumlaufen *Kol.* I. 202.

Киги́тка, киги́ця, кикиги́ця, кикиги́чка, киги́чка, *f.* Kiebitz, *m.* s. Ча́йка. [Кали́тка.

Кигле́нечка, *f.* *Ч.* III. 457. s.

Ки́готь, *m.* s. Ко́готь.

Ки́дальник, (-альщик). *m.* Arbeiter der Garben, Heu etc. auf den Schober zuwirft.

Ки́дати, ки́нути, *v.a.* werfen, schleudern; — пля́ми Flecken werfen; — ся камі́нєм Steine werfen (von Gassenbuben); **b*) sich woran machen, sich ungehalten, ungeberdig benehmen; *c*) aufkommen, hie u. da zum Vorschein kommen (*B.*) *Пот.* III. 29.

Ки́дик, *m.* kleiner Mensch; Aschenbrödel, *n.* (*B.*).

Ки́дра, *f.* Bastsohle, *f.*

Ки́древ, *m.* *Ф.* s. Кедри́на. [47).

Ки́злик, *m* Art Blume *Кн.* (*Пр.* VIII.

Кизя́к, *m.* trockener od. gefrorener Viehkoth, -mist, *m.*

I. Кий, *pron.* s. Яки́й *Гл. б.* 69. кий біс! was Teufel! +*M. Ог.* 91.

II. Кий, *gen.* ки́я, (*d.* кию́к, -ийка́), *m.* Stock, Prügel, *m.* кие́нний grosser St. *pl.* Stockschläge, *pl.*

Кийови́й, *a. K.* Prügel-. [Kijewer-.

Ки́їв, *m.* St. Kijew; *adj.* ки́ївский

Ки́ка, *f.* *m.* in d. Kinderspr. Fleisch, *n.* *Пот.* III. 31.

Кикити́ня, *f.* Kokette, *f.*

Ки́кіть, ки́коть, -ктя, *m.* (*d.* ки́ктик), *m.* verkümmerter Finger, Ellenbogen etc.; Rudiment, *B.* Stummel, Stumpf, *m.*; 2) Daumen, *m.* *Пот.* III. 31.

Ки́кнути, *v. n.* crepieren.

Киль, *m.* *Ру.* Kiel, *n.*

Ки́ла, *f.* Leistenbruch, Bruch, Leibschaden, *m.* (ruptura) *Пот.* III. 32.

Ки́лавий, *a.* ки́лавець, -вця, *m.* leistenbrüchig.

Ки́лавка, *f.* verkümmerte, früh abfallende Zwetschkenfrucht. [ля́ти.

Килúкати, *v. n.* *М.* I. 78. s. Кви-

Ки́лим, (-ли́м), *d.* килúмок, -мка, *m.* Teppich, *m.* [-weberin, *f.*

Килúмниця, *f.* Teppichstickerin,

Килúна, *f.* Acilina, (Aquilina); 2) *Ч.* V. 564. s. Калúна.

Килúця, *f.* s. Ха́та.

Килтúна, *f.* s. Долúна.

Кильчи́к, кильту́нок, & s. Ке́льчик.

Ки́люф, *m.* s. Ке́леп.

Ки́ля, *f.* s. Хвúля (v. d. Zeit) *Ог.* 79.

Кима́к, *m.* кимачúна, *f.* кима́че, *n. coll.* (*aug.* -чи́ско, -чи́ще, *n.*) unbrauchbares, krummes Holzstück.

Кимбрúна, s. Цимбрúна.

Кимпúна, *f.* *Пар.* s. Ке́мпа.

Кимштува́ти кого́ по́зуму §. jmdn auf die Probe stellen, versuchen.

Киндзерáвий, *a pol.* s. Кучеря́вий.

Ки́нди. *pl. Ко.* 115 Art warme Schuhe.

Киндиóа́л, *m.* Art hitziges Getränk; 2) Bergtheer, *m.*

Киндирúця, *f.* s. Тендирúця.

Киндя́к, *m.* Art Baumwollenstoff zum Unterfüttern der Kleider; 2) Band, *n.* s. Скиндя́чка.

Кинї́вний, *a.* launig, capriciös.

Ки́нути, s. Ки́дати; (кинú! *imperat.* rühre!). [2) Ballen, *m.* *ГШ.*

Ки́па, *f.* plumpe Person *Ч.* VII. 575; Кипарúс, *m.* Cypresse, *f.* кипарúсний, *a. C.* I. 122. Cypressen-; кипарисовáті, *pl.* Cupressineae.

Ки́пень, -пня, *m.* siedendes Wasser; кипне́м, *adv.* *Щог.* 143 kochend, brodelnd.

Ки́пінь, *f.* Siedepunkt, *m.*

Кипíне, *n.* das Sieden.

Ки́піть, кипо́к, *m.* s. Ки́пяток.

Кипíти, кипенíти, *v. n.* sieden, kochen, wallen.

Киповя́з, *m.* Ballenbinder, *m.* *ГШ.*

Киприе́й, *m.* s. Иван-чай. [[Кúпρις].

Киприда, *f.* *Bein.* der Aphrodite

Ки́прий, *a.* löcherig, porös; хлїб wohlgebacken; -а земля́ locker.

Кипть, *m.* *Oc.* (61) VI. 42. Russ, Satz, *m.*

Киптáр, (*d.* киптáрик), *m.* kurzes ärmelloses Pelz. [Qualm, *m.* Staubwolke, *f.*

Киптя́ва, *Оп.*; киптя́га, *Б. f.* Staub,

Кипятúти, *v.a.* *Ко.* 163. siedendheiss kochen, sieden lassen, auskochen, *Под.*

Ки́пяток, -тка, кипя́ч, *К. m.* siedendes Wasser.

Кипя́чка, *f.* Erdöl, Naphta, *n.* [*Кв.* 124.
I. Кир! *int.* vom höhnischen Weisen
II. Кир, *m.* nur im *Nominat.* u. *Vocat.* ки́рie in к. еле́йсон! Herr, *m.* [κύριος].
III. Кир, *m.* кир-кита́йка, *f. КС.* IV. 501. Art leichtes Tuch; 2) Trauerflor, *n. Пис.*
Кирги́з, *n.* Kirgise, *m.* кирги́зя́, -я́ти, [*n.* Kirgisenkind, *n.*
Кирд, кирді́ль, -е́ля, *m.* кирде́ля, *f. Пол.* ein Theil der Schafherde; Rudel *f.*
Кирдови́к, *m.* Hirt, Hüter eines кирд.
Кире́й, *m.* s. Кири́ло.
Кире́я, *f.* Art vornehmes Oberkleid.
Ки́ржа, *f. Ф.* Hirtenstab, *m.*?
Кирза́ти, *v. n.* und — ся mühevoll sich fortbringen, m. fortkommen.
Ки́рик, *m.* Cyriacus [Κήρυκος].
Кири́лиця, *f.* Cyrillschrift, *f.* кири́льский, *a.* cyrillisch.
Кири́ло, *m.* Cyrill.
Кири́не, *n.* etw. Aufgewühltes, Unordnung, Wust; Sudelei, *f.* Schmutz, *m*; 2) Reichthum, *m.*
Кири́нити, *v. a.* aufwühlen; in Unordnung bringen; beschmutzen; 2) *v. n.* dicht fliessen.
Кири́нний, *a.* schmutzig, sudelhaft.
Кири́нник, *m.* unordentlicher Mensch, Sudler, *m.*; 2) ein Reicher, Geldprotz, *m.*
Кири́нниця, *f.* Sudlerin, *f.*; 2) Spülichtzuber, *m.*
Кири́ня, *f. Bein* der горі́вка.
Ки́ркати, ки́ркнути, *v. n.* schrillend schreien, kreischen, scheu aufschreien (v. d. Henne) *Не.*
Кирли́г, *m.* s. Гірли́ґа.
Кирма́к. s. Кима́к.
Кирма, кирма́ти, etc. s. Ке́рма etc.
Кирни́ця, (*d.* -и́чка), *f.* Brunnen, Brunnenquell, *m.*
Кирни́чина, *f.* kaltes Quellenwasser.
Кирни́чний, *a.* vom Brunnenquell; 2) *s a. m.* Nbfl. des Че́ремош ч.
Кирни́чник, *m.* Brunnenmoos, *n.* (Fontinalis) *B.*
Киром а́н, *m.* Statice latifolia.
Ки́рпа, *f.* gewundene Haarflechte; 2) stumpfe Nase; * ки́рпу гнути die Nase aufwerfen, rümpfen.
Кирпа́вий, кирпа́тий, ки́рпий, *КС.* VIII. 351. mit aufgeworfener, gerümpfter Nase.
Ки́рпити ся, *ВБ.* die Nase rümpfen.
Кирпи́ч, *m.* in Ziegelform getrockneter Viehmist zum Brennen gebr.; 2) —, кирпи́чина (*d.* -инка), *f.* Ziegel, *f.* Ziegelstein, *m.*
Кирса́тий, *a.* s. Курно́сий, *Н.* 164.
Киртида, *f. Гол.* III. 439.?
Кирчáти, s. Кричáти.
Кися́, *f. Ч.* VI. Stricksack; Geldsäckel, -beutel, *m.*
Кисасо́нка, *f. ungr.* s. Пани́нка, *Top.*
Киселиця, *f.* кисі́ль, (*d.* киселе́чок; *aug.* кисїли́ще), *m.* Sauersuppe aus Hafer- od. Gerstenmehl erzeugt.
Киселичник, *m.* Gefäss worin киселиця gährt, *n.*
Ки́сень, -сня, *m.* Sauerstoff, *m.* (Oxygenium); кисе́нний, *a.* -а сіль, Sauerstoffsalz, *n. Пол.* [vom Niederhauen?
Ки́сим, *m. Н.* 217. (сі́ким) — голова́
Киси́р, *m. coll.* Mutterschafe mit frisch geworfenen Lämmern. [v. Kijew.
Кисїлі́вка, *f. N.* eines Stadthügels
Ки́ска, *f. Ф. dim.* s. Ки́са.
Ки́слий, *a.* sauer, gesäuert; 2) * weinerlich. [greinen.
Кисли́ти ся, sauere Miene machen,
Кисли́ця, *f.* sauerer wilder Apfel; * *А-Г.* 157. -цї в пе́льку пха́ти vici Saueres, viele Drangsale erdulden §.
Кисли́ч, *m.* Sauerdorn, *m.* Berberitze, *f.* (Berberis vulg.); кисличева́ти, *pl.* Berberideae. [tergrün (Pyrola secunda).
Кисличкий, *pl.* einseitsblütiges Win-
Кислоо́кий, *a.* mit verschleimten verklebten Augen.
Кислота́, *f.* (ки́слощі, *pl.*) Säure, *f*
Кисля́к, *m.* gesäuertes Brod, *Н.* 241; 2) Sauermilch, *f.* (*В.*).
Ки́снене, *n.* Gährung, *f. В.*
Ки́сник, *m. Пол.* s. За́квас.
Ки́снути, *v. n.* gähren, sauer werden; * weinen, *Пис.*
Кисть, ки́стка, (*d.* ки́сточка *Ф.*), *f.* Pinsel, (*d.* Pinselchen, *n.*) Büschel, *m.*; 2) Traube, *f. В.*
Кисте́ць, -тця, *m.* Pinselschimmel, *m.* (Pennicillum) *Вол.* [pogon).
Кистю́х, *m.* Bartmücke, *f.* (Cerato-
Кит, *m.* Wall, Wallfisch, *m.* (Balaena mysticetus). [Büschel, *m.*; Rispe, *f.*
Кить, ки́та, *f.* Quaste, *f.*; Strauss.
Китае́вий, китайко́вий, китайча́ний, *a.* aus кита́й, кита́йка, *Пот.* II.

Китáецъ, -áйця, *m.* Chinese, *m.* китайчá, -áти, *n.* kleiner Chinese; *adj.* китáйский, chinesich.

I. Китáй, *m.* китáйка, (*d.* китáечка), *f.* Taffet, *m.* leichter Seidenzeug.

II. Китáй, в — грáти *Kol.* I. 113.?

Китáйка, *f.* s. Китáй I.; 2) knäuelblütige Glockenblume (Campanula glomerata); 3) s. Кить.

Кúтви, *pl.* Klötze als Unterlagen bei Holzbauten, *pl.* s. Кóти.

Кúти, *pl. АД.* I. 121. s. Кúтиця 4), Китúстий, *a.* buschig.

Китúти, *v. a. Ф.* in кúтиці winden, binden; 2) segnen.

Кúтиця, (*d.* китúчка), *f.* Blumenstrauss, *m.*; 2) — горóху Garben, *m.* Bündel, *n.* (der Erbse); 3) Quaste, *f.*; 4) *pl. АД.* 108 Unterfutter eines Kleides, *n. Пот.* II. 19.

Китúчний, (-úшний), *a. Кух.* mit einer Quaste bei dem Säbel. [(Xenia).

Китúчник, *m.* Strausskoralle, *f.*

Китúще, *n. m. aug.* s. Кит.

Кúтів корм, Wallfischaas, *n.* (Clio borealis) *Вол.*

Кúтька, *f. Ко.* 107 Art Kartenspiel.

Киткú, *pl.* Haarflechten oberhalb der Ohren. [*m.* (Alopecurus pratensis).

Кúтник, *m.* — луговúй Fuchsschwanz,

Китóвець, вчíп —, *m.* Wallfischlaus, *f.* (Cyamus ceti). [fänger, *m.*

Китолóвець, -вця, *m.* Wallfisch-

Китýшка, *f.* — червóна Erdbeerpinat, *m.* (Blitum virgatum).

Китчáстий, *a. Ст.* mit кúтиці 3) versehen, quastenreich.

Китю́х, *m.* Fuchsschwanz, *m.*

Китáг, *m.* s. Кетáг. [II. 304.

Кúхавиця, *f.* Keuchhusten, *m. Mi.*

Кихкотúти, *v. n.* rieseln; schwellen.

Кúхтик, *m. dim.* s. Кúготь, кóготь *C.* I. 218.

Киць-киць! *int.* Lockruf der Katzen.

Кицúне, *n.* s. Кицá.

Кицирувáти, *v. a.* mit der Katze die Schultern abkratzen. [scholle, *f.*

Кúцка, *f.* Rasenstück, *n.*; Lehm-

Кúцька, кúця, *f.* s. Кíтка, *Ч.* V. 193

Кицá, -áти, кицáтко, *n.* kleiner Topf.

Кицáти, *v. a.* schlagen; betasten (im Blindekuhspiel).

Кúчелéнок, кúчеренок, -нка, *m.* Fingergelenk, *n.* (*Фр.*); 2) verkümmerter Finger, Rudiment, *n.*

Кúчера, кичíра, (*d.* кичíрка), *f.* bewaldete Bergspitze, *Ф.*; Hügelstrich, *m. N.* vieler Berge.

Кичерéва, *f.* Nbfl. des Прут.

Кúчити ся, sich aufblähen, s. brüsten, *ГШ.*; 2) wölfen s. Ощенúти ся.

Кúчка, *f.* Bündel von Stroh od. Schilf zum Dachdecken, *n.*; 2) Art Kreppe aus Flachs; 3) Ring zur Haarfrisur, *m. Kol.* I. 38; Kopfputz, *m.*; 4) Erdhügel, *m. vgl.* Кúцка; 5) Federbusch am Czako, *m. Пот.* III. 31. [II. 120.

Кичувáти, *v. a.* s. Корчувáти, *P.* I. Киш! a. кúш! *int.* Scheuchruf.

II. Киш, *m.* Wälzer, *m.* (Corophium).

Кишéнний, *a. Пс.* Taschen-.

Кишéня, (*d.* кишéнька). *f.* Tasche, *f.*

Кишíти, *v. n.* (кишý, кишúш, кишúт) wimmeln, *Пот.* III. 31.

Кúшка, *f.* Darm, *m.*; 2) Leber-, Blutwurst, *f.*; 3) Art eiserner Haken, Anker am Ende der кодóла *Не.* (*Пр.* XI. (1) 130. 118.

Кúшкати, *v. n.* mit dem Ruf „киш!“ verscheuchen, vertreiben, *Не.* [*Кух.*

Кишкáтий, *a* gespreizt, aufgeblasen,

Кишкíвка, *f.* Darmsaite, *f.*

Кишкóвий, *a.* Darm-; 2) Wurst-.

Кишлó, *n. Др. c.* 239. Lagerstätte, *f.* Nest, *n.* [wimmelnd, *Левч.*

Кишмá, *adv.* in ungeheuerer Menge

Кишнéць, -ецá, *m.* Coriandrum sativum.

Кúшнути, *v. a.* §. stürzen, werfen, *Кн.*

Киáк, киáх, *m.* Rohrkolben, *m.* (typha); Mais-, Kukuruzkolben.

Киáнь, киáнка, *f.* Schlägel, Klöpfel; Böttcherhammer, *m.* [der St. Кúїв.

Кияни́н, *pl.* Киáне, *m.* Einwohner

Киáнка, *f.* Weib aus Кúїв; 2) Wallfahrerin nach Кúїв, *Мак.*

Киáнський, *a. M.* I. s. Кúївский.

Киáня, *f. Ф.* [*Иоез.*(67)59] Art Spaten?

Киáчник, *m.* Psolus, *B.*

Кі, *conj.* s. Хотá.

Кібгáти, *v. a.* etw. schwer aufheben.

Кібéць, s. Кобéць, ковбéць.

Кібзувáти, (*Ф.*) s. Кебзувáти, кімувáти. [Sperlings.

Кібчик, *m. Ч.* III. 58. *Bein.* des

Ківбасá, *f.* s. Ковбасá, *K.*

Кі́вна́та, *f. Ko.* 130 s. Кімна́та.
Кі́во́т, *m.*israel. Bunaeslade; 2)s.Кіо́т.
Кі́вш, (*d.* кі́вшик, ківшо́к), *m.* Trinkgeschirr, *n.* Schöpfkelle, *f.*
Кі́гтї, *pl.* Krallen, *pl.* s. Ко́готь.
Кі́ев е́ць, -вця́, Кі́їв, *m.N.* e. Berges.
Кі́з, *m. H.* 161 das Innere des frisch abgeschlachteten Viehes.
Кі́зїй, *a.* s. Ко́зїй, ко́зячий, *Ог.* 35.
Кі́зла́ти, *v. a.* etw. langsam zustande bringen, aufbauen: хатчи́ну etc.
Кі́зли́, *pl.* s. Козе́л; кі́зликй, *pl.* кі́зли́ня, *coll.n.* Dachsparren,*pl.* 2)winkelförmig, sperrig zusammengeschlagene Hölzer zum Festhalten der obersten Strohschichte am Strohdache.
Кі́зли́ця, *f.* Gazelle, *f. Ф.*
Кі́зли́чка, *f.* Ziegenhaut, *f.*
Кі́зля́к, *m.* s. Козля́.
Кі́зя, *f.* linker Nbfl. der Ильця; 2) *N.* e. Berges.
Кі́зя́к, *m.* s. Кизя́к; 2) *Ky.* s. Бордю́г (aus Ziegenhaut).
Кі́й, кійо́к, etc. s. Кий etc.
Кі́йкува́тий, *a.* -е про́со *Oc.* (61) IX. 192 Kolbenhirse, *f.* (Setaria italica).
Кі́йло, *n.* Sumpfspirstaude, *f.* (Spiraea ulmaria); 2) Art Steppengras: Stipa pennata. [*Ог.* 77.
Кіка́ч, *m.* кіка́чка, *f.* s. Тїка́ч etc.
Кі́л, *gen.* кола́, *m.* кі́лє, *n. coll.* Pfahl, Pflock, *m.* кіл від кола́ (кілю́к від кі́лка́), von Haus zu Haus.
Кі́лька, *num.* etliche, einige, mehrere (bis zehn); на — час auf einige Zeit.
Кі́лькадеся́ть, *num.* einige Zehner (bis hundert).
Кі́лькадру́г, в — mit etlichen, einigen Leuten, mit wenigem Gefolge, *У.*
Кі́лькалі́тний, *a.* mehrjährig.
Кі́лькана́йцять, *num.* einige über zehn (bis zwanzig). [*Шар.*
Кі́лькача́стний, *a.* mehrtheilig,
Кі́льки, (-ись) s. Кі́лька.
Кі́лький, *a.* wie gross, wie viel; — час wie lange Zeit.
Кі́лькиця, *f. Шіс.* s. Кі́льки, кі́лька.
Кі́лькість, -ости, *f. Пол. B.* Menge, Quantität, *f.* Quantum, *n.*
Кі́лько, *adv.* wie viel.
Кі́лькора́кий? *a.* wie vielfach? wie vielfältig? *Оц.* §. 181.
Кі́лько́ро, *num.* etliche, einige.
Кі́лькоцьві́тий, *a.* mit mehreren Blüten, *B.*
Кі́лькощі́вний, *a.* mehrspaltig.
Кі́лкува́ти, *v. a.* mit Pflöcken, m. Nägeln beschlagen (чо́боти).
Кі́льня́, *f.* Fuhrmannssitz, Bock, *m.*
Кі́ло́к, -лка́, (*d.* кіло́чок) *m.* Pflock, Nagel, *m.* кіло́к від кілка́ s. Кіл від кола́; 2) Wirbel an der Geige, *m.* *кілко́м сиді́ти unbeweglich sitzen, hocken.
Кі́льця́, *n.* Rädchen, *n.* Ring, Reif, *m.* Scheibe, *f.* [kerig.
Кі́льцева́тий, *a. Пол.* (з. 33) hökКі́льча́к, *m.* Keimlappen, *m. B.* s. Прозя́бець, *vgl.* Коле́ць. [niculatae) *pl.*
Кі́льча́сті, *pl.* Hornfrüchtige, (CorКі́льче, *n. coll.* Keime, *pl. B.*
Кі́льчити, *v.a.*keimen lassen; — ся keimen; *b*) von sich begattenden Hunden.
Кі́ля́, *praep. Ч.* IV. 567 s. Бі́ля, neben.
Кім, *m.* кі́мє, *n. coll.* — снїгу́ Schneeklumpen, *m.*
Кі́мла́ч, *m.* s. Ятра́к.
Кі́мля, *f.* Art Fischnetz, Zuggarn, *n.*
Кі́мна́та, *f.* Zimmer, *n.* Wohnstube, *f. dim.* кімна́тка, *f.* Zimmerchen, Stübchen, *n.* [Erdklumpen, *m.* etc.
Кі́мса, *f. H.* 204 ein Stück Brot;
Кі́мсола́, *f.* dh Arbeit Erworbenes.
Кі́мува́ти, *v. n.* (*Ф.*) vermuthen.
Кін, *gen.* коня́, *m.* Ecke, [γῶνος]; 2) Scene, Bühne, *f.*
Кінь, *gen.* коня́, *m.* Pferd, Ross, *n.* кінь-мере́нець *H.* 17? коне́м їхати, reiten; — пити́ zu Pferde etw. führen (im Gebirge mit бесáги).
Кі́нва, *f.* hölzerne Kanne, *Ш.* II. 250. s. Коно́вка. [der Peitsche, *m.*
Кі́ндзер, *m.* Haarzipfel am Ende
Кі́ндра́т, *m.* Codratus, Konrad.
Кі́не́ць, (*d.* кі́нчик), *m.* s. Коне́ць.
Кі́нни́й, *a.* zu Pferde, mit Pferden fahrend; * hastig, schnell: та не бу́дьте всї кінні, тре́ба бу́ти тро́ха й воловому́; *adv.* кі́нно.
Кі́нни́к, *m.* кінни́ця, *f. Гол.* III. 82. (*d.* кінниче́нька *АД.* I. 37) Pferdestall, *m.*; 2) кінни́к, *Шар.*Reiter, Cavallerist,*m.*
Кі́нни́ця, кінно́та́, *f.* Reiterei, Cavallerie, *f.* [gespann,*n.*?
Кі́нни́чка, *f. Гол.* III. 3. Pferde-
Кі́ньски́й, (-цький), *a.* Pferde-
Кі́нчани́н, *m.* der am Ende des

Dorfes wohnt, (*Фр.*). [spitzig.

Кінча́стий, *a.* am Ende zugespitzt,

Кінча́ти, (-а́ю, -а́єш), s. Кінчи́ти; — ся *Зар.* sich zu endigen pflegen, gewöhnlich das Ende nehmen.

Кі́нчик, *m. dim.* Endchen, Spitzchen, Zipfelchen, Läppchen, *n.*

Кінчи́на, *f. Пол.* Extremität, *f.*; 2) —, кінчине́, *n.* Ende, Ableben, *n. Зг.*

Кінчи́ти, *v. a.* endigen, beschliessen; — ся sich endigen, schliessen.

Кіня́чий, *a.* -е зі́лє, Hexenkraut, *n.* (Circaea luteliana).

Кіо́т, *m.* Glasschrank mit Heiligenbildern, *m. C.* II. 110.

Кі п, яки́м кі́пом ти міг то учини́ти?[i] wie konntest du dich nur untersteh[i]en dieses zu thun? (*Ф.*).

К[1] пні́ти, *v. n.* thauen, s. Топні́ти.

К пно, *adv.* ist Thauwetter; ist kothig *Gr.* 21.

Кі́пости ся, erschrecken, *Gr.* 21.

Кіпті́ти, (кип-), *v. n.* sieh aufwirbeln (vom Staube) *АД.*I.300.s. Конопті́ти.

Кіпцюва́нє, *n.* das Aufwerfen der Grenzhügel *Pa.* I. 372 s. Копе́ць.

Кіпші́ти, s. Кишіти.

I. **Кір**, *g.* ко́ру, (кир, *g.* ки́ру), *m.* Masern, *pl.* (morbilli).

II. **Кір**, *g.* кі́ра, *m. Bein.* des Zigeuners, = Dieb.

Кі́рє, *n. coll.* s. Кора́ Rinde *f.* (*B.*).

Кіржа́к, *m.* ein Räudiger.

Кіржи́тїти, *v. n.* räudig sein.

Кі́рка, *f.* s. Ли́йжка, *Ш.* I. 392; 2) до кіро́к попу́сти́ти *Oc.* (61) VI. 19. 35?

Кірма́к, *m.*s.Кироман́; ке́рмек, *Нїс.*

Кірува́ти, s. Курува́ти, *Еф.* 19.

Кірх, *m. Oc.*(61) VI.19s. Корх; кула́к.

Хі́рцї, кі́рнцї, *pl.* Rinnen im Wasserrad der Mühle, *pl. vgl.* Корня́ти.

Кіс, *g.*коса́, *f.*Amsel,*f.*(Turdus merula).

Кісьо́а́, *f.* Mahd, *f.*

I. **Кі́ска**, *dim.* s. Коса́ kleine Haarflechte; 2) Leine, *f.* Seil, *n.*

II. **Кі́ска**, *f.* abgenutztes Ueberbleibsel der коса́ (Sense); verwendet als Messer, bes. als Rasirmesser; Messer aus einer Sensenspitze, *He.*

Кіська́ти, *v. a.* s. Па́ринувати.

Кісько́м, *adv.*seitwärts,schief,s.Кі́со.

Кісни́к, *m.* кісни́чка, *f.* Band am Ende der Haarflechte, *n. Ш.* I. 265.

Кісни́ця, *f.* Heuwiese, *f.*

Кі́сть, *gen.* ко́сти, *f.* Knochen, *m.* Bein, *n. pl.* Gebeine, *pl.*

Кі́стка, *f.* kleiner Knochen; кі́стка й ма́стка (масть) та́ка von ganz ähnlichen Wesen; 2) Steinkern, *m.*; 3) Würfel, *m. Пар.*; 4) *gew. pl.* кістки́ Knöchel an Füssen, *pl.* [selatus).

Кістко́ваний, *a.* gewürfelt (tes-

Кістля́вий, (-ле́вий), *a.* knochig, dürrbeinig.

Кістни́й, *a.* Knochen-.

Кістни́ця, *f.* Beinhaus, *n. Пар.*

Кістня́к, *Ст. Щог.* кістя́к, *m.* Beingerippe, Todtengerippe, Skelet, *n.* Knochenmann, *m.* [chelchen, *n.*

Кі́сточка, *f. dim.* s. Кі́стка, Knö-

Кістри́ця, *f.* s. Костри́ця.

Кістяни́й, *a.* beinern, aus Knochen.

Кістяни́стий, *a.* knochig, *Пол.*; knöchern. [*Вол. B.*

Кістя́нка, *f.* Steinfrucht, *f.* (drupa)

Кістя́р, *m.* Knochensammler, *m.*

Кі́счик, *m. dim.* s. Коса́р,*Гол.* III. 76.

Кіся́, -я́ти, *n.* Sensenstiel, *m.*

I. **Кіт**, *g.* кота́, *m.* кі́тка, (*d.* кі́точка), *f.* Katter, *m.* Katze, *f.*; 2) мо́рский Stechroche, *f.* (Trygon pastinaca), *He.*; 3) Schwanzmeise, *f.* (Parus caudatus) wegen des langen Schwanzes,(*B.*).

II. **Кіт**, *g.* кі́ту. *m.* Kitt, *m*

Кіть, -кіть, кіть -кі́ли́ть, *int.* vom Kollern, Rollen, Wälzen. [stampft, *m.*

Кі́твиця, *f.* Klotz in dem man etw.

Кі́ткати, s. Скобота́ти, kitzelu.

Кі́тлик, *m. dim.* s. Коте́л.

Кітли́ще, *n.* Gebirgkessel, *m.*

Кітло́ва, *f. N.* e. полони́на.

Кі́тля, *f.* Kittel, *m.*

Кітля́р, *m.*Kupferschmied,Kessler,*m.*; кітля́рка (*d.* -рочка), *f.*des Kesslers Gattin; *adj.* кітля́рчин, кітля́рский, des K.

(Кітни́й), *a.* nur *fem.* кітна́, trächtig (v. Schafen, Katzen, Rehen, Hasen &).

Кітува́ти, *v. a.* kitten.

Кі-у-ві́т! *int. W.* Nachahmung der Vogelstimme. [Sohle), *m.*

Кіфлик, *m.* Kranz, Fleck (auf der

Кіц! киц! s. Кіть.

Кі́цька, кі́ця *f.*s. Кіт, кі́тка, Kietze,*f.*

Кі́цький, кі́цечкий, *a.* wie gross, wie klein; — час wie lange; кі́цько wie viel (wie wenig).

Кíчка, *f.* s. Кúчка 1); 2) kurzes an beiden Enden zugespitztes Holzstück zum gleichn. Knabenspiel; 3) rückwärtiger Theil des Wagens, Hinterwagen, *m.*; Art Fuhrwerk zum Herschleppen grosser Stämme u. Balken.

Кіш, *g.* кошá, *m.* Korb, *m.* Korb od. Rumpf über dem Mühlsteine; 2) Feldlager, *n.* (der Kosaken).

Кíшка, *f. gr.* Katze *f.*; 2) s. Кúшка 3).

Кíшкати, *v. a.* §. sorgsam aufziehen.

Кішнá, *f.* s. Кісьбá, косовúця *Gr.* 21.

Кіяк, s. Кияк; Кіян, Кіянúн etc. *Левч.* s. Кияúн etc.

Клад, *m.* Scheiterhaufen, *m. КУ.*; 2) s. Кáдово, *Пол.*; 3) Schatz, *m.*; 4) Zinnia elegans. [бстрий —?

Кладéнець, -нця, *m. Ко.* 208

Кладúльце, -лця, *n.* Legestachel, *m.*

Кладúна, *f.* Alles was aufgelegt wird: Brett als Steg (s. Кладка), Stein zum Beschweren des Sauerkrauts im Fass; *pl.* Balken einer Stampfe; Brett als Unterlage.

Кладíльник, *m. Гол.* III. 17 Kasten-, Stiegensetzer (der Garben) *m.*

Кладка, *f.* ein über einen Bach, Wassergräben gelegtes Brett, Steg, *m.*

Кладня, *f.* — сóли *B.* Salzlager, Salzflötz, *n.*; 2) Halbschock der Getreidegarben auf dem Felde aufgelegt, *n.*

Кладниця, *f. У.* Sparcasse, *f.*

Кладóвище, (-бвиско) кладвище, *n.* Friedhof, Kirchhof, *m.*

Клáжа, *f.* Vorrath, *m. Ст.*

Клак, *m. pl.* клáки, s. Клóче.

Клам, *m. pol. W.* s. Лож; я повíв тóбе на — (*B.*) ich habe zum Scherz gelogen.

Клáмало, *m.* Lügner, *m.*

Клáмати, *v. a. pol. M.* III. 145 lügen; zum Scherz etw. vorlügen (*B.*). *Пот.* III. 64.

Клань, *W.* клáня, *f.* s. Кладня 2).

Клáниця, s. Клониця.

Клáнцати, *v. n.* зубáми mit den Zähnen klappern.

Клацáтий, *a.* s. Зубáтий.

Клáнцї, *pl.* (*B.*) Wolfszähne, Eckzähne, *pl.* [82 das Sichverbeugen.

Клáняне, (*d.* клáнянéнько), *Га.* I.

Клáняти ся, sich verbeugen, eine Verbeugung machen; jmdn grüssen: кому́, до кого́.

Клапáна, *f.* Klappe, *f.* (am Mieder).

Клапáня, *f.* Art haubenförmige Pelzmütze mit Ohrenklappen. [*Пот.* III. 64.

Клáпати, *v. n.* klappern, plappern,

Клапáтий, *a.* klappernd.

Клапáч, *m.* клапáчка, *f.* Plapper, (-in), Plauscher, (-in).

Клáпити, s. Квáпити. *Ог.* 80.

Клапкúй, *a.* niederhangend *Mi.* II. 261.

Клáпоть, (*d.* клáптик), *m.* клáптиця, *f.* Stück, *n.* — солóми eine Handvoll Stroh; Wisch, Fetzen, *m.*

Клапоýхий, *a.* mit grossen herabhängenden Ohren, klappöhrig.

Клаптáвий, клапшúвий, *a.* mit Fetzen, lumpig. [Art Pilz.

Клаптýля, *f.* s. Клаптáвий; 2)

Клáсти, (кладý, кладéш), *v. a.* legen, anlegen, setzen; — кого́ за кого́ jmdn zu etw. wählen, jmdn als — anstellen; — кого́, себé мýдрим jmdn, sich für weise ausgeben; — ся sich legen; *b*) * beschliessen, vorhaben.

Клатні: дбай о клатні землї *Шл.* (*Пр.* VIII. 967)?

Клáцати, s. Клáнцати. [piert.

Клáче, *n.* Jännerferkel, das bald cre-

Клáчити ся, wirr u. zähe werden wie Werrig (клóче), sich verfilzen.

Клебáнїя, *f.* §. Pfarrhaus, *n.*

Клебáнка, клебáня, *f.* s. Клапáня; 2) s. Капелюх.

Клебýк, (-ýх), *m.* s. Клубóк, *Фр.*; 2) Klumpen, Ballen, *m.*; 3) Kopfstück vom Hut, *n.*

Клевáк, *m. Пол.* Eckzahn, Hauer, *m.*

Клевелéченька, *dim.* s. Клевéтниця.

Клéвер, *m.* s. Комáниця. [rung, *f.*

Клеветá, *f.* Verleumdung, Läste-

Клеветáти, *v. n.* на кого́ jmdn verleumden, verlästern. [verlästernd.

Клеветний, *a. ЛД.* verleumderisch,

Клеветник, *m.* Verleumder, Lästerer, Ehrenräuber, *m. Ф.*

Клеветниця, *f.* Verleumderin, *f.*

Клеветнá, *f.* (*Фр.*) s. Дввінниця.

Клеветýха, *f. Bein.* eines schimpfenden, zänkischen Weibes *Ч.* III. 212.

Клевéць, -вця, (*d.* клéвчик), *m.* Hammer, *m.* [leus).

Клéвич, *m.* Hammermuschel, *f.* (Mal-

Клевтувáти, s. Кольтувáти.

*

Клевту́нок, -у́нку, *m.* Ке́льчик, кильту́нок. [*Ч.* VII. 575.
Клевцу́р, *m.* vierschrötiger Mensch
Кле́вня, *n.* das Leimen.
Клезну́ти, *v. n. А-Г.* 162 Backenstreiche geben; schlagen *Ки.*
Клей, *m.* Weissbuche, *f.* s. Граб; 2) s. Клий; клеїк, клеїти, клейки́й, etc. s. Кли́їк, клийки́й. [*m. Под.*
Клейкови́на, *f.* Kleber, Pflanzenleim,
Клейми́ти, клейни́ти, *Левч. Др. c.* 214. *v. a.* stempeln; brandmarken.
Клеймо́, клейно́, *Левч., n.* Stempel, *m.* Brandmal, *n.* [gnien, *pl.*
Клейно́ти, *pl.* Kleinodien, Insi.
Клейо́нка, *f. gr. Ко.* 115 Wachstuch, *n.*
Клейту́х, *m. Левч.* Pfropf, *m.*
Клек, *m.* s. Клец, кле́цок.
Кле́кавка, *f.* Schnarrheuschrecke, *f.* (Acridium stridulum). [Schnarren.
Кле́кіт, -оту, *m.* Geklapper, *n.* das
Клекота́ти, (-тї́ти), *v. n.* klappern, plappern, schnattern. [*Фр.*
Клемези́ти, *v. a.* zusammenleimen,
Кле́мпа, *f.* Schlampe, nichtsnutzige Dirne; 2) alte, schlechte Kuh.
Клень, кле́ник, *m.* клени́ця, *f.* Döbel, Hasel, *m.* (Leuciscus cepbalus).
Клен, клень, *m.* клени́ця, *f.* sptizblättriger Ahorn, (Acer platanoides).
Клень бо́а, *f. Пар.* s. Клятьба́ das Fluchen; 2) Eidschwur, *m.*
Клени́на, *f.* Ahornbaum, *m.* Ahorngehölz, *n. C.* I. 89.
Кленове́ць, -вця́, *m.* Ahornfalter, *m.* (Limenitis aceris). [Ahornholz.
Клено́вий, *a.* vom Ahornbaum; aus
Кленї́вка, *f.* linker Nbfl. der Ри́бниця.
Кленца́к, *m.* Kernbeisser, *m.* s. Костогри́з. [bar, *Пол.*
Клепа́льний, *a.* hämmerbar, dehn-
Кле́пало, *n.* Bret auf welches man ehedem schlug um die Leute zur Kirche zu rufen, *n.*: піп в дзвін а чорт в кле́пало; 2) Balzort der Auerhühner, *Gr.* 21.
Клепа́ня, s. Клапа́ня.
Клепа́ти, *v. a.* klopfen; dengeln, hämmern; 2) *на кого́сь *K.* jmdn fälschlich beschuldigen, verleumden, anklagen.
Клепа́ч, *m.* s. Кле́вець, Schlägel; 2) * Zungendrescher, Verleumder, *m. R.* 98; 3) geringe Scheidemünze.
Клепа́чка, *f.* Dengelstock, -amboss, *m.* [2) Abramis sapa.
Клепе́ць, -пця́, *m. ГШ.* s. Кле́вець:
Кле́пка, *f.* Brettchen, *n.*; 2) Daube, Fassdaube; * бра́ку́е му одно́ї кле́пки в голові́ er hat seine fünf Sinne nicht beisammen, es ist bei ihm im Kopfe nicht richtig; 3) Butterwecke, *f.*
Клепта́ти, клепті́ти, *v. n.* * viele Male ein u. dasselbe reden.
Кле́р, *m. P.* s. Клир; кле́рик, *m.* Cleriker, *m.* клерика́л, *m.* (-а́льний etc.) clerical.
Клеса́чка, *f.* Art Schustergeräth.
Клест кривоно́с, *m.* Kreuzschnabel, *m.* (Loxia curvirostra).
Клесува́ти, *v. a.* Art Schusterarbeit, *vgl.* Кліїсува́ти.
Клеть, *f. Ме.* 165 s. Кліть.
Клец, кле́цок, -цка, *m.* Klotz, Hackestock, Block, *m.*
Клеча́льний, *a.* -а неді́ля Pfingstsonntag, *m.* Pfingstwoche, *f.* [feste), *n.*
Клеча́нє, *n.* Maienlaub (am Pfingst-
Кле́чаний, (-а́нний *Ш.* II. 119), *a.* aus grünem Maienlaub; 2) s. Клеча́льний.
Клеша́, *f.* (*Фр.*) Spundloch, *n.*
Кле́шня, *f.* s. Кліїшня́: 2) s. Саке́льня.
Клешня́к, *m.* Bottknüppel, *m.*
Клещеви́на, *f.* Wunderbaum, *m.* Christuspalme, *f.* (Ricinus communis).
Клещишо́к, -шка́, *m.* Bücherscorpion, *m.* (Chelifer caneroides) *Пол.*
Клещіне́ць, -нця́, *m.* плями́стий gefleckter Aron, Zehrwurz, *f.* (Arum maculatum); клещінцева́ті, *pl.* Aronartige (Aroïdeae).
Клив, *m.* s. Клева́к, *У.*
Кли́ва, *f.* nackter Gipfel eines Berges; *N.* e. Berges.
Кли́гати, *v. n.* mit Mühe im Gang sich erhalten (von e. Mühle etc.).
Клиж, *m.* s. Лі́гар.
Клий, *m.* Leim, *m.* [brig.
Клийки́й, клиї́стий, *a.* leimig, kle-
Кли́йкість, -ости, *f.* Klebrigkeit, *f.*
Клийни́й, *a.* Leim-.
Клийова́р, *m.* Leimsieder, *m.*
Клийова́рня, *f.* Leimsiederei, *f.*
Кли́їк, *m.* Gersten-, Haferschleim, *m.*
Кли́їти, *v. a.* leimen, kleben. [*Term.*
Клик, *m.* Ruf, *m.*; 2) Lärm, Tumult, *m.*

Кли́канє, *n.* das Rufen.

Кли́кати, (кли́чу, кли́чеш) кли́кнути, *v. a.* rufen, anrufen; на когóсь sich auf jmdn berufen.

Кликáч, *m.* Rufer, *m. Пар.*

Кликóвщина, *f.* † Art Abgabe. [*m.*

Кликýн, *m.* торгови́й Marktschreier,

Клим-клим! *int.* vom Geklimper.

Клим, Кли́мко, *m.* Clemens.

Климóáс, *m.* Narr; Trottel, *m.*

Кли́мля, *f.* s. Кíмля.

Климяти́н, *m. N.* e. Berges.

I. Клин, клинь, клини́на, клинíвка, клинчýк etc. s. Клен, клень etc.

II. Клин, (*d.* кли́нець, клинóк -нкá, кли́нчик), *m.* кли́нє, *n. coll.* Keil, *m.* 2) Zwickel im Kleide; keilförmiges Erdstück, k. Figur etc.; 3) Nagel, Pflock, *m.*

Кли́ник, *m.* s. Гóлубель.

Клинковáтий, *Пол.* клиновáтий, *a.* keilförmig.

Клинкувáти, *v. a.* mit keilförmigen Pflöcken beschlagen (die Wände einer hölzernen Hütte). [bein, *n. B.*

Клиновúй, *a.* Keil-, -а кість Keil-

Клинтýх, s. Клейтýх *Левч.* [sen.

Клинýти, *v. a.* зýби aneinander pres-

Клинцювáти, *v. a.* einkeilen.

Клинчáстий, (-áтий), *a.* keilförmig zugespitzt; *pl.* (ýставки) Art Muster der Leinenstickerei *Kol.* I. 48. 347.

Клир, *m.* Clerus, *m.* Geistlichkeit, *f.*

Кли́рос, *m.* s. Крúлос; клирошани́н etc. s. Крилошани́н, etc.

Клисáти, (кли́шу, кли́шеш) *v. a. H.* 26 ?; клисáчка, *f. H.* 275 s. Клесáчка?

Клисиáрх, *m.* Küster, *m.* [κλησίαρχος].

Клицяти, *v. n.* seine müden Tage schleppen.

Клич, *m.* кли́ча, *f. Кл.* Ruf, Aufruf, Schlachtruf, *m.* Parole, Losung, *f. M.* III. 20 *КУ.*; клич кли́кати den Ruf erschallen lassen, laut verkünden.

I. Кли́чка, *f.* Zuname, Spitzname, *m.*

II. Кли́чка *f. Гол.* I. 90 Brustwarze, *f.?*

Кли́шавий, *a.* клишонóга, *m.* клишонóгий, *a. Mi.* II. 398. krummbeinig, säbelbeinig; *vgl.* Клїшня́.

Клїк, *m. Ф.* brodelnder Wasserwirbel, Strudel, *m. vgl.* Клéкіт.

Клїкýчка, *f.* s. Клокíчка.

Кли́мка (-ця), *f.* Clementine.

Клíн, *g.* клóну, *m. Пар.* s. Прокля́н Fluch, *m.*

Клíнне, клíнно, *adv.* mit ehrerbietiger Verbeugung, ergebenst, *Фр. Kol.* I. 226.

Клїнтúти, *v. a.* zusammenbasteln, pfuschern. [*n.*; Wimper, *f.*

Клíпавка, клíпка, *f.* Augenlid,

Клíпати очúма, mit den Wimpern nicken, mit den Augen blinken.

Клїснúти, *v. a.* s. Клїнтúти; 2) — ся s. Кислúти ся.

Клїсувáти, *v. a.* глúну den Thon für den Töpfer kneten.

Клíть, *f.* Ч. IV. 353 Kammer, Vorrathskammer; Stube, *f.* 2) s. Клíтка. *Зар.*

Клíтка, (*d.* клíточка), *f.* Käfig, *m.* Bauer, *n.*; 2) Grundcomplex aus 6 десятúн, *m.* [felt.

Клїтчáстий, *a.* quadrillirt, gewür-

Клїтчáтка, *f. Под.* vegetabilischer Zellstoff, Cellulose, *f.* [*Ог.* 47.

Клíч, *m. ungr. Гол.* III. 4. s. Ключ.

Клїшá, клїшня́, *f. H.* 214. 51. Zehe; Schere, *f.* (beim Frosch, Krebs &).

Клїшонóгий, *a* Ч. V. 1177 s. Клишонóгий.

Клїщ, *m.* Zecke, *f.* (Ixodes).

Клїщáк, *m.* Ohrwurm, *m.* (Forficula)

Клїщí, (*d.* клíщики) *pl.* Zange, Kneipzange, *f.* [*f.* (Panorpa).

Клїщохвóстка, *f.* Scorpionsfliege,

Кло, *n.* (*Ф.*) Ecke, Kante an einem Gegenstande, *f.* 2) *pl.* кла s. Клóв.

Кльоб, *m.* Bund von 30 повúсем.

Клобýк, *m.* Kapuze, *f.* (der Mönche) *Ш.* II. 125.]*m. Пар.*

Клобукáр, *m.* Filzer, Filzmacher,

Клобучáний, (-бýчний), *a.* Filz-,

Клобучúна, *f.* Filz, *m.* [filzig.

Клобýчити, *v. a.* filzen.

Клобýчі, *pl.* Filzstiefel, *pl. Пар.*

Клóва, кловакú, кла, *pl. B.* Hackenzähne, Eckzähne; Hauer eines Ebers, *pl.*

Клóвий, — зýб Eckzahn, *m. Пол.*

Клодни́чка, *f. N.* e. Berges.

Клокíчка, — пернáтка, *f.* Pimpernuss, *f.* (Staphylea pinnata).

Клокотíти, *v. n. C.* I. 246 kochen u. dabei brodeln.

Кльон, кльóни й прокльóни *M+Б.* 34 alle möglichen Flüche, s. Клíн.

Клонúти, *v. a.* biegen, neigen, niederbeugen; — ся sich neigen; * abzielen.

Клонúця, *f.* Runge, *f.* Seitenholz,

m. (beim Hinterwagen).

Кльóпацок, -цка, *m.* Klumpen, *m.*

Клóпіть, s. Клáпоть.

Клóпіт, -оту, *m.* клопóта, *f.* *Кв.* 374. 378. Kummer, *m.* Sorge, Verdriesslichkeit *f.*; 2) Brettchen oberwärts angeschlagen mit e. Loch für die Handmühlenstange, *n.*

Клопóвник, *m.* Lepidium ruderale.

Клопітли́вий, (-пот-), *Фр.* клопітни́й, *M.* III. 49. kummervoll, sorgenvoll, voll Mühsal u. Gefahr; 2) geschäftig, emsig, betriebsam, rührig, sorglich, besorgt *M.* II. 131; клопóтно, *adv.* viel Kummer.

Клопотáти, (клопóчу, клопóчеш) *v. a.* когó, кому́ гóлову jmdn belästigen, jmdm Ungelegenheiten verursachen; — ся sich viel Mühe machen, besorgt, bekümmert sein; ängstlich geschäftig sein.

Клопотли́вість, -ости, клопотня́, *f.* Mühe, Bemühung, Mühewaltung, Bekümmernis, Sorge, *f.*

Клопоту́ха, *f.* ängstliches, allzugeschäftiges Weib; *Bein.* der Gluckhenne *Кч.* 266.

Клопоу́хий, *a.* s. Клапоу́хий.

Кльоси́во, *n.* Holzstück zum vorläufigen Verbinden einer zerrissenen Kette, *n.*

Клóче, (-ча), *n.* Auschuss vom gehechelten Hanf od. Flachs, Werg, *n.*

Кльóчити, *v. n.* glucksen; 2) balzen (*B.*) vom гóтур.

Кльóчка, *f.* s. Квóчка, (*B*).

Клочкováтий, *Пол.* клочни́стий, *a.* zottig, flockig; verfilzt.

Клóчний, *a.* aus Werg, wergen, *B.*

Клочóк, -чкá, *m.* Büschel, *n.* Zotte, Klunker, *f.* *Пар.*

Клуб, *m.* Hüftbein, *n.* Wiederrist, Rist, *m.*; 2) grosser Knäuel.

Клубáк, *m* Bandholz quer die Thürpfosten oben verbindend; 2) s. Клубóк *Фр.*

Клубáня, *f.* *T.* s. Калабáня.

Клýбе, (-бя), *n.* (*coll.*) s. — шовкóве in Märchen: als Ariadnefaden *Ф.* (*Пр.* X. 194).

Клубéни́ти с. *B.* клуби́ти св knäuelförmig sich wälzen, sich wirbeln; sich knäueln.

Клуби́ця, *f.* Hüftbein, *n.* [meris).

Клубівка. *f.* Schalenmuschel, *f.* (Glo

Клубковáтий, *a.* knäuelförmig.

Клубни́кий, *pl. gr.* *Под.* s. Полуни́ці.

Клубовáти ся, *Вах.* клуботáти, *v. n.* sich knäueln, in Knäueln wallen.

Клубовúтка, *f.* Rollassel, *f.* (Glomeris pustulata) *Вол.*

Клубóк, -бкá, (*d.* клубóчок -чка) *m.* Knäuel, Knaul, *m.*

Клудóчок, *m.* *Ч.* V. 761?

Клумáк, *m.* *Ч.* II. 506 s. Тлумáк.

Клýнок, -нка, (*d.* клунóчок), *m.* Ränzel, Felleisen, Bündel, *n.* Mantelsack, *m.*

Клýня, (*d.* клýнька), *f.* Scheune, Scheuer, *f.* *Пот.* III. 90.

Клусувáти, клýсом їхати, *v. n.* im Trab gehen (v. Pferde); — reiten.

Клýшня, *f.* *Шс.* s. Лю́тня, лýшня.

Клюб, *m.* Club, *m. adj.* клюбóвий.

Клю́ба, *f.* Kloben, Schraubstock, *m.* Klemme, Zwinge, *f*; *pl.* Marterwerkzeuge, *pl.*; 2) Holzstamm mit der krummen Wurzel ausgegraben zum Zimmern der галя́ри. [2) * sich sträuben (*B.*).

Клюбáчити ся, sich stark winden;

Клю́бка, *f.* Werkstück der Böttcher beim Einsetzen der Dauben in den Reif, *n.*

Клюв, *m.* Schnabel, *m.* *Шол.*

Клювáка, *f.* knorriger Stock.

Клювáти, *v. a.* picken, hacken; anbeissen; 2) vom Ansetzen der Eier dh die Schmeissfliege. [cholophus).

Клювопýч, *m.* Ziermilbe, *f.* (Rhyn-

Клюворóжок, -жка, *m.* Nashornvogel, *m.* (Euceros rhinoceros).

Клю́га́, *f.* Spitze (der Schuh) einer Pike, Lanzenspitze, *f.*

Клюгівка, *f.* Trachea, *B.*

Клюйдéрево, *m.* Specht, *m.* (Picus).

Клюк, *m.* клюковá кість, Hakenbein, *n. B.*; 2) Birkenstecher (Rüsselkäfer), *m.* (Rhynchites).

Клю́ка, *f.* Haken, *m.* Krücke, *f.*

Клюкáня, *m. f.* клюконóсий, *a.* mit hakenförmig gebogener Nase.

Клю́кати, клю́кнути, *v. a.* s. Клювáти *Левч.*; 2) *v. n.* vom Rieseln u. Schlagen der Adern *H.* 158; 3) einen Schluck machen u. sich berauschen *Кч.* 65.

Клю́ква, *f.* Moosbeere, *f.*; 2) *pl.* s. Ключи́ня. [ботóк, *Шол.*

Клю́н, *d.* клю́нок, *m.* s. Клюв, хó-

Клю́нути, s. Клювáти.

Клю́ня, *f.* s. Клýня, шóпа.

Клюпáк, *m.* s. Ручи́ця (beim Wagen).

Клю́пати, *v. n.* klopfen; picken (B.).
Клюса́к, *m. m.* Glätter, *m.* Glättholz, *n.*; 2) s. Клюцак.
Клюсде́рево, s. Клюйде́рево.
Клю́ска, *f* Klösse. *f.*; 2) *N.* e. Berges.
Клюсува́ти, *v. a.* mit dem клюса́к glätten *vgl.*? Клесува́ти.
Клюца́к, *m.* Kneif, *m.*
Ключ, *m.* Schlüssel, *m.*; 2) Werkstück im Webstuhl, *n.*; hakige Brunnenstange; 3) Gelenk, *n.* (*B.*); 4) Stimmhammer, *m.*; 5) — грани́чний Ostergrenzentafel, *f.* (in d. Kalenderrechnung); zusammengehörige Landgüter, Gütercomplex; 6) Springbrunnen, *m.* Quelle, *f. Ko.* 6.; 7) * Schluss, *m.* (ratiocinium, syllogismus) *Ил.*
Клю́ча, *f.* Schar, *f.* (v. Vögeln), Hau[fen, *m. IГ.*
Ключа́р, *m.* s. Клю́чник 1). *ГШ.*
Клю́чень, по́град — *m.* Waldrebe, *f.* (Clematis vitalba).
Клю́чзїль, *m. Ф.* fabelhafte Spring[wurzel.
Клю́чик, *m* kleiner Schlüssel, Schlüsselchen, *n.*; 2) *pl.* Schlüsselblume, *f.* (Primula).
Ключи́на, *f.* Schlosshaken, *m.* obengekrümmte Holzstange, Schlüsselstange am Dache zum Festhalten der Bedekkung bei Schobern &. *Me.* 24. *K.* I. 219.
Ключи́нє, *n. Фр.* Gefüge; Dachwerk, *n.* (до́мів). [treffen.
Клю́чити ся, sich ereignen, sich
Ключи́ця, *f.* Schlüsselbein, *n.* (clavicula).
Ключі́вка, *f.* Nbfl. des Прут.
Ключівни́к, *m.* Sticta pulmonacea.
Клю́чка, *f.* Haken, *m.* Schlinge. *f.* Klinkhaken, Schlosshaken, *m.*; 2) Schlingfalle, *f.* Kunstgriff, Kniff, *m.* клю́чки собі́ шука́ти * einen Vorwand suchen, anzubinden trachten.
Ключкува́ти, *v. n.* schlingend laufen um irre zu führen, (за́яць); Ausflüchte machen; 2) з ким s. Клю́чки собі́ шука́ти. [selbeinarterie, *f.*
Ключни́й, *a.* -а́ арте́рия Schlüs-
Клю́чник, (-ю́шн-), *m.* Schliesser, dem die Schlüssel anvertraut sind, Schlüsselbewahrer; Aufseher, *m. АД.* I. 224; Beschliesser (eines Hauses) Güterverwalter, Wirtschaftsinspector, *m. C.* II. 27; 2) Kratzdistel, *f.* (Cirsium oleraceum).
Клю́чниця, (*d.* ключниче́нька), *f.* Beschliesserin, Haushälterin, Ausgeberin, *f.* 2) s. Сивора́кша.
Ключови́й, *a. Шу.* Schliess-, Schluss-; -е́ зі́лє s. Клю́чзїль.
Ключоле́ти, *pl. Bein.* der жура́влики *Мл.* die in Form eines offenen Dreieckes (ключ) ziehen.
Кля́вдий, **Кля́вдик**, *m.* Claudius; **Кля́вдия**, **Кля́вдзя**, *f.* Claudia.
Кля́вза, *f.* Klause, *f.*
Кля́віш, *m.* Clavis, *m.* Taste, *f*; клявіту́ра, *f.* Claviatur, *f.*
Кля́ґ, кля́ґати etc. s. Гля́ґ etc.
Кля́йстер, -стру, *m.* Kleister, *m.*
Кляйструва́ти, *v. a.* kleistern.
Кляк, *m.* (грани́чний). *K. Дев.* кляко́ве де́рево Grenzbaum, Grenzpfahl, *m.* Grenzzeichen auf dem Baume, *n.*
Кля́канє, *n* das Knien.
Кляка́ти, кля́кнути, *v. n.* öfters auf die Knie fallen, niederknien.
Кля́мка, *f.* Klinkhaken. *m.* Sperrklinke bei dem Triebrad (im Webstuhl), *f.*
Кля́мпа, *f.* s. Кле́мпа. [Spange, *f.*
Кля́мра, (*d.* кляме́рка), *f.* Klammer,
Клямрува́ти, *v. a.* zusammenklammern. [у́шна Ohrmuschel, *f.*
Кля́па, *f.* Klappe, *f.* Lappen, *m.*; —
Кляпа́ч, *m.* s. Чепі́ль.
Кляпе́ць, -пця́, *m.* s. Клепе́ць.
Кляпи́на, *f.* s. Кля́мпа, кле́мпа.
Кля́рнет, *m.* Clarinette, *f.*
Кля́са, *f.* Classe, *f.*
Кля́сик, *m.* Classiker; класифіку-ва́ти, *v. a.* classificieren; класифіка́-ция, *f.* Classification, *f.* класи́чний, *a.* classisch; класи́чність, -ости, *f.* Classicität, *f.* [zen *A-Г.* 166.
Кля́снути, *v. n.* klatschen; schnal-
Клясо́вий, *v.* Classen-.
Клясо́вість, -ости, *f. Нав.* Classensystem, *n.*
Кля́сти, (клену́, клене́ш) *v. a.* fluchen, verwünschen; — ся schwören.
Кля́тьба́, кля́тва, *f.* Schwur, Eid; Fluch; Bannfluch, *m.*
Кля́тий, *a.* verflucht, verwünscht.
Кляч, *m. Не.* (*Ир.* XI. (1) 120) Pflock beim Netz, *m.* s. Клешня́к.
Кля́ча, кля́ч, *f.* Stute, *f.*
Кляча́ти, *v. a.* knicken, brechen: коми́ш *Oc.* (62) II. 65; 2) (клячу́, кляти́ш) *v. n.* knien.

Кля́чи́ти, *v. a.* die Grenze mit einem кляк bezeichnen, bestimmen, *Левч.*

Кля́чи́ха, *f. N.* e. Berges.

Кля́чни́ця, *f.* Knieschemel, *m. Фр.*

Кля́штор, *m.* Kloster, *n.*; кляшто́рний, *a.* klösterlich.

Кмен, *m.* s. Кмин.

Кметь, кміть, кме́тиця, *П. n.* 83, *m.* кме́тство, *n. coll.* Freibauer; reicher, angesehener Bauer, Grosshüfner, *m.*

Кмети́ня, кме́ти́ця *Гол.* III. 84. *У.* кме́тя *f. Mi.* II. 80 Weib eines кметь, reiche Bäuerin. [*Аль.* 515.

Кметови́н, *m.* Sohn des кметь,

Кме́тский, *a.* des кметь *Гол.* III. 77.

Кмеча́ти, *v. n. Гол.* III. 56.?

Кмин, *m.* Kümmel, *m.* (Carum carvi); *adj.* кмино́вий.

Кмини́ти, *v. a.* kümmeln, *Пар.*

Кмині́вка, *f.* Kümmelbrantwein, *m.*

Кміт, *m.*— бра́ти на к.б. wahrnehmen, begreifen, sich einen Begriff bilden; ма́ти щось на кмі́тý etw. im Sinne, im Auge haben.

Кмітли́вий, *a.* scharfsinnig. [*Пол.*

Кмітли́вість, -ости *f.* Scharfsinn, *m.*

Кмітува́ти, кміти́ти, *v. a.* etw. begreifen; überlegen, worüber nachdenken, sinnen. [19: клюга?

Кмо́га, *f. Не.* („*Пр.*“ II. 437)? *H.*

Кнеги́ня, (-и́нька), & s. Княги́ня; 2) кнеги́ньки, *pl.* Art der Leinenstickerei (*у*ставки).

Кни́га, *f.* (grosses) Buch, *n.*; 2) *pl.* Buchmagen, Blättermagen, Psalter, *m. Пол.*

Книга́р, *m.* Buchhändler, *m. adj.* книга́рский.

Книга́рня; (книго́вня, книго́вница *f.* Buchhandlung, *f.*; Büchersaal, *m. Пар.*

Книговий, *a.* Buch-, bücherlich, *Term.*

Книго́вник, *m.* Bibliothekar, *m. Пар.*

Книгово́дець, -дця, *m.* Buchführer, Buchhalter, *m. Пар.*

Книгово́дство, *n. ГШ.* Buchführung, Buchhalterei, *f.* [lung, *f.*

Книгозбі́р, -бо́ру, *m.* Büchersamm-

Книголю́б, *m. ГШ.* Bücherfreund, *m.*

Книгопи́сець, -сця, *m.* Bücherschreiber, *m.*

Книгоплéт, *m.* Buchbinder, *m. Пар.*

Книгори́й, *m.* *Bücherwurm, *m. ГШ.*

Книготиска́рня, *f.* Buchdruckerpresse, *f. Пол.*

Книгохра́нка, книжка́льня, *f.* Bibliothek, *f.*

Кни́жка, (*d.* кни́жочка, книжчи́на, *f.* книжча́, -а́ти, *n.*) Buch, *n.*; *dim.* Büchlein, Büchelchen, Büchel, *n.*

Книжко́вий, кни́жний, *a.* Bücher-; büchergelehrt, *K.*

Кни́жник, *m.* Büchergelehrte, Schrift-, Stubengelehrte *m.*; 2) Buchbinder, *m.*

Книжни́цкий, *a. Ф.* s. Кня́жеский, (*Поез.* 1862. 35). [*m.* Büchergelahrtheit, *f.*

Книжни́цтво, *n.* Bücherwust, -kram,

Книш, *m.* gefüllter Kloss, Brot mit Fett u. sonstigem Füllsel zusammengebacken. [nenstickerei.

Книшéві, *pl.* Art Muster der Lei-

Кнува́ти, *v. a.* schmieden, etw. im Schilde führen, anzetteln.

Кно́рос, кнур, (*d.* кну́рик), *m.* Eber von zahmen Schweinen; *adj.* кну́рячий eines Ebers. [Ebers, *n. Левч.*

Кнуровина́, *f.* Fleisch des wilden

Кнут, *m.* Knute, Peitsche, *f.*

Кнутова́тий, *a. T.* Knuten-. [lus.

Кнутови́к, *m.* Gobius batrachocepha-

Кнутови́ще, *n.* Knutenstiel, *m.*

Кнутува́ти, *v. a.* mit der Knute schlagen knuten. [sitzen, picheln.

Кнюпі́ти, *v. n.* ко́ло чого́ über etw.

Княги́ня, (*d.* княги́нька, кни́жейка *АД.* I. 45), *f.* Fürstin, Gattin des князь; Gattin eines Gemeindevorstandes; 2) Braut, *f.*; жі́нка княги́нка а хи́жа не мете́на *Luts.* 164 von e. putzsüchtigen u. arbeitsscheuen Weibe; *adj.* княги́нин. [-а́ти, *n.* s. Князь 1).

Княгня́, -я́ти, *АД.* I. 36. княжа́,

Кня́ж-двір, -о́ра, *m.* Fürstenhof, *m.*

Кня́же́вич, *m.* Fürstensohn, Prinz, *m.*

Кня́жене, *n.* Regierung eines Fürsten, *f.*

Кня́жеский, кня́жецький, кня́зький, *K.* кня́зівский, кня́жий, *a.* des Fürsten, dem F. gehörig, fürstlich; сини́ця кня́зька Parus cyanus, *Пол.*

Кня́жество, кня́зтво, *n.* fürstliche Würde; Fürstenthum, *n.*

Княжи́ти, князюва́ти, *v. n.* ein Fürstenthum beherrschen, als Fürst regieren.

Кня́жна, князі́вна, *f.* Fürstentochter, Prinzessin, *f. adj.* кня́жнин.

Княж-яли́ця, *f.* „gebannte“ Tanne, *Ф.*

Князь, (*d.* князьо́к) *m.* Fürst;

2)Gemeindevorstand; 3)Bräutigam, *m.adj.* кня́зів, -ева, -ево. [stenherrschaft, *n Фр.*

Князі́вщина, *f.* System der Für-

Князьобі́й, -бя, *m.* Fürstenmörder, *m. КУ.* [Fürsten.

Князюва́нє, *n.* das Herrschen des

Княнє́йка, *f. Гол.* I. 90?

Ко, *praep.* s. К, ку.

-ко, untrennbare Partikel zum Imperativ angehängt: да́йко, піди́ко, *Wgr.*

Ко́, *conj.* s. Коби́. [XV.*Oz.*165.

Ко́а́, (*d.* ко́ока), *f.* +*M.* Kapuze, *f.*

Кобани́ста, *f. a. s. N.* e. Berges.

Ко́ба́ра, *f. N.* e. Berges.

Ко́бе́ль, ко́бо́лик, *m.* s. Ко́во́лик.

Кобельни́к, *m.* Teichbinse, *f.* (Scirpus lacustris) *Вол.*

Ко́бе́ля, *f.* Kober, *m.* Lüschke, *f.* länglicher Handkorb aus Binse geflochten.

Ко́бень, кобеня́к, *m.* Oberkleid mit Kapuze, *n. vgl.* Коба́.

Кобени́ти, *v. a. Ko.* 73. 167 schimpfen; 2) *v. n.* Grimassen machen, *Піс.*

Ко́бе́р, *Левч.* кобе́рець, -рця́, *m. Нав.* (*Др.* III. 328), s. Ковер.

Ко́бе́ць, -бця́, *m.* rothfüssiger Falke (Falco vespertinus).

Ко́бза, *f.* leier- od. lautenartiges Tonwerkzeug, s. Банду́ра 1), *Зап.* I. 315. 344; 2) Art Geräth zum Fischfang, *Oc.* (61) V. 52.

Ко́бза́р, (*d.* -ари́шка), *m.* Lautenschläger, Leierspieler; nationaler Dichter u. Sänger.

Кобзарюва́нє, *n.* der Stand, Beruf eines кобза́р; nationales Dichten, *K.*

Кобзарюва́ти, *v. n.* кобза́р sein.

Кобза́ти, *v.a.* wühlen, rühren, *Pa.* I. 372.

Кобзи́на, *f. Ф.* s. Ко́бза.

Коби́, *conj.* auf dass; mit d. *Infinitiv.* möchte, möge s. Щоби́; 2) wenn, wann: коби́ знате́ що в ку́ма пите́, тоби́ и дя́ти забра́в wenn man wissen möchte, dass —; коби-йно́, warum nicht gar, mit nichten, nicht im geringsten; 3) gleichwie; *Oz.* 165.210. 212.

Коби́ла, коби́лица, *P.* I. 87, *f.* Stute, *f.*; 2) Bank od. Gerüst worauf man die Sträflinge prügelte *III.* I. 330; *Zuchthaus, *n.*; 3) ein Fehler (Knoten) beim Aufzug des Gespinstes; 4) *als Schimpfwort: ein Weibstück.

Коби́лина, *f. R.* 95 Stuten-, Pferdefleisch, *n.*; 2) s. Коби́льница.

I. Коби́ли́ця, (*d.* коби́ле́чка), *f.* Grashüpfer, *m.* Heupferd, *n.* (Tettix). 2) Nbfl. des Прут.

II. Коби́ли́ця, *f.* statt: Коби́ли́ця, *IP.* Fabel, Utopie, *f.*

Коби́лка, *f. dim.* kleine, junge Stute; 2) Schaumzirpe, *f.* (Aphrophora) *B.*; 3) *pl.* коби́лки́, ко́ники Art Schlingen beim Webstuhl; 4) Oehse, Schlinge, *f.* (bei dem Heftel); 5) Steg, *m.* bei der Geige & u. bei d. ко́бза.

Коби́льник, *m.* Ackerschafthalm, *m.* (Equisetum arv.); 2) Pferdeliebhaber, *m. Піс.*

Коби́льница, *f.* Werkbank eines Wagners, *f.* Radstock; Schneidebock, *m.*

Кобильо́ха, *f.* Eierpflaume, *f.*; 2) grosse Stangen-Vietsbohne.

Коби́ля́к, *m.* Rosskäfer, *m.*

Коби́лячий, *n.* Stuten-.

Ко́бица, *f.* s. Ко́во́ица.

Ко́бі́вка, кобі́льчина, *f.* кобівча́, -а́ти, *n. dim.* Коба́ля.

Кобіта, *f. pol.* s. Невіста, жона́.

Ко́бка, *f.* s. Коба́, відло́га. [dekuh.

Ко́бле, ко́бле! *int.* bei d. Spiele Blin-

Ко́блик, *m.* s. Ко́во́лик.

Ко́блица, *f.* bogenförmige Krümmung, Bogen, *m.*; 2) bogenförmig ausgeschnittenes Bankbein, *vgl.* Кабу́к.

Ко́бо́ша, *f.* runde Reuse. [buteo).

Ко́бу́з, *m.* Baumfalke, *m.* (Falco sub-

Кобу́ля, *f.* Meerschweinchen, *n.* (Cavia cobaya). [lenhalfter, *f.*

Ко́бур, ку́бур, *m. C.* II. 165 Pisto-

Ко́чик, *m* s. Коба́ць.

Ков, *gen.* кла. *m.* s. Кло 2) кло́ва, клева́к.

Кова́ль, (*aug.* кова́ли́ско, *d.* кова́льчик), *m.* Schmied, *m.*; 2) Schnellkäfer, *m.* (Elater); кова́льчик, Baumläufer, *m.* (Certhia familiaris); 3) der Alles angestrengt auswendig lernt, Büffler, *m. adj.* кова́ле́вий, кова́лів, -е́ва, -е́ве.

Кова́лик, *m.* безкри́лий, ungeflügelte Baumwanze (Pyrrhocoris apterus).

Ковали́н, кова́ленко, *m.* Sohn des кова́ль, *m. Аль.* 515; кова́леня́, -я́ти, *n.* Kind eines кова́ль.

Кова́ли́ха, *f.* Gattin des кова́ль, Schmiedin, *f.*; кова́лівна, *f.* Tochter des Schmiedes, *f.* [schmiedbar.

Кова́льний, *a.* hämmerbar, *Пол.*,

Кова́льня, *f.* s. Ку́зня, *Левч.*
Кова́ло, (*d.* кова́льце), *n.* Amboss, *m.*
Кова́льский, *a.* des Schmiedes, Schmiede-. [*n.*
Кова́льство, *n.* Schmiedehandwerk,
Ковальствува́ти, ковалюва́ти, *v. n.* Schmiedehandwerk betreiben, Schmied sein.
Ковальчу́к, *m.* Schmiedeknecht, .; 2) Hausrothschwänzchen, *n.* (Lusiola tithys). [Erz, *n.*
Ко́вань, *f.* Hufbeschlag, *m. Cm.*; 2)
Ко́ванець, -нця, *m. Зг.* beschlagener Wagen.
Ко́ваний, *ptc.* geschmiedet, gehämmert; — вiз mit Eisen beschlagener Wagen; — кінь mit Hufeisen; — а доро́га Eisenbahn, *f. Ш.* II. 42; 2) кова́ний gefleckt *Oc.* (61) I. 279.
Ко́ванка, *f.* künstelnd neu geschmiedetes Wort, *Бор.* [hinterlistig.
Кова́рний, *a. ГШ.* ränkesüchtig,
Кова́рство, *n. ГШ.* Ränkesucht, Hinterlist, *f.*
Кова́ти, ку́ти, (кую́, куе́ш), *v. a.* schmieden, hämmern; prägen; — коня́ etc. ein Pferd beschlagen; 2) * ре́чі недо́брiї *Ш.* I. 28 böse Nachrede führen, Anschläge, falsche Beschuldigungen schmieden; 3) *büffeln, s. Кова́ль; 4) vom Rufen, Schreien des Kuckucks: kucken.
Ковацува́ти, *v. a.* zerdrücken, *Gr.* 22.
Кова́ч, *m.* s. Кова́ль (*B.*).
Кова́чик, *m.* Lappen, mit dem man dem Kinde den Bauch umbindet, *m.*
Ковба́н, *m.* s. Ко́вбиця 1); kurzer, dicker Klotz statt eines Schemels.
Ковба́ня, (*aug.* ковбаню́га), *f.* jähe Tiefe im Wasser; 2) s. Калаба́ня.
Ковбаса́, *f.* (*d.* -а́ска Wurst, *f.*; *d.* ковба́ски *pl.* Würstel, *pl.* [macher, *m.*
Ковбасни́к, ковбаса́ник, *m.* Wurst-
Ковбасни́ця, ковбаса́нка, *f.* Wurstdarm, *m.* [*f. a. s. N.* e. Berges.
Ковбасо́вий, *a.* Wurst; Ковбасо́ва,
Ковба́тка, *f.* grosses Fleischstück, *Шс.*
Ко́вбик, *m.* Schmerhaut, *f.* (des Schweines) *Левч.*; *Кн. Пр.* XI. (2) 104?
Ко́вбиця, *f.* Klotz, Block zum Holzhacken, *m.*; 2) aus Lehm aufgetragene Bankstütze; 3) Aschennische beim Ofen, *f.*
Ко́вбiр, -ора, *m.* bewachsener Sumpf.
Ко́вблик, ко́вбель, (-ень), *m.* Gründling, Gressling, *m.* (Gobio fluviatilis). [Holzstamm, *m.* -stück, *n. Ф.*
Ковбо́к, (-бка́), ковбо́н, *m.* Klotz,
Ковбо́та, *f.* ко́вбур, *m.* s. Ковба́ня 1)., бака́й. [Ко́бець.
Ко́вбочик, *m. dim* s. Ковбо́к; 2) s.
Ковга́нка, *f.* Asch, *m.* s. Зільня́ця, *Шс. Ч.* II. 489. [rung, *f.*
Ко́вди, *ungr. Др. c.* 403 Wande-
Ко́вдуш, *m. ungr. Др. c.* 403 (armer) Reisender.
Ковдобо́ина, s. Колодобо́ина, *Левч.*
Ко́вдра, *f.* Decke, Bettdecke, *f. Левч.*
Ковело́к, *m.* s. Кевало́к, *Левч.*
Ко́венька, *f.* knorriger Klotz; 2) s. Ко́вінька. [pich, *m.*
Ко́вер, (*d.* ковéрець, -рця), *m.* Tep-
Коверза́. *f. Ко.* 95 das Nachdenken, Grübelei, *f.*; 2) Kauderwelsch, *n.* (*Не. n.* 236); 3) s. Ка́верза.
Коверза́ти, коверзну́ти, *v. a. Шс.* begreifen, fassen.
Ковéрзний, *a. T.* -е ді́ло ränkevoller Anschlag, Malversation, Intrigue, *f.*
Ко́верзнї, *pl.* Intriguen, *pl.* — строїти Ränke schmieden, *OH.*
Коверзува́ти, *v. n.* sich ungeberdig benehmen, übelgelaunt sein; *vgl.* Ка́верзник. [jammern.
Коверiти, *v. n.* wimmern, winseln,
Ковéрний, *a.* Teppich-.
Коверни́к, *m.* Teppichmacher, *m.*; коверни́ця, *f.* Teppichstickerin, *f. Кв.* 401.
Коверта́ти, коверну́ти *v. n.* чим lenken, kehren, wenden.
Ко́взалка, ко́взати ся *Oc.* (61) V. 52 s. Хо́взанка etc. *Пот.* III. 110.
Ковиза́. *f. H.* 278 s. Фарту́х?
Ковиза́ти, *v. a.* quälen; 2) — ся s. Гéдзити ся, toll werden, *Зах.*
Ковизнути, *v. n. Шс.* s. Ковирiти.
Ковиль, ковила́. *f.* ковиле, *n.* federartiges Pfriemengras, (Stippa pennata).
Ковирiти, *v. n.* krank sein, kränkeln, dahinsiechen, *Мог.*
Ковира́ти, *v. a.* stochern, klauben; ковирува́ти, s. Конiрува́ти.
Ковiнька, *f.* Haken, *m*; Häkchen, *m.* Krümmung an der Krücke, am Stocke, der krumme Griff, *Cm.* (ansa); * ему́ на ру́ку — ihm kommt das recht gelegen, zustatten, *P.* II. 25. [серéжки. *pl.*
Ко́вки, *Кух.*, ковiки *pl.* s. Ковтки́

Ко́вкнути, *v. a. H.* 238 s. Ко́втнути 2). [bar, hämmerbar, *Пар. m.*
Ко́вний, ко́вкий, *ГШ. a.* schmied-
Ко́внїр, (*d.* ко́внїрик) *m.* Kragen, *m.*
Ко́вок, -вка, *m. Нс.* s. Кілок.
Ко́ворбт, *m. P.* II. 171 Feldthor; Hauptthor, *Ог.* 166. *n.*; 2) Leitung, Richtung, *f. vgl.* Ковертáти. [lenksam.
Коворбтливий, ко́воротний. *a.*
Ко́вочка, *f.* (*dim. Ч. V.* 998 s. (Гáлка I. 1).
Ковп, *m. B.* Strunk, Stiel, *m.* (stipes).
Ковпáк, *m.* Pilze: Merulius cantarellus; 2) Polyporus ovinus.
Ко́впень, *m.* зели́стий Salzkraut, *n.* (Salicornia herbacea).
Ковпе́ць, s. Коба́ць.
Ко́впіт, Ко́впоти́ти & s. Копіт &.
Ковт! *int.* vom Pochen, Schlagen.
Ковтáти, ко́втнути, *v. a.* pochen, anschlagen; 2) ver·schlucken; — ся s. Бо́втати ся. [europaea).
Ковтáч, *m.* Blauspecht, *m.* (Sitta
Ковтбк, (*d.* ковтбчок) -тка́, *m.* Lappen, *m.* Läppchen, *n. gew. pl.* ковтки́ Ohrgehänge, *n.*; 2) Schluck, Biss, *m. P.* II. 81. *Ke.* 220. [bürger, Philister, *m.*
Ковту́н, *m.* Weichselzopf, *m.*; 2) *Spiess-
Ковтунова́тий, *a.* mit dem Weichselzopf behaftet, filzig, struppig.
Ковтю́х, *m.* Zwerg, Cretin, *m.* (*B.*).
Ковтя́га, *f.* Klumpen, *m. K.*
Ковчéг, (*d.* -éжець), *m.* Kasten, *m.* Arche; Bundeslade, *f.*
Ковш, *m.* s. Кївш. [leicht erfriert.
Ковя́га, *m. f.* ковя́зливий, *a.* der
Ковя́зити, *v. a.* бі́ду Noth leiden.
Ковя́знути, *v. n.* s. Заковя́знути.
Ко́га, *f.* s. Ка́шель, *Gr.* 21.
Ко́готь, *g.* кігтя́, *m.* Kralle, Klaue, *f.*
Когітня́к, *m.* Alpenrose, *f.* (Rhododendron ferrugineum) *Gr.* 21.
Когбш, *m.*? *Зап.* II. 421 s. Когу́т.
Когу́т, *m.* Hahn, *m.* 2) *pl.Ф.* Hahnen-, Straussenfeder, *pl.*
Когутéць, -тця́, когу́т, *m.* Schwarzspecht, *m.* (Picus martius).
Когу́тик, *dim.* s. Когу́т; 2) Salmonssiegel, *m.* (Convallaria polygonatum).
Когутбк, -тка́, *m. gew. pl.* когутки́ s. Ковтбк 1) Ohrgehänge, *n.*
Когутя́нка, *f.* Hahnenfeder, *f.*
Когу́тячий, *a.* des Hahnes, Hahnen-.
Кóда, *f. pl.* кóди Hutbänder, *pl.*
Кодáш, *m.* Brautführer, *m.* s. Дружба; 2) Fuhrmann, *m. Зап.* II. 486.
Кодúма, *f.* rechter Nbfl. des Bog.
Кодї́, *adv.* s. Колú. [щик.
Кодільничий, *s. a. m.* s. КодбльКодільня́, *f.* Gerüstbalken, *m.* -stange zum Aufhängen der Seile (кодóла), *f.*
Кóдкати, *v. n.* s. Кльóчити.
Кóдло, *n.* Geschlecht, Gezücht, *n.* Nachkommenschaft, *f.* [Treibleine, *f.*
Кодóла, *f.* Seil, *m.* Tau, *n.*; Zugleine,
Кодóльщик, *m.* Gehilfe beim Ziehen der Zugleine am Zugnetz (вóлок,) *vgl.* Крилáш.
Кóдря, *f. Левч.* s. Кóвдра.
Кóєц, *g.* кóйця, *m.* grösserer Geflügel-Käfig; Hühnersteige, *f.*
Кóжа, *f.* Haut, *f.* Leder, *n.*
Кожáль, *m.* Cribrina coriacea.
Кожáн, *m* Fledermaus, *f.* (Vespertilio).
Кóжаний, *a.* Haut-, aus Haut, ledern,
Кожанóк, s. Кажанóк. [*ГШ.*
Кóждий, кождíський (-íсїнький), кóжен, (-жна, -жне) *Ог.* 81 *a.* jeder, j. ohne Ausnahme.
Кожемáка, *m.* Gerber, *m.*
Кóженець, -нця, *m.* Art Stiefel.
Кожúстий, *a.* häutig.
Кожúця, *f.* Schurzfell, *n.*
Кожівня́, *f.* Art Hemd? [*Ог.* 163.
Кóжний, кожнíсїнький, s. Кóждий,
Кожня́к, *m.* Speckkäfer, *m.* (Dermestes) *B.*
Кожня́р, *m.* Schaffelgerber, *m.*; 2) Kürschner; *m.* кожня́рка, *f.* Gattin des кожня́р. [*Пар.*
Кожовáтий, *a.* häutig, lederartig,
Кожоїд, *m.* Hautfresser, *m. ГШ.*
Кожумя́ка, s. Кожемя́ка.
Кожýх, *m., dim.* кожушúна (кожушáнка, *f.*) Pelz, Schafpelz, *n. dim.* kurzes Pelz, Pelzjacke, *f.* [bäume).
Кожухувати, *v. a.* pelzen (Obst-
Кожýшний, *a.* Pelz-.
Кожýшник, *m.* Kürschner, *m.* кожýшничка, *f.* Kürschnerin, *f.*; 2) Pelzmotte, *f.* (Tinea pellionella).
Кожýшок, -шка, *m. dim.* s. Кожýх; 2) dünnes Häutchen, Haut, *f.* auf der Milch, Sahne etc.; 3) — орíховий zerschlizte, zerrissene Becherhülle bei der Haselnuss; 4) *pl.* Echinospermum lappula.

*

Коза́, *f.* Ziege, Geiss, *f.*; 2) s. Серна́; 3) Gemse, *f.*; 4) junges Mädchen: Backfisch, *m.*; 5) Arrest, *m.*; 6) s. Пірни́коза; 7) Sack aus Ziegenleder, *m.* *ба́ба ко́зи го́нит von leichter Wellenbewegung der jungen Getreidesaat.

Коза́к, *m.* Kosak; als Ideal eines freien wackeren ritterlichen (jungen) Mannes, eines Helden; Freibauer, *m.* 2) Art Tanz; 3) Bockkäfer, *m.* (Cerambyx).

Козаки́н, *m. C.* I. 161 Kosakenrock, *m.*

Козакува́ти, *v. n.* als коза́к dienen, leben.

Козакува́тий, *a. K.* der die Kosakensitte angenommen hat.

Ко́залка, s. Ко́взалка.

Коза́р, *m.* Ziegenhirt, *m.*; 2) — правди́вий s. Масли́юк; — жо́втий s. Потю́х; — пестри́й Sandpilz, *m.* (Boletus variegatus), *Вол.*

Коза́рка, *f.* Ziegenhürde, *f.*

Козарю́га, козачи́ще, *aug. m.* ein riesiger коза́к 1).

Коза́рний, *a.* — ДійZeus die Aegis haltend (αἰγίοχος).

Коза́цкий, коза́чий, *a.* Kosaken-, zum коза́к 1) geh.; frei, ritterlich; 2) — залїзня́к Phlomis pungens; 3) — шлях* vom Fl. Днїпро́ *Піс.*

Коза́цтво, коза́чество, *n.* козачія, *Вег.* I. 238). коза́ча, *TP.* 11 *coll.* die Kosaken, *pl.*; 2) Kosakenthum, *n.*

Козача́, -а́ти, *n.* Kosakenkind, *n. K.*

Козаче́нько, *m.* (*dim.*) s. Коза́к 1).

Коза́чизна, *f. Ш.* II. 2 s. Коза́ччина.

Коза́чин, *m.* Nbfl. des Прут.

Коза́чка, *f.* Gattin od. Tochter eines коза́к 1); 2) — пісько́ва Waldsandkäfer, *m.* (Cicindela silvatica); 3) Rosskäfer, *m.* (Scarabaeus); 4) Kupfernatter, *f.* (Pelias chersea).

Козача́к, -чка́, *dim. m.* поко́вий — Zimmerlakai; 2) Art Tanz, s. Коза́к 2).

Коза́ччина, козачина́, *f.* Kosakenland, Kosakenthum, *n.*

Козе́л, *g.* кізла́, *m.* Ziegenbock, Bock; *m.* 2) Kutschenbock; *m.* 3) s. Кізли́; кро́ква; ähnliche Art der Aufstellung von Lanzen; 4) s. Коза́р 2); 5) Heracleum sibiricum; 6) Pimpinella saxifraga.

Козеле́ць, -лця́, *m.* scharfer Hahnenfuss, (Ranunculus acris); 2) *pl.* Asparagus offic.; 3) Art Weife, Gestell unter dem Zwirnstern, *n.*

Козели́ст, деревни́к, — *m.* Geissblatt, *n.* (Lonicera caprifolium); козели́стні, *pl.* Geissblattgewächse (Caprifoliae).

Козе́лок, -лка, *m.* Bocksbart, *m.* (Tragopogon).

Козелцьова́ті, *pl.* Hahnenfussgewächse (Ranunculaceae).

Ко́зенька, *f.* Anemone nemorosa, *Вол.*

Козери́ти ся, *Ч.* III. 178 s. Кози́рити ся.

Кози́на, *f.* s. Коза́; 2) козина́ geräuchertes Schöpsenfleisch.

Козине́ць, -нцй, *m. N.* e. Berges; 2) кози́нець Ziegenstall, *m. Пар.*

Ко́зиний, кози́нячий, *a.* Ziegen-; по кози́нячій, *adv.* nach Ziegenart.

Ко́зир, *m.* Trumpf, *m.* ко́зирем о́йти mit Trumpf stechen; стоя́ти — *Кч.* 72, розлягти́ ся — *Ст.* fest, dreist Stand halten; 2) von etw. Ausserordentlichem: ко́зир-дівка Heldenmädchen; -га́рний wunderschön, *Кн.*

Кози́рити, *v. n.* уши́ма die Ohren spitzen; 2) trumpfen; 3) — ся sich geberden, sich wichtig machen; Launen bekommen.

Кози́рок, .рка, *m. He.* Augenschirm an Militärmützen, am Czako; *dim.* козирочок *Л.* 127.

Козиря́к, *m.* -липове́ць, Lindenschwärmer, *m.* (Smerinthus tiliae).

Козиря́ти, *v. n. Ко.* 107 Hazard spielen; 2) fest stehen, sich fest halten, *Мак.*

Кози́ця, *f. Гол.* III. 458 Art Blasinstrument; 2) Pelor blapoides.

Кози́вка, *f.* s. Ку́шка.

Ко́зїй, *a.* Ziegen-; козі́й, *m.* s. Козі́р, *m.* s. Кози́рок.

Ко́злик, *m. dim.* s. Козе́л 1); *pl.* ко́злики Pimpinella saxifraga.

Козли́н, козло́вий, козля́чий, *a.* Bocks-, Widder-.

Козли́на, козлови́на, *f. ГШ.* Ziegenleder, Bockleder, *n.*

Козли́нник, *m.* Hauhechel, *f.* (Ononis hircina).

Козли́ш, *m. N.* e. Berges.

Ко́злище, *m. gew. pl. Ш.* II. 245 Bock, *m.*

Козлоно́гий, *a.* ziegenfüssig, bockfüssig, *Ш.* II. 178.

Козля́, -я́ти, (*d.* козля́тко), *n.* Ziklein, *n.*

Козля́тина, *f.* Ziegenfleisch, *n.*

Козова́з, *m.* s. Ню́нька.

Козого́н, -о́на, Ziegentreiber, *m.*

Козоді́й, -о́я, — ли́лок, *m.* Ziegenmelker, *m.* (Caprimulgus europ.) *Гол.*

Козоріг, -óга, *m.* Steinbock, *m.* (Capraibex); 2) als Sternbild *Пол.*

Козоріз, -іза, *m.* Ziegenstecher, -schlächter, *m.*

Кóзочка, -онька, *f. dim.* s. Коза́.

Кóзуб, (*d.* кóзубок, -óка), *m.* Art (zahnförmige) Düte aus quer zusammengebogener Baumrinde, *f.*

Козубáтий, *a.* wanstig.

Козубéць, -бця, *dim.* s. Кóзуб; 2) Kibitzei, *n.* Schachblume, *f.* (Fritillaria meleagris); 3) Nachtschmetterling, *m.* (*Ф.*).

Кóзубня, *f.* s. Коробóка.

Козýлька, (козýля), *f.* kleine Kuh (mit rückwärts gebogenen Hörnern); 2) Bock, Bockkäfer, *m.* (Cerambyx); 3) Art Doppelhaken zum Fischfang, *m.*

Козýр, *m.* s. Козарлю́га.

Козя́вка, *f.* — ярúнна Erdfloh, *m.* (Haltica oleracea).

Козя́на, *f.* s. Козýля.

Козя́р, *m.* Ziegenhirt, -händler, *m.*

Козя́рка, *m.* ringsumnagter Zweig.

Кóзячий, *a.* Ziegen-.

Кой, *conj.* wie; wie immer; 2) wenn; 3) wann, *Иг.* 13. *Гол.* III. 737 wann immer; кой -як *Ос.* (62) X. 117, wie immer (як бýдь); кой якúй, wer immer (якúй бýдь, бýдь якúй); кой -дé irgend wo (дé кýда) *Ос.* (62) X. 112; hin und wieder, da und dort; так як кой *Гол.* III. 718 wie wenn; *vgl.* Коль, колú *Ог.* 161.

Кóйка, *f.* Hängematte auf den Schiffen, *n.*

Койстрúця, *f. Кн.* (*Пр.* VIII. 212) s. Кострúця.

Коїти, *v. a.* schmieden, anzetteln *P.* I. 132: любóщі den Liebesgenuss einander bereiten; — ся s. Скоїти ся; 2) beruhigen, stillen, *Ф.*

Кок, *m. gew. pl.* Art Coiffure.

Кокáрда, *f.* Cocarde, Bandschleife, *f.* Abzeichen, *n.*

Кокéта, (-éтка), *f.* Kokette, *f.* кокетлúвий, *a.* kokett, *Не.* кокéтство, *n.* Koketterie, *f.*

Кокíвка, *f.* Funaria, *B.* [sen, gespreizt.

Кокíжний, кокоїжний, *a.* aufgeblaKокірúчки, *pl.* Corydalis cava.

Кокíрний, *a.* verlockend.

Кóклюш, *m.* Keuchhusten, *m.*

Кóко, *n.* in d. Kinderspr. s. Яйцé.

Коковóчка, *f.* in d. Räthsel: Maus, *f.*

Кокоїжити ся, sich spreizen, sich breit machen, s. Гороїжити ся.

Кокосóвець, -вця, *m.* — щúрий echte Cocospalme.

Кóкот, *H.* 266 кóкотень, -тня, *H.* 177. *ГБ. m.* munter lallendes Knäblein.

Кóкоть, s. Кóготь. [lallen; gackern.

Кокотíти, (кокóчу, -óчеш), *v. n.*

Кóкош, *m. ungr.* Hahn bei der Flinte, *m. Mi.* II. 343. [2) s. Журúти ся 2).

Кокóшити ся, s. Кокоїжити ся;

Кокóшка, *f.* — зеленонóга. Teichhuhn, *n.* (Gallinula chloropus); 2) Henne, *f.*

Кокóшний, *a.* s. Гоголúний.

Кóкус, *m.* Potentilla verna.

Кóль, *conj.* s. Колú, wann, wenn, *У.*

Колáстра, *f.* Biestmilch *f.* (colostrum).

Колáт, *m. Kol.* I. 82 Geklapper, *n.*

Колáтати, s. Калáтати.

Колáч, (*d.* колáчик), *m.* Weissbrod, (*gew.* geflochten), *n.* Semmel, *f.* Bretzel, *m.*; 2) Wiede, *f.* in Bretzelform als Reif gewunden, Flechtenring, *m.* s. Зáколїсник, aus einer Ruthe gewunden.

Колáчини, *pl. Kol.* I. 311 колáчине *Ф.* („*Нива*“ 11), *n.* vierter Hochzeittag.

Колáчки, *pl. N.* e. Berges.

Кóльба, *f.* Kolbe, *f.* Kolben, *m.*

Колдóвбина, колевинá, *Левч. f.* s. Колодóвбина, котелéвина.

Колебáти, s. Колибáти, *Пот.* III. 110.

Колéбний, *a.* schwankend, wankend.

Колéгія, *f.* Collegium, *n.*

Колéра, корéла, *f.* s. Холéра.

Колесáр, s. Колїсник.

Колесачкú, *pl.* Art grosser Aepfel.

Колесúти, *v. n.* kreisen; 2) s. Колувáти *Фр.*

Колéсний, *a. M.* Räder-.

Колесний, колесníцтво, etc. колещáтий & s. Колїсник & колїщáтий &.

Колесницегонúтель, *m. He.* scherzh. *Bein.* des Indenverfolgers Pharao.

Кóлесо, *n.* Rad, *n.*; 2) Scheibe, *f.*; 3) Kreis, *m.*

Колесувáти, *v. a.* rädern; 2) *v. n.* kreisen, im Kreise herumgeführt werden.

Колéць, *gen.* кільцá, *gew. pl.* кільцї Keim, *m.*

Кóлечко, *n. dim.* s. Кóло; Ringel, *n.*

Колечковáтий, *a.* geringelt.

Колéшня, *f.* s. Возівний, шóпа; 2) s. Обóра.

Колéя, (*d.* колéйка), *f.* s. Кóлїй, — залíзна *C.* I. 91. [*Пот.* III. 110.

Кóлзнути, *v. n. V.* s. Хóвзнути.

Колú, *conj.* wann; wenn; da, da doch; мáю к., єсть к. habe Zeit, ist Z., не мáю колú habe keine Zeit; колúсь irgend wann; einst, künftig; колú-не-колú, колú-то-не-колú, *K.*, колúсь-не-колúсь dann und wann; langsam fort (*Фр.*).

Колúба, *f.* Schäferhütte, Hirtenbude, *f.*

Колибáти, колїбáти, коливáти, *v. a.* wankend machen, bewegen, erschüttern; коливáти, *v. n. M.* — ся *He.* wanken, sich hin u. her bewegen, sich schaukeln; schwingen; wackeln; trotteln, hinken *Пс.*

Кóливо, *n.* geweihter, mit Honig (u. Beeren) gekochter Weizen; 2) s. Кýрень запорóский *Пс.*

Колúворот, -ота, *m.* Spinnrad, *n.*; 2) Drehholz für Seile; 3) Drehkreuz, *n.*; 4) s. Кéрат; 5) Насáд (в возї).

Кóлик, *m.* kleiner Pfahl, Pflock, *m.*

Колúко, † *Кч.* 101 s. Кíлько.

Колимáга, *f.* grosser Lastwagen (*B.*).

Колимáз, *m.* s. Коломáзь.

Колимазúр, *m.* s. Мазúр.

Колúнїшний, *a.* von den vorigen Tagen, s. Онодáшний.

Колúньска сорóчка, *Тор.?*

Колúсь, колúси, *adv.* s. Колú; на — für künftighin, für die Zukunft.

Колисáнка, *f.* s. Гóйдалка; 2) s. Колúска *Гол.* III. 41.

Колисáти, колихáти, *v. a.* wiegen; 2) schaukeln.

Колúска, (*d.* -úсочка), *f.* Wiege; 2) Schaukel, *f. Кв.* 43 (*pl.*).

Колисковúй, *a.* Wiegen-.

Колúця, *f.* s. Сíкавиця.

Колúшнїй, (-ий), колúшнїйсь, *Ос.* (61) II. 235. 237. *a.* aus der Vergangenheit, von einst (з колúшнього), gewesen.

Колїбáнє, *n.* Schwingung, Oscillation, *f. Пол.* s. Колибáти. [kölbchen, *n.*

Колїбáнець, -нця, *m.* Schwing-

Кóлїбень, -бня, *m.* Pendel, *n. adj.* колїбéнний, *Пол.*

Кóлїбний, *a. Пол.* s. Качáльний.

Колíбрі, *m.* Kolibri; — медосúсок honigsaugender K.

Колїéвий, *a.* Eisenbahn, Bahn-.

Колíй, *m. K.* I. 135 Räuber, Raubmörder; Lanzenmann, *m. Bein.* u. Synonym des Гайдамáка; 2) grosses Messer, *Пс.*

Кóлїй, *g.* кóлїї, *f.* s. Кóлїя.

Колíйник, *m.* Bediensteter bei der Eisenbahn, *m.* [d. Brantweinbrennerei, *m.*

Колíйщик, *m. Левч.* Arbeiter in

Колїївщина, *f.* Benennung der Bauernkriege in Ukraïna um d. J. 1768, Zeit der Anführer Гóнта u. Залїзняк.

Колїúчити ся, sich verbiegen (дріт). [Knien, s. Кóлїшки.

Кóлїнки, на кóлїнках *adv.* auf den

Колїнковáтий, *a.* knotig, knotenförmig. [kriechen

Колїнкувáти, *v. n.* auf den Knien

Колíнний, *a.* Knie-; -і кóсти Knieknochen, *pl. B.*

Колíно, *n.* Knie; Gelenk, *n.* Winkel, *m.*; 2) *Stamm, *m.* Abkunft, Abstammung, *f.*

Колíнце, *n. dim.* kleines Knie, Kniechen, *n.*; 2) Knoten, *m.* (am Halme).

Колїнчáтий, *a.* Winkel-, — друк Winkelhebel, *m. Пол.* [нячка werden.

Колїнячити, *v. n.* krank an колї-

Колїнячка, *f.* Knie, Fusskrankheit der Schafe u. Hühner, *f.* [Räder, *pl.*

Колíсє, *n. coll.* Räderwerk, *n.* die

Колїсник, *m.* Wagner, Rademacher, *m.*

Колїсництво, *n.* Wagnerei, *f.*

Колїсúця, *f. gew. pl.* колїсí, *pl.* Rädergestell beim Pfluge, worauf der Pflugbaum aufliegt: Vordergestell, *n.* 2) колїснí Art úставки *Kol.* I. 48.

Колїстрáтор, *m.* §. *Oc.* (61) IV. 31 Registrator, *m.*

Колїсцé, колїсцятко, *n. dim.* Rädchen, *n.* kleiner Kreis, Ringel, *m.*

Колїсчáстий, (-áтий), *a.* auf Rädern; 2) in Ringel gedruckt, bemalt: -а запáска *Кв.* 81. [(Rotalia) *Пол.*

Колїсчáтко, *n.* Radthierchen, *n.*

Колíти, *v. n.* erstarren und niederfallen, + *M.*; darbend hocken.

Колíтка, *f.* Stiel, Griff, *m.* s. Колóдка (до ножá); 2) Baumklotz, *m. Gr.* 63?

Колíчко, *n.* s. Колїсцé; 2) *pl.* s. Колїсúцї.

Кóлїш, *m.* Rad an der Welle, *n.*

Колїшéнний, *a. P.* I. 182. an das Rädergestell des Pfluges angespannt.

Кóлїшки, на -ах s. Кóлївки.

Колїщáтий, s. Колїсчáтий.

Ко́лїя, *f.* Wagenspur, *f.* -geleise, *n.*; 2) Eisenbahn, Bahn, *f.*; 3) *pol.* s. Че́рга.

Ко́лька, *f. pl.* колькú, das Seitenstechen, die Kolik; 2) *pl.* Art sehr harter Birnen.

Колка́ти, *v. a.* §. s. Ли́кати.

Кольки́й, *a.* *Ч.* V. 442 stechend, stachelig.

Колькота́р, *m.* Kolkothar, Eisen-[oxyd, *n.*

Ко́льнути, *v. n.* einen Stich geben, gestochen haben.

Ко́ло, *n.* Kreis, *m.*; 2) Rad, *n.*; 3) Art Tanz, *Гол.* (*Вінок* I. 178).

Ко́ло, *praep.* mit dem *Genit.* um, herum, rund herum, грíють ся ко́ло огнió sie wärmen sich am Feuer, eig. um das Feuer (stehend, sitzend); 2) bei, um, ungefähr, etwa; 3) neben, zur Seite: сíсти, итú etc. ко́ло кого́; *ходúти ко́ло чого́ etw. besorgen, к. кого́ jmdn pflegen, warten; *vgl.* Докóла; окóло *Mi.* IV. 255. 538—540.

Колоба́тина, *f.* s. Калаба́ня.

Колоби́ч, *m.* Art Pflanze.

Коло-бíгунóвий, *a.* Polar-, *CM.*

Колобíлька, *f.* *Ч.* IV. 80 s. Кобíлка, кобéля.

Колбóлизь, *adv.* ringsum.

Колобóк, -бкá, *m.* Art Weissbrödchen, Laibchen, *n.* Eierkuchen, *m.P.* II. 2.

Колобрóдити, *v. n.* *Ко.* 209 herumfuchteln, -schlagen; umhertoben.

Колóватень, коловáтиця, (-áгниця), *f.* einzeln wachsende (dah. grosse, ästige) Hanf-Samenpflanze. [*Пол.*

Коловáтиця, *f.* Drehkrankheit, *f.*

Коловáтка, коловáйка, *f.* — мозговни́к, Drehwurm, *m.* Quese, *f.* (Coenurus cerebralis) *Пол.*

Коловúй, *a.* Kreis-.

Коловúна, s. Колевина́.

Колóвка, *f.* *N.* e. Berges.

Ко́лово, *n.* *Ч.* III. 28 s. Ко́ливо.

Коловóдик, (-водúчник, -вóдник), *m.* (*B.*) Wasserläufer, (Totanus); Bachstelze, *f.* [Колúворот.

Колóворот, *m.* Drehbaum, *m.* s.

Колóда, *f.* колóдв, *n coll.* Holzklotz, Klotz; Block, Stock (der Gefangenen), Stamm, *m.*; 2) Bienenstock, *m.* *ІГ.*; 3) bestimmtes Schüttmass; 4) Schafherde in dichtem Anschluss gehend; 5) Schnee in grossen Flocken fallend.

Колодáч, (*d.*-áчик), *m.* schlechtes grösseres Messer; Kneip, *m.* *Га.* I. 16.

Колодúця. *f.* s. Колóда, *Зг.*; колóдка; 2) Knollenstock, *m.* (cormus, tuber), *B.*

Колодíй, *m.* Radmacher, *m.* s. Колíсник; 2) s. Колодáч *Др.* *c.* 357; 3) — бабськé сьвáто *Oc.* (61) X. 62 das Beschenken der попадя́ mit Haspeln nebst eines Festmales.

Колóдка, (*d.* колóдочка), *f.* s. Колóда; 2) Leisten, *m.* Stiefelholz, *n.*; 3) Hobelschaft, *m.*; 4) Vorlegeschloss, Hängeschloss; 5) s. Ни́санка, крáшанка; віддавáти колодкú *Oc.* (61) X. 60. 63.; 6) Wurm zum Angeln, *m.*; 7) в колóдочки вúвáтись von Vögeln: kielen, Kiele bekommen beim Federansatz *Ш.* I. 236.

Колóдник, *m.* Sträfling, Züchtling (der im Stock sitzt) *Кв.* 157; *adj.* колодни́чий. [2) rechter Nbfl. des Днíстéр.

Колодни́ця, *f.* weiblicher Züchtling; Колóдовúна *f.* ausgefahrenes Loch,

Колодри́ст, s. Козьодри́ст. [*Левч.*

Колодрóчка, *f. dim.* *Гол.* III. 100?

Колодю́к, *m.* Klotz, *m.*

Колодю́х, *m.* kriechende Acker-Brombeere, (Rubus caesius).

Колóдязь, (-дя́ж, *Пар.*), *m.* Brunnen, *m. adj.* колодя́зний Brunnen, *ГШ.*

Колóдя́зник, *m.* *ГШ.* *Пар.* Brunnenmeister, -gräber, *m.*

Колóзь, *m.* s Колодя́зь.

Колóздрявий, *a.* s. Скорóзрявий.

Колокíль, -лу, (*d.* колокóлець, -льчик, колокíлок, *Gr.* 63.), *m.* Kuhglocke, Schelle, Klinge, *f.* (*B.*). [schmiere, *f.*

Коломáзь, (-мáсть), *f.* Wagen-

Коломáк, *m.* liuks. Nbfl. der Бóрскла.

Коломúєць, -йця, *m.* *Oc.* (61) 226 Salzsieder, *m.*

Коломúйка, *f.* *Ч.* IV. 492 als Mädchen (s. Коломúєць) Salzsiederin, *f.*; 2) s. Дзьобéнька; 3) Art nationaler Tanz u. kurzes Lied *Пр.* II. 188. *Оц.* §. 582; 4) Nbfl. des Прут; 5) *pl.* Art Pflanze (*B.*); *adj.* коломийкóвий.

Коломúя, *f.* ausgefahrenes mit Wasser angefülltes Loch; 2) *N.* der Stadt.

Коломíтний, *a.* s. Каламу́тний.

Колóна, (-óнна), *f.* Säule; Colonne, *f.* (bei Truppen).

Кольонíст, *m.* Colonist, Ansiedler, *m.*

Кольóнїя, *f.* Colonie, *f.* *adj.* кольо-

нія́льний colonial. [gilla cannabina).
Колопе́нник, *m.* Hänfling, *m.* (Frin-
Коло́пник, s. Підколо́пник.
Коло́пня, *f. gew. pl.*; колопе́нька ect. s. Коно́пля etc.
Ко́льор, *m.* Farbe, Couleur, *f.*
Кольоро́вий, *a.* farbig, coloriert.
Ко́лос, (*d.* коло́сок, -ска́), *m.* колоси́на *f.* Aehre, *f.*; коло́сє, *n coll.* Aehren, *pl.*
Кольоса́льний, *a.* kollossal, überaus gross. [Segge, (Carex vulpina), *B.*
Колоса́тка, *f.* — оса́, fuchsrothe
Колоси́нє. *n.* s. Зго́нини (*B.*).
Колоси́стий, *a.* mit grossen, vollen, reichlichen Aehren.
Колоси́ти ся, Aehren bekommen, in Aehren schiessen.
Колоси́льник, *m.* колоси́льниця, *f.* Aehrenleser, *m.* Aehrenleserin, *f. Пар.*
Колоско́вий. колоси́ний, *Пар. a.* Aehren-, aus Aehren.
dКолоснува́ти, колосува́ти, *v. a.* die abgeschlagenen Aehren dreschen, die Grannen vom Getreide (Gerste etc.) abdreschen.
Колосува́нє, *n.* Ч. V. 674 s. Три́ни.
I. Ко́лот, -оту, *m.* Aufruhr, *m.* Verwirrung, *f.*
II. Коло́т, -о́та, *m.* s. Околі́т.
Колота́вка, *f.* Holzschelle, Klapper, *f.*; 2) s. Колоті́вка. [Fisolen, Bohnen.
Коло́танка. *f.* zu Püree abgerührte
Колота́ти, s. Корота́ти. *Гол.* III. 207.
Колота́ч, s. Ковта́ч, дова́ч; 2) Klopfkäfer, *m.* (Termes pulsatorium).
Коло́тьо́а, *f.* (*Фр.*) *Gr.* 21, коло́тє, *n.* s. Ко́лка 1).
Коло́твиця, (*B.*) коло́тиця, *f.* Spleisse, *f.*; eine Hälfte des gespaltenen Baumstammes. [Püree, *n.*; 2) Sepiola.
Ко́лотень, -тня, *m.* Brei, *m.* Mus,
Коло́ти, (ко́лю, ко́леш), *v. a.* stechen; schlachten; spalten: — скипки́, щипки́ spleissen, splittern.
Колоти́ло, *m.* s. Коло́тник.
Колоти́ти, (колочу, коло́тиш), *v. a.* um schütteln, ab-, umrühren, querlen, durcheinander mischen: колоченї ба́раболї Kartoffelpüree; trübe machen, verunreinigen; * verwirren, aufhetzen; — ким jmdn zwecklos beunruhigen, stören.
Колоті́вка, ко́лотов, *f.* Quirl, Querl, *m.*
Колоті́чка рогова́та, hornartige Tellerschnecke (Planorbis corneus). [*m.*
Колотне́ча, колотня́, *f.* Zank, Hader,
Коло́тний, *a.* s. Каламу́тний; 2) zanksüchtig, unruhig.
Коло́тник, *m.* коло́тниця, (колоту́ха, *Ч.* IV. 669) *f.* der (die) Streitsüchtige, Zänkische, Ränkesüchtige; Störenfried; Zänker, -in.
Колоту́ха, *f.* Rahm mit Mehl od. Stärke untermischt, *m.*
Колоту́ша, *f.* Käse mit Rahm vermischt (als Speise).
Колоту́шка. *f.* s. Колоті́вка.
Колу́сте, *n.* Besatz, Mündungs, Mundbesatz, *m.* (peristomium), *B.*
Коло́ша, *f.* Hose, *f. H.* 139; *pl. Гр.* s. Холо́ші. [teln, beunruhigen.
Коло́шкати, *v. a. А-Г.* 154 aufrüt-
Колпа́к, s. Ковпа́к, Barett, *n.*
Ко́лпик, *m.* Löffelreiher, *m.* (Platalea leucerodia). *Вол.*
Колту́н, s. Ковту́н; * в — заходи́ти lose Streiche spielen; *Нот.* I. 63.
Колубя́ха, *f.* s. Ковба́ня, калаба́ня.
Колува́ти, *v. n.* einen grossen Umweg machen. [bröckeln; stochern.
Колу́пати, *v. a.* spalten; brechen;
Колу́пішок, -шка, *m. Ог.* 95 s. Полу́кішок.
Колчада́н, *m.* Kies, *m. Вол.*
Кольча́к, *m.* — лосу́ня Hirsch, Habichtschwamm, *m.* (Hydnum imbricatum), *B.*
Колча́н, *m. N.* e. Berges. [della).
Ко́льчик, *m.* Stachelkäfer, *m.* (Mor-
Кольчи́на, *f.* Stachelgeorginie, *f.* (Muricea).
Кольчи́нець, -нця, *m. B.* колчу́жка, *f. Шол.* Stachelschnecke, *f.* Spinnenkopf, *m.* (Murex).
Кольчи́нок, -нка, *m.* Stachelmonade, *f.* (Prorocentrum), *Б.* [kolebka].
Колю́бка, *f. Иг.* 67. s. Коли́ска,
Колю́ка, *M.* колю́чка, колюха, *f.* s. Ко́лька 1); 2) *pl.* Stechapfel, *m.* (Datura stramonium). [Kali).
Колю́ча, *f.* Salzkraut, *n.* (Salsola
Колю́чий, *ptc.* zu Коло́ти; stechend, stachelig, dornig *Ш.* I. 353; — дрік Genista germanica. [Stechende.
Колю́чість, -ости, *f.* +*M.* das
Колю́чка, (-лю́шка), *f.* alles Stachelige, Dorn, *m.*; 2) Stichling, *m.* Ga-

sterosteus pungitius); 3) Echidna, *f. Пол.*; 4) mehrere Pflanzen: Carduus, Echium, Tribulus, Xanthium spinosum.

Колючоплáвчі, *pl.* Stachelflosser, *pl.* (Acanthopteri).

Кóлюш, *m.* s. **Кóлїш**, *vgl.* **Кáлуш**.

Коляда́, (*d.* **коля́дка**), *f.* Weinachtsfest, bes. zweiter Tag der Weinachten; 2) Weinachtslied, *n.*; 3) Festgabe für **колядникú**.

Колядúни, *pl. N.* e. Berges.

Колядникú, **коля́дчик**, *Kol.* I. 106, *m.* Sänger der Weinachtslieder, *m.*; 2) **колядникú** *Ф.* Buch, Weinachtslieder enthaltend. [herumgehen.

Колядничити, *v. n.* als **колядникú**

Колядувáти, *v. n.* Weinachtslieder singen. [in diesen enthalten.

Колядчáний, *a.* zu **колядкú** geh.,

Коляйка, *f.* s. **Кóлїя** 3).

Коляк, *m.* s. **Страхóполох**.

Коляка, *f. aug.* s. **Кіл**, **Knüttel**, *m.*

Коляндра, *f.* Coriaudrum sativum.

Колянець, **-нця**, *m. Зап.* II. 462?

Коляр, *m.* Steoher, der ein Schwein absticht. [Kutsche, *f.*

Коляса, (*d.* **коляска**), *f.* Kalesche,

Команá, **комáниця**, **комáнка**, *f.* Klee, *m.*; 2) **-úця**, geiles, unfruchtbares Weib; Hure, *f.* († **комóнъ**).

Комáнда, *f.* Commando, *n.*; 2) Trupp, *m. Ке.* 89. [Commandant, Chef, *m.*

Командúр, (*aug.* **командúще**), *m.*

Комáр, (*d.* **-éнько**), *m.* **комарúця**, *f.* Stechmücke, Schnacke, *f. adj.* **комарóвий**, **-і нóсики** Delphinium consolida.

Комáрки, *pl. N.* e. Berges.

Комарникú, *m.* Schäferbude mit e. offenen Seite, *f.* [ремош ч.

Комарничний, *a.* Nbfl. des **Чéкомáрский**, *a.* zum **комáр** geh.

Комáха, (*d.* **комáшка**, **-úна**), *f.* Insect; Gewürm, *n.*; 2) Ameise, *f.*

Комашникú, *m.* (**-úще**, *n.*) **комашнá**, *M. f.* Ameisenhaufen, *m.*; 2) **комашнá**, *coll.* Insecten, *pl.* Ungeziefer, *n.*; Ameisen, *pl. P.* I. 141. [gelage, *n.*

Комáшня, (кум-), *f.* Gastmal, Gast-

Комéдия, *f.* Komödie, *f.* Lustspiel, *m.* lustiger Vorfall. [-úнтка, *f.* -in, *f.*

Комедиáнт, *m.* Possenreisser, *m.*;

Комезúти ся, *IF.* s. **Комизúти ся**.

Кóмен, etc. s. **Кóмин**.

Комельгá, *f.* das Sichdrehen in d. Luft. [Luft drehen.

Комельгувáти, *v. n.* sich in der

Комендирувáти, *v. n.* commandieren, befehligen: **кого́**, **ким**.

Комениця, *f.* s. **Команиця** 2).

Коменнé, *s. n. a.* Reitpferdesteuer, *f.*

Коменотрýс, *m.* Kaminfeger, *m. Зак.*

Комéта, *f.* Komet, Haarstern, *m.*

Кóмети, *adv.* s. **Кóміть**.

Комéтний, *a.* des Kometen, *CM.*

Комешúти ся, s. **Закомешúти ся**.

Комéшка, *f.* kurzes Messhemd der lat. Priester. [launt sein, Grillen fangen.

Комúзити ся, ungehalten, übelge-

Комилáти, *v. a.* (*Фр.*) s. **Вершúти** 2).

Кóмин, *m.* Kamin, Rauchfang, Schornstein, *m.*

Коминóве, *n. a. s.* Rauchfangsteuer, *f.*

Кóминок, **-нка**, *m. dim.* s. **Кóмин**; 2) Piston, *n.* Warze *f.* am Gewehr. [**мúзити ся**?

Комúчити ся, *Не. Пр.* II. 384? s. **Ко-**

Комúш, *m.* Schilfrohr, *n.* Binse, *f.*

Комúшний, **комишóвий**, *a.* Schilf-, Binsen-. [läufer; Wegelagerer, Räuber, *m.*

Комúшник, *m.* Buschdieb, Busch-

Кóмік, *m.* Komiker, *m.*

Комінникú, *m.* s. **Комонникú** 1).

Комінáр, *m.* Rauchfangkehrer, Kaminfeger, *m. adj.* **комінáрский**. [**мінáр**.

Комінáрство, *n.* Gewerbe des ко-

Кóмір, **кóмнїр**, *m.* s. **Кóвнїр**.

Комíрка, **комíрчина**, *f.* kleine Kammer, Kämmerlein, *n.*; Zelle, *f.*

Комíрне, *n. s. a.* Mietzins, *m.* Miete, *f.*; das Wohnen als Beisass, в **комíрнім сидíти** s. **Коморувáти**; **пітú** в **комíрне** Einlieger werden.

Комíрник, *m.* **комíрниця**, *f.* Einlieger, Mietwohner, (-in, *f.*) Beisass, *m.* (-in, *f.*); *adj.* **комірникúцкий** *H.* 56.

Комíрня, *f. BB.*, **комíрство**, *n.* **комíрщина**, *f.* das Wohnen als Mietsmann, als Einmieter, Einlieger. [ris), *B.*

Комірóчний, *a.* Zellen-, (cellula-

Комірсáти ся, s. **Коріцмати ся**.

Кóміс, *m.* Auftrag, *m.* Comission, *f. adj.* **комісóвий**. [missär fungieren.

Комісийонувáти, *v. n.* als Com-

Комíсия, *f.* Commission, *f.*

Комíсний, (**-сьн-**) *a.* — **хлíб**, **комíсняк** Commissbrot, *n.* [zelbäume schlagen.

Кóмúть, *adv.* kopfüber; — **йтú** Pur-

28.xi.2006 «Ізборник» http://litopys.kiev.ua/

Кóмітет, *m.* Comité, *n.*; *adj.* комі-
Комíчний, *a.* komisch. [тетóвий,
Комíчність, -ости, *f.* das Komische.
Комля́к, *m. Лебч.* Kalmüke, *m.*
Комля́, *f.* s. Кімля́.
Комна́та, (-а́шина), *f.* s. Кімна́та.
Комóлий, *a. H.* 67 ohne Hörner, s. Шу́тий.
Комóн, *m.* † Pferd, *n.* [ийця 2).
Комоня́ця, *f.* geile Stute, s. Кома-
Комонни́к, *m.* комóнний, *a. s. m. Cm.* der Berittene, Reiter; 2) Pferdebesitzer, *m.*; 3) Pferdestall, *m. Ф.*; комóнником *adv.* zu Pferde.
Комóра, *f.* Kammer, Vorrathskammer, *f.*; 2) Zollamt, *n.*; 3) Art Hürde, Wehr zum Fischfang; *adj.* комóрячий. *Зак.*
Комóрець, -рця, *m.* Mehlzünsler, *m.* (Asopia), *B.*
Комори́ти, *ЛД.* комору́ва́ти, *v. n.* als Einlieger, als Mietsmann, als Beisass wohnen.
Комóрник, *m.* gerichtlicher Kämmerer, *Term.*; Advocat; Notar, *m.*
Коморни́цтво, *n.* Kämmerei, *f. Пар.*
Комóрниця. *f.* Kammmerfrau, *f. Пар.*
Комóсити ся, sich unruhig geberden. [Cavallerie; *adj.* компаня́йский.
Компаня́йці, *pl.* leichte reguläre
Компа́нія, *f.* Compagnie; Gesellschaft, Kameradschaft, Partie, *f.* компанува́ти з ким, -ію води́ти *P.* I. 74. G. pflegen, K. halten. [terin, *f.*
Компаньóнка, *f. Не.* Gesellschaf-
Компа́нчик, *m. Гол.* I. 145 zur Compagnie geh. Soldat.
Компéра, *f.* s. Бу́льба Grundbirne, *f.*
Комперя́нка, *f.* Stengel, von Kartoffeln *pl.*; 2) Wasser worin K. gekocht worden.
Кóмплет, *m.* volle Zahl, vollständige Anzahl; 2) Tanzunterhaltung für Anfänger, *f.*
Копле́тний, *a.* vollzählig, vollständig.
Комплету́ва́ти, *v. a.* completieren, vervollständigen, vollzählig machen, ergänzen. [verfassen.
Компону́ва́ти, *v. a.* componieren;
Кóмпот, -óту, *m.* Compot, *n.*
Кóмпут, *m.* † *K.* Armeebestand, *m.*
Комуле́ць, -ця́, *m.* Stange beim Zuggarn (комля́), *f.*
Комуні́сти́чний, *a.* communistisch.
Комýнка, *f. Щог.* 78?
Комýшка, *f.* Wundklee, *m.* Wollblume, *f.* (Anthyllis vulneraria).
Комягá, *f.* Kahn, *m.* Zille, *f. Пс.*
Комядува́ти, *v. a.* beunruhigen; aufhalten, (*B.*).
Кон, *m.* s. Кін, на конý бýти auf der Scene sein, aufgeführt sein, *Cm.* 2) *KУ.* s. Закóн, суд.
Кóнанє, *n.* s. Скóнанє.
Конáр, *m.* dicker Ast (*B.*).
Конара́, *f.* Schafherde fürs Schlachten gefüttert.
Конари́стий, *a.* starkästig, *Фр.*
Конáт, *m. K.* II. 55 s. КанáтStrick, *m.*
Конáти, *v. n.* enden, in den letzten Zügen liegen, verscheiden.
Конáтий, *a.* eckig, *B.*
Конва́лія, *f.* Maiblume, *f.* (Convallaria majalis), *IГ.* [dem тропáр.
Кондáк, *m.* kurzer Lobgesang entspr.
Кондúция, *f.* Dienst, *m.*; 2) Privatlection, *f.* [einer Schneppe.
Кондíйка, *f.* bauchiges Gefäss mit
Кондáш, *m. ungr.* Schweinhirt, *m.*
Кондýри, *pl.* Stiefel mit Absätzen, *Kol.* I. 44.
Кондя́к, *m.* s. Піддя́чий; Dorfschullehrer u. Kirchensänger, *m. Марк.* 62.
Конéнко, *m.* vom Pferde entsprossen, *Cm.*
Коненя́, -я́ти, *n.* Rösslein, *n.*
Конéсор, *m.* Pferdekenner, *m.*
Конéць, *gen.* кінця́, *m.* Ende, *n.* Beschluss, Schluss, *m.* die äusserste Spitze; — вікý Lebensende; на — am Ende, endlich, schliesslich, zuletzt; на якúй —? zu welchem Ende, zu welchem Zwecke? до кінця́ bis zu Ende; *мéшкає на кінця́ язúка seine Wohnung kann wohl erfragt werden; *зробúв так і так, тай кíнцї в вóду er hat es so und so angestellt und die Spuren der That vertilgt, vertuscht; (на) в тім тáнцї два кíнцї zweifach, zweifelhaft ist der Ausgang in diesem Beginnen; кий, парáграф два кíнцї мáє kann auf zwei Seiten geschwungen, gedeutet etc. werden, ist zweischneidig; 2) gleichbedeutend mit початóк Anfang; з кінця́ в конéць von einem Ende zum anderen *Кв.* 39.; 3) als unechte *Praep.* mit dem *Genit.* конéць столá, к. селá

28.xi.2006 «Ізборник» http://litopys.kiev.ua/

etc. am Ende *Mi.* IV. 255. 540 *Oz.* 175.

Конéчний, *a.* endlich, schliesslich; endgiltig; 2) nothwendig; конéчне (-éшне), *adv.* nothwendigerweise, unumgänglich, dringend.

Конéчність, -ости, *f.* Nothwendigkeit.

Кóник, *m.* Pferdchen, Rössel, *n.*; 2) Heupferdchen, *n.*; Laubheuschrecke, *f.*; 3) Rothbeinlein, *n.* (Totanus calidris); 4) Art Gestell, Pflock zum Stützen der untersten Latte beim Strohdache, *m.*; 5) *pl.* Birkenknospen, *pl.*

Конилíвка, *f. N.* e. Berges.

Конúна, *f.* (*aug.* конúще, -úско, *m.*), (kleines, schwaches) Pferd; 2) Pferdefleisch, *n.*

Кóнїв, *m. N.* e. Berges.

Кóнїн, *m.* fabelh. *N.* eines Pferdediebes.

Конíна, *f.* Koniin, *n.* (des Schierlings).

Конíпний, *a.* aus Hanf, hanfen.

Конíпниця, *f.* aus Hanf: сорóчка, полотнó.

Конїчúна, *f.* Klee, *m.* s. Конюшúна.

Конїчúниско, *n.* Kleeschlag, *m.*

Кóнка, Кóньскі вóди linker Nbfl. des Днїпрó.

Конкомітáция, *f.* Einbegleitung, *f.*

Кóнний, *a.* s. Кінний; — *бояри́н* † Reiter als Krieger, *m.*

Коновáл, *m.* Rossarzt, Pferdearzt, Curschmied, *m.*

Коновáльство, *n.* Rossarzneikunst, *f.*

Конóвець, -óвця, кóнов, *m.* конóпка, *f.* *Піс.* s. Конóвка.

Коновíд, (коньовóд), -óда, *m.* Pferdeführer *KC.* (82) III. 600; 2) Pferdedieb, *m.*

Конóвка, (*pl.* -кú), *f.* (*d.* конóвочка, *f.* коновлá -я́ти, *n.*) Wasserkanne, *f.*

Коновóй, *m. Pu.* 85 Convoi, *m.* Escorte, *f.*

Коновя́зь, *f.* Seil zum Anbinden der Pferde, *n.*

Конокóрмець, -мця, *m.* † Pferdehüter, *m.*

Конокрáд, *m.* Pferdedieb, *m. Не.*

Кóнон, *m.* Conon; Конóненко Sohn des C.

Конóпа, конóпадь, *f.* unruhiges Verhalten, Unruhe, *f.* — пáдає на когó s juckt, neckt ihn.

Конопáдити, конóпити, *v. a.* befästigen; reizen, necken; locken; — ся vor langer Weile vergehen, in Unruhe sein.

Конопéлька, *f. dim.* s. Конóпля; 2) Buschwindröschen, *n.* (Anemone nemorosa); 3) *pl.* Veronica latifolia.

Конопéльні -пісни, gesungen zur Zeit des Hanfreissens.

Конопля́вий, *a.* neckisch.

Конóплик, *m.* конопля́нка, *f.* Hänfling, *m.* (Fringilla cannabina).

Конопля́ця, *f. Ч.* IV. 458?

Конопля́ще, (-я́ско), *n.* Feld wo Hanf wuchs.

Конопльовáті, *pl.* Hanfartige (Cannabineae).

Конóпля, *f. gew. pl.* конóплі, Hanf, *m.* (Cannabis sat.).

Конопля́ний, конóпний, *a.* s. Ко-

Конóпник, *m.* Locker, Necker, *m.*

Консистóрия, *f.* Consistorium, *n.* *adj.* консистóрский, (-рия́льний), Consistorial-.

Конституцúйний, *a.* constitutionell.

Контенáнт податкóвий Steuergelderverwahrer, *m.*

Контентувáти, *v. a.* † *Др. c.* bewirten, bekóstigen.

Кóнти, *pl.* Haarbund der ungr. Frauen, *m.*

Контúна, *f.* s. Кантúна; 2) Götzenhäuschen, *n.*

Контїтний, *a.* zufrieden (contentus), (*Фр.*).

Контóсити, *v. a. Ч.* V. 789 s. Кундóсити.

Кóнтракт, *m.* Contract, *m.* das Abkommen.

Контрактувáти, *v. a.* щось contrahieren, miethen.

Контрóль, контрóльор, *m.* Controlor, *m.*

Контролювáти, *v. a.* controlieren; *adj.* контрóльний.

Контувáти, *v. a. Ал.* s. Контентувáти.

Кóнтýш, *m.* Oberrock mit aufgeschlitzten Aermeln, *n.*

Контю́х, *m.* s. Киндю́х; Pferdemagen, Blinddarm, *m.* (*B.*).

Кóнун, *m.* Methschank, *m.*

Конýнчиця, *f.* Methschenkerin, *f.*

Конфéт, *m. Др. c.* 2. конфітýра, *f.* Confect, Zuckerwerk, *n.* Confitüren, *pl.*

Конфіскувáти, *v. a.* confiscieren.

Кóнцур, *m.* s. Кáнцур.

Кончáти, s. Кінчáти.

Кóнче, *adv.* s. *adv.* zu Конéчний; 2) не кóнче nicht eben, nicht gar sehr: ци далéко? не кóнче nicht sehr weit.

Кóнчик, *m. N.* e. Berges.

Кончúна, *f.* Ende, Lebensende, Abkonft, *f.*?

Кóнша, *f.* Art Gras *Ч.* II. 309.

Конша́хти, *pl.* заходúти собí з кúм в — mit jmdm Machenschaften pflegen.

Конюх, (*d.* конюшок -шка), *m.* Pfer-

dehirt, -hüter; Stallknecht, *m.*; 2) Rosskäfer, *m.*

Конюхáрити, *v. n.* конюх sein.

Конюшúй, *a.s.m.* Oberstallmeister, *m.*

Конюшúна, *f.* Klee, *m.*

Конюшúниско, (-úще), *n.* Kleefeld. *n.* Kleeschlag, *m.* [lung, *f.*

Конюшня, *f.* Pferdestall, *m.*, -stal-

Кóня, *f. Др. с.* 386 s. Кáня (Milvus).

Коняк, *m.* Pferdemist, *m.*; 2) Cognac, *n.*

Коняка, конячúна, *Не. f.* s. Конúна 1).

Конякíвка, *f.* Ackerwioke, *f. ГШ.*

Коняр, *m.* Pferdehirt, *m.*; 2) s. Лайнúр.

Конáрня, *f.* Pferdestall, *m.*

Конáстий, *a.* s. Конáтий.

Конúтина, *f.* s. Конюшúна, *B.*; 2) Pferdefleisch, *n. Не.* [lutetiana).

Конятúч, *m.* Hexenkraut, *n.* (Circaea

Конáчка, *f. dim.* s. Конáка; 2) schwarze Stangenbohne.

Копá, *f.* Schock, *n.* (Anzahl von 60 Stück); *pl.* кóпи, Getreidefeimen; 2) = 15 Kopeken; 3) † Gericht, *n.* Gerichtsverhandlung auf streitigem Orte, bes. in Grenzstreitigkeiten, auch in Fällen des Diebstahles, gewaltsamer Pfändung, unbekannten Todschlages; присúжна — wobei alle Mitglieder des Gerichtes schwuren; кóну вéсти — halten (condescensio, iudicium condescensoriale).

Копагá, *f*, s. Чулáр.

Копалúна, *f.* Mineral, *n. Вол. Пол.* 2) *N.* e. Berges. [Gräber, *m.*

Копáльник, копáльщик, *Под. m.*

Копáльниця, копáля, *f.* Arbeiterin mit dem Grabspaten, *f.*

Копáльня, *f.* Bergwerk, *n.*

Кóпань, *f.* kleines Feldstück mitten im Walde; 2) s. Нáсип, *Wgr.* 15; 3) *N.* e. Berges.

Кóпанє, *n.* das Graben.

Копанúця, *f.* s. Мотúка; 2) Schlittenkufe, *f.* -baum, *m.* (ausgegraben mit gekrümmter Wurzel); 3) *N.* e. Berges.

Кóпанка, *f.* Graben, *m.*; 2) Weg beiderseits mit Graben, *m.*; 3) Roden, *m.*; durch Regengüsse entstandene Grube; 4) —, *d.* копáночка, *P.* II. 64 ein (natürlicher) einfacher Brunnenquell; schlechter Brunnen, *B.* [s. Заткáльниця,

Копáня, *f.* Backofenschlund, *m.*; 2)

Копáтельний, *a. H.* 96 rührig, aufgeweckt; до чогóсь *K.* (*Хата* 190) sorgfältig, emsig hütend.

Копáти, *v. a.* graben; mit dem Spaten bearbeiten; 2) * — ся geschäftig sein, sich tummeln; 3) кóпати.s. Кóпнути.

Копатíльник, *m. Др.* s. Копáльник.

Копáч, *m.* Stück Holz zum Graben verwendet; 2) Mütze der *Лéмки*, *f.*

Копáчити, *v. n.* stochern, graben.

Копáчка, *f.* Werkzeug zum Ausschneiden der Radfelgen, *n.*

Кóпел, etc. s. Кóпил etc.

Кóпень, -пня, *m.* Monat August.

Коперváс, *m.* Vitriol, *m.* Kupferwasser, *n.*

Копéрта, *f.* Couvert, *n.* [ser, *n.*

Копéць, *g.* кінщá, *m.* Erdhügel, Grenzhügel, *m. Кч.* 199.

Кóпил, (кóпив), (-úлець, -ильчýк), *m.* копелá, -áти, *n.* Bastard, Blendling, *m.* Kebskind, *n.* [pen stolz aufwerfen.

Копúлити, *v. a.* — гýбу die Lip-

Копúлиця, *f.* Kebsfrau, Kebsdirne, *f.* (*B.*). [*f.*; 2) s. Копúто *H.* 6.

Копúлó, копúле, *n.* Schlittenstolle,

Копильчáки, *pl.* Pferdeschlitten, *pl. Левч.*

Копирсáти, *v. a.* grübeln, *Кв.* 105.

Копúренути, *v. n.* kopfüber, jäh stürzen. [рáло *Ч.* VII. 400.

Кóписть, *f.* keilförmiger Haken des

Копúстка, *f.* Spatel, *m.* Rührscheit, *n.*

Кóпит, *Ч.* III. 309, кóпил, *Не. m.* s. Копúто 2).

Копитáти, *v. a.* klopfen, (*Фр.*).

Кóпитень, -тня, копúтник (-тняк), *m.* Haselwurz, *f.* (Asarum europ.).

Копúти, *v. a.* (кóплю, кóпиш), an-, aufhäufen, zusammenbringen.

Копитковáтий, *a.* hufartig, *Пол.*

Копиткóве, *s. n. a.* Abgabe am Schlagbaum für gehufte Thiere, *f.*

Копитлувáти, *v. a.* abnützen, abreiben, §. [Hufthier, *n.*

Копúтний, *a.* mit Hufen versehen;

Копúто, (*d.* -úтко -úтце), *n.* Huf; 2) Schuhmacherleisten, *m.* * всьо на однó — Alles über einen Leisten gesohlagen.

Копитóвий, *a.* -а кістьHufbein, *n. B.*

Копитáр, *m.* Leistenschneider, *m. Нар.*

Копúцьке, *n. IIГ.* ein mit dem Feldeigenthümer auf Antheil gebautes Getreide.

Копúця, (*d.* -úчка), *f.* Feimen; Schober, *m.*; Haufen, *m.* (*d.* Häufiein, *n.*).

Копичáсті ýставки, Art Leinstikkerei *Kol.* I. 48. [das Legen in Feimen.
Копи́чене, *n.* das Häufen, Häufung;
Копи́чити, *v. a.* häufen; *ГШ.;* in Feimen legen. [beln und wiebeln, *Мор.*
Копи́шити ся, sich tummeln; krie-
Копи́шник, *m.* s. Копóвище.
Копíнка, *f.* mittelgutes Stück Leinwand von 60 Ellen.
Кóпиє, *n.* Lanze, Pike, *f.*
Кóпиєвáтий, *a. Пол.* lanzettenförmig.
Копíйка, копíйчина, *f.* Kopeke, *f.*
Копíйник, *m.* — стрілолúст („цибулúне"), Pfeilkraut, *n.* (Sagittaria sagittaefolia). [Heufeimens, *f.*
Копíйó, *n.* Stange in der Mitte des
Копíйце, *n. Ко.* 241 Pfeilspitze, *f.*
Кóпінь, *f.* Erdfleck ohne Schnee, *m.*?
Копíст, *m.* Copist, Abschreiber, *m.*
Кóпіт, -оту, *m. Ч.* V. 2. Gestampf, *m.*; 2) *pl.* Staubwolken, *pl.*
Копіювáти, *v. a.* copieren.
Кóпія, *f.* Copie; Abschrift, *f.*
Кóпкати, s. Кóпати 3). (*Фр.*).
Кóпко, *m.* s. Прокíн.
Копли́вий, *a.* eilfertig.
Кóпний, *a.* Grab-, Scharr-; 2) grubig; 3) in Hanfen: снíг; -а дорóга ein Schlittenweg mit sehr vielem unbefahrenem Schnee; 3) — суд *К.* s. Копá 3); кóпно, *adv.* dicht, vollauf *Н.* 29.
Кóпник, *m.* † Mitglied des Gerichtes копá.
Кóпнути, *v. a.* ausschlagen, stossen (mit dem Fuss), ногóю когó jmdm einen Fusstritt versetzen; * — ся до чогó sich eifrig woran machen.
Кóпня, *f.* Bergwerk, *n. Пол.*
Коповúй, *a.* Schock-.
Коповúк, *m.* = 50 Kopeken.
Копóвище, *n.* Ort u. Sitz der копá 3).
Коповóзиця, *f.* das Verführen der Getreideschocke vom Felde, die Zeit davon.
Копóрснути ся, zappeln, (*Фр.*).
Кóпоть, *f.*: Russ, *m.* (vom Lichter- od. Lampendampf); 2) Schlappe, Prügelei, *f.* комý дáти кóпоти *Ко.* 161.
Копрúва, *f. Оц.* §. 39 s. Крониúва.
Копрíй, *m. B.* Fenchel, *m.* (Foeniculum offic.). [berussen.
Коптúти, *v. a.* einrauchern, räuchern;
Коптíне, *n.* s. Вýджене, *Под.*
Коптíти, *v. n.* rauchen, schmauchen; Russ ansetzen.
Коптюх, *m.* Mohrenaffe, *m.* (Cercopithecus fuliginosus), *Вол.*
Копяк, (*d.* -ячóк), *m.* (kleiner) Feimen, Schober. [*f. Пот.* III. 110.
Корá, *f.* Rinde, Baumrinde, Borke,
Корáб, корабéль, -бля́, *m.* Schiff, *n.*; 2) *pl.* Traggestell mit Korb, *n.* [Schiffe.
Корабéльний, *a.* Schiffs-, vom
Корабéльник, (-éльщик), *m.* Schiffer; Steuermann; Matrose, Lootse; 2) Schiffbaumeister, *m. Ст.*
Корабúця, *f.* Arche, *f.* (Arca), *B.*
Корабíн, *m. Зап.* II. 543 s. Корабéль.
Корáблик, *m. dim.* s. Корабéль; 2) Schiffsboot, *n.* (Nautilus) *Пол.*
Корáблинцї, *pl.* Schiffsboote, *pl.* (Nautilina). [steuern, schiffen.
Корáблювати, *v. n. Гуц.* segeln,
Корáбля́рня, *f.* Schiffswerft, *f. Ст.*
Корáвий, *a.* rauh, s. Рáпавий.
Корáвіти, *v. n.* rauh werden.
Корáль, корáл, *Не. m.* Koralle, *f. pl.* корáлї, корáлики, aufgereihte Korallen, *pl.*
Коралéвий, *a.* Korallen-.
Коралúни, *pl.* Flechtenkorallen, *pl.* (Corallinae). [(Ilysia scytale) *Вол.*
Коралю́ха, *f.* Korallen-Natter, *f.*
Кораля́к, *m.* Edelkoralle, *f.* (Coral-
Кóран, *m.* s. Карп, кóрош. [lium).
Кóрба, *f.* Kurbe, Kurbel, *f.*
Корбáн, *m.* s. Постíл, ходáк.
Корбáня, *f. N.* e. Berges. [óниця.
Корбасю́ка, *f.* linker Nbfl. der Рúкорбáч, *m.* Knotenstock, *m. Gr.* 21.
Корбóвий, *a.* Arbeiter bei der Kurbe, *m.* [liederlicher Kerl?
Кóргель, *m. ungr. Гол.* III. 427
Коргíта, *f.* s. Клю́ба für Ґаля́ри.
Кордáч, (*d.* -áчик), *m.* Schnur zum Umgürten, *f.* [*n. adj.* кордовáний *Не.*
Кордобáн, (-вáн), *m.* Corduanleder,
Кордобáнець, -нця, *m.* Schuh aus Corduan, *m.*
Кордóн, *m.* Kordon, *m.* Grenzsperre, *f.*
Кордýб, *m. B.* Korkeiche, *f.* Quercus suber).
Кордýля, *f. N.* e. Berges.
Кордю́к, *m.* Zungengeschwür, *n.*; 2) Wolfsmilchschwärmer, *m.* (Deilephila euphorbiae); 3) s. Медведю́х.
Корéла, *f.* s. Холéра.

Ко́рень, etc. s. Ко́рінь etc.

Корена́стий, (-ни́с-, -а́тий, -нча́тий, *M.* II. 80), *a.* mit grossen, starken, tiefgehenden Wurzeln.

Кореня́ти, (-рін-). *v. a.* schelten; [schmähen.

Ко́ренний, *a.* zur Wurzel geh., *ursprünglich, Stamm-.

Коре́кта, *f.* Correctur, *f.*

Коре́ц, *m.* Ohrwurm, *m.* (Forficula auricularia), *B.*

Ко́рець, *g.* кі́рця, *m.* Schüttmass [von 1·2364 Hektol.

Коре́чний, *a.* млин oberschlächtige Mühle, *Kol.* I. 61.

Коре́чник, *m.* obersohlächtiges Rad.

Корж, (*d.* ко́ржик, -ичок), корżáн, *m.* ungesäuerter trocken gebackener Kuchen, *Пот.* III. 5.

Коржа́віти. *v. n.* hart, steif werden.

Корżáн, *m.* s. Хода́к, пості́л. *Пот.* III. 5.

Корза́ти ся, die корзани́ anziehen.

Корзи́на, (*d.* -и́нка), *f.* корзу́н, *m.* Korb, *m.*; корзи́нна лоза́ Korbweide, *f.* (Salix viminalis).

Корзі́ти, *v. n.* s. Пустува́ти.

Кори́на, (*d.* -и́нонька *Гол.* III. 101), *f.* trockene Baumrinde zum Heizen.

Ко́ристь, (*d.* кори́стка, -и́стонька, -и́сточка), *f.* Nutzen, Vortheil, Gewinn, *m.*

Користа́ти, *v. n.* з чого́ Nutzen ziehen, benutzen.

Кори́стий, *a.* gewürzt, *Ч.* IV. 687.

Кори́стка, *f.* Querstab der Weife (der Haspel), *m.*

Ко́ристний, *a.* vortheilhaft; Gewinn bringend, einträglich.

Кори́стник, *Под.* (-и́сник), *m.* Gewinnhascher, Ausbeuter, Exploiteur, *m.*

Ко́ристність, -ости, *f.* Vortheilhaftigkeit, *f.*, Vortheil, *m.*; 2) s. Користолю́бність, *Не.*

Користолюби́ний, (-лю́бний), *a.* habsüchtig, gewinnsüchtig.

Користолю́бність, -ости, *f. Пар.* Gewinnsucht, Habsucht, *f.*

Кори́стунати, *v. a. K.* кого́ jmdm Vortheil gewähren; — ся чимось sich etw. zunutz machen, woraus Gewinn, Vortheil ziehen, etw. benützen *C.* II. 56.

Кори́тар, *m.* Corridor, *m.*

Кори́ти, *v. a.* tadeln, rügen; 2) — ся *V.* sich unterwerfen, gehorchen, кому́.

Кори́тник, *m.* Trogmacher, *m.*

Кори́тниця, *f.* Trogmuschel, *f.* (Mactra); 2) Schildkröte, *f.*

Кори́то. (*d.* -и́тце, -и́тко, корита́, -я́ти), *n.* Trog, *m.*; 2) Mulde, *f.*; 3) кори́тце *d.* s. Ло́жниця.

Кори́ця, *f.* Zimmt, *m. Под.*

Коричне́вий, *a.* zimmtfarbig.

Кори́чний, *a.* mit Zimmt, *Ч.* IV. 141.

Корі́вка, (-і́вчина). *f. dim.* s. Коро́ва.

Корівни́к, *m.* Kuhwirt, der nur Kühe besitzt, *K.*

Корі́змати ся, sich sputen (*Ф.*).

Ко́рінь, (*d.* корінець, -нця́), *m.* Wurzel, *f.* (von Bäumen, Kräutern, Zähnen etc.); * — eines Wortes; — des Uebels; 2) Rücken beim Buche, *m. Не.*; 3) в ко́рени an der Deichsel.

Корі́ння, *n.* die Wurzeln, *pl.*; 2) Gewürze, *n.*

Корінне́вий, *a.* Wurzel-.

Корініти ся, wurzeln, Wurzel schlagen.

Корінько́вий, *a.* -а лю́лька aus Wurzelholz verfertigt, *Мор.*; 2) -а горі́вка gewürzter Brantwein.

Корі́нний, *a.* Gewürz-, — склеп Colonialwaarenhandlung, *f.*; gewürzhaft; 2) — кінь Deichselpferd, *n.*

Корінни́к, *m.* — чит Wurzelbaum, Leuchterbaum, *m.* (Rhizophora Mangle); корінникова́ті, *pl.* Wurzelbaumartige, *pl.* (Rhizophoreae).

Корі́нниця, *f. ГШ.* Gewürzbüchse, *f.*

Корінь оно́жки, *pl.* Wurzelfüsser, *pl.* (Rhizopoda). [stoma), s. Пелеха́чики.

Корінюха, *f.* Wurzelqualle, *f.* (Rhizo-

Корі́цмати ся, mit Mühe sich herausarbeiten; * auf die Beine zu kommen trachten.

Ко́рка, *f. Ш.* I. 392 s. Кі́рка; на всі́ ко́рки ла́яти; 2) *N.* e. Berges.

Коркиі́шка, *f.* oberer Theil des Baumes mit abgehauenen Aesten; 2) s. Ко́вінька. [*m.* (*B.*).

Коркоо́ве́ць, -о́ця́, *m.* Regenbogen,

Корко́вий, *a.* Kork; — дуб s. Корду́б; 2) *d.* коркове́нький черевиччок *Ч.* III. 435 mit hohem Korkabsatze.

Корковни́ці, *pl.* Korkpolypen, *pl.* (Alcyonaria).

Коркоті́ти, *v. n.* brummen, (*Фр.*).

Корко́ші, *pl.* ко́ркуш, *m.* Nacken, *m.* Achseln, *f. pl.* на корко́ші кого́ взя́ти jmdn Huckepack tragen; auf beiden Schultern tragen.

Коркува́ти, *v. a.* verkorken.

Корм, *m.* Nahrung, *f.*; Futter, *n.*; 2) Muttermilch, *f. У.*

I. Кóрма. *f. Пар.* Aätzung, *f.*

II. Кóрмá, *f.* s. Кéрма.

Кормáн, s. Курмáн.

Кормáч, (-ачéнько), *m. Ф.* s. Кермáч, кермáнич. [тá на —?

Кормáш, *m. TP.* 218 час бéрé лї-

Кормúлець, -лця, кормúтель, *m. КУ.* Ernährer, Pflegevater, *m.*

Кормúло, *n. Ш.* I. 171 Steuerruder, *n.* s. Кéрма.

Кóрмúти, *v. a.* er- nähren; füttern; mästen; — грудьмú säugen, stillen (дитя́).

Кóрмиця, *f.* Mastkraut, *n.* (Sagina).

Кóрмлення, *n.* das Nähren, Ernährung, *f.* [III. 397.

Кóрмний, *a.* gemästet, Mast- *Гол.*

Кормúник. *m.* s. Кармúник.

Кормóвий, *a.* Futter-. *Гн.* 11.

Кормóк, -мкá, *m. dim.* s. Корм.

Кормóша, *ungr. f.* Art Apfelbaum.

Кормчáр, *m.* s. Кормáч.

Корнáдка. (*d.* -áдочка, *Зап.* II. 554) *f.* Baumstrunk, *m.*

Корнáз, кóрнос, *m.* s. Кнур.

Корнáк, *m.* Wurzelstumpf, *m.* [но.

Кóрне -покóрне, *Kol.* I. 226 s. Покíр-

Корнúз, *m. Не.* Karnies, Gesims, *n.*

Корнúло, (-úлко), Корнíй, *m.* Cornelius. [tella), *B.*

Корнúця, *f.* Art Lebermoos (Fega-

Корнýта вівця́, mit Hörnern (cornutus). [ma) *B.*

Корня́к, *m.* Wurzelstock, *m.* (rhizo-

Корня́ти, *v. a.* stechen, schlagen, hauen; * antreiben; anrühren; wecken.

Кóроб, (*d.* -обóк), *m.* Korb, *m.* Schachtel, *f.* Bretterfach, *n.* [macher, *m.*

Коробéйник, *m. H.* 22. Schachtel-

Коробéль, *m. Гол.* III. 120 s. Кораб́éль; 2) Art шóпа.

Коробéн, *m. Гол.* III. 23. s. Коробóка.

Коробúти ся, *Ко.* 240 *H.* 212 sich krümmen, sich krumm ziehen; *Ко.* 350 sich spreizen, s. stráuben.

Коробóка, (*d.* -óбочка), *f.* Schachtel aus Rinde, Kietze, *f.* Futteral, *n.*; 2) der Bug an der лю́шня.

Коробá, (*d.* -бúна, -óвиця, -óвичка, -óвонька, коробка), *f.* Kuh, *f.*; 2) коробиця рогáта, *B.* Hammatochaerus cerdo; 3) коровúчка, s. Сиробжка. *Вол.*

Коровáй, -ай, *m.* grosses Hochzeitbrod, *n. Пар.* (*Пр.* II. 175). *Пот.* III. 66.

Коровáйний, коровáсвий, *a.* zum коровáй geh.; des к.; -на пáра ein Paar kleine Brödohen, die vor dem коровáй in den Backofen geworfen werden, *Га.* I. 33.

Коровáйник, *m.* der Schaffner des коровáй, *Зак.*

Коровáйниця, *f.* Frau die beim Backen des коровáй beschäftigt ist, Bäkkerin des к.

Коровáть, *f.* s. Кровáть.

Коровíй, -ія́, *m.* Kuhhirt, *m.*

Коровлíй, *m. N.* e. Berges.

Коровóд, (-вíд), *m.* Reigen, Reihentanz, *m.* поскáчу коровóда *P.* I. 16; *pl.* * Weitläufigkeiten, Umschweife, *pl.*

Коровóдити ся з ким mit jmdm viel Umstand, viel Federlesen machen.

Короволíтник, протáчник —, *m.* Acker- Ehrenpreis, *m.* (Veronica agrestis).

Коровя́к, *m.* Kuhmist, *m.*; 2) Stechapfel, *m.* (Datura); 3) — жóвтий Verbascum thapsus *Ecb.* 21.

Коровя́рня, *f.* Kuhstall, *m.*

Коровячий, *a.* Kuh-.

Коровячка, *f.* Stechfliege, *f.* (Stomoxys calcitrans). [Fahne, *f.* s. Хоругóв.

Корогвá, корогóв, (*d.* корогóвця) *f.*

Корогвáй, *m.* s. Коровáй.

Корогвúще, *f.* Fahnenstange, *f. Макс.*

Корóда, *f.* modriger Baumklotz, *Gr.* 22.

Корóдити ся, s. Корóбити ся, sich wegen einer Krankheit beklagen *H.* 212.

Короíд, (-íда), *m.* Borkenkäfer, *m.* (Bostrychus).

Кóрок, (*d.* кóрочок), *m.* Kork; Korkstöpsel; 2) Absatz am Schuh, *m.*

Корокýля, *f.* Knorren am Baume, *m.*; корокулювáтий, *a.* knorrig.

Корóль, *m.* König, *m.*

Королéва, *f.* Königin, *f. adj.* королéвий, (королíв) königlich, Königs-; цьвіт Kaiserkrone, *f.* (Fritillaria imperialis); Feuerbohne, *f.* (Phaseolus multiflorus); королéвин, *a.* der Königin.

Королевенá, короля́, -я́ти, *n. K.* kleiner König, (v. tyrannischen Magnaten u. Satrapen); Königlein, *n.*

Королéвець, *m. pl.* королíвцї die Königlichen.

Королéвич, *m.* Königssohn, *m.*

Королéвский, (-лíвский, корóльский), *a.* königlich, Königs-.
Королéвство, *n.* Königthum, Königreich, *n.*
Корóлик, *m.* Goldhähnchen, *n.* (Regulus).
Королúцкий, *a.* -а пíсня *Гол.* (*Вiн.* I. 202).? [(Matricaria chamomilla).
Королúця, *f.* Kamillenmutterkraut, *n.*
Королíвна, *f.* Königstochter, *f.* königliche Prinzessin.
Королíвщина, *f.* königliche Domäne.
Корóлька, королíвка, *f.* s. Золотоцьвíт.
Королювáння, *n.* königliche Herrschaft, Regierung, *f.*
Королювáти, *v. n.* (королéм — *КС.* III. (82) 613) als König herrschen.
Королúнка, *f.* фасóля — vielblumige od. türkische Vietsbohne (Phaseolus multifl.).
Коромúслиця, *f.* Wasserjungfer, [*f.* (Libellula).
Корóмисло, (*d.* -исéльце), *n.* Schulterjoch, *n.* (zum Tragen bes. des Wassers dienend), 2) Wagebalken *m.* *Пол.* 3) Art Osterspiel, *Га.* I. 137.
Коромóли, *pl.* Ränke, *pl. f.* *ІГ.* (крамóла); — ковáти, коромолувáти *ІГ.* на когó *v. n.* Ränke schmieden, spinnen gegen jmdn.
Корóна, *f.* Krone, *f.*
Коронáция, *f.* Krönung, *f.*
Коронкóвий, *a. pol.* молúтва zum Rosenkranz geh., *Зар.*
Корóнний, *a.* Kronen-, Kron-, Staats-.
Короновáті, *pl. B.* Coronariae.
Коронóвка, *f. Гол.* III. 383 Krone bei der Trauung, *f.*
Коронóчка, *f.* китовá Wallfischpocke, *f.* (Coronula balaenaris).
Коронувáти, *v. a.* krönen; — ся sich krönen lassen.
Кóроп, коропéль, *m.* Karpfen, *m.* (Cyprinus carpio).
Коропáвець, -вця, свиняк, — rauhe Körnerassel, (Porcellio scaber).
Коропáвий, *a.* rauh, rissig.
Корóпавка, коропáвиця, *f.* Kröte, *f.* (Bufo).
Коропáдити ся, s. Конопáдитя ся.
Коропéць, -пцá, Корóпчик, *m.* linker Nbfl. des Днiстéр.
Корóсня, *f.* Fischhamen, *m.*
Корóста, *f.* Krätze, *f.*
Корóставка, s. Корóпавка.
Коростáн, *m.* s. Веснíвка 1). *Вол.*
Коростúти ся, Krätze bekommen, haben; krätzig, schäbig werden.
Коростíль, *m.* Wiesenschnarrer, *m.* (Crex pratensis).
Коростявий, *a.* krätzig, schäbig.
Кóрот, *m.* Halbdeckkäfer, *m.* (Necydalis) *B.*
Коротáти, *v. a.* свiй вiк, лiтá мáрне seine langen Tage elend schleppen, mühsam zubringen.
Коротéча, *f.* — на тéбе! der Tod möge dich ereilen, (*B.*) *vgl.* коротка годúна!
Коротúти, *v. a.* s. Вкоротúти; — ся kurz werden *Kol.* I. 220.
Коротúй, (*d.* -тéнький) *a.* kurz; -а годúна на когó! früher, plötzlicher Tod.
Коротúсть, -ости, *f.* Kürze, *f.*
Короткоглядь, *m. K.* (-глядúсть, *f.*) Kurzsichtigkeit, *f.*
Короткоглядний, *a.* kurzsichtig.
Короткомóвність, -ости, *f. K.* Kürze des Ausdrucks, *f.*
Коротконóгий, *a.* kurzbeimig.
Короткопýзий, *a.* mit kurzem (dikkem) Schmerbauch.
Короткорíг, -óга, *f.* Schmalspinner, *m.* Hepiolus).
Короткорóгий, *a.* kurzhörnig.
Коротлúвий, *a. B.* geschäftig, rührig.
Коротнá, *f. B.* Geschäftigkeit, *f.*
Коротюха, *f.* Weibsperson von niedriegem Wuchs, *f.*
Корóшня, *f.* s. Крóшня. [s. Копáч.
Корпáк, *m.* Stab zum Graben, *m.*
Корпанúна, *f.* mühevoll gesammelte Habe.
Корпáти, *v. a.* stöbern, wühlen; *очú кому *P.* II. 174 jmdn mit Vorwürfen stechen.
Корпáч, *m.* Ausroderer, *m.*
Корпáчка, *f. coll.* ausgerodetes Holz.
Корпесáти, s. Копирсáти.
Корпúнь, *n.* Charpie, *n.*
Корписóчка, *f. Bein.* der лисúчка, Höhlen grabend *Ч.* V. 812 s. Копирсáти.
Корс, *m. gew. pl.* Krümmung der Schittenkufe, *f.*; 2) *pl.* ausgerodete Striche Landes.
Корсáж, *m.* Corset, Mieder, *n.* *K.*
Корсáн, *m. Gr.* 22 s. Кораán.
Корсáр, *m.* Corsar, Seeräuber, *m.* *adj.* корсáрский. [Seeräuberei, *f.*
Корсáрство, *n.* Piratenwesen, *n.*

Корсáтка, *f.* космáта, Habichtskraut *n.* (Hieracium pilosella).

Кóрсника. *f.* Stelle wo im Schlitten der Deichsel eingefügt wird.

Кортáвити, *v. n.* schnarren (im Sprechen).

Кортáти, s. Картáти.

Кортáти ся, (кóрпати ся) sich durchhelfen, sich racken.

Кортúна, *f.* Courtine, *f.* Vorhang, *m.*

Кортíти, *v. a. impers.* кортúть, когó jmdn lüstet nach etw., es juckt ihn.

Кортячка, *f.* Gelüste, *n. У.* leidenschaftlicher Drang.

Корýжити ся, sich werfen s. Пá-[чити ся.

Корýна, *f.* Art Titulatur der Geistlichen: чéстна корýно! пресьвíгла к. *Мог.* s. Корóна.

Корýнка. *f.* Spitze, *f.* (in d. Stickerei).

Корýчка, *f.* Sumpfwurz, *f.* (Epipactis latif.).

Корх, *m.* на корх *K.* I. 156 vier Finger tief, *H.* 295,; 2) Scholle, *f.* s. Кряг *H.* 32.

Корцувáти, *v. n.* und — ся: зóíже корцýв: ein Schock Getreidegarben liefert 1 кóрец.

Корч, *m.* Strauch, Busch; 2) Krampf, *m.*

Корчáва, *Wgr.* XI. Корчáга, *f.* irdenes enghalsiges Brantweingefäss, *n.* (*B.*).

Корчáк, *m.* oberschlächtige Mühle, *Левч.*

Корчáстий, *a.* buschig, strauchig.

Корчéвниця, *f.* Kribbel Krankheit (ergotismus, raphania), *Вол.*

Корчéмка, *dim.* s. Кóрчма.

Корчéмний, *a.* Schenken ; 2) * ungezogen, pöbelhaft. [*pl. K.*

Корчéмство, *n.* Kneipenstreiche,

Кóрчик, *m.* Sträuchlein, Büschchen, *n.*

Корчúнка, *f.* ästiger Röhrenpolyp (Eudendrium).

Кóрчити, *v. a.* zusammenziehen; кому́ рýки jmdm in den Händen Krämpfe verursachen; — ся sich zusammenziehen, sich krümmen, zusammenschrumpfen.

Кóрчів.(-шів).*g.* -чóва, *m.* s. Корчáга.

Кóрчма, кóршма, (*d.* корчмúна. *aug.* корчмúще), *f.* Schankhaus, Wirtshaus, *n.* Schenke, Kneipe, *f. Пот.* I. 66.

Корчмáр, *m.* Schenkwirt, Schenker, Krüger, *m. adj.* корчмарéвий des —; корчмáрский *ВБ.* zur кóрчма geh.

Корчмáрити, *v. n.* корчмáр sein.

Корчмарúха, *f.* Schenkwirtin, *f.* Weib des корчмáр; корчмарíвна Tochter des к. [Verführen der Holzstämme.

Корчýги, *pl.* kurze Schlitten zum

Корчýля, *f.* s. Корчáга.

Коршáк, *m.* s. Коршýн *Ч.* I. 286; 2) Taugenichts, *m.*

Коршóýри (й), *a. Из.* 46 *Bein.* des Попелю́х, s. Бýрий, *Пот.* III. 77.

Коршняви́й, корхня́вий, *a.* s. Майкýт. [I. 86?

Коршовúк, *m.* мíряти -ом, *Гол.*.

Коршýн, *m.* s. Кáня, *Пот.* III. 5.

Корю́к, s. Карýк, *Левч.*

Корáвий, *a.* struppig.

Корáвина, *f.* scherfige Rinde.

Корáк, (*d.* корячóк, -чкá), *m.* Trinkgeschirr aus Rinde od. aus Holz, *n.*

Корячковáтий, *a.* krumm und knotterig (v. Baume).

I. Косá, *f.* Haarflechte, *f.* Haarzopf, *m.*; 2) — богоматéрина Hypericum humifusum; 3) Sehne, Flechse, *f.* (*B.*).

II. Косá, *f.* Sense, *f.*; 2) sohmale Sandbank, Erdzunge, Landsee Insel, *f.* Werder, *m. Др. с.* 243, *Не.*; 3) косóю пля́т городúти schief flechten.

Косáк, *m. Гол.* II. 486? 2) Sensenwespe, *f.* (Banchus) *B.*

Косáр, (*d.* косáрик), *m.* Mäher, Sensenmann, *m.*; 2) *pl.* коса́рі Gestirn Orion; 3) Weberknecht, *m.* (Phalangium opilio); 4) *Oc.* (61) V 59 s. Кíска; 5) s. Косáч.

Косарúще, *n. N.* e. Berges.

Косаркú, *pl.* s. Косилькú.

Косáрский, *a.* des Mähers.

Косáрщина. *f.* die Zeck.. der Mäher.

Косатáр, *m. Ч.* IV. 201.?

Кóсатень, -еня, *m.* Wasser- Schwertlilie, *f.* (Iris pseudacorus).

Косáтий, *a.* mit langen u. dicken Haarflechten; -а зьвíздá Haarstern, Komet, *m. Пол.* [pselus apus).

Косáтка, *f.* Mauersegler, *m.* (Cy-

Косáтчик, вúтязь — *m.* Schwalbenschwanz, *m.* (Papilio Machaon).

Косáч, *m.* овéс — Fahnenhafer, *m.* (Avena orient.) mit einseitswendiger Rispe).

Косéн, *m.* s. Хосéн, *Wgr.* X. *Gr.* 22.

Кóсень, *m.* Monat Juli, Heumonat, *m.*

Косéць, *g.* кісця́, *m.* s. Косáр 1) *КУ.*

Косúóа, *m. f.* косúóастий, *a.* Rind

mit nach rückwärts gebogenen Hörnern, *n.*

Кóсий, *a.* schief, schräg, *Фр. Не.*

Косильки́, *pl.* Feldrittersporn, *m.* (Delphinium consolida). [Wiese, *f.*

Косини́ця, *f. Гн.* 30 Heuschlag, *m.*

Коси́нчик, *m. Не.* (*Пр.* III. 105) s. Поли́ця, поли́чка 1).

Кóситень, s. Кóсатень; коситньоватí, *pl. B.* Schwertlilienartige (Irideae).

Коси́ти, *v. a.* mähen; * — óчи до когó *Не.* — ся scheell auf jmdn blicken.

Коси́ця, (*d.* -и́чка, -и́ченька), *f.* Blume, Zierblume, *f.*; Blumenstrauss, *m.*, 2) bogenförmiger Strahl, *Ф.*; 3) *gew. pl.* sichelförmig nach aufwärts gebogene Schwanzfedern des Hahnes; 4) Flechsen, Sehnen, *pl.* s. Коса́ I. 3).

Коси́чити, *v. a.* mit Blumen od. Laub schmücken. [flechte.

Коси́ще, *n. aug.* überausgrosse Haar-

Коси́нка, *f.* Geflecht, *n. Га.* I. 9.

Кóськати кóло когó, *Девч.* s. Пáнькати ся.

Коськó! *int.* Lockruf für Pferde.

Ко-слóву, *adv.* — сказáти nebenbei.

Косм, *m.* космá, космáтина, *f.* Zotte, *f.* Büschel, *m. Ст. Ко.* 147; 2) -травá Galium mollugo. [2) s. Вепри́на. *B.*

Космáк, *m.* Haarflechte, *f. Ки.* 204;

Космáтий, *a.* zottig, rauh, flauschig, büschelig; 2) * космáта Brantwein mit Honig eingekocht u. beim Besuche der Wöchnerin getrunken: итú на космáту.

Космáтість, -ости, *f.* Zottigkeit, *f.*

Космáцка сíль, *Ф.* Arsenik, *m.*?

Космáч, *m.* mit grossen Haarflechten, zottig; (in d. Jägerspr.) der Bär, der Zottige *Mi.* II. 333.

Космáчити ся, sich zerzausen, kraus u. wirr werden. [wolligen Schafes.

Космáшечка, *f. dim. Bein.* des

Кóсмик, космóк, *m. dim.* s. Косм, Haarbüschel, Flocken, *m.*; 2) * Hasenschwanz, *m.* [auf dem Kopfe, *m.*

Косми́на, *m.* Ochs *m.* e. Haarbüschel

Космогрýдий, *a.* mit behaarter Brust.

Космýн, *m.* s. Ковтýн (*Фр.*). [idea).

Космýшки, *pl.* Haarsterne, *pl.* (Crino-

Кóсники, *pl.* s. Кісни́к.

Коснýти ся чогóсь, *K.* etw. an-, berühren, anstossen.

Косови́д, *m.* trigonales Trapezoëder,

I. Кóсовий, *a.* der Amsel. [*Вол.*

II. Косови́й, *a.* schief; krumm; косовá *f. a. s. C.* II. 134. 140. schiefe Ebene, Schiefe, *f.*; -ий сáжень II. 155?

Косови́ще, *n. Ки.* 260 s. Кісá.

Косодíлник, *m.* Rhomboid, *n. Вол.*

Косогóр, *m. Не.* Abhang, *m.* abschüssige Seite eines Berges.

Косолáний, *a.* mit krummen Tatzen; mit k. Beinen.

Кóсонька, *f. dim.* s. Коса́ I.

Косонóга, *m.* Weberknecht, *m.* (Phalangium).

Косоóкий, *a. Ч.* V. 34 schielend.

Косóрий, *a.* (-а вівця́), dessen Hörner wie eine Haarflechte geformt sind.

Косóрити, *v. a.* ausstatten, schön, elegant ankleiden; 2) — ся до когóсь gegen jmdn dreist auftreten; s. Горо́жити ся; *b*) s. Відгражáти ся.

Косóрич, *m.* Stutzer, *m.*

Косоýстка, *f.* Zunge, *f.* (Solea vulg.).

Кость, Кóстик, Костю́к, Костянти́н, *m.* Constantinus.

Костáк, костáр, *m.* s. Костогри́з.

Костáр, костáч, *m.* junge Flussbarbe (Barbus fluviat.).

Костéл, *m.* lateinische Kirche; *adj.* костéльний zur lat. K. geh. [starren, *B.*

Костенíти, *v. n.* sich verknöchern,

Кóстéр, -тра, *m. Ко.* 24 Haufen, Stoss, Sohober; Holzstoss; 2) Scheiterhaufen, *m.*

Костерéва, *f.* Schwingel, *m.* (Festuca ovina); костеревáтий, *a.* schwingelartig, *B.*

Костéрка, *f.* kleiner Holzstoss.

Костúл, *m.* Krückenstock, *m.* Krücke, *f. C.* I. 23. [Стоколóса; 3) s. Токáр, *Пс.*

Костúр, *m.* Würfelspieler, *m.*; 2) s.

Костúстий, *a.* voll Knochen, knochig, knöcherig.

Костúти, *v. a. Ке.* 172 eig. jmds Knochen fluchen, schelten; 2) mit bunten Muscheln (mit bemalten Knochenplättchen) auslegen.

Костняк, костóвець, -вця, *m.* Knochenthier, *n.* (Ostozoon) *Пол.* [let, *n.*

Костóвище, *n.* Knochengerüst, Ske-

Костогри́з, костоглíд, -óда, костóк, *m.* Kernbeisser, Kirschfink, *m.* (Fringilla coccothraustes).

Костоїд, (-жúр, *Пар.*) *Под.* костоїд-

ница, *f.* Knochenfrass, Beinfrass, *m.*; 2) **m.* Nager am Marke, *m. Mx.*

Костокри́лий, *a.* mit knöchernen Flügeln (ohne Feder); — кажа́н *Ш.*I.81.

Костоли́ций, *a.* mit knochigem, hagerem Gesicht, *Mог.*

Костома́ра, *f.* Beingerippe (der Костяна́ ба́ба, Яга, *КУ.*) *n.*

Костома́ха, *f.* grosser Knochen; 2) s. Костома́ра.

Костопа́льня, *f. Не.* Knochenbrennerei, *m.* [nerei, *f.*

Костопа́льо́н, *m.* s. Постоля́нка, *Б.* (Aster).

Костопра́в, *m.* Knocheneinrenker, (Wundarzt, welcher die verrenkten od. zerbrochenen Knochen wieder einrichtet), *m.* [*pl.* (Cataphracti).

Костощи́тки, *pl.* Panzerwangen,

Ко́стрик, *m.* Kaulbarsch, *m.* (Acerina vulg.).

Костри́ця, *f.* Flachs-, Hanfschebe, Achel, *f. Др. с.* 22 *Mi.* II. 285 *K.* (*Пс.* 170); 2) abgehauene mittelgrosse Fichte, *f.*; langes Holzscheit; *ВШ.* (*Пр.* V. 14)?; 3) Steissbein, *n. Пол.*; 4) *N.* e. полони́на u. e. Berges.

Костри́ч, *m. N.* e. Berges.

Костричёнька, *m. dim.* * der Unwillige, Straubige.

Костри́чик, *m.* Nbfl. des Прут.

Костри́чити ся, *H.* 49 sich spreizen, s. sträuben; stolzieren.

Костри́ще, *n.* s. Костёр, *Ст.*

Ко́струб, *m.* der Straubige, Struppige; 2) Skelet, *n.* 3), костру́бонька, Art гаївка *Kol.* I. 158.

Костру́ба́тий, *a.* костру́ба́ч, *m.* костру́ба́ня, костру́ля, *f.* straubig, struppig, rauhhaarig; garstig.

Костру́ба́тка, *f.* Bärentatze, *f.* (Clavaria flava) *Вол.*

Костру́лья, (-у́лька), *f.* Casserolle, Castrol, *f.* (flacheSchmorpfanne) *Не. Под.*

Костру́н, *m.* s. Костовище.

Костру́р, *m.* Knüttel, Stock, *m.*; 2) s. Костогри́з. [mass, plump, garstig.

Костурли́вий, *a. Зг.* ohne Ebenmа

Костуха, *f.* рога́та Seestier, Beinfisch, *m.* (Ostracion cornutus); 2) *pl.* Harthäuter, *pl.* (Sclerodermi).

Костю́к, *m.* s. Кость.

Костю́льки, *pl.* s. Стоколо́са.

Костя́к, *m.* Skelet, Todtengerippe, *n. Ш.* II. 52; 2) —, костя́ник, (-я́нчик - Junge vom Accipenser huso.

Костя́ний, костяни́стий, *a.* Knochen-, aus Bein. [(Rubus saxat.).

Костяни́ця, *f.* Felsenhimbeere, *f.*

Костянкова́та я́года, s. Кістя́нка.

Костя́че, *n. coll.* viel, lauter Knochen.

Косу́хна, *f.* s. Ко́сонька, коса́ I. *Ч.* IV. 280.

Косць-о́лики, *pl.* Art Leinenstickerei ähnlich den Kirchthürmen (костёл), *Kol.* I. 48. 347. [genistaefol).

Косю́рки, *pl.* Leinkraut, *n.* (Linaria

I. Коса́к, *m. H.* 146 Thürstock, Fensterstock, *m.*; 2) schräg zugehauener Backstein; на коса́к schräg, schief, zickzack.

II. Коса́к, *m.* Herde der Pferde, bes. der Stuten mit Fohlen, *Лекч. Ос.* (61) IX. 177, *f.*; 2) Pferdehutweide, *f. K.*

Коса́ни́к, *m.* Wetzstein für Sensen, *m.*

Ко́та! ко́та на! (ката *P.* I. 64) *int.* Scheuchruf gegen Katzen u. Hasen.

Кота́ра, *f. КУ.* Vorhang, *m.* Gardine, *f.* [ker, *m. adj.* котви́чний, *ГШ.*

Ко́тва, *ГШ.* котви́ця, *У. Фр. f.* Ankerknecht, *m. Пар.*

Коте́л, (*d.* коте́лок, -лка) *m.* Kessel, *m.*; 2) *pl.* коте́лки Wassernuss, *f.* (Trapa natans). [gefahrenes Loch s. Ви́бій.

Котелёбина, котелёвина, *f.* aus-

Коти́га, *f. gew. pl.* Fuhrwek der чабани́, *n.* starker niedriger Wagen *C.*II.170.

Коти́горошок, -шка, *m.* I. 213 s. Покоти́горошок.

Ко́тик, *m. dim.* s. Кіт; Misekätzchen, *n.*; 2) *N.* e. Wiegenliedes „vom Miezchen"; 3) s. Ба́зька; 4) Köthe beim Pferd, Afterklaue *f.* Afterhuf, *m.* 5) *pl.* s. Кошачки́й.

Коти́на, *f. m.* junge Katze.

Коти́ти; (ко́чу, ко́тиш), *v. a.* wälzen, rollen; * ніс die Nase aufwerfen; 2) — ся (бараба́ля) bildet Knollen; *b*) — ся Junge werfen (von Schafen, Katzen, &).

Ко́тки, *pl.* Ackerklee, *m.*

Ко́тько, *n.* in d. Kinderspr. *n.* Колїсцё.

Коткода́кати, *Пол.* s. Кудкуда́кати.

Котлови́на, (-иця), *f.* Thalkessel, Kessel, Becken, *m. C.* II. 57 *Фр.*

Котлофа́сити, *v. a.* §. in das Wasser zum Faulen hineinschlendern. [cisson, *n.*

Котни́к, котни́х, *m.* Presswurst, *f.* Sau-

Котови́й, *a.* - а пісня *Ст.* Wiegenlied, *n.*

Котóвка, *f. P.* I. 25?

I. Котóк, -тка́, *m.* Druckerwalze, *f.*

II. Котóк, -тка́, котóчок, *m. dim.* s. Кіт; 2) Art Wiegenlied, s. Кóтик 2).

Котолу́п, *m.* Katzenschinder, *m.*; *Bein.* der Hausirers, welcher Tauschhandel treibt, *Зап.* I. 288.

Котолу́пня, *f. C.* Schindanger, *m.*

Которá́, *f.* Fehde, *f.* Zwist, *m.* Gram, Kränkung, *f.* котóру завдава́ти kräuken, (*B.*). [pfen, *Ог.* 166.

Котóргати, *v. a.* sehr rütteln, zu-

Котóрий, *pron.* s. Котри́й; 2) котóрі — котóрі die einen — (einige), — die anderen, *Ог.* 163; 3) wer immer, einer von ihnen *H.* 126; 4) — раз! das wievielte Mal! [*Піс.*

Которли́вий, *a.* feindlich; zänkisch,

Которува́ти, s. Вражду́ва́ти. *Піс.*

Котохвé́й, *m. P.* I. 25 s. Кóцький.

Котóчий, *a. Ф.* (*Пр.* V. 218)? s. Кóтячий.

Котрáжка, *f.* kleiner Vorhang.

Котри́й, котрóй, *Д. гр.* 53. *pron.* welcher; 2) irgendwer, s. Декóтрий; котри́й и хлі́ба не ма́ють einige haben sogar kein Brod (*B.*); котри́й-сь. котри́йто, ein, irgend ein, ein gewisser; котре́-що welches (was) immer *Ог.* 163—164.

Котулéць, -лця́, *m.* Sphaerozoum, *n.*

Котýрмати, *v. a.* §. umwickeln.

Котурна́ш, *m.* s. Сала́ш. [но.

Котýрно, *adv.* s. Моторóшно; хма́р-

Котю́га, *m. f.* Hund, *m.*; 2) *Hundskerl, *m. Ш.* II. 253; *adj.* котю́жий des H. *vgl.* Катю́га.

Которýбка з'їдóма, *f.* Stein-, Stockmorchel, Frühlorchel, *f.* (Helvella esculenta); 2) — підóзріна Giftstockmorchel (H. suspecta) *Вол.* [*Ч.* IV. 43.

Котю́чка, *f.* Rollspiel mit Eiern, *n.*

Котя́, -я́ти, кóтя́тко, *n.* Kätzchen, Junges einer Katze, *n.* [Кóтячка 3) *Вол.*

Кóтячий, *a.* Katzen-; -і óгулки s.

Кóтячка, *f.* s. Кіньска мя́та; 2) 2) Ruhrkraut, *n.* Gnaphalium dioicum); 3) — розхі́дниця, Gundelrebe, *f.* (Glechoma hederaceum) *B.* [denrosses, *Аук.*

Коýрка ві́ща, *f. N.* des fabelh. Hel-

Кóуш, *m.* s. Ківш, ковш, *Wgr.* XI.

Кóфа, кофи́нка, *f.* Wasserkanne, *f.*

Кофі́й, *m. gr. M.* s. Ка́ва I. [*Зак.*

Кох, *m. Oc.* (61) III. 27 ein Gefäss; Korb, *m.*

Кохавéць, -вця́, *m.* Nbfl. des Прут.

Кохáн, *m.* Nbfl. des Чéремош б.; 2) *N.* e. Berges.

Кóхання, (-а́ння), *n.* das Lieben, Liebe, *f.*; Liebe, Geliebte, *f. Ш.* I. 164.

Кохáнець, -нця. кохáнок, -нка, *m.* der Geliebte, Liebhaber, Buhle; Liebling, *m. Пар.*

Кохáнка. *f.* Geliebte, Buhle, *f.* Liebchen, *n.* s.; 2) кóханка *P.* I. 179 verzärteltes, verzogenes Mädchen.

Кохáти, *v. a.* lieben; — ся в кім, з ким in jmdn verliebt sein; *v a.* und — ся в чім für etw. Vorliebe haben, etw. mit Lust u. Liebe pflegen, aufziehen.

Кóхва, (кóффа), *f.* s. Ка́ва I. *А-Г.* 161.

Кóхи, *pl.* Art Pferdekrankheit.

Кóхта, кóфта, *f.* Art Frauenkleid; Leibchen mit Aermeln; Corset, *n. C.* I. 101.

Коц. *m.* Kotze, zottige, wollene Decke, *f.*

Коцáрка, *f. Кв.* 401 Kotzen-, Dekkenweberin, *f.* [Verkauf verfertigen.

Коцарювáти, *v. n.* Kotzen zum

Кóцати, *v. n.* kotzen, sich erbrechen, §.

Коцúба, (-ю́ба), s. Коцюбá; 2) Stelzfuss, *m.*

Кóцик, *m. dim.* s. Коц; 2) *pl. Ф.* (*Пов.* 28) угóрські Art Schmuckgarn u. dgl. zum Sticken.

Кóцький, *m. a. s.* ein Fabelwort vom Kater (кіт); пан К. „Herr Murrner, Miez, *P.* I. 24. [сáти (*Фр.*).

Коцкотúти, s. Чикчикувáти, чем-

Коцобúрка, *f.* s. Вивірка.

Коцовéйка, *f.* s. Кацабáйка.

Коцопúр, s. Кучопúр.

Коцофíст, (котофíст) -óста, *m.* Schwanzmeise, *f.* (Parus caudatus).

Кóцур. *m.* Kater, *m.*

Коцюбá (*d.* коцю́бка) *f.* Ofenkrücke, *f.*

Коцюбúти ся, *H.* 209 sich krümmen, * sich auflehnen, sich gegen etw. sträuben §. [reissen.

Коцямбáти, *v. a.* §. bei den Haaren

Коч, *m.* Halbkutsche, *f.*

Кочадúжник, *m.* glatter Schildfarn, (Aspidium filix femina).

Кочáн, s. Качáн; Strunk, Stamm, *m.*

Кочанíти, s. Качанíти, von Frost starren.

Кочáт, *m.* s. Коґýт. [gallis).

Кочатнúчка, *f.* Gauchheil, *m.* (Ana-

Кочéвний, *a.* nomadisierend.

Кочевни́к, *m. Пар.* s. Кочови́к.
Кочегарюва́ти, *v. n.* Ofenheizer sein.
Кочеди́жник, *m. Ч.* III. 196 Zauberblüte des Farnkrauts s. Кочади́жник.
Ко́чело, кочи́ло, *Ф.* (*d.* кочельце́, -чіл-), *n.* Rolle, Kreisscheibe; 2) Spirale; aufgewundene Spule; *f.*; 3) runder Platz.
Кочерга́, (*d.* кочере́жка), *f.* Ofenkrücke, Schürstock, *m.*
Кочере́ʃа, *f.* s. Бру́ква.
Кочержа́ник, *m.* кочержи́льно, *n. Ч.* V. 879 Stiel der Ofenkrücke, *m.*
Кочер́жник, кочери́жник, кочерник, *m.* der Winkel beim Backofen wo die Ofenkrücke steht.
Кочет, *m.* der Pflock am гряді́ль zum Anheften der тяж *Ч.* VII. 399; 2) *Не.* (*Шр.* XI. (1) 119?
Кочиля́сті кре́стики, кочиля́стий нóяс & *a.* Art Leinenstickerei, gewirkt in кочела́ (-о). [tscher, *m.*
Ко́чиш, *m. ungr. Mi.* II. 347 Ku-
Кочкова́та осóка, rasige Segge (Carex caespit.). [u. garstige Person.
Кочкода́н, *m.* wunderlich gekleidete
Кочо́ване, *n* кочови́ця. *f. Піс.* Nomadisieren, Nomadenleben, *n.* 2) Lager, *n.* (der Nomaden) *Ко.* 126.
Кочови́к, *m. Не.* Nomade, *m.*
Кочо́виско, кочови́ще, *n.* Gegend in welcher sich e. Nomaden od. Hirtenvolk aufhält; Lagerplatz, *n.*
Кочубе́й, *m.* кочубе́йка, *f.* Haubenlerche, *f.* (Alauda cristata); 2) Кочубе́й † = Оде́сса.
Кочува́ти, *v. a.* hinwälzen, -schaffen, transportieren (*Ф.*); führen; 2) *v. n.* Standlager halten, lagern; *b*) nomadisieren.
Кочу́к, *m.* Sperrnagel beim Pflug, *m.*
Кошáлка, *f.* s. Кошіль, *Левч.*
Кошáра, (*d.* кошáрка), *f.* Hürdenschlag, *m.* Pferchhütte, *f.* Pferchschlag, *m.*
Кошари́не, кошáрище, *n.* Platz wo die кошáра gestanden, *m.*
Кошáрити, *v. a.* pferchen; кошарува́ти, *v. n.* wo eine кошáра halten.
Кошáтина, *f.* Katzenfleisch, *n. Піс.*
Кошáтник, кошельни́к, *m. B.* Binse, *f.* (Scirpus).
Кошачки́й, *pl.* кошéчник, *m.* кóшача мя́та, s. Кóтячка 3) und Кóшка 2).
Кошéй, *m.* s. Батóва, *Піс.*
Кошелúна, *f.* s. Кошіль.
Кошелува́ти, *v. n.* Bestechungsmittel (im кошіль) bringen.
Кóшеля. *f.* Bauernhemd, *n.* s. Кошу́ля.
Кошени́ця, *f.* abgemähetes (nicht mit der Sichel geschnittenes) dah. geringeres Getreide; 2) Feld wo das Getreide abgemäht worden, *n.*
Кошеня́, -я́ти, *n.* s. Коття́.
Кошéрний, *a.* koscher.
Кошéчник, *m.* Sohn der Katze, *m. Ч.* II. 252. *Пот.* III. 77.
Кóшиво, *n.* s. Кісьмá.
Кóшик, (*d.* -ичок, *m.* Handkorb, *m.* s. Кіш; 2) *pl.* Trifolium montanum.
Кошикáр, *m.* Korbmacher, *m adj.* кошикáрский, -а шкóла Korbflechtschule, *f.* [*f.* -flechterei.
Кошикáрство, *n.* Korbmacherei,
Кóшити ся, * sich aufblähen, sich spreizen.
Кошúцї, *pl. Ме.* 278. Art Pflze.
Кошíль, -елí. (*d.* кошéлик) *m.* Binsenkorb, *m.* Lüschke, *f.*; *кошелі́ плéсти, шúти з кого́ jmdn zum Gespott haben.
Кóшка, *f.* Kron-, Giftwicke, *f.* (Coronilla varia); 2) *pl.* Katzenminze, *f.* (Nepeta cataria). [Космáтий; struppig.
Кошлáтий, кошмáтий, *Левч. a.* s.
Кошлáтка, *f.* Spinnerspanner, *m.* (Amphidasys).
Кóшлик, *m.* Orthotrichium, *B.*
Кóшниця, *f.* grosses Geflecht (Hürde) mit Dach zum Aufbewahren der Kukuruzkolben. [Kasakenlagers Кіш, *m.*
Кошóвий, *s. a m.* Befehlshaber des
Кошóвка, *f. Левч.* s. Кошáлка.
Кошт, -у, *m.* Kosten, Unkosten, *pl.* Aufwand; Unterhalt, *m.*
Кошелíти, *v. n.* s. Костеніти, von Frost erstarren.
Коштóвий, *a. Др.* Kosten-.
Коштовúтий, *Ч.* V. 748. коштóвний, *a.* kostbar, kostspielig, theuer.
Коштóвність, -ости, *f.* Kostbarkeit, Kostspieligkeit, *f.*
Коштруба́нь, *m.* s. Кострубáтий.
Коштува́ти, *v. a.* kosten: etw. mit dem Geschmack versuchen! 2) *v. n.* kosten, Kosten erfordern, K. verursachen, zu stehen kommen.
Кошу́льник дівочий, Art Pflze.
Кошу́ля, (*d.* -у́ленька), *f*, s. Сорóч-

ека; 2) Art Geschwür, Schorf auf dem ganzen Kopfe, (*B.*).

Кошу́р, *m. coll.* s. Водоро́сти.

Кощава́ий, *a.* knochig, hager.

Кощій, *m.* wandelndes Gerippe, Skelet, *n. Зг.* [ний *K. He.* spöttisch.

Кощу́н, *m.* † Spötter, *m. adj.* кошу́н-

Кощу́нство, *n. K.* Spott, *m.* Spötterei, *f.* [s. schmiegen, s. krümmen.

Коя́зити ся, sich zusammenrollen,

Коя́шник. *m.* Aufkäufer des Hausgeflügels, *Зап.* I. 288 *vgl.* Ко́вец.

Кпи, кпи́ни, (-и́нки) *pl.* das Gespötte; на — zum Spott.

Кпиля́ти, *Левч.* кпи́ти, (кплю, кпиш) *v. n.* з кого́ (з чого́) jmdn zum Besten haben, sich über jmdn lustig machen; sich aus etw. nichts machen, seinen Spott mit etw. treiben.

Краб, *m.* Krabbe, *f.* (Brachyurus).

Краби́н, *m.* краби́на, *f. Шіс.* s. Кіби́т.

Кравáльник, *m.* Zuschneidemesser, *n.* Kneif, *m.*

Кравáльниця, (-áнниця), кравни́ця, *f.* Zuschneidebrett, Schneidebrett, *n.* [Schneider, *m.*

Кравéць, -вця. (*d.* кравчик), *m.*

Кравеція *f. Ч.* VII. 575 Verwirrung, *f.*

Кравéцкий, *a.* Schneider-.

Кравéцтво, *n.* Schneiderhandwerk, *n.*

Кравни́к, *m.* Zahntrost, *m.* (Odontites rubra); 2) s. Дзіробо́й.

Кравцюва́ти, кра́вчити, *v. n.* schneidern, Schneider sein.

Кравчи́на, *f.* Schneiderzunft, *f. Шіс.* 2) Heerschar, Heeresabtheilung, *f. IP.* (zur Zeit des гетьма́н Наливáйко, *Шіс.*

Кравчи́ха, *f.* Schneiderin, *f.*

Кра́глї, *pl. Ст.* s. Кру́глї, Kegel.

Кра́голь, *m. Ч.* III. 290 Mangel, *f.* Rollholz, *n.*

Крадáемки́й, *a.* heimlich.

Кра́демцї, (*B.*). крадиéмци, (по- к.), кра́дки, кра́дьки, *Ф.* крадькома́. кра́дьки, кра́дцї, *adv.* verstohlen, geheim.

Кра́дїж, -дежи, кра́дїжка, *H.* 115, *f.* Diebstahl, *m.* Dieberei, *f.*; 2) das Gestohlene.

Кра́дїжний, *a.* vom Diebstahl herrührend; gestohlen. [das Stehlen.

Кра́дженє, краді́нє *Др. c.* 380, *n.*

Крадько́, *m.* Dieb, *m.* [schaft, *f.*

Краєви́д, *m.* Naturansicht, Land-

Краєви́дний, *a.* landschaftlich, *Нар.*

Краєви́й, *a.* Landes-, inländisch.

Краєзі́р, -бру, *m. Кн.* Aussicht, *f.*

Кра́жа, *f.* s. Кра́дїж.

Кра́й, -а́ю, *m.* Land, *n.*; 2) Rand, Saum, *m.*; Ufer, *n.* Ecke, *f.* Ende, *n.* на сам кра́й посу́нути auf den äussersten Rand schieben; з кра́ю, на краю́ сидíти am Rande, an der Ecke, am Ende sitzen; на краях an der Rändern; краéм (крайо́м) лíса & итú den Rand entlang —; через кра́й über das Mass, über den Rand hin; до само́го кра́ю, прийшло́ вже на край bis zum Aeussersten; 3) als unechte *praepos.* mit dem *Genit.*: край села́ am Ende des Dorfes; край доро́ги neben, am Wege, nahe an; край сьвíта *P.* I. 82. (на край, за к. сьв.) an die äusserste Grenze, ans fernste Ende der Welt, *Mi.* IV. 225. 540—541. *Ог.* 185.

Кра́йдерина, *f.* Art Baum.

Кра́йка, (*d.* кра́йочка), *f.* Tuchecke, Anschrote, Sahlleiste, *f.* -band, *n.*

Кра́йне́бо, *n. Шт.* Gesichtskreis, Horizont, *m.*

Кра́йний, *a.* am Ende, am Rande gelegen, Eck-; äusserst, extrem; -им сло́вом zum letzten; кра́йно, *adv.* äusserst, übermässig, sehr; recht.

Кра́йник, *m. АД.* I. 44 Bezirksverwalter der Cameralgüter, *m.*

Крайни́ця, *f. Шіс.* s. Грани́ця.

Кра́йність, -ости, *f.* das Aeusserste; Extrem, *n.*

Крайняни́н, *m. gew. pl.* Крайня́не, *N.* der Лемки an den Quellen der Fl. Ляторúця u. Онда́ва.

Крайо́браз, *m.* Landschaft, *f. Пол.*

Крайо́к, -айка́, *m.* kleines Land, Ländchen, *n.*

Крайто́чка, *f.* Endpunkt, *m.*

Краї́на, *f.* Land, *n.* Landschaft, *f.* Landstrich, *m.*; 2) Cameralgüter-Verwaltung, *f. Гол.* I. 279; 3) Herzogthum Krain.

Краї́ньский, *a.* krainisch.

Крак, кряк, *m.* s. Корч 1).

Кра́кати, (кра́чу, кра́чеш), *v. n.* krächzen. [schas), *B.*

Краква́, *f.* Stockente, *f.* (Anas bo-

Кра́ків, -ова, *m.* Krakau; кра́ківский, *a.* Krakauer; краковя́к, *m. Ш.* I. 71 poln. Nationaltanz.

Кракíс, -о́су, *m.* s. Крокíш.

Кра́клї, *pl.* s. Скра́клї?
Кракýн, *m.* s. Крýк. [II. 71.
Кра́лия, *f.* Reich, Königreich, *n. Mi.*
Кра́льчик, *m.* feingeschärfte Spitze.
Кра́ля, *f.* Königin; Prinzessin; *f.*; 2) —, кра́лька, Dame in Karten; *b*) Zehner in K.
Крам, -áму, *m.* Kram; Kramladen, *m.*; 2) Kurzwaare, *f.* Kostbarkeiten, Galanteriesachen, *pl. P.* I. 80.
Крамáр, (крамóр, *Ч.* IV. 146), *d.* крамáрчик, *m.* Krämer, *m.*
Крамáрка, *f.* Krämerin, Kaufmannsgattin; *M.* II. 132; 2) s. Босóрка 2).
Крамáрний, *m. a. s. N.* einer полонúна.
Крамарня́, *f.* s. Крамни́ця.
Крамáрский, *a.* Krämer-. [*m. Не.*
Крамáрство, *n.* Krämerei, *f.* Handel,
Крамарчýк, *m.* Ladendiener, *m.*
Крамарщинá, *f* Krämmerwaare, *f.*
Крамарювáти, крамувáти, *v. n.* einen Kramladen halten; чимóсь (крáмом — *Ме.* 317) womit Handel, treiben, feilschen, kramen, verkaufen, handeln.
Крамúна. *Це.* крамнúна. *f. coll.* auswärtige Handelsartikel, *pl.* s. Крамни́й.
Крамни́й, крамни́чний, крамський, *a.* im Kramladen gekauft; Kram-, des Krämerladens, des Gewölbes, *M.*
Крамни́ця, *f.* Kramladen, Krämerladen, *m.* Handlungsgewölbe, *n.*
Крамплювáти, *v. a.* krämpeln, Wolle kämmen.
Крамщинá, *f.* s. Крамарщинá.
Крáнець, -нця, крáньчик, *m.* Rand, *m.* das äusserste Ende, Spitze, *f. Bax. Це.*
Крáнка. *f. Зар.* (*Вен.* I. 335) s. Воróна.
Крáнкати, (-нькý), *v. n.* s. Крáкати.
Крант, *m.* Krahn; Hahn an e. Gefässe, Zapfen, *m.*
Кран, *m.* Krapp, *m.* (Rubia tinctorum); крапóвий, *a. M.* III. 95 mit Krapp gefärbt, bunt. [дощ, träufeln, tropfen.
Крáпати, *v. n.* крáпає (крапúт)
Краперчáстий, *a.* s. Дзюбáтий.
Крапúна, (-úнка), *f.* Tröpfchen; Tüpfelchen, *n.*
Крапканúстий, крапчáстий, (-áтий), *a.* geträufelt, getüpfelt.
Краплúстий, крапнúстий, *a.* in grossen (u. dichten) Tropfen *Ф.*; 2) getupft, getüpfelt (e. Stoff) *M.* II. 200.
Крáпля, *f. Не.* s. Кáпля.
Крас, *m.* Färbestoff, *m. B.*; 2) — дíвочий *Ч.* V. 71. [*f.* 2) Amarantus caud.
Красá, *f.* Schönheit, Schöue; Pracht,
Красавéць, -вця, *m. V.* schöner Mann, der Schönste.
Красавúця, (-úчка), *f.* schöne Frau, sch. Dame; eine Schönheit. [prepia).
Красáвка, *f.* Bärenspinner, *m.* (Eu-
Красáвчик, *m.* schönes Büblein, *Фр.*; 2) Widderchen, *n.* (Zygaena).
Красáнь, *f.* Kreiselschnecke, *f.* (Meleager). [deae), *B.*
Красáнї, *pl.* Blütentange, *pl.* (Flori-
Красáнка, *f.* s. Щúголь.
Красáтка, *f.* — соснóвá. Kiefern-Prachtkäfer, *m* (Buprestis mariana), *Пол.*
Крáсень, -еня, *m. M. Cm.* schöner, anmuthiger Jüngling. [*m.* (Calosoma).
Красúвець, -вця, *m.* Puppenräuber,
Красúвий, *a.* schön; 2) schillernd, *Пол.*
Крáсий, *a.* buntscheckig.
Красúльник, (-úльщик, *ГШ.*), *m.* Färber, *m.* [*n.* Färberei, *f.*
Красúльня. *f. ГШ. B.* Färbehaus,
Красúло, *n.* Färbemittel; Schönheitsmittel, *n. Пар.* [dung.
Красинчúна, *f.* Art weibliche Klei-
Красúстий, *a.* bunt, farbig.
Красúти, (крашý, красúш), *v. a.* färben; zieren, schmücken. [*Ч.* III. 139.
Красíти, *v. n.* schön sein, prangen
Красíтка, *f. Фр.* s. Красавúця, die holde Schöne.
Красíтний. *a. Зар.* schönfarbig; schön.
Крáска, *f.* Farbe, Couleur, *f.*; 2) Blut, *n.*; 3) —, красиворóна, (-óнка), *f.* Mandelkrähe, *f.* (Coracias garrula).
Краскáр, *m.* Farbenmacher, *m. Пар.*
Краскувáти, *v. a.* s. Красúти, *V.*
Крáсний, (*d.* -нéвький), *a.* schön; malerisch, *Ф.*; 2) -а дíвка Regenbogen, *m. Ч.* VII. 575. [*N.* e. Berges.
Красний, *m.* Nbfl. des Прут; 2)
Красníця, кранопíрка, *f.* Rothauge, *f.* (Scardinius v. Leuciscus erythrophtalmus).
Краснíвечко, *n. dim. Ч.* IV. 70 rothe Schminke, Schönheitsmittel, *n.*
Краснíти. s. Покраснíти. [erzählt.
Красноóáй, *m.* der schöne Märchen
Крáсно- s. Крáсо-.
Красновáтий, *a.* röthlich.

Красновéць, -вця́, *m. B.* Erythroxylon. [Rothhals, *m.* (Anas ferina).
Красноголóва, *f.* Tafelente, *f.*
Красноголóвець. -вця, *m.* Art Schwamm, Pilz. *H.* 8. *Ч.* V. 1183. *Ecf.* 34.
Красногýзка заплю́виця, *f.* Afterschmeissfliege, *f.* (Sarcophaga haemorrhoidalis).
Краснодýшний, *a.* mit schöner Seele, edelgesinnt, *У. Ф.* [wohllautend.
Краснозвýчний, *a.* schönklingend,
Краснозвýчність, -ости. *f.* Wohllaut, *m. Гол.*
Краснокóрінь, *m.* Ochsenzunge, *f.* (Anchusa offic.); 2) gem. Natternkopf. (Echium vulg.); 3) Onosma echioides.
Краснокри́лець, -лця, *m.* Seidenschwanz, *m.* (Bombycilla garrula).
Краснокри́лий, *a. W.* mit bunten Flügeln. [*K.* Schönredner, *m. ОБ.*
Красномóвець. -мóвця, *m.* Redner,
Красномóвний, (красом-), *a. K.* beredt, schön redend.
Красномóвність, -ости, *f. Не.* Beredsamkeit, Wohlredenheit, *f.*
Краснонадíйний, *a. У.* mit schöner Hoffnung, zu schönen Hoffnungen berechtigend.
Краснонóгий, *a.* schönfüssig.
Краснóокий, *a.* schönäugig.
Краснóчок, -чка, *m.* Schönauge, *n.* (Euglena).
Краснóпись, *f.* Kalligraphie, *f.*
Краснопи́сець, -сця, *m.* Kalligraph, *m.*
Краснопи́сний, *a.* kalligraphisch.
Краснопíвно, *adv. Те.* s. Милозвýчно.
Краснопíрка, *f.* s. Красни́ця.
Краснорічи́вий, *a.* beredsam, beredt. *ГШ.*
Краснорічи́вість, -ости, *f.* Beredsamkeit, *f. ГШ.*
Краснóта, s. Красотá.
Краснотáль, *m.* Salix acutifolia.
Краснояґíдний, *a.* mit rothen Beeren. *B.* [*m. Пар.*
Красобéсїдник, *m.* Schönredner,
Красовéць, -вця́, *m.* Goldhähnchen, *n.* (Regulus).
Красовúк, *m.* Monat April, *Mi.* II. 250.
Красовúтий, *a. M.* II. 146 schön.
Красовúця, *f. M.* II. 182 s. Красавúця. [(красоýля *Пс.*).
Красовýля, *f.* Trinkglas, *n. Ко.* 172.
Красоли́ций, *a.* mit schönem Gesicht; *fem.* красоли́ця s. Краснoли́ця.
Красóля, *f.* красýльки, *pl.* Kapuzinerkresse, *f.* (Tropaeolum majus).
Красописáний, *a.* bunt bemalt.
Красописьмéние, *n. W.* schöne Literatur, Belletristik, *f.* [schön. *IГ.*
Красотвóрний, *a.* schöngebildet,
Красоýмець, -мця, *m.* Schöngeist, *m. Пар.* [*f. Пар.*
Красоýмство, *n.* Schöngeisterei,
Крáсти, (крадý, крадéш), *v. a.* stehlen, entwenden; — ся diebisch, verstohlen her-, heranschleichen, sich nähern до чогóсь.
Красувáти ся, *Ме.* 176 dh Schönheit prangen, glänzen; schön auftreten, grossthun. sich brüsten. [rabus nitens).
Красýлька, *f.* Laufkäfer, *m.* (Ca-
Красýля, *f.* волохáчка, *Пол.* Bärenspinner, *m.* (Enprepia caja); 2) —, красуля́к, *m.* Puppenräuber, *m.* (Colosoma) *B.*
Красýня, *f.* die Schöne, schönes Weib; 2) Freudenmädchen, Dämchen, *n. Ст.*
Красýчий, *a.* schön, schönheitsooll.
Крáсший, краснíйший, крáшний, крáщий, *compar. adj.* zu Крáсний.
Красю́к, *m.* s. Крáсень.
Крáся, *f. У.* Regenbogen, *m.*
Крáта, *f.* Gitter, *n. ГШ.* в крáти gegittert, gewürfelt. [Хрещáтий.
Кратчáстий, крачáстий. *R.* 11. *a.* s.
Крачкóва. *f. N.* e. Berges. [дáк.
Крашаníк, *m.* roth umsäumter cep-
Крашáнка, *f.* einfarbig bemaltes Ei.
Крашеníцї, *pl.* rothgefärbte Hosen.
Крашнúна, *f.* (bunte) Schnittwaare ?
Кращáти, (-áю, -áешь), *v. n.* schöner werden, *M.*
Крáще. (крáсче. *adv. compar* zu Крáсний, schöner, besser, bequemer.
Крáя, *praep.* s. Край mit d. *Genit.* крáя Дунáя längs des Donaufers.
Крáяльний, *a.* schneidbar, *Пол.*
Крáяльник, *m.* Zuschneider, *m.*
Крáяне, *n.* das Schneiden.
Краяни́н, *Се.* краи́н, *Пар. m.* Landsmann, *m.* Landeskind, *n.*
Краяни́ця, краи́нка, *Bax. f.* geschnittenes Stück; Schnitt, Abstich, *m.*
Краи́нка, *f.* Landsmännin, *f. Пс.*

Кра́яти, *v. a.* schneiden; * се́рце ми ся кра́є das Herz blutet mir, es schneidet mir ins Herz; *Пот.* III. 110.

Кревé́ти, *pl.* Garneelen, (Caridina.)

Кре́вний, *a.* (кревня́к, *m.* -я́чка, *f.*), blutsverwandt; 2) anfrichtig, intim *Пр.* II. 335; кре́вно, *adv.* mit Blut, blutig; mit blutigem Schweiss, mühsam *H.* 194. *Др. c.* 377; *b*) inbrünstig, sehnsuchtsvoll, *Пр.* II. 269; кре́вно рида́ти s. Ре́вний, ре́вно +*M.*

Кре́гіт, *m.* s. Гре́хіт.

Кре́глик, *m.* rundliches Stück.

Крегуле́ць, (криг-), -лця́, *m.* Sperber, *m.* (Astur nisus).

Кредéнець, -нця. кре́денс. *m. Лекв.* Credenztisch, -schrank, *m.* [*f.* Credit, *m.*

Кре́дит, *m.* кредúтність, -ости, *Кн*

Кредитóвий, *a.* Credit-, Anleihe, Leih-. [ditfähigkeit, *f.*

Кредитóвість. -ости, *f. T.* Cre

Креж, *m. Wgr.* VIII. 25. Stein, *m.* Gestein, *n.*; 2) —, кре́жа, *f.* Viehsalz, *n. Kol.* I. 71 *vgl.* Криж u. кряж.

Кре́йда, *f.* Kreide, *f adj.* крейдовúй, kreidig; * крейдка Berechnung, *f.*

Крейдова́ня, *f. Фр.*? [streichen.

Крейдува́ти, *v. a.* mit Kreide an-

Креймáх, (*d.* (-а́шо́к), *m.* Kieselstein, *m. Мор.* у креймахи гра́ти *Кв.* 24 Art Spiel mit Steinchen, Scherbeu &.

Кректа́ти, кректі́ти, *Не.* кре́кнути (*B.*) *v. n.* sich räuspern; 2) ächzen, stöhnen. *P.* I. 134.

Кре́ля, *f.* sehr grosse Eisscholle, (*B.*).

Крем, *praep. Luts.* 156 s. Кро́мі; бе́з; 2) allenfalls, *Фр.*

Кремезни́й, (-міз-) кремязни́й, *a.* rüstig, stark; fest, standhaft, unnachgiebig, *M.* II. 76. [klette, *f.* (Petasites offic.).

Кремéна́, кременúна, *f.* Wasser-

Кременúна, *f.* Kieselgestein, *n.*

Кременúстий, *a.* Kiesel-, kiesig; steinig.

Кременúця. *f.* Kieselerde, *f. B.* горá-*Ф.* Berg von Kieselgestein; 2) Art harten Thones.

Кременя́к, *m. Пол.* s. Кре́мінь.

Кремізкúй. *a. Фр.* s. Кремезни́й.

Кре́мінь, (*d.* кремінéць) *m.* Kiesel, *m.* (Silicium); Kieselstein, Feuerstein, *m.*

Кремінáр, s. Криміна́л. [selerde, *f.*

Кремінка, *f. Пол.* Kieselsäure; 2) Kie-

Кремінний, (-яний), *a.* aus Kieselstein; Кремéнна, *a. f. s. N.* e. Berges.

Кремінчáтий, *a.* kiesig; kieselartig *МШ.*

Кре́мпіль, *m. H.* 272? кремпóлець (кремпу́лець). *m. K.* (*Mema.* V. 33) hölzernes einfaches Gerüste; 2) s. Карпу́лець.

Кре́мса́ти. *v a.* behauen; * pfuschen; *кремсну́ти. *Ф.* scharf, heftig entgegnen.

Кремяни́к, *m.* Buphthalmum cordifolium. [stein, Feuerstein, *m.* s. Крейма́х.

Кремя́х, *m. H.* 284. *Кч.* 263 Kiesel-

Кремичини. *pl.* Quellengebiet, *n.*

Кремишний, *a.* s. Кирни́чний.

Крепа́к, *m.* Frohnbauer; Leibeigener, *m.*; крепа́чка, *f.* die Leibeigene.

Крепа́цкий, *a.* leibeigen; zur Frohne geh. [Frohne, *f.*

Крепа́цтво, *n.* Leibeigenschaft;

Крепи́ти, *v. a.* fest schlagen, drücken; — за щось *Гр.* fest halten.

Кре́пість, -ости, *Ч.* I. 135. кре́пкість. *f.* Kraft, Kräftigkeit, *f.* [кий &.

Кре́пкий, *a.* кре́пко, *adv.* s. Кріпкий.

Кре́плики, *pl.* Mehltäschchen mit fein gehackten Schwämmen od. mit. Zwetschken, Sauerkraut etc. gefüllt zum бορщ *Kol.* I. 83. 86.

Кре́ппнути, *v. n.* чим etw. schleudern; 2) * (*Фр.*) crepieren, sterben, (*praeter.* креп).

Кресь, *int.* vom Feuerschlagen.

Кресáк, *m.* кресáня, *f.* Hut, *m.*

Кресáло, s. Кресúво.

Кресáнка, *f.* Art Vogelnetz; 2) кресáнька, *f.* s. Шапу́рка, *Вол.*

Кресáти, (кре́шу, кре́шеш), кресну́ти, *v. a.* огóнь mit Feuerstahl an den Kiesel schlagen um Funken hervorzulocken, Feuer, Funken schlagen; **v. n.* rüstig, wacker gehen etc.; — ся рогáми von Ochsen: an einander mit Hörnern schlagen; 2) кре́снути, *a n.* s. Скре́снути (кри́га); *b*) *v. a.* von Prügeln: aufsetzen, aufpelzen *Ру.*

Кресáчка, *f.* leichte Axt. [*m. B.*

Кре́сень, *m.* желíза Eisenkies, Pyrit,

Кресúво, кресúло, (*d.*-и́вце, -и́льце), *n.* Feuerstahl *m.* Feuerzeug zum Feuerschlagen, *n.* [сни́ця, *f.* die Pathe.

Кре́сник, (-стн-) *m.* Pathe, *m.*; кр-

Кресни́ця, *f. Cm.* Kieselsteingewehr, *n.*; Hahn bei dems., *m.*

Крест, *m.* Kreuz, *n.* кре́стний etc. s. Хрест &.

Крестоо́йни, *Сб.* I. 301, крести́ни, *pl.* крести́ти, s. Хрести́ни, хрести́ти.

Крестє́ць, -тця́, *m.* s. Кри́жі, *pl.*

Крести́тель, *m.* Täufer, *m.*

Крестови́к, *m.* Kreuzkraut, *n.* (Senecio vulg.) *Вол.*; 2) s. Крижа́к 1) *Вол.*

Крестоно́сець, -сця, *m.* der Kreuztragende, Kreuzfahrer, *m.*

Крестопокло́нна неді́ля die vierte Woche in d. grossen Fasten mit der -нна середа́.

Крет, *m.* s. Керти́ця.

Крети́чина, кретова́тина, *f.* кретови́не, *n.* s. Керти́чина, кертови́не.

Крех, *m.* Stockente, *f.* (Anas boschas).

Кре́хкавка, *f.* c. Ра́хкавка.

Кре́хкати, *v. n.* klappern; quaken.

Кре́цький, *a. Ме.* 295.? [candicans).

Кречє́т, *m.* weisser Edelfalke, (Falco

Кре́чка, *f.* Art Pflze. [Гре́чний.

Кре́чний, *a. ГШ.* artig, höflich; *vgl.*

Кре́чність, -ости, *f. ГШ.* Artigkeit, Höflichkeit, *f.* [Feuerwaffe, (*Ф.*).

Крешели́не, *n.* das Schloss einer

Крешо́ва, *f. N.* e. Berges.

Крещаємий, *a. m. s.* Täufling, *m.*

Крещастний, *Га.* I. 14. крещатий, *a.* s. Хрещатий; -е жи́то *B.* Secale cereale multicaule.

Крещатик, *m.* das Taufthal in Kiew (Stadttheil) wo die ersten Russinen getauft worden.

Крещатина, *f.* крещате полотно́ kreuzförmig, quadrillirt gewobene Leinwand, (*B.*).

Крещє́ние, *n.* Taufe, *f.*

Кре́щет, *m.* s. Чорно́клен.

Кри́ва, *f.* rechter Nbfl. der Ильця.

Кривак, *m.* krummes Holzstück; 2) Кри́вати, *v. n.* hinken. [s. Заяць.

Кри́вда, кри́вдиця, *f.* Unrecht, *n.* Beeinträchtigung, Kränkung, Beleidigung, Unbill, *f.* Schaden, *m.*

Кривди́вий, *a. Ст.* beleidigend, Unrecht thuend, schnöde. [ende, *У. ВБ.*

Кривди́тель, *m.* der Unrecht thu-

Кри́вдити, *v. a.* Unrecht thun, beeinträchtigen; beleidigen.

Кри́вдний, *a.* ungerecht, unbillig, *He.*; 2) der Unrecht erlitten hat, der Beleidigte, Gekränkte, Geschädigte, *Ф.*; кри́вдно (кри́вдо, (*Мета* 1863. 31) beleidigend, mit Unrecht, ungerecht, *Левч.*

Кривдувати собі́, sagen, glauben etc. dass man im Unrecht ist, über sein verletztes Recht klagen.

Кривє́ць, -вця́, *m. N.* e. Berges; 2) Nbfl. des Черемош ч.

Кривина́, *Шол.* кривина́, *Левч. f.* Krümmung, Curve, *f.* krumme Linie.

Кривий, *a.* krumm; schief; 2) lahm. (*dim.* кривенький).

Кривики, *pl.* s. Черевик(и).

Кривити, *v. a.* krümmen; *когось jmdm zum Spott etw. nachmachen; *v. n.* душе́ю *Ко.* 80 gewissenlos handeln; — ся sich krümmen; das Gesicht verzerren, ein saueres Gesicht machen, на що wozu.

Кри́вление, *n.* das Krümmen.

Кривлю́га, *f.* s. Кривуля́ка.

Кривоо́е́дрий, *a.* s. Кривоклу́бий.

Кривоо́бокий, *a.* mit gekrümmten Seiten, schiefseitig; * baufällig *Ш.* I. 367; кривоо́бка, *m. f.* Rückenschwimmer, *m.* (Notonecta).

Кривова́тий, *a.* krumm; schief.

Кривова́тість, -ости, *f.* Krümmung, Schiefe, *f.* [laden.

Кривови́сий, *a.* mit krummen Kinn-

Кривові́рний, *a. K.* irrgläubig, ketzerisch, häretisch.

Кривові́рто, *adv.* geneigt, schief.

Кривовя́зий, *a.* кривовя́за, *m. f.* mit schiefem Genick; Schiefnack, Schiefhals, *m.*

Кривоголо́вий, *a.* mit ungestaltetem Kopf (*B.*).

Кривого́ни, *pl. N.* e, Berges.

Криводу́шие, *n. Ш.* II. 236 Gewissenlosigkeit, *f.* [gerecht, *K.*

Криводу́шний, *a.* gewissenlos, un-

Кривозу́бий, *a.* mit schiefen Zähnen.

Кривоклу́бий, *a.* mit schiefen Hüften.

Криволіні́йний, *a.* krummlinig.

Кривоми́сий, *a.* mit schiefem Gesicht. [Muster in d. Leinenstickerei.

Кривоні́г, -бга, *m. Ч.* VII. 415 Art

Кривоно́гий, *a.* krummbeinig.

Кривоно́сий, *a.* krummnäsig, mit schiefer Nase; кривоніс, -о́са, кривоно́сюк, *m.* Kreuzschnabel, *m.* (Loxia curvirostra). [*a.* krummäulig; Schiefmaul, *m.*

Кривопи́ский, криворо́тий,

Кривопле́кий, *Ч.* V. 497. кривоплечий, *a.* mit krummer, schiefer Schulter.

Кривоприся́га, *f.* Meineid, *m. Oz.*
Кривоприся́жний, *a. Oz.* meineidig, eidbrüchig.
Кривопя́тий, *a. Ч.* V. 497 mit lahmen Fersen (Füssen). [(lahmer) Hand.
Кривору́чка, *f. m.* mit krummer
Кривости́нний, *a.* krummflächig.
Кривосу́дця, *m. Гол.* III. 95 falscher Richter. [maul, *Пар.*
Кривоу́стий, *a.* schiefmäulig, Schief-
Кривоши́я, (-и́йка), *m. f.* krummhälsig. [Stickerei; s. d. folg.
Кривýлька, *f.* schräge u. krumme
Кривýля, *f.* alles Krumme; Krümmung, *f.* [Baum, -es Holz.
Кривуля́ка, *f.* krummer, knorriger
Кривуля́ти, *v. n.* s. Кри́вати.
Кривýх, *m.* Acker- Krummhals, *m.* (Lycopsis arv). [kender.
Кривцу́н, *m.* §. ein Lahmer, Hin-
Кри́га, *f.* Eisscholle, *f.* [stöhnen.
Кри́гнати, *v. n.* §. kränkeln, *n.*
Кригу́шка, *f.* Wasserstar, *m.* (Cinclus aquaticus).
Криж, *m.* Kreuz am Rücken, *n.* крижéм (крестóм) упáсти, лежáти mit ausgebreiteten Armen in Kreuzform auf das Gesicht fallen, liegen *Ш.* I. 80.
Крижáк, *m.* Kreuzspinne, *f.*; 2) s. Крóшня; 3) *K.* (*Мета* 1864. 53) Kreuzritter, *m.*? [Kopfkohles, des Sauerkrauts.
Крижáлка, *f.* eingesäuerter Kopf des
Крижáний, *a.* aus кри́га; eisig, — океáн Eismeer, *n. Под.* [boschas).
Крижáнка, *f.* Stockente, *f.* (Anas
Крижáстий, *a. Левч.* s. Хрещáтий.
Крижáти, *v. a. Ч.* VII. 448 kreuzen, kreuzförmig legen; 2) *Me.* 403 s. Кружáти.
Крижбáнти, *pl.* Kreuzbänder, *pl. n.*
Крижéвий, *a.* Kreuz- *B.* von regelmässigem Geviert. [vogel, *Гр.*
Кри́жень, -жня, *m.* Art Wasser-
Кри́женька, *f. dim.* s. Кри́га.
Кри́жик, *m. dim.* s. Криж; *adj.* крижикóві важкú sich kreuzende Pferdezügel.
Крижи́на, *f.* Eisberg, *m. Cm.* s. Кри́га.
Кри́жі, *g.* крижúй, *pl.* Kreuz, Kreuzbein, Heiligenbein, *n.* Rücken, *m.* бíль в кри́жах Rückenschmerzen, *pl.* s. Криж.
Крижíвка, *f.* Rückenfleisch, *n.*; 2) s. Крижáнка; 3) s. Крижáлка; 4) Zeche (могори́ч) von dem bezahlt der zum ersten mal in e. Dorfe mäht.
Крижівни́ця, *f.* Holzband der Wagenleiter am oberen hinteren Theile, *n.*; 2) s. Крижовáтка. [be, *f.*
Кри́жка, *f.* (мéду) Honigtafel, -schei-
Кри́жма, *f.* weisses Leinwandstück bei der Taufe; 2) Pathengeschenk, Eingebinde, *n.* [χρῖσμα]; *adj.* крижмовúй, zu кр. geh. [жáнка.
Крижнá, ýтка, крижня́, *f.* s. Крижни́стий, *a.* breitschulterig.
Крижні́ти, *v. n.* zu Eis erstarren, *Пс.*
Кри́жно, *n. B.* Kreuzbein, *n.*
I. Крижня́ний. *a. Cm.* s. Крижаний.
II. Крижня́ний, *a.* сьвіт, *Cm.* (*Пр.* II. 391) voll Kreuze, qualvoll.
Крижовáтка, *f.* s. Крóшня.
Крижóвий, *a.* Kreuz-, Becken-, s. Крижéвий.
Крижóвник, *m. gr.* Stachelbeere, *f.*
Крижувáти ся sich kreuzen; 2) *Mx.* die Arme ausstrecken, dass die Kreuzesform entsteht; *vor Gram ringen.
Крижýлка, *f.* s. Крилýжка.
Крижчи́нка, сóтниця-, *f.* Honigschabe, *f.* (Galleria Celleria).
Кри́за, *f.* Krause, *f. Пол.*
Крий Бóже! крийбí! *int. imperat.* Gott behüt! es ist ein Graus! s. Кри́ти.
Кри́йда, *f.* s. Крéйда. [kel, *m.*
Кри́йка, *f. Ф.* Versteck, Schlupfwin-
Кри́йма, *adv.* zur Verstärkung des Verbums укривáти in seinem Begriffe *K.* I. 176. *Пр.* VII. 218. *Oz.* 115.
Крийóмий, *a.* verborgen *Зг.*
Крик, *m.* Schrei, *m.* Geschrei, *n.*; Lärm, *m.* кри́ком кричáти laut schreien.
Кри́кати, *v. n.* vom Schrei „кри! кри!“ der Ardea cinerea.
Крикли́вець, -вця, *m. Ф.* крикли́вий, *a.* schreiend, lärmend; s. Крикýн.
Крикливи́цї. *pl.* das viele Schreien des (kranken) Kindes.
Кри́кнути, *v. n.* aufschreien; на когó jmdn anschreien.
Кри́княва, *f. Левч.* s. Крик.
Кри́кси, *pl.* s. Нóчниці, *Еф.* 3.
Крикýн, *m.* Schreier, Schreihals, Krakehler, *m.*; 2) *pl.* Schreivögel, *pl.* (Clamatores) *Пол.*
Кри́ла, *f.* kleiner Schober (сти́ртка).
Крила́н, *m.* Vampyr, *m.* (Pteropus) *Вол.*

*

Крила́с, s. Кри́лос.

Крила́стий, крила́тий, *a.* flügelig, geflügelt, Flügel-.

Крила́тиця, *f.* Flügelschnecke, *f.* [(Strombus).

Крила́тка, *f.* Flügelfrucht, *f.* (samara).

Крила́ш, *m.* erster Gehilfe des Fischermeisters, *He.*

Крили́нка, *f.* Pterocanium.

Кри́льний, крилови́й, *a.* Flügel-, *ГШ. Нар.*

Крило́, *n.* Flügel, *m.*; *dim.* крильце́, кри́лонько, крильцё. крилу́шко *Ч.* IV. 71. крила́, -я́ти, *P.* II. 42. крила́тко. *n. Пот.* III. 110. kleiner Flügel, Flügelchen, *n.*; 2) крило́ орли́не s. Девятили́тник.

Крилопла́вка лїта́чка. *f.* Flughahn, *m.* (Dactylopterus europ.).

Крило́с. *m.* s. Кли́рос.

Крилошани́н, *m.* Клирошани́н; *adj.* крилоша́ньский.

Крилу́жечка. *f. dim. Mema.* (63) 166 Kiebitz, *m.* (ча́йка).?

Крила́к, *m.* s. Крила́тка. *B.*

Кри́мець, -мця. Кримчу́х *АД.* II. 136, *m.* (tatarischer) Einwohner aus Krim; *adj.* кри́мский Krim-.

Кри́мза, *f.* Zinkvitriol, *m. Вол.*

Кримина́л, *m.* Criminal, *n. adj.* кримина́льний. [ling, *m.*

Кримінальник, *m.* Criminal-Sträf-

Кри́мка, *f.* Mütze aus Lammfell von Krim; 2) Pelz aus L. von K. *n.*

Крин, *m.* Lilie; 2) Blume, *f. Ш.* I. 350.

Криниця, *f.* Brunnen, *m.*

Криничаний, *K. He.* криничастий *ГБ. a.* Brunnen-, Quell-; brunnenreich, quellenreich.

Криничина, криничовина, *He. f.* Quelle, *f.* Born; Brunnen, *m.*

Криничний, *a.* s. Кирничний; -а осо́ка Carex praecox. [(Eucrinus).

Кринове́ць, -вця, *m.* Seelilie, *f.*

Кри́новка, *f.* Brattpfanne, *f.*

Кри́пта, *f. N.* e. полони́на und e. Berges. [machen, s. Кунїрувати, (*Ф.*).

Кринцувати ким, §. jmdn wirbeln

Кри́па, *f.* grosser Kahn.

I. Кри́са, *f. gr.* s. Щур.

II. Кри́са, *f.* Rand (des Geschirres), *m.*; Krämpe (des Hutes), *f.*

Криса́к, *m.* Beschlag an den Enden der Wagenachsen, *m.*

Криса́ня, крисани́на, *W. f.* s. Кресаня.

Криста́л, кришта́л, *m.* Krystall, *m.*

Кристали́ньский, *a. Пол.* krystallinisch; кристале́вий, krystallen.

Кристалїза́ция, (-зо́ване, *n.*) Krystallisation, Krystalbildung, *f. adj.* кристалїзаційний.

Кристалізува́ти. (und — ся *Вол.*), *v. n. Пол.* krystallisieren.

Криста́льний, кристали́чний, *Пол. a.* Krystall-, krystallisiert.

Кри́ти, (кри́ю, кри́єш), *v. a.* decken; 2) verbergen, verstecken; — ся sich — —; кри́тий, *ptc.* gedeckt.

Кри́тик, *m.* Kritiker, *m.*

Кри́тика, *f.* Kritik, *f.* кри́тику кла́сти den Massstab der Kr. anlegen, anwenden *Шл. adj.* крити́чний, kritisch.

Критикува́ти, *v. a.* kritisieren.

Кри́тник, *m.* Dachdecker, *m.*; 2) s. Очку́р.

Кри́ха. *aug.* кри́хота, кри́хта, (*d.* крихі́тка) *f.* s. Кри́шка I. *Ш.* I. 32.

Крихки́й, *a.* brüchig; spröde.

Кри́хкість, -ости. *f.* Brüchigkeit, Sprödigkeit, *f.* [(Salix fragilis).

Крихкове́рба, *m.* Bruchweide, *f.*

Крихкотвердий, *a.* glashart, *Пол.*

Крихкоті́лий. *a. Левч.* schwächlich.

Крихтяний, *a.* klein winzig.

Кри́ця *f.* Stahl, *m.* Kritzeisen, *n.* 2) Champagnerroggen, *m.* (hart wie кри́ця 1).

Крицак, *m.* Chalcophora, *B.*

Кри́цяний, *a. Ф.* stählern.

Кричава, *f. Luts.* 25 s. ? Корчава.

Кричати, (кричу́, кричи́ш), *v. n.* schreien; zurufen; на кого́ jmdn anschreien, schelten. [schreiend.

Кри́чмо, *adv.* sehr, durchdringend

Кри́чний, *a.* — горн, Frischherd, Frischofen, *m. ГШ.*

Криш, *m.* Pfannenstein, *m. B.*

Кри́ша, *f.* Dach, *n.*

Кришанець, -нця, *m.* медови́й, Art Honigzwieback, *Мак.*

Кришаниця, *f. Еф.* 24?

Кри́шеник, *m.* Schnitt, *m.* Stück, *n.*; 2) кришеник s. Кри́шка I.

Кришеница, *f.* kleines Osterbrod (па́сочка), das zerstückelt wird in den пасковий це́брик. [lopax major).

Кри́шик, *m.* Doppelschnepfe, *f.* (Sco-

Кришинúна, *f.* Unterfutter, *n.*
Крúшиниця. *f.* zermalmender Frost.
Крúшúти, *v. a* zerstückeln, zerbröckeln; zermalmen, brocken; *рýки die Hände ringen.
I. Крúшка. (*d.* крúшечка, кришúнка), *f.* Brocken, *m.* Bischen, *n.*
II. Крúшка, *f.* Deckel, *m.* s. Пóкришка; 2) s. Крúша.
Крів, *f.* s. Кров, *Левч.* [Blut.
Крівáвий, крівянúй, *Кн. а.* blutig,
Крівáвити, *v. a.* mit Blut bespritzen, *Ш.* II. 74.
Крівáвиця, *f. H.* 266 mit Blut u. Schweiss erworbene Habe, blutig erarbeiteter Lohn.
Крівáвник, *m.* крівáвниця *f.* Schafgarbe, *f.* (Achillea millefol.).
Крівнúй, *a.* Blut- *C.* II. 65; 2) echt, naturwüchsig, geboren, *Кн.* крівне, *adv. Ст.* mit Blut, s. Крéвний.
Крізь, *praep.* mit dem *Accus.* bezeichnet: *a*)die Bewegung mitten durch einen Gegenstand: крізь двóє двернúй durch zwei Thüre hindurch; крізь нї в лукомóре *Ф.* (*Ир.* II. 146); крізьсльóзи unter Thränen; крізь сон im Traum; *b*) die Zeit in ihrer Dauer: крізь нiч die ganze Nacht hindurch *Ог.* 181. *Mi.* IV. 442.
Крізнúй, *a.* durch und durch gehend, dringend; — вíтер, Zugwind, *m.*
Крій, *praep.* s. Край.
Крій, -óю. *m.* Zuschnitt, Schnitt, *m.*; пóле идé крóєм zieht sich längs hin als schmaler Streifen.
Кріль. -íля, *m.* s. Корóль; 2) —, крíлик Kaninchen, *n.* (Lepus cuniculus); *pl. P.* II. 12 кролí.
Крíлиця. *f.* Weibchen des Kaninchen.
Крім, *praep.* mit den *Genit.* s. Крóмі, *Ог.* 185; в крóмі сидíти abgesondert, geschieden wohnen.
Крímка, *f. C.* I. 199 s. Крáйка.
Кринýти ся, (*Фр.*) s. Рýшити ся.
Кріп, *g.* крóпу, крінéць, -пцá, *m.* Dill, *m.* (Anethum graveolens).
Крúпúти, *v. a.* stark machen, stärken, kräftigen; — ся *P.* II. 53 fest woran halten, f. wobei stehen, ver-, ausharren; dulden.
Крíпка *f.* s. Курíпка, куропáтва. (*B.*).
Крíпкий, (*compar.* крíпший), *a.* stark, fest, kräftig; heftig; streng (морóз); *adv.* крíпко. [herzig, hochherzig.
Крíпкодýшний, *a. Макс.* gross-
Крíпколóбий. *a.* mit starker Stirn, *K.*
Крíпкорéбрий, *a.* mit starken Rippen, *K.*
Крíпнути, *v. n.* erstarken.
Крíповий, *a. Ч.* III. 17.?
Крíпость, -ости, *f.* Stärke, Festigkeit, 2) Festung, *f.*; 3) *Kaufbrief, *m.*; Bürgschaft, *f. Ст.* [stungs-; 3) leibeigen.
Крíпостний, *a.* stark, *Зг.*; 2) Fe-
Крірванúна, *f.* s. Крівáвиця.
Крірвáти, *v. n.* sich zum Blutschweiss plagen, sich abarbeiten, *Ог.* 90. 2.
Крис, *g.* кресá, *m* Flinte, *f.* eig. Schiessgewehr mit Feuerstein, *n.*
Крісло, (*d.* крісéльце), *n.* Armstuhl, Lehnstuhl, Sessel, *m.*
Кріслáтий, кріслопáтий, *a.* mit abstehenden Aesten etc. (-а топóля Populus nigra); gespreizt.
Кріт. *m.* s. Крот, *Левч.*
Крітáти ся. *Фр.* rückwärts-, rückschreiten; 2) sich hin u. her unruhig werfen. [ständig, ruhig, (*Ф.*), [кротко].
Крíтко, *adv.* züchtig, bescheiden, an-
Крíчка, *f.* Seeschwalbe, *f.* (Sterna).
Кріщáстий, (крещ-), *a.* s. Хрещáтий.
Крiяти, *v. n.* gesund u. stark werden.
Кров, крóва, *Левч. f.* Blut, *n.* (*gen.* крóви, керв).
Кровáвий, *a.* s. Крівáвий, blutfarbig.
Кровáвиця, *f. Нар.* Blutfluss, *m.* Blutbeule, *f.*
Кровавíти, *v. n.* von Blut übergossen sein, bluten; кровáвити *v. a.* s. Крівáвити.
Кровáвниця, *pl.* rothe Glaskorallen.
Кровáть, *Ме.* 52. 258. (*d.* кровáтька), *f.* Bett, Lager, *n.* Bettstelle, *f.*
Крóвель, -вля. *m.* Rotheisenerz, *n. Вол.*
Кровéльний, *a.* Dach-, *Пол.*
Кровúстий, *a.* blutreich.
Кровлó, *n.* кровлá, *f. Зг.* Dach, *n.* s. Покрівлá.
Крóвний, *a. C.* I. 250 s. Крівнúй.
Крóвник, *m.* rothbrauner Storchschnabel, *m.* (Geranium phaeum).
Кровобíг, *m. Пу.* кровокрýженє, *n. ГШ.* Blutumlauf, *m.* [gierig, *КУ.*
Кровожáдний, *a.* blutdürstig, blut-
Кровожáдність, -ости, *f.* Blut-

durst, *m.* Blutgier, *f.* [de, *f.*

Кровозмі́шенє, *n. ГШ.* Blutschan-

Кровозмі́шний, *Шар.* кровомі́сний, *Ст. a.* blutschänderisch.

Кровозмі́шник, *Шар. ГШ.* (-мі́шник, *Ст.*) *m.* Blutschänder, *m.*

Кровомсти́тель, *m.* Bluträcher, *m.*

Кровомщє́нє, *n.* (крова́ва месть), *ГШ.* Blutrache, *f.*

Кровонóсний, *a.* blutführend.

Кровопи́й, *КУ.* кровопи́йця, *m.* blutdürstiger Mensch, Blutsauger, Bluthund, *m. C.*

Кровопи́йка, (-пíй-), *f. Ос.* (61) XII. 28 Blutsteuer, *f.*; 2) дождже́вúця — Hematopota pluvialis, *Пол.*

Кровопи́йний, *a. Ст.* blutsaugend.

Кровопи́йність, -ости, *f. Не.* s. Кровожáдність.

Кровосúсень, -сня, *m.* кíньскúй, Pferde-Lausfliege, *f.* (Hippobosca equina); 2) — овéчий Schaf-Lausfliege, Schafzecke, *f.* (Melophagus ovinus); кровосúсні. *pl.* Lausfliegen, *pl.* (Pupipara) *Пол.*

Кровотíк, -óку, *m. ГШ.* кровóтíч. -ечи. *f. К.* Blutfluss, *m*; Blutung, *f.*

Крóвця, *f.* s. Кров. [blutroth, *He.*

Кровяни́й. *a.* Blut-, blutig, *Ст.*; 2)

Крогу́й, крогулéць, -лця, *m.* Sperber, *m.* (Astur nisus). [— los, gen, hin.

Кров. *praep.* s. Крíзь, круз; *P.* I. 64 auf

Крок, *m.* Schritt, *m.*; 2) Spielraum zwischen den Beinen, *m.*

Крóква, крóков, (*d.* крóковка), *f.* Dachsparren, *m.* 2) крóквочка, *Пол.* s. Поземомíрка.

Крокíш, *m.* Ringelblume, *f.* (Calendulla offic.); 2) — крокíс, крóкус, Färberdistel, *f.* (Carthamus tinctorius); 3) Lungenkraut, *n.* (Pulmonaria mollis).

Крокотíй, *m.* Schlangenkraut, *n.* (Calla palustris).

Крокóша, *f. N.* e. Berges.

Крóлї, *pl. N.* e. Berges.

Крóма, *f.* Scheidewand, *f.*

Крóмець, крóмцьо, *m.* ein (alter) Bauer (od. Bäuerin), welche ärztliche Hilfe nach ihrer natürlichen Art leisten.

Крóмити, *v. a.* theilen, trennen; * — ся nicht zusammen, geschieden essen, wohnen, leben; uneinig sein.

Крóмі, *praep.* mit dem *Genit.* ausser, ausserhalb, gesondert von; nebst; *Ог.* 185. *Mi.* IV. 541.

Кромíшний, *a.* † äusserste, letzte; -а тьма tiefste Finsternis.

Крóмпель, *m.* Krummbirne, Grundbirne, *f.* s. Бýльба. [Brocken, *pl.*

Крóмши óíлі? *Не.* (*Шр.* VI. 385).

Кропáч, *m.* Fetzen an e. Stock zum Löschen des Feuers in d. Schmiede.

Крóпень рíчний, Seseli annuum, *B.*

Кропúва, *f.* Brennessel, *f.* (Urtica); кропивовáтi, *pl.* Nesselartige, *pl.* (Urticaceae). [*n.* (Ceratophyllum demersum).

Кропúвка, *f.* Igellock, *m.* Hornkraut,

Кропúвник, *m.* s. Покропúвник.

Кропивúнка, *f. Мор.* Art Vogel?

Кропúльниця, *f.* Weih-, Sprengkessel, *m. Пар.*

Кропúло, *n.* Sprengwedel, Weihwedel, *m.*; 2) *dim.* кропúльце, *n* Kolbenschimmel, *m.* (Aspergillus) *Вол.*

Кропúти, крóпнути, *v. a.* besprengen, bespritzen; 2) * derb schlagen; 3) *v. n.* s. Крáпати (дощ); *Пот.* III. 110.

Крóпка, *f. Шар.* s. Тóчка.

Кропкóвий, *a.* -а горíвка, Brantwein auf dem Dill (кріп) aufgegossen.

Кропкувáти, *v. a. Шар.* punctieren.

Кроплúстий, *a.* tropfbar; Tropf; -то-плúнний, tropfbar-flüssig, *Пол.*

Крóпля, *f.* s. Кáпля.

Крóси, *pl.* Fangfäden, Ranken e. Schlinggewächses, *pl.* (*Ф.*).

Крóсна, кросúнї, *He. pl.* (*d.* кросéнка, кросéнця. *pl.*) Rahmen, *m.* z. B. des Fensters, der Tischlersäge etc.; Stickrahmen, *m.* Heftlade, *f.*

Крóсно, *n.* * Leinwand, *f. Ч.* III. 108.

Крот, *m.* s. Крет, кертúця.

-кроть, -крот zur Bildung der *Adverb. numer.* -mal, трикрóть dreimal, стокрóть, hundert (mal): до стокроть чортíв! *Оц.* § 182. *Шар.*

Крóтість, -ости, *f.* Sanftmuth, Demuth; Friedfertigkeit, *f.*

Крóткий, крóток, *a.* sanft, demüthig, friedfertig, ruhig, *Ш.* I. 348.; крóтко, *adv.* (*B.*).

Крóтний, *a.* числівни́к, Adverbium numerale, *Оц.* § 182. *Шар.* auf die Frage: wie vielmal?

Крóтьник. *m.* Quotient, *m.*

Кротóвник, *m.* Gundelrebe, *f.* (Glechoma hederacea), *Вол.*

Крохма́ль, *m.* Kraftmehl, Stärkemehl, *n.* Stärke, *f.* [machen, stärken.
Крохма́лити. *v.a.* durch Stärke steif
Крохма́льний, *a.* steif, gestärkt.
Крохма́льниця, *f.* Erzeugerin, Verkäuferin von Stärkemehl, *f.*
Крохна́ль, *m. Ko.* 118?
Крочи́й, *m.* s. Крок.
Кро́шня, *f.* Art Fischnetz: die Senke; (крошéнька S. ohne Stange); 2) Wagendecke, *f.* (бу́дка). [*Kol.* I. 48. 347.
Крубо́чки́, *pl.* Art Leinenstickerei,
Круг, *m.* Kreis, Umkreis, *m.* Scheibe, *f.*; 2) Gesichtskreis: вже со́нце в кру́зї (beim Untergang); зійшли́ лі́та як ви́хор з кру́га сьві́та *KC.* (83) II. 468. 3) Töpferscheibe, *f.*; 4) — бігуно́вий Polarkreis; 5) grosser Backspaten (до па́ски); 6) во́ску Wachskuchen, -boden, *m.*; 7) — коли́с alle vier Wagenräder; 8) круга́ми, (кру́гом), сїда́ти sich herumlagern; в кру́зї о́чи ему́ ста́ли er starrte mit den Augen; з кру́гу спив ся *Kв.* 449 wurde Trunkenbold (ausser Rand u. Band); 9) круг, кругóм, круги́ unechte *Praepos.* mit dem *Genit.* um, ringsum, ringsherum *Mi.* IV. 543. *Oг.* 185; als *Adverb. Ш.* I. 5. 6. &.
Кругá́в, *Ф.* кругáвець, -вця, *МШ.* Sperber; Geier, *m.*
Кру́гель, *m. N.* e. Berges. [Schnepfen.
Кругúкати. *v. n.* vom Schrei der
Кругла́вий, кругловáстий, *B.* (-áтий) кругля́стий, *a.* rundlich.
Кругля́ня, круглоли́ця. *f.* Weib mit rundem wohlgenährtem Gesicht.
Кру́глий, (*d* -лéнький). *a.* rund; 2) Кру́гле мóре Marmora-Meer; 3) *кру́глий сиротá ein ganzer Waise, ganz verlassen. [Berges.
Кру́глик, *m.* Orbulina; 2) *N.* e.
Кругли́ця, *f. Kst.* Kreis, *m.* 2) s. Кругля́нка. (des engl. Weizens.
Кругли́чка, шпениця- *f.* Abart
Кругли́ш, *m.* Pallisadenwurm, *m.* (Strongylus).
Кру́глї, *pl.* Kegel, *pl.* s. Кру́жіль.
Кругля́ти, *v. n.* sich runden, rund werden.
Круглобо́кий, *a.* rundlich. [Form.
Кругловáтість, -ости *f.* rundliche
Кругловúдий, *a.* mit rundlichem Gesicht, mit r. Schnauze.
Кругло́вий, *a.* -е вікóнце am Kopfende des Bettes gegen Osten.
Кругловúна, *f. OII.* Kugel, *f.*
Круглоголо́вий, *a.* rundköpfig.
Круглоли́ций, *a.* mit rundem Antlitz, *Ш.* I. 325.
Круглота́, кру́глість, -ости, *f.* Rundheit, runde Gestalt. [(Cyclostomi).
Круглоу́сті, *pl.* Rundmäuler, *pl.*
Кругля́, *f.* Kuh mit einwärts krumm gebogenen Hörnern.
Кругля́к, *m.* runder Körper; Rundholz, *n.*; 2) Schafthalm, *m.* (Equisetum palustre).
Кругля́нка, *f.* Art Kriechenpflaume.
Кругля́ночка, *f. dim. Bein.* der могúлочка. [ner Topf, (*B.*).
Кругля́нча, -áти, *n.* runder klei-
Кругля́ти, *v. a.* in die Runde trinken, *A Г.* 170. [culation, *f.*
Кругобíг, *m.* Kreisumlauf, *m.* Cir-
Круговáтий, кругля́стий. *a.* rund, rundlich, kreisförmig. [form, *f.*
Круговáтість, -ости, *f.* Kreis-
Круговúй, *a. Ko.* 297 kreisförmig, in die Runde, im Kreise; 2) gemeinschaftlich. [Umdrehung, *f.*
Кругóворот, *m. Фр.* Kreisgang, *m.*
Круговорóтний, *a. Фр.* im Kreise sich herumdrehend.
Кругогля́д, *m.* Gesichtskreis, *m. He.*
Кругодíрник, *m.* Siebanemone, *f.* (Cribrina). [kreisförmig sich windend.
Кругойду́чий, *a. Oc.* (61) II. 234.
Кругóльня, *f.* Kegelbahn, *f.*
Кругóм-дурáк, *m.* Erznarr, *m.* erzdumm, *Пар.* [ke, *f.* (Cyclostoma).
Кругорóтик, *m.* Kreismundschnek-
Кругосьвíт, *m. K. Oc.* (61) IV. 34. s. Кругогля́д. [Welt umfassend.
Кругосьвíтний, *a. K.* die ganze
Кругу́ дáти, §. Fersengeld zahlen, Reisaus nehmen.
Кругу́нькати, *v. n.* grunzen.
Кружáлець, -лця, *m.* Kerbel, *m.* (Anthriscus).
Кру́жало, *n.* Runde, *f.* runde Scheibe; Kreis, *m.*; 2) rundes Blumenbeet, *He.* (*n.* 157); 3) Kloben, *m.* (an dem Tau des Prahmes); кружáлом *M.* I. 39 im Kreise, kreisförmig, rundum, rundumher.
Кружáстий, *a. R.* 129 gemustert (Tuch).

Кружáти, *v.n.* дéрево rund abhauen; зóíжe dh Kreiseln auf dem Sieb reinigen, sichten; мід-вино́ in die Runde trinken, kreisen lassen.

Кружéвниця, *f.* Spitzenmacherin, Spitzenklöplerin; Spitzenhändlerin, *f. Под.*

Кружéво, *n.* Spitze, *f.* (корýнка. Streifen zum Besatz).

Кружелáти, *v. a.* zusammenrollen.

Кружéлики, *pl.* Scheibenthierchen, *pl.* (Cyclidina).

Кружéльчик, *m.* Dorngrundel, *f.* [(Cobitis taenia).

Кружéць, -жця́, *m.* Rüttelfalke, *m.* (Falco tinnunculus).

Кружéчка, *f.* Aster chinensis.

Кружúльце, (-жíль-), *n.* kleine runde Scheibe; Rund, *m.*

Кружúнки, *pl.* Vibrionidae.

Кружúти, *v. n.* kreisen.

Кружúця, *f.* Krone, *f.* (beim Pferd); кружúчна кість. Kronbein, *n. B.* [na).

Кружíвка. *f.* Kreismuschel, *f.* (Disci

Крýжіль, *m.* Kegel, *m.* (conus), *B.* 2) в кружéлькúй грáти Kegel spielen.

Крýжка, *f. gr.* Krug, *m.* Flasche; 2) Spar-, Armenbüchse, *f.*

Кружковáтий, *Пол.* кружковúй, *a.* kreisförmig, Rund-, *He.*

Кружколожисковí, *pl.* mit Mutterkuchen in Scheibengestalt: Discoplacentalia, *Фр.* [(Discophora).

Кружкоплáви. *pl.* Scheibenquallen,

Кружкоцьвíті, *pl.* Scheibenblumige, *pl.* (Discantheae).

Кружлáк, *m.* s. Кружéць.

Кружлáстий, *a.* rundlich, *Б.*

Кружлáти, *v. a.* s. Кружáти.

Кружнúця, *f.* Kreiselschnecke, *f.* (Turbo).

Кружóк, -жкá, *m. dim.* s. Круг; runde Scheibe; 2) Kreis, Zirkel, *m.* у кружкá *Ч.* III. 108 in einem Kreis; кружкá сідáти *К.* (посїдáти *М.* I. 87) im Kreise sich herumsetzen; sich in die Runde setzen.

Кружóли, *pl.* Гренджóли. [*Ог.* 101.

Круз, крузь, крýзу. *praep.* s. Крізь,

I. Крук, *m.* Haken, *m.*

II. Крук, *m.* Rabe, *m.* (Corvus).

Крýкати, *v. n.* s. Крáкати.

Круль, *m. ungr.* s. Дíдух.

Крулáк, *m.* s. Кручóк.

Крумкáч, *m.* s. Крук II.

Крумчáти, *v. n. Ис.* 83. quaken.

Крýнькати, *v. n* s. Хрýнькати, grunzen. [ten; s. umkehren.

Крýнути ся sich beeilen, s. spu-

Крýпа, (*d.* крупúна, -úнка). *f.* ein Graupen, Grützenkorn; *pl.* крýпи́ Graupen; 2) крýпа, *He.* s. Кáша; 3) крупúнка, *f. B.* Punctthierchen, *n.* (Monas).

Крупéць, -пця́, *m. N.* e. Berges.

Крупúчити ся, zusammensintern, *Пол.* [für Graupen, *n.*

Крýпінний, *a.* -е решетó Bastsieb

Крýпник, *m.* dünne Grütze; 2) Brantwein mit Honig eingekocht, *m.*

Крупнúстий, *a.* graupig

Круподéр, *m.* Graupenmüller; 2) *Landbauer, *m. K.* [*f. Левч.*

Круподьóрня, *f.* Graupenmühle,

Крупя́нка. *f.* Grütze, Graupenspeise; 2) Graupenwurst, *f.*

Крупя́р, *m.* (-я́рка, *f.*) Gräupner. Graupenhändler, *m.* (in, *f.*).

Крупчáстий, *a.* gekörnt, *Пол.*

Крупчáтка. *f. Под.* Graupenmühle, M. für grobes Mehl, *f.* [ne: Gekröse, *n.*

Крýски. *pl.* mesenterium (im Schwei-

Крут, *m.* s. Крет, Кертúця.

Круть, *adv.* — дорóги *Гол.* III. 342 auf dem sich windenden Weg; крутóм *Гр.* V. 350 s. Кругóм; 2) *int.* vom jähen Drehen, *Ог.* 218. (крутьверть *А-Г.* 156). [190 s. Крутúй.

Крýта, *f. Bein.* der рýта *Гол.* I.

Крутáй, *m.* Echinops ritro.

Крутанúна, *f.* Quertreiberei, *f.*

Крутáр, *m.* — прáва, Rechtsverdreher, *m. Пар.* [Grille, *f.*

Крутьóа. *f* Spitzfindigkeit; 2) Laune,

Крутéль, *m. Ч.* II. 337 s. Перевеслó.

Крýтень, -тня, *m.* s. Вáльок; 2) s. Скрутíль; 3) Herbstblütenschraube, *f.* (Spiranthes autumn.); 4) **pl.* крýтні böse Streiche, *pl.*

Крутéник, *m.* солóми Strohwisch, *m.*; 2) — (хлíба) Brotkügelchen, *n. ОП.*

Крутенíя. *f.* s. Закрутенíя.

Крутúголова, & s. Крутóголова &.

Крутúзна, *f.* Krümmung, *f. Пол*; 2) schwindelnde Höhe, Steile, *f. Мак.*

Крутúй, *a.* gewunden; verschroben; rauh; steil, abschüssig, jäh, schroff (горá); 2) — хвíст *Пол.* Rollschwanz, Wickelschwanz, *m.*; 4) — рíд (ряд) Art Oster-

reigen, *Kol.* I. 176; 4) -е́ яйце́ (кру́то зва́рене) *Под.* hart gekocht; 5) * — чоловік hartnäckig; heimtückisch, listig.

Крути́ло, *n.* кру́ті́ж, *f.* Wasserwirbel, -strudel, *m.*; 2) крути́в, крути́в та вже ся и крути́ло перекрути́ло alle erdenklichen Mittel sind schon ganz fehlgeschlagen.

Крути́ти, (кру́чу, кру́тиш), *v. a.* drehen, winden; ringen (шма́те); krümmen; — головою den Kopf schütteln; 2) verdrehen (пра́вом); — сьы́том mühsam, leidlich (auch pfiffig) in der Welt sich durchhelfen; *v. n.* Ausflüchte suchen, Winkelzüge machen; крути́-не верти́ *P.* I. 14. крути́-верти́ magst was immer thun, so doch —; — ся sich drehen etc. голова́ кру́тить ся der Kopf wird schwindelig; воло́сє — kräuselt sich; * коло чого́ geschäftig sein, sich um etw. herumtummeln; s. Кру́чений.

Крути́й, *m.* s. Крута́р; 2) Taumelkäfer, *m.* (Gyrinus). [s. Скрути́ль.

Крути́ль, *f.* Seilerbahn, *f.* (*B.*); 2) Крути́лка, *f.* *Ч.* IV. 42 e. Art Caroussel auf dem Eise; 2) s. Голи́ця 3).

Крути́нь, крутливи́ця, *f.* (-и́вець, *m.*), (*B.*), s. Крути́ло.

Крутни́й, *a.* s. Крути́й, кру́то; -е ді́ло missliche, schwierige Sache (*B.*).

Крутня́, *f.* *Зг.* Wirbel, Strudel, *m.*; *bedrängnisvolle Verlegenheit; 2) Dreherei, *f.* Schwindel, *n.* Ausflüchte, *pl.*

Крутну́ти ся, *H.* 38 sich wenden, s. umdrehen.

Кру́то, *adv.* s. Крути́й; кру́то з ним, прийшло́ — коло не́го es steht mit ihm misslich, schlecht, schwierig, kritisch.

Крутобере́жний, *a.* mit steilen Ufern, (*adv.* *Кв.* 170). [-а ске́ля,

Крутобо́кий, *a.* mit steilen Wänden.

Крутоборо́зниця, *f.* Hirnkoralle, *f.* (Maeandrina). [Dreher, s. Вертю́х 3).

Крутове́ртень, -тня, *m.* *Пол.*

Крутове́рхий, *a.* mit gekrümmtem Wipfel; 2) mit jähem, schroffem Giebel.

Крутого́лов, (-ова. -ова́ч, -овець, -о́вік) *m.* Wendehals, *m.* (Yunx torquilla).

Крутогоро́бий, *a.* -а моги́ла mit steilen, hohen Seiten.

Крутогорий, *a.* *Ш.* I. 328 mit steilen, bergigen Ufern.

Крутоклі́тник, *m.* Spiriloculina.

Крутоніжка, *f.* *Bein.* des Schafes.

Крутоно́сий, *a.* mit gebogenem (Schiffs-) Schnabel: -а гале́ра *Мор.*

Крутопо́п, *m.* *Ко.* 77. *scherzh.* statt Протопо́п. [Hörnern.

Круторо́гий, *a.* mit gewundenen

Крутоя́рий, *a.* *Кч.* 62 mit steilen Abgründen, Gesenken.

Крух, *m.* s. Пе́рга; 2) Erz, *n.* *Пар.*

Кру́ха́вці ї, *pl.* Faulbaumartige, (Frangulaceae). [s. Крихки́й.

Кру́хи́й, крухки́й, *Пар.* *a.* mürbe;

Кру́хість, -ости, *f.* Mürbigkeit, *f.*

Кру́хлик, *m.* böhmischer Granat, Pyrop, *Вол.* [ctes nasicornis). *B.*

Кру́хля́к, *m.* Nashornkäfer, *m.* (Oryc-

Круцийта, *f.* *pol.* *T.* Kreuzzug, *m.*

Кру́цю-ве́рцю, s. Круть (-верть).

Кру́ча, *f.* herabhangendes Ufer, Steile, Jähe, *f.* [rad, *n.*

Кручайвода, *f.* s. Точи́ло, Schleif-

Кручак, *m.* ein drehkrankes Lamm.

Кручаниця, *f.* *Ф. Пр.* II. 488?

Кру́чений, *ptc.* gedreht, gewunden; 2) — бара́н drehkrank; *verrückt; 3) кру́чені паничі *C.* I. 262. Art Windengewächs: Ipomoea tricolor; *b*) türkischer Bund (Lilium pomponium); *c*) Asphodelus.

Крученици, *pl.* Art Pflze.

Кручена́, -я́ти, *n.* Junge des Raben, *n.*

Кру́чий, *a.* Raben-, *Ф.*; rabenschwarz; 2) s. Ску́рвий, *K.* [Kummer, Gram, *m.* *П.*

Кручи́на, *f.* steiler Pfad. *Гол.*; 2)

Кручи́нка, *f.* Bretzel, *m.* (*B.*)

Кручиня́к, *m.* Tabak in gerollten Blättern, *m.* [zwickt.

Кручкова́тий, *a.* schnörkelig; ver-

Кручкоде́р, *m.* полїцейский der chicaniert. [Rechtsverdreher, Rabulist, *m.*

Кручкотво́рець, -рця, *m.* *Біл.*

Кручо́к, -чка, *m.* Häkchen, *n.* *verfängliche Frage; Alles was das Recht verdreht; Ränke; Chicanen, *pl.*; 2) кру́чок земледу́х Maulwurfsgrille, *f.* Gryllotalpa vulg.).

Круш, *m.* *coll.* alles Brüchige

Кру́шець, -шця, *m.* Mineral, *n.* *Пар.*; 2) Fahlglanz, *m.* Fahlerz, *n.* *Вол.* *adj.* крущевий.

I. Крушина́, *f.* Faulbaum, Zwekkenbaum, *m.* (Rhamnus frangula). [2).

II. Крушина. *f.* *Ч.* V. 585 s. Кручи́на

Кру́шити, *v. a.* zerbrechen, zer-

trümmern, zerbröckeln; 2) bekümmern; крушéний, *ptc. B.* vom Kummer gebrochen, niedergebeugt.

Крушíти, *v. n.* mürbe, gar werden.

Кру́шка, *f. TP.* 43 s. Кри́шка I.; Krumme, *f.*

Кру́шки, *pl.* Gekröse, *n.* s. Кру́ски.

Крушкува́ти ся, крушня́ти ся, sich unruhig hin u. her rühren, s. recken (mit e. leisen Geräusch, Gewimmer).

Крушни́й, *a. B.* s. Крихки́й; -а жи́ла *Шар.* Erzgang, *m.* [wand.

Кру́шок, -шка, *m.* eine Rolle Lein-

I. Крюк, *m.* Haken, *m. Нот.* II. 22. крю́ка да́ти *C.* II. 14. einen Umweg machen; 2) *Ко.* 226 s. Кручкотво́рець.

II. Крюк, *m. C.* 161 s. Крук.

Крюць, крю́цько, крю́цьок, *m.* lendenlahmer Mensch.

Кряж, *m.* Schicht, Scholle, *f. C.* I. 227, s. Креж; 2) Rücken, *m.* s. Кри́жі, *Ч.* VII. 575; 3) Baumstamm, *m. ibid.*; 3) —, кря́жа, *f. Cm.* Bergkette, Anhöhe, *f.* Hügel, *m. Кч.* 158.

Кряжíти, *v. n. H.* 35 s. Кружи́ти? als Schicht, (кряж), als Schirm aufliegen.

Кряжо́вi го́ри, Felsengebirge, *n. OH.*

Кряжува́ти, *v. a.* ein Holzstück rund behauen, *Ч.* VII. 575.

Кря́к, кря́чо́к, -чка́, *m.* Heerschnepfe, *f.* (Scolopax gallinago); kleine Becassine, (S. gallinula).

Кря́ка, кря́кавка, кря́чка, *f.* Laubfrosch, *m.* (Hyla arborea); кря́чкою, *adv. He.* (*n.* 243) mit weit ausgespreizten Beinen, hockend (wie eine Höckerin, w. ein Frosch sitzend). [crecca).

Кря́кавка, *f.* Krickente, *f.* (Anas

Кря́кати, *v. n.* s. Кра́кати.

Кря́нути, *v. a.* (*B.*) s. Гря́нути, парну́ти.

Кря́тати ся, (*B.*) geschäftig sein.

Кря́чка, *f.* кря́чок, *m. He.* Seeschwalbe, *f.* (Sterna); 2) Nusshäher, *m.* (Corvus caryocatactes).

Кса́ндер. *m.* s. Алекса́ндер. [rer, *m.*

Ксьондз, *m. pol.* der Geistliche, Pfar-

Кти́тор, *m.* s. Ти́тар [κτίτωρ].

Кто, *gen.* кого́, ктось, *gen.* когóсь, *pron.* s. Хто etc.

Ку́, *Ф.* ку́ай. *m.* aus Holz ausgehöhltes Geschirr, Pokal, *m.* [Klumpen, *m.*

Ку́а́ток, -тка, *m.* ку́а́тє, *n. coll.*

Ку́аши́на, *f. N.* e. Berges.

Ку́а́шок, -шка, *m.* Aschenwinkel, unter dem Ofen, *m.* [Ку́ло́, Nestchen, *n.*

Ку́е́льце, (*d.* -е́лечко), *n. dim.* s.

Ку́и́шка, (*d.* -шечка) *f.* s. Ку́о́шка.

Ку́ iль, *m.* s. Ко́е́ля.

Ку́ iчний, *a.* Kubik-. [Ку́ло́.

Ку́ли́ти ся, s. Гнiзди́ти ся; s.

Ку́о́лище, *n.* Lagerstätte, *f.*

Ку́о́ло́. *n.* Vertiefung in dem Boden von dem stäubenden Huhn gemacht, *Девч.*; 2) Nest, Tageslager des Hasen, *n.*; 3) hölzernes ausgehöhltes Geschirr.

Ку́о́вий, *a.* -а спiдни́ця indigoblau.

Ку́о́к, -о́ка, (*d.* ку́о́чок), ку́о́шка, *P.* I. 113. (-очка), кувоу́шка, (*d.* -у́шечка), *f.* Napf, *m.* bauchiges Gefäss, (hölzernes) kleines Geschirr; Kruke, *f.* Krug, *m.*

Куо́ра́к, *m.* Köcherfliegenlarve, *f.* Hülsenwurm, *m.* [Phryganea (larva)], (*B.*); 2) armer Schlucker.

Кува́кати, *v. n.* vom Geschrei des neugebornen Kindes (куве́!).

Кува́не. (*d* -а́нячко), *n.* das Schreien des Kuckuks.

Кува́ти. s. Кова́ти. [scus, *Пол.*

Куведра́ха, лозня́к —, Totanus fu-

Кувiкати, *v. n.* quieken, grunzen, (v. Ferkel), *B.*; wimmern.

Кувши́н, *m.* irdener, bauchiger Krug ohne Deckel mit weiter Oeffnung: die Kruke; 2) *pl. dim.* кувши́нчики, Nuphar luteum und Nymphaea alba.

Кувши́р, *m. coll.* Fadenalgen, *pl.* (Confervae) s. Куши́р. [nus Mahaleb).

Куг, *m.* куги́на. *f.* Steinweichsel, *f.* (Pru-

Кугá, *f.* Art Wasserpflze *Ш.* I. 239. *Щог.* 35. [Abhang.

Кугáва, *f.* Felsengeklüft, *n.* steiler

Кудá, кудáй? *Де.* 94. wohin?; кудáсь irgendwohin, s. Куди́. [spinnen.

Куделити, *v. a. Ме.* 236 s. Пря́сти,

Куде́ля, куделúна, (-и́ця). *f.* s. Кужiль.

Ку́дер, кудúр. *m.* s. Ку́чер II.

Кудерéвий, *a.* s. Крiсла́тий, кучеря́вий. *Kol.* I. 118.

Кудерма́н. *m. Гн.* 37. s. Кундерма́н.

Кудерцé, *n.* = кудерéве деревцé *Kol.* I. 118.

Куди́, куди́й, куди́йка? wohin? куди́сь, куди́с, куди́сьцика, irgendwo-

hin *Oг.* 163; але куди́! нема́ куди́! ist gar nicht möglich, ist kein Raum; куди́ не пі́деш wohin du auch immer gehen magst.

Куди́кати, закуди́кати, *v. a.* mit dem Fragen zur Unzeit куди́ йдеш? jm im den Gang, die Reise verderben *Пом.* III. 30.

Куді́лький, *pl.* Art Pflze, (*B.*).

Кудкуда́кати, *v. n* gackern, gacksen (onomat. v. Laut кудкуда́к).

Кудкуда́чик, *m.* s. Когу́т.

Кудла́й, *m* кудла́вий, кудла́стий, (-а́тий), кудлова́тий, *Cm. a.* zottig; 2) bärtig.

Ку́дло. *n. pl.* ку́дла, *n.* ку́дли Zotten, *pl. vgl.* Ку́дри.

Кудлю́ха, *f.* Sisyra, *B.*

Кудо́вчити, кудо́льчити, *v. a.* zerzausen, zottig machen.

Кудою́, *adv.* s. Куда́, куди́. *Oг.* 191.

Ку́дра, *f.* Weib mit geringelten Haaren, die Krause *Ч.* V. 586; кудряти́нка. *f. Гол.* III. 530 = ? курятинка.

Кудра́вець, -вця, кудра́вий (-дря́вий), *a.* s. Кучеря́вий; кудря́вець, *N.* mehrerer Pflanzen: Chenopodium botrys, Pyrethrum millefoliatum, Sysymbrium sophia; Tanacetum vulg; s. Кудере́вий.

Ку́дри, (*d.* ку́дречка, ку́друшки), кудря́та, *Ч.* V. 586, *pl.* s. Ку́чері, lokkiges Haar.

Ку́жо́а, *f. Ф.* (*P. X.* 154) Dreifuss, *m.* zur Aufnahme des Kessels [cuspis?]; 2) *m.* der sich gern bückt.

Ку́жо́ити ся sich bücken, sich duken.

Ку́жва, *f.* s. 'Ужва, ужёвка. [(*B.*).

Кужделе́о́а, *f.* s. Ку́ява. alte Hütte,

Ку́ждий, s. Ко́ждий, *Oг.* 43.

Кужи́лка, *f.* s. Ку́шка.

Ку́жіль, кужели́на. кужі́лка, (-і́вка), *f.* Rocken, Spinnrocken, *m.*; 2) *P.* I. 8. Liedvom Sp.; 3) *m.* з но́са го́нить дим ку́жілем *Не.* (*Пр.* XII. 349) in dicken Knäueln.

Кужі́лька, *f.* Speichenbein, *n.*

Кужілова́тий, *a. B.* keglig, konisch.

Ку́зка, ку́зька, ку́зочка, (*B.*) *f.* mehrere Arten v. Insecten, Käfern, übhpt. Insect; 2) Lilienkäfer, *m.* (Lema); *vgl.*

Ку́зьма́, *m.* Cosmas. [Ку́ска.

Ку́зьмін, *m. N.* e. Berges.

Кузне́ць, *m. Др. c.* 107 Schmied, *m.* s. Кова́ль; *adj.* кузне́цкий, zur Schmiede geh.

Кузни́ця, *f. Пар.* s. Кри́чний горн.

Ку́зня. *f.* Schmiede, *f.*

Кузови́ця, *f.* Salix, viminalis.

Кузю́ка, *f.* s. Ку́жіль, *Gr.* 22.

Кузя́вка, *f.* (*B.*) s. Ку́зка.

Ку́й, ку́йте, *Imperat.* zu Кова́ти, ку́ти.

Куйна́ра, *f.* Mütze des чаба́н. *f.*

Куйо́вда, *f.* ніч як — *М+Б* 407. Plage, *f.*?

Куйо́вдити, *v. a.* auf wirbeln; entstellen, verhunzen, *K.*; — ся sich tummeln, *K.*

Куйо́н, *m. Мог.* Cujon, Kerl, Lump, *m.*

Ку́ка, *f.* in d. Kinderspr.) Laus, *f.* s. Вош.

Ку́кати, ку́кнути, *v. n.* vom Schrei des Kuckucks; 2) gucken.

Куке́лка, *f.* s. Коля́ч.

Ку́киш, *m. gr.* Zeigefinger, den man ausstreckt, um jmdn damit zu verhöhnen; s. Ду́ля 2). Фіґа. *Пот.* III. 31.

Кукі́о́ниця, *f. Ч.* III. 132 eine emsige, sparsame Frau, Hüterin. [githago).

Кукіль, *m.* Kornraden, *m.* (Agrostema

Ку́кла. *f.* Puppe, Marionette, *f.*; P. auch der Schmetterlinge etc. [rum.

Куклівни́к, *m.* Pteromalus puppa-

Куклоїд. (-їда), *m.* Puppenräuber, *m.* s. Красуля́к. [*pl.* Pupipara.

Куклоро́дні, *B.* куклоро́дки, *Пол.*

Кукля́нка. *f.* Windelschnecke, *f.*

Кукоо́ити, (-оли-), *v. a.* emsig u. sparsam zusammenschaffen; — ся sich nisten.

Куковане, *n.* s. Кува́не (зазу́лі).

Кукова́ти, *v. n. Гр.* s. Кува́ти, (v. Kuckuck).

Кукольва́н, *m.* Art Giftköder zum Fischfang, Kokkelskörner, *pl. Кч.* 314.

Куколи́ця. *f.* Lychnis vespertina; 2) Silene inflata.

Ку́колка, *f. dim.* s. Ку́кла; кукоо́лчий, *a.* -а заскле́пка Hülle der Puppe, *f.*

Кукота́ти, *v. n.* gackern.

Ку́ку, *int.* von der Stimme des Kukkuck; 2) vom Herausgucken; ку́ку в ру́ку Rdrt von Bestechung im geheimen.

Кукуу́л, *m. Ф.* Männchen des Kukkucks; 2) *N.* e. полони́на.

Кукули́чка, *f. Bein.* der зозу́ля.

Кукулю́х, *m.* s. Слима́к, *Kol.* I. 54.

Кукурва́с, (-во́с, *Др. c.* 393), *m.* s. Коперва́с *Ч.* V. 791.

Кукурі́кане, *n.* Hahnengeschrei, *n.*

Кукурі́кати, кукурі́кнути, *v. n.*

„kikeriki“ schreien. [ruf).
Кукуріку! *int.* kikeriki! (v. Hahnen-
Кукурічка, *f.* жалобча́ста, hohlknolliger Lerchensporn (Corydalis cava); 2) Ochsenzunge, *f.* (Anchusa offic.).
Кукурія. *scherzh.* Reim w. zu Гуцулія.
Кукуру́дз, (-ру́з), *m.* ein Kukuruzkolben; 2) —, кукуру́зка, *f.* blattlose Nestwurzel, (Neottia nidus avis).
Кукуру́дза, (-у́за), *f.* Kukuruz, *m.*
Кукурузи́нє, *n.* кукурузо́вянка, *f.* Kukuruzstengeln, *pl.* -stroh, *n.*
Кукуру́зиско, *n.* Kukuruz Stoppelfeld, *n.*
Куку́ц, *m. Kol.* I. 125 Laibchen Brot, s. Бала́бушок; kleiner Kuchen *Gr.* 22.
Куку́шки, *pl.* Orchis latifolia.
Куку́шкин, *a.* s. Зазу́лин etc.
Куль, *m. He.* (*Пр.* XI. 31) Bündel, *n.* (Stroh); 2) Sack, *m. P.* I. 68. *Пот.* III. 31.
Кулага́, *f. H.* 80?
Кула́йцї, *pl. N.* e. Berges.
Кула́к, *m.* (кула́че, *n. coll.*), Faust, *f.* съмія́ти ся в — ins Fäustchen lachen; 2) —, кула́чник, Aufkäufer, *m.*; *adj.* кула́чний, Faust-, *Пар.*
Кулакува́ти, кула́чити, (-ачкува́ти), *v. a.* mit Fäusten derb schlagen.
Кула́стра, (-е́йстра). *f.* s. Кола́стра.
Кула́чник, *m.* Faustkämpfer, Boxer. *m*, [xacum offic.).
Кульбо́а, *f.* Löwenzahn, *m.* (Tara-
Кульбо́ка, *f.* einfacher (primitiver) Sattel; *vgl.* Кабу́к.
Кульбо́чити, *v. a.* satteln.
Кульбо́чник, *m.* Verfertiger von кульбо́ки, Sattler, *m.*
Кульга́вий, *a.* hinkend, *Кл.*
Кульга́ти, *v. n.* hinken, на Бога пеня́еш, а сам кульга́єш, *H.* 2.
Куле́ша, *f.* Maispolenta, *f.*
Куле́шниця, *f.* Patron-, Kugeltasche, *f. Левч.*
Куле́шня, *f. Гол.* II. 360 s. Коле́шня.
Ку́лик, *m.* Kulhaken, *m.* (Numenius) *Пол.*; Wasserläufer, *m.* (Totanus) *B.*; 2) *gew. pl.* кулики́ Klösse aus Heidekornmehl; 3) s. Сніпо́к *Нс.* (*n.* 274) *Пот.* III. 32.
Кули́кати, *v. n.* saufen.
Куликовець, -вця, *m.* s. Ку́лик 1), коловоди́к.
Кули́на, *f.* s. Кили́на. [gelig.
Кулистáвий, *B.* кули́стий, *a.* ku-
Кули́стка, *f.* Kugelpilz, *m.* (Sphaeria).
Ку́лити, *v. a.* но́ги під се́бе, — ся die Füsse unter sich einziehen; vor Kälte, Armut etc. sich zusammenziehen, s. krümmen; s. Скулити ся.
Кули́ця, *f.* Art Unkraut, *Зап.* II. 530.
Кулишір, (-леш-), *m.* Rührscheit, zu коле́ша, *n.*
Кулї́бка, *f. Ч.* II. 446 Art Zwieback.
Кулїй, *m.* der Lahme, *Зг.*
Кулї́ти, *v. n.* hinken, lahm sein.
Кулїш, *m.* dünne Mehlspeise.
Кулїшівка, *f.* Orthographie des Schriftstellers Кулїш Панько́; 2) *N.* e. Berges.
Кулїшни́ця, *f. Oc.* (62) II. 65.?
Ку́лька, *f.* (*d.* ку́лечка *dim.* s. Ку́ля; Kügelchen, *n.* Kugel. *f.* Klümpchen; *n.*; 2) Kriechenpflaume, *f.* (Prunus insititia).
Кульми́ч, *m.* Fettschwanz des wallachischen Schafes; *adj.* кульмичува́тий, -а вівця́ Schaf mit dem Fettschwanz, *n.*
Кульничкий, *pl.* Kugelthiere, *pl.* (Volvocina).
Кульо́н, *m.* s. Ку́лик 1).
Кульо́ндра. *f.* Bocksfenchel, *m.* (Seseli coloratum).
Кульпа́к, *m* s. Клюпа́к.
Культ, *m.* Cultus, Gottesdienst, *m.* Anbetung, *f. He.* [civilisieren.
Культинува́ти, *v. a.* cultivieren;
Культу́рник, *m.* Culturträger, *m.*
Ку́лші, *pl. A. Г.* 157 s. Бе́дра.
Кулю́шка, *f.* Kugelfliege, *f.* (Gymnosoma). (*Фр.*).
Ку́ля. *f.* Kugel, *f.*; 2) s. Клю́ка, (цїха́),
Куля́р, куля́ти, s. Кулїй, кули́ти.
Куля́чка *f.* Kugelassel, *f.* (Armadillo).
Кум- кума́! *int.* vom Froschgequak (-schnurren).
Кум, *m.* Gevatter, *m.* кума́. *f.* Gevatterin, *f* (*d.* ку́мко, ку́монько, ку́мка, кума́ся, -онька, ку́мцьо, -миця); 2) Pathe, *m.*
Кума́н, *m.* Pokal, Becher, *m. Мак.*
Ку́ма́нє, *n.* s. Кумівство.
Кума́р, *m.* s. Ку́млик, кома́р.
Ку́мати ся, Gevatterschaft machen.
Кумбу́к, кумбу́ч, *m.* (*B.*) krummes schlechtes Holz, *vgl.* Кима́к.
Куме́дия, *f.* s. Коме́дия.
Куме́дний, *a.* komisch; lustig.
Кумельга́. *f.* (*Фр.*) кумель, кумиль *Oc.* (61) XII. 35 Wirbelwind; Knäuel,

m. кýмельом крутúти ся.

Кумéць. -мця́. кýмко, *dim.* s. Кум.

Кýми. *pl.* s. Бáба 13) *Kol.* I. 7.

Кýмик, кýмка, кýнька, *f.* Unke, *f.* (Bombinator igneus).

Кýмúн, *a* von der Gevatterin, der G.

Кумúр, *m.* Götzenbild, *n.* Abgott, *m.*

Кумúрня, *f.* Götzentempel, *m.* Pagode, *f.* *Ш.* II. 245.

Кýмити, *v. n.* Gevatterstehen, Pathenstelle einnehmen; *— ся *H.* 11. spielen u. tanzen.

Кумíвство, *ГШ. n.* Gevatterschaft, *f.*

Кумíвщина, (Кумúнщина *Сб.* I. 329), *f.* die Zeit der unglücklichen Schlacht bei Кумéйки im J 1637; *К.* I. 56. *АД.* II. 32.

Кýмка, *f.* *Не.* (*Пр.* II. 265 s. Кýпка).

Кýмлик, (*d.* -ичóк), *m* Stechmücke, *f.* *В.*

Кýмля, *f.* s. Кімля. [gnatus].

Кумнáт, *m. rum.* Schwager, *m.* [co-

Кумпáнїя, (кунпáнїя, *Ки.* 68), *f.* Compagnie, Sippschaft, Gesellschaft; кумпанúстий чийсь jmds Kamerad.

Кýмпол, *m.* s. Кувóл, *gr.* óáня 1).

Кýмствó, *n. coll.* alle Pathen (Gevatter (insgesammt; 2) кýмство, *Пар.* s. Кумíвство. [zermalmen, (*Фр.*).

Кумшúти, *v. a.* in kleine Stücke

Кунá, *f.* Marder, *m.* (Mustela); 2) Gefäss fürs Talg, *n.* 3) Arrest, *m.*; 3) кýна Angelhaken, *m*

Кунáк, *m.* *Oc.* (62) V. 85.?

Кундермáн. *m.* Gundelrebe, *f.* (Glechoma hederacea).

Кундóсити. *v. a.* кýжіль *Га.* II. 42 den Spinnrocken gut bearbeiten.

Кунúця, (*d.* -úчка). *f.* s. Кýна 1); 2) Lösegeld an den Gutsherrn für die zur Gattin zu nehmende Leibeigene *H.* 28; 3) Rispe des Schilfrohres, *f.* *Марк.* 92; *pl.* das Schilf selbst (Phragmites communis). [lamagrostis epigaeos).

Кунúшник, *m.* Landschilf, *n.* (Ca

Кунїрувáти, *v. a.* когó, кимjmdn schurigeln, plagen.

Кунїшúти, s. Кунятн. [s. Кунá 1).

Кýнка, кýночка, *Ч.* IV. 182. *dim. f.*

Кунувáтий, *a.* Marder-, *Пол.*

Кýнорити, *v. n.* grübeln, picheln.

Кýнтуш, s. Кóнтуш.

Кунштт, *C.* II. 123, *m.* Kunstwerk, *n.* Kunst, *f.*; *d.* кýнштик, Schnörkel, *f.*; Bild u. Abbildung, Vignette, *f.* *Ш.* II. 88.

Кунштáция, *f.* *Кух.* Bühneneinrichtung; Scene, *f.* [mus, *m.* *Ст.*

Кунявa, *f.* Halbschlummer, Marasмус, *m.*

Кунятн, *v. n.* schlummernd nicken, schläfrig sein; saumselig sein, hocken, (*B.*). *Пот.* III. 34.

Куп, *m.* куп-зíле, *n.* Salomonssiegel, *m.* (Convallaria polygonatum).

Кýпа, *f.* кýпа, *n. coll.* Haufen; Trupp, *m.* до-кýпи zusammen, (у) в-кýпі beisammen, за кýпою im Anschluss aneinander (їхати); на кýпі haufenweise, übereinander; 2) Betrag, *m* Quote, Summe. *f.* *Под.* (*р.хв.* 84); 3) s. Копá *Не.* (*хм.* 17).

Купáвка, (-áлка). *f.* Johanniswürmchen, *n.* (Lampyris noctiluca); 2) Ackerhahnenfuss, *m.* Ranunculus arv.) *Пот.* III. 95.

Купáйлиця, *f.* *Bein.* der ýлиця als des Versammlungsortes am Купáлотage *Ч.* III. 195.

Купáйло. Купáло, (-áла) *m.* das Fest der Geburt Johannes des Täufers am 24. Juni a. St.; 2) Puppe, Larve aus Stroh bei d. Feste gebr. *Марк.* 10; 3) купáйло кýпало, *Пар. n. К.* Bad, *n.* Badeort, *m.*

Купáйловий. (купáлий). *superl.* найкупáвший, *Ч.* III. 201), купáльский, *a.* zum Feste Купáйло geh.; — огóнь Sonnenwendfeuer, *n.* *Не.*

Купáк, вяз-. *m.* Korkulme, *f.*

Купáлка, *f.* *Иг.* 32. das Feuer am Feste des купáло.

Купáльночка, купáлочка, *Ме.* 312 нічка-. *f.* Купáло-nacht. *f.* [chen, *n.* *Под.*

Купáльня. *f.* Badekammer, *f.* -häus-

Кýпанє, *n.* кýпанка. *f.* *Не.* das Baden.

Купáня, *f.* *N.* e. Berges.

Кýпатень, — суховéрх Brunelle, *f.* (Prunella vulg.). [— ся sich —.

Купáти, (-áю, -áеш), *v. a.* baden; Купáчка *f.* Badegeschirr für Kinder, *n.*

Кýпе, *n.* *coll.* s. Кýпа; 2) s. Купúнє.

Купéка, *f.* Convallaria multiflora.

Кýпель, *m.* *Кн.* s. Кýпіль.

Купелéвий, *a.* Bade-.

Кýпер, -пра, *m.* Steiss, Bürzel, *m.*

Кýпець, -пця, *m.* *К.* Häuflein, *n.*

Купéць, пця, *m.* der Kaufende, Käufer, Kauflustige; Kaufmann, Händler, *m.*

Купéцкий, *a.* (*adj.* по купéцки)

kaufmännisch; Kaufmanns-.

Купе́цтво, (купече́рство) *n.* Handelswesen, *n.* Handel, *m.* Kaufmannsgeschäft, *n.*; бу́де наше —? werden wir handeleins? 2) Kaufmannschaft, *f.*

Купи́ло *n.* (scherzh.) womit, worum man etw. einkauft: Geld: купи́л о́им та нема́ купи́ла; 2) grosse Theuerung: к. приступи́ло *Ч.* II. 344. I. 232.

Купина́. (*d.* купи́нка, -і́нка (*B.*) *f.* купи́нє, купини́вє. *n. coll.* Haufen, Erdhaufen, *m.* Erdwarzen, Maulwurfshügel; Busch dicht stehender Pflanzen; Werder *m.*, *vgl.* Ке́мпа; 2) s. Купе́ка; 3) Kreuzblume, *f.* (Polygala vulg.).

Ку́пиня́стий. *a.* buschig wachsend; *adv.* -сто horstweise, *B.*

Купи́тель. *m.* Käufer, *m. Term.*

Ку́пити ся. sich in Haufen sammeln.

Купи́ти. *v. a.* kaufen, einkaufen.

Купі́вля́ *f.* s. Купля́; 2) Kaufgeld, *n.* angebotener Preis, Anbot, *m.*

Купі́вний, *a.* zum Verkauf ausgestellt, angeboten.

Ку́піль. *f.* Bad, *n. adj* купі́льний, Bade-, *Пар.* -е́, *n.* s. *s* Badegeld, *n.*

Купі́льни́к, *m.* купі́льниця, *f.* Badewanne, *f.* s. Купа́чка.

Купі́нка, ку́пка. *f.* Häuflein, Häufchen; ку́пка о́вощна Fruchthäufchen, *n. B.*; до ку́пки schön zusammen.

Куплени́на. *f.* gekaufte Sache.

Купло́. *n. Це. ОБ.* Kaufwaare, Waare, *f.*

Ку́пля́, *f.* das Kaufen, Kauf. Ankauf, Handel, *m.* Kaufgeschäft, *n. H* 205. *M.* II. 136. *Term.*; 2) das Gekaufte *H.* 146.

Купля́к, *m.* Schmelzofen, *m.* Glas-, Eisenhütte, *f.*

Купля́ти. *v. a.* oft kaufen *M.* II. 137.

Ку́пний, *a.* gekauft, Kauf; 2). *gr.* gemeinsam, allgemein, *adv.* ку́пно +*M.* zusammen.

Купни́к, *m.* s. Підкаме́нець.

Ку́пність, -ости. *f. Не.* (*Пр.* XI. (2) 13) Gesammtheit, *f.* der ganze Inhalt.

Ку́пно, *n.* Kauf, *m. Term.* ці́на ку́пна Kaufpreis, Kaufschilling, *m.*

Купо́ване, ку́пленє, *n.* das Kaufen.

Куповáтель, *m.* Käufer, Kunde, *m.*

Ку́почка, *f. dim.* s. Ку́пка.

Ку́почки-купу́сї, ку́пцї, *int.* beim (vom) Baden.

Купра́стий, *a.* курки́ -і, Steiss

Ку́прик, *m. dim.* s. Ку́пер, *adj.* купро́вий, *a.* Steiss-, s. Задни́чий.

Купрі́й, Купрія́н. *m.* Cyprianus.

Купти́ти ся, *K.* II. 27?

Купува́ти, s. Купи́ти.

Ку́пул, *m.* Nbfl. der Прут.

Ку́пчá, *f. Ч.* I. 298 das Kaufen; 2) —, ку́пчая (грамота́, кріпость) *Шл.* Kaufbrief, *m*

Купча́к, *m.* ди́кий, бо́лотни́й, dreitheiliger Zweizahn, (Bidens tripartita); 2) Tagetes erecta).

Купча́стий, *a.* buschig *B.*; -і у́ставки *Kol.* I. 48. 347. Art Naht u. Stickerei.

Ку́пченє. s. Купе́цтво 1).

Ку́пчик, *m.* Handelscomis, *m. ГШ.*

Купчина́, *f. coll.* Kaufleute, *pl.* Handelswelt, *f.* [gel, *pl.* (*B.*).

Купчи́ни, *pl.* Erdwarzen, Erdhü-

Ку́пчити, *v. n. АД.* II. 158 Handel treiben, Kaufmannsgeschäfte treiben: чим *Term.* Kaufmann sein.

Ку́пчити ся, sich in Haufen, versammeln, scharen; in H. aufgehen, buschig aufwachsen, *M.* [käuferin, *f.*

Купчи́ха. *f.* Handelsfrau; Verkäu-

I. Кур. *m.* Geruch, *m.* (sapor).

II. Кур, *m.* ку́ра. *f. Пол.* дома́шний, Haushuhn; ку́ри, *pl.* Hühnervieh: Hennen u. Hähne, ку́ри пію́ть die Hähne schreien.

Ку́ра́, *f.* s. Ку́ревиця, Sturm, *m. C.*

Кураго́в, *f.* s. Коругов.

Ку́ра́ж, *m.* Courage, Muth, *m.*

Кура́жити ся, *Др. с.* 11 den Muthigen spielen.

Кура́жка. *f. P.* I. 72.? [spinosum.

Кура́й, *m.* s. Колю́ча; 2) Xanthium

Кура́йниця, *f.* Schnur zum Festbinden des кура́й als Brennmaterial an der га́рба, *f.*

Кура́стра, кува́стра, s. Кола́стра.

Куратýл, *m. N.* e. полони́на; Куратýлець, *m.* Nbfl. des Прут.

Кура́х, *m.* s. Куря́й.

Кура́ч, *m.* s. Вугля́р.

Кура́чити, *v n.* Kohlen brennen.

Куро́а́к, *m.* s. Куро́рак, *Gr.* 22.

Куро́а́ло, *n.* s. Кирни́ця, *Gr.* 22.

Куро́ани́, *pl.* s. Посто́ли.

Куро́е́лити, куробелюва́ти, *v. n.* wirbeln, (*B*); dahinbrausen, -rollen. [ben.

Куро́елі́ зо́ива́ти, Staubwolken trei-

Курбéльóха. *f.* §. Schneegestöber, *m.*
Курбéт. *m.* — хлїбá *H.* 242.
Кýрва. *f.* Hure *f.*; *adj.* кýрвин Huren-.
Курвáль, курвíй. *m.* Hurer, *m.*
Кýрвити ся, Hure (-er) sein; sich preisgeben.
Курвíнець, -нця. *m.* Hurenge-[schlecht, *n.*
Кургáн. *m.* s. Могúла, *Шол.*
Кургáнний, *a.* орéл Königsadler, *m.* (Aquila imper.).
Кургúкати. кургичáти. *v. n.* grunzen; winseln, *Левч.*; leise singen *Ko.* 53.
Кургýзий, *a. H.* 61 stutzschwänzig, abgestutzt, kurz geschürzt.
Курдéля. *f.* s. Кýрінь, кýрія.
Курдíль. *m.* s. Чукурдéль; 2) Art Fussgeschwür beim Vieh.
Курдýпель, -пля. *m.* Zwerg, *m.* Miss-[geburt, *f.*
Курдюк, s. Кордюк; 2) Fettsteiss, Fettschwanz des Schafes, *m.* [(вівця).
Курдючний, *a.* fettsteissig, *Шол.*
Кýревиця. куревíльниця. (-вíйниця). *f.* Schneegestöber, *n.* Staub wirbel, *m. Зг.*
Кýрево. *n.* Rauchmaterial zum Betäuben der Bienen; 2) duftiger Rauch, *He*; 3) angeschürtes Feuer, *He.*; 4) Wirbel, Sturmwind, *m. C.* I. 248.
Кýрень, *m.* Gesellschaft von Leuten die Esswaaren u. Getränke verkaufen *P.* I. 42; 2) ehem. Wohnort, Stadtviertel der zaporohischen Kosaken im Bezirke der Cїч, unter eigenem отамáн.
Кýренє, *n.* das Rauchen: тютюнý; 2) das Aufwirbeln des Staubes.
Кýрент, *m.* fröhliche Hochzeitsarie, -а грáти. [raucher, *m.*
Курéць, -рця́, *m.* Raucher, Tabak-
Куржáн, s. Кажáн.
Кур-зíлє, *n.* Heidecker, *m.* (Potentilla tormentilla); Bingelkraut, *n* (Mercurialis annua) *ГШ.*
Курзý-верзý, vom kauderwelschen Geplärr, *K.* [ниця.
Куривíльниця. *f.* s. Куревíль-
Курúльний, *a He.* zum Räuchern dienend, -а свíчка Räucherkerze, *f.*
Курúло, (*d.* -úльце). *n.* Rauchbesteck,
Кýриний. *a.* Hühner-. [*m.* (*B.*).
Кýрúти. *v. a.* räuchern (ладанóм etc.); rauchen (люльку die Pfeife); *v. n* пíч кýрить der Ofen raucht; на дворí кýрить ist ein Schneegestöber, wirbelt der Staub; *кýрить му ся з пúска, з нóса er lügt.
Курúця, *f. P.* I. 18 s. Кýрка.
Кýрúчка, *f.* курúня́, -áти, *n.* wildes Huhn. [Brandstätte, *f.*; 2) Kehricht, *m.*
Курúще, *n.* Feuerstätte, Feuerung,
I. Курíй, *m. Др. с.* 13 s. Курéць.
II. Курíй. *m.* Haushuhnzwitter, *m.* 2) jüdischer Geflügelschächter.
Кýрíнь, *Ш.* I. 245 кýрія. *f.* Gestöber, *n.* Sturmwind, *m.*; 2) *m.* Hütte, *f. Ш.* I. 39. *vgl.* Кýрень.
Курíнка. (*d.* -íночка). *f. C.* II. 231 s. Курепáтва; 2) Schnepfe, *f. Cm.* [Staub).
Курíти, *v. n.* rauchen, aufwirbeln (v.
Курíяжний. *a.* s. Охóчий, (*Фр.*).
Кýрка *f.* Henne, *f.* Huhn, *n. pl.* кýри, куркú die Hühner, die Hennen.
Куркоíд, *m.* Hühnerfresser, *m.* (Schimpf auf d. poln. Soldaten *АД.* II. 136).
Куркувáти, *v. n.* vom Geschrei des крочéт.
Курланчýг, *m.* s. Карандúч.
Курликáти, курличíти. (-люкати) *v. n.* vom Schrei der Kraniche.
Курмáн, курмéй, (*d* курмáнчики, *pl.* Fesseln aus курмáн), *m* Schnur aus Werrig, *f*; 2) —, курманúна zerrissenes, lumpiges Kleid.
Курмáче, *n. coll.* Lumpen, Fetzen, *pl.*
Кýрнє, *n. N.* e. Berg-s.
Курний, *a.* -á хáта, ohne Rauchfang; rauchig; staubig, staubaufwirbelnd; кýрить ся дорóга кýрно (*adv.*) bedeckt sich mit Staubwirbeln.
I. Курúк, *m.* Vorrichtung im Ofen zum Aufhalten der Flamme, *f.*
II. Курúк, *m.* Hühnerhof, Hühner-. stall; 2) * Chor in der Kirche für Sänger; 4) Hühnerhändler, Hühnerer, *m.*
Куриканáти. *v. n.* unter der Nase singen, brummen, *Ш.* I. 73 s. Куркикáти.
Курнóсий, *a.* stumpfnäsig, + *M.*
Курнýти, *v. n.* sich aus dem Staube machen, davon laufen. [Hütte.
Курнá. *f.* Rauchloch, *n*; 2) berusste
Курнáв. *int.* vom Miauen der Katze.
Курнúжити. *v. n.* stöbern.
Куроíд. s. Куркоíд. [gewehr, *m.*
Кýрок. -рка. *m.* Hahn beim Schiess-
Курокрáд. *m.* Hühnerdieb, *m.*
Кýронька, кýрочка. *f. dim* s. Кýрка, Кур II.

Куропáрник, *m.* s. Сакéльня.
Куропáтва. (-áтка, *He.* -áтла, -óпя). *f.* Rebhuhn, *m.* (Perdix cinerea).
Куросли́п, *m.* Anemone nemorosa.
Курохвáт, *m. Ko.* 22 Hühnerdieb; Hühnerhabicht, *m.* (Astur palumbarius).
Курпéне, *n.* gewisser Theil der Stikkerei am Hemd. [curse, *m.*
Курсáк, *m* Hörer bestimmter Lehr-
Курсóвий, *a.* eines Cursus; Semester-.
Курсувáти, *v. n.* cursieren, im Umlauf sein.
Кýрта, *m.* kurzschwänziger Schäferhund, *KC.* (82) VIII. 385; 2) s. Кýртка.
Куртúй, (*d.* куртéнький, *a.* s. Коро́ткий, etc.
Кýртка, *f.* kurzer Rock, kurze Jacke.
Куртонíг, -óга, *m.* равлúн — Helicophanta brevipes.
Куртоóстий, *a. B.* kurz begraunt.
Курýдза, s. Кукурýдза. [lein, *n.*
Курупя́тко *n. Oc.* (61) VII. 17. *Küch-
Курцьóвий, *a.* s. Затичкóвий (свéрлик).
Курчá, куря́, -я́ти, кýрятко, *n.* Küchlein; Backhuhn, *n.*; 2) курчáта, *pl. s.* Порúкожа.
Курчáти, *v. n.* grunzen.
Кýрява, куря́вица, *f.* Staubwolke, *f*; Schneegestöber, *n.* [хавка.
Кýрявка, *f.* Stäubling, *m. B.* s. Пóр-
Кýряний, *a.* staubig. [fleisch, *n.*
Кýрятина, (-и́нка), *f.* Hühner-
Куря́тник, *m.* Hühnerstall, *m.*
Кýрячий, *a.* des Huhnes, Hühner-; -а слúпота́ Art Lichtblindheit (nyctalopa); *b*) Ranunculus polyanthemus; -і ла́пки gelbliche Bärentatze, Hahnenkamm, *m.* (Clavaria formosa); — — гвоздúсті raubiger Keulenschwamm (C. botrytis), *Вол.*; -і дýпки Ochsenzunge, *f.* (Anchusa offic.); -і óчки Acker-Gauchheil, *m.* (Anagallis arv.); -і сльóзи gefl. Knabenkraut, (Orchis macul.).
Куря́чка, *f.* Hühnerdreck, *n.*
Кус, *m.* ein Bissen; *adv. Гол.* III. 723 ein Bischen, ein wenig; кусь *int.* vom Beissen.
Кусáк, *m.* ein Bissen, Biss, (abgebissenes) Stück, *n. pl.* Stücke Speck; 2) *sgl.* u. *pl.* (*d.* кусачкúй) Nussknacker, *m.*
Кусáка, *f. m.* beissiges Thier; starker Pfefferbrantwein.
Кусáло, *n.* Gebiss, *n. Пол.*; 2) *sgl.* s Кусáк 2). [chen: олóхи, комарí etc.
Кусáти, *v. a.* beissen; (auch *); ste-
Кýсень, -ня, кýсник, *m.* s. Кусáк 1).
Кýсий, *a.* s. Кýций.
Кýсик, *m.* Schmalkäfer, *m.* (Stenus).
Кусúти, *v. a. V.* versuchen.
Кусíйка, кусíка. *f.* s. Кýска; 2) s. Гáдина; 3) s. Покýса.
Кýска. (кýзька), *f.* alles Beissende, Nagende, Schmarotzende: Mäuse, Läuse, Geschmeiss, *n.*; 2) Kriebelmücke, *f.* (Simulia); 3) *Bein.* des Wolfes.
Кусúй. *B.* кусли́вий, *H.* 140 *He. a.* beissend, bissig, stechend; *anzüglich.
Кýсник, s. Кусóк.
Куснýти, s. Укусúти.
Кусня́тина. *f. B.* Diatomea; 2) *pl.* Stückeltange, *pl.* (Diatomaceae), *Вол.*
Кусóк. -ска́, *m.* (*d.* -óчок; кусня́тко, *n.*) s. Кус, кусáк 1). [(Brachyelytra).
Кусокрúльцї, *pl.* Kurzflügler, *pl.*
Кусохвóсті, *pl.* Kurzschwänzer, *pl.* (Brachyura).
Кует, *m.* Strauch; Strauss, *m*; 2) ländlsches Fest der Mädchen unter Liedern u. Umzug mit einem blumen- u. laubbekränztem Mädchen am zweiten Pfingsttage. [antipathes.
Кустáрник, *m.* Eunicea v. Gorgonia
Кустерúва, кустрúця, *f.* s. Костерéва.
Кустрáтий, *a.* struppig.
Кустрéць, *m.* s. Струп, Geschwür, *m.*
Кусцíлько, *adv.* kleines Bischen s. Цáпку. [bösen Weibe; s. Кусíка.
Кусá, *f.* sehr bissige Schlange; *vom
Кут, *m.* Winkel, *m.* Ecke, *f.* *ні в кут нї в двéрі з ним (з тим) weder so noch so kann man ihn (es) brauchen, anbringen, anstellen, sich mit ihm Rath schaffen; *впáсти в кут ins Wochenbett kommen (i. d. Winkel der Stube).
Кýтас, *m.* Quaste, *f.*; 2) *d.* кутáсики, *pl.* blasiges Leinkraut (Silene inflata).
Кýтати. *v. a.* verhüllen, vermummen; 2) *Ф.* stillen, pflegen, erziehen (дúти); beruhigen, befriedigen, s. Закýтати; *Пот.* III. 110. [Скитáльство.
Кутáтство, *n. KC.* (82) IV. 498 s.
Кутáч, *m.* s. Кочéрга.
Кýтень, (-н), -тня, *m.* Bauch, Wanst, Magen; Mastdarm, *m.*

Кутернóга, *m. f. H.* 164 mit lahmem, hinkendem Fuss.

Кутéць, *m. pl.* кутцí Vorrichtung aus Schilf zum Fischfang, *f.*

Кýти, *v. a.* s. Кувáти.

Кýтик, кутóк.-тка́,(-и́чок, -óчок), *m.* Winkel, *m.* Ecke, *f.* Winkelchen; Ruheplätzchen, *n.* Zufluchtstätte, *f.*

Кутний́, (-їй), *a.* im Winkel, in der Ecke; — зуб Eckzahn, *Π. n.* 42; кутня́ ки́шка, s. Кутня́нка 1); s. Покýтній *C.* II. 110.

Кýтниця, *f.* Winkelbrett, *n.* [le, *f.*?

Кутня́, сьмія́ти ся на кутні́ *K.* Fal-

Кутня́к, *m.* Höckerzahn, *m. Пол.*; 2) der Dickbäuchige; 3) осетíй — Carduus personata). [rboidalknoten, *m.*

Кутня́нка, *f.* Mastdarm; 2) Hämor-

Кутóвий, *a.* Winkel-. [porteur, *m.*

Кутомíр, *m.* Winkelmesser, Trans-

Кутуля́ти, *v. a.* im Munde lange hin u. her einen Trank od. e. Bissen mit der Zunge bewegen, *vgl.* Катуля́ти.

Кýтя, *f.* Weinachtsgericht aus gekochtem Weizen mit geriebenem Mohn u. Honig eingemacht; * óгáта — der Abend (das Abendmal) vor den Weinachten; голóдна — der Abend vor dem Tage des Богоявлéнє.

Кутя́р, *m.* der im Winkel müssig sitzt.

Кýфа, кýхва, *f.* Kufe, *f.*

Кýфер, -фра, (*d.* -éрок). *m.* Koffer, *m.*

I. Кухáр, *m.* hölzernes ausgehöhltes 8 Liter enth. Gefäss.

II. Кýхар, куховáр, *m.* Koch, Küchenmeister, *m. adj.* кухáрский, куховáрский, *a.* Koch-, Küchen-.

Кухáрити, кýхторити, *v. n.* Koch (Köchin) sein, kochen. [ка) *f.* Köchin, *f.*

Кýхарка, кух(о)вáрка, (*d.* кухáроч-

Кухáрство, *n.* Kochkunst, *f.*

Кухáрча, -áти, *n.* кухáрчик, *m.* Küchenjunge, *f.* [gel, Krug, *m.*

Кýхлик, кýхоль, -хля, *m.* Krü-

Кýхня, куховáрня, (*d.* кýхонка), *f.* Küche, *f.* на кýхнї кого́ держáти in der Kost jmdn halten.

Кухóнний, *a.* Küchen-.

Кýхта, *m.* Küchenjunge, *m.* [Teufel.

Куць, *m. A-Г.* 166 armer Wicht, a.

Куцáк, *m. K.* Stutzer, *m.* gestutzt.

Куцáн, *m.* s. Куцúна; 2) Teufel, *m. P.* I. 74. *H.* 287 (im gestutzten Kleid).

Куцóáйка, *f.* weibl. Unterrock mit dem Mieder zusammengenäht.

Кýций, (*d.* куцéнький). *a.* kurz, gestutzt, geschürzt; 2) s. Куцáн 2).

Кýцик, *m.* Pferd kleiner Race, Pony.

Куцúна, *f.* кýцик, *m.* kurzes Kleid; Jacke, *f.* (Цїцїóáóа.

Куцїóáóа, куцíньба,куцюóáба, *f.* s.

Куцькó, куцю́, *int.* Lockruf der Schweine. [ном куцкá не мíр!

Куцóк, -цкá, *m.*? *Π. n.* 114; з пá-

Куцорóгий, *a.* mit Stutzhörnern; s. Кýсо-.

Куцохвóстий, *a.* kurzschwänzig.

Куцю́рга, *f.* s. Кочéрга.

Кýча, *f.* Schweinstall, Koben, *m.*

I. Кучéр, *m.* Kutscher, Fuhrmann, *m.*

II. Кýчер, (*d.* кýчерик) *m. gew. pl.* Locken, Haarlocke, *f.* -ringel, *m.*

Кучерáвити, (-ря́-), *v. a.* locken, (das Haar)ringeln, kräuseln; кучеря́вити, *v. n.* kraus werden.

Кучéрик, *Ф.* кучеря́вець, (-я́вчик, *H.* 46), кучеря́к, *m.* Jüngling mit krausem Lockenkopf, mit reichlichen Locken, Krausekopf, *m.*

Кучеря́вець, -вця, *m.* Steinbrech, Frauenkraut, *n.* (Saxifraga aizoon) *B.*

Кучеря́вий, (-ра-), *a.* kraus, lokkig, geringelt; *Пот.* II. 17; — Мáцько Gretel im Busch (Nigella damascena); -а мáта Mentha piperita crispa.

Кýчити, *v. n.* кому́ s. Докучáти, mit Vorstellungen u. Zureden jmdn belästigen *K.*; 2) — ся Langeweile machen: менí кýчить ся ich langweile mich; м. тóє — das langweilt mich.

Кýчка, (*d.* кýчочка) *f. dim.* s. Кýча, kleiner Stall, k. Koben; 2) кýчки, *pl.* jüdisches Laubhüttenfest; 3) *gr.* kleiner Haufen, *IГ.*

Кучкувáти, *v. a.* грéчку, gesohnittenes Heidekorn in Häufchen aufrecht stellen; 2) *v. n.* hocken.

Кучлúвий, *a.* langweilig.

Кýчма, (*d.* кучíмка, -óмка), *f.* Pelzmütze, *f.*; 2) *кýчму дáти комýсь jmdm viel zu schaffen geben, viel Ungemach bereiten.

Кучмáн, Кучмéньский шлях tatarischer Einfallsweg von Очáків über Сáврань u. Теребóвля nach Lemberg.

Кучмáтий, *a.* dicht und zottig.

Кучмéня, *f.* Nbfl. des Бог.
Кучопúр, *m.* s. Кожáн, Fledermaus.
Кучугýра, *f.* (grosser) Haufen, Ballen, Klumpen, *m. bes.* Schneehaufen; 2) *pl.* Bergkuppen, Hügel, *pl.*
Кучурувáти, *v. n.* kutschieren.
Кýш! *int.* a куш! Scheuchruf der Pferde.
Кýша мóлот, Hammerfisch, *m.* (Sphyrna malleus), *Пол.*
Кушáк, *m.* Leibbinde, *f.* Gürtel, *m. Ч.* II. 73.
Кýшанє, *u.* das Kosten (Schmecken); [2) *gr.* Essen, *n.* Speise, *f.*
Кýшати, *v.a.* kosten; essen.
Кушéтка, *f. Не.* couchette, Schlafbank, *f.*
Кушúр, кушíр, (кушúра, *f. B.*) *m.* s. Жабурнúк; 2) Hornblatt, *n.* (Ceratophyllum demersum); 3) *coll.* übhpt. Wasserpflanzen.
Кýшка, *f.* Kumpfen, *m.*; 2) *pl.* кушкú kumpfenähnliche Aepfel; 3) Maiskolben (шýльок), *m.*
Кýшлик, кушлúк, *m.* Siebenschläfer, *m.* (Myoxus glis).
Кушлáчий, *a.* кінь bissig.
Кушнíр, *m.* Kürschner, *m. adj.* кушнíрский zum Kürschner, zum Kürschnerhandwerk geh.
Кушнíрка, *f.* Kürschnerin, *f.* des Kürschners Frau,
Кушнíрство, *n.* Kürschnerhandwerk, *n.*
Кушнúти ся, sich necken.
Кушпéла, *f.*; ***M+B.*** 128 Luftröhre, Lufthose, *f.* Wirbelwind, *m.*
Кушпотíти, *v. n.* brausen, sausen (von d. кушпéла).
Кýштра, *f. M+B.* 234 Kopf mit struppigem Haar, s. Кустрáтий.
Кущ, *m.* Strauch, *m.*; Gesträuch, *n. Пот.* III. 116.
Кýща, *f.* Hütte, *f.* s. Кýча, кýчка, [*III.* II. 219.
Кущáвий, *a.* spröde, unfolgsam.
Кущавнúк, *m. B.* Gesträuch, Gebüsch, *n.*
Кущáнка, *f.* kleine Menge Schafe.
Кущáстий, *ОП.* кущовáтий, *a.* mit Sträuchern.
Кýщик, *m. dim.* s. Кущ; 2) ein Bischen. [*Mi.* II. 145.
Кущúня, *f. coll.* s. Кущавнúк
Кýю, куéш, etc. *praes.* zu Кýти, кувáти.
Куя́, куя́га, *m.* Kopfhänger; Murrkopf, Sauleder, *m.*
Кýява, *f.* (alte) einsamgelegene Hütte, Wohnung; elende Hütte; 2) wenig bekannte Gegend; 3) steiler Hügel, Abgrund, (*Фр.*); 4) Nbfl. des Прут.
Куя́льник, *m.* Steppenfluss bei Odessa ins Schwarze Meer fallend.
Куя́ти, *v. n.* s. Куняти.
Кчéмний, *a.* tauglich, fähig.
Кшúнка, кшúти etc. s. Кришúна, кришúти etc.

Л.

Л, dreizehnter Buchstabe (Лю́де).
Лáба, *f.* Pfote, Tatze, *f.*; Fuss; 2) Pedal, *m.*
Лáбáз, *m.* Kratzdistel, *f.* (Cirsium [erisithalis), s. Хабóлаз, хабýз.
Лабáзник, *m.* Sumpfspirstaude, *f.* (Spiraea ulmaria).
Лабайдáк, *m.* чолові́че- лабайдáче [*Ч.* V. 621?
Лабáтий, *a.* mit grossen Tatzen, Füssen.
Лабéти, *pl.* попáсти ся в чиї́сь — in jmds raubsüchtige Hände (Tatzen) fallen.
Лабзá, лабзю́к, *m.* junger Bettler, *Зах. Пот.* I. 127.
Лабзюкувáти, *v. n.* betteln, sich [einbetteln, *id.* 128.
Лабнúти, s. Лúбати.
Лабóрця, (Ля-) *f.* Nbfl. des Буг.
Лабýз, *m.* s. Хабýз; 2) s. Шумелúнє.
Лабýзнити ся, s. Залицяти ся,
Лабýнка, *f.* rechter Nbfl. des Вепр.
Лабýштáн, *m.* тóя — echter Eisenhut (Aconitum napellus), *B.*
Лабцювáти, *v. a.* packen *KC.* (82) IV. 69. §. *vgl.* Лáпати.
Лáва, лавúна, *Gr.* 51, лавúця, *f.* Bank, *f.*; 2) von allem Langhingestrecktem u. Dichtem, dichtgeschlossene Reihe, Glied: жúто як лáва; пéрти, сýнути лáвою; 2) fliegende Brücke vom Ufer zum Schiffe od. von e. Schiffe zum andern, *W.*
Лáвка, (*d.* лáвочка), *f.* лавúче, *n. coll. Ф.* (*Вес.* I. 313), Bank, Sitzbank; 2) Waschbank, *f.*; Steg, *m.* s. Клáдка; 3) Laden, *m.*; 4) Fleck Feldes, *m*; 5) grosser Hobel zu Fassdauben.
Лáвний, *a.* — член сýду *У.* s. Лав-

ни́к; 2) von der Fronte, Linien- *Піс.*

Лавни́к, *m.* Gerichtsbeisitzer, -assessor, Schöppe, Schöffe, *m. adj.* лавни́чий.

Лавни́цтво, *n.* Schöppenamt, *n.*

Лавни́чий, *Пар.* лавóчний, *a.* -а ці́на Ladenpreis, *m.*

Лавр, (ла́вір *Ф.* лаври́на, *f.* *Мог.*), *m.* Lorbeer, *m.* (Laurus nobilis); лавро́вий, *a.* Lorbeer-, *pl.* Seidelbastgewächse, *pl.* (Thymeleae); лавровáті, *pl.* Lorbeer-Gewächse (Laurineae), *B.*

Лáвра, *f.* *N.* gewisser Klöster.

Лавреáт, *m.* *K.* Baccalaureatus, mit Lorbeer bekränzt.

Лáврик, *m.* s. Лáвро; 2) s. Рáвлик.

Лáврін, Лавре́нтий, *m.* Laurentius.

Лавро́, *m.* Laurus; Лáвра, Лáвра, *f.* Laura.

Лавусті́ти, *v. n.* s. Белендíти.

Лаву́та, *m.* Dummkopf, Tölpel, *m.* (*B.*).

Лаву́ти. *pl.* Laute, *f.* ein Saiteninstrument, Geige, *f.*

Лавчи́на, *f. dim.* s. Лáвка 1).

Лагане́ць, -нця́, *m.* Art Büchse, Gefäss mit Reifen, *n.*

Лáгідь, -óди, лáгода, *f.* *Ст.* Harmonie; Frieden, *m.* Sanftmuth, *f.* Beschwichtigung, *f.* ruhiges Schaffen.

Лáгідний, *a.* fertig, bereit, немá ще ні́чого лáгідного ist noch nichts vorbereitet, fertig; 2) sanft, sanftmüthig, *Пар.*

Лáгідність, -ости, *f.* Sanftheit, Sanfmuth, *f.* *Пар.*

Лáгодити, *v. a.* vor-hereiten, fertig, zurecht machen; 2) besänftigen, beschwichtigen; lindern; 3) — ся übereinkommen, handeleins werden. [tung, *f.*

Лáгодíнє, *m.* Reparatur, Einrich-

Лáгодом, *adv.* gemach, sachte; 2) fürlieb, vorlieb *H.* 113.

Лаґáж, *m.* Art Futterkraut für Pferde.

Лад, *m.* Ordnung, *f.* зроби́ти лад O. machen; 2) *pl.* лади́: пішлú — das Einvernehmen kam zustande; не до ладу́ es ist eine Ungereimtheit, es reimt sich nicht, ist nicht in Ordnung, ладóм, *M.* II. 89 ordentlich; nach der Reihe; zuverlässig, solid, *H.* 55; ладóм стоя́ти кому́ *У.* bereit, fertig stehen; 3) ладóм (*B.*) viel, im Ueberfluss.

Лáда, *f.* Lade, *f.* Kasten, *m.*; 2) Nbfl. des Сян (eig. der Тáнев); 3) s. Лáдо.

Лада́ва, *f.* linker Nbfl. des Днїстéр.

Ладáн, *m.* Ladanum, *n.* Sandarach, Weihrauch, *m.* на ладáн (ладанóм) дúхати nahe dem Tode sein (weil man d. Todten mit л. beräuchert).

Ладéн, *a.* s. Ладний 1); я вже тепéр —jetzt bin ich schon nicht mehr hungrig.

Лáдень, *f.* *Пар.* s. Лáдянка.

Ладúга, *f.* s. Бáйда (хлíба), (*Фр.*).

Лáдин, *m.* *МШ.* Geliebter, Liebling, *m.*

Лáдити, *v. a.* ordnen, zurecht machen, zurichten; — ся zu einander passen, sich reimen: одно з дрýгим; übereinkommen, sich vertragen *ІГ.* *Кч.* 223; *b*) von statten gehen; *v. n.* з чим womit (schnell) fertig werden; etw. vorhaben.

Лáдичка. *f.* *dim.* s. Лáда 1).

Лáдї, s. Ладýсї.

Ладівни́к, *m.* Packer, *Пар.* [tasche, *f.*

Ладівни́ця, *f.* Ladetasche, Patron-

Лáдка, *f.* *K.* II. 27 Art Gebäck?; 2) Venusmuschel, *f.* *B.*; 3) *pl.* лáдки бúти *M.* II. 48 in die Hände klatschen, s. Ладýсї. [Hochzeitlieder bei d. Hochzeit, *f.*

Ладкáльниця, *f.* Sängerin der

Лáдканка, *f.* Hochzeitlied; 2) Lied überhpt. *n.*

Лáдкати, *v. n.* Hochzeitlieder (u. Erntelieder) singen (на весíлю́ и на бóжинках).

Ладнáти, *v. a.* zurecht machen, in Ordnung bringen; *v. n.* з ким *Шл.* mit jmdm verhandeln, sich verständigen.

Лáдний, *a.* fertig; 2) лáдний hübsch, nett, zierlich; сесé не ладнó (*adv.*) das ist keine Art; *b*) reichlich, genug gross, viel, ansehnlich; *c*) gut, gütig.

Ладня́, *f.* *B.* Werkstätte, *f.* — природи Haushalt der Natur, *m.*

Лáдо, *m. n.* Лáда, *f.* † Gottheit der Liebe u. der Ordnung, *f.*; 2) Gemahl, *m.* *Ш.* I. 359. [канка (*pl.*).

Ладóвний, *a.* -і пісни, *Ф.* s. ЛáдЛадовни́ця, *f.* (прáвити -цю *Гол.* I. 208) s. Панахúда.

Лáдон, *m.* *Ш.* II. 183 s. Ладáн.

Лáдонька, *f.* *dim.* s. Лáда 1).

Лáдоня, (*d.* лáдошка), *f.* *Ч.* III. 189 s. Долóня.

Ладóшник, *m.* s. Надóшник.

I. Ладувáти, *v. a.* laden.

II. Ладувáти, *v. n.* (*B.*) s. Лáдкати.

Ладýн, *m.* Lader, *m.* *Пар.*; 2) *Мак.* II. 40?

Ладýнка, (ля-) *f.* s. Ладівни́ця.

*

Ладýсеньки, лáдки (в рýченьки —) *adv.* vom Händeklatschen der Kinder.

Лáдянка, (-дїнка), *f.* Theil des Gespinstes (des повíсмо), Handvoll Flachs, Hanf, *f.*

Лáже. *n.* Agio, Aufgeld, *n.*

Лáженѣ, *n.* das Hinaufgehen, -steigen, -klettern; das Kriechen; лазíнѣ, *H.* 22 — гріхóм das Schleichen, geheimes Gehen in böser Absicht des Ehebruchs u. der Unzucht. [2) s. Лáзи.

Лаз, (*d.* лазóк), *m.* Waldwiese, *f.*;

Лáза, *m.* fauler Landstreicher

Лáзар, (-ор), *m.* Lazarus; *Лáзаря скóрчити sich armselig wie ein Lazarus vorstellen.

Лазóйти, *v. a.* zeideln, *Ha.*

Лáзи, *pl.* Schliche, Tritte. *pl.* минýлися тíї лáзи чéрез перелáзи.

Лáзиво. лáзило, *n.* Leiter aus Bastseilen der Zeidler, *f.*

Лáзити, *v. n.* s. Лíзти; kriechen, schleichen; klettern, steigen. [chsend.

Лазíвка, *f.* Art Pilz in dem лаз wa-

Лазúчка, *f.* Dienerin in e. лáзня, Badedienerin, *f.*

Лазнюк, *m.* s. Лазýн; 2) Bademeister; Badediener, *m. Mi.* II. 253.

Лáзня, (*d.* лáзенька) *f.* Badehaus, *n.* Badestube, *f.* [(aus dem лаз).

Лазовúй, *a.* -é сíно, Waldheu *n.*

Лазýн, *m.* Steiger, *Пар.*; Klettervogel, *m. Пол.*

Лазункú, (-зáн-), *pl.* Fleckeln, *pl.*

Лазýрик, *m.* s. Лязýрик, etc.

Лазюка, лáзя, *f. Зг.* Schlange, *f.*

Лай, *m.* лáянѣ, *n.* das Bellen, Gebelfer, *m.*

Лáйбик, *m.* Leibchen, *n.*

Лайбíя, *f.* s. Вальбíя, (-íйка).

Лайдáк, *m.* лайдáка, *Ф.* лайдачúна, *m. f.* Lumpenkerl, Halunke, Schurke, *m. Пот.* III 99. *adj.* лайдáцкий.

Лайдáцтво, *n.* Schurkenstreich, *m.* Liederlichkeit, *f.*; 2) liederliches Gesindel.

Лáйка, *f.* лáянѣ, *n.* das Schelten, Rügen, Schimpfen.

Лайкувáти ся, s. Лáяти (ся).

Лайлúвий, *a. Ко.* 219 schmähsüchtig; scheltend, schimpfend. *Нав.*

Лайнúця плюгáвка, *f.* Kothdungfliege, *f.* (Scatophaga merdaria).

Лáйно, *n.* лайнúк, *m.* Koth, Unrath, *m.*

Лайнýти, *v. n. Ш.* I. 232 s. Лáяти 1).

Лайня, *f.* s. Лáя.

Лайнúр, *m.* Mistkäfer, *m.*

Лаíстий, *a.* schwarz (nur v. Schafen u. Wollentuch) *Гол.* II. 16.

Лак, *m. Oc.* (61) III. 22 Art Heilmittel.

Лакáта, (*d.* лакáтка), *f.* Art Fischnetz; 2) Schloss, *n.*

Лакéй, лакúза, (-íзка *Шіс.*) лакýза, *C.* II. 7. *m.* Lakai, *m. adj.* лакеювáтий Lakaien-, von niederem, knechtischen Sinn.

Лакéрда, *f.* Thunfisch, *m.* (Thynnus vulg.). [*a.* gierig, lüstern; naschhaft.

Лакíм, *Гн.* 16. лáкомий. (-мний),

Лакíмство, *n.* Gier, Lüsternheit; Naschhaftigkeit, *f.*

Лакíтки. лакóтинки. *pl.* s. Лáсощі.

Лакíтний, *a.* naschaft, lecker.

Лáкомити ся на щось lecker, gierig auf etw. sein, gelüsten. [laxieren.

Лаксувáти, *v. n.* лáксом ити *B.*

Лáманѣ, *n.* s. Зáлім 3). [chel, *f.*

Ламаниця, лáманка, *f.* Breche, He-

Лáмар, *m. coll.* s. Ломáче, *Левч.*

Ламáтель, *m. K.* — умóви der den Vertrag bricht, der Treubrüchige.

Ламáти, *v. a.* s. Ломáти; шáпку *Кч.* 214 die Mütze herunternehmen.

Ламкúй, *a. Ст.* s. Ломкúй.

Ламкотáти, s. Вáйкати. [pe, *f.*

Лампáда, *f.* лампáс, *m.* Leuchte; Lam-

Лампíґа, *f.* s. Лáнва.

Лань, *f. Не.* s. Лáня; 2) *m. K.* Rehbock, *m.*; 3) linker Nbfl. der Прúпеть.

Лан, (*d.* ланóк), *m.* ein Complex von Aeckern gleichmässig bebaut als einheitliches Eigenthum, Hufe, *f.*

Лáнва, *f.* Beizug die Achsen mit der Stellwage des Vorderwagens verbindend.

Лáнґа, ландúґа, *m.* Vagabund, Faulenzer; 2) Plünderer, *m.*

Ландáти, ландувáти, ландиґувáти, *v. n.* vagabundieren; 2) stöbern, plündern.

Ландúш, *m.* Convallaria majalis.

Лáнець, -нця, *m.* Lump, Haderlump, Halunke, *m.* [(Lycoperdon cervinum), *Вол.*

Лáниж, ланúжник, *m.* Hirschtrüffel, *f.*

Ланúна. *f. Гол.* I. 240 s. Лан.

Ланúта, *f.* † Wange, *f. Ш.* II. 221.

Лáнка, *f. Вах.* Reihe, Zeile, Schnur, *f.* (корáлїв); — остróвна Inselreihe, -kette; 2) Kettenglied, *n.*; 3) Flechtentheil zur Peitsche, *m.*

Лановúй, *a.* — ґазда der einen лан

besitzt; 2) Aufseher über die Feldarbeiter auf dem Herrengute *Ш.* I. 325. II. 131; 3) лановé, *n.* das frohnenmässig gebührende Quantum des geschnittenen Getreides, *Ш.* I. 344.

Лантї́р, *m.* alter Schuh.

Лантýх, *m. Ш.* I. 83 s. Вантýх.

Ланц, ланцýх, ланцю́г, *(d.* ланцушóк), *m.* Kette, *f.*

Ланцетовáтий, *a.* lanzettförmig. [*m.*

Ланцомíр, *m.* Feldmesser, Geometer,

Ланцювáти, *v. a.* ріку den Fluss dem Laufe nach dh zwei convergirende, Wehren abdämmen, (*B.*).

Ланцю́га. *m. aug.* s. Лáнець. [ца?

I. Лáнча. *f. Ф.* (*Иоез.* 1867.53) s. Лáнь.

II. Лáнча, *f. Нс.* geschlachtetes Vieh; Fleisch, *n.*

Лáня, *f.* Hirschkuh, *f.*; *von e. hübschen, gesundheitstrotzendem Weib.

Ланя́к, *m.* s. Лайня́к.

Лáпа, *f.* s. Лáба.

Лапаня́на, *f.* Haschsucht, Rapserei, *f.* *schütte Saat zum Schneiden.

Лáпанчик, *m. Bein.* des Hasen (in d. Fabel) *P.* II. 1.

Лапáстий, *a.* in grossen Flocken (снїг) *Ст.* i. g. Tropfen (дощ).

Лапатáче, *n.* Fetzen, *pl. Gr.* 22.

Лáпати, лапнýти, *v. a.* fassen, fangen, greifen, erwischen.

Лапáтий, *a. Не.* s. Лабатий.

Лапацóн, *m. Не.* s. Полїщýк.

Лáпики, *pl.* s. Латáте.

Лáпишки, *pl. N.* e. Berges.

Лапíй, *adv.* schneller!

Лáпка, лáпочка, *f. dim.* s. Лáба, Pfötchen, Patschchen, *n.*; 2) Falle, — на мúши Mäusefalle, *f.*

I. Лапкó, *m.* Eulampius. [lump, *m.*

II. Лапкó, *m. Кч.* 266 Lump, Hader-

Лáпоть, -пття, *m.* Fetzen, Wisch, *m.*; 2) Bastschuh, *m.* [trägt, Bauer, *m.*

Лапóтник, *m. K.* der Bastschuhe

Лапýра, *m. aug IГ.* s. Лапкó II. Gauner, *m.* [plumpen Zugreifen, ripps! rapps!

Лáпу-цáпу, *adv.* vom übereilten, vom

Лапчúвий. лапшúвий, *a.* habsüchtig.

Лапшá, *f. P.* I. 36 Fadennudeln, *pl.*; 2) лапшá, *pl. n. Левч.* dünne Bretter die Flügel der Windmühle bildend.

Лапшúвий, лáпший, *a. Пар.* geschickt, behend.

Лáрич, *m.* Meeräsche, *f.* (Mugil).

Ларівóн, Лáрко, *m.* Hilarion.

Ласáч, *m. M.* III. 141 Nascher, *m.*

I. Лáсий, *a.*, ласїй, *m.*, лáся, *f.* schwarz od. roth mit weissen Seiten (vom Rind) *Пот.* II. 6.

II. Лáсий, *a.* begehrlich, begierig, lüstern: на що, до чóго, до панянок Mädchenjäger, *m.* erpicht auf etw.; 2) verlockend, feinschmeckend, lecker.

Лáсúти, *v. a.* kitzeln, anregen; lüstern, gierig machen; 2) — ся s. Ластúти ся.

Лáсиця, (-ичка), *f.* Wiesel, *n.* (Foetorius vulg.).

Лáсівка, *f. Bein.* der спáсівка *H.* 11 wann man viel zu essen u. zu naschen hat, (*opp.* петрівка — голоднівка die Zeit des Darbens vor der Ernte).

Лáсість. -ости. *f. Пар.* Lüsternheit, *f.*

Лáска, *f.* Liebkosung, *f. pl.* лáски дївóчі *Ш.* I. 346 Mädchenhuld, -gunst, Liebelei, *f.* das Kosen; 2) Güte, Gnade, Gunst, Gönnerschaft, *f.* лáска бóжа чогóсь sehr viel wovon, Gottes Segen: зіставáйте ся в лáсцї бóжій!

Лáскав, лáсків, ласкáвий, *(d.* -вéнький) *a.* zutraulich, zahm; 2) gnädig, gütig, nachsichtig, wohlwollend, huldvoll, huldreich; бýдьте ласкáві! haben Sie die Güte, чомý Ви олúзше не ласкáві? warum wollen Sie sich nicht gütigst nähern?; — хлїб Gnadenbrot, *n.*

Лáскáвець, -вця, *m.* вíтер- *Ст.* sanfter Wind, s. Лéгот; 2) Gönner, *m. Левч.*; 3) —, ласкавúця, (-овúця), *gew. pl.* Hasenohr, *n.* Durchwachs, *m.* (Bupleurum rotundif.); Art Blumen *Кв.* 64.

Ласкáвити, *v. a. КУ.* zahm machen; 2) — ся для когóсь gütig, gnädig sein, *Це.*

Ласкáвість, -ости, *f.* Anschmiegung, Zuneigung; Einschmeichelung, Milde, Gütigkeit, Gnade, *f.* [halt, *n.*

Ласкáвщина, *f. ГШ.* Gnadengе-

Лáсканє, *n.* das Schmeichelu; Gunst, *f.*

Ласкáр, *m.* Kaulbarsch, *m.* (Acerina cernua). [*IГ.*; — ся s. Ластúти ся.

Лáскати, *v. a.* liebkosen, streicheln,

Ласкотáти, & s. Лоскотáти &.

Лáскоти, *pl.* das Kitzeln, Kitzel, *m.* s. Лóскоти. [zend, schimmernd.

Ласновéнький, *a. Ч.* IV. 318 glän-

Ласолю́б, *Ст.*, ласóта, *K. m.* der

Lüsterne, geiler Schurke, Wüstling, *m.*

Ласóха, *f.* lüsternes Frauenzimmer, *Mi.* II. 289.

Ласощі, *pl.* Leckerbissen, Leckereien, [*pl.* Naschwerk, *n.*

Ласощохлúст, ласостохлúст, *Зак.* *m.* Feinschmecker, *m.* [— кую?

Ластє, *n. Ф.* (*Посз.* 1867. 36) у мáю

Ластúти, *v. n.* кому *Пар.* für jmdn huldvoll sein; — ся *Ру. Ш.* I. 373 um jmdn herum sein, sich einschmeicheln, до когó — sich an jmdn schmeichelnd anschmiegen. [*Wgr.* 26. s. Лáстівка.

Ластичка, лáсточка, ластовúця, Ластівенй, ластівй, (-овенй, -овенятко, -вятко), -яти, *n.* das Junge der Schwalbe, Schwälbchen, *n.*

Лáстівка. (*d.* -івочка). *f.* Schwalbe, *f.* (Hirundo), *adj.* ластівячий.

Лáстівчики. *pl.* Taubenstorchschnabel, *m.* (Geranium columbinum)·

Лáстка. *f. Oc.* (61) X. 30 Schneewiesel, *n.* (Mustela nivalis): кожýх під лáстки?

Лáстовень, -вня, ластóчник, *m.* syrische Seidenpflanze (Asclepias syriaca).

Ластовúнє, *n.* Sommersprossen, *pl.*

Ластýна, *f. B.* s. Серпорíзка.

Ласувáти, *v. n.* naschen; schmausen.

Ласýн, *m.* Nascher, Feinschmecker, *m.*; 2) s. Ласолюбó. *K.* [schmeckerin, *f.*

Ласýха, *f. Левч.* s. Ласóха; Fein-

Лáта, *f* Flick, *n.* Fleck, *m.* (auf dem Kleide); 2) Latte, *f.* (auf d. Dache).

Латамáн, *m.* s. Атамáн.

Лататúна, *f.* Flickerei, *f.* Flickwerk, *n.*

Латáть, *f.* латáтє, *n.* Caltha palustris und Nymphaea alba. [bessern.

Латáти, (-áю, -áєш), *v. a.* flicken, aus-

Латанúна. *f. Ст.* Teichrosenblatt, *n.*

Латáч, *m.* s. Полатáйко; 2) s. Лóташ.

Латáше. *n. coll. Не.* s. Лóташ; 2) Teichrose, *f.* (Nuphar luteum).

Лáтє. *n. coll.* Flicke; Lumpen, *pl.*; 2) Latten, Dachlatten, *pl.*

Лáтень, многовúдний, vielstaltiges Leberkraut (Marchantia polymorpha).

Лáтер, -трá, *m.* Kubikklafter, *f.* Holzstoss, *m. adj.* латрóвий.

Лáти, *v. a. АД.* I. 65. s. Лáяти [láti].

Латúнь латúна, (-úнщина *K.*), *f.* das Latein; *adj.* латúньский, lateinisch; латúнник, *m.* der Lateiner.

Латúньщити, *v. a.* latinisieren.

Лáтир, *adv.* когóсь *Ф.* an der Seite jmds [ab latere].

Латúр, олатúр, *m.* s. Янтáр.

Латúти, латнúти, *v. a.* (лачý, латúш u. латню́, латнúш) die Latten an die Dachsparren anschlagen, den Dachstuhl mit Latten beschlagen.

Лáтка, (*d.* лáточка), *f.* Flickchen, Fleckchen, *n.* Lappen, *m.*

Латкáтий, *a.* gefleckt, scheckig.

Латнúця, *f.* Lappenschnecke, *f.* (Delphinula). [zu den Latten, *m.*

Латнúк, *m.* Topfflicker; 2) Bohrer

Латýчка, *f. B.* Steinsalat, *m.* (Prenanthes od. Lactuca).

Лах, *m.* лáха, *f. Ha.* lumpiges, zerfetztes Kleid; *pl.* лáхи Lumpen, Hadern, *pl.*

Лахабýнда, s. Макабýнда.

Лáхавий, *a.* lumpig; unrein.

Лáхати, *v. n.* Aehren lesen.

Лахáчі. *pl.* Sumpfheidelbeere, *f.* (Vaccinium uliginosum.). [zerfetzter Schuh.

Лахáш, *m. Гол.* I. 143 schlechter,

Лахвá, *f. K.* 81. *Не.* schöne, gute Zeit, Gelegenheit für jmdn кому, *H.* 8.

Лахмáй, лахолáта, *m.* Haderlump, *m.*

Лахмáн, *m.* лахмáнка, лахматúна, *f.* лахмúтє, *n. coll.* Lumpen, Fetzen; *Siebensachen, *pl.*

Лахмáнник, лахманя́р, *m.* Lumpensammler; 2) Trödler, *Шар.* *m.*

Лахманя́рка, *f.* Lumpenweib, *n.*

Лахмáтий, *a.* mit Lumpen bedeckt.

Лáхний, *a.* lüstern, geil, *B.*

Лахýта, *f.* s. Лахмáн, (*B.*).

Лáцний, *a.* s. Лáсий, (*Ф.*); 2) *adv.* лáцно leicht: —дурíти коли́ приступáє.

Лачéна, *f. ptc.* gefleckte Kuh.

Лáша, *f.* Zibethkatze, *f.* (Viverra); *adj.* лашовáтий, zu л. geh. *Пол.*

Лáше, *n. coll.* s. Лáхи *pl.*

Лáшка, *f. Luts.* 170 s. Фля́шка.

Лашт, *m.* Schüttmass von 27 кóрец, *Піс.*; 2) лáштом, *adv.* im Ueberfluss, in Hülle u. Fülle (*Ф.*). [ren (коня́).

Лаштувáти, *v. a. Кн.* rüsten, schir-

Лаштýнки, *pl.* Holzgerüst, *n.* Holzunterlagen, *pl.* hölzerner Vorbau.

Лáщити ся, s. Лáстити ся; wedeln (v. Hunde) *Ш.* I. 390.

Лáя, *f. H.* 28 eine Schar Hunde, Meute, *f.*; Rudel, *m.* (Wölfe &). *Wgr.* 26. s. Пся́рня.

Ля́яти, (— ся *K.*), *v. a.* schelten, schimpfen.

Льви́ний, *a.* Löwen-; -а пасть Löwenmaul, *n.* (Antirrhinum majus); 2) -а ля́пка Frauenmantel, *m.* (Alchemilla vulg.).

Льви́ця, *f.* Löwin, *f.* [*a.* Lemberger-.

Львів, -о́ва, *m.* Lemberg; львівський, Львовия́нин, (Льво́вець, *He.*), *m.* Львовя́нка, *f.* Einwohner (-in) der St. Львів.

Лгар, *Ф.* лгач, *Зг. m.* Lügner, *m.*

Лга́ти, (лжу, лжеш), *v. n.* lügen.

Льго́та, *f. K.* s. Пільга.

Ле, s. Лем (*B.*).

Ле́бедь, ле́бідь, лебеде́ць, -дця́, *Ч. V.* 7. лебеди́н *Ч. V.* 567 Schwan, *m.* (Cygnus), *Пот.* I. 127. II. 7.

Лебеда́ха, *m. Кв.* 337 s. Бідола́ха.

Лебе́дий, *T.* лебе́дин, *Пар. a.* Schwanen-.

Лебе́динь, *m. N.* e. Berges.

Лебеди́на, лебеди́ця, (als Kosewort *Гуш.*), ле́бідка (*d.* -і́дочка), *f.* Schwanenweibchen, *n.* [Birne, *He.*

Лебеди́нка, гру́ша, *-f.* Art gute

Лебеді́ти, *v. n.* (лебеджу́, -ди́ш), weinerlich inständig bitten, winseln.

Лебедя́, -я́ти, лебеня́тко, *n.* das Junge vom Schwan; 2) лебе́дя, *f. M.* II. 76 s. Ле́бедь. [nen-.

Лебедя́чий, *a.* des Schwanes, Schwa-

Лебезо́ване, *n.* Liebelei, *f. Кн.*

Лебезува́ти, *v. n. Кн.* s. Залиця́ти ся; 2) plauschen, *Пот.* I. 128. [chen, (*B.*).

Лебердя́ші, *pl.* messingene Kreuz-

Ле́бідь, *m.* Ле́бедь; кінь- Milchschimmel, (*B.*); ле́бідка, *f.* s. Лебеди́на; 2) s. Матери́нка. [*vgl.* Бурде́й.

Лебурде́йка, *f.* armselige Hütte,

I. Лев, *g.* льва, *m.* Löwe, *m.* (Leo).

II. Лев, *g.* ле́ва, *m.* ein Guldenstück, *Шіс.*

Ле́ва, *f.* Stich im Kartenspiel, *m.*

Лева́да, (*d.* лева́дка). *f.* nabegelegene Aue, Wiese, [λιβάδια] *Оц.* §. 336.

Лева́дний, *a.* Wiesen-.

Ле́ве́нець, -нця, *m.* hochgewachsener rüstiger Mann; 2) s. Гайдама́ка, *Пот.* II. 8. *АД.* II. 25.

Левеня́, -я́ти, *n. K.* Junge des Löwen, *n.*

Леверже́т, *m K.* (*Пр.* IX. 355) крути́ти за —?

Левето́вий, *n.* s. Лїлїе́вий.

Ле́вик, *m.* junger Löwe.

Левинду́вий, *a.* aus Lavendel, *Гол.* I. 81. [win, *f.* s. Льви́ця.

Ле́ви́ха, леви́хна, левчи́ха, *f.* Ле-

Левко́, Лев, *m.* Leo. [incana).

Левко́нїя, *f.* Levkoje, *f.* (Matthiola

Лево́вий, *a.* vom Löwen, Löwen-.

Лево́н, Лево́нтий, *m.* Leon; Leontius.

Лева́рда, *f.* Nattern-Knöterich, *m.* (Polygonum bistorta).

Левщик, *m.* Nbfl. des Прут.

Ле́вча́, *f.* (*B.*) s. Лю́шня.

Левчу́к, *m. K.* s. Ле́вик. [spica) *B.*

Ле́вяда, *f.* Lavendel, *m.* (Lavandula

Леге́нький, s. Легонький.

Ле́гке, *s a. n.* Lunge, *f. gew. pl.* ле́гкі.

Ле́гкий, *a.* leicht; — хлїб Unterhalt (Brot) ohne Arbeit u. Mühe *P.* I. 5; * ле́гка рука́ leichte glückliche Hand; 2) leichtfertig; *adv.* ле́гко.

Ле́гкість, -ости, *f.* Leichtigkeit, *f.*

Легкоби́т, *m.* leichtlebiger Mensch.

Легковари́мий, *a.* Легкостра́вний. [isländisches Moos, (Cetraria island).

Легкове́ць, -вця́, — ісла́ндский

Легко́вий, *a.* Lungen-, *B.*

Легкові́рний, *a.* leichtgläubig.

Легкові́рність, -ости, *f.* Leichtgläubigkeit, *f.* [aufbrausend, *W.*

Легкогнївни́й, *a.* leicht zornig,

Легкогри́вий, *a.* leichtmähnig, *Фр.*

Легкоди́ханий, *a. K.* leicht hingehaucht. [fertig, *He.*

Легкоду́мний, *a.* leichtsinnig, leicht-

Легкоду́мство, *n. K.* легкоду́шність, -ости. *f.* Leichtsinn, Leichtfertigkeit, *f.*

Легкоду́хий, *a. M+E.* 45 kleinmüthig, wankelmüthig, feig; 2) —, легкоду́х, *m.* легкоду́шний, flatterhaft, leichtsinnig. [vallerie geh.

Легкоко́нний, *a.* zur leichten Ca-

Легкокри́лий, *a.* mit leichtem Fittich, leichtbeschwingt, *M. K.*

Легколи́стий, *a.* mit leichten, lokkeren Blättern, *Зар.*

Легкоми́слий, *Ф.* легкомишле́нний, *Тор. a.* s. Легкоду́мний.

Легконо́гий, *a.* leichtfüssig.

Легкоро́ба, легкоро́бник, *m.* der Arbeitscheue. [lich.

Легкостра́вний, *a.* leichtverdau-

Легкота́, *f.* s. Ле́гкість.

Легкочо́вний, *a.* leichten Kahn

habend,l.K.führend. [корóб,Faulenzer,*m.*
Легкýн, (-ýль), легýн, *m.* s. Лег-
Легóвище, (-иско).*n.* Lagerstätte,*f.*
Легóнький, *a. dim.* s. Лéгкий; *adv.* легóнько, (-ки), leicht; sanft; 2) langsam, gemach, sachte.
Лéгот, *m.* leichter, gelinder, lauer Wind, Zephyr, *m.* [kitzeln.
Леготíти, *v. a. Зар.* (*Пр.* V. 37)
Легóчні слимакú.*pl.*Lungenschnecken, (Pulmonata) *Пол.*
Легчúти, *v.a.Гол. гр.*16 *Др.* leichter machen, erleichtern. [den, nachlassen.
Легшáти, *v. n. Кв.* 338 leichter wer-
Лéга, *H.*194. легéйда, *m.* s. Лéжень, *vgl.* Лóга. [sich erweisend.
Легендóваний, *a. K.* als Legende
Лéгінь, легúна, *m.* (tüchtiger, wakkerer) Jüngling, Bursche, [legény], *Пот.* II. 8. [treiben (v. Männern).
Легíнити,*v.n.*dh Ehebruch Unzucht-
Легíньство, *n.* s. Паруóбцтво.
Ледь, *Wgr.*VI. лéда,*adv.* im veräohtl. Sinne: so einer, so ein; лéда-хто. *gen.* ледакогó der erstbeste, irgend wer; лéда-що, *gen.* ледачогó, das erstbeste, irgend etwas, woran nichts ist, was nichts wert ist; *gen.* aus geringstem Anlass; лéда-як irgend wie; schlecht, nachlässig.
Лéдай, *Дзвч.* ледáка, ледацюга, лéдач, *P.* II. 160. лéдащо, (*gen.* ледáща), ледащúчка *Кв.* 130. *m. f.* Taugenichts, Lump, liederlicher Mensch, Kerl; Faulenzer, *m.*
Лéдар, *m.* — ледачéнний *B.* abscheulicher Taugenichts; 2) лéдар, *f.coll. Кч.* 106 nichtsnutziges Gesindel, die Nichtswürdigen, die Verworfenen.
Ледáрний, *a.* träge, faul, *Пар.*
Ледáрство, *n.* ледáчість, -ости, *f.* Nichtsnutzigkeit, Fahrlässigkeit, *f.*
Ледарувáти, ледáщити ся, liederlich sein.
Ледáчити, *v. a.* schelten, schmähen.
Ледáчий, (-щий), *a.* liederlich.
Ледáщицá, *f.* liederliche Dirne.
Лéдве, лéдвi, лéдвó,*adv.* kaum; wohl nicht, wahrscheinlich nicht, schwerlich.
Лéдвицї, *pl.* s. Лíдви. [tus,*m.Пар.*
Ледéнець, -нця, *m.* Lotusbaum, Lo-
Ледескýл, *m. N.* e. Berges.
Лéдий, *a. B.* schlecht; — горóшок Vogelwicke, *f.* (Vicia cracca).
Ледúна, *f.* Grundeis, *n. Пар.*
Ледúстий, *a. ГШ.* eisig, eisbedeckt.
Лéдище, ледóвиско, (-óвище *W.*) Eisfeld, *n.* Gletscher, *m. Пар.*
Лéдїнь, etc. *m.* s. Лéгінь.
Ледник,*m.*ледúця,*Дзвч.*ледівнá, *f.* Eisgrube, *f.* Eiskeller, *m.*
Ледовáтий, (льод-), *a. M.* II. 152. eisig, frostig; Eis-; — цýкор Candiszucker, *m.* eisförmig. [s. Зледенíти.
Ледовáтiти, леденіти, *ГШ. v. n.*
Ледóвéць, -вця, *m.* Gletscher *m. ГШ.*; 2) scharfer Hufnagel (-beschlag) für den Eis.
Ледовúй, *ГШ.* ледянúй, *a.* Eis-.
Ледовúця, *f.* Gletscherdecke,*f. Зар.*
Ледúнка, *f.* krystallisiertes Steinsalz.
Лéжа, *f.* faules, müssiges Liegen, das Faulenzen: з лéжі не кýпим одéжі.
Лежáк, *m.* Lagerholz, *n.*; 2) Lagerstock, *m.* Lagerbeute, *f.*; 3) s. Лéжень 1).
Лежáлиско, *m.* Faulenzer, *m.*
Лéжало, *n.* Lagerstätte, *f.*
Лéжáнка, *f.* Zubau beim Heizofen fürs Liegen u. Ausruhen, *m.*; Lagerstätte, *f.* s. Лóже *IГ.*; 2) faules, müssiges Liegen, *У.*; 3) Nervenfieber, *n.* Typhus, *m.*; 4) uneheliches Kind.
Лежáти, (лежý, -úш), *v. n.* liegen; *до когóсь jmdm geneigt, gewogen sein, zu jmdm die Neigung, den Zug haben *Кн.*; *лежáчий хлíб *M*I.25.лéжаний х. müheloses Leben; лежáчий *Не.*; faul liegend, bequemlich.
Лéжачки, *adv.* liegend.
Лежебóкий, *a. Кн.* s. Лéжень 1).
Лéжень, (-інь, -инь), -жня, *m.* Faulenzer, Faulpelz, Taugenichts; 2) längliches Weissbrod neben dem коровáй *Ч.* IV. 236; 3) —, леженьóк, Schmerle, *f.* (Cobitis barbatula).
Лежúмість, -ости *f.*Liegenschaft, *f.* unbewegliches Vermögen, *Нав.* [мá.
Лежмá,лéжмiть,лежмóм, *adv.*s.Лíг-
Лéжник, *m.* Lagerstätte des Хóванець;2)*pl.*faules müssigesLiegen,Siesta,*f.*
Лежнюха, *Кн.* лежнúка, лежýн *Ч.* I. 262. лежýх, *m.* s. Лéжень 1); 2) Buschbohnen, *pl.*
Лéжнá, *f. K. Шл.* s. Лéжа.
Лежóва, *f. N.* e. Berges.
Лéзво, *n. Дзвч.* s. Вíстре.

Лéзний, *a. Hic.* müssig streichend.
Лéйбик, *m.* s. Лáйбик. [70.
Лейстрóвий, *a.* s. Реєстрóвий. *Ог.*
Лéиця, *f.* s. Лéя. [*a.* lexikalisch.
Лéксикáльний, лексúчний, *ОП.*
Лéкся, *f.* в лéксї щось мáти etw. auf die leichte Achsel nehmen; онá не в лéксї sie ist schwanger.
Лéкция, *f.* Lection, *f.*
Лекшáти, & s. Легшáти, легчúти.
Лекшúна, *f.* s. Пíльга, *K.*
Лéкшинка, *f.* leichte Arbeit; він любúт -ков ist mehr arbeitsscheu.
Лéкші, *pl.* s. Лещáта. лещýк.
Лéле! бóй лéлечко! *K. Кв.* leider! o weh!
Лелéка, *f.* Art Reiher; Storch, *m.*
Лелéлька, *f.* Korallen, *pl.*
Лелéсати, *v. n.* hüpfen. [singen.
Лелетíти, (-áти), *v. n.* (*B.*) trillern,
Лелéчи, лелéкати, *v. n. Wgr.* 105. 78. 83. s. Нарікáти. [holz, *n.*
Лелéчій, *m.* Zwergkiefer, *m.* Krumm-
Лéлик, *m.* s. Мотúль. [calopteryx).
Лелúця, *f.* Wasserjungfer, *f.* (Libellula
Лéлї, лéлька, *Гол.* I. 223 s. Лéльо.
Лелíка, *f.* Tante, *f.*
Лéлїт, *m.* Kauz, *m.* (Ulula).
I. Лелíти, *v. n.* blinken (водá &); 2) sachte fliessen, *M.* II. 74. 75. *Hom.* II. 19.
II. Лелíти, *v. n.* weinen, greinen (v. Kindern u. Mädchen) *vgl.* Лелéчи.
Лелíтка, (*d.* лелíточка auch als *Bein.* der дíвочка), *f.* Rauschgold, *n.* dünnes Metallblättchen von Bojkenfrauen rings um die Stirn getragen; Medallion, bei den Korallen, *n.*; 2) * eitler Tand, *Y.*
Лéлїч, *f.* Alpenerle, *f.* (Alnus viri-
Лелíя, *f.* s. Лíлїя, лилéя. [dis). (*B.*).
Лелíяти, *v. a.* schaukeln, hätscheln, wiegen, herzen, zärtlich pflegen; 2) *v. n.* schimmern, s. Виднíти ся, *vgl.* Лелíти I.
Лéлькiв, *m. N.* e. Berges. [Huzulen).
Лéльо, *m.* Väterchen, *n.* Vater, *m.* (bei d.
Лéльом-пóлельом, *Фр.* лéлє-полéлє, *adv.* langsam, gemach; fahrlässig.
Лелюхи, *pl.* Eingeweide, *pl. Пар.* s. Кéлюх. [*vgl.* Лелíка.
Лéля, *f. Ф.* (*Пов.* 31) s. Панїмáтка,
Лелúк, *m.* s. Лилúк.
Лем, (лєм, лéме), *conj.* aber, doch; sondern, *Ог.* 209; 2) nur, blos, (*B.*) *Ог.* 74.; 3) als Einschiebsel in der Rede: „da, wohl, halt, nun denn".

Лемáк, *m.* Einwohner hinter dem Beskid; Лемáчка, *f.* Einwohnerin h. d. B.; (aus der Marmaroszer Gegend).
Лéмбик, *m.* Distillir-, Scheidekolben, *m. C.* I. 182. [schrei, Wehklagen, *n.*
Лéмент, лéмін, *Hic. m.* Schmerzge-
Лементувáти, *v. n.* lamentieren.
Леместувáти, *v. a.* molestieren.
Лемехувáтий, *a.* steif, ungeschliffen, derb, *He.*
Лемéшик, *m.* Kleibodengrund, *m.*
Лéмза, *m.* Herumschwärmer, *m.*
Лемзíти, *v. n.* schlendern, streichen, *Wgr.* 96; 2) vom leichten Schneefall.
Лéмич, *m.* вíльха — s. Лéлїч, *B.*
Лéмін, *m.* s. Лéпіт.
Лемíш, *m.* Pflugschar, *f.*; *adj.* лемішéвий, -а кість Pflugscharbein, *n. B.*
Лемíшка, *f.* dick gekochter Mehlbrei, Mus, *n.* [den Лéмки geh.
Лемкúня, Лемчáнка, *f.* Weib zu
Лéмко, *m. pl.* Лéмки, (so ben. nach dem Wörtchen „лем") Russinen am niedrigen Beskid u. im Zipser Comitate *Ог.* 19.; *adj.* лéмківский; das Land: Лéмківщина.
Лемнýти, *v. n. M.* (*Нива* 165) sich zurückbiegen, -ziehen; abseits treten, sich entfernen, s. verflüchtigen.
Лéмский, *s. a. m. N.* e. Berges u. einer полонúна.
Лéмша, *f.* s. Лéнча.
Лен, льон, (*gen.* лéну, льну, льóну), *m.* Lein, Flachs, *m.* [Лéжень 1), лíнь.
I. Лень, *m. W. Y.* Faulenzer, *m.* s.
II. Лень, s. Лин, (Fisch). [дúти ся.
Лéнджити ся коло чогó § s. Тру-
Лéньдзом, *adv.* §. — ходúти müssig herumschlendern. [Webstuhl geh.
Лéндра, *f.* Stück Leinwand zum
Ленúна, *f.* Nbfl. des Днїстéр.
Ленїшóк, -шкá, *m. ZP.* I. 97. Tischdecke, *f.* [bahn, *f.* (в лíсї).
Лéнія, *f.* s. Лíнія. Wildfahre, Wild-
Лéнка, *f.* s. Лíнка, (*B.*).
Лéнний, ленúчий, *a.* Lehen-, Lehens-; -ча присíга Lehenseid, *m.* Homagium, *n. Term.* [*m. Term.*
Лéнник, ленóвник, *m.* Lehensmann,
I. Лéно, *n.* Lehen, *n.*
II. Лéно, *conj.* s. Лем 2), (*B.*).
Ленóк, -нку, *m. dim.* s. Лен, *Пр.* III. 272.
Лéнта, (*d.* лéнточка). *f.* Band, *n. Me.* 306.

Лентáвий, (лéн-), *a.* vom Kleiderstoff: leicht auseinandergehend; zerrissen, zerlumpt, (*B.*).

Лéнча, лéнчица, *Ч. V.* 831. *f.* Linse, Saatlinse, *f.* (Ervum lens).

Леóн, Леóнтий, *m.* s. Левóн, &.

Леопáрд, *m.* Leopard, *m. Ш.* II. 184.

Леп, *m. TP.* 37 Leim, *m.* Klebrigkeit, *f.*; 2) Koth, Schmutz, (vom Schweisse).

Лепáнда, *f.* rohes Harz, s. Лïпáнда.

Лепетáти, (лепéчу, -éчеш), *v. n.* lallen; plärren, schwätzen, plauschen.

Лéпетень, -тня. *H.* 124. лепетýн, *Св.* лепотíй, лепотяч, *m.* Plappermaul, *n.* Plauderer, Schwätzer, Plauscher; Schreier, *m.* [haft, plauderhaft, *He.*

Лепетлúвий, *a.* lallend; schwatz-

Лепетýха, *f.* Plauscherin, *f.* Klatschweib, *n. He.*

Лепéх, (-іх), *m.* Süssgras, *n.* hoher Schwaden (Glyceria spectabilis).

Лéпéха, *f.* Schilfrohr, *n.* (Acorus calamus); 2) —, лепешняк, *m.* Binse, *f.* (Scirpus silvat.); *adj.* лепеховáтий.

Лепéць, -щá, лепóк, -пкá, *m.* Scharfkraut, *n.* (Asperugo procumbens u. aparine); 2) Labkraut, *n.* (Galium aparine).

Лéпіж, *m.* s. Лýпіж. [nes Blatt.

Лепíсточка, *f. dim.* schmales, dün-

Лéпіт, -оту, *m.* das Lallen, Geplärr, *n.*

Лепкúй, etc. s. Линкúй etc.

Леповáтица, *f.* klebriger, nicht durchlassender Boden.

Лепóрт, *m.* Rapport, *m. Ко.* 41.

Лепотíй, *ш.* s. Лéпетень. [tüchtig.

Лéпский, *a.* gut, gutherzig; 2) brav,

Лепсувáти, *v. n.* Wechselgeld einnehmen. [der evang. Witwe, *m.*

Лéпта, *f.* Scherflein, *n.* Groschen

Лептúця, *Фр.* лепчúця. *f.* s. Лепéць 1).

Лепýх, *m.* Schlief, *m.* schliefiges Brod; 2) gebrechliche Person; 3) s. Лопýх.

Лепуховáтий, *a.* schliefig, striemig (Brot); 2) gebrechlich.

Лéрва, *f.* Hure, *f.* [*Gr.* 22.

Лердéрево, *n.* Lärchenbaum, *m.*

I. Лесь, *conj.* s. Лем *Гол.* III. 522. 528.

II. Лесь, Лесько́, *m.* Alexander.

Лéска, *f.* Art Плотúця (трíйник).

Лéсковка, *f.* s. Квасúця 1).

Лескотíти, *v. a.* s. Лоскотáти.

Лесúця, *f.* s. Лïсúця.

Лесявá, *f. N.* e. Berges.

Лест, *m.* лестóм заходúти mit List hintergehen. [chelei, *f.* Trug, *m.*

Лесть, *f.* List, Hinterlist; Schmei-

Лестéць, -тця, лéстник, *m.* der Listige, Falsche.

Лестúвий, *a.* einschmeichelnd, schmeichelhaft, listig, trügerisch, trüglich, *K. C.* I. 16.

Лестúвість, -ости, *f. Ру.* s. Лесть.

Лестúна, *f. N.* e. Berges.

Лестúти, *v. n.* кому́ schmeicheln; — ся sich einschmeicheln, schmunzeln, *Ш.* I. 373; s. Пестúти ся.

Лéстка, *f. dim.* s. Лесть; лéстками кого́ підходúти, jmdn mit List zu hintergehen trachten, verlocken.

Лéстний, *a.* schmeichelhaft; verfänglich; 2) на щось *ВБ.* s. Лáсий II.

Лéстовочки, *pl. H.* 62 s. Лéстка.

Лестьóх, *m.* (-óха, *f.*) s. Пестýн.

Лéстощі, *pl.* Liebkosen, *n.*; 2) Schmeichelei; Lockung, Falschheit, *f. Левч.*

Лестýн, *m. Мак.* Schmeichler, Augendiener, *m.* -ýнка, *f.* in *f.* [*Пар.*

Лестýньство, *n.* Augendienst, *m.*

Лесю́к, *m.* Sohn des Лесь.

Лéся, *f.* s. Олéся. [Fluge.

Лет, -у, *m.* Flug, *m.* в, на летý im

Летáргія, *m.* летáргія, *f. Кн.* Lethargie, Schlafsucht *АД.* II. 142.

Летíти, (лечý, летúш), *v. n.* fliegen; 2) schnell laufen; летýчий (-ю́чий), *a.* (*ptc.*) fliehend, flüchtig: лïтá *Ш.* II. 170; ätherisch *Пол.*; -ю́че слóво *M.* II. 140 das geflügelte Wort; 2) flatterhaft, flott *He.*; 3) *летýчий злóдíй ein Erzdieb. [toffel.

Летóвка, *f.* Art kipfelförmige Kar-

Летяга, *m.* s. Нетяга *Ме.* 377. *Зак. Оз.* 70. 78. [*Левч.*

Летячка, *f.* s. Лет, у -ку im Flug

Лéфа, *f.* Sportel, Bestechung. *f.* (*Фр.*).

Лехвáря, *f.* schlecht schmeckende Suppe, (*B.*).

Лéшка, *f.* Herzchen, *n.* (дýшка).

Лéшка, *f.* лещóк, *m.* Klee, *m.* (*B.*).

Лéшко, m. s. Лéсько.

Лещ, лéщик, *m.* Blei, *m.* Brachse, *f.* (Abramis brama), *Пол.*

Лещáт, *Ко.* 96 лещéт *Ст. m. gew. pl.* dünne Brettchen zum Einklemmen der gebrochenen Gliedmassen, (*Kleimme, *f. Ст.*); 2) zum Spiel u. Schlagen

bei der гаївки́. [büsch).
Лещи́нник, *m.* s. Ліщи́на, (Ge-
Лещу́к, *m.* лещі́тка, *f.* s. Лещáт; 2) —, лещі́вка. *f.*— *золотобро́вий* gem. Brasse (Chrysophrys aurata), *Пол.*
Ле́я, *f.* vorderer Theil des Stiefelschaftes. [Falsches, Falschheit, *f.*
Лжа, *f. Пар.* Lüge, *f.* Lug, *m.* etw.
Лжебра́т *m. K.* falscher Bruder. [*Top.*
Лжеві́рство, *n.* Irrlehre, Häresis, *f.*
Лжеи́менний, *a. ГШ.* falschnamig.
Лжепро́рок, *m.* falscher Prophet, Lügenprophet, *m.* [*K. Term.*
Лжесьві́док, -дка *m.* falscher Zeuge,
Лжесьві́дóцтво, *n.* falsches Zeugnis, *Term.* [*He.*
Лжесьві́дчити, *v. n.* falsch zeugen,
Лжеучи́тель, *m.* Irrlehrer, *m.*
Лжи́вий, *a.* lügnerisch, lügenhaft; falsch, *Ш.* II. 139. *Мог.*
Ли, *conj. K.* I. 207 oder; ци́-ли, бу́дьли als Fragepartikel, (*vgl.* иль, или); *Ог.* 216. [ter fressendes, wählerisches Vieh.
Ли́бавка, *f.* nur das Obere vom Fut.
Либа́к, *m.* der Erdöl von der Oberfläche des Wassers abschöpft, Naphtasammler, *m. adj.* либа́цький.
Ли́бати, *v. a.* das Erdöl, Naphta von der Oberfläche einer Lache abschöpfen, sammeln (mittels Pferdeschweifes); 2) —, *либонíти v. n.* auf thauigem Gras weiden.
Ли́бів, *m. N.* e. Berges.
Либо́й, *либо́нь, adv.* wahrscheinlich, wohl, vielleicht.
Лива́рник, *m.* Giesser, *m. Пар.*
Лива́рня, *f.* Giesserei, *f.* Giesshaus, *a.*
Лива́рский, *a.* Giess-, *Пар.*
Ли́вень, -ени, *f.* -вня, *m. K.* Regenflut, *f.*, -guss, *m.* -strom, *m.*
Ли́вний, *a.*— дощ *M.* Platzregen, strömender Regen; -е твори́лко *Пар.* Gussform, *f.*
Ливни́ця, *f.* Art Qualle: Aequorea.
Ливну́ти ся, sich aus-, ergiessen.
Ливре́я, ливре́йний, etc. s. Лібе́рия.
Ли́гати, ли́гати, лигну́ти *v. a.* s Ли́кати *Пот.* II. 2.
Лиг, *int.* vom Fortgehen. [lüstling, *m.*
Лигоми́нець, -нця, *m. Ко.* 78. Wol-
Лидацю́га, s. Ледáщо.
Ли́жва. *f.* Schlittschuh, *m. Пот.* II. 2.
Ли́жень, -жня, лижня́к, *m.* s. Лопатень Art grosser Bohrer. [*m. Пот.* II. 2.
Ли́жка, ло́жка, (*d.* ли́жочка), *f.* Löffel,
Ли́жник, *m.* Löffelbrett, *n.*
Лиза́ти, (ли́жу, ли́жеш), *v. a.* lecken.
Ли́зень, -зня, *m.* Zunge (eines Rindes), *f. Левч. Пот.* II. 7.
Лизоблю́д, *m.* Tellerlecker, *m. Кн.*
Лизу́н, *m.* Speichellecker, Schmeichler, *m.*; 2) teuflisches Waldthier, *Ч.* I. 193.
Лизу́ньство, *n.* Schmeichelei, *f.* Augendienst, *m.*
Лик, *m.* s. Лице́; Bild, Bildnis, *ІГ.* 2) Schar, *f. Ф.* Chor, *m.* Versammlung, *f.* — сьвятúх der Heiligen. [bastartig.
Лика́вий, ликова́тий, *a.* zähe;
Ли́кати, ли́кнути, *v. a.* schlucken, ver-schlingen.
Лике́рия. *f.* Glyceria.
Ли́ко, *n.* Bast, *m.*; *geringe, nichtige Sache; 2) зо́вче — Seidelbast, *m.* (Daphne mezereum). [(Hylesinus).
Ликове́ць, -вця́, *m.* Bastkäfer, *m.*
Ликува́нє, *n. K.* Reigen; Jubel, *m.*
Ликува́ти, *v. n.* jubeln; triumphieren; лику́ючий ра́нок *M.* III. 9.
Лили́к, *m.* Fledermaus, *f.* (Vespertilio); лиликова́ті, *pl.* Flatterthiere (Chiroptera). *Пол.*
Ли́лия, *f.* s. Лі́лія; лилия́с, *m. Oc.* (61) III. 24 eine Lilienart; лилїева́ті, *pl. B.* Lilienartige (Liliaceae).
Лилúйка, *f.* sperrigblütige Glockenblume, (Campanula patula). [*Б.*
Лилі́лий, (ле-). *a.* weiss schimmernd,
Лилі́тка etc. s. Лелі́тка. лелі́тко́вий.
Лима́н, (*d.*-ано́чок). *m.* Mündung eines Flusses, Bucht, *f.* Meer-Busen, *m.* [λιμήν].
Лима́нка, *f.* junge Clupea pontica im лима́н des Днїпро́ lebend.
Ли́мар, etc. s. Ри́мар etc. лимáрщина, *f. H.* 117 s. Римáрщина.
Ли́мба, *f. Пар.* Zirbelkiefer, *f.* (Pinus cembra).
Ли́мбас, *m.* Haderlump, *m.* (*Фр.*).
Лимон, *m.* лимóна, *f.* s. Цитри́на.
Лимóнна травá, *f.* Molucella laevis.
Лимпáч, *m.* ungebrannte grössere Ziegel; Lehmpatze, *f.*; *adj.* лимпачóвий, aus l.
Лин, (*d.* линóк). *m.* Schleie, *f.* (Tinca
Ли́нва, *f.* grobe Leine, Tau, *n.* [vulg).
Линдзува́ти, (*Ф.*) s. Кринцува́ти.
Лицéвець, -éйця, *m.* militärischer Ansiedler; s. Лі́нїя 3), 4), 5).
Лини́на, *f.* Fleisch vom лин.

*

Лини́ти, *a. n.* s. Линя́ти; 2) *Ч.* III. 163 вода́ — s. Лели́ти.
Ли́нїя, *f.* s. Лі́нїя, ле́нїя.
Ли́нник, *m.* Seiler, *m.*
Лино́вка, *f.* Angelschnur, *f.* [arv.).
Лино́к, -нка́, *m.* Leinkraut, *n.* (Linaria
Линьско́го ро́ку, s. Ло́ни, в —.
Ли́нта, *f.* s. Ле́нча.
Линтва́р, линта́вр, *m.* rohgegerbtes Leder, *Девч.*; 2) Schafpelz, *n. K.*; 3) линтваре́ві, *pl.* Art Muster der Leinstickerei. *Пот.* II. 29. [понава́льне.
Линувáне, *n. Не.* s. Ильнувáне,
Лину́ти, *v. n.* fliegen, schweben, schweifen; hinschwinden (ле-) *Ог.* 92; 2) *v. a. P.* I. 171 s. Ляти; — ся sich ergiessen, herabströmen, (дощ).
Линя́нка, *f.* Leimkraut, *n.* Klebnelnelke, *f.* (Silene).
Линя́ти, *v. n.* verschiessen, verbleichen; 2) ausgehen s. Лі́нити ся.
I. Ли́па, *f.* Olympias, Olympie.
II. Ли́па. *f.* Linde, *f.* Lindenbaum, *n.* Tilia grandif.); 2) Л. золота́, гнила́ linke Nebenflüsse des Днїстéр; 3) *ли́па-ли́сту (*Ф.*) in Hülle u. Fülle; *b*) schmiegsam, einschmeichelnd.
Ли́пати, ли́пнути, s. Глипáти, гли́пнути (лу́пати очи́ма); 2) schwach flackern (огóнь).
Ли́пень, -пня, Ли́пець, -пця, *m.* Monat Juli. *adj.* липне́вий.
Ли́пина, *f.* Lindenhain, *m.* -gehölz, *n.*; 2) Lindenholz, lindene Spleissen.
Липі́вка, *f.* Gefäss, *n.* Bienenstock, *m.* (*Др. c.* 363) aus Lindenholz; 2) ли́півка lindenes Brett.
Ли́пка, *f. dim.* s. Ли́па; 2) *gew. pl.* knollenwurzlige Spirstaude (Spiraea filipendula); *Oc.* (61) V. 36·
Липки́й, *a.* klebrig, zäh.
Ли́пкість, -ости, *f.* Klebrigkeit, *f.*
Липни́к, *m.* Lindenhain; mit Linden bepflanzter Friedhof; 2) s. Липня́к; 3) Walker, *m.* (Melolontha fullo); 4) Silene viscosa, Galium aparine, *Kol.* I. 202. *Пот.* III. 35.
Ли́пнути, *v.n.* sich (ver-an-) kleben; *до кого́, до чого́ zu jmdm (etw.) eine starke Neigung haben, mit Lust woran hängen (му́хи до мéду) sich innig anschmiegen. [den honig, *m.* (*B.*).
Липня́к, *m.* s. Липни́к 1); 2) Lin-
Липова́ті, *pl.* Lindengewächse, (Tiliaceae).
Липо́вий, *a.* aus Lindenholz.
Липо́вник, *m. KC.* (83) VIII. 508 s. Липі́вка 1). [Milschaft.
Липоживи́ця, *f.* eingetrockneter
Ли́пса, *f. Gr.* 23 Percent vom Silber.
Ли́птиця, ли́пчиця *f.* s. Ле́пчиця.
Липу́чий, липу́чість & s. Липки́й &.
Ли́пчик, *m.* s. Ле́пчик; 2) s Ле́пчиця.
Липя́р, *m.* Arbeiter beim Herauslesen des Erdwachses aus dem Lehm, *m. Фр.*
Ли́ра, etc. s. Лі́ра etc.
Лис, *m.* Fuchs, *m.*
Ли́са, *f. P.* II. 4 Füchsin, *f.*
Лиса́к, *m.* s. Лису́ха; 2) nackter Uferthell, unbewachsener Berggipfel, (*B.*).
Лиса́н, *m.* s. Ли́сий кінь. [Frosch.
Лиса́ня, *f.* kahler Berg; 2) grüner
Ли́сий, лис, *a.* kahl, mit einer Glatze, 2) — кінь mit weisser Stirn: *зна́ють ся як ли́сі ко́ні sie verstehen einander nur zu gut; 2) s. Лука́вий, — чорт *Пот.* II. 3. [*f.* (der Pferde).
Ли́сина́, *f.* Kahlheit; Glatze; Blässe,
Лиси́ха, *f.* s. Ли́са.
Лиси́ця, (*d.* лиси́чка). *f.* Füchsin, *f.* Fuchs, *m.*; 2) Eierpilz, Röthling, *m.* (Cantharellus cibarius); — їдови́та. ри́жа Giftröthling, *m.* (C. aurantiacum); 3) Gipsophila muralis; 4) — мо́рска Stachelroche, *f.* (Raja clavata); 5) Art Keilpresse, s. Лещáт (*pl.*); 6) Stütze, *f. Oc.* (62) VI. 35. [Fuchse.
Лисичена́, -я́ти, *n.* Junges vom
Лиси́чий. *Не.* лиси́ччин. (-и́чкин), ли́сїй, *a.* des Fuchses, Fuchs-.
Лисичкúй, *pl. N.* e. Berges.
Лисиччу́к, *m. P.* I. 133 s. Лисо́к.
Лисі́ти, *v. n.* und — ся *Фр.* kahl werden, k. sein.
Лиск, *m.* Schimmer, *m. Пол. Пот.* II. 6.
Ли́ска, *f. P.* I. 27. II. 5 Füchsin, *f.*; 2) s. Лису́ха. [*n.*; 2) s. Плескави́ця.
Ли́скавка *f.* Blitz, *m.* Wetterleuchten,
Ли́скавочний, *a.* Blitzes-, *Зг.*
Ли́скати, ли́скнути *IF. v. n.* blitzen, wetterleuchten *Пот.* II. 6.
Лисковéць, -вця́, *m.* Jaspis, *m.*
Лисни́чка, *f. N.* e. Berges.
Лисні́ти, *v. n.* funkeln, schimmern, glänzen, *Не.*
Ли́сну́ти, *v.n.* erglänzen, *W.*; blitzen.

Лисогора́, *f.* Kahlenberg, *m.*
Лисо́к, -ска́, *m.* junger Fuchs.
Лисо́ня, *f.* s. Лису́на; 2) *N.* e. Berges.
Лисота́, *f.* Kahlheit, *f.*
Лист, *g.* -та *m.* ли́сте, *n. coll.* Blatt, *n.* (an Pflanzen); Laub, *n.*; 2) Blatt von Papier, von Metall; Bogen Papier, *m.*; 3) лист, *g.* -ту, Brief, *m.* — желі́зний Geleitbrief, *Пік.*
Ли́ста, *f.* s. Ли́тка; 2) Liste, *f.*
Листа́тий, *a.* mit grossen, vielen Blättern. [*n.* Blätter, *pl. Кн.*
Листва́, *f.* ли́сте, *n. coll.* Laub,
Ли́ства, (*d.* листо́вка), *f.* Leiste, *f.* Leistchen, *n.*
Листве́нниця *f. He. gr.* s. Модрина́.
Листви́ти ся, sich in Schichten lagern, s. Слоїти ся.
Листвя́ний, *a.* blätterig.
Ли́стень, -тня, *m.* Blätterkoralle, *f.* (Agaricia). [I. 144.
Листико́вий, *a.* aus Blättern, *Kol.*
Листи́на, *f.* s. Лист.
Листи́нок, -нка, *m.* Frondicularia, *B.*
Листи́стий, *a.* lamellenartig, *B*; 2) — лїс Laubwald, *m. Пол.*
Листи́ця, *f.* Phyllium.
Листкова́ кість, kleines Unterschenkelbein, *B.* [rig, *Пол.*
Листкова́тий, *a.* blattartig, blätt-
Листконо́сий, *a.* mit Nasenblatt, Blattnas, *m. Пол.* [(phyllodium).
Ли́стник, *m. B.* Blattstielblatt, *n.*
Листова́тий, *a.* mit Blättern.
Листови́й, *a.* aus Blättern; aus Platten bestehend: -е зо́лото Blättergold, *n. Пар.*; -е́ желі́зо Eisenplatten, *pl.*; 2) — папі́р Briefpapier, *n.*; листове́. *s. a. n.* Briefgeld, *n. Пар.* [(Tortrix).
Листови́йка, *f.* Blattwickler, *m.*
Листови́ня, *n.* blattähnliche Organe der Farne, Wedel, *m.* (frons).
Листо́вний, *a.* -а слу́жба † Dienstpflicht zum Vorspann, zur Post etc.; brieflich, (-но *adv.*).
Листо́вник, *m.* Werkzeug zum Anpassen der Radfelgen, *n.*; 2) Briefsteller, *m. Пар.* [Portefeuille, *n.*
Листо́вня, *f. Пік.* Briefbehälter, *m.*
Листьогри́з, *m.* Blattnager, *m.* (Phyllobius). [(Chrysomela).
Листогри́зка, *f.* Blattkäfer, *m.*
Листозеле́нь, *m.* Blattgrün, Chlorophyll, *n. Вол.*
Листо́к, (*d.* -о́чок, -онько), -тка́, *m.* Blättchen, Blättlein, *n.*; 2) Brieflein, Briefchen, *n.*
Листокри́лка зеле́на wandelndes Blatt, (Phyllium siccifolium). [(Apus).
Листьоні́г, -о́га, Blattfusskrebs, *m.*
Листоно́жка, *f.* Blattfuss, *m. Пар.*
Листоно́ш, *m* Briefträger, *m.*
Листопа́день, -дня, *m.* Monat November; *adj.* листопадне́вий.
Листоро́жки, *pl.* Blatthörnige, *pl.* (Lammellicornia) *B.*
Листува́ти, *v. a.* mit Leisten versehen; 2) — ся з ким im Briefwechsel, in Correspondenz mit jmdm sein.
Листу́нка, *f. Мх.* s. Лесту́нка.
Лису́н, *m.* Glatzkopf, *m.*
Лису́на, ли́ся, *f.* Kuh mit weissem Fleck an d. Stirn.
Лису́ха, *f.* Blässhuhn, schwarzes Wasserhuhn, (Fulica atra).
Лисю́ра, *f.* Fuchspelz, *n.*
Лися́, -я́ти, *n.* Füchslein, *n.*
Лися́к, *m.* s. Лиса́к 2).
Ли́тва, *f.* Lithauen, *n.* Литви́н, *m.* (-и́нка, *f.*) der Lithauer, (-in, *f.*) *adj.* литовский, lithauisch. [Silene armeria).
Литви́нчики, *pl.* Leimkraut, *n.*
Литє́, *n.* das Giessen, Guss, *m.*
Литє́йня, *f.* Giesserei, Giesshütte, *f.*
Литє́ць, -тця́, *m.* Gusseisen; *n. Пол.*
Ли́ти, ля́ти, *Оц.* §. 206. 217 *v. a.* ein-giessen; giessen (Glocken etc.); — слє́зи — Thränen vergiessen; 2) *v. n.* und — ся fliessen, strömen, sich ergiessen (дощ etc.). [massiv.
Ли́тий, *a.* gegossen; 2) gediegen, Лити́на желі́зна, *Вол.* s. Литє́ць.
Ли́тія, *f.* Herausgehen auf den Vorhof der Kirche, *n.* (bes. beim всено́чне).
Ли́тка, *f.* Wade, *f. Пот.* II. 4.
Ли́ткуп, *m.* (*B.*) Leitkauf, Kauftrunk, *m.*
Ли́тня, *f. ГШ.* s. Литє́йня.
Литово́вка, *f.* Sense, *f.*
Литово́ня, *f. Пар.* Lab, *n.* s. Ґляґ.
Ли́тра, ли́тра *f.* Leiter, *f.* (*pl.* литє́рки).
Ли́фа, *f.* s. Ле́фа.
Лифе́рия, *f.* s. Медяни́чки.
Ли́ха *adv.* kaum, *ІГ.* 12. [Wucherei, *f.*
Ли́хва, *f.* Wucher, *m.*; лихва́рство, *n.*
Лихва́рити, *v. n.* wuchern, Wucher treiben.

Лихвя́р, *m.* Wuchererer, *m. adj.* лихвя́рский wucherisch.

Лихи́й, *a.* böse, arg, tückisch; 2) schlecht, elend, leidig, miserabel; лихо́ї вола́ї на кого́ бу́ти böse auf jmdn sein; лихи́й *s. a. m.* der böse Geist, der Teufel: — попу́тав +*M.*; *Пот.* III. 84; *adv.* ли́хо schlecht, misslich, elend.

Ли́хо, (*d.* ли́шенько), *n.* Uebel, Unglück, Ungemach, *n.* не поминáй ли́хом gedenke meiner im guten.

Лиховáтий, *a. Ч.* IV. 469 s. Лихи́й.

Лиховúдий, *a.* boshaft, neidisch, *Зар.*

Лиховíствувáти, *v. n. КУ.* Unheil verkündend.

Лиховíстний, *a.* лиховíстник, *m.* unheilverkündend, Unglücksbote, *m. КУ.*

Лиховóдити, *v. n. s.* Лихувáти. *Левч.*

Лиховорóгий, *a.* sehr feindlich, böswillig, tückisch, *Ф. У.* [Schuft, *К. Ст.*

Лиходíй, *m.* Missethäter, Bösewicht;

Лиходíйка, лиходíльниця *f.* Missethäterin, *f.* böses, tückisches Weib.

Лиходíйний, *a.* schurkisch.

Лиходíйство, *n.* Missethat, *f.* falsches Spiel, Schurkerei, *f. Ст.*

Лиходíтний, *a.* — син entartet, missrathen. [*f.* der, die Unglückliche.

Лиходóльник, *m.* лиходóльниця,

Лихоúмство, *n. ГШ. К.* Wucher, *m.*

Лихолáта, лихолáтник, *m. s.* Лахолáта, Haderlump; 2) Pfuscher, *m.*

Лихолíтє, *n.* schlechte, böse, unruhige, unselige Zeiten.

Лихомáнка, *f. s.* Лихорáдка.

Лихомáнник, *m.* Kreuz-Enzian, *m.* (Gentiana cruciata).

Лихомóва, *f.* Invective, *f. Пар.*

Лихонóсний, *a.* unheilbringend.

Лихоóкий, *a.* scheelsüchtig, boshaft blickend.

Лихопáдити, *v. n.* boshaft werden.

Лихопáдний, *a.* unglücklich, *B.*

Лихорáдка, *f.* (kaltes) Fieber.

Лихорáдочно, *adv. Шл.* fieberhaft.

Лихорóб, *m. Ч.* II 187 böses Ungethüm. [Scbmähen; böserLeumund, *Ст.*

Лихослíвє, *n. Гол.* das Fluchen,

Лихослóвити, *v. a.* кого́, кому́ über jmdn schlecht sprechen, jmdn lästern, schelten; fluchen, *Зак.*

Лихотá, *f. s.* Злúдні, *Зак.*; 2) erbärmliches Zeug, etw. Elendes. [ви́ти.

Лихотворúти, *v. a. Зар. s.* Лихослови́ти ся. *Wgr.* 142, -и́ть ся кому́ jmdm wird übel.

Лихотíти, *v. n.* кому́ fluchen.

Лихувáти, *v. n.* arg hausen, schlimm verfahren, *АД.* I. 271; кому́ Böses thun, B. sinnen *ІГ. Левч.*

Лихýн, *m.* Faulenzer, *m. Gr.* 23.

Лúцар, *m.* Held, Heros; Ritter, *m. Ог.* 70.

Лицарковáтий, *a.* die Rolle eines Helden spielend.

Лицáрский, лицарювáтий, *a.* Helden-, heldenmüthig, heroisch; ritterlich.

Лицáрство, *n.* Heldenmuth; 2) *m.* ritterlicher Kriegerstand.

Лицарювáти, *v. n.* als Held, als Ritter leben u. kämpfen, *ІГ.* [sicht.

Лицáтий, *a.* mit grossem, vollem Ge-

Лицовúн, *m s.* Литвúн.

Лицé, *n.* Gesicht, Angesicht, Antlitz, *n.* Wangen, *pl.*; Miene, *f.*; 2) Vorderseite, rechte Seite, Glanz-, Aussenseite (eines Tuches), *f.* ставáти з ким лицéм до лицá *Не.* (*Ир.* III. 273) von Angesicht zu Angesicht, leibhaftig; зробúти щось так абú мáло якéсь лицé etw. so machen, dass es angehe, sich zieme; в тім вму́ до лицá dieser Anzug steht ihm gut; лицé обдéрти, облупúти кому́, jmdn beleumunden, in schlechten Ruf bringen; — лу́пить ся man vergeht vor Scham; — мáти до чого́ wozu rechtmässigen Anspruch haben; не мáє лицá до мéне прийтú ist ihm nicht geheuer, schämt sich —; з якúм лицéм? mit welcher Stirne? якé єго́ лицé! welch' eine Unverfrorenheit! 3) Person, *f.*

Лицедíй, *m.* handelnde Person, *Крон.*

Лицемíр, лицемíрник, *Ф. m.* Heuchler, Scheinheiliger, Gleissner, Hypocrit, Augendiener, *m.* [nerisch.

Лицемíрний, *a.* heuchlerisch, gleiss-

Лицемíрниця *f.* Heuchlerin, *f. Пар.*

Лицемíрство, *n.* Heuchelei, Gleissnerei, *f. Не.* [s. Лицáрство.

Лицéрия, *f.* лицéрствіе, *n. Ме.* 413

Лицювáти, *v. a.* die rechte, die Glanzseite (bei e. Tuche) hervorkehren, *Ш.* II. 113; 2) umwenden (den Rock); 3) anpassen; *v. n.* тобí тото́ не лицю́в schickt sich nicht, passt nicht für dich.

Лицáти ся до кого́ um jmds Gunst

buhlen, sich einschmeicheln, kokettieren.

Личáк, *m.* Bastseil, *n.*; 2) Bastschuh, *m.*

Ли́чаний, *a.* Bast-, basten; личакóвий *Кч.* 64 aus Hanf od. Lein.

Личóá *f.* s. Лїчóá; личи́ти & s. Лїчи́ти.

Ли́че, *n.* s. Ли́ко 1).

Личи́на, (*d.* -и́нка). *f.* Maske; Larve, *f.* зла — böses Wesen, *C.*

I. Ли́чко, *n. dim.* s. Ли́ко, dünner Bast: від ли́чка до ремінця́ (v. Dieb).

II. Ли́чко, (ли́чико *Cm.*) ли́ченько, *n. dim.* s. Лице́, Gesichtchen, Wängelein, *n.*

Личкува́ти, *v. n.* äusserlich etw. machen; — ся чим etw. heucheln, *Cm.*; 2) — ся з ким s. Става́ти з ким до лиця́, до о́ка.

Личмáк, *m. Ч.* V. 105?

I. Личмáн, *m.* der Aelteste unter den Schafhirten, welcher die Schafe für Zucht u. Schlachten sortiert, *H.* 17. *Пот.* III. 122. II. 27; übhpt: Hirt, *ІГ.*; 2) Rechenpfennig, ein Gegenstand beim Zählen für einzelne Zehner, Hunderte & als Zeichen, als Marke gesetzt; 3) Medaille, *f.* Medaillon, *n. Oc.* (61) VI. 19; 4)*strenger Richter. [Ohrfeige, *f.* (*B.*).

II. Личмáн, *m.* Schlag ins Gesicht, *m.*

Ли́чний, *a.* persönlich, *adv.* ли́чно *Шл.*

Ли́чність, -ости, *f.* Persönlichkeit, *f.*

Лиш, s. Лише́.

Лишáй, *m.* Flechte, Schwinde, *f.*

Лишайцí, *pl. Вол.* s. Обрíстники.

Ли́шанки, *pl.* в — йти́ von der Frau die ihren Mann verlässt (u. sich zu ihren Eltern begiebt).

Лишáти, лиши́ти, *v. a.* hinter-, zurücklassen, verlassen; — кого́ чогóсь jmdm etw. nehmen, entziehen, jmdn einer Sache berauben, um etw. bringen; — ся чогóсь *V.* etw. aus den Händen lassen, preisgeben, sich einer Sache begeben; *b*) zurückbleiben, nachbleiben, bleiben. [behaftet.

Лишаювáтий, *a.* mit Flechten

Лише́, лише́нь, *adv.* nur, blos; —, що лише́ eben, nur so eben, kaum; лиш óи прийти́ & da sollte man doch eben am liebsten kommen; doch einmal, ja nur, ja doch; лише́ прийшóв & sobald er nur gekommen war.

Ли́шечко, (-енько) ли́шко *TP.* 49. *im.* s. Ли́хо; ох менї —! ach das ist eben mein ganzes Uebel u. Leid.

Лишине́, *n.* Rest, *m.* -ня́ не бу́ло blieb nichts übrig.

Лиший́р, (-áр), *m.* (*B.*) s. Лишáй.

I. Ли́шка, ли́шонька, *Гол.*. III. 3. s. лис, лисúця 1), 2) *pl.* Fuchsfellgebräme; Fuchspelz, *n.*; 2) *pl.* Trifolium repens.

II. Ли́шка, *f.* das Ueberflüssige *Пот.* II. 12.; 2) im Spiel: чет чи ли́шка? Unpaar, ungleich. [thig, entbehrlich; müssig.

Ли́шний, (-ій), *a.* überflüssig, unnö-

Лишня́к, *m. ungr.* Haselnuss, *f.*

Ли́шства, *f.* s. Ли́ства. Art Zubehör zur weibl. Kleidung *Ш.* I. 124. [nähen.

Лиштвувáти, *v. n.* die ли́штва an-

Лищáк, ли́щик, *m.* Glimmer, *m.*; лу́пець лищикóвий Glimmerschiefer, *m. Пол.* [— ся glänzen, funkeln, schimmern.

Лищáти, (лищу́, лищи́ш), *v. n.* und

Лищи́ця. *f.* Glanzkäfer, *m.* (Nitidula); 2) Mauer-Gypskraut, *n.* (Gypsophila).

Лiб, лóба, *m.* s. Лоб.

Лїбéрал, *m.* ein Liberaler; лїберáльний, *a.* liberal, freisinnig.

Лїбéрия, *f.* Livree, *f.*

Лїбéць, -бця́, *m.* Stange mit Köder zum Krebsfang, *f*

Лiбра, *f.* папéру ein Buch Papier.

Лївáк, *m.* лївáчка. *f.* (*B.*) s. Лївкýн &.

Лíвар, (*d.* -áрок), лíвер, *m.* Heber; *Кн.*; Stechheber, *m. Пол. adj.* лївáркóвий.

Лївéрант, *m.* Lieferant, *m.* лївéрунок, *m.* Lieferung, *f.* лїверуváти *v. a.* liefern.

Лíвий, *a.* link; в лíво, на л. *adv.* links.

Лївúти, *v. n.* nachgeben, nachlassen: кому́. [ke".

Лївúця, *f.* die linke Seite; „die Lin-

Лївíзор, s. Ревíзор.

Лíвка, *f.* Fang, *m. B.*

Лївкий, *a.* locker, lose, schütter, leicht, abgespannt; (*adv.* лíвко).

Лївкýн, лївкýтник, *m.* лївкýтниця, *f.* (*B.*) Linkhand, *m.* linkisch, s. Майкýт; лївкутóм *Фр.* s. Майкутóм.

Лівний, *a. Wgr.* jagend, Jagd; der gut fangen kann *H.* 27.

Лївник, *m.* s. Лíйка.

Лíвниця, s. Лімниця.

Лївобережéже, *n.* das linke Ufer, das Land am linken Ufer. [Hand, links.

Лїворучч, *adv. Кч.* 168 bei der linken

Лївцýн, *m.* лївцýнка, *f.* s. Лївкýн &.

Лі́вшá, indecl. a. der (die) links ist; die linke Hand.

Лїгво́, К.лі́гвищe (-иско), n. Lager, *n.* Lagerstätte, *f.*; Prachtbett, *n.*; Sänfte. *f.*

Лі́гмá, лéзьма, adv. — лежáти darnieder liegen, hart u. fest liegen.

Лі́ґа, f. s. Брúчка, Kutsche, *f.*

Лі́ґар, m. Lagerholz, *n.* Unterlage, *f.*

Лїд, g. лéду, m. Eis, *n.* * як лéду massenweise.

Лїдвéйний, лїдвúчний. a. Lenden, -чні хрéби Lendenwirbel, *pl. B.*

Лі́дви, лі́двиці, (d. лі́двоньки) pl. Lenden; Hüften, *pl.*

Лїдни́ця, f. s. Ледівня́.

Лїж, m. s. Пліш. [Bettchen, *n.*)

Лі́жко, (d. лі́жечко), n. Bett, *n.* (*d.*

Лі́жни́к, m. wollene Bettdecke.

Лі́жня́, f. (n. хвор. 4) Grundlage, Date, *f.* Grundsatz, *m.*

Лїзáти, s. Лáзити. [Spross, *m. Ру.*

Лі́зка, f. dim. s. Лоза́, Sprössling,

Лїзтви́на, лїзтни́ця f. s. Драби́на, *Зг.*

Лїзтви́чка. f. Wendeltreppe, *f.* (Scalaria) *B.* [die Haare gehen aus, fallen aus.

Лі́зти, v. n. s. Лáзити; волóсє лі́зе

Лій, g. лóю, m. Talg, *m.* Unschlitt, *n.*

Лі́йка, (d. лі́йочка), f. Trichter, *m.*

Лїйковáтий, a. trichterförmig.

Лійни́й, a. reich an Talg. [*m.*

Лійни́к, m. Schmiertalg (v. Schuster),

Лїйня́, f, Giesserei, *f. Шар.*

I. *Лїк, (лік), (лі́ка, f. Кв.* 339. *Ос.* (61) X. 146), *pl. Кв.* 183. 185. 340, das Zählen, Rechnen; Zahl, Anzahl, Menge, *f.*; без лі́ку zahllos.

II. *Лїк, m. (лі́ка, f. Кв.* 338), Arzenei, *f.* Arzeneimittel, Heilmittel, *n.*; 2) Heilung, Genesung, *f.*: кому́ на вік, тóму на лї́ ý. [künstler, *m.*

Лїкáр, (d. лїкáрчик), m. Arzt, Heil-

Лїкари́шка, m. Кн. verächtl.: Pflasterschmierer, *m.*

Лїкáрка, f. Heilkünstlerin, *f.*

Лїкáрник, m. Apotheker, *m.* [*Шар.*

Лїкарни́цтво. n. Apothekerkunst, *f.*

Лїкáрня, f. Apotheke, *f. Шар.*

Лїкáрский, лїкарствéнний, a. ärztlich; Heil-, Cur-. [nei, *f.*; 2) Heilkunde. *f. B.*

Лїкáрство, n. Heilmittel, *n.* Arze-

Лїкарювáти, (-ру-). v. n ärztliche Praxis üben, Arzt sein, heilen, curieren, *Кн. Ш.* II. 202.

Лїковáнє, n. Лєв. s. Лі́чєнє II.

Лїкоро́б, m. Arzeneibereiter, *m.*

Лікте́ви́й, a. éine Elle lang &; 2) -а кість Ellbogenbein, *n. B.*

Лїлїе́вий, a. lilienfarbig, lilienblau.

Лїлі́тка, (d. -очка) f. Ф. s. Лелі́тка.

Лі́лїя, f. Lilie, *f.*; 2) — лїснá Knollilie, (Lilium martagon); 3) — водяна́ Wasserlilie (Nymphaea alba).

Лім, g. лóму, m. das Brechen, Krachen; Bruch, *m.*; 2) Windbruch, *m.* Rahne, *f.*; Reisig, *n. (d. лімóк Gr.* 63); 3) сухи́й — das („todliegende") trockene, magere Erdreich: дооpáти ся до сухóго лóму; óез дóму й óез лóму ohne Dach u. Fach; 4) Bruch, *m.* Bruchzahl, *f. ГШ.*

Лімки́й, & Шар. s. Ломки́й.

Лі́мни́ця f. rechter Nbfl. des Днїстéр.

I. *Лїнь, m. (B.)* s. 'Олінь, óлень.

II. *Лїнь, m.* Faulenzer, *m.*; 2) *f.* s. Лі́нiсть.

Лі́ненє, n. Haarung; Häutung, *f.*

Лїни́вець, -вця, m. Faulthier, *n.* (Bradypus).

Лїни́вий, a. faul, träge.

Лїниві́ти, v. n. träge werden, *Фр.*

Лїни́вство, n. лїни́вість, -ости, *f.* лі́ньки, *pl.* Faulheit, Trägheit, *f.* Müssiggang, *m.* das Faulenzen.

Лі́нити ся, sich haaren, mausern; sich häuten.

Лі́нїя, f. Linie, *f.* Strich, *m.*; 2) zehnter Theil eines Zolles; 3) Gefechts-, Kampflinie; 4) Linientruppen, *pl.*; 5) Befestigungslinie; Grenze; Wildfahre, *f.* das Geräumte, Richtweg, *m.* (im Walde), *f.* 6) Lineal, Richtscheit, *n.*

Лі́нка, f. (B.) faules Weib.

Лїнни́й, a. leinen, flachsen, *Шар.*

Лїно́вище, (-иско), n. abgestreifte Haut, Balg, *m.*

Лїногу́зка, f. s. Лі́нка.

Лі́нок, -нка, m. Faulheit, *f.* про лі́нок *Га.* II. 55 aus F.

Лі́нощі, pl. Faulheit, Trägheit, *f.*

Лїнувáти ся, mit d. *Infinit.* faul, träge sein etw. zu thun; не — unverdrossen ans Werk gehen.

Лїню́га, m. aug. лїнтя́й s. Лінь II. 1).

Лїп, m. Leim, *m. B.*

Лїпа́к, лїпа́р, m. Arbeiter, der mit Lehm Wände & auflegt, ausrichtet; 2) s. Пирíг.

Лїпáнда, *f.* Baumwachs, *n.*

Лїпáшка, *f.* Frau welche knetet, formt, leimt, klebt *Ч.* IV. 693.

Лїпéць,-пцá,*m.*Brotkügelchen,*n.ОП.*

Лїпúти, *v. a.* kleben, kleiben; den Lehm antragen; — горшкú formen; — пирогú gewalkten Teig zu Mehltaschen kleben; 2) * vom Schneefall in grossen, nassen Flocken; 3) *schreien *Ив.* 73.

Лíпиця, *f.* Collectes, *B.* [Töpferthon.

Лїпнúй, *a.* -а глúна fetter, lettiger.

Лїпнúк, *m.* s. Лїпáк 2); (*B.*).

Лїпóк, -пкá, *m.* s. Марúнка.

Лїпотá, *f.* † Pracht, Herrlichkeit, Schönheit, *f. МШ.*

Лїпшáти, *v. n.* besser werden, *Пар.*

Лíпший, s. Лýчший. [kel,*m.Вол.*

Лíпянка,*f.*s.Мáзанка; 2)Pappendek-

Лíра, *f.* Lyra, Leier, *f. Зап.* I. 315.

Лíрик, *m.* der Lyriker.

Лíрика, *f*; лíризм, *m.* Lyrik, *f.*; Lyrismus,*m.*dasLyrische. [von der Leier.

Лїрúчний, лїрнúй, *Щог. a.* lyrisch; Лїрнúк, *m.* Leiermann, *m. adj.* лїрнúцкий. [mannes.

Лїрнúцтво, *n.* Kunst eines Leier-

Лїрнúчити, *v. n.* die Leier spielen, лїрнúк sein.

Лїровáтий, *a.* leierförmig.

Лїрохвóст, *m.* Leierschwanz, *m.* (Menura). [2)Holz,Holzmaterial,*n.Шл.*

Лїс, *m.* Wald, Forst, *m.* Waldung, *f.*; Лíса, *f.* Hürde, (als Thor); Flechtwerk, Geflecht, *n.*; Darre, *f.* geflochtener Zaun; Wehr beim Fischfang, *n.*

Лїсáница, *f.* Art des Spieles гаївкú, Лїсáтин, *m.* Hecke, *f.* Zaun, *m.* [*Фр.*

Лїсúстий, *a.*waldig, waldreich,*Пар.*

Лїсúща, *pl. КУ.* grosse dichte Waldungen.

Лíска, *f.* s. Лíса; 2) s. Лїщúна; 3) s. Пáлиця, *Пот.* III. 1.; 4) Feldmass gegen 2 Joch, *n.*

Лїсковéць, -вцá, *m.* Haselnussbohrer,*m.* (Balaninus nucum); 2) *N.*e. Berges.

Лїскóвий, *a.* Hasel-, — opíx Haselnuss, *f.*

Лїскогрúз, *m.* лїскýля (-ýлька), *f.* Haselmaus, *f.* (Myoxus avellanarius).

Лїснá, *f.* rechter Nbfl. des Буг.

Лїсний, *m.* Wald-, waldig. [чий.

Лїснúк, *m.*Forstwart; *m.*; 2)s.Лїсни-

Лїснúцтво, *n.* Forstwesen, *n.*; 2) s. Лїсничíвка, *Мх.* [-birnen, *pl.*

Лїснúця, *f. gew. pl.* Waldäpfel,

Лїснúчий, *s. a. m.* Förster, Waldmeister, *m.*

Лїсничúна, *f. Зар.* Försterin, *f.*

Лїснúчити, *v. n.* Förster sein; 2) Holzgeräthe verfertigen.

Лїсничíвка, *f.* Forsthaus, *n.*

Лїсняк, *m. K.* Waldbaum, *m.*

Лїсовúй, *a.* Wald-; -і лю́де Waldmenschen, *pl. Ч.* I. 211 s. d. f.

Лїсовúк, *m.*Waldmensch, -bewohner; Waldgeist, -gott, Waldteufel, *m. C.* I. 111 Waldmännchen, *n.*

Лїсовúна, *f.* Waldboden, *m. ГШ.*

Лїсовóдство, *n. Пол.* Waldbau, *m.*

Лїсóк, -скá, лíсонько, *dim. m.* Wäldchen, *n.* Hain, *m.*

Лїсýн, *m.* s. Полїсýн, лїсовúк; лїсýнка, *f.* Weib des Halbgottes лїсýн *Не.* (*Пр.* IX. 558).

Лїт, *g.* лéту, *m. Ст.* s. Лет.

Лїть, *f.* — напáла корóву die Kuh wird läufisch, stiert.

Лíтавець, -вця, *m.* s. Перелéсник.

Лíтавúця, *f.* Sylphe, *f. Фр.*; 2) fliegendes weibliches Zauberungethüm, das junge Männer (zum Ehebruch) verführt, *Мог.* Brunst, Liebeskrankheit; Tobsucht, *f.* s. Гінé.

Лїтáвка, *f.* Schwungfeder, *f. Пол.*

Лїтáвчий, *a.* -а болóнка Flughaut, *f. Пол.* [*n.* das Fliegen, Flug, *m.*

Лíтанє, *(d.* лїтáлонько *Га.* I. 91)

Лїтáнїя, *f.* Litanei, *f. Ш.* I. 70.

Лїтáрня, *f. Пол.* s. Лїхтáрня.

Лїтáти, (-áю, -áєш), *v. n.* fliegen, s. Летíти. [тувáти.

Лїтацувáти, (лїтец-) §. s. Лїци-

Лїтáч, *m.* Flieger, *m.*

Лїтáчка крилоплáвка, Flughahn, *m.* (Dactylopterus europ.)

Лíтенько, лíтечко,*dim.*s.Лíто 1).

Лїтéплий, лїтéпний, (*B.*) *a.* lau, lauwarm.

Лїтеплúти ся, lauwarm werden.

Лíтепло.(*d.*лíтепельце)*n.*lauwarmes

Лíтера, *f.* Buchstabe, *m.* [Wasser.

Лїтератýра, *f.* Literatur, *f. adj.* лїтератýрний, лїтерáцкий, *a.* literarisch, schriftstellerisch.

Лїтéрний вíз,Leiterwagen,*m.Левч.*

Лíтити, *v. a.* befruchten; бугáй ко-

ро́ву лі́тит; 2) — ся läufisch werden, stieren (die Kuh).

Лі́тїсь, *adv.* im vorigen, verflossenen Jahre; по́-залі́тїсь im vorvorigen J.

Лі́тїшний, *a.* s. Лїтни́й 1) vom Sommer her; 2) s. Лїто́шний.

Лїтни́й, (*d.* лїтне́ньский *R.* 139), *a.* Sommer-, sommerlich; по лїтно́му во́рати ся sich sommerlich kleiden; 2) lau, lauwarm; 3) bejahrt, betagt, ältlich.

Лїтни́к, *m. Га.* I. 117; лі́тница, *f.* weibl. Sommerkleid.

Лі́тница, *f.* s. Лі́тавица 2).

Лїтня́к, *m. Mi.* II. 242 Sommertag; 2) Südwind, *m.*

Лі́то, *n.* Sommer, *m.* — крізь — jeden Sommer; *Нот.* III. 9; 2) нове́ лі́то Neujahr, *n. pl.* лїта́ Jahre. *pl*; 3) Befruchtung, *f.*: коро́ва бере́ лі́то від бугая́ (*Фр.*), *vgl.* Лі́тити.

Лїтови́ще, *n.* Sommerweide, *f.* Viehherde zur Sennerei geh.; Senne, *f. Gr.* 22. Sommeraufenthalt, *m.*

Лїтографі́чний, *a.* lithographisch.

Лїтографува́ти, *v. a.* lithographieren.

Лїтопи́с, лїтопи́сець, -сця, *m. Кч.* 412 Chronist, Annalist; Geschichtschreiber, *m.*

Лїто́пись *f* Chronik, *f.* Jahrbücher, *pl.*

Лїтопи́сане, *n.* Geschichtschreibung, Historiographie, *f.* [geh., annalistisch.

Лїтопи́сний, *a.* Chronik-, zur Ch.

Лїтопрово́д, *m.* der 1. September (a. St.): der Tag des heil Simeon, *Нік.*

Лїто́рки, *pl.* s. Драби́на (*pl.*).

Лїто́рость, (-рать, -расль, лїторі, *pl. f.* Jahrestrieb, Reis, Schössling, Spross, *m.*

Лі́тось, *adv. Л. гр.* 133 s. Лі́тїсь.

Лїточи́сленє, *n.* Zeitrechnung, *f. ОБ.*

Лїто́шний, *a. H.* 268 vom vorigen Jahre, vorjährig.

Лі́тра, *f.* Leiter, *f.* (*Фр.*); 2) Liter, *f.*

Лїтствованє, *n. Пар.* Glückwunsch, *m.*

Лїтствува́ти кому́ чого́ jmdm einen Glückwunsch abstatten, jmdm gratulieren, *Пар.* [leben, übersommern.

Лїтупа́ти, *v. n.* den Sommer ver-

Лїту́ща миш (*B*) Fledermaus, *f.*

Лїтюга́н, *m.* вівча́р — *Л.* 77?

Лїтя́вий, *a.* bejahrt *Mi.* II. 221 s. Лїтни́й 3).

Лїхта́р, *m.* Leuchter, *m.* [cher. *m.*

Лїхта́рник, *m. Пар.* Laternenma-

Лїхта́рня, лїхта́рка, *f.* Laterne, *f.*

Лі́ци, лі́цка, *pl.* Leitseil, *n.* s. Важкий. [lejce].

Лїцита́ция, *f.* Licitation; *f.* лїци- [тува́ти, *v. a.* licitieren,

Лі́чо́а (лич-). *f.* Rechnung, *f. H.* 271. *АД.* I. 297; Zahl, *f. АД.* I. 278. не лі́чо́ою ohne Zahl, sonder Z., unzählig; 3) Rechnungsart, *f. K.*

Лі́чо́ува́ти, *v. a.* rechnen, *K.*

Лі́чє́о́ний, *a.* Heil-, heilend, лі́чє́о́не, *s. n. a.* Curgeld, *n. Пар.* [*m. Кн. Св.*

Лі́чє́о́ниця, *f.* Heilanstalt, *f.* Spital,

Лі́чи́, [лѣг, лег), *v. n.* [лягу́. (ля́жу) ля́жеш, ля́же, *Оц.* §. 204] sich legen, sich hinlegen; 2) fallen, hinfallen.

Лі́чи́льник, *m.* лі́чи́льниця, *f. Левч.* Rechner, *m.* -in, *f.*

I. Лі́чи́ти, *v. a.* heilen, curieren.

II. Лі́чи́ти, *v. a.* rechnen, zählen.

Лі́чозі́р, -о́ра, *m. M.* II. 122 der Sterne zählt, Sterndeuter, Sternbeschauer, (vom sentiment. Jüngling.).

Лі́шува́ти, *v. a.* §. suchen.

Лі́щ, *m.* s. Лящ.

Лі́щави́ця, (*d.* -и́чка). *f.* s. Ло́скир.

Лі́ща́ниця, лі́щанни́к. (-и́нник), *m.* s. Лі́щи́на. [busch, *m.* Haselgesträuch, *m.*

Лі́щи́на, *f.* Haselstrauch, Haselnuss-

Лі́щи́нець, -нця, *m.* сло́ник — Nussbohrer, *m.* (Balaninus nucum).

Лі́я, *f.* starker Regenguss. [85. 86.

Лі́яти, льля́ти, лі́ти, *Оц.* §. 217. *Ог.*

Льни́ско, (-и́ще), *n.* Feld wo Lein angebaut war.

Льнува́ти, *v. n.* Naturalien: als Lein (Flachs), Hanf, Getreide & in der Gemeinde einsammeln; *subst.* Льнува́не, *Нік.*

Льну́ти, *v. n. M.* I. 111 до чого́сь, (до кого́сь), einer Sache zustreben, (*vgl.* Лену́ти); sich anschmiegen, s. anhängen, anhaften [lgnąć].

Льняни́й, *a.* s. Лянни́й, лінни́й.

Ло́б, *m.* §. Stirn, *f*, Kopf, *m.* Haupt, *n.*

Ло́ба́н, ло́ба́с, *m.* breitköpfige Meeräsche (Mugil cephalus); 2) *pl.* ло́ба́нї Polypenquallen, *pl.* (Hydriformia).

Ло́ба́тий, *a.* der eine grosse od. breite Stirn hat. [(Hydra).

Ло́ба́чка, *f.* Süsswasserpolyp, *m.*

Ло́биця, *f.* s. Лоб.

Ло́бище, *n.* (*aug.* s. Лоб); auf der

Grasflur e. höher gelegene u. kahle Stelle; 2) Conglomerat, *n. Пол.* [hort.).
Лобі́дка, *f.* Gartenmelde, *f.* (Atriplex
Ло́бір, (-і́рка, *f.* лобі́рский, *a.* s. Ло́бур *Ог.* 30. 47. [*n.* Richtstätte, *f.*
Ло́бне мі́сце, Blutbühne, *f.* -gerüst,
Ло́бник, *m.* Glas , Glatzkopf (Rotheisenstein) *m. Вол.*
Лобови́й, *a.* von der Stirne, Stirn-.
Лобода́, лобода́на, (-а́ця), (*d.* лобо́денька *Га.* II. 25), *f.* Gänsefuss, *m.* (Chenopodium album); 2) Melde, *f.* (Atriplex); *Пот.* I. 127; *adj.* Лобода́ний, лободова́ті, *pl.* Gänsefussgewächse, Melden, (Chenopodiaceae).
Лобо́дівка, *f.* Gänsefusseule, *f.* (Mamestra chenopodii). [лобода́.
Лобо́дяни́к, *m.* Brod, Kuchen aus
Лобода́нка, *f.* Speise aus лобода́ (mit Zugabe der Hirsengrütze), *f.*
Ло́бок, -бка́, *m. dim.* s. Лоб, kleine od. schmale Stirn.
Ло́бур, лобура́ка, лобури́ско, *m.* Strolch, Spitzbube, *m. adj.* лобурова́тий spitzbübisch.
Лобчи́ско, *n.* Hirnkasten, *m. Ст.*
Лова́к, *m.* s. Ло́вець.
Лова́ш, *m.* Faulenzer, Gaffer, *m.*
Ло́вець, -вця (*d.* ло́вчик), *m.* Jäger, *m. adj.* лове́цкий Jäger-, Jagd-.
Лове́цтво, *n.* Jägerei, Jagd, *f.* Waidwerk, *m.* Jagdwesen, *n.*
Ло́ви, *pl.* Jagd, *f.* dasJagen; Birsch, *f*
Лови́лка, *f.* Fangheuschrecke, *f.*
Лови́тва, ловля́, *f.* Fang, *m.* Jagd; Jagdbeute, *f. K. Пол.*
Лови́ти, *v. a.* fangen, auffangen; greifen; haschen; *в мутні́й воді́ ри́бу — im Trüben fischen ; ґа́ви, вітри́ — zerstreut, gedankenlos sein, gaffen.
Ло́вка, *f. H.* 79 ло́вку лови́ти jagen, Jagd machen; s. Хва́тка.
Ло́вний, *a.* der gut fängt, — пес guter Jagdhund; 2) jagdbar, *Пар.*
Ловни́цтво, *n.* s. Лове́цтво, *Пар.*
Ло́вниця, *f.* Jägerin, *f. Пар.*
Ловни́чий, *a. Пар.* Jäger-, Jagd-.
Ловранкува́ти, *v. n. ungr.* Abendbrot essen.
Ло́вранок, -нка, *m.* Abendbrot, *n.*
Лову́чий, *a.* Fang-.
Ло́вчий, *a.* Jagd-; *s. a. m.* Jägermeister, *m.*; 2) Ло́вча, *f. N.* e. Berges.
Лог, *m. Левч.* s. Логови́ско.
Ло́га, *f.* в мо́ри ло́ги *Зап.* II. 528 Thiere die faul darnieder liegen; 2) —, ло́ґа *m.* *Faulenzer, *m.* faules Pelz.
Лога́за, *f.* Gerstengraupe, *f.* gerollte Gerste.
Ло́гвин, Логи́н, *m.* s. Ло́нгин.
Логи́н, *m.* gefällter od. vom Sturme niedergeworfener (dah. liegender) Baumstrunk, s. Лежу́х; 2) s. Ло́га 2).
Логови́ско, (-ище), ло́гово, *Левч. n.* Lagerstätte, *f.* Lager, *n.* (e. Thieres).
Льо́ґіка, *f.* Logik, *f. adj.* льо́ґічний, logisch.
Льоґофе́тон, *m. N.* e. Berges.
Лодь, (*d.* ло́дочка), ло́дка, ло́дя, *f.* Kahn, Nachen, *m.* Boot, *n.*
Ло́да́р, ле́дар, *m.* Taugenichts, Vagabund, *m. Ст.*
Лода́рство, *n. Ст.* Vagabundieren, *n.*
Ло́два, *f.* dickes Brett; Brett, *n.* Bank, *f.* (unter dem Strohsack im Bett).
Ло́дниця, *f.* Schiffswerfte, *f. Ил.* [*n.*
Ло́дочний, *a.*-а кість, *Пол.* Kahnbein,
Ловви́й, s. Лойов-.
Ложь, *a. K.* (*Ис.* 33) trüglich.
Ложь, *f.* Lüge, *f.* Lug, *m.*
Ло́жа, *f. ungr.* s. Пості́ль.
Льо́жа, *f.* Loge, *f.*
Ложо́йна, *f.* Vertiefung, Höhlung, *f.*; 2) Bett eines Flusses, *n. C.* II. 138.
Ло́жо́ище, *n.* Bett, Flussbett, *n. Ос.* (61) VII. *Пар.*
Ло́же, *n.* Bett, *n.* па́ньского ло́жа von vornehmer Geburt; непра́вого — unehelich geboren; 2) Flintenschaft, *m.*
Ло́жений, *a.* besetzt, ausgelegt (mit Edelsteinen).
Ло́жечка, *f.* s. Ли́жочка; 2) Ende des Brustbeins, *n.* Schwertfortsatz, *m.*
Ложе́чник, (-е́шник), *m.* Essbesteck, Löffeletui, *n. K. C.* II. 169.
Ложи́ско, *n.* Aderkuchen, Mutterkuchen, *m.* (placenta), *Фр.*
Ложи́ти, *v. a.* betten, *ГШ.* (на щось гро́ші) auf etw. legen, Auslagen machen, verwenden, daransetzen. [ка 2) *Кн.*
Ло́жка, *f.* s. Ли́жка; 2) s. Ло́жечЛожка́р, *m.* Löffelverfertiger, *m.*
Ложкомо́й, (-ми́й), *m. Ко.* 175 Löffelreiniger, Aufwäscher, *m.*
Ложли́вий, *a. У.* s. Лжи́вий.
Ло́жний, *a.* falsch, unwahr, irrig;

adv. ло́жно fälschlich.

Ло́жник, *m. K.* Lügner, *m.*

Ло́жниця, *f.* Ehebett, *n.*; 2) Becken, *m.*

Ло́жність, -ости, *f.* Unwahrheit, Unrichtigkeit, *f.*

Ложнови́д, *m. Вол.* Pseudomorph, [Afterkrystall.

Лоза́, лозина́, *f.* Korbweide, Uferweide, *f.* (Salix viminalis); *pl.* ло́зи Weidengebüsch, *n.*; 2) ви́нна — Weinrebe, *f.*; 3) лози́ скака́ти, л. гра́ти ся Art Osterspiel; 4) * Zuchtruthe, *f. Пар. Пот.* III. 1. [serläufer, *m.* (Totanus) *Пол.*

Лозни́к, *m.* Weidenreisig, *n.*; 2) Was-

Ло́зниця, *f.* s. Возни́ця.

Лозове́ць, -вця́, *m.* лозі́вка, *f.* Sumpfrohrsänger, *m.* (Sylvia palustris).

Лозови́й, лозино́вий, *a.* aus Korbweide; *лозови́й стан. Ф. s. Гнучки́й.

Лозови́на, *f.* s. Лоза́, (*pl.* ло́зи).

Ло́зя, ли́зя, *f.* in d. Kinderspr. s. Ло́жка, ли́жка.

Лой, *m.* Männchen der ло́йка, *Gr.* 22.

Ло́йка, *f.* Schlange, Otter, *f.*

Ло́йник, *m.* s. Лійни́к.

Лойни́ця, *f.* Talgdrüse, *f.*

Лойова́тий, лоя́стий, *Пар. a.* talgartig; лойови́й, Talg-.

Ло́йок, *m.* Talk, (тальк, *Пол.*) *m. Вол.*; 2) —, лою́к, haariger Günsel, (Ajuga arv.).

Лої́ти, *v. a.* mit Talg beschmieren.

Льок, *m.* Locke, *f.* s. Ку́чер.

Льо́кай, *m.* Lakai, *m. adj.* льока́йский, lakaienhaft. [лиза́ти.

Ло́кане, ло́кати, & *Пол.* s. Ли́зане, Лока́тка, (лак-), *f.* s. Кро́шня.

Ло́кнути. *Фр.* s. Ло́хнути.

Ло́коть, *g.* лі́ктя *m.* Ellenbogen, *m.*; *gen. pl.* лі́ктів); 2) Elle, *f.* (*g. pl.* локо́т).

Ло́кот, *m.* s. Мо́ток. [*Оц.* §. 135.

Локо́тник, *m.* Ellenreiter, *m. Пар.*

Ло́кша, *f.* leichte Axt. [nudeln, *pl.*

Ло́кшина, ло́кша. *f. gew. pl.* Faden-

Ло́кши́ти, *v. a. Ко.* 213 zerschlagen; tüchtig prügeln *Ч.* II. 117.

*Льо́ля, льо́лька, *f. H.* 170. 35. Hemd, *n.* (m d. Kinderspr.).

Лом, *m.* s. Лім; gewaltiger Sturm der Bäume bricht; 2) Brechstange, *f. Ст.*; 2) ло́ми, *pl.* у за́яця Löcher, Grüfte, *pl. Ц. п.* 122.

Льом, *m.* s. 'Илем.

Лома́ка, *f.* abgebrochene (missgestaltete) Holzstange, -stück, *n.*

Ломакува́тий, (-аґува́тий), *a.* ungestaltet, ungeschlacht, roh.

Ло́мане, *n.* das Brechen; — в ко́стях Gliederreissen, *n.*

Ло́манець, -нця, *m.* dünner hartgebackener Kuchen zum geriebenen Mohn gebrochen.

Лома́ти, ломи́ти, *v. a.* brechen, zerbrechen; — собі́ го́лову над чим sich den Kopf über etw. zerbrechen; ру́ки — die Hände ringen. [res Reisig.

Лома́че, (-а́дже), *n.* Bruchholz, dür-

Ло́мо́иш, s. Лова́ш; ломо́ишува́ти, *v. n. л.* sein. [ма́ка) jmdn schlagen,

Ломи ґа́ти, *v a.* mit e. Knüttel (ло-

Ломи́на. *f. Ч.* IV. 163 Reisighaufen, *m.*?

Ломи́ніс, -оса, ломи́ліс, *m.* Gift-, Schwalbenwurz, *f.* (Vincetoxicum offic.); 2) Teufelszwirn, *n.* (Clematis recta).

Ло́між, *m. coll.* Windbruch, *m.* abgefallene Reiser, *pl.*

Ло́мінь зерня́стий, *a.* knollentragender Steinbrech, (Saxifraga granulata); ломіньова́ті, *pl.* Saxifrageae.

Ло́мка, *f.* Bruch, *m.* das Brechen, *Под.*; 2) — ледова́ *Кч.* 10 mit Eis bedecktes Wasser, Eisbruch, *m.*

Ломки́й, *a.* brüchig, zerbrechlich, *B.*

Ло́мкість, -ости, *f.* Brechbarkeit, *f.*

Ломова́тий, (-и́тий), *a. m.* in grossen festen Schollen sich brechend; steif, brüchig; 2) *ungeheuer gross, ungeschlacht.

Ломови́й, *a.* -а́ кість rheumatischer

Ломоно́с, s. Ломи́ніс. [Schmerz.

Ломота́, *f.* Reissen in den Gliedern, *n.* Rheumatismus, *m. Под. К.*

Ломота́ти, ломоти́ти, *v. a.* (*v. n.*) reissen, stechen (vom Rheuma). [*n.*

Ло́мус, *m. K.* I. 118 Riese, *m.* Ungeheuer,

Ло́н, *m. H.* 215 s. Лан.

I. Льон, (*d.* льо́ник), *m.* Lünn, *m.* Lünse, *f.* (Nagel in der Wagenachse, *m.*).

II. Льон, (*d.* льо́ник, льоничє́нько), *m.* s. Лен.

Ло́нгин, *m.* Longinus.

Льо́ндати, *v. n.* s. Дибуля́ти.

Ло́не. *Ш.* I. 138. ло́но, *n.* ло́нї *pl. Щог.* Schoss, Busen, *m.*

Льо́нець, -нця, *m.* ди́кий s. Лино́к.

Ло́ни, в — *adv.* s. Лі́тїсь *Пот.* I. 128.

Лони́ця, *f.* лонова́ кість Schambein, *n. B.*

Льо́нище, *n.* Flachsfeld, *n.*

Ло́нка, *gew. pl.* Werkstück im Webstuhl, *n.*

Ло́нька, *f. H.* 234 s. Ло́жка.

Льонко́вий, *a.* s. Лі́нний. [neae).

Льонова́ті, *pl.* Leingewächse, *pl.* (Li-

Лоп! *int.* vom Klopfen, Schlagen, Bersten.

Ло́пало, *n.* Schwätzer, *m.* [glas, *n.*

Ло́панець, -нця, *m.* Springglas, Knall-

I. Лопа́р, *m.*; лопа́рка, *f.* Spatel zum Kneten des Lehmes; Ofenspatel, *m.*

II. Лопа́р, *m.* Lappländer, *m. Пар.*

Ло́пас, *m. Мор.* s. Ля́мус?

Лопа́та, *f.* Schaufel, *f.* Spaten, *m.*

Лопа́тє, *n. coll.* Mühlklappern, *pl.*

Ло́патень, *m. pl.* ло́патні *Не. (хм.* 257) breite, grosse schaufelförmige Vorderzähne; 2) gelbe Teichrose, (Nuphar luteum); 3) Löffelreiher, *m.* (Platalea leucorodia); 4) Nabenbohrer, Näber, *m.*

Ло́пати, *v. a.* poltern, pochen, schlagen; 2) bersten, zerplatzen; 3) s. Лу́пати.

Льо́пати, *v. n.* schwätzen, plauschen.

Лопа́тка, *f. dim.* s. Лопа́та, Spatel, *m.*; 2) Schulterblatt, *n.* (scapula); 3) unreife, dah. dünne spatelförmige Schote.

Лопатко́ва́тий, *a.* schaufel-, spatenförmig. [bemessung vom J. 1859, *Gr.* 35.

Лопатко́вий но́мір. Grundboden-

Лопаткува́ти, *v. a.* ко́су mit der манта́чка (лопа́тка) abziehen.

Лопатобо́ро́дий, *a. Мор.* mit schaufelförmigem Bart.

Ло́пець, -пця, *m.* s. Кля́па *B.*

Лопі́нник, *m. N.* e. Berges.

Ло́пі́т, -оту, *m.* Gepolter, *n.* Lärm, *m.*

Лопі́тли́вий, *a.* polternd, lärmend, schallend, *Зар.*

Ло́пкане, *n.* das Klappern.

Ло́пкати, *v. n.* крильми́ mit den Flügeln schlagen, rauschen.

Лопки́й, *a.* beissend, reissend.

Ло́пнути, лопону́ти *P.* I 63 s. Ло́пати 2). [Лапацо́н?

Лопоти́н, *m. П. n.* 9. s. Лепету́н?

Лопоті́ти, *v. a.* s. Ло́пати 1).

Лопоту́н, *m.* s. Лепе́тень.

Лоптіти, *v. n.* лоптіть в голові́, в чолі́ & vom starken reissenden Kopf weh, reissen; 2) jucken, *У.*

Лоптя́чка, *f.* das Jucken, Reissen.

Лопу́нка, *f.* Fingerkoralle, *f.* (Lo-

Ло́пур, *m.* s. Ло́ур. [bularia).

Лопу́х, лопушня́к, *Ст. m.* лопуши́на, *f.* Klette, *f.* (Arctium lappa); *adj.* лопухо́вий, лопуша́ний aus d. K.

Ло́пуцьок, -цька, *m. Ш.* II. 89. Art Pflze, Unkraut.

Лопу́ше, *n. coll.* Kletten, *pl.*; 2) mit K. bewachsene Stellen.

Лопуши́не, *n. coll.* Klettenblätter, *pl.*

Лопушни́к, *m.* Klettenunkraut, *n.*; 2) Wasserklette, *n.* (Petasites offic.); 3) — водяни́й, Seerose, *f.* (Nymphaea alba).

Льо́ри, *pl. engl.* Lowry, Lowries (offene Waggons), *pl.* [lorgnieren.

Льорнетува́ти, *v. a.* lorgnettieren,

Лось, *m.* Elenthier, *n.* Elch, Selch, *m.* (Cervus alces). [Loszettel).

Льос, *m.* Los, *n.* (v. Wertpapier, v.

I. Лоск, *m.* Schimmer, *m. Ил.*; 2) s. Ло́щене *ГШ.* [ter, *n. Фр.*

II. Лоск, *m.* Knall, Schall, *m.* Gepol-

Ло́скати, *v. n.* knallen; schnalzen.

Ло́скир, *m.* (-и́ра -и́рка *f.*) s. Ло́скир.

Ло́скіт, -оту, *m.* Gepolter, *n.* [*Пол.*

Лоскови́й кобальт, Glanzkobalt, *m.*

Ло́ском, *adv.* лежа́ти in hellen Haufen liegen, brach, wüste, darnieder liegen, *vgl.* Гло́ском.

Лоскота́рка, *Щог.* лоскоту́ха *Ч.* I. 206. лоскоту́ха *Ч.* III. 187 die Kitzelnde, s. Ма́вка, руса́лка.

Лоскота́ти, (лоскочу, -очеш). *v. a.* kitzeln *Пот.* I. 128. [reizbar.

Ло́скотно, *adv.* kitzlich, kitzelig,

Лосні́ти, *v. n* glänzen, schimmern, (*B.*); лосня́чий, *a.* schillernd, *Пол.*

Лосня́к, *m.* Glimmer, *m.*

Лосня́нка, *f.* Blende, *f. Пол.*

Льосо́ване, *n.* das Ziehen des Loses, Verlosung, *f. Term.*

Лось о́вий, *a.* des Elenthieres, aus dessen Haut, *Ч.* III. 289.

Ло́сось, *m.* Lachs, *m.* (Salmo salar); лососе́ві, Lachsartige, *pl.* (Salmonoidei).

Лососи́на, *f.* Lachsfleisch, *n.*

Лосту́н, *m. N.* e. полони́на und e. Berges; 2) Nbfl. des Че́ремош *ч.*

Льосува́ти, *v. a.* losen, verlosen.

Лосу́нь, *m. Пар.* s. Лось.

Лосу́ня, *f.* s. Кольча́к *л.*

Лота́ва, *f.* s. Ота́ва.

Ло́тан, *m.* Ranunculus ficaria.

Ло́татень, ло́тать, *m.* Dotterblume, *f.* (Caltha palustris).

Льоте́рия, *f,* Lottospiel, *n.*

Лоті́к,-о́ку *m.* s. Лото́ки. [fel; Rinne, *f.*
Ло́тка, *f. P.* I. 101. II. 184 Mulde, Schau-
Льо́тка, *f.* Laufkugel, Rehpost, *f.*
Льотова́нє, (лют-), *n.* das Löthen.
Лотови́й, *a.* löthig, *Пар.* s. Лутови́й.
Лото́ка, *m. f. Оц.* §. 43. s. Лоточи́-голова.
Лото́ки, *pl.* Gerinne, Mühlgerinne, *n.* * всьо на свої — immer seinen eigenen Vortheil im Auge habend.
Льо́тос пи́шний, indische Seerose, (Nelumbium speciosum).
Лоточи́-голова, *m. f.* Kopfquäler, Quengler, Peiniger, *m.*
Лото́чина, *f.* Flussbett, *n.*
Лото́чити, *v. a.* го́лову комý́сь jmdn quälen, plagen.
Лото́шити, *v. a.* §. vergeuden *Gr.* 23.
I. Лох, *m.* Elaegnus hortensis.
II. Лох, *m.* Schrecken, *m.*; 2) Begierde, *f.*; 3) *pl.* ло́хи tolle Streiche.
Льох, *m.* unterirdisches Loch, -e Gru-
Льо́ха, *f.* Sau, *f.* [be, Keller, *m.*
Лоха́ня, *f.* Becken, Waschbecken, *m.*
Ло́хати, ло́шити, *v. a.* s. Полохати, полошити; 2) kitzeln; 3) *v. n.* schlucken, schluchzen; — за чим, und — ся s. Ло́хнути. [*m. Пар.*
Ло́хачка, (-а́нка), *f.* Kitzel; Kitzler,
Лохи́на, *f.* Trunkelbeere, *f.* (Vaccinium uliginosum).
Лохли́вий, *a.* s. Полохли́вий.
Лохма́н, лохма́те etc. s. Лахма́н etc.
Лохма́тний, *a.* lumpig, zerrissen.
Ло́хний, *a.* begehrend, gierig; 2) bang; мені́ ло́хно es ist mir bange.
Ло́хник, *m.* (-ниця. *f.*) gieriger, habsüchtiger Mensch, *ГШ.*
Ло́хнути, *v. n.* (за чим wornach) lechzen, schmachten; hungern; sich sehnen; verschmachten *Мх. ТР.* 51; 2) Bangigkeit, lange Weile haben; ло́хне ми ся Ло́хня, *f.* Gier, *f.* [es ist mir bange.
Ло́цман, *m.* Lotsmann, Lotse, *m.*
Ло́чиця, *f.* wilder Lattich, (Lactuca scariola) *Вол.* [Füllen, *n.* Füllchen, *n.*
Лоша́, -а́ти; (*d.* лоша́тко), *n.* Fohlen,
Лоша́к, лошу́к, *ш.* junges männliches Pferd.
Лоши́чка, лоши́ця, *f.* Stutfüllen, *n.*
Льо́шка, *dim.*, льоши́ско, *aug. f.* s. Льо́ха.
Лошу́н, *m.* Pferd, *n.* (*Фр.*).
Ло́щати, *v. n.* *M.* II. 159 leuchten, glänzen. [Appretur, *f. ГШ.*
Ло́щене, *n.* das Polieren, Glätten;
Ло́щина, *f.* Lichtung in e. Walde, *f.* s. Поля́нка. [кно́ — appretieren.
Ло́щити, *v. a.* polieren, glätten; су-
Лою́к, *m.* s. Ло́йок 2).
Льоя́льний, *a.* loyal.
Лоя́льність, -ости *f.* Loyalität, *f.*
Лоя́ний, лоя́стий, *a. Пар.* s. Лойова́тий.
Лоя́ня, (*d.* лоянóчка). *f.* Talgkerze, *f.*
Лу́б, *m. coll.* лу́бе, лу́бле. *n.* Baumrinde, *f.* Bast, *n.* (als dickere Rindenschicht); 2) Hakenstück, -leder im Stiefel.
Лу́бін, *m.* Feig-, Wolfsbohne, *f.* (Lupinus).
Лубки́й, *a.* steif, stark. [ptogaster).
Лу́бник, *m.* Splintkäfer, *m.* (Eccoo-
Лубова́тий, *a.* bastähnlich, *B.*
Лубо́вий, лубя́ний *a.* aus Bast, basten.
Лубоїд. *m.* сосна́к — Kieferzweig-Bastkäfer, *m.* (Hylesinus piniperda).
Лубо́к, -ка́, *m. dim.* s.; Лубо́; kleines Brettchen zum Osterspiel der Burschen geh. *Kol.* I. 190; о́йти лубка́ *Шй.* I. 2. 28. Art Spiel bei einer Todtenfeier; 2) * Leiche, *f.*; 3) лубко́м *adv.* — ка́шу зварити dicht, stark.
I. Луг, *m.* Lauge, *f.* s. Зола́.
II. Луг, *m.* Wiesenland an den Flüssen; *n.* Ufertrift, *f.* Ufergebüsch, *n.* Au, *f.*; 2) rechter Nbfl. des Буг.
Луга́к, джмі́ль — *m.* Wiesenhummel, *m.* (Bombus pratorum).
Луга́р, (*d.* луга́рик), *m.* Buschläufer, Wegelagerer, Räuber *Pr.* 51. [sein.
Лугарюва́ти, *v. n.* (в лу́ї) луга́р
Лугови́й, *a.* vom луг II. mit hoohbegraseten Auen. [Луг I.
I. Лугови́на, *f. Пол.* Lauge, *f.* s.
II. Луго́вина, *f.* s. Луг II. Flussebene, Au am Flusse, *f. C.* I. 215; 2) Art stärkere Korb-, Uferweide zum Zaungeflecht dienend.
Луда́, *f.* Schuppe auf den Augen, *f. Ш.* II. 34. 70 *vgl.* Па́луди; 2) Blendwerk, *Пар.* Lockwerk, *Фр. n*; trügerischer Schein, Trugbild, *n.* Deckmantel, *m.*
Луда́н, *m.* Anzug, *m.* stattliches Kleid; жупа́ни-луда́ни *Кч.* 85 aus glänzendem Stoff; mit Gold reich gesticktes Unterkleid; 2) Sattel, *m.* Rüstzeug, *n.*

Зап. Вер. I. 8. [stücke, *pl.* Kleidung, *f.*
Лу́дина, *f.* лу́дїне, (*B.*), *n.* Kleidung-
Луди́на, *f.* Lockspeise, *f.* Köder, *m.*
Луди́ти, *v. a.* locken, ködern, чим; täuschen, berücken: другому гу́дить а собі лу́дить (beim listigen Kaufe).
Лу́диця, *f.* s. Ву́дка, у́диця.
Лудни́к, *m.* Allium fallax, *B.*
Лудо́ва, *f. N.* e. полони́на u. e. Berges.
Лудове́ць, -вця́ *m.* Nbfl. des Че́ремош ч.
Лу́жа, *f.* s. Калу́жа, (*Фр.*).
I. Лужи́на, *f. Пол.* s. Луговина I.
II. Лужи́на, (*d.* лужи́ночка *АД.* I. 301) s. Луг II., луговина II.
Лу́жко, *d.* лу́женько, *n.* s. Ли́жко.
Лу́жна сіль, Alkali, *n. ГШ.*
Лужо́к, -жка́, *m. dim.* s. Луг II.
Лу́зати, *v. a.* knacken, (Nüsse, Sämereien etc.) *Л.* 123 *Пот.* III. 1.
Лу́зкий, *s a. m.* Nbfl. des Че́ремош б.
I. Лук, *m.* Knoblauch, *m.*; 2) Zwiebel, *f.*
II. Лук, *m.* Bogen, *m.* Armbrust, *f.* стріля́ти з лу́ка mit dem B. schiessen; 2) Flitschbogen; 3) Wasserfall im Bogen schiessend, *Пар.*; Bogenkrümmung, *f.*: ити́ лу́ком sich krümmen.
Лука́, Лука́ч, (-а́ш), *m.* Lucas.
Лу́ка, *f. C.* I. 185 Krümmung, *f.* Bug, *m.* лу́ку да́ти K. machen, sich krümmen.
Лука́, *f.* Wiese, *f.* Thal, *n.*
Лука́вець, -вця, лука́вник, *m.* Bösewicht, *m.* s. d. f.
Лука́вий, *a.* arglistig, tückisch, böse, schadenfroh, hämisch, schnöde; 2) Teufel, *m.*; 3) *W.* (I. 11. 61) gierig, begierig.
Лука́вити, *v. n.* з ким *Ш.* I. 340 listig handeln, zu betrügen suchen, sich freundlich stellen; tückisch, treulos vorgehen; 2) s. Чарува́ти.
Лу́кавиця, *f.* Nbfl. der Лу́ква.
Лукавнува́ти, *v. n.* s. Лука́вити, *Кн.*
Лука́вство, *n.* Arglist, Tücke, *f.* schnödes Verfahren.
Лука́ мо́ря, *КС.* (82) IX. 451 s. s. Лукомо́ре.
Лука́р, *m. Пар.* s. Лу́чник.
Лука́тий, *a.* чесни́к mit grossen Zwiebeln (зубці́).
Лука́ч, *m.* linker Nbfl. der Ри́бниця.
Лукє́рка, *f.* s. Ликє́рия.
Лу́ки, *pl.* junge bastliefernde Linden.
Лу́кич, *m.* des Lucas Sohn.
Лукі́вка, *f.* двули́ста zweiblättrige Meerzwiebel, (Scilla bifolia) *B.*
Лукія́н, *m.* Lucianus.
Лу́кно, *n.* † Bibernest, *n.*
Луковáтий, луко́вий, *CM. a.* Bogen-, bogenförmig; Луковáте. *s a. n.* (о́зеро) See im Stromgebiete der Сама́ра, *m.*
Луковúна. *f. Левч.* Krümme, *f.* Bug, *m.*
Луковúця, *f.* Knoblauchschwamm, *m.* (Agaricus alliatus), *Вол.*; 2) s. Лук I.
Лукомо́р, *m.* Art Balgpilz: Rhizoctonia, *Вол.*
Лукомо́ре, *n.* Meerbusen, *m.* Bucht, *f.* Hafen, *m Ф.*; fabelh. *Bein.* des Meeres *Ч.* I. 1.
Лукоплóща, *f. ГШ.* Bogenfläche, *f.*
Лукува́ти ся, sich krümmen: кóнї лукую́ть ся — eine grosse Last ziehend.
Лулу́кати, *v. a.* ein eigenthümliches Getöne von sich geben: сова́, ле́лїт etc. (*B.*).
Лулу́с, *int.* vom jähen Stürzen, vom wuchtigem Schlagen eto. *Ог.* 217.
Лун, *m. Зг.* лунь. луна́, *f.* лу́но *n. У. Пар.* Reflex des Lichtes od. des Schalles: Gegenschein, Widerschein, Abglanz, *m.* Röthe, *f.*; *b*) Wiederhall; Nachhall, *m.*
Лунь, *m.* Weihe, *f.* (Circus); 2) Bussard, *m.* (Buteo), *Пот.* II. 7.
Луна́вий, *a.* mit Augenstar behaftet; 2) kurzsichtig. [Лун *b*)
Лу́нанє, *n. Cm.* das Wiederhallen, s.
Луна́ти, *v. n.* und — ся *Зг.* луни́ти ся *TP.* 99 Abglanz wiedergeben; *b*) wiederhallen.
Лунча́к, *m.* Widder vom vorigen Jahre, einjähriger W. (*Фр.*) *vgl.* Ло́ни.
Лу́нчина, (-щина, *f.* -инє, *n.*) von vorigem Jahre, z. B. Heu etc.
Лу́ня, *f.* s. Клу́ня.
Лу́па, *f.* s. Лу́шпа́, лупи́на.
Лупа́к, *m.* s. Лупе́ць; 2) grobe Spleisse.
Лупаковáтий, *a.* schiefrig.
Лупа́льний, *a.* spaltbar, späthig, *Пол.*
Лу́панє, *n.* Spaltung, *f.*
Лу́паниця, *f.* Holzblock, *m.*
Лупа́ти, *v. a.* spalten, brechen.
Лу́пати, *v. n.* очи́ма glotzen, gaffen.
Лупа́тий, *a. H.* 279. о́рехня — чоловік? [ber, *m.*
Лупе́жник, *m Зг.* Freibeuter, Räu-
Лупе́й, лупіж, *m.* Eichelmaus, *f.* (Myoxus nitela).
Лу́пень, *m.* Stoss, Schlag; Streich,

m. (лу́пня зада́ти, діста́ти).

Лупеса́ти, *v. a.* abschälen.

Лупеси́ны, *n. coll.* Abfälle beim Abschälen, *pl.*

Лупе́ць, -пця, *Пол.*; лу́пок, -пка, *Вол. m.* Schiefer, *m.* schieferiges Gestein; *adj.* лупце́вий.

Лупи́на, (*d.* -и́нка), *f.* лупи́нє, *n. coll.* Schale, Hülse, Haut, *f.*; 2) Лупи́нка, Лупинíс, s. Ломиніс. [*N.*e.Berges.

Лупи́ти, *v. a.* ab-schälen, abhülsen; abschaben; schinden, abdecken, abhäuten; *— зу́би die Zähne beim Lachen fletschen.

Лу́піж, *f. coll.* abgerindete Holzstükke; 2) —; лупи́йство Abdeckerei, *f. Пар.*

Лупі́й, *m.* Abdecker; *Leuteschinder, *m.*

Лупі́йка, *f.* Abdeckersweib, *n.*

Лупі́йка, *f.* Wohnung e. Abdeckers, Abdeckerei, *f. Пар.*

Лупіна́тий, *a.* hülsig, schalig; -а капу́ста vielschalig, grossblätterig.

Лупі́рка, *f.* kleinere Abramis blicca.

Лу́піт, -оту, Schlägerei, *f.*

Лу́пка, *f. dim.* s. Лу́па; abgeschabte, abgetragene Mütze (strumpfähnlich zum Aufstülpen), (*Фр.*).

Лу́пкати, *v. n.* von der Sense: an dünnerer Stelle sich biegen; лу́пкавка, *f.* e. solche Sense s. Лу́скавка 1).

Лупки́й, лупли́вий, лупни́й, *a. Пол.* spaltbar.

Лу́пленє, *n.* das Abschälen, Abrinden, [Abhäuten.

Лупли́вість, лу́пність, -ости, *f. Пол.* Spaltbarkeit, *f.*

Лупни́стий, *a.* s. Лупіна́стий.

Лу́пнути, *v. a.* derb schlagen, stossen; 2) s. Лу́пати (очи́ма).

Лупу́р, *m. Bein.* des Wolfes.

Лупцюва́ти, лупшакува́ти, *v. n.* mit Gepolter dreinschlagen.

Лупя́к, *m. coll.* Schindvieh, *n.*

Лупя́р, *m.* Abdecker, *m.*

Лусь, лус! *int.* beim heftigen Schlagen.

Лус, *m. Пар.* Wiederhall, Nachhall, *m.*

Луск, лу́скіт, -оту, *m.* Gepolter, Geknack, *n.*

Луска́, *f.* Schale, Hülse; Schuppe, *f.*

Лу́скавець, -вця, *m.* Schafthalm, *m.* (Equisetum).

Луска́вий, *a.* ablösbar, *B.*

Лу́скавка, *f.* Sense mit ungleich abgearbeitetem полоте́нце (Klinge), die leicht springt; 2) Knallbüschel am Ende der Peitsche, *m.*

Лу́сканець, -нця, *f.* Nuss, welche schon als ganz reif aus dem Hüllkelch sich selbst herauschält. [pig.

Луска́тий, лусковáтий, *a.* schup-

Луска́ч, *m.* Nusshäher, *m.* (Corvus caryocat). [(Abramis blicca).

Лускі́р, *m.* Blicke, *f.* Güster, *m.*

Лускове́ць, -вця́, Schuppenthier, *n.* (Manis); 2) — юрни́к, лусківни́к, Schuppenwurz, *f.* (Lathraea squam.).

Лускови́ця, *f.* Borstenschwanz, *m.* (Lepisma). *Пол.*

Лускогорíх, лускоорíх, *m.* s. Луска́ч; 2) Siebenschläfer, *m.* (Myoxus glis); 3) *d.* лускоорíшок, -шка, *m.* Haselmaus, *f.* (M. avellanarius).

Лускоде́рево, *n.* Schuppenbaum, *m.* (Lepidodendron). [*pl.* (Lepidoptera).

Лускокри́льцї, *pl.* Schuppenflügler,

Лусна́, *f.* Ausbreitung des Schalles, *f.* Nachhall, *m. Kst.* s. Луна́.

Лусни́ця, *f. B.* Agave americana.

Лу́снути, *v. a.* derb einschlagen; 2) bersten. [chen, *n.*

Лу́сочка, *f. dim.* s. Луска́, Schüpp-

Лусо́чок, -чка, *m.* Schuppenthierchen, *n.* (Lepidella).

Лу́ста. — хлі́ба, (*d.* лу́стка, лу́сточка), *f.* Brotschnitte, *f. Ч.* III. 121. *Пот.* II. 4.; dünne Schicht *Дзеч.*

Лу́сткий, *a.* aus Schichten bestehend, blätterig, aderig, *Дзеч.*

I. Лут, *m.* Loth, *n.* = 1·75019 Dekagr.

II. Лут, (*d.* лу́тик), *m.* Gerte, *f.*; 2) s. Лупи́на 2), *Пот.* II. 4.

Лута́ва, *f.* s. Лота́ва.

Лута́вий, *a.* hartnäckig; 2) dumm.

Лу́те́, *n. coll.* Weidenzweige, -ruthen, *pl.*; 2) Lindenbast, *m.*

Лути́га, *f.* Melde *f.* (Atriplex).

Лути́на, *f.* Korbweide, *f.* (Salix viminalis); 2) Lindenbast, *m.*

Лу́тка, *m.* Taucher, *m.* (Mergus serrator); 2) Wasserjungfer, *m.* (Agrion virgo); 3) Thür-, Fensterstock, *m.*

Лутóвий, *a.* ein Loth wiegend.

Лутóса, *f. N.* e. полони́на.

Лу́фар, *m.* Temnodon saltator.

Луць, *m.* Lucas; Лу́цько, Lucianus; Лу́цьке, *n.* Луцк, *m.* St. Łuck.

Луца́к, *m.* † Priester der in Луцк studierte.

Луци́га, *f.* s. Лути́га; Spinat, *m.*
Луч, *m.* Strahl, Lichtstrahl *m. III.* I. 342.
Лу́ча, куди́ — *KC.* (82) IV. 171 aufs Gerathewohl, blindlings.
Лучáй, *m. Гол.* s. Случáй.
Лучакú, *pl.* Strahlthiere, *pl.* (Radiata).
Лучáти ся, s. Лýчити 4).
Лучáтка. *f.* Zwergflachs, *m.* (Radiola millegrana).
Лучóá, *f.* Verbindung, Communication, *f.* Verkehr, *m V.*; 2) Chemie, *f. Вол. Шар.*
Лýчва, *f.* понúча, Armleuchter, *m.*
Лучéóний, *a.* chemisch, *Шар.*
Лучéóник, *m.* Chemiker, *m.*
Лучéва кість, Vorarmbein, *n. B.*
Лучевéць, -цú, *m.* Strahlstein, *m. Вол.*
I. Лучéйка, (-éнька), *f. dim.* s. [Лукá Wiese, *f.*
II. Лучéйка, *f. R.* 108 s. Лук I, Lauch, *m.*
Лýчен, лýчний, *a.* s. Влýчен.
Лучéса, (-éша), *f.* Nbfl. der Двúна.
Лýчий, *a. Пот.* II. 9. s. Лýчший.
Лучúна, (*d.*-úнка) *f.* Spleisse, Schleisse, *f.* Kienspan, den man auf dem Land zum Leuchten brennt; 2) *N.* e. Berges.
Лучúстий, *a.* strahlend, *Пол. Кл.*; gestrahlt, *B. pl.* лучúсті Strahlthiere, *pl.* Radiata); *b*) Doldentraubige (Corymbiferae) *B.*
Лучúстість, -ости, *f.* Strahlung, *f.*
Лýчúти, *v. a.* когó *H.* 37 auf jmdn zielen, — на щось *Ч.* V. 3 auf etw. zielen, nach etw. trachten; treffen, antreffen; 2) verbinden, vereinigen, vereinen; 3) *v. n.* — під дощ *Гн.* 80 knapp vor dem Regenwetter womit (з чим) treffen; 4) — ся sich (gelegentlich) treffen *Кн.* 28, vorkommen, sich ereignen (кому́, з ким).
Лýчиця, *f.* s. Лýчва.
I. Лýчка, *f.* s. Силúнка; 2) Nbfl. des [Прут.
II. Лýчка, *m. dim. Ч.* V. 409 s. Луць.
Лучкóвий, *a.* bogenförmig, *Ст.*
Лýчна, *f.* Fugenseite, Fugenfläche, *f. B.*
Лýчний, *a.* sicher, s. treffend. 2) Wiesen-, потік dh die Wiese (лукá) fliessend.
Лýчник, *m.* Bogenschütze, Armbrust- [schütze, *m.*
Лучнúця, (-шн-), *f.* Kien, Kienholz, *n.* Kienfackel, *f.* s. Лучúна 1) *Вол.* (*B.*).
Лýчок, -чка, *m.* s. Лук II.; — папéру Bogen Papier.
Луччáти, лучшáти, *v. n.* besser, [tüchtiger werden.
Лýччий, лýчший, *a.* лýчше, *adv. compar.* zu Дóбрий, besser, lieber.
Лушпá, лушпáйка, лушпелúна, лушпúна, *f.* лушпúне, *n. coll.* лушпáк, *m* Hülse, (legumen) *f.* s. Лупúна; 2) лушпáк s. Лущáк 2).
Лушпаковáті, *pl.* Hülsenpflanzen, *pl.* (Leguminosae).
Лущ, *m.* Spitzblatter, Schuppe, *f.*; 2) s. Костогрúз; 3) Klappertopf, klingender Hans (Rhinanthus major).
Лущáк, *m.* Fruchtbecher, *m.* Fruchthülle, *f. B.*; 2) s. Лýсканець.
Лущаковáті, *pl.* Näpfchen-, Becherfrüchtler, *pl.* (Cupuliferae).
Лýщити, *v. a.* aushülsen, krüllen (Erbsen etc.); 2) knacken; 3) *v. n. P.* I. 145 knallen, dröhnen.
Лущúця, *f. Ч.* IV. 369 s. Лускá.
Льще, *n.* zurückstrahlendes Licht, *vgl.* Йльще.
Лю́, *m.* до лю́бу wie es lieb ist, nach dem Sinn, genehm, *Ст.*
Лю́бá, *f.* Liebe, *f.*; лю́бо, *a. f.* мой лю́бо! meine Liebe! m. Geliebte!
Лю́бáнка, лю́бáска, *Gr.* 22. Geliebte, *f.*
Лю́бáня, *f. N.* e. Berges.
Лю́бáс, лю́басóк, -екá. *m.* Buhle, Geliebte; Galant; 2) Beschäler, *m.* (*B.*).
Лю́бáсний, *a.* Liebes-, *Кн.* 407.
Лю́бáсник, *m.* Liebhaber, *m.*
Лю́бастрóвий, *a. IT.* aus Alabaster.
Лю́бати, *v. a.* liebeln, herzen.
Лю́бачівка, *f.* rechter Nbfl. des Сян.
Лю́бáшка, *f.* Buhle, Maitresse, *f. Шар.*; 2) *pl.* Art Pflaumen. [süchtig, *Шар.*
Лю́бáшн(ий), *a.* nur *fem.* -а, manns-
Лю́бáшність, -ости *f.* Mannssucht, *f. Шар.* [-но in Liebe, lieb *Га.* I. 75.
Лю́бéзний, *a.* lieb, geliebt; *adv.*
Лю́бéць, -бця, *m.* der Geliebte; Liebhaber, *m. Гол.* III. 422.; до чогóсь L. von etw. *Кл.*; 2) s. Лю́бист, *Шар.* [folia.
Лю́бжа, *f.* Orchis incarnata und lati-
Лю́бий, *a.* lieblich, liebenswürdig; geliebt, lieb; traut; der Geliebte *M.* II. 131.
Лю́бíжник, *m.* перéстріч—Wiesen-Wachtelweizen, *m.* (Melampyrum prat.).
Лю́бий, (*d.* люóенький), лю́б. *Кн. a.* lieb, geliebt; liebenswürdig; 2) lieblich, angenehm, einladend; freundlich;

-а годи́на liebliches Wetter; *s. a. m.* der Geliebte, *f.* лю́ба die Geliebte; *adv.* лю́бо, люде́нько.

Лю́би-ме́не, *n.* Vergissmeinnicht, *n.* (Myosotis); 2) Knabenkraut, *n.* (Orchis morio); 3) —, люби́ мене-не-поки́нь, Wald-Platterbse, *f.* (Lathyrus silv.); 4) Liebestrank, *m.*

Лю́бимець, -мця, *m.* Liebling, Günstling, Favorit, *m.* лю́бимиця, *f.* *Пар.* Favoritin, *f.*

Лю́бимий, *a.* s. Лю́бий 1).

Лю́бист, (-исть), лю́бистік, -тка, *m.* (люби́стина, *f.* *Me.* 130) Liebstöckel, *m.* (Levisticum offic.).

Лю́бистно, *adv.* lieblich, liebeserfüllt.

Лю́битель, *m.* -елька, *f.* Liebhaber, Freund, Amateur, *m.* -in, *f.* *Ш.* II. 241.

Лю́бительно, *adv.* innig, herzlich.

Лю́бити, *v. a.* lieben; gern haben; — собі́ щось an etw. Gefallen finden, Vorliebe, Neigung wozu haben; — ся sich (einander) —; *b*) — ся кому́сь jmdm gefallen; *impers.* лю́бить ся кому́сь щось es thut jmdm etw. wohl, gut, bekommt g. schmeckt gut.

Лю́биш, *m.* Geliebte, Buhle, *m.* *Зар.adj.* люби́шний liebenswürdig, lieblich, *Зар.*

Лю́бище, *n.* *Б.* (*Пр.* VI.3) s. Люби́мець.

Любі́зна, *f.* Nbfl. des Прут.

Любі́сенький, *a.* der Theuerste; 2) любі́сько, лю́бі́сенько *adv.* (s. Лю́бий, -бо), sehr leicht, recht wohl.

Лю́бість, -ости, *f.* s. Любо́в; до -ости *Кч.* 85 nach Gefallen; 2) Lieblichkeit, Holdseligkeit, Anmuth, *f.* holdes Wesen.

Лю́бка, *f.* (*Ф.* лю́бко лю́бий, *m.*) die (der) Herzensgeliebte, Liebchen, *n.*; 2) — Лю́ба, (Любо́в) *Eigenn.* Ἀγάπη; 3) лю́бка, s. Лю́бжа; 4) Sumpfwurz, *f.* (Epipactis atrorubens); 5) *pl.* Orchis militaris.

Люблята, любята *pl.* (meine) Lieben.

Любляти, *v. a.* belieben, sich gefallen lassen, gerne haben *Кч.* 353.

Лю́бо, *adv.* s. Лю́бий.

Любо́в, *f.* Liebe, *f.* до любо́ви lieb.

Любо́ванє, *n.* herzliche Aufwartung, das Kosen; 2) Vergnügen, Ergötzen, *n.* Freude und Lust *f.* *V.* [mageres Fleisch.

Любовий, *a.* е- мясо, любови́на, *f.*

Любо́ви́нки, *pl.* *He.* Liebschaften, *pl.*

Любо́ви́ця, *f.* *K.* Alraun, *m.* (Atropa mandragora). [*m.* „Flamme“, *f.*

Любо́вище, *n.* Gegenstand der Liebe,

Любо́вний, *a.* voll Liebe, liebevoll; Liebes-.

Любо́вник, *m.* *Др* *c.* 294 der Geliebte, Buhle, *m.*; 2) *W.* s. Люби́тель.

Любо́вниця, *f.* s. Коха́нка.

Любо́вність, -ости, *f.* Liebe, *f.* Liebesverhältnis, *n.* *Зап.* II. 118.

Любодія́нє, *n.* *K.* Unzucht, *f.*

Любознайка, *m.* *M.* III. 117 der Wissbegierige, Neugierige, Naseweise.

Лю́бойка, лю́бонька, *f.* (-ко, *m.*), Liebchen, Herzchen, *n.* (*B.*).

Любому́др, *m.* *Ш.* I. 179 Weisheitsfreund, Philosoph, *m.*

Любопахущий, *a.* wohlduftend, *Hy.*

Любопи́тний, *a.* *МШ.* neugierig, wissbegierig.

Любопобвний, *a.* *Ф.* liebevoll.

Любоприе́мний, *a.* *K.* wohlgefällig, willkommen. [Лю́бощі etc.

Лю́бости, *pl.* лю́бостний, *K.* etc. s.

Лю́бощі, *pl.* Liebe, Liebeswonne, *f.* Liebesäusserungen, *pl.*; 2) Annehmlichkeiten, Ergötzlichkeiten, Genüsse, *pl.* *T.*

Лю́бощний, *a.* *Зар.* Liebes-, liebkosend; von Liebe eingegeben; *adv.* -но, любе́шко, *Др.* *c.* 298 s. Лю́бо.

Лю́рика, *f.* Röthel, *m.* [rubrioa]. *Вол.*

Любство́, *n.* Liebschaft, *f.*

Любува́ти, *v. n.* *P.* I. 161 und — ся, чим, в чім, woran Freude, Vergnügen finden, sich woran ergötzen, erfreuen, seine Lust haben, собі́ в чім; 2) *v. a.* lieben, (*Фр.*) herzen.

Любу́ньо, -у́ненько, *m.* -у́ненька, *f.* любу́сенька, *f.* *Га.* I. 109 s. Лю́бойка, der (die) liebste.

Лю́бця, (-бка), *f.* s. Люби́сток *Ч.* I. 82.

Лю́бчик, *m. dim.* der Geliebte. [silv.).

Лю́бщик, *m.* Engelwurz, *f.* (Angelica

Лю́бщій, *m gew. pl.* лю́бщі Liebestrank, *m.*

Лю́бязний, *a.* s. Любе́зний, *Ка.* 46 кому́, lieb, geliebt; lieblich, liebenswürdig, willkommen; *adv.* in Liebe (-бля́-*Ко.* 308) freundlich, liebreich. [hören.

Лювча́ти, *v. n.* *Шс.* schweigend zu-

Люд, *g.* лю́да, *m. coll.* Volk, *n.*

Лю́де, лю́ди, *pl.* (*d.* лю́деньки, -еньке́ве), Menschen; Leute, *pl.*; *вийти на лю́ди zu einem selbständigen, orden-

tlichen Menschen bringen; зрівня́ти кого́ з людьмú jmdn verheiraten; мé́жи, за про лю́де öffentlich; лю́де ма́ють вас за лю́ди die achtbaren Leute (die Welt) achten euch (als anständige Leute); 2) *N.* des Buchstabens Л. [Weltlichen, *pl.*

Людúн, *m pl.* прóсті — *IГ.* Bauern; die

Людúна, *f.* schlichter, gutmüthiger Mensch; 2) pfiffiger, verschmitzter Mensch.

Людúска, людúща, *pl. aug. H.* 49 (böse) Leute. [*dim.* s. Лю́де, Leutchen, *pl.*

Людкúй, *Ч.* III. 109. людкóвиці, *pl.*

Лю́дний, (людни́стий *Пар.*) *a.* menschenvoll, volkreich, stark bevölkert, st. besucht.

Лю́ність, -ости, *f.* Bevölkerung, Population, Einwohnerschaft, *f.* Einwohner, *pl. K.*

Людну́ва́не, *n.* s. Полюдно́ва́не. *K.*

Людовла́да, *f.* Demokratie, *f Пар.*

Людовла́дник, *m.* Demokrat, *m.*; людовла́дний, *a.* demokratisch.

Людóвний, *a. Пар.* s. Лю́дяний.

Людоволóдець, -дця, *m. Кл.* Volksherrscher, *m.*

Людожéрний, *K.* людоїдний, *a.* menschenfressend, verzehrend, *IГ.*

Людожúвний, *a. Кл.* menschen-, volksnährend.

Людоїд, *m.* (людоїдка, *f. Ч.* II. 85), Menschenfresser, *m.* -in, *f.* Cannibale, *m. adj.* людоїдский *K.* cannibalisch.

Людоїдство, *n.* Menschenvernichtung, Tyrannei, *f.* [*f.* (Mandragora offic.).

Людокóрінь, *m. K У.* Alraunwurzel,

Людокрáд, *m.* Menschenräuber, *m. K.*

Людолюбúвий, *a.* menschenfreundlich. [dlich.

Людолю́бний, *a. У.* volksfreun-

Людомóр, *m.* Menschenvertilger, -feind, *m. Ш.* II. 63.

Людорíз, *m.* Menschenmörder, *m.*

Людослáвний, *a.* männerberühmt, heldenreich, -e Запоро́же.

Лю́дский, *a.* Menschen-, der Menschen, der Leute, der Welt; der Gemeinde, -a óбли́сть Epidemie, Cholera, *f. Oc.* (62) VI. 59.; 2) menschlich; 3) s. Лю́дяний; *adv.* по-лю́дски wie es ehrlichen, soliden Leuten ziemt, wie es sein soll.

Лю́дскість, -ости, *f.* Menschheit, *f.*; 2) Menschlichkeit, Menschenfreundlichkeit, *f. K.* [2) s. Лю́дність *Под.*

Лю́дство, *n.* Menschheit, *f. У. Зар.*;

Лю́дяний, *a.* menschlich, menschenfreundlich, human, leutselig; glimpflich, schonend.

Лю́дяність, -ости, *f.* Menschlichkeit, Menschenfreundlichkeit; Humanität; Leutseligkeit, *f.* rücksichtsvolle Behandlung. [зом ходúти lose, frei gehen.

Лю́а, *m.* freier Raum, *f.* Platz; лю́-

Лю́зьний, *a.* lose, frei, *Нав.*

Лю́зувáти ся, einander ablösen; вíз лю́зує ся geht auf die eine Seite, glitscht ab; 2) *v. a.* s. Полюзувáти.

Люкрéция, *f.* Süssholz, *n.* (Glycyrrhiza glabra); 2) Lakritzensaft, Bärenzucker, *m*; 3) Caragana frutescens.

Люлéшник, люлькáр, *Пар. m.* Tabak-, Pfeifenraucher, *m. H.* 247; 2) Pfeifenfabrikant, *m.*

Лю́лї-лю́лї, *int.* vom (zum) Einlullen.

Люлїкáти, *K.* лю́ля́ти, *v. a.* s. Колисáти, lullen; 2) *v. n.* schlummern.

I. Лю́лька, лю́ля, *f.* s. Коли́ска; 2) weibl. Scham *Ч. V.* 143.

II. Лю́лька, (*d.* лю́льочка), *f.* Pfeife zum Rauchen; 2) Bremse, *f.* начепúти лю́льку конéви ein Pferd bremsen.

Лю́льок, -лька, *m.* s. Нїмúця. [schen.

Люльотíти, *v. n. ВБ.* rieseln, rau-

Люлóчник, *m.* Nachtkerze, Rapunzel, *f.* (Oenothera biennis), *B.*

Люнт, *m.* Lunte, *f.*

Лю́нути, *v. n.* plötzlich u. stark giessen, herabströmen, rieseln.

Лю́ра, *f.* schlechtes Getränk: Kafee &.

Люстри́на, *f.* Art Seidenstoff; *adj.* люстринóвий, люстрóвий, seiden.

Лють, *f.* Grimm, Ingrimm, *m.* Grimmigkeit, *f.*; 2) grimmige, frostige, eisige Kälte. [des Byſ.

Лю́та, *f. N.* e. Berges; 2) nördl. Nbfl.

Лю́твір, *Ф.* (*PX.* 136) лю́тїр, *m.* grimmiger Mensch, Wütherich, *m.*

Лю́тень, -тня, *m.* Лю́тий, *s. a. m.* Monat Februar.

Лю́тер, -тра, лютеранúн, *m.* Lutheraner, *m. adj.* лютéрский, лютерáньский lutherisch, lutheranisch.

Лю́тий, *a.* grimmig; ergrimmt (на кого́); grausam, wild, hart, böse; 2) s. Лю́тень.

Лю́тик, *m.* scharfer Hahnenfuss (Ranunculus acris), *Вол.*

Лю́тити, *v. a.* jmdn grimmig machen, erbosen; — ся, лютíти ergrimmen, wüthend sein, heftig zürnen.

Лю́тість, -ости, *f.* Grimmigkeit, Zorneswuth, Grausamkeit, *f.*

Лютне́вий, лю́товий, *a.* Februar-.

Лютни́ст, *m.* Lautenist, Lautenspieler, *m. Пар.*

Лю́тощі, *pl.* s. Лють 1). [stillieren, *f.*

Лютрíвка. *f.* Anstalt zum Läutern, De-

Лютрове́ залíзце, Fangeisen, *n. B.*

Лютрува́ти. *v. a.* läutern, destillieren.

I. Лютува́ти, *v. n. III.* I. 15 s. Лю́тити ся, wüthen.

II. Лютува́ти, *v. a.* löthen.

Люце́рна, *f.* s. Равли́нник.

Лючи́на, *f. N.* e. Berges.

Лю́ша, *f. N.* e. Berges. [Füssen, *m.*

Лю́шев, -ева, *m.* Spülzuber auf drei

Люшнюва́ти ся, herben aber witzigen Wortwechsel mit jmdm führen.

Лю́шня, *f.* Lüssstock, *m.* Runge, *f. f. Пот.* II. 16.

Ля, als Einschiebsel „halt“ (*B.*).

Ля́бет, зайти́ в — in Schulden verfallen, fallit sein.

Ля́ва, *f.* Lava, *n. adj.* лявóвий aus L.

Лягáвий, *a.* -а соба́ка *Пол.* Vorstehund, Wachtelhund, *m.* (Canis avicularis).

Лягáти, (лягáю, -áеш), *v. n.* sich legen, s. niederlegen, s. niederlassen; zu liegen kommen, *vgl.* Лíчи́.

Ля́ги́, *pl. Ч.* II. 183 s. Ля́гови.

Лягíвка, *f. B.* Brütezeit, *f.* [II. 304.

Лягівни́ця, *f.* Schlafkammer, *f. Mi.*

Лягмá, *adv.* s. Лíгмá.

Ля́гови, ля́гоми (*Фр.*), *pl.* Zeit wo man allgemein schlafen geht.

Лягови́ти ся, *Ке.* 117 — спáти sich schlafen legen.

Ляд, *m.* s. Ляночóк.

Ля́да, *f.* Laden; Fensterladen; Fensterrahmen, *m.*; 2) oberes Gerüst, der Schlagbaum im Webstuhl, worin das Weberblatt eingelegt wird.

Лядвéнець, -нця́, *m.* Schotenklee, *m.* (Lotus corniculatus). [sativa) *Вол.*

Лядвéць, *m.* Futterwicke, *f.* (Vicia

Лядни́к, *m.* Art Pflze.

Лядовни́к, *m. K.* polonisierter u. polnisch gesinnter Ruthene.

Лядува́ти, *v. n. K.* (*Пр.* II. 307) als Pole sich gebahren, polnisch gesinnt sein; лядовáне, *n. K.* polnische Gesinnung.

Ля́дунка, *f. g.* s. Ладівни́ця.

Ля́жка, *f.* mittlerer Klee, (Trifolium medium).

Ля́зькати, *v. n. dim.* s. Лягáти.

Лязурéвий, *a.* lazurblau; лязурóво-си́нїй lazurblau, *Пол.* [stein, *m.*

Лязу́рок, -рка, *m.* Lazur, Lazur-

I. Ляк, *g.* ляку́, *m.* Angst, Furcht, *f.* Schrecken, *m.* das Entsetzen.

II. Ляк, *g.* ля́ку, *m.* Lack, Siegellack, *m.*; 2) — золоти́й Goldlack, (Cheiranthus cheiri).

Лякáти, *v. n.* ängstigen, schrecken; — ся sich ängstigen, s. fürchten, s. entsetzen, *Пот.* III. 118; ля́каний, лякýчий *Левч. a.* leicht zu erschrecken, scheu; gescheucht.

Ля́кер. *m.* Lackfirnis, *m.*

Лякéрник, *m.* Lackierer, *m.*

Лякерувáти, *v. a.* lackieren.

Ляковéць, -вця́, *m.* чéрвень — Gummilack Schildlaus, *f.* (Coccus lacca).

Ляксувáти, *v. n.* laxieren, purgieren; лякс, *m.* das Laxieren.

Лякувáти, *v. a.* mit Lack verkleben, versiegeln. [pe eines Insectes.

Ля́лечка, *f. dim.* s. Ля́лька; 2) Pup-

Ля́лька, *f.* s. Ля́ля, Kinderpuppe, *f.* (ein Spielzeug); *adj.* ля́льчин, der Puppe.

Ля́ля, *f. Ч.* III. 23 die Primadonna am Feste gleichen Namens vor dem Georgitage; 2) s. Ля́лька; 3) *Kind, *n.*

Ля́ма, (*d.* ля́мка), *f.* Lahn, Gold-od. Silberlahn; Tresse, *f.*; 2) Gurt, *m.* Seil, *n.* zum Ziehen des Schiffes, des Fischernetzes, *He.*; das Ziehen, Schleppen selbst *C.* II. 179. 190; — ля́му тягну́ти *H.* 61. 202; 3) Tragband, *n.*; 4) *тéрти собí ля́мку *Кн.* (*Пр.* VIII. 218) im Amte, bes. im Militär dienen; 5) Lama, *n.* (Auchenia lama).

Ля́мент, etc. s. Лéмент.

Лямéць, -мця́, *m. Зап.* I. 287 Filz *m.*

Лямíвка, *f.* Einfassung, mit Band etc. *f. Ч.* V. 1120?

Ля́мпа, *f.* Lampe, *f.*

Ля́мпас, *m.* Randstreifen am Tuch, *m.*

Лямпя́р, *m.* Lampenmacher, *Пар.*; 2) Laternenanzünder, *m.*

Лямува́ти, *v. a.* mit Lahn, Tresse,

Band etc. besetzen, einfassen.

Ля́мус, *m.* gemauerte kleine Vorrathskammer, Lehmhaus, *n.*

Ля́мщик, *m.* Handlanger, Arbeiter beim Schiffziehen od. in der Fischerei, *m.*

Ляндáра, *f.* grosse, hässliche Landkutsche.

Лянé, *n.* das Giessen, Guss, *m.*

Ля́нка, *f.* Hemd aus feinem Linnen, *n.*

Лянний, s. Лїнний, льняний.

Лянни́ця, Flachsgespinst (Werg) *n. f.*; 2) Leindotter, *m.* (Camelina sativa). s. Иржій. [gelwicke, *f.* (Vicia cracca).

Ляночóк, -чкá, *m.* горóшок — Vo-

Ля́павка, *f.* s. Хля́павка.

Ля́пань, *n* ляпани́на, *f.* s. Хляпани́на, Pfuscherei, *f.*

Ля́панець, -нця, ля́пас, *m.* Maulschelle, Ohrfeige, *f. C.* I. 150.

Ля́пати, ля́пнути, *v. a.* s. Хля́пати; * — слóво ein ungeschcidtes Wort fallen lassen.

Ля́пкати, *v. a.* klatschen, klopfen.

Ля́рва, *f.* liederliches Weib, s. Лéрва, *Iic.*; 2) Larve, *f.*

Ля́рко, *m.* s. Гиля́рко. [III. 103.

Ля́савцї, *pl.* Art Händespiel, *Ч.*

Ля́си, *pl.* Scherzreden; — пiдпускáти *Ко.* 14. Lockungen anstellen, ködern, zu bethören suchen; schmunzeln.

Ляск, *m.* das Geklatsch.

Ля́скати, *Ст.* ля́снути, *v. n.* klatschen; klappsen, knallen. [Nachtigall), *m.*

Ля́скiт, -оту, *m.* Schall, Schlag, (der

Ля́ско, *adv. Ст.* mit Schall.

Ляскýха, *f. Iic.* s. Цокотýха.

Ля́фа, *f. Gr.* 22. Pension, *f.* Gehalt, *m.*

Лях, *m.* Pole, (ляхíвка, *f.* s. Ля́шка) * ляхá бúти seine Nothdurft verrichten.

Ляхвá, ляховá *f. coll.* s. Ляшня́.

Ляхíвский, *Др. c.* 214. *Мог.* ляховúтий, *К.* ля́цкий, ля́ший. *a.* polnisch.

Ля́ховка, (-івка), *f.* Stickerei an dem Hemde der Mädchen, *f. Сб.* III. 42; 2) s. Пiдтечка. [Korb, *m.*

Ляц, *m. Luts.* 155 Gerüststab beim

Лячли́вий, *a. Гуш.* bange, voll Angst.

Лячни́й, *a.* ängstlich, bange; менí & ля́чно (*adv.*) mir & ist bange, ich fürchte mich, ich ängstige mich; 2) furchtbar *Wgr.* 154.

Ля́чнiсть, -ости, *f. ГШ.* Bangigkeit, *f.* [s. Пóльща.

Ляччинá. ляшинá, *f* Polenland, *n.*

Ляшеня́, -я́ти, *n* Polenkind, *n.*

Ля́шити, *v. a.* polonisieren.

I. Ля́шка. *f.* Polin, *f.*

II. Ля́шка, *f. ungr.* s. Фля́шка.

Ляшня́ *f coll.* die Polen, *pl.* [ger) Pole.

Ляшóк, -шкá, *d.* ляшéнько *m.* (jun-

Ляшýга, ляхýта, ляшúско, (-и́ще), *m. aug.* s. Лях.

Ляшувáти s. Бушувáти.

I. Лящ, *m.* Blei, Brassen, *m.* (Abramis brama).

II. Лящ, *m. Левч.* s. Ля́панець.

Лящáти. (-íти), *v. n.* schallen; gellen, kreischen, lärmen.

M.

M, vierzehnter Buchstabe (Мислíте).

I. Ма, st. Мать (*accus. sgl.*) *Л.* 24. *Ос.* 95.

II. Ма, st. Моя́ *f.* (мiй &) *У. Ос.* 132.

III. Ма', st. Мáе *IГ.*; 2) in d. Kinderspr. = немá *Ос.* (61) VIII. 8. [zulen).

IV. Ма! st. Марiя! (*vocat.* bei d. Hu

Маóýть, (мáóiть *Ос.* 47. маóóте *Кв.*) *adv.* wahrscheinlich, es kann sein, ist möglich, vielleicht (мáе бýти). *Ос.* 197. 117.

Маóýтний, *a. Пар.* wahrscheinlich.

Мавáти, *v. a.* zu haben pflegen *Wgr.* 105. [nymphe, *f. Пот.* III. 58.

Мáвка, *f.* Wassernixe, -nymphe; Wald-

Мáвок, мáлок. -вка, *m.* Kind der мáвка, verwandelt aus dem потерчá nach 7 Jahren.

Мáвра, Мавруня, *f.* Maura.

Мавский, *a.* zu мáвка geh.; — велúкдень der Donnerstag in der Pfingstwoche. [helf! *Ос.* 94.

Магáй-ói! = помагáй Бiг! Gott

Магля́ва, *f. У.*?

Магни́тий, *a.* armselig, dürftig.

Магни́тити ся, s. Заноси́ти ся на щось: на дощ.

Магометáнин, *m.* Mahometaner,

Mohamedaner, -анка, *f.* -in, *f. adj.* магометáньский. [магоньóвий.

Мáгонь, *m.* Mahagonibaum, *m. adj.*

Магóник, *m.* s. Бердулéць.

Маґазúн, *m.* Magazin, *n.*; маґазинóвий, *a.* zum M. geh. Magazin.

Маґазúнєр, *m.* Magazineur, *m.*

Маґазúнник, *m.* Magazinarbeiter, *m.*

Мáґель, мáґоль, -ґлю. *m.* Mangel, Rolle, *f.*; 2) Brustbaum des Webstuhles, *m.*

Маґéрка, *f.* (viereckige) Mütze.

Мáґіка, *f.* Magik, *f.*; *adj.* маґічний, magisch.

Маґíлка, *f.* s. Мáндрик, Quargkäse, *m.*

Маґістрáт, *m.* Magistrat, *m.* (*adj* маґістрáцкий); *m.* * — бóжий, Kirche, *f. Gr.* 23. *vgl.* Маєстáт. [quehle, *f.*

Маґлївнúк, *m.* Rolltuch, *n.* Roll-

Маґлївнúця, маґлярка, *f.* Handmangel, *f.* (die Wäsche).

Маґлювáти, *v. a.* mangeln, rollen,

Маґлярь, *m.* Appretierer, *m. T.*

Мáґнáт, *m.* Magnat, *m. C.* I. 56; *adj.* маґнáцкий. [*n. Пол.*

Маґнéзий, мáґній, *m.* Magnesium,

Мáґнес, мáґнит, *Пол. m.* Magnet, *m. adj.* маґнесóвий, маґнúтний, magnetisch, Magnet-.

Маґнúтизм, *m.* Magnetismus, *m.*

Маґнитувáти, маґнесувáти, *v. a.* magnetisiesen.

Маґóла, *f.* Rind ohne Hörner, *n.*

Маґýра, *f. N.* mehrerer (höheren) Berge, *Wgr.* 178.

Мадь, мáда, *f.* bodenloses Koth.

Мáджер, (мяжáр), *m.* Kolben zum Enthülsen der Hirse, *m.* (*B.*). [ratte, *f.*

Мадзýр, *m.* s. Мазýр; 2) Wander-

Мадринéць, (манд-), *m.* s. Модринéць. [Grasbutter, *f.* Маєs. Майо-.

Маєвúй, *a.* Mai-; -é мáсло Maibutter,

Маєстáт, *m. Др. с.* 51 kirchliches heil. Geräth. [-тку, *m.* s. Майнó.

Мáєт, мáят, *Mi.* II. 189. маéток,

Маéтність, -ости, *f.* Grundeigenthum, Gut, *n.*

Мáжа, *f.* Frachtwagen, *m.* (der чумакú, татáре &); *adj.* мажéвий zur m. geh.

Мáжар, *m.* Wagner der мáжа, *m. Шіс.*

Мажáра, *aug. f* grosser Wirtschaftswagen, *Левч.*

Мажибрéда, *m. У.* elender Scribler.

Мазь, *f.* Theer, *n.* Wagenschmiere, *f.*

Мазáй, *m. Пар.* Tintenkleckser, *m.*

Мáзальниця, *f. He.* Arbeiterin bei dem Anwurf der Wände mit Lehm, beim Tünchen.

Мáзанє, *n.* das Streichen, Schmieren.

Мáзанка, *f.* Lehmhütte, *f.*; 2) Schäferhemd in Butter eingekocht; 3) einfarbiges Osterei.

Мáзати (мáжу, мáжеш), *v. a.* schmieren, bestreichen: ablöschen, wegwischen, streichen; * streicheln, liebkosen, verziehen (das Kind) *He*; мáзаний, *a.* verzärtelt, verzogen; мажýчий, *ptc. Пол.* abfärbend.

Мáзга, *f. Ст.* Gehirn, *n.*

Мазгуля́ти *a. a.* schmieren, klecksen.

Мазéпинщина, *f.* Zeit u. Geschichte des гетьмáн Мазéпа, *K.*

Мазúлка, *f.* s. Квач, *Шіс.*

Мазúльниця, s. Мáзальниця.

Мазúстий, *a. Пол.* schmierig.

Мазúй, *m.* s. Мазýн; zahmer u. sanfter Ochs.

Мазїрúн, *m.* Sohn des Мазáр.

Мáзка, *f.* Blut, *n. Ко.* 34; 2) s. Мáзанка 1) *H.* 187. [Schmier-, Kaliseife, *f. Пол.*

Мазкúй, *a.* schmierig; fett; -е мúло

Мазнúця, *f.* Theermeste, *f.* Schmierfass, *n.* [Stromgebiete der Самáра, *m.*

Мазнúчне, (бзеро), *s. n. a.* See im

Мазýн, (*d.* -ýнчик, мазунятко, *n. Ст.*), *m.* verhätscheltes Kind, Muttersöhnchen, *n.*

I. Мазýр, *aug.* мазурéґа), *m.* Masure, Kleinpole, *m*; 2) poln. Tanz; Мазýрка, *f.* Masurin; 2) Masur-Polka, *f.*

II. Мазýр, мазурáч, *m* мазурáтий, *a.* Sudler; beschmiert, besudelt.

Мазýрки, *pl.* Art Aepfel.

Мазýрок, -рка, мазýр, *m.* Feldsperling, *m.* (Fringilla mont.); 2) Art Kuchen.

Мазýрский, *a.* masurisch.

Мазýрщина, *f.* Land, Volk, Sprache & der Masuren.

Мазýха, *f. P.* II. 44. Sudlerin, schmieriges, tölpisches, faules Mädchen.

Мазюка, *f.* Wagenschmiere, *f.* s. Мазь.

Мáзянка, s. Мáзанка 2).

Мазяр, *m.* Schmiersieder, Theerbrenner, *m.*; 2) s. Гівняр 1).

I. Май-май-май, *int.* vom schnellen Schwenken u. Schwingen.

II. Май, *adv.* s. Майже; ещé маймай (*B.*) es geht noch an; 2) mehr: bei dem *posit.* u. *compar.* den Grad verstärkend: май мéнший bedeutend kleiner; 3) als Einschiebsel „halt"; 4) май — май theils — (*B.*); entweder — oder, sowohl — als auch. *Oz.* 200. 209.

III. Май, *g.* маю, *m.* Laub, *n.* Blätter, *pl*; 2) Löwenzahn, *m.* (Leontodon taraxacum); 3) *g.* Мая Monat Mai.

Майбúй, *conj.* als wenn; 2) s. Майже.

Майбýти, *vdv.* s. Маóуть.

Майва, *f.* Flagge, *f.*

Майгова, *f.* s. Очерéт.

Майдáк, *m.* *Egb.* 23? s. Хвіст.

Майдáн, *m.* freier, unbebauter Platz; Anger, *m.*; 2) s. Галява (*B.*); 3) Theerbrennerei, *f.* *P.* II.13; 4) Nbfl. des Прут.

Майдáнчик, *m.* *Me.* 466 Theerbrenner, *m.*

Майдати, *v.* *n.* wedeln (хвостóм).

Майже, *adv.* fast, beinahe.

I. Майка, * з майки кого заходúти auf Umwegen an jmdn herantreten, jmdn zu überlisten trachten.

II. Майка, *f.* spanische Fliege, Pflasterkäfer, *m.* (Lytta vesicatoria); 2) — олíйна Maiwurm, *m.* (Meloë proscarabaeus), *Hол.* [майкутóм mit linker Hand.

Майкýт, майкýтник, *m.* Linkhand;

Майло, *n.* Alles was hin u. her bewegt wird; Schleier, *m.* *Cm.* s. Маяти.

Майморúця, *f.* Pfad, *m.*? (*Зоря* IV. 145). (& *Oz.* 70.

Маймур, маймурóвий, s. Мармур

Майнáчити, s. Маняти, маячити.

Майнúй, *a.* reichbelaubt.

Майнó, *n.* Habe, *f.* Vermögen, *n.*

Майнýти, майнувáти, *v.* *n.* forteilen, wegstieben, *Ш.* I. 356 *IГ.*

Майóрити, *v.* *n.* s. Маяти ся, *H.* 86; сóнце — vom Zwielicht *Oc.* (62) IX. 62.

Майран, *m.* Mairan, *m.* (Origanum majorana) *B.* [*Ч.* III. 32.

Майский, *a.* Maien-, im Monate Mai

Майстáт, *m.* *Mx.* (*cnp.* 66) на -тї зложéний aufgebahrt unter kirchl. Geräth s. Маестат-

Майстер, (-тир, майстро, *Щог.*), -тра, *m.* Meister *m.*; я на се — ich bin hierin ein Meister *P.*I.6; bes. Baumeister.

Майстéрний, *a.* künstlich verfertigt, *Фр.*

Майстéрский, *a.* meisterhaft, meisterlich, *Пар.* *Фр.*

Майстéрство, *n.* Meisterschaft, *f.*; 2) Werkzeuge (*pl.*) zum Meistern; 3) Bau, *m.* Bauart, *f.* *C.* II. 152.

Майстрóвий, *s. a. m. Cm.* s. Майстер; *a.* des Meisters; kunstfertig *Pч.* 82; kundig der Zimmermannsarbeit *Ч.* IV. 5; майстрóва, *s. a. f.* Meisterfrau, Meisterin, *f.*

Майструвáти, *v.* *a.* (kunstfertig) arbeiten, verfertigen *Ш.* II. 231.

Майталáти, (-тол-) *v.* *n.* und — ся §. s. Маяти. [hosen der Frauen, *pl.*

Máйтки. (*d.* máйточки). *pl.* Unter-

Майвка, *f.* Maifest, *n.*; 2) dünne Holzstange; 3) Oelkäfer, *m.* (Meloë); 4) Mousseron, Mehlschwamm, *m* (Agaricus prunulus) *Вол.*

Máїк, *m.* s. Вéресень. [lauben.

Маїти, *v.* *a.* mit Laub verzieren, be-

Мак, *m.* Mohn, *m.* (Papaver somnif.), Mohnsamen, *m.*; мак-видюк *Ч.* I. 81 s. Зїркáтий мак; máком сíсти, s. Розсúпати ся; — сидíти still sitzen; на мак-зéрно не мá в тім прáвди nicht ein Körnlein Wahrheit ist darin. *adj.* máків, -ова, -ове.

Макаóýнда, *m.* Vagabund, *m.*

Макáла, §. Макáрий, *m.* Macarius.

Макáц, *m.* kleiner Frosch, s. Нáба.

Máківка, *f.* Mohnkopf, *m.* -kapsel, *f.*; 2) Knopf e. Thurmes; Kuppel, *f.* Giebel, *m* eines Gebäudes, *Левч.*

Máківник, *m.* s. Маковник.

Máківочка, *f.* *dim.* s. Máківка; 2) Art Mädchenspiel *Ч.* IV. 46.

Макíтра, *f.* Reibschüssel, *f.*; 2) s. Котелевúна *Левч.*

Маковéй, *m.* Makkabäer; маковéйске зíлє geweiht am Tage der heil Makkabäer am 1. Aug. a. St.

Маковéць, -вця́, *m.* *Ч* III.48. s. Мак.

Máкóвий, *a.* Mohn, aus Mohn.

Маковúнє, *n.* Mohnstengel, *pl.*

Маковúця. *f.* Kuppel einer Kirche, *f.*; 2) *N.* e. Berges u. der Umgegend; Маковичанúн *m.* Einwohner dortselbst, *m.* *Top.*

Маковíй, *m.* s. Макопíйка.

Маковíйка, *f.* der Tag der Märtyrer Makkabäer, (1. Aug. a. St.); die Fasten vor Успéние, s. Спáсівка.

Máковник, (*d.* -úчок), *m.* Mohn-

plätzchen, *n.* (in Honig gekochte Mohnkörner in viereckige Täfelchen getrocknet); Monkuchen, *m.*

Маковни́ця, *f.* Verkäuferin von Mohnplätzchen, *f.*; 2) *Ф.* (*Поез.* 1867. 34) Kirchenthurm, *m.*

Макогі́н, -о́на, *m.* (-гі́нка, *f.*), Walze, *f.* Mangelholz, Rollholz, *n.* Reibstock, Reibkolben zum Einreiben, Quetschen des Mohnes & *m.*; 2) der Achsentheil, worauf das Wagenrad kommt.

Макого́нь, *n. coll.* Maiskolben, *pl.*

Макодзьо́б, (-дзьо́биця). *f.* Buchfink, *m.* (Fringilla coelebs).

Маколь|о́ндра, (-ля́дра), макопі́йка, (пе́й-) *f.* Bluthänfling, *m.* (Fringilla cannabina). [кі́тра 1).

Макоте́рть, *f.* макорте́т, *m.* s. Ма-

Макоти́ра, *f.* s. Макогі́н 1); *glatt rasierter Kopf *M+B.* 128. [Rube.

Мако́ша, *f.* altslavische Göttin der

Макрі́ш, *m. Вел.* I. 161 Art Pflze.

Макси́м, *m.* Maximus; Макси́миха, *f.* Weib des M. [2) Nbfl. der Стри́мба.

Макси́мець, -мця, *m. N.* e. Berges;

Маку́ра, *f.* Alpe, *f.* s. Магура.

Маку́х, *m.* Mohnkuchen, Oelkuchen, *m.* (aus d. Oelmühle). [kuchen ähnlich.

Макухова́тий, *Ч. V.* 176 dem Oel-

Маку́ша, *f.* hässliche, zwerghafte, untersetzte dabei putzsüchtige Kokette, (*Ф.*).

Макуша́нка *f.* Speise aus маку́х bereitet (*B.*).

Мал, *a. H.* 28 s. Мали́й. [reitet (*B.*).

Маль, *f.* (*pl.* ма́лі) *coll.* junge Schafe.

Мала́й, *m.* s. Мела́й.

Мала́нка, (*d.* -а́ночка) *f.* Melania; 2) Unterhaltung mit Verkleidung eines Burschen als Mädchen, mit Liedern u. Neujahrwünschen am Abend vor dem Neujahr, *B.* (*Пр.* IX. 69) *Kol.* I. 121; 3) Art Spiel bei e. Todtenfeier *Шій.*

Мала́нкати, ити́ у Мала́нку; 2) an der Unterhaltung M. theilnemen.

Малаха́й, *m.* grosse Pelzmütze mit vier Zipfeln; 2) *C.* I. 187 Peitsche, Geissel, *f.*

Мала́цкати, мала́цнути, *v. a.* mit flacher Hand schlagen.

Мала́шка, *f.* s. Мала́нка 1).

Мальга́ва, *f.* s. Яру́га.

Мале́, *s. n. a.* $^1/_{12}$ Liter als gew. Portion Brantwein. [*Cm.*; 2) Bild, *n.*

Ма́лево, *n.* Zeichnung, Malerei, *f.*

Мале́вний, kleinlich, geringfügig.

Мале́нький, мале́нечкий, (-е́сенький, -е́сечкий), *M.* II. 163 *dim. a.* sehr klein, winzig; *adv.* ма́ленько wenig; по-мале́ньки (-ку) allmählig, sehr langsam, ganz sacht.

Малена́ *f. coll.* kleine, niedrige Sachen, Gegenstände, Gewächse. [desalter, *До.*

Мале́ньківть, з -ости, von, seit Kin-

Маленя́, -я́ти, *n.* kleines Kind.

Малети́нець, -нця, *m. N.* e. Berges.

Мале́ча, *f.* Kindheit, *f.* Kindesalter, *n.*; 2) —, мале́чина *coll.* die Kleinen, die Jüngsten, kleine Kinder, kleines Volk, *Біл. Левч.*

Малиґа́рня, *f.* s. Розсадни́к, *Gr.* 23.

Мали́зна, *f.* Kleinigkeit, *f.* geringfügige Sache, *Cm.*

Мали́й, *a.* klein, wenig, gering.

Ма́ли́к, *m.* Zwerg, *m.* (von e. Bukkeligem); — маликува́тий кінь Pferd mit eingefallenem Rücken.

Мали́на, (*d.* -и́нка), *f.* Himbeere, *f. pl.* Himbeersträuche, *pl.* (Rubus idaeus); *adj.* малино́вий.

Малині́вка, Art Birnen; 2) сла́вка — Rothkelchen, *n.* (Sylvia rubecula).

Малинни́к, *m.* Ort wo viele Himbeeren wachsen.

Малиня́к, *m.* Himbeerenwein, *m.*

Мали́ти, *v. a.* kleiner machen, verringern.

Малито́вня, *f. Левч.* s. Молито́вня.

Мали́шко, *m.* der Kleine, s. Мале́ча 2). [mel, *n.*

Малї́вка, *f.* Käselaibchen mit Küm-

Малївни́й, *a. Св.* s. Мальовни́й, bildschön. [klein, *pl.*

Ма́лї́г, *m. coll.* junge Lämmer, Zik-

Малї́ґна, малї́ґра, *f.* das Irrereden in der Fieberhitze.

Ма́лість, -ости *f.* Kleinheit, *Пар.* Kleinigkeit, *f. Др.*; 2) Kindesalter, *n. M+B.* 90.

Малї́ти *v. m.* kleiner werden, eingehen.

Ма́лї́ч *f.* s. Мале́ча 2) und Ма́лї́г (*B.*).

Ма́ло, *adv.* wenig; nicht lange; ein wenig, das wenige, — чого́ wenig wovon; ма́ло-заго́дя ein wenig später, nach kurzer Unterbrechung; м. хто selten jmd, м. коли́ selten wann; м. не...., м. що не.... es fehlte wenig, beinahe, fast, з ма́ла (з мало́го, з ма́лку) von Klein an, von Jugend auf; ма́ло по-ма́лу allmählich, nach und nach.

Маловáжити, *v. a.* собí щось (когось) etw. (jmdn) gering achten, leicht nehmen, gering schätzen.

Маловáжний, *a.* unwichtig, unbedeutend, geringfügig.

Маловáжність, -ости, *f.* Unwichtigkeit, Geringfügigkeit, *f.* [*m. Пар.*

Мальóванець, нця, *m.* *Figurant,

Мальóванка, *f.* bunt bemaltes Tuch, Kleid &.

Мальовáти, s. Малювáти.

Мальовúло, *n.* Gemälde, Bild, *n.*

Маловíрний, *a. Пар.* kleingläubig.

Маловíчний, *a. Кл.* kurzlebend.

Мальóвний, *Ос.* (61) II. 234, мальовни́чий, *К. a.* malerisch.

Маловóдний, *a.* wasserarm. [det.

Малограмóтний, *a.* wenig gebil-

Малограмотність, -ости. *f.* Unwissenheit, *f.*

Малодéржний *a.* geringhaltig, *Пар.*

Малодéржність, -ости. *f.* Geringhaltigkeit, *f. Пар.*

Малоду́шие, *n. Ш.* II. 108, малоду́шність, -ости, *f.* Kleinmuth, *m.* Verzagtheit, Engherzigkeit, *f. ГШ.*

Малоду́шний, *a.* kleinherzig, engherzig; kleinmüthig.

Малозвíстний, *a.* wenig bekannt.

Малоземéлє. *n.* Knappheit, Unzulänglichkeit des Bodeneigenthums.

Малоземéльний, *a.* Kleingrund-.

Малозéрний, *a.* mit spärlichem Samen. [Kaliber (v. Feuerwaffen).

Малозíркий, *a.* (*Ф.*) vom kleinen

Малознáчний, *a.* unbedeutend, gering, geringfügig, *ГШ.*

Малокóристний, *a.* wenig nützlich, nicht vortheilhaft. [einige wenige.

Малокотрúй, *a.* selten ein, s. jmd; *pl.*

Малокрóвний, *a.* blutarm, anämisch, *Кн.* [mut, Anämie, *f.*

Малокрóвність, -ости, *f.* Blutar-

Малолíт, *Ме.* 291; малолíтний, *a.* малолíток, -тка, *m.* jung an Jahren, minderjährig, unmündig.

Малолíтність, -ости, *f.* Minderjährigkeit, Unmündigkeit, *f.* [Zahl.

Малолíчний, *a. К.* klein an der

Малолю́дний, *a.* wenige Individuen zählend; menschenarm, volksarm, *К.*

Малолю́дність, -ости, *f.* geringe, schwache Bevölkerung.

Малолю́дком зостáти ся *К.* sehr wenig Menschen zählen, entvölkert werden.

Маломíщанúн, *m.* Kleinbürger, Kleinstädter, *m.* [*Пар. a.* kleinstädtisch.

Маломíщáньский, маломíйский,

Маломóвний, *a.* wenig sprechend, wortkarg. [kargheit, *f.*

Маломóвність, -ости, *f.* Wort-

Маломóжний, *a.* wenig vermögend, unvermögend, unbemittelt.

Малоплóдний, малоплодови́тий, *Фр. a.* wenig fruchtbar, fruchtarm.

Малоплóдність, -ости. *f.* Unfruchtbarkeit, *f.* [*m. Пар.*

Малопрóдаж, *f.* Kleinverschleiss,

Малорóслий, *a.* kleingewachsen, von kleinem Wuchse, niedrig *Не. ГШ.*

Малорóслість, -ости, *f.* kleiner Wuchs. [herzig *Б.*

Малосьвíдчий, *a.* unerfahren; eng-

Малосúлє, *n.* Kraftlosigkeit, Schwäche, *f. Б.* [ten) *Ш.* II. 9.

Малосúлий, *a.* schwach (an Kräf-

Малóта, *f. coll.* Menschen ohne Bedeutung, *pl. Ос.* 155.

Малоу́мний, *a.* unverständig, thöricht; blödsinnig, unzurechnungsfähig, (*B.*).

Малоу́мність, -ости, *f.* Blödsinnigkeit, *f.* Unverstand, *m.*

Малоучéний, *a.* wenig gelehrt.

Малоцíненє, *n.* Geringschätzung, *f. Пор.* [geringachten.

Малоцíнúти, *v. a.* geringschätzen,

Малоцíнний, *a.* geringschätzig, *ГШ.*

Малочислéнний, *a.* wenig zahlreich, gering an Zahl. [ringe Anzahl.

Малочислéнність, -ости, *f.* ge-

Мáлпа, мáлфа, *Wgr.* XV. *f.* Affe, *m.*

Малпувáти, *v. a.* nachäffen.

Мáльство, *n.* Kindheit, *f.* з малóго мáльства *К.* von zarter, K.

Мальфíвниця, *f. Ф.* Hexe, *f.*

Мáльчик, малю́к, *Лекч. m.* der Kleine, Knabe, Bursche, *m.*

Малювáти, *v. a.* malen; *мальóваний, *a.* nur gemalt, nicht wirklich, nichtig.

Малюзúна, *f.* s. Русáлка, Melusine (halb Mädchen, halb Fisch).

Малюнкóвий, *a.* malerisch, *Кл.*

Малю́нок, -нку, *m.* Gemälde, Bild, *n.*

Малю́ство, *n. Св.* Kleinigkeit, Geringfügigkeit; Kleinlichkeit, *f.*

Малю́та, *m. f.* von kleinem Wuchs, vom

kleinen winzigen Menschen, *ЛД.С.* II. 112.

Малю́хний, малю́сенький, *a. Левч.* s. Мале́нький. [*H.* 23. *ОП.*

Маля́, -я́ти, маля́тко, *n.* kleines Kind,

Ма́лява, *f.* Nbfl. des Прут; 2) *N.* e. Berges. [ский, Maler-.

Маля́р, *m.* Maler, *m. adj.* маля́р-

Маляріївна, *f.* Tochter des маля́р; маля́рка Weib des м.

Маля́рня, *f.* Maleratelier, *n. Левч.*

Маля́рство, *n.* Malerei, *f.*

Маляручу́к, *m.* Malerbursche, *m.*

Ма́ма, *f.* Mutter, Frau Mama, *f. adj.* ма́мин, — син s. Мамі́й.

Мама́й, *m. КС.* (82) V. 348 s. Ба́ба 13).

Мамалиґа, (-и́я), *f.* s. Куле́ша.

Мамі́й, *m.* Muttersöhnchen, *n.*

Ма́мка, *f.* Amme, *f.* пити́ в мамки́, за ма́мку s. Ма́мчити; 2) Mutter, *f.* s. Ма́ма.

Мамкувати, s. Ма́мчити.

Ма́мляти, ма́мрати, *v. a.* s. Ґа́млати, etw. flau arbeiten, f. gehen &.

Мамо́на, *f.* Mammon, *m.* *Geld, *n. МШ.*

Ма́мочка, *f.* s. Маму́ня, (*vocat.* ма́мчико *У.*).

Ма́мра, *m. f.* (-а́вець, *m.* -а́вий, *a.*) s. Ґа́млавий, flauer Arbeiter.

Ма́мрам, *m.* † *К.* (*Нива.* 142. 175) schriftliches Document, Vollmacht, *f.*

Ма́мси, *pl.* s. Палятýрки.

Мамýла, *m.* s. Нюнька.

Мамýня, *f.* (*vocat.* ма́мунь *Ле.* 79. 89) *dim.* Mütterchen, liebe Mutter.

Мамцій, *m.* s. Мамі́й.

Ма́мчин, *a.* der Amme, Ammen-.

Ма́мчити, *v. n.* Ammendienste verrichten, Amme sein; (*v. a.* — ди́ти).

Ма́на, Zusatzpartikel: кто-ма́на, що-ма́на, де-ма́на & wer immer, was i., wo i. & (кто-бу́дь &); 2) *adv. Фр.* s. Мо́же.

Мана́, *f.* s. Ма́ра́ *C.* I. 200; Trug, *m.* Täuschung, Bethörung, Vorspiegelung, Lockung, *f.*, ману́ кому́ пуска́ти blauen Dunst jmdm vormachen.

Манасти́р, манасти́рище, & s. Монасти́р &; мана́х *Левч.* s. Мо́нах &.

Мана́та, *f.* яка́сь — з не́ба впа́ла =? плане́та, ein Wunderding.

Мана́те, *n coll.* мана́тки, *pl. К. P.* II. 194 Habseligkeiten, Siebensachen; Lumpen.

Мана́тка, *f. Ф.* s. Хусти́на.

Манґе́р, *m.* ehem. $1\frac{1}{2}$ Kreuzer Wiedernerwährung; *pl.* *Geld, *n. ВБ.* [nensis.

Манґеру́шок, -шка, *m.* Aster chi-

Мандари́на, (*d.* -и́нка), *f.* weibl. Oberrock.

Мандáтор, (verächtl. мандатори́на), *m.* Mandator, ehem. Ortsrichter u. Bezirksvorstand, *m*; *adj.* мандато́рский.

Мандебу́рия, *f.* = Маґдебу́рґия Magdeburgerrecht, маґдебу́рске пра́во.

Ма́нделъ, (-дїль, -дзїль), *m.* Mass von 15 Stück, bes. Bundstroh.

Манджа́к. *m.* Schabe, *f.* (Blatta orient.).

Манджа́ти, *v. n.* rüstig, munter wandern.

Мандзьо́х, *m.* §. s. Мандрівець.

Мандибу́рка, *f.* Kartoffel, *f.* (Magdeburger Frucht.). [-kuchen, *m.* (пиріг).

Мандибу́рянúк, *m.* Kartoffelbrod,

Мандильо́ха, *f.* s. Мудо́ха.

Ма́ндри, *pl.* *M*+*Б.* 51 s. Мандрі́вка

Мандриґу́ля, *f.* Einbeere, *f.* (Paris quadrifolia); s. Матридýна. [chen, *m.*

Ма́ндрик, *m.* Quarkkäse; Käseku-

Мандрівéць, -вця́, *Ст.* мандрівни́к, *m.* Wanderer, Reisender, Turist; Nomade, *m.*

Мандрі́вка, (*d.* -і́вочка), *f.* das Wandern, Reisen; Wanderung, *f.* Wanderzug, *m. adj.* мандрівни́чий, der Wanderung, Reise-. [gereiste, s. Захо́жий.

Мандрівний, *a.* der Reisende, Zu-

Мандрьо́ха, *f.* Landstreicherin, die „Fahrende", *Мак.*; liederliche Dirne *Кв.* 126.

Мандрува́ти, *v. n.* wandern, reisen, ziehen, streichen; мандро́ваний, *a. Кв.* 407 flüchtig, verlaufen.

Манди́к, *m.* Bauerkittel, *m.* [machen.

Мане́жити ся, sich zieren, Ziererei

Мане́нький, *a.* s. Мале́нький.

Мане́ра, *f.* Manier, *f. adj.*; мане́рний, manierirt, affectiert.

Мани́сто, *n.* s. Мони́сто.

Мани́ти, *v. a.* trügen, täuschen, berücken; vorspielen, vorgaukeln, verlokken, кого́сь чим. [Irrwege. *pl. Ш.* II. 226.

Манівці́, *pl.* Umwege, Nebenwege,

Маніжний, *a.* geziert, gezwungen, affectiert.

Манїти ся, s. Сни́ти ся, (*Фр.*).

Ма́нїр, *m.* s. Мане́ра, *Ос.* (62) X. 111.

Ма́нїя, *f.* Manie, Leidenschaft; Bethörung, *f.*; Wahnsinn, Taumel, *m.*; 2)

N. e. teuflischen Wesens, Quälgeist, *m.* Phantom, Ungeheuer, *n.*

Мáнка, *f.* Blende, *f.* *Пол.*

Мáнька, *f.* Rind, *n.*

Манклю́в, *m.* s. Иняклюв.

Манько́, *m.* s. Михáнь.

Манько́лїя, *f.* Melancholie, *f.* Trübsinn, *m.*

Манли́вий, *a.* verlockend, trügerisch, *BE.* [fluitans); манни́сте молоко́? [sinn, *m.*

Мáнна, *f.* Mannagras, *n.* (Glyceria

Манновéць, -вця́, я́сень — *m.* Mannaesche, *f.* (Fraxinus orni).

Мання́, (-нє), *n. C.* s. Мара́, моро́ка?

Мановéць, -вця́, *m. K. Пар.* s. Манівці́. [seligkeit, *f.* *Пар.*

Мáнок, -нку, *m. Ст.* s. Майно́, Наб-

Маноци́вник, *m. KC.* (82) 591 Gaukler, Zauberer, *m* [*f.*; 2) *s. f.*

Мантá, *f. Зг.* Verlockung, Betrügerei,

Мантá, мантáч, мантíй, мантяни́к, мантя́р, *m.* Betrüger, Schwindler, Gauner, *m.* (-я́рка, *f.* -in, *f.*).

Мантáчити, мантúти, мантúлити, *v. a.* betrügen, schwindeln, schachern, feilschen. [Nachwetzen der Sense.

Мантáчка, *f.* hölzerner Spatel zum

Мантúвий, *a.* betrügerisch, *Бор.*

Мáнтия, *f.* Mantel eines Fürsten, e. Bischofs, *m.* [gener Rock.

Мантли́на, *f.* schlechter, abgetra-

Мантýли, *pl.* Art Maiskuchen mit Käse; 2) мантýлки, *pl.* Naschwerk, *n.*

Манýйло, *m.* Manuel.

Манýти ся, *impers.* мане́ ся комýсь про щось jmdm ist etw. im Sinn, steht vor Augen, *Б.*; jmd fühlt sich hingezogen, *M.* II. 101. [ziger Vogel.

Манýшка, *f.* — співóчка Art win-

Мáнцї, *pl.* кúдати в мáнцї Würfel spieleu, *Пар.* [кий.

Манюсенький, *a. dim.* s. Манéнь-

I. Мáня, *f.* s. Мáрія.

II. Маня́, *f.* Loch, woraus das Mehl von zwischen den beiden Mühlsteinen herausfällt. [name der Frauen *H.* 267.

III. Мáня *f.* s. Мана́, *ОП.*; 2) Art Spitz-

Маня́к, *m.* Phantom, Gespenst, Gaukelbild, *n. TP.* 55; 2) Schwindelkopf, Verführer, *m.*; 3) s. Баламýт I. 1); 4) leichter Reiter, *K.*

Маня́ка, *f. K.* II. 42 s. Маня́к 1).

Маня́чити, *v. n.* s. Маячити; мрíсти, *K.*; stecken, *P.* I. 74. hocken, kauern, *M.*

Мáпа, *f.* Mappe, Karte, Landkarte, *f.*

Мáра́, *f.* Gaukelbild, Phantom; Gespenst; Traumgesicht, *n.*; leerer Traum, *He.*, s. Мрія; 2) Täuschung, *f.* = мана́ *Кв.* 206: напусти́ти на кого мару́.

Мáравий, *a. B.* schmierig.

Мараду́к, *m.* §. Ueberbleibsel, *n.*

Марасу́да, *m. f. H.* 129 der (die) sich garstig u. schmutzig kleidet.

Мáрати, (-áю, -áєш), *v. a.* beschmieren, besudeln.

Маráтка, *f.* Kalmar, *m.* (Loligo).

Марвáвкати, *v. n.* s. Мáвкати.

Мáргá, *f.* s. Маржúна; grosse Viehherde.

Мáргель, *m. N.* e. Berges. [Mergel, *m.*

Маргель, -глю, *m.* Mergel, *m.*

Маревни́чий, *a. Ст.* schwärmend, Phantasie-.

Мáрево, *n.* Zwielicht, Halbdunkel, *n.*; 2) Schwärmerei, Phantasie, *f.* Wahn, *m. H.* 61.

Марéна, (*d.* -éночка), *f.* der Baum (Puppe &) am Feste des Кýпало, — купáльна *Ч.* III. 194; 2) s. Мерéна.

Марéнник, *m.* Ungethüm, *n.* [fluv.

Маренчýк, *m.* junge мерéна, Barbus

Мáрець, -рця, *m.* Monat März. (*B.*).

Маржúна, (*d.* -úнка), *f.* Rindvieh, *n.*

Мáри, *pl.* Bahre, *f.* [ти собí.

Марикувáти собí, s. Кривдувá-

Марúлька, *f.* Amaryllis; марилковáті, *pl.* Narcissenartige, (Amaryllideae).

Марúна, (-úня), Марúся, (-úсень-(-úська), *f.* Marina, Maria.

Маринá, *f. A Г.* 162 s. Мара́, мáрище: осинá ім — маринá! = ? Морéна.

Маринáта, *f.* mariniertes Fleisch.

Марúнна, марúна, *f.* s. Марýна; Anthemis nobilis.

Маринувáти, *v. a.* marinieren.

Мáрити, *v. a. M. Ст.* träumen, im Traume sehen, мáрить ся в снí, *Дзв.*

Маричéска, *f. N.* e. Berges u. einer полонúна.

Мáрище, *n.* s. Мáра 1).

Мариюнка, *f.* s. Илéць.

Мариянка, пшени́ця = *f.* Art rother Sommerweizen. [Mariechen.

Мáрія, Марíйка, *f.* Maria, Marie,

Марiáн, *m.* Baldrian, *m.* (Valeriana

Мáрка, *f.* Marke, *f.* [offic.).

Маркитáнт, *m.* Marketender, *m.*; маркитáнка, *f.* Marketenderin, *f.* (*adj.* -áньский).

*

Маркія́н, *m.* Marcianus.
Мáрко, *m.* Marcus.
Марко́тка, *f.* s. Мархóтка.
Марко́тний, (-кітн-), *a.* verstimmt, niedergeschlagen, traurig.
Маркува́ти, *v. a.* markieren.
Марлúвий, *a. Зар.* schwärmerisch, phantasiereich; trügerisch.
Мармазúнка, *f.* Mütze aus rothem od. blauem Tuch.
Мармáрія. Мармáрщина, *f. Гол.* Marmaroszer Comitat = Мармарóска столúця. [Тúса.
Мáрмарош, *f.* nördlicher Nbfl. der
Мармедю́га, (-адю́га), мармолай, *m.* nichtsnutziger, böser Bube. [245.
Мармúза, *f.* §. Gefriss, Gesicht, *n. Кч.*
Марморя́ний, *Не.* мармуро́вий, *a.* aus Marmor.
Мáрмур, (-мір), *m.* Marmor, *m.*; 2) Heckensperling, *m.* (Accentor modularis).
Мармýрник, *m. B.* Lathyrus silvestris.
Мармурува́ти, *v. a.* marmorieren.
Марнúй, (*d.* -енький), *a.* schlecht aussehend, abgehärmt; elend, dürftig; 2) eitel, nichtig, vergänglich; *adv.* мáрно, — з сьвíта зійти́ elend umkommen; zwecklos, nutzlos, [Nichts, Nichtigkeit, *f.*
Марнúця, *f. МШ.* eitler Tand, eitles
Мáрність, -ости, *f. K.* das Eitle, Eitelkeit; Vergänglichkeit, *f.*
Марні́ти, *v. n.* verkümmern, elend, siech werden. [ben, *m.*
Марновíрство, *n. K.* Aberglau-
Марнодýмець, -мця, *m.* eitler (stumpfer) Tropf, *Ст.* [*Не.*
Марнойдýчий, *a.* eitel vergänglich,
Марномóвець, -вця, *m.* eitler Schwätzer, *K.*
Марнóполь, *m.* = Маріýполь, *Левч.*
Марносьвя́т, Ярéма, — *Pa.* I. 239? s. Пустосьвя́т.
Марнослóве, *a.* leeres Geschwätz, *K.*
Марнотрáвити, марнотрáтити, *v. a.* verschwenden, vergeuden, verprassen.
Марнотрáвиця, *Гол.* III. 167, (-áвниця, *Шар.*), *f.* Verschwenderin, *f.* liederliches, leichtsinniges Weib.
Марнотрáвний, *a.* verschwenderisch, *Шар.* [ник, *Фр. m.* Verschwender, *m.*
Марнотрáвник, *Шар.* марнотрáт-
Марнотрáвство, *n.* Verschwendung, *f.* [schwenden.
Марнувáти, *v. a.* vergeuden, ver-
Маровáтий, *a.* unrein, *B.* маровáто-жовтáвий trübgelb. [(in d. Landwirt.).
Мáрок, -рка, *m.* Zeichenmacher, *m.*
Мáрочко, *m. dim.* s. Мáрко.
Мáрочний, *a. Wgr.* XV. s. Мрачний, захмýрений.
Март, мáрот, -рта, *m.* s. Мáрець; *adj.* мартовúй, März-, märzlich.
Мáрта, Мартýня, *f.* Martha.
Мартúн, Мартúнець, -нця, *m.* Martinus; 2) мартúн *Не.* (*Шр.* XI. 1. 116) Möve, *f.* (Larus); *b*) Flussfischadler, *m.* (Pandion haliaetos).
Мáртир, *m. Ф.* s. Мýченик.
Мартопля́с, *m.* Spassmacher, Schalk; Hanswurst, *m. B.*
Марýда, *m.* Marodeur, marod.
Марýдний, *a. Св.* traurig, düster; lästig, zudringlich; *adv.* -но langweilig *Вел.* I. 365.
Марузáтий, *a.* s. Мурзáтий.
Марýна, марýнька, *f.* Mutterkraut-Kamille, *f.* (Chrysanthemum v. Pyrethrum parthenium); 2) -ýнка дúка kreuzblättriges Labkraut (Galium cruc.).
Марýня, (-ýнька). Марýся, (Марýсина *Л.* 65); Марýсенька (-ýшка), *f.* Marianna, Maria, Mariechen.
Мáрфа, *f.* Waare von Hausierern u. Tauschkrämern geführt, *f.*
Мáрхія, *f.* — всхíдна Ostmark, *f.*
Мархóтка, *f.* schlechter Rauchtabak.
Марципáн, *m.* Marzipan, *m. C.* I. 192.
Марцївкúй, *pl.* Hühner die im März ausgekrochen sind.
Марцовúця, *f. ВБ.* Märzwetter, unbeständiges Aprilwetter (мартовí хвúлї).
Мáрця, *f.* s. Мáрта; Marcianna.
Марчá, -áти, *n.* Märzhäschen, *n.*
Мáрчик, *m. dim.* s. Мáрець.
Марш. (*d.* мáршик), *m.* Marsch, *m.*
Маршáл, маршáлок, -лка, *m.* Marschall, *m. adj.* маршáльский; 2) Art Damenspiel.
Маршáлка, *f. Ч.* IV. 676 s. Вильцé.
Маршáльство, *n.* Marschallswür-
Маршúна, *f.* (*Фр.*) s. Машúна. [de, *f.*
Маршувáти, *v. n. KC.* (82) V. 353. s. Машерувáти. [*m.* (Asperula odorata).
Марянка, *f.* пахýча Waldmeister,
Мáса, *f.* Masse, *f.*

Масельни́чка, *f.* Butterbüchse, *f.*
Масельце́, *n. dim.* s. Ма́сло. [-napf. *m.*
Маси́вний, *a.* massiv.
Маси́ло, *n.* s. Масти́ло. [Masken-.
Ма́ска, *f.* Maske, *f. adj.* Масковий,
Маскали́ти, (-ари́ти), *v. a.* s. Пога́нити.
Ма́ськати, *v. a.* streichen, schmieren.
Маскати́н, *m.* Nbfl. des Че́ремош б.
Маскува́ти, *v. a.* maskieren.
Маслак, (*d.* -ачо́к), *m.* Knochen, *m. Ko.* 184. *Ш.* II. 186; *H.* 141?
Ма́слина, *K.* масли́чина, *f.* масли́нне де́рево *Ф.* Oelbaum, *m.* Oelbeere, *f.* (Olea europ.) *Вол. adj.* масли́чний vom Oelbaum *K.*
Ма́сло, (*d.* ма́слице́, *Ч.* IV. 31, ма́сличко), *n.* Butter, *f. Оц.* § 277. 1.; *adj.* масля́нний, *Kol.* I. 143 s. Масляний.
Масловатий, *a.* butterartig.
Масловéць, -вця́, *m.* Oelpalme, *f.* (Elais guineensis), *B.*
Маслосьвя́тие, *n.* letzte Oelung.
Маслувáти, *v. a.* letzte Oelung spenden.
Маслю́к, масля́к, *m.* Butterpilz, Schmalzling, *m.* (Boletus luteus v. annulatus); 2) Egelschnecke, *f.* (Limax); Weinbergschnecke (Helix).
Масляний, *a.* Butter-; 2) -е зі́лє Fetthenne, *f.* (Sedum telephium); 3) маслянá, *s. a. f. gr.* s. Пу́щенє.
Масля́нка, *f.* Buttermilch, *f.*; 2) Lilium martagon. [dler, *m.* (-ін, *f.*) *ГШ.*
Масля́р, *m.* (-ля́рка, *f.*) Butterhän-
Ма́сляч, *m.* Ausbruch vom Weine, *m. B.*
Масна́вий, *a.* fettig.
Масни́й, *a.* fett; ма́сно (*adv.*) їсти fett (fette Speisen) essen (nicht fasten); *glatt, gleissnerisch.
Масни́ця, (*d.* -и́чка), *f.* Butterfass, *n.*; 2) Butterwoche, *f.* Fasching, *m. IГ.*
Ма́сність, -ости *f.* Fettigkeit, Fettheit, *f.*
Маснопи́ский, масноязи́кий, *a.* glatt, gleissnerisch listig sprechend, schmeichelnd.
Ма́сьо, *n.* (in d. Kinderspr.) s. Ма́сло.
Ма́сса, масси́вний, & s. Ма́са &.
Ма́сть, *f.* Salbe; 2) Farbe, *f.* (bei Pferden, im Kartenspiel &); до ма́сти von derselben Farbe.
Маста́к, *m.* Meister in e. Sache, Sachverständiger, Kenner, Künstler, *Ko.* 208. *Гл. б.* 8.
Масти́ґа, *f. aug.* Schmiere, *f.*
Ма́стика, *f.* Mastix, *m.* [*m. K. Ст.*
Масти́ло, *n.* Salbe; Pomade, *f.* Pflaster,
Масти́ти, (мащу́, масти́ш), *v. a.* salben, einschmieren; bestreichen (mit Lehm, mit Kalk); fett machen, mit Fett einmachen (стра́ву).
Масти́льниця, *f.* Arbeiterin die mit Lehm ein Gebäude bestreicht, weisst.
Ма́стка, *f. dim.* s. Масть 2) *vgl.* Кістка,
Масткий, *a.* schmierig, von Fett od. v. Feuchtigkeit glänzend; -á земля́ Töpferthon, *m.*
Ма́стя, *f. Гол. ер.* 49 s. Масть.
Масю́ненький, *a.* s. Мале́нький. &.
Мать, *g.* ма́тери, *f.* §. s. Ма́ти II.
Ма́та, *f.* Matte, Strohmatte, *f.*
Маталя́ти, s. Га́тля́ти.
Матві́й, Матії́й, *m.* Matthäus; Матві́їв. *s. a. m.* des M.; 2) *N.* e. Berges; Матві́їха, *f.* des M. Weib; Матві́їшин, *s. a. m.* der Матві́їха Sohn.
Математик, *m.* Mathematiker, *m.*; *adj.* математи́чний, mathematisch.
Ма́тер, *f.* s. Ма́ти II.
Матера́ц, (*d.* -а́цик), *m.* Matratze, *f.*
Материзна, материзнина, *f.* Muttererbe, mütterliches Gut, m. Vermögen; Mutterland, *n. adj.* материзне́ний zur Verlassenschaft der Mutter geh.
Ма́терий, *a.* in vorgerücktem Alter, in den älteren Jahren.
Ма́терин, матери́нский, *K. a.* Mutter, von mütterlicher Seite, mütterlich; -на ду́шка, s. *d. f.* 2).
Материнка, (-и́ска), *f.* Dost, *m.* (Origanum vulg.); 2) Feldthymian, Quendel, *m.* (Thymus serpyllum).
Матéрия, *f.* Materie, *f.* Stoff, *m.* (in allen Bdtgen); 2) Eiter, *n.*; 3) -ия́, linke Pflugsterze. [rial & *n.*
Материя́л, *m.* Material; Baumate-
Материялі́ст, *m.* Materialist; *adj.* -лїсти́чний materialistisch. [materiell.
Материа́льний, (-я́ний, *He.*) *a.*
Ма́терний, *a.* Mutter-, — язи́к Muttersprache, *f.*
Материни́к, *m.* Muttergestein, *n. Пол.*
Ма́терниця, *f. coll.* s. Ма́тїрка.
Матерюва́ти, *v. n.* Mutterstelle vertreten.

I. Мáти, (мáю, мáєш), *v. a.* haben; besitzen; — щось до сéбе die Eigenthümlichkeit besitzen; — щось на пáмяти im Gedächtnis behalten, gedenken, — на увáзі etw. merken, beachten; — у кого 3 лéьи bei jmdm 3 Gulden gut haben; — щось з собóю mit sich führen; — когóсь за що, чим wofür jmdn halten, als etw. haben; що мáю дíяти? was soll ich thun? мáю за повúнність сидíти ich bin verpflichtet zu sitzen, ich soll &; 2) — ся (одно до одного) sich verhalten; — ся sich befinden; як ся мáєш? wie ist dein Befinden? wie geht's dir? wie steht es mit dir?; онú дóбре мáють ся sie sind in guten Vermögensverhältnissen, sind wohlhabend; так мáє ся сьвíт so geht es in der Welt; — ся до когóсь zu jmdm einen Zug, eine Neigung haben; вже ся мáє ик вéчеру schon ist der Tag an der Neige; *ptc.* мáючий wohlhabend.

II. Мáти, *g.* мáтери, *f.* Mutter, *f.*; Мáти Бóжа Gottesmutter.

Матидíва, *f. Ф.* Allerheil. Jungfrau.

Матúна, *f.* s. Натúна *Wgr.* IX.

Мáтиця, *f.* Gebärmutter, *f.* (uterus); 2) weibl. Scham, Geschlechtsglied bei Thieren; льóха- Weibchen des Wildschweins, Bache, *f. adj.* мáтичний s. Мáточний.

Мáтичник, *m.* s. Матернúк, *Пол.*

Мáтїв, *m.* s. Матéрия 1).

Мáтїнка, *dim.* (-їночка), мáтїр, мáтїрка, *f.* s. Мáти II Mütterchen, *n. adj.* мáтїнчин. [Bästlinge, Maskel, *pl.*

Мáтїрка, *f.* Samenhanf, Mäsch, *m.*

Матїркувáти, *v. n.* комý auf die Mutter jmds fluchen, schimpfen.

Мáтїрні, матїрчáті (конóплї) *pl.* s. Мáтїрка.

Мáтка, *f.* Mutterbiene, Bienenkönigin, *f.* Weisel, *m.*; 2) s. Мáтиця 1) *Под. Девч.*; 3) Hanptader od. dicke Schicht des Erdwachses, *Фр.*; 4) — медвéдяча Lagerstätte des Bären, *Фр.* 5) — зóожéва Mutterkorn; Roggenbrand, *m.* (Claviceps, Sclerotium); 6) панїмáтка Frau Mutter, ehrende Benennung einer Frau; *adj.* мáтчин, *C.* II. 219.

Мать-мáчиха, *f.* Tussilago farfara.

Матнáти ся, s. Мáяти ся.

Мáтнá, *f.* Mutterwurzel, Herzwurzel, *f.*; 2) mittlerer Theil e. Netzes, Mittelnetzsack; *Netz, *n.* Falle, Schlinge, *f. H.* 111; Hosenbeutel, *m.*; 3) Zeit wo viele Arbeiten zusammentreffen; Gewühle, *n.*

Матóване, *n.* gestampfte Hanfsamen zum Oelschlagen.

Матóвий, *a.* matt (vom Stahl, Glas &).

Матóлич, *m.* Narr, *m.* alberner Tropf.

Маторжéник, *m.coll.* Gebäck, Zwieback, *n.*

Мáтохна, *f. Me.* 177 s. Мáти II.

Мáточина, *f.* Nabe in e. Rade, *f.* Löcher, beide Oeffnungen der Radnabe, *pl.*

Мáточка, *f.* das Innere, der Grund *Ст.* Fruchtboden in e. Blüte, *m.*

Мáточний, *a.* zur Gebärmutter geh. -і припáдки hysterische Zufälle, *Ко.* 127; — луг Mutterlauge, *f.* — кóрінь s. Матнá 1), Pfahlwurzel, *f.*

Мáточник, (-ошник), *m.* Weiselzelle, -wiege, *f.* Eierstock, *m.*; 2) mehrere Pflanzen: Ballota nigra, Dracocephalum moldav., Nepeta nuda, Petasites vulg.

Матридýна, *f.* Scopolina atropoides, *B. Ф.* (*Пр.* III. 196).

Матрикáль, *m.* Matrikelführer, *m.*

Матрóз, *m.* Matrose, *m. Пол.*

Матрóна, *f.* s. Мотрóна.

Матýлька, *f.* Puppe, *f.* [verdrehen.

Матýлькати, *v. a.* vermummen,

Матýля, *f.* s. Ватýля (*B.*).

Матýся, (-ýсенька), матýхна, *Ч.* III. 191, *f.* s. Мáти II. мáма *adj.* матýсин Mütterchens —.

Матýша, *f.* s. Тíтка. [PfarrersFrau.

Мáтушка, *f. gr.* Mütterchen *n.*; 2) des Max, *m.* Schlag in die Luft, Schwung, *m.* Wucht, *f.* (*int.* max!) 2) grosses Stück; дáти мáху *Oc.* (61) V. 73.

Махáн, *m. Др. с.* 238 *Мак.* II. 22.?

Мáханє, *n.* das Schwenken, Wedeln, Schwingen.

Махáти, махнýти, *v. n.* чим, etw. schwenken, schwingen, hin u. her bewegen; winken; hineilen; махáй! laufe schnell hin! 2) — ся з ким *Ф.* mit jmdm ringen, raufen.

Мáхина, *f.* s. Мáшúна; —, махúня (*Фр.*) etw. überaus Grosses, Gewaltiges, Riesiges; grosse Strecke. [haft.

Махúнний, *a.* gewaltig gross, riesen-

Махлювáти, *v. n.* schwindeln, betrügen.

Махля́р, *m.* Betrüger, Gauner, Schwindler, *m. Пот.* III. 85; махля́рка, *f.* — -in, *f. Л.* 16. [nerei, *f.*

Махля́рство, *n.* Betrügerei, Gau-

Махови́й, *a.* zum Schwingen dienlich, z. B. Flügel der Windmühle; -*i* ви́ла sehr lange Gabel; -*i* пера́ Schwungfedern, *pl.*

Махоїди, *pl.* Maul, Gefriss, *n.*

Махоме́тник, *m.* Schlingel, Galgenstrick, *m.* [bak, *Лекс.*

Ма́хо́рка, *f.* inländischer Rauchta-

Махорну́ти, *v. n.* §. *Ал.* hineilen.

Ма́хталь, *m. Ф.* (*Шр.* II. 488) Bund, *m.* Zaspel, *f.*? [kuchen der Juden, *m.*

Ма́ца, *f.* eine Metze (Mass); 2) Oster-

Мацак, *m.* кріпкий як — *H.* 258? s. Моцак.

Мацаки́, ити́ на мацаки́ gehen um mit den Händen die Fische unter dem Gestein zu fangen.

Ма́цанє, *n.* das Tasten, Befühlen.

Мацапу́ра *f.* §. Monstrum, *n.* Popanz, *f.*

Ма́цати, ма́цяти, ма́цнути, *v. n.* (*v. n.*) tappen, be-tasten, befülen; greifen.

Маценя́, (-иня́), мацїнча́, -а́ти, *a.* ganz kleiner Topf, (*B.*).

Маці́ньки́й, маці́ненький, маці́пкий, маці́цький, мацю́пенький, *a.* sehr klein, winzig. [mit Händen s. Мацаки́.

Мацо́к, -цка́, *m.* das Fangen der Fische

Ма́цьок, -цька, *m.* Sausack, „Mathias", *m.* [kleiner Mensch, Zwerg, *m.*

Мацьо́па, *m. f.* мацьо́пкий, *a.* ein

Мацу́кати, s. Ма́цати.

Ма́цу́р, *m.* s. Ко́цур *Гол.* III. 559.

Ма́чанка, *f.* Tunke, *f.* als Zuspeis zum Brot &, z. B. Käse mit Rahm eingemacht etc.

Мача́нник, *m.* Kuchen mit Mohn, *m.*

Мача́ти, *v. a.* eintunken, eintauchen; befeuchten, nass machen; * — ру́ки в що unreine Hände bekommen wegen Theilnahme an Defraudation. [körnlein, *n.*

Мачи́на, (*d.* -и́нка *A-Г.* 166) *f.* Mohn-

I. Ма́чка, *f.* s. Кітка.

II. Ма́чка, *f.* s. Ба́ба.

Мачкої́д, *m.* der die ма́чка II. kaut.

Мачкува́ти, *v. a.* збі́же beim schütteren Getreide blos die Aehren abschneiden, wie man beim Mohn blos die Köpfe abschneidet; s. Ми́кати; * s. Перебера́ти *Gr.* 23.

Ма́чник, *m.* Mohnkuchen, *m.* (*B.*).

Ма́чок, -чку, *m* Feuerblume, Klatschrose, *f.* (Papaver rhoeas); Pap. argemone; ма́чки, *pl.* Mohnpflanzen, *pl.* (Rhoeades), *B.*

Ма́чоха, (-е́ха, -и́ха, -у́ха), *f.* Stiefmutter, *f. adj.* ма́чошин, der Stiefmutter, stiefmütterlich. [мачто́вий.

Ма́чта, *f. He.* Mastbaum, *m. adj.*

Мачу́ла, (-у́ла), *f.* Keule, *f.*

Мачуле́ць, -лиця́, *m.* eingelassene Stange eines Gerüstes. [*gr.* Mariechen.

Ма́ша, Ма́шечка, (-енька), Ма́шка, *f.*

Машерува́ти, (маши-), *v. n.* marschieren.

Ма́шина, *f.* Maschine, *f.* (*d.* ма́шинка, kleine Maschine); *adj.* машино́вий, Maschinen-. [nist, Maschinenführer, *m.*

Машині́ст, маши́нник, *m.* Maschi-

Маші́ти, (ма́шу, ма́шеш), *v. n. Фр.* s. Ма́хати. [*f. Ч.* V. 253; Scheusal, *n.*

Машка́ра, *f.* garstige Larve, Maske,

Машт, *m.* s. Ма́чта &.

Маштак, *m. H.* 203 s. Масте́к.

Машталя́р, *m.* Stallknecht, *m.*

Ма́щенє, *n.* das Bestreichen, Schmieren; Befetten, s. Масти́ти.

Ма́ю, *praes.* & ма́ючий *ptc.* s. Ма́ти I.

Маю́ла, *m. f.* langsamer Patron; blöder Trottel.

Ма́явка, *f. BE.* (*Шр.* XII. 447) s. Ма́вка; 2) — си́ня Blaugras, *n.* (Molinia coerulea), *B.*

Маяк, *m.* Feuerbake, *f.* Leuchtthurm, *m. Ш.* II. 42; 2) *coll.* Gebüsch, *n. Kol.* I. 65.

Ма́яти, (ма́ю, ма́єш, ма́є), *v. n.* чим hin u. her bewegen; крильми́ mit den Flügeln flattern, *ГШ.*; schwingen; sich regen, s. bewegen, s. rühren (vom Laube), *He. Гол.*; — ся по сьвїті kümmerlich wandeln; 2) s. Маїти *K.*

Ма́ятник, *m.* Pendel, *m. C.* I. 169.

Ма́ячене, *n.* das Phantasieren, Schwärmen, *n.*; 2) *Ч.* I. 47 Phantom des bösen Geistes. [men, träumen.

Ма́ячити, *v. n.* phantasieren, schwär-

Маячли́вий, *a. BE.* träumerisch, schwärmerisch.

Маячли́вість, -ости. *BE.* маячня́, *Пар. f.* Schwärmerei; Einbildung, *f.* Wahn, *m.* [Utopist, *m.*

Ма́ячник, *m.* Schwärmer, Phantast,

Мгла, *f.* Nebel, *m.* s. Имла́, мра́ка.

Мгли́ти ся, *Фр.* imNebel verschwimmen, мра́ка мгли́ть ся.

Мс-мс! *int.* vom Blöken des Schafes.

Ме́бель, -бля, *m.* Möbelstück, *n. adj.* мебе́льний.

Меблюва́ти, *v. a.* möbliren.

Ме́ва хихо́тка, *f.* Lachmöve, *f.* Larus ridibundus).

Ме́врa, *f.* s. Ме́рва. *Левч.*

Мегті́ти, *v. n.* s. Мигті́ти.

Ме́ѓла, *f.* Holz in Haufen aufgeschichtet, *n. Gr.* 23.

Меѓлюва́ти, *v. a.* дро́ва aufschichten, sortieren.

Ме́да́ль, *f m.* Medaille, Schaumünze, *f.*

Медве́дик, *m.* s. Ме́двідь; 2) у млині́ Triebwerk, *n.* Drilling, *m.*?

Медве́дина, медве́жина, *f.* Bärenfleisch, *n.*

Медве́диха, медве́ди́ця, *f.* Bärin, *f.*

Медведі́вка, *f.* Nbfl. des Бог.

Медведьова́тий, *a.* bärenartig, *Пол.*

Медведча́, медве́жа (-еженя), -а́ти, *n.* медведчу́к, *m.* Junges einer Bärin, *n.*; 2) Maulwurfsgrille.

Медведю́х, медве́дик, *m.* Bärenspinnerraupe, *f.* (Euprepia — eruca).

Медведя́р, *m.* Bärenführer, *m. Пар*

Медве́дний, *a.* vom Bären, Bären-.

Ме́двідь, -е́дя, (*aug.* медведи́ско, -и́ще), *m.* Bär, *m.* (Ursus); *медве́дї *pl.* Bärenpelz, *n. adj.* медве́дячий.

Медві́дник, *m. H.* 23. ста́рець медві́днику не товари́ш?

Медві́дниця, *f.* Art doppelschneidiges Schwert zum ehem. Gebrauch auf Bärenjagden, *Фр.*

Меделя́н, *m.* Bullenbeisser, grosser Hund.

Ме́джи, ме́джо, *Ог.* 186 s. Ме́жи.

Меди́зна, *f.* Meth, *m.* Methessenz, *f.*

Ме́дик, *m.* Hörer der Medicin; Doctor, *m.*

Мединтува́ти, *v. n.* meditieren, nachdenken.

Медици́на, *f.* Medicin, *f. adj.* медици́нський, меди́чний, medicinisch.

Меді́вка, *f.* Honigthau, *m.* s. Спадь; 2) Honigbrantwein, *m. Гол.* III. 438; 3) *pl.* -ки́ Art sehr weicher u. süsser Pflaumen.

Медівни́й, *a. Ваг.* s. Медови́й.

Медівни́к, *m.* Honigkuchen, Lebzelten, *m.*; gelbes Labkraut (Galium ochroleucum).

Медівника́р, *m.* Lebzeltenbäcker,

Медівни́ця, *f.* Honigbehältnis, *n. Пар.*; 2) Blütenstaub, *m. Ф.*

Медїнки́й. *pl.* Art honigsüsser Aepfel.

Медлюва́ти, s. Меѓлюва́ти.

Медля́к, *m. Піс.* s. Меделя́н.

Медни́й, *a.* honigreich, — рік.

Медни́ця, *f.*; Honigdrüse, *f.* Honigbehälter, *m.* (nectarium) *B.* [sophyllum.

Медно́ кади́ло, *n. B.* Melittis melis-

Медобо́ри, *pl. N.* der Berge längs des Fl. Зо́руч.

Медови́й, *a.* Honig-, honiglich, honigsüss, -reich; — ти́ждень, Flitterwoche, *f. ГШ.*

Медови́ця, *f.* s. Меді́вка 1).

Медо́вчик, *m. Гол.* III. 488 s. Па́сі́чник, *Піс.* [*f.* (labellum) *Вол.*

Медогу́бок, -бка, *m.* Honiglippe,

Модода́йний, *a.* honigspendend, honigend.

Медозбо́ри, *pl.* Honiglese, *f.*

Медоі́да, *m.* Honigesser, *m.*

Медоля́ни́н, *m. H.* 279 s. Меделя́н.

Медонбсний, *a.* honigtragend.

Медоточи́вий, *a.* honigströmend, beredt, *Ш.* I. 349.

Ме́дский, *a.* aus Medien kommend.

Меду́за, *f.* Meduse, *Ш.* II. 176; Art Qualle, Meduse, *f. Не.* (*Пр.* XI. 1. 122); Меду́зиці, *pl.* Medusae *Пол.*

Меду́нка, медуни́ця, (-у́лька, -у́шка), меді́вка, *f.* rother Bienensaug. (Lamium purpureum); 2) Lungenkraut, *n.* (Pulmonaria offic.); 3) Spiraea ulmaria; 4) Thalictrum angustif.; *дївка-м. süsses Mädchen, (*B.*). [Меду́нка.

Меду́ха, *f.* honigsüsse Birne, s.; 2)

Медяни́й, (медїнни́й, *Kol.* I. 143), медяни́шний, *Ке.* 300 *a.* aus Honig, s. Медови́й. [1), 2); 3) Primula offic.

Медяни́к, (*d.* -ичо́к), *m.* s. Медівни́к

Меж. *praep. Ш.* I. 60 s. Ме́жи.

Межа́, *f.* (*pl.* ме́жі), Rain, Feldrain, *m.* Grenze, *f.* [Rain-, Grenz-, Flur-.

Межеви́й, межови́й, *a.* am Raine.

Ме́жи, *praep.* I) *mit dem Genit. Mi.* IV. 544 *Ог.* 186. II) *mit dem Instrumental. Mi.* IV. 749 auf die Frage wo?: mitten, unter, zwischen: межи бі́лих хато́к *M.* [*Oc.* (61) I. 9.], межи зьвіздами zwischen den Sternen; межи на́ми unter uns, м. ворога́ми unter Feinden; III) *mit dem Accus. Mi.* IV.

412 bez. die Gegenstände, zwischen welcho, nach deren Mitte e. Bewegung vor sich goht: zwischen, unter: межи гóри zwischen (in) die Berge; межи лю́де пітú unter die Leute gehen; *vgl.* Поме́жи, по́між; межé-очи вдáрити zwischen die Augen schlagen. In der Zusammensetzung: Zwischen-, Mittel-, inner.

Межибедрéнний, *a. Пол.* s. Межиудóвий. [zwei Furten s. Межиріче.

Межибрід, -оду, *m.* Stelle zwischen

Меживлáда, *f.* Interregnum *n. Пар.*

Межигíрець, -рця, межигíрский, *a.* zwischen Bergen wohnend, liegend.

Межигрá, *f.* Zwischenspiel, Intermezzo, *n. Пар.* [ring (beim Insect).

Межигрýдє, *n.* der zweite Brust

Межигýзє, *n.* Arschkerbe, *f. Пар.*

Межидíя, *f.* Zwischenact, *m. Пар.*

Межиклíтний, *a.* zwischenzellig, *Под.* [Zwischensatz, *m.*

Межимéтний, *a.* -е положенє *ГШ.*

Межимíр, *m.* Feldmesser, Geometer, *m.* [Völker-.

Межинáродний, *a.* international,

Межиплýцний, *a.* zwischen den Lungen.

Межирéбра, *pl. B.* Mittelrippen, *pl.*

Межиріче, *n.* Gegend zwischen zwei Flüssen, *f.*

Межисíдка, *f. Не.* (*Пр.* XII. 471) das grobe Mehl, welches man unter die Brodlaibe auf die Backschaufel streut.

Межисїтка, *f. H.* 272 etw. Zwitterhaftes. [innerlich entzweit, in Fehde.

Межисóбний, межиусóбний, *a.*

Межúти, s. Межувáти.

Межиудóвий, *a.*-а болóнка, Schenkelhaut, *f. Пол.* [Bürgerkrieg, *m.*

Межиусóбиця, *f.* innere Fehde,

Межиусóбник, *m.* welcher innerliche Unruhen, einen Bürgerkrieg hervorruft u. unterhält. [terregnum, *n. Пар.*

Межицáрство, *n.* Zwischenreich, In-

Межичастúчний, *a.* Molecular-, *Пол.* [schenkiefer, *m. Пол.*

Межичелюстний, *a.*-а кість Zwi-

Межíвка, *f.* межóванє, *n.* Ausmessung, Feldmessung, *f.*

Межівник, мéжник, (*Фр.*), *m.* Anrainer, *m.*; 2) der den Rain verrückt, die Grenze verletzt.

Межовúй, s. Межевúй.

Межувáти, *v. a* das Feld aus-, abmessen, die Raine bestimmen; 2) den Rain verrücken, verschieben.

Мез, миз, s. Мéжи, *Ог.* 186.

Мезанúна, *f. Кн.* Mezzanine, *f.* Halbgeschoss, *n.*

Мезгá, *H.* 16. мéзка, *K. f.*; weiches Fichtenbast; Splint, *m. adj.* мезговúй.

Мездрó, *n.* innere Seite der Haut, des Leders, Aasseite, *f.* s. Мáска.

Мезúнець, *P.* I. 86, мезúнний, мезúнка, *Cm.* s. Мізúнець etc.

Мезковéць, -вцá, *m.* Splintkäfer, *m.* (Lyctus) *B.* [barkeit *Пот.* III. 99.

Мезлéва, *f.* † Art Abgabe u. Dienst-

Мéї. *gen. fem. pron.* = моéї(мóї) *Ог.* 132.

Меканчáний. s. Миканчáний.

Мéкати, мекетáти, *H.* мéкнути, мекотíти (-óчу, -óчеш), (*B.*). *v. n.* mekkern, blöken. [fes.

Мекекé! *int.* vom Meckern des Scha-

Мекелúни, мекелúвини, *pl.* s. Мякúни.

Мекéтити, *v. n.* s. Микúтити.

Мéкіт, -оту, *m.* das Meckern, Geblöke, *n.* [brod, *n.*

Мелáй, *m.* Maispolenta, *f.* Kururutz-

Мелáйник, *m.* sehr brüchiges Schiefergestein. [Малáнка 1).

Мелáня, (-áнка, -áся, -áшка), *f.* s.

Мéлений, *ptc.* gemablen s. Молóти.

Мельдувáти, *v. a.* melden.

Мельдýнок, -нку, мельдóванє, *n.* Meldung, *f.* [de, Mahlgut, *n. Пот.* I. 165.

Мéливо, *n.* das zu mahlende Getrei-

Мéлькати, мéлькнути, *v. n.* winken, blinken *Ш.* I. 22; vorbeihuschen.

Мéлків, -овá, *m. N.* e. Berges.

Мелькóм, (-омá), *adv.* rasch vorüberreilend, schnell vorbeistreichend; obenhin; sehr kurz, geschwind *Ко.* 99.

Мельнé, *s. n. a.* Mahlmetze, Mühlgebühr, *f. Пар.*

Мéльник, (мéлник *Ог.* 68. 88), *m.* Müller, Mühler, *m.*; *adj.* мельнúцкий Müllers-.

Мельнúцтво, *n.* Müllerhandwerk, *n.*

Мельнúчити, (менний-), *v. n.* in der Mühle mahlen; 2) Müller sein.

Мéльничка, *f.* Müllerin, *f.*

Мельничýк, *m.* des Müllers Sohn, Mühlbursche, *f.*

Мельодúйний, *a.* melodisch.

Мéльон, *m.* Melone, *f.*

Мелу́н, *m.* Zungendrescher, *m. Св.*, мелуна́ утну́ти *H.* 134 aufschneiden, lügen. [Міюс *Пот.* III. 122.
Ме́люс, *АД.* I. 108 verdorb. st. Міу́с, Мемози́на, *Ч.* I. 200 s. Малюзи́на.
Ме́нь, меньо́к, *H.* 240, *m.* s. Мнюх, *Mi.* II. 290.
Мена́ж, *m.* мена́жа, *f.* Menage, *f.* Менажери́я, *f.* Menagerie, *f.*
Мена́жка, *f.* Art Menageschüssel aus Blech.
Менажува́ти, *v. a.* menagieren; — ся з чим womit haushälterisch vorgehen.
Менанко́вий, *a.* s. Меканча́ний, *Зап.* II. 402. [Міндзува́ти.
Менджува́ти, *v. n.* *M*+*Б.* 364 s.
Мендиве́шка, *f.* s. Вош, *B.*
Мене́, *pron. pers. gen.* und *acc.* meiner, mich; мені́ (мини́) *dat.* und *loc.* mir, in mir *Ог.* 129.
Мене́, менця́,мне́,*n.*s.Имя́, *Ог.* 56. 80.
Мени́ни,мени́нник,&.s. Имени́ни &.
Менке́т, *m.* Manchette, *f.* [im Nu.
Мент, в один — in einem Moment,
Ме́нта́, *f.* weibl. Pelzkleid mit Besatz.
Ме́нталь,*m.*s.Ме́даль;(*d.*мента́лик).
Ментю́к, (-юх, -у́с), *m.* s. Мнюх.
Менува́ти ся, sich nennen, *Левч.*
Ме́нчел, Ме́нчов, Ме́нчул, *m. N.* e. Berges; Менче́лик, *m. N.* e. полони́на.
Ме́нчий, ме́нший, *a. compar.* zu Мали́й; *d.* ме́ншенький, der kleinste, jüngste; der jüngere unter zwei Kleinen; ме́нче, ме́ньше, *adv.* weniger.
Менчі́я, *f.* kleinerer übrigbleibender Theil. [men, *n.* Verminderung, *f. Пар.*
Ме́ншанє, *n.* Abnahme, *f.* Abnehmen.
Меншáти, менчíти, *v. n.* kleiner, weniger werden, abnehmen, vermindert werden. [derheit, Minorität, *f.*
Меншина́, ме́ншість, -ости, *f.* Min-
Меншити, *v. a.* kleiner machen, vermindern. [Dünger, *m.*
Ме́рва, *f.* Wirrstroh. *n.* Streu, *f.*; 2) Мервий́, s. Мертви́й.
Ме́рвиско, (-ище), *n.* Strohlager, *n.*
Мервúстий, мервля́стий, *a.* гній Strohdünger, *m.*, -а соло́ма s. Ме́рва.
Ме́рвити, *v. a.* zusammenwirren; 2) düngen. [(v. Kranken).
Ме́рвіти, *v. n.* im Marasmus liegen
Ме́рга, ме́ргало, мергу́н, *m.* Grübler, Grübelkopf, Silbenstecher, *m. Пар. ГШ.* [sich verdüstern, (*B.*).
Мерга́снути, *v. n.* dunkel werden,
Ме́ре, *adv.* s. Маб́у́ть, ма́йже *Wgr.* 126; 2) genau, nett, *Фр.*; 3) als Betheuerungspartikel. [Gitter, *n. Пар.*
Мере́жа, *f.* Fischernetz, *n. Не.*; 2) Мере́живо, *n.* feine Stickerei, feines Gewebe,*Ст.* [ausnähen; 2) gittern, *Пар.*
Мере́жити, *v. a.* sticken, Muster
Мережі́вка, *f.* Florfliege, *f.* (Hemerobius); 2) Art Bauchpilz, *Вол.* [Muster.
Мере́жка, *f.*Stickerei,*f.* ausgenähetes
Мере́жник, губя́к-, *m.* Boletophagus reticulatus. [tepora).
Мережни́ця, *f.* Netzkoralle, *f.* (Re-
Мережча́тий, *a. Пар.* gewürfelt, Gitter-. [lach, *m.* (Pferd), *H.* 17.
Ме́рен, (*d.* кінь-мере́нець), *m.* Wal-
Мере́на, *f.* Barbe, *f.* (Barbus fluviatilis). [kauen.
Мере́ндати, (-дзати), *v. a.* wieder-
Мере́ндя, *f.* zubereitete Speise; Proviant, *m.*
Мереня́ти; мерендя́ти, *v. n. impers.* -и́ть es fällt ein Staubregen; der Himmel ist trübe geworden, regnerisches Wetter steht bevor (*B.*).
Мересни́ця, *f.* ме́рест, *m.* Pfrille, *f.* Bitterfisch, *m.* (Phoxinus rivularis),
Мере́ти, s. Ме́рти. [*Пот.* I. 172.
Мере́чити, s. Ме́кати.
Мерешки́й, *pl. N.* e. Berges.
Ме́ржа, *f.* s. Мерзь, ме́рза.
Мержели́ти, *v. n. impers.* мержели́ть es fällt ein Staubregen, (*B.*).
Мерзь, *Мх.* ме́рза́, *f.* alles Ekelhafte, abscheuliches, unflätiges Zeug; Luder, *n.* ekelhafte Dirne.
Ме́рзавець, -вця, *m. Др. c.* 189 der Abscheuliche, Sudler, *m.*
Мерзе́нний, мерзки́й, *a.* abscheulich, unflätig.
Мерзе́нність, ме́рзість, -ости, мерзо́та, *f.* Abscheulichkeit, *f.* Gräuel; Unflat, *m.*
Мерзи́ти, (мержу́, мерзи́ш), *v. a.* beschimpfen; 2) мерзи́ть когóсь щось etw. verursacht jmdm Ekel, jmd verabscheut etwas; 3) — ся чим etw. verabscheuen, Ekel vor etw. haben.
Ме́рзїль, *m.* sehr stinkendes Kraut.
Мерзїне́ць, вине́ць — *Гол.* III. 392 s. Мерзе́нний.

Мерзі́ти, (-і́ю, -і́єш), *v. n.* in Unfläterei verfaulen *Ш.* II. 267.

Мéрзкий, мéрзлий, *H.* 103 *a.* gefroren; мéрзко, *vdv.* eiskalt, frostig.

Мéрзнути, *v.n.* ge-frieren, *Пот.* III. 7.

Мерзя́чка, *f.* Beschimpfung, *f.* Schimpf, *m.*

Мéрин, *m. Кч.* 115 s. Мéрен.

Мерíнка, *f.* s. Мересни́ця.

Мерка́ч, *m.* Widder, *m. Пот.* III. 9.

Мéркнути, *v. n.* s. Помéркнути.

Меркотíти, *v. n.* schillern, spielen (v. Licht).

Мерль, *f.* linker Nbfl. der Вóрскла.

Мерля́ви, *pl. N.* e. Berges.

Мерлéць, *g.* мерця́, s. Мертвéць.

Мéрлий, *a.* todt, ein Todter *adv.* мéрло, *Cm.* [Sterbefall, *m.*

Мерли́ни, (*d.* -и́нки), *pl. H.* 184

Мерли́ця, *f.* Leder vom Aas, *n. Mi.* II. 304. [ний *Кл.*

Мерля́к, *m.* s. Мертвéць; 2) s. Смéрт-

Мéрства, *f.* §. bunter Haufen, Menge, *f.*

Мертвéнний, *a. У.* Todes-, tödtlich.

Мертвéнність, -ости, мертвéчина, *f.* das Todtliegen, Marasmus, *m.*

Мертвéць, *g.* мертвця́ *Кв.* 136 мерця́, (*Оц.* §. 65) мертви́к, *Б. m.* der Todte, Leichnam, *m.* Leiche, *f. adj.* мертвéцкий Todten.

Мертвéшниця заплю́вица, *f.* Todtenfliege, *f.* (Sarcophaga mortuorum).

Мертви́й, *a.* todt, leblos; -á сьвíчка die Kerze aus dem Fette einer Leiche; -á кíстка harte Drüsengeschwulst, Schale, *f.* Ueberbein, *n.* (scirrhus); -а кропи́ва s. Глуха́ к.; Мéртві Вóди linker Nbfl. des Бог.

Мертви́ти, *v. a.* ab-tödten; мертвя́щий, *a.* tödtend, tödlich, todbringend; мертву́ща матéрия, *Ф.* Stickstoff, Azot, *m.*

Мéртвиця, *f.* todte unfruchtbare Bodenschichte, Untergrund, *m.*; 2) verkümmertes Heidekorn.

Мéртвість, -ости, *f. K.* Todesleiden, *n.* Todtenstarre, *f.*

Мертвíти, *v. n. TP.* 147 todt liegen.

Мертвороджéний *a.* todtgeboren.

Мéртвяк, *m.* s. Мертвéць; * von Schlitten im Sommer, die unbenützt (todt) liegen. [*Пот.* I. 153.

Мéрти (мру, мрeш), *v. n.* sterben,

Мерфéлити, (мерхвé-), *v. a.* verwirren, auseinanderwühlen, -stöbern (соло́му); *v. n. impers.* vom Sprühregen, vom Schneegestöber.

Мерфíй, *m. Wgr.* XV. s. Мéрва.

Мéрха, *f. m.* s. Му́рга; 2) Mähre, Schindmähre, *f.* (*B.*).

Мерхну́ти, *v.n. M.* II. 75 s. Мéркнути.

Мерцвя́, *f.*,? -цвя́к, *m. Гр.* 343. 358 s. Мертвéць. [*n.* (Cavia cobaya).

Мерчá, -áти, *n.* Meerschweinchen.

Мéрча, мерчáчка, *f.* (*B.*) s. Мжа.

Мéрчик, *m.* kleine Leiche (*Фр.*).

Мерчíти, *v.n.* s. Мжíти, *Пот.* III. 9.

Мéрша, *f.* Aas, *n. Luts.* 157. Vieh, *n.*

Мершáвица, *f.* мершáник, *m.* Aaskäfer, *m.* (Silpha).

Мершáнка, *f.* (*B.*) Kuh, *f.* мершáник Ochs, *m.* (Schindvieh), *n.* [lich).

Мéршник, *m. coll.* Маржи́на (verächt-

Мерщíй, мерщéнько *Ч.* VII. 576. *adv.* schnell, *P.* I. 1. schneller, *Пот.* I. 75.

Мéрява, *f.* kalter Regen. [düster.

Мéрявий, *a.* s. Мúрявий; *adv.* -во

Меря́ник, *m. Cm.* (*Пр.* II. 125) s. Мертвéць?

Меря́стий, *a.* s. Мервúстий.

Мéсия, *m.* Messias, *m.*

Месть, *f.* Rache, *f.* [kehren.

Мести, (мету́, метéш), *v. a.* fegen,

Мéстний, *a. Лїр.* 29. rächend; rachgierig, rachsüchtig.

Мéстник, *m.* Rächer, *m. Ш.* I. 178. -иця, *f.* Rächerin, *f. Пар.*

Мет, *m. H.* 148 Wurf; Schwung, Schuss, *m.*; в одúн мет, (в одну́ меть *Др. c.* 105) in einem Nu, *M.*; мéтом чимóсь кúнути в когó auf jmdn womit mit Wucht schleudern; 2) s. Прúмет (*Фр.*).

Мéтá, *f.* Ziel, *n.* одно́ на мéтї мáти das eine Ziel vor Augen haben, den einen Zweck verfolgen.

Метáвка, *f.* Wurfmaschine, *f. Фр.*

Мéталь, *m.* Metall, *n. adj.* металевий, metallen.

Металúна, *f. coll. Bax.* die Metalle, *pl.*

Металíчний, *a.* metallinisch; -чно зелéний metallgrün, *Пол.*

Металюрíчний, *a.* metallurgisch. [meln.

Металúна, *f. ГБ.* geschäftiges Tum-

Метáрити ся, *Oc.* (61) VII. 6. sich tummeln.

*

Мета́ти (ме́чу, ме́чеш), *v. a.* werfen, schleudern; — ся zucken; *b*) sich tummeln.

Мете́лик, *m. dim.* s. Моти́лько; 2) *pl.* Spergulla arv.; *b*) kleine Brochüren, Flugschriften, *pl.*

Метели́ця, *f.* Windhalm, *m.* (Agrostis alba); 2) Art Tanz.

Мете́лї, *pl.* wilde Bienen, *B.*

Мете́льник, *m.* Wirbelwind, *m.*

Мете́льничка, *f.* M. Strassenkehrerin, *f.*

Мете́лочки, *pl.* Stinkkresse, (*f.* Lepidium ruderale).

Мете́льтя, *n.*? s. Міте́лка, *Гол.* [III 149.

Мете́льщик, *m.* Strassenkehrer, *m. M.*

Метели́ця, *f.* s. Мотили́ця; — медої́дка, Honigschabe, *f.* (Galleria mellonella), *B.*

Мете́ць, *m.* s. Мите́ць, мисте́ць.

Метикува́ти, *v. a.* §. urtheilen, erwägen. [tzig, *Левч.*

Метикува́тий, *a.* scharfsinnig, wi-

Мети́ти, *v. a.* Müllermassel beheben.

Ме́тїль, *f.* Schneegestöber, *n.*

Ме́тка, *f.* Gesellschaft, Compagnie, *f. M+B.* 326; *Oc.* (62) IX. 100 s. Ку́пка.

Ме́ткий, *a.* flink, hurtig; betriebsam, *BI.* 137. [und *pl.* s. Су́головки.

Ме́тла, *f.* ме́тлище, (-иско), *n.*

Метли́ця, *f.* s. Метели́ця 1).

Метличи́ще, *n.* mit метли́ця bewachsenes Feld, *B.*

Метлю́г, *m.* Windfahne, Ackerschmiele, *f.* (Aspera spica venti). [*f. Пол.*

Ме́тний, *a.* Wurf-, -a даль Wurfweite,

Метни́на, *f.* Müllermassel, *f.*

Метну́ти ся за чим, *Ш.* II. 89 nach etw. hineilen um es zu holen.

Мето́дий, *m.* Methodius.

Методи́чний, *a.* methodisch.

Метри́жа, метру́га, *f.* Plackerei, Strapaze, *f.* [schein, *m.*; 2) Metrik, *f.*

Ме́трика, *f.* Matrikel-, Geburts-, Tauf

Метри́кальний, *a.* Matrikel.

Метри́чний, *a.* metrisch. [den.

Метру́жити *v. a.* strapazieren, ermü-

Мету́шити ся, *K.* sich tummeln, geschäftig herumlaufen.

Мету́шня́, *f.* das Jagen, Hasten, *Cm.*

Метчі́й, *adv. compar.* schneller, *Левч.* s. Метки́й. [*Ч.* IV. 147.

Ме́тяний, *ptc.* = мете́ний s. Ме́сти

Меха́нїк, *m.* Mechaniker, *m.*

Меха́нїка, *f.* Mechanik, *f.* механи́чний, *a.* mechanisch.

Мехе́д, Мехе́дко, *m.* s. Мето́дий.

Мецена, *m.* Mäcen, *Лїр.*; *мецена́т, Gönner, *m.* [nach Art des Maecenas.

Мецена́тство, *n. Кн.* Gönnerschaft

Меч, *m.* Schwert, *n.*; *adj.* мечеви́й.

Мечани́н, *m.* Pilger von Mekka, *m. Cm.*

Мечатки́, *pl. B.* schwertblättrige Gewächse (Ensatae).

Мечве́док, -дка, *m.* s. Ночови́д.

Мечено́с, *m.* Schwertfisch, *m.* (Xiphias gladius). [*He.* Backofen, *m.*

Мечи́т, (-еть), *m. KC.* (83) VII. 504.

Мечи́ть, *f.* мечи́т, *m.* Moschee, *f.*

Ме́чик, *m. dim.* s. Меч, Schwertchen, *n.*; 2) Weberkahn, *m.*; 3) schwertförmiges Schwingebrett in der Hanfbreche.

Ме́чний, *a.* Schwert-.

Ме́чник, *m.* s. Мечено́с, *Вол.*

Мечова́л, *m.* Gladiator, *m. Пар.*; *adj.* мечова́льний.

Мечова́тий, *a.* schwertförmig.

Мечта́, *f.* Phantasie, Grille, *f.* Trugbild, Hirngespinst, *n.*

Мечта́тель, *m. K.* Schwärmer, Phantast, *m.*; мечта́тельний, *a.* schwärmerisch.

Мечта́ти, *v. a.* schwärmen, phantasieren.

Ме́шкальний, *a.* bewohnbar, *Пар.*

Ме́шкальність, -ости, *f.* Bewohnbarkeit, *f. Пар.*

Ме́шкане, *n.* das Wohnen; 2) —, мешканє́нько *dim.* ehelichesZusammenleben.

Ме́шканець, -нця, *m.* Bewohner, Einwohner, *m.*

Мешпергач, s. Нешпергач.

Меште́рний, *a. ungr.* s. Мисте́рний.

Ме́шти, *pl.* leichte Halbschuhe.

Мжа, мжи́ця, мжи́чка, *f.* Sprüh-, Staubregen, *m.* Nasskälte, *f.* düsteres Wetter, (*B.*) *Левч.*

Мжі́ти, *v. n.* s. Имжа́ти. [ter, *m.*

Мздовоздая́тель, *m. †KУ.* Vergel-

Ми, *pl. pron.* wir, (*g.* нас unser); 2) dat. *sgl.* von я: mir (= мені́).

Миг, *m.* Wink; Blick, *m.* в оди́н — in einem Nu. [cilla alba).

Ми́гавка, *f.* Bachstelze, *f.* (Motа-

Ми́га́ти, мигну́ти, *v. n.* und — ся *M.* I. 121. *He.* plötzlich erscheinen u. verschwinden, schwanken, blinken; flim-

mern, flackern; очúма — blinzen.
Мигúчка, *f. Левч.* s. Мжа.
Мúгкати, *v. n.* blinzeln. [*ГІШ.*
Мигкúй, *a.* flimmernd, schimmernd.
Мúгла, мúгла, *f.* s. Мéгла; 2) steiler Bergabhang. [Flimmern.
Миготíне, *n.* zitterndes Leuchten,
Миготíти, мигтíти, миготáти. *v. n.* s. Мúгати, flimmern, blinzeln, blinken; schimmern; rasche Bewegung machen.
Миготлúвий. *a.* flimmernd.
Мигóтниця, *f.* Wimperorgan, *n.*
Мидикувáти, *He.* s. Метикувáти.
Мидлúнка, *f.* Seifenkraut, *n.* (Saponaria offic.). [ken, *m.* Waschschüssel, *f.*
Мúдниця, (*d.* -ичка), *f.* Waschbek-
Мúза, *f.* Maul, *n.*
Мúзати, мúзнути, *v. n.* mit dem Maul rühren, lecken; — ся sich putzen, s. schniegeln; *b*) schmeicheln, schwänzeln, buhlen.
Музáтий, *a. He.* mit grossem Maul.
Музгúр, *m.* Art grosse Spinne (Lycosa ucrainensis v. syngoriensis).
Музéрний, музéрник & s. Мізéрний &. [ний &.
Музúний, музéльний & s. МізúМузúнка, *f.* rechte Pflugsterze. [len.
Мúзити, *v. n.* (намúзити ся). schmol-
Музýн, *m.* (-ýнка, Schmeichler, *f.*) Buhler, *m.* (-in, *f.*).
Мúйка, *f.* Waschbank, Waschschleuse, *f.* (für Schafe); 2) s. Мúтка, (*Фр.*).
Мúйниця, *f.* Waschbecken, *m.*
Мик! *int.* vom jähen Sturz: schub! flugs!
Мúкало, *n.* Art Fischangel.
Мúканець, -нця, *m. gew. pl.* gehechelte u. glatt gezogene Theile des Gespinstes.
Мúканка, *f.* Werg, *n.*
Миканчáний, мúканичний, *B. a.* aus Werg, -е полотнó grobe Leinwand.
Мúкати, мúкнути, *v. a.* raufen, reissen, klauen; hecheln; zausen; — ся *H.* 37 hin u. her schwingen, streifen s. Вéштати ся, *Пот.* III. 63.
Микдáл, *m.* Mandel, *f*; микдалováті, *pl.* Mandelgewächse, (Amygdaleae).
Мики́та, *m.* Nicetas.
Мики́тити, *v. n.* schwindeln, verdrehen, Ausflüchte suchen, zweideutig reden u. handeln; foppen.
Мики́тка, *f.* Art Tanz.
Микóла, (-áй, *d.* -óлка, -óльцьо), *m.* Nikolaus; * -óлу звалúти *Кв.* 346? *adj.* Микóлин, (-óлчин).
Миколáйки, (-áйчики), *pl.* Mannstreu, *f.* (Eryngium planum), *He.*
Миколáйцї, *pl.* Nestwurzel, *f.* (Neottia nidus avis).
Микóльник, лящ- die um den Tag des heil. Nicolaus laichende Abramis brama.
Микулáти, *v. n. H.* 63 s. Клúпати.
Милáй, *m. H.* 146 s. Мелáй.
Милáнка, s. Малáнка.
Милáти, *v. a.* winden.
Милéвий, *a.* Meilen; meileniang; милéве, *s. n. a.* Meilengeld, *n.*
Мúлий, (*d.* милéнький), *a.* lieb, liebenswürdig, angenehm, willkommen; *s. a. m. f.* der (die) Geliebte; по пíд сам мúлий Бг просúти когó jmdn anflehen, beschwören.
Милúне, *n.* мúлини, *pl.* (милíне *H.* 206) Seifenwasser, *n.*
I. Милúти, *v. a.* seifen, einseifen.
II. Милúти, *v. a.* irre machen, stören; — ся irren. [*Ш.* I. 209.
Мúлиця, *f.* Krücke, *f.* hölzernes Bein,
Мúлість, -ости *f.* Gnade, Güte, Gunst, Barmherzigkeit; Liebe *МШ. Ш.* I. 258, *f.*; Ваша Мúлость Euer Gnaden.
Мúлка, *f. Пол.* Fehler, *m.*
Мúлька, *f. dim.* eine kleine Meile.
Мúльна, *f. N.* e. Berges.
I. Мúльний, (-лн-), *a.* Seifen-; -а трáва s. Мúльник 1); 2) -а свúта *Ал.* -е сукнó *Кв.* 78 (Art weisses) Tuch, *Пс.*
II. Мильнúй, *a.* Irr-, irrig; -á дорóга Irrweg, *m.*
Мúльник. *m.* Seifenkraut, *n.* wurzel, *f.* (Saponaria offic.); 2) —, миловáр, s. Милáр. [як тii — *Левч.*? s. Мúлощі.
Мúльнощі, *pl.* не так жáлнощі
Мúлó, (*d.* мильцé), *n.* Seife, *f.*; 2) Schaum, *m. Pa.* I. 193; собáче — kahles Bruchkraut, (Herniaria glabra); кáче — Art weicher Stein.
Миловáрня, *f. Пар.* s. Милáрня.
Миловáтий, *a.* seifenartig.
Миловúдний, *a.* von angenehmem Gesicht, von a. Aeussern, hold, freundlich *C.* I. 94. [reiche Miene.
Миловúдність, -ости. *f.* holde, lieb-
Миловúне, *n.* s. Милúне, (*B.*).

Милода́н, *m. Кв.* 216 der Geliebte.
Милода́нка, *f. Ч. V.* 731 liebe Gattin; die Geliebte.
Милозву́чний, *a.* wohlklingend.
Милозву́чність, -ости, *f.* Wohlklang, Wohllaut, *m.*
Милозі́ркий, *a. Шс.* s. Миловидний.
Милоли́ций, *a.* von freundlichem Gesicht, von angenehmem Aeussern; hold, niedlich. [*a. Кл.* lieblich redend.
Миломо́в, *m. Ру.* миломо́вний,
Милосе́рдець, -дця, *m. Ст.* der Allbarmherzige. [leid, *n.* Barmherzigkeit, *f.*
Милосе́рдиє, *n.* das Erbarmen, Mit-
Милосе́рдити ся над ким Mitleid mit jmdm fühlen, Erbarmen haben.
Милосе́рдний, (-е́рдий, *ІГ.*) *a.* barmherzig, mitleidig. [*Пар.*
Милосе́рдник, *m.* Erbarmen, *m.*
Милосе́рдувати, *v. n.* mitleidig, mild sein, *К.* [ter, Gönner, *m. C.*
Ми́лостивець, -вця, *m.* Wohlthä-
Ми́лости́вий, *a.* gütig, gnädig; barmherzig, mild; -а грамота́ Gnadenbrief, *m.*
Ми́лостиня, (*d.* -инка), *f.* Liebesgabe, *f.* Almosen, *m. Пот.* III. 53.
Ми́лощі, *pl. Л.* 129. Liebschaft, Liebelei, *f.* Liebeshändel, *pl.*; 2) Anmuth, *f.* Reize, *pl.*
Ми́луване, (*d.* -а́ненько), *n.* Liebe, Zuneigung, Sympathie; Liebelei, *f.* на — нема си́лування die Liebe kennt keinen Zwang; 2) Barmherzigkeit, *f.* Erbarmen, *n. Н.* 95.
Ми́лувати, *v. a.* кого́ *ІГ.* sich jmds erbarmen, Mitleid mit jmdm haben; — ся над кимо́сь sich jmds erbarmen; *b*) — ся sich lieben u. kosen *Марк.* 16; *c*) — ся чимо́сь s. Любува́ти ся *Др. с.* 199.
Ми́ля, *f.* Meile, *f.*; 2) Meilenstein, *m. C.* II. 123. [Fische, s. Муляви́ця.
Миля́вка, ми́лька, *f. coll.* kleine
Миля́к, *m.* Seifenbaum, *m.* (Sapindus saponaria). [-я́рка, *f.* -in, *f.*
Миля́р, *m.* Seifensieder, -händler, *m.*
Миля́рня, *f.* Seifensiederei, *f. Пол.*
Ми́мка, *f.* Kuh (Schaf &) bei der eine od. zwei Zitzen verschlossen sind: на одну́, дві ді́йки; 2) s. Нюнька.
Ми́мо, *praep. mit d. Genit.* an etw. vorbei, vorüber; *Mi.* IV. 544; ми́мо мене́ *Me.* 73 ohne auf mich zu achten, ohne mein Wissen.
Мимовільний, *a.* unwillkürlich.
Мимоїздом, *adv.* vorbeifahrend, im Vorbeifahren. [sen, übergehen, *МШ.*
Мимолиши́ти, *v. a.* bei Seite las-
Мимосередо́чний, *a.* excentrisch, *Пол.*
Мимохі́день, -дня, *m. К.* мимохідний, *a.* der Vorbeigehende, beiläufig, *Пар.*
Мимохі́ть, (-і́тне, *МШ. Гол.*; -і́тно) *adv.* мимохітний, *a.* wider Willen, unfreiwillig, unwillkürlich. [schuss, *m. ГШ.*
Мимоці́льний, *a.* — стріл Fehl-
Ми́мра, *m. f.* s. Нюнька, ни́мра, (*B.*).
Ми́мрати, *v. a.* s. І́мира́ти (*B.*).
Ми́мрити, *a. n.* murmeln.
Минь, -минь! *int.* Lockruf der Katzen.
Ми́на, *m.* Menas; Мини́ха, *f.* Weib des Ми́на.
Мина́ти, (-а́ю, -а́єш), *v. a.* s. Мину́ти; мина́ємий, *a.* s. Мину́щий.
Миндува́ти, (*Ф.*) s. Мельдува́ти.
Мине́я, *f.* Buch, welches den Gottesdienst für jeden Tag eines Heiligen durchs ganze Jahr enthält, nach Monaten [μήν] geordnet.
Минжува́ти, s. Мінджува́ти, *C.*
Ми́но, *n.* s. Имя́, мене́.
Мино́га річна́, Flusspricke, *f.* Neunauge, *n.* (Petromyzon fluviat.).
Миньо́к, *m.* s. Мнюх. [Brot, *Лекч.*
Минту́с, *m.* (in d. Bettlerspr.) Stück
Минува́ти, *v. n. Ос.* (61) V. 15 чого́сь etw. vermeiden, einer Sache loswerden; — ся *Щог.* s. Мину́ти ся a).
Мину́вший, мину́лий, *Ст.* vergangen, verflossen, verstrichen.
Мину́вшість, мину́лість, *Мор. Зг.* -ости, *f.* Vergangenheit, *f.*
Мину́ти, *v. a.* кого́, що (an jmdm, an etw.) vorübergehen, vorbeigehen, etw. meiden, übergehen, hinter sich lassen; не мину́ла мене́ ка́ра bin der Strafe nicht entgangen; 2) *v. n.* vorübergehen, verfliessen, verstreichen: мину́ло є́му́ 7 лі́т ihm sind 7 Jahre verflossen; vergehen, aufhören; — ся з ким an einander vorüberkommen, -fahren; ausweichen; *b*) — ся vorbei sein, hin sein, sterben; crepieren.
Мину́шка, *f. H.* 243. *Reimw.* zu гру́шка: was schnell vergeht.
Мину́щий, *a.* vergänglich, eitel.
I. Ми́яя, *f.* in d. Kinderspr. s. Коро́ва,

„Muh“. [tom, *n.*

II. Миня́, -я́ти, *n. C.* Trugbild, Phan-

I. Мир, *m.* Frieden, *m.* як ся ма́єш? ми́ром! Бо́гу дя́кувати! gut (im Frieden)! — *Оц.* §. 547. *Ог.* 114.

II. Мир, *m.* Welt, *f.* Volk, *n.* ме́жи мира́ми *Ч.* III. 417 in der Welt, unter den Völkern, u. d. Menschen.

Ми́рати, s. І́мирати, (*B.*). [сто́м).

Ми́рґати, ми́рдати, *a. n.* wedeln (хво-

Ми́ренє, *n.* s. Поми́ренє. [ский.

Мире́цкий, *a. Гол.* III. 57 s. Ми́р-

Мирзи́ле, *n.* Traubenkraut, *n.* (Chenopodium botrys); 2) blutrother Storchschnabel (Geranium sanguineum); 3) Dracocephalum Ruischianum; s. Біжде́рко, *У.*

Мири́ти, *v. a.* Frieden stiften, aussöhnen; — ся з ким mit jmdm friedlich leben, sich aussöhnen; in Friedensunterhandlungen treten. [Gerede, *n. K.*

Ми́ркане, *n.* das Raunen, Munkeln,

Ми́ркати, ми́ркнути, *v. n. Ке.* 150 по-пі́д вико́ню — bettelnd wimmern, murmeln; munkeln, in den Bart reden.

Ми́ркач, *m. K.* Murmler, *m.* [ня́ти?

Мирко́т, *m. Ч.* V. 1087 мирко́тами во-

Мирлу́га, *f. Девг.* s. Барлі́г, *Ог.* 80.

I. Ми́рний, *a.* friedlich, Friedens-, ruhig, still. [reich.

II. Ми́рний, *a. TP.* 69 Volks-; volk-

Ми́рниця, (*d.* -ичка), *f.* Kästchen od. Büchse zur Aufbewahrung des Ми́ро.

I. Ми́рність, -ости, *f. Kol.* I. 131. *Гол.* III. 116 Friede, *m.* Ruhe, *f.*

II. Ми́рність, -ости, *f. W.* s. Лю́дність, Anzahl der Seelen, *f.*

Ми́ро, *n.* wohlriechende Essenz; das heilige Oel, Chrisam, *n.*

Мирова́не, *n.* das Bestreichen der Stirn mit geweihtem Oel bei dem Gottesdienste всено́чне.

I. Мирови́й, *a.* schiedsrichterlich; мирова́я (грамота) *Кч.* 167 gütlicher Vergleich, Friedenstractat; *s. a. m.* Friedensrichter, *m.*

Мирови́й, *a. Не.* Welt-, Volks-.

Мирода́вець, -вця́, *m. Пу.* Myrrhapender, *m.* [haltend, weltregierend.

Мироде́ржа́вний, *a. K.* welter-

Мироде́ржи́тель, *m. K.* Weltbeherrscher, *m.*

Мироїд, *m. Bein.* des habsüchtigen мирови́й I. (II.) der das Volk aussaugt.

Миролюби́вий, миролю́бний, *a.* friedliebend, friedfertig.

Миролюби́вість, (-лю́бність), -ости, *f.* Friedfertigkeit, *f.*

Мирон, *m.* Miron.

Мироно́сиця, *f.* Balsamträgerin; *gew. pl.* die Frauen, die den Leichnam Christi salbten.

Мироно́сниця, *f.* Heiligenbild, *n.* (von 4 Jungfrauen auf Stangen getragen).

Миропома́зане, (мироми-), *n.* Firmung, Firmelung, *f.* [Firmling, *n.*

Миропома́занник, *m. ГШ.*

Миропома́зувати, *v. a.* firmeln, das Sacrament der Firmung ertheilen.

Миротво́рець, -рця, *m.* Friedensstifter, *m.* [stiften.

Миротвори́ти, *v. n. ГШ.* Frieden

I. Миротво́рний, *a. Мх.* friedenstiftend. [*Зг.* weltbauend, schaffend.

II. Миротво́рний, (-тво́рчий), *a.*

Миротóчець, *m.* мироточи́вий, *a.* Wohlgerüche duftend, wohlriechende Flüssigkeit von sich gebend.

Мирóцин, *m. N.* e. Berges. [den, *pl.*?

Ми́рса, *coll f. Ф. Ир.* I. 32. II. 488 Goldfä-

Ми́рский, *a.* weltlich, Volks-, *ІГ.*

Мирствувáти, *v. n.* mit den Worten „мир всїм!“ segnen u. dabei mit der aufrecht gehobenen Hand ein Kreuz beschreiben.

Мирт, *m.* Myrte, *f.* (Myrtus communis); *adj.* миртóвий, Myrten-; миртовáті, *pl.* Myrtengewächse, *pl.* (Myrtaceae); миртоцьвíті, *pl.* Myrtenblumige, *pl.* (Myrtiflorae). [vollführen.

Мирувáти, *v. a.* das мирóване

Ми́рха, ми́рхавка, *f.* s. Ме́рха 2); elendes Rind.

Ми́рхати, s. Ме́рвити 1).

Ми́ршавий, (*d.* -avéнький), *a.* runzelig *C.* I. 66.

Мирщáк, *m.* s. Морщáк. [schwerfällig.

Ми́рявий, *a.* (*B.*). langsam, faul,

Мирянúн, *m.* ein Weltlicher, Laie; 2) Bauer, (*opp.* пан), *P.* I. 63. *C.* I. 40; *adj.* мирянський. *K.* weltlich.

Мись, *m.* s. Ме́двідь.

Ми́са, *f.* grosse Schüssel.

Ми́ска, *f.* Schüssel. *f.*; *миски пра́вити = парастáс п. weil in Schüsseln Opfer dargebracht werden (*B.*). [-töpfer, *m.*

Мискоро́б, *m.* Schüsselfabrikant,

Мискоро́бство, *n.* Verfertigung der Schüssel, *f.*

Мисль, (*d.* ми́слонька). *f.* Gedanke, *m.* Meinung, *f.* Einfall, *m*; Absicht, *f.*; Sinn, *m.* ми́сли мене́ зано́сять (щось зроби́ти) es bemächtigt sich meiner der Gedanke, ich bin im Begriffe (etw. zu thun); кому́сь тото́ на ми́сли jmd hat das im Sinn, im Gedächtnisse; зійти́ з ми́сли кому́ aus dem Sinn kommen; він (то́в) мені́ не по ми́сли nicht nach meinem Sinn, nicht nach meinem Wunsch.

Мисли́вець, -вця, (*d.* мисли́вчик), мисли́вий, *s. a. m.* Jäger, Jägersmann. Weidmann, *m.*; 2) мисли́вець *Oc.* (62) X. s. Мисли́тель.

Мисли́венький, *a.* ***M.*** II. 80 eigensinnig; hochmüthig (*Щог.* 2. мисли́вий го́мін).

Мисли́вский, *a. У.* Jagd-. [*n. K.*

Мисли́вство, *n.* Jagd, *f.*; Weidwerk,

Ми́слик, *m.* Meissel zum Abschneiden des Blechs, *f.*

Мисли́тель, *m.* Denker, *m.*

Ми́слити, *v. n.* denken; erwägen; überlegen; 2) gesonnen sein, meinen, willens sein; о со́бі мно́го — sich viel dünken; кому́сь зло ми́слити *Кн.* gegen jmdn Böses im Sinne haben, vorhaben.

Мисли́те, *n. N.* des Buchst. M.; **писа́ти* — betrunken umhertaumeln. [voll.

Мисловáтий, *a.* geistreich, geist-

Мисло́вий, s. Мисли́вий. [(*n. хв.* 4).

Мислотво́р, *m.* Gedankenkreis, *m.*

Мисля́тин, *m. N.* e. Berges.

Ми́сник, *m.* Schüssel-, Topfbrett, *n.* Fächerschrank fürs Geschirr, *m.*

Ми́сничка, *f.* Semele, *B.* [chen, *n.*

Ми́сочка, мисчи́на, *f. dim.* Schüssel

Мисте́рний, (-е́цьно, *adv. Вах.*), *a.* kunstvoll, künstlich, meisterhaft.

Мисте́ць, *m. K.* II. 96 Meister, Künstler, Virtuos, *m.*

Мисте́цький, *a. OII.* meisterhaft.

Мисте́цтво, *n.* Meisterhaftigkeit, Kunst, Kunstfertigkeit, *f.* [*pl.* (apothecia).

Мисчáтка бвощні, *pl.* Sporenlager,

Мисю́рка, *f.* Panzerhemd auch den Kopf bedeckend, *n.* Sturmhaube, *f. Кч.* 425.

Мися́, -я́ти, *m.* s. Ми́сочка.

Ми́сячий, *a. Га.* I. 106 s. Ми́шачий.

Мит, не тільки через сі́ни а и в ми́тї *Oc.* (61) IV. 29?

I. **Мить**, *f.* gesäuberter Wald.

II. **Мить**, у одну́, *P.* II. 82, в ту —, на — mit einem mal, in einem Augenblick, auf einen A., in einem Nu, allsogleich, *Ст. Ог.* 114.

Ми́тар, **митни́к**, *m.* Zöllner, Mautner, *m. Пот.* III. 43.

Митáрство, *n.* Betrügerei, Prellerei, *f.*; *.pl.* listige Umtriebe *Ш.* II. 19.

Мите́, *n.* das Waschen. [*C.* I. 208.

Ми́тель, (-тїль), *m.* Waschwasser, *n.*

Мите́ць, -тця́. *m. H.* 124 der Kundige, Kenner, Künstler, Meister; Schwarzkünstler, Zauberer, *m. Гл. б.* 35.

Ми́ти, (ми́ю, ми́ш), *v. a.* waschen; — ха́ту, сті́ни, по́міст & scheuern.

Митику́н, *m.* listiger, pfiffiger Mensch, Strolch, *m.* [pen, *m.*

Ми́тка, (*d.* ми́точка), *f.* Waschlap

Миткале́вий, *a. Ки.* 218 von Mitkal od. Calico (Art grobe Mousselin).

Митьмá, митьмо́в, *adv.* s. Ми́тусь; im zickzack *Ог.* 115. (*B.*).

Митни́цтво, *n.* Zollwesen, *n. Пар.*

I. **Ми́тниця**, *f.* Maut, Zollstätte, *f.* Zollhaus, *n. K.*

II. **Ми́тниця**, *f. Гол.* III. 243 Waschfrau, die abspült, sauber wäscht; 2) *N.* e. Berges. *m. Пот.* III. 43.

Ми́то, *n.* Maut, *f.* Zoll, (*pl.* Zölle),

Митови́й, *a.* Zoll-; *s. a. m.* Zollaufseher, -einnehmer, *m. Пар.*

Мито́ка, *f. N.* e. Berges. [μίτρα].

Ми́тра, *f.* Bischofsmütze, -krone, *f.*

Митро́, **Ми́трик**, *m.* s. Митро́.

Митропол и́т, *m.* Metropolit, *m. adj.* митрополи́чий, митрополїта́льний, Metropoliten-, Metropoliten-, Metropolitan-; [μητροπολίτης].

Митрополїя, *f.* Metropole, *f.* Sprengel eines Metropoliten, *m.* Metropolitenwürde, *f.*

Ми́тусь, *vdv.* wechselweise, abwechselnd (bald mit dem gröberen, bald mit dem dünneren Ende gelegt, Holz &) im zickzack.

Мити́са, *m.* † ein Mannesname.

Мити́тє, (-тя), *n. H.* 122 etw. Nichtsnutziges, Schmarn, *n.*

Ми́тю, *adv.* s. Мі́ттю, Мить II.

Мих, *m. Ч. V.* 1134 Art giftige Pflze.

Михáйло, Михáй, (-áнь, -áсь), -áйлик), *m.* Michael.

Михáйлик, *m.* Art Trinkbecher aus Holz *C.* II. 150.

Миць-миць! *int.* s. Минь-минь.

Мúцка, *f.* Vliess eines Lammes, *n. Gr.* 23.; Lammfellmütze, *f. Д.*; 1) Rasenstück, *n.* s. Кúцка; 3) s. Бáзька; (*B.*); 4) Kiebitz, *m.* (чáйка), (*B.*).

Мич, міч, s. Меч.

Мичáти, s. Мéкати.

Мúчка, (*d.* мúчечка), *f.* das glatt gerafte Bündel Flachs, Hanf & zum Spinnen; Spinnrocken, *m. Пот.* III. 63; 2) Haarbüschel oberhalb der рáтиця; 3) *Kopfhaare, *pl. Ко.* 4; 4) steifes Borstengras (Nardus stricta). [phoides, *B.*

Мúчник, гребенúстий, Villarsia nym-

Миш, мúша, *Ш.* II. 201, *f.* Maus, *f.* (Mus musculus); *Пот.* III. 84; 2) *pl.* мúши Feifel, *f.* eine Halsdrüsenkrankheit der Pferde, мúши дéрти eine Kolikkrankheit dh Reiben u. Kneifen der Haut beheben. [(Myosurus minimus) *B.*

Мишáвка, *f.* Mäuseschwänzchen, *n.*

Мишáк, *m.* Arsenik, *m. Пол.* 2) s. d. folg.

Мишалóвок, — орíх, *m. Кв.* s. Мишелíвка 1). [grau gelblich-braun.

Мишáстий, мишáчий, *a* mäusefahl,

Мишáтина, *f.* Mäusefleisch, *n.*; 2) s. Мúшачка.

Мúшачий, *a.* Maus-, Mäuse-; — кирпúч Mausdreck, *n.* — огóнь (óгник) Johanniswürmchen, *n.* (Lampyris noctiluca).

Мúшачка, мúшечка, *f.* (*pl.* -кú), Mauskoth, -dreck, *n.* [ten).

Мишвá, *f. coll.* die Mäuse (und Rat-

Мишéй, *m.* мишовíйка, *f.* Mäusekönig, Zaunkönig, *m.* (Troglodytes parvul.).

Мишелíвка, *f. gew. pl.* Nüsse von dem aufgesammelten Vorrathe einer Waldmaus od. eines Eichhorns entnommen; 2) Waldmaus & selbst, *B.*; 3) s. Мишелóвка.

Мишенá, -я́ти, *n.* Junges einer Maus.

Мишúй, мишíй, *m.* Borstenhirse, *f.* (Setaria glauca).

Мишúн, мúшій, *a.* s. Мúшачий.

Мишúни, *pl.* Hosen aus Schaffell, (haut), *pl.* [шúстий, muskelig, muskulös.

Мúшиця, *f.* Muskel, *f. Пар. adj.* ми-

Мúшка, *f. dim.* s. Миш, Mäuschen, *n.*; 2) Мишéй.

Мишкáр, *m.* s. Вáлах 1).

Мишкунáти, *v. n.* schnüffeln, mausen (*v. a.*); 2) *v. a.* s. Валáшати.

Мишовáтий, *a.* mäuseartig, *Пол.*

Мишóвинє, *n.* Mäusefrass, *m.* z. B. Stroh, Getreide & von Mäusen zerfressen.

Мишолóн, — канюк, *m.* Mäusebussard, *m.* (Buteo lagopus); 2) Thurmfalke, *m.* (Falco tinunculus).

Мишолóвка, *f.* Mäusefalle, *f. Ст.*

Мишýк, *m.* s. Мись.

Мúщя, *f. Пол.* s. Мúшиця.

Мищúна, мúщинка, *f.* s. Мúсочка.

Мівкúй, (*compar.* мівший), *a.* s. Мілкúй, *B.*

Мівнúй, *a. H.* 27 s. Мóвний.

Мід, *g.* мéду, *m.* Honig, *m.*; — питýщий, сичéний Meth, *m.*

Мідь, *f.* Kupfer; Erz, *n.* [Kessel.

Мідень, -дня, *m. Ко.* 184 kupferner

Мідéнець, -нця, *m.* Kupfererzkies, *n. Вол.* [*f.* Spitzmaus, *f.* (Sorex).

Мідик, *m.* мідиця, (*d.* -ичка),

Мідúстий, *a.* s. Мідяníстий.

Мідкúй, *a.* honigsüss; verführerisch, *Ф.*

Мідníй, *a.* kupfern, aus Kupfer, aus Erz.

Мідník, мідьник, *ГШ. m.* Gelbgiesser, *m. Пар.*

Мідníцтво, *n.* Gelbgiesserei, *f.*

Мідníця, *f. Левч.* s. Мидníця.

Міднонóгий, *a.* mit kupfernen (ehernen) Füssen. [*n.*; 2) s. Мідяк.

Мідняк, *m.* Kupferkies, Kupfererz,

Мідовий, *a. W.* s. Мідяníй. [*Пар.*

Мідокóпня, *f.* Kupferbergwerk, *n.*

Мідорúт, *m* Kupferstich, *m. Пар.*

Мідорúтник, *m.* Kupferstecher, -drucker, *m. Пар.*

Мідьосúнь, *f.* Kupferlasur, *f. Вол.*

Мідýнка, *f.* s. Медýнка, (*B*). [geld, *n.*

Мідяк, *m.* Kupfermünze, *f. pl.* Kupfer-

Мідяний, *a.* kupfern, Kupfer-; kupferroth, *Пол.* [farbig; 2) kupferhaltig, *Пар.*

Мідяníстий, *a.* kupferig, kupfer-

Мідяниця, *f.* змія — eherne Schlange *Пр.* IX. 218; 2) s. Веретíльниця.

Мідянка, *f.* s. Мідик; 2) Kupfergrün, *n. Вол.*

Мідянчик, долгонóсик —, kupferfarbiger Rüsselkäfer (Rhynchites cupreus).

Мідяр, *m.* Kupferschmied, *m.*

Мідярня, *f.* Kupferhammer, *m. Пар.*

Мідярство, *n.* Kupferschmiedhandwerk, *n.* [s. мéжи-.

Між, міждо, *praep.* s. Мéжи; міждо-

Міжá, *f. K.* s. Межá.

Міжгíрє, *n. ОП.* Gegend zwischen zwei Bergen, *f.* Thalkessel, *m.*

Міждорáмя, *n. K.* Stelle zwischen den Schultern, *f.*

Міжний, s. Мóжний.

Міжник, *m.* s. Межівник, межник.

Міжóвщик, *m. gr. Ко.* 236 Feldmesser, *m.* [чиńьский.

Міжчиńьский, *a.* (*B.*) s. Мужміздра, *f.* (*B.*) s. Мездрó.

Мізéль, s. Мозíль.

Мізерáк, *m.* armer Wicht; мізерáчка, eine Arme, Elende *adv.* мізерáцкий elend.

Мізéрия, *f.* Misere, *f.* Elend, *n.* Erbärmlichkeit, *f.* dürftige Habseligkeit, 2) Gurkensalat, *m.* [spiel &.

Мізéрка, *f.* la misère im Préference-

Мізерóта, *f.* Kleinlichkeit, *Фр.* Erbärmlichkeit, *f.* [bel, elend.

Мізéрний, *a.* s. Марний; misera-

Мізéрник, *m. K.* der Elende; verkommenes Individuum; Mittelmässsigkeit *f. T.*

Мізéрниця, *f. Bein.* des weibl. Schamgliedes. [Nichtigkeit, *f. K.*

Мізéрність, -ости, *f.* Elend, *m.*

Мізéрство, *n. coll.* elende, dürftige, Leute *Oc.* (61) IV. 158. [s. Дрезвúнв.

Мізерáка, *f. Кух. Oc.* (61) XI. 39.

Мізúльний, мізúний, (-нн-) *a.* jüngste; kleinste; gering, winzig; — пáлець, мізúнець, мізúнчик der kleine Finger, das jüngste Söhnchen; мізúльночка, дочкá — das jüngste, kleinste Töchterchen; *Пот.* II. 23.

Мізúники, *pl.* Afterklauen, *pl.* (*B.*).

Мізинкú, *pl.* Kleinschmetterlinge, (Microlepidoptera). [heit, Winzigkeit, *f.*

Мізúнність, -ости, *f. Пол.* Klein-

Мізкá, *f.* s. Мязка (im Inneren des Kürbisses).

Мíзкати ся, з ким *III.* I. 342 schöuthun, liebeln; die Cour, den Hof machen.

Мізкóванє, *n.* Denken, *n.* Betrachtung, Erwägung, *f. Кч.* 237. [überlegen.

Мізкувáти, *v. n.* denken, bei sich

Мізóйник, *m.* — дíдо *КУ.* Zwerg, Kobold, *m.*

Мíзок, s. Мóзок. *Левч.*

Мізýнка, *f.* Nbfl. der Сьвíча.

Мій, моя́, моé. *pron.* mein, der meinige; mein lieber; мій (чоловíк) mein Mann; моя́ (жíнка) meine Frau; мóї, *pl.* die Meinigen; (моí meine, *pl.*).

Мíйский, *a. Пар.* s. Míский.

Мíйсце, *n. Левч.* s. Мíсце.

I. Міль, [мѣл-], *f.* seichte Stelle, Untiefe, *f. Ко.* 145.

II. Міль, [моль], *m. f.* мíльга, *f. H.* 81. *Мі.* 280 Motte, *f.* (Tinea); — пчíльна́ Honigschabe, *f.* (Galleria cerella).

Мíлик, *m.* Milbe, *f.* (Acarus) *Пол.*

Мілúна́, *f. TP.* 77 s. Міль I.

Мíлїон, *m.* Million; мілїóнний, *Св.* мілїонóвий, *num.* der millionste, Millio-

Мілíти, *v. n.* seicht werden. [nen-.

Мíлька, *f.* s. Молявка.

Мілкúй, *a.* seicht; 2) fein gemahlen, klein gestossen; *adv.* мíлко.

Мілкість, -ости, *f.* Seichtheit; 2) Feinheit, *f.*

Мíлько, *m.* Emil; Мíлька *f.* Emilie.

Мілковóдє, *n. He.* seichte Stelle im Wasser. [herzig.

Мілкодýшний, *a.* kleinmüthig, eng-

Мільник, *m.* Bittsteller, *m. Пар.*

Мíло, *adv.* s. Дрíбно.

Мíлоч, *f. gr. P.* I. 37 Kleingeld, *n.*

Мíмíка, *f.* Mimik. *f. adj.* мімíчний, mimisch.

I. Мíна, *f.* Mieue, Haltung, *f.* Gesichtsausdruck, *m. Гол.* III. 679.

II. Мíна, *f.* Mine, *f.* s. Підкóп.

Мінá, міньбá, *f.* Tausch, *m.* das Tauschen, Vertauschen; Bezahlung, Preis im Tauschhandel *Ч.* III. 300; das Wechseln; Wechsel, *m.* Verwandlung, Phase, *f. Гол.* — мíсячна.

Мінджувáти, *v. n.* чим *H.* 207 Tauscherei betreiben, feilschen; мінджýє слóвом як цúган кíньми.

Міньджýн, *m.* der Tauschlustige.

Мінерáльний, *a.* Mineral-, mineralisch. [*adj.* мінеральóгічний.

Мінеральóгія, *f.* Mineralogie, *f.*;

Мінúвець -вця, *m.* Spatheisenstein, *m. Вол.*

Мінúти *v. a.* s. Міняти; 2) im Tauschhandel zahlen *Ч.* III. 300; 3) комýсь щось für jmdn etw. bestimmen, voranschlagen; anberaumen; versprechen, geloben; — ся die Farbe wechseln, schillern.

Мінїстер, *m.* Minister, *m. adj.* мінїстéрский, мінїстéрияльний

Мінїстéрство, *n.* Ministerium, *n.*

Мі́нка, *f.* Erwähnung, Bemerkung, *f.*

Міньк**а́**, мінянк**а́** да́ти, зроб**и́**ти einen Tausch machen, *Кч.* 401.

Мінл**и́**вий, *a.* schillernd, *Е.*

Міньм**а́**, *f.* s. Мін**а́**, міньб**а́**; 2) *adv.* im Wechseln, wechselnd: я вм**у́** дав тот**о́** міньм**а́** ich habe mit ihm das eingewechselt, *Ог.* 115. [*m.* (Apatura iris).

Мінний к**о**сн**а́**вець, *m.* Schillerfalter,

Мінов**и́**й, *a.* -**а́** конт**о́**ра Wechselstube, *f. Кл.* [*m. Ст.*

Мінок**о́**п, *m.* Minengräber, Minirer,

Мін**о́**рний ак**о́**рд, *Не.* Mollaccord (minore), *m.* [Minuten-.

Мін**у́**та, *f.* Minute, *f. adj.* мін**у́**тний,

Мін**у́**тник, *m.* Zauberer, *m.*

Мін**я́**йло, *m.* Tauschhändler, -krämer, Tauscher, *m.*; 2) Wechsler, *m. Ко.* 79.

Мін**я́**ти, *v. a.* tauschen, ändern, wechseln (гр**о́**ші на др**і́**бні), щось на щось, за щось gegen etw. — час так на так, *Ш.* I. 332 die Zeit vergeuden.

Мін**я**тю́рний, *a.* Miniatur-.

Мін**я́**чка, *f.* х**и́**жка- würfelige Schnepfenfliege, *f.* (Empis tessulata).

I. Мі́р, *m.* s. Мир II. — с**о́**нний *У.* Welt der Träume, *f.* [*f. K.* (*pl.* м**о́**ри).

II. Мір, *g.* м**о́**ру, *m.* Pest, Epidemie,

Мі́ра, [мѣр-]. *f.* Mass, *n.* б**е**з мі́ри ohne Mass, masslos; до т**о́**ї мі́ри bis zu dem Masse, zu dem Grade, bis so weit, б**ра́**ти з кого́, від к. мі́ру Mass nehmen (einer Person zu einem Kleide); не ст**а́**є до мі́ри entspricht nicht dem Mass, hat nicht das volle Mass; ит**и́** до мі́ри unter den Massstock als Recrut sich stellen; на мі́рі сто**я́**ти in demselben Masse bleiben, weder zu-noch abnehmen, das Gleichgewicht behalten; під мі́ру verhältnismässig; по мі́рі nach Massgabe, по кр**а́**йній мі́рі wenigstens; 2) мі́ра полотн**а́** & Art Längenmass.

Мі́ре, *n.* e. *N.* Berges.

Мі́рен**ь**, *n.* das Messen.

Мі́ренник, (-и́нник), м**і́**рець, *Gr.* 23. *Кл. m.* s. Пом**і́**рець; Ausmesser, Schaffner, *m.*

Мір**и́**вчий, *a. m. s.* s. d. vorherg.

Мір**и́**ло, *n.* Mass, *n.* завод**и́**ти мір**и́**ла *У.* Messungen anstellen; Masstab, *n.*

Мір**и́**тельний, *a.* messbar, *Шар.*

Мі́рити, мі́ряти, (-рю, -ряю; -иш, -яеш), *v. a.* messen; — ся з ким sich mit jmdm messen.

Мі́рця, *f.* Metze, *f.* = 0·61487 Hektol it.

Мір**и́**чний, *a.* — член Massglied, *n.*

Мі́рка, *f. dim.* s. Мі́ра; Mässchen; 2) Mahlmetze, *f.* Müllermassel, *n.*; 3) kleine Ackerparcelle.

Мірк**о́**тно, *adv.* s. Марк**о́**тно.

Мірку**ва́**нє, *n.* das Sinnen, Ermessen, *n.* Denkart, *f.*

Мірку**ва́**ти, *v. n.* merken, *Шот.* II. 28. *Ог.* 80. meinen, erwägen, denken (*Оц.* §. 547 *ув.* 3.); по чім — wornach muthmassen, schliessen.

Мі́рний, *a.* mässig, enthaltsam; 2) mittelmässig; 3) -а м**о́**ва *Не.* gereimte, gebundene, gemessene Rede. [scheffel, *m.*

Мірн**и́**ця, *f.* Viertelmass, *n.* Viertel-

Мі́рність, -ости, *f.* Mässigkeit; 2) Mittelmässigkeit, *f.* [*s a. n.* Messgebühr, *f.*

Мір**о**ви́й, *a. Бор.* temporal; 2) -в**е́**, Мір**о**д**а́**вчий, *a.* massgebend, *ГШ.*

Мі́рочка, *f.* Futtermassel, *n.*

Мір**о́**чне, *s. n. a.* Messerlohn, *m.* Messgeld, *n. Шар.*

Мір**о́**чник, (-**о́**шн-), *m.* Müllergesell, welcher von den Mahlgästen die Mahlmetze (od. das Mahlgeld) einnimmt; *adj.* мір**о́**шницкий.

Мі́рський, s. М**о́**рский, Meer-, (*Фр.*).

Мірт**о**ви́на, *f.* Myrtenholz, *n. Фр.* s. Мирт etc. [Oberschäfer, (*Фр.*).

Мірт**у́**к, *m.* 2 Liter; 2) Oberhirt,

I. Мірч**а́**к, *m.* s. Мурч**а́**к.

II. Мірч**а́**к, *m.* Hohlmass, *n.*

Мі́рчити, *v. n.* die Müllermassel einheben, (*B.*). [к**о́**вий.

Мірч**у́**к, *m.* s. Мі́рка 2); *adj.* мірчу-

Мі́ряник, мі́ряти, & s. Мі́рити; *мі́ряна с**і́**чка von allzulanggeschnittenem Häcksel. [Koth, *Шс.*

Мі́с**и́**во, *n.* Teig, *m. K.*; 2) dickes

Мі́с**и́**ти, (мі́шу, мі́сиш), *v. a.* kneten; — ног**а́**ми mit Füssen treten; — ся по чім (*Фр.*) sich herumtummeln.

Мі́сия, *f.* Mission, *f. adj.* мі́с**и́**йний, Missions-.

Міськ**а́**, *f.* s. Міськ**а́**; мяск**а́**.

Мі́ський, *a.* städtisch, Stadt-.

Мі́сн**и́**ця, *f.* s. Пом**і́**стниця.

Міст, *g.* м**о́**сту, *n.* -м**о́**ста, *m.* Brücke, *f.*; 2) s. П**о́**міст Fussboden, *m. K.* I. 204. *Иг.* 61. *м**о́**стом кл**а́**сти ся servil sein.

Міс**т**ь, *praep. У.* s. З**а́**міс**т**ь, м**і́**сто 3).

Містéць,& s.Мистéць &. [Місточко.
Містéчко, *n. dim.*Plätzchen, *n.*; 2) s.
Містúвий, *a.* gehaltreich, gehaltvoll, *Шар.* [*a.* mystisch.
Містик, *m.* Mystiker, *m.* містúчний,
Містúлище, *n. Пол.* Behälter, *m.*
Містúна, *f.* Plätzchen, *n. ОП.*; 2) Städtchen, *n.* 3) *N.* e. Berges.
Містúчество. *n.gr.*†Rangstreit,*m.*
Мúстиско, мúстище, *n.* містúй, *m.* Mutterkuchen. *m.* Nachgeburt, *f.* (placenta).
Містúти, (міщý, містúш), *v.a.*jmdn, etw. placieren, aufstellen, jmdm einen Platz, eine Stelle geben; einräumen; — ся Platz finden, e. Stelle einnehmen; *b*) enthalten sein.
Мúстич, *m. Шар.* s. Міщанúн.
Мúсто, *n.* Stadt, *f.* 2) s. Мúсц 1); перенéсти — übersiedeln; 3) statt, anstatt; мúсто -б *M.*II.95 s.Нáче -б, мóвби.
Містóк, (*d.* містóчок) -ткá, *m.* kleine Brücke. [flecken, *m.*
Містóчко, *n.* Städtchen, *n.* Markt
Містýшити, (-чúти), *v. a.* kneten, stossen, misshandeln.
Містюк, *m.* Städter, *m. Левч.* [*f.IT.*
Містянé, *s. n. a.* Stadtzoll, *m.* Accise,
Мúсце, *n.* Stätte, Stelle, *f.* Ort, Platz; Raum, *m.*; Anstellung, *f.* мúсцями, stellenweise; то мáв мúсце 10 миль дорóги & es hat was zu bedeuten, ist von ansehnlicherGrösse,Menge;2)s.Містиско.
Місцéвий, *a.* örtlich, Orts, local; 2) hiesig. [Sesshafte, Ortinsasse, *m.*
Місцевúк, *m.* (*Фр.*) der in e. Orte
Місцéвість, -ости, *f.* Ortschaft; Oertlichkeit, *f.* [bewegung, *f.*
Місцевмíнність, -ости, *f.* Fort-
Місцúна, *f.* s. Містúна 1).
Місю́рка, *f.* Glasperle, *f. vgl* Бúсер.
Мúсяць, (*d.* місячéнько, мúсячик), *m.* Mond; 2) Monat, *m.*; мúсяцю Владимúру *Ч.* I. 92. *adj.* мúсяцїв Mondes.
Місяцьовáтий, *a.* mondförmig.
Місяцьослóв, *m.* Kalender, *m.*
Мúсячка, *f.* monatliche Reinigung, Menstruation, *f.*
Мúсячний, *a.* mondhell; 2) monatlich, Monats; *adv.* мúсячно es ist Mondschein; 2) monatlich.
Мúсячник, *a.* der Veränderliche, Unstete wie der Mond; 2) der Mondsüchtige; 3) Monatschrift, *f.*; 4) Mondfisch *m.* (Orthragoriscus mola), *Вол.*
Мúсячниковáті, *pl.* Mondsamen-Gewächse (Menispermeae).
Міт, *m.* Mythus, *m.* Mythe, *f.*
Міть, *f. Зар.* s. Зáмість, зáмет; люде йдýть до цéркви як міть метé strömen in Haufen —.
Мітá, *f* Merk, Merkmal, Zeichen, *n.*
Мітáька, *f.* s. Мітóвка.
Мітéльник, s. Мітúлúця.
Мúти, *v. a.* † s. Мáти I. [beruhigen.
Мітигувáти, *a a. K.*beschwichtigen,
Мітúти, *v. n.* zielen, *Левч.*
Міткúй, *a.* s. Меткúй; мíтко, *adv. Крол.* treffend.
Мітлá, *f.* Besen, *m.*
Мітлáстий, -áтий, *a.* besenförmig, besenförmig; buschig (вус) *K.*
Мітлúця, мітлúчина, *f.* мітлóчище, *n.*Besenstrauch,*m.* (Spartium scoparium); 2) Windhalm, *m.* (Agrostis) s. Метлю́га 3) Windfahne, *f.* (Aira spica venti).
Мітлúр. *m.* Besenbinder, *m.*
Мíтниця, *f. Wa.* 20 до дóму — flinke dabei reinliche Frau.
Мíтність, -ости, *f. B.* Fertigkeit, *f.*
Мітóвка, (-óлка), *f.* kleiner Besen.
Мітольóгія, *f.* Mythologie, *f. adj.* мітольóгічний mythologisch; мітúчний, Мíтра, *f.* s. Мúтра. [mythisch
Мітрóга, (-ýга), *f.* t. Метрúжка.
Мíттю,*adv.He.*geschwind,in einemNu.
Міýс, *m.* s. Міюс.
I. Мix, *m. M.* II. 65 s. Mox. [balg,*m.*
II. Мix. *m.*Sack, Schlauch,*m.*; 2)Blase-
Міхúр, *m.* міхирúна, *f.* s. Міхýр; 2) Tabacksbeutel aus міхýр.
Міховúна, *f.* Sackleinwand,*f. ГШ.* Packtuch, *n.*
Міхóвка, *f.*Sackspinner,*m.* (Psyche).
Міходýй, *m.* Balgentreter, Calcant, *m. Шар.* [*m.* Sackträger, *m.*
Міхонóш, (-óша, -óший.*Kol.* I. 90),
Міхýнка, міхýрка, *f.* Eiterblase, *f.*
Міхýр, (*d.* -орóк), *m.* Blase, Urin-, Schwimmblase, *f.* Schlauch, *m.* [*Шар.*
Міхýрний кáмінь,Blasenstein,*m.*
Міхýрник хохлáтий, Kappenrobbe, *f.* (Cistophora crist.).
Міхурóчниця, *f.* Schlauchfaden, -schimmel, *m.* (Ascophora mucedo), *Вол.*
Міхурчáтий, *a.* blasig, *Пол.*

Міць, *g.* мо́ци, *m.* Kraft, Stärke, Festigkeit, *f.* в мо́ци зві́же жа́ти in der vollen Stärke, in der ersten Reife (в свиду́); зроби́ти щось на міць etw. fest, dauerhaft machen.

Мі́цка, *f.* мі́цок, -цка́, *m.* s. Ми́цка 1); *adj.* міцко́вий, *Ф.* -а дзьоо́ли́нка aus Lämmerwolle gewebt.

Міцни́й, *a.* fest; kräftig, stark.

Міцни́ти, *v. a.* stärker machen, — си́лу die Kraft steigern.

Міцні́ти, *v. n.* erstarken, *K.*

I. Міч, *g.* мо́чи, *f.* s. Міць *Щог.* 152.

II. Міч, *g.* мо́чи, *f.* s. Моч, Urin, *f.*

Міш-, за́міш *adv.* s. По́міш.

Міша́к, міш у́н, *m.* Mischer, *m. Нар.*

Міша́льний, *a.* mischbar, *Нар.*

Міша́льність, -ости, *f.* Mischbarkeit, *f. Нар.*

Мішане, *n.* das Mischen; 2) das Zusammentreiben der Schafe zum gemeinschaftlichen Hüten um Ostern (oder Pfingsten).

Мішанець, -нця, *m.* Mischling; Bastard, Blendling; 2) * Störenfried, *m.* ти —! ти би́ все грани́цю міша́в!

Мішаник, *m.* Bauer, der seine Schafe zusammen mit anderen auf die Senne giebt, (*B.*).

Мішани́на, *f.* Mischung, *f.* Gemisch, Gemenge, Gemengsel, *n*; 2) —, мішани́ця Mischfutter, Mengfutter, *n.*

Мішаниско, *n.* Feld, wo Mengfutter angebaut war. [Мішане 2).

Мішанка, *f.* s. Мішани́на 2) und

Міша́ти, (міша́ю, -а́єш), *v. a* mischen, mengen; umrühren, umschütteln, umstechen; (кому́ jmdm) hinderlich sein, stören; — ся sich — —; sich einmischen.

Мішка, *f.* Mischwerkzeug, *n.* Mischgabel, *f.* (*B.*).

Мішка́не, *n. Ч.* V. 93. s. Ме́шкане 2).

Мішкова́тий, *a.* beutelig.

Мішкове́, *s. n. a.* Sackgeld, *n.* (Abgabe von jedem Sack Getreide etc.).

Мішко́м, *adv. Не.* (*Пр.* III. 361) стоя́ти — zögernd, zaudernd?

Мішма, *f.* s. Мішани́на 2) *Mi.* II. 234; 2) *adv.* мішма́ untermischt, gemengt s. По́міш.

Мішна́, *f.* Riemengürtel mit Ringeln u. einem Säckel; Zierat, *m.*

Мішно́, *gew. pl.* мішна́ Geschröte, *n.*

Мішо́к, -шка́, (*d.* міше́чок) *m.* Sack; Schlauch; Beutel, *m.*

Міща́, -а́ти, (*d.* -а́тко), *n.* міщу́к, *m.* Säckchen, *n.*; 2) Schlauchfrucht, *f.* (utriculus).

Міщани́н, *m.* Bürger, Städter, *m.*

Міща́нка, (*d.* міща́ночка) *f.* Bürgersfrau, Städterin, *f.* [lich, kleinbürgerlich.

Міща́ньский, *a.* Bürgers-, bürger-

Міща́ньство, *n.* Bürgerschaft, *f.* Bürgerrecht, *n. coll.* die Bürger, *pl.* [*m.*

Міщанчу́к, *m. Не.* Kleinbürgerssohn,

Міщина́, *m.* s. Мужчина́.

Міщу́к, *m.* Städtler, Spiessbürger, *m.*

Міщу́л, (*d.* міщу́лик), *m. Ф.* Sack; Käsesack, *m.* [mündend.

Мію́с, *m.* Fluss ins Asowsche Meer

Мія́зма, *f.* Miasma, *n.* Ansteckungsstoff.

Мла́, *f. M. Щог.* s. Мгла́; Alles was nicht consistent, was sehr schwach, undauerhaft, mürbe ist: карто́флї як мла sind wenig nahrhaft; ни́гка рве ся як — reisst schnell. [dumpf (го́лос).

Мла́вий, *a* flau, matt, schwach;

Мла́вість, -ости, *f.* Flauheit, Mattigkeit, Schwäche, Abgeschmacktheit, *f.*

Мла́да, *f. a. Ч.* III. 215. s. Молоди́й.

Младе́нець, *m.* † *Ш.* II. 226 Säugling, *m.* Kind, *n.*

Младени́ця, *f. Ч.* IV. 3. Mädchen, *n.*

Мла́ка, млакови́на, *f.* Morast, Moorgrund, *m.* sumpfiger Boden, Flage, *f.*

Млакова́тий, мла́чний, *a.* sumpfig, morastig, moorig.

Мла́скавець, -вця, *m.* — я́рин Rapunzel, Fettmännchen, *n* (Valerianella v. Fedia olitoria).

Мла́чник, *m.* Thysselium palustre, *B.*

Мле́вінь, *f.* s. Мла́ка (*Ф.*). [ritima).

Млези́ця, *f.* Milchkraut, *n.* (Glaux ma-

Млезоїдь трути́нник, *m. B.* Upasbaum, *m.* (Antiaris toxicaria). [вільне —.

Мли́во, *n* s. Ме́ливо; 2) Mahlrecht,

Млий, *a.* s. Мла́вий.

I. Млин, *m.* s. Блин. *Ог.* 81.

II. Млин, *m.* млина́ *f. C.* II. 116. Mühle, *f.*

Млина́р, млина́рка, & s. Ме́льник, ме́льничка &. [не́ць.

Млине́ць, -нця, *m. P.* I. 136 s. Блин-

Млини́на, *V.* млини́ця, *Гол.* III. 252, *f.* (kleine) Mühle. [Mühle war.

Мли́ниско, (-ище), *n.* Ort wo e,

Млинівка, *f.* Mühlbach, *m.*

Млинкува́ти, *v. a.* зо́їже das Getreide auf der Putzmühle reinigen.

Млинни́й, *a.* -á дорóга zur Mühle führend?

Млинови́й, *H.* 302. млиньски́й, *a.* Mühl-; Млиньски́й, *s. m. a.* Nbfl. des Чéремош.

Млинови́ця, *f.* s. Млини́вка.

Млинóк, -нка, (*d.* -óчок), *m.* kleine Mühle; — вiд кáви Kaffemühle; 2) Putzmühle, Kornklapper, Fege, Getreide-Reinigunsmaschine, *f.*

Млúстий, *a. T.* s. Мглúстий.

Млúця́. *f.* Füllen, das zu Anfang des Sommers geworfen wurde. [На-млї́ка.

Млї́. *pl.* —ю́ть es wetterleuchtet; 2) s.

Млї́йка, *f. Марк.* 135 s. Млúця?

Млї́йко, *adv. Мх.* s. Млóсно.

Млї́лий, *a. Кв.* 319 schwächlich, abgemergelt.

Млї́сно, *adv.* s. Млóсно.

Млíсть, *g.* млóсти, *f.* Uebelkeit; Ohnmacht, Bewusstlosigkeit, *f.* млóсти (млúсти) удáрили на когó, обнялú кого *Ч.* III. 425 jmdn wandelte eine Ohnmacht an, (млость *Ко.* 149. *Левч.*).

Млїстовáтий, *a.* leicht ermattend u. schwitzend.

Млї́ти, *v. n.* matt, schwach, kraftlos, erschöpft werden, schmachten, sich abzehren: гóлоду — am Hungertuche nagen; 2) in Ohnmacht fallen; 3) млúв на слóту ist vor dem Gewitter schwül geworden; 4) gar werden (мя́со).

Млóйний, *a.* Uebelkeit erregend, *Нар.*

Млóйність, -ости, *f.* Uebelkeit, Neigung zum Erbrechen, *f.*

Млоїти, *v. a.* schwächen, abmatten; млóїть когó etw. erregt jmdm Uebelkeit, jmdm wird übel, unwohl (*B.*).

Млóсний, млостúвий, *ОП. a. adv.* млóсно, unwohl, übel, unpässlich; млóсно комý jmd ist nahe der Ohnmacht.

Млостúти, *v. a. ОП.* s. Млоїти.

Мля́ва, *Ст.* мля́вість, -ости, *f.* Schwächlichkeit, Dumpfigkeit, *f.*

Мля́вий, *a.* s. Мля́вий, weichlich; fad.

Мля́вощі, *pl. Фр.* Fadheiten, *pl.* Anämie, *f.* [Мя́тник, кожемя́ка; *H.* 285?

Мнець, *m. П. n.* 88. Rohgerber, *m.* s.

Мнúмий, *a.* vermeint, angeblich; eingebildet, *ГШ.*

Мнúти, *Ме.* 305, мнíти *Ле. v. n.* meinen, denken, wissen.

Мнúшки, *pl.* Käseknödel, *pl. Пис.*

Мнóгий, *a.* vieler, (viele, vieles); *pl.* мнóгі; числó мнóге Mehrzahl, Numerus pluralis, мнóго, *adv.* viel; — людúй viele Menschen, viel Leute; мнóго раз vielmal, mehrmals.

Многобáрвний, *a.* vielfarbig, *У.*

Многобáрвність, -ости, *f.* Vielfarbigkeit, *f.* [*m. Пол.*

Многоблóчник, *m.* Flaschenzug,

Многобóже, (-ив), многобóжництво, *Нар. n.* Vielgötterei, *f.* Polytheismus, *m.*

Многобóжник, *m.* Vielgötter der mehrere Götter glaubt, verehrt, Polytheist, *m.*

Многобóчний, многобóчник, s. Многокýтний &, mit vielen Flächen.

Многовáжний, *a.* allzu wichtig; vielgiltig; ernst.

Многовáжність, -ости, *f.* grosse Wichtigkeit, Bedeutung *f.* der ganze Ernst.

Многовúдний, *a.* vielgestaltig, vielförmig. [*m. Нар.*

Многовíдець, -дця, *m.* Vielwisser,

Многовлáда, *f.* Vielherrschaft, *f.*

Многовóдний, *a.* wasserreich, *Фр.*

Многоголóвий, *a.* vielköpfig.

Многогрáнний, *a.* vieleckig.

Многогрáнник, многогрáнок, -нка, *B. m.* eckiger Körper, Polyeder, *m.*

Многогрíшний, *a.* viel sündigend.

Многодержáвний, *a.* viel, weit herrschend. [fahren.

Многодóсьвідний, *a.* vieler-

Многожéнність, -ости, *f. Нар.* многожéньство, *n.* Vielweiberei, Polygamie, *f.* [gename, *m. ГШ.*

Многозвóрний, *a.* -е имя́, Men-

Многозмíнний, *a.* vielveränderlich, *Фр.* [giltig; hochwichtig, *T.*

Многознáчний, *v.* vieldeutig, viel-

Многознáчність, -ости, *f.* Vieldeutigkeit; 2) hohe Bedeutung.

Многоймéнний, многоименúтий, *Нар. a.* vielnamig, mehrnamig, der viele Namen hat. [namigkeit, *f. B.*

Многоймéнність, -ости, *f.* Viel-

Многоїдець, -дця, *m.* Vielfrass, *m.*

Многоклопóтний, *a.* kummervoll, sorgenvoll, *Пол.* [hufer.

Многокопúтний, *a.* vielhufig, Viel-

Многокрáсник, *m.* Polychrom, *n. B.*

Многокро́ть, *f.* das Vielfache.
Многокро́тний, *a.* vielfach; vielmalig, oftmalig.
Многоку́тний, *a.* vieleckig. [*n.*
Многоку́тник, *m.* Vieleck, Polygon,
Многолі́т, = мно́го лі́т, мно́гих лі́т (многая лѣта) *Ко.* 119.
Многолі́тє, *n.* langes Leben.
Многолі́тний, *a.* vieljährig, langwierig; hochbejahrt. [числе́нний.
Многолі́чний, *a. Зг. Ст.* s. Много-
Многолуче́вий, многолу́чий, *a. B.* vielstrahlig.
Многолю́дний, *a.* volkreich.
Многолю́дність, -ости, *f.* многолю́дство, *n.* grosse Volksmenge.
Многоми́лостивий, *a.* (von Gott) sehr gütig, s. gnädig.
Многоми́слий, *a. Кл.* sinnig.
Многомо́вний, *a.* gesprächig, redselig, *M.* [gend, mächtig.
Многомо́жний, *a. Ну.* vielvermö-
Многому́жність, -ости, *f.* Vielmännerei, Polyandrie, *f.*
Многоні́г, -о́га, *Пар.* многоно́жник, *B.* Vielfuss, *m.* (Julus). [(Myriapoda).
Многоно́жки, *pl.* Tausendfüsser,
Многоовощкові, *pl.* Vielfrüchtige, *pl.* (Polycarpicae).
Многооси́вий, *a.* viel, mehrachsig.
Многоо́стрів, -ова, *m.* Polynesien, *n. МШ.*
Многоочи́тий, *a. K.* vieläugig.
Многоо́чок, многоо́чник, *m* Argusfalter, *m.* (Lycaena). [Stämmen bestehend.
Многоплеме́нний, *a.* aus vielen
Многоплодний, *a. C.* I. 164 sehr fruchtbar, fruchtreich.
Многопова́жний, (-пова́жаний), *a.* hochgeehrt, hochachtbar. [teuern.
Многоприго́днїй, *a.* reich an Abenteuern.
Многора́зний, *a.* vielmalig, *Пар.*
Многора́кий, *a.* vielfach, vielfältig.
Многора́кість, -ости, *f.* Vielfältigkeit, *f. Пар.*
Многора́менний, *a.* vielarmig.
Многори́бний, *a.* fischreich.
Многорі́чний, *a. B.* flussreich.
Многоро́гий, *a.* mit vielen Hörnern.
Многоро́дний, *a.* vielartig, *Пар.*
Многорозли́чний, *a.* s. Многора́кий. [*Пар.*
Многоси́льний, *a.* grossmächtig,
Многоскла́дний, многосло́жний, *a.* vielsilbig. [voll, *B.*
Многосла́вний, *a.* ruhmreich, ruhm-
Многосло́вний, *a.* grossrednerisch, *Макс.*
Многостін, *m. Пар.* Polyeder, *n.*
Многосторо́нний, *a.* vielseitig; mehrseitig. [seitigkeit, *f.*
Многосторо́нність, -ости *f.* Vielfa-
Многострада́льний, *a.* der viel gelitten hat, Märtyrer, *Ш.* I. 353; -е житє́ voll Leiden. [Märtyrer, *m.* (-in, *f.*).
Многострада́льник, *m.* (-ниця *f.*)
Многострунний, *a.* vielsaitig, vielbesaitet, *Фр.*
Многота́, *f.* Menge, *f.* Quantum, *n.* Masse, *f.* grosse Anzahl; Vielheit, *f.*
Многотру́дний, *a.* sehr mühsam, mühevoll, *Макс.*
Многотру́дниця, *f.* viel sich abmühende Frau, bes. Hausfrau, *T.*
Многотру́дність, -ости *f.* Schwierigkeit, *f.* das Mühevolle.
Многоу́м, *m. Пар.* s. Мудраге́ль. [dig.
Многоу́мний, *a. КУ.* sehr verstän-
Многоцьві́тний, *a.* blumenreich.
Многоцифе́рний, *a.* mehrziffrig.
Многоці́нний, *a.* kostbar, wertvoll.
Многоці́нність, -ости, *f.* Kostbarkeit, *f.* grosser Wert.
Многочастний, *a.* vieltheilig.
Многоче́сний, *a. Ваг.* ehrenvoll, hochgeehrt.
Многочисле́нний, *a* zahlreich.
Многочисле́нність, -ости *f.* grosse Anzahl.
Многочле́н, *m.* Polynom, *n. adj.* многочле́нний, aus vielen Gliedern bestehend. [Sprachen enthaltend, polyglott.
Многоязи́чний, *a.* verschiedene
Мно́жене *n.* das Vermehren, Vermehrung; Multiplication, *f.* [(-е ч.).
Множествє́нне число́, s. Мно́гий,
Множество́, *n.* Menge; Vielheit, *f.*
Множи́ме, *s. a. n.* мно́жень, -жня, множи́мок, -мка, *m.* Multiplicand, *m.*
Множи́тель, мно́жник, *m.* Multiplicator, *m.*; Mehrer, Vermehrer, *m.*
Множи́ти, *v. a.* mehren, vermehren, vervielfältigen, multiplicieren; — ся sich vermehren.
Множі́нь, *f. МШ.* s. Множество́.
Мно́жність, -ости, *f. R.* 18. Ver-

mehrung, *f.* [fluviat).

Мнюх, *m.* Aalruppe, Quappe, *f.* (Lota

I. Мня = мя = менé *accus. sgl.* mich *Oг.* 129. 80.

II. Мня, мнѣ, s. Имя́ (имня́), *Oг.* 56.

Мня́к, *m.* verbrauchte Wagenschmiere.

Мняки́й, *a. Ш.* II. 77. s. Мягки́й.

Мняки́ш. мня́куш, мняки́ни, мняки́ть *КС.* (83) VII. 503. & s. Мя́киш &.

Мня́со, мяcоїд. & Мня́та & s. Мя́со, Мя́та etc. *Oг.* 80.

Мня́ти, мя́ти, (мну, мнеш), *v. a.* kneten, zerdrücken, zer- knittern, zerkneten, bearbeiten; — ся sich zerknittern; *sich winden, Umstände machen, ängstlich, verlegen sein.

Мнятки́й, *a.* (*Фр.*) s. Мягки́й.

Мняшку́рка. *f.* flache (innere) Hand; *adj.* мняшку́рний. [(61) IX. 76; *Oг.* 95.

Мо, *adv.* s. Мóж. мóже, маóу́ть, *Oc.*

Мов, (моб *Ис.* =) мóвби, *conj.* gleichwie, gleichsam, wie wenn *Oг.* 200. 210.

Мóва, *f.* Sprache, Rede, *f.*

Мóвдь, *f.* s. Смовдь.

Мóвити, мовля́ти, *v. a.* sprechen, reden, sagen; мовля́в (той) wie es jemand einst wohl sagte, wie wenn, nämlich, wohl, doch wohl, so zusagen *Oг.* 204.

Мóвка, *f.* Redensart, *f.*

Мовки́ни, *pl.* s. Мяки́ни.

Мовки́ня, *f.* Sprecherin, *f.*

Мовна́, *f.* Welle, Woge, *f.* мовни́ бю́т die Wellen schlagen an (*B.*); *vgl.* Вовна́ II.

I. Мовни́ця, *f. Бор. Фр.* Rednerbühne, *f.* [Waschstube, *f.*

II. Мóвниця, *f.* [мы-] Badehaus, *n.*

Мóвність, -ости, *f.* Redefluss, *m.* Beredsamkeit, *f. ОП.*

Мовня́, *f.* Blitz, *m.* — бе es blitzt, es wetterleuchtet; 2) Lichtschein, *m.*; 3) Wiederhall, *m.* Echo, *n.*

Мовчазли́вець, -вця, *Мі.* II. 312. мовчазли́вий, мовча́зний, *a.* schweigsam, verschwiegen.

Мовча́к, *m.* s. Мовчу́н. [samkeit, *f.*

Мовчали́вість, -ости, *f.* Schweig-

Мовча́льник, *m.* schweigsamer, Mönch.

Мовча́н, *m. Шл.* s. Мовчу́н; у мовчана́ гра́ти Art Kinderspiel: Stillschweigen beobachten, *Кн.* [*f.* das Schweigen.

Мовча́нка, (*d.* -а́ночка *f.*) мóвчане *n.*

Мовча́ти, (мовчу́, мовчи́ш), *v. n.* schweigen (мовчи́ яи́чком); stumm sein; (*ptc.* мовчу́щий, *K.* st. мовча́щий).

Мóвчки, *adv.* schweigend; im Stillen *Oг.* 114.

Мовчли́вий, *a.* s. Мовчазли́вець.

Мовчóк, -чка́. *m. H.* 115. s. Мовчу́н; Muckser, *m.* мóвчкóм, *Oг.* 114 мовчкóм *K. adv.* stillschweigend, schweigsam.

Мовчу́н, *m.* der Schweigsame, Verschwiegene, Schweiger, *m. Не.*

Мовчу́ньство, *n.* das Schweigen.

Мóга́, *f. Oc.* (61) VI. 26. 42. як мога́, скíлько моги́ nach Möglichkeit, nach Vermögen, so viel es möglich ist, so viel man vermag; möglichst stark, schnell &.

Могúла, *f.* Erdhügel, Grabhügel; Grab, *m.* Grabmal, Ehrengrabmal, *n.*

Могúлин, могúльний, *a.* Grabes-, Gräber-.

Могúлка, (*d.* -úлочка), *f.* kleiner Grabhügel; *pl.* могилки́ Gottesacker, Friedhof, *m.*

Могúльник, *m.* Arbeiter der für Wachposten Erdhügel aufwarf; 2) —, могúльщик, *Щог.* Todtengräber, *m. Ст.*

Могúльниця, *f.* s. Барвíнок.

Могиля́к, *m.* — гробáр, *Пол.* Todtengräber, *m.* (Necrophorus vespillo).

Могúра, *f.*? s. Могúла *Oг.* 70?

Могли́цї, *pl. Ч.* VII. 551 II. 336. s. Могилки́.

Могóл, *m. Ш.* II. 67. *ТР.* s. Монгóл.

Могорúч, могрúч, *m.* Kauftrunk, (mercipotus).

Могорúчити, могрúчити, *Крон.* I. 14, *v. a. IГ.* когó jmdm einschenlassen, eine Zeche veranstalten, jmdn bewirten; — ся *Гол.* III. 324 einander — —.

Моготá, *f.* Möglichkeit, *f.* Vermögen, *n.* Macht, *f.* стáло не в моготу́ *K.* I. 285 war (ist) nicht möglich, war (ist) unerschwinglich.

Могуряни́н, *m.* s. Козьодри́ст.

Могу́чий, *a.* mächtig, stark *Ш.* II. 73.

Могу́чість, -ости, *f.* Macht, *f.*

Могчи́, могти́, s. Мочи́, *Oг.* 66.

Мóда, *f.* Mode, *f.*

Модáльність, -ости. *f.* Modalität, *f.*

Мóдель, *m.* мóдло, *n. K* Model, Vorbild, *n.*

Моделювáти, *v. a.* modellieren.

Модéрний, *a.* modern; модернїзувáти, *v. a.* modernisieren.

Мо́дний, *a.* modisch, der Mode angemessen.
Модни́цтво, *m.* Modesucht, *f. Пар.*
Модни́ця, модосьвітка, *f. Шс.* putzsüchtiges Weib, Modenärrin, *f.*
Модня́р, *m.* Modenarr, *m. Пар.*
Модня́рка, *f.* Modistin, *f.*
Модра́вий, *a.* meergrün, *Пол.*
Модри́на, *f.* модрине́ць, -нця́, *m.* Lärche, Lärchentanne, *f.* (Larix europ.).
Мо́е, *Ог.* 92. s. Мо́же.
Мож, s. Мо́жна.
Мож, жі́р *m.* s. Мозді́р, *Ог.* 76. [leicht.
Мо́же, *adv.* ist möglich dass —, viel
Можеве́льник, *m.* s. Ялове́ць.
Можі́ль, *m.* s. Мозі́ль.
Можли́вий, *a.* möglich, thunlich.
Можли́вість, -ости *f.* Möglichkeit, *f.*
Мо́жна, *adv.* es ist möglich, man vermag, man darf, man kann, es ist erlaubt.
Мо́жний, *a.* mächtig. [keit, *f.*
Мо́жність, -ости *f.* Macht; Möglich-
Можні́ти, *v. n. Левч.* mächtig, reich werden. [ство, *n. K.* Aristokratie, *f.*
Можновла́да, *f. Пар.* можновла́д-
Можновла́дний, *a. Пар.* aristokratisch; 2) *KУ.* mächtig herrschend.
Можновла́дник, *m.* Aristokrat, *m.*
Мо́за, *f.* Nbfl. des Случ. [*Пар.*
Моза́їка, *f.* Mosaik, *f. adj.* мозаїчний, *Мл.* musiv, Mosaik-. [mark, *n.*
Мозга́нь, *f.* хребе́тна — Rücken-
Мозговни́к коловáйка, *m.* Drehwurm, *m.* (Coenurus cerebralis).
Мозелова́тий, *Пол.* мозолова́тий, *a.* schwielig. [dorn, *m.*
Мозі́ль, -оля́, *m.* Schwiele, *f.* Leich-
Мозни́ця, *f.* Gehirnkasten, *m. Пар.*
Мо́зок, -зку, *m.* (*pl.* мо́зки u. мізки) Hirn, Gehirn, *n.* *в мізки́ лі́зе *P.* I. 130 drängt sich auf (im Gedächtnis, in Gedanken). [strengung, *f.* Drangsal, *n.*
Мозо́ля, *f. Ф.* mühevolle Arbeit, An-
Мозоли́стий, мозоло́вий, *Ф.* (-льо́вий *P.* II. 174), мозоля́вий (-ля́ний), *a.* schwielig; * mühsam erworben.
Мозолюва́ти, *v. n.* harte, mühevolle Arbeit verrichten; мозольо́вана пра́ця *H.* 194 harte Ar. die Schwielen auf den Händen erzeugt.
Мой, Partikel zur Hervorhebung bei d. Huzulen: ходи́ мой! а що там мой? so viel als ти! du (mein)! du halt!
Мо́йка. *f. gr. Под.* s. Ми́йка. [mosaisch.
Мойсе́й, *m.* Moses, *adj.* мойсе́вий,
Моканичний, *a.* s. Меканча́ний.
Мо́кбит, *m. N.* e. Berges.
Моква́, *f. B.* Nässe, Nasskälte, *f.*
Мокла́вина, мокли́на, *f.* nasser Boden, Moorgrund, Sumpf, *m.*
Мокли́ця, *f.* s. Мокрота́, *Пар.*
Мокля́к, *m.* s. Мокла́вина; 2) taube, verkümmerte Nuss, (*B.*). *adj.* мокляку́ватий, nass, sumpfig. [chares).
Мокля́ха, *f.* Sumpfmilbe, *f.* (Limno-
Мокля́чка, *f.* s. Золотозі́ль, *B.*
Мокля́чник, *m.* klebrige Salbei, (Salvia glutinosa). [sein, nass, feucht werden.
Мо́кнути, *v. n.* der Nässe ausgesetzt
Моковина, *f. coll.* s. Маковиння.
Моко́тя, *f. Ч.* III. 107. *H.* 179 e. Wort der Kinderspr. ги́ря — von kurz geschorenem Kinde.
Мо́кош золотоо́ка Osmylus chrysops.
Моко́шні, *pl.* Wasserrosen, *pl.* (Nelumbiae, Hydropeltideae), *B.*
Мо́кра, *f. s. a.* rechter Nbfl. des Дні́пр.
Мокраве́ць, -вця́, мокравни́к, мокрине́ць, -нця́, *m.* Sternmiere, *f.* Hühnerdarm, *m.* (Stellaria).
Мокра́вий, *a.* nässlich, *Пар.*
Мокравине́ць, -нця, *m.* Sumpfschnecke *f.* (Paludina). [ремо́ш ч.
Мокре́нький, *s. a. m.* Nbfl. des Че-
Мокре́ць, -ецю́, *m.* Alles was sehr nass ist: nicht trockenes Holz &.; 2) mehrere Pflanzen: Saatenmiere, *f.* (Alsine segetalis); Mastkraut, *n.* (Sagina procumbens); Galium aparine, Asperugo procumbens.
Мо́крий, *a.* nass, feucht.
Мо́крин, *m. N.* e. полони́на; 2) linker Nbfl. des Че́ремош ч.
I. Мокри́на, *f.* Macrina.
II. Мокри́на, *f.* s. Мокрови́на.
Мокри́ця, *f.* Kellerassel, *f.* (Oniscus); Wasserassel (Asellus aquat.) *Вол.*; 2) Steinkriecher, *m.* (Lithobius forfic.); 3) Scolopendra. [umbellatum); 2) *N.* e. Berges.
Мокри́ш, *m.* Spurre, *f.* (Holosteum
Мокрі́ти, *v. n.* nass werden.
Мокро́, *n.* Nässe, *f.*; 2) *adv.* мокро́ nass, feucht.
Мокрови́на, *f. MШ.* s. Мокла́вина.
Мокрота́, *f.* Nässe, Feuchtigkeit, *f.*
Мокру́ха, *f. Bein.* des Brantweins.

Мокрáвий, *a. Cm.* s. Мокрáвий.
Мокрáк, *m.* alles Nasse; nasses Holz; Sumpf, *m.*
Мокрáний, *pl.* Sümpfe, Moräste, *pl.*
Мокрáчка, *f.* Milzkraut, *n.* (Chrysosplenium alternifol.). [Мокóтя.
Мокутúря, гúря — *f. H.* 179 s.
Моль, *f. K.* s. Мíль II.
Мола́, *f. H.* 210 Hausfrau, die zu mahlen (молóти) hat.
Моля́ня, (-а), *f.* s. Мелáня.
Мольбá́, *f. У.* Gebet, *n.*
Мóлва, *f.* † s. Мóва *Wgr.* 179. [Прут.
Молдáва, Молдавúця, *f.* Nbfl. des
Молéбен, *m.* Art Litanei zu der Gottesmutter, s. Параклúс; Betfest, *n. ГШ.*
Молéбний, *a. Зг.* flehentlich, flehend, Bitt-; — прáзник *Ч.* V. 469 Andachts-; *adv.* молéбно. [Bittgänger; Pilger, *m.*
Молéльщик, *m. Ко.* 167 *ГШ.* Beter,
Мóлень, (-úв), *n.* das Beten, Flehen, Gebet, *n.* [stieren mit Bitten.
Молестувáти, *v. a.* (*Фр.*) molestieren mit Bitten.
Молúбіг, -ога, *m.* Lerche, *f.* (Alauda).
Молистúти ся, (*B.*) s. Просúти ся.
Молúтва, *f.* Gebet, *n.*; 2) Fluch, *m.* Verwünschung, *f. АД.* I. 180. 187.
Молúтвати, *v. a.* mit einem Gebet weihen: хáту, поліжнúцю; 2) детúну — das Hauptsächliche von der Taufhandlung an dem neugeborenen Kinde verrichten; *ptc.* молúтваний, (-вян-) u. молитвéнний.
Молитвéний, *Bíl.* молитéбний, *W. a.* zum Gebet geh., andächtig, weihevoll.
Молитвéнник, молитвослóв, (*d.* -óвець), молитóвник, *m.* Gebetbuch, (*d.* -büchlein). *n.* (pelle, *f. ГШ.*
Молитвéнниця, *f.* Bethaus, *n.* Ka-
Молитвéнність, -ости, *f.* Frömmigkeit, Andacht, *f.*
Молúтвиця, *f. dim. У.* Gebetlein, *n.*
Молúтвувати, *v. n. M+Б.* 257 beten, das Gebet verrichten.
Молúти, *v. a.* inständigst bitten, flehen; — ся beten; *b*) s. Просúти ся; *c*) *fluchen, *A-Г.* 159; *d*) — на когó jmdn anbeten, +*M.* [turgisch.
Молитóвний, *a. Cm.* Gebet-; li-
Молíнє, (-я), *n.* s. Мóленє.
Мóлька тáтова, §. *Ч.* II. 492 s. Стýпа.
Мóльниця, *f.* ausgespülte Lache, Kothlache, *f.* Loch, *n.* (*B.*).

Мóлнїя, *Пол.* мóлня, *Kol.* I. 104. 106. *f.* Blitz, *m. Пот.* I. 64. 87, s. Мовня 1).
Мóлодь, *f. coll.* junge Leute, die Jugend *M.* [sche", *m. vgl.* Милодáн.
Молодáн, *m. Ч.* 15 Geliebter, „Bur-
Мóлодень, -дня́, *m.* Mauerpfeffer, *m.* (Sedum acre).
Молодéць, -дця́, *m.* Jüngling, junger Mensch, *übhpt.* jung *P.* I. 6); Bursche, *m.* *unternehmender, wackerer, kühner Mensch: молодцéм спрáвити ся *Гр. б.* 19 etw. gut u. wacker bestehen, sich wacker halten.
Молодéцкий, молóдський *TP.* 147 einem jungen Menschen eigen: *wacker, brav, ritterlich, heldenhaft. der kriegerischen Jugend geh.
Молодéцтво, *n. Марк.* 137 Junggesellenstand, *m.* *Bravheit, *f.*
Молодéчий, (-éчний, *Св.*) *a.* s. Молодúй 1), jugendlich; молодéцкий.
Молоджáва, & s. Моложáва &.
Молодúй, (*d.* -éнький), *a.* jung, Jugend- *s. a. m.* Bräutigam, *m.* -a, *s. a. f.* Braut, *f.*; *pl.* молодí die Jungen *pl.* Brut; 2) Brautleute, *pl.* Brautpaar (молодá пáра); * — хлíб *P.* I. 180 nicht gut ausgearbeitetes Brod aus lockerem Teig; з-мóлоду *adv.* von Jugend auf.
Молóдик, *m.* junger Mensch, junger Bursche, Junggeselle; у молодикáх *P.* I. 74 in jungen Jahren; 2) Bräutigam; 3) Mond im ersten Viertel; Neumond, *m.*
Молодикувáти, *v. n. Шл.* Junggesellenleben führen.
Молодúло, *n. Вол.* Sedum telephium; 2) Sempervivum tectorum.
Молодúна, *f.* (*B*) Rahm. *m.* Oberes, *n.*
Молодúнїй, *TP.* 91. молодúчний, *a.* s. Молодéчий.
Молодúти ся, sich noch als Jüngling geberden *H.* 166; sich für jünger ausgeben, *He.*; 2) *impers.* молодúть ся es zeigen sich Vorboten des nahenden Ungewitters, es wird düster am Himmel, (vor dem Regen) *Пот.* III. 5—6.
Молодúця, (*d.* -úчка), *f.* junge verheiratete Frau.
Молодúчити, *v. n.* von Weibern: ehebrechen, Unzucht treiben.
Молодúчник, *m.* der jungen verheirateten Frauen nachläuft, Weibernarr, *m.*
Мóлодїж, -ежи, *f.* Jugend, junge

Leute; — шкільна́ Schuljugend, *f.*

Мóлодість, -ости, *f.* Jugend, Jugendzeit, *f.* [*n.*; s. Молодúця Ч. III. 192.

Молóдка, *f.* Jungfrau, *f.* Mädchen,

Молоднéча, *f. coll.* s. Мóлодїж, junges Geschlecht.

Молодня́к, молодня́к, молодови́к, *Дзвч. m.* Jungvieh, *n.*, junge Bäume, junger Waldstand; junger Trieb, Spross (am Baume) &. [verjüngen.

Молодні́ти́, *v. n.* jung werden, sich

Молодьóжа *f.* Ч. III. 191? [VII. 412.

Молодожóн, *m.* junger Ehemann Ч.

Молодóйка, *f.* (*B.*) feine Maisgrütze in der Süssmilch gekocht.

Молодóщі, *pl. K.* Jugendzeit, Jugend, *f.* Jugendjahre, *pl.*

Молодствó, *n. Бíл. Св.* Jugend, *f.* junge Jahre, з молодствá *Пр.* II. 211 von Jugend auf.

Молодýха, (*d.* -ýся, -ýшка) *f. МШ.* junge Braut; *Га.* I. 21. Ч. IV. 301; 2) junge Henne.

Молóдчúна, *m. Л.* 24 s. Молодéць.

Молодюк, *m. P.* II. 53 kleines Kind.

Молодя́вий, *a. Зап.* II. 452 jugendlich.

Молодя́к, (*d.* молодячóк), *m.* Junggeselle, Junker (*B.*); *Gelbschnabel, *f.* (*Ф.*).

Молодя́та, *pl.* die Jungen, das junge Paar (Brautpaar).

Мóлож, *m.* Plattmuschel, *f.* (Tellina).

Моложáва, (-áвина), *f.* моложáк, (-авни́к), *m.* Jungwald, junger Waldstand, *m.* [jugendlich. *Д. гр.*

Моложáвий, *a.* sich jung haltend,

Молóзиво, (-ево), *n.* erste Milch nach dem Kalben, Biestmilch, *f.* (*B.*) *Пот.* I. 163.

Молокó, *n.* Milch, *f. Пот.* I. 164. 148.

Молокóвець, -вця, *m.* Milch- Kuhbaum, *m.* (Galactodendron utile).

Молокосúс, *m.* gefleckte Salamander.

Молосувáти, *v. a.* s. Полосувáти misshandeln.

I. Мóлот, -ту, *m.* Treber, *pl.* d. i. Hülsen vom ausgekochten Malz [молóти]; 2) kleine Stücke, Scherben, *pl.*

II. Мóлот, -та, *m.* (grosser) Hammer, *m.*; 2) (*g.* -ту) Drusch, *m.*; 3) лен — Lein der gedroschen wird (*Фр.*), s. Мóлотень.

Молотьбá, *f.* das Dreschen, Drusch, *m.* Dreschzeit, *f.*

Мóлотень, -тня, *m.* Dreschlein, *m.*

Молóти, (мéлю, мéлеш), *v. a.* mahlen *Пот.* 164; 2) wedeln; 3) plappern.

Молотúти, *v. a.* dreschen.

Молотíлка, (-íльня), молотня́, (*B.*), *f.* Dreschmaschine, *f.* [*m.* Drescher, *m.*

Молотíльник, молóтник, *H.* 180,

Молотóк, -тка́, (*d.* молотóчок), *m.* (kleiner) Hammer. [Молотьбá.

Молóча, *f. Pa.* I. 373, молóченя, *n.* s.

Молочáй, молочáк пся́рник, *m.* Wolfsmilch, *f.* (Euphorbia cyparissias u. esula); 2) s. Молочíй.

Молочáний, *a. Пар.* milchartig.

Молочáник, *m.* (*B.*) s. Молóчник 2).

Молочáрня, *f.* Milchgewölbe, *n.*

Молочúстий, *a.* milchig, *Пол.* milchreich. [chus oleraceus).

Молочíй, *m.* Gänsedistel, *f.* (Son-

Молóчка, *f.* s. Молочáй 1); Euphorbia procera; 2) Lactuca scariola; 3) Nbfl. des Вúслок, *Гол.* (*Вљн.* II. 176).

Молочкó, *n.* milchiger Saft; Futterbrei, -saft, *m.* (der Bienen); Milch eines Milchners (Fisch); 2) — пéся, кóтяче Wolfsmilch, *f.* (Euphorbia); 3) s. Молóчка 2); *adj.* молочковáтий milchig.

Молочлúвий, *a.* Ч. III. 266 reichlich Milch gebend.

Молóчний, (-óшний), *a.* Milch-, -а кáша Milchgrütze, *f.* Milchbrei, *m.* mit Milch; -ий óрат, -а сестрá *C.* II. 200 Milchbruder, Milchschwester; 2) milchig; 3) milchreich; 4) Молóчна *s. f. a.* Fl. in den See Молóчне müudend.

Молóчник, (-óшник), *m.* Milchmann, -händler; 2) Milcher, Milchner, (Fisch); 3) Milchtopf, *m.*; 4) Schöllkraut, *n.* (Chelidonium majus).

Молóчниця, *f.* Milchfrau, *f.* Milchmädchen, *n.*; 2) gute Milch-, Melkkuh.

Молочнобíлий, *a.* milchweiss.

Молощáвий, *a.* -е дéрево schwach, brüchig.

Молощáк, *m.* junger Wald.

Молцикáти, *v. a.* §. s. Мóскати.

Мóлчички, *adv.* s. Мовчкú.

Молявка, *f.* s. Мулявúця, мулявка.

Молянка, *f.* просовá Hirsezünsler, *m.* (Pyralis silacealis); 2) — мучнá Asopia farinalis. [*n.* kleine Weile.

Мóмент, (*d.* моméнтик), *m.* Moment,

Мóмич, *f.* Wasserlilie, Seerose, *f.* (Nymphaea); 2) Nbfl.

*

Момотли́вий, *a. Гол.* III. 732 dhs Zischen lästig.

Мо́мфа, *f.* Affe, *m.* s. Ма́лпа.

Мона́рх, мона́рха, *m.* Monarch, *m.*; *adj.* мона́рший dem Monarchen eigen, geh.

Монархи́ня, *f.* Monarchin, *f.*

Мона́рхия, *f.* Monarchie, *f. adj.* монархі́чний monarchisch.

Монасти́р, (*d.* -и́рець), *m.* Kloster, *n. adj.* монасти́рский, zum Kloster geh.; klösterlich. [ein Kloster gestanden.

Монасти́рище, (-иско), *n.* Ort wo

Мо́нах, *m.* Mönch, *m.*

Монахи́ня, мо́нашка, *f.* Nonne, Ordenschwester, Klosterfrau, *f.*; 2) Liparis monacha. [Mönche, Mönchs.

Мо́нашеский, мо́наший, *a.* vom

Мо́нашество, *n.* Mönchsstand, *m.* Mönchswesen, -leben, *n.* [leben, M. sein.

Монашествува́ти, *v. n.* als Mönch

Моне́ство, *n. Ф.* s. Мони́сто, на́мисто.

Моне́та, *f.* Münze, *f. adj.* моне́тний Münz-. [*adj.* монета́рний Münz-.

Монета́рня, *f.* Münzamt, *n. Пар.*;

Монета́рство, *n.* Münzwesen, *n.*

Моне́тник, *m.* Münzer, *m. Пар.*

Мони́сто, *n.* s. Нами́сто, *Ог.* 95.

Мо́нька, мо́ня, *f.* моло́ньо, *n.* in d. Kinderspr. s. Молоко́.

Монсі́р, *m.* Art ausgehöhltes hölzernes Geschirr, (*Фр.*) *vgl.* Мо́сір, u. Мусїрча́.

Моня́ти, *v. a. Ос.* (62) IV. 107?

Мопс, (*d.* мо́псик), *m.* Mops, *m.*

I. Мо́ра, *f.* Moire, *f.* Art Zeugstoff.

II. Мо́ра, *f.* Alp, *m.* Maare, Trut, *f.* Nachtmännchen, *n.*

Морави́ця, *f.* Todesfleck, Leichenfleck, *m.* s. Су́кровиця; 2) s. Муравиця.

Моралїзува́ти, *v. n.* moralisieren.

Мора́льний, *a.* moralisch; 2) von guten Sitten. [*f.* gute Sitten.

Мора́льність, -ости, *f.* Moralität

Моранде́ль, *m.* s. Мурандель.

Мораности́й, *a.* mit dunklen Streifen.

Мора́нка, *f.* Panopaea, *B.*

Мора́ха, Мора́шка, s. Мура́шка.

Мора́хва, *f.* linker Nbfl. des Дністе́р.

Мо́рва, *f.* Maulbeerbaum, *m.* (Morus nigra); морвова́ті, *pl.* Maulbeerbaumartige, *pl.* (Moreae).

Морво́вий, *a.* von мо́рва.

Мо́ргавка, *f. H.* 12. *Bein.* des blitzenden Wetterstrahlens.

Морга́ти, мо́ргнути, *v. n.* mit den Augenlidern (-brauen); blinzeln, winken (ву́сом). [Blinzler, *m. Пар.*

Морга́ч, моргу́н, *m.* der blinzet,

Мо́ргла, *f. gew. pl.* мо́ргли гра́ють es wetterleuchtet, s. Мо́ргавка.

Моргули́ця, моргу́ля, моргу́ха, *f.* die blinzelt, Kokette, *f.*

Морґ, *m.* Morgen, Joch Acker, *m.* = 0·57546 Hektar; *adj.* морґо́вий.

Морґу́ля, *f. Не. Пр.* XII. 422 s. Ґу́ля.

Мо́рда, (*d.* мо́рдочка, *aug.* морди́ще, *n.*), *f.* Maul, *n.* Schnauze, *f.* Gefriss, *n.*

Морда́тий, *a.* mit grossem Maul.

Мордва́н, *m.* e. Schimpfname. [mühen.

Мордо́ване, *n.* das Morden; 2) das Ab-

Мордо́вник, *m. N.* e. Berges.

Мордува́ти, *v. a.* morden; 2) abmühen, — ся з ким sich womit zu Tode plagen.

Мордву́ля, *f.* s. Ґу́ля, морґу́ля.

Морду́н, *m.* Mörder, *m.*; in d. Räthsel: die Katze.

Морду́нка, *f.* Mörderin, *f.* [Mord.

Морду́ньство, *n.* das Morden, der

Мо́ре, *n.* Meer, *n.* See, *m.* übhpt. Wasser *Ч* V. 552. [schillernd.

Море́вий, (-о́вий), *a.* aus Moire,

Моревла́дець, -дця, моревла́дник, *m.* Meerbeherrscher, *m. Пар. Фр.*

Море́ля, *f.* Art grosse süssliche hellrothe Weichselfrucht.

Мореплáв, *m.* Seefahrer, *m. Ст.*

Мореплáвок, -вка, *m.* Papierboot, *n.* (Argonauta). [„mores“ учи́ти.

Морести́ти, *v. a.* кого́ jmdn rügen:

Морехо́дець, -дця, *m.* Seefahrer, Schiffer, *m.* [wandelnd; See-, Schiffahrts-.

Морехо́дний, *a. Ру.* meerdurch-

Морехо́дство, *n. Фр.* Schiffahrt, Seefahrt, *f.* [chechus rosmarus).

Морж, *m. Пол.* Wallross, *n.* (Tri-

Моржо́вина, *f.* Wallrossfleisch, *n.*

Моримýх, *m.* Fliegenschwamm, *m.* (Agaricus muscarius).

Мори́ти, *v. a.* jmdn Hunger leiden lassen (го́лодом); durch Hunger u. andere Entbehrungen quälen.

Мо́ріг, -о́гу, (*d.* моріжо́к, -жка́), *m.* Rasen, *m.* mit Rasen od. Moos bedeckter Platz. [cupressiforme).

Моріжни́к, *m.* Astmoos, *n.* (Hypnum

Морка́вець, -вця, *m.* Merk, *m.* (Sium latifol.).

Мóрква, мóрков,(морх-).*f.*Möhre, gelbe Rübe,Mohrrübe,*f.* (Daucus carota); *хáтня мóрква häuslicher, ehelicher Unfrieden, üble Laune der Hausfrau, *Кв.* 78; *vgl.* Скромáдити.

Морквúне, *n.* Blätter von мóрква.

Мóрквиця, мóрковка, *f. dim.* s. Мóрква.

Морквя́нка, *f.* Art Pflze. [тáти).

Мóркнути,*v.n. V.*s.Вóркнути,(-ко-

Морковúй, *Kol.* I. 144. морковúний, *a.* aus gelber Rübe.

Моровúй, *a.* pestartig, ansteckend.

Моровúця, *f. Мак.* Pest, Seuche, *f.* зарáзи — Pesthauch, *m. B.*; 2) s. Моравúця 1).

Морóжене, *s. n. a.* Gefrorenes, *n.*

Морóження, *n.* das Gefrierenlassen.

Морожéнщик, *m.* der Gefrorenes verkauft. [*m.* (Polygonum aviculare).

Морожóк, -жкá, *m.* Vogelknöterich,

Морóз, *(d.* морóзець, -зця́), *m.*Frost; Frostreif, *m.*; 2) Schauer, Fieberfrost, *m.* 3) Herbstzeitlosse, *f.* (Colchicum autumnale) *Вол. Пот.* III. 7.

Морóзити, *v. a.* frieren lassen *III.* I. 353; *impers.* морóзить мéне es frö stelt mich, überläuft mich kalter Schauer.

Морозúй, морозóвий, *Л.* 120. *a.* frostig, eiskalt. [Schneeschimmel, *m.*

Морозовáтий, (морзов-), *a.* кінь

Морозю́к, *m.* Eisvogel, *m.* (Alcedo ispida). [wurm, (Bothriocephalus latus).

Мороїдник, *m.*breitgliedriger Band-

Мóрок, *m. Ч.* I. 196. *К.* морóка, *f.* dunkler Nebel; Todesgrauen, *n.*; 2) Plage, Qual, Plackerei; 3) Betäubung, Bethörung, *f.*; 3) Name des Teufels als Bethörers *Ч.* I. 196.

Мороквá, *f.* Moor, *n.* Morast, Pfuhl, *m.*Quebbe,*f.*(*B.*)*Пот.*III.9. [bethörend.

Мороклúвий, *a. КУ.* betäubend,

Морокувáти, *v.n.*(*B.*)s. Марикувáти, verdiesslich sein, murren: на когó wider jmdn. [sam, *K.*

Морокувáтий, *a.* schwierig, mühMóрон, *pl.* морóнчики, *m.* Gänseblümchen,*n.*Massliebe,*f.*(Bellis perennis).

Морóчити, *v. a.* plagen, quälen; betrügen, bethören. [plagt etc.

Морóчник, *m.* (-иця, *f.*) der (die) Морóшка, *f.* Rubus chamaemorus.

Мóрськати, *v. n. Пот.* I. 75 s. Мóрснути 1), s. d. folg.

Морськé дéрево, über dem Wege überhangend und daher das Gesicht der Vorbeigehenden schlagend, *Левч. С.* I. 98; морськá галýза.

Мóрский, *a.* zum Meere, zur See geh., Meer-, Meeres, See-, -a рóвень Meeresspiegel, *m. Пол.*

Мóрснути, *v. a.* leicht schlagen; 2) dreinhauen, *B.*; 3) rasch hinspringen.

Морсóля, *m.* Block, Klotz, *m.*

Морся́, -я́ти, *n.* (*Фр.*) s. Порося́.

Мортúр, *m.* Mörser, Pöller, *m. К.*

Морýн, *m.* Meer-,Wassergott, *m. Пар.*

Морхворúй, *m. Bein.* des Hausschweins: „Rübenwühler".

Мóрща, мóрщка *Пол.* морщинá *(d.* -úнка), *f.* Falte, Runzel, *f.*

Морщáк, *m.* Meerschweinchen, *n.* (Cavia cobaya).

Мóрщене, *n.* das Falten, Runzeln.

Морщúне, *n.* die dichten Falten am weibl. Kleide.

Мóрщити, *v. a.* falten; runzeln; * — ся *P.* II. 133 die Stirne runzeln, sich sträuben. [Weiberhemde.

Мóрщінка, *f.*gefalteter Kragen beim

Моря́к, *m.* Seemann, Matrose, *m. Ст.*

Моря́нка сьвітя́ща, leuchtende Seequalle(Pelagia noctiluca). [2)s.Морсóля.

Мосúря, *f.* Dickkopf, -schädel, *m.* §.;

Мóсір, -ору, *m.* (*B.*) Salzfass aus einheitlichem Holz gemacht. [ремош 6.

Мосíрний, *s. a. m.* Nbfl. des Чé-

Москáль, *m.* Grossrusse, Moskowite; 2) Soldat, (in d. Ukrajina) *m.* *москаля́ підвéзти кому́ *Кч.* 376. jmdn betrügen; 2) Sardelle, *f.* (Engraulis encrasicholus); 3) Rothwanze, *f.* (Pyrrhocoris apterus); 4) *ungr.* Haferkuchen, *m.*

Москаленя́, (-альченя́), -я́ти, *n.* des Moskowiten & Kind.

Москáлик. (*aug.* москалю́га), *m.* s. Москáль; 2) Kaulbarsch, *m.* (Acerina cernua) *Не. Пр.* XI. (1) 121.

Москальня́, *f.* москáльство, *n. Не.* Soldatesca, *f.*; 2) Moskowitismus, *m.* Russenthum, *n.*

Москáльщина, *f. У.* Art Abgabe.

Мóскати, *v.n.*schlagen;poltern,rügen.

Москвá, *f.* St. Moskau; 2) *coll.* s. Москáль 1).

Москвофíль, *m.* Anhänger mosko-

witischer Gesinnung, Sprache &, *m.*

Москвофільство, *n.* Vorliebe für grossruss. Sprache etc.

Москóвка, *f.* Moskowitin, *f.*; 2) Soldatenweib, *n.* s. Москáль 2).

Москóвский, *a.* moskowitisch, grossrussisch; *adv.* по москóвски; — вíтрéць Nordwind; — канáрок Gimpel, *m.* (Fringilla pyrrhula).

Москóвство, *n.* Moskowitismus, *m.*

Московщенá. -áти, *n.* Kind e. Soldaten (москáль) *Ш.* I. 365.

Москóвщина, *f.* Russland, *n.* grossrussische Sprache etc.

Москóвщити, *v. a.* moskwitisieren.

Москороди́ти, *v. n.* s. Мóскати.

Москýла, *m.* §. s. Ковáль Schmied, *m.*

Мóсьондз etc. s. Мóсяж etc.

Мосóчі, *pl.* Ternstroemiaceae, *B.*

Мóства, *f.* Nbfl. der Ствúга.

Мостúвий, *a. K.* I. 51 als Titulatur: „Gnaden", gnädig; 2) wohlehrwürdig, hochgeehrt, *Пар. Левч.*

Мóстик, (·ок). *m. C.* II. 125 s. Містóк.

Мостúна, *f.* Diele des Fussbodens, *f. C.* I. 116 *Ч.* V. 424; 2) der Fussboden, (*B.*); 3) Brückendiele, -balken, *m.*; Brückenjochträger, *m. Пар.*

Мостúти, *v. a.* міст eine Brücke schlagen, brücken; дорóгу einen Weg pflastern, legen; den Sitz auf dem Wagen herrichten; 2) — ся sich einen Platz suchen *Кч.* 415; Platz einnehmen *ОЛ.*

Мостíвка, *f.* s. Гноíвка. *B. vgl.* Муст.

Мостовúй, *a.* zur Brücke geh.; 2) мостовá, *s. f. a. Не.* Pflaster, Steinpflaster, *m.*; 2) мостовé, *s. n. a.* Brückengeld, *n.* Brückenmaut, *f.*

Мостовúна, *f.* s. Міст; 2) s. Мостúна 3).

Мóсур, *m.* Knorren, *m.*

Мóсяж, *m.* Messing, *n. Пол.*

Мосúяжний, *a.* messingen, aus Messing.

Мосúяжник, *m.* Messingschläger, Gelbgiesser, *m.*

Мот, *m. Ко.* 79. *gr.* s. Мартотрáвник.

Мотáлька, *f.* s. Мотúль.

Мóтане, *n.* мотанúна. *f.* das Haspeln; * Verwirrung, *f.*

Мотáти, (-áю, -áєш). *v. a.* aufwinden, haspeln, weifen; * — собí щось на нíс, на вус etw. sich wohl merken, — ся sich winden, s. wickeln, s. verwirren, *P.* I. 18; *b*) sich hin u. her bewegen, s. hinüberwerfen.

Мотáчка, *f. Пу.* Spulle, *f.*

Мóтив, *m.* мотúва, *f. K.* Motiv, *n.* мотивувáти *v. a.* motivieren.

Мотúга, мотя́га, *m. Левч.* s. Мот.

Мотúка, *f.* Hacke, Haue, *f.* Karst, *m.*; *dim.* мотúчка до косú (до грабкíв) hakenförmiges Werkstück bei dem Sensenrechen.

Мотикáти ся, sich abmühen.

Мотúль, мотúль, (*d.* мотúлик, мотúльок), *m.* Schmetterling, Falter, *m.*; 2) Zeichen der Geometer, *n.*; мотúлики. *pl.* Kleinschmetterlinge (Microlepidoptera) *B.*

Мотúлиця, *f.* Wachsmotte, Rangmade, *f.* (Galleria cerella); 2) Leberegel *m.* (Distoma hepaticum); Egelkrankheit, *f.*

Мотилíвка, *f.* Schmetterlingsmücke, *f.* (Psychoda). [blüter (Papilionaceae).

Мотильковáті. *pl.* Schmetterlings-

Мотирóс. *m. Не.* Art Kleiderstoff.

Мотúця, *f Кн.* Krücke, *f.* (*Пр.* IX. 849).

Мотúчити, *v. a.* karsten, hacken s. Сáпати.

Мóтлох, *m. K.* мóтлош, *f. m. K.* Knäuel, *m.* Gerümpel; Gesindel, *n.* Pöbel, *m.*

Мотлóшити, (мотолóш-), *v. a.* derb schlagen, stossen; * vertilgen.

Мотля́ти ся, sich hin u. her bewegen, s. Мотáти ся; sich herumtreiben, herumschlendern.

Мотнýти, *v. n.* чим womit schütteln; — ся sich rühren, rührig, rasch sich wohin begeben.

Мóто, *n. ГШ.* s. Мотóк; 2) Elle, *f.*

Мотовúло, (*d.* -úльце), *n.* Haspel, Weife, *f.* [вязок, -зка, Bindfaden, *m.* Fitze, *f.*

Мотовáз, *m.* Strick, Strang, *m.* мото-

Мотовáзе, *n. coll.* Stricke, Stränge, *pl.*

Мотовáзити, *v. a. ГШ.* fitzen, verwirren.

Мотовáзник, *m.* Seiler, *m.*

Мóток, *pl.* мітки; (*d.* мóточок, -чка), *m.* Zaspel, Tocke, *f.* Garngebinde, *n.*

Мотолúти, мотолóшити, *v. a.* zusammendrücken, verwirren.

Мотолóка, *f.* Viehseuche, *f.*

Мотóрити, *v. a.* thun, treiben *Ш.* I. 92; künsteln *ОЛ.*

Мотóрний, *a.* rüstig, wacker, tüchtig; [nett, hübsch.

Мотóрність, -ости, *f.* Rüstigkeit; Nettigkeit, *f.*

Моторóшно, *adv.* комýсь стáло —

jmdm wurde unheimlich, bange.

Мотоу́з, *m. gew. pl.* die Aalflösse, Aaalpuppe; Grundschnur, *f.*

Мотоша́ти, *v. a. ГШ.* hin u. herziehen, herumreissen, zupfen; — ся sich herumzerren.

Мотро́на, Мо́тря, *f.* Matrona.

Мотро́шити, *v. n.* s. Поро́шити (снїжко́м) +*M.*

Мо́туз, *m. Mi.* II. 374 s. Мотова́з.

Мотузи́ти ся, *Ст.* s. Вовтузити ея.

Мотузний, *a.* Seil-, -а ма́шина Seilmaschine, *f. Пол.*

Мотузник, мотуза́р, *m.* Seiler, *m.*

Мотуз о́к, (*P.* I. 18. мотузка́ *f.*), -ака́, мотузо́лок, (*d.* мотузо́чок), *m.* Schnur, Leine, *f.* Strick, *m.* Fitze, *f.* Bindseil, *n.* Angelschnur, *f.*

Мотузо́лити, *v. a.* s. Мотова́зити.

Мотушний, *a.* s. Похму́рний.

Мотя́га, *m. Ko.* 68. Ränkespinner, Rabulist, *m.* s. Мот.

Мох, *g.* мо́ху u. мху, *m.* Moos, *n.*

Мо́хна, *f.* kriechendes Fingerkraut, (Potentilla reptans).

Мохна́вий, мохна́тий, *a.* moosig; flaumig, behaart, rauch.

Мохна́тїсть, -ости, *f.* moosiges Aussehen, das Behaartsein.

Мохна́тїти, *v. n.* sich mit Moos bedekken, Flaum bekommen; 2) *reich werden.

Мохна́ток, -тка, *m.* Hainbinse, *f.* (Luzula pilosa).

Мохна́ч, *m.* *ein Reicher.

Мохна́чка, *f.* in d. Räthsel: die Maus; 2) Gift-Reizker, *m.* (Agaricus torminosus) *Вол.*

Мохобо́родий, *a.* milchbärtig, *Пар.*

Моховáтий, *a.* etwas moosig.

Моховáтцї, *B.* мохо́вцї, *Фр. pl.* Mooskorallen, Moosthiere, *pl.* (Bryozoa).

Мохо́вий, *a.* moosig, bemoost.

Мохови́к, *m.* Moosschwamm, *m.* (Boletus subtomentosus).

Мохови́ця, *f.* Federbuschpolyp, *m.* (Alcyonella reptans).

Мохови́ще, *n.* Ort wo viel Moos wächst.

Мохта́лик, *m.* s. Па́смо, пасемце́.

Моху́нки, *pl.* Physalis alkekengi.

Моц, *f.* s. Міць; моц чого́сь sehr viel von Etwas.

Моцáк, *m.* s. Моцáр; 2) starker Rauchtabak.

Моцáр, *m. Гр.* s. Силáч.

Моцувáти ся з ким mit jmdm ringen, seine Kraft, messen.

I. Моч, *f.* Kraft, Macht, *f. IГ.*

II. Моч, *f.* Urin, Harn, *m.*

Мочá, *f.* s. Слотá; 2) s. Моч II. (*B.*).

Мо́чар, *m.* мочáра, *f.* Sumpf, Moor, Morast, *m.*

Мочáрка, *f.* Bachmücke, *f.* (Tipula) *B*; 2) — живоро́дка Sumpfschnecke, *f.* (Paludina vivipara).

Мочáрний, *Пол. B.* мочарова́тий, *a.* Sumpf., sumpfig, morastig; — ґрунт Moorgrund, *m.*

Мочи́, [мо́гу (мо́жу), мо́жеш], *v. a.* können, vermögen, im Stande sein.

Мочи́вий, *a.* nass: -е лі́то.

Мочилині́вка, *f. Гол.* III. 378; мочи́ло, *n.* мо́чіль. *m.* Weiher, Lache, Flusstelle wo Hanf zum Rösten gelegt wird, Hanfröste, *f.*

Мочи́ти, *v. a.* nass machen, anfeuchten; einweichen; — но́ги den Fussbad nehmen; — коно́плї den Hanf rösten; 2) *v. n.* harnen, pissen.

Мо́чка, *f.* Rösten des Hanfes, *n. Под.*

Мочо́вий, (-е́вий), *a.* urinös, *Пол.*

Мочовúтий, *a.* dauerhaft, s. Моч I.

Мочувáтий, *a.* -а земля́ morastig.

Мо́ша, *f.* Grossmutter; 2) Hebamme, *f.*

Моше́на, *f.* s. Мошо́нка.

Моше́нник, моше́льник, *Ал.* Spitzbube, Betrüger, Beutelschneider, *m.* (*B.*).

Мо́шечка, *f. dim.* s. Мо́шка, му́шка, *Ш.* I. 167.

Мо́шити, *v. n.* коло се́бе u. — ся viel um sich herumwühlen, trödeln; 2) Hokus Pokus machen, zaubern; wahrsagen; mucken.

Мошíя, *f. rum.* grosse Alm, Meierei, *f.*

Мо́шка, *f.* Stechmücke, Stechschnacke *f.*; 2) Wollschweber, *m.* (Bombylius); 3) — тулчáнка Köcherfliege, Frühlingsfliege, *f.* (Phryganea).

Мо́шко, *m.* s. Moses. [ти, мо́шити 2).

Мошкоро́дити, *v. n.* s. Божкоро́дї-

Мо́шна, *pl.* Hodensack, *m.*

Мошнáч, *m.* Sedum acre.

Мошну́хи, *pl.* Моху́нки.

Мо́шня, *f. Mx.* s. Мошо́нка.

Мо́шок, -шку, *m.* Milchbaar, *n.* leichter Flaum, *Пар.*

Мошо́нка, *f.* Beutel, Säckel, *m.* [*Шар.*

Мошо́нник, *m.* Beutelschneider, *m.*

Мóшул, *m. rum.* Grossvater, *m. vgl.* Мóша 1). [thier, *n.* (Moschus moschiferus).
Мошусóвець, -вця, *m.* Moschus-
Мощ, *m.* Most, *m.*
Мощáниця, *f. N.* e. Berges.
Мощéвий, *a.* mostig. [*f.* Täfelwerk, *n.*
Мóщенє, *n.* — дошковé Täfelung,
Мóщий, *a. Ф.* (*Поез.* (62) 135 schwach?
Мóщі, *pl.* Kraft, Macht, *f. КУ.*; 2) die rdischen Ueberreste, Reliquien. [ний.
Мощóваний. *ptc.* zu Мости́ти, мóще-
Мра, *f.* s. Мáра 1).
Мраїти, *v. n.* s. Мрáчити.
Мрак, *m.* мрáка, *f.* (*pl.* мрáки *B.*) Nebel, *m.* мрáка сíчé vom kalten schneidenden Nebelregen, es ist nasskalt; *Dunkelheit, Finsternis, *f.* [Abgrund der Teufel.
Мракобíсна бездóдня, *K.* finsterer
Мраколюбець, -бця, *m.* мраколюбний, *a. Фр.* Liebhaber der Finsternis, Finsterling, Obscurant, *m.*; lichtscheu.
Мракотíти, *v. n.* nebelig werden.
Мрамóр, *m. Пол.* s. Мáрмур 1); мрамóрний, *a.* s. Мармурóвий.
Мрамóрець очняк, *m.* Schachbrettfalter, *m.* (Hiparchia Galathea).
Мрамóрка, *f.* Achateule, *f.* (Hadena).
Мрамóрник, *m.* Kalkstein, *m. Гн.* 29.
Мрáчити, *a. n. impers.* мрáчить на дворí es ist Nebel, es nebelt, es nässelt; — ся es wird Nebeldämmerung.
Мрáчний, *a.* nebelig, (день); nebelfeucht; düster; мрáчно ми в очéх es ist mir wie Nebel vor den Augen d. i. ich vermag nicht klar zu sehen; мрáчна далечинá Nebelferne, *f.*
Мрáчність, -ости, *f.* Düsterheit, Dunkelheit, *f.*
Мрéво, *n. H.* 61 s. Мáрево, мрúво.
Мрéжи, *pl.* (lemk.) Stickerei, s. Мережка.
Мрець, *m.* s. Мертвéць *Ог.* 94.
Мрéя, *f. Гол.* (*розп. о яз.* 61).?
Мрúво, *n. B.* düsteres, nebeliges Wetter, Nasskälte, *f.*
Мрúзáти, *v. n.* blinzeln, s. Моргáти.
Мрий, *a.* nebeltrübe, düster; dumpfig; finster; на дворí мро (*adv.*) draussen ist düster; сóнце мрóе (*a.*) die Sonne ist umdüstert; *дíти мрúї die Kinder sind abgezehrt, abgemergelt.
Мрúти, *v. a.* dunkel machen, verdunkeln; 2) *v. n.* träumen: о чім, wovon.
Мрич, *m.* sumpfiger (junger) Wald, (*Ф.*).
Мрій, *g.* мрíя, *m.* Nachtgespenst, *n.*; 2) finsterer Mensch, Griesgram, *m.*
Мрíйний, *a.* dämmernd, schimmernd; -а дáль d. Ferne *КУ.* [*m.* (in, *f.*) *Пар.*
Мрíйник, *m.* (-йця, *f.*) Schwärmer,
Мрíти, *v. n.* düster, nebelig werden, vom Fallen des Nebel-, Staubregens; сóнце мрíє die Sonne umdüstert sich (*vgl.* Мрий); 2) schimmern, dämmern, grauen, *Ш.* I. 2; wimmeln; 3) leise schlafen, schlummern; мрíють ся сни *ОП.* es tauchen Träume auf. [Мрíти *Левч.*
Мрíяти, *v. n. Ст.* s. schwärmen; 2) s.
Мроїти, *v. n. impers.* мрóїть es bilden sich kleine leichte Wellen. [ти.
Мрýмреш. &, *pl.* 3 pers. мрýть s. МéрМружúти очúма, s. Жмýрити óчи.
Мрýжки, *pl.* s. Жмýрка.
Мрук, *m.* mürrischer Mensch, Brummbär, Griesgram, *m.*; тéмного мрýка грáти *Мх.* Blindekuh spielen.
Мрýкати, *M.* II. 134, мрумрýкати, мрукотíти, *v. n.* s. Мурликáти, муркотíти. [mig.
Мруклúвий, *a.* mürrisch, griesgrä-
Мрюх, *m.* Anthrenus, *B.*
Мря́, *Ф.* мрáка, *Левч. f.* s. Мрáка; 2) *Пар.* s. Мрáвиця 2).
Мря́ва, *f. КС.* VIII. 385 s. Мáрево, мрéво, Zwielicht, Sonnenspiel, *n.*; 2) *Пар.* s. Мрáвиця 2).
Мря́виця, *f.* das Düsterwerden, Nebeldämmerung, *f.*; 2) Gewimmel, Gewühl, *n.* Schwarm, *m.*; 3) leiser Schlaf, Schlummer.
Мрякувáтий, *a. C.* düster, finster.
Мряч, мрячня́, *f. B.* dichter Nebel, Dunkel, *n.*
Местéць, *m. K. КУ.* s. Мéстник.
Мстúвий, мстúтельний, *До. a.* s. Мéстний. [sucht, *f. Пар.*
Мстúвість, -ости. *f.* Rachgier, Rach-
Мстúтель, *m.* (-úтелька, мстúця, *КУ. f.*) s. Мéстник. [Rache üben.
Мстúти, (мщу, мстиш), *v. a.* rächen,
Му, меш, &, *pl. 3 pers.* муть mit d. *Infinit.* dient zur Bildung des Futurums, *Ог.* 56.
Мугúр, *m.* gemeiner Bauer, Bengel, *Кч.* 75; (*f.* мугúрка gemeine Bäuerin, *Піс.*).
I. Мудь, мýдьо, *m.* gemeiner Kerl, Lümmel, Bauerbengel, *m.*

II. Му́дь, му́да попо́ва, *f.* муде́ попо́ве, *n.* Spindelbaum, *m.* (Evonymus europ.).
Муде́рний, муде́рський, *a.* (*Фр.*) kunstvoll; hübsch.
Му́дики, *pl.* Gundelrebe, *f.* (Glechoma hederacea).
Муди́на, *f. Gr.* 23. s. Гордови́на II. u. Мудь II.
Му́дька, *f.* Fingerfeige: Nichts.
Мудни́к болоти́яний, Parnassia palustris, *B.*
Му́до, *n.* Hode, *f.* (*B.*).
Мудьова́тий, *a.* dem Мудь I. entspr., lümmmelhaft.
Мудьофі́ль, *m.* Bauernfreund, *m.*
Мудо́ха, *f.* Filzlaus, *f.* (Pediculus pubis).
Мудраге́ль, (-е́лик), мудра́к, *ГШ.* му́дрик, *W.* der Altkluge, Spitzfindige, Naseweise, Geisterling, *m.* [s. Му́дрощі.
Мудра́ция, *f.* Kunststück, *n. Ке.* 300.
Му́дрець, *m.* der Weise.
Мудри́во, *n. Ст.* s. Мудро́.
Му́дрий, *a.* weise, klug; einsichtsvoll, verständig, witzig; 2) sinnig *Gr.* 23 schön, künstlich, *adv.* му́дро.
Му́дрик, му́дрень, *m.* s. Модри́на.
Мудри́ти, мудрува́ти, мудра́чити (-а́ч-), *Левч. v. a.* klügeln, *C.* II. 178. philosophieren, deuteln *Пар.*
Мудрівни́к, *m. МШ.* s. Мудраге́ль.
Му́дрість, -ости, *f.* Weisheit, Klugheit, *f.* [flüchte, *pl.*
Мудрі́шки, *pl.* s. Му́дрощі, Ausflüchte, *pl.*
Мудро́, *n. Ст. Маг. слов.* Kunst, Erfindung, *f.*
Мудрова́тий, *a.* künstlich, compliciert, schwierig, verfänglich, sonderbar.
Мудрови́на, *f. coll.* junge Triebe an Nadelbäumen *Gr.* 23. [prophetisch.
Мудрові́щий, *a. Мог.* weissagend,
Мудро́та, *f.* etw. kunstreich Verfertigtes, Kunststück, *n. Ф.*
Му́дрощі, *pl. Рч.* 108 weises, gescheidtes Verfahren; das Klügeln; Weisheiten, hochgelehrte Meinungen; Spitzfindigkeiten, *pl.* Schwänke, witzige Streiche.
Мудрува́ти, s. Мудри́ти.
Мудру́ля, *f.* Klüglerin, *f.*
Мудря́чий, *a. K.* weise denkend, sinnig; klügelud *Левч.*
Муди́тник, *m.* männliches Knabenkraut (Orchis mascula).
Муж, *m.* Mann; Ehemann, *m.* (*dim.* му́женько, lieber M.).
Мужа́ти ся, sich ermannen, na щось wozu; mannhaft vorangehen *Пу.*; 2) tapfer kämpfen, ringen, streiten *ГБ. Зг.*
Мужва́, *f. coll. P.* II. 82. *Кч.* 309 Bauernvolk, *n.* -haufen, *m.*
Му́жеский, *a.* männlich; Mannes-.
Му́жескість, -ости, *f.* Mannbar-Mannesreife, *f.* [chem Sinn, starkmüthig.
Му́жеславий, *a. Пар.* von männli-
Му́жество, *n.* Mannheit, *f. Пар.*; männlicher Sinn; Energie, Tapferkeit, *f.* Muth, *m.*
Му́жий, (-ій), *a. Зг. T.* Mannes-, männlich; mannbar.
Мужи́к, *m.* Bauer; 2) Ehemann, *m.*
Мужикова́тий, *a.* bäurisch, grob, *Кч.* 250. [*Ме.* 322, *a.* des Bauers.
Мужико́вий, мужи́чин, мужни́н
Мужи́цкий, *a.* Bauern-. [Bauern, *pl.*
Мужи́цтво, *n.* Bauernstand, *m.*; 2)
Мужи́чка, *f.* Bäuerin, *f. Ш.* I. 377.
Мужі́ти, мужні́ти, *Св. v. n.* zum Manne heranreifen, mannbar, reif, stark werden.
Му́жний, (-нїй), *a.* männlich, mannbar, mannhaft, *Пар.*; 2) *fem.* му́жня жі́нка (жо́на) *Ч. V.* 486. *Ме.* 361. *He.* verheiratete Frau.
Му́жність, -ости, *f.* Mannbarkeit, Mannhaftigkeit, Tapferkeit, *f.*
Мужоло́жник, *m.* Knabenschänder, *m. K. Пар.* [derei, *f. Пар.*
Мужоложни́цтво, *n.* Knabenschän-
Мужува́ти с , s. Мужа́ти ся 2).
Мужчина́, *m* Mann, *m.* Mannsperson, *f.* (мужча́н *G* 23). [Männern geh.
Мужчи́ньский, *a.* (*B.*), Männer-, den
Мужчи́р, *m. Ко.* 76 s. Мущи́р.
Му́за, *f.* Muse, *f.*
Музе́й, *m.* Museum, *n.* [зика, *f.* Musik, *f.*
Му́зик, *m.* Musiker, Tonkünstler, *m.* му-
Муси́ка, (*d.* музиче́нько), *m.* Musicus, Musikant, Spielmann, *m.*; 2) *coll.* die Musik (гра́є: spielt), Musik-Kapelle, *f.*
Музика́льний, *a.* musikalisch.
Музи́чка, *f.* Dorcadion holosericum.
Музи́чний, (-и́цький, *Левч.*), *a.* Musik-; музи́чно, *adv.* im Takt der Musik, *Ст.*
Музі́ль, *m.* Knieeschwamm, *m.* (у коні́), *vgl.* Мозі́ль. [му́жество.
Му́зкість, -ости, *f. Зг. s.* Му́жескість,
Музувір, *m. IT.* s. Бузувір.
Му́ка, *f.* Marter, Qual, Pein; *pl.* му́ки *B.* Folter, *f.*
Мука́, *f.* Mehl, *n.* (*pl.* му́ки).

Мýкати, мýкнути, s. Мéкати, muhen, brüllen; mucken, mucksen.

Мукачíвка, *f.* Art Fisolen.

Мукúця, *f. Нав.* (*Ір.* III. 270) s. Мукá.

Мукомéльня, *f.* Getreidemühle, *f.*

Мукосíй, *m.* der das Mehl siebt, beutelt, *Пік.*

Мукосíйня, *f.* Beutelkammer, *f. ГШ.*

I. Мул, *m.* Maulthier, *n.* (Equus mulus).

II. Мул, *m.* Schlamm, *m. Ш.* I. 15; 2) —, мулúско, *n.* Gemüll, Mull, *n.* schlechteste Spreu. [schlammig;

Мулáвий, мулúстий, *Фр. a.*

Мулавúна, *f.* schlammiger Boden.

Мулáк, *m.* головéль — Meeräsche, *f.* (Mugil cephalus).

Мýлити ся, zögern, säumen.

Мулúця, *f.* Mauleselin, *f. Пар.*

Мýлич, *m.* Miesmuschel, *f.* (Mytilus).

Мýлявúця, мулúвка, мулíвка, мулькá, *f. coll.* junge Brut verschiedener grösserer Fische, Fischbrut, *f.*; 2) s. Мересниця.

Мулкúй, *a.* s. Глейкúй, мулáвий; 2) *adv.* мýлко, *Пік.*? s. Мулáти.

Мулáнка, *f.* Wasser-Sumpfkraut, *n.* (Limosella aquatica).

Мулáр, (*d.* мулáрчик), *m.* Maurer, *m. adj.* мулáрский Maurer-.

Мулáрка, *f.* Weib des мулáр, *n.*; 2) Maurerarbeit, *f.*; 3) чмолá- Mauerbiene, *f.* (Anthophora parietina) [Малáр.

Мулáрничок, *m. dim. Ч.* III. 146 s.

Мулáрство, *n.* Maurerhandwerk, *n.*

Мулярчýк, *m.* Maurerlehrling, -geselle, *m.*

Мулáти, *v. a.* drücken, s. Давúти; 2) *v. n.* комýсь в головí мулáють новí ідéї: arbeiten, sich rühren, schwärmen; 3) — ся s. Бáбрати ся. [*H.* 58.

Мýма, *f.* егúпецка — vom bösen Weibe

Мумізóване, *n. Пол.* Mumienbereitung, *f.* [tour, *f.*; 2) * Soldat, *m.*

Мундúр, мýндур, *m.* Uniform, Mon-

Мундирувáти, *v. a.* uniformiren, montieren.

Мундúрша, *f.* Weib eines мундúр: eines verabschiedeten Soldaten. [ися —!

Мунéрия, *f.* §. Naturell, *n.* Anlage, *f.*

Мунíция, *f.* Munitiontasche, Patron-

Мýнька, *m.* s. Нюнька. [tasche.

Муньковáтий, мýнявий, *a.* stumpfsinnig, blöde.

Мур-мур! (мурк), *int.* áнї — nicht einen Muck!

Мур, *m.* Mauer, *f.*; 2) gemauertes Haus.

Мýра, *f.* Staub-, Getreidebrand, *m.* (Uredo segetum).

Мурáва, *f.* Rasen, *m.* s. Моріг. [са).

Муравéль, -вля́, *m.* Ameise, *f.* (Formi-

Муравéльний, *Фр.* мурáвїний, (-вяний), муравлúний, *B.* Ameisen; -е мáсло Aetalium septicum.

Муравúна, *f.* s. Мурáва.

Муравíнє, муравлúнє, *n.* Ameisenhaufen, -hügel, *m.* [rauhschalige Birne.

Мурáвка, *f.* s. Мурáшка; 2) Art

Муравлюха, муравляк, *m.* Ameisenlöwe, *m.* (Myrmecoleon), *B.*

Муравлáр, *m.* — гривáстий, Ameisenfresser, *m.* (Myrmecophaga jubata), *Пол.*

Муравнúк, *m.* s. Мурáва, *B. BE.*

Мурáвский шлях, Strasse von der grossen Сїч, bis zum Quellengebiete der Вóрскла u. Дóнець.

Мурáвщик, *m. Под.* s. Мулáр.

Мурáжок, *m.* s. Моріг, моріжóк.

Мурáшка, *f.* s. Мурáшка.

Мурáль, мурáр *Гол.* III. 710. *m.* s. Мулáр, *Мі.* II. 108.

Мурáнь, *f.* Melanopsis, *B.*

Мурандéль, (-дíль), *m.* s. Муравéль.

Мурániстий, *a.* s. Мургániстий.

Мýрати, *v. a.* beschmieren, beschmutzen.

Мурáха комахомóрка, *f.* Ameisenlöwe, *m.* (Myrmecoleon formicarius).

Мурáшка, *f.* Ameise, *f.* (Formica, Myrmica).

Мурашкóвина, *f.* Ameisenhaufen, *m.*

Мурашнá, *f.* Ameisengesellschaft, *f.*

Муращóк медвéжий, grosse Waldameise. [Augenbraunen, *pl.*

Мургáй, (моргáй), *m.* in d. Räthsel:

Мургániстий, *a.* dunkel gestreift, bunt, s. Мораниcтий.

Мургáтий, (-áстий), мурґáвий, (-ґáтий), мýргий, мургýрий, *K. a.* von unreiner Farbe, schmutzig dunkelbraun, sch. gelb.; schwarzgrau.

Мýрґа, *m.* schmutziger Kerl, Saukopf; 2) schwarzer Ochs, (*B.*). [*m.* s. Мýрґа.

Мурéй, *m. K.* I. 252 Bauerlümmel,

Мурéля, *f.* s. Морéля. [Лóпатень.

Муржилéвий, *a.* свéрлик — s.

Му́рза, *m.* Mursa, tatarischer Fürst.
Мурза́лець, -лця, *m.* Diener, Soldat eines Му́рза.
Му́рий, (*d.* -е́нький *P.* I.6.), *a.* schmutziggrau, schwärzlich braun.
Му́рин, *m.* Mohr, Neger, *m.*
Му́ринка, *f.* Mohrin, Negerin, *f.*
Мури́ньский, *a.* mohrisch, *Пар.*
Мурівка, *f.* му́рик, *m.* Mauer-, Hausschwalbe, *f.*
Мурівщик, *m. Левч.* s. Муля́р.
Муріти, *v.n.* roth scheinen *M*+*Б.* 142.
Му́ркіт, -оту, *m.* das Murren, Schnurren.
Муркота́ти, (-ті́ти), *v. n.* murren, brummen, murmeln.
Муркоті́й, муркоти́ло, мурми́ло, *m.* Brummer, Brummbart, Murrkopf, *m.*
Мурлика́ти, мурника́ти, (мурни́чу, -и́чеш) *Кв.* 135, *v. n.* schnurren, brummen.
Мурло́, *n.* §. Gefriss, Maul, *n. Левч.*; 2) *Oc.* (61) VIII. 50 Lümmel, *m.*?
Мурлу́, *int.* vom Schnurren (Spinnen) des Katers.
Му́рник, *m.* s. Муля́р.
Му́рно-ка́мінь, *Гол.* III. 121 на перстені — vom Edelstein.
Муро́ванець, -нця, *m.* gebaute Strasse, Chausée, *f.*
Муро́ваний, *ptc.* gemauert; муро́ваненький, *a. P.* I. 6. e. Spielwort.
Мурова́ниця, *f.* gemauertes Haus.
Муровиця, *f.* Leichenblässe, *f.* s. Моравиця 1).
Мурува́ти, *v. a.* mauern.
Мурґу́гий, *a.* s. Мурґа́тий, му́ргий.
Мурча́к, *m.* Meerschweinchen, *n.* (Cavia cobaya). [*m.* s. Мурандéль, мура́шка, Муря́ньок, муряндже́й, муря́шок.
Мус, *g.* му́су, *m.* Muss, *n.* unvermeidliche Nothwendigkeit: „— вели́кий пан, Muss ist eine harte Nuss, ist ein Bretnagel“; через мус gezwungen.
Муса́т, (-а́д, *ГШ*), Wetzstahl, *n.*; 2) Feuerstahl, *n. Пу. ГШ.*; муса́к *Gr.* 23. Dolch, *m.*
Му́сир, *m.* Asch, Aschkrug, *m.*
Му́сить, *adv.* doch wohl, gewiss, sicherlich, ohne Zweifel; es scheint, wohl, fürwahr, *МШ.*
Мусі́й, Мусі́йко, *m.* Moses.
Мусі́вщина, *f. K.* Zeitalter u. Gesetzgebung Mosis.
Мусїрча́, -а́ти, *n.* Mehlnapf, *n. s.* Мóсір.
Му́сїти, (му́шу, му́сиш), *v. n.* müssen; sollen; му́сить так бу́ти es muss so sein; 2) können *P.* I. 137; *IГ.* 38 не му́сить = не мо́же; 3) *Щог.* 104. 108 dringend wollen; 4) *impers.* s. Му́сить.
Мускота́, *f.* grosses Koth.
Му́скул, *m.* Muskel, *f.*; мускýльний, *a.* Muskel-, muskelig.
Мускули́стий, *a.* muskulös.
Му́снути, му́скати, *v. a.* leicht berühren, *Пол.* [ern, *m. IГ. K.*
Му́сор, му́сур, *m.* Schutt von Mau-
Муст, *m.* Flussschlamm, Bodensatz, *m.* Koth, Mistwasser, *n.*
Мусталя́к, *m.* tatarischer Commissär.
Мусти́ти, *v. a.* mit Koth anfüllen; mit Füssen treten, mischen.
Мустя́нка, *f.* Mistwasser, Jauche, *f.*
I. Мусува́ти, *v. n. Ко.* 61 nachdenken, überlegen §.
II. Мусува́ти. *v. n.* mousieren. [Stoff.
Мусульба́с, *m.* baumwollener, rother
Мусу́лес, *m.* Brantweinaufguss mit aufgelassenem Honig, *m.*
Мусу́лець, -лця, *m.* Molke, *f.*
Му́сю, му́сиш, & s. Му́сїти &.
Мусяндро́вий, *a. Oc.* (62) VI. 53?
Мусянжо́вий, *a. Ш.* II. 25 s. Мося́жний, bronzen.
Мут, *m. У.* муть, *f. Левч.* das Trübe, Schwall, *m.* schmutzige Feuchtigkeit.
Мута́ль, *m.* мута́лька, *f.* s. Мути́ль.
Му́тва, *f.* Gewühl, Gewirre, *n.* Wirrwarr, *m.*
Муте́рка, *f.* Schraubenmutter, *f.*
Мути́тель, *m.* Ordnungsstörer, Störenfried, *m.*
Мути́ти, (му́чу, му́тиш), *v. a.* trüben; verwirren, stören; мутя́ща вода́ *Ч.* I. 44 = горівка betäubend, Schwindel erregen. [му́тлї, му́тлики.
Мути́ль, *m. TP.* 69 s. Моти́ль; *pl.*
Му́ткість, -ости, *f. Ле.* (*Лїр.* 35. 41) Beweglichkeit, *f.*? [unlauter.
Мутни́й, *a.* trübe, getrübt, unklar,
Му́тність, -ости, *f.* Trübheit, Unlauterkeit, *f.*
Мутнува́тий, *a.* etwas trübe, *Пу.*
Мутня́во, *adv.* flau, langsam.
Мутня́к, *m.* Dintenfisch, *m.* (Sepia).
Му́тра, *f.* s. Муте́рка.

*

Мутува́ти, *v. a. Гр.* s. Мути́ти.
Мутушува́ти, *v. n.* кимóсь jmdn hin u. her werfen, *Др. с.* 249.
Мýфка, *f.* пульсóва Handmuff, Pulswärmer, *m. Пол.*
Мух, *m. P.* II. 39 s. Мох, *Ог.* 43.
Мýха, *f.* Fliege, (Musca) *gew.* Stubenfliege; *ähnliche Insecten: Biene, *f.*; — ясíньóва spanische Fliege; 2) *мýхами годóваний witzig, pfiffig; мáє свої мýхи (в нóсї) hat seine Launen, Unarten; мýху вóйти *Кн.* sich einen tüchtigen Rausch holen. [des Буг.
Мýхавець, -вця, *m.* rechter Nbfl.
Мухаря́ця, (-и́чка), *f.* Eintagsfliege, *f.* (Ephemera).
Мухáрка вівсовáтка, *f. l.* Glatt Wiesenhafer, *m.* (Arrhenaterum avenaceum).
Мухвá, *f.* (*Фр.*) s. Мушня́.
Мухолáп, *m.* (Fliegenfänger), Entomolog, *m. Gr.* 23. [(Muscicapa).
Мухолíвка, *f.* Fliegenschnapper, *m.*
Мухомóр, мухотрýт, *m.* Fliegenstein, *m.* Fliegengift, *n. Пол.*; 2) — мухотрýтка, s. Моримýх, *Вол.*; 3) Delphinium elatum.
Мухомóрка червоня́ва, Perlenschwamm, *m.* (Agaricus rubescens).
Мухоря́ця, *f.* Hautausschlag, *m.* Nesselsucht, *f.*
Мухоя́р, *m.* türkischer Kamlot.
Мýхта, мýфта, *f.* Muff, *m.* [Pferd, &.
Муц, *m.* bausbäckiger Junge, feistes
Мýцик, *m.* kleiner Hund, Mops.
Мучáнка, *f.* Gemengsel aus Mehl, Milch u. Schafkäse, *n. vgl.* Мáчанка.
Мучáр, *m. T.* Mehlerzeuger; 2) Mehlhändler, *m.*
Мучéлик, *m.* Nbfl. des Чéремош ч.
Мýчене, *n.* das Martern, Quälen.
Мýченик, (мýчень, *Ст.*), *m.* Märtyrer, *m.* [*T. Пар.*
Мýчеництво, *n.* Märtyrerthum, *n.*
Мýчениця, *f.* Märtyrerin, *f.*
Мýченичний, *a.* -а смерть Märtyrertod, *m. Пар.*
Мучи́лище, *n. ГШ.* Folterkammer, *f.*
Мучи́на, *f. B.* Stärkemehl, *n.* Stärke, *f.*
Мучи́нець, -нця, *m.* Gänsefuss, *m.* (Chenopodium album), *Вол.*
Мучи́нити, *v. a.* mit Mehl bestauben.
Мучи́стий, *a. Пол.* mehlig.
Мучи́тель, *m.* Peiniger, Quäler, Folterer, *m. ГШ.*
Мучи́телька, *f.* Quälerin, *f. Пар.*
Мучи́тельний, *a.* Marter-, peinlich.
Мучи́тельство, *n. K.* Pein, Marter, Grausamkeit, *f.*
Мýчити, *v. a.* quälen, peinigen, martern; — ся sich quälen, Qual, Pein fühlen, sich Zwang anthun, *Кн.* — ся над чим sich wobei sehr viel Mühe geben, sich martern.
Мучи́ця, *f.* s. Мукá. [кýчма?
Мýчма, *f. Зап.* II. 452 *Reimw.* zu
Мучний, *a.* mehlig, mehlhaltig, mehlreich, *B.*
Мучни́к, *m.* Mehlbehälter, *m. ГШ.*
Мучни́ця, *f.* Bärentraube, *f.* (Arctostaphylos uva ursi). [rinalis.
Мучня́к, *m.* комóрець- Asopia farMýша, *f. Ст.* (*Пр.* III. 372) Zwang, Muss, *m.* s. Мус; Pflicht, *f.*
Мушáрка, *f.* (*B.*) s. Моримýх.
Мушéвий, *a.* aus Pelz, *K.* s. Смушéвий. [*Пол.*
Мушелькóвий, *a.* kleinmuschlig,
Мушéнник, *m.* (*B.*). s. Мошéнник.
Мушúй, (-íй), *m.* Setaria verticillata.
Мушúни, *pl.* lederne Hosen (*Вен.* I. 229).
Мушúнний. мýшій, *ГШ. a.* Fliegen-.
Мýшка, *f. dim.* s. Мýха; 2) blasenziehender Fliegenpflaster; 3) mouche, Schönheitspflästerchen, *n.*; 4) — настівнá Timotheusgras, *n.* (Phleum pratense); 5) *pl.* s. Начóси *Ос.* (61) XI. 29 vorderer Bestandtheil einer Art von Haarfrisur, „Sechserl" bei den Ohren.
Мушкáтник, *m.* Muskatnussbaum, *m.* (Myristica moschata). [ний Musketen-.
Мушкéт, *m.* Muskete, *f.*; *adj.* мушкéт-
Мушкéтик, *m. N.* e. полонúна.
Мýшлїн, *m.* Mousselin, *n. adj.* мушлїнóвий. [*f. adj.* мушлéвий. Muschel-.
Мýшля, (*d.* мýшелька), *f.* Muschel,
Мушнá, *pl.* s. Мошнá.
Мушнúй, *a.* — úлій (пень) volkreicher Bienenstock. [oornutum.
Мушнúк, *m.* Mutterkorn, *n.* (Secale
Мушня́, *f. coll.* Fliegen, *pl.*
Мýштра, *f.* Exercieren, *n.*; *adj.* мýштéрский vom Exercieren.
Мýштрувáти, *v. a.* exercieren; dressieren, drillen. [degeschirr, *n.*
Мýштýк, *m.* Mundstück vom Pfer-

Мущ-, s. Мужч-. [II. 28.
Мущи́р, (-ір), *m.* Mörser, *m.* *Пот.*
Мча́лка, *m.* Ordner bei der Hochzeit, *m.* *Mi.* II. 271; *f.* Eilbotin, *f.* *Ко.* 120.
Мчáти, (мчу, мчúш), *v. a.* schnell fortbringen; forttreiben; 2) *v. n.* u. — ся schnell laufen, eilen, sich stürzen.
Мшанéць, -нця, *m.* Nbfl. des Днiстéр; 2) лóмінь — Saxifraga muscoides, *B.*
Мшанний́к, *m.* s. Омшанний́к.
Мшедь, (им-), *f.* Flechte, *f.* (Lichen).
Мши́стий, *a.* mit Moos bedekt, moosig.
Мши́ти, *v. a.* mit Moos ausstopfen; — ся wie Moos dicht verwachsen, faserig werden.
Мши́ця, *f.* s. Вши́ця, *Ог.* 80. [dius).
Мшичáк, *m.* Blattlausbohrer, *m.* (Aphi-
Мя, ме, *accus. sgl.* st. мене́, mich, *Ог.* 129.
Мя́вка, *f.* s. Мáвка. [miauen.
Мя́вкати, мя́вкнути, мявчáти, *v. n.*
Мягки́й, (*d.* мягéнький), *a.* weich; weichlich; zart; mürbe; sanft.
Мягкилúне. *n.* s. Мяки́ни.
Мя́гкість, -ости, *f.* Weichheit; Weichlichkeit, *f.* *Пар.*
Мягковáтий, *a.* etwas weich.
Мягковáтість, -ости, *f.* geringe Weichheit.
Мягковолóсий, *a.* flaumig, *B.* [дний.
Мягкоду́шний, *a.* s. Мягкосéр-
Мягкоплáвчі, *pl.* Weichflosser, *pl.* (Malacopteri). [weichmüthig.
Мягкосéрдний, *a.* weichherzig,
Мягкосéрдність, -ости, *f.* Weichherzigheit, *f.* [schalig.
Мягкоскорлýпний, *a.* *Пол.* weich-
Мягкослýхий, *a.* fein hörend, weich h. *Ле.* [*Левч.*; das Weiche.
Мягкотá, мякотá, *f.* Weichheit, *f.*
Мягóнький, *a. dim.* s. Мягки́й.
Мягчáстий, *a.* weich.
Мягчáти, *v. n.* s. Мя́кнути, мягшáти.
Мягчúти, *v. a.* weich machen, weichen, erweichen. [Мя́ґати.
Мя́ґати, мяґýдзити, (*B.*), *v. a.* s.
Мяжний́, *a.* saftig.
Мяжни́цї, мя́жні, *pl.* Cactuspflanzen, *pl.* (Opuntieae), *B.*
Мяжшíти, *v. n.* s. Мязнýти.
Мяз, *m.* *B.* мязь, *f.* *Ил.* Muskel, *f.*; 2) der körperliche Inhalt, Masse, Dichtigkeit, Dicke, Beleibtheit; Festigkeit (des Holzes), *f.* *ГШ.*; 3) Splint, *m.*
Мязгуни́, *pl.* Fleischpolypen, *pl.* (Holosarca). [Мездрó, *Ог.* §. 27.
Мя́здра, *f.* Borke, *f.* (rhytidoma) s.
Мязи́стий, мязки́й, *a.* dicht, dick, massiv. [heit, *f.*
Мязи́стість, -ости, *f.* Dichte, Dicht-
Мязи́ти, *v. a.* dicht machen, *Пар.*
Мя́зка, мя́зки́й, s. Мя́ска, мяски́й &.
Мя́знýти, *v. n.* dick werden, *Mi.* II. 261.
Мя́зок, -зка, *m.* Mark, Kern, *n.* das Beste.
Мяки́й, мякéнький, *dim. a.* s. Мягки́й.
Мяки́на, *f.* Balg der Getreidekörner, *n.* *ГШ.*; Spreu, *f.* *H.* 112; *pl.* мя-
ки́ни, *pl.* Hülsen von der gestampften Hirse. *Ос.* (61) IV. 28.
Мяки́ш, *m.* weich, gar bearbeitetes Feld, (*opp.* обліг твердúй); s. Мя́куш.
Мя́кість, -оту, *m.* Fleischtheile, (на ногáх &) s. Мя́куш. [cher werden.
Мя́кнути, мякшáти, *v. n.* weich, wei-
Мякуни́, *pl.* Weichthiere, *pl.* (Mollusca).
Мя́куш, *m.* das Weiche übhpt.; die Weichen bei Thieren; Fleisch der Früchte, fleischiger Theil am Leibe; 2) *wankelmüthiger Mensch; 3) Potentilla anserina.
Мякýшка, *f.* das Weiche des Brodes, Brosame, *f.*
Мя́ло́, *n.* Mörserkeule, *f.* *Левч.*; 2) —, мя́лка, *f.* *ГШ.* Hanf- od. Flachsbreche, *f.* *H.* 120. [двідь *K.*?
Мяловáтий, *a.* rundlich, — мé-
Мя́мкати, *v. n.* stammeln, *vgl.* Мáмляти.
Мяни́й, *a.* s. Мíдяний (дзвін) *Kol.* I. 188.
Мяси́во, *n.* мяси́на, *f.* s. Мя́со.
Мяси́стий, мясни́стий, *a.* fleischig.
Мяси́ти, *v. a.* *TP.* 103 zerfleischen.
Мя́ска, *f.* von Saft strotzendes Pflanzengewebe: Cambium; Baumsaft, *m.* Essenz, *f.*; мя́ски набирáти s. Мясчúти ся.
Мяски́й, мяскáвий, *a.* fleischig, saftig, weich, *B.*
Мясни́й, *a.* Fleisch-.
Мясни́цї, *pl.* Fleischwochen, *pl.* Faschingszeit, Zeit vor den Fasten: — зи́мнї, тéплі, велúкі *Нав. Пр.* III. 269.
Мясни́ця, *f.* *Шс.* Fleischbank, *f.*
Мяснýха, *f.* Schmeissfliege, *f.* (Sarcophaga carnaria).
Мя́со, (*d.* мясцé), *n.* Fleisch, *n.*
Мясодéрний, *a.* *B.* fleischreissend.
Мясожéрець, -éрця, *m.* мясожéр-

ний, *a.* fleischfressend.

Мясоїд, *m. Др. с.* 5. s. Мясниці.

Мясопу́ст, *m.* Anfang der Fasten; *adj.* мясопу́стний (ти́ждень).

Мясу́н, *m.* Fleischesser, *m.*

Мясчи́на, *f.* s Мя́ска; мясчино́вий сок Cambialsaft, *m.* [(де́рево).

Мя́счити ся, in den Saft gehen

Мя́та, мя́тка, *f* Minze, Krauseminze *f.* (Mentha); 2) — не́сяча, ко́тяча мя́тка Katzenminze, (Nepeta cataria).

Мя́теж, *m.* Aufruhr, Aufstand, *m.* Meuterei, *f. ГШ. Term.*

Мятє́жний, *КУ.* мятє́зький, *Зг. a.* aufständisch, rebellisch. [*m. ГШ.*

Мятє́жник, *m.* Aufrührer, Meuterer,

Мя́ти, (мну, мнеш), *v. a* s. Мня́ти.

Мя́тиця, *f.* Haarbüschel am Schweif beim Rindvieh. [(Malachium aquat.)

Мя́тїнь, *m.* Wasser-Weichkraut, *n.*

Мя́тний, *a.* weich, *B.*

Мя́тлиця, *f.* s. Метели́ця 1).

Мя́тний, *a.* -а горі́вка Brantwein auf Pfefferminze aufgegossen.

Мя́тник, *m.* Gerber, *m.* s. Мнець.

Мяу́кати, & s. Мя́вкати.

Мя́цкати, мя́цкати, *v. a.* kneten.

Мя́днути, *v. n.* schmeissen.

Мяч, (*d.* мя́чик), *m.* Ball (zum Spielen), *m.*; у мячá побива́ти ся *C.* I. 141 Art Laufspiel; 2) s. Мя́тник. [tifolia).

Мя́чка, *f.* Rohrkolben, *m.* (Typha la-

Мяшку́рний, *a. H.* 150? s. Мняшку́рка &.

H.

H, fünfzehnter Buchstabe, (Наш); 2) н. пр. = на приме́р z. B.

I. На, *praep.* auf, an, in; gegen, wider; über, durch; bei; für, zu; nach; I. *mit d. Accusativ* (*Mi.* IV. 413—423) bezeichnet es: *a*) den Gegenstand nach welchem die Bewegung gerichtet ist, die Richtung der Weltgegend, die Erstreckung über einen Raum od. eine gewisse Zeit (Zeitpunct des Eintrittes einer Thätigkeit u. ihre Dauer) und das Mass: ити́ на гору́ auf den Berg gehen, — на ло́ви auf die Jagd, — на мі́сто in die Stadt; — на Уго́рщину, — на Дон. nach Ungarn, nach dem D., an den D., — на ха́ти von Haus zu Haus gehen (betteln, leihen &); сі́сти на коня́ zu Pferde steigen, кри́кнути на ко́го jmdn anschreien, jmdm laut zurufen; на схід со́нця gegen Sonnenaufgang; пан на всю Украї́ну Gebieter über die ganze Ukrajina, на всьо село́ im ganzen Dorfe, на весь лі́с durch den ganzen Wald hin; на Пе́тра am Tage des h. Petrus, на Різдво́ zu Weinachten; на три дни auf drei Tage, на той часъ zu der Zeit, zur selben Stunde; на сьогодня für heute, на віки für ewige Zeiten, на рік auf ein Jahr (versch. на́-рік w. s.) дїд на кула́к, борода́ на са́жень ein Greis gross wie die Faust, während sein Bart klafterlang ist *Oz.* 180, на чоти́ри ми́лї *Ш.* I. 284 (fast) vier Meilen weit; числи́ти, жа́ти & на ко́пи per Schock —, *b*) bez. на die feindliche Absicht, den Zweck, die Bestimmung, den Erfolg, den Ausgang einer Handlung, die Veränderung, den Tausch in Etwas, die Theilung eines Ganzen in Theile: ити́, ста́ти на во́рога gegen den Feind ziehen &, ворогува́ти на кого́ gegen jmdn feindselig gesinnt sein, пла́кати на кого́, über jmdn klagen; на ме́льника вода́ ро́бить für den Müller arbeitet das Wasser; на па́нщину гна́ти zum Frohndienste treiben; на все zu Allem, für, auf Alles; на що я уроди́в ся? wozu bin ich geboren? ити́ на гриби́ auf Schwämme, Sch. sammeln; да́ти на слу́жбу бо́жу eine Messe mittelst einer Gabe bestellen; д. на бі́дних für die Armen; міх на зві́же Sack für Getreide; на зна́к zum Zeichen; на шко́ду zum Schaden, на згу́бу суди́ти zu Tode verurtheilen, на пожи́ток zum Nutzen; на заби́ток zum Abschlachten (*B.*); на яки́й коне́ць? zu welchem Ende? на сон ви́ти кому́ jmdm oft im Traume erscheinen; на смерть поруба́ти zu Tode —; перевести́, переложи́ти на ру́ске ins Russinische übersetzen, щось проміня́ти на щось, etw. womit umtauschen; на

трóє, in drei Theile, на дрібні кýснї in kleine Stücke; на двóє ворожи́ти doppeldeutig; *c*) bez. die Beziehung einer Handlung und eines Attributes od. Praedicates; worauf, woran, wozu, wobei — was anbetrifft, anbelangt: лáкомити ся, напосíсти ся, вáжити на щось gelüstern nach etw., erpicht, versessen worauf sein; заслужи́ти на кáру eine Strafe verdienen; нáдíяти ся, положи́ти ся на Бóга auf Gott vertrauen; надíю на кого́ клáсти; присягáти на що worauf schwören (на Евангéлиє); навúкнути на що woran gewohnt sein; на лúхо вчúти zum Bösen anleiten; налягáти на нóгу hinken; на жóвнїра пітú ein Soldat werden, на попá вчúти ся um Priester zu werden; кривúй на нóгу lahm; лéгкий на робóту, ласкáвий на кого́; на слóво невíрний *Л.* 39 aufs Wort nicht zuverlässig, das W. nicht haltend; на имя́ Ивáн mit dem Namen —; *d*) bez. die Art und Weise, das Werkzeug, das Mittel: кричáти на ввесь рот aus vollem Halse schreien; на превели́ку сúлу mit schwerer Not; на чужý гóлову *Не.* (*Вие.* 12) ganz unnötig, kopflos; на дóгад бурякíв щоб дáли капýсти von einer listigen Anspielung; на щасть-Бóже auf gut Glück, *У.*; на втїкачá die Flucht ergreifend; на вíтер говори́ти in den Wind hinein &; на сопíлку грáти auf der Flöte spielen; на мíд, не на жовч лю́де мух ло́влят mit Honig, nicht mit Galle fängt man Fliegen. II) *mit d. Local* (u. *Dativ. Oz.* 191) *Mi.* IV. 661—668, bezeichnet 1) den Ort wo, auf od. an dem sich etw. befindet, etw. geschieht, wo etw. hingelegt & wird: на горí auf dem Berge, oben; на мíстї in der Stadt, на чужинї in der Fremde, на Днїпрí auf dem D., an dem D., на конú zu Pferde; на воро́тях an, im Thore *P.* I. 43; на сóнци сушúти, сидíти & an der Sonne (auf dem von der Sonne beschienenem Raume) trocknen &; 2) übertragen auf Personen, Handlungen u. Zustände: на обíдї бýти у кого́ zu Mittagsmal bei jmdm sein, на розмóві бýти з ким e. Unterredung mit jmdm haben, на медý & beim Methgelage, на пересторóзї der Warnung halber; на ýмі, на гáдцї im Sinn, на пáмяти im Gedächtnisse, на повáзї мáти кого́ *M.* II. 111 jmdn in Ehren halten, на менí ся тóє не покáже an mir wird sich dies (Uebel) nicht zeigen; на тім вáша вíдповідь dafür seid ihr verantwortlich, на кíмось собí щось пошукáти an jmdm etw. eintreiben, sich schadlos halten; женúть ся на єго́ дочцí er heirathet seine Tochter; на дívчинї бúти ся, посвари́ти ся wegen des Mädchens kämpfen &; 3) bez. die Zeit, in der, während der etw. geschieht: на вéснí im Frühjahr, на безри́бї beim Mangel der Fische, на зорí in der Morgendämmerung; на нóчи, три́чи —, (т. на́ ніч) dreimal des Nachts, на тім днú an dem Tage, на днях ходúти in den letzten Tagen der Schwangerschaft sein *KC.* (83) II. 394; на тім ще тúжни noch vorige Woche; 4) bez. die Art u. Weise, wie — und das Mittel, mit dem etw. geschieht: на письмí schriftlich, на борзí (scherzh. на борщú); schnell, на послáх durch Gesandte, (in Vertretung); на перешкóдї hinderlich; на сопíлцї, на гýслях & грáти; 5) bez. die Beziehung eines Attributes od. Prädicates: на лицú бíлий, хорóший &, знáти ся розумíти ся на чім sich auf etw. verstehen. III) *in den Zusammensetzungen* als Praefix hat na- die Bedeutung, die ihm als Praeposition beim Accusativ oder Local zukommt, mit den Bezeichnungen bei Verben, dass eine Handlung *a*) angefangen, *b*) an vielen Gegenständen vollzogen wurde od. bis zu einem gewissen Puncte gediehen ist, *c*) dass das handelnde Subject (bei reflex. Verben) die Handlung bis zur Sättigung ausgeführt hat, *d*) dass das Verbum überhaupt eine perfective Bedeutung hat, *Mi.* IV. 213—217 *Oz.* 116—117 — wozu Beispiele sowie Verbindungen mit Adverbien etc. unten an entsprechenden Stellen zu suchen sind.

II. На, (на ти), нáте, (нáте вам), *partic.* da hast (du), nimm hin, na-ж тобí! bei Ueberraschung, da habt ihr; *Mi.* IV. 156. 799. *Oz.* 171. 199.

На́бáвити, набавля́ти, *v. a.* hinzugeben, -setzen, -fügen, *Лекч.*; 2) verursachen, *Пар.*; 3) -ити ся sich zur Ge-

nüge unterhalten, amüsieren.

Нáбавка, *f.* Zugabe, *f. Дзеч.*

Набáгнути, (*В*) *v.a.* aussinnen, на всячину — Alles in Gedächtnis zurückrufen; 2) sehnlichst verlangen; (*praet.* набáг).

Набадýрати, *v.a.* § auffinden *H.*VI.

Набáжний, *a.* sehnlich verlangend

На-бáкир, *adv.* s. Бáкир. [(*В.*).

Набалдáшник, *m. Ко.* 164 Stockknopf, *m.*

Набáрхати, (-рк-), s. Наóрехáти.

Набáчити, *v. a.* erblicken; — ся sich satt sehen, viel sehen. [plauschen.

Набáяти, *v a.* viel vorschwatzen, vor-

Набгáти, *v. a.* vieles umbiegen; 2) s. Напхáти.

Нáбгом, *adv.* biegend *Ог.* 95.

Набедрáги, *pl. П. п.* 89 ein Kleidungsstück?

Набéдренник, *m.* Theil der Rüstung an den бéдра; viereckiges Stück Tuch von Bischöfen u. dgl. beim Hochamt an der Seite getragen. [*Зак.*

На-бéзбаш, *adv.* lose, ohne Aufsicht,

На-бéзрік, (st. на чéрез рік) *adv.* übers Jahr, im kommenden Jahre.

Набекрéнь, *adv. gr.* s. На-бáкир.

Набеленді́ти, *У.* s. Набáяти.

Набери́ти, (-бир-), набрáти, *v. a.* an, aufnehmen; anwerben, recrutieren, schöpfen (водú, перекóнання); aufladen; viel nehmen; — на штани́ etc. (сукнá etc.) kaufen; — на борг auf Borg nehmen; 2) *v. n.* an-, aufschwellen, набрáло sammelte sich viel Eiter; 3) — ся sich vollfüllen; s. ansammeln; bekommen, sich zuziehen, erleiden (гáньби, страху́ etc.).

Наберéзка кошлáтка, *f.* Birkenspanner, *m.* (Amphidasis betnlaria).

Набивáльня, набúйня́, *f.* Zeugdruckerei, *f. Пол.*

Набивáти, набúти, *v. a.* viel schlagen, ein-schlagen, einrammen, einstampfen; be-, anschlagen: обручí на бóчку; drucken (Zeuge, Kattun etc.); лю́льку — e. Pfeife stopfen; цíну́ — den Preis erhöhen, aufschlagen; anfüllen; laden (стрільбу́); гóлову кому́ дурни́м jmdm den Kopf mit albernem Zeug anfüllen, — собí чим гóлову sich etw. in den Kopf setzen; viel schlachten; dreschen etc.; 2) — ся viel schlagen; sich aufdringen, eindrängen, — з чим; zudringen.

Нáбивки, набúлки, *pl.* Bestandtheil der крóсна; Lade, *f.* s. Нáбівка.

Набúвок, -вку, *m.* rührige Nachfrage, Concurrenz; starker Anbot.

Нáбив, *m.* нáбивом нічóго вдíєш mit Drang, mit Gewalt wirst nichts ausrichten.

Набилúти, набилúнити, *v. a.* leicht erwähnen, andeuten, *Пар.*

Набúтий, (*d.* набúтський), *a.* ganz voll, vollgestopft; compact, *Пар.*

Набúток, *m.* s. Набýток.

Набúяк, *m.* Ladestock, *m. Пар.*

Нáбівка, *f. gew. pl.* Werkstück des Webestuhles zum Dichtschlagen der Leinwand, *n.*

Нáбіг, *m.* Einfall, Ueberfall, *m. C.* II. 155.

Набігáти, набíчи, *v. n.* anlaufen, anschwellen, (гýля, чирáк, синя́к); oft kommen; — на що auf etw. im Laufen stossen; — ся sich satt, sich müde laufen.

Набідúти ся, набідувáти ся, viel Leid ertragen, in Müh' u. Elend viel leiden.

Набíжáлий, *a.* -а Фáрба angelaufen.

Набíжний, набíжливість, *Пар.* s. Наóбжний, наóбжність etc.

Набíй, -бю, *m.* fest getretener und und gefrorener Schnee, — Schlittenweg, *m.*; 2) Ladung e. Gewehres *f.*; 3) Stollbeule, Balggeschwulst, *f.* (у коня́); 4) Bärenraupe, *f.* (Arctia), s. Підбíй.

Нá-бік, *adv.* abwärts, seitwärts, auf die Seite.

Нáбіл, *m.* Milchwerk, *n.* Milch, *f.*

Набілúти, *v.a.* weiss machen, weissen.

Набíр, -бóру, *m.* Ladung, Last, Fracht, *f.* їхати з наóбром e. Fracht führen; 2) *pl.* крамовí *Зг.* gekaufte Tuch- u. Schnittwaaren. [Borg.

Нáбірок, -рку, *m.* das Nehmen auf

Наближáти ся, (-жúти, -зúти ся), sich nähern, herankommen.

Наблúз, *m.* Annäherung, Nähe, *f. Ст.*

Наблýд, *m. Ф.* хоть абú з наблýду doch wenigstens umherirrend, -schweifend, nicht absichtlich (hinschauend).

Наблудúти ся ид кому́ nicht gradweg, nicht absichtlich zu jmdm herantreten, *Фр.* [auswerfen.

Наблювáти, *v. a.* viel erbrechen,

Наблю́да, *f. Mi.* II. 23, наблю́данє, *n. Ог.* Aufsicht, *f.* Beachtung.

Наблюда́ти, *v. a.* † *Og.* beobachten, befolgen. [3) werden; *schmollen.

Набовду́рити ся, wie ein бо́вдур

Набогасті́йка, *f.* Rothkehlchen, *n.* (Sylvia rubecula): не ду́же втїка́є вїд чоловіка, стоїть мов на Бо́га, *B.*

Набожéнний, *a.* -а ти́ша feierliche Stille. [tesdienst, *m.*

Набожéньство, *n.* Andacht, *f.* Got-

Набо́жний, *a.* fromm, andächtig.

Набо́жність, -ости, *f.* Andacht, Frömmigkeit, *f.* [Leinwand, aus Percal.

Набойча́тий, *a.* von gedruckter

Наболі́ти, *v. n.* viel schmerzen *M.* II. 98; 2) schmerzlich, wund werden; наболі́лий, *a.* der viel Schmerz erlitten.

Набо́р, *m.* s. Набі́р; Recrutierung, *f.* розпусти́ти над ким набо́р *Ш.* I. 342?

Набо́ристий, *a. C.* II. 111 eingelegt, besetzt, verziert (mit Silberblech).

Набо́рний, *a.* Fracht-, *Пар.*

Набо́рщик, *m.* Schriftsetzer, Setzer, *m.*

Набо́рщицтво, *n.* das Schriftsetzen, *Под.* [(бра́га) saufen, besoffen werden.

Набра́жити ся, viel Brantwein

Набра́ти, s. Набера́ти.

Набре́да, *m.* s. Набро́день.

Набре́снути, s. Набря́скнути, (*B.*); набре́зле молоко́ einwenig sauer geworden.

Набрені́нє, *n.* Geschwulst, *f. B.*

Набрені́ти, *v. n.* s. Брені́ти I.

Набрести́, набри́сти, *v. n.* на щось auf, gegen etw. anstossen, auf etw. von ungefähr kommen; etw. finden.

Набреха́ти, *v. a.* viel vorlügen.

Набреха́ч, *m.* Ohrenbläser, *m. Ст.*

Набри́дистий, *a.* на́бридка, *gew. f.* launig, rappelköpfig, besessen.

Набриди́ти, *v. a. impers.* набриди́ло кого́ jmd wurde besessen, ungeherdig.

Набриднýти, *v. n.* кому́ ekelig werden. [spritzen.

Набри́зґати, (-бриска́ти), *v. a.* be-

На́бриск, *m.* — води́ das herabspritzende, -sprenkelnde Wasser, *У.*

На́брідь, -іда, *m.* Fabelname des Bären *P.* II. 1; *vgl.* Набрести́. [стий.

Набро́день, -дня, *m.* s. Набри́ди-

Наброди́ти ся, viel waten.

Наброїти, *v. n.* viel Unfug, Unheil machen, anrichten.

Набрости́ти ся, Knospen treiben.

Набрудни́ти, *v. n.* Schmutz machen.

Набрýнити ся, schwellen (von Blütenknospen) *Ст.* [*m.*

Набрю́шник, *m. gr.* Bauchumschlag,

Набря́кнути, (-бря́ск-), *v. n.* anschwellen, anlaufen, etw. Flüssiges in sich einsaugen, strotzen.

На́бряск, *m.* Geschwulst, *f. B.*

Набубні́ти, набубня́віти, *v. n.* anschwellen, aufgedunsen sein, strotzen; набубні́ло єго́ *P.* II. 191 blähete ihn auf; *A-Г.* 159.

Набундзьо́рити ся, набундю́чити ся, набурмо́сити ся, s. Начепу́рити ся (*B.*); aufgebracht, unwillig, ungehalten werden, schmollen.

Набу́ти, набува́ти, *v. a.* erwerben, erlangen, an sich bringen, kaufen; 2) s. Наслу́гувати; 3) — ся viel, lange wo verweilen, leben; *b*) — гріха́ sündigen.

Набу́ток, -тку, *m. Левч.* das Erworbene, Gewonnene; Erwerb, *m.* Errungenschaft, *f.*; 2) *pl.* das flotte Leben.

Набухáти, набухті́ти, *v. n. Левч.* s. Набубні́ти; 2) набу́хати ся sich voll, satt fressen.

Набучáвіти, *v. n. M.* s. Напучня́віти.

Нав, на́ва, *f.* Sarg, *m. Зак.*; 2) Schiff, *n.* Mittelraum (einer Kirche) *У.*

Нава́га, *f.* Last, *f.* Ballast, *m. Пис.* 2) fester Vorsatz *Мі.* II. 46.

Навагува́ти ся, s. Нава́жити ся.

Нава́дити ся, (*Пр.* VI. 577) sich etw. vornehmen, beabsichtigen, s. Вна́дити ся. [verleumdet, hetzt, chicaniert,

Нава́дник, *m.* (-ниця, *f. M.*) der (die)

Нава́жба, *f.* s. Нава́га 2) *Пис. Мі.* II. 215.

Наважде́нне, *n.* † *P.* I. 77. *C.* I. 201. Anstiftung, Anhetzung, Anreizung, *f.*; teuflische Versuchung.

Нава́жити, *v. a.* abwägen; 2) *v. n.* und — ся sich vornehmen, einen Vorsatz fassen, — на що (кого) auf etw. versessen, erpicht sein.

Нава́жний, *a. Зг.* s. Відва́жний.

Нава́жувати, *v. a. M.* I. 43 einschärfen, einprägen: кому́ щось.

На́вал, *m. Не.* нава́льність, -ости, *f. Левч.* Drang, Andrang, *m.*

Навали́ти, нава́лювати, навали́ти, *v. a.* aufwerfen, aufschütten, -häufen, -laden; 2) -и́ти кого́ derb schlagen.

Нава́льне, *s. a. n.* s. По-нава́льне.
Нава́льний, *a.* dicht, stark (зо́їже, трава́, поки́с).
Нава́льниця, *f. Пар.* Platzregen, *m.* Sturmwetter, *n.*
Навантажити, *v. a.* schwer aufladen, belasten.
Навапси́ти, *v. a.* — вус mit Wachspomade wichsen *C.* I. 219.
Наварити, нава́рювати, *v. a.* viel kochen; 2) — ся dh Aufquellen beim Kochen an Volumen, an Masse grösser werden (кру́пи etc.).
Навои́тки, *pl.* Art Spiel mit Stossen der Ostereiern, *Ч.* IV. 43. [*K.*
Навви́передки, *adv.* um die Wette,
Навви́пинки, *adv.* stramm, steif *C.* II. 83.
Навви́ринки, *adv.* bald untertauchend, bald auf dem Wasser schwimmend; 2) in den Strudel hinab, auf den Grund hin, untergehend, *Oг.* 117. *Ко.* 52.
Наввишки́, *adv. Шс.* s. Заввишки́.
Навга́д(ь), *adv. Oг.* 116. s. Наздога́д.
Навганя́ти ся, sich müde laufen.
Навгі́н, *adv.* s. Наздогі́н.
Навдала́ти, *v. a.* Наста́рчити.
Навдалі́, *adv.* in der Ferne, von weitem, *Ст.* [flössen, (*Фр.*).
Навда́ти кому́ страху́ einjagen, ein-
На-вде́ри, *P.* I. 174 навди́ранці, *adv.* пішо́в — nahm Reissaus; in die Flucht.
Навдивови́жу, *adv. C.* I. 197 zum Erstaunen, staunenswert; merkwürdig.
На-в-до́сьвіта, *adv.* s. До́сьвіта *IГ.*
Наве́дене, *n.* Anführen, *n.*; 2) Induction, *Пол.* Anleitung, *f.*
Наве́зене, *n.* Zufuhr, *f.*
Наве́зти, *v. a.* s. Навози́ти.
Наверёчи, *v. a.* auf- anwerfen, на се́бе umwerfen (e. Kleid); *на кого́сь щось jmdm etw. wegwerfen, etw. von jmdm nicht annehmen.
Наверзти́ ся, *impers.* наверзло́сь, in den Sinn kommen, einfallen, *Зак.*
На-верле́, *adv. Левч.* in entgegengesetzter Richtung, s. Навпаки́.
Наве́рнене, наве́ртане, *n.* Bekehrung, *f.* das Bekehren.
Наве́рник, *m. Пар.* Bekehrer, *m.*
Наверну́ти, наверта́ти, *v. a.* umkehren, umlenken; 2) bekehren; 3) — ся zurückkommen, sich bekehren; sich wieder einfinden; sich (unvermuthet) treffen, sich finden; сльо́зи у не́го наверну́ли ся die Thränen kamen ihm in die Augen. [sprechen.
Наверни́кати, viel unsinniges Zeug
Наве́рствувати, *v. a.* ка́ру на кого́, *Кл.* hinlenken, -wälzen. [Eisenbahn, *m.*
Наверта́ч, *m.* Weichensteller bei der
Наверті́ти, наве́рчувати, *v. a.* an-, einbohren, (ді́ри).
Наве́рхня, *f.* Gehäuse, *n. Пар.*
Наве́ршене, *n.* das Aufeinanderlegen.
Наверши́ти, *v. a.* voll, in eine Spitze auflegen, aufschichten, anfüllen.
На́вершник, *m.* oberer Theil des Butterfasses (масни́чка). [machen.
Навеселити ся, sich recht lustig
Наве́сти, *v. a.* s. Наводи́ти; наве́дене рече́не, angeführter Satz, *Пар.*
Навза́води, *adv.* um die Wette; 2) im Galopp. [der Sterbensstunde, *Щог.* 37.
На-взаході́, *adv.* beim Untergang, in
Навзо́вж, *adv.* der Länge nach.
Навздогі́н, навздогі́нці, *Не.* (*B.*) s. Наздогі́н. [rücklings, rückwärts.
На́взна́к, навзни́ч, (-ніч, *Не.*), *adv.*
Навзри́д, *adv.* laut schluchzend *Кв.* 121 (запла́кати). [aufwickeln, spulen.
Навива́ти, *v. a.* aufwinden, aufrollen,
На́видіти, *v. a.* besuchen; 2) * — ся sich gern sehen, sich vertragen (межи собо́ю einander).
На-видно́ці, *adv.* sichtbar, vor Aller Augen; — бу́ти e. öffentliche, merkbare Stellung einnehmen.
Навизна́чний, *a.* bedeutend, hauptsächlich, *Зак.* [На́вій I.
Нави́йчик, *m. dim. Ме.* 213 s.
Нави́к, *m.* Gewohnheit, *f. Кн.*
Навика́ти, нави́кнути, *v. n.* до чого́ wozu, woran sich gewöhnen; нави́клий, *a.* angewöhnt, gewohnt, *Пар.* [*n. Шс.*
Нави́льня, *f.* — сі́на Heubündel,
Нави́лок, -лка, *m.* Gabelspitze, *f.*; 2) Heuhäufel, *n.*
Навину́ти, *v. a.* s. Навива́ти; 2) — ся * unter die Hand, in den Wurf, zur gelegenen Zeit kommen, aufstossen.
На-ви́передки, *adv. Ч.* IV. 39 s. Навви́передки. [tung, *Шс.*
На-ви́руч, *adv.* zu Hilfe, zur Ret-
Нави́са, *f.* Sumpfgras, *n.*
Нависа́ти, нави́снути, *v. n.* herabhangen, überhangen.

Нависни́й, нависноголо́вий, *a.* drohend; zudringlich, frech, dreist, *Кч.* 200. 280.

На́висний, *a.* willkommen, angenehm, *vgl.* На́видїти ся.

I. На́висть, *f.* Freundlichkeit, Gewogenheit, *f.* (*opp.* нена́висть).

II. На́висть, *f.* † s. На́клеп.

На́вистний, *a.* verhasst, hassenswert, *Зар.* (*Пр.* V. 115).

Нави́ти, s. Навива́ти.

На́вих, *m.* s. Звих *Еф.* 30.

Нави́чка, *f.* Angewohnheit, *f. Ган.*

На́виш, *adv. H.* 98 s. Навска́ч?

На-ві́вати, — стріля́ти zur Parade Salutschüsse geben.

Навіва́ти, *v. n.* s. Навія́ти.

I. На́від, -оду, [вед-], *m.* Anleitung, Unterweisung, s. При́від; Jnduction, *f. Пар.*; 2) Anzeige, Denuntiation, *f.*

II. На́від, -іду, [вѣд-], *m.* Besuch, *m. Mi.* II. 35; 2) Heimsuchung, *f. B.*

Навіда́не, *n.* Besuch, *m. Пу.*

Навіда́ти, *v. a.* kennen lernen, erfahren dass etw. wo sei, finden, *Ч.* III. 283; 2) besuchen; heimsuchen; 3) — ся до кого́ sich nach jmdm erkundigen, jmdn besuchen.

На-відва́жне, *adv.* muthig los.

На-ві́двечер, *adv. Зар.* gegen Abend, am Abend; vor dem A. *Ог.* 116.

На-ві́дворіть, (-от), *adv.* umgekehrt, wieder zurück; gegenseitig; s. На-ві́длїг.

На-ві́дгоди, *adv. КУ.* jeweilig, von Навіди́ти, *v. a. Фр.* s. Навісти́ти; — кого́сь удово́ю zur Witwe machen; 2) behexen, *Др. c.* 143; навіджений, *ptc.* behext, besessen (vom Teufel), toll, verrückt.

На́відка, *f.* Besuch, *m. K. Ст.*

На-ві́длїг, (-їв), *adv.* s. Ві́длї.

Навідни́й све́рлик, навідни́к, *m.* mittelgrosser Bohrer.

Навіду́вати ся до кого́сь s. Навіда́ти ся; 2) *v. a.* heimsuchen, *H.* 2.

Навіжене́ньство, *n. Левч.* Thorheit, Tollheit, *f.*

На-віжки́, (на вістки́) да́ти кому́ *H.* 76 jmdm zu erkennen, zu wissen geben, bedeuten, die Weisung geben.

На́віз, -озу, *m.* starke Zufuhr, *f.* 2) Dünger, *m.* [stuhl, Kettenbaum, *m.*

I. На́вій, -о́ю, *m.* Aufzug im Web-

II. На́вій, -о́ю, *m.* Schneewehe, *f.*

На-ві́ки, (ві́чні), на вік-ві́ки *Ш.* II. 79 *adv.* ewig, auf immer, jederzeit *C.* II. 75.

Навіко́нник, *m.* Fenstergerüst, *n.* -stock, *m.*

Навіку́ва́ти, *v. a. Б.* s. Нажи́ти,

Навіну́ти, *v. a.* schicken, senden, *H.* 2; — га́дку den Gedanken anregen, *OII.*

Навірити, *v. a.* бага́то viele Schulden machen; 2) — ся *impers.* überdrüssig, langweilig werden.

Навіса, *f.* der von den Bäumen & herabhängende Schnee.

Навісити, *v. a.* s. Навішати.

На́вісний, *a. Ко.* 235 -а ді́вка die die man vielen Männern anbinden will.

Навісноголо́вий, *a.* verrückt, toll, (*Пр.* VI. 575).

Навісти́ти, навіща́ти, *v. a.* кого́ jmdn besuchen; heimsuchen; 2) belehren; — ся до кого́ s. Навіда́ти ся, *BБ.*

На́віть, *adv.* sogar, ja sogar. [strebe, *f.*

Навітренник, *m.* Windlatte, Wind-

На́вічом, *adv.* s. На́зирци. [gen.

Навішати, *v. a.* (vieles) auf-, einbän-

Навіща́не, (-ене), *n. BБ.* Belehrung, Lehre, 2) Heimsuchung, *f.*

На-ві-що́? wozu, weshalb?

Навія́ти, *v. n.* anwehen; 2) *v. a.* — мно́го зві́жа worfeln. [*vgl.* На́вський.

Навк, *m.* ein Todter, *Пс. Mi.* II. 239.

На́вка, *f. Макс.* s. Ма́вка.

На-вка́з, *adv.* äusserlich.

Навкида́й, *adv. H.* 234 wurfweise.

На-вкі́рки, *adv.* zum Trotz (на уко́ри). [schräg.

Навкі́с, на-вко́ся, *K. adv.* schief,

Навко́лїшки, *adv.* knieend, fussfällig. [*adv.* ringsum, rundum.

Навко́ло, (*d.* -лі́ненько, -лі́сїнько),

Навкруги́, *pl.* Umweg, *m.*; 2) *adv.* —, навкру́г, навкру́жно, ringsum, kreisförmig, *Ог.* 116. [sten, boxend.

Навкулачки́, *adv.* mit den Fäu-

Навку́чити ся, langweilig werden.

Навле́жачки, *adv. H.* 274 liegend.

На-в-лету́, *adv.* im Fluge.

На́вля, *f.* linker Nbfl. der Де́сна.

Навмани́, *Ог.* 117, навмани́, навманяки́, *adv.* aufs Gerathewohl, gradaus, wie es eben kommt, schlechthin, regellos, frei, ungebunden. [Seitenwege.

Навманці́, *adv.* auf Umwegen, auf

На-вмиру́ще, *adv.* auf sicheren Tod.
Навми́сне, *adv.* absichtlich, zu Fleiss.
На-вмíр, *adv. Лекч.* dringend, gar sehr nothwendig. [genblick, augenblicklich.
Навмлїві́ч, навмлїо́ка, *adv.* im Au-
Навнува́ти, *v. n. Wgr.* 112 zum Ueberdruss werden, sich langweilen: *impers.* навну́е ся; ermüdet sein *Гол.* III. 553.
Навогчи́ти, *v. a.* etwas anfeuchten.
На́води, *pl.* Anführungszeichen, *pl.*
Наводи́ти, *v. a.* in Menge herbeiführen, -bringen; що на кого́ über jmdn bringen; 2) eine Richtung geben, richten; *an- leiten, führen (кого́ на путь, на до́бре zum Guten); — колéса die Felgen auf die Speichen anschlagen um ein Rad herzustellen; 3) anführen, citieren; beweisen, *У.*
Наво́дженє, *n.* Irrigation, *f.*
Наводни́ти, наводнюва́ти, *v. n.* unter Wasser setzen, irrigieren.
Наво́дні знаки́, *pl. B.* s. На́води.
Навоза́йка, *f.* nicht voll geladener Wagen.
Навозду́шний, *a.* luftig, ätherisch.
Навози́ти, навóжувати, *v. a.* in Menge zuführen (zu Wagen); — ся viel, satt fahren; *b*) *з ким viel mit jmdm sich plagen, herumschleppen; 2) düngen.
Навóзний, *a.* vom Dünger, Dung-.
Навóзник, *m.* Mistfreund, *m.* (Philonthus). [Düngen.
Навозóванє, навóжуванє, *n.* das
Наволїка́ти, наволї́чи, *v. a.* auffädeln, auf eine Schnur ziehen, aufreihen.
На́волок, *m. Pa.* I. 371 Art Egge; 2) *Гн.* 36? на́волоком сíяти auf dem ungepflügten Stoppelfelde säen, *Oc.* (61) VI. 34.
На́волока, *f.* s. Волóки.
На́волос, *m. Пс.* Perücke, *f.* [*m.*
На́волосник, *m. Пс.* Perückmacher,
На́волоч, *f.* Gesindel, *n. M*+*Б.* 280.
Наволочи́, (-окти́), *v. a.* aufziehen, über etw. bringen, schaffen; s. Наволїка́ти.
Наволочи́ти, наволóчувати, *v. a.* viel auf einen Haufen zusammenschleppen, -ziehen; 2) — ся viel eggen; *b*) — ся sich genug in der Welt herumschleppen, treiben. [ре́жка).
На́волочка, *f.* Art Stickerei (ме-
Навони́ти, *v. a.* mit Gestank anfüllen, vollstänkern.
Наворожи́ти, наворóжувати, *v. a.* vorzaubern, dh Weissagung od. dh Zauberkünste jmdm helfen.
На́ворот, *m.* das Umkehren, Umwenden; Rückfall, *m. Пар.*; 2) Periode, *f.* (in d. Arithm.); (дру́гим &) на́воротом abermals, periodisch, (zum zweiten etc. Male) zurückkehrend.
На́воротень, на́воротиш, (на́воротник, *m.* Reinfarn, *n.* (Tanacetum vulg.); 2) Frauenmantel, *m.* (Alchemilla)
На́вороти, *adv.* zurückkehrend, *До.*
Наворотúти ся, *s. Напосíсти ся.
На́воротний, *a.* rückfällig; periodisch: деся́тний дроб; *adv.* -но *B.*
Наворочáти, наворóчувати, *v. a.* umkehren lassen, umlenken; *він до того́ наворóчує er hat es darauf angelegt, *Пар.*
Навóрести ся, wiederhaarig werden, finster, griesgrämig werden, schmollen. [Wachs überziehen; wichsen, bohnen.
Навоскува́ти, навощи́ти, *v. a.* mit
Навпа́к, *B.* навпаки́, *adv.* wiederum, zurück; 2) im Gegentheil, *B. Ст.*; 3) *praep.* mit d. *Genit.* entgegen, abgewendet навпаки́ со́нця, von der Sonne abgewendet *Ог.* 186. [Ви́воротний.
Навпаково́ий, *a. Кн.* verkehrt s.
Навпа́чний, *a. K.* widerstreitend.
Навперегíнка, *f.* Concurrenz, *f. Др.*
Навперéд, *adv.* vorher *Ог.* 116.
Навпереджáти, *v. a.* кого́, *Ру.* jmdm eine vorläufige Weisung geben, jmdn vorerst aufmerksam machen.
Навперéйми, *adv.* um die Wette *ВГ.* 147; vorgreifend *Кч.* 397; 2) entgegen *M.* II. 136. [*Ос.* (61) III. 26.
Навперемíнку, *adv.* abwechselnd
Навпéріч, *adv. Щог.* 107 s. Напереки́р. [halb.
Навпíв, (-пíл,-пíль), *adv.* zur Hälfte,
Навпíк, на-впи́к, *Пар. adv.* s. Напро́тив, не-перекíр, *Зак.* [Плáзом.
Навплáз, *adv.* gestreckt, liegend s.
На-в-поки́нь, *adv.* aufs Lebewohl, *Ог.* 119. [hernach.
Навпóслї, *adv. Лекч.* in der Folge;
Навправéць, навправцї, навпростéць, навпрошки́, навпрямéць, навпрямки́, *adv.* gradaus, gradhin, *Ог.* 117. 179. [en profil.
Навпрéк, *adv. Зак.* von der Seite,
На-в-прúбузь, *adv.* (*Фр.*) s. Голóбісь.

На-в-прúсядки, *adv.* niederhokkend, sich niederbückend; — нити́ Art Tanzes bei dem man sich gegen den Boden niederlässt u. dann schnell sich aufrichtet.

Навпро́ти, *praep.* mit d. *Genit.* gegenüber *C.*II. 142; — то́го im Gegentheil.

Навритúти ся кому́ jmdm lästig werden.

Навроку ва́ти, навро́чити, *v. a.* behexen, bezaubern, s. Уречú; *Ef.* 28. *Me.* 472. [hexend, schädlich, böse.

Навроч ли́вий, *a. He.* leicht be-

Навря́д (чи), — *adv.* fraglich ob, sehr unwahrscheinlich; gewiss nicht, *Ke.* 323. 348. [sitzend, hockend.

Навсúдячки, навсíдки, *adv. Левч.*

Навска́ч, *adv. H.* 98 im Gallop? хоч на час, та —.

На́вський вели́кдень, *Ч.* III. 14 Donnerstag in d. Osterwoche, die Ostern der Verstorbenen.

Навскíс, навско́си, *adv.K.*s. Навкíс.

Навскле́зь, *adv.* s. Навкíс.

Навску́о́ки, *adv.* vom Zupfen u. Rupfen bei e. Art Kartenspiel od. Damenspiel *Ke.* 489. [wärts.

Навспаки́, *adv. Гол.* zurück, rück-

Навспи́нячки, *adv.* ити́, auf den Fingerspitzen, auf d. Zehen gehen, *Ke.* 278; rücklings?

Навспра́жки́, *adv.* wirklich, in Wirklichkeit, wahrlich, fürwahr; 2) —, на-вспра́жне, *M.* II. 99 im Ernst, ernst.

На́встїж, *Левч.* на-вста́ж, *Ko.* 139. s. Настежíр.

Навстопу́жити ся, sich borsten, sich emporsträuben (волóсе).

Навсто́ячки, *adv.* s. На-сто́ячки.

На-встрíч, *adv.* entgegen *P.* I. 36, — кому́ бра́ти ся, *M.* I. 14 jmdm in den Weg kommen, entgegenkommen, begegnen; genüber, vis-à-vis, *Зар.*

На-вте́ки, (-вті́ки, *P.* I. 23, -втьо́ки 26), навтїкача́, *adv.*in die Flucht, fort, fliehend, *Oz.* 179. 116.

Навтїша́ти ся кимóсь, an jmdm Freude haben, sich freuen *Ч.* IV. 7.

На-в-трюхи́, *adv.* hintrottelnd *KC.* (83) IV. 625.

Навтя́мити ся, überdrüssig werden, Langeweile machen (кому́).

Навтя́мний, *a. B.* lästig.

На́вхилки, *adv.* sich rücklings überbeugend.

Навхре́ст, *adv.*s. Наóхрест, *Oz.*116.

Навчи́ти, *v. a.* s. Научáти etc.

Навчи́телька, *f.He.* s. Учúтелька.

На-вчу́нку, *adv. Cm.* laut dass man hören könnte. [вширшки́.

Навширшки́, *adv. Левч.* s. За-

Навшпи́ньки, навшпи́нячки, *adv. He.* s. Навспи́нячки, *Oz.* 71.

Навю́чити, *v. a.* bepacken, beladen.

Нава́за, *f.* das Anstricken; *aufgebürdete Last.

Навяза́ти, навя́зувати, *v. a.* auf-, anbinden, -knüpfen; in Menge fertig binden, anstricken; *jmdm etw. Lästiges aufbürden; 2) — ся на кого́ *Др. c.* 394 an jmdn sich zudringlich heften, *vgl.* Причепи́ти ся до кого́. [geld,*n.*

На́вязка, *f.*† Art Geldstrafe,Schmerz-

Навязли́вий, *IГ.* (-зчи́вий), *a.* zudringlich, lästig. [lichkeit, *f. У.*

Навязчи́вість, -ости. *f.* Zudring-

Нага́ба, *f.*(*B.*) s. Наха́ба. [verfolgen.

Нага́бати, *v.a.* anfallen, angreifen,*Ф.*

Нагавúцї, на́гавки *pl.*s. Ногавúця.

Нагада́ти, нага́дувати, *v. a.* щось кому́ jmdn woran erinnern; etw. erwähnen, gedenken; — собí щось когóсь sich an etw. an jmdn erinnern, sich jmds entsinnen; — ся sich besinnen, überlegen, sich bedenken. [Andeutung, *f.*

На́гадка, на́ганка *f.Зг.* Erwähnung,

Нага́й, *m.*нага́йка,(*d.*нага́йочка), *f.*Peitsche,Knute,*f.* [цї.nogaischeTataren.

Нага́йва, *f.coll.Др.c.* 234 die Нога́й-

Нага́йний,*a. Ч.*V.268 s.Нага́льний.

На-гала́й, s. Бала́й eilfertig, nicht solid. [sen, zuschanzen, (*B.*).

Нагали́ти, *v. a.* zureichen, zuwei-

Нага́льний, *a.* heftig, stürmisch, ungestüm; unvermuthet, plötzlich; 2) dringend schnell, keinen Verzug leidend.

Нага́льність, -ости, *f.* Heftigkeit, *f.* Ungestüm, *n.* Dringlichkeit, *f.*

Нага́на, *f. M.* II. 92 Tadel, Vorwurf, *m.* Ausstellung, *f.*

Наган у́ти собí що *До.* s. Нагада́ти.

Наганя́ти, *v. a.* s. s. Нагна́ти.

Нагáро́бати, s. Награ́бити, zusammenraffen.

Нага́рний, *a.*s. Нага́льний 2) *Oz.*70.

Нагати́ти, *v.a.* s. Гати́ти; 2) s.d.folg.

Нагатля́ти, s. Гатля́ти.
На́го́ом, *adv.* s. На́о́гом.
Нагвара́ти, s. Намовля́ти; — на когóсь über jmdn schimpfen (*B.*).
На-гé́рць, *adv.* s. Навкулачки́, герць.
На́гио́, *m.* Bug, *m.*, Biegung, *f. Пар.*
Нагиба́ти, *v. a.* antreffen, ertappen, *Пот.* III. 27; 2) beanstanden *Др. c.* 85 s. Га́бати.
Нагибну́ти ся, *Гол.* I.238, нагиба́ти, *v. n.* oftmals am Rande des Verderbens sein, viel leiden.
На́гий, *a.* nackt, bloss; до на́га роздягну́ти когó jmdn nackt ausziehen.
Нагиля́ти, *v. a.* ohne Wahl nehmen, *Левч*; 2) s. Нагаля́ти. [Beugung *f.*
Нагúнанє, *n.* das Biegen, Beugen,
Нагинáти, *v.a.* beugen, biegen; neigen; *— ся до чóго sich wozu anpassen.
На́гинка, *f. МШ.* Biegung, Anpassung, *f.* [schmeidig, *Пар.*
Нагúнчастий, *a.* beugsam, ge-
На́гідкий, *pl.* Ringelblume, *f.* (Calendula offic.).
На́гін, -ону, *m.* das Antreiben, *Antrieb, *m*; 2) starker Zutrieb, das Auftreiben, Zusammentreiben. [Hetze, *f.*
На́гінка, *f.* Klopfjagd, Hetzjagd,
Нагíрє, *n.* Gebirgsgegend, *f.* Hochland, *n.* [birge, *Ст.*
Нагíрний, *a.* Berges-, auf dem Ge-
Нагляíти, *v. a. ZP.* s. Нагледíти.
Нагля́сник, *m. Oc.* (61) XII. 70 Art Liederbuch mit Noten?
Наглевúстий, *a.* gebückt; buckelig.
Нагледíти, s. Наглядíти 2).
На́глий, *a.* plötzlich, dringend.
Наглúти, *v.a. До.* antreiben, drängen.
На́глід, -ода, на́глідок, -дка, *m.* Hühnerauge, *n.* Leichdorn, *m.*
На́глість, -ости, *f.* Dringlichkeit, *f.*
На́гліт, -оту, *m.* Andrang, *m. Пар.*
Наглода́ти, *v. a.* wund drücken, w. reiben.
Наглоти́ти, *v. a.* anhäufen, *Пар.*
Наглу́здувати, *v. a.* auf den Kopf derb schlagen.
Наглу́мити ся, s. Глуми́ти ся.
Наглу́пати ся, viel stöbern, v. suchen. [на́глядом, *P.* I.172 s. На́зирци.
На́гляд, *m.* нагля́данє, *n.* Aufsicht, *f.*
Наглядáти, *v. a.* auf etw. sehen, schauen, beaufsichtigen *Ш.* II. 60.
Наглядáч, *B.* нагля́дник, *Пар. m.* Aufseher, *m.*
Наглядíти, нагля́нути, *v. a.* erblikken; 2) ausersehen, finden; 3) — ся sich satt sehen.
Нагля́дний, *a.* anschaulich, augenscheinlich, sichtbar, Anschauungs- [*f. Пар.*
Нагляднúцтво, *n.* Aufseherschaft,
Нагля́дниця, *f.* Aufseherin, *f. Пар.*
Нагля́дність, -ости, *f.* Anschauung, Augenscheinlichkeit, *f.*; 2) Sucht Alles zu sehen; Aufmerksamkeit, *f. Зг.*
Нагна́ти, нагня́ти, *v. a.* antreiben; zu-zusammentreiben; 2) aus-, fort-, vertreiben; 3) ereilen, einholen, nachholen; нагня́вєм бульбáми аби́ добу́ти до но́вого хлíба (*B.*) wir schlagen uns durch, helfen uns durch mit etc.; — кому́ страху́ einjagen; — гро́шей, зúску eintreiben; — на честь кому́ jmds Ehre anrühren; 4) — ся Anlauf nehmen; losgehen, zielen; *на́гнаний, *ptc.* verrückt, rappelköpfig.
Нагнíвати ся на когó jmdm zürnen.
На́гнїт, *m.* Druck, *m.* Bedrückung, *f.*
Нагнїтáти, *v. a.* drücken.
На́гнїток, -тка, *m.* s. На́глід.
Нагноíти, *v. a.* mit Koth, Unrath anfüllen; düngen.
Нагну́здати, *v. a.* aufzäumen.
Нагну́ти, s. Нагинáти.
Наговíр, -óру, *m.* (üble) Nachrede, Verleumdung, *f. Ст.*
Наговори́ти, *v. a.* vorplaudern; на когó jmdn verleumden, jmdm (Uebles) nachreden; 2) besprechen, bezaubern (dh Zauberworte) *М.* II. 66; 3) — ся sich satt sprechen, schwatzen.
Нагогóшити ся, *М.* III. 82 sich aufblähen, die Federn sträuben (v. Vögeln).
Нагóда, *f.* Gelegenheit, *f. К.*; 2) Ursache, *f. Фр.*
Нагоди́ти, *v. a.* слу́г viele Dienstleute dingen, mieten; 2) zufällig herbringen; 3) — ся gelegentlich, zufällig kommen, in den Wurf kommen.
Нагóдний, *a.* gelegentlich, *Пар.*; *adv.* -но, на́годом.
Нагодувáти, *v. a.* когó, jmdm zu essen geben, die Kost reichen; нагодóваний, der gegessen hat, gesättigt.
Наголи́ти, *v.a.* abrasieren, abschaben.
Наголíнник, *m.* Beinschiene, *f.* (vom

Harnisch). [Ueberzug, nicht überzogen.

I. Нагóльний, *a.* кожýх ohne

II. Нагóльний, *a.* Ч.V.15 s. Нагáльний, негáйний.

I. Нагóло, *adv.* nackt *Ко.* 69; 2) im ganzen und grossen, insgesammt, lauter, allgemein, durchgehends *Ш.* I. 391. *Кв.* 292 *Шот* III. 27.

II. Нагóло, *adv.* s. Нáгло, нáглий.

Нáголов, *adv.* s. Стрімголóв.

Нáголоватень, -тня, *m.* Kornblume, *f.* (Centaurea cyanus).

Нáголоватки, *pl.* Kratzdistel, *f.* (Cirsium arvense); 2) Jurinea cyanoides.

Нáголовач, *m.* Stosshebel der Stampfe; 2) s. Пýголовач. (e. Hutes etc.).

Нáголовок, -вка, *m.* Kopfstück, *m.*

Нáголос, *m.* Accent, *m.* [*adv.* laut.

На-гóлос, на-голоси, на-гóлоски,

Наголосúти, *v. a.* viel etw. verlauten lassen; viel wehklagen; 2) —, наголóшувати accentuiren; 3) — ся s. Відзивáти ся.

Нáголосник, *m. B.* Accentzeichen, *n.*

Нагомонíти, *v. n.* s. Гомонíти; — ся на кого́ *Др. c.* 111 poltern, schelten.

Нагонасíнні, *pl.* Nacktsamige (Gymnospermae) *B.*

Нагóнúти, *v. a. IF.* s. Нагнáти.

Нагóрóниця, *f.* Hügelkoralle, *f.* (Monticularia).

Нагóрджувати ся, s. Гордíти.

Нагорíти, *v. n.* anbrennen.

Нагорнýти, нагортáти, *v. a.* hinein-, auf-, anscharren, -kehren, -häufen.

Нагорóда, *f.* Belohnung, Vergeltung, *f.* [*v. a.* belohnen, vergelten.

I. Нагородúти, нагорóджувати,

II. Нагородúти, *v. a.* viel flechten (einen Zaun); 2) *viel hinterdreinsagen, faseln *P.* I. 187.

Нáгорок, -рка, *m.* Hügel, *m.*

Нагостúти ся, lange als Gast wo verweilen.

Наготá, *f.* Nacktheit, Blösse, *f.*

Наготíти, *v.* nackt, nackend sein, *K.*

Наготóвити, (-овлáти), наготувáти, *a. a.* zu- bereiten, bereit machen, in Bereitschaft bringen, zurechtlegen.

На-готóві, *adv.* in Bereitschaft, bereit, fertig. [den.

Нагрáбити, *v. a.* viel rauben; pfän-

Награвáти, нагрáти, *v. a.* viel spielen *P.* I. 76; — ся sich satt spielen; музúка граé гóлос die Musik accompagniert den Gesang, *Крол.* [schmieren.

Награмузлáти, *v. a.* zusammen-

Нагребáти, нагребстú, *v. a.* anaufscharren; -harken.

На-грéць, *adv. K.* I. 106 s. На-гéрць.

Нáгризок, -зка, *m.* benagtes Stückchen e. Apfels etc.

Нагрúзати, *v. a.* viel beissen, nagen; 2) * —, und — ся s. Грúзти *.

Нагрímати, *v. n.* s. Грímати *.

Нагрíти, нагрівáти, *v. a.* warm machen, erwärmen, erhitzen, на робóту sich hitzig an die Arbeit machen; *impers. Га.* II. 46 hitzig werden. [digen.

Нагрішúти, *v. n.* und — ся viel sün-

Нагрóбний, *a.* am Grabe, s. Надгрóбний.

Нагрóбник, s. *m. Oz.* s. Надгрóбок.

Нагрóза, *f.* Androhung; Verwarnung, *f.* Verbot, *n.* [androhen.

Нагрозúти, нагрóжувати, *v. a.*

Нагрýдний, *a.* was auf der Brust getragen wird, Brust-.

Нагрýдник, *m.* Brustsẗck am Harnisch, *n.*; Brustriemen (der Pferde), *m.*; Brustlatz, *m.* Brustschild des jüdischen Hohepriesters, *n.* [(e. Schiff).

Нагрузúти, *v. a.* beladen, befrachten

Нагрушáк, *m.* Birnblattnager, *m.* (Phyllobius pyri) *B.*

Нагрюкати, нагрючити ся, viel poltern, krachen, s. Гýркати. [werden.

Нагрúзнути, *v. n.* sumpfig, kothig

Нагрúнути, *v. n.* plötzlich heranstürzen, -kommen. [lieren, vertilgen.

Нагубúти, *v. a.* viel verderben, ver-

Нагудíти, *v. n.* viel brausen, dröhnen.

Нагýла, *m. f. Mx.* нагýлько, *m.* нагýлистий, нагýльковатий, (*B*), *a.* händelsüchtiger Hitzkopf, aufbrausend, heftig, jäh; einfältig; Tölpel, *m.*

Нагýлити, *v. a.* zufällig finden, auf etw. stossen (*B.*); s. Нагúлити; 2) — грóшей у людéй zusammenschwindeln.

Нагуляти ся, sich satt tanzen, genug spazieren gehen; flott leben. [кати.

Нагýркати, нагуркотíти, s. Нагрю-

Нагучáти на кого́ auf jmdn schreien, jmdn anherrschen, (*B.*).

Нaґосподарувáти, нaґаздувáти, *v. n.* als Landwirt viel schaffen.

Над, *praep.* über, auf, darüber, an, gegen, dazu, oberhalb; I) *mit d. Accusat.* (*Mi.* IV. 423—424) bezeichnet над *a*) den Gegenstand gegen welchen e. Bewegung von obenher gerichtet ist, od. worüber etw. sich befindet, steht, ruht etc., in Betreff dessen e. Handlung vor sich geht, (drgl. по-над): над рікý, над прóпасть прийтú über einen Fluss, an einen F., an einen Abgrund kommen, над хáту вúлетїти über die Hütte auffliegen, по-над грéблю стоя́ти, по-над мóре, по-над Дунáй сидíти; † над то лист з нáшою печáтю даéм in Betreff dessen, darüber erlassen wir den Brief mit unserem Siegel; нáдто überdies, darüber, obendrein; *b*) bez. dasjenige, über das hinausgegangen, d. i. was von etwas anderem übertroffen wird, (dah. häufig bei Comparativen), und dasjenige, wider das, gegen das gehandelt wird: єрóзум над рóзум ein Verstand ist vorzüglicher als der andere; немá в сьвíтї над Бóга es giebt nichts Gewaltigeres als Gott; над сúлу, über seine Kräfte; незнáйдеш над мéне вірнíйшу.... treuer als ich bin; дрýгої над тéбе не мáю ich habe keine ausser dir, над усї mehr, ärger als Alle; † над прáво своє gegen sein Recht; над старинý, над стародáвний звúчай gegen den alten Brauch; *c*) bez. bei Zeitbegriffen: „gegen" над вéчер gegen Abend. II) *mit d. Instrumental* (*Mi.* IV. 750—752) bez. над *a*) dasjenige über dem etwas ruht, vor sich geht (drgl. по-над): над лíсом über dem Walde, над рікóю am Flusse; по над Бýгом längs des Ufers des B., по-над землéю über — hin; не шумí дібрóвонько на-до (на-ді) мнóю rausche nicht über mir; *b*) bez. над in übertragener Bedeutung dasjenige worüber man gesetzt ist, wodurch man in eine Gemüthsbewegung versetzt wird, worüber man nachdenkt, woran man arbeitet; ferner das Mass über das hinausgegangen wird: над ким панувáти, стоя́ти (als настáвник), над всíми найстáрший, над ким плáкати, змúлувати ся, сьмúяти ся, зробúв над дíвчиною зрáду; над чим, дýмати worüber nachdenken, над чим сидíти, працювáти, wobei sitzen, woran arbeiten; III) *in den Zusammensetzungen* hat над als Praefix *a*) die Bedeutung die ihm als Praeposition zukommt; *b*) bez. es wie на den Anfang u. die Deminution der der Handlung; *c*) bedeutet es die energische Vollziehung der Handlung, dah. ein Uebertreffen; *d*) ein Hinzufügen (*Mi.* IV. 217—218. *Oz.* 205) wozu Beispiele unten an entsprechenden Stellen zu suchen sind.

Надавáти, надáти, *v. a.* aufgeben, geben, verleihen; — щось за дочкóю etw. als Mitgift geben *Др. c.* 373; 2) — ся viel, genug geben, schenken; *b*) sich bieten, gelegen kommen, passen (до чóгось wozu), gefallen.

Надавúти, надавля́ти, *v. a.* ausdrücken, auspressen; klemmen, drücken (ein Schuh etc.); etw. anfüllen (mit e. ausgedrücktem Safte).

I. Нáдавка, *f.* s. Нáглід.

II. Нáдавка, *f.* Aufgeld, Agio, *n.*

Надáльш, *adv. K.* für die Zukunft, künftighin.

Нáдане, *n.* das Aufgeben; Verleihung *f.*

Нáдáний, *a.* на все zu Allem fähig, geschickt, Fertigkeit besitzend, begabt, passend *Oc.* (62) I. 72.

Надарéмний, *a.* vergeblich, unnütz.

Надарéмність, -ости, *f.* Vergeblichkeit, *f. Пар.*

Надарúти, надаря́ти, *v. a.* beschenken; belohnen.

На-дáрмо, *adv.* vergebens, vergeblich, umsonst.

Надáтель, *m.* Verleiher, *m. Term.*

Надáти, s. Надавáти; хмáри надалú ся die Wolken sammelten sich an.

Надбáвити, надбавля́ти, *v. a.* hinzugeben, -fügen, *Левч.* — ся чогóсь etw. mehr bekommen; — сúли sich stärker fühlen.

Нáдбавка, *f.* Zusatz, *m.* ein Mehr.

Нáдбане, *n.* нáдбанка, *B. f.* нáдбанок, -нку, *Пар. m.* Erwerb, Gewinn, Lohn, *m.* das Erworbene.

Надбáти, *v. a.* erwerben, vorsorgen, verschaffen; нáдбане *s. a. n.* s. Нáдбане.

Надберéже, *n. Ков.* Ufer, *n.* Uferstrich, *m.*; *adj.* надберéжний.

Надбивáти, надбúти, *v. a.* ein wenig an-zer-abschlagen.

Надбільшáти, *v. a.* grösser machen.

Надбíчи, (-бігáти), *v. n.* heran-, herzulaufen.

Надо́лижи́ти ся, s. Наближа́ти ся.
Надо́ужа́ньский, *a.* am Fl. Буг.
На́дважка, *f.* Einwage, *f. Пар.*
Надве́зти, надвози́ти, *v. a.* heranführen (zu Wagen). [(iron.).
Надвели́чество, *n.* Obere Majestät
Надвереди́ти, *v. a.* verletzen, antasten, *K.* [der Thür, an der Schwelle.
На-две́рех, (-іх), *P.* I. 30 an, in
Надвере́чи, *a. a.* s. Надки́нути; 2) — ся чим den Kopf mit e. Tuche bedecken (*Фр.*). [findlich.
Надве́рний, *a.* über einer Thür be-
Надвечорі́, *adv.* (над ве́чер) gegen Abend, *He.*
Надви́гати, *v. a.* und — ся genug, viele Lasten tragen; 2) -а́ти, *v. n. Макс.* heranbrechen, -stürzen.
Надвиня́н потажо́вий, Weinsteinrahm, *m.* (Cremor tartari).
Надвиса́ти, *v. n.* s. Нависа́ти.
Надвисля́нщина, *f.* Weichselland, *n. K.*; *adj.* надвисля́ньский.
На́двишка, *f.* Ueberschus, *m.*
Надві́дний, *a. K.* s. Наво́дний. [gehen.
На-дві́р, *adv.* — ви́йти draussen aus-
Надві́ре, *n. K.* II. 28 s. Подві́ре.
Надві́рний, *a.* Aussen-, von aussen, auf den Hof ausgehend, Hof-, im Hof; -і две́рі äussere Thür; -а ха́та Hintergebäude, *n. He.*; 2) Hof-, Schloss-, *Кч.* 12.
Надвірня́к, *m.* Schwein frei im Hof gemästet, (nicht im Koben), *n.* [Wasser-.
Надво́дний, *a.* nahe am Gewässer,
На-дворі́, *adv.* draussen.
Надво́рний, *a.* Hof-, — совітник Hofrath, *m.* — уряд Hofamt, *n.* Hofstelle, *f. Term.*
Надганя́ти, s. Надігна́ти. [gen.
Надгина́ти, *v. a.* etwas biegen, anbie-
Надглото́чний, *a.* oberhalb des Schlundes.
Надгляда́ти, s. Наглядáти.
Надгнива́ти, надгни́ти, *v. n.* anfaulen; надгни́лий, *a.* angefault.
Надгоро́да & s. Нагоро́да &.
Надгорта́нник, *m.* Kehldeckel, *m.* (epiglottis).
Надгорта́ти, надгорну́ти, *v. a.* von e. ganzen Haufen etwas wegscharren, -nehmen. [nagen.
Надгриза́ти, надгри́зти, *v. a.* an-
Надгро́бний, *a.* über dem Grabe befindlich; Grab-, Leichen-, (ка́мінь, -е сло́во). [mal, *n.* Grabstein, *m.*
Надгро́бок, -бка, *m. Кч.* 100 Grab-
Наддава́ти, надда́ти, *v. a.* noch mehr zugeben, mehr als nöthig, darüber geben; 2) ausliefern, weggeben, *Кв.* 164.
На́ддавка, *f.* Ueberbot, Uebergebot, *n. Пар.* [schuss, *m.* das Mehr.
Надда́ток, -тку, *m.* Zugabe, *f.* Ueber-
Надда́шник, *m.* Oberbau über dem flachen Dache, *m.*
Надде́рти, наддира́ти, *v. a.* anreissen.
Надде́яти, *v. a.* s. Надпоча́ти.
На́ддире́ктор, *m.* Oberdirector, *m.*
Наддні́пря́нець, -нця, *m.* Bewohner am Дніпро́; *adj.* наддні́пря́ньский, наддні́про́вий.
Наддністря́нець, -нця, *m.* Bewohner am Дністе́р; *adj.* наддністря́ньский, наддністро́вий, (-я́нка), *f.*).
Надда́ток, -тку, *m.* Ueberfluss, *m.* Uebermass, *n. K.* Ueberschuss, *m. Пу.*
Наддуна́йский, *a.* an der Donau.
Наддю́ристий, *a.* s. Нагю́ла (*B.*).
Надега́ти, надегну́ти, *v. a.* игли́ — einfädeln (*B.*). [verlässig, sicher.
Наде́жний, *a. gr. Ко.* 23. *C.* I. 98 zu-
Наде́ржувати, *v. a.* s. Задержа́ти, *E*; anhalten, zurechthalten.
Наде́рти, надира́ти, *v. a.* viel reissen, rupfen, schleissen. [прирóдний.
Над'естестве́нний, *a.* † *K.* s. Над-
Надечи́, *v. a.* куде́лю um den Rokken Flachs etc. wickeln; * ankleiden, s. Надяга́ти, надега́ти. [nen.
Наджига́ти, наджечи́, *v. a.* anbren-
Наджида́ти, *v. a.* er-, zuwarten.
Наджина́ти, наджа́ти, *v. a.* ein wenig Getreide von einem Saatfeld schneiden.
Наджму́рити, *v. a.* о́ко zudrükken, *OII.*
Наджупа́н, *m.* Obergespan, *m.*
Наджупа́ньство, *n.* Obergespannschaft, *f.*
Наджу́пник, *m.* Salinenverwalter, *m.*
Надзаслу́га, надзаслужени́на, *f.* Ueberverdienst, *m. Term.* [sudwerke) *m.*
Надзва́рич, *m.* Obersieder (im Salz-
Надзвича́йний, *a.* ausserordentlich, ungewöhnlich.
Надзвича́йність, -ости, *f.* Ungewöhnlichkeit, etwas Seltenes. [halbgrün.
На́дзелений, (на́дзелень), *a.* nooh

Надзира́тель, надзира́ч, надзо́рець, -рця, *Вол.m.* Aufseher, Inspector, *m.*

Надзира́телька. *f.* s. Нагля́дниця.

Надзира́ти, *v. a.* die Aufsicht über etw. haben, etw., jmdn überwachen, beaufsichtigen.

На́дзір, -ору, *m.* надзи́ранє, *n.* Aufsicht, — головни́й Oberaufsicht, *f.*

Надзо́ряний, *a.* hoch über den Sternen, *Ру.*

Надзудзу́ватий, *a.* (*Фр.*). s. Надшио́ватий.

Надзюндзю́рити ся, sich drollig spreizen, s. zornig aufblähen.

Надиба́ти, *v. a.* antreffen, finden.

Надивити ся, sich satt sehen.

Надивувати ся, sich satt wundern, не мочи́ — sich nicht genug wundern können.

На́дий, *adv.* dorthin.

Надима́ти, *v. a.* aufblähen, aufblasen; — ся sich — *Пол.*

Надими, *pl.* (*B.*) Leistenbruch, *m.* (eig. starke Anschwellung).

Надимити, *v. a.* voll rauchen.

Надипра, *f.* s. На́дра (*Фр.*).

На́дити, *v. a.* ködern, locken; 2) härten (желі́зо), stählen, mit Stahl belegen (соки́ру) *Ог.* 205.

На́дих, *m.* Hauch, Odem, *m. K.*

Надихати, надихувати, *v. n.* viel hauchen; anhauchen; — ся чо́го etw. viel einathmen.

Надібє, *n.* Geräth, *n.* Gerätschaft, *f.*

Надібний, *a. Ле.* nöthig, nothwendig; *K.* (*P. X.* 46)? [zubereitetes Bauholz.

На́дібок, -бку, *m.* Zubehör, *n. Ст.*; 2)

Надївати ся, *МШ.* s. На́дївати ся.

Надігнати, *v. a.* zu- heran-, herzutreiben; — ся sich herantreiben, plötzlich ankommen, anstürmen.

Надігнути, s. Надгинати. [Надія.

Надіжка, надїїця, *Гол.* III. 405 s.

На́д'їзд, *m.* Anritt, *m.* das Anfahren, Ankommen.

Над'їздити, над'їжджати, над'їхати, *v. n.* anfahren, ankommen, anreiten, angefahren kommen.

Надійний, надіжний, *a.* Hoffnung, Zuversicht weckend, hoffnungsvoll, *BB.*

Надійність, -ости, *f.* Zuversichtlichkeit, *f.*

Надійти́, s. Надходити.

На́-діл, *adv.* herunter, abwärts, nieder.

На́дїл, на́дїлок, -лку, *m.* zugetheilter Grundbesitz, Antheil, *m.*

Надїлати, *v. a.* s. Наробити.

Надїлити, наділя́ти, *v. a.* кого́ чим jmdn womit versorgen, versehen; 2) s. Дїлити.

На́ділка, (-дїл-?) *f.* (*Mema* V. 44) Art Grabwerkzeug? Säbelscheide, *f. Зак.*

Наділлати, надля́ти, *v. a.* etw. vom Ganzen weggiessen. [theilung bestimmt.

Надільний, *a.* -земля́, zur Ver-

Надінути, надіти, *v. a.* anziehen, kleiden.

Надірвати, s. Надрива́ти.

Надісла́ти, s. Надсила́ти.

Над'їсти, над'їдати, *v. a.* anfresssen.

Надія, *f.* Hoffnung, Zuversicht, *f.*; при надії бу́ти im hoffnungsvollen, im gesegneten Zustande sein.

Надіяне, *n.* das Hoffen.

На́дїяти ся, hoffen; на кого́, на що́ sich auf jmdn, auf etw. verlassen.

На́дька, *f.* = Наде́жда *Eigen.* Ἐλπίς.

Надкида́ти, надки́нути, *v. a.* von dem Ganzen einen Theil, ab-, wegwerfen, -nehmen. [wenig spalten, anstechen.

Надколо́ти, надко́лювати. *v. a.* ein

Надкомо́рник, *m.* Oberkammerherr, *m.*

Надкопи́тна кість, Kronbein, *n. B.*

Надкри́ле, *n.* (*gew. pl.* -и́ля, -и́ла), Flügeldecken, Vorderflügel, *pl.* (elytra).

Надкроїти, *v. a.* anschneiden.

Надкуси́ти, надку́шувати, *v. a.* anbeissen. [heranfliegen, -laufen.

Надлетіти, надлїтати, *v. a.* herbei-,

Надлізти, *v. n.* heran kriechen, -schleichen. [*n. Пар.*

Надлїсни́цтво, *n.* Oberforstamt,

Надлїсни́чий, *s. a. m.* Oberförster, *m.*

Надло́вчий, *m.* Oberjäger, — вели́кий Oberjägermeister, *m. Пар.*

Надложи́ти, *v. a.* etw. vom Ganzen wegnehmen; -legen; 2) s. Надоложи́ти,

Надлома́ти, *v. a.* anbrechen.

Надлю́дский, *a.* übermenschlich.

На́дмір, *m.* надмі́рність, -ости, *f.* Uebermass, *n.*; Vermessenheit, *f.*

Надмі́рити, надмі́ряти, *v. a.* zu viel, mit einer Zugabe messen.

Надмі́рний, *a.* übermässig. [ний.

Надмогиль ний, *a.* s. Намогиль-

Надмо́рнїй, *a. Ст.* über dem Meere liegend.

Надмо́рский, *a.* am Meere liegend, wohnend.

Наднале́жність, -ости, *f.* Ueber-[gebühr, *f. Пар.*

Наднебе́сний, *a. Ст.* über dem Himmel.

Наднести́, надноси́ти, *v. a.* her-, [heran-, herbeibringen.

Надниво́вий, *a.* überragend, *Кл.*

Надоби́ти ся, надобля́ти ся, *T. ВБ.* sich darbieten, до чого́сь anwendbar sein, passen.

Надобла́чний, *a.* hoch über den [Wolken *ВШ.*

Надо́бність, -ости, *f. У.* Anmuth, *f.*; Behagen, *n.*

Надо́бно, *adv.* gefällig, lieb; 2) nö-[thig.

На-добра́ніч! gute Nacht!

Надовба́ти, *v. a.* viel meisseln, stochern, klauben.

Надовжи́ти, *v. n.* (*B.*) viel Schulden machen, auf Credit nehmen.

На-до́гад, (навдо́гад), *adv.* aufs Gerathewohl, schlechthin.

Надоджи́вати, надоджи́ти, *Тор. v. n.* s. [Надоїда́ти.

Надожда́ти кому́, *КС.* IV. (83) 552 s. Підожда́ти на кого́.

Надоїда́ти, надоїсти, надозоли́ти, *С.* II. 59. *v. n.* кому́ jmdm übel, arg zusetzen, sehr lästig werden.

Надої́ти, *v. a.* (viel Milch) melken; 2) säugen.

На-до́кладь, *adv.* genau, klar, über-[zeugend, (*Фр.*).

Надокола́, *adv.* ringsum, -herum.

Надокроти́ти, надоку́чити кому́, *a. n.* lästig werden, zur Last fallen.

Надоло́жене, надложи́ти s. Надолу́жене etc.

На́долок, -лка, *m.* Untertheil eines [Kleides, s. На́дшивка.

Надолу́га, надолу́жене, *n.* Ersatz, *m.* Vergütung; Genugthuung, *f.*

Надолу́жити, *v. a.* zugeben, hinzufügen +*M.*; 2) ersetzen, vergüten, erstatten, genugthun.

Надо́мисл, *m. У.* Nachdenken, *n.*

Надо́мір, *adv. Mx.* überdies noch mehr.

Надопіку́ючий, *a. T.* obervormundschaftlich.

Надопта́ти, s. Натопта́ти.

Надорожи́ти ся, s. Дорожи́ти ся.

Надоро́жний, *a.* auf dem Wege liegend.

Надосади́ти, *v. n.* кому́ lästig werden, [langweilen, *ІГ.*

Надосо́бний, *a. Ст.* besonder, ausserordentlich.

Надоу́мити, (-умля́ти), *v. a.* кого́ jmdn belehren, unterrichten, jmdm klugen Rath geben, *Ш.* I. 372, *ВГ.* 139.

Надо́шник, *m.* s. Нато́шник; 2) Flussschwamm, *m.* (Spongilla fluvialis), *B.*

I. Надпа́сти, надпада́ти, *v. n.* von oben herfallen.

II. Надпа́сти, надпаса́ти, *v. n.* ein [wenig abweiden.

Надпили́ти, надпилюва́ти, *v. a.* ansägen; 2) anfeilen.

На́дпись, *f.* Aufschrift, Inschrift, [Ueberschrift, *f.*

Надписа́ти, надпи́сувати, *v. a.* щось e. Aufschrift worauf setzen.

Надпи́ти, надпива́ти, *v. a.* ein wenig wovon trinken.

На́дпізь, *adv. Лекч.* s. Пізно.

Надпі́льний, *a.* gegen das Feld (g. den Hof) hin.

Надпла́та, *f.* Ueberzahlung, *f. ВБ.*

Надплати́ти, надпла́чувати, *v. a.* aufzahlen.

Надпли́сти, *v. n.* heranschwimmen, [-segeln.

Надполови́нити, *v. a.* eine Hälfte vom Ganzen wegnehmen, halb theilen.

Надпору́чник, *m.* Oberlieutenant, *m.*

Надпоча́ти, надпочина́ти, *v. a.* anfangen, anrühren; — хлі́б das Brodlaib anschneiden.

Надприро́дний, *a.* übernatürlich.

Надпсува́ти, *v. a.* ein wenig verderben; надпсо́ваний, *a.* anbrüchig.

На́дра, *f.* wundgerissene Stelle.

Над-раб.ля́ти, над-робі́ти, *v. a.* etw. hinzu machen, hinzuarbeiten; *чим sich durch etw. zu helfen suchen (мі́нов &).

Надрива́ти, *v. a.* anreissen, einreissen; — ся sich verheben, sich (*dat.*) Schaden thun.

На́дрик, *m.* Busenthierchen, *n.* (Col-[poda).

Надрігу́нчик, *M.* (*Mema* (65) 223) Geck, *m.* Fäntchen, *n.*?

Надрі́зати, надрі́зувати, *v. a.* an-, [einschneiden.

Надро́, *n.* Schoss, Mutterschoss, *n. M.* I. 79. *Ст.*

На-дробі́ти, *v. a.* einbrocken, Brokken streuen: хлі́ба Brot —; 2) kleintheilen; *in Deminutiven sprechen, lallen.

Надрожи́ти, *v. a. И.* 198. *П. п.* 71?

Надро́чити, *v. a. С.* I. 163 s. Дро́чити.

Надруба́ти, надру́бувати, *v. a.* anhauen.

Надря́дний, *a. Ил. Дер.* übergeordnet, supraordiniert.

Надса́д, *m. Ко.* 188, надса́да *f. Ч.* V. 532 das Verheben, Verhebung, *f.* Scha-

den, *m. Кв.* 216; Ueberbürdung, *f. Term.* Mühsal, *n.* Plackerei, *f.*

Надсадúти, надсаджáти, *v. a.* dh schwere Arbeit, dh Ueberanstrengung, schwächen, überanstrengen; jmdm schaden; — ся sich verheben, sich (*dat.*) Schaden thun (dh Heben).

Надсúла, *f.* Ueberanstrengung, *f.*; 2) s. Насúльність, *Ст.*

Надсилáти, *v.a.* zuschicken, -senden.

Надсилúти, *v. a.* von einer angereiheten Schnur Korallen etc. etw. wegnehmen u. auf eine andere Schnur anreihen, anfädeln. [(práця) *Фр.*

Надсúльний, *a.* über die Kräfte

Надсúпати, *v. a.* einen Theil wegschütten.

Надсїдáти ся, надсíсти ся, bersten, einen Riss bekommen, s. Надсадúти ся.

Надскáкувати, *v. n.* кóло когó s. Заскакувáти 2).

Надслуженúни, *pl.* das Hinzudienen ausser der vertragsmässigen Dienstzeit, s. Наслýгувати.

Надсóток, -тка, *m. Te.* Procent, *n.*

Надстрóчний, *a.* was über den Zeilen steht od. geschrieben ist.

Надтесáти, надтíсувати, *v. a.* ein wenig behauen. [den.

Надтинáти, надтя́ти, *v.a.* anschnei-

Надти́нник, *m.* Alpranken, *m.* (Solanum dulcamara).

Надтиня́ти, *v. n.* heranschlendern.

Надтихáти, *v. n.* vom Wind: ein wenig still werden, sich legen.

Нáдтичка, *f.* unten angestückeltes Hemd der Weiber, *n.*; *vgl.* Нáдолок.

Нáдто, *adv.* überdies, zu viel, zu sehr; im ausserordentlichen Masse *ОП.*; нáдтоще und noch dazu *Ш.* I. 183; що вáдто то — was zu viel ist —.

Надторóчити, *v. a.* s. Надточúти; — соóї сьвíта etw. für sich erarbeiten, zu etw. kommen. [stücken; zufügen.

Надточúти, надтóчувати, *v. a.* an-

Надтрíснутий, *a.* halb zerbrochen, h. geborsten. [ranziehen-rücken.

Надтягáти, надтягнýти, *v. n.* he-

Нáдув, *m. Пар.* s. Надутé.

Надувáти, *v.a.* aufblasen; an-, zusammenwehen; aufschwellen. [Glasbläser, *m.*

Надувáч, *m.* Bläser, *Пар.* — шкла

Надýвний, *a.* blähend, *Пар.*

Надудíти, *v. a.* § когó jmdm Unrecht zufügen. [очерéт inwendig hohl.

Надýдковатий, *a. Ч.* II. 471 —

Надуживáти, надужúти, *v.a.* missbrauchen: чогóсь. [Missbrauch, *m.*

Надужитé, *n.* надужúток, -тку, *m.*

Надýмувати ся, надýмати ся, sich lange besinnen, nach langem Besinnen, Ueberlegen sich entschliessen.

Надурúти, *v. a.* когó jmdn viel foppen, betrügen.

Надýркати, *v. a.* когó jmdn viel einen Dummkopf schimpfen; 2) *s. Наметáти.

Надусúти, надушúти, *v. a.* viel pressen, würgen.

Надутé, *n.* Blähung, Trommelsucht, *f.*

Надýти, *v. a.* s. Надувáти; * — ся, надýсати ся (*Фр.*) maulen, schmollen; aufgeblassen, stolz sein; надýтий, *a.* aufgedunsen; schwülstig, *Пар.*

Надýтість, -ости, *f.* Aufgeblasenheit, *f.* Schwulst, *m.* Schwülstigkeit, *f. Пар.*

Надýшний *a.* ober den Ohren. [*ОП.*

Надхмáрний, *a.* über den Wolken,

Надчáлистий, *a.* s. Нагýла.

Надчáти, s. Надпочáти.

Надчислó, *n.* Ueberzahl, *f. Пар.*

Надчислóвий, *a.* überzählig, supernumerär, *Term.*

Надшибáти, *v. a.* s. Надкúдати.

Надшивáти, *v. a.* annähen.

Нáдшивка, *f.* s. Нáдтичка.

Надягáти, надягнýти, *v. a.* одéжу, anziehen, ankleiden; — кýжіль s. Надечúй.

Надясенéва, *s. a. f. N.* e. Berges.

Нáєм, *m.* das Mieten, Vermieten; Dingen; Miete, Vermietung; Verdingung, *f.* Mietgeld, *n.* жúти нáймом в чужíй хáтї als Mieter, zur Miete wohnen fürs Mietgeld; итú в нáйми als Taglöhner Dienst, Arbeit suchen. [kutscher, *m.*

Наéмець, *m.* Mietkutscher, Lohn-

Наéмний, *a.* Lohn-, Miet-, -ий візнúк, s. Наéмець; -а Слýжба Бóжа bestellt (privat).

Наéмник, *m.* Mietling, Söldling, *m. adj.* наємнúцкий, К. наємнúчий, gemietet, Söldlings-.

Нажáлувати ся, viel bereuen, bedauern; за чим, за ким den Verlust von etw. beklagen; на когó sich über jmdn beklagen, beschweren.

Нажáрúти, *v. a.* viel braten; rö-

sten, heizen, heiss machen.

Нажбýхати, *v.n.* viel plötzlich giessen; 2) stark stossen.

Нажáти, нажинáти, *v. a.* (viel) schneiden, (Getreide), ernten.

На-жéбри питú betteln gehen.

Нажéрти ся, sich vollfressen. [*m.K.*

Нажúва, *f.* Erwerb, Gewinn, Vortheil,

Наживáти, нажúти, *v. a.* erwerben, gewinnen; — ся, наживúти ся *Кн.* sich bereichern; нажúти ся viel, satt leben.

Нажúвний, *a.* einträglich.

На-живо, *adv. Oc.* (61) X. 32 um am Leben zu bleiben; fürs Leben *H.* 229.

Нажúлювати, *v. a. Oc.* (61) X. 32 bedrücken?

Нажúчити, *v. a.* viel borgen, leihen.

Нажувáти, нажýти, *v. a.* in Menge kauen.

Нажурúти ся, viel sich kümmern.

На-завлеги, *adv.* um die Zeit, wann man sich gewöhnlich zum Schlafen legt (*B.*).

Назáвтра, *adv.* auf, für Morgen; назáвтрю *MШ.* morgen, am folgenden Tage.

Назáд, *adv.* zurück, nach hinten, rückwärts; *mit d. Genit.* — мéне hinter mir.

Назáдводї, *adv.* hinter sich führend.

Назадгýзь, *adv.* rückwärts; rücklings.

Назáдний, *a.* von rückwärts, Rück-.

Назадництво, *n.* Rückschritt, *m.*

Назадóвець, -вця, *m.* Reactionär, Obscurant, *m.* [sammeln.

Назапáсти, *v. a.* Vorrath wovon

На-запóрі, *adv.* unterm Schloss, un-

Назáр, *m.* Nazarius. [term Verschluss.

На-за-умíру, *adv. M.* II. 80 über die Massen, masslos, übermässig *Oz.* 116.

Назахвáт, *adv. Ko.* 33 um die Wette, eilig, *Oz.* 116..

Назóивáти, *v. a.* zusammenschlagen, -legen, -raffen, (бага́то гро́шей); ein-, aufheben.

На-зóйтки, *adv.* im Ueberfluss, zu viel, zu sehr; *Гол. T.*; — комý jmdm zum Trotz, zu Fleiss. [me, *m.*

Назва, назване, *n.* Benennung, *f.* Na-

Назвáти, *v. a.* benennen, nennen; назвáний *ptc.* genannt, sogenannt, -а родúна, vom gleichen Namen, Namenverwandschaft; 2) viel zusammenrufen, einladen.

Назвиско, *n. Лс.* Name, *m.* Benennung, *f.*

Назвишка, *f.* s. Надвишка

На-звище, *adv.* über die Gebühr, mehr als nöthig, (*Фр.*). [Andenken.

На-згáд, на-згáдки, *IГ. adv.* zum

Наздúв, *adv.* zum Erstaunen, *Oz.* 116.

Наздивúти ся, *Ч.* IV. 176 sich wun-

Наздóвж, *adv.* s. Навздóвж. [dern?

Наздóгад, *adv.* s. Надóгад.

Наздогíн, (-гóн), наздогíнцї, (-цú), *adv.* um die Wette, im Galopp, im Verfolgen *Oz.* 116. 117.

Наздогнáти, *v. a* s. Здогонúти.

На-здонíс, *adv.* tragbar, was noch möglich ist getragen zu werden, (*Фр.*).

Наздоптáти, *v. a.* mit dem Fuss treten.

Наздоро́вкати ся, наздрастувáти ся, „zur Genesung, zum Wohl!“ viel zurufen *H.* 92. [fallen, sichtbar werden, *Левч.*

Нáздрити ся. (на óчи) in die Augen

Назéмки, *pl.* Schweine, *pl.*

Називáти, s. Назвáти, (назовý, -назвý, назовéш -назвéш &); — ся heissen, sich nennen.

Назúмий, *a.* s. Озúмий.

Нáзимка, *f.* — малá kleiner Winterspanner (Acidalia brumata); — велúка Hibernia defoliaria; 2) —, (*d.* назúмочка) Färse, *f.* s. d. folg.

Нáзимок, -мка, *m.* junges Stück Vieh, das schon einen Winter durchlebt hat, überwintertes Kalb.

Нáзир, *m. K.* s. Нáдзір.

Назирáти, *v. a.* кого́ nach jmdm nachsehen; jmdn beobachten; hüten, beschützen, *K.* [ken; hinschauen.

Назúрити, назирнýти, *v. a.* erblik-

Нáзирком, нáзирцем, нáзирци, *adv.* beobachtend, nachsehend, aufmerkend, — за ким итú.

Назúчити, *v. a.* zuweisen, zuschanzen, zukommen lassen, etw. verhelfen *P.* I. 9; 2) s. Нажúчити. [kommen.

Наз'їздúти ся, in Menge angefahren

Назїлúк, *m.* Phytoecia, *B.*

Нáзїмок, *m.* s. Нáзимок. [gen.

Назлїтáти ся, in Menge herbeifliе-

Назлóгах, *adv.* auf den Ellbogen gestützt.

На-змеркý, *adv.* s. Змерк, змеркóм.

Назмітáти, назмітувати, *v. a.* zusammenkehren, -fegen.

Назна́ка, *f.* s. На́казка.

Назнаменува́ти, *Зг.* назнамена́ти, *Кч.* 148. *v. a.* bezeichnen, anzeigen, bedeuten, andeuten; vorhersagen.

Назна́рошки, назна́рошни, +*M. adv.* s. Зна́ро́шне.

Назна́ти, *v. a.* kennen lernen, Bekanntschaft mit jmdm machen *Ш.* I. 219; erfahren, bemerken, auswittern *P.* I. 21.

Назнача́ти, назначи́ти, назна́чувати, *v. a.* bezeichnen, markieren; bestimmen, festsetzen; день einen Tag —; s. Значи́ти 3).

На-знеді́лї. *adv.* auf die andere [Woche.

Назо́вня, *f.* Nomenclatur, *f. B.*

Назолоти́ти, *v. a.* mit Gold belegen, vergolden.

На́золоті, так як — *adv. H.* 268 von gehcimem starkem Wunsche.

Назоре́й, *m.* Nazaräer, *m. adj.* назоре́йский.

Назори́ти, *v. a. IГ.* s. Нази́рити.

Назорі́ти ся, *Ч.* V. 354 genug glänzen: зоря́ назорі́ла ся.

Назря́чий, *a.* s. Зиз, зизова́тий.

Назубо́йти, *v. a.* zähnen (серп).

Назуга́д(ь), *adv.* s. Надога́д, навга́д, *Ог.* 116.

Назу́спяти, *adv.* zurück, rückwärts.

Назу́стріч, (-іч) *adv.* entgegen.

Назустрі́тник, *m.* Gegenwohner, *m.*

Назу́ти, назува́ти, *v. a.* чо́боти anziehen.

Назя́бнути, *v. n.* viel frieren.

Най-, Praefix zur Bildung dəs Superlativs von Adjectiven u. Adverbien an den Comparativ, seltener an den Positiv angehängt: am-, sehr, überaus, *Ог.* 104. *Mi.* IV. 213; як най eben da, gerade, just.

Най, *pl.* на́йте, imperativ. Verbalausdruck: lass es, lasset es sein, störe es nicht & (= нехай &) *Ог.* 142; 2) най dass, weil *Ог.* 212. най би й так (бу́ло) soll es, mag es auch so sein; най би він пішо́в er soll, er möge gehen: най він иде́.

На́йбар, *adv. Шй.* I. (2) 21 am wenigsten, zum w. [der grösste.

Найбі́льший, *a superl.* zu Вели́кий

Найвальні́йший, *a.* s. Ва́льний. hauptsächlichst. [schlechteste, ärgste.

Найгі́рший, *a. superl.* zu Зли́й der

На́йда, найду́х, найду́шка. (Mädchen) s. Зна́йда. [*Оц.* §. 379.

На́йдобрі́йший, *a.* s. Найлі́пший,

На́йкало, *m.* Mensch, der Alles verschiebt, ein Unschlüssiger, (*Ф.*).

Найкра́йний, s. На́йкрайнїйший, кра́йний. *Kol.* I. 173.

Найлі́пший, найлу́чший, *superl.* zu До́брий, der beste, der allerbeste.

На́йма, *f. Wgr.* 146, на́йманє, наймлене. *n.* Miete, *f.* das Dingen, Mietung, *f.*

Наймáтель, наймáч, *m.* Mieter; Arbeitgeber, *m. Term.*

Наймáти, наймúти, *v. a.* mieten, vermieten; dingen; — ся sich verdingen, s. vermieten.

Наймéнший, (-чий), *superl.* zu Малúй, der kleinste, wenigste; вже наймéнше zum mindesten.

На́ймит, (*d.* -и́тонько), *m.* Hausknecht, Diener, *m. coll.* наймите́, die Knechte, das Gesinde, *adj.* на́ймитовий, на́ймицкий.

Наймито́к, -тка́, *m.* kleiner Bursche als Knecht, Dienstmännlein, *n.*

Наймитува́ти, *v. n.* Knecht, Diener sein, als solcher dienen. [magd *f.*

На́ймичка, *f.* Dienerin, Magd, Haus-

Наймичкува́ти, *v. n.* als Hausmagd dienen.

На́ймі, ой, — *adv.* mit nichten, nicht im mindesten, s. Коби-йно́; а на́ймі а на́ймі und besonders, *Фр.*

Найпа́к, *Кл.* найпа́че, *K. adv.* vorallererst, insbesondere. [152 *a.* allererst.

Найпе́рвий, *M.* найпе́рший, *Ш.* II.

Найпереднїйший, *a.* der erste von Allen, der vorzüglichste. [wundervollst.

Найпречудо́вний, *a. Ш.* II. 13

Найприе́мно, *adv.* am liebsten, *Фр.*

На́йпритрі́бний, *a.* sehr nöthig, *Зак.*

Найра́дше, найраднїйше, *adv.* am liebsten, besonders. [Seite, *K.*

Найскось, *adv.* s. Навскúй, von der

На́йство, *n. Ч.* I. 95. s. На́пасть.

На-и́стї, *adv.* wirklich, *Ог.* 117.

Найти́, *v. a.* (на́йду́, на́йде́ш) кого́, на кого́ über jmdn kommen, jmdn überraschen, überfallen; найшли́ єї зло́ги die Wehen kamen über sie; 2) finden, — собі́ сьвіта sich etw. erarbeiten; — ся sich finden, vorkommen; gefunden werden; найшла́ ся дети́на ein uneheliches Kind kam zur Welt.

Найтича́нка, *f.* Kutsche aus der Neutitscheiner Fabrik, *f.*

Найтіе, *n.* † *K.* Herabsteigung, *f.* — Сьвятóго Дýха Ausgiessung, das Herabkommen des heil. Geistes.

Найтáмущий, *superl.* zu Тáму-Найупéрше, *adv. Зар.* s. Найпéрше.

Наївний, *a.* naiv, unbefangen.

Наївність, -ости, *f.* Naivität, Unbefangenheit, *f.*

Наїдáти, s. Наїсти.

Нáїдок, -дку, *m.* *Ч.* I. 6 Speise, *f.* Gericht, *n.* das Essen, Sattessen.

Наїжити ся, sich borsten, s. emporsträuben.

Нáїзд, *m.* *Кв.* 315 Einfall, Ueberfall, Streifzug, *m.*

Наїзджáти, наїздúти, *v. a.* когó, на когó auf jmdn losfahren, an- losreiten; jmdn überfallen; *v. n.* *Кв.* 316 angefahren kommen (in Menge), zufahren.

Наїзний, *a.* zugefahren.

Наїздник, *m.* der Einfälle in fremdes Gebiet macht, Räuber, Freibeuter, Raubritter, *m.* *Не.* 2) Riesenschlupfwespe, *f.* (Pimpla); *pl.* Ichneumonidae.

Наїздниця, *f.* *Ко.* 144 die feindlich einfällt.

Наїсти, *v. a.* óгáто, (*dgl.* напúти) viel essen; — ся sich satt essen; 2) s. Грúзти.

Наїхати, *v. a.* s. Наїзджáти.

Накадúти, накáджувати, *v. n.* viel räuchern.

I. Нáкáз, *m.* Art Rinderkrankheit, s.

II. Нáказ, *m.* Befehl, *m.* Geheiss, *n.*

Наказáніе, *n.* † Strafe, Ahndung, *f.*

Наказáти, накáзувати, *v. a.* jmdm einreden, einschärfen; gebieten, befehlen; jmdn belehren, er- mahnen, rügen, ahnden strafen; — кимóсь до когó *Л.* 158 s. Переказáти; 2) s. Наговорúти (vom Klatsch) +*M.*

Наказúти ся, von e. Viehkrankheit: verseucht werden.

Нáказка, *f.* Anweisung, Assignation, *f.* *Term.*

Накáзний гетьмáн, н. отамáн, der amtsführende, fungierende гетьмáн. *Левч.* Stellvertreter des гетьмáн im Frieden, *m.*

Нáказник, *m.* Anweiser, Assignant, *m.* *Term.*

Накáпати, *v. n.* tröpfeln.

Накáпник, *m.* Stalagmit, *m.* *Вол.*

Накáповатий, *a.* tropfenartig.

Накáра, *f.* *Пйс. Мі.* II. 49 s. Кáра.

Накарáти, *v. a.* bestrafen, züchtigen.

Накарóувáти, *v. a.* ein-, aufkerben.

Накáркати, *v. n.* *Ш.* II. 42 s. Накрáкати.

Накарканúчити собí, *viel auf seinen Nacken (карк), auf die Schultern aufnehmen.

Накарнáс, *m.* *Ко.* 187 Stoss, Schlag, *m.*

Накартáти, *v. a.* jmdn rügen, ausschelten.

Накарувáти, *v. a.* *Пйс.* schwarz anstreichen (кáрий).

Накáт, *m.* *gr.* Balkendecke *f.*; 2) Pritsche, *f.*

Наквáсити, *v. a.* einsäuern.

Наквітник, *m.* Blumentopf, *m.* *Ст.*

Накервáвити ся, Blutüberfluss bekommen; 2) s. Крірвáти

Накертúти, *v. a.* vom Erdaufwerfen des Maulwurfs.

Накерувáти, *v. a.* когó, ким wohin richten, lenken.

Накúвати, *v. n.* комý drohend abwinken, einschärfen; androhen; *— пятáми Fersengeld zahlen, Reisaus nehmen.

Накúдальний, *a.* zum Aufwerfen, zum Ueberwerfen.

Накúдальник, *m.* (-иця, *f.*) Arbeiter, (-in, *f.*) zum Aufladen der Garben.

Накúдáти, накúнути, *v. a.* auf etw. werfen, aufhäufen; — на когó робóту zwangweisse aufdringen; umwerfen: на сéбе одéжу einen Mantel; — лáтку flicken, *Левч.* — ся чим etw. um sich werfen, sich womit über werfen; *b*) — ся на когó jmdn anfallen, behelligen.

Нáкидом, *adv.* mit Gewalt, zwangweise.

Накипáти, накипíти, *v. n.* beim Kochen Schaum, steinigen Ueberzug ansetzen; 2) gut im Kochen aufquellen (горóх, крýпи).

Накúпник, *m.* Kessel-, Topf-, Pfannenstein, *m.* *Пол.*

Накипчáстий, *a.* von Körnern die gut aufquellen u. sich weich kochen lassen, *Ч.* I. 256.

Накирúнити, s. Напаскýдити.

Накисáти, накúснути, *v. n.* von der Säure durchdrungen werden, die Säure einziehen.

Накитúти, *v. a.* mit Quasten (китиї) schmücken.

Накíльчити, *v. a.* aufkeimen lassen; — ся s. Кíльчити ся.

Накіпчáсто, *adv.* *H.* 241 haufenvoll.

Накітчá, -áти, *n. gew. pl.* накітчáта trächtige Schafe.

Нáкладáд, -ду, *m.* Aufwand, *m.* Aus-

gabe, *f.*; 2) Verlag, *m.* Auflage, *f.*; — податкóвий, Steuersatz, *Нас.*; 3) *pl.* наклáди Sohlen beim Schuh etc.

Накладáти, наклáдувати, *v. a.* s. Наложúти, (viel) auf-, hinauflegen, aufladen; die Kosten hergeben, auflegen, Aufwand machen (на кого́, на що); 2) чóботи neue Sohlen anlegen; 3) s. Надолýжити, *Тор.*; 4) — з ким mit jmdm sich verbinden; im unzüchtigen Verhältnis sein.

Накладáник, *m.* Verleger, *m.*

Накладáно, *adv. Ко.* 288 mit Kostenaufwand, mit Nachtheil; mit schwerer Last beladen; beschwerlich, lästig.

Накладáжа, *f.* Ladung, *f. Ков.*

Накланяти ся, recht viel Verbeugungen, Bücklinge machen: кому́.

Накласти, *v. a.* s. Накладати.

Наклеветáти, наклепáти, s. Клеветáти. [men, ankleben.

Наклеїти, наклéювати, *v. a.* anlei

Нáклеп, *m. Левч.* Verleumdung, *f.*

Наклепáти. *v. a.* кóсу die Sense dengeln; 2) s. Наклеветáти.

Наклúкати, *v. a.* (in Menge) herbeirufen; heraufbeschwören; наклúкувати ся einander zurufen.

Наклúкованє, *n.* Zuruf, *m.*

Нáклін, -óну, *m.* (*Ф.*) Neigung, *f.* Trieb, Zug, *m.* Leidenschaft, *f.*; 2) наклóн *У.* Declination, Motion, Beugung, *f.*

Наклóненє, *n.* Inclination, *f. Пол.*

Наклонúти, накланяти, *v. a.* neigen, herunterbiegen, beugen; *bewegen, bestimmen; — ся sich niederbiegen, s. bücken, s. senken; *sich wozu hinneigen, s. entschliessen.

Наклóнний, *a.* geneigt; schief, *Пол.*

Наклóнність, -ости, *f.* Neigung, Lust, *f.*

Наклопотáти, *v.a.* jmdm viel Kummer u. Sorgen machen (гóлову кому́); — ся sich abhärmen, sich viel bekümmern.

Наклю́нути ся, наклювáти ся, anfangen auszukriechen (von Küchlein); * aufkeimen.

Наклю́чистий, *a.* gebückt. [(кому́).

Наклясти, наклáти, *v.n.* viel fluchen

Наклячáти ся, viel knien.

Наклячúти, *v. a.* s. Накарбувáти, *Левч. vgl.* Кляк. [stimmen.

Накмітúти, *v. a.* bezeichnen, be-

Нáковальце, *n.* Ambos, *m.* (am inneren Gehörorgan).

Нáковань, *m.* kleiner Ambos.

Наковáти, накýти, *v. a.* hämmern, schmieden; beschlagen; на скéлї — *Ш.* II. 24 einhauen; 2) vom Kuckucksruf.

Нáковка. *f.* Beschlag, *m.*

Накóжні, *pl. Ч.* IV. 560 Art Stiefel?

Накóй, *conj. Гол.* I. 209 s. Наколú.

Накоїти, *v. n.* s. Наóроїти.

Накокоїжити ся, sich spreizen, stolzieren, (*Ф.*). [sobald nur, wenn.

Наколú, нáколь, *У. conj.* wann, als,

Наколисáти ся, sich viel schaukeln.

Наколінок, -нка, *m.* Kniescheibe, *f.* (patella); на-кóлїнках auf den Knien.

Наколóти, наколóювати, *v, a.* anstechen, anpicken, Löcher stechen; 2) viel hauen, spalten, (дрóв); viel schlachten, abstechen (Schweine).

Наколотúти, наколóчувати, *v. a.* einrühren, einmachen, einmischen; *ким jmdn hin u. her treiben, irreführen.

Наколýпати, *v. a.* viel klauben, stochern. [zuletzt, schliesslich.

Наконéць, *adv.* endlich, am Ende,

Наконéчний, *a.* am Ende (des Dorfes etc.) wohnend, endlich, *Пар.*

Наконéчник, *m.* Ende, *n.* Spitze, *f.* (des Wurfgeschosses), *Под.* s. Клю́га; 2) Peitschenschnur, *f.* -riemen, *m.*

Наконéчність, -ости, *f.* Endlichkeit, *f. Пар.* (Pygaera).

Наконешня́к, *m.* Pinselspinner, *m.*

Накопáти, *v.a.* herausgraben, -scharren, aus der Erde ausklauben; — ся sich müde graben. [stossen.

Накóпати, *v. a.* viel mit Füssen

Накопúчити, *v. a.* сíно etc. einen Feimen bilden, häufen.

Накопотúти, *v. a.* Staub aufwirbeln.

Накоптíти, *v. n.* voll rauchen, berussen.

Нáкóренок, (-рінок), -нку, *m.* Wurzeltrieb, Spross, Sprössling; 2) Geschlecht, *n.* Schlag, *m.* Abstammung, *f.*; 3) Erbübel, *n.* (*Ф.*). [geben, füttern, nähren.

Накормúти, *v. a.* sättigen, zu essen

Накóрпати, *v. a.* mit Mühe etw. schaffen, herausbringen.

Нáкорсник, *m.* Band für die кóрси bei den Schlitten, *n.* [viel mähen.

Накосúти, накóшувати, *v. a.* recht

Накоти́ти, нако́чувати, *v.a.* heran-, aufwälzen. [me herankommen, -ziehen.

На́кочва́ти, *v.n. H.*177 in e.Schwar-

На-кпи́, *adv.* zum Spott, zum Besten, сказа́ти щось —,бра́ти кого́ — s.d. folg.

Накпи́ти ся з кого́, viel über jmdn spotten, sich über jmdn recht lustig machen.

Накрада́ти ся, *ОП.*s.Закрада́ти ся; 2) накра́сти, *v. a.* viel stehlen, zusammenstehlen.

Накра́кати, *v. n.* viel krächzen.

Накрапа́йчик, *m. H.* 262 *Bein.* des Regens, s. d. folg. [regnet tropfenweise.

Накрапа́ти, *v.n.*tropfeln; -а́є дощ es

Накраси́ти, накра́шувати, *v. a.* färben.

Накра́яти, *v. a.* viel schneiden.

Накрети́ти, s. Накерти́ти.

На́крив, *m. Пар.* на́кривка, *(d.* накри́вчина, на́кривочка), *f.* Deckel, *m.*

Накрива́ти, накри́ти, *v. a.* bedecken, zu-, verdecken; — сті́л den Tisch decken; *кого́ jmdn überrumpeln, fangen; — дівчину dh Verführung zum Tragen der Frauenhaube zwingen, s. Покри́ти, зави́ти I. [schleier,*n. Wa.*9.

Накрива́нце, *n. dim.* Hochzeits-

Накрива́ти,*v.a.*krümmen. [zielen.

На-кри́во, *adv.*ці́лити.*K.*I.317 fehl-

Накри́нка, *f.* Lilienhähnchen, *n.* (Lema merdigera). [*f.* Dach, *n.*

Накрите́,*n.*dasBedecken;Bedeckung,

На́критка, *f. KC.* (82) II. 427 s. По́критка. [— ся sich satt schreien.

Накрича́ти, *v. n.* viel Lärm machen,

Накриши́ти, *v.a.* ein brocken, klein schneiden (zum Einmachen).

На́кришка, *f.* s. По́кришка.

Накрути́ти, накру́чувати, *v. a.* wohin drehen, lenken; — годи́нник die Uhr aufziehen; — мотузя viele Seile drehen; * — слова́ verdrehen, eine andere Wendung geben; — на своє́ zum eigenen Vortheil wenden; — ся коло кого́ sich viel um jmdn dienstbar drehen.

Накува́ти, наку́ти, s. Наковáти.

На́куп, *m. Пар.* наку́пленє, *n.* Ankauf, *m.* Aufkaufen, *n.*

Накупа́ти ся, viel baden.

Накупи́ти, накупо́вувати, *v. a.* viel einkaufen, aufkaufen.

Накури́ти, наку́рювати, *v. a.* mit Rauch anfüllen, durchräuchern; 2) vollstauben, bestäuben; 3) — бага́то горі́вки viel Brantwein brennen.

Нала́годити, *v. a.* bereit machen, zurecht machen, -legen; bereiten; — ся sich bereit machen, in Bereitschaft sein.

На-ла́д, *adv.* — чого́ gemäss, analog dem, *Св.*

Нала́дити, нала́днити, *v. a.* ausbessern, zurechtlegen, fertig machen, f. stellen; — кóнї fertig anspannen; — (скри́пку) stimmen *P.* I. 76. [кати.

Нала́дкати, *v.n.* viel singen, s. *Ла́д-*

Наладува́ти, наладо́вувати, *v. a.* aufladen, beladen.

Нала́зити, *v. n.* (кому́) für jmdn zudringlich heranschleichen, ungebeten über jmdn kommen; 2) — ся genug wohin gegangen sein, sich müde gehen.

Нала́зливий, *a. Не.* zudringlich.

Нала́зливість, -ости, *f.* Zudringlichkeit, *f.*

Нала́пати,*v.a.*s.Наловúти;2)herumtastend etw. ergreifen, fassen, ertappen.

Налашту́ва́ти, *v. a.* ordnen, *H.* II. fertig rüsten. [schelten.

Нала́яти, *v. a.* viel jmdn schimpfen,

Налга́ти, *v. a.* viel vorlügen. [116.

На-ле́гко, на-ле́гцї, *adv.* leicht, *Ог.*

Нале́жати, *v. n.* durch Liegen in Gelegen (in Schwaden) vollere Körner bekommen z. B. gemäheter Hafer etc.; 2) — до кóго gehören; 3) — und — ся кому́ gebühren; нале́жить ся кому́сь щось es gebührt, es kommt jmdm zu; es ziemt, man soll, *b*) sich satt (wund) liegen, lange gelegen haben.

Належи́тий, *a.* gehörig, nöthig, *Фр.*; *adv.*належи́то, *Ч.* IV. 478 wie es gebührt.

Належи́тість, -ости, *f.* Schuldforderung, *f. Фр.*

Нале́жний, *a.* gebührend, gehörig; *У.*; — сюда́ hieher gehörend; як нале́жно (*adv.*) wie es geziemt.

Нале́жність, -ости, *f.* Gebühr, *f.*

Налепи́ти, *v. a. K.* anbinden.

На́лет, *m.* Anflug, *m. ГШ.*; stürmisches Heranfliegen, *Ру.*

Налети́ти, *v. n.* s. Налїта́ти.

Налети́лий, *Пол.*; нале́тний (*л. с.* 26) *a.* angeflogen; plötzlich, zufällig.

Нали́ба, *f.* Dach des Schachtenganges, *n.*

Налúбоватий, *a.* s. Нашúбуватий, *Фр.* [ker, *m. Пар.*

Наливáйко, наливáч, *m.* Einschenker.

Наливáти, наллúти, *v. a.* eingiessen, vollgiessen, er-füllen; in Menge giessen; 2) *v. n.* кобúла наливáє das Euter der Stute etc. füllt sich, weil sie schon hochträchtig ist; 3) — ся sich mit Säften ausfüllen; einfliessen, strotzen, zeitig werden (черéшня &) *Ш.* I. 243.

Нáливка, *f.* Art Liqueur, Aufguss auf Beeren. [gossen, im Ueberfluss.

Налúвний, *a. Зг.* reichlich aufge-

Налúвочки, *pl.* Aufgussthierchen, *pl.* (Infusoria).

Наливчáтий, *a.* voll Saft.

Налúгати, налúгувати, *v. a.* Zaum, Schlinge anlegen, zügeln, koppeln, fesseln.

Налигáч, *m. P.* II. 142 s. Воловíд 1).

Налúжник, *m.* s. Лúжник.

Нализáти ся, viel lecken.

Налúзник, *m.* Art weibl. Kleid.

Налúкати ся, viel verschlucken.

Нáлим, *m.* Quappe, *f.* (Gadus lota); 2) — мóрский Motella tricirrata, Ophidium barbatum.

Налинýти, s. Налїтáти. [kleben.

Налипáти, налúпнути, *v. n.* sich an-

Налúсúти ся на щось *H. n.* 74 worauf erpicht sein, etw. erlisten wollen.

Налúсник, налúстник, *m.* (*B.*) aus Maismehl bereiteter auf e. Krautblatt gebackener Kuchen; 2) Plinse, *f.*

Налúти, *v. a.* s. Наливáти.

Налиходúяти, *v. a.* кого *Зг.* кому́ jmdm Schaden zufügen, — anrichten.

Нá-лици, (на лицé), *adv.* auf der Vorderseite (на прáвий бік).

Налицювáти ся, *У.* eine Farbe von aussen bekommen. [*Gr.* 23.

Налúчман, *m.* Maske, Larve, *f.* (*Ф.*)

Налúчний, *a.* äusser, *Пар.*; налúчно, *adv.* persönlich. [sung, *f.*-Gerüst, *n.*

Налúчник, *m.* Thür-, Fenstereinfas-

Налíво, *adv.* links. [wohnheit, Sucht, *f.*

Нáлiг, -огу, налóг, *ГШ. m.* üble Ange-

Нáлїг, -їгу, *m.* drückende Last.

Налíжна, *a.* (nur *fem.*) trächtig, (льóха).

Налїзáти, налíзти, *v. n.* s. Налазúти.

Налíзне, *s. n. a.* Fundlohn, Finderlohn, *m. Term.* [kleben.

Налїпúти, налїплúти, *v. a.* auf-, an-

Нáлїсники, *pl.* s. Пряженá, налúсник.

Налїтáти, *v. n.* на кого́, на що auf jmdn, auf etw. fliegen, im Fluge stossen; aufliegen, sich ansetzen; — ся viel fliegen, umherlaufen.

Налїчúй, *v. n.* sich auflegen; aufliegen.

Налїчúти, s. Лїчúти I. und II.

Наловúти, *v. a.* in Menge fangen.

Налóга, *f.* Auflage, *f.* Anwurf, Anstrich, *m. Зг.* (*св. в.* 67) з глúни; Last, *f.*; 2) Anlage, *f.* „das Zeug wozu"; 3) Angewöhnung, *f.*

Налогóвий, *a.* Gewohnheits-.

Налóже, *n.* s. Лóже 1).

Наложúти, *v. a.* s. Накладáти; — рýки на себе Hand an sich legen, den Selbstmord begehen; *v. n.* (у стовб) головóю den Tod finden, sterben u. starr werden; — ся до чогóсь wozu sich angewöhnen, worin Routine erlangen.

Налóжниця, *f.* (-ліж-), *K.* Concubine, Beischläferin, Maitresse, *f.*; *adj.* налóжничий unehelich.

Налóй, *m. Ч.* III. 402 s. Аналóй.

Налоїти, *v. a.* mit Talg bestreichen.

Наломáти, наломúти, *v. a.* (genug, viel) brechen, umbrechen, knicken; — собí головú на чимóсь sich lange den Kopf über etw. zerbrechen; * — ся до чогóсь sich biegen s. anpassen, s. angewöhnen, etw. anlernen, sich worin einarbeiten, *Кч.* 117. [sich voll fressen.

Налóпати ся, налóпувати ся *Не.*

Нáлопом, *adv. C.* II. 265 unversehens, plötzlich.

Налýди, *pl. Зап.* I. 57 s. Пáлуди.

Налýдоватий, *a.* s. Нашúбуватий, дурнúй. [Hirse bereiten.

Налýзати, *v. a.* enthülsen; — пшонá

Налупúти ся, zum Abschälen sich halb öffnen.

Налýчúти, *v. a.* auf etw. hinzielen, treffen, на щось worauf treffen, stossen (*Фр.*). [schälen.

Налýщити, *v. a.* viel klauben, krüllen,

Налю́бувати ся, не мóгу — ich kann nicht genug Freude woran finden, kann mich nicht satt ergötzen.

Налягáти, *a. n.* auf etw. liegen, lasten, drücken; * — на кого́ in jmdn heftig dringen; — на робóту einem Werke eifrigst obliegen, etw. eifrig betrei-

ben, in der Arbeit ganz aufgehen; 2) — на но́гу an einem Fusse. hinken, einen bösen Fuss haben.

Наля́канець, -нця, *n.* наля́каний, *a.* der leicht erschrickt, s. Напу́да.

Наляка́ти, *v. a.* schrecken; einschüchtern. [Hand schlagen, klatschen.

Наля́скати, *v. n. K.* viel mit flacher

Наля́щати, *v. n.* viel schreien, gellen.

Намавля́ти, s. Намо́вити.

Нама́ганє, *n.* Bestrebung, Tendenz, Gravitation, *f.*

Намага́ти, *v. n.* до чого́ wornach streben, trachten, worauf zielen; — ся чого́сь dringend worauf bestehen, etw. dringend begehren.

Намаґнесува́ти, намаґни́тити, *Пол. v. a.* magnetisch machen.

Намаза́ти, нама́зувати, *v. a.* bestreichen, einschmieren. [zu wenig.

На-малї, *adv.* wenig, in kleiner Menge;

Намалюва́ти, *v. a.* malen, aufmalen.

Нама́мрати, *v. a.* s. Нама́цяти.

На-мана́, на-манівцї́, *adv.* auf Umwege, auf Irrwege. [Wurf kommen.

Наману́ти, *v. n.* gelegentlich, in den

Наманя́чити ся, in der Einbildung erscheinen (vom Trugbild), *Kн.* [schmutzen.

Нама́рати, *v. a.* beschmieren, be-

На́маст, *m. B.* Färbung, *f.* Colorit, *n.*

Намасти́р, etc. s. Монасти́р.

Намасти́ти, нама́щувати, *v. a.* bestreichen; salben.

Намаха́ти, s. Маха́ти.

Нама́цяти, (-а́цати), *v. a.* anfühlen, auftappen, auftasten. [s. Намочи́ти.

Намача́ти, *v. a.* benetzen; bepissen

Нама́щенє, *n.* das Bestreichen; Salbung, *f. Пар.*

Намащени́к, *m. K.* s. Помаза́нник.

Намедли́ти, *v. a.* s. Набили́ти.

На́мек, *m.* Anspielung, *f. Пар.*

Намека́ти, *v. n.* на що worauf anspielen, andeuten.

Намели́на, *f.* s. Омела́, *B.*

Намелю́шка, *f.* s. Омелю́ха.

Намели́стий, *a.* -е збі́же viel Mehl liefernd. [Namen nennen, *Лѣт.*

Наменити, *v. a.* benennen, beim

На́мено, *n.* s. Имя́.

Намену́ти, *v. a.* erwähnen, anführen, andeuten, erinnern; — ся *M.* II. 86 im Begriffe sein, anheben.

Намерза́ти, намерзнути, *v. n.* anfrieren; — ся viel frieren. [sterben.

Намерти, *v. n.* (— ся) in Menge

Наме́сти, намита́ти, *v. a.* zusammen kehren, -fegen; 2) viel anwehen.

На́мет, *m.* Zelt, *n. aug.* намети́ще, *n.* Riesenzelt, *n*

Наметати, *v. a.* viel auf-, anwerfen.

Наме́тник, *m.* Verfertiger von Zelten, Zeltmacher, *m. K.*

Наметцé, *n.* наметéць, -тця́, *m. dim.* kleines Zelt; 2) Regenschirm, *m. ОЩ.*

Нами́кати, *v. a.* ausziehen, -rupfen, -raufen, -reissen.

Нами́лити, s. Ми́лити I. und II.

Нами́лувати ся, sich genug in Liebelei ergehen.

Наминá́та, дава́ти, *H.* 286: бараня́ стережу́ть а козлу́ — даю́ть?

Наминати, *v. a.* s. Намня́ти.

Намири́ти ся, s. Помири́ти ся.

На́мисл, *m.* Ueberlegung, Erwägung, *f.* Bedenken, *n.* час на́мислу Bedenkzeit *f. Пар.*; Reflexion, *f. Пл.*; з на́мислом mit Bedacht.

Нами́слити, намисля́ти, намишля́ти, *v. a. M.* II. 79. erdenken; beschliessen; — ся sich besinnen, bedenken, etw. überlegen, erwägen.

На́ми́стина, *f. Ч.* II. 293 Koralle, *f.*; нами́стинка, *f. Не.* Glasstück od Steinchen in d. Musivarbeit (Mosaik), *n.*

На́мисто, (*d.* нами́стечко), *n.* Korallenschnur, *f.*

На-ми́тусь, *adv.* s. Ми́тусь *Ог.* 117.

Намíг, -о́гу, *Фр.* s. Нама́ганє.

На́мíл, -олу, *m.* s. На́мул.

Наміни́ти, намі́няти, *v. a.* s. Поміни́ти; 2) kurz erwähnen, andeuten; 3) viel tauschen, ein-wechseln; — ся *Ч.* V. 756 sich verändern. [Andeutung, *f.*

На́мінка, *f. Пар.* kurze Erwähnung,

На́мір, *m.* намíренє, *n.* Absicht, *f.* Vorhaben, *n. Пар.* [keit, *f. Пар.*

Намірéнність, -ости, *f.* Absichtlich-

Намíрити, наміря́ти, *v. a.* voll abmessen, recht viel aufmessen; 2) die Absicht haben, beabsichtigen, vorhaben, gesonnen sein; — ся на щось worauf zielen; намíрений, *ptc.* abgemessen; *b*) gesonnen, in der Absicht.

Наміркува́ти ся, sich bedenken, bei sich überlegen, sich besinnen.

Намісйти, намíшувати, *v. a.* viel kneten. [За́мість.

На́мість, *praep. mit d. Genit.* s.

I. Намістúти, [мост-], *v. a.* хáту mit Fussboden versehen.

II. Намістúти, наміщáти, [мѣст-], *v. a.* когó jmdm einen Platz wo verschaffen, jmdn placieren, anstellen.

На́містка, *f.* Schwingkölbchen, *n.* (halteres).

Намíстник, *(d.* -ичок), *m.* Statthalter; 2) Decan, *m. Пар. adj.* намíстничий.

Намістнúцтво, *n.* Statthalterei, Statthalterschaft *f.*; 2) Decanat, *n.*

Намíстниця, *f.* Stellvertreterin, *f. B.*

Нáмíт, *m. Ру.* s. Нáмет.

Намітúти, намічáти, *v. a.* bemerken, merken, bezeichnen, notieren, hervorheben, *Кн.*

На́мíтка, *f.* Ueberwurf, Ueberzug, *m.*; Kopfbedeckung der Frauen *IГ. Зак.*

Намíтувати, s. Наметáти.

Намішáти, намíшувати, *v. a.* vermischen, einmengen. [od. Kuchen.

Намíшованик, *m.* Art Zwieback

На-мля́ка, *adv.* im Augenblick, in einem Nu.

Намлúти ся, (гóлоду) s. Млúти.

Намножúти, намнóжувати, *v. a.* sehr vermehren; — ся sich häufen, sich stark vermehren.

Намнúти, *v. a.* viel knittern, kneten, quetschen, zerdrücken, abreiben.

Намóва, намовúна, *Гол.* III. 28 *Ч.* V. 929 *f.* Ueberredung, *f.*

Намóвити, намовлúти. *v. a.* когó überreden, bereden; 2) щось на кóго *A-Г.* 167 heraufbeschwören; 3) — ся, н. собí mit sich selbst zurate gehen.

Намогáти ся, *IГ.* sich erbieten.

Намогúльний, *a.* Grabes-, auf dem Grabe.

Намогúлувати, *v. n.* Hügel, Erdhaufen (могúли) aufwerfen, -schütten.

Намóк, -óку, *m. ГШ.* kalter Aufguss.

Намóкнути, *v. n.* Feuchtigkeit u. Nässe einziehen, nass werden; — ся dem Regengusse viel ausgesetzt sein.

Намолúти ся когó sehr viel jmdn bitten; — ся sich satt beten.

На́молот, *m.* Druschertrag, *m.*

Намолóти, *v. a.* viel mahlen; — язúком viel Unsinn plappern.

Намолотúти, намолóчувати, *v. a.* recht viel dreschen. [beim Drusch.

На́молотний, *a.* -е зóíже ergiebig

Намоняти ся, *Кух. Ос.* (61) XI. 26 sich abmüden §.

Намóрдник, *m. Пол.* Maulkorb, *m.*

Намордувáти, *v. a.* viel morden; — ся sich viel abmühen.

На́морозень, -зня, *m.* schmales Brett bei den Schlitten auf die копúле oben festgeschlagen. [gefrieren lassen.

Наморозúти, наморóжувати, *v. a.*

Намóрщити, *v. a.* runzeln; falten; — ся (н. óрóви) die Stirn runzeln.

Намоскáлити, *И.* 59 s. Змоскóвщити ся. [haspeln-, wickeln.

Намотáти, намóтувати, *v. a.* auf-

Намочú, *v. a.* (намóгу od. намóжу, намóжеш) когó jmdn zu etwas vermögen, (*Фр.*); 2) — ся, *К.* I. 319 etw. durchaus haben wollen, verlangen, dringend begehren, s. Намагáти.

Намочúти, намóчувати, *v. a.* nass machen, einweichen.

На́мул, *m.* намýла, *f.* Schlamm, *m.*

Намулúзна, *f.* aufgeschwemmte Lagerstätte, *f. Вол.*

Намулúстий, *a.* schlammig, *B.*

I. Намулúти, намýлювати, *v. a.* mit Schlamm bedecken.

II. Намулúти, *v. a.* wund reiben *C.* I. 208; viel drücken.

Намулóвище, *n.* Wiese mit angesetzten Schlammschichten, *f.*

Намулúнка, *f. coll.* Algen, Wasserfäden, *pl.* (*B.*). [сити ся.

Намурмóсити ся, s. Набурмóсити ся.

Намурувáти, *v. a.* viel mauern.

Намутúти, *v. a.* s. Мутúти.

Намýчити, *v. a.* viel plagen, quälen; — ся sich recht lange quälen, sich abarbeiten. [weich werden.

Намякáти, намякнути, *v. n.* etwas

Намяти, *v. a.* s. Намняти.

Намяшкурити, *v. a.* zwicken, kneifen, bei den Ohren reissen. [in jmdn.

Нанагліти, *v. a.* zwingen, dringen

Нанáдити, *v. a.* s. Нáдити. [pah!

На-нá-ж тобí! nun da hast! da sieh!

Нанаймáти, *v. a.* s. Наймáти, *Ог.* 206.

На-нá-рік, st. нáрік, im künftigen Jahre *Ог.* 206. [дійки.

Нанáцько, *adv. Ко.* 296 s. З-ненá-

Напáшка, *f.* Pathin, *f.*
Напáшко, *m.* Pathe, Taufpathe, *m.*
Нанéсти, s. Наноси́ти.
Низáти, *v. a.* auf einen Faden, auf eine Schnur aufreihen, auffädeln; einziehen. [beschmutzen.
Ни́кати, *v. a.* etw. dh Nippen
Нá-нич, нанïвíч, *Oc.* (61) VIII. 31, на-нïщó, s. В-нívець. [nichten.
Ни́щити, *v. a.* viel verderben, ver-
Нá-ніч, *adv.* auf die Nacht, проси́ти ся — um Nachtherberge bitten.
Нáнка, *f.* нáнкин, *m.* Nankin, (Art Zeug), *m. adj.* нанкóвий, нанкінóвий.
Ньмáти, *v. a.* нáньми, *pl.* s. Ймати, нáйми etc.
Нáново, *adv.* aufs neue, von neuem.
Нáнос, *m. K.* Ansatz, *m.* Anlage der Schichten, Schichtung, *f.*
Носи́ти, нанóшувати, *v. a.* viel herbringen, herbeiholen, -tragen; ansammeln; anhäufen; anschwemmen.
На-нóсї, от сьвя́то, — +*M* (*Pa.* I. 128) in Sicht, vor der Nase.
Нанóсний, *a. Под.* angeschwemmt.
Нану́кати, *v. n.* unverständlich dh die Nase sprechen, (*B.*). [-wittern.
Нанюхати, *a. a.* anriechen, ausriechen,
Няти, *v. a.* s. Ймити.
Наобóирáти, *v. a.* recht viel ab schälen; 2) r. v. wählen.
Наобинякí, *adv. H.* 110 mit Umschweife, s. Навмани́. [oft versprechen.
Наобíцювати, *v. a.* recht viel u.
Наобрíзувати, *v. a.* viel abschneiden. [(обротя́нка) anlegen.
Наоброта́ти, *v. a.* коня́ den Zaum
Наоботина́ти, *v. a.* recht viel (Aeste etc.) abhauen.
Наоглядáти, *v. a.* себé einander satt sehen;— ся когó recht viel jmdn schauen.
На-бдчебí, на-бдшибí, *adv.* abseits, einsam.
На-бзнак, *adv.* s. Навзна́к.
На-ока́з, *adv.* s. На-по́каз.
На-околи́чний, (-и́шн-), *a.* ringsum wohnend, herum-, umliegend (село́).
На-окóло, *adv.* ringsum, r. herum; rundum.
Набкриж, *adv.* s. Набхрест.
Наокру́г, *adv.* ringsum, rundum; in Ringen (*B.*). [Gegentheil.
Набпак, *adv. Luts.* 121 umgekehrt, im
На-бпуль, *adv. Ч.* VII. 551 s. zur Hälfte, halb (на полови́ну).
На-бслïп, *adv.* blindlings.
На-осóбі, *adv. Св.* abgesondert, lose.
На-остáнку, *adv.* zuletzt, am Ende.
Наостри́ти, *v. a.* schärfen; * — ся йти & auf dem Sprunge sein zu gehen etc. (*Фр.*). [dert, abseits.
На-отльóтї, *adv. Ко.* 126 abgesonNабхрест, *adv.* kreuzweise, *Oг.* 116.
Наочкувáти, *v. a.* oculieren.
Набчний сьві́док, Augenzeuge, *m.*
Набчники, *pl. Пар.* Brillen, *pl.*
Набчувати, *v. a. Зг.* vor Augen stellen, veranschaulichen, versinnlichen.
Нáпад, Anfall, Ueberfall, Angriff, *m.*; 2) Art acute Viehkrankheit.
Напáдати, *v. n.* in Menge herabfallen; 2) нападáти, *v. a.* когó, на когó überfallen, anfallen, über jmdn herfallen auf etw. stossen; jmdn angreifen, jmdm zu Leibe gehen, *H.* 56.
Напáдúстий, *a.* aufwallend, *Oг.* 101. -і хвúлї Launen, *pl.* zeitliche Misstimmung.
Нáпадка, *f.* Räuberei, *f.* s. Нáпад; напáдок, -дку, *m. Ко.* 173. *pl.* напáдки, *Кв.* 270 Angriff *m.* Verfolgung, Unterdrückung, *f.*; 2) нáпадка Art Fischnetz (крóшня).
Напáдний, *a.* s. Нáпастний.
Напáдник, *m. Фр.* Angreifer, *m.*
Напакувáти, *v. a.* vollpacken.
Напалúти, напáлювати, *v. n.* viel verbrennen; 2) stark einheizen; * *Ф.* (*Вен.* II. 101) rügen? [auf die Finger.
Напалькúй, *pl.* das Klappsen, Klopfen
Напалóчник, *m.* Podocoryna.
Напамятáти (ся), s. Спамятáти.
Нáпар, *m.* напáрене, *n.* Aufguss von heissem Wasser, *m.* das Brühen.
Напáрити, напáрювати, *v. a.* brühen, bähen; wund reiben, w. drücken. [schen.
Напартóлити, *v. a.* zusammenpfuНапасáти ся, (-áю, -áсш), s. Напáсти (ся) II. [verunreinigen.
Напаскýдити, (-ýджувати), *v. n.*
Напáсливий, *a. Бор.* händelsüchtig, störisch, zudringlich. [weide, *f.*
Напáсочка, *f. dim. Ч.* III. 180 Hut-
Нáпасть, *f.* Anfall, Ueberfall, *m.* Anfeindung, Behelligung, Unbill, Gewaltthätigkeit, *f.*; 2) Verderben, *n. IГ.*

I. Напáсти, (напáду, -áдеш), *v. a.* s. Нападáти 2); 2) s. Попáсти *He.* як напáло, wie es unter die Hand, in den Wurf kam.

II. Напáсти, (напасý, -асéш), *v. a.* satt weiden, füttern; — ся sich satt weiden.

Нáпастний, (-асний), *a.* s. Напáсливий.

Нáпастник, (-сн-), *m.* der Händelsüchtige, -macher, *m.* Befehder, *m.*

Напáстниця, напастýнка, (*Фр.*), *f.* Händelmacherin, Befehderin, *f.*

Напастувáти, *v. a.* jmdn behelligen, anfeinden; — ся *Б.* mit jmdm Händel suchen, anzubinden trachten, = нáпасти собí шукáти. [(e. Duft).

Напáхати ся, viel, genug riechen.

Напéвно, *adv.* sicher, gewiss *M.*II.46.

Напелéшкати, *v. a.* § aufsammeln.

Нáпеньга, *f.* Anstrengung, Anspannung, *f.*

Наперебéрáти, *v. a.* (— ся) viell zu viel wählen, mäckeln; 2) sich vie umkleiden.

На-перебéсá, *adv.* нéсти etw. wie einen Doppelsack (бéсáги) um den Arm (auf die Schulter) umgeworfen tragen (*B.*).

Наперегíн, *adv. Hy.* um die Wette.

Напéред, I. *adv.* voran, vorwärts, voraus, an der Spitze, zuerst; 2) künftig; II. *praep.* mit d. *Accus.*. *Genit.*, *Instrum.* vor, voran s. Пéред, попéред *Mi.* IV. 440. 562. 563. 755—757. *Oz.* 205.

Напередкú, *adv. Др.* in vornhinein, künftighin.

Напередовéць, -вця, *m.* der Voranschreitende, Anführer, Vorkämpfer &, *m.*

На-перéкiр, (-кóри). *adv.* zum Trotz.

На-перелáй, *adv. Вег.* I. 229 gradhin, feldüber.

Напéрстник великоцьвíтий, grossblumiger Fingerhut (Digitalis grandifl.).

Нáпéрсток, -тка, *m.* Fingerhut; *m.*; 2) Ring die Sense am Sensenstiele festhaltend.

Напéрти, напирáти, *v. a.* когó, на когó auf, gegen jmdn drängen, jmdm heftig zusetzen, an jmdn dringen; — ся чогó etw. mit Zudringlichkeit begehren, verlangen, etw. durchaus haben wollen.

Наперчúти, *v. a.* tüchtig pfeffern.

На-першý, *adv.* zuerst, ursprünglich, früher, vorher.

Напечáтáти, *v. a.* viel siegeln; 2) drucken, den Druck beendigen.

Напéчаток, -тку. *m. He.* Eindruck, *m.*

Напечú, *v. a.* s. Напікáти.

Напивáти, *v. n.* und — ся viel trinken, zechen, Trinkgelage halten.

Напúзити ся, sich aufblähen.

Напúлий, напúтий, *a.* betrunken, berauscht.

Напилювáти, *v. a.* viel feilen, sägen.

Напúнало, *m.* Hülltuch, Umhängetuch, *n.*

Напинáти, напнáти, *v. a.* aufziehen, -spannen, anspannen, anstrengen; 2) auf-, einstecken. [Neigung zum Erbrechen, *f.*

Нáпинки, *pl.* Geburtswehen, *pl.*; 2)

Напирáти, s. Напéрти.

Нáпúрсливий, *a.* aufbrausend, auffahrend, fuchtig.

Нáпис, *m.* нáпись. *f.* s. Нáдпис etc.

Написáти, *v. a.* auf-schreiben; — ся viel schreiben; 2) — malen.

Напитáти, *v. a.* erfragen; * — собí бíдú sich Unheil holen.

Напúти, *v. n.* на волá — trinken auf Rechnung des zu verkaufenden Ochsen; на здорóвле — auf Gesundheit trinken, toastieren; — ся чогóсь trinken; *b*) sich betrinken, s. berauschen.

Напúток, -тку. *m.* s. Напíй.

Напихáти, s. Напхáти.

Напищáти, *v. n.* viel piepsen, pfeifen.

На-пíв, *adv.* zur Hälfte, halb.

На-пíвгорi, *adv.* mitten am Berge.

На-півперек(ú), *adv.* der Quere nach (*B.*).

Напíй, -óю, *m.* Getränk, *n.* Trank, *m.*

Напíйка, *f. Ст.* s. Пiятúка.

Напікáти, *v. a.* viel backen, braten; — ся, напечú ся на сóнци, коло печú & unter Sonnenhitze, beim Kochofen viel leiden.

Напíльний, *a.* auf das Feld (пóле) hin ausgehend, -е вікóнце (das Fenster in der Wand, bei welcher das Bett (піл)steht).

Напíлювати, *v. a. M.* III 95 s. Напялúти. [Schaum anmachen.

Напінúти, *v. a.* voll schäumen, mit

Напíнка, *f.* Schaumfliege, *f* (Actora).

Напíр, -ору, *m.* Andrang, Anprall, Druck; Eindruck, *m.* Wucht, *f.*; 2) Radnabe, *f.* (*B.*).

Напíрити, *v. a.* viel Federn aus-

streuen; 2) viel Kleider anziehen.

Нáпірний, *a.* gewaltig, stürmisch, plötzlich, heftig (дощ). [сипка *Ч.*V.1184.

Напíрник, *m.* Sack für Federn, s. Нá-

Напіткáти, *v. a. pol.* begegnen.

Напічнявіти, *v. n.* aufschwellen,

Напíяти. *v. n.* viel krähen. [aufquellen.

Наплáвистий, s. Наплúвистий.

Наплáвити щось комýсь, jmdm einen Streich spielen, (*Фр.*).

Наплавний млин, Schiffmühle, *f.*

Наплáкати, *v. n. P.* I. 138 und — ся genug weinen.

Наплáта, *f.* Eisenstäbchen als Beschlag des полóз(ĸ), *n.*

Наплатúти ся, viel zahlen.

Наплéсти, наплiтáти, *v. a.* in Menge flechten; 2) *viel albernes Zeug schwatzen.

Наплéчa, *pl. ОП.* Epauletten, *pl.*

Нáплечки, *pl.* Nacken, *m.* Schulter, *f.*

Наплéчник, *m.* Schulterstück am Harnisch; Rückengurt, *m.*; Humeral, *n. ГШ.*; 2) Mycetochares humeralis.

Нáплив, *m.* Zufluss, Erguss, *m.* das Zuströmen; — крóви Blutandraug, *m.*

Наплива́ти, наплúсти, *v. n.* zufliessen, zuströmen; — на щось auf etw. im Schiffen, im Schwimmen gerathen, stossen.

Наплúвúстий, *a.* aufwallend, aufbrausend, toll, *Ог.* 101. [luvial-.

Наплúвний, *a.* angeschwemmt, Al-

Нáплинок, -нку, *m.* angeschwemmte Erde. [gebären.

Наплóдити, *v. a.* viel erzeugen,

Нáплодок, *m.* s. Зáплід.

Наплювáти, наплюти, *v. n.* hinspeien, spucken, *verachten, drein speien.

Напнýти, напняти, s. Напинáти.

Напобúвáти ся, s. Побúвáти ся, (viel —). [кувáти.

Напоблiкувáти, etc. s. Напублi-

Наповáжити ся, s. Навáжити ся.

На-повáл, *adv. Ко.* 188 zu Boden nieder. [geben.

Наповáти, *v. a.* tränken, zu trinken

На-повéрсї, *adv.* äusserlich; 2) s. На und повéрх. [fläche, äusserlich.

Наповéрхний, *a.* auf der Ober-

Наповéрхнiсть, -ости, *f.* Oberfläche, *f.*; 2) Flächeninhalt, *m. Пар.*

Наповúд, *m.* — снiв *У.* Traumbild, Gesicht, *n.*

Наповúдний, *a.* äusserlich, scheinbar, *Зг.*; 2) *adv.* schön zu sehen, anmuthig, malerisch, *У.* [nerung, *f.*

Наповiдáне, *n. K.* Mahnung, Erin-

Наповiдáти ся, наповiсти ся, не мiг — konnte nicht genug Worte finden, wusste nicht sich satt zu erzählen.

Наповнúти, наповняти, напóвнювати, *v. a.* anfüllen, voll füllen, erfüllen.

На-пóворiт, на-поворiтмя. *adv. K.* zurück, rückwärts. [tze, vorwärts *Ог.*116.

Наповперéд, *adv.* voran an der Spi-

Наповпередúти, наповпережáти, *v. a.* когó jmdm vorangehen, vorlaufen, (*B.*). [Нагибнýти ся.

Напогибáти ся. *Гол.* I. 238 *Gr.* 57s.

Напоготóвi, *adv. Ш.* I. 377 s. Наготóвi.

Напожичáти, *v. a.* s. Нажúчити.

Напóзірний, *a. CM.* scheinbar, angenommen.

Напоíти, *v. a.* s. Новáти.

На-пóказ, *adv.* zum Ansehen, Probe-.

Напокáзувати, *v. a.* viel zeigen.

На-поквóл кому́ jmdm zum Gespott.

На-пóки, *adv. Ф.* so lange, auf wie lange. [dringend fordern, heischen.

Наполегáти, *v. a. M.* II. 20 dringen,

Напóльний, *a.* — гéтьман Stellvertreter des гетьмáн im Felde.

Наполонúти, *v. a.* in Menge gefangen nehmen.

Наполóти, *v. a.* in Menge jäten.

Наполóшити, *v. a.* jmdn aufscheuchen, schrecken.

Наполягáти, *v. n.* schwer auffliegen, lasten, на когóсь, *Не.*; 2) *v. a.* eindringlich sprechen, einschärfen *M.*II. 176,

На-пóмацки, *adv.* tastend, tappend, mit den Händen umherfahrend (im Finsteren). [mahnung; Warnung, *f.*

Напóмин, *m. K.* напомúнанє, *n.* Er-

Напоминáти, *v. a.* ermahnen; erinnern.

Напопéрек, (-кú), *adv.* quer hin, quer.

Напоперемíну, *adv.* abwechselnd, *Пол.* [пóприк würzen.

Напопрúти, *v. a. Гол.* III. 530 mit

Напóрати, *v. a.* erwerben, anschaffen, *Ке.* [пірний.

Напóристий, *a.* zudringlich, s. На-

Напорóха, *f.* gefallener Staub, Kehricht.

Напоро́шити, напоро́шувати, *v. a.* bestäuben, viel Staub machen.

Напо́рпати, *v. a.* auf-, ausscharren.

Напорти́ти, *v. a.* s. Напсува́ти.

Напоряди́ти ся, sich ankleiden.

На-поря́дках, *adv.* nach der Reihe; durchgehends; allerorts.

На-по́слї, на-по́сля́док, *У.* на-посля́ку, *adv.* zuletzt, am Ende; endlich.

Напо́стити ся, viel, lange fasten.

На-по-то́му, на-по-тім, *adv.* auf späterhin, in der Zukunft.

Напоумля́ти, напоу́мити, *v. a.* belehren, berathen, *M.* I. 53.

Напо́хапци, (-цї), *adv.* in der Eile, mit [Hast, eilfertig.

На-по́хватї, *adv.* schnell unter der Hand, bei der Hand, gleich.

На-по́чінки, *adv.* sich anheftend, sich anschliessend *Oe.* 117.

Напра́ва, на́правка, *f.* Ausbesserung; Herstellung, *f.*; 2) Anzeige, Denuntiation, Anstiftung, Aufhetzung, *f.* на кого́.

На́правець, -вця, *Пол.* на́правок, -вку, *m.* s. На́прямок; 2) *adv. У.* s. Навправе́ць; —, на-пра́во rechts.

Напра́вити, направля́ти, *v. a.* ausbessern, zurecht machen, wieder herstellen; 2) mit d. *Infinit.* кого́ bereden, dahin bringen; 3) — на ко́го jmdn anzeigen, denuncieren; — на кого́ вину́ die Schuld auf jmdn wälzen; 4) — ся viel Gottesdienst verrichten.

Напра́жити, *v. a.* viel rösten, schmorren, braten, einbrennen.

На́пра́сний, *a.* gewaltsam, heftig, gewalthätig, plötzlich, jäh.

Напра́снина, *f. Ko.* 173 unverdiente Beleidigung, Gewaltthat, *f.*

Напра́сниця, *f.* wer (was) plötzlich kommt, heftig u. zudringlich ist, *H.* 78 s. На́пасть.

Напра́ти (ся), viel Wäsche waschen.

На-пра́х, *adv.* ganz, völlig (eig. zum Staub). [*f.*

Напрацьо́ване, *n.* Arbeitsleistung,

Напрацюва́ти ся, sich müde, s. satt arbeiten. [andermal.

Напредки́, *adv.* in Zukunft, ein

Напресто́льний, *a.* was auf den Altar gelegt wird. [schärfen, gebieten.

Напрети́ти, *v. n. МШ.* кому́ ein-

На-при́клад, на-примір, *adv.* zum Beispiel.

Напри́крити ся, (-кря́ти ся), lästig werden, zuwider sein, zur Last fallen, кому́. [zen * schmollen.

Напри́ндити ся, *Мор.* sich spreiНапри́сїдки, *adv.* s. На-в-при́сядки, *Oe.* 117.

Напрі́дь, *adv.* s. На-пе́ред, на-пе́редї.

Напрова́дити, (-а́джувати), *v. a.* s. Наводи́ти. [sten Erstaunen.

На-продиво, *adv. Не.* zum höchНа-проля́й, *adv. К У.* s. Напереля́й.

На-пропа́ле, *adv.* zum Verlieren, auf Verlust; 2) zum Sterben, sterblich *M.* II. 136 (закоха́ти ся).

Напророкува́ти, напроро́чити, *C.* I. 143, *v. a.* prophezeien, vorhersagen.

Напроси́ти, напро́хувати, (-о́шувати), *v. a.* viel einladen (го́стей бага́то); — ся lange, viel bitten; *b*) з чим selbst bitten, dringend etw. anbieten.

Напросте́ць, напросткй, *adv.* s. Навправе́ць, schnurstracks, feldüber.

Напростува́ти, *v. a.* gerade machen, g. stellen.

На-про́тивъ, *adv.* u. *praep.* s. Про́тив, entgegen, gegenüber; hingegen, im Gegentheil. [gegenüberständig, *B.*

Напротивли́стий, *a.* den Blättern

Напроти́вний, *a.* entgegengesetzt, gegenüberliegend, contrastierend, *Фр.*

Напроти́вність, -ости, *f.* Contrast, Gegensatz, *m.*

На-прошки́, *adv.* s. Напросте́ць.

Напрща́ти ся, viel verzeihen.

На-прощки́, *adv. На.* aufrecht.

Напру́га, *f.* Anspannung, Anstrengung, *f.*

Напруга́ти, напружа́ти, напружи́ти, (-ру́жувати), *v. a.* anspannen, anstrengen, straff anziehen; — ся sich — —.

Напру́го, (-ру́гом), *adv. Фр.* gewaltsam, plötzlich.

Напруди́ти, *v. a.* stark ziehen, spannen; starke Strömung verursachen; 2) anschwellen, auftreiben (мерця́); — ся *H.* 243 sich aufblähen, s. spreizen, s. ausdehnen, *Cm.*

Напрути́ти, *v. a. H.* 273 etw. steif aufrichten (прут); напручене́ний, *ptc.* gespannt, aufgezogen: стру́на.

Напряга́ти, *v. a.* anspannen, anstrengen: си́ли. [*v. a.* s. Напра́жити.

Напрягти́, *P.* I. 195 *Не.* напрячи́,

Напря́женність, -ости, *f. Пол.* Spannkraft, *f.* [*adv.* s. Навправе́ць.
На-прями́кй, *Ч.*II.541, на́-прямкй,
Напря́мити, напрямува́ти, *v. a. М+Б.* 125 jmdn lenken, weisen, jmdm eine Richtung geben; до ко́го щось *Т.* an jmdn etw. richten, kehren; — ся sich richten, eine Richtung (wohin) einschlagen *+М.* [denz, *f.*
На́прямок, -мку, *m.* Richtung; Ten-
На-прямоту́, *adv. К.* gradaus, offen, unbefangen. [spinnen (in Menge)
Напрясти, напряда́ти, *v. a.* fertig
Напря́тати, *v. a.* viel irgend wo hinstecken, aufsammeln.
Напрячи́, s. Напряга́ти, напрягти́.
Напсьо́чити, *v. a.* jmdn arg wie einen Hund beschimpfen. [verderben.
Напсува́ти, напсу́ти, *v. a.* viel
Напублїкува́ти, напублї́чити, *v. a.* кого́ jmdm öffentlich eine Schmach anthun.
Напува́ти, s. Напова́ти.
Напу́гати, (-у́жати), *v. a.* s. Напу́дити, *Левч.* [schrickt.
Напу́да, *m. f.* der (die) leicht er
Напу́дити, *v. a.* erschrecken; — ся sich e., s. entsetzen. [pudern.
Напу́дрити, *ОП.* напудрува́ти, *v.a.*
Напу́жити ся, sich aufblähen, *Кв.* 218; anschwellen, *Ст.*
Напу́зати ся, sich voll fressen (пу́зо).
Напуска́ти, напусти́ти, *v. a.* herein-, einlassen; anlassen, ätzen; 2) niederlassen, -senken (бро́ви *Л.* 41); 3) — ся на кого́ über jmdn herfallen, sich in Vorwürfen, Schmähreden über jmdn ergehen.
Напу́скний, *a. Кн. gr.* äusserlich.
На́пуст, *m.* на́пусть, *f.* ungestümer Angriff; — напусти́ти, *ГГ.* viel Geschrei wegen etw. machen; 2) Ungemach, *n.* Verheerung, *f. Ос.* (61) VI. 170.
Напу́тати, *v. a.* viel fesseln, zusammenkoppeln.
Напути́ти, *Кч.* 29 *С.*I. 121. напу́чувати, *v. a.* jmdn unterweisen, -richten, anleiten, belehren; überreden, verleiten; jmdm e. Weisung geben, zureden.
Напу́тниця, *f. Мак.* Wegweiserin, Gefährtin, *f.*
Напуха́ти, напу́хнути, *v.a.* an-, aufschwellen; *adj.* напу́хлий angeschwollen.

Напухти́ти, *v. a.* voll stopfen; *viel schlagen *Ст.* [зати ся.
Напуце́нькати ся, *Н.* 240 s. Напу́-
Напучня́віти, s. Напічня́віти.
Напу́шити, *v. a. ГШ.* aufblähen; — ся sich aufdunsen, *Пот.* III. 86.
Напха́ти, *v.a.* einstopfen, voll stopfen, einpolstern; 2) — ся sich voll eindrängen.
На́пхом, набйти, voll, dicht stopfen.
Напяли́ти, *v. a.* ausdehnen, ausspannen, anstemmen, spreizen; aufblähen.
На-пя́но, *adv.* mit Rausch.
Напя́сти, напя́ти, s. Напина́ти
Напя́тість, -ости, *f. Пол.* Spannung, *f.*
Нара́да, *f.* нара́джене, *n.* Berathung, Berathschlagung, *f.*
Нара́дити, нара́джувати, *v.a.* щось кому́ anrathen; — ся sich berathen, berathschlagen.
Нара́дувати ся, sich sehr freuen.
Нара́дя, (е), *n. Ч.*II. 523 s. Ору́дина.
Наража́ти, наразй́ти, *v. a.* кого́сь на щось jmdn der Gefahr aussetzen, blosstellen; — ся sich der Gefahr aussetzen, sich preisgeben; — ся кому́ jmdm zu nahe treten, unbequem werden, jmdn beleidigen.
На-ра́з, *adv.* auf einmal, на-разї́ in diesem Augenblicke, на-разу́ anfangs, gleich zu Anfang, *Ог.* 117.
Нара́їти, нара́яти, *v. a.* anrathen, zuweisen, zuschanzen.
Нара́квицї, *pl.* aus Wollengarn od. Pelz gemachte Manchetten.
Нара́льник, *m.* die Schar (der eiserne Schuh) des ра́ло.
Нара́менник, *m.* Achselband, *n.*
Нараста́ти, *v. n.* worauf, wachsen, anwachsen; in Menge wachsen.
Нарахува́ти, *v. a.* aufzählen, genug rechnen.
На́рва, *f.* obere Einfassung der Krippe; 2) eiterige Geschwulst, Abscess, *m.*
Нарва́ти, *v. a.* viel reissen, pflükken; вітер нарве́ дощу́ der Wind wird den Regen nach sich bringen; *v. n.* schwären, Eiter ziehen. [pogon nardus).
Нард, *m. К.* s. Благоди́ш (Andro-
Нареґува́ти, (-риґ-), *v. a. Р.* II. 21 aufzeichnen; drucken *А-Г.* 157.
Нареґулюва́ти, *v. a.* regulieren.
Нарека́нє, & s. Нарі́канє &.
Наре́мний, *a. У. КУ.* leidenschaft-

lich, feurig, ungestüm.

Нарéчй. *v. a.* nennen, heissen, ernennen, bestimmen, bezeichnen; *ptc.* нарéчéний, *Me.* 171 verlobt, нарéчéна *f. s. a. Kv.* 103 Braut, *f.* (нарекóваний *M.* II. 115 ernannt, bestimmt).

Нáри, *pl. Кн.* Pritsche zum Schlafen, *f.*

Нáрибéць. -бцю, нáрибок, -бку, *m.* Fischbrut, *f.*

Наривáти, *v. a.* s. Нарвáти; — бикй

Нарúльник, *m.* s. Нарúтник.

Нарипúти ся, (-пíти ся), viel weinen, weinend erbitten, inständig worauf dringen *H.* 21 lästig werden, *Зак.* s. Рипíти.

Нáрис, *m.* Grundriss, Entwurf; Strich

Нарисувáти, *v. a. Л.* 160 aufzeichnen.

Нарúти, *v. a.* viel aufwühlen, auf-

Нарúтник, *m. H.* 22 Nasenriemen, *m.* Nasenband, (am Kappzaum), *n.*

Нарихтувáти, *v. a.* her-richten.

На-рівнй, *adv.* gleich; — з землéю der Erde gleich, auf ebener Erde; на рівни мáти що (кого́) gleichachten, *Пар.*

Нарівчок, -чка, *m.*? *Me.* 222.

Нáрід, -оду, *m.* Volk, *n.* Nation. Völkerschaft *f.* такóго нарóду so viel Volk, so zahlreich der Menschen, viel Leute.

Нарíже, *n.* Ecke, *f.*

Нарíжний, *a. Бíл. К.* Eck-, an der

Нáрíжник, *m.* нáрíжниця, *f.* Strobündel zum Dachdecken von der Ecke; 2) Giebel-, Seitensparren, *m.*

Нарíзати, нарíзувати, *v. a.* ein-, anschneiden, einkerben, viel schneiden; **v. n.*; vom Instrument: schneidend scharf tönen; 2) *— ся на кого́ auf jmdn stossen; *b*) § sich besaufen.

Нáрíзка, *f.* нáрíз, -зу, *m.* Einschnitt, *m.* Incision, *f.*

Нáрізно, *adv.* geschieden, einzeln, einzelnweise.

На-рік, *adv.* aufs Jahr, im künftigen Jahre.

Нарíкане, *n.* Klage, Ausstellung, *f.* Vorwurf, *m.* Murren, *n.*

Нарікáти, *v. n.* klagen, на щось, на когóсь über jmdn; 2) s. Нарéчй *II.*

Нарíкля шовкóва, *Мл.* s. Рíкля.

Нарісúти, s. Рісúти.

Нáріст, -осту, *m.* Auswuchs, *m.*

Нарíчие, *n.* Mundart, *f.* Dialect, *m.*; 2) Adverbium, *n. adj.* нарічéвий mundartlich, dialectisch; 2) adverbiell.

Нарічóвість, -ости, *f. Гол. гр.* 82 dialectische Eigenthümlichkeit.

Нароби́ти, наробля́ти, *v. a.* viel machen, anrichten, verursachen; — ся sich müde arbeiten.

Наровá, *f. K.* II. 65. під нарову́ пíтй кому́ jmdm gefallen; 2) s. Нáрови, *pl.*

На-ровень, *adv.* parallel, gleichlaufend, in gleicher Linie, auf gleicher Stufe, (*Фр.*).

Нáрови, нáровки, *pl. Ч.* IV. 401 Freiheiten, Annehmlichkeiten; Unarten, üble Angewohnheiten. *pl.* s. Нóров.

Наровúстий, *a.* störrig, launig, *A-Г.*

Наровúти, *v. n. Ч.* III. 77 nachgebend den günstigen Augenblick abwarten, sich bereit machen, vorhaben; 2) die Laune spielen lassen, Grillen fangen *C.* I. 171.

Нарóд, (*d.* нарóдець -дця, нáродок),

Нарóджене, *n.* Geburt, *f.* starker Anwuchs.

Нарóдити, *v. a.* viel gebären, erzeu-

Нарóдний, *a.* Volks-, national.

Нарóдник, *m.* Schüler der Volksschule, *m.*

Нарóдність, -ости, *f.* Nationalität, Volksthümlichkeit, *f.* Volksthum, *n.*

Народóвець, вця, *m.* der Nationale, Nationalgesinnte, Patriot, *m.*

Народóвий, *a.* Volks-, *IГ.*

Народовíдане, *n.* Völkerkunde, Ethnographie, *f. Пу.*

Народожéрець, -рця, *m.* Volksfresser, *m.*

Народолю́бний, *a.* народолю́бець, -бця, *m.* volksfreundlich, patriotisch, Volksfreund, *m.*

Народопúсь, *f.* Ethnographie; *adj.* народопúсний, ethnographisch.

Народопрáвець, -вця, *m.* Republikaner, *m. adj.* народопрáвний, republikanisch, *Под.*

Народопрáвство, *n.* Republik, *f. Под.*

Народоприхúльний, *a. Мор.* volksfreundlich.

Народоучитель, *m. Де.* Lehrer des Volkes, *m.*

На-рóдў, *adv. P.* I. 81 bei der Geburt, von der G. an, fürs Leben, im L. — написано praedistinirt.

Нарождéнець, -нця, *m.* der Neugeborene, das n. Kind *M.* II. 48. III. 13.

Нáрожень, -жня, *m.* Schlittenständer, *m.* s. Копúле.

На́ро́жний, нарожня́к, & s. Наріжний, наріжни́к &.

На-ро́змір, *adv. Зар.* verhältnismässig.

На-ро́звір, (-ростві́р), *Ф.* на розтво́рі о́рами *M.*), на ро́стїж, *adv.* s. На-стижі́р.

На-розтя́г, *adv.* langdehnend.

Наразу́мити, *v. a.* кого́ jmdm verständigen Rath ertheilen, jmdn erleuchten, auf guten Weg führen; — ся verständig werden.

На́ро́к, *m. У.* Anspruch, *m.* на́ро́ком, *adv.* absichtlich, mit Vorsatz; *b*) bequem *R.* 101.

Нарокува́ти, *v. n.* auf-, einrücken [(v. Soldaten).

На́рони́ти, *v. a.* fallen lassen, *Kol.* I. 292

На́рост, *m.* Nachwuchs, Anwuchs, *m. Top*; 2) *pl.* на́рости angewachsene, angelaufene Zinsen, Interessen *Term.*

На́рость, *f.* на́ростень, *m.* Auswuchs, Aufsatz, Zapfen, *m.* Beule, *f.*

Нарости́, *v. n.* s. Нарастати.

На́ростник, *m.* Gallwespe, *f.* (Cynips).

На́ростоκ, -тка, *m.* Schwiele, *f.* Hühnerauge, *n.*; 2) Suffix, *n. Пар.*

На́ро́ха, *f.* s. Нора́.

Нарочи́то, *adv. ГБ.* s. На́ро́ком.

На́ро́чний, (-о́шний), *a.* besonders od. eigens bestellt, express, besonder, vorsätzlich, absichtlich, geflissentlich; *adv.* -не, -но; *Пар.*

На́рский, *a. Гр.* von Narwa.

На́ру́о́, *m.* Hau, Anschnitt, *m.*

Нару́о́ати, нару́о́бувати, *v. a.* anhauen; 2) fertig(viel)fällen, hacken (дров).

На-ру́о́и, *adv.* s. Ви́воріт, на —, на лі́вий о́ік.

Нару́га, (*d.* наруже́нька), *f.* наруга́нє, *n. IГ.*, наруга́тельство, *n. Кв.* 434 Spott, Hohn, Schimpf, *m.* Schmach Verhöhnung, *f.*

Наруга́ти ся, нару́гувати ся кому́, над ким, з кого́ über jmdn spotten, jmdn verhöhnen, beschimpfen.

Нару́жу, *adv. gr. Под.* nach aussen.

Наруκа́вник, *m.* Aermling, Ueberärmel, *m. ГШ.*

Нарумя́ний, *a.* -е лице́ *Л.* 161 [roth, rosig.

Нарумяни́ти, *v. a.* roth schminken, *Пар.*

На́ру́ч, *adv.* боро́а — Handgemenge, *n. Шар.*; 2) gerade recht, zur rechten Zeit, *Лекч.* се мені — das kommt mir gelegen (на ру́ку).

Нару́че, (-ча, *g.* -а́ти), *n.* Armvoll, *m. pl.* в нару́чах, *Мл.* in den Armen, auf den Händen.

На́ручка, *f.* ein Schustergeräth.

На́ру́чний, *a.* günstig, gelegen, gelegen kommend, passend, (-а хви́ля passender Augenblick); *adv.* на́ручно, bequem, gelegen, handlich.

Нару́шенє, *n.* Verletzung, *f.*

Нару́шити, нару́шувати, *v. a.* berühren, stören; verletzen, versehren.

На́рцис, *m.* Narcissus poëticus.

Наря́да, *f. Гн.* 15 Verbesserung, Melioration, *f.* (dh Dünger &).

Наря́дженє, *n.* Ladung, *f. Пол.*

Наряди́ти, наряджа́ти, *v. a.* anziehen, aukleiden, ausstatten, schmücken, putzen; 2) aufbahren; 3) laden, *Пол.* 4) — ці́ну́ кому́ den Preis festsetzen, -stellen *Me.* 98; bestimmen, commandieren.

На́ряδка, *f.* Geräth, *n.* [det, *IГ.*

Наря́дний, *a.* stattlich, schön gekleidet, reichlich ausgestattete Tochter.

Наря́дочка, *f. dim.* дочка́ — schön,

Наря́дчик, *m.* Aufseher über die Arbeiter; 2) Unternehmer, *m.* [*acc. pl.* uns.

Нас, vom *pron.* ми *gen. pl.*: unser; 2)

Наса́д, *m.* Theil des Wagengestelles auf der Vorderachse; 2) s. Садно́ (у коня́: на́сад); 3) Grund, *m.* Basis, *f. B.*

Наса́да, *f.* Wurzel (des Schnabels), *f. Пол.* *n.* (stylopodium) *B.*

На́садень, -дня, *m.* Stempelpolster,

Насади́тель, *Шу.* наса́дник, *Ф. m.* Pflanzer, Verbreiter, Stifter, *m.*

Насади́ти, наса́джувати, насаджа́ти, *v. a.* an-, ein-, aufsetzen, an-, auf stecken; anmachen; pflanzen, setzen, leere Stellen einer Pflanzung noch einmal bepflanzen, bestecken; aufsetzen (ку́рку на я́йці).

Насадо́вий, *a.* -а кі́стка Stielknochen, *m.* (den Unterkiefer bei Vögeln u. Reptilien mit d. Schädel verb.).

Наса́ляне, *n. Пол.* s. Насо́люване.

На-сам, сам-на-сам, *adv.* allein, selbst.

Насара́т, *m.* Nbfl. des Прут.

Насвари́ти, *v. n.* на кого́ jmdn rügen, jmdm einen Verweis geben; 2) — ся viel hadern.

*

Нáсварка, *f. B.* Rüge, *f.* Verweis, *m.*
Насвистáти, *v. a.* viel pfeifen, trällern.
Насьвітúти, насьвíчувати, *v. n.* viel leuchten.
На-сьвітї, *adv. Ф.* fürwahr, allerdings.
Насьвíчник, *m.* Leuchter, Blaker, [*m. Пар.*
Населúти, насéлювати, *v. a.* ansiedeln, mit Einwohnern besetzen, colonisieren.
Насéрдити ся, viel zürnen, böse sein.
Насéрдний, *a.* des Herzens, inner; -а бóлячка Magenbrennen, *n.*
Насéрдник, *m.* Pfefferminze, *f.* (Mentha piperita).
Насéрдниця, *f.* Krankheit, Schmerz in der Herzgegend; 2) Magenkrampf, *m.*
На-сéред, *adv.* (*praep.*) — чогó mitten von etwas, m. in — s. Сéред.
Насúдїти, *v. a.* s. Засúдїти ersitzen; — ся viel sitzen, sich satt sitzen.
Насúла, *f.* Gewaltsamkeit, *f.* Zwang, *m.*; 2) Anstrengung, *f.*; на-сúлу *adv.* mit Gewalt; mit grosser Anstrengung, kaum.
Насилáти, *v. a.* s. Наслáти.
Насилúти, насилáти, *v. a.* an-, auffädeln, anheften; aufreihen, aufziehen.
Нáсилка, *f.* s. Нáслане *Кв.* 206.
Насúлком, *adv.* mit Gewalt, zwangsweise.
Насúльний, *a.* gewaltsam, gewaltthätig; *adv.* насúльно.
Насúльник, *Макс.* насúлувач, *Пар. m.* Gewaltthäter, -thuer, Schänder; Widersacher, *m.*
Насúльницї, *pl. Nebenbestimmung* [der плаксúвицї.
Насúльність, -ости, *f. У.* насúльство, *n. К.* насúлуване, *n.* Gewalt, Gewaltsamkeit, Gewaltthat; Nothzucht, Uebermacht, *f.* Zwang, *m.*
Насúлувати, *v. a.* jmdm Gewalt anthun, nothzüchtigen, schänden.
Насинúти, насиняти, *v. a.* bläuen; blau schlagen.
Нáсип, *m.* нáсипище, *n.* aufgeschüttete Erde, Erdhaufen, *m.*; нáсипом, *adv.* viel aufgeschüttet, in Fülle und Hülle.
Насúпати, насúпувати, *v. a.* aufschütten, aufstreuen, hineinschütten; -giessen.
Нáсипка, *f.* Einschüttung, *f.* Inlet, Indelt, *n.* (sackförmiges Behältnis für die Federn eines Kissens od. Bettstücks).
Насúпчастий, *a.* dessen viel in ein Gefäss geschüttet werden kann, dessen viel — — eingeht; *adv.* voll, reichlich geschüttet *Ч.* I. 256.
Нáсит, *m. Под. Т.* насúченє, *n.* Sättigung; Befriedigung, *f.*
Наситúти, насищáти, *v. a.* sättigen.
На-сих-мíсть, *adv. Мх.* auf der Stelle, allsogleich.
Насївáти, *v. a.* besäen, bestreuen; nachsäen: die Lücken im Saatfelde des Wintergetreides mit Sommergetreide; 2) viel durchsieben. [*n.* Ueberfrucht, *f.*
Нáсївка, *f.* Saatgut zum Nachsäen,
Нáсїд, *m.* Ansatz; Anflug, *m.*; нáсїдом, *adv. К.* mit Zudringlichkeit, mit Zwang.
Насїдáти, *v. n.* s. Насíсти. [*Пол.*
Нáсїдка, *f.* Bruthenne, Brutgans &, *f.*
Насíка, *f.* feingeschnittene Wolle.
Насíканець, -нця, *m.* mit Kies eingefasster Stock. [(Staub &).
Насíлий, *a.* was sich angesetzt hat
Насíнє, *n.* Samen, *m.* Sämerei, *f.* Saatgut, *n.* [Samen-, samenerzeugend.
Насíнний, *a.* zur Saat bestimmt,
Насíнник, (-íльник), *d)* насíночок, *m.* Samenfrucht, *f.* Samenbaum, *m.*; 2) Zuchtstock, Mutterstock, *m.*
Насїньонóсний, *a.* fruchttragend.
Насíпати, *v. a.* s. Сíпати.
Насíрчити, *v. a.* anschwefeln.
Насíсти, *v. n.* sich ansetzen; etw. besetzen: гýсениї капýсту; 2) sich in den Hinterhalt setzen *P.* I. 30; — und — ся на когóсь in jmdn dringen, jmdm nachstellen, *C.* II. 138; *b)* s. Напосíсти ся.
Нáсїч, *f. У.* Verwundung, *f.*
Насїчúти, *v. a.* ein-schneiden; an-, einhauen; viel einhacken, damascieren, beschlagen.
Нáсїчка, *f. Ко.* 155 eingehauenes Zeichen; Beschlag, Beleg mit kleinen Nägeln, *m.*; Damascierung, *f.*
Нáсїчні, *pl.* schnittkammerige Wurzelfüsser (Entomostegia).
Насíяти, *v. a.* s. Насївати.
Наскакáти ся, recht viel herumspringen; 2) наскáкувати, наскóчити, *v. a.* an jmdn heran-, hinzuspringen, anrennen, herfallen *Ки.* 176.
Наскидáти, *v. a.* viel zusammenwerfen, -schiessen, beitragen.
Нáський, *a.* einer von den Unsri-

gen, heimisch, vaterländisch, hierzulande, inländisch *Га.* II. 26. *Мог.*

Наскипáти, *v. a.* spalten, spleissen.

Наскíрниця, *f.* Oberhaut, *f.* Epithel, *n.* [ger Mensch *vgl.* Наскáкувати.

Нáскіцька, *m.* zudringlicher, hefti-

Наскладáти, *v. a.* zusammenlegen, -sparen (грошей); s. Складáти.

Наскликáти, *v. a.* zusammenrufen.

Наскоблúти, *v. a.* viel abschaben.

Наскóк, *m.* Ansprung, *m. Ко.* 184.

Наскорóїти, *v. n.* sich mit Gram u. Kummer erfüllen. [geschwind.

На-скóру-рýч, *adv. Ал.* in Eil,

Наскóчити, s. Наскакáти 2).

Наскóчка, *f.* silberner & Beschlag, ausgelegte Verzierung; Fournier, *n. Левч.*

Наскупúти, *v. a.* erkargen, *Нар.*

Наскупóвувати. *v. a.* viel auf, zusammenkaufen. [jmdn langweilen.

Наскýчити, *v. n.* комý, (*impers.*)

Нáслане, *n.* Zauberei, durch welche man über jmdn eine Plage sendet; Zuschicken in Menge, *n.*

Наслáти, *v. a.* zuschicken, zusenden; (von Gott: verhängen); на когó über jmdn senden.

Наслúнити, *v. a.* viel auf-, hinspeisen, mit Speichel benetzen; —, наслиґóнити, (*Фр.*) viel Speichel beim Spinnen verbrauchen, dah. sehr fein spinnen.

Наслíдє, *n. К.* Erbe, Erbgut, *n.* Erbtheil, *m.* Erbschaft, *f.*

Наслїдúти, наслíдувати, *v. a.* erben, beerben; 2) nachahmen.

Наслíдний, *a.* (rechtmässig) nachfolgend, folgend, 2) Erb-, *Term.*; 3) erfolgreich; *adv.* наслíдно folglich.

Наслíдник, *m.* Nachfolger, Erbe. *m. adj.* наслíдницкий erblich im subjectiven Sinne, *Term.* [bin, *f.*

Наслíдниця, *f.* Nachfolgerin, Er-

Наслíдність, -ости, *f.* Folgerichtigkeit, Consequenz, *f.*

Наслїдувáч, *Фр.* наслїдувáтель, *Бор. m.* Nachahmer, *m.*

Нáслїдок, -дку, *m.* Folge, Wirkung; Consequenz, *f. Тор. К.*; 2) Andenken nach jmdm, *n.*

Наслїдственний, *a. ОБ.* erblich.

Наслїдственність, -ости, *f.* Thronfolge, *f.* [*B.* Erbfolge, *f. Term.*

Наслíдство, *n.* Folge, Nachfolge,

Наслíдуване, *n.* Nachahmung, *f. Пар.*; 2) das Erben. [(zum Ersatz), dienen.

Наслýгувати, *v. n.* über die Frist

Наслужúти ся, viel, genug dienen.

Наслýхати ся, viel hören, sich satt hören.

Наслýховач, *m. Пар.* Horcher, *m.*

Наслýхувати, *v. n.* horchen, lauschen. [brennen.

Насмалúти, *v. a.* ansengen, an-

Насмáркати, *v. n.* berotzen. [ren.

Насмарувáти, *v. a.* auf-, beschmie-

Насмердíти, *v. n.* vollstänkern, чимóсь.

Насьмівáти ся, насьміхáти ся, насьміхнýти ся, насьмішкóвувати ся з когó jmdn verlachen, höhnen, verspotten, Scherz, Spass-, Spott womit treiben, sich worüber lustig machen.

Насьмíлити ся, *M.* II. 121. *Ст.* sich erkühnen, wagen

Нáсьміх, *m.* насьміхáне, насмíване, *n.* Spott, Hohn, *m.* Gelächter, *m.*

Насьмішúти, *v. a.* zum Lachen jmdn bringen, lustig machen, ergötzen, erfreuen, *Ки.* 117. [nie, *f. Ки.*

Нáсьмішка, *f.* s. Нáсьміх; 2) Iro-

Насьмішкувáтий, *Не.* насьмішлúвий, *Фр. a.* spöttisch, höhnend, mit Hohn.

Насьмішкувáтість, *Не.* насьмішлúвість. -ости, *f.* Spott, *m.* Spottsucht, Spötterei, *f.* [Skeptiker, Satyriker, *m. Б.*

Насьмішник, *m.* Spötter, Lacher, *He.*;

Насьмíяти ся, viel lachen; 2) з когóсь, на щось *Ш.* II. 3. s. Насьмівáти ся.

Насмоктáти ся, sich satt saugen; *sich besaufen. [bepichen, betheeren.

Насмолúти, насмóлювати, *v. a.*

Насмотрíти ся, sich satt sehen.

Насмрóдити, s. Насмердíти.

Насновúдити ся, viel Sonderbares träumen.

Наснувáти, *v. a.* das Garn am Webstuhl aufziehen; weifen, aufwickeln, spinnen.

Насолúти, *v. a.* einsalzen, einpökeln.

Насолíти, *a. n.* salzig werden.

Насóлювање, насóлене, *n.* das Einsalzen, Einpökeln.

Насóхнути. насихáти, *v. n.* antrocknen; *adj.* насóхлий angetrocknet.

Нáспа, *f.* Sandbank; Schuttablagerung, *f.*

Наспáдки, *pl. Cm.* s. Спадщинá.

Наспáк, *adv. Luts.* 121 s. Навспáк.

Наспáти ся, sich satt schlafen.

На-спíв, *Ф.* на-спíл, *adv.* mit-zusammen, in Gemeinschaft, zu gleichen Theilen.

Наспівáти ся, sich satt singen.

Наспíльний, *a.* s. Спíльний.

Наспíти, *v. n.* zur rechten Zeit ankommen, anlangen. [men (viel Holz &).

Насплавлáти, *v. a. ГШ.* aufschwem-

Наспповівáти, *v. a.* zuwehen.

Наспорúти, (-рáти), *v. a.* erwerben, Vorrath schaffen; zulangen, liefern, in Fülle geben, darreichen, *B.*

На-спрáвдї, *adv. Cm.* wirklich.

На-спрóдаж, *adv.* znm Verkauf.

Насрáти, *v. a.* scheissen.

Нáсьріт, -іту, *m.* Werkstück worauf glühendes Eisen durchschnitten wird.

Нассáти ся, sich voll saugen.

Настъ, *f.* Merkmal, *n.*

Настáв, *m. Ф.* (*кол.* 12) Ohrigkeit, *f.* Amt, *n.*? 2) нáстав, Unterweisung, Anleitung, *f.* [stellung (на чиéсь житé &), *f.*

Настáване, *n.* s. Нáстáне; 2) Nach-

Наставáти, *v. n.* entstehen, erstehen, aufkommen; ankommen, eintreten: настаé мíсяць es kommt der Neumond; настáла дорожнúй die Theuerung trat ein; 2) — на когó jmdn drängen, antreiben, — на чиéсь житé dem Leben jmds nachstellen, jmdn zu verderben suchen; — на щось worauf bestehen, halten.

Наставúтельний, *a. K* s. Настáвнúй 2).

Настáвити, наставлáти, настáвлювати, *v. a.* щось комý etw. jmdm entgegenhalten, -strecken; auf etw. richten, ansetzen (горнéць до огнió); stellen, zurechtstellen, -legen (пáстку на мúши); — чóботи die Stiefel über die Leisten schlagen; — когó чим (паном & *P.* I. 59) jmdn als Herrn & aufstellen, wozu machen; voll stellen, besetzen; 2) anweisen, anleiten, anführen, belehren, *He.*; 3) — ся sich darbieten, sich richten, neigen; — на щó auf etw. absehen, sehnlich wonach trachten.

Нáставка, *f.* Aufsatz, Ansatz, *m.* angesetztes Stück, Schicht, *f. Др. ГШ.*

Настáвний, *a.* vorstehend, vorgesetzt, Ober-; 2) belehrend, lehrreich, *Cm.*

Настáвник, *m.* der Vorgesetzte, Vorsteher, Aufseher, Leiter, Führer, Lehrer, *m.*

Наставнúцтво, *n.* Aufseherschaft, *f.*

Настáвниця, *f. K.* Aufseherin, Leiterin, Lehrerin, Führerin, *f.*

Настáвничий, *a.* zum настáвник geh; 2) *K.* s. Настáвний 2).

Наставнúчити, *v. n.* комý jmds Vorgesetzter, Aufseher sein, *Кл.* [len.

Настали́ти, настáлювати, *v. a.* stäh-

Настáлювање, *n.* das Stählen; 2) der gestählte Theil der Axt, *M.*

Нáстане, *n.* das Werden, Aufkommen, Erscheinen, *n.* Genesis, *f.* — сьвíта Erschaffung der Welt, *f.*

Настанíвка, *f.* s. Нáдгичка.

Настановúти, настановлáти, *v. a.* voll stellen, setzen; 2) когó чим — aufstellen, ernennen.

Настáрчити, & s. Настáчити.

Настáс, *m.* Anastasius.

Настáся, Нáстя, Нáстка, Настýня (-ýся), *f.* Anastasia.

Настáти, *v. n.* s. Наставáти.

Настáчити, (-áти), настатчáти, *v. a.* liefern (nach Bedarf), verschaffen, zukommen lassen; 2) *v. n.* ausreichen.

На-стéж, на-стежí, *M.* на-стежíнь, на-стежíр, *adv.* sperrweit, angelweit, weit offen, weit-, breitaufgerissen.

Настели́ти, настéлювати, *v. a.* belegen, bedecken, überdecken; bestreuen (соломи), ausbreiten.

На-степкý, *adv. Ч.* III. 187 auf dem offenen Steп, unter freiem Himmel.

Настигáти, настигнýти, *v. n.* rechtzeitig, noch zur rechten Zeit ankommen. anlangen, thun; aufkommen; reif werden; 2) *v. a.* s. Наздогнáти.

Настигáтор, *m.* Instigator, Aufreizer, Antreiber, *m.* [s. На-стéж.

На-стижíр, на-стїж, *Кч.* 222, *adv.*

Настúлување, *n.* Art glatte Leinenstickerei. [sticken.

Настúлувати, *v. a.* glatt und voll

Настúнути, (-úгн-), *v. n.* allmälig frieren, kalt werden (*Фр.*).

Настúрити ся комýсь, *He.* jmdm überdrüssig, langweilig, unerträglich, werden.

Настúчи, *v. n.* s. Настигáти.

Настíбати, *v. a.* s. Стíбати.

Настíйка, *f.* s. Настóйка.

Настíйливий. *a.* standhaft, beharrlich, energisch. [Stroh.

Настíлка, *f.* Art Dachdecken mit

На-стíлько, *adv.* so viel, in dem Masse; на-стíлечко, *dim.* nur so kleinwinzig.

Настíльник, *m.* Tischdecke, *f.* Tischtuch, *n.*; 2) Hochzeitkuchen, *m. R.* 125.

I. Нáстка, *f.* s. Настáся.

II. Нáстка, (гáстка), *f.* Stück Leder od. Holz zum Feststemmen, (-schlagen) des Leistens, *n.*

Настоб'óрчити, (-бýрчити), настовбýрчити, *v. a.* steif, straff ansetzen, aufstellen, aufrichten, sträuben, nach oben spreizen. [чити, *Левч.*

Настовпýжити ся, s. НастоpóНастóйка, настоїванка, *f.* Aufguss, Art gewürzter Brantwein, Gewürzliqueur.

Настойчúвий. *a. Зг.* s. Настíйливий.

Настолóчити, *v. a.* s. Наздоптáти.

Насторожáти, (-úти), *v. a.* bereit aufstellen, zurichten, bereit halten; — нóги die Füsse zum raschen Lauf richten, spannen *P.* I. 16; 2) — ся scharf achthaben u. wachen, aufpassen *M.* III. 55.

Насторóньский, *a. Ф.* s. Сторóньский.

Насторóчити, (-óрчити), настороши́ти, *v. a.* vorstrecken, vorrecken, ausspreizen; — ýха die Ohren spitzen; — ся *He.* sich aufrichten, die Spitze kehren.

На-стóрц, на-стóрч, *adv.* aufgerichtet, mit der Spitze nach oben umgestürzt.

Настóювати, *v. a.* — горíвку aufgiessen auf Gewürz, infundieren, würzen, *vgl.* Настóйка; 2) s. Настóяти.

Настóя, *f.* Instanz, *f.* ток настóй Instanzenzug, *m. Term.*

Настóяний, *a. Ko.* 92 aufgegossen; -і чобóти geleistete Stiefeln, на єднó правúло — über einen Leisten geschlagen, von einerlei Art.

Настóяти, *v. n.* на що worauf bestehen, dringen, s. Настaвáти 2); — ся viel stehen, sich müde stehen.

Настоя́щий. *a.* eigentlich, echt, *Пар.*

Настоя́щина, *f. K* s. Теперíшність.

Настрáмкати, *v. a.* viel hineinstecken.

Настрáшити, *v. a.* schrecken, jmdm Schrecken einjagen; — ся erschrecken, sich entsetzen.

Нáстремок, нáстромок, *ГШ.* -мка, нáстрім, *m.* — сíна Fuder Heu, *n.* kleine Fuhre nur leicht aufgeladen.

Настрéнчити, *v. a. He.* s. Настрóчити 1). [gewisse Menge scheren.

Настриráти, настри́чи, *v. a.* eine

Настрикнýти, *v. a.* aufspiessen, aufsetzen, *He.* [Stimmung, *f.*

Нáстрій, -óю, *m.* настрóєнє, *n.*

На-стрімголóв, *adv.* s. Стрімголóв.

Настрíлити, *v. a.* *кого́ на щось bereden; настріля́ти viel zusammenschiessen.

Настрíльник, *m. Ст.* Geschoss, *n.* Nagel, *m.* Spitze des Geschosses, *f.*

Настрітúти, *v. a.* (*B.*) s. Нарáїти.

Настроїти, настрóювати, *v. a.* in Menge bauen; 2) stimmen (e. Instrument); 3) jmdn anhetzen, abrichten, vorbereiten. [вúло) *B.*

Настрóми, *pl.* Stiefelholz, *n.* (пра-

Настромúти, настрóмлювати, *v. a.* aufstecken, auf-, ansetzen.

Настрóчити, *v. a.* на кого́ gegen jmdn richten, anhetzen, aufwiegeln; 2) s. Нарáїти; 3) Zeilen setzen (vom Schreiben); 4) — ся *R.* 106 sich bereit machen zum Haschen, Springen &, s. Навáжити ся, насторóчити. [hobeln.

Настругáти, *v. a.* viel zuschneiden,

Настудúти, *v. a.* kalt machen, abkühlen, erkälten.

Нáступ, *m.* Aufeinanderfolge, Reihenfolge, Ordnung, *f. B.*; 2) das Anrücken Angriff, *m. ГШ.* нáступом, *adv.* angriffsweise. *Пар.*

Наступáти, наступúти, наступувати, *v. n.* auf etw. mit Füssen treten; 2) на кóго auf, gegen jmdn anrücken, losgehen, auf jmdn dringen; anbrechen; — на чиюсь честь jmds Ehre anrühren, на чиє́сь житé dem Leben jmds nachstellen; 3) по кім, по чім nachfolgen, folgen, erfolgen. [*Пар.*

Наступлúвий, *a.* offensiv, Angriffs-

Наступúний, *a.* nachfolgend, kommend, *Гуц.*; 2) angreifend, — óій Angriffskrieg, *m. Пар.*

Наступúник, наступóвець, -вця, *ОП. m.* Folger, Nachfolger, *m.*

Наступ|ница, *f.* Nachfolgerin, *f.*
Наступ|ність, -ности, *f. Лд.* Folge, Consequenz, *f.*
Наступ|ство, *n.* Reihenfolge, Succession, Nachfolge, *f. Пар.* [paeolum majus).
Наступ|рция, *f.* spanische Kresse, (Tro-
Наступча́ти, наступка́ти ся, viel oltern, pochen.
На́стя, *f.* s. Наста́ся.
На́стяг, *m.* das Schnüren; зо́плети а — Schnürdraht, *m.* [Sammeln.
Настя́ганє, *n.* das Zusammenziehen,
Настяга́ти, *v. a.* zusammenziehen, schleppen, sammeln; 2) schnüren.
Насука́ти, насу́кувати, *v. a.* s. Суа́ти, fertig zwirnen.
Насули́ти, *v. a.* s. Наоби́ця́ти.
Насу́нути, насува́ти, *v. a.* schieen, stossen; — капелю́х на о́чи den ut auf die Augen drücken; — ся in enge sich aufschütten, rutschen; heanziehen, -brechen; *nahe kommen, einllen: насува́є ся га́дка etc.
Насупи́ти, насупля́ти, *v. a.* чоло́, ро́ви und — ся die Stirn runzeln, die raunen niederschlagen, sauer, finster, ürrisch aussehen; schmollen; sich trüen, sich wölken (vom Wetter, Himmel).
На-су́проти(в), *praep.* mit dem enit. gegen, s. Про́ти(в); gegenüber; - чого́ говори́ти in Aubetracht worauf rechen, dem gegenüber —. [вля́ти ся
Насупротивля́ти ся, s. Супроти-
На-су́хо, *adv.* trocken; *ohne was trinken.
Насуши́ти, насу́шувати, *v. a.* viel ocknen; * — собі́ го́лову s. Суши́ти.
Насу́щний, *a.* zum Dasein, zum eben nothwendig, gehörig; alltäglich, *Зг.*
Насу́щник, (-су́шн-), *m.* Alltagseise, alltägliche Nahrung; Stück Brot; las Fortkommen, *Ст.*
Насуяти́ти ся, s. Суяти́ти ся.
На-так-до́вго, *adv.* auf solange.
Натакмя́ти, *v. a. У.* s. Натокми́ти.
Ната́ль, *m.* Anatol.
Ната́лка, Ната́ля, *f.* Natalia.
Натанти́рити, *v. КС.* (82) V. 354 Набро́їти.
Натасува́ти, *v. a.* einstopfen, -legen.
Ната́чка. *f. Зак.* s. На́тикт. [gehen.
Ната́яти, *v. n.* viel schmelzen, zer-
Натвори́ти, *v. a.* viel schaffen, zubereiten, verursachen.
На́те, s. На II. *Łoz. gr.* 128.
Натє́вкати ся, натє́мляґати ся, s. Нажє́рти ся.
На-тепе́рь. *adv.* für jetzt, vorderhand.
Натеремко́ті́ти, s. Теремкоті́ти.
Натерпі́ти ся, viel leiden, ausstehen, erdulden. [намня́ти.
Натерпу́жити, *v. a.* § s. Натє́рти,
Натє́рти, натера́ти, (-ира́ти), *v. a.* einreiben, zerreiben.
Натеса́ти, натї́сувати, *v. a.* viel zuhauen, zuschneiden.
Натечи́, *v. n.* s. Натїка́ти.
На́ти, *v. a.* s. Зна́ти *Ог.* 91; 2) s. На II.
Натика́н, *m. Кух. Ос.* (61) XI. 27.?
Натика́ти, *v. a.* s. Натква́ти.
На́тикт, *m. gew. pl. Гол.* Wink, *m.* Hinweisung, Spur, *f.* Anzeichen, *n.*
Натина́, *f.* натине, *n. coll.* Blätter einer Staude, des Gemüses; 2) Zauberkraut, *n.*; 3) s. Лобода́.
Натина́ти, *v. a.* s. Ната́ти.
Натини́на, *f.* vorjährige Wolle im Frühjahr geschoren.
Натира́ч, *m.* Reiber, *m.*
Натирхати. натирхувати. (-те́рх-), *v. a.* aufladen, laden, bepacken.
На́тис, на́тиск, *m.* Druck, Drang, Anprall; Nachdruck, *m.*
Натиска́ти, натисну́ти, *v. a.* aufdrücken, hineindrücken, einpressen; на кого́ auf jmdn dringen, jmdn urgieren.
Нати́сливий, *a.* gewaltsam, gewaltthätig.
Натиха́ти, *v. a. Ст.* den Gedanken eingeben, einhauchen, s. Натхну́ти.
На́тичка, *f.* s. На́дтичка, на́дшивка.
Натїка́ти, *v. n.* hineinfliessen, -regnen.
На-ті́лько, s. На-сті́лько [schatten.
Натїни́ти, *v. a.* schattieren; be-
На́тїнка, *f.* Schattierung, *f.*
На́тїнок, -нка, *m.* Schattenriss, *m.*
На́тїс, -есу, (-їсу), *m.* Einschnitt, Anschnit, *m.*
Натїсувати, s. Натеса́ти.
На́тїчка, *f.* Riemen in die остро́ки eingezogen, *m.* [genugsam ergötzen.
Натїшити ся, sich satt freuen, sich
Наткáти, *v. a.* fertig weben.
Наткну́ти, *v. a.* ein- stecken; aufspiesssen (*praeter.* натóк); 2) *v. n.* und

— ся на кого́, на що auf jmdn, worauf stossen, über jmdn stürzen; *anspielen, hindeuten, erwähnen.

Нáтовк, *m.* Quetschwunde, *f.*

Нáтови, *m.* Gedränge, *n* Schwarm, *m.* dichtes Drängen; — слів Wortschwall, *m. Нар.*

Натовпи́ти ся, sich zusammendrängen.

Натовсти́ти, *v. a. Фр.* mit Fett beschmieren.

Натовчи́, натовка́ти, *v. a.* klein stossen, zerstossen; viel stampfen; zerschlagen, zerbrechen; *кому́ щось в го́лову einbleuen, einprägen.

Ната́ка, *f. coll.* Nüsse von den Mäusen & für den Winter zusammengetragen.

Натокми́ти, *v. a.* s. Намісти́ти; * — собі́ сьвіта s. Дороби́ти ся чого́сь; 2) begreifen, verstehen.

Натоло́че, *n.* zertretener wüster Platz.

Натолочи́ти, *v. a.* viel zertreten, zerstampfen; viel feststampfen.

Натоми́ти, *v. a.* ermüden; — ся genug müde werden.

Нато́мість, *adv. Не.* statt, anstatt.

Натомі́стник, *m. ОІІ.* s. Намі́стник.

Натопи́ти, нато́плювати, *v. a.* eine gewisse Menge schmelzen; 2) einheizen; 3) ersäufen. [Chrysomela populi)

Натополи́к, *m.* Pappelnblattkäfer, *m.*

Нато́птува́ти, нато́пкувати *Н.* 141. *v. a.* vollstopfen, -stampfen, pfropfen; *нато́птуваний, *a.* untersetzt, gedrungen.

Наторо́чити, *v. a.* s. Торо́чити.

На-тот ду́х, *adv.* s. На-ду́х, *Оз.* 116.

На то теж, *adv.* und dazu noch, überdies *Ш.* I. 226; eben, just, gerade II. 237.

Наточи́ти, нато́чувати, *v. a.* anzapfen; genug zapfen; 2) viel drechseln; schleifen, wetzen.

Нато́шник, *m.* Pfefferminze, *f.* (Mentha piperita). [wand, *Gr.* 24. *vgl.* Ната́ря.

Ната́ра́. *f.* das befransete Ende der Lein-

Натра́ва. *f.* Giftbissen, *m.* [wehr, *f. Шіс.*

Натра́вка, *f.* Pfanne am Schiessge-

Натра́фити, (-а́пити), *v. a.* antreffen, auf etw. stossen.

На́трій, *m.* Natrium, *n.* [anschütteln.

Натрі́пати, *v. a.* recht viel klopfen,

Натрі́скати ся, §. sich satt anfressen.

Натроїти, *v. a.* viel vergiften.

На́труд, *m.* Eiter, *n.* Geschwulst, *f.*

Натруди́ти, *v. a. Ст.* ermüden; — ся sich viel Mühe geben: коло чо́го́, над чим.

Натрудова́тїти, *v. n.* aufgetrieben, aufgedunsen werden; 2) räudig werden (*B.*). [Sargtuch, *n.* Sargdecke, *f.*

Натру́мник, (-у́нник, -у́вник), *m.*

Натруси́ти, натру́шувати, s. Натрясти́. [Wischer, *m.*

На́труска, *f. Кв.* 182 Rüge, *f.* Tadel,

Натру́та, *f.* Zwang, Stoss, Schub, *m.*: з натру́ти, не зо свої́ во́лї.

Натру́тство, *n. T.* Zudringlichkeit, Impertinenz, *f.* [aufdringen.

Натру́чувати ся кому́ jmdm sich

Натрую́дити (натрою́-), *v. a.* кому́сь щось bösen Rath geben; hetzen.

На́тря, *f.* Partie Gespinstes auf dem Webstuhle, *f.*

Натрясти́, натряса́ти, *v. a.* schütteln, ab-, herunterschütteln; rütteln; 2) auf-, bestreuen.

Натру́га, *f. Гл. б.* 38 Anstrengung, Spannung, Ueberspannung; Mühewaltung, *f. Фр.*

На́тугом, на-тузї́, *adv.* gespannt, in Spannung, gefasst: бу́ти, трима́ти ся на-тузї́.

Натужи́ти ся, (натужжи́ти ся *Н.* 269) sich anstrengen, *Фр.*; *v. a.* натужувати, anstrengen, *Фр.*; 2) — ся s. Тужи́ти.

Натужний, *a.* angestrengt.

Натума́нити, *v. a.* у кого́ щось erschwindeln. [nesart, *f.* Gemüth, *n.*

Натура, *f.* Natur, *f.* Natureli, *n.* Sin-

Натура́льний, *a.* -а́льність, *f.* & s. Приро́дний.

Натурити ся, störrig, launig werden.

Натурка́ти, *v. n.* plappern, klappern.

Натурщик, *m.* натурщиця, *f.* der (die) als Modell zum Abzeichnen dient, *К.*

На́тха, *f.* das vom bösen Thiere, vom Zauberer Angehauchte (ein Getränk &); 2) Asthma, *n.* Athembeschwerde, *f.*

На́тхнене, *n. К.* Eingebung, Begeisterung, *f.* [gebeu *Ш.* II. 237.

Натхну́ти, *v. a.* einhauchen, ein-

На́-тще, — се́рце, на тощака́, *adv.* nüchtern, ohne gegessen od. getrunken zu haben, eig. auf leeren Magen, *Оз.* 116.

Натю́! *int.* komm her! Lockruf des Hundes. [ка́ти.

Натюкну́ти, *v. a. Кч.* 127 s. Натя-

Натягáвка, (-гáнка, -гáчка), *f.* Gummi elasticum.

Натягáти, натягнýти, *v.a.* anziehen, spannen, aufziehen (струнý), straff spannen; — рýку, нóгу einrenken; 2) *кого́ за що jmdm etw. anhaben, jmdn rügen, zur Rede stellen; 3) — ся sich recken; *sich zieren, spröde thun.

Натягáч, *m.* Reck-, Sperrholz der Schuster, *n.*; 2) *Bein.* des Wolfes; 3) Paris quadrifolia; 4) Silene noctiflora; 5) —, нáтяж Ranunculus lingua.

Нáтяк, *m. gew. pl.* натякú *Ч.* II. 561. *H.* 110 s. Нáтикт.

Натякáти, натякнýти, *v. n.* на що, про що auf etw. anspielen, worüber leise Anspielung, Erwähnung machen, über etw. ein Wort fallen lassen.

Натúти, *v. a.* an-, ein-, umhauen; 2) in Menge schneiden, fällen.

Наувíрити ся, langweilig werden, zuwider sein, s. Навíрити (ся).

На-удáчу, *adv. Гр.* aufs Gerathewohl.

Науди́ти, *v. a. Wgr.* 149 angeln.

На-ýзбіч, *adv. K.* von der Seite, an der Grenze.

На-узкрáй, *adv. K.* am Rande.

Наýка, (*d.* наýчка), *f.* Lehre, *f.* Unterricht, *m.* Wissenschaft, *f.* в наýку zur Warnung.

Науковий, *a.* wissenschaftlich.

Науковíсть, -ости, *f.* Wissenschaftlichkeit, *f. BE.*

Наýм, *m.* Nahum.

На-умíр, *adv. Mi.* II. 135 zu Tode, vernichtend; 2) s. На-вмíр.

Наумовля́ти, *v. a. Ф.* bereden.

На-упáд, *adv. Кн.*? s. На-вмíр.

Наýськати, *v. a.* §. s. Наустúти.

Нáуст, *m. K.* наýщене, *n. Ру.* Anreizung, Anstiftung, Aufhetzung, *f.*

Наустúтель, *m.* Anstifter, Antreiber, Aufhetzer, *m.* [ben, anstiften, aufhetzen.

Наустúти, наущáти. *v. a.* antrei-

Наýтка, *f.* Leistenleder beim Schuh, *n.*

Научáти, научúти, *v. a.* lehren, belehren, unterrichten; тóє менé вже научúло ich bin schon gewitzigt; 2) — ся erlernen, gelernt haben.

Наýчний, *a. OH.* s. Наукóвий.

Наýщник, *m.* наýшниця, *f. Ко.* 126 Ohrenbläser, *m.* -in, *f.*

Нафарбýвати, *v. a.* färben.

Нáфта, *f.* Naphtha, *n.*, *adj.* нафтяни́й, нафтóвий. [Erdwachs).

Нафтíвка, *f.* Naphthakerze, *f.* (aus

Нафтúр, *m.* Naphthahändler, -exploiteur, *m.*

Нахáба *f. K.* нахáбство, *n. T.* s. Нáпасть.

Нахапáти, *v. a.* viel erhaschen, -schnappen, rauben, stehlen. [sauber.

Нахарапýтний, *a.* schmutzig, un-

Нахáркати, *v. a.* bespucken.

Нахвáбрити, вус, *KC.* (83) VII. 501 schwärzen, wichsen.

Нáхвалка, *f.* s. Пóхвалка, Drohung mit Prahlerei, Grossthuerei, *f. Б.*

Нахвалúти ся, prahlen, grossthun, *P.* I. 202; laut u. entschieden ansagen *M.* II. 116, androhen; 2) sich berathen *P.* I. 29.

Нахватáти, *v. a.* s. Нахапáти; напхапáти; нахватúти ся *M.* II. 151 in die Hände, unter die H. kommen. [tel, *m.*

Нáхвостень, -тня, *m. K.* Damensat-

Нáхил, *m.* нахúльність, -ости, *f.* Hinneigung, Neigung, Tendenz, Richtung, *f.* Zug, *m. He. Ган.*

Нахилúти, нахиля́ти, *v. a.* hin-neigen, beugen; — ся sich hinneigen.

Нáхилки, (-илцї), в нáхилку, *Левч. adv.* sich hin überbeugend, s. überbeugend.

Нахúльний, *a.* geneigt.

Нахúльцем, *adv.* s. Нáхилки; 2) aus Gewohnheit, aus Neigung *Oc.* (61) XII. 102.

Нахитáти, s. Хитáти.

Нáхід, -оду, *m.* Einwanderung, *f.* Einfall, *m. Св.*; 2) Fund, *m. Зг.* 3) —, нахíдок -дку, *m.* z. B. — з чобíт das Tragen, Benutzung auf eine gewisse Zeit.

Нáхідка, *f.* das Betreten, Begegnung, *f. M.*; 2) Fund, *m.* Erfindung, *f. Бор.*; як — wie gefunden; 3) s. Нáхід(ок) 3).

Нахлептáти ся, нахлестáти ся, sich satt schlürfen.

Нахлúпати ся, einschlucken, einziehen: — вíтру; 2) s. Хлúпати.

Нáхлипка. *f.* Ventil, *n.*

Нахлíбник, *m.* Kostgänger, *m.*; *adj.* нахлíбницкий (звúчай *M.*+*Б.* 122).

Нахлíбниця, *f.* Kostgängerin, *f.* горíвка — невóлї *Oc.* (61) XII. 101, Genossin, *f.*

Нахмалювáти, *v. a.* s. Нагатля́ти.

Нахмáрити, *v. a. Кн.* 238 Wolken sammeln, W. aufziehen; — чим W. bilden.

Нахмýрити, *v. a.* чоло́ und — ся

die Stirne runzeln, ein finsteres Gesicht machen, sich umwölken. [düster.

Нахму́рний, *a. Ко.* 430 umwölkt,

Наховáти, *v. a.* recht viel aufbewahren, verwahren, verbergen.

Наховстáти, *v. a.* коня́ dem Pferde das Gebiss anlegen, es zäumen; 2) нахóвстати, *v. a.* derb schlagen.

Нахóвсте, *n.* das Gebiss im Zügel.

Находи́ти, *v. n.* s. Найти́ u. — ся; herankommen *Ке.* 381; — ся sich müde gehen, viel gehen, коло кого́ viel jmdn pflegen, sich um jmdn viel Mühe gehen.

Нахóдище, *n. Пол.* Fundort, *m.*

Нáходка, *f. H.* 115. 117. s. Нáхідка 2).

Нахóжий, *a.* aus der Fremde herankommend, auswärtig; zu Besuch kommend, *M.*

Нахóпити, нахопля́ти, *v. a.* hastig auf sich etw. nehmen, raffen; 2) — ся на кого́ *C.* I. 54 auf jmdn herfallen, dringen, stossen; *b*) s. Вихопити ся; день нахопля́е ся *M.* I. 100 der Tag bricht an.

Нахорóшити ся, *E.* (*Пр.* VI. 587) zornig, leidenschaftlich werden.

Нахорувáти ся, viel kränkeln, lange krank sein. [sam, dreist, plötzlich.

Нáхрáпом, *adv. Левч.* heftig, gewalt-

Нахурувáти ся, seine Fuhre beladen, sich befrachten, *Шс.*

Нáхух, *m. Пар.* нахýхане, *n.* Anhauch, *m.* das Anhauchen, Anhauchung, *f.*

Нахýхати, *v. a.* anhauchen, voll hauchen. [ritzen, *Пол.*

Нацарáпати, *v. a.* zerkratzen, an-

Нáцийонáльність, -ости, *f.* Nationalität, *f.*; *adj.* нацийонáльний, national; s. Нáродний &.

Нáция, *f.* Nation, *f.* [seihen, voll zapfen.

Нацїдúти, нацїджувати, *v. a.* viel

Нацїлúти, нацїля́ти, *v. a.* стрілý на що *Фр.* das Geschoss worauf richten, mit dem G. zielen; — ся на кого́ auf jmdn zielen, abzielen, anlegen, aufs Korn nehmen; zu treffen suchen, *He. P.* I. 142, s. Навáжити ся на щось. [küssen.

Нацїлу áти ся, sich recht satt

Нацькувáти, *v. a.* §. s. Наустúти.

Нацупúти, *v. a.* §. s. Натягнýти *ВГ.* 138.

Нач? = нáщо, wozu? *Ог.* 214.

Нача́л, *m. M.* начáло, *K.* нача́льство, *n.* Obrigkeit, Behörde, Oberherrschaft, Regierung; *coll.* die Oberen, Vorgesetzten, Beamten, *pl.*

Нача́льний, *a.* — вождь Oberbefehlshaber, *m. Мог.* нача́льницкий, *K. Фр.* нача́льний, *a.* oberbehördlich, Magistrats-, eines Oberhauptes, e. Anführers (dem geziemend), Vorsteher-.

Нача́льник, *m.* der Vorgesetzte, Obere, Vorsteher, Vorstand; Befehlshaber, Anführer, *m.* [berin, *f.*

Нача́льниця. *f.* Vorsteherin; 2) Urhe-

Нача́льствувáти, *v. n.* die Oberherrschaft führen, den Oberbefehl haben.

На-чáс, на-часóчок, *adv.* auf kurze Zeit.

Нача́тє, *n. Зг.* Anfang, *m.*

Нача́ти, *v. a.* s. Начинáти; *ptc.* нача́тий angefangen.

Нача́ток, -тку, *m.* Anfang, *m.*; 2) das Vorhaben, Unternehmen, *Шл.*

Начахóлити, *v. a.* s. Наруóáти (хворосту́) *B.* [lyciflorae).

Нача́шні, *pl.* Kelchblütige, *pl.* (Ca-

Начванúти ся, übermässig sich selbst loben, prahlen. [Ненáче, *Ог.* 210.

Нáче, *coll.* gleichsam, gleichwie, wie, s.

На-чеку́, *adv.* auf der Wacht. *Зак.*

Начепúти, начепля́ти, *v. a.* ansetzen, -heften, -haken; aufstecken; 2) — ся * на когóсь jmdn mit scharfen Worten mitnehmen. [blähen; *zornig werden.

Начепу́рити ся, sich drollig auf-

Начервúти, *v. n.* s. Червúти. [(*B.*)

Начеремшúти, *v. n.* in Fülle geben

Начерéник, *m.* Säulenglöckchen, *n.* (Epistylis).

Нáчерк, *He.* нáчерт, *m.* Zeichnung, *f.* das Zeichnen; Abriss, Grundriss, Entwurf, *m.* Construction, Aufnahme einer Zeichnung, *f.*

Начеркáти, *C.* I. 163. начертáти, (-тúти), *v. a.* ver-, aufzeichnen, den Grundriss, den Entwurf machen; darstellen, reissen, entwerfen *Др. с.* 94. construieren.

Начéрпáти, начéрти, (-черý, -черéш), *v. a.* voll schöpfen, anfüllen.

Начéрти, (-чрý, -чрéш), *v. a.* die Rinde abschälen, entrinden.

Начесáти, начісувати, *v. a.* aufkämmen; 2) hecheln. [(ся) 3).

Начидáти ся, (*Фр.*) s. Нащадúти

Начимсáти, начимхáти, s. Намúкати (*B.*).

Начинáтель, *m. У.* Urheber, Initiator, *m.* [inchoativ.
Начинáтельний, *a. Гол. гр.* 132
Начинáти, *v. a.* anfangen, beginnen.
Нáчинє, *n.* Gefäss, Geschirr, *n.*; 2) *coll.* Werkzeuge, Instrumente, das Geräth eines Handwerkers, Webers &.
Начинúти, начинáти, *v. a.* s. Наробúти *Кч.* 199; 2) когó дýрнем zum Narren machen, foppen; 3) anfüllen, füllen (mit dem Füllsel); 4) mit dem Bastsiebe viel Getreide dh Kreiseln reinigen.
Нáчинка, *f.* Füllsel, Füllsen, *n.*; 2) gefettete Maispolenta.
Начипúти, (-чíп-), s. Начепúти.
Начислúти, начисля́ти, *v. a.* aufzählen, rechnen.
Начиснíти ся, s. Набíдúти ся.
Начúтаність, -ости, *f.* Belesenheit, *f. Пар.*
Начитáти, *v. a.* aus-herauslesen, *Ш.* I. 59; — ся viel lesen; начúтаний, *a.* belesen.
Нáчівка, *f.* s. Нáтичка. [лок.
Нáчілок, -лка, *m. Пар.* s. Причó-
Нáчолко, *n.* Stirnblatt, *n.* Stirnriemen, *m. Пар.*
Начорнúти, *v. a.* schwärzen.
На-чóрта! zum Teufel! = до чóрта.
Нáчоси, *pl.* Scheitelhaare, *pl.*
I. Начувáти, *v. n.* s. Ночувáти.
II. Начувáти, *v. a.* und — ся horchen, lauschen, wachen, Acht haben.
На-чýдо, *adv.* начýдний, *a. Ч.* V. 775 zum Erstaunen, wunderbar.
Начýдувати ся, sehr staunen, viel bewundern: над чим, sich wundern.
Начхáти, *v. a.* spucken *Ш.* II. 261.
Наш, нáша, нáше, *pron.* unser, der (die, das) unsrige; 2) *N.* des Buchst. H.
Нашатúр, *m. gr.* Salmiak, *m.*
На-швидкý, *adv.* in der Eil, unverzüglich, *Ш.* II. 221. [ches Zureden.
Нáшепт, *m.* das Zuflüstern, heimli-
Нашептáти, нашéптувати, *v. a.* zu-einflüstern, zulispeln, eingeben *Ш.* I. 57 (vom Monde als Gedankenfreunde); besprechen, dh Worte bezaubern.
Нашибáти, нашúбнути, *v. a.* когó jmdn befallen. [Fallsucht, Epilepsie, *f.*
Нáшибка, *f.* hinfallende Krankheit,
Нашúбоватий, *a.* launig, mit Schrullen, *Фр.* rappelköpfig.
Нашúванка, *f.* Art Muster der Leinenstickerei. [annähen; viel nähen.
Нашивáти, нашúти, *v. a.* auf,
Нáшивка, *f.* angenähetes Stück Leinwand (an der Schulter des Hemdes).
Нашúйний, *a.* Hals-.
Нашúйник, нашúльник, (-шéй-, -шель-), *m.* Halskette, Deichselkette, *f.* Deichselriemen, *m.*; 2) * der auf dem Nacken sitzt, Zwingherr, Aufseher, *m.*
Нашúйок, -йка, *m.* Halsbinde, *f. Пар.*
Нашинá, *f.* das Heimische, unser Heimatliches, *МШ.*; Inland, *n. adj.* нашúньский, s. Нáський.
Нашкóдити, *v. n.* кому́ jmdm Schaden bringen; Sch. anrichten, Unfug treiben.
Нашлéць, -éлця, *m.* Ankömmling, *m. Пар.* [Ohren spitzen *Ш.* I. 49.
Нашорóшити, *v. a.* — ýха die
Нашпилúти, нашпúлювати, *v. a.* (auf eine Stecknadel) aufstecken, -spiessen.
Нашпíґувáти, *v. a.* mit scharfen Spitzen, Nadeln & besetzen, spicken, spiessen, stechen, *Кч.* 241 vollspicken.
Наштукотвóрити, *v. n. Пр.* V. 411 böse Streiche spielen.
Наштукувáти, *v. a.* anstückeln.
Нашукáти ся когó (чогó) viel, recht lange suchen. [2) viel brausen.
Нашумíти, *v. n.* viel schäumen;
Нашурубýрити, *v. n.* viel Unfug treiben, böse Streiche spielen.
Нáщад, *Зар.* (*pl.*) нáщадок, -дку, *m.* нáщада, *f.* Anfang, Ursprung, *m.* Abstammung, *f.*; 2) das Erübrigte, Ersparniss, *f.* Ueberrest, Vorrath, *m.* Hab' und Gut, *K.* до нáщаду, до нáщади, von Grund aus, gänzlich; з-нáщада сьвíта von Uranfang der Welt.
Нащадúти, *v. a.* хлóпця жíнцї einen Knaben dem Weibe erzeugen; 2) viel sparen, ersparen, zusammenlegen; 3) — ся seinen Anfang nehmen, aufkommen; zur Welt kommen wollen; на сьвíт — aufkeimen (*Фр.*).
Нащáдний, *a.* von der Nachkommenschaft, erblich, *Пс.*
Нащéка, нащóка, *f.* Werkstück beim Jochdeichsel, s. Протúка; Riegel beim чéтвернь, *m.*
Нащепúти, (-щíп-), нащéплювати, *v. a.* деревúну mit einem Edelreis bepfropfen, veredeln; детúну, (детúнї

вíспу) ein-impfen.

Нащи́пáти, *v. a.* ab-pflücken; 2) kneipen; 3) spalten (щiпкú).

Нáщит, до нáщиту, *T.* s. Нáщад.

На-щó, wozu; 2) на що — —, да і те (то), на що вже, нáщо — — оджеж і wie sehr (es) auch, wie wohl auch, wie wohl — — so doch, dennoch — *Гр. Бор.*; ohnegleichen.

Нащýрити, *v. a.* ýши s. Нашорóшити; — ся на щось einer Sache auflauern.

Наю́дити, *v. a.* § s. Наустúти.

Наю́рити ся, zornig, aufgebracht, böse werden, schmollen.

На-я́ві, *adv. Ф.* in Wirklichkeit.

Наялóзити, *v. a.* aufschmieren, Unrath anhäufen. [купúти, *Зак.*

Наямли́ти, *v. a. Мак.* I. 20 s. Наймúти.

Ная́рювати, *v. a.* на скрúпцї „козакá“ passende Töne aufsuchen u. componieren *Oc.*(61) XII.101.*vgl.* s. Нарáїти.

Не, *Partikel.* der Negation: nicht; in Zusammensetzungen: un-; ohne, miss-los; *Mi.* II. 353—358; IV. 170—195; *Oz.* 208—216; den Begriff verstärkend *Mi.* II. 354. *Wgr.* IX.; 2) = немá ist nicht da *Фр.*

Не-абúяк, *adv. Mop.* nicht schlechtwegs, nicht gemein. [*adv.* s. Незáбавки.

Небáвком, нéбавцї, *Фр.* небáвом, *Мх.*

Небагáто, (-áцько), (*d.* небагáтечко, *adv.* nicht viel. [chig, wortkarg.

Небалакли́вий, *a.* nicht gesprä-

Небáчний, & s. Необáчний &.

Не-без-дíю, *adv.* nicht umsonst.

Не-бéз-май, непобéзмай, *adv.* leider!

Небезпéка, *f. Св.* небезпечéньство, *n. ГШ.* Gefahr, *f.*

Небезпéчний, *a.* gefährlich.

Небезпéчність, -ости, *f.* Gefährlichkeit, *f.* [ungegründet.

Небезпідстáвний, *a. ВБ.* nicht

Небезсúлий, *a.* nicht ganz schwach.

Не-бéз-тóго, *adv.* — що wohl auch, es ist wohl anzunehmen, dass —.

Небесá, *pl.* s. Нéбо. [*a.* himmelblau.

Небесносúнїй, *B.* небéський (*B.*).

Небéсний, *a.* Himmel-, himmlisch.

Небилúско, *n. N.* e. Berges.

Небилúця, (-бел-), *f.* Unding, *n.* Fabel, Mär, Anekdote, *f.*

Небилúчити, *v. n.* fabeln, faseln, albernes, eitles Zeug sprechen.

Небилúчний, *a.* (*adv.* небелúчно *TP.* 5) märchenhaft, fabelhaft, mythisch.

Нéбить, *f.* Unannehmlichkeit, *f.*

Нéбi, *conj.* s. Нiбú. [бір *IГ.*

Нéбiж, -жа, *m.* Neffe, *m.*; 2) s. Нéбiжка, (*d.* небíжечка), небíжчиця, (-бжчиця *M.*) die Verstorbene, Gottselige.

Небíжчик, (*d.* небíжчичок), *m.* der Verstorbene, der Selige *Mi.* II. 356.

Нéбiй, -оя, *m.* der Furchtlose *Ч.*I.270.

Небíйсь, нéбiсь, *IГ. adv.* ist nicht zu befürchten, wohl, vielleicht.

Нéбір, *m.* небíрка *f.*(*B.*) s. Небóг, небóга, неборáк. [greifend; *vgl.* Не-вмкúй.

Небíрчий, *a. H.* 235 nicht gut zu-

Небíсся, *n. Ф. coll.* s. Нéбо, небесá.

Небíшка, небíщик, s. Небíжка &.

Нéбо, *n.* (*pl.* небесá). Himmel, *m.*

Небовúд, *m. Ф.* s. Небосклóн.

Небовúсь, *f.*? *Б.* (*Пр.* VI. 526) *pl.* Wolken, *pl.*?

Небóг, небожúско, (-úще), *m.* s. Неборáк, (*vocat.* небóже, небóре mein Lieber! *Оц.* § 88).

Небóга, небожúця, *Ф. f.* eine Arme, ein armes Ding, hilfloses Wesen; моя́ & небóга meine & Geliebte, Liebe.

Небóгий, *a.* arm.

Небогобóящий, *a.* gottlos.

Небожá, -áти, небожáтко, *n.* ein armes Kind, armes Geschöpf; мої -áтка meine Lieben.

Небозвíд, -óду, *m.* Himmelsgewölbe, *n.* -wölbung, *f. У. Фр.*; *adj.* небозвíдний *Фр.* am H.

Неборáк, (-áка, *P.* I. 63), неборачúско, (-úще), *m.* armer Mensch, a. Teufel, a. Schlucker, a. Wicht, ein Hilfloser.

Небосклóн, *m.* небосклóне, *n. У.* Himmelsgewölbe, -zelt, *n.*; 2) Gesichtskreis, Horizont, *m.* [босклóн.

Небоспáд, *Б.* небосхúл, *Пс. m.* s. Не-

Небосяглий, *a. У.* bis zum Himmel reichend. [furchtlos.

Небóязкий, *Др.* небóязний, *Ру. a.*

Небувáлець, -лця, *m.* der sich nicht in der Welt herumgesehen, *ВБ.*

Небувáлiв, -ова, *m.* „Nirgendheim“, *n.* Utopie, *f.* [was nicht wirklich war.

Небувáлість, -ости, *f. Мак.* II. 59

Небувáльщина, *f.* noch nicht Dagewesenes, Ungeheuerlichkeit, *f. Фр.*

Небу́лий, *a. Ст.* nicht daseiend; nicht leben könnend.

Небу́тність, -ости, *f. Кн.* Abwesenheit, *f.*

Нева́да, *f. Пс.* Unschädlichkeit, *f.*

Нева́жити, *v. a. Ч.* V. 141 s. Зневажа́ти, misshandeln.

Нева́жний, *a.* ungiltig, nichtig; unbedeutend.

Нева́жність, -ости, *f.* Ungiltigkeit, Nichtigkeit, *f.*

Невало́вшний, невало́чний, невалу́шний, *a.* (*B.*) untauglich.

Не́варка, *f.* ungekochte Molke.

Не-ва́рта, не-ва́рто, *adv.* nicht wert, wertlos: нїчо́ —. [*m.* Wertlosigkeit, *f.*

Нева́ртість, -ости, *f. Св.* Unwert,

Неварту́вати, *v. n.* nicht wert sein.

Нево́ачливий, *a.* -е о́ко kurzsichtig, schwach, *T.* [Невмоли́мий.

Нево́лагомий, *a. Oc.* (61) II. 237 s.

Невва́жливий, *M.* невва́жний, *K. a.* unachtsam, zerstreut; etw. nicht beachtend, ausserachtlassend, на щось,

Невва́жливість, -ости, *f.* Mangel an Aufmerksamkeit, *m.* Unachtsamkeit, *f. Не.*

Невгава́ти, *v. n. Me.* 85 nicht aufhören, ohne Unterlass etw. thun: ніжки́ невгава́ють tanzen — —; *adj.* (*ptc.*). невгава́ючий, невгаву́чий, (-у́щий), *M.* II. 166.; *K.* невга́вний, *Кл. a.* ununterbrochen, unablässig, unaussetzlich, unaufhörlich, stet, eifrig.

Невга́дно, *adv.* ungewiss, unsicher.

Невгамо́вний, *ОП.* невгаму́щий, *a.* unaufhaltbar, unablässig, rückhaltlos.

Невга́рен, *a. Oc.* (61) VIII. 20 s. Незуга́рний.

Невгаси́мий, невгасу́щий, *a.* unlöschbar, nicht erlöschend, unauslöschlich.

Невго́да, *f. Вас.* Entbehrung, Noth *f.*

Невгоди́ти, невгажа́ти, *v. a.* кому́ jmdn nicht befriedigen, s. Годи́ти; — чиї́йсь во́ли nicht willfahren.

Невго́дний, невго́жий, *a.* schwer (nicht) zufrieden zu stellen; nicht befriedigend; *adv.* невго́же nicht hübsch, schlecht; невго́дно unangenehm; 2) untauglich, unbrauchbar.

Невгомо́нний, невгомонли́вий, *Ру. a.* unaufhaltsam, unwiderruflich *Ко.* 60; 2) unablässig, unverdrossen, unermüdet; unruhig. *C.*

Невда́лий, *a.* s. Невда́тний.

Невда́лиця, невдалю́га, невда́ха, (*d.* -а́шечка), *f. m.* eine missrathene, unglückliche (*IT.*) Person; der Untaugliche, Ungefüge, Taugenichts, *m.*

Невда́тний, *a.* невда́тник, *m. Ч.* V. 1173 невда́чний *TP.* 97 misslungen, missrathen; untauglich.

Невда́ча, *f. H.* 37. +*M.* das Misslingen, Missrathen, Fehlschlagen.

Невдержи́мий, *Фр.* невде́ржний, *a.* unaufhaltbar, unaufhaltsam.

Не-вдивовижу, *adv. He.* nicht zum Erstaunen, nicht staunenswert.

Невдого́да, *f. У.* невдого́дє, *n.* Missbehagen, *n.* Unzufriedenheit, *f.*

Невдяка, *Гн.* 21. невдя́чність, -ости, *f.* Undank, *m.* Undankbarkeit, *f.*

Невдя́чний, невдя́чливий, *Ст. Кн. a.* undankbar. [Undankbare.

Невдя́чник, *m. Гол.* I. 348. 374. der

Невдя́чниця, *f. Ч.* V. 229 die Undankbare, Schnöde.

Неве́жа, *m. Др. c.* 214 s. Невіжа.

Невели́чкий, *a. dim.* kleinwinzig.

Невели́ти, *v. a.* verbieten *Mi.* IV. 173.

Невесе́лий, *a.* missvergnügt.

Невече́рний, *Ш.* II. 71. невечорію́чий, *Пу. a.* ohne Abend, ohne Untergang, immer hell, nachtlos.

Не-вже-ж? не-вжлиж? *Др. c.* 115 ob doch nicht? doch wohl? wie? sollte es sein? wäre es möglich?

Невжи́вчивий, *a. Кн.* der sich nicht einleben kann, unverträglich, schroff.

Невжито́чність, -ости, *f. K.* Unbrauchbarkeit, *f.* [nach, bald *M.* II. 121.

Не в-заба́рі, *adv.* nicht lange her-

Не-в-за́мітку, *adv. Др. c.* 210 unbekannt.

Не-в-за-у-мі́ру, *adv. M.* III. 39 unverhältnismässig viel, u. gross, zahlreich; übermässig. [stand, *m.*

Невзго́да, *f. K.* Empörung, *f.* Auf-

Невзго́дина, *f. gew. pl.* зли́ї — Fehden, *pl.* unselige Zeiten, Ungemach, *n.*

Невзнача́й, *adv.* unversehens, plötzlich. [n. fehlen, n. ausgehen.

Невибу́вати, *v. n.* nicht mangeln,

Невибо́дний, *a.* nichts herauszubringen, nicht enden wollend, ohne Ende, fort-, immerwährend, unausgesetzt, stet.

Невигода, *f.* Unbequemlichkeit, *f.*

Невигі́дний, *a.* невигі́дник, *m.*

unbequem, ungelegen, unpassend.

Не́вид, *m.* Hades, *m.* Unterwelt, *f.* *Ру.*

Не́вида́ль, невида́льщина, *n.* eine (nie gesehene) Seltenheit, Wunderding, *n.*

Невида́льце, *n.* etwas noch nie gesehenes, höchst seltenes (u. dah. kostbares) ein neues Spielwerk, Naschwerk für Kinder; eitle Vorspiegelung, alles Enttäuschende, Unding, *n.*

Невида́ти, *v. a.* nicht zu sehen; *iron.* невида́в я тебе́ ich achte gar nicht auf dein Gebahren, das möchte noch fehlen, warum nicht gar!; *ptc.* неви́даний, невида́лий noch nie gesehen, seltsam, wunderlich.

Неви́держимий, *a.* unausstehlich.

Неви́держимість, -ости, *f.* Unausstehlichkeit, *f.* *Пар.*

Неви́держка, *f.* *P.* I. 118 etw. aus zuhalten; ist nicht zum Aushalten.

Неви́димий, неви́дний, *a.* unsichtbar; dunkel, finster, (ха́та, ніч); 2) неви́дний (*Фр.*) unansehnlich; *adv.* неви́димо nicht ersichtlich, unvorgesehen *АД.* I. неви́дно, неви́дко ся ist nicht hell, ist dunkel *Ог.* 171. [barkeit, *f.* *Пар.*

Неви́димість, -ости, *f.* Unsicht-

Невида́ймка, *f.* ша́пка — Kappe welche jmdn unsichtbar machen kann, Tarnkappe, *f.*

Невиднíти, *v. n.* dunkel werden.

Невидю́щий, *a.* der nicht sieht, blind; 2) unsichtbar. [lend, ohne Ausgang, *Ст.*

Невикру́тний, *a.* nicht enden wol-

Невила́зний, *a.* woraus man sich nicht herausbringen, nicht herausgelangen kann, grundlos, bodenlos (боло́то); 2) der nicht fortgehen, herauskriechen will.

Невилїчи́мий, *a.* unheilbar, incurabel, *Нав.* [barkeit, *f.*

Невилїчи́мість, -ости, *f.* Unheil-

Невимо́вний, *a.* unaussprechlich, unsäglich; 2) *adv.* най то бу́де невимо́вно ohne jmdm etw. vorzuhalten, vorzurücken, vorzuwerfen, *Н.* 3.

Неви́мушени, *a.* ungezwungen.

Неви́мушеність, -ости, *f.* Ungezwungenheit, *f.* *Пар.*

Неви́нний, невинува́тий, (-ова́т), невино́вний, *Кв.* 385. *a.* unschuldig, schuldlos; unbefangen.

Невинничáти, *v. n.* *Ко.* 200 sich unschuldig stellen, einen Unschuldigen vorgeben, scheinheilig sein.

Неви́нність, -ости, *f.* Unschuld, Schuldlosigkeit, *f.*

Невиноси́мий, неви́носний, *Вах.* *a.* unerträglich, unaustehlich.

Невиноси́мість, -ости, *f.* Unerträglichkeit, Unausstehlichkeit, *f.* [*B.*

Невинужде́нний, *a.* ungezwungen,

Невипарли́вий, *a.* *Пол.* unverdampfbar.

Невипи́саний, *a.* *M.* unbeschreiblich, nicht zu beschreiben, schwer zu malen.

Невипла́тний, *a.* довг unbezahlbar.

Неви́повненє, *n.* Nichterfüllung, *f.*

Невипра́нець, -нця, *m.* *У.* ein Ungewaschener, Sudler. [führbar.

Неви́провадний, *a.* *Пар.* unaus-

Невира́зний, *a.* undeutlich, *ГШ.*

Неви́речений, *a.* *B.* unaussprechlich. [niert, ungeübt.

Неви́робле́ний, *a.* nicht routi-

Неви́робле́ність, -ости, *f.* *Зг.* Unfertigkeit, *f.* Mangel an Ausführung, *m.*

Неви́розумілий, *a.* rücksichtslos nachsichtslos. [*BБ*

Невисло́вний, *a.* unaussprechlich,

Невитерпи́мий, *Фр.* неви́терпний, *Ст.* *a.* unerträglich, unausstehlich.

Неви́тка, капуста — *f.* Blätterkohl, *m.*

Невитра́вний, *a.* unauslöschlich, unvergänglich, *Ст.* [ernd.

Невитрева́лий, *a.* nicht ausdau-

Невитрева́лість, -ости, *f.* Mangel an Ausdauer, *m.* [schöpflich.

Неви́черп, до неви́черпу, *К.* unerНевíгла́с, *Кв.* 445. *КУ.* невíголос, *m.* der Unwissende, Unkundige, Dumme, Thor, Idiot. *m*

Невігло́сий, *a.* *К.* lautlos, sprachlos; 2) unwissend, unkundig, barbarisch.

Не́від, -оду, *m.* Grossgarn, Kurrengarn, *n.* grosses Fischnetz.

Невíда, *f.* *П. n.* 97 s. Невíдомість.

Невідбе́ри́мий, *a.* uneinbringlich.

Невідбе́ри́мість, -ости, *f.* Uneinbringlichkeit, *f.* *Term.*

Невідверни́мий, *Пар.* невідво́тний, *a.* unabwendbar, unwiderruflich, unausbleiblich, unausweichlich. [*У.*

Невідгада́вмий, *a.* unenträthselt,

Невіддíльний, *a.s.* Невідлу́чний.

Невідкли́чний, *a.* unwiderruflich.
Невідкло́нний, *a. ОП.* s. Невідверни́мий.
Невідлу́чний, *a.* unzertrennlich.
Невідлу́чність, -ости, *f.* Unzertrennlichkeit, *f.*
Невідмі́нний, & s. Незмі́нний &.
Невідмі́тний. *a.* unverwerflich, *Пар.*
Невідмо́вний, *a. T.* unwiderlegbar.
Невідо́мий, *a.* unbekannt, невідомо es ist u., man weiss nicht.
Невідомість, -ости. *f.* das Unwissen, Nichtwissen, Unkenntnis, Unwissenheit, *f. M.* II. 162. [lich.
Невідра́дний, *a.* trostlos, sehr miss-
Невідрази́мий, *a. КУ.* unabwendbar, unaufhaltsam.
Невідсту́пний, *a.* unzertrennlich.
Не-від-то́го, він — er wird es gern nehmen, thun, sehen &.
Невідхі́дно, *adv.* nicht weggehend, sich nirgends entfernend, *M.*
Невідходом, *adv.* ununterbrochen.
Невіжа *f.* Unkenntnis, Unkunde, *f. Пар.*
Невіжий, *a.* unkundig, *Зг.* [ний etc.
Невільний, невільник, & s. Нево́льНевіра, *f.* Unglaube, Untreue, *f.*; 2) —, невіронька s. Невірний 1).
Невірливий, *a.* misstrauisch.
Невірний, *(d.* невірне́нький, невірни́ченько), *a.* ungläubig, heidnisch; untreu, treulos, unsicher, unzuverlässig, wortbrüchig; unwahr, unrichtig; невірне жи́ти keine Treu u. Glauben halten; невірно в ро́ті, *He.* übel, fad.
Невірник, *m.* der Ungläubige (*Фр.*); невірниця, *Гол.* I. 262 невірничка *Фр*, Untreue, Treulose; die Ungläubige.
Невірність, -ости, *f.* Untreue, Treulosigkeit; Unwahrheit, Unnatürlichkeit, *f. Кн.* [Misstrauen, *n.*
Невірство, *n. Тор.* Unglaube, *m.*
Невірчи́во *adv. Зар.* s. Недовірчи́во.
Невісник, *m. Bein.* des шу́рин, (Gatte der невістка?) *Ч.* IV. 346. [*Кв.*
Невіста, *f.* Weib, *n.* Frau, *f. У.* Braut, *f.*
Не-ві́сть що, *Кух.* не ві́сь що, *Гр.* не ві́ть що = не зна́ти що, *iron.* Gott weiss was.
Невістє́н, -тна́, -тне́, *a.* unkundig; я — що ich weiss nicht davon dass —.
Невісти́тель-дружи́тель, *m. Пу.* der zur Frau macht.
Невістка, невістиця, невіхна, *Me.* 49 *(d.* невісточка), *f.* Schwiegertochter, Ehefrau des Sohnes; Schwägerin, *f. adj.* невістчин, невісто́чий.
Невістний, *a. КУ.* bewusstlos, unbewusst. [*m. Ф.*
Невістово́йство, *n.* Frauenmord,
Невісту́лки, невістки, *pl.* weisse Wucherblume, (Chrysanthemum leucanthemum); 2) Aster chinensis.
Невістю́х, *m. pol. К.* weibischer Mensch, Memme, *f.*
Невклю́жий, *a.* s. Незру́чний, *Левч.*
Не́вкрітний, *a.* (*Ф.*) unruhig, „ohne Sitzfleisch;“ ausgelassen, händelsüchtig.
Не-влад, *adv.* nicht genehm, ungelegen. [mässig.
Невласново́льний, *a.* unfrei, botNевласново́льність, -ости, *f.* Unfreiheit, Botmässigkeit, *f. Фр.* [bar.
Невлови́мий, *a. К.* unfangbar, unfassНевлюби́мий, *a.* unbeliebt, unliebsam, *M.*
Невлю́дник, *m.* s. Відлю́док.
Невмива́ка, невми́ванець, -нця, *m.* der Ungewaschene, schutziger Mensch.
Невмира́ка, -ли́цар. *m.* unsterblicher, „entrückter“ Held *Oc.* (62) I. 19.
Невмиру́чий, невмиру́щий, *a.* nie sterbend. [*M.* I. 88.
Невми́сне, *adv.* nicht absichtlich
Невмі́вки, *adv. Ф.* (*PX.* 175) s. Непри́чком?
Невмі́лий, *a.* unwissend, unkundig, чогось *K.* ungelehrig, ungebildet, unverständig, *H.* 117. *He.*
Невмі́лість, -ости, *f.* невмі́не, *n. H.* 117 das Unwissen, Unwissenheit, Unkenntnis, *f.*
Невмі́рний, *a.* s. Надмі́рний.
Невмісти́мий, *a. Пу.* unerfasst.
Невмісти́ий, *a.* unstatthaft, unschicklich, *Гол.*
Невмоли́мий, *a.* unerbittlich, *ІГ.*
Невмо́сний, *a. Oc.* (61) IV. 35 unfolgsam, unbändig. [ertragen.
Не-в-мо́ч кому́ jmd kann nicht mehr
Не-в-обо́ав, *adv.* s. Небо́вавки.
Неводни́чий, *s. a. m.* Verfertiger von не́води (Fischernetzen), *m.* [Нево́льник.
Нево́лець, невілець, -лця, *m. ОП.* s.
Нево́лити, *v. a.* zwingen, nöthigen, quälen, plagen, jmdm Zwang anthun,

Leid verursachen; — ся sich in Unfreiheit abhärmen, sich abmühen.

Невóльний, *a.* unfrei, botmässig, abhängig, unterthan; невóльно ist nicht erlaubt, nicht frei.

Невóльник, *m.* Sclave, Knecht, Kriegsgefangener, *m.* невóльників дорóга Milchstrasse, *f. K.* (*Хата.* 187).

Невóльниця. *f.* Sclavin, Gefangene, *f.*

Невóльничий, *a.* sclavisch, knechtisch, dienstbar, servil, Sclaven-.

Невольни́чество, *n. V.* Sclaverei, *f.* Servilismus, *m.*

Невóля, невóлиця, *f.* Unfreiheit, Sclaverei, Knechtschaft, Leibeigenschaft, Gefangenschaft, Gefangennehmung, *f.* Zwang, *m.* що менí за — wer kann mich zwingen etw. zu thun. [Schaf.

Невóра, *f.* anderthalbjähriges weibl.

Невóрог, *m. W.* gar nicht feind; 2) неворóзї, *pl. Гол.* II. 129 = ворогú? Verstärkung des Begriffes *Mi.* II. 354.

Нéвороть. *f.* Ort aus dem man nicht mehr zurückkehren kann, Abgrund, *m.* идú в нéвороти (*pl.*) sollst nicht mehr zurückkehren!

Нéворотом, (ходúти), herumirren; auf verkehrte, verderbliche Weise, durcheinander. [воротний.

Невóртний, *a. P.* I. 24 s. Непó-

Невоскреси́мий, *a.* nicht mehr zur Auferstehung zu bringen *ВБ.*

Не-впада́є, = не випада́є, *H.* 19. es ziemt nicht.

Невпини́мий, *a.* unaufhaltbar, *M.*

Невпíрий, *a.* unbefiedert; *arm *H.* 145.

Невповáга, *f.* Rücksichtslosigkeit, *f. M*+*Б.* 162.

Невповáжний, *a.* verachtet, *Ру.*

Невповáти, *v. n.* на щось worauf nicht bauen, n. vertrauen, sich nicht verlassen. [losigkeit, *f. Ч.* II. 252.

Невпóкíй, -óю, *m.* Unruhe, Ruhe-

Невпокíйний, *a.* unruhig, ruhelos, unstet, stürmisch.

Невпроси́мий, *a.* unerbittlich.

Невразли́вий, *Ст.* неврáзний, *Кл. a.* unverwundbar.

Неврóд, *m.* s. Неурóжай, (*В.*).

Неврóда, *f.* (*Фр.*) s. Неврóд; 2) Mangel an Schönheit, das Missrathen, *Зг.*

Неврочли́вий, *a.* gegen Hexerei geschützt.

Невсипу́щий, *a.* unverdrossen, unermüdlich.

Невситúмий, *a.* unersättlich, *M.*

Не-в-сподóбу кому́ jmdm nicht gefallend, *Св.*

Невстигну́ти, s. Не und Встигну́ти: не встигни́ го посвари́ти, зараз покида́є kaum dass man ihn rügt, allsogleich verlässt er den Dienst.

Невстúд, *m. Пар.* невстúдність, -ости. *f. Кл.* Unverschämtheit, Schamlosigkeit, Frechheit, *f.* [*Гол.* III. 521.

Невстидли́вий, *a.* unverschämt,

Невтáйний, *a.* nicht zu verheimlichen. [*Infinit.* die Geduld verlieren.

Не-в-терпíж кому́ стáло mit d.

Невтíшно, *adv. Oc.* (61) V. 21 untröstlich, trostlos.

Невтомлéний, (*adv.* -éнно), невтомли́вий, *M.* невтóмний, *ВБ. a.* unermüdlich, unverwüstlich. [*IГ.*

Невторóпний, *a.* unverständlich,

Невýдничок, (-вíдн-), *m. dim. Ч.* III. 300 Fischer, *m.*

Не-в-чáс, *adv.* nicht zu rechten Zeit; 2) nach einiger Zeit, ein wenig hernach.

Невя́нущий, (невядý-), невя́льний, *IГ. a.* nicht welkend, unverwelklich.

Нéга, *m. f.* Zärtling, Weichling, *m.* s. Нíжний 2), нéха.

Негáдáнно, *adv. Кн.* unvermuthet.

Нéгáдка, негáдки кому́, собí fällt gar nicht ein, kümmert nicht, ist ganz gleichgiltig, gleichmüthig *M.* II. 33.

Негáйний, *a. K.* II. 251 nicht zeitraubend, leicht von statten gehend; 2) unverzüglich *K.ч.* 389; *adv.* -но ohne zu säumen.

Негáмірний, *a.* ohne Lärm.

Нéгаре, *adv.* — менí житú собí відобráти ich bin nahe daran mir das Leben zu nehmen (*Ф.*) s. Негóре.

Негаси́мий, *a.* unlöschbar, *Ш.* II. 218.

Нéгидь, (-и́да), *f. Oc.* (61) VII. etw. Abstossendes, Garstiges.

Нéгин, *m.* s. Кукíль. *Пс.*

Нéгíд, *m. Mi.* II. 356. s. Негóда.

Нéгíдь. *f. coll. M.* II. 43 Taugenichtse, *pl.* Canaille, *f.*; 2) Nichtswürdigkeit, Verworfenheit, *f.*

Негíда, *Ч.* V. 338. негíдник, *m.* негíдниця, *f.* der (die) Nichtswürdige, Ruchlose.

Негíдний, *a.* unwürdig, nichtswürdig, ruchlos, verworfen.

Негíдність, -ости, *f.* Nichtswürdigkeit, Verworfenheit, *f.*

Негíнний, *a.* unerlaubt, verboten.

Не-гíя чогó ist nicht nöthig. [perig.

Негла́дкий, *a.* nicht glatt, rauh, hol-

Негла́дкість, -ости, *f.* Rauheit, Rauhigkeit, *f.* [2) fast, beinahe *Wgr.* 126.

Нéгли, *adv.*† kaum s. Лéдви *Кв.* 188;

Неглумли́вий, *a.* nicht spottend; anständig.

Нéглуп, *m. MШ.* dummer Kerl, erzdumm, (не- verstärkt den Begriff глуп *Mi.* II. 354). [verweslich.

Негнию́чий, *a.* nicht faulend, un-

Негнївли́вий, *a.* nicht zum Zorne geneigt, nicht leicht auffahrend *Кч.* 122.

Неговíркий, неговорли́вий, *a.* nicht gesprächig, wortkarg.

Негóда, *f.* Ungewitter, *n. vgl.* Непогóда *Ш.* I. 224; Widrigkeit, *f.*

Негóден, *a.* s. Не- und Гóден.

Негоди́вий, *a. pol. Зг.* böse.

Негоди́ть ся, *impers.* es ziemt nicht.

Не-гóдї тóго ще — nicht genug dessen, noch — *Мж.* [keit, *f.*

Негóдність, -ости, *f. До.* Niedrig-

Негодя́й, *m.* Taugenichts, *m.*

Негóжий, *a.* untauglich, nichtsnutzig, gar schlecht; *adv.* негóже unangemessen, unschön.

Нéголоп, *m. Wgr.* IX. s. Нéглуп.

Нéголос, *m.* Misston, *Пар.* [46)?

Негóндель, -для, *m. C. Oc.* (61) IX.

Нéгора кому́ щось робúти, unbequem, ungelegen.

Негóре, *adv.* gleichgiltig.

Негости́нний, *a.* ungastlich, unwirtlich; -ні вóди *TP.* 167 das Schwarze Meer (Πόντος Ἄξεινος).

Негости́нність, -ости, *f.* Ungastlichkeit, Unwirtlichkeit, *f.*

Негра́мотний, *a.* der weder lesen noch schreiben kann.

Негре́чний, *a.* unartig, unhöflich.

Негре́чність, -ости, *f.* Unartigkeit, Unhöflichkeit, *f.* [unschuldig, keusch.

Негрíшний, *a. Ш.* I. 224 unsündlich,

Не-гу́рт (то), *adv. He.* nicht eben oft, nicht viel.

Нéґер, -ґра, *m.* Neger, Mohr, *m. Ш.* II. 59; негрета́нка, *f.* Negerin, *f. He.*

Неґлíжний, *a.* Neglige-. [genichts, *m.*

Нéґляс, *m.* (*Фр.*) Ungethüm, *n.* Tau-

Неґосподáрний, *a.* unwirtschaftlich, unräthlich. [wirtschaft, *f.*

Неґосподáрність, -ости, *f.* Un-

Неґрацийóзний, *a.* nicht graziös, unschön, *He.*

Неґувáти, *v. a.* negieren; 2) *KC.* (82) I. 225 gering schätzen, verwerfen.

Недáвно, *adv.* unlängst, vor kurzem.

Недáвність, -ости, *f.* Neuheit (eines Ereignisses), *f.*

Не-дáй-сьвíта чвáра, *f.* unheilschweres Gewitter, eig. ein Gewitter, welches das Tageslicht raubt *Ог.* 119.

Недалéкий, недалéнний. *Левч. a.* unweit, unfern, nicht weit, nahe; *adv.* недалéко, (*d.* -áлечко, -áлїчко).

Недалéкість, -ости, *f.* Nähe, geringe Entfernung, *f.*

Недóáлий, недóáйливий, *He.* недóáйний, *a.* nachlässig, fahrlässig, sorglos.

Недóáлиця, недóáйниця, недóáльниця, недóáйла, *m. f.* ein nachlässiger, fahrlässiger, unachtsamer Mensch.

Недóáлість, недóáйливість, -ости, *f.* Nachlässigkeit, Fahrlässigkeit, Unachtsamkeit, *f.* [*P.* I. 196. *Ог.* 98.

Недóáха, *f.* ein fahrlässiges Weib

Недвúгий, *a. Ш.* II. 260 fem. -а сéрцем unbeweglich, schwerfällig, träge; недвúга *P.* I. 120 *N.* des Hundes (in d. Fabel).

Недвижúмий, недвúжний, *a.* unbeweglich, unerschüttert, ohne sich zu rühren, fest, fix; -і дóбра Immobilien, *pl.*

Недвúжність, -ости, *f.* Unbeweglichkeit, *f.*

Нéдзька! *int.* Lockruf für Schafe.

Недúвний, *a. Зг.* unansehnlich, geringfügig, mittelmässig; недúвно би бýло wäre nicht zu verwundern.

Недивúця, недивóта, s. Дивúця &.

Недíйка, *f.* Kuh, die nicht gemolken wird.

Недíйний, *a.* unthätig.

Недíйність, -ости, *f.* Unthätigkeit, Schwäche, *f. Пар. B.*

Недíйшлість, -ости. *f. He.* das Nichtzeitgemässe, d. Vorzeitige, Unvollkommenheit, Unreife; 2) Nichtverwirklichung, *f.*

Недїлéжний, *Зар.* недїлúмий *Term. a.* untheilbar; individuell.

Неді́лиця, *f.* Atom, *m. Ог.*

Неді́льний, неді́лешний, *a.* Sonntags-,sonntägig. [tag feiern,müssig sitzen.

Неді́лювáти, *v. n. R.* 90 den Sonn-

Неді́ля, *(d.* -ді́лька, -ді́ленька, -ді́лечка), *f.* Sonntag, *m. Ч.* III. 12: — зóірна́, зóір erster S., — средокре́стна, vierter S., — похва́льна fünfter S., — цьвíтна, вéрóна sechster S. Palmsonntag: in den grossen Fasten; — великóдна Ostersonntag, 2) Woche, *f.* [*Пар.*

Недобáчний, *a.* s. Недогля́дний 2)

Недоби́тий, *a.* nicht ganz geschlagen; kaum am Leben, völlig abgequält *Ш.* II. 91.

Недоби́ток, -тка, *m.* Krüppel, *m.* kümmerliches Ueberbleibsel, *n. Ш.* I.327.

Недобíнець, -нця, *m. Bein.* des карабíн(ець), *Зап.* II. 572.

I. Недобíр, -бóру,*m.*Rest,Rückstand, *m.* Deficit, *n.*; 2) geringe Auswahl; 3) мíсяць — *Ч.* V. 129 Mond im Viertel, *m.*

II. Недобíр, *m. Bein.* des лïс, бíр *Ч.* III. 419? *vgl.* Медобóри. [*pl. m.*

Недовáра, *f. Зг. pl.* Fehler, Mängel,

Недовáрець, -нця, *B.* недовáрок, -рка, *m.* der Schule zu früh entlaufen, Gelbschnabel; etw. Unfertiges, Unreifes.

Недовáрка, *f.* Schlacke, *f.*; 2) *s. Недовáренець, *У.*

Недове́рший, *a Гол.* III. 472 unvollkommen, verstümmelt, krüppelhaft.

Недови́дíти, недови́джувати, *v. a.* jmdn nicht bemerken; 2) *v. n.* schlecht sehen, schwache Augen haben.

Недовíдóмий, *a.* unbekannt, unbegreiflich, unverständlich, unerforschlich, namenlos, *K.* [zufrieden, missvergnügt.

Недовíльний, *a. M.* III. 103 un-

Недовíр, *m. Др.* недовíра *Не.* недовíре́нність, *У.* недовірли́вість, *Ру.* недовірчи́вість, -ости, *f.* недовíрство, *n. M.* III. 29. Misstrauen, *n.* Ungläubigkeit, *f.* Skepticismus, Zweifel, Argwohn, *m.*; 2) недóвір, *m. Ст.* der stolze Ungläubige.

Недовíркувáтий, недовірли́вий, недовірчи́вий, *a.* misstrauisch, argwöhnisch, verdächtigend, ungläubig.

Недовíрок, -рка, *m.* der Ungläubige, Renegat; Ketzer, *m.* [denken,*n.*

Недовíруванє, *n. У.*Zweifel,*m.* Be-

Недовíрувати, недовіря́ти, *v. n.* nicht ganz vertrauen,glauben,misstrauen, argwöhnen. [am Gewich

Недовíсок, -ску, *m.* das Fehlende

Недовóдний,*a.*untauglich,unfähig?

Недовóльний, *v.* s. Недовíльний.

Недовóльність, -ости, *f.* Unzufriedenheit, *f.* Missbehagen, *n.*

Не-до-вподóби, *adv.* nich gefallend, nicht lieb, хтось кому́.

Недовчéний, *a. Ш.*II.55.s. Недоу́к.

Недогáдливий, *a.* der nicht leicht etw begreifen kann, nicht selbst worauf kommt, einfältig.

Недóгарок,-рка,*m.*s.Огарóк. [gen.

Недогíдний, *a.* unbequem, ungele-

Недогíдність, -ости, *f.*Unbequemlichkeit, *f. До.* [brantwein, *m.*

Недогíн, -óну, *m.* Fusel, Fusel-

Недóгляд, *m.* Mangel an Aufsicht, *m.* nachlässige Aufsicht; Versehen, *n.*

Недогля́дний, *a.* unabsehbar, *У.*; 2)unsichtbar; unergründlich. [barkeit,*f.*

Недогля́дність, -ости.*f.* Unabseh-

Недогóда, *f.*Unzufriedenheit,*f.* Missbehagen, Leidwesen, *n.*

Недогóдний, *a.* nicht fähig zu befriedigen, unzulänglich, ungenügend.

Недóгризок, *m.* s. Недóїдок.

Недодéржанє,*m.*Nichteinhaltung,*f.*

Недоду́ма, *f.* Gedankenlosigkeit; Unwissenheit, *f.*

Недóзимки, *pl.* Ausgang des Winters und Anfang des Frühlings, *m.*

Недóзір, -ору, *m.* s. Недóгляд.

Недозна́мий, *a.* unwissend, *ОП.*

Недозна́лість, -ости, *f.* Unwissenheit, *f.* Mangel an Kenntnis, *m. ОП.*

Недозри́мий, *a.* unabsehbar; 2) unwahrnehmbar, *Шу.*

Недозрíлий, & s. Незрíлий etc.

Недозу́бий, *a.* zahnarm, mit unvollständigem Gebiss, *Пол.*

Недоймíтка, *f. Зак.* s. Недостáток.

Недóймка, *f. gew. pl.* rückständige Steuern, Rückstand, *m.*

Недоїдáти, недоїсти, *v. a.* nicht zu Ende essen; *v. n.* am Essen beeinträchtigt werden. [bleibsel eines Essens, *pl.*

Недóїдок,*m.gew.pl.*недóїдки Ueber-

Недокáзний, *a.*unerweislich,*Term.*

Недокváс,*m.*Oxydul,*n.Пар.* [(*Фр.*).

Недокúваний, *a.* s. Недотúкий,

Недокипти́тися,s.Недопита́ти ся.

Недокірли́вий,*a.Не.*ohne Vorwurf.

Недóклад, *m.* Ausfall, Abgang, *m.* Deficit, *n.*; 2) недоклáд *B.* s. Недоклáдність.

Недоклáдний, *a.* ungenau, unbestimmt, *ГШ.*

Недоклáдність, -ости, *f.* Ungenauigkeit, *f.*

Недóкурки, *pl.* unverrauchte Ueberreste in d. Tabakspfeife, *Фр.*

Недóкусок, -ска, *m.* *Мі.* II. 260 s. Недóкъ.

Недокýчливий, *a.* nicht zu sehr lästig.

Недóлад, *m.* недолáдність, -ости, *f.* *K.* gestörte Ordnung, Unordnung, *f.* Mangel an Harmonie, *m.* Schlechtigkeit, *f.*

Недолáдний, *a.* nicht ordentlich, schlecht.

Недóламок, -мка, *m.* s. Недóломок.

Недолéжаний, *a.* -е курчá *Ш.* II. 236 unzeitig ausgekrochenes Hühnchen.

Недóлець, -лця, *m.* ein Unglücklicher, *Ст.*

Недóливки, *pl.* Abbruch beim Flüssigkeitsmass, *m.*

Недолúмок, -мка, *m.* *K.* I. 206. 319. kleine Streitaxt.

Недолíк, *m.* Deficit, *n.* Mangel, Verlust, *m.*

Недолíку, *adv.* *Мор.* ungefähr.

Недолíток, -тка, *m.* nicht volljährig, minderjährig, unmündig; недолíтний, *a.* unerwachsen, unerzogen, *Пар.*

Недолóмок, -мка, *m.* das Halbzerbrochene, Verstümmelte, Bruchstück, Stümmel, *n.* Krüppel, Zwitter, etw. Halbes, Zwitterhaftes; *pl.* Trümmer, *pl.* *H.* 16.

Недолýга, *Ме.* 26 недолýжність, -ости. *Ил.* *Пол.* *f.* Gebrechlichkeit, Schwäche, Mangelhaftigkeit, *f.*

Недолýгий. *a.* *Др.* *с.* 118 schwächlich, gebrechlich, unbeholfen; blöde *Wgr.* 50.

Недолюбля́ти, *v.* *a.* *M.* II. 79 nicht gerne haben.

Недолю́д, недолю́док, -дка, *m.* ohne Menschenwürde, entmenscht, Unmensch, *m.* *Ш.* I. 110. II. 120. 10 etc.; 2) Halbmensch, Wildfang, *m.* *Мі.* II. 398.

Недóля, *f.* Ungemach, Missgeschick, Leiden, *n.*

Недоля́шок, -шка, *m.* (-я́шка, *f.*) polnisch gesinnter Russine, (-in, *f.*).

Недомагáти, *v.* *n.* krank sein, kränkeln.

Недóмúсл, (-úсел, *K.*), *m.* Missverstand, Irrthum, Fehltritt, *m.* *He.* Unwissenheit, *f.* Schwachsinn, *m.* Kurzsichtigkeit, *f.*

Недомúслúмий, *a.* unerforscht, unergründet.

Недомíвний, *a.* schlechte Aussprache habend.

Недомíр, недомíрок, -рка, *m.* das Fehlende am Mass.

Недомíрити, (-я́ти), *v.* *n.* falsch messen, im Messen betriegen.

Недомóва, *f.* abgerissene Rede.

Недомóвний, (-óвлий, *Ч.* V. 497) *a.* unverständlich, abgerissen, undeutlich: -а річ.

Недомýчений, *a.* *Ш.* II. 116 noch nicht bis an den Tod gepeinigt.

Недóнíмок, -мка, *m.* ein Halbdeutscher, *Ф.*

Недоноси́ти, (-óшувати), *v.* *a.* ein Kind nicht austragen, unzeitig niederkommen.

Недонóсок, -ска, *m.* недонóшена дити́на, unzeitige Geburt, Frühgeburt, *f.* unzeitiges, nicht ausgetragenes Kind.

Недóорок, -рка, *m.* nicht umgepflügte Stelle eines Ackers.

Недопéчений, *a.* nicht gut ausgebacken.

Недóпивки, *pl.* недóпиток, -тку, *m.* Ueberbleibsel vom Getränk, *n.*

Недопильнувáти, *v.* *a.* verabsäumen.

Недопúтий, *a.* nicht ganz ausgetrunken.

Недопíйло, *n.* Zaubertrank, *m.* *C.* I. 5.

Недоплáвчі, *pl.* s. Голочерéвки.

Недоплáта, (*d.* -áтка). *f.* nicht volle Bezahlung, Rückstand einer Schuld, *m.*

Недоплатúти, недоплáчувати, *v.* *n.* nicht voll bezahlen, im Rückstand einer Zahlung sein.

Недóплід, -оду, *m.* s. Недóрід 2). *Пар.*

Недóпрядок, -дку, *m.* Ueberbleibsel vom Gespinst, *n.*

Недопустúмий, *a.* unzulässig, *Term.*

Недопустúмість, -ости, *f.* Unzulässigkeit, Unstatthaftigkeit, *f.*

Недопущенє, *n.* Nichtzulassung, *f.*

Недорáдосен. *a.* *Ме.* s. Неодрáдосен.

Недорáся, *f.* *Reimw.* zu Парáся, *vgl.* Недорíс.

Недóрід, -оду, *m.* Misswachs, *m.* *M.* II. 81; 2) Fehlgeburt, Missgeburt, *f.* Abortus, *m.* *K.*

Недорíдний, *a.* missgewachsen, missrathen; — рік unfruchtbares Jahr + *M.*

Недорíка, *m.* unmündig; geistes schwach *Ш.* II. 70.

Недорíс, -óса, *m.* minderjähriges Kind.

Недóріч. *f.* Absurdität, *f.* *Пар.*

Недорічúвий, *a.* *T.* ungereimt, absurd.

Недорічний, *a. Зг.* unfähig.
Недорóдити, *v. n.* abortieren.
Недорóдок, -дка, *m.* s. Недóрід 2).
Недóрозум, *m. K.* s. Нерóзум.
Недорóслий, *a.* unmündig, jung *Ш.* II. 15.
Недóросток, -тка, *m.* etw. noch nicht Aufgewachsenes, Unreifes, Unmündiges; Zwerg, Cretin, *m K.*
Недоруóок, -óка, *m.* noch nicht ganz hingemetzelt, schwerverwundet.
Недóсьвід, *m.* Unerfahrenheit; Unkenntnis, Unwissenheit, *f.*
Недосьвíджений, *Фр.* недосьвíдчений, *a.* unerfahren. [*Пар.*
Недосьвíдний, *a.* unerforschlich,
Недосьвідóмий, *a.* nicht verständlich, *K.* [erfahrenheit, *f.*
Недосьвідчéність, -ости, *f.* Un-
Недóсьвіт, *m. Ш.* I. 363 ein verliebter Nachtschwärmer (im Gärtlein des Mädchens die Blumen zertretend).
Недосúдок, -дка, *m.* unzeitig ausgekrochenes Hühnchen.
Недосúпане, *n K.* schlaflose Nächte.
Недосипля́ти, недіспáти *v. a.* нóчи — sich nicht vollen Schlaf gönnen, sich an Ruhe verkürzen.
Недóсїв, *m.* Lücke beim Säen aus Versehen, *f.*, s. 'Óмил.
Недосíль, (-л, *Кн.*) -óлу, *m.* Mangel an gehöriger Salzung *H.* 243; ungesalzene Speise; — на столí пересíль пахребтí Sparsamkeit (im Salzen, im Gewürz &) in der Küche erlaubt stattliche Kleidung zu tragen.
Недослїдúмий, недослíдний, *a.* unergründet, unerforschlich unmerklich, *Фр.*
Недослíдність, -ости, *f.* Unergründlichkeit, Unerforschlichkeit, *f.*
Недосьмівáти, *v. n.* s. Несьмíти.
Недосóл, s. Недосíль.
Не-до-сóли *adv. Ко.* 13 nicht an der Zeit, nichtsdestoweniger §. [s. Нестáвати.
Недоставáти. *v. n.* fehlen, mangeln,
Недостáтний, недостатóчний, *a.* unzureichend, unzulänglich, ungenügend, mangelhaft; unbemittelt.
Недостáтність, -ости, *f.* Unzulänglichkeit, Mangelhaftigkeit, *f.*
Недостáток, -тку, *m.* недостáча, *f.* Mangel, *m.* Noth, Dürftigkeit; Mangelhaftigkeit, *f.*; Gebrechen, *n.* Fehler, *m. Пе.*
Недостúглий, *a.* unreif, *K.* [*Фр.*
Нодостижúмий, *a.* unerreichbar,
Недостижúмість, -ости, *f.* Unerreichbarkeit, *f. У.*
Недостóйний, *a.* unwürdig.
Недостóйність, -ости. *f.* Unwürdigkeit, *f.* [schickt sich nicht, ist nich fein.
Не-до-стóту, *adv.* ziemt nicht,
Недóступ, *m.* Art volksthümlicher Tanz. [113, nicht herablassend.
Недоступúний, *a.* unzugänglich, *Кч.*
Недоступúність, -ости, *f.* Unzugänglichkeit, *f.*
Недосяглий. *Пар.* недосяжливий, *Ру.* недосяжний, *K. Кл. a.* unerreichbar, unerreicht. [Unerreichbarkeit, *f.*
Недосягліcть (-сягність. *Св.*) *f.*
Недотéпа *m. f.* недотéпний, *a.* indolenter, unfähiger, ungelehriger, schwachsinniger Mensch, Taugenichts.
Недотéпність, -ости, *f.* Indolenz, Unfähigkeit, *f.*
Недотúка. *m f. Ш.* II. 44 недотúкий, *a. Фр.* Rührmichnichtan, nicht zu berühren, schmerzlich, reizbar, empfindlich, unantastbar, kricklich.
Недóтички. *pl.* Fransen zum Annähen an die Hochzeithandtücher dienend, *pl.*
Недотїкáти, *v. n.* nicht auslangen, nicht ausreichen, mangeln, fehlen, *Гол.*
Недотóркання. *a.* (дúдько), *Не.* недотóркливий, *M* II. 98. (-тúркливий, -тúркливець, -вця, *Пар.*) недотрóжний, *a.* s. Недотúка.
Недóуздок, -дка, *m.* Halfter, *f.*
Недоýк. недоýчка, *m.* недоучéний, *a.* Halbgelehrter, Halbwisser, *m.*
Недоýм. *Ш.* II. 101 недоýмок, -мка, *K. m.* unverständig, leichtsinnig; Thor, Ignorant; недоýмковатий *H.* 282. *a.* unsinnig. [fen können; anstehen, zweifeln.
Недоумівáти *v a.*† *Не.* nicht begrei-
Недохíд, -оду, *pl.* недохóди Abfälle in der Wirtschaft, (*Фр.*); 2) s. Недогíн. *Йол.*
Недохóдний, *a. T.* — шлях nie zum Ziele führend.
Недохóдячи кого́, чого́ nicht weit von —; 2) *adv.* aber leider!
Недóхрист *m. IT.* Halbchrist, *m.* der Ungläubige.
Недочéкане, *n.* —, тобé! & щобí — du & sollst (wirst) das nie erleben!

Недочéпа, *m. f. Б.* s. Недотéпа.
Недочлéнцї. *pl.* Ungleichzehige, *pl.* (Heteromera).
Недочувáти, недочýти, *v. a.* nicht gut (ganz) hören; schwachhörig sein.
Недочýтний, *a.* kaum hörbar, leise,
Недóшибок, -óка, *m. Кл.* nicht ganz todt herabgeworfen.
Нéдруг, *m. Кч.* 12. Feind, *m.*
Недрýжний, (-їй), *a. M.* III. 79 unfreundlich, feindlich.
Недýга, *f.* schwere Krankheit; 2) Typhuskrankheit, *f.* в недýзї лежáти, schwerkrank darnieder liegen.
Недýгувати, *v.n.* schwer krank liegen; 2) kränkeln.
Недýжий, недýжний, *a.* krank.
Недýжість, недýжність, -ости, *f.* Krankheit, Krankhaftigkeit, *Cm.* Schwäche, *f.* [дýжницкий, *Term.*
Недýжник, *m.* Invalide, *m. adj.* не-
Недýмок, -мка, *m.* Недоýм, Idiot, *m.*
Недýмство, *n.* Gedankenlosigkeit, *f.* Idiotismus, *m.*
Недýра, *f. Ф.* (*Нов.* 64). ?
Не-é, s. Немá.
Неéдéн, s. Неодúн.
Неéдниця, неéдність, -ости, *Св. f.* Uneinigkeit, Ungleichheit, Streit, Zwist, *m.*
Нéжар, нéжер, *Др. с.* 241, *f.* über den Winter bleibendes Gras auf den Wiesen; altes, ungeniessbares Gras.
Нéжат, нéжет. нéжит, *m.* Katarh, Schnupfen, *m. adj.* нежетóвий katarrhalisch.
Нежáхливий, *a.* furchtlos.
Нежданó. *adv.* unerwartet, unverhofft.
Нежúвий, *a.* leblos, ohne Leben, todt.
Нéжид, *m. H.* 239 s. Ненáжир.
Нежúтие, *n. Ш.* I. 219 kümmerliches, qualvolles Leben; нежитé, *Зар.* Tod, *m.*
Нéжідь, *m. Ко.* 354 Begierde Lüsternheit, *f. Mi.* II. 354. *vgl.* Жадá, нéжид.
Нежичлúвий, *a.* ungünstig, miss günstig, nicht geneigt.
Нежóваний, *ptc.* nicht gekaut.
Нежуролúвий, *M.* I. 38 нежуролúвий, *a.* sorgenfrei, sorglos.
Не-жýр-дїька, *f. M+Б.* 113 sorgenfreies, lustiges Mädchen.
Нежýрниця, *f. Bein.* der горíвка: Sorgenverscheucherin. *f.*
Нéза, *f.* s. Нéмза.
Незáбавки, незабáвно, *H.* 125. (-áвом), незабáром, *adv.* unverweilt, sogleich.
Незабáгливий, *a.* anspruchslos.
Незабáгливість, -ости, *f.* Anspruchlosigkeit, *f. Пар.* [mend.
Незабарлúвий, *a. Л.* 10. nicht säu-
Незабережéжка, *f.* Unvorsichtigkeit, *f.*
Нпзаборóнно, *adv.* rückhaltlos, frei.
Незáбудь, *f.* на — zum Andenken, *Ог.* 119; 2) —, незабýдька, (-бýдка), *f.* Vergissmeinnicht, *n.* (Myosotis).
Незабýтний, *a.* unvergesslich.
Незабýтність, -ости, *f.* Unvergesslichkeit, *f.* [net.
Незавáженний, *a. K.* leicht bewaff-
Незавважливо, *adv. M.* III. 68 unmerklich.
Незáвидний, *a.* nicht beneidenswert, nicht zu beneiden; ohne Neid.
Независúмий, *a.* unabhängig.
Независúмість, -ости, *f.* Unabhängigkeit, *f.*
Незавірене, *n.* s. Недовір.
Незагáняний, *a.* *-а худóба vom zuchtlosen Gesindel &.
Незагíйний, *Cm.* незагоíмий, *Кл.* unheilbar, heillos; trostlos. [sühnt, *Фр.*
Незагладний, *a.* — гріх unge-
Незадавнúмий, *a.* unverjährbar, *Term.* [задáвнений), *Мог.*
Незадавнíлий, *a.* unverjährt (не-
Незадавнíлість, -ости. *f.* Unverjährtheit, *f.* [sigkeit, *f. T.*
Незажýреність, -ости, *f.* Sorglo-
Незáздрий, *a.* nicht neidisch, *Mi.* II. 356.
Незазнáний, *a. K.* verkannt.
Незазóрний, *a.* makellos, untadelhaft, tadellos, *У.* [sigkeit, *f.*
Незазóрність, -ости, *f.* Makello-
Незаклáдний, *a.* -а робóта, ungemessene Arbeitsleistung, *Term.*
Незакóнний, *a.* ungesetzlich, gesetzwidrig, unrechtmässig.
Незакóнність, -ости, *f.* Ungesetzlichkeit, Gesetzwidrigkeit, *f.*
Незамáйник, *m.* Teufelszwirn, *m.* (Lycium barbarum). [*Пар.*
Незамінúмий, *a.* unersetzlich, *Мор.*
Незамінúмість, -ости, *f.* Unersetzlichkeit, *f.* [ний.
Незамíрний, *a. Term.* s. Незаклáд-

Незáмітний, *a.* unmerklich, unvermerkt.

Незáмітність, -ости, *f.* Unmerklichkeit, *f.*

Незамýтний. *a.* ungetrübt.

Незанáтий, *a. ptc.* unbeschäftigt; — е мíсце unbesetzt.

Незаплáканий, *a.* nicht weinend, nicht verweint *Ш.* II. 176.

Незаплáтний, *a.* nicht käuflich, nicht genug zu belohnen, *К.*

Незаплáчене, *n.* Nichtzahlung, *f.*

Незарáдний, *a.* rathlos, unbehilflich.

Незарáдність, -ости, *f.* Rathlosigkeit, Unbehilflichkeit, *f.*

Незарáзний, *a.* der keiner ansteckenden Krankheit unterliegt.

Незарíбний, *a.* arbeitsunfähig, erwerbsunfähig (v. Krüppel).

Незаслíпимий, *a.* nicht zu verblenden.

Незасóбний, *a.* arm, dürftig.

Нозасóбність, -ости, *f.* Dürftigkeit, *f.*; — грошéва Geldarmut, *f.* Geldmangel, *m.*

Незаслужéний, *a.* unverdient.

Незастýпний, *a. Ст.* unersetzlich.

Незатурóбований, *a. Фр.* s. Не und Зажýрений.

Незáхідний, *a.* unzugänglich, *Це.*; 2) —, незаходúмий, nicht untergehend — сóнце *ІГ.*; *Ш.* II. 217; unvergänglich.

Незбагнéний, *a.* unfassbar.

Незбáчити, *v. a.* чогóсь nicht merken, nicht achten; 2) — ся sich nicht fassen, *Мор.*

Незбíжний, *a. Фр.* s. Неизбíжний.

Незбíльш, *adv.* nicht viel mehr.

Незбóжний, *a. Зак.* s. Безбóжний.

Не-з-болóга, *adv.* s. Не-з-добрá.

Незбóрений, *Кл.* незборúмий, *Фр. a.* unüberwindlich.

Незбýтний, *a.* nicht verwirklicht, unerfüllt, *Ру.*

Незвáга, *f.* Missachten, *n.*; 2) s. Необáчність.

Незважáти, *v. a.* nicht beachten, на когó, на що auf jmdn etc.; etw. nicht beobachten, nicht berücksichtigen; *v. a.* когó nicht ehren, *vgl.* Зневажáти.

Незвáжений жаль, *Ст.* nicht zu erleichtern, s. Нерозвáжений.

Незвалятú, *v. a.* nicht erlauben.

Незвúклий, *a Др. с.* 63 з кимóсь ungewohnt an jmdn.

Незвитя́жний, *a.* unbesiegt, unbesiegbar, *К.*

Незвúчай, *m. К.* незвúчка, *f.* s. Незвичáйність, Ungewohnheit, *f.*

Незвичáйний, *a.* ungewohnt, ungewöhnlich; 2) ungesittet, unartig.

Незвичáйність, -ости, *f.* Ungewöhnlichkeit, Sonderbarkeit, Seltsamkeit, *f. Не.*; 2) Verstoss gegen gute Sitte, *m.* Unsitte, Ungeziemtheit, Unartigkeit, *f. К.*

Незвíрити, *v. n.* чомýсь etw. nicht glauben wollen, woran zweifeln.

Незвíсний, (-íстний), *a.* unbekannt; 2) unkundig, der nicht berichtet ist, *Ст.*

Незвíстність, -ости, *f.* das Unbekanntsein; 2) Ungewissheit, *f.*

Незворóтний, *a.* ohne Rückkehr, nicht rückgängig, *Зг.*

Незвя́злий, *a* ohne Zusammenhang, abgerissen; wenig fest, *Пол.*

Незгáрний, *a.* garstig, *Фр.*; s. Незугáрний *М.* II. 94.

Незгасúмий, *a.* s. Неугасúмий.

Нéзгідь, *Фр.* незгíдливість, -ости, *f.* s. Незгóда 1). [незгíдливий s.d.folg.

Незгíдний, *a.* untauglich, *К*; 2) —,

Незгíдник, *m.* (ица, *f. ŽP.* I. 90) der (die) Unverträgliche, Zänkische.

Незгíрший, *a Ш.* II. 170 s. Несогíрший.

Незгóда, *f.* Uneinigkeit, Zwietracht, Unverträglichkeit, *f.*; 2) Ungemach, Unglück, *n.* Uebelstand, *m. Гол.* III. 207; Gefahr, *n. А-Г.* 167. *vgl.* Невзгóдина u. негóда.

Незгодлúв, *a. У.* unentschieden, unentschlossen.

Незгóдно, *adv.* ungünstig.

Незгóжий, *a.* s. Негóжий.

Незглубúмий, *a.* unergründlich, *Фр.*

Незглубúмість, -ости, *f.* Unergründlichkeit, *f.*

Нéздаль, нездалúга, *m. f.* Taugenichts, *m.*

Нездáлий, *a.* unnütz, unbrauchbar, untauglich; verdorben, schlecht.

Нез·вúжéнний, *a. М.* II. 199 unbeweglich, regungslos; unerschütterlich, *Пар.*

Нездерлúвий, *a.* unzerreissbar.

Нездивувáти, *v. n.* s. Здивувáти 2); nicht für übel nehmen, *Кв.* 145.

Нездíбний, *a.* untauglich, unfähig, unbrauchbar.

Нездíбність, -ости, *f.* Untauglichkeit, Unfähigkeit, Nichtsnutzigkeit, *f.*

Нездíливий, нездíльний, *a.* nicht dienstfertig, ungefällig.

Нездо́бний, *a.* schlimm, arg; arglistig (*Фр.*).

Нездобра́, *adv.* nicht wegen Wohlergehen, nicht aus Uebermuth.

Нездобре́га, *m. f.* s. Леда́що.

Нездога́дливий, *a.* & s. Недога́дливий etc. [(до нїчо́го).

Нездоре́чи, *adv.* Ч. IV. 529 zu nichts,

Нездоро́в'ий, *a.* ungesund; unwohl, unpässlich.

Нездýга, *f. Пар.* Altersschwäche, *f.*

Нездужа́лий, *ОП.* нездýжий *Пар.* (-ýжний *Ст.*) *a.* schwach, schwächlich, siech, altersschwach.

Нездýжати, *v. n.* schwach sein; kränkeln, krank sein; nicht vermögen wegen Schwäche.

Нездя́кувати ся кому́ jmdm nicht genug danken können, *К.* [disch, *Св.*

Незе́мний, *a.* nicht irdisch, überir-

Незичли́вість, -ости, *f.* Missgunst, *f.* s. Жичли́вий etc.

Нез'їда́вмий, *a. Пу.* nicht verzehrbar.

Незла́года, *f.* s. Нела́года.

Незлїче́ний, *АД.* I. 301, незлїчи́мий, незли́чний, *Не. Ст. a.* unzählig, zahllos, s. Несчисле́нний etc.

Незлобли́вий, (-о́ли́в-), *ІГ.* незло́ний, *a.* unschuldig, harmlos, gutherzig, bieder, gerecht, ehrlich *Кч.* 311.

Незло́бие, *n.* † *К.* Unschuld, Sanftmuth, Rechtschaffenheit, *f.* [absetzbar.

Незложи́мий, незло́жний, *a.* un-

Незложи́мість, -ости, *f.* Unabsetzbarkeit, *f.* (су́дїї). *Term.*

Незломи́мий, (*Ст.* -е сло́во), незло́мний, *Фр. a.* unverbrüchlich, ungebrochen, fest; unbeugsam.

Незло́мність, -ости, *f.* Unverbrüchlichkeit, Unbeugsamkeit, *f.*

Незлучи́мий, *a.* unvereinbar.

Незлучи́мість, -ости, *f.* Unvereinbarkeit, *f. Пар.* [grenzt.

Незме́жаний, *a. КУ.* I. 150 unbe-

Не́змисль, *К.* не́змислень, *Ос.* (62) I. 72, *m.* незмисле́ний, *a. Кч.* 196 unvernünftig, unverständig, unreif, unvermögend zu denken, blöde.

Незмінимий, *ВБ.* незмінний, незмінясмий, *a.* unabänderlich, unveränderlich.

Незмінність, незмінимість, *Пар.* -ости, *f.* Unveränderlichkeit, Unabänderlichkeit, *f.* [messlich.

Незмірéний, незмірний, *a.* unermessliche, *f.* Unermesslichkeit, *f.*

Незмірéність, незмірність, *СМ.* -ости, *f. У.* Unermesslichkeit, *f.*

Незмірко́ваний, *a.* unergründet, unerforschlich.

Незмо́га, *f.* — кому́ jmd vermag nicht, ist nicht mehr im Staude, *ГБ.*

Незмо́жність. -ости, *f.* Unvermögen, *n.* Unmöglichkeit, *f.*

Незмучéний, *a. Гол.* ungetrübt.

Незму́чно, *adv. Св.* unermüdlich, unverdrossen.

Незна́в, незна́ть, *adverb.* Ausdr. — чи, man kann nicht wissen, ob —; glaubt man zu wissen ob nicht etwa (— чи не..), wer weiss, vielleicht wohl, *Ос.* 204.

Незнавидїти, *v. a.* s. Зненавидїти.

Незнаéмець, -мця, *m. Гол. Кн.* незнаéмий, незнако́мий, *a.* unbekannt, fremd. [зна́не, несьвідомість.

Незнаéмість, -ости, *f. Term.* s. Не-

Незна́йко, *m.* der Unwissende; der vorgeblich nichts versteht, nichts weiss *Н.* 111.

Незнако́мість, -ости, *f.* s. Незна́ність. [зна́ний, *a.* unbekannt.

Незна́мий, *Мор. Ос.* (61) V. 28, не-

Незна́не, незнатé, *n.* Unkunde, Unkenntniss, Ignoranz, *f.* [heit, *f.*

Незна́ність, -ости, *f. Т.* Unbekanntheit, *f.*

Незна́рошний, *a.* unabsichtlich, unvorsätzlich, *Пар.* [allerliebster Schatz!

Не-зна́ти-що, ти мóв — du mein

Незна́чний, незначу́чий, *Фр. a.* unbedeutend, unansehnlich. [lichkeit, *f. Пар.*

Незна́чність, -ости, *f.* Unansehn-

Незневíрений, *a.* nicht vom Zweifel angenagt, *Щог.*

Незнищи́мий, незнївощи́мий, *a. Фр.* unzerstörbar, unvertilgbar, unauslöschlich.

Незноси́мии, *У.* незно́сний *АД.* II. 142. *КС.* VIII. 281. *a.* unerträglich, unausstehlich. [gen könnend, (*Фр.*).

Незносли́вий, *a.* nicht viel ertra-

Незнужде́н, *a. У.* unermüdet.

Незогля́дний, *a.* unabsehbar, *Гол.*

Незотли́нє. *n. К.* s. Нетли́нє.

Незра́да. слугá незра́да. *m. Ст.* nicht verrätherischer, treuer Diener.

Незрадни́ця, жінка, — *f. Ст.* die nicht verräth, die treu bleibt. [від ра́зу).

Не-зра́зу, *adv. Кн.* nicht alsogleich (не

Незри́мий, *a. Ш.* I. 313 unsichtbar; 2) nicht anzuschauen, *У.*
Незрі́лий, *a.* unreif. [heit, *f.*
Незрі́лість, -ости *f.* Unreife, Unreif-
Незрозумі́лий, незрозумі́тельний, *Гол. a.* unverständlich.
Незрозумі́лість, -ости, *f.* Unverständlichkeit, *f.*
Незро́слий, *a.* nicht verwachsen.
Незру́чний, *a.* ungeschickt, unbehilflich; 2) dessen Hand beim Verkauf kein Glück bringt. [lichkeit, *f.*
Незру́чність, -ости *f.* Ungeschick-
Незруше́ність, -ости, *f. ВБ.* Unantastbarkeit, Unversehrtheit, *f.*
Незруши́мий, *a.* unerschütterlich.
Незруши́мість, -ости, *f.* Unerschütterlichkeit, *f.* [*Ш.* I. 350.
Незря́чий, *a.* nicht sehend, blind,
Незуга́дний, ? *Л.* 5. незуга́рний, *a.* unangenehm, widerlich.
Незуми́сний, *a. К.* unwillkürlich.
Незумі́лий, *a. Фр.* s. Незрозумі́лий.
Незупи́нно, *adv.* ununterbrochen, *Ст.*
Незхи́бний, *Не.* s. Несхи́бний &.
Ней, *partic.* s. Най. [unentwegt, *Фр.*
Неизбі́жний, *a.* s. Неминучий;
Неизвя́лий, *a. Пар.* unverwelklich.
Неиз'і́лий, *a.* unverzehrt, *Пар.*
Неизло́мний, *a.* unzerbrechlich.
Неизло́мність, -ости *f.* Unzerbrechlichkeit, *f. Пар.*
Неизпові́мий, *Пол.* неисповіди́мий, *Тор.* неизрече́ний, *Ш.* II. 232. *a.* unaussprechlich. [erklärlich.
Неизслі́ди́мий, *a.* unerforscht; un-
Неимові́рний, *a.* unwahrscheinlich, unglaublich.
Неимові́рність, -ости, *f.* Unwahrscheinlichkeit, Unglaublichkeit, *f.*
Неиму́щий, *a.* arm, dürftig, *ІГ.*
Неи́стність, -ости, *f. Пар.* неистнóване, *n. Нав.* das Nichtsein, Nichtexistieren; das Fehlen. [сходи́мий.
Неисходи́мий, *a. Ш.* II. 58 s. Не-
Неїзжа́лий, *a.* nicht eingeritten, n. eingefahren. [geh.; nicht officiell.
Неказе́нний, *a.* nicht der Krone
Не́квар, *m.* breiige, schlecht gekochte Speise.
Неки́вальний, *a. Зг.* unantastbar.
Неки́нений, *a.* unberührt.
Неки́льки, *adv. К.* ein gewisser Theil.
Не́кіс, -осу, *m.* ungemäheter Strich Grases; ungemähete Wiese.
Некла́н, *m.* каба́н- *Р.* II. 2. *Bein.* des wilden Ebers (in d. Fabel).
Некле́йда, *m.* неклейдова́тий, *a.* (*Ф.*) Tölpel, der nichts auf sich hält.
Некле́йка, *m.* s. Леле́ка.
Не́клен, *m.* Acer tataricum; 2) Acer camp. *Пот.* III. 116.
Некле́сний, *a. H.* 211 ? s. Недба́лий.
Неклопотли́вий, *a.* sorgenfrei.
Неклю́жий, *a. Кл.* plump.
Неключи́мий, *a. Кч.* 265 untauglich, unvernünftig.
Не-к-мі́сту, *adv. Кн.* nicht am gehörigen Ort, unnöthig. [*Не.*
Некни́жний, *a.* nicht geschrieben,
Неко́нче, *adv.* nicht nothwendig, nicht gerade, eben nicht.
Неко́ристний, *a.* schädlich, beeinträchtigend, nachtheilig.
Неко́тн(ий), *a.* -а вівця́, *Ст.* Schaf das noch nicht gelammt hat.
Некре́чний, & s. Неґре́чний.
Не́крут, некру́тчина, & s. Ре́крут &.
Некруши́мий, *a.* unzerbrechlich.
Некукі́бниця, *f. Ме.* 305 на́шому добру́ — die nicht für unser Hab u. Gut sorgt, nichts dazu beiträgt, missgönnend ist, *vgl.* Кукóбити.
Некупний, *a.* ungekauft *Фр.*
Некче́мний, *a.* s. Нїкче́мний.
Нела́бший, *a.* nicht gut.
Нела́года, *f. Ме.* 471 Uneinigkeit, Zwietracht, *f.* Zwist, *m.* [*n.* Ла́гідний.
Нела́годний, *a.* ungeordnet, s. *Не.*
Нела́йливий, *a.* nicht schmähend, friedfertig, ruhig. [мли́вий.
Нелапши́вий, *a. Пар.* s. Неперей-
Нела́ска, *f. Term.* s. Немі́лість.
Нела́цно, *adv.* s. Нена́ручно.
I. Не́льга, *f. Га.* II. 55. nasskaltes Schneewetter.
II. Не́льга, *Ос.* (61) X. 126, нельзя́ *gr. adv.* man kann nicht, m. darf n.
Нелегкоу́мен, *a. М.* III. 74 nicht flatterhaft, nicht leichtsinnig, gesetzt.
Не́лень, *Мета.* (63) 19. не́лин, ду́бе нели́не *Ч.* I. 132? [fängt, jagt.
Нелівний, *a. Н.* 27 der nicht gut
Неліпа, *f.* ungezogenes, garstiges Weib, Sudlerin, *f.* (*m.* -er, *m.*).
Неліпка, *f.* junge Kuh schon im

zweiten Jahre trächtig, (*Ф*).

Нелі́тка, *f.* s. Ялівка. [*Term.*

Нелі́тний, *a.* unmündig, minderjährig,

Нелі́тність, -ости, *f.* Unmündigkeit, *f. Term.*

Нелі́ток, -тка, червоню́х — ungeflügelte Rothwanze, (Pyrrhocoris apterus).

Нело́ви, *pl.* Hegezeit, Schonzeit, *f Пар.*

Нельо́гіка, *f.* Mangel an Logik, *m.*

Нело́жний, *a.* wahr, wahrhaftig, treu, aufrichtig *Ш.* I. 342.

Нелука́вий, *a. Ш.* I. 340 ohne Trug, aufrichtig, offenherzig.

Не́лупка, *f.* Kartoffel, gekocht ohne Abschälung der Hülse, *f.*

Не́люб, *m.* нелю́бий, *a. (d.* нелю́бчик, *aug.* нелюби́ще), der nicht liebe Mann; unlieb; was missfällt.

Нелю́бе, *n.* Unbeliebtheit, *f. M.*

Нелюбо́в, не́люб, *f. He.* Mangel an Liebe, *m.* Unfreundlichkeit, Feindschaft, *f.* Hass, *m.* Missbehagen, *n.*; Ungunst, Ungnade, *f. Cm.*

Нелюбо́вний, *a. K.* lieblos.

Нелю́бощі. *pl. Кух.* Mangel der Liebe, der Zuneigung, *m.* [thüm, Ungeheuer, *n.*

Не́люд, *m. Фр.* Unmensch, *m.* Unge-

Нелюди́мий, *a. Ру.* s. Нелю́дний 1).

Нелюди́мка, ша́пка — *f. Ч.* II. 95. s. Невиди́мка. [Egoist, *m. Мак.*

Нелю́дько, *m.* schnöder Geizhals,

Нелю́дний, *a.* nicht volkreich, volkarm, *Левч.* nicht besucht, einsam, *M.* III. 39; 2) s. Нелю́дяний *M+Б.*

Нелю́дский, *a.* ungewöhnlich, sonderbar *Ш.* I. 339 (били́ця); 2) s. Нелю́дяний.

Нелю́дскість, **нелю́дяність**, -ости, *f.* Unmenschlichkeit, Bosheit, grobes, inhumanes Verfahren.

Нелю́дяний, *a.* unmenschlich, menschenhassend, ungesellig, nicht leutselig, inhuman.

Нема́, (нема́є; (*d.* нема́ечки *Левч.*) *impers.* ist nicht da, es giebt nicht, man hat nicht; — кому́сь jmd hat nicht; — мя в со́бі, в голові́ & ich bin unwohl, habe Kopfschmerzen.

Немалова́жний, *a.* nicht unwichtig, nicht unbedeutend. [Fehlen, Mangel, *m.*

Нема́не, *n. He.* das Nichtsein, das

Неметки́й, *a. Зак.* unbeholfen.

Не́мза, *f. coll.* Ungeziefer, *n.*

Не́мил, неми́лий, *a.* s. Не́люб &; неми́ло nicht lieb, nicht freundlich.

Неми́лість, -ости, *f. МШ. Term.* Ungnade, *f.*

Неми́лостивий, **немилосе́рдний**, *a.* unbarmherzig, gefühllos, grausam.

Неминаа́йло, *m. Ф.* der nicht ausweicht; 2) der nicht vergeht.

Неминý́чий, (-у́ємо, *adv. K.*); unvermeidlich, unvergänglich. [lichkeit, *f.*

Неминý́чість, -ости, *f.* Unvermeid-

Неми́рець, -рця, *m.* Strahlbäumchen, *n.* (Acineta).

Неми́рний, *a.* unfriedlich, uneinig.

Неми́рно бу́лоби würde sich nicht schicken, s. Мир II.; ми́рний II.

Немі́лка, *f. H.* 110.? -лку човпсти́.

Немі́раний, (-ряний), *a.* ungemessen, unermesslich, sehr weit.

Немісячний, *a.* mondlos.

Не́міч, не́міць, -очи, не́мічність, -ости, *Щог. f.* Unvermögen, *n.* Schwäche, Alterschwäche; Krankheit, *f.*

Не́мічний, *a.* schwach, siech, kraftlos.

Немія, *f.* linker Nbfl. des Дністе́р.

Не́мний, *a. H.* 214 ungeschickt, plump; 2) *adv.* не́мно *МШ.* unfassbar, unbegreiflich, undeutlich, (не+имно?).

Немно́го, (*d.* немні́жечко), *adv.* nicht viel, wenig, ein wenig, nur eine kurze Zeit.

Немо́в, *adv.* fast möchte man sagen, gleichsam; 2) *Кч.* 178 vielleicht.

Немо́ва, *m. f.* немовли́вий, немо́вний, *Пар. a.* nicht gesprächig, wortkarg, einsilbig, schweigsam. [sehens, plötzlich?

Немовíльне, *adv. (P. Дн.* 14) unver-

Немовíр, *m.* немовíрний, *a.* der Ungläubige (*Фр.*).

Немовля́, -я́ти, *n.* (noch nicht sprechendes) Kind, *m.* Säugling, *m.* [мов.

Немовля́е, s. Мовля́в(той), *vgl.* Не-

Немовля́щий, *Ш.* I. 238 (-я́чий, *Левч.*), *a.* nicht reden könnend, noch nicht sprechend (дети́на); sprachlos, stumm; 2) unvernünftig, *Левч.*

Немо́га, *f. W.* ein Siecher, Krüppel; 2) s. Не́міч, *Пар.*

Немогну́ти, *v. n. Зг.* s. Знемага́ти.

Немогота́, *f.* Kraftlosigkeit, *f.* Unvermögen, *n.*

Немо́ж, немо́жна, *adv.* man kann nicht, man vermag nicht, ist nicht möglich; man darf nicht.

Неможли́вий, *a.* unmöglich.

Неможли́вість, -ости, *f.* Unmöglichkeit, *f.*

Немо́жний, немо́щний, немо́щен, *Ш.* I. 177. 242. не́мощий, *a.* s. Не́мічний.

Немо́ла, *f.* (*B.*) s. Наму́ла. [kunft.

Немохі́дний, *a.* unbekannter Ab-

Немочи́, (немо́гу, немо́жеш), *v. a.* krank sein.

Немо́щник, *m.* (*л. с.* 32) der Kranke.

Немру́щий, *n. Ст.* s. Невмиру́чий.

Не-му, не-ме́ш, & 3 *pl.* не-муть mit d. *Infinit.* ich werde nicht etc. s. Му, меш etc.

Нему́дрий, *a.* nicht weise; 2) nicht sonderlich, gering, mittelmässig, *Ш.* I. 180.

Ненави́дець, -дця, *К.* ненави́дник, *m.* Hasser, Feind, *m.* [scheuen.

Нена́видіти, *v. a.* hassen, verab-

Нена́видний, *К.* нена́вистний, *a.* verhasst; unausstehlich, unerträglich, (*B.*).

Нена́висливий, *a.* gehässig, feindlich.

Нена́висть, *f.* Hass; Widerwille, *m.*

Нена́вистник, *n.* s. Ненави́дець; 2) Garten-Rittesporn, (Delphinium Ajacis).

Нена́глий, *a.* nicht plötzlich, *Не.*

Ненагля́дний, *a.* an dem man sich nicht satt sehen kann, sehr anziehend, ungemein schön, *К. У.*

Ненаді́йний, *a.* unzuverlässig, *Пар.*

Ненаді́йність, -ости, *f.* Unzuverlässigkeit, *f.* [Zuversicht, *m.* (*п. хв.* 41).

Ненаді́я, *f.* Mangel an Hoffnung, M. an

Ненажéра, ненаї́да, *m. f.* ненаї́док, -дка, ненаї́сник, *m.* Nimmersatt, Vielfrass, *m.*

Ненажéрливий, ненажéрний, (-жир-), ненаї́дливий, *Фр.* ненаї́сний, *a.* unersättlich, gefrässig, ungesättigt, *Ст.*

Нена́жир, *m. Н.* 239. ненаї́дність, *Фр.* (-їсність), -ости, *f.* Vielfrässigkeit, Unersättlichkeit, *f.*

Нена́ручний, *a.* unhandlich, ungelegen, unbequem, ungeeignet.

Нена́ручність, *f.* Unhandlichkeit, Unbequemlichkeit, *f.*

Ненарушéність, -ости, *f. T. Term.* Unantastbarkeit, Intactheit, Unversehrtheit, *f.* [unverletzlich, unantastbar.

Ненаруши́мий, *a.* unverletzbar,

Ненаруши́мість, -ости, *f.* Unverletzbarkeit, Unverletzlichkeit, *f.*

Нена́сит, *m.* нена́ситність, -ости, *f.* Unersättlichkeit, *f.* unersättlicher Hunger; Blutdurst, *m. Мі.* II. 357.

Нена́ситець, Ненаситéнець, -нця, *m.* Ненаситéцький порíг, einer von den ammeistен brausenden Wasserfällen des Днїпрó; 2) -итець, s. Богорóстка.

Нена́ситний, ненаситúмий, *a.* unersättlich, Nimmersatt, *m.*

Нена́ський, *a. Гол.* fremd, ausländisch, eig. nicht unser. *Мі.* II. 356.

Ненаслїдова́льний, *a. Пар.* unnachahmlich. [ablässig, stettig.

Ненаста́нний, *a.* unaufhörlich, un-

Ненасу́щний, *a. Гуш. ТР.* 73 nicht alltäglich.

Нена́тлий, *a.* нена́тля, *m f. Ст.* s. Нена́ситний; 2) -а́тля, *f. Ст. Ш.* II. 159. *С.* I. 181 Unersättlichkeit, Gier, *f.*

Не-на́-тще, *adv.* (*Ос.*) XII. 28 nicht umsonst, nicht ohne guten Grund; 2) s. Не und на-тще. [heit, Unwissenheit, *f. T.*

Ненаучéність, -ости, *f.* Ungelehrt-

Ненахлéпа, *m. f.* s. Ненажéра.

Ненача́тий, *a. ptc. He.* s. Непоча́тий.

Нена́шский, *a. Гол.* s. Нена́ський.

Нена́що, *m.* s. Нїна́що.

Неневі́стн(ий), *a.* † -а невíста, Frau die keinem Manne vermält war, *Шу.*

Не́ньо, *m.* Vater, *m.* Väterchen, *n.*

Нену́ж, *adv. Ос.* (62) I. 60 nicht weniger; 2) *H.* 141 s. Нїж, *Зак.*

Не́ня, (не́нє), ненька, не́нечка, *f.* Mutter, *f.* Mütterchen, *n.* [bald.

Неóбавки, неóбавцї, *Фр.* unverweilt,

Неóбачки, *adv.* unversehens.

Необа́чний, *a.* необа́ка, *m. f. Зг.* unachtsam, unklug, leichtfertig, sorglos.

Необа́чність, -ости, *f.* Unachtsamkeit, Unklugheit, *f.*

Необди́льний, *a.* nicht genügend zu vertheilen, uuzulänglich, spärlich, wenig.

Неóбзир, *adv. К.* ohne sich umzuschauen. [unübersehbar, unabsehbar.

Необзóрий, *Кл.* необізри́мий, *Фр. a.*

Необича́йний, *a.* unsittlich.

Необича́йність, -ости, *f.* Unsittlichkeit, *f.* Sittenlosigkeit, *f.*

Необі́йми́мий, *Фр.* необі́йня́тий, *ВБ. a.* unumfassbar; unbesetzt.

Необма́нний, *a. Кл.* untrüglich.

*

Необме́жи́мий, *У.* необмеже́ний, *a.* unbegrenzt.

Необмі́рко́вано, *adv. Не.* unüberlegt, leichtfertig.

Необов'язко́вий, *a.* unobligat, *Term.*

Необогля́ни́мий, *a. МШ.* s. Необзо́рий.

Необори́мий, необо́рний, *М.* II. 125. *Щог. a.* unüberwindlich, unbesiegbar, unwiderstehlich.

Необори́мість, -ости, *f.* Unüberwindlichkeit, Unbesiegbarkeit, *f.* [trostlos.

Необра́дливий, *a. М.* untröstlich,

Необхі́дний, *Ст.* необходи́мий, *a.* unumgänglich. unentbehrlich, unvermeidlich.

Необхідність, -ости, *f.* Unumgänglichkeit, Unentbehrlichkeit, *f.*

Необходи́мість, -ости, *f.* Unumgänglichkeit, Unentbehrlichkeit, *f. Пар.*

Необчисле́нний, *a.* unberechenbar, *Пар.*

Не́оглядки, *adv.* ohne umzuschauen.

Не́оглядком, *adv. Ко.* 138 ohne sich zu versehen.

Неоглядний, *a.* s. Необзо́рий; 2) s. Необачний, *Зг. Фр.*

Неограниче́ний, *a.* unbegrenzt; unumschränkt.

Неограниче́ність, -ости, *f.* Unumschränktheit, *f Пар.*

Необ'є́мний, *a. Не.* nicht abnehmbar, unzertrennlich, untrennbar.

Необ'є́мність, -ости, *f.* Unzertrennlichkeit, *f.*

Необов'я́зковий, *a.* unverantwortlich, *Пар.*

Необов'я́зковість, -ости, *f.* Unverantworlichkeit, *f.*

Необоро́тний, *a.* unablenkbar, unabwendbar, unvermeidlich.

Необмежократка, *f. Кн.* Neudemokratin, *f.*

Необу́н, необе́н, *pron.* nicht einer, mancher, wohl mancher, viel.

Необхі́дний, *a. Подо.* s. Необхідний.

Необхідно, *adv. М.* II. 182. unabänderlich, unwiderruflich, unvermeidlich.

Необхідно, *adv. Дівч.* ohne Widerrede, ohne Entschuldigung.

Неоднако́вий, неоднако́вий, *a.* nicht gleichartig, verschieden; *adv.* неоднако (-а́ково) кому́ es ist jmdm nicht einerlei, nicht gleichgiltig.

Неоднаковість, -ости, *f.* Ungleichheit, *f. Кн.*

Неодноста́йний, *a.* ungleichförmig, nicht einheitlich.

Неодноста́йність, -ости, *f.* Ungleichförmigkeit, *f. Пар.*

Неодо́вго, *Тор.* неодо́взї. *Вах. adv.* über kurz und lang, in Bälde.

Неодоли́мий, *a.* s. Необори́мий.

Неодра́досен, *a. Ме.* 71. untröstlich, trostlos.

Неодуко́ваний, *a. Ш.* I. 254 ungebildet.

Неодхили́мий, *a. Ру.* s. Неодворо́тний.

Неоді́гний, *a. Кч.* 223 schlecht gekleidet.

Неозо́рний, *a. М+Б.* 80 mit dem Blicke nicht umfassbar, grenzenlos, s. Необзо́рий.

Неокиммшаний, *a. У.* ungeschliffen, unbehauen.

Неокра́яний, *a. Ш.* II. 10 nicht beschnitten, ungetheilt; unbegrenzt, *Не.* (*n.* 155).

Неокри́лені, *pl.* Flöhe, *pl.* (Aphaniptera). *Пол.*

Неокристя́нений, *a. У.* nicht nach Christenart eingeweiht.

Неомежо́ваний, *a. Не.* s. Неограниченний.

Не́мінки, *adv.* s. Не́ннїмки.

Неомі́рний, *a. Ст.* unermesslich.

Не́ннїмки, *adv.* s. З-ненадійки.

Неопа́трений, etc. s. Неогля́дний 2), etc. [umgebraten, ganz (roh).

Неопе́чений, *a.*-е ли́хо *Н.* 41? nicht

Неопі́рений, *a.* unbefiedert. [111.

Неоплака́ний, *a.* unbeweint, *Ш.* II.

Неоплати́мий, *У.* неопла́тний, *a.* unbezahlbar, unbezahlt; unerschwinglich; *unschätzbar. [nicht weit, n. fern.

Неопода́ль, *Дівч.* неопода́леки, *adv.*

Неопродоли́мий, *a. Пол.* s. Неодоли́мий.

Неорга́ні́чний, *a.* unorganisch.

Неору́жний, *a.* unbewaffnet, wehrlos, *Кч.* 9.

Неосьві́та, *f. Б.* Mangel an Aufklärung, Unwissenheit, *f.*

Неосьві́тний, *a.* ungebildet, *Ст.*; 2) *Кл.* finster.

Неосе́ляний, *a. М.* II. 159 unbevölkert, öde.

Неосі́лий, *a.* nicht ansässig, unansässig, *Пар.*

Неоспори́мий, *a.* unbestreitbar, unstreitig.

Неостійний, *a.* unstatthaft, unhaltbar.

Неостійність, -ости, *f.* Unstatthaftigkeit, *f. Term.* Unhaltbarkeit, *f. Пар.*

Неосторо́жний, *a.* unvorsichtig, unbehutsam.

Неосторо́жність, -ости, *f.* Unvorsichtigkeit, *f.*

Неосуди́мий, *a.* unverdammlich, *Пар.*

Неосущи́мий, *a.* nicht zu verwirklichen, nicht actuell.

Неосущимість, -ости, *f.* Nichtverwirklichung, *f. ВБ.*

Неосну́тий, *ч. Пар.* nicht trocken geworden.

Неосяжний, *a. Ст.* unfassbar, unerreichbar, unermessslich. [чальний.
Неотвітимий, *a. У.* s. Неодві-
Неотеса, *m. f.* ungeschlachter, grober Kerl, ungeschliffen, *Гр.* V. 349.
Неофіт, *m.* (неофітка, *f.*) Neophyt, der (die) Neugetaufte, Neubekehrte.
Неохайний,(-харний,-хамраний), *a.* unsauber, unrein, ekelhaft; 2) *T.* unachtsam, unzurechnungsfähig.
Неохайність, -ости, *f.* Unsauberkeit, Unreinlichkeit, *f.* [derwillig,ungern.
Неохітний, *Ог.* неохотний, *a.* wi-
Неохолонувший, *a.* nicht erkaltet *Ш.* II. 166.
Неохота, *f.* Widerwille, *m.*
Неохрястанець, -нця, *m.* der nicht zugeknöpft, nicht ordentlich angezogen ist. [unschätzbar.
Неоцінений, неоцінний, *K. a.*
Неошатно, *adv.* in schlechter, lumpiger Kleidung. [Необачний &.
Неошетелений, *a.*&(-ість, *f.*)§ s.
Неошкульний, *a.Шіс.*unschädlich, harmlos, §. [погрішимість.
Неошибність, -ости, *f. Мог.* s. He-
Неощадність, -ости, *f. Нав.* Mangel an Sparsamkeit, *m.* [betasten.
Неощупний, *a.* unfassbar, nicht zu
Непамять, *f.* Vergessenheit, *f.*
Непамятливий, *Пар.* непамятущий, непамяткий, *Левч. a.* uneingedenk, vergesslich. [pflichtig.
Непанщанний, *a.* nicht frohn-
Непаристий, непарнистий, *Фр.* непарний, *a.*ungerade(число); unpaarig.
Непевний, (нéпев, *indecl. m. f. n.*; не-пéвен, *M.* II. 128), *a.* ungewiss, unsicher; unheimlich, gefährlich, böse, tükkisch, hämisch, *Ш.* I. 158. 180; zweideutig, räthselhaft, wunderlich, dämonisch, *Ш.* I. 335. [heit,Unsicherheit,*f.*
Непевність, -ости, *f.* Ungewiss-
Непереборанний, *a.* unerschöpflich.
Непереборотний, *a.M.*II.147 schwer —, nicht zu verleben, zu bestehen, zu überdauern. [стрáвний.
Непереварímий, *a. Под.* s. He-
Неперевистимість,-ости, *f.*Unübertrefflichkeit,*f.* [undurchdringlich, *У.*
Непереврímий, *a.* undurchsichtig,
Непереймливий, *a. Пар.* ungelehrig, unempfänglich.
Непереймливість, -ости, *f.* Unempfänglichkeit, Ungelehrigkeit, *f. Пар.*
Непереку́пний,*a.*unbestechlich,*T.*
Непереливки, *pl.* то — das ist kein Spass.
Непереліїчний, *a.*unzählig, zahllos.
Неперемóжний,*a.Не.*unüberwindlich, unwiderstehlich.
Неперенóсний, *a.Не.* unerträglich.
Непереплáканий, *a. T.* nicht genug beweint.
Непереробний, *a.* -а робóта *Др. с.* 170 eine Arbeit, mit der man nie fertig wird, die nicht fertig sein will.
Непéреставком, *Фр.* неперестáнно, *adv.* unaufhörlich, anhaltend, beständig.
Непереступний, *a. T.* nicht zu überschreiten, unübersteiglich; 2) -но, *adv. ГШ.* ohne auszulassen, o. zu übergehen, ununterbrochen. [lich.
Непересяглий, *a. Б* unübersteig-
Неперехвáльно, *adv. Пол.* ohne übertriebene Prahlerei.
Непереходимий, неперехíдний, *a.* unwegsam, *Пар.*; 2) неперехóдний, intransitiv, unübergehend. [bestritten.
Непéречний, *a.* unbestreitbar, un-
Неписьмéнний,*a.*s.Негрáмотний.
Неписьмéнність, -ости, *f.* Unwissenheit, *f. Не.* [I. 204. nüchtern.
Непитущий, *a.* nicht trinkend, *C.*
Непідвладність, -ости, *f. K.* Unabhängigkeit, *f.*
Непідглядність, -ости, *f.* Sorglosigkeit, Harmlosigkeit, Unverdächtigkeit, *f.* [*ОП.* nicht bestochen.
Непідкупний, *a.*unbestechlich;*adv.*
Непідкупність, -ости, *f.* Unbestechlichkeit, *f.*
Непідложний, *a.* nicht unterschoben, unverfälscht, authentisch, echt.
Непідложність, -ости, *f.* Unverfälschtheit, Authenticität, Echtheit,*f.Пар.*
Непідозрímість, -ости, *f.* Unverdächtigkeit, *f. Term.*
Не-під-плечéнам щось, nicht unserer Kraft entsprechend,*K У*, [störrig.
Непідхильний, *a.* ungehorsam,
Непідхильність, -ости, *f. K У.* Ungehorsam, *m.* Unfolgsamkeit, Störrigkeit, *f.* [widrig.
Непідхóжий, *a.* unpassend; zweck-

Не́піт, (-от), *m. rum.* Neffe; 2) Enkel, *m.* [nepos], *Ф. vgl.* Не́ти.

Непла́тний, *a. У.* vergeblich, erfolglos; 2) unbesoldet, *Пар.* [bar.

Неплі́дний,непло́дний, *a.* unfruchtNепло́дність, -ости, *f.* Unfruchtbarkeit, *f.*

Непо́бит, *m. К.* Abwesenheit, *f.*

Непобі́димий, непобі́дний, *Пар. a.* unbesiegbar, unüberwindlich.

Непобі́димість,непобі́дність,*Пар.* -ости, *f.* Unbesiegbarkeit, Unüberwindlichkeit, *f.* [*a.* s. Несбори́мий.

Непобори́мий, непобо́рний, *Ст.*

Неповага, *f. Ко.* 308, *Не.* Verachtung, *f.* Mangel an Achtung, Rücksichtslosigkeit, *f.* [bändigkeit, *f. Пар.*

Неповдержаність, -ости, *f.* Un-

Неповертайло, *m. Не.* s. Неповоро́тливий. [setzlich,unwiederbringlich.

Неповертний, *a.* -а страта, uner-

Неповздержимий, *КУ.* неповдержаний, *Пар. a.* unaufhaltbar, unaufgehalten, unaufhaltsam, unbändig.

Неповинен, -инна, -инно, *a.* er, sie, es soll nicht, darf nicht.

Неповинний, *a. Ш.*1.358,неповинність, *f К.* s. Невинен &. [sam, stützig.

Неповірний, *a.* unlenksam, unbeug-

Непо́вний, *a.* nicht voll, unvollständig, nicht complet, lückenhaft.

Непо́вність, -ости, *f.* Unvollständigkeit, Lückenhaftigkeit, *f.*

Неповоро́тливий, (-о́ткий, -о́тний), *a.* ungelenk, unlenksam; unbeholfen, träge, schwerfällig, plump, vierschrötig; hartnäckig (*Ф.*). [derkehrend.

Неповоро́тний, *a. ВБ.* nicht wie-

Неповоро́тність,-ости, *f.*Schwerfälligkeit, Unbehilflichkeit, *f.*

Неповоруха́вість, -ости, *f.* Unbeweglichkeit, Unbeholfenheit, *f. ВБ.*

Неповору́шно, *adv.* unbeweglich, regungslos. [schämen brauchen.

Неповстида́ти ся, sich nicht zu

Непога́сний, *a. Зг.* nicht leicht auszulöschen.

Не-погди́, s. Не-сті́й.

Непого́да, (не́ubогодь, -ідь, *Бі́л.*), *f.* schlechtes Wetter, Unwetter, *n.*

Непогоди́мий,*a.*unversöhnlich,*ВБ.*

Непогодли́вий,*a.* -а пора́ schlechtes, ungünstiges, regnichtes Wetter.

Непого́жий, *a.* s. Него́жий.

Непогріши́мий, *a.* unfehlbar.

Непогріши́мість, -ости, *f.* Unfehlbarkeit, *f.*

Непо́давно, *adv.* unlängst.

Неподале́ки, (-але́ку,-але́чь,-але́цї), *adv.* nicht weit, unweit.

Неподи́жний, *a. Фр. Пол.* unbeweglich, fix. [weglichkeit, *f.*

Неподви́жність, -ости, *f.* Unbe-

Неподі́бний, *a.* unähnlich. [keit, *f.*

Неподі́бність, -ости, *f.* Unähnlich-

Неподі́льний, *a.* untheilbar; *-а рука́ ungetheilte Hand, стоя́ти за що руко́ю -ою, zur ungetheilten H. haften (in solidum), *Term.* [barkeit, *f.*

Неподі́льність, -ости, *f.* Untheil-

Неподі́яти, *v. a. Ч.* I. 32 s. Не und пора́дити.

Неподо́ба, *f.* кому́ mit d. *Infinit.* es ziemt nicht, es schickt sich nicht für jmdn.

Неподо́бистий, *a.* unförmlich.

Неподо́бний, *a.* unähnlich, unwahrscheinlich, seltsam, sonderbar, unmöglich, ungewöhnlich (-а річ *До.*); ungeziemend, unselig *С.* I. 3; garstig, zotig.

Неподоли́мий, *a.* s. Неодоли́мий.

Не-по-дя́чі, *adv.*(*В.*) s. Не-до-вподо́би.

Непозо́ўдний, *a.* unveräusserlich.

Непозо́ўдність, -ости, *f.* Unveräusserlichkeit, *f. Пар.*

Непозві́л, -о́лу, *m.* Verbot, *n.* (*Фр.*).

Непозиб́кий, *a.* nicht wankend. fest, standhaft, unerschütterlich, unbeweglich, *Мі.* II. 356. *М.* II. 145.

Непозна́чний, *a. Пар.* unmerklich, allmählich.

Непоима́ти ся, *ptc.* непоима́вши ся, ohne sich zu schämen, ohne sich Scrupeln zu machen, (*В.*) *vgl.* Вима́ти ся.

Непока́зний, *a.* unansehnlich.

Непо́кір, -ору, *m.* непоко́ра, *f.* — до Бо́га Verstocktheit gegen Gott, *f.*

Непокі́рливий, непокі́рний, *a.*ungehorsam, unfolgsam, widerspenstig.

Непокі́рливість, *Кн.* непокі́рність, *Ко.* 299, -ости, *f.* Ungehorsam, *m.* Unfolgsamkeit, Widerspenstigkeit, *f.*

Непокли́каний, *a.* unberufen.

Непоко́єне, *n.* Beunruhigung, *f.*

Непокоі́ти, *v. a.* beunruhigen.

Непокри́тий, *ptc.* unbedeckt, un-

verhüllt; -а коса́, Kopfhaare ohne Haube (von e. verführten Mädchen) *Ш.* I. 90.

Неполи́тий, *ptc.* unbegossen, unbewässert, *Ш.* I. 350.

Неполі́чи́мий, *a.* unzählig. [tert, frei.

Неполо́ханий, *a.* nicht eingeschüch-

Неполу́чний, *a.* ungünstig.

Непоми́льний, непоми́лешний, *M.* II. 155, *a.* unfehlbar, untrüglich; unzweideutig, sicher, fest, accurat.

Непоми́льність, -ости, *f. Тор. Св.* Unfehlbarkeit, *f.*

Непомі́рко́ваний, *a.* unbegreiflich, unergründlich; 2) masslos, rücksichtslos,

Непомі́рний, *a.* übermässig gross, hoch; -а ці́на́ nicht billig.

Непомня́щий, *a.* der das Gedächtnis verloren hat, geistesschwach.

Непонятли́вий, *a.* ungelehrig.

Непоня́тливість, -ости, *f.* Ungelehrigkeit, *f. Фр.* [fassbar, unverständlich.

Непоня́тний, *a.* unbegreiflich; un-

Непоня́тність, -ости, *f.* Unbegreiflichkeit, *f.*

Непопра́вний, *a.* unverbesserlich.

Непопра́вність, -ости, *f.* Unverbesserlichkeit, *f.* [holfen.

Непора́дний, *a.* unberathen, unbe-

Непора́дність, -ости, *f.* Rathlosigkeit, Unbehilflichkeit, *f.*

Непорато́ваний, *a. M.* verlassen, verwahrlost, hilflos.

Непоро́да, *f.* s. Невро́д.

Непорозуміне, *n.* Missverständnis, *n.* Missverstand, *m.* [stehen, missverstehen.

Непорозуміти, *v. a.* nicht gut ver-

Непорозу́мний, *a.* begriffsstützig; unbeholfen. [barkeit, *f.*

Непо́рок, -ока, *m. Mi.* II. 356 Ehr-

Непоро́ки, *pl. M.* II. 111 schlechter Ruf.

Непоро́чний, *a.* makellos, keusch, unbefleckt. [sigkeit, Keuschheit, *f.*

Непоро́чність, -ости, *f.* Makello-

Непорухо́мий, *M.* II. 205, непору́шний, *a.* unbeweglich, regungslos.

Непорушимий, *a.* unverrückbar; 2) unvermeidlich.

Непоря́дний, *a.* unordentlich.

Непоря́дність, -ости, *f. K.* Unordentlichkeit, Unpünctlichkeit, *f.*

Непоря́док, -дку, непо́ряд, *K. m.* Unordnung, Verwirrung, *f.*

Непосидю́щий, непосидли́вий, (-и́вець, *m.*) непоси́дний *Пар. a.* der an einem Platze nicht lange sitzen bleibt, unruhig; vielgeschäftig.

Непосидю́щість, -ости, *f. Бор.* Vielgeschäftigkeit, *f.*

Непо́слух, *m.* непослу́шність, -ости, *f.* Ungehorsam, *m.* Unfolgsamkeit, *f.*

Непослу́шний, *a.* ungehorsam, unfolgsam; 2) nicht botmässig, *K.*

Непоста́вний, *a.* unförmlich.

Непоста́вність, -ости, *f.* Unförmlichkeit, *f. Пар.* [schlich, unergründlich.

Непостижи́мий, *a. Шу.* unerfor-

Непостижи́мість, -ости, *f.* Unergründlichkeit, *f.* [Nichtfasten.

Непости́не, *Не.* непо́щене, *n.* das

Непосту́пний, *a.* keinen Schritt weichend; 2) nicht rasch fortschreitend die Arbeit auf d. Erntefelde).

Непотайний, *a. He.* nicht heimlich, rückhaltlos. [sichtslosigkeit, *f.*

Непотерпли́не, *n.* Ungeduld, Rück-

Нопоти́р, s. Нетопи́р.

Непотїшимий, *До.* непотїшний, *Пур. a.* trostlos, untröstlich; -шний, unerfreulich. [schickt, einfältig, plump.

Непоторо́чий, *a. M.* II. 196 unge-

Не-потре́ба, s. Не-тре́ба.

Непо́тріо, *m.* Taugenichts, *m.*

Непотрі́ний, *a.* unnöthig, unnütz; liederlich, nichtsnutzig, faul, nichtswürdig; 2) nicht bedürfend, n. dürftig.

Непотрі́ство, *n.* Nichtsnutzigkeit, Niederträchtigkeit, Lumperei, *Ko.* 399; Laster, *n.* Unfug, *m. Ф.*; Faulheit, Faulenzerei, *f. Ки.*

Непохи́бний, & s. Непоми́льний &.

Непохи́лий, *a. Ст.* unbeugsam, hartnäckig. [nicht wankend.

Непохи́тний, *a.* unerschütterlich,

Непохи́тність, -ости, *f.* Unerschütterlichkeit, Festigkeit, *f.*

Непохі́чно, (-хо́чно), *adv.* ist keine Lust, man will nicht gern.

Непохо́чувати, *v. n.* nicht gern wollen, ungern etw. thun.

Непоча́тий, непочи́наний, *ptc.* unangefangen; unberührt, unversehrt.

Непоче́сний, *a.* unansehnlich; unschön, unangenehm; 2) gemein, unsittlich.

Непочи́тане, непошано́ване, *n.* Nichtachtuug, Missachtung, *f.* [schädigt.

Непошкодо́ваний. *ptc. Зг.* nicht be-

Непошти́вий, *a. Cm.* s. Нечéсний, anstössig, *Cm.*

Непощáда, *f. K.* непощадíнє, (-áдженє), *n.* Schonungslosigkeit, Härte, Strenge, *f.*

Непощáдний, *a.* schonungslos, rücksichtslos, *BE.*

Непрáвда, *f.* Unwahrheit, Lüge, *f.* unbilliges Benehmen, u. Verfahren, Unrecht, *m.* Schlechtigkeit, *f*; — твоя́ *Ч.* V. 204 auf deiner Seite ist Lüge, du lügst.

Неправди́вий, *a.* unwahr, trügerisch, unehrlich, s. Непрáвий, *Ш.* I. 299; unecht, falsch.

Неправди́вість, -ости, *f. K.* Unwahrheit, Unechtheit; Mangelhaftigkeit, *f.* Fehler, *m.*

Непрáвдно, *adv. Зар.* falsch.

Неправдувáти, *v. n. H.* 25 ungerecht leben; — мéжи собóю Unrecht und Betrug gegen einander ausüben.

Непрáвесний, *a.* unrechtmässig, unehelich, *Пар.*

Непрáвесник, *m.* (-иця, *f.*), unrechtmässiger Erbe, unehelicher Sohn, -e Erbin, -e Tochter.

Непрáвий, *a.* unrecht, unrechtlich; непрáвого лóжа (син, дочкá) illigitim, unehelich; *adv.* непрáво, *K.* widerrechtlich, ungerecht.

Непрáвильний, *a.* unregelmässig, unrichtig.

Непрáвильність, -ости, *f.* Unregelmässigkeit, Unrichtigkeit, Anomalie, *f.*

Непрáвний, *a.* unrechtmässig, ungesetzlich, gesetzwidrig.

Непрáвність, -ости, *f.* Unrechtmässigkeit, Ungesetzlichkeit, Gesetzwidrigkeit, *f.* [rechtgläubigkeit, *f.*

Неправовíрність, -ости, *f.* Un-

Неправотá, *f.* Untugend, *f. Пар.*

Нéпранка, *f.* ungewaschenes Hemd.

Непре-, s. Непере-; Непрезри́мий, *a. ЛД.* s. Необзóрий.

Непремíнно, *adv.* unfehlbar, ganz gewiss, durchaus. [ли́мий.

Непреоборимий, *a. K.* s. Неодо-

Неприближýщий, *a.* unnahbar, schroff, *Ф.*

Непри́браний, (-áтий *Me.* 53) *a.* nicht aufgeräumt; 2) nicht geschmückt.

Непривúчка, *f.* Ungewohnheit, *f.*

Непривúчний, *a.* ungewohnt.

Непривíтний, *a.* unfreundlich.

Непривíтниця, *f. Me.* 305 die Unfreundliche, Missgünstige (мáчоха & *ОП.*).

Непривíтність, -ости. *f.* Unfreundlichkeit, *f.*

Непригíдний, *Пол.* (-óдний *Не.*), непригóжий, *a.* unbrauchbar, unnütz, unbequem, unzweckmässig; unanständig, ungeziemend. [zweckmässigkeit, *f.*

Непригóжість, -ости, *f. B.* Un-

Непрúємний, *a.* unangenehm, unlieblich; (*adv.* -мко, *B.*).

Непрúємність, -ости, *f.* Unannehmlichkeit, Unlieblichkeit, *f.*

Непризнáчний, *a.* unbedeutend.

Неприкáзувати, *v. a.* in d. Rdrt. най ся не прикáзує (най ся пріч кáже) soll ungesagt bleiben, und wenn schon das böse Wort (böse Sache) in der Rede ausgesprochen wurde so möge es nicht Schaden bringen.

Неприкáяний, *a. K.* I. 291 ohne Busse, nicht entsühnt, am Seelenheil verzweifelnd; ein verstockter, grosser Sünder, *Cm.* [ком.

Неприкладком, *adv.* s. Непри́ч-

Неприли́чний, *a.* unzukömmlich; unanständig.

Неприли́чність, -ости, *f.* Unzukömmlichkeit, *Term.* Unanständigkeit, Unschicklichkeit, *f.* [*Пар.*) *a.* unversöhnlich.

Непримири́мий, (-мирли́вий,

Непримири́мість, -ости, *f.* Unversöhnlichkeit, *f.* [verdächtig.

Непримíтний, *a.* unmerklich, un-

Напри́мусний, *a. K.* ungezwungen, willig.

Неприналéжність, -ости, *f.* — сýда Incompetenz des Gerichtes, *f. Term.*

Непрúйнний, *a.* ohne Hindernis, unbehindert. [bar, seltsam, *B.*

Неприпíтий, *a.* -е óáжане sonder-

Неприрóдний, *a.* unnatürlich.

Неприрóдність, -ости, *f. Нав.* Unnatürlichkeit, *f.* [nicht als solche geboren.

Неприрождéнний, *a.* -а вíдьма

Непри́стівно, *adv.* s.d.folg. [*Пар.*

Непристóйний, *a.* unschicklich,

Непристóйність, -ости, *f.* Unschicklichkeit, *f.* [teiisch.

Непристорóнно, *adv. M.* unpar-

Непристýпний, *a.* unzugänglich.

Непристýпність. -ости, *f.* Unzugänglichkeit, *f.* [*a.* abwesend.

Неприсýтний, непритóмний,

Непрису́тність, непритóмність, -ости, *f.* Abwesenheit, *f.*

Непритóрéний, *a. Кух.* nicht gerieben, n. geschult, ungeschliffen, nicht abgefeimt, schlicht; 2) unverbesserlich, ausgelassen, unhändig; 3) ungeheuer.

Непритóрний, *a.* ohne Theilnahme, o. Berührung, indifferent.

Непиторóнний, *a.* sehr gross; 2) herzlich lieb, (*Фр.*)

Неприхи́льник, *m.* Gegner, Widersacher, *m. Св.*

Неприча́стний, *a.* в чім nicht theilhaftig, keinen Antheil habend.

Не-при-чі́м, *adv.* fern soll etwas bleiben, (*B.*).

Непри́чком, непри́щіп, *adv.* s. Немóв, beispielweise, ohne hämische Anspielung, Vergleichung.

Непри́язнь, *f.* Feindschaft, Feindlichkeit, *f.*

Непри́язний, *a. Ш.* I. 154 unlieb, unfreundlich; feindlich.

Неприя́тель, (-елька, *f.*), *m.* Feind, Gegner, *m.* (-in, *f.*) *adj.* неприя́тельский, feindlich, feind, des Feindes.

Неприя́тний, & s. Неприе́мний &.

Непробуди́мий, *Ш.* II. 244, непробу́дний, *a.* nicht aufzuwecken, nicht zum Erwachen zu bringen, unerwecklich, geistestodt.

Непрóволочно, *adv.* unverzüglich, ungesäumt.

Непроворня́ка, *m. f. H.* 128. непровóрний, *a.* unbehend, ungeschickt.

Непрогля́дний, *a.* unübersehbar; 2) undurchdringlich +*M.*

Непрогорни́мий, *a. МШ.* -а тьма undurchdringlich.

Непрода́жний, (-да́йний), *a.* unveräusserlich.

Непрозóрий, *a.* dunkel, finster, *Ст.*

Непрозóристий, *a.* undurchsichtig, vorsichtig, *Ил.* *Term.* nicht umsichtig.

Непрозóрний, (-зорли́вий) *v.* unvorsichtig, *f.* Mangel an Umsicht, *m.*

Непрозрíнний, *a. Мог.* s. Непрогля́дний 2).

Непрола́зний, *a.* -а дорóга s. Непроходи́мий.

Непромака́льний, *a. Пол.* wasserdicht.

Непромíжно, *adv. Ст.* unmöglich.

Непроника́вий, *B.* непроникли́вий *Пол. a.* undurchdringlich.

Непроникли́вість, -ости, *f. Пол.* Undurchdringlichkeit, *f.*

Непропу́скний, *a.* nicht durchlassend.

Непрори́вний, *a. Кл. Т.* ununterbrochen.

Непрóсьвіток, -тку, *m. T.* Finsternis, Unwissenheit, *f.*

Непросипéнний, *a.* — пяни́ця *Кв.* 408 ein Saufer ohne Unterlass, ohne eine Weile durchzuschlafen.

Непросипу́ший, *a.* -а ніч langdauernde, ewige Nacht, die man nicht verschlafen kann.

Непрослї́ди́мий, *a. Фр.* unergründet.

Непрости́мий, *a.* unverzeihlich.

Непростовíльн(ий), *a.* -а (*f.*) schwanger.

Непротóрений, *a. H.* 216 s. Непиторóнний 1); -енно, *adv.* sehr viel, ohne zu erschöpfen, o. zu verschwenden.

Непроходи́мий, непрохíдний, *a.* undurchdringlich, unwegsam.

Непря́мий, *a.* mittelbar, *Term.* indirect.

Непря́ха, *f. P.* I. 176 träge Spinnerin.

Не́путити, *v. a. Мак.* auf Irrwege führen.

Непу́тний, *Левч.* непутя́щий, *a.* s. Непотрíбний, *M.* II. 84. *Mi.* II. 356.

Непу́тство, *n. Ст.* s. Безпу́тє 2).

Непу́тствовати, *v. n.* liederlich leben, lumpen, *Ст.*

Непщева́ти, *v. n.* † *K.* dafür halten, meinen, wähnen.

Нера́дити ся, *M.* III. 36 nachlässig, unachtsam sein.

Нера́до, *adv.* nicht gern, nur ungern.

Нера́достен, *a. Ч.* V. 242 trostlos, untröstlich, freudeleer, unerfreulich, *Л.* 132.

Не-ра́зом, *adv. H.* II. nicht auf einmal.

Нераніщ, *adv. compar. K.* = нера́ньше.

Нервúстий, *a.* nervig, *Пар.*

Нервíвка, *f.* Nervenfieber, *n.*

Нервóвий, (*Не.* не́рвий, *Пр.* XII. 147, нервóзний). *a.* Nerven-; 2) nervös, reizbar.

Нереґуля́рний, *a. Не.* unregelmässig.

Нерéзний, *m. a. s.* Nbfl. des Прут.

Нерéсниця, не́рез, не́ресть, *f.* s. Нерíсниця; 2) не́ресть, *coll. b*) Laich, *n.* Frösche, *pl. Пот.* I. 172.

Не́рет, *m. H.* 196 Art Fischreuse, Netz,

Нерети́вий, *a.* folgsam, sanft, harmlos.

Нерíвний, ungleich, uneben, ungebahnt.

Нерíвність, -ости, *f.* Ungleichheit,

Нерівнобедре́нний, *a.* ungleichschenklig, *Пол.*
Нерівнова́ртостний, *a.* ungleichwertig.
Нерівноволо́сий, *a.* mit ungleichen Haaren.
Нерівнокри́льці, *pl.* Ungleichflügler, *pl.* (Heteroptera).
Нерівня́, *m. f.* nicht ebenbürtig.
Не́ріг, -ога, *m.* Art antediluvianisches Thier.
Нері́йник, *m.* Bienenstock, der nicht geschwärmt hat.
Нері́сниця, нері́стка, нері́нка, *f.* s. Мере́сниця.
Не́рість, -ости, *f.* Mineral, *n. Term.*
Неричи́вий, *a.* -і устá nicht beredt, *Пол.*
Неріши́мий, (-и́вий, -и́льний, *Зар.*) *a.* unentschlossen, unschlüssig.
Неріши́мість, (-и́вість), -ости, *f.* Unentschlossenheit, *f.*
Нерóб, *У.* нерóба, нерóбиско, *m.* нероб-ля́щий, *a.* Taugenichts, arbeitsscheu.
Нероба́к, *m. M.* s. Небора́к.
Неробі́тниця, *f.* die nicht Arbeitsame.
Нерóбство, *n. ВБ.* Liederlichkeit, Verkommenheit, *f.*
Неродю́чий, *a.* unfruchtbar.
Нерозбі́р, -ору, *m.* Unachtsamkeit, *f.*
Нерозва́га, *f. Пар.* s. Нерозсу́дність.
Нерозва́жений, нерозва́жний, *a.* ohne zu lindern, untröstlich, (сльóзи, тугá, сум), *Ст.* [ва́жний, & s. Необа́чний &.
Нерозва́жець, -жця, *m. Т.* нерозважний, *a. В.* unachtsam, unbedächtig.
Нерозга́дливий, *a. Ст.* unerklärlich, unbegreiflich.
Нерозга́дний, *a. Т.* Unachtsamkeit, Kurzsichtigkeit, Unzurechnungsfähigkeit, *f.*
Нерозгля́дність, -ости, *f.* Unachtsamkeit, Kurzsichtigkeit, Unzurechnungsfähigkeit, *f.*
Нерозді́ли́мий, (-ді́льний), нерозді́ли́мість, (-ді́льність), *Term.* s. Неподі́льний, &, нерозлу́чний &.
Нерозквічáний, *a. С.* I. 199 von unerschlossener Blüte.
Нерозлу́чен, *a. У.* unentschlossen, unentschieden.
Нерозлу́чний, *a.* unzertrennlich, unzertrennbar.
Нерозлу́чність, -ости, *f.* Unzertrennlichkeit, *f.*
Нерозмі́жóваний, *a.* ungetheilt *Ш.* I. 137.
Нерозмі́нний, *a.* — руóéль *Др. с.* 35 immer ungewechselt.
Нерозмі́рний, *a.* unverhältnismässig.
Нерозмі́рність, -ости, *f.* Missverhältnis, *n.* Unverhältnismässigkeit, *f.*
Нерозполóжене, *n.* Ungeneigtheit, Verstimmung, *f.*
Нерозпу́тний, *a.* pfadlos, unwegsam; unzählig, *Под.*
Нерозри́вний, *a.* unlösbar, unauflöslich.
Нерозри́вність, -ости, *f.* Unauflöslichkeit, *f. Пар.*
Нерозріши́мий, *a. Мог.* s. Нерозри́вний.
Нерозруши́мий, *a.* unzerstörbar, unvergänglich.
Нерозруши́мість, -ости, *f.* Unzerstörbarkeit, *f.*
Нерозсу́дли́вий, *K.* нерозсу́дний, *a.* unbedachtsam, unklug, unverständig; ungereimt.
Нерозсу́дливість, (-у́дність), -ости, *f.* Unklugheit, Unüberlegtheit, *f.* Unverstand, *m.*
Нерозтóпний, *v.* unschmelzbar, *Пол.*
Нерóзум, *m.* Unverstand, *m.* s. Нерóстроп.
Нерозу́мний, *a.* s. Нерозсу́дливий; sinnlos.
Нерозпоря́дність, -ости, *f.* Mangel an guter Anordnung, *m.*
Нерóстроп, *m. У.* Unbesonnenheit, *f.* Unbedacht, *m.* Thorheit, *f.*
Не́рти, (нру, нреш, нре), *v. n.* s. Нирну́ти.
Не́ртиця, *f.* Seemoosschnecke, *f.* (Scyllaea).
Не-рука́ комýсь, *Кн.* nicht geziemend, ziemt nicht.
Нерукотво́рний, *a.* nicht von Menschenhänden gemacht, *Ш.* I. 197.
Не́руне, *n.* s. Курма́че; schmutzige Wäsche (*Фр.*).
Неру́ся, *f.* linker Nbfl. der Дéсна.
Нерухли́вий, *Фр.* нерухóмий, *Пар.* нерушúмий, неру́шний, *Щог. a.* unweglich, bewegungslos, regungslos, starr.
Не́руш, *m.* Art Pflanze.
Не́ряд, *m. Левч.* s. Непоря́док.
Нерядли́вий, *У.* нерядни́й, *a.* nachlässig, fahrlässig, unachtsam; nicht wirtschaftlich.
Не́рязд, *m. Гол.* II. 276 s. Не́ресть 2)?
Не-сáме — то, *adv.* nicht eben, nicht allzu sehr.
Несамовúтий, *a.* besessen; eig. unselbständig, *Мі.* II. 195; 2) unbewusst (*adv.*) *Левч.*
Несамовíто, *adv.* unwillkürlich. [самхíть *adv.*
Несамохíть, *OП.* несамохíть, нечасто.
Несьвідóмець, -мця, *m. B.* несьвідомий, несьвідýщий, *Фр. a.* der Unwissende, unerfahren, unkundig, — чогó.
Несьвідомість, -ости, *f.* Unkenntnis, *f.*

niss, Unwissenheit, *f.*

Несвíй, *a.* s. Свій.

Нéсьвíтний, несьвітовúй, несьвíцкий, *Кч.* 379 *a.* nicht von dieser Welt, übernatürlich, unnatürlich, ungewöhnlich, unqualificierbar, übermässig.

Несьвíтщина, *f.* geistlicher Stand,

Несвóрний, *a. Зг.* unbändig. [*ВБ.*

Несéць, -ця́, *m.* Träger, *m.*

Неси́ла, *f.* Kraftlosigkeit, Indolenz, Ohnmacht, *f.* — mit d. *Infinit.* nicht vermögend, ausser Kraft. [se Kraft.

Несилéнна сúла eine überaus gros-

Неси́льний, *a.* schwach.

Не-си́льно, *H.* 96 неси́лувано, *adv.* ohne Zwang, ungezwungen.

Неси́тий, *a.* unersättlich, *Ш.* I. 348.

Неси́тість, -ости, *f.* неси́тство, *n. Левч.* s. Нена́сит, Habgier, Habsucht, *f.*

Несказáнний, *a. Кч.* 282; -áнно, *adv. Ш.* I. 69 unaussprechlich, unnennbar, ungemein, überaus. [Нена́че.

Не-сказáти, *adv. Не.* (*г. н.* 266) s.

Несквáпність, -ости, *f. Ог.* Saumseligkeit, Trägheit, *f.*

Несквéрний, *a.* unbefleckt, rein.

Нескинýтий, *ptc.* — óком unabsehbar, noch nicht mit Augen bemessen.

Нескінчáємий, *Ос.* (61) IX. 176, (-áнний *Кн.*) нескінчúмий, *a.* nicht enden wollend, endlos, unendlich.

Нескінчéність, -ости, *СМ. f.* s. Безконéчність.

Нескладáдний, *a.* ungefüge, ungeschickt, plump; unpassend, ungereimt, unharmonisch. [schicktheit, Ungereimtheit, *f.*

Нескладáність, -ости, *f.* Ungeschickt-

Нескльóнний, *a.* unbiegsam, *ГШ.*

Несколебúмий, (-ли-), *a. МШ. Зг.* unerschütterlich. [rotten.

Нескорени́мий, *a.* schwer auszu-

Нескóро, *adv.* nicht bald.

Нескороти́мий, *a. Кн.* der sich nicht abkürzen lässt (Bruch).

Нескрéба, *m. f.* нескрéбений, *a.* ungeschlacht, ungeschliffen, roh, unrein.

Нескýсьний, unschmackhaft, unappetitlich. [haftigkeit, *f. Пар.*

Нескýсність, -ости, *f.* Unschmack-

Нескýсно, *adv.* nicht gewandt, *Пол.*

Неслáва, *f.* Ruhmlosigkeit; Schmach, *f.* *ruchlose That, *Kol.* II. 3.

Неслáвити, неславля́ти, *v. a.* кого́ schmähen, verleumden, in schlechten Ruf bringen.

Неслúханий, *a.* unerhört; seltsam.

Неслухня́ний, -я́ність. *f. К.* & s. Непослýшний etc.

Неслýшний, *a.* ungebührlich, ungerecht. [recht.

Неслýшність, -ости, *f.* Ungebühr, Ungerechtigkeit, *f. Term.*

Неслю́бний, *a.* unehelich, *Term.*

Нéсмак, *m.* Missbehagen, *n.*

Несмéртний, *a.* s. Безсмéртний.

Несмúслений, *a.* †*К.* unvernünftig.

Несьмíлий, несьмíливий, *a.* schüchtern. [ternheit, *f.*

Несьмíлість, -ости, *f.* Schüch-

Несьмíти, *v. n.* nicht wagen; befangen, schüchtern sein. [leidlich.

Несогíрший, *a.* nicht gar schlecht,

Несогláска, *f. М.* II. 131 Uneinigkeit, Misshelligkeit, *f.*

Несозвýчний, *a.* dissonierend, *Пол.*

Несозвýчність, -ости, *f.* Dissonanz, *f.* [Aufrührer, *m.* der Unzufriedene.

Несопокíйник, *m.* Friedenstörer,

Несопокíйниця, *pl. Bein.* der плаксúвиці.

Несосьвíтний, (-тéнний), *a.* nicht in aller Welt zu finden, unerhört, wunderbar; 2) unzählig, zahllos *Га.* II. 55.

Неспалúмий, *a. М.* III. 127 unverbrennlich, nicht verbrennend. *Пу.*

Неспалúмість, -ости, *f.* Unverbrennlichkeit, *f. Пар.*

Неспасéнний, *a.* nicht erlöst, ohne Erlösung, verdammt; 2) ewiges Verderben bringend: гріх.

Неспéртий, *a. Пар.* unwiderlegbar.

Неспинúмий, *a. Ру.* unaufhaltsam.

Неспíльчивий, *a.* nicht mittheilend, selbstsüchtig.

Неспíрний, *a.* nicht leicht damit fortzukommen, zeitraubend; *adv.* -но, mühsam.

Неспíшний, *a.* nicht eilig, gemach.

Несплáвний, *a.* unschiffbar, *Term.*

Несплáвність, -ости, *f.* Unschiffbarkeit, *f.* [nicht leicht.

Не-сплóхá, *adv. Не.* nicht alsobald;

Несплячка, *f. gew. pl.* -чкú, Schlaflosigkeit, *f.* (b. Kindern).

Несповíдженний, *Зг.* несповíстний, *Вах.* (несповíто, *adv. Ф. Пр.* III. 127) *a.* unaussprechlich, unsäglich. [*Пол.*

Несповназýбий, *a.* mit Zahnlücken,

Неспóвний, *a. Пар.* unvollständig, nicht voll, nicht ganz, *adv.* неспóвна два кíрцї nicht volle 2 Scheffel; — рóзуму nicht bei (allen) gesunden Sinnen, aberwitzig, wahnwitzig; *Оц.* § 169.

Несповни́мий, *a.* unerfüllbar, *Фр.*

Неспóвність, -ости, *f.* Unvollständigkeit, *f. Пар.*

Неспога́дний, *a. Зак.* unerklärlich.

Несподі́ванка, несподі́вня, *f.* Ueberraschung, *f.*

Несподі́йний, *K.* несподі́ваний, *a.* unverhofft, unvermuthet.

Несподдóбане, *n.* das Missfallen, *Ил.*

Неспожи́лий, *a. Зг.* nicht abgelebt, lebensfrisch.

Неспорíвнаний, *a. Пар.* unverglichlich.

Неспóрний, *a. Ко.* 122 anstandslos willig.

Неспорчéний, *ptc. Зг.* nicht verdorben, unverfälscht.

Неспóсіб, -обý, *m. Гол.* Unmöglichkeit, *f.*

Неспосíбний, (-соб-), *a.* untauglich, unfähig; *adv.* s. Ненáручний.

Неспосíбність, -ости, *f.* Untauglichkeit, Unfähigkeit, *f.*

Несправи́мий, *a. C.* nicht zu besser.

Несправка, *f. Ч.* V. 618?

Несправний, *a.* ungefüge; unordentlich, nicht solid, schadhaft +*M.*

Несправність, -ости, *f. IГ.* Ungeschicklichkeit; Unordnung, Mangelhaftigkeit, *f.*

Неспри́мий, *a.* unabwendbar, unüberwindlich, *Kst.*

Неспромíжний, *a.* unbemittelt, unvermögend, insolvent.

Неспромóга, неспромóжність, -ости, *f.* Unvermögen, *n.* Indolenz; Unfähigkeit zu zahlen, Insolvenz, *Левч.*

Неспрóста, *adv. He.* nicht schlechtwegs, n. ohne weiteres, n. ohne besonderen Grund.

Неспя́чий, *a.* nicht gern schlafend.

Неспля́чка, s. Неспля́чка.

Неставáти, нестáти, *v. n.* s. Не u. Ставáти; нестає́ чóгось комý es gebricht jmdm an etwas, es fehlt, mangelt; ще чогó нестáло! da fehlte noch das! когóсь -ло, jmd hörte auf zu sein.

Нестáлий, *a.* unbeständig, wechselnd.

Нестáлість, -ости, *f. B.* Unbeständigkeit, *f.* Wankelmuth, *m.*

Нестáлок, -лка, *m.* Wechselthierchen, *n.* (Amoeba).

Нестановúтий, *a. Ф.* s. Нестатóчний.

Не-стáть, *adv. IГ.* steht nicht an, [ziemt nicht.

Нестатéчний, (-óчний), *a.* unbeständig, veränderlich; haltlos, unsolid, leichtfertig; 2) arm *Pa.* I. 375.

Нестатéчність, (-óчність), -ости, *f.* Unbeständigkeit, Leichtfertigkeit, Unmässigkeit, Haltlosigkeit, *f. K.*

Нестáток, -тку, *m.* s. Не-остáток, *H.* 33. *Фр.*; *pl.* нестáтки на щось Mangel an etw. *M.* II. 144; Dürftigkeit, Unmöglichkeit, *f.*; 2) erschöpfter Boden, *Фр.*; 3) Unbestand, Mangel an Ernst u. Festigkeit, *m. H.* 225; 4) unbeständiger, wankelmüthiger Mensch.

Нестáча, *f. Под.* s. Недостáча, недостáток.

Нéствір, -ора, *m.* Ungethüm, Ungeheuer, *n. Пар.*

Нестелéпа, *m. f.* s. Гамéла.

Нестеменний, *a. H.* 230 wahr, echt, unzweifelhaft (*adv. M.*+*E.* 16); *adv.* нестéмно, *d.* нестемнíсінько accurat. just, eben; nicht verdunkelt, *Кн.Пр.* X. 376.

Нестерпи́мий, *Ил.* нестéрпний, *Ст.* нестерпýчий, *C.* II. 228 unausstehlich, unerträglich.

Нестерпýча, *f. C.* unerträgliche Verbitterung.

Нéсти, (несý, несéш), *v. a.* s. Носи́ти; заноси́ти 2) *Кн.* несé пусти́нею man fühlt dass man in der Wüste ist; 2) — я́йцї Eier legen; 3) — ся getragen werden, ziehen; несé ся чýтка es geht, läuft das Gericht; *b*) — ся (Eier) legen.

Нести́глий, *a.* unreif.

Нестигнýти, *v. n.* s. Невстигнýти; *impers.* нести́гло́, нуж — kaum dass man sich erholte, da — *Мх.*

Нести́дник, *m.* Bergsternblume, *f.* (Aster amellus).

Не-стíй, *adv.* (*B.*) s. Як-стíй.

Нестíпний, *a. Зг.* s. Нездíбний, geistesschwach, indolent.

Несторíвка, *f.* Nbfl. des Сéрет.

Несторóжкий, *a.* unbehutsam, unwachsam.

Несторóньно, *adv. Кн.* unparteiisch.

Нестóтно, *adv. Ст.* ganz so wie —, beinahe, s. Достóту.

Нестрéпений, *a. Oc.* (61) IV. 31?

Нестрíйний, *a.* unregelmässig, unförmlich; unharmonisch.

Нестрíмно, *adv.* übermässig, über-[aus, *Ст.*

Нестя́м, *m.* нестя́мленѣ, *n. Пу.* das Vergessen, Unwissenheit, *f.* Bethörung, *f.* Taumel, *m.*

Нестя́мний, *a.* +*M.* masslos.

Несхи́бно, *adv.* ohne Bedenken, ohne Zweifel.

Несхи́льчивий, *a. M.* II. 84 unbeugsam, unnachgiebig, unerbittlich, unnachsichtig.

Несхі́дність, -ости, *f. ВБ.* Anomalie, unnachgiebig, unerbittlich, unnachsichtig.

Несходи́мий, *a. Ч.* III. 271 nicht zum Durchgehen, unermesslich; 2) nicht abzutragen, sehr dauerhaft (v. Kleid).

Несхо́жий, *a.* — на сёбе sich selbst unähnlich, ganz verändert, +*M.*

Несувíрний, *a.* unruhig, unbändig.

Несуме́нна су́ма, (*Фр.*) unermessliche Zahl, Unsummen, (*pl.*).

Несупере́чно, *adv.* ohne Zweifel, unstreitig.

Несуставча́тий, *a.* ungegliedert.

Несу́щий, *a.* s. Нездібний.

Несу́чка, *f.* Henne die gut Eier legt, gute Legehenne.

Несу́щний, *a. Ил.* zufällig, unwesentlich.

Несча́зник, *m.* s. Базни́к, (*vgl.* Сча́зник).

Несчисле́нний, *a.* unzählig, zahllos.

Несю́чка, *f.* s. Несу́чка.

Не́твар, не́твір, -ру, *m.* s. Не́ствір.

Нетве́рдий, *a.* nicht hart, zart; schwach, *Ш.* II. 33.

Нетверезість, -ости, *f. ВБ.* Trunkenheit, *f.*

Нетемеші́ти, *v. a.* s. Нетя́мити 1).

Нете́пи, *pl.* schlechter Hanf der sich nicht brechen lässt.

Нетерпи́мий, *a.* unduldsam, intolerant.

Нетерпи́мість, (-пі́лість), -ости, *f.* Unduldsamkeit, Intoleranz, *f.*

Нетерпли́вий, (-пел-), нетерпя́чий, (-пу́чий), *a.* ungeduldig; unduldsam; nicht aushaltend.

Нетерпли́вість, (-пел-), -ости, нетерпля́ча, *H.* 107 нетерпля́чка *Л.* 19, *f.* Ungeduld, *f.* — бере́ кого́ jmd wird ungeduldig.

Не́теч, нете́ча, нете́чина, *f.* nicht fliessendes, stehendes Wasser; Sumpf, *m.*

Нетеча́нка, *f.* s. Найтича́нка.

Не́ти, *Пар.* (*Пр.* III. 17); не́тий, *Mi.* II. 63, *m.* † Sohn des Bruders od. der Schwester, Neffe, *m.*

Не́тик, *m.* — слабино́га, Rührmichnichtan, Springkraut, *n.* (Impatiens noli tangere).

Нети́тірний, *a.* (*Фр.*) nicht neugierig.

Нетифо́р, *m.* s. Никифо́р.

Нетíлько, (-ки), *adv.* nicht nur.

Нетíпа, нетïпанка, *Ч.* V. 1137, нетïпа́ха, *f.* ungezogene, tölpische Dirne, Sudlerin, Schlumpe, Trulle, *f.*

Нетле́нний, *a.* der Immerhungrige, s. Не́тля; 2) —, нетлíнний, unverweslich, *K.*

Нетлíне, *n. K.* Unverweslichkeit, *f.*

Не́тля, *f.* nimmersattes, immerhungriges Wesen, (*Ф.*); s. Нена́тлий; 2) Motte, *f.*; kleiner Schmetterling; Lithocolletis, *B.*

Нето́, *conj.* — (denn) anders, geschieht das nicht —; не то (що) не — але (ай) nicht nur nicht; nicht nur das, dass nicht; не то що, а не то geschweige denn, dass —. *Ог.* 209.

Нетопи́р, *m. B.* s. Лили́к.

Нетото́жний, *a.* nicht identisch, *Кл.*

Нетото́жність, -ости, *f. Ил.* Nichtidentität, *f.*

Нето́я, *f.* Art Pflanze.

Не-тра, не-тре́ба, *adv.* ist nicht nöthig, ist entbehrlich, man braucht nicht.

Нетре́ба, *f. N.* e. Berges.

Нетре́бство, *n. Ст.* s. Непотрібство.

Не́труд, *m.* s. Нерóба.

Нетру́женний, *a.* nicht arbeitsam; 2) mühelos erworben.

Не́тря, (-а), *f.* Waldesschlucht, -kluft, *f.* Abgrund, *m.*

Нетýнтавий, *a.* §. nichtsnutzig.

Не тут бу́ло *Гр.* das gelang nicht.

Нетя́га, нетя́жище, нетя́женька, *m. f.* obdachloser, armer, vielgeprüfter, unglücklicher Mensch, s. Бурла́к; *adj.* нетя́зьский, — ку́рінь *КС.* IV. 505 der нетя́ги (*pl.*).

Нетя́жний, *Св.* нетяжки́й, *a.* nicht schwer, leicht.

Нетя́к, *m.* s. Не́ти.

Не́тям, *m.* нетя́ма, *K.* не́тямка *МШ. f.* besinnungsloser Zustand, Unwissenheit, Vergessenheit, *МШ. f.*

Нетя́мити, *v. a.* sich nicht an etw. erinnern; 2) nicht gedenken.

Нетя́мливий, *a. Ваг.* unbedächtig; ohne Rückhalt.

Нетя́мний, *a,* — з ди́ву *Фр.* besinnungslos.

Неува́га, *f.* s. Неува́жність, Versehen, *n.* Неу- s. Нев-.

Неува́жене, *n. B.* Geringschätzung,

Verachtung, *f.* [achtsam, rücksichtslos.
Неува́жний, *a.* unaufmerksam, un-
Неува́жність, -ости, *f.* Unaufmerksamkeit, Unachtsamkeit, Rücksichtslosigkeit, *f.* [щий.
Неувяда́емий, *a.*† *МШ.* s. Невя́нуНеугаря́ючий, *a.* nicht verbrennbar, *Тор.*
Неуда́ча, неуда́лий, & s. Невда́ча &.
Неужи́тний, *a.* unnütz, unbrauchbar, *B.* [bringender Strich Landes, öder Boden.
Неужи́ток, -тка, *m.* keinen Nutzen
Неу́к, *m.* неу́кий, *a. R.* 41 ein Unwissender, Ungelehrter; ungeschult, nicht abgerichtet, unerfahren. [bar.
Неуклони́мий, *a. Ков.* unabwend-
Неуловимий, *a. Фр.* nicht zu fangen, n. z. ergreifen, n. z. erhaschen.
Неумі́лий, *У.* неумі́тний, *Левч. a.* s. Невмі́лий.
Неумі́рний, *a. B.* unregelmässig.
Неу́мний, *a.* unvernünftig, dumm.
Неумо́вний, *a.* stumm.
Не-упо́вні, *adv.* s. Неспо́вний.
Неупра́вка, *f. Под.* (*ж. з.* 197) Unordnung, *f.*; Misslingen, *n.* [te, *f.*
Неуро́жай, *m.* Misswachs, *m.* Missern-
Неуси́пний, *a. У. Фр.* s. Невсипу́щий. [unablässig.
Неуста́нний, *a. Не.* unaufhörlich,
Неусту́пність, -ости, *f. B.* Unnachgiebigkeit, *f.* [giebig.
Неуступчи́вий, *a. Пар.* unnach-
Неути́шний, *a. Ш.* I. 387 s. Невти́шно.
Неутомле́ний, *Ш.* II. 59. неутомли́вий, *Ле.* (-ми́мий), неутруди́мий, *У.* s. Невтомле́ний.
Неутра́льний, *a.* neutral.
Неутрі́йний, *a.* nicht giftig, (*B.*).
Неу́чий, *a. Ст.* s. Не́ук.
Не́форощ, *m. Шл.* s. Не́хворощ.
Не́фта, *f. Ко.* 76 s. На́фта.
Не́ха, *m. f.* s. Нерóба.
Нехáй, *conj.* es sei darum, es mag sein, lass (ihn, sie, es &); нехай що — gesetzt dass — angenommen dass —, s. Нехáти.
Не́хар, *m.* нехáра, *m. f.* Sudler, *m. Gr.* 24; 2) —, нехáринець (*B.*) Wolf; не́хар, *f. coll.* Raubthiere, *pl.* bes. Wölfe.
Нехáрний, нехáрник, *m.* (-ица, *f.*) нехарапу́тний, *a.* unrein, unsauber, unflätig, unordentlich; Sudler, *n.* (Sudelweib, *n.* feile, unflätige Dirne).

Нехáрність, -ости, *f.* нехáрство, *n.* Schmutz, *m.*; Unordnung, *f.*
Нехáти, *v. a.* mit d. *Infinit.* etw. nicht thun wollen, etw. unterlassen, sich von etw. enthalten.
Нехвáла, *f. Зг.* s. Неслáва.
Нехвали́т, *m. Ке.* 430 Invalide, *m.*
Нехвáльний, *a.* nicht lobenswert, n. belobt, *K.*
Не́хворощ, *m.* Feldbeifuss, römischer Wermut, (Artemisia campestris). *Пот.* III. 116. [wankend, fest.
Нехибки́й, нехи́тний, *a. Біл.* nicht
Нехи́блений, *a.* nicht verfehlt, unfehlbar, *K.*; nicht falsch, aufrichtig, *Кн.*
Нехи́бний, *a.* fehlerfrei, correct, genau.
Нехи́бнути, *v. n.* gewiss nicht ausbleiben; *impers.* ohne allen Anstand.
Нехі́рий, *a.* (*Ф.*) missgelaunt.
Не́хіть, -оти, *f.* Antipathie, Abneigung, *Пар.*; 2) —, нехі́тьма, *adv.* s. Не́хотя.
Нехлáнний, *a.* gefrässig; 2) grausam.
Нехлю́ïти, *v. a. Ф.* besudeln.
Нехлю́я, *m. f.* нехлю́йний, *a.* нехлю́йниця, *f.* s. Нехáрний; нехлю́йство, *n.* s. Нехáрність.
Нехоро́шкуватий, *a.* unschön.
Не́хотя, нехотячи́, не́хоч, *adv.* (eig. *ptc.* zu нехоті́ти) ohne zu wollen, unwillkürlich; хоч не́хоч magst wollen oder nicht.
Не́хрест, *m.* не́христ, *m.* Unchrist, Ungläubiger, Heide; Iude *m.* (der Ungetaufte).
Нехтоли́ця, *f.* s. Нїхтони́ця.
Нехтува́нє, *n. Біл.* Geringschätzung, Ignorierung, *f.*
Нехтува́ти, *v. a.* nicht beachten, nicht anerkennen; 2) zu nichte machen, verderben, misshandeln.
Нецеремо́нність, -ости, *f. Не.* Grobheit, *f.* Cynismus, *m.*
Не́цки, (*d.* не́цята), *pl.* Mulde, *f.*
Нецно́та, *f. П. n.* 65 Untugend, Verworfenheit *f.* [bischen.
Неця́т, *adv.* gar nichts, nicht ein
Нечаєвець, -вця, *m.* Kampfgenosse des полко́вник Нечáй, *m.*
Нечáйний, нечáємий, нечáяний, *У. a.* unerwartet, unverhofft; 2) hoffnungslos, desperat; (-áянно, *adv. M.* III. 118).
Нечáр, *m.* (*pl.*) s. Яничáр, *КС.* VIII. 267.

Нечасовий, *a.* unzeitig, früh, *Ф.*
Нечéмник, *m. Ф.* Taugenichts, *m.*
Нечепýра, *Ст.* (-урýха), *f.* s. Нетíпа, нечепýрний, *a.* Не u. чепýрний.
Нечéсанї пáнночки, *pl.* Gretel im Busoh, *f.* (Nigella damascena).
Нéчесть, нечестúвість,-ости, *f.* нечéстие, *n. K.* Ehrlosigkeit, Niederträchtigkeit; Ruchlosigkeit, Gottlosigkeit, *f.* 2) нéчесть, Schande, Schmach, *f.*
Нечестúвець, -вця, *m.* нечестúвий, *a.* der Ehrlose, Nichtswürdige; ruchlos, gottlos.
Нечéстний, *a.* s. Не- u. чéсний.
Нечéтний, *a. Пар.* s. Нечиткúй.
Нечéтність, -ости, *f.* Unleserlichkeit, *f.* [umsonst, weshalb wohl.
Не-чúм (то), *conj.* weswegen nicht
Нéчисть, *f.* alles Unreine, *Еф.* 36. *coll.* unreine Geschöpfe, Canaille, *TP.* 29.
Нечúстий, *a.* unrein, unsauber, unlauter; 2) unheimlich, nicht geheuer, *s. a. m.* der böse Geist, Teufel, *m.*
Нечúстість,-ости, нечистотá *f.* Unreinigkeit, Unsauberkeit; Unkeuschheit, *f.*
Нечиткúй, (-тéльний), *a. Term.* unleserlich, unlesbar.
Нечíпай-зíле, *n.* s. Перéступень.
Нечоловíчий, *a. K.* übermenschlich.
Нечувáлий, *Ст.* нечýванний, *a.* unerhört. [wusstlos, sinnlos.
Нечувственний, *a.* gefühllos, be-
Нечувственність, -ости, *f.* нечýвство, *n. Пу.* Gefühllosigkeit, *f.*
Нечýй, *m. Ф. Поез.* (67)39.? purer Geist; нечуя-áнгіль, 130 Genius, *m.*?
Нечýй-вітер, *m.* Ruhrkraut, *n.* (Gnaphalium); 2) Habichtskraut, (Hieracium pilosella).
Нечумáзний, *a. K.* I. 308 nicht hübsch; ungeschickt, plump.
Нечупáйда, *f.* нечупáрний, *a.* & Нечепýра &.
Нечýть, *adv. Ру.* kaum hörbar, leicht.
Нечýтий, *a. Ш.* II. 225 s. Нечувáлий.
Нечутлúвий, *a. Ст.* unempfindlich.
Нечутний, *a. gew. adv.* нечýтно, ist nichts zu hören, man hört nichts neues.
Нешанóба, *f. Под.* s. Непочúтанє.
Нешановлúвий, *a.* до когóсь *K.* für jmdn keine Achtung habend. [Bohrer.
Нешивáльний, *a.* — свéрлик Art
Нéшище, *aug. n.* s. Нéха.
Нешпергáч, *m.* s. Лилúк.
Нешпéтний, *a. pol.* nicht garstig.
Нéшпір, *m.* s. Сумрáк; 2) *pl.* нешпóри, *pl.* Vesper, *f.*
Нéшта, нéчта, *f. Ф.* Dirne, Hure, Metze, *f.*; 2) s. Нéчесть 2).
Нещадúмий, *a. H.* 32 keiner Schonung wert, nichtsnutzig, verworfen, verwerflich, *M.* [sichtslos.
Нещáдний, *a.* schonungslos, rück-
Нещаслúвець, -вця, *m.* нещаслúвий, *a.* нещáстник *МШ.* (-иця, *f.*) нещáстний, (-сний), *a.* unglücklich; unselig, unglückselig.
Нещаслúвість, *H.* 198 нещáстність, *B.*-ости, *f.* Unglück, Elend, *n.* Calamität, *f.*
Нещáстє, *n.* Unglück, *n.* Unglückseligkeit, *f.* [Несчислéнний.
Нещéтний, *a. ЛД. КС.* IV. 491 s.
Нещúрість, -ости, *f.* Mangel an Aufrichtigkeit, *m.* Missgunst, Unlauterkeit, Falschheit, *f.*
Не-що, *conj.* не-щобú geschweige denn, desto mehr, *МШ.*; не що давнó ще — nicht eben gar lange her, als — *Кн.*
Не щóт, *adv. Кв.* 43 nicht viel.
Неявний, *a.* nicht sichtbar, n. offenbar n. klar *Зг.*
Не-як, *adv.* nicht anders, ohne weiters.
Неяково, *adv.* s. Нїяково.
Неялий, *a.* ungeziemend, unrecht, nicht schicklich; unzüchtig; ungeschickt.
Неясить, *f.* † *K.* Kropfgans, *f.* (Pelecanus). [kel.
Неясний, *a.* undeutlich, unklar, dun-
Неясність, -ости, *f.* Undeutlichkeit, Unklarheit, Dunkelheit, *f.*
Ни, *conj. Оц.* §. 257. *Гол. гр.* 217 s. Нї I. und Не.
Нив, *m. Ч.* I. 10. s. Нів.
Нúва, *f. coll.* нúвє, *n.* нивá *pl. IГ.* Acker, *m.* Ackerfeld, *n.* Flur, *f.* Gefilde, *n. adj.* нивяний.
Нивинá, *f.* Heu vom Ackerfelde, *n.*
Нивомúрка, *f.*-колосíвка Getreide-Laubkäfer, *m.* (Anisoplia fruticola) *B.*
Нивоштóжити, *v. a.* s. Ничтóжити.
Нивянка, *f.* Sherardia arvensis.
Нúгда, нúгди, *adv.* s. Нїкóли.
Нúджа, *m. f.* s. Недолýгий.
Нúдїти, *v. n.* schwinden, vergehen, abnehmen, verkümmern. [Низкúй.
Нúже, *adv. compar.* (*B.*) = нúзш s.

Ни́жний, (-їй), *a.* unter, Nieder-.
Ни́жник, *m.* Untermann; Bube (im Kartenspiel) *m.* *Ч.* III. 45. *ГШ.*
Ни́жня, *f.coll.* die Unterbeamten (*pl.*), Dienstmannschaft, *f.* (Gendarmerie etc.).
Низ, *m.* der untere Theil, das Untere; das der Mündung e. Flusses nähere, unterwärts liegende Land, *vgl.* Поді́ле, низина́; Souterrain, *n.* ни́зом, *adv.* unterwärts, niederwärts; на низ *P.* I. 8; до низу́ *Кч.* 5. в низ 179 nach unten hinab, bis hinunter, herunter, niederwärts.
Низь, *f.* (*Фр.*) Tiefland, *n.*; jene Richtung in der das Wasser hinabläuft.
Ни́занка, *f.* s. Ни́зка.
Низа́ти, (ни́жу, ни́жеш), *v.a.* aufreihen, -fädeln, -ziehen; *хо́лод мене́ ни́же *Щог.* 16 es durchzieht mich ein Frösteln; 2) — ся *M.* II. 113 sich durchschlingen, sich schlängeln.
Ни́зень, низина́, *f.* Niederung, *f.* niedrig gelegener Ort; Thal, *n.*
Низи́ти, (нижу́, низи́ш), *v.a.* niedriger stellen, jmdn herabsetzen.
Низійти́, *v.n.* herabgehen, -kommen, -gelangen, -steigen *Ш.* I. 237.
Ни́зка, *f.* etwas Aufgefädeltes, Angereihtes; — на́миста Korallenschnur, -kette; — цибу́лї Kranz etc.
Низки́й, (-зьк- (*d.* низе́нький, -о́нький), *a.* niedrig; *niederträchtig, gemein.
Ни́зкість, -ости, *f.* Niedrigkeit; *Niederträchtigkeit, Gemeinheit, *f.*
Низкоді́л, -о́лу, *m.* *Мак.* низови́на́ *Левч.* низота́, *ВБ. f.* s. Ни́зень.
Низькоро́слий, *a.* niedrigwachsend.
Низови́й, *a.* am niz, (низь), liegend, am niederen Laufe e. Flusses, in der Niederung.
Ни́зьок, -зька *m.* Höhle, Nische, Grube; [Tasche, *f.* Loch, *n.*
Низпосла́ти, *v. a.* † hinsenden; 2) spenden, *Ш.* II. 238.
Низриновéнний, *a.* *K.* † herab[gestürzt.
Ник, *int.* (*adv.*) zu ни́кати 1).
Ника́дий, нику́да, s. Нїку́да.
Ни́кати, *v. n.* schnopern, schniebend riechen, *P.* I. 11 herumflunkern, gucken; 2) sich niederducken.
Никі́цько, *adv.* *Ив.* 84 nicht im mindesten, gar nichts. [*Гол.*
Никла́ва, *f.* linker Nbfl. des Дністе́р,
Ни́клий, *a.* schwach, zart, *Зг.*
Никлю́шка, *f.* Microgaster, *B.*
Ни́кнути, *v. n.* schwinden.
Никола́й, (-бла, *d.* -бльцьо, -олу́ньо, -блка), *m.* Nikolaus, Niklas, *adj.* Нико́лин, (-бльчин). [поле, *B.*
Никола́єць, -а́йця, *m.* s. Покити́-
Никола́йки, *pl.* St.- Niklasgeschenke für Kinder, *pl.*
Нико́ли, *adv.* s. Нїко́ли.
Нико́льщина, *f.* Gastgelage am Tage des heil. Nikolaus (9. Mai a. St.), *n.*
Ни-ку́с, *adv.* nicht ein bischen, gar nicht. [„Unaussprechlichen" selbst.
Нильзя́, по саме́ — *Ко.* 51 bis zum
Ниме́, *Ф.* (*Пов.* 50) wird nicht (mit d. *Infinit.*), s. Има́ти.
Нимохі́д, -о́да, *m.* Nachtwandler, *m.*?
'ни́ний, *a.* *МШ.* (*Пс.* III.) s. d. folg.
Ни́нї, ни́нїка, (-каль, -калї), ни́нька, (-ки), ни́ночки, *adv.* heute; jetzt.
Ни́нїв, *m.* *N.* e. Berges.
Ни́нїшний, *a.* heutig; jetzig; von heute.
Ни́нїшність, -ости, *f.* *КУ.* heutige Zeit, Jetztzeit, Gegenwart, *f.*
Ни́няти, *v.n.* in d. Kinderspr. s. Спа́ти.
Ни́па, *f.* *rum.* *У.* dichte Schar.
Ни́павий, *a.* naschhaftig. [keit, *f.*
Ни́павість, -ости, *f.* Naschhaftig-
Ни́пати, *v. n.* nippen, tasten; s. Гни́пати. [(Podiceps), *m.*
Ни́рець, -рця, *m.* Taucher; Steissfuss
Ни́рище, *n.* Höhle, *f.*
Ни́рка, *f.* Niere, *f.*; 2) s. Ну́рок, про́ну́рець; *adj.* нирковий Nieren-.
Ниркова́тий, *a.* nierenförmig.
Нирну́ти, ниря́ти, *v.n.* untertauchen.
Нирцем, ни́рцї, *adv.* untertauchend, geduckt, *Ог.* 114. [сти́ти у кого́.
Ирюва́ти, *v. n.* у кого́ §. s. Го-
Ни́та, *f.* *ТР.* 33. 346 das sich ablösende Streifchen an der Schneide; 2) die Schneide selbst.
I. Ни́ти, (ни́ю, ни́еш), *v. n.* dumpfen Schmerz fühlen, in Gram sich abhärmen, sich ängstigen. [stücke beim Webstuhl.
II. Ни́ти, *pl.* zwei hölzerne Werk-
Ни́тиці, *pl.* Fadenalgen, *pl.* (Confervae). [*f.* Faden, Zwirn, *m.pl.* Garn, *n.*
Ни́тка, ни́тчина, *Ст.* (*d.* ни́точка,
Ниткова́тий, *a.* fädlich, fadenförmig.
Ниткоплу́т, *m.* scherzh. *Bein.* des Webers: Fadenverwickler, Zwirnverdreher, *H.* 246. [annotinum.
Нито́та, *f.* пя́дич — Lycopodium

Нитува́ти, *v. a.* s. Нютува́ти.
Нитча́к, *m.* Fadenwurm, *m.* (Mermis) *B.*
Нитча́тий, *a.* fadenförmig.
Ни́тяльниця, *pl.* Garnaufzug, *m.*
Ни́тяний, *a.* zwirnen, Zwirn-.
Ниць, *adv.* mit dem Gesichte zur Erde, nach unten.
Нича́к, *m.* ein Niederträchtiger, *K.*
Ницелóз, *m.* kriechende Weide (Salix repens).
Ни́ций, *a.* niedrig wachsend: -а лоза́ *Еф.* 21.30; gesenkt, demüthig, *Кч.* 263. 267; 2) niederträchtig, *K.*; ни́ця соба́ка *H.* 61 heimtückischer Hund. [heimlich.
Ни́цьки, *adv.* gebeugt, geduckt;
Ни́цько! *int.* Lockruf für Lämmer.
Ни́ця, *f. dim. H.* 295 s. Ни́тка.
Нич, *pron. n.* nichts, s. Ні́чо́.
Ни́чгід, -ода, *m.* ein Nichtsnutziger.
Ничéльниця, ничени́ця, (*d.* -и́чки), *pl.* Zettel, *m.* Kette (zu e. Gewebe), *f. Аль.* 407; (*sgl.* -и́ця, *f. Гол.* III. 439).
Ничéмний, *a.* s. Ні́кчéмний.
Ничипі́р, -óра, *m.* Nicephorus.
Ни́чка, *f.* Göttin als Nachtspinnerin; 2) — непримі́тка, Acker-Kleinling, *m.* (Centunculus minimus).
Ничóгий, *a. Ч.* VII. 551 = ні-дочóго, nichtsnutzig.
Ничóй = ничóго = ничó s. Ні́чо́.
Ничоман, *m.* Habenichts, *m. Пар.*
Ничтóжити, *v. a.* s. Ні́вéчити, ни́щити. [stöbern, wühlen.
Нишпóрити, *v. a. A-I.* schnüffeln,
Нищетá, нищотá, *f.* Dürftigkeit, Armut, *f.* [arm, dürftig; Bettler, *m.*
Ни́щий, нищу́к, (-ун), *m. Зак. a.*
Нищи́тель, *m.* Vernichter, Vertilger, Zerstörer, *m.* [heerend, *Пол.*
Нищи́тельний, *a.* verwüstend, ver-
Ни́щити, *v. a.* vernichten, vertilgen; zerstören.
Нищі́ти, *v. n.* s. Ни́діти.
Ния́к, ниякúй, & s. Ні́як &.
I. Ні́, *conj.* nein; ні-же-ні gar nicht, nicht im mindesten; ні — ні, (áні — áні) weder — noch, *Ч.* V. 458; не... áні... ні́же weder — noch — noch, nicht einmal *Ш.* II. 68; ні-для-чóго *C.* I. 211, ні-за-для-чóго *Ме.* 365 ні зá що, ві прó що, ні з тóго ні з сьóго ohne einen Grund, um nichts, *Левч.* ні сі́ло ні пáло, ні дай ні піди́, *Зар.* ganz unverhofft; ні ся́к-ні та́к weder so; noch so, nicht gut, so leidig, so elend; ні за сé ні за тó, — сесé ні за тотó für nichts und wieder nichts; хто-ні wer nur, wer nur immer.
II. Ні́ = мня = мéне, *Accus. sgl. pron.* mich *Ог.* 129. [unversehens.
Ні́бéзда, *adv. I'a.* II.55. unvermuthet,
Ні́би, ні́би то, *conj.* wie wenn, als ob, gleichsam, gleich als, *Ог.* 210.
Ні́в, *g.* нóва, Neumond, *m.* (häufiger нови́й мі́сяць).
Ні́вéчити, *v. a.* zu nichte machen, vernichten, vereiteln; 2) thätlich misshandeln. [derben.
Ні́вечі́ти, *v. n. T.* verkommen, ver-
Ні́вжé, *Щог.* s. Невжé. [was; Nichts.
Ні́вість-що, *C.* I. 18 man weiss nicht
Ні́ворот, *m.* -отом итú, *Фр.* in Zerstörung, in Verfall kommen; 2) irren, durcheinander gehen.
Ні́гá, *f. Ч.* IV. 299 Weichlichkeit, Verzärtelung, *f. Пот.* III. 109 das Kosen.
Ні́гдé, (ні́дé), *adv.* nirgends; ні́гдéні́чó gar nichts; ні́гдé дíти ся *Ог.* 118 nothwendig, unvermeidlich; н. прáвди дíти mann kann die Wahrheit nicht verbergen.
Ні́гúч, *m.* Nichts, *n. Cm.* (*Пр.* VII.414).
Ні́готь, *m.* s. Нóготь, *B.*
Ні́-гý! *int.* zum Antrieb der Pferde.
Ні́гди, *adv. pol.* s. Ні́кóли.
Ні́дúха, *f. N.* e. Berges.
Ні́-до-кóго = до ні́кóго *Ш.* II.257.
Ні́дриця я, *f.* s. Сорóмиця.
Ні́дрó, *n. Зг.* s. Нáдрó. [ця.
Ні́дровúй, *a.* -é корúтце s. Ложни-
Ніж, *g.* ножá, *m.* Messer, *n.*
Ніж, *conj.* (bei *Comparat.*) als, wie, denn.
Ні́жáден, -дна, -дне, *pron.* kein, gar kein.
Ні́же, *conj.* s. Ні I. [keit, *f.*
Ні́жéнe, *n. M.* Liebkosung, Zärtlich-
Ні́жúти, *v. a.* кого́ liebkosen, zärtlich für jmdn sein, verzärteln, verweichlichen; 2) — ся зо злóсти *Ф.* vor Grimm vergehen.
Ні́жка, ніженька, (-ечка), *f. dim.* Füsschen, *n.* Fuss, *m.* s. Ногá.
Ні́жкувáти, *v. n.* von Schafen: zusammenkommen u. mit Füssen stampfen.
Ні́жнá, *f.* Messerscheide, Säbelscheide, *f.* (*Аст.* 246).
Ні́жний, *a.* Fuss-.
Ні́жний, *a.* fein, zart, zärtlich, mit

Zartgefühl; 2)verzärtelt, verzogen *Кв.*131.

Ні́жність, -ости, *f.* Zartheit; Zärtlichkeit, *f.*

Ніжча́та.*pl.n* s.Ніжка. [beitscheue.

Ні́за, *m. f.* Weichling, Zärtling, der Ar-

Нї-за́що, нї-зач, s. Нї I.

Ні́здра, *f.* Rückseite des Leders, s. Мя́здра, ме́здро.

Ні́здри, ні́здра, *pl.* Nüstern, Nasenlöcher,*pl.*bes.des Pferdes). [te,? s.Ни́зка.

Ні́зка, *f.Ф.*(*Пов.*21)Ring in einer Ket-

Нїзя́, s. Нї́льга, нельзя́.

Нїкова́тий, *a. s. m. N.* e. Berges.

Ні́ко́ли, *adv.* nie, niemals, niemehr; мені́ — ich habe keine Zeit; 2) zur unrechten Zeit.

Ні́колити ся, *impers.* -ить ся кому́ jmd hat keine Zeit, *Левч.*

Нїко́льство, *n. K.* (*Хата.* 179) Mangel an Zeit, keine Zeit. [ко́льщина.

Нїко́льщина, *f. Ч.* III. 184 s. Ни-

Нїко́трий, *a.* s. Нїжа́ден.

Нїктó, s. Нїхтó.

Ні́ку́ди, (-да), *adv.* nirgends, n. wohin; — кчемний s. Нїкчема.

Нїку́с, нїку́щик, s. Нику́с.

Нїкчема, *m. f. Ст.* нїкче́мник, нїкче́мен, *M.* II. 151 нїкче́мний, *a.* Taugenichts; nichtig, geringfügig, bedeutungslos; 2) nichtswürdig, niederträchtig.

Нїкче́мнити, (-ни́чити), *Кн. v. a.* entwürdigen, erniedrigen, niederträchtig machen, verderben.

Нїкче́мниця, *f. K. Б.* Geringfügigkeit, Kleinigkeit, Albernheit, *f.*

Ні́льга́, *adv. K.* unmöglich *Ог.* 117.

Нїльове́ць, -вця́, *m.*Nilpferd,*n.*(Hippotamus amphib.).

Нїм, *adv.* ehe, bevor; bis.

Нїма́к, нїма́н, *Левч. m.* ein Stummer.

Нїме́нщина, *f.* Land am Flusse Njemen, *K.*

Ні́мець, -мця, *m.* ein Deutscher.

Нїме́цкий, *a.* deutsch.

Нїме́ччина, *f.* Deutschland, *n.*

Нїми́й, *a.* stumm; -á хорóба nicht erkannt. [Wesen).

Нїмина́, *f.* Thier, *n.* (eig. stummes

Нїми́ця, *f.* — чóрна Bilsenkraut, *n.* (Hyoscyamus niger). [stummen.

Нїмі́ти, *v. n.* stumm werden, ver-

Ні́мка, нїмки́ня, (*d.* ні́мочка), *f.* eine Deutsche.

Ні́мно, *adv.* — рóбить ся кому́сь jmd wird befangen, beklommen, verstimmt.

Нїмова́тий, нїме́нький,*a.*etwas stumm, halbstumm; stammelnd.

Нїмота́, *f.* Stummheit, *f.* [Нїмі́ти

Нїмоті́ти, *У.* нїмува́ти, *K. v.n.* s.

Ні́мра, *m. f.* ні́мравий, нїмрово́кий, *a.* undeutlich, unverständlich sprechend; 2) nicht offen in die Augen schauend, mit gesenktem Blick.

Ні́мрати, *v. n.* undeutlich, unverständlich sprechen, nuscheln.

Нїмча́, -áти, *n.* kleines, noch nicht sprechendes Kind.

Нїмча́й, *H.* 21. нїмчу́ра, *m. aug.* (*d.* ні́мчик,) нїмчи́н s. Ні́мець.

Ні́мчити, s. Зні́мчити.

Ні́на́що, ні́нащо, *m. n.* Taugenichts, *m.*; 2) нї-на що бу́ло купи́ти *Кн.* = = не бу́ло за що. [ziger.

Нї-бдний, нї-оде́н, *a.* nicht ein ein-

Нї-о-чі́м, *Св.* = о нїчі́м.

Нї-по-чо́му = по-нїчо́му für Nichts, um den Spottpreis.

Нїпро́, *m.* s. Днїпро́,*Левч.* [serables.

Ні́прох, *m.*(*Фр.*) etwas Schäbiges,Mi-

Ні́раз, нїразе́нник, нїразчу́к, *m.* Teufel, *m.*

Ні́рка, *f.* Nörz, *m.* kleine Fischotter.

Ніс, *g.* но́са, *m.* Nase, *f.* [eitel, *Ф.*

Нїсені́тний, *a. T.* albern, nichtig,

Нїсені́тниця, *f.* Albernheit, albernes, fades Zeug, Schnurpfeiferei, *f.* Unsinn, *m.*

Нїскі́льки, *adv.Ч.*III. 76 gar nichts.

Нїстр, *m.* s. Днїсте́р, &.; нїстро́ве Uferstrich des Днїсте́р; нїстрова́не, *pl.* Bewohner des Dniesterufers (s. Побере́жцї), *pl.*

Ні́счи́мний, *a. H.* 241. *Ог.* 102 [нисъ-чим-ьн],ungewürzt,pur, ohne Fleisch, Speck etc. gekocht.

Нїт, *adv.* ist nicht da, ist nicht mehr da *Оц.* § 223; nein (*B.*).

Нїти́ти, *v. a.* s. Обнїти́ти; 2) ся sich ducken, lauern, *K.*; *b*) -ить ся снїг thaut auf. [Motte, *f.* s. Не́тля.

Ні́тка, *f.* Nachtfalter, *m.* (Phalaena);

Ні́ткати, *v.n.* „nein“ sagen, läugnen, abschlagen.

Ні́тник, *m.* Helianthemum vulg.

Ні́хоть, *m.* s. Но́готь.

Нїхтó, *g.* нїкóго, *pron.* niemand.

Ніхтоні́ця, *f.* ein niederträchtiges, unwürdiges Weib.

Нїц, s. Нїчó, нич. [tiefe N.

Ніцька́ ніч, *H.* 149. *M.* ganze Nacht;

Нїцува́ти, *v. a. H.* 1 zu nichte machen, vereiteln.

Ніч, *g.* но́чи, *f.* Nacht, *f.* — ночува́ти die N. zubringen; пусти́ти на ніч übernachten lassen, beherbergen.

Нічви́д, нічви́док, -дка, *m.* Fledermaus, *f.*; 2) Nachtschwalbe *f.* (Caprimulgus europ.). [*Оц.* § 164.

Нїчий, -и́я, -и́е, *pron.* niemandes,

Нїчичи́рк, *adv.* keinen Mucks, mäuschenstill.

Ні́чка, *f. dim.* s. Ніч; 2) weiblicher Poltergeist, Nachtgeist, Nachtmahr, *f. Не.* (*Пр.* IX. 500); 3) s. Нічви́д 1).

Нічкува́ти, *v. n.* s. Ночува́ти.

Нїчла́ва, *f.* Nbfl. des Днїстéр.

Ні-члї́г, (-нїг), *m.* Nachtlager, *n. Ог.* 70.

Нічлїжани́н, *m* der Uebernachtende; der mit Pferden auf d. Hutweide übernachtet.

Нічни́й, нічняни́й, *Cm. a.* Nacht-, nächtlich; *adv.* нічно *Ме.* 429 Nachts.

Нічни́к, *m.* Nachtwächter, (*Ф.*), *m.*; 2) *pl.* Nachtfalter, *pl.*

Ні́чни́ця, *f.* Eule, *f.* (Strix) *Ф. Иоез.* (67)20;2) *pl.* Eulen, Nachtfalter, (Noctuae); 3) zusammengesetzte Angel für die Nacht ausgelegt, (*B.*). [sehend.

Нічнови́дний, *a. Мог.* in der Nacht

Нїчó, нїчóго, (*d.* нїчогíсько, -íсенько), *pron. n.* nichts; менí нїчóго я нїчóго *P.* II. 21 mir ist nichts (übles vorgefallen); thut nichts, schad't nichts *P.* I. 14; нїчóго дíля um nichts, umsonst, vergeblich; *Оц.* § 160.; 2) so ziemlich, geht wohl an, annehmbar, genug gut, hübsch &: онá собí нїчó, *Ог.* 118.

Нїчóгий, *a. Ч.* II. 409 nichtsnutzig, = нї до чóго.

Нїчогíч, *adv.* gar nichts.

Нїчтóжний, *a.* eitel, vergeblich.

Ніщи́мниця, (нїсчи́м-), *f.* s. Нїсени́тниця (*л. с.* 36).

Ні́щó, s. Нїчó, sehr wenig; ні́що менí тотó робúти es ist für mich eine Kleinigkeit, — *b*) habe keinen triftigen Grund dies zu thun. [mit nichten.

Нїя́к, *adv.* auf keine Weise, gar nicht,

Нїя́кий, *a.* kein; 2) nichtsnutzig, nicht zu brauchen, яки́йсь — verkommen, schlecht; 3) якóсь нїя́ко, нїя́ково кому́ ist für jmdn unthunlich, ungeziemend, schickt sich nicht.

Нїя́ковий, *a.* kein; 2) nicht deutlich, n. erkenntlich.

Нїя́кость, *adv. C.* II. 130 s. Нена́че, einiger-, gewissermassen, eigens. [pfen.

Нїя́чити, *v. a.* когó jmdn arg schim-

Нна́ти, = не зна́ти, (*Фр.*) es ist unbekannt, *Ог.* 94.

I. Но! *int.* nun! auf! wohlan!

II. Но, *conj.* aber, allein; sondern; doch; но прéцї! doch einmal! *Оц.* § 257. 3. *Ог.* 209; 2) s. Инó, що-но (що й нó) kaum dass, eben, gerade. [Нови́к.

Нова́к, *m. Ч.* I. 10 Neumond, *m.*; 2) s.

Нóватинь, *f.* Auswuchs auf e. alten Eichenbaume, *m.* [новотáр, *m.* Neuerer, *m.*

Новáтор, *Ог.* новúтель, *Term.*

Новúзна, *f. B.* новатóрство, *n.* Neuerung, *f.*

Новúй, *a.* neu; — мíсяць Neumond, *m.*

Новúк, *d.* нóвичóк, -чка, *m.* Noviz(e), Novitius; Neuling, *m.*

Новина́, (*d.* новúнка), *f.* das Neue, Neuigkeit, *f.*; 2) neu umgepflügtes, zum ersten Male bestelltes Grundstück, Neubruch, *m.*; neue Ansiedlung; 3) neuer Aufzug der Leinwand, neue L.; 4) *pl.* новинки́ Zeitungen, *pl.*

Новинкáр, *m.* Neuigkeitskrämer, *m.*

Новини́, -и́ти, новини́тко, -тка, *n.* das Neugeborene, das Kleine, *Cm.*

Новúця, *f.* Novize, *f. Ч.* III. 392?

Новíнний, *a.* -е пóле s. Новина́ 2).

Новíсенький, (-éсенький), *a.* ganz neu, neubacken, *Hom.* III. 108.

Нóвість, -ости, *f.* Neuheit; Neuerung, *f. Term.*

Новíтний, *a.* neu, jetzig, modern.

Новобрáнець, -нця, (-óрáнчик), *m.* новобрáний, *a.* der Neuerwählte, Neuausgehobene, Recrut, *m.*

Новобрáнка, *f.* neu Aufgenommene, Novize, *f.*

Нововíрець, -рця, *m.* der Neubekehrte, Neugetaufte, Neophyt, *m. Зг. К.*

Нововíрство, *n.* neuer Glaube.

Новодрáнка, *f. H.* 219 s. Дрáнка.

Новожéне, *n. Ч.* I. 68?

Новожéнець, -нця, *m. gew. pl.* -éнцї die Neuvermählten.

*

Новозавітний, новозаконний, *a.* neutestamentlich. [neugezimmert.
Новозрубленний, *ptc.* neugehaut,
Новолітний, *a.* Neujahrs-. [*m. Пар.*
Новолітник, *m.* Neujahrsgratulant,
Новолїтувати, *Ч.* III. 2. новолітствувати *Пар. v. n.* zum Neujahr wünschen, gratulieren. [-geld, *n. Пар.*
Новолітщина, *f.* Neujahrsgeschenk,
Новомодний, *a.* neumodisch. [ren.
Новонароджений, *ptc.* neugebo-
Новонастане, *n Пу.* Neuerstehung, Wiedererschaffung; neue Verfassung, *К.*
Новообрядний, *a.* neuen Ritus.
Новоприбувший, *a.* neu angekommen, *Фр.* [Säen gepflügter Acker.
Новоріля, *f.* im Frühjahr vor dem
Новорождéнець, *Ч.* IV. 8, (-роженець, *Вах.*), -нця, *m.* der Neugeborene.
Новорóчний, (-рíч-), *a.* Neujahrs-.
Новорóчник, *m.* Almanach, *m.*
Новосáд, *m.* neue Pflanzung.
Новосьвітний, *a.* der neuen Welt, der Neuzeit, der Jetztzeit angehörig, modern, *Зар.*
Новоселúця, *C.* II. 101 новоселівка, новосíлка, *f.* новосíле, *n.* neue Ansiedlung, neues Haus, neue Wohnung, neuer Haushalt.
Новосівець, -вця, *m. N.* e. Berges.
Новосїлянець, -нця, *m.* der Neuangesiedelte.
Новослúдиця, (-дниця, *B.*), *f.* frische Spur auf frisch gefallenem Schnee.
Новотáр, *m. Term.* s. Новáтор.
Новотвíр, -твóру, *m.* новотвóрство, *n. Йол.* Neubildung, *f.*
Новохрéщенець, -нця, *m. Ш.* II. 175 der Neugetaufte, Neophyt, *m.*
Ногá, *f.* Fuss, *m.* Bein, *n.* *на ногáх auf den Beinen, in Bereitschaft; на одній нозí flugs, schnell; ногá за ногóв Schritt, vor Schritt, langsam; до горí ногáми verkehrt durcheinander; вítяти до ногí mit Stumpf u. Stiel aushauen; в нóги пустíти ся Reisaus nehmen; упáсти кому́ в нóги, до ніг, zu den Füssen fallen; зóйти когó з ніг jmdn zum Fallen bringen, постáвити когó на нóги jmdm auf die Beine helfen, jmdn in bessere Umstände versetzen; задéрти нóги crepieren, sterben §.
Ногавúцї, *pl.* Unterhosen, *pl.* (*sgl.* ногавúця eine Hose); ногавкú, *pl.* Oberhosen, *pl.* [4-ter Th. der кýна.
Ногáть, *f.* † 20-ster Theil der грúвна,
Ногíтка, *f.* Ringelblume Todtenblume, *f.* (Calendula offic.).
Нóготь, *g.* нігтя́, *pl.* нігтї, *m.* Nagel (am Finger, an d. Zehe), *m.*
Нóготки, *pl.* s. Нáгідки.
Ногочéлюсти, *pl.* Kieferfüsse, *pl.*
Нóгтик, *m.* s. Кóстрик.
Нóе, *g.* Нóя, *m.* Noah, *adj.* Нóєвий.
Ноєвúна, *f.* Versteinerung, *f.* Petrefact, *n. vgl.* das vor.
Ножáка, *m. aug.* s. Ніж, grosses Messer.
Ножаний, *a.* Fuss-, mit Füssen beweglich, s. Ніжний.
Ножáр, *m.* Messerschmied, *m. B.* [500.
Нóжен, *g.* ножнá, *m.* Scheide, *f. КС.* IV.
Ноженé, *n. coll.* Fussglieder, Zehen, *pl.*
Нóженька, *f. dim.* s. Ногá, нíжка.
Нóжик, (-ичок), *m. dim.* kleines Messer.
Нóжиці, нóжниці, *pl.* Schere, *f.*
Ножúще, *n. aug.* s. Ногá; 2) s. Ніж.
Ножівник, *m.* Messerscheide, *f. B.*; 2) s. Ножáр, *Пар.*
Ножковé пýщене. *Марк.* 153 Fleischwochen, wann гижкú, дреглї, (kalte Füsse) gegessen werden. denn!
Но-ж-но — но-ж! nun denn! auf
Нозґрáвий, *a.* s. Носáтий 2); смаркáтий. [zwischen zwei Bächen.
Нозґрúця, *f.* dreieckiges Feldstück
Ноздровúй, *a.* s. Носовúй.
Ноздрювáтий, *a. Под.* porös.
Ной, нáя, нóе *pron. demon.* s. 'Оний, нóн.
Ноївка, корáбиця- Noahs Arche (Arca Noae). [fen, *Шог.*
Нóкнути на когó: но! но! zuru-
Но-лé! *int.* s. Ну-же!
Номáдний, *a.* nomadisch.
Нон, нонá, нонó, *pron.* jener, s. 'Онон *Ог.* 57. *Ие.* 8. *Kst.*
Нонáшок, etc. s. Наназшко.
Норá, *f.* unterirdische Höhle, Erdloch, *n.*; 2) Quelle, *f.*
Норвежúн, *m.* Norwege, *m. Cm.*
Норéць, -рцá, *m. Ч.* II. 17 s. Нур, нурéць. [cementaria).
Нóрик, *m.* Minirspinne, *f.* (Cteniza
Норúстий, *a.* quellenreich, *Пар.*
Норúця, *f.* Feldmaus, *f.* (Hypudaeus (arvalis), *Йол.*; 2) Eingeweidewurm, *m.*

Helminthes). [Нóров.

Норíвки, норíвоньки, *pl. dim.* s.

Норíти, *v. n.* quellen, sprudeln, hervorrieseln.

Нóров, *m. gew. pl.* нóрови, норовú, *n. Ч.* V. 644 Sitte, Unsitte, Art, Unart, Angewohnheit; *pl.* Launen, Mucken; по нóрову *Ко.* 235 nach Belieben.

Норовúй, *Зг.* (*Пр.* II. 236. 248) норовствéнний, *a.* sittlich, moralisch.

Норовúстий, норовлúвий. *a.* eigensinnig, launig, unnachgiebig, störrig, schroff *M.* 76. [keit, *f.*

Норовúстість, -ости, *f.* Störrig-

Норовúти, *v. n.* trachten, besorgt sein, *Др. с.* 243; 2) sich auslassen, sich launig gebahren, sich viel herausnehmen, *Кч.* 132. [Sittlichkeit; Moral, *f.*

Норовствéнність, -ости, *f. Top.*

Нороцовúй, *K.* I. 203, s. норцовúй, *Me.* 378, *a.* -é пúво Märzbier, *n.*

Носáк, *m.* Lichthütchen, *n.* (zum Auslöschen der Lichter), *Зап.* I. 44.

Носáр, носáрик, *m.* Kaulbarsch, *m.* (Acerina rossica).

Носатúзна, *f.* Rotzkrankheit, *f.*

Носáтий, *a.* grossnäsig; 2) rotzkrank (v. Pferd). [langer Schneppe.

Носáтка, *f. Ко.* 111 Art Gefäss mit

Носáч, *m.* s. Носáтий 1).

Нóсик, (*d.* -ичок), *m. dim.* s. Hic; Näschen; 2) Schnäbleiu, *n. Кв.* 17.; 3) Vorsprung an d. Theekanne, Schneppe, *f.*; 4) das schmälere Ende des Eies; 3) *pl.* комарóві нóсики Rittersporn, *m.* (Delphinium consolida). [(*B.*) *pl.* s. Нóші.

Носúли, (-úлки. *Ко.* 221), носилéнки,

Носúльник, *m. Пол. B.* Träger, *m.*

Носúр, *m.* s. Носáр.

Носúтельність, -ости, *f. Кос.* Gehalt, *m.* Tragfähigkeit, *f.*

Носúти, (нóшу, нóсиш), *v. a.* tragen; — имя́ den Namen führen, tragen; — ся з гáдкоо etwas im Sinne führen; s. Нéсти 1), 3 a).

Носúльник, *m.* Garbenträger, (zum Setzen in Kasten &). *m.* (-иця, *f.* -in, *f.*).

Нóска, *f.* Schleppe, *f. Cm.*? [zen, *pl.*

Носкúй, *pt. Oc.* (61) VI. 39 Schuhspit-

Нóски-плóски, *int. Fabelw.* vom Schnattern der flachschnabeligen Enten, *P.* I. 49.

Носно-завійкóвий, ноздрúчний, *a.* -і кóсти Nasenmuschelbeine, *pl.* (concha inferior).

Носовúй, *a.* Nasen-, Nasal-.

Носогрúз, *m.* Art Vogel.

Носóк, -скá, *pl.* ніскú *KC.* (83) VII. 501 s. Носкúй, Fusspitzen, *pl.*

Носорíг, -óга, носорогáч, *B.* носорóжець, -жця, *m.* Nashorn, *n.* (Rhinoceros); 2) *Др. с.* 95 -рóжець e. fabelh. Vogel.

Носорóгий жук, носорóжок, -жка, *m.* Nashornkäfer, *m.* (Oryctes nasicornis), *Пол.* [Noten, *pl.*

Нóта, *f.* Note; Musiknote; *pl.* нóти

Нотáция, *f.* Bemerkung, *f. Не.*; 2) Angedenken, *n. Oc.* (62) VIII. 28. [Schaf, *n.*

Нóтинка, *f.* Lamm vom einjährigen

Нотувáти, *v. a.* notieren.

Нóчви, *pl.* s. Нóчови.

Ночвúд, ночовúд, *m.* s. Нічвúд.

Ночелíз, *m.* Schreitwanze, *f.* (Reduvius).

Нóчини, *pl. Пс.* Abenddämmerung, *f.*

Ночíвле, *n.* ночíвок, -вку, *m. Cm.* ночлíг, (ношл-). s. Нічлíг.

Ночівля́, *f.* Nachtherberge, *f.*

Ночлíжник. *H.* 252 ночляжéник, *m.* s. Нічлїжанúн.

Нóчник, *m.* Mond, *m. Ч.* I. 9.

Нóчниця, *f.* s. Нічниця 1).

Нóчови, (*d.* нóчовки), *pl.* Schwinge, Futterschwinge, *f.*; 2) s. Нéцки; 3) Waschtrog, *m. Зак.*

Ночувáти, *v. n.* übernachten.

Нóша, *f.* Tracht, *f.* Kleider, *pl. Гол.*; 2) Bürde, Last, *f.*

Нóші, нóші, ношáта, ношíй, *pl.* Traggestell, -geflecht, *n.* -korb, *m.* Trage, Tragbahre, *f.* [2) *pl.* s. Нóши.

Ношáк, *m.* Träger, Handlanger, *m.*;

Нóщиця, *f.* s. Нічниця.

Ну, *conj.* nun, also; нý-же, нý-но, *P.* I. 78. *Mx.* nu! nun wohl, wohlan, auf denn! ну ще де то про щó *Кн.* nun wohl noch wovon; ну, нýтетко ци пішóв він у мíсто? wer weiss, ob, vielleicht, (*Фр.*).

Нуд, *m.* нудá, нудьгá, *f.* Langeweile, Verstimmung, *f.* Ueberdruss, *m.* Missbehagen, *n.*; Qual, *f.* нудьгá чіпáє ся, збирáє когó — — überkommt, überfällt.

Нудь, нудя́чка, *f.* Uebelkeit, Uebelichkeit, *f.*

Нудьга́ти, *v.a.* quälen, peinigen, *Зар.*
Нуджува́ти, *v. n. У.* in Elend u. Noth leben.
Ну́дити, (ну́джу, ну́диш), *v. a.* langweilen, belästigen; zwingen; 2) Uebelkeiten erregen; *v. n.* — сьвітом, собо́ю sich selbst plagen, seine langen Tage schleppen. [erregend.
Нудки́й, *a.* süsslich, Uebelkeiten
Ну́дкість, -ости, *f.* Süsslichkeit, Uebelkeit, *f.* [*Еф.* 31. *a.* langweilig.
Нудли́вий, *Ст.* нудни́й, нудяни́й,
Ну́дниця, *f.* die langweilt.
Нудо́та, *f. Кн.* s. Нуд.
Ну́жа, ну́жда, *f.* Elend, *n.* Noth, *f.*; 2) Bedürfnis, *n.*; 2) ну́жа Läusesuchtslaus, *f.* (Pediculus tabescentium); übhpt. Ungeziefer, Läuse.
Нужда́ти, *v.a.* quälen, peinigen; misshandeln; — ся, нуждува́ти, *v. n. МШ.* und — ся *Ф.* sich abhärmen, s. abmühen, s. plagen, Noth u. Elend leiden; — ся на чім wegen etw. einander kräuken.
Нуждéнний, *a.* elend, jämmerlich, erbärmlich; *adv.* -éнно elendiglich.
Нуждéнність, -ости, нуждо́та, *Пар. f.* s. Ну́жда 1), Jämmerlichkeit, *f.*
Нуждити, *v. a. Мак.* zwingen.
Ну́жденний, *У.* ну́жний, *К. a.* nothwendig, nöthig; kümmerlich.
Ну́жкати, *v.a.* antreiben; — ся ким, s. Послу́гувати ся. [grube, *f.*
Ну́жник, *m. Кн.* Abort, *m.* Senk-
Нуздáти, *v.a. С.* II. 22 — коня́ Zaum anlegen, Gebiss einlegen.
Ну́здéчка, *f.* s. Уздéчка.
Ну́кати, *v. n.* на кого́! ну! ну́же zurufen, aufmuntern, antreiben.
Ну́ля, *f.* Null, *f.*
Нум! нумо! *int.* wohlan, heda! frisch zu! ну́мте (*pl.*) *P.* I. 6.
Ну́мер, *m.* Numer, *f.* [ferung, *f. К.*
Нумерáция, *f.* Numerierung, Bezif-
Нумерувáти, *v. a.* numerieren.
Ну́навка, ну́нка, *f.* Art kleine Trompete aus dem Riedgras &. [temtrionalis).
Нур, *m.* Seetaucher, *m.* (Colymbus sep-
Нурéць, -рцá, *m.* Lappentaucher, Steissfuss, *m.* (Podiceps cristatus).
Ну́рити, *v.a.* niedersenken; в земли́ — wühlen, *B.*; — ся schmollen.
Нури́ця, ну́рка, *f.* Nörz, *m.* (Mustela lutreola).
Ну́рок, -рка, *m.* Taucher, *m.*; дáти, пити́ ну́рка untertauchen; *adj.* нуркови́й дзвін Taucherglocke, *f.*
Нурт, *m. M.* Welle, Woge, Flut, *f.*
Ну́рцї, *adv.* s. Нирцéм.
Ну́та, *f.* Musiknote, *f.* Weise, Arie, *f.* на ну́ту nach —.
Ну́тер, -тра, *m.* Pferd mit verkümmerten Hoden, *n.* Einhode, *m.*
Нутки́й, *a.* s. Нудки́й.
Ну́триця, *f.* s. Гли́ста.
Нутро́, *n.* das Innere, Inhalt, *m.*
Нутря́ний, *a. Б.* s. Вну́тренний.
Ну́шторити ся, sich unruhig einen Platz suchen, (*Фр.*).
Нюгати, нюгати, *v. a.* § jmdn kleinlich quälen, aus Rache sticheln, *Га.* II. 55
Нюнка, *f.* Igelkolbe, *f.* (Sparganium).
Нюнька, *m. f.* weichlicher Mensch; Memme, *f.* Taugenichts, *m.*
Нюряти, *v. n.* grübeln, keifen. (*B.*).
Нюсьо́! *int.* Lockruf, für Schweine.
Нюстріти ся, s. Ну́шторити ся.
Нют, *m.* Niete, *f.*
Нютувáти, *v. a.* nieten, vernieten.
Нюх, *m.* Geruchsinn, Geruch, *m.*; 2) — табáки Prise Tabaks, *f.* [Schnupfen.
Нюхáнє, *n.* das Riechen; 2) das
Нюхáр, нюхáч, *m.* Tabakschnupfer, Schnupfer, *m.* [2) Tabak schnupfen.
Нюхати, нюхну́ти, *v. a.* anriechen;
Нюхтíти, *v.n. Гуц.* schnoppern, wittern, schnüffeln.
Нюхто́м, нюхцéм, *adv.* witternd.
Нюхцювáти, нюхтíти, нюши́ти *H.* 268, *v. n.* s. Нюхтíти. [Katze.
Няв-няв! *int.* vom Miauen der
Нявкати, нявкнути, нявчáти, *v. n.* miauen, winseln, wimmern, greinen *Ф.*
Ня́га, *f.* Wasserfrosch, *m.* [хáй, най.
Ня́гáй, *adv. ungr. Гол.* III. 262 s. He-
Няга́ти, *v.a. Гол.* III. 711 s. Нехáти.
Няй, ня́йте! s. Нехáй, нехáйте.
Ня́нин, *a.* der ня́ня. [ня́нчин.
Ня́нька, *f.* Kinderwärterin, *f. adj.*
Ня́ньо, (*d* ня́нечко, ня́ньонько), *m.* s. Не́ньо.
Ня́нченє, *n.* Wartung, *f.* (e. Kindes).
Ня́ньчити, *v. a.* kleine Kinder warten, pflegen; — ся з ким jmdn wie e. kleines Kind warten, hätscheln; — ся з свої́м се́рцем das Herz beruhigen, warten.
Ня́нчити, *v. n.* winseln, wimmern.

Н я́ н я, *f.* s. Не́ня; 2) s. Ня́нька.

Н я́ т и, (ймý, ймéш), *v. a.* fassen, rühren; вíри ня́ти (поня́ти) *P.* II. 18 Glauben fassen, Ueberzeugung gewinnen; — кому́ jmdm glauben; — ся чого́сь *M.* an etw. sich machen, zugreifen, etw. aufnehmen; го́ре менí ня́ло ся bitteres Los wurde mir zutheil, *b*) — ся s. Бра́ти ся, *c*) *Зак.* [nehmung; Arreststrafe, *f.*

Н я́ т с т в о, *n.* † *Wgr.* III. Gefangen-

O.

O, sechzehnter Buchstabe, (Онъ).

I. O! *int.* o! ach! 2) *deiktisch:* da, hier, s. 'Одека &, авó.

II. O, *praep.* (verkürzt aus об) um, an; von, über, wegen; bei, nahe; I) *mit d. Accusat.* (*Mi.* 425—430) bezeichnet 1) den Ort: плечé о плечé Schulter an Schulter, обру́ку ити́ з ким, *Кн.* Arm in Arm, о стїнý an die Wand, об зéмлю an (um) die Erde: спéрти ся, уда́рити, упа́сти, &); 2) bez. die Zeit: о той час, о сю пору́ um diese Zeit, о пíвніч *Ф.* um Mitternacht; 3) bez. das Mass: о вóлос um ein Haar, о вдéн ся́жень дóвший, о два рóки молóдший, ó-маль (о мáло) um ein weniges, fast, о мнóго um vieles; 4) bez. dasjenige um dessentwillen, aus dessen Veranlassung eine Handlung unternommen wird, ferner bez. den Gegenstand geistiger Thätigkeit: спира́ти ся о що (о когó) worum, worüber, weswegen streiten, бúти ся, борóти ся о що um etw. kämpfen, стою́, дóаю о що es ist mir woran gelegen, о що хóдить? worum geht es, w. handelt es sich? прóзьба, стáранє, пúтанє о що &; тя́жко о хлїб ist schwer ums Brot. II) *mit d. Local* (u. *Dativ. Og.* 191) *Mi.* 668—676, bez. о (об) 1) die Zeit um die, in der eine Handlung vor sich geht: о пíвночи, о трéтїй годúнї, о Пéтрі, об Микóлї um den Tag des heil. Petrus &, *Og.* 195; 2) bez. dasjenige worauf sich die Thätigkeit bezieht, hinsichtlich dessen etw. ausgesagt wird, ferner den Grund einer Affection des Gemüthes: говори́ти, ду́мати, зна́ти, зга́дувати, забува́ти, бла́гати *Ш.* II. 109, пла́кати, жури́ти ся & о кім, о чім: мисль, ду́мка, ка́зка, слух (слих), суд, журбá, стáранє & о кім, о чім von, über, an, für jmdm, jmdn, — etwas, worauf, woran &; 3) bez. das Mittel u. die begleitenden Umstände: о свóїй сúлї aus eigener Kraft, сам о сóбі für sich, einzeln, selbständig, о хлíбі і водí bei Wasser u. Brot, о гóлодї і хóлодї unter Entbehrungen; 4) bez. dasjenige womit etw. versehen ist: о єдним óку einäugig, о шести́ ногáх &. III) *in Zusammensetzungen* als Praefix bedeutet o-, об-, обі-, обо-, um, ringsum, ringsherum, rund herum, umher, herum; be-, ab-, herab-, weg-, er-, ver-; bei Verben drückt es die Perfectivität der Handlung, bei Adjectiven hat es meist eine beschränkende Bedeutung, *Mi.* II. 406. IV. 218—223, wozu Beispiele unten an entspr. Stellen zu suchen sind.

О а́ з а, оа́зис, *Ш.* I. 291, *f.* Oase, *f.*

О б, *praep.* s. O II. Das Fehlende unter Об- s. unter O-. [beide, *Oц.* § 156.

'О б á, *m. n.* бí, *f.* (обадвá, обíдві). *num.*

О бá б и т и ся, weibisch werden, Memme w. *IГ.*

'О б а́ б о к, -бка, *m.* Boletus scaber.

О б а б у́ р и т и, (обамо́-), *v. a.* s. Об амóурити.

О бá в а, *f. K.* Furcht, Besorgnis, *f.*

О б а в л я́ т и ся, säumen, zu lange wo verweilen.

О бá г р а, *f.* Sanguinolaria.

О б а г р и́ т и, (-грá-), *v. a.* in Purpur, roth färben; mit Blut beflecken.

О б а г р я́ н е ц ь, -нця, *Иг.* 9. обагря́нок, -нка, *m. Гол.* III. 431 Bretzel, *m.* (von beiden Seiten geröstet).

О б а д а́ т и, *v. a.* beschauen, (*Фр.*).

О бá н и т и, *v. a.* baden lassen, *Зап.* I. 298.

О б а - п о́ л и, *praep.* mit d. *Genit.* auf beiden Ufern, *K.*

О бá п о л о к, *m. Левч.* s. Опíлок; *pl.* обáполки *Ч.* II. 395 die beiden Hälften e. zerspaltenen Stammes.

О б а р а н и́ т и, *v. a. Oc.* (62) IX. 66?

О б а р а т а́ т и, *v. a.* derb schlagen.

О б а́ р а т и ся, s. Заба́рити ся sich verspäten.
О б а́ р в и т и, *v. a.* befärben, *Ст.*
О б а́ р і н о к, оба́рінець, *m.* s. Обагря́нець. [ти zum Abschälen.
'О б а р к и, *adv.* на — бу́льбу зварй-
О б а р я́ т и, *v. a.* kochen, sieden lassen, *vgl.* Обвари́ти, обагри́ти.
О б а́ х м о р и т и, *v. a.* § etw. bekommən, kriegen (*Фр*); 2) — ся sich von allen Seiten spähend umschauen.
О б а ч а́ т и, *v.a.* wahrnehmen, schauen; — ся в собі *АД.* II. 139 auf sich selbst Acht geben, sich selbst betrachten, überwachen.
О б а́ ч и т и, *v. a.* erblicken; 2) — ся на кого́ s. Згля́нути ся на к.; *b*) s. Ви́бачити (кому́); *c*) — ся sich erholen, von e. Krankheit genesen.
О б а ч і́ н е, *n.* Rücksicht, Aufmerksamkeit, *f.* — ма́ти на кого́ für jmdn.
О б а́ ч л и в и й, *Ст.* о б а́ ч н и й, *a.* achtsam, umsichtig, vorsichtig, klug.
О б а́ ч н і с т ь, обачли́вість, -ости, *f.* Achtsamkeit, Umsichtigkeit, Vorsicht, Sorgfalt, *f.*
О б а я́ т и, *v. a. Зак.* s. Обворожи́ти.
О б б а м б у́ р и т и, *v. a.* derb, blau
О б б е р а́ т и, s. Обібра́ти. [schlagen.
О б б и в а́ т и, обби́ти, *v. a.* herum-beschlagen; abschlagen; abprügeln; обби-ва́ти поро́ги кому́ *Не.* mit Zudringlichkeit jmds Haus zu oft betreten.
О б б и т е́, *n.* Beschlag, *m.* Ausschlagen mit Tapeten, *n.* Tapezierung, *f.*
О б б і г а т и, оббі́чи, *v.a.* um etw. herumlaufen; umlaufen und dadh ausweichen, *M.*
О б б і д и́ т и, *v. a.* unglücklich machen.
О б б і л у в а́ т и, *v.a. P.* II. 106 abhäuten.
О б б о р к а т и, *v. a.* кри́ла, *Не.* stutzen.
'О б б у в, *m.* s. 'Обід, обід (des Rades).
О б б у́ т и ся, sich einleben, s. angewöhnen.
О б б у́ х а т и ся, sich vollfressen
О б в а ж н і́ т и, *v. n.* schwerer, schwerfällig werden, *IГ. Кн.*
О б в а́ ж у в а т и, *v. a.* überlasten, überbürden; 2) beim Abwägen jmdn betrügen, *Кв.* 269.
О б в а́ л, *m.* Einsturz, *m. Под.*; eingestürzter, eingefallener Felsen, *M.* II. 159.
О б в а́ л и щ е, *n.* — дере́в gestürzte Baumstämme, *Фр.*
О б в а п н и́ т и, *v.a.* kalken, tünchen, *Пол.*
О б в а р и́ т и, обва́рювати, *v. a.* etw. aufkochen, brühen, aufsieden lassen.
О б в а р у́ ц к а т и, *v. a.* beschmutzen.
О б в е́ з т и, s. Обвози́ти.
'О б в е р т к а, *f.* Umschlag, *m.* Emballage. *f. adj.* обверто́чний, Pack-, *Под.*
О б в е с н у в а́ т и ся, обвесни́ти ся, (*B.*) die Frühlingsarbeiten zu Ende bringen. [führen, betrügen, *M*+*Б.* 228.
О б в е́ с т и, *v. a.* s. Обводи́ти; 2) ver-
О б в е т ш і л і с т ь, -ости, *f. Пол.* veralteter Zustand.
О б в и в а́ т и, о б в и н у́ т и, *v. a.* umwinden, umwickeln; — ся sich winden, s. schlingen.
О б в и́ д н і т и, *v.n.* Tag werden, hell w.
О б в и́ к н у т и, *v. n. Др. c.* 62 sich gewöhnen.
О б в и́ н а, *f. Пар.* обви́нене, обвинóване, *Не. n.* Beschuldigung, Anklage, *f.*
О б в и н и́ т е л ь, *Luts.* 157 обвиня́ч, *Пар. m.* Beschuldiger, Ankläger; (и́телька, *f.* -in *f.*).
О б в и н и́ т и, (-я́ти), обвинува́тити, *v. a.* an-, beschuldigen, anklagen. [*Пар.*
'О б в и н к а, *f.* Bandage, *f.* Verband, *m.*
О б в и́ н н и й, *a.* Anklage-.
О б в и́ с л и й, обвислува́тий, *Под. a.* hängend, herabhangend, schlaff.
О б в и́ т и, s. Обвива́ти.
'О б в і д, -оду, *m. Не.* Umriss, *m.* Peripherie; Contour, *f.*
'О б в і д к а, *f.* Ring, *m.* Einfassung, *f* — коло очи́й Augenrad, *n. Пол.*
О б в і д м и т и ся, sich mit відьми abgeben *Кв.* 219.
'О б в і н к и, *pl.* das Worfeln des Getreides: бо́рзї бо́жинки а ще пильні́йші —.
О б в і н ч а́ т и, *v. a.* trauen, ehelich verbinden *Кв.* 282; 2) bekräuzen.
О б в і р, -бру, *m. Оц.* §. 65. das Umpflügen.
О б в і с т и́ т и, обві́щати, *v. a.* öffentlich bekannt machen, ankündigen. [ка.
'О б в і с т к а, *f.* обві́щене, *n.* s. Опо́вістО б в і т р і́ т и, *v. n. ОП.* verwittern; обвітря́ний, *ptc. M.* II. 148 vom Winde u. Unwetter gepeitscht, verwettert.
О б в і я т и, *v. a.* um-, anwehen; 2) worfeln. [sen, *Ог.* 77; 2) Herumführen, *n.*
О б в о́ д ж у в а н е, *n.* das Einschlies-
О б в о д и́ с т и й, *a.* bogen-, kreisförmig.
О б в о д и́ т и, обво́джувати, *v. a.* um-,

herumführen; womit umgeben; umzeichnen, umstreichen.

О́бводівки, *pl.* gesäumte Scheibenquallen (Craspidota).

О́бводюва́не, (-джуване), *n.* das Einschliessen *Ог.* 77.

О́бвози́ти, обво́жувати, *v. a.* herum, -umführen (zu Wagen, zu Pferde &) umfahren.

О́бворожи́ти, *v. a.* bezaubern, besprechen.

О́бвору́шити, *v. a.* erschüttern, *M.*

О́бвоскува́ти, *v.a.* mit Wachs überziehen.

О́бвяза́ти, обвя́зувати, *v. a.* umbinden.

О́бга́ва, *f.* s. Бгал.

О́бга́дати, s. Обду́мати.

О́бгади́ти, *v.a.* besudeln, beschmieren.

О́бга́нка, *f.* Achsenring der Lünse, *m.*

О́бга́нянка, *f.* das endliche Eggen um den Acker umher.

О́бгани́ти, s. Обігна́ти.

О́бгі́н, -о́ну, о́бгінок, -нку, *m.* tägliche Bestreitung der Bedürfnisse, laufende Ausgaben.

О́бгляда́ти, s. Огляда́ти.

О́бголі́ти, *v.n.* nackt, bettelarm werden.

О́бговори́ти, *v. a.* besprechen.

О́бгорі́ти, *v. n.* ringsum verbrennen *adj.* обгорі́лий, verbrannt.

О́бгоро́да, *f.* Umzäunung, *f.* s. Огоро́жа; das umzäunte Feld nahe beim Dorfe; 2) Gehöft, *n.*

О́бгороди́ти, обгоро́джувати, *v.a.* umzäunen, umfrieden; мі́сяць обгороди́в ся der Mond hat um sich e. wolkigen Ring (den Hof).

О́бгорта́ти, обгорну́ти, *a. a.* umfassen, ergreifen, s. Огорну́ти; — бараболї́ behäufeln; — ся sich umkleiden,

О́бгортка, *f.* Ueberzug, Ueberwurf. *m.* Oberkleid, *n.*

О́бгрива́ти, s. Обігра́ти.

О́бгриза́ти, обгри́зти, *v. a.* ringsum

О́бго́вдати, *v. a.* ganz abscheren, abnagen.

О́бдава́ти, обда́ти, *v. a.* rings umgeben, umfassen, *C.* II. 143; обда́ти теля́ das Kalb zur Kuh lassen, dass diese besser Milch gebe; моро́зом обдає́ кого́ jmdn überfällt ein Schauer.

О́бдани́ти, *v. a.* besteuern.

О́бдари́ти, обдарува́ти, обда́рювати *Кв.* 392, *v. a.* beschenken, mit Gaben versehen.

О́бдема́ти, *v.a.*§. abputzen.

О́бде́ргати, *v.a.* rings umzausen, -raufen.

О́бдери́-лупі́й, *m.* schnöder Schinder, Exploiteur, *m.*

О́бде́рливий, *a.* habsüchtig, schindend.

О́бде́рти, обдира́ти, *v. a.* überall, ringsum abreissen, zerreissen; plündern, schinden; — ся sich zerkratzen; *b*) sich abreissen (in Kleidern).

О́бдертю́х, (-тю́с), *m.* s. Обі́дранець.

О́бдиви́ти ся, nachschauen, -sehen; sich umschauen, s. umsehen.

О́бдира́йло, *m.* s. Дерю́н.

О́бди́рство, *n.* Schinderei, Beraubung, Plünderung, *f.*

О́бдї́ли́ти, (-я́ти), *v. a.* betheiligen.

О́бді́льний, *a.* beim Theilen ausreichend, genügend.

О́бдзьо́бати, *v. a.* mit dem Schnabel abpicken.

О́бдовжи́ти, *v. a.* mit Schulden belasten.

О́бдува́ти, обду́ти, *v. a.* aufblähen; 2) wegblasen.

О́бду́маність, -ости, *f.* Ueberlegtheit, Ueberlegung, Besonnenheit, *f.* Vorbedacht, *m.*

О́бду́мати, обду́мувати, *v. a.* über-, nachdenken; in Bedacht ziehen; überlegen; — ся sich anders berathen.

О́бдури́ти, s. Одури́ти.

О́бду́рщиця, *f.* Betrügerin, *f. Не.*

О́бду́рю, *adv. Oc.* (61) VI. 36 mit Trug.

О́бевропе́їти, *v. a. Мор.* europäisieren.

О́безві́чити, *v. a.* das Leben rauben, tödten; an Gesundheit schädigen.

О́безглу́здї́ти, *v. a.* verrückt, närrisch werden.

О́безголови́ти, *v. a.* enthaupten, köpfen, *C.*

О́безда́лений, *a.* unglücklich, *Щог.* 137.

О́безземе́лювати, *v.a.* кого́ jmdm das Land, den Boden rauben.

О́беззу́би́ти, *v. a.* кого́ jmdm die Zähne ausbrechen; обеззу́бі́ти, *v. n.* die Zähne verlieren, zahnlos werden.

О́безневиня́ти, *v. a. T.* als unschuldig vertheidigen, verwahren.

О́безобрази́ти, (-ажа́ти), *v.a. ГШ.* entstellen, verunstalten.

О́безоружи́ти, *v.a. ГШ.* entwaffnen.

О́безпамя́тї́ти, *v. n.* das Gedächtnis verlieren, bewusstlos werden.

О́безпе́ка, *f.* обезпечене, *n.* Sicherstellung, Versicherung, Sicherheit, *f.* Schutz, *m.*

Обезпечáти, обезпéчити, *v. a.* sicher stellen, versichern.

Обезпýтитися, schwach, unbedeutend werden, ausser sich vor Zorn gerathen, *Ф.*

Обезсебúти, *v. a.* когó jmdm die Besinnung rauben, jmdn lähmen; — ся wahnsinnig; werden,

Обезсилúти, (-я́ти, -и́лювати), *v. a.* entkräften, ermüden, schwächen.

Обезсилíти, *v. n.* Kräfte verlieren, kraftlos, schwach werden, *K.*

Обезслáвити, *v. a.* entehren, beschimpfen, *Ш.* I. 353.

Обезсмертúти, *v. a.* unsterblich machen, *Б.*

Обезýмити, *v. a.* die Besinnung rauben, bethören; обезумíти, *v. n.* den Verstand verlieren.

Обезчестúти, (-ствúти, *У.*), *v. a.* s. Обезслáвити.

Обезчувствíти, *v. n. Др. с.* 186 gefühllos, besinnungslos werden.

Обéктивний, *a.* objectiv.

Обéм, *m.* Umfang; Bereich, *ГШ.*; Rauminhalt, *m. Пол.*

Обемúстий, обéмний, *Пол. a.* umfassend, umfangreich; geräumig; stark, voluminös (Band, том)

Обемúстість, обéмність, -ости, *f.* Umfang, Fassungsraum, *m.* Stärke, *f.*

Обéмомíр, *m.* Volumeter, *m. Пол.*

Обéрво, *n. gew. pl.* обéрва *Иг.* 4. s. Брова́, бро́ви, *pl. Mi.* II. 406.

Оберегáти, оберечú, *v. a.* behüten, beschützen, schirmen; — ся sich hüten.

Обережéже, *n.* Mundrand, *m. B.* (колóусте).

Обережéний, *a.* um-, berandet, *B.*

Обережéжка, *f.* Verhütung, Vorsichtsmassregel, *f.*

Обережéний, *a.* vorsichtig, behutsam; — лист *K.* Schutzbrief, Geleitbrief, *m.*

Обрéжник, *m.* Schirm, Parapluie, *m. B.*

Обережéність, -ости, *f.* Vorsicht, Vorsichtigkeit, Behutsamkeit, *f.*

Обéремок, -мка, обеременóк, *m.* wie viel man mit beiden Armen erfassen kann: сíна & so viel Heu &, ein Armvoll; обéремком, *adv.* mit den Armen: носúти &.

Оберестúти ся, sich umwerfen, umhüllen; 2) sich womit erwürgen (удавúти ся) (*Фр.*).

Обéрка, *f.* Zeichen am Ohre e. Schafes, *Gr.* 24.

Обернýти, обертáти, *v. a.* umkehren, umwenden, um-drehen, umlenken; verwandeln; — гро́ші на що verwenden; — бикá castrieren; *v. n.* und — ся: менí обернýло (ся) на 23. рік habe das 23. Lebensjahr angefangen; — ся з ким mit jmdm verkehren.

Обертáк, *m.* Dreher, Art Rundtanz.

Обертáльний, *a.* drehbar, *Пол.*

Обéртанє, *n.* das Umkehren, Umdrehen, Umwenden; з кимóсь Verkehr, *m. K.*; 2) Verwandlung *He.* (*Пр.* IX. 776); das Reducieren (in d. Arithm.) *Кн.*

Обертáс, *m.* Dreherei, *f.* Kniff, Kunstgriff, *m.*

Обертáтель, *m.* Wechsler, *m. Пол.*

Обéртень, (-ель, -тю́х), *m.* Drehholz im Wagen s. Насáд 1); 2) Art Pflze, nach der Sonne sich wendend.

Обертéнє, *n. Ч.* III. 7 verdorb. st. Обрітéнє w. s.

Обертíй, *m.* s. Вáлах 1).

Обжалóванє, *n.* Verklagung, *f.*

Обжáлувати, *v. a.* verklagen; 2) — ся klagen, sich beklagen, *Кв.* 156.

Обжáти, s. Обжинáти.

Обжегáти, обжечú, обжигáти, *v. a.* an-, verbrennen.

Обжéрти ся, обжирáти ся sich voll fressen, sich überfressen; * — ся з ким sich gegen jmdn mit Zähnen wehren, arg hadern.

Обживúти ся, *Кн.* обжúти ся, länger leben u. dadh sich besser einrichten, sich einleben, s. angewöhnen.

Ожидáти, s. Ожидáти.

Обжинáти, *v. a.* ringsum schneiden (mit d. Sichel); — ся die Ernte vollenden, beenden.

'Обжинки, *pl.* Erntefest, Schnitterfest *n.* Beendigung der Ernte, *f. adj.* обжинкóвий.

Обжúрний, обжирлúвий, *a.* gefrässig, *ГШ.*

Обжúрність, обжирлúвість, -ости, *f.* Gefrässigkeit, *f. ГШ.*

Обжíлка, *f.* s. Бджíлка, пчола́, *Ог.* 54.

Обжóра, *m. f.* Vielfrass, *m.* der (die) Gefrässige.

Обжúва, (-ívка, -ívонка), *f.* Erntelied, *n.* s. Обжинкóвий, *Зак.*

Обзаведéнция, *f.* Haushalt, *m. Ос.* (62) VIII. 31.

Обзерúти, (-я́ти), *v. a.* an-, betasten.

Обзивáти ся, auf einen Ruf antworten, e. Zeichen von sich geben; wiederhallen.

'Обзир, *m.* Gesichtskreis, *m.*

Обзира́ти, *v. a.* beschauen, besichtigen; — ся sich umschauen.

'Обзір, -óру, *m.* Umschau, Rundschau, Uebersicht *f.*; Rückblick, *m. Ил.*; 2) —, *gew. pl.* обзóри Assentierung, *f.*

Обзірни́к, *m.* Beschauer, *m. У.*

Обзначи́ти, s. Означи́ти. [waschen.

Обзоли́ти, *v. a.* in Lauge (золá) aus-

Обзóрець, *m. gew. pl.* обзірцї, Beschauer, Kundschafter, *m.* bes. von сватú на обзóринах.

Обзóрини, *pl.* Umschau, Besichtigung, Beschauung, *f.* s. 'Обзір 1).

Обзорóвий, *a.* кáрта, -ова, Beschauzettel, *m. Term.*

Обзи́ну́ти, *v. a.* anhauchen, (*B.*) *Mi.* IV. 223; 2) ver-, abbrühen.

Обú, *conj.* s. Щобú, кобú, би, абú, *Ог.* 212. *Гол.* III. 504.

Обива́тель, *m. Кв.* 277 Bürger; Landmann; Gutsbesitzer, *m. adj.* обива́тельский, Bürger-, bürgerlich; des Gutsherrn.

Обива́тельство, *n. Св.* Civität, Bürgergemeinschaft, *f. coll.* s. Обива́тель *pl.*

'Обúвка, *f. Не.* s. Ооби́те.

Обúда, *f.* Beleidigung, Kränkung, Unbill, *f.* Unrecht, *n.* [двóе *num.* s. 'Оба.

Обидва́, *m. n.* обúдві (-дьві), *f.* обиОбидводúяне, *n. Не.* (*Пр.* XI. 2. 14.) Doppelthätigkeit, Reciprocität, *f.* [Tage.

Обúдень, *adv. Ос.* (62) II. 58? in einem

Обиджа́ти, (-ижа́-), обидúти, *v. a.* beleidigen, kränken, jmdm Unrecht thun.

Обúдливий, *ВБ.* обúдний, *КУ. a.* beleidigend, kränkend, verletzend.

Обúдниця, *f.* Beleidigerin, *f. КУ.*

Обúдчик, *m.* Beleidiger, *m.* der Unrecht thut, *К. ГШ.* [geschlagen wird.

Обúй-бóка́, *f. m.* träges Vieh, das viel

Обúйник, *m.* Teufel, *m.*

Обúклість, -ости, *f.* † *Девч.* s. Звúчай.

Обúле, *n. ГШ.* обúльність, -ости, *f. Ил.* Fülle, *f.* Ueberfluss, *m.*

Обúльний, *a.* s. Бúвний.

Обименува́ти, *v. a.* benennen.

Обине́вний, *a.* mit Reif (инéй) überzogen, bereift, *B.*

Обинува́ти ся, обину́ти ся, *К.* Ausflüchte suchen, Umschweife im Reden machen.

Обиня́ки, *pl.* Umschweife, *pl. Кн.*

Обиня́ти, *v. a. M.* s. Обня́ти.

Обира́льник, *m.* Schabeisen der Gerber, *m.*

Обира́ти, s. Обібра́ти.

Обирвú, *pl. gen.* обúрв s. Обéрво.

Обиська́ти, *v. a.* durchsuchen.

Обита́ция, *f.* Wohnsitz, *m.*

Обúтель, *f.* † Wohnung, *f.* Haus; Kloster, *n.*; *adj.* обúтельний град (гóрод) *К.* Wohnungen habend, bewohnt. [тріти.

Обитрíти, *v. n. К.* (*Хата.* 184) s. Обí-

Обихíдка, *f. P.* II. 25 Hausgeräth, *n.* Einrichtung, *f.* die häuslichen Bedürfnisse; Regie, *n. Кух.*

Обихóдини, *pl.* Umgang, Verkehr, *m.*; 2) Fest, *n.* Feiern des Festes.

Обúчай, *m.* das allgemein Giltige; Brauch, *m.* Sitte, *f.*

Обича́йка, *f.* Siebreif, Siebbogen, *m.*

Обича́йний, *a.* gewöhnlich *Ос.* (61) VII. *М.* III. 124. s. Звича́йний; 2) sittsam, sittlich.

Обича́йність, -ости, *f.* Sitten, *pl. Гол.* Moral, Moralität, Sittlichkeit, Sittsamkeit, *f. Зг.*

Обича́я, *f.* s. Обича́йка.

Обúчний *a. Н.* 183, *corr.* s. Оба́чний?

'Обí, *num. f.* s. 'Оба, *Гол. ер.* 114.

Обібра́ти, *v. a.* ausziehen, enthülsen, wegstreifen, abschaben, abschälen, wegnehmen; кого з чогó berauben, ausplündern; 2) aus-, er-wählen, -lesen, erkiesen, sich aussuchen; — ся до чогó sich wozu an-, erbieten, за що auftreten als...; *b*) в що an sich etw. ringsum ziehen, nehmen, sich beschmutzen; 3) *v. n.* eiterig anschwellen. [*f. Пар.*

'Обíг, -ігу, *m.* Umlauf, *m.* Circulation,

Обíганець, -нця, *m.* Laib Brot womit bei d. Hochzeit herumgelaufen wird, *R.* 93, *n.*

Обíгати, обíчи, s. Ооббíгати.

Обігна́ти, (обжену́, обженéш), *v. a.* ringsum weg-, ab-, vertreiben; 2) * etw. bestreiten *vgl.* Обгíн; wobei sparen.

Обігра́ти, *v. a.* jmdm im Spiele abgewinnen. [wärmen.

Обігрíти, *v. a.* von allen Seiten er-

'Обід, *g.* óбода, *m.* s. 'Обвід; Umfang (des Rades), *m.* Radfelge, *f.*; 2) *dim.* обідéць, -дця́, *m.* Ring, *m.* s. Пéрстінь, *Мор.*

Обíд, *g.* обíду, *m.* (*d.* обíдець, -дця), Malzeit, Mal, Mittagsmal, eig. aber Mor-

genessen, da ruthen. Bauern den обід *gew.* um 8 Uhr früh einnehmen.

Обідальник, *m.* Mittagsmalesser, *m.*

Обїдáло, *m. P.* II. 83 in d. Fabel: Vielfrass, *m.*

Обідáнє, *n.* das Frühessen, Morgen-[essen.

Обідáти, *v. n.* das Morgenessen, die Malzeit einnehmen, zu Mittag essen.

Обїдáти, s. Обїсти.

Обíдє, *n.* Radfelge, *f.* Reif, *m.*; 2) replum (in d. Botan. *B.*).

Обідúти, *v. a.* jmdn bestehlen, (u. dadh) ins Elend stürzen *Га.* II. 55.

'Обїдка, *f. gew. pl.* обїдки, Ueberreste von Speisen, Ueberbleibsel, *pl.* s. 'Огризок.

Обíдний, *a.* zum Morgenessen, zur Malzeit geh., um die Zeit des Mittagsmal, -а годúна Mittagsmalstunde, *f.*

Обíдниця, *f.* Art Gottesdienst anstatt des Hochamtes gehalten.

Обіднíти, *v. a.* verarmen, arm werden; обіднéний, *a.* verarmt, s. Зобіднíлий.

Обíдно, *adv.* на кого́ für jmdn beschwerlich, lästig.

Обідрáнець, -нця, *m.* Haderlump, lumpiger, schäbiger Kerl.

Обідрáти, s. Обдерти.

Обідри́-лицé, *m. n.* jmd, dessen man sich in der Gesellschaft schämen muss, *vgl.* Лицé. [gel, *m. IT.*

Обíдце, *n. dim.* s. 'Ободо, бóід; Rin-

Обíдчик, *m. C.* II. 174 s. Обúдчик.

Обіжáти, *v. a.* s. Обиджáти; — ся *M.* II. 92 sich beleidigt fühlen, ungehalten sein.

'Обіз, -озу, *m.* s. Обóз, *Term. Пар.*

Обізвáти, *v. a.* когóсь ким benennen, nennen; 2) — ся s. Обзивáти ся.

'Обїзд, *m.* бóїздка, *f.* Umweg, *m. P. ч.* 257 їхати на — einen Umweg machen, *IT.* Rundfahrt, Recognoscierung, Patrouille, *f.* das Bereisen.

Обїзджáти, обїздúти, *v. a.* umfahren, bereiten, umreiten, bereisen.

Обізнавáти, обізнáти, *v. a.* kennen lernen, wissen, erforschen, auskundschaften; — ся з ким einander kennen lernen, bekannt werden; sich auskennen; обізнаний, *a.* bewandert, kundig.

Обізначáти ся, merken lassen, Zeichen geben, *C.* II. 130. [нути ся.

Обізрíти ся, *Гол.* III. 240 s. Оглянути ся.

Обізя́на, *f. He. gr.* Affe, *m.*

'Обíйм, *m. T.* s. 'Обéм; *pl.* обíйми, *M.* II. 178 Umarmung, *f.*

Обíйманє, *n.* обіймáнка, *f. Гол.* III. 419 das Umarmen, Umarmung, *f.*

Обíймáти, обіймúти, обíйняти, *v. a.* s. Обнимáти. [Mantel, *m.* (in d. Geom.).

Обíймúця, *f.* Umfang (e. Rades);

Обíймúще, *n. P.* II. 106 Weite der Armumfassung, *f.*; 2) s. Оберéмок, *K.*; 3) *pl.* -щі und -ща Umarmungen, *He.*

Обíйний, *a.* beiderlei, *Пар.*

Обíйстé, *n.* Behausung sammt Wirtschaftsgebäuden, *f.* Wirtschaftshof, *m.*; 2) Umgegend, *f.*

Обíйтú, *v. a.* s. Обходúти; 2) — обмáном hintergehen; 3) *v. n.* zu Ende sein; 4) — ся sich irren; обíйшлó ся щось кому́ es kostete jmdn etw. *Др. с.* 18.

Обíйщик, *m.* Tapezierer, *m.*

'О-бік, *praep.* mit d. *Genit.* an der Seite, zur Seite, neben.

Обікláсти, s. Обкладáти.

Обікрáсти, обкрадáти, *v. a.* bestehlen, ausrauben.

Обімлíти, *v. n.* s. Зімлíти. [umlegen.

Обімшúти, *v. a.* mit Moos (Heu &)

Обíніж, *adv.* an beiden Füssen, *Кл.*

Обірванець, -нця, *m.* s. Обідранець.

Обірвáти, s. Обривáти.

Обірнúк, *m.* Dünger, Mist, *m.*

'Обірок, -рка, *m. Левч. gew. pl.* бóірки s. Перéберки. [mit beiden Händen.

Обíруч, обíручки, *M.* II. 112, *adv.*

Обірýчний, *a.* für beide Hände zugerichtet, — ніж = вісняк.

Обíрчина, *f. dim.* s. Обóра.

Обíсїти, *v. n.* wie der Teufel unausstehlich, widerlich, ekelig werden, *Ш.* II. 51.

Обíслáти, s. Обсилáти.

Обїсний, *a.* gefrässig. [übersaugen.

Обіссáти, *v. a.* besaugen; — ся sich

Обістáти, *v. a.* (*Фр.*) s. Обступúти.

Обíсти, *v. a.* ringsum benagen, etw. aufessen; кого́ jmdm Schaden machen dh das Essen; — ся sich überessen *Mi.* IV. 221, sich tüchtig anessen. [хáти.

Обісхнýти, *v. n.* s. Обсóхнути, обси-

Обісцáти, *v. a.* bepissen.

Обíт, *m.* обітовáнє, *n.* † Gelübde, Gelöbniss, *n.* Verheissung, Gelobung, *f. Пар.*

Обітнє, *n.* Opfer, *n.*

Обітниця, *f. K.* Versprechung, Verheissung, *f.* Gelübde, *n. Пар.*

Обíтнїй, *a.* gelobend, verheissend; 2) gelobt, Gelübde-.

Обíтнáти, *v. a.* s. Обтинáти.

Обíтрíти, *v. n. K.* I. 40. s. Обутрíти, *Пот.* II. 20—21. [повíтре *M*+*Б.* 61. 70.

Обíтря, (-я), обвíтря, *n.* s. Повíтє,

Обíтувати, *v. a.* geloben, verheissen, *ГШ.*

Обíхати, *v. a.* s. Обїжджáти. [&.

Обіхíдка, обіхóдини, & s. Обихíдка

Обіхóдливий, *a.* gesellig, leutselig, з кимóсь freundlich verkehrend, umgehend. [Kreise umgehend.

Обіхóдом, *adv. K.* umringend, im

Обíцянка, обíщанка, *Oc.* (61) VII. 35 *f.* Versprechen, *n.* Versprechung, *f.*

Обіцяти, обіщáти, *v. a.* versprechen, geloben; — ся zusagen, sein Wort geben, versprechen (mit d. *Infinit.*) *Ш.* I. 19.

'Обіч, *gen.* óбочи, *f.* Seite, *f.* Seitenabhang; на, при обóчи abseits; *adv.* óбіч zur Seite, an der Seite s. Пóбіч; abseits, fern; fremd, *K.*

Обíчний, *a. Св.* an der Seite stehend, nebenstehend, s. Побíчний, *Зар.*

Обкадúти, обкáджувати, *v. a.* ringsum beräuchern.

Обкáпати, *v. a.* beträufeln. [stickerei.

Обкидáн, *m.* Art Bordüre in d. Leinen-

Обкидáти, обкúнути, *v. a.* rund herum einen Aufwurf (von Erde &) machen, bewerfen. [Ausgaben, s. Обгíн.

'Обкидок, -дку, *m.* kleine laufende

Обкипíти, *v. n.* beim Sieden, Kochen sich ansetzen; gerinnen (кров). [werden.

Обкúснути, *v. n.* nass, durchnässt

Обкитúти, *v. a.* umlegen, umgeben, zieren, *Baг.* (mit кúтицї). [Heuernte, *f.*

'Обкíски, *pl.* Zeit der Mahd, der

Обкíт, -óту, *m.* Zeit des Lämmerwurfes, des Lammens. [Besatz, *m.*

'Обклад, *m. B.* обклáда, *f.* Umschlag;

Обкладáти, *v. a.* rund herum belegen, besetzen, einfassen, s. Обложúти; — кúями prügeln. [обклáдний.

'Обкладки, *pl.* Diphtheritis, *f.*; *adj.*

Обклинýти, *v. a.* fest umfassen.

'Обколок, -лка, *m. Вол.* s. 'Окружок.

Обколóти, обкóлювати, *v. a.* umspalten, ringsum abspleissen.

Обколотúти, *v. a.* s. (Околотувáти), обмолотúти.

Обкопáти, обкóпувати, *v. a.* ringsherum graben; mit einem Graben umgeben.

Обкорúти, *v. a.* abrinden.

Обкосúти, обкóшувати, *v. a.* herummähen; — ся mit dem Mähen fertig werden. [umherziehen.

Обкочелáти, *v. a.* umzingeln, rings

Обкрáпати, s. Обкáпати; *ptc.* обкрáпаний *Ст.* beträufelt.

Обкружúти, *v. a.* bezirken, *Пар.*

Обкрутúти, обкрутнýти *Др. c.* 204. обкрýчувати, *v. a.* umdrehen, umwinden, umschlingen, umwickeln. [räuchern.

Обкурúти, (-ýрювати), *v. a.* an-, be-

Обкурнýти, *v. a.* § s. Обкрутúти.

Обкусáти, (-úти), обкýшувати, *v. a.* ringsum abbeissen.

Обкýтати, обкýтувати, *v. a.* umwickeln, vermummen.

'Облав, *m.* облáва, *f.* Treibjagd, Klapperjagd in der das Wild eingetrieben od. eingeschlossen wird; облáвою, *adv.* in zerstreuten Haufen, haufenweise. *Пот.* I. 199.

'Облавка, *f. gew. pl. АД.* I. 218 Ringe (Rinken, Henkel) an den Seiten des Schiffes zum Anfassen u. Schleppen, *pl.*

Облáгодити, *v. a.* einrichten; — ся seine Verhältnisse ordnen.

Облагодíяти, *v. a.* когó jmdm Wohlthaten erweisen, jmdn beglücken, mit Wohlthaten überhäufen, *Св. Не.*

Облагородúти, (-днúти, -рóджувати), *v. a.* veredeln, *Не.*

Облагорóдненє, *n.* Veredelung, *f.*

'Облад, *m.* облáда, *f.* gute Einrichtung; Verwaltung, Ordnung, guter Stand; — дáти чомý etw. gut ausführen worin Rath schaffen. [Regierer, *m. До. К.*

Облада́р, облада́тель, *m.* Beherrscher,

Облада́ти, *Wgr.* 112. облáдувати *M.* I. 137. *Др. c.* 249 *v. n.* чимóсь etw. beherrschen, verwalten, in seiner Macht haben, besitzen, über etw. verfügen, walten; — цáрством die Regierung verwalten, leiten.

Облáдити, *v. a.* s. Облáгодити.

Обладувáти, обладóвувати, *v. a.* beladen, belasten, befrachten.

Облáз, *m.* Bergabhang der abrutscht, Rutsche, *f.*; leidlicher Weg um steile Felswände (*dim.* облазóк, -óчок).

О б л а́ з и́ т и, обл і́ з ти, (обла́жу, обла́зиш), *v. a.* umherkriechen, herumschleichen; 2) *v. n.* kahl werden, sich abtrennen, s. abziehen, ausgehen (волóсе, скíра &); *b*) verbleichen, Farbe verlieren (im Waschen).

'О б л а к, *m. gew. pl.* óблаки, (weisse, heitere) Wolke; Gewölk, *n.* [wölk, *n. Ф.*

'О б л а к о м о́ р е, *n.* Wolkenmeer, Gewölk, *n.*

'О б л а м о к, *m.* s. 'Обломок, *Гол.*

'О б л а н ц і́, *pl.* Zimmereinrichtung, *f.*

О б л а́ п а т и, обла́пити, *v. a.* mit den Tatzen umfassen; betasten.

'О б л а п к и, *adv. Левч.* im Finsteren herum tappend. [zähmen.

О б л а с к а́ в и т и, *v. a.* zahm machen,

О б л а с к а́ в л е н є, *n.* Zähmug, *f. Пол.*

'О б л а с т ь, *f.* Gebiet, *n.* Kreis, District, *m.* Provinz, *f.* — рíчна́ Fluss-, Stromgebiet, *n.*; *adj.* óбластний, zur óбласть geh., provinziell. [machen, *Ф.*

О б л а с т и́ т и ся з ким Liebschaften

О б л а́ ч к а, *f.* Wolkenwollschweber, *m.* (Bombylius nubilus). [säule, *f. Пар.*

'О б л а ч н и й, *a.* — стовп Wolken-

О б л а́ ч н и ц я, *f.* wolkige Wiesenmücke (Limnobia nubeculosa).

О б л а́ ч о к, *m. dim.* s. 'Облок. [schmähen.

О б л а́ я т и, *v. a.* ausschelten, vollends

О б л е́ й д а, *m. f.* schamloses Klatschmaul.

О б л е к а́ т и. s. Облечи́ I. [tern.

О б л е к ш и́ т и, облегчи́ти, *v. a.* erleich-

О б л е́ п а, *f.* das Angeleimte.

'О б л е с к, *m.* Beleuchtung, *f. Ф.*

О б л е́ с л и в и й, обле́стний, (-е́сн-), *a.* schmeichlerisch, gleissnerisch, mit Kriecherei u. Lobhudelei; schmeichelhaft.

О б л е́ с л и в і с т ь, обле́сність, -ости, *f.* обле́сте, *n. Ст.* Schmeichelei, Schmeichelsucht, *f.* das Einschmeicheln, Lobhudelei, *f.* [*f.* -in, *f.*).

О б л е́ с н и к, *m.* Schmeichler, *m.* (-иця,

О б л е с т и́ т и, *v. a. Мх.* überlisten.

'О б л е т, *m.* erster Ausflug der Bienen im Frühjahr, Reinigungsausflug, *m.*

О б л е т і́ т и, s. Облїта́ти.

I. О б л е ч и́, *v. a.* einkleiden; investieren; — ся sich kleiden.

II. О б л е ч и́, *v. n.* s. Облягáти. [*f.* (*B*).

О б л и́ в а, *f.* Eiskruste auf Baumästen,

О б л и в а́ л ь н и к, *m.* Bursche der begiesst am облúваний понеді́лок.

О б л и́ в а н е, *n.* Begiessung, Bespülung, *f.*

О б л и́ в а н е ц ь, -нця, *m.* der bei der Taufe mit Wasser begossen, nicht eingetaucht wurde.

О б л и в а́ т и, о б л и́ т и, *v. a.* begiessen; bespülen; *ptc.* облúваний понеді́лок Ostermontag, an dem man einander mit Wasser zum Scherz begiesst.

'О б л и з, *m.* s. 'Облаз.

О б л и з а́ т и, облúзувати, *v. a.* belecken; — ся sich —; *b*) von d. Flüssigkeit, die übergossen aus e. Topf in e. anderen, auf der Aussenwand überfliesst.

'О б л и з е н ь, -зня, *m.* nichts mehr als Leckerei (kein wirkliches Sattessen), *óблизня пійма́ти mit Nichts, mit leeren Händen, erfolglos u. dazu beschämt weggehen. [*B.* s. Вíблий.

'О б л и й, *a.* walzenförmig; drehrund,

'О б л и к, *m. K.* óблич, *f.* (*Фр.*) облúче, *n. Не.* Antlitz, Gesicht; 2) Bildniss, Portrait, *n.* Gesichtszüge, *pl.* [kleben.

О б л и́ п н у т и, облипáти, *v. n.* sich an-

О б л и с н у́ т и, *v. a.* er-, beleuchten, umscheinen.

'О б л и ц я, *f.* Leuciscus rutilus. [I. 348.

О б л и ч и́ т е л ь, *m.* Ueberführer, *m. Ш.*

О б л и ч и́ т и, (-áти), *v. a.* кого́ в чім jmdn eines Dinges überführen, überweisen.

'О б л и ч к и, *pl.* Backenbart, *m.*

О б л и́ ч н ї й, *a.* прекрáсно- mit wunderschönem Gesicht, *Кл.*

О б л и ш а́ т и, (-и́ти), *v. a.* verlassen, im Stiche lassen, verwahrloseu, zurücklassen; — ся zurückbleiben.

О б л ї в и́ т и, *v. a.* leichter machen, nachlassen, schwach zusammenbinden.

О б л і в к и, *pl.* Walzenscheiden. *pl.* (Salpacea).

О б л і́ г, -óга, (*d.* облíжок), *m.* Brachfeld, *n.* облогóм лежáти brach liegen, unbenutzt sein.

О б л і́ з т и, *v. n.* s. Облази́ти; *adj.* облі́злий ausgefallen, ausgegangen; abgeschelfert.

О б л і́ н, -óну, *m.* Jalousie, *f.* Vorhang, *m.*

О б л ї н и́ т и ся, träge werden, *Кн.*

О б л ї п и́ т и, облі́плювати, *v. a.* rund herum bekleben, leimen; *sich in Menge auf etw. setzen; як облїпúв wie angeleimt d. i. in dichter Menge, sehr reichlich angesetzt (Früchte etc.).

О́бліплене, *n.* Beklebung, Leimung, *f.*
О́бліски, *pl. N.* e. Berges.
Обліта́ти, облете́ти, *v. a.* um etw. herumfliegen, umherfliegen; — ся, обліту́вати ся den Ausflug im Frühjahr halten (пчо́ли); sich im Fluge zurechtfinden u. heimisch werden; 2) *v. n.* abfallen, sich ablösen (гли́на &); *verfallen, sich abnützen.
'Облі́ч, *f.* Rechnung, *f. У.*; Облі́чи, &
Обліча́ти, *v. a. Кв.* 269 in der Rechnung jmdn betrügen.
Обло́в, *m. gew. pl.* s. 'Облав; Jagdbeute, *f.*
Обло́га, *f.* обложе́нє, *n. K.* Belagerung, *f.* das Belagern; Berennung, *f.*
Обло́ги, *pl.* Fensterrahmen, *pl.* (*B.*).
Облогува́ти, *v. a.* brach liegen.
Обложе́нець, -нця, *m. K.* der Belagerte.
Обложи́ти, *v. a.* s. 'Обкладáти; beschweren, belasten (mit Abgaben); обло́жений язи́к belegte Zunge; — ся sich umgeben; verlegt sein.
Обло́жний, *a.* bettlägerig; langwierig, anhaltend; 2) zum Braohfeld geh; -е сі́но vom обліг.
Облозо́нька, *f. dim. Га.* II. 25.?
'Облок, *m.* Fenster, *n.* s. 'Оболок.
Облокоти́ти ся, sich mit Ellenbogen stützen, *Кн.*
Обло́ма, *f.* — гори́ Bergsturz, *m. T.*
Обломáти, обло́млювати, *v. a.* rund herum abbrechen; — ся einstürzen, einreissen. [Brocken, Ueberrest, *m.*
Обло́мок, -мка, *m.* Bruchstück, *n.*
Облочкова́тий, *a.* wolkig, *Пол.*
'Облуд, *m.* s. Блуд, о́блудом ходи́ти = блу́дом х.; 2) *N.* des Teufels als des Verführers *Ч.* I. 191.
Облу́да, *f.* Heuchelei, Gleisnerei, *f. ГШ.*
Облу́дний, *a.* heuchlerisch, gleisnerisch, falsch. [*m.* (-ниця, *f.* -in, *f.*).
Облу́дник, *m.* Heuchler, Gleisner,
'Облук, *m.* oberer Bestandtheil des ярмо́.
Облукова́тий, *a.* oval, *Ф.*
Облупи́ти, *v. a.* abschälen, -hülsen, -schinden-, decken.
Облу́че, *n.* Widerrist, *m. B.* [125.
'Облучко, *n.* s. 'Яблоч(ч)ко, *Kol.* II.
Облюбе́нниця, *f. Левч.* Geliebte, *f.*
Облюби́ти, *v. a. Гол.* III. 413 s. Полюби́ти; — ся sich verlieben.
Облюзу́нок, -нку, *m.* Ablösung, *f.* §.
Облягáти, *v. a.* belagern, umlagern, berennen; 2) *v. n. Др. с.* 11 ringsum sich lagern; sich darnieder legen, krank liegen.
'Обляги, *pl. K.* das Darniederliegen im tiefen Schlaf.
Обля́жник, *m. Нар.* Belagerer, *m.*
Обля́к, *m.* Walzenbock, *m.* (Saperda).
Облямува́ти, *v. a.* ringsherum besetzen, beschlagen.
Обля́пати, *v. a.* betupfen, beflecken.
Обля́ти, s. Оболива́ти.
Облячи́, облягти́, *v. n.* s. Облягáти, 2); sich lagern s. Ви́лячи (збі́же etc.).
Обля́шити, *v. a. Кч.* 217 polonisieren.
Обмаза́ти, (-а́зувати), *v. a.* anstreichen, anfärben; schmieren; bewerfen (mit Lehm &); — ся sich womit beschmieren; обмази́ти ся mit Wagenschmiere sich b.
Обмазу́рити ся, sich beschmieren.
'Обма́ль, *adv.* — чого́сь s. 'Омаль.
'Обман, *m.* обма́на, обма́нли́вість, -ости, *МШ. f.* Betrug, *m.* Betrügerei, *f.* Täuschung; List, *f.*
Обмани́тель, *m.* Betrüger, *m.*
Обмани́ти, (-у́ти), обма́нювати, *v. a.* betrügen, hintergehen, täuschen.
'Обман-край, *m. Ф.* fabelhaftes, Wunderland.
Обманли́вий, обма́нний, *Зг.* обманчи́вий, *a.* trügerisch, verführend, beirrend.
Обма́рати, *v. a.* beschmutzen, beschmieren.
Обмари́ти, *v. a.* s. Обмани́ти.
Обмасти́ти, обма́щувати, *v. a.* beschmieren.
'Обмастка, *f.* s. При́мастка.
Обма́хувати ся від чо́го, von sich etw. wegwedeln, abfegen, forttreiben; 2) *обмахну́ти ся sich irren, fehlgreifen.
Обма́цяти, обма́цувати, *v. a.* befühlen, betasten.
Обмача́ти, s. Обмочи́ти.
Обмежа́ти, обмежи́ти, обме́жувати, *v. a.* um-, begrenzen, beschränken.
Обме́женє, (-о́ване), *n. Не.* обмеже́ність, -ости, *f. Пол.* Begrenzung, Umgrenzung, Beschränkung, *f.*
Обмерести́ти ся мали́м, durch weniges sich losmachen, loswerden.
Обмерза́ти, обме́рзнути, *v. n.* rund herum frieren.

Обмертві́ти, *v. n. M.* II. 109 ohnmächtig, bewusstlos werden, ersterben, erstarren.

Обме́сти, s. Обмітáти.

Обмина́ти, обми́ти, *v. a.* abwaschen.

'Обмил, (*d.* бóмилок), *m.* бóмилка, *f.* Irrthum, *m.* Versehen, *n.* Fehler, *m.*; 2) bes. eine beim Säen übergangene Stelle des Ackers: Lücke, Blösse, *f.*

Обмили́ти, s. Омили́ти.

Обми́лний, *a.* trügerisch, irrig.

'Обмин, *m.* Ausweichung, *f.* — зробúти з прáвдою s. Обминýти ся з п. 2) s. 'Обмил 2).

I. Обмина́ти, *v. a.* zerknittern, eindrücken; — прóсо stampfen s. Мня́ти.

II. Обмина́ти, (-ýти), обминувáти *Ч.* III. 173 *v. a.* кого́, що́ an jmdm etc. vorbeigehen, jmdn meiden, stehen lassen; *v. n.* umgehen, ausweichen.

Обминóвище, *n.* — лю́дске wer, was von Allen gemieden wird.

Обминякáми казáти, ausweichend, mit Umschweife sagen, s. Обиня́ки.

Обмира́ти, обме́рти, *v. n.* in den Scheintod, in Lethargie verfallen; absterben, in Ohnmacht fallen.

Обми́слення, *n.* Berechnung, Erwägung.

Обми́слити, обмишля́ти, *v. a.* erwägen; когóсь чим jmdn womit bedenken, versehen; Vorsorge, Vorkehrungen treffen.

Обмиснýти ся, §. s. Омили́ти ся.

Обмівний, *a.* verleumderisch, klatschliebend, (*Фр.*).

Обмівни́к, *m.* (-йця, *f.*) Verleumder, [(-in) Klatschmaul, *n.*

Обмі́жка, *f. ГБ.* бóміжок, -жка, *m. Левч.* s. Межá; сýголовки; Stück freien Ackers bei dem Feldrain; Grenzlinie, *f. K.*

'Обміль, -іли, *f.* seichte Stelle, Untiefe; на бóміль сісти *ГБ.* stranden.

Обмілі́ти, *v. n.* seichter werden *C.* II. 120.

'Обмін, *m.* обмíна, *f.* обмíнне, *n. Ф.* Tausch, *m.* das Umtauschen, Wechseln; 2) Verkehr, *m. T.*; *adj.* обмíнний, *Фр.* обмíнóчний, *Вах* Tausch-.

Обміни́ти, обмíнювати, обміня́ти, *v. a.* um-, ab-, wechseln, umtauschen; neu aufstellen; — хлíб *Ш.* I. 146 entgegennehmen.

Обмíнчик, *m.* s. Миня́йло 2).

Обмíрити, (-я́ти), *v. a.* bemessen, ermessen; 2) кого́ im Mass jmdn betrügen, *Кв.* 269.

Обмíркувáти ся, *M.* II. 112 bei sich bedenken, erwägen.

Обмітáти, *v. a.* rundum abfegen, abkehren.

Обмóва, *f*, Verleumdung, *f.* Klatsch, *m.*

Обмóвити, обмовля́ти, *v. a.* verleumden, bereden; in den Klatsch ziehen.

Обмóний, *a.* s. Обмівни́й.

Обмóвність, -ости, *f.* Sucht zu Verleumden, Klatschsucht, *f.*

Обмóкнути, *v. n.* durch u. durch nass werden; *adj.* обмóклий.

Обмолóти, обмéлювати, *v. a.* theilweise mahlen; — ся vom Mahlen glatt werden, sich abmahlen (v. Mühlsteinen).

Обмолоти́ти, обмолóчувати, *v. a.* ab-, ausdreschen.

'Обморік, -оку, *m. Фр.* Betäubung, [*f.* Taumel, *m.*

Обмоскáлити ся, sich moskowitisieren, *Мор.*

Обмотáти, обмóтувати, *v. a.* umwickeln, umwinden, um-, zuschnüren, umgarnen.

Обмочи́ти, *v. a.* eintauchen, eintunken; 2) bepissen.

Обмошéнничувати, *v. a. Под.* betrügen, übervortheilen.

Обмужи́чити ся, Bauer werden, [verbauern, *K.*

Обмурувáти, *v. a.* ummauern.

Обмучи́ти, *v. a.* mit Mehl bestreuen bestäuben.

Обнадéжити, (-éжувати), *v. a.* кого́ *K. gr.* jmdm Hoffnung machen, etw. zusichern.

Обнадéжливий, *a.* обнадéжчик, [*m. Др.* Hoffnung, erweckend.

'Обнаж, *f.* s. 'Обніж.

Обнажáти, (-и́ти, -увати), *v. a.* entblössen, entkleiden, ausziehen, nackt lassen.

Обнáжець, -жця, *m.* Blatträuber, [*m.* (Fidonia defoliaria) *B.*

Обнародови́ти, (-вля́ти), *v. a.* öffentlich bekannt machen, publicieren, *Пар.*

Обнатýрити, *v. a. Pa.* I. 242 unterweisen, Gesittung geben.

Обнéсти, *v. a.* herumtragen; — ти́ном & umgeben, umzäunen, umfrieden *Кч.* 199; 2) forttragen, berauben; *jmdn beleumunden, üble Nachrede von jmdm, verbreiten, *Ст.*; 2) — ся sich abtragen, abreissen, abnützen.

Обнехáйкати, (-хáяти), *v. n.* §. nicht rühren, d. i. sparen, weglegen.

Обнижáти, (-и́ти), *v. a.* erniedri-

gen, niedriger machen, herabsetzen; ermässigen (ці́ну́). [setzung, *f.*

О́бни́жене, *n.* Erniedrigung, Herab-

О́бни́жник, *m.* Erniedrigungszeichen, *n.*

О́бниза́ти, обни́зувати, *v. a.* rings reihenweise umgeben, umhängen, besetzen. [armen; *n.*; Umarmung, *f.*

О́бни́мане, *n.* das Umfassen, Umar-

О́бнима́ти, *v.a.* umfassen, umgreifen; enthalten; umgarnen, umarmen. [werden.

О́бнища́ти, *v. n.* verarmen, arm

О́бнище́не, *n.* Verarmung, *f.*

'О́бніж, *f.* обні́же, *n.* Fussgestell, *n.* Leiste die Füsse e. Tisches unten verbindend; 2) Gebirgsfuss, *m.*; 3) —, обні́жка, *f.* Blütenstaub, Blumenmehl von den Bienen an ihren Füssen (Schenkeln) fortgetragen, „das Höschen".

О́бні́жи́ти, *v. a.* leer machen, abpflücken, — я́бли́нку etc.

'О́бні́жок, -жка, *m.* (tiefergelegenes) Ackerende, *H.* 198. *Oc.* (61) X. 27; 2) Fusspfad, *m.* [ма́не &.

О́бнїма́не, обнїма́ти, & s. О́бни-

О́бно́ва, (*d.* обно́вка), *f.* Erneuerung, *f.*; 2) jede neue Sache, neues Kleid &, Angebinde, Festgeschenk, *n.* Bescherung, *f.* (neuer) Besatz (am Kragen). *m.*

О́бнови́тель, обно́вник, *Пар. m.* Erneuerer, Wiederhersteller, *m.*

О́бнови́ти, обновля́ти, *v.a.* erneuern, wiederherstellen, neumachen.

О́бно́вление, *n.* s. О́бно́ва 1), Wiederherstellung, *f.*

О́бно́га, *f.* Gebirgszweig, -fuss, *m. Вах.*; 2) *Крол.* 54 s. Обні́жок (обні́г?).

О́бно́жити ся, § sich angewöhnen, anhängen. [не́сти.

О́бноси́ти, обно́шувати, *v. a.* s. Об-

О́бночува́ти, *v.n.* s. Переночува́ти.

О́бнужда́ти, *v. a.* arg mitnehmen, misshandeln.

О́бню́хати, (-увати), *v.a.* beriechen.

О́бня́ти, s. О́бнима́ти.

О́бо́бі́чний, *a.* beiderseitig, *Пар.*

О́бовяза́ти, обовя́зувати, *v. a.* verpflichten, verbindlich machen. [*Term.*

О́бовязко́вий, *a.* Pflicht-, obligat,

О́бовя́зок, -зка, *m.* обовя́зане, *n.* Pflicht, Verpflichtung, Obliegenheit, Verbindlichkeit, *f.* [reichern.

О́богати́ти, обогаща́ти, *v. a.* be-

'О́бод, (бо́ід, *d.* бо́док), *m.* бо́до, *n.* Radfelge, *f.* Reif, Ring, *m.*; бо́дом *adv.* bogenförmig. [thigung, *f. ГШ.*

О́бо́дрене, *n.* Ermunterung, Ermu-

О́бодри́ти, (-я́ти), *v. a.* ermuntern, ermuthigen.

О́бо́е, *gen.* обо́їх, *num.* beide *Гол.гр.* 114.

О́бо́жане, *n.* Anbetung, Vergötterung, *f.* [beter, *m.* (-in, *f.*).

О́божа́тель, *m.* (-а́телька, *f.*) An-

О́божа́ти, *v. a.* anbeten, vergöttern.

О́божда́ти, *v. a.* s. О́бжида́ти.

О́божеволі́ти, *v.n.* s. Збожеволі́ти.

О́бо́з, (*d.* обо́зець), *m.* Lager im Kriege; Fuhrwesen, *n.*; 2) zusammengezogene Wagen auf e. Jahrmarkt *Ке.* 331 *Мі.* II. 407. бо́зом стоя́ти im Lager liegen.

О́бо́зиско, обозо́виско, (-ище), *n. ГШ.* Ort wo ein обо́з stand, Lagerplatz, *m.*

О́бозна́к, *m.* genaue Merkung.

О́бозначи́ти, *v.a.* bezeichnen, genau merken, *Св.*

О́бо́зний, *a.* zum Lager geh; Gepäck-; *s. a. m.* Wagenmeister im Kriegswesen, Lagercommandant, *m.*

О́бойко́, *num. dim.* s. Обо́е *М.* II. 9 zwei zusammen, ein Pärchen.

О́бо́йчик, *m.* Schlüsselbein, *n.*; 2) Halsbinde, *f.* (der kathol. Priester).

О́бо́їско, *n.* s. Обійсте́.

О́болечи́, *v.a.* s. Облека́ти, облечи́ I.

О́болога, (оболо́га), *f. МШ.* Gewölbe, *n.* s. Звід.

'О́болок, (*d.* бо́лочк, *У.*) *pl.* бо́локи, *m.* s. 'Облак; 2) Fenster, *n. Гол.* III. 389; 3) Umriss, Zug, *m.* Contour, *f.*; обо́локом, *adv.* massen-, scharenweise.

'О́болонь, оболо́ня, *f.* о́боло́не, *n.* s. Боло́не; breiter Strich Feldes, *Ог.* 55.

О́болона, *f.* Fensterscheibe aus durchscheinender Haut; Glasscheibe, *f.*; 2) *pl.* оболо́ни, оболо́ники, Fensterrahmen, *pl.* (*B.*).

О́болоничі, *pl.* Steg über Sümpfe, *m.*

О́болонка, *f.* s. Боло́нка; 2) s. Полонка, *Кн.*

О́болонник, *m.* s. Болонка́р.

О́болочина, *f.* s. По́шевка, Zieche, *f.*

О́болочники, *pl.* Hautpilze, *pl.* (Hymenomycetes).

О́болочня, *f.* Sporen-Fruchtlager, *n.* Fruchtschicht, *f.* (hymenium).

О́бопільний, *a.* beiderseitig, ge-

genseitig, wechselseitig, *ГШ.*; *adv.* -но beiderseits *М.* II. 79. [tigkeit, *f. Пар.*

Обопільність, -ости, *f.* Gegenseiобора, *f.* Hürde für das Vieh; *f.* Viehstall, *m.*; 2) Vieh, *n.* Viehstand, *m.*

Оборáти, оборювати, *v. a.* rings umpflügen.

Обóри, *pl. Ме.* 383 Schubänder od. Riemchen die Bastschuhe zuzubinden, — повúти *Ч.* V. 1108; Löcher in den постóли zum Festschnüren, *pl.* [war.

Обóриско, (-ище), *n.* Ort wo обóра

Оборíг, -óга, оборів, (*d.* -óжок, -енько, *aug.* -ожúще), *m.* Schober, Feim, Fehm, *m.* (Heu- &). *Оз.* 55. [*f. Не.* (*Пр.* III. 155).

Обóрка, *f.* Besatz, *m.* Franse, Spitze,

Оборожень, -жня, *m.* оборóжина, *f.* Pfahl vom оборíг, *m.* [stand.

Оборóжиско, *n.* Stelle wo ein оборíг

Оборóна, *f.* оборóнене, *n.* Vertheidigung, Beschützung, Gegenwehr, *f.* Schutz, Schirm, *m.*

Оборонúтель, оборóнник, *ІГ. Ст.* оборóнця, *М. m.* Vertheidiger, Beschützer, *m.*

Оборонúтелька, оборóниця, *Не. Пар. f.* Beschützerin, Vertheidigerin, *f.*

Оборонúти, (-нúти), *v. a.* vertheidigen, beschützen, beschirmen; — ся від кого gegen jmdn sich vertheidigen, s. wehren.

Оборóнний, *a.* Schutz-, schützend, defensiv, Vertheidigungs-, *Пар.*; 2) bewaffnet, *К.*

Óборот, -оту, *m.* Wendung, (*f. Дер.* 125); 2) Rückseite, *f.* на — umgekehrt; 3) —, óбороть, *f. Т.* Umsatz, Umlauf, Betrieb, *m.*

Оборотáти, *v. a.* пшоно & s. Опихáти.

Оборóтливий, *a.* gewandt, rührig, betriebsam.

Оборóтливість, оборóтність, -ости, *f.* Gewandtheit, Betriebsamkeit, Rührigkeit, *f.*

Оборóтний, *a.* s. Оборóтливий; 2) zum óборот 3) geh.; — капітáл Betriebs-, Geschäftscapital, *n. Под.*

Оборóчене, *n.* Verwandlung, *f. Пол.*

Обóрочка, *f.* Schnürchen, *n.* (*vgl.* Óброть) *С.* I. 170? дівчина зібрáла губúй на оборóчку zog die Lippen zusammen.

Оборýдувати, s. Зорýдувати.

Обосоніж, *adv.* s. Босоніж. [пільний.

Обостóронний, *a. Пар. В.* s. Обо-

Обострúти, *v. a.* verschärfen.

Óбоч, óбоча, *f.* Seitenabhang e. Hügels, *m.*; 2) Umweg, *m.*; 3) s. Обійстé.

Óбочень, -чня, *m.* von der Seite kommender Wind, *Мі.* II. 406.

Óбочкй. *pl. N.* e. Berges. [II. 11.

Обоюдний, *a.* † zweischneidig *Ш.*

Обоюду, *adv.* † von beiden Seiten *Ш.* II. 272. [гати (*Фр.*).

Обпáрити, s. Опáрити; 2) s. Обóі-

Обпатрити, обпатрóшити, *v. a.* s. Патрóшити. [Trunkbold, Saufer, *m.*

Обпивáло, *m. Р.* II. 84 in d. Fabel:

Обпивáти ся, обпúти ся, sich volltrinken.

Обпúсувати, *Не.* s. Описáти.

Обпíрити ся, sich mit Federn, mit Flaum bedecken.

Обпóї, *pl.* Vorderkniegalle, *f.* (у коня).

Обполячити ся, sich polonisieren, *Мор.* [anschwellen.

Обпухáти, обпýхнути, *v. n.* rings

Обрабляти, s. Обробúти.

Обрáда, *Зап.* (*Вер.* I. 29) (*d.* обрáдонька *Кв.* 368), *f.* guter Rath, Trost, *m. vgl.* Відрáда; 2) Berathung, Berathschlagung, *f.*

Обрадíти, *v. n. М.* II. 97 froh werden.

Обрадováнна, *f. А-І.* 154 Erfreuung, *f.* Liebesgeschenk, *n.* Dank, *m.*

Обрáдувати, *v. a.* erfreuen; — ся sich freuen.

Óбраз, *m.* Bild, Bildniss; Gemälde; Heiligenbild, *n.* на — óбжий nach dem Ebenbilde Gottes; Gestalt, *f.*

Обрáза, *f. ЛД.* Beleidigung, *f.*

Образéць, -зця, *m.* s. Образóк; 2) Muster, *n. Пар.* [gen, jmds Ehre verletzen.

Образúти, образжáти, *v. a.* beleidi-

Образкáр, *m.* Verkäufer kleiner Bilder, *m.*

Образкй, *pl.* Calla palustris.

Образкувáти, *v. a.* mit Bildern versehen, illustrieren.

Образлúвий, *a.* beleidigend, verletzend, anzüglich; 2) empfindlich; *adv.* -во beleidigt, entrüstet.

Образлúвість, -ости, *f.* Anzüglichkeit; 2) Empfindlichkeit, *f.*

Óбразний, образóвий, *a.* Bilder-; bildlich, plastisch; metaphorisch.

Образни́к, *m.* angemachtes Brett worauf Heiligenbilder gestellt werden.
Образоборе́ць, -рця, *m.* Bilderstürmer, -feind, *m.* [rei, *f.*-streit, *m. ГШ.*
Образоборство, *n.* Bilderstürmerei, *f. ГШ.*
Образо́ване, *n.* образо́ваність, -ости, *f. ГШ.* Bildung, geistige Ausbildung, Erziehung, *f.*
Образова́тель, *m.* Bildner, *m. ГШ.*
Образови́тий, *a. ГШ.* bilderreich.
Образо́к, -зка́, (-о́чок), *m.* kleines Bild, Bildchen, *n.*
Образува́ти, *v. a.* bilden, ausbilden, Bildung geben; gestalten, *Пар.* — ся sich bilden.
Образуми́ти ся, zur Besinnung kommen; 2) *v. a.* образу́млювати, belehren, *Кн.* [giltig, musterhaft.
Образце́вий, *a.* Muster-, muster-
Обрамува́ти, *v. a.* umrahmen.
Обрандува́ти ся, sich kleiden, §.
Обра́не, *n.* Wahl, *f. C.* II. 148. [kleid).
Обра́нї, *pl.* schwarze Hosen (als Fest-
'Обранка, *f.* farbiges Tuch zum Ausstatten der gewöhnlichen Kleidung (гу́ня &), Besatz, *m.*
Обраста́ти, s. Обрости́.
Обра́ти, *v. a.* erwählen, *ІГ.*
Обрахува́ти, (-о́вувати), *v. a.* berechnen; überlegen *K.* [Berechnung, *f.*
Обраху́нок, -нку, *m.* Rechnung,
Обрека́ти, s. Обре́чи́, *K.* на щось wozu verurtheilen, verdammen.
Обремене́не, *n.* Ueberbürdung, Belastung, *f. Тор.*
Обремени́ти, (-я́ти), *v. a.* belasten, überbürden, überladen; beschweren, belästigen. [los kleiden *Га.* II. 55.
Обрендува́ти ся, sich geschmack-
Обре́пкати ся, *H.* 240. обре́пшити ся sich satt fressen. [werden.
Обре́скнути, *v. n.* aufgedunsen
Обреха́ти, *v. a.* belügen, verleumden.
Обре́хи, *pl.* Lügen, Verleumdungen, *pl. Ст.*
Обрече́ний, *v. a. K.* II. 288 geloben, angeloben, weihen; bestimmen mittels einer Aussage, weisen. [Jähe, *f. Ш.* II. 99.
'Обрив, *m.* steiler Abfall e. Berges;
Обрива́ти, *v. a.* abreissen, abpflükken; — ся einfallen, ein-reissen, herunter-, durchfallen, durchbrechen (*v. n.*).
'Обривок, -вка, (*d.*-и́вочок *H.* 260), *m.* abgerissenes Stück von e. Stricke, e. Bande &; Kukurutzkolben dessen Hüllblätter abgerissen sind; 2) *pl.* обриви, Nebeneinkünfte, Sporteln, *pl.*
'Обрид, *m. КУ.* обри́дження, *n. Фр.* обридли́вість, обри́дність, -ости, *f.* обри́дство. *n.* Ekel, Abscheu, *m.* Abscheulichkeit, Ekelhaftigkeit, *f.*
Обри́дити, *v. a.* verunstalten, garstig, widerlich machen; 2) *v. n.* —, обрида́ти, обри́днути, widerlich, ekelig, abscheulich werden.
Обри́дний, *a.* обри́дник, *m. Гол.* I. 262, обри́дливий, *a.* обри́дливець, -вця, *m.* abscheulich, ekelhaft, ekelig. [gen.
Обри́зкати, *v. a.* bespritzen, besprenОбрикоти́ти ся, *H.* 273 § sich krank stellen.
Обри́н, *m. pl.* 'Обри, Avar, *Mi.* II. 131.
Обри́пати ся, s. Обре́пкати ся.
'Обрис, *m.* Abriss, Entwurf, *m.* Contour, *f. C.* [entwerfen, umzeichnen.
Обрисува́ти, *v. a.* einen Abriss
Обри́твати, обри́ти, *v. a.* rasieren.
Обрихту́нок, -нку, *m.* Abrichtung, *f.* § (milit).
Обрівна́ти, (-нувати), *v. a.* gleichmachen, -schneiden, abstutzen.
'Обрі́дний, *a.* etwas dünn, nicht dicht, schütt, licht.
Обрі́з, -ізу, *m.* Schnitt, *m.* золоти́й — Goldschnitt (e. Buches) *ГШ.*
Обрі́зане, *n.* das Beschneiden, Beschneidung, *f.* [tener, *Пар.*
Обрі́занець, -нця, *m.* ein Beschnit-
Обрі́зати, обрі́зувати, *v. a.* beschneiden, abschneiden.
'Обрізок, -зка, *m.* abgeschnittenes Stück, Schnitzel, Schnittling, *m.* [*Зак. Лев.*
'Обрій, *m.* Horizont, Gesichtskreis, *m.*
Обрік, -о́ку, *m.* beschiedener Theil von Speise zum täglichen Unterhalte, tägliche Kost u. Nahrung; das Futter der Pferde bes. Hafer mit Häcksel: *обрік му виграє es sticht ihn der Hafer; 2) Sold, *m.* Besoldung, *f.*; 3) † Abgabe e. Bauers, Erbzins, Geldzins, *m.* Steuer, *f.*
Обріка́ти, *v. a.* s. Обрече́ний.
Обрі́кувати, *v. a.* кого́ jmdn rügen, jmdm Vorwürfe machen.
'Обрі́нок, -нку, *m.* kleine Flussinsel von рінь umgeben.
Обрі́с, Обрі́ско, *m.* Ambrosius.

*

Обрíстники, *pl.* Flechten, *pl.* (Lichenes.

Обріхтúти, *v. a.* § s. Обезпечúти.

Обрóба, *f.* Einfassung, *f.* Beschlag (einer Pfeife &), *m.*

Обробúти, (-бля́ти), *v. a.* bearbeiten, urbar machen; ausarbeiten; 2) mit e. Einfassung etc. versehen; — ся die Feldarbeiten vollenden.

Обрóбка, *f.* обрóблюванє, *n. Пол.* Bearbeitung, Pflege, *f.*

Обрóбок, *gen.* обрóбку, *m.* Vollendung, der Feldarbeiten; Ernte, *f.* [bett kommen.

Обродúнити ся, *He.* ins Wochen

Обрóдúти, *v. n.* viel Früchte bringen, reichen Ertrag geben; 2) — ся gebären, mit e. Kinde niederkommen, *He.*

Обрóк, *m.* s. Обрíк; *adj.* оброкóвий zum обрíк geh., ihn geniessend.

Обрóмок, *m.* s. Облóмок *H.* 239.

Óбрость, *f.* das Bewachsene.

Обрóстень лякмусóвий, Lackmusflechte, *f.* (Rocella tinct.). [bewachsen.

Обростú, *v. n.* umwachsen, ringsum

Óбрóть, обрóтька, обротúнка, *f.* Halfter, *f.* Halfterband, *n.* s. Уздéчка.

Оброчíвка, *f. N.* e. Berges.

Обрýб, *m.* hölzerne Einfassung, s. Обрýбина 1).

Обрубáти, обрýбувати, *v. a.* rings umhauen, -hacken; 2) — ся sich verhauen, einen Verhau aufführen.

Обрýбий, *a.* -а бéсїда *M*+*Б.* 184?

Обрýбина, *f.* Einfassung, *f.* (des Steines in d. Handmühle, e. Brunnens etc), Zimmerung, *f.* (auch *pl.*); 2) *coll.* Unterlagen (Balken) beim оборíг, *pl.*

Обрубúти, обрýблювати, *v. a.* umsäumen, einfassen. [Holz.

Óбрубок, -бка, *m.* abgehauenes Stück

Обругáти, *v. a.* beschimpfen, verhöhnen. [Tischtuch, *n. adj.* обрусóвий.

Обрýс, (*d.* -сóк, *m.* обрусчá, -áти, *n.*)

Обрусúти, *v. a.* russificieren.

Óбруч, *adv.* unter die Hände, *K.*

Обрýч, (*d.* обрýчик), *m.* обрýче, *n. coll.* Reif, Bandreif; Ring, *m.* Band, *n.*

Обручáкий, *pl.* Ringelwürmer, *pl.*

Обручúти, *a. a.* s. Заручáти 2).

Обрýчка, (*d.* обручúнка) *f.* Reifring, Trauring, *f.*; 2) kleiner Reif, Band, *n.*

Обручковáтий, *a.* ringförmig.

Обручкувáти, *v. a.* mit Querstreifen versehen; 2) ringeln; обручкóваний, *ptc.* geringelt.

Обрýчник, *m.* der Verlobte; обрýчниця, *f.* die Verlobte; 2) -иця Ringelspinner, *m.* (Gastropacha neustria); 3) *pl.* Ring-Blätterschwämme *Вол.*

Обрушáти, обрýшити, *v. a.* dh Hin- u. Herbewegen losmachen, lose machen, woran rütteln, rühren, umstürzen, umstossen, einreissen; 2) * jmdn aufbringen, in Harnisch bringen, entrüsten; — ся s. *v. a. b*) * aufgebracht werden, sich entrüsten.

Óбряд, -ду, óбрядок, -дку, *m.* Ritus, *m.* Ceremonie, *f.* Ceremoniel, *n. n.* Sitte u. Brauch, kirchlicher Gebrauch; 2) Regierung, *f.*

Обрядúти, *M.* schmücken, garnieren; anlegen *Pa.* I. 374; — конú schirren *KC.* (83) 506.

Обрядкувáти, *v. n.* s. Рядúти.

Обрядний, *a.* rituell, die Ceremonien betreffend, *K.*

Обрядність, -ости, *f.* s. Óбряд 1). *ОБ.*

Обрядóвець, -вця, обрядолю́бець, -бця, *T. m.* Kenner u. Freund des echt griechischen Rituale, Ritualist, *m.*

Обрядóвщина, *f.* Ritualismus, *m.*

Обрúжувати ся, sich ankleiden, den Staat anlegen, *KC.* (83) VII. 501.

Обрямувáти, *He.* s. Обрамувáти.

Обрятувáти, *v. a.* s. Поратувáти.

Обсáда, *f. ГШ. Пар.* s. Облóга.

Обсáджене, *n.* Besetzung; Bepflanzung, *f.*

Обсадúти, обсáджувати, *v. a.* besetzen; ringsum bepflanzen; Обсад-, s. Осад-.

Обсáдний, *a.* Belagerungs-.

Обсáдник, *m. Пар.* s. Облúжник.

Обсадúти ся, zu Pferde aufsitzen, aufgeritten sein. [*f. Пар.*

Обсадúцтво, *n.* Belagerungskunst,

Обсáпати, *v. a.* ringsum behacken mit der сáпа. [sen *Иг.* 77.

Обсáчити, *v. a.* umgeben, einschlies-

Обсьвíдчити ся, sich bekannt machen, s. zurechtfinden, bekannt werden *M.* II. 92. [Licht versorgen.

Обсьвітúти, *v. a. Oc.* (61) III. 26 mit

Обселéпити ся, sich tüchtig ansaufen. [lonisieren.

Обселúти, (-лúти), *v. a.* ansiedeln, co-

'Обсельцї, *pl.* Kanten e. Brettes, *pl.*

Обсила́ти, обісла́ти, *v. a.* zu mehreren der Reihe nach herumschicken; — ся *Кч.* 16 einander mit Geschenken beschicken.

Обси́па́ти, обси́пувати, *v.a.* beschütten, bestreuen, überhäufen; einfassen; — ся sich verschütten, ausfallen (зе́рно з коло́ся). [um trocken werden.

Обсиха́ти, обсо́хнути, *v. n.* um und

'Обсїв, о́бсївок, -вку, *m.* Besäung; Saat, Fechsung, *f.*

Обсїва́ти, обсі́яти, *v. a.* besäen; — ся mit den Saatarbeiten fertig werden.

Обсїда́ти, обсі́сти, *v. a.* кого́ sich rings um jmdn setzen, in Menge etw. besetzen; (von den Mädchen am дїви́чвечер). [обсїчи́ behauen.

Обсїка́ти, *v. a.* behacken, s. Са́пати,

Обсі́пати, *v.a.* ringsum reissen, zerren.

Обска́ржувати, *v. a. M.* anklagen.

Обскочити, *v. a.* jmdn von allen Seiten umspringen, umringen.

Обскубати, *v. a.* berupfen.

Обскура́нт, *m. Кн.* Obscurant, Finsterling, *m.* [Ruf bringen.

Обсла́вити, *v. a.* jmdn in schlechten

Обслі́дженє, *n.* Untersuchung, *f. Не.*

Обслу́га, *f.* Bedienung, *f.* [dienen.

Обслу́гувати, обслужи́ти, *v. a.* be-

Обсьмішити, *v.a.* lächerlich machen.

Обсмокта́ти, *v. a.* s. Обіссати.

Обсму́шити, *v. a.* kurz scheren.

Обсновáк, *m.* Zellenspinne, *f.* (Segestria). [wickeln.

Обснувáти, *v. a.* umspinnen, um-

Обсоро́мити, *v.a.* beschämen, *Ке.* 91.

Обсо́хнути, s. Обсиха́ти.

Обста́ва. *Не. М* + *Б.* 70. обста́ви́на, обстано́ва *Тор.* обстановúна, *Б.* обстано́вка, (-ні́вка), *f.* Umstand, *m.* Bewandtnis, Verhältnis, *n.* Lage, Situation. *f.* Sachverhalt, *m.* Bild, *n.* Erscheinung, *f.*; 2) Bühne, Scene, *f. C.* II. 201; 3) обста́вина s. Зага́та 2).

Обставáти, *v. n.* при чім auf etw. bestehen, bei etw. beharren; 2) за ки́м sich jmds annehmen, für jmdn schützend auftreten.

Обста́вити, (-вля́ти), *v.a.* herumstellen, -setzen; —, обстановúти *Кн.* meublieren; 2) — ся sich mit etw. umstellen.

Обсталювáти, *v. a.* bestellen.

Обстáнути, *v.a.* umstehen, umgeben.

Обстарáти ся о що für etw. sorgen um es zu verschaffen.

Обстáти, *v. a. Ф.* s. Обступи́ти; 2) *v. n.* на що sich zu etw. verpflichten (*Фр.*); *b*) sein Auskommen finden; *c*) u. — ся bleiben.

Обстели́ти, обсте́лювати, *v. a.* bedecken, ringsum unterbreiten.

Обсті́й, обсці́й, *m.* ältliche von den Freiern ausseracht gelassene Jungfrau, *vgl.* Обісця́ти §. [Обставáти 2).

Обстóювати за кого́, *v. n. Ст.* s.

Обстóя, *f.* обстоя́тельство, *Пол.* s. Обстáва 1). [stehen bleiben.

Обстóяти ся, das Feld behaupten,

Обстри́чи, s. Остриráти.

Обстри́бпати, *v. a.* (dh Abnutzung) abreissen, ablumpen, *Не.* [schneiden.

Обстругáти, *v. a.* behobeln, be-

Обступáти, (-и́ти), *v. a.* umgeben, umzingeln, umringen, einschliessen, belagern.

'Обстяжка, *f. Пар.* Florband, *n.*

Обсувáти, обсу́нути, *v. a.* abschieben, abrutschen, -schälen, -ziehen; — ся sich ablösen, abgleiten, abrutschen.

Обсу́да, *f.* s. Обмóва, wegwerfendes Urtheil.

Обсуди́ти, s. Осуди́ти.

Обу́дливий, *a.* s. Обмівни́й.

Обсукáти, *v. a.* о́вочі з де́рева abnehmen, reissen.

Обсуши́ти, *v. a.* trocknen; — ся seine nassen Kleider trocknen.

Обсчитáти, *v. a.* bei der Rechnung betrügen, zum Nachtheil jmdm rechnen.

'Обсяг, *m.* Umfang, Bereich; 2) Inhalt, *m. МШ.* [chen, umfassen.

Обсягáти, *v. n.* ringsum aus-rei-

Обся́глість, -ости, *f.* s. Обійсте́.

Обсяжни́й, *a.* umfangreich.

Обставáти, обтáяти, *v. n.* ringsum aufthauen, schmelzen, *Гр.*

Обталáпати ся, sich bespritzen, nass u. schmutzig werden.

Обталкáти, s. Опихáти.

Обтáрити ся, обтáрювати ся, sich in Schmutz wälzen, (*B.*).

Обтенéтити, *v. a.* mit e. Netz umstricken, umgarnen. [schälen.

Обтерéбити, *v. a.* enthülsen, ab-

Обте́рлений, *a.* abgeschabt, abge-

schunden, *Кн.* [gen rings umgeben.
Обтерни́ти, *v. a.* mit Dornenzweig
Обтерпі́ти ся, *ГБ.* viel gelitten haben. [schen, abreiben.
Обте́рти, обтира́ти, *v. a.* abwi
Обтеса́ти, обті́сувати, *v.a.* behauen.
Обти́кати, обти́чити, *v. a.* umstecken, bestecken; bestopfen; 2) umkränzen; — ся um sich rings stecken, sich umheften, s. umgeben etc.
Обтина́ти, *v. a.* beschneiden, abschneiden, behauen, stutzen. [gachile).
Обтина́ч, *m.* Blattschneider, *m.* (Me
Обтини́ти, обтини́чити, *v. a.* umzäunen.
Обти́ркати, *v. a.* сьвічку & putzen.
Обтовий, обто́м, & s. Оптови́й &.
Обточи́ти, *v. a.* abdrechseln; 2) s. Оточи́ти umzingeln; *обто́чений воробе́ць etc. *B.* rund am Leib, fett.
Обтреха́ти, (-трях-), *v.n.* s. Підтреха́ти.
Обтро́щити, *v. a.* ringsum zerbrechen, zerschlagen; 2) *wegstehlen *C.* I. 145.
Обтужи́ти, *v. a.* кого́ s. Тужи́ти за и́м (по ким) *Ч.* V. 268 (analog dem опла́кати u. damit verb.).
Обту́кувати, *v.a. Др.* c. 202 belagern.
Об-тще, *C.* I. 49.? [ziehen.
Обтяга́ти, обтягну́ти, *v. a.* über
Обтяжи́ти, (-а́ти), *v. a.* beschweren, belasten. [schwerlich, lästig drückend.
Обтяжли́вий, обтя́жний, *a.* be
Обтякну́ти, *v.a. Ф.* (*Пр.* III. 133) umfassen.
Обтя́ти, s. Обтина́ти.
'Обу́в, обу́ва, *f.* обу́ве, *n. К.* Fussbekleidung, Beschuhung, *f.*
Обу́ване, *n.* das Stiefel-, Schuhanziehen, Beschuhung, *f.* [постóли.
Обу́ванка, *f.* ledernes Riemchen zu
Обува́ти, обу́ти, *v. a.* und — ся Stiefel etc. anziehen. [*f.* (Calceolaria).
Обувéць, -вця́, *m.* Pantoffelblume,
Обу́да, *f. Ру.* обу́дженє, *n.* Erwekkung, *f.*
Обуди́ти, s. Збуди́ти II.
Обудова́ти ся, Bauten im eigenen Gehöft ausführen, *Шл.* [Kummer, *m.*
Обу́за, *f. Кн.* Last, Bürde, Beschwerde,
Обузда́ти, *v. a. К.* den Zaum anlegen, im Zaume halten, bändigen.
Обу́рити, *v. a.* umwerfen, -stürzen; vom Sturme: umher treiben, -werfen; bestürmen; *empören, entrüsten *ГШ.*
Обу́ти ся, s. Обува́ти (ся).
Обу́ток, -тку, *m.* s. 'Обу́в.
Обутрі́ти, *v. n.* со́нце, aufgehen (v. der Sonne); anbrechen (v. dem Tage) *Пот.* 20—21.
Обу́х, (*d* обу́шок), *m.* Axthelm, Rücken einer Axt *m.* *під обу́хом unter schwerem Druck.
Обуча́ти, (-и́ти), *v. a.* lehren, unterweisen, unterrichten; — ся lernen *Ш.* I. 264. [bezeichnen, markieren.
Обушкува́ти, *v. a.* mit dem обу́х
Обу́шниця, *f.* Hemmeisen, *n.* (*Фр.*).
Обуя́ти, *v. a. Ст.* jmdn überkommen, aufregen.
Обхáморити, обхáмрати, обхáмити, обханю́чити, *P.* II. 55, обхáрити, обхáяти, *v. a.* reinigen, säubern, putzen.
Обхáркати, *v. a.* bespucken.
Обхáрчити ся, Mangel an Essvorrath leiden, *Кн.*
Обхват, *m. C.* eine Partie Bäume die auf einmal gefällt werden; eine Armweite (gross), Armvoll, *n.*
Обхвати́ти, обхвáчувати, *v. a.* umfassen, umgreifen, umspannen; anhalten.
Обхисти́ти, *v. a.* umfrieden.
Обхíд, -óду, *m.* Umgang, *m.* das Umgehen; Gang, Umzug, *m.* Procession, *f.*; das Begehen, Feiern, Begängnis, (e. Festes), *n.*; 2) Arbeit im Haushalt, *f.*; 3) täglicher Bedarf im Leben, Regie, *n.*
Обхíдний, *a. Б.* (*Пр.* VI. 15) umgänglich, anstellig, praktisch; 2) *adv.* обхíдно mit viel Umweg, Umstand verbunden, (*B.*). [(-in, *f.*).
Обхíдник, *m.* (-ниця, *f.*) Diener, *m.*
Обхíдчастий, *a.* -а хáта, *C.* I. 26 ein Haus, welches aus Mangel an Geräth u. Zubehör im Inneren wie auch nach Aussen genug freien Raum zum Durch- u. Umgang bietet.
Обхíдчина, *f.* s. Обхíд 3).
Обхóдженє, обходи́нє, *Не. n.* s. 'Обхíд 1); обхóдини 3).
Обхóдини, *pl.* s. 'Обхíд, *T.*; 2) Cerimoniel, Ritual, *n.* Gebräuche, *pl. К.*; 3) Verfahren, *n.* Behandlung, *f. Ол.*
Обходи́ти, *v. a.* umgehen, um etw. herumgehen, jmdn meiden; etw. begeben (поля́ &); umgeben, umringen; e. Fei-

erlichkeit begehen, — день, свя́то & — feiern; 2) *angehen, interessieren; 3) — ся з ким mit jmdm umgehen, jmdn behandeln; — ся з чим sich womit behelfen, womit vorlieb nehmen; — ся без чого́ etw. entbehren können, nicht nöthig haben, s. Обійти́.

Обхо́дчик, *m.* Nachtwächter, *m.*

Обхо́пити, *v. a.* schnell umfassen, ergreifen. [geräth.

Обцáлик, *m. gew. pl.* Art Schuster-

Обцаркува́ти, *v. a. Ф.* s. Обгороди́ти. [Absatz beim Stiefel &, *m.*

'Обцас, *m.* обцаси́на *f.* (*d.* -а́сик),

Обцьвíт, -íту, *m.* das Abblühen.

Обце́ньʃи, (-е́ньки), *pl.* Zange, Hufzange, *f. Пот.* II. 28.

Обцирклюва́ти, *v. a.* mit dem Zirkel umschreiben, einen Kreis ziehen.

Обцїлува́ти, *v.a.* mit Küssen überschütten. [werden; *adj.* обча́длий.

Обчаді́ти, *v.n.* vonRauch geschwärzt

Обчану́ти, *v. n. impers.* -ну́ло (коло го́рла) geschwollene Halsdrüsen verursachen, e. Beklemmung machen. [bern.

Обчарува́ти, *v. a.* (ringsum) bezau-

Обчве́ркнути, *v.n.* rings abbrennen.

Обчепи́рити, § обчепи́ти, *v. a.* anheften.

Обчеркну́ти, (-ка́ти), обчерти́ти, *v. a.* eine Linie, einen Umriss, Contour um etw. ziehen, umzeichnen, umschreiben.

Обче́рсти, обче́рти, *v. a.* abschälen.

Обчеса́ти, *v.a.* rund herum kämmen.

'Обчеський, *a.* s. Грома́дский, збі́рний.

Обче́ство́, *n. C.* II. 102 Gemeinde, *f.*

Обчехоли́ти, *v. a.* s. Обчі́мхати.

Обчикрі́зати, *a. a. Гл. б.* 47. s. Обрі́зати, zustutzen.

Обчира́ти, s. Обчерсти́. [nen.

Обчисли́ти, обчисля́ти, *v.a.* berech-

Обчи́стити, обчи́щувати, *v. a.* überall rein machen, säubern; v. Bäumen, schneiteln.

Обчита́ти ся чого́, viel wovon lesen.

Обчі́кувати, *v. a. Гол.* III. 709 s. Очі́кувати. [schneiden (Zweige v. Baume).

Обчі́мхати, *v. a.* glatt behauen, be-

Обчу́ти, *v.a. Гол.* III. 700. s. Почу́ти.

Обшанува́ти, *v. a.* zu ehren wissen, *Kol.* I. 19.

'Обшар, *m.* обша́ра, *f.* (*Фр.*) Gebiet, *n.* Strecke, Läuderstrecke, *f. f.* — дві́рский Grossgrundbesitz, *m.*

Обша́рити, *v. a.* überall herumstänkern, -suchen. [zausen.

Обша́рпати, *v. a.* ringsum reissen,

Обшива́ти, обши́ти, *v.a.* umnähen; кого́ jmdm alle Kleider fertig nähen.

'Обшивка. о́бшийка, *f.* Besatz, *m.* Verbrämung, *f.* Saum, *m.*; 2) Kragen, *m.*

Обшивни́, *f.* Art Boot, *Oc.* (61) I. 230.

Обшивча́сті, (-у́ставки), *a. pl.* Art Leinenstickerei *Kol.* I. 48.

'Обшир, *f.* s. 'Обша́р, weite Strecke.

Обши́рний, *a.* geräumig, weit, umfangreich, ausgedehnt, ausführlich; *adv.* -и́рно, обши́ро *Ст.*

Обши́рність, -ости, *f.* Weite, Geräumigkeit, Ausführlichkeit, *f.*

Обшінóвувати, s. Обша́нувати.

Обшкли́ти, *v. a.* glasuren; 2) verglasen.

Обшкро́бати, *v. a.* abschaben.

Обшма́тований, *a.* lumpig, zerlumpt, *Б.*

Обшмо́ргати, *v. a.* abschinden, abschälen, abrinden.

Обшнипо́рити, *x. a. C.* II. 59 herumschnoppern, -wühlen, -suchen. [ти.

Обшпа́рити, *v.a. Др.* с. 385. s. Опа́рити.

Обшпили́ти, *v. a.* mit Stecknadeln etc. bestecken. [umgeben.

Обштахе́тити, *v. a.* mit Staketen

Обшу́ка, *f.* Hausdurchsuchung, *f.*

I. Обшука́ти, обшу́кувати, *v. a.* durchsuchen, -spüren, revidieren, *P.* I. 207.

II. Обшука́ти. *v.a. H.* 20 s. Ошука́ти.

Обшули́ти, *v.a.* abschlagen, s. Шу́лий.

Обшу́стати, обшу́страти, *v. a.* abschaben, -klauben, enthülsen, ummahlen; abreiben.

Общелю́бний, *a.* das Gemeinwohl eifrig anstrebend, patriotisch, *Мог.*

Общéнє, *n. K.* бо́щність, -ости, *f.* Gemeinschaft, *f.*; 2) Verkehr, *m.*

Обществó, *n.* s. Това́риство.

Обществувáти, *v.n. Не.* (*Пр.* VIII. 907) beim Festmale speisen.

'Общий, *a. Кч.* 360 gemeinsam, gemeinschaftlich.

Община́, *f.* gemeinschaftliches Gut, Gemeingut, *n.*; 2) Gemeinde, *f. adj.* общи́нний. [pen, -rupfen.

Общи́пати, (-и́пувати), *v.a.* abknei-

Об щита́ти, s. Обрахува́ти.
Об що́т, *m.* s. Обраху́нок, *Ра.* I. 382.
Об щу́ о́рати, *v. a.* zermudeln, zusammenknicken, den Schopf (чу́пер) abreissen, (*B.*).
Об щу́ пати,(-у́пувати),*v.a.*betasten; * — ся viel um sich nesteln um hübsch gekleidet zu sein.
'Об я́в, *m.* Bezeugung, Kundgebung, *f.*
Об я́ва, *f.* s. 'Об я́в, *Пу.* —, об я́вление, *n.* Kundmachung, *f. Др.*
Об яви́ти, об явля́ти, об я́влювати, *v. a.* anzeigen, erklären, bekannt machen, kund thun, zuwissen thun; — ся sich aussprechen, s. erklären; sich offenbaren.
Об ярми́ти, об ярмува́ти, *v.a. Не.*unterjochen, unterdrücken.
Об ярува́ти ся. s. Об веснува́ти ся.
Об я́снение, *n.* Erklärung, Erläuterung, Beleuchtung, *f.*
Об ясни́тель, *m.* Erklärer, *m.*
Об ясни́ти, об ясня́ти, *v. a.* erklären, erläutern, beleuchten.
Об я́ти, *v. a.* s. Об ня́ти; — ся за ким sich jmds annehmen.
Ов-, s. Ів-.
Ов! о́вва! *int.* des Erstaunens; 2)der 'Овад, *m.* Insect, *n.*; 2) s. 'Овод.
Овадоже́рний, *a.*insectenfressend.
Овала́шити, *v. a.* §. entwenden, stehlen.
Ова́льний, *a.*oval, eirund.
Ова́льність, -ости, *f.* das Ovale, Eirund,*n.*
Овдій, Одійко, Овдієць, *Нс. m.*Abdias.
Овдовіти, *v.n.* verwitwen; *adj.* овдовілий verwitwet.
Овдо́вление, *n. T.* Verwitwung, *f.*
Оведя́н, *m.* Primula elatior.
'Овершки, *pl. Лекч.*s. Верх, вершо́к.
Ове́с, *gen.* вівса́, (*d.* овесе́ць, ві́всик), *m.* Hafer, Haber, *m.* (Avena).
Ове́сь, *Кл.* s. Весь II.
Ове́рко, *n.* Abercius.
Овеча́, -а́ти, *n.* Schäflein, Schaf, *n.*
Ове́чий, *a.* Schaf-, von Schafen.
'Овечка, *f.* s. Овеча́; 2) ове́чка, Assel, *f.* (Oniscus asellus).
Ове́чник,*m.*s.Вівчи́нець. [*Вах.КУ.*
'Овид, *m.* Gesichtskreis, Horizont, *m.*
Ови́довий, *a.* des Ovidius; -а гора́, -е о́зеро nahe beim Städtchen Ку́ти, (*Witw.* 94).
'Ови́й, о́ва́, о́ве́, (ова́я, ово́в), † *pron.* jener, -e, -es, *Гол. гр.* 117. 125. *Оц.* §. 155.
'Овин, *m. H.* 301 Riege, Korndarre, *f.*
Овиса́ти, ови́снути, *v. n.* niederherabhangen; *adj.* ови́слий.
Ови́ти, s. Обива́ти. [ві́яти 1).
Овіва́ти, овіну́ти, *v. a. МШ.* s. Об'Овін, *pron.* = Він, о́ний, *Зг. Гол.* I. 90. *Ог.* 55. [Diadema.
Овіне́ць, -нця́, *m.* Art Seeigel:
Овіршописа́ти, *v. a.* † *Зак.*in Versen beschreiben.
Ові́ще, *n.* junge Saat.
Ові́я, *f. Зар.* Athmosphäre, *f.* Anbauch, *m.* [zum Webstuhl geh.
Ові́ядла, *pl.* Art Spulen u. Weifen
Ові́яти, s. Овіва́ти.
Овксе́н, *m.* Auxentius. [schen, *K.*
Овлада́ти чимо́сь, etw. beherrOвлажа́ти, *v. a. Гуш.* befeuchten.
Овлічи́, *Ч.* IV. 71, оволочи́, *v. a.* bedecken; verhüllen.
'Овод, *m.* кінськи́й Pferde-Magenfliege, *f.* (Gastrus equi); 2) — о́ичий Dasselfliege, (Hypoderma bovis).
'Оволока, *f.* Hülle, *f. B.* [Obstes.
'Овоц, *m.* aromatischer Geruch des
'Овоч, *m.* Frucht, *f.*; 2) Obst, *n.*; *adj.* овоче́вий Obst-. [*Пол.*
Овочоже́рний, *a.* früchtefressend,
'Овощ, *f. coll.*Früchte, *pl.*; 2) о́вощa, *f. Кв.* 194 Gartenfrüchte, *pl.* Gemüse, *n.*
'Овощний, *a. Не.* fruchtbar, reich an Früchten.
Овра́м, *m.* Abraham.
'Оврах, о́вращок, -шка, *m.* Zieselmaus, Erdziesel, *f.* (Mus citellus).
'Овращко́вий, *a.* zu о́врах geh.; 2) — ві хвости́ Triticum cristatum.
Овсина́, *f.* в овсину́ ши́ти mit weiter (schüter) Nacht nähen (lang wie e. Haferkorn) *H.* 217.
'Овсї, *adv. Ч.* IV. 686. *ІГ.* s. Зо́всїм.
Овсі́й, *m.* Eusebius.
Овсяни́ця, *f.* Вівсяни́ця.
Овся́нка, *f.* s. Стоколо́са.
Овча́рик, *m.* kleine Bekassine (Scolopax gallinula). [pelz, *n.*
Овчи́на, *f. Сб.* I. 305 Schaffell, Schaf-
Овше́м, о́вшім, *adv.* ще й — just, eben, desto mehr etc. s. 'Овсї.
'Овший, *a. Зак.* ander, besonder.
'Огар, *m.* s. Вугра́к.
Ога́рина, *f.* мідна́ Kupferasche, *f*

Kupferhammerschlag, *m.*

'Огарок, -рка, *m.* ein Endchen Licht, kleines Ueberbleibsel von verbranntem Lichte od. Span, Lichtstumpf, *m.*

Огва́ра, *f.* s. Ока́ра.

Огварчи́вий, *a.* s. Обмовли́вий.

Огвари́ти, *v. a.* s. Обмовля́ти.

'Огеж, *m.* s. 'Ожег, о́жево.

Оге́нь, *m.* s. Огонь.

Оге́нник, *m.* Feuerschürer, Heizer, *m.*

Оги́да, оги́дливість, оги́дність, -ости, *f.* оги́дство, *n. Фр.* Abscheu, Ekel, Schmutz, Greuel, *m.* Abscheulichkeit, Schande, *f.*

Оги́дїти, *P.* I. 132. оги́днути, *IГ, M. v. n.* widerlich, zuwider, ekelig, unerträglich werden.

Оги́длий, *IГ.* оги́дний, *a.* оги́дник, *m.* оги́дниця, *f.* abscheulich, widerlich, ekelig; ekelhafter Mensch, -es Weib.

Огина́ти ся, *P.* I. 137 zögern, säumen.

Огі́дна́ти, *v. a.* würdig machen; 2) umstimmen, besänftigen.

Огі́дний, *a.* ordentlich, solid, gescheidt, fleissig; nett. *Gr.* 24. (-ик, *m.* -и́ця, *f.* (*Фр.*)).

'Огій, *m.* Aggaeus.

'Огірок, о́гирок, -рка, (*d.* огірочок), *m.* Gurke, *f.* (Cucumis sativus), *adj.* огірко́вий, 2) *pl.* огірочки Art гаївка *Kol.* I. 154. 170—171.

Огірочник, *m.* огірочна трава́, Borrago offic., 2) Spiraea ulmaria; 3) Trifolium arv. [2) s. Оголони (*B.*).

Огла́о́ле, *n.* огла́о́лї, *pl.* s. Оголо́бля;

'Оглав, *m.* Kopfzeug, *n.* Kopftheil des Pferdegeschirrs, *Mi.* II. 406. s. Узде́чка; 2) —, оглавле́не, *n. W.* Inhalt, *m.* Inhaltsverzeichnis, *n.* [ches)machen.

Оглавля́ти, *v. a.* einen Inhalt (e. Bu-

Огла́да, *f. Нав.* огла́дженє, *n.* äussere Bildung, Glätte, Politur, *f.*

Огла́дити, *v. a.* glatt, eben machen, glätten; — ся glatter werden.

'Оглас, *m. K.* s. 'Оголоска.

Огласи́ти, оглаша́ти, *v. a.* s. Оголоси́ти; кого́ benennen, betiteln; кого́ чим öffentlich wählen, ausrufen *Кч.* 107; — ся sich bekannt machen, öffentlich auftreten.

Оглаше́нний, *ptc.* † Katechumen; aufgeboten, angekündigt; 2) preisgestellt, auf den Pranger gestellt *C.* I. 172; verrückt *Ке.* 84.

Огле́н, *a. W.* s. Огля́дний.

Оглоо́ля, *f.* s. Оголо́бля; *adj.* оглоо́е́льний (кінь) an die Femerstange angespannt *Ко.* 18.

Оглода́ти, *v. a.* ringsum benagen.

Оглони́, *pl.* Geschwulst des Zahnfleisches bei Pferden, *f.* Zahnstein, *m.* (*Ф.*); 2) Hunger-Ungeschmack, *m.* (*Фр.*) — зігна́ти — — beheben. [werden

Оглуміти, *v. n.* rasend, verrückt

Оглу́пати, *v. a.* berücken; — о́е́сїду das Gespräch auf etwas Anderes trügerisch lenken. [werden.

Оглупіти, *v. n.* dumm, verdutzt

'Оглух, *m. H.* 122 s. 'Олух.

Оглу́хнути, *v. n.* taub werden.

Оглуша́ти, (-и́ти), *v. a.* taub machen, betäuben.

'Огляд, (*d.* о́глядок), *m.* Umschau, Rundschau, Besichtigung, Revue (*Ке.* 186) *f.* о́е́з огля́ду *Кн.* ohne sich umzuschauen; 2) Umsicht, Rücksicht, Berücksichtigung, Aufmerksamkeit, Obacht, Vorsicht, *f.*

'Оглядь, *f.* Ungeheuer, *n.*

Оглядати, оглядїти, огля́нути, *v. a.* besehen, besichtigen, um-, beschauen, betrachten, schauen; — ся, огля́дувати ся, *K.* sich umschauen; за кимо́сь nach jmdm rückwärts sehen, -schauen, *jmdn vermissen; на кого́сь (на щось) auf jmdn (etw.) sehen, Rücksicht nehmen; -и́ти ся sich orientieren.

Огля́ди, *Гол.* III. 711 огля́дини, *pl.* Schau, bes. Brautschau, *f.*

'Оглядка, *f.* s. 'Огляд 2).

'Огля́дний, *a.* umsichtig; *adv.* -но haushälterisch; огля́дне, *s. n. a.* Gebühr für richterlichen Beschau u. Bescheinigung, *f.* [ти, s. Оглядати.

Оглянути ся, *R.* 121. огля́ну-

Огна́ти ся, *TP.* 153 s. Обігна́ти ся 1).

Огне́вий, -а сторожа Feuerwehr, *f.* 2) *He. M.* II. 69 s. Огне́нний, огни́стий.

Огнежерлий, *Ст.* огнедишучий, *Пар. a.* feierspeiend.

Огне́нний, *a.* Feuer-, feuerig, glühend, sengend, Flammen-.

Огнепали́мий, *a. Ш.* II. 217 mit Feuer sengend, brennend.

Огнепа́льний, *a. He.* durch's Feuer.

Огнетрева́лий, *a.* feuerfest, feuerbeständig, *Пол.* [des обопір.

Огни́вина, *f. gew. pl.* Dachbalken

Огнйво, *n.* Ring, Glied einer Kette; Band, *n.* rahmenähnlicher Querbalken zum Einfügen &; итú в огнйва im zickzack gehen. [48 Art Leinenstickerei.

Огнивчáсті, *a. pl.* (-ýставки), *Kol.* I.

'Огний, *a. Ч.* I. 133 s. Огняний.

'Огник, *m.* Brandblasen am Gesicht bei kleinen Kindern, *pl.*; 2) Lichtnelke, *f.* (Lychnis viscaria) *Вол.*; 3) kleines Feuer.

Огнúстий, *a. TP.* s. Огнéнний; * — злóдíй Erzdieb, (що óи і з огнió вхóпив). [rochroa).

Огнúця, *f.* Cardinalkäfer, *m.* (Py-

'Огничок, -чка, *m.* s. Кочáтничка (Anagallis arv.). [eigenen Herd besitzt.

Огнищанúн, *m.* † freier Mensch der

'Огнище, *n. Др. с.* 344. Feuerherd, Herd, *n.*; 2) Brennpunkt, Focus, *m.*

Огнívати ся, s. Загнívати ся, *Ст.*, zornig werden. [errothen Haarflechten.

Огньокóсий, *a. KУ.* I. 28 mit feu-

Огнóя, *f. m.* fauler Müssiggänger.

Огнянéць, -нцá, *m. Гол.* I. 210 Feuerteufel, *m.* [ний.

Огнянний, огнявий. *Левч. a.* s. Огнéн-

Огнянúк, *m.* rothköpfiger Würger, (Lanius ruficeps). [dreisten Auftretens.

Огó! *int.* der Ueberraschung u. des

Оговорúти, *v. a.* когó в чім *He.* jmdn wegen etw. verleumden, anklagen; 2) — ся *K.* sich verwehren, s. erläutern.

Огóвтати, *v. a.* dressieren, zurichgewöhnen, zähmen; — ся sich — — lassen, sich abschleifen, s. einleben, s. beruhigen, heimisch werden.

Оголúти, *v. a.* rasieren.

Оголíти, *v. n. M.* I. 117 s. Обголíти.

Оголóбля, *f. gew. pl.* Femerstange, Stange einer Gabeldeichsel, *f.*; 2) *pl.* Schlittendeichsel für Ochsen, *f.*

Оголóмшити, s. Заголóмшити.

Оголóни, *pl.* s. Оглóни.

Оголоси́ти, оголóшувати, *v. a.* verlautbaren, verkünden, kundmachen, bekannt machen, veröffentlichen, publicieren, ankündigen, s. Огласúти.

'Оголоска, *f.* оголóшення, *n.* Ankündigung, Kundmachung, Publication, Affiche, *f.* [Unrath etc.

Огóмзати, *v. a.* beschmutzen mit

Огóнь, *g.* огнió, (*d.* огнюк), *m. m.* Feuer, *n.*; 2) Feuerbrunst, *f.*

Огóр, *m.* ? s. Баштáн.

Огорíти, *v. n.* (von der Sonne) verbrannt werden.

Огорнýти, огортáти, s. Обогорнýти, *jmdn befallen, sich jmds bemächtigen. [огорóдний Garten- *H.* 21.

Огорóд, *m.* s. Горóд Garten, *m. adj.*

Огорóдина, *He.* огорóднина, *ГШ. f.* s. Горóдина.

Огородúти, s. Обогородúти.

Огорóдник, *m.* Gärtner, *m.*; 2) † Frohnbauer nur 3 Joch Feld besitzend; *adj.* огороднúчий. [dienst versehen.

Огородникувáти, *v. n.* Gärtner-

Огородництво, *n.* Gärtnerei, *f.* Gartenwesen, *n.*

Огорóдничка. *f.* Gärtnerin, *f. ГШ.*

Огорóжа, *f.* Flechtwerk, *n.* Hürde, *f.* Zaun, *m. C.* I. 89.

Огортáти, s. Обогортáти, огорнýти.

'Огортка, *f.* s. 'Обогортка.

Огорчáти, (-úти), *v. a. Пр.* II. 203. *У.* verbittern, bekümmern, jmdm Verdruss bereiten, jmdn beleidigen.

Ограбúти, *v. a.* ausplündern.

'Ограбки, *pl.* s. 'Огрібки.

Огрáда, *f. Ме.* 238 Befestigung, Verschanzung, Mauer um ein Kloster od. eine Kirche, Vormauer, Umzäunung, *f. IT.*

Оградúти, *v. a.* s. Обогородúти *Oc.* (61) III. 25. [Gebäudes, *f.*

Ограждéние, *n.* Weihung e. neuen

Огрáмотити ся, sich hinter einer Wust von Actenstücken schnöde halten, *Зг.*

Огранúти, *v. a. Пол.* eckig schleifen, facettieren; einfassen (v. Edelsteinen).

Ограничéність, -ости, *f.* Beschränktheit, Eingeschränktheit, *f.*

Ограничúти, (-áти), *v. a.* be-, umgrenzen; be-, einschräuken.

Огрáшка, *f.* Fieber, *n. B.*

'Огридний, *a.* s. Огрáдний.

'Огриз, óгризок, -зка, *m. gew. pl.* das Nachgebliebene vom Benagen, Ueberbleibsel, benagtes Stück.

Огрúза, *f.* s. Гризотá.

Огризáти, огрúзти, s. Обгризáти; — ся, огризнýти ся beissende, grobe Antwort geben, gereizt entgegnen, mit Wortwechsel sich wehren, з ким.

Огрúця, *f.* паскóнога bandfüssiges Grünauge (Chlorops taeniopus).

Огрібáти, *v. a. Гол.* II. 118 um-,

beharken; — ся весло́м *Ч.* V. 163 von beiden Seiten mit dem Ruder arbeiten.

Огріба́ч, *m.* s. 'Ожег.

'Огріби́, огріби́ки, *pl.* das Abgeharkte, Abgerechte vom Heufeimen, &; Werg, *n. Ф.*

'Огріби́ка, *f.* s. 'Оряби́ка, бряби́ок.

Огрі́ваве, *n.* das Erwärmen, Heizen, Erhitzen. [heizen, erhitzen.

Огрі́ва́ти, огрі́ти, *v. a.* erwärmen;

Огрі́мки́й, *a.* (*Фр.*) gewaltig gross, ungeheuer.

'Огріх, *m.* s. 'Оби́л, за́лім.

Огріши́ти, *v. a.* ду́шу, *Ст.* mit Sünde beladen, beflecken, — ся *Пр.* II. 247 sich versündigen.

Огро́за, *f. Ф.* s. Погро́за.

Огро́ма, *f.* gewaltige Grösse, grosse Ausdehnung, g. Menge.

Огрубі́ти, огру́бнути, *v. n. Кн.* grob, roh werden, in Rohheit verfallen.

Огру́де, *n.* Brustkorb, *m.* (thorax).

Огру́дини, огру́дники, *pl. K.* weibliche Brüste.

Огря́да, *f. Щог.* Schönheit, *f.*

'Огрядка, *f.* Astarte vel Crassina, *B.*

'Огря́дний, (*d.* -не́нький), *a.* stark, dick gewachsen; wohlbeleibt, corpulent; 2) ordentlich, staatlich, *Шл.* wohlgestaltet *Кч.* 104.

Огря́дність, -ости, *f.* hoher, starker Wuchs, *He.* Wohlbeleibtheit, *f.*

Огря́зну́ти, *v. n.* garstig werden, an Schönheit verlieren, s. Змарні́ти. [ти.

Огряни́чити, *Кч.* 199 s. Огранича-

'Огуд, *m. H.* 296 s. Огу́дина.

Огу́да, *f.* Tadel, *m.*

Огу́дий, *a.* tadelhaft, schlecht, *H.* 33.

Огу́дина, *f. H.* 294. *Ч.* III. 185 Stengel der Kürbisgewächse; Stengelblätter, *pl.*

Огуди́ти, *v. a.* tadeln, verlästern; rügen, *Ш.* I. 119. [Lästerer, *m.*

Огу́дник, *m.* (-ица, *f.*) *K.* Tadler,

'Огузка, *f. Гол.* III. 358 etw. in der Mühle?

Огу́л, огу́льник, & s. Вогу́л &.

Огу́ле, *n. coll.* s. Ву́голь, у́гле.

Огули́ти, *v. a. H.* 18 prellen, betrügen; — ся sich verrechnen, Verlust erleiden, §. *H.* 88 — себе́.

Огу́льний, *a. He. pol.* s. Зага́льний.

Огу́лом, *adv. K. pol.* s. Зага́л, загало́м, *Пот.* III. 27.

Огу́рити ся, § hartnäckig, eigensinnig sein, sich widersetzen, *Пот.* III. 28.

Огу́рне, *s. n. a.* † Geldstrafe für Nichtleistung der Frohne, *f.*

Огу́рний, *a.* täppisch, gleichgiltig, blasirt; eigensinnig. [ler, *m.*

'Ошер, -ера, *m.* Zuchthengst, Beschä-

Ошіни́ця, *f.* dünne Hirsegrütze mit Zwiebel eingemacht, (*Фр.*).

Од, *praep.* s. Від II. (От) Од- in Zusammensetzungen s. Від-. Das Fehlende unter Од- s. unter Від-, От-.

'Ода, *f.* Ode, *f.* [als Pächter, Farmer, *m.*

Ода́йник, *m.* Bewohner einer ода́я

Ода́йничка, *f.* Weib eines ода́йник, *n.* Pächterin etc. *f.*

'Одаль, *Ру.* одалі́к, оддаля́, *Лгвч. adv.* weit, fern, in der Ferne, abseit.

Одале́ць, *adv.* nicht weit, genug nahe.

Одалі́ска, *f.* Odaliske (Frau im Harem des Sultans) *f.*

Одари́ти, одаря́ти, *v. a.* beschenken, begaben, ausstatten, *Пол.*

Ода́рка, Ода́ря, *f.* Daria (Δαρεία); *adj.* Ода́рчин der O.

Ода́я, *f.* Weidetrift im (bessarabischen) степ; Farme; Stepe, *f. Гол. ГШ.*

Одо́а́вити ся, *M. Oc.* (62) I. 100.?

Одо́атува́ти, *v. a. Ст.* abschneiden, abhacken, abbrechen, wegtheilen.

Одо́лагода́рити, *gr. v. a.* кого́ *P.* I. 11 s. Відвда́чити (ся).

Одо́о́й, *m.* s. Відбій; das Zurückschlagen, Loswerden; одо́бю не ма́ти від кого́ jmds gar nicht los werden können, *Пр.* VI. 545. [про́мисли Schutz-.

Одо́оро́нний, *a.* -і това́риства в

Одо́оя́рити, *v. a. Ос.* (61) X. 28 *tüchtig abprügeln. [pern, *M.*

Одо́уо́ні́ти, *v. a.* ableiern, abplap-

Одо́ува́ти, одо́у́ти, *v. a.* s. Відо́у́ти; кого́ *Кч.* 108. 183 entlassen, abfertigen.

Одо́узува́ти, *v. a.* abprügeln.

Одо́у́ток, *m.* одо́у́ча, *f. M+B.* 387 s. Відо́у́ток. [Відва́дити; 2) losbinden.

Одва́джувати, одва́дити, *v. a.* s.

Одва́жити жите́, *Кч.* 173 das Leben wagen.

Одва́л, *m.* Sturz, *m.* (*Фр.*).

Одвилева́ти ся, *Ко.* 331 Ausflüchte machen, ausweichen. [dern, *У.*

Одвита́ти, *v. a.* den Gruss erwie-

Одвихну́ти си, sich weg-, abwenden, auf die Seite weggehen.

Одвúчити, *v. a.* abgewöhnen.
Одвідáч, *m.* Besucher, *m. M.* III. 145. *Mi.* II. 230.
Одвíдини, *pl. Ч.* II. 545. *ГБ.* s. Відвíдини; 2) Heimsuchung, *f. K.* [(Atta) *B.*
Одвíдниця, *f.* Visiten-Ameise, *f.*
Одвíрє, *n.* s. 'Очіп, одвíрок.
Одвíрник, *m. K.* s. Двéрник.
Одвíрок, *У.* одвéрок, -рка, *m.* Thürpfosten, -stock, -rahmen, *m. pl.* Thürgestell, -gerüst, *n.*
Одвістúти, *v. a.* Kunde, Antwort zurückbringen, s. Одвітúти, *M.*
Одвíт, -íту, *m.* (одвітóчка, *f. dim. Oc.* (61) II. 7) Antwort; Verantwortung, Rechenschaft, *f.* бýти у одвíті verantwortlich sein.
Одвітúти, одвíту ати, одвічáти, *v. a.* antworten; *C.* I. 12; — за все *KC.* (83) VII. 505 für Alles gut stehen, bürgen, Alles ersetzen; verantworten.
Одвíтний, *a.* — кут correspondierender Winkel; 2) homolog.
Одвíтси, одвíттіля, *adv.* von dorther.
Одвічáльний, *a.* verantwortlich.
Одвічáльність, -ости, *f.* Verantwortlichkeit, *f.*
Одвóд, *m.* Abwehr, *f.* — зробúти sich eines Vorwandes bedienen, *IГ.*
Одвóдниця, *f.* Pulsader, Schlagader, Arterie, *f. Пол.* [gen *Ш.* I. 145.
Одволáти, *v. a.* zur Genesung bringen.
Одволóга, *f.* Labung, Linderung, *f.* süsser Trost *Л.* 113.
Одволóжити, *v. a.* benetzen, erfrischen, laben, erleichtern, erfreuen, trösten, *Л.* 113. *Cm.* [antworten.
Одвóркувати, *v. n. Кн.* girrend
'Одворот, *m. H.* 81 s. Відверть.
Одвоювáти, *v. a.* zurückerobern; 2) — ся sich vertheidigen, s. losringen.
Одвúзнути, *v. n.* sich losmachen, abstehen. [gen *Кв.* 270.
Одговорúти ся, versagen, abschla-
Одгонúти, *v. n.* чим wonach riechen, *Cm.*; 2) — ся s. Відóиватися 4 *c*) vom Nachgeschmack.
Одгрáнь, *f.* Abgrenzung, *f. Б.*
'Одгрук, *m.* Wiederhall des грук, *m. M.*
Одгудúти, *v. a.* abwendig machen.
'Одгулень, -ульня, *m.* Bastard von e. zahmen Stute und wildem Hengst, *m.*
Одгéцьгувати ся, § sich entschlagen, s. losmachen *Шл.*
Оддáвнїй, *a. Пу.* alt, herkömmlich.
Оддалíй, оддалíк, оддаля́, *C. adv.* von weitem, von fern; s. 'Одаль.
Оддалíти, *v. n.* in die Ferne weichen, in Entfernung kommen, *M.*
Оддáльнїй, *a.* s. Віддáлений.
Оддáня́, (-е́), *n. Ч.* III. 5 mysteriöse Feierlichkeit gegen das данн́я (дáнє), 2) am 27. Jänner.
Оддáра, *f. Cm.* оддáрок, -рка, *m. Марк.* 126 Gegengeschenk, *n.* дáти вру als gegenseitiges Geschenk.
Оддарúти, *v. a.* поклóном entgegen grüssen; — ся Gegengeschenke reichen (bei d. Hochzeit). [abliefert.
Оддáтчик, *m.* der abgiebt, absendet,
Оддáха, *m. f. H.* 208 der die Schuld abträgt.
Оддáча, *f.* s. Віддáча, віддáжа; Abgabe, *f.*, на оддáчі донькá *Ч.* IV. 63 heiratsfähig, mannbar. [Ermüden sehen.
Оддивúти ся, sich satt, s. bis zum
Оддирáти, *v. a.* s. Віддирáти; *reissend schnell tanzen *Ш.* I. 61 (метéлиці etc). [len, sich ausschnauben.
Оддúхати ся, *Кч.* 351 Athem ho-
Оддубáсити, *v. a.* хуктéлями *C.* I. 239 abprügeln. [loch, *n. C.*
Оддýшúна, *f.* Luftfang, *m.* Luft-
Оддúкувати, *v. a. C.* Dank sagen; 2) entgegen grüssen.
Оддя́чка, *f. IГ.* s. Відвдя́ка.
Одебелíти, *v. n.* erstarren, *Фр.* s. Остовпíти.
Одéжа, (*d.* одежúна), *f.* Kleid, Gewand, *n. coll.* Kleidungsstücke, *pl.* Anzug, *m.*; 2) * Deckmantel, *m. Не.* (*Пр.* III. 340).
'Одека, бдельки, бдики *adv.* da dort, da hier, *Oг.* 160.
Одеколóн, *m. Не.* Eau de Cologne.
Одемократизувáти ся, demokratisch gesinnt werden, *Кн.*
Одéн, s. Одúн.
Одéнок, -нка, *m.* s. Копя́к.
Одéньок, *m. pl.* одéньки, *Oc.* (61) X. 54 s. Дóсьвіт, дóсьвітки (*pl.*).
Оденýти, *v. a. K.* s. Одягнýти.
Одергáти, одергнýти, *v. a.* erquicken.
Одéржати, одéржувати, *v. a.* bekommen. [holen.
Одéрзнути, *v. n.* genesen, sich er-
Одернúти, *v. a.* mit Rasen belegen.

Одéрниця, *f.* Spinifex, *B.* [darbieten.
Оджáлувати, *v. a. M.* II. 164 opfern,
Оджартóвувати ся, *M.* II. 185 mit Scherz u. Witz sich wehren, davonkommen.
Одживíти, *v. n. M.* II. 73 s. Віджúти.
Оджимáти, *v. a. P.* II. 151 s. Вижимáти. [Geklingel, *m.*
Ódзвінки, *pl. M.* Wiederhall vom
Одзвóлити, *v. a. P.* I. 120 s. Вúзволити.
Ódзвук, *m. У.* Anklang, *m.*
Одзначáти ся. *K.* s. Відзначáти(ся).
Одúн, однá, однó, *num.* eins; ein, eine, ein; ein gewisser; 2) s. Однáкий; одúн у одúн *P.* II. 109. однá в одну́ *C.* der (die) Eine wie der (die) Andere; одúн — дрýгий der Eine — der Andere; одúн-одинцéм, *Ст.* allein, mutterseelenallein, einsam; s. Єдéн. *Ог.* 157.
Одúна, *f.* -самотúна, *Ш.* I. 363 в одúнї-самотúнї gaȧz einsam und allein.
Одинáк, одинéць, -нцá, (*d.* одинáчок, *1Г.* одинчик, *C.* I. 59), *m.* s. Єдинáк; 2) wilder Eber *Пот.* II. 3.; 3) по одúнцю, *K.* одинцями, *adv.* einzeln, getrennt.
Одинáйцять, *num.* eilf, (elf).
Одинáйцятий, *num.* der eilfte, (elfte).
Одинáкість, *Под.* одинáковість. *Кн.* -ости, *f.* Gleichheit, gleiche Bedeutung.
Одинáчка, (*d.* одинúчка, *Кн.* одинúченька, *Л.*), *f.* s. Єдинáчка, єдúний.
Одинúцтво, *У.* одинóчество, *Пр.* II. 335 das einsame, verwaiste Leben, Einsamkeit, *f.*
Одинúця, *f.* die Einzige (Tochter) s. Одинáчка, *Ч.* V. 590.; 2) Einheit, *f. K.* einzelnes Individuum; Einser, *m.*
Одинóкий, *Ш.* I. 239 одинóчий II. 80 (*fem.*) einzig, allein, einsam; 2) einzeln, *Гол. adv.* одинóко einzelnstehend, isolirt.
Одинотá, *f.* одинóтне житé *Кн.* das Alleinleben, Allein stehen: жúти -óю (von e. Weibe).
Одинóчити, *v. a. Зг.* s. Єдинúти.
Одиськáти. *v. a.* auffinden, aufsuchen.
Ódїв, *m. Св.* ódїж, -ежи, *f.* s. Одéжа.
Одíвáти, s. Одíти.
Одívка, *f.* Schleier, *m.* (indusium), *B.*
Одíжний, *a. K.* I. 162 wohl angekleidet, in gutem Anzug; mit Kleidung gut versehen.
Од'їзд, etc. s. Від'їзд, etc.
Одíлúти. *v. a.* s. Обдíлúти. [s. Одéжа.
Одíнь, *f. Ф.* ódїнок, -нку, *m. B.* одíне. *n.*
Одірвúй-головá, *m.* s. Шúбеник, *Левч.*
Одíти, одíяти, *v. a.* be- ankleiden.
Одíтний, *a. Гол.* III. 299 s. Одíжний.
Одíя *f. Ч.* I. 177, одíяло, (*d.* одíяльце), *n.* s. Одéжа.
Одкáз, *m.* Antwort, *f. M.* I. 133 — держáти sich verantworten, Rede stehen; 2) s. Відкáз, *C.* II. 23.
Одкáсник, *m.* Asperugo gallioides; 2) Carlina vulg.
Одкаснýти ся, від когóсь sich von jmdm absondern, jeden Verkehr mit jmdm unterlassen, *Не.*
Одкатáти, *v. a.* wegschneiden.
Одкúдáне, *n. Ч.* VI. Verstossung, Ehescheidung, *f.* [s. Відкидáти.
Одкúнути, *v. a. Не.* s. Покúнути;
Ódклад, *m. Н.* 215. *Кн.* Anfschub, *m.* Verschiebung, *f.*
Одклíнщини, *pl.* Gegenbesuch, u. Gegenbewirtuug, *Ч.* IV. 580 (bei d. Hochzeit). [von wannen.
Одкóли, *adv. M.* (відколú) seitdem,
Одкополúти, *v. a. Кн.* — гýбу s. Копúлити.
Одкочувáти, *v. a.* weit abseits das Nomadenlager aufschlagen, *K.*
Одкóша дáти комý, *Не.* jmdm abschlagen, Widerstand leisten.
Одкрадáти ся, sich wegstehlen, *Ф.*
Одкрасувáти ся, s. Відкрасувáти ся; abblühen u. vollere Aehren bekommen.
Одкрúлє, *n. Ст.* Flügel, *m.* Flanke, *f.*
Одкритé, *n. K.* Offenbarung, *f.* s. Відкритé. [Postpferden; *vgl.* 92.
Одкрúтий лист, *C.* I. 91 Pass zu
Ódкуп, *m.* s. Відкуп; 2) Pacht, Verpachtung, *f. C.* II. 104.
Одлúга. *f. Др. с.* 388 s. Відлúга.
Одлигáти, одлигнýти, *v. n.* s. Відлóгнути; sich loslösen, schwinden *Кч.* 33; 3) *sich erholen *IГ.* [*Ст.*
Одлинýти, *v. n.* zaudernd abstehen,
Одлíка, *f. Под.* Differenz, *f.* Unterschied, *m.* [tion, *f. K.*
Ódлїч, *f.* das Subtrahieren, Subtrak-
Одлїчúти, s. Відлїчúти; subtra-

hieren, abziehen, *K.* [hend, *m. K.*

Одлїчуéме, (чúсло), *n.* Subtra-

Одлýзати, *v.a. Oc.*(61)IX.48 верстóв з-кілька zurücklegen.

Одлýчний, *a.* abtrünnig; — дух Dämon der Verbannung, *Ст.*

Одлягáти, одлячú, *v. n.* sich trennen, abfallen, los werden; *одлягло́ на душí es wurde leichter ums Herz.

'Одмін, -іну, *m.* (*d.* одмíнойка, *f.*) Gegenstand zum Austausch als Lösegeld, *m. Гол.* I.50; *АД.*I.100 Lösegeld, *n.*

Одмíна, *f.* s. Відмíна; Variante, abweichende Lesart *H.* 76.

Одмінúти, *v. n.* und — ся *M.* II. 152 sich verändern; *v. a.* s. Відмінúти; кому́ щось jmdm im Tausch weggeben *ІГ.*

Одмíннокомірóчні, *pl.* wechselkammerige Wurzelfüsser (Ennallostegia).

Одмíнок, -нка, *m. Ч.* I. 194 s. Відмíна 3), 4), відмінчá, *А-Г.* 158.

Одмíчанє, *n. B.* Unterscheidung, *f.*

Одмічáти, одмітúти, *v. a.* be-, anzeichnen, merken, *Сб.* I. 354. unterscheiden; — ся sich abheben, abstechen, *C.* II. 131. [мíшне.

Одмíшне, *adv. M.* III 137 s. Пере-

Одмóва, *f.* s. Відмóва; Antwort, *f. Кн. Ст.*; *d.* одмóвка, *K.* Widerspruch, *m.*

Одмолúти, одмóлювати, *v. a.* abbitten, -beten *C.* I. 106. [verjüngen.

Одмолодúти, *v. a.* jung machen,

Однáкий, однáків, *ГБ.* однáковий, *a.* einerlei, gleich, ein und derselbe, der nämliche, gleichartig; однáково, *adv. d.* однаковíсенько, ganz gleich, g. gleichviel, gleichgiltig *Ш.* II. 111.

Однáковість, -ости, *f.* s. Одинáкість, Gleichheit, Uebereinstimmung, Conformität, Gleichartigkeit, *f. Не.*

Однáкож, однáче, *Гол. гр.* 30 *Кн. adv.* gleichviel, auf einerlei Weise, so oder so; 2) *conj.* doch, jedoch, dennoch.

'Одналь, *adv.* s. 'Оттамаль.

'Одникаль, *adv.* = Знивíдки, von nirgendher. [erheben, etwas aufwachsen.

Одникáти, *v.n.*— від землї sich ab-,

Одníпати, *v. n.* s. Змарнíти, (*B.*).

Однíкувати ся, sich weigern, s. sträuben.

Одно-, s. Єдно-, едино-.

Однобáрвний, *a.* einfarbig, *Пол.* gleichfärbig, *ГШ.*

Однобóжє, *n. Ил.* Monotheismus, *m.*

Однобóжник, *m.* Verehrer eines Gottes, Monotheist, *m.*

Однобóкий, *a.* einseitig; parteisch *Ф.*; -а риба Art von Plattfischen *Ч.* I. I. 67; *adv.* однобóко auf eine Seite mehr, (завя́зана хýстка &).

Однобóрство, *n.* Einzelkampf, *m.* Duell, *n. Кч.* 169. *T.*

Однобóчний, *a. H.* einseitig.

Одновеслóвий, *a.* einruderig.

Одновíрець, -рця, *m.* одновíрка, *f. ГШ.* одновíрний, *a.* eines u. desselben Glaubensbekenntnisses, Glaubensgenoss, *m.* (-in, *f.*). [schaft, *f. ГШ.*

Одновíрство, *n.* Glaubensgenossen-

Одновременник, *m. Под.* s. Сучáсник. [Schnurrbarts.

Одновýсий, *a.* mit einer Hälfte des

Одноголíтець, -тця, *m.* s. Одноли́тець (*Фр.*).

Одноголóвий, *a.* einköpfig.

Одногóлосний, *a.* einstimmig, einhellig; (*adv.* одноглáсно (-е) *Ш.* I. 286).

Одноголóсність, -ости, *f.* Einstimmigkeit, Einhelligkeit, *f. ГШ.*

Однодвóрець, -рця, *m.* Einhöfer, *m.* Landmann auf Krongütern.

Однодéнний, однодéвний, (-днéвий), *a.* eintägig, ephemer.

Однодéнниця, *Пол.* однодéвниця, *B. f.* Eintagsfliege, *f.* (Ephemera). [*ГШ.*

Однодóмець, -мця, *m.* Einhäusler, *m.*

Однодýмець, -мця, *m. B.* однодýмний, *a. Не.* einer Gesinnung, Gesinnungsgenosse, gleichgesinnt.

Однодýмство, *n.* s. Однодýшність.

Однодýшний, *a.* einmüthig, einhellig. [thigkeit, Einhelligkeit, *f.*

Однодýшність, -ости, *f.* Einmü-

Однозбочúстий, однозвúлий, *a.* einhängig, *Пар.* [nomyaria).

Однозвóрчі, *pl.* Einmuskel, *pl.* (Mo-

Однозвýк, *m. ГШ.* Gleichlaut, *m.*

Однозвýчний, *a.* gleichlautend.

Однозгíдно, *adv.* einstimmig, übereinstimmend, *Фр.*

Однозéрниця, *f.* — пшенúця das Einkorn, (Triticum monococcum) *B.*

Однознáчний, *a.* gleichbedeutend; synonym.

Однознáчність, -ости, *f. Св.* eine

u. dieselbe Bedeutung, Aequivalent, *n.*

Однозу́бець, -о́ця, *m.* однозу́бий, *a.* Einzahn, einzähnig.

Однозу́биця *f.* Monodonta. [namig.

Одноймéнний, *a.* einnamig, gleich-

Однокáшник, *m.* der zusammen aus einem Topfe „кáша“ isst, „Schlafkamerad“, contubernalis. [Zimmer

Однокімнáтний, *a.* mit einem

Однокíнний, *a.* mit einem Pferde bespannt, einspännig; однокíнка, (-кóнка) *f.* Einspänner, *m.* [hauige Wiese. *ГШ.*

Однокíсний, *a.* -а сінóжать, ein-

Однокопúтний, (-пúтий), *a.* Einhufer, *m.* einhufig.

Однокорíнний, *a. Гол.* eine u. dieselbe Wurzel habend. [*Пар.*

Однокрáтний, *a.* einmalig, *ГШ.*

Однокрúлий *a.* einflügelig. [terig.

Однолúстний, (лúстий), *a.* einblät-

Однолúтий, *a.* einheitlich.

Однолúтість, -ости, *f.* Einheit. *f. ОБ.*

Однóлїтець, -тця, однолíток, -тка, *m.* ein Jahr alt, einjähriger Trieb an Pflzen, Jahrestrieb, Jahrring (bei Bäumen); ein Jahr altes Bübchen, *Ч.* V. 252.; 2) gleich alt, gleichen Alters, Altersgenosse, *m. Ш.* II. 117. [II. 82.

Однóлїтка, *f.* Altersgenossin, *f. M.*

Однолíтний, *a.* einjährig; 2) von gleichem Alter.

Одноманíтний, *a.* desselben Gehaltes, homogen, *H.* VI.; 2) einförmig, monoton, *Ст.* [ben Farbe *М+Б.* 62.

Одномáстний, *a.* einer u. derselOдномáстність, -ости, *f.* Einfärbigkeit, *f.* [gen etc.).

Одномíстний, *a.* einsitzig (WaОдномязóві, *pl.* Einmuskeler, *pl.* (Monomya). [zelfüsser (Stichostegia).

Одноníзцї *pl.* einreihfächerige Wur-

Однонóгий, *m.* einfüssig.

Одноóбразний, *a.* einförmig, gleichförmig, *Пар.*

Одноóбразність, -ости, *f.* Einförmigkeit, Gleichförmigkeit, *f.*

Одноóкий, *a.* einäugig.

Одноосéвий, *a.* einachsig, *Вол.*

Одноóчка, *f.* одноóчник, *m.* Einauge, *n.* (Polyphemus).

Однопáльцї, *pl.* einfingerige Handschuhe, Daumenhandschuhe, Fäustlinge, *pl.*

Однопальчáстий, *a.* mit einem Finger; -а рукавúця Fäustling, *m.* [*B.*

Однопéнний, *a.* einhäusig (monoicus)

Однопíдóшвий, *a.* einsohlig, *Пар.*

Однопíрний, *a.* im Gleichgewicht.

Одноплáстний, *a.* einschichtig, *ГШ.*

Одноплемéнний, *a.* von einem u. demselben Volksstammme.

Одноплемéнність, -ости, *f.* nationale Zusammengehörigkeit, Stammesverwandtschaft, *f.*

Однопнéвий, *a.* einstämmig.

Однопрестóльний, *a.* auf einem u. demselben Throne.

Однопрозяóцéвий, *a.* einsamenlappig, -і ростúни Spitzkeimer, mit einem einzigen Keimlappen, (Monocotyledoneae) *B.*

Однорáзний, *a. Ч.* II. 243 -і пíсни?

Однорóг, *m.* однорóгий, *a.* Einhorn, *m.*; einhörnig. [mesverwandte, *Гол.*

Однорóдець, -дця, *m.* der Stam-

Однорóдний, *a.* gleichartig, homogen.

Однорóдність, -ости, *f.* Gleichartigkeit, homogene Zusammengehörigkeit, Gemeinschaft, *f. T.* [sicornis.

Однорóжок, -жка, *m.* Oryctes na-

Однорóчний, *a.* einjährig; однорóчник, *m.* Einjährigfreiwilliger, *m.*

Одноруúкий, *a.* mit einer Hand.

Односéлець, односелянець, -нця, односельчанúн, *Не. m.* aus einem u. demselben Dorfe, Mitwohner; Landsmann, *m.*

Односéрдий, *a.* (*adv.* односéрдне *Ш.* II. 32) einmüthig, solidarisch, *T.*

Односкладóвий, *Дер.* однослóжний, *a.* einsilbig, monosyllab.

Однослівний, *a.* однослóв, *H.* 135. *m.* worthaltend, dessen Grundsatz ist: ein Wort — ein Mann, Worthalter, *m.*

Однослóвний, *a. ГШ.* mit einem Worte ausgedrückt.

Однослóйний, *a. ГШ.* einschichtig.

Однослужúвець, -вця, *m.* Amtsgenosse, *m.* [me, *B.*

Односмугóвий, *a.* mit einer Strie-

Односпáльний, *a.* einschläferig, einmännisch, *Пар.*

Одностáйний, (-стáльний, -стíйний), *a.* einheitlich, solid, ganz, einförmig, gleichförmig; 2) s. Рівномíрний, *Пол.*; 3) s. Односéрдий.

Одностáйність, -ости, *f.* Einförmigkeit, Gleichförmigkeit, Solidität, einheitlicher Zustand; 2) Einmüthigkeit, Solicarität, *f. K.* [Fenster,Thür)*ГШ.*

Одноствóрчатий, *a.*einflügelig(v.

Одностéбле́ць, -еця, *m.* одностé-бли́ця, *f. Ч.* V. 1108 (капýстиця —) Pflze mit einem Halm, einhalmig; одностебли́чка, *Bein.* der я́ра пшени́чка, *Kol.* I. 99; -иця, *Гн.* 15 Art Pflze.

Односторóнний, *a.*einseitig, *parteiisch; -а вóлоть einseitswendig, *B.*

Односторóнність, -ости, *f.* Einseitigkeit, Parteilichkeit, *f.* [monisch.

Однострóйний, *a.*in Ordnung,har-

Однострóйність, -ости, *f.* Harmonie, *f.*

Одностру́нка, *f.* Monochord, *m.*

Односýм, *m.* Kamerad, Genoss (bei den пластуни́), *m.* (wörtl. der mit einem anderen denselben Quersack gebraucht).

Односýмство, *n.* Kameradschaft, Brüderlichkeit der односýми, *f.*

Односці́вний, *a.* s. Одноці́льний.

Однотíнний, *a.* einschattig, *Шар.*

Однотóнний, *a.* eintönig, *Фр.*

Одноýхий, одноýшний, *a.* einöhrig; einhenkelig, *ГШ.* [tig, *B.*; einfarbig.

Одноцьвíтний, (-тий), *a.* einblü-

Одноциферний, *a.* einziffrig.

Одноці́льний, (-лий), *a.* einheitlich, solid, homogen, *ВБ. Фр.* [ність 1).

Одноці́лість, -ости, *f.*s.Одностáй-

Одночáсно, *adv. Не.* nur für eine Zeit, einmal (*с. у. н.* 416).

Одночасóвий, *a.* der einen u. derselben Zeit, gleichzeitig, mitlebend, *Кн.*

Одночерéпний, *a.* einschalig.

Одночлéнний, *a.* eingliederig.

Одношéрстний, *a.* von gleichem Haar, gleichfarbig vom Haar.

Одóбрене, *n.* das Gutheissen, Genehmigung, Billigung, *f.*

Одобри́ти, одобря́ти, *v. a.* gutheissen, genehmigen, billigen. [вдови́н &.

Одовéць, одови́чин, & s. Вдовéць,

Одогрівáти, s. Відогрівáти.

Одозвóлити, *v.a.Др. с.* 51. befreien, erlösen.

Одоїти, *v. a.* säugen, *Ш.* II. 256.

Одóлі, *adv.* s. 'Онодї, óнога.

Одолíнє, *n.*Uebermacht, *f.*Sieg, *m.Кл.*

Одолíти, одолівáти, *v. a.* überwinden, besiegen; *v. n.* überhandnehmen.

Одоля́н, *m.* Baldrian, *m.* (Valeriana offic.); одоляновáті Baldrian-Gewächse (Valerianeae). [[áldomas] s. Могори́ч.

Одомáш, *m.* Kauftrunk, *m.* Zeche, *f.*

Одорóбайло, *Не.* одорóбло, *ОП. n.*s. Дорóбайло.

Одосóбити ся, s. Відосóбити ся.

Одпáсти́, *v. a. лáски чиéї М.* II. 123 jmds Gunst verlieren.

Одпéрти ся, s. Відречи́ ся.

'Оплодок, -дка, *m. Зг.* s. Відрóдок.

Одповíдний, *a. лист, Кн.* Antwortschreiben, *n.*

Одповíдя, (-в), *n.*Vergeltung,Revanche, *f.* Entgelt, *m.*; 2) Vertheidigung, *f.K.*

Одповісти́ти, одповіщáти, *v. a. М.* I. 17 erzählen, melden.

Одповíт, *m.* Verantwortung, *f. ІГ.*

Одпоминáти, *v.a.* jmds Gedächtnisnis feiern, *Кв.* 68.

Одпóра, *f. Пу.* Widerstand, *m.*

Одпочи́лий, *a.* der ausgeruht hat, *Б.*

Одпочи́н, *m. Ч.* V. 577 s.Відпочивáне.

Одправди, *adv.*ja, es ist wahr, wirklich. [Anwendung, *f.* Zweck, *m.*

Одправлене, *n. Пол.* Verrichtung,

'Одпуск, *m.* Entlassung, *f. Шл.*

Одпусти́тель, *m.* гріхáм — *Р.* I. 178 der Sünden ablässt, Ablassprediger, *m.*

Одпусти́ти, *v. a.* nachlassen, *М.*

Одр, *m.*† одр-недýг *Ш.* II. 252 Krankenbett, *n.* [freulich.

Одрáдосен, *a. Ме.* 71 tröstlich, er-

Одрáдость, -ости, *f. К.* Freude, *f.* Trost, *m.* [retten.

Одратувáти, *v. a. М.* III. 142 er-

'Одривка, *f.* без -ки, ohne Unterlass, unausgesetzt, *ІГ.*

Одривчáсто, *adv.Не.* (*Пр.*XII. 745) mit abgebrochenen Worten; grell, schrill.

Одригнýти ся, aufstossen (von Magengasen); * zum Durchbruch kommen.

'Одрижка, *f.* das Aufstossen, s.d. vor.

Одри́на, *Щог.* одри́ня, *Мі.* II. 145, *f.* Bett, *n.* [werfen.

Одринýти, *v.a.Шл.* verstossen, ver-

'Одрíбки, *pl.* Kleinigkeiten, *pl.*

Одрíзне, *adv.* abseits, abgesondert.

Одрізня́ти, *Кч.* 123 s. Відріжни́ти.

'Одрік, -іку, *m. Ру.* Antwort, Entgegnung, *f.*; 2) Absage, Abdication, *f. Кн.*

Одроби́ти ся, *M.* II. 36 die aufgegebene Arbeit vollenden. [*vgl.* Відро́бок.
Одробі́тчани́н, *m.* der abarbeitet,
Одро́дє, одрі́дє, *n.* Abart, Sippschaft, *f.*; 2) Abkömmling, Sprössling, *m. K.*
Одроди́нє, *n.* s. Відро́дженє.
'Одросток, -тка, *m.* *Ч.* IV. 120. *H.* 138 s. Відросток, ві́дрость.
'Одруб, *m.* сказа́ти одни́м о́друбом mit einem Worte, kurzweg sagen.
Одружи́ти, *v. a.* zu Freunden machen; — ся з ким jmds Freund werden *Ш.* I. 199; 2) Ehebündnis stiften; — ся Ehe schliessen, sich vermählen.
Одру́хати ся, s. Роздру́хати ся.
Одрюко́ваний *ptc.* abgeprügelt, *Шл.*
Одряди́ти, *v. a. He.* s. Відпра́вити, abfertigen. [*Ш.* II. 253.
Одря́хнути, *v. n.* schwach werden,
Одсади́ти, *v. a.* — коня́ wund reiten.
'Одсьвіт, *m.* Abglanz, *m.* Reflexbild, *n. He. Бі́л.*
Одсьвіти́ти, одсьві́чувати, *v. a.* zurückstrahlen lassen, abspiegeln; — ся abglänzen, zurückstrahlen, *He.*
Одсе́рдити ся, *Ч.* V. 581 vom Zorne ablassen; den Z. aufgeben.
Одси́джувати ся, *K.* bei der Belagerung sich vertheidigen. [Getreide, *C.*
Одси́пне, *s. n. a.* Art Abgabe in
'Одсїч, *f.* s. Ві́дсїч; Gegenwehr, *f.* — зроби́ти, дава́ти sich zur Gegenwehr setzen, Widerstand leisten, *Кч.* 358; 2) * — — Rede stehen, entgegnen кому́ *Кч.* 50; 3) на — s. Навиере́ймы, *Левч.* [Abbild, *n.* Abdruck, *m. Ст.*
'Одслід, *m.* Spur, *f.* Zeichen, *n. B.*;
Одска́лина, *f.* Seite, Abhang e. Felsens. [*ent-, vergelten, erwiedern. *H.* 268.
Одскоро́дити, *v. a.* s. Скоро́дити; 2)
'Одскочки, *pl.* in der Leinenstickerei: Abschluss der Borte, *m.*
Одсопти́ ся, (відсапну́ти), sich ausschnauben, Athem holen. [sung, *f.*
Одста́вка, *f. gr.* Abschied, *m.* Entlas-
Одста́вний, *a.* verabschiedet.
'Одстор *adv.* від чого́сь abseits *M*+*B.*
Одстороня́ти, *v. a. C.* II. 187 auf die Seite schieben, beseitigen, forträumen.
Одсто́ювати, одсто́яти, *v. a.* кого́сь, щось aufrecht erhalten, unterstützen, retten, vertheidigen, *He.*
Одсуди́ти, *v. a.* s. Присуди́ти.
Одтанува́ти, *v. n.* s. Відтава́ти.
'Одтис, о́дтиск, о́дтисок, -ска, *m. He.* Abdruck, *m.* Abbild, *n.* [ance, *f. T.*
Одті́нюванє, *n.* Schattierung, Nü-
Одтобу́рчити, *v. a. P.* II. 112. s. Настобу́рчити.
Одтопи́рити, (-пір-), *v. a. gr.* auseinanderbreiten; zottig machen.
Одтрусити, *v. a. M.* III. 135 auf die Seite schütteln.
Одтупо́вати ся, *M.* III. 81 den Schall der Fusstritte wiedergeben.
Одтяга́ч, *m.* Abzieher, *m.* [*Зак.*
Одубі́ти, *v. n.* starr werden, sterben,
'Одуд, *m.* s. Ву́двуд.
Одужати, одужча́ти, *v. n.* genesen, gesund werden; kräftiger werden.
Одука́лий, *a.* beleibt, (*Фр.*).
Оду́мати ся, sich fassen, s. bedenken, s. besinnen, s. entsinnen, überlegen, überdenken *P.* I. 6, sich entscheiden 42.
'Одур, *m. Ков.* Betäubung, Verdummung, *f.* Taumel, *m.*; 2) betäubendes Getränk, Narcoticum, *n.*
Одури́ти, оду́рювати. *v. a.* betäuben, bethören, hintergehen, überlisten, zum Narren machen, zum Besten haben.
Одурі́ти, *v. n.* betäubt, bethört, verrückt werden, Narr werden, den Verstand verlieren.
Одурма́нити, *v. a.* betäuben, *K.*
Оду́ти ся, sich aufblasen; мі́сяць в хма́рахъ оду́в ся bekam den Wolkenring. [*a.* aufgeblasen, aufgedunsen.
Оду́тлий. *Ш.* I. 277, одутлова́тий,
Одуховни́ти, *He.* одухотвори́ти, *v. a.* vergeistigen, geistig durchdringen lassen, g. heben, begeistern.
Одушеви́ти, одушевля́ти, *v. a.* beleben, beseelen, *Ог.* begeistern, *Зг.* — ся sich — —.
Одушевле́нє, *n.* Begeisterung, *f.*
Одха́яти, *v. a. K.* I. 116 zu Kräften, zur Besinnung wiederbringen.
Одхитну́ти ся, sich abwenden, an die Seite abtreten.
Одхі́дний, *a.* Abgangs- *Ч.* II. 428; -а пі́сня Abschiedslied, *n.* IV. 396.
Одхі́дни́к, *m.* Abort, *m. K.*
Одхлину́ти, *v. n.* s. Відхля́нути.
Одхло́стувати, *v a.* züchtigen, abprügeln, *Іг.*
Одходи́ти, одхожа́ти, *v. n.* genug,

bis zur Ermüdung gehen, den Gang vollenden *Me.* 293 s. Відходи́ти; 2) *v. a.* dh Pflegen u. Warten einen Kranken zur Genesung bringen *Кч.* 207.

Одхо́дник, *m.* Afteröffnung, *f.*

Одхо́же мі́сце, Abort, Abtritt, *m.* Closet, *n. Под.* [fe an sich vertilgen.

Одхрести́ти ся, *C.* I. 105 die Tau

Одча́й, *m.* Verzweiflung, *f.* Entsetzen, *n. Ст.* [jmdm trennen, *Кв.* 321.

Одчали́ти, *v. n.* від кого́ sich von

Одчахну́ти ся, sich losreissen, -trennen.

Одча́яний, *a. КУ.* verzweifelnd.

Одчеса́ти, *v.a.* го́лову abschlagen, *C.*

Одчисли́ти, *v. a.* abrechnen, subtrahieren. [-sammeln.

Одчи́тувати, *v. a.* herauslesen,

Одшатну́ти ся, *Др.с.* 141 s. Одхитну́ти ся. [weichen, -schaudern.

Одшахну́ти ся, *M.* III. 93 zurück-

Одше́льник, *m. Кч.* 137 Anachoret, Einsiedler, *m.*

'Одшо́, *m. K.* II. 60 на о́дшо́і abseits entfernt, abgesondert, in einer Entfernung.

'Одщеп, *m.* одще́пність, -ости, *f.* Abtrünnigkeit, Lostrennung, *f. Кн.*

Одщи́тувати ся, Rechnung ablegen, Bericht erstatten. [*M.КУ.* s. Оде́жка.

'Одяг, *m.* о́дяга, *f. Левч.* оди́га́ло, *n.*

Одяга́ти, одягну́ти, *v. a.* ankleiden, bekleiden. [ний.

Одягни́й, *a. H.* 218. *Кч.* 260. s. Одїжний.

Ож, о́же, *conj.* = же, що dass; 2) da, weil *Ог.* 211. [ungeschlachter Kerl.

Ожди́ган, *m.* Schlägel, *m.* Keule, *f.* *e.

Ожди́га́ти, *v. a.* stossen, derb schlagen.

'Ожег, *m.* о́жево, *n.* s. 'Ожіг.

Ожеле́дь, ожеле́да, *f.* Glatteis, *n. Ш.* II. 258; 2) Regen mit Schneegraupen, *m.*

Оже́нене, оженя́ня, (*d.* -я́нячко), *n.* Ehe, Heirat, *f.* на -ню *Ч.* III. 401 heiratsfähig. [sich v., heiraten.

Оженити, *v. a.* verheiraten; — ся

Оженова́та, *s. a. f. N.* e. Berges.

Ожере́бити ся, fohlen. [I. 139.

Ожере́д, *m.* s. Сти́рта, оборіг, *Пот.*

Ожере́ле, *n. Макс.* Halskette, *f.* -band, *n.* -schnur, *f.*

Ожесточа́ти, (-и́ти), *v. a.* — се́рце *K.* hart, verstockt machen, verhärten.

Ожечи́, *v. a.* s. Ожига́ти.

Ожечя́ти, *v. n. Wgr.* 112 erstarren, gerinnen.

Оживля́ти, *v. n.* aufleben, zum Leben aufwachen.

Оживи́ти, (-вля́ти), *v. a.* beleben, [lebendig machen.

Оживя́ра, *f.* plumpes grosses Weib.

Ожига́ти, *v.a.* umbrennen. [punkt, *m.*

Ожи́гло, *n. Це.* (*Пр.* II. 451) Brenn-

Ожи́дання, *n.* ожи́данка, *f. Фр.* Erwartung, *f.* [che gewärtig sein.

Ожида́ти, *v. a.* erwarten, einer Sa-

Ожидови́ти, *v.a.* zum Juden machen.

Ожидові́ти, *v.a.* zum Juden werden, jüdisch handeln.

Ожи́на, *f.* Kräuterich, Blätterwerk, *n.* (*B.*); 2) Acker-Brombeere, *f.* (Rubus caesius). [(Murex brandaris).

Ожи́нець, -нця, *m.* Brandhorn, *n.*

Ожи́ти, *v. n.* s. Оживля́ти.

'Ожівно, *n.* Stiel der Ofenkrücke, *m.*

'Ожіг, -ега, о́жог, о́жуг, *m.* Ofenkrücke, -gabel, *f.* Schürstock, *m.*

'Ожогом, *adv.* s. Про́жогом.

Ожолу́док, *m.* s. Жолу́док. [erstarren.

Ожо́піти, ожі́пнути, *v.n.* hockend

'Ожужка, ожо́вка, *f.* s. Ужёвка.

Озада́чене, *n. КУ.* Verwunderung, *f.* das Betroffensein.

Озада́чити, (-а́чувати), *v. a. КУ.* befremden, verwundern, überraschen.

Оза́мчити, *v.a. K.* mit e. festen Schloss (Burg) versehen. [vespertina.

'Озар, *m.* піскоми́р — Psammobia

Озари́ти, (-я́ти), *v.a. Зг.* er-, beleuchten, bescheinen.

Озбро́йний, *a.* bewaffnet, *Ст.*

Озва́р, *m.* s. Узва́р, *He.*

Озва́ти ся, s. Обізва́ти ся.

Озве́нна, *f.* s. Відголос, *Пол.*

Озві́рчити ся, zum bösartigen Thier werden, *Зак.*

'Озвук, *m.* Resonanz, *f. Пол.* [da hier.

'Озьде, о́зде, о́зьдека, о́зьдечки, *adv.*

Оздо́ба, *f.* Gestalt, *f.* Habitus, *m.*; 2) —, *Ш.* II. 236, оздо́бина, *f.* Zierat, Schmuck, *m.* Schmucksache, *f.* [schmücken.

Оздоби́ти, (-бля́ти), *v. a.* zieren,

Оздойми́ти ся, sich heben.

Оздоро́вити, *v. a.* s. Уздоро́вити.

Оздоровіти, *v. n.* genesen, gesund werden, *M.*

'Оздух, *m. K.* (в о́здухах) s. Во́здух.

Озе́м, *adv. Лер.* 133. zu Boden nieder.
Озе́мле, *n. Зг.* Boden, *m.*; Estrich, *n.*
Озе́мок, *m. Кл.* s. Відзе́мок.
Озере́д, *m. Др. c.* 3. s. Ожере́д.
Озери́стий, *a.* wo viele Seen sind.
Озери́ще, (-и́ско), *n.* Stelle wo vormals ein See war.
'Озерний, *a. Под.* See-, auf den Seen.
'Озеро, (*d.* озерце́), *n.* See, Landsee —; Weiher, *m.* [ри́ще.
Озеря́вина, *f. Oc.* (61) VI. 35 s. Озе-
Озива́ти, *v. a.* s. Назива́ти, *Ч.* V. 897; — ся s. Обізва́ти ся; *b*) — чимо́сь, *K.* auftreten als —. [ter-, winterlich.
Ози́мий, озими́нний, *Зак. a.* Win-
Озими́на, *f.* Wintergetreide, *n.*
Озимку́ля, *f.* коро́ва die im Winter nicht kalbt u. daher wenig Milch giebt.
Ози́мовий, *a. АД.* I. 81 s. Озимий.
'Озимок, -мка, *m.* junges Rind.
Озимува́ти, *v. n. Зак.* s. Зимува́ти.
Озира́ємна, *f. Ч.* I. 122 Wachtthurm, *m.* Warte, *f.* [sicht, *f. K.*
Озира́ние, *n.* das Rückschauen, Rück-
Озира́ти, *v. a.* s. Обзира́ти.
Озирка́ти ся, herumblicken; 2) lächeln *Wgr.* 120. [Nbfl. des Че́ремош б.
Озірний, *s. a. m. N.* e. Berges; 2)
Озі́я, *f. Oc.* (62) IV. 106. Gemeinde, *f.*
'Озлість, *f.* s. Злість, *Ал.*
Озлоби́ти, озлоби́ти, *v. a.* kränken, erbittern; — ся böse werden.
'Озьмін, *m.* s. Узьмінь. [Взя́ти.
'Озьму, о́зьмеш, & = во́зьму & s.
'Ознак, *m.* озна́ка, *f.* Anzeichen, Merkmal, *n.* Eindruck, Ausdruck, *m. He.*; Notiz, Angabe, *f. K.*
Означа́ти, (-и́ти), *v. a.* an-, bezeichnen, merken; bedeuten. [tung, *f.*
Озна́чене, *n.* Bezeichnung, Bedeu-
Озна́чний, *a.* bedeutsam, significant.
Озни́ця. *f.* Dachloch für den Rauch, *n.*; 2) s. Возни́ця.
Ознобі́ти, *v. a.* s. Відморози́ти; — ся sich erkälten, frieren *Гол.* II. 36
Озно́же, *n.* s. Яма, вибо́їна.
'Озов, *gen.* о́зву, *m. Oc.* (61) IX. 42 Rücksprache, Replik, *f.* Widerruf, *m.*
Озолоти́ти, *v. a.* vergolden; mit Gold beschenken. [len, *Пу.*
Озори́ти, *v. a.* beleuchten, umstrah-
Озу́бочик, *m.* Zahnwalze, *f.* (Prorodon),
Озу́ти, *v. a.* s. Взува́ти.

'Озюм, *m.* Art Frucht, Gewürz.
Озя́бнути, *v. n.* frieren; озя́бший, *a.* frierend, erkältet.
Ой! *int.* ach! o weh! ei! ой не так wohl nicht so, eben gar nicht so.
Ойойо́й! *int.* der Verwunderung u. des Schmerzes.
'Оказ, *m.* s. До́каз. [lich, stattlich.
Оказа́лий, оказний, *Зг. a.* ansehn-
Оказа́ти, оказувати, *v. a.* zeigen, bezeigen, erweisen; — ся sich zeigen, erscheinen. [*f.* *Gelegenheits-Festessen, *n.*
Ока́зия. *f.* Gelegenheit, Veranlassung,
Ока́ймити, *v. a. Oc.* (61) VII. mit e. ка́йма versehen. [letzen.
Окалі́чити, *v. a.* verwunden, ver-
Окалі́чі́ти, *v. n* Krüppel werden.
Окаменизна, *f.* Versteinerungsmasse, *f.* [werden, versteinern.
Окамені́ти, (-мяні́ти), *v. n.* zu Stein
Окаміни́ти, *v. a.* in Steine verwandeln, *KV.* [sen, glotzenden Augen.
Ока́нь, *m He.* (*Пр.* XII. 607) mit gros-
Ока́ня, *f.* Argusschnecke, *f.* (Cypraea Argus).
'Окап, *m.* Dachtraufe, *f.* Gesims über dem Fenster, *n.*; *pl.* ока́пи Tropfsalz, *n.*
Ока́пник, *m.* Sinter, *m.* — кремі́нний Kalksiuter, *m.*
'Окапок, -пка, *m.* Kleinigkeit, *f.* (*Фр.*).
Ока́р, *m.* ока́ра, *f.* etw. Ungeheueres, grosser Eber etc.
Ока́ра, *f.* Vorwurf, *m.* Rüge, *f.*
Окарикату́рити, *v. a. He.* carikieren, zur Caricatur verzerren. [ва́ти.
Окарувáти, *v. a. Me.* 241 s. Очару-
Ока́тий, *a.* s. Ока́нь.
Ока́тка. *f.* Augenfliege, *f.* (Panops) *B.*
Ока́я́нний, *a.* ока́я́нник, *m.* ока́я́нница, *m. f. Ко.* 69. (*d.* ока́я́нчик), der Unglückliche, Elende; 2) Bösewicht, der Ruchlose. [Jammer, *m.*
Ока́я́ньство, *n.* Unglück, *n.* Plage, *f.*
Ква́пний, *a.* s. Поква́пний.
Оквічений. *a.* mit Blumen bedeckt.
Океа́н, *m.* Ocean, *m. adj.* океа́ньский, *K.* des Ocean.
Океа́нка, *f.* Pteroceras oceani.
Оке́кнути ся, übrigbleiben; оке́кло ся (= отекло́ ся) ist noch als Ueberschuss geblieben (*B.*).
Оке́нце, *n. dim. Др. c.* 147 s. Віко́нце.
Окео́н, *m.* Lunette, *f. Gr.* 24.

*

Окида́ти, оки́нути, *v. a.* — о́ком den Blick in die Runde schweifen lassen, ringsumblicken,— кого́ scharf auf jmdn den Blick werfen.

'Окиди, *pl.* Ausschlag, *m.* (als: Flechte, Grind, Mitesser &).

'Окис, о́кисок, -ска, *m. Пол. ГШ.*

Оки́сленѣ, *Под.* оки́снене, *Пол. n.* Oxydation, *f.*

Окисля́ти, *v. a. Под.* oxydieren lassen; *v n.* und — ся *Пол.* oxydieren, sich —.

Окити́ти, *v. a.* s. Обкити́ти.

'Окіл, (о́ків). *gen.* око́лу, *m.* s. Обо́ра, обі́йсте́, комі́ра, *Gr.* 24; 2) Kreis, Bezirk, *m.* Umgegend, *f.* Vorstadt, *f. Me.* 437. *Гр.*

Окі́льність, -ости, *f. Пар.* s. Обста́ва 1).

Окі́льня́, *f.* Kreis, Halbkreis, *m.* Runde, *f.* ити́ на окільню́ in die Runde gehen.

Окільце́, *n.* Ringel, *m. Ч.* IV. 231.

Окі́нчене, *n.* Endung, *f. ГШ.*

Окінчи́ти, s. Скінчи́ти.

Окі́п, *gen.* око́пу, *m.* Schanzgraben mit einem Walle, Erdwall, *m.* Verschanzung, *f.*

Окі́пний, *a. B.* -а рости́на die behackt, um od. aufgegraben wird.

Окіпні́ти, *v. n.* mit Reif bedeckt werden u. dabei erstarren; 2) *stutzig werden.

'Окість, *g.* о́кости *f.* о́кісток, -тка, *m.* Knochen mit anliegendem Fleisch, Röhrknochen; Wirbel im Rückgrat, *m. Левч.*

'Окіт, *gen.* о́коту, *m.* Ueberfluss, *m.*

Окі́тний, *a.* reichlich.

'Оклад, *m. Пр.* II. 269 Beschlag, *m.* Steuerschätzung, *f.*; 2) Einfassung, *f.*

Оклада́дина, *f.* Bestandtheil des Gebäudes, *m.*; 2) Einbandeckel, Umschlag e. Buches, Schale e. Messergriffes etc.

Оклади́нець, -нця, *m. B.* о́кладка, *f. Пол.* Messerscheide, *f.* (Solen).

Оклада́ник, *m.* Honigklee, *m.* (Melilothus offic.).

Оклевета́ти, *v.* verleumden.

Оклевѣ́тник, *m. Ф.* s. Клеве́тник.

Оклеї́ти, *v. n.* umkleben, zuleimen.

Оклепанець, -нця, о́клепок, -пка, *m.* ringsum abgedroschene Garben Roggens etc.

Оклепа́ти, *v. a.* ringsum (oberflächlich) abdreschen; 2) *ся s. Учепи́ти ся, *Gr.* 24.

'Оклецок, -цка, *m.* s. Клец.

Оклея́ти, *v. n. Wgr.* 112. s. Окрія́ти.

'Оклик, *m.* Zuruf; Anruf, *m.*

Оклика́ти, окликну́ти, *v. a.* jmdm zurufen, jmdn anrufen; — ві́йско, *K.* das Heer laut u. öffentlich fragen lassen, befragen; — ся den Ruf wiedergeben, sich zurufen, *ВШ.*

Оклі́чен, *a. АД.* I. 177 berüchtigt, berühmt.

Оклі́чник, *m. Кч.* 268. *КУ.* Ausrufer, Herold, *m.*

Окліїй, *m.* оклія, *f.* Uklei, Laube, *f.* [Aspius lucidus).

Окліїк, *adv. Ф.* (*Поез.* (62) 85. 86) schier, stracks, fürbass?; ohne Sattel *ZP.*

'Оклу́нок, -нка, *m.* s. Клу́нок.

Окна́стий, *a.* mit zahlreichen Fenstern, *Oc.* (61) II. 234.

'Око, *n.* (*pl.* о́чи), Auge, *n.* в о́чи in die Augen, ins Gesicht, поза о́чи hinter dem Rücken; пити́ в сьвіт поза о́чи ohne umzuschauen, blindhin in die Welt hinein; з очи́й зійти́ кому́ sich aus den Augen jmds fortmachen; з очи́й ста́ло ся vom bösen Blick; на о́ко, в о́чи vor den Augen, in die A. nur, zum Schein; від о́ка nach dem Augenmass; ма́ти о́ко на кого́ auf jmdn achten, Rücksicht haben; 2) Masche (im Netz &), *f. pl.* о́ка; 3) bodenlose Tiefe; 4) Einheit, Einer, *m.*: два́йцять (й) о́ко 21, сто и о́ко 101; *ГШ.*; 5) türk. Gewicht von ca. 3 Pfund; 6) Lottonummer, *f.*

Око́ва, *f.* Beschlag, *m.* Einfassung, *f.*

Око́ваний, *ptc.* s. Окува́ти.

Ковáтий, *a.* Augen-, *B.*

Оковзну́ти ся, *Oc.* (61) X 35 s. Похо́взнути ся, *sich ändern, umschlagen.

Око́ви, *pl.* Fesseln, Ketten, Bande, *pl.*

Око́вий, *a. Ф.* -а фля́шка ein о́ко 5) Getränk fassend.

Окови́та, (*d.* окови́тка), *f.* Spiritus, Weingeist, *Пол.* sehr starker Brantwein [Aqua vitae].

Окови́тий, *a.* Spiritus-, *K.* I. 63; -а горі́вка, *Ф.* s. Оковита, -е зеле́не вино́ *C.* IV. 515. [russinieren, *Кч.* 217.

Оковáчити, *v. a.* kosakisch machen,

'Окол, *M+B.* 200 das Aeussere, Habitus, *m.* (*opp.* но́ров das Innere, das Naturell).

Околе́сити, *v. n.* einen Halbkreis machen.

Околеси́ця, *f.* Umweg, *m.* -цю городи́ти mit Umschweifen reden, *Гр.*

Око́лик, околи́нець, -нця, *m.* Kranzthierchen, *a.* (Peridinium), *B.*

Околи́стий, *a. Иг.* 87. weit rings-

um umfassend, umfangreich; *adv.* -те, (-то), rundherum.

Око́лиця, *f.* Umgegend, Gegend, Umgebung *f.*; 2) Gesichtskreis, Horizont, *m. M.* I. 13; Umfang, Bezirk, Bereich, *m.* Peripherie, *f.*; 3) —, око́личка Verbrämung, *f.* Gebräme an e. Pelzmütze, *n.*

Околи́чний, (-и́шній). *a.* in, aus der Umgegend, umliegend; 2) äusserlich, von aussen *Левч.* [*m.* Verhältnis, *n.*

Околи́чность, *f. K pol.* Umstand,

Околі́т, -о́та, *m.* Strohbund, Langstroh, *n. pl.* Bundstroh, *n.* [tzen.

Околі́ти, *v. n. A-Г.* 159 bersten, pla-

Околі́тки, *pl.* Art Stickerei.

Око́лія, *H.* 275. *Mi.* II. 71, Око́ля, *f.* s. Око́лиця 1).

Око́льниця, *f.* s. Зату́ла.

Окольни́чий. *s. a. m.* Kreisbeamter, *m.*

Око́ло, *praep.* mit d. *Genit.* um, herum, umher; an, ungefähr, fast, beinahe; nicht weit, in der Nähe von —.

'Около, *adv.* überall, allerwärts.

Окольо́н, *m.* Borte, *f.* s. Око́лиця 3); *Gr.* 24.

Околоти́ця, *f. K.* II.42 околото́к, -тка, *m gr. Me.* s. Око́лиця 1); Vorort, *m.*

Околотува́ти, *v. a.* s. Оклепа́ти 1); околоти́ machen.

Око́мон, око́ном, *m.* Oekonom, Wirtschaftsbeamte, *m. adj.* окомо́ньский, окомо́нів.

Око́монок, *m.* s. Ко́минок 2).

Окомо́нка, *f.* Weib des око́мон; окомоні́вна, *f.* Tochter des o., окомончу́к, *m.* Sohn des o.

Око́на, *f. Др. с.* 177. *Не.* s. Ікона.

Оконе́чний, *a.* End-, vom Ende, lezt; endlich, ausgemacht, vollendet, *Фр.*

Оконити, *v. a. Ме.* 417 zu Pferde einholen. [compromittieren, *He*-

Оконфу́зити, *v. a.* confus machen,

Окопа́ти, око́пувати, *v. a.* umgraben; — ся einen Graben um sich ziehen, einen Erdwall aufwerfen, sich verschanzen.

Око́писко, (-ище), *n.* jüdischer Friedhof.

Око́пистий, *a.* voll, mit Ueberschuss.

Окоптіти, *v. n.* beräuchern, berussen.

Око́рене, *n.* Ueberrindung, *f. Вол.*

Око́ренок, -нка, *m. H.* 138. Wurzelsprosse, -reis, *m.* [*Кч.* 10.

Око́рм, *m.* Nahrung, *f.* Proviant, *m.*

Око́рні, *pl.* Rindenkorallen, *pl.* (Corticifera). [Theil des Besens.

'Окорок, -рка, *m.* — мітли́ der obere

Окоро́тний, *a Зар.* (*Вес.* I. 315) grausam, qualvoll. [mässigen.

Окорочати ся, sich bändigen, s.

Окоря́ки, *pl.* Art Polypen: Epithecia,

'Окос, *m.* Art Vogel. [*Пол.*

Окоса, *adv.* s. З-укоса.

Окоста, *f.* Schinken, *m.* [*Под.*

Окостеніва́ти, *v. n.* verknöchern,

Окостува́тий, *a. H.* 273. knöcherig.

Окоти́ти, око́чувати, *v. a.* umgeben, umringen, *C.*; 2) — ся Junge werfen (von Schafen etc).

Око́шити ся, ein Lager (кіш) bauen u. es beziehen *KC.* IV. 590; sich lagern, s. ansetzen; *über etw. kommen, *C.* I. 3.

Окпи́ло, *m.* scherzh. *N.* e. Betrügers.

Окпи́ти, *v. a.* betrügen, *Kol.* I. 27.

Окра́вина, *f. Зг.* о́кравок, -вка, Abschneidsel, Abschnitzel, *n.* [Кра́йка.

'Окра́вка, о́крайка, *Kol.* I. 37. *f.* s. Окрада́ти, окра́сти, *v. a.* s. Оо́ікра́сти.

'Окравець, -айця, (*d.* о́крайчик), *m.* — хлі́ба Brotschnitt, *m.* -krumme, *f.* Schnitt, *m.* (*d* s. Цілу́шка).

'Окрай, *m.* часу́ Zeitabschnitt, -raum, *m.* -periode, *f.*

Окрайко́вий, *a.* vom Rande, End-, Grenz-, -о́ві лю́де Grenzbewohner, *pl.*

'Окра́йний, *a.* Rand-.

'Окрайок, -айка, *m.* Rand, *m.* Segment, *n. Гол.* Uferstrich, *m.*; 2) s. Опі́лок.

Окраї́на. *f.* lichter, grasiger Waldraum.

'Окрапок, *m.* слима́к — gefleckte Schnirkelschnecke.

Окра́са, *f.* Verzierung, Verschönerung; Zierde, *f.* Zierat, Schmuck, *m.*

Окраси́ти, окраша́ти, *v. a.* ausschmücken, zieren; * — ся sich unschuldig u. einen Anderen schuldig machen wollen, *Gr.* 24.

Окра́яти, *v. a.* zu-, beschneiden.

Окремезні́ти, *v. n. Др. с.* 187 sich rüstiger fühlen.

Окре́мий, окре́мний, окремі́шний, *a.* abgesondert, besonder, abgeschieden, separat; vereinzelt, einsam, *adv.* окре́мо, (-і́шно), besonders etc.

Окре́мність, окремі́шність, -ости, *f.* Besonderheit, Abgeschiedenheit, Verschlossenheit, *f.*

'Окрест, *adv.* s. На-óкрест.
Окре́стний, *a.* s. Околи́чний, *Ил.*
Окре́стність,-ости *f.* s. Окóлиця 1).
Окре́щувати, *v. a.* bekreuzigen, mit dem heil. Kreuze segnen, *Кв.* (s. Охр-).
Окри́ва, *f.* Hülle, Decke, *f. B.*
Окрива́ти, *v. a.* verhüllen, bedecken.
Окри́вдити, *v. a. Др. с.* 171 schädigen, s. Укри́вдити.
Окри́віти, *v. n.* lahm werden.
Окри́да, *f.* Heuschrecke, *f.* (Acridium) *Кн.* [Lärm, *m.*
'Окрик, *m. K.* Geschrei, *n.* Zuruf,
Окри́кнути, *a. a.* кого́ *До.* jmdn anschreien; anrufen. [bus).
'Окриль, *f.* Flügelschnecke, *f.* (Strom-
Окрила́тїти, *v. n.* Flügel, Schwingen bekommen.
Окри́ле, *n. Ст.* кри́ла й окри́ля? 2) Landzunge, Erdzunge, *f. Вах.*
Окри́ли́ти, (-я́ти), *v. a.* beflügeln, beschwingen, *Пар.*
Окри́льний, *a.* -а кість Flügelbein, *n.*
Окрисловáтий, *a.* dick, corpulent.
Окри́ти, *v. a.* s. Окрива́ти.
Окри́ш, *m. Wgr.* 39 der letzte Rest; з óкришем von Grund aus, gänzlich, mit Stumpf u. Stiel.
'Окришок, -шка, *m.* ме́чик — Siegwurz, *f.* Allermannsharnisch, *m.* (Gladiolus imbricatus). [ва́вити.
Окрівáвити, (окров-), *v. a.* s. Обкер-
Окрівля, *f.* Dachbedeckung, *f.*
'Окрім, óкрімки, *adv.* s. Крóмі; на -ки, s. Окре́мий (*adv.*).
I. Окріп, *m.* s. Кріп. [heisses Wasser.
II. Окріп, -óпу, *m.* siedendes, siedend-
III. Окріп, -іпу, *m. K.* окрíпа, *f.* Befestigung, Verschanzung; Schanze, *f.*
Окріпи́ти, *v. a.* s. Укріпи́ти.
Окріпíти, окрíпнути, *Кн. v. n.* stärker werden, erstarken, sich erholen; hart werden. [len, *ГШ.*
Окрія́ти, *v. n.* genesen, sich erho-
Окрóв, *m.* окрóва, *f.* Hüllblätter, *pl.* Hülle, *f.* (involucrum); s. Оцьвíтина; окрóвець, -вця, *m. dim.* Hüllchen, *n.* (involucellum) *B.* [& s. Окре́мий &.
Окрóмний, *a. Не.* окромíшки, *adv.*
Окрóмочка, *f. dim. Ст.* Rand, *m.*
'Окромя, *praep.* s. Крóмі, óкрім, *C.*
Окропи́ти, окропля́ти, *v. a.* besprengen, benetzen.
Окрóплене, *n.* Besprengung, *f.*
Окроти́ти, *v. a.* begrenzen, beschränken; beruhigen; — ся sich beruhigen, sich ruhig (крíтко) setzen, r. werden.
Окру́г, *m.* Bezirk, Bereich, Sprengel, District *m.*; 2) Kreis, Umkreis; *m.* Peripherie, *f.* Umfang, *m.*
Окру́га, *f.* Umgegend, *f. Макс.*; 2) s. Окру́г 1) *Под.* Strecke, *f.*; 3) s. Хоругóв, *Gr.* 24. [um, im Kreise herum.
Округи́, *M.* II. 92 окру́г, *adv.* rings-
Округлáвий, *a.* rundlich, *Пол.*
Округлáвість, -ости *f.* Rundlichkeit, *f.* [глий 1); круглотá &.
Окру́глий, окру́глість, & s. Кру́-
'Окружень, -жня, *m.* Sertularia.
Окру́жене, *n.* Umgebung, *f.* [*n. B.*
Окружéчок, -чка, *m. dim.* Döldchen,
Окружи́на, *f. Мог.* Schnörkel, *m.*?
Окружи́ти, (-áти), *v. a.* umkreisen, einschliessen, umzingeln, umgeben.
Окружкóві, *pl.* Doldenträger, pflanzen, Schirmpflanzen (Umbelliferae, Umbellatae). [traube, *f.*
Окружкогрóзно, *n. B.* Dolden-
Окружля́ти, s. Кружáти 1).
Окру́жний, *a.* Kreis-, Bezirk-; 2) ringsumgebend, im Kreise; -е письмó, окру́жник, *m.* Rundschreiben, Circular, *n.* [gend, *f.* Bezirk, Bereich, *m.*
Окру́жність, -ости, *f. Фр.* Umge-
'Окружок, -жка, *m.* Dolde, *f.* (umbella) *B.* [(Umbellularia) *E.*
Окружóчня, *f.* Doldenkoralle, *f.*
'Окрутень, -тня, *m.* Walzenspirale, *f.* (Spirillum).
Окрути́ти, s. Обкрути́ти.
Окру́тний, окрутéнний, *a.* ungeheuer, sehr gross; 2) grausam, *T.* [drehen.
Окрутнýти ся, *Ч.* IV. 604 sich um-
Окру́ха, *f.* Brocken, *m.*
'Окручок, -чка, *m.* Glockenthierchen, *n.* (Vorticella). [Arme, *pl.*
Окру́ше, *n. coll.* Ostergaben für
'Окрушки, *pl.* Brocken, *pl.*
Окру́щини, *pl.* Zeche gezahlt von dem, der zum ersten Male e. neues Kleid angezogen hat, *f.*
Оксами́т, *m.* s. Акса́міт; 2) Aquilegia vulg; 3) — кошто́вий Thalictrum strictum. [Ансамíтний.
Оксамитóвий, *Левч.* -и́тний, *a.* s.
Оксáна, *f.* Axinia, Xenia. (*d.* Оксá-

ночка). [begleiten *Кв.* 181. 344.
Окселентува́ти, *v. n.* im Gesang
Окси́я, *f.* Accentus acutus (ὀξεῖα).
Октои́х, *m.* Kirchenbuch mit achtstimmigen Gesängen.
Оку́о́лити ся, s. Окукоби́ти ся.
Окува́ти, *v. a.* beschlagen (mit Eisen etc.); einschmieden, in Ketten schliessen, legen, schlagen, fesseln.
Оку́клене, *n.* Verpuppung, *f.*
Оку́клити ся, sich verpuppen.
Окукоби́ти ся, sich einNest bauen, sich einnisten, s. wirtschaftlich einrichten.
Окульба́чити, *v. a.* satteln.
Окуля́ри, *pl.* Augengläser, Brillen, *pl.*
Окуля́рник, *m.* Brillenschlange, *f.* (Naja tripudians).
Окуля́сом, *adv. Ал.* im Kreise herum (zu „вихиля́сом" geh.).
'Окунь, *m.* Barsch, Flussbarsch, *m.* (Perca fluviatilis); * о́кунїв лови́ти s. Куня́ти; о́кунем става́ти stützig u. störrig sich zeigen, sich dagegen stemmen; *adj.* окуне́вий.
Окуня́ти ся, окунива́ти ся, *gr. K.* untertauchen, ein-, untergetaucht werden.
I. 'Окуп, *m. N.* e. Berges.
II. 'Окуп, *m.* Lösegeld, *n.* [loskaufen.
Окупи́ти, окупля́ти, *v. a.* erkaufen,
Оку́плене, *n.* das Erkaufen, Loskaufung, *f. До.*
'Окур, *m.* Beräucherung, Anräucherung, *f.*; 2) Rauchwerk, -mittel, *n.*
Окури́ти, оку́рювати, *v. a.* beräuchern.
Оку́ти, *v. a.* s. Окува́ти.
'Окутні, *pl. a.* Maskirtblumige, *pl.* (Personatae) *B.* [skirt, *B.*
Окутова́тий, *a. B.* verlarvt, ma-
Окуча́, *f.* Art Schilfrohr.
Оку́чик, *m. Ч.* III. 454?
Окчемні́ти, *v. n.* s. Знїкчемні́ти.
Оля́де, *n.* оля́дка, *f.* о́ладок, -дка, *m. H.* 152 Art Buttergebackenes.
Оландя́р, *m.* s. Орендя́р.
Оля́ч, *m.* олачи́стий, *a.* Vieh mit weissen Seiten. ['Ольжин.
'Ольга, (*d.* 'Ольдзя), *f.* Olga; *adj.*
Олга́ти, *v. a.* belügen, *Зг.*; *v. n.* s. Лга́ти. [wohlan, *Ог.* 160. 4 *Гол.* III. 414.
'Оле, *int.* nun, nun doch, nun denn,
Олеа́ндер, -дра, *m.* Oleander, *m.* Lorbeerrose, *f.* (Nerium oleander).
Олеїні́ти, *v. n.* mannbar werden (леїнь).
Оледени́ти, *v. n. Мак.* s. Зледени́ти.
Оле́диця, *f.* s. 'Ожеледь.
Оле́кса, Олексі́й, *m.* Alexius; Оле́ксиха, *f.* des Оле́кса Weib; Оле́ксишин der Оле́ксиха Sohn etc.
Олексáндер, -дра, (-дро), *m.* Alexander; Олекса́ндра, *f.* Alexandra.
Олексїо́ка, *f. N.* e. Berges *Gr.* 6.
Олелько́, *m.* s. Олеськó.
'Олень, -еня, *m.* Hirsch, *m.* (Cervus).
Оле́на, (*d.* Оле́нка, Оле́ночка), *f.* Helene.
Олене́вий, оле́нїй, *a.* Hirsch-, zum Hirschen geh., -ва вода́ ähnl. der Во́вкова вода́ [Hirschhaut, *f.*
Олени́на, *f.* Hirschfleisch, *n.*; 2) Олени́ця, *f.* Hirschkuh, *f.* (Cervus elaphus fem.) *Ст.*; 2) s. Лосу́ня, *Вол.* Hirschschwamm, *m.* (Hydnum imbricatum).
Оле́нка, *f.* Art Goldkäfer *Oc.* (61) VI. 19 u. Dungkäfer, *B.*; 2) Nbfl. des Днїсте́р.
Оленова́те, *n. a. s. N.* e. Berges.
'Оле́нок, -нка, *m.* Hirschkäfer, *m.* (Lucanus cervus) *Пол.*; 2) s. Оленя́, *ГШ.*
Оленя́, -я́ти, (-я́тко), оленю́ть, *n. Ог.* 100 Hirschkalb, *n.* Junge des Hirsches, junger Hirsch.
Олесько́, Оле́шко, *m.* s. Олекса́ндер.
Оле́ся, *f.* s. Олекса́ндра; 2) s. 'Ольга, *Левч.* 3) s. Оле́на, *Піс.*
Олефі́рко. *m.* s. Орефі́рко.
Олеши́на, *f.* оле́шник, *m.* s. Ві́льха, Олжа́, *f. K.* s. Лож. [вільши́на.
'Оли, *conj.* bis.
Оли́ва, *f.* Olivenöl, Bauműl, *n.*
Оли́вка, *f. K.* Olive, Oelfrucht, *f.*
Оливко́вий, *a.* vom Oelbaum; 2) olivenfarbig, *Кн.* [ven-; 2) ölig, *Пол.*
Оли́вний, *a.* vom Oelbaum, Oel-, Oli-
Оли́вник, *m. B.* оли́вина, *f. K.* Oelbaum, Olivenbaum, *m.* (Olea europ.); 2) Art Pflze in Brantwein eingeweicht als Arzenei *Gr.* 24.
Оли́во, *n.* Oel, *n. III.* I. 279 — потра́тити Mühe u. Kraft vergeblich aufwenden, oleum perdere; 2) *K.* s. 'Олово &.
Оливова́ті, *pl.* Oelbaumartige, *pl.* (Oleaceae).
Олину́ти, *v. a.* s. Оболети́ти.
'Олипок, -пка, *m.* Collosphaera. [*f.*
Олицетво́рене, *n.* Personificierung,

Олицетвори́тель, *m.* Personificator, Verkörperer, Schöpfer, *m. Кн.*

Олицетвори́ти, (-я́ти), *v. a.* personificieren, verkörpern, verpersönlichen.

Олівко, *n. Пар.* s. Оловéць.

Олівни́к, *m.* Bleigiesser, *m. Пар.*

Олівня́, *f.* Bleihütte, Bleigiesserei, *f.*

Оли́й, -йю, *m.* оли́йка, *f. Кв.*289. Oel, *n.*

Оли́йний, *a.* ölig, Oel-.

Оли́йник, *m.* s. Олія́рник; 2) Goldamsel, *f.* (Oriolus galbula).

Оли́йниця, оли́йня, *f.* Oelmühle, Oelschlägerei, Oelpresse, *f.*

Оли́йничка, *f.* s. Олія́рничка.

Олійоро́дний, *a.* ölbildelnd, *Пол.*

'Олїнь, -еня, *m.* s. 'Олень.

Олїне́ць, -нця́, *m.* s. 'Олевок 1).

Олїни́ти, *v. a.* träge machen.

Оли́ня, *pl. n. coll.* Hirschengethier, *n.*

Оли́ти, *v. a.* s. Воли́ти.

Олїтки́, *pl.* Excremente, *pl.*

Оли́я, *f. Кв.* 290 s. Оли́й.

Олія́ний, *a.* zum Aufbewahren des Oeles dienend.

Олія́но, сьвята́ вода́ — dunkles Wort in d. Formel der Hebamme *Ч.* IV. 15.

Олія́рник, *m.* Oelschläger; Oelhändler, *m.* (-ичка, *f.* -in *f.*).

Олія́рня, *f.* s. Олійниця.

Олія́рчик, *m.* s. Оли́йник 2).

'Ольмик, *m.* Dianthus deltoides.

'Ольни, *conj.* s. 'Оли. [(Plumbagineae).

Оловáтцї, *pl.* Bleiwurzgewächse, *pl.*

Оловéць, -вця́, *m.* оловцé, *n. ГШ.* Bleistift, *m.* Bleifeder, *f.*

Олонúнець, -нця, *m.* — бíлий Weissbleierz, kohlensaueres Bleioxyd.

Оловúстий, *a.* bleihaltig, *Пар.*

Оловля́ник, *m.* Knüttel mit e. Bleikugel, Fäustling, *m.*

Оловни́ця, *f.* Bleiloth, *n.* Bleiwurf, *m.*

'Олово, *n.* Blei, *n.* (plumbum). *Пот.* I. 96.

Оловя́ний, *a.* bleiern, aus, von Blei.

Олондáр, s. Орендáр.

'Олтар, *m.* s. Вівтар.

Олтáрник, *m.* Altardiener, *m.* [ra).

Олýóня, *f.* Krustenkoralle, *f.* (Cellepo-

'Олух, *m.* Tölpel, Lümmel, Dummkopf *m. K.* [mnoa).

'Олущ, *m.* Schuppenkoralle, *f.* (Pry-

Ольшáнка, *f.* s. Здéрка.

Олю́тити, *v. a. Фр.* s. Розлю́тити.

Оля́ндра, *f.* s. Халя́ндра.

'Омаль, о́малї, *adv.* wenig, zu wenig, spärlich, karg; *dim.* омале́ненько *M.* III. 135 sehr wenig, sehr selten.

Омалíти, *v. n.* kleiner werden, *ЛД.* -íло чогóсь wurde weniger, *Фр.*

Омáма, *f. Зак.* s. Омáна, обмáна.

Омáмити, *v. a. Кч.* 268 *pol.* bethören.

Омáн, *m. W.* täuschender Wiederhall, Echo, *n.*; 2) óман справéдний, wahrer Alant (Inula helenium); 3) schwarzes Wollkraut (Verbascum nigrum).

Омáна, *f.* s. 'Óман etc.

Оманéць, -нцá, *m.* (*B.*) Schleichweg, *m. gew. pl.* на оманцí, оманцáми *Гол.* III. 79 übers Feld, blindhin, frei auf dem Holzweg. [rauschend.

Оманýлий, *a. Cm.* verführerisch, be-

Омáньчик, *m. Га.* II. 28. Betrüger, *m.*

'Омар, *m.* Hummer, *m.* (Homarus).

Омáста, о́масть, *f.* Fett zu Speisen, *n.*

Омастúти, омáщувати, *v. a.* befetten.

Омáстник, *m.* Caryocar nuciferum et butyrosum.

'Омах, *m.* Maiskolben mit Körnern; 2) *пéсїй —: якóго néсього óмаха там нідéмо? in welches Teufels Namen —?(*Фр.*).

Омахнýти, *v. a.* ringsum schwingen; — ся fehlen, (sich) irren, s. vergehen.

'Омацком, *adv.* (im Finsteren) tappend.

Омáчка, *f.* s. Мáчка II. бáґа.

Омвóн, *m.* Trauerbühne, *f. Cm. vgl.* Амбóна. [дяний Oenanthe phellandrium.

'Омег, *m.* Conium maculatum; 2) — во-

Оме́ґа, *f.* Alpenrose, *f.* (Rhododendron ferrug.) *B.*; 2) Rbodiola rosea.

Оме́жувати, *v. a. He.* begrenzen, bestimmen, definieren, determinieren.

Омелá, *f.* Mistel, *f.* (Viscum album); 2) — ;убóвá Loranthus europ.); 3) s. Оме́тиця. [zu geben (von d. Kuh &).

Омелькáвіти, *v. n.* aufhören Milch

Омелю́х, Misteldrossel, Schnarre, *f.* (Turdus viscivorus). [lianus).

Омеля́н, Омельк6, *m.* Emil, Aemi-

Омеля́нка, *f.* омелю́к, *m.* Seidenschwanz, *m.* (Bombycilla garrula).

Оменшáти, (-и́ти), *v. a.* kleiner machen, verringern, *Kol.* II. 246.

Омерзúти, *v. a.* verunreinigen *Ш.* II. 139; 2) — ся hässlich, absoheulich werden. [thun, irren.

'Омерснути ся, einen falschen Griff

Омертвíмість, -ости, *f.* — тíла *Под.* Lähmung, Starre, *f.* (Rose, *f.* feu St-Antoine).

Омертвíти, *v. a.* abtödten.

Омертвíти, *v.n.* besinnungslos, todt werden, erstarren.

Омéт, *m. Wgr.* Hof, *m.* s. Обíйстé; гумнó; 2) —, омéта *Mí.* II. 27. † Saum des Kleides, *m. Ш.* II. 270.

Омéтиця, *f.* Staubmehl, Flugmehl, *n.* Kehrstaub, *m.*; Auskehricht, *n. K.*

Омéтчик, *m.* Tubulipora fimbria.

Омешкáти ся, Schuhe anziehen.

'Омíз, *m.* омíзина, омíзливість, -ости, *f.* das Schönthun; Liebelei, Koketterie, *f.*

Омизáти, омíзувати, *v. a.* belecken; — ся schmeicheln, schönthun, liebeln, buhlen. [schmeichlerisch; kokettierend.

Омíзливий, *a.* schönthuend,

Омíзниця, *f.* Kokette; Buhlerin, *f.*

Омíла, *f.* Loranthus europ. *Hic.*

Омилíти, s. Обмилíти; 'Омíлка, s. 'Обмíлка.

Омíлка, *f.* омíлок, -лка, *m.* Taumellolch, *m.* (Lollium temul.) *B.* [tig.

Омíльний, *a.* fehlerhaft, irrig, unrich-

Омíльність, -ости, *f.* Irrthum, *m.* Unrichtigkeit, *f.*

Оминáти, оминýти, *v. a.* jmdm ausweichen, jmdn umgehen, meiden; — ся einander ausweichen. [мирáти.

Омирáти, (омір-), *v. n. M.* s. Об-

Омúсьне, *adv.* s. Умúсне, *Де.*

'Омич, *f.* s. Мóмич 1) *Вол.*

Омíвка, *f.* s. Обмóва.

Омíла, *f.* s. Омéла. [schied, *m.*

'Омíнка, *f.* Ausnahme, *f.*; 2) Unter-

Омлївáти, s. Умлївáти.

Омплíти, *v. n* s. Вóмпити, óмпити.

Омóва, *f.* Discussion, Besprechung, *f.*; 2) s. Обмóва. [sen, *B.*

Омолóти, *v. a.* s. Обмолóти, enthül-

'Омок, *m.* омóка, *f.* Pfannenstein, Dornstein, Leckstein, *m.* (v. Salz).

'Оморок, -оку, *m. Il.* 90 Düsterheit, Finsternis, *f.* Dunkel, *n.* *óмороки залúти (собí) sich betrinken, sich benebeln.

Омофóр, *m.* längliche Schulterbedeckung (zu d. heiligen Gewäudern des Bischofs geh.) *Ш.* I. 350. ['ωμοφόριον]. [(*B.*).

Омохтíти, *v. n.* mit Moos bewachsen,

Омошéний, *a.* flaumhaarig, *B.*

Омп, *gen.* óмпу, *m. Ф.* Zweifel; Verdruss, *m.* Leid, *n.*

'Омпити, *v. n.* zweifeln, (*B.*).

'Омпно, *adv.* — кóмý es verdriesst jmdn, ist unlieb.

Омрáза, *f. Ф.* (*Фр.*) abscheuliches, widerliches Wesen, Auswurf, *m.* Abscheulichkeit, *f.*; 2) s. Обрáза, *Ог.* 80.

Омразúти, *v. a.* s. Образúти.

Омрáзно, *adv.* s. Врúтно.

'Омрак, *m. Зак.* s. Мрáка, óморок.

Омрачúти, *v. a.* finster machen, verdunkeln; — ся in Finsternis verfallen.

'Омроком сьвíт идé es wird finster u. grauenhaft. [*Ш.* II. 241.

Омýрати, *v. a.* beschmieren, besudeln,

'Омут, *m.* Strudel, *m. Фр.*

Омшаний, *m.* Gebäude zum Ueberwintern der Bienenstöcke, mit Moos ausgefüttert, *n.* [mit Moos bewachsen.

Омшáр, *m.* омшáрина. *f. Дев.* Stelle

Омшúти, *v. a.* mit Moos bedecken, ausfüttern, etc.; омшéний. *ptc.* moosbedeckt, *Зг.* (*B.*).

Омя́снути ся, s. Ошибнýти ся,

Он, *adv.* da, dort, sieh! on де! sieh wo! nun wo! óнде, он там dorten; он-тóт, он-тá, он-тó dieser & dort; 2) eben; не он (онь) дóáлий nicht eben eifrig *У.*; 3) *N.* des Buchstabens O.

Онь, *adv.* s. 'Ониж II.

Онá, *pron. f.* sie, s. Вíн. [den *M.* II. 89.

Онавíснїти, *v.n.* unausstehlich wer-

'Онагди, s. 'Оногди.

Онáгр, *m.* (-а, *f. K.*) wilder Esel, Waldesel, *m. Ко.* 156.

Онáджити, s. Онáчити.

Онáк, *m. Ме.* 400 s. Юнáк.

Онáкий, онáкший, *a.* ein anderer; jener, і такá і онáка diese und jene *M.*; *adv.* однáко nicht so wie es sein soll, ist schlecht (*B.*). [s. Анахтéма etc.

Онахúма, онахúмский, etc. *Дев.*

Онáчити, *v. a.* anders machen, ändern, (заонáчити herstellen, verbessern), als e. Aushilfswort gebr; * — ся beschämt, verlegen werden.

Ондáва, *f.* Nbfl. des Byг.

Ондáтра, *f.* s. Піжмáк, *Пол.*

'Ондека, ондéлька, *adv.* s. Он. 1) óнде.

Онé, онéе, *pron. n.* dies da, s. Онó II.; óне s. 'Отé. [*Мх.*

Онемочй, *v. n.* ohnmächtig werden,

Онемощі́ти, *v. n.* erschöpft, schwach (schwächer) werden.

Онечи́стити, *v. a.* verunreinigen, [beflecken, *Ф.*

I. 'Ониж, *m. B.* s. Га́ниж.

II. 'Ониж, *adv.* erst, s. Аж, (*B.*).

'Оний, *pron. Кч.* 271 jener.

'Оник, *m. Кн.* Benennung der Null (0).

'Оним, *m.* Leid, Bedauern, *n. Gr.* 24.

Онима́ти ся, *Ф.* verlegen sein, zögern, zaudern, s. Вними́ти ся.

Они́мливий, *a.* schüchtern, zurückgezogen, zu bescheiden, (*Ф.*). [lich.

Они́мно, *adv.* befangen, genant, genier-

Они́ська, *f.* Anysia. [simus.

Онисько́, Онися́м, Онишко́, *m.* Ony-

Они́кусь, *adv.* s. 'Оногди.

Онїми́ти, *v. a.* stumm machen.

Онїмі́ти, *v. n.* verstummen.

Они́фро, Онїхро, *m.* s. Ону́фрий.

I. Оно́, *adv. TP.* 55 s. Ино́, лише́.

II. Оно́, *pron. n.* es, s. Він; оно́ (то), пра́ву сказа́вши.... hinsichtlich dessen, allerdings..., nun wohl darin....

Онови́ти, *Ш.* I. 365; оновле́не, *Ш.* II. 100 s. Обнови́ти etc.

Оногда́шний, *a.* von vorgestern.

'Оногди, (-да). *adv.* neulich, vor Kurzem, unlängst, vorgestern. [fen, *m.*

Оно́льчик, *m.* Edelreis zum Pfrop-

Оно́н, (онóна), ононо́ *pron.* jener, *Oz.* 57.

Оно́прій. Ону́фрий, *m.* Onuphrius.

Ону́к, ову́ка &, s. Внук &; (онуча́, -а́ти, *n. Ш.* II. 67 s. Внуча́ etc).

Онуфре́йка, *f.* гре́чка — um den heil. Ону́фрий gesäet.

Ону́ча, *f.* (ону́тя, *pl*) Fusslappen, Fetzen, Haderlumpen, *m.*

Онучка́р, *m.* Lumpenhändler, (mittels Tausch), *m. adj.* онучка́рский.

Опавути́ти, *v. a.* mit Spinngewebe bedecken; опаутине́ний *B.* spinnwebigwollig. [Опа́сти.

Опа́вши, *ptc.* gesetzt den Fall, s.

'Опад, *m.* das Angreifen, Angriff; Fall, *m.* Mal, *n.* Anfall, *m.* на о́пади zu wiederholten Malen, *Зг.* на два, три & о́пади, дво́ма & о́падами zweimal, dreimal &, beim so vielten Anfall, Angriff; 2) — возду́шний athmosphärischer Niederschlag.

'Опадь, *f.* tiefer Schnee, *Gr*, 24.

Опада́ти, *v. n.* herunter-, herabfallen, -sinken; abfallen, abnehmen, sich vermindern.

Опадо́нько, *m. Ф.* s. Па́донько.

Опа́дчина, *f. coll.* Abfälle, *pl.*

Опазоли́ти ся, sich mit Lauge (зола), bebrühen, (*B.*). [о́пак.

'Опак, *adv.* dawider, zum Trotz: на

Опа́ка, *m. f.* neidischer Nimmersatt.

Опако́ване, *n.* Verpackung, *f.*

Опакува́ти, *v. a.* verpacken, einballieren; bepacken.

'Опал, *m. M.* II. 201, опа́ла, *f.* *Feuer, *n.* Hitze, *f.* Eifer, *m.* Leidenschaft, Aufregung, *f.* *з о́палу in der Hitze; 2) о́пал, *m.* Brennmaterial, *n.* Heizung, *f.*

Опала́та, *f.* пусти́ти ся на всї -ти *Др. c.* 151 sich auf u. davon machen, Reisaus nehmen.

Опала́ти, *v. a.* ausstauben, den Staub od. die Spreu herausschwingen, Graupen etc. reinigen, wannen. [Не́цки.

Опала́чка, опа́лка. *f.* Schwinge, *f.* s.

Опале́нець, -нця, *m.* flotter Bursche, Windbeutel, *m.* [ger Hitzkopf, Heissporn.

Опале́нник, *m.* Störenfried, unruhi-

Опа́лини, *pl.* Abfälle beim Wannen.

Опа́листий, *a.* hitzig, heftig, sich ereifernd, sanguinisch, ungestüm, *Зар.*

Опа́лість, -ости, *f.* Aufwallung, *f.* Feuer, *n.* s. 'Опал 1) *Фр.*

Опальци́ни, *pl.* s. Опельси́ни.

Опальчкува́ти, *v. a.* s. Оклепа́ти (сноси́). [zen; s. Обпали́ти.

Опа́лювати, опали́ти, *v. a.* ха́ту hei-

Опа́лянок, -нка, *m.* s. Палави́ця.

Опами́тане, *n.* Wiedererlangung des Bewusstseins, *f.* Rückhalt, *m.*

Опамята́ти, *v. a.* zur Besinnung wieder rufen; — ся in sich kommen, in sich gehen, sich eines Besseren besinnen.

Опана́с, *m.* Athanasius.

Опанува́ти, *v. a.* als Herr in Besitz nehmen, sich bemächtigen, s. bemeistern, beherrschen *Ш.* I. 351.

Опанцирува́ти, *v. a.* bepanzern.

Опанциро́чок, -чка, *m.* Panzermonade, *f.* (Cryptomonas). [Wollenrock.

Опанча́, (*d.* опанчи́на), *f.* männlicher

Опаню́к, *m.* Spitzname kleiner Kinder.

'Опар, *m.* siedendes Wasser; 2) wunde Stelle vom Verbrühen; 3) nasser, niegefrierender Boden, sog. warme Stelle; 4) halb aufgethaueter Schnee, *Девч.*; 5) Dunst, *m. E.*; 6) *gew. pl.* о́пари rother

Hautausschlag, eitrig gewordene Lippen; 7) * Wahn, *m.* s. 'Опал 1).

Опарантáти, *v. a.* когó in jmdn hineinfahren (vom Teufel), an jmdn sich heften, jmdn umgarnen.

Опарантю́к, *m.* Teufel, *m.*

Опáрити, *v. a.* ver-, abbrühen; — ся sich verbrennen.

Опарканúти, *v. a.* mit Brettern, mit einem Planken umzäunen.

Опарнúк, *m.* Art Pflanze.

'Опас, *m.* Gefahr; Besorgnis, *f. K.*; 2) Schutzwache, *f. Ф.* (*Поез.* (68) 125); 3) Geleitschein, *m.*

Опасáти ся, fürchten, befürchten Bedenken tragen; когóсь — sich vor jmdm fürchten. [glatt; stark, *Левч. Кч.* 90.

Опáсистий, *a.* wohlbeleibt, feist,

'Опаска, *f.* Furcht, Gefahr, *f.* Bedenken, *n. Pa.* I. 393. [besudeln; beschimpfen.

Опаскýдити, *v. a.* verunreinigen,

Опáсливий, *a.* gefährlich, mit Besorgnis; *adv.* -во bange, bekümmert.

'Опасний, опасóвий, *a.* gemästet, fett, Mast-.

Опáсти, *v. n.* s. Опадáти. [ти ся.

Опáсувати ся, *M.* II. 34 s. ОпасáОпатéрний, опатéрність, & *pol.* s. Обáчний etc. [umwehen.

Опахнýти, *v. n. M.* I. 149 duftend

'Опач, *f.* Felsen-Venusmuschel, *f.* (Venerupis). [ruder, *n. C.* II. 125, s. Стéрна.

Опáчúна, *f.* grosses Ruder, Steuer-

'Опаш, на —, на óпашки, *adv.* frei ein Kleid über die Schultern geworfen tragend, ohne die Aermel anzuziehen.

Опевнúти ся, sich versichern, s. vergewissern.

Опекáльник, *Mi.* II. 250, опекýньский, & s. Опíка, опíкун &. [deln, *n.*

Опелíнок, -нка, *m Ф.* Kind in Win-

Опельсúна, *f. H.* 136 Apfelsine, *f.*

Опенúти ся, zum Stehen, zur Ruhe kommen, anlangen, Halt machen.

Опéнька, *f.* опéньок, -нька, *m.* s. Пíдпенька. [тáти.

Опéнтати, *v. a. pol. Кч.* 58 s. ОпарандОпéр, *m.* Wirbelborste, *f-* (Clinopodium vulg.).

Опередúти, *v. a. Св.* Вúпередити.

Оперезáти, оперíзувати, *v. a.* umgürten, einschliessen, umbinden; * — ся детúнов schwanger werden.

Оперéтка, *f.* Operette, *f.*

Оперúти ся, Federn bekommen, flügge werden *Ш.* I. 237; опéрений, *a.* befiedert, *Ш.* II. 236. [laena) *B.*

Оперúця, *f.* Nachtfalter, *m.* (PhaОперíзка, *f.* Verband, *n.* Bandage, *f.* -ку зробúти, B. anlegen; 2) Gelbband, *n.* (Triphaena).

Оперíщити, *v. a.* abprügeln.

'Оперний, *a.* Opern-, *Не.* [na, *B.*

Опéрстьник сизáк, Berteroa incaОпéрти, *v. a.* s. Опирáти.

Опéцькуватий, *a.* dickbäuchig, plump, *C.* I. 60. [2) s. d. vor.

Опéцок, -цка, *m.* s. Прúпічок, (*Фр.*); Опечúй, опікáти, *v. a.* ringsum-, verbrennen, braten, — ся sich verbrennen.

Опúлий, *a.* dem Trunke ergeben, *Ф.*

Опилїсáти ся, s. Впелéсити ся.

'Опилáк *m* Staubspanner, *m.* (Fidonia).

Опинáти, *v. a.* umbängen, vorhängen; 2) — ся sich sträuben, s. weigern, *Не.*

Опинúжити ся. *Кн.* s. Опізнúти ся.

'Опúнка, *f.* Umhängetuch, Vor- u. Hintertuch als weibl. Kleidung s. 'Обгортка; 2) Hindernis, *n.* [Опинáти ся.

Опинáти ся, *Не.* zögern, säumen s.

Опúр, (*aug.* -úще). *m.* Todtengespenst, *n.* Blutsauger, *m.* s. Упúр; 2) Trauerkäfer, *m.* (Blaps obtusa) *B.*

Опúрáло, *n.* Lehne, Stütze, *f. Bax.*

Опирáти, *v. a.* stützen, stemmen, anlehnen; — ся sich —.

Опирúця, *f.* weibl. Todtengespenst, 2) *d.* опирúчка, *f.* Nachtfalter, *m.* (Eule, Noctua). [Schilderung, *f.*

'Опис, *m.* опúсане, *n.* Beschreibung,

Описóвий, *a.* beschreibend, schildernd, darstellend.

Опúсувати, описáти, *v. a.* beschreiben, schildern; 3) umschreiben.

Опúти ся, s. Обпúти сн.

'Опитний, *a. КУ.* erfahren.

Опúтувати ся з ким, *Ч.* II. 444 s. Витáти ся. [pfe, enthülsen (прóсо &).

Опихáти, *v. a.* stampfen in e. Stam-

'Опишки, *pl.* Federschafte nach dem Schleissen zurückbleibend. [пяниця.

Опиюс, опиянка, *m. Кч.* 154 s. Пиянк,

Опівдéнний, *a.* Mittags-, s. Полудневий.

'О-пів-дня, *adv.* um Mittagszeit.

Опівкóла, *adv.* im Halbkreis, *Ст.*

Опівні́шний, (-і́чний), *a.* um Mitternacht, mitternächtlich. [2) s. 'Опуд.

'Опід, *g.* о́поду, *m.* Rumpf, *m.* (*B.*); Опізни́лець, -лця, *m.* Spätling, Finsterling, Obscurant, *m. Кл.*

Опізни́ти, (-я́ти ся), sich verspäten.

Опі́й, -ою, *m.* Opium, *m.* [*f.* У.

Опі́йство, *n.* Trunkenheit, Sauferei,

Опі́ка, *f.* Vormundschaft, *f.*; 2) Schutz, *m.* Obhut, *f.*

Опі́кувати ся ким, (чим) jmdn bevormunden, jmds Vormund sein, jmdn beschützen, in Obhut nehmen. [Gönner, *m.*

Опі́кун, *m.* Vormund; Beschützer,

Опіку́нка, *f.* Vormünderin, Beschützerin, Gönnerin, *f.* [vormundschaftlich.

Опіку́ньский, *a.* Vormundschafts-,

Опіку́ньство, *n.* Vormundschaft, *f.*

Опі́ле, *n.* Strich Landes in Galizien zwischen dem Поділе und Підгі́рє, *Пр.* I. 191.

Опі́лка, (*d.* опі́льчина), *f.* Vortuch, *n.*

Опі́лки, *pl.* Feilspäne, *pl.* Feilicht, *n.*

Опі́лок, -лка, *m.* Schwarte, *f.* Schwartenbrett, *n.* [Опі́ле.

Опіля́ни́н. опілю́х, *m.* Bewohner von

Опі́н, *m.* s. Упін, припін. [Стрий.

I. 'Опір, -ора, *m.* rechter Nbfl. des

II. 'Опір, -о́ру, *m.* Widerstand, *m. Пол.*

'Опі́рка, *f.* Stütze, (Stab, Stock & als Stütze), *f.*

Опіха́ти, s. Опиха́ти. [decken.

Опіхура́ти, *v. a.* mit Blasen be-

Опішіти, *v. n. Кв.* 315 Zugthiere verlieren u. dadh nur auf eigene Hände u. Füsse angewiesen sein; 2) saumselig werden, (*B.*).

Опі́шний, *a.* träge, saumselig, (*B.*).

Опла́в, в — *adv.* zerstreut, in hellen Haufen. [(Clio).

'Оплавка, *f.* Walfischschnecke, *f.*

Опла́кати, опла́кувати, *v. a.* beweinen; опла́каний, *a.* beklagenswert, kläglich, jämmerlich, *M.*

Опла́та, опла́тина, *Cm.* (*dim.* опла́тка), *f.* Zahlung, Leistung, Abgabe, Gebühr, *f.* — шкільна́ Schulgeld, Didactrum, *n.* Zoll, *m. Cm.*

Оплати́ти, опла́чувати, *v. a.* bezahlen; — ся zahlen müssen, не — nicht genug zahlen können; не опла́тить ся lohnt sich nicht.

Опла́ток, -тка, *m.* Oblate, *f.*

Опла́чуване, *n.* Bezahlung, Erstattung, *f.*

Опле́на, *f. Ч.* VII. 402 oberer Ansatz (по́душка) an den Achsen des Wagens, s. Опліи. [нути *b*); (оплива́ти).

Оплену́ти, *v. n. Мак.?* s. Оплив-

Оплеска́ти, опле́скувати, *v. a.* glatt, flach schlagen, streichen; klatschen.

'Оплески, *pl.* Beifallsklatschen, *n.*

'Оплет, *m. P.* I. 210 опле́та, *f.* s. Опліт 2).

Опле́тини, *pl.* s. Ви́плітка (*pl.*).

Опле́че, *n.* s. Опліче.

Оплива́ти, оплину́ти, *v. a.* umfliessen; umschwimmen; 2) *v. n.* в чім Ueberfluss an etw. haben: в доста́тках im Ueberflusse leben; *b*) опли́нути genesen, sich von e. Krankheit erholen, *Лев.*

Оплі́н, -е́ну, *m.* s. Опле́на; 2) Kissen auf e. Sofa etc., *m. Піс.*

'Оплі́т, *g.* опле́та u. опло́та, *m.* umfriedeter, umflochtener Platz (für Heufeimen &); 2) Umfriedung, Umzäunung, *f.* Zaun, *m. Гол.* I. 176.

Оплі́та́ти, опле́сти, *v. a.* umflechten; 2) *hastig etw. thun, gierig fressen etc. [*Гол.* III. 394 Hemd der Braut).

Опліче, *n.* Frauenhemd, *n.*; (оплоча́ *n.*

Оплоша́ти, *v. n. gr.* nachlässig, schlechter werden, *IГ.*

Оплу́тати, *v. a.* um-, verwickeln, umstricken; — ся sich —, s. hinaufranken, s. festschlingen.

Оплу́цниця, *f.* Lungenfell, Brustfell, *n.* (pleura). [ben, s. Побива́ти ся.

Опо́бива́ти ся, *K.* II. 67. dulden, dar-

Опо́весні, *adv. Oc.* (61) VI. 18 zur Frühlingszeit. [keln, umspinnen.

Оповива́ти, опови́ти, *v. n.* umwic-

'Оповідь, -іди, *f.* Kundmachung, *f.*

Оповіда́ти, оповідувати, оповісти, *v. a.* erzählen; ся (кому) sich melden.

Оповідач, оповідець, -дця, *E. m.* Erzähler, *m.* [lung, *f.*

Оповідка, *f.* оповіда́нє, *n.* Erzäh-

Оповісти́ти, оповіща́ти, *v. a.* verkünden, ankündigen.

Опо́вістка, *f.* Kundmachung, *f.* Bericht, *m.* Erörterung, *f.*

Оповсть, шизець, *m.* Filzkraut, *n.* (Filago germanica).

Опоганити, *v. a.* garstig machen, entstellen, verunreinigen, besudeln, —

ся *Ш.*I.230. [lich, unerträglich werden.
Опоганíти, *v. n.* hässlich, wider-
Опода́лець, *adv.*s. Одалíк, одалекúй.
Опоетизува́ти, *v. a.* poetisch verklären, *K.* [вля́ти.
Опожива́ти, *v. a. Левч.* s. Ожи-
Опозди́ти, *v. a. Ф.* (*Пр.* III. 268) verabsäumen; — ся s. Опізни́ти ся.
Опозици́йний, *a.* oppositionell.
Опозо́рити, *v. a.* mit Schmach bedecken, beschimpfen, *Кн.* [Wacke, *f.*
Опо́ка, *f.* Felsen, bes. Kreidefelsen, *m.*
Опоковáтий, *a.* steinig, felsig.
Опо́ла, *f.* Behälter des Sporenschlauches, *m.* (perithecium), *B.* [ни́ни).
Опо́леток, -тка. *m.* s. По́лець (соло-
Опо́листий, *a.* breit, weit, geräumig, gespreizt, s. Опáсистий; *M.* II. 198; 2) Дупла́вий *Др. с.* 304?
Опо́лок, -лка, *m.* Bauchleder, *n.*
Ополока́ти, ополíкувати, *v. a.* besprülen; мíсяць ополíкує ся wenn es vor dem Neumond regnet.
Ополо́ник, *m. Левч.* s. Пу́головач.
Ополо́нка, *f. P.* II. 8. s. Полóнка.
Опо́лонок, -нка, *m. N.* e. Berges.
Опо́лу́дні, *adv.* um, gegen Mittag, *Кн. ГБ.*
Ополче́нє, *n. Макс.* Rüstung, Wehr, *f.*
Ополчи́ти, *v. a.* zum Kriege rüsten, bewaffnen, *K.* [weilt; 2) s. Опіляни́н.
Опо́лю́х, *m.* der im Felde viel ver-
Опомага́ти ся, s. Домага́ти ся.
'Опонь. *f.* Mantelschnecke, *f.* (Amphipeplea). [Elendes; Todesgott, *m.*
Опóна, *f.* Hülle, *f.*; 2) etw. Böses,
Опóра, *f.* Stütze, Lehne, *f. Ф.*; Halt, Rückhalt, *m. Нав.* [l., sich ausleeren, *Не.*
Опорожни́ти, *v. a.* leeren; — ся sich
Опоро́сити ся, von der Sau: Junge werfen, ferkeln.
Опоряджа́ти, (-дúти), *v. a.* ordnen; walten, Befehle ertheilen.
Опосьвíти́ти, *v. a. Ст.* veröffentlichen, ans Tageslicht bringen.
Опосели́ти, *v. a.* ansiedeln, *C.* II. 19.
Опослíдний, *a.* s. Послíдний, *Зак.*
Опóслíдок, *adv. Левч.* zuletzt.
Опости́ти, *v. n.* кому́ s. Остоги́дїти.
Опостíн, *adv. Левч.* s. По́руч.
Опохмели́ти ся, nach dem Rausche etw. Erholendes (Starkes) geniessen *C.*
Опочива́льня, *f.* Ruhe-, Schlafzimmer, *n. C.*
Опочива́ти, опочи́ти, *v. n.* ausruhen, sich zur Ruhe begeben, Ruhe geniessen, rasten. [*m.* s. Спочи́нок.
Опочи́вок, -вку, опочи́нок, -нку,
Опочи́стий, *a.* s. Опоковáтий.
Опрáва, *f.* Einfassung, *f.* Beschlag, *m.* Armatur, *f.* Vorlegestück, *n.* (лю́льки etc.); 2) Einband, *m.* (кни́жки); 3) Rechtfertigung, *f. K.*
Оправда́ти, опрáвджувати, *v. a.* rechtfertigen; — ся sich r.; *b*) з ким mit jmdm rechten, übereinkommen, einen Vertrag abthun.
Опрáвити, оправля́ти, *v. a.* einfassen, beschlagen; einbinden; 2) recht machen; umbringen; — ся чимóсь *K.* sich wodurch rechtfertigen; *b*) — ся wieder auf die Beine kommen, besser aussehen, sich mästen.
'Опрáвка, *f.* s. Нáправка.
Опрáвний, *Фр.* опрáвлений, *a.* eingefasst, eingebunden.
Опрáвчастий, *a.* leicht zu mästen.
Опрáні кульбáки, *pl. K.* I. 32 st.
Опрáвні к. s. Опрáвний, *Пот.* II. 19.
'Опрашки, *adv.* s. Прошкúй. на —.
Опредїли́ти, *v. a. Др. с.* 114 bestimmen. [gen verscheiden *Ш.* II. 131.
Опригну́ти ся, in letzten Zuckun-
О-пригóдї, *adv.* zur rechten Zeit, gelegen, *Зак.* [ти ся.
Опри́крити ся, *Левч.* s. Спри́крити
Опри́скливий, *a.* aufbrausend, hitzig, jähzornig. [(der Czaren), *m.*
Опри́чник, *m.* † Trabant, Häscher
Опри́шок, -шка, *m.* Räuber, Freibeuter, *m.*
Опри́щина, *f.* Zeit der Опри́шки, *f.*
Опри́щити, *v. a.* mit Brandblasen bedecken.
Опрíснóк, *m. Ш.* II. 228 ungesäuertes Brod; сьвя́то -óку, Osterfest, *n. У.*
'Опрíч, *praep.* mit d. *Genit.* s. Крóмі, *Оц.* § 238. [ausgesucht.
Опрíчний, *a. Ко.* 158 auserlesen,
Опроваджа́ти. (-а́джувати), опроводúти, *v. a.* herumführen, geleiten; опровáдити сьвя́та das Fest (Weinachten, Ostern) feiern, begehen.
Опроверга́ти, (-гну́ти), *v. a.* *umstossen, widerlegen, *K.*
Опровéрженє, *n.* Widerlegung, *f.*

'Опровід, -о́ду, *m.pl.* опро́води (*Фр.*) Geleitung, Führung, Anleitung, Begleitung, *f.* Geleit, *n.* Ceremonie bei d. Bestattung, *Gr.* 24.

Опро́г, *m. P.* I. 165 s. Опру́г, пруг.

Опрокида́ти, опроки́нути, *v. a.* s. Опроверга́ти.

Опроки́дник, *m.* Widerleger, *m.*

Опрокля́тїти, *v. n.* verflucht werden, кому́.

Опромі́нний, *a. Ce.* mit Strahlen [umgeben, umstrahlt.

Опрослáвлене, *n.* gewaltsame Bekehrung zum griech. orient. Bekenntnisse, *T.*

Опроста́ти, *v. a.* ebnen, gerade machen; — ся *M*+*Б.*356 s. Ви́простати ся.

Опрости́ти, *v. a.* jmdn (beim Abschied) segnen, (*Ч.* IV. 7 -а́ти) — ся sich versöhnen, im guten scheiden, *Cm.*

Опроти́віти, *v. n.* кому́ widerlich werden, jmdn anwidern, überdrüssig vorkommen, *He.*

Опро́че, *adv.* übrigens, sonst, *Oe.*; 2) desto mehr, besonders, *Wgr.* 129.

Опро́чий, *a.* s. Про́чий. [*H.*223.

Опрошкува́ти, *v.a.*s.Простува́ти,

Опрощáти, *v. a.* s. Опрости́ти.

Опро́щене, *n.* Abschied, Abschiedssegen, Segen, *m.*; 2) Pardon, *m.* Schonung, gnädige Behandlung, *K.*

Опру́г, *m.* — вечі́рний Abendsonne, abendliche Stellung der Sonne, *He.* (*Hp.* VII. 296).

Опря́га, *f. K.?* [garnen, *Cm.*

Опрягну́ти, *v. a.* umringen, um-

Опрягти́ ся, sich ausrecken,s. spannen, *Пот.* III. 112.

'Опряд, *m.* Gespinst, *n.*; Cocon, *m. B.*

'Опрят, о́прятоκ, -тку, *m.* das Aufräumen; Ordnung, Reinlichkeit, *f.*

Опря́тати, s. Попря́тати.

'Опрятка, *pl.* beim Aufräumen aufgehobene Ueberbleibsel. [ständig.

'Опрятний, *a.* ordentlich, nett, an-

'Опрятність, -ости, *f.* Ordnung, Nettigkeit, *f.*

Опте́ка,опте́чний &,*OH.*s.Апти́ка &.

Опти́чний, *a.* optisch. [wird.

Оптови́й, *a.* was im Grossen verkauft

'Оптом, *adv. Pa.* I. 373 im Grossen.

'Опуд, опу́дало, *m.* etwas Vermummtes, Larve, Puppe, Popanz, *f.* Schrecken, *m. K У.*

'Опудь, *f.* der (die)leicht erschrickt.

Опу́ка, *f.* Ball, Spielball, *m.*; 2) s. Опо́ка, *Б.* (*Пр.* VI. 589).

Опу́кий, опу́клий, *a.* convex, gewölbt, bauchig, kugelförmig *C.* I. 40.

Опуска́ти, опусти́ти, *v. a.* verlassen; 2) auslassen, versäumen; 3) niedersenken, sinken, fallen lassen.

'Опуст, *m.* Nachlass (im Preise), *m.* 2) Verfall, *m.* Verwahrlosung, *f. Фр.*; 3) Schleuse, *f.* [lust,*m.*(*Фр.*); 2)s.Га́йка.

Опу́ста, *f.* Vernachlässigung *f.*; Ver-

Опусті́лий, *a.* verödet, *МШ. IГ.*

Опусті́лість, -ости, *f.* Leere, Verödung, *f.* [verwüsten, veröden.

Опустоша́ти, (-ити), *v.a.*verheeren,

Опусто́шене, *n.* Verheerung, Verwüstung, Verödung, *f.*

Опу́тати, опу́тувати, *v. a.* fesseln, binden, umstricken, umgarnen.

'Опух, *m.* опу́хлина, *f.* Geschwulst, *f.*

Опу́хлий, *a.* angeschwollen, aufgedunsen. [len.

Опу́хнути, опуха́ти, *v. n.* anschwel-

'Опуцьки, *pl.* Heckenborstendolde, *f.* (Torilis anthriscus).

'Опушець, -шця, опу́шник,*m.*Haarkrone, Federkrone, *f.* (pappus), *B.*

Опуши́ти, *v. a.* verbrämen; 2) — ся Federn bekommen. [(*pl.Гол.*I.103).

'Опушка, *f.* Gebräme, *n.* Rand, *m.*

'Опущ, *adv. compar.* zu пу́сто schlimmer, ärger *Ke.* 519.

Опха́ти,*v.a.R.*15 s.Бга́ти (корова́й).

Опчи́на, *f. N.* e. Berges.

Опяни́ти, опяня́ти, *v. a.* berauschen, trunken machen, *Под.*

Опяні́ти, *v. n.* einen Rausch bekommen, trunken werden, *Др с.* 288. [205.

Опя́сти, опя́ти, *v.a.*s. Опина́ти, *Оц* §.

Опя́ть, *adv.* wieder, wiederum.

Опя́тий, *a.* stramm angezogen, eng anliegend, *Ф.*

Ор, (орь), *m. Luts.* 29 ? s. ? Вор.

Ора́ва, *f.* Schar, *f.* Haufen, *m. Фр.*; 2) *Klang, *m. Фр.*

Орандáр, *m.* etc. s. Орендáр etc.

'Оране, *n.* о́ранка, *f. He. K.* das Pflügen, Pflugarbeit, *f.*

Орани́на, ораниця, о́ранка.*f.* Pflugland, gepflügtes Feld, Acker, *m.*

'Оранник, ора́льник, ора́тель,*m.* s. Ора́ч.

'Орсак, óрсук, *m. АД.* I. 88. (*mag.*) Land, Reich, *n.*; 2) Chaussée, *f.* (*B.*).
Ортоґрафíчний, *a.* orthographisch.
Ортýть, *f.* s. Ртуть.
Орýда, *f.* орýдє, (*Фр.*) *n.* оруденúця, *f.* Angelegenheit, Sache, Begebenheit, *f.* Fall, *m.* Anliegen, *n.*; 2) Arbeit, Handlung, *ОП.* Beschäftigung, *f.* Geschäft, *n.* Benutzung, *f.* Gebrauch, *m.* Regie, *n. ОП.*
Оруднá, (*d.* -úнка), *f.* Werkzeug, Geräth, *n.*
Орýдія, *f. P.* I. 53. s. Орýжиє. [schäft, *n.*
Орýдка, *f.* s. Орýда, Anliegen, Ge-
Орýдник, *m.* Geschäftsleiter, Leiter, *m.* Organ, *n. ВБ*; Vermittler, *m.* Mittel, Werkzeug, *n. Не.* (*Пр.* IV. 127).
Орýдованє, *Вас.* орудовнúцтво, *Пар. n.* s. Орýда 2).
Орýдок, -дка, *m. Ст.* s. Орýдина.
Орýдувати, *v. n.* чим etw. handhaben, verwalten, etw. als Mittel gebrauchen; — грóшей у когó trachten zu leihen.
Оружéйня, *f.* Gewehrfabrik, *f. Под.*
Орýжиє, орýже, (*d.*-енько), *n.* оружúна, *f.* Waffe, Wehr, *f.* bes. Gewehr, *n.*
Орýжити орýжем, *Ф.* Waffe führen.
Орýжний, *a.* Waffen-, bewaffnet, un-
Орхáнцї, *Ч.* IV. 109? [ter Waffen.
'Орця стáти, Widerstand leisten, die Stirne bieten; — постáвити das Boot gegen den Wind kehren.
'Орчик, *m.* Ortscheit, Wageholz, *n. adj.* орчикóвий кінь s. Пристя́жний к. *Левч. Пот.* II. 2.
Оря́бина, *f.* s. Рябинá.
'Оря́бка, *f.* óрябок, *m.* Haselhuhn, *n.* (Tetrao bonasia).
Оря́ва, *f.* Nbfl. des 'Онір. [grasse, (*B.*).
Орядивúна, *f.* fetter Boden, terre
Ось, ос, *adv.* da, dahier; ось — ось eben — eben, bald — bald; ось-гледь — !
Осá, *f.* Wespe, *f.* [sieh da!
'Осад, *m.* Absatz, Bodensatz, *m.* Hefe; Schlacke, *f. Пол.*; 2) осáд, *M.* Stockwerk, *n.*
Осáда, *f.* Ansiedelung, Niederlassung, Colonie, *f.*; 2) Belagerung *f.* [ceptaculum).
'Осадень, -дня, *m.* Blütenboden, *m.* (re-
Осадúти, осáджувати, осаджáти, *v. a.* besetzen, einfassen; ansiedeln; когó на трóнї — auf den Thron setzen, к в темнúци — einkerkern; слóбоду — e. Colonie anlegen, einen Ort colonisieren; 2) belagern, umsetzen, umzingeln; 3) *aus dem Felde schlagen, beschwichtigen, *Кч.* 51; 4) осáджувати ся sich niederschlagen, *Пол.* [tersetzt.
Осáдкувати й, *a.* gedrungen, un-
Осáдний, *a.* abgesetzt, abgelagert; 2) zu осáда geh. s. d. folg.
Осáдник, *m.* Ansiedler, Colonist, † Zinsbauer, *m.*; (-иця, -in, *f.*).
Осаднúти, *v. a.* коня́ wundreiten (s. Саднó); — ся: саднó bekommen.
Осаднúцтво, *n.* Coloniewesen, *n.* Ansiedelung, *f. Це.*
Осадóвий, *a.* Flötz.
Осáдчий, *s. a. m.* осáдця, *m.* Anleger einer осáда, Coloniestifter, -Begründer, Ansiedler, *m.*
Осажáлий, *a.* sesshaft.
Осажáлище *n.* Hauptsitz, *m.* [men.
Осамíти, осамітнíти, *v n.* vereinsa-
Осанá! *Ч.* VII. 576 s. Осинá.
Осатанíти, *v. n.* teuflisch, sehr böse werden.
Осаýл, осаýлець, -лця, *m.* Unterhetman bei den Kosaken: Generaladjutant als Vorsteher der polizeilichen Ordnung u. der Heeresscassa im Felde; *adj.* осаýльский; осаýленко, *m.* Sohn des осаýл; осаýлиха, *f.* Weib des осаýл.
Осафáт, *m.* s. Ясафáт.
Освинýти, освúти, *Га.* I. 59. II. 56. *v. n.* (mit dem anbrechenden Tage) erwachen, aufstehen, wo auftreten u. sein, wo erscheinen, *У. Пот.* II. 21.
Осьвíдомити, (-мля́ти), *v. a.* щось кому́ jmdm etw. benachrichtigen; — ся о кім sich nach jmdm erkundigen, *Фр.*
Осьвíдчити ся, *Кн.* (*Пр.* VIII. 713) erfahren. [*ОП.*
Осьвíжити, (-áти), *v. a.* erfrischen,
Освíйчити ся, *К.* s. Освоїти ся.
Осьвінýти, *v. n. P.* II. 62 beleuchten, hell machen; як Бог осьвінé wann Gott den Tag anbrechen lässt; hell werden, sich aufheitern, *Левч.*
Освірня́, *f.* s. Осмірня́.
Осьвíт, *m. К. Бíл.* осьвíта, *f.* осьвíтний, etc. s. Просьвíта etc.
Осьвітúтель, *m.* Lichtträger, Aufklärer, *m. T.*
Осьвітúти, осьвічáти, осьвíчувати, *v. a.* be-, erleuchten; illuminieren; s. Просьвітúти.

Орáти, (óрю, óреш, óре), *v. a.* pflügen, ackern; 2) * plärren.
Орáтик, *m. N.* e. Berges.
Орáцкий, *a.* des Ackermannes.
Орáч, *m.* Pflüger, Ackermann, *m.*
Орóá, *f.* s. 'Оране.
Орґáн, *m.* Organ; Werkzeug, *n.*; 2) *pl.* орґáни, Orgel, *f.*; *d.* орґáнки червóні Orgelkoralle, *f.* (Tubipora musica).
Орґанїзáция, *f.* -аційний, *a.* Organisations-, -анїзувáти, *v. a.* organisieren; орґáнїзм, *m.* Organismus, *m.*
Орґанíстий, *s. a. m.* орґанíста, *m.* Organist, Orgelspieler, *m. H.* 238.
Орґанíчний, *a.* organisch.
Орґáнний, *a.* Orgel-. [(68) 159.
'Орґел, *m. corr.* = óрдер, *Ф.* (*Поез.*
Орґíнія, *f. Не.* s. Георґíна.
'Орґія, *f.* Orgie, *f.* nächtliche Schwelgerei, *Ш.* II. 170. [III. 230. (*mag*).
Орд, ордїв, *m.* Fass, *n. Гол.* I. 90
'Орда, *f.* Horde, *f.* (Tataren u. Türken); e. grosse Schar *Ш.* II. 144.
Ордáн(ь), *m.* s. Іордáн etc.
Орданáс, *m.* Barnabas. [Ordens-.
'Ордер, *m.* Orden, *m.*; ордерóвий, *a.*
Ордúнець, -нця, (*d.* -úнчик), *m. АД.* II. 135. 137. zur 'Орда geh.
Ордúще, *n. Cm.* Standort der 'Орда, *m.*
Орéл, *g.* орлá u. вірлá, *m.* Adler, Aar, *m.* (Aquila); 2) linker Nbfl. des Днїпрó.
Орéля, *f. Кн.* Schaukel, *f.*
Орендáр, etc. s. Арендáр etc.
Орeóл, *m. gr. Не.* Aureole, *f.* Nimbus, *m.*
Орефíрко, *m.* Porphyrius.
Орéчити, *v. a. К.* — дíло eine Sache nach ihrem Rechtstitel bestimmen.
Оржúця, *f.* Nbfl. des Днїпрó.
Ориґáти, *v. a.* s. Ожидґáти.
Ориґінáльний, *a.* originell.
Ориґінáльність, -ости, *f.* Originalität, *f.*
Орúна, Орúся, Орúшка, *f.* Irene.
Орúне, *n.* s. Вóре.
'Орів, *m.* s. Рів, *Wgr.* VII. [Оружие.
'Оріж, *f. Ф.* оріже, *n. Зап.* I. 300 s.
Орíх, *m.* Nuss, *f.* (волóський — Walnuss; лíскóвий — Haselnuss); *adj.* орíховий; *pl.* орíхи óлóтні, — водяні, — чортові Wassernuss, (Trapa natans).
Оріхíвка, *f.* Nussmuschel, *f.* (Nucula); — перелúстка N. margaritacea.
Оріховáті, *pl.* Walnussbäume, *pl.* (Juglandeae). *B.*
Орíхове, *s. n. a.* Abgabe von Nüssen, *f.*
Орішаковáті, *pl.* Stinkbaumartige, *pl.* (Sterculiaceae), *B.*
Орíшина, *f.* Hasenklee, weisser (kriechender) Klee (Trifolium arvense, T. repens). [шинка.
Орішúнка, *f.* — медíвка s. Вороші-
Орішковáті, *pl.* Nüsschentragende, *pl.* (Nuculiferae).
Орíшник, *m.* Haselnussgebüsch, *n. C.* I. 89; 2) Nusshäher, *m.* (Corvus caryotactes); 3) Nussbohrer, *m.* (Balaninus).
Орíшниця, *f.* Haselmaus, *f.* (Myoxus muscardinus).
Орíшок, -шка, *m. dim.* s. Орíх; 2) Zaunkönig, *m.* (Troglodytes parvulus).
Орішóчник, *m.* Nusschötchen, *n.* (nucamentum). [zen, Spelt, *m.*
'Оркіш, óркіс, -ішу, *m.* Dinkelwei-
Орлáн, *m.* Seeadler, *m.* (Haliaëtos).
Орлеанóвець, -вця, *m.* Ruku- Orleanbaum, *m.* (Bixa orellana). [Рúóниця.
Орлéць, -еця, *m.* linker Nbfl. der
'Орлик, *m. dim.* s. Орéл; 2) Nbfl. des Буґ; 3) *pl.* óрлики Aquilegia vulg.
Орлúна, *f.* s. Вóре, ворúна.
Орлúний, óрлїй, *Ш.* II. 30, орлóвий, óрлячий, *a.* des Adlers, Adler-; óрле óко s. Волóве óчко (*B.*).
Орлúця, *f.* Adlerweibchen, *n.*
'Орличок, -чка, *m. dim.* s. Орéл.
'Орлїв, -ова, *s. a. m. N.* e. Berges.
Орльóний, *a.* mit dem Reichswappen (Ader) versehen, geaicht, gestempelt, *Зак.*
Орлá, -áти, орлáтко, *m.* Junge e. Adlers, *n.* [aquilina).
Орлáк, *m.* Adler-Saumfarn, *m.* (Pteris
Орлáнка, *f.* alte poln. Münze, *Зак.*
'Орнат, *ш.* s. Фелóн.
'Орний, *a.* Acker-; zum Pflügen bestimmt, ackerbar; 2) *s. n. a. N.* e. Berges.
Оробúнá, *f.* s. Рябúнá.
Орóва, *f. N.* e. Berges.
Оровúчий, *a.* — сир *Ч.* V. 346?
Орóжок, -жка, *m.* Hornthierchen, *n.* (Ceratidium). [мíти.
Орозумíти, *v. a. Кв.* 226 s. Порозу-
Орóний, *a. Гол.* III. 7 gelb, gelbraun.
Оросúти, орошáти, *v. a.* bethauen, befeuchten, benetzen, bewässern.
Орóх, *m. Др. с.* 363 s. Горóх.

Осьві́тлене, (-ляне), осьві́чене, *n.* Beleuchtung, *f.* [*T.*

Осьві́чний, *a.* aufklärend, belehrend,

Осві́яти, *v. n. У.* (*Оч. Мат.* 103) verwahrlost werden, verschmachten.

Освобо́дженє, *n.* Befreiung, Erlösung, Rettung, *f.* [ter, *m.*

Освободи́тель, *m.* Befreier, Ret-

Освободи́ти, освобожда́ти, *v. a.* befreien, frei machen, erlösen; retten.

Освóєне, *n.* Zähmung, *f.*

Освої́ти, освóювати, *v. a.* zähmen, zahm machen; — ся з чим womit befreundet, vertraut werden.

Освя́лий, *a. У.* verschmachtend.

Осьвяти́ти, осьвящáти, (-чáти), *v. a.* weihen, einweihen. [weihung, *f.*

Осьвя́чене, (-щене), *n.* Weihe, Ein-

Осе́вий, *a.* Achsen-.

Осе́вка, осе́лка, *f.* Stück Butter in Form e. Wetzsteines, Butterwecken, *m.* (*Фр.*).

Осе́док, -дка, *m.* Besitzthum, *n. Gr.* 24.

Осе́й, *pron.* s. Отсей.

Осе́л, *g.* осла́, *m.* Esel, *m.*

Осе́ле, *n. Кн.* осе́лок, -лка, *m.* s. Осе́ля.

Оселе́дець, -дця, *m.* langer Haarzopf hinter dem Ohre von Kosaken ehem. getragen, s. Селе́дець. *Кв.* 77. [оселе́дець trägt.

Оселе́дько, *m.* der den Haarbüschel

Осели́ти, оселя́ти, *v. a.* ansiedeln; — ся sich a., einen Wohnsitz aufschlagen.

Осе́льня, *f. Oc.* (61) XII. 66 s. Гусе́льниця. [Behausung, *f.* Gehöft, *n.*

Осе́ля, *f.* Wohnsitz, *m.* Wohnstätte,

Оселя́нин, *m.* Ansiedler; Insass, *m.*

'Осень, *f.* на о́сени *adv.* der Sonne zugekehrt.

Осена́вець, s. Осина́вець.

Осени́ця, *f.* s. 'Осїнь.

Осенни́к, *ш.* s. Зимови́к 2).

Осенува́ти, *v. a.* това́р das Vieh auf der Herbstweide (auf abgemäheten Wiesenschlägen) halten, weiden lassen; 2) *v. n.* den Herbst wo zubringen.

Осердя́к, *m.* Art Weste der ле́мки.

Осе́рдє, *n.* Herzbeutel, *m.* [werden, *Ф.*

Осе́рдити ся, zornig, ungehalten

Осере́дище, *n.* Mittelpunkt, Schwerpunkt, *m. Пол.*

Осередко́вий, осере́дочний, осере́днїй, *a.* der mittlere, den Mittelpunkt bildend, central.

Осере́дня, *f.* Mittel, Medium. *n. Пол.*

Осередова́ти ся, sich concentrieren, den Mittelpunkt haben, *B.*

Осере́док, -дка, *m.* Mittelpunkt, *m.* Centrum, *n.* das Innere, Mark, *n.*; 2) Inhalt, *m. Др.* (einer Schrift).

Осе́т, осетї́й, *m.* Stacheldistel, *f.* (Carduus acanthoides).

Осе́тка, руса́лка —, *f.* осетня́к, *m.* Nesselfalter, *m.* (Vanessa cardui).

Осе́тр, *m.* Stör, *m.* s. Виз. *adj.* осетро́вий, *Пол.*

Осе́трина, *f.* s. Визи́на. [*Иг.* 84.

Осе́яньска гора́, ein fabelhafter Berg

'Оси, (во́си), *pl.* s. Вісь.

Оси́ка, *f.* Espe, Zitterpappel, *f.* (Populus tremula); *adj.* оси́ковий, espen, aus Espe.

Оси́лене, *n.* Ueberwältigung; Machterlangung, *f.*

Оси́льнювати, *v. n.* stärker werden.

Оси́лувати, *Кв.* 397. осили́ти, *v. a.* überwältigen, überwinden.

'Осин, *a.* Wespen-, der Wespe.

Оси́на́, *f. H.* 99 s. Оси́ка, оси́чина; 2) осина́, пек —! (кому́)! *int.* ein Fluchwort; hol dich der Teufel!

Осина́вець, -вця, *m.* Teufel, *m.*

Осино́вий, *a.* s. Оси́ковий.

Оси́п, *m.* s. Ио́сиф.

'Осип, *m.* Getreideabgabe, *f.* Schüttgetreide, Malter, *n.* [terfallen.

Оси́пати ся, (nutzlos) ab-, herun-

Оси́пець, -пця, *m.* Seepocke, *f.* (Coronula) *B.*

'Осипка, *f.* schlechteres Mehl; 2) leichter Hautausschlag, Masern &; 3) Anwurf, *m.* (an der Mauer), *ГШ.*

Оси́плий, *a.* heiser.

Оси́пник, *m.* Walker, *m.* (Melolontha fullo); 2) Art Sumpfpflanze, *f.*

Оси́рковатий, *a.* s. По́сирий, ein wenig roh. [Waise machen, verwaisen.

Осиротя́ти, осиро́чувати, *v. a.* zur

Осиротї́ти, *v. n.* verwaisen, zur Waise werden; осиротї́лий, *a.* verwaist.

'Осить, як... *adv.* schon lange her, als....

Ситня́г, *m.* Binsengras, *n.* (Juncus).

Оси́чина, *f.* осичня́к, *ш. Кн.* Espenhain, *m.* -gehölz, *n.*; 2) s. Осина́ 2).

Осичня́к, *m.* Espenbock, *m.* (Saperda populnea).

Осія́ти, *v. a.* er-, beleuchten; осія́нний, *ptc. K.* beleuchtet, glänzend;

2)*v.n.* sich zeigen, erscheinen, aufkommen.

Осі́бний, *a.* besonder, abgesondert, separat; *adv.* осі́бне u. -бно.

Осі́бність, -ости, *f.* Besonderheit, Einzelheit, *f.* das Besondere, das Einzelne, *Ил.*

Осі́гди, *adv. Ф.* s. Всі́гди, са́всігди.

Осі́да́ти, *v. n.* sich niederlassen, s. wo ansiedeln, s. wohin setzen; — ся sich setzen (auf dem Boden e. Gefässes), sich senken (v. Gebäude etc.).

Осі́дла́ти, *v. a* satteln.

Осі́длий, осі́лий, осі́дний, *Пол. a.* ansässig, mit festem Wohnsitz, Stand-.

Осі́длище, *n.* Bauplatz wo e. Hütte aufgeführt wird, (*Фр.*).

'Осїк, *m. N.* e. Berges.

Осїкну́ти, *v. a.* niederhauen.

Осїко́вець, -вця, *m. N.* e. Berges.

Осі́лість, -ости *f.* Ansiedelung, Wohnstätte *f.* Zuständigkeitsort, *n.*

'Осїнь, *g.* о́сени, *f.* Herbst, *m.*

Осі́нка, *f.* Augentrost, *m.* (Euphrasia offic.); 2) Art Pilz.

Осі́нний, *a.* Herbst-, herbstlich.

Осі́ньщина, *f.* Getreideabgabe im Herbst entrichtet, *f. Зак.*

Осїня́ти, осїни́ти, *v. a.* beschatten; 2) beschirmen, den Segen ertheilen, segnen *Ш.* I. 258.

Осі́сти, s. Осі́да́ти.

Осїтня́г, *m. C.* I. 111 s. Оситня́г.

'Осїч альоесо́ва, *f* aloëblättrige Wasserschere (Stratiotes aloides), *B.*.

Осія́тельство, *n. Кв.* 281 s. Сія́тельство.

'Осказка, *f.* Wink, Wegweiser, Zeiger, *m. Б. Пр.* (VI. 73).

Оска́лина, *f. Cm.* grinsende Fratze, Grimasse, *f.*

Оскали́ти, *v. a.* — зу́би die Zähne fletschen, grinsen.

Оска́лок, -лка, *m. Wgr.* 28 Scheitel Holz, *n.* (für ска́лки, скипки́ bestimmt).

'Оскаро́, о́скард, *m.* Spitzhammer, *m.* (für Mühlsteine etc.), Haue, *f.*

Оскверни́ти, (-я́ти), *v. a.* verunreinigen, beflecken; entweihen.

'Оскип, *m.* оски́пище, *n.* Rechenstiel, *m.*; 2) s. Ря́тище.

Оскира́ти ся, *M.* I. 49 grinsen, grinsend lachen, hämisch l.

'Оскілками дивйти ся на кого́, *Ко.* 73 boshaft blicken.

'Осклеп, *m.* Cocon, *m. B.*

'Осклепка, *f.* Deckklappe, *f. B.*

Осколова́тий, *a.* -е зи́мно durchdringende Kälte.

Оско́ма, оско́мина, (-инка), *f.* Stumpfwerden der Zähne von Säuren, *n.*; 2) Appetit, *m.*

Оскоми́стий, *a.* die Zähne stumpf machend.

Оско́мити ся, sich die Zähne stumpf machen.

Оскорбе́ння, *n.* Kränkung, Beleidigung, *f.*

Оскорби́ти, (-бля́ти), *v.a.* schädigen; beleidigen, kränken.

Оскорбле́нє, *n.* Kränkung, Beleidigung, *f.*

'Оскорбний, *a.* karg, spärlich.

Оскорбність, -ости, *f.* Kargheit, Spärlichkeit, *f.*

'Оскорд, *m. Ч.* VI. s. 'Оскаро́.

Оскоро́ма, *f. Лд.* s. Скоро́ма.

Оскоро́мити ся, s. Поскоро́мити ся.

Оско́чити, *v.n.* s. Вско́чити.

Оскрі́бувати, *v.a. K.* s. Обшкро́бувати.

Оскрома́дити, *v. a. Не.* s. Обшкро́бати.

Оску́бати, s. Обску́бати; оску́блий = обску́баний.

Оску́пний, оску́пність & s. Оскорбний &.

'Ослаб, на ослабі *Ч.* VII. 416 leicht herabhängend.

Ослаба́ти, ослабі́ти, осла́бнути, *v. n.* schwächer werden, loser werden *Лд.* I. 90, nachlassen, erschlaffen.

Ослаби́ти, (-бля́ти), *v.a.* schwächen, entkräften; nachlassen, schlaff machen.

Ослабі́лість, -ости, *f. У.* Schwäche, Ermattung, *f.*

Ослабле́нє, *n.* Schwächung; Ermattung, *f.*

Осла́ва, *f.* s. Сла́ва; Triumph, Prunk, *m. Пар.*; 2) linker Nbfl. des Сян.

Осла́вити, (-вля́ти), *v a.* in schlechten Ruf bringen, verschreien, berühmt, berüchtigt machen; — ся sich — —.

Ославйця, *f.* Nbfl. der Осла́ва.

Осла́вів верх, *N.* e. Berges.

Осла́вка, *f.* Nbfl. des Прут.

'Ославок, -вка, *m.* Cleodora, (*B.*).

Осла́ти, *v.a. Cm.* bedecken, verhüllen.

Ослизнути, *v. n.* schlüpfrig, glitschig nass werden; *adj.* ослйзлий.

Ослинити, *v.a.* mit Speichel benetzen.

Ослйця, *f.* Eselin, Eselstute, *f.*

'Ослїд, *m.* Kreis, *m. Б.*

Ослїдйти, *v.a. Ч.* IV. 633 ausspüren.

'Ослїй, *a.* s. Осла́чий.

Ослін, -ону, *m. Kol.* I. 255 Bank, Stuhl, gewöhnl. mit Teppichen bedeckt (ослонйти); Lehnbank, *f.*

'Ослїп, *adv.* blindlings.

Осліпи́тельний, *a.СМ.* blendend.
Осліпи́ти, (-пля́ти), *v. a.* blind machen, blenden.
Осли́плене, *n. Пар.* s. Заслі́плене.
Осли́пнути, *v. n.* erblinden, verblinden, blind werden.
Ослободи́ти,s.Освободи́ти. [nus).
Ослому́л, *m.*Maulesel,*m.* (Equus hin-
Осло́нець, -нця, осло́нонько,*m.dim.* s. Осли́н.
Ослу́га, *f. Ч.* II. 646 s. Услу́га.
Ослу́тнути, *v. n.* gelähmt werden (an e. Köpertheil). [nicht gehorchen.
Ослу́хати ся кого́сь, *Кв.* 377 jmdm
Ослу́шний, *a.* ungehorsam, *Кл.*
Осля́, -я́ти, осля́тко, *n.* Eselsfüllen, *n.* Eselin, *f.*
Осля́к, *m.* s. Ослому́л, *Пол.*
Осля́р, *m.* Eseltreiber, *m. Пар.*
Осля́чий, *a.* Esels-, vom Esel.
Осьма́к, *m. К.* I. 52 Münze von 8 poln. Gulden, *f.*; 2) Schüler d. 8. Classe.
Осмали́ти, осма́лювати, *v. a.* ringsum sengen, ver- anbrennen.
Осману́ти ся, s. Ошману́ти ся.
Осмарува́ти, *v.a.* be-, anschmieren.
Осьмери́к, *m.*осьмери́ця *f.*s. Вісмери́к 2), *Пар.*
Осьмери́на, *f.* der 8te Theil.
Осме́ркнути ся, und *v. n.* düster werden, sich verfinstern.
Осьмерни́к, *m.* Seepolyp, *m.* (Octopus); 2) s. Осьмогра́н.
О́смеро, *num.* acht.
О́сьмий, о́смий, *num.* der achte; в-о́сьме, у-во́сьме achtens, zum achten Male.Осьми- s.Осьмо-. [hen,abzupfen.
Осми́кати, *v.a.*herunterreissen, -zie-
Осмику́тник, *m.* Achteck, *n.*
Осьмили́ток, -тка, *m.* achtjähriger Knabe; осьмили́тка, *f.* achtjähriges Mädchen. [чверть = $\frac{2{\cdot}0992}{2}$ Hektol.
Осми́на, *f.* ein Achtel ($\frac{1}{8}$); eine halbe
Осьмира́менний, *a.* achtarmig, achteckig, achtstrahlig.
Осми́чи, *adv.* achtmal, *ГШ.*
О́смичок, -чка, *m.* Züngelchen, *n.* (Lingulina).
Осьмі́лити, *v.a.* ermuthigen; — ся, sich erkühnen, s. erdreisten, wagen.
Осьмілі́ти, *v. n.* Muth fassen, *Ру.*
Осмірня́, *f.* achtseitiger Körper, achteckige Kuppel etc.
О́сьміх,*m.He.*Lächeln,*n.*s.О́сьміх &.
Осьміши́ти, *v. a.* s. Обсьміши́ти.
Осьмія́ти, *v. a.* ver-, auslachen, dem Gelächter preisgeben, verspotten.
Осьмни́к,*m.К.*Abgabeneinnehmer,*m.*
Осьмобо́кий, *a.* achtseitig.
Осьмогла́сний, *a.* achtstimmig.
Осьмогоди́нний, *a.* achtstündig.
Осьмогра́н, *m.* Achteck, *n.* осьмогра́нний, *a.* achteckig.
Осьмодíльний, *a.* achttheilig.
Осьмодне́вий, *a.* achttägig.
Осьмокі́нний, *a.* achtspännig.
Осьмоку́тний, *a.* achteckig.
Осмоли́ти, осмо́лювати, *v. a.* bepichen, betheeren.
Осьмоно́гий, *a.* achtfüssig.
Осьмора́кий, *a.*achterlei,*Пар.ГШ.*
Осьмори́чний, achtfach, achtfältig.
Осьморі́чний, *a.* achtjährig.
Осьмостíн, *m.* Achtflach, Octaëder, *n.* осьмостíнний, *a.* s. Осьмобо́кий.
Осьмостру́нний, *a.* achtsaitig.
Осмотри́ти, осмотря́ти, *v. a.* besehen, besichtigen, untersuchen.
Осмо́трување, осмо́трене, *m.* Beschauung, *f.* Beschau, *m.* [могра́н.
Осьмоуго́льник, *m. Вол.*s. Ось-
Осьмоча́стний, *a.*achttheilig, achtfältig.
Осмугли́ти, *v. a. Кн.* bräunen.
Осмутні́ти, *v. n.* traurig werden, sich betrüben.
Осму́ха, (*d.* осьму́ся, -у́шка), *f.* s. Осми́на; 2) — звича́йна, Seepolyp, *m.* (Octopus vulg.).
Осму́шити, s. Обсму́шити.
Осні́вка, осні́вниця, *Ко.*135,*f.*Werkzeug zum Aufzug des Garns, *n.*
Оснї́ді́ти, *v. n* angelaufen, beschlagen werden, *Пол.*
О́снїдок, -дка, *m.*? s. Снїть.
Осно́ва, *f.* Aufzug, Zettel, *m.* Kette, *f.* Schergarn, *n.* (bei d. Webern) *Ш.* II. 113; 2) Grund, Grundstein, *m.* Basis, *f.* Base, *f.* (chem. *Пол.*); 3) Inhalt e. Werkes, *m.* [Stiftung, *f.*
Осно́вание, *n.* Gründung, Errichtung,
Основа́тель, *m* (-а́тельша, *f.*) Gründer, Stifter, *m.* (-in, *f.*).
Основа́ти, *v. a.* gründen, errichten, stiften; 2) s. Обснува́ти.
Осно́вина, *f.*Grundzug,Grundsatz,*m.*

*

Основи́ця, *f.* Ч.IV.521 s. Осно́ва 1).
Осно́вка, осно́вниця, Ч.VII.409, *f.* s. Осні́вка.
Осно́вний, *a.* Grund-; gründlich; -е дїєсло́во *ГШ.* Verbum substantivum.
Осно́вник, *m.* Grundkörper, *m.* (in d. Geom.).
Осно́вниця, *f.* Hinterhauptbein, Grundbein, *n.* (os occipitale, os basilare); 2) s. Осно́вка.
Осно́вність, -ости, *f.* Gründlichkeit, *f.*
Осо́ба, *f.* Person, *f.*
Осо́бе, *adv.* s. Осі́бно, *P.* I. 105.
Особе́нний, (-е́нний), *a. P.* I. 113 s. Особли́вий 1).
Особе́нність, -ости, *f.* Abgesondertheit, *f.* на -ости ме́шкати, abgesondert, separat wohnen.
Особи́на, *f.* Individuum, *n. B.*
Особи́стий, *a.* besonders, ausserordentlich *M.*III.122; він — чолові́к tüchtig an Wuchs, imposante Persönlichkeit.
Особи́тель, *m.* Isolator, *m. Пол.*
Особли́вий, (-и́стий, осо́бний), *a.* Ч. III. 82 abgesondert, getrennt, abseits, allein stehend, besonder, eigen *C.* I. 26; 2) hauptsächlich; *adv.* -во (-ве) besonders, namentlich, extra *ІГ.*
Осо́бники, *pl.* einfache Gitterthierchen, (Solitaria) *B.*
Осо́бність, -ости, *f.* Selbständigkeit; 2) Eigenthümlichkeit, Individualität, *f. He.* s. Осі́бність; 3) Selbstsucht, *f.* Egoismus, *m. Св.*
Особня́ко́м, *adv. K.* abgesondert, vereinsamt, allein, vereinzelt.
Осо́бовий, *a.* persönlich, *He.* [1), 2).
Осо́бость, -ости, *f. He.* s. Осо́бність
Осо́бше, *adv. Ра.* I. 374 abgesondert.
Осо́вий, *a.* s. Оси́ковий. [*Фр.*
Осовілий, *a.* -і о́чи düster glotzend
Осо́вня, *f.* gegen die Sonne, gegen Mittag gekehrte Seite e. Berges, (*Фр.*).
Осой, *m. N.* e. Berges. [apivorus).
Осоїд, *m.* Wespenbussard, *m.* (Pernis
Осо́ка, *f.* — різи́йка, scharfes Riedgras, Segge, *f.* (Carex acuta).
Осоко́р, *m. H.* 269. осокори́на, *f.* s. Сокори́на.
Осокоти́ти, *v. a.* s. Охорони́ти.
Осолода, *f.* Versüssung; Süssigkeit, *f.* süsser Trost. [versüssen.
Осолоди́ти, осолоджувати, *v. a.*
Осо́н, *m. Св.* s. Сон.
Осо́не, *n.* осонна́, *f.* gegen die Sonne gekehrte Seite, Sonnenseite, sonnige Lage.
Осоро́мити, *v. a.* mit Schmach bedecken; 2) beschämen.
Осору́га, *f.* Ueberdruss, Ekel, *m. M.*
Осору́жити, *v. a.* кого́ jmdn anwidern; 2) jmdm Schmach anthun.
Осору́жний, *a.* widerlich, zuwider, *C.* II. 201.
Осо́т, *m.* Circaea lutetiana; 2) Cirsium arv.; 3) Sonchus arv.
Осоті́й, *m. B.* s. Осе́т, *Вол.*
Осо́чина, *f.* s. Осо́ка.
Осо́чник, *m.* Waldhüter verpflichtet zum Dienst bei d. Jagd, *m.*
Оспа́лий, *a.* schläfrig, träge, *ІГ.*
Оспа́лість, -ости, *f.* Schläfrigkeit, *f.*
Оспівáти, *v. a.* besingen.
'Оспіх, *m.* s. Пóспіх.
Оспова́тий, *a.* pockennarbig.
Оспо́руване, *n. Пар.* s. Запере́чене.
Оспо́рювати, оспора́ти, оспори́ти, *ГШ. Пар.* s. Запереча́ти 1).
Оспро́бі, *adv.* s. Байду́же.
'Оспруб, *m.* s. Зруб 2). [fang, *m.*
Ост, *m. gew. pl.* о́сти, Spiess zum Fisch-
Ость, *f.* Gräte, *f.*; 2) Granne, Achel, *f.*
Остава́ти, *v. n.* und — ся bleiben, verbleiben, zurückbleiben.
Оста́вити, оставля́ти, *v. a.* lassen, aufgeben; anheimgeben, *ГШ.* — ся *Мак.* inne halten, im Reden schüchtern stocken.
'Осталь, *f.* zurückgebliebenes Wasser in Vertiefungen.
Оста́нець, -нця, *m.* s. Оста́нок, *pl.* оста́нцї *K.* die Uebriggebliebenen.
Останівка, *f. Ог. Ко.* 81. остано́вок, -вку, *m. Фр.* Unterbrechung, *f.* Unterlass, Einhalt, Aufenthalt, *m.* Pause, *f.*
Останко́вий, *a.* der letzte (relativ).
Оста́нний, *a.* letzt; в оста́нне, *adv.* zum letzten Male; s. Оста́тний.
Останови́ти, (-вля́ти), *v. a.* an-, aufhalten, hemmen, unterbrechen.
Оста́нок, -нку, *m.* Ueberrest, Rest, *m.* Ende, *n.* das Uebriggebliebene; Rückstand, *m. Пол.*; на — zum Beschlusse, zu guter Letzt.
Оста́п, Оста́пко, *m.* Eustathius.
Остаріти, *v. n.* alt werden. [stieren.
Оста́ти, *v. n.*, — ся s. Остава́ти, re-
Оста́тний, *a.* der letzte (absolut)

allerletzt, elend. [verenden, crepieren!
Остатня́к, *m.* бода́й ти — бу́в! sollst
Оста́ток, -тку, *m.* s. Оста́нок.
Остацюва́ти, *v. a.* s. Отаксува́ти *Ч.* II. 386.
Оста́ча, *f. K.* Rest, *m.* [Оста́п.
Оста́шко, Оста́ш, Оста́фій, *m.* s. 'Осте, *n.coll.* остя́ *f.* s. Ость 2), остя́к.
Остебо́ний, *a.* -і драби́ни Leiter mit Brettern od. Bast ausgelegt, (*B.*), *pl.*
Остебну́ва́ти. *v.a.* ringsum steppen.
Остекли́й, *a. Ф.* wüthend.
'Остеп, *m. Baz.* 137. Einöde, Wildnis, *f.*
Остербну́ти. *Ст.* остербати, *v. n.* erstarken, sich erholen.
Остерва, *f.* s. Остро́ва.
Остерега́тель, *m.* Warner, Mahner, *m.* Wache, *f.*; ва́ран — Warneidechse, *f.* (Varanus niloticus).
Остерега́ти, (-ріг-), остерегти́, *v. a.* warnen, mahnen; — ся sich hüten, sich in Acht nehmen.
Остере́ження, *n.* s. Остро́га.
Остерія, *f.* Einkehrhaus, *n. ГШ.*
Остива́ти, *v. n. impers.* оста́ло es ward überdrüssig, es ekelt. [lan werden.
Остига́ти, оста́гнути, *v. n.* kalt, kühl,
Остида́ти, *v. a.* beschämen; beschimpfen; verleumden. [*Левч.*
I. Оста́лий, *a.* verhasst, widerlich,
II. Оста́лий, (оста́глий), *a.* erkaltet, *Ш.* I. 199.
Оста́на, *f.* s. Ость. [ten, *Пол.*
Оста́нення, (оста́гнення) *n.* das Erkal-
'Остир, *m.* Zaunpfahl, *m.*
Оста́рва, *f.* s. Остерва; dünn gespaltenes Holz zum Zaunflechten.
Оста́стий, *a.* mit starken Grannen versehen; grätig, voller Gräten.
Оста́ще, *n.* Stachel, *m.* Spitze, *f.*
'Остю́ка, *f. OП.* Halsbinde, Cravatte, *f.*
Остяга́ти ся, s. Отяга́ти ся.
Оста́й, *m. Пар.* s. Остя́к.
Оста́к, *m.* s. Вости́к. [rietales).
Оста́нні, *pl.* Wandfrüchtige, *pl.* (Pa-
'Остянок, -нка, *m. У.* Wand, Seite eines Berges; Wandung, *f.*
Остоба́ісїти, *v. n.* ekelig, unerträglich, überdrüssig wie hundert Teufel werden, *Ог.* 110.
Остовбе́ніти, (-пеніти), *KC.* (82) IV. 186, остовпіти, *v. n.* unbeweglich (wie стовп) steif, bestürzt werden.
Остоги́дїти, *v. n.* ekelhaft, widerlich, abscheulich, langweilig werden; *adj.* остоги́длий.
Остбк, *m. Wgr.* XVI. s. Востбк.
Остбло́ш, *m.* s. Столя́р (*B.*).
Осторббити ся, scheu werden, scheu auseinander sprengen, (*B.*).
Осторбга, *f.* Warnung, Mahnung; Weisung, Vorschrift, *f.* Grundsatz, *m.*; 2) Vorsicht, *f.* Rückhalt, *m. BБ.*
Осторбжний, *a.* vorsichtig, behutsam. [Behutsamkeit, *f.*
Осторбжність, -ости, *f.* Vorsicht,
Остропіти, *v. n. Ф.* ausser Fassung kommen, betroffen werden, *Пот.* III. 112.
Остбчний, *a.* s. Востбчний.
Осточортіти, *v. n.* s. Остобісїти.
Остбя, *f.* Stillstand, *m.* Stagnation, *f. У.*; 2) Halt, Haltpunkt, *m. Зг.*; 3) Belagerung, *f.*
Остбяти, *v. a. BБ.* щось für etw. fest stehen, Stand halten (zum Schutze); 2) — ся при чім wobei bleiben, beharren, sich behaupten; *b*) — ся (вода́ &) sich klar stehen, sich abklären.
'Остра, *f. N.* e. Berges.
Остра́мити, *v. a. Кч.* 137. *Не.* s. Осоро́мити 1).
'Острах, *m. Кч.* 384. бстра́шка, *f. P.* II. 200 Furcht, *f.* Schrecken, *m.* Bangemachen, *n.* Drohung; Bangigkeit, *f.*
Остра́хувати, *Б.* острахну́ти, *v. a.* s. Стра́шити; — ся s. Настра́шити ся.
'Остре, *s. n. a. N.* e. Berges.
'Остривний, *a.* — ка́мінь Wetz-, Schleifstein, (*B.*).
Острига́ти, остри́чи, *v. a.* bescheren, beschneiden, verschneiden (Haare &).
Остри́жник, *m.* Bestandtheil des Dachgerüstes (-stuhles), *m.*
'Острий, *a.* scharf, spitzig; 2) strenge.
Остри́ти, *v. a.* schärfen, scharf machen, wetzen, schleifen.
Острицева́та кість, остри́чка, *f.* Pyramidenbein, *n. B.* [procumbens).
Остри́ця, *f.* Scharfkraut, *n.* Asperugo
I. 'Острів, -ова, *m.* острівка, *f.* s. Остро́ва. [ниця.
II. 'Острів, -ова, *m.* Nbfl. der Лім-
Острівяни́ця, *pl.* Henkasten mit бстрів I.
Остріжка, *f.* Gartenrittersporn, *m.* (Delphinium Ajacis u. consolida).

Остріжниця, *f.* Querholz in ostroжи́на 2), *n.* [tel, *m.* Spitze, *f.*
Острі́нь, -і́ни, *f.* Schärfe, *f.*; 2) Schei-
'Остріcть, -ости, *f.* s. Острота́ 1).
Остріти, *v. n. ГШ.* scharf werden, sich schärfen.
Острі́шок, -шка, остріши́ник, *m.* Dach, *n.* Bedeckung eines Zaunes, *f.*; 2) -ник, *У.* s. Піддаше.
'Остро́в, (*d.* островéць, -вця́, островóк, -вка́), *m.* Insel, *f.* Holm, *m.*
Остро́ва, острови́на, *f.* spitzer Pfahl, s. Stange zum Festhalten der Heu- u. Getreidekasten; 2) Hopfenstange, *f.*
Островéрхий, *a.* oben spitzig zulaufend, mit spitzem Giebeldach.
Островúдний, *a.* s. Остроzóрий.
Островúдність, -ости, *f.* Scharfsichtigkeit, *f. Пар.* [ein остро́в war.
Остро́вище, *n. Др. c.* 218 Ort wo
Остро́вки, *pl.* Löcher in den постóли für волóки (*B.*).
Островлянúн, (-вянúн), *m.* Inselbewohner, Insulaner, *m.*
Остро́вний, *a.* Insel-, *Bax.* [*n.*
Островóвна *f.* Borstenvieh, Schwein,
Остро́г, *m.* † mit Pallisaden befestigter Ort; 2) Art Zuchthaus; 3) *N.* e. Berges.
I. Остро́га, *f.* Sporn, *m.* Spore, *f.*
II. Остро́га, *f.* (*Фр.*) Осторóга 2), óўти на -ăї vorsichtig sein.
Остроговáтий, *a.* sporenförmig.
Остроговúй, *a.* -а жúла, острогíвка, *f.* Sporader, *f. B.* [dracunculus).
Острогóн, *m.* Dragon, *n.* (Artemisia
Остоéмний, *a. Вас.* — яструó mit scharfen Krallen packend.
Острожéнний, *a. Ч.* III. 407 mit Pallisaden befestigt.
Острожúна, *f.* Stecken, *m.* Stange, *f.*; 2) Hürde, Umfriedung, *f.*
Остро́жний, etc. s. Осторóжний.
Остро́жник, *m.* Zuchthäusler, Sträfling, *m.* [Рись. *КУ.*
Острозíр, рись —, *m.* Luchs, *m.* s.
Острозóрий, *a.* -і óчи scharfblickend, scharfsichtig. [spitzigen Zähnen.
Острозубáтий, *a.* mit scharfen,
Остро́ки, *pl.* s. Остро́вки; 2) Fetzen von ledernen Schuhen; 3) übhpt. krause Fasern, Fetzen, Zotten (strzępy), (*Фр.*).
Остроκінчáстий, *a.* spitz, zugespitzt, scharfspitzig.
Остроκрайчáтий, *a. Пол.* mit scharfem Rande.
Остроκрáїй, *a.* scharfschneidig.
Остроκрýг, *m. СМ.* Kegel, *m.*
Остроκýтний, *a.* spitzwinklig.
Остроносúй, *a.* spitznäsig; остроно́сик, *m.* Mugil chelo.
Остропахýчий, *a.* stark riechend.
Остросучечковáтий, *a. Пол.* mit spitzigen Höckern.
Остротá, *f.* Schärfe, *f.*; 2) Genauigkeit, Präcision, Akribie, *f. Гол.* Scharfsinn, *m.*
Остроýмний, & s. Быстроýмний &.
'Оструó, *m.* s. 'Осруó, зруó.
Острýжка, *f.* s. Остріжка.
'Остружок, *m. gew. pl.* óстружки *Ч.* I. 52, острýжини, Späne, Hobelspäne, *pl.*
Острупíти, *v. n.* schorfig werden.
Острягнýти, *v. n. ВБ.* s. Застрягнýти. [(Ilex parag.).).
Остряк, *m.* Paraguai-Theestrauch, *m.*
Острянка, *f.* Cenchrus, *m.*
Остýгва, *f. Ф.* (*P. X.*) 143. 170 Band, *n.*
Остуденíти, *v. n.* erkalten.
Остýдженє, *n.* Erkältung, *f.*
Остýди, *pl.* Leberfiecken, *pl.*
I. Остудúти, остуджáти, *v. a.* kalt machen, erkälten; *ptc.* остýжений, *Кв.* 9. *Кч.* 362 starrend vor kalter Angst, betroffen.
II. Остудúти, *v. a.* s. Остидúти.
Остýдник, *m.* Hauhechel, *f.* (Ononis spinosa); 2) kahles Bruchkraut, (Herniaria glabra).
'Оступ, *m. ГБ.* s. 'Остеп. [Оступáти.
Оступáти, *Мс.* 408, оступúти, *v. a.* s.
Оступáчити, *v. a. M.* zum Staunen bringen, bannen. [rückweichen, -treten.
Оступúти ся перед чимóсь, zu-
'Оступом, *adv.* in Haufen zahlreich versammelt u. jmdn umgehend, (*Фр.*).
Остю́к, *m.* s. Остя́к; 2) Limulus moluccanus. [begrannt, stachelig, struppig.
Остюковáтий, *a.* grannenförmig,
Остя́к, *m.* Granne, Achel, *f.*
Остя́нка папери́чка, Pfriemengras, *n.* (Stipa pennata), *B.*
Осувáти ся, sich niedersenken, niederrutschen; *verfallen, verkommen, *B.* einfallen.
Осýга, *f.* von e. Flüssigkeit angesetzte obere Schicht; 2) Augenbutter, *f.*; 3) Art Schimmel: Eurotium, *Вол.* [serung, *f.*
'Осуд, *m. ГШ. К.* Urtheil, *n.* Aeus-

Осу́да, *f.* Nachrede, *f.* üblerRuf, Leumund, *m.* в осу́ду пуска́ти dem — — aussetzen; abfälliges Urtheil; Schmach, *f.* * ein böses, berüchtigtes Weib, *Gr.* 24.

Осуди́ти, осу́джувати, *v. a.* über jmdn (etw.) urtheilen, seine Meinung abgeben; 2) abfällig, ungünstig urtheilen, verurtheilen, verdammen, verwerfen; 3) — Бо́га Gott lästern, Gott Vor würfe machen, *Ш.* I. 216.

Осу́дливий, *a.* richtend, verdammend, *M.*; 2) verleumderisch.

Осу́дник, *m. K.* Verurtheiler, Richter; Tadler, Verleumder, Ohrenbläser, *m.*

Осудо́вище, *n. Oc.* (61) VI. 24. üble Nachrede, Kritik, *f.*

'Осудок, -дка, *m.* s. 'Осуд.

Осу́дчик, *m. Левч.* s. Осу́дник.

Осустити ся, *K.* eitel werden, sich bethören. [chen, *n.* (Carchesium).

'Осужень, -жня, *m.* Glockenbäum-

Осу́жка, *f.* süsser Rahm, Oberes, *vgl.* Осу́га.

Осумнівáющий, *a. У.* zur Verzweiflung führend, hoffnungraubend; s. Усумнівати ся.

Осумні́ти, *v. n.* traurig werden; — кому́ jmdm tr. vorkommen.

Осу́нути ся, s. Осува́ти ся.

'Осух, (*d.* осу́шечок), *m.* Zwieback *gew.* aus Hafermehl, Flammenkuchen, Vorback, *m.* hartes, trockenes Brodstück.

Осуша́ти, (-и́ти), *v. a.* trocknen.

Осу́шенє, *n.* осущи́мість, -ости, *f. ВБ.* Verwirklichung, *f.*

Осу́щити, *Пар.* осуществи́ти, *v. a.* verwirklichen, realisieren.

Осхну́ти, *v. n. K.* s. Обсо́хнути.

Осюдй, осюдо́ю, *P.* I. 208 *adv.* hieher.

'Ося. *f. Левч.* s. Вісь.

Ося́га, *f. Mi.* II. 39 s. 'Обся́г.

Ося́га́ти, осягну́ти, осягти́, *v. a.* erreichen, erlangen; sich bemächtigen, einnehmen *Кч.* 225. [umleuchtet.

Осяйний, *a. K.* glänzend, prunkvoll,

Ося́кнути, *v. n. TP.* 99 durchtränkt werden.

Осятри́на, *f.* s. Осе́трина. [mernd.

Ося́ющий, *a. M.* glänzend, schim-

От-, s. Од-, від-.

От, *adv.* da, nun, also; от-от bald, bald schon, fast schon da *P.* I. 3. beinahe, fast; от уйде́ leidlich kann es noch angehen; от що! ja so ist leider!

Ота́бо́рити ся, отабо́рювати ся, sich lagern, ein Lager aufschlagen.

Ота́, ота́я, *fem pron.* s. Оте́й. [*n.*

Ота́ва, ота́виця *f.* Grummet, Nachgras,

Отага́с, *m. Личма́н* I. 1).

Ота́нниця, *f.* Hehlerin, *f.*

Ота́й, *adv.* geheim.

Ота́к, *adv.* s. Отта́к.

Отаки́й, *a.* so gross, s. Оттаки́й.

Отаксо́ванє, *n.* Taxierung, Schätzung, *f.*

Отаксува́ти, *v. a.* taxieren, schätzen.

Ота́м, ота́мечки, *adv.* dorten, dorthin.

Отама́н, *m.* Hetman, Ataman, oberster Befehlshaber der Kosaken (bes. der Запоро́жці); 2) Anführer einer Gesellschaft der чумаки́. einer Räuberbande, *m.*; *adj.* отама́ньский.

Отама́нити, *v. n.* отама́н sein.

Отама́ниха, *f.* Gattin des отама́н; отаманівна, *f.* Tochter des отама́н.

Отама́нне, *n. coll.* die Atamanen, *pl. Кч.* 27. [eines отама́н.

Отама́нство, *n.* Würde, *f.* Amt, u.

Ота́ра, (*d.* ота́рка), *f.* Herde, *f.*

Ота́рщик, *m* Schafhirt, *m. C.* II. 137.

'От-бо́и, *adv.* führwahr, beinahe *P.* I. 2. möchte gewiss, wohl.

'Отбо, *conj.* denn, *Wgr.* 130. [ток.

Отбу́ча, *f. Pa.* I. 373 s. О бу́ча, від-

Отве́рдженє, *n. K.* Befestigung, Stärkung, *f.* [ken.

Отвердити, *v. a. K.* befestigen, stär-

Отвердíти, *v n. Зар.* erhärten, erstarken.

Отвере́зенє, *n.* das Nüchternmachen.

Отверезити, (-ежáти), *v. a.* nüchtern machen, von geistigen Getränken enthaltsam machen.

Отве́рзти ся, † *Ш.* I. 351 sich öffnen.

Отве́ртий, *ptc.* offen, eröffnet.

Отвира́тель, *m. Пу.* der öffnet.

Отвира́ти, отвори́ти, *v. a.* aufmachen, aufthun, öffnen; eröffnen.

'Отвір, -бру, *m.* Oeffnung *f.* [лóга &.

Отволóга, отволóжити, & s. Одво-

Отво́ренє *m.* Oeffnung, Eröffnung, *f.*

Отвори́стий, *a.* porös, mit Oeffnungen, *B.*

Отгва́рка, *f.* Widerrede, *f.* [ти ся.

Отгожáти ся, *M.* II. 174. s. Відгоди-

Отгро́м, *m. H.* 260 * Antwort, *f.*

'Отдакаль, *adv.* s. 'Откальси.
Отдáтчик, *m.* der Recruten transportiert; 2) Aufseher in e. Kronmagazin, *m.*
Отдихáнє, *n.* Ч. V. 365 das Ausruhen.
Отé, *neutr. pron.* s. Отóй. [da bist du!
'Отє, -óнє, *adv.* hie und da, (*Фр.*) óтєс є!
Отéй, -éя, *m.* Stammältester, *m.*
Отєкнýти ся, im Wege zurückbleiben, *Gr.* 24. [schmettern, s. Тéвкнути.
'Отелúти, *v. a.* (*Фр.*). zu Boden
Отелúти ся, kalben. [blindung, *f.*
Отéмненє, *n.* Verdunkelung; 2) Er-
Отемнúти, (-я́ти), *v. a.* verdunkeln.
Отемнíти, *v. n.* blind werden, erblinden; отемнíлий, *a.* erblindet, blind.
Отéньский, *a.* s. Отéцький.
Отепéр, *adv.* s. Оттепéр.
'Отепи. *pl.* Abfälle vom Hanfgespinst, *pl.* s. Термітé.
Отерезóúти ся, s. Вúтєрезити ся.
Отерлúти, *v. a.* худóбу Nachtlager für e. Viehherde aufschlagen.
Отéрпнути, *v. n.* starr, steif werden.
'Отерок, -рка, *m. gew. pl.* s. Оклéпанець.
Отéрти etc. s. Отóтерти.
Отéса, *f. H.* 238?
Отесáти, s. Отóтесáти.
Отетеріти, *v. n. ГБ. М+Б.* betäubt, besinnungslos werden, vor Schauder erstarren, *Зак.* [(als Titel der Geistlichen), *m.*
Отéць, *gen.* вітця́, *m.* Vater; 2) Pater
Отéцький, *a.* der Vaters, väterlich; — син, дочкá deren Vater noch lebt und ansehnlich ist, s. Вітцíвский.
Отéческий, *a.* Vater- *Мог.* [ня́.
Отечествó, *n. gr. Ш.* II. 12 s. Вітчи-
Отéчина, отéщина, *K.* (*Пр.* II. 172) s. Вітчинá, бáтьківщина.
Отéчник, *m.* Buch der Lebensgeschichte der Kirchenväter, *n.*
'Отже, *adv.* also, nun, so nun; folglich.
Отир-, s. Отер-, обтер-.
Отискáти, *v. a.* ausfindig machen, aussuchen, *ВГ.* 143. [*Ст.*
Отихáти, *v. n.* sich stillen, sich legen
Отíк, *m.* Eiter vom Geschwür, *n.*
Отíкати, отечú, *v. n.* fliessen, laufen (v. Lichtern).
Отїкáти ся, s. Отєкнýти ся.
Отїлúти, *v. a.* verkörpern, *Не.*
Отїнúти, (-я́ти), *v. a.* beschatten.
Отїпáльниця, *f.* Arbeiterin, die Hanf etc. bricht. [chen des Hanfes od. Flachses.
Отíпанка, *f.* отíпанє, *n.* das Bre-
Отїпáти, *v. a.* Hanf od. Flachs brechen; * — (собóв) viel schaffen u. arbeiten, (*Фр.*); unruhig hin u. her laufen.
'Отїсок, -ска, *m.* Stück Eisen.
'Отк-, s. Одк, відк-.
'Откаль? *adv.* von woher? s. Вíдки.
'Откальси, *adv.* von irgend woher.
Откатáти, *a. a. Не.* abrollen.
Открíяти, s. Окрíяти.
Отлáс, *m.* & s. 'Атлас, *Левч.*
Отлýчний, *a. У.* s. Відлýчений.
Отлúк, *m.* schlechter Topf; (*vgl.* Тлíти).
Отмúця, *f. (serb.) Кч.* 158 das geraubte Mädchen.
Отмичáр, *m. (serb.) Кч.* 127 Mädchenräuber, *m.*; отмичáрство, *n. Кч.* 128 Mädchenraub, *m.*
Отмíнець, -нця, *m. Гол.* III. 727 Teufel, *m.*; *adj.* отмíньский III. 728 teufiisch.
Отмщéнив, *n.* † Rache, *f. Ш.* II. 272.
'Ото, отóж, *adv.* s. От, óтже, also, so nun, so, nähmlich; da; отóж бак! da fehlte noch gar, *Левч.*
Отóй, *pron.* s. Оттóй. [fremden, *B.*
Оторопúти, *v. a.* stutzig machen, be-
Отóча, — окóча, *adv.* dann — wann
Отóчина, *f.* Gekröse, *n.* [*Ог.* 95.
Оточúти, отóчувати, *v. a.* umgeben, umzingeln *C.* I. 206.
Отощáти, *v. n.* dh Mangel an Nahrung (dh Fasten) schwach, matt werden, abmagern. [Відпрáва etc.
Отпрáва, *f. Под.* Function, *f.* s.
Отпразнувáти, *v. a. P.* I. 200 s. Відпразникувáти.
Отрáва, *f.* s. Отрóва (*Фр.*). [wöhnen.
Отрáвити ся, sich an e. Speise ge-
Отрáдость, *f. АД.* I. 91 s. Відрáда.
Отрамувáти, *v. a.* дéрево auf alle vier Seiten behauen. [ти ся.
Отрáтити ся, Ч. V. 382 s. Стрáти-
Отремúтє, *n. coll.* kleine Splitern, *pl.*
Отречéнний, *a. Не.* verworfen.
'Отрибóка, *f. Ко.* 118?
Отримати, *v. a.* erhalten, bekommen.
'Отрíб, -íбу, *m.* Eingeweide, *n.* (*B.*).
Отрíй, -бю, *m. Ф.* s. Отрýта; 2) Vergiftung, *f.*
Отрíйниця, *f. Ф.* s. Отрýйниця.
Отрíт, *m. N.* e. Berges.

Отро́ба, отрі́ка, *f. Пік.* Durchfall, *m.* Diarrhöe, *f.*

Отро́ва, *f.* (*B.*). s. Отру́та.

Отро́вница, (пе́ся ви́шня) *f.* Tollkirsche, *f.* (Atropa belladona).

Отро́вне, *n.* Vergiftung, *f.*

Отроїти, s. Отруїти. [II. 246.

Отро́к, *m.* † Diener, Knappe, *m. Ш.*

Отро́ка, *f.* Futtersack, *m.*

Отруби, *pl.* Kleie, *f.*; 2) — пи́лині Sägespäne, *pl.* (*B.*).

Отру́йник, *m.* Giftmischer, *m.*

Отру́йниця, *f.* Giftmischerin, *f. M.*

Отруїти, *v. a.* vergiften.

Отрунки, *pl.* Trümmer, *pl.* Schutt, *m.*

Отрут, *m.* Sternschnuppe, -schneuze, *f.* (*B.*).

Отру́та, отру́я, *f.* Gift, *n.*

Отру́тний, *a.* giftig, *Ф. Ст.*

Отру́хнути, *v. n.* abgespannt, müde niedergeschlagen, bestürzt werden; 2) vermodern; отру́хлий, *a. Oc.* (62) VIII. 44.

Отру́шувати, *v. a.* s. Обтряса́ти; — ся s. Стрясти́ ся.

Отсаль, *adv.* von dorten, s. Звідси.

Отсе́й, отся́, отсе́, (отсе́й о etc. *Не.*), *pron.* dieser da.

Отта́к, отта́кечки, *adv.* so, auf diese Weise; — отта́к пак ja warum nicht gar! *Кв.* 358. *Не.*

Оттаки́й, *a.* so gross; 2) so beschaffen; оттакої! da haben's wir, nun gar, da ist mir erst, das gefällt mir (mit Unbehagen).

Оттаке́лезний, *K.* I. 162; (-еле́цький, *Не.*) so gross, (steigernd) so grossmächtig.

Отталь, о́ттама́ль, (-ле), *adv. Гол.* III. 416 von dorther = відтамти.

Оттепе́р, (-е́рка, -е́чки etc.) *adv.* eben jetzt. [Froste befreit.

Отте́плий, *a. M.* aufgethaut, vom

Оттїне, *n. Пол.* Abglanz, Schimmer, *m. vgl.* Відтінок. [da hast nun erst!

Отто́! *int.* beim unwilligen Bedauern:

Оттоді́шний, *a. Др. c.* 83 dermalig, ehemalig, aus jener Zeit.

Отто́й, отта́, отте́, *pron.* dieser, dieser da; оттої вчини́ти (*Ф.*) das und das thun (mit e. Geberde, die man nachahmt).

Отторо́сати, *v. a.* abschütteln.

Отуга, *f.* Spannung, *f. vgl.* Тугá.

Отудá, (-ди́), *adv.* dahier, dahin.

Отуж и́ти, *v. a.* in Wehmut betrauern.

Отул и́ти, (-я́ти), *v. a.* sanft ein-, umhüllen. [verdummen.

Отума́нити, *v. a.* bethören, betäuben;

Оту́пно, *adv.* unheimlich, etwas bange.

Отусю́ди, *adv.* s. Відсю́да *M.* III. 25.

Оту́ха, *f.* Ermuthigung, Aufmunterung, *f.* -ху дава́ти ermuthigen, (*Фр.*).

Отхі́дний, *a.* s. Відхо́дний zur Abfahrt, zum Scheiden, zum Abzug geh.; отхо́дная *s. a. f. gr.* Gebet welches über e. Sterbenden gesprochen wird.

Отце́вский, *a. K.* s. Вітцівский.

Отча́й, *m.* Verzweiflung, *f.* пусти́ти на отча́й бо́жий, *H.* 83, п. на — душі́ 286 abenteuerlich, mit Resignation auftreten, Alles wagen, s. Очайду́шити.

Отча́яний, *a.* verzweifelt; verzagt; verwahrlost.

Отче́вич, *m.* Erbe, *m.*

Отчена́ш, *m.* Vaterunser, *n.*

Отчи́зна, *f. АД.* II. 48 s. Ба́тьківщина; 2) s. Вітчина́, *f. Кч.* 12; *adj.* отчи́зний, des Vaterlandes *Кч.* 15.

Отчий, *a.* väterlich, des Vaters.

Отчик, *m. dim.* s. Оте́ць, Väterchen, *n.*

Отчич, *m.* † an der Scholle gebunden, glebae adscriptus.

Отчо́т, *m.* Rechnung, *f.* — віддáти R. ablegen, *Кв.* 61.

От'юта́нт, *m.* §. Adjutant, *m. Кух.*

Отяга́ти ся, sich weigern, zaudern, zögern.

Отягочáти, отяжáти, *v. a. Пу.* beschweren, erschweren, belasten; *ptc.* отягче́ний *K.* beladen, belastet.

Отяжі́ти, (-я́ти), *v. n.* schwer werden, schwerfällig werden, *Фр. M.* I. 43.

Отя́мити ся, s. Опамята́ти ся.

Отямне́нько, *adv. M.* III. 35 schön aufmerksam, vorsichtig, bedächtig.

Отя́н, *m.* отя́на, *f.* Fernrohr, *n.* s. Окео́н.

Офа́нко, *m. Ч.* V. 92 Theophanus?

Офат, etc. s. Охват etc.

Офе́ня, *m. Не.* (*Пр.* IV. 169) moskowitischer Hausirer [Же́ртва.

Офі́ра, *f.* Opfer, *n.* Opfergabe, *f.* s.

Офі́рка, *f. dim.* dünnes Wachskerzchen für das Seelenheil der Verstorbenen dargebracht.

Офі́рник, *m. TP.* 147 Opferer, *m.*

Офіро́вщина, *f. Ф.* (*Даст.* 58) Wünsche der Taufpathen dem Kinde

dargebracht. [bringen.
Офірувати, *v.a.* opfern, als Opfer dar-
Офіцер, *m.* Officier, *m. adj.* офіцéрский, Officiers-.
Офіцéрство, *n.* Officierstelle, *f.*
Офіцúна, (-úнка). *f. gew. pl.* Neben-, Hintergebäude, *n.* Officin, *f.*
Офіция, *f.* Amt, *n.* Behörde, *f.* из офіциї *K.* ex officio, ämtlich. [beamte, *m.*
Офіцияліcть, *m.* Officialist, Privat-
Офіцияльний, *a.* officiel, ämtlich.
Ох! *int.* ach! o weh! (des Schmerzens, Unwillens u. Staunens).
Оха́б, *m.* unbrauchbarer (nasser etc.) Bodenstrich; Morast, Tümpel, *m.* [Weib.
Оха́ба, *f.* *verworfenes, liederliches
Оха́биско, *n.* s. Оха́б.
Оха́бити, оха́блити, *v.a.* s. Заоха́бити, verderben; — ся чогóсь einer Sache vergessen, etw. verlieren; sich entfremden, s. enthalten; *b)* в дóма zu Hause bleiben; оха́блéний, *ptc.* unbrauchbar; gemieden, vermaledeit, (*B.*); garstig *Gr.* 24. [nutziger Mensch.
Оха́блéнник, *m.* liederlicher, nichts-
Оха́блище, *n.* Schindanger, *m. Ф.*
Оха́бник, *m.* Bohrassel, *f.* (Limnoria).
Оха́йливий, оха́йний, *a.* sauber, reinlich, nett, zierlich.
Оха́йливість, оха́йність, -ости, *f.* Sauberkeit, Reinlichkeit, *f.*
Охаменýти ся, *M.* s. Схаменýти ся.
Охандýжити, *v.a.* §. *P.* II. 170 zum Narren machen, mit Schande bedecken.
'Оханє, *n.* das Aechzen, Stöhnen, Seufzen. [Схаменýти ся.
Оханути ся, *Ч.* IV. 556. *Мак.* s.
'Охапка, *f.* *Ч.* I. 244?
'Охапки, *pl.* s. Охáпи.
Оха́рливий, *a. Кл.* s. Оха́йливий.
'Охати, *v.a.* ächzen, stöhnen, seufzen.
Оха́яти, *Ме.* 229. охаю́чувати *H.* 282 *v. a.* reinigen, säubern; schmücken, zieren; — ся sich od. sein Haus — —.
Охв-, s. Оф-. [*OП.* Lobpreisung, *f.*
Охвáла, *f.* s. Хвáла *Гол.* III. 91.
Охвалúти, (-úти), *v.a. OП.* lobpreisen.
'Охвар, *m.* & охвáрство & s. Чарівни́к, & s. Окáра (*B.*).
'Охват, *m.* Flussgallen, *m.* Rehe, *f.* (Art Pferdekrankheit).
Охватúти, *v.a.* s. Обхóпити; — кóнй e. Pferd rehe machen; — ся den óхват bekommen, verfangen werden.
'Охватний, *a.* unmässig, rücksichtslos.
Охвíстє, *n.* Schweifenansatz, *m.*
Охвíтний, *a.* s. Охíтний, *ОП.* охвітнíйше *compar. Oc.* (61) IV. 35. 36. besser, lieber, sicherer.
Охвóта, *f.* s. Охóта (*B.*); 2) * *Ко.* 84 Art weibl. Oberkleid: юпка.
Охúба, *f. Зак.* s. Хúба, Fehler, *m.*
Охибúти, *v.a.* verlassen, unterlassen, *Аль.* 424. [kommen, grimmig werden *M.*
Охижíти, *v. n.* wilden Ausdruck be-
Охúза, *f.* s. Слотá, *Зак. Пот.* III. 97.
Охúтва, *f.* Art Vogel *KC.* (83) VII. 509.
'Охіть, -іти, *f. Ф.* s. Охóта.
Охíтний, *a. He.* s. Охóтний, охóчий.
Охíч, *a. Ф.* s. Охóчий. [*Ог.* 109
'Охкати, óхнути, *v. n.* s. 'Охати
'Охлáп, óхлапок, -пка, *m. gew. pl.* Abfälle, Küchenabfälle vom Fleisch &.
'Охлепом, óхляп, *Ш.* II. 23. *adv.* ohne Sattel (їхати). [betrügen.
Охлáмити, *v. a.* jmdn beschumeln,
'Охлáпка. *f.* Fleck, Schmierfleck, *m. Зг.*
Охлáти, охлáнути, охлáсти, охлáбости, *v.n.* müde, abgespannt, lässig werden.
Охмайрúн, *m. Гол.* I. 211 s.? Розмайрúн. [ken.
Охмáрити, *v. a.* mit Wolken bedec-
'Охмати ся до чогóсь, Lust wozu haben, zeigen.
'Охми, *pl. Ф.* Seufzer, *pl.*
Охмолостáти, *v. a. Мх.* abprügeln.
Охмурнíти, *v. n.* düster, finster werden, sich umdüstern *M.* II. 53. III. 46.
Оховстáти, *v. a.* s. Наховстáти.
Охолóда, *f.* Kühlung, Kühle; Erfrischung, Labung, *f.* [kühlung, *f.*
Охолóдженє, *n.* das Abkühlen, Ab-
Охолодúти, охолóджувати, *v. a.* abkühlen; erfrischen, laben.
Охолоднíти, охолонýти, (*praet.* охолóв, -ла, -ла), *v. n.* sich abkühlen, kühl, kälter werden, *Ог.* 92.
Охолóненя, *n.* das Erkalten, *Пол.*
Охорóна, *f.* охорóненє, *n.* Schirm, Schutz, *m.* Bewahrung, *f.*
Охоронúтель, (охранúтель), *m.* (-úтелька, *f.*) Beschützer, Beschirmer, *m.* (-in, *f.*). [schützen, bewahren.
Охоронúти, (-я́ти), *v. a.* schirmen,
Охорóнний, *a.* Schutz-, Schirm-, Wehr-, *Term.*

Охоро́нність, -ости, *f.* Schutzverhältnis, *n. Term.*

Охо́та, (*d.* охо́тка), *f.* Lust, Neigung, zu etw. до чого́сь; 2) Frohsinn, *m.* Fröhlichkeit; Belustigung, Tanzunterhaltung, *f.* Gastgelage, *n.* напи́ти ся під охо́ту sich ein mässiges Räuschchen holen; 3) Jagd, *f.*; *Jagdhunde, *pl. P.* I. 123.

Охоти́ти ся, Lust zeigen, (до чого́) gern wollen; 2) охотува́ти ся чим woran sich ergötzen, собі чим an etw. Freude haben, (*Фр.*); sich anfeuern (співанка́ми); *b)* — ся zechen.

Охотли́вий, *a.* gern wollend, leidenschaftlich.

Охотли́вість, -ости, *f.* reger Trieb, Leidenschaftlichkeit, *f.*

Охо́тний, *a.* willig, geneigt, bereitwillig; freiwillig, volontär.

Охо́тність, -ости, *f.* s. Охо́та 1).

Охо́тник, *m.* ein Freiwilliger; Liebhaber; *C.* II. 111; 2) —, охотни́чий, *s. a. m.* Jäger, *m. Ш.* I. 380; *adj.* охотни́цкий, (-и́чий).

Охотю́шка, *m.* s. Охо́чий 2).

Охохо́, *int.* zum Ausdruck des Weinens.

Охочекомо́нник, (-ий), *m.* freiwilliger Cavallerist (im Kosakenheere), *m. Зак.*

Охо́чий, охо́цький, *Ст. a.* freiwillig, frei, *Ки.* 65; 2) s. Охо́тний.

Охра́на, *f. К.* s. Охоро́на.

'Охрести, *pl. М. Ос.* (62) I. 87.?

Охрести́ти, *v. a.* taufen.

Охре́щене, *n.* Taufe, *f.*

Охри́пнути, охрипа́ти, *v. n.* heiser werden; *adj.* охри́плий heiser.

'Охрист, *m.* s. Хрест, крест.

Охри́стий, *a.* ockergelb, *Пол.* [*C.*

Охристи́ти ся, s. Перехрести́ти ся,

Охрі́м, *m.* Ephraim, Ephremus.

Охроми́ти, *v. a.* lahm machen; охроміти, *v. n.* lahm werden.

Охряня́ти, s. Охорони́ти (охран-).

Охря́ти, *v. n.* s. Охля́ти *ВГ.* 136.

'Охтем, *m.* Stossseufzer, *m.* das Weinen; на ві́чний — щось прода́ти &) für ewig.

Охтеме́нний, охтьо́вий, *a.* jämmerlich, elend.

Охті́ти, *v. n.* s. 'Охати, klagen.

Оху́днути, *v. n. H.* 110. mager werden, abmagern.

Оху́ла, *f.* Tadel, Vorwurf, *m.*

'Охух, *m. H.* 122 s. 'Оглух.

Оцаплена голова́, *КС.* (82) I. 28 vetrackter Kopf? [sich ziehen, *Ст.*

Оцари́ти ся, die Czarengewalt an

'Оцванок, -нка, *m. ІГ.* s. Клец &.

Оцьві́тина, *f. B.* Blütendecke, *f.* Perigon, *n.* (perigonium). [decken, *На.*

Оцьві́ти́ти ся, sich mit Blüten be-

Оце́й, оця́, оце́, *pron.* s. Отсе́й &; 2) оце́, (отсе́) nun, da.

'Оцек, *adv.* = о́сь-як, wahrscheinlich, *Ог.* 118. [Hufeisen.

'Оцель, -еля, *m.* der Stollen auf dem

'Оцет, *gen.* о́цту, ві́цту, *m.* Essig, *m. adj.* оцето́вий, *Пар.* оцто́вий *Пол.*

Оце́тник, *m.* Essigbereiter, *m.*

'Оцїв, *m.* Füllhorn, *n.* (Cornularia).

Оцїджа́лка, *f.* Durchschlag, *m.* Sieb, *n.* zum Durchseihen. [filtrieren.

Оцїди́ти, оцїджа́ти, *v. a.* durchseihen,

Оці́ли́ти ся, sich trennen, wegtreten; 2) sich verstellen, simulieren. [*Вол.*

'Оцїлок, -лка, *m.* Spatheisenstein, *m.*

Оці́нене, *n.* о́цїнка, *f.* Schätzung, Wertstellung, Würdigung; крити́чна -ка, kritische Untersuchung, Prüfung, Recension, *f.*

Оцїни́тель, *m.* Schätzer, Taxator, *m.*

Оцїни́ти, (-я́ти), оці́нювати, *v. a.* schätzen, taxieren, anschlagen; würdigen.

Оці́нний, *a.* schätzbar, kostbar, köstlich; дорогий-оці́нний *М.* III. 23.

Оцїно́чний, *a.* Schätzungs-, -а вартість Schätzungswert, *m.* [kaufen.

Оцїнува́ти, *v. a.* taxieren und ver-

'Оцїп, *m.* Sublimat, *n. B.*

Оцїпені́не, *n.* das Erstarren, *Пол.*

Оцїпені́ти, *v. n.* erstarren.

Оцїпи́ти, *v. a.* in Ketten schlagen, *Ст.*

Оцїра́ти ся, *Ф.* kokettieren, lächeln.

Оці́цький, *a. Кл.* so klein, so gar wenig, klein winzig. [*Пол.*

Оцтанова кислота́, Essigsäure, *f.*

'Оцу́пок, -пка, *m. Лекч.* s. Цуру́палок; 2) * s. Нестеле́па *Н.* 273.

Оцюди́, *adv. Кух.* s. От-сюди́.

'Оцяпок, -пка, *m.* abgebrannter Stummel v. einer ски́пка. [*Пар. У.*

Очайду́ша, *m.* Abenteuerer, *m.*

Очайду́шити, *v. n.* verzweifeln, alle Abenteuer wagen, *Пар.* [teuerlich.

Очайду́шний, *a.* verzweifelt, aben-

Очайду́шність, -ости, *f.* Verzweiflung, Abenteuerlichkeit, *f.* (meln.

Очалува́ти, *v. a.* betrügen, beschu-

Очáнка, *f.* Euphrasia offic.

'Очап, *m.* Bandholz in der Wand bei den Thürpfosten, *n.* [verbinden mittels óчап.

Очапúти, *v. a.* Thürpfosten mit Ecken

Очарóване, *n.* Bezauberung, *f.* Zauber, *m.* Entzücken, *n.* [zücken.

Очарувáти, *v. a.* s. Чарувáти, ent-

Очáстий, *a.* augenförmig, *Пар.*

Очевúдець, -дця, (очи-, *Пар.*) очевúдник, *K.* очевúдячний свúдок, *Гол. m.* Augenzeuge, *m.* [вúдно.

Очевúдки, очевúдячки, *adv.* s. Очевúдний, очевúсний, очевúстий, *a.* augenscheinlich, sichtlich, augenfällig, *adv.* очевúдно etc.

Очевúдність, очевúдячність, очевúсність, (-úстість) *Бор.* -ости, *f.* Augenscheinlichkeit, *f.*

'Оченько, оченá, (*gew. pl.* оченáта), оченáточко, *n. dim.* Aeuglein, *n.*

Очéньпати, *v. n. M.* genesen, zu sich kommen §.

Очéпа, *f.* Haken zum Anhalten des Flosses beim Stossen aufs Land, *m.* (*B.*).

Очепúти ся, s. Чепúти ся.

Очервúвіти, *v. n.* voll Würmer, wurmstichig werden; 2) * ekelig, widerlich werden. [den.

Очерéвити, *v. a.* рúбу — ausweiOчерéдь, *f.* s. Чéрга.

Очерéмха, *f. Me.* 132 s. Черéмха.

Очерéт, *m.* Schilfrohr, Schilf, *n.* Binse, *f.*; 2) mit Schilfrohr bewachsene Stelle.

Очерéтина, *f.* s. Очерéт 1), Teichrohr, *n.*

Очерéтниця, очеретúнка, *f.* Teichrohrsänger, *m.* (Sylvia arundinacea).

Очерéтяний, *a.* zum очерéт geh., Schilf-.

Очеретúник, *m.* Rohrteufel, *m.*

'Очерк, *m.* Umriss, Entwurf, *m. У.*; 2) Definition, logische Erklärung, *f. Ил.*

Очеркáти, очеркнýти, *v. a.* umzeichnen, ringsbeschreiben, einen Umriss gehen, entwerfen; 2) definieren, *Ил.*

Очернúти, *v. a.* schwarz machen, anschwärzen. [den.

Очерствíти, *v. n.* frisch, munter wer-

'Очерт, *m.* s. 'Очерк 1), Contour, *f.*; Schilderung, Beschreibung, *f. K.* очертóм *adv.* in einem Kreise.

Очертáти, *v. a.* s. Очеркáти 1), beschreiben, schildern.

Очертéць, -рця, *m.* Dinobryon sertularia. [natum verticillatum.

Очертíй, когýтик, — *m.* Polygo-

Очéртник, *m.* Diazoma, *n.* [Umrisse.

Очертóво, *adv.* im Kreise, quirlig; im

Очéрчити, *v. a.* mit einer Linie umziehen; bezeichnen, märken. [abschaben.

Очесáти, *v. a. H.* 28 die Schuppen

Очестúти, *v. a. Зг.* beehren, als ehrlich, ehrenhaft darstellen.

'Очи, *pl. gen.* очúй, Augen *pl.* s. 'Око.

Очивúдïшки, очивúдячи, *adv.* & s. Очевúдки etc.

Очивíтний, *a.* s. Очевúдний.

Очикнýти ся, *Me.* 341 erwachen, aufwachen.

Очинúти, (-я́ти), *v. a.* s. Відчинúти.

'Очисть, *f. Фр.* s. Очúщене.

Очистúтельний, *a.* Reinigungs-, reinigend.

Очúстити, очищáти, очúщувати, *v. a.* reinigen, säubern; — ся sich —, sich rein machen, s. rechtfertigen.

Очúтане, *n.* очúтаність, -ости, *f.* Belesenheit, *f.* [таний belesen.

'Очитáти ся, viel lesen; *ptc.* очи-

'Очиток, -тка, *m.* Fetthenne, *f.* (Sedum acre).

Очúцї, *pl.* s. 'Очи, Aeuglein, *pl.*

Очúщене, *n.* Reinigung, Säuberung, *f.*

Очíкувати, *v. a.* erwarten. [же).

Очíлкувáти, *v. a.* s. Оклепáти (зóí-

'Очíпок, -пка, *m.* Haube; Schlafhaube, *f.*

Очкú, *pl. gr. Пол.* s. Окулáри.

'Очко, *n. dim.* s. 'Око, Aeuglein, *n.*; 2) Edelstein in e. Ring, *m.*; 3) Auge, *n.* Masche, *f.*; 4) Flugloch im Bienenstock, *n.*; 5) — (зелéне) Euglena viridis.

Очкóваний, *a.* mit kleinen Augen (Steinchen) versehen, (ocellatus).

Очковáтий, *a.* maschig, netzförmig geadert. [stöcken, s. 'Очко 4).

Очковé, *s. n. a.* Abgabe von Bienen-

Очкувáти, *v. a.* oculieren, äugeln.

Очкýр, *m.* Band der Unterhosen, *n.*

Очкурнá, *f.* Falz in den Unterhosen wo der очкýр hineingeschlungen wird, *m.* штанú до -нї zum Zusammenziehen, -schnüren *Ч.* VII. 416. [blendeter, *m.*

Очмáна, *m. f. H.* 56 Blinder, Ver,

Очманúти, *v. n.* betäubt werden *Щог.* 146.

'Очна, *f.* Gegenstellung, Confrontation,

f. до о́чни йти sich zur — stellen.
'О чний, *a.* Augen-.
О чни́ця, *f.* Ocular, *n. Пол.*
О чну́ти ся, *V.* erwachen; zur Besinnung kommen, sich erholen, sich fassen.
О чня́к, *m.* Randaugenfalter, *m.* (Hiparchia). [lich, ekelig, langweilig werden.
О чорті́ти, *v.n.* wie ein Teufel wider-
О чува́ти ся, *Ч.* IV. 6 sich rühren, s. Очу́ти ся, ?
О чувствова́ти ся, *P.* II. 91 wieder zu sich kommen, sich erholen, zur Besinnung kommen, in sich gehen. [machen.
О чуди́ти, *v. a.* jmdn zum Sonderling
О чужі́ти, *v.n.* entfremdet werden; *adj.* очужі́лий. [ся *Зак.* s. Очувствова́ти ся?
О чумані́ти, *v.n. Др.с.* 351 очу́мати
О чуня́ти, очу́нювати, *v. n.* zu sich kommen, genesen, aufkommen, *Пот.* III. 35. [Очуня́ти.
О чу́ти ся, (*B.*) очути́ти, *v. n. M.* s.
О чути́ти ся, s. Очу́ти ся, (*B.*); 2) auf einmal sich wo zeigen, plötzlich erscheinen; бу́ло ся очути́ло das Gerücht (чу́тка) hat sich verbreitet.
О шади́ти, *v. n.* mit Reif (ине́й) sich bedecken. [tung, *f.*
О шано́ванє, *n. P.* II. 203 Hochach-
О шанцува́ти, *v. a.* umschanzen.
О шарпну́ти, *v. a.* verletzen.
О ша́тно, *adv. H.* 200 reich gekleidet.
О шахра́їти, ошахрува́ти, *v. a.* betrügen. [Art Pflze: швар?
'Ошвар, *m.* Schwarte, *f.* s. Опі́лок; 2)
О ше́йник, *m.* Halskragen, *m. Гол.* III. 427.
О ши́бати, ошибну́ти, *v. a.* schlagen, über jmdn kommen: лиха́ годи́на когось; 2) — ся sich irren, s. versehen, fehlen.
'О ши́бка, *f.* Fehler, *m.* Versehen, *n.* Irrthum, *m.*
О ши́бний, *a.* fehlerhaft, *f.* [*f. Гн.* 17.
О ши́бність, -ности *f.* Fehlerhaftigkeit,
'Ошивка, *f.* s. По́шевка.
О ши́йок, -и́йка, *m.* Fleischstück vom Hals, *n.*; 2) Halsband, *n. Ст.*; 3) Schlag auf den Nacken, *m.*
'Ошкалок, *m.* s. 'Оскалок.
О шка́пити ся, §. s. Ожени́ти ся.
О шка́рник, *m.* Eschara.
'Ошкраби, *pl.* s. По́шкробок.
О шку́рити ся, § s. Ожени́ти ся.
О шману́ти ся, s. Ошука́ти (ся).
О шмульга́ти, ошмуля́ти, *v. a.* abschinden, -quetschen, wund abreiben.
О шоломи́ти, ошоломони́ти, *v. a.* betäuben, mit Wahn erfüllen.
О шпалєрува́ти, *v. a.* tapetieren.
О шпа́рити, *v. a. M.* I. 108 abbrühen.
О шу́йбіч, *adv.* links, *Левч.*
О шу́ка, *m. f.* Betrüger, *m.*; 2) —, ошука́ньство, *n.* Betrügerei, *f.* Betrug, *m.*
О шука́нець, -нця, *m.* Betrüger, Schwindler, *m.* [hintergehen.
О шука́ти, ошу́кувати, *v. a.* betrügen,
'О шуком, *adv. H.* 191 mit List, trugvoll.
'О шум, з о́шумом, *adv. Мог.* gänzlich s. З-о́кришем.
'Ошур, *m.* Küchenfetzen, *m.* [*f.*
О ща́да *f.* Schonung; Oekonomisierung,
О щади́ти, ощажа́ти, *v. a.* schonen; sparen.
О ща́дний, *a.* sparsam, haushälterisch.
О ща́дність, -ности. *f.* Sparsamkeit, *f.*
'О ща́док, -дку, *m.* Ersparnis, *n.* Zehrpfennig, *m.*; 2) Rest, *m.* Ueberbleibsel, *n.*; 3) s. Ощадність; 4) Schonung, Gnade, *f. K.*; ощадком, *adv.* haushälterisch; spärlich. [bescheren: чимось.
О щедря́ти, *v. a.* reichlich beschenken,
О щеми́ти, *v. a.* schmerzlich drücken, klemmen. (v. Hunden, Wölfen).
О щени́ти ся, *Др.с.* 69 Junge werfen
О щепина, *f.* s. Пла́тва (im Gebäude).
'О щерт, *m.* Laserkraut, *n.* (Laserpitium); — верходу́б L. latifolium.
О щети́ти, *v. a.* verlieren.
О щи́кувати, *v. a.* (мо́рков, &) die Blätter abkneipen. [лани́ця.
'Ощипок, -пка, *m.* Kuchen, *m.* s. Па-
О щи́пувати, s. Общи́пати.
О щи́тець, -тця, *m.* Helmkraut, *n.* (Scutellaria galericulata).
О щи́тниця, *f.* — воско́ва Wachspalme, *f.* (Corypha cerifera).
'О щи́ток, -тка, *m.* Hauslaucb, *m.* (Sempervivum tectorum) *Вол.* [Motte, *f.*
О щи́ця, *f.* s. Не́тля, Nachtfalter, *m.* bes.
'О щіп, -епу, *m. K.* (*Й.* 94) Spiess, Speer,
'О щіпка, *f.* s. Щіпка, ски́пка. [*m.*
О щіпля́, -я́ти, *n.* s. 'Ощипок. [lig.
О щу́рбаний, *a. B.* abgerissen; hinfäl-
'Ощуп, *m.* das Anfühlen, *Пол.* s. До́тик.
Ою́н, *m. H.* 62. s. Вюн.

КОНЕЦЪ ПЕРВОГО ТОМУ.

ПОМІЧЕНІ ПОХИБКИ ПЕЧАТНІ В І. ТОМІ:

Шпальта	Стрічка	Замість:	Має бути:
2	1 з дол.	*v. a.*	*v. n.*
1	22 „	„ані“	„агй“
1	16 з гори	Academie,	Akademie,
„	5 з дол.	Акурат,	Акура́т,
1	13 „	Апостóльский,	Апóстóльский
1	24 „	Künstler,	Künstler.
2	12 з гори	Аршéник,	Аршéний,
1	7 з дол.	Baumwollenstande,	Baumwollenstaude,
2	30 „	faullenzen.	faulenzen.
„	8 „	Zitterolge,	Zitteralge,
1	2 з гори	Fischerziehhacken,	Fischerziehhaken,
„	17 „	Hacken	Haken
1	21 з дол.	Märchenzähler,	Märchenerzähler
2	5 „	Schmaushalten,	Schmaus halten,
1	20 з гори	*v. a.*	*v. n.*
„	23 „	Wasterlilie,	Wasserlilie,
2	15 з дол.	Querbäuder	Querbänder
1	26 „	Бархóтний,	Бархáтний,
1	5 „	Basssaiten	Bassaiten
1	21 з гори	*n.*	u.
2	16 з дол.	Blöcken	Blöken
1	7 з гори	*v. a.*	*v. n.*
„	8 „	*v. a.*	*v. n.*
1	17 „	weisselloser	weiselloser
2	6 з дол.	ohne eines Fingers.	ohne einen Finger.
1	18 „	empfindunglos.	empfindungslos.
2	11 з гори	*v. a.* blöcken,	*v. n.* blöken,
„	27 „	*n.*	*m.*
1	8 „	Fusssteig; Fusssteg,	Fussteig; Fussteg,
2	24 з дол.	Березóвий,	Берéзóвий,
1	18 „	*v. a.*	*v. n.*
1	8 з гори	Pferdelausfliege,	Pferdelausfliege,
1	23 „	prügeln;	prügeln;
2	13 з дол.	*m.*	*f.*
„	9 „	*n.*	*m.*
„	8 „	додáти: Biber, *m.*	
1	17 „	білéсенький,	білéсенький,
2	11 з гори	Weisssein.	Weissein.
1	5 „	Perlen:	Perlen-:

Стор.	Шпальта	Стрічка	Замість:	Має бути:
31	1	19 з гори	teufliches	teuflisches
„	2	23 „	Buccogewächte,	Buccogewächse,
32	1	14 „	сьвїт	сьвіт
„	2	2 „	himelblau,	himmelblau,
„	„	7 з дол.	blöcken,	blöken,
„	„	2 „	бли́жнійший,	бли́жні́йший,
33	2	21 „	бліднолйкий,	бліднолйций,
34	2	27 „	Ephenartige,	Epheuartige,
36	1	27 „	Gottesmuter,	Gottesmutter,
38	1	4 з гори	zur	zum
„	1	12 „	Schiessscharte,	Schiesscharte,
„	2	16 „	*v. a.*	*v. n.*
„	2	24 „	Gegräge.	Gepräge.
39	1	17 з дол.	sumpfiig,	sumpfig,
„	„	12 „	*n.*	*m.*
41	2	21 з гори	weissseitige	weisseitige
43	2	6 „	Frühlingssaffrau,	Frühlingssaffran,
44	2	13 „	Бримíти,	Бримíти,
„	„	24 з дол.	wo-raus,	wor aus,
45	2	10 з гори	Krapppflanzen,	Krappflanzen,
46	1	4 з дол.	Дóсьвїт.	Дóсьвіт.
„	2	23 з гори	*m.*	*f.*
49	1	5 „	дода́ти: бу́кша, *f.*	
„	1	11 з дол.	stumpfendende,	stumpf endende
50	2	26 „	Буркотóвий,	Буркутóвий,
52	1	18 з гори	*n.*	*m.*
„	1	9 з дол.	Fleisch-	Fleisch-,
53	2	15 „	пи́тима	пи́тома
54	1	16 з гори	wo-rauf	wor auf
58	1	11 з дол.	hi neinwickeln.	hin einwickeln.
„	2	29 „	Beobachtungsinn,	Beobachtungssinn,
61	1	12 „	*n.*	*a.*
„	2	10 „	Вéпер,	Вепéр,
63	1	20 з гори	Töp ferscheibe,	Tö-pferscheibe,
„	2	16 з дол.	Weinachten	Weihnachten
65	1	18 з гори	*m.*	*pl.*
„	2	3 „	nicht voll	recht voll.
68	1	24 з дол.	Bot; mässigkeit	Botmässigkeit
70	1	5 з гори	he-raus-	her-aus-
„	2	17 „	urbanun).	urbanum).
71	2	14 „	*v. a.*	*v. n.*
„	„	18 „	He-rausgucken,	Her-ausgucken,
73	2	8 з дол.	he-rausnehmen.	her-ausnehmen.
75	2	22 „	„	„
76	1	18 „	Kunstück	Kunststück
77	1	6 з гори	he-rauswälzen,	her-auswälzen,
„	1	24 „	entdec-ken,	entde cken,
„	2	15 „	he-raus-	her-aus-
„	2	19 „	„	„
78	1	26 з дол.	„	„
„	„	11 „	„	„
81	„	6 „	„	„

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість:	Має бути:
82	2	13	з дол.	Frügeburt,	Frühgeburt,
85	1	23	„	ви́росту,	ви́рости,
„	2	14	„	*v. v.*	*v. a.*
87	2	13	„	Високоперепо-дóбний,	Високопреподóбний,
89	1	6	„	he-rausschieben	her-ausschieben
„	2	14	з гори	Bewillkomnung,	Bewillkommnung,
„	2	21	з дол.	Витвóрнісь,	Витвóрність,
90	1	5	з гори	дода́ти: *v. n.*	
„	2	19	з дол.	*v. a.*	*v. n.*
93	1	4	з гори	*m.*	*n.*
94	1	26	„	Ви́яснитп,	Ви́яснити,
95	2	4	„	he-rauslügen.	her auslügen.
98	2	8	„	den	das
100	2	20	„	*v.*	*v a.*
104	1	7	„	Schatirung,	Schattirung,
„	2	22	„	lostecken,	losstecken,
105	2	14	„	*v. n.*	*v. a.*
106	1	9	„	Вікода́ввий,	Вікода́вний,
„	1	19	з дол.	Freisas,	Freisass,
„	1	7	„	Er-	Erlenholz, *n.*
108	2	8	„	*n.*	*m.*
109	1	15	„	bindeng,	bindend,
110	1	14	з гори	nahhängen;	nachhängen;
111	2	25	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
115	1	7	з гори	Krystalltierchen,	Krystallthierchen,
„	„	15	„	*n.*	*m.*
„	„	24	„	Wassermmnn,	Wassermann,
„	2	6	„	gehen.	gehörig.
116	1	29	з дол.	ausstosen.	ausstossen.
„	2	15	„	*m.*	*n.*
„	„	6	„	ungehalten.	ungehalten werden.
119	2	23	з гори	grünzeug	Grünzeug
121	1	25	„	Zwergkauz,	Zwergkauz, *m.*
123	1	4	„	*m.*	*n.*
„	2	25	„	Wurzelschlagen,	Wurzel schlagen,
„	2	7	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
124	1	8	„	Schattelgurt	Sattelgurt
130	2	2	з гори	hi-neinziehen;	hin einziehen;
„	„	4	„	wo-rin	wor-in
132	2	9	„	*v. n.*	*v. a.*
135	2	21	„	*n.*	*m.*
136	2	3	„	*v. a.*	*v. n.*
137	1	27	„	гаразъ,	гаразд,
„	2	4	„	plumpes;	Plumpes;
138	1	8	з дол.	Löschhacken,	Löschhaken,
„	2	23	з гори	*v. a.*	*v. n.*
139	2	18	з дол.	*n.*	*m.*
140	1	16	з гори	*n.*	*a.*
143	1	13	з дол.	Bodenschlam,	Bodenschlamm,
146	1	13	„	Гнївливість,	Гнївли́вість,
151	1	7	„	*n.*	*m.*

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість:	Має бути:
151	2	7	з гори	*n.*	*f.*
154	1	15	„	der	des
160	2	22	з дол.	Громадність,	Громáдність,
162	2	13	з гори	*n.*	*m.*
163	1	15	з дол.	*n.*	*m.*
166	1	10	з гори	*v. a.*	*v. n.*
„	2	23	„	*n.*	*m.*
„	2	11	з дол.	*n.*	*m.*
168	1	10	з гори	*n.*	*m.*
169	2	20	з дол.	Ende,	Ente.
170	2	18	з гори	ґудз.	ґудза
173	2	16	„	Thürhüther,	Thürhüter,
174	2	21	з дол.	zusammengewa-chsen,	zusammengewach-sen,
175	1	16	„	Hal-	Haltern.
177	2	19	„	Har-triegel.	Hart-riegel.
„	2	15	„	Polygomnn	Polygonum
179	1	9	з гори	Дсся́тник,	Деся́тник,
180	1	16	„	Двíнка,	Двíнка,
183	2	2	з дол.	*m.*	*n.*
184	1	13	з гори	kleiner	kleine
186	1	6	„	*gew.*	*gen.*
„	1	15	„	u.	*n.*
193	2	12	„	*n.*	*f.*
195	2	21	з дол.	Waffenrck,	Waffenrock,
198	2	21	з гори	*m.*	*n.*
203	2	26	„	*v. a.*	*v. n.*
204	1	14	з дол.	Дрáта,	Дрáти,
207	1	25	з гори	ve-reinigen,	ver-einigen,
„	2	12	„	mordern,	modern,
208	1	21	„	Geberlohe	Gerberlohe
213	1	8	з дол.	*m.*	*n.*
215	1	2	з гори	Еийскопский,	Епúскопский,
216	1	19	з дол.	Froschgequack,	Froschgequak,
218	2	17	з гори	*n.*	*m.*
„	2	19	з дол.	Жóýхнати,	Жóýхнути,
219	2	27	„	*n.*	*m.*
221	1	14	з гори	*v. a.*	*v. n.*
„	1	19	з дол.	vita	vitae
„	2	14	з гори	*n.*	*f.*
222	2	17	з дол.	u.	*m.*
223	2	1	з гори	*n.*	*m.*
225	2	11	з дол.	*n.*	*m.*
226	1	13	з гори	Loswerfen	Los werfen
229	1	26	„	*m.*	*n.*
„	2	15	„	Забáрвлене,	Забáрвлене,
230	2	16	„	*v. v.*	*v. a.*
231	1	9	з дол.	*W.*	*N.*
234	2	19	з гори	*n.*	*m.*
235	1	23	„	*v. v.*	*v. a.*
236	2	12	з дол.	Ra-dzirkels.	Rad-zirkels.
237	1	5	з дол.	enspinnen,	entspinnen,
238	1	23	„	*v. n.*	*v. a.*

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість:	Має бути:
241	1	23	з гори	*n.*	*m.*
„	2	4	„	*v. a.*	*v. n.*
243	2	21	з дол.	*n.*	*m.*
245	1	3	з гори	*v. v.*	*v. a.*
247	2	5	„	*m.*	*n.*
„	2	25	„	*v. v.*	*v. a.*
„	2	18	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
248	1	19	„	Häckchen,	Häkchen,
„	1	17	„	Закарю́чити,	Закарлю́чити,
„	1	13	„	*v. v.*	*v. a.*
250	1	16	„	*n.*	*m.*
351	1	12	з гори	star	starr
„	1	24	з дол.	Закоха́ннне,	Закоха́нне,
„	2	20	з гори	Hrümmen,	Krümmen,
„	2	7	з дол.	Lei-beigenschaft,	Leib-eigenschaft,
252	1	4	з гори	*v. n.*	*v. a.*
253	2	15	з дол.	*m.*	*n.*
255	2	12	„	Schne-,	Schnee-,
258	2	6	з гори	*m.*	*n.*
259	1	10	з дол.	enstellen,	entstellen,
266	1	13	з гори	*v. n.*	*v. a.*
„	1	4	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
268	1	21	з гори	За́родити,	Зарóди́ти,
„	1	28	„	жите́	жите́
268	2	3	з дол.	*n.*	*m.*
270	2	28	„	verennen.	verrennen.
274	2	16	з гори	Labkrant,	Labkraut,
275	1	3	„	*n.*	*m.*
„	1	18	„	*v. n.*	*v. a.*
„	2	3	„	Hinterhof,	Hinterhof, *m.*
276	1	7	з дол.	-ýку,	-óку,
277	2	16	з гори	*v. n.*	*v. a.*
278	1	25	„	*m.*	*n.*
282	2	4	„	einimp-fen;	einim-pfen;
287	2	20	з дол.	Ueberschus,	Ueberschuss,
288	2	9	„	Зьвідча́тий,	Звіздча́тий,
289	1	5	„	Зóіробóй,	Звіробóй,
„	1	4	„	Har-theu,	Hart-heu,
291	1	13	„	Verbindun,	Verbindung,
294	2	16	з гори	Reiter angriff,	Reiterangriff,
298	1	2	з дол.	Landsmännnin,	Landsmännin,
302	2	20	„	Unglück-stag,	Unglücks-tag,
306	2	14	„	We-chselgeld,	Wech selgeld,
308	2	11	з гори	u.	*n.*
310	1	13	„	todes müde.	todesmüde.
„	2	24	„	he-rabfallen,	her-abfallen,
311	2	4	з дол.	Зóбраз,	З'óбраз,
312	1	13	з гори	bemerhen,	bemerken,
„	1	27	„	ein müthig	einmüthig
315	2	10	„	*v. n.*	*v. a.*
317	1	11	„	hinaufspringen,	herabspringen.
„	2	20	з дол.	Zahnschwäbler,	Zahnschnäbler,

Стор.	Шпальта	Стрічка	Замість:	Має бути:
320	2	5 з гори	Har-theu,	Hart-heu,
321	2	15 „	И'зїзджати,	Из'їзджáти,
322	2	8 „	*m.*	*n.*
324	2	17 з дол.	„an weh!“	„au weh!“
327	1	10 з гори	fah-ben,	fah ren,
„	1	11 „	rehandeln,	behandeln,
329	2	4 „	Ofen, Ofenloch, *m.*;	Ofen, *m.*; Ofenloch, *n.*
332	1	10 з дол.	u.	*n.*
„	1	4 „	u.	*n.*
„	2	10 з гори	*n.*	*m.*
336	1	12 „	*in.*	*m.*
337	1	26 „	wesen,	-wesen,
339	2	11 „	sauer; Sauerteig, *m.*	sauer; -e тíсто Sauerteig, *m.*
346	1	20 „	Кпно,	Кíпно,
348	1	5 „	*v. n.*	*v. a.*
„	1	25 з дол.	sptizblättriger	spitzblättriger
349	2	5 з гори	pfuschern,	pfuschen.
352	1	10 „	Grosshüfner,	Grosshöfner,
„	1	16 „	*Гол.* III.	*Гол.* II.
355	2	12 „	*m.*	*n.*
356	1	10 „	Bockäfer,	Bockkäfer,
357	2	4 з дол.	*n.*	*m.*
359	2	9 з гори	eines Festmales.	einem Festmal.
368	2	7 „	Halbdeckkäfer,	Halbdeckkäfer,
„	2	24 „	kurzbeimig,	kurzbeinig.
369	1	4 „	der	die
372	1	17 з дол.	Которýбка,	Котюрýбка,
373	1	21 „	*n.*	*m.*
„	2	19 „	Kasakenlagers	Kosakenlagers
374	1	7 з гори	кошýнний,	кощýнний,
375	1	21 „	Krämmerwaare,	Krämerwaare,
376	2	27 з дол.	schönheitsooll,	schönheitsvoll.
„	2	9 „	Donaufers.	Donauufers.
380	1	19 з гори	s. Клирос.	Chor, *m.* (wo die Kirchensänger stehen).
„	1	20 „	s. Клирошанúн;	Sänger, *m.* (in d. Kirche); 2) Chorschüler, *m.*; 3) Chor Herr, Domherr, *m.*
385	1	21 з дол.	*n.*	*m.*
389	1	10 з гори	Gevatterstehen,	Gevatter stehen,
391	1	1 „	*m.*	*n.*
392	1	14 з дол.	raubiger	traubiger
„	2	28 „	ländlsches	ländliches
395	1	21 „	Sanfmuth,	Sanftmuth,
396	2	17 з гори	naschaft,	naschhaft,
398	1	20 з дол.	Лататúна,	Латанúна,
„	1	16 „	Латанúна,	Лататúна,
401	1	19 „	Medallion,	Medaillon,
404	1	18 з гори	Klebnelnelke,	Klebnelke,
„	1	23 „	*n.*	*m.*
406	1	15 „	verkündend.	verkünden.

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість:	Має бути:
407	2	13	з гори	s. Ли́ства,	s. Ли́штва.
408	1	14	з дол.	лїку́.	лїк.
410	1	24	з гори	litographich.	litographisch.
413	2	9	„	*n.*	*f.*
414	2	9	„	Л л о я́ л ь н і с т ь,	Льоя́льність,
„	2	14	„	*n.*	*m.*
415	2	18	„	*v. a.*	*v. n.*
430	2	16	„	М а́ т о ч н н й,	М а́ т о ч н и й,
431	2	18	з дол.	*v. n.*	*v. a.*
437	2	15	з гори	meileniang;	meilenlang;
438	1	19	„	Erbarmen,	Erbarmer,
439	1	10	з дол.	Triedenstractat,	Friedenstractat,
440	1	22	„	М и с л о в а́ т и и й,	М и с л о в а́ т и й,
442	1	28	„	*m.*	*n.*
447	2	11	„	М н о ж е с т в е́ н н е,	М н о ж е с т в е́ н н е
448	2	17	з гори	*m.*	*n.*
451	2	1	з дол.	2) Nbfl.	—
452	2	2	з гори	(-brauen); blinzeln,	(-brauen) blinzeln;
„	2	14	„	Manl,	Maul.
„	2	25	„	*m.*	*f.*
453	1	24	„	Herbstzeitlosse,	Herbstzeitlose,
455	1	3	„	Aaalpuppe,	Aalpuppe,
„	2	6	„	Sumpf, Moor,	Sumpf, *m.* Moor, *n.*
459	2	8	„	grosses	grosser
464	1	20	„	Art Kleidungsstück?	Pumphosen, *pl. Mi.* II. 406.
472	1	11	з дол.	wo-rüber	wor-über
„	1	2	„	„	„
473	1	25	з гори	Нав о́ дний.	Надво́дний.
478	1	5	„	назна́рошни,	назна́рошне,
479	1	21	„	Riesenschlupfwes-pe,	Riesenschlupfwe-spe,
481	1	27	„	*n.*	*m.*
482	2	5	„	aufliegen,	anfliegen,
488	2	20	з дол.	Н а п р щ а́ т и с я,	Н а п р о щ а́ т и с я,
490	1	22	„	Strobündel,	Strohbündel
493	1	19	„	viel,	viel
499	1	7	„	Н а ц ї л у а́ т и с я,	Н а ц ї л у в а́ т и с я,
503	1	7	„	Н е в и́ м у ш е н и,	Н е в и́ м у ш е н и й,
507	2	20	„	Н е д о з н а́ м и й,	Н е д о з н а́ л и й,
510	2	9	з гори	Н п з а б о р о́ н н э,	Н е з а б о р о́ н н о,
521	1	13	з дол.	*v.*	*a.*
526	1	2	„	*n.*	*m.*
528	2	16	„	И и р ю в а́ т и,	Н и р ю в а́ т и,
533	1	10	„	г а́ д к о о	г а́ д к о ю
538	2	20	„	О ж и д а́ т и,	О б́ ж и д а́ т и,
„	2	8	„	u.	*n.*
542	1	17	з гори	Zähmug,	Zähmung,
544	2	9	„	О б́ м о́ н и й,	О б́ м о́ в н и й,
546	1	8	„	Schubänder,	Schuhbänder,
551	2	2	„	Läuderstrecke,	Länderstrecke,
552	2	14	з дол.	Nacht	Naht
554	1	22	„	zurich-	zurichten,
557	1	9	„	Allein stehen:	Alleinstehen:

Стор.	Шпальта	Стрічка		Замість:	Має бути:
558	2	5	з гори	parteisch	parteiisch,
562	1	2	„	vel-lenden,	voll-enden,
564	1	17	з дол.	Einbandeckel,	Einbanddeokel,
566	2	18	з гори	Окружёчк,	Окружёчок,
570	2	3	з дол.	niegefrierender	nie gefrierender
575	2	18	„	(Ader)	(Adler)
578	1	20	з гори	*n.*	*m.*
582	1	19	з дол.	*n.*	*m.*
586	1	13	„	*v. a.*	*v. n.*
587	1	10	„	Stossseufzer,	Stosseufzer.